

„Serbske Nowiny“ wudawa so kóždu sobotu.
— Stwórlétna předpłata w wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjessenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číšlo płaci 8 np.

Serbske Nowiny

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíšć Smoler je c knihiččernje w mačičnym domje w Budyšinje.

Za nawěštki, kiž mają so w wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot maleho rynka 10 np. a maja so stwórką hać do 7 h. wječor wotedać.

Cíšlo 1.

Sobotu 3. januara 1891.

Lětnik 50.

Swětne podawki.

Němske khězorstwo. Sažo je so jene lěto do morja wěcznoje ponurilo. Na jeho lónzu podawkam, kotrež su so w nim stale, psched náschim duchownym wóczkom nimo czahnuć damy. Sa volhe czáku w Europje tak cíjich a směrom bylo njeje, kaž saňdžene lěto. Nihdje so wójny wjedle njejsu a w náschim wóztnym kraju nás ani s wójnskimi powjesczemi traschili njejsu. Tola cíjim sňadnišče su podawki swonkowneje němskeje politiki byli, cíjim wažnišche běchu wone w snutskownej politizy. Wjertch Bismarck, stworicel noweho němskeho khězorstwa, je se swojego mózneho stejaischza stupil. Snaže je, so Bismarck dobrowolnje kanzlerstwo sloopil njeje. Khězor Wylem II. nježlischha k tym wjertcham, kotsiz pschedzo na radu swojich ministrow posluchaja a so wot nich wodzicž dawaju. Wón chze ſam widzecž, sňadnišče a roskasowacž. Wjertch Bismarck bě ras prají, so budže khězor Wylem II. swój ſamhny kanzler. Tole wěſčenje so dopjelni, předy hacž ſnadž bě Bismarck wotčakal. Khězorové nahladby so s Bismarkowymi nahladami njerunachu. Khězor bě so roszubzít, po puczu fozialnych reformow dale postupowacž, bjes tym so mjeſeſche Bismarck fozialnu reformu po ſawjedzenju ſakonjow wo ſawjedzenju ſa pschedipad ſchortjenja a ſniesboženja ſa wobſamknjenu. Pódlia wohniweje ſahorjeſcze mlođeho khězora ſa reformami, njeſeſche ſa wobſtarneho kanzlera wjazy měſtina, a wón dyrbjeschke dobrowolnje abo njedobrowolnje wjedniſtvo khězorstwa khězorej pschedewſicž. Kaž Bismarck drje ſo tež mnogim druhim Němzam khvatniwe postupowanje ſe fozialnej reformu njeſpodoba. Njeda ſo přeč, ſo mnoſy ſ njeměrom a njepočojenjom w hospodařſkych naležnoſczech wſchelake ſchłodowanje počeſpja. Skoro na dobo je khězor na wſchelakich ſtronach naſtorč ſa pschedenjenju dał. Wſchě tele reformy pat ſu hiſhceze w nastawanju, wjele je njeveſte a ſapocžane, tola mało dokonjane. Wſchö je hiſhceze w hibanju, nadžiomje nětko lěto czíſčenja pschitndze. Hlowny ſaměr wſchě ſozialnych reformow je wotwobroženje ſtracha, kž ſtatej wot ſozialdemokratie hroſy. Niz jenož w Němzach, w zýkym ſwěcze ſo ſozialdemokratija, anarchismus a nihilismus na powalenje wſchěho wobſtejazeho hotuje. Preči nadběh, kž bě ſozialdemokratija 1. meje 1890 ſe ſjenocžnymi mozami we wſchěch europiſkych industrialnych krajach pschedzivo wobſtejazemu porjadej cziniła, je na ſvoje bjes wuſpečha był. Škłodu ſ teho ſu jenicžy džělaczerjo měli, kotsiz ſu ſo wot ſozialdemokratow ſa naſhylnoſciam naſchęzuwacž dali a nětko swoje pschedupjenja w jaſtwje wotpokuſczeja. W Kopenuku pola Barlina je k ſrawawnym njeměram dôſhlo. Horsche hacž w Němzach běchu džělaczerſke ſropoth w Austriſkej. Džělaczerjo wuſlowych podkopkow w Čechach, kotsiz wyschihu mſdu žadachu, ſ wojačami hromadze ſrafachu, pschi cíjim buchu mnoſy njeměrnikojo ſatſeleni. Podobne ſrawawne podawki ſu ſo poſdžischo w Winje, w Fransowſkej, Italskej, Belgiskej a Žendželskej měle. Bohu džakowanou ſu knježerſtwa wſchudze porjad ſbžeržale. Njech ſo pschida, ſo ſu w wſchelakich ſtronach wobſtejnoscze džělaczerjow hubjene, ſ naſhylnoſcemi džělaczerjow ſu pat ſo hiſhceze bôle ſhóſchile. Niz ſ hrubej mozu, ale po ſakoniſkim puczu ſo poſlepſchenje położenia džělaczerſkeho ludu dozpicž da. Khězor Wylem I. je preči tutón pucz postupil a jeho wnut, khězor Wylem II., po jeho pschikkadze horliwi. Njech ſo wyšoke ſamery ſakonjow, kotrež ſu ſo hižo k lepſhemu džělaczerjow wudale abo ſo hiſhceze pschihotuja, doſčahnu! Budžeſi móžno, prawe žadanja džělaczerjow dopjelnicž, móž ſozialdemokratije ſama wot ſo zospanje.

— Dla nervoſneho czeſpjenja wóczow statny minister ſ Nostitz-Wallwiž tónz januara ſe ſtatneje ſlužby ſtuji. Powjescz wo jeho wotſhalenju ſe ſaſtojnſtwa budža po zlykej ſakskej ſ wobžarowanju ſluſhacž. W ſwojim dolholétnym ſławnym ſtukowanju je ſebi wón ſe ſwojim nadobným ſmyſlenjem a ſe ſwojej wuſtojnoscžu, ſ kotrež wón wſchě jemu ſtajene nadawki wobknejeſe, niz jenož wyſkowazjenje ſaſtojnifikow, jemu podſtajenych, ale tež wobhylterjow ſakskeje dobył. 30. měrza 1826 ſo w Oschatzu narodžiwſhi, wón po wopytanju wjehowſkeje ſchule w Míſchnom prawiſna ſtudowacše, bě wot 1851 hacž 1857 ſrajny poſtajenz ſakskeje hornjeje Lužicy, 1857—1862 hamtski hejtman w Lubiju, potom w Budyšinje, 1862—1866 wkrjeſny direktor w Budyšinje a pschedewſa potom ministerſtwo ſnuteſkownych naležnoſczech. 1874 ſu wón do němskeho khězorstwa weho ſejma wuſwoleny, pschedewſa 1882 po Friesenowym wotſtupjenju tež ſwonkowne naležnoſcze a jako ſakſki ſobuſtam do ſwonaſtowje rady ſaſtupi. W dolhém čáku 25 let je ſtukowanje knjeſa ſ Nostiza-Wallwiža ſa ſakſku jara ſpomožne bylo; duž budže ſo jeho mjenu pschedzo w cíjesci džerzecž a wyſkoko wažicž.

— Dwórfi předat ſtöcker je poſlednju ſjedželu w Barlinskej dwórfi ſyrlwi ſwoje wotſhalne předowanje měl. Wón něhdje praji: „Lěto na tónz dže, a moje ſaſtojnſtvo na tutym měſtneje tež na tónz dže“. (Hlubočko pohnuſze.) Njeprasche ſo, luba wofzada, ſa čłowiskim „cžeho dla?“ To nicžo njeponha. Prascheinjy ſo ſa Božim „cžeho dla!“ Bjes Božeje wole ſo ani wloſka ſa naſcheje hlowy njeſuſheži, a taſte domapytanje ſo tež bjes jeho dopuſchezenja njeſtawaju. So ſo pod Božu móznu ruku ſkonimy, to je prečne ſacžucze, kotrež hcheczijanej pschediteſi. A ja, to chzu tebi w teſle poſhwyczenjej hodiſinje rjez: Ža ſo hlubočko a ſwólniweje pod móznu ruku ſwojego Boha ponížuju. ſ dawnego čáha je tu wulke předafke měſtne bylo, móhl rjez hrježiſhcežo ſyrlwinko ſiwiſenja hlowneho města. Hdyž pomyslu, kaf často ſyhm wofzadu tu ſhromadženu widočak, hlowu pschi hlowje, hdyž pomyslu na rjane liturgije, kotrež wot wyſokoho chora do naſcheje wutroby ſchumjachu, hdyž woprawdze rjane Bože ſlužby ſebi tak psched woci ſtajnu, móžesč drje ſebi myſlič, luba wofzada, ſchtu w teſle hodiſinje ſacžuwam. Močzu to tebi rjez, praju to ſwojemu Bohu; tola něſhto teho, ſchtuž Boh jandželej w Ephesu praji: „Chzu twój ſwěcžnik ſtorečjež wot twojego měſtua“, dže psches moju wutrobu. Ssmy prečnu ſuboſč wopuſhežili? Njeſſmy doſč počutu cžinili? Njeſſmy doſč ſiwije wěrili, ſo dowěrili, ſubowali a ſo modlili? Ach, drje wſchō hromadže! Nětko je domapytanje tu. Ale tola wofstanu ſtajne ſchemu Bohu a ſlowu jeho hnady. „Bohu poruczenie!“ Hdyž na wulkih ſwjetzeniſtich dnjach tam naſch w Bohu dokonjaný ſubowaný khězor Wylem ſebjeſche, wobdaty wot ſwojego dwora, wulkih króny, ſtata, kraja, a w w teſle ſyrlwi, ſ wonka niz rjanej, ale, kaž je to evangelske, ſnuteſka kraſnej, my, tón lud, ſhromadženi běchmy, potom bě tutón Boži dom ſwětlo, a my běchmy wjeſzeli, ſo móžachmy ſwojemu Bohu, ſwojemu kraju, ſwojemu ludej a ſwojej ſyrlwi ſlužicž. To chzem ſobu wſacž, to wſmi tež ty ſobu, luba wofzada. Porucžam waž Bohu . . .

— Po podobnym waſhnu kaž w Ruskej a Galiziſkej, ſidowſzy agentojo tež w Póſnanju pôlſke wobhylterſtvo norčejeja, ſwój ſtatoſ pschedacž a do Braſiſkeje wuſzahnucž. Tež džělaczerjo ſu po tyſazach wuſzahnuli, tak ſo w Póſnanju ratařsy džělaczerjo wjazy njeſoſzahaju. Po proſtrwje Póſnaňſkych ſublerjow je knježerſtvo dowo-

liło, dżelacżerjow i Ruskieje pschistajicj. Psched někotrymi lětami bě něhdusihi minister i Puttkamer wšitich russich dżelacżerjow i kraja wupokasal. Hido tehdź ho polasa, so mějachu ratarjo i teho wjele schodły; pschetoz na město wupokasanych dżelacżerjow żanych druhich dołacj njemžachu. Bjes tym fu ho wobstejnoscze i wuzahowanym pôsickich dżelacżerjow hischeze pohórszile. Duż żaneho druheho wupucza njewosta, hacż wuhnatych dżelacżerjow i Ruskieje sażo najecz.

— Dobycze ratarſkich dżelacżerjow je w tu kħwili ħlowny nadawł sozialdemokratisej strony. Ĉe temu fu dospolny plan wudżelali, kotreż je w jených Barlinskich sozialdemokratich nowinach wosjewjeny. So budža fu rosscherjenju sozialdemokratich bludnoſezon na wħach mnohe sadżentni napſħecżo stajecz, hebi sozialdemokratich wjednizy njeſamjelča. S tym pał fu wot ħwojego wotpohlada wottraſħicż njeſadža. Tał dolho hacż je ratarſki lud psħecżiwo nim, hebi sozialdemokratojo praja, tał dolho wobstejazj porjad powrōcżicż njemža. Wójsko fu i wjetſcheho dżela i ratarſkeho wobydlerſta refriueruje; duż budža fu kniežerſtwu na wójſto psħegzo sepjeracż mōz, doriż wježni pacholjo, kotsiz do wójſka psħinu, se sozialdemokratiskim jēdom načaġeni njebudža. Schtoż fu sozialdemokratojo hacż dotal na agitazziju bjes ratarſkim wobydlerſtowm načozili, wħak żaneho wuspēcha meļo njeje. Pożledni napominanſti liſt, bjes ratarſtimi dżelacżerjemi rosscherjeny, bě tak njelepje spišan, so fu żamo sozialdemokratojo jemu ħmētachu.

Austria. Po nowym lēčeze fu čeſki kraju ħejm sażo ūndże. Wón smęje jenotliwe poſtajenja čeſto-němčekho wurunanja dale wu-rabiež. Ani ġeſcha ani Němcy fu njenadžja, so fu, jeli so by fu wurunanje dozpiło, żadjanja wobeju ludow dopjelna. Duż je bjes džiwa, hdyż wobej ſtronje mało iahorjenja sa wurunanje poſuſetej. Ssamo ſemjenjo, kotsiz bēchu po kħeżrowym żadjanju preni naſtori k wurunantu dali, so wot njeho wotwolokowacż poczinaju. Wjetſha Korla Schwarzenberg, wjednik konſervativneho starocžeskeho ſemjanſtwa, je ħwoje ſapōflanſtvo ſložil. To je podawk, tiz nam jaſnje poſauje, kaſfa njeſpoloſnoſc bjes konſervativnymi dla wurunanja knieži.

— S wyżokimi złami, kotreż fu amerikanske połnožne staty na wukrajne twory połožile, je fu wofebje draschlerſtvo w Austriskej czegež potrjechito. W Winje fu draschlerjo parlowinych kneslow dżelo a ſažlužbu ſhubili, dokelž je połnožna Amerika, kotaż hacż dotal najwjaſy parlowinych kneslow kūpowaſche, parlowinym kneslam ħwoje mjeſh i wyżokim złom ſawrjela. Duż někto w Winje na 4000 draschlerjow ħwjeżi. Hody ħażiſche ſhromadžiſna ħlodu tradažych draschlerjow depuṭażiſu k ministerstwovemu pschedbūdze hrabi Laafe požlacz. Po żadjanju poliziſe dyrbiesche fu ſhromadžiſna roſeñč a tež po droſy jeje wobdzelnikojo hromadże woterič njeſmēdžachu. Wjetſha licžba i draschlerjow, kotaż fu temule wukaſu ſpjeżowaſche, bu ſafata. — Grubne hody!

Jendželska. W Schottiskej je wulkki ſtrajk želeſnicžnych dżelacżerjow wudbzil. Na 9000 dżelacżerjow je dželo wopuſħcziſo. Želeſnicžne towarſtwa fu hebi i tym wupomħale, so fu hebi wot jendželskich želeſnicžnych towarſtow ſaſtojnikiow požlacz dale. 150 lokomotivowych wjednikow je towarſtvo dla ſlamanja kontraktu wofloržiſo.

Rukowska. Se ſlónzowanjom ruskoho generala Sseliwerſtowa je fu i nowa ledžbnoſc na russich nihilistow wobročiſa. Po jich požlednim njeſkutku w Parisu fu ſdashe, so nihilismus w tu kħwili mnogich pschiwihowarjow niz jenož w Ruskej, ale tež w drugich europaſtich krajach liezi a so je derje organiſirowany. Woprawdze pał ma fu i tym runje na wopal. Nihilistojo żaneho ſwijaž wjaſy bjes ſobu nimaju. W Ruskej fu ludžo, kotsiz prjedy jich wotpohladam połekowachu, jich kaž mōra boja. Woni fu móh rjez i čłowlęſkeho towarſtwa wuſtorczęni. Žim ničo druhe njewubudż, hacż fu ħwojich njeſkutkow kaž a na pucż sprawneho dżela ſtupicż, abo dale i dyna-mitowymi abo revolbrowymi nadpadami strach a njemēr ſbudżowacż. Njeſda fu, so woni po prēniſkim pucju pónudu, dokelž fu ħwojeſe ſakorjeneje lenjoseče dla wſcheho dżela boja. Ruskim nihilistam w wukraju fu lepje njewiedże. Či, kotsiz w Parisu bydla, fu jenož i nuſ ſeziwja. Psched někotrymi lětami bě hisheze to wjele hinal. Tichomirow, Lopatin a wěſta Ochaninowa pichedſtajachu wukonjazy komitej, i kotremuž tež Lawrow ħiſħeſe. Teħdy nadpad fa nadpadom ħlēdowasche, a jim bě tež lohko, pjenjes nabheż. Nihilistiſz wotpohlanzy ſtajnje bjes Ruskej a Franzowſkej pucżowachu, so bħixu bjes ſobu wo tym abo druhim ſhim njeſkutku radu ſkadowali abo revoluzionske ħihi a nowin rosscherjeli. Politiske živjenje russich nihilistow bě teħdy tak rjez w połnym leżewje. Zħala tale organiſazijsa je někto roſpadla. Jich ħlowny wjednik Tichomirow je kniežer-

ſtwo wo miłość proþył, a mjenia ħwojich ħobuwinikow pscheradžiſ, kotrež je ſehlarnoſc a njeknicžomnoſc poroluje. Woł teho ħażja fu nihilistojo wospjet spytali, fu s nowa febracż. Podarmo! Jich poſpjt, nowe woldželenja ſaložicż, bu wot russkeho kniežerſtwa psħekazem. Hdyż bēchu loni někoti nihilistojo pola Züricha ħwoje bomby wuspuntujo psħi tym do njeboža psħiħi, bu wjele jich wotpohlanzow, bjes Franzowſkej a Ruskej ſtajnje jēdžazj, ſajatħi. Szczewk i teho bē, so fu ſwiaſt bjes nihilistami w Ruskej a wukraju psħetorħnu. Schtoż nihilistow w Parisu naſtupa, fu tucċi psħekħabi, so möhli w Ruskej njemēr ſbudżicż. Też w Schwajcarſkej nihilistoj khowanti wjaſy njenadendu. W Londonje hisheze ħiġjoda nihilistow psħebhywa. Tola dokelž jim jendželske kniežerſtvo, kotrež je jich w prjedawſtich ħażja s wulki summi podpjeralo, někole s boka wostaja, qiegħi woni bōrji do Ameriki wucħahnu. Nihilismus njeje żana wofebje rufa kħoroſeż, je to ponschitkowny ludowy mōr, psħecżiwo kotremuž by kōgħe kniežerſtwu dla ſdżerjenja porjada a fjawneje wěſtoſe wojo-wacż mēlo.

Amerika. Sběž Indijanow ħnadż hisheze podklóčeniy njeje, tola je wěſte, so fu bōrji do zjela poddusky. Mēsto so bħixu fu ſjenocžili, Indijanojo w malih ħiġjodach psħecżiwo bēlym wōjnu wjebu a dokelž fu i wjetſha ħlabiċhi a hubjeñiſho wobrónjeni hacż tucċi, skoro psħeqo podleža. Sda fu, so fu wot amerikanskich nowin sběž w hōrſtich barbax wopipjuje, hacż wón woprawdze je. Schtoż taminiſche wobstejnoscze snaje, njeweri, so fu fu Indijanojo bjes psħecżiwo do bēlych dali. Bēli fu laktomi ja indijanskim krajom; woni Indijanow jebaju a do nich ſħkaraju, hacż fu rosnjemdrja a fu na wōjniſti pucż psħecżiwo bēlym naſtaja. Hdyż je tak daloko doſħlo, bēli s wěſtoſe ħwoj wotpohlad dozpjä. Sběžkarſtich Indijanow po-bija a jid potom jako kħoſtanje dżel jich kraja wosmu. Drubhy fu też Indijanojo naręczecz dadža, ja ħmētnejne tuni pjenjes kniežerſtwu ħwój kraju psħedacż. Ma tajke waſħnje je fu psched někotrymi lětami kniežerſtwo Oklahemaskej krajiny mozovalo. Bēli, kotrež je fu loni tuton kraju darmo psħewostajk, hnydom prēnje lēto wjele nuſi a hubjeñiſho cętpja. Źnē fu fu ſkafyle, na ſħiħiżi tħiżi kolonijistow ħlodu tradaju; njejju ani telfo domħowali, so möhli i lētu pole wobħeċ-

Wojak w ūmierħtum strashe.

Gustav Adolf, schwedski kral, tiz je w Němskej na bitwiſħeżu živjenje ſhubit, fu nēħdy w noz w ħwojim ħożu mjetashe a wužiñu njeſmōžesche, dokelž mjeſeſche jako kniežer wjele staroſeſe. Skoncžne wħnu, a bōrji fu jemu džiſeſche, so fu jemu nēħħo bliżi a i nju praji, so dyrbji kranuč hież. Hdyż kral wotzucči a fu psħipadnje na ħón dopomni, tiz bēſħe ja kniežerja tola trochu ſpodziwoni, jón wón dale ūklu njeſeſche, dokelž hebi prajeſche, so dži fu ċżowjekej njeſħtoġkuli ſedžiſe. Bliżiħu nōz pał mjeſeſche kral tón hamħiż ħón. Wón drje hebi jón kħutniſho rospomni, ale jón bōrji s myħlōw puſħecżi, dokelž hebi pomħiſli: zjil džen je mi tale ħlupa wēz weżera w ħlowje kħodžila, duż džiwo njeje, so je fu mi w noz ſobu do ħna ſapletta. Wón żort ħwojim najblīgħiſhi wupowjeda, kotsiz fu ħmētachu a jeho ſmērowachu; a wón fu ſobu ħmētachu. All tseċċu nōz fu jemu to ħamħiżi džiſeſche. Itano kral mjeſaži ſtaže, nikħo i fu hebi njeſpuſħecżi, s niktum njeřečeſche a bēſħe wħċon ja-myħlenu. Hacż ma tōnle ħón woprawdze nēħħo na ſebi? Talle fu wón zjilikk džen prasħeſche, ale jeho wutroba jemu na to wot-molwič njeſmōžesche. Drubhy ludži fu psħi tym wo radu prasħecż njeħħaſche; duż wſħiħo dalshe woli Bozej poruċċi, kotrež dži wroblit kħostarmo s tħiebi panuč njeħħa a se ħwojei wſħeħomōznej wotzowſtnej ruktu wſħiħo ſħekitju a ſdżerji. Ma jene dobo hebi kral ſpodziwoni wēz wumyħbli. Wón poruċċi, so bliżiħe 24 hodži, po tajkum džen a nōz, żadyn wojak w zjilim mēſce ūklużi mēcz njeħħi, a so może kōzħi cżiñiż, iħtoż džie, ale ničo iste, psħetoz to Gustav Adolf w ħwojim wójſku njeřečiżiſche. Njeħħiſtħo njeſe ſo na najkruċiſho kħostachu. Duż mjeſħu wojazzy prōsny ħażi; kōzħemu fu na 24 hodži wſħiħo ūklużba ūklużba pħiħecżi. A to fu jenož na wuwiċċoħanje, tħeljenje, piſkienje atd. njeħċiżahowasche, ale też na stražu; też wojazzy, kotsiz bēchu na straži, ħmēdžachu tule nōz ħwoju hamotnu kħeżju wopuſħecżi a hież, hbdex ħażi. A też wojazzy, kotsiz w kralowskiem hrodże stražowachu, možaqi ħwoje pucże hież; kōzħi bē ħam ħwój knieži.

Mōžemni hebi myħliseż, kaſfe džiwanje tōnle wukaſ po zjilim mēſce ſbudži. Wsħiħi fu džiwa jo ħlowny w hromadu tkħaču, a niktō hebi ſpodziwoni podawl wužiċċi njeſmōžesche. Wsħiħi a żonje, dworſke kniſeſe a komorniżi, kuchinszy holszy a offiżerojo, starzy a

młode holzy, mudri a głupi so jedyn druhego praschachu, shto to rěka. Nicnto to njewjedzescze, nicnto hódanczko shodacz njemózesce.

Wukas so, kaž móže ſebi kózdy myſlacz, zwérzu dopjelni, shtoż wſchak džiw njeje, pſchetož wojaſ ſwobodu lubuje. Wuwuzowanje so kniesam wojaſam tež pſchezo njeſlubi, a w korezmje so eži tež wutraje.

Hdyž so wjeczor ſazmérka, běſche po zylym měſeſe radoſcz a wyſkanje; naſchikowanisze holzy ſe ſwojimi wojaſami, ſ wutrohomaj a teſzkom, po měſchczanskich dróhach khodzachu; wſchitko ſpěwaſche, hwiſdaſche a ſo ſradowasche, a kralę ſo někotražtuli ſlawia wunieſe, ſo bě dženſha ſwojim hózam tajkeje ſwobody dał a tajkeho wjefela pſchitowal. W korezmach ſebi ſ polnými ſchleñzami pſchipiwanu, wieſzole pěſnički ſo ſpěwachu, herzy dželachu, młody lud rejuwaſche a ſtaſaſche, — i jenym ſlowom, radoſcz běſche tajka, jako by kónza měcz njemóhla.

Kaž ſo tudy wſchitko ſradowasche, kaž wjefeli wojaſy wyſkachu, piſachu, ſpěwachu a žortowachu, tak ſrudny a cžidi tón běſche, kíž bě jim tole wjefele ſcžinił.

Wjeczor wokoło džewjeczich po hlownej měſchczanské dróſy proſty wojaſ kroczeſche, w dragunatſkej dráſeſche, njemějo žaneje brónje ani wuſnamjenjenja, wuſki, nahladny, rycerſki muž, rycelowska podoba, ſe hylnej, dohej, kóncojoſtej brodu. Němý a do ſwojich myſlow ponurjeny wón po dróſy kroczeſche a druhdy na roſhwéſlene mókna poſhlada, ale wſchitko wjefele, kotrež na dróhach a w domach knieſeſche, na njeho, kaž ſo ſdasche, žaneho ſacžiſche ſacžiſche; — jeho wutrobu, kaž ſo ſdasche, někajka staroſcz týſchesche. Pſchi róžlownej khezi wojaſ ſtejo wosta. „Moj Božo“, wón ſychoſwasche, „hlej, wſchitko wyſka a ſo ſraduje a je wjefzole, a ja, ja bym njeſbožowny. Shto ma tón ſpodžiwy ſón na ſebi? Daj mi tola někajke ſnamjo, Luby Božo, ſhto dyrbju ſapoczeſz! Mti ſo džiesche, ſo dyrbju kranucz hicz! Ja, kíž nad ſalonjom ſteju, kíž ſalonje dawam a pſhemjenjam a wotměnjam — ja ſam dyrbju kranucz hicz! Nō, čzemny woſladaſz!“

A tónle muž w dráſeſche wſchidneho wojaſa, kíž taſle ſychoſwasche, kíž ſ tajkeje ſtaroſcu a taſle ſamlutki po dróhach khodzefche, běſche Gustav Adolf ſam, běſche ſchwedſki kral, kotrehož běſche hroſny ſón won wučeril na dróhi jeho hlowneho města.

Nicnto jeho njeſnajefche; pſchetož ſhto budzefche w teſle dráſeſche krala ſpoſnal! Wſchitzy ſebi myſlachu, ſo budze knieſet dženſha ſam tež wjefzoly, hdyž běſche ſwojim wojaſam ſwobodnu nōz dał. Ale w jeho wutrobie žaneho wjefela, žaneje radoſeſe njeběſche, ale jenož týſhne woſzakowanje.

Hdyž tam kral hiſhče ſajkile ſtejefche, njewjedzo, hdyž dyrbjeſche někto hweje kroczele wobročic, ſo jemu pěſch kblízeſche, kotrež běſche proſny čaž naſkiferie trochu jara wjefele wužit o pſchekluboku do karana poſhladał, pſchetož wón běſche hido trochu „ſkurenj“. Wón wóſſje ſpěwaſo wo róž pſchindze a widzo, ſo tam kral taſle ſamlutki ſteji, kíž njemu džesche a jeho ſ ruku na ramjo plaznu, praſiſy: „Njeſaj nicnto, towarſcho, th džē tu ſtejſiſh, jako by eži paſk hubu ſapſhad, — kaž woſradka njeſvoža! ſhto dha tola maſz! njeſciň tola tajkehole ſižaleho njeſwocza! Dženſha w noz ſym ſwobodni; kral je duſchny muž; tón ſo ſa ſwojich wojaſow ſtara; tón wě, ſo ſo pſchetož wuſuzowanec njemóžem, ale ſo ſebi tež ras ſa korezmu a ſa herzami žadamy. Šlawa! woſtaj ſbonu, towarſcho, kralę ſlawia!“ Gustav Adolf, kíž budzefche radu ſam wostał, chyzche njeboſaka radu woſbyc a praſi: „Wostaſ mje na pokoj; th by pſany, a ja bym ſtrosby, moj ſo w hromadu njeſhodzimo!“ — „Wopij ſo tež, towarſcho“, pěſch ſ nowa woſasche; „pój, ja mam dželo ſa tebie. Pój ſbonu! Dženſha je ſwobodna nōz, dženſha chzu schwarny kruch dekonjeſz. Kral wſchak je pěkný muž, ale by hiſhče ſépſchi był, hdy by nam wojaſam ſyzy dawal. ſhtož dotal doſtaſam, njeđoſha. Ja mam žonu a džeczi, kotrež dyrbja ſawerno druhdy ſo mnú hłodu traſac, teho dla mje wutroba boli. Duž dyrbju ſebi hinał pomhaſz.“

Kral: „Kak dha chzech ſebi hinał pomhaſz?“

Wojaſ: „Muſa ſo wſchelako huſa.“

Kral: „Th tola po wopaczných puczach khodzic njeſchzech?“

Wojaſ: „To je moja wěz. A ty mózefch tež trjebaſ. Th by dragunat a ſznanu tež žaných hoſatſtrow w ſwojim ſedle ſhowanich njeſměſch.“

Kral: „To trjeba njeje, moj pſcheczelo. Člowjek dyrbji ſ tym ſpokojom byz, ſhtož ma; to doſhaſha.“

Wojaſ: „Né, poſluchaſ, mi njeđoſha. Ja a moja ſwójba manu wſchitzy wulki żold, a ja woſebje wulki ſcheroſki kř, do teho wjeſe leſe, — a ſ wotkeſ brac, kiba kranuc?“

Kral, pſchi ſlowje „kranuc“ ſo ſastróžiſchi: „Kranuc?“

Wojaſ: „Hoj, pſche ežo niz ras kranuc? Poſluchaſ, towarſcho! Dženſha je pola miniftra ſtiornia wulka hoſcžina. Tam ſu wjefeli, tam jędza a piſa, ſo ſo eži wutroba ſraduje, a ſo hoſcžom ſa blidom pſchetož tul wot huby kapa.“

Kral: „Nō, ſhto dale?“

Wojaſ: „Nō dale. Deleſach w dworje ſchleñzane woſy miniftrów a hrabjow ſteja, ſe ſlotymi čęczeſchi a hleboronymi pſchi-madlami. ſhto je jim taſki čzapor wuſhny. Pjecz abo ſchęſcz taſkich ſlotych čęczeſchi mi doſhaſha. Niz, raz, — a ſwottorhane ſu, wjedza, komu nětlo ſluſcheſha, ſo pſchedadža, a potom maſch pjenjeſy. Džesč ſobu, towarſcho?“

Kral, na ſwoj ſón ſpominajo: „Nō, to ſo poſluchaſ.“

Wojaſ: „Duž ſobu džesč?“

Kral: „Hoj, tu maſch moju ruku; du ſobu. Ja džē dyrbju dženſha tola kranuc!“

Tele poſljenje ſlowa Gustav Adolf jenož někak ſbórba; — wutrobu jeho bolesche; — ale wón nětlo wěrjeſche, ſo ſo ſkonečne potajne hódanczko wuſhni. Wo ſhne běſche ſo jemu niz junu, ale trózhy praſiſo, ſo dyrbji kranuc, — nětlo ſo jemu ſklaſnoſcz ſcieſeſche, wěz donamjeđic.“

Kral ſobu džesč.

Duž po puczu hiſhče do korezm ſaſtupiſchtaj. Kral w czmo-wym džele jſtwy woſta; pſchetož jeho rjana broda, jeho rycerſki ſrost budzefteſej jeho bórſy pſcheradžic móhlo. Karan hromadje wu-pimſchi ſo ſaſo wotbalischtaj a dale džeschtaj — na ſpodiwym ſluff, runy pucz na miniftrowy hród — kranuc! Někotryžkuli wjefzoly wojeſzki, kíž bě hido pſchewjeſe ſa laž laž, jeju ſetka; — ale wonaſ runu ſmuſu na miniftrowy hród džeschtaj.

(Poſtracžowanje.)

Ze Serbow.

S Budyschinu. W nowoſteinej noz w Budyschinie bjes ſopotow woteſčlo njeje. Tak bórſy hacž ſo ſ měſchczanskich wězow dwanata hódina pſchipowjeſzki, ſo po ſwuczenym waſchenju na hlownym tor-hoſhczu čzjrody młodeho luda ſpězachu. Młodym ludzom, woſebje hdyž ſu ſo trochu napili, trysti a prylle w hlowje khodzja, a pſchi tym ſo druhdy wſchelake njewuſhnoſče ſtanu. Po prawom ſo ludzo na torhoſhczu ſendu, ſo bych ſebi k nowemu lětu ſbože pſcheli. Menohim pak je ſbozopſchecze pödlanska wěz, woni tam pſchinu, ſo bych ſherfali a ludzom klubu čzinili. Lětza běſche woſanža tak wulka, ſo dyrbjeſche poližija ſyzy kročz ſakrocžic a najhóřſich halekowarjow ſajecž. Tež jenemu wojaſej tudomneho regimenta a jenemu Draždzaſtemu ſadeteſej ſo tak ſendze. Hdyž wobeju na hlownu ſtražu dowje-dzefu, byla ludu ſa jathmaj čzehnjeſche a hlownu ſtražu kolo wokoło wobſtupa. Stražowazy podwysyč mějeſche wulku nufu, předy hacž ludowu čzjrody, kotrež ſo dobrowolnje ſ města njehibasche, roſehna.

— Wot lěta 1870 taſku ſurowu ſymu njepomnimy, kaſtu ſym ſapocžat ſańdženeho ſydzienia měli. S wonka města na wjazorych měſtnach thermometer hacž do 20 gradow ſym ſokowasche. Woja ſo, ſo wulka ſyma ſywan ſechſodži, dokež ſu jenož mało ſe ſněhom wodzete. Poſlednje dny je wjedro trochu wotmiallo. Žery wětr je ſo ſlehnul a ſyzy ſ ranja njeđuje. Tež ſ druhich krajow powjeſče wo ſurowej ſymje pſchitħadžeſa. W Ruskej ſa wjele lět taſka ſyma byla njeje. Wjele ſněha je tam panulo, w kórmym ſu mnohe ſelesnicze čzahi težazy wostaſe. Na Čzormym Morju je parna lód „Orel“, na kotrež ſo 14,000 rekrutow wjese, ſamjerſla. Wſeče przo-wanja, pſchitħad ſ samjerſnjeni lódzi dobycž, ſu hacž dotal podarmo byle. Želi ſo ſyma bórſy njepuſcheſi, ſo boja, ſo budža ludzo na lódzi hłodu wumrječ dyrbjeſz. W Žendželskej je teho runja nimo měry ſymne wjedro ſaſtupilo. W połnoznyム Waleſu je na horach wjele wozow ſamjerſlo. Tu a tam ſu w hluhokim ſněſy čzlowjekojo ſmjerſz namakali. S doboru pſchi móřſkim brjohy ſylny wětr ſa-ħadzefche, pſches kotrež je ſo wjele lódzi roſbilo a ſo ludžo, na nich ſo namakaj, tepili.

— W ſſerbach derje ſnateho wojerſkeho ſekarja Ducžmana je 27. dezembra nahla ſmjerſz pſchitħwatala. Po hořnczęſteſej dróſy dužy ſu wón wot Božeje ruciži ſajath a hnydom morwym ſe ſemi padže. Džen ſrjev bě ſo ſekretat Budysſeho hamitkeho hejtmanſtwia, Oſter-land, teho runja nahle ſe ſižwjenja wotwolaſ; jeho rano morweho w lóžu naděſdzeſhu. Tež wón bě ſo wot Božeje ruciži ſajath.

— Hido 5 lět doho hrabja v. d. Necke-Wolmerſtein naležnje pſchitħad pſche diſteriju porucža a pſche: Tónle kředk je dotal kózdemu khoremu pomhaſ. Hdyž ſo čzaha doſež a prawje načožuje, ſo khoreſz ſa dwaj abo ſa tři dny zyle minje. Tež hdyž běſche ſ khoreſz

tak slé, so chýsche žo khory ſabuſkež, a so ſzbi lékarjo druheje rady njevjezdžachu, khiba khoremu dyčawu pſcherēſnucž, je tónle ſredk pomhal. Rezept rěta: hydrargyr. cyanat. 0,1 a spirit. dilut. 150,0. Tale ſidloſež žo derje ſměſcha, khofejowa ſzicžka poſna žo do wulkeje ſchleňzy wodby linje, a tole lékarſtwo žo kóždy króčz, prjedy hacž žo khoremu dawa, ſ cíſtym křijeschkom drjewa derje ſměſcha. Schleňza ſ lékarſtwom žo ſ cíſtej papjeru derje wodzeje a žo do ſudobja ſ cíoplej wodbu ſtaj, so linke woſtanje. Kóžde poł hodžiny žo khoremu khofejowa ſzicžka lékarſtwo da. Je-li khory ſafpařny, njech khroble ſpi; ale kóžde poł hodžiny njech žo jemu někotre kapki do rta dadža. Žvycžka ma žo kóždy króčz, hdyž je žo trijebla, wutřecž. Kaž býrſy žo ſ khorym wopravdže polepſchowacž poczina, žo jemu lékarſtwo bôle ředko dawa. Míjes tym može žo jemu druhdy ſzicžka liwkeho wotwarjeneho mloka dacž. — Tónle ſredk ſtaj dwaj ruskaj lékarjej w lecze 1864 přeni króčz nałożowaſo. Wot teho čaſha žo daloto a ſcheročo muživa a je žo jako najlepſchi ſredk pſche diſteriju wopokasal. — Dokelž pak je diſterija jara straſchna khoroſež, mamy ſa to, ſo žo nicto jeniczky na tónle ſredk ſpuſchczecž njevyrbjal; pſchezo je lepje, ſo žo tež lékar povola.

— S natwarjenjom Budysko-Rakeczańskieje železnizy je šo wobudlerjam džela połnóżneje Lužiczy wulka dobrota doftała. Taž kóždy człowiški skutk pač tež tale železniza taſka njeje, so by kóždemu prawdziwemu była. Jeni na to skorža, so je wożenje tworow po njejé pschedrohe, druhim šo njełubi, so wona ruczjscho njejēsdzi, tseči šo ſažo na to hórschi, so šo druždy wosy wožboweheho czaha njetepja. Tač ſu na pschikkad někotre wožby, kotrež ſańdzenu wutoru rano s prením czahom do Budyschyna jědzechu, po pučju ſkoro ſmierſli. Hacž runje bě na 20 gradow ſymp, wosy druheje klažy tola wutejene njebečhi. Jeli ſo šo ſ zyla wosy druheje klažy tepicž njezmědža, dyrbjaló ſo to woſjewicz, ſo býchu ſo eži, totsiž chzedža w nich jěcz, ſi czoplej draftu ſakarali. Majwjetische ſkóržby běchu pač ſańdzenu ſobotu w nowej železnizy klytſhceč. Hdyž chzychu rano w 6 hodzinach ſ Rakez do Budyschyna wotjēcz, ſo ežah nihdy na nihdy ſ města njehibasche. Ludžo poczachu njeſezerpni bycž a ſebi wuljožicž njemóžachu, ežeho dla ſo ežah komđzi wotjēcz. Skónčnije ſbonichu, ſo běchu ſabyli, ſ ežazom w lokomotivje ſatepicž. Przedby hacž bě wona doſež party nabyla, běſtej ſo dwě hodzinje minutej. Halle potom wona ſahwiſda a ludži ſbožownje do Budyschyna dowjese. Nadžiamy ſo, ſo ſebi lokomotiva pschichodnie ſažo njeſaleži. To móhlo ſnaď herat ſa wiſcelaſtich, totsiž dyrbja w wěžtym poſtajenym ežazu do Budyschyna pschijecž, njełube ſczéhwki měcz. Na tele žnadle njeſostatki noweje železnizy poſkaſawſchi, budžmy pač pschedzo ſpkojom a wjeheli, ſo je ſo nam wona natwarila. Po něčim drje bude na njejé wosho tač naprawjene, ſo ſo na nicžo wjazž njebudžemy húntoricž trjebacž.

Měřiaczníku „Lužica“ je číslo 12. (dezember 1890) wusčko.
Wobžah: Serbske idylle. Serbska hola. Jan Wałtař. — Lěs šumi. (Hońtvijska legenda.) Spisał Wladimir Korolenko. Přeložil Adolf Sommer. (Skónčenje.) — Sto píse Němc wo prawach narodnosow? (Z knihow Rich. Boeckha: Der Deutschen Volkszahl und Sprachgebiet. Berlin 1869, přeňožil E. Njestronski.) (Skónčenje.) — Prolog za serbski spěwny swjedzien 1. oktobra 1890. R—b. — Zběračelske wobčežnosće. Spomnjeníki z pućowanjow po Serbach. Napisal Adolf Černý. — Serbscy spisačeljo. Šyman. — Serbske spěwy. Šyman. — Pózdne kače. Malink. — Liška a khort. (Bajka z ludu, zapisana wot H. Zejlerja.) Podal E. M. — Serbske pismowstwo. — Druzy wo Serbach. — Naležnosće towarzistwów. — Słowijske nowinki. — Listańja redaktora. — Dosłowo. — Psjehido je ſo temule čížku titlowe řopjeno ſi wobžahom džewjatého létnika „Lužicy“ (1890).

Se Židowa. W „Sjenoczenych Budyskich Papjernikach” w Budyschinje, Horniej Hórz, Dobruschi, Słónkezach a Dzénekezach fu jédnaczo dzélaczérjo, kotsiz najdлeje w papjernikach dzélaju, wusnamjenjenje dostali. Wjednіk maschinow Jan Wojnar, gmeinstki pschedostejr w Dobruschi, sa 42 lětnu šlužbu powschitlowne čestne snamjo dosta. Sslebornu medaillu „Sa hwerne dzélo” dostachu: dzélawý muž Jan Bisold s Malych Debbez sa 45 lětnu šlužbu, wjednіk maschinow Handrij Starka s Hornjej Hórkí sa 44 lětnu, dzélawý muž R. Heinrich s Warnołcijz sa 43 lětnu, kaschczili-dzélar Handrij Kępler s Wjeleczina sa 37 lětnu, czechla Bohumír Jursch se Židowa sa 36 lětnu, a dzélawý muž Ernst Keiling se Židowa sa 34 lětnu šlužbu. Kehvalobne wopiszmo dostachu: czechlojo Koralia Mieczrich a Gusta Libsch s Dobrusche sa 37 lětnu, a murjerzej Adolf Hauser a Jan Amoch se Židowa sa 33 lětnu šlužbu.

S pola. S mjażom, kotrež ſo w wuhnju hufči, dyrbi ſo jara wohhladniwe wobthadzeč, ſo hufchene mjeħle a flödne wostanje. S torfom abo wuhlom ſo żenje hufčicž njeħħm, stajnje jeno s drjewom. Naßflödnische je mjażo, kotrež ſo s jaworzoñymi abo bħryimi schmellejami hufchi. Mjażo dolho w kurje wiħażeč njeħħm; hewak je twjerde,

nježelodži a što niješčetkaje. Prawje žuschene je, hdyz ma jažnu brunu barbu. Też što porucža, so što mjažo, prjedy hacž što do wuhnja powiżnje, do něczeho lóhkeho sawali, so wložne doſćž wostanje a sa kurom nježelodži. Duž što porucža, so što požusčene mjažo w ržanych wotrubach wuwalu, doniż zyłe s wotrubami pokryte njeje. W město žuschenja w kurje što też tak mjenowane spěšne žuschenje nałożewacž hodži. Ale drjewowé ližalo njeh što ſtemu njetrjeba, dokež što s nim mjažo ſlašy. K plegam, poležej a kolbaham frénjeho žwinječza (120 puntow) što punt lepjatych ſasow woſmje, kotrež ſu što we wuhnju, hdzež što jeno s drjewom tepi, delekač wokolo nařadžake. Punt ſasow što w 10 litracach wody waru, doniž što na položju wuwarile njeſju. Juſčka njeh wuſtudnie a što po pſčezydži, na čdož što tři horsčeže ſele do njeje czíznu. Do tejele juſčki što male kolbahy 15 minutow połoža, wjeſtce 30 min., wulke 45–60 min., polež, ſa tym hacž je mjenje abo wjazhy puntow, 6–8 hodžin, plezo 12–16 hodžin. Hdyz je što žwinjo ſareſalo, njeh, ſtož ma što žuschicž, někotre dny na powětſje derje wuſthnje a halle potom njeh što do ſpomnjenje juſčki połoži. Hdyz je što s juſčki wſalo, njeh ſažo na powětſje derje wuſthnje. Taſle žuschene mjažo je jara dobre.

5 Wulkeje Dubrawy. Kraſny hodowny ſwiedzeń je po wjeczor druheho dnia hodo w rumach tudemneho khorych podpjera- zeho towarzstwa ſwjeczil. W ſali, wot Dubrawskieje doroszejene mlo- doſcze ſe ſelenymi pletwami a wenzami wudebjenej, kraſnije wupyscheny bozodzeſczoſowym ſichtom, w ſwiele mnogich ſweczkow je blyſczeſtati, ſtejeſche. Bjes nim a malym pultom, ſa pschednoscherjow po- ſtajenym, 70 dęcegi ſedzeſche, kotrež ve Gusta Hataſ ſti njezdzele do hodo wjazore ſpewy, na ſwiedzeń je poczahowaze, nauuczil. Pro- gram, po kotrymž je ſwiedzeń wotbywasche, ve ſegehowazh:

- Spiewanie 2 schutuzekow kherluscha „Kak powitam ja tebie”.
 - Pschednoschki tjinaczestchutuzkateho spewa wo hnadnych darach wopravditeho Bozeho dzieceza, wot Gusty Hataza pěznjeneho.
 - Spew „Czicha nöz, kwiata nöz”, wot dziecezi po spewazy.
 - Spiewanie kherluscha „Ja s njebiejš dele pschinu t wam”.
 - Sswiedzenijska recz kniesja wuczerja Grullinga Saręczanskeho.
 - Spew „O najswijeczischi”, wot dziecezi po spewazy.
 - Spiewanie kherluscha „Bohu czecez wy ludy dajce”.
 - Spew „O dziecezi lubowane, to je nöz wjezela”, wot zyheskeho mischtra Jana Hanki Merekowskeho po pschednoschazh.
 - Spew dziecezi „O dziecezi, wiśwolene”.
 - Spiewanie kherluscha „Dženš’ khwalcze Boha kschesc’jenjo”. Pschi tym kózde spewaze dziecezo sahweczeniu kwezku do ruky dosta.
 - Spew dziecezi „Mól Jesu, njech ja hladam na twoje wobliczo”.
 - Pschednoschki wózhomdzhezaczestchutuzkateje pězne wo Jesuhowym narodze, wot Gusty Hataza pěznjeneje.
 - Spew dziecezi „S Ziona, s Ziona”, wot Gusty Hataza pěznjeny.
 - Spiewanie kherluscha „Lón, tiz je kwieta wumóžniť”.
 - Spiewanie pězne „We kraju wécznej rjanoscje”, wot Gusty Hataza pěznjeneje.

Po wuspiewaniu poſlednjeje pēźnie ſo 234 džeczom ſ wokolnych
6 woſadow božodzegowé dary wudželichu a to na taſke waschnie, ſo
kózde džeczo tón dar doſta, kiz bě ſebi pschi wulofzowanju wuczahnulo.
Šeak wutroba džeczi w tychle wołomitach ſ radoſciowym wočekanjom
biwasche, ſak ſo jich wózko wuhladawſki rjany dar ſ džakownoſcžu
blyſhczesche a ſo jich wobliczo ſ džeczaję wieszeloszgu fmewaschel
Spizbarzej tychle ryncejkow tutón napohlad njesapomnity wostanje.
Zohnowanje teho, kiz je prajil: „ſchtot ſcze cziniſli jenemu bjes tymi
najmiejſchimi, to ſcze mi cziniſli”, wotpočzuj nad wſchitkim nadob-
nymi dariczelemi, kofiz ſu bjes poroka a ſapowiedzenja ſ luboſcžu a
darami ſtuk ſcheschcijanskeje luboſcže podpjerali a k njemu pschi-
noſhowali.

Š W o j e r o w ſ k e h o w o d k r j e ſ a . Schulſkeho radžicžela Bocka, kij je lěta dolho ſ dohladovarjom ſchulow Liegnitského knježerſtwa byl, ſu zyle njewotěžkano ſ jeho ſaſtojnſtwa wotwokali a pensionirovali. Šchtó je ſ psychižinu Bockoweho ſpěchneho wotendženja bylo, njeje znate. Na jeho město je knježerſtwo ſchulſkeho radžicžela Žriffena poſtaſilo, kij je hacž dotal w Lüneburgu ſe ſchulſkim dohladovarjom byl.

Přílopk.

* Grubne hody mějesche lětža burska kwojba w Langenbernsdorffje pola Crimniſchawa. Burowaj kynaj, wot kotrejuz běſehe jedyn 17 a druhí 21 lět starý, wutoru do hód dolhe drjewo wozechſtaſ. Hdzež droha nahle ſ hótki wjedže, jene kolo ſ rjeczásom spinuſchtaſ, ale rjeczás ſo roſtorze; dokelž běſehe hladke, wós netko ſ tajtim wot-

machom po drósy dele cžerjesc̄e, so ſ wosa padaze ſdomki wobeju bratrow ſarajydu. Cžilaj a ſtrowaj běchtai ſ dwora jěloj, a morweju jeju domoj píchinjezechu. Konjomaj ſo ſchody ſtało njebejſche.

* W satskiej wsi Hinterhermsdorf bęsze żebi někaſki muž i Nirdorſa dwaj kłebornaj schéznakaj wuměnicz dał, kotařz so jako wopacznaj wupekaſaſtaj. Zandarmojo sa węzu kłedzachu a bórsy wuſłedzichu, so ho wopaczne schéznaki w Nirdorfje w puzodnej Cęſtej dzęſlaju. Tam žu tſjóch mužskich ſojeli. Jedyn i nich je higo pochostany, dokelz je wopaczne pjenesz ſzczek. Druhaſ dwaſtaj jara khubaj; jeju ſwojbie ſmęje někto tamniſcha khuboba ſzicz.

* Ferwany njesutk je bo wutoru tydjenja wjeczor w Barlinje stał. W bydle tamniszcheho pschekupza, tiz po dwemaj schodomaj bydli, bory po zednich mlody czlowiek swonjesche a klužobnej holzy, kotraž jemu wotewri, praji, so je jeho jeje knies pôškał, so by dwanacze rubežkow pschinježl, do kotrychž ma bo žad sawalecž. Pschekupz mje- nujzhy mjes druhim tež se hadom wituje, ale ma khlamy w druhim domje a na druhej drošy. Holza zusemu njewerjesche a praji, so tu cijistych rubežkow njeje. Duž bo wón wotkali, ale bo sa khlwilu sažo wróci, prajizv, so je jemu pschekupz porucził rubežki pschinježi, bu, taſkež ſu. Nětko jemu holza wérjesche a jeho nnts puscheži. Ľedma pak běſche bo nad korbom ſhilika, w kotrymž čzysche ſa rubežkami hladacž, ju zuſh ſ taſke mozu do hlywych prahnu, so bo holza motacž pocža. Wona pak pomjatk njeſhubi, ale ſ zykej ſčiju wo pomož wołacz pocža. Duž rubježnik cžeknu. Sso ſ krwju wobliwajo holza ſa nim běžesche, ale psched durjemi lekarja po jenym ſchodze ležo wosta. Věkar ju na nusu ſawjasa a ju do hojerinje donieſež da. Rubježnik běſche mjes tym ſ domu cžeknul a ſ ſwojimaj starschimaj, kotraž tež w Barlinje bydlitej, běžak a ſebi wot njeju pjenjesy ža- dasche, so móhľ sapucžowacž. Jego ſ krwju ſapanzanu draſtu widzo starskuej, kotraž ſtaj bo ſyna hžo dawno wotřelloj, hnydom ſhó- daschtaj, so je někajſi njeſutk dokončal; duž jeho wotpolasachťaj. Ssředž nozý rubježnik ſam na poliziju pschinđe, hždež jeho ſajachu. Wón powjedasche, so je herz a 24 lét starý, a so je wot pschekupzo- weje předawſcheje klužobneje holzy ſhonik, jo pschekupz pjenjesy doma khowa; dokelž žamch pjenjes mel njeje, je w pschekupzowym bydle pjenjesy kranucž a klužobnu holzu předy ſ truchom želesa pohluſhiczž čhyž; hždž je jemu holza přeni kroč wotewrila byla, ji nicžo cžinil njeje, dokelž je bo bojał, so móhľ pschekupzoweho pođralstneho ſynka ſaraſyčž, kotrehož mějesche holza na rukomaj; hždž je druhí kroč pschi- ſchol był, je holzu pohluſhiczž ſpýtał a, dokelž bo jemu to radžilo njeje, je cžeknul. Rubježnik je hžo poňostany czlowiek. Na ſbože holza ſmiertrnje ſranjena njeje.

* Wo Kochowym hojazym frédku so hiszczę wjele nowego prajicę njechodzi, dokelż czas, so so frédk wuziwa, hiszczę dolhi dość njeje, a dokelż je pszezo hiszczę malo hojetnijow a lekarjow, kotrymž je so nowe lekarstwo dac̄ mohło. Tielko pat so se wszech stron kłyschi, so je Kochowy frédk tuberkulosnym chorym s wjetsha położenie pschiniejsz. Zyle wuhojili su so sało někotři tajzy, kotriž mějachu „lupus“ abo wjelcžu lischawu.

* ſejenemu fahrodnitej w Görkawje je hižo 1. dezembra ſanidžeho lěta 9 ſchörzow pschicahnulo. Hospodar jím ptacze jahody dawa. Schörzy wob džen rědko ſwoje ſukawhy wopuſčę a wjeſele hwiſdaju kaž w nalečgu.

* Wobżężeż kubla Rheinfeld pola Templina, wuſzluženy hamtski
ſudník, druhí kwojaty dzeń hodow dopołdnja dwieju kublerjom se ſuſzod-
ſtwa t ſebi pscheproſy a jimaſ wosjewi, ſo chze jimaſ a žiwienju
wbožemje prajicž. Mjes tym ſebi ſtrabžu ſ jedom sawda, kotryž
bóryſ ſkulcowac̄ poęga. Ssuſzodaj rucze po lekarja do města poſka-
ſtaj; ale prjedy hač lěkar dóndže, běſche kubler morwy.

* Kunjež je wjele średlow mysche, je jich w někotrych
krajinach tola telko, so ſebi živeje radzi s nimi njejſu. S Hannover-
ſteje n. psch. ſo piſche: Na kniežim dworje w Boldingenje hólczata
ſa pluhom mysche ſabijeja, a někotry jich ſa poł dnja 200 pſchinjeke.
Na kniežim dworje w Pattensenje dželawī lubđo žito domoj wožo ſa
poł dnja 8 žurkow, 6 wulſtich myschow a 220 myschow morichu.
Wokolo žitneje ſajmy hrjebiczkú wurychu, ſo bychu ſo mysche do
njeje njedale, a na dnie hrjebiczkí ročki do ſemje naſadžachu; naſajtra
rano 196 myschow w ročkach nadenidzechu, a ſa 6 dnjow 796
myschow. Dželawī muž je tam ſa tſi dny 620 myschow do paſzłów
doſzahnut a nimo ſwojeje mysdy ſa kózdu mysch $\frac{1}{4}$ pjenježka doſtał.
Kubler w woſolnoſci Hamelna je 200 paſzłów powlaſt, a jeho
dželawī muž kózdy wječzor wot 80 hacž do 150 myschow w nich
namaka. Tak ſebi myſla, mysche po něčim wutupic̄. Najlepſchi
pomožnič ratarja w tymle naſtupanju je lischka; ale lischkow tam, kaž
ſo ſva, pſchewiele ſefatſeleja.

* W lęcze wot 1. augusta 1889 hacż do 31. juliija 1890 żu, kąz wyschniosej wosjewja, w pruskim kralestwie 2,380,000 sajazow se-satſeeli. To by 142,800 zentnarjow sajeczeho mijaža bylo, hdvž ſo na sajaza bjes ſoże a bjes kula 6 puntow liczi. Dokelž je ſo w nowym lęcze, kotrež je ſo 1. augusta 1890 sapocząło, hido jara wiele sajazow jesatſełalo, ma ſo fa to, ſo budże ſo jich wot 1. augusta 1890 hacż do 31. juliija 1891 ſ najmjeniſcha 2,500,000 ſesatſeleg. W Potsdamſkim a Frankfurtſkim kniejeſtrowym wokrjeſku ſo honiwa na sajazy, cęczerow, dźiwje kury, bažanty a pozpule ſrijedz wulkeho róžka ſkonczi.

* Hdyž chýšče wónzano kódz „India“ s Hamburga do Ameriki wotjedz, že wot wulkeho kaſchcítka, kotrež na kódz njeſechu, wěko wotraſy. Do kaſchcítka hladajo dželácerjo hnano 22 lét stareho mužského w nim wuhladachu, kotrež jim wupowjeda, ſo je taſle tunio do Ameriki dojecž chýk. Polizija jeho hacž na dalsche ſaja. W kaſchcítku, kotrehož wěko že wot nutſka ſatylacž hodžesche, draſtu, žudobje a zyrobu namakachu. Sa mlodeho čłowjeka je ſbože, ſo je že taſle s nim zoſalo; pschetož hdy budžechu kaſchcít hluboko do kódze dele walili, hodžeg je jara ſyma, jemu mōžno bylo njeby, že bjes zuseje pomožy won dobycz.

* W nozy wot přenjeho na druhí žwiaty džení hodow w drugiej hodzijne wojskla straż s Ulma dweju wojakow 124. regimenta pěšklow setka, kotorajz w Nowym Ulmje wokoło brodžeschtaj. Dokelž dowolnosće njemějeschtaj, w nozy s wonka kasarmow pschebywac̄, jeju straż saja. S wopředka chyzschtaj so stajec̄, ale potom žobu džeschtaj. Duzy po puczu pak so jedyn s njeju do cęzlanja da. Wjednik straže, kąz ma poruczenie, sa czekazym wjazy krócz sawola, so dyrbi faszac̄; wojak pak njepožluchasche, ale dale bězesche. Duż wjednik straže tjeli, a kula czekazemu do khribjeta flecza. Smiertne ranjeny wón na wozę padze a žaneho synka wot so njedawshci morwy leżo wosta: kula běsche jemu do žiwota schla. Wón běsche hižo druhé lěto pola wojakow; duż derje wjedzesche, kaiſki strach jemu hrošy, hdyn strażi cęzka. Wjednik straže, kotorž je jeho satfeliš, wobkrucza, so je na cęzlanza s najmjenšcha schescz krócz sawolał, so dyrbi stejo wostac̄, a so je se samyžlom kleczo tselil, so by wojaka jenož do nohów tjeli.

* Psihi wobradżenju w tseczej kompanii cęślneho regimenta w Mnihowje zo něfotii wojažy węzły dla, kotruž bęsze jedyn doſtał, swadźbiu a ſ bayonettami na zo dżęchū. Schtyrjo buchu cęzzy ranjeni. Duż je wyschnoſcz poruczki, ſo w regimente psychodnie wobradżenja wjazy njebudż. Była kompanija na tydzień arrest w kasarmach doſta.

* Hvhž dželac̄er Beck wóndano wjeczor s Myslawa do Steinsdorfa džesche, jemu nelačti dundak pucž fastupi, ſo jeho ſa palenzom a ſa pjenjeſami praschejo. Beck praji, ſo ani palenza ani pjenjeſ nima. Duž jeho dundak do ruky wýſke ſohcza moržnu. Beck pak rubježníka do hlowy pražnū a jeho porash; netko rubježník třeli, ale mižnu. Duž jeho Beck krucze pschimnu a jeho kruch ſobu wlečesche, doniz na ſbože žandarm njepſchindze, kž rubježníka ſaja. Schio je, dotal nje-wjedža! ale telko je wěste, ſo je jedyn s najhórsich ſloſtníkow, pschetoz pschi nim paduſčený grat a ſi dolhe nože nadendzechu.

* W jenej dželární w Bonnje wuczobny hólz staru hońtwerstku tſelbu, kotař hýzo lěta dolho na hofbzu wižasche, se ſejčeny wsa a ho do tepjerja mérjeſche, prajízy: „Czlowieče, nětkole cze ſatſelu!“ Tſelba wrijeſnu, a tepjet tam w ſwojej krwi ležesche. Drób, s ko- trymž běſche tſelba natylana byla, bě jemu do wutrobna ſleczal. Ma ſbože jeho raný ſmijertne niejſu.

* Dôske lêta khoročej wobkledžbowawšči, kotaž ſo ral mjeňuje, a po mnohich a jara wschelskich poſpytach je ſo jenždželſki lekar profesſor dr. Ruffel pschejkwědczil, ſo je někajki hribit ſi pschiczinu tejete khoroſcze. Bola 40 abo 50 na ral khorych ſu tónle hribit namaſkali, kotrež ſo pola žaneje druhjeje khoroſcze poſkaſal njeje. Je-li ſo tež dalsheje pscheptytowanja druhich wučených wobkrucza, ſchtóž je profesſor dr. Ruffel wuſlédzil, ſo nadžejomnje tež ſrēd psche ral namaſka.

* Wotrocž f Klinkena pola Oldestwe běsche so druhí kwwjaty
džen hadow na rejach na kwoju njewěstu roshněwal a na nju ťakaše,
hdyž wona se kwojej žotru f rejow domoj džěsche. Na jene dobo
won f khowanti na nju wusfocži, ju f jenej rufu sa krk hrabnu a
f druhej nož se ſoka wuczeže, kotryž chyzsche ſe ſubami wocznicz.
Mjes tym pak so jemu holza wutorze a so je žotru do czekanja da.
Wotrocž ſa nimaj bězesche a mějo ſa to, ſo je kwoju njewěstu do-
fahnuł, jeje žotru hrabnu a ſe kwojim ſijom tak do njeje pierjesche,
ſo ſo ſij ſlama. Potom chyzsche holzy hlowu wotřesacž, ale ju jenož
do ſchije rěšnu a ju ſmjeritnje njeſrani. Na to chyzsche ſwojemu
woporei ſilky pscheresacž; hdyž ſo jemu to tež njeradži, holzu f nožom

do spanja łakasche, doniż ho nożej koncze njewotlemi, kotryž w holzynym spanju tczęzhy wosta. Nětko wotrocđe czeknu a ho w domje swójego hospodarja wobwězhy. Czeczhy ranjenej holzy ho nadzějomnie žiwjenje ſdzerži.

* W jenym domje w Neulerhenfeldze pola Wina wóndano pod
tséchu woheń wuńdze. Dokelz běsche woda w wodowodze samjerska,
wobkbedz̄et doma na kubju běsche a chyzsche lód we wodowodze ros-
tawac̄. Mějes tym pak ho woheń tak ruče rosschéri, so plomjo
börsh se wsčeh bokow wbohoho muža wobdawasche, a wón žaneho
muczelka njemějesche. Podružnizh jemu pomacz̄ njemöžachu, a tež
wóhnjowa wobora jemu czaža dosz̄ pomožy poſticzic̄ njemöžesche.
Duž ho wobohi muž spali. Žeho czeło na wuhlo spalene namakachu.

* W Cones w Franzowſkej je mloda 25-létna žona dvé holzy porodžila, kotrejž stej s khribjetom hromadže srosczenej. Holzy stej hewak rjenje tworjenej a dospolnje strowej. Srosczenje je tajke, so řekarjo, kotsiž ſu jej pscheptyali, ménja, ſo, jeli ſo jena wumrje, ta druha živo woſtacj njemóže.

* Hodowny czas je sa dzowki a wnucek jendzelskeje kralowny Viktorije czas proxy a dzela w kuchni. Kralowna je swojim dzowkom hizo sa male waric wulkucz dala, a kogda s nich ma swoju kuchniczku. Prynzezny moza pjeczeni, muczne jedze a wschitko drugie, schtoz ho i jedzi podawa, wujtojne psychotowac. W hodownym czasu pilnje kolacze pjez a jedze waric pomhaju, lotrej ho ljudym ludzom dawaju.

* W pôlverniku w chinéiskim měsće Taiping-foo, hdejz wjele stow ſhudow hotoweho pôlvera ležesche, ho psched krótkim rosbuchnjenje ſta, kotrej je jara wjele twarjenjow daloko a scheroko w wokolnoſczi ſ džela zyse ſaniczilo, ſ džela ſtrachnje wobſchodzilo. W pôlverniku 6 ſaſtojnikiow a 50 dželaczerjow pschebywasche; wſchitzy ſu na kruchi roſtorhani. Pschi tym je 300 abo 350 wohydlerjow a wojałow wo žiwjenje pschischlo, a wjazh hac̄ 1000 domow je ſapusczenych. Tón ſamón džen pôlvernik w chinéiskim měsće Pah-chow roſbuchnu. Tež tam je jara wjele ludzi žiwjenje ſhubilo, a wjetſki džel města w roſpadankach leži. Schto je ſ pſidicžinu njeſvoža w pôlvernikomaj bylo, ho dotal hiſhcze wuſbležilo njeje.

* W měsíce St. Louis w Ameriky byly někotre staré holzy spodnímne tovarstwo saložile, ktere muž je hýzo w jazy hacj sto žónskich pšchistupilo. Ssobustawy tehore tovarstwa dyrbja šlubicj, so chzeda w mužskej draseži hodžicj, kuricj a pieč, kaž mužszy, a ho dwójzy sa tydzeni wječor w węstej korezmje schadzowac. Wschitke žónske dželo jim ſmierdzi; sa to chzeda na konjoch jehacj, tórnovacj atd. Kózda, kotaž ſo ženi, ſo ſ tovarstwa wustoczi. Tele žónske byli patriarchowu abo starschu wuswolile, kotaž kózdy měsaz junu schescz hodžin poſpochi ſ nabozných knihow preduje, w kótrajz byly ſahadz kſhescežianskeje a mohamedanskeje wery, ſměſhane.

* W Montanje w Połnożnej Amerizy buchu wcžera psched dwie maj nježelomaj schyrjo Indianojo wobwěšcheni, kotsiž běchu někotrych čłowjekow skónzowali. Ssředu tydženja Indianojo jich czela khowachu, na czož běše fo 2000 Indianow i jich pszechzelstwa seščko. Potom fo Indianojo wokoło rowa shromadžichu, swoje h̄mijertne spěvý spěwajo a žałostne h̄mijertne waschnia wilonjejo. Žena Indianka ſebi dwaſ porſtaſ wot rukí wotřesnu a jej do rowa czižnū; druhá ſebi hľubotu ranu do hľowý wurešnu, a wobej žonje swojim džeczom wložh ſ kožu ſ hľowý ſedreſtej. Ranjene fo nad poł wotewrjenym rowom ſhilichu a krwi ſ ranow do rowa kapacž dachu. Na poſledk polizija pschinđe, Indianow roſhna a někotrych ſaja.

* W některých vjetších městech v Polníné Amerizi maju paduschi wopizy, kteří jim kranucz pomohají. Haj w městce San Francisco ſu řebi paduschi wořebitu „vyšoku ſchulu“ ſaložili, kdež kwoje wopizy kranucz wueža. Na tamníjší políži ſu hýži mnosy pobylí a wosjewili, ſo je jim hrędž běleho dnja a hrędž města na drósy někajka wopiza čaſzník ſ rječzaſtom, abo móſhení ſe ſaka kra-nula. Mějo kwoju ſnanou poł metera wulku wopizu na ramjenju ſedžo, paduch ſo ſ měrom rošhladujo po měsčezanskich dróbach klobži, kdež je najvjažy živjenja. Pschinđe-li jemu na pschill woszobny knjes ſ tolstym ſlotym čaſznikovym rječzaſtom napſhečzo, paduch wo-pizy, kteří je dotal ſ měrom na jeho ramjenju ſedžala, kivnje, wo-piza dele ſtociž a knjeſej tak khetſje čaſzník ſ rječzaſtom wutorhnje, ſo ſo nadpanjeny lědma domaſa, ſhoto je ſo jemu ſtało. Paduch je mjes tym dale ſchoł. Wopiza, kranenu wěz na kwojim kořmathym hrusche khowajo, ſa nim pschiběhnje a ſo khetſje pod jeho ſcheroči plasheč ſhowa. Polizija dotal hischeče žaneje paduschiene wopizy abo jeje knjeſa ſlepila njeje.

* Dziećom źo wjele zotora a drugich słodkościów dawacę nje-
hmę! Schłóż to njewerti, njech subegi, tig je dżesęgi wupanuk, do

schleńzy z żółtowowej wodu czerń: sa tsi dny je sub zyle mjeħħi. Wjelje żokora a drugich żłodkościżow jenicżży subam njeſchikodži, ale też żoldkej.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej għirkwi budżże jutsje njejjedlu po nowuġi l-ecċe raro w 7 hodžinach
ħerba spowiedż, $\frac{1}{2}9$ hodžin ħerba spowiedż, ppreddawnej a pschiopdnju w 12 hodži.
ħerba tibqieg.

Na tijoch kralom budže rano w 7 hodžinach herbska spowiedź, 1/29 hodžin herbske
przedowanje a psichipoldnju w 12 hodžinach herbski mitschor. — Pschi zyrt-
winskih durjach budža ho sa misjonistwo bjes pohanami darh sberacj.

Wěrowani:

W Michałszej żywi: Dia Hermann Abt, schewski mischr tuby, s Hanżu Sworiz se Szokolz. — Jan August Loka, wotroczą w Bzegach, s Dorotheju Henriettu Weißbachem tam.

Křcení:

W Michałslej żywi: Jaroměr Albert, Petřa Bohuwera Hänsela, kheżerja a wósnika na Židowje, ž. — Jaroměr Ota Richard, Hendricha Oty Regmanna, kowarja-najemnika w Čejchowicach, ž. — Ernst Eduard a Martha Lejna, Michała Wöhlera, domownika na Židowje, dwójnajak. — Emma Lejna, Mikołajska Forschila, kheżtarja a dżelaczerja w Keltne, dz. — Hana Chrystiana, Zana Michała Wieżaśa, fabritarja w Hrubieszowicach, dz. — Maria Martha, Gustava Emila Steglicha, murjerja na Ssokolzy, dz.

W Katolskiej gzyrkwi: Ida Martha, Dąt Pawłowa Lehmanna, murjerja tudy, dż. — Friedrich, Gustawa Heina, nożerja na Żidowje, s.

Zemrječi:

Dżen 25. dezembra: Klara, Koral Hermanna Boigta, dżelacżerja pod hrodom, dż., 1 lěto 5 měsazow 6 dnjow. — 26. Hana Augusta, njemandz, dž. w Lubichowje, 7 měsazow. — 27. Morwonarodz. s. w Małkuszach. — Heinrich Duczmann, lěšat, 60 lět 5 měsazow. — 31. Hanža, Jurja Szucheho, dżelacżerja tudy, dž., 16 dnjow.

Płacząca żito a produktów.

Bitowy dowos w Budyschinje:				B Budyschinje 27. decembra 1890				B Lubiju 31. decembra 1890			
2267 miedow.				wot mf.	hacj np.	wot mf.	hacj np.	wot mf.	hacj np.	wot mf.	hacj np.
Pschenza	.	bela	10	—	10	18	9	59	10	—	—
Rozla	.	żółta	9	41	9	59	9	26	9	56	—
Zeczmien	.	.	8	81	8	88	8	56	8	75	—
Bonb	.	.	7	86	8	29	7	67	8	17	—
Broch	.	50 kilogr.	6	70	7	—	6	60	6	90	—
Woka	.	.	8	89	10	97	10	14	10	83	—
Zahly	.	.	9	17	9	44	7	78	8	33	—
Hejduscka	.	.	14	—	17	—	13	50	15	50	—
Bermy	.	.	18	—	18	50	16	50	17	50	—
Butra	.	1 kilogr.	2	20	2	50	2	20	2	60	—
Pschericzna muka	50	=	2	—	2	30	1	80	2	2	—
Rżana muka	50	=	9	50	18	50	—	—	—	—	—
Szyno	50	=	9	50	15	—	—	—	—	—	—
Szalma	600	=	2	80	3	—	2	20	2	60	—
Brokata 260 schtuk, schtuka	.	.	17	—	22	—	16	—	19	—	—
Pschericzne wotruby	.	.	7	—	18	—	—	—	—	—	—
Rżane wotruby	.	.	4	75	5	—	—	—	—	—	—
			5	50	7	—	—	—	—	—	—

Na burszji w Budyschinje pſcheinza (bѣla) wot 10 hr. — np. hacž 10 hr. 15 np.; pſcheinza (żółta) wot 9 hr. 41 np. hacž 9 hr. 56 np.; rožka wot 8 hr. 75 np. hacž 8 hr. 91 np.; iežmienj wot 8 hr. 4 np. hacž 8 hr. 21 np.; wowš wot 6 hr. 85 np. hacž 7 hr. 10 np.

Dražđanske mjašovne placžinu: Domjada 1. družinu 70—75 ml., 2. družinu 65—68, 3. družinu 25 po 100 puntacih rješnje rati. Dobre krajne šwinje 58—62 ml. po 100 puntacih u 20 prozentama rati. Čelata 1. družinu 55—65 np., 2. družinu 28—38 np. po puncu rješnje rati.

Wjedro w Londonje 2. januara: Wjersnjenje.

Jesdnj plan železnicow wot 1. oktobra 1890.

4. wosowa klaša njedželu a na saških šwjathch dnjach wupada.

Se Shorjelza do Draždjan.

Wiosenna klasyf.		2. 8.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	
Se	Šhorjelza	.	11,0	1,46	—	4,43	7,58	10,50	2,1	2,28	4,21	6,55	—
	Rybčbacha	.	11,48	—	—	5,7	8,22	11,14	—	2,53	4,44	7,19	—
	Urbija	.	12,36	2,13	—	5,28	8,45	11,36	2,29	3,15	5,5	7,41	—
	Budžyžina	.	1,20	2,36	4,0	6,2	9,21	12,14	2,52	3,50	5,40	8,17	—
	Vilškopič	.	—	—	4,30	6,38	9,58	12,61	—	4,27	6,14	8,53	9,58
	Arnsdorfa	.	—	—	—	4,51	7,1	10,22	1,16	—	4,51	—	9,20
	Radeberga	.	—	—	—	5,2	7,11	10,32	1,26	—	5,1	6,43	9,31
Do	Dražkán	.	—	3,35	5,29	7,40	11,3	1,55	3,54	5,31	7,5	10,4	10,48

S Dražđan do Shorjelza.

	Wojsowa Mała	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.
S Dražđan		—	6,0	8,50	10,20	12,10	3,5	5,10	8,50	11,40	12,52
Radeberga		—	6,39	9,25	—	12,47	3,41	—	9,26	12,17	—
Arnsdorfa		—	6,51	9,37	—	12,58	3,51	5,49	9,37	12,28	—
Biskopiz		—	7,21	10,6	—	1,24	4,17	6,19	10,6	12,55	—
Budyschina		—	7,59	10,44	11,29	1,57	4,51	6,53	10,41	1,24	2,1
Lubija		6,32	8,43	11,27	11,55	2,36	5,28	7,32	11,23	—	2,27
Rychbacha		7,7	9,1	11,43	—	2,54	5,46	7,50	11,41	—	—
Do Shorjelza		7,48	9,22	12,4	12,21	3,15	6,7	8,11	12,2	—	2,54

S Budyschina do Wjeleczina.

	Wojsowa Mała	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.
S Budyschina		—	5,10	7,36	10,43	2,0	4,50	8,23
Dježnifez		—	5,20	7,51	10,53	2,10	5,0	8,32
Budeitez		—	5,28	8,4	11,1	2,18	5,8	8,40
Roswodez		—	5,34	8,11	11,7	2,24	5,14	8,46
Do Wjeleczina		—	5,43	8,22	11,16	2,33	5,23	8,54

S Wjeleczina do Budyschina.

	Wojsowa Mała	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.
S Wjeleczina		—	6,0	8,45	11,40	3,3	5,45
Roswodez		—	6,11	8,53	11,48	3,14	5,56
Budeitez		—	6,21	8,59	11,54	3,22	6,6
Dježnifez		—	6,32	9,7	12,2	3,33	6,17
Do Budyschina		—	6,43	9,15	12,10	3,44	6,28

S Budyschina do Ralez.

	S Ralez do Budyschina.
S Budyschina 8,5 2,5 8,25	S Ralez 6,1 12,0 6,30
Zidowa 8,21 2,21 8,41	Schechowa 6,13 12,12 6,42
Maleho Wjelkowa 8,32 2,33 8,52	Niechwacizda 6,24 12,24 6,54
Radworja 8,49 2,51 9,9	Kajowa 6,38 12,38 7,8
Rakowa 8,58 3,0 9,18	Radworja 6,47 12,48 7,18
Niechwacizda 9,12 3,15 9,32	Maleho Wjelkowa 7,4 1,6 7,36
Schechowa 9,23 3,26 9,43	Zidowa 7,15 1,17 7,47
do Ralez 9,34 3,37 9,54.	do Budyschina 7,30 1,32 8,2.

S Kamjenza do Arnsdorfa.

	Wojsowa Mała	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.
S Kamjeńza		—	6,0	8,45	11,50	3,45
Połozniży		—	6,23	9,8	12,21	4,17
Großhrörsdorf		—	6,33	9,18	12,34	4,31
Do Arnsdorfa		—	6,45	9,30	12,49	4,46

S Arnsdorfa do Kamjenza.

	Wojsowa Mała	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.
S Arnsdorfa		—	7,10	10,27	1,20	5,50
Großhrörsdorf		—	7,29	10,41	1,40	6,5
Połozniży		—	7,42	10,50	1,53	6,14
Do Kamjenza		—	8,8	11,9	2,19	6,34
						10,27

Awkzijsa wuzitkowej drjewa.

Ssrijedu 14. januara t. l. ma ſo na Lutobčanskim reverje něhdze

75 khójnowych twarskich ſchtomow,
50 " flozow,
100 " žerdzow k plotowym ryhelam,
50 " k ſchtomowym kolikam,
18 " dolich hromadow,
10 rm. khójnowych pjenkow
ſ wuměnjenjemi, tu ſwuczenymi, na pschedawacj. Sa-
počat k rano w 9 hodzinach pschi Dietrichez polu.
W Lutobčju, 3. januara 1891.

Sreczmar.

Sarjadniſtwo reſala w Vělhum Scholmzu pola Žasa
ma na ſkladze ſučhe deski we wſchech tolſtoſczech a placzisnach, teho
runja ſeſtne a plotowe ſaty.

Bergwitz, wyschisci hajnik.

Deski na pschedau.

Se ſwobodneje ruki ſu ſa hotowe pjenjesh na pschedau
kučhe khójnowe tramy a deski, blidařka a
twarska twora,

w pschihovnych roſmérach po malych a wulkich dželbach.

Sklad: w czornych khójnach na Lipjanſkim reverje a pola
reſala w Komſu.

Bliſsche wukfuje reverſki hajnik Piech w Lipicžu pola Minakala.

Grabinſta ſ Ginfiedelska inspekcija w Minakale.

T. Albert na hornczérſkej haſhy 13
porucža ſwój ſklad ſoſow a matrazow, tež
ložow w wulkim wubjerku po tunich placzisnach.

Jara praktiske warjenſke maschin, wuhlowe
kaſcheze, wohrjewanske blesche, woſy, Thomotowe,
ruejne a dýbsacjne latarnje, džeczaze hrajki a
phchu na božodžesčjow ſchtom porucža

Hermann Rachlitz w Budyschinje
na žitnej haſhy 10 a na Hoſchiz haſhy 24.

Jablučkowe fiſalo

najlepſe ſ holotwi a ſ kladzenju ſadu liter po 20 np., teho runja

Jablučko-winowy napoj

bleſhu po 45 np., dale ſablukowe wino, jahodkowe wino,
jeſtečzate limonady a mineralne wody porucža

Hornjoluziſka ſloczernja ſadu
dr. Herrmann a dr. Wezki
na ſadnej bohatej haſhy 3.

Grunwald

wopravdžity ſelony horti palen, najlepſi ſredk psche wſchē wob-
cęgnoſeze ſoldka a delnjeho života,
porucža liter po 90 np.

Hermann Bensh
naſlednik G. Magera
na garbatſkej haſhy.

Turkowſke ſlowki

najlepſe druziny porucža

Moritz Mjeriwa
pschi mjaſowym torhosčju.
Destilacija ſnatych dobrnych likerow
po ſtarich tunich placzisnach.

Mloko

w najwjetſich a najmienjſich džel-
bach po najwyschich placzisnach
ſtajnje kupuje

parna mlokařnia Otty Eversa
w Małych Debſezach.

Rosaze kože

kaž wſchē druze ſyre kože kupuje
po najwyschich placzisnach

Gustav Naude.

S dobom porucžam ſwoj wul-
ſotny ſklad kožow hjes mosow po
najtunich placzisnach, kaž tež ſo
wſchē druziny ſyrych kožow derje
a tunio wobdzelaſju.

Kolaze, čelaze, ſajecze, kpcze,
tkhóraje, krunaze, korniklowe
a wſchē druze druziny kožow pschedzo
po najwyschich placzisnach kupuje
Heinrich Lange
na ſitnych vilach.

Sajecze, rosaze, karnillaze, ſocze,
tkhóraje a krunaze (mordarſte) kože
kupuje a najwyschich placzisnach ſa-
nje dawa

E. Fleischer, ſoſkar
na ſwontownej lawſkej haſhy 18
w Budyschinje.

Strone kruſchenjowe drjewo
niz mjenje ſ zolow tolſte na čenſtim
konzu kupuje po najwyschich pla-
czisnach mechaniska pschedowuſja
w Hajnizach.

Jerje

po 3 a 4 np.,
mandel po 40 a 50 np.

porucža

Hermann Lemke
na jerſowej haſhy.

Rajk

jara rjany a wulkosornaty,
punkt po 16 np.,
zentnar po 15 mk.,

jako něſtoto jara tunje porucža

Th. Grumbt
na ſwontownej lawſkej haſhy.

Nowe turkowske klawki
porucza
Hermann Lemke
na jerowej haſy.

Hoſej
paſenj a njepaſenj,
kaž tež wſchē kolonialne tworn
w snathē najlepskich kajfoscach
a po najtunisich placzisnach
porucza

Richard Neumann
na snutskownej lawskiej haſy.

Nowe jerje
rjane wulke,
3 ſchtuk po 10 np.,
mandel po 50 np.,
porucza

Adolf Rämsch.

Destilazija
Schieschki a Rjeczki
porucza wſchē proſte a dwójne
palenzy po jara tunich placzisnach a snathē
najlepskich kajfoscach.

Bigary
w wulskim wubjerku,
dobre kupowanske žorlo ſa ſaſo-
pſchedawarjow, porucza tyſaz po
20 ml. a dróżſho

Richard Neumann
na snutskownej lawskiej haſy,
filiala na bohatnej haſy 28.

Na ſzwoje
jednore a dwójne palenzy a
likery ſedzne činimoj a je po-
ruczamoj.

Ginzel a Ritscher
na wulskiej bratrowskiej haſy 6.

Serie
wulke a tuczne,
ſchtuku po 3, 4, 5 a 6 np.,
porucza

C. F. Dietrich
na mjaſzowym torhoscežu 8.

Hoſej
woł najtunisich haſz do naj-
dróżſich družinow w wulskim
wubjerku porucza

Hermann Klemm
na bohatzej a kamjentnej haſy.

Czysty palenz
jenotliwje a w pieczelach, kaž tež
wſchē dobre družiny kaž
jednore a dwójne likery
porucza jara tunjo

Hermann Klemm
na bohatzej a kamjentnej haſy.

Rejwanska wucžba ſo w Hodziju 12. januara wjedzor
w 7 hodzinach w ſali knjeſa Pjeda ſapocžne. Duž ſo młodgi
knjeſejo a knježny dwórlowe proſha, ſo nježelu 11. januara popo-
dnju w 3 hodzinach tam ſeńč.

Emil Günther,
rejwanski wucžer w Bręſy.

Pobocžne Tow. Sſerb. Burow w Radworju
ſmjeje juſſie nježelu 4. januara popołdnju w 5 hodzinach poſzedzenje.
Wo wjeleſiczný wopyt proſhy **pschedkydſtwo.**

Pobocžne Tow. Sſerb. Burow w Małym Wielkowie
ſmjeje 3 królow, wutoru 6. januara, popołdnju w 4 hodzinach po-
ſzedzenje. **Pschedkydſtwo.**

Sſerbſke ratarſke towarzſto w Scheschowje
ſmjeje ſchwartk 8. januara 1891 popołdnju w 4 hodzinach poſze-
dzenje, w kotrymž bubze knjeſ direktor Brugger ſ Budyschina wo
plakowanſkich byłach pschednoſciež. **Pschedkydſtwo.**

Realna ſchula w Budyschinje.

W pschedipowjedzenju hózow, kotsiž chzedža woł jutrow 1891
tudomnu realnu ſchulu, koſraž ma prawo wopisimo ſ wojerſkej
jenolétno-dobrowólnej klužbje wustajecž, wopytacž, je podpiſany woł 7. januara haſz do 21. februara kózdu
hrjedu a ſobotu woł 10—12 hodzin woł jſtwje Nr. 13
realnoschulſkeho doma ſ ręczam. **Parſchonske prjodſtajenje** pschedipowjedomneho njech ſo stanje, jeſi někaſ mózno.
Bjes wuměnjenja pak maju ſo ſobu pschednoſciež: narod-
zeneſki abo kſchčeňski liſt, wopisimo wo ſchęćpjenju a ſaſo-
ſchęćpjenju jětrow, wopisimo wo dotalnej doſtatej ſchulſkej
wucžbie, pschi konfirmowaných konfirmaziſke wopisimo. Egzi-
kotsiž chzedža ſo pschedipowjedziež, dyrbja jutry ſ najmjenſcha
9 lét ſtari byz; lepje pak je, hdyž ſu ſtarſchi. Pschedipowjedzenie
w druhim čiaſzu móže ſo jenož pschi **wohrebithch**
wobſtejnoscach ſtač. Sa ſchulerjow woł wonka ma
ſo **wuſwolena penſja** woł direktora **dowolicež.**

W Budyschinje, w dezembri 1890.

Direktor Dr. Vollhering.

Chirurgiſka wobaleńja w Budyschinje
na ſerbſkej haſy cjo. 10 po 2 ſchodomaj.

Jan Lößler, pruhowany hojeř.

Wubjernu ſchokoladu,
punkt hižo po 1 ml. a dróżſhu,
lakao vero w kufach,
kuſt na ſhaliku doſzaha,
lakao,
ff. vanillu,
lakaowu thej,
thej atd.

Alwin Schrader
konſitorija
na ſtronkownej lawskiej dróſy.

Po swojej džiwej radže je luby Bóh poſledni džeń min-
neho lěta rano w 1. hodzinje moju horcolubowanu džowku

Ludmilu Šołćinu

do njebjeskeho zbožneho raja wotwołał, hdyž běſe jej Boži
džeń ſtrowu džowčičku wobradził, tak zo nětko ſtyri wbohe
ſyroti wo lubu, hač nanajswěrniſu maćeřku žaruja. Wo
čiche ſobuželenje prosy w mjenje zrudzenych zawostajenych
ſwojich přečelow a znatych

W Budyschinje, 31. dec. 1890.

Jan Bartko, wucžer em.

Wólcž
porucza najtunisich
E. Becker, rěſniſki miſchr
na róžku hospitalſkeje a róžowej haſy.

Woli
ſo kóždu wutorn a pjatk w mlynje
w Skhanezach pola Varta bije.

Dželaczeſke ſwójby
ſo woł noweho ſéta do trajneho a
ſo derje placzageho džela pytaju.
Zenož dželawi, ſtröſbi a ródní ludžo
njech ſo ſamolwja. Nekotre psche-
czielne a wobſchérne wobydljenja ſu
hiſchče wotedacž. Trébne běrn-
ſchež ſo darmo dawa.

F. Reuter, papowa fabrika
w Nowej Wysy nad Spreeju.

Hóležez ſprawneju ſtarſcheju, kij
chze ſahrodnitwo nauknuč, móže
do wucžby ſtupicž pola **Handrija**
Petschki. Teho runja tam ſo
holza pyta, koſraž chze wěnzy wiež
nauknuč. Dalsche je ſhonicž
w kwělkowych kſlamach na hauen-
ſteinskej haſy w Budyschinje.

Hóležez, kij chze pjeſtaſtvo na-
wuknuč, móže jutry do wucžby
ſtupicž w pjeſtaſti bělých a ſlodič-
towow **Wih. Kuežki** w Budys-
chinje na mjaſzowym torhoscežu 15.

Wuſzobnik ſo pnta.
Młody cžlowjeſ, kij chze tyſcher-
ſtwo nauknuč, móže hnydom abo
poſdzischo do wucžby ſtupicž pola
Augusta Höhny w Myshezach.

Wſchitkim tym w Bjevidzeſach,
Schęćenzy, Hermanezach, Słycz-
nje, Drezwach, Manjowje a Rudej,
do kotrych doma ſzym 20 lét doſlo
nutſ a won khodził, k nowemu lětu
ſtrowoſciež, cžilofiež, cžerſtvoſciež a
Bože žohnowanje pschedju.

W. Žedek w Pſhowjach.

Wutrobuň džak
wyſokodſtojnemu knjeſej fararjeſ
lic. theol. **Imiſkej** ſa jeho nowo-
ſteſne ſbožopſciež kaž tež ſa jeho
wutrobu natwarjaze předowanje.
Daj Bóh luby knjeſ, ſo by wón
dale do naſchich wutrobow ſzymjo
wuſhyval, kotrež ſ ſeſom ſchrysta
wulhabža.

E. F.
w mjenje mnohich ſemſcherjow.

"Serbske Nowiny" wudawa so kóždu sobotu.
— Stwórlétla předplata
w wudawáni 80 np. a na
němských póstach 1 mk.,
z přinjesenom do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde
číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawáni „Serb.
Now.“ (na róžku zwon-
neje lawskej hasy čo. 2)
wotedać, placi so wot
maleho rynčka 10 np. a
maja so štwórką hać do
7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Čísc Smolerjec knihičiščerje w macičnym domje w Budysinje.

Cislo 2.

Sobotu 10. januara 1891.

Lětnik 50.

Swětne podawki.

Němske khězorstwo. Po minjenju hodovnych prósdninow je ho prussi krajny hejm schwórk sažo shromadžil. Na dnjowym rjeđe sakón wo farunaju schkody, wot swériny nacžinjeneje, stejše, kž je shobustaw zentrumiskej strony, sapóžlanz Konrad, namjetował. So wurdženje tehle wažneho sakónja, w kotrymž so interešy wulich kublerjow a burów dōtkaju, zyle hladko njewotendže, bě do předka widżec. Do zyla pak so fastupjerjo wsčech stron sa to wuprajichu, so dyrbí so praschenje wo farunaju schkody, wot swériny nacžinjeneje, se sakónjom spravicž. K nowemu sakóncej pak so telko pschitawkom namjetowasche, so ho jako njemžne wupokaſa, wo nich wsčech w hejmje jednacž. Duž nicžo druhe njewubu, hacž sakónowy nacžil se wsčemi namjetowanymi pschitawkom komiſiji pschitokasacž, so by ta wscho na dróbcne rospominala.

— Nowonarodženy khězorski prynz budže so 25. januara khězicž. Komotsicž budža jemu italski kral, hollandska kralowa-knježerka a pólny maršhal hrabja Moltka.

— Vjes tym so jeni Kochowu hředl psche tuberkulosu dolhwalicž njemoža, druhý k njemu malo dowérjenja počasuja. K požledniščim tež klawny Barlinski profesor Virchow kłuscha. Tutton je hrjedu w shromadžinsje Barlinskich lekarjow prajil, so nicžo dobre wo skutkowanju Kochoweho hředla wosjewicž njemož. Njedžiwajzy na to, so ho po saſyknjenju sfhorjeny džel čela pschemeníl njeje, su ho na druhich městnach nowe tuberkulosne sfhorjenja po saſykanju počasale. W dežembrje je 21 woskow wumrjelo, kotrymž je so Kochowu hředl pod kožu sykal. Njehowjaze skutkowanje je so wožebje w pschepeljenju žilkow s krwu na načaženym městnje počasalo, schiož je so wožebje pschi tuberkulosy moſhov na moſhach a jich kóžkach wobledžbowalo.

— Po powjesci, mało k wérje podobnej, kotaž so wot wukrajnych nowin roſschérja, že khězor lěžha mobilisazijsu němskeho wóſka pruhowanacž dacž. Kóz tuteho měřaza abo sapocząt februara dyrbja so pječza 2 elſasko-lothringiskaj a badenski armeekorps na prahu mobilisérowacž. S teſle prahu pječza tež mobilisazijsu wsčech hornjoitalskich regimentow swiſjuje, kotaž je so po radze němskeho khězora w požlednijsje italskeje wojskaje rady woskamka. Sda so, so powjesci wo mobilisazijsu na prahu nicžo dale njeje, hacž bursowu maneuver, s kotrehož chzedža pscheklepani pjenjeznizy na schkodu lohko-wěrjazych dobytk sejahnucž.

— Po woskamknjenju pruskeje schulskeje konferenzy, wot khězora powolaneje, je so wot ministerstwa rošwuczenja porucžil, so dyrbí so pschi pruhowanach sa přenju rjadownju na gymnasiasiach hžo pschichodne jutru pruhowanje w kaczanskej a grichiskej rěci na to waschnje po-logicž, so ho kaczanski a grichiski nastawki spushegi.

— Němska wójnska lódz „Friedrich Karl“ je psched něhdže dwěmaj nědželomaj w Dardanellach na mjeſ ſajela. Wo njehodze němskeje lóžje ſhoniwski, je turkowſki sultan hnydom porucžil, so býchu jej rucže s pomožu byli. Khězor Wylem je s pschicžinu teho jeneho ſwojich adjutantow do Konstantinopla poſklał, so by sultanej sa pomoz, němskej lóži poſticzenu, džak prajil a jemu čeſtiny dar pschepodař.

— Awstrija. Požledni poſpýt starocžeskeje strony, ſebi ludowe dowérjenje sažo dobycž, je so njeporadžil. Starocžesha běchu so na knježestwo se žadanjom wobrocžili, so by na ſudnistwach, w čeſkich stronach ležazych, čeſku rěč jako ſastojnſku rěč postajilo. Knježestwo je na tole žadanie w čeſkim hejmje nětko wotmolwjenje dało, kotrež

je starocžesku stronu mało spoſojoſlo. Knježestwo njeje swolniwe, w nastupaju runoprawoscze čeſkeje rěče s němskej někajke konzeſije čzinicž, doniž čeſko-němske wyrunanie dowujednane a pschijate njeje. Čítanje knježestwoveho wotmolwjenja Starocžesha s naſtróženjom, Młodocžesha s woschcerjenjom pschijachu. Se ſtróželow Starocžechow a se ſměcha Młodocžechow widžimy, komu budže knježestwove wotmolwjenje se schkoubi a komu s dobytkom. Rospanjenje starocžeskeje strony njebudže ſnadž so nětko doho wjazh nadz džeržec bacž, potom pak tež nje-jeſte njebudže, so ho čeſko-němske wyrunanie wot čeſkeho hejma ſa-čiſnje; pschetož Młodocžesha ſa wyrunanie ſenje hloſzowacž njebudža.

Italska. Taž doho hacž italske kraleſtvo wobsteji, so wone s njedostatkami w finanzach běži. Doždy statneje kaſy w tu khwili runje 1500 millionow wunjeſu; s tež dyrbí ſo hžo na ſadanjenje statneho doha 600 millionow načožicž; 500 millionow wóſko a wójnske lóžtwo pschetrjeba; duž jenož 400 millionow ſa krajne potrebo-ſce ſhytne wostanu, tež hdyž hewak wurjadnych wubawkow njeje. Hacž dotal njedostat tak wotſtronjachu, ſo klóſchtrſe a zyklwinſke ſa-moženja a pensionske kaſy pschetrjebachu. Nětkole ſu tele pjenježne žórka ſaprakle. Nowe dawki ſo njehodža wupižacž, dokež je kraj hžo doſpołne wuzyzan̄. Ženicki wupucž, bžeru w statnej kaſy ſa-tylacž, by był, nowu požčonku ſcžinicž. Knježestwo jenož njewě, hžo by wotebjerarjow ſa nowe statne dožne papjery nadeſchlo. Němska je hžo jara ſi italskimi papjery powodžena, tak ſo by jenož Franzowska abo Žendželska byla, hžož by móžno bylo, ſi požčonku ſbože ſpýtacž.

Franzowska. Republika je w Franzowskej ſa 21 lět, kotrež wona nětko hžo wobsteji, na wſchitlích pschecžiňnikach dobyła. Kajkež ſu w tu khwili wobstejnoscze, ſmě ſo na to ſicječ, ſo budže republika hiſchče doho wobſtač. Praſha ſo ſyla, hacž budže hžo ſažo w Franzowskej jedn hžejor abo kral knježicž. Pschi wſchěch wóſbach ſo lud ſi pschego wjetschej licžbu ſa republiku wupraja. Taž je tež pschi wudoſpołniſazych wóſbach do ſenata, kotrež ſo ſandženu njedželu měřachu, bylo. Hnydom pschi přenjež wólbje je ſo 62 republikanskich a jenož 6 konſervativnych wuſwolilo. Pósla teho ſměje ſo hiſchče 11 wukalanskich wóſbow, pschi kotaž ſo republikansky najſkerje tež hiſchče 8 dobyžow ſcžinja. Taž nětko wulka wjetschina ſhobustawow ſenata ſi republikanskej ſtronje kłuscha.

Hdyž nětkole bjes franzowſkim a ruskim knježestwom wusle pschecželſto wobsteji, ma ſo to wožebje temu pschipisacž, ſo ſo Franzowſojo ſi ruskimi nihilistami wjazh njeheleča a njepleniča. Nicžo to ſlepje njedopolasuje, hacž dar, wot zara Parížskemu polizajſkemu prefektet poſkłanž. Tudem ſo zar ſi ruskim poſkłanžom Mohrenheimom ſlotu zigarowu toſchu, ſi diamantami wobſadženu, jako nowoletny dar pschepodacž dal.

Žendželska. Wutrajna ſurowa ſyma lěžha w Žendželskej knježi, kajkež tam hewak njeſnac̄a. Hubjenſto a nusa, na khlude wobyldeſto wot njeje pschiměřene, ſo wopipacž njeba. Najwjetſha je nusa bjes dželawym ludom w Londonje. Tam, hžož hiſchče psched něko-trymi njedželemi dželacžero ſe ſamopaschnoscu ſtrajkowachu a ſwojich ſobudželacžero, kotaž hžyčku ſa nížšku mſbu dželacž, ſi džela honjachu, je wopravdžity hłod naſtal. W běhu požledniſeho tydženja ſu mnogich člowjefow na dróhach ſběhnuli, kotaž ſu hłodu wumrjeli. Njedžiwajzy wsčech ſmilných darow a podpjeranja ſe ſtrony dželacžekſkych ſjenocženſtow je wjèle tybz ſhwójbow bjes zyrobý a wuhla a tak bjes ſmilnoſce hłodej a ſymje wudatych. W Browleyſkim pschedměſce dželacžero

szobotu i měsíčzánoscze pschiczezechu, kotrejuž hrožachu, so pjetarske kłamby wurubia, jeli so ho jím njeponha. Dostachu 20 nowych pjeněžkow po mužu, so bychu ſebi kłeb kipili, a pschilubjenje, so ho ſa nich hacž do póndzele dželo namaka. Pódlia symy ma Londonske wobydlerstwo ſ jara hystymi kurjawami wjèle cžerpicz. Džen wo- prowadze ſ zyla njeſwita a wobkhad na drohach wschón pschewstawa. Lětza ſo tež połodniſche ſtrony Žendželske ſe ſurowej symu njeſchelutuju. Tele dny poſtilon ſ Canterbury do Dovera morwy pschi- jědze! Muž ſ runa na kuczowym kłosie ſedzesche, dzerzesche w ruzh hoteſchku a bě ſmiersnjeny! Ma drošy jeneho dundala, jenu žonu a tsi džecži teho runja morwe w ſnežnej ležaze nadendžechu. Něka Chemſa je w Londonie, ſchtož ſo ſ redka ſtawa, ſ lodom pschikryta, cžehož dla ſu ręczne parne kłode jěſdziež pschewſte. Pschi tym je nuſa na wobze na najwyſhſche ſtupila. W pschedměſtach ſu wodowodowe roky ſa- mjerſle. Duž dyrbja wodu ſ daloſa noſyč abo kłopowacž. Schudži pschi tym něſhto džela a ſaſkužby namakaju.

Swada bjes Žendželskej a amerikanskimi ſjenoczenymi ſtatami dla lojenja robbow w Behringſkim morju ſo pschexo bóle pschimotuje. ſjenoczenye ſtaty praſa, ſo Behringſke morjo ſe wſchem, ſchtož je w nim, jím kłuscha, a ſo žadny druhi lud w nim ničo pytač nima. Ma- wopal Žendželčenjo na tym wobſtejeja, ſo ſjenoczenym ſtatom taſte prawo njeſchileſti, wudawozzy, ſo je lojenje rybow a robbow w Beh- ringſkim morju wſhem ludam dowolene, a ſo maja ſjenoczenye ſtaty jenož na tsi mile ſcherokej kromje pschi brjofy jenicegle prawo ryby- lojenja. Poſlednie wułożenie ſo po poſchitkowym prawje ſložuje, taſte ſu tež wobſtejnoscze w drugich pschibrožnych wodach. Žendžel- čenjo maja po taſtim w teſle ſwadze wjetſche prawo, ſchtož ſo pschi taſkich węzach wo Žendželčanach hewak prajicž njeſhodži. Wot spo- czatka ſwadzy ſu Amerikanszy, město ſo bychu někajle wujednanje pytali, jara njeſdwórlinu ręcz ręczeli. Woni hrožachu, ſo budža ſo kózdeje zuſeje rybarske ſtody, kotrež na Behringſkim morju nadendžu, mozowacž a ju koniſkowacž. Na hroženje Amerikanskich ſu Žendželčenjo hny- dom ſ hroženjom wotmowlili, ſo ſa kózdu naſylnoscž ſ naſylnoscžu wotplačo. Jeli ſo žana ſtrona njezofa, mohlo po taſtim ſ wojnje pschincz. Wěſte je, ſo bychu w njej Amerikanszy podlezeli; pschetoz jich wojnſte kłodztwo ſ Žendželſkim pschirunanie njeſwudžerji. Žendžel- čenjo bychu ſ jenym rasom wikowanje Amerikanskich do Europey psche- torhuli a mohli jich pschibrožne města bombardowacž. Nadeždomnie Amerikanszy ſ czažom ſpoſnaja, ſo je naſlepſche, ſo ſ Žendželskej ſ dobrym roſrunacž.

Turkowska. W Konstantinoplu je turkowske kniežerſtvo nihilista Lúzkeho ſajko a jeho ruskemu kniežerſtwu wudalo. Lúzki je ſ Ruskije czechnuwſchi doſcž wažne město w Bolharskej jako inženér w direkſiji ſjawneho twarjenja měl. Prjedy bě jako wojerſki inženér w ruskim wóſku klužil. W poſlednim čažu bě w bolharskim kłownym měſeče Sofiji, hdyž maja ruzsy nihilistojo dobru khowanku, w ſwojim na- kladze ruzsi pscheloz ſnateho Žendželskeho hanjerſkeho ſpiža na Ruktu wudal, kotrež je Žendželčan Kennau ſpižal. Na knižy bě jako město wudacža London mjenowane, ſo by ſo ruzſe kniežerſtvo na wopacznu ſtopu ſwiedlo. Byly nakkad hanjerſkeho ſpiža bu tajnje do Ruskije poſkłany a tam roſſhérjeny. So bychu ſo Lúzkeho mozowacž mohli, jeho ſ falschowanym telegramom w mjenje jeho nihilistiſkich pscheczelow do Konstantinopla ſkaſacu. Na Konstantinopelskim dworniſhczu Lúzkeho turkowszy žandarmojo wocžałowachu. Lúzki ſo psched nimi wobbaraſche a bu ſ nimi wojujo cžeklo ſranjeny. Hifchče tón ſamy džen bu na ruzſku wójnsku kłodž dowjedzeny, kotrež ſ Konstantinopla do Batuma wotjedže. Turkowske kniežerſtvo je Ruskzej Lúzkeho po wujednanju, w ſańdzenym měžožu wuczinenym, wudalo. Po tutym wujednanju ſebi Turkowska a Ruzhowska bjes ſobu ſwojich politiſkich pscheczelikow wudawatej.

Amerika. Po powjesczach ſ indijanskich krajow ſda ſo wěſte bycz, ſo ma kniežerſtvo ſjenoczenych połnožnych ſtatum myſkle, ſkěžkar- ſkich Indijanow paž ſurowje khostacž, paž jich do cžista wutupicž. Nimalo poſoža amerikanského regularneho wóſka, 10,000 muži, je ſo pschecziwo Indijanam wopſkłala. W měſeče Clah-Greeku, kotrež běchu Indijanojo wobſtupili a ſapalili, je ſo pschi ſamym jedyn regiment jěſdných wot nich ſanicil. Žeſbní běchu ſo wot Indijanow wote wſchich kłokow wobſtupicž dali. W tutym wokomiku, hdyž ſa jěſdných žaneho wuczela wjazy njeſb, druhi regiment jěſdných na pomož pschindže a Indijanow roſpierzſhi.

Wojak w ſmierſtym straſche.

(Poſtrazowanje a ſkóńczenje.)

Wſchitko běſche tak, kaž bě wojak prajil. Horjelach w ro- ſwetlenych ſalach herzy dželachu; tam wjazdy kraja ſa blidom ſedzo

dobre ſuſki jědžachu a drohe wino piſachu. A delekaſh wojobne ſchleſčane wosy ſtejachu ſe ſloty mičecžemi a kłebornymi pschi- madłami, a pschi nich wojakaj ſtejſchtaj, katraž chyſchtaj runje cžecze a pschimadła ſwottrhacž.

Hdyž chyſchtaj runje pocžecž, kral ſo pěſchek džesche: „Poſluchaj, bratſje, naju móža jara kłodž ſepicž, a to by ſa tehe a ſa mnje prawje kłupje bylo. Kraf dha by bylo, hdy bychmoj ſo předy trochu wobhoniſo a roſhlaſalo? Najprjedy dyrbimoj wohlaſacž, hacž ſu cži tam horjeka ſznamo bóſy hotowi; pschetoz jeſli ſo ſebi wumyſla bóſy wotjēcž, poſončojo a wotroczy ſi hróžow pschińdu a naju pschewſja. Němam prawo?“

„Haj, prawo masch“, wojak praji. „Zowle rěbl ſteji, tón chzemoj ſebi ſtajicž, a ty horje poſeſech!“ — „Ně“, kral ſna- pschecžini, „les ty horje, ja chzu rěbl džerzesche; ty móžes ſlepje laſyčž, hacž ja!“ — „Nó, moje dla!“ pěſchek ſamoreža a horje leſeſche, mjes tym ſo jeho kralowſti towarſch rěbl džerzesche, katraž hacž ſo woknam přenyjeho poſthoda doſzahasche, hdyž bě ta wjeſhola horezina. Wojak ſ wólnom nuts hlaſasche a ſo khlisku ani nje- hlaſasche; ſkóńczenje hifchče ſo ſ wuchom zyle bliſko ſ wólnu ſhili a poſluchasche.

„Nó, kraf je?“ ſo Gustav Adolf praschesche; „kraf doſko dha horjeka woftanjeſti? cžož je, ſo ſaſo dele pschileſech!“ Ale wojak ſo wot wólna njeſhibu. „Směrom, ſměrom, towarſcho“, wón dele wokaſche, „přej ſlubano, ſchtož ſyム nektle kłyschač, je mi tola wjèle“. A ſaſo ſo poſluchajo ſo wólnu ſhili, na jene dobo pak ruce ſo rěbl dele pschileſe. Mjeswoči běſche bledy, ſmiercz bledy; wón tchepjetasche; jeho pjanoscž bě na jene dobo ſaſhla, a wón bě zyle ſtróſby.

„Poſluchaj“, tchepjetajo wojak praji, „ja ſyム kłudy rapž, ale njebuſčny njeſhym, ſ najmierſiha niz tak njebuſčny, ſo bych pschi- hlaſowač, kraf ſloſnik ſwoju ruku na mojeho krala ſloži. Haj, wěrno je, ja chzyc̄ ſkranucž, chzyc̄ ſwoju ruku, kotrež dyrbí jeno ſ teſakom čeſtnej dželacž, ſ njeceſtnej ſkutkom womasacž, — ale někto njeſtramu! Někto dyrbí ſwojeho krala psched ſmierczu wu- khowacž, — jemu strach hroſy. Pomysl ſebi, towarſcho, psched wólnom horjelach kłajko kłyschach, ſo ſo cži knižo zyle wótsje mjes ſbu roſrečjuja a pschexo mjenno naſcheho krala mjenuju. Ja poſluchach a poſluchach, a ſkóńczenje neſaſti tohly kniess ſ čeřwjenymaj lizomaj a čeřwjenym wložami praji, ſo dženža wjeſor hifchče kraf ſ nim pschindže, a ſo chzebzja jemu ſchlenžu wina ſtajicž, do kotrehož ſu jeda naſypali. Tónle jeb pječa na měſeče moril — Šchto někto ſapocžnemoj? Ja ſebi myſlu, naſlepje je, ſo hnydom ſ naſhemu wjeschkej džemom a jemu zylu wěz wupowjedamoj. Šchto měniſch?“

Kral ſo ſtrži — a wo ſnje, w kotreym bě ho jemu tsi nožy poſpochi poruczilo, ſo dyrbí kranucž hicž, poſt ſchewhomózneho Boha ſpoſna, kotrež chyſche jeho psched taſte ſrudnej ſmierczu wuſhovacž. Pschetoz njebuſeſche-li na ſon poſluchal, tež ſem pschischoł a wo woraſawſtwe ſhonil njebuſeſche. Wón wojakej ničo pytnucž njeſa, wěz ſměrom pschi ſebi roſpomni a rječnu: „Towarſcho, ja wěſeje wěm, ſo je kral khorj a ſo dženža na horezini njeſchindže; duž ſo jemu ničo njeſtanje. Ja ſo ſ corporalom hródowſleje ſtraže derje ſnaju; tón je mi prajil, ſo kral w kožu leži. Ale ja chzu cži něſhto druhé prajicž. Škranucž dyrbimoj, pschetoz tež ja pjenjes trjebam, kaž th. Ja wěm, hože možemoj ſlepje pobycž. Poj ſobu!“

„Nó, hdyž ſlepje wěſch, hacž ja, — moje dla. Hdyž dha chzemoj hicž?“ ſo pěſchek woprascha.

„Jenoz poj!“ Gustav Adolf rječnu, towarſcha ſa ruku ſejeze a ſ nim mnohe drohi psched, doniž na poſled ſchec ſkronu kralowſki hrodom njeſtejſchtaj, hdyž chyſchtaj po ſchobzenach horje hicž.

„Ně, poſluchaj“, ſtrachocžiwy a ſo ſapjerajo wojak praji, „ty drje prawy njeſky: jow tola ſkranucž niemózemoj; jow naju kralowſzy kłuzobnizy kóřy ſlepja a naju naſlepju pschewſja a potom — na preni ſlepji ſchom použnu!“

Alle kral jeho ſmierowa a jeho kruče ſa ruku wsa; někto po ſchobzenach horje džeschtaj, někotre kłody psched, ſkronu ſchec ſkronu, a nichťo jeju njeſetka. Kral wſchitke durje wotamkaſche, ſchtož ſo wojakej tak ſpodiwne ſeſda, ſo wón woblednu a ſchepasche: „Niedaj nichťo! Ty by mi pschellepany hólz; th dže masch wſchitke kłucze a fy tuď tak ſnath, jaſo by tuď doma byl.“

Skóńczenje psched male durje pschindžeschtaj. Kral je wotamkaſche, a wojakej kafasche, ſo dyrbí nuts hicž a měch ſloty pschinjeſč, kotrež pschi wotjne na blidze leži.

S wopredka ſo wojak wotwakowasche; ale kral jeho je ſwojej ſylné ſuku pschimnu, jeho dō ſtow ſtoreži a ruce ſurje ſa ſamku. Potom do ſkwojeje ſtow ſtoreži, ſo wſchewnu draſtu wu-

flęta, so jako wójskowjednik swobleka — a hnydom do ministrowego hrodu jędziesche, hdyż czi knieżo hiszczę psihi hoscinje hędzachu, — a hdyż bęsche woprawdze pschińcę kłubil; prędy hacż wotjedze, pak offizjer hwojeje hrodowskieje straże něktore słowęga do wucha schepnu.

Kral do sala stupi, wschitzu pschitomni postažechnu, wón jich poszowi, woni jeho poniżnie strowyachu, wón so hdyż, woni hmedzachu so sejhdacż, poczachu so rosręczowacż, a woprawdze jemu, taz bęsche wojaż psched wóknom na ręblu klyschak, slotojte wino w slotym kubohju podachu. Kral nětko jędziesche, na czim je. Minister, tiz bęsche hoscinu wuhotowal, knieżerja na najponiżnijcho proschesche, so by hębi s nimi pschipil. „Sso dżakuju”, kral praji; „mi dżenja prawje njeje, duż nicżo njeipi”. — „Alle, Majestosz”, skostnik schibale snapshczewi, „to je woprawdzie italske wino, kotreż nikomu njechłodzi”. — „Sso dżakuju, mój knies ministro”, kral pomalu wotmolwi, hębi jeho wot kłowny hacż do nohow wobħladujo, so wón woblednu; „wupiżże wó to wino!” — „Majestosz”, pscheradnik schepasche, „wino je ja waż pschihotowane!” Duż Gustav Adolf hněwony poſtoczi, so so wschitzu pschitomni wustrózachu, hwoj teħaf wucżę a sawola: „Ja wam porucżam, so to wino wupiżče!” Knieżer s nohu fatek, so schleñzy scherzachu, — a dwanacżo wojaż s nathkany mi tħelbami fästupichu.

Ptynwski, so fu pscheradzeni, a widżo, so kral wschitko wé, minister a wschitzu drusy wo hnadu prošcho na kolenje padżechu. Alle Gustav Adolf, hemak tak dobrą knieżer, tón króć hnadu nje-fnajesche. Wón klecżazemu ministrej hiszczę ras porucżi picż, — a wón dyrbjesche poſluchacż, pschetoz dwanacż nathkany tħelbow so do njeho mērjesche. A wón pijsche; ale lědma bęsche dopil, — so morw i semi swijsje. Kral hwoj teħaf do nőzjow tylnu, wotjje praji: „Dobru nőz, moji knieža!” — a domo jędziesche. Boża wotzowska ruka bęsche jeho wumogila, — pscheradnik mērjesche hwoju msbu!

* * *

Nasajtra rano kral w hwojej istwē hędzio piżma cżitasche, kotrež bęchu runje dōschle. Ma jene dobo klużobnika sawola, jemu klicż da a jemu porucżi, so by s węsteje istwy mēch slotych pschinjescz, kotrež tam pschi wóknje na blidże leżi.

Skluzobnik dżesche, ale so borsy wustrózany a krex cżerwjeni wrózzi a jakotajo powiedasche, so je tam paduch wó istwē.

„Paduch wó istwē? paduch w mojim domje?” so tajo Gustav Adolf rječnu. „Cżlowiec, th drje prawy njejsz!”

„Né, Majestosz”, klużobnik strachocżiwje snapshczewi, „sawescze wérno, paduch tam je. Hdyż durje wotewri, chżysche wón se istwu won, — ja pak sażo samknuh. To je wojaż druhego regimenta pēchekow!”

„Wojaż”, kral praji, „wojaż? To chzu tola wohladacż. Wostań tudy, — ja tam ham du.” Skluzobnik wosta, kral dżesche. Wón durje wotewri a do istwy stupi: mēch se slotymi hiszczę na blidże leżesche. Wojaż klecżo wo hnadu proschesche.

„Shto tudy chżesch?” so tajo, jako by hněwny był, kral sawola.

„Majestosz — Majestosz — Majestosz”, wojaż pocza, „— ja bym njezinowath, ja chzu so wscheho wusnacż. Haj, ja chżyc kranucż, ale niz tudy, niz tudy, pola hwojego krala; ale drugi wojaż, kotrehoż njeſnajach, tón je mie hōbu wsał, tón prajesche, so dyrbju s tejele istwy mēch slotych pschinjescz; a hdyż bęch wó istwē, wón durje ja mnū samknu. Majestosz, — hnadu! Towle hiszczę tón mēch slotych leżi; — ja nicżo kranul njeſzym — ja bym njezinowath; — hnadu!”

„Stan, cżlowiecze!” Gustav Adolf rječnu. „Njeſnajesħ Gustava Adolfa? Njeſzby jeho węzera wjecżor snal?”

Duż wojaż knieżerzej do wocżow wohlada, poſtoczi, jeho ruku wsa a ju wokoshejo praji: „Haj, towarſcho, nětko — né, chżyc prajesz, Majestosz, nětko Waż snaju, nětko bym Waż spósnal, mój kralo! Wó bęsche tón, tiz chżysche so mnū kranucż? Majestosz, — mój chżymoj wobaj kranucż! Alle hnadu!”

„Budź směrom”, kħutnej knieżer dżesche, „th wo hnadu proſzycz nimasħ, — ja bym czi ju winoħi. Wój fe mni, — th bęsche mój dobrą jandżel — th by mje psched hmxercu wohħowal. Th wjazy kranucż, wjazy se hwojnej hwojbu hħodu tradacż njeħħrisch, th dyrbisħ pschegi psihi mni bycz: — wot nětka by mój hrodowski hetman.” To prajżi wón sħożownneho wobja, kotrež s wjeħeloszju njevjedzesche, shto sapożecż.

* * *

Nowy hrodowski hetman stajne psihi hwojim kralu wosta a s nim, hdyż 30-létua wojna w Němskej howrjesche, psches morjo na wojnu czeħħishe, na jeho stronje wojovala, a też na jeho stronje s nim na bitwissheju wumrē. Wón pola Lützena na tym hamym mēscze, hdyż bu Gustav Adolf satxeli, kħuboko w semi wotpoczuje, ale horjelach w njeħbejħach je sażo se hwojim lubowanym kralom sienocżenj.

Ze Serbow.

S Budyschina. Po starym burškim prawidle pschichodny hneħ na Jakuba kżejże. Hdy by so tole prawidle lětja dopjelniko, meli hiszczę wjele hneħha wotċaċak. Shtoż je loni na Jakuba njeħjo woskbedżbowal, je widżal, so je wot ranja hacż do wjiecżora pomroczenie bylo. Mrózze, a wosħejje helle mrózze hneħi węsħċeza. Po taġlim by hneħ, tiz je sañdżen ħabżen panu, pożledni njeħbyl. Bonnjo druhim stronam w naszej krajinje hiszczę mało hneħha leżi. Po powieszach, kotrež fu s nawjeżżorach a poħnōznej Němzw pschischie, je so tam telko hneħha naħħlo, so fu żelejnizne ċażi w nim tċażże wostale. W Harzu je so wobħad hneħwowych wjeħenżow dla po żelefinizach zyle fästajicż dyrbjal. S Triesta piżżej, so je tam schwörtk hawni hneħwowy mjeċzel byl. Też w Benedigu a w għidnej poħnōznej Italijskiej je wjele hneħha panu. Tam lětja wu-rjadnej fuwra hya knieži, s kotreż wjelle kħoroseżw nastawa, dokk w tamnixx stronax na symu swuċjeni a pschihotowani njeħsu. W Marburgu w Schyrskej je 8. januara Triestki kurierki ċażi k koliji pschimjersu; s wuljej prożu jón skonċenje sażo do hibanja ħażiċċu.

W tudomnej sozietecż fu żobotu w nożu padušchi pobyl. Sso do kōlinje dobyschi fu s njeje 8 kur, 4 triebjenti (kapporarje) a 3 kacżki kranuli. Sozietetny hospodar, tiz bē w spomnjenej nożu kħorowath a teħo dla spacż njeħoħesche, nětko na haġi delha bħortacż kħysħe, tola so njeħħisewdgi, sħot mohol to bycz. Duż mōzachu padušchi njeħħilni s tuċċnej wukformiżnej pjerini wotneċċ.

Kόzdy młody čłowiek, tiz je so w lēcze 1871 narodził, dalecji młodzi ludżo se starszych lětnikow, wo kotrejż wojertskej powinności hiszczę wojertska wyschnożż rosrizala njeje, dalec czi rekrucja, kotrejż hacż do 1. februara tutejha lěta hiszczę t wojertskej klużbie swokali njeħsu, dyrbja so wot 15. januara hacż do 1. februara 1891 t rekruterowannej liscinje pschipowjedżicż. Jeli so fu so czi, kotsiż fu na wojertsku powinność swijsani, s meħtna, w kōtym maja trajn pschewi, na kħwilu wotħali, dyrbja tħallej jidu starschi, formindojo, misħtroj, hospodarju at. t rekruterowannej liscinje pschipowjedżicż. Shtoż so s pschipowjedżenjom sakomdi, ma kħostanje hacż do 30 mf. abo arrest hacż do 3 dnju wocħażak.

S Budejżez. W naszej woħadże narodzi so w sañdżenym lēcze 173 dżeczi (psched 25 lětami 122); semrielo je 108 (psched 25 lětami 90); werovalo je so 38 mandżelstrow (psched 25 lětami 22); Boże ħwajate wotkasanje je wużiwal 6123 (4269 Sserbow a 1854 Němzw), psched 25 lětami 5250; domach fu ħwajate wotkasanje wużiwal 118 (psched 25 lětami 87). Zyxwne kolletti fu wunjeħże 604 hr. 60 np., fa ħwajate mifunctiono bjes pohanami je so nahromadżito 585 hr. 50 np., fa Gustav-Adolfsske towarstwo 340 hr.

S Hodżja. W sañdżenym lēcze je so w naszej woħadże 149 dżeczi narodżilo a to 73 bixxli a 76 dżewjeżiżli, 8 dżeczi mjenje hacż w tamnym lēcze. Ssoj kħeġżeński blub wobnowi 103 młodych kħeġżeżiżanow, 3 wjazy hacż w tamnym lēcze. Pschipowjedżenjow bē tu 58 a s nich 42 werovaljow, 8 wjazy hacż w tamnym lēcze. Kħowanjow bē tu 104, a to 50 mužiżli a 54 žoniżli, 3 wjazy hacż w tamnym lēcze. Spowiednych ludzi bē tu 6397, a to 4819 Sserbow a 1578 Němzw. Woprawjenjow bē tu 94 kħeġħi a 15 němli. S tamnym lětom pschirunane bē tu loni 55 spowiednych ludzi wjazy.

S Wjelċina. W sañdżenym lēcze je so w naszej woħadże, nēħħe 3600 dušħow licħażi, 148 dżeczi narodżilo, 85 wobħob semrielo a 30 porow werovalo. Spowiednych ludzi bē 4178, bjes nimi 78 konfirmandow.

S Kluscha. W naszej woħadże, 2347 dušħow licħażi, je so w lēcze 1890 narodżilo 85 dżeczi, 6 wjazy hacż lět-o priedy, 26 porow je so pschipowjedżo a 18 so werovalo. Semrielo je 60 wobħob, 18 wjazy hacż lět-o priedy. Spowiednych je 3459 bylo, bjes nimi 63 woprawjenjach a 62 konfirmandow, 47 wjazy hacż w lēcze 1889. Kolletti fu 177 mf. 6 np. wunjeħże, fa mifunctiono żammo 81 mf. 9 np.

S Bużez. Nasħa woħada mēsħe psihi sañdżenym ludlicżenju 3646 dušħow; Sserbow bē 2964 a Němzw 682. Wibżim pal s nowa, so wobħdlerju nasħħiħ ratafsli wħażi wotbheraju; pschetoz

hijo w lècze 1885 mèjachmy jich pschi liczenju 73 a nèfko w sañdżenym liczenju 195 mjenje. A tola ho wjazy dżeczatkow narodzi, hacž ludzi wumrje. Hdz wostanu? Wscho ho do mestow tkoži! — W lècze 1890 ho w naszej woñadze narodzi 125 dżecz, a to 56 synkow a 69 dżowczeckow, bjes nimi 4 poru dwójniskow a 20 njemandżelskich. Pschipowjedalo je ho 38 a tudy werovalo 29 porow. Wumrjelo je 101 woñoba, 45 muñskeho a 56 żonstkeho rodu, 56 dżecz a 45 wotroñenych; bjes tutymi bë 6 mandżelskich hospodarjow, 8 mandżelskich hospisow, 6 wudowow, 16 wudowow a 9 njegienyñch. W starobje pod lètom semrjedu 40 dżecz (bjes nimi 8 morwonarodzenych), wot 2. hacž do 6. lèta 14 dżecz, wot 6. hacž do 14. lèta 2 dżecz, bjes 14 a 20 lètami —, bjes 20 a 30 lètami 1 woñoba, bjes 30 a 40 lètami 7, bjes 40 a 50 lètami 4, bjes 50 a 60 lètami 2, bjes 60 a 70 lètami 12, bjes 70 a 80 lètami 13 a bjes 80 a 90 lètami 6 woñobow. Hoscżow Bożego blida bësche 6064, a to 2550 muñszych a 3514 żonstkich, bjes nimi 110 wopravjanych a 77 pacżerstkich dżecz; Sserbow bë 5058, mjeniży 2068 muñzow a 2990 żonow, a Némzow 1006, muñzow 482 a żonow 524; s zyła bë jich porro lètu 1889 171 wjazy. — Na kollektach je ho s zyła nawdalo 1007 hr. 93 np., a to sa swonkowne miñionstwo 666 hr. 48 np. (kolletta na dniu tjoch kralow 106 hr. 71 np., s miñionstkego poñadnizy sadb wotlarja 269 hr. 93 np., wot miñionstkego towartswa 112 hr., wot czitarjow Miñionstkego Pózla 104 hr. 20 np., wot jednolivych 38 hr. 64 np. a sa miñionstwo bjes żidami 35 hr.), dale sa snutkowne miñionstwo 76 hr., sa Gustav-Adolfsske towartwo 95 hr. 45 np., sa bibliku kollektu 39 hr., sa kraju zytkwiny fonds 61 hr., sa zytkwie w Hrodziszczu a Halschtrowskich kujpelach sa kózdu 35 hr. — Käz je hido snate, hu ho w sañdżenym lècze sa nasz Boži dom nowe byrgle natwarile, a doñelz fond, kotryž mèjachmy, k jich sapłaczenju doñahazy njebësche, dha ho w woñadze dobrowólna skladowanka sa nje wumjedze. A kàk wjese ho nahromadzi? 3973 hr. a 90 np.! Rycerzkułeszy knieza nawdachu 1220 hr. a woñadne wjzy 2753 hr. 90 np., bjes tutymi młodzina na 700 hr. Je to sawescze wopolasmo wulkeje a wjekoleje woporniwocze a krasne žwëdżenje wo tym, kàk nasz lud hebi hiszczęce kniesowym tempel a Boże skrzby w pobożnej kscheszcijanskiej mysko wykoko wazi!

—k.

S Kettisz. W naszej woñadze je ho w lècze 1890 4692 woñobow spowjedalo, 92 mjenje hacž lèto prjedy, a to 1975 muñszych a 2717 żonstkich, s nich bë 3245 Némzow a 1447 Sserbow, 119 wopravjenych a kniezhich privatnych spowjednych a 91 konfirmandow. Narodzilo je ho 170 dżecz, 7 wjazy hacž w lècze 1889, mjeniży 83 holcikow a 87 holcikow, bjes nimi bështaj dwaj dwójniskaj poraj, 4 morwonarodzene a 30 njemandżelskich dżecz, 4 dżecz su ho wot katholickiego duchownego kschczile. Pschipowjedalo je ho 50 porow a ho s nich 43 w tudomnej zytkwi, 3 wjazy hacž lèto prjedy, 7 porow pak w drugich woñadach swerowało. Semrjelo je 102 woñobow, 30 mjenje hacž lèto prjedy, mjeniży 51 muñskeho a 51 żonstkeho rodu. Bjes nimi bëch 4 morwonarodzene dżecz, 2 sniebożençaj a 1 njefnata woñoba, kotryž su moru w naszej woñadze namakali.

S Konjez pola Kalbíz. Po poñlednim ludliczenju je najstarsza woñoba w Kamieniskim hamtskim hejtmanstwie wumjennatka Madlena Polkez, kotaž je ho 7. dezembra 1797 w Konjezach narodzila.

S Wojerez. Drjewowe awtazije tudomneje kralowskeje hajnkownje směja ho w preñim schtwarzlècze 1891 schtwartk 22. januara, 12. februara, 5. mèrsa a 19. mèrsa. Pschebzadowanja budza ho w tudomnym Schieblichem hosczenzu woñywacż a ho w 10 hodzinach dopoldnia zapoznau.

S Delnjeho Wujesda. Póndżelu tydżenja je hebi tudomny nèhduski knieži sahrodnik Döring s wobwëñjenjom žiwenje wsa. Czeke mykle su jeho pječza k hamomordarstwu pohnule.

Se Žarowa. Grudnje je ho 19 lèt starej klužobnej holzy sejchlo, kotaž pola koreczmarja w naszej woñolnosci klužesche. Holza bësche hebi wobej nosy swosabila, ale s wopredka mało na to džiwache. Skóncznie wjazy dżeczakz njemøjescze a dyrbjescze ho lehnucz. Komorti pak żaneje njemøjescze; jeje żożo na kubi pschi skhodze stejescze. Tam je holza zyky tydżen leżaca; ale wo nju ho mało starachu, tež lekarja nichò njeśawala. Skóncznie ho holzy radzi hwojej maczeri powjescz pòszczakz. Macz hnydom pschindże a ju hoñu domoj wsa. Lekar, kotrehoż macz sawola, spósnia, so je s holzu najlèpsze — do hojernje. Runiez ju tam hweru woñladowachu, dyrbjachu jej lekarjo Boži dżen wobej nosy wotresacz; prawu hacž do poł kwißdzele, lewu hacž do pjaty, kotaž je wostala.

Wuñudżenja.

Khostanska komora. Wikowat August Patok se Subornicki bë reñniškeho pomoñnika Ernsta Horaka w Barcze woñskoržil, doñelz bësche jeho tón w Mjetaschez koreczmje w Lemischowje kłepza mjenowal a jemu s pukami hrosyl. Psched lawniškim žudem bëch u pat lubzo, kotsiz bëch u pschi wobeju swadżenju pschitomni byli, woñhwëdżili, so bë skoržnik woñskorženemu najpriydy hlypnych hólzow nadawał. Duž Horaka wuwinowachu a Patolej khosty prozeža napołožichu. Patokowe powołanie pscheczivo tutemu wuñudej ho wot khostanskeje komory jaciznu.

Priłopk.

* S Hainewalde pola Žitawy ho piñche, so je tam sañdżene dny starý nježenjenz wumrjeł, kotryž s nikim we wjzy njewobkhadzescze. W jeho domje jeno žwinjo wo jstwé s nim bydlesche. Na czystoicztaj, kàk ho sda, woñaj jenał mało dżeržaloj. Sswinjatko pak bësche po žmierzci stareho nježenjenza hiszczęce tañ žuchę, kàkże bë je wón psched dwemaj lètomaj kupył. Sawostajenstwo — a žwinjo hoñu — nèfko pscheczisto semrjeteho dostanje.

* W jenej fabrizy w Chemnizu loni dżelacżerka žwojim towarschkom powjedasche, so ma pjeniesy na nalutowatni a nalutowatnike knižki doma. Wona towarschkom pofkiczesche, so bych, chzedżali hebi nèshco pjenies hacž do hòb nalutowacż, jei pjeniesy dawale, so chze je na nalutowatni noñycz a do žwojich knižkow sa-pipowacż dacż, so pak chze hebi je 15. dezembra saho wuplaczicż dacż, a so potom kózda žwoje pjeniesy dostanje. Na to jei towarschki pjeniesy dawacż począgu; prénja jei po nèczim 32 ml. sdawa, druha 36, tsecza 39, schtorta 152, a pjata 40 ml. Hdyż pak chzchu 15. dezembra žwoje pjeniesy mècz, żanych dostaçz njemøzachu. Sso na nalutowatni prashejo štonichu, so jich towarschka ženje pjenies na nalutowatni dawala njeje a so tež żanych knižkow nima. Sjebane žoniske towarschku woñskoržichu, kotaž ho wusna, so je pjeniesy, kotrež bëch u jej towarschli na lutowanje dawale, pscheczinila.

* Poñleni dzeñ minjeneho lèta wjeczor w 11 hodzinach chzysche w Grimme paduch do khlamow salęscz; duž woñenju horje žuże a woñko rošrash. Khlamar pak ropot wuñkyscha, s poñlenzu s khežu won dżeczhe a paducha hiszczęce psched khlamami stejno nadendże. Na jeho pscheproschenje, so by s nim na schleñizu piwa hoñu schol, paduch hoñu dżeczhe. Khlamar tež jemu schleñizu piwa porjedzicż da; ale boryż pôzaj pschindże, kiz paducha saja.

* W Zwickawskich stronach je spodziona setka nastala, kotrejež hoñustawu w dobrowólne bratstwo a żotrowistwo mjenuja. Wont wérja, so ho w bliższych czaszu khrystusž w woñobje na semju wróci. Hido mèhazy dołho woni nieżo njedżelaju, so bych u na khrystuskowym pschihad pschihotowali. Jedyn nèhduski zybelniki tepjer ho jako jich profeta a Mójsažowym nañleñnik wudawa. Tutón ho po sdaczu jenož teho dla k bùdnej wérje dżerži, so by wot hoñustawow setky pjeniežny wuñitk ml. Doñelz ho pschimwòwarz setky bjes dowolnoſcze polizije schadżowachu, su wondano nèkotrych po faktadze žromadžisniskiego sakonja sajeli a do Zwickawskiego jaſtwa wotwiedli. Tich hoñubratssja na to 24. dezembra do jaſtroweho dwora pschiczezechu a herjekajo hebi żadachu, so bych u jacych puszczi. 3. januara woni s nowa pschindżechu a žwoje żadanje wospjetowachu. Tón krocž ich jaſtrowowa straża s dwora wuhna a najhòrskich halekowarjow na poliziju dowiedzje.

* Blisko Bielaina pola Rózborka tele dny woñolonoſcherja zyle pschemierjneneho na jenym puczniku žedżazeho nadendżechu. Jeho hiszczęce žiweho do jeneje khežje donježechu, hdżez jemu czopke napitki picz dachu a jeho tež s druhimi žredkami wožiwicky pytaču. Wón bë pak hido tañ jara žymu pschemir, so boryż wudychnu.

* Kón jeneho woñniča w Neufalzu w Schlesynskej je wondano jenemu druhemu konjej, temu žamemu woñničej žłuszhazemu, nimale tsi porsty scheroki truch jaſyka woñkuñul. Kón, kiz je do schodny pschischol, bë ho swuczil, czasto jaſykej s klamy wifacż dacż.

* Pschedupz w Berlinje mèjescze dwé klužobnej holzy: jena bësche 20, druha 26 lèt stara. W nožy na Nowe lèto woñolo dwieju žukow pschedupza wołacż pschindże, prajizy, so su jeho swonkowne durje scheroko woñzinjene. Nètlo ho boryż połasa, so je ho w pschedupzowej jstwé s piñnego blida, kotrež bë stajnje žamknjene bylo, kashczik žhubil, w kotrejž bësche 5200 ml. pjenies. S pjeniesam bëschej ho tež klužobnej holzy žhubilej, kotrež stej najslkerje blidowym kliczki kradżu s kniesowych kholowow wuczahnulej. Raduschnie holzy bëschej wjeczor žnano hodžinu do połnožy s domu schlej, a to psches koreczmu, kotaž w kheži delekach je. Koreczmar holzy snajesche; ale doñelz mèjesczej jenož toslej na nohomaj a bëschej ho do rubjescze sawalilej, bësche sa to mèł, so žnano nèhdze do žhubostwa na wopyt

džetej. Holzy stej wschitko, schtož jimaž skuschesche, w domje wostajikej a pjenjey s kaſcheziká febravšchi prošny kaſchezik do pinzy cízkej. Wo tym, hacž ſu jem ſznamo něhdze wužlédzili a ſajeli, dotal ničo ſhonili njeſſm.

* W noz̄y na Nowe lēto je ſo w Barlinje 54 lēt ſtara kuchařka poſlanza republiky Chile w kožu ležo ſaduſkyla a ſpalila. Wona, kaj tež poſlanzowa druhá čledež, w komorzy pod třechu leħasche. Poſleni džen minjeneho lēta wježor běſche ſebi kuchařka ſznamo trochu wjele poſpala; poſtož ſo do koža lehnuschi běſche na ſtôžu poſhed kožom ſažwézenu petrolejowu lampu ſtejo wostajila. Naſkerje je ſpiž někak do lampy ſtorcikla, ſo je lampa dele panula a roſbukla, a ſo ſu ho poſlezchja ſapalile. Nowe lēto rano podružnizh cíujachu, ſo w domje hroſnje ſa kurom ſmjerbz̄i. Sa tym ſkrebzo, ſo wotkel kur wuſhabž, k kuchařznej komorje dónidzechu, hdz̄ez ſo kur ſe ſchálkami won dobywaſche. Dokelž na jich buchanje ničto njeſtewri a ſo njewotwola, wóhnjowu woboru ſamokachu. Hornje ſkody běchu hižo poſne kura. Wóhnjowa wobora kuchařznu komoru ſ mozu wotetri: zyle kožo ſo ſehlesche, a w komorje běſche taſki hustý dym, ſo dyrbjachu poſchede wſchém wókna wuraſyč. Kuchařka bě ſo w kožu ležo ſaduſkyla; noſy a ruz̄y běſtej na wuhlo ſpalenej. Wohen bōrſy poduſkychu.

* Do hamtskeho žudniſtha w Ziegenhajnje běchu ſo ſandžený tydžen paduſchi dobyli; dwaj rěblej w hromadu ſwjasawſchi běchu do jſtvy ſaleſli, hdz̄ez wulki pjenježny khamor ſtejſche. Khamor, kaj je ſznamo 7 zentnarjow cíejek, ſo wóknom won a do ſahrody dele cízhnuchu; potom čz̄yku jón domoj dowjedzež a doma wotewrič abo roſbicž. Ale khamor běſche tak cíejek, ſo ſo jim kara ſlama; a wofejkej ſo kožo ſlama. Duž dyrbjachu khamor w ſahrode ležo wostajicž, jón njewotewriwſchi. Spodživne je, ſo ničto cíejek khamor panucž klyſchal njeje. Paduſhov wužlédzili njeſſu.

* Njeſbože, kotrež možesche prawje ſrudne ſežhwoli mēcž, je ſo 4. januara na ſelesniž ſtaſo, kotrež ſ Barlinu do Wrótkawja wježde. W wosu ſchtwóreje klaſy nožneho paſchonſkeho cíaha ſo rola pułku, poſches ſotruž para dze, ſo kotrež ſo wosy hręja. Wos běſche hnydom poſny horzeje paru. Pućowarjo, kotsiž budžechu ſo poſci ſamom ſaduſkyli, wókna roſbicu, wo pomoz wółachu a ſa lajnu (Nortleine) cíahachu, ale podarmo. Skończenje ſelesnižny ſtražnik kich wólanje wužlých a ſnamjo da, ſo cíah ſasta. Někto wóhachich lubzi ſi wosa puſhezichu. Někotihi hižo w komorje ležachu. Ani pjež mīnutorow dleje ſiwi w wosu wuſtrali njebudzechu. Na ſvoje ſo ničtomu wjetſche ſchłody ſtaſo njeje.

* We Winterlingenje je tele dny tamniſcheho polizaſſkeho ſlužobnika 19 lētny młody cílowiek ſkonzowaſ. Tutón njeſocžink, kaj je hižo paduſhſta ſta ſto ſtam, bě ſwojimaj ſtarſchimaj hroſl, ſo jeju ſakole. Duž bě nan na poliſiju po pomoz ſchoł. Polizaſſkemu ſlužobníku Reimath, nanej ſchtypioch malych džecži, poruczidu, njeſtrahni ſajecž. Hdz̄ez čz̄sche Reimath po ſwojej poruczoſceji cíinicž, młody cílowiek wulki nož ſi draſty wuczeže a ſi nim polizaſſkeho ſlužobnika ſi króč ſi wotmachom k wutrobje klo, tak ſo tón hnydom morwy ſi ſemi padze.

* W Hamburgu je 3. januara dynamitowa fabrika firmy Krümmel roſbukha. Djevječ dželacžerow je poſchi tym ſiwiſte ſhubilo. W fabrizy ſo wot 22. dezembra wjazy dželalo njebe. Njeſbože ſo poſchi porjedzenju grata ſta, runje hdz̄ez bě dohlabowazý direktor twarjenje wopuſhezil.

* Bur ſi Hornjeje Heſyſkeje čz̄sche w Frankfurtze n. M. ſto tolet ſaylacžicž, ale w mēſce najprjedy do korečmy džesche. Tam ſo ſi njeſnatym młodym cílowielom poſchecželi, kotrež jara rjenje ſi nim cíinjesc̄he, a jemu poſheradži, ſo ma teſko pjenjes poſchi ſebi. Hdz̄ez ſo na dobo ſi korečmy wothalischta, njeſnaty bura w kheži porash a jemu pjenjeſh rubi. Wjes tym ſo korečmat a hofežo burej na pomoz poſchibězachu, mēſeſche ſo rubježnik ſi procha. Wona pak daloko njeſchinbze; poſtož tón ſamy džen hisčeze jeho ſajachu. Ale wot rubjenych ſto tolet běſche hižo 45 tolet poſchecžini.

* Do korečmy w Barmenje wondano zuſy mužli poſchindže a korečmarja poſchecſche, ſo by jemu na khwilu kaſchezik ſhował, kotrež běſche kruče ſamkjeny. Lědma bě ſo zuſy wothalil, w kaſcheziku džecžo plátež klyſchachu a jón wotewriwſchi noworodžene džecžatko w nim naděndzechu. Wbohe kurjatko hacž na dalshe do někajkeho wuſtawa dachu.

* W Augſburgu ſu ſandžený tydžen něhduscheho poſkladnika w ſchellenzowej poſchedawatni J. a L. Cobmehera, Jana Deibela, ſajeli, kaj je wot lēta 1884 hacž do někla mjenowanej firmje 150,000 ſchěznakow poſchesshiwſi. Wo wobſtejnoscžach, kaj ſu jeho poſchecſtviwſi, ſo poſche: Žedyn kollektiv wobſeržerja firmy na

to ſedžbneho ſežini, ſo Deibel hoborske ſumy do loterie ſhadža, a ſo je njejaſne, ſi wotkel tutón muž teſko pjenjes, wulke ſamoženje poſchedſtaſazych, bjerje. Poſchi poſcheladanju Deibelowych knihow ſo njeđostatki 150,000 ſchěznakow wupokasa. Hdz̄ez čz̄yku Deibela wondano ſajecž, bě poſtež wulecžil, w ſwojim ſeretarje hromadu loſow ſawostajiwſchi. Na jedyn ſi tuthy loſow dobyt 9100 ſchěznakow padze, kotrež je ſebi ſchłodowana firma wuplaſcicž dala.

* Na jara njelube waſchnje je ſo „wulka kolkafa“ poſla jeneho ratarja w Koſiplatzu poſla Weißenselſſa wobſamka. Spokojoſom ſe ſwojim dželom rěník poſledne pječ ſolkafow do kóla poſloži a ſo potom do jſtvy poda, ſo by ſo ſi napítkom ſalenza poſylniš. Lědma pak bě bleschu k hubje ſtají, wot wonka žalozne ſtiwlenje ſaſkyscha; won do kuchinje kchwatasche, hdz̄ez pak nikoho njenadeňde, ſchtož ſo jemu jara ſpodžiwe bycž ſdaſche. Hdz̄ez pak čz̄sche rěník poſdžiſho kolkafu ſi kóla wuwoſacž, pža w nim morveho namakachu. Skočož bě, wot luboſneje wónje kolkafow poſchivabjene, na kotoř ſleſt a ſo do warjazeje juſčki waliſo. Uppetit na poſežik a kolkafowu poliwo ſetko burej a jeho hofežom ruče ſanđze. — Wo podobnym podawku ſi Hiddichowa w Mecklenburgſkej pižaja. Šanđzenu ſyml jena tamniſcha burowka w wulki ſtote ſchmadrunks warjeſche. Poſches někajki poſchipad w hoſpoſynej njeſchitomnoſceji ſtara czorna kózka do warjazeho pimpuža padze a ſo w nim ſvari. Wulki kotoř wuproſdnejo hakle njeſbožownu mižu namakachu. ſi wuwoſacžom burowki ſo ničomu netko ſchmadrunks nochzysche. Poſchelepana burowka pak zylu wobradu w Oranienburgu poſcheda a je pječa ſa to zyle rjany pjenjes doſtaſa. Někto, hdz̄ez je ſo roſnjeflo, na kajke waſchnje je ſo ſchmaderunk ſariš, někto podobne kaj kocže mjeſanje ſacjuwauj a ſu burowku wobſoržili.

* W Saint Etienne w Franzowskej 2. t. m. 80 lētnu wudowu ſadajenu w kožu ležo namakachu. Dokelž je jeje ſyml, kaj je ſobuſta ſtejczanſkeje rady a ſobu ſawjedowat radikalneje strony, jara nahly cílowjer, a dolež je poſcezo ſurowje ſi macjeru wobſhadžal, hnydom na njeho tutachu. Jeho ſajachu a k cíelu dowjedzechu, poſchi cíimž ſo poſka, ſo ſo jeho poſty runje do doliczlow w macjernej ſchij ſhodzachu. Žaty pak přeje.

* W jenym rufim mēſceje běchu hižo mnosi wobhyderjo gubernatorej ſkoržili, ſo ſe židami žuneho cíinjenja wjazy njeje. Duž ſo gubernator roſhuzdi poſchi prěnjej lepschej ſklaſnoſceji kruče poſchecžiwo židam wuſtipicž. Tale ſklaſnoſceji ſo jemu bōrſy poſticiž. Duž po mēſceje jeho žona žida ſetka, kotrež ju dužy po ſchcežzy ſimo njeſpuſhceži a hiscze ſi tajke možu do njeje ſtoreči, ſo wona padze. To ſo bliſko gubernatoroweho doma ſta. Pölzaj žida hnydom ſa khornat wſo, a gubernator jemu ſicžbu pułku ſamericž da. Nasajtra druhi žid, bitedo ſtupuju, k gubernatorej poſchindže a wotpiš protokolla žaduſche, kotrež dla běſche gubernator žida bicž daſ. Gubernator jeho nasajtra na pölzaj ſkaſa, prajzy, ſo tam doſtanje, ſchtož žada. Hdz̄ez žid nasajtra na pölzaj poſchindže, jemu runje teſko ſamericž, kelsko bě jich jeho towarſch doſtaſ; netko bě jemu lepje. Se židami pak je netko trochu wjazy mēra.

* W Wilicžy je w jenych tamniſchich podkopach ſi roſbuchnenjom pływa (gaj) wjele dželacžerow ſiwiſte ſhubilo. Hacž dotal ſu 60 cíelow ſi jamy wuſjeſli. Wjetſchi džel ſi nich je poſches wohén wumrjeſ. Zich napohlaſ je kaj tón czornochow. Wloſy, broda a brown ſu ſo ſhubile; koža ſi wutrobna a rukow je wotbělena. Šda ſo, ſo ſo roſbuchnenje kaj klyſt ſtukowało. Někotihi morvi maju ſlamanej ruz̄y a noſy. Někotihi ſu ſebi život wopalili, druhich woblicžo je wohidžene, módré, noſy ſtej k životej ſežhnjenec̄. To ſu ſaduſcheni hörniſy. Žama, w kotrež je ſo njeſbože ſtaſo, bě jena ſi najlepsich. Wona bě 270 metrow hloboka a elektrizy poſhwetlena.

* W jenej ſwóbjie w Medewižchu poſla ſieritzscha wondano jene male džecžo druhe ſi widliczami do wóčka klo. Kunjež ſekat bōrſy poſchindže, džecžo na ranjene wóčko naſſlerje ſlepe wostanje.

* ſi Katania w Italskej pižaju: Nashe město je ſo ſe žaloznym podawkom do wulkeho njemera ſtajilo. Wobhomaczelétna holza, Claudia Vanni rěkaza, ſnata rjanka, bě poſchec někotrymi měřazami, džecžo porodžiſchi, na ſwojeho ſawjednika, ſemjana M., ſi revolva těliſta. M. bě ſo ſapowjedžil, ſchtož bě předv ſlubil, ſo ſi njei werovalcž daſ. Semjan bě cíeklo ſranjeny, tola poſchifazny ſud nadpadniſtu wuwinowa. Poſchec někotrymi nježelemi Claudia nadpad wopjetowasche, tola kulta miſnu, na cíoz ſo M., ſo roſnjemdiwſchi, do holzy ſi nožom da a ju ſrani. Poſchec poſchifaznym ſudom Claudia ſi nowa wuwinowachu, ſemjana M. pak k arrestej na 28 dnjow ſažudžichu. Po cíitanju wužuda ſo Claudia k ſwojemu předawſchemu lubemu poſchiblizi ſi praschenjom, hacž ſo ſi njei po wotpoluzenju khostanja wogeni. Hdz̄ez tutón wotmolvi, ſo to njebudze, jemu

wona z wulkim nožom ť wutrobje klo. M. bě hnydom morwy, mordaťku sajachu.

* Na Gotthardskej železnicy wóndano w nozy w pôstskim wosiu nôzneho spôsobneho czaha woheň wûndže, dokelž býsce sa stojník w wosiu trochu kruze satepil a potom ſedzo wužnul. Sôlyšscho plomjo prâfotacj wón wotzuczi, rucze na druhí wós skoczi a haru činjiesche. Duž czaħ saſtajichu a woheň hórshy podužichu. W pôstskim wosiu bě ſo vjely ſchody ſtało; někotre walczki liſtow běchu ſo ſpalile.

* Na dżiwne waschnje su psched krótkim w Bernje mordarja młodeje holzy wuhłedzili, którejż czeló bęchu krótko do hód w leżu w wokolności Berna wohidżene namakali. Czeló bęchu do klinika tamniſscheje universitătis doniſeſli, hdżeſ chyžhu jo nadrobnje wohhladač. Patoržigu profesor anatomije swojich studentow do klinika powoła a jím poruczi, hebi rukawaſi swuhorowač, dokelž dyrbjescze bo czeló wotwericz. Jedyn student bo s wopredka wotwakowasze, ale hebi rukawaſi wuhorniu, hdyz jemu profesor to s nowa poruczi. Někto bo połasa, so mějescze won na ružy zyle spodziwnu ranu. Młodżenz bo hnydom s kliniki wotfali, a boryš na to šhonichu, so je bo s revolverom fatseliſ. Wjes subami skónzowaneje bęchu mijenujzy kuſt mijazha namakali, kotryž bo w nětaſtim ſudobju khowasche. Tónle kuſt mijazha studentej, fiz bę bo fatseliſ, do ranu na ružy połožiczu, a hlej, mijazho bę s teſele ranu wukuznijene.

* S Antwerpena ho pishe: Psched krótkim bësche ho w rézy Schelde pschi brjost wulki cžolm s wuhlom podnuril. Dokelž sañdžene dny po rézy hylne schkruth džéchu, cžolm rospadowacž pocža. Wobudlerjo pschibrójnych wžow rospadanki lojachu. Wónzano bëchu hynojo jeneho lóðznika se hwojim cžolmom do frjedž rěti sajeli a cžyčhu wulki kruh rospadancho cžolma dozahnučž, kotrež po rézy płowasche. Pschi tym pak budžechu pschi ſamom živjenje pschibadžili. Pschedotž frjedž rěti schkruth s taſtej mozu do jich cžolma pieriechu, so ho lóðdy wokomit ſdasche, so ho cžolm swróči. Ludžo pschi brjost se strachom stejo pschihladowachu. Duž ſotra se ſmijerežu ho bëdžazých bratrow hwojeho wulkeho pža ſawola, jemu dolhi kruh poſtromk wokolo žwota ſwjasa a pža pobonjeſe, so by jeje bratram na pomoz khwatal. Wudbre ſkočjo hnydom do wody ſkoči, s džela płowasche a s džela po ſchkrutach lažeſche, kotrež móžachu jemu lóhzy nohi rosmjaſež. Několre metery psched cžolmom wulka ſchkruta pža do hvedra prañnu, so ho won do wody wali a wjazh widzeč njebe; laž ho ſdasche, bě ho wo wo njeho ſtało. Ale hórsy jeho bliſko pschi cžolmje wuhladachu. Bratſja hwojeho wumožerja na cžolm ſezejechu, poſtromk, kži bě njeſtranjeny wostał, ſa cžolm pschivjaſachu, a něko ludžo na brjost cžolm ſa poſtromk na brjoh ſezejechu. Duž bëſche pož hynow hwojeho kniſea psched ſmijerežu wukhował.

* Na Lofovsfo-Ssobastopol'skej železničy fu psched někotrymi dnjemi na jeneho pucžowarja morbařskí nadpad sežinili. W wosu druhéje klasz fo agent Dreyfus a pschekupz Ab wjeseschtaj. Na jenym sastawnisħequ do teho fameho wosa muzej sastupiſčataj, kotorajz fo w wosu roshladowaschtaj, taž fo byschtaj ſa nēčim ptałoj. Majslerje bęſchtaj ſebi nadpad na agenta Dreyfusa wotmyſliloj, kiż pschezo wjèle pjenjes pschi ſebi noſy. Pschitomnoſcz pschekupza Abla fo ſkóſtinomaj njeħodzeſče. Nimo Ab dužy jedyn ſ njeju tuteho ſ nekaſkim dymom naduſy, taž fo Abla hnydom wuſznu. Bjes tym zusaj na plattformje psched wosom ſtejſeſchtaj. Ab pał bōrſy ſ naduſchenja wotzuči a čħyshe teho runja ſ wosa ſtupicž, ſo by fo čierſtwego powetra nažrebal. Tu fo zusaj do njeho daschtaj a jemu kožuch pſches hlowu cziſkuwſchi, jeho ſati pschepytaschtaj. Pytnuwschi, ſo wón agent Dreyfus njeje, čħyschtaj jeho ſ wosa ſtorcicž. Ab pał, kylm čłowiek, fo ſ wispěchom wobarasche. Na to jedyn ſ rubjeznitow na druhého ſawoka: "Storč jemu nož do žiwota!" Ab pał rubjeznikej do ruki fuſznu, ſo tutón nož puſčej. Bjes tym drugi rubjeznik pschekupzej toſchu ſ 2000 rublemi kranu. Wobaj rubjeznikaj na to ſ wosa ſkocžiſchtaj a fo ſhubiſchtaj.

* Ve výši Panka v Bukovině je psched krótkim pož noworodženemu džecčatku živjenje sfžeržal. Tam burowa rano jstwū mječeſche. Na jene dobo jich pož ſtimlo do jstwých durjow drapacž poča. Hdyž burowa durje wotewci, pož ſ břemjeschkem w tlamje dó jstwý pschiběža, břemjeschko ſ láha na ſemju položi a wjezele ſ wopuſku wijo hospošy w runej mérje do wočzow hladasche. Břemjeschko rozwjasawski burowa noworodžene džecčatko w nim nadendže. Džecčo běſche jim nechtó do dwora položit, mudry pož pak běſche ho nad wbohim kurjatkem ſmilil a jo do domu donjeſl, džecčo budžesche hewaf bjes dwěla ſmjerſko, dokeſl běſche tehdy jara ſyma. Džecčowu macž, furowu mazochu, dotal wufledžicž nje-možachu.

Cyrkwinske powjesće

W Michałek grywał budżet jutego niedzieli rano w 7 hodzinach namiasta spotwiedząc ½9 godzin namiasta a w 10 godzinach herbskie przedowanje.

Wěrowani

W Michałskej żyłwi: Jan Bohuwěr Wojnař, fabrykant w Dobruschi, i Madlenu Nowakęz tudy.

Křenoví

W Michałskiej gzymlwi: Hermann Walther, Handrija Hermanna Renčza, förbarklarja na Židowje, s. — Ernst Richard, Jana Ernesta Scholty, kęzjerja a fabriklarja w Dobruschi, s. — Emma Martha, Jana Gudy, hospodárstkeho po-moznica w Delnjej Kinje, dž.

Zemrječí

Dzień 1. stycznia: Martha, njemandz. dz. na Źidowje, 2 mążazaj 23 dñjow. — 2. August Große, wumieńiat a dżelacżer w Hrubiejcziżach, 51 lét 11 mążazow 25 dñjow. — 6. Hanža Schubertez, ślužobna dżowka i Maleschez († w wólkjejszej dżelacżereti na Źidowje), 66 lét 6 mążazow 26 dñjow. — Hana Gruhleż, ślužobna dżowka i Kießliz († w wólkjejszej dżelacżereti na Źidowje), 44 lét 2 mążazaj 2 dnaj.

Płacząca żito a produktow

Słowacki dowos w Budyschinie:				W Budyschinie 3. januara 1891				W Lubiju 8. januara 1891			
		wot	hačž	wot	hačž	wot	hačž	wot	hačž	wot	hačž
		mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.
Pischenza	.	.	bela	9	94	10	—	9	53	10	—
			žolta	9	12	9	53	9	12	9	47
Rozkla	.	.		8	75	8	88	8	56	8	75
Zeczamienit	.	.		7	93	8	4	7	60	8	17
Worbs	.	.		6	60	7	—	6	60	6	90
Proch	.	.	50 kilogr.	8	89	10	97	10	14	10	83
Wota	.	.		9	17	9	44	7	78	8	33
Zahly	.	.		14	—	17	—	13	50	15	50
Pejduschna	.	.		18	—	18	50	16	50	17	50
Berny	.	.		2	20	2	50	2	20	2	60
Butra	.	1	kilogr.	1	90	2	20	1	70	2	—
Pischenzna muča	50	=		9	50	18	50	—	—	—	—
Rzana muča	50	=		9	50	15	—	—	—	—	—
Szyno	50	=		2	80	3	—	2	20	2	60
Szkoma	600	=		17	—	22	—	16	—	19	—
Brożata	661	schtuk,	schtuka	8	—	17	—	—	—	—	—
Pischenzne wotrubý	.	.		4	75	5	—	—	—	—	—
Rzane wotrubý	.	.		5	50	7	—	—	—	—	—

Na bursz w Budyschinje pscheiza (bela) wot 10 hr. — np. hacz 10 hr. 15 np.; pscheiza (zolta) wot 9 hr. 41 np. Hacz 9 hr. 56 np.; rođka wot 8 hr. 75 np. hacz 8 hr. 91 np.; jecznijen wot 8 hr. 4 np. hacz 8 hr. 21 np.; wotwot wot 6 hr. 85 np. hacz 7 hr. — np.

Drażdżanskie miażdżowe płaczące: Howiąda 1. drużynę 70–73 ml., 2. drużynę 64–66, 3. drużynę 25 po 100 punktach reńnie wabi. Dobre krajne świnie 60–63 ml. po 100 punktach i 20 prozentami tarc. Czelata 1. drużynę 55–65 np., 2. drużynę 28–38 np. po buncie reńnie wabi.

Wiedro w Londynie 9. januara: Miersujenie

Pszczechadzwanje inventara a žniow.

Psichododu pôndzesu 12. januara dopołdnja wot 10 hodzin ma byc na Domach z karczmatiskim kuble w Skanezach pola Barta 5 czełekich kruwów, bjes nimi też kuczelne, też tuczne a jena na młode dejaza, 2 kuczelnej jalovizy, 1 swiąsanę czelo, 4 kwinie i wukormienju, dale 1 dobra dwajpszczyna kucza, 1 rólny wos i nowymi deßkami, 1 nowe hanje i wujeszczenu, 1 nowy juchowy žub, wschelata hospodařska nadoba a grat a drjewo, kaž też na składzie leżaze žito, wosz, byno atb. sa hotowe pjenesz na pschedzowanje pschedawac.

Keller a Pawlik, wobudżerjej.

Drzewowa awkcja.

Na Šdernjanskim hajniškim reverje ma šo štwtork 15. januara t. l.

110 szuchich thojsnowych dolzych hromadow s wumienjenjemi, do awkzije wosjewomnymi, sa hotowe pjeniesy na pscheßadżowanje pschedawac̄.

Wszystko po dwojdeniu w 9 hodzinach po Gdanskim zapoczątkowane
w Szczecinie, 4. stycznia 1891. S. Schubach.

Drjewowa awkzijsa.

Póndzeli a wtornu, 12. a 13. januara 1891, ma ho na
Rježwacjidskim mojaratskim reverje sežehowaze drjewo a to

póndzeli 12. januara

30 rm.	khójnowych palnych schęzepow,	w drjewiszežu
15 =	kułeczkow,	
27 =	pienikow,	
64 =	khójnoweje walcziny,	
500 khójnowych walczekow,	10 szuchich khójnowych dolchich hromadow	

wtornu 13. januara

8 khójnowych tolstych żerdżow,	w drjewiszežu
45 rm. khójnowych palnych schęzepow,	
40 =	kułeczkow,
115 =	pienikow,
78 =	khójnoweje sbytneje walcziny,

2700 khójnowych walczekow

40 = dolchich hromadow w 4. a 7. wotdzelenju

s wuměnjenjemi, do awkzije wosjewomnymi, na pschedabžowanje pschedawacž.

Shromadžisna pschi našpomnjenych drjewiszežach dopołdnja w 10 hodzinach.

Grabiniske s Riečiske hajniſke sarjadniſtvo.

Rjeprasch.

Deski na pschedanú.

Se swobodneje ruki ſu ſa hotove pienyje na pschedanú
i kudhe khójnowe tramh a deski, blidarska a
twarzka twora,

w pschihodnych rozměrach po malych a wulckich dželbach.

Sklad: w czornych khójnach na Lipjaniskim reverje a pola
reſaka w Komsku.

Bližsche wukazuje reverſki hajnik Psieh w Lipicju pola Minakala.

Grabiniska s Gisniedelska inspekcija w Minakale.

T. Albert na hornczerſkej haſy 13
porucza ſwoj ſklad ſoſow a matrazow, tež
kožow w wulckim wubjerku po tunich placzisnach.

Jablukowe liſzalo

najlepshe i ſolotwi a i kladzenju ſadu liter po 20 np., teho runja
jabluko-winowy napoj
bleschu po 45 np., dale jablukowe wino, jahodkowe wino,
jeszczejate limonady a mineralne wody porucza

Hornjoluziſla tlóczernja ſadu
dr. Hermanna a dr. Wehki
na ſadnjej bohatej haſy 3.

Emil Wehrle na jerjowej haſy 7
porucza dwajlohezowski bely plat ſa czeledž ſylnu tworu,
starý lóhež po 38 a 40 np.

Chirurgiſka wobalerňja w Budyschinje
na herbskej haſy ejo. 10 po 2 ſchodomaj.
Jan Löffler, prihovany hojet.

W Raſhowje je khěja číſlo 22
ſ trawnej a žabžetiskej ſahrodu na
pschenajecze. Dalshe je číſlo 29
tam ſhonicz.

Khěja číſlo 23 w Sdžarach
poła Klukſcha ſ polom, kuku a ma-
givnej bróžnju a hródgu je na psche-
danu. Dalshe je tam ſhonicz.

Dvě hwinjeczi na formjenje,
do brawej graczkaj, ſtej na pschedan
w Bréſy číſlo 10.

Prokata na pschedan.

Młode ſwinje Yorkſhireſkeje a
Berksshireſkeje razy, kotrez ho lohko
wiformja a ruce roſtu, ſu pschezo
na pschedan na knježimaj dworomaj
w Budyshinku a w Pschiwezizach.

Drjewowa awkzijsa.

Pschedobnu póndzeli 12. ja-
nuara budu w Klukſhanskej holi
najbže 200 khójnowych dolchich hro-
madow na pschedabžowanje pscheda-
dawacž.

Sapozatki dopołdnja w 9 hodzi-
nach pschi Budysko - Mužakowskej
droſh poła dweju mostow.

Woschik.

Destilazija
Shieshki a Rječki
porucza wſchē proſte a dwójne
palenz
po jara tunich placzisnach a ſnathch
najlepschich lajkosežach.

Shopej

paleny a njeſpaleny,
kaž tež wſchē kolonialne twory
w ſnathch najlepschich lajkosežach
a po najtunischiſhich placzisnach
porucza

Richard Neumann
na ſnatslownej lawſkej haſy.

Mowe jerje

rjane wulke,
3 ſchtuk po 10 np.,
mandel po 50 np.,
porucza

Adolf Rämsch.

Na ſzwoje
jednore a dwójne palenz
ſtreny ſedzne čimimoj a je po-
ruczamoj.

Ginzel a Ritscher
na wulcej bratrowskej haſy 6.

Serje

wulke a tuczne,
ſchtuku po 3, 4, 5 a 6 np.,
porucza

C. F. Dietrich
na mjažowym torhoſežu 8.

Štrowe kruſhenjowe drjewo
niz mjenje 6 zolow toſte na czeñkim
lónzu ſupuje po najwyschich placzisnach
a tunio wobdzelaſu.

Turkowſte ſlowki

najlepscheje družinu porucza

Moritz Mierwa

pschi mjažowym torhoſežu.

Destilazija ſnathch dobrnych likerow
po starich tunich placzisnach.

Shopej

wot najtunischiſhich haſz do naj-
drožschiſhich družinow w wulckim
wubjerku porucza

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej haſy.

Czistý palenz

jenotsliwe a w piezelaſach, kaž tež
wſchē dobre družinu kaž
jednore a dwójne likery
porucza jara tunio

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej haſy.

Jara ważne ſa

Wocži kóždeho.

Ssama woprawdžita dr. Whi-
towa wocžowa wodžicza wot Gran-
gotta Għirhardta w Delze w Thü-
ringſkej ho dla ſwojeje ſweroſkla-
noſe často podražuje, czehož dla
proſhu, blédowaze wopisanje dobro-
ciwje wobledžbowacž. Wona ho
w podolhoſtych ſchleſiczaných ble-
ſach ſe ſlamahmi róžkami a ſ wu-
ſtejatym pižmom: „dr. Whitowa
wocžowa wodžicza“ pschedawa.
Kózda bleſha je ſe żoltej papierku
ſ tymle ſakitowanſkim ſnamjenjom

a ſ mojej firmu po-
lepjena a je ſe syglom
ſakitowanſeho ſnamje-
nia ſamkuſena. ſe temu
je mała knižka pſchidata.

Psched podražowanjom ſo
warnuje.

Wocžowa wodžicza je w wjele
haptylek dostač, tak tež w me-
ſchjanskej haptylej w Budyschinje
a w haptylek il-lik haptylek w
Gauſſe w Bjarnacžizach a Große
w Woſtrouzu.

Kosaze, cjeſaze, ſajecje, kocje,
tkhōrjaſe, krunaze, korniklowe
a wſchē druhé družinu kožow po ſchego
po najwyschich placzisnach ſupuje

Heinrich Lange

na ſitnych wifach.

FORMY

wulka kniha basni Jakuba Čišin-
skiego, je wuſla a je w Smolerjec
knihiciſceri dostač. Plaćizna
broſurowaneho exemplara 2 hr.
50 np.

Priroda a wutroba.

Zběrka lyriskich pěſni Jakuba
Čišinského je wuſla jako II. čo.
Serbske knihownje.

Połcz

porucza najtunischo
G. Becker, reñniñski mischtr
na rózku hospitalskeje a rózweje haſy.

Nowe turkowske ſlowki
porucza
Hermann Lemke
na jerjowej haſy.

Bigar

w wulkim wubjerku,
dobre kipowanske žorlo sa ſaſo-
pschedawarjom, porucza tyſaz po
20 ml. a drózho

Richard Neumann
na ſtronkownej lawſkej haſy,
filiala na bohatej haſy 28.

Raiß

jara rjany a wulkosornaty,
punkt po 16 np.,
zentnar po 15 ml.,
jako něšto jara trnje porucza

Th. Grumbt

na ſtronkownej lawſkej haſy.

Serie

po 3 a 4 np.,
mandel po 40 a 50 np.

porucza
Hermann Lemke
na jerjowej haſy.

Wot dženja pschedawam
kuscheny połcz, jara tolsty, punt
po 80 np., pschi 5 puntach po 75 np.,
kyry połcz punt po 70 np.,
hadleschco punt po 70 np., 5 por-
stow tucne,
kwiaſaze mjaſho punt po 65 np.

O. Petška na ſerbſkej haſy.

Wubjernu ſchokoladu,
punkt hýo po 1 ml. a drózho,

Lakao vero w kufach,

kuf na ſchaltu doſaha,

Lakao,

ff. vanilli,

Lakaowu thej,

thej atd.

porucza
Alwin Schrader
konditorja
na ſtronkownej lawſkej dróſy.

Runje je wuſhla a je ſa 25 np.
doſtač w wudawańci „Sserbſkih
Nowinach“ knižka:

Bojomir

abo

**zawjedzenje křesćijan-
ſta we Lužicach.**

Powjesc za lud a doroscenu
młodzinu.

Spisal

J. Chociszewski.

Z dowolnoscu spisaæela z Połſciny
zeserbscili

A. Žemr-Budyšinski.

Mužaze krawatſy

w wulkim wubjerku a po tunich placzisnach porucza

A. Tschentscher

na bohatej haſy čiſlo 18 a rózg theaterskeje haſy.

Hamburgsko-amerikanske paketoſeſdne akcijowe towarzſtwo.

Expreszna

a poſtska parolodžna jēſba
w Hamburga do New-Yorka
w Southamptonie pſchijesdžaza.

Jēſba po morju traje něhdze
7 dnjow.

No. 840.

Bödla teho porjadna parolodžna jēſba
i Havra do New-Yorka, i Hamb. d. Wjecz. Indijskeje,
i Stettina do New-Yorka, i Hamburga do Havanny,
i Hamburga d. Baltimore, i Hamburga do Mexita.

Dalsche wukasanie dawa Carl Meisel w Budyschinje.

Wosjewjenje.

Dziwočjanſte ſerbſke ev.-luth.
miſionſte towarzſtwo jmeje, da-li
Böh, jutſje 1. njedzelu po tſjoch
kralach popoldnu w 2 hodzinomaj
w Zokowje w Löhneretz domje
miſionſtu hodzini. Wo bohath
wopht proſhy

pschedkydſtwo.

Kóſlópiwo
njedzelu a pónedzelu
11. a 12. januara.

Pſcheczelne pſche-
proſhuje

Jan Nedo
w Hrodziszcę.

Woliſ

ho kóždu wtornu a pſatk w mlynje
w Skhanezach pola Varta bije.

Dželaczerſke ſwójby

ho wot noweho lěta do trajneho a
ho derje placzazeho džela pytaju.
Jenož dželawi, ſtroſbi a ródní ludžo
něch ho ſamolwja. Někotre pſche-
czelne a wobſcherne wobhdenja ſu
hischce wotedac̄. Trébne běrni-
ſchejo ho darmo dawa.

F. Reuter, papowa fabrika
w Nowej Wýžy nad Sprewju.

14—15 lěina ſlužobna holza
ho pyta wot reñniſkeho mischtra
E. Beckera na rózku rózweje a
hospitalskeje haſy.

Młodſchu ſlužobnu holzu hny-
dom abo poſdzischo do mjeniſcheho
hospodaſtwa pyta

pſchetupz **Lenuer**
na Mužałowskej dróſy čiſlo 3
w Budyschinje.

Nódnu žonu k džeczem hnydom
pyta pſchistajaza žona Kleinſtückowa
na ſtronkownej lawſkej haſy 12.

Mólnych pohonczow, ſrénkov,
wolazich, hrózne a holzy do domu,
dželaczerſke ſwójby pyta pſchistajaza
žona Heynoldowa.

Shubil

je ſo 8. januara popoldnu po
puſcu ſ Lubija do Luſka pſches
Njechor, Wujesd a Czornow drohi
kij se ſlebornym ptacim kneſtom.
Sprawny namakat chył ſón ſa dobre
myto w hrodze w Luſku wotedac̄.

Ujesapomniczka

na row

njebo Bochwera Henki,
bětnarja a grathželarja w Měrkowje,
narodzi ſo 16. maleho rózla 1830
w Delnic ſilozač,

semre 25. hodownika 1890.

Hoſ: Lubu Jeſu, my ſm in.

Saſhweczachu k wjeſelu
Rjanoh' Božoh' dželca ſchotmy
Na wjeſor w Božim dnju,
Dželcz k ſcheczjanke domy,
Hdyž na ranu řeka ſtarac̄,
Dubaſc brac̄ a luboſc davač̄.

Hinak bětke w Měrkovi
W Hentz domje k woſladanju,
Sandzel ſmicerze ſatupi,
So by wotwiedi k ſbóznom' ſpanju

Dom, jich lubowanoh' nana,
Dželcz njei' ból a žaloſc žana.

Na tym ſo tu ſrudžidu
Mandželska a wózom dželci,
Lubie rad joſh' budžidu
Dleje tudy měli w ſweczi.
Zeho ſemſke dny vaf wutče
Bětci, k poſlednemu dželcie.

Ruzh' joſh', tiž dželatzej
Stej ja ſwójich ſwójibnich ſiarwne,
Roſy joſh', tiž khodžic
Swoje žive dny ſtej ſprawnje,
Wotweczne ſabatneho
Wužiwaju ſmiesje.

Hdyž ſe ſwiatelj biblije
Bože ſłowo tak k nam ſezí:
Schotz tu pſches ſmicerze woſhal dže,
Dha je ſmierne prawo w ſweczi,
So joſh' proza pſchecidze ſ dželom
Na herbow tu ſ ſotkaſauj.

Duž joſh' woſhal czechnjenje
S tutych czechnych ſemſkich honow
Bětke k Bohu wjedzenje,
K domowinje rjeſiſtich ſtronow,
Hdyž bě dwazec̄ ſet tudy
Bol na jenu nohu thromy.

Runjež Bože pueze nam
Mało wotpichtyte leža,
Dha wiſak ſ ſmiernym ſomorkam
Wſchitli ſiwnych noh ſeja,
Hdyž ſmicerze a ſow woſtač ſamay,
Pried' haſz Boha woſladanju.

Tym, tiž Boho lubuja,
Wat wiſe węz k ſlepicnom' ſluža,
Woni njeſzu bies troſčta,
Runjež nadendze jich ſrudžba,
Lež niž, hdyž ſo dželiz ſamay
Tu wot lubych w ſmiernym kraju.

Boh tež je tu pola waſ
Dubaſc brac̄ a luboſc davač̄,
Hdyž je ſ ſuſy hodoſ ežas
Watoh' nana dom hej žadac̄,
So by w rjauhych njebla hodoſach.

Pſchi nim byl na wěznych hodoſach.
Muſzne ſtanv, wotwecze
W Minakale na kerhowi,
Sslobid ſrěmjeſ tam drěmajeſe,
Haſz tón ſenje woſ ſaſo ſnowi,
Hdyž ſe ſweczoſci b'dje ſwitac̄.

Móhli ſo ſa ſbóznych witač̄.
Srudni ſawostajeni
pſches Gufu Haſza.

Wutrobnuy dzak

wyſkodostojnemu k. fararjej Golczeſ
w Budyschinu ſa jeho wutrobu
hnuſaze a natwarjaze předowanja,
pſches zlyk rózny ežas wot njebo
džerzane. Boh luby ſenje ſdjerz
jeho naſhej woſadze dolhe čaſy
w bohatym žohnowanju!

Minosy woſadni.

"Serbske Nowiny" wudawa so kóždu sobotu.
— Štvortlétne predplatá vudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíle Smoler jec knihičíšérne w mačičnym domje w Budyšinje.

Cíle 3.

Sobotu 17. januara 1891.

Za nawěštki, kiž majas o wudawařni "Serb. Now." (na róžku zwonkeje lawskéje hasy čo. 2) wotedac, płaci so wot małeho rynčka 10 np. a majas so štvortk hač do 7 h. wječor wotedac.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. Po wotstupjenju wjercha Bismarka se statneje žlužby němízny swobodomyslni a sozialdemokrato je sjenoczenymi mozami na wotstronjenje sakitanſtich złow dželaja. Najprjedy chedža woni zła na žito sběhnjene mécz, kotrychž wunoscí s wjele millionami hrivnow khějorstwowe kažy pjelni. W khějorstwonym hejmje, kotryž je so wutoru sažo seškol, w prénim poředzenju namjet swobodomyslnych a sozialdemokratow, ponízenje złow na wukrajne žita a skót žadazy, na dnjowym rjedze stejescie. So se swojim namjetom wuspēcha njeſměja, ſu sozialdemokratiszy a swobodomyslni ſapóžlanzy ſami do předka derje wjedželi; jim tež nicž na tym njeležesche, kaž so jich namijetej pónuje, hlowna wěz jim bě, s wólnom won někotre popyperjowane rěče džerzecž, so bychu ſebi ſdace dali, so so wo khudy lud staraju. Kaž pschi wólbach do khějorstwoweſho ſejma woni s dolhimi rězemí złownu ſpolitiku wjercha Bismarka tamachu, kotrož je pječza ludej khleb a mjažo podržila. Sozialdemokrato je ſwobodomyslni ſu pscheklepani ſchkerednizy. Hdyž w mestach psched dželaczerjemi rěča, ſkorža na to, so žitne a skótne zła placzisnu zyroby powyscha, pschinidu-li pač na wsy, prózuja so ratarjow naręczecž, so so s złom žitna placzisna njepowyschi, a so so zło wot ratarjow w wukraju, s wottelž so žito k nam wosy, ſaplaczi. Na tajke waschne hnydom dwě muſche na dobo ſaraža. Skóržby na wysoké placzisnu zyroby ſu s zyka bjes ſamyska. Vornjo předawšim czaham mamy nětkole ſrěnje placzisny. Hdyž bychu zła na wukrajne žita panule, bychu so tež zła na wukrajne twory ſběhnucž dyrbjale. Potom by wukraj ſažo Němcy s tunimi tworami powodžili a w mnohich němskich fabrikach, kotrež wukrajnu konkurenzu wudžerzecž njeſměja, by s dželom na kónzu bylo. Ratarjo, kaž tež fabriſzy dželaczerjo bychu do nusy pschischli. Na wohubnjenje ratarſta a nusu dželaczerjow wſchak so wſcha agitazija sozialdemokratow méri. Nicž jim lubſho njeje, hacž njeſpolojny ratař a dželaczer. To ſu ludžo, kotřiž majas wotewrjene wucho ſa sozialdemokratiske ſabkudnjaſe wucžby. Měnjenje, so ma so tam dželaczer derje, hdyž je tuni khleb, je tež často do zyka wopaczne. S Ruskeje a Pôlskeje, hdyž je khleb ſchthri króč tuňši hacž w Němzech, dželaczerjo k nam, hdyž je khleb drohi, cžahaju. Niz po khlebowej placzisne, ale po wysokosći mſdže dželaczer dže. Chto pomha dželaczerje, so je khleb tuni, hdyž telko pjenies njeſažluži, so mohl ſebi tuton tuni khleb ſupiež? So by knježerſtwu w tu khwilu do ſběhnjenja złow ſwolilo, na to žaných myſłów njeje. Khějorstwowy kanzler Capribi je k směrowanju ratarjow w hejmje prajil, so ma pschede wſhem na ſdžerjenje ratarſta knježerſtwu wukru wažnosć klasz. Hdy bychu so tež, jeli so bychu so nowe wikowanſke wucžinenja ſ Austriskej a Italskej wujednale, zła ponizile, so to pschede w tajkej měrje stanje, so s tym ratarſto ſchłodowacž njebudze. Bjes pschihložowanja khějorstwoweſho ſejma ſo ſakitanſke zła ſběhnucž njeſměja, a kaž je w tu khwilu w khějorstwonym hejmje móz jenotliwych ſtron dželena, njeba ſo wocžatacz, so by ſo w nim wjetſchina ſa wotstronjenje złow ſwiedla. Kaž jedyn muž konſervativni a zentrumſzy ſa ſakhowanje politiki ſakitanſtich złow ſastupja. Samo wukru džel narodoliberálnych, kotřiž w lécze 1887 pschedzivo poſlednjemu powyschenju žitnych złow hložowachu, by pschedzivo jich wotstronjenju bylo; pschetož jedyn narodoliberálni ſapóžlanz w khějorstwonym hejmje zylo prawje praji, so je něchtu druhe, zła ſawjescz, a něchtu druhe, zła ſažo ſběhnucž.

— Profesor Koch je w "Němſkim lekarſkim tydženiku" wosjewil, po kažkim puczu je ſwój frédk psche tuberkulosu wujlěbzíl a kaž jón pschihotuje. Psches jeho frédk tuberkelový bacillus wotemirje. Napſhcezo roſprawje profefora Birchowa, kaž je ſo jara njeſhojnje wo Kochowym frédku wuprajil, druhy naſladni profeforojo frédk hvala. Profefor Rumpf w Marburgu wosjewia, ſo je ſkutkowanje Kochoweho frédka na tuberkulosu pschekwapijaze. Jego přenja hódnoscž je, ſo ſo ſi jeho pomozu tuberkulosa lohko ſpóſnacž dawa. Póbla teho Kochoweho frédk ſamóže, khore tuberkulosne ſkaniny ſ czela wustorkacž. Najbóle ſo to pschi tuberkulosnym ſhvorjenju kože (lupufu) poſlaſuje, hdyž ſo khora ſkanina dospołne ſhubi a bļusna ſawostanje.

— ſkupa Helgoland dyrbi ſo pječza tač daloko wobtwjerdzicž, ſo ſo njeſcheczel jeje mozowacž njeſmoh. Wulke ſumy ſo pječza na wobtwjerdzenje njebudža trjebacž naſožicž. Duž njeje praschobne, ſo khějorstwowy hejm trěbne pjeniesy pschiswoli.

— Wutrajna ſyma, pschecacie ſtwarskeho džela a ſtrajki, bjes ſamyska a ſaměra ſapocžane, ſu na dželawu lud w Berlinje wukru nusu pschinjeſke. Do ſastajenjow wſchědnie ſ czrijodami dželaczerſte ſony pschihadzeja, ſo bychu poſlednju nadobu ſastajile. Po tyhazach ſo ſanđzeny tydžen dželaczerjo k ſypanju ſněha ſamolwjaču; hdyž ſo něhbježkuli dželaczer pyta, dželaczerjo hnydom po ſtach běhaju, ſo bychu ſ najmjeňsha na khwilu khleba meli. Najbóle w tu khwilu molerjo, blidarjo a murjerjo dla njebožahazeho džela tradaju, hdyž tež bjes nimi hyscheze tajkeje nusy njeje, kaž w Londonje, hdyž ſu mnosy dželaczerjo hłodu wumrjeli. Neſta bjes dželaczerjemi ſo sozialdemokratam pschihodži, dželaczerjow ſa ſwoje powrōczerſke wotpoſlady dobywacž. Sozialdemokrato ludowe ſhromadzisny wotbywaju, na kotrychž zylo ſjawnje k revoluziji ſchězuvaju. Cžehož ſu ſo pschi ſběhnjenju sozialistiſkeho ſalonja bojeli, to je něktu pschischlo. Wot sozialdemokratow ſo ſwoboda k temu wužije, na wſche móžne waschne bjes ludom njeſpolojnoſc ſhudžowacž a jón na powalenje wobſtejazeho ſtatneho porjada pschihotowacž.

Fransowſka. Pschi kóždej ſkladnosći ſo franzowske knježerſtwu prouje, ſwětej poſlaſacž, kaž wuske a njerostorhniwe pscheczelſtwu bjes Franzowſej a Rusſej wobſteji. Psched tydženjom je w Parizu wuj ruskeho zara, Leuchtenbergſki wójwoda, wumrjel, a Franzowſojo tule pschiležnosć ſchepuſchczili njeſku, ſ nowa ſwoju pschihilnosć ſa ſahorjenosć k Rusſej wobſtrucžicž. Pschi khowanju Leuchtenbergſkeho wójwody jemu w pschewodžeſkém czahu regiment pěchikow, regiment jědných a regiment artillerije poſleđnje wojetſke čeſce ſopkaſowachu. Hnydom ſa čełowym wosom džechu ſobuſtawu ruskeho poſlanaſta, minister Ribot, pschedkuda deputétiſſeje komory Floquet a ſobuſtawu diplomatickeho korpſa, senatorojo a ſapóžlanzy. Bjes wěnžami na čełowym wosu bě jedyn ſe ſomotkow a rózow ſ hantami ruskeje a franzowskeje barby. Wón bě wot prezidenta Carnota a franzowskeho knježerſtwu poſhweczeny. Drohi, po kotrychž ſo czah hibasche, běchu husto ſ ludom wobſtupane. Ruske uniformy wohladawſchi pschihladwarjo ſ rukomaj kleskachu a "Sława Rusſej" wolaču. Něktore franzowske nowiny, ſe ſwojej njeſcheczelnoſc ſapſhcežo Němſkej ſnate, ſwojim czitarjam ſpodžiwne wěz wo tym powjedazu, kažku rólu je ſemrjeteho ſwak, badenſki prynz Wylem, pschi pohrjebje hracž dyrbjal. Prynz je, tač franzowske nowiny pižaju, k khowanju w ſwojej pruskej generalſkej uniformje pschischol, tola je ſo wot ſwojeju ſwakow, prynza Eugena Leuchtenbergſkeho a prynza Alexandra Oldenburgſkeho, na njeſchihodne ſwojeho wobleczenja ſedžný ſčinił

a rosnjemdrjeny s tym, s zyla s dala swjatocnoscze wostał. Drushy hiscze wez lepe snaja. Werno je, woni praja, so je badenski prynz pschi thowanju pschitomny byl, tola hebi njeje swajk, so swawnje pokacze, ale je w krytym wosu jeli, so by so njepscheczelnych demonstrazijow sminul. Kaz su bjes tym nashonili, je so badenski prynz Wylem se swojej mandzelskej, wo czeglikm skorienju Leuchtenbergskiego wojwody shoniwski, do Parisa podal, tola so hido sktwork, po taftim do wojwodoweho semiricza do Karlsruhe wrócił. Franzowskim nowinarjam je to wescze snate bylo, tola njebziwajzy teho czelou swjatocnoscze k wupadom pscheczino Némzam wuwuzivaja.

— Franzowska republika može so s nowym wuspachom hordzic. Wupolożena nowa tsioprozentka rentska pożegonka je so schéznacze krocz pschepihala. Hdyž so lud tak szylne k upowaniu statnych papierow cziszczi, dyrbi wjeli doverjenja do trójnośce a mozy republiki miedz. Franzowskie nowiny hebi, we so, na pschesapizanje pożegonki njemalo wjedza, tak na pschillab „Temps“ psiche, so je so s tym kraſne swjedzenie sa kredit a pjenjeznu móz Franzowskeje dało.

Szpaniška. W Oloze na szpaniſtich mjeſach su žandarmojo czlowjeka sojeli, kiz je pječa ruski nihilist Podlewski. Kaz je snate, je Podlewski ruskego generala Sseliwerstowa, hdyž tutón w Parisu pschewywasche, skóngowal. Jeli so so wupokaže, so je jaty wopravdze Podlewski, jeho szpaniske kniežestwo franzowskej poliziji pschepoda. Zedyn wyschshi franzowski polizajski fastojnik je so do Olota podal, so by jateho wobhladal.

Rusowska. Na město nětčischiho ministra roswuczenja, Deljanowa, kiz w blijskim čazu wotstupi, so pječa Pobědonoszow powola. Pobědonoszow, nětčischi wyschshi prokurator swjateho synoda, placzi jako rasny fastupier šlowianstwa a prawozlawneje wery. Kruta narodna politika zara Alexandra III. by s powołaniem Pobědonoszowa nowego pozylnjenja pschibyla. W nawiežornej Europje jeho powmenowanie sa ministra rad widzez njebudza.

Turkowska. Sultan je majora s Hülsena, wot němskeho khézora wotpókłanego, pschijak. Major s Hülsen je jemu ruczne pismo khézora Wylema a kraſny czesky mječz pschepoda. W rucznym pismie so sultanej džak sa pomoz, němskej wójniski kódzi „Friedrich Carl“ pschi jeje njeħodze na morju blisko Konstantinopla podatej, praji a so naissprawniſcie pscheczelſto Němskeje k Turkowskej wobkručza. Sultan je wotpókłanzej němskeho khézora Osmaniſki rjad druheje rjadowejne spožcili a jeho k blidu pscheproſyl.

Starzaj.

Dwaj starzaj w Ruskej běchtaj ſlubiloi, so do Jerusalema póndzetaj. Zedyn s njeju bě samozith bur a so Jefim Tarasic Schewjelow mjenowasche. Jeliſej Bodrow, drugi, mjeſeſche jeno ſnadne wobħedzeniſto.

Jefim bě czestny bur, žaneho palenza njepiſeſche, tobaka nje-kurjeſche ani njenuchasche, ženie na swojego ſobuczlowjeka njeſwarzecſche a běſche we wſchech wězach pětny a kruhy. Sa wjeźnego ſcholtu wuswoleny wón dwójny ſwoje fastoñstwo czestnie a sprawneje fastawasche. Wón mjeſeſche dweju synow a wożenjeneho wnuka, a wſchitzu běchu hromadze živi. Wón mjeſeſche ſtrony napohlad, a halle w ſednym džehatku lét jemu broda ſchēdziwa byc̄z pocza.

Jeliſej, starý mužik, ani bohaty ani khudy, běſche předy na czelofliſto khodzik; so ſtariwski běſche doma a pečolki plahowasche. Zedyn syn na dželo khodzecſche, drugi běſche pola nana. Jeliſej běſche dobrociſty a wjeſzky. Pschi ſkladnosci ſebi ſwoj palenz popſcha, tobak nuchasche a rady pěźnje ſpewasche. Ale wón bě czichy czlowjek a bě ſe ſwojimi a ſe ſuſhadami měrnje živy. Małego ſrostu, mohl rjez czorny s kudzerjowej brodu, mjeſeſche wón, kaž jeho ſwiaty, profeta Eliáš, plech po zykej hlowje.

Downo hido běchtaj ſlubiloi a so ſrećzaloj, so hromadze póndzetaj, ale pschezo Jefim khwile njemjeſche: jeſi li někaſta wez hotowa, hnydom dyrbi so druha ſapocęz; pak wnuka ženi, pak naj-młodscheho syna wocząkuje, kotrej pola wojałow pobihwski domoj pschindze, a něko ſebi khézu twarjeſche.

Někaſti ſwiaty džen so starzaj ſetkaſhtaj a so hromadze na twarske drjewo ſyħdeſtaj.

„Kmotsje“, Jeliſej pocza, „hdy ſwoje lubjenje dopjelnimoj?“

Jefim czolo morschecſche.

„Wocząkumy hiscze“, wón praji. „Sa mnje je czegzle ſeto. Għim khézu twaricž poczał, ſebi myklo: něſhto psches ſto rublow pschewarju; a něko syn hido pschi tſecäm ſeże, a khéza hiscze dowarjenia njeje. Do lēcza wotencz móz njebudu. W ſeċi pak, da-li Bóh, so na pucz naſtajmoj.“

„Ja syn sa to, so nicžo wotſtorkowacj njeſtmēmoj. Nětke dyrbimoj hicz. Nětke mamy naſečo, to je prawy czaſ.“

„Njeħej je prawy czaſ, kmotsje. Dželo pak je so ſapocęz, — dyrbju wostajiwski džela hicz?“

„Jač by nikoho njemel! Twój syn wſchitke dželo wobſtara.“

„Tón by byl, so wſchitke dželo wobſtara! Ma mojeho najstarscheho ſpujħeczenja njeje, tón czi druhy hłuposz ſwora!“

„Hdyž budzemoj morwaj, tu bjes naſu tež budža. Twój syn dyrbi wuſtucz.“

„Prawo wſchitke masch. Ja pak bych radu wſchitko pſched ſƿo-jiimaj wočomaj dokonjal.“

„Ně, lubi člowjecze, se wſchitkim dželom ženie hotowy nje-budzec. Wondano czi moje żony tręja a rjedža k ſwiatemu dniu. To a druhe ma so ſcianic; wſchitke dželo dokonjecz njemōja. Duž najstarscha pschichodna dżowka, mudra żonka, praji: Bohu džakowano, ſwiaty džen pschinidze, wón na naſ nječaka. Hewak, wona praji, tola wſchitko dodžkale njeħbħim, byrnjež so bōle prózowale.“

Jefim hebi keddžo myħlieg pocza.

„Wjeli pjenjes syn sa khézu wudal: a na tole puczowanie ſo tež ſ proſnymaj rukomaj nastajicž njemōj. To czi mało pjenjes njeje — ſto rublow.“

Jeliſej ſo ſmjeſeſche.

„Njeħrēſch, kmotsje! Twoje ſamoženje je džefacż krocz wjetſche, hač moje, a ty wo pjeniesach ręczis. Praj jenoż, hdy póndzemoj. Ta żanu pjenjes w rukomaj nimam, ale na puczowanie je ſmjeju.“

Tež Jefim ſo wuſmja.

„Hlej wſchit, fa kaſkeho bohateho muža ſo wudawasch. S wotkel dha pjenjes woſmiesch?“

„Domach wſchitke kuczili wumjetu, — ſbytkne ſebi někaſt wobſtaran, — džefacż kolkżow ſuſodej dam, wón hido dawno wo nje proſy.“

„Potom, hdyž ſo derje roja, budzec ſo kač.“

„Sso kač? Ně, kmotsje! Czaſ ſiwijenja ſo nicžeho kač njeſym, khiva ſwojich hrečhom. Ničo drožħe njeje, hač duſcha.“

„Ty džel masch prawo; ale derje tež byc̄z njemōže, hdyž w domje wſchitko w rjedże njeje.“

„Jeſi ſo pak w naſtej duſchi wſchitko w rjedże njeje, budze hiscze hóřje. Moj ſimój iubiloj — džiimoj!“

* * *

Jeliſej ſuſoda naręcza. Jefim ſebi myħleſche a myħleſche, naſatra k Jeliſej pſchinidze.

„Džiimoj“, wón praji. „Ty masch prawo. Nad ſiwijenjom a ſmjerzu wola Boža knieži. Doniż móz doħħa, dyrbis hicz.“

„Sa tydžen ſiwihtaj na pucz hotowaj.

Jefim mjeſeſche pjenjes doma. Wón ſebi ſtoadżewjez džehat rublow ſobu na pucz wsa, dwie ſeże ſwojich žonje wostaji.

Tež Jeliſej bě ſo na pucz pschitowal. Džefacż kolkżow ſe wſchim, ſtoż k nim ſluſchesche, běſche ſa ſydomdžehat rublow ſuſod dostał; tſizegi rublow ſo w domje nabra: žona jemu ſwoje poħlenje da, ſtoż běſche ſebi na ſwoj poħrjeb khwala; tež pschichodna dżowka da, ſtoż mjeſeſche.

Wſchitke dželo běſche Jefim Tarasic ſiwiemu najstarschemu ſynej poruczil: hdyž a kello syna ma ſo naħbz, hdyž ma ſo hnōj wosyč, kač ma ſo khéza dotwaricž a kryč. Kózdu wez bě ſebi rospomnił a wſchitko naprawil.

Jeliſej jeno žvije poruczi, so by pschedate kolkże woħżejje hlađata a je ſuſobej pschepoda, so by ſchlobi njemel. Wo domiżajch naležnoſciach wón do zyka njerċeſche: wona dže budze ſama wibdżec, ſto ma ſo cžinie, a kač ma ſo cžinie.

Napieczętū blinzow, ſeſħiħu několre měchi a naręſaħu nowych lapow wokolo noħow. Jefim a Jeliſej ſo nowe burske črije wobuſħtaj, ſebi khlowe črije ſobu wſaħħtaj a w Božim mjenje džeſħtaj. Sswijsni jeju kruħ pucza pschewodžatħu a jima wbożemje prajiku.

Jeliſej běſche wjeħoħi; hdyž mjeſeſche wjež ſa khribjetom, wſchitke dželo a staroſcę ſabu. Wón ſebi jeniceż na to myħleſche, kač mohl towaſčej prawje cžinie, ſo ſi nim w mērje a pschesjenosci do ſwiatyho města dónidze a ſo potom domoj wróci. Dužy po puczu pak mjeļczo pacżerje ſpewasche, pak ſebi kruħ ſe ſiwijenja ſwiatyho pschepraj. Hdyž dužy po puczu někoħo ſetkaſhtaj abo do nōznejje hoſpody pschinidzeſtaj, — ſi kózdu běſche wón pscheczelny a kózdemu wutrobne hlowo prajieſche. Wón džeſħe — a ſo ſradawasche. Bjes jeneho Jeliſej byc̄z njemōj. Wón wjazy tobaka nuchacž njeħaſche, duž běſche tħiġi ſi brëſo weje ſlori doma wostajik; ale něſħto jemu

prawje njebečhe. Duzh po pucžu jemu nečto malicžoſćz tobača dari; ſi kchwilemi wón ſa towaſčhom wosta, ſo by jeho ſi hrečej nje-wabili, a ſebi ſchęziplku wſa.

Też Jefim Tarasiecz derje stupa, nicžo ſle njeczini a nicžo
próſne njerečzi; ale w wutrobie jemu lóhko njeje. Staroſeč wo
hospodarſtwo jemu s hłowy njecha. Wón pschezo na to spomina,
ſchto ſo hnano někile doma ſtawa; hacž hynie něchtó prajicž ſabyl
njeje, hacž hyn tež wſchitko prawje dokonja. Wibžo dužy po puczu,
ſo běrný ſadzeja abo hnój woża, dyrbí ſebi pschezo na ſwoje
hospodarſtwo a na ſwojego hyna myſlīcž. Jego woſkotsaſe, ſo óy
ſo wróćil, — rady budzēcze doma roſkaſował a ſam ſobu pschimal.

* * *

Starzaj běchtaj hžo pječ ſnjedžel duž po pucžu, běchtaj domjaze lykowe czrije roſtorhaloř a dyrbjeschtař ſebi nowe kūpicž. A pschinžeschtař ſt Małoruham. Hacž dotal běchtaj pschezo ſa nōznu hōpobu a ſa wobjed placžiloř. Pola Małoružow pař ſo ludžo na pschemo poſtigowachu jeju hōpobowacž, jeju na nōz ſlhowachu, jimař jěſcz dawachu a pjenjes wot njeju njebjerjechu, ale jimař na pucž hiſhće khléba a tež blinzoř do měcha nathykaču. Tak běchtaj starzaj ſwoje dobre ſydom ſłów wjerſt (kilometerow) ſchloř, běchtaj hiſhće jenu guberniju pscheschloř a do krajinu pschinžeschtař, hždež ſo žně radžile njeberehu. Ludžo wſchaf jeju pchijachu a pjenjes ſa nōznu hōpobu njebjerjechu, ale jimař ničžo jěſcz njedawachu. Alii Božeho khléba wſchudžom njemějachu, druhdy haj ſa pjenesy khléba doſtačž njemžeschtař. Loni, lud powjedbaſhe, ſo ničžo radžilo njebē. Bohacži běchu hotowi, dyrbjachu wſchitko roſpchedacž; ſchtož ſo hewak někak žiweſche, zyle woſhudži; a khludži ſu ſ džela priečku czahnuli, ſ džela po proſhení khodža abo ſo někak ſ niſu doma žiwa, — w symje pluwy a pjanke jěžachu.

Staraj junu něhbđe na nōz pschińdzęschtaj, ſebi ſznamo pſatnacze
punktow kħleba kupyſchtaj a fo do rańſich serjow na dalschi pucż
naſtajiſchtaj, fo byſchtaj do horzoth dalek pschińdzęſtaj. Hdyž veſchtaj
ſznamo dżefacż wjerſt ſchloj, t' rēczay pschińdzęſchtaj; tam fo hydżeschtaj,
ſebi wodh do no paſchla na cżvieschtaj, ſebi kħleba nuts nadrjebiſchtaj,
pojēſchtaj a ſebi lapy na nohomaj pschemeniſchtaj. Jeliſej ſwoju
tyſtu wuečxe; duž ſeffim Tarafieč i bħlowu wiċċa poċċa.

„Psche c̄o taſki njerjad prjedz njecziſnjeſch?“

Jeliszej ſo ſiruku wobarasche.

„Hřech je mje pschemohł“, wón džesche. „Schtó ſebi chžesč?“ Wotpočnuwſchi dale džeschtaj. Hdyž běſchtaj híſčeže ſznamo džeshač wjerſt poſchloj, psches wulku wjeſt pschinđeschtaj. Bu horzo. Feliszej běſche jara wuſtał, wón chžysche wotpočowacż, jemu chžysche bo picž, ale Jefim dale džesche. Wón běſche ſlepſchi na nosy, a Feliszej bu czeſko, fa nim pschińcž.

"Vyh ſo rady napíš", wón ſaſtona.

„Dha wschaf pij! Mi ſo njecha.“

Jeliſej ſtejo woſta.

„Nječakaj na mnie! Ja jenož do khežki du ſo napieś. Bórsy eže doſczahnu.“

„Derje.“

¶ **U** Jefim Taraficę ſtam po puczu dżęſche. Jeliſej i kęſzy dżęſche.

Khézka je mała, deleka czórná wobarbjena, horjeka wobélena, ale
hliniana barba je so hízo wsha wotkwołaka. Do khézki so s dwora
khodži. Jeliszej do dwora stypi a tam kucheho człowjeka bjes brody
leżo widzi, tigz ma koszlu do kholowow stylanu, taž je poła Malo-
ružow waschnie. Tónle człowiek drje běsche so do khłodka lehnul,
ale Boże słonečko runje na njeho kwęczešče, a won tam leži a
njespí. Jeliszej na njeho wola a wo wodu prophy, ale tón człowiek
njewomtolwi. Tón je khory abo njeluboscziwy, ſebi Jeliszej myzli
a ſ durjam dže. W khézzy dwě džeczi plakac'hlyſhi. Won klepa.

„Ludzo!“

Nichtó ſo njewotwoła. Wón druhí krócz klapa.

„Kſchesczijenjo!“

Nicžo ſo njehiba.

„Wotročzy Woži!“
Nichtó njewotmolwi.
durjemi stonacz sahlyšcha.
stało? Durbiju vohladacz.
Felikzej chýjsche dale hicž, ale někoho sa
že ho nějakje njesvaze s tými ludžimi
A Felikzej ho khéřki hřešče

(Połączowanie.)

wow. Druhi wudawk.“ Kąż přeni, je tež druhí wudawk nasch wjeleſaſkužbny herbſki wótcžinz knies wychſchi seminarſki wucžet ſiedleć ſa čiſhczeg ſrjadował a porjedział. W nowym wudawku ſu ho wſchelake ſpěv, kotrež ſu po wopſhijeržu a po hudežje mjenje hōdne, wuwoſtajile a ſo ſa nije lepsche a rjeñſche wubrale. Najwazniſche ſa naſche herbſke ſchule je, ſo w nowym wudawku pječzadwazyci najrjeñſkich originalnych herbſkich ſpěwów namakamy. Wone budzą naſkim herbſkim džeczom wjele wjeſela čzinicz; pſchetož ſhoto može džeczazu wutrobu hōle hnucz, hacž rjany ſpěv w macžernej ręčzi?

— Kolo wokoło je krajobraz s wyżokim śniegiem pschifryta. Wyjedro, kotreż bę, tak daleko hacz pod niesiącym śniegiem mrózczego lodzach, trošku wotmialko, je sażo wustudło; piątki rano thermometer s nowa 10 gradom hymy polasowasche. Kąż w naszej wiosce je we wszech europijskich krajach wsele śniega panulo. Se wszech stron powięscze pschiladzeja, so ſu żeleśniczne czagi w śniegu tezaz wostale. Psches wewnętrzny ſurowu hymu je, schtoż ſa wjele lęt wjazy njepomnia, morio pschi europijskim połnóżnym brjoſy daloło ſamjerſlo. Parne kōže, kotreż bęchu s němſkich morskich pschistarow do dalołego morja wujęle, ſu ſo wrócież dyrbiale, dokelž bę wulkód do wotewrjenego morja s lodom ſaraczeńy. W němſkim połnóżnym morju je morio bjes Schleswigſkej a kupu Syłtu tak twierdze ſamjerſlo, ſo może ſo s konjemi a woſami bjes stracha pschekoczic. Na kupje Syłtu, kotreż bę s ladowej ſawjeru wot twierdze kraja schęszcž njedźel daleko wot- reſnjena, hrožesche hób wudrylicz, dokelž bę wscha zyroba, wuhle a petrolej na kónzu. Na pôſteſſej ſtagiji bę ſo na 700 paleton na- hromadzili. Někto wot ranja hacz do nozy hanje wot kraja s kupje a wróciež jēſdza. Někotre kōže w lode ſamjerſnijene leża; jich nakład po hanjach na kraj woža; plachtata kōž „Maria“, kotrež je ſo wot ſwojego mužstwa wopuſćicza, bjes ſchrutami čeri. Narantsche (Bal- tiske) morio ſo jenej jenicekie wulkej ladowej runinie runa. Bjes najswonkowniſchimi miestami schleswigſkego narantscheho brjoſa a dan- ſkimi kupami może ſo pječza hizo morio po lode pěški bjes stracha pschekoczic. W Flensburgskim pschistarwje ſu parna kōž „Vega“ wot ladowych ſchrutow ſlę wobſkłodzena; do plachtateje kōže „Jan“ ſo wot ſchrutow dzera wustoreži, tak ſo ſo kōž doſpołnije ponuri. — Niz jenož w połnóżnej a hrędznej Europje, tez w jej południjskich krajach, haj ſamo w połnóżnej Alſriſtej lętka ſurowa hyma a śniegiem wjedro ſniedzi. Kąż s Clemencem w Algierie piňaju, je ſo wotwile ſranzowskich zuabow a trainſkich wojakow na marszu wot tam do Sebboua wot śniegiem mjeczę ſawero. S Clemencem ſe garnizonu je 200 mužow ſawetym na pomoz wicząchnuło. — W Schpaniſſej njewuſzena kruta hyma hizo dleſchi czag traje. W Madridze, Gra- nadze a Sevilli je wjele śniega panulo.

— Wo sozialdemokratiskim czagu na wzy nowinu sałkcie konserwatywnej strony „Vaterland” pišaju: My w Sałkcie hmy hzo dawno psches přenje sapoczątki. Poła naž je sozialdemokratija hzo dawno agitaziju na wzy munješka a to niz jenož w cząszach wólbom do khézorstwoweheho sejma. W do zyla ratackich stronach hmy sozialdemokratiske shromadzisny meli, sozialdemokratiske schęzwanske pišma ho, wożebje rad njedzeli, wo wħach wočolo noscha. Pożłednje wólby do khézorstwoweheho sejma fu połasale, so ma sozialdemokratija pschinikowarjom w khétrej liczbje tej na wħach. Nekotre strony fu wħchal hisħeże nje-nakazene, tak wożebje dobry starý herbiski kraj. Hacż sozialdemokratojo tej tam swoju mudroscż pschinieju, na tym dwelujemy. Ssu pschi prēnim poġejże ja Trika Mende sle, čjuciżmie ske naħħonjenja cjinili. Sserbiski ratač je kruhy a ródnij a wo zuſħiħ mudroscż njerodži. Sejmujmy ūebi klobuk psched Sserbowi w tom a jeho wjednikami! Tu hisħeże dobrem jadro teżi. Schto pak potom, hdy byħu sozialdemokratojo do stron pħiżiżli, kotreż fu ho hacż dotal i jidha prasħobnej mudroscżu pschelutowale? Schto ma ho cjinicż? Tole prasħenje je ho hzo často rospominalo, tola jenož theoretisż; duż nekotre praktiske poñiwy podamy. Agitacija może ho i tħjomi frēdami wjescż: i pschednosħtami, wudżeljenjom pišmwor a njeħpożrednym sluktowanjom na wożobu. Schtoż pschednosħli nastupa, dyrbi ho tutón frēd jara sluttinwje nalożicż. Se salami budżet ho czeġko cjinicż, a potom mamy strażiwi wħschnosć, dobry towarstwowy a shromadzisni skon. Tonn njeħħ għejnszy pschedstej-ċejer jo derje studuja, so möħsi jón nalożecż. Jeli so pak tola wo wzy i pschednosħkej pschinadze, potom njeħħ faraf, wucċet a hospodarju shromadzisnu wopptaju, so byħu fejje wjednistwo do ruki do-stali. Pschi rosręczowaniu njeħħ ho farač abu drudi frēzniwy muž wobdżeli a sozialistiskeho wotpōßlanza nusuje, barbu sħawnje połasaeż. Njeħħ ho jemu prasħenja pschedpoloża: Kiel budżet w waħdin pschednosħli sozialistiskim stacże? Schto ūebi myħtieże wo nabożinje? Schto wo mandżelstwie? a njeħħ ho wěste rune wotmolwjenje bjes

czekania na drugie węzły żąda. Któż wotmówieniu niesie po porażce krytyka psychosamknie, któraż briesz skutkowania niewostanje. Snajemy kłetru liczbę sozialdemokratycznych puczowanych ręczników; ich porażkę nie jest cieklej; je jenoż trzeba, so po na psycheszworecze położę, do którychż so faschmijataja.

S Minakala. W naszych lęgach by wulki jelení chowa, kiz je
by i nam najsskerje s Bruskeje fablubzil. Hacg dotal hischeze by
janemu s naszych hajnikow schlachezilo njeje, jeho tak trzechic, so by
jeho satfelit.

S pola. Schtóż chze běrny prawje skłodne swaricž, njech je halle krótko prjedy wumieje, hacž je ſt wóhnju staja. Waricž maja ſo w symnej, poſzelenej wodȝe. Hdyž ſu poł swarjene, njech ſo tale woda wotzydȝi a ſo krop, teg poſzeleny, na nje linje. Nětko njech ſo dowarja. Hdyž ſo połaze, ſo ſu ſo mjehle swarile, njech ſo do warjazeje kžiza symneje wody linje; psches to ſo běrny kwełaju. Schtóż je takle wari, směje dobre skłodne běrny.

S Rakez. Ma nashei želesnizy fu so hiżo spodżivne węzli zofale. Wóndano hmy piżali, so żelesniczny czah njeje s Rakez rano w scheszich hodżinach wotjēcz móh, dokełż běchu sabyli, w lokomotivje s czahom falepicż. Nekotre dni po spodżiszu je so sażo podobny żortniwy podawł mēl. Tón krócz bě wscho w dobrym rjedże hacż na pośledni czahowy wós. W postajenym čazu so sahwiſda, lokomotiva fastona a pachajo a ropotajzy wotjēž. Pošledni wós pał bě s mērom na koliżi stejo wostal. Puczowarjo w nim hebi wulogicż njenomaču, skto to rěka; běchu tola runje tał derje swój jēdny billet saplaçili, kaž druhu puczowarjo, kotrnychž bě czah do Budyschina żobu wsał. Tola skto dyrbjaču eżinicż, so bychu żedżo njewostali? Jenemu dobra myħslicha pschipanu, hnydom do Njeħwacżidla telegrafenawęż, tałfa węz bě so stała a hebi żadacż, so dyrbi so czah po sabytu wós wróćicż. Tał so sta. Telegrafiska powiesż hisħeċże prjedy czaha do Njeħwacżidla pschińdże, a czah rucże naspijet do Rakez jēdżeshe. Potom s nowa t Budyschinej neschto spēċiñišču hacż hewal pachashe a tam bjes salomdzenja dojedż.

— Byrlwinske powiejsze Rakoczanskeje woszady s lata 1890 su
szczehowaze: spowiednych bę 4699, 62 wjazdy hacz lęto prjedy, a to se
herbskeje woszady 4111, 39 wjazdy hacz lęto prjedy. Bjes nimi hechuh
54, tig su po wobnowjenju kschczenskeho klubu preni krócz k Bozemmu
klidu pschitupili; 86 se herbskeje woszady su khoroſeze abo ſlaboscze
dla doma ſwiate wotkasanie wujivali. Paczertskich dzęczi s zyla bę 75.
S tych, kotsiz su w Božim domje ſwiate wotkasanie doſtali, bę 1886
mužlích a 2647 žónſtich. Narodžilo je so 91, a to 38 hólczkow a
53 hólczkow, bjes nimi 14 njemandzelskich a 1 morwonarodżene; 12
dzęczi je so mjenje narodžilo, hacz lęto prjedy. Pschipowjedalo je so
62 porow, 30 wjazdy hacz 1889, s nich je so 24 porow w naszej
zyrkwi werovalo. Semirjetich je bylo 73, a to 6 wjazdy hacz lęto
prjedy.

Shatka. So to, schtož namakamý, nam nješkuschá, je snata wěž. Schtóž to njewé, pschinđe do khostanja. To je jedyn 15-létny hólz s nascheje wžy na žwoju schkodu šhonicž dyrbjal. Psched dléšchim čžažom pola njeho wjèle pjenje a rjany čžažník namakaňu. Wón wudawasche, so je wšcho to namakał a so je ſebi myſlil, so namakane wěžy jemu ſkulſcheju. Hacž je jeho wudawanje wérne abo njewérne, bě wšcho jene; ſudník dyrbjesche jeho po poſtajenjach ſalonja khostacz a jeho į jaſtwu na 2 měszažaj ſažudži.

Sekupoje. Schtwórk 8. januara rano je holza, kotaż s tudom-
neho knjegzho dwora mloko do Minakalskeje mlokařnje wosy, pschi
Kupjanskich mjesach na drósy smiersnjeneho muža nadeschla. S papje-
row, pola njego namakaných, ho wupofata, so je wón mlynk a pjekar
Löschha s Kluschny rodženy. Wón je předou s Klukschou do Rakez
hicz chzyl. Duzy po puczu psches žněh brodžo je najskerje wustal.
Sa jedyn dub ho čzapnuwschi je tam wusznul a smiersnul. Jego
czédro hu na Klukschanskim pohtjebničezu khowali.

Škrjebe. Špučwarzow, lotfiš běchu se Stanleyom do Afriky cžahnuli Emina ptacž, jedyn duž po puču čorneho hólcžka jeho staršímaj rubi a jeho žobu wsa. Dvě lécze dolho hólcžez se žwojim knjesom wokolo čžahasche. Skončenje do Kaira, hlowneho města Egyptowskéje, pschiňdžeschtaj, s wotkelž ſo knjes wostajiwsc̄hi hólcžega do Evropy wróčži. W Kairje je wustaw, hólez njevolníz, lotfiš ſu knjeſej cželli, wucžek namakaju. Do tehole wustala ſo malý čorný poda; ale dotelež běſche dom hžo pschepjelnjeny, jeho tam pschijecž njemogžachu. Na ſbože ſebi tón žamžny džen naſche hnadne knjeſtwo ſpomnjeny wustaw wohhladowacž pschiňdže. Šhoniwsc̄hi, tať je ſo wbohemu ſechlo, knjes hrabja a knjeni hrabina Einsiedel čorneho hólcžka žobu wsaschtaj a jeho bóřšy na to domoj ē nam pschijewieschtaj. To běſche lori. Míjes tym je ſo čorný w křeszcž-

janské wuczjbje roswużował, a dokelž běsche nětko tak daloko, so mózchesche ksjatu kſchczenzu doſtačz, ſo džen Tſjóch kralow i temu poſtaji. Na Tſjóch kralow popołdnju w 5 hodz, ſo woſzada w naſchim Božim domje ſhromadži. Čenjes hrabja a knjene hrubina čjorneho hólčeza pſched wołataw dowjedzeschtaj. Hodz bě woſzada kherlufch wuſpewala, naſch i. ſarać wo epiftoli na džen Tſjóch kralow (Jef. 60) ręczesche, wopižujo žohnowanije ksjateje kſchczenzy a ſbože, fotrž ſo mlodemu pohanej dženka doſtanje. Čjorný hólčez pſchi dypje japoschtoſke wěruwujnacze wuſpewa a praſhany, hacž dha wě, kajke pſchiſtuſhnoſce kſwiaty ſakrament doſtawoſchi ma, ſ krytym „hai“ woſmolwi, wo kſwiatu kſchczenzu proſchesche a w njej mjenje Jan Biedrich doſta. Jeſho knjeſtſwo a družn hrabinſtemu domej pſchiwujni a bliſko ſtejazy pſchi tym ruzy na njeho kladžechu. S modlitwou a ſpewom ſo kſwiatocznoscž ſkonečni.

S Dokheje Vorschče. Brěnju nježelu po tříoch kralach, 11. wulkeho rózka, je ho našch dotalny vikar, knjeg farar Žejnik, wot kralovského superintendenta, knjega farara Scholty s Žejora, s assisenzu knjesa farara Jenka s Hôschnizy a knjesa farara Žejnika-Gencza s Klétneho do swojeho duchowneho fastojnſtwa započaſal. Tak je našche farské město, kotrež je 9 lét dolho wuprōsniene bylo, sažo wobžadzene. Boh luby řenjes žohnuj ſlutkovaniye našeho noweho fararia!

Wužudjenja.

Ławniński žub. Murjer Jakub Mychtař w Wętrowie bě 1. novembra 1890 na Wutolčanskim knížejim reverje pschi pucžu sajaza, hýžo trochu nažraneho, namakal a jeho žobu domoj wsäl. Ola psche-stupjenja hońtwinškého ſalonja Mychtařa į 3 mѣ. pjenježného ſhostanja abo į jaſtu na jedyn džen ſaſudžichu. — Dželaczerja Barscha w Nowej Wyszy pola Ratacz winowachu, so je 1. septembra 1890 na Komorow-ſkim gmejnſkim pucžu jedyn kolik, į ſchtemej pschistajeny, je ſamýžlom wołkamat. Dokelž wobſkorzeny přejeſche a jeho je ſzwedkom pschepo-kaſacž njemóžachu, dyrbjachu jeho wuwinowacz.

Kostanjska komora. Česladnika Michala Bžža w Žurizach bě lawiniski žud w Kamjenzu k 6 ml. pjenjezneho kostanja wobžudžil, dokelž Bžž loni 2. novembra na drózy bjes Jaworu a Motrowom je swojego trojokola, s njeměrnymaj konjomaj žo setkajo, stupil njebe, ale ponaku dale jěl, hacž runje bě jemu pohonč kival, so dyrbí ja- stacž. S tym bě won sawinował, so žo konjej sploščischtaj a wós do pschirowa swrózischtaj. Wozobhy, kotrež so w woſu wjesechú,窟ler Čjornak s Motrowa a jeho žwójbni, so pschi tym hóle a mjenje wob- schlodžichu. Bžž so pschezivo wuzudej powoła a pschi nowym psche- pytanju jeho węzy kostanjski žud jeho njewinowateho wusna, dofež so njehodžeske dopokasacž, so bě wobſkorženy pohonča kivalcž widžal. — Rano 27. novembra so hrózen, hródze a kóninje窟lerja Berg- manna w Menscherach se wschem. sktož so w trchle tmarienich kros-

wasche, spalichu. Schkoda, wot wóhnja načinjena, něhdje 8000 hrivnow wuczini. Hnydom pschi wóhnju ſo na Bergmannoweho čeladnika Ernsta Friedricha Bschiedricha, w wulhowarñi w Wopalej wotczehnjeneho, tukanje wobroci, ſo je wohén ſamischtril. Hač runje be ſo jemu, taž tež druhim čeladníkam truce ſakasało, w kublowych twarjenjach, ſe ſlomu krytych, tobak kuricž, be ſebi wón tola rano trubku ſazehlik a ju poſdzischo, ſo by ju ničto njewohladał, pod ſkód, na hornju lubju wjedzazh, ſtajš. Trubka bě ſo tam najſkerje po-
waliła, hubjenje ſamfaze wéko ſo wotewrilo a žehliwy tobak ſo do-
ſyna a pluwow, pod ſkodom ležazh, wuſypał, a bě tak wohén naſtał.
Wobſkorženeho dla lohkomyſlnego ſaloženja wóhnja ſtajſtu na ſchęſcz
měchazow ſazudzichu. — Wucžerja Theodora Alwina Knoblocha
ſ Komorowa pola Hucziny njekanſtwa dla ſtostańi na ſchęſcz lét
ſazudzichu a jemu čeſne prawa na džefacz lét wotriejnuchu.

Přílopk.

* Ľefarja Richarda Rhodu w Liebertwolkwizach pola Lipska ſu, dofeľž je krála na čeſeckí ſraník, ľ twerdzijne na dva měšačaj ſažudžili.

* Rjeđanibiežiwe jebanstwo je wóndano jena wíkowatka w Berlinje wumjedka. Wona bē faręsane huſzy s wodu napjelnika a je potom do huroweje symy wupowiszla, tak so woda w huſezach smijersnu. Jena žona, kotaž bē jenu taſku huſyzu kipila, tsi punth lodu s njeje wuczeże. Dokelz bē tehdы jara syma, kipowatzy njenadpadže, so ſo huſyzza tmjerda taž kamjen' pschimasche.

* Sę żo palazym póstskim wosom 9. januara wjeczor żeleśniczny czah s Barlina do dwórnišczeza w Fürstenwalde pszijeję. Sso palazy wós bu hnydom s czaha wuczeńjeny a na pódłanku koliju dowięseny, hdżęg bu wot płomienjow floro złyk sanctenj. S něhdze

800 paczíkow, kotrež w nim ležachu, so jenož 34 wukhowa. Sa-stojnik w našlupazym wosu njebe, pôstzý fastojnizý so wschitzy w hłownym pôstzim wosu wjesechu. Myßla ſebi, so je so paczík, do kotrehož fu roſsbuchaze węzy ſawalene byle, ſapališ a so je taſ woheň naſtač.

* Najmłodschi hynk němiskeho khézora 26. t. m. hwyatu kſchęzenzu doſtanje. Taklo kmotsja fu proſcheni: awſtriski khézor Franz Josef; italski kral Humbert; hollandska kralowa-regenczina Emma; wudowa wuklowo-wudzina Maria Mecklenburgsko-Schwerinska; wójwoda Edinburghski; wójwoda Connaughtski s mandželskej; wójwodzina Wéra Konstantinowna Würtembergaska, wudowa wójwody Eugena Würtemberg-skeho; pryzn Vjedrich Leopold Pruski s mandželskej; prynzeſna Mar-hata Pruska, najmłodscha dżowka njebozickeho khézora Vjedricha. Tež generalneho pólneho marshala hrabju Moltke je khézor ſam kmotra proſyl, mjes tym so je wſchitlich druhich minifterſtwo kralowskeho doma proſylo.

* Młody bur s wokolnoſcze Rövingsberga běſche so s burſkej holzu ſlubil; a dokež běſche mjes nim a njewjesczinymaj ſtarſchimaj wſchitko wuczinjene, dyrbjefche druhi hwyatu džen hodow ſluſzha. Ma ſluſzha so wſchitko pschihotowa, kaž so ſluſzha. Ale někotre hodziny předh hacž běſche čaſh na ſtavnistwo hicz, nawoženja ē njewjesczinymaj ſtarſchimaj pschinidze a jimaj woſjemi, so je ſebi węz pschemyſlit, so hwoju dotalnu njewjestu ſa žonu njerodži, ale jeju młođschiho ſotru, s kotrež je so dawno hido mjeļčo ſrēčzač, so je tež ſe hwojey dotalnej njewjestu wo teſle naležnoſczi ſrēčzač, a ſo je wona ſwolniwa, jeho hwojey młođschej ſotře woſtupicž, dokež ſama druheho nawoženju wę. Starſchej so jara džiwaſchtaj, ale widžeſchtaj, so ſo tuby ničo pscheinieč njebozickeho. Duž ſo werowanje rucze wotpojemidži, a ſ ſluſzha bu klub; nawoženja ſo s młođschej ſotru dotalneje njewjestu ſlubi. Wſchitzy běchu wjeheli, a wopuſteſena njewjestu hacž do hěleho ranja rejuwaſche a ſe hwojim dotalnym nawoženju, kiz budže nětko bórſh jeje ſwak, žortowaſche, jako by ſo ničo ſtačo njebozickeho.

* W Naranskej Pruskej je psched kročim paſtř Wazelowski 105 lét ſtary ſemrjel. Wazelowski běſche nědby ſamožith pôſki ſemjan, ale, ſahlepjeny, kaž mnoph jeho krajenjo, ſo pschi pôſkim ſběžku jako naſjedowat ſběžkarjow wobdzeli. Duž dyrbjefche ſkonečnje ſ kraja cjeknicž, w hukodnej Pruskej wuczel namaka a ſo na poſledk, hdyž běſchtaj hukoba a hubjeſtvo wulkej doſež, jako paſtř pschiftaji a je tež paſtř ſemrjel.

* Wjeſny liſtynoſcher ſ Lübecka běſche 40 hodzin w ſněhy ſawěty a je na to wumrjel. — W Južnej Holschynſkej je wjeſny liſtynoſcher 24 hodzin w ſněhy teſčač; ſchłodu je ſebi ſčinil, ale žiwu je woſtač.

* W dworje ſzubniſtiwa w Hamburgu bu wónano 24 lét ſtary ſkłuzobny wotrocž Arnsberger wot tamniſcheho kata wotprawieny. 18 lét ſtary Arnsberger hido po kraju wokoło dundacž počza; poſdzischo tu a tam poſluži, na poſledku jako wotrocž pola wotwcerja w jenej wžy pola Bergedorfa. Dokež mjeſeſche doſk, wón wobſamku pola jeneje wudowu we wžy pjenyesy kranicž. Žoni 25. septembra wjeſzor ſo do wudowineho domu dobu a ſe ſeketu, kotrež mjeſeſche w ſuſni ſkhowanu, wudowu a jeje džowku ſarafy. Dokež pak jeho člowjek, kiz tam wſchědnje ſehacž hukobi, ſeſcheri, wón ničo nječranuwoſchi cjeknui. Ale wudowina džowka, kotrež hukle naſajtra, hdyž ju do Hamburga do hojeſtne wjeſechu, dužy po puczu ſemrje, běſche jeho ſpoſnała a jeho do hwojey ſmijerje ſchieradži. Duž jeho ſajachu. Kunjež mordat ſ wopredka přeſeſche, jeho pschibažni winowateho ſpōſnachu. Do ſmijerje pak ſo Arnsberger njeſkutka wuſna.

* ſ Erfurta piſkaju: Sczébowazy njeſbozowny podawat je ſo ſobotu w nozy na thüringskej zeleſnicy ſtač. Hdyž woſzobowu czah, do Erfurta jehož, w nozy w 12 hodzinach dwórnichczo w ſkōſenje wopuſteſci, konduktér na ſtupadle ſtejo billety kuperowasche. Na to jedyn puczowat woſlada, ſo konduktér padze. Wón pod koło pschinidze a bu do zyla roſmjeſzem.

* Krajinu ſud w Gera je jeneho tamniſcheho khézera dla lohko-myſlneho ſkonozowanja člowjeka ſ jaſtu na tſi měhazym ſahudzil. W jeho khézji, ſ lamjeſtymi platami wupoſoženej, bě ſo jena plata do ſemje ſpanula. Khézjer ſchłodu porjedzicž njebe dał, a hdyž bě poſdzischo jedyn zuſh do khézje pschischo, bě na platu ſtupiš a ſ njej do pinzy, ſpody ſo namakazej, panul a ſo pschi tym tak ſtrachne wobſchłodzik, ſo ſa dwě njebozickeho wumrje.

* W Golubju je ſo hydomdzebačgletna holza Pfeifferez žiwa ſpalika. Njeſbozowna bě ſebi na noz ſatelicž datu a čzysche ſo přeby hacž lehnucž džesche, hiscze pschi khachlach woſrjewacž. Pschi tym ſnabž je ſo jejna koſchla pschi khachlowych durjach ſpalila. Hdyž ſuſodža na jejne žałozne kſchiczenje do jſtroy pschihnaču, hido

płomjenja wýzolo psches njeſbozowneje hłowu ſzapachu. Žadlame wopalena wona ſa někotre hodziny wumrje.

* Hido často je ſo naſhonilo, ſo ſo w pſzach wſchelake waki ſiwa, kotrež fu ſa člowjeka jara ſtrachne. „Wovſchitkowny ſkot iſchitowatſti czakopis“ ſczébowazu powjedz wocžiſczej, kotrež njech je ſ powučzenjom a warnowaniem. Cſinaczeltna holza ſ Mr. hido někotre lěta doſko čzujesche, ſo ſo jeje jatra powjetſchuja. Lekar ſpōſna, ſo je wot pſzoweho ſchlebjerdzaka (Bandwurm) nathnjenia, kotrehož jeja běchu ſo w jatrach ſahydlile. Se ſbozownej operacjii ſo poſdra litra moſhifny ſ pucherojthmi wakami wotzydži. Holza bě psched wjely lětami wopſjet jeneho pſa majkała a jeho koſchila. Pódla ſchlebjerdzaka pož drapu, liſchawu, wſchelake ſtrachne hribili a dale jenu waku we ſebi noſy, psches kotrež člowjek, hdyž wona do člowjeczeho ſoldka pschinidže, wovrótne a wumrje. Wſchě tele waki a wački moža ſo tež lohko na člowjeka pschenjescz, hdyž pſam talerje a ſchlu wulſacž dawaju.

* W Arbergenje pola Achima ſtej ſe wónano jena žona a džeczo ſ wuhlowym dymom ſaduſylej. Matač Detjen ſe hwojey žonu w komorje ſpasche, ſpody kotrež je pinza. W teſle pinzy běchu wuhlowy woheň ſapaliſi, ſo bych ſo ſluſzha, tam ležaze, njeſmiersle. Dokež bě pinzynu vjerch njehuſt hželany, dym do komory ſtupasche. Žona a džeczo běſtej hido morwej, hdyž žoninej ſtarſchej komorine durje wotewriwſtej, muža móžachu ſaſo do ſiwiſenja ſbudzicž.

* We wžy Wörriſhofen, hdyž tamniſchi farat Boſczij Kneipp ſe ſymlnej wodu hoji, je ſandzene leče 30,000 ludži pobyl, kotsiž chžyhu ſo wot někajeje khorſeze wuhojicž; hiscze hody jich tam 300 pscheinowasche. So by ſo tole waschnje hojenja ſpechowalo, je ſo tam woſebite towarſtvo ſaložilo, w kotrehož wuberkli dwaj lekarjej ſydataj, a kotrež wohebiti czakopis wudawa. — Tež židovſki millionar baron Nathanael Rothſchild je we Wörriſhofenje pobyl a ſo wo tamniſchim fararu a jeho waschnju hojenja jara khalobnje wuprajil. Hdyž běſche ſo wot hwojeho ſtarſchego cſerpujenja wuhojik, chžyſche placicž. Farat Kneipp pak ſam ſa ſo pjenyes njerodžesche, ale bohaczej praji, ſo do jeho wole ſtaja, ſo w město plathy ſa někajti dobroczeſelski ſtuk ſeſchtto dari. Duž baron millionar hwoju móscheni wuczeze a — zyle dwazecž tole ſoprowaſche. — Žid je tola žid!

* Wo ſtrawnym njeſkutku ſo ſ Italskeje piſche. Na poſrjebniſcze w Syrakuſu ſtka ſe hwojimi pomožnikami wutoru tydženja ſahe depoldnia rowy rhyſeſche. Pschipadnie ſo dohlada, ſo ſ zyrkwe ſrej czeče. Duž rucze po kaplana dobeža a dokež běſche zyrkwe ſamknenja, ſ kaplanom ſ wólnom nuts do zyrkwe ſaleſe. Tam woſobnje ſdraczeſena, rjana młoda žonſka w hwojey ſtrwi ležesche. Duž poliziju ſawolachu, kotrež pschi morwej doſki, wot mužkeje rutki piſzany liſt namaka, w kotrež mjes druhim ſtejſe: "Sto króč cze ſakolu, kaž ſy mie ſto króč koſchila, hdyž ſo preni króč wohladachmoj a ſo namakachmoj; potom czi wutrobu ſ czela wutorhnu a t. d.". Czelo woprowdze wutroby njeměſeſche; wutroba běſche tak wuſtojnje wureſana, jako by to najwutojníſdi chirurg dokonjal był. Morwu nichot njeſnaje, nichot ju předy woſladek njeje. Potajne tež je, kaf je na ſamknenje paſrjebnichczo a do ſamknenje ſyrkwe pschischa. Schio mordat je, tež njebozickeho. Na druhim ſonu poſrjebniſczeja pod ſichtomami czelo mužkeho nadendzechu, kotrež bě ſnanu 30 lét ſtary. Mjes tym je ſo poſaſalo, ſo je ſo młody měſčjan ſe Syrakuſa ſhubil. Duž ſebi myſla, ſo je ſnanu wón mordat.

* Do wulſeho njeſkutka ſu ſo, kaž ſ Roma piſkaju, wobydlerjo w wokolnoſci ſtoma ſtajili ſ tym, ſo je bandit Anſuini ſe hwojimi towatſchemi ſublerja Paſquala Signorelli wotwiedeſ. Signorelli na jenym hwojich ſublach pola Viterba pscheinowasche, hdyž rubježniſki hetman Anſuini ſ pschewodom jeneho towarſcha, wobaj hacž do ſubow wobrónenaj, do domſeho ſaſtu a Signorellia, kotrehož najprijeſte ſtrudowasche, wotwiedeſ. ſublerjewoho wotrocžka ſ Signorelliowej žonje ſ pschitaſnju poſklaſtaj, banditomaj hnydom 2000 ſiron jako wukupny pjenyes pschinjescz. Bjes tym ſo Signorelliowa žona khalobnje, žadanje banditow doſielnicž, patrouilla žandarmow, kotrež pschipadnie po dróſy pschinidže, rubježnikow wotehna. Wonaž do hóř cjeknicžtaj, jateho ſa ſobu wlečo a buſhtaj poſdzischo bjes Signorelli wot burow widzenaj. Nejrafniſki ſtaj pječza hwojemu woporej, kiz bě prije hido ras poliziju pschegiwo banditom na pomoz ſawolak a ſ tym wječiwoſcž banditow pschecžiwo ſebi ſhubiſ — najprijeſte jene wóčko wutorhnuſoj a jeho potom na žadlame waschnje ſkonozowanjo. Czelo hiscze namakali njeſku, tola tež banditojo hiscze wuſleženi njeſku, dokež jich burjo poliziji njeſchieradža, ſo wječenja banditow bojo. Hacž ſo poliziji pschi taſtich wobſtejnoscžach ſ zyla poradzi hróſbneho Anſuinia, kiz je pječza ſózde lěto khalilu w Parizu žiwu a tam hwoje rubježniſto pscheinjescz, hdyž popadnueſ, ſo jara piſkaju.

* W Florenzu w Italijej je tifus wudyril. Na 885 wožbowo je na njón ſchorilo. S psjčižnu khorosje je pječza njeſtrowa ſtudnjaza woda.

* Schto ſo na ſwēcze ſchitých jehłów psjčetrijeb! Pola jeneho agenta je ſo psched někotrymi dnjemi wot jeneho psjčekupza w Chinje na 400 millionow ſchitých jehłów ſtaſat. Jehly ſo w Němzach w jenej fabriž nadželaſa a budža nehdže 100,000 hriwnow placzic.

* Na Karolinskich kupaſa je ſo ukrainje wobhdeſtvo ſběhnuſo. Šběžkarjo ſu 300 ukrajinikow morili, mjes nimi 190 ſchanskih woſakow. Missionke twarjenje ſu wurubili a ſpalili.

* Smužita žónska je mandželska kapitana němſkeje ſchęzgorateje ſkóđe "Johanna". Tale ſkóđe běſche loni 3. aprile ſo zokorom ſ psjčiſtava Port Louis na kipu Mauritius wotjela. Dvaj dnjej poſdžiſho na ſkóđi žółta hymniza wudhy, a ſkóđniži jedyn po druhim ſborech; ſa nekotre dnjy běſtaj kapitan a jedyn ſkóđnik jeniczkaj ſtrowaj mužskaj na ſkóđi. Boryš pač tež kapitan ſchori, a někto jeho ſmužita mandželska ſkóđe wodžeske. Schtož khorovych njevothladowasche, wona ſtrucze dželaſche. Někto ſurowe wětrny ſkóđ domaphatach; pschi tajkim wěſſe žona ſ pomozu jeniczkého ſtroweho ſkóđnika polſecja ſta měchow zokora do morja ſmijeta, ſo by ſkóđ wolbóžila. Nimalo wſchitke ſchęzgor ſkóđe wětr roſtorha; nejdžiwaſzy na to ſkóđe, jara wobſkodzena, ſtoučenje do psjčitava Freemantle w ſuđnej Australskej dojedze. Smužita žónska běſche, hdyž tam psjčiſtach, ſmijercz ſlaba, woſebje, dokež běſche jara mało ſpała. Ale wona ſo boryš ſaſo ſhaba, a cemuž radoſć, ſo běſche jeje muž mjes tym wotkhoril, wjele psjčinosaſowasche.

* S konz novembra ſanženeho lěta ſo mlody němſki psjčekupz, kotrež w Kamerunje psjčebýwasche, na male pućowanje do wokolnoſcze poda, mějo jenož czorneho hólceza pschi ſebi. Hdyž na čołmje po rězy Nungo jedžeschtaj, psjčekupz ſlonia (Helfanta) ſ leža psjčinicz wodžeske, do njeho tſeli a jeho rani. Duž ſlon i rězy psjčiczeri, do wody ſloczi, czorneho hólceza ſa khornat wſa a jeho wſhoko do po-wětra ſchwyrnu; hólcez do wody dele plaznu. Psjčekupza ſlon tač moržnu, ſo ſo mlody czlowjek morw do rěki wali. Czorny pač běſche boryš ſaſo na nohomaj. Nasajtra psjčekupzowe czelo namałachu; ale czelo hýž tač tlaſeſche, ſo ſo psjčekupzowi dželaſcerjo wotwlaſowachu czelo do Kameruna dojiesz. Ale psjčekupzowy ſwěrny ſku-žobník, czorny hólcez, ſ kotrejmož běſche ſlon hroñy žort ſehral, ſwojeho ſnjeſa ſa tſi duž na čołmje do Kameruna psjčiwjese.

* Sa poſlednje tſi lěta ſu džiwe ſwěrjata w Karaibskoj Indijskoj, ſchtož je ſnate, 3995 czlowjekow ſtonzowale; a wo někotrymžuli, kž je na tole waschnje wo ſwěrjenje psjčiſtoh, wyschnoſcz nicžo njeſhoni. W psjčeretu je wot 10,000 wobhdeſtow jedyn psched rubjezne ſwěrjata abo hady ſwěrjenje ſhubil. Hadu ſu tam najwjaſy czlowjekow ſtonzowale, mjeniuiž 1015, tigery 546. Skotu, woſky a ſwinie ſobu liczene, ſu džiwe ſwěrjata ſa tele tſi lěta 11,933 ſruchow ſahubile, potajkim wob lěto 3978. Wot ſpomnjenych 11,933 ſu tigery 6882, leopardy 4044 ſruchow ſežraſe abo tola roſtorhale. Džiwe ſwěrjatow ſu ſa tele tſi lěta mało morjenych: jenož 1481 tigrom a leopardow, mjes tym ſo bu hadow wob lěto 1750 ſtonzowaných. W tymle na-ſtupanju je ſo ſa poſlenje 10 lět mało psjčeměnilo: indiſkemu wo-bhdeſtow wutupjenje ſchłodnych ſwěrjath naležane doſče njeje, a houtwy na tigery ſu jara drohe.

* Psched někotrymi dnjemi 15 dželaſcerjo Pinolſkih podkopów w Amerižy do magazina w Mapita po dynamit psjčiſtach, kž i ſwojemu dželu trjeboju. Psched ſnejedžbliwoſcz jeneho dželaſcerja ſo zlyh dynamitow ſklad ſapali. 12 ſ 15 dželaſcerjow buču do fuſkow roſtorhani, tſihi hiſčeze ſu ſiwi, tola tač zaſložnje wohidženi, ſo je mało nadžije na ſdžerjenje jich ſwěrjenja.

* W Ssewero-Amerikanskich ſjenoczenych krajach je 122 ludži, wot kotrejch ma ſkóđy 20 millionow markow ſamoženja abo wjazy. Čidle ſtoadwajdwaſeczo maju hromadze wjazy hacž 6000 millionow markow. Najbohatſkej mjes nimi ſtaſ wěſty Astor, kž je ſwoje hoſrſke ſamoženje, kotrež w ležomnoſczech teži, namrěl, a Rockefeller; ſkóđy ſ rjeju ma wjazy hacž 500,000,000 mk. Druži Astor ma 120,000,000 mk. Tſecž najwjetſki hoſacž je Gould, kž je jako hudy psjčekupſti w malych wjeſznych kblamach ſapocžał, a někto wjazy hacž 400,000,000 mk. wobhdeſi. Potom psjčiňdu Cornelius Vanderbilt, kž ma 320, William Vanderbilt, kž ma 300, Frederick Vanderbilt a George Vanderbilt, kotrejž mataj ſkóđy 60 millionow mk.; wſchitzy Vanderbiltojo hromadze po tajkim 740 millionow wobhdeſza a maju wjetſki džel ſwojeho ſamoženja wot ſwojeho njeho džeda, kž je jako hudy ſkóđniſki hólcez ſapocžał. Leland Stanford, kž je Kaliforniſkej wulfotni universitu darił, 80 millionow mk. wobhdeſi, a Mackay 40 millionow.

Cyrkwinske powjesće.

w Michałkſej ſyrlwi budže jutſe nježelu rano w 7 hodžinach ſerbſka ſpojedz, 1/29 hodžin ſerbſte predowanje a w 12 hodžinach ſerbſki nježpor.

Werowanſ:

w Michałkſej ſyrlwi: Jurij Arno Lehner, zigarnik tudž, ſ Hanu Marju Domaskež na ſidowje. — Jan Bohuwer Kiliian, dželaſcer na ſidowje, ſ Henriettu Petrikež tam.

Křeſenſ:

w Michałkſej ſyrlwi: Richard Jan, Ernsta Bohuvera Měta, ſublerja w Bobolzach, ſ. — ſana Augusta, Ernsta Muſanfekho, garbaſkeho w Matym Wielkowje, dž. — Jan Albert, Jurja Arna Mehnera, zigarnika tudž, ſ. — Martha Illi, njemandž, dž. na ſidowje.

w Ratholskſej ſyrlwi: Hedwiga, ſana Augusta Pietschmana, ſchewza tudž, dž. — Jan, Antonia Driemela, dželaſcerja w Hrubjeležizach, ſ.

Zemrječiſ:

Džen 9. januara: Maria Hilžbjet, njemandž, dž. na ſidowje, 1 lěto 11 měžazow 5 dnjow. — 10. Maria Bertha, njemandž, dž. na ſidowje, 4 měžaz 15 dnjow. — 12. Emilia Henrietta Hellbarth, njebo Eduarda Lübecka, khežerja a ſuſelsnika na ſidowje, wudowa, 60 lěto 2 dnjaj. — 14. Kornel August, Kornel Soly, fabrikaria na ſidowje, ſ., 3 lěta 6 měžazow. — Lejna Doris, Hendricha Moriza Meyha, ſuſezeho ſahrovnika w Czichonizach, dž., 5 měžazow 25 dnjow.

Placzisna ſitow a produktow.

Šitowy dowos w Budyschinje: 2017 měchow.	W Budyschinje 10. januara 1891		W Lubiju 15. januara 1891	
	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.
Viſtenza	.	běla žolta	9 9	94 53
Rozka	.	.	8 8	75 94
Jeczmien	.	.	7 8	93 21
Worſ	.	50 kilogr.	6 8	80 97
Broch	.	.	8 9	89 44
Wola	.	.	9 17	—
Zabk	.	.	14 18	—
Hejbuszka	.	.	18 18	—
Beraz	.	.	2 2	20 50
Butra	.	1 kilogr.	1 9	80 50
Viſtenzna muſa	50	—	9 9	50 50
Ržana muſa	50	—	9 9	50 15
Szpono	50	—	2 2	80 30
Szloma	600	—	17 21	—
Brokata 565 ſtuk, ſtuka	.	.	8 19	—
Viſtenzne wotruby	.	.	4 5	75 5
Ržane wotruby	.	.	5 5	50 7
Na burži w Budyschinje psjčerza (běla) wot 10 hr. — np. hacž 10 hr. 15 np.; psjčerza (žolta) wot 9 hr. 41 np. hacž 9 hr. 53 np.; rožla wot 8 hr. 75 np. hacž 9 hr. 6 np.; jeczmien wot 7 hr. 86 np. hacž 8 hr. 4 np.; worſ wot 6 hr. 95 np. hacž 7 hr. 10 np.				
Draždžanſte mjaſkove placzisny: Hovjada 1. družin 70—73 mf., 2. družin 64—66, 3. družin 25 po 100 puntach rěſneje wahi. Dobre ſtajne ſwěrjenje 60—63 mf. po 100 puntach ſ 20 prozentami tary. Czefala 1. družin 55—65 np., 2. družin 28—38 np. po punce ſe ſtajne ſwěrjenje wahi.				
Wjedro w Londonje 16. januara: ſaněhový mječzel.				
Zesduh plan ſeleſnizow wot 1. ſtobra 1890.				
4. woſowa ſtaſa nježelu a na ſaffich ſwiatych dnjach wupada.				
Se ſhorjelza do Draždjan.				
Woſowa fláſa	2. 3.	1-3.	1-3.	1-3.
Se ſhorjelza	.	11,0	1,46	—
Rybchatcha	.	11,48	—	5,7
Lubija	.	12,36	2,13	—
Budyschina	.	1,20	2,36	4,0
Biflopiž	.	—	—	4,30
Arnsdorſa	.	—	—	4,51
Radeberga	.	—	—	5,2
Do Draždjan	.	3,35	5,29	7,40
G Draždjan do ſhorjelza.				
Woſowa fláſa	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.
G Draždjan	.	—	6,0	8,50
Radeberga	.	—	6,39	9,25
Arnsdorſa	.	—	6,51	9,37
Biflopiž	.	—	—	—
Budyschina	.	—	7,59	10,44
Lubija	.	—	8,43	11,27
Mychbacha	.	—	7,7	9,1
Do ſhorjelza	.	—	7,48	9,22
G Draždjan do ſhorjelza.				
Woſowa fláſa	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.
G Draždjan	.	—	10,20	12,10
Radeberga	.	—	12,47	3,41
Arnsdorſa	.	—	12,58	3,51
Biflopiž	.	—	—	5,49
Budyschina	.	—	1,24	4,17
Lubija	.	—	1,57	4,51
Mychbacha	.	—	2,36	5,28
Do ſhorjelza	.	—	2,54	5,46
G Draždjan do ſhorjelza.				
Woſowa fláſa	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.
G Draždjan	.	—	10,50	2,1
Radeberga	.	—	2,53	4,44
Arnsdorſa	.	—	3,15	5,5
Biflopiž	.	—	2,52	3,50
Budyschina	.	—	5,10	5,40
Lubija	.	—	6,14	8,53
Mychbacha	.	—	7,5	9,58
Do ſhorjelza	.	—	10,4	10,48
G Draždjan do ſhorjelza.				
Woſowa fláſa	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.
G Draždjan	.	—	8,50	11,40
Radeberga	.	—	9,26	12,17
Arnsdorſa	.	—	9,37	12,28
Biflopiž	.	—	12,55	—
Budyschina	.	—	10,6	12,55
Lubija	.	—	11,28	—
Mychbacha	.	—	12,27	—
Do ſhorjelza	.	—	12,54	2,54
G Draždjan do ſhorjelza.				
Woſowa fláſa	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.
G Draždjan	.	—	8,50	11,40
Radeberga	.	—	9,26	12,17
Arnsdorſa	.	—	9,37	12,28
Biflopiž	.	—	12,55	—
Budyschina	.	—	10,6	12,55
Lubija	.	—	11,28	—
Mychbacha	.	—	12,27	—
Do ſhorjelza	.	—	12,54	2,54

S Budyschyna do Wjelczina.

	Wojsowa flata	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.
S Budyschyna	.	5,10	7,36	10,43	2,0	4,50	8,23
Dježnilez	.	5,20	7,51	10,53	2,10	5,0	8,32
Budestez	.	5,28	8,4	11,1	2,18	5,8	8,40
Roswodez	.	5,34	8,11	11,7	2,24	5,14	8,46
Do Wjelczina	.	5,43	8,22	11,16	2,33	5,23	8,54

S Wjelczina do Budyschyna.

	Wojsowa flata	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.
S Wjelczina	.	6,0	8,45	11,40	3,3	5,45	9,15
Roswodez	.	6,11	8,53	11,48	3,14	5,56	9,24
Budestez	.	6,21	8,59	11,54	3,22	6,6	9,30
Dježnilez	.	6,32	9,7	12,2	3,33	6,17	9,38
Do Budyschyna	.	6,43	9,15	12,10	3,44	6,28	9,46

S Budyschyna do Ralez.

	Wojsowa flata	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.
S Budyschyna	8,5	2,5	8,25	S Ralez	6,1	12,0	6,30
Zidowa	8,21	2,21	8,41	Schejchowa	6,13	12,12	6,42
Maleho Wjelkowa	8,32	2,33	8,52	Niezwacžidla	6,24	12,24	6,54
Radworja	8,49	2,51	9,9	Kašowa	6,38	12,38	7,8
Kašowa	8,58	3,0	9,18	Radmorja	6,47	12,48	7,18
Niezwacžidla	9,12	3,15	9,32	Maleho Wjelkowa	7,4	1,6	7,36
Schejchowa	9,23	3,26	9,43	Zidowa	7,15	1,17	7,47
do Ralez	9,34	3,37	9,54	do Budyschyna	7,30	1,32	8,2

S Kamjenza do Arnsdorfa.

	Wojsowa flata	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.
S Kamjenza	.	6,0	8,45	11,50	3,45	8,15
Poležnizy	.	6,23	9,8	12,21	4,17	8,40
Großröhrsdorfa	.	6,33	9,18	12,34	4,31	8,51
Do Arnsdorfa	.	6,45	9,30	12,49	4,46	9,2

S Arnsdorfa do Kamjenza.

	Wojsowa flata	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.
S Arnsdorfa	.	7,10	10,27	1,20	5,50	9,45
Großvöhrsdorfa	.	7,29	10,41	1,40	6,5	9,59
Poležnizy	.	7,42	10,50	1,53	6,14	10,8
Do Kamjenza	.	8,8	11,9	2,19	6,34	10,27

Drjewowa awkzija.

Wtorek 20. januara 1891 dopoldnia wot 10 hodzin ma ſo na Kobliczanskim hajnickim reverje, Niezwacžidliſkemu majoratſkemu kniejskemu fluszhazym, w wodźelenach 2, 1d, Sc ſežehowaze drjewo na městnje ſamym na pschedawac̄:

20 ſtłomow, 15—22 cm ſrěnjeje tolſioſeže, 7—9 metrow dolhe,
134 10—16 " hornijeje " 5
5 klozow, 17—22 " " 4,5 " "
32 cm. pałnych ſchęzepow,
25 " kuleczlow,
90 " pjenkow,
178 " walcziny,
65 dolhich hromadow.

Chromadžyna w Holeschowskej holi.

W Koblizach, 15. januara 1891.

M. Schieber, hajnik.

Drjewowa awkzija

na Lipjanskim reverje.

Srjedu 21. januara 1891 ma ſo
200 ſuchich dolhich hromadow

ſa hotowe pjenjesy na pschedawac̄.

Sapocžat̄ dopoldnia $\frac{1}{2}$ 10 hodzin pschi puczniku na Pjawijskej droſy.

W Minakale, 10. januara 1891.

Grabinſta i Gisiedelska inspekcija.

Deski na pschedan̄.

Se ſwobodneje ruki ſu ſa hotowe pjenjesy na pschedan̄
ſuđe hójnowe tramy a deski, blidarska a
twarska twora,

w pschibódných rozměrah po malych a wulkich dželbach.

Skład: w czornych hójnach na Lipjanskim reverje a pola
reſala w Komsku.

Blízſche wuklaſuje reverſki hajnik Pjek w Lipiczu pola Minakala.

Grabinſta i Gisiedelska inspekcija w Minakale.

Drjewowa awkzija.

Na hajnickim reverje w Wulkej Dubrawje, Delnjohórczan-
skemu kniejskemu fluszhazym, ma ſo póndželu 26. januara dopoldnia
wot 9 hodzin

68 hójnowych ſuchich dolhich hromadow,
18 " wulčowanych dolhich hromadow,
40 " twierdych dolhich hromadow,
něhdje 20 hromadow drjewa

ſ wuměnjeniem, do awkzije woſſewojomnymi, na pschedawac̄.
Poſoža ſadženych pjenjes ma ſo hnydom po pschirażenju
ſaplaſcic̄.

Chromadžyna w Deſkez hofczenzu w Wulkej Dubrawje.
W Delnjej Hórz, 12. januara 1891.

Hajnickie ſarjadniſtwo.**Jablkowe fiſalo**

najlepſe ſi ſolowi a ſi ūdženju ſadu liter po 20 np., teho runja

jablko-winowy napoj

bleſchu po 45 np., dale ſablukowe wino, jahodkowe wino,
jeſchzate limonady a mineralne wody porucza

Hornjoluziſka tloczeńja ſadu

dr. Herrmann a dr. Wezki
na ſadnjej bohatej hajn 3.

Mužaze krawat̄y

w wulkim wubjerku a po tunich placzisnach porucza

A. Tschentscher

na bohatej hajn cijflo 18 a róžk theaterskej hajn.

Pólež

porucza najtunischo

C. Becker, reſniſki miſcht
na róžku hospitaliskej a rózowej hajn.

Bigary

w wulkim wubjerku,
dobre kipowanske ſyrlo ſa ſaſo-
pschedawarjom, porucza tybz po
20 ml. a dróžſho

Richard Neumann
na ſutkownej lawskiej hajn,
filiala na bohatej hajn 28.

Raij

ſara rjany a wulkosornaty,
punkt po 16 np.,
zentrař po 15 mk.,
jako něchtio ſara tunje porucza

Th. Grumbt

na ſutkownej lawskiej hajn.

Serje

wulke a tuczne,
ſchtku po 3, 4, 5 a 6 np.,
porucza

C. F. Dietrich

na miškowym torhoscežu 8.

Ma ſwoje

ſednare a dwójne valenž a
litery ledzbe čumimoj a je po-
ruczamoj.

Ginzel a Ritscher

na wulke bratrowskej hajn 6.

Hermann Lemke
na jerjowej hajn.

W wudawańi „Sserbstich Nowin” je sa 50 np. doftac̄:

Spěwna radosć.

Zběrka

šulskich spěwo w.
Druhi wudawk.

Zokrowe twory
wschēje družiny porucža

Ernst Graf

na ūkelniskej haſy 12.

Saſopſchedawarjam ſo ponižene
placžinu woblicža.

Wot dženža pschedawam
hršcheny poſč, jara tolsty, punt
po 80 np., pschi 5 puntach po 75 np.,
kyry poſč punt po 70 np.,
hadleshezo punt po 70 np., 5 por-
ſtom tucžne,
hwinjaze mjaſho punt po 65 np.

D. Petška na herbskej haſy.

Jakubowu katechismuſ
wot wyżokeho krajneho konſistor-
ſta ſa pacžerſku a ſchulſtu wucžbu
poruczeny, je ſerbski a němſki ſa
60 np. doftac̄ pola pschedukza
Rämscha a w wudawańi Serb.
Nowin.

Runje je wuſhla a je ſa 25 np.
doftac̄ w wudawańi „Sserbstich
Nowinach” knižka:

Bojomir

abo

zawjedźenje křesćijan-
ſta we Lužicach.

Powjesc za lud a dorosćenu
młodźinu.

Spisal

J. Chociszewski.

Z dowolnosću spisaćela z Pólsčiny
zeserbščit

A. Žemr-Budyšinski.

Přiroda a wutroba.

Zběrka lyriskich pěsni Jakuba
Čišinskeho je wuſla jako II. čo.
Serbskeje knihownje.

Koſaze, czeſaze, ſajecže, koſe, ſekhōrjaze, ſunjaze, korniklowe
a wschē druhe družiny koſow poſčego
po najwyšszych placžinach kupuje

Heinrich Lange
na žitnych wikach.

Turkowske ſłowki
naſlēpscheje družiny porucža

Moritz Wjerwa

pschi mjaſhowym torhochcžu.

Destilacija ſnatych dobrých likerow
po starých tunich placžinach.

Destilazija

Schieschki a Rjecžki
porucža wschē proſte a dwójne

 palenz
po jara tunich placžinach a ſnatych
naſlēpskich ſajtosezach.

Szym ſo w Bukezach jako lekar
ſazhdil.

Dr. med. Schadewald,
praktiski lekar, hojet a laſeňk.

Vobocžne tow. ſerb. burow w Moſzczizach
zmieje njedzeli 18. januara popołdnju w 4 hodzinach ſchromadžiznu.
Pſchedydstwo.

Chirurgiſka wobaleńja w Budyschinje
na herbskej haſy čo. 10 po 2 ſchodomaj.

Jan Löffler, pruhowaný hojet.

Nowe jerje

rjane wulke,
3 ſchtuk po 10 np.,
mandel po 50 np.,

porucža

Adolf Rämsch.

Jerje

po 3 a 4 np.,
mandel po 40 a 50 np.

porucža

Hermann Lemke
na jerjowej haſy.

Wubjernu ſchokoladu,
punt higo po 1 ml. a držišku,
kakaо vero w kuskach,
kuk na ſchalku doſzaha,
kakaо,
ff. vanillu,
kakaowu thej,
thej atd.

porucža

Alwin Schrader
tonditionra
na ſwonkownej lawſkej dróſy.

Šhofej

wot najtunischiſ haco do naj-
droſhiſ družinow w wulkiu
wubjerku porucža

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej haſy.

Cžisty palenz

jenotliwie a w pięzelach, kaž tež
wschē dobre družiny kaž
jednore a dwójne likery
porucža jara tunjo

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej haſy.

Šhofej

palenz a rjepalenz,
kaž tež wschē kolonialne twory
w ſnatych naſlēpskich ſajtosezach
a po najtunischiſ placžinach

porucža

Richard Neumann
na ſnutkownej lawſkej haſy.

W wudawańi „Sserb. Now.”
fu doftac̄: ſerbske kmotsjaze
listy.

Towarſtvo ſerb. burow
w Bukezach

zmieje pschedodnu pondzeli 19. jan.
wječor ſ dyptkom 6 hodž. ſwoje
poſzedźenje.

Dnjowy porjad: 1. pschednoſchiſ
k ſejmſkoho ſapoflanza ſekta
w Nadezech wo hromaduſkabženju
ležomnoſcžow woſebje w małych
ſahonach. 2. Pschedehlad wuſtawow.
3. Skasania hnójniſcžow.

Wo bohaty wopyt ſobuſtawow
proſhy pschedydstwo.

Rakečanske tow. „Lipa“
zmieje jutre njedzeli 18. wul-
keho róžka popołdnju w 4 hodž.
we Křižanec hoſćencu swoju
měſačnu zhromadžiznu, na kotruž
přecelnje přeproſuje
předsydſtwo.

Bukečanske serbske
towarſtvo

zmieje njedzeli 25. wulk. róžka
popołdnju w 4 hodzinach hłownu
zhromadžiznu. — Dnjowy po-
rjad: 1. Nowowólby předsydſtwo.
2. Přednoſki k. E. Hartsteina
z Pomorc „wo živjenju Muha-
meda a wo założenju jeho wučby“.

Wſitke sobuſtawy ſo k tutemu
posedźenju najwutrobnioſi pře-
proſuja, tež hoſeo ſu kózdy króć
witani. Předsydſtwo.

Šhulerjo, ſotſiž chzedža wot
jutrow ſu domne ſchule wopytac̄,
doftanu dobru a tunju penſiju pola
expedienta A. Voigta na ſnut-
kownej lawſkej haſy 6 po 1 ſchodze.

Dželacžetske ſwóſby

ſo wot nowego ſeta do trajneho a
ſo derje placžazeho džela pytaju.
Zenož dželawi, ſtróbi a róžni ludžo-
njeſi ſo ſamolwja. Někotre psched-
czelne a wobſcherne wobydlenja ſu
hispce ſo darmo dawa.

F. Reuter, papowa fabrika
w Nowej Wſy nad Sprewju.

2—3 ſchulerjo móža jedz a hſopodr
doftac̄ na herbskej haſy 4 po 1 ſch.

Holzy, fotrež chzedža ſchic̄ a pschi-
reſowac̄ naukuſnicž, ſo darmo do
wucžby pſchijmaju na wulſej bra-
trowſej haſy 18, II.

Skluſobna holza do domjazeho
džela, niz mloðicha haco 17 lét, ſo
pighi dobrej mſdy ſ 1. haprleji do
jeneje ſchule pyta. Hdež? praſi
redak̄zja „Sserbstich Nowin“.

Wotrocžlow, džowki a dójki pschi
50 tolerach mſdy pyta Schmidlowa
na ſchuleskej haſy 12, II.

Na knieži dwór w Oelsnej ſeinje
ſo hnydom ſ naſtupjeniu dwaj
rónaj rónaj poſonečaj pytataj.

Wucžobnik ſo pyta.

Ša ſwoje kolonialworoſe a
spirituoſowe kſlamy ſ jutram wucž-
obnika, herbskeje ręče mózneho,
pytam. Hermann Lemke
na jerjowej haſy.

Wucžobnika

ſyna sprawneju starscheju ſ ſwoje
kolonialne a drogowe kſlamy pyta-
moj. Bratraj Měrſkej
pschi žitnych wikach.

Ša hrodoſke ſahrodniftwo
w Barzeje ſo ſ jutram wucžobnik
pyta.

Wucžobnik ſo pyta!

Ša pschedichodne jutry ſo do jenych
materialworoſe a spirituoſowych
kſlamow ſyn sprawneju starscheju
ſ pschedichodnymi wuměnjeniem iako
wucžobnik pyta. Dalshe je ſho-
nič w wudawańi „Sserb. Nowin“.

Krawſki wucžobnik
móže jutry do wucžby ſtupic̄ pola
Jana Gelsa, krawſkoho miſchtra
na róžowej haſy 2 po 2 ſchodomaj
w Budyschinje.

Młody člowjek, kiž chze rěniſ-
ſto ſaukuſnicž, móže do wucžby
ſtupic̄ pola rěniſkoho miſchtra ſcholty
Bjencža na ſwonkownej lawſkej
haſy.

Młody člowjek, kiž chze rad ſchew-
ſtwo ſaukuſnicž, móže do wucžby
ſtupic̄ p. ſchewſkoho miſchtra ſcholty
na róžowej haſy.

Šchewſkoho wucžobnika
pyta Krämer na ſchulerſtej haſy 4.

Szym sprawneju starscheju móže
jako ſedlařski wucžobnik w wosowej
fabriž A. Galla ſtupic̄. Bjenjeſy
i jedzi ſo ſaplacža.

Młody člowjek, kiž chze mly-
ſtwo ſaukuſnicž, móže ſ pschedichod-
nymi wuměnjeniem jutry do wucžby
ſtupic̄ w Prečezjanſkim mlyne.

Holczež, kiž chze pjeſkarſtwo na-
wuknuſ, móže ſ pschedichodnymi wu-
měnjeniem do wucžby ſtupic̄ pola
pjeſkarſkoho miſchtra Domashki na
ſnutkownej lawſkej haſy 3.

"Serbske Nowiny" wudawaſi so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předplata w uudawařni 80 np. a na němčickich pôstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čílo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a uudawař Marko Smoler.

Cíle Smoler jec knihiččerje w maččnym domje w Budysinje.

Cílo 4.

Sobotu 24. januara 1891.

Létnik 50.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Sjenočeni ſwobodomýſlni a ſozialdemokratoſu ſu ſe ſwojim namjetom, poniženje ſakitanſkých złow žadažym, doſpołne poraženje poczepili. Schyti dny dolho ſu pſchecživo a ſa ſakitanſke źla w khějorſtowym ſejmje wojovali, a ſkónčnje ſo rěčniſka bitwa ſ wulkim dobyčom konſervativnych a zentrumſkých wobſamku. Poſledniſchi ſu jara mudri na tym cžinili, ſo ſu dehau na zlach prawje na dróbe roſpſchac̄ ſali. Schyti ma wotewrjene wuschi a jažne woczi, je ſ rěčow, kotrež ſu ſo pſchi tym džerzałe, doſpoňal, ſo ſu ſakitanſke źla Němsku ſ finanzielneho ſahubjenja wutrohnułe a ſo němske rataſtvo a induſtrija tež w pſchichodze bjes nich wobſtač njemóžetej. Tak dolho hac̄ nětčiſki khějorſtowý ſejm wostanje, njeje tež žaneje myſle, ſo by ſo politika ſakitanſkých złow, i kotrež je ſo wjeh̄ Bismarck w lécze 1878 pſchibroczil, wopuſc̄eſila. Woſhloſhwanje wo ſakitanſkých złach je runje nětkole jara wažne. Knježerſtvo je ſo poſin dał, ſo by pſchi wujednanju noweho němſko-awſtriskeho wikowanſkeho wucžinjenja pſchewulſke konzeſije Awſtriskej nječiniſlo. Jeli ſo Awſtriske bjes poniženja źla na žito nowe wucžinjenje pſchijec̄ nochze, potom by najpſchihódnische bylo, hdy by Němska ſo dalscheho wujednanja wostajila. Móže ſo rjez, ſo ſu ſozialdemokratoſu a ſwobodomýſlni, kotsiž čžychu ſakitanſke źla ſběhnuc̄, ſe ſwojim namjetom njeđobrowónne dalsche wobſtače ſakitanſkých złow wobtwerdzili. Knježerſtvo ſamo mjeſeſe ſ džiwanjom na ſwonkownu politiku, woſebje ſ džiwanjom na awſtrisko-němſki ſwjask, wotpohſad, źla na žito a twory, ſ Awſtriskeje ſo do Němzow wožaze, ponižic̄. Hijo dleſki čžaz Němska ſ Awſtriskej wo tym jedna. Ma ſbože tole jednanje hſchec̄e wobſamknjene njeje, a němske knježerſtvo móže jemu nětkole hſchec̄e ſpanuc̄ dac̄, jeſli ſo je ſo po nowym wikowanſkim wucžinjenju njeponérne poniženje złow wot Němskeje pſchijwoliko. To je wěſte, ſo wjeh̄ina nětčiſkeho khějorſtowego ſejma ſa tajke wikowanſke wucžinjenje hloſhovac̄ njebudze, ſ kotrež vyschtej němske rataſtvo a induſtrija na dobyt̄ Awſtriskeje ſchłodowalej. Awſtriske pſchecželſtvo by ſ tym pſchedroho ſaplačenje bylo.

— Sa miniftra ſnitskownych naležnoſćow je ſo wot Zeho Majestosce krala Alberla na město knjeſa miniftra ſ Roſtiha-Wallwika, kiz khorowatosce dla statnu ſlužbu wopuſc̄eſi, tajny knježerſtowow radžic̄el ſ Metkſch pomjenował.

— Dwórski předat ſtöcker je w ſhromadžisne pſchijwisorjow pſchecžijansko-ſozialneje ſtrony woſjewil, ſo ſu pjenjesh i twarjenju předatſkeje ſale pſchilubjene, w kotrež budža ſo ludowe ſhromadžisny woſtbywac̄. W ſali budže ſa 3 hac̄ 4000 ludži měſtna.

— Wjedniſk zentrumſkeje ſtrony, dr. Windthorſt, je ſańdzeny tydžen wóžomđežate lěto živjenja dozpił. W katholickich Němzach ſu tutón džen ſwiatocžne ſwjecžili. Ře němſkim katholikam ſu ſo tež Polazy pſchisamtli, kotsiž ſu w Windthorſtu ſtajnje khróbleho ſakitarja a ſwérneho pſchecžela ſwojeje rěče namakali. W khějorſtowym ſejmje je pſchebýdſtvo Windthorſtej w mjenje wſchitkich ſaploſlanow ſbože pſchalo.

— Bruszy kralojo ſu ſ dawnia ſaloženje wuſtajenjow fideikomiſhow (majoratných knježtow) podpjerali. Wopſjet je ſo ſtało, ſo je ſo ſaložerjam fideikomiſhow ſakoniſki ſtempel ſpusc̄eſil. Tajke ſpusc̄ejenje ſtempla je ſo w nowšim čžazu bywſhemu miniftriſ ſ Luciuſej wot njebočiſkého khězora Friedriča pſchijwoliko. Halle po wotſtupjenju miniftri ſ Luciuſa je powjesc̄ wo tym ſtemplowym ſpusc̄ejenju do ſawnosce pſchischa. W ſwobodomýſlnych a ſozialdemokratiskich no-

winach ſo teždy njemała hara ſběhnu, ſo miniftri ſ Lucius wypſoli ſtempel, něhdze 30,000 hriwów wucžinjazg, ſaplačil njeje. Tele dny je ſo nětko tež hſchec̄e w prufim krajnym ſejmje wo tež wěžy jednało. Wjedniſk ſwobodomýſlnje ſtrony, Eugen Richter, ſo wobcęžowasche, ſo ſo ſakoniſzy postajene dawki ſpusc̄ejeſa. Miniftri, kotrež tajke ſpusc̄ejenje podpjer, je ſa to ſamolwity a ſo njeſmē ſa kralowej wobſobu khowac̄. Štymle wobſtřbami, kotrež ſo na nikoho druheho hac̄ na wjeh̄a Bismarcka njeměrjachu, pak Richter doſpołne ſwroči. Miniftri Miquel, ſchyo hewal jeho waſchnje njeje, ſ trochu kruhymi a ſchępazymi ſlowami Richtera ſ ſemi porasy. Kralowe prawo ſ ſpusc̄ejenju dawkiw je njeſranliwe; hſchec̄e ženje ſo hac̄ dotal nictó na tym poſtorkował njeje. So je wjeh̄ Bismark ſa to ſlutkował, ſo by ſo ſ Luciuſej ſtempel ſpusc̄eſil, ſe do zyla wumyſlene, ſamo miniftri ſ Lucius wo to proſyl njeje a je ſebi ſpusc̄ejenje lubiſ ſa, dokelž je ſebi to khězor Friedrič tak pſchal. Hdy by někoho wina trzechila, by to wulkomyſlny khězor Friedrič był, kiz hſchec̄e ſo w rowje wot ſwobodomýſlnych a ſich pſchecželow na pokoj njewostaji.

Awſtrija. W Winje je njedželu w nožy turkowſki póžlanz Saabullah paſcha ſe ſamomordatſtvo ſwoje živjenje ſkoncžil. Wón bě plunowu (gasowu) roku wotewrili a ſe ſaſrebanym gasom wumrjel. Předt̄ teho je ſpytał, ſo wobwěžnuc̄. Saabullah paſcha je pſecža hido dolhe čžaz čežkomýſlaty był a to teho dla, dokelž jemu turkowſke knježerſtvo dowolilo njeje, ſo do domiſny vrózic̄. Wopſjet je proſyl, ſo ſměl do Konstantinopla pſchijec̄ a ſwojich khorých ſwójibnych wopýtac̄, tola kóždy króz ſu ſo jeho proſtrje ſarjelli. Hac̄ runje wón wypoſte póžlanzowe ſastojnſtvo ſastawasche, knježerſtvo ſ njeemu dowěrjenja mélo njeje, dokelž ſu jeho ſa pſchijwisorjarja něhduskeho ſultana Murada měli. Štym pſecža tež ſwózjuje, ſo ſu jemu dohody ſ jeho ležomnoſc̄ow ſamjeſowali, tak ſo ſu jeho ſamožne ſobſtejnosc̄e w poſlednim čžazu jara hubjene byłe. Zako dopokaſmo teho ſo praji, ſo je ſamo wobydlenku datá na nětore měhzaz dožny wostak a ſo jemu pjenjesh do wſchědneho hſpodařſtwa dožahale njeſhu. Saabullah paſcha bě předy ſultanowý ſastupjet w Barlinje a bu wot tam w lécze 1883 do Wina powoſany.

Belgijska. Belgijske klowne město Brüſſel je nětkole ſopate polne ſ wojałami. Se ſužodnych městow ſu ſo garniſonu do Brüſſela pſchepožile a pódla teho ſu ſo milizy pod khoroh ſwołek. Pſchedſtejcižerjam želesnicžnych ſastawniſhczow je ſo porucžilo, nusne naprawy čžinic̄, ſo móhli ſo woſazh čžim ſkerje a ſlepje do Brüſſela dowjeſc̄. Wſchě tele pſchiloth ſu ſo wot knježerſtwa čžinile, ſo by ſo móžna revoluzija hnydom w ſpočatku ſ mozu podikózila. Sozialdemokratoſu a ſ nimi ſjenočeni radikalni běchu mjenujzy wulku demonſtrac̄u ſa pwoſhikowne wólbne prawo pſchijwodžili. Pſchi tym dyrbjeſche ſo lud ſ ſvěžej pſchecživo wobſtejazemu knježerſtwu naſhczuwac̄, ſo by ſ ſaſylnosc̄u wſalo, ſchyo knježerſtvo dobrowónne dac̄ nochze. W Belgijské podoſne wólbne prawo plac̄i, taž w Sakskej a Pruskej pſchi wólbach do krajneho ſejma, to rěla, prawo wuſwolenja ma jenož tón, kiz dawki po wěſtej wýfkoſc̄i plac̄i. Sozialdemokratoſu a radikalni pak žadaju, ſo by ſo wólbne prawo ſawiedlo, po kotrež ſměl kóždy poddan wot wěſtej starobý, nježi wazjy na to, hac̄ dawki plac̄i abo njeplac̄i, do deputertskeje komory wuſwolecz. Žaneho praschenja drje nětkole njeje, ſo ma knježerſtwo hſchec̄e doſc̄ mož, kóždy ſběžl poraſc̄. Tola ſe ſamej mož ſo njeſpokojny lud njebuže na dohli čžaz podkózic̄ dac̄. Sozialne wobſtejnosc̄e w Belgijské ſu porjedžazeho pſheměnjenja jara potřebne.

Za nawěſtki, kiž maja ſo w wudawařni "Serb. Now." (na róžku zwonkeje lawſkeje hasy čo. 2) wotedac̄, plaći ſo wot maleho rynčka 10 np. a maja ſo ſtwórk hac̄ do 7 h. wječor wotedac̄.

Hacż dotal je ho Inżejjerstwo pschezo wot sawiedżenja sozialnych reformow wotwiałkowało, hacż runje je njespoloġnoścż wobydleffsta ħi wobstejazymi wobstajnoścżem i krawawnymi sħiegħlami wospjet wu-praħla. Kacż saħlepjene je ho ludowe fästupjejstwo pscheżiżw wiċċem też najprawidliżhim żabdanjam luda sapowiedżi. Skonċżnje je wone Ioni, ho hrożenjow bżżejkx-jefta strony nabojaroschi, wobsamklo, pschemenjenje wölkneho prawa rospominacż. Sañdżenji tydżeń je ho deputatista komora w Brüsselu jaħo sejħla, so bju ho rospubbiżiha, hacż-dherbi dotalne wölkne waċċinie wostacż abu spanucż. Jefti jo pschi starxim wostanje, je mόžno, so niz jenoż w klawawnym mēsjeġe, ale też po zyklum kraju njemexx wudhrja. Ludowa rosnjemdrjenoscż ho njeby wróċċo bżżejkx dala, kien bju ludowe fästupjejstwo je saħakkoſču ludej żadane powschitkowne wölkne pravo sarjello.

Franzowska. S wutrajnej lětusčej hymu je bjes khudym wo-
bhyleſtrom w Franzowskej mulska nusa nastala. Šenjeſterſto je ſebi
k podvjerje khudych 4 milliony frankow wot deputetſkeje komory pschi-
ſwolicz dalo. W bližšim časzu chze kniejeſtvo hischče wjazh pienięſ
k wubželenju bjes hłodu tradacych żadac̄.

Shpaniška. Zusobnič, wóndano pschi franzowſkich mjesach w
w Olocze ſa ruského nihiliftu Podlewſkeho ſajath, njeje Podlewſki.
Prawy Podlewſki pječža falschne ſuby noſby, ſajath w Olocze pač ma
prawe ſuby. Podlewſki ſo pječža ſi zyla po druhim ſnamjenju ſpo-
ſnacž njehodži, hacz po falschnych ſubach. Tu pač praschenje bliſko
leži: ſi wotkal je ſnate, ſo mordat generala Šseliwerſtowa, młodý
muž, falschne ſuby noſby? Podlewſki njebe w Parizu tajka wažna
woſzba, ſo býchu ſo ſa jeho ſuby ſajimali. Hdyž bě Podlewſki
Šseliwerſtowa ſlónzował, njeje tola pſchicžiny miel, woſjewicz, ſo
falschowane ſuby noſby a ſo je to jene ſnamjo, po kotrejž ſo ſefnacž
da. Šda ſo tola, ſo je ruská polizija na prawym ſledže byla, hdyž
je ſhudala, ſo je Podlewſki do Volharskeje čekal a tam ſhowantku
namalač. Ma to pokazuje tež wupočasjanje dopišowarja ruskich nowin,
Nabolsina, ſe ſerbſkeho hłownego města Beograda. Poła Nabolsina
ſu pječža liſty, jemu wot Podlewſkeho pižane, a wſchelake pižma
namalači, ſo to ſwoedczaze, ſo Nabolsin ſi ruskimi nihiliftami w wob-
hadeſteji. Najſkerje je ſo Nabolsin někto tež ſaſo do Volharskeje
podal, hdyž je hido předy ras dleſchi čaſh pſchebywał.

Ružowska. Po hmjerzji njesbožowneho awstrijskeho krónprynza Rudolfa ſo młodostny aržywójwoda Franz Ferdinand, syn aržywójwody Karle Ludwiga, bratra awstrijskeho khežora Franza Josefa, jako naſlědník na awstrijskim trónje wobblaďuje. Titemu prynzej je ſo stejnischčzo pschi khežorskim dworje doſtało, kotrež nusne čini, ſo jeho kniezerjo druhich krajow po wožobje ſeſnaja. Němſkemu khežorskemu dworej je khežor Franz Josef ſwojego wujowza Soni ſam pichedſtají; tehdy ve hžo wobſamknena wěz, ſo aržywójwoda Franz Ferdinand tež ruskeho zara wophta. Tutón wotpohlad ſo nětko hörſy do ſtutka ſtaji. Dokelž pak je bjes tym ruski krónprynz awstrijskeho khežora w Winje wophtał, ſo ſ naspomnjenym wotpohladom hnýdom wotplaczenje tuteho wophta ſceniczi. Aržywójwoda Franz Ferdinand budže nimale tydžen ſ hoscenom pola ruskeho zara, kž budže jeho, kaž ſo woczałacz da, wutrobnje witacž. Pućzowanje mlodeho aržywójwody drje do zyla jako ſtuk ſdwórliwoſće placzi, tola wone ma tež něchtio politiskeho pſčiměřenja. Wone najpriódzy prynaſ jako naſlědníka khežora Franza woſnamjenja, potom pak tež na to poſkuſuje, ſo poměry bjes Awstrijskej a Ruskej w tu khwili tak napjate njeſzu, kaž ſu poſlednje lěta byle. Šo wobkhada bjes woběmaj dworomaj ſo mějenje ſbudžuje, ſo ſebi zar ſ najmjeniſha nětkole njeſyſli, Awstriji ſ wojnskej mozu ſ Balkana wucžiſczeč. Šo Ruská ſwoje dalokožahaze wotmyſlenja w naſtupanju balkanskich krajow pschi tym ſ wocžow njepuſczeč, na tym nicto njedwěluje; w tu khwili pak ſebi dobrý ſacžiſceč ſ tym ſacžemnicz njedadža, kotrež wobſtejaz wopht awstrijskeho aržywójwody pola zara ſbudžuje.

Turkowska. S Armeniskej sažo powjescz wo pschesczhanju
Uchesczianow pschichadzeja. Czrjoda kurdiskich rubježnikow je we wžy
Vartenje pola Muscha armeniski kwažatski czah nadpanuła a njewestu
rubicž spytala. Armeniszq so khróble wobraczu. Pschi wojsowanju
na wobemaj stronomaj nělotre wožoby a bjes nimi tež nawjednika
rubježnikow sfonzowacu. Czi drusy rubježnizh do Muscha czeknuchu
a tam powjescz roščerichu, so žu Armeniszq jich nadpanuli a jich
wjednika sarashli. Wyjšnoscž wojakow do Vartena wupóžla, kotiž
wjež wobstupichu a 80 Armeniskich sajachu; 62 s nich pozdžischo sažo
pusczežichu, drugich pak i khostanskemu dželu na 15 lět sažudzichu.

Amerika. Sběr Indijanow w połnóżnych statach je skońznej podkroczeny. Indijanojo fu so naręczez dali, swoje brónje wotecz. Tenož některe čáriody dale wojuja.

— W republikach południowej Ameriki fu revoluzije na dnjo-wym rjedże. W Chile je ho bżel wójska pszecživo prezydentej Balma-cedże sbehnul. Kotrej stronje dobycze pshipanje, njehodgi ho někole-pschedwidżecž.

Starzaj.

(Pracownie.)

Khěžka samknjena njebě. Felicej psches khěžu pschekrocži a dō jstwý stupi. K lewizy je pěz; k prawizy, w prěním kueze, wołtarf steji a blido, sady blida lawa. Ma lawje koſchlata, stara baba ſedži, bo ſ hlowu na blido ſlehnurwſhi. Pschi ſebi ma ſucheho hólcezeza, kiz ma napohlad kaž wóſk; život je tolkſt; — wón staru žonu ſa rukaw ſtuba, placze a prožy. Duschath powětr je w khěžy. Felicej widži, ſo ſa pjezu žonska leži.

Zuseho mužského wuhladawšchi stara žona hlowu sbeže.

Wę "Schię chzeſch?" ſo wona małoruski wopraſcha. "Schię chzeſch? Wę nieſo nimam, c̄łowjecze."

Feliſej ſroſumi, ſchtož wona praſeſche, a blize ſtupi.

"Ja žym ſo napicž pschiskoł, džowka Boža", wón rjeknia.

nicžo „Pola naš nichčo njeje, jo by po wodru dōschol. Pola naš tež njenamakaſch. Dži ſam!“

„Icjeje dha nicto strowy pola waż, so by po żonje rjedził?“
Nichtó. Muž na dynorje leži mrácie a my tuď.“

"Vlčku. Vlčuž na dvorje lezo mreže, a my tudy. Hölzlecz hěsche momiesknut zuseho moßladański.

Wojciech wie wie wiadomości, gdzieś wychodzące. Wtedy patrzała ręczeczą počęta, iż mózg fa rukaw psychimnu a proszę o: „Chleba, chleba! dać mi chleba!”

A ſaſko pſakac̄ vocią.

Zeljej ažysche ſo runje ſtaru žonu dale prashecz, ale mjes-
tym ſo bur do khečki ſuze; wón ſo po ſczenje dale maſaſche, ažysche
ſo na ſawu ſyñucz, ale ſo nimo ſyndze a na ſemju padže. Wón
njeſtaže a jaſotasche, — jene ſłowo praſi, dyč ſrēbnje, potom druhé
ſłowo . . .

szmy „Ta khoroszcz“, won praji, „je na na
hlodni. Powle ... hłodu mreże ...“

Wón na hólza pokazuje a płacze.
Jeliżej měch s ramjenja wsa a jón na ławu wali, jón roswjasa,
khleb a nód s njeho wuczeže, krjenzu wotkra a chyzsche ju burej dacz.
Bur pak khleba njeberjesche, ale na hólczeza pokafowasche. Tón
běsche hido wobej ruczhy wupschestrel — a s wobemaj ruczkomaj
hrabasche a s zylym wobliczom do krjenzy sajedze. S pjezy holczka
dele pschilje a wulkej woczi na khleb cijniesche. Też malej Jeliżej
da. Wón hiszczę krjenzu wotkra a ju starej żonje da; też stara
khleb wsa a žuijesche.

"Po wodū dyrbięlo so dōńcz", wona prąji. "Huba je jím zyla wusłkla. Ja chyžych — wczeſa abo dżenža, ja wjazy njevěm — wodū načrječ; horje szahnuła boł hym; ale ja jón njeſčz nje-móžach, — boł so powrózgi a so wula, — a ja padzech. S tuju hym do domu doleſla. Też boł je tam woſtał, — jeſli so jón nichčo wsał njeſe."

Selísej ho sa studnju praschesche. Stara žona jemu wschitko-rospowjeda. Wón džesche, bol namaka, wodu pschinješe a ho wobhim ludżom napicž da. Džecži hishcze wjazh khleba sjechu a wodut pijachu, tež stara žujschesche, ale bur jescz nochzyschesche.

"Ja njemóžu, mi je ps̄ecžiwné", wón prají.

Zona sa pjezu šo hischže pschezo wokoło mjetasche. Želiſej do wþy dónđze, jaħħi, hół, mułu a woliż natupi, potom hekeru pytasche, ju namakawši drjewa naruba a do pjezji fatepi. Holzgħa jemu pomħasche. Wón polinġu a wóħdmuż swari a wħohim ludżże. Jieſčet dasche.

Bur pojé; stara žona ſebi ſłodźecz dashe; holczka a hólcę hifcze ſwoju ſchliczku cžycze wulifaschtaj a bórsh na to ſo. ſ rucđlo- maje wohjawſchi ſłodźy wužnuschtaj.

Nětko bur a stara powjedacž poczeshtaj, kaf bě ſo jim ſchlo.

"My ſo tež předy ſi nisu živjachmy", prajeſtaj. "A požlenje
žně ſo do zyla njeradžihu. Duž w naſymje dojēdowacž počachmy,
ſtož tu běſehe. Hdyž běchmy požlenje ſbytki dojēdli, ē ſuſhodam a
dobrym lubžom po proſchein hlobžachmy. S wopredka dawachu, potom
nam durje poſaſowachu. Něchtoguli budžesche rady dawał, — budže-
ſche-li ſam ſto měl. A na poſledk ſo hańbowachmy proſyći, —
wſchudžom mějachmy dołh: tudy běchmy miſku dołzni, tam pjenjetv,
druhdze hleb."

„Ja ſebe ſhwēru dgélo hladach“, bur praji, „ale nihdže dgéta Wſchubzom zo ludgo fa Boži khleb i dgélu poſtiezowachu.

Džen podželaš, dvaš prósnj požodžiš, ſebi bruheho džela hladajo. Stara ſ holčku tež dale po prošcheni thodžeshtaj. Ale ludžo mało dawachu: wchudžom běſche nusa. Niedžiwažy na to ſo nekaž žinjachmy, ſo nadžejo, ſo nekaž wutrajemy hacž do nowych žinjow. Ale hdž našežo naſtupi, ſyła jałmožnu dawacž pſchetaſhu; t temu hiſčeze ta ſta khorosz pſchinđze. S nami bu dale hórje. Džen mějachmy jěſč, dwaš dneje hłodu tradachmy. Duž ſo ſe ſelami žiniež pocžachmy. Hacž běchu ſela wina, awo hacž bě nečkto druhe ſ pſchicžinu, na moju žonu ta žalostna khorosz pſchinđze. Wona ſo lehnu, a tež mje možy wopuſčejichu. A ſo bychm ſebi ſ nusy pomhalo, žanhyh ſredkow njemějachmy."

"Ja ſo ſamalutka", ſtara rjeknu, "hiſčeze ſ horjom běžach, požlenje možy napinajo a njemějo ani zyrobys ani nadžije; duž tež wožlabnuch. Tež holčka běſche kaž ſežin, ſplóſhima bycž pocža a pſchec ſóždym zuſhym ihcepjetasche. Hdž chýchmy džecžo ſužodam požlacz, ſo ſapjerach, ſo do kuta khorosche a niždy na ſwěcze won njehasche. Pſched wcžerawſhim naſcha ſužodžina ſ nam pſchinđze, ale ſo dohladawſchi, ſo tudy hłod a khorosz knježitaj, ſo rucze ſaſo ſawrči a ſwoje pucže džecže. Jeſe muž je wotſajiwſchi wſchego ſchol a ju ſ malymi džecžimi w wulkiム hubjenſtwje wo-puſčejil. Duž ležo ſmjerž wocžakowachmy."

Wo tajkimle hubjenſtwje ſkyscho ſo Jeliſzej roſhodži, ſo tón džen ſa towatſhom njepónđze. Duž tam na nož wosta. Maſajtra rano ſahe ſtanu a ſo hnydom do džela da, jako by ſam hospodat w domje był. Won ſe ſtaraj cžeto načinjeſche a do pjezy ſaphri. Potom ſ holčku ſužodzem džecže a wobſtara, ſchtóž běſche do hospodarſtwia trjeba; pſchetož w domje ničo njebe, ani najnufniſchi grat, ani ſudobje, ani draſta na cželo. A Jeliſzej wſchitko wobſtara, ſchtóž dyrbjeſche bycž: něchtokuli ſam ſpaſli, druhe ſa ſwoje pjenjeſhy načupowa. Taſke tam džen wosta, tam druhi džen wosta, tam tſecži džen wosta. Holčk mějachme bóřs ſaſo čerwnejec licžy, po ſawje woſklo ſtakach, ſo ſo Jeliſzejel helčeſche. Holčka běſche gýle wjeſkolu a bě jemu we wſchém ſužy. Džecži ſtajne ſa Jeliſejom běhaſtej a jemu rucžy napshecz ſylajo woſkach: "Wujo! wuſko!" Štara žona ſo tež bóřs ſhraba a ſužodžinej džecže. Tež bur, ſo po ſeženje dale pſhimaſo, ſo druhdy po iſtwe pſchecidže. Jenož žona hiſčeze ſa pjezu ležesche; ale tež wona na tſecži džen ſo ſebi pſchinđze a ſo ſa jěžu prashecz pocža. — "Njebudžech ſebi myſlit", Jeliſzej pſchi ſebi roſpominasche, "ſo ſebi tſeklo cžaſba tudy ſkomodžu! Nětko pat mam cžaſ, ſo dale pſchinđu!"

* * *

Schtwóry džen běſche ſwiaty džen po Pětrowym poſče, a Jeliſzej ſebi pomysli: "Tónle džen čzu ſ tými ludžimi hiſčeze ſwječiež, jím něchtó ſužatemu dneje ſuži a woſkolo wječzra čzu ſo na pucž naſtajicž." A won ſaſo do wžy džecže a mloka, pſchenczneje muli a ſchmalza načupi. Potom ſe ſtaraj warjeſhtaj a pjezeſhtaj. Štowath džen Jeliſzej na ſtanshe džecže, potom domoj pſchinđze a ſo ſe ſwojimi ludžimi ſa blido ſyžde. Duž tež khorogna ſtanu a khorodžicž poſphyta. Bur běſche ſebi brodu woſtruhal, ſo cžiſtu koſchlu woſleč, kotruž bě jemu ſtara wuploka, a do wžy ſ bohatemu mižež džecže jeho wo ſmilnoſc proſhycz. Tónle bohaty bur běſche jemu na ſuku a na rolu pjenjeſhy požcžil; duž jeho hnydu proſhycz džecže, hacž ſebi njeby hacž do nowych žinjow ſuku a rolu dželacž ſměr. Ale ſrudny ſo won ſoſkolo wječzora domoj wróci a plátaſche. Bohathy bur žaneje ſmilnoſc njeſnajec, ale běſche hrubje na njeho ſawoſl: "Pſchinjeſ mi pjenjeſhy!"

Duž mějachme Jeliſzej nowu ſtaroscž. "S cžim dha dyrbja ſo dale žiniež? Druhy budža na ſyna thodžicž, a woni ničo njeſměja. Bože rožti tež bóřs ſeſrawja, žnjenžy wjeſeli won pocžahnu, — macjerka ſemja lěſha rjane ploby dawa —, woni pat žanhyh žinjow njeſměja: jich ſchyrjoch, pježiſt kózow ſo bohaty bur džerži. Hdž bych jich netkle wopuſčejicž čhyž, bychu bóřs ſaſo w najwjetſhim hubjenſtwje byli." Jeliſzej ſebi wěz nadrobnje ſedžo roſpomni, ſebi ſa lubeho bližieho hłowu ſamasche a wječzor dale njeſdzesche, ale hiſčeze ras na nož wosta. Won ſebi na dworje ſehwo pſchihotowa, ſwoje pacžerje wuſpěwa, ſo lehnu, ale wužnucž njeſdzesche: ſ jeneje ſtroný jeho na pucž pohonjeſche, — hižo pſchewiele pjenjeſ a cžaſba běſche ſebi tudy pſchecžniſ, — ſ druheje ſtroný běſche jemu wožibich ludži ſel. "Wſchitke nusy wěſeze njeſt-pomhaſch. Chých dže jím jenož wodu podacž a ſóždemu křenju křeba dacž, — a ſchtó je ſ teho naſtaſo? Nětko hižo rěta: wuſkup nam ſuku a rolu. A hdž je ſo to ſtaſo, budže rěkaſ: kúp kruwu ſa žonje a džecži a konja ſa bura. Ty ſy ſo ſaſhmataſ, bratsje Jeliſejo ſkusnicž, a ſo wjazy wuſhmataſ njeſdzesch." Jeliſej

ſtanu, ſwoju ſužnju, kotruž běſche pod hłowu ležo měl, roſwali, tyſku ſ njeje wucžeze a ſebi ſchęipku wſa, ſebi myſlo, ſo jemu ta myſle jožne ſežini, — ale ničo njebe: won ſebi myſlesche a myſlesche, ale ſebi ničo prawe njeſwumyſli. Won dyrbjeſche dale, a wožibich ludži běſche jemu ſel. Won njeſwobodžicž, ſchtó ſapocžecž. Skónčzne ſužnju ſaſo w hromadu ſawali, ſebi ju pod hłowu poſoži a ſo ſaſo lehnu. Ujemerny ſo won hłodžinu dolho walesche, doniž ſhapony njeſaspewachu, — potom halke ſbremnu. A na jene dobo jemu bě, jako by jeho nečkto woſla był. Jemu ſo džiſeſche, ſo je ſwobleſan, na pucž hotowy, ſ mečom a ſ ſijom, a dže runje ſ wrotkami won. Wrótko pat běchu jenož tefko powožinjene, ſo móže cžlowjek ſ nusy ſ nimi won. A won dže, — na jenyim boku pat ſ mečom ſa wrotka wiſhajo woſtawa, a ſo prózuje ſo wottorhnuſ ſaſo na druhim boku ſ lapi, do koſrejež ma nohu ſawalenu, wiſhajo woſtawa, a lapa ſo puſchcža. Won chze ſo wužwobodžicž, a hlej, won ſa wrotka wiſhajo woſla njeje, ale mała holčka jeho kruče džerži, wótſje na njeho woſla: "Wujo! wuſko! křenju křeba!" A won ſebi na noſy poſlada a lubeho holkę wuſlada: tón jeho ſa lapa džerži. ſ wótnom won bur a ſtara ſa nim hlabataj... Želiſej wotzueſi a wótſje džecže: "Zuſje jím ſuku a rolu wukupju; tež konja čzu ſuži a kruwu ſa džecži. Héwak bych ſhano pſches daloke morjo pucžowal křrysta pytač a bych jeho w ſwojej duschi ſhubil. Tymle ludžiečkam dyrbju dopomhač." Na to Jeliſej kruče wužnju a měrnje pôpha hacž do ranja. Nano ſ cžaſhom ſtanu, ſ bohatemu burej dónđze, rolu wukupi a ſuku wukupi. Potom koſu ſuži, ſtupi, — pſchetož tež tu běchu ſe ſwojim hubjenſtwom pſchihadžili, — ju burej donjeſhe a jeho hnydom ſyž pôphla. ſsam pat na dobre ſboje po wžy hłodžesche: křežmarč mějachme ſylného konika a wós na pſchedan; bóřs ſo dorečgeſhtaj, Jeliſej woboje ſuži a hiſčeze kruwu ſužowacž džecže. Duž po wžy dwě wjeſnej žonzy dohna. Wonej pomalu džeshtaj a mějachme ſebi wjele powjeſdač. A won ſkyscheſche, ſo wo nim rěcžitej.

"S wopředka", jena pocža, "njeſpoſnachu, kaiſi cžlowjek to je, a mějachme ſa to, ſo je wſchědný pucžowat. Won je jenož do křežkí ſtupi, kaž praſa, ſo by ſo napiš, a je hnydom zyłe pola nich woſla. Wſchego je jim načupiſ. A dženſha ſym ſama widžala, kaiſe ſo křežmarja konika a wós ſuži. Tež tajžy ludžo na Božim ſwěcze ſu! Poj ſobu, ſo ſebi jeho woſhladamoj..."

Skoſkho, ſo jeho křwala, Jeliſej kruwu ſužowacž njeſdzesche, ale ſo rucze do křežmy wročzi, wós a konja ſaplači, konja do woſa ſapſehe a pſched burowu křežku doježde. Hdž ſ wrotam pſchijebze, ſaſta a ſ woſa ſleſe. Bur a jeho žonje wulkej wocži cžinjachu. Myſlachu wſchak ſebi, ſo je kon ſa nich ſuženj, ale něchtó ſebi njeſwerti to praſicž. Bur wrota wocžinjec pſchinđze.

"Schtó dha ſ tym konikom, wuſko?" ſo won wopraſcha. "Konja ſym ſuži, dokež móžach jeho tunjo doſtač. Maſhej ſemu trawy na nož."

Bur konja wopſehe, trawy naſheje a ju do křita poſoži. Potom lehnuč džecžu. Jeliſej ſebi wonkach ſehwo pſchihotowa a ſebi tež na nož hnydom ſwoj meč ſobu wſa. Hdž w domje wſchitzu kruče ſpachu, Jeliſej ſtanu, ſo ſwobuwa a ſwobleſa a ſo na pucž naſtaſi — ſa bratom ſeſtimom Karažicžom.

(Potracžowanje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Hdž tež to tale ſyma popuſčej? je ſo lěſha něchtókuli hižo praschaſ. Hodži dha ſo na tajke praschenje woſmol-wicž? ſo poſnej wěſtoſežu niz; ale wužitne hižo budže, hdž lětuschi kruṭu a trajazu ſymu ſa tajke ſymu minjenych cžaſhow pſchirunamy. Tajka kruṭa ſyma je na ſbože ſeſka; duž ju hižo w ſtaſtarſku tajžy ludžo byli, kotsiž ſu ſapizowali, hdž je kruṭa ſyma byla. Někotre ſběrki tajkicħe ſapiskow hacž do preñjeho lětſtotka po křryſtu ſowym narodže wročjo doſažahu. Mnohe ſ nich wſchak ſuſhczomne njeſbu. ſena ſ najlepſich je ſběrka něhduscheho kantora Pilgrama w Winje, ſpižana w lěće 1788. Pot lěta 443 hacž do lěta 1788 je Pilgram 231 krutych ſymow naſicžil, kotsiž do dohých a krótkich, do ſažnych a poſních dželi. Lětuschi ſyma ſ dohkim a ſažnym ſluzha. Hdž jenož te licžimy, wo kotsiž mam wěſte a doſažaze powjeſeſe, ſo jich pot lěta 443 hacž do naſteho cžaſha ſyła 38 tajkicħ ſalicži. Wſchitke tele 38 ſu ſo ſu ſyma lětuschi ſymje w novembrje ſapocžale, někotre hižo w oktoberje; ſo by kruṭa ſyma na křwilu popſchetaſ, ſo w žanym tychle 38 lět ſtaſlo njeje; ſ wjeſtſha tež je ſo wjele, druhdy jara wjele ſměha naſchlo bylo. Dwě tychle ſymow ſtej ſo Pawoła wobrocženja (25. wulkej róžka) ſkónčilej, 4 Marje wužiſčenja (Gwězdi Marje), 8 w druhiej poſožy maleho róžka, 9 w měru,

8 w haprlejji, 3 halle w meji. Duż by najsažnišchi džen, so móhla syma puščeciz, 25. wulkeho rózka był. W pscherku zmieś so kónz kruteje symy maleho rózka wocząkowac. Dwé lécze s tamnych 38 měsiesctej podobny wulki zmieś frjedz wulkeho rózka, kajtž lětža mam. W wobemaj syma sahe puščezi: w jenym 25. wulkeho rózka a w drugim 15. maleho rózka. Ale w wobemaj na czopky malý róz symny měrž pschinidze. Létuscu symu s druhimi jeje runjecza pschi-runujo změny sažne nalezczo a czopky abo tola miły měrž wocząkowac. A tak tež „Pschebenak“, nascha herbska protka, wescheci.

— Tele dny bě w Petrowskoj zyrkwi werowanje. Pschi tym so niczo wořebite njeſta; běſche kaž pschi druhich werojanach. Hdyž bě měſchnik mlodeju mandžeskej swerowaſ, so kwaſarjo a kwaſacki domoſ wořachu, hac̄ na ſchěc̄ hosc̄i. Na tychle běchu zyle ſabyli. Wbosy symu mręjo dwé hodžinje w lodoſtej zyrkwi na wós czakachu, tři by jich k kwaſnej hosc̄inje dowjedz. Skónčnje jena bôle khipra kwaſacka symu dlēje ſnjec̄ njemózefc̄e. Duž so jedyn kwaſat zmili a po měſeje po hanje phtac̄ wunđe. W nich so ſabyli kwaſarjo do hosc̄enza podachu, hdžez hebi druz̄ hosc̄o hido dawno kłodzic̄ dachu.

Schtóz čhe smjersnjeneho wožiwic̄ ſpytac̄, njech jeho khróble nahle do czopleje jistw njeberje; smjersnjeny njech pschede wšem w symnym wostanje, njech so khwili do zmieha položi, abo njech jemu ſe zmiehom abo s ladowej wodu mjeswoče, wutrobnō, ruzy a nosy ſchudruja. Hdyž je so to znano 10 minutow činiło, njech jeho do symneje jistw donjefzu, jeho w symnej wodze ſupajú a jeho ſe symnej wodu ſchudruja, abo njech jeho do placht, kotař je so w symnej wodze namocžila a so wuzimala, ſawala a jeho ſe teſle plachtu ſchudruja. Potom njech jeho do czopliſcheje jistw donjefzu, jemu ruzy, nosy a wutrobnō ſ palenzom myja a jeho do wołmijaneho rubjeſc̄za ſawala. Je-li so khoru někto dyhac̄ pocjina, a jemu žila puſkota, njech jemu wina, palenza abo kholjeja do rta ſinu a jeho do kož po-koža. Na tole waschnje ſu hido někotrehožkuli wožiwili, kotryž je hido dleſchi čaz̄ smjerský a kaž morow w symje pobyl.

— Sserbska Boža klužba w křižnej zyrkwi w Draždjanach budže lětža njedželu Latare, 18. měrza, 4. njedželu po ſwj. Trojizy, 21. ťunija, 17. njedželu po ſwj. Trojizy, 20. septembra a 2. adventsku njedželu, 6. dezembra.

S pomjesow. Jutry ſo bliža. Wjèle džec̄i ſkoru ſchulu wu-kuhdi. Schto Wasch hólz budže? Burſtwo wſchak by najlepſe bylo . . . Tola burjo tež njemoža wſchitzu ludžo bycz. Echo dla dyrb̄i jedyn abo druhı burſki nan, wořebje hdyž ma wjazy ſhnow, ſo prashee: Schto dha bych jeneho abo druhoho wuc̄ic̄ dák? Ma-li hólz dobru klowu, njech nan ſpyta, hac̄ wchku jeho ſyna na wuc̄et-ſkim ſeminaru pschiwali. Tola hdyž ma to na myſlach, njech ſo njelekomži, jeho ſkerje a lěpje na ſeminarje ſamolwic̄. Na Budyskim ſeminarje ſo hido 1. februara čaz̄ ſamolwjenja ſkónči. Po taſkim je čaz̄ ſara krotki. K ſamolwjenju je trjeba pschidac̄: křiženſte wopifmo, wořhwedčenje wo wosjetnym jeſrashezepjenju, wobſcherne ſchulſte wopifmo, wopifmo wo ſtrowoſci, wot approbérowanego lěkarja wustajene a wopifjanje dotalneho ſiwiſenja k pschijecu ſo ſamolwajeſeho, wot njeho ſameho naſtajene. Wuc̄erſtwo je jara dufchne powołanie, a wuc̄er je widžany muž. Hewak móžu ja nanam tež na to radzic̄, ſo wchku ſo w prawym čaz̄u pola ſtrjeſa wuc̄erja a pola ſtrjeſa fararja naprashowali, hac̄ je hólz tak wobdarjeny, ſo móhla ſo na wulku ſchulu dac̄ a potom na duchownſtwo wułnucz. Wuc̄erjo a fararjo budža ſo ſtajnje a pschezo trjebac̄, a wořebje budža pschezo tajzy phtani, tři ſu tež herbskeje rēče mózni. Tola jene njech ſo wopomni. Nawal tajkich, kotsiž čħedža na wuc̄erſtwo wułnucz, je kħetro wulki. K pruhowanju drje ſo wſchitzu, kotsiž ſu ſo pschijowjedžili, pschijowſche, tola dokelž móže ſo jenož wěſta licžba pschijec̄, ſo jenož egi jako wuc̄omzy pschijowſmu, kotsiž ſu pruhowanje najlepſe wobſtali. Čžile ſbozowni ſu ſ wjetſeho džela jene abo dwé lécze předny někajku měſchęzansku ſchulu wophtali; duž tych, kotsiž ſi wjetných ſchulow pschijidu, po wědomoſciach daloſko pschekahaju. Widžimy po taſkim, ſo dyrb̄i hólz, tři ma myſle, hebi wuc̄erſte powołanie wuſwolic̄, ſo najprjedy w jenej měſchęzanskej ſchuli, najlepſe w ſeminarſkej ſchuli, na ſeminarſke pruhowanje derje pschijotowac̄. Jenož potom ma wuſlady, ſo jeho do ſeminarja jako wuc̄omza pschijowſmu.

Se ſwinatnje. Ludomna klobatnja ſo po wosjewenju kral. Konjerskeho hamta ſe ſrebzami „Rex“, „Poldon“ a „Partiſan“ na čaz̄ wot 2. februara hac̄ do 30. julija wobſadži.

S Rakez. Na naschein ſeleſnizy je někto wſcho w najlepſchim rjedze. Tola křižec̄ pschezo ſi njej ſpokojom njeſſu. Ludžom doſez njeje, ſo po njej wſchědnje jenož tři čaz̄ ſi jeneje ſtrony jefdža.

Kralowſkej ſeleſnicznej hlownej direkcií ſu petiziju podali, ſo by ſo wſchědnje ſchitwóry čaz̄ pschidac̄ a ſo jefdny čaz̄ czahow pschitrotc̄zil. Dale proſcha, ſo by tř Njeſhwac̄idliſkim ſkótnym wikam wořebity čaz̄ jefdžit. Skónčnje ſebi pscheja, ſo by čaz̄, tři wječor tři měſchiny do ſkdmich hodžin ſ Draždjan jefdži a jenož hac̄ do Biskopiz pschijesdzjuje, pschichodne hac̄ do Budyschina jefdžil. Potom bychu tuton čaz̄ puc̄owarjo do Rakez wuzic̄ móhli, jeli ſo by podla teho poſledni čaz̄ ſ Budyschina do Rakez 15 měſchinow poſdžischo wotjel. Nadzijamy ſo, ſo knježestwo wſchě tele žadanja dopjelni, ſchtóz by ſa wobblad ſ Rakez do Budyschina a dalskich ſtron jara wuſpěchne bylo. Kaž hido je ſo prajilo, je na naschein ſeleſnizy hewak wſchō najlepſe naprawjene a ſrijadowane. Hdyž ſo tón abo tamny křižec̄ ſe na nju huntori, njeſmě ſo temu pschezo weric̄. Do ſwěta ſo wjèle njewernoſezow wupuſchezeja, a mnoſy ſubžo maja na tym wjeſe, hdyž móža někoho taſ prawje wuc̄esčic̄. Tak tu w Rakezach nječ wo tym njewedža, ſo je wondano jedyn wós ſ puc̄owarjem na tuđomnym dworniſchežu ſtejo woſtał, bjes tym ſo je lokomotiva ſ druhimi woſami do Njeſhwac̄idla wotjela. Tón zlyk podawł je ſebi po ſbadzu jedyn ſchibat wumyſlit.

Se Žarowá. S mnohich ſtron ſym ſkóřic̄ křižec̄, ſkónči, ſo je ſetuſha kruta ſyma džiwinje njemalo ſchlobžila a tež wjèle rybow ſahubila. Tež w naschein krajinje je ſo ſ rybam ſajka ſchlobda ſtała. W Billendorfje pola Benawa w Žarowskim wokrježu wěſty knježt najeñk ſ Galiziskej po wſchěch prawidłach wědomoſeze ryby plahuje. Šebe ſwli kralovſki hat wotnajawſki je do njeho ſymjenja nazhabiał, wořebje karpu a liny. Šsymjo je ſ džela ſ Galiziskej ſzbu pschijwies, ſ džela ſ Schleswig-Holschynskej doſtał. Šałozjenje tejele plahowatnje je wulku prógu a wjèle pjenjes ſadało, ſa čaz̄ pač najlepſchego wuſpěcha ſubjeſche. Ale pschi ſetuſhzej krutej ſymje je wulki hat nimale hac̄ na dno wumjersnul, a ryby ſu ſ wjetſeho džela ſhubjene. Schtóz je jich woſtał, znano ſto zentnarjow, je rybjaz̄ pschekupz ſ Barlina ſupil a 25 ml. ſa zentnat bał. Duž je iſkoda ſara wulka. — Podobne ſkóřby ſym wot mnohich rybalow ſkyscheli, kotsiž maju niwku wodu, ſo ſohy wumjersnje.

Přílopk.

* Do hojerinje w Radebergu ſanđjeny tydženj po porucžnoſeſt wyschnoſeze 4 lětne džec̄o pschijeszechu, kotrež bě žalostnje ſanjerodžene. Někajka baba běſche džec̄o hubjenje ſiwiła; w kólni běchu džec̄o na ſlomje namakali, hdžez běſche wboře tak ſymu mrělo, ſo dyrb̄i ſchudruje jemu w hojerini někotre porſt na nohomaj wotřeſac̄. Wot džec̄o weje macjerje ſudriſtwo ſamolwjenje žada.

* Rěſnikowa w Hainichenje a rěſnikowa w Frankenbergu, wobej wudowje, běſchtaj ſa 52 ml. khoru ſruwu ſupiloz a čħyschtaj ſ po-mozu ſwojeju ſhnow ſi jeje mjaſha ſolbasti dželac̄. Wo tym pač wyschnoſeſ ſhoni, a krajne ſudniſtwo w Chemnitzu je prěniſhur tř jaſtu na měhaz, druhu tř 35 ml. pjenjezneho khostanja, ſyna jeneje tř jaſtu na měhaz, ſyna druhéje tř jaſtu na 6 dnjow a rěniſkej tež tř jaſtu na 6 dnjow ſahudžito.

* Muž w Hornjej Fröhne pola Zwickawa čħysche hebi Nowe lěto ſwojeho pſa wopjez. Duž jeho ſ poſtromkom tř kħachlowej nőzzy pschijowafa a čħysche jeho ſarafac̄. Prěni a druhı krotč nimo prafnu; hdyž pač ſo třec̄i krotč ſahajesche, ſo pož wottorze a ſ poſtromkom a kħachlowej nőzku ſ wólknom won wulec̄a. Kħachle praslotajo dš hromady padžechu a muža nimale ſafhypachu. Ale pſa je hebi ſaſo popanul a jeho ſkónčnje tola ſjedl.

* Š jeneho ſubla we wžy Harthau pola Chemniča běſche ſo Nowe lěto ſlužobna džowka ſhubila; we wſchěch ſutach ju phtachu, ale ju nihdze njenamakalu. Hdyž někotre dny poſdžischo ſublerjowe džec̄i po ſanki džechu, kotrež mějachu w pinzy ſtejo, do kotrejž ſo malo kħodžesche, na kħodže džowku wſchu ſproſtnejenu ležo namakalu. Duž ruce ſo lěkarja požlachu, kotrež ſo doho prázowasche, předny hac̄ ſo jemu radži, ſproſtnejenu wožiwic̄. W hojerini, do kotrejž běchu ju hnydom dowjessi, ſo pokala, ſo je džowka duchalkora. Na nju je někajki strach pschijoh był, duž je do pinzy čeſkla. Bjes jedge a bjes picža je tam tři dny w pinczonym wólkne ſkhowana težala. Skónčnje ſo jej ſi tak picž čħylo, ſo je hebi kħubſho do pinzy po ſepu ſchla. Hdyž je ſo do ſwojeje kħawanki wróćic̄ čħylo, pač je na pinczonym kħodže ležo woſtała, dokelž ju ſmjerſnjeni nosy dale njeſzlo njeſtej. Hdyž je 12 lět ſtara byla, je ſo jej hido ras ſtał, ſo je tajki strach na nju pschijoh; teždy je hebi někotre porſt na nohomaj tak ſwosabila, ſo ſu jej tři porſt wotřeſac̄ dyrb̄iſi.

* W Neiboldsgrünje je wuſtaraw, hdžez na pluza kħorich hoja. W tymle wuſtarawje ſu wot 20. novembra ſanđzeneho lěta wjazy hac̄ 100 kħormu kħordi ſħred ſafykal; wjazy hac̄ 1000 ſafykal-

wanjow je ho stało. W bliższych czasach chodziła wulku licząca wiele tysięcy ludzi, z których wiele było kobiet i dzieci. Wszystko to było spowodowane przez głod i choroby, które nawiedzały miasto. W końcu król zdecydował się na wyjazd do kraju, aby tam skupić się na leczeniu i pomocie ludziom. Wkrótce po tym, jak król opuścił miasto, rozpoczęły się walki z innymi miastami o kontrolę nad ziemią. Wkrótce po tym, jak król opuścił miasto, rozpoczęły się walki z innymi miastami o kontrolę nad ziemią.

* W Lipsku wóndano rano poħoncz ċe żeleſniżi p'schijedże a, dokelż pueż saracżenji njebësche, p'sches żeleſniżu jebžesche. Tón żamħix wokomik spēċiñi cżah psicħiżeri a wós rošraħi; i nusu fo poħoncz żmijercze sminu. Börsi na to i f-druhejx strony cżah p'ċi- jebž, kotrž wossew sħabti, sħtoż iż-żi na kolijach leżeshe, do zika rosiedżze.

* Wobředžer fabriki w Plagwitzu psched krotkim s pôstom list dosta, kiz podpiszma njemějsche, a w kotrymž stejescze, so dyrbí fabrikant na tamníchim pôszeje pod věstym napiszom 200 ml. wotedacž, hewak tón, kotryž je list pišak, wyschnosczi wěste njewyschnoscze wosjewi, kotrež w fabrizy wobsteja. Fabrikant, kiz ſebi nicžeho wopacznego wědomy njebejše, list poliziji pschepoda, kotrož někto na teho, kiz běsche list pišak, lataſche. Sandžene dny ſo někajti hólz na pôst ſa pjenjesami prashecz pschinidže; duž jeho hnydom ſajachu. To běsche 15 lětne hólzisko, kiz džela njemějsche. Wón ſo wusna, ſo je list pišak, ale wobručesche, ſo je jón po porucznosczi towatscha pišak, kotryž w spomnjenej fabrizy džela. Tež tutón towatsch, kotrehož tež ſajachu, njeprějše. Běchtaj ſo ſrčžaloj, ſo ſo, je-li ſo ſo wěz radži, do pjenies dželitaj.

* W wófolnoszcji Landshuta je sanđzeny tydženj smuđita šlužobna džowka wulki strach wot hajniského doma wotwrocíšta. Hajnówka hamotna wołrjedz leška steji. Jedyn dżenj sanđzenego tydženja wječzor pschi ſurowym wjedrje kudsonje ſdrasćenja žónſka, mějo cęzke brémjo seleniny na kribječe, psched hajnkownju pschindze a hajnika proſchesche, so fmewa w jeho domje nozowac̄, prajizy, so je bo s cęzkiem brémjenjom tak nanjeſla, so dale njemože. Hajnik, kotremuž bo zusa žónſka někakfa njeprawa ſeſda, chysche ju wotpokafac̄, na jeje naležnu proſtwu paſ ju do domu puſcheſi. Hdyž běſche bo cęopleje poliwič najędla, wona praji, so chze ſebi, so nitkoho wobeżeżowala njeby, ſama po walcz ſlomy do bróźnje dóńcz a ſebi nōzne lěhwo pschihotowac̄, ſktoḡ jeſt hajnik dowoli. Sso s hajnikowej cęledežu rozmówiejo wona tobakowu tylku wuczeže a ju poſticzowasche. Jenož hajnik ſebi ſchęziplu wſa a, dokełz tobak tak jara derje wonjeſche, tež ſwojej mandželskej tylku poſticz, kotař ſebi tež ſchęziplu wſa. Ale hóſty na to hajnitez mandželskaj ſvremnuschtaj. Na jene dobo poſſasćcownka. Džowka psches wókno pohlada a wonkach dweju mužſteju wuſhlada. Wona rucje hajnika wołac̄ pocja, jeho tſchaſesche, ale — hajnik a jeho žona kruče ſpaschtaj, so jeju džowka dowolac̄ nje-možeſche. Do tobaka běſche nětaſti narrotiſti ſredź namęſchaný, na kotařz cęlowyſek dolho a kruče ſpi. Sso s krótką roſſudziwſchi džowka thĕlbu ſe ſczeny hrabnu a s powoczinjenymi durjemi won thĕli, na czož bo zuſaj mužſkaſ do cękanaſa daschtaj. Džowka druhu kultu ſa nimaj pózla, kotařz jeneho s njeju do ſleweje ruli rani. Wjes tym bě zuſa žónſka w domje lampu haſbla a chysche khwatajzy mydlo wjescz. Ale hajnikowa cęledež ju ſepſchima; hdyž ſebi ju bliże wobhladachu, bo pokasa, so běſche to mužſki, tiž bě bo zonjazu drastu ſwobolelaſ. Duž po žandarma pózlaſchu.

* W Varlinje psched krótkim pschékupz w blachowej Khanje petrolej njeſeſte; pschi tym ſo s blachowej Khanu do leweje ruki ſchkrabnu, ale na knadnu ranku njeledzbowasche, runieſ jeho dale hóle bolesche. Skónčnje pak ruka a to hacž do lóhca tač ſacžekasche, ſo pschékupz po ſkarja požla, kotrýž ſpóſna, ſo je ſebi khory ſ petrolejom ſtrachnje trej ſawdal. Duz jeho do hoječnje dachu. Hacž ſo jemu žiwojenje ſdceri, ſo jara prascha.

* W Hattsfedcze je psched krótkim wěsth Petersen 77 lét starý wumřel. Petersen běsche džinonuščki čłowjek a ho telko poscžesche a telko w bibliji čjatashe, so ſebi na niciož druhe njemyſlesche. Swoje wohydleničko a malý wěrnik, na kotrymž ſebi ſwoje žito ſam mléjſeſche, běſche ſebi ſam natwaril. Do zyrkwe ženje njehodžesche, dokež jemu tam ſwiatocznje doſez̄ njeběſche. Niedzeli a ſwiaté dny ho jenicžy ſe ſyrymi koruſčami živjeſche. Tele dny běſche woſoko njeho doſpolna cíſtchina; won w nohaſzach khodžesche a tež čaſknik ſastaji, so by niciož cíſtchinu njemyſilo. Jeho bydlo běſche puste. Ludžo jeho často wophtowachu, a won jim na piſchczelach hrajeſche. Mochinuſkuharin jemu drobne nieniſen domaču. Kotře won rodny hierieſte

* Hdyž je jara sýma, řebe něchť zůstuli rady čopku blesku do loža položí. Snata wěz je, so ſo bleska, hdyž je pjetljená a ſatykana, w kachlach hrecz njeſhmě; hewač može ſo prawe njeſbože ſtačz. A tola řebe něhdejzuli na to njemyſla. Šandžene dny běchu w ienej kipóbie w Planiku džeczí ſame wo iſtwe. Džowka

blesku napjelni a kruče satyka, ju do horzých kachlow položt a saťo se jstwý džesche. Na jene dobo něčto sabubota: bleska bě šo pulka, črjopn po jstwě lětachu, ale na sbože nikoho njeřanichu.

* Schleierjowa žona w Małym Naundorfje pola Stadeburga běsche řandžene dny s domu schla, hwojej 10 lét starej dzowęcizh poruczniwši, so by hwoju 3 létamu ſotiegku mjes tym hladala. Hdyž běsche macz woteschla, wjetſcha holczka hwezu ſafněczi a ju na ławku staji. Małe dzęczo pak hwezy tak bliſto pſchinđze, so ſo jeho koſchla ſapali; a předny hacz ſo macz wróci, bě ſo mała holczka tak straschnje wopalila, ſo naſajtra rano ſemrē.

* Blisko Raststeda w Schleswig-Holsztyńskiej siedzibie tych pugówarzów smiersznych namakali.

* W taf mjenowanej sahórskej krajinje w Wuheriskej je tafti
hnéh, so w tych wýbach, lotrež s boka wulkich drohow leža, nictó do
wýh ani se wýh njemóže. W jenej wýh, s wotkelž maju hodžinu
daloko do zyrlwé a na pohrjebnischežo, staj dwaj czlowjekaj se-
mréloj. Dokelž w wulkim hneshy s czelomaj do zyrlwinskeje wýh a
na pohrjebnischežo njemoža, ī fararzej pôzla pôzlačhu, lotryž ho
někak s nusu psches hněh pschedobu. Farat swójbnym semréteju
s pôzlam prajiež da, so dyrbja czèle do kasheža položicž, kashežej
derje sawrjež a hľuboko do hněha sahriebacž, doniž možno njebudže,
semréteju na pohrjebnischežo khowacž.

* Hijo Darwin je dopokazał, so fu rybjaze waki žobu s hlownej pschiczinu plodnoscze role. Sich wujitk we tym wobsteji, so podu do wszech kózow pschetocža, pierscze pôzeraju a ju sažo wot ho dawaju. Sajimare je, schtož je s nowa wêstil Millson w kraju Yoruba w tymle nastupanju wobledzbował. Tónle kraj je spodziwne plodny, tež tam, hdzej wjazy hacž poł kóhcza pierscze njeje. Preňje lêto maju tam dwoje žne: najprijej körjenje Yams a mažs, potom mažs a buny; runje tak w druhim lécze; tiecze lêto wobaj rasaři mažs a buny. Zaneho hnoja na rolu njepschindže, a žabyn druhî grat so njewužiwa, hacž motyka. Hdzej je rola dwé lécze abo tsi lêta žmaha ležala, ju s nowa dzělaju kaž priedy, a žnë fu tak rjane, kaž fu priedy byle. S pschiczinu tejele wulkeje plodnoscze fu rybjaze waki, s kótrymiz so tam wscho mjerwi.

* Voní běch w ſuſhobným měſeče na hermanku. Wſchelatke
kraſhnosče a džiwe wěz̄y ſo tam poſaſowachu. Najwjaſy ludži ſo
do budý cíſiſcezeſche, pſched kotrejž mužſki ſi zyſkej ſchiſu ſtejo woſaſche,
ludži do budý wabjo a lubjo, ſo nufſakach něchto wohlaſaju, ſchtož
hiſczeſche ničtó widział njeje, a ſchtož tež nihdý ničtó wjazy njewohlada.
S hromadami ſo lud do tejeſe budý walesche. Hdyž běſche buda
poſna pſchihladowarjow, ſo mužſki pſched naž ſtupi, nam wloſſi
worjech poſkaſa, jón roſmjeſe, jadro ſi njeho waſa a nam jadro po-
kaſujo ſo praſchesche, hacž je ſchtó mjes nami, kij je tole jadro hižo
widział. Wotmolwicmy, ſo niž. Duž wón praſi: "A tole jadro tež
nihdý ničtó wjazy njewohlada!" To prajiwſci jadro ſchlapnu. My
ſo ſmějo woſhalichny a tým, kotsí ſonka ſtejachu, ničo nje-
pſcheradzíchny.

* Wóndano w Neer-Heylissenje w Belgiskej tſjo njeſnaczi mužojo do jeneje korežmy pschiubzechu a ſebi piwo žadachu. Korežmatka, ſtará hospoſa, praji, ſo piwa w domje nima, na czož ho hosczo ſe ſchlezeni wodby ſpoſoſiſku. Wobſtarna žona na dwór po wodbu džesche: hdź pat ſo do korežmatſkeje ſtwy wróczí, bě jedyn ſ zuſyħch ſo ſhubiš, bjes tym ſo ho taj druhaſ hifcze khwili dliſchtaj. Korežmatka ſwojemu ſynej, kiž ſo bóřy na to domoju wróczí, podawł wupowieda a ſem u praji, ſo ſo boji, ſo ſhabz je ſo jedyn ſ zuſyħch mužow w domje nihdže ſhował. Gsyn ſo hnydom ſe ſwojim wulfim pſhom na pytanje da. W ſparnej komorje pož na dobo ſashežowka, bjes tym ſo ſo ſi dobom něſchtvo pod kožom ſahibnu. Po pſchitaſni: "Pſchimní!" pož pod kožo ſkoczi, hdźež ſo bědzenje ſapocza: bóřy bě wſcho ſměrom a ſkoczo pod kožom wulſen. Blíže pohladawſchi pod kožom muža wuhladachu, kotremuž bě pož kři pſchelufał. Satuſany bě hoscž, wot korežmatki mjenowanym, pola kotrehož, jeho draſtu pſchepytawſchi, dwak revolvraj a pſchęgalku namakachu. Žandarmojo, kotreymž bě ſo węz hnydom ſ wjedzenju dala, ſo w korežmje ſhowachu. W nozy jedyn ſ nich khęzne durje wočiniwſchi ſ namakanej pſchęgalku ſahwiſda, na czož towarzſhei ſakuſanego do khęze pſchitvežetctaj, hdźež jeju žandarmojo hnydom ſajachu.

* W Pfaffenhoſenje w Tirolſkej běſche ſo burſti wotročkѣ do bžowki ſwojeho knjeſa ſalubowal. 19 léte burſte holečko pak wo njeho njeroběſche. Duz jeho druhá cželebž často ſchtrějſeſche. Sso ſańdzeniu niedjelu dohladawſchi, ſo holza ſ druhim thodži, ſo wón roſpyri. Holzu naſajtra dopoldna ſettawſchi ſo ju wopraſcha, hacž chze ſebi jeho ſa muža wſacž. Dokelž ſo jemu holza ſapovjedži, ju wón ſańko. Na hromadče klania vſched hrózův poſvátnich jeſe cžeło nama-

kachu, mjeswoceji a na schijsi roškałane. Mordar pač na želeśnizu běžesče a so, hdz̄ so čz̄ah blížesče, přeli na kolijs lehnu. Čz̄ah jemu hlowu wotjedze a čz̄elo rostora.

* W italskim měscze Ancona hebi lud powjeda, so tam wulki poklad w semi sahrebani leži, wjele millionow nehduscheho bamžowskego generala. Psched krótkim ſu ſa tymle poſlalom bledzili, ryli a hrjebali, ale namakal nictó niczo njeje. Někto ho ſaſo i italskeho města Genua pifše, ſo tam ſa poſlalom bledzja. Na wěstym městnje, hebi lud powjeda, ſu njechmerne poſlady sahrebane, mjes nimi ſ drohotnymi ſamjenjemi wuſzabzany ſloty mječz. Někto je hebi wěsth Cardinali wot wójnskeho ministerſta a wot ministerſta ſmuſlowych naležnoſc̄om dovolnoſcz wuprokył, ſo ſmě tónle poſlak pýtačz. Byla čz̄joda dželaczerjow, kotrymž wón ſe ſwojeje moſchnie placzi, tam ſopa, ryje a hrjeba, ale hac̄z dotal tam ani kroſhka wuhrjebali njeſſu.

* W Lügernje w Schwaizatſkej ſu 35 lēt staru měchęzansku wucžerku, kotraž daloko psched mětom bydlesche, wondano wjeczor, hdz̄ ſ města domoj džesche, ſadajili a wurubili. Jeſe cželo w ſněſh ſawete namakachu. Mordar běſche ſlónzowanej plaſtacz, klobuk, rukajzy, czaknič, pschedescheznik a korbik rubil.

* Rěčnik Sch. w ruskej Pólskej běſche hebi psched krótkim mnichy ſnatych a pschedezelov na hontwu pschedoprokył, na kotruž tež ſwojeho 10 lētnego ſyna ſobu wſa. Prjedy hac̄z ho hontwa ſapocža, rěčnik ſynej dwojorokatu tſelbu dari, ſo by prěni króč na hontwje ſwoje ſbože ſ njej ſpytač. Tſelbu doſtawſchi hólcež ſ wjeſzloſc̄u poſlacz, nana woſko ſchije wſa a chyzsche jeho woſkoſc̄. Psched tým pač tſelba wřejſnu, a rěčnik, do wutroby tſeleny, morwy ſ ſemi padže. Se ſrudobu, ſo je, runjež bjes ſwojeje wole, nana moril, chyzsche ho hólcež ſ druhéj kulku, kotruž hiſhceze w tſelbje mjeſeſche, ſam ſatſelicz. Ale jemu tſelbu ſ rukow wutorzechu. Nanowe cželo na hanje poſložku a tſelbu, kotraž běſche jeho morila, pódla cžela. Hdz̄ ſe hanjemi domoj jědzechu, ſo na jene dobo ſamo wot ſo ſ tſelby wuſheli, a kulta poſoncza mori a druhého mužského rani. Hdz̄ běchu domoj pschedzli, hebi hólcež, kž běſche na tajke ſrudne waſhne nana ſhubil, waſežli jědojtych ſapalow wſa, hloječki wot nich wotſhcraba, jěd w wodze roduſhczí a wodu wupi. Někotre hodžinu poſdžischo žalostne hoſoſeže pschedravich wumre.

* Ruski offizer, kž je ſo ſ jara rjanej holkzu ſ Odežny woženil, wondano w Benderach do kasarmow pschedzne a druhého offizéra ſatſeli. Kunjež běſche tuteho hido prěnia kulta morila, jeho njemdry pschedzimnik wſchilke kulta, kotruž hiſhceze w revolverze mjeſeſche, do njeho wutſela. Někoti wojazy pódla ſtejachu, ale hebi njeſverichu, offizérej brón wſac̄. Pschedzimnika ſatſelivschi wón ſam ſwojej wyschnoſc̄i woffewi, ſchtu je ſo ſtačo.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskej zyrlwi budze jutſje nježelu rano w 7 hodžinach herbſta ſpowjedz, 1/29 hodžin herbſte a w 10 hodžinach němſte předowanje.

W ſerwanci:

W Katholiskej zyrlwi: Jan Mjeń, ſublet w Kelnje, ſ Madlenu Schmaran-derez w Sdžerje.

Křčení:

W Michałskej zyrlwi: Gustav Adolf, Korle Jaroměra Wylema Grošy, krawza pod hrodom, ſ. — Lejna Hana, Zana Ernstia Höhſelba, dželaczerja na Židowje, dž. — Maria Emma, Zana Augusta Röhly, mlynſkeho poſoncza w Nadžanezach, dž. — Pawol Hermann, Zana Bohuwera Pjecha, živnoſc̄erja w Bydžezach, ſ. — Ernst August, Handrija Augusta Lüdi, ležomnoſc̄erja na Židowje, ſ. — Ernst Hermann, Zana Ernstia Bröbla, khežerja a dželaczerja w Wullim Wjelkowje, ſ. — Hermann Kurt, Korle Hermanna Hólceža, molerja pod hrodom, ſ. — Gustav Pawol, Korle Gustava Wicžasa, ſigarnika na Židowje, ſ. — Jaroměr Richard, njemandz, ſ. na Židowje.

W Katholiskej zyrlwi: Anastasia, Antonia Lammera, piſharja tudy, dž.

Zemrječi:

Džen 15. januara: Hana Lejna, Korle Augusta Pilza, hoſezenzaria na ſkolz, dž., 2 lēce 5 měhazow 15 dnjow. — 16. Hana Schusterez ſ Brēſowa, wobydlečka wotjehneje dželaczerje na Židowje, njeſnateje ſtarob. — Moriz Walther, Gustava Adolfa Pjecha, khežerja a pjełatſkeho miſchtra na Židowje, ſ., 2 měhazaj 20 dnjow.

Dražbánske mjaſkove placziſn: ſowjada 1. družinu 70—73 ml., 2. družinu 64—66, 3. družinu 25 po 100 puntach rěneje wahi. Dobre krajne ſwinje 60—63 ml. po 100 puntach ſ 20 prozentami taru. Cželata 1. družinu 55—65 np., 2. družinu 28—38 np. po puntce ſeueje wahi.

Wjedro w Londonje 23. januara: Rjane.

Placziſna ſitow a produktow.

Bitowy dowos w Budyschinje: 1796 měchow.	W Budyschinje 17. januara 1891				W Lubiju 22. januara 1891			
	wot ml.	hac̄z np.	wot ml.	hac̄z np.	wot ml.	hac̄z np.	wot ml.	hac̄z np.
Březenza	.	běla	9	76	10	—	9	65
Rozžla	.	žolta	9	12	9	41	9	18
Ječmjeni	.	.	8	81	8	91	8	62
Worž	.	50 filogr.	6	90	7	20	6	80
Drôch	.	.	8	89	10	97	10	83
Wota	.	.	9	17	9	44	7	78
Zahy	.	.	14	—	17	—	13	50
Heduschla	.	.	18	—	18	50	16	50
Berny	.	.	2	20	2	50	2	20
Butra	.	1 filogr.	1	80	2	—	1	80
Březenčna muſa	50	.	9	50	18	50	—	—
Nana muſa	50	.	9	50	15	—	—	—
Szyno	50	.	2	80	3	—	2	30
Szóma	600	.	17	—	21	—	16	2
Brožata 446 ſchtuk, ſchtula	.	.	7	—	17	—	—	60
Březenčne wotruby	.	.	4	75	5	—	—	—
Rjane wotruby	.	.	5	50	7	—	—	—

Na burſh w Budyschinje pschedenza (běla) wot 10 hr. — np. hac̄z 10 hr. 12 np.; pschedenza (žolta) wot 9 hr. 41 np. hac̄z 9 hr. 53 np.; rožla wot 8 hr. 86 np. hac̄z 9 hr. 6 np.; ječmjeni wot 7 hr. 86 np. hac̄z 8 hr. 4 np.; worž wot 7 hr. — np. hac̄z 7 hr. 15 np.

Owoje ho wlečjaze hanje ſtej na pschedan na Delnjoſkinjanskim knježim dworje.

Turkowske klowki

na jaslepscheje družiny porucža

Moritz Mjeřwa
poſti mjaſkowym torhochcžu.

Destilacija ſnatych dobrých likerow po ſtarých tunich placziſnach.

Jerje

wulke a tučne,
ſchtuk po 3, 4, 5 a 6 np.,
porucža

C. F. Dietrich
na mjaſkowym torhochcžu 8.

Nowe jerje

rjane wulke,
3 ſchtuk po 10 np.,
mandel po 50 np.,
porucža

Adolf Rämsch.

Nowe turkowske klowki

porucža

Hermann Lemke
na jerjowej hac̄z.

Na ſwoje

ſednore a dwojne palenzy a litery ledz̄bne čjimimoj a je po-
ruczamoj.

Ginzl a Ritscher
na wulkej bratrowskej hac̄z 6.

Mloko

w najwjetſich a najmjenſich džel-
bach po najwyschſchej placziſnje ſtajne ſkupe

parna mlokačna Otty Eversa
w Małych Deb̄ezech.

Koſaze, čjelaze, ſaječe, kocže,
tkhórjaze, kujaze, korniklowe
a wſchē druhé družiny ſkoſow po najwyschſich placziſnach ſkupe

Heinrich Lange
na ſitnych wiſach.

Sa konfirmandow

porucžam ſwoje ſo derje noſchaze čjorne Greizſte a Geraffe draſtne klanin w wulkim wubjerku, taž tež w piſhaných barbach hladke a muſtrowane po jara tunich placziſnach.

H. Kayser
na ſitnej hac̄z w domje knjeſa H. Korle Nowala.

Barfenfome ſožowe plachty

něčto jara wubjernie w ſymje po 2 ml. 75 np. ſu ſaſo w rjanych muſtrach doſchle pola

H. Kayſera na ſitnej hac̄z
w domje knjeſa Korle Nowala.

Mužaze krawath

w wulkim wubjerku a po tunich placziſnach porucža

A. Tschentscher
na bohatzej hac̄z čjízlo 18 a róž theaterſleje hac̄z.

Czorne

**czistowolmiane drastne tkaniny, jenož w fajkosczechach,
totreż ſu jako dobre w upokasale, a totreż, dokelž je
w runym puczu i fabriki kupuju, pſchedawam
po móžnosći tunjo:**

czorný kaſhemér meter po 1 ml., 1 ml. 25 np., 1 ml. 50 np., 1 ml. 80 np., 2 ml.,
2 ml. 50 np., 3 ml.,
czorný kmuhatý meter po 1 ml. 20 np., 1 ml. 50 np., 1 ml. 80 np., 2 ml., 2 ml. 50 np.,
czorne muſtrowane tkaniny meter po 1 ml. 50 np., 2 ml., 2 ml. 50 np., 3 ml., 3 ml. 50 np.

Richard Gautzsch
na bohatej haſy.

Drzewowe awfzije.

Skute drzewo w hajniskich reverach Małeczańskiego knieſtwa ma
po w dolnych hromadach kaž tež po jenotliwych ſchomach ſczechowaze
dnih rano wot $\frac{1}{2}$ 9 hodzin na pſchedadzowanie pſchedawacž:

Pondzeln 26. januara t. l. na ptaczej humienicy na Grupjan-
skim reverje.

Sapoczątk na ptaczej humienicy, poſdžiſho w czornych wolschach a pſchi
starej droſy.

Dutoru 27. januara t. l. na Jeřábczańskim reverje.
Sapoczątk pſchi bělých lejdach.

Pondzeln 2. februara t. l. na Schęnciązkańskim reverje.
Sapoczątk pſchi Hermanciązkańskim puczu poła spaloneho hata.

Dutoru 3. februara t. l. na Zitkowskim a Koźłowskim reverje.
Sapoczątk w Kozy hrzebi.

W Małezach, 18. januara 1891.

R. Welz, wychodzhi hajniſ.

Drzewowa awfzija.

Na hajniskim reverje w Wulkej Dubrawje, Delnijohoręz-
skiemu knieſtwu bluszhazym, ma ſo pondzeln 26. januara dopoldnia
wot 9 hodzin

68 kłójnowych ſuchich dolnych hromadow,
18 " wulezowanych dolnych hromadow,
40 twierdyh dolnych hromadow,
něhdž 20 hromadow drzewa

ſ wuměnjenjemi, do awfzije woſſewomnymi, na pſchedadzowanie
pſchedawacž.

Položa ſabženych pjenes ma ſo hnydom po pſchirzenju
ſaplacjicž.

Šromadzisna w Djelež hosczenzu w Wulkej Dubrawje.

W Delnej Hórzy, 12. januara 1891.

Hajniskie ſarjadniſtvo.

Drzewowa awfzija.

Ssředu 28. januara 1891 ma ſo na Dutočzańskim reverje

30 rm. kłójnowych kniplow,
60 kłójnowych dolnych a halostathych hromadow,
100 kłójnowych krutych ſerbzow,
300 schmrełowych a ſchlowronczych ſerbzow,
bjes nimi plotowe ryhele a ſerbze ſ reblisnam,
wot 9 hodzin na pſchedadzowanie pſchedawacž.

Spěvaſſke knihi

herbske a němske, w prostych a woſebnych kožaných a ſomoczanych
trajnych dobrých ſwiaſtach porucza w wulkim wubjerku

Gustav Nämſch,
knihiwjaſatna na bohatej haſy.

Wot dženža pſchedawam
kuchenny polež, jara tolsty, punt
po 80 np., pſchi 5 puntach po 75 np.,
kyry polež punt po 70 np.,
hadleschco punt po 70 np., 5 por-
ſtow tuczne,
kwinjaze miſko punt po 65 np.
D. Welschka na ſerbſtej haſy.

Khofej

wot najtunisich haſz do naj-
drožsich druzinow w wulkim
wubjerku porucza

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej haſy.

Czisty palenz

jenotliwie a w pičelach, kaž tež
wſchē dobre družiny kaž
jednore a dwójne likerjy
porucza jara tunjo

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej haſy.

Serie

po 3 a 4 np.,
mandel po 40 a 50 np.

porucza Hermann Lemke
na jerjowej haſy.

Strowe kruſchenjowe drzewo
niz mjenje 6 zolow tolste na czenikim
ſonzu kupuje po najwyhshich pła-
cijach mechaniska pſchadownja
w Hajnizach.

Drzewowa awfzija.

W hajniskich reverach Manjowskiego kniežeho dwora pola Del-
njego Wujesda ma ſo ſczechowaze drzewo
ſchtwórtk 29. januara t. l.

na pſchedadzowanie pſchedawacž:
134 wolschowych, wſerbowych a wjasowych dolnych hromadow, bjes
nimy tež wujitkowe kruchi ſa woſnarjow,
19 kłójnowych dolnych hromadow, ſelenych a ſuchich, a
12 schmrełowych dolnych hromadow.

Šromadzisna dopoldnia $\frac{1}{2}$ 9 hodzin na Manjowskim kniežem
dworje.

W Manjowie, 20. januara 1891.

A. Merke, reverſki hajniſ.

Emil Wehrle na jerjowej haſy 7.
porucza wulki wubjerk **czistowolmiane ho dwaj-
lohezowskeho kaſheméra** po ſczechowazych wurjadrne
tunich placzisnach:

starý kłójcz po	60 np., meter po 1 ml.,
= = =	70 = = = 1 = 20 np.,
= = =	80 = = = 1 = 40 =
= = = 1 ml.	— = = = 1 = 75 =
= = = 1 =	10 = = = 1 = 90 =
= = = 1 =	20 = = = 2 = 10 =
= = = 1 =	30 = = = 2 = 30 =
= = = 1 =	50 = = = 2 = 65 =
= = = 1 =	80 = = = 3 = 15 =
= = = 2 =	— = = = 3 = 50 =

Ssym ſo w Bukezach jako lěkar
ſachydlil.

Dr. med. Schadewald,
praktiſki lěkar, hojet a laſeňk.

Budyska Bjesada.

Dwaškohzowstki točky a čenáki
plat sa czeledž v snatej dobrej
tvoře poruča.

H. Kayser na žitnej hafy.

W wudawatni „Sserbskich Nowin“ je sa 50 np. doštač:

Spěwna radosc.

Zběrka

s u l s k i e h s p ě w o w .
Druhi wudawk.

Zokrowe twory
wscheje družiny poruča

Eust Graf

na Žukelskej hafy 12.

Sachopshedawarjam ho ponizene
placíšný woblicža.

Pólež

poruča najtunischo
E. Becker, rěnnistli mischt
na róžku hospitaliskeje a róžověje hafy.

**Bukečanske serbske
towarstwo**

změje njedželu 25. wulk. róžka
popołdnju w 4 hodžinach hłownu
zhromadžiznu. — Dnjowy po-
rjad: 1. Nowowólby předsydstwa.
2. Přednošk k. E. Hartsteina a
z Pomorc „wo žiwjenju Muha-
meda a wo założenju jeho wučby“. —
W šitke sobustawy so k tutemu
posedzenju najwutrobiňo pře-
prošuja, tež hosćo su kóždy króć
witanii.

Předsydstwo.

**Ratarſke towarſtwo
w Bukezach.**

Pondželu 26. januara wjeczor
z dyplomem $\frac{1}{2}$ 6 hodžin požebzenje a
pschedbosch k. wychskeho wucžerja
Neumanna wo sawěczenju sa
pschipad invalidosče a staroby.
Wolsb atd.

Sklužobna holza do domižazho
džela, niz mklodicha hacž 17 let, ho
pschi dobrej msdže k 1. haprleji do
jeneje schule pyta. Hde? praji
redakcija „Sserbskich Nowin“.

Dželacjerske hwojby

ho wot noweho lěta do trajneho a
ho derje placízheho džela pytaj. —
Zenož dželawi, strōbi a ródní lubjo
njeho ho samolwja. Nětore psche-
czelne a wobchérne wobydlenja ſu
hifchče wotedacz. Trébne berni-
ſchę ho darmo dawa.

F. Router, papowa fabrika
w Nowej Wfzy nad Sprewju.

Dwe dželacjerskej hwojbie pschi
hwovodnym bydlenju a roli k bér-
nam do trajneho džela pyta

Entobčanski knježi dwór.

Hejtman ho pyta.

Dla semrjecza dotalneho hejtmana
ho na knježi dwór w Pschi wcz-
iach wustojny rasny hejtman pyta,
kž može ho s dobrymi wopřimami
wo hwojej hmanosče wupokasę.
Nastupicž može hnydom abo 1. hapr.

Lětuši bal budže so njedželu 8. februara w Budyskej třelerini wotbywač.

Předsydstwo.

Realna Schula w Budyschinje.

W pschipowjedzenju hólzow, kotsiž chzedža wot jutrow 1891
tudomne realnu schulu, kotaž ma prawo wopřimo k wojeskej
jenolětno-dobrowólnej hlužbje wustajecž, wopytacž, je podpižany wot 7. januara hacž do 21. februara kóždu
hředu a hobotu wot 10—12 hodžin wó jstwie Nr. 13
realnoschulskeho doma k rēčam. **Paršchonske přjód-
stajenje** pschipowjedomneho njeho ho stanje, je-li nětak móžno.
Bjes wuměnjenja pak maju ho ſobu pschinječ: narod-
zenešti abo ſchazeňski list, wopřimo wo ſchęzepjenju a ſa-
ſoſchęzepjenju jětrow, wopřimo wo dotalnej dostatej ſchulskej
hlužbje, pschi konfirmirovaných konfirmaziſke wopřimo. Cži,
kotsiž chzedža ho pschipowjedžicž, dyrbja jutry s najmjenišcha
9 lět stari bycž; lepje pak je, hdyž ſu ſtarši. Pschijimanje
w **druhimi czažu** móže ho jenož pschi **wobžebithy**
wobstejnosczech stacž. Sa ſchulerjow wot wonka ma
ho **wušwolena pensija** wot direktora **dowolicž.**

W Budyschinje, w dezembru 1890.

Direktor Dr. Vollhering.

Rakeržanske towarſtwo „Sserbskich ratarjow“
změje njedželu 25. januara w ſokuz hosczenzu ſwoje měšacźne po-
žebzenje. Šapocžat k dyplom 4 hodžin.

Onjowy porjad: 1. pschedpoženje ſlicžbowanja s lěta 1890,
2. ſzgelenja, 3. napraschowanja a ſkaſanki.

Wo bohaty wopýt proſzny **pschedhydſtwo.**

**Hamburgsko-amerikanske
paketojedne akzijowe towarſtwo.**
Exprežna
a poſtska parolódžna jěſba
ſ Hamburga do New-Yorka
w Southamptonie pschijesžaza.
Jěſba po morju traje něhdž
7 dnjow. No. 840.

Bódla teho porjadna parolódžna jěſba
ſ Havra do New-Yorka, ſ Hamb. d. Wjecž. Indijskeje,
ſ ſtettina do New-Yorka, ſ Hamburga do Havanny,
ſ Hamburga d. Baltimore, ſ Hamburga do Mexila.

Dalsche wuſaſanje dawa **Carl Meisel** w Budyschinje.

Schulerjo doſtanu dobru a
tunju pensiju, rjane a ſtrowe wo-
bydlenje na ſwonkownej lawſkej
hafy 44 po 2 ſchodomaj.

Nětosi ſchulerjo doſtanu dobru
a tunju pensiju pola ſwubowjenje
Niemšzynje na ſamjenitnej hafy
25 po 1 ſchodge.

Hnydom abo poſdžischo pyta ho
hródžna džotwka pschi wj-
hokej msdže na knježim dworje
w Bréshyne.

Gyšeršski wucžobnik móže jutry
do wucžby ſtupicž pola tyccherſkeho
mischttra **Korle Kidermann** a
w Budyschinje na Žyhelnſkej hafy.

Zenož krawſkeho wucžobnika
pyta **Hendrich Wenk**, krawſki
mischttra na Hoſchiz hafy 32.

Wucžobnik ho pyta.

Sa ſwoje kolonialne hlamy k ju-
tram mlodeho člowjeka s dobrej
ſchulskej ſdželanoſcę jako wucžob-
nika s pschihodnymi wuměnjenjemi
pytam. Carl Pötschke.

Wucžobnik ho pyta!

Sa pschihodne jutry ho do jenych
materialworoých a spirituoſowych
hlamow ſyn sprawneju ſtarſheju
s pschihodnymi wuměnjenjemi jako
wucžobnik pyta. Dalsche je ſho-
nicz wudawatni „Sserb. Nowin“.

Wucžobnika

Byna sprawneju ſtarſheju ſa ſwoje
kolonialne a drogowe hlamy pyta-
moj.

Bratraj Mierschei
pschi žitnych vitach.

Wucžobnik ho pyta.

Sa ſwoje kolonialworoowe a
spirituoſowe hlamy k jutram wu-
cžobnika, ſerbſkeje rēče mózneho,
pytam.

Hermann Lemke
na jerjowej hafy.

Holczeza, kž čze pječaſtvo na-
wuknuč, pyta August Dernosheck,
pječaſki mischttra na ſwonkownej law-
ſkej hafy.

Holczeza, kž čze pječaſtvo na-
wuknuč, móže do wucžby ſtupicž
pola pječaſkeho mischttra Augusta
Biesolda na bohatej hafy.

Holczeza, kž by tycherſtwo na-
wuknuč, móže do wucžby ſtupicž
pola Jana Mitascha w Bukezach.

Šchweskeho wucžobnika pyta
schewſki mischttra Moritz Lange na
ſadnej bohatej hafy.

Krawſki wucžobnik
móže jutry do wucžby ſtupicž pola
Jana Helsasa, krawſkeho mischttra
na róžowej hafy 2 po 2 ſchodomaj
w Budyschinje.

Mlody člowjek, kž čze reſni-
ſtwo nauknuč, móže do wucžby ſtupicž
pola reſniſkeho mischttra
Kjencža na ſwonkownej lawſkej
hafy.

Bohu lubemu knjeſej je ho ſpodovalo, naſcheho lubeho
mandželskeho, nana, džeda a bratra, něhdžskeho ſublerja a
koržmarja w ſitku a něko wumjenkarja w Rakezach

Turja Pawlika

s tuteje czažnosče po krótkej hkorſce dženža rano w 7 hodž.
k ſebi do ſwojego njebjefſkeho raja wotwolacž.

Wchowanje budže pondželu popołdnju, 26. januara. To
wſchitkim ſnatym a pscheczelam k wiedzenju dawaju

W Rakezach a ſitku, 23. januara 1891.

frudžení ſawostajeni.

"Serbske Nowiny" wudaja so kóždu sobotu.
— Sztwórlétne předplata w wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kožde číslo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Císc Smolerjec knihiččeře w maččnym domje w Budyšinje.

Císclo 5.

Sobotu 31. jannara 1891.

Létnik 50.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. Narodniny němskeho khězora su po wszech Němzach swjatočnje swjeczili. Słoncze woprawdžite khějorste wjedro džen krajnjeſche. Khějor se swojej swójbu na swoim narodnym dnju w Barlinje pschebywasche. Wjèle sakraſnenych tyħaz cžlowiekow ſo w swjedzenſtej myħli ē hrodej a ē droham, ē njemu wjedzazym, ežiſchęſche. Sbožopschęſza swojeje swójby a najblíſcheje woſkolnoſceje khějor w hrodze pschijsa. Potom ſo wjkozy knježa s wjerchowſkimi hoſćemi do běleho ſala podachu, pschi cžimž khějor swoju macz, khějorku Friedrich, a ſakſki kral khějorku wjedzesch. W bělém ſalu bě ſo kompanija hrodweje gardy ſetupala, ſo by khorhoj, jej wot khězora poſwjeczenu, doſtala. Khějor ſo ſe ſežehowazej naręczu ē kompaniji wobroczi: „Moji ſwěrni towarzchojo! Wj wſchitzy ſeže w wónje mojemu nanej a džedej ſwěru ſlužili, ſa to ſměcze ſbyłt swojego živjenja ē temu nałożicž, mojej woſobje ſlužicž a moj hród stražowacž. So bych wam nowe wopokaſmo mojego pschipoſnacza ſa ſwěrnu ſlužbu dał, ſyム woſamkuł, kompaniji hrodweje gardy khorhoj ſpežicž. Wona je zyłe po modelu teje dželana, kotruž je nehdý kompanija ſtaraje hrodweje gardy noſyka. Rjech je wam wona ſe ſymboleom waſheje ſwěry a khřibloſcze.“ Ma to ſo cžah wjerchowſkich hoſćow do kapalnej poda. W prěnim rjedze psched woſtarjom ſežydachu ſo khějor a khějorka Friedrich, ſakſki kral s khějorku, w druhim rjedze ſakſki prynz Jurij s Glücksburgskej wójwodku, ſakſkaj prynzaj Jan Jurij a Mār, Neuhſti herbſki prynz a prynz Friedrich Albrecht. Młodaj ſakſkaj prynzaj běſhtaj ſi bantom woſloweho rjada debenaj, tiz bě jimaj khějor na tutym dnju ſpožejil. Po Božej ſlužbi w bělém ſalu khějorskim mandželskim hoſtowachu.

— ſwoje ſaſtojnſtwo ſložiſchi je ſo ē. minister von Nostitz-Wallwitz na dleſchi cžaſ do Italskeje podał. S mnohich ſtron ſebi na to myſlachu, jemu woſobite pocjeſčowanje wopokaſacž ſa wulke ſaſlužby, kotrež je ſebi ſe ſwojim dohločným ſkuſowanjom dobył; to ſo někto ſtač njenomže. Tež pschedzydſto ſwiaſka ſakſkich gmejnów je ſo teho dla pola ē. ministra napraſhowało; wón pał ſobuſtawu pschedzydſta pschijecž njenomžeſche, dokež je hižo ſapuczował.

— ſotra němskeho khězora, prynzehyna Sofija, je luſherſkej wěrje ſwěrna wostała, hdyž je ſo ſi grichiskim krónprynzom woſenika. W cžaſu, tiz je ſo bjes tym minul, je ſo wona pohnucz dała, ſo grichisko-latholſkej wěrje pschivobročicž, ē kotrež ſo grichiska kralowska ſwojba a grichiski lud džerži. Krónprynzehyna macz, ſwidowjena khějorka Viktorija, ničo pschecžiwo temu nima, tola khějor Wylem, jako najwyschšchi biskop evangelskeje zyrkwe w Pruskej, je ſi wotmyſleniom ſwojeje hotry mało ſwjeſeleny. Tež wón pał by ſkóčnje ſpóſnał, ſo ſo ſluſha, ſo by mandželska pschichobneho krala Ludowu wěru ſwojego mandželskeho pschijala, hdy by ſo khějorka ſe wſchěni pschecžiwo temu njenomžeſche. — Tak ſo piſche nowinam „Peter-Burger Zeitung“ ſi Barlina.

— Krajne mjeſh ſu hižo dleſchi cžaſ ſaſo wulrajinemu ſkotej wotewrjene. Něſnizh nimaja wjazy prawo, wotbjerarjam myħja, na wjkoze placzisny ſkoržazym, pschego ſaſo wotmowlivcž: „Tuſrajin ſkot njenodžaha, njenomžem ſon ſa najlepſchi pjenjes doſtacž“. ſo poſaſnjom na ſkotnu ſawjeru ſu ſo wotbjerarjo myħja pschego ſe ſwojimi ſkóřbami wotpokaſacž dawali. Doprědlatſke a ſozialdemokratſke nowiny ſu ſkotnym wikowarjam džen wote dnja dopoſaſacž pomhali, ſo ſo myħja wrota wotwobročicž njenodži. Nětko je ſawjera, kotraž wulrajin ſkot wot němskich mjeſow džeržesche, panula, tola wo poni-

ženju myħjowých placzisnow je mało pytnucž. Wikowarjo ſebi pomhacž wjedža. Žich nowa wurečž rěka: „Ma ſu na wjkozej placzisny wina“. Žlo pał ſa punt myħja ſledma 2 nowaj pjenjeſkaj wuczini. Tele ūla, kotrež někole khějorſtwa kaſa doſtawa, býchu po jich ſběhnenju wikowarjo do ſaka tyħli, kupowat myħja pał dyrbjal te ūame placzisny kaſa hacž dotal placzicž. So ſkot njenodžaha, je hola wurečž. Na Barlinſkih ſkotnych wikach je poſledne tydzenje ſtajneje wjèle ſkotu njeropſchedateho wostało, a placzisny ſpadowachu. So by w Barlinje ſkotu ē rěſu doſcž njenbylo, ſo po taſtim prajicž njenomže. Pschi tym pał ſu placzisny w rěſniſtich kħlamach jenak wjkoze wostaše. Ēzeho dla dha wikowarjo potom njeļupuja, hacž runje ſu na wikach placzisny niſke? Prawe wotmolwjenje na to rěka: wikowarjo nožedža tunje placzisny, woni nožedža, ſo by ſo wjèle ſkotu na wiki naħnaло. Miz po liczbje na pschedan nastajeneho ſkotu ſo placzisny ſložowacž nježmedža, ale wikowarjo ḥzedža je poſtaſecž. Jenož wikowarjam na dobyłt, ratarjam pał na ſčkodu ſwobodomyħlne a ſozialdemokratſke nowiny naſtaſti wocžiſčeju, w kotrychž ſo žaba, ſo by knježerſtvo ūla ſběhnuł, kotrychž dla je pječja wſcha zyroba někole jara droha. W khějorſtowym ſejmje ſu tele dny ſwobodomyħlne ſi nowa naſjetowali, ſo by ſo ſakon ſběhnuł, po kotrymž je pschivoženje amerikanského ſwinjazeho myħja do Němzow ſakasane. W ſwojim cžaſu je ſo tuton ſakon woſamkuł, dokež je dopokasane, ſo ſu Amerikanshy grawocžiwe myħja ſežlakaných a khorych ſwini do Němzow ſlali. Sa to žaneho rukowanja njeje, ſo býchu w Amerizy bôle ſwědomicži pschi roſeſlanju ſwinjazeho myħja w pschichodže byli. Duž je konſervativna a zentrumſka ſtrona pschecžiwo temu hloſhwała, ſo ſmělo ſo ſwinjaze myħja ſi Ameriki do Němzow ſaſo woſhež, a naſjet ſwobodomyħlne je ſo teho dla ſe 133 pschecžiwo 106 hloſham wotpokaſat.

— Wjednička zentrumſkeje ſtrony, dr. Windthorſta, tiz je wón-dano ſwój 80. narodny džen ſwječiſi, je ſchitwikk cžegke ſnjeboženje podeschyo. Po ſkodach krajneje ſejmownje dele dužy, wón miſnu a ſo po ſkodze dele kuli. Pschi tym tak njebožownje na prawu ſtronu woſlicža padže, ſo ſo wſchón ſewawy ſraf. Woſtarnemu ſchēdiwnejze ſo hnydom pomož doſta. Donjeſechu jeho do cžitarinje, hdyž jeho dwaj ſekarjej ſawjaſaſtaj. Na to dr. Windthorſta do drožki ſabžichu a domoj dowjeſechu. Nōz ſo njeje na najlepje minula. Granjeny hubjenje ſpashe. Nětko pał ma ſo ſaſo hižo ſeſpe.

— W ſchwajcarſkich nowinach je ſo wulka hara teho dla ſběhnuł, dokež ſu jeneho ſchwajcarſkeho poddana na němskej ſtronje Rheina ſajeli. Podawot je ſo pječja takle mēl: Hdyž wjchſchi dohladowat Hangartner na moſce na prawej ſtronje Rheina ſwojego džela hladashe, jeho jedyn wachtmischtr němskeje žandarmerije napominashe, ſo by ē mjeſečanoscze w Hohenhengenje pschishol, tiz dže ſi nim dla poſwěſlenja moſta poręčecž. Hangartnera do ſchule w Hohenhengenje dowjeſechu. Tu jemu wachtmischtr praji, ſo je ſajaty dla ſkóřbene němskeho khězora. Wachtmischtr jemu ſkóřbne piſmo cžitarashe, w kotrymž ſo praji, ſo je Hangartner kónz ſaſdženeho lěta w jenym hoſćenzu w Kaiserſtuſlu w pschitomnoſci někotrych woſobow němskeho khězora a wjercha Bismarka ſi najnjehorniſhimi ſlowami hanil. Naiſlahodniſhe wuraſy, kotrež je Hangartner po ſkóřbnym piſmje trjebał, ſu: „ſlēpzwysy němſzy paduſci“, „ſlēpzy“ atd. Jath wſchětajke rěče prejeſche. Jeho na to hnydom ē ſtatnemu rěžniſkej w Waldshutu dowjeſechu. Tuton ſo Hangartnera prascheshe, hacž ſkóřbne alth ſnaje. Hdyž bě Hangartner wotmowlis, ſo je ſnaje,

Za nawěſtki, kiž maja ſo wudawańi „Serbske Nowiny“ (na róžku zwonkeje hasy čo. 2) wotedać, płaci ſo wot maleho ryncka 10 np. a maja ſo ſtwórtk hač do 7 h. wjedža wotedać.

jeho fažo puschczicu. Na jeneho němškého pschimjeseňho fastojníka, kitz často na schwajzařsku stronu pschilhadža, tukaja, so je wěz pscheradžil. Hangartner bo hac̄ dotal wobczęgowal njeje, so su jeho w Němzach sajeli. Wón tež se swojim wobczęgovanjom wuspēcha měl njeby. Hdyž schwajzařské nowiny wudawaju, so su Hangartnera němšzy žandarmojo ſ leiczu na němšku stronu wabili, werność nje- pižaju. Dopołasane je, so je Hangartner hžo na němškej stronje był, hdyž su jeho nareczeli, do Hohenhengena pschiniež. Politiskich széhwlow po taikim tutón podawal měcz njemóze.

— Nastawek „Hamburgsich Nowin”, kij ma ho sa wudżekł wjechać Bismarcka, nakladaće ho s poměrami Němskeje a Franzowſkeje k Ruskej. Pschedstejazy wopht awstriſkeho arzhywówody a trónskeho nařídnička Franza Ferdinanda w Peterburgu dopołasuje, so dže ſebi Awstriſka móžnotu ſakhowac̄, s Ruskej w pszechęſtwje žiwa byc̄. Němskeje na-wjedowaze ſtejnichczo w trojoſwjaſku je tak doło wěſte, tak dołko hac̄ w Awstriſkej na podložku pomerow bjes Ruskej a Němskej wjedźa, so je Němskej w kózdym čjaku móžno, ho s Ruskej wujednac̄. Wot teho wołomika, hdyz ho w Winje pszechwědc̄a, so je moſt bjes Němskej a Ruskej wołkamany, Awstriſka na-wjedowaze ſtejnichczo w trojoſwjaſku na ho storhnje a Němska budźe w ſrasche, so budźe wot Awstriſkeje wotwižna. To drje ho hſic̄eſte ſtało njeje, tola tyčle staroſczow ho ſminuc̄ njemóžemy, hdyz widźimy, tak Awstriſka wot Němskeje hospodařſke wopory (ſběhniſenje złow s awstriſkeho žita a awſtríſkich wudžeklow) žada. K tutym wułożenjam ſwobodomyſline nowiny „Vossische Zeitung” psichiſponnia, so ho wſchem dotal ſnatym po-dawkam napſcheczo ręczy, hdyz ho praji, so Awstriſka wot Němskeje hospodařſke wopory žada. Němska je wjele hóle byla, kotaž je na-stork k wujednanju noweho němſko-awstriſkeho wiſlowanskeho wucz-niſenja dala a ponízenje złow na žito a ſlot poſticžila. „Vossische Zeitung” njebudžiſche pschi tym dyrbiaka ſabyc̄, na to połasac̄, so je wulka wjetſchina thęzorſtvoſweho ſejma, s konſervativeje, zentrumſkeje a narodobileralneje stronny wobſtejaza, pszechciwo ponízenju złow hloſzo-wała a wuraſnje němſke kniejerſtwo psched tym warnowała, s poní-zenjom złow němſke ratatſtwo k kromje ſahubjenja dowjesc̄.

— W czasie kulturnego wojowania pruskie knieżeństwo msdu w składzie tym katolickim duchownym wypłaciło nieje, kofizj z ho pod miejske salonye njepodczisnuchu. Někto, hdyz je ho bjes katolickiej zyrlkuju a pruskim knieżeństwom mér wujednał, je połsledniſcie swolniwe, sđeržanu msdu duchownych, něhdze 16 millionow hrivnow wuzcijinaju, katolickim wořadam daric̄. Loni czysche knieżeństwo jenož daň wot mjenowanych 16 millionow lětnje wudzelič, tola zentrumſka (katolicka) strona w pruskim krajnym sejmie takje poſtęcenje wróćzo pořasa a ſebi zyłu sđeržanu ſumu naſad žadasche. Skonečnje je knieżeństwo do tehole žadanja swolilo a salón, na to ho poczahowazy, w krajnym sejmie ſanđzeny tydženj pschedpoložiło. Salón, pschedciwi kotremuž ho někotri narodoliberalni a zwobodokonservativni wuprajichu, ho po dolhei debacze komisji i dalschemu rozpominaniu pschedpoda.

Awstrija. Były njenadzijzy je ho awstriiski thęzorstwoj hejm rospuszczyć. Kałkich pschiczinow dla je ho knieżeństwo i tutej krocżeli nawabiczą dalo, hiszczęcja żałne njeje. Schtoż knieżeństwo nowiny jako pschicziny sa to mjeniuja, je jara njedobahaze. Najprawisze dręje je, so je thęzor Franz Josef ham nastorę i rospuszczenju. dał, so by móz Němzow na thęzorstwownym hejmje i nowowólbami połyknili. Czesczonemiske wurunanie njeje samohło, Němzam politisku pschewahu w Awstrijskiej dobycz; někto dyrbi ho to i nowowólbami do thęzorstwo- weho hejma dozpicz. Węste je, so ma knieżeństwo w ruzy móz, wólby tak pschiprawicz, so ta strona w nich dobudżę, lotruż knieżeństwo podpiera. Czescha budža wschę mozy sebracż a swady bjes żobu ho wostajicz dyrbiez, jeli so budža wukhowacż chycz, schtoż hu żebi w poklesdium sębzekatku wubieżili.

Italska. W mnich italskich městach kłowjaza khoroscj (tyfus) kńježi. Najbóle je ſo wona po ſdaczu w Florenzu roſſchérka. Město je puste a czini ſrudny napohlad. Wili ſu pſchestale, dokelz burjo do města njepſchitħadzeja, a teho dla je drohota nastala. Žene jejo 20 centimow placzi, a placzisna wina je ſo wo 80 prozentow powyſchila. Wino pieč je pak tam ſa kōzdeho nufne, dokelz je po powſchitownym měnjenju hubjena woda na nastaczu khoroscze wina. Wobydleſtvo je ſo do wulkeho stracha dało; komuž je móžno, město wopuſchczí.

Belgicka. W Brüsselu je pšat̄ rano njejabzy 22 letný Flandernski prynz Balduin, starší syn bratra belgického krála, Flandernského hrabě, wumrjel. Dokelž král Leopold syna nima a dokelž je ho jeho bratr, hrabě Flandernski, hwojeje kluchosče dla prawa na trón wotřjell, běsche semřjeth mlody prynz po tajfim nařídil tróna. Tróniske nařídniſtvo nětko na jeho mlodscheho bratra, Flandernského

prynza Alberta, pschenidze. Tutoń je jeniecki młodschí mužski stan belgiskeho kralowskeho domu. Wo nahym semrječju prynza Balduina, kiz bě bjes ludom jara lubowany, ſu ho wſchelakore džiwnusckie po-wjescje rosscherile. Sozialdemokratiskim nowinam nječe hanba, ſrudny podawek ſa hwoje wotpohladu wumuziwacę. Wudawachu ſe wſchelakimi ſakrytymi poliwami, ſo je prynz Balduin ſam ruku na ſebje ſložil. Tele nowiny drje wjedzachu, jo je prynz Balduin pobožny a pózegiwy człowiek był, tola wonie cžinu po ſahadze: "Pſciwiſlodzi ſo pſchezo, něchtio tola wižajo wostanje!" S pſciečinu prynzowej žmijercze je snutskowne wiukrawjenje było. Boloſeže thoreho ſu žałozne byłe, jeho wobliczo bě ſo do zyka ſežahalo a woheidzilo. — Na belgiskej tralowſkej ſwojbje njeſbožowny woſjud wotpočjuje. 28. januara 1869 je jeniecki ſyn krala Leopolda II., tehdy haſte džeſzazlētny krónprynz Leopold, Brabantſki wójwoda, wumrjel. Psched dwemaj lětomaj je, kaž je ſnate, pſchichodny ſyn belgiskeho krala, awstriki krónprynz Rudolf, ſe žamznej ruku ſwojemu žiwjenju kónz cžinił. Někto je žmijercz druheho tróniskeho čakanza, prynza Balduina, wotwołala, bjes tym ſo jeho czeta, něhduscha mexikanska thězorka, Charlotta, kralowa ſotra, hischce pſchezo ſe ſacžémnjenymu myhlemi na Bouchontefskim hrodze pſchebywa. Pschi blyſczeju wjehowſkeje króny a w kralowſkim hrodze ſo runje tał horjo a ſrudoba nadenidze, kaž w thězzy najkudsonskeho poddana.

Rukowska. Sakonje, pszechcjiwo židam hiżo psched něhdże sto lětami wudate, kotreż pak ho w požłednich poł sta lětach wjazy dżerżale njejšu, so wot knejerstwa s wulkej kruſcęju bjes wumenjenja nětko sażo nałożuja. W Moskwje su židowſtch rjemiejsznikom wupokasali. W Turkeſtanje a w ſakafpiſtich krajach je wſchitkim židam, s wuwſacżom pszechupzow prěnjeje rjadownie a studowanym, pschebytſ ſakasany. W Taſchencze su ſebi wſchitzy pszechupzy žadali, so bychu ho židza wupokasali. Senat je pječża pschedpołożene praschenje, hacż maja židza prawo, wſchubże w daloksczi pječž wjerſtow wot krajnych mjeſow leżomnoſće kupowacż, abo jenož w mjeſach miestow a wżow, w kotrychž su ho židza do 27. augusta 1858 sapipali, na to waschnje roſtriżał, jo ſmiedźa židza jenož w mjenowanych miestach a wżach leżomnoſće wobſzedżecż.

— Ruski zarewicz (królprynż) Miklawisch je na swoim puczo-
wanju wokolo swęta psich někotrymi niedźleemi do przedniej Sindijskiej
pschijek, po kotrejż nětkole puczuje. W wokolnosci města Hyderabadu
je zarewicz móndano do wulstego stracha pschischoł. Na hónitwie,
kotraž ho jemu ſzczęſci wotbywasche, panther, kotrehož bě jedyn třelz
pschepuschcig, na njeho skoczi. Wjeh̄ Odolenski do swérjecza w skoku
i toporem hwoſeje třelby pražnū a wjeh̄ Barjatiniski jo na to ſ naj-
blijscheje bliſkoscze satſeli.

— Pschihotowanje ruskeho wójska na wójnsku hotowoscž bjes pschiesciačza dale postupuje. W twierdžisnje Kownje ſu nowy tſeczi bataillon pěškow a w měsće Segſchu dwaj nowaj bataillonaj pěškow ſakozili. Šakozjenje tychle tſioch bataillonow je nowy poſtup k pschisporjenju a poſlepſchenju rufskich twierdžisniskich wojskow. Ruska ma několiko hjo w měrje ſtajne twierdžisnike wójsko, kaž žane druhe wójsko na ſwěze. 28 twierdžisniskich pěſich bataillonow twori w wojniſe runje telo regimentow po 4 bataillonach, ſ kotrejchž 20 w na- wjegzornych pschimjefnyh twierdžisnach ſteji. Wulkej twierdžisnje Warschawa a Georgijewsk, w kotrejmaž několiko ſchtyri taſke bataillony leža, byſchtej w wojniſe ſkoda twierdžisnisku diviſiju po 4 regimentach jako wobſadu mlezej. Štajne twierdžisniste wobſady maja tón wulſti dobytk, ſo ho wojaſy hjo w měrje na ſlužbu w twierdžisnje wuwieczia a twierdžisny, kotrež dyrbja ſaktacz, derje ſnaja. Wſchē druhe kraje, tež Němſta, budža w wojniſe nuſhowane, ſwoje pschimjene twierdžisny wojskam dowěřicž, kotrejž wone wědome njeſzu. Cela Ruska nima niz jenož ſtajne pěſche twierdžisnike wobſady, wona ma 51 twierdži- ſniskich bataillonow artillerije, pomjenowanych po mjenach nastupaznych twierdžisnow, ſ kotrejchž 36 w pschimjefnyh naſwiegzornych twierdžisnach ſteji. Twierdžisny Warschawa, Nowo-Georgijewski, Brest-Litowſki, Iwanogorod a Kowno maja w měrje ſamo hjo wupadanske batte- riie. Skončenje dyrbja ſo hiſceže ſtajni twierdžisnizy inženérſzy wo- jaſy, telegrafowe wotbzelenja, ſtazijs listonoszazych holbjow a wotbzé- lenja powětrnych balonow licžicž. Kažki drugi ſtat može ſo ſ podob- nym wupokasacž?

Starzaj.

(Połączowanie.)

Pięcę wjerst bieżęcej schod, hdyż dżen fałszywa. Wón żo pod schodom kydże, miedz rośwąsa, kwoje pjeniesy pscheliczki. Zeno 17 rublow a 20 kopejków hiszczęce mějescze. „Lubiąca dobrota”, biegi wón żo srudnie pośmiewało myklesche. I tym psches morjo nie-

pschiindžesch. Ssobi Bože dla pjenies prožycz, — hrécha a hněwanja vých řebi na duschu nafopil. Kémótr Žefim tež ſam derje dale pschiindže, tež ſa mnje hřevčku ſtaji. Ja pak dyrbju ſawěſce ſubjene pucžowanje hac̄ do ſmijercze winoſty woftac̄. Tón ſenies je ſmilny a ſměje ſo mnji hřichče ſejerpnoscz ...”

Jelijej ſtanu, měch na kribjet wſa — a ſo w Božím mjenje ſaſo domoj naſtaſi. Ale wokoło teje wſy daloke kolo ſežini, ſo jeho ludžo widželi njebičhu. A ſpodiwnje ruce ſo morju daloiki puc̄ dokonja. Duž na pucžowanje běſche ſo cęzzy bědžil, často jačlo ſa Žefimom czampak; duž domoj jemu Boh džiwnu móz ſpožeti, ſo žaneje muc̄noſce wjazhy njecžuſeſe. S lóhkej prózu ſo morju pſches daloiki kraj pucžowaſeſe, wjekole ſe ſwojim putniſkim ijom machajo, a ſhano ſydomdžefat wjerſt ſa džen dokonja.

A ſkócnje domoj dónidže. Bože dary běchu hižo domoj ſebrane ſ polow. Ššwójbni jeho ſ radoſcu domoj witachu. A počaču ſo jeho wuopraſchowac̄: kak a ſchto, — pſche czo je ſa towarſchom woſtał, pſche czo dale ſchol njeje, ſo je ſo domoj wrócił. Jelijej ſo moſtwakowaſeſe. „To Boža wola byla njeje: duž po pucžu hwoje pjeniesy pſchiadžich, ſa pſcheczelom daloiki ſady woftach. Duž dale ſchol njeſzhy. Bože dla mi mój hréch wodajcę.“ A wón hwojei starej da, ſchtož mjeſeſe pjenies wjſeſe. Potom ſo ſa domižym naſežnoſce ſemi prascheſe. Wſchitko běſche w najlepschim riedze, ničo ſo ſlombžilo njebičhe w hospodařtwje, a wſchitzu běchu w merje a pſchesjenoscz živi.

Tón ſamón džen tež Žefimovi ludžo ſhonichu, ſo je Jelijej domoj, a ſo křeſte ruce ſa hwojim nankom prascheſz pſchiindžechu. Žim Jelijej to ſamo praji: „Wasch nank derje ſhabaſe; ti dny do Pětra ſo ſhubichmoj, ja chyžh jeho poſdžiſho doſhwatač, ale ſpođiwnie wěki mi přeti pſchiindžechu: pjeniesy mi wuletaču, jo mi ničo na daloke pucžowanje njewofta, a duž ſy whole ſo radscho domoj wrócił.“

Wſchitkem ludžom běſche to džiw: je to móžno, — tajſile mudry muž, a by taſle njemudrje cžinil by? Ma putniſtwo je ſchol, na pol pucžu je ſo wrócił, hwoje rjane kroſčki pſchecžiniwſchi? Schwilu ſo džiwaču a bóřh to ſabuchu. Tež Jelijej to ſabu. Wón ſo do hwojeho džela doma da: ſe hwojim ſynom drjewa na ſymu wobſtaru, ſe žonami ſito mlčeſeſe, na brózni křeſtu wobnou, kolože na ſymu ſastara a džeſac̄ koložow ſ pſchiběrkem hřzodej da. Jeho žona chyſe ſak jara rada ſamjelczeč, kello ſ pſchedatich koložow je ſo rojilo; ale Jelijej prawje derje wjedžeſe, kotre běchu njeplövne byle, kotre běchu ſo rojile, a hřzodej w městu džeſac̄iſh — ſydomnac̄e koložow da. Hdyž bě wſchitko na cžiſte ſwiedl, hwojeho ſyna na dželo poſbla a ſam w ſymje ſedžo hřkove cžrije plečeſeſe a pęzolkam kolože twarjeſe.

* * *

Mjes tym ſo běſche Jelijej poła khorých, muhložených ludži w křeſtz wofatał, běſche Žefim Tarafic̄ zylizči džen na towarſcha čákał. Krotíti kruh pucža jenož bě dale ſchol, bě ſo ſynul. Nětto čaſaſe a čaſaſe, póſpa, wotzucži, hřichče ſhwilk ſedžeſe, — nižbzé žadýn pſcheczel. Woči je ſebi nimale muhlabal. Bože ſkončko ſo hižo ſa wjerskami ſchtomow khowaſe, — a hřichče žadýn Jelijej. „Škončnje je nimo mje ſchol“, wón žaſoſcic̄ pocža, „abo je jeho nechtó ſobu na móz wſał, ſo ſo na mnje dohladał njeje, hdyž jowle ſedžo ſpach. Ale ně, — wón dže by mje widžeſe dyrbjal. W ſchecžepi daloko widžiſh. Dyrbju ſo wrócič, mjes tym ſo je wón ſhano hižo ſchto wě hře? Dha ſo zyle ſhubimoj, ſmějemoj dale wjekole ſtaroſeſe. Chzu tola radscho ſwój puc̄ dale hic̄, w nőznej hospodaře ſo hižo ſaſo namakamoj.“

Žefim do někraſeje wjekli pſchiindže; tam wjekneho ſtražnika proſhescze, ſo by tak dobrý byl a, je-li ſo tajſi a tajſi ſtary mužik do wſy pſchiindže, jeho do wěſteje křeſti poſkaſal. Ale Jelijej nje-pſchiindže. Žefim dale džeſeſe, ſo wſchitkem wobhonnejo, hac̄ ſtareho plečac̄a widželi njehu. Žadýn člōwijk jeho wohlaď njebeſe. Žefim njewidžeſe, ſchto ſo to njecžini, a ſam pucžowaſeſe. „Nehdže“, ſo wón mjeſčo nadžiſeſe, ſo tola ſetkamoj, ſhano w Odeſy, ſhano na lóži“, — a ſebi žaneje ſtaroſeſe wjazhy nje-čiňeſeſe.

Duž po pucžu ſo wón ſ „bjespopowozom“ ſetka (— to ſu staroſerwi wotſchecženzy nařaſeſe zyrkwe —). Tónle bjespopowoz, ſ malej čapku na hřowje a w měſčinſkej drascze, ſ dolhimi pſches ramjeni dele do ſhahazym wložami, běſche hižo na horje Athos pobyl a nětlo druhí křeſt do Jeruſalema pucžowaſeſe. W nőznej hospodaře běſtaj ſo namakaloj, běſtaj ſebi poſjedac̄ pocžaloj a wot nětla hromadže pucžowaſtaj.

Čílkaj a ſtrowaj do Odeſy dónidžeſtaj. Tón dny na lóž čaſaſtaj. Wulka byla pobožnych putnikow tam lóž wočakowaſe. Se wſchech ſtron běchu ſo ſeſtli. Saſo ſo Žefim ſa Želijejom napraſchowaſe, — nictó jeho widžal njebičhe.

Tón bjespopowoz Žefima powuciž, kak móže pſches morju doječz, ſa to njeſaplačžiſchi; ale Žefim Tarafic̄ taſke wabjenje wotpokaſo-waſe. „Chzu tola radscho hwoje pjeniesy ſaplacžic̄“, wón rjetnu, „na to dže ſy whole ſebi je ſobu bral.“ Duž ſchyrzeči ſlěbornych rublow ſa jēſbu po morju hac̄ do Žeffy a wróčo ſaplacži a ſebi ſhleba a jerjow na mórfke pucžowanje načupowa. Hdyž běſche ſo na lóž ſnožku, ſchtož mjeſeſe ſo ſobu brac̄, putniſy wſchitzu, tež Žefim a bjespopowoz, na lóž džeſtli. Krotiſh ſo ſeſtli ſeſtli, rječaſh ſo ſpushečaču, a lóž do módrych žolmow won plovaſeſe. Wódnjo ſo wſchitko derje činjeſeſe; wokoło wjecžora hroſny wěſit ſadu, deshcž ſo ſ njebeſe lijeſeſe. Lóž ſo čumpac̄ pocža; wyhoke ſo pěnjače žolmy wodu na lóž horje kluſtachu. Lid ſe ſtrachom nje-widžeſeſe, ſchto ſapocžec̄: žónſke žaſoſcic̄ a woſac̄ pocžaču, a mnony mužzy, mjenje ſmužic̄, wot jeneho měſtina k druhemu hanjachu, ſebi dobreje khowanki hlaſaſo.

Tež Žefimej ſo ſaſtyska, ale wón ſo na žane waſhniſe nje-ſcheraſdi. Hdyž běſche ſo hnydom ſ wopredka ſhnuł, pſchi někotrych ſtarzech ſ Lambowſkeho kraja, na hladkich deſlach, tam tež ſedžo woſta ſyli nőz a naſajtra ſyli džen. Krotiſh jeno ſwój čapor kruče džerjeſeſe, nictó ſklovačko njepraji. Tesciž džen ſo wěſit ſaſo ſlehnui. Vjati džen lóž do pſchitawu města Zargrad (Konstantinopel) pſchi-jedže. Někotri putniſy ſo ſ čolmom na brjoh dopyjeſz dachu, ſebi kruhny templ Božej mudroſce — zykej ſwiateſe Žofije wobhlaſac̄ džeſtli, hdyž ſu nětlo Turkojo ſ krujeſom. Schyriadwazec̄i hodžin lóž w pſchitawje poſta, potom ſaſo do dalokeho morja plovaſu. Tež pſched městom Smyrna poſtaſtachu a hřichče pſched jenym městrom, krotiſh ſo Alexandria mjenowaſeſe, a ſkócnje lóž dohlí mórſki puc̄ dokonjawſchi do pſchitawa Jaffa doječz. Wſchitkem putnikow pſched městom Jaffa na kraj ſwostychu: ſ Žeffy bě ſydomdžefat wjerſt pſchi do Jeruſalema. Hdyž jich ſ lóž do kraj wožachu, mějachu ſaſo ſubu ſuſu ſ malomyžlonymi: wýhoku ſo lóž ſ morja poſběhowaſe, a putnikow ſ njeje do čolmika dele pſchecžachu; čolmik ſo čum-paſhe, ſo bě ſtrach, ſo do krukateje ſkorpalky njepranjet, ale do wody; dwaj mužej ſo do wody ſwjeſeſtaj, ale wſchitkem ſbožownje na kraj ſwostychu.

Nětlo jón hižo čjuſaču, ſwiaty kraj. Wſchitzu hromadže džeſtli. Sa ſchytři dny do Jeruſalema dónidžeſtli. Woſtachu pſched městom w Ruskej hospodaře, hdyž běchu derje ſaſtarani. Tam ſo po ſwojich wopifimach ſapičac̄ dachu, powoſjedowachu, — potom ſwiaty měſtina wopytowac̄ džeſtli. K rowej naſchě ſbóžnika hřichče njemóžachu. Duž naſprijeſh do patriarchalkeho kloſtatra na ratische džeſtli, ſo k Bohu modlachu, ſkvečki pſched ſwjeſeſtaj ſtaſachu. Potom ſebi templ „ſ morwych ſtawania“ w kótrymž je row naſchě ſumožníka, ſ wonka wobhlaſowachu. Žyly templ je tak ſatvarjeny, ſo jón wjazhy njevidžiſh. Preňi džen tež kapku Marie ſ egyptowſkeho kraja wopytachu, hdyž je tutu ſwojeye dufše ſbóžnoscz namakaſa. Tež tam ſkvečki woprowachu, džakownu modlitwu wuſpěwachu. Na wulkej Božej mſchi chyžhu pſchi Křyſtuſhovym rowje ſwoju pobožnoſcz dokonjec̄, ale ſkombžiſh. Duž do kloſtatra Abrahameho džeſtli. Tam ſebi ſahrodu ſawekowu wobhlaſachu, — to měſtino, hdyž chyžske Abrahám ſwojeho ſyna Bohu woprowac̄. Potom měſtino wopytachu, hdyž je ſo Křyſtuſh Marji Madlenje ſjewiſ, a na poſledi zykej ſatubowu. Wſchitke tele měſtina bjespopowoz poſtaſowacha a wſchitkem nadrobniſe prajic̄ wjedžeſe, kello pjenies ma ſo woprowac̄, hdyž maju ſo ſhwečki ſtaſeſe. Škončnje ſo do ſwojeye hospodaře wročiſh. Hdyž chyžhu ſo k wotpočinkie podac̄, ſo bjes-popowoz na jene dobo ſaſtroži, ſwoju draſtu wobmaſowac̄ pocža, wſchitke ſati ſwobrocža. „Mi ſu móſchen ſe wſchitkimi mojimi pjeniesami ſranuli; — pječadwazec̄i rublow mějach: dwazec̄i rublow papjerjaných pjenies, pječ ſrublow drobných“, wón Žefimej ſwoju ſuſu ſlorjeſe. Dokho hřichče žaſoſcic̄, — ale ſchto ſebi chyžske, — ſkócnje ſo lehnu.

* * *

Žefim w ſwojim kožu ležo wužnuc̄ njemóžeſe, pſchetog hroſna njeđowera jeho čwiliowaſeſe. „Ssmorže ſu jemu pjeniesi ſranuli“, wón pſchi ſebi roſpomina, „naſſterje ſ zyka ſanych měl njeje. Nihdže woprowaſ ſe. Mje je pſcheto ſeſtne wužciſ, kello mam woprowac̄, ale ſam ničo dawaſ ſe, na poſledi hřichče je ſebi rubl wote mnje požciſl!“

Šhwilk hřichče ſebi myžlesče a myžlesče, tón dobrý Žefim,

potom ſebi poročowac̄ pocja: „Schtò dha ſebi myſlu, ſo jeho ſubžu, a jenož hrēch na ſwoju hłowu kōpiu. Nochzu ſebi wſazh na to myſlicz.” — Lēdma pak je ſwoje myſle na něchtio druhé ſložit, ſo hijo ſaſo dopomni, tak je bjespopowz pſchezo tak jara na pjeniſeh był, a tak ſo tola lēdma wērīcz hodži, ſo by jemu něchtó pjeniſegnu móſchen ſtranul był. „Tón cžlowjet tych pjenies nihdy na nihdy měl njeje”, ſebi wón ſaſo myſli. „Jenož narečecz cze chze . . .”

Nasajtra rano ſebe ſetawachu a na rānsche džechu do wulſkeho templa „ſ morwych ſtawania” — ſt rowej naſcheho ſbōžnika. A bjespopowz pſchezo pſchi Jeſimje moſta.

Stupicu do domu Božego. Pobožnych — putnikow ſe wſchitkich ludow: Rúſſich, Hrjekow, Armjenow, Turkow, Syriſich a wſchelakich drugich — běche tam njeſhméra ſyla. S mnohimi druhimi Jeſim ſe ſewjatym wrotami nutš džech, potom nimo turkowskeje ſtraže na to měſtno, hodžež ſu naſcheho wumóžnika ſ kſchiza brali a žalbowali; tam džemjecz jara wulſkich krónskich ſwěczenikow wiſa, morio ſwětka ſe ſaſhwěczených ſwěczenkow wukhadža. Tež Jeſim tam ſwětku tykn. Potom jeho bjespopowz ſt prawizy někotre ſkodžentí horje wjedžesche na to měſtno, kotrež ſo Golgatha mjenuje, hodžež je Chrystuſhový křiž ſtał; tam ſo Jeſim nutnije modlesche. Na to jemu tež hiſcheze ſchkalbu poſkaſchu, hodžež je ſemja ſaržala a ſo roſpuſala, ſo ſu cžela ſwiatych ſ rowow ſetawale; tež to měſtno, hodžež ſu naſchemu wumóžnikoj ruzy a nosy ſ hofžemi na křiž pſchibivali, — ſkonečnje tež hiſcheze row Hadamowy. Potom ſt temu ſamjenjej pſchindžechu, hodžež je Chrystuſh ſedžał, hodž ſu jemu czernjowy wenz na hłowu kłocžili; tež ſt kolikej, ſa kotrež ſu teho Jeſiſa pſchivjasali byli, hodž ſu jeho ſchwikali. Tež někajſi ſamjen ſ dwěmaj ſlobomaj Jeſim widžesche, — jemu ſo praji, ſo ſtej na nim nosy naſcheho ſbōžnika wotpočzowalej. Někotrežkuli ſwiate měſtno hiſcheze čžychu jemu poſkaſac̄, ale lud jeho ſobu cžehnjesche: wſchitko ſo někto do proſinjenzy w ſkale cžiſchezesche, hodžež je row teho Jeſiſa. Tam běche ſo runje někajſi Boža ſkúzba zuseje wery ſkonečila, Boža mſcha prawoſławnych ſo počzinac̄. Jeſim ſe wſchitkim ludom do ſkalneje proſinjenzy ſhwatasche.

Saſo wón bjespopowza wotbycz hladasche, pſchezo ſaſo ſ myſlemi hrēcho; ale tónle cžlowjek jemu tak na ſchiju leſesche, ſo ſo jeho kruče džeržo tež ſt Božej ſkúzbe pſchi rowje teho Jeſiſa ſa nim pſchindže. Tam čžyschtaj bliže do předka, ale druhý běchu tam předy nich. Taſka huſta cžiſchezenza tam bě, ſo něchtó ani kroczele wróčo abo do předka njemožesche. Jeſim ſkředža nutſka ſtejſe, pſched ſo hladajo a mjeſčo pacžerje ſpěvajo, — a ſebe pomhac̄ njeſtejſe, ſo by ſ ſhwilemi ſa ſwoje pjeniſegnu móſchenju njeſtejſe, ſo by ſ ſhwilemi ſa ſwoje pjeniſegnu móſchenju njeſtejſe. Dwoje wón pſchi ſebe roſpominac̄: ſ jeneje ſtrony — ſo móh jeho bjespopowz ſjebac̄; potom ſaſo, — byrnjež jeho njeſtejſe, a jemu woprawdze pjeniſeh ſtranuli byli, — tak jara dyrbí ſo cžlowjek hladac̄, ſo ſo jemu tež tak ſeſhlo njeby.

(Poſkracžowanje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Po dolhei kruće ſymje je wjedro womjalko a tač pocžalo. Na ſbože je w nozy kōzdy kroč mjerilo, tak ſo ſu ſo w tych stronach wulſkeje wody, hodžež ſo jeje bojaču, ſminuli. Někto je hijo ſt wjetſeheho džella ſněh roſtał, a ſtrach wulſkeje wody je po ſajtim nimo. Někotre ſtrony w Němzach, a to pſchi wulſkich řekach, wſchak ſo wot wulſkeje wody pſchelutowale njeſzni. Něžy Weſer a Rhein ſtej pſches ſwoje brjohi ſtupilej a wokołny kraj powodžilej. Wjele ſchloby ſu powodženja w Belgijſſeje načiniſe. Wulſki džel Hennegauſkeje, Lüttichſſeje a Namurſſeje provinzy pod wodu ſteji. Wobydlerjo na třechi a ſchotom cželachu. Bjes Brüsselom a Verviersom bu ſelesniſa pſchetonhnenja. S Antwerpena piſhaja, ſo je ſo na rěž Schelde 200 wokobon na wulſku pluwazu ſchkrutu ſwěrilo. Na dobo ſo ſchkruta roſlama a ludžo do wody panuchu. Mnogim ſo poradži, ſo ſ tym wulſhowac̄, ſo ſo ſchkrutow pſchimnuchu, ſchyrzezi cžlowjekow pak ſo w žolmach tepi.

— Thđenja ſo ſtarſhim, kotsiž čžedža ſwojich ſynow na wueſtſto wulnuc̄ dac̄, radžesche, ſo bych u jím naſprjedy lěto abo dwě lěče doſlo ſeminarsku ſchulu w Budyschinje wopytac̄ dali. Po wofſewjenju direkſije krajnoſlawſkeho ſeminara ſo pſchipowjedženja ſt ſaſtupenju do ſeminarske ſchule jenož w cžažu wot 1. hactž do 6. februara wſchědnje pſchipoſdnu wot 1—2 hodžin pſchijimaju. Džec̄i dyrbja ſo kňeſej direktoř pſchedſtajic̄ a ſchčenſke wopifzmo, wobſhwěczenje wo ſeſtac̄zepjenju a ſaſhoschčepjenju a zensurske knihi ſobu pſchinjeſeſ.

— Cžasto hijo je ſo njeſbože ſ tym ſtał, ſo ſu ſo džec̄i ſa wosy, po dróſy jebzaze, poſkaznule. Tak běche tež ſchitworek poſpolnju

na hospitalskie haſhy. Schulski hóležej Starý ſo ſa jedyn wós poſkaznule a pſchi tym pod ſolo pſchitidže, kotrež jemu nohu pſcheje. Na ſbože ſo noha ſtrachne njevoſtchikodži.

— W lěcze 1889 je ſo w Gatskej 160 trichinathych ſwini naſeſhlo bjes 712,232 ſareſanyti ſwinjem. Po raſhy ſkúſhachu ſ trichinathych ſwini 104 ſtrajnej raſhy, 6 ſendželſej raſhy, 40 ſkúſhovanym raſham, 4 miſchnianskej, 2 ſlobjowskej, 1 baſonyſkej a 3 galiziſkej raſhy.

— Měžac̄níka „Lužica“, kotrež wot nětka ſ naſkladom ſ. Kanoniſka fararia Hermana we Wotrowie wutſhahža, je čjo. 1. džebateho ſtěmka (wulſki rož 1891) wuſhlo. Wobſah: Předeſtowo a wozjeſwjenje. — Serbskim hospodarjom. J. Čišinski. — Honita za mužom. Wjeselohra w 2 jednanjomaj wot Michała Bałuckeho. Z pôlſcim za džiwalo serbskich ſtudentow přeložil Arnošt Muka. — Bacon ſ. Frančiška. Legenda wot Jaroſlawa Vrchlickeho. Přel. Ad. Černý. — „Bohaty“ a „lawski“ w Budyšinje. M. Hórník. — Baje, waſnja, přiwěry. (Najwažniſe momenty ſiženja w bajach, waſnjach a přiwěrah Delnoloužiczanow.) Wot kk. — Serbow waſnja, drasta a rěč. Šyman. — Lipa Serbska. Podawa M. Š. — Drobnoſta. M. E. — Serbske pismowſtvo. — Druzy wo Serbach. — Naležnosće towařtowow. — Serbski rozhlad. — Zapis darow ze ſtrony Serbow za Maſičny dom w Budyšinje. — Zapis přinoſkow a darow.

— S Budeteſz. Maſcha woſhada mějſeſte ſaſhenu nježelu žabných ſwježenj ſ tym, ſo naſch dotalny pomožny předař, knes ſkandidat theologie Matej Handrik, duchownu ſwježiſnu doſta. Wón bu ſe ſwježenſtikim cžahom wot pſchitomnych duchownych a zyrfiwnych pſchedſtejſic̄erow do zyrfiwe dowježdeny. Na ſerbſkim ſemſchenju duchownu ſwježiſnu wudželi naſch knes farat Meróſak ſi affiſtenzu knesow fararow ſkubizy Bukečanſkeho a dr. Rencža Bjelečanſkeho. ſswoje naſtupne předowanje nowoſwježenym duchownym knes Handrik po Rominſkim 1, 16 džeržesche. Na němſkim ſemſchenju noweho duchowneho knes farat dr. Kencž ſapokafa. Boh miloſciwje wuſhlyſh wſchě dobroproſchenja, kotrež ſu ſo pſchi teſle waznej ſkádnoſce ſi wutrobow ſolmice.

— S Hródka. 22. januara wjecžor je ſo ſukelnſka fabrika Daniela Fenglera ſpalila. Ěvarjenja ſu ſo hacž na murje do cžista wupalike a ſo dzela ſo ſaſypke. S wohnja taſka horzota ſtupeſche, ſo ſo brožen, 80 kohc̄ ſ ſola ſteſaza, ſapali. S roſpadankow Fenglerez fabrik ſo hiſcheze kuriſeſte, hodž ſaſo woheň ſobotu w nozy w Jeſiſek ſukelnſej fabriky wudžy. Tež wona ſo do cžista ſpalí.

— S Šakrjowa pola Hródka. Pjatky thđenja džeſtaj hamiſki pſchedſtejſic̄er Kulej a bur ſſedlař na honitwu. Kózdy ſ njeju mějſeſte natylanu třelbu pſches ramjo wizazu. Kulej džesche přeni, ſſedlař hnydom ſa nim. Duž po puču ſo ſſedlař ſ ſemi ſchili. Pſchi tym jemu třelba ſ ramjenja padže, ſo wutſeli a kulta Kulej, pſched ſſedlařom duzem, do křibeta ſlečzi. Kulej, kž ſ ſemi padže, do Hródkowſkeje hojeſtne dowjeſechu, hodžež je ſa ſchěſc̄ dnjow w wulſkich boſoſčach wumrjeſ.

Darh ſa natwarjenje ſerbſkeho domu.

Dr. K. Žicžinstý, prof. w Žindřichowym Hradje	10 hr.
Hrabia St. Meroſhovſti w Královje	5 -
Pſchelupz Bart w Lipſku	3 -

Gromadze: 18 hr.

S džakom ſkutuje

M. Mjerwa, poſkadník M. S.

Při lopk.

* Nježenjenaj dželawaj mužej ſ Markneukircheno běſhtaj ſkotko do hōd po bozodžeſcze ſchomiki do ſeſha ſchloj. Žedyn ſ njeju na ſchom ſaſe a čžysche jemu wjeſtſk wotřeſac̄, ale dele padže a ſebe w nozy taſku ſchlobu ſeſini, ſo naſtupic̄ njemožesche. Duž towařſha proſchesche, ſo by jeho ſobu wſal, ale tutón wotſaiwiſchi njeho domo j džesche. To běche ſo po poſpolnju ſtał. Na ranje wokolo dweju njeſbožných cžlowjek po ſchyrjoch do Markneukircheno pſchileſe. Hodžinu daloko běche ſakle leſl. Mjeſho jemu wot kolenow wifasche, ruzy a nosy běche ſebe tak ſwosabil, ſo dyrbjachu jemu wobej ruzy a wobej nosy wotřeſac̄.

* Pſchelupz w Ratiborje wčera thđenja ſwojemu pomožnilej ſněh ſ třechi ſeſtorlač ſorucži. Na třechi nad dworom pſchelupſti do wuhla ſtupi, kotrež ſawrjene a ſněha dla widžec̄ njebe, ſo dele ſunui, ale ſo ſ woběmaj ſlobomaj ſa wuhla ſdžerža. ſſnano pječ minutow tam wifasche. ſſo na njeho dohlađařovſki jemu muž, kž běche mloko pſchivjeſt, deſku poſtají, a netko ſo ludžom na třechi radži pſchelupſkeho horje ſcžahnuć. Hdy budžesche hiſcheze ſhwilku traiko, budžesche pſchelupſti tři ſchody wuſhoku dele panul a ſo ſarayl.

* Pſchelupz třiſomi lětami běſhtaj dwaj gymnaſiastaj w Spandavje ſtranuloj. Žedyn běche ſyn wojeſtſkeho hejtmana, druhí ſyn leutnant. Hózaj běſhtaj ſo do kralowſkeje fabriti dobyloj a wjetſchū

sumu pjenjes kranul. Paduskiwa dla na dohladowarja w fabrizu tukachu. Ale spomnjeny hejtman pschipadnje wusledzi, so je jeho syn paduch; s hnevom chysche jeho satfelicz, macz pak syna schowa; duz nan ham na poliziju dzesche a wosjewi, schto je syn swora. Mlodoho czlowjaka t jastwu na leto, jeho towarzsha t jastwu na tsi mchazy sazudzichu. Mejes tym so jeho syn fedzescze, hejtman se frudobu wumrie. Leutnantow syn je zo polepschil a je netko rdnym czlowjek. Hejtmanow syn pak je mjes tym s nowa pozhedza, dokelz je s drugimi paduchami wosjet ryby kranul. Netko hzo saho w pschepytowaniskim jastwie fedz, dokelz je s paduschnymi towarzchemi pschezo saho kranul.

* Dzelacze w kralowskej kanonylijerii w Spandawje zo nchdze psched dwemaj letomaj do mlodeje holzy salubowa, ktraz w tamniscej fabrizu dzekasche. Won ji zenitu klub, a holza jemu czim bolle wierjesche, dokelz mjebesch won dobri sazluzb, 40 haj 45 ml. na tydzien, so mozesche so derje zenicz. Won holzu dndze, ale so horsy s druhzej holcztu klub, ktraz tez w kralowskej fabriji dzekasche. Jego prejna luba w hojnetni dzeczo porodzi. Hdyz wo jaje frudnym dndze shoni, njezwernego lubego swedomje hrjebacz pocza, a won so satfeli. Wo jeho zmjerczi shoniwski jeho klubijena njewiesta czezzy shori.

* Schudej kuzobnej holzy w Stargardze w Pomorskej je zo prawje naczahnulo. Skuzobnu tamnischeho haptikaria psched krotkim na swudniwo do Dramburga powołachu a ji tam wossewiczu, so je jeje wuj, kotrehoz bescze sedma po mjenje snała, w Ruskej semjeli, ji a jeje bratram a zotram wjeli millionow sawostajiwski. Hdyz budza wulke kubla semjeteho rospchdate, so herbam kapital wuplacz; hacz na dalsche pak holza, runja bratram a zotram, kogde leto 100,000 ml. dantskeho dostanje. Mlosa holza so se swudniwa smerom saho t hwojim kniezim wróci, jim wupowjeda, kajke swoje je zo na nju dózko, a praji, so na kuzobje wostanje, doniz so njewozeni. Holza hzo dolhi czaz s ratarjom khodzi, tiz ma male wobhedenstwo, ale je pilny czlowjek, a che jemu tez netko swerna wostacz.

* Psched tjjomi letami bescze khedorow narodny dzen w Erfurce peschl wot wojakow czeknul. Pschede wschem bescze do Eisenacha dojel a hebi tam trebnu drastu wobstarawshi bescze do Ameriki jel. Tam jemu swoje kzechesche; won draschlektwo sapocza, a wschitko so jemu na najlepje czinjesche. Dni pak so jemu tola po domowinje satfyska, a psched krotkim won t hwojimaj starschimaj do Lipska pschijedze. Ale jeho nchduscha lubka jeho sposna a jeho wojeskej wyschnoseci pscheradzi. Duż jeho w Lipsku sajachu a wojeskej wyschnoseci do Erfurta poßlachu.

* W podkoplach „Hibernia“ pola Gessentirchena su sre pluny s wuhlowym prochom rosbuchle. 48 hejserjow je morwych, 32 ranjencu.

* Po nowisich powjeszach je w podkoplach pola Gessentirchena, hdyz bch u sre pluny rosbuchle, 52 dzelaczerjow a saftojnikow zwijenie shubilo; mjes nimi su tjo, ktrzych hiscze namakali njefzu. Schyryjo dzelaczerjo su czezzy, wosmijo lohzy ranjeni. Pschicznemu njesvoja dotal wusledzic njemocachu.

* W Frankfurcie nad Mainom su zo wopaczne dzehaczniorwatske poliske marki wudawale, ktrez su tak wustojnie dzekane, so zo wot wopravdszych sedma rosenawaju. W Frankfurcie, Hbchscze a Montabaurje je polizija netotrych sajala, na ktrzych so tuka, so su wopaczne marki dzekali.

* Pschi krutej symje a wulkim hnesh su w Awstriskej prawje njelubi hosczo do pioniny pschischli. W Schyryskiej su miedwiedze s hör dele pschischle. Duż so tam hajnizy na hontwu sebrachu a tsi miedwiedze satfelicu. W Temeskej krajinje w Wuhetskej su wjeli tak khrobke, so su s burskim dworow wjazy hacz dwazecji wozow rubike. Nekotri hajnizy woszom wjelkow w jenej czrjodze setlachu a dweju satfelicu. Pola Zablunkowa czajnikat s Mostow na hontwu rubjezne kocziblo satfeli, ktrez so nemski „Luchs“ mjenuje.

* W tydzieskich nowinach w mscze Krems w Delnjej Rakuskej wondano pladowazy na weskial stresche: „W mscze je jara sawete. Dokelz s pluhom hnesh dowujeszic njemocny, czileho a strowego muza s wulkim nohomaj pytam, ktrzy by rano wot 5 hacz do 7 hodzin po mscze szeglik khodzo wuteptowal. Dalsche so shoni w msczeganskim twariskim sarjadnistwie.“ Duż je tola t nczemu dobre, hdyz ma czlowjek prawje wulkej nosy.

* W galiziskej wky Pschependow w Tarnowiskim wotrjezu bescze sanidzeny tydzien wulki strach mjes wobydlerjemi, dokelz zyla czrjoda wjelkow wokoło wky hanjesche. Wuhlobzene swerista haj kriedz bchego dnia rubjachu. W jenym burskim domje tam runje fedzo wobjedowachu. Na jene dobo wuszhachu, so poß w dworze styskne wuje. Borsy na to poß schlenzy wuraszowschi s woknom nuts scoczi a so

bojasnje spody hida schowasche. Ale horski wjelk, tiz bescze hebi pba jako pjeczen wochlada, hnydom sa nim nuts scocza. Dokelz jonske wusztogane kschiczaču a mujszy wokachu, so swerisko naboja a chysche khetsje rucze saho s woknom won scoczic. Ale bur, khroby muž, t woknu scoczi a wjelka hiscze sa sadnju nohu dohaže. Kunjeg czele swerjo s zlym czelom s woknom won wihsache a so mózgne satorhowasche, jo bur tola tak dolko sa nohu sdzerza, doniz so jeho najstarschemu synu njeradzi wjelka se hekeri sarasyez.

* W wulkej zyrki w mscze Piacenza w Italiskej su paduski woblyli a wulke bohatstwa kranuli. Po sapiskach zyrlwineho samozenja su so shubile: skota, s parlemi a dejmantami pozhypana króna, rogovz (paczerje) se smaragbow, króna a wschelake s dejmantami wudebjene powostanki swjateje Giustiny, se sameho skota dzekam i s mnichimi rubinami wuszhbeny pac, wschitke skota a pleborne zyrlwinski fudobia, jako kriepjenczki, kheluchi, kweczniki, kadruki a dr. Drohotna je tez skota naruczniza se safirami, ktraz je nchdy bamz Pawoł IV. zyrlwi darił. Podkad tejte zyrlwe bescze jedyn s najbohatzych w zylej Europje. Shtoz su paduschi sebrali, su wezwywostojni na wjazy hacz 100,000 tolet wobliczili.

* Hdyz je semja daloko a scheroło se hneshom wobzeta, czlowjek, tiz wjeli wokach wokolo khodzi, lohzy no woczi shori; taiki w hnesh niczo njewidzi, jako by klepy byl. Tez skotej tonle strach horsy. Jenicki kredek pscheczivo temu su nawocza (bryle) s barbjenej schlenzu, wobzhej selenej. Tu a tam konjom pschi hnesh tafte nawocza stajeja. Kaz so s Brna psiche, bch u tam wondano pschi wulkim hnesh nckotis burjo s woklnoscze do mesta pschijeli, a kogdy kon mjebesch wulke nawocza se selenymaj schlenzomaj psched wocjomaj; kaz bescze widzecz, nawocza scoczata na Jane waschne njemyachu.

* W Franzowskej, hdyz krutej symy swiczeni njefzu, je lehka nusa wulka. Kunjeg je syma popuschcila, je w Parisu hubjenstwo dale horsche. Mesto dybri netko 70,000 ludzi, lotisz hewak podpjery njetriebachu, podpjeraç, dokelz Bozeho khleba a hospody nimaju. Ich liezba dzen wote dnja wo 5000 pschibjera. Msczeganska rada zlyh dzen pospochi khudym pjenjesy, zyrobu a wuhlo wudzela. Sahrodnizy w woklnosczi Parisa maju se symu sa 3 milliony sklodyn.

* S Parisa, hdyz krutej symy swiczeni njefzu, je sanczenu pöndzelu piashche, so po rezy Seine hzo dwaj dnje mözne schkruty du. Sandzenu njedzelu tam schkruty plokarnju na rezy wot torzechu. S wulkej nusu dwazecji plokazych żonow, ktrez w plokarni plokachu, a wobhederz plokarnje czelnuchu, na czaz so kheda hnydom podnuri.

* Schlowana mlosa holza s Zendzelskej wondano se swojim lubym w Londonje na kódz pschindze, ktraz mjebesch do Ameriki wotjedz. W Ameriky chyschtaj so zenicz. Holza mjebesch 1000 tolet pjenjes, ktrez bescze kapitanej pschepoda, so by ji je showal. Na kódz stupiwschi nawozenna wot njewiesty pjenjesy žadasche, wona pak praji, so jemu je njeda. Duż ji nawozenna wbojemejne praji a so na kraj wróci. Duż so holza t pschitomnym wobroczi, so praschejo, hacz by žadny mlosy mujski wo nju rodzil. Hnydom mlosy czlowjek wutupi a — bescze ji prawy. Sa poł hodym kódz do Ameriki wotjedz.

* Ryby su wurdzajne pödne. Kaz su pschepytowanja doposkaſe, ma nckotry jerij wjazy hacz 36,000 jejkow, lina 383,000, karp 342,000, piersi 992,000, segerladz (Stör) 3,000,000 jejkow. Poßlenschi je, kaz so sda, mjele wschitki wibami najplodnisch.

* S jużnego Texasa zo psiche: Hdyz wondano wjeczor spchchny czaz t poldnju jedzescze, czrjoda rubjegnikow na konjoch pschiczeri. Rubjegnizy czaz saftajchu, wusztoganych puczowarjow, wot ktrzych mnosy hzo spachu, s revolverom w ruzu nusowachu, so dyrbjachu s wosow festupac, a jim wschitko rubichu. Mejes tym tjo rubjegnizy agenta železnizy w jeho wosu nadpadzachu a pschemochu, tam železny pjenjezny hamor rossashchu a s njeho 85,000 markow pjenjes kranuchu. Na to zo rubjegnizy se swojimi revolverami tslejko hromadze wothalichu.

* Przedawschi zdubnik Warder su psched krotkim sa msczeganskeho syndika w mscze Chattanooga w Połnzej Ameriky pomjenowany. Jego dzowka bescze s poßlachnikom wulkej wjeksznego wustawa wozjenjena, a wschitzu tjo hromadze bydlachu. Psched krotkim Warder s pschichodnym synom a se swojim dzowku wo nowym domje reczesche, ktrzy czyszhu hebi twaric. Mujskaj pak so pschi tym swadzichtaj, ktrzy swoj revolver wiczesztaj a do zo tlejcz poczecztaj; starzy Warder su zmjertne ranjeny, ale swojego pschichodnego syna satfeli. Tez mlosu żonu, ktraz chysche swadnikow jednac, kulta czezzy rani.

Dwajkóhczowstí tolšty a čenčki
plat sa czeledz w snatej dobrej
tworze porucza

H. Kayser na žitnej haſy.

Bólež

porucza najtunisich

G. Becker, rěniſki miſichter
na rózku hospitaliskeje a rózweje haſy.

Wot dženža pschedawam
kuſhenny polč, jara tolšty, punt
po 80 np., pschi 5 puntach po 75 np.,
kyry polč punt po 70 np.,
hadleschco punt po 70 np., 5 por-
ſtow tuczne,
kwinjaze mjaho punt po 65 np.

D. Vetschka na herblskéj haſy.

Zokrowe twory

wſcheje družinu porucza

Eruſt Graf

na ſukelniskej haſy 12.
Gachopſchedawarjan ſo ponizene
placziſny moblicza.

Raiſ

jara rjany a wulkosornaty,
punt po 16 np.,
zentnar po 15 ml.,
jako něſhto jara tunje porucza

Th. Grumbt
na ſtronkownej lauſkej haſy.

Jerje

po 3 a 4 np.,
mandel po 40 a 50 np.
porucza

Hermann Lemke
na jerjowej haſy.

Khofej

wot najtunisich hacj do naj-
drožsich držinow w wulkim
wubjerku porucza

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej haſy.

Czistý palenz

jenotliwie a w pičelach, kaž tež
wſhe dobre družinu kaž
jednore a dwójne likery
porucza jara tunjo

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej haſy.

Jerje

wulſe a tuczne,
ſchtuk po 3, 4, 5 a 6 np.,
porucza

C. F. Dietrich
na mjaſowym torhoscheju 8.

Nowe jerje

rijane wulſe,
3 ſchtuk po 10 np.,
mandel po 50 np.,
porucza

Adolf Rämsch.

Czorne

czistowolmjane drastne tkaniny, jenož w kajkoſczach,
kotrež ſzu ſo jako dobre wupoſkaſale, a kotrež, dokelž je
w runnym pucžu ſ fabriki kupuju, pschedawam
po móžnosći funjo:

czornu kaſhemer meter po 1 ml., 1 ml. 25 np., 1 ml. 50 np., 1 ml. 80 np., 2 ml.,
2 ml. 50 np., 3 ml.,
czornu ſmuhaty meter po 1 ml. 20 np., 1 ml. 50 np., 1 ml. 80 np., 2 ml., 2 ml. 50 np.,
czorne muſtrowane tkaniny meter po 1 ml. 50 np., 2 ml., 2 ml. 50 np., 3 ml., 3 ml. 50 np.

Richard Gautzsch

na bohatej haſy.

Drjewowa awfzija.

W kniežim Luhowskim hajniſkim reverje budže ſo ſczechowaze
drjewo

piat 6. februara t. I.

ſ wuměnjenjemi, do awfzije woſſejomnymi, na pschedawam poſte-
dawacj, a to

240 bręſowych a dubowych dolkich hromadow, ſ džela rjane ſerdze
wopschijazych, a

10 kłójnowych wuleſhowanych ſuchich hromadow.

Sapozat kano w 9 hodzinach pschi hajniſkej ſahrodze pschi
jeleſnizy a Kupjanskiej mjesy.

W Luhowskim hrodze, 28. januara 1891.

Hajniſke ſarjadniſtvo.

W. Schumann.

Drjewowa awfzija.

Na Hrodziszczańskim reverje ma ſo wtora 10. februara
t. I. dopoldnia wot 9 hodzin

20 bręſowych dolkich hromadow w ſkale,
27 kłójnowych ſelenych dolkich hromadow w kłójejkach pschi zybel-

niczji, bjes nimi wuzitkowe ſtruchi, jako ſchotmy a ſerdze, a
32 kłójnowych ſuchich dolkich hromadow w ſadnih kerfkach

ſa hotowe pjeniſy na pschedawam poſte-
dawacj.

Shromadžisna w drjewischem ſkale.

J. Wiedemann, hajnik.

Grocžane powjasy

ſ wſhem ſaměram we wſchech toſtoſezach ſa transmiſijony, ſa wjerczele
atb. porucza pschi potřebje

J. G. Müller,

dželařnja konopjaných a grocžaných powjasow
w Budyschinje na kamjentnej haſy 12.

Sa konfirmandow

porucžam ſwoje ſo derje noſhaze czorne Greizſte a
Geraske drastne tkaniny w wulkim wubjerku, kaž tež
w pižaných barbach hladke a muſtrowane po jara tunich
placziſnach.

H. Kayser

na žitnej haſy w domje knjesa S. Korle Nowaſa.

Čeſke wuhlo

ma na pschedan

Michal Pawlik
na dwórnischem ſuſu w Radworju.

Turkowske ſlowki

najlepſcheje družinu porucza

Moritz Mieſerwa

pschi mjaſowym torhoscheju.

Destilacija ſnatych dobrnych likerow
po ſtarich tunich placziſnach.

Nowe turkowske ſlowki

porucza **Hermann Lemke**
na jerjowej haſy.

Na ſwoje

ſednare a dwójne palenzy a
likery ſebzne czinimoj a je po-
ruciſamoj.

Ginzel a Ritscher
na wulſej bratrowskej haſy 6.

Mloko

w najwjetſich a najmjenſich džel-
bach po najwyschnej placziſnje
ſtajne ſupuje
parna mlokařnja Otty Eversa
w Małych Debzezech.

Koſaze, čeſlaze, ſajecze, koče,
takhorjaze, kunjaze, korniklowe
a wſhe druhe družinu ſoſow poſte-
dawacj po najwyschnej placziſnach ſupuje
Heinrich Lange
na žitnych vilach.

Strowe kruſhenjowe drjewo
niz mjenje 6 zolow toſte na čenkim
kónzu ſupuje po najwyschnej placziſnach ſupuje
w Hajniſach.

W wudawarni „Sſerbskich No-
win“ je ſa 50 np. doſtačz:

Spěwna radosć.

Zběrka
ſulſkih ſpěwov.
Druhi wudawk.

Jakubowy katechismus
wot wyžoleho krajneho konſistor-
ſta ſa pacjeriku a ſchulſku wuežbu
poruczeny, je ſerbski a němſki ſa
60 np. doſtačz pola pschelupza
Rämscha a w wudawarni „Sſerb.
Nowin“.

Czorne drastne tkaniny

hladke a mistrowane poruczam po najtunisichich placzisnach, stary lóhez hízo po 50 np.

August Grützner.

Khofej

paseny

w nowych a wubjernych kajkosczach
mieschany poruczataj punt po 1 ml.
40 np. hacz do 2 ml.

Schischa a Rieczka
na swonkownej lawskiej haszy.

W wudawatni Sserb. Now.
ju dostac: Sserbske kmotrsaje
listy.

Schulerjo, kotsz chzedza wot
jutrow tudomne schule wophtac,
dostanu dobru a tunju pensiju pola
expedienta A. Voigta na snuts-
kownej lawskiej haszy 6 po 1 schodze.

Równa szujszna holza so i 1.
haperleji pyta na herbskej haszy
czišlo 14 w khamach.

Dzelačerske kwojby

so wot nowego lata do trajnego a
so derje placzazeho dzela pytaju.
Denož dzelawi, strobsi a ródnii ludzo
njeh ko samolvja. Nětore psche-
cjelne a wobhszernie wobydlenja su
hischce wotedacz. Trebne bérni-
schzo so darmo dawa.

F. Reuter, papowa fabrita
w Nowej Wsy nad Sprewju.

Dwe dzelačerskej kwojbie pschi
kwobodnym bydlenju a roli i bér-
nam do trajnego dzela pyta
Lutobczanski knježi dwór.

Pohoncz so pyta!

Dokelz so mój nětežiški pohoncz
wożeni, i 1. mérzej t. l. njewozjenje-
nego, ródnego, strobskego muža, po
možnosći kluženeho wojska, sa
knježeho pohonča pytam. Wón
dyrbi tež rólnie dzelo wobstarac, a
i wschemu druhemu dzelu swólni-
wy bycz.

Heiber na knježim dworje w Brésh
polu Žiczenja.

Jako rólny pohoncz

dostanje strobsy, ródnny, woženjeny
muž, kiz so na wscho rólnie dzelo
wusteci, i 1. haperleji trajnu klužbu.
Msda a deputat po wuczinenju.

Knježi dwor w Samnom
polu Želtnego.

Martschke, inspektor.

Holczeza, kiz che pjeckarstwo na-
wutnucz, pyta August Dernoscheck,
pjeckarstwi mischtir na swonkownej law-
skiej haszy.

Barchentowe ložowe plachty

něschtu jara wubjernie w symje po 2 ml. 75 np. su sažo w rjanych
muſtrach doszkie pola

H. Kaysera na žitnej haszy
w domje knjeſa Korse Nowaka.

Bajerske tocžniki

drjemjanzy, mas na kožu, mas na kopyto, kolomas, drjemowy
ter porucza pschi potrebe

J. G. Müller,

dželatnja konopjanych a grozanych powjasow
w Budyschinje na kamjentnej haszy 12.

Emil Wehrle na jerjowej haszy 7.

porucza wulki wubjerk ežisto w ołmjaneho dwaj-
lóhezowskeho kashemera po sczehowazych wurjadne
tunich placzisnach:

stary lóhez po	60 np., meter po 1 ml.
= = =	70 = = = 1 = 20 np.,
= = =	80 = = = 1 = 40 =
= = = 1 ml.	— = = = 1 = 75 =
= = = 1 = 10 =	= = = 1 = 90 =
= = = 1 = 20 =	= = = 2 = 10 =
= = = 1 = 30 =	= = = 2 = 30 =
= = = 1 = 50 =	= = = 2 = 65 =
= = = 1 = 80 =	= = = 3 = 15 =
= = = 2 = — =	= = = 3 = 50 =

Czorne drastne tkaniny,

jenož derje so noszaze tkaniny, pschedawam, kaj je powschit-
kownje snate,

po najtunisichich placzisnach w Budyschinje,

lóhez po 60, 80 np., 1 ml. hacz 2 ml. 30 np., hladke a mistrowane.

Czorne židziane tkaniny, wobleczenie po 22 1/2 ml.,
piżane drastne tkaniny, teho runja sbytki s czežich
ežistowolmajnych tkaninow sa pol placzisny.

Schwalczam so sa podschiwk a wobżadzeńske tkaniny
ponizene placzisny woblicza.

Hermann Beermann

w Budyschinje na snutskownej lawskiej haszy.

Budyska Bjesada.

Lětuši bal budže so njedželu 8. februara w Budyskej třelerni wotbywać.

Předsydstwo.

Szym so w Bukezach jako lekar
sažydlil.

Dr. med. Schadewald,
praktiski lekar, hoječ a laſenik.

Krawskoho pomožnika hnydom
do dzela pyta Jan Kranz w Spyte-
zach pola Hobzija.

Wucžobnik

szyna sprawneju starscheju sa swoje
kolonialne a drogowe khamy pyta-
moj.

Bratraj Merschej

pschi žitnych wilach.

Wucžobnik so pyta.

Sa swoje kolonialworoje a
spirituosoje khamy i jutram wu-
cžobnika, herbskeje rěče mózneho,
pytam.

Hermann Lemke
na jerjowej haszy.

Wucžobnik so pyta.

Sa swoje kolonialne khamy i ju-
tram młodeho člowjeka s dobrej
schulskej szdželanosczu jako wucžob-
nika s pschihodnymi wuměnjenjemi
pytam.

Carl Pötschke.

Holczez, kiz by tysiherstwo na-
wuknul, može do wucžby stupic
pola Jana Mitascha w Bukezach.

Schewskoho wucžobnika pyta
Kramer na schulersej haszy čo. 4.

Holczez, kiz che pjeckarstwo na-
wuknucz, može do wucžby stupic
pola pjeckarskeho mischtra Augusta
Biesolda na bohatej haszy.

Wucžobnika i jutram pyta
Franz Dittrich, pjeckarstwi mischtre
na róžn zyheinskej haszy.

Krawski wucžobnik
móže jutry do wucžby stupic pola
Jana Kelsasa, krawskoho mischtra
na róžowej haszy 2 po 2 schodomaj
w Budyschinje.

Holczeza, kiz che krawstwo na-
wuknucz, pyta

Jan Gusschka, krawski mischtre
na Židowje.

Szym sprawneju starscheju, kiz
che mlynstwo nawuknucz, sa wu-
cžobnika pyta Elle, mlynk w Rakoj-
dach pola Barta.

Młody szlyny člowjek, kiz che
pjeckarstwo a mlynstwo nawuk-
nucz, može s pschihodnymi wumě-
njenjemi jutry do wucžby stupic
w mlynje w Budyschinku.

Kowarskoho wucžobnika i jutram
pyta Wilem Greulich, kowarski
mischtir w Budyschinje pschi garbar-
skich wrotach 9.

Oweju wucžobnikow pyta

Al. Richter,
kowarski mischtir a wosotwarz
w Budyschinje na kamjentnej haszy.

Žentwa.

Młody čežny člowjek, Lutherški
Sserb, kiz che borsy do Ameriki
wucžahnucz a so tam jako ratac
sažydlil, pyta 20—25 lětnu herbsku
přistojnu holzu, kiz by so s nim
woženi. Na samoženje wón nje-
hlaď. Dalšeje je šhonicz w wu-
dawatni „Sserb. Nowin“.

„Serbske Nowiny“ wudawaia so kózdu sobotu.
— Stwórlétla předpłata w wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čílo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Císe Smolerjec knihiččeřje w mačičnym domje w Budyšinje.

Císto 6.

Sobota 7. februara 1891.

Lětnik 50.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. Pot teho čžaža, so je wjerch Bismark wot khějorstwoweho kanzlerstwa wotstupi, je rucze sa hōbu wjele wýšokich a nahladnych pruskich fastojnikow statnu žlužbu njejabzny wopushčilo. Někto je sa něhdusim wodžerjom němskeje politiki, wjerchom Bismarkom, tež nětčjšchi wodžer němskeho wojerstwa, hrabja Waldersee, woteschol. Hrabja Waldersee je hōbotu khějorej pišmo pschedodał, w kotrymž proſy, so by jeho se žlužby pusčczil. Khějor je tule próſtu hnydom dopjelnil. Kunje taž wjerch Bismark tež hrabja Waldersee njedobromlne wotstupi. Hijo doſko wobstejaza njerunočz nahladow hjes nim a khějoram w wojerstkich praschenjach je pječza s pschedzini Walderseeoweho wotkhada. Poſledni nastork je so k temu psched krótkim pschi khějorowym narodnym dnju dał. Khějor wjednifej generalneho staba pschi pschijimanju ſbožopſchecza wulti rječas Hohenzollernskeho rjada wokoło ſchije powšnuwski jemu praji, so so wjeſeli, jemu ſkladnočz poſkiezicž móz, so móh ſwoje nje-pſchirunjomne dary jako wjedník wopokaſac, a so jeho teho dla ſa komandérwazeho generała 9. armeekorpſa pomjenuje. Schtož je ſnate, je hrabja Waldersee ſa wopokaſanu miločz so podžakowawſchi hnydom praji, so tajke pomjenſchenje ſwojeho ſtejnichcza pſchijecz nje-može a so teho dla proſy, so by ſo se žlužby pusčczil. Někotre dnj posdžischo je wón ſwoju próſtu piſomnje wopjetował. Hrabja Waldersee a khějor njeſtaj ſo po tajkim w pschedzeliſtwje dželiloj. Hjes nimaj je pječza hijo dleſchi čžaž napjatočz knježita. Njejednota je ſo pječza přeni króč w lěze 1889 pschi pruhowanju offižerow wulkeho generalneho staba polkaſala. Khějor měnjeſche, so ſu wudželene nadawki pschedzegke, haj ſo ſo ſyła roſrihac̄ njeſadža. Na ſnapſchedzenje, ſo džet ſtaſtaj dwaj offižerai jedyn nadawki roſrihac̄, khějor pschi ſwojim měnjenju ſawofta a nadrōbnočze wuložujo w horliwym ros-rečenju praji, ſo nadawki roſomny njeje. Hrabja Waldersee wobſlednu a mječeshe. Potom ſo powjedaſche, ſo je ſo po ſwojim žadanju ſe žlužby pusčczil. Vóry na to paſ ſhonichu, ſo je khorowaty a ſo chze ſo w połodniſkich krajach wuhojicž a ſo je tuteho ſaméra dla wotpuk na někotre njeđiele doſtał. Hrabja Waldersee tež jón bóry naſtupi. A druhé njeđocje hjes khějoram a Walderseeom je pječza pschi lonskich manevrah w Schlesynskiej ſ tym doschlo, ſo je Waldersee khějorowe wjednistwo kruče ſudzil, ſchtož je khějorej čzim njeļubſho bylo, dokež je ſo to w pschitomnočzí austriaſkeho khějora a ſalſkeho trala ſtał. Dalsha pschedzina, kotaž ſnabz je Walderseeowem wotſtupjenje poſpěchila, je jeho pschedzivočz pschedzivo khějorstwowemu kanzlerej Caprivie byla. General Caprivi jako nowotník w ſwojim khějorstwownym kanzlerſtwje dyrbjeſte pschedzera na wýšoke ſtejnichczo Hrabje Walderseea džiwac̄, ſnabz bole, hajcž je to khějorej lubo bylo. Někto paſ je ſnate, ſo chze khějor ſam wſho ſkyscze, widžecž a roſkaſowacž, a ſo chze wón niz jenož ſwój ſamſny khějorstwowy kanzler, ale tež ſwój ſamſny wodžer wulkeho generalneho staba byc̄. — S doborom ſ hrabju Walderseeom je ſo general ſ Leſchcziſki na wotpočink podał. Wón je ſo pschi poſledních ſchleswigſkich manevrah jako najwutſtojnici a najwobhladniwiſci wójskowy wjedník wuſnamjeniſi, jeho w wójsku ſa nadobnjeſmyſlennego a wýſkowobdarjeneho muža khwala, w nim pschedzidneho wodžera generalneho staba wibžachu — a tola dyrbji wón ſe žlužby. So je wón woteschol, dokež je wón danio wjerch Bismarka ſ hebi k wohedu pschedroky, njeje k wérje podobne, runje taž ſo wérne byc̄ njeſda, ſo wón žlužbu wopushčez, dokež jeho mandželska klima w Altonje ſnječz njemože. Wyžola ſtaroba tež

na jeho wotkhadze wina byc̄ njemože; pschedoz general ſ Leſchcziſki je hischce pſchi najlepſich lětach. Na jeho město je khějor hrabju Walderseea poſtaſil. Tutoń je ſo napschedo powjeſci, ſo ſe ſlužby ſtupi, do Altony podał, ſo by wjednistwo 9. armeekorpſa pschedewſał. W ſwojej wotſalnej rěči psched offižerami a fastojnikami generalneho ſtaba je wón praji: „Khějor je hinač nade mnú poruczil a mje na druhe město pschedzadžil. Wojakej ſo njeſalegi, ſo ſa ſamýklem praschedez.“ Wón rěč ſ trojakej ſlawu na khějora ſkózci.

Austria. Pschi roſpuſhčenju awstriſkeho khějorstwoweſti ſejma bě hischce njevěſte, ſaje ſamery běchu knježerſtvo k teje kroželi poňule. Tale njevěſtočz njeje doſko traſa. Khějor je finanznemu ministrej Dunajewſkemu ſ ministerſtwa ſtipicž dał a na jeho město dotalneho ſastojnika w justiznym ministerſtwje, dr. Steinbacha, poſmenoval. Taž je nětčo zhe jaſne, ſo chze ſo knježerſtvo ſ liberalnej němskej ſtronu ſjenoczicž, a ſo je ſwiaſt ſ konſervativnymi a Šklowjanami roſtořhneny. Na khóth Šklowjanow dyrbji ſo móz Němzow pschisporicž; ſ tymle ſnamjenjom ſo nowowólsky do khějorſtoweho ſejma ſapocžnu.

Italska. Pschi poſledních wólbach do deputertskeje komory bě ſtrona ministerſtwa, kotaž ſo po jeho pschedzby Crispia, Crispiove ministerſtvo poſmenowaſte, wulke wólbne dobyče ſejnička. Cízim bóle je někto pschedzavilo, ſo ſu Crispie a jeho ſobuminstrojo wotſtupicž dyrbjeli, dokež je komorina wjetſchina na pschedzivo ministerſtwu hloſowala. Crispie je wjele ſam na tym wina, ſo ſu ſa krótki čžaž mnosy jeho něhduski pschedziviarjo k pschedzivnikam pschedzeli. Do wólbow bě Crispie lubil, ſo dawku w cžęzu poſloži. Kunje na wópať je ſo ſtało. Crispie jenož na to myſleshe, lud ſ nowymi dawkami cžiſhczecž. Šapóžlanzy, ſotig běchu ſo ſ tym wuměnjeniom wuſwolicž dali, ſo budža na poniženje dawku dželacž, njemožachu teho dla Crispiovou politiku dale podpjerac̄. Pschi wurađenju noweho dawka na spiritus doſko podkłoczena njeſpočnočz wupražnu. Crispiovi dotalni pschedziviarjo na jeho finanžnu politiku ſwarjachu, kotaž Italsku wohudži a jeje finanžnym možam pschedzivernena njeje. Crispie ſo ſaprywſki wotmolwi, ſo w předawſkich čžažach finanžne wobſtejnočz lepshe byle njeſku a ſo je hajcž do lěta 1876 italske knježerſtvo teho dla wot Franzowskeje wotwizne bylo. Byly rjad rěčenjek tu ministra ſ njembrymi hſchikami pschedzivnichu, ſo předawſkich ſažlužbnych italskich wotčinow wot jeho hanicž njeſadža. Minister ſjawnego džela, kž je ſobuſtaw něhduskeho Minghettioweho ministerſtwa był, ſtanu a, hjes tym ſo jemu jeho pschedzeli ſlawu pschedzivachu, ſejmownju wopushčeji. Se wſchēch ſtron ſo wokanža ſběhnu a ſo holk wotwolſte. Crispie ſo ſamowjeshe, ſo nikoho njeje hanicž džyl, a ſo hebi jenož žada, ſo by jemu komora prajiła, hajcž chze ſ nim hajcž abo niz. Š prožu ſo poradži, porjad ſaſo poſtac̄, a potom ſo wo tym wotkloſowac̄, hajcž ma komora hischce doverjenje k knježerſtwu. Wunoſck wotkloſowanja bě ſa Crispia poražazy: 186 hloſow pschedzivo 123 hloſam jemu doverjenje ſarjeknu. Crispie ſo hnydom k tralej poda a jemu piſmo pschedzoda, w kotrymž žada, ſo by ſyłemu ministerſtwu wotſtupicž dał. Crispiov pad je w politiskim hšecze wulke hibanje ſbudzil. Bjes tym ſo Franzowsko a Ituszy ſ doſczežinjenjom na Crispiov pad polaſuſa, jón Němzy a Awſtriszy wobžaruja. Crispie bě pschedzel Němskeje a jemu ma ſo džakowacž, ſo je Italska k němsko-awſtrisckemu ſujafkej pschedzivnika. Wón je často w Němzach był a jemu ſu ſo tam čeſeče wopokaſale, ſaje ſebi pschedzel Němskeje ſažluži. Želi ſo pschedzivniſy dla Crispioveho

Za nawěſtki, kiž maja ſo w wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci ſo wot małego rynčka 10 np. a maja ſo ſtwórtk hać do 7 h. wječor wotedać.

wotstupjenja jufkaja, ho nadzjeo, so je nětko trojostwiaſk potſchaſenſi a ſo roſpanje, ſami ſebe jebaja. Schtózuli ho miſter ſčini, wón budže pſchezo ſapocžecz dyrbjecz, hdzej je Crispī pſchetaſl. Hdny chyka ſo Italska i Franzowſkej ſwiaſac̄, bu ſo ſama bila, pſchetož intereſy Franzowſkeje ſo wſchudze pſchecžiwo Italskej mērja. Duž ſamo italske radikalne nowiny, kotrež hewal ſe ſahorjenioſe ſa italsko-franzowſke ſjenocženſto ſaſtujuja, wo tym mjeſcža, ſo dyrbjala ſo Italska nětko wot trojostwiaſka wotrieſ.

Belgiska. W Brüſſelu, hłownym belgiskim mēſcze, ſu ſo nje- džel wojazh kniejerſtwu ſhromadnje ſhawnje ſpječowali. S pſci- činu k temu je bylo, ſo ſu ſo tsi klachy njebamno ſwołanych mifizow (ſwołanych ſe stracha pſched ſozialiſtiſki niemērami) domoj pufchcile, ſo pak ſu ho nježiwaſy teho wojazhy teje milizy, kotrej garniſona je Brüſſel, pod hhorhoju ſhōrželi. Duž bjes tymile wojakami wulka njeſpokoj- noſeſz naſta. Wojazhy chyku ſo nježel popoſdnu na Luxemburg- ſkim torhochęzu ſhromadzic̄ a pſchecžiwo kniejerſtwu demonſtrowac̄. Wojetſka wychnoſeſz pak bē wo tym ſ czakom powjeſc̄ doſtała, a hdyz ſo wulka czrijoda roſhorjenych wojakow na tamne torhochęzo poda, ſo hnydom žandarmojo poſkaſchu a pſchecžiwo nim ſakrocžichu. Schyryjo wojazhy buchu ſajecži, druhy czeknuchu. Pſchi pſchepytanju kaſarmow poſa wojakow wjele ſozialiſtiſkih ſpišow namakachu. ſda ſo po taſkim, ſo ſu ho wojazhy wot ſozialdemokratow k ſpječiwoſci naſchkarac̄ dali. A ſ tymile wojakami chyſche kniejerſtwu ſozial- demokratiski ſbęgk poraſyč! Je-li ſo by ſbęgk wudyril, moſhlo drje ſo kniejerſtwu mało na milizy ſpufchcile. S taſkim ſpječiwyム duchom ſu wojazhy Brüſſelskeje garniſona napjelnjeni, je ſ teho widzec̄, ſo ſu ſpýtali, ſwoje kaſarmy ſapalic̄ a ſo ſu offizerow hruhje hanili. Gajecži wojazhy ſu ſo ſarjelli, ſwojich ſobuwinikow pſcheradzic̄. W wojetſkim jaſtwje, do kotrehož bēchu ſpječiwyム wotwiedli, ſu tuczi ſwoje koža ſapalili. Voja ſo, ſo zyla Brüſſelska garniſona poſkluſhnoſeſz ſapowiedzi. Duž ſo miſterſtwo ſtajniſ ſhadjuje, ſo by wurađalo, ſ taſtimi naprawami moſhlo ho hrožaſej revoluziji na- pſchecžo ſtupic̄. Telegraſiſte powjeſc̄ wo wojetſkich niemēram kniejerſtwu wjazhy ſ Brüſſela ſlac̄ njeđawa.

— W Brüſſelskim hrodze Flandernſkeho hraſje, bratra belgiskeho krala, ſu wjazore woſhobu na czorne jētra ſhorite. Prinz Balduin, poſa kotrehož ſu jētra do czera nnts ſtupile, je na nje wumrjel. W hrodze ſu dale jena dwórska knjeni a nekoſi hrodomi ſtajniſ ſtumrjeli. Tuteje hroſcze dla je prinz Albert, jeniczki muſki ſtam belgiskeho kralowſkeho doma, na kotrehož može belgiska króna pſchenic̄, do poſlaniſkih krajow wotpuſzowaſ, prynjeſha Henrietta ſa nim po- jedze, tak hóry hac̄ budže jej možno, puežowac̄.

Schpaniſka. Wólby nowych ludowych ſaſtupejjerow ſu na do- byk kniejerſtwa wupamule. W Schpaniſkej ſo wólby tak wjedu, ſo kózdy kroč ſtajniſ ſtrona dobuſdze. S tym pak prajene njeje, ſo ſu wuſwoleni ludowi ſaſtupejjer ſtajniſ ſtajniſ ſtrona pſched ſi woli. Wjefchina w Schpaniſkim ſejmje je runje tak njewobſtajna, kaž w druhich ſejmach, a jeje ſpječiwoſe ſta je dyrbj ſo czasto kniejerſtwa pſchemenic̄.

Portugalska. W mēſeſe Oporto je wojetſki ſbęgk wudyril, kotrehož ſamer bē, kraleſtvo powrócieſz a na jeho mēſto republiku po- ſtajic̄. Kniejerſtwa ſo poradzi, ſbęgk hnydom w ſpočatku podtłocžic̄, dokež wjetſhi dzel wojska kniejerſtwa ſhōrne wosta. S wobodlerow je ſo jenož mała licžba woſhobow k ſbęgkarjam pſchisamka. Šbęgkarjo, ſotisz bēchu ſo w radnej hreži ſaracžili, dyrbjachu zofac̄, dokež jim munizija wuńdze. Nedyje 54, bjes nimi 11 zivilistojo, buchu ſajecži, hdyz ſo kniejerſtwa ſhōrni wojazhy na radnu hrežu nadbēhovachu. Kaž je ſo naſwedžilo, je ſbęgk ſ dobom w někotrych mēſtach wudyric̄ dyrbjal. Po poraſzeniu ſbęgkarjow w Oporze je pak ſpſchihahanzam hrobluſeſz ſpanuſa. Hdyz tež je někole porjad ſaſho poſtaſeny, je hiſheze pſched ſtracha doſez, — ſo hóry ſaſho k revoluzionatnym niemēram dónidze. W Portugalskej ſylna republikanska ſtrona woſteſi, kotrež ſobuſtawu bjes najwyschchimi offizerami a ſtajniſkami licži a ſ republikanskimi w Brasilej a w Schpaniſkej w wuſkim wobhlađe ſteji. ſe temu hiſheze pſchisamka, ſo pſchisamka monarhiſkeje ſtrony pſches- jene njeſhu, ſ taſtimi ſredkami dyrbj ſo republikanskemu hibantu na- pſchecžo ſtupic̄. Tuteho pſchisamka dla chze pječza miſterſtwo wot- ſtupic̄, ſ czimž by ſo woschitkowna njewoſtſcž hiſheze poſhōrſila. Kral ma myſle, ſbęgkarjom wobhnađic̄ a republikanskich ſ miloſcžu wotbrónieſ.

Starzaj.

(Poſtracžowanie a ſkōrženje)

Jeſim tam ſteji, ſo czicho modlo a pſched ſo hlađajo, wocži na to ſhwjate mēſtno ſložiſchi, hdzej ſu teho ſenjeſa do rowa kladli, a

hdzej nětko ſchęſčatſiſeſz gylwinſkih lampow jaſne ſhōrko roſ- a ſchęſčeržera. ſso nutrje modlo wón pſches hlowy ſudu hlađa, — Božo ſenje, taſkile dži! Runje pod lampami, najprēni pſchede wſchemi poboznymi, ſtary mužik ſteji w ſukni ſ hrubeho burſkeho ſukna, a ſhōrko pléch ma po zylej hlowy, runje kaž ſeliſeje Bodrow. „Taſle podobny na stareho ſeliſeja“, ſebi wón pomysłi. „Ale to možno njeje, ſo by wón był. Kaž dha možli tu priedy mje bycž? Kóž pſched naſtej je zyly tydženj priedy wotjela. Taſle ruce ſon tola w Odeſy bycž niemōjeſeſe. Ma naſtej ſobzi ſaweſeje był njeje. Ja ſym ſebi wſchitklih putnikow ſhōrku wobhlađaſ.”

Mjes tym ſo Jeſim tole pſchi ſebi roſpominajſe, ſo starz pređku modlic̄ pocža a ſo trójzy ſa ſobu hluboko poſkoni: najprēni do pređka pſchecžiwo Bohu, potom pſchecžiwo woſhadjue prawoſławnych do wobeju bołow. A hdyz ſo ſpodiſiwny starz ſ hlowu wobroči na prawy boł, běſche jeho Jeſim na mēſcze ſpōſnaſ. Boži dži, — ſtary Bodrow ſam! Černu ſudžerjanu brodu ſe ſhleboſcherymi koſziami na lizomai, wozi, nož, zyłe woſličo, — wſchitko Jeſim derje ſnajeſe. Bjes dwěla, — to běſche ſeliſeje Bodrow.

Kadoci ſtarzowe woſličo pſchekraſni, ſo je stareho bratra naſeſchoł, a dži ſe jemu běſche, kaž je ſeliſeje ſapocžaſ, ſo je tu priedy njeho był.

„Hlej wſchaf, hlej, ſtary bratſko“, wón mjeſcžo hórbatashe, „ty dže maſch naſrjeniſe mēſtac̄ko, ty ſy wěſeſe dobreho wjednika naſeſchoł, ſo je cže taſle ſchitowanje do pređka dowjedli. Pſched wrotami chy cže woſtakac̄, nanko, a chy hlađac̄, ſo ſwojeho bjes- popowza woſtobudu. ſ tobu, ſeliſejo, chy wot nětka hlađic̄, ty budžes ſi wěſeſe derje dale pomhaſ ſ hōwathym mēſtnam.“

Jeſim pſched ſhōrku ſhōrku ſhukowashe, ſo ſeliſeja ſ wocžow ſhubik niſhy. Boža mſcha ſo ſkōrči, lud ſo hibac̄ pocža, wſchitzy ſo czijſhczachu Božu martru koſhieč, czijſhczienza bu dale hōrſha, — Jeſima w ſtronu ſtorežichu. A ſaſho ſtrach na njeho pſchitndze, ſo ſu jemu pjenjeſ ſtanuli. Wón ſ ruku ſwoju mōſcheni pſchimnu a ſo pſches ſud czijſhczeshe, ſ zyly možu dželaſo, ſo by won pſchischoł.

A wón won pſchitndze a ſ holoſcžu a ſe ſadoſeſu ſwojeho ſeliſeja pſched templom hlađo pytaſhe. Wón czakaſhe a czakaſhe, ſebi wſchitklih ludzi wobhlađowashe, ale pſchecžela namakac̄ ni- možeshe. ſkōrčne bē ſo načzakat, duž ſo po hóſpodach prafceſz džeſe, hdzej je ſeliſeje Bodrow pſchenozowaſ. Wſchudzom wón pobu, niſdze ſtarza njewuſlēđi. Tón ſamón džen ſo tež jeho bjespopowz ſhubi. Prjeſz bē — a požceny rubl wróciſ ſjebeshe. Jeſim bē ſamlutki.

Naſajtra Jeſim ſaſho k rowej teho ſenje ſdžeshe, tón kroč ſ jenym tych ſtarzow ſ Tambowskeje krajiny, kotrejch běſche na ſobzi ſenjal. Wón chyſche ſo do pređka czijſhczec̄, ale ſaſho jeho w ſtronu ſtorkachu; duž ſo na ſtoł ſlechnu a ſo modlic̄ pocža. Potom ſo roſhlađowashe — a ſaſho tam pod lampami, runje pſched rowom naſtejeho wumóžnika, na najwycižiſkim mēſtne, stareho ſeliſeja widzi: ruzy roſpſchestrwſhi, runja mēſchinke pſched woſtarjom, kž požhnowanje dawa, tam wón ſteji, a rjane ſhōrko ſo woſoko jeho pléch hlyſhczi. „Czakaj“, ſo Jeſim ſmuži, „dženža cže ſaweſeje njepſchepaſu“. A ſaſho ſo hroble do pređka dobywashe. Dži kojo pſched ſo pohlada, — ſeliſeje tam wjazhy njeje. Wěſeſe je ſo hžo woſtaliſ.

Tež tſecži džen ſeſi na Božu mſchu džeshe, a ſaſho ſo do- hlađa: na najwycižiſkim mēſtne ſeliſeje pſched wocžomaj wſchitklih ſteji; ruzy je roſpſchestrwſhi ſo hlađa, jaſo by neſcht o nad ſobu widzaſ. A ſpodiſiwny ſhōrko pléch a hlowu ſtarza wo- bawa. „Czakaj“, ſeſima mózniſ ſapſchimnu, „dženža chy jeho do- czakac̄, buđu pſchi wrotach ſtrazowac̄. Dža ſo njewobenđzemoj.“ Jeſim won džeshe, czakaſhe, czakaſhe, doniž wſchitzy ſudžo nimo niſebeču, — ale ſeliſeje mjes nimi njeho.

Schęſč ſjedzel Jeſim w Jeruſalemje pſcheywashe a wſchitke ſhwjate mēſtne wophta: wón Bethlehem woſtala, Bethaniu, rěku Jordan, ſebi pſchi rowje teho ſenje to ſhwjate ſnamjo na nowu koſhlu dyrbj da, w kotrej chyſche ſo nehdž ſi wěčnemu wotpočinjeſ ſhlowac̄ dač, tež ſchleńczku wody ſ Jordana ſobu wſa, horſtu pjerſchaze ſe ſhwjateje ſenje, tež waſcik ſhwjecženych ſhécžkow, — wjele pjenjeſ ſa wſchelake ſhwjecžene wěžy widaſa a dyrbjeho ſe ſhlowac̄ na poſledku hlađac̄, ſo ſe ſhadrnym ſbytkom ſhoojich pjenjeſ ſaſho domoj pſchitndze. Wón do Zaffy ſhwatashe, ſo na ſobzi hdzej, ſbožownje do Odeſy dojedze a ſo pěſchi na pucž do ſubeje domjazeje wjeſti naſtaji.

* * *

Saſho Jeſim ſamlutki pſches daloki kraj puežowashe. Cžim bliže domowinje pſchitndze, cžim bōle ſtara ſtarofe ſa njeho hlađeshe,

lak tež to je šo jim doma bjes njeho činičko. Wob lěto, wón pschi řebi rospominaše, dže wjele wody do dola naběži. Žiwenje trjebasch — řebi dom natwaricž, jón sapuſežicž — je bôršy hotowe. Šak tež to je syn, mjes tym so wón dema njebě, hospodarstwo wobstaral, řak tež to je šo nálečzo nastajilo, řak tež to je řek ſymu pschětrał, hacž tež to je nowe domſke kruze tvarjenje... Žefim tež ſažo do teho kraja pschiindže, hdžez běſchtaj ſo loni i Želižejom roſeſčkoj. Wobydlerjow wón wjazy njepóſna. Hdžez běſtne loni horjo a hubjenſtwo bylo, tam mějachu lětža wſcheho doſcz. Nola běſte bohath plód dawała. Wobydlerſtwo bě ſo ſažo ſhrabalo, a minjene horjo bě ſo ſabylo. Junu wječor ſo Žefim tamnej wjedy bližesche, hdžez běſtne loni Želižej ſa nim woſtal. Lědmo běſtne wón do wžy, ſpěchna holcžka w bětej koſchli ſe ſady khežki won pschiběža: „Wujo! wujko! Bój tola do naſcheje thěžti!” Žefim chyzsche rucze dale, ale holcžka jeho njepuſchči, ſo kruze ſa jeho ſuknju pschimnu a jeho ſmějo do thěžti cíehnjeſche.

Duż żónka s hóležkom psched wrota stupi a tež kíwac̄ pocža: „Pój tola khwilku k nam nuts, nanko, powjecžerzej s nami, wostan tu na nóż.“ Jefim na jeje pschezelné pschepróshowanje nuts pschinđze. „Prawje tak“, szabi wón pomysli, „chzu ho tola woprászec̄, hac̄ schto wo Jeližeju wjedža; je-li so ho njemylu, džē to tale khęčka běſche, do kotrejž wón sastupi, dokelž čzysche ho jemu pic̄“. Jefim dō jstwy pschinđze, žónka jemu mech wotpoložic̄ pomhasche, jemu mločink staji, so móžesche ho wumyc̄, jemu čestne městno sa blidom pschipokasa. Potom mloko, pječzene kulti a jahly pschinješe a wschtiko na bliđo festaja. Jefim Tarafic̄ ju jara khwalesche, so wutrobnje džakujo, so je s putniskami tajka pschezelná.

Zónska pał i hłowu wiesche. „Wę hinal njejměmý”, wona
praji, „hač putnikow pschezjne witac”. Wot jeneho putnika hmy
prawe živjenje hakle spósnali. Wę běchmy bohasabyčzimi hrěchnizy;
duż naš Bóh tak czežto khostasche, so jenicžy wo hmjerę proschachmy.
W lęczu běchmy tak hubjeni, so wschitzu ležachmy, — ani křjodki
Božeho kłebla njeměachmy. Wočakowachmy hmjerę, — duż nam
Bóh pomoznika w nusy póżla, duschnego starza, — won běsche runje
taſti, taž ty. Psichopodnju won do naſcheje thęzki ſaſtupi, proſčo,
so bychmi ſo jemu wody napicž dali, lědma wona naſchu nusu spóſna,
běsche jemu naſ tak žel, ſo dale njemóſesche — a duż pola naſ
wosta. Won je naſ naſyցiſt a nam naſchu lacźnoſć ſtajſt, won je
nam dopomhał, ſo ſo jaſo ſhrabachmy, je nam kuku a roļu wukupiſt,
je tež konja a wós kūpiſt a nam woboje wostajſt.”

Něčto stará žona dō jistwy stupi a hnydom žobu rěčeše: "Sa-
wérno, my ſami prawje njewěmy, haž běſche wón čłowjek abo
jandžel Boži. Wschitkikh mějeſche wón lubo, wschitka nuſa bližſcheho
jeho tak bolesche, a potom přječka džesche, ani ſłowa njeprajivšci;
my ani njewěmy, ſa koho mamy ſo t' Bohu modlicz. Ja hiſhčeze
widžu, kaž by dženſa bylo: ja jowle ležu, wo ſmiercz proſčo, a duž
widžu, ſo starý mužłik, zyle wschedny čłowjek, jenož plech na hłowie
mějeſche, — nuts dže a proſčy, ſo bychmy ſo jemu wody napięz dali.
Ja hręſhniza njeduschna hiſhčeze ſo hórschu: ſhoto tu proſcherjo nuts
kaža? A wón, tón inuž Boži, je džiwý na naž czinił. Naschu
nuſu ſpóſnawſchi hnydom ſhwój meč ſ ramjenja wſa, jón jowle ſtaji
a jón roſtwaſa . . ."

Maka holčka do teho papotacž počza: "Ně", wona porjedža, „tač bylo njeje, wówka; najprjedy je měch jowle do hrjedž istwy položil a potom je jón na łamu stajil“. A takle hishcze thwiliu na pschemo powjedachu, na wschtke žłowa a skutki nadobněho spomožnika spominajo: hdže je ſedzal hrjedža mjes nimi, hdže je ſpał, ſhto je czinił, ſhto je ſ tym a druhim ręczę.

Na nôz tej bur hospodar s konikom, kotrehož bêsche jim Felicjêj wostajík, domoj pschijszde a tej wo tym mužu Božim powiedacž pocza, tis je jim telko luboscze wopokasal. „Njebudzescze-li won t nam pschijszko, budzeczny wschiitz w swojich hrechach wumreli . . . W najhôršim sadwêlowaniu lezo mrêjachmy, pscheszivo Bohu a czlowiekam morkotajo. Won je nam s lubosczą pomhał, psches njeho kmy Boże pucze spôsnali a sażo t dobrym czlowiekam dowéru dobyli. Sa to jeho Chrystus zohnui a daj jeho duszki njebjeske królestwo. Przedb bêchmy źwi, kaž hlypy skót, won je naš czlowiekow sczinił.“

Do mysklow ponurjeny Zefim leżesche a wužnucz njemóžesche: starz Felicjej jemu s mysklow njechashcę, — ſak je jeho w Jeruzalemie wipiąt trójn sa kóhui fördy fróci na naimokobriscim mécze.

"To je po takém bylo", řeší wón praji, "v cíjimž je předby
mje byl. Hac̄ je mój wopor Bohu spodobný byl abo niz, řebo jara
prascha, jeho wopor pak je Boh řawěčež pschhal."

Nasajtra rano ſo wón ſ tými dobrými ludžimi roſzohnowa. Woni jeho ſ zyrobu na pucz ſastarachu a na ſwoje dželo džechu. Jefim ſo ſaſo na pucz naſtaji.

* * *
Połne lęto bieżęce Zefim w zubje pschebywał. A na leczu bieżęce domiążej krajinie fało blisko.

Zunu wsecjor domoj pschiubze. Ssyn doma njebesche: won
w korcimje kbedesche. Zyle pjany ho sklonzjne pschicampa; Jefim
ho jeho borsy wuwopratichowacъ pocza. Se wschego won klytschesche,
so je njerodny picz, mjes tym so nan doma byl njebesche, hospodat-
stwo dele pschiniesi. Pjeniesy besche klesp pscheczinis, wschitko dzelo
sanjerodzil. Duz Jefim Tarasicъ kwojemu njeproradzenemu synej do
kwedomija rečez pocza. Tuton brosnie a hrubie wotmolwiesche.

"Ty budgesche so radscho doma wo swoje dzelo staracz dyrbjal, w mesto teho so prosny wokolo lachyfch", jeho hréshny čłowiek hanjesche; „ale ty mi a tebi niczo do dalokého sweta dzesch, hiszceze wschtke pjenjesh slobu sebjerjescz a netko szabi je wote mnieka lachacz pschinndzescz".

Starz ſo roſhněwa a ſyňa kleſnu

Nastajtra rano Jefim duzy k scholcze, hdziesc chyzych swoje
puzowanste wopiskmo wotedacz, nimo Feliszejewoego dwora pschinidze.
Feliszejowa stara zona psched khiez ustejo dzetasche a ho pscheczelnie
na njeho kmijo jeho luboscigim postroni: "Dobre ranje, kmotsje, by
strony dolhe putnistwo dokonjal?"
Jefim Tarczak krt.

Jesim Tarajicžasta.
Mala Šekunja

"Bohu dzakowane", wón wotmolwi, "cętly a sıtowym hým
Boha wschitka dokonjał, ale twój nank je ſo mi duży po pucżu
hubił, a taž hýschu, je dawno faſo domoj?"

To bęsche starej witana składnoſć, — wona ſzmierz rada po-
wiedzieſcie.

"Haj wſchak, haj, domoj je", wona praji, "hijo dawno tu ſaſho je, naſch luby naſk. Mi ſo ſda, wokoło Marie do njebjeſ wſacza je dōſchol. To běſche c̄gi wjefele a radoſcz pola naſ, ſo je nam jeho Boh tón ſenjes ſaſho pſchinjedl. Tak jara ſrudnje tež bjes njeho běſche. Jego rukow dželo wſchak ſchtó wé ſchtó wjazy njeje, — dobre ſéta ſu ſo minule. Alle jego hkoječka je c̄gi ſkota, a won je naſche jenicke wjefele. Naſch hólz běſche wſchón njemdry ſ wjefekozcu. Bjes nana, won praji, mi je kaž bjes njebjeſkeho ſwětka. W žanym kucze nam prawje njeje bjes njeho, my ſo mjeſelczo rudžimy a dny a hodžimy liežimy, hdy ſo naſch luby naſk domoj wrózgi."

„Praj wschał, maczka, je dha nětke doma?

"Haj, luby pscheczelo, w pežolnizy je, rój se schtoma bjerje. Spodzivnje dobre lěto lětza mamy, won měni, a pežolki so pilnje roja. Taſku nowu móz je Boh luby řenjes pežolkam dał, so naſchý nanč taſkeho lěta njeponni. Saſkugili wſchak to njeſkmy, my hréſchnizy, so naſ Boh takle žohnuje. Boh tola khwillku nuts, lubſchi pscheczelo, — móz nanč bubže prawje hladac!"

Jefim psches khežu a s pošleniu won dónđe, potom psches dwórkí do Jeliszejoweję pcžolniży. A wón wiđzi, — tam Jeliszej bjes thapy, bjes rutajzow, w hwojej starej hukni, pod bréšu steji, — ružy rospścietrěnski do wykółosze hłada, — a dźiwnie świetło pléch a jeho hłowu wobdawa, runje kaž tehdy w Jerusalemje pschi rowje teho řenjesa. Nad nim, też na Jerusalem dopominajo, bo psches nězne lícze bréšy se sto płomięschkami Boże hłončko syboli, a wokolo jeho hłowy bo skotokschidelskate pcžolki do wěnza wija, synčo tam a hem létaju a jeho njeřakaju. — Gastroženj Jefim Tarafiež stejo wosta.

"Duz' zeliziejowa żona hwojego mandżelskiego wótsje sawoła.
"Hlej tola, kmótr tu sażo je!"

"Zelísej ſo woſladnu, a žiwa radoſć ſo jemu ſ wocżow ſwěcęſcie; khetſje won staremu ps̄hcęzelej napſhcęzo dęſtę, ſebi ſ ruku pc̄dotti ſ brody cęzajio.

"Dobre ranje, kmotsje, dobre ranje, lubshi bratsko! ... Gsy
wchitko derje dokonjal?"

"Niestojs wskak stoj dokonalej, też swiątującej wody z Jordana tym cześć bohu pschiniekt. Pschinidz borsy t nam pohladacz, pschinidz hebi

„Nó, Bohu budz džat a khvalba, Khrystus wumóz wschiite dusie!”

Sefim hlowu skhili.

"S nohomaj hym dokonjał, ale hacż hym też prawie s buszku pschi tym był, abo skerje jedyn bruki . . ."

„Dobry skutk, kmotsje, Bohu sbodobny skutk!

"Duzh domoj bym też w tamnej thęzzy pobyl, hdżeż ty sa mnugowaśta, doksłz chyjsche so cęi picz."

Jeliszej ho strógi a khétsje wo něčim druhim ręczecz pocza.
„Bohu spodobny skulk, kmotsje . . . Ale psche czo tu stejimoj, —
nijedasch do nascheje khétski sastupicz a mojeho mjeđu woptacz? . . .“
Takle Jeliszej tu loskoczíwu węz podlózci a ręcz na hospodař-
stwo složi.

Jestim jenož mješčo sdychowasche a pschedzeliſeſt ničo wjazy njeſpomni wo ludzoch w tamnej khezzy a tež wo tym, ſo je jeho w Jeruzalemje widział. Ale jaſnje psched jeho duchom ſtejſche, ſo je Boh tón ſenjies kózdemu čłowjekę napoložił, bratram tudy na ſemi jaſmožnu dawacę — ſ prawej luboſęgu a dobrymi ſlukami.

Ze Serbow.

S Wjelcžina. Tudomny mlynski mischtz A., pilny, sprawny a bohobojsny 57 lét starý muž, je tele dny w swojim mlynje do njesboža pschischol. Wón ho s prawej ruky w gracie sapopadze, pschi cžimž ho ruka tak straschnje smieče, so dyrbjachu ju lékarjo wotréfacz.

— W korcymje na naszej Wjelczanskiej horje, kotaż ho s wjetsha Mnichowska hora mjenuje, ho w bliższim czasu wschelake porjenški. Wulka korcymatska stwa, w kotrejż ho hoscjom tak prawje njejubi, dokelž żaneho wjetcha nima, drjewiany wjetich dostanje, a mesto wokoło węże ho sahrodnizły wudebi. Wjèle tykaz jich je, kotsią w lecze a żamo też w symje na horu khodża, so bychu ho w Bożej krańcej stwórbje wolschewili a ho s wuhladom na rjanu Łużu swiętelisi.

S pola. Sserbio, hladajcze ho Ameriki! Psihichadzeja powiescze, so mnosy, tuz chzchu tam samostatnoscz a samozenie nabycz, nicioz hacz schlobinstwo namakali njejszu. Tak je w kraju Massachusettu jedyn weszty nutnizat Parson jeneho Polaka w swoim wosu do mesta pschijwiesl, so by jeho tam pschedal. Polak, tuz w wulkej symje załostnje symu mrjesche, bescze s wulkim rjeczaom sputany. To wohladawski, ho lud rosnjembru, ho do Parsona da a jeho do jaistwa wotwiedze. Tola won je tam jenoz dzien pozedecz triebal a be potom sazo swobodny. Najhórje ho pschicahowarjam s Europy w polodnischej Americy sendze. Psched někotrymi lětami je wjele ludzi se Sakskeje, woskobeje s wokolnoscze Chemnitzu, po radze wěsteho dr. Förstera, do Paraguaya wuczahnulo a tam koloniju Nowu Germaniju założilo. Dziesiąco s tutych wuczaharjow zu do swojeje domisny někto pišali, so je wjetshi dzel s wuczaharjow wumrzel, druzh pak zu w hubjenistwie a kudobuje a warnuja kogdaho, tuz može ho w domisnie někak seziwicz, swoje sboze w Americy sptyacz. Na hrónczko „Wostań w kraju, to czi praju, swojim kraju narodnym!“ chzyl ho kogdy dopomnicz, tuz ma myſle s wózneho kraja do njeſnateje zusby wuczahnuez.

¶ Njež wac židła. Wobydlerjam tudomnych stron je so s natawarienjom Budysko-Rakečanskeje železnizy wulka dobrota wopokašala. Hdyž tež na nowej železnizy hiszce w scho tak naprawjene njeje, kaž je to na drugich sałtich železnizach, nježmiedža ludžo hnydom szczerpnoſcž ſhubicž a so na kóždu malickoſcž wóſſie huncioricž. Schto je na tym, hdyž je wondano w Rakezach pječza poſledni wós woſoboweſo czaha ſtejo wostał? Wschak fu ludžo, w nim ſebdazy, hiszce w prawym czaku do Budyschina pſchjeli. A ſ zyla dże ta wež werna byla njeje. Rakečenjo a železnizni ſastojnizy ſ najmjeniſcha přeja, so je so tajke něchtó zoſalo, hacž runje to Nježwacžiſzy ſe ſaſkaliſcžu wobkruczeja. A hdyž ras woſobowe wosy wutepjene njeſbu, toſa puczowarjo hnydom njeſmjerſmu. Czeho dla so hnydom woſczejowacž? Wschak czah ſ Rakez do Budyschina jenož poſdru hodzinj jędże a tak dolho móže kóždy toſa troſčku symu mrečę. Ma to paſ ſawěſcze nichčo ſwaricž njebuže móž, so bychu ſo czahi ſomdzile a na ſastaniszczech ſo pſchedolko dlike. ¶ Tym ma ſo runje na wopal. Czahi pſchezo rucze ſ dyplom w poſtajenym čazku jěſdža. Tele dny mjeſche ſo hamo czah, tiz rano ſ Rakez wotjedże, tak do ſpěcha, ſo ſ kħawlkom poſabu, w kħażjuwe ſastacž. Jenemu īnjeſel ſ Nježwacžiſla, tiz qħysje w kħażjuwe czah woſuſtečjež, wſchak taſta ſpěčnoſcž jara luba njebe. Podarmo wón a ſobu-puczowarjo ſ wosom won liwachu a wołachu, ſo by czah ſastal. Wſcho podarmo! Kondukterojo ničo nježwyschachu a njewidzachu. ¶ Tak mjenowanym powjaſom nufi pat ſo czahowemu wiedniſej ſnamjo dacž njemójeſche, dokelž powjaſ namakač njemóžachu, a woſobowe czahi Budysko-Rakečanskeje železnizy po ſdacu ſ zyla tajlich powjaſow nimaja. Ma ſbože czah tež nimo Radworskeho ſastaniszcza njeſjedże, ale jaſta. Duž módeſche mjenowany īnjeſ tam ſ wosa ſtupicž. Dokelž pat nochqħyshe wjèle hodzin dolho na czah czakacž, tiz by jeho ſ Radwora do kħażjuwe wróčo dowjess, dyrbjeſche ſo pěſci do kħażjuwe nastajicž. Kaž je ſo hiżo prajilo, hdyž ſo tajke abo něchtó podobne na naſhej nowej železnizy ſwora, dyrbimy ſo ſ tym troſčtwacž, ſo ſo wſcho po něčim na njej runje tak derje naprawi, kaž na drugich železnizach — ale wutrajna ſzczerpnoſcž nam wuńč nježm. Wſchako

mam̄ tež wuhłydy, so ſo skłoncznje jenu naſcha żeleſniſa psches Kulow a Wojerezy do Hrōdka wutwari a ſo budżet wona potom wulka ſhwētowa želeſniſa, kotrež Win a Berlin po najkrótežim puczu ſjenoczi. Psakť tydzenja je ſo w Hrōdku ſaſho ſhromadžiſna wotbywasla, na koſtrejž je ſo komitej wuſwolik, tigz ma ſo ſa to prózowacž, ſo by krajina bjes Rakezami a Hrōdkom želeſniſu doſtała. A komitejnej knieža ſ Kroczebuskeho, Hrōdkowskeho a Wojerowskeho wotkrieſka pschiſluſcheja. S Bułez. W tudomnym Izraelez hofczenzu ſatčeniu nježelit „krajnowótzne towarzſtwo” tudomneje wokolnoſcie ſjawnu ludowu ſhromadžiſnu wotbywashe, kotrež bě wot něhdze 400 woſzbow wopytana. W njej knies ſchulſki direktor Faurig ſ Wóſborku pschednoſchť wo ſozialdemokratijí džerzeſche. Psichichobnu ſjawnu ludowu ſhromadžiſnu budżet krajnowótzne towarzſtwo, několce hižo 300 ſobuſtawow liczaze, 1. měrza w Wóſborku a potom 15. měrza jenu w Barcze wotbywasz. A Wóſborczaňskiej ſhromadžiſnje je knies farač Kubiza Bukečzanſki dobroczęſwie pschednoſchť pschilubit. Kaž ſo ſda, budžet ſo na wſchęch ſhromadžiſnach, kotrež budżet krajnowótzne towarzſtwa wotbywasz, pschednoſchť jenož w němſkej ręczi džerzeč. Sa powučzenie luba by pak drje tola wuſpěchnische bylo, hyd bych u w herbskich wſach pschednoſchť wo strachu, kotrež ludej wot ſozialdemokratow hroſy, herbske byle. To dyrbjaló ſo tola wot pschedźydstwa krajnowótzneho towarzſtwa wopomniež.

Sitka. Do čegeleho njesboža je mandjelska tudomneho krawza Lorenza pschischla. Witoru tydženja kruwu do Rakez wodžo, ſo po pjelſkim puczu wobžuže a tač njesbožowonje k ſemi padže, ſo ſebi nohu dwózny ſlama. Hacž runje ſu hnydom lekarſku pomoz pytali, je sahorjenje do nohi stupilo, tač ſo ſu ju wbohej žonje teſe dny motřesacž dyrbjeli.

S Wotrowa. Na Wotrowskich leżomnoścach fu 31. januara mužke cęsto namakali, kotrež je po sbaczu hižo 4 njedzele tam ležalo. Staroba knadž je 50 let; po draseži sda fu, so fu semrjeteho krótko psched tym ſ jeneho wustawa puščezili.

Shole. Szlonczne róże s̄o blisko p̄zgólnizow żadzecz nje-
zm̄dža, dokołz mēd hewoł hrofniu barbu dostawa. Snath p̄zgolač
bēsche psched někotrymi lětami blisko hwojeje p̄zgólnizy do sahrody
někotre szlonczne róże teje družiny żadzil, kotaž ma jenoz jenu róžu.
Mēd bēsche jara na czorne. So by s̄o pschedzwačil, hac̄z su wo-
prawdze szlonczne róże wina, jich pschichodne lěta hischeče wjazh na-
żadža. Nětko bēsche mēd tak czorny, so jón nikomu na pschedan
posfieżecz njemóžachu. Duż p̄zgolač szloncznych róžow wjazh nje-
plahowaſhe. Voní mējescze drubi p̄zgolač wulke ruske szlonczne róże
w szuſhodstwie p̄zgólnizy. Tež jeho mēd bēsche tak czorny, so na
pschedan njebe.

Se Shorjelza. W někotrych wžach wokolo Shorjelza je hjes howjasym skotom polkhroma (Kleurenseuche) wudyrka. Duž žu skotne wiki w tubomnych stronach na dlešchi čgaž sběhnjene.

Přílopk.

* S Wulkeho Hajna ſo piſche, ſo ſu tam ſanđženu pónđželit
prěnje ſčkórzý widželi, a ſo je jich dwanacže bylo.

* W Chemnitzu hiżo někotre mēžażi swerjenz pschebywa. Mjes
druhimi swerjatami ho tam iſchēdnie piecz ſkludżenych młodych lawow
pokasowaſche, ſ fotrzymiż młoda holza w kletzby swoje kumscht
činjiesche. Hdyż bęſche wona ſańdżenu njedżelu wjeczor do kletti
ſtupiła, woſladowar, tij halle krótki čaſ w swerjenzu kluzeſche, ho
pscheladawſchi młodego lawa do kletti puſčę, fotryž hiszče wu-
wuczeny a doſcz ſkludżeny njebęſche. Holzu woſladowſchi law na
męſcze na nju ſlečza, ho na ſadnej noſy ſtupi, ju ſ prénimaj noho-
maj pschimnu a ju ſtraſchne ſtuſa a roſdrapa. Woſladowario
prucze ſe želeſnymi żerdzemi pschibęſchu, a ſa khwili ho jim radji,
njemdre ſwerisko wot holzy wotehnac, fotraž bę ho myſzle ſhubiwiſchi
k ſemi ſwieska. Potom ju ſ kletti wuſegeſchu a do hojerne
do wjeseſchu, hdżez cęzzyx khora leži. Njesbozowna ma mnohe ranę; jara
ſtraſchnej ſtej dwę, fotrejż je ji law do praweho bjeđra a do tolſteho
mjaſha prawej nohi wuſužał. Po poručenju poliſije ho ſkludżene
lawy bacż na daliſcie wiąz pokaſowac nieskińczę.

* Bur w Glieniku pola Boffena, kij je pežołat, mjeješče v swojej pežolniži nasmu kołcz, kotryž bě sto puntow czežki. Duž zo bur njemało džiwasche, hdyž sanženy tydzení do pežolnižy pschinidže czežki kołcz nimale proſbny namaka. S mopredka hebi wilnožiež njemóžesche, hdze je med wostał, a schto je ho s pežolkami stalo, otrychž bě ho wjèle shubilo. Skonečnje šo dohlada, so ma kołcz na oku džeru. Kak pat je džera nastala a kajki rubježnik je s njej do kołcza nuts kajsk, wón njewiedziesche. Duž na paducha katasche. Junu rano dypak pschilecža, šo khwisku woħladowasche, hac̄ jeho

nichto njevihži, s džeru do koloža nuts slega a ho bory na to s čwakom mjeđu a někotrymi sprostnjenymi pečolkami na schtom wróci, hdzež med a pečolki sjé. Duž je ſebi dypak je ſwojim ſylnym pſkem džeru do koloža wudhypal byl a med a pečolki kholzo kranul. Naiſkerje ſu tež druhe ptaczki do koloža kholzile; pſchetož 86 puntow mjeđu bē ſo ſ njeho ſhubilo, a jeno 14 puntow běſche w nim wofatako.

* Kelko ho karnikazevo mjaša je, ſo ſ teho spósnawa, ſo je jedyn jenicži pſchekupz w Barlinje loni wjazh hacž 10,000 ſarešaných karniklow pſchedal. A tola ſa wſchitlich kipzow njedobahachu.

* Minjenu patoržizu ſwojba rjemjeblnika w Stackwizu w Schlesyňskoj ſedjo wječerjeſe. Rjemjeblnikow ſyn ſo hóřichic̄ pocža, ſo je malo tykanza dostał, ſo teho dla ſ nanom ſwadži a ſo ſlonečnje tak roshněwa, ſo tykanzow talek a lampu wo ſemju vrježnu. Wot teje hodžinu žaneje zyrobu wjazh njerodžeshe. Won wjele ſpasche a wjehdne jenoz někotre ſchlenzy wody wupi. 28. wulkeho róžka ſo ſtarſeſe, katraž drje běſchtaj hacž dotal ſa to měloj, ſo ſyn ſkradžu zyrobu wujima, bojež pecjeſchtaj a po lekarja pôblaſchtaj. ſo je wumyſleny cžlowjek druhdy ſkradžu někaſku zyrobu wujil, je mōžno, ale ſo dopokasac̄ njehodži. Lekarjemu kruče do ſwědomja rějeſche, jemu tež poſkaſa, ſo ma chloroform a ſwoje instrumenty ſobu a ſo mōže jemu ſ mozu zyrobu do žoldka pjeſnicž. Duž ſo wumyſleny cžlowjek narečecž da, dwaj nopeſčkaj mloka ſ jejom wupi a wot teho čaſha ſaſo ſa blidom ſobu jé. 34 dnjow je ſo po taſkim jeno ſ wodu žiwi, abo tola rěko w tymle čaſhu mijelcžo neſhto pojedl.

* Někomužkuli ſnadž ſnate njeje, ſo je přeni hóřorſtowoy ſaſtojniki, kanzler ſ Capri, ſe ſlowjanſteho rodu. ſo ſwojba (Capriva de Caprara) je w Dalmatiskoj ſaſydena byla, a Capriva rěka po herbi kopriwa. Teho dla ma tež tale ſwojba ſtrjelečko ſkopchiwov w ſwojim woponie.

* Pſchirodny ſyn ratarja w Bahrendorfe ſo hížo dolhi čaſh čaſto ſ pſchirodnym nanom a pſchirodnym bratromaj wadžeshe, jim wumjetujo, ſo ſu hroſni pſchecživo njemu. Wondano wječor ſebi do hróže, hdzež lehaſche, ſekerz ſobu wa a ſebi jón k ſožu ſtaſi. Hdžz naſajtra rano jeho nan do hróže pſchindze, won mijelcžo ſtanu a jeho ſe ſekerzom porash. Man pod konje padže, kotrež jeho žalostnje roſteptachu. Kopot wuſlýchanski pſchirodnaj bratraj do hróže pſchibezeschtaj. Němdry cžlowjek ſe ſekerzom na njeju džeshe a jeneho tak čegežy raní, ſo je na ſmjeréz. Ma to ſo mordat ſo njeſapjerajo ſwjaſac̄ a do Briesena do jaſtwa dowjeſcž daſhe.

* W korečmje w Debschwizu pola Gery ſo wondano tamniſchi knota w pſchitomnoſeſi drugich hóſczi ſ korečmarjom ſwadži, revolver wuczeſe a do korečmarja třeli. Kulka korečmarjej na jenym boku mjeſvoča nuts a na drugim boku ſaſo won ſlecža. Knutarja hýdom ſajachu. Korečmat je ſmjeritne ranjeny.

* Westfalski džekac̄er, katraž hížo lěta delho na wutrobu cžer-pjeſche, wondano domoj pſchindze a ſwojej žonje porucži, ſo by jemu nowu koſchlu, najlepſe kholowy a mločink ſ wodu podala, ſo mohle ſo wumyč. Hdžz ſo žona prascheshe, ſhoto dha to rěka, muž wot molvi, ſo dybri wumrečz, duž cheze ſo předy wumyč a ſwobeleſac̄, ſo to potom ſ cželom trjeba bylo njeby. Ma to ſo ſměrom wumy, ſo koſchlu pſchewoblecze, ſo kholowy pſchewobu, ſo do koža lehnu a — bē ſa někotre hodžinu morwy. Boža rucička běſche jeho ſajaka.

* W Speierje ſo ſandžene dny 71 lětny wudowz ſ 71 lětnej wudowu ſwerovac̄ da. Wobaj běſchtaj dotal w tamniſchej měſečanſkej ſaſtaraci. Hížo ſa mlobe lěta běſchtaj ſo ſnaloj a lubowaloi, ale halke pſched kročim běſchtaj ſo namakaloj.

* Pola Sulzburga w Badenskej ſu ſlěbrou ſrudu wuſlědžili, katraž telko cžiſteho ſlěbra dawa, ſo ſo proza plæci, ſlěbro kopac̄.

* Draschler Sadlo w Kutnej Horje w Čechach ſ klonz ſandženeho měhaſa wot ſwojeje cžet, ſchořarjowej wudowu, dwe hóntwjeſteſkej třelbe dosta, ſo by jeho pſchedal, dokelz běſche ſe ſwojim nanom w nuſu. Žena teju třelbow běſche natylana, na cžož wudowa ſwojeho wuja wobehje ſedžneho cžinjeſche. ſ nim běſchtaj dwaj pſcheczelej ſobu pola cžet. Duž domoj ſo wſchitzu tſjo pržowachu ſ natylaneje třelby wutſelicž, ale to ſo jim radžicž njeſasche; duž mijelcž ſlonečnje ſa to, ſo třelba natylana njeje. Tež w korečmje, w kotrež duž po puežu pobuchu, podarmo wutſelicž ſpytowachu. Duž Sadlo třelbu na ramjo wa, a pſcheczelej jeho domoj pſchewodžeschtaj. Domach won třelbu trochu nahle na blido položi a ſaſo na njei paſličz pocža. Na jene dobo třelba wrijeznu, a draschlerjowa mandželska, katraž běſche ſ boka ſtejo pſchisladowala, do wutroby třelena na měſce morma dō jſtvy padže. Sadlo ſam na

hudniſtwo džeshe, hdzež jeho ſajachu; hdžz pak běchu jeho pſchekhſeli, jeho ſaſo pſchecžichu.

* W Como w Italskej je pſched krótkim 57 lět ſtara žónska ſemela, katraž je wopjet ſobu na wójnje pobyla. ſso ſedma wožniwſchi wona ſwojeho muža, kž lěta 1859 jako dobrowolník ſobu na Awstriskich cžehnjeſche, jako markitanka na wójnju pſchewodžeschtaj. W lěce 1866 ſaſo hromadže na wójnju cžehnjeſchtaj; ſebi wložy wotſihawſchi a ſo mužsku draſtu ſwohleſawſchi wona tón kroč ſ mužom jako dobrowolník do wóſka ſaſtupi. Pod Garibalbijom ſobu w bitwie pod Custožu ſobu, w najhóřſchim wóhnu ſobu mutra a ſu ſlědowazu nōz po bitwicžu kholzo ranjenych ptaſche a jím pomhaſche, ſhotož móžeshe. Přchi tej ſtaſnoſeſi ju jako žónska ſpóſinachu, a Garibalbi porucži, ſo ma wot někla ſherch ſothladowac̄. W bitwie pod Ponte Dazio wona ſe ſwojim wosom, ſotrymž ranjenych wožeshe, do najhóřſchego wóhnu do ſtriedž Štaſkých a Awstriskich nuts ſajedže a ranjenych ſběraſche. Tón ſamón džen awstriskeho wobhóñerja (Schpijona) ſaja a jeho ſwojim ludžom pſchepoda. Ma to bu ſaſo markitanka. Wona mějeſche nimale wſchitke dopomjenſke medaille na italske wójny. Mnosi ſtari wójny ſeji ſ rowu džechu.

* Maž ſo franzowſkim nowinam pſche, ſtaſ ſranzowſkaj ſekarjej w měſce Nantes nowy ſredk pſche ſuchočinu wuſlědžiloj. Dokelz je ſnate, ſo kož na ſuchočinu njehorja, ſtaſ ſpomjenaj ſekarjej pſchede wſchém poſpýth ſe ſwěratami cžinilov a ſlonečnje tež khotymaj, katraž na ſuchočinu w hojerni ſejeſchtaj, koſazu krej ſaſyklowaloj. 17 lětnemu mlobzenzej a 47 lět ſtarej žónskej kožemu 30 gramow koſazeje ſrwe ſaſykluschtaj; bory ſa to ſo ſ khotymaj polepſci: horzota popuſčej, ſlabaſazy nōzny pót ſo ſhubi. ſaſyklowanja ſu ſo ſ dobrým wuſpěchom wopjetowale. Hacž nowy ſredk khotymaj dopomha, ſo hiſchče praſicž njehodži.

* W hojerni w franzowſkim měſce Nantes ſtaſ ſańdženu ſtredu franzowſkaj ſekarjej w pſchitomnoſeſi mnohich franzowſkich a wuſrajských ſekarjow tuberkulofnym džecžom koſazu krej ſaſyklowaloj.

* Parna lóž "Philadelphia", katraž pſched krótkim ſ Venezuely do New-Yorka pſchijedž, běſche na morju malu jendželsku lóž "Montreal" ſekala. Tale lóž běſche tehdž hížo 71 dnjow duž po puežu, a na njei ani zyrobu ani wody wjazh njemějochu. Lóž cžyſche do Georgiskeje, ale ſtrachne wětry běchu ju ſadžeržale a ſchtó we hdze ſaſhnaſe. Hdžz ju parna lóž ſekla, kóždž muž na malej lóži wſchědne jenoz liter wody a ſlouku ſlěba doſtaſtach. Duž běchu woboy ludžo zle wobſlabnuli, a wětr a žolny ſ lóžu wokoło mjetachu. Ženo ſchýrjo mužojo móžachu hiſchče na nohomaſ ſtaſ. 10. wulkeho róžka jedyn morjak pſched wocžomaj ſwojich towarichow do wody padže; ale tuziž běchu tak ſlabi, ſo jemu pomožy poſticežicž njemóžachu; runjež běſche jich džewječ, ſo jim njeradži cžočin do morja pſchecžicž. Hdžz ſ parneje lóže "Philadelphia" zyrobu a wodu doſtachu, woboy ludžo ſ wopředka ani jefcž njemóžachu, dokelz mějachu ſaſelle jaſyli; žadyn ſ nich jaſylo wobroczež njemóželše, tajzy hubjeni běchu. ſſwoje ſchýzorjy běſche "Montreal" ſ wjetſcheho džela pſchisadžila. "Philadelphia" ji zyrobu a wodu na dwe njedželi da a potom dale jebjeſche.

* ſ Europh lěto wot lěta tyžazh a tyžazh ludži do Ameriki wucžahuja, woběbje do Połknózneje Ameriki. Tam tež móža dželame možy trjebač; pſchetož ſewjero-Amerikanske ſjenocžene kraje móža ſydom kroč ſeklo wobydlerjow ſejiwicž, ſhotož jich někla maju, a halke ſa polsta lět budže tam ſnanou ſeklo wobydlerjow, ſo wo zuſyčh wjazh rožicž njeſubža. Dokelz pak maju tam ſ mnohimi pſchicžahowarej ſwoju lubu nuſu, knježerſtvo w Washingtone wo nowym ſalonju wurađujuje, katraž ma pſchicžahowanje rjadowac̄. ſchtóž ma dobreje wole a doſhažac̄ ſredkow ſ temu, ſo ſo ſprawnje a cžestnje ſejiwicž, je tam kóždž cžaſh witany. Po nowym ſalonju pat do kraja njehmedža: klupekoježi, bludni, zyle khubži, tajzy, ſotrykž měla naſſkerje gmejna ſiwič, khor, koſiž maju někaſku wohidnu, ſtrachnu abo natylowazu khorſež, a tajzy, koſiž ſu hanibných njeſtukow dla ſaſudženi byli. Po nowym ſalonju nichto, ſchtóž dželame možy trjebač; pſchetož ſewjero-Amerikanske ſjenocžene kraje móža ſydom kroč ſeklo wobydlerjow ſejiwicž, ſhotož jich někla maju, a halke ſa polsta lět budže tam ſnanou ſeklo wobydlerjow, ſo wo zuſyčh wjazh rožicž njeſubža. Dokelz pak maju tam ſ mnohimi pſchicžahowarej ſwoju lubu nuſu, knježerſtvo w Washingtone wo nowym ſalonju wurađujuje, katraž ma pſchicžahowanje rjadowac̄. ſchtóž ma dobreje wole a doſhažac̄ ſredkow ſ temu, ſo ſo ſprawnje a cžestnje ſejiwicž, je tam kóždž cžaſh witany. Po nowym ſalonju pat do kraja njehmedža: klupekoježi, bludni, zyle khubži, tajzy, ſotrykž měla naſſkerje gmejna ſiwič, khor, koſiž maju někaſku wohidnu, ſtrachnu abo natylowazu khorſež, a tajzy, koſiž ſu hanibných njeſtukow dla ſaſudženi byli. Po nowym ſalonju nichto, ſchtóž dželame možy trjebač; pſchetož ſewjero-Amerikanske ſjenocžene kraje móža ſydom kroč ſeklo wobydlerjow ſejiwicž, ſhotož jich někla maju, a halke ſa polsta lět budže tam ſnanou ſeklo wobydlerjow, ſo wo zuſyčh wjazh rožicž njeſubža. Dokelz pak maju tam ſ mnohimi pſchicžahowarej ſwoju lubu nuſu, knježerſtvo w Washingtone wo nowym ſalonju wurađujuje, katraž ma pſchicžahowanje rjadowac̄. ſchtóž ma dobreje wole a doſhažac̄ ſredkow ſ temu, ſo ſo ſprawnje a cžestnje ſejiwicž, je tam kóždž cžaſh witany. Po nowym ſalonju pat do kraja njehmedža: klupekoježi, bludni, zyle khubži, tajzy, ſotrykž měla naſſkerje gmejna ſiwič, khor, koſiž maju někaſku wohidnu, ſtrachnu abo natylowazu khorſež, a tajzy, koſiž ſu hanibných njeſtukow dla ſaſudženi byli. Po nowym ſalonju nichto, ſchtóž dželame možy trjebač; pſchetož ſewjero-Amerikanske ſjenocžene kraje móža ſydom kroč ſeklo wobydlerjow ſejiwicž, ſhotož jich někla maju, a halke ſa polsta lět budže tam ſnanou ſeklo wobydlerjow, ſo wo zuſyčh wjazh rožicž njeſubža. Dokelz pak maju tam ſ mnohimi pſchicžahowarej ſwoju lubu nuſu, knježerſtvo w Washingtone wo nowym ſalonju wurađujuje, katraž ma pſchicžahowanje rjadowac̄. ſchtóž ma dobreje wole a doſhažac̄ ſredkow ſ temu, ſo ſo ſprawnje a cžestnje ſejiwicž, je tam kóždž cžaſh witany. Po nowym ſalonju pat do kraja njehmedža: klupekoježi, bludni, zyle khubži, tajzy, ſotrykž měla naſſkerje gmejna ſiwič, khor, koſiž maju někaſku wohidnu, ſtrachnu abo natylowazu khorſež, a tajzy, koſiž ſu hanibných njeſtukow dla ſaſudženi byli. Po nowym ſalonju nichto, ſchtóž dželame možy trjebač; pſchetož ſewjero-Amerikanske ſjenocžene kraje móža ſydom kroč ſeklo wobydlerjow ſejiwicž, ſhotož jich někla maju, a halke ſa polsta lět budže tam ſnanou ſeklo wobydlerjow, ſo wo zuſyčh wjazh rožicž njeſubža. Dokelz pak maju tam ſ mnohimi pſchicžahowarej ſwoju lubu nuſu, knježerſtvo w Washingtone wo nowym ſalonju wurađujuje, katraž ma pſchicžahowanje rjadowac̄. ſchtóž ma dobreje wole a doſhažac̄ ſredkow ſ temu, ſo ſo ſprawnje a cžestnje ſejiwicž, je tam kóždž cžaſh witany. Po nowym ſalonju pat do kraja njehmedža: klupekoježi, bludni, zyle khubži, tajzy, ſotrykž měla naſſkerje gmejna ſiwič, khor, koſiž maju někaſku wohidnu, ſtrachnu abo natylowazu khorſež, a tajzy, koſiž ſu hanibných njeſtukow dla ſaſudženi byli. Po nowym ſalonju nichto, ſchtóž dželame možy trjebač; pſchetož ſewjero-Amerikanske ſjenocžene kraje móža ſydom kroč ſeklo wobydlerjow ſejiwicž, ſhotož jich někla maju, a halke ſa polsta lět budže tam ſnanou ſeklo wobydlerjow, ſo wo zuſyčh wjazh rožicž njeſubža. Dokelz pak maju tam ſ mnohimi pſchicžahowarej ſwoju lubu nuſu, knježerſtvo w Washingtone wo nowym ſalonju wurađujuje, katraž ma pſchicžahowanje rjadowac̄. ſchtóž ma dobreje wole a doſhažac̄ ſredkow ſ temu, ſo ſo ſprawnje a cžestnje ſejiwicž, je tam kóždž cžaſh witany. Po nowym ſalonju pat do kraja njehmedža: klupekoježi, bludni, zyle khubži, tajzy, ſotrykž měla naſſkerje gmejna ſiwič, khor, koſiž maju někaſku wohidnu, ſtrachnu abo natylowazu khorſež, a tajzy, koſiž ſu hanibných njeſtukow dla ſaſudženi byli. Po nowym ſalonju nichto, ſchtóž dželame možy trjebač; pſchetož ſewjero-Amerikanske ſjenocžene kraje móža ſydom kroč ſeklo wobydlerjow ſejiwicž, ſhotož jich někla maju, a halke ſa polsta lět budže tam ſnanou ſeklo wobydlerjow, ſo wo zuſyčh wjazh rožicž njeſubža. Dokelz pak maju tam ſ mnohimi pſchicžahowarej ſwoju lubu nuſu, knježerſtvo w Washingtone wo nowym ſalonju wurađujuje, katraž ma pſchicžahowanje rjadowac̄. ſchtóž ma dobreje wole a doſhažac̄ ſredkow ſ temu, ſo ſo ſprawnje a cžestnje ſejiwicž, je tam kóždž cžaſh witany. Po nowym ſalonju pat do kraja njehmedža: klupekoježi, bludni, zyle khubži, tajzy, ſotrykž měla naſſkerje gmejna ſiwič, khor, koſiž maju někaſku wohidnu, ſtrachnu abo natylowazu khorſež, a tajzy, koſiž ſu hanibných njeſtukow dla ſaſudženi byli. Po nowym ſalonju nichto, ſchtóž dželame možy trjebač; pſchetož ſewjero-Amerikanske ſjenocžene kraje móža ſydom kroč ſeklo wobydlerjow ſejiwicž, ſhotož jich někla maju, a halke ſa polsta lět budže tam ſnanou ſeklo wobydlerjow, ſo wo zuſyčh wjazh rožicž njeſubža. Dokelz pak maju tam ſ mnohimi pſchicžahowarej ſwoju lubu nuſu, knježerſtvo w Washingtone wo nowym ſalonju wurađujuje, katraž ma pſchicžahowanje rjadowac̄. ſchtóž ma dobreje wole a doſhažac̄ ſredkow ſ temu, ſo ſo ſprawnje a cžestnje ſejiwicž, je tam kóždž cžaſh witany. Po nowym ſalonju pat do kraja njehmedža: klupekoježi, bludni, zyle khubži, tajzy, ſotrykž měla naſſkerje gmejna ſiwič, khor, koſiž maju někaſku wohidnu, ſtrachnu abo natylowazu khorſež, a tajzy, koſiž ſu hanibných njeſtukow dla ſaſudženi byli. Po nowym ſalonju nichto, ſchtóž dželame možy trjebač; pſchetož ſewjero-Amerikanske ſjenocžene kraje móža ſydom kroč ſeklo wobydlerjow ſejiwicž, ſhotož jich někla maju, a halke ſa polsta lět budže tam ſnanou ſeklo wobydlerjow, ſo wo zuſyčh wjazh rožicž njeſubža. Dokelz pak maju tam ſ mnohimi pſchicžahowarej ſwoju lubu nuſu, knježerſtvo w Washingtone wo nowym ſalonju wurađujuje, katraž ma pſchicžahowanje rjadowac̄. ſchtóž ma dobreje wole a doſhažac̄ ſredkow ſ temu, ſo ſo ſprawnje a cžestnje ſejiwicž, je tam kóždž cžaſh witany. Po nowym ſalonju pat do kraja njehmedža: klupekoježi, bludni, zyle khubži, tajzy, ſotrykž měla naſſkerje gmejna ſiwič, khor, koſiž maju někaſku wohidnu, ſtrachnu abo natylowazu khorſež, a tajzy, koſiž ſu hanibných njeſtukow dla ſaſudženi byli. Po nowym ſalonju nichto, ſchtóž dželame možy trjebač; pſchetož ſewjero-Amerikanske ſjenocžene kraje móža ſydom kroč ſeklo wobydlerjow ſejiwicž, ſhotož jich někla maju, a halke ſa polsta lět budže tam ſnanou ſeklo wobydlerjow, ſo wo zuſyčh wjazh rožicž njeſubža. Dokelz pak maju tam ſ mnohimi pſchicžahowarej ſwoju lubu nuſu, knježerſtvo w Washingtone wo nowym ſalonju wurađujuje, katraž ma pſchicžahowanje rjadowac̄. ſchtóž ma dobreje wole a doſhažac̄ ſredkow ſ temu, ſo ſo ſprawnje a cžestnje ſejiwicž, je tam kóždž cžaſh witany. Po nowym ſalonju pat do kraja njehmedža: klupekoježi, bludni, zyle khubži, tajzy, ſotrykž měla naſſkerje gmejna ſiwič, khor, koſiž maju někaſku wohidnu, ſtrachnu abo natylowazu khorſež, a tajzy, koſiž ſu hanibných njeſtukow dla ſaſudženi byli. Po nowym ſalonju nichto, ſchtóž dželame možy trjebač; pſchetož ſewjero-Amerikanske ſjenocžene kraje móža ſydom kroč ſeklo wobydlerjow ſejiwicž, ſhotož jich někla maju, a halke ſa polsta lět budže tam ſnanou ſeklo wobydlerjow, ſo wo zuſyčh wjazh rožicž njeſubža. Dokelz pak maju tam ſ mnohimi pſchicžahowarej ſwoju lubu nuſu, knježerſtvo w Washingtone wo nowym ſalonju wurađujuje, katraž ma pſchicžahowanje rjadowac̄. ſchtóž ma dobreje wole a doſhažac̄ ſredkow ſ temu, ſo ſo ſprawnje a cžestnje ſejiwicž, je tam kóždž cžaſh witany. Po nowym ſalonju pat do kraja njehmedža: klupekoježi, bludni, zyle khubži, tajzy, ſotrykž měla naſſkerje gmejna ſiwič, khor, koſiž maju někaſku wohidnu, ſtrachnu abo natylowazu khorſež, a tajzy, koſiž ſu hanibných njeſtukow dla ſaſudženi byli. Po nowym ſalonju nichto, ſchtóž dželame možy trjebač; pſchetož ſewjero-Amerikanske ſjenocžene kraje móža ſydom kroč ſeklo wobydlerjow ſejiwicž, ſhotož jich někla maju, a halke ſa polsta lět budže tam ſnanou ſeklo wobydlerjow, ſo wo zuſyčh wjazh rožicž njeſubža. Dokelz pak maju tam ſ mnohimi pſchicžahowarej ſwoju lubu nuſu, knježerſtvo w Washingtone wo nowym ſalonju wurađujuje, katraž ma pſchicžahowanje rjadowac̄. ſchtóž ma dobreje wole a doſhažac̄ ſredkow ſ temu, ſo ſo ſprawnje a cžestnje ſejiwicž, je tam kóždž cžaſh witany. Po nowym ſalonju pat do kraja njehmedža: klupekoježi, bludni, zyle khubži, tajzy, ſotrykž měla naſſkerje gmejna ſiwič, khor, koſiž maju někaſku wohidnu, ſtrachnu abo natylowazu khorſež, a tajzy, koſiž ſu hanibných njeſtukow dla ſaſudženi byli. Po nowym ſalonju nichto, ſchtóž dželame možy trjebač; pſchetož ſewjero-Amerikanske ſjenocžene kraje móža ſydom kroč ſeklo wobydlerjow ſejiwicž, ſhotož jich někla maju, a halke ſa polsta lět budže tam ſnanou ſeklo wobydlerjow, ſo wo zuſyčh wjazh rožicž njeſubža. Dokelz pak maju tam ſ mnohimi pſchicžahowarej ſwoju lubu nuſu, knježerſtvo w Washingtone wo nowym ſalonju wurađujuje, katraž ma pſchicžahowanje rjadowac̄. ſchtóž ma dobreje wole a doſhažac̄ ſredkow ſ temu, ſo ſo ſprawnje a cžestnje ſejiwicž, je tam kóždž cžaſh witany. Po nowym ſalonju pat do kraja njehmedža: klupekoježi, bludni, zyle khubži, tajzy, ſotrykž měla naſſkerje gmejna ſiwič, khor, koſiž maju někaſku wohidnu, ſtrachnu abo natylowazu khorſež, a tajzy, koſiž ſu hanibných njeſtukow dla ſaſudženi byli. Po nowym ſalonju nichto, ſchtóž dželame možy trjebač; pſchetož ſewjero-Amerikanske ſjenocžene kraje móža ſydom kroč ſeklo wobydlerjow ſejiwicž, ſhotož jich někla maju, a halke ſa polsta lět budže tam ſnanou ſeklo wobydlerjow, ſo wo zuſyčh wjazh rožicž njeſubža. Dokelz pak maju tam ſ mnohimi pſchicžahowarej ſwoju lubu nuſu, knježerſtvo w Washingtone wo nowym ſalonju wurađujuje, katraž ma pſchicžahowanje rjadowac̄. ſchtóž ma dobreje wole a doſhažac̄ ſredkow ſ temu, ſo ſo ſprawnje a cžestnje ſejiwicž, je tam kóždž cžaſh witany. Po nowym ſalonju pat do kraja njehmedža: klupekoježi, bludni, zyle khubži, tajzy, ſotrykž měla naſſkerje gmejna ſiwič, khor, koſiž maju někaſku wohidnu, ſtrachnu abo natylowazu khorſež, a tajzy, koſiž ſu hanibných njeſtukow dla ſaſudženi byli. Po nowym ſalonju nichto, ſchtóž dželame možy trjebač; pſchetož ſewjero-Amerikanske ſjenocžene kraje móža ſydom k

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej grytki budżet jutje njedzeli rano w 7 hodzinach němka spowiedź, $\frac{1}{2}9$ hodzin němksa a 10 hodzinach herbske predowanie. — Pschi grytkinych durjach budžet sio pjeniesze dary sa wožadnych kudsonych sberacj.

Werowanie:

W Michałskiej grytki: Koral August Pjekar, dzälaczter pod hrodom, i Chrystianu Schlaghezis tam. — Jan August Hawsch, dzälaczter w Czichonzech, i Marju Madlenu Fahlantez tam. — Gustav Adolf Böhmer, khezter a reñniki mischtr pod hrodom, i Marju Madlenu Wackerz i Polpiš.

Křčení:

W Michałskiej grytki: Koral August, Koral Augusta Hoblanda, khezterja a pjetariskeho mischtra w Dobruschi, s. — Ernst Richard, Jaromira Ernsta Hempele, czekle na Židowje, s. — Hermann, Wylema Bohumila Jeschki, kamienieczezarja w Nadžanezach, s. — Anna Maria, Ernsta Brody, kowarja w Nowych Bobolzach, dž. — Ida Emma, Franziska Michala Hoheisela, dzälaczterja na Židowje, dž. — Ernestina Pawlina, Koral Augusta Dórnika, kamienieczezarja w Bręzowje, dž.

Zemrjećí:

Dzien 28. januara: Maria Madlena Pallmerez, njebo Koral Augusta Brody, khezter a dzälaczterja na Židowje, wudowa, 66 let 3 měsazaj 10 dnjow. — 29. Handrij Wicjas, khezter a dzälaczter w Kelnje, 64 let 2 měsazaj 18 dnjow.

Płacząsna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 1928 měchow.	W Budyschinje 31. januara 1891				W Lubiju 5. februara 1891			
	wot ml.	hacj np.	wot ml.	hacj np.	wot ml.	hacj np.	wot ml.	hacj np.
Pšenica	běla	10	—	10	12	9	71
Rožka	žolta	9	12	9	41	9	23
Jeczmień		8	75	8	94	8	69
Wólk	50 kilogr.		7	86	8	21	7	83
Hroch			6	90	7	15	6	70
Wola			8	89	10	97	10	14
Zahy			9	17	9	44	7	78
Hejdusicka			14	—	17	—	13	50
Běrný			18	—	18	50	16	50
Butra	1 kilogr.		2	50	2	70	2	20
Pšenicezna muka 50			2	—	2	20	1	90
Ržana muka			9	50	18	50	—	—
Glyno	50		9	50	15	—	—	—
Głóoma	600		2	80	3	—	2	30
Brokata 546 shtuk, schtuka			17	—	20	—	16	—
Pšenicezne wotrubž			9	—	24	—	—	—
Ržane wotrubž			4	75	5	—	—	—
			5	50	7	—	—	—

Na burzy w Budyschinje pšeniza (běla) wot 10 hr. — np. hacj 10 hr. 15 np.; pšeniza (žolta) wot 9 hr. 41 np. hacj 9 hr. 71 np.; rožka wot 8 hr. 91 np. hacj 9 hr. 6 np.; jeczmień wot 8 hr. 4 np. hacj 8 hr. 21 np.; wólk wot 7 hr. — np. hacj 7 hr. 20 np.

Draždanskie mjaškowe płacząsny: Hovjada 1. družinu 70—73 ml., 2. družinu 64—66, 3. družinu 25 po 100 puntach reñneje wahi. Dobre krajne kwinie 60—63 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družinu 55—65 np., 2. družinu 28—38 np. po punce reñneje wahi.

Wjedro w Londonje 6. februara: Rjane.

18,000 ml. i 1. julijej, 4000 ml., 2000 ml., 600 ml. nětkole, sio na hypotheku po 4% twjerdze wupožęciż wot E. Frödy pschi rybowych wrótkach 10. — Dobre směnki sio diskontera, na dobru wěstoſež sio pjenieshy wupožęcza.

W Wulkim Wjellkowje je žiwosć čížko 5 s 13 körzami pola a luki na pschedan.

Žiwosć s kłamacjnu a 10 körz. pola je na pschedan abo na pschedajecze. Wjeho dalsche je šmonicz w Kelnje čížko 10.

Někotre punty dobrých pjerjow chez kopicz Gusta Büttner na drzewowych wlkach čížko 2.

Mleko

w najwjetšich a najmjenšich dzělach po najwyšszej płacząsnej stajnej kupuje

parna mlokarňa Otty Eversa w Małych Debęzach.

Strowe krušchenjowe drzewo niz mjenje 6 zolow tolste na czenkim kónzu kupuje po najwyšszych płacząsnych mechanisca pschedownia w Hajnizach.

Nowe turkowske kłowki
porucja
Hermann Lemke
na jerjowej haſy.

Pschedzowanje drzewa na Polpicžanskim statnym hajniskim reverje.

W Guczinianskim hosczenzu ma so pondzelu 9. februara 1891 dopoldnia wot $\frac{1}{2}10$ hodzin

2 khójnowaj schtomaj, 18 a 19 cm hrjedzneje tołstoscze,	10,2 m dolhosćze,
12 khójnowych kłozow, 12 hacj 15 cm hrjedzneje tołstoscze,	7 m dolhosćze,
7 " " 16 hacj 22 cm hrjedzneje tołstoscze, 7 a 8 m dolhosćze,	16 hacj 22 cm hrjedzneje tołstoscze, 7 m dolhosćze,
43 " 12 hacj 15 cm hornjeje tołstoscze, 3,5 hacj 5 m dolhosćze,	12 hacj 15 cm hornjeje tołstoscze, 3,5 hacj 5 m dolhosćze,
18 " 16 hacj 22 cm hornjeje tołstoscze, 4,5 hacj 5 m dolhosćze,	16 hacj 22 cm hornjeje tołstoscze, 4,5 hacj 5 m dolhosćze,
2 khójnowaj kłozaj, 23 cm hornjeje tołstoscze, 3,5 m dolhosćze,	2 khójnowaj kłozaj, 23 cm hornjeje tołstoscze, 3,5 m dolhosćze,
396 khójnowych kruhych żerdzow, 8 hacj 11 cm hornjeje tołstoscze, 5 m dolhosćze,	8 hacj 9 cm delnjeje tołstoscze, 6 hacj 7 m dolhosćze,
253 " 8 hacj 9 cm delnjeje tołstoscze, 6 hacj 7 m dolhosćze,	8 hacj 9 cm delnjeje tołstoscze, 6 hacj 7 m dolhosćze,
247 " żerdzow, 10 hacj 12 cm delnjeje tołstoscze, 6 hacj 7 m dolhosćze,	żerdzow, 10 hacj 12 cm delnjeje tołstoscze, 6 hacj 7 m dolhosćze,
35 " żerdzow, 13 hacj 15 cm delnjeje tołstoscze, 7 hacj 8 m dolhosćze,	żerdzow, 13 hacj 15 cm delnjeje tołstoscze, 7 hacj 8 m dolhosćze,
70 " żerdzow, 7 cm delnjeje tołstoscze, 6 m dolhosćze,	żerdzow, 7 cm delnjeje tołstoscze, 6 m dolhosćze,

w drje-
wijszczech
73. a 75.
wothželenja
a w wu-
lēbowanach
24., 29.,
30., 31.
a 94. wot-
dzelenja,

21 rm. khójnowych palnych schęzepow,
109 " knyplow,
74,60 stotnijow khójnowych walczkow,
31 dolnych hromadow khójnoweje walcziny (I. klasz),
201 " " " " (II. "),
97 " " " " " (III. "),
108 rm. khójnowych pjenikow,
sa hotowe pjenieshy s wuměnjenjemi, předy wosjewomynmi, na pschedzowanje pschedawacż.

Podpisanie hajniskie sarjadnistwo pschedowane drzewo po žadanju wukasuje.

W Draždanzač a Polpizach, 26. januara 1891.

Kral. hajniski rentski hamt: Kral. hajniskie reverje sarjadnistwo: Garten. Grohmann.

Drzewowa awfzija.

Na Hrodziszczanskim reverje ma so wutoru 10. februara t. s. dopoldnia wot 9 hodzin

20 bręzowych dolnych hromadow w skale, dubowe, bukowe a bręzowe wujitkowe kruchi,
27 khójnowych selenych dolnych hromadow w khójczkach pschi zybelniczji, bjes nimi wujitkowe kruchi, jako schtomaj a żerdze, a 32 khójnowych bukowych dolnych hromadow w sadnicach kerach sa hotowe pjenieshy na pschedzowanje pschedawacż.

Chromadzisna w drzewischcu w skale.

J. Wiedemann, hajnik.

Drzewowa awfzija

na Bartskim reverje.

Pondzelu 9. februara t. s. dopoldnia wot 9 hodzin ma so 42 mjeñkich dolnych hromadow, wujitkowe drzewo wopschijazach, a

44,30 stotnijow twjerdyh walczkow sa hotowe pjenieshy na pschedzowanje pschedawacż.

Chromadzisna w hosczenzu w Suberniczych.

A. Roban.

Alžaze krawatų

w wulkim wubjerku a po tunich płacząsnych porucja

A. Tschentscher

na bohatej haſy čížko 18 a rózki theaterske haſy.

Bólež

porucža najtunischo
E. Becker, reñniſki miſchtr
na róžku hospitalſkeje a róžowejſe haſhy.

K h o f e j

paſený

w nowych a wubjernych kajkoſzach
měchany poruczataj punt po 1 ml.
40 np. haſz do 2 ml.

Schishka a Rječka
na ſtronkownej lawſkej haſhy.

Turkowſke ſlowki

najlepſcheje družiny porucža

Moritz Mjerewa

pschi mjaſhowym torhoſhczu.
Destilacija ſnatnych dobrnych likerow
po starých tunich placzisnach.

Jerje

po 3 a 4 np.,
mandel po 40 a 50 np.

porucža Hermann Lemke
na jerjowejſe haſhy.

K h o f e j

wot najtunischiſhac do naj-
drojſchiſhac družinow w wulſkim
wubjersku porucža

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej haſhy.

Czisty palenz

jenotsliwie a w piczelach, kaž tež
wsgé dobre družiny kaž
jednore a dwójne likery
porucža jara tunjo

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej haſhy.

Jerje

wulke a tuczne,
ſchtuku po 3, 4, 5 a 6 np.,
porucža

C. F. Dietrich
na mjaſhowym torhoſhczu 8.

Raiſ

jara rjany a wulkoſornaty,
punt po 16 np.,
zentnar po 15 ml.,

jako učiſto jara tunje porucža

Th. Grumbt

na ſtronkownej lawſkej haſhy.

Na ſwoje

jednore a dwójne palenzy a
litery ſedzne cžinimoj a je po-
ružamoj.

Ginzel a Ritscher
na wulkej bratrowſkej haſhy 6.

Zokrowe twory

wſcheje družiny porucža

Ernst Graf

na ſukelnſkej haſhy 12.
Saxopſchedawarjam ſo ponizene
placzisny woblicza.

Czorne drastne tkaniny

hladke a muſtrowane porucžam po najtunischiſhich placzisnach, starý lóhež hižo po 50 np.

August Grützner.

Drjewowa awfzija.

Dutoru 10. februara t. l. ma ſo na

Mjeſhwacziidlifkim majoratskim reverje ſežehowaze wujitkowe a paſne drjewo, a to:
200 khójnowych ſhtomow, 13—23 cm hrędz. tolst., 10—13 m doliczich,
120 = klozow, 18—35 = horneje = 3—5 = =
65 = ſzrdzow, 11—15 = delneje = 10—12 = =
140 rm. khójnowych paſnych ſtežepow,
90 = = kuleczkow,
200 = = pjenkow,
190 = khójnoweje walcziny,
33 ſtotnijow khójnowych walczkow,
40 rm. ſuchich khójnowych kuleczkow,
50 = = = dolich hromadow
ſ wuměnjenjemi, tu ſwuczenymi, na pſchedazowanje pſchedawac̄.
Shromadzisna dopołdnja w 9 hodzinach w drjewiſhczu 4. wot-
dželenja, pschi tač mjenowanej "ſtarzej korcžnie".
Hrabinske ſ Rieſthske hajniſke ſarjadniſtwo.
Nieprashle.

Drjewowa awfzija.

Dutoru 10. februara t. l. dopołdnja wot $\frac{1}{2}$ 11 hodzin ma ſo na wuſtarowym Pſtimieſzanskim hajniſkim reverje

110 twjerdyh dolich hromadow,
31 bresowych wujitkowych kruchow a
3 ſylné bresowe topoly

ſſawnje ſa hotowe pjenyſh na pſchedazowanje pſchedawac̄.
Sapoczaſt na knježim dworje.

P. Toepler.

Drjewowa awfzija.

Dutoru 10. februara 1891 dopołdnja wot 9 hodzin ma ſo na Dutoſzanskim reverje

52 hromadow liſcزوweho drjewa,
18 = bresow,
10 = wolschow

a někotre ſchlowroncze a ſhmrełkowe ſzrdze na pſchedazowanje pſchedawac̄.

Czorne drastne tkaniny,

jenož derje ſo noſchaze tkaniny, pſchedawam, kaž je powschit-
kownje ſnate,

po najtunischiſhich placzisnach w Budyschinje,

lóhež po 60, 80 np., 1 ml. haſz 2 ml. 30 np., hladke a muſtrowane.

Czorne ſidzane tkaniny, wobleczenje po $22\frac{1}{2}$ ml.,
piſhane drastne tkaniny, teho runja ſbytki ſ czeſkich
czſtowolmjaných tkaninow ſa pol placzisny.

Schwalczam ſo ſa podſchitw a wobſadzenſte tkaniny
ponizene placzisny woblicza.

Hermann Beermann

w Budyschinje na ſtronkownej lawſkej haſhy.

Krawſkeho pomoznika hydom
do džela pyta Jan Granz w Spyte-
zach pola Hodžiſa.

Wuzobniſka ſ jutram pyta
Franz Dittrich, pjeſatſki miſchtr
na róžku zyhelnſkeje haſhy.

Albumy,
kwětki do wopominjeniſkich
knihow,
knótſjaze liſth,
ſbožopſchejaze ſhartli
porucža po fabriſkach placzisnach
G. Rämsch.

Go ſonfirmandom
porucžam ſnoje po derje noſchaze czorne Grieſſe a
Geraste drastne tkaniny w wulſkim wubjefu, ſož tež
w piſhanych barbach hladke a muſtrowane po jara tunic
placzisnach.

H. Kayſer

na žitnej haſhy w domje ſmeja ſ. Gorle Nowata.

Wuzobniſka pyta Z. Kieſhus, | ſož moja bydlo a jeho doſtač
ſhewiſti miſchtr na ſhidiarſkej haſhy, na ſhidiarſkej haſhy 7 po 1 ſhodje.

Dojeſlačjeſkej kwójkje pschi
zwobodnym bydlenju a roli ſ bér-
nam do trajneho džela pyta

Lutobčanski knježi dwór.

Holčezza, kiz cheze krawſto na-
wuknuć, pyta

Jan Suszka, krawſki miſchtr
na Židowje.

Szyna ſprawnje starscheju, kiz
cheze mlynuſto na wuknuć, ſa wu-
czobniſka pyta Elle, mlynk w Rakoj-
dach pola Barta.

Młody ſylny člowyſek, kiz cheze
pjekaſtvo a mlynuſto na wuk-
nuć, može ſ pschihođnymi wumě-
njenjemi jutry do wuežby ſtupeſ
w mlynie w Budyschinu.

Scerbſku katholſku 14—16lētnu
ſlužobnmu holžu do lohleho domja-
zeho džela pschi dobrym wobſadze
ſ 1. haprleji pyta Hugo Leb-
mann na bohatej haſhy 22.

Wozjewjenje a přeprošenje k abonnowanju.

2 kuchinskaj chamoraj, 1 sofa,
2 stolaj, 1 mały drastny chamor,
1 stare ložo, 1 rjany džeczazy wós,
kasheče atd., kaž tež pječarska na-
doba žu tunjo na pschedanu w Budys-
chinje s napštečja starých kasar-
mow pola G. Siebnera.

Dwaślóhōzowski tolsty a čeníki
plat sa cjeledz w snatej dobréj
poruča

H. Kayser na žitnej haſy.

Wot dženža pschedawam
huszeny polč, jara tolši, punt
po 80 np., pschi 5 puntach po 75 np.,
kyry polč punt po 70 np.,
hadleshečo punt po 70 np., 5 por-
stow tuczne,
hwiniżaze mjažo punt po 65 np.

D. Běščka na herbskej haſy.

Zako wustojna schwascza poruča
žo ſa dom a ſ wonka njeho

P. Džimrskec w Rakezach,
ſ bydlom

polo krawskiego miſchtra Feſtora.

Holz, kotrež chzedža ſhicž a
pschirėwacž darmo naukuńcž, ſo
pschijimaju na wulkej bratrowskej
haſy 18 po 2 ſchodomaj.

Pyta

žo ſ 1. měrzej sprawna holz a
ſ dobrymi wopřimami, kotrež dyrbí
žo do pječarskich khlamow a do
hospodarſtwia hodžicž. Hodž? je
ſhonicž pola G. Grafa na garba-
tej haſy 23.

Sprawna ródna ſlužobna
holza ſo ſ 1. haprleji t. l. pyta.
Dalsche je ſhonicž na bohatej haſy
22 w khlamach.

Služobne holzy, džowki a wo-
trocžkow pyta pschi wyhōlej mſdže
Kraus na ſadnej bohatej haſy 6.

Ke ſamostatnemu hospodarjenju
na jenym ſrénim kuble ſo wo-
ženjeny hospodař pyta, kotrehož žona
dyrbí mſokarſtvo a ſtót wobstaracž.
Naſtupjenje 1. haprleje 1891. Jenož
tažy ſ dobrymi wopřimami ſo pschi-
woſmu. Dalsche wukſuje na wo-
prashenja, ſotrymž ma ſo wot-
pišmo wobhwědzenjow pschidacž a
žo žadana mſda naſpomnicž, knies
Carl Weisel w Budyschinje na
Horncžerskej haſy čiſlo 21.

Woženjeny čjeſla, ſtróby a
róny, može hnydom trajne a ſo
verje placzaje dželo doſtačž.

F. Reuter, papowa fabrika
w Nowej Wyszy pola Hucziny.

Schulerjo, kotsiž chzedža wot
jutrow tubomne ſchule wopytacž,
doſtanu dobru a tunju penſiju pola
expedienta **A. Voigta** na ſnutej
lawſej haſy 6 po 1 ſchodze.

Wucžobnik

ſyna sprawneju starſcheju ſa ſwoje
kolonialne a drogowe khlamy pyta-
moj.

Bratři Měřskej
ſchiž ſitnych wilek.

Jenički serbski časopis za zabawu a powučenie, „Lužica“, je ſwój 10. leťnik naſtupil. Srđedž kóždeho měsaca wuńdze jene čiſlo, wobsahujće cyłe wulke listno z mnohimi zajimawymi naſtawkami naſich najlepšich serbskich spisowacelov we wiazanej a njewiazanej rēci. „Lužica“ jedna wo wšech podawkach serbskeho ſižwienia a wo wšech wutworach serbskeho pismowſta. „Lužica“ zapisuje wšo, ſtož ma počahi k serbskej zdželanoſci a k serbskej intelligence. Duž dyrbjal ju kóždy zdželany Serb ſebe džerzeć a ju čitać. „Lužica“ placi na cyłe leťo 3 hriwny. — Redaktor je: dr. ph. Ernst Muka w Freibergu, nakladnik: kanonik farar Jakub Herman we Wotrowje a administrator: registratator Mikławš Holka we Pančicach (adresa: Registratator Nikolaus Holke in Panschwitz, Sachsen). Pola poslednjeho abo na pósce može ſo „Lužica“ kóždy džen ſkazac a rukujo č. kk. abonentam porjadne poſluženje prosymy skónenje wšech zdželanych Serbow, zo bychu ſebe naš zhromadny časopis za Hornjo- a Delnjołužiskich Serbow ſkerje lepje ſkazali.

Redakcija, nakladniſto a administracija
„Lužicy“.

Budyska Bjesada.

Letuſi bal budže ſo **njedželu 8. februara** w Budyskej trélerni wotbywać.

Předsydſtwo.

Pobocžne towarzſtvo ſerbskich burow w Hodžiſu
a wokolnoſci

ſměje wutoru **10. februara** popołdnju w 3 hodžinach dla ſkafanja ſymjenow a hnójnych ſredkow poſedzenje.

Pschedhydſtwo.

Lokalna ſhromadzisna Towarſtwa ſerbskich Burow w Hodžiſu
ſměje wutoru **11. februara** popołdnju w pječiſtih hodžinach. Dnjiowh porjad: Pschednoscht wo domjazych wobſtejnach ſtarſtich ſerbow. Potom ſkafanja ſa naležgo, jako hnoja, ſymjenja, runkliz atd.

Wo bohaty wopht proſhy

pschedhydſtwo.

NB. Želi ma žadyn ſobuſtaw Towarſtwa ſerbskich Burow dobré
džeczelowe ſymjo na pschedanu, nječ to hnydom pola pschedhydſtwo
wosjewi, dokež jo kupujemž.

Pobocžne Tow. ſerb. Burow w Malym Wjelkowje
ſměje njedželu **15. februara** popołdnju w 4 hodžinach poſedzenje.

Pschedhydſtwo.

Towarſtvo ſerbskich burow w Porschizach
ſměje pónedželu **16. februara** popołdnju w 4 hodžinach poſedzenje,
w kotrej budže knies dr. Bretschneider ſ Pomorž wo pschikupnych
hnojach, jich ſkafowanju a wobſebe jich falschowanju pschednoscht. ſobuſtaw ſo ſa naležne proſha, ſhromadzisnu wopytacž; hnoj ſu
vitani.

Pschedhydſtwo.

Spěwanski konzert
w hoſczenzu w Brěczech

njedželu 15. februara 1891

wuwoždzeny wot Sarčjanskego ſpěwanskego towarzſta.

Sapocžatk wjeczor w 7 hodžinach.

Po konzercze **reje** po wojetſkej hudžbje ſa wopytarow konzerta.

Wo bohaty wopht proſhy

ſpěwanske towarzſtvo,
hoſczenzač.

Pschedawaruja starých wězow
Juliuša Vächmanna

poruča ſo ſa ſkafowanju a pschedawanju wězow wscheje družiny w Budyschinje na mniſchej haſy 7 po 1 ſchodze.

Holza ſe wžow, kotrež jutry
ſchulu wopytacž, ſo ſ schyrileſt-
nemu džeczu pyta na herbskej haſy
10 po 2 ſchodomaj.

Ssylnu ródnu ſlužobnu holzu
ſ 1. haprleji 1891 pyta **G. Kayſer**
na žitnej haſy 10.

Wucžobnik

ſerbskeje rēce mózny, derje wot-
czeſhneny a wobdarjeny holsz, može
do naju kolonialnych a spirituoſ-
wych khlamow ſaſtupicž.

Ginzel a Ritscher

na wulkej bratrowskej haſy 6.

Hólčez, kij chze pječarſtvo na-
wutnucž, može jutry do wucžby
ſtupicž pola pječarskeho miſchtra
Oth Graſa na ſukelskej haſy.

Šrawiskeho wucžobnika a jeneho
ponožniſta pyta **A. Šickert** na
ſwonekownej lawſej dróh 29.

Hólčez, kij chze mlynuſto na-
wutnucž, može ſ dobrymi wuměnje-
niemi jutry do wucžby ſtupicž pola
Korle Henki w Hodžiju.

Dweju wucžobnikow pyta

M. Šichter,

towarſki miſchtr a wobſtarz
w Budyschinje na ſamjentnej haſy.

Ssylny hólčez, kij jutry tuteho
léta ſchuln wopytacž, može 1. hapr.
jako domjazh pomožnik na **Sarečjanskim** kniežim dworje ſaſtupicž.

Hólčez ſprawneju starſcheju ſi
ſ pschihodnymi wuměnjeniami do
wucžby pyta **G. Michel**, reñniſti
miſchtr na mniſchej haſy čo. 7.

Na dobytk kóždeho poručam
pſci ſkafowanju mužazeje, žonja-
zeje a džeczazeje drathy ſtaru
ſnatu a tunju pschedawaruju

C. F. Kloſza

na žitnej haſy!

Dobra twora po woprawdze
ſměchne tunich placzisnach.

D. R. W.

Žentwa.

Młody čjeſny człowiek, Lutherſki ſerb, kij chze boſy do Ameriſki ſlužobnucž a ſo tam jako ratař ſaſhydlicž, pyta 20—25 leťnu ſerbu ſchystojnu holzu, kij by ſo ſ nim woženika. Ma ſamoženje wón nje-
hlaſa. Dalsche je ſhonicž w wu-
dawarni „Serb. Nowin“.

Slub swojeje džowki
Marthy z knjezom redak-
torom **Markom Smole-
rjom** w Budysinje do-
wolam ſebe najpodwolniſo
k wjedzenju dać.

W Lutyjecach, 1. fe-
bruara 1891.

Marja zwud. **Frjedžina**
rodž. Klawsec.

Martha Frjedžic
Marko Smoler
slubjenaj.

Lutyjecy. Budysin.

"Serbske Nowiny" wudawa so kózdu sobotu.
— Stwórlétna předplata w wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde číslo pláti 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawařni "Serb. Now." (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, plaći so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štwórką hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Císe Smoler jec knihičišćeńje w mačičnym domje w Budyšinje.

Císto 7.

Sobota 14. februara 1891.

Lětnik 50.

Swětne podawki.

Němske khězorstwo. Pschi wjazdowionym jednanju wo němskej kolonialnej politizy w khězorstwowych hejmje je ho se strony knježerstwa tym, kotsiž ho bojaču, so čhe Němska swoje kolonije w Afrizy Jendzeleranam pschewostajic, k směrowanju wosjewilo, so hebi knježerstwo na to njemyšli, swoje kolonije někomu wotkupic. Krajinu, sa kotrež je ho niz jenož wjèle pjenjes wudalo, ale tež krwej němskich wojačow pschelala, budža ho stajnje wot Němskeje twjerdze džerzeč. Nětko, hdvž ſu ho mješi němskich kolonijow w Afrizy poftajile a ho ſběkarszy arabszy wobylcerjo podezíſli, jedna ho wo to, w kolonijach pomalu ſariadniſtvo ſawjescz. Dolhich lét a wjèle džela budža wſchak hřeče trjeba, prjedy hacž němske kolonije Němskej wžit pschinječu. Cela tutón čaž wěſcje ras pschinječ, wſchalo strony, wosheje w naranschej Afrizy, nad kotrejmiž němska khoroj ſmahuje, k najpłodniſkim krajinam ſlusczeja.

— Wo pschicznach, kotrejž dla je hrabja Waldersee wjedniſtvo generalneho ſtaba ſložic dyrbjač a ho wot khězora ſa komandérowanego generała 9. armeekorpsa pomjenował, je tajka wſchelakora powjedanza w němskich nowinach, so njeje móžno, wěrnostz wot njewěroſće roſeniacz. Po jenym nowiſkim wudawanju je pječza ſi pschicznemu k Walderseeowemu wotkhadej njerunoſće nahladom hjes Walderseeom a khězorstwowych kanzlerom Capriovi byla. Je ho pječza wo politiske roſprawy němskich wojeſtſkich ſastupjerjerow pschi wukrajnych knježerſtwach jednalo, kotrež je hrabja Waldersee ſthowal, khězorstwowemu kanzlerej wo jich wopſchijecu nicžo njewoſſenivschi. Khězorstwowych kanzler je ho na tajke činjenje wopſjet wobčežowal, a njeļuboscze, i tym hjes woběmaj naſtate, ſu ſtoučnje khězora ponucil, hrabi Walderseej ſastojniſtvo pschipokafac, w kotrejž ſi khězorstwowych kanzlerom žaneho wobkhada nima. Na město hrabje Walderseea je khězor hrabju Schlieffena ſa wjedniſka generalneho ſtaba pomjenował. Kaž ſo praji, ho khězor pschi wölbje noweho wjedniſka generalneho ſtaba ani Moltku, ani Walderseea wo radu praschał njeje, ale je ho wot swojeho ſamzneho roſhuda wjescz dał.

Jendzelska. Po jendzelskim ſalonju ho wudowz ſe ſotru ſwojeſte ſony woženicz njeſmě. Hijo wjèle króz je ho w hejmje namjet ſtaſil, ſo by ho tónle njerouſnny ſalon ſběhnul. Štoučnje je nětko jendzelski delni hejm ſi 202 pschecžiwo 155 hloſham ſalon wobſamkuł, ſi kotrejž ſo wudowzej dowoli, ſe ſwojej ſwakowej do mandželſtwa ſtipic, hdvž je jemu žona wumrjela. Nowy ſalon hafle placžiwoſć doſtanje, jeli ſo ho tež w přenim hejmje ſa njón wjetſchina wupraji. Hacž pač temu tak budž, je hřeče jara njewěſte; pschetož hijo wopſjet je ho tón ſamy ſalon, hdvž bě ſo wot delnjeho hejma pschijal, poſdžiſko wot hornjeho ſacjifnuł.

Italska. Po powróčenju Crispioveho ministerſtwa je ho ſa džewječ dnjow italskemu králej poradžilo, nove ministerſtvo ſtvoric. Sa ministerſtowoweho pschedžydu je wón hrabju Rudinia pomjenował. Cutoň ſi konſervatiuej stronje ſluscza. Wón je ho na Siciliſkej ſupje narodžil a je nětko 51 lét starý. Hijo ſe 26 létami bě wón ſi měſtečjanostom w Palermje, hdvž je ho ſi tym ſnaty ſčinił, ſo je ſi pomožu zivilnych wojačow ſběk njeſpoložnych dželacjerjerow rafnje a ſtawanje poraſhyl. W lécie 1869 bě wón w Manebreowym ministerſtwie ſi ministrom ſnuteckých naležnoſćez. Dolhe lěta ſo wón potom politiske ſi ſtavjenja ſdalowasche a hafle psched ſchtrjomi lětami na čelo poměrnych konſervatiuej ſtupi. Program noweho ministerſtwa je: ſutowanje pschi wudawlach ſa wójsko a wójnske ſdózstwo, měrna

liberalna politika ſi nitska, ſběhnjenje nowych hejmownych wólbow, poměrnice ſtejnichégo napscheczo ſamže, a ſtož ſnuteckou politiku naſtrupa: ſawoſtacze pschi trojospolku, tola niz njeſcheczelska politika pschecžiwo Franzowskej, ſajkuž je Crispi wjedl. Ministerſtvo ſnuteckých naležnoſćez je ho w nowym ministerſtwie baronej Nikoterje a ministerſtwo finanzow Luzzatij pschepovalo. Poſledniſchi bě hijo ſe ſobustawom Crispioveho ministerſtwa. Wón je rožený ſid a placzi jač ſa wurjadneho ſnajera ſtatneho prawa a ludoweho hoſpadiſtwa.

Belgiska. Wobſtejnoscze w belgiskim wójsku ſo jara ſpodžiwe bycz ſbadža. Tač w měſce Namurje ſhobtu regrucza po měſce czechajo revolucionarne pěžne ſpěwachu, bjes tym ſo ho psched czechom khoroj w franzowſtich barbach ſi napiszom: „Sekawa franzowſtej republiž!“ njefesche. To budža dobri ſakitarjo wotzneho kraja a kralowſkeho domu, kotsiž hijo prěni džen, hdvž ſu ho do wójska pschijeli, ſawnje ſwoju pschichlinoſć ſi franzowſtej poſluhu, ſo kotrež je ſnate, ſo čhe ſo pschi prěnzej lepszej ſkladnoſci Belgieſkeje možowac. Spođiwe tež bě, ſo wychnoſć w Namurje ſa nusne njeměſeche, pschecžiwo tajkim njewuſhnoſćam mlodych ludzi ſakrocžic. Milizy, kotrež ſu ho wondano w belgiskim hlownym měſce Brüſſelu ſtawne ſpěczovali, ſu ho nětko ſe ſkulzby puſchecili. Ženož najhóřſich ſcherjebnikow ſi nich je wojeſka wychnoſć khostala. Poſledniſte poſtnizi ſo knježerſtvo nowych njeměrow wojeſche a teho dla wojačow w kanzlerach na wſchě pschipady hotowych džerjeſche. Dokelž pač ſo, kaž je hijo ſnate, na Brüſſelsku wobſzadu ſpuschecz njeſmě, bě 200 želesniczych wosow pschihotowaných, ſo by ho Antwerpenſka garniſona do Brüſſela dovjeſcz mohla. Vojeſcz knježerſtwa pač je tón króz njetréna byla; pschetož ſi wjetſkim njeměram nihdze dōſchlo njeje.

— Strona belgiskich ſozialiftow w ſwojich nowinach ſa to ſtukuje, ſo by ho, jeli ſo by belgiski hejm ſadane wólbne prawa dželacjerjam njeſchiswolit, powschitkowny ſtrajk po zyklu kraju pschewiedl, kig by hijo w bližſkim čažu wudyrbic dyrbjač. Dželacjerjo ſu ho, dokelž mot hejma njewoſčakuja, ſo jich ſadanje dopjelni, bjes tym na krala dla powschitkownego nōlbneho prawa wobrocžili. Tſjo ſastupjerjo Brüſſelskeje dželacjerſke ſtrony ſo do kralowſkeho hrobu podachu, ſo bychu hebi awdijenzu pola krala wuproſyli. Kral jich pschecželnje pschija. Na jich proſtu, ſo by ſwoju ſamóžnoſć ſi ſawjedzenju powschitkownego wólbneho prawa wuzil, wón ſprawnje wotmolwi, ſo drje by rad ſadanja wſchitkich ſwojich podbanow dopjelni, ſo pač to njemě, dokelž ſadanwa wěz po konſtitujiſi hejmej pschiklucha. Sso roſzohnujo ſo dželacjerjo ſa pschecželne pschijecze džakowachu. Se ſlowami: „Nječhamy hebi ruku ſkocžic, prjedy hacž ho dželimi?“ kral kóždemu ſi dželacjerjow ruku poſticži. Po roſrčenju, kotrež je kral ſi dželacjerjemi měl, ſo njeſda, ſo by hebi njewobmjeſowane powschitkowne wólbne prawa pschial.

Ruſowſka. Awſtriskeho aržywojwodu Franza Ferdinandu, kotrež je awſtriske khězor po hróſhnej ſmjerce ſwojeho syna Rudolfa ſa ſwojeho naſleďnika na trónje poſtaſil, ſu w Peterburgu pschi khězorstwim dworje ſi wulkimi čeſečemi vitali. Zar je wysokého awſtriskeho hročza wosheje ſi tym wuſnamjenil, ſo je jemu najwyschſchi ruciſ ſtad (orden), ſtad ſhwjateho Handrija, a pódla teho mějčeczelſtvo 26. dragunaſtkeho regimenta ſpočžil. S Peterburga je ho aržywojwoda wežera do Moſkwy podač, hdvž ehe tſi dny pschewyvac, ſo by hebi rjanoscze a kražnoſće tuteho města wobhladal. W Ruskej ſu hebi wſchu próžu dawali, ſo by pschichodny awſtriske khězor najspodobniſche

sacjziszeze wot swojego puczowanja po Ruskiej slobu domoju wsał. Precz drje so njeda, so dyribi so wopry arzwojwody Franza Ferdi- nanda pola zara jako snamjo polepszonych pomerow bjes Awstriskej a Ruskiej wobladawac. Pschedaloko pak so dže, hdyż wérja, so smieje tutón wopry někakje ważne politiske szézhwki. Ani Ruska, ani Awstriska swoje wotmębljenia a wotpohladu w nastupanju Balkana s wo- czoj njepuszczi, a tu budżetaj hebi stajnje wobej krajej njeprzeczelzy a njezdowirne naprzecizwo stiecz, doniz so s mjezjom njerossudzi, komu ma kniejsztwo nad Balkanom pschipanucz. Hdyż niz netko, poszcziglo ras dyribi bjes Ruskiej a Awstriskej Balkana dla t wojny dónicz. Czisze sjanwe je, so ho Awstriska s wobhadzenstwom Božni- skeje a Herzegowiny niespolkoj, ale so chze ras Sserbiji, Božarsku a Maledonsku hač do pschinorskeho mesta Salonitija dele pod swoje kniejsztwo pschinjescz. Psched njezdolhim czazom jendzelske nowiny "Manchester Guardian" powjesz pschinjesczu, so je so hido sa jen- dzelskeho ministra, lorda Beaconsfielda, tańsze wuczinjenje bjes jen- dzelskim a awstriskim kniezerstwom wujednało, so na postup Awstri- skeje t Salonijskiej poczahowaze. Awstriske nowiny hebi pschejachu, so by tale powjesz na wernosczi salkadzena byla, tola hiszceze njebechu pscheftale wo tym písač, belgijske nowiny "Independance belge" t njej dodachu, so ho tamne wuczinjenje wopravdze w archivje jendzelskeho swonkownego ministerstwa khowa, a so je so Jendzelska po nim swjasala, Awstrisku pschi wobhadzenju Salonijska je swojim wojnskim lódzstwom podpjerac. Nekto tez někotre nowiny jendzelskeho kniezerstwa nus- nosz rospiszaja, so dyribi Jendzelska pschi prénjej skladnosći Konstanti- nopol wobhadzic, dokelž hebi s tym wobhadzenstwo Indiskeje a kwé- towne wikowanje salkowa; jeli so ho jendzelska t teje kroczielni njeross- budzi, Ruska Konstantinopol wobhadzi, na czož Jendzelska swobodne pscheinjesczne psches Suezski kanal shubi. Dalschi széhrok teho bubze shubjenje Indiskeje a kwetoweho wikowanja. Jendzelske kniezerstwowe nowiny wospjet wobtruczeja, so staj Beaconsfield a Andrássy, hdyż staj w lécze 1878 hromadze w Berlinie pschi wujednanju Berlinskeho mera byloj, s lotnymž Ruskiej wsche dobycza rusko-turkowskeje wojny sniczichu, wo roszczenju Turkowskeje bjes Jendzelskej a Awstriskej psches jene pschischloj. Awstriskej je so nawjeczorna položa ballan- skeje połkupy, wožebje Božnija, Herzegowina, Stara Sserbija, Czorna Hora, Albanska a Makedonska hromadze je Salonijskim morskim ja- liwom pschiposnala. Sa to Awstriska do teho swoli, so Jendzelska Konstantinopol wobhadzi a Bosporus wobtwierdzi, so by s tym na pschezo Ruskiej saraczeny był: pschitup t Konstantinoplej a i dobom móžnosz russkoj wiwa na balkanskich Szlowjanow wusamkniena byla.

Persiska. Hdyž persiski schah (kral) psched dwěmaj létomaj po evropských krajach puczowasche, jeho stajnje a wschudze něhdze dwanacze-létny hólcežez pschedwžesche. Po jenym wějchczenju budže schah tak doho živý, hacž směje tuteho hólcežza pschi žwojim boku. Psched krótkim je schahowý lubuscký na pluza khorič, a je ho teho dla persiske knjezefstwo do wulkeho njeméra dalo. Schah Mařr Eddin je tak českomyžlaty, so ho jeho ministrio jeho dla strachowacž poczinaju. Wschitzy lěkarjo, kotrechž su ho prasheli, su prajili, so schahowý lubuscký sa njedolhí čaž na žuchocžinu (tuberkulosu) wumrje, jeli so ho njeporadži, khorecž sa njedolhí čaž wuléka. Po radze jeneho europiskeho lěkarja, w tu khwilu po Persiskej puczowazeho, je schah žwojemu pôžlanzej w Konstantinoplu poruczil, hnydom žwojeho čjelneho lěkarja a jeho pomoznika do persiskeho hlowneho města Teherana pôžlacz, so byshtaj wobaj khoreho po waschnju profeszora Kocha lěkowaloj. Tajle lěkarzej staj w dezembrje w Barlinje pschebywaloj a staj tam Kochowu methodou studovaloj. Na jejú pomoz je schah žwoju pošlednju nadžiju řajil. Na doňahaze waschnje so s Kochowym lěkarstwom fastarawsci, staj so lěkarzej na pucž do Teherana nastajiloj, hdzež jejú schah s nječežernosežu wočakuje, s twerdym pschedžwědženjom, so móže ho živjenje žwojeho lubuscká s pomozu Kochoweho krédku podleschicž.

Wulkowójwoda bęsche!

We wſy Knielingen, bliſko města Karlsruhe, ſchikowana malá khezka ſtejſeſche. Sſweile wólna ſo blyſkotachu, hdyž Bože ſlónčko na nje zwéczęſche. Murje a ſcženy běchu běle a cziste, ſelene wotnožti winoweho pjenka ſo wokoło nich wijachu. Schikowana ſahroda ſe kwojimi kwětkami a ſadowymi ſchtomami dom koło wokoło wobdawasche. Khezka murjerzej Huberej bluschesche, kotryž běſche ju něhdh po kwojimaj ſtarſchimaj namrěl a ſebi ju teho dla wyſoko wažęſche. Tež nutſtach běſche wſchitſo jara cziste. We wſchěch kufach ſo staroſciwa ruka pilneje a rödneje hospoſhy pokafowasche. A žohnowanje a mér w malym pětnym domje bydlefchtaj. Murjerz Huber běſche ſbožowny muž. Wón wot ſazneho ranja hac̄ do pósnejho wjeczora

piłnje dżęlasche, so by żebi a swojim domiązgym Boži kłeb sprawnie sałkuję. Jego duschna mandżelska jemu we wschem kweru pomhaſche. Mandżelska běſtaj w bohabojoſezi žiwaj a tež twoje pječ dżeczi kſcheczijanszy ſtukowaschtaj, je wschednje temu ķnjeſej poruczejo, ktryž je prawy wóz nadę wschtikim, ſchtož ho dżeczo mjenuje w njebjęſach a na ſemi. A radoſež běſche, wiđecž, kaž wuſkožna czrjódkę w domje a po fahrodze, na dworje a po wóz woſoko ſtaſkaſche, a kaž měſachu ho mjes hoſu lubo a ſtarſeju pělnje poſluchachu. S krótką, zły dom ſe wschtikimi twojimi wobydlerjem běſche tak prawje wobras tamneho kſubjenja: „Derje temu, ſchtož ho teho ķnjeſa boji a po jeho puczach klobzi. Ty budžes̄h ho žiwic̄ ſ dželom twojego rukow; derje tebi, ty maſč ho derje. Twoja mandżelska budže kaž plódny winowy pjenk woſoko twojego domu, twoje dżeczi kaž wolijowe haluzki woſoko twojego blida. Hlej, takie żoñnowany budże muž, tiz ho teho ķnjeſa boji.“

Ale to dyrbjesche po Bożej woli bóry ſrudny kónz mécz. Wětroſtu naſeñnju nót lěta 1808 na jene dobo w domje Boži woheń wuſtde. Wot wětra honjene, ploomjo ſurowje ſpěſhne woſoko ho hrabasche. Wboha ſwójba jenož hóle živjeńczo wuſhowa a možesche jeno ſ nuſu někotre kruchi domiązeje nadobny ploomjenam wutorhnuć. Prjedy hacž ho prawje dohladachu, běſche jich luby ſtatk, hdzej běchu hacž dotal tak ſpołojom a ſbožowni byli, hromada roſpadankow a popjela. Huber dyrbjesche ſa drohe pjeniesh ſ burej do wýz na podružſtwo czahnuć. To běſche wulka ſrudoba ſa wboheho muža. Blačo wón psched hromadu roſpadankow ſtejſeſche, kotrež ho hiſceſe ſehlachu a ho dymjachu; ſchtož běſche po ſwojich wózach namrět, a nimale jeho zły ſamoženčzo běchu ſtrachne ploomjenja ſanicžile. A pschi tynle njeſbožu, runjež běſche mulke a czezke doſč, njewosta. ſſo wuſtróžawſhi a ho pschi wóhnu ſymp namrěwſhi jemu jeho ſwěrna mandżelska ſkori a ho na dolhe khoroložo lehnu. To bě ſrudny a ſtu čžaſ ſa wboheho Hubera. Wón možesche ſ dželom ſwojego rukow lědma telko ſaſkujić, ſchtož ſe ſwojimi domiązgimi ſa ſyrobū a ſa hospodu trjebasche. ſa ſkarija a haptiku chyzſe wjèle pjenies bycz. Duž ſebi na to myſlić niemožesche, ſo by ſebi khežku ſaſo natwarū. Muſa a hubjenſtwo běſtej w ſwójbie, ktraž běſche hewaſ tak ſbožowna byla. A runjež hospodat ſwoje pucze temu ķnjeſej, ſwojemu Bohu, poruci a ho na njeho ſpusheſesche, ſo tola ſtejſe ſkoracé ſa ſkafidlo domakrásni písmenka ſa

Huber w schédnje s Knielingena do města Karlsruhe na murjer-
stwo khodzësche a tam khęzi twaricz pomhasche. Tego najstarscha,
dwanaczelna dzowczięzka dyrbjesche mjes tym doma mjensche dzęczt
hladacz a khoru macz wothladowacz. Duż dha bęsche murjer tež junu
rano w lęzgi kaž hewak do města schol a do schikowaneho hajfa
pschiindze, kotryž na tejle stronje kłowne město wobdawasche. Dokęz
bę so kłodny a sprózny na schol, so pod schtom sydże, se swojego
brémieszka schwarnu křenzu kħleba wsä a kñedacz pocza.

Po haiku też stary knies hamlutki khodżesche. Wón bësche w prostej drascze, ale na nim bësche widżecz, so je wożobny knies, a jeho wołslico bësche jara pscheczelniwe. Czicho po haiku khodżo a do swojich myšlow ponurjeny też k sztomej pschitndze, pod lotrym murjer kedżo ȝnedaſche. Huber zuseho sdwórlinje poſtrowi, kaž bësche to wot doma swuczeny. Stary knies ho pscheczelnie dżako wasche a hisczeje pschistaj: „Bóh žohnuj! a dajęże ſebi kłodżecz!”

„Bóh saplačz!” murjer wotmolwi; „hdyż hy hłodny, drje psiczezo kłodzii.”

"Alle wy bđe Bođi khléb žuchi jěſcze!" zasy rječnu.
"Nicžo wo to". Huber praji; "kłodži mi tola na najlepje."

Duz starh knjies do saha pomaha, se zidzaneje moshniczki hwekly
toler wsa a jon murjerzej da, prajizh: "Sowle macze, pscheczelo!
Pozylnicze zo sa to s dobrej schlenzu piwa a pschipicze zebi na
moju strowosczi!"

Murjer njenadžithy dar wježoł wſa, ho wutrobnje ſa njón džakujo. Pschezelný ſtary knies ſwoju móščenú ſaſo do ſaka thknu a kmoje vucie díſſe.

Sa khwili tež Huber stanu a čízysche do města a na dželo, lotrež na njeho čjatašche. Na jene dobo pač ho dohlada, so tam, hdzej běsche zushy stal, židžana móschicžka ležesche. Wón ju hnydom sažo spóšna: to běsche ta ſama, ſ lotrejež běsche jemu jeho njefnaty dobrocjet tón žwětch tolet dał. Najſkerje běsche ju, že pscheladawſchi, nimo ſaka thknul a ji nicžo wo tym njepřitnuwſchi na ſemju panucž dał. Murjer na měscze wjedžesche, ſchto ma čjinicž. Wón khetſje po pucžu běsche, po kotrýmž běsche ho njefnaty předby wothalik, a jeho ſlónčinje ſt kwojej wulkéj radosczi tež doſczeze. Zeho doſcza- hnuwſchi jemu móschén pokasa, prajzy: „Tu ſcže wy ſawěſče ſhubit,

luby knjeze. Ja wšak pytnul njejsym, so by ho wam wužunula hyla; ale hdz stavach, ju na semi ležo widzach."

Stary knjes s pschezelnym wóczkom na sprawnego murjerja hladasche a džesche: "Mějce najrjenši džak, luby pschezel. Móžcheni wšak je moja. Ale so seze ho takle prózowal a sa mnu běžal a mje pytal! Hdz budžesche ſebi móžcheni tola radſho ſbzgeral! Pschetog mi ho zyle ſda, jako vyscheze pjeniesy, kotrež w njej ſu, prawje derje trjebacz móhl."

"Saweſeze wérno!" Huber praji. "Ale to by tola tak derje kaž kranjene hvo. Né, né! Ja ſym w ſwojej mlodoſeji tak wuknul a pschi tym tež chzu čaž ſiwenja wostac, ſo s prawdu najdale pschińdzech."

"To je pěknje wot waž!" zufy knjes rjeknu. Někto pak dyrbimy pjeniesy s najmjeniſcha mjes ſobu dželic, ſo macze tola něchto ſa ſwoje prózu."

"Né, né!" murjer ſawoła. "Wy ſeze žortniwy knjes, ale wo to počo. Wbožemje!"

To prajizy ſo ſawroči a čažesche ſwoje puče hic.

Ale zufy, ſi džela ſo hmejo a ſi džela mjeraz, rjeknu: "Njebudžče tola dživny a nječekajče mi hnydom! Móžemoj tola ſ najmjeniſcha roſumne hlowczko wo tej wězy poręcęcę."

Na to móžcheni do horečje wužypnu. S wjetſha běchu ſtote w njej. Stary knjes ſ pjenies dwě jenakej hromadzy ſejni a murjerzej počnu počoju tykaſche. To běſche rjany pjenies, kotrež hudemu muzej w jeho nufy runje prawje pschińdže. A tola ſo Huber ſ wopredka pjenies pschimacz nočyſche, ale wſchon faſtróžený rjeknu: "Né, knjeze, to je pschewele! Wy ſo mnu žortujecze."

Schto dha praji, ſo žortuju?" zufy wotmolwi. "Zowle, hjerče, ſchtož wam dawam! Zyle hjes žorta. Wy budžecze pjeniesy wěſce trjebacz, a ja móžu prawje derje bjes nich bycz."

Duz je murjer wſa, a hylsy ſo jemu po lizomaj dele kulecz poczachu. "Mějce wulki džak!" wón praji, "a ſaplacz wam Boh! Luby knjes a žohnui wam bohacze! Ja ſo hido tak jara wjeſelach, tén ſwětly tole wot waž doſtaſchi. Sa njón čaž ſwojej wboheli horej žonje a ſwojim džeczom něchto popſchec. A někto mi Boh tén knjes hichče telcole ſ temu wobradzi. Haj, wérno tola je a wotſanje: Hdz je nusa najwjetſha, je Boža pomož najblížcha."

Stary knjes ſo prascheſche, ſchto murjer ſ tym měni. Duz jemu Huber wſchitke ſwoje ſrudne podeñzenja a ſwoju wulku nufu wupowjeda. Zufy jara ſedžbnje a pschezelne na njeho poſluchasche, ale nizo njepraji.

Duz na mějčzanskej wěgi ſwón dyri. Murjer proscheſche: "Budžče, tak dobrý, luby knjeze, a poſladaſcze wſhak na ſwój čažnik, ſo ſebi na dželo njeſkomdzú!"

Na čažnik poſladowſki zufy praji: "Runje ſchěſz čepje."

"Dha dyrbju běſec, ſchtož móžu", Huber rjeknu. "Wbožemje, luby knjeze! Mějce hichče ras najrjenſhi džak, a Boh tón knjes wam dobrotu, kotrež ſeze mi wopokaſal, bohacze ſaplacz a žohnui!" To prajivski do města běſche. Stary knjes hichče hwiſu ſamkleny ſtejo wofta a potom tež pomaku a do ſwojich myſlow poſrjeny dale džecze.

Tón hamon džen popoldnju wožobny wós do wžy knielingen pschiſeđe. S wosa stary knjes wulſe, kotrež běſche ſwoje pjeniesy ſ murjerjom dželik, a ſo prascheſche, hdz ſcholta we wžy bydli. Žeho ſ ſcholcigom poſlachu, a wón do jich domu džecze. Scholta zuſeho njeſnajesche. Widžo pak ſo ma ſamožiteho a wožobneho muža psched ſobu, ſo jeho jara ſdwóliwje wopraſcha, ſchto by radý.

Stary knjes ſo na ſtoli ſydgę a praji: "Ja ſym ſo waž wo dobro radu prascheſz pschiſhok. Ja dyrbju mjeniſzy hčezu twaricę dacz a bych teho dla radu prawje pilneho a ródnego murjerja měl. Móžecze mi ſ wſtuce ſo ſtatiſteho muža poručić?"

Scholta wotmolwi: "We wžy mamy tſjoch murjerjow. Ale jedyn ſ nich piše, a teho dla jeho ſ zyka trjebacz njemózecze. Druhi je ſeník, a duž jeho tež hwalic ſjemožu. Tſezi pak, murjer Huber, je jara pilny a ródný muž. Žeho móžu ſ dobrým ſwědomiom poſruciſz. Žemu tež móžu ſo ſaſlužba derje popſchec. Dokelž je ſo jemu hčezu wotpalila, a jeho žona čežzy hora leži. Wy dobrý ſkutek konjeſce, hdz wbohemu muzej to dželo pschiſkafacze, a wasch ſamhny wužitk to tež je, dokelž móžecze ſo we wſhem na njeho psusheſec."

Wjazy stary knjes hacž na dalshe wjedžecz nječasche. Wón ſo ſcholcje ſa dobru radu podgaſowa, jemu wbožemje praji a bórſy na to w ſwojim wosu ſaſo ſe wžy jehoſeſche.

Masajtra ſekat ſ města Karlsruhe Huberowu horu žonu wopracz pschińdže. Wón ſo ju nadrobne prascheſche, ſak jej je, a

praji, ſo jej trěbne lekarſtwo ſapische a pōſczele. Hora žona ſo pschezivo temu wobarasche, prajizy, ſo to pschi ſwojej hudoſeji niždy ſaplaczic ſjemóža. Šekat pak hmejo džesche: "Wo to ſo njeſtarajeze, luba žona! Šekatſtwo ſo ſaplacz, a ſo waž hodožo woprytuſu, na to tež žaných pjenies njeſtrjebacze. Ja bórſy ſaſo pschińdu a ſo nadjeſam, ſo budže wam potom hido trochu ſlepje, a ſo budžecze mje pschezelne witacž."

(Poſtracžowanje.)

Bóſtny Thérlisch.

Něk Jeſuſ ſchiphovjeda
Na m ſwoje čerpjenje;
To nam tež mjeſčec ſjeda,
Hdž ſral do bitvu dže;
Duž pscherodzejim jeho
Psches zvly jeho thod,
So měli poſi ſ teho
A žohnowany plód!
Ach, hlaſ, ſak ſ nim ſo wodža
A wjchem móžnym ſudnitem
A wſchudžom jemu ſchoda,

Ty, jehno Bože, džesč
A njeſeſch kjud a ſuki
A naš ſej lubuſech;
Haj, ty ſo woprowalo
Sa naſche hčechi ſy
A naš ſu wujednato,
Duž neko ſ měrom ſym.

Eže thwolice čažem ſebi,
Ty wuli ſkrednito;
Čeſeſch wſchitku dawac ſebi,
Kiz ſaſlužiſh ſej to;
Kiz ſaſlužiſh naſtu nožiſh
Na ſwojej wutrobie
A Wóza ſa naš proſyſh
Wo jeho ſmilene.
A horkach ſ jandželemi
A wſchěni ſwjaſthmi —
Tam lepi hacž na ſemi
Wſchak čažem ſpěwac eži
A thwalič ſwoje ranh,
Ty jehno ſabite,
Kiz ſ nich ſam ſaſo ſtanu
A ſwjeſiſh dohceče.

D.

S ſyrotka.

Ludowý ſpěw.

Veczeſe prieſz, wu wětry ſymne,
S mjeſčelemi dalof,
Selence ſo, haje čemine,
Wſchak ſo blizi naſečo.
Wotuzec, ſwetka, trawicžla,
Hdž ſo ſaplacz ſubudža.
Ja pat ſ mokrym wóczkom hladam
Sa tej malej ſyrotku,
So by ſežela, ſebi žadam,
Jeſnej ſeži ſoſumju.
Ta mi ſtroſchtuje pschiwola:
Šyrotku Boh wobrata.
Šyrotku ſym lubowala
Hido w ſetach džecatſtra,
Wſchudž ſej ſu ſeſadžala,
Hdž ſe ſo moja ſahrodla,
So pat ja b'du ſyrotka,
Sſebi njeſhym myſliſta.
Něk pat, hdz ſym wopuſhčena
Wot ſubeju ſtarſchein,
A ſaſtaranju wotſajena
Sahe ludej ſuſemu,
Dha ja hnydom poſnaju,
A čomu ſadžach ſyrotku.

Duz chzu ſebi ſprawnu ſadžic
Do ſožovoh ſorvycza,
Na wotneſčko chzu ju ſlajieč,
Hdž ſe moja komorka,
So by ſo mnu ſežala,
Hdž ſym polna ſyſtanja.
Do wioſow byz dyrbu wita
Mi ta luba ſyrotka,
Do nuchanki ſobu ſwita,
Hdž ſym ſe mſci hotowa;
Tež do měnza dyrbia mi
Sawicz ſobu ſyrotti.

Ja tež chzu ju dale ſadžic
Tam na rowaj ſtarſchein,
Móže mi tam ſ troſchtej ſadžic,
Hdž ſa ſparnu komorku
Lubowana nan a macz;
Ach, hdž dyrbu ſawoſtac?
Se ſyſhami pat chzu ſkrepic
Ja tu moju naſluſhbu,
W tych ſo móhla druhdy teptic,
Njeſhych mela ſyrotku,
Me ta mi pschiwola:
Luba, budž wſchak ſpoſojna.

Dokelž dha ſym ſtajne ſnala
Šyrotku ſa naſluſhbu.
Dha wſchak byz ju ſada wſala
Na moj rom tež ſadženu,
So móhli či pſichodni
Widžec, ſchto w tym rowje ſpi.

Ze Serbow.

S Hajniz. W tudomnej pschadowoni, někole ſ. Alfonſej Vorakej ſluſhazej, ſu ſo psched ſkrotkim wjazori dželacjerjo ſa dohleſtnu ſwěrnu ſlužbu ſe ſkotmi a ſlěbornymi wopomnjeniſimi medaillemi a pjenjeſnymi darami wuſnamjenili. Šlotu wopomnjenku medaillu ſta doſtaſlo ſkladniſ Handrij Vaſcha a dželacjer Handrij Hencžla ſa 25 ſetnu ſlužbu, ſlěbornu medaillu E. Scholta, Kora Radza a Juliana Erlera ſa 20 ſetnu ſlužbu. Tež w předawſkih ſetach je něhde 30 dželacjerow wopomnjenke medaille a pjenjeſne darm ſa 20 ſetnu ſlužbu čaž doſtaſlo.

S Hodžija. Wcžera, wutoru, bě tu „pobocne towarſtvo ſerbſtich burow ſa Hodžij a woſkonoſc“ pod psched ſkyſtrom knjeſa wiczeſneho kublerja ſ. Schmole ſe ſpyte ſhromadžene. S kóždziečkim poſkedenjem tole naſche ſube towarſtvo, džak budž Bohu, na ličbje ſhubu ſtavow roſeže, ſak tež ſ wežerawſkim. Sa poſkadnuka hu knjeſ ſkubler ſ. K. Karaž ſ Hodžija jenohložnje wuſwoleny. Poſtrjebe ſkafanja ſa naſtne ſyky buchu ſejnene; pschi tym buchu wſchelake wazne ſhoniſenja roſpominane. Po tym naſch knjeſ ſarač

lic. theol. Zmisch rofestají, so maju nasche herbske burske towarzstwa
niz jenož na to dželacž a skutkowacž, so by ho wužitk ratařstwa
powjetšiš, ale tež na to, so by ho hrožaza schkoda wot ratař-
stwa wotwobrocziška. Žalobna schkoda w naschim čzaju runjewon
ratařstwu hrošy se strony sozialdemokratow, kotsig wschitkón bóſki a
čglovoſki porjad podrywacž a powalicž pytajú. Čziž žu wobsamkli, so
čzedža nětko wježny, ratařski lud do swojich kyrczow kořicž a jědoje
symjo njejednož hjes dželacjeremi, čzladničkami a hospodarjemi ro-
phywacž, so njemohť ratařski lud wjazy w swojej měrnoscž žana
sepjera sa křeszcijanski porjad wostaci, ale so by tež, kaž tam a
žem wschón fabričny lud, do sahubazeje njeſpoločnosće sawjedl.
Psychologenju sozialdemokratiskich schkódničkow nima ho měrnje a symje
napšecžiwo hladacž. Ale jich slážazym žolmam maju ho haczenja
napšecžiwo twaricž. To ho najlepje s tym stanje, so ho ludej se
srošymliwymi dokladnymi pschednosčkami na drobne psched wociž
wžedze ſtažerſke wotmyſlenje sozialdemokratow. Na to ſtaji knjies
farat ton namjet, so by ho nasche herbske burske towarzstwo wo to
staralo, so byhu ho w ludowych shromadžisnach psches herbskeho roſ-
prawnika, kiz je ho w sozialdemokratiskim pižmowistwie derje wobhonik,
herbske pschednosčki pschedecžiwo sozialdemokratiji vžeržale, hždež mohť
tež potom kóždy pschitomny ſſerb praschenja w swojej macđetnej
recži ſtajecž a ho s zyla tak po potřebnosće na rošrečzowanju wo
klyšchanym pschednosčku wobdželicž. To wſchitko bě shromadženym
žobuſtawam kaž s jich wutroby recžane. Duz̄ bu jenomyſlnje wob-
samkujene, tsi tajke herbske ludowe shromadžisny, da-li Bóh, w bližším
čzaju džeržecž a to jenu w Hodžiju, druhu w Luthyjezach a tsečžu
w Brčzezech.

S pola. Nasche dotalne waschnje, mjażo żelicz (pjellowacż), je zhyłe wopaczne. Dotal kumy mjażo se żelu a salpeterom żelili, tejele měščených na dno žuda nažypali, naželenie mjażo do žuda stýkali a jo potom wobczężili. Tole waschnje pak je teho dla wopaczne, dołekż tajka żól s mjażą runje to wuczeńje, schtoż najwjaży zhreby dawa; najlepšie s mjażą ho s juchu prjecz kida. Najlepše ho mjażo taſke želi: Hdźż je skoczo, howjadko abo žwinjo, sareſane, ho mjażo roſruba a do dobręho, cijstego brjewjanego žudobja nakładże. Mjes czasczemi mjażą ho zhyłe, lawrzenzowych ſopjenow a koruſčkow nažypa. Prósnjenżow pak mjes czasczemi bycz njeſzmę; tajke ho s czwacžkami mjażą wutylaju. Zana koſć na druhę abo pschi druhę leżecż njeſzmę, ale mjes koſćzemi dyrbja stanije mjažne dżele bycz. Hdźż je wschtiko mjażo do žudobja nakładżene, ho jusčka na njo linje, kotraż je ho mjes tym swariła a wustudka. K tejele jusčzy ho na 50 puntow wody 8 puntow ſele, 100 gramow abo 6 starých lutow salpetera a punt zokora bjerje. Jusčki dyrbji telfo bycz, so wschtiko mjażo wobdawa a, hdźż je wobczężene, hiſceže nad mjažom ſtejt. Sa dwę njebželi masch želenie (pjellowane) mjażo, so rjenſche bycz njemoże, — je-li mjażo wot ſloczecza, kotrež je derje wuformjene bylo a pſcheitare bylo njeje. Ale tež, hdźż stare tučne ſloczo ſareſasch, masch na tole waschnje wjele rjenſche mjażo hacż po dotalnym waschnju želenja. Sa tsi njebžele je tajke mjażo hotowe, so móžesč jo žuſčicž.

§ Bułez. Niedżelu w nozy je ho skłomjana fajma, tudomnemu hoścjenzarej Israelej Bluschaza, spalita. Fajma je saweścena byla.
§ Miedżojsa. Tele dny budžische tudomny knieži pohoncz pschi hóym na nahle waschnje živjenje shubicz móh. Do dwora ham pschijswchi chyjsche wón i woſa dele stupicz. Pschi tym ho i nohomaj do płachty, do kotrejż bě sawaleny był, faschmata. Pschiwahu shubiwschi wón psches hlowu na kamjeniu plestr dele padże.
§ Ropotom, pschi tym nastatm, ho konjej spłoschischtaj a i woſom prjecz czerjeschtaj. W hrodze běchu ho bjes tym sniesbozenego pohonča dohładali. Tutón kaž morwy na semi leżesche. § Hlowy jemu krwej i czurami won běżesche; duż ho najpriódzhy prózowachu, jemu krwej stajicz. Sa hodžinu sniesbożeny saſo wočzi wotewri a po tħwili bě jemu móžno, ręczęc. Lekar, sa kotrehož běchu hnydom poſkłali, spóśna, so rany zmjercz straschnie njejku a so hebi sniesbożeny, czechoz ho najbóle bojacu, pschi padże moshy střchaſł njebe. Po lěkarjowym mēnjenju budże wón borys saſo i khorołoga stanucz móz. Też konjomaj ho żaneje schody stało njeje; wonaj daloko běżecz njemóžeschtaj, dokelz buschtaj borys wot jeneho dželaczerja sadżerzanaj.

5 Nakaz. Wydżenja je nechtó w "Sserb. Nowinach" na naschu nowu żeleznizu s wulkej kwalbu spominiał. Tegz my ho kombidzicę njechamy, ho t tejle kwalbje rad pschisamtncuz. Tola jene ho nam hischeze na naschej żeleznizy njespodoba, a na to chzemy teho dla sšawnje pokasacę. Na naschim dwornischczu fu do zyla sabylki, wulki czañnik postajicę, lajkiż ho hewak na kóždym wjetshim dwornischczu nadendźe. Nasche dwornischczo ho tola t matym liczicę njemóże; duż ho

nadzíjam, so bórsy čjašník dostanjemy. W tu chwilu ludżo, kotsjž hamč čjašnika nimaju, abo kotrychž čjašník prawje njenébdę, żenje njenjedźa, hdy čjaš wotjebźe. Nětkole je nam tež jaźnie, cęgħo dla je żebi ras lokomotiva sależaka. Na tym je jenicżzy čjašník wina, fiz hisħejże tu njeje. Hdyż tōn smējemy, potom budże wsħem njobstatka nashejje żeleznizy wotpomħane.

S Hrôdka. Žadlau hñjercz je tubomny žukelnik August Malady poczterpił. Wołmoharbjeńju wobhlađujo je wón do kótki, s warjazej wodu napjelnjenego, panuł a w nim hubjeny kónz wsał, dokelž nicto pschitomny njebě, tiz by jemu pomoż podał.

S Wulkeho Parzowá. Schtwarz 5. februara rano wokoło schtyrjoch je ho nach weitnits wotpalit. Wschitke Bože dary su ho žobu spalile. Kac je woheri wuschol, niewiedźa.

S Narcža. Schtôrkt 5. februara rano $\frac{1}{2}$ / 7 hodžin tudý Boží wohén wuñdžé. Wotpalike ſu ho statoki: Mateja Brycže, Ihelkarja Kschescijana Mjetascha (brožen niz ſobu), polbura Jurja Sulka (wuměník a brožen niz ſobu), burowki wudowy Haſzynje (wuměník a brožen niz ſobu), brožen a kólnja bura Mateja Vale. Wschitzý wotpaleni maju ſawěscjene, ſchtož jeno Brycža niz.

Přílopk.

* W Lipsku sú zo falešné piečírniowoske papery nadeschle. Podražowane papery zo wot prawych wožebje s tym roſenawaju, so je papiera hrubischa a ſylnischa, a so rjapikata njeje. Jako čaſz wudacza je na prednej stronje dzení 12. januara město 10. januara woſnamjeneny. Podražowane papery mają liczbę D. Nr. 5135189.

* В Нѣмскѣй Ворje пола Ношна пјаткъ вжехоръ сплѣшенихъ котъ до напѣхечъо једзажѣго вosa і тајкинъ вомахомъ сањна, ѿ Ѯо јему војо љохъ љуболо до цѣла љасторџи. Кён хныдомъ морwy і семи падзе. Пohончej, тѣжъ је зyле по рjedzje јѣтъ, ѿ нижъ стало нjeje, тола мозгесche монъ, таžъ тезъ једынъ Draždjansti пucжowarski pschekupz, въ јено вoso љедзажъ, до вулѣхъ нjeſboга pschinčz.

* W Blankenfeldze psched Barlinom brjedz sañdzeneho mëhaza pytnuchu, so je ho nëkaſki wónzuch satykał, a mëjachu sa to, so je samjersnuk. Skonczenje syma puschezi, ale wónzuch satylany wosta. Hdzyj jón brjedu tydzenja wobhlađowacz pschinđezhu, czëlo mëodeho człowjeka w nim nadendzechu, kótryž bëſche dleſhi czaſ w dżelańci w Kummelsburgu pschebywał, kwoje khostanje wotpoluczniwshi a hebi tam 110 ml. pjenjes saſkuzniwshi dżelańciu wopuschezil a wot teho czaſha w Blankenfeldze bydlil, hdzej ho s tym žiwiesche, so tamniſchim dżelaczerjam brodu truhasche a wloſhy tsibasche. 13. wulkeho róžka bëſche do Barlina schol, so by to a druhe nakupował, ale domoj ho wróćzik njebe. Czëlo hido hylnje kajesche a woczow njemajesche. Naiſkerje ſu mëodeho człowjeka w połnoznym dżele Barlina, hdzej ſu jeho 13. sañdż. mëhaza wjezor widzeli, slónzowali. Morbarja dotal wuſledzili njeſju.

* Jedyn mechanikus w Barlinje je ſebi nowe lěto ſlužobnū holzu pschiftajík, kofraž bě w džele jara wuſtojna, tola kofraž mějeſche tón njespodobny njepočink, ſo bě jara ſledna. Tale womlódnoscž dyrbjeſche ſańdženu pónđželu holzu do hñjertneho stracha pschinjeſcz. Holza wježdeſche, ſo bě mechanikuſowa mandželska t poſtnizam bleſchu punczoweho extrakta ſobu pschinjeſla a do khamora ſtajila. W nje-wobležbowanym wokomiku womlódná holza do khamora pschimnu, hrabnu bleſchu a ſo ſ njeje napi. Holza pak bě w khwatku wopaczeńu bleſchu ſhrabla a město bleſche ſ punczowym extraktom tajku ſ karbołowej kížalinu vſchimnušla. Š boleſę ſ hloſzom ſakſchilnuwſchi a bleſchu wot ſo cžížnuwſchi holza t ſemi padže. Mechanikuſowa mandželska ju na ſemi ſo ſ boleſę wiſazu nadendže. Hnydom ſawolany ſelat ſnjeſboženej hojaze lekárſtwo da a porucži, ju do mějeſčanskeje hojerňe dowjeſcz. Dokelž ſtej holzy ſchija a žold ſ kížalinu žaloſnje wopalenej, na nju dolhe, boleſtne khorokožo čála.

* Wobkhedżerja zigarowych kłamów w Berlinie loni sajachu, doleż běsche sapalał. Hdyż śudništvo jeho kłamų wobkhadowacž pschindże, ho dohladachu, so je pod schpundowanjom hľuboka jama wuryta; dżera do jamy běsche s wělom sawrjenia, na kotrymž plachta leżesche. Sa swoim blidom mějesche kłamarž naprawu, so móžesche kózdy čžas wělo wotwierież; duž móžesche czlowjekę, kotryž na wělu stejesche, do jamy panucž dacž a jeho sfóngowacž. Kłamarja ē 10 lětnej khostatni sahudžicu. Sańdżenu njedżelu w nozy je won s khostatnje w Sonnenburgu czeknucž spytal. Faſtrowa komorka, w kotrejž won žedzesche, běsche pschi semi. W tejsie komorzy běchu néhdy schpundowanje porjedżeli; ale krugh deski běsche jeno s lóhka pschitlepny, so móžesche ho s lóhkej próžu wusbehnuć. Tule składność je jath wujik a spody schpundowanja rył, doniż do pinzy dżera wuryk njeje. Hdyb bubžesche dohlo doseḡ trało, budžesche ho jemu najfferje radžiko s pinzy

czeknycz. S pinzy běsche jaty hido dale ryk a mějeshche skončinje jenož hischče tolstu murju pscherycz. Ale na to jeho mozy tola do hahale njejkuz pschetož sandženu pónđelu rano jeho do wodžewadka sawaleneha w pinzy w kucze hidoža naděndzechu.

* Soni spoczął oktobra w Grokgrimme w Pruskiej kubler, jeho wyla hwojba a tež jeho czelebz skorii: kubler, jeho žona, jeho pschichodna macz, 6 dżeczi, wotrocž, 4 dżowki a dżelawu muž. Wschitzu piatnaczož běchu hromadze tykanz a schokoladowu poliwku jeli a na dobo skhoriczu. Schokoladu běsche kubler wot zawitowęje žony kupy, lotraž stajnje i nim khodzesche, a tutu mějeshche ju wot pjeclarja i Hohenmolsena. Jena khora žonska wumre, a leklärjo mějachu ja to, so je bo jej i jedom sawdalo. Duž wychnosz wschitku pjeclarjowu schokoladu a tež jeho, wot lotraž běsche kubler se hwojimi ludzimi jeli, muku, zokor a tykanz sebra a wschitko tole a tež džele czele semrteje hundischemu chemicej do Barlina pózla. Tam so pokasa, so běsche w czele semrteje a w hotowej schokoladowej poliwzy wjele arjenisa; w muzy, zokorje, tykanzu a w schokoladze hamej pak jeda njenamakachu. Duž so sda, so je jeb do schokolady pschishor, hdyž je so poliwka i njeje pschihotowala. Kac je jeb do poliwki pschishor, drje žudniſke pschephtowanje polaze.

* Gwojba w Liličce běsche hido často wječor w hundobnej jstwě, hdyž starý klaver stejesche, synki saklinczecž hlyščala, runjež w teſle jstwě nicto njebe, a so klaver hido wjele njedzel wotčinjal njebesche. Hdyž wondano wječor klaver sažo sakluczja, so hwojba naboja, a wschitzu wolało se jstwy won bězachu. Na klaverje pak so dale pískotasche. Duž ſebi ſmužith mloženz natykanz revolver wa a na scherjenje džesche. Hdyž won dō jstwy stupi, wschitko woczichnu. Welo stareho klavera wujběhnuwski won myſchku w nim wuhlada. Scherjena myſchka po klaverje běhacž pocza, so wschitko klinčesche. Młodženz myſchku saray, a netko mějachu mér.

* Do hajnkownje bliſko Ballenstedta wondano hrjedz bělho dnja, a mjes tym so hajnik doma njeběsche, tjo ſababjeni pschinidzechu a hajnkowu žonu, lotraž běsche w njedzelach, nusowachu, so jím klicze pjenjeznego thamorecku da. S thamorecku rubjeznizy někotre thazhy markow wsachu, lotraž běchtaj hajnkež mandželskaj psched krótkim namrěloj. Hdyž běchu i domu, njedzelniza stanu, ſebi natykanu tsélu wsa a ſa rubjeznikami třeli. Jedyn i nich ranjenu ležo wosta, a w nim — babu ſpoſnachu. Druhaj, lotraž běchtaj czelekoj, běchtaj babiny muž a jeje syn.

* Na honach wžy Dinklage na roli, lotraž hluhoko leži, sandžene dny koſmate hufanzy i hromadami pschimiersnijene namakachu. Kac so pokasa, maju tele hufanzy jara krute živjenje. Pschetož hdyž wotražene kruchi lodu do czopleje jstwy pschinidzechu, a lód rosta, tež hufanzy wožiwicu.

* Kralazaj w Elsaſu, lotraž běchtaj hukaj a w jenym domje hromadze bydleschtaj, so wondano hwojich džeczi dla swadžischtaj. Duž ſebi jedyn ſekeri wsa, druhi hnójne widły, a netko na so džeschtaj. Tón i widkami hukala porash a, hdyž chyžsche tutón ſažo ſtawacž, jeho i widkami do wózka a do moſhow klo. Tón ſamón džen wječor ezezzy ranjenu wumre.

* We wilej wuherskej wžy Komaran běsche psched krótkim burej džeczo skhorito. Dokelž wokrjezny lěkar, wo lotrehož bur pózla, doma njebe, jeho ſastupjez pschinidze a džesču dwoje prósčki ſapiša. Wječor tež wokrjezny lěkar pschinidze, lotremuž so i wopredla ſdashe, so je so džesču někak i jedom sawdalo, lotryž pak potom ſa dobre ſpoſna, ſtož běsche jeho towatscha porucil. Nasajtra rano ſo čjorjda ludu ſe wžy herjelajo psched domom wokrjezny lěkarja a tež psched domom jeho towatscha ſběža a wobeju ſe ſpanja wubudži, wolało, so je zyla burowa hwojba w nozy ſemrjela, a ſo ſtaj lěkarjej burej a jeho domjazym i jedom sawdaloj. Lěkarjej dyrbjeſchtaj ſo do domu ſamknucz, hewal budžesche jeju njembry lud ſaray. Tón ſamón džen žudniſtwo i lěkarjewi do wžy pschinidze a ſo pschewwedeži, ſo ſu wuhlowe pluny w nozy hwojbu morile. Lud pak ſo njeſmerowa, ale dale hóle ſahadžesche. So by ludzi pschewwedeži, ſo lěkar ſe wžy khoremu džesču jeda ſapiša njeje, jedyn ſe žudniſkich lěkarjow pročki, lotraž běsche lěkar ſapiša, psched wocžomaj harowazeho ludu pórre. Hdyž lěkarjo czela bura a jeho hwojnych wotewrichu, so pokasa, ſo ſu woprawdze na to wumrili, ſo ſu wuhlowy plun do ſo krébali. Alle lud hakle ſo potom ſměrowa, hdyž wychnosz i kruhym khostanjom temu hrožesche, ſtož budže lěkarjow, lotraž ſtaj hwojou pschifluſhnoſz do pjeniloj, i nowa wopacžnje wobſkoržowacž.

* Wuherskej ſo piſche: W Langendorfie pola Tyrnana wondano wózkom zyganow pod hólym njebjom ſproſtnjenych ležo namakachu. Dwé zyganzy běchtej ſmierslej; ſchecžoch druhich ſo radži wožiwicž.

* Žona w Neaplu mějeshche džomku a dweju synow. Staršchi ſwójbu živjesche. Hdyž mějeshche starschi lěta, ſo dyrbjeſche bórsy do měry, ſo macz roſhudži, mlódschemu synzej i jedom ſawdacz; jako jeniečku podpjeru jej potom starscheho do wojakow wſacž njemožachu. S pomožu hwojeye 16 lětneje džowki žonska njeſtut ſež dokonja. Tamniſchi pschifluſhnoſz ſud je ſandžene dny macz i 30 a džowku i 5 lětam czekleho jastwa ſahubgil.

* Čjorjda rubjeznikow, 16 muži ſylna, ſo dohli čzaž w Pólskej ſahubdzala a ſandžene měbzog někotrych czlowjekow ſkonzowala. Ruskej wychnosz i ſo radži wſchitlich rubjeznikow ſlojicž; ale jich narowedorat Mađeſſki žandarmam kózdy krócz czeknu. Hdyž ſo ſtončenje wjazy wěsty doſez nječujesche, ruske mjesy pschetrocži a i ſwojemu wujes džesche, hdyž ſi dny njemyleny pschetywaſche. Tam mjes tym tež jeho žona ſa nim pschinidze, lotraž runja muzej jara wožobnje czinjescze. Ale pólska žónka je wžy w wožobnym ſniesu, lotraž wudawasche, ſo je i Krakowa, pvtaneho ſloſtnika ſpóſna a jeho tamniſchemu ſundischemu ſlužobnitéj pscheraži. Tutón ſo ſe ſužobnym žandarmom ſrēča, ſo czetaj ptacžka popanucz, ſtož tež ſo jimař radži. Wot hwojeye wychnoszce porucznoſzce doſtaschtaj, ſloſtnika ruskej wychnoszci pschepodacž a jeho hacž do teho čzaža ſwěru ſtrazowacž. Hdyž běchu ſo jemu w jaſtwje puta wotewjale, wón czeknucz ſpyta, ſtož pak ſo jemu njeradži. Kajki straſchny czlowjek Mađeſſki je, ſo i teho ſpóſnawa, ſo ma czelo poſne ranow, wukałanych a natselaných. Hdyž jeho psches mjesy do Ruskej pschivjeschi, běsche móſt poſny ludu. Wschitzu ſo ſloſtnika ſakliwajo i wosej czjſczejachu a budžechu jeho ſabili, njebudžesche-li poſonč konjomaj czericz dāl, ſtož móžeschtaj bězecž.

* 12. wilejko rózla mějachu na kupje Java ſemjerzenje, lotraž je tón džel města Joana, hdyž Chinesijo bydla, nimale do zyla ſapuſcžilo; džel města, hdyž Evropjenjo bydla, ſo ſo tak woſchkožil, ſo tam hacž na dalsche bydlicz njemoža. 12 czlowjekow bu morjenych; ranjenych je 17. Šemjerzenje je zyla nawječorny a ſtriedzny džel kupu domaphtalo.

* Starý Chinesa hwojemu małemu wnukej dwaj kroſchkaſ da, ſo by jemu ſa kroſchik wolija a ſa kroſchik juſchki kupy. Džeczo pak ſo bórsy wróči a ſo prashecz pschinidze, lotry kroſchik je ſa wolij, a lotry ſa juſchku. Džed ſemu roſpovjeda, ſo je to wſcho jene, na czoz hólcze ſažo džesche. Ale ſa khwilku ſo ſažo wróči, ſo prashejo, lotry ſopaschik dha je ſa wolij, a lotry ſa juſchku. Duž ſo džed roſhnewa a hluheho hólza nabi. Pschi tym džesčowoy nan dō jstwy pschinidze a widžo, ſtož jeho nan czini, ſo ſam biež pocza. „Ty drje ſy zybnjeny?“ ſo starz džiwaſche. „Né“, ſyn wotmolwi, „zybnjeny njeſkym; ale hdyž ty moje džeczo pjerjeſch, ja twoje biju!“

* Tež w Japanje czela pala. W hłownym měſeze Tokio maja ſchecž pjezow, w lotraž džel ſečci džel wſchitlich ſemrjetych ſpalil. W lécze 1888 běsche tam 34437 czlowjekow ſemrjelo; 11023 czelové ſo ſpalilo, druhé ſu ſo do ſemje khowale. Někto pak ſo jich wjazy ſpalil, dokelž ſo w měſeze ſamom wjazy hrjebacž njeſzmědža. Płacžiſna ſa ſpalenie czela je tſoja: 25 ml., 8 ml. a 4 marki. Pjez ſa wjetſwa alzijowym towarzſtwam ſluscheja. Czelo ſpalicž ſo jeno ſa mark drjewa trjeba, ſznamo 66 puntow. ſa tsi hóziny je czelo ſpalene. Nasajtra ſebi ſawostajeni ſemrjeteho po popiel pschinidu a popjelnizu w měſeze do temple ſtaja.

* S móriſkej pschiftawa Trun ſo piſche: Hdyž wondano po moſcze tudomneje ſelesnizy czah jebžesche, ſo morjazh franzowskej wojniſkeje lózze, lotraž w tudomnym pschiftawje ſteji, dohladachu, ſo někajki czlowjek ſ czaha do morja dele padže. Morjazh rucze ſ czolomom i temu měſtu dojedzechu a wožebnje ſbraſczenego mužſkeho ſ wody wuczeſzechu; wón běsche hyschče ſiwy, ale bórsy na to wumrje. Dokelž mějeshche džeru do hlowy, mějachu ſa tu, ſo ſu jeho rubjeznizy ſkonzowali; ale to ſo njeſda, pschetož pschi nim 2880 ml. namakachu. Duž hyschče njeſwiedža, ſtož je jeho we wosu ſkonzowal a czelo do morja czijenul. Wón běsche ſ wosom přenjeje klaty ſ Biarriža pschijel. Ma dobo ſ nim běsche ſo w Biarrižu druhí ſnies do tamniſkeho wosa ſyňuk; tutón ſnies pak ſo ſhubil, a hacž dotal ſu podarmo ſa nim ſkledžili.

* Lubdzižanci w Brasiſkej. We wžy Salinasu w Minaskim ſtacie ſu w dezembru muža ſoſli, lotrehož winowachu, ſo je hromadze ſ jenym druhim mužom pjez czlowjekow ſkonzowal a ſeſrak ſo je potom tež towatscha hwojego žadkaweho ſzawſtwa ſkonzowal a ſeſrak. Lubdzižanci ſo ſ nejharičciwej ſzawnoſzci hwojich njefutkow wusna a psched ſudom ſeſhovaze wuprati: „Nékam Clemente, ſyn 22 lět starý, njevoženjeny, rataſki dželacžer a ſyn ſo w Salinaskej wožabzje narodžil. Szym ſchecž czlowjekow ſaray, ſo bych jich ſjedl. Psched něhde dwémaj měbzogomaj přenju wožobu ſaraych,

wona Marja rěkla, nadeňdzech ju spigu na brjosy Gundihaskieje řeky. Rosrashch jej nesp s vultim kamjenjom, sdželach potom na mějče wohén, wopjezech čjelo a sjéch jo potom hromadze s jenej druhéj zónské, Franziska rěkaz, kotaž bě moja pschiložniča. Dvě nježdeli posdžischo tule Franzisku sarashch, jej s heju nesp rosrashwski, a ju segrach. Potom do doma Franziskejne macžerje džech, hdez Franziskejneho bratra naďzech. Wón runje spashe. Tež jeho skonzowach a segrach. Potom w njewobydlenym domje w hukodstwie pschedawach. Tu nje ras wěsty Eleshao wopyta. Sarashch jeho se hochoram, wopjezech a sjéch jeho. Potom dach so s wěstym Basiliom, kij so mi pschijamku, do doma Simplizia, so bych tam pschenozoval. Pschinžechmoj tam w noz̄ a Simplizia spizho nadeňdzechmoj. Napominach swojego towarzsha Basilia, so by jeho skonzoval. Tutoń jeho na to sarash, a mój jeho potom wopjezechmoj a sjéchmoj. 28. novembra Basilio ananasowe korjenje schkrabashe. Klobč jeho s noz̄em k žoldkej a jemu krk pscherenich. Potom najprjódzny hornje čjelo wopjezech a jo sjéch; posdžischo tež delnje čjelo wopjezech a jo sjéch; wotrymšowach runje sjéhno, hdyž nje sajachu." Clemente bě, kaž pschi hukniskim pschedawach na shonichu, krótko psched wupowjebanymi podawkami, s wěstym Leandrom a jeho žonu Emilianu přeni krócz cžlowjecze mjažo jěd. Wo wžy Corrego Fundo bě s tymajle cžlowjekomaj nješnateho hólza nadeňdzech, kotrež skonzowach a hromadze sjéchu. Wot teho cžaza bu Clemente ludžízracz. Tale podawisna nam žadlave hrošnoče cžlowjekow wotkrywa, a schtož ju wožebje hróšnu cžini, je to, so ho ſda, kaž so by ludžízranstwo w tamnym kraju nježo nje-wschéne njebylo.

* W amerikanskim měsče Chicago ſu psched krótkim stareho muža, kotrež ma, kaž ho prati, wžazy hacž million toler samženja, na 60 dnjow do dželatnje poškali, dokelž je po proscheni khodžil. Dokhe lěta je wón se swojej žonu w někakim hubjenym hukemje bydlit; mandželskaj ſebi nježo popſchaloj njeſtaj a ſtaj w hromadu drapaloj, schtož ſtaj mohloj. Psched někotrymi lětami ſo w noz̄ ſabbeni rubježníz do ſeju bydla dobuchu, ale hde mataj pjenjeſh ſhownane, nješnichu, runjeſtarej cžlowjekow ſatrafchne cžviliowachu. Hdyž běchu junu w noz̄ muža ſajeli, dokelž běše po proscheni khodžil, ſo jeho žona ſe ſrudobu wobwěchnu. Wot teho cžaza je starz hische ſtupiſchi, hacž je předy byl. Jemu 1060 körzow naj-lepšeje role ſluſcha; alžije a pjenjeſne papjerje ma s hromadami.

* W kraju Nebraska w Szwajero-Amerikanskich ſjenozých Krajsach ſebi psched krótkim noweho bohota wuswolichu. Dotalny bohot pak noweho pschipoſnac̄ nochžysche. Hdyž běše ſo jeho cžaz minul, ſo wón do swojeſt jſtov ſamžku a newemu bohotej klucze pschedopac̄ njeſtach. W domje ſo jſtov ſo paru hréja. Duž parnu rolu ſathylachi, ſo žaneje cžoplohy wžazy k njemu dō jſtov njeſchindže. 80 hodžin wón w njeſtipenej jwstě wutra, mjes tym ſo wonka ſněh plazidlo a wětr hovřeſche. Hdyž běše ſo doſč ſymy namrěl, ſkonečnje jſtov wotewri a swojemu naſlědníku klucze pschedopa.

* Nasymu lěta 1883 ſo w kraju Pennsylvania w Połnóznej Amerizi wěsty Evans woženi, tam male hlamy wotewri, ale mějſeſhe mało ſboža. Duž ſwoju mandželsku wopuſteſhi a w kraju Colorado ſwoje ſbože ſpyta. Khwilu porjabinje pižashe, potom pak žane lify wot njeho wžazy njeſchindzechu, a psched dwěmaj lětomaj jeho žona nadrobnu a, kaž ſo ſdashe, wérnu powjeſz wo mužowej ſmicerji doſta. Wona jeho khwilu žarowashe a ſo ſa někotre měžazy s wěstym Jenkinsom woženi. Psched krótkim pak ſo jeje přeni muž k njeſt wróži. Jeho wohladawski žona myſle ſhubi. Muzej khwilku na ſo ſtejo hladaschtaj, ale ſo njeſwadžiſchtaj a ſo roſkubíſchtaj, ſo chzetaž wo žonu loſowac̄. Wſaſchtaj dolhi a krótki křeſček; Jenkins ſebi krótki wuceže, ſo ſměrom wobroczi a ſo wotžali. Evans pak ſe ſwojeſt mandželskaj naſaſtra do kraju Colorado wotjedže.

(Poſtracžowanje w pschedosu.)

12,000 starých dobrých ſtěſh-
ných zpřeselov ma na pschedan
hosczenzat Gustav Michalk
w vultim Woſky.

18,000 ml. k 1. juliuej, 4000
ml., 2000 ml., 600 ml. netkole,
ſu na hypotheku po 4% twjerde
wopjezech wot E. Frödy pschi
rybowych wrótkach 10. — Dobre
ſměni ſo diskontěruja, na dobru
wětoscž ſo pjenjeſh wupožežuju.

Male hlamarſtwo ſ dwaj-
ſchouſnej hlezu ſe ſahrod, k wot-
počinjeſt ſo hrdzaze, ſo pschi na-
placzenju 500 toler tunje ſcheda.
Dalsche je ſhonicz pola ſaminzy-
neje w Oziwočižach pola Žiczenja.

Wupſchedawanie
wolmjanego a bawmjanego ſchry-
kowanského ſchedzena 10 pro-
zentow tunſho hacž hewak w Bu-
dyšchinje na wýzokej haſy 11.

Drjewowa awfzija

na Hatkowskim reverje.

Pondželu 16. februara t. l. ma ſo

120 brēſowých dolhich hromadow

ſa hnydom hotove pjenjeſh na pschedawane pschedawac̄.

W Minakale, 9. februara 1891.

Grabinſka ſ Ginsiedelska inspečzija.

Drjewowa awfzija

na Lüpjaniskim reverje.

Autorn 17. februara t. l. ma ſo

200 hukich dolhich hromadow,

89 twjerdyh dolhich hromadow,

8 brēſowých dolhich hromadow,

2 woſhzowých hromadow (drjewo k drjewjanzem),

9 brēſowých wuzitkowych kruchow,

11 rm. brēſowých ſchzepow

ſa hnydom hotove pjenjeſh na pschedawane pschedawac̄.

Sapocžatk dopołdnja 1/2 10 hodžin pola Bułowskeje hajnkownje.

W Minakale, 9. februara 1891.

Grabinſka ſ Ginsiedelska inspečzija.

Drjewowa awfzija.

Ssředu 18. februara 1891 dopołdnja wot 9 hodžin ma ſo na Libuňowskim reverje

110 twjerdyh dolhich hromadow,

18 brēſowých klozow, 25—47 cm. delnjeſe toſtoscje, 3—7 m. dolhich,

20 rm. brēſowých paſnych ſchzepow,

10 hromadow pjenkow,

25 hójnowých dolhich hromadow

na pschedawane pschedawac̄.

Sapocžatk pola wulkich hójnow.

Gajne.

Hěblowane ſchpundowanja

zyle ſuſhe, 24 a 30 mm. ſylné, pschedawa tunje

Tr. Holbian w Budyschinje pschi dwórnischę.

Ssadařska a sahrodińska ſchula w Budyschinje

ſa ſchedſtejazem ſadženſkemu cžaſej ſadome ſtumiski wšcěch dru-
žinow najlepſeje ſajkoſce porucža. Šapiſh placisnow darmo a franko.

Wobleczenja ſa konfirmandow,
wobleczenja ſa mužskich a hólzow,

kaž tež

žakety ſa konfirmandki,
žakety a trikotowe taille

w hukorſkim wubjerku ſchedawa po hische ſenje ſkyschaných tunich
placisnowach

C. F. Kloss na žitnej haſy 4.

Wobleczenja ſo po měrje ſchija a ſo ſa to rukuje, ſo
derje ſedža. Wukotny wubjer ſukna ſa mužskich.

Šheža čjiko 23 w Sdžarach
polo ſkluſicha ſ polom, ſitku a ma-
živnej bróžniu a hródzu je na ſched-
an. Dalsche je tam ſhonicz.

Šylna kruwa do cžaha bliſko
k cželenju je na ſchedan w Do-
borschezach čj. 26 pola Pluſnikez.

2 kuchinskaj hlamoraj, 1 ſofa,
2 ſtolaj, 1 malý draſtny hlamor,
1 stare ložo, 1 rjany džeczazy wós,
kaſchze atd., kaž tež pječarska na-
doba ſu tunje na ſchedan w Budys-
chinje ſ napſchę ſtarých kaſar-
mow pola G. Giebnera.

Spěwarſke

derje proſče a woſobnje ſwjasane
tunje porucža

Oskar Klahre

na jerſowej haſy 11 po 2 ſchob.
Ssobotu na hukownym torhoſčezu,

hermank na bohatej haſy.
Sa ſchopſchedawarjow tunje nuts-
kuowansle žorlo.

Holicz, kij dže pječarsko na-
wutnucz, móže jutry do wucež
ſtupicž pola pječarskeho mischra
Otth Graſa na ſukelnſlej haſy.

Knježi parny rěšal w času porucža:
twarske a týscheriske deski,
týschne laty,
plotove ryhele,
wotréški
po časai pschimérjených placísnach.

K konfirmaziji

Spěwarske knihi se řebskem napišmom trajnje do najwožobnischich a prostych svastow swjasanych w wulkim wubjerku porucža

A. Schöndt,
knihiwjaſčna a pschedawačna papery
1 na hauensteinskej haſy 1.

Kravath, pschedkoſchlik, thornarje, ſchtalh, rukajz, rubiſcheza na hlowu ſe ſchenilje, mohaira, parlojteho pschedzena, džecžaze mežy, pjesliki a wobleczenja; ſchtrypowe dolhoſče ſe njepeſchčatej barbu barbjene, teho runja pschedzeno ſe temu w najnowischich barbach w wulkim wubjerku po ſnatych najtunischich placísnach.

Ernst Scheer

w Budyschinje 9 na bohatej haſy 9 w Budyschinje.

Barchent

czíſchežany ſe pjeslam a wobleczenjam w najrjeñischich nowoſezach. Wurjadne rjane ſu nove kafječilate muſtry, wołmjanym tkanicam na pschepoſnacze podomne. Duž ſo wone niz jenož ſe džecžazej drascze, ale tež ſe ſuňjam a wobleczenjam ſa ſroſčených derje hodža.

Richard Gautzsch
na bohatej haſy.

Najtuńsche najlepše žorlo ſe ſupowanju ſa draſtne tkaniny!

Wurjadne nowoſče. Najwjetshi wubjerk.

Jako hlowny dnjowý artikel porucžam we wſchech barbach:

dwójzyscheroke	ſmužkate tkaniny, meter po 1,30, 1,50 a 1,80,
čiſtowolmiane	muſtrowane tkaniny meter po 1,50, 1,80 a 2 m.

Richard Gautzsch
na bohatej haſy.

W pschedawačni ſo řebski rěči.

Katariske woheňawěſežaze towarzſtwo w ſakſkim kraleſtwje.

Ssobustawow 34,643. Šawelszenska ſuma 275,525,850 hrivn. Samoženje 824,938,49 hrivn. Saloženje 1873.

Še pschijimanju žadanjow wo ſawěſeženje do tuteho wužitneho ſakſkého towarzſtwo, kotrež ſwojim ſawěſeženym pschi niſkej premiji, kaž je ſnate, naſdobyknische wuměnjenja (spěchne ſarunanie ſchody, wprobodne ſeo, dividendu atd.) poſtieža, porucža ſo towarzſtwo ſaſtupjeř **F. J. Loka** w Blózanach.

Realna ſchula w Budyschinje.

Še pschipowjedzenju hózow, kotſiž chzedža wot jutrow 1891 tudomne realnu ſchulu, kotraž ma prawo wopifzmo ſe wojerſkej ſenoletno-dobrowólnej klúžbje wuftajecz, wopytacz, je podpiſanž wot 7. januara hacž do 21. februara kózdu ſrjedu a ſobotu wot 10—12 hodžin wó jſtwe Nr. 13 realnoſchulſkeho doma ſe rěčam. **Barſchonske priódſtajenie** pschipowjedomneho njež ſo stanje, je-li někak móžno. **Bjes wuměnjenja** pak maju ſo ſobu pschijinę: narodženſki abo kſchězenſki liſt, wopifzmo wo ſchězepjenju a ſaſoſchězepjenju jětrow, wopifzmo wo dotalnej doſtatej ſchulſkej wucžbje, pschi konfirmirowanych konfirmazifke wopifzmo. Čzi, kotſiž chzedža ſo pschipowjedzieč, dyrbja jutry ſe najmjeñſcha 9 lét starí bycz; lepie pak je, hdź ſu starschi. Pschijimanje w druhim čiaſhu móže ſo jenož pschi wohebitih wobſtejnoscjach stacž. Sa ſchulerjow wot wonka ma ſo wuſwolena penſija wot direktořa dowolicež.

W Budyschinje, w dezembru 1890.

Direktař Dr. Vollhering.

Katariske ſchula w Budyschinje.

Lětni ſemester ſo pónđelu 6. ſapruje t. l. ſapocžnje. Pschijowjedzenje wucžomzow pschijima a na wſchě praschenja wukauje direktor **J. B. Brugger**.

Woli

budže ſo pónđelu 15. februara a ſledowaze dny bič.

A. Nagel,

mlynski miſchir w Gleyzinje.

W Lětonju czíſko 8 je ſtwa ſ komoru a ſubju tunjo na pschedzenje.

Schulerjo, kotſiž chzedža wot jutrow tudomne ſchule wopytacz, doſtanu dobru a tunju penſiju pola expedienta **K. Voigta** na ſnutej ſtownej lawſkej haſy 6 po 1 ſtobdze.

Pyta

ſo ſ 1. měrzej sprawna hóz a ſe dobroymi wopifzmami, kotraž dyrbji ſo do pjeſkarſtch khlamow a do hospodařtwa hodžiež. Hdž? je ſhonicz pola **C. Grafa** na garbaſkej haſy 23.

Wucžobníka ſe jutram pyta **Franz Dittrich**, pjeſkarſki miſchir na róžku zyhelnſkej haſy.

Wucžobník

řebskeje rěče mózny, derje wotczehnjeny a wobdarjeny hóz, móže do naju kolonialnych a ſpirituofowych khlamow ſaſtupiež.

Ginzel a Ritscher
na wulkej bratrowſkej haſy 6.

Sprawna ródná klúžbna holza ſo ſ 1. ſapruje t. l. pyta. Dalshe je ſhonicz na bohatej haſy 22 w khlamach.

Wucžobníka

ſyna sprawnej ſtarſcheju ſa ſwoje kolonialne a drogowe khlamy pytaſmoj.

Bratři Měřskej
pschi ſtinchých vifach.

Hóležez, kž che ſkytſto na wuknuč, móže ſe dobroymi wuměnjenji jutry do wucžby ſtupicž pola **Korle Hanki** w Hodžiju.

Dweju wucžobníkow pyta

M. Richter,
kwarſki miſchir a wosotwarz w Budyschinje na ſamjetnej haſy.

Hóležez ſe ſprawnej ſtarſcheju ſe pschybodnymi wuměnjenjemi do wucžby pyta **G. Michel**, řeſniſki miſchir na mnishei haſy čzo. 7.

Na dobytě kózdeho porucžam ſe ſupowanju mužazeje, žoujaſeje a džecžazeje drasty ſtaru ſnatu a tunju pschedawačnu

C. F. Kloha
na žitnej haſy!

Dobra twora po wopravdze ſměſhne tunich placíſnach.

D. R. W.

Pschiloha i číslu 7 Serbskich Nowin.

Ssobotu 14. februara 1891.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej grylkwi budże jutjje niedzielu rano w 7 hodzinach herbska powiedź, $\frac{1}{2}$ godzin herbskie przedawanje a pschipoldniu w 12 hodzinach herbski mitschor.

Werowanie:

W Michałskiej grylkwi: Korla August Mejn, sahrodnik w Czornych Kościelach, s Marju Lejnu Mejne s Hruboczą.

Krčenje:

W Michałskiej grylkwi: Hermina Bertha Hedwiga, Handrija Hermanna Schubera, hoscenarza a tscheeskiego mischtra w Szalonej Borszczę, dz. — Augusta Selma, Korle Augusta Brody, tscheeskiego mischtra na Židowje, dz. — Maria Martha, Jana Jeremiasza, murjerja na Židowje, dz. — Maria Alma, Korle Ernsta Hensela, fabrikarja w Dobruschi, dz.

Zemrjeć:

Dzien 6. februara: Ida Mariha, Alwina Marya Neumanna, fabrikarja pod hromom, dz., 4 měsazy 20 dñjow. — 9. Minna Augusta, Handrija Jeremiasza, fabrikarja pod hromom, dz., 4 měsazy 16 dñjow. — 10. Jakub Pětška, dzelačer na Židowje, 58 let 7 měsazow 1 dzien.

Placisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju							
	7. februara 1891		12. februara 1891		mot.		hacj.		mot.		hacj.	
	mt.	np.	mt.	np.	mt.	np.	mt.	np.	mt.	np.	mt.	np.
Pšcheniza	.	.	béla	10	—	10	12	9	71	10	15	
			žolta	9	47	9	59	9	30	9	65	
Rožka	.	.		8	81	8	88	8	69	8	88	
Jecžmien	.	.		7	86	8	—	7	73	8	33	
Wowl	.	.	50 kilogr.	7	—	7	30	6	80	7	—	
Hrom	.	.		8	89	11	11	10	14	10	83	
Wola	.	.		9	17	9	44	7	78	8	33	
Zahv	.	.		14	—	17	—	13	50	15	50	
Hejdúchka	.	.		18	—	18	50	16	50	17	50	
Berny	.	.		2	50	2	70	2	20	2	70	
Butra	1 kilogr.	.		2	—	2	20	1	90	2	20	
Pšchenicza mula	50	.		9	50	18	50	—	—	—	—	
Rjana mula	50	.		9	50	15	—	—	—	—	—	
Špno	50	.		2	80	3	—	2	20	2	60	
Šlóma	600	.		17	—	20	—	16	—	19	—	
Prožata 814 schtuk, schtuka	.	.		10	—	22	—	—	—	—	—	
Wjedne wotrubu	.	.		4	75	5	—	—	—	—	—	
Ržane wotrubu	.	.		5	50	7	—	—	—	—	—	

Na burzji w Budyschinje pšcheniza (béla) mot 10 hr. — np. hacj 10 hr. 15 np., pšcheniza (žolta) mot 9 hr. 41 np. hacj 9 hr. 71 np.; rožka mot 8 hr. 91 np. hacj 9 hr. 6 np.; jecžmien mot 8 hr. 4 np. hacj 8 hr. 21 np.; wowl mot 7 hr. — np. hacj 7 hr. 20 np.

Draždanske mjašowe placisny: Horjada 1. druzin 65—68 ml., 2. druzin 58—62, 3. druzin 25 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne ſwinje 59—62 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. druzin 55—65 np., 2. druzin 28—38 np. po punze rěsneje wahi.

Wjedro w Londonje 13. februara: Rjane.

Sa konfirmandow

porucžam ſwoje ſo derje nosčaže čorne Greizke a Geraske draſne tkaniny w wulkim wubjerku, taž tež w pišaných barbach hladke a muſtrowane po jara tunich placisnach.

H. Kayser

na žitnej haſy w domje knjeſa H. Korle Nowaka.

Mužaze krawatų

w wulkim wubjerku a po tunich placisnach porucža

A. Tschentscher

na bohatej haſy číſlo 18 a róžk theaterſkeje haſy.

Grocžane powjasny

W wſchém sameram we wſchech toſtoſežach ſa transmiſijony, ſa wjerczele atd. porucža pschi potřebje

J. G. Müller,

dželačnja konopjaných a grocžaných powjasow w Budyschinje na kamjentnej haſy 12.

Emil Wehrle na ſerjowej haſy 7.

porucža wulki wubjer ežiſtowolmjanego dwajlohejowſkeho kaſhemera po ſežhovazých wurjadrne tunich placisnach:

starý ſóhę po	60 np., meter po 1 ml.,
= = =	70 = = = 1 = 20 np.,
= = =	80 = = = 1 = 40 =
= = =	1 ml. — = = = 1 = 75 =
= = =	1 = 10 = = = 1 = 90 =
= = =	1 = 20 = = = 2 = 10 =
= = =	1 = 30 = = = 2 = 30 =
= = =	1 = 50 = = = 2 = 65 =
= = =	1 = 80 = = = 3 = 15 =
= = =	2 = — = = = 3 = 50 =

Bajerſke tóčniſki

drjewjanzy, mas na kožu, mas na kopyto, kołomas, drjewowy ter porucža pschi potřebje

J. G. Müller,

dželačnja konopjaných a grocžaných powjasow w Budyschinje na kamjentnej haſy 12.

Spěwařſke knihi

herbske a němske, w prostych a woſebnych kožanych a ſomocžaných trajnych dobrých ſwiaſtak porucža w wulkim wubjerku

Gustav Rämsdoh,
knihwjaſatnja na bohatej haſy.

Deski na pschedaní.

Se ſwobodne ruki ſu ſa hotove pjenjeſy na pschedaní
kuchne khójnove tramy a deski, blidařſta a
twarſka twora,

w pschibónych rozměrah po malých a wulkých dželbach.

Sklad: w czornych khójnach na Kupjanskim reverje a pola
reſaka w Komſtu.

Bližſe wukauje reverſki hajnik Pjech w Lipicju pola Minakala.

Grabinſta s Ginzledelska inſpekcija w Minakale.

Tabluſkowe kiſalo

najlepſe ſa koloti w a ſa kladzenju ſadu liter po 20 np., teho runja

jabluko-winoſny napoj

bleſhu po 45 np., dale jabluſkowe wino, jahodkowe wino, ſeſchjate limonady a mineralne wody porucža

Hornjolužiſka kloczeńja ſadu
dr. Herrmann a dr. Weyki
na ſadnej bohatej haſy 3.

Pschedawatnja starých wězow

Juliusz Bähmanna

porucža ſo ſa kupowanju a pschedawatnju wězow wſcheye družiny w Budyschinje na mniszej haſy 7 po 1 ſchodze.

Czorne

czistowolmiane drastne tkaniny, jenož w kajfosczech, fotrež ſu ſzo jako dobre wupołasale, a fotrež, dokež je w runym puczu ſ fabriki kupuju, pſchedawam

po móžnosći funjo:

czorný kaſhemér meter po 1 mlf., 1 mlf. 25 np., 1 mlf. 50 np., 1 mlf. 80 np., 2 mlf., 2 mlf. 50 np., 3 mlf.,

czorný hennathy meter po 1 mlf. 20 np., 1 mlf. 50 np., 1 mlf. 80 np., 2 mlf., 2 mlf. 50 np.,

czorne muſtrowane tkaniny meter po 1 mlf. 50 np., 2 mlf., 2 mlf. 50 np., 3 mlf., 3 mlf. 50 np.

Richard Gautzsch

na bohatej haſy.

Albumy,
lwětki do wopominjenskich
knihow,
Imotsjaze listy,
ſbožopschejaze khartki
porucza po fabriſkach placisnach

G. Rämsch.

Nowe jerje

rjane wulke,
3 ſtuk po 10 np.,
mandel po 50 np.,

porucza

Adolf Rämsch.

Turkowske ſlowki
naſlēpscheje družiny porucza

Moritz Mjewa
pſchi miſhownym torhoſteju.
Destilacija ſnatych dobrzych likerow
po starych tunich placisnach.

Mloko

w najwjetſzych a najmjenſzych džel-
bach po najwyskach placisnje
ſtajnje kupuje

parna mlokačnja Otty Eversa
w Małych Debhezach.

Strowe kruſhenjowe drjewo
nig mjenje 6 zolow toſte na czenkim
koncu kupuje po najwyskach placisnach
mechaniska pſhadownia
w Haſnizaſtach.

Kosaze, kože

kaž wſchē druhe ſyre kože kupuje
po najwyskach placisnach

Gustav Raude.

S dobom poruczam ſwoj wul-
lotny ſkład kožow bjes molow po
najtuniszych placisnach, kaž tež ſo
wſchē družiny ſyrych kožow derje
a tunjo wobdzelaſt.

Kosaze, česlaze, ſajecze, koče,
takorjaze, kuniſaze, korniklowe
a wſchē druhe družiny kožow pſhezo
po najwyskach placisnach kupuje

Heinrich Lange
na ſitnych wſchach.

Wozni kózdeho.

Samia woprawdza dr. Whitowa wozniowa wobdzicza wot Graugotta Ehrhardta w Delze w Thuringſkej ſo dla ſwojeſe pſwetoſlawnoſcę czasto podražuje, czehož dla proſchu, bleboraze wopřanje dobrociwje wobledzbowac. Wona ſo w podlohojtych ſchleſczanych bleſchach ſe ſlamanymi rožkami a ſ wutejatym piſmom: „dr. Whitowa wozniowa wodzicza“ pſchedawa. Kózda bleſcha je ſe žoltej papjerku ſ tymle ſakitoranskim ſnamjenjom a ſ mojej firmu polepjena a je ſe syglom ſakitoranskem ſnamjenju ſamkjenja. Ke temu je mała knižka pſchidata.

Pſched podražowanjom ſo warnuje.

Wozniowa wodzicza je w wjele haptylech doſtacz, tak tež w meſchanskiej haptyle w Budyschinje a w haptylekam fl. haptifikarow Hauſe w Bjarnacjizach a Groze w Woſtrowzu.

Jerje

wulke a tuczne,
ſchtuk po 3, 4, 5 a 6 np.,
porucza

C. F. Dietrich
na miſhownym torhoſteju 8.

Na ſwoje

ſednore a dwójne palenzy a
likery ledzbe ſzinimoj a je po-
ruczam.

Ginzel a Ritscher
na wulkej bratrowskej haſy 6.

Zokrowe twory

wscheje družiny porucza

Eruſt Graf

na ſukelnſkej haſy 12.

Saſhopſchedawarjam ſo ponizene

placisnju woblicza.

Wot dženſa pſchedawam
kuſcheny poſcž, jara toſthy, punt
po 80 np., pſchi 5 puntach po 75 np.,
kyry poſcž punt po 70 np.,
hadleskej poſcž punt po 70 np., 5 por-
ſtoñ tuczne,
kwinjaze miſko punt po 65 np.

D. Petſchka na ſerbſkej haſy.

W wudawatni „Sſerbiſkich Mo-
win“ je ſa 50 np. doſtacz:

Spěwna radosć.

Zbérka
ſulſkih ſpěwo w.
Druhi wudawk.

Yakubowý katechismus
wot wykokoſkego krajneho konſistor-
ſta ſa paczertu a ſchulſtu wuczbu
poruczeny, je ſerbſki a němſki ſa
60 np. doſtacz pola pſchekupza
Rämscha a w wudawatni „Sſerbiſkich Mo-
win“.

Hamburgsko-amerikanske paketojedne akzijowe towarzſtwo.

Exprefzna

a poſtla parolodžna jeba
ſ Hamburga do New-Yorka
w Southamptone pſchijedzaja.

Jeba po morju traſe něhdžé
7 dnjow.

no. 840.

Pódla teho porjadna parolodžna jeba
ſ Havra do New-Yorka, ſ Hamb. d. Wjerz. Indiſteje,
ſ ſtettina do New-Yorka, ſ Hamburga do Havanny,
ſ Hamburga d. Baltimore, ſ Hamburga do Mexila.
Dalsze wukasanie dawa Carl Meisel w Budyschinje.

Chirurgiſka wobalernja w Budyschinje na ſerbſkej haſy czo. 10 po 2 ſchodomaj.

Jan Löffler, pruhowaný hoſet.

Jerje

po 3 a 4 np.,
mandel po 40 a 50 np.

Hermann Lemke
na jerjowej haſy.

Khofej

wot najtuniszych hač do naj-
drožszych družinow w wulkiem
wubjerku porucza

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej haſy.

Nowe
turkowske ſlowki
porucza

Hermann Lemke
na jerjowej haſy.

Poſcž

porucza najtunischo

G. Becker, reſniſki miſchr
na róžku hospitalſkej a róžowej haſy.

Rajſ

jara rjany a wulkoſornaty,
punt po 16 np.,
zentuar po 15 mlf.,

jakó něſto jara tunje porucza

Th. Grumbt
na ſwonkownej lawſkej haſy.

Czisty palenz

jenotliwie a w pieſcelach, kaž tež
wſchē dobre družiny kaž

ſednore a dwójne likery
porucza jara tunje

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej haſy.

Khofej

paleſny
w nowych a wubjernych kajfosczech
měſčany poruczataj punt po 1 mlf.

40 np. hač do 2 mlf.

Šchischka a Bječjka
na ſwonkownej lawſkej haſy.

„Serbske Nowiny“ wurdawaja so kóždu sobotu. — Stwórlétna przedpłata w wudawařni 80 np. a na námských póstach 1 mk., z přinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamówity redaktor a wudawař Marko Smoleň.

Čišć Smolerjec knihičćeńje w maćiennym domje w Budyšinje.

Číslo 8.

Sobotu 21. februara 1891.

a nawěštki, kiž maja
w wudawańni „Serb.
ow.“ (na róžku zwonk-
ej lawskej hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
ałeho rynčka 10 np. a
aja so štvortk hać do
7 h. wjeor wotedać.

Śwētne podawki.

— W pruskim kraju siedmie siedem nowych dokladow saken nimale dorwadzili. Saken je so skoro do zyla po wobsamkowaniach komisji, i kotrejz be so won i dalszemu rospominaniu psychopata, psychiatra.

— Wjercz Bismarck, taz je psched letom pszecziwo swojej woli swoje mżdżne stejnischeżo wopusczeżil, je w pożłednim čażu wospjet wojskam, kotreż jeho w Friedrichsruhe wopytachu, taż też w nowinach „Hamburger Nachrichten” a „Münchener Allgemeine Zeitung” pszecziwo polityzy swojego naślędnika, thęzorstwownego kanclera Caprivia, wustupował. Skoro wscho, schtoż ho nětkole w Berlinie czini a pschi-prawuje, nowy pruski gmejnski porjad, nowe wikowanske wujednianje s Anstriskej, taż zyla něcziszta swonkowna politika je po Bismarkowym měnjenju njeweste, njedokonjane a Němskej skłodne. Taż thęzda swobodomyslne Berlinske nowiny njedżecz, je ho knježerstwo se stajnymi sjanymi Bismarkowymi porokami hłuboko roshorilo, a thęzor je pječza ham njedżelu ministrow l' hebi swolał, so by s nimi wo kroczelach ręczę, kotreż mèle ho w tej węży czinicż. Na tu hwiili je ho wobsamko, so ma ho na kóždy Bismarkowy porok w knježerstwowych nowinach, „Thęzorstwownym naręczeniu”, wotmowlicż, Bismarkowe mјeno ho tak dolho s boka wostaći, doniż Bismarck ham swoje nastawki w nowinach se swojim mjenom njewoszjewi. S druhej strony ho wudawa, so je thęzor psched dleścim čażom l' Bis-

markej Saksko-Łoburzského wójwodu Ernsta z pożółkstwem pożółka, kotrej z tutej należnością swiązuje. Tole pożółkstwo wschak żaneho wuspęcha mělo njeje; pschetodz khězor je so pschi hoscžinie pola khězorstwo-wego kanzlera Caprivia na Bismarkowe sadžerzenie wobegeżowal. Hacž je kniežerstwo wopravdze teho dla rosmiersane, so Bismarck swoje měnenje wo dñiowych politiskich praschenjach na sjawne dawa, budže so hakle w pschichodze z nastawkow kniežerstwowych nowin wo tejše należnoſci spōsnacž dacž. W tu khwilu dyrbi so na tym hiscze dwělowacz; pschetodz hacž dotal su jenož židowske nowiny powjescz rosschěrile, so je khězor na Bismarka hněwny. Wjetch Bismarck sam so njeje dlik, wosjewicž, kac̄ wo tej wězy myſzli. W jenym privatnym rosręczenju je wón prajil, so ma wsčę powjescze, w nowinach wo khězorowych njedobrych wufjudach rosschěrjene, sa njekniczomne wumyšlenja swojich pschecžiwnikow, kótrzych szapina. Khězor wě ſebi pschicžinu jeho politiskich napominanju wazicž a ženje na jeho wot-czinskim smyšlenju dwělowacz njebudže.

— W Němzach ſo we wſchędch stronach hloſy pschećzivo nowemu němſko-awſtriskiemu wiłkowanskiemu wucžinjenju ſkłyscę dawaju. S tu- tym wucžinjenjom dyrbi ſo, kaž je hido ſnate, zło na awſtriske žita a twory, do Němzow ſo wožage, ponizicę. Němzy ratarſjo a fabrikan- tojo drje ſo s prawom boja, ſo budža s ponizjeniom złow ſchłodowacę. K ſakitanju interesow ratarſtwa a induſtrije chędzę konſervativni a narodoliberalni nowu politisku stronu ſaložicę, kotaž dyrbi ſo němſka hospodařſka strona mjenowacę. W Barlinje ſu ſastupjerjo tejele no- weje stronny tele dny přenju ſhromadžiſnu měli. Hrabja Mirbach je ſhromadžiſnu s ręczu wotewrili, w kotrejž je roſteſtajal, ſo je psche- chwatane poſtupowanje w dawaniu ſakonjow, pothilnoſę, dźelaczeńſte praschenje bjes džiwanja na induſtriju roſrižacę, wina na nětčiſtej njeſpolojoſnosczi. Wotmyſlene ponizjenie złow pschi nowym němſko-awſtriskim wiłkowanskim wucžinjenju je induſtriju a ratarſtwo do nje- mera ſtajilo. Złowne ſjenočzenje bjes krajemi s jenakimi wuměnje- njemi produkzije je jara wuſitne. Tole wuměnjenje paſ w naſtupanju Awſtriskeje a Němſkeje njetrjechi. Němſke ratarſtwo a induſtrija ſo s awſtriskej runacę njemóže, dokelž ſu tam ležomnoſcie a tež dźelańſte možy tunsche. Njejedna ſo jenož wo konkurenzu awſtrisko-wuhetskeho žita, ale tež wo žito, kotrež ſo s druhich krajow psches Awſtrisku k nam wosy. Ponizjenie złow by ſjmjertny wuſud ſa pruske naransche pro- vinzy był, niz jenož ſa jich ratarſtwo, ale tež ſa wiłkowanje. Awſtriska je runje tak wotwizna wot trojoſwjaſka kaž Němſka a tutón by jej tež bjes hospodařſkich konzeſjiow doſęć wažny był. Na khezora ſameho dyrbjia ſo wobrožicę, ſo by ſa żamu płacžiſnu do ponizjenja złow njeſwoliſ. Pruszy konſervativni maja pódla teho w ruzy móznu brón pschećzivo ponizjeniu złow, kotaž ſo njeſmę pscheniſka wažicę; je to jich roſrižaza wjetſchina w pruskim krajnym ſejmje. Šhromadžiſna ſo na kongu pschećzivo nowataſtſtu w złownej poliſtyzy wupraſi, na jenocę interesow ratarſtwa, induſtrije a rjemjeſka poſkaſawſci.

Belgijska. Wulke dżiwanje powjescz Parizjskich nowin sbudzuje, so Flandernski prynz Balduin, wuj belgijskoho krala, naturiskeje kmjercze wumrjel njeje. Prynza je pječja wjech L... w Brüsselu se żarliwościu satelił. Prynz Balduin spěwarku jeneho Brüsselskoho džiwadla, Sibylu Sandersonowu, lubowasche, sa kotrejž luby hacž dotal wjech L. placzesche. Hdbyž móndano prynz spěwarku wophta, so wjech L. s revolvrom w ruzh do prynza da a do njeho kultu wtseli, kotař jeho do bjeđrow trjechi. Granjeny spýta dom wopuszczicž, mifnu pak na skhodze a dele do prénjeho poslkhoda padże, hdbež se

ksamanej nohu ležo wošta. Wschón swět po hoscjeniu běhaſche, woſtche a podawku dale powjedasche. Halle poſdžischo ſo pſchilafa, wotym mjelečecz, tola bě higo pſchepoſbže, higo pſchewjele woſhobow poſtajſtoſ ſnajesche. Bryza Balduina hnydom do jeho hrada donjeſchu, hdož higo w běhu wjezora na ſwoje ranu wumrie.

Ružowska. Awſtrijski arzhywójwoda Franz Ferdinand je Ruſku ſaſo wopuſtſczil. Wón je najlepſiſi ſacjichcz ruſkeje hospodliwoſcze do Awſtrijskeje ſobu wſał. Hdyž tež je ſo jeho wopht bjes politiſiſch pſchiczinow ſtał, wěſta politiſka wažnoſc ſo jemu tola wotrijez nje-može. Arzhywójwoda je w Peterburgu a Moſkwe pobytuſchi prajíſ: „Kak hinal ſhim ſebi Ruſku a Ruſkich pſchedſtaſal.“ Saſtojniam, kotsiž jeho w Moſkwe na dwórníſchezo pſchewodzach, je wón prajíſ, ſo jemu wutroboſc njeſapomniſta wofstanje, ſotrejž ſu jeho wſchudze w Ruſkej vitali. Tak jara hac̄ ſu Ruſzy wypoſteho hoscja czechczili, tak jara je ſo jim wón ſpodoval. Jego luboſciwoſc, ſdworliwoſc, proftoſc a ſdgerliwoſc wofbeſje wuſběhuja a khwala.

Amerika. Wo ſbězku Indijanow w ſjenoczenych počnoznych statach je wſcho woczichlo. Šbězku je poražený, tola na njeczlowſte, žadkawie waſchnje, ſotrejž w naſchim čaſzu ſa mózne njebychym měli. Statny ſekretar ſnuſkownych naležnoſcown ſjenoczenych statow, Noble, je mnohich ſwědkow wuſhlych, kotsiž ſu wuprajili, ſo je pſchi nje-daných bitwach ſ Indijanami wójſko ſjenoczenych statow indijanske žony a džeczi ſ hromadami ſ tſelbami a kanonami poſhelo, hac̄ runje ſu bělku khoroj jako ſnamjo podbača pſched ſobu njeſke a ſo wokolo njeje tločile. Skónčenje ſu bělku ſ ſbytnym pſchivotali, ſo bych u eži, kotsiž ſu jenož ſranjeni, abo kotsiž ſebi ſdacze dawaju, kaž ſo bych u morvi byli, jenož ſ nim pſchischli, ſo ſo jím njež ſte njeſtanje. Hdyž pak na to njeſto ſranjenych hólzow pſchiběja, jich wo-jazy wobſtupichu a ſarafchuy. — A to mnosy puczowarjo a ſemju-wopifowarjo hischeze wobžaruja, ſo je tón abo tamny domoródny ſplash w Afrizy tak mało pſchitupny zivilisaziji bělých. Hac̄ dotal ſu afrizy a amerikansky domoródni wobvyslerio mało ſkładnoſcze měli, dobru ſtronu teſele zivilisazije ſpoſnač: jenice ſtopy, ſotrejž ſu běli w hydliſczech domoródnych ſawostajili, ſu ſtopy mordarjow, ſapa-lerjow a rubježníkow byly.

— Šbězkarjo w Chileskej republiky w počodniſchej Amerizy ſu po nowych powjesczach wójſko presidenta Balmacedy ſbili a ſloro wſchón kraj do ſwojeſe možy dostaſi. Jenož měſce Santiago a Valparaiso ſo hischeze wot Balmacedy džeržitej. President je brón a muniziju w Peru kupil, dokež pak ſu wſche ſobě w ruzy ſbězkarjow, ſo brón pſchivjeſe njeſodži. Dwaj regimentaj presidentowych wojaſkow ſtał ſ ſbězkarjam pſcheschlo. Tež hewak je preſidentowe wójſko hido jara ſ czechanjom wojaſkow woſlablo. Jeli ſo ſo wójnske ſvoje hory ſo Balmacede njeſchiwobroczi, budže drje wón ſam czechnež dyrbjecz. Gſnadž potom dohycerſka ſbězkarſka ſtrona ſaſo mér a porjad w kraju na khwilu poſtaji. Na dleſchi čaſh wſchak ſo w republikach počodniſchej Ameriki na ſathowanje měra licžicž njemože. W jenej abo ſ doboru w někotrych ſ nich pſchexo někajli ſběz wobſtejazy porjed do hromady czechnež. Tež w najmłodszej tamniſchej republiky, w Braſilskiej, wobſtejnoſcze na revoluziju czerja. Braſilſke knježerſtwo, na kotrejž czele preſident Fonseca ſteji, winuja, ſo je kraj wo wjele millionow wobſchudžilo. Vjes ludom a wójſkom ſo wulkia njeſpočnoſc dla njeſprawnocze Fonsecija a jeho ſobuminiſtrów poſaſuje. Lud poczina ſpoſnawacž, ſo je ſ konja na wózku pſchischo, hdyž je nadobneho khězora Doma Pedra wot ludzi wuhnacz daſ, kotsiž ſu pſchi ſtatnym powrócenju niz krajowy, ale jenož wužitk ſwojeſe wo-hovy w wocžomaj měli.

Wulkowójwoda běſche!

(Poſtracžowanje a ſlončenje.)

Huber a jeho žona ſebi wumyſlicž njemožechtaſ, ſchtó tež to ſekarja ſezele a telko pjenjes ſa jeho wophtu a ſa ſekarſtwa placzi. Hischeze bôle ſo džiwaſtaj a ſo wjeheleſtaj, hdyž wjeſhny farat do jich jſtwicži ſtupi a jimaj pječ ſoleř pjenjes pſchepoda, prajízy: „Tole wam dobro pſcheczel ſezele, kotrejž mjenno pak pſcheradžicž njeſměm. Sa to dyrbí khora poſylnjazu jědž dostaſwacž. Telko pjenjes wot nětka ſoždy tydženj hac̄ na dalshe wote mnje dosta-njeſce.“

Alle tež ſ tym ſo hischeze njeſtaji. Knježi najeńk ſe wſhy jedyn wós lamjenjow po druhim na wopalniſchezo wofycz dasche, ſo móhla ſo wotpalena khězla ſaſo natwaricž. Potom tež jedyn wós rjaneho twarskeho drjewa po druhim pſchijedze. Huber njeſedjeſche hac̄ ſo jemu to džije, abo hac̄ je wěrno, a ſchtó dyrbjeſche ſ temu wſchemu prajíz. Wón ſo ſ najenkej prascheſe běſeſche, ſchtó dha lamjenje a

twarske drjewo ſezele. Alle knježi najeńk ſo ſmjeſeſche a rjeknu: „Haj, pſcheczel, to ſo mje wjele prascheſe. To wam prajíz nje-ſměm. Ale dobrý, luby muž to je, kig chze waſ ſ tym we waſchej nuſy podpjeracž a wam pomhacž. Njeſlamajče ſebi khelu wo to, kak reča. Vjeſeſe džakowny, ſchtó dostaſwacž, a hladajče, ſo by waſchá khězla bory ſaſo ſtała, hdož je předy ſtała. A čzeczeſe-li hewak hischeze njeſto činicž, mógeče ſubeho Boha prožecz, ſo čzyc ſaſhemu dobročerjej wſchitko bohacze ſaplačicž a žohnowacž.“

S města murjerjo a czechlojo pſchijedzechu, kotsiž dyrbjachu khěz twaricž. Sbožowny Huber čzyc ſe netko wot nich wjedzeſe, ſchtó je jich pôblal a ſchtó jim placzi. Alle woni jemu dale nicžo prajíz njemožachu, hac̄ ſo je jich mischtr pôblal, a ſo tež wot njeho ſwoju mſdu dostaſu. Huber ſ mischtrzej bezejſe, ale tež tam nicžo njeſhoni. Duž na poſzledu nicžo činicž njemožesche, hac̄ ſo ſebi wſchitko ſmerom a wjeſholy ſubicž dasche. ſswouj khězlu pilne ſobu twaricž pomhaſche a wukafowasche, kak mejeſche ſo wſchitko činicž, ſo by ſ wonka a nitska ſchtóz mózno taſka byla, kaſlaž běſeſche wotpalena byla. Sa někotre měhazý běchu hotovi, a khězla tam ſaſo taſka ſchikowana ſtejeſche, kaž předy. Nětko tež někotre wofy ſ města pſchijedzechu, wyžoko nakopjene ſ domjazej nadobu a wſchelakimi druhimi wězami, ſotrejž ſo ſ ſiwenjenju trjebaſu, a hewak wſchelakim cželnym potřebnoſcám ſluža. Huber a jeho ſwójbni dale nicžo činicž njeſejaču, hac̄ ſo do noweho domu pſcheyhlicž. Žona běſeſche ſ Božej pomožu a ſekarjowej ſwérnej prózu ſaſo zyle wot-khorila. Duž dha bě ſo wſchitko nuſa minula, a wſchitko hubjenſtwo bě ſo do ſboža a radoſcze pſheměniſto. Sbožewna ſwójba bě ſaſo w ſwojej lubowanej khězzy. Bože žohnowanje ſaſo w pěknym ſtatoku bydlesche. Alle mjeno ſwojeho dobročerje Huber a jeho ſwójbni ſhonicž njemožachu. Dyrbjachu ſo ſ tym ſpojoſicž, ſo džakowny na njeho ſpominachu a ſo ſ džakownej wutrobu wſchědnje ſa njeho ſ Bohu modlachu.

Duž ſo ſta, ſo ſo lěta 1809 w měſce ſ Karlsruhe wulki ſwje-đenj ſwječeſche. Njeſemy, kaſki ſwjeđenj je to byl. Alle wſchitko mózne bě ſo ſtał, a wjele pjenjes bě ſo na to wudało, ſo by ſwjeđenj prawje wulkotny radžil. S bliſka a ſ daloka ſo wjele ſuſaz ludzi ſeňde ſebi taſku ſražnoſc ſobu wohladacž. Tež Huber bě ſo tonle džen na pucz naſtajil a ſ ſeníelingena do hłowneho města ſchol, ſo by tola tež njeſto wo ſwjeđenju wohladal a wužil.

Tam nětko ſriedži lud a hrobowſkim torhochęzu ſteji a ſebi wojaſkow wohbladuje, kotsiž ſu ſo tam do rynka ſetupali. Nětko ſ hrodu cžrjoda pſchijných jěſdných w blyſczejatých drastach jěcha, a předy wſchitkých ſtarý, pſcheczelny knjes, kotrejž ma wutrobo počne hweſdom a rjadow. Wojaſy pſchenteryja, khorojje ſo ſmahuja, bubnarjo bubnuja, herzy dželaju, ſo wſchitko ſchumi. Wſchitkon lud, kaž ſ jenym hložom, ſahorjeny „hurra!“ a „ſlawia!“ woka. Štarý knjes ſo pſcheczelny wohladuje a ſo ludej džakuje. A ſaſo a hischeze bôle wotſe ſud wylſa. Štarý, pſcheczelny knjes potom nimo wojaſkow jěcha, a jeho pſchewodniž ſa nim. Wón ſo dale bôle měſtu blíži, hdož Huber ſteji. Ma jene dobo ſo murjerej radoſcze we wocžomaj ſaſhwecži. To džē je tón pſcheczelny, luboſciwy muž, kig je jeho tehd ſchitko ſteji a ſwoje pjenjeſ ſa ſcheczedrje ſ nim dželil! Wutroba jemu tak ſylnje a wjehele ſukota, jak to by jemu wutrobo pułnucž čzyc. Wón ſo ſ ſwojemu ſuſodej w cžiſceſenzy wobroczi, ſo prascheſe: „Šchtó je tonle ſtarý knjes jowle predku na bělſtiku?“

Suſhod wotmolwi: „Težo njeſnajecze? To džē je naſch ſtarý, luby wulkowójwoda Korla Biedrich! Bóh ſdjerž a žohnuj jeho!“

Nětko murjer wjedjeſche, ſa čimž bě ſebi tak dohlo wutrobiſe ſadał. Wón woſta, doniž woſtač ſybrjeſche, dokež ſo pſches ſud pſcheczelneſc njemožesche, a wózka wot ſwojeho lubowanej knježerja njeſtom wobroczi. Potom pak do ſwojeſe wſhy domoj khwataſche, ſchtó mózneſche, a runy pucz ſ ſnjeſe ſararjej.

„Knjeſ ſararje“, wón ſ njemu dō jſtwy ſtupiwschi wołaſche, „nětko wém, ſchtó mój dobročer je. Nětko wém, ſchtó je mje a mojich domjazech tak dohlo ſiwił, moju žonu ſ Božej pomožu ſaſo wutrowiſ a mi mój dom twariſ a wuhotowai. To njeſto druhí njeje, hac̄ naſch luby wulkowójwoda Korla Biedrich!“

Farat ſo ſmjeſeſche a wotmolwi: „Ró, hdyž wěſcze, nicžo pſcheczelny temu nimam. ſ naſmjeſha prajíz njemožecze, ſo bym wam ja to pſcheradžil.“

Nětko Huber domoj bějeſche a ſwojeſe žonje wupowjeda, ſchtó je ſtarý knjes byl, kig je ſo do ſwojich pjenjes ſ nim dželil, jej ſekarja ſtał a jim dom natwaril. A žona ſo džiwajo ružy ſtylnu a džesche: „Haj, haj, to wón je! Težo dla tež jeho wſchitzh ſudžo tak jara

Hvala. Wón je sawérno dobrotzíw a lubończiw nan swojego luba. Bóh żohnui jeho sa to tudy a tam horje!"

"Haj, Bóh żohnui jeho!" murjet praji. "Alle, žona, s tym hischze dość njeje. Za mera wjazy nimam, doniz jeho wibzał a s nim ręczal njejsym. My dyrbitm k njemu do jeho hrobu a so jemu sa wschitko dżakowac, schtož je na naš cžinik."

Žona jemu s zyłej wutrobu pchihlośowaſche, a so roshudzischtaj, so chzedža to ſterje lepie dolonječ.

Bližiū nježelu so zyła Huberez hwojba, nan, macz a pječ džeczi, na pucz hotowasche. Sso hwoju najlepschu nježelsku draſtu swobolekawſchi hromadze s knielingena do hlowneho města džechu. Pschindžechu do hrobu a tam prajachu, so chzedža s kniesom wulkowojwodu reczec. S tym wschak wulke džiwanje sbudžichu, a pchini hlužobnizy jich s wopredka k wulkowojwodze puschecic njechachu. Prashachu so jich, schto dha pola njeho chzedža.

"Džakowac so jemu chzem," murjet wotmolwi.

"Alle, schto dha tam wschitke tele džeczi chzedža?" so dale prashachu.

"Te dyrja so tež džakowac, wschitke hromadze!" murjet saſo wotmolwi.

S nowa so hlužobnizy džiwanu. Alle wulkowojwoda běſche kruče porucil, so so nichto wotpolasac njejsme. Wón běſche kózby czas hotowy, tež najnijszeho hwojich poddanow pchijec. Duž ſlonečne jedyn hlužobnik hwojbu pchipowiedzic a jeje zadanie kniezerzej wosjewic džeshe.

Wulkowojwoda dowoli, so hmedža pchijec, a komornik murjerja ſe žonu a džeczimi pchies zyły rynk kraſnych a bohacze wudebjenych iſtow do jara rjaneje iſtu domjedze. Tam starý, luby knies na mjejkim stólu ſedzo hmejo hwoj wopht wočakowasche.

Huber běſche ſebi duzy po puczu prawje rjanu ręcz wumyſlik, lotrūz chyſche hwojemu nadobnemu dobrotzjerje džerječ a s kotrej chyſche jemu hwoj nutry džak wuprajec. Hdyž pak někto psched wulkowojwodu ſteſeſche, ani hlučzla prajic njemožeshe. Wón běſche tak hnuth, so jemu wutroba pułotaſche, a horze hylsy ronicz pocza. Widzo, so wón płacie, jeho žona a džeczi wschitke hromadze płakac poczachu.

Stareho knies to wjele hóle hnajeshe, hacž hdy budzefche najrjenshu ręcz hyschal. Wón se hwojeho stóla stanu, jim napſhaczo džeshe a so jara pcheczelne woprascha: "No, moji lubi ludzo, s čim mózui wam hlužic?"

"Ach, hlužic!" murjet praji, kotrejuž so někto na jene dobo wutroba wotewri. "My džé hmy jeno k Wam pchijeli so Wam džakowac, knies wulkowojwoda. Wy ſcze mi moju lubu mandželsku s Bożej hnabrej pomozu ſaſo dał. Wy ſcze mi mój dom tajki rjanu natwaric dał a mi w mojej nusy tak miloſciwje a tak bohacze pomhal. A to ſcze zyłe potajne činił, knies wulkowojwoda, so ani njewjedžach, komu mam so sa wschitke tele dobroty džakowac. Druhy wschak hmy ſebi na teho lubego, stareho kniesa myſlik, kotrebož hmy w hajku psched městom ſetkał, a kotrej je so so mnú do hwojich pjenies dželik. Alle, ja Waſ ſola s najlepshei wolu ſaſo namakac njeſožach. Halle ſandžem thđen, hdyž so tudy tón wulki hujedžen hujeczelche, hmy Waſ widzał a ſpóſnał. Duž tež hnydom wjedžach, ſchto je nam telko dobroty wopokaſał. A někto hmy dženža wschitz hromadze k Wam pchijeli so Wam ſa to džakowac. Ach, miloſciw knies wulkowojwoda, my hmy ſo wschēdne ſa hwojeho nadobnemu dobrotzjerja modlili, ani jeho mjeна njewjedžo. Někto pak, někto mózemy a budzemy ſo čim nutrniſcho ſa njeho modlicz, dokež jeho ſnajemy."

Žona a džeczi pólka ſteſachu a běchu pchi tychle hlučz, kaž k modlitwie, ruzy psched ſobu ſtyle. Wschitz wulkowojwodze do wočow hladachu, a wutrobnia džakownoscž a lubońcž ſo jim ſe hylſoſteju wočow hujeczelche.

Zył podawik, kaž prosty běſche, nadobnemu kniezerja čim hlučz hnujeſche. Wón murjerje ſuku da a pcheczelne džecze: "Wicho derje, luby Hubero! Ža hmy wschitko wutrobnje rady činił a ſo wjeſelu, ſo hmy pěknemu muzej pomhac mohł. Woſtanje, kaž dotal, pilny a sprawny, hwojny a pobozny! Budžeſi wam ſa ſoneje nusy, hryoble ſe mni pchijedže, a ja chci hladac, ſchto mózui činił. Njeſabudzegę pat ſo, kaž dotal, tež dale ſa mne modlicz! Ža mózui to prawje derje trjebac a budu wam ſa to džakowny. Pchetož to dže je, wo čož wschēdne hwojeho Boha a knieſa proſhu, ſo mje moji poddanjo lubuia a ſo nutrije ſa mne modla". Tole prajizy pobozny kniezer hwojey ruzy ſtyle a ſo wložnymaj wočomaj k njebju horje hladach, a w wulke a rjanej iſtu bu čicho, zyłe čicho.

Někto hmedžeshe hwojba hicž. Šbožowni a wjeſeli ſo ſaſo do knielingena wrózichu. ſa hwojeho stareho, lubego wulkowojwodu pak ſu ſo wot teho czaza czim nutrniſho a hwojneho wschēdne modlili. A to běſche duchne a rjenje; pchetož taſka modlitwa je tež ſe żohnowanjom ſa kniezerja a je wschitk hujeczelanow hujata pchihloſtneſcž.

Ze Serbow.

S Budyschin a. Pjat thđenja do Budyschyna wós njeſchēdneho napohlada, do kotrehož běchu ti male ſchescherate brunoſchere koniki ſapſcheknjene, pchijedže. Konje ſo wot dweju mužſkeju, dolheho ſchwizneho kniesa a jeho hlužobnika, wodžachu. Psched hosczenzom k „ſkotemu ſkonzu“ wós ſasta, a mužſkaj ſ njeho ſtupiſtaj, ſo byſtaj tu pchenozowaloj. Wezjpi hosczo w hosczenzu hory ſhonichu, ſo ſtaſ ſuſaj ſ Rusleje. Wyſoki ſchwizny knies bě rufi offizer, Leonidas Waſilewicz Ennazki ſo mjenowaz. Jego pchewodžet, mlody czlowiek maleje poſtawy, bě jeho poſonc, po robze Čeremiz. Schto pak zuſaj tu w Budyschinje chyſtaj? Po wudawanju Ennazkeho je tutón ſ města Ssamary. Wón je ſo tam ſ jenym ſendželezjanom wo 20,000 rublow (někde 75,000 hrivnow) wjetował, ſo ſa 80 dnjow ſe Ssamary na hwojim wosu a ſe hwojimi tſjomi konikami do Pariza pojedže. Wot pcheczelow mjenowaneho ſendželčana a Ennazkeho je ſo na Ennazkeho dobycze abo pchēhracze na 150,000 rublow ſadžilo. Duž někto w Ssamarje ſ wulkej napjatoſcju 80. džen Ennazkeho puczowanja wotčakuja. Hdyž Ennazki pjat do Budyschyna pchijedže, bě runje pječdžehath džen po puczu. Hacž dotal je ſo ſ wulki wobczegnoscžem vědziez dyrbjal; w Ruskej wulke hnehi leža, pchies kotrej je ſo ſe hwojim wosom ſ wulkej nusy pchebony. Se ſanjeni hujeshe wschak ſo jemu w Ruskej lohſcho puczowanjo, tola to jemu dowolene njeje; pchetož po hwojey wjeſe hme jenož ſ wosom a konjeni jecž. Wós je tak mjenowana telega, prosty, krutý njeſtryh wós hjes wozlowych pjerow. So byſtu ſo wosowe ſtoři woflabilo, ſu pod ſkylo hjes ſadnymaj wypočimaj ſolomaj ſuloſte gumijowe puzaſi podpołozene. Paſala ſobsteji ſ krywow, kožuchow, mnohich reſerwnych pódkorow, někto gratu a wschelakeje nusneje puczowanſteje potrieby. Konje do ražy uraliskeje ſtepie hluſcheja, ſu male, tola hylne a wutrajne. ſoren ſón, pod woblikom a hjes wojomaj hobžazy, je ſ ſirgiſkeje, pobocznaj ſ Baſchirſkeje ražy. Wſchēdne rano w džewječiſtih hodžinach ſo knies Ennazki na puczowanje naſtaji a hjes pcheczelac hacž do cžmicklania jedze. Wot Budyschyna je wón do Draždān jet. Tam je wón dwaj dnjej pchebony, dokež dyrbjehu ſhój wos wuporjedzic dacž. Na dalschim puczowanju do Pariza wón pchies Chemniz, Hof, Bajerſku, Mainz, Straßburg a Steinſ pojedže. Domoj ſo knies Ennazki po ſeleſnijy wrózci. Želi jo ſo ſe žanym ſnjeſboženjom naſad njedžerži, ſo wón ſ wěſtoſcu nadžija, ſo w poſtajenym čazku do Pariza pchijedže. Najdlěſe ſažerzenje je knies Ennazki pchii rufi mjeſach pola hwojich krajanow poczepil. Hacž runje mjeſeče dospołny paž a wopizma, mjeſachu jeho wojeszy pchimjeſti ſtražniſy ſa awtrisſeho wobhoniſerja, a jeho teho dla dwaj dnjej pchi mjeſh naſad džeržachu, doniz telegrafiske poſjedze ſe Ssamary roſjaſnichu, ſo Ennazkeho njetrjebawſchi ſe hwojim njedowěrjenjom pcheczelac.

— Póndželu 16. t. m. tudy knies privatier Koralia Biedrich Nierth a jeho mandželska Karolina Luisa rodž. Müllerez hwoj ſloty kwas hujeczelac. Knies past. prim. Wetzka jeju w jeje domje ſwiatocznje poſjohnowa. Mandželskaj ſtaſ hischze cžitaj a ſtrowaj.

— Pjat dopołnja je w precznej hafzy hjes ſchuleſtli wrotami a Miklawſchowym pohrjebnischem, w tal mjenowanym zwingerje, poſonc Michalk do njeſboža pchijehol. Hdyž wós ſ wuhlom po hafzy wjeſeſche, ſo na lodze woſhuze a k ſemi padze. Na njeſbože wón ſ nohu pod kolo pchindže, kotrej nohu pcheję a ſlama. ſnjeſboženho hnydom do měſchežanskeje hojteſnje dojjeſeſchu.

— Šakn ſebi žada, ſo wobſedjerio ſahrodow a ſadowych ſchtomow hufačze hneſba a napórkli mjeſlow a hufačzy, kotrej ſu po ſapſchadle, ſe hwojich ſchtomow a ſ twarjenjow a murjow w jich bliſkoſci wotſtronjeja. Na taſkich ſchtomach a murjach pak ſo tež male wosy ſapſchedzene namakaju, kotrej ſu najhórfci njepcheczel hufačzy a ſo teho dla kónzowac njeſmiedža. To ſu na žekz abo běle pawczińki, hnanou poł taſ wulke, kaž rjane ſorno, kotrej w poſdolhōjtych hromadach na ſchtomach a na murjach ſedža. Tole poſtajenje je ważne, ſo by ſo ſad radgil, a ſo byſtu ſadowe ſchtomu tkle; ſchwož po nim njeſtai, ma hysťanje wočakowac.

— W Blasewiczu pola Draždān je wustaw, hdyž ſo jałocžiwym hoja. Knies direktor Denhardt někto wosjewia, ſo dže w měſazomaj merzu a hysleji hudy jałocžiwym jałotanje darmo wotwucžic.

Schtóž čze tule dobrotu wužicž, njech to mjenowanemu knjesej bórsh wosjewi.

— Knjes Jurij Kusečanski, präses herbského seminara w Prahy, je wot tudomneho tachaniskeho konsistorija sa kanonika pomjenowany. Kaž blyščimy, poda ho najdostojnitsi knjes bislop s knjescem seniorom do Prahi, so by knjesej präsejšej sam insignije noweho dostojuństwa pschepodal. Nowy knjes kanonikus, rođeny 1839 a na měščnika zwycięzny 1866, pobu schyri lěta kaplan w Kalbízach, skutkowasche dale jako kaplan w Budyschinje a je jako taſki wot lěta 1871 redakciju a dolni čaž tež hłownu administraciju „Katholiskeho Požola“ se wíchej zwérui ſastaral. Po zmjerzi präseja Pallmanna wot duchowneje wychodźce sa präseja herbského seminara w Prahy pomjenowany, poda ho w januaru 1877 na město noweho a jara wažnega powołania, kotrež netko hižo 14 lět k spomoženju katolskeje zyrkwe a wótcziny se wíchej wustojnoscu a zwérui dokonja. S knjescem Kusečanskim je liczba kanonikow pschi Budyskim tachanistwem ſažo na 11 powyschena.

— Po poſlednim liczenju luda 1. dezembra ſaždzenego lěta ma Šaſka 3,500,513 wobydlerow. 1. dezembra 1885 mjeſečne naſch kraj jeno 3,182,003 wobydlerow; duž je ho jeho wobydlerstwo ſa 5 lět wo 318,510 duſhov pschisporilo, to je wo dobre 10 prozentow. Naſche schyri wokrjezne hetmanstwa měřachu 1. dezembra 1890 wobydlerow: Budyske 370,690, Draždanske 950,454, Lipscianske 869,371, Zwickske 1,309,998.

— Sawěſčenski wustaw ſa ſaſke kraleſtwu je hacž do 23. ſaždzenego měřazu 100 woſobam starobnu rentu pschispoli. Mjeſeč nimi ſu 17 ſ rataſtwa a hajniſta, mjenujz: 10 rataſtich dželawych lubži, tſjo ležni dželaczerjo, dwaſ ſahrodniskaj dželaczerzej, wowczer a hólni. Domjazich czeladnítow je 10 mjeſeči: tſi hóſpoſi, domowni, blyžobni, pěſtoniča, pěkaza žona, blyžobna džowka, žona, tiz mjeſeč dželaczerjo a druha blyžobna. Riemjeſlnitow je 46; hacž na jeneho abo dweju ſu wſchitzu dželawi lubžo: tſjo čeſhlojo, dwaſ ſakarzej, dwě ſchwaleſi, ſchewz, blidaſ, ſamkaſ a t. d. Wſchelatich druhich je 27.

— Wobſah: Hymna. Jan Waltař. — Baon s. Franćiska. Legenda wot Jaroslawa Vrchlickeho. (Skónčenje.) Přeložil Ad. Černý. — Hořtwa za mužom. Wjeselohra w 2 jednanjomaj wot Michala Bauckeho. Z pół-ſciny za džiwiadlo serbskich studentow přeložil Arnošt Muka. (Pokračowanje.) — Jenej njebožownej. Wot Aurelije Hörnigec. (Mignon, zeš. 18.) F. — Serbski studenta. (Spisał Adolf Černý: „Lužický student“. Přeložil Mikl. Zarjeňsk.) — Kralik nad worjołom. Bajka z ptačeho swěta wot J. J. — Serbske časopisnistwo w 1. 1891. E. Muka. — Kleskawa Malink. — Dopis. — Druzy wo Serbach. — Slovjanſke nowinki. — Serbski rozhlad.

S pola. Němska rataſka rada a Swiaſt němskich mlynkow ſtaſ ſhromadny wubjerk wuſwoliloj, kotrež ma wo tym jednacž, kaſke naſju wotrubu a womjeſčku býcž. Wobej ſtronje matej dobru volu, ſo wo tym doręczeſč, ſo ho býes teho, ſo býchu mlyny ſchloby měli, jebanje ſ wotrubami a womjeſčkami wotſtroni.

— Debiſchlowa. Šaždzeny ſchwartk bu w přenim Hodžijskim rataſtikim towarſtviu Debiſchlowſti knjazi hejtman Brühl psches ſlužite wokrjezne rataſke towarſtvo ſa ſwoje 29 lětne zwérui ſluženie ſ cjeſznej medailu wobdarjeny, pschi cžimy psched wulkej ſhromadžiſnu wokrjezny rataſki pschedzhyda Psannenſtiel, t. direktor rataſkeje ſchule Brugger, kaž tež t. ſarat lie. theol. Imiſh ſ Hodžijska wažnosć taſkeho myta ſ dleſčej rěči roſestajichu.

— Breſy. Pjatki tydzenja pschi podkopowanju wokoło mlyczažeje maschinu jena žona jenu druhu ſ njeležbliwoſciu tak blyſnje do hłowy dyti, ſo poſledniſcha ſ ſemi padže a kaž morwa ležo wotla. Hnydom ſawołanemu lekarzej ſo poradži ju ſažo do živjenja ſbudzicž, a je netko nadžiſa, ſo injeſbožena wotkori. — Leho runja ſ njeležbliwoſciu je ſaždzeny tydzen w ſsemichowje jedyn muž jenemu wotlazemu, tiz pschi wocžinjenju runklizowěje hromady klin džerjeſče, ſ heju paſz zyle roſrashy.

— Hufci. Ludomne towarſtvo ſa ſnutkowne miſionistwo 1. februara ſwoje jenolétnie wobſtacze zwycięzche. Wone bě 31 hr. knjesej kaplanej Kschizanej w Hodžijsku ſ proſtu pschepodal, ſo by ſo ſa to ſtaral, ſo ho tele pjenesy ſa ſamem ſnutkowneho miſionistwa naloža. Towarſtowa pschedſtejſka, kn. Hanža Förſterowa, nowe ſobuſtawu, kaž tež dary ſa towarſtwo pschijima.

— Bolborz. Šaždzeny ſchwartk pschispoli naſch gmejnſki pschedſtejſer t. Holba do ſmierſtneho ſtracha. Wjesba ſ brunizu počza ſo njenadžiž po lodžie na wžy na brjose knjesejho hata ſuhacž a pschijpre t. Holbu, tiz pôdla wosa džesche, ſ wotmachom ſ wolschi, tak ſo ſo wón prječ hnuč njeſožeſche. Halle ſ podřeſanjom teje wolsche bu wón ſe žałozneho cjeſhna wuſwobodzony, ale jara wobſchlobzony. Hnydom bu po lekarja požlanc, a ton namaka, ſo býſeſe

ſo jemu wobruežla wokoło ſchije a jene hrjeblu ſlamalo. Bóh ſpožeſ temu lubemu muzej ſažo dobre ſahojenje a wuſtrowenje.

— Bułež. Psched někotrymi ſetami běſhe ſo liczba naſchich ſchulſkých džeczi tak pschisporila, ſo bu nam wot wokrjezneho ſchulſkého inspektorja hifczeje pomozny wuczer pschinuzený, tak ſo ſchula 10 ria-downjow ſ pieczęmi wuczerjemi doſta. Pôdla paſ pschedz tón njeboſtak wota, ſo běſtaj dwaſ wuczerzej Němzaj, hacž runje ſtej dwě tſeczinje džeczi herbskej. Netko paſ je liczba džeczi ſažo hacž na 460 naſad ſchla, tak ſo je ſchulſke pschedſtejſerſto wiedawni wobſamklo, ſo maju ſažo jenož 4 wuczerjo býcž. So paſ by ſo netko na ſchwartke ſtatne město ſerh namakał, dha ſo po nadrobnym wuſažnenju a roſkładzenju psches naſchego wuſkodostojneho knjesa ſararja ſebižu w ſchulſkim pschedſtejſerſto ſa nuſne ſpóſna a wobſamknu, dohody wuczerjow wot netka po tutych ſchudzeniſtach poſtaſicž: wot 25.—30. lěta ſtarobu 1000 hr., wot 30.—35. lěta 1100 hr., wot 35.—40. lěta 1200 hr., wot 40.—45. lěta 1300 hr., wot 45.—50. lěta 1400 hr. a wot 50. lěta a dale 1500 hr.; k temu pschispoli hifcze ſakonuſte ſtarobne pschilohi. Wěſcze je jara pschipolacža hódné, tak ſo naſche ſchulſke pschedſtejſerſto ſa ſbože naſcheje ſchule ſtara, a teho dla ſo tež nadžiſam, hdyž wuczerjo widža, tak wuſkoto móža ſ ſetami pola naſz w dohodach pschincz, ſo ſo tež bórsh herb ſy wuczerj ſa mjenowane ſtatne měſtne ſamokvoja; wone tež bydlenje ſe ſahrobu poſticež a ſo w tutych dnjach wupiſe.

— Hornjeho Wujesda. Pjatki tydzenja ſu ſo tu wſchē twarjenja ſubka, Handrij ſolaney ſluſchaze, wotpalſte. Skót ſu hacž na 10 kur a 5 huſ plomjenjam wukhowali, tola rólny grat, wosy, hospodatska nadoba a žně, w brózni ležaze, ſu ſo wot wóhnja ſanicžile. Žena ſlužobna džowka je pieczę wohén ſe ſlobami ſaložila.

— Wulkeje Dubrawy. Kaž blyščimy, budže tu pokutny pjatki popołdnju w 2 hodžinomaj knjes ſarac Běrnik ſ Klukſha herbstu Boju ſlužbu džerjeſč.

— Kamjenſkeho wokrježa. Nekruterowanje w Kamjenſkim hamtskim hejtmanſtwe budže ſo lětža wot 4. hacž do 11. měrza, a to 4. a 5. měrza w Polčinzy, 6. měrza w ſkinborku, 7., 9., 10. a 11. měrza w Kamjenzu wotbywacz.

— Běleje Wody. W noži 14. februara je ſeleſniſki cžoh jeneho dželaczerja ſ Trebina, tiz pjaný po ſeleſniſu domoj džesche, pschejel. Želeſniſky dohľadovat dželaczerja w krvi pluwazeho hifcze žiweho naděndze. Žeka ſeleſniſky wosow běchu njeſbožownemu jenu nohu do zyla wotbyhule. Nekotre hodžinu poſdžiſho ſnjeſbožowny wumrie.

— Šhorjelza. Ola načaſliwych ſhorocžow, kotrež ſu býes ſkotom w Šhorjelskim wokrježu wudyrile, je wychodźce ſakafala, ſkotne wili 23. februara w Róšvorku, 2. měrza w Ryhvaldze a 9. měrza w Dubzu wotbywacz.

Wuſhudženja.

— Pschispoli ſu ſu. Dni wječor 27. oktobra 24 lět w krawſki pomožnik Wylem Neumann ſ Langenbrücka w Czezech ſe ſamkatskim pomožnikom Bucžekom domoj dužy do Líſlez korežmy w Žitavskim pschedměſce ſaſtupi. Tam wón ſamjenjeſeſhar ſunzu ſ Grotawy naděndze. Powiečerawſki ſu wſchitzu tſjo na dompuč ſ podachu. Žedma běchu někotre ſta ſročelow poſchli, ſo ſ ſetom v Czezech ſekachu, kotrež ſpěvajz po puciu džechu. Po cžimje woni do Czezech ſrafachu a hnydom k puſak dónidze, pschi kotrež hifcze ſamjenjeſeſhar ſunza a dželaczer Pschak ſ nožom ſkafala. Cžezko ſranjeny ſunza hižo naſajtra na ſwoje raný wumrie. Pschi pschispoli wobſobow, kotrež běchu ſo pschi puſak wobdzeliſe, ſo wupofaſa, ſo bě Neumann ſ nožom ſakal. Hacž runje Neuman přeſeſche, ſo je winowatý, mjeſchku pschispoli tolá jeho winu ſa dopokafanu a jeho dla cježkeho cjeſhne ſranjenja a ſkonzowanja k hofatni na 12 lět 2 měžazaj ſažubžichu a ſemu cježne prawa na 10 lět wotrjeſnuchu. — Kublet Handrij Peſig w Wujesde ſola ſetliž ma jaſo wulki pschedz hontwy hižo volhe lěta na Wujesdžanskim reverje hontwu wotnajatu. Dni 14. oktobia wječor wokoło 7 hodžin Peſig bliſto mjeſow ſwojeho revera ſajaza tſeli. Nejeník ſužodneho hontwineho revera, pjeſkarſki miſchr Sommer ſ Lubija, bě w tym ſamym cžahu na hontwje. Po jeho wudawanju je wón widža, ſo je Peſig ſajaza na jeho (Sommerowym) reverje tſeli. Hdyž je teho dla Peſiga, tiz je, ſajaza w jenej ruži a w druhzej tſeli býeržo, k mjeſam ſchol, ſabžeržaſ, je Peſig prají: „Tu macze ſajaza, wón je Waſe!“ a ſajaza k ſemi cžiſnuk. Dokelž je ſo Peſig ſpjeczowal, ſwoju tſeli ſommerej pschedzodacž, je ju poſledniſki Peſigej ſ mozu wuwinicž ſpýtak. Tole tam a ſem cžahanje je nehdze 1/4 hodžinu traſo.

Skóńczenie je Sommer Pežigej tselbu wostajík, tola ſebi wot njeho jako dopoklamo jenu patronowu kuschcžinu pschepodacž dal. S Pežigom ſo czahajo je ſebi prawe ramjo trochu ſwinuł, czehož dla je lekariku pomož ptacž dyrbjal a tſi njezděle „polinividny” był. S pschicžinu teho je wón ſe ſawěſczenſkeje kažy psche njeſbože 66 hrivnow doſtał. Pežig napsheczio Sommerowemu wuprajenju měſtno tam a ſem czahanja na ſwoj rever pschepoloži; ſajaza je jemu Sommer hnydom ſ ruky wutorhuł, patronowu kuschcžinu jemu wón dal njeſe, ſa to pak na měſniki poſkaſał, na czož je Sommer roſnjenbreny ſawokał:
„H — , měſniki!” Počeſzowaze ſa wobſkorženeho bě, ſo bě hido naſajtra rano po thmle podawku Sommera w Lubiju wophtał a jeho proſyzł, ſo jeho njeſy wobſkoržik; dale bě Sommerowe džeczi na pschi-čodne leto na wiſchnje a wſchitkich hromadze na kermusku proſyzł, lubjo, ſo jich ſaſo domoj powyſej. Wobſkorženy, tiz bě předv prajík, ſo je tehdy pschipadne ſ Sommerej pschischoł, ſo by tam zaſtu kupował, ſwoje ſadžerzenje poſdžiſho na to wiſchnje wilkoſowaſhe, ſo je ſo jako měrniwy člowjet, tiz ſo rad ſudniſtwa ſbaluje, ſe Sommerom ſ dobrym wurunacž czyl. Ma jeho lepsche běſche tež to, ſo Sommer mjesy pschi ſberanju dopoklasmow na měſtnje ſamym derje njeſnajesche a ſo ſo teho dla jeho wuprajenje mało wěrjenja hodbne bycz ſdaſhe. Pežigowemu ſakitarjej ſo poradzi, tele wobſtejnoscze ſ lepschemu ſwojego ſakitanza wuwuzicz. Duz pschizagni Pežiga wuminowacu.
— Šedlar Fiedler w Budyschinje bě loni woſnika Dittricha na Židowje na ſaplačenje 5 mk. 60 np. ſa ſedlarſte džero ſ lětom 1888 a 1889 wobſkoržil. Wobſkorženy drje tule žadanku ſa prawu ſpóſna, tola na napshecznu žadantu, 5 mk. 80 np. wucžinjazu, poſkaſa. Fiedler ſaſo možeſche ſo ſ kweitowanym wepiſzom wupolaſacž, ſo bě Dittrichowe ſliczbowanie Dittrichowemu ſynej ſaplačil. Tutoſ ſchec ſudom ſ pschizahu wobſkorži, ſo Fiedlerzej žane kweitowane ſliczbowanie wustajík njeſe. Ma to Fiedler Dittrichoweho ſyna dla wopacžneje pschizahi wobſkorži. W běhu pschepitanja ſo Dittrichowy ſyn wuſna, ſo ſnadž je wopal pschizahal, ſo ſ tym wurečzo, ſo njeſe wjedžał, ſchtu ſu ſo jeho prascheli a ſchtu je wobſwědczęſi. Wobſkorženeho dla lohkomyſlneje wopacžneje pschizahi ſ jaſtwu na jene lěto ſakubžichu.

Kh o ř a n s k a f o m o r a. Kawniški žud w Nowym Salzu bě pôprjanzarsja Adolfa Riedela s Lejna pola Budestež t jaſtwu na jedyn meſaz ſaſudžil, dokelž bě 6. augusta 1888 w Wopalej w jenym tamníſchim h o ſc ě ſen zu dwaj konjazaj krywaj, h o ſc ě ſen zarjej Wolſej w Nowym Salzu ſtusčazaj, kranuł, s kotrejuž běchu jedyn nowe lěto 1890 w jeho bydle namakali a w nastupanju kotrehož, wón wudawaſche, ſo je jón wot jeneho njeſnateho kupil. Wobſlorženého powołanie pscheinživo tutemu wuſudej bjes wuſpěcha wosta.

Přílopk.

* W noz̄y wot 23. na 24. augusta lēta 1865 nôzny stražník w Wulkim Hajnje w bydle tamnišcheho schlećerja Bernsteina nětajíke plomjo wuhlada; duž několých ludži sawoła a s nimi do schlećerjo-weje jstwy džesche. Tam ho hijo někotre kruchi jstwineje nadobny pa-lachu, schlećer pak a jeho žona s rošraženym noplom a pscheresnje-nym krokem morwaj w ložu leżeschtaj. Majsterje běsche mordat sapalit, so by jeho njesluk na hwětlo njepschischol. Tehdy ho njeradži mor-darja wuhledzic̄. Sandženj tydzenj pak ho na jene dobo po Wulkim Hajnje powiedac̄ pocza, so je ho nětko wukopalo, so staj dwaj tam-nišcej wobydlerzej njesluk psched 25 lětami dokonjaloj. S dobom ho powiedasche, so žudništvo njesluk pschepytowac̄ a khostac̄ njemóže, dolež je ho wot teho časa wjazh hac̄ 20 lět minul; duž je njesluk tak rjez saſtath. Ludžo, kotsiž sakon njesnaja, ho njemało džiwachu, so móhl taſti straschny njesluk psched hwětnym žudniškom njehostanym wostac̄, a měnjaču, so dyrbjalo žudništvo węz s najmjenšcha psche-pytowac̄, so by ho šhonilo, hac̄ staj spomnjenaj wobydlerzej wino-wataj abo niz, a so by ho trjebaj na njewinowateju njerečzało, kaž je ho hijo něhdžekuli stało. Ale w tymle nastupanju paragrafaj 66 a 67 khějorſtwoweho khostanskeho sakonja placzitaj, w kotrymajz steji, so ho saſtath njesluk pschepytowac̄ a khostac̄ njehmě, a so je taſti njesluk, kotryž ho se kmjerczuj abo s khostanju na čas žiwenja khosta, sa dwazeczi lět saſtath.

* Dzeczi pruskego kralowskego domu bylo wodu z Jordana Schcejja, kotaż bylo w hrodowskiej haptaz w Barlinje khowa. Też najmłodszy kralowski syn Joachim je bylo z tejsie wodu Schczesil. Schtoż bęsze jeje po Schcejzenaz wysze wostało, je bylo hnydom sażo do mienowanej haptazki poklälo.

* W Barlinje je kebi ſaňžene dny wuſljených generalleutnant von Braun živjenje wſal. 45 let ſluživšchi běſche w lécze 1878 je ſlužby ſtupil. Njebocžicki řečor Wylem běſche jeho ſa jeho ſaňžubý

semjana sejinił. Po jeho kmjercji na jeho blidku liszczit namakału, s' kótrymž ho wón se kwojimi kwojibnymi roszohnuże a jich wo wodacze proþy, so je ſebi žiwjenje wſał, wobtuczejo, so hinał móht njeje, dokełž fu czeſte myſle na njeho khoodzile, so żaneho wjekela wjazh měl njeje, byrnjež hewal cžilu a ſtrony był. W liszcziku wón dale proþy, so by ho jeho cželę w měsce Gotha ſpalito, a so by ho popięt tam zyle cžisze khował. Na blidku tež wobżwedeženje namakału, so je ſpalenie kwojego cžela ſaplacził.

* Na Hornjej Havli pola Spandawa ſo wóndano hólcezaj, wot kotrejuž hésche jedyn 10 a druhí 12 lét starý, na Lodže ſmykaſchtaj, ſo friedž rěti, hdez hésche lód jara čenčki, pschepadžeschtaj a ſo tepiſchtaj, přeby hacž móžachu ludžo, koſiž jimaj na pomož pschiběžachu, t nimaj. Halle naſajtra jeju čeče namakachu.

* We wzy Peterkau w Nawieciornej Pruskej bęsze dżelacze, ktryz je picz, swoj kożuch, kośu a swinjo pschedał, so by pjenies na palen z mēl. Sso bojo, so móczej tez jeje drastu pschedac, jeho żona swoju drastu szkodzinej na khowanie da. Psched krótkim picz i wjeżnym strażnikom k teile szkodzinej pschinibę, prajzy, so je jeho żoniu drastu kranula, a strażnik chyrsche teho dla jeje bydło sa drastu pschedytač. Smuzita żonska pak strażnikej praji, so jeho dō istwy nespuchęji, khiba so jei pišmo potaze, so ma wot śudnistwa poruczenoſc na to. Duż kiebi strażnik po dweju starszemu mužow dónbę, a nětko wschitzu schyrjo wó istwē wschitko swobroczaču. Drastny khamor, ktryz żona s dobrym niewotamku, se hekeru wotewrichu; a hdź tam piczloweję żoniu drastu nadendzeczu, strażnik szkodzinej wosjewi, so ma dwaj toleriej khostanja placicę. Na to mužszu do koreczmy dżeczu, hdźez strażnik pišmo napiša, so ma żonska sa 24 hóbzin dwaj toleriej khostanja sapłacicę, hewal ho nalegnoscę śudnistwu pschedopa. Żonska s pišmom k scholę dżesče, ktryz zliku węz statnemu rečznikę wosjewi. Strażnikej ho wina dawasche, so je domiazy mēr kashł, swoju fastojsku móz pschedroči, żonskiej pjeniesy wunusowacz spytal a piczkej s niesakoniskimi krédkami pomhal; duż jeho k jaſtu na poł lata sa- ſubdzichu. Jego pomoznicy su hiſczeje w pschedytowanju.

* 73 lētny starz, kotryž běsche w Barlinje wot swojich pjenies živý, běsche psched krótkim mlobu lesekku sesnal a ho do njeje salubowal. Duž ji listy pišasche. Dokelž pak mloda holza wo njeho njerodzēsche, ho starz roszudzi, so ſebi žiwjenje woſmije, ſchtož tež ſandženu njedželu popoldnju volonja, ſažo liſt doſtaſtſki, w lotrymž holza pišasche, so wo njeho njerodži. Hdyž jeho hōpſosa domoi pschindže, starz na kanapeju ležesche, a krej jemu wot rukow čečeſche: wón běsche ſebi ſ britwju wulku žílu ſewje ruhi wotewril a ho wuerwawil. W ſawostajenym liſce ſpišasche, psche czo je ſebi žiwjenje woſla.

* Zona w Rixdorffje, kotaž běsche wot hwojeho muža dželena, ſo poſtnizy wjeczor na hal hotovasche. So by lépje vidžala, kdebi tuchinskú lampu wsa a chýzysche ju na hóbdž powžnucz, ale kebi psche-hlada, so lampa vele padže, a petrolej ſo sapali. Zona chýzysche plomjo podužycz, ale jeje lóhka draſta ſo sapopadže. Šso na zlyhym čeče palo žona kſčičko s durjemi won běgesche, ale na ſchodze myžle ſhubivochi ležo woſta. Ssuhodža, kotsíz ruce na pomož pschibězachu, plomjo na njej sadužychu. Ale njeſbožowna bě ſo tak ſtraſčnje na zlyhym čeče wopalila, ſo w hoječni, do fotrejež běsche ju lěkar donjescz dał, naſajtra rano ſemrie.

* Ejsoch hrivnow dla je so rubiežne mordatſtwo w bliſkoſczi Trebniz ſlucžilo. Žiwnoſcječ Ernst Barcz s Deutsch Hammera bě ſe ſwojim nanom do Wróclawja wotjel a bě tam drjewo pſchedawaj o wjetſhu ſumu pjenies nadostawał. Wobſtejnoscje tak wjedziech, jo ſo nan, pjenieſy t ſebi wſawſci ſ popołdnjich ſelesničnym czahom domoj wróci, bjes tym ſo ſo 20 létny ſyn poſdze popołdnju ſ proſnym woſom na dompučz naſtaji. Wón jako poſledni ſady někotrych woſow iedźesche, hacž bliſko Trebnizſkeje parneje zyhelnicze pytnu, ſo něcťo ſady do woſa lěsh. Hischeze předh hacž mógeſche kłowęſta prajicž, jeho pſches kłowu morznichu, ſo ſo ſ kwrju pobězanym ſnał wali. Na njeho ſu dyrbjalce hischeze někotre czeſke rafy panuč; pſchi roſ-řeſanju jeho czela lefarjo namakachu, ſo bě nop ſkónowanego na pſeczech měſtach pſcheražen. Maſkerje je rubiežny mordat měnił, ſo ma jeho wopor wulku ſumu pjenies pſchi ſebi; tola wón pſchi nim ienož pſeeježnu móſchnicze lědma ſ 3 hrivnami namaka, kotrež je tež ſwojemu woporej wotewſał. Hacž dotal hischeze žaneho ſleda ſo mordarjom nimaju.

* Chilisalpeter je jako pschitupny hnij rostlinam jara wujitny. Sa skot pak je smijeriny jed. Duż ho hladajce, so skot miedzi nijelisa, w kothich macze chilisalpeter, abo w kothich je ho tonle pschitupny hnij chowal. Chilisalpeter pak ho tez lohzy sapali: jenicka schkricka — a hnydom ho kolo wokolo wschitko pal. W Westfalskej bescie psched niefotrymi letami pohonc po chilisalpeter na dwornischego pschijer. Hdyz s polnym wosom s dwornischego jedzesche, nerkotre schkricki s lokomotiv na miedzi na wosu padzeczu. Miedzi ho sapalichu, a sa wokomik ho zyly wos palecze, so ho pohonczej jeno s wulkej nusu radzi swojej konjow wupschahnucz a s nimaj czefnucz; wos pak ho se wschem, schtoz na nim be, do czista spali. Duż, hdyz po chilisalpeter jedzesch, niesabudz hebi krtu plachtu hobi wscacz, so mozech ju na wos wodzecz; hdyz masch chilisalpeter stejo, tam jeno s dobrem latarnju hody a ho s zyla tehola pschitupnego hnoja hladaj, dokelz ho tak jara lohzy sapali.

* W Thüringskej je w sandzenym letstotku ludzizracz byl. Sudniste aktu, kotrež tu hischce djenknišchi djeni su, wopowieduja, so je pastyr s Eichelberga puczowazeho rjemjeblinskoho wotroczka a 11 letnu holcza slonzował, hebi jeju mjažo swaril a mjažo siidl. Skotnik je ho kjestutka wusnał, a su jeho živeho na kolo pletli. S aktow ho tez spósnawa, so je pastyr wobeju jeniczy teho dla slonzował, dokelz je jemu czlowiecze mjažo derje sklodzalo.

* W Astonez fabriz w Burgu, hdyz maschinu dzelaſju, wondano wjetshk parneho wuhnja dele padze. Kruch, kiz bescie hnanu dwaj meteraj wyzoki, tseču khezki pscherasy, w kotrež parne kothi steja, a tam jeneho dzelaczerja sarasy a dwaju jara czegzy rani. Dzelaczer, kiz su sarazeny, bescie 22 let stary. Wón runje schileny stejo dzelascze, a tseču pscherasywski jemu kruch wuhnja schiju swinu.

* W Wiesenthalu pola Reichenberga je wondano 30 let stara wudowa se swojimaj synkomaj do hukboleje studnie skoczla a ho tepila. Dzelaczer ludzo živej se studnie wuczezechu. Schtoz ho praji, je hebi wudowa živjenje wsała, dokelz jej mužki, kiz ve jej žentwu lubil, sklowo dzerzał njeje.

* Moraco ho psiche: Sandzene dny prynz Rohancki psche czjivo wjetchej Torloniskemu 4000 ml. hadzi, so wulki kamjentny schod tudy s wosom a schtyromi konjemi dele jedze. Wondano w nozy tez je to sbozowinje dokonjal a duż je 4000 ml. dobyl. Ale tak lohzy budzesche pschi tym swoj wos roshic, wo swoje schyri konje pschinicz a — hebi schiju swituz mohel.

* Psches spodzivne wobstejnoscze su w jenej wzy pola Lyona w Franzowskej schyrio czlowiekojo założnu hmyercz wumrjeli. Nowowoznenaj mandželskaj s mesta Marsilla jenu cjetu w imienowanej wzy wopytaſtaj a jako dar kleſtu s niefotrymi żadnymi ptacząmi hobi pschiniebelskaj, kotrež bescitaj wot jeneho matrosy kipilej, kiz ve ho runje s polodniſcheje Ameriki domoj wrózil. Nekotre hodziny po swojim pschitadze młodaj mandželskaj schorischtaj, borsy na to tez cjeta a jejna skuzobna holza, a wschitzy hromadze dwaj dnjej poſzischo w wulkich holosezach wumrjechu. Klarjo hkoroscz sa żolci hmyzu spōsnachu, kotaž ve ho s ptaczkami do Franzowskeje sanieſbla.

* Nekotorki hebi hinał nijemysli, hacz so je Ruska kraj, hdyz, s najmjenšcha w symje, najzburowischa syma knieži. W polnōznej Ruskej, haj, je syma taſka furowa, kajkejz my swiczeni nijesmy. W Ruskej pak su tez krajiny, hdyz syma hinałcha njeje, hacz pola naſ. A w južnej Ruskej je syma hischce milischa. Pschi južnym poſrjosz Krymskeje polkup hido ſjalki ktu. S Mupki pak ho psiche, so tam róże wot loňskeho leta ležecz pschestale njeſku.

* S Južnej Ruskeje a Turkistanieje so sandzeny tydzeni piſasche, so maju tam jara wulki hnij, kiz často 4 kohce wypoko leži. Na železnizach Ussowskeho wotrjeſha tamon tydzeni 100,000 muži hnij hysasche, a 5000 wosow jón wotwozwasche. S Mitrovki do Rostowa po železniz s zyla jébzicz nijemózachu.

* W kraju Turkmenow w Ssrjedznej Uſiskej, kotrež Ruskej skuscha, su psched krotkim 25,000 czlowiekow wusledzili, wo kothich dotal wyschnoscz niczs wjedzala nijebesche, a kotsiz duž dawkov njeſdawachu. Tamniſchi wotrjeſny heſtman bescie poruczil, so ma ho lud w jeho wotrjeſu pscheliczic. Duż pschipadze tychle 25,000 Turkmenow wusledzicu, kotsiz w 5000 stanach bydla. Nekto maju sa kódy stan lětne 6 rublow dawkov dawacę.

* Woſebitoscz pschi niefotrych kralovistich dworach w miastownej Afrizy su tuczne žony. Prawje tuczna žona je tam taſki poſlab, kotrež kralej kódy sawidzi. So bydu ho prawje wukormile, tele žonske woſebitu zprobu dostawaju, staſnje w poſtajenym časzu a jenak wjele. Duż ho dale hore formja a su skonečnje tak tuczne, so wjazy na nobomaj statz nijemóza, na poſledku moža jenož hischce kaſycz, a na wschem poſledku ho s zyla wjazy hibacż nijemóza.

* W krajomaj Nebraska a Južna Dakota w Sswjero-Amerikanich Gjenoczenych Krajach mějach spoczatſi sandzeneho tydzenja satraſchny mječel. Na wulkej železniz Union-Pacific bescie 6 czahow sawetich; tli czahi mějachu 400 puczowarow, kothym dyrbjesche ho zyroba blaz. W mječelu je wiele skotu smierslo. W kraju Nowe Mexiko bescie wulki hnij na horach. Tam je wiele wozow smierslo. (Wokraczowanie w pschitosy.)

Drjewowa awtzija

na Bartskim reverje.

Ssrjedu 25. februara dopoldnia wot 9 hodzin ma ho

130 stonjow twierdnych walczkow

sa hotowe pjenjesy na pschedzowanje pschedawac̄.

Shromadzisna pschi Nowo-Wieszczańskiej hajnkowni.

M. Robanja.

Wulke wupschedawanje.

Lovrija nasad stajeneho porzela na a ramjeniny budze ho wot soboty 21. hacž do 28. februara pola mje w dworje na lēwizy po 1 skhodze tunjo wupschedawac̄.

Ernst Ullrich na schuleſkej hafy.

Zementowe platy

w wschelach muſtrach ma na skladze

twarzki mischtr C. Schneider
na Walskej droſy 14.

K konfirmaziskim a ſwiedzeuiskim daram
zwoj wujradne bohacze wuhotowaný ſkad ſlotnych, klebornych a alfenidowych tworow, wobezbie woprawdzitu granatowu a torallownu pychu dobrozimemu wobledzowanju poruczam.

Adolf Boëtius,

juweler a ſlotnik

w Budyschinje na bohatej hafy 28 pschi wrotach.

Tolerante rjeczasy

s rjanym, pěknym a dobrym wuhotowanjom po tunich placzisnach dzela

Adolf Boëtius,

juweler a ſlotnik

w Budyschinje na bohatej hafy 28 pschi wrotach.

Stare ſkote a ſleborne pjenjesy po najwysokich placzisnach kipuju.

Konfirmandske wobleczenja

w wulkim wubjektu hido po 12 ml., wolumane wobleczenja sa dzeczi hido po 3 ml. porucza

W. Udich na bohatej hafy.

Wot 1. haprleje budza moje hlamy na ſerbſkej hafy 10.

Powſitkowna assekuranca w Triestu.

(Assicurazioni Generali.)

Salozena w lēcze 1831.

Rukowaz fond w kapitalu a reservach w hotowych pjenjesach:

40 millijonow 758 thuzaz 238 ſchēznałow 42 krajz.

Wohén-, ſchlenžu-, transport- a

žitwenje - sawesczenje.

Polizy ho w khejorſtwozych markach wustajeja.

W wukasowanju a wobstaranju sawesczeniom porucza ho jato agent:

hamtski ſlotolekar Ernst Walther w Budyschinje.

2400 mk., tež mjenje, može še t. 1. haprleji na ležomnočeje pšči dobrej hypothetiskej věstosceji upožič. Dalše je štonicž w wudawańi „Sserb. Nowin“.

Sa restawratérów a ratarjow.

Wulke korečnarske blido, 2 kuchinskaj hamoraj, stare ložo, karu, dželbu trjebaných tolstych deskow atd. sa pjekarjow, wulku džezu, došpolnu želesnu naprawu k pyrjenju k wuhlu, blachi atd. ma na pshedan

Giebner w Budyschinje na herbskich hrjebjach 26.

W Hrodžishezu je dwajshožna makivna khęja k rjanej hadowej sahrobu na pshedan. Dalše je štonicž w wudawańi „Sserb. Nowin“.

Dvē kuproshuej ranzy dobrej rafy ma hnydom na pshedan

R. Winner w Rakezach.

Drjewowa awkzija.

Vutoru 24. februara dopoldnia w 10 hodzinach ma šo na Porschicžanskich honach pšči Wosborczaństek drsy něhdje 60—70 twjerdyh dolých hromadow na pschedzowanje pshedawacž.

J. Steiger.

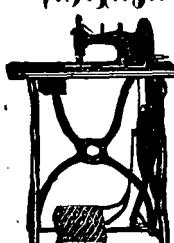
Něhdje 30 metrow rjaneho wolskoweho drjewa k drjewjanbam ma na pshedan pjełarski mischtur Herzig w Bush.

12,000 starých dobrých tseschuyh zyhelov ma na pshedan hosczenzat Gustav Michalk w Wulkim Wožku.

Schaty Žimaze maschinu w wschelakich wulkoſčach porucza tunjo

Richard Otto,
mechanik na horncžerskej hažy 18.

Wyfokorukata ſchijaza maschina

 Biesolda a Locki je najlepša a najkhamanscha fašwójbua rjemježlinske dželo. Sa jeje hódnoscž dolhe lěta rukuju.

Schijaze maschinu wsc̄eh druzinow šo wote minje wuporiedzeja. Strykowanske maschinu po fabrikach płaćznicach pshedawam.

Richard Otto,
mechanik na horncžerskej hažy 18.

FORMY,
wulka kniha basni Jakuba Čišinského, je wušla a je w Smolerjee kniličiščerni dostač. Płaćzna brošurowanego exemplara 2 hr. 50 np.

Pschedzowanje drjewa na Polpicžanskim statnym reverje.

Pondželu 2. měrza 1891

ma šo w hosczenzu w huczinje dopoldnia wot 1/210 hodzin széhovaze palne a wužitkowe drjewo:					
3 khōjnow. kloz. 12—15 cm hrjedneje tolstoſeje,	7 m	dolhoſeje,			
6 " 16—22 "	7 a 8 "	"			
118 " 12—15 " hornjeje "	4,5—5 "	"			
4 " 16—22 "	3,5—4,5 "	"			
1 " 23—29 "	3,5 "	"			
430 " hrjednych jerdzow, 8—11 cm horn. tolst.	5 "	"			
444 " 8—9 " delneje "	6—7 "	"			
556 " 10—12 "	7—8 "	"			
170 " 13—15 "	7—8 "	"			
75 " čentrich 7 "	6 "	"			
30 rm. khōjnowych palnych schęzepow,					
33 " kuleckow,					
4 " repuchow,					
45 stotnjow " walczlow,					
23 khōjnowych dolých hromadow I. klasz,					
162 " II. "					
57 " III. "	a				
81 rm. khōjnowych pjeníkow					

w drjewishežach 75. wotbzelenja a w wiležowanjach 24., 29., 30., 31. a 94. wotbzelenja

sa hnydom hotowe pjenjesh s wuměnjenjemi, předh wosjewjomnymi, na pschedzowanje pshedawacž. Podpízane reverje ſarjadniſtvo wo drjewje, na wobhlađanje hotove ležaze, dalše wukaſuje.

W Draždānach a Polpizach, 12. februara 1891.

Kral. hajniſki renſki hamt:

Garten.

Kral. hajniſke reverje ſarjadniſtvo:

Grohmann.

Drjewowa awkzija

na Wulko-Subornicžanskim reverje.

Pschedzodny ſchtwórtk 26. februara dopoldnia wot 10 hodzin maja šo na mojim kuble bliško hajnkownje pšči dobrým wotwoženju wusla dželba khōjnowych dolých hromadow wchelakeje tolstoſeje, bjes nimi wjele wužitkowych kruchow, płotowych ryhelow, jerdzow atd., kaž tež walczli w hremadach na pschedzowanje pshedawacž, k čemuz na kupjenje smyžlenych pſchedroſčju.

Murid, wobhledžer.

Carl Noack w Budyschinje

na žitnej hažy

porucza

khofej paleny, punt po 140, 160, 180 a 200 np., khofej syry, punt po 110, 120, 125, 130, 140 a 160 np., zokor mléky, punt po 30 np., pšči wotewſacžu wjetſchich dželbow tunjšeho, zokor kruchaty lompowy, punt po 34 np., pšči wotewſacžu wjetſchich dželbow po 32 np., rajz wulkoſornatty, punt po 16, 18, 20, 24, 30 np., pšči wjetſchich dželbach tunjšeho, zokrowy syrup, jara ſlōdkı, punt po 16 np., jerje k marinerowanju po 3, 4, 5, 6 a 7 np., rjane derje ſlōdžaze ryby, Bürzburgske runklizowe hymjo, 6 měřaczní ſajloſež, petrolej, punt po 14 np., pšči wotewſacžu wjetſchich dželbow 12½—13 np., undle, jaħly, hejdusħku, hróč, hoki, buny atd. tunjo, wsc̄eh druzin jednorých a ſlōdčich paſenžow se ſamſneje fabriſi.

Pólcž

porucja najtunischo
E. Becker, reñniſki mischtur na róžku hospitalſkeje a róžowej hažy.

Khofej

paleny a njepalený w jara wulkim wubjerku a jenož w derje ſlōdžazých druzinach poruczataj

Ginzel & Ritscher.

Terje

schtuku po 3 np., mandl po 40 np. poruczataj

Ginzel & Ritscher.

Schulerjo, kotig chzedža wot jutrow tudomne ſchule wopytač, doſtanu dobrū a tunju penſiju pola expedienta A. Voigta na ſnutejně lawſkej hažy 6 po 1 ſhodže.

Holzy moja bydlo a jebž doſtač na ſchulerſkej hažy 7 po 1 ſhodže.

14—16 lětna róžna holza se wzyjho do lohkeho domjazeho džela k 1. haprleji pyta.

Hugo Lehmann na bohatej hažy 22.

Schůjebnu holzu pyta Jan Löffler na herbskej hažy 10.

k 1. haprleji t. l. šo na knježi dwor w Delnjej Górz̄y pšči 120 mk. lětneje misdy ſylina holza dō jſtvy a kuchinje pyta.

Knježi pohonč, kiz šo tež na rólné dželo wuſteji, pyta šo na knježim dworje w Garečju.

Pjekariskeho wužobniska pyta Ernst Schüke, pjekariski mischtur na ſwonkownej lawſkej drsy 36.

Chirurgiska wobalerňa w Budyschinje

na herbskej hažy czo. 10 po 2 ſhodomaj.

Jan Löffler, pružowaný hojet.

Khofej

pašenj

w nowych a wubjernych družinach
měschany poruczataj punt po 1 mk.
40 np. hac̄ do 2 mk.

Schishka a Rječka
na swonkownej lawſej haſy.

Woli

budže ſo pónđelu 23. februara a
ſezhovaze dny hic̄ w hamorſkim
mlynje w Małezach.

Natarſke towarſtwo w Bukezach.

Pónđelu 23. februara budže
poſedzenje. Čenje dr. Wöhmer
je, pschednoschl wo plahowanju
žita pschilubil. Potom ſlónčne
wobsamkunje wo mlokatskim ſje-
noczenſtwie. Pschedkyda.

Bukečanske serbske towarſtwo

změje njedzeli 1. měrca popo-
dnju w 4 hodzinach posedzenje.
Přednošk k. E. Lowki z Blōcan
„wo zawěſcenju“. Wſitke sobu-
stavy so wutrobnje přeproſu-
ja, tež hoſeo su witani.

Předsydſtwo.

Do Draždanskich ſtron pytam
2 ſlužobnej džowzy, ſétna mſda
65—70 toleć, dale wotrocžlow a
prénkow. G. Lebel
pych ſitnych wiſach 9.

Hnydom a ſ 1. haprleji wo-
trocžlow, džowki a ſlužobne holzy
pyta Fr. Wacker na ſukelnſtej
haſy 16.

Pyta

po na knježu pječatnju w Bělym
Kholmzu pola Kaſa woženjeny
pječat. Pyči dobrym dželle trajne
město. Schiž wo to rodzi, njeh
po na wychſečho hajnika Berg-
wiha tam wobrocži.

Kowařskeho wucžobnika ſo pyta
po vobroči v Małym Wielkowje.

Wucžobnik.

Wucžobnika ſo pyta vobroči
po vobroči v Małym Wielkowje.

A. Miertink, ſedlař a tapezerař
na Lubijskej dróſy čížko 10.

Wucžobnika

pyna sprawneju starſcheju ſa ſwoje
kolonialne a drogowe klamy pyta-
moj. Bratraj Mierskej

pych ſitnych wiſach.

Wucžobnik ſo pyta.

Na ſwoje kolonialwore a
spirituſowe klamy ſo pyta
wucžobnika, ſerbskej rēce možneho,
pytam. Hermann Lemke

na jerjowej haſy.

Ludowa ſhromadžisna w Hodžiju.

Niedzeli 22. februara popoſdnju w 5 hodzinach budže
w hoſczenzu ſo jelenju w Hodžiju knjež kantor em. Bartko ſerbski
pschednoschl wo ſlažerſkich wotphladach ſozialnych demokratow džerzeč,
ſo cjemuž ſo roſpominanje a roſreženje w ſerbskej rēci wo ſlužbach
nym pschednoschl pschijankne. Wſitklich, kotrymž je na ſdžerzenju
bojskeho a čłowſkeho porjada ležane, ratarjow, rjemjeſlnikow, džela-
czerjow a czeladnikow, na to pschedproſhuje

pschedkydſto towarſtwo ſerbskih burow
ſa Hodžij a wokoſnosćj.

Wozjewjenje a přeproſenje k abonnowanju.

Jenički ſerbski časopis za zabawu a powučenje, „Lužica“,
je ſwój 10. lětnik nastupil. Srjež kózdeho měſaca wuńdze jene
čiſlo, wobsahujece cyłe wulke listno z mnohimi zajimawymi na-
ſtawkami naſich najlepſich ſerbskich ſpisowačelow we wjazanej
a njewjazanej rēci. „Lužica“ jedna wo wſech podawkach ſerbskeho
živjenja a wo wſech wutworach ſerbskeho pismowſta. „Lužica“ zapisuje wſo, ſtož ma počahi k ſerbskej zdželanoſci
a k ſerbskej intelligency. Duž dyrbjal ju kózdy zdželany Serb
ſebi džerzeč a ju čitač. „Lužica“ płaci na cyłe lěto 3 hriwny.
Redaktor je: dr. ph. Ernst Muka w Freibergu, nakladnik :
kanonik farař Jakub Herman we Wotrowje a administrator:
registrator Miklawš Holka we Pančicach (addressa: Registrator
Nikolaus Holke in Panschwitz, Sachſen). Pola poslednjeho abo
na pósce móže ſo „Lužica“ kózdy džen ſkazač a rukujo čč. kk.
abonnentam porjadne poſluženje prosomy ſkónčenje wſech zdželanych
Serbow, zo bychu ſebi naš zhromadny časopis za Hornjo-
a Delnjołužiskich Serbow ſkerje lepje ſkazali.

Redakcija, nakladniſto a administracija
„Lužicy“.

Rakęzanske towarſtwo ſerbskih ratarjow
ſměje njedzeli 22. maleho róžka popoſdnju w 4 hodž. w ſockez
hoſczenzu ſwoje miękacze poſedzenje. Do dnjoweho porjada ſu ſka-
ſanki wo naletne ſymjenja a hnoje ſaſuňnjene. Pschedkydſto.

Towarſtwo ſerbskih Burow.

Slowna ſhromadžisna budže wutoru (na ſwj. Matija) 24. fe-
bruara popoſdnju w tſjoh hodzinach w Khróſcizach.

Onjowym porjad: Pschednoschl. Rosprawy ſlowneho a pobocž-
nych towarſtow. Sliczbowanie. Namjetn a eventualnje pschedyjece
nowych ſobuſtawow.

W dwemaj hodzinomaj je poſedzenje zyloho wubjerka; wu-
bjerownikow na tole poſedzenje, taž tež wſe ſobuſtawow Towarſtwo
ſerbskih Burow na ſlownu ſhromadžisnu najnaležniſcho psched-
kydſto.

Wotrocžlow, dželacjerſke ſwojby,
po honcžow, džowki pych ſitnej ſlownej
mſdze pyta ſchmidtowa na ſchulſtej haſy 11 po 2 ſchodomaj.

Wucžobnika ſo pyta vobroči
po vobroči mischtir H. Stöbe na Lu-
bijſtej dróſy 22.

Wucžobnika pyta ſo pyta
klampnatiſti mischtir Hermann
Münch.

Kowařski wucžobnik.
Hölchez, ſiž čhe pječatſto na-
wuknucž, móže jutry do wucžby
ſtupicž pola pječatſkeho mischtira
Dith Graſa na ſukelnſtej haſy.

Psched 5 njedzeli je ſo na
pučju wot Hucžinu do Nowej
Wieski ſtara konopejowa deka
ſhubila. Sprawny namakat čyžk
ju pola ſykorj w Nowej Wieszy
polo Hucžinu wotebacž.

Z tutym najpodwolniſo k wje-
dzenju dawam, zo sym ſo z knježnu
Hańzku Wičace, džowku knjeza
pječatſkeho miſtra Jurja Wičaca
w Njeswačidle, ſlubił.

W ſpikalač, 15. febr. 1891.
Bjedrich Bartko.

Krawſkeho wucžobnika pyta
kravſki miſchtir Jan Nowak w Bu-
dyšinje pych ſwonkownych lawſtich
wrotach 1.

K lětnemu čzeſuemu wopomnijecžu

njebo

Jaroměra Roberta Michalika.
Narodži ſo 24. maleho róžka 1845
w Hermanezech, ſemre 18. maleho
róžka 1890 w Nadzanezech.

Šlož: O ty luboſej pyche wſchu luboſej atd.

Hölchez na ſemi w ſmieronym doli
Mandželito ſchtó wobſamtuje,
S wjeticha jeho ſbože moli
Čaſhna ſmierz, ſiž ja nim dje
Hijo wot dnia napřeſtečeho,
Hölchez ſo wone ſapocžnie,
Haj, wot kluba woltatneho,
Wažnoh w Božej ſmierzniſu.
Taſti wobras wobſewamý
Tu na lětnym ſmieronym dnu,
Kotromž na row poſožamý
Węžnu njeſapomniſtu,
Hölchez neſt luboſej ſuſh roni,
Taſo tam pych Lazar, ſac̄
Hac̄ pych ſwru duſha ſhoni,
Wón njei morw, ale ſpi.

Tež ſo tu wobſtujuja
Wudowa a džowzy dwe,
Szynojo tſjo wobſaruja
Rana, ſiž jim drohi bě,
Tež ſu hijo ſchytři džecži
Před' njoh' pyches ſmierz woteſhli
S džewječzoch tu na tym ſmierzci
Horie ſi tamnej traſnoſci.

W Hermanezech narodženy
Bě wón, w Pruskej Lužicy,
We wſhem dobrym woteſhneny
Zaſo tjeſcjan pobožny,
W ležce tſi ſydom džecžac̄,
Džewatnath ſteka,
Bě wón wujwoli, ſo podac̄
Do ſmierzeho mandželitwa.

Hijo w ſhdomnatym ſeže
Soboznueho mandželitwa
Pſchelahe wot moliczki džecži
Boh jož wotſal wotwola,
Kož tu wurubjene ſteja
Sawojoh' nana podpierz,
Wies njoh' do pſichichoda džeca
Pſich ſiženja ſeta, dny.

Njeboho ſa ſwobodnych ſo ſbožu
Sprozniwje ſo ſtarſche,
Tež hdyž ſtonczenie w Khoroložu
Mandžele ſi ležce,
Na kotrymž tam doſtawasche
Pomož tež ſteka,
A pych ſmierz ſužiwaſche
Kryſta čežo a tež krvej.

Njeboho ſa ſwobodnych ſo ſbožu
Sprozniwje ſo ſtarſche,
Tež hdyž ſtonczenie w Khoroložu
Mandžele ſi ležce,
Na kotrymž tam doſtawasche
Pomož tež ſteka,
A pych ſmierz ſužiwaſche
Kryſta čežo a tež krvej.

Wjeſzam pſichipriwaju
Pohanjo wſe ſwobodnoža,
Kſchesezenjo paſt ſudy ſnaju
Słowno rjenſchob ſlubjenja,
So, ſiž litije tak pychne
Koždoležne woblela,
Sſyjſci ſyrotow hiož tſchyn,

Hdyž ſo ſi njeu wotaja.

Tu, hdyž duch ſwoj Boar nima,
Tu ſu heth Kherdarſke,

Tu, hdyž ſmierz wſcho čelo jima,
Tu ſo juntróz nimo dje,

Tam, hdyž ſu eži ſbožni naſchi,
Tam, hdyž wjerajne nuti du,

Tam po čaſknej ſuſh ſtratiči,
Tam nam Boh daj domiſnu.

Tak dha ſpi neſt rowne ſpanje
Tu, naſch luby po čeli,

Tón džen wſch ſjewuwoſtanje,

Tón, hdyž Boh če ſubudži,

Tam hdyž wſhem ſwiatyńi,

Tam my žadamy če witač,

Tam pych Božej hoſcini.

Drudri ſawoſtajen pyches

Gustu Hataha.

(K temu čiſtu pychiloha.)

Pschiloha i číslu 8 Serbskich Nowin.

Ssobotu 21. februara 1891.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej zyrlwi budże jutje niedziela rano w 7 hodzinach serbska spowiedź, $\frac{1}{2}$ godzina serbskie predowanie a w 10 hodzinach němske predowanie. Wsotny pšat budże rano w 7 hodzinach serbska spowiedź, $\frac{1}{2}$ godzina serbske predowanie a pšipoldniu w 12 hodzinach serbski mšpor.

Wero wani:

W Michałskiej zyrlwi: Jan Gustav Adolf Burgk, kubler w Pschilzechach, s Almu Augustu Fischerei w Szalonej Borszeži. — Robert Richard Mlynk, scherz w Brēsenz, s Mariju Amaliju Skopez w Małym Wjelkowie. — Koral Szmoček, dżelaczer na Židowje, s Hanu Mariju dżelenej Pilafowej rodzonej Thücherez tam.

Krčenl:

W Michałskiej zyrlwi: Ernst Richard Willy, Jana Ernsta Voigta, samkarja na Židowje, s. — Maria Mariha, Koral Jana Neumann, dżelaczerja na Židowje, dz. — Ernst Hermann, Koral Ernsta Klugi, kublerja w Pschilzechach, s. — Gustav Richard, Augusta Ernsta Bartuscha, kowarstwo mischtra w Szilzechach, s.

Zemrjećl:

Dzien 14. februara: Jan Bohuwer Klingst, scherz tudi, 62 lét 2 měszazaj. — 15. Koral August, Jana Augusta Förster, khezkarja a dżelaczerja w Brēsowie, s., 6 lét 4 měszazaj 28 dnjow.

Placzsna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje:	W Budyschinje		W Lubiju	
	14. februara 1891	19. februara 1891	wot	hacj
	mf.	np.	mf.	np.
Pscheniza	10	—	10	6
Rozžla	9	47	9	59
Jeczmien	8	75	8	88
Borow	7	86	8	—
Hroch	7	10	7	40
Wola	8	89	11	11
Jahy	9	17	9	44
Hejdusicka	14	—	17	—
Berny	18	—	18	50
Butra	2	50	2	70
Widzienjna muka	2	—	2	20
Mzana muka	9	50	18	50
Szyno	9	50	15	—
Szoma	2	80	3	—
Prožata 367 shtul, shtuka	17	—	19	—
Pschenizne wotrubi	12	—	24	—
Pschenizne wotrubi	4	75	5	—
Mzane wotrubi	5	50	7	—

Ra burzy w Budyschinje pscheniza (bela) wot 10 hr. — np. hacj 10 hr. 15 np.; pscheniza (żolta) wot 9 hr. 41 np. hacj 9 hr. 71 np.; rozžla wot 8 hr. 91 np. hacj 9 hr. 6 np.; jeczmien wot 8 hr. — np. hacj 8 hr. 21 np.; borow wot 7 hr. 10 np. hacj 7 hr. 30 np.

Draždanske mjašowe placzsiny: Hovjada 1. družinu 65—68 mf., 2. družinu 58—62, 3. družinu 25 po 100 puntach rěsnejše wahi. Dobre krajne ſwinie 59—62 mf. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Czelata 1. družinu 65—65 np., 2. družinu 28—88 np. po punje rěsnejše wahi.

Wjedro w Londonje 20. februara: Mokrošmne.

Na dobrowolne wafshu je ma ho pšches kudniſto na pškekadžowanje pšchedawacj: 16. měrza dopoldnia w 11 hodzinach kublo číslu 25 w Miloczach, herbam njeboezičeje Marie Čvorlichowje fluszhaze.

Pšches kudniſto ma ho na pškekadžowanje pšchedawacj: 7. haprleje dopoldnia w 11 hodzinach Seifertez zyhelnica w Dubrawach, na 23,900 mf. taſterowana.

Grocžane powjasj

W wſhem saměram we wſchech toſtosczach sa transmiſjony, sa wjerzele atb. porucza pšchi potrebe.

J. G. Müller,

dželatnja konopjanich a grocžanych powjasow w Budyschinje na kamjeñtej haſy 12.

Sa konfirmandow

porucžam ſwoje ſo derje noschaze ežorne Greizte a Geraste draſtne tkanin w wulkim wubjerku, kaž tež w pišaných barbach hladke a muſtrowane po jara tunich placzsinach.

H. Kayser
na žitnej haſy w domje kniha Š. Körle Nowala.

Spěwarſke knihi

herbske a němske, w prostych a woſebnych kožanych a ſomocžanych trajnych dobrých ſvjaſtach porucža w wulkim wubjerku

Gustav Rämsch,
knihiwjaſaſnja na bohatej haſy.

Wobleczenja ſa konfirmandow,
wobleczenja ſa mužskich a hólzow,
kaž tež

žakety ſa konfirmandki,
žakety a trikotowe taille

w hovorskim wubjerku pſchedawa po hiſhce ženje ſvyschanych tunich placzsinach

C. F. Kloss na žitnej haſy 4.

Wobleczenja ſo po měrje ſchija a ſo ſa to rukuje, ſo derje ſedža. Wulſtony wubjerk ſukna ſa mužskich.

Mužaze krawatų

w wulkim wubjerku a po tunich placzsinach porucža

A. Tschentscher
na bohatej haſy číſlo 18 a róž theaterſkeje haſy.

Barchent

číſchežanu ſ pjeſlam a wobleczenjam w nojrjenſchich nowoſczach. Wurjadniſe rjane ſu nowe kaſhcžikate muſtry, wołmjanym tkaninam na pſchedopſnaſe po domne. Duž ſo wone niz jenož ſ džecžazej draſeje, ale tež ſ ſuknjam a wobleczenjam ſa ſroſzenych derje hodža.

Richard Gautzsch
na bohatej haſy.

Anježi paruh rěſak w ſaſu porucža:

twarske a tyſcherſke deſti,
tyſcherne laty,
plotowe ryhele,
wotřeſki

po czaſej pſchiměrjenych placzsinach.

Bajerſke tóčniſki

drjewjanzy, mas na kožu, mas na kopyto, kolomas, drjewowy ter porucza pšchi potrebe.

J. G. Müller,

dželatnja konopjanich a grocžanych powjasow w Budyschinje na kamjeñtej haſy 12.

K konfirmaziji

spěwarške kníhi se herbskym napisom trajuje do najwožobnitskich a prostých swjaškov swjaſaných w wulkim wubjerku porucza

A. Schönde,

knihovnařna a pschedawarna papery
1 na hauensteinskej haſy 1.

Aravat, pschedkoſchlik, thornarje, ſchtalhy, rukajz, rubiſcheza na hlowu ſe ſchenilje, mohaira, parlojteho pschedzena, džeczaze mězy, pjesliki a wobleczenna; ſchtrypowé dolhoſče i njepuſchezatej barbu barbjene, teho runja pschedzeno k temu w najnoivszych barbach w wulkim wubjerku po snatych najtuniszych placzisnach.

Ernst Scheer

w Budyschinje 9 na bohatej haſy 9 w Budyschinje.

Najtuńsche
naſlepſche žorlo k kupowanju ſa
draſtne tkaniny!

Wurjadne nowosče. Najwjetſchi wubjerk.

Jako hlowy dnjowy artikel poruczam we wſchech barbach:

dwójzyscheroke	fmužkate tkaniny, meter po 1,30, 1,50 a 1,80,
čiſtowolmjané	muſtrowane tkaniny meter po 1,50, 1,80 a 2 ml.

Richard Gautzsch

na bohatej haſy.

W pschedawarui ſo herbski ręči.

Deski na pschedaní.

Se ſwobodneje ruki ſu ſa hotove pjenesy na pschedaní
hudek hójnowe tramy a deski, blidarska a
twarzka twora,

w pschibodnych rozměrah po malých a wulkich dželbach.

Sklad: w czornych hójnach na Lüpjaniskim reverje a pola
reſaka w Komsku.

Bliſtche wukauje reverſti hajnik Pjesh w Lipiczu pola Minakala.

Grabinska i Gisnedelska inspekcija w Minakale.

Jablkowe liſhalo

naſlepſche k holoti a k kladzenju ſadu liter po 20 np., teho runja

jablko-winovy napoj

bleshu po 45 np., dale jablkowe wino, jahodkowe wino, jeshezate limonady a mineralne wody porucza

Hornjoluziſla tlóčernja ſadu
dr. Hermanna a dr. Dęki
na ſadnej bohatej haſy 3.

Ssadarſka a ſahrodniska ſchula w Budyschinje
k pschedſtejazemu ſadzenekemu čaſej hadowe ſchomiki wſchech dru-
žinow naſlepſche ſajfocze ſe porucza. Šapiſhy placzisnow darmo a franko.

Pschedawaruja ſaryd wězow

Ziliuška Bächmannna

porucza ſo k kupowanju a pschedawaniu wězow wſcheje družin w Budyschinje na minſcej haſy 7 po 1 ſchode.

Zokrowe twory

wſcheje družin porucza

Ernst Graf

na ſukelskej haſy 12.

Saſhopſchedawarjam ſo ponizene placzisny woblicza.

Wot dženſha pschedawam
kuſcheny polč, jara tolsty, punt
po 80 np., pſchi 5 puntach po 75 np.,
kyry polč punt po 70 np., 5 por-
ſtow tuczne,
hwinjaze miažo punt po 65 np.

D. Peticha na herbskej haſy.

Jerje

wulke a tuczne,
ſchtuk po 3, 4, 5 a 6 np.,
porucza

C. F. Dietrich

na miažowym torhoſcę 8.

Na ſzwoje

lednore a dwójne palenzy o
likery ſedzne cžinimoj a je po-
ruczamoj.

Ginzel a Ritscher

na wulſej bratrowskej haſy 6.

Nowe jerje

rxane wulke,
3 ſchtuk po 10 np.,
mandel po 50 np.,
porucza

Adolf Rämsch.

Turkowske ſlowki

naſlepſcheje družin porucza

Moritz Mjerwa

pſchi miažowym torhoſcę.
Destilazija snatych dobrzych likerow
po starzych tunich placzisnach.

Čiſty palenz

jenotliwie a w piezach, kaž tež
wſchē dobre družin ſaž

jeduore a dwójne likery
porucza jara tunjo

Hermann Klemm

na bohatej a kamjentnej haſy.

Strone kruſchenjowe drjewo

niz mjenje 6 zolow tolſte na cžentim
kónzu kupuje po najwyszych placzisnach
w Hajnizach.

Rosaze kože

kaž wſchē druhe ſyre kože kupuje
po najwyszych placzisnach

Gustav Nauke.

S dobom poruczam ſwoj wul-
toiny ſklad kožow hjes molow po
najtuniszych placzisnach, kaž tež ſo
wſchē družin ſyrych kožow derje

a tunjo wobdželaju.

W wudawarni „Sſerbſſich Mo-
win“ je ſa 50 np. doſtač:

Spěwna radosć.

Zbérka

ſulſkiſh ſpěwoſ.

Druhi wudawk.

„Serbske Nowiny“ wudawaia so kóždu sobotu.
— Štandardna předplata w wudawařni 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjesejnom do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde
číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Číše Smoler jec knihičiščeře w mačičnym domje w Budysinje.

Císto 9.

Sobota 28. februara 1891.

Za nawoštki, kiž majia
so w wudawařni „Serb.
Now.“ (na róžku zwon-
neje lawskeje hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
małego rynka 10 np. a
maja so štvortk hač do
7 h. wječor wotedać.

Létnik 50.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Khějor Wylem II. ma waschnje, pschi
pschihednej skladnosći swoje kniežętske sahady na sjawne dawac̄. W bramborskim provinzialnym ſejmje je khějor saho ras sa nusne
měl, wotpohladu a saměr swojeje politiki roſjaſhnic̄. Schtož je
khějor pschi tym projil, je we wszech Němzach dživanje sbudžilo a
hukoli faczisic̄ cžinił. Hukowne řady khějoroweje rěče běchu: „Wém
derje, so je ho nětkole a w řadzenym lěče wschelake stało a so po-
dało, schtož waschu wutrobu a myſkle jima; wjehelu so, so je lud po
mojim napominanju k ſhromadnemu dželu a ſkutkowanju, kaž hym
to w Schleswigu a Holsteinskej a posdžischo w Schlesynskiej projil,
tač rad a swólniwje cžinił, a to tež w bramborskem markhrabſtwie.
S dobom pak so mi ſda, so wěste poſtaſtowanje wibžu, wěste njeſw-
rjenje a kombženje, měnju, so minohim lohko njeje, pucz ſefnac̄, po
kotrymž du a kotryž hym ſebi wotſnamjenil, so bych waſ a naſ
wschitlích k wotykljenemu kónzej a k lěpſchemu zyloho dowjedl. Hdyž
hzymy dželac̄ k lěpſhemu zyloho, dyrbimy tež pschezo zyloſc̄ w wo-
czomaj měc̄. S tuteje pschic̄inu je drje wužitne, so druhdy
do naſich ſtaſiſnow naſad hlađajo ponuric̄. Wém derje, so w tu
chwili ſpytaju, ludzi traſhiciž. Ducht njeſpoſtuſhnoſc̄e po kraju laſy;
ſawaleny do hukotazeho ſawjedněho plachcza pyta wón, myſl mojeho
luba a mužow, mi poddatych, ſmuczic̄; morjo cžiſhejerskeho čornidla
a papery wón wužiwa, pucze faczēmnic̄, kotrež ſu ſjawne a kóždemu
ſjawne byc̄ dyrbja, kotryž mje a moje ſahady ſnaje. S tym ſo ſa-
mylic̄ njebam; to drje moju wutrobu boli, wibžec̄, tač ſo moje
wotpohladu pschepoſnawaja, tola mam dowěrjenje, so wschitzu, kotriž ſu
kralowzy ſmyſleni, kotriž derje ſo mnu měnja, ani ſo na wokomik
ſahablali a ženje na tym dwělowali njeſzu, schtož hym cžinił. Dyr-
bimy do předka krocžic̄, dyrbimy dželac̄ a ſ nuteka wojovac̄. Tola
hdyž dyrbi zylo ſpečhowac̄, wjedžce, dyrbja ſo tu a tam w jenotli-
wych interezach wopory pschinjesc̄. Nashe netežiſche politiske ſtrony
ſu na interezach ſaložene a ſa nimi ſledža často pschejara, kóžda ſa
ſebje. Wulka ſaſlužba mojich předownikow je, ſo ſo ženje k jenej
ſtronje džerjeli njeſzu, ale ſo ſu pschezo nad nimi ſtejeli, a ſo je ſo
jim porabžilo, jenotliwe ſtrony k lěpſhemu zyloho ſjenocžic̄. Něo,
wſchak wibžic̄, laſki wuſpěch je tele pržowanja krónowal k ſbožu zy-
loho, k dalekrocžazemu ſpečhowanju naſcheho džela. Nadžijam ſo a
mam twjerde dowěrjenje, ſo kóždy ſ waſ w ſwojim džele ſroſumi, ſo
dyrbi ſa zylo dželac̄ a ſkutkowac̄, ſo dyrbi mi ſwérū k bokej
ſtejcež a mi pomhac̄. Wěſce, ſo mam ſa to, ſo je ſo mi moje ſtej-
niſhcež a mój naſwank ſ njeſiez postajił, ſo po porucžnoſc̄e jenohu
wyschisheho ſkutkuju, kotryž mje junu ſawola, ſo bych ſo ſamolvík.
Něo, Bramborzy! waſch markhrabja k wam rěčji, džic̄ ſa nim psches
bloto a wodu na wszech puczach, po kotrychž waſ powiedże. Mó-
žec̄e pschezivěczeni byc̄, ſo je to k ſbožu a k wulkosc̄i naſcheho
wotzneho kraja.“ Kaž ſe wszech předawſkich khějorowych rěčow
tež ſ tejeli wulke dowěrjenje do ſamkneje možy a ſamoženja rěči.
Khějorej ſu wědome wulke nadawki, jemu napołożene, a wón ma
krutu wolu, je wuwjesc̄. Jadro jeho zyloje rěče bjes dwěla w ſlo-
wach leži, ſ kotrymž wón ſwojich ſwěrnych psched duchom ſpeči-
woſc̄e warnuje, kíž w hukotathym ſawjednym plachczu po kraju laſy,
lud ſmuczic̄ a ſ pomozu morja cžiſhejerskeho čornidla a papery
khějorowy pucz faczēmnic̄ pyta. Khějor tuteho ducha ſpečiwoſc̄e
ſi mjenom njemjenuje. ſsu ſknodž ſ tym ſocialdemokratojo měnjeni, ſ
počahuja ſo tele ſłowa na wjercha Bismarka a jeho pschivikarjow,

abo měrja ſo wone na ſwobodomyslných? Schtož móhl to roſ-
hukac̄? Nowiny ſwobodomyslne ſtrony pržuju ſo, khějorowe
ſłowa na ſwoje ſlepſche wukladowac̄. Jeſo žadanje, ſo dyrbja jenotliwe
interesz na ſlepſche zyloſc̄e do ſady ſtipic̄, ſo po ſwobodomyslných
nowinach jenicžy pschecžiwo konſervativnym a jich agitaziji pschecžiwo
němsko-awſtriskemu wuklowanemu wuzginjenju a ponízenju ſitných złow
wobroczeja. Mjenje pschesjenosće pschi ſudženju khějoroweje rěče
w nowinach konſervativneje ſtrony namakamy. Psches jene ſu wone
jenoz w tym, ſo njeſprawnoſc̄ ſwobodomyslných wukměſhuja, kotriž
ſu tola pschezo na ſlabjenje kralowskeje parſchonskeje možy dželali a
kotriž ſo nježiwaſzy na to runje nětkole k khějorej pschicžiſhezuja,
hdyž tutón parſchonsku kralowu móz wuſběhuje a ſebi poſkluſhnoſc̄
a dowěrjenje bjeſe wszechro roſmyſlenja žada. Pschi tajſkých napsche-
cžiwných naſladač a wotpohlaſach ſo žabyn trajny ſwjaſ ſeſinicz
njeda. Gswobodomyslni, kotriž ſwoje ſahady, pschecžiwo monarchii
ſo měrjaze, nětkole ſapřewaju, ſo bych ſon ſkonſervativnych wot kniežetſtwu
wotcžiſhezel, prjedy abo posdžischo knicžomnoſc̄ ſwojich pržowanjow
naſhonja; pschetož jich kniežetſtwo w Němzach je njemožne, tač dolho
hač němske khějorſtvo wobſteji, a ſo na jeho město republika nje-
poſtaſi.

— Po franzowſkich nowinach „Paix“ je khějor Wylem wo
wjehchu Bismarku ſastupjerzej jenoho wjetſcheho europiſkeho kraja
(franzowſkemu poſkluſejerzej Herbettej) ſeſhovaze projil: „Lauenburgſki
wójwoda (tač khějor ſtaſnje wjercha Bismarka mjenuje) hiſcheže ſo
po ſdaczu pschezo na mnje ſlobi, dokelž hym jemu wot khějorſtweho
kanzlerſtwa wotſtipic̄ dał. Wujnawam ſo, ſo je mi jara njeſtubo
bylo, ſo wot stareho wuſphytowanego ſlužobnika mojeho nana dželic̄. Tola tač móžach hinač cžinic̄? Wot teho dnja ſo wójwoda wot
ſacžucžow wodžic̄ dawa, kotrež ſu jeho njeſtoſtnejne; wón je
ſi wyžoleho ſtejnſhceža, na kotrež bě jeho ludowe pschipoſnac̄e a moje
ſamkne poſběhuňko, dele ſtipil a je ſo na ſchiju a na hukou do
nimomérneho a njeſtoſtneho pschecžiwenja podał. S njeſtyschanej
jeroſcžu wón wscho ſwari, ſaſubža a pschima, schtož moje kniežetſtwo
cžini, a pschecžiwo njemu w nowinach njeſnjeſne wojowanje wjedže.
Njeſtyscze pat, ſo mam, kaž ſo powjeda, myſle, ſi pomozu khějorſtwe-
woho ſuba to wunufowac̄, schtož mi wójwoda ſi luboſcžu woftajic̄
nočze. To by wulki ſmylk był. Taſki wotpoſlad je pschenjemudry,
hač ſo by jenož na wokomik we mi ni naſtač móhl. Ně — ženje —
mózecze mi to wěric̄, a dowolam Wam, to wospjetowac̄ — ženje
němske khějor ſwětej ſrudnu hru njeſokaze, ſo muža wobſkorži, kíž
je ſahorjeny ſlužobnik Pruskeje a Němskeje był a ſo nježiwaſzy
brachow ſwojeje staroby wot ſwěta jačo jedyn ſ najwjetſkich ſtatnikow
netežiſhceho cžaka wobhlađuje.

— S Harburgſkemu wotkřeža je ſo po „Hamburgſkich nowinach“
wjehch Bismarkej bydlo w ſejmje poſklicžko. Wjerch pak je ſo
wotpoſalač, dokelž jemu parſchonske a domjaze wobſtejnnoſc̄e dlečhe
pschebhywanje w Berlinje, k čomuž by jačo ſapókla ſwiaſanu był,
dowolile njebych.

Franzowska. Mac̄ ſi němskeho khějora, Viktorija, kotraž ſo po
ſmjerci ſwojeho mandzelskeho, njebočicžkeho khějora Friedricha, khě-
jorka Friedrich mjenuje, hido tydžen ſe ſwojej džowku Margaretu w
Parisu pschebhywa. Zeje pschecžad do Franzowskeje je ſa Franzowsow
podawk, kíž w tu chwilu wſchu jich ſedžnoſc̄ na ſo cžehnje. Pariz-
skemu wobhlađerſtwu by ſo njeprawda ſtała, hdy by ſo njeprajilo, ſo
ſu macžeri němskeho khějora wſchudze najwjetſchu ſdworliwoſc̄ w-

počkali. Žara njemudrje pak je, hdyz Franzowsjo měnja, so s týmle puczowanjom někaké politiske samery swišuja. Číšny pschi-pad je, so ho khězorzyne pschebywanje s podawkami trjechi, kotrež na popusčenje napjatoscje bjes Franzowskej a Němskej počasujia — jedna so tu wo wotmyšlenym wobdželenju franzowskich molerjow pschi bližszej Barlinskej wustajený moleřstwa. Duz žu so egi Franzowsojo zyle njetriebawski rošhorili, kotsiž žu tele dny w shromadžsni, wot něhdye 1500 wožobow wopystanej, pscheegiwo sbliženju bjes Franzowskej a Němskej a posdžischemu puczowanju němskeho khězora do Parisa protestowali. Nijesjednocziwi Franzowsojo boja so, so by so s puczowanjom khězora Wylema franzowsko-ruski swiast roštořhnul a so by Franzowska myšl na wjeczeńsku wójnu dla sažodobyčza Elsaſa a Lothringiskeje s myšlow pscheczila. So bych u němskeho khězora wot puczowanja wottraſhili, w tamnej shromadžsni radzachu, jeho s nijepšeczelkimi demonstracijemi w Parisu witac, kaikež žu so w hwojim čážu někto semřjetemu schpaniskemu králej Alfonse XII. pschihotowale, hdyz tutón do Parisa pschijedze, pschijawski dostojanstwo jeneho pruskeho hulanského wýschka. Wschitzu shromadženi so slončnje wokolo pol nozy k pomniku města Straßburga podachu. Na torhosčzu Szwernoſcze pak polizija čah ſadzerži a roſehna. Wjeczeńsku wójnu pscheegiwo Němzam žadazy Franzowsojo Bohu žel se hwojim ſchęzuwanjom ſwólniwe wuchu pola hwojeho luda namakaju a mnohe nowiny jich hishcze k temu pohonjeja, město so bych u ſa ſdžerženje pscheczelnych poměrow bjes Němskej a Franzowskej ſkutkowale. So bych u pschi taſkim Němzam nijepšeczelnym ludowym ſmyšlenju franzowszy molerjo na Barlinskej wustajený ſwoje wobrasy wustajili, na to někto žanty myšlow wjazzy bycz nijemože.

Bukowska. Wópyt austriackiego arzhywójwody Franza Ferdinanda hiszczęze pschezo russkie nowiny rospominają. Nochzedaż w nim niz jenoż skutki dworliwoscę, ale też ważny polityki podawki widzecz. A jeśli so by ho powiesz jako werna wupokasła, so je kieżor Franz Josef zara Alexandra f bligshim wultkim honitwam do Awstriskeje pscheoprofyl, a so je zar tole pschepröchenje pschijol, njemóhko so pschebywanju austriackiego arzhywójwody w Russkiej węsta politiska ważnosęz wotriez. Russkim nowinam so hido wo russko-awstriackim swjaszu dżije. Taki swjasł je so pječza hido ras psched létami pschi hamym dozpił. Néhdušci russki pôzlancki radziczel Tatischew w "Russkim Wéstniku" wo tym sajimawie podrobnosęze wosjewja. Tatischew w tige na to pokasacż, so je Awstriska s połiednim wópytom Franza Ferdinanda na sjanwoścę dacż chyka, so by swjaskej s Russkej pređenosęz daka. Tatischew powjeda: Hdyż w lécze 1879 wot hrabje Andražya shonich, so wjetch Bismark do Wina pschijedże, so hnydom do Badena podach, so bych tam pschebywazeho russkeho kanzlera na to ledzbeho sezinil, so byu staty, kotreż so jako swjaskarjo Russkeje woh-hladuja, wobsamkile, swjasł na wojowanie a wobaranje sezinicż. Wjetch Gorczakow Tatischewowym słowam njewérjesche, dokelż bě krótko psched tym skhadzowanka zara Alexandra II. a kieżora Wylema I. w Alexandrowom byla, pschi kotreż běchtaj so wobaj wjetchaj s czechnym słowom swjasakoj, so, tak dolho hacż budżetai žiwaj, mójnu bjes Russkej a Némiskej njedowolitař. Tutón pschijedny wotkomik Bismark f pschewiedzenju swojego stareho wotpohłada wuziwasche: Awstrisku s twierdzym swjaskom f Némiskej pschiputacż. Nježadawski dowolenja wet kieżora, haj bjes jeho wedomoscę, Bismark do Wina pschijedże a s pomozu tehdomniszeho austriackiego ministra swiowntowych naležnisczów, Andražha, won wscho dozpi, czeħoż zebi pschejesche. Bismark w Winje potřebu swjaska takle wulkadowasche: Némiskej je swjaskarja trjeba. Wona može bjes Awstriskej a Russkej wuswolicż. Némiski kanzler pak Awstriskej swjasł poskież a žlubi jej, so budże ju psched Russkej faktacż. Jeśli so pak Awstriska jeho poskieżenje saczżinje, pojedźe w runej mérje do Peterburga a s Russkej swjasł sezin, kotrehoż széhwk budże, so so Awstriska s europiszej kharth žhubi. W Winje jeho namjet hnydom njepschijachu. Wujednanje tli dny trajesche. W Winje chyku so pschebwędejcz, hacż strach wopravodze hrosh a wobsamknichu, so f muzej wo radu wobrocjicż, kotrehoż jenicżke słowo by dożahnuło, Bismarkowe traschidla porasycz. Słowo wschak so njewupraji, dokelż russki pôzlanz w Winje runje njepschebywasche. Won bě na prósđninach w Peterburgu, a nikomu njepschipani, jeho do Wina pôzlačż, hdyż so wo russke interesy jednasche. Na tajke waschnje Bismark dobu. Tatischew swój dopiż s pschispomnienjom skonči, so by lóhko bylo, Awstrisku wot Némiskej dzelicż.

Egiptowska. Jendzjelczenjo fu sażo ras sudanskich sbezkarjow pobili. Egiptowske wojsko, wot jendzjelskich officerow zo nawiedowaze, se sbezkarjemi pola Tokara hromadu straszy. Sudanszy zo króble wobrachciu, a doindze k wojuwanju muža pszczewiwo muzej. Na 700

Sudanskich, bjes nimi jich najkróblíšchi nawjedowarjo, w bitwie pa-
nuchu. Egyptowszy jéſdni s naſhym nacziſkom bitwi roſzudzicu. Nekotre ſta Sudanskich ſo poddachu; mnohe khorhoje, 2 kanonje, mu-
nizija a tělby dobyczejram do ruky panuču. Hłowny wiednik sudan-
skich ſbękatarjow, Osman Digma, je s malej czerjodku ſwojich pschi-
wizowarjow czeknuł. Po tymle dobycze ſu sa Jendželczanow wu-
hlady na ſachopodcziszenje Sudana ſaſo pschihbóniſche.

Jéssba psches powétr.

Wjazdy hacž polskhtwórtia sta lét je ho nětko hýž minulo, so w měsceje Marburg w Schyrsej młody czechelski mischtir pilnaje stejo czechelské wasche. Jemu Petr Pređnik rěkachu. Wón běsche rosumny muž, wustojny czechla a pilny do džela. Psched krótkim hakle bě ho woženil. Jeho žona běsche khuda holza byla a jemu skota ani kłebra do domu pschinješla njebehše. Ale wona mějesche kwernu, pobožnu wutrobu, a wérno je a wostanje, schtož mudry Salomo piše: „Komuž je pôzzejšia mandželska data, ta je wjèle nadobnijscha, hacž najdrožsje parle.“ Kunjež ho w Pređnikowym domje wjèle bohatstwa njenamaka, czechie sbože a domjazy mér tola w nim bydleschtaj. Mandželskaj běschtaj behabojasnaj, duž tež běsche Bože žohnowanje s nimaj, schtož na poſledku tola wšchitko wucžini. Pilny czechla mějesche džela na doſč. Wschitzy jeho žobuměščenju mějachu dowěru k njemu a ſebi jeho dželo khwalachu. Duž dha běsche dotal pschezo telko mér, jo jemu a jeho mandželskej na zhyrobu a na drastu dožahasche; a wón móžesche s ihm derje spokojom byz.

Ale dženža wón polny staroscze stejo dželaſche. Véto 1530 lóhſe
lěto njeběſche. Poſlenje žně ſo w Schyvſkej woſkebje radžile nje-
běchu, a duž bě woſitko, ſchtož čhe f žiwenju bycz, trochu drohe.
Prědnik wot ſažneho ranja hac̄ do pōjnjeho wječzora w pocze ſwo-
jeho wobličza dželaſche a ſo ſwérku prázowasche. Ale pschi tym tola
prawje do předka pschińc njemóžesche. Schtož ſaſluži, dyrbjeſche ſa
ſwoje male hospodarſtvo hnydom ſaſo f rukow dac̄. A mjeſeſche-lí
wopravdje hdy něſhco pjenjes wysche, dyrbjeſche pschezo ſaſo někajt
kruch domijozeje nadoby abo czechliſkeho gratu kūpic̄, ſo ſebi ſa czaž
nuſh ani kroſhka nalutować njemóžesche. Mjeſes tym ſo wón ſtejo
roſpominasche, kak tež to měl ſapocęc̄, ſo by lépje do předka
pschiſho, mlodženž f njemu pschińdje a jeho f czechliſkim ſtronjenjom
poſtroniwſhi ſo wopracha: „Trjebacze pomožnika, miſchtrje?”

Prebnik ho kthesje wohladnu, ho so strowjenje podzakowa a hebi pachola wohhlada. Młodzenz běsche Wihet, kaž mjeswocze a ręcz jažnje pokasowaschtej. Ale won běsche jara hubeny a sedrjeny, so ho mischtrey jara nesluhjesche. Duż Prebnik ē njemu praji: "Ty dże ani pschitostneje drafty nimasch, kaž ho so sa čezhliskeho wotrocza bluscha, ani sale ani řekerza. Kéak dha móžu dowéry ē tebi měcz, a kaž chzesch mi pschi mojim džéle pomhać?"

„Węsazpiwajeże mje mojeje rośdryseneje drasty dla, mischtrje!“ wotrocęł snapsczecziwi. „Sso do kraja waliwski fu mje Turkojo popanuli a do njewolnista wotwiedli. Nana a macz, bratra a żotru fu sarasyli, statok fu mi spalili. S wotkel chzu, skonczenie i Wodej pomozu i njewolnistwa czełkunowsci, tak khętsje drasty a gratu nabracz? Est njedzele hiżo po kraju śbehám, hebi dżela hladajo, ale żadyn mischtr mje njerodzi. Po proszeni a prosny khodzież ho hanibuju. Spytajeże so mni, luby mischtrje, dajeże mi dżelo a mējceje dowěru le mni, a ja hebi myślu, so żo teho niždy kacż njebudżecze!“

Mischtur zusemu wotroczej kruče do wocżow pohlada. Tutón mjeſeſche sprawne, hwerne mjeſwoče, kotrež ſo jemu lubjeſche. Wón ſebi hwiſku mygleſche a ſo potom wopraſcha: „Kak dha egi rēkaju?”

"Anton Bensky", čěšliski wotmolwi.

"Nó derje, chzu s' tobu pošpytać!", Pređnik rječku. "Sowle
žebi žekerz wsmi a pomhaj mi tule hrjadu ežešac!" Wježek
wotroček male brēmjeschko na semju ežisnu a ho khětſje rucze do
džela da. A to běsche widżec, so jemu dželo spěšnje a derje wet
rukow hřesche.

„Hdyž Pređnikowa ſwojemu mužej wobjed pschinjeſe, ſo mało njedžiwaſche, ſo wetročka pola njeho nadendže. Duž ſo poſtróži, dokež ničo k wobjedu ſa njeho njemějeſe. „Marija”, miſchr psheegeſlinje džesche, „dobež ſebi po nekotre ſlēborne domoj a kúp namaj pola pjetarja pschi wrotach počruti khleba. Do wobjeda ſo potom dželimoj, kaž ſo hodži.“ Žona džesche a ſo bórsh ſ počruti khleba wróči; a doſho njetrajeſe, ſo miſchr ſ wetročtom wjeſholak hromadže ſebjo wobjedowaschtaj, a jimiſ wulzyſhne ſlōdzeſche.

"Lubý misíčtrje", wotroczk prají, jeno ho njestrózce, so tak
kmjerež wjele jém. Ale sa dwaj dnjej ani dórká khléba sičl nje-

firm, a mi běsche hýžo zhy hubjenje. Bohu džak a khwalba, so móžu ſo ſaſo ras naijeſč. Někto pak chzu ſo cíjim pilniſcho a wjehelscho do džéka dacž." Potom ſebi čzapku ſegeže, cíjichu modlitwu wiſpěwa, ſaſo hýjoi ſekerz wſa a ſ nowej možu dželacž počja.

„Prědnejš fo jeho wotročk dale bóle lubjeſche. Wón bě, kaž
fo ſdasche, bohabojsny, sprawny čłowjek. A pschi tym tač pilnje
dželosche, fo móžeſche Prědník lědma ſ nim ſkobu. Tutón pschi džele
k njemu praji: „Wotročko, ty fo mi lubiſch a móžeſch pola mje
wostac̄. Ale ja hiſcze dołho ſapocząt njeſkym a mam doma jeno,
ſtož běſche dotal nusnje trjeba. Duž budžeſch něſkto njeđzel na
ſkómie lěhac̄ dyrbječ, dokelž ſoža fa tebje nimam.“

"Męcko wo to, mischtrje", wotrocž rjeknu, „ja bym mlody a se
wschem spokojom". A dokelž ſebe tež jeno ſnadni tydzeniſku mſdu
žadachę, ho hóry dorečgeshtaj, a Venský pola ſwojeho mischtra
wosta.

Rasajstra rano dyrbiesche Prednik swojego wotrocka sameho na dzelo poklacz. Mechcianska rada w Marburgu bescze mjeniujesz pola wustojnnego swonylijerja w Hradzu sa wgu farfseje zytkwje nowy, rjany swon skasala. Kostk, w kotrychz dyrbiesche swon wijsac, chyzsche rada Prednikey wudzelaclz dacz. Won mjeszche ryhowanek a wobliczenje, kelko budze pjenies na to trjeba, radze pschedpoloziac. Pozebjenje tak dolho trajesche, so czeszliksi misztr halle wokolo wjeczora saho na dzelo pschinidze. Won ho nijemalo dziviasche, so bescze dzelo, kotrej he won sa ho a sa wotrocka hiscze na pol dnja wobliczil, hido hotowe.

"Ale wotroczo, ty dzé sy móhl rjez kuslat", won wjesehe praui; ja szabi myzblach, so smejemoj wobaj hač do jutſischeho dželaczo dosc, a ty sy hido dženja dželo ham dokonjal".

„Tóle slyšho so wotročst prawje ſmějſehe. „Hdyž mi michtr
dělo ſamomu doweri“, won rjetku, „dyrbju dwójzby pilny być, a
mi je lubo, so seže so mnú spokojom“.

Tak daloko po tajkim ws&chajko zyle derje d&zesche. Pre&dnyk b&esche se swojim wotroc&lem wulzy spolojom, dokelz won c&zicza a pilny wosta, tajki b&e pr&eni d&zeni byl. Du&z won s k&on&ym tydzenja swojej &zony praji: "B&oh t&on &enjes je mi w naschim wotroc&ku prawy poklad po&blak." Du&z chzemoj hwerneho czlowjeka tez sancz m&ecz. M&es&chczanska rada je mi na losky sa swon schwarny sawdak da&a. Wot tychle pjenies chzemoj wotroc&kej hnydom lo&z kupicz." &Zona, kota&z m&ejesche mlodzenza jeho c&ziczeho, pszczelneho a pobo&neho waschnja dla tez lubo, jara rada do teho swoli. To&z ho kupi, a wotroc&ek w nim spasche ka&z kral.

Ale dolhe njewolnistro a c̄wile, kotrež běše tam ps̄chetrak, a tež trabanje na pučowanju běchu s ps̄chicinu, so wotročk bórsy c̄ežžy slhori. A nětko halle so šmilna luboſez duschneho c̄ežsliskeho mischtra pokasa.

„Wboheho wotrocžka dyrbimoj a čzemoj wothladacž“, Pređnik i ſwojej žonje rječnu, „kaž ſo kſchecžijanfemu miſtirej a jeho žonje kſluſcha. Wón je ſwoje ſtrowe dny kñvérnje a pilnje ſa naju dželat, duž jeho tež w jeho khorosćzi wopusćežicž nječamoj.“

Zona swojemu mužej i zyjej wutrobu pschi hložowasche. Wona khoreho se wschej lubosćju a hweru wothladowasche. Lekarstwo, kotrež wón dostawasche, i Bożej pomozu tež pomhasche. Sa něschto njedzel ho sła symiza minu, a i wotrocžkom ho jašo polěpschowasche. Szwērna duscha bě sa tule nowu dobrotu wutrobnje džakowny. Často Prědnikowa, do jeho komorki stupinisch, pěkneho wotrocžka nadendže, so ho modlesche a plakasche. „Ach!” wón potom džesche, „so bych wam jenož jenicži króč ſarunacž móh, ſtotož tak bohacž na mni činicje! Alle Boh tón ſenjes wam to ſaruna, kotrehož wschednje wo to proſchu.“ S tymile myſleimi wón rano wotzuci, i tymile myſleimi kódyn wjecžor wužnu.

Bórsy móžesche wotroczeſ ſaſzo ſ iſo ſtaſacze. Džekacz wſchaſ hiſcheze njeſzmędzeſche, a jeho několryzkuſi krocze boſeſche, ſo dyrbjeſche ſo miſchr ſ nowymi kóſlami ſa ſwón taſle ſam dręcz. Ale tuton jeho teho dla troſchtowaſche a bęſche wjeſholy pſchi ſwojim džele. Žemu bę ſo w tymle čaſzu wulka, njewoczaſlowana čeſez ſtaſa. Jego ſobumęſezenjo będu jeho do męſchczanskiej rady wiſwolili, ſa njeho bęſche wutrobne wjeſzele, ſo męſeſche ſo wón, tiz hiſchę bęſche tak młody a tiz do zyla ſamožity njebę, ſa tule dowěru a ſa tule čeſez ſwojej pilnoſci, ſwojemu roſumej a ſwojej ſprawnoſci džakowacę.

Skonečne mōžešče wotroc̄ ſaſo dželac̄ a ſwojemu lubemu miſtře pomhač. Dwójzy pilny wón někto ſwēru naſhwata, ſchto běſche pſchi ſwojej khoroszc̄ ſtombzic̄ dyrbjal. Kóſty ſa ſwón bědu hotowe. Nowy, ſylny powjas, ſa kotryž dyrbjeſche ſo ſwón na wěži czahac̄, běſche hido w ſwónzy pſchiwjasny. Bylo město Marburg.

śo na dęci wjeżelejche, so dyrbjesche ho nowy swón horje czahacę a so preni krócz l Bożej cęsej i nim swonicę.

Alle předy, hac̄ tónle džen̄ pschitdze, jara c̄ežke a řudne domaphtanje wbohe město podendže. Khéjorská měješche tehdy wopravdžith kschiz s džiwimi a rubježnymi Turkami. S wulskim wójskom ho woni často do Wuheriskeje a do Schtyriskeje nawaſionu. Druhdy ho saſo c̄irjóbý jěſdných njenadžíz ypsches mjesh dobuchu a kſcheczijanske města a wšy wurubichu. Potom běſche pschezo wulſte a žalostne hubjenſtro. Woní młodženzow a mlode holzy, mužſtich, žonſte a džecži koſachu a do kuroweho njewolnijſta wotwježechu. Starých a hubjených ludži, kotrejch l temu trjebac̄ njemožachu, mi a tebi nicžo ſabiwachu. Džiwi njepſcheczelojo města a wšy, je do cžista wurubimski, ſpalichu. Prjedy hac̄ khéjorský wojazy dónđzechu, bě ſo njesvōže ſtało. Njepſcheczel ſo tak khéjſe ſhubi, kž běſche pschischoł, jenož hromady roſpadankow ſawostajivski.

Duz̄, hdyz w pschimjesnych krajach rěkaſche: "Turkojo cžahnu!" wſchitko, ſchtóz móžesche cžekac̄, ſe ſwojim ſamoženjom do ležow cžekac̄. S jeneho města do druhého ſo ſpěchni poſlojo ſczelechu,

W tamnym lęce 1530, gdyż po w měscze Marburg runje na

nowy swón wjehelachu, na jene dobo straschna powjeszj pschiindze: „Turkojo czahnu!” Wobydlerjo ho smjercz nastrojachu a nabojaču. Alle dolheho rospominanja njebesche. Kózdy hwoje najlepšche wobiedzenstwo sebra, a potom do blískich lěšow a do hór czętachu, so bych u s najmjenšha žiwienięcku wuthowali. Prédnik tónle džen i hwojej žonje a hwojemu pełnemu wotrocđej džesche: „Schowajtaj, schtož móžetaj někak schowacż! Ale njesadżeržtaj ho Boże dla psche-dolho pschi tym, ale hladajtaj, so do hór pschinđetaj. Wotrocđko, ty moje džeczo njež a schlituj moju lubu mandželsku. Ja dyrbju hiscze na radnu khęgu ho s radu sa město staracz. Potom sa wami pschinđu, kaž bórsh samóžu. Smiluy Bóh pał schlituj, wobrój a pschewodzej waž a swiedź nař strowych sbożownie sašo w hromadu!” To prajiwski mischr hwoju żonu a hwoje džeczo wołoscha. Potom s domu khwatasche, so by jako radžiny ſobustaw hwoju pschihahanu pschijkuſchnoscž dopielnił.

Ze Serbow.

S Budyschina. Pschipowjedarjo nałecza, lube schkórz, hu
ſ czopleho połodnia i nam hiżo pschileczile a tam a ſzem kwoje
naletne hrónčko ſafifolile. Nadżejomnie naž hymneho wjedra dla
njebudža ſažo na kħwilu wopuščejicż dyrbjecz. Nałeczo wſchak
dyrbi bórsy pschinieč, po protyżu ſ najmjeñscha nanajpoddjisho fa tsi
njeħżeże.

— Schtož býschimy, tudomna tachantska wuczeńja lětža po Ženje slončenje ſaſo herbskeho direktora doſtanje. Dotalnyj schulſki direktor, Němz, ſo jako seminarſki direktor na tudomny katholſki wuczeński seminar pschebydl. Dotalnyj direktor katholſkeho seminaru, je-niczkeho katholſkeho wuczeńſkeho seminaru w zyłej Gotskej, lětža ſe blyžby stuſi, dokelž je ſo psched krótkim ſa kanonika kapitulara kan-tora tudomneho tachantskwa pomjenował. — Schtož dale býschimy, je schulſke pschedſtejetſtwu tachantskeje wuczeńje w twojim poſlednim po-ſedzenju, w kotrymž je ſo mjes druhim tež wobsamko, ſo ſo doſhody tachantskich wuczeńjom powyscha, t. wuczeńja a chórskeho rektora Eng-lera ſa naměſtnika (ſastupjeria) schulſkeho direktora pomjenowało.

— Ruski semjan Ennazi, wo kótrymž tydzenja pišachmy, so je se swojej trójsku duzy do Parisa tež psches nasche město pschijer, jenětko hido schto wě hdze. Se Ssamary hacž do Parisa je znano 750 mil; s konz sanidzeneho tydzenja mějesche won něhdze 600 mil sa žobu. Pschi zyklej wězhy so mjenje wo dalotí pucž a wo cžas (80 dnjow) jedna, ale wo to, hacž jeho konje wutraja a hacž wschelaku pižu a wschelaku wobu duzy po pucžu snježu. Se Ssamary běsche won se schtyrjomí konimi wotjēl; jeneho je duzy po pucžu pschihadzil. Hłowna wěz je, so s najmjenšcha s jenym swojich koni do Parisa dojebže; herwak je pschihral. Hacž dotal je trójska cžila a strowa. Kézdy koni wschednię 25 abo 30 puntow wowha a w valenzu wotunkany khleb dostawa.

— Sa dołholętne swérne dżélo w Budyskich hajniskich reverach je so lěžníkaj a gmejnskemu pschedstejiczerzej Bohumilej Halgaschej w Lubjenzu, lěžníkaj Körli Bohušławej Dehmje w Małym Dazinje a lěžníkaj Janej Augustej Ulcermannej w Spłosku slezornia medailla so swérnosz w dżéle wot kralowského ministerstwa spožčila.

— Byes tym so je wulke wuhwalenje Kochoweho tuberkulosu czescze wozgichlo, dokelz je so wupokasalo, skredka psche so so s nim

tuberkulosa wulękowacj njeda, je Barlinski profesor Liebreich lekarstwo wulækowacj, s kótrym budze knadz wulækowanje tuberkulosy mózne. Liebreichowy krédk je lantharidintikaly kali, tiz ho khorym pod kózou byla. Hacj dotalz fu pospyty, kótrez fu lekarjo s nowym krédkom cjinili, wuspéshne byle.

— Metruerowanje w Lubiskim wotkjezu smjeje ho wot 2. hacj do 13. mérza, a to wot 2. hacj do 5. mérza w Nowym Salzu, wot 7. hacj do 13. mérza w Lubiju.

S Hodzija. „Wobarajsmy ho skazéskich wotpohladow sozialnych demokratow!” bě hešlo, s kótrymž běchu ho sanđenu njeđelu w tu domnym hosczenzu „jelenje” někotre ſta Sserbow s bliższych a dalszych stron ſechli. W ſhromadzisnje, kótraž ho wot pschednydy pobočnego towarzſta ſherbſkich burow w Hodziju, knjesa kublerja Ssmola je ſpotez, s trojatéj ſlawu na ſakheho krala a němſkeho khězora wotewri, knjes lankor em. Bartko s Budyschina ſe ſajimavym ſherbſkim pschednoschłom ſozialdemokratiske bludnoſcę wobswetli. Pschednoschł roſestaja w nimale poldra hodziny wupjelnjazym pschednoschku pschitomnym najprjózby, čeho dla je dobre, ſo ho wjeznenje ſe ſkazéskimi wotpohladami ſozialnych demokratow ſnaczi ſčinja. Pschicinu ſ temu widzi w tym, ſo ho ſozialni demokratojo ſe wſchej mozu na to mérja, ſwojich bjesbóznych japoschtolow tež na wſy won ſlacj, ſo býchu wjeznych rjemježlnitow, najatych a czeladnítow roſtakrali a na tych naſchczuwali, tiz jim dželo a mſdu dawaja. Potom nam ſich bludne a ſchłodne ſamery hacj na najdróbnischo psched woczi ſtaji, ſo by naſ ſserbow ſ jich wotraženju derje pschihotowal. Rycerz kublerjow, burow a ſahrodnitow chzedža ſozialdemokratojo do tajſeje ſhudob a nusy pschinjescz, ſo njemöhli na ſwojich wobhedenſtwach dale wobſtacz a zyle do rukow bohatych pjenježnikow a židow padnuli. Echo dla rēča na khězorſkim ſejmje a wſchudzom druhdze pscheczimo ſku na žito atd., kótrez je ratarjow ſ jich njebamneje nusy, w kótrej ſe ſchłodu a ſ pschihadzowanjom hospodarjachu, wumohlo, njeđivajo na to, ſo psches nusu ratarjow tež rjemježlnizy, najeczi a czeladnižy do ſobuczerpjenja pschitádu; dokelz derje wježda, ſo je jenož powſchitowna nusa wjetſchego džela zyloho czlowieſtwa na ſemi jich wotpohladam ſpomózna. Tež nowoſaložene poſkladnižy ſa khorych, invalidnych a wobſtarnych ho jim njeſtaj, dokelz wjele nusy wotſtronja. Potom hdyž ho jim jich ſchleredzenje poradži, chzedža ſwét ſ powſchitowneje nusy, do kótrejž fu jón ſtajili, na ſežehowaze waschnje wumoz: Wſchitke dotalne ſudžaze ſamoženje pschemeni ho do ſhromadneho ſamoženja, tak ſo ſmje kóždy czlowiej enak wulki džel na thymſamym. Wſchitke hypotheki, krajne papjery, aktije atd., po tajſim tež knihi, do kótrych mam do nalutowanje date pjenjeſu ſarukowane, ſhubja ſwoju placzisnu. — Šchudži po tajſim, tiz hebi myſla, ſo psches ſozialnych demokratow tak a tak wjele role, pjenjeſ atd. dostonu, ſo myſla; pschetož njeſton ſam ſo ani proſčka ani kroſčka wot ſhromadneho ſamoženja dostač njeđybi. S wotewſac̄em wſchego ſamoženja pschestanu wſchitke ſwétne kraſteſta a jich kraſnoſcę, ſ tym ſobu ſpadnu tež ſtejaze wójska, ſudniſta, polizajſtwa, jaſtwa atd. Wjetſchina doroszczennych mužſkich a žónſkich wuſweli nowe ſarjadniſtvo. — Sso wé, ſo chzedža ho dotalni wodžerjo ſozialnych demokratow do njego wuſwolicz dacz. Tež žónſke ſmědža w nim ſybadcz. Wſchecz paſ, ſo budze ho tute powrócenje stareho porjada a nowe ſarjadowanie jenož ſ bědowanjom, po tajſim krejpscheleczom, wuwiſcz hodzic, kajez hishcze ſwét wibgal njeje, a kótrez ho najſkerje hido ſapocznie, priedy hacj ſo džefac̄ ſet minje. — Potom dyrbí kóždy dželatkhmanu czlowiej ruczne dželo čjinicz, hewal njeđostanje jecz. Dokelz paſ dyrbja wſchitky ſudžo dželac̄, tež čzi, n. psch. woſaz, tiz dotal tajſe dželo čjinili njeſtu, budze ſo čaž dželania wo wjele pschitkoc̄ic̄ a najſkerje jenož tsi, nanajwyschſche ſchýtri, knadz jenož dwé hodziny ſa bžen trac̄. W žanym domje ſo njebudze wjazy waric̄ trjebac̄; pschetož w kóždej gmejnje budze ſo zentralna kuchina ſaložic̄, w kótrej budze ſo tež ſa wſchē domy plóſac̄ a ſ kótrejž bubžeja ſo tež wſchē wobhdenja wutepječ a wjezor wobhwetlec̄. Woda ſo njebudze ſe ſtudnjow nožneč trjebac̄, dokelz ſo do kóždeho wobhdenja powiedze. Čelegdze potom tež žaneje wjazy njebudze. Wſchó wikowanje pschestanje, pjenjeſ ſe ſane wjazy njeſtu. Wſchelaka potrjeba ſo ſ hromadami do muſtich gmejnich magazinow narowſy, kótrez na město dotalnych wſchelakich khlamow ſtupja. Wſchitzky dotalni pschekupzy budža po tajſim ſobu ruczne dželo čjinicz dyrbječ. Kóždy dželac̄er mōže hebi ſam wuſwolicz, kajek dželo čhe čjinicz. Namaka ſo ſ jenemu dželu wjazy dželac̄erow, hacj je jich trieba, a njeđoſhaja pschi druhim džele dželac̄erjo, ſo ma ſo ſarjadniſtvo ſa wurunanie ſtarac̄. Njenamaka ſo ſ czejkemu, ſ wohidnemu abo njeſchwarnemu dželu žani dobrowolniſy, ſo dyrbí ſo přeni lepschi ſ njemu nufowac̄ tak rucze hacj rjad na njeho pschindze. Sarjabnikam ſo jich ſarjadowanie ſa

ruczne dželo pschizpi atd. — Placzisna abo hódnoscz kóždeje wězy ſo twierdze poſtaj, a to jeniczy po tym, kaž wjele čaža ſo ſ jeje wudželanju trjeba. Někto wuměnja kóždy hódnoscz ſwojeho džela ſo hódnoscz ſwojeje potrjeby. Džekac̄ mjenſchinow (minutorow) džela na jenej wězy, wuměnja ſo ſ džefac̄ mjenſchinami na druhej, kótrež čjeſci ſhebi ſupic̄. Šsred̄ wuměnjenja paſ njeſtu pjenjeſy, ale blachowe marki. Pytnje nechtó, ſo ſu jeho potrěbnoſcę ſnadniſche hacj to, ſchtož ſa ſwoje dželo dostańe, dha džela po pschimereje mjenje čaža. Tež je kóždemu dowolene, dobrovolnje ſa druheho, po tajſim dleſchi čaž dželac̄, jeli čhe tajki hlypy kópoł bycz. Štostniſy žant wjazy njeſtu, paduſchi a wſchitzy druhy pschedupjerjo ſalonja pschestanu bycz, dokelz je kóždemu móžno, na lohke a dowolene waschnje ſwoje potrjeby a žadoscę ſpoloſic̄. Wéra ſo njetreba wotſtronicz, ale budze ſama ſpadnycz a ſo ſhubic̄. Smjeſli nechtó hiſhcze nabozne potrěbnoſcę, dha njech ſebi je ſe ſwojeho runječom ſpoloſic̄ pyta. Towarſtvo ſo wo to njeſtara. Žona je ſ mužom do runoſcę ſtajena. W wuſwolenju ſwojeho pschitognika je ſwobodna runje jako muž, wona ſebi muža hjerje a da ſo muſkemu a wobſamknje ſwiaſk, njeđivajo na ničo druhe hacj na ſwoju pschitklnoscz. Tutoń ſwiaſk je privatny ſlub a ſwiaſa ſo bjes ſtawnika a duchowneho. Spoloſenie čzelnego požadanja po wobhade mjes muſkym a žónſkej je kóždeho ſameho wěz, kótrehož dla ſo nichto psched nikim ſamolwic̄ nima. Gauſtupi poſdzischo njeſnjeſliwoscz, dha ſo ſienoženſtvo dželi. Kóžde džecžo, tiz ſo narodži, ſo tak rucze hacj ſo pschestanje čzehic̄, macžeri woſmje a tykne ſo do hraſtarnje a do džecžageje ſahrody. Tak ſo do wſchelakeho czlowieſtwa džela ſawjedze. Jeli móžno ma jedyn wuczeř jenož 10 džecži wuczeř. Wéra abo nabožina ſo nje-wuczi. Žlyk woczahowarski ſystem je kruče ſarjadowany, duž towarſtvo ſwoju mlobzinu ſa ſtraku njeſpoſnaje. (Džecži ſtarſcheju po tajſim ani njeſesnaja, tež niz bratr bratra a ſotru.) Kaž ſo towarſtvo ſa džecži ſtara, tak ſtara ſo tež ſa khorych a ſtarych. (S luboſcu, kótraž ſo w nim njewuſhywa, ani njeſesnaje, ſaweſce ſiz.) Šamjercz budze w nowym towarſtwie ſ wjetſcha jenož ſmijercz ſeſtarjeneje ſlaboſcę. A to pschedwědczenje, ſo ſu njeſbeſha jenož na ſemi, a ſo wumrječ ſeka kónz wſac̄, dokelz ani Boha ani wězneho ſiwenja njeje, budze kóždeho pohanječ, žiwy bycz po ſwojich čzelných požadanjach. Dokelz ſo ſamery a wotpohlad ſozialdemokratow ſ Bohom a ſ jeho ſkowom njeſnjeſtu, ani tež ſe žanej wéra, ſamo ſ pohanskzej niz, dha přeja Boha a hanja Bože ſkowo a zyrkej. Wotkryčeče tutych ſozialdemokratiskich wotpohladow paſ njebe ſajwobiebnischi nadawt pschednoscherja, ale dopokasane jich ſchłodnoſcę, ſkazéſtwa a njeſcheczianſtwa a doſpołneje njemöžnoſcę jich wuviſdzenja, ſchtož paſ ſo tudy nadrobnje roſestajec̄ njeħodži. Šhromadženi ſnjeſej Bartkej ſa jeho powučazy pschednoschł poſtanjenniom ſławny džak wupiaſku. Pschejemy ſebi, ſo by knjes Bartko w drugich ſherbſkich stronach ſwoj pschednoschł wo ſkazéſtich wotpohladach wſpjetowal, ſo býchu ſherbſky ratarjo ſkładnoſcę meli, jón ſtysheč a ſ njeho powučenje dostač ſo ſtrahu, tiz czlowieſtlu ſe ſtrony ſozialdemokratow hroſu. Pschi roſréczenju, kótrez ſo ſ pschednoschlej pschisamku, ſebi najprjózby knjes ſarac̄ lic. theol. Žmisch ſkowo wuproſy. Wón někotre drobnoſcę knjesa Bartkoweho pschednoschla hiſhcze dale wupſchedze. Polaſawſchi na to, ſo chzedža ſozialni demokratojo ſwoju wucžbu ſ pomožu wjeznych rjemježlnikow do ratarſkeho luda ſanječ, wón roſkadowa, čeho dla phtaju ſozialni demokratojo kſcheczianſku wéra ſo wotſtronicz a mandželſtvo ſběhnuč. Škheseczanska wéra a mandželſtvo ſtej ſa koſ, na kótrymž wobſtejazh porjad ſtej; jeli ſo je tuton ſaložk podrhy, ſo wobſtejazh porjad ſhypne. Se ſiwiymi, pschedwědczajymi ſkowami nam wón hubjenſtvo a žakoſcę wobſtejnoſcę, kótrez po ſniczenju wéra a mandželſtwa pschindu, psched woczi ſtaji a pschitomnych napominaſche, roſcherrjenju bludnych wucžbom ſozialdemokratow wobarač. Šahorjeni ſ plomjenjazej, móznej recžu wypkodostojneho recžniſa ſhromadženi jeho wulžowanjam a napominanjem ſ hrimotazej ſlawu pschihloſowacu. Žedyn druhi recžniſ, wěſty Linaschka ſ Budyschina, bě czejk ſroſumic̄. S jeho ſkowom paſ tola bórſy ſhoničmy, kajeho ſucha džecžo wón bě. Knjes kantor Bartko ſo ſ jeho wopraſhowanemi do czejkna ſahnac̄ njeđa, ale jemu wotmolwjenjow nadawa, ſo ſo ſ. Linaschka dalszych napraschowanjow wostaji. Pschi roſréczenju ſo ſkonečnje tež hiſhcze ſ. Rjelka ſ Koſkowa wobdželi, tiz ſo jako pschedz ſherbſkich ſherbſkich towarzſtow wuſna a ſherbſkim ratarjam radjeſche, ſo býchu ſo po móžnoſci wot mužow ſe ſwojeje ſrjedzisny na ſejmje ſaſtupawac̄ dawali. S trojakej ſlawu na krala a němſkeho khězora knjes kubler ſsmola ſhromadzisnu wobſamku.

S Buſež. Žutſje ſa tydžen, njeđelu Láture, popołonju w 4 hodziny budze ſo, da-li Boh, w naſchim Božim domje džecžazg duchowny konzert wotbhywac̄. Spěw, dwajhloſne a tſihloſne, psched-

noscheja ho wot prēnjeju rjadownjow schulskich dżeczi, s dżela s po-
mozu spēwanskeho towarzstwa. Orje ho same rosumi, so budža ho
jenož duchowne kleruske spēwac̄. Tež budža pôdla teho nasche
nowe hrygle swoje krafne synki kłyskacz dawac̄. Lubowarjow dżecza-
zeho nutrnehho spēwa, tak derje s nascheje wožady kaž tež se wjow
szužodnych wožadow, hebi dowolamh hžgo dženža na tuto spēwanje
kłedźliwych czinic̄.

S nowej Wžy pola Njezwac̄idla. Póndželu wjecžor w 8 ho-
dzinach su ho twarjenja, tudomnemu khejerzej Jurzej Wicžoszej klu-
szaze, a bróžen Hermanna Scheuniga wotpaliłe. Tak je wóhen na-
stał, njeje snate.

S Khrósc̄iz. Ssiedu 24. februara popołdnju mějescze tu
„Towarstwo Sserbskich Burow“ swoju kłownu shromadźisnu. Psched-
žyda, k. krajnojeimski sapózlanz kublet koka, psched jara bohacze
shromadźenym kłobustawami a hosc̄emi shromadźisnu s nareczu wotewri,
połasju na to, so ho towarzstwo po pschitkazie wjele druhich podobnych
towarstwów runje w tutych dnjach shromadźi, a napominaj, so ma
towarstwo wožstawac̄ hjes sapery na salonske nusowanja (Haftpflicht)
na podkožku kłescezjaniskeho symyžlenja a bratrowskej dowery. Na to
poſtrowi k. Bruggera, direktora ratařskej schule w Budyschinje, a
jemu kłowo k dležchemu pschednoskej da. Pschednoske rečesze naj-
predy wo ratařskich a rjemježlinskich towarzšenach (Genossenschaften)
powschitkownje, widžesze pschic̄zinu ich saloženja w wulkotnym kwe-
towym wobkhađe, hždež su wulke kapitalije wužitne haj nusne; a
dokelž ma taſke jenož s redka jenotliwy muž, teho dla ho ludžo
teho sameho a podobnego powołania sjenoczeja. — Wón pschipoſna-
wasze s kwalib towarzšne hibanje a kwalib herbske mjeni o burskeho towarzstwa. Dale wožwetlowasze kreditne towarzstwa;
roſenawasze „realny kredit“ a „personalny kredit“, k kotremuž poſled-
niſhemu tež wupožczeſſe towarzstwa pschitkuse. Wón poruczesze
taſke po Reiffisenowym systemie se shromadnej winowatoſcžu: „jedyn
ja wszech a wschitzu ja jeneho“. (Sammtverbindliche Haftbarkeit.) Pschednoske radžesze dale k lepschemu razionalnemu wozgħenjenju
skotu, k kħmanschemu wužiwanju mloka w mlokańjach a meliorazijam,
wožebje k hromadžekadženju rospjerschenych sahonor. Kneſej direktorej
Bruggerej ho sa instruktivny dwiehožinski pschednoske džak wupraji.
Na pschednoske ſzegħowatħe debata dla s prečka spomijenych thematow.
Na to poda sarjadowat konsumnego wotrjada, k. kublet It jenęž
s Čornez, roſprawu wo swojim skutkowanju a dozpitym wužitku.
Pschednikowało je ho na 100,000 hrinnow, a pschi tym su ho tyħażu
dohy. Tež wužiertownizy pobocžnych towarzstwów dawachu roſprawu
wo swojim skutkowanju. Hdyž běſche ho hisheze potom poſtrow „Sserbskim hospodarjam“ wjekoloſtojnego knjega Čižijskeho
čitak a shromadženi ho bažnikej s móznej „Sławu“ požaklowali,
ſkonči pschedžyda požebženje. Njech ho towarzstwo herbskich burow
s Bożej pomozu dale kaž hac̄ dotal rošwinia a roſče! js.

S hole. Wutoru 24. februara běſche Matija. Tónle kwalib
je sa burski lud wažny muž, dokelž hoju w bróžni roſkuſuje, a
běſche čim wažniſchi předy, hdyž hisheze wschitko s zypami mložachmy.
Pschednož po starym prawidle „Rasymny Matej latańju do bróžnje
noſy, a naletni ju ſožo s bróžnje bjerje“. S druhimi kłowami:
wot Mateja (21. septembra) hac̄ do Matija (24. februara) ho pschi
kwěži mloži.

S Kas. Blížshi herman k Sasu budje 10. měrza, niz
3. měrza, kaž w wschelakich protykach wopak steji. Tak je ho stało,
so su protykario létuski Kasowski herman w tydženju pschesahé wu-
pižali, hisheze wužahnjene njeje.

Se Shorjelza. W tudomnym jaſtwje hžgo dleje hac̄ běſti
leta ſchyrjo ſkótnizy hždež, wo kótryž kłudniſto dotal njeje, ſchtó
a s wókel su, dokelž hebi wopacžne mjeni dawaju a wopacžnu
domowinu mjeni. Stuniež ho w jaſtwje kóždemu kruze na porſty
hlada, je ho jim tola radžilo, hebi mjes hoju pižac̄. Běſche hebi
male ſchlebjerdki papjery natorhali, na nje pižali a je do lapkow
ſesawalane do wěſteho knita kladli. Taſke běſtu ho ſrēcželi, so čyžku
w nozy wot ſtrjebu na ſchwartk tydženja s jaſtwa cžeknuc̄. Jedyn
s nich dyrbjese jaſtroweho wotkladowarja do swojego komorti ſa-
wabicž a jeho ſe ſtoliczowej nóžku, kótraz hžgo ſe ſtoliczka wu-
lamana, ſarafycz abo tola poraſycz a poħluschicž. Potom čyžku
wschitky ſchyrjo hromadže s jaſtwa cžeknuc̄. Ale někajki druhi jath
běſche taſke papjerkli namakal a ſastojnikam pschedodal. Duž běſche
ſkótnikam cžekanje pschedażene. Někto su jich kruze ſputali.

Priopk.

* W wokloſocži Zwic̄awa su hžgo dolhi čož bļudnowerowi
kotisž swoje nabožniſke ſjenoczenſtwo „bratrowski a ſotrowski ſwjaſt“

mjeni. Zich njeuſchne pocžinanie je hžgo často pohóſchki dawało, duž běſche wschitky psched ſkótkim najhóſchich s nich ſajec̄ dala. Duž jich zyž „ſwjaſt“ do dwora Zwic̄awskiego kłudniſto pschitkaze a čyžsche jathch wužwobodžic̄. Ssiedomnac̄ze kłobustawow ſwjaſka mějescze ho teho dla ſańdženy tydženju na kłudniſtoje ſamowocža čyahachu, wujachu a rujachu kaž ſkot, ſchtóž woni ſkutkowanje ſwja- teho Ducha” mjeni. Wokrjezny ſekar na kłudniſtoje praji, so ſu wschitky ſydomnac̄go wrótni. Duž jich kłudnik puſčez, na čož woni wěſčezachu, so bórsy wóhen město Zwic̄au ſanicži, kaž je ho něhdž Sodomej ſeschlo. Na dróšy, hždež bě ſo wulka čtřjuba lubu ſhromadži, ſo hara ſběže, dokelž bļudnowerowi ſažo hroſnje ſakħadžec̄ pocžachu.

* Fabrikant w Plauenje w B. běſche Loni ſa dohodny daw̄ ſwoje dohody pscheniske ſapiħal. Sa to je někto do tamniſcheje měsčežanskiej połkadrniży 104,000 ml. kłostanja placžil. Pjeniſy ſo ſa dobrocželske ſkutki a wužitne wuſtarwy naloža.

* W Glauchawje dyrbjachu ſańdženy tydženju 550 kashczikow

wschitnych rybicžkow (pöcklingow) ſanicžic̄, dokelž po ſwedeženju

wokrejſneho ſekarja k jedži kmane njebeču.

* Džec̄zji jeneho dželaweho muža w Sachwižu w Schlesynskiej, 14-lětna holčka a 12-lětny hólčez, kotrež běſtej pžycze mjažo jědloj, ſtej na ſlaženoz ſhorilej. Tsi druhe wožoby, kotrež ſu tež wot teho mjaža jědle, dotal ſhorile njeiſu.

* Ssied kħejkarja w ſellowje pola Oppelna, reſerviſt Libor, ſo wóndano pschedpolbnju ſa žort s natykanej tsélbu do ſwojego 20 lét

ſtareje ſotry měrjesche, kótraz 4 kročele psched nim ſtejſe. Wón pak někak wopak pomaža, tsélba wrefiñu, a zyla drób wbohzej holž do wutroby ſlečja. Sa někotre minutu wona ducha ſpusčec̄. Mordat ſam na poliziſtu džeshe.

* Blisko města Trebniz je wóndano někajki rubježník burskeho

hyra na dróšy ſarafyl a jemu tolež rubil. Mordat, kótrež hifšeze wužledžili njeiſu, je hebi naſtejje myſlit, ſo ma mloženj wjele pjenies pschi hebi.

* W hřebi pschi ſelesniży w Spandawje wónbano rano ſondur-
tera (Schafnarja) morweho ležo namakachu. Wón běſche ſe czaha dele
panul a ſebi ſeſiſu ſamal. Wěſte ſo hžeg ſda, ſo ſu jeho w czahu
ſkonzowali a potom do wody dele czifnuli. Ssudniſto ſrudny po-
daw̄ pschedpytuje a je hžgo někotre ſta dželacžerow pschedblychowalo,
kotisž ſu ſtamnym czahom rano ſe Barlina a Charlottenburga do
Spandawa jeli.

* Młoda žónska, kótraz mějescze pečnu móſčen pjenies pschi
hebi, wóndano po ſelesniży do Diepholza w Westfalskej pschedjedze a
čyžiſche pſechi do Damme, ſchtóž je daleka ſmuha. Wulki kruč
puča mějescze pſeches hžith lež hžic̄. Dokelž ſo ſama pſeches lež
bojescze, psched ležom do kħejki ſaſtupi, kótraz pſechi pueži ſtejſe, a
proſeče, ſo by ju něchtó pſeches lež pſchedwodžal. Muž pak praji,
ſo ſi njej hžic̄ nje može, dokelž ma nusne na polo, a ſo ſi ſkopacžom
wožali. Dokelž žadyn druhi dom bliſto njebeſche, dyrbjese młoda
žónska ſamalutka do leža. Ssnano ſrjedž leža wona žandarma
ſekla, kótrž ſo na jeje proſtu wróži a ju dale pſeches lež pſched-
wodžesche. Hdyž běſtaj hac̄ do kónz leža, žandarm konja ſawróči
a ſwój puež jehasche. Sa kħwilku pak někto kħiečez ſħiħeſe,
ſo kħieſſe wróži a mložu žónſku ſi pſcherenjenym ſkromu pſechi
puež ležo nadendž. Mordat, wo kótrymž nježo widžec̄ njebe,
běſche jej wschitke pjenies ſarafyl. Žandarm konja ſažo ſawróči, duž
po puežu do kħejki pſech ſeſtupi, hždež běſche młoda žónska
pobyła, a čyžsche kruč kħleba ſa ſwojego konja měrž. Žona, kótraz
běſche ſama w kħejki, praji, ſo jemu kħleba wotkraž nje može, dokelž
žaneho noža doma nima, a ſo je jeje muž na polo. Wjes tym ſo
ho žandarm ſi njej hisheze roſrēzowashe, jeje muž ſi krawymaj ruča-
womaj domoj pſchedindž. Duž jeho žandarm hnydom ſaja a do jaſtwa
dowiedzie.

* W Salzburgu wónbano knjeg ſwojemu pſchedčeſſe ſemjanej
zigaru poſticži, njejedžo, ſo je to taſka zigara, kótraz roſbuchnje,
hdyž ſo kħwilku žehli. Ņemjan kónček zigary wotřenu, ale ſebi ju,
ſo ſi pſchedčeſſe roſrēzuo, ſi wopacžnym kónzom do rta tyknū.
Hdyž běſche kħwilku kuris, zigara roſbuchnu, niz pak do powětra, ale,
dokelž wopacžne tčeſe, w reče. Njeſbužownemu bu jaſyk roſ-
torhany, a ūmjan cžejži kħor w hojetni leži.

* Kaž ſo prēnje dny tehole tydženja ſ Roma telegrafowashe,
maju w Italiskej w krajinje Potenza wulki žněh, tis ſe džela tis
metery wjekolo leži. Tam dyrbjachu wſchudžom dželacž pſchedaſč. Dokelž na to pſchedhotowani njebeču, w mnogich wħach ani zyrob
doſč nimaſu.

* W Siamie w dalekiej Asisie maju bęleho słona (helfanta) sa ho. Dokelż fu zyłe bęle słony jara ręde, dyrbja siebi drugdy s tajkimi pomhaczą, któreż fu na bęl. Psched krótkim fu sało bęleho wusłedzili. Duż je několik wulka radosc w Bangkoku. S wulki swiatocznosćju fu psched krótkim nowego boha do mienowanej mesta pśchowiedli. Selon ma tam wulzy krakny hród. S drohimi płachtami, któreż fu se skotom wusłiwane, je popowšany. Dwanaście měschnizy fu na wobliczo leżo psched nim modla. Wyżoły semjenjo jemu pożłuzują. Nowy bōh je fu bōrsh s nowymi wobstejnosciami pśschewczili. Jego wsłednje do kupyje wodza. Hdzęż fu pokaluje, jemu lud s radoscju wyska; se wsłech stron jemu dobre kuski tyka, któreż wón miloszirze bjerje. Psihi swiatocznich božich ślužbach w templu je wón pśchitomny.

* Hdzęż wóndano w Połnóżnej Amerizy spśchny czah do Washingtona jędzelsze, fu s hórką blisko Pittsburga znano dwaj zentnarzej czekli truch skazy na czah dele wali a wjerch jenego wosa pścherash. Młoda žona, któraż w wosu jędzelsze, bu na měscie morjena; tsi holzy fu cęzzyj sranichu.

* W Połnóżnej Amerizy w lécie 1887 bohateho młodeho człowieka w jeho domje popołdnju po třsioch satſeleneho na kanapeju leżo namakachu. Psihi sczénje wó jstwē mala tſelba leżesche, a s tejeli tſelby bę fu mordarska kulta wusłelika. Młody człowiek bęsze ham-lutki doma był. Mordarska dla na jeho wuja tukachu. Runięż jemu nieżo dopokasacz njemogaču, jeho s kmjerczi wotkudzicu, dokelż bęsze wón jenicki herba njebozickeho a teho dla jenicki człowiek, tiz měschesce wot jeho kmjercze wusłikta woszakowac. Sažudzeniu fu na wyschische kubništvo wobroci, któreż poruczi, so ma fu prozeb s nowa pśchepytowac. To fu loni sta. Několik ręcznik wobskorżenego praji, so dzę fu s zukla dopokasacz njeje, so je człowiek njebozickeho satſelik, a wobkruczhe, so je Boże słono wina na zlym njebożu. Loni brjedz lęcza wón tſelbu natyka, ju wó jstwē, hdzęż bęchu młodeho człowjeka satſeleneho namakali, psihi sczénje položi, blesku s toczenieje schlenzy s wodu nala a ju tak staji, so słoneczne pruhi pśches schlenzu runie na tſelbinu komoru padachu. Na kanapej bęsze papery nakładze, jako by tam człowiek leżał. Dżen bęsze prawie horzy. Woźmjo kmędy bęchu fu wó jstwē seſchli. A hlej, bōrsh po třsioch popołdnju tſelba wręznu, kulta bęsze papery tam pścheraska, hdzęż by człowiek, tiz na kanapeju leži, wuchu mél. Duż bęsze dopokasane, so je móžno, so je Boże słono też na kmjerczi satſeleneho wina bylo. Psched krótkim fu wobskorżenego pśchewczili.

* Wulke njeboże je w nozy wot 19. na 20. decembra sańdzeneho lěta město Cordoba w Argentiniskej w Južnej Amerizy domphalo. 16 hodzin wospochi bęsze fu deschcz lał. W nozy wokoło 11 hodz. w měscie někakje schumjenje kłyshachu, któreż dale bliże pśchindze; wulka woda fu na město nawali. Kheze padachu, a w tych, któreż stejo wostachu, woda dale wysche stupasche. Se wsłech stron wobosy ludžo w kmjertnym strasche wo pomoz wołachu. Bōrsh woda po měscie tsi metery wysko dżesche, wschitko żobu torhajo, schtož bęsze jej na puczu. W pihanej měschenzy żolny żiwych człowjekow, czela, skot, schomy, rospadanki domow, wschelaku domjazu nadobu, hospodařski grat a dr. żobu njezechu. Wjazy hacj polbra sta ludži je fu tepilo. Wnohe kmęby fu na třsche doma kmjerczi wulhowachu; druzi bęchu na wysko schomy salešli. Město je straschnie sapuszene; wjele stow kmęby je kmęs statok shubiło.

(Potraczowanje w pśchilosy.)

Drzewowa awfzija.

Na Šederjskim hajnickim reverje ma fu
pónđzelu 2. měrza t. I.

**60 hromadow thójnoweje walczinu a
67 thójnowych dolich hromadow**

s wuměnjenjemi, do awfzije woszjemomnymi, sa hotowe pjenesy na pśchewczowanje pśchewawac.

Awfzija fu dopołdnja 1/2 10 hodzin w drzewischcu pola Čzelchowa zapocząnje.

W Šderi, 19. februara 1891.

H. Kubasch.

E. Flegel na žitnej haszy

w domje radnego czasznika Röchlera
na kmęsiklak Klubów a mězow sa mužlich a hózow po wsłech
placisnach ledzbe cęni a fu wožebje kniesam ratarjam k dobrzec-
wemu wobkubowanju porucza.

Drzewowa awfzija.

Pónđzelu 2. měrza t. I. ma fu na Ajhwacžidskym majorknym hajnickim reverje sežehowaze wusłkowe a palne drzewo, a to 60 thójnowych schtomow, 14—18 cm brjedz. tolst., 8—11 m dolich, 60 thójnowych żerdzow, 12—14 cm delnjeje tolst., 10 m dolhoszce, 150 rm. thójnowych palnych schczepow, } w drzewischcu 19. 130 = = kuleczkow, 220 = = pjenikow, 200 = thójnoweje walcziny, 25 stotnjow thójnowych walczlow, 10 rm. húchich thójnowych palnych schczepow, } w 3. a 10. 40 = = kuleczkow, 50 = = dolich hromadow } wotdželenju, s wuměnjenjemi, tu kmęzonymi, na pśchewczowanje pśchewawac. Shromadzisna dopołdnja w 9 hodzinach w drzewischcu 19. wotdželenja psihi Ženshczanskim puczu.

Grabinške hajnické sarjadništvo.

H. Niepraschl, wyschshi hajnik.

Awfzija wusłkoweje a palneho drzewa.

W hajnickich reverach Borzynskeho knjeſtwa pola Pomorž ma fu sa hnydom hotowe pjenesy a s wuměnjenjemi, předy woszjemomnymi, na pśchewczowanje pśchewawac:

pónđzelu 2. měrza rano wot 9 hodzin

139 twierdzych dolich hromadow,

102 rm. dubowych schczepow a kuleczkow,

Shromadzisna pola Borzyna;

wutoru 3. měrza rano wot 10 hodzin

23	dubowych klozow,	30—40 cm brjedzneje tolstoscze,	3—8 m dolhoszce,
27	=	41—50 =	= 6—9 =
7	=	51—60 =	= 4—8 =
4	=	61—69 =	= 4—6 =
2 lipow.	=	32—34 =	= 5 =
5 brésových	=	20—30 =	= 3—7 =

W Bělej Horje, 21. februara 1891.

R. Beschow.

Drzewowa awfzija

na Maleščanskim reverje.

Ssředu 4. měrza dopołdnja wot 9 hodzin ma fu w Wreszjan-
skiej holi

35	rm. thójnowych schczepow,	a 10 brésových kuleczkow,
61	=	húchich kuleczkow,
18	=	pjenikow,
108	=	19,80 stotnjow thójnowych a brésových walczlow;

štwtork 5. měrza dopołdnja wot 9 hodzin w Stróżańskiej holi

63 brésových a thójnowych wusłkowanych hromadow,

24 rm. tolstych thójnowych schczepow,

3,4 stotnjow thójnowych walczlow;

w Klinjanské holi

11 rm. dubowych a 4 rm. thójnowych schczepow,

17 = thójnowych kuleczkow,

5 stotnjow dubowych walczlow.

W Maleščezach, 24. februara 1891.

Wyschshi hajnik Sachke.

Drzewowa awfzija

na Łupjanskim reverje.

štwtork 5. měrza ma fu

120 húchich thójnowych dolich hromadow

sa hotowe pjenesy na pśchewczowanje pśchewawac.

Sapocząt dopołdnja 1/2 10 hodzin psihi Bulowskiej hajnki.

W Minakale, 21. februara 1891.

Grabinška i Gisziedelska inspekcija.

Niwoſeſje najnowſeſje mody w draſtivych tkaninach a naſetivych tkaninach

ſu w najwjetſhim wubjerku doſchle.

Julius Hartmann Sohn

na rožtu mjaſzoweho torhoscheſa. Telefon číſlo 4.

Pſcheſadžowanje drjewa na Poſpiczańskim ſtatnym reverje.

Pondželu 2. měrza 1891

ma ſo w hoſcjenzu w hucinie dopołdnja wot $\frac{1}{2}$ 10 hodzin ſzehowaze palne a wujitkowe drjewo:

3	khójnow.	kloz.	12—15	cm	ſrjedźneje tolſtoſcę,	7	m	dolhoſcę,
6	"	"	16—22	"	"	7 a 8	"	"
118	"	"	12—15	"	hornjeje	4,5—5	"	"
4	"	"	16—22	"	"	3,5—4,5	"	"
1	"	"	23—29	"	"	3,5	"	"
430	"	kruthyj ſerbžow,	8—11	cm	horn. tolſt.	5	"	"
444	"	"	8—9	"	deſnjeje	6—7	"	"
556	"	"	10—12	"	"	7—8	"	"
170	"	"	13—15	"	"	7—8	"	"
75	czenſkih	"	7	"	"	6	"	"
30	rm.	khójnowych paſnych ſchęzow,	"	"	"	"	"	"
33	"	"	"	"	kuſeczkow,	"	"	"
4	"	"	"	"	repuchow,	"	"	"
45	ſtotnjow	"	"	"	walczkow,	"	"	"
23	khójnowych	dolhich	hromadow	I.	klasz,	"	"	"
162	"	"	"	II.	"	"	"	"
57	"	"	"	III.	"	a	"	"
81	rm.	khójnowych	pjenkow	"	"	"	"	"

ſa hnydom hotowe pjenesy ſ wuměnjenjemi, předv y wosſewjomnymi, na pſcheſadžowanje pſchedawac̄.

Podpiſane reverſe ſarjadniſtwo wo drjewje, na wobhlađanje hotowe ležaze, dalshe wuklauje.

W Draždjanach a Poſpiczach, 12. februara 1891.

Kral. hajniſki rentski hamt:
Garten.

Kral. hajniſke reverſe ſarjadniſtwo:
Grohmann.

Reſtaurazijsa ſ wupſchahanjom w Budyschinje, hdzej wjèle wjěſ-nyh ludzi wobkhadža, ſo teho dla ſa ſerba hodžaza, je hnydom na pſchedan. K pſchedewſac̄u je 12-hac̄ 15,000 ml. trjeba. Dalshe je ſhonicz pola

H. Helwiga, tycerſkeho miſchtra na garbarskej haſy 18.

W Barzeje je mała ſahrodniska ſiwoſc̄ číſlo 21 ſ 8 körzami pola a luſki na pſchedan.

Młoda kruwa bliſko k čelenju po pyta na kamjentnej haſy 16.

Wubjerny piano ſ metalnej platu je wotčeňenjenja dla tunjo na pſchedan na ſchulſkej dróſy číſlo 5 po 2 ſhodomaj.

Drjewowa awkzija.

Pondželu 2. měrza dopołdnja wot $\frac{1}{2}$ 10 hodzin ma ſo nehdze 30 loſow ſtejateho khójnowego paſnego drjewa, ſwud. M. Pětzynęj w Drobach hluſhazeho, bjes koſtrymž je tež wjèle wujitkowego drjewa, ſa hotowe pjenesy na pſcheſadžowanje pſchedawac̄.

Shromadzisna pſchi Rjeſhwac̄idliſkim puciu ſady Drobow.

Rozane ſchorzndi wſcheje druſinu ſ rjemjenjemi a bjes nich najturſcho pola

Otty Büttnera w pſchedawac̄ni kože a czerjatich rjemjenjow pſchi hlownym torhoscheſu.

W hlinje je kheža číſlo 5, ſ zyhelom kryta, ſ rjanej ſahrobu na pſchedan.

Sſuſhe droždze!

Skasanie droždow k jutram proſchu ſwojich čeſczenych wotebjerarjow po móžnoſci hac̄ do 15. měrza pſchipowſedžie.

S pocjeſćowaniem

Otto Säuberlich w Caſu.

Wuſežane wloſhy po najwysch-

ſich placzisnach kupuje a ſ wu-čezanach wloſhow pletwa děla

Hugo König, brodutruhač a friser na Hauenſtejnſkej haſy.

Plat ſo ſ woprawdžitej indigo-barbu barbi w W. Kellingez barbjerni w Budyschinje.

Khofej

rjane čiſtoſłodžaze druſinu nowſcheho pſchiwoſa ſyry punt po 120 np., palezy = = 140 =

porucža

J. G. Glien na drjewowych wiſach.

Dobylkna ſklađnosć ſ kupowanju poduſchowej kože a ſwierſchnej kože kódeje druſinu po zpłyム a dróbnym poſſicja pſchedawac̄ni kože a czerjatich rjemjenjow

Otty Büttnera pſchi hlownym torhoscheſu 9.

Erajne, derje ſedgaze

ſchtaſtly

w kódej ſcheroſczi, wot najjednorischich po 85 np. haſy k najwoſobniſich, najnaležniſcho porucžam.

Leopold Posner na bohatej haſy 7.

Kneſam ratarjam w Caſu a wokolnoſci k wjedženju dawam, ſo mam hnojazu hel, domaſhno-foſatownu muſku a kainit tunjo na pſchedan. Dalshe ſkaſanje na hnojazu hel k wjedženju rěpy hido několje pſchiimam a lubju, ſo džu ſo ſ najznađniſich dobylkom ſpo-koſic.

S pocjeſćowaniem

Otto Säuberlich w Caſu.

Wuſežane wloſhy po najwysch-

ſich placzisnach kupuje a ſ wu-čezanach wloſhow pletwa děla

Hugo König, brodutruhač a friser na Hauenſtejnſkej haſy.

Plat

ſo ſ woprawdžitej indigo-barbu barbi w W. Kellingez barbjerni w Budyschinje.

Katarfska schula w Budyschinje.

Létni semester so póndželu 6. haprleje t. l. sapoczne. Psihi-powiedzenje wuczomzow pschijima a na wszech praschenja wukasuje direktor J. B. Brugger.

Falkowa wulfa menažerijska

krjedu 4. mérza s Freiberga do Budyschyna pschijedze. Menažerija k najwjetšim kweta hulusha a wopschija wjazh hacz 100 żadnych swérjatow se wszech stronow kweta a teho dla we wszech stronach wulke džiwanje sbudzjuje. Bjes swérjatami maja so wubehnucz: elefanta, 12 lawow, 4 tigry, leopardy, panthery, hyäny, wieski, amerikanske a ruske mjedwiedze, mjes nimi 3 biele mjedwiedze, zebry, hoborske kangurki, dromedary, ugutky, pażate swérjata, myjave a mrowjate mjedwiedze, wulka sberka wopizow, samórskikh papagajow, kakaduow, urasow, hadow atd. Džiwanje sbudzowaza drékura liczy popanjenych tigrow a lawow. Pschedstajenje indiskeho elefanta Pephia s 1 meter dolshimaj storkatymaj subomaj a jeho hacz dotal njepshetrjehenykh khumštow atd.

S poczesczowanjom

J. Falk, wobszedzer.

Otto Säuberlich w Łaszu

porucza cęsczenym Gserbam w Łazu a wokolności k pschedstejazemu hermanek a jutram sażo nowe twory, jako:

wulki wubjerk katuna starý hucusz po 20 np., rjane wulke katunowe rubischtja po 30 np., wjèle druzinow tkaniow k huknjam a hulowam, kaž tež wulki dželbu rubischtow na hlowu po fabriskiej placzisnje, so bych je wotbył.

Dale poruczam wjèle wězow, k kmotisjazym daram so hodžazych. Hermank nimam żaneje budý, ale pschedawam sprawne, tunjo a derje jenož w swojej nowonatwarjenej pschedawatni pôdla zyrkwe.

Carl Noack w Budyschinje

na žitnej haſh

porucza

Khosej paleny, punt po 140, 160, 180 a 200 np., Khosej syry, punt po 110, 120, 125, 130, 140 a 160 np., zokor mléty, punt po 30 np., pschi wotewsczju wjetshich dželbow turšcho, zokor kruchath lomowy, punt po 34 np., pschi wotewsczju wjetshich dželbow po 32 np.,

rajz wulkosornathy, punt po 16, 18, 20, 24, 30 np., pschi wjetshich dželbow turšcho,

zokrowy syrup, jara hłodki, punt po 16 np., jerje k marinérowanju po 3, 4, 5, 6 a 7 np., rjane derje hłodzaze ryb, Bürzburgske runklizowe hymjo, 6 měszacznu lajkofcz,

petrolej, punt po 14 np., pschi wotewsczju wjetshich dželbow 12½-13 np., undle, jašly, hejdushtku, hróč, hoki, buny atd. tunjo, wszech druzinu jednorzych a hłodkich pasenzow se żamzneje fabriki.

Konfirmandske klobuki

a mězy, nowoscze w mužazych a hólcazych klobukach tunjo, wszech nowoscze w mezech. Mězy sa schulerjow gymnasija, realneje, ratačskeje a pschekupsleje schule w wulkim wubjerku pola

O. C. Rinki na žitnej haſh.

Konfirmandske schaty

porucza po tunich placzisnach

A. Tschentscher, schatowa fabrika na bohatej haſh čížko 18, na róžku džiwadłowej haſh.

T. Albert na hornčerſkej haſh 13 porucza ſwoj ſkład ſofow a matrazow, tež ložow w wulkim wubjerku po tunich placzisnach.

Mužaze huluje, hulowy, lažy atd. so s njepshczatymi barhami s nowa barbja a kaž nowe ſhotowjeja

w B. Kellingez barbjerni w Budyschinje pschi žitnych wiskach.

Wustojna ſchwalcza pyta dzělo; hłodzi tež na wžy do domu.

S bydlom na Mättigowej dróshy (Mättigstraße) 13 po 1 ſchode.

Do Bukez!

A ſchiczu ſchatow wscheje družiny (w domje a s wonka njeho) porucza so Alma Schmiedgenez.

Dwaj ſchulerzej doſtanjetaj tunju pensiju a klaver k wuziwanju na Wettinskej dróshy 10 po 2 ſchodomaj.

Holzu, kž jutry ſchulu wopuszczi, do hulzby pyta fahrodnik Handrij Petška w Budyschinje.

Młoda hola, kotaž jutry ſchulu wopuszczi, so do lohkeho domjazeho dzěla pyta na Lubijskiej drósh 26 w Lusatiji.

Dželaczeſku ſwojbu pschi ſwobodnym bydlenju a darmotnych běrach pyta k 1. haprleji knježi dwór w Katarjezach.

Wozjenjeny rólyn po honcž s dobrymi wobhweđenjemi so pschi 210 mt. msdy s hospodou a jedzu k 1. meji pyta na knježim dworze w Lichanju. Jeho žona doſtanje trajne dzělo. Škluzenym wojakam so přednosz dawa.

Pyta

so na knježu pjeſatnju w Bělzym Holumu pola Łasa wozjenjeny pjeſat. Psihi dobrym dzěle trajne město. Schóz wo to rodzi, njech so na wyschschego hajnika Bergwika tam wobroczi.

Krawiskeho pomoznika do trajneho dzěla pyta August Pilak, krawski mischr w Bukezach.

Wuczobnik so pyta.

Na ſwoje kolonialtworowe a spirituofowe hlamy k jutram wuczobnika, herbiskeje rěče mózneho, pytam. Hermann Lemle na jerjowej haſh.

Gowarskeho wuczobnika k pschi-hodnym jutram pyta P. Tschirner na Židowje 260.

Wuczobnika k jutram pyta pjeſatki mischr G. Stöbe na Lubijskiej drósh 22.

Pjeſatkshego wuczobnika pyta Ernst Schüke, pjeſatki mischr na ſwontownej lawſej drósh 36.

Hólczez, kž chze rěniſtvo na wuknucz, može do wuczby ſtupicž pola Oty Petška, rěniſtkeho mischra na herbiskej haſh.

Wuczobnika pyta pjeſatki mischr Oskar Wär w dorſchnablu čížko 9.

Bidařskeho pomoznika pyta Clemens Säuberlich w Katerjezach.

Hólczez, kž chze fahrodnistro na wuknucz, može do wuczby ſtupicž pola pjeſatksheho mischra Brody na ſwontownej lawſej haſh.

Hólczez, kž chze pjeſatstro na wuknucz, može do wuczby ſtupicž pola pjeſatksheho mischra Brody na ſwontownej lawſej haſh.

Schewskoho wuczobnika pyta Heinrich Schäfer na ſadnej bohatej haſh 8.

Zencho ſchewskoho wuczobnika pyta Kremer na ſchulerſtej haſh 4.

Wuczobnika pyta M. Lange, ſchewski mischr w Budyschinje.

Hulda Hartigec, Ota Čemjera porucataj so jako slabjenaj. W Polencu. W Kołwazy.

Hana Amalia Bjarec, Gusta Cyž, slabjenaj.

W Brězy, w Počaplicach, 21. februara 1891.

Slub swojeju džesći Selmy a Jana z tutym najpodwolnišo wozjewitaj

G. Glaser w Wjelecinje, H. Hantuš w Rakecach, 22. februara 1891.

Selma Glaser, Jan Hantuš, wučer, slabjenaj.

Prěnja a druha lubosz. Dobremu pjeſcezejel Čž. w K.

tiž je tele dny ſwoj ſlub ſwjeczil.

Eso hulso spěvh ſanochuja Wo ſlotach prěnich luboszach, kž ſbožne hmcz ſubudzuju We žedzivoch nam wutrobach.

A tola tutu lubosz njeje Niz prěnja, niz najbóžniſcha.

Eso wjezelim prěnichaje: To je ždbn lubosz macjerina.

Tu lubosz ſamo njeſawidži Čži wutwolena newjesta.

Schóz macjer ſazpitavo hidi, Je njehmaj ſa lubosz.

We macjerznyh ſatitanju Bě twoje mlobe žiwiežko,

We jeje prož, ſostaranju Šky roſli a rějene ſubat so.

We ſahlvežku hido ſejhravache,

Ty w ſwěle jeje lubosz, A horju wſhemu wobaroſte, Čže wobdač, wóčko macjerine.

A tutu lubosz ſa Ty placiſil Š najwutrobnishe ſa lubosz,

Šky wſhemu horju ſtajne hacit, kž chze wobjez macjeritu.

A teho da Čži něko težje Tak trahne myto lubosz,

So Twoja Hulda ſwězne ſmeje Čže lubo pſhemoh macjerje.

rt.

(K temu čížku pſhiloha.)

Pschiloha i číslu 9 Serbskich Nowin.

Csobotu 28. februara 1891.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałszej għiwl i budżie juttnej njeżżeju rano w 7 hodżinach serbja spowiedż, $\frac{1}{2}$ 9 hodżin serbse prēdowanje a w 12 hodżinach serbki nysħpor.

Křčenī:

W Michałszej għiwl: Koral August, Jana Bohuwera Kralla, żivnōcierja a cieħek w Kelnej, b. — Ernst Kurt, Handrijha Ernesta Domščki, pjanista mischtra w Kelnej, b. — Anna Martha Gertruda, Handrijha Nowaka, kheżjerja a blidarja w Rabozach, dž. — Ida Frieda, Koral Hermanna Schrödera, dżelacżerja w Dobruschanskim pôlverniku, dž. — Theresia Ernestina, Jana Bohuwera Mitaša, lamjenjeżżeżvarja w Zejneżzach, dž. — Maria Theresa, nijemandż. dž. w Rabozach. — Minna Hedwiga, nijemandż. dž. na Ģidowje.

W Katholskij għiwl: Hertha Theresia, Jana Jurja Domščki, hornejherja tħud, dž.

Zemrječi:

Dżei 19. februara: Max Bruno, Ernesta Bohuwera Emila Kunatha, fabrikisteho thixerja na Ģidowje, b., 1 lět 5 měsíců 15 dní. — 20. Felix, Ernesta Huga Rechenbergera, maschinisteho pomocnika pod hrodom, b., 7 měsíců 4 dní. — 21. Jan August Bensch, kheżer na Ģidowje, 68 lět 10 měsíců 18 dní.

Plaćisna žitow a produktow.

Žitow w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	21. februara 1891		26. februara 1891		wot		hacj	
	mł.	np.	mł.	np.	mł.	np.	mł.	np.
Pszenica	.	biała	10	6	10	24	9	71
Rosółka	.	żółta	9	41	9	59	9	26
Ječmien	.	.	8	75	8	91	8	69
Wólk	.	.	8	7	8	21	7	50
Hroch	.	50 filogr.	6	90	7	20	6	80
Wóka	.	.	8	89	11	11	10	28
Zaňka	.	.	9	17	9	44	7	78
Hejdnička	.	.	14	—	17	—	13	50
Berch	.	.	18	—	18	50	16	50
Butra	1 filogr.	.	2	50	2	70	2	30
Pszeniczná mula	50	—	9	50	18	50	—	—
Jańana mula	50	—	9	50	15	—	—	—
Škyro	50	—	2	50	2	80	2	10
Slóma	600	—	17	—	19	—	16	—
Prożata	761	sztuk,	8	—	25	—	—	—
Pszeniczné wotrubh	.	.	4	75	5	—	—	—
Rżane wotrubh	.	.	5	50	7	—	—	—

Na burši w Budyschinje pszenica (biała) wot 10 hr. — np. hacj 10 hr. 15 np.; pszenica (żółta) wot 9 hr. 41 np. hacj 9 hr. 71 np.; rożka wot 8 hr. 91 np. hacj 9 hr. 6 np.; ječmien wot 8 hr. — np. hacj 8 hr. 21 np.; wólk wot 7 hr. — np. hacj 7 hr. 20 np.

Draždżaske mjaħswe plaćisni: Horjada 1. družinu 65—68 ml., 2. družinu 58—62, 3. družinu 25 po 100 puntach rēsnejne wahi. Dobre kraje kwinje 59—62 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tarbi. Czelata 1. družinu 55—65 np., 2. družinu 28—38 np. po puncje rēsnejne wahi.

Wjedro w Londonje 26. februara: Nóżne mjerużjenje.

Deski na pschedanū.

Se zwobodne ruki żu sa hotowe pjeniesi na pschedanū
żuhe khōjuwe tramji a deski, blidarska a
twarska twora,

w pschediħodnich rosmērach po malikih a wilkikh dżelbax.

Sklad: w czornych khōjnach na Lipjanskim reverje a pola
rešaka w Comsku.

Bliżsche wukasuje reverksi hajnk Pjesh w Lipiczu pola Minakala.

Grabincka i Gintiedelska inspekcija w Minakale.

Zementowe platy

w wszechlakich mustrach ma na skladje

twarski mischtr **C. Schneider**
na Walskiej drogi 14.

K konfirmaziskim a szwedziskim daram
żwölj wużjadnejne bohacej wuhotowanji sklad slotoħi, flieborniħi a
alienidowih tworow, wofebje woprawdżitu granatowu
a korallou v-hu dobrogħiġwem wobledżbowanju porucżam.

Adolf Boëtius,

juweler a skotniż
w Budyschinje na bohatej haġi 28 pscihi wrotach.

Galerate rjecżas

frjanym, pěknym a dobrym wuhotowanjom po tunich plaćisnach dżela

Adolf Boëtius,

juweler a skotniż

w Budyschinje na bohatej haġi 28 pscihi wrotach.

Stare skote a flieborne pjeniesi po najwysszych plaćisnach kupuju.

Gravathy, pschedkosħliki, kħornarje, schtalti,
rukajzy, rubiħħċha na ħlowu se schenilje,
mohaira, parlojtetho pschedżena, dżecżaze
męz, pjesliki a woblecżenja; schtrypowe
dolħoċċeje s-njepusħċejet barbu barbjene, teho runja
pschedżeno f-temu w najnawżiċċi barbax w wulkim wu-
bjerku po snathha najtunisħiħi plaćisnach.

Ernst Scheer

w Budyschinje 9 na bohatej haġi 9 w Budyschinje.

Najtuńsche najlepsche żorlo k-kupowaniu ja draštne tkanin!

Wurjadne nowości. Najwjetshi wubjerk.

Jako ħlowiż dñiżiż artiklu porucżam we
wschekħi barbax.

dwójzyszkeroke	kmužkate tkanin,
cziesto w ołmja	meter po 1,30, 1,50 a 1,80,
na	muſtrowane tkanin
	meter po 1,50, 1,80 a 2 ml.

Richard Gautzsch

na bohatej haġi.

W pschedawarni żo serbiski ręczę.

Konfirmandske woblecżenja

w wulkim wubjerku hija po 12 ml., wolmijane woblecżenja sa dżecji
hija po 3 ml. porucżam.

W. Ulich

na bohatej haġi.

Mot 1. haġnejje budżi moje kħlamu na serbiski haġi 10.

Pschedawarni ja starxh węzow

Juliusz Bäckmann

porucża żo k-kupowaniu a pschedawaranju węzow wscheje družin w Bu-
dyschinje na minniscħi haġi 7 po 1 skħodje.

Spěvařské

derje prošeče a wožobnje swjasane tunjo porucža

Oskar Klahre

na jerjowej hašy 11 po 2 skhod.

Ssobotu na hłownym torhosćezu,
hermant na bohatej hašy.

Sa sažopschedawarjow tunje nutz-
kupowanske žorlo.

Khofej

wot najtunisich hacj do naj-
drojsich drujinow w wulskim
wubjerku porucža

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej hašy.

Nowe

turkowske hlowki

porucža Hermann Lemke
na jerjowej hašy.

Raiß

jara rjany a wulkosornaty,
punkt po 16 np.,
zentuar po 15 mk.,
jako nesho jara traže porucža

Th. Grumbt

na swonkownej lawskiej hašy.

Na ſwoje

jednore a dwójne palenzy a
likery ledzne czimimoj a je po-
ruczamoj.

Ginzel a Ritscher

na wulskiej bratrowskej hašy 6.

Czistý palenz

jenotsliwe a w piczelach, kaž tež
wschē dobre drujiny kaž
jednore a dwójne likery
porucža jara tunjo

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej hašy.

Mloko

w najwjetshich a najmjeñshich bżel-
bach po najwyshszej placzisnje
stajnie kupuje

parna mlokańja Otty Eversa
w Małych Dębżegach.

Strowe kruschenjowe drjewo
niz mjenje 6 zolow tolste na czenkim
lonzu kupuje po najwyshszych placzisnach
w Hajnizach.

Rosaze kože

kaž wschē druhe kyre kože kupuje
po najwyshszych placzisnach

Gustav Naude.

S dobom porucžam ſwój wul-
lotny skład kožow bjes molow po
nastunišich placzisnach, kaž tež ſo
wschē drujiny kyrych kožow derje
a tunjo wobdżelaju.

Sa konfirmandow

porucžam ſwoje ſo derje noschaze ejorne Greizſte a
Geraske drastne tkaniny w wulskim wubjerku, kaž tež
w pižaných barbach hladke a muſtrowane po jara tunich
placzisnach.

H. Kayser

na žitnej hašy w domje knjesa ſ. Korle Nowala.

Spěvařské knihi

herbske a němske, w prostych a wožebnych kožanych a ſomocžanych
trajnych dobrzych ſwiaſtak w wulskim wubjerku

Gustav Rämsch,

knihiwjasatnja na bohatej hašy.

K konfirmaziji

Spěvařské knihi se ſerbſkim napiſmom trajne do naj-
wožobnich a prostych ſwiaſtak ſwiasanyh w wulskim
wubjerku porucža

M. Schönde,

knihiwjasatnja a pschedawatnja papery
1 na Hauensteinskej hašy 1.

Barchent

cziszczań i pjeſlam a woblečenjam w najreñich
nowoſežach. Wurjadne rjane ſu nowe kaſchczikate
muſtry, wołmjanym tkaninam na pschedawacie po-
domne. Duž ſo wone niz jenož i džeczazej drascze, ale
tež i ſuknjam a woblečenjam ſa ſroſených derje hodža.

Richard Gautzsch

na bohatej hašy.

Woblečenja ſa konfirmandow, woblečenja ſa mužſkich a hólzow,

kaž tež

žakety ſa konfirmandki,

žakety a trikotowe taille

w hoberfkiem wubjerku pschedawa po hiszce ſenje ſkyſchaných tunich
placzisnach

C. F. Kloss na žitnej hašy 4.

Woblečenja ſo po mjerje ſchija a ſo ſa to rukuje, ſo
derje ſedža. Wulkotny wubjerk ſuſka ſa mužſkich.

Mužaze krawathy

w wulskim wubjerku a po tunich placzisnach porucža

A. Tschentscher

na bohatej hašy čižlo 18 a róž theaterſkej hašy.

Jablučowe ſiſalo

najlepshe i ſolotwi a i kladzenju ſadu liter po 20 np., teho runja

jablučo-winowy napoj

bleſhu po 45 np., dale jablučowe wino, jahodkowe wino,
jeſečjate limonady a mineralne wody porucža

Hornjoluziſla tloczernja ſadu

dr. Herrmann a dr. Wezki

na ſadnej bohatej hašy 3.

Khofej

paleu a njepalený w jara wulskim
wubjerku a jenož w derje ſłodźa-
zych drujinach porucžataj

Ginzel & Ritscher.

Jerje

schtuk po 3 np., mandl po 40 np.
porucžataj

Ginzel & Ritscher.

Nowe jerje

rjane wulke,

3 ſchtuk po 10 np.,

mandel po 50 np.,

porucža

Adolf Rämsch.

Jerje

wulke a tuczne,
ſchtuk po 3, 4, 5 a 6 np.,

porucža

C. F. Dietrich

na mjaſhowym torhosćezu 8.

Jerje

po 3 a 4 np.,
mandel po 40 a 50 np.

porucža

Hermann Lemke
na jerjowej hašy.

Turkowske hlowki

najlepsheje drujin porucža

Moritz Mjerwa

pschi mjaſhowym torhosćezu.
Destilazija ſnatych dobrzych likerow
po starzych tunich placzisnach.

Zokrowe twory

wſcheje drujin porucža

Eruſt Graf

na ſuſelskej hašy 12.

Sažopschedawarjam ſo ponizene
placzisny woblicza.

Wot dženka pschedawam
kuſcheny polcž, jara tolsty, punt
po 80 np., pschi ſpunktach po 75 np.,
kyry polcž punt po 70 np.,
kadleshejo punt po 70 np., 5 por-
ſtom tuczne,
kwijaze mjaſko punt po 65 np.

O. Petška na ſerbſkej hašy.

Albumy,
twetki do wopominjeniſkich
knihow,
kmotsjaze listy,
ſbožopschejaze kartki
porucža po fabriſtich placzisnach

G. Rämsch.

FORMY,

wulka kniha basni Jakuba Cišin-
skiego, je wuſla a je w Smolerjec
knihiciſceri dostać. Placzisna
broſurowaneho exemplara 2 hr.
50 np.

„Serbske Nowiny“ wudawaſa so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předplata wudawařni 80 np. a na němských poštach 1 mk., z príjenesom do domu 1 mk. 15 np. — Kóždu číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíle Smolerječ knihičiščeńje w mačičnym domje w Budýjine.

Číslo 10.

Sobotu 7. měrca 1891.

Za nawěštki, kiž maju so w uudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskej hasy čo. 2) wotedač, placi so wot maleho rynčka 10 np. a maju so štvortk hač do 7 h. vječor wotedač.

Lětnik 50.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Njejažnosć wo tym, s tajimi saměrami so kniežerſtvo po puščenju wjetcha Bismarka se statneje ſlužby wodzic̄ dava, je wotſtronena. Swoobodomyslna strona, kotraž so w poſlednim čaſu k kniežerſtu pschic̄iſhčowasche a hižo čaſh bliſki wibzehče, so ho jedyn s jich wjedníkow, znadž Eugen Richter, minister sc̄zini, je so zyle njenadzíz s tyhle ſlōdkich ſonorow wutorhnuš. Khějorſtvočky kanzler Caprivi je w ſobotném poſedzenju khějorſtvočkeho ſejma ſwobodomyslnym ſjawnje do wočow prají, so wo jich p̄fheczelſtvo njerodži. Jemu je, kaž wón praji, kóždy króč ežehno, hdyž so jemu wot ſwobodomyslnej ſtrony ſwiaſtaſtvo a podpiera podthykuje. S wjetcha wón to, ſchtóz ſwobodomyslni cžinje, ſo dobre ſpósnac̄ njemóže a wón tak doho ſ njej do žaneho wuſteho ſwiaſta ſtupic̄ njemóže, hac̄ wona na ſwojim dotalnym ſtejnichcžu wotſtanje. To běhu hórké, poražaze ſlōwa ſa ſwobodomyslnych. Němenjenje wjetcha Bismarka, so ho ſe wſchěmi politiſkimi ſtronami kniežerſtvo wjetč da, jenož niz ſe ſwobodomyslné a ſozialdemokraticej, je tež Caprivi ſa jenický prawe ſpósnal. Šchtóz Capriviovemu wotřeknjenju wot ſwobodomyslnych woſkebitu wažnosć da, je to, ſo ſo wón w roſhorjenosći debatty wupraſnul njeje. Wěz doſanje ſwoje woſkebito wuſmělenje ſ tym, ſo je khějor ſ kanzlerom króč do poſedzenja khějorſtvočkeho ſejma dleſche roſrēčenje měl. Kaž ſo ſda, je Caprivi po khějorovym poručenju ſwobodomyslnych wot ſebje woſchafł. Khějor, kíž je ſpytač, ſe wſchěmi politiſkimi ſtronami na dobo hic̄, je hižo několé dopóſnač, ſo ſo jeho kniežerſtvo ſaſady ſ tymi ſwobodomyslnych njeſneju a ſo ſebi runje napschecživo ſteja.

W poſedzenju, w kótrymž je khějorſtvočky kanzler ſwobodomyslnych wot ſebje wužohnoval, jednaſtce ſo wo pjeniežnych premijsach, kótrež kniežerſtvo ſa podwysklow ſábaſche, kótiž ſu dleſchi čaſh ſlužili. Po namječe dr. Windthorſta ſejm podwysklem ſa 12 létny ſlužbny čaſh 1000 hrinow myta pschiswoli.

— W pschitomnosći wſchěch ſobuſtavow khějorſtvočkeho ſuda je 2. měrza w Lipſku nowy pschedhyda khějorſtvočkeho ſuda, ſ Dehlſtäger, pschisbahu na ſwoje nowe ſaſtojnſtvo pschisbahu. W ſwojej rěči wón praji, ſo čhe ſtražowac̄ ſ ſaſitanju prawa w Němzech; ſo nima tak ſlawnu ſaňzenosć, kaž jeho pschedkhadnik, tež ſo ſ tym ſpokoji, ſo nočze po ſamóžnosći přeni byc̄, tola w džele čhe přeni byc̄.

— Khějorka Friedrich je ſe ſwojej džowlu Margarethu pjak dopolbnja ſ Paríža do Žendželskeje wotpuczowala. Wječiwi franzowszy ſchęguwarjo, kótiž běhu w ſjawnje ſhromadzisnje pschecživo khějorſtvočkemu pschewywanju w Parížu protestowali, ſebi njeſju ſwajili, ju na nekaſke waschnje woſcežowac̄. Franzowszy molerjo wſchak ſu pod ſac̄iſhčezom němſkonjeſchęzelnego ſchkeredzenja myſl ſpuschczili, ſo pschi Barlinskej wuſtajenzy molerſtwa wobdželic̄. Pomery bjes Němſkej a Franzowskej, kótrež běhu ſo w poſlednim čaſu něſto polepschile, ſu několé ſaſo tak napjate kaž tehdы, hdyž bě general Boulanger ſ wójnskim ministrom w Franzowskej. Němske kniežerſtvo je ſo ſa njehańbicžiwe demonſtrazije pschecživo khějorſty Friedrich ſ tym wotrunalo, ſo je poručilo, ſo dyrbja ſo naprawy, wobkhad bjes Němſkej a Franzowskej pschi mjeſach počežowaze, ſaſo ſe ſtaraj ſtrutoseču naſožec̄. Ola njeļuboſných podawkow, kótrež ſu ſo pschecžinu macjerje němſkeho khějora w Parížu měle, je nadzija na ſblíženje bjes Němſkej a Franzowskej na dolhe čaſh ſaſo ſpanuč. Hishčeze ras Němſka Franzowsam pschecželu ruku njeſpoſic̄. Naslonjenje,

ſo ſo hórfka herjekarjow wot franzowskeho kniežerſtwa na wufzde ſběržec̄ njeda a ſo ſamože ſe ſobu lud ſtorhnuč, bubže jenické prawidlo, wot kotrehož budze ſo Němſka w pschihobze w ſwojim ſaſdženju napschecžo Franzowskej wodzic̄ dac̄.

Austria. Něhbze w tſecžinje wſchitkých wólbných wokrjeſow ſu ſo do dženfniskeho dnja w Awstrijskej wólby do khějorſtvočkeho ſejma wotbywale. W Čechach ſu wólby starocželké ſtronje ſanicžaze poraženje pschihotowale. W wóžomatsižyczóh wokrjeſach je ſo jenož jedyn jenickí ſtarocželk ſapohlanz a tež jenož ſ tym, ſo ſu Němžy ſa njeho hloſowali, wuſwolit. Gsamo dr. Rieger, kíž je psches tſizygi lět doho ſ wjedníkem starocželk ſtrony byl, je w Pražskim nowoměſčanskim wokrjeſu pschecživo mlodočeklmu kandidatex dr. Trojanej podležał. Poſlebnischi je bjes tſiom ſandidatami na ſwoju woſobu najwiaſy, tola niz poſoju wotedatych hloſow, ſjenoc̄il. Duž ſ Riegerom do wužſcheje wólby pschitidže, pschi kotrež móhl Rieger jenož potom dobyc̄, hdy bych ſo Němžy ſa njeho hloſowali. Dale tež hishčeje w dwěmaj družimaj Pražskimaj wokrjeſomaj dwaj Starocžehaj ſ dwěmaj mlodočeklmai kandidatomaj do wužſcheje wólby pschitidžetaj, tola tež tu ſu hižo Młodocžescha we wjetſchinje, a dobyc̄e móhlo ſo jenož Starocžeham pschivobročic̄, hdy bych ſu hich Němžy podpjerali. Praſha ſo, hac̄ pschi tajich wobſtejnoscžach Starocžeha, hdyž ſo wuſwola, wólbu pschivomu. Na poraženju Starocžehow je jenický čeſko-němſke wurunanie wina, k kotrežu pschihloſowac̄ ſu ſo wot kniežerſtwa narečec̄ dali. Pschi wólbach je čeſki lud ſ nowa čeſko-němſke wurunanie raſnje ſahudzík, a do lehwa Młodocžehow pscheschol, dokež ſu tuczi wot přenjeho ſapocžatka wurunanie, prawa čeſkeho luda pschi-króčaze, ſac̄iſli. Na ſuſodnej Morawje, hdyž kniežerſtvo Čecham žaneho wurunanja pschiswomalo njeje, ſu ſebi Starocžescha ſwoje dotalne ſydkla ſahowali hac̄ na jedyn, kíž je kandidatex čeſkeje burskej ſtrony pschipanul. Němžy w Čechach a na Morawje ani jedyn wokrjeſ ſhubili njeſju a ſu tu wſchubze liberalnych kandidatow wuſwolili. W Dělnjej Awstriji ſu antiſemitojo, kaž ſo pschivibwarzjo ſidam njeſchęzelnje ſtrony mjenova, wulke dobyc̄e ſcžinili. Woni ſu ſo 4 wokrjeſow ſmazovali, kótrež ſo hac̄ dotal wot němſkich liberalnych ſaſtupowac̄, a ſu ſebi ſwoje tſi dotalne ſydkla ſahowali. W hornjej Awstriji ſu ſo dotalni ſchesczo němſzy liberalni ſaſtupjerjo ſi nowa wuſwolili. W Galizijskej ſu Rusz̄y Polakam tſi ſydkla wotdobyli. Do zyla wſate, ſu wólby malo po žadanju awstrijskeho kniežerſtwa wupanule. Narodne hibanje, kótrež psches ſenotlive ſudy awstrijskeho khějorſtwa, woſebje psches Čechi dže, je ſo mózniſche a ſylniſche wupokaſalo, hac̄ je kniežerſtvo wočzačalo. Hdyž ſo ſtarý khějorſtvočky ſejm kniežerſtwu pschihobzí njeje, nowy budze ſo jemu naſſkerje hishčeje wjele mjenje ſpobobac̄.

Italska. Nowe italske ministerſtvo je ſedma dwě nježeli ſtare, a hižo ſo wěſte byc̄ ſda, ſo budze bóry ſtupic̄ dyrbječ. Radikalni, kótiž ſu njeſpokojom teho dla, ſo čhe ſo nowe kniežerſtvo dale němſko-awstrijskeho ſwiaſta džeržec̄, hroža, pschi přenjeho lepſchej ſtadnoscži pschecživo ministrum hloſowac̄. Hdyž pak ſo radikalni wot ministerſtwa džela, wone wjetſchinu w ſejmje wjazy njeſměje.

— Žaſoſne wobſtejnoscž ſbadža ſo w italskej afriſkej koloniji pschi čerwjenym morju kniežic̄. Tamniſha žandarmeria je w Mařavje hóře hac̄ naſtrachniſchi banditojo w Italskej ſahadžala. Žandarmi lieutenant ſ mjenom Livraghi je ſe ſwojimi ludžimi mnogich bohatych pschekupzow ſkonzowac̄ dał a ſo jich ſamoženja mozowal. Hdyž čhyzše njeſawno ſaſo jeneho pschekupza wurnic̄, ſo tuſanje

wojęskie wychodzące na Librachia wobroci, to ta tutemu bę hiszczę moźno, czeknucz, priedy hacę jeho sajachu. Powieszcze wo żałboszczach italskich saſtojnictow w Maſzawie ſu w Italſkej powiſtlowne poborſchenje ſbudzile.

Rukowska. Wójskne brónjenje ruskeho wójska so bjes psche-
stacza dale wiedże. Liczba wójska so pschezo powyschuje. Psched ně-
kolymi dnjemi je wójski minister poruczil, nowu divisiju pěšeklów
tworic̄. S dobom je so potajny wukas wudał, so dyrbí so druhá
reservna linija k pochylnjenju donstich kosakow, 26 regimentow licza-
zych, tworic̄. Też so wobstaranje wójskneho materiala, zyroby, lěkar-
stwa sa wójsko pospechuje, so by chwata na mobilizacija možna byla.

Sserbijs. W Sserbiji je ministerstwo, kotrehož pschedzhyda bě general Gruicž, wotstupilo. Nowe ministerstwo, runje kaž Gruicžowe, s̄ pschiwizowarjom radikalneje strony wobsteji. Ministerstwownego pschedzhydu su wjednika radikalneje strony a dotalneho pschedzhydu skupsc̄tiny (fjejma), Paschicža, sc̄zinili. Tutón sa sahorzeneho sa-stupjerja ruskopsc̄zelneje strony placzi. Duž w Awstrijskej trochu s̄ nje-dowierjenjom na nowe ministerstwo hladaju a jeho wobtruzenjam, so chze se wschemi ſuſhodnymi krajemi pschedzelnne pomery ſakhowac̄, tak prawie wericž nochzedža. W tu chwilu drje Awstrijska ho žanych nje-pschedzelnosc̄ow se strony Sserbije njebudže bojecž trjebac̄. Nowe ministerstwo njebudže ho se swonkownej politiku naſkadowac̄ mōz, ale budže wſchu ſwoju ſedzbnosc̄ na ſnutkowne krajne naležnosće ſložicž dyrbjecž. S poſlednjej ſerbsko-bolharskej wójnu je statny došl taſtu wyżłokosc̄ dozpil, so bě kraj ſkoro k statnemu bankrotej doſchoł. Wot teho časa statna poſkadnia ſtajnje njeđostatk počasuje. Tutón njeđostatk wotstronicz, njeje Gruicžowe ministerstwo ſamohlo, netto chze Paschicž ſpystac̄, hac̄ može to dokonjeć.

Amerika. Revoluzija w Chileskej republiky w południowej Amerizje je 10. januara wubryta, a wot teho czasza pszczewnej stronie s' dżen a wjetsej surowoscju se żobu wojujetej. W nowszych czasach powieszcje pszcziberaju, so żo wójske sboże i ſzczęcielskiej stronie pszchivo-broczą. Ktora strona dobudże, je skonczone wsczo jene; derje by jenož bylo, so by żo żadkawemu konzowanju kónz scziniło. Wobej stronie, knieżerstwowa a ſzczęcielska, żebi najhrorsiache żadkawoscze dopuszczały. Po nowszych powieszcach je węz knieżerstwoweje strony tač derje taż ſhubjena. Kajki duć w knieżerstwowym wójsku knięgi, i powieszcze widzimy, so żu tsi bataillonu a siedmorthy regiment knieżerstwowego wójska bliko města Pisaguy żwojich żamknych offizierow satſelsile a ko ſzczęciarskim pszczisamkle.

Jesba psches powetr.

(Potraczowanie a sfonczenie.)

Žona a wotroček nětko drastu a plát, požlesheža a najlepšchu domžazu nadobu do pinžy snožyschtaj. Potom pinžne durje s hrjadem, kamjenjem a podobným čaporom saracjschtaj, so byschtaj takle pinzu s najmjeňšcha psched prénim nawałom satitajo.

Hdyž bě žo tole wschito stało, žo rucže nastajischtaj město wpuschcicž a žo do blískich hór w hustym ležu sjchowacž. Ale — ach, běshtaj žo pschedolho sadzéržaloj a skomdžiloj! Wschitke měschčjanſke wrota běchu hýzo ſeſatýkane. Wobrónjeni měſchčjenjo hýzo į Hradzskim wrotam bězachu, hdyž njemdry holk a třelenje poſasowaſche, ſo tu džiwi, ſtrachni njepſchecželojo hýzo běchu. Možno vjazy njebe, město wopuschcicž a cěſlajo wuežela phtacž. Se ſtrachom woblednuwski mloda žona ſe ſwojim luboſnym dzečátkom na ruzy psched ſamknjenymi wrotami ſtejeſche. Jeje wočzi proſcho a pomožy phtajo na wotrocžka hladaschtej, kžž ſebi ſam rady njevjezděſche.

"Myj śmy shubjeni", wona tschepjetajzy rjeńu, "wo naß je żo stało. Ja a moje dżeczo żurowym Turkam do rukow panjemoj. Luby wotrocęlo, pomhaj namaj Boże dla!"

Svěrny wotročk s holosžú a ſo modlo k njeboju pohlada, jako by wbohzej žonje prajicž chýk: „Naſcha pomoz wot teho ſknjeſa pschilhabža, tiz je njebojo a ſenju ſtvoril!“ Přdi tym ſo wón na vyšoku wěžu dohlada, hdež běſehe ſi mischtrom kóſky ſa nowy ſwón ſtajal. Na jene dobo nětko wjedzeſche, ſchto. „Tam horje chzemoj bězeč!“ wón ſawola. „Ssmy-li na wěži, dha ſmy derje ſchowani. Turkojo telko khwile njeſměja, ſo móhli ſa nami na wěžu pschinicž, dokelž khězorszy wojazy wěčze bóry ſchindu a ſo do nich dadža.“

Žona spóšna, so běsche wotrocž najlepše radžil. Wobaj do zprkwoje bězechťaj, štotož mózechťaj. Bytkwne durje běchu wotewrjene. Nětko njesťastawajo po wuskich, czmowych skhodach horje bězechťaj. Skončnje bězechťaj tak wyžoko, hdzeg ſo rěble počzačku. „Dajcze mi džeczo!“ wotrocž rjetnu, widzo, so wboha macz czežu wjazy donjescz njemöže. Nětko won prěni lěſesche, a žona jachlo ſa nim. Skončnje

do swónzy pschiindzeschtaj. Tam běchtaj s najmjenšcha sa spocžat̄ skhowanaj. Hdyž do swónzy stupischtaj, že žona se stykem a že psches možh napinawšchi podklaknu. Ale wona že bórsy sažo shraba. Wotročet̄ jej džeczo da, kotrež wona něžnje k hwojej wutrobie kločesche, a k wěžinemu wuhladu stupi, so by že po měscze delelach roshladak, a tak tam bitwa howrjesche.

Khróbli měschéjenjo žo pschi Hrabzskich wrotach hischeje smužicze wobarachu. Ale pschemóz njembrych njepscheczelow běsche pschewulka. Runjež mnosh Turkijo w bitwje padžechu, pschezo nowe čjrjodý žo na horſtu měschčjanow valachu, kotrež hladajzy woteberashe. Turkijo wrota s pólverom rossbuchnuchu, a bubotajo wrota rosleczíchu. Požlenja sapjera běsche ſlamana, a měschčenjo do wšichcích kónzow čekachu. Wołanža njembrych njepscheczelow, žałoczenje a ſtyſkne wołanie čekazých a pobitych mužow a młodzenzow t wuskomaj ſhwérneho wotrocžka horje klinežeſche. Wón widžeshe, tak hroſni njepscheczelovo po měschčanskich drôhach věhajo rubjachu a wšichtko ſapuſčachu. Skoby a strach jeho wutrobu ſajachu. Skončnje wón widžeshe, tak džiwaža čjrjóda Turkow do zyrkuje čjerjeſche. Duž ſo jara naboya, niz ſwoje dla, ale wo žonu a wo džecžo, kotrejj běsche jemu jeho pěkný mischtr dowérit.

"Kaf velekač w měscze je?" ſo žona naſtróžana woprascha.

"Sle doſej", wotrocž wotmolwi. "Turkojo ſu ſo do města
dobyli a rubja a konzua, ſchtož mója. Vóh chýl naž ſchlitowacž a
milosćinje wotwobrociež, ſo tež jow horje pschichli njebychul!"

Boże, moj wbohi mój! ziona załoszczęsze; „wszechomozny
Boże, schłituż a sędziż mojego lubowanego męża, mojego dżęszczowego
nana!”

Na jene dobo byo delekach na mějchčzanských dróbach nowy holk
sběže. Turkojo drje běchu shonili, so khězorzy wojazy na nich
czáhnu. Woni byo shromadzowachu a s narubjenym fuklom sažo
s wrotami won čerjachu. Ale předy běchu někotre khěše pschi
zhytki sapalisi. Płomjo tu a tam s třechami won kapaſche. Motrocí
byo cžim bôle stróži, dokelž běſče byo runje halle na wumoženie
spuszczał. Přchetog tež s wěže horje sa kurom kmierzecz pocza.
Bórsy na to husty kur horje stupasche, a sfonczenje čjerwene płomjo
po wěži horje kapaſche.

„Węza ſo paſli!“ žona ſadwēlujo ſawoła. „My ſo jow horyeka
žini ſpalimy.“

"Nechamoj hnydom wschitku nabijiju spuszcicjz", jej wotrocik
rēczechsche. Se strachom, kotrý jim hrozeſche, so jemu pschitomnoſeſ
ducha ſaſo wróci. Wón dele leſesche a se strachom widzeſche, so ſo
ſkłody pala. Po puczu, hdeſz běchu horje pschiſhli, ſaſo dele nje-
možachu. Horjekach na žane waschnie woſtacj njemóžachu. Schto
sapoczeſcz? Pełny czeſliſki ſo poſlaknu a ſo į Bohu pomodli, kotrý
možesche jenicki hiſtce pomhacj. Potom wón ſylny powjas waſa,
ſ kotrzymy dyrbiſche ſo nowy swón horje czahacj, a jón ſ wuhladom
won puſhcicj; powjas ſ wyhokoscze węże hacj na torhochce ſched
zyrkju dele doňahasche. Horjekach běchu jón hido ſanidene dny ſa-
tóſky ſa nowy swón krucze pschiwjasali. Cónle powjas běſche jenicki
pucz, kotrý jim woſta, ſo móžachu ſmjerſci w plomjenjach, kotař
jim hrozeſche, wuczelnuć.

Wotroćę i wuhładom won salęse a i żonje rjeſnu: "Pójcie rucę; wśmiecze swoje dżecę do lewej ruki a i prawej ſo mje wokoło ſchije pſchimnizę. Njebojcę ſo! Ssano ſo nam i Bożej pomozu rabii. Jeſi ſo ſo wam hłowa wjerci, jenož woči ſacznicę, a potom ſo, swoje dżecę a mje ſmilnoſci naſcheho Boha poručkcie!"

Zona cjinjescze, kaž bě jej mloženž radžil. Nětko žo straschna jěsba po powjaſu ſ węże na ſemju dele počga. Sso ſ nohomaj na murju ſepjerajo žo wotrocž pomaku a ſ laha dele puſčezesche. Měſčezengž deleka na dróhach straschny khvilků luſt wyžoko horejſkach wibžachu. Wschitzy tſchepjetachu, žo modlachu a wołachu. Potom pak khwatachu, ſchtog mózachu, poſleszcza noschachu a je wyžoko na hromadu nakopichu, ſo bych u njebožowoni, je-li ſo bych u wscheje węžy dele panuli, ſ najmjeňscha ſchtog mózno mješko panuli. Khwilu wschitko derje džesče. Čzi tſjo žo ſbožownje hľubſho a dale hľubſho dele puſčezachu. Skónčzne pěkný wotrocž ſadwělujo ſawola: „Stalo žo je; ja wjazy njemóžu!“ Kerej jemu ſ rukom po powjaſu dele czechesche. Přhes wulfu czechu, kotrůž měſčesche njeſcz, běſche ſebi mjažo ſ rukom zyle ſedrět. Wón žo ſe žónſkej a džesčom dlěje wjazy džerzejcž njemóžesche. Deleka jeho wuſlyſchachu a jemu ſroſumichu. „Jeno dwě minucze hiſčeze wutraj!“ na njeho wołachu. A duſchny mloženž kwoje poſlenje možy napinajo hiſčeze khwilku wutra. Wjes tym runje miſčir Pređnik ſ radneje kheze pſchińze a straschny podawk wuſlada. Ssylneho muža ſe strachom womora

wobja. Dokelž běchu, so bych u wohén w zyrkwi hascheli, hížo wýzke wóhnjowe rěble pschinjekli, je rucze na wěžinu murju složich. Nekotři mužojo khwatajzy po rěblach horje lezechu a sbozownje hacž i wotrocžej dolesech. Mjes tym so jeho dwě hylne ruzy pschin-nuschtej, jemu druzh žonu, kotaž běsche nimale pomjatkh řubila, a džeczo wotewschu. Potom tež jeho wsachu a sbozownje dele donjezechu.

Zaloſtna jěſba ſ wěže dele bě ſo ſ Božej pomozu radžila. Wschitzy ſto běchu psched ſmjerču wukhowani, kotrůž běchu nimale wětu měli. Luboſčinje wothladowanaj ſo woflaknjenaj bóřš ſaſo ſhrabaschtaj. Najděje běsche wobohi, ſwěrny wotrocž khory. Jara dohko trajesche, doniž jeho ruzy ſaſo ſazischtaj, a wón w tymle čaſu njewurjeknate bohoſče pschětra. Ale ſ njewustawazej luboſču jeho džakownaj mandželskaj wothladowaschtaj. Ženie džé ſemu ſaſy nje-možeschtaj, ſchtož běsche na nimaj činił. Duschny wotrocž wſchať žaneho ſlowa džaka a khwalby ſkyschecz nochyzche. Hdyž Prědnik a jeho žona jeho woporniu ſwěru khwaleſchtaj, wón rjeknu: „Ja ſo Bohu džatuj, ſo ſhym wamaj ſo Božej pomozu džel ſwojeho wulkeho volha wotplacžicž móhl.“

Dživnje bě, ſo běchu jemu jeho čzemne wloſhy w tamnei straſchnej hodžinje zyle ſechedžiwiſe, runjež běsche pěkný wotrocž hakle picezadwazecž lět stary. Wón je widžomnu dopomjenku na tamnu jěſbu ſ wěže hacž do ſmjerče wobhovat. Wohén w měſeče a w zyrkwi běchu tamón džen bóřš ſaleſi. Schkoda, kotrůž běchu plomjenja načinile, ſo hiſchče w běhu ſečza a naſhym ſaſo wupredža. Khežoržy wojozy běchu hiſchče w prawym čaſu dóſhli, běchu Turkom doſčahnuſi a jich po ſahalke bitwie do zyla ſibili. Wulka wjetſhina dživich njepſcheczelov běsche morva na bitwischęju ležo westala. Wschitko, ſchtož běchu w měſeče Marburg a w ſuſhodných wſach a měſtach narubili, běchu jim khežoržy ſbozownje wotewſali. Jenož horſta rubježníkow bě ſo njefranjena ſaſo psches mjeſy wročzla. Duz dha běchu měſchcezenjo dobreho města Marburg po tamnym straſchnym dnju ſaſo wjeſheli a dobreje nadžije. Na ſvijateho Měrczina, 11. novembra 1530, nowy ſwon ſo Hradza pschi-wijechu a ſo radoſežu witachu. Na torhoſtežu psched zyrkwi jón biſkop wuſhwecži a wulſhceži. Potom jón ſ tym ſamym powjasom, po kotrejž běsche duschny wotrocž ſwojeho miſchtrou mandželsku a džeczo ſmjerči wukhowat, na wěžu horje čzahachu. A hdyž nowy ſwon nětko horſka wiſhache, a ſo prěni króč ſ nim ſaſwoni, ſo měſchcezenjo klečo ſwěrnu Bohu džakowachu, kotrž běsche jich a jich město ſ mozy Turkow wumohl.

Khwalby kheřluſh, kotrž běsche wofzada runje ſpěwala, běsche wulkingal. Duz ſo wſchitkón lud do wulkeho ſola ſeſtupa. Čeželjo města Marburg wuſtupiſh. Prěni mjes nimi běsche miſchtr Prědnik. S horymi džakownymi ſylſami wón ſwojemu pěnemu wotrocžej, Antonej Benfemu, piſmo pschepoda, ſ kotrejž jeho zyla čzepiſka jednota darmo jako miſchtra pschija. Ale ſ tym doſez njebeſche. Tež měſchcezanosta ſ njemu ſtupi a mlobzenzej ſ mnohimi čeſcزوواžnymi ſlowami w mjenje měſchcezanke rady piſmo pschepoda, ſ kotrejž ſu wón, tež zyle darmo, ſa měſchcezana pomjenowaný.

Młody, pěkný miſchtr tam ſtejeſche a njewiedžesche, ſchto ſo jemu ſta. Šyly ſo jemu ſ wočow kulachu. Prědnik pač jeho wokoło ſchije wſa a placzo džesche: „Mój bratſje, njeſhodz wote mnje. Tebi mam ſo po Bohu ſa to džakowacž, ſo běnha naſkhudſki mjeſe wſchitkimi ſwojimi ſobuměſhcezanami njeſhym. Ty ſy mi mandželsku a džeczo ſhjeržal. Ty dyřiſh nětko tež pschi mi ni wofſacž čaſh ſwojeho ſimjenja!“ Wobaj ſo dohko wutrobnje a nutrje wobjimacchtaj. Wſchitkón lud pač wjeſele ſawýſta, a wſchitz na pschemo wſachu: „Sklawa khróblemu měſchcezanej a miſchtrej Antonej Benfemu!“

Tutón čaſh ſimjenja Prědnika wopuſhcežil njeje, tež potom niz, hdyž ſo poſdžiſho woženi a ſebi ſwoje hospodařtvo ſloži. Wobaj w jenym domje vydeſchtaj a ſa jenym blidom jěžeschtaj. Tež jeju žonje běſchtej pschesjene a jenomyſlnje hromadže. A Bože žohnowanje ſ woběmaj ſwojšomaj běſche a wofta.

Ze Serbow.

S Budyschina. Wulke je ſo Boha to žohnowanje, kotrež hížo na 29 lět dohko ſo naſchego „herbſteho lutherskeho knihowneho towarſhw“ wukhadža. Psches to ſame ſo pschězo hóle a hóle dopjelnjuje to rjane wotmyſlenje, po něčim kóždy Bože ſlowo lubowazy dom evangeliſkych ſerbow ſ domjazej herbſte knihownju wuhotowacž. Šaſke wofzene herbſte knih ſu ſo nam w běhu tuthch lět ſa naſ a naſchich pschichodnych hížo doſtawale psches naſchich doſtojnych herbſtich ſpižacgeli, ſiz ſwoje duchowne dary, ſwoje móz a ſwoje ſwobodne

khwilki rad nałożuſja na pschisporjenje kſchecžijanského pōſnacža a ſmyſlenja ſwojeho lubowaneho herbſteho luda! Teho dla pač tež džafomna luboſč ſerbſtich wutrobom pschi ſwojich pschinostchach rad dobrowólne dary na hiſchče bohatsche roſpochescžeranje naſchich dobrých herbſtich knihow hjes naſchim ludem ſkladuje. A woprawdze hnuijaze je, ſo bohobojsni ſerboj pschi dobrej ſtrouſeſi abo ſamo na ſwojim ſmjeronym ſožu naſladnu pjenježnu móz na to dary abo wotkaſuſja, ſo móhlo ſo pschi wofzibitej ſkladnoſeſi ſ naſchego knihowneho ſklada naſladna licžba dobrých herbſtich knihow hjes mlodých kſchecžijanow wudželicž, ſiz bych u hewak taſke dobre knih ſ cžekla do rukow doſtali. Duz je ſo tež pschi ſkladnoſeſi džewjecždžefacžlētneho narodneho dnja kniſa pólneho marshala hrabje Moltki ſ radoſežu wobſamklo, wſchitke herbſte paczefſte džecži w Galske a Pruske, ſiz bližſche jutry ſwoj kſchecžiſti ſlub wobnowia, ſi Lezozym liſtom njebo Woltersdorſa abo ſ druhimi dobrymi herbſtmi knihami na pucž jich ſimjenja wobbaricž. Po wosjewenju tuteho wobſamkjenja je psches ſwojich duchownych ſe Galskeje 655 a ſ Pruskeje 551, po taſtim hromadže 1206 herbſtich paczefſtich džecži wo taſte wobdarjenje ſ džela hížo ſ dopředka wobſwědženjom najwutrobnischemo džaka prožilo. Hnydom po njedželi Latare budža te knih ſi duchownym ſwobodnje pschipoſlane. Kožda tuthch knihow doſtanje nuteſtach na prením dohru rjenje cžiſhczane te ſlowa: ſe do poſmjenecžu na 90letny narodny džen pobožneho kſchecžijana a wo wótzny kraj wulžyſhne ſaſlužbneho pólneho marshala hrabje Moltki barilo herbſte lutherſke knihowne towarſhw.

Budyschin, 5. měrza. Wjeleſtojny kniſ ſakub Skala, kaplan a tachantski vikar tu, bu dženža wot tudomneho tachantskeho konſistorſtwa ſa fararja pola ſwiateje Marije tudy pomjenowany. Tuta po- wjescž ſawěječe wſchětch mnohich pscheczelov a čeſczowarzow noweho kniſa fararia hacž naňaſhóle ſwjeſheli, ſiz je ſebi niz jeno w ſwojim wužšim ſaſtojnſtwje wo katholſtu, wofzibje wo herbſtu katholſku wobždu a ſchulu naſchego města, ale tež wo nowoſaloženu ſ wjetſha ſ Čechow wobſtejazu ſilialnu wofzadu w Hajnizach jako doſpolny ſnajer čeſkeje rěče njehinie ſaſlužby dobył. Pschi ſwojim wobčežnym duchopashtytſtwe bě a je kniſ ſaraf Skala tež runje tak wuſtojny a horliwy dželacžer na polu herbſteho piſhmostwa a wotcžinstwa. Hížo dželacž lět je redaktor a hólmny ſpižowat „Katholſkeho Požola“, kotrež powschitkownje ſa jara wubjerny a wužitny ſudowy čaſhovip ſpichpoſnawaja. Řimale runje tak dohko je piſhawejdež ſe „Maczizy ſerboſkeje“ a „Towarſhw Pomožy“. Řimies ſaraf Skala je pscheſhwědžený ſwěrny dželawý a woporniwy herbſte wotcžing, kotrež wſchě ſpomožne pohiby herbſteho narodneho ſimjenja ſ radu a ſkutkom, ſe ſlowom a piſmom ſpěhuje. Teho dla pscheſhemy jemu ſ jeho nowemu wažnemu ſaſtojnſtwu ſ zylej wutrobu wjeſe ſboga. Boh daj ſemu mnohe lěta!

S Budyschina. Džen 2. a 3. měrza t. I. wotdžerža ſo na tudomnym krajinostawſkim ſeminaru pschijimanſke pruſhovanje ſa pschichodnu 6. klážu. Pruſhovaných bu 39 mlobzenzow, dla pobrachovanja mějtua móžachu pač ſo jeno 23 pschijecž. Mjes poſleſtchimi běchu 4 ſerboj: Jurz ſ Koſchle, Kruschwiza ſ Budyschina, Šohnert ſ Nadžanez a Nachliz ſ Voſchez. Pschi tej ſkladnoſeſi napominamy wofſjet herbſtich ſtarſich, kotsig maju wotmyſlenje, ſwojich wobdarjenych ſhynow ſa wučeſte ſowolanje pschihetowacž dacž, ſo bych u jich hížo 2 lěče do konfirmaziije do jeneje měſchcezanke ſchule dali, ſo bych u potom, derje pschihetowani, dobrý wuſlad měli ſa pschijecž do ſeminara.

F. S Budyschina. Ma pscheklepane washynje je ſrijedu tydženja w wobydlenju tudomneho restaſraera Schuby, na herbſtich hřebjach bydlazeho, hacž dotal njewužledžena žonſta ſranula. Schuba, ſiz w ſwojim domje po dwemaj ſkodomaj bydli, ſ wjetſha ſe ſwojimi ſwóžbnyimi a ſlužbnyimi delta w restaſraziſkých ſtach pschebhywa. To bě ſebi zusa žonſta wotladaſa. Wječor w 7 hodžinach bě wona horje do Schuboweho wobydlenja ſtradiju ſaſtupila a tam do ſtomor ſlužbneje holsy ſaſchla. Sa wězami ſo roſhlabujo, kotrež bych u ſtrajenja hódne byk, bě někak ſaropotala. Žona, kotaž pódla Schuby w druhim poſthodze bydli, ſropot ſaſkyschawſhi, ſe ſwězu po- hlaſa, ſchto je ſ pschicžinu njeméra, a pschi tym zusu wuſlada. Hdyž ſo ju woprascha, ſchto w ſtomorje pyta, ſo ta wurečza, ſo je ſotra Schubiz ſlužbneje holsy, ſo je, dokelž je ſo na ſlužbje ſlē ſeſchlo, ſlužbu wopuſhcežila a ſo je nětko piſhicka, ſwojou ſotru wopytacž. Žona ſi tymle ſtam, kotrež zusa ſ placžithm hloſom po- wjedacze, wěrjeſhe a ſo wofzali. Tak móžesche paſtoſtia ſwě- kaſhcežili a kſchinje ſ dobrej khwilu pscherycž a wſchelake wězy, ſlužbnej holsy ſlužbaze, hjes nimi jedyn paſetot, hózomu plachtu a wſchelaku draſtu, ſebracž a ſ nimi wotencž. Ma wulke ſbože ſo wona poſleſneje mſdy, kotrž bě ſebi ſlužbna holza w kſchinji ſhovala, dohlaſada

njebě. Njemóže hinač býč, hacž so je paduchstwo wožoba skucíla, kotrejž ſu wobſtejnoscí Šchuboweho woždenja do dróbnia ſnate býle.

— Pruhowanje wo jendželskim ſowanju koni ſměje ſo pónđzemu 27. a wutoru 28. haprleje rano w 8 hodžinach w Bayerez ſowanji w Budyschinje.

— W Budyskim hamtskim hejtmanſtvo ſměje ſo naſtne rekrutérwanje 12., 13. a 14. mérza w Biskopizach, 16. a 17. mérza w Schérachowje, wot 18. hacž do 25. mérza w Budyschinje.

S H o d g i j a. Se ſajimaweho pschednoſčka wo ſlaželskij wotpoſlach ſozialnych demokratow, wot knjesa kantora em. Bartka wóndano w pobocžnym towarſtvo herbskich burow w Hodžiu džeržanym, dale ſcžehowaze woſjewimy: Njemoſtajanschi, ſo a na ſajke waschnje čžedža ſozialni demokratojo ratarioro do khudobu a nufu pſchinječ, knjes pschednoſcher ſwojim pſchipožkuharjam nehdze ſcžehowaze k roſpomnjenju podawaſche: Hdyž ſo ratarjo ſ nufu a khudobu běža a jenož kaž čerň ſa ſkoru na ſwojich wobſtejnſtwaſ ſebža, kaž dha móža potom ſwoje hoſpodarſtvo tak razionalne a ſ taſtim wunoſčkom wjesc̄, ſo ſ koždym lětom wjazy khleba a druhich potřebnoſčor na pödža k ſejiwjenju ſtajne pſchiberažeho krajneho a ſwětneho woždeſtwa, a kaž dha móhli potom rjemejſlnikam dožahaze dželo a najatym a čželadži ſpokojazu mſbu dawac̄? Njemejſlnikow, najatych a čželadnikow, kaž ſ zyla wſchitkých, kotsiž wot rataſtwa woživuju, by jich nadžija na lepši pſchichod khortowzhy ſebala, hdy býchu ju na ſozialnych demokratow ſtajili. Pſchi tym woſtanje, kaž ſo ſpěva: „Wascha kráknosć dže wſcha ſpac̄, nima bur wam khleba dac̄.“ Prjedy hacž býchu ſozialni demokratojo ſahubjene rataſtwo ſažo do hrone ſtajeli, kaž to ſ wulkej hubu lubja, býchu najsferscho ſ wjetſcheho wſchitzhy, kiz ſo wot rataſtwa ſiwi, ſabieži byli, abo hlobu wumrjeli. Pſchetož prjedy hacž budže pſches ſozialnych demokratow wſho privatne ludgaze ſamoženje do ſhromadneho pſchewobrocžene a prjedy hacž budžeja wſchitzhy ſwětni wjerchojo ſe ſtejazymi wójſkami pſchewinjeni, budže ſo, kaž ſozialni demokratojo ſami wěſčiczo pſchidadža, bědowanje ſtaſč, kažekhož hiſhče ſwět widžal njeje. ſswět pač je na pſchikkad tſizycziletnu wójnu widžal. Na jere konzu ſtejachu w Ruppinkim 32 mil wobžahazym hrabinſtvo jenož hiſhče ſchtyri wky, w Priegnizy bě na 57 milach jenož hiſhče jedyn duchowny wýſke woſtał, Henebergſte hrabinſtvo bě 75 prozentow ſwojich ſwojbow a 66 prozentow ſwojich woždenjenow ſhubilo. W tej wójne běchu wožebje burja četvili. Zyle wžy ležachu w popjelu, wſchón ſlot bě přeječ, poſla běchu ſapuſčene a ſ džela ſ ſekom poroſčene, čžeka běchu nepoehrjebane ležo woſtale, wježne pſhy hromadžowachu ſo do čžrjodow kaž rubježne ſwerjata atb. A ſozialdemokratiske bědowanje ſ dotalnym ſwětnym porjadem dyrbí hiſhče hórsche býč, hacž běſche bědowanje 30 ſtneje wójny. Schto móhle teho dla taſkemu ſtrachy držmajo napschecžiwo hladac̄? A tola namaka ſo mjes herbskimi burami jara wjele liwkoſce pſched tutym ſtrachom, dokelž do njeho njewerja, hacž ſo runjež w nowinach husto čjita, ſo najwutſtajniſchi politikojo, ſamo khžorſki kanzler Caprivi, w ſozialdemokratiſkim ſpočinjanju wulki ſtrach ſa kraj a ſud widži. Tež je Bohu žel w naſtich herbskich wžach a měſtach mjes rjemejſlnikami, najatymi a čželadnikami khétry džel njeſpojovnych ludži, kotsiž ſozialnym demokratam pſchivožkuju, runjež jich blaſne, bludne, ſchłodne a ſlaželske wotpoſlady njeſnaja, dokelž ménja, ſo budža ſozialni demokratojo wſchitkemu, ſtož jich čjihceži, ſ jenym rafom wotpomhac̄. Dželac̄, ſeni praſa, potom nebudžem wjazy dlehe trjebac̄ hacž ſa býen jenož nehdze 3 hodžiny. Hdyž pač nětko, hdyž wſchitzhy dželatymani wot ſwětkeho ranja hacž do címowejne nožy dželaja, dželatcerjo ſedý dožahaja, nam doſč wſchēneje potřebu nadželac̄, hdyž dha ſo ta potom ſem woſmije, hdyž nictó dleje hacž 3 hodžiny ſa džen dželac̄ njebudž, a tola budže koždy ſiwi býč čžyžez kaž knjes a tral? Budže dha tſihodžinſte dželo tych, kiz dotal ſ rukomaj dželali njeſju, ſamo hdyž zyle wojeſtvo ſobu ſicimy, 7, ſ wulkeho džela 10, haj 12 a wjazy hodžinow wſchēdneho džela narunac̄? A ſarjadnikow abo hetmanow, kiz nebudža ſ rukomaj dželac̄, budže ſ čežka mjenje trjeba, hacž jich dotal mam. — Tež ſpodborniſche budže dželo, ſebi ſozialni demokratojo lubja. — Haj, ale jenož ſa tych, kiz ſu ſebi naſložiſche a kažekž naſradſcho čjinja, wuſwolicž ſmeli, tak doſho hacž jich ſtaſčnizy pſchi tym džele woſtaſa. Schto dha potom, hdyž dyrbja ſo do čežkeho, njeſlubeho a njeſwucžeho džela komandérac̄ dac̄, čežhož ſo ſ wěſteſcu nebudža ſminucž móž, dokelž ſebi druzý nebychu lubicž dali, hdy býchu ſtajne w wobčeznym džele ſtaſč dyrbjeli, mjes tym ſo jeni ſeto won a nutſ ſute lohle dželo čjinja. Kažka dha by to runoſč byla! ſ zyla drje budže pſchi tym woſtaſ, kaž je Boh ſ Hadamej praſil: „W pocze ſwojeho woblicža dyrbich ty ſwoj khleb jěſč, hacž ſo do ſemje wročiſch, ſ kotrejž ſy wſath.“

S H u ſ ſ i. W poſedženju zhr̄winſkeho pſchedſtejſeſtwa ſa ſańdzenu pónđzemu knjesa fararja Handrika Minakalskeho ſa noweho fararja naſheje wožadu wuſwolili. Boh daj, ſo by tale wólba ſa naſchu wožadu Johnowana byla. Sa dwaj měžazaj nowy knjes farat tu ſwoje ſaſtojſtvo naſtuſi.

S M i n a k a l a. Na ležomnoſčach, naſhemu knjefiſtu ſluſchazych, ſu wulki ſklad kaolina (wohén wudžeržazu hlinu) naſakali. W bližschim čjaſu čžedža tu ſhamotowu fabriku ſaložicž.

S W ó ſ b o r k a. W ſjawnnej ludowej ſhromadžiſnje, kotrejž ſo 1. mérza wot „krajinowotzneho towarſtwa“ tu wožbywaſche, knjes farat Kubiza ſ Bulez pſchednoſčk w ſozialdemokratiji džeržeſche. Pſchihodna ſjawnna ludowa ſhromadžiſna ſměje ſo 5. haprleje w Barze.

S K r ó ſ c ī i z. Kaž pſchipowježene, měſeſche towarſtvo herbskich burow 24. februara ſwoju hlonou ſhromadžiſnu w wožernej ſali Wjenkež hofczenza w ſchr̄ſeſizech. ſhromadžiſna bě jara derje woſytana; ſkoro wſchē pobocžne towarſtwa běchu ſaſtujiſene, mjes hofczeni bě tež ſ. direktor Brugger ſ Budyschinje. Hdyž bě towarſtvoſy pſchedžyda knjes hejmſki ſapóžklaž Kolle-Liſak ſhromadžiſnu wožewirik, rěčeſche ſ. direktor Brugger wo wupožeſteňach, zhyrobnych ſjenocženſtwaſ, mlokačnach, ſlot plahowazych ſjenocženſtwaſ a wo ſykolowanju ležomnoſčow. Rěčniſk prózowasche ſo, wujahnicž, tak ſpomožne bych ſu wupožeſteňe mjes wježnym ludom ſtukowale, běſche ſa ſjenocženſtwa ſ wobmjeſowanym ſukowanjom, dokelž móže ſo jenož na to waschnje wupožeſteňia pſched ſchłodu ſakitac̄. Wožebje poručeſche wón maše wožadne ſjenocženſtwa, hdyž jedyn druheho ſnaje a tež jeho wožtejenja a radžeſche, tute maše wupožeſteňe ſjenocžicž mjes ſobu ſ wſajomnej naſutowatni herbskich burow. W konſumſkich towarſtwaſ praſeſche rěčniſk, ſo njeſluſheſa prawje do ſtukownoſče ratarjenja. Sſu drje ſchwärne, ale pſchinjeſu poměrnje maſy dobytk, wožebje, hdyž ſo ſa ſtowu hnydom neplacži. Wjele wažniſche a ſa bura tak prawje jeho nadank je mlokařenje a hromaduſklaženje ležomnoſčow. Maſo burow je, kiz wjedža, tak wjele mlokařenje dobytk pſchinjeſe. Pſchi tym ſpomni, ſo ſu wožebje hofpoſy, kiz ſo temu pſchecžiwa, dokelž ménja, ſo ſu jim pſches nje te kroſčki ſ ſukow wſate, kotrej hewal wet butry ſa dom trjebaſu. To pač je ſaſeſe wopacžne hofpožarjenje: dha njech ſu tola hofpožarje ſak ſumni, ſo wſchē pjeniſh, kiz ſa mloko doſtanu, ſonje do ſukow dadža; nebudža ſaſeſe nihdze ſejiwane, džli ſola ſoſumneje hofpoſy, kiz ſměje ſwoje wježele na tym, ſo budže móž muzej wob čjaſ ſ nimi wupomhac̄. Tute wuſjedowanje doſta mózny pſchihlkó ſo nepožiſho wo tym rěčeſche, na kažke ſaſchne by tež maſym hofpožarjen, kiz maja traſh jenož jenu kruſicžku, móžno bylo, ſo na mlokačnach woždželicž. Mjes wſchelakimi naſjetami ſdaſhe ſo najpſchihodniſchi tón ſ. Kolle-Liſaka, ſo bychmy najprjedy hžo wožtejaze mlokařenje prawje podpjerali. W plahowanju ſlotu praſeſche knjes Brugger, ſo ſo ſa ſtote wožtejenja naſlepje Oldenburgſki abo Simenthalski ſlot hdyž. S měſchenjom w plahowanju ſlotu ſmý wjele ſchłodowali. Najwžaz ſlota dawa Oldenburgſki ſlot, ale niz tak dobre a wudatne. Džiwajo na pſchezo roſeſaze potřebnoſče w měſtach, poruča rěčniſk Simenthalski ſlot; wón drje mjenje ale wudatniſche mloko dawa. W Drježdjanach a druhđe wožteji ſakon, po kotrejž dyrbí mloko wěſtu dobrotu w ſebi měč, kotrejž pač Oldenburgſke ſlota nima. Nimo teho je Oldenburgſki ſlot tež wjele ſlota dla bôle wožlabjeny a teho dla khoroſczam ſkerje podcžkujen. Rěčniſk wožbaruje jara, ſo je tak mjenovaný ſakon wo pſchinuſowanym wužiwanju wožerantych bylkow (czélzow) na ſejmje panuſ a proſky towarſtwa, ſo by ſjenocženſtwa ſ poſtaſenju plahowanſtich bylkow ſakon. Wožreſne rataſke towarſtwo podpjeria wceženjenje bylkow jenož Oldenburgſkeho a Simenthalskeho ſplaha. Rěčniſk myſli ſebi, ſo budže móžno, taſtim ſjenocženſtwa prenjeſho byla zyle darmo dac̄, jenož ſa tu wožeratſe, ſo ſjenocženſtwa byla derje wožhlada a jeho ſaſeſeſiž da. Pſchi tym poſaſuje rěčniſk tež na dobytk, kotrejž by towarſtvo herbskich burow mělo ſ pſchitupjeniom ſ wožreſnemu rataſkemu towarſtwu. Po ſkónczenym pſchednoſčku wupraſi towarſtwo ſ. rěčniſkej ſa wulki prózu džak ſ poſtanjenjom. Pſchi ſkóndowazej debače a poſchitkownym roſrěčenju wo ſkyſchanym pſchednoſčku pač ſo poſlaſa, ſo poſlucharjo ſ knjesom pſchednoſcherjom w mnohich dyplach pſchesjene nebeſhu. S dotalnym naſhonenjem towarſtwa herbskich burow ſ konſumom, tak daloko hacž ſo wón na ſhromadne ſukowanje pſchekupnych hnojow, ſymjenjow a píz ſoča huje, wěmy, ſo ſu towarſtwe ſobustawy ſe ſhromaoneho ſukowanja wulki dobytk a wuzitk měle. Schtož bě dale knjes rěčniſk wo hromaduſklaženju a melioraſiſi ležomnoſčow praſil, ſo ſo wſchē ſtronu nehodyž, a wěz ſo tak lohko pſchewjeſeſ njeſa, kaž bě wón to pſchedſtajil. Najwjetſchi ſo ſtajil naſhadow bjes nim a poſlucharjem pač

bě wo salonju wo pschinisowanym wužiwanju wubéranych plahowan-
skich byków. Shromadzeni njeponasowacu ho teho dla njeponojni,
so bě tutón salón na salskim krajnym hejmje pschebanul. Runje na
wopak ho s tym ma. Tutón salón by ratarjam jenož nowe wob-
czejnoſcie a pjenieſzne wudawki napołozit, wužitka pak jim njeby pschi-
njeſt. Duž tež ſu krajnemu sapókłanzej knieſej Kokli ſa to dżakowni,
ſo je, kaž wulka wjetſchina sapókłanzow, pschećzwo ſalonnej hloſowal.
Simenthalſſe howjado je wulke a kylne a tsi króz telko ſezerje, kaž
hollandſte abo druheje raſy, kotrež ſu pola naš ſawjedzene, tola wjazdy
młoka a wužitka wone njedawa, kiba ſo hnadž je jeho młoko něſhto
tucznische. Mjeñſchi wobbedžerjo Simenthalſſki ſkót ſ zyla njebychū
trjebacz móhli. Hłowna węz pak, kotaž pschećzwo Simenthalſſemu
ſkotnej ręci, je, ſo je wón paſtwiszechowym ſkót a ſo ho hródz jako
trajny pschebytk ſa njón njehodži. Dale běchu wo tym shromadzeni
psches jene, ſo dyrbi towarzſtwo wostacz, kajež je, zwobodne, njeſto-
wizne, herbske a ſo ho l žanemu zuſemu towarzſtwo pschiſamknuc
njeſzm. Potom ho roſprawa jenotliwych a woſebje hłownego towar-
ſtwo wot l. Rjencza ſ Čjernez poda. S tuteje ſhonichmy, ſo bě
hłowne towarzſtwo wudalo: ſa womjeſchi 8500 hrinowow, ſa pschi-
lupne hnoje 45,254 hr. 54 np. a ſa hnojo 3137 hr., po taſkim hro-
madze 56,891 hr. 54 np. Slicza-li ho tu prozenty, wo kotrež ſu
ſobuſtaſty turíſho ſupowali, wuečinja wone 6640 hr. Rjencz
napominasche, ſo chyli ſo ſobuſtaſty ſe ſwojimi ſkaſankami pschezo
jenož l temu towarzſtu dżerzeč, l kotremuž ſu pschiſipolazani, ſo by
měſchenje njenastalo a ſo by kózde lokalne towarzſtwo ſa ſwoje ſka-
ſanki ſtało. Rjencz Mlynk ſ Wjelkowſkego towarzſtwo ręczesche ſa to,
ſo bychū ſo bôle akcije ſa reſerwny fond ſupowali. — Po namjeſče
knjeſa Smolny Sphytecjanſkego shromadzisna l. Kantora em. Bartka
ſ Budyschina dla jeho ſaklužbow wo Hodžijske herbske burſke towar-
ſtwo ſa czechneho ſobuſtaſta wuſwoli. Ma to ſkóncz l. pschedzyda
shromadzisnu. — Skónczne njech je hisheče pschiſpomnijene, ſo ma
hłowne towarzſtwo nektole 801 ſobuſtaſtow. Ř hłownemu towarzſtu
herbſtich burów ſkuſcheja poboczne: Khróſčaňſke, Ralbičaňſke, Wo-
trowske, Rjebejelčaňſke, Hodžijske, Rožacjanske, Budyschinſko-Wjel-
kowske, Cahowiske, Radworske, Źitrowske a Vorschičaňſke. Rjencz psched-
zyda je wotpoſlał 40 liſtom a doſtał 47. Hłownej shromadzisne
běſtej 2. Wulki džak a pschiſpnacze ſkuſcha wodžiczerjam a ſarjad-
niſlam towarzſtwo ſa jich wulki a njeſebicznu prózu. Materiał je
jara wulki a njehodži ſo lohzy pschehlaſacz, mjenje hisheče ſrjado-
wacz. Tola to budze, da-li Boh, hinał, hdyž wſcho do ſtaſnych kolijow
pschińdze. — Towarſtwo je hisheče mlobe: to je ſe ſtoržbow a wu-
ſtajenjow ſarjadniſtwa widzeč, njedwělujemy pak, ſo ho jemu w pschi-
hodze poradzi, ſwoje wulke nadawki dopjelnic, runjež je nětkole tych
hisheče malo, kotsig je ſpōſnaja w tej wažnoſći, kaž woprawdze je.
— Jenož ho hromadzeč a hromadze ſtacz — niz ho broječ! to je
heſlo w naſchim čaſu. Jenož ſe shromadnymi možami móže ho to
wuslutkowac, ſo pjenieſzniſtvo ratařſtwo njeſahubi. Tute ſpōſnacze
je powschiſtowne; woſebje tež mjes ſemjanami a ryczeſkuſblerjemi,
kotsig ſu ſebi: "Sjenoczenie wſchęt ratařſkich towarzſtow w něm-
ſkim kraju!" ſa nadawki ſtajili, a ſu wjazdy króz wo tutej nalegnoſci
wuradzowali. W poſlednjej taſkej shromadzisne wotpoſlaſtu tež
knjeſej marschalej Molitzy "abreku pschiſtihlnoſcie" a doſtaču džak
wot njeho ſ podpiſom: "Wasch Molitka, bur." Schtó njeſpōſnaje
hisheče wažnoſcie ſhromadneho ſtukowanja wſchęt ratařſkich žiwelow
w jenym zylku? Po taſkim shromadzowac ſo, niz ho broječ: jenož
taſk hodi ſo něſhto dozvici!

5 Róžanta. Sańdżenu njedżeli hñjercz wëstu Wjenkowu
s Kamjenza po puczu s Kalbíz do Róžanta pýshelkhwata. Wot Bożeje
ruczki sajata, mienowana morwa k semi padzie.

Wojerowského wólkreża. Doklež je so polkroma bjes howjašym skotom w Šhorjelskim a Rostborskim wólkreżu a w sużodnych namiesnych sakklich stronach rosschěrila, hu so skotne wili w mjenowanych krajinach sa měsaz měrz ſakſale. Duž so 10. měrza w Łaszu a Bjarnaczizach, 16. měrza w Wojerezach a 25. měrza w Šełuwie howjaš skot na pschedan wustajecz a pschedawacz nježmě, bjes tym so budže wiłowanje s konjemi dowolene.

Přílopk.

* W fabrizy w Waldheimje, hdyž stolzý dželaja, wondano dopołdnja, hdyž druzh zwaczachu, 25 let starý wjedný maschiný Hofmann počnu paru do maschiný puschce, so maschina straschnje spěchne dželasche. Potom ho wón do wilkeho kola maschiný faběja, so jemu kolo s jenym wotmachom hlouw wotraszy a czelo wo scénu rēsnu. Maschina tak njemdrje dželosche, so zyke twarjenje rzęsche; wustrožani dželaczerjo s fabriki czekachu; na hromadu nakopjene stolzý

do hromady padachu, a straschna měščeniza w zyłej fabrizy nastą. Dokelz běsche Hofmann někotre schrubi zyle kruče sawjertnul, so hakle sa dolku khwilu a s wulkej prózu radži maschinu sastajicž. Hofmann je dwoj listaj sawostají, jedyn nauje, drugi niewiesze, w kotrymajz pisze, so chze ſebi žiwjenje wſacž. Wón mějeſche hewał dobru khwalbu; ſchtož ſo klyschi, je ſebi žiwjenje wſał, dokelz ſam ſe ſkobi a ſe ſkwojim ſastoſtowm ſpolojom był njeje.

* W Blauenje w B. je nowy koczem, kotrehož hiszczę wschitkle towarzstwa, kotrež maju w jeho koczmie swoje pośredzenia abo swięszelena, sesnałe njejšu. Gene taſtele towarzstwo mējescze sańdzene dny w koczmie bal. Hdyż bęchu w najrjenskim wjefelu, do sala nekaſki mužki ſałupi, kotrež hobustaw towarzstwa njebęſche, a kotrehož sadżerzenie ſo hobustawam njelubęſche. Duż jeho ſ krótki — won cziñnuchu. Ale tak ſo dźiwachu, wot pincznikow ſhoninschi, ſo ſu ſameho wobſzedzerja koczym won cziñnuli!

* Zona dželaweho muža w Königshütte wóndano popołdnju, hdyż běsche muž na dżele, do zyrlwje džesche, hwojej džesći dó jstwy samknuwschi. Mjes tym, so běsche wona w zyrlwi, so paduch, kiz je, kaž so sda, s jich domiązgimi wobstejnosczem derje snath był, t' nim dó jstwy dobu. Pschetoz hdyż s zyrlwje domoj pschińdze, wona hwoje 6lētne džeczo se schórzuchowej schórku sadajene a se schórzuchom wodżete nadenidze, mjes tym so 4lētne džeczo w kożu leżo spasche. Dwaj tolerzej pjenjes běsche mordat kranul. Raisskerje běsche febi won myślik, so wjetšchi pjenjes w domje nadenidze; ale dželaczet běsche hwoje pjenjesz krótko předy někomu požęjt.

* Na dwórniſčęgu w kęſtrinje ſanđenu njedželu rano w druhęſ
hodžinje někajſi mužſki holzu ſelka a ju naręča, ſo by ſo ſ nim
blisko dwórniſčęga khyliku pſchelhodžowala. Hdyž běſchtaj hnano 5
minutow wot dwórniſčęga na puſte město dōſčloj, ſo zuſy ſchili,
wudawajo, ſo jeho ſchłón cžiſčęgi, doſki nož ſe ſchłónra wuczeſe a
holzy ſ nožom život roſpró, na cžož cžeknu. Sa 3 minuty nje-
ſbožownu nadeněžehu, ju na nusu ſawjaſachu a do hoſtejnje do-
njeſechu. Lěkarjo moju ſa to, ſo cžegž ranjena ſ cžegžla wotthori.

* Barlinska polizija sanibzene dny powjescz dosta, so chzdzba ho paduschi i westemu pschelupzej nutslamacz, kotryz hamlutki bydli a pschipoldnju s wjetsha doma njeje. Duz pólzajski fastojnik jeho bydlo strzowacz dzesche. Wóndano pschipolbnju wopravdze dwak paduchaj pschindzeschtaj a durje zyle mjelezo s wopacznym kliczom wotewrischtaj. Ale w kuchni jimaj njenadzizy hylny muž napscheczo stupi, zadajo, so zo podataj. Dokelz to na měscze njezinieschtaj, fastojnik prénjeho kruge pschimnu. Duz drugi nôz wuczeze a czysche s nim na fastojnika. Ale tuton rucze swój revolver wuczeze a do pscheczitwa teli. Do hlowy tseleny a so s kruju wobliwajo skostnik padze. Nekto fastojnik jeho towaracha sspina. Mjes tym pak po-tseleny stanu a czeknu, ale daloko njeprjatidze; na suzdonnej dróshy do domu fastupi a tam lezo wosta, dokelz bescze wjele krvé shubil. Tam hnydom po lekarja pólzachu, kotryz czeszcz ranjeneho sawasa; ale tuton bórsy na to wumre. Sa hmwiku halle shonichu, kaſkeho skostnika maju psched bobu. Jego czelo do czelowej komorti dwijesechu. Jego towaracha bêchu mjes tym do jaſtwa dowiedli. Kaz so praji, je paduchow jeju towarach pscherabdit był, kotryz je so na nimaj wjezicz chzyl, dokelz je sa to měr, so staj jeho pschi jenym prjedawscim paduschi wje sjebaloj, kotrež su shromadnje dokonjeli.

* Bjes 23 wicżekami, kotreż prawo dostachu, do królewskiego wicżekiego seminaria w Berlinie sastupicę, bę 19 żydówkom. W Berlinickich gmeinstich schulach je higo 80 żydowskich wicżekow postajenych.

* We wży Brüssow w Pruskiej chrysche żona knieżego wotrożka petroleja do lampy nalecz. Krucze satylana blachowa khana s petrolejom na horznych khachlach stejesche. Żona swón a zylinder s lampy wsa, kotreż so hiszczę swęcęsche, po petrolejowu khaniu dżesche a ju wotyka. Hdyż pat s khaniu t lampje pschinę, petrolej rosbuchnu, khachle a wólna buchu rosbite, a ptomjo znano 30 meterow daloko na drogu won pražnu. Istwa so palesche. Żona je so se swojimaj dżesćomaj, kotrejż higo w łóżu leżeschtej, tak straschnje wopalisa, so so s czełka komu s nich žiwnienie sbażri.

* W danskim hłownym měscze, w Kopenhagenje, ku ſebi 1. febr. schtyri pory, luby s lubej, žiwjenje wſale. Nasajtra ſebi wſholi schwedſki ſemjan a jeho luba, młoda a jara rjana danska ſellekta, žiwjenje wſachtaj. Tón ſamón dzeń ſebi młoda fińska ſpižaczelka žiwjenje wſa, dokelž ſe ſwojimi ſpižami wočałowanego wuspecha nje-miejsche. Krótko předh běſche ſebi, tež teho dla, schwedſki ſpižaczél w Kopenhagenje žiwjenje wſal. S wjetſcha ku ſamomordarjo w Kopenhagenje ſinojo a Schwedojo, kotsiz do Danskeje du, dokelž tam częla ſamomordarjow njewotwriję, mjes tym ſo w ſinskej a Schwedſkej ſakón placzi, po kotrejz ſo tajte częla do anatomisow dawaju.

* W Australiskej je psched krótkim wěsty Weinberger s Bajerskej semrjet, 306,000,000 mk. (sto dwajmillionaj tolet) samozemja sawofstajiwski. Duż žudniwo w Londonje herbow pytasche. Na to 60 židow pschindze, kotsz ho wschitz Weinberger inżenura. Ale semrjet běsche katolicki. Někto je ho prawy herba namakal, inženér w Konstantinoplu, kiz měsche wěstu Weinbergerez sa žonu. Wón je ho pola jendzelskeho konsula w Konstantinoplu s wopiskami jako prawy herba wupokasal.

* Na mórskim pobrjošy kupy Madagaskar je psched krótkim surowy wichor sahadžal. Wjazy hac̄ 400 c̄lowiekow je tam wo živjenje pschischlo, a w pschimórskich městach je wichor njezmérneje schkody nac̄znit. Też lóðz „Dorade“ je ho w tymle wichorje rosbila. Hdyž kapitan wosjewi, so lóðzi sahubjenje hrosh, jedyn Jendzelszan se strachom wówrotni a s dolkim wótrym nožom po lóðzi běhajo kóždeho faktócz hrošesche, sktóz chyzsche neschto pomhac̄, so by ho lóðz sahubjenju wukhowala. Slonečnje ho wulka mórska žolma na lóðz nawali, wrotneho a 7 druhich Jendzelszanow do morja spławi a jich wo skalu wrięznu; wschitz woszmo ho tepicu.

* W Parizu saňdzenie dny prošteku sajachu a na poliziju dowiedziechu. Žonska měsche 1600 mk. w pjenieżnych papierach, dwaj daňskaj listaj, kotařz lětnje 56 mk. danje njehetaj, a nalutowatinske knizki na 1200 mk. pschi ſebi. Też horſku floty měsche bohata prošteku w móschni.

* W Harburgu loni w oktoberje dzělaczęt na dwórnischcę wo živjenje pschindze. Morweho do czelowej komorki tamniſcheho hrodowskeho dwora donjezechu ale — na czeló ſabuchu. Halle saňdzeniu ſobotu czeló ſaſo namakahu a na tamniſchim pohriebnischcę pohriebachu. Na czeló, kotrež je dleje hac̄ 4 měszaze ležalo, běsche hroſnje hladacz.

* Do města San Francisco w nawięzornej Amerizy 26. saňd. měsz. telegrafiska powjescz s města Yuma w kraju Arizona pschindze, so temule městaczku dospolne sahubjenje s wulkej wodou hrosh. Wjetschi dzél města běsche hzo powodzony. Telegrafist, kotrež tule powjescz pöfka, pschistaji, so budže ſedma hishcze poł hodziny na ſwojim měsče wutracz móz. 1200 wosydleryow je na bliſkej hórz w hofatni wuczel namakalo. 22 mil daloko je ſeleſkiza roſtorhana. W Kaliforniskej je wulka woda městaczko Trajuna wotplawiła. Ženicžki wulki hōſenž je ſtejo wostak; ale tež tón je hromada roſpadankow.

* Pschi roſbuchnenju, kotrež ho 14. mak. róžka we wuhlowych podkopach w Pennsylwanskej w połnóznej Amerizy sta, pječo hewjerjo pod roſpadankami pohriebani wostachu; hale ſa dzělacz dñow je ho radžilo, so mózachu jich hishcze ſiwojch s podkopem wuczahnuć. Wschtitz pječo ſu žalostnje iradac̄ dyrbjeli a běchu, hdyž jich s podkopem wuczezechu, tak woſlabnuli, so mózachu ſedma na nohomaj ſac̄. Někotre dny ſu ſu ſyrobu ſiwi, kotrež běchu jich towatſchojo w podkopach wostajili. Potom wolijs ſwojich lampkom pijachu. Slonečnje měsachu psche lac̄nosce jenož hishcze schwabloſtu wodu, kotařz po ſc̄enach dele kapashe.

* Někotre batterije 5. regimenta pólneje artillerije ſo wondano pola Sprattawa wuwuczowachu a napshezo ſebi tſelachu. Ženu ſanunu ſchtwóreje batterije natykujo kanonér Stafas ſi tak mjenowanej kartuschu tež egezki pólny kanon ſobu do kanony tyknu. Wulke ſbože je, ſo žadyn c̄lowiek ſatseleny njebu. Řamjen ſak je roku ſanony nufiška tak roſdré, ſo rowa wjazy ſi nicžemu njeje. Schłoda někotre tybzay markow wuczini.

(Wolac̄zowanje w pschilosy.)

3000 mk., 1800 mk., 600 mk. ſu na hypothece po 4% twerdze wupozyczic̄ psches E. Frödn w Budyschinje.

Male kbla maſtwo ſi dwajſchneſi khežu ſe ſahrodu, ſi wotpozinkiej ho hodzaze, ſo pschi naſlagenju 500 tolet tunio pschedba. Dalshe je ſhonicz pola ſamiaszneje w Dzic̄owc̄zach pola ſic̄enja.

A h ě ţ a ſi pschitwarjenej bróžnju, rjanej ſadowej ſahrodu, ſa kóždeho ho hodzaze, je w Maleczizach pola Wosborka na pschedba. Dalshe je ſhonicz pola Marie Domšchowej w Barze (w starej ſchuli).

Julius Bächmann
awlkijonator w Budyschinje na mniſchej hazy c̄ižlo 7 na róžku jerjowej hazy porucza ſo ſi wodzerzenju awlkijow po najtunischim wobliczenju.

Mloko ho pyta.
Wschedzenie 400 litrow dobrego mloka, wſcho abo w dzělbach po 100 litrach, ſo pschi trajnym wotbjeranju ſi kawziju hnydom pyta. Poſkiezenja ſo njech pod G. E. 281 „Invalidendankej“ w Drždjanach dobroc̄zivje pôſczelu.

Strowe krushenjowe drjewo niz mjenje 6 zolow tolste na c̄enkim klonu kupuje po najwyschich placzisach mechaniska pschedownja w Hajnizach.

Konje f řeſu

ſo po najwyschich placzisach w ſakkowej menajeriji na žitnych wilach w Budyschinje kupuja.

Róſlaze kóžki

kupuje po najwyschich placzisach

Gustav Rauke

na garbarskej hazy čo. 16. Tam ſo tež kože wscheje drugim derje a tunjo wudžekaju.

ff. bukskinowe tkaniny
a tkaniny ſi c̄eſkaneho
pschedzena k mužazej
drasče

porucza po wurdajdne tunich
twjerdyh placzisach

Julius Hartmann syn
w Budyschinje
na róžku mjaſzoweho torhoschę.

Spěwařske knihi

w wulkim wubjerku, herbiske a němske, do c̄elozeje kože, ſomota atd. ſwjasane, porucza

W. Weiser na žitnej hazy.

Draždjanſte konjaze loſy

porucza
W. Weiser na žitnej hazy.

Czeſczenym ſserbam porucjam ſwóz ſkład hotoweje mužskeje drasty we wſchich wulloscach po jara tunjej placzisne.

Wawoł Lehmann,
krawz w ſukowje.

No. 13.

Naschu ſi rukowanego ſamórfleho tobaka dzělanu 4 np.-zigaru pod c̄ižlo 13 furjeram naležnje poruczamoj.

Ginzel a Ritscher.

Palí

ſo zigara rjana běla a ſłodži wona derje, je wona, hdyž 100 wot neje po 2 mk., 2 mk. 20 np. a 2 mk. 80 np. pschedawamoj, wobledzowana hōdna.

Ginzel a Ritscher.

Drjewowa awkzija

na Drobjanskim reverje.

Ssrijdu 11. měrza t. l. ma ſo

60 ſelených wulekowanych hromadow

ſa hotowe pjenjeſy na pschedadžowanje pschedawac̄.

Šapocžak dopoldnia $\frac{1}{2}$ 10 hodzin w towarzu pschi nowej ſchęzzy.

W Minakale, 4. měrza 1391.

Grabinſta ſi Gisfiedelſta inspečzija.

Drjewowa awkzija.

Schtwórk 12. měrza t. l. rano wot 10 hodzin ma ſo na Kobliczanskim reverje, ſi ſchęzazidliſkemu majoratemu knieſtrowu bluſchazym, ſc̄ehowaze kójnowe drjewo na pschedadžowanje pschedawac̄: 110 ſichtomow, 15—26 cm ſtriedźneje toſtosze, 9—14 m dolhich, 105 klozow, 20—30 " hornjeje 3,5—5

25 plotowych ryhelow, 12—14 cm hornjeje toſtosze, 5 m dolhich, 20 ſerdžow, 11—12 cm delneje toſtosze, 9 m dolhich,

73 rm. palnych ſchęzepow,

10 " kuleczkow,

136 " pjenkoweho drjewa,

350 " walcziny.

Šromadžisna pschi peſčolniczej kuzy.

W Koblizach, 4. měrza 1891.

A. Schieber, hajníl.

Drjewowej awkziji.

Na ſchęzazanskim a ſchęzazanskim hajníliskim reverje, Nakęzanskemu knieſtrowu bluſchazym, ma ſo ſc̄ehowaze wulekowane drjewo na ſc̄ehowazymaj dnjomaj a hajníliskimaj městnomaj na pschedadžowanje pschedawac̄:

schtwórk 12. měrza t. l. rano wot $\frac{1}{2}$ 9 hodzin na ſchęzazanskim reverje pschi ročizi

130 kójnowych dolhich hromadow;

pjatki 13. měrza rano wot $\frac{1}{2}$ 9 hodzin na ſchęzazanskim reverje pschi Hermančanskim puczu w hlinowych jamach

146 kójnowych dolhich hromadow.

Tale hromady wosyjaja mnohe drugim ſerdžow, ſichtomowym ſoltikam, ſi ſeſyjam a bunowym tykam ſo hodzazych.

W Nakęzach, 5. měrza 1891.

R. Pelz, wyschisci hajníl.

Pscheßadżowanje khěže.

Na sawostajenstwu Madleny swudomjeneje Bjazzzneje rodženeje Zippelz kłusčaza, wot wježnych grychtow na 900 mk. takšerowanego khězna ležomnoſc̄ čižko 15 wopalnego katastra, fol. 24 ležomnoſtnej knihy a čižko 75 a sahoniſtich knihy sa Baneyz pela Małego Bjelkowa ma ho po žadanju herbow wot podpihanego hamtskeho žudniſtwia

wutoru 17. měrza 1891 dopoldnja 1/2 11 hodzin

na měſtnje žamym w Banzech s wuměnjenjemi, w termiji poſtaſomnymi, na pscheßadžowanje pschedawac̄.

S poſtaſom na wuweſchenku, na tudomnej žudniſtej taſli a w wobydlenju wježnego ryhtarja Lehmanna w Banzech wuvižaze, po na ſupjenje ſmyžleni proſcha, ho w poſtaſenym čaſhu w domje čižko 15 ſeńč, ſwoje žadženje woſſewic̄ a dalshe wocžakac̄.

Kralovske hamtske žudniſtvo w Budyschinje, 3. měrza 1891.

Jäger, t. r.

Dobrowólne pscheßadžowanje.

Po žadanju herbow dželac̄erja Pētra Duc̄manna w Džiwocžizach ma ho k jeho sawostajenstwu kłusčaza khejkarska žiwnoſc̄ čižko 10 wopalnego katastra a fol. 9 ležomnoſtnej knihy sa Džiwocžizy, 2 hektaraj 01,08 ara = 3 akry 190 □ prutow wopſchijaza a s 66,01 dawſtimi jenoſc̄emi wobcežena, kotaž ležomnoſc̄ je wježnogrychtis̄ na 5100 mk. takšerowana a kotrejž twarjenja ſu pola krajnej immobiliarej wopalnej kaſhy s 1140 mk. ſawęſczenie,

wutoru 24. měrza 1891 dopoldnja w 10 hodzinach

na tudomnym žudniſtve, tola hjes inventara, na dobrowólne waschnje na pscheßadžowanje pschedawac̄.

S poſtaſom na wuweſchenku, na tudomnym žudniſtve a w wobydlenju wježnego ryhtarja w Džiwocžizach wuvižazu a pscheßadžowanſke wuměnjenja atd. wopſchijazu, po na ſupjenje ſmyžleni proſcha, ho imenowany džen w poſtaſenéj žadžinje na tudomnym žudniſtve ſeńč, ho k žadženju ſamolvic̄, ſwoju placzenjakhamanoſc̄ dopokaſawſki ſwoje žadženje woſſewic̄ a dalshe wocžakac̄.

Inventar, k ležomnoſc̄i kłusčazy, a druhé ſawostajene wězy budža ho tydžen po pscheßadžowanſkej termiji ſa hnydom hotowe pjenjeſh na pscheßadžowanje pschedawac̄.

Kralovske hamtske žudniſtvo w Budyschinje, 20. februara 1891.

Philippi.

Mistr.

W rěſaku Bělokhomcžanského knježeho dwora pola Caſa ſu ſaſo na ſklađe khójnowe deski a hrjady we wſchěh tolſtoſc̄ach ſnateje jadriweje kajkosc̄e, kaž tež ſaty a wotřeſki kóždeje družiny po najtunis̄ich placzis̄nach.

K konfirmaziskim daram

porucžam rječasy wokoło ſhije, kſhiže, medaillony, narucžuiž, čažnikowe rječasy atd. w wulkim wubjerku najtunis̄ho.

Curt Klepl pſchi bohatych wrotach.

Konfirmandſke ſchaty

porucža po tunich placzis̄nach

A. Tschentscher, ſchatowa fabrika na bohatej kaſhy čižko 18, na róžku džiwadloweje kaſhy.

Najwjetſhi ſklad w měſeſe. Sprawne poſluženje.

Bylindrowe a filzowe klobuki

we wſchěh naſetrních nowoſc̄zach a po jara tunich, wopravdje ſolidnych placzis̄nach.

Konfirmandſke klobuki

jenož w dobrých lajkosc̄zach po 2 mk. a 2 mk. 25 np.

M ě z y

ſa mužſtich a hólzow, jara tunjo.

Hugo Lehmann

22 na bohatej kaſhy 22.

Twarſki a rólny falk

wſchědnie czerwony ho valaz̄ porucžatej tunjo

kalkowni w Kudracžizach a Niskej.

E. Plümecke.

Ssadařska a sahrodińska ſchula w Budyschinje
k pschedstejazemu žadženſkemu čaſzej ſadowe ſchomiki wſchěh družinow najlepſcheje lajfoſce porucža. Šapižy placzis̄now darmo a franko

Otto Säuberlich w Caſu

porucža čeſczenym ſčerbam w Caſu a wokolnoſc̄i k pschedstejazemu hermankej a jutram ſaſo nowe twory, jako: wulki wubjerk katuna starý kóžec̄ po 20 np., rjane wulke katunowe rubiſhczá po 30 np., wjele družinow tkaninow k ſuknjam a kholowam, kaž tež wulku dželbu rubiſhckow na hlowu po fabrikſkej placzis̄nje, ſo bych je wotby.

Dale porucžam wjele wězow, k kmotsjazym daram ho hodžazych. Hermank nimam žaneje budý, ale pschedawam sprawne, tunjo a derje jenož w ſwojej nowonatwarjenej pschedawatni pôdla zyrkwe.

Na hermanke w Caſu

pschiňdu s wulkim wubjerkom bantow psche ſlemk (bruch), rukajzow a moſchnejſkikh tworow, wote mnje ſameho dželanzych.

G. Stephan, moſchnejſt a bantař w Budyschinje.

Kataríſka ſchula w Budyschinje.

Létne ſemester ſs pôndželu 6. ſaprileje t. ſ. ſapocžnje. Pschiſe ſowjedzenje wučomzow pschijima a na wſchě praschenja wukasuje direktor J. B. Brugger.

Jutſje nježelu 8. měrza popoldnju w 4 hodz.

Spěwanje duchownych ſpěwom

w Božím domje w Bučezech.

Sastup 20 np. Wunoſchť k ſlepſchemu ſchule.

Najlepſche ſchyrſke hymjo czeſwjeneho dječelsa, najlepſche ſchyrſke hymjo běleho dječelsa bjes ſid, wopravdžite jendželske raytrawowe hymjo, wopravdžite italske raytrawowe hymjo, timothejowe hymjo porucža

H. Lolk w Budyschinje.

Woužnu klobunu
700 zentnarow, kaž tež klobuz a pluwy ma na pschedan ſlahra w ſčelanach.

Bonjaze ſuknje, pjeſle, rubiſhczá na hlowu ſo ſnjepuſtejatymi barbami ſ nowa barbja a ho kaž nowe ſaſo ſhotowejſa w Kellingez barbjeſti w Budyschinje pſchi ſitnych vikach.

Balty k ſelenemu ſchtwartkej a pôprjanzy k pschedstejazym jutram naležnje porucža a proſhy wo ſkaſanje w prawym čaſhu
Otto Säuberlich w Caſu.

Czesczenym Sserbam w Wósborku a wokolnośczi najpodwolnisscho t wjedzenju dawam, so bym dżenisschi dżen klamy, J. Ramschey herbam kłuschaže, kupil a pschedewał a so je pod swoim imienom

E. M. Clauss

dale powiedu.

Sa dowrjenje, mi 6 lět dołho w moich starzych klamach spočzene, so wutrobnje džakuju a proschu, jo na moje nowe klamy pscheniesz. Budu so próżowacz, swojich czesczenych wotebjerarjow w kózdom nastupanju spotojicz.

S poczeczowanjom

E. M. Clauss w Wósborku.

Khofej

paseny

w nowych a wubjernych družinach měschany poruczataj punt po 1 ml. 40 np. hacz do 2 ml.

Schischka a Rječka
na swojkownej lawskiej haſy.

Wschem wobħedżerjam konjow a konjerjam t wjedzenju dawam, so staj njeđelu 1. měrza ke mni dwaj kralowſkaj frēbzaj (Hengstaj) pschiſchloj. Rudolf Wenzel w Łazu.

Towarſtvo ſerb. burow
w Bukezach

směje psichodnu wutoru 10. měrza wjeczor s dyplom 6 hodzin swoju kłownu ſhromadžisnu.

Onjowy porjad: 1. Rosprawa wo ſlukowanju ſandženeho lěta. 2. Nowomolby pschedhydſta. 3. Namjet a roſrečenja.

Wschitke ſobustawo so t tutemu poſzedzenju woſebje pschedproſchuja, tež hosczo ſu witani.

Pschedhydſtwo.

Wuſtojna ſhwalcja pyta dželo; khodži tež na wšy do domu.

S hydłom na Mättigowej drōſy (Mättigstraße) 13 po 1 ſchodze.

Dwaj ſchulerzej doſtanjetaj bydło a jědž na malej bratrowskej haſy čižko 5 po 2 ſchodomaj.

Wekna 14—15lētna holza so do lohkeje ſlužby t jenemu džesczu t 1. kaplejci abo poſdzischiwo wot reſbarja Khežnika na Lubijſkej drōſy čo. 6 pyta.

Ola ſkorjenja něcjiſcheje ſlužbeneje holzy pytam čiſtu, bylnu drugu holzu. Jeuny Garniſchowa w konditorni pschi lawſkim tórmje.

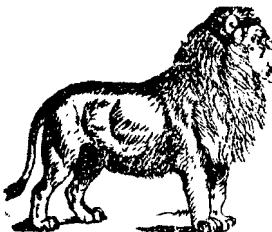
Holzu, tiz jutry ſchulu wopuſcędi, do lohkeho domjazeho džela pyta

E. Scheer na bohatej haſy 9.

Wotrocži so hnydom do ſkužon pyta pola kublerja Nutnicjanſkeho w Bydżezach.

Wotrocžkow, džonki, dželaczeſke ſwójby a dōſti pyta Schmidtowa na ſchulerſkej haſy 12 po 2 ſchod.

Wotrocžkow, džonki a ſkužobne holzy pytam. Dwaj ſchulerzej doſtanjetaj pola mje bydło. Spannowa na predařſkej haſy 3.

W Budyschinje na žitnych wikaſ. Prěni ras.

Falkowa

wulka menažerija

je wczeſa pschijela a budże so tu jenož krótki čižk wuſtajecz.

Wschedźne rano wot 10 hodzin hacz do 9 hodzin wjeczor wotewrjena.

W sobotu 7. měrza so wona w 3 hodzinach popołdnju wotewri. 3 hlowne pschedſtajenja, w 4 a 6 hodzinach popołdnju a w 8 hodz. wjeczor. Na konzu kózdeho pschedſtajenja so ſwérjatam žratwa podawa.

Wow! Hischje ſenje tu bylo ujeje! Wow!

Spodžiwanje wubudžowaza drefura cjrjodh kralowſkich tigrow a lawow, džiwich popadnijených, psches knieſa Falka jun., kaž tež wuſtupjenje młodostneje ſkulidzetti ſwérjatow kniežny Elly Falkes ſ lawami, tigrami, hyānami, wjeklami, doggami, wozzami w zentralnej kletzy. W kózdom pschedſtajenju so indiſki elefant **Pepi** ſ 1 meter dołhimaj ſtokazymaj ſubomaj ſe ſwojimi hacz dotal njedoczehnjenymi ſhumſchtami poſkuſuje.

W kletzy ſači ſi na měſtonow: 1. měſtno 1 ml., 2. měſtno 60 np., 3. měſtno 40 np. Proſzy wojazy a džeczi młodsze 10 lět płaczą na wſchich měſtnach poſožu.

W wopſtanju pschedproſchuje

J. Falk, wobħedżer menažerije.

Wohonča, tiz móže pódla tež rěniſtvo naukuſnucz, pyta

Biederwach w Barcze.

Šrawiskeho pomozniła do trajneho džela pyta August Pilak, krawſki miſchtr w Bukezach.

Wucžobnik ſo pyta.

Na ſwoje kolonialtworowe a spirituſowe klamy t jutram wucžobnika, ſerbſkeje rěče mózneho, pytam.

Hermann Lemke
na jerjowej haſy.

Holczez, tiz čze pjeſtarſtwo naukuſnucz, móže do wucžby ſtupicž pola pjeſtarſkeho miſchtra Brody na ſwojkownej lawſkej haſy.

Schewſkeho wucžobnika
pyta Heinrich Schäfer
na ſadnej bohatej haſy 8.

Wucžobnika pyta pjeſtarſki miſchtr Oskar Bär w dornſchnablu čižko 9.

Jenego wucžobnika t jutram pyta kowarski miſchtr Khežnik w Lubijſkej pola Hucžin.

Schewſkeho wucžobnika
pyta Jan Bičas na garbařſkej haſy.

Zesniſki wucžobnik móže jutry do wucžby ſtupicž pola Ernstia Kſchijana pschi žitnych wikaſ 22.

Njesapomniczka

na row

Marje Theresje,
Jana Łowki w Lejne pola Bulez
ſtarſcheje džontki.
† w Budyschinje hoſteńi 7. měrza 1890
12 lět ſtara.

Najmajeſtchu boſoſz čjloviſek čjuje
W tich ranach, tiz kmeſcerz nabije;
Najmožniſchi džeſtarcich hnuje
Samjerz džecza, tiz dla boſoſz
Dom lubych ſtarſich wopuſticej
A wumrie w zuſbie — w hoſteńi.
Slaj, taſtu, boſoſz, nano, macz!
Woj ſi nowa dženſka čjeſpitaj;
Wam placie ſo, hdyž ſpominacze,
Kaž djeni psched ſtem doſtaſhce
Wojecz tak poſtu ſtróžne;
So je Waj džowia wumrila.
Sa preñſki narod Wamaj data
Roſeſteſte t maju radoſzi,

U Wamai pschiſtuskoſez bě ſzwata
Ju roſwiniczic we kſteſcianſtvi:
Kiz kwojeſje dla piſloſcze
Wucžerjow kſvalbu mejeſteſe.
Woj ſpominatay, kaž wona džesche
Tu čjila, ſtrona do ſchule;

Kaž na dompiču ſwora běſte
So wuſtróžala žygancze:
So pičes to, poſta ſtróželom,
Bu wopor ſtysknych boſoſzow.

Na jenu nohu wokromiwiſchi,
Mejeſteſe boſoſz najmožniſchi;
Woj, wſchitku prógu naſožniwiſchi,
Wschak njemóžeſtaj pomhac tu,
So na poſledni dyrbieſhce
Ju pschedpoſacž do hoſteńi.

O taſti dživ, tu bory běſte
So jeboſz ſhubita;
A dokež wſchitku derje džesche,
Bě wulſa Waju nadžija,
So ſe krótki čižk ſ wjefelom
So budże wróćeſje t Wamaj dom.

Bóh wobħamnili pak hinak běſte,
Ju diſtherit sapiſhja.
Samjerz ſiwaſe a wona džesche
Do Božej wole podata;

Tat ſańde zyłe ſhoina
Dom t ſejuſej do Ziona.
Do hoſteńi bě pichewodžala
Ju kſorej ſwoki modliſtwa,
Kiz ſi njei je ſi dobow ſyghowata,
U na to čjische wuſzula:

Nět ſpitaj čjische we měrje
Na Bukezanskim ſeſtowje.

O ſtarſchej, Woj dže žarowajo
Zej měrny row tu maczataj;
Ja wem paſ, ſo ſo ſradowajo
Tam t njebiu horje hladataj:
K tom' kraſnom' domej ſejuſa,
Hdzej něk Waj džowia pichewywa.

Dom wupiſhala wona ſhwata
Ma ſtou ſtronu na klowi;
Zi njebijska je draſta data,
So ſi jandzeleſi wjeſeli,
U ſpěva ſi nimi hromadže:

Woj ſhwat, ſhwat, ſhwat, je.

Džiſ ſaſtaſtaj ſo wo nju rudjeſi,
Tež Woj ſo junu minjetaj;
Hdyž wſchindze Bóh naſ ſ ſwora ſbudzieſi,
Ju ſaſko wiſeſje ſ budzetaj.

O proſhataj: ſo by ſpožeſene
Wam' bylo ſbózne ſkončenje.

s. v.

Sjawný džak.

Hdyž bym ſ Božej pomožu ſwoje
ſe ſtrachnym wohnjom ſniczene twa-
rjenja ſaſo natwaril, wuprajam
tudy wſchitkim, kofiz ſu ſ darami,
ſoram i ručnym dželom mje pod-
pjerali, ſwój najwutrobnischi džak.
Saplačz jim Bóh ſ čaſznyム a weč-
nym ſhnowanjom!

Michał ſrawz w Koſlowje.
(K temu čižku pichitoha.)

Pschiloha i čízku 10 Serbskich Nowin.

Ssobotu 7. měrza 1891.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zyrlwi budže jutje njedželu rano w 7 hodžinach němska ipowiedź, $\frac{1}{2}$ hodžin němske a w 10 hodžinach herbske předowanje. — Popoldnuj $\frac{1}{2}$ hodžin budža šo němske pacžerste džeczi pruhowacž.

Křčení:

W Michałskiej zyrlwi: Max, Jana Rjela, fabrikarja na Židowje, ž. — Jana Klara, Antona Pipana, skalošteho mischtra w Wurizach, dž. — Ernst, Jana Wünsche, fabrikarja na Židowje, ž. — Max Kurt, Korle Wirtha, khejerja a pječarskeho mischtra w Szlonej Vorščezji, ž. — Korla Jaromér, Korla Augusta Sodana, zjehniška na Židowje, ž. — Jda Martha, njemanž. dž. w Matarjezach.

W Katholickiej zyrlwi: Jakub, Michala Winklera, živnošerja w Szlonej Vorščezji, ž. — Maria Madlena, Jana Křetana, živnošerja w Szlonej Vorščezji, dž. — Maria, Adolfa Rafelta, schtrhymparja tudy, dž.

Zemrječí:

Djen 25. februara: Jan August Sub, khejer a blidař w Szlizezach, 34 let 7 měhazow 1 djen.

Plaćisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju							
	28. februara 1891		5. měrza 1891		wot		hacž		wot		hacž	
	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.
Pšchenza	.	.	běla	10	18	10	30	9	77	10	29	
Rožka	.	.	žolta	9	41	9	71	9	35	9	71	
Jecžmieni	.	.	.	8	75	8	91	8	69	8	88	
Borž	.	.	50 kilogr.	6	70	7	—	6	80	7	10	
Broč	.	.		8	89	11	11	10	28	10	97	
Woda	.	.		8	33	8	61	7	78	8	33	
Zahň	.	.		14	—	17	—	13	50	15	50	
Deždusčka	.	.		18	—	18	50	16	50	17	50	
Berný	.	.		2	40	2	60	2	30	2	70	
Buta	.	1 kilogr.		2	—	2	20	1	90	2	30	
Pšchenicžna muka	50	=		9	50	18	50	—	—	—	—	
Ržana muka	50	=		9	50	15	—	—	—	—	—	
Séhno	50	=		2	20	2	50	2	10	2	60	
Sáloma	600	=		17	—	19	—	16	—	18	—	
Brožata 617 štuk, štuka	.	.		10	—	27	—	—	—	—	—	
Pšchenicžne motrubý	.	.		4	75	5	—	—	—	—	—	
Ržane motrubý	.	.		5	50	7	—	—	—	—	—	

Na burši w Budyschinje pšcheniza (běla) wot 10 hr. — np. hacž 10 hr. 15 np.; pšcheniza (žolta) wot 9 hr. 41 np. hacž 9 hr. 71 np.; rožka wot 8 hr. 91 np. hacž 9 hr. 6 np.; jecžmieni wot 8 hr. — np. hacž 8 hr. 21 np.; borž wot 6 hr. 90 np. hacž 7 hr. — np.

Dražbanske mjašowe plaćisny: Horjada 1. družin 65—68 ml., 2. družin 58—62, 3. družin 25 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne kwinie 58—61 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tarž. Čelata 1. družin 55—65 np., 2. družin 28—38 np. po punce rěsneje wahi.

Wjedro w Londonje 6. měrza: Kražne.

Konfirmandske wobleczenja
w wulkim wubjerku hžo po 12 ml., wolumjane wobleczenja sa džeczi hžo po 3 ml. porucža

W. Ulich na bohatej hažy 10.

Wot 1. haprleje budža moje khlamy na herbskej hažy 10.

Kravath, pschedkošlik, khornarje, schtalty, rukajzy, rubishečza na hlowu ſe ſchenilje, mohaira, parlojteho pschedžena, džeczaze mězy, pjeslik a wobleczenja; schtrhympowe dolhosče ſ njepruhčatay barbu barbjene, teho runja pschedženo ſ temu w najnowszych barbach w wulkim wubjerku po snatych nastunischich plaćisnach.

Ernst Scheer

w Budyschinje 9 na bohatej hažy 9 w Budyschinje.

K konfirmazijsi

Spěwarſke knihi se herbskim napiskom trajne do najwožobnich a prostych swiaſtow swiaſanych w wulkim wubjerku porucža

M. Schönče,
knihiwjaſańja a pschedawańja papery
1 na Hauensteinskej hažy 1.

Najtuńsche najlepše žorlo ſ kipowanju ſa draſtne tkaniñ!

Wurjadne nowoſče. Najwjetſhi wubjerk.

Jako hlowny dnjowy artitel porucžam we wſchech barbach:

Úmužkate tkaniñ, dwójszcheroke čiſtowolmiane	meter po 1,30, 1,50 a 1,80, muſtrowane tkaniñ meter po 1,50, 1,80 a 2 ml.
--	---

Richard Gautzsch

na bohatej hažy.

W pschedawańni ſo herbski rěči.

Spěwarſke knihi

herbske a němske, w prostych a wožebnych kožaných a ſomocžanych trajnych dobrých swiaſtach porucža w wulkim wubjerku

Gustav Rämsch,
knihiwjaſańja na bohatej hažy.

Sa konfirmandow

porucžam ſwoje ſo derje noschaze čorne Greiszke a Geraske draſtne tkaniñ w wulkim wubjerku, kaž tež w pižaných barbach hladke a muſtrowane po jara tunich plaćisnach.

H. Kayser

na žitnej hažy w domje kniheſa H. Korle Nowaka.

G. Tlegel na žitnej hažy

w domje radneho čaſnikarja Köchlera

na ſwoj ſklad klobukow a mězow ſa mužskich a hózow po wſchech plaćisnach ledžne čjini a ſo wožebje kniſem ratarjam ſ dobroči- wenu wobledzbowanju porucža.

Mužaze krawatý

w wulkim wubjerku a po tunich plaćisnach porucža

A. Tschentscher

na bohatej hažy čjízlo 18 a rožl theaterskej hažy.

Nowoſcze najnowſcheje mody w draſtivch tfaninach a naſetivch tfaninach

ſu w najwjetſhim wubjerku doſchle.

Julius Hartmann Sohn

na róžku mjaſzoweho torhoscheza. Telefon číſlo 4.

Zokrowe twory
wscheje družiny porucza

Ernst Graf

na ſukelnſkej haſy 12.

Saſkopſchedawarham ſo ponizene
placziſny woblicza.

Turkowske ſlowki
naſlepſcheje družiny porucza

Moritz Mjerwa

pschi mjaſzowym torhoschezu.

Destilazija ſnatich dobrych likerow
po ſtarich tunich placziſnach.

Jerje

po 3 a 4 np.,
mandel po 40 a 50 np.

porucza **Hermann Lemke**
na jerjowej haſy.

Ahoſej

wot najtunischiſhac do naj-
drožſchiſh družinow w wulſkim
wubjerku porucza

Hermann Klemm
na bohatej a kamjenitnej haſy.

Czisty palenç

jenotsliwie a w piezelsach, taž tež
wsche dobre družiny taž

jednore a dwójne likery
porucza jara tunjo

Hermann Klemm
na bohatej a kamjenitnej haſy.

Nowe

turkowske ſlowki
porucza

Hermann Lemke
na jerjowej haſy.

Wolnojerje

riane wulſke
po 4 a 5 np., mandel po 60 a
70 np. porucza

J. G. Glien

na drjewowych wikaſ.

Carl Noack w Budyschinje
na žitnej haſy
porucza

koſoej paleny, punt po 140, 160, 180 a 200 np.,
koſoej ſyry, punt po 110, 120, 125, 130, 140 a 160 np.,
zokor mléty, punt po 30 np., pschi wotewſaczu wjetſich dželbow tunio,.
zokor kručaty lompowy, punt po 34 np., pschi wotewſaczu wjetſich
dželbow po 32 np.,
rajk wulſornaty, punt po 16, 18, 20, 24, 30 np., pschi wjetſich
dželbach tunio,
zokrowy ſyrup, jara ſłodki, punt po 16 np.,
jerje ſ marinerovanju po 3, 4, 5, 6 a 7 np., riane derje ſłodžaze ryby,
Dürzburgſke runklizowe ſympo, 6měſacznū kajfkoſz,
petrolej, punt po 14 np., pschi wotewſaczu wjetſich dželbow 12½ - 13 np.,
nudle, jaſky, hejdusku, hróš, hoki, buny atd. tunjo,
wsche družiny jednorých a ſłodkich paſenzoſ ſe ſamneje fabriki.

T. Albert na horncžerskej haſy 13
porucza ſwoj ſkład ſoſow a matrazow, tež
ložow w wulſkim wubjerku po tunich placziſnach.

Konfirmandske klobuki

a mězy, nowoſcze w mjaſznych a hóſznych klobukach tunjo, wsche
nowoſcze w mězach. Mězy ſa ſchulerjow gymnaſia, realneje, rata-
ſkeje a pschekupſteje ſchule w wulſkim wubjerku pola

O. C. Rinki na žitnej haſy.

Wobleczenja ſa konfirmandow,
wobleczenja ſa mužſich a hózow,

taž tež
žakety ſa konfirmandki,
žakety a trikotowe taille

w hoberſkim wubjerku pschedawa po hiſheze ženje ſlyſhanych tunich
placziſnach

C. F. Kloss na žitnej haſy 4.

Wobleczenja ſo po měre ſchija a ſo ſa to ruſuje, ſo
derje ſedža. Wulſtony wubjerku ſukna ſa mužſich.

K konfirmanziskim a ſwiedzeuſkim daram
ſwoj wujadnje bohacze wuhotowaný ſkład ſlotych, ſlebornych a
alſenidowyh tworow, woſebje woprawdžitu granatowu
a korallowny pydu dobrociwemu wobledzbowanju poruczam.

Adolf Boëtius,

juweler a ſlotnik
w Budyschinje na bohatej haſy 28 pschi wrotach.

Sſuſe drožđe!

Skaſanje drožđow ſ ſutram
proſhu ſwojich czeſceñych wote-
bjerarjow po možnoſći hac do
15. mera ſchipowjedzieſ.

S pocjeſczowanjom

Otto Säuberlich w Łafu.

Ahoſej

riane czijoſtložaze družiny
nowoſcze pſchivoſa
ſyry punt po 120 np.,
paleny = = 140 =
porucza

J. G. Glien
na drjewowych wikaſ.

Dobytkna ſklađnosć

ſ ſupowanju póduschoveje kože
a ſwierſhneje koje ſoždeje
družiny po zlym a dróbnym po-
ſciega

pschedawatna kože a czerjatny
rjemjenjow

Otty Büttnera

pschi hóromnym torhoschezu 9.

Buczeſane wloſy po najwyci-
ſzych placziſnach kupuje a ſ wu-
czeſaných wloſow pleiwa džela
Hugo König,
brodutruhat a friser
na hauenſteinſkej haſy.

Plat

ſo ſ woprawdžitej indigo-barbu
barbi w D. Kellingez barbjerii
w Budyschinje.

Enjeſam ratarjam w Łafu a
wokloñosći ſ wiedzenju dawam, ſo
mam hnojazu ſel, domaſhno-fos-
fatowu muku a kainit tunjo
na pschedan. Dalsche ſkaſanje na
hnojazu ſel ſ ſadzenju rępy hiſo
několje pſchijimam a lubju, ſo chy
ſo ſ najznađniſchim dobytkom po-
tojic̄.

S pocjeſczowanjom

Otto Säuberlich w Łafu.

"Serbske Nowiny" wudawaſi so kóždu ſobotu.
— Štvrťletna předplata wudawaſi 80 np. a na němſkih poſtači 1 mk., z přinjenjem do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čílo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěſtki, kiž maja so w uudawaſni „Serb. Now.“ (na róžku zwoncneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, placi so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štvortk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a uudawař Marko Smoler.

Cíle Smolerjee knihičceře w mačičnym domje w Budysinje.

Cíle 11.

Sobotu 14. měrca 1891.

Lětnik 50.

Głoszczeni wotebjerarjo Serbskich Nowin, kotsiz chzedža ſa nje na 2. řečtvortleto 1891 do předka placicę, njech něko 80 np. w uudawaſni Serbskich Nowin wotedać. — Czi, kotsiz ſebi Serbske Nowiny pſches poſt pſchinjescz dawaja, njech tola ſieſapomnja, ſebi je tam bóry ſluſac̄. Na řečtvortleto ſaplači ſo ſa Serbske Nowiny na ſakſich a pruſſich poſtači, kaž tež w drugich krajach němſkeho khežorſtwa 1 ml. s pſchinjeſenjem do domu 1 ml. 15 np. — Serbske Nowiny ſ pſchiſtohu Serbski Hospodař placza na poſtači 1 ml. 25 np., ſ pſchinjeſenjem do domu 1 ml. 40 np.

Swětne podawki.

Němſke khežorſtvo. Němſke wójnske lóžſtvo ſo ſ nowa wo někotre wulke wobrónjene lóžje pſchiſpori. W khežorſtowym ſejmje ſu ſo wo tym pſchewdčic̄ dali, ſo hſchče naſche lóžſtvo doſcz ſylne njeje a ſo dyrbja ſo teho dla hſchče někotre lóžje natwaric̄. ſ wopredka ſo ludowi ſaſtuſperjo trochu pſcheczivjachu, ſ nowa wjele millionow ſa lóžſtvo pſchiſwolici, woſebje teho dla, dokelž bē w dopřednym wuſadzenju w komiſiji lóžſtowym ſtatny ſekretar Hollmann ſe ſwojimi wulkadowanymi ſhódači dali, ſo chze khežerſtvo wulkotne wójnske lóžſtvo ſaležic̄, a ſo ſu žadane lóžje jenož ſapocžat k temu. Bjes tym pak bē Hollmann w ſejmje roſtajal, ſo ſu jemu w komiſiji wopak ſrosumili, a ſo budje roſmnoženje wójnskeho lóžſtva w tych mjeſach dzerzeč, kotrež ſu ſo hido w ſečze 1889 poſtajile. ſ tutym wulkadowanym ſu ſo w khežorſtowym ſejmje ſměrowac̄ dali a potom twar někotrych nowych lóžow pſchiſwolili.

— Šakon wo nowym doſhodnym dantu je ſo w pruſſim ſejmje ſ wulkej wjehšinu pſchiſia. Pſchi druhim čitanju noweho ſakonja wo dantu na herbſtvo ſu ſo někotre pſchemenjenja wobſamké, woſebje je ſo poſtajilo, ſo ſo na herbſtva, kotrež džecžom a wulkam, kaž tež mandželskim pſchipanu, dantu placicę njetrjeba. W naſtupanju noweho dantu na rjemjeſlo ſu ſo te rjemjeſla poſtajile, wot kotrejž ſo dantu žadac̄ njebuđe. A nim ſluſheja towarzſta na wſajimoſć, kotrež na dozpeče dobytka nježelaſtaju, a ratarſte paſernje. Tež ręczniſtam a lečarjam ſo dantu ſpushegi.

— Wječh Bismarck ma pječa myſle, ſwoj njeđobrowolny wotpočint w Friedrichſruhe wopuſchic̄ a ſaſo do politiskeho ſiwijenja ſaſtuſipic̄. Deho chzedža w 19. wólbnym wotkraju w Hannoverskej pſchi bliſkich wubopſpolnjaſych wólbach do khežorſtowym ſejma ſa kandidatu poſtajic̄ a wón je pječa ſlubil, wólbu pſchijec̄, hdy bychu jeho wuſwolili. Bismarkowa roſhudzenje je čim bōle nadpadne, dokelž je pſched krótkim, hdyž jemu jedyn wólbny wotkraju poſtigzach, tuton wotpočala, uudawaſo, ſo jemu ſtrowotne a parſchonske ſadžewki dleſche pſcheywanje w Berlinje njeđowola. Što je ſo ſtało, ſo ſu na dobo tele ſadžewki wotſtronjene? Bismarkowa kandidatura pječa ſ nowym wulkanſkim wučzinjenjom, bjes Awſtriskej a Němſkej ſo w tu khlili wujednawazym, ſwifzuje. Sa konzeſije, kotrež je Awſtriska Němſkej w zlownym tarifje ſa němſke rjemjeſlniſke wudželli poſtigzila, žada ſebi wona ſarunarie ſ ponjenjem žlow na dovoſ awſtriskich žitow. Wujednawanje na ſakkadze tajlich wſajomnych konzeſijow rucze poſkracžowac̄, tola bóry ſo ſylne pſcheczivjenje w Němſach bjes ratarjemi poſtaſa, kotsiz ſo ſ prawom konkurenzy awſtriskeho žita boja. Poſtajenie Bismarcka ſa kandidatu pſchi wólbach do khežorſtowym ſejma je ſtuk němſich ratarjow. Burja w 19. hannoverskym wólbnym wotkraju chzedža Bismarcka do khežorſtowym ſejma poſblač, ſo by wón, kiz je źla na zuſe žita poſzil, ſa to ſtukowaſ, ſo bychu

wone dale wofatale. Hdy by wječh Bismarck ſ nowa do khežorſtweho ſejma ſaſtuſil, ſo by wutwarjenje němſkeho khežorſtwa ſe ſwoje radu abo warnowanym ſpěchowal, ſo to podawok byl, kiz ſnadž njeby khežerſtwu witanym byl, tola kiz by jemu runje tež njeſchihodny njebyl. Tež bjes teho, ſo by wječh Bismarck ſo do khežorſtowym ſejma wuſwolil, njeby khežerſtwo wjazy na ponjenju ſitneho źla wobſtało. Mnogohe protesty rataſtich ſjenoczeniſtow pſcheczivo ponjenju źla a wobkručenja wulſich ſabrikantow, ſo ſo nježiwajz dobytka, jim ſo lubjozeho, ſa jena ſ rataſtowom cžuju, ſu na khežerſtwo tola ſacigzic̄ cžinile. Štož je ſ nowychow powjeſcžow wo wujednanju noweho němſko-awſtriskeho wulkanſkem ſu ſtate, je němſke khežerſtwo w naſtupanju ſitneho źla ſwoje předawſche ſtejnichczo pſchecmilo a je ſwolniwe, jenož malicžloſc ſe ſitneho źla ſpushegi. Khežerſtwo derje wě, ſo w něcžiſkim khežorſtowym ſejmje wječhina Ludowych ſaſtuſperjow ſebi ſawostacze pſchi dotalnej ſakitanſkej ſtownej polityz źada.

— Pruſſi minister kultuſa a wučby, ſ Goſler, je wofstupil. ſ njewobſtajnoſcžu w ſwojich naſladach a ſmyklenju, ſ kotrejž po wofstupjenju wječha Bismarcka ſwoje ſaſtojſtvo ſaſtaſačhe, bē wón dowérjenje wſchitich politiskeh ſtronow ſhubil. Ma jeho město je khežor Póſnanskeho wyschisheho prezidenta, hrabju ſ Gedlik-Trützchler, poſwolaſ. Nowy kultuſowy minister hſchče politiſy na žane waſchnje wuſupil njeje, tola jako kruhy konservativní muž placic̄, kotrež bē ſebi hido wječh Bismarck ſa město kultuſowym ministerſtwa ſhlaſal.

— Hſchče doſho drje budje budje trac̄, předy hac̄ budje w němſkej narańſho-afriſkej koloniji porjad a měr poſtajeny. W poſlebnich njedželach je major Wiſmann na ſibochoski ſud wučahnuć dyrbja, ſo by jón dla jeho rubježniſtow ſravnjenje khostal. Wiſmannnej pſchi tym 6000 ſhovjadow, wjele munizije a wjele elefantowých koſcęg do rukow padže. W bitve ſtej 200 ſibachow panulej, 60 je ſo ſranilo a 50 ſajalo. Ma němſkej stronje ſtaſ 2 czornochaj panuloj a 15 ſo ſraniloj, bjes nimi dwaj němſkaj podwyschkaſ. Adjutant Bunüller jara wobtwerdžene Boma dobu. ſibachovo ſu ſo bjes wſcheho wuměnjenja němſkemu khežerſtwu podcžiſli.

Awſtrija. Po ſanicžazym poraženju, kotrež ſu Staroczeſha pſchi nowomölbach do khežorſtowym ſejma početvili, ſu woni wobſamli, ſa bližſchi pſchichod do zyla ſ khežorſtowym ſejma wuſtacž. Duž ſu jich kandidatojo, kotsiz do wužſich wólbow ſ Młodoczeſhami pſchindu, woffewili, ſo wólbu wotpoča, hdy bychu ſo wuſwolili. Staroczeſha ſu ſo pſchi wólbach pſchewdězili, ſo ma čeſki ſud w tu khlili druhé ſaměř pſched wocžomaj, hac̄ te, ſa kotrejmiž ſo mužojo, kotsiz ſu ſo w ſlužbje čeſkeho luda ſeſchědžiwi, prozuja. Woni maja myſle, ſ wonka parlamenta ludej ſwoje politiske dželawoſcž woprowac̄, doniž ſebi ſud jich ſlužbu ſaſo žadac̄ njebuđe. Wječni staroczeſkeje ſtrony, dr. Sieger, je po wólbach hnydom Čechi wopuſtežil a ſo do Italskeje poſtaſ. Wot tam je do Prahi poſzal, ſo ſwoje ſaſtojſtvo jako Pražski měſchęzanski wukasanz a pſchedzyba čeſkeje ſchulſkeje macžig ſloži.

Italska. Wobras najžadkawischih njeſtukow je něhduski italski offiſer a ſnaty afriſki pucžowat Corazzini ſ wosjewjenjom bandiſkeho ſakhabzenja italskih ſaſtojnikow w Maſharje pſched zylej Eropu wotkrył. Hido někotre ſeta ſu ſo minule, ſo je ſo Italska džela Abkežynskeje, ſ czećwjetnym morjom mjeſowazeje, možowala. Ma dozpeče ſwojich wotpoſladow je wjele pjenjes a cžlowjekom woprowala, tola wužitka hac̄ dotal ſe ſwojeje afriſkeje kolonije měla njeje. Duž

šo italsky ludovi sastupjerjo ženje sa kolonialnu politiku štrecz nježju mohli a šu ſebi pjenjetu ſa nju wot knjegertwa po dolhim wadženju wumusowac̄ dali. Tola ſchto ſu wſho te poroči, kotrež ſu ſo knjegertwu dla afriſkeje kolonije cžinile poročno temu, ſchtož je netko wſchon ſwet ſhonik? Wopravdje ſe všeje podobne njeje, ſo ſu ſo wot Europjanow tajke hrloſte ſtucic̄ móhle, kotrež je Corazzini w nowinach „Tribunje“ na ſjawnem dal. Corazzini hjes druhim piſe: Psched dwemaj ſetomaj buchtaj dwaj jara bohataj pschelupzaj ſ Maſawu wot vojetſkeho ſuda „wobhōnjetwa dla“ ſ kmjerci ſakudženaj, tola ſo wot krala ſe jaſtu na cžaſ ſiwenja wobhnadžitaj. Pschi tym wobeju wulke ſamoženje prječ wſachu. Vóry na to ſo ſpogđivne powjeſte wo ſekretarje kolonialneho ſarijadniſta Cagnaffiſe poneſedachu, kotrehož běchu do Roma powolali a tam ſajeli. Wupokasa ſo, ſo prozeč pschecživo wobemaj pschelupzomaj ničo druhe nječe, hac̄ ſrdeč, po kotrež džyču ſo jeju bohatſta možowac̄. Tola tuta njeknicžomnosć njeje ničo poročno banditſtu, kotrež je ſo w Maſawje po pschilafni a ſ dohlađowanjom direktora italskeje polizije Livraghi hajilo. Livraghi, kiz bě po wotkryču ſwojeho njeđozinſta cžeknuł, tola kotrehož ſu tele dny w Eugeanje ſajeli, hdjež běchu jeho w jenei pinžu wuſledžili, je ſo wſcheho wuſnał, na cžož jeho Corazzini winuje. Žalostni winu wón pyta ſ tym wot ſo valic̄, ſo praji, ſo je jenož po pschilafni Maſawſkeho vojetſkeho komanda cžini. Komando je jemu poručiš, teho a tamneho Abežynſkeho, na kotrehož tulachu, ſo móhle wobhōnjet byc̄, ſ liscžinu živých wumasnuc̄. Livraghi je nadrobnje wulku licžbu mordařtowu wupowjedał, kotrež ſu ſo niz wot njeho, ale wot vojetſkeho komanda pschilafale. Hroſte ſe, w injenje italskeho knjegertwa ſtucigene, ſu tak žadlawe, ſo nowiny „Secolo“ ſ nich jenož najlahodniſte ſ wjedženju dawaja. Tak na pschilaf na Abežynſkeho pschelupza Getteona, kiz ſ khwilemi do Maſawu pschilabža a tam pschilafu kupuje, tulachu, ſo je wobhōnjet. Što wſchonoſć cžini? dadža tajnym polizistam na njeho ſakac̄, kotsiž pak jeho ſajec̄ nježmēža, ale (tak w pschilafni ſteji), kotsiž dyrbja ſo ſ nim wadžic̄, do njeho ſchkarac̄ a jeho potom dla ſpjeciwoſte ſphecživo ſtatnej možy ſajec̄. Tak ho stanje: Getteona jateho woſmu, rubja jemu jeho ſamoženje, 66,000 frankow wucžinjaze, a jeho w nožy psched wobtwerdženjom Umberta I. ſlónzuja. Jedyn ſ polizistow do njeho dwójzy ſ revolva ſteli, a dokež ſo njebožowny hibčice hibafše a ſtonafše, jeho druh ſ lamjenjem do ſarafyku. „Direktor polizije“ na konju ſezo ſ zigaretu w hubje ſměrom tomule ſlónzowanju pschiladowaſche. Druhi kroč, hdjež bě njebožowny wopor arabski wjetch, ſo domorodni polizistojo bojachu, na njeho ruku ſložic̄. Livraghi jeho ſam ſateli, da ſo njeho na měſtnje ſamym row wutrc̄, a ſo by čerſtwa piersic̄ ſtverdla, wón po rowje na konju jehasche. — Dwoj druhaj Abežynſkaj, Ligg Garemanden a Fittaurari Teſlai, kotrež w ſlužbje italskeho knjegertwa ſtejſchtaj, pschecživo doftatej pschilafni ſa wobhōnjerjerjemi ſledžeschtaj. Tuteje njepočkuſhnoſće dla wobeju do jaſtu žadža a jeju po ſwucženym waſchnju njeđololo ſchwedſkeje mihiionskeje kapal ſlónzuja. W kmjertym ſtraſte ſo Garemanden do jeneho polizista da a jeho cžejko ſrani, ſa cžož jeho pomaku do kmjercze cžwiluja. Ženeho zyle njevodželenoho Arabskeho, kiz bě ropot ſahlyſhawſki pschilabžu, polizistojo teho runja ſlónzowachu, a jenož teho dla, ſo bychu njeļubeho ſwědka wotſtronili. W jaſtwach buchu jecž žalostni cžwilowani, ſo bychu ſo wuſnali, na cžož jich winowachu. Mnogo tychle njebožownych ſu pschi tymle cžwilowanju wumrjeli, kaž arabski prynz Alitu, ſyn ſultana Beilula. Jenož ſ tym, ſo je polizija kóždeho, kiz ſpyta ſo jej ſpjeciowac̄, ſtonzowala, možachu ſo tele žadlawoſe ſpched ſjawnosću někotre ſeta dolho ſatajic̄. W Italſkej je ſo wopravdžith wichor rošhorjenosće dla Maſawſkich hrloſtow ſvěhnul. Italſke nowiny ſjenomyslnje žadaju, ſo dyrbja ſo winowac̄i hnydom a najkrucžiſto ſhotač. Měnjenje ſo njeda wotpočafac̄, ſo ſebi Livraghi a jeho ſobuwinizy ſamopasčne žadlawe ſurowoſe dopuſtečili nježju, ale ſo je ſo ſe knjegertwa ſtajna ſ knjegertwa wudala. S napjatoſću ſo wofjejenju mienow tych mužow napscheczo hlađa, kotsiž ſu mieno italskeho luda psched zhlom ſhōtou ſwonežecžili a wohanili.

Aukhowska. Ruská polizija je jeneho ſ najſtrachniſich nihilistow, Degajewa, kiz je w ſeče 1883 pječa wſchla ſudajſina, wjednika ruskeje tajneje polizije, ſlónzowala, psched dwemaj njeđelomaj w měſce Koſtromje ſajala. Degajewa hac̄ dotal ſa hlowneho wjednika nihiliſte ſtrony wobhādowachu. Knjegertwo bě teho dla 10,000 rublow myta na jeho popadnjenje wustajilo. Jedyn nježchi ſtajniſki Koſtromſkeho gubernatora, pola kotrehož Degajew bydlesche, a mnoge druhe wobhōby, kotrež ſ Degajewom wobhādachu, ſu ſajec̄. Vjes nimi bě tež jedyn wucžet, kiz ſo ſateli, hdjež džyču jeho ſajec̄.

Serbijsa. Bywschi kral Milan je na wopyt ſe ſwojemu ſynej, herbskemu kralej Alerandrej, do Beograda pſchijet. W tu khwile wobſtejnoscę w ſerbijsi tajke wſazh nježju, ſo bychu ſo w Beogradje Milanevoho pſchilhaba boječ dyrbjeli. Te cžaſh ſu Bohu džakowano nimo, pſchetoz Milan je ſwoju politisku rólu dawno dohral. Tón kroč je wón pječa do ſerbijsi pſchilhaba, ſo by wuſtukował, ſo bychtaž ſo kralowa Natalija a nehduschi minister Garashanin ſ kraja wupokaſaloj. Poſledniſhemu, kiz je Milana w nowinach „Videlu“ hanil, je Milan ſjawný liſt poſzlał, w kotrymž hjes druhim reča: „Byſcheze miſelcžecž dyrbjeli; pſchetoz w Waſtich politiſkiſt ſtawiſnach a pod khorhoju, kotrež ſeže Wy noſhyli, je potajny dypl, kiz by ſa ſtawiſny ſerbijsi ſajimawischi był, hac̄ namyſlne piſzanie, ſ kotrež ſo netkole naſkladuſeče. Dyrbieze wuſwělic̄, kaž a cžeho dla je ſo ſtało, ſo ſu Helenu Markowicžowu, kotrež bě w Beogradſkej kathedrali na mnije ſ piſtoli ſteli, a Helenu ſenčjaninowu, kotrež je ju ſ temu naſwabiła, w jaſtwje preñſku wobwěknienu, poſledniſchu pak ſadajenu naſakali.“ Garashanin je Milanej teho runja ſe ſjawnym liſtom w „Videlu“ wotmolnil. W nim wón praji, ſo nochze Milanej naſwjenje wo ſdwóliwosczi a pſchitoſnoſci wudželic̄. Tutoň njeđoſtak dyrbjal ſo ſ lepſchim wotczeſhnenjom narunac̄. Garashaninej je wſho jene, kaž bywschi kral wo nim reči; hubjene měnjenje jeho njeridži, ſ dobrym ſo wón njemajſta. Winu na ſlónzowanju mjenowanju ſonow Garashanin wobſchernje ſ najhrubischi ſłowami wotpoſkuje, prajzy, ſo je Milan ſobuwinowaty, hdjež nekoho wina triechi. Wón piſe: Wſchē wobhōby, nadpada dla ſajate, buchu hnydom hjes pschedkhabneho polizajſkeho pſchepytanja porjademu ſudej pſchepote, a ſo w Beogradſkej twjerdzinje wot žandarmow ſtražowachu. Sa tón zly cžaſ ſo nichto ſ nim njeſchibliži. Vóry wſchak buchu žandarmojo ſ woſakami wuměnjeni, nad kotreži wón — Garashanin — jako minister možy njeměſeſte. Werno je, ſo ſu Helenu Markowicžu wobwěhli, hdjež bě ſo wot krajenho ſuda ſ kmjerci ſakudžila, kotrež khostanje kral do dwazycziléneje khostatneje pſchemeni. Tola tehd bě ſo hido do Požarewazkeje khostatneje pſchewjeſla, kotrež ſo ſ wonka Garashaninowej ministerſte možy naſakali. Werno tež je, ſo ſu Helenu ſenčjaninowu ſadajenu naſakali, tola to je w cžaſu bylo, hdjež bě w pſchepytanju pod wojetſkim dohlađowanjom, w cžaſu, hdjež Garashanin na wotpuſku w połodniſkej Franzowſkej pſchewywaſche. Takle ſo nehduschi kral a jeho minister hjes ſobu na mordařtſto winuſetaj. ſerbiſti lud wě, ſo ſtaj wobaj njeđozinſta a ſo je kóždemu ſ njeju kóžda hrloſtosc̄ a njeſklik domérictz. W Beogradje bychu najradſcho widželi, ſo by Milan, kiz krajec a ludej jenož hanbu cžini, ſterje a ſlepje ſwoje brémjeſchko wjaſat a na ſenjeſažo wiđenje ſerbijsi wopuſtečil.

Sahrjebaný pollad.

So netořižkuli poſklađ ſe ſandžených ſetſtokow hluhoko w ſemi ſahrjebaný leži, možem ſebi lóhži myſlīc̄, runjež je ſo wjele we wojnje ſchowanych kaſchcigilow a horngow ſ poſkadam i a pjenjetam ſaſho wuhrjeba, ſ džela ſ pſcheradu, ſ džela dofež běſche je mudra hluwicža wuſledžita. Poſleniſte je ſo woſebje Franzowſam we wojnach w ſpocžatku naſcheho ſetſtoka cžaſto poradžilo. Telo pak je wete, ſo ničo njeponha, ſo tam ſopach, hdjež ničo njeje, a ſo móžesch jenož tam něſto naſakac̄, hdjež je nechtó druh ſe ſa-myſlom abo ſebi pſcheladawſchi něſto ſhubit.

Do cžigziléneje wojnje běſche w nawječzornym džele Němſleje jara ſamožita ſemjanſka ſwójba, kotrež ſo ſ Kelenowa mjenowanſche; tež jich wózne ſublo Kelenowa ſtejſche, a tam ſtarý mózny hród ſtejſche, kotremuž zyle ſetſtoki ničo ſežnicž móhle njebečku, a kotremuž ſo ničo wo tym njeđozinſte, ſo jemu bliſke ſahubjenje hróhy, doniž cžigziléne wojna njeſchibnje, kotrež je nechtókuli ſapuſcžila, ſhotož ſo njeſchewinjomne ſdache. Widžo, ſo ſo cžorne wojnſte mrózno do kraja wala, ſtarý Meinhard ſ Kelenowa do Hollandskeje cžeknu, ſahrjebanſki, ſhotož ſobu brac̄ nježměſeſte, a ſwój hród jeho woſudej pſchewostajimſki, kotrež ſo po naſhonenjach ſ druhim kruhym ſrodami lóhži wěſtečiž hodeſeſte. „Lepje tola je“, ſebi ſtarý ſemjan myſleſeſte, „ſo ſebi a ſwojej ſwójbie ſiwenje wuſhowam, byrnjež moj hród ſhubjeny był, hac̄ ſo na njewěſte tudy wostanu. Hdjež ſo wichor ſlehnje, ſo wrózimy a potom ſubzemý wjeſheli, jenož io nechtó wot ſwojeho woſbzehnſta ſaſho naſakam.“ Ne wichor hſchcze wjele ſet ſhoreſeſte, Kelenowſke ſwójbie ſubla ſapuſcžesche a horngy hród do hromady ſamjenjow pſchetvor. Poſdžiſchi cžaſ hrodej a jeho nehduschi ſobzehnſtu ſobzehnſtu ſe ſtajne ſenjeſeſte. Hdjež ſo po weſtſaſtym měrje roſbrojeni cžekanzy ſ druhich ſtron tam ſahydiſku, hdjež běſche nehdv wjeſh Kelenow byla, ſebi ſwoje kheze ſamjenjow ſtareho hrodu twarjacy, ſwojemu ſydlischiſte druhé

mjeno dachu, a po městnje, hdyž běsche něhdy hordosny hród stál, so po něčim rola rosscherjescze, kaž cželna plachta nad semrětym. Mjeno Klenow so jenož hiscze w derje říkowanych a halle posdžischo ſaſo namakantich zyklwinſtich knihach a w mjenje jeneho mlynna ſzterza, kotrž blisko něhduscheho hrodu ležesche a dženžniſchi džen hiscze Klenowſki mlyn rěka.

Starý Meinhard s Klenowa běsche mjes tym w Hollandskej cžidu říkowanku nadeschol a žedzivje na wopuſchczenu domowinu ſpominasche. Powiescze dale ſrudniſche kchodzach, a nadzija, so budze so do wózneho kraja wrócičz móz, bu dale ſlabcza, kaž ſlaba ſtudzeni w ſuchim čaſzu po něčim ſaprahnje. Jeho syn Wilm na ſuchoczinu wunre, jemu dwieju njeroroczenju wnutrom ſawoftajivſchi; a předy hacž běchtaj wnuſai wotroſloj, so starý Meinhard ſam lehnu a na wěczne wužnu. Pjenesz, kotrež bě ſebi starý ſemjan do zuſby ſobu wſal, běchu so po něčim ſwudawale. Macz hólczkow, wudewa po ſemrětym Wilmje, ſe ſwojimaj džesčomaj ſ ſwojim pschinuſnym do Němſkej cžehnjeſche; ale cži běchu tež ſ wójnu wjele pſchérali, duž jej wjele pomhacž njemózach. Shto je so ſ ſynomaj ſtaſo, dale njewěmy; wobaj wotkudnufchtaj, dele pſchinidžtaj a mějſchtaj ſa najlepſche, ſo ſo ſwojeho ſemjanſtwa zyle wſdach. Ssyn jeneho, Petr Klenow, běsche cžaſnikar; syn druhého na duchownſtwo wułnjeſche a bu ſ fararjom w pruskej wžy Elſheim. Wón ſo Handrij mjenowasche a mějſche jenickeho syna Augusta.

Farař Klenow w Elſheimje běsche wuczeny muž a wožobny předbar, ale ſ dobom połny luboſcze ſ ſwojim ſobučlowejcam. Wón mějſche ſa to, ſo čłoweka jeho dobre ſtukti sprawneho cžinj; ale pſchi tym ſo wſcheje naſdatoscze ſbalowasche: dobre ſtuktujo ſo wot ſwojeje pſchirodzeſe dobrocziwoſcze wodžicž dasche, kaž ſchlowroncž ſpěva, a ryba płowia, ſebi njemyſlo, ſo je to něſchtu wožebite, ale dokelž hinač njemózetai, dokelž je jemu pſchi tym derje. Kühudeho abo hubjeneho wibžo, dyrbjeſche jemu wón pomhacž, hewač jemu ničo njeflodenſche; a hdyž jeho tajki wo pomoz proſyčz pſchinidže, kotrž jemu wón poſkicicž njemózche, wón wěſcze w nozy ſpacž njemózche. Ale wón ſebi na to njepomyſli, ſo by ſo teho dla ſa ſlepſcheho měl, hacž druſy ſu; pſchetož ſe ſwojej ſchęzbeſej wulkomyſlnoſcu, ſe ſwojej ſtuktuonej ſobučlnoſcu wón runje tak měr ſwojeje dusche hajecze, kaž ſwojim čerpjazym ſobučlowejcam pomhacze. Žednora piwowa polimka ſ křienzu khléba jemu wjele ſlepje ſlobděſche, hdyž mōzche hłodneho ſam tradajo wokſhewicž, hacž najlepſcha pječen, hdyž wjedzecze, ſo druſy pódla njeho Božeho khléba nimaju. Wjazy hacž jena ſuňja w jeho khamorje ženje njewiſasche, a jeho koſchle dyrbjeſche žona pſchetož do kſchinje ſamknijene měcz, hewač budžesche wſchitke roſdawal, hacž na tu, kotrž mějſche na czele. Dohody jeho rjaneje ſarh běchu ſ kónz lěta hacž do požlenjeho kroſchla ſwudawane, a wón budžesche tež dokhody pſchichobneho lěta hido do předka braš, njebudžesche-li jemu knieži ſaſtoñik, kotrž jemu mſdu placſe, mjeſh ſtajit a jemu mſdu měhacžnje wuplačzowal. Tajkeho žadneho dawaczelka pak khlébi ſ wokolnoſcze bórſy wuſhleža, kaž miedwiedž, tiz radu měd liſa, rój pczołow w ſežu bórſy wučuſhli; žaneho dnja njeběſche, ſo bychu tajki hłodni hoſcjo na ſaru njehodžili. A ſo jebazy tajku dobrocziwoſcze hiscze bōle njewonjewužiwaču, hacž ſo to woprawdze ſta, ſa to mějſche ſo farar jenický ſwojej wobhlađniwoſcze džakowacž, ſo wjetſhu jaſmožnu a pomoz jeno ſo nadrobnije wobhoniwſchi pſchiswolſche. „Pſchetož, wón praji, „ſhtož jebakej dam, to woprawdze khudu ſhubi!“ W zykej wokolnoſczi fararja Klenowa cžeczachu a lubowachu.

Maleho Augusta, jenicke džecžo, nan staroſcigivo ſublowasche a ſam tak doho hacž mōžno roſwucžowasche; pſchetož luboſcigivo ſtarſchej mějſchtaj ſo jeno cžejzy roſbudžicž, ſo byſhtaj džecžo ſ domu dałoj. August běsche duschny hólczez, mějſche po nanje něſchtu jeho dobrocziwoſcze, ale wjazy wobhlađniwoſcze a roſbudka; pſchetož wón často widžesche, kaž jeho macz ſ nanowej njewobmějſowaney dobrocziwoſcze do wuſkocze pſchinidže, hdyž běsche tutón na pſchikkad nělaſtemu pužowazemu požleni nort dał, a popołdnju hoſczo pſchinidžechu, a macz goſkora a kheſeja njemějſche, ani pjenjes, ſo mohla do khamow poſkacz, abo hdyž mějſche ſo kramzej placzicž, a nan běsche wſchitke pjenjely kudemu wotpalenemu dariſ. Nan wſchak potom dobrej hoſpoſy reczecze: „Budž jeno ſczerpn; Boh tón ſenj wſchak nam ſaſko poſceze, ſhtož budze trjeba.“ Ale August w ſwojej džeczazej mudroſczi ſ teho tola ſpſna, ſo mōže ſo we tym tež pſchedalo hicž; a ſo wón do napsheczneje koliſe njefoži a ſtupy njebu, je wěſcze dopolas ſtroweho roſuma a dobreje wutroby.

Słonečne paſ tola ſačz pſchinidže, ſo domazaja wuczba wjazy prawje dožahacž njehaſche: pſchetož August dyrbjeſche na duchownſtwo

wułnucž, a jeho nan mějſche telko ſaſtoñiſkeho džela, ſo telko khwile njemějſche, syna wſchitko naruczicž, ſhtož ſo na wyſokej ſchuli žadacze. Duž jeho, hdyž běsche August jědnacze lět starý, do města da, hdyž wón w ſwobidze ſnateho pſchekupza hoſpodu a ſaſtaranje doſta. Hólczez bě ſo bórſy ſwuczil, pilnje wułnjeſche a ſwojim wuczjerjam wjeſele cžinjeſche. Věto wſchitko derje džesche. Měſtačko běsche jeno dwe hodižinje wot Elſheimu, ſo mózche ſo August njedželu ſ wjetſha pola ſtarſcheju pſchekupacž; duž ſo jemu a jemu dželenje woſoži. Ale na njeho cžekle pruhowanje cžakasche. Žunu rano na bližez w ſchuli hoſnū podobiſnu ſ tintu namóranu namačahu, ſhtož dyrkjeſche, kaž pódla ſtejaze mjeno poſkowasche, wuczter hycž, a ſpody běchu hoſne hanjenja tehole wuczjerja napiſane. Wo tym ſhoniwſchi rektor wěz hnydom pſchepytacž da. Kaž ſo wukopa, běchtaj džen předy po ſchuli dwaj wuczomzaj, August Klenow a wěſty Morsch, hiscze dleje wó jſtve wostałoj, a požleniſchi ſa wěſte woſkručesche, ſo je Klenow podobniſu namórač. August hiscze do ſchule njeběſche; hdyž wón pſchinidže, ſo jeho rektor wužopraschowacž pocza. Wón prejſche. Ale rektor mějſche jeho ſa pſchepoſkaneho, dokelž wón wo hoſnosczi ničo wjedzecz nočzysche, a tola wſchitzu wuczomzy woſkručzachu, ſo ſtaſ jenož Klenow a Morsch hiscze wó jſtve wostałoj; dotal mějſchtaj wobaj jenak dobru khwalbu. Rektor mějſche waſchnje, ſo ženje na měſce njehoſtasche, ſo by khostanje woſtorkujo cžim hoſtniſchi khostač. Wón wuſtrózaniemu Augustej woſjewi, ſo ſebi naſajtra w polnej ſhromadzisniſje wſchitkach wuczjerjow a wuczomzow ſwoje khostanje doſtanje. Kóždy može ſebi myſlicž, tak Augustej tónle džen pſchi ſchulskej wuczbie běſche. Zeho myſle běchu ſe ſtyskom a ſe ſtaroſcę tak ſajate, ſo wón wote wſcheho, ſhtož wuczter prajesche, jenož bliuke ſynki ſhyschesche, kaž klučoněme džecžo, hdyž herzy dželaju. Hdyž jeho wuczter ſawola, dyrbjeſche jeho ſuſzod kopnucž, ſo wón ſe ſwojeho poſkručenja wotuzci a ſo domaſza, ſo to jemu placži. Kaž ſpizy wón domož džesche a ſwojemu hoſpitarjej, kotrž jeho kaž ſwoje džecžo lubowasche, ſwoju nuſu ſtorzeſche; ale tón jemu tež pomhacž njemózche. Shto dyrbjeſche nětko ſapoczeſz? Hdyž pomozy pſtacž? Sadweliujo po jſtve kħodžo a roſpominajo, tak móhle ſebi pomhacž, a hacž naſileje bylo njebu, ſo by runy pucz do Elſheimu ſchol a nanej ſwoju nuſu wuſkoržil, ſo wón dopomini, ſo dže može pomoz bliže měcz, dokelž ma tež wótza w njebjeſach. Duž ſo w ſwojim ſtysku poſkalcu a njebjeſkeho wótza ſ horzyni ſhysami proscheſche, ſo by ſo tola wupoſkalo, ſo je wón njewinowath, a ſo by ſo jeho starschimaj ſrudoba njefiſala, ſo byſhtaj jeho ſe ſchule wupoſkaneho widžaloj; pſchetož wón ſebi hinač myſlicž njemózche, hacž ſo tole khostanje na njeho cžaka. Dolho a nutrije ſo wón ſo Bohu modlesche a tola trochu ſměrowanje wot modlitwy ſtanu, runjež ſo ſtysk hiscze ſ jeho wutroby ſhubil njeběſche. Spacž tule nōz wjele njemózche; njeměrne ſony, w kotrž dónit pſchichodneho dnja pſchetož pſched ſobu widžesche, jeho myſlachu, a wón běſche wjeſkož, hdyž ſkónczniſje džen ſaſmita, runjež ſo ſ tym ſtyska ſhodžina dale bōle bliželche; pſchetož tajka njewěſtoſez je wjele hoſscha, hacž hotowe njesbož. Škoža ſtanuviſchi August ſwoju wěz hiscze ras najwyschſchemu ſudniſej w modlitwie porucži; potom cžekli pucz naſtupi. Žato by woſož w nohomaj měl abo po lěta khoru poſežal, tak poſkalcu a ſ pſchecziwjenjom wón do ſchule džesche. Hdyž dō jſtvy ſtupi, běchu ſo wſchitzu wuczomzy a wuczjerjo hido ſeſchli, a rektor pſched nimi ſtejſche. Wbohemu hólzej ſo dych hacžesche, kaž někomu, ſhtož poſkalcu hacž do ſchije do ſymneje wody dže; wutroby jemu njeměrne ſukotaſche. Zeho wuſlabawſchi rektor ſwiatocžniſje ſ njeměrni rjetu: „Augusto, poj ſe mni!“ Pomalu, a ſo budžesche ſo ſ hanibu a ſe ſtrachom najeſtſho do ſemje pſchepamul, wón ſo rektorej džesche. Tutož jemu ruku da a džesche: „Štutym cže ſwiatocžniſje a wutrobnje wo wodacze proſku, ſo by ſytm tajkeho woraſkawſta dla na tehe ſukal a tebi ſ tym telko ſtaroſcę načinil. Ty ſy njewinowath, kaž je ſo wupoſkalo; Morsch je to, cžehož dla je ſo na tehe pſchizbodžał, ſam cžinil a po tajkim dwujo ſworaſkawſto dokonjal. Wón je ſ tутym ſ hanibu ſe ſchule wupoſkaly.“ Rektor běsche ſebi mjenujz wěz nadrobnije roſpomniſ, duž ſo jemu njeběſche wěricž chyžlo, ſo móhle ſo hewač tak duschny hóz taſle doalo ſaſyčz; wón bě ſo ſtradžu nadrobnije wobhoniſ, a ſtönczniſje bě ſo jemu ſdalo, ſo je ſnanoo Morsch ſam woraſkawſto dokonjal. Duž běsche jeho ſ ſebi ſkaſal a jemu runy pucz do wočzow prajiſ: „Morsch, ty ſy tu podobiſnu ſam namórač. Jeno ſo wuſnaj!“ Pſches to běsche tutón ſaſtrózenej byl, ſo mějſche jeho rektor bórſy tak doalo, ſo ſo jemu wuſnaj. Wón běsche njehaſiſi wajenz a bě ſebi ſ tym tajku dobru khwalbu dobył, ſo mózche jemu rektor ſ najmjeriſcha khwilku wěricž. (Poſkacžowanie.)

Ze Serbow.

5 Budyschina. Na tudomnym krajnostawskim seminaru mějachu
šo lětušče abiturentne pruhowanja wot 4.—10. mérza. Po wob-
stačju thchžamých dostačku 23 abitrentovo kandidaturu wuczeństwa.
Mjes nimi běchu tež 5 Sserbo: ře. Frenzel ſ Budyschina, Hajnik
ſ Rodez, Khežor ſ Budyschina, Pjeh ſ Hrubocžiz a Petschka
ſ Budyschina.

— Leżał staj w Sakſce dwaj Sserbaj na gymnaſiju swoju wučebu wobſamkoj, pruhowanje ſrakocze dozpiwſchi, mjenujaz w Budyschinje knies Hermann i Wuriz a w Žitawje knies Marczin Žmisch i Hodžia.

— Po wosziewjenju wyschnoscze ho ani w pruskej, ani w saksej Horniej Lusizji w mēsazu mērzu sktne wili wotbywac̄ njezmēdza. Wot tuteho postajenia pak ho tydzeńske kwinjaze wili w Budyschinje njepriszewja. Duż kmē ho kobotny djen w Budyschinje kaj hac̄ dotal dale se kwinjem wiokowac̄.

— Léčka hnádž budže wjele mejských bruków. We wszech stro-
nach ſu pschi kópanju a woranju s hromadami mejské brukti nama-
lali. Koni našymu běchu hžo jich nadeschli a ſebi tehdy myſklachmy,
ſo w symje kónz woſmu. Tola kaž ſo ſda, jim ſyma niečo wahžíka
„neje, hacž runje běchu ſwoj hľubotí čopký ſemíki ſkhow do ežaſa
wopuszczęle.

— Po czopkym naletnym wjedrje, kotreż je nimale dwie njedzele wubżerdało, je schtnórtk w nozy fażo pomierslo. So mamy hiszczęce hymne dny woczałacż, dasche fo hizo hriedż tydżenia po powięsczach, f Jendzelskeje pschikkadżazycz, hübicz. Po zyplei Jendzelskej je wyżsoki hněh panul. W Schottlandskiej żurowa hyma knježesche; w Wyku wona 17 gradow wucziniesche. W połnózym Waleju je w hněhy 4000 wozów lónz wsalo. Wobkhad po dróhach a železnizach je wikhón pschestak; pola Weymotha je želeśniczny tunel do zyła saweth. W 40 podzemiskich jamach, w kotrych 20,000 muži dżela, fu wulkeho hněha dla f dżelom pschestacż dyrbjeli. Město Bude w Kornwalu bu wot wobkhada se swonkownym żwétom wotréjnjené. Tak dolho hacż hněh padasche, satračnih wikhor satkadżesche, psches kotryż je fo wjele czołmow a lódzow na morju ponurilo.

— Tajny kniejeſtſtowoj a ſchulſki radziczel Bock w Liegnitzu je poſched krótkim ſe ſaſtojnſtwa ſtuſil. Kaž w Němzach, tak tež w Sſerbach ſo jeho wotſtupjenja dlarudziczel njebudža. Schulſki radziczelſtvo naſtupiwschi, ſo wón hnydom wot ſpočatka pschi ſwojich reviſijach herbſkich ſchulow wſchudże jako furowy njeſcheczel herbſkie ręce ſe pokasowasche. Hdyž tehdyn jedyn wjeleſaſkluſzony herbſki wótcinę tñihu wuba, w kotrejz na podtkočzenje a pscheszéhanje herbſkiej ręce w pruſſiſkich herbſkich ſchulach ſwarjeſche, jeho Bock dla tſchividuczinjenia wohſtorži. Tola njeſhudźmy teho dla Bocka, pschewostajmy to radſcho němſkim wucžerjam, kotsiz ſu jemu podſtajeni byli. Jedyn wužud wo Bockowym ſaſtojnſtmi ſkukowanju namakamy w pruſſiſkich wucžerſtſkich nowinach; wón ma ſo tak: Tajny kniejeſtſtowoj a ſchulſki radziczel Bock, tak hižo ſo poſched wjele nježdelemi powjedasche, che na wotpočinku hicž. Pschi naturje mjenowaneho tñjeſa, pscheszíno kotrehož ſaměram je hižo starý miſcht Diesterweg w ſwojim ſpižu „Tſi pruſſe regulativu” wotſtupiſ, njeſzachmy tak lohko do tuteje powjedanzhy wericz. Někto pak je ſo tale powjedanza jako werna podtwierdzita. „Neuer Görlitzer Aln.” piſche w číſle 270, ſo ſo hižo „dolho derje ſaſklužene” wotſtupjenje mjenowaneho tñjeſa hižo 1. januara 1891 ſtanje. Djes wucžerjemi drje ſo wotenidzenje tajneho radziczeſla wobžarowacž njebudže. Teho ſadžerzenje a waſchnje pschi reviſijach a generalnych konferenzech njebe ſaike, ſo móhlo ſaſtojnſtu wjeſekloſcž wucžerjow, jemu podſtajenych, poſběhacž. Woſebe běſte jēdzenje po ſahadach ſ jeho „pruhowanſtmi waſchniom”, kotrež často najpiſniſhemu a naſſprózniwſhemu wucžerzej dželo w ſchuli wohidži. Sa poſepſchenje mſdy je ſo po porucžnoſci tajneho radziczeſla pschi wucžerſtſkich měſtnach wěſcze jara mało ſtało. Wjele bóle ſu ſo čaſto druhe wucžerſke měſtna i tym ſaložile, ſo dothody přenich měſtnow na wach wobrěſachu. Tež wſchelake pomozne wucžerſke měſtna — ſ předawſtich čaſkow w Schlesynſkej ſlawniſe ſnate adjuventury ſe 600—700 hr. mſdy — ſu ſo woſebe w poſledních 4—5 lětech ſ nowa ſaložile, tak na pschitlač bližko Hajnawa a Nosborka. Schulſki radziczel Altenburg dyrbí ſo najprjóbz do Merseburga pscheszadžicž. Tuion je psches tajneho radziczeſla Bocka ſe ſaſtojnſtwa pastora primarija w Grünbergu i ſchulſtemu radziczelſtwu pschitchoł, nihdže praktiszy w ſchulſtej abo ſeminarſtej ſlužbje dželawu njebohywſhi. S najmjenſha nikomu wo tym ničzo ſnate njeje. Hač ſo ſ wotenidzenjom tajneho radziczeſla wſchelake wucžbne tñihu, kotrež ſu ſo pod jeho ſa- možnoſci ſawjedle, njewotſtronja? Ssamo Billeffensowa „Deutsche Lehrer-Zeitung.” w ſwojim čaſbu naſtarł wo tym pschinjeſe, ſo ſa-

dżerzenie a waschnie tajneho radzicęla, s' wuczerjemi wobkhadzecz, k' temu njeſkługi, fastojsku wjeſzelojeſc wuczerjom wubudzicę.

S h o d z i j a . Po k r a c z o w a n j e r o s p r a w y w o p s c h e b n o s k u , w o t k n i e s a k a n t o r a em. Bartka w o s k a j e r s k i c h w o t p o h l a d a c h s o z i a l n y c h d e m o k r a t o w 22. m a l e h o r o z k a w t u d o m n y m p o b o c z n y m h e r b s k i m b u r s k i m t o w a r s t w i e d z e r z a n y m . „ W s c h i t z h s m e j a ” , p r a j a s o z i a l n i d e m o k r a t o j o , „ w j e l e p r o s n e h o c z a s z a , d o k e l z w o b d z e n i w j a z y h a c z t s i h o d z i n y n j e - b u d z a d z e l a c z t r j e b a c z . ” A l e h d y b y w o p r a w d z e k t e m u p s c h i s k l o , s c h t o d h a b u d z e j a t a j z y s e h w o j i m p r o s n y m c z a s h o m s a p o c z e c z , k o t s i z z o s t h u m s c h t a m i , s w j e d z i w o s c j e m i a s t r u h i m i w j a z y d u c h a t r e b n y m w e z a m i s a b a w j e c z n j e m o z a , d o k e l z d o s c z i n t e l l i g e n z y k t e m u n i m a j u ? P r o s n o h o d z e n j e j e k o r e n i w s c h e h o s k e h o . „ K o d y b u d z e s t w e j e s t o s c z u , p i l n j e , s w e r u a s e w s c h e m o z u d z e l a c z ” p r a j a , „ d o k e l z k o z d y w e , s o s t y m s b o z a s e l e p s c h e z y k l e h o s j e d n o c z e n s t w a p s c h i s p o r j a . ” R j e w e r j x ! S a m o z i t h b u r , k i z j e s o d o t a l w o d n j o a n o z y s a z o n u a d z e c z i s w e r u s t a r a l , k o t r e m u z p a k s u j e h o n a m r e t e a n a h r o m a d z e n e k u b l o e x p r o p r i e - r o w a l i a s e h o a s e h o l u b h c s p o l n e h o s b o z a w u t o r h n u l i , d r j e s o m a l o d o d z e l a p o c z e r i , h d y z w e , s o n i c z o w j a z y s a t o n i m a , h a c z n e l a k i s t u l i s e n i a n j e r o d n y c z l o w j e k . A b o , h d y z j e n e t k o , h d y z k o z d y s a m a s a h o d z e l a , d o s c z a n a d o s c z t a j k i c h , k i z h o d z e l a w o t w l a k u j a , p o n d z e l u p s c h e p a s u , a b o s z y k a p r o s d n i p o k r a j u w o k o l o d u n d a j a , d y r b j a l o h o t a j k i m p o t o m n a j e n e d o b o s t w e j e s t o s c z u d z e l a c z c h y z e ? „ S a w s c h e h l u d z i b u d z e l e p j e ” , p r a j a , m i p a k s o s d a , s o b u d z e s a t e m i l l i o n y n a j - l e p j e , k i z p s c h i t y m e x p r o p r i e r o w a n j u a p r j e d y h a c z b u d z e j a s o z i a l n i e d e m o k r a t o j o s e h w o j i m n o w y m s a r j a d o w a n j o m h o t o w i , h l o d u w u m r u a b o k o t r y k h s a b i j a . P s c h e t o z c z i n o w o s a r j a d o w a r j o b u d z a d y r b j e c z t a j s t u m o z d o r u k o w d o s t a c z , k a j k u z j u n e t k o m j e s f d z e l a n y m i l u d a m i n a s w e c z e n i c h t o n i m a , s a m o r u s t i z a r n i z . Z y k y l u d m u z a p s c h i m u z u s e z o n a m i a d z e c z i m i k r o b o c z a n a m s c z i n i c z a w r o b o c z a n s t w i e f d z e r z e c z , t a k s o s o n i c h t o s t w e j e r o w n y m i s a r j a d n i s t w a w u s w o l i ; k t e m u s k u s c h a t h r a n s k a n j e w o b m j e s o w a n a m o z n a z i w j e n j u a s m i e r z i ; d u z b e d a w b o h i m r o b o c z a n a m ! A l e b e d a p a k t e z s a r j a d n i k a m a h e t m a n a m , p s c h e t o z h d y z j e c z a s , n a k o t r y k b e c h u w u s w o l e n i , n i m o , t a k s o d y r b j a s o b u r o b o c z i c z , n j e b u d z a j i c h n a - h l e d n i z y , k o t r y k h s u p r j e d y t h r a n o w a l i , w e s c z e m i l e s t n i m i s a t h a d z e c z . P s c h e t o z p r e n j a k a s n j a : „ T y d y r b i s h B o h a h w o j e h o k n i e s a l u b o w a c z z y k e s w u t r o b u a h w o j e h o b l i z s c h e h o j a k o s a m h o ” — m j e s s o z i a l - n y m i d e m o k r a t a m i n j e p l a c z i , — t a k t e z k a s n j a : „ N j e w e c z c z e s o s a m i , n o j i n a j s l u b s c h i ” n i z . D u z d r j e s o j i m n a j l e p s c h e a n a j s p o m o g n i s c h e p o d e l o p s c h i p o k a j e . „ D z e l a b u d z e m j e n j e ” , l u b j a ! S w o p r e d k a s a n j - n e n s c h a d r j e s e d o m ! T a k d o l h o h a c z b u d z a s o z e n t r a l n e f u c h i n y , s e d z o w n j e , p l o k a t r n j e , t e p j e r n j e , s w e c z e r n j e , n a p r a w y s a d o w j e d o w a n j e v o d o w a p s c h i h o t o w a n j e s a w u t r j e b a n j e e l e k t r i z i t e t y , p u c z e , d r o h i a p s c h i p r a w y s a l e p s c h i w o b k h a d a t d . t w a r i e c z , d r j e t o l a n i z . „ D z e l a a n a d z e l a n e t w o r y b u d z a s o p o c z a s p l a c z i c z , k o t r y k s o n a n j e n a l o z t — m e n j a ! S t a r a z o n a , k i z d o h r i b o w t h o d z i , s e b d o p j e r j e d r e j e a b o s t u k i p s c h e d z e , b u d z e s e b i p o t a j k i m s a t s i h o d z i n y t a k w j e l e b l a c h a s a - k l u z i c z m o z , t a k s y l n y m u z , k i z p j e n k i k a l a , a b o j a k o s l o t n i k , k i z d r o h e w e z y b d e l a . P s c h e s t u p n i z y a s l o t n i z y z a n i w j a z y n j e b u d z a a t d . — w u d a w a j u ! J a p a k p r a j u : „ C z e h o d l a n j e d y r b j e l i w t o w a r s t w i e , k i z s o B o h a a n i j a s t w a b o j e c z n i m a , w s c h e l a z y , k o t s i z r a d w j e l e w u z i w a j a a n j e r a d d z e l a s u , d o s p y t o w a n j a p s c h i n i c z , s e b i w j e l e p o z a d a n e b l a c h o w e n a r k i k r a n u c z , j e l i n i z r a d s c h o h n y d o m k w u z i w a n j e h o t o w e w e z y , k i z s o j i m l u b j a ? C z e h o d l a n j e d y r b j e l i d r u s y n a t o p s c h i n i c z , s e b i b l a c h o w y c h m a r k o w d o s c z a n a d o s c z n a d z e l a c z ? P s c h e m e n i d h a s o j e s b o z n y m s o z i a l n y m d e m o k r a t a m c z l o w i s k a n a t u r a s do b o m t a k , s o v o n i c h d a l e p l a c z i c z n j e b u d z e t a m n e k l o w o : M y s l c z l o w s k e j e w u t r o b y e s s a w o t m l o d o s c z e ?

S H u s k i. Czemuż my wot spoczątka tuteho lęta se frudnej
wutrobu napszczyżwo hładali, to je ho netko stało. Nasch wutrobnie
ubowany, cęscený farań, knies Handrij Męto, kiz bęsze lónz san-
żenego lęta dla cęzkeje khorſcę se skushy stupicę dyrbjał, naß hiżo
sched lętom wopuszczyński, so by w wustawje wotkhorſjenje pytał,
że sanbżenu żobtu 7. mérza w Pirnje 36 lét stary semrēl. Każ bęchu ſebi
heho ſwojbiń žadali a każ bęsche to horze žadanje naſcheje woſady, bu' jeho
żero s Pirny s naſchim cęzowym woſom i nam dowięſene, so by
nasch duschowpastę w naſchej křiedźinje ſwoje poſlenje ſpanje dzer-
al. Jego khowanie mějeſche ho sanbżenu kředu popołdnju. Wiele
uda bę ho ſeschlo, njebozicžkemu poſlenju cęscz wopokaſacż. Była
woſada, wjèle duchownych a wuczerjow, wojerſte towarzſtwo, ſatypſjerjo
yrkwe a ſchule a gmeinow, wſchitzu ho do zyrkwe podachu, hdzeč
rjenje wupryſhenym kaſchežu ſemrety duchowny ležeſche. Tſjo du-
howni wutrobnie ſłowa s woltarja i woſadze a i ſawostajenym rę-
zachu, t. kapłan Kęſchizan s Hobzija, jako ſpójſený móz ſemreteleho,
kk. fararzej Meróſał s Budejcz a lic. theol. Imiſch s Hobzija, bjes

tym so semréteho kval, archidiaconus Dobružký s Wojerez, woltańu Božu klužbu dgeręsche, a schulski khor rjane kherlusche a ariju spěwasche. Se wszech reczow klinčeche wulka luboscz, kij je semréty wschudze wuziwoł, a wulka śrudoba dla jeho sažneho wotendzenja. Na wožadze pak běsche widzecz, kaf wulzy je ſebi kwerne ſtukowanje semréteho wažicz wiedzala. Po ſlonečnej pobožnoſći w zyrki po kaſchcz wot ſobustawow wojerſkeho towatſta ſi zyrkwi njeſesche a w wulkotnym czahu na pohrjebniſcze, hdež fo ſemrétemu požehnwanje dosta. Tak netko naſch lubowaný ſahé dokonjaný ſarat na naſchim pohrjebniſcze ſpi. Bot lěta 1884 je w naſchei wožadze ſi wulki žohnowanjom ſtukował. O, kaf ſamy rad ſi njemu ke mſchi khodzili, kaf fo wón wutſejſe, naſche wutroby ſahorječ a kaf běſe khorym rjany troſchtat! Něvotru džaknu kylsu ſamy hižo w jeho dolhei khoroszczi wypłakali a ſi nimi budže wěſeje někotry jeho row maczecz. Bóh ſpožcz jemu cžidi wotpocžink a budz jeho ſtudnym ſawoſtajenym troſchtat a ſastarat.

Š Bułkojny. Wulka woda je wejera tybienia s nowa tudomnu kraju domaphytała. Se żołmami Lubath a Kotowki bęchu leżomnoścze nascheje wky nimale wschę powodzene. We wky samej so woda tu a tam do twarjenjow walesche, a se sbożom hiszczę bę, so woda wodnjo a niz w nozy najwjetšchuy wyżłokosz dozpi. Rostorhane haczenja, róśdrjene pucze a s dżela też wopłofane a sdrjene pola hiszczę dżenja wo tamnym dniu kwestę. Maczinienna schłoba je jara wulka a hiszczę wobliczecz njeje. Dofelż so pschi naśczej wky se pylnym nawalom wody haczenja rostorhnuchu, bużobny Bart do wulkeho stracha pschinibę. Tam rano w 5 hodzinach woda roscz pocza a hacż do 2 hodzin popołdnju tak móznie pschibywacze, so dyrbjachu sfit rucze s hródżow wuniesęg. W najwjetşej nishy bu Bariska dobrowolna wóhnjowa wobora hromadze swolana. Dżel jeje muzstwom so t wukhowanju skota, drugi dżel t twarjenju haczenjom wupóhla. W 4 hodzinach popołdnju woda spadować pocza a wóhnjowi wobornizy, kotrychž pomozneho dżela wjazy trzeba njebe, możachu so sało domoj wróćciez s dżalam tych, kotrymž bęchu t pomozły byli.

S hole. S kónz maleho rózka ſu pečolj létacž počake; duž njech ſebi pečolat rjany džen hlada, ſo morwe pečolkli ſ kolcža wimjecze. Psihi 10 abo 12 gradach czoþoty po R. móže ſo tež ſa matkami poßladacž. Pečolj bjes matki njech ſo druhim kolcžam psichidacža. Maju-li pečolj malo mjeđu, njech ſo jím dawa; w město plasta móže ſo židki měd abo hustý zokor dawacž; ale doſč njech ſo dawa, kaž našymu. Na ſemju psched kolcžom njech ſo meter abo dwaj meteraj ſchréoko ſlómy naſčeze. Pschedož nětke mnohe pečolkli, mučne abo ſproſtnejene, na ſemju padaju; na mořkym ſymnym bornje býchu zyle ſproſile, mjes tym ſo ſo na ſlómje ſ wjetſcha ſažo ſhrabaju. Pečolj nětke wjele wodn trjebaſu a ju pilnje noscha; mnohe pak na ſymnej ſemi psihi wodje ležo wostawaju. Duž njech ſo na ſlónčnym městacžku bliſko pečolnižy ſudobje abo někotre ſudobja ſi ſirokej wodu ſtaſeja; na wodu njech ſo mož abo ſlóma abo něchtio tajke kladže, ſo ſo pečolkli njetepja. So býchu pečolj wodu lépie namakale, njech ſo přeni króz líntka mjeđowá abo zokorowa woda ſtaſa.

Serbski pčołař.

Darh sa natwarjenje herbskeho domu.

Dalej dalej: M. Pětr Narčík w Schunowic 1 hr., Češský 3 hr. 54 np.,
říšský I. Kramer w Dražobzanech ja towarzstwo „Černobóh“ na 1890 10 hr.,
říšský I. ręcznika Müllerleina sbyt maciążkowego domu III. dízel na 1889 200 hr.,
dr. Muša, gymnasiálny wuczér w Freibergu, na 1888-90 30 hr., Alex. Pětrow,
profesor w Krajanoufimsku 5 hr., kanonik farar Jakub Herrman w Wotrowie
(shesty krógl) 100 hr. — hromadzé: 349 hr. 54 np.

„S džakom k'wituje

M. Mierwa, połkadr. M. S.

Přílopk.

* Na dżinnych wilek w Budyschinje je w tu khowili wulki swérjenz widżęc. W nim ho jedyn elefant, wjele lawow, mjeđwiedzow a druhe dżiwje swérjata pokasuja. Dokelž s rědką tak wulki swérjenz do Budyschina pshindze, je wón wobhlađanja hódny. Jutſje njedželu budże swérjenz poſledni kroćz wotewrjeny.

* Wotrocđ w Mischnje so wóndano ročesche, so 18 twierdych woběl jeji sje, je-li so jejia darmo dostanje a 6 karancđow bayerskeho piwa k temu. Drusy wotrocđy to ſlubicu. 14 jeji je lóhkomyſlny c̄łowiek sjeđ, ale na to wumrēl.

* Motroczek s Cöllna nad Xöbjom 5. märza do měry džesche, a na jeho žadanje jeho k tříslam wjachu. S wjeshelom, so je po jemu to radžilo, že mlody rekruta tak wopi, so ton hamón džen wjeczor wumre.

* Na dwórniachę w Freibergu żo wóndano konjey spłóčihschtaj, s' zykm wotmachom do druhego wosa praknuschtaj, kotryž tam stejescze, a wobeju konjow, kotraž běschtaž do tehole wosa sapscheinjenaj,

morischtaj. Jenemu bu nop rošraženy, druhemu ho wojo do života saschtapi. Wdrwaj ſonjej ſtaſ ſznamo 1300 ml. hódnaj byloj.

* 21 letny mlodzien w Hamburgu, na kotreho widlischega khodza, wondano wjescor w lozu lezo ejitasche. Na jene dobo jeho widlischega pschinnuchu, won petrolejowu lampu porashy, poftleszhego ho sapali, a mlody czlowiek ho zlostnje wopalil. Wokao a ho palo won na drohu won begesche, hdzej plomjo na nim samieczechu. Prawu ruku ma mohl rjez na wuhlo spalenu a na zylym czele je ho tak straschnje wopalil, so je na zmiercz.

* W Barlinje 60 let starý pschelupz se hwojej 53 let starej mandželskej bydlesche. Won je hzo bleschi czas hory, so w kožu leži. Wondano dopoldnja chrysche jemu žona na spiritušu sela swaricž. Hdyž pak chrysche spirituš sapalicž, řebi bleschu powali, so ho jej spirituš na draſtu linu. Žona ho tak strôži, so jej sazechlena sapalka s ruky a na draſtu padže, a draſta ho na měscze sapali. Wboga žona s wopředka podarmo wo pomoz wokasche. Slončenje ho jeje hory muž s wulkej nusú s komory nuts pschiwlecze. Istwine durje ho hzo palachu; žona wo istwe lezechše, na zlyhym czele wopalena; jeje draſta be ho hzo na popjet spalila. Mjes tym tež ſuhodza pschibezachu. Žonu do hojeńje donjesechku, hdež je mjes tym wumrēka.

* W městce Gera je žona khudeho dželacjerja trojníkow po-
rodžila, dweju hólezów a holcę; maęz a wsichtle tsi džeczatka su
cžile a strove.

* Saſtojnika na jenym dwórnischemu blisko Elbinga wón dano, zyle njenadzíz jeho nehduscha lubka wophtacz pſchindze, ſebi žadajo ſo by ſebi ju hnydom fwerowac̄ dat. Dokelz paſ wón wo tym niežo wjedzec̄ njechafche, ale chyfche węz ſ pjenefami wuczinig, fo swadzifſtaj. Hroſnje ſwarjo žoniſto ſ pſchedeſchczníkom do ſaſtojnika pjerjeſche, ſo dyrbjeſche tutón do korcmy czeknuig. Hara fo nělotre dny ſa ſobu wopjetowasche, ſo dyrbjeſche fo ſaſtojniki na poſledku wot žandarma na dwórnischemu pſchewodzec̄ dac̄. Ale tež tam fo njemdre žoniſchežo nuts dobywasche a tak ſalhabzeſche, ſo fo wulka cžrjoda lubu ſbeža. Skonečnje běſche žandarm nufowaný, ſo žonſku do jaſtwa dowjedze, hdež wona ſchýri hodziny poſzedza, na czož ju ſ bližšim czahom do Thorna domoj poſzlaču.

* W Hermansgrünje pola Greiza běchu sándženu nashymu studžen̄ ryc̄ pocželi; dokelž paž ju tehdy njeotwarichu, ju w symje swodžewachu. Wszech krótkim čzysche wętý Heil se hwojim synom studžen̄ dale twaric̄. Syn přeni nuts salše; ale pluny, lotrž běchu ho w sawodžej studni nahromadzile, jeho pohlusichich a morichu. Runje tak ho nanej sándže, lotrž, dokelž ho syn w studni njehibasche, sa nim salše. Wscha próza, morweju wožiwic̄, běsche podarmo.

* Wo ſurowym njeſtutku ſo fe Stražniz na Morawje piſe: Dželawny muž w ſuhođnej wſy wóndano ſwoju 14 lětnu džowku ſawoła, prajizy, ſo dyrbí ſ nim do ſtudnje po wodu hicž. Študgen je 9 meterow hľuboka, woda 4 metery hľuboko w njej ſteji. Tam ſurowy nan džeczo ſ woběmaj rukomaj wuſbeže a jo do ſtudnje dele wrijeſznu, prajizy: "Jow ſlatki!" Holčka ſo w wodze ſa kamienje pſchimafche a ſo hýmili nad wodu ſdzerža. Na ſbože mjes tym wobředz̄et ſtudnje pſchinidze a džeczo ſe ſtudnje wuczeſe. Hdyž holčka potom doma w loži ležesche, jej nan telko ſpiritufa do rta nala, ſo ſo njeſbožownej koža ſ jasyka a ſ zylého rta ſeſlēka. Džesatcz dñjow wboha na to cęgły thora doma ležesche, w ſtajnym ſrasche, ſo ju nan ſlonzuje. Hdyž móžesche trochu na nohomaj ſtač, k ſuhođej cęknu, lotryž be ju ſe ſtudnje wuczahnuł, a nětko hatle pſcheradži, ſchto je ſurowy nan ſ njej ſapoczął. A pſe ežo běſche wón to czinił? Wón běſche ſe ſwojej žonu dželenu a dyrbiesche holčzy 400 ſchěznakow wuplaćicž. Duž běſche ju wotbyča chví.

* S jeneho města w Tirolskej bě sanđzený měšaz wěstý Mayr wot wojskow čeknul. 25. sanđzeného měšaza wjecor wón w Mezzolombardo na burštim kuble kabat kranu, hwoju wojetstu huknu do rěki čízmu a na dwórnischczo S. Michèle džesche. Tam s čzahom mloda holza pschijebze, kotrejž běsche jeje nawoženja napischeczo pschischoł. Dokelž wos, s kotrymž chyščtař ſo domoj wjesč, na druhí čzah czakasche, pschezo pomalu džeschtaj, a Mayr ſa nimaj. Wón jeju bôrsh pschěřčeže, potom ſažo pomalu džesche, ſo na jene dobo wobroczi, nawoženju s bajonnetom mjeswoczi klo a jemu bajonnet wysche lěweho wóczka do hlowy storči. Holza wo pomoz wolaſche; duž ju ſkofník do hlowy prafšnu, na čož wobeju na polo wleczesche a wurubi. Nawoženi wschitku draſtu hacž na koſchlu a spodnie hlowy ſebra. Holza cjiniesche, jako by morwa byla. Hdyž wos pschijebze, wona wo pomoz wolaſche; duž rubiegnik do kerlów čeknu. Holzu, kotruž běsche mjes tym womor wobjal, pohonž ſobu wsa. Tež jeje nawoženja poſdžiſho ſebe pschinbze a ſo hacž do

bliższeje wzy dowlęce. Nawożenia a njewjeſta w hojerńi ležitaj a ſtaj na ſimjercz. Rubježnika žandarmojo w nozy na dwórnischczu ſajachu. Wón je ſo njefukta wuſnal.

* Hdyž ſpečny czoh ſ Bahonna do Toulousa w nozy wot 27. na 28. ſańdzenego měřaza runje prawje ſpečnje jēdzeſche, wjednič czaha w ſwojim woſu ſedžo někoho ſchicžecz ſchysczeſche. Durje ſwojeho woſa wotewriwſchi ſo wón dohlaſda, ſo ſo wjednič lokomotiv a teptet pſchimafchtaj, a ſo czyschtaj jedyn druhého do hukubin dele ſchwyrnucz. Maſchinift běſche panuł, ale ſo ſ ruku ſa lokomotivu džerzeſche. Runje czyschte jemu teptet noſ roſrashcz. W tym wołomiku pał ſo wjednič lokomotivu radži, teptjerja někak porashcz. A wo teptjerja budzeſche ſo ſtało bylo, mjebudzeſche-li wjednič czaha mjes tym na lokomotivu ſloczil a pſcheczinnikow dželil. Na bližšim dwórnischczu wobeju ſajachu. Kaž ſo pokaza, běſchtaj ſo hido něhdze w korečnje ſwadžilo byloj. Puczowarjo w czahu, kothymz běſche najwjetſchi ſtrach hroſyl, wo tymle podawku halle rano ſhonichu.

* W ſwojim czahu pižachy, ſo je nechtó ſa konja poł milliona markow ſhadžil. Pſched krótkim pał je někajki ſendželežan Amerikan-čanej pſa ſa 65,000 ml. wotkupil. Pož je tak mjenovaný Bernhardiſki, 89 centimeterow (dobre połdra ſchęca) wuſkoi a dwaſ zentnarnej czeſki. Duž je ſo ſa punt pſyczego mjaſa tudy 325 ml. ſaplacžilo.

* Kaž ſo ſ Eſegga piſche, wutoru thđzenja rano w ſchętej hohzinje na droſy mjes whomaj Vinlovec a Kokovce poſteſeſho poſhonaſa ſatſeleneho nadenebzechu. Wós ſ konjomaj w ležu ſtejeſche. ſo ſa běſche 106 ſchęknakow rubjenych; hewal rubježnik nido brak njebeſche. Džiwa doſez je, ſo běſche rubježnik konjow w ležu ſwodzeval. Dotal jeho wuſlędžili njeſju.

* Pſched krótkim do Warszawy wěſta Ertnerowa ſ Hannovera pſchijedž, kotrež je muž czeſknuł. ſo ſ Warszawy wona hory do Peterburga wotjedž, a ſo ſměrowacz nochze, a byrnjež hacž do Riffleje puczowacz dyrbjala, doniž muža njeuſlędži, kiz je někotre ſta thžaz markow jeje ſamoženja ſobu wſal. Kaž je němſka polizija wuſlędžila, ſo čeſkanz pſches Warszawy a Wilnu do Peterburga podal; naſkerje pſches Moskwi dale ſ ranju poſjedž, ſo jeho žona wuſlędžila njeſbu. W Hannoverje je ſebi tvoje puczowanſte wopřima wobſtaral. Žona pał ſo njebaji, ſo muža njeuſlędži, a byrnjež wjazy pjenyes na to nałożicz dyrbjala. Maſhonjeny pölzaſki ſaſtojniki ju pſchewodža. Tež wona rjane myto temu lubi, ſchtož jeje muža wuſlędži.

* Do jeneje wzy w južnej Ruskej ſańdzenym thđzeni ſtaženym wjell pſchiběža, ſo do ſkotu da a kruwy a wowož ſluža. ſchyscho kruwy ruciž a wowož bječecz 55 lét ſtary bur pſchiběža, kotrehož wjell tež ſluža. Mjes tym dwaj buraj ſuſodej na pomoz pſchindzeſhtaj, ale wjell tež jeju ſluža. Na ſbože pał běſche heja ſ ruzy, ſ kotrež jedyn tych burow njembre ſwérisko ſarafy. ſkuſani burjo ſu w hojerńi w měſcze Odessa; jedyn ſ nich ſ czeſka žiwu wostanje, dokež ma mnohe hukubok rany. ſtaženym wjell je 9 kruwów, 18 wowožow a mnohe pſy ſkuſał.

* W turkowſkim krajinomaj Van a Bitlis mějachu 6. februara bylne ſemjerženie. W měſcze Van ſu mnohe twarjenja ſpadał, druhé ſu ſo wobſchložile. W měſcze Bitlis je 50 twarjenjow ſapuſczenych, w ſuſodnym měſcze 150. Pſchi tym je 5 czlowiekow ſiwnjenje ſhubilo; ranjenych je jara wjele.

* ſuply Madagaskar ſo piſche: Bohot w Tamatave je někotre ſta tutrajinnych wobydlerjow wotprawicž dał, dokež běchu ſo na jeho namožnoſće a jeho jehanstwo pſchi ſariadowanju krajnych pjenes ſlawnje wobcežowali. Žony wotprawjenych wón tež ſlōzowacz da a jenož te pſchelutowa, kotrež ſebi najwjetſchu hanbu lubicž daču. Maſhōrſki pał běſche kónz tehole krejſcheliwanja, kotrež złyky thđzeni traſeſche: ſuwoz tež džecži wotprawjenych wſchitke ſlōzowacz da.

* W Mesopotamiskej loni někajke czémne ſornjatka jako wotprawdžity deſhecz ſ njebeſez padachu. Na mutku roſtołczene ſo ſ jědži hojerńu. Njeboponina to na tamne "manu", ſ kothymz ſo hukubni židža w puſcziňe ſyčachu? Wuczeni ſu w ſornjatkach roſtlinu ſpōſinali, koraž w aſiſtich puſcziňach a w južnej Afričkej kaž hroſhatka po ſemi roſpróſhena roſcze, a kotrež wětſik lóhzy wuſběhuje.

* W měſtaczu San Antoniu w kraju Teras w połnožnej Ameriže czyschte pölzaſki ſaſtojniki wondano w korečnje mužſkeho ſajecž, kotremuž ſo wina dawasche, ſo je nutnizarja ſlōzowali. Duž ſloſtnik revolber wuczeſe a ſaſtojnika ſatſeli, no czob czeſknu. Alle někoti mužojo ſo ſa nim puſczejch, jeho doſežecžu, jeho na ſichtom wobweźnichu, jemu draſtu ſ petrolejom polachu a draſtu ſapalicu. Wobweźnjeny ſloſtnik ſo ſpali; jeho ſuſnicy pał ſo ſ měrom domoj wroćzichu.

* W kraju Nebraska w Sſewjero-Amerikanskich ſjenoczenych Krajach ſu pſched krótkim wěſteho Cowlesa ſajeli, praſidenta wulkeje železnicy. Jego ſuſodža ſrjebz nozy w jeho domje někajke wolaſje ſchyschachu; hdyž tam dobežachu, Cowles, kaž ſo ſdashe, w womorje ležesche, a ſ ranu, kotrež mjeſte do hukuy, jemu kraj czeczeſche; jeho žona ſadajena w ložu ležesche. Duž po lekarja poſlachu. Hdyž Cowles ſaſo ſ ſebi pſchindže, běſche jara ſrudny, ſhoniwſchi, ſo ſu jeho žonu ſlōzowali, a czinjeſche, jako by ſebi ſadwelujo ſiwnjenje wſacž džyl. Wón powjedasche, ſo ſtaj ſo ſrjebz nozy dwaj ſabjenaj rubježnikaj do domu dobyloj, jeho poraſyloj, ſo je bjes myžlow ležo wostał, a wſchitke pjenyes a jeho žonine ſtote węžy a drohotne ſamjenje rubiloy. Runje wón wjazy hacž 20,000 ml. myta temu lubjeſche, ſchtož mordarjow wuſlędži, jemu polizija tola njewerjeſche. ſlončenje polizija pjenyes něhdze w domje ſhowane namaka. Mjes tym tež ſhoniwſchi, ſo je Cowles ſiwnjenje ſwojeje žony halle pſched krótkim na 40,000 ml. ſawęſcził a ſo je poſleni czas ſuſnje pjenyes trjebał. Duž jeho ſajachu, jemu winu dawajo, ſo je ſwoju žonu ſlōzowala.

* Zaſtoſne roſbucnjenje je ſo wondano na železnicy poſa Uſhlanda w Połnožnej Ameriži ſtało. Schyri lokomotiv ſu ſaniczene, teho runja wóžom twornych woſow, kotrež běchu połne woliſowych ſudow. Pječo ſaſtojnicy czaha ſo czeſky ſranichu. Goo paſaly woliſ ſo na wobej stronje železnicy do leža ſidasche; lež ſo ſapali a ſo hifcze pali.

Š powitanju naſečja.

Štož: ſat powitam ja tebie atv.

Wſchitri ſteſne čaſhy,
Kiz Boži poſli ſeſe,
Wſchitriedi — džicze ſaſy,
Kaz Vóh wam ſataj je,
Hdyž ſwoj tuſel ſlajit
Je po wjeſt mročelom,
Hdyž ſ Roadej je prajit
Gſlub ſteſnych počzaſow.

Dha, ſyna, dži nekt ſ dworow
Wos ſ naſečej ſſerbowſtej,
Na ſwoj hrod, loda horow,
A połnožnej ſelenſtej,
Po ſtym ſam ſtym rjane,
Kiz jandzel róžow ſy,
A ſam witaſ ſubowanie
Do ſtrobw ſwiatnici.

Ram naſhji na wſch ſrójzli
Majrjenſtich ſrójzli, ſtow
Na ſiežta, kiz pod nožti
Mjeviñ ſeſczaſtow,
A pſchim ſaſo tunich
Do haſtow ſpewarjow,
Kiz tu po hloſach ſunich
Spewaju ſ haloſow.

Ty plodna džowta meja,
Szeſel ſtrone dymjanja
A wſch, kiz tu nimo djeja
Po droſ ſiwnjenja,
Plodz, plodna džowta meja,
Tym mytru do wěnza,
Kiz ſ czeſkuj pſchitradžeja
Do ſtrobw ſtow.

Th pał pod běhom ſlōzna
Maletni jandzelov,
Wot ſpočatka do kónza
Kraj pſchitrid ſcheroſo,
Gſnadi njenam ſtaj we ſiweſje
Mje wjaz' mjes ſiwihi,
Wſchitriediſtli w druhim ſeſe
Mjes ſſerbow ſ ſožemi.

Kiſek ſiwm ſeſhym ſhowje
Ja muczaj dróhat ſpac, ſ
A naſečo na rowje
Mi trawnu ſteſtu ſac, ſ
So ſ trawniſa won ſeſi
A tym, kiz tam nimo du,
Kaz ſadaſ ſym ſej ſi ſiweſje,
Hyc ſi weſznom ſoſečju.

Gno weſznom ſoſečju
Na ſemi ſaronſtej
A ſ ſuboſežu ſo ſmeja
Zam we Getjemanej,
Wot tam dha neti we duču
Wſchewodžny ſeſuſa
Na jeho ſiwihi pucžu
Hacž ſi hore ſolgata.

Je w weſznom ſoſečju
W džiak matry ſiwnjenja,
So by nam ſaſtup dobył
Do weſznom ſoſečju.
Dha wot naſ ſiwi džat rjany,
Ty czaſne naſeče,
Wtih ſtowbu, czeſk, džat damy
Tom, kiz naſ ſredniſt je.

Gusta hataſ.

Teſdny plan železnizow wot 1. ſtobra 1890.

4. woſowa flaſa njeđelu a na ſaklich ſwiatnych dnjach wupada.

Se ſhorjelza do Draždjan.

	Woſowa flaſa 2. 3. 1-3. 1-3. 1-3. 1-4. 1-3. 1-3. 1-3. 1-3. 1-3. 1-3. 1-3. 1-3.
Se ſhorjelza . . .	11,0 1,46 — 4,43 7,58 10,50 2,1 2,28 4,21 6,55 —
Rychbacha . . .	11,48 — — 5,7 8,22 11,14 — 2,53 4,44 7,19 —
Lubija . . .	12,36 2,13 — 5,28 8,45 11,36 2,29 3,15 5,5 7,41 —
Budyschina . . .	1,20 2,36 4,0 6,2 9,21 12,14 2,52 3,50 5,40 8,17 —
Viſtopiz . . .	— — 4,30 6,38 9,58 12,51 — 4,27 6,14 8,53 9,58 —
Arnsdorf . . .	— — 4,51 7,1 10,22 1,16 — 4,51 — 9,20 —
Radeberga . . .	— — 5,2 7,11 10,32 1,26 — 5,1 6,43 9,31 10,25 —
Do Draždjan . . .	3,35 5,29 7,40 11,3 1,55 3,54 5,31 7,5 10,4 10,48 —

Se Draždjan do ſhorjelza.

	Woſowa flaſa 2. 3. 1-4. 1-3. 1-3. 1-3. 1-4. 1-3. 1-3. 1-3. 1-3. 1-3. 1-3.
Se Draždjan . . .	6,0 8,50 10,20 12,10 3,5 5,10 8,50 11,40 12,52 —
Radeberga . . .	6,39 9,25 — 12,47 3,41 — 9,26 12,17 —
Arnsdorf . . .	6,51 9,37 — 12,58 3,51 5,49 9,37 12,28 —
Viſtopiz . . .	7,21 10,6 — 1,24 4,17 6,19 10,6 12,55 —
Budyschina . . .	7,59 10,44 11,29 1,57 4,51 6,53 10,41 1,24 2,1 —
Lubija . . .	6,32 8,43 11,27 11,55 2,36 5,28 7,32 11,23 — 2,27 —
Rychbacha . . .	7,7 9,1 11,43 — 2,54 5,46 7,50 11,41 — —
Do ſhorjelza . . .	7,48 9,22 12,4 12,21 3,15 6,7 8,11 12,2 — 2,54 —

Hendrikz sbytkne kublo w Małym Wielkowie, nähde 39 $\frac{1}{2}$ kózga pola a kuli, 310 dawskich jenoszow wopschijaze, s maszynnymi twarjenjemi, je se wschelakim inventarom, bjes kótrymž je nowa wulka mloczaja maszyna, placzisny hódnno se swobodneje ruki na pschedan.

Wobhederjo:

Keller w Nakazach a E. Säuberlich w Budyschinje.

W hótku je maszyna kheja cíplo 8 s kózgom pola a $\frac{1}{2}$ kózgom sahrody na pschedan. Dalsche je pola k. Hanuscha tam shonicz.

W Kelnje je kheja cíplo 27 s 3 kózami pola na pschedan.

Wallach, brunacz, 7létne, kiz je jenopshczajne a dwajpschczajne je sbil, tež jehat, skladny kaz jehnjo, na wózho ho hodzazy, je do dobrych rukow tunjo na pschedan. Dalsche je shonicz w kontorze Reinholda Alemma na swonkownej lawskiej dróshy.

Proshata na pschedan.

Proshata běleje Yorkshirskeje a tež czornopshczaneje Berkshirskeje rafy, kotrež ho jara lohko wutormja, ſu pschedo na pschedan na īnejzimaj dworomaj w Budyschinku a Pschiv-čizach.

Nieżne wošy.

Nekotre nowe rjebljsnate ruczne wošy, 50 puntow hacž do 3 zentn. wudzeržaze, ſu na pschedan na taſchbarku 10 delka.

S nakładem Maciecy Serbskeje je runje wuſhlo a je w wudawarni Serb. Nowin ſa 40 np. doſtač:

Jan Manja

gdje statok moj?

Powiedanczko ſe herbstich ſtawisnow nowiszech czaſa.

Spisat Jan Radnherb.

Khofej
paseny

w nowych a wubjernych družinach měšchanu poruczataj punt po 1 ml. 40 np. hacž do 2 ml.

Schishka a Bječka na swonkownej lawskiej haſy.

Sareng pschindže
na Budyski hermanek a porucza wschelake drastne ſkaniny, wojmiane buknje, drusčje banty, ſchlipy, universalne ſchaty a druhé hido ſnate tworw w najnowiszych no-woſegach a ſnathich tunich placzisnach.

Niečjischki hermanek budze wón ſ dwemaj pschedawarniomaj na hótnym torhochszu pôdla ſtočho hodlerja ſtejcz. Wón wo dobro-ćizw wopht proſhy.

Juriš Sareng ſ Posdež.

Wosjewienje.

Podpižane towarzstwo ma myſle, ſa ſwoje pjenjeſy mlođeho člowjeka jako

wohladarja ſchtomow

w čazu wot 16. mérza—9. meje a 5.—30. oktobra t. l. w tudomnej ſhadarskej a ſahrodniskej ſchuli wuwuczic̄ dac̄. Gzi, kofiz bychu wohladarſto ſchtomow naukuńcę chyli, njech ſo na Wilhelmskej dróshy 7 po 1 ſchode ſamolwja.

Ssadařske towarzstwo w Budyschinje.

ſ Döring.

Grabinſta ſ Einsiedelska ſchtomownia

w Lipiczu pola Minakala

porucza jenoſetne a dwajſetne ſachulowane khójny, rjane körje-njate, amerikanske mōdré ſhmreki, ſhmreki 1—4lēne, jēdle 2—6lēne, Nordmanske jēdle 2—6lēne, Seymuthske khójny 2—4lēne, 6 cm wysoko, ſhkowroncze drjewo 1—5lēne, czornu khójnu austriaca, pinus rigida, ſa pjenka wubijazu ſmolnu khójnu, brézy 1—5lēne, biele wólske hacž do 1 m wysoko, buki 1—6lēne, jaſenje 1—6lēne, jaſenjolopjenate klony, 30 cm—1 m 50 cm wysoko, amerikanske czertwene duby, 50 cm—2 m wysoko, amerikanske ſcharlaſhové duby, wulkołopjenate lipy, 50 cm—1 m 50 cm wysoko, mało-lopkopjenate lipy, 50 cm—1 m 50 cm wysoko, agazije, wiſy, klony hacž 1 m 50 cm wysoko, proſte a jēdne kaſtanije, zypreſy, ſiwe drjewo, Chrystuſhový czerń, wjerbowe pruziki k ſadzenju a wſchelake druhé pschaze a wuzitkowe drjewo.

Curt Pech.

Grabinſki ſ Einsiedelski parny rěsak w Łomsku porucza:

khójnowe tramy, deski, laty, hraniče drjewo — ſuſe a ſelene drjewo — tež po ſlaſanju rějane, dale wotreski po 15—30 np., plotowe ryhele, wotreski k plotam, 1 m dolhe, 100 ſchtuk po 2 ml.

Curt Pech, reverſki hajnik w Lipiczu pola Minakala.

Poboczne towarzſto ſerbskich burow w Huczinje ſměje ujedzeli 15. mérza popoldnu w 4 hodzinach poſedzenje.

Pschedkydſto.

Falkowa menažerija

budze ujedzeli poſledni kóz ſotewrjenia.

Wotſhalne pschedſtajenia ſo popoldnu w 4, 6 a wječor w 8 hodzinach ſapozchnu, tola budze menažerija hido wot ranja ſa wopytarjow k wobhlaſanju wotewrjenia.

W wudawarni "Serbſkih Nowin" je ſa 50 np. doſtač:

Spěwna radosc.

Zběrka

Sulſkih ſpěwow.
Druhi wudawk.

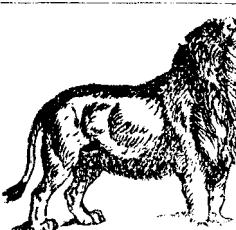
W wudawarni "Serb. Now." ſu doſtač: ſerbske kmotſsaje lipy.

Wſhem wobhederjam konjow a konjerjam k wiedzenju dawam, ſo ſtaj ujedzeli 1. mérza kte mni dwaj královskaj ſrebzaj (Hengſtaj) pschiſchloj. Rudolf Wenzel w Tafu.

Dvě wobydleni ſtej na pschednacze w Hodžiju pola Jana Kycze.

Młode holzy móža ſchic̄ doſtadne naukuńcę pola

Gany Michalkoweje na jerjowej haſy 19 w Budyschinje.

14—16lētna holza ſe wózho ſo do lohkeje ſkuſby k 1. haprleji pyta na kotoſkej haſy 10.

Do maleho mērneho hospodatſtwa do jeneje wózho pola Panczys ſo k 1. januarej 1892 pschi dobrej mōdze ródná katholſka ſkuſbo na hólz a pyta. Dalsche je ſhonicz w wudawarni "Serb. Nowin".

Oželačerjo doſtanu trajne dželo pschi ryczu ſemje pola twarza Königa w Wulkim Woſhy.

14—17lētnego ſahrodniskeho po-moznika pyta ſahrodnik Měto na taſchbarku cíplo 9.

Kowařskeho pomožnika a wu-čobnika pyta

Rachlowz w Trjebjenzy.

Eyscherſkeho pyta tyſcherſki miſtr

Ernst Byž w Rjeſwacziidle.

Wuſtojiii murjerjo doſtanu dželo pola twarskeho miſtra Jana Šbězneho pschi ſtröhovym puczu (uferweg) 2.

Ssyn sprawneju starschemu, ſiže ſahrodnistwo naukuńcę, može do wužby ſtuſic̄ pola ſahrodnika Bernharda Dröſchuka pôdla nowych kaſarmow w Budyschinje.

Wužobnik ſo pyta.

Młody cílowjet, herbſkeje ręce mózny, ſi dobré ſchulſtej wedomoſeſu a czelnje derje roſwity, može do mojich drogowych kſlamow k 1. haprleji jako wužobnik ſaſtupic̄. Carl Wilhelm, haptlyk w Lubiju, wobheder jo drogowych kſlamow k čornochej.

Na dobyt kózdeho poruczam pschi ſupowanju mužazeje, ſonja-zeje a džecjazeje drasty ſtaru inatu a tunju pschedawarnju

C. F. Aloha

na ſitnej haſy!

Dobra twora po woprawdze ſměſhne tunich placzisnach.

D. R. W.

Časopisy Maćiecy Serbskeje cíplo 1, 3, 5, 12, 61 ſupic̄ pyta Eduard Rühl w Budyschinje.

Sso wróciwſchi wot rowa naſcheho ſubowaneho ſahe dokonjaneho mandželskeho, nana, ſyna, bratra a ſwaka,

Injesa Sandrija Měta,

fararja emer. ſ Hufki,

nuciž naſ, Hucjanſkej wohadze a jejnym ſaſtupjerjam ſa wſhu w čazu ſaſtojnſtwa a pschi wumrječu njebozic̄keho wopokanu ſuboſz, mnohim pscheczelam w wohadze a ſ wonka wohadze ſa wſhu ſwólniu pomož, ſ kotejj ſu naſ w poſlednim čezkim ſečze podpjeralt, kaz tež wſhem ſa bohate wu-ſchēnje kaſhča ſwoj najwutrobiſki džak wuprajic̄.

Šrudni ſawostajení.

Pschiloha f čížku 11 Serbskich Nowin.

Sšobotu 14. měrza 1891.

Cyrkwienske powjesce.

W Michałslej zyrlwi budže jutſje njedželu rano w 7 hodžinach herbska ipowiedź, $\frac{1}{2}9$ hodzin herbske předowanje a w 12 hodžinach herbski myšpor. — Po- połdnju $\frac{1}{2}2$ hodzin budža ho herbske paczekske džecze pruhowacż.

Křečen:

W Michałslej zyrlwi: Hana Gertruda, Hermanna Walthera Steglicha, połknika na Židowje, dž. — Augusta Lejna, Augusta Schimana, dželaczerja w Czichorzech, dž. — Augusta Martha, Jaromera Jana Seilera, dželaczerja w Nadzanezech, dž. — Jaromér Pawol, Jaromera Ernsta Bettwiza, schewza na Židowje, ſ. — Ernst, Kornelius Augustus Wobsta, khezterja a dželaczerja w Małym Wielkowje, ſ. — Ernst Max, Gustava Ernsta Hendricha, fabrikarja na Židowje, ſ.

Zemrječ:

Dzień 6. měrza: Maria Madlena, njebo Jana Poldrača, wumjenkarja w Bręsowje, wudowa 67 let 7 měžazaj 25 dnijow. — 7. Kornelius August, Jana Bohuwéra Krala, žiwnoſcerja w Kelnje, ſ., 22 dnijow. — Hanža, njebo Mateja Stoja, khezlarja a dželaczerja w Dzichorezach, wudowa, 74 let 3 měžazaj 5 dnijom. — 10. Alwin Kurt, Gustava Wilema Alwina Hatafa, maszynſteho pomoziela na Židowje, ſ., 2 měžazaj 7 dnijow. — Hana Augusta, Petera Augusta Hedušche, dželaczerja w Gnevezach, dž. 21 let 4 měžazaj 2 dnaj. — 11. Hana, njebo Moriža Gustava Stelziga, fabrikarja na Židowje, wudowa, 67 let 1 měžaz 9 dnijow.

Płaczisna žitow a produktow.

Bitowy dowos w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	7. měrza 1891		12. měrza 1891		mot.		hacj	
	mot.	np.	mot.	np.	mot.	np.	mot.	np.
Pšcheniza	.	běla	10	—	10	30	9	85
Režta	.	žolta	9	56	9	71	9	41
Zečmieni	.	.	8	75	8	94	8	75
Worž	.	.	7	86	8	4	7	67
Hroč	50 kilogr.	.	7	—	7	30	6	90
Woka	.	.	8	89	11	11	10	28
Zahy	.	.	8	33	8	89	7	78
Hejdusčka	.	.	14	—	17	—	13	50
Berň	.	.	18	—	18	50	16	50
Butra	1 kilogr.	.	2	30	2	60	2	20
Pšchenicna mula	50	.	9	50	18	50	—	—
Ržana mula	50	.	9	50	15	—	—	—
Sýno	50	.	2	20	2	50	2	50
Sýno	600	.	17	—	19	—	16	—
Brokata 768 sčtuš, sčtuška	.	.	10	—	25	—	—	—
Pšchenicne wotrubhy	.	.	4	75	5	—	—	—
Ržane wotrubhy	.	.	5	50	7	—	—	—

Ra bursy w Budyschinje pšcheniza (běla) wot 10 hr. 15 np. hacj 10 hr. 30 np.; pšcheniza (žolta) wot 9 hr. 41 np. hacj 9 hr. 71 np.; rožta wot 8 hr. 91 np. hacj 9 hr. 6 np.; zečmieni wot 8 hr. — np. hacj 8 hr. 4 np.; worž wot 7 hr. — np. hacj 7 hr. 15 np.

Wjedro w Londonje 13. měrza: Mjersnjenje.

Konfirmandske klobuki

a mězy, nowoſče w mužazých a hóſčazých klobukach tunjo, wſch nowoſče w mězach. Mězy sa schulerjow gymnasija, realneje, rataſſeje a pschedupſkeje schule w wulkim wubjerku pola

O. C. Rinki na žitnej haſhy.

Konfirmandske wobleczenja

w wulkim wubjerku hižo po 12 ml., woſmiane wobleczenja sa džeczi hižo po 3 ml. porucza

W. Udič na bohatej haſhy 10.

Wot 1. haſprieje budža moje khlamy na herbskej haſhy 10.

K konfirmaziskim daram

porucžam rječaszy wokoło ſhiſie, kſhiſie, medaillony, naruczniwy, czažnikowe rječaszy atd. w wulkim wubjerku najturňoſho.

Curt Klepl pſchi bohatych wrotach.

Konfirmandske ſchaty

porucza po tunich płaczisnach

A. Tschentscher, ſchatowa fabrika na bohatej haſhy čížko 18, na róžku džiwadlowej haſhy.

Spěwařske knihi

herbske a němske, w prostych a woſebnych kožaných a ſomoczanych trajnych dobrých ſwiaſtach porucza w wulkim wubjerku

Gustav Rämsch,
knihiwjaſatnja na bohatej haſhy.

Tolerate rječaszy

w rjanym, pěknym a dobrym wuhotowanjom po tunich płaczisnach džela

Adolf Boëtius,

juwelér a ſlótnik

w Budyschinje na bohatej haſhy 28 pſchi wrotach.

Stare ſkote a ſkéborne pjenesy po najwyſhich płaczisnach kupuju.

Carl Noack w Budyschinje

na žitnej haſhy
porucza

khoſej paleny, punt po 140, 160, 180 a 200 np.,
khoſej ſhyry, punt po 110, 120, 125, 130, 140 a 160 np.,
žokor mléthy, punt po 30 np., pſchi wotewſaczu wjetſich dželbow tunjcho,
žokor kruchath lompowý, punt po 34 np., pſchi wotewſaczu wjetſich dželbow po 32 np.,
rajz wulkosornath, punt po 16, 18, 20, 24, 30 np., pſchi wjetſich dželbach tunjho,
žokrowy ſyrup, jara ſkódky, punt po 16 np.,
jerje ſ marinérowanju po 3, 4, 5, 6 a 7 np., rjane derje ſkodgaze ryby,
Dürzburgske runklizowe ſympo, 6 měžaznu kajkoſz, petrolej, punt po 14 np., pſchi wotewſaczu wjetſich dželbow 12½ - 13 np.,
undle, jaſhy, hejdusčku, hróč, hoki, knuny atd. tunjo, wſchě druginy jednorých a ſkódkich paſenzow se ſamneje fabriti.

Otto Säuberlich w Sasu

porucza čeſczenym ſberbam w Sasu a woſkolnoſci ſ pſchedſtejazemu hermanek a jutram ſaſo nowe twory, jako:

wulki wubjerk katuna ſtary kohcz po 20 np., rjane wulke ſatunowe rubiſhczja po 30 np., wjele druzinow tkaninow ſ huknjam a kholowam, kaž tež wulki dželbu rubiſhckow na ſkolu po ſabrikſtej płaczisnje, ſo bych je wotbył.

Dale porucžam wjele wězow, ſ kmotsjazym daram ſo hodžaznych. Hermank nimam žaneje budy, ale pſchedawam ſprawnje, tunjo a derje jenož w ſwojej nowonatwarjenej pſchedawatni pôdla zyrlwe.

T. Albert na horncžerskej haſhy 13

porucza ſwój ſkład ſoſow a matrazow, tež ložow w wulkim wubjerku po tunich płaczisnach.

Pſchedawatnia starých wězow

Juliuſa Vächmanna

porucza ſo ſ kupowanju a pſchedawanju wězow wſchě družin w Budyschinje na mniſhzej haſhy 7 po 1 ſchobze.

Spěwarſke

derje proſeče a wožobnje ſwjaſane
tunjo porucja

Oskar Klahre

na jerjowej haſhy 11 po 2 ſchod.

Sobotu na hłownym torhoſcheżu,
hermanek na bohatej haſhy.

Ša ſaſopſchedawarjow tunje nutſ-
kurowanſke žorlo.

Albumy,
ſwētki do wopominjeniſtich
knihow,
ſmōtſjaze liſthy,
ſbožopſchejaze khartki
porucja po fabriſtich placziſnach

G. Rämsch.

Wot dženja pschedawam
kuſcheny poſč, jara tolſty, punt
po 80 np., pſchi 5 puntach po 75 np.,
kyry poſč punt po 70 np.,
kadleschežo punt po 70 np., 5 por-
ſtow tuczne,
kwinjaze miſko punt po 65 np.
D. Petřáka na ſerbſtej haſhy.

Nowe
turkowske ſlowki
porucja

Hermann Lemke
na jerjowej haſhy.

R h o ſ e j
wot najtuñiſhih hacj do naj-
drožiſhih družinow w wulſkim
wubjerku porucja

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej haſhy.

Czisty palenz
jenotliwie a w pięcielach, taž tež
wſchē dobre družiny taž
jednore a dwójne likeru
porucja jara tunjo

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej haſhy.

Turkowske ſlowki
najlepszej družiny porucja

Moritz Mjerwa
pſchi miſkowym torhoſcheżu.
Destilacija ſnatych dobrzych likerow
po ſtarich tunich placziſnach.

Jerje
po 3 a 4 np.,
mandel po 40 a 50 np.
porucja

Hermann Lemke
na jerjowej haſhy.

Kóſlaze kóžki
kujuje po najwyſhih placziſnach

Gustav Nauke
na garbatſkej haſhy čzo. 16.
Tam ſo tež kože wſcheje družiny
derje a tunjo wubjelaju.

Mužaze krawatſy

w wulſkim wubjerku a po tunich placziſnach porucja

A. Tſchentscher

na bohatej haſhy čiſlo 18 a róžk theaterskeje haſhy.

Kravatſy, pschedkoſchliki, khornarje, ſchtalthy,
rufajzy, rubiſcheža na hlowu ſe ſchenilje,
mohaira, parlojteho pschedzena, džeczaze
mězy, pjesliki a wobleczenja; ſchtrypowé
dolhoſcze ſi njepuſhežatej barbu barbjene, teho runja
pschedzeno ſ temu w najnowiſhih barbach w wulſkim wubjerku po ſnatych najtuñiſhih placziſnach.

Ernst Scheer

w Budyschinje 9 na bohatej haſhy 9 w Budyschinje.

Najtuñiſche najlepshe žorlo ſ kupowanju ſa draſtne tkaniñ!

Wurjadne nowoſcze. Najwjetſhi wubjerk.

Tažo hlowny dñiowy artiſtel porucžam we
wſchēch barbach:

dwójzyscheroke	{	kmužkate tkaniñ,
czistoſolmiane		meter po 1,30, 1,50 a 1,80, muſtrowane tkaniñ meter po 1,50, 1,80 a 2 m.

Richard Gautzsch

na bohatej haſhy.

W pschedawarſni ſo ſerbſki ręczi.

E. ſlegel na žitnej haſhy

w domje radneho čaſznikarja Kóchlera

na ſwoj ſkład klobukow a mězow ſa mužſkich a hózow po wſchēch
placziſnach kędzbne czini a ſo wožebje kniejam ratarjam ſ dobroci-
wemu wobledzowanju porucža.

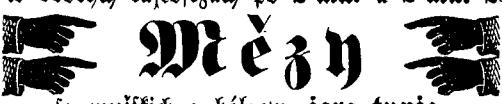
Najwjetſhi ſkład w měſce. Sprawne poſluženje.

Filzowe klobuſi

we wſchēch naſtnych nowoſczech a po jara tunich, wopravdze
ſolidnych placziſnach.

Konfirmandſte klobuſi

jenož w dobrzych kajkoſczech po 2 m. a 2 m. 25 np.

Hugo Lehmann

22 na bohatej haſhy 22.

No. 13.

Najchu ſ rukowaneho ſamórfkeho
tobaka dželanu 4 np.-zigaru pod
čiſlo 13 kurjeram naležne po-
ruczamoj.

Ginzel a Ritscher.

Pali

po zigara rjana běla a ſlodži wona
derje, je wona, hdyž 100 wot njeje
po 2 m., 2 m. 20 np. a 2 m.
80 np. pschedawamoj, wobledzbo-
wanja hóvna.

Ginzel a Ritscher.

Kožane ſchörzndi

wſcheje družiny ſ rjemjenjemi a bjeſ-
nich najtuñiſho pola

Oty Büttnera

w pschedawarſni kože a czerjatich
rjemjenjow
pſchi hlownym torhoſcheżu.

Dobytka ſklađnoſcž

ſ kupowanju póduschoveje kože
a ſwjerſchneje kože kózdeje
družiny po zylym a dróbnym po-
ſkiega

pschedawarſna kože a czerjatich
rjemjenjow

Oty Büttnera

pſchi hlownym torhoſcheżu 9.

Rajſ

jara rjany a wulſkorutny,
punt po 16 np.,
zentnar po 15 m.,
jako něšto jara tunje porucža

Th. Grumblt

na ſtronkownej ſarwkej haſhy.

Nowe jerje

rjane wulſe,
3 ſchuf po 10 np.,
mandel po 50 np.,
porucža

Adolf Rämsch.

Serie

wulſe a tuczne,
ſchuf po 3, 4, 5 a 6 np.,
porucža

C. F. Dietrich

na miſkowym torhoſcheżu 8.

Shoſej

rjane czistoſkłodžaze družiny
nowoſchego pſchiwoſa
kyry punt po 120 np.,
paſem = = 140 =
porucža

J. G. Glien

na drjewowych wiſach.

Polnojerje

rjane wulſe
po 4 a 5 np., mandel po 60 a
70 np. porucža

J. G. Glien

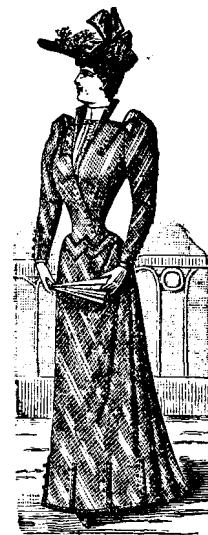
na drjewowych wiſach.

Nowoſcze najnowſcheje mody w draſtuhch tkaninach a naſetuhch tkaninach

ſu w najwjetſhim wubjektu doſchle.

Julius Hartmann Sohn

na rožku mjaſzoweho torhosheza. Telefon czízlo 4.

Bólcž

porucza najtunischo
E. Becker, reñniſki miſchtr
na rožku hospitalſkeje a rózweje haſzy.

Knjesam ratarjam w Łaszu a
wokolnoſci ſi wjedzenju dawam, ſo
mam hnojuzu ſel, domasho-fos-
fatowu muku a kainit tunjo
na pſchedan. Dalsche klafanje na
hnojuzu ſel ſi ſadzenju rępy hido
nětrole pſchijimam a lubju, ſo džu
ſo ſi najſnadniſchim dobytkom ſpo-
kojic.

S pocjesczowanjom
Otto Säuberlich w Łaszu.

Schaty ſimaze maſchinu
w wſchelakich wulkosczach porucza
tunjo

Richard Otto,
mechanik na hornczérſkej haſzy 18.

Wykotorukata ſchijaza maſchine

Biesolda a Pocki
je najlepicha a
najkmańſcha ſa
hwóbu a rjemjeſl-
niſke dželo. Sa
jeje hódnosz doſke
leta rukuju.

Schijaza maſchinu
wſchelakich družinow
ſo wote mnje wuporjeđeja. Stryko-
wanſke maſchinu po fabriſkih pla-
cziſnach pſchedawam.

Richard Otto,
mechanik na hornczérſkej haſzy 18.

Zplat

ſo ſi woprawdzieſte indigo-barbu
barbi w W. Kellingez barbjeſti
w Budyschinje.

Zalty ſi ſelenemu ſchtwórkowej
a popyrjanzy ſi pſchedteſtazym ju-
tram naležne porucza a proſhy wo
klafanje w prawym čaſzu

Otto Säuberlich w Łaszu.

W ręſaku Bélokholszanskeho knjezeho dwora pola Łasa ſu
ſaſho na ſkładze khójuwe deski a hrjady we wſchętolkoſczach
ſuſteje jadriweje kajkosze, kaž tež laty a wotreſki koždeje dru-
žiny po najtunisich placiſinach.

Knježi parn̄ ręſak w Łasu porucza:
twarske a tyſcherſke deski,
tſeſtne laty,
plotowe ryhele,
wotreſki
po czaſzej pſchimérjenych placiſinach.

Czeſczenym ſſerbam porucza
hwój ſkład hotoweje mužſkeje
drasty we wſchętolkoſczach po
jara tunjej placiſinje.

Pawol Lehmann,
krawz w Kukowje.

ff. bukſkinowe tkaninu
a tkaninu ſi czeſkaneho
pſchedzena k mužazej
drasze

porucza po wujadnje tu nich
twjerdyh placiſinach
Julius Hartmann syn
w Budyschinje
na rožku mjaſzoweho torhosheza.

Kóſlaze kóžki
po najwyschich placiſinach kupuje
Heinrich Lange
pſchi wowznych wilach.

Czeſlaze, korniklaze, iſhōrjaze,
koſaze, ſunjaſe a wſchę druhe dru-
žiny kožew ſtajnje po najwyschich
placiſinach kupuje

Heinrich Lange
pſchi wowznych wilach.

Mloko

w najwjetſchich a najmienſchich džel-
bach po najwyschej placiſinje
ſtajnje kupuje

parna mlokačnja Otty Eversa
w Małych Debhezach.

Strowe kruſhnenjowe drjewo
niz mjenje 6 zolow tolſte na čenkim
lonzu kupuje po najwyschich placiſinach
mechaniska pſchadownja
w Gajnizaſ.

Mužaze ſuknje, ſholowh,
laſy atd. ſo ſi njepruſhczatymi bar-
bam i nowa barbja a kaž nowe
shotowjeſa

w W. Kellingez barbjeſti
w Budyschinje pſchi žitnych wilach.

Barchent

cziszeſzany ſi pſſlam a wobleczjenjam w najrjeniſchich
nowoſczech. Wurjadnje rjane ſu nowe kaſhczeklate
muſtry, wołmjanym tkaninam na pſchepoſjnacze po-
domne. Duž ſo wone niz jenož ſi džeczazej drasze, ale
tež ſi ſuknjam a wobleczjenjam ſa ſroſczenych derje hodža.

Richard Gautzsch
na bohatej haſhy.

Jabluſkowe fiſalo

najlepſhe ſi ſolwi a ſi ſladzenju ſadu liter po 20 np., teho runjo
jabluſko-winowy napoj

blesku po 45 np., dale jabluſkowe wino, jahodkowe wino,
jeſchczate limonadu a mineralne wody porucza

Hornjoluziſta tloczernja ſadu
dr. Herrmann a dr. Wehki
na ſadnej bohatej haſhy 3.

Zementowe platy

w wſchelakich muſtrach ma na ſkładze
twarſki miſchtr C. Schneider
na Walskej droſh 14.

Twarſki a rólny kalk

wſchēdneje ejerſtwn ſo valazy poruczatej tunjo
kalkowni w Kudraczizach a Niskej.
E. Plümecke.

À hermantek porucžam
krjepjenske khanh
a

wódne khanh
po najtunischih placzisnach.

H. Dominik,
klampnařský mischtr
na bohaté hafy 11.

Rhofej

jara hylne a čišče hledzazh
njepalený punt po 1 mč. 20 np.
hac̄ do 1 mč. 60 np.,
paleny punt po 1 mč. 40 np. hac̄
do 2 mč. porucža

Jan Ženek
na swonkownej lawské dróshy 38.

Zigary.

Najlepše 4 np.-zigary su do-
stac̄ pola

Jana Ženka
na swonkownej lawské hafy 38.

Würzburgske
runklowe kymjo
na najrjenscheho wulského ploda
malo korjenjemi ma pshezo
na skladje a porucža

Carl Noack
na žitnej hafy.

Zokrowe twory
wscheje družiny porucža

Eust Graf
na žitelné hafy 12.
Sahopshedawarjam ho ponižene
placzisny woblicza.

Kožane schórzuchi
wscheje družiny,
wodnijepschedawatci mas na
schórnje, garbarski mas, dobre
pôdusche na schórnje, kaž wsche
druhe do kožového vikowanja haf
schaze wézy porucža najtunischo

Reinh. Gierisch,
garbar a kožupshedawat
4 pschi mjašowých jédkach 4.

Mloko ho pyta.

Wschednie 400 litrov dobreho
mloka, wscho abo w dželbach po
100 litrah, ho pschi trajném wote-
bieranju s kawzijn hnydom pyta.
Wotkienja ho njech pod G. E.
281 „Invalidendanke“ w Draž-
dzanach dobročiwje pôscezelu.

Ssudhe droždze!
Sklasanie droždow t jutram
prošchu swojich česčených wote-
bieranju po možnosći hac̄ do
15. mérza pschopovedic̄.

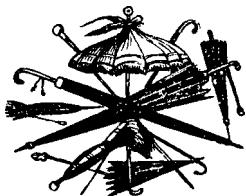
S pocjesczowanjom

Otto Säuberlich w Žaszu.

Kožowa pschedawarňja Reinh. Gierisch

4 pschi mjašowých jédkach 4
porucža hwoj sklad hornje a spodneje kože, nakolenzow
(scheftow) a wsku schewsku potřebu po najtunischih placzisnach.

Reinh. Gierisch, garbar a kožupshedawat.

Pschedeschčniki

jakô dary k selenemu štvortkej ho hodžaze,
porucža w najwjetšim wubjerku po tunich
placzisnach

Ed. Schulze's Sohn

pschedeschčnikar pschi bohatych wrotach 26.

Wsché wuporiedjenja a pocjehnjenja ho w mojej
dzelańi derje a tunjo wobstaraju.

Deski na pschedaní.

Se hwozobne ruky su sa hotove pjeniesy na pschedaní

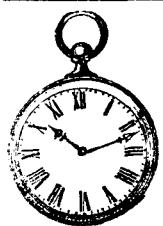
**kuché khójnowe tramy a deski, blidařska a
twarska twora,**

w pschihodnych rozměrač po malych a wulstich dželbach.

Sklad: w czornych khójnach na Lipjanškim reverje a pola
rešaka w Komsku.

Bližsche wukasuje reverški hajnik Pjeh w Lipicžu pola Minakala.

Grabinška i Ginsiedelska inspekcija w Minakale.

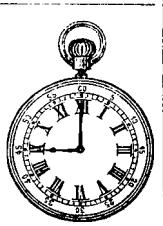

Franz Marschner

čašnikar w Budyschinje

čzo. 9 na bohatej hafy čzo. 9

hwój sklad čašnikow a čaš-
nikowych rjeczásow dobroči-
wemu wobledžbowanju porucža.

Hodna twora. Psichomie rukowanje. Tunje placzisny.

Voriedjenje dobre a tunje.

Pschispomjenje: Něču herbski.

**Najtunische placzisny w Budyschinje! Najwjetši
wubjer!**

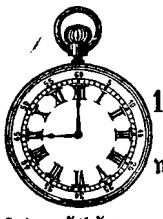
Draſne tkaniny, čorne a pižane, wscheje družiny, kóhc̄ po
45 hac̄ 100 np. atd., čorne židzane tkaniny k najwjesčinskim
wobleczenjam, wobleczenie po 30 mč., bukskin k wobleczenjam,
kóhc̄ po 1 mč. 75 np., trikotowe taſle po 3 mč., barchentowe
blusy po 2 mč., biele gardiny po 20, 30—40 np., pižane gar-
diny po 16 np., tkaniny k rolowam, tkaniny na sofa po
20 np., dobre pschedeschčniki po 1½, 2, 3 mč., tkaniny k po-
klesčjám, plat, hukno k kosčlam po 22 np., sbytki k selenemu
štvortkej kmēščinje turjo.

Hermann Beermann w Budyschinje
na swonkownej lawské hafy 6.

Ssadarška a sahrodniska schula w Budyschinje
t pschedestajzemu žadženistemu čaſej žadowe schomiki wschech dru-
žinow najlepšeje kájkosze porucža. Sapišy placzisnow darmo a franko

Ratarška schula w Budyschinje.

Létni semester ho pondželu 6. haprleje t. l. sapocžne. Pschi-
powiedjenje wucžomzow pschijima a na wsche praschenja wukasuje
direktor J. B. Brugger.

A. Mager

čašnikar

11 na herbskej hafy 11

w schéch družinow

čašnikow

s d w e l e t n y m r u k o w a n j o m.

Goriedjenja ho, kaž je snate,
najlepje a najtunischo wobstaraju.

Skladnostna kup.

Wódne ponwje porucža

pjezhtwarz E. L. Meier

w Budyschinje

na swonkownej lawské hafy 29.

Hospošy do ratařstwa, pohončow,

rôlnych pohončow, krénkow, wola-

zých, klužobne holzy a hrôzne džowki

pyta Heynoldowa.

Julius Bächmann

awtzijonator w Budyschinje
na mnishee hafy čižlo 7 na
róžtu jerjoneje hafy
porucža ho k wodžerženju awtzijow
po najtunischiem wobliczenju.

**Zara ważne sa
wocži kóždeho.**

Sama wopravdzita dr. Whito-
wowa wocžowa wodžic̄ka wot Grand-
otta Ehrhardta w Delze w Thü-
ringeské hafy dla hwojeje hafetoflaw-
nosze často podražuje, czehož dla
prošcu, hledowaze wopisanje dobro-
čiwiem wobledžbowac̄. Wona ho
w podolhojtych schleničzanych ble-
schach se slamanymi róžkami a s wu-
stejatym pišmom: „dr. Whito-
wowa wocžowa wodžic̄ka“ pschedawa.
Róžba blešcha je se žoltej papjerku
s tymle faktowanskim snamjenjom
a s mojej firmu po-
lepjena a je se syglos
faktowanego snamje-
nia samkjenia. K temu
je malá knižka pschedata.

Psched podražowanjom ho
warnuje.

Wocžowa wodžic̄ka je w wjele
haptylech dostac̄, tak teg w mē-
schanskej haptyle w Budyschinje
a w haptylemaj k. haptylekarjow
Hausse w Bjarnacžizach a Große
w Woſtrouzu.

Bonjaze huknje, pjesle,
rubischtza na hlowu
ho s njepuschczatym barbam s nowa
barbja a ho kaž nowe sažo shotowjeja
w Kellingez barbjeřni
w Budyschinje pschi žitnych wilach.

Wucžobnika
syna sprawnemu starscheju sa hwoje
kolonialne a drogowe hľamby pta-
moj. **Bratraj Mēšszej**
pschi žitnych wilach.

Pjekarski wucžobník.

S jara pschihodnymi wuměnje-
nimi móže strovy a hylny hólcež
pječenje hľeba, zať a hľodkich
tworow dočladne nauknuć pola
J. Höglera, pjekarskeho mischtra
pschi žitnych wilach w Budyschinje.

Mlody člownjek, kaž čže rēni-
stvo nauknuć, móže jutry s pschihodnymi
wuměnjeniami do wucžby
stupic̄ pola rēniſkeho mischtra
Adolfa Benzela w Žasu.

Hólcež, kaž čže schewstvo na-
wuknuć, móže do wucžby stupic̄
pola G. Brody, schewského mischtra
w Bukezach.

Wucžobnika pyta schewstvo
mischtr Pachaly w Budyschinje.

Sa hólceza, kaž čže schewstvo
nauknuć, mischtra na wach pyta
Sandrij Hopmann w Štröji
pola Hucžiny.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kózdu sobotu.
— Stwórtlétne předplata wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Císeř Smoler jec knihicíščérne w mačičnym domje w Budyšinje.

Císto 12.

Sobotu 21. měrca 1891.

Za nawěštki, kiz maja so w uudawańi "Serb. Now." (na róžku zwonknejne lawskej hasy čo. 2) wotedać, placi so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štwtk hać do 7 h. wječor wotedać.

Głos Cíeszeni wotebjerarjo **Serbskich Nowin**, lotiż chzedža sa nje na 2. shtwórtlétu 1891 do předka płacicę, njech něko 80 np. w uudawańi Serbskich Nowin wotebadža. — Cí, lotiż ſebi Serbske Nowiny psches poſt pschinjeſc dawaja, njech tola mjeſapomnja, ſebi je tam bóršy ſtaſac. Na shtwórtlétu ſaplačci ſo ſo Serbske Nowiny na ſakſich a pruſſich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho khějorſtwa 1 mk., ſ pschinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Serbske Nowiny ſ pschilohu Serbski Hospodar płacza na póstach 1 mk. 25 np., ſ pschinjeſenjom do domu 1 mk. 40 np.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. W wójni 1866 je poſledni hannoverski kral psched dobyčeſtſkim pruſſim wójſkom, wotstajiwſhi ſwojeho wjele milijonow wuczinjazeho ſamoženja, ſ kraja czeknul. Pruszy ſo tehole ſamoženja ſmozowachu, tola jo kralowskemu czeknjeſeji ſ tym wuměnjenjom poſdžiſho poſkicži, ſo ſo prawow na hannoversku kralowſku krónu wida. Do tuteho wuměnjenja tehdys ani hannoverski kral, ani po tuteho ſmijerci poſdžiſho jeho ſyn ſwolik njeje. Duž je ſo wot pruſſeho knježerſtwa ſamoženje, kotrež ſo Welfenſki fond mjeñuje, woblikowało a ſo daň ſ njeho ſ wſchelatim ſaměram w intereſu ſtatneje politiki nałożowało. Hdyž ſandžený tydžen wot ſastawaniu Welfenſkeho fonda w pruſſim krajnym ſejmje jednachu, ſapóſlanz Tramm njeļubu wěz, tutón fond naſtupazu, ſ rěčzam pschinjeſy. Wón ſo prascheshe, hač je na kleskach, wot jenych Winstich nowin roſcherjených, něſto wérne, po kotrychž je jedyn pruſſki aktívny minister Welfenſki fond ſ temu wužival, ſo by ſebi ſ czěſtna wupomhał, do kotrehož bě, ſa druhich wožobew dolh rukowawſhi, pschischoł. S poſteženſteje roſprawy je khějor wo teſle naležnoſeži ſhonil a ſebi huydom wot khějorſtoweho kanzlera roſjaſnjenje žadał. Po wulkadowanju khějorſtoweho kanzlera je powjescz Winstich nowin pječza hola wumyſlenka a w bližšim čaſu ſo ta wěz wot knježerſtwa ſiarownje wujazni. Temu napscheſzo nowiny „Köln. Zeitung“, kotrež hewak ſwoje powjescze ſ dobreho žórka doſtawaju, piſaju, ſo ta naležnoſcz tola zyle hjes ſakkada njeje. W ſwiſu ſ teſle naležnoſežu je pječza tež powjedanza, ſo je ſtejnichégo jeneho pruſſeho miniftra ſylnje poſtchaſene a ſo budže wón teho dla bórſy wot ſwojeho ſaſtojnſtwa wotſtupicž dyrbjeſz.

— Khějor Wylem II. je ſo tež hižo jako ſpižaczel ſpytał. Psched krotkim je dwajſwjaſkowſte ſtaſiſny wo žiwenju khějora Wylema I. ſkónczil. Sa knježazých europiſkých wjetechow, ſobuſtawu kralowskeje ſwojby a ſtatne bibliotheki budžetej ſo dwě ſcje exemplarow czisheſeſz. Khějor je ſku ſ pomozu ſwojeho něhduskeho wucjerja dr. Hinze-petera ſpihał, jenož rukopisneho materiala powužiwaſchi.

— W knježerſtowowych wojeſtſkich dželařnach ſo w běhu tuteho měřaza na dwanacze tyžaz dželačerjow ſ džela pschicži. Najbole ſo licžba w dželařnach w Spandawje, Danzigu a Erfurcie pomjeniſchi. We wſchěch tſjóch dželařnach je poſtečza lěta dolho na 1150 dželačerjow na ſhotowjenju tſelbow modela 88 džela. Nejpſchestawajzy ſu wo dnjo a w nožy dželali. Žene wotdželenje bě wo dnjo, druhé w nožy pschi džele. Pódla tuthých tſjóch pruſſich knježerſtowowych dželařnach ſu ſo hiſchcze w bayerskej knježerſtowej dželařni w Ambergu, w jenej alkijowej brónjetni w Barlinje a w Warndlowej brónjetni w Steyeru tſelby ſa němske wójſko ſhotowile. Několko je zyle němske aktívne wójſko, reſerva a krajna wobora ſ nowej tſelbu ſaſtana, runje tak tež je artillerija ſe wſchém, ſchtož by ſ wójni nusne

bylo, wuhotowana. Duž tež w fabrikach, w kotrychž ſo kanony lija a kanonske kule dželaju, mnoſy dželaczerjo dželo ſhubja.

— Na twarjenje, ſlužaze ſ roſſchérjenju, wudokonjenju a ſwěſcenjenju ſelesnizow, w wojetſkim naſtupanju wožnych, je němski khějorſtowowy ſejm loni na 18 milijonow hriwnow pschiswoli. Wiazore twary ſu ſo hižo w běhu lěta 1890 doſpočnje dokonjale. Sa woženje wójſka ſ naraňšim a nawječornym mjeſam je ſo ſa pschipad mobilisaziye w Němzech na wſcho mózne waſchnje poſtaralo, tak ſo ſo Němzy wjazy boječ njetrjebaļ, hdyž Franzowſojo a Ruzsy pschi mjeſach ſ pospěchenu mobilisaziye wójſka ſhromadžu. Na wječorje ma Němska pôdli mjeſow nětko wſcho hromadže 19 ſelesniczych psched hodom psches Rhein a 16 ſelesnizow poſticeſzuje ſ woženju wójſka dwoje ſolije wot ranja ſ wječorej. Vjes tym ſo ma Ruzhovska jenož pječ wulkich ſelesnizow, ſe ſnuta ſraja na nawječorne mjeſy wježazých, kotrež mohla ſ woženju wójſka ſ němskim mjeſam wužicž, ma Němska psches džefacž (po dotwarjenju wſchěch projektow bory 14) ſelesnizow, wježazých hač na najválſchi ranjchi kónz ſraja. Kaž je prajene, džefacž němskich ſelesnizow Ruzku wobpaža, a budže tak hižo ſa někotre dny po wudatym mobilisazijskim roſkaſu mózno, ſylné němske wójſko pschi ruskich mjeſach ſhromadžicž. Duž dyrbi Ruzhovska dla ſwojeho njeſmérneho wupſchestrjenja hižo w měrje wójnske pschis hoty cžinicž, kotrež móže Němska hač ſ poſlednjej hodžinje do wudýrjenja wójny wotſtorčicž.

— Šekawný wjednik němskich katholikow w parlamencze, doktor Windthorſt, je po krótkej khorocži 14. měrza w Barlinje wumrjeł. Windthorſt bě muž, kotrehož mjeſo ſo pschi kóždym wožnym ſalonju, kotrež ſo w khějorſtowowym abo pruſſim krajnym ſejmje wuražeshe, najčaſčejſiho mjenowasche; po jeho wužowanjach ſo husto pschedepoſozem ſalon pschemeni, ſo pschiha abo ſacžiſnu. W poſledním čaſu po wotſtupjenju wjercha Bismarka bě ſo Windthorſt ſ knježerſtwu jara ſblížil. Jego wjele wažazemu ſlowu ma ſo knježerſtwo džakowacž, ſo ſu ſo někotre wažne ſalonje po knježerſtowowym ſejmje pschedeſiſhczale. Darmo wſchak Windthorſt knježerſtwu ſenje ſwoju podpjeru poſticeſil njeje. Jego heſlo bě: Domam, ſo by tež ty dawał. Tuteho heſla ſo džeržo, je wón dozpił, ſo ſu ſo katholiku zytki podilčowaze mejske ſalonje ſběhnule a ſo je katholska zytki ſ dolholtneho kulturneho wojowanja jako dobyčeſtka wuschla. Wjerch Bismark, tis bě w tutym wojowanju najzkurowiſchi Windthorſtow pschedeſiſhni, dyrbjeſche ſkónczniye psched nim brón ſložicž a ſo wo jeho pschedeſtvo prózowacž, hdyž čyžsche politiku ſakitanskich złow němsku induſtriju a ratařtvo ſahubjenju wutorhnuć. W debatach w ſejmje Windthorſta ſenje ſymnokrejnoscž njeopusheſi, wón pschedeſiwnika njehanjeſche, tola cžim wótrisho wěz pschimacze, wo kotrež ſo jednaſche. Nejporadženie jeho ſenje wottraſhieſi njemöžeshe, jeho wutraſnoscž bě ſelesna, jeho dželawoscž njewučeſtſajomna a ſe ſaſakloſeſz, kotrež jeho hižo ſa mlode lěta wofnamjenjeſche, wón wotyknjeny kónz w wozjomaj wožhowa. Napscheſzo kóždemu, tež napscheſzo najnižſchemu, bě wón ſtajnje ſdwórlivý, ſ pomozu hotowý a pschedeſlný a móže ſo rjez, ſo drje je licžba jeho politiſkych pschedeſiwnikow wulka byla, ſo pał paſchonskych njeſcheczelow žanych měl njeje. Nejedziwazhy jeho mnohich rěčow ſenje jaſniſe ſpóſnacž njebe, hač wón ſa katholiku zytki, abo ſa ſahopostajenje hannoverskeho kraleſtwa, abo ſa woboje wojowanje. To pschedeſtvo ſenmu pał tež jeho pschedeſiſhniy njeſarjeknu, ſo je wón ſ hannoverskemu kralowskemu domej tež w horju a njeſbožu ſhercu džeržal. ſ jeho ſmijercu je katholska

zentrumská strona swojego wodżerja śhubiła. Namaka ho sa njeho farunanie? W zentrumskiej stronie dręje je wiele snamjenitych mużow, tola żadny njeje, kiz by ho se semjetym miericž móh. Schio budże dale tak wschelake politiske stronę se wschelakimi intereszami, semjanow, rjemiejsnikow, fabrikantow a ratarjow hromadze śbżerżecž móz, kiz je to Windthorst samohł? Powieda ho, so je Windthorst mrejo ręcznika Porschha s Wrótsławia sa swojego naſlędnika poruczał. Sda ho, so je jeho wólba na Porschę teho dla pañuka, dokelž ma tuton wulku śrecznoscž a ho na to wustei, runje kąz Windthorst, pschezo tak ręczecž, so jemu tež najproszischi muž rosumi. Duż bubż wón w katolickich ludowych shromadzisnach, pschi wólbach atd. Windthorstowe město wupjelnicž móz. Na drugim boku ho Porich teho dla ja wiednika najlepše hodži, dokelž k hrjebznej pomérnej stronje kłuscha a jako tajki ho thmany bycz sda, so by napscheznej swonkownej stronje, radikalnu a konserwativnu, dale hromadze dżeržał.

— Jedyn s najstarzych awstriskich generalow, hrabja Olam Gallas, je wutoru swoje živjenje dokonjal. W swoim semskim běhu je sbože a njesbože w wulcej mérje pschewoptał. W italskej wójnje 1848 a 1849 ho jako wyski a brigadny general wusnamjeni a hebi s tym rucež najwyschische jaſtojñwa w wójsku dobu. Tola w bitwomaj pola Magenta a Solforina 1859 jeho sbože pschezíwo Mac Mahonej wopusczezi. Hiszceze bôle ho wone w lécze 1866 wot njeho wotwobrogi. Jako hlowny roſkaſowat awstriskeho wójska, w połnoznych Čechach a Schlesynskiej stojazeho, mējesche wón nadawš, prynza Biedricha Khorlu a generała Herwartha s Bittenfelba sadżerżecž. Tola dla wschelakich smylkow w wiednistwie a dla pobrachowazeje jenoszce w roſkaſowatstwie bu wón w bitwach pola Liebenaua, Podola a Čeſina porażeny. W bitwie pola Kraloneje Hradza wón wójsko tak hubjenje wjedzesche, so jemu wiednistwo hiszceze w bitwie wotewſachu. Posdžischo jeho dla wschelakich smylkow a sanjechanjow, kotrež bě jako wójskowy roſkaſowat skuczit, psched wojskli ſud žadachu, tola jeho wuwinowachu. Wot teho čaža wo nim nicžo wjazy hlyſhcež njebe. Wón bě na swojich wulckich kublach w Čechach žiw, hdzej je nětlo — tsi dny po skončenym 86. lécze živjenja — wumrzel.

Italsska. Něhduschi direktor polizié w italskej afriſkej koloniji, Livraghi, kotrež ſu w Lugano w Schwajcarſkej ſajeli, je prajit, so je ſa wsc̄e hroſnosce a njesutki, kotrež ſu ho wot njeho a jeho podstajenych ludži skuczile, general Baldissera ſamolwity. Tuton je jemu jako ſastupjet italskeho knježerſtwa wožobý mjenoval, kotrež je býrbiak ſkončowacž. Hijo w Mailandze ſu Livraghia ras ſajeli, tola tehdź je ho jemu poradžilo, čelnucž. Offizera, kotrež jeho pschimnu, wón naręža, so chze hiszceze ras ſwoju na ſmjerce ſhoru hotru wohladacž; wón ſu ſwojim čeſkym ſłowom na to ſwajaſa, so ho ſa 15 mjenſchinow wróci. Offizera dla jeho dobrotworoſce čežko thoſtachu. Livraghi do Lugano twóchnu a potom do Parisa, hdzej jemu ſastojniſtvo w Kongoskej koloniji poſſicžichu, tola wón ſkori a ſwoje wopomnjenja napisza. Jemu ſa nje wiele pjenies podthlachu, tola wón praji, so je jenež w Italskej do ſjawnoscze da. S teile pschimnu ſu wón do Lugano wróci. Wón wudawa, so je italske knježerſtvo hijo dawno wjedžalo, hdzej pschewywa, so pak je ho halle roſhuđilo, jeho ſajecž, hdzej ſu nowiny „Tribuna“ a „Secolo“ jeho wotkrycze wojewile.

Ružowska. Statna rada wo nowym ſalonju wo ho ſažyblenuju zjuzych kolonistow w Ruskej wuradžuje. S tutym ſalonjom ma ho dalsche ſo ſažyblowanie zjuzobnikow w Ruskej ſastajicž, tola budże ministerstuw prawo date, ſ wěſtymi wuměnjeniem zjuzobnikam wotpuſchicž, ſo ſmědža hebi ležomnosce w Ruskej kupicž. Njeſbytne wuměnjenje pak budże, ſo bych ſolonistojo ruske poddanſtwo pschijeli. Nětežischiim kolonistam ſo tsi lěta čaža k pschijecž ruskeho poddanſtwo wotſtati, njeđopjelni-li kolonist tole wuměnjenje, budža jeho nufowacž, po minjenju třich lět ſwoje ležomnosce pschedacž a ſ Ruskej wuzcahnucž. Wuměnjenja pschijecž zjuzobnikow do ſwajaſa ruskeho krajneho poddanſtwo budža wiele pschihodniſche, hacž ſu dotal byſe. Prénje wuměnjenje budże, ſo by kolonist, tři chze do ruskeho krajneho poddanſtwo stupicž, rusku ręcz a ſalladne krajne ſalonje ſnak.

— Dotalneho Moskowskeho hlownego gubernatora wjetha Dolgrukowa ſu njeſabž wotbadžili. Wón je pschezíwo knježerſtowym wuklasam mnohim židam ſo w Moskwie ſažydliež dał, a tukaju na to, ſo ſa to džak židow wotpolkaſal njeje. Sa neweho Moskowskeho hlownego gubernatora je zar ſwojego bratra, wulkowjercha ſſergeja, pomjenoval.

Amerika. W měſeče New-Orleansu w ſjenoczenych połnoznych statach je hebi lud lynchowanemu justizu dopuſtčil, kotrež ſo heba jenož w najdalskich malowobydlenych stronach nadendže, kotrež pak ſo w měſeče, wjazy hacž 200,000 wobydlerow liczązym, njeby ſamogna

džeržała. Niž hida bjes běhmi a czornymi, kotrež ſ khwilemi w połnoznych krajinach połnoznej Ameriki ſ možu wupraſnje, ale na najwyschische hnata hida pschezíwo pschicženjem Italiſkim je tón króz wopor žadala. Psched někotrymi meſazami bu New-Orleanski polizaſki direktor Hennežy ſkončowany, pieczę po pschikafni italskeho potajneho ſwajaſa, Maſia rěkazeho, dokelž bě Hennežy ſpytał, krwawne wjeczerſtwo, w italskej koloniji w New-Orleansu wobſtejaze, podtkočicž. Tole mordakſtwo w New-Orleansu wulke roſhorjenje ſhudzi; lud kebi žadasche, ſo bych ſo wſchitzu Italiſzy wupolkaſali, a nowym pschicžaharjam ſ Italskej wobarachu, ſ kódze na kraj stupicž. Czrjodu Italiſkich do jaſtwa cziſnuchu a jich na mordakſtwo winowachu. Prozež pak ſo ſ wuwinowanym ſchecžoch wobſkorzenych ſtoncji, bjes tym ſo pschicžagni wužud wo druhich wobſkorzenych dowiednacž njeſamožachu. Tuton wuноſck prozeža bjes wobydleremi wulku njeſpojnoſce načini. Naschkarany je ſchcžuwazym ręczemi, lud ſ nježmernej czrjodu psched měſchęzanske jaſtvo herjekajo a hawtujo pschicžahnu, ſ wotpo-hladom, ſo by jatych Italskich lynchowal, to ſeka jich bjes ſhudniſteho wotſhudzenja moril. Po puczu buchu někotre ſklamy, w kotrych ſo brónje pschedawaju, wurubjene, a lud ſo ſ tsélbami wobſtara. Jaſtvo bu ſ nadbehom dobyte, durje ſo roſkamachu a kónzowanje ſo ſapocža. Shromadnje jedyn króz po druhim do kletkow, w kotrych ſeži ſe-bzachu, tsélachu, hacž džezacžo Italiſzy w kwi pluwaſo mormi ležachu. Dweju ſ jaſtwa wuwinjedzechu a ſa latarnjowym kolik powožnuchu; bjes tym ſo w powětſje bimbaſtaj, do njeju na tybz ſulkow wutſelachu. Dwemaj hózomaj, katraž ſtaj ſo pschi ſkončowanju Hennežya wob-đelikoſ, ſo živjenje wotſtaj. Czela někotrych lynchowanych Italskich posdžischo na hlownych drohach ſa latarnjowe koliki ſpōſchachu. Lub potom dale czehnjeſche, ſo by Mahoneya, wodžerja tajneje polizaſkeje agentury, pytał, kotrehož winuja, ſo je ſhudnikow pokupil, tola jeho namakacž njeſamožachu. Jego živjenje w straſce ſteji, runje kąz tež pschicžanym ſe ſmjercu hroža, kotsig Italskich ſahudžili njeſbu, dokelž ſtatnych ſwědkow ſa wěry hódnich njeſmějachu. Měſchęzanske wobylęſtwo bě w wulckim roſhorjenju, a ſo halle ſměrowa, hdzej woſazych ſ druhich městow pschicžechu. Wulke ludowe czrjody po měſeče czarachu wokajo: „Smjerč wſchitlim Italiſlim!“ Bjes herjekarem běchu mnosiň naſladni a wožobni mužovo. Naschczuwaze wofſewjenje pschezíwo Italiſkim bě wot lěkarjow, pschekupzow, ſaſtojnikow atd. podpižane. Wiedniſtaj roſhorjeneje ludoweje czrjody běſtaj dwaf ręczniſkaj. Wyschnosce hebi ſ czeſla ſwéri, ſudzipacjerow a wſchitkých, kotsig ſu jatych Italskich kónzowali, ſajecž a wobſkoricž, hacž runje ſu jich mjenia ſnate. Tež knježerſtwo budże ſo hladacž, ſa winowatnymi hlebzicž a jich psched ſud ſtajicž. Bych ſo ſ tym hiszceze wjetſce njeſmery ſhudžicž móhli.

Sahrjebanj pollad.

(Poſtracžowanje.)

Hdzej běſche tónle wužud prajem, wſchitzu wucžerjo Augusteſ pschicželne ruku dawachu, ſo jemu ſkylý do wožow stupachu; a jeho ſhudwucžomzy, kotsig jemu ſwoje ſmyklenje w pschitomnosce wucžerjow wóſſje wupraſnje nježmědžachu, ſ najmjenſcha tak pschicželne na njeho pohladowachu a ſimachu, ſo mējesche wón ſwój dolhi ſtys ſohacje ſarunany. Najbóle pak jeho wjeſelesche, ſo ſo podarmo modlit nje- běſche, pschetož wón kruče wěrjeſche, ſo je ſo wěz takle na jeho wujitk wobročiſla, dokelž je Boh jeho proſtwa wužlyſchal. Někto wón tola wjedzesche, ſo Boh tón ſenje ſaſche modlitwy ſkylý, a ſo ma člowejk w nufu, hdzej je wſchitko druhé podarmo, pschedo hiszceze jeneho, k kotremuž ma ſtajne pschitup, a kotrež je mózny a mudry doſcž, ſo móže ſe wſchitkých czehnoscžow pomhacž, a býrnjeſ hórsche byſe. Wulky ſbožowny wón, hdzej bližſchu nježelju domož pschindže, ſwojemu nanej zlyk ſodarw wupowjeda, a woſebeje, ſo je jeho njebjeski wótz na jeho proſtwa ſe ſtracha wumóhl. Jego nan ſo ſ nim wjeſelesche. August běſche někto pucž naſtupil, tři k Bohu wjedze, a duch Boži jeho na tymle pucžu dale wjedzesche a roſ- wucžowasche. S wopredka ſo August jenož modlesche, hdzej běſchž jemu ſwonkownje někajka nufa; potom pak ſo tež modlesche, dokelž běſche jeho dusci potřebnoſce, ſ Bohom wobthabzecž a w jeho bliskoſci pschewyacž, kąz džecžo pschi maczteri; a hiszceze na ſtarý džen ſa často prajit: „So ſbóžnika ſnaju, ſa to mam ſo tamnemu podawek na ſchult džakowacž.“

* * *

Džebacž lět poſdžischo rjany młodgenz na faru w Elſheimje pschindže. To běſche August ſlenow, kotrež bě ſo, ſwoje studije na wyższej ſchuli ſkončiwschi a ſ bohatym wědomoſežemi a ſ najlepſchimi wopifzami wuhotowanym, do wózowſkeho domu wrócił. Ale ſak

s jeho věru do žiweho Boha a jeho jenigkého syna běsche, kotrž je hýž někotrykuli mlodženž na vyšoku šchulu ſoubu pschinjeſſl, ale bjes lotrejz je ſo domoj wróčil? Wědomoſcž a wuczenoſcž je rjana wěz, kotrž ſebi ludžo vyšoko waža; ale ſahto cži pomha, hdyž pſchi tym žiweho Boha nimach, kotrehož móže ſo wutroba w žiwenju, čerpjenju a ſimercí džerjeſz, kotrehož móžech druhim jako wěstu ſtalu w nusy a ſimercí ſi nashonjenja porucjeſz! Ach, a tule drohotnu věru móžech tak lóhž ſhubicž a na hole wumyſlenja wuměnje, wot kotrž ſo cži hlowa wjercí, kaž Indian w Kanadskej ſwoje drohotne kože, kotrež ſu jeho zyle ſamoženje, na někotre blesche palenza wuměnja. August na wulke ſbože ſwoju věru ſhubil nje-běſche, ale bě ſo w njej wobkručil; ſlowa Božeho a modlitwy bě ſo džeržal; duž běſche we wſchitkých ſpřtowanjach, hdyž běchu mnosy druh podleželi, kruče wobſta.

Na farje a we wžy běſche wulke wjeſele, ſo bě ſo mlody knies ſbožownje ſaſo domoj wróčil. Pola khudých ſebičiwoſcž tole wjeſele hſchče pſchispořeſche. Wot teho čaſha, ſo běſche August na ſchuli, a woſkeſe wot teho čaſha, ſo běſche na vyšoké ſchuli, dyrbjeſche jeho nan kóžbe léto rjany džel ſwojich dokhodow ſa njeho ſwudawacž, a telko někto khudži mjenje doſtavachu. Knježi faſtoňnik, kž fararjej mſbu wuplačzowasche, pſcheczel jeho doma, ſa syna trébný pjenjeſ ſkdy kóžby wotecze, a farar telko mjenje do rukow doſta; hewal budžesche ho jemu lóhž ſtač móhlo, ſo budžesche ſa syna poſtajene pjenjeſ ſhudym ſdawal, kotrž běſche nekaſla nusa. Někto paſ, ſebi khudži myſblachu, budž ſebi mlody knies ſwoj khleb ſam ſaſkužicž dyrbjeſz, a ſa naž ſaſo telko wotpanje kaž hewal. Talle ſebi tež knies farar ſam myſlesche: pſchetož jemu běſche dotal čaſto jara žel bylo, ſo jemu tak malo ſa potřebnych wosta; duž ſo jara wjeſeleſche, mejo někto ſaſo nadžiju, ſo ſměje ſa khudých wjazy pjenjeſ. Ale někto ſo prasheſe: „Schtò ſ Augustom?“ Hýž před běſchtaj ſo starſchej wobhonialoj, hacž w ſuſhodſtwje nihdže domjazeho wucžerja abo farſkeho pomožnika njetrjeſaju; pſchetož wobaj ſebi pſchispořtaj, ſo by syn pſchedaloko wot njeju njebyl, hdyž běſchtaj jeho někto ſchtyri léta dohko jenož na próninach doma měloj. Maczeli wſchal budžesche najlubſho bylo, hdyž budžesche jeho nan hnydom jako pomožnika pſchi ſebi džeržal; ale to ſo nanej njehaſche. „Ja ſhym ſ Boha hſchče cžily a ſtrony“, ſo praſi; „moja wožada pſchewuſka njeje; duž by lenjoſcž byla, byčli ſebi pomožnika džerzeſz čžkli, a byrnjeſ moj jenicki ſyn byl. Sa njeho tež je lepje, ſo do zuſych ludži pſchindže; tam ludži ſefnaje a ſi nimi wobkhadžecz naukuſnje, a to jemu ničo njeſkodži.“ S tym dyrbjeſche ſo tež macz ſpoſtojicž; August ſam derje ſpoſinawaſche, ſo mějſeſche nan prawo. Duž ſo dale praschahu, a ſkonicžne ſo ſa njeho město domjazeho wucžerja na farje we wžy Schwepow namaka, w tamnej krajinje, hdyž běchu něhdy jeho dawno ſemrčci předkojo bohaczi ſemjenjo byli. Spodžiwe ſu Bože pucze! Hdyž ſtary baron Meinhard ſ Klenowa pſched wójnskim nichorom do Hollandskej cžkaſche, ſchtò budžesche ſebi tehdž myſlili, ſo ſo ſto a wjazy lét poſbzischo jedyn ſ jeho potomníkow jako předat Božeho ſlowa a kublowat džecži do wopuſtečneje a nimale ſabyteſe domowiny wróčil.

Farat Ernſtein w Schwepowje mějſeſche wóžom džecži, pſchezo jene kuf ſjetſche hacž druhé. Jim ſ wucžerjom byč, paſ běſche wjeſele; pſchetož wſchitké běchu wobdarjene, rade wulkněchu a ſo mjes ſoubu lubowachu. Hdyž ſo wjecžor wucžba ſkónči, běſche wulka radoſcž; pſchetož August Klenow, abo „kandidat“, kaž jeho mjenowachu, ſo kóždy wjecžor ſ džecžimi wulhadžowasche, ſ wjetſcha na horu, hdyž jim roſtliny a ſamjenje poſtaſasche, abo, hdyž tam ničo nowe njenamaka, jim powjedatičklo powjedasche; ale tež to je wucžesche, ſchtò běſche jemu najdrožſche, mjenujz ſ njeſkeſlim wózom wobkhadžecz. Hdyž jim powjedasche, kaž je jemu tehdž na ſchuli a poſbzischo hſchče čaſto modlitwa ſ nusy pomha, ſo džecžom čžysche, ſo byčli tež tajke něchtio nashonile. „Alle nam dže žaneje nusy njeje“, mała Hana ras džesche, „wo čo dha dyrbimy proſhyč?“ Mě ſhym ſ Boha wſchitké ſtrone, mamy ſubeju starſchej, mamy jěcž a pič a draſtu tež a, ſchtò je nam hewal trjeba.“ — „Ty džinwne rečiſch, džecžo!“ kandidat ſnapſchecži; „dha dže macz ſin doſcž, ſo modlicž. Dyrbischi dha jeno proſhyč, hdyž čžesč ſo modlicž, njeſkeſch ſo tež džekowacž?“ ſ wjetſcha wſchal ſo ludžo jeno ſ Bohu modla, hdyž něchtio wot njeho čžedža abo hdyž ſu w nusy; ale to je jara njenudrje. Doniž ſo cži derje dže, dyrbischi ſo modlicž naukuſnje, ſo to potom móžech, hdyž cze ſrudoba poſenidže. Abo měniciče ſznamo, ſo tak byč dyrbí, ſo macz pſchezo wſcheho doſcž, ſchtò je wam trjeba? Njeiſhu ſta a tyžaz džecži, kotrž je wulka nusa? A njeſož dha ſo wam, ſchtò macz, tež

ſebracž? Wý móžecže ſkhoricž, starſchej móžetaſ ſam ſemrči, wash dom móže ſo wotpalič, horjo a hubjenſtwo móže na waſ pſchincž: njeje to winy doſcž, ſo ſo modlicž, ſo čžkli Boh tón Knjeſ wſchitko tole wot waſ wotwobrocžicž? A hdyž byſchče ſebi ſame ſo nježo wjazy wuproſyč ſjemele, ſpominacze tola na telko njeſbožownych a čerpjazych, kotsiž ſu ſaſtupneje proſtwy potriebni a kotsiž dže ſu naſchi bratſja a naſche ſotry; pomyſlce ſebi na telko millionow pohanow, kotsiž hſchče ſwetka ani mera nimaju! Wý tola tež prajicž njeſchecze, ſo ſeje hýž tak poſluſhne, pilne a pobožne, kaſfiz je naſch ſbóžnik we waſchej starobie byl? njevérno?“ — „Né, né“, džecži na pſchemo wolaču. „No haj“, kandidat dale djeſche, „dha dže hýž macz ſin doſcž, jeho proſhyč, ſo waſ tajke ſčini, kaſfiz wón běſche.“

Mjes tym ſo kandidat taſle ſ džecžimi wo modlitwy rečiſche, wón ſam ſklaſnoſcž doſta, ſo nutrniye modlicž. Žemu wot nana liſt pſchispořeſche, kotrž jeho naležnje ſ modlitwy napominaſche.

W měſeſe, kotrež běſche jeno pjeti mil wot Elſheimu, wuj Petr Klenow dybſeſche, kž mějſeſche wulke čaſnikatſtwo, ale tola ſi nježemu pſchincž njeſožesche. Wón runje dwaj abo tsi tyžaz tolet pjenjeſ trjebasche, ſo móhli ſebi poſkytlu ſlotyč ſčaſníkow w franzowſkej Schwajcarſkej ſkaſacž; pſchetož je-li ſo ſe wſchitkimi druzinami derje wobſtarany njeſesche, kupz ſi druhemu ſčaſníkarjeſ běhaču, kotrž mějſeſche pſchezo wjazy na ſklaſze hacž wón. Petr ſi pſchekupzej w měſeſe džesche, kotrž bě ſemu hýž wopſjet ſ nusy pomha, a jemu ſwoju naležnoſcž wupowjeba. Pſchekupz bě ſwolniwy, jemu pjenjeſ pozeſicž, ale jeno na dobre rukowanje. ſ wotkel dyrbjeſche Petr rukowaria bracž? „Wěſče, ſchtò?“ wón ſi pſchekupzej rjeknu, „podpiſheſe ſo ſam, dha macz dobre rukowanje.“ Wón běſche wjeſolky mužk, kotremuž horjo jara bliſko njeñdžesche. Dobročiň pſchekupz ſo ſmějſe a praji: „Né, ale je-li ſo mi podpiſmo ſwojeho wuja, Elſheimskeho fararja, pſchispořeſche, čžu wam pjenjeſ poſbzacž.“ Někto ſo čaſníkata ſmějſe. „Schtò? tón dyrbí wam rukowacž, kž ſuſnju ſe ſwojeho čela pjeti da a poſlenju poſtrutu khleba ſ domu?“ ſ tym budž wam prawje pomha!“ Pſchekupz pat na tym wobſta, praji, ſo ma ſi fararjej bowěru, a ſo muž, kž tež tajkim dawa, kotrž ſi ničo dožny njeje, ſawěſcze tež ſwoju pſchispořeſnoſcž dopjelni. Čaſníkarjeſ wſchal běſche tak zyle prawje. Wón do Elſheimu dóndže, fararjej węz roſpoſwieba, jemu dopoſtafujo, ſo ſo ničeho boječ nima, dokaž dže pjenjeſ pſchezo w tworje tcža, a jeho naręča, ſo farar piſmo podpiſa, runjeſ wón hewal ſenje ſa nikoho njerukowasche. Čaſníkata pjenjeſ doſta, ſwoje čaſníkiti ſaſacži a ſo nadžiſeſche, ſo budž ſa nětore léta ſwoj doh ſwotplacžowacž móz. Ale ſchtò ſo ſta? Junu naſhymu w nožy, hdyž běſche tajki prawy wetr, paduſchi pola njeho pobuču; a hdyž Petr rano do ſwojich khlamow ſtupi, běchu ſo wſchitké ſkote čaſníkili ſhubile, tež te, kotrež běſche wón wot ludži doſtał, ſo by je poſtebžal. Wſchitké khleborne tam hſchče ležachu; žadyn ſam ſ wobſchloženj njebe, wſchitké běchu ſ klucžemi ſwotamkane. Paduč běſche po tajkim nechtio byl, ſchtò běſche w domje zyle ſnaty. To tež ſo bóry poſta; pſchetož hdyž čaſníkarjowi dželaczerjo ſkředacž pſchispořeſche, jedyn mjes nimi njeſesche, a druſy wobſtruzachu, ſo w nožy ſ zyla do koža pſchispořeſ njeje, a ſo ſu ſebi myſlili, ſo je ſo w kořižnje ſakomdžik. Duž ſo rucež do wſchitké ſkonzow ſa padučhom piſasche, tež do jeho domowiny; ale jeho nihdže njejužleži; najſterje běſche do Franzowſkej cžeknul. Někto běſche ſa wboheho Petra ſlē. Ludž, kotrž běchu ſo jich čaſníkili ſoubu ſtanule, ſebi ſarunanje žadachu; wěričelojo, kotrž běſche Petr hýž dohko dožny, wſchitké pſchispořeſche, dokaž žadyn kóžko wotencž njeſesche; a na ſcholu běſche po ſchekupz, kotrž bě te 3000 tolet požgili a kotrž budžesche ſo najſterje hſchče naproſyč dał, mjes tym ſemrč; jeho ſynaj paſ běſchtaj lóhž a pſchecžinjerſkaj a žaneho kroſčka ſpushečicž nočzyſtaj. Duž běſche ſi čaſníkarjom tak daloko, ſchtò dženža konkurs mjenujemy.

(Potraczowanje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Pſched něotrymi lětami je ſo wot němſleho khěgorſtoweho ſejma ſakon wobſamku, po kotrž ſo pſchi wýšolim khostanju ſakona, khumſtchnu butru, margarinu rěkazu, ſa ſi mloka dželaniu naturſku butru pſchedawacž. Wot teho čaſha je ſo margarina ſ butrowych wilow ſhubifa; wona je jenož hſchče pola khlamarja doſtač. Kaž paſ ſo kufel do pſcheny měſča, tak ſo pſchezo ſaſo do pſchedawarjow dobreje butry ſ naſchich ſtron pſchedawarjo zuſeje butry čiſhče. Na Budyske butrove wili ſ kóždym lětom wjazy ludži pſchispořeſ, kotsiž tam zuſu čeſku butru po tež ſamej placžneje pſchedawaju, kaſfiz ma naſcha dobra ſužiſla butra. Měſčezan, kž butru

lupi, so lohko sjebací da a so potom doma psches zpky tydžen na hubjenje blodžazu butru hněwa. Wón často s zyka njewé, so je řebi čeſku butru kupil. Pschedawatka na vikach, wot kotrejž ju ma, bě dže runje tak swoblekana, kaž so burowki s wokolných herbských wšow drasča. So pschi tajkim pschezo bôle pschiberozim jebanju kvalba, kotrejž ſu hacž dotal Budyske butrove wiki mele, čeřpi, je jaſne. Hdyž řebi měſčezan wospjet hubjenu butru ſa drohi pjenjes s vikow domo, pschinjeſe, so ſkonečnje roſhuzi, řebi butru pschichodnje ſ mlokarne awo wot khlamarja pschinjeſe dacž. Na tojke waschnje budže licžba kupoوارجow butry na vikach wotebjeracž, a naſchi ratarjo na poſledku hwoju butru jenož ſ wilkej prózu a wobečežnoſeſu wotbudu. Hijo někole woni ſ tym ſchodusia, ſo zupa butra, kotrejž ſo wjeli na viki pschinſhuje, na placzisni jich dobreje butry čiſtceſi. Kaž mohli ſo ratarjo taſkeje pjenjeſne ſchody w pschichodze wobroč? Ssami drje mohli řebi na to waschnje pomhač, ſo bychu ſo naſchi ratarjo na vikach wusko hromadu ſetupali, ſo ſo pschedawarjo čeſteje butry do nich čiſtceſeč njemohli, a ſo bychu měſčezanow na to ſedžných činili, hdyž ſebi čeřpi butru kupaſa. Naſthmansho wšwa by bylo, hdyž by měſčezanska rada pschedawarjam čeſteje butry na butrowych vikach woſebite měſtno pschibokala. Ssnadž by ſo wona ſ temu roſhuzila, hdyž bychu ſo ratarjo na nju teho dla wobročili.

— Sa katholickich Sserbow a pschede wſhem ſa herbske katholické wucženje wulzy wažna knižka je psched krótkim tudy wſchka: Biblijſke ſlawizny staroho a nowoho zakonja. Po zrjadowanju dr. J. Schustera a G. Meya serbſcy wudał Michał Hórník. Z naſkladem wudawarja. Mjeseč wſchitimi němſkimi biblijſkimi ſtaſiſnami, kotrej ſhmy dotal w katholickich wucženjach nadeſchli, ſu Schusterowem a Mahome najlepſe. W nich ſu ſe ſwiatelio piſma wſchitke podawki wubrane, kotrej ſo ſa ſchulſku mloboſcž naſlepje hobia. Tele podawki ſo ſchtož možno ſ krótká ale doſkladnje džecžom podawaju, tež ſ krótkimi ſhadami a ſ tajkimi ſlowami, kaž ſu džecžowej duchu najlepje pschitupne. Tele woſkobne ſhamotnoſeſe knižki a hiſceze mnohe druhe, na kotrej tudy dale ſpominacž njemozemy, ſu ſo tež w herbském wudawku wobkhowale. Ale herbski wudawok njeje hoły pschelozf ſ němcziny; pschetož ſpižaczel w pschedſlowe ſham praji, ſo je ſo tu a tam hiſceze bôle ſwiatelio piſma džeržač, dyžli Mley, a teho dla malickeſe ſchidawak abo wuwoſtaſal. So je ręcz w nowej knižzy dobra herbska a čiſta, ſa to kóždemu mjenu naſchego wótczinza a najflawniſcheho herbskeho ſpižaczelu rukuje. Knižka ma 242 ſtronow ſtexta a je na wubjernej, drohej papjerje jara rjenje čiſtcezana. Woprawdžith polkad ſa malych a wulkich čiſtarjow ſu rjane wobraski, kotrejž ma knižka 110, kotrej ſroſumjenje ſtexta wulzy polózeja. Tež tſi kartki ſu pschidate: 1. Egipſka a Chanaan ſ puečom Israelitow po puſčinje, 2. Szwiaty kraj abo Paläſtina, 3. Paläſtina w čaſku Jeſuſowym. Njedžiwaſy na wſchitke tele wězy, kotrej ju jara drohu čiſnia, knižka njewoſana jeno 65 pjenjeſlow placzi, wſafana ſ kožanym hribjetom pač 90 p. Šchtož pač ſo nam woſhobne w nowej knižzy lubi, je, ſo je zyka w nowym prawopisu ſpižana. S nowymi biblijſkimi ſtaſiſnami je nowemu prawopisu w katholickich Sserbach pucz wurubany, ſo lepscheho njewěmy. Pschetož nowa knižka njeje jenož ſa ſchulſku mloboſcž, ale tež ſa lub, naſlepſcha čiſtanika ſa malych a ſa wulkich. Wucžer džecžom podawki ſe ſwiatelio piſma po biblijſkich ſtaſiſnach powjeda, předy hacž knižku do rukow bjeru; wotroſčenii pač mnohe pomnja, ſchtož ſu něhdý w ſchuli naukli, a w pređowanjach wſchelake podawki, pschikkady a wuprajenja ſ biblike klyſcha: duž je jim wſchitlim ſtext mohli rjez hijo ſběžny, a potom može knižku kóždu čiſtacž, a byrnje noweho prawopisu dotal ani woſhobdal byl njebyl. Se ſwojimi „Biblijſkimi ſtaſiſnami“ je ſebi wýzvolodſtojny kniſes can. cap. ſchol. Hórník nowy njeſahinny ſumnik w Sserbach ſtaſil a do ſawrjenzweho wěnza ſwojich wótczinſkikh ſlukow nowe mlođne ſopjeno ſaplett. Boh daj, ſo bychu newe „Biblijſke ſtaſiſny“ prawje bohate ploby pschinjeſte; pschetož njeſama je próza a wulke ſu pjenjeſne wopory, kotrej ſu ſo na ſpižanje a wudacie noweje knižki nafožile. Naſhemu lubemu kniſej Hórník pač ſpožej Boh luby kniſes nowu ſtrowoſcž, ſo by kaž dotal hiſceze prawje doſklowacž mohli — Bohu ſi čeſceſi a ſwojemu lubowanemu herbskemu ſudej na wujſit!

— Zyle ſ čiſha, kaž je pola kladých ſudži waschnje, ſtaſi tudy psched krótkim herbskaj mandželskaj ſwoj ſlotu ſkaſ ſobeschloj: něhduski dželawu muž Handrij ſibar, rodž. ſ Faſenzy, a jeho mandželska Hana rodž. Schusterez ſ Porschiz. Čežu wypkoſeje ſtaroby wſchaf mataj dawno hijo njefcž; ale runjež je muž loni ſwoje 77. ſtoto do ſkonjač, a žona hijo 82. ſtoto, ſtaſi ſ Boha pschezo hiſceze na nohomaj. Boh tón kniſes ſpožej ſtarymaj mandželskym měrny wječor ſiwiſenja!

— Dotal ſredka nimamy, kig by psche wopilſtwo pomhač. Ludjo pač, kotsiž w nowinach tajke ſredki wukhwaleja, a to ſa drohe pjenjesy, ſu ſebazy, kotsiž ſo na to ſpushečeje, ſo pschezo a wſchudze hlypných ſudži naděnu, kotsiž jim do paſlow du. So pač je tajkých hlypných ſudži wjazj hacž doſcž, ſo ſ teho ſpoſnawa, ſo ma jedyn tamných ſebakov, kaž je ſo dopokala, wob lěto ſwoje 300,000 ml. abo ſto tyhaz tolet dohodow. — Jedyn ſ nich ſwoj ſredk psche wopilſtwo w dwěmaj blachowymaj funkmai dawa: w jenym je enzianowy, w druhim ſalmusow próſčk; přenischti je 52 np. hódný, druhí 9 np. Kupz pač ma ſa funkaj 10 ml. ſaplačiſz. — Oruhi ſa 4 tolerje na želez čeřewjene ſornjaka enzianoweho toruſchka dawa, kotrej ſu na najwyschje 30 np. hódné. — Tsecž ſa 7 ml. ſekarſtwo a proſčk dawa, ſchtož je woboe ſ hórkich roſlinow dželane a temu wopifzanje a knižki ſa 10 ml. 50 np. Wot khoreho pač ſo krucze žada, ſo by, dyrbili ſredki pemhač, jeno wodu, mloko a limonadu pil. Poſledniſe ſawěſcze pomha; pschetož ſchtož jeno wodu, mloko a limonadu piſe, ſo něhdý na ſwěcze njenopije. — Duž nječupujcze ſenje ſredkow psche wopilſtwo! Žebak ſo ſopola, kotsiž jemu do paſlow du, jeno wuſměje.

— Na Budyskim tachantskim wucžerſkim ſeminarje ſtoj minjeny tydžen dwaſ ſſerbaſ pruhowanje wucžerſtwa woſhalaſ: ſ. Klimant ſ ſkulowa a ſ. Wjerab ſ Zahova. Kaž ſo někto wěſte bycz ſda, pschinidze ſ. Klimank ſa wucžerja do Khróſcziſ a ſ. Wjerab do ſderje. Dotalny wucžer w ſderi, ſ. Vjedrich, pschedydi ſo do Schunowa, kotrej je wucžerſke město dleſchi čaſh njewobſadžene bycz dyrbialo.

— Někotre dny ſańdženeho tydženja běchu jara mohloſte. Po ſtarym burſkim prawidle ſo měrſke mhlý ſa ſto dnjow jako desceſe a njewjedra wróča. Duž bychmy po tajkim lětža kónz junija mokre wjedro wočzaſacž měli. To by runje do ſynovych žnijow trzechilo a by teho dla ratarjam mało witane bylo. Nadžiernje ſo tón ſročz prawidlo wo měrſkikh mhlach jako prawe njewupolože.

— Schkodowanje, kotrej ratarjo pocžerpa, hdyž ſo mjaſho iich rěſneho ſlotu ſi jebži wužicž njeda abo po hódnoseſi ſhubi, je drubdy jara čežke. Duž dyrbili ſo ſ wjeſkelom powitacž, ſo je ſo rataſke towarſtwa ſ ſawěſzenju rěſneho ſlotu ſaložilo, kotrej budže wěſcze ſe ſohnowanjom ſkukowacž. Pónđzelu 23. měrza ſměje tole towarſtwa ſjawnu ſhromadžiſnu w Lauez hotelu w Budyschinje, ſi kotrej ma ſkdy rataſ ſchitup.

— Ruski ſemjan Leonidas Ennazzfi je ſańdženu wutoru je ſwojej trójku do Pariza pschijel. Kaž drje ſo čeſeſeni čiſtanjo „Sſerb. Nowin“ hiſceze depomnja, je tuton kniſes psched ſchyrjomi njeđeſeſi na ſwojim pucžowanju tež psches Budyschin pschijel. Wón bě ſo w ſwojej domiſnje ſ jenym bohatym ſendželčanom wjetowač, ſa 80 dnjow ſe ſwojej trójku wot Samary do Pariza doječz. Wjetu 20,000 rublow (něhdé 50,000 hrivnow) wucžini, tola ſu ſo w Samarje, Peterburgu, Moskwe a Kijewje na Ennazzfek ſobyeče abo pschedracye dalsche wjet, hromadze hacž do 180,000 rublow dohaže, ſtaſile. Kniſes Ennazzfi je ſwoju wjetu jedyn džen hiſceze předy, hacž bě wucžinjene, do Pariza pschijewſci, dobył. Ježu trójka 1600 puntow waži a ſo wot tſiſh ſoſakſkikh ſoni uraliske ſačy čeňnjeſe. Na zylym pucžu jeho jenož junkrōz njehoda pola Kijewa podetidze. Šbožowny dobyče, kig je předy jako offiſer pola ſoſakow ſlužil, w tu ſhwiſu ſaſtojſtvo ſtjejetſtvoſeho ſekretara w Kasañje w połodniſkej Ruskéj ſaſtawa; ma tam jeho nan woſhérne ležomnoſcze, na kotrejž ſo na 4000 ſoni uraliske ſačy paſe. Kniſes Ennazzfi čhe 10 dnjow w Parizu pschedyvacž a ſo potom po ſeſnijy domoj wróčicž.

— Měřacnička „Lužica“ je č. 3. (měrž 1891) wſchko. Woſhah: Žarowace Hrodiško. (Ze zberki „Serbske zynki“ Jak. Čišinskeho, w eisēu ſo namakaceje.) — Hoňta za mužom. Wjeselohra w 2 jednaſnomaj wot Michała Baſuckeho. Z poſlisciny za džidwo ſerbskich ſtudentow přeložil Arnošt Muka. (Pokračowanje) — Měſačk. Za „Lužicu“ napisal Jeně-Drježdánski. Za „Lužicu“ přeložil E. M. — Serbske idylle. — Dopomejenki na Prahu. Wot xy. — Zjawny list na ſerbskich ſtudentow. — Pohlad do ſtwórby. Podawa J. Nowak-Horjanski. — Praſenja a wabenja. Ad. Černý. — Druzy wo Serbach. — Šlowjanske nowinki. — Naležnosće towarſtow. — Serbski rozhlad. — Zapis pŕinoškow a darow. — Listarjenja redaktora. — Nawěſtki.

— Š Porschiz. Dla ſaſtojſtva „krajinowotzneho towarſtwa“, Woſchku a Budyschinſku woſhabu wopichojezho, bě kniſes rataſki radžiczel Steiger Budyschinſki nahladnych mužow wobeju woſhabow ſańdženu njeđeſelu do Porschiz pschedroby. Po tuthym napominanju bě ſo wulka ſiežba pschedroby ſeſchla. Kniſes rataſki radžiczel Steiger ſhromadžiſnu wotewriwſchi a na to poſakawſchi, ſo ſo towarſtwa ſ ſaſtowanju pschedroby ſkafetſkym wotpohladam ſozialnych demokratow ſaſtov, kniſej direktorej ſawrigej Woſborſkemu, kotrej bě pschednoski ſa ſhromadžiſnu dobročiſive pschilubit, ſlowo ſi ręczi da. Tu-

ion nam na jaſne a ſroſumliwe waschnje roſkadowa, ſo ſu prózowanja a wotpoſhlady ſozialnych demokratow 1. njeroſumne a njepſcheinjedzomne, 2. na tgi a jebanſtwje wotpočjowaze, njepózégiwe, haj ſkótniſte a 3. statej njepſcheczelſte. S napjatej ſedžbnoſcęju na tutón pſchednoschl poſluchachu, na kotrehož konzu ſo pſchednoscherzej ſ poſtanjenjom ſe ſtokow a ſlawawoļanjom fjawny dzak wot pſchitomnych praji. Po napominanju naſcheho knjesa fararja Krügera ſo tež knjesej rataſtemu radzieczelj Steigerej ſhromadzisna ſa to džakowasche, ſo bē ſaloženju krajnówotzneho towarſtwa naſtorý dał. Pſchi wólbach, na to ſzéjewazych, ſa towarſtwoveho pſchedzydu knjesa rataſteho rabjiczel Steigera Budyschinſkeho, ſa jeho ſaſtupjerja knjesa gmeijskeho pſchedstejicjerja Schpottu Letonjanſkeho, a ſa piſarja knjesa zyrfwinſkeho wuckerja ſsusku Budyschinſkeho wuſhwolichu. Se ſahorjenej ſlawu Jebo Majestosći naſhemu lubowanemu kralej, ſkotrejz wſchitzy pſchitomni mózne pſchihloſowachu, knjes rataſki rabjiczel Steiger ſhromadzisnu wobſamku. S wótczinſkim ſahorjenjom ſo na to hiſcze ſakſka hymna: „Krala Bóh požohnuj“ ſpewasche. Jako ſobuſtawy noweho towarſtwa je ſo 87 woſhobow ſapiſalo.

S pola. Hdyž běrny sešlodenja, že to stalo njeje, dokež žu smjersle, ale dokež žu nehbde ležale, hdyž je temperatura mjes 5 grad czołoty a 2 grad. symy po zefsiju. Takle sešlodenjene běrny že saža porjedža a sažo derje kłodža, hdyž někotre dny w czołischim posteja

S Bóschiz. Bóndželu rano $\frac{1}{2}$ /4 hodžin je w pólnej bróžni tudomnemu najenkej Rehſchuhéj flusčazej, woheń wudyrík, s kotrym je ſo bróžen a 170 kop njeumukózeneho žita a něhdje 800 zentnarjom žyna a býczela, w njej ſo khowazeho, do prócha a popjela psche wobrocziło. Keł je woheń naſtał, njeje hishcze wuſlēbzene. Žito a žyna je ſawěſczené.

5 Němčické Passilz. Póndželu 16. měrza je w domském
khežkarja Matěja Nowaka wohní wudyrík, kij je tole twarjenje a
pódla stejazu brégen do prócha a popjela pschewobrovčíl.

Shole. Měd je wuspytaný, dobrý šredk na ranu. Mój ſuſhod bě ſebi něhdý ruku hroſnje pſchitujný, ſo mějeſte hľuboku ranu w kotrejž žive mjaſho roſczeſe. Žana žalba njeponhaſche, ani druhý ſredk. Duz jemu židki měd na ranu poruczíč, a rana bóry ſazí.

S D r a ż d z a n. Wszech naszym preñim lëtuskim herbskim
kemšbenju w naszej këdziejnej zyrki w këschachmy spowiedni wucjbu
wot knjesa fararja lic. theol. Jmischka s Hodzijia a predowanje wot
knjesa fararja Rjencza s Kettliz. S wobojim buchmy wutrobnje
natwarjeni a wolschewjeni. Spowiednych ludzi bëchmy 226 a drugich
kemšherjow wëszeje wjèle psches 1000. Hdyż so nam psched Božim
woltarjom pschihotowanje na Boże wokłasanie dżerzesche, buschtej
w pôdlanskej kapalzy dwë nemiskej paczërskiej dżeszczi, hólz a holza,
këchenej. Tej wbohej dżeszczi bëschtej hacż do swojego schyrnateho
léta kwiatu kschczenizu parowacż dyrbialo, njebëschtej pak priedy swojim
sozialdemokratiskim starskim pokoja dako, hacż njebëschtej sklonjenje do
teho swolili, so bëschtej kwiatu kschczenizu dostalej. Tazke paro-
wanje, dżak budż Bohu, żane herbske dżeczo njetrjeba pscheczepicż.
Bóh szdżerż dale nasch herbski lud w behabojosczi a w zmernym wu-
giwanju pomocnych wëzow Bożeje hnady.

S Kalawhy. Na tubomnym ręśaku wóndano 17-létny dżelacżer wulkej pille pscheblisko pschińdze. Piła jeho sa draſtu doħażie, jemu wutrobeno róśdrę, jemu wobë nosy hacż do koſczej pscheresa a jemu ruku ſlama. A tola bësże njesbowny někotre dny poſbzischo hijchżie žiwy a pschi polnym roſumje.

Se Skeho Komorowa. Bur se kwojoneje wzy se kwojim
synom na nasche pozlednje skotne wili dwieju wołow psichiczeri a jeju
pscheda, dokelz běchtaj jemu trochu malaj do pschaha. Potom řebi
druheju hladasche. „Nano“, syn ī njemu dgesche, „jowle staj wołaj,
zyle kaž naschej běchtaj, ale trochu wjetsczej ſo mi bycz ſdataj.“
Bur wołow mřejſe a wuměri, ſo staj dwaj zolej wjetſcej, hač jeho
pschedataj wołaj. Wón na njeju řadzſe a jeju kupi, ī pjenjefam,
kotrež běſče ja kwojeju doſtał, 15 tolet pschidawſchi. Hdyž pat
wołow domoj psichiczeri, ſo pokafa, ſo ma kwojeju stareju wołow ſažo.
Wón běſče jeju s tſeczeje ruky ſažo kupil.

S W i k o w a . Widżany a samožity měšczań w Ortrandze w swoim času hlupečz swora, so, hdvž w hacze jeneho ſužodneho kniejezheho dworu ryby kojachu, někotre karpy s hata kranu. Kuniež čznejſe, jako by w hlowje prawy niebył, jeho ſudomny lawniſki ſud ſi jastwu na dwę njezdziſi ſažudzi. Sandžene dny jateho, kž w tudemnym jastwie ſedzesche, w jastwie wobwějnjenego nadenđechu.

Dzieci psychi maczernym wotpozjinku.

Tu drémašč po sprózniwym dželi
Na khvílečiclu macžerka ty.
Na liza fu jandželjo weli
Cži ežetwene róže na hněch.

Sso starajo wo dnjo a w nozh
Sa dom žwój a sa wschitlich naſh,
Wsché czelne a duchowne možh
Ty napinacsh kóždžiczkli cžas.

Něk na twojim woblicžu žwéczę
Wer Woži ſo, ſaſtužený.
Tež ſpíz drje ſa žwoje džecži
Sso starasč, o macžerka, ty.

Ach ſchtó móhl to ſaplaczicž tebi,
U ſchtó ſo cži dožkowacž?
Duž proſzymy wot Woža ſebi,
Se čžyli cži ſam twoju mſdu dacž.

Přílopk.

* W Nowym Mieście pola Chemnitz wóndano popołdnju 4-letty hólcęż żeleznizu pschekrożi. Bliższy wokomil spěšnhy czah pschijedze a lokomotiva hólcęžka w stronu storeżi, so wbohi na měscze morwę leżo wosta.

* W Gablenzu pola Chemniça běsche wóndano plokaža žona swoje 4 lětne džecžo na khromu kóšla hajdíla, w kotrymž by woda warjescze. Džecžo do kóšla do kropa padje a by na zylým cíele tak straschnje wopari, so je na ſmjercz.

* Murjerjo, kotsiz w Pankowje pola Barlina khęzı twarja, won-
dano rano widżachu, so dwaj dundakai sa mužskim khodzitaj, kotryž
bęſche pschistojne sbrasczeny, ale, kaž ho sdaſche, duchalkhory. Popo-
dnju ho murjerjo dohladachu, so dundakai muſkaho wjedzetai. Dokelž
ſ nim do połow won dzęſchtaj, mějachu murjerjo ſa to, ſo chzetai
ſwój wopor najſlerje wurubic̄. Duž czrijoda murjerjow ſa nimaj
chwatasche. Sſnno 20 minutow ſ hoka dróhi khory na ſemi ležesche,
a dundakai chzyschtaj jeho runje wurubic̄. Swjerſchnik, ſułtju,
ichlórniſe a czajnik bęſchtaj jemu hižo febrałoj a jeho runje laž
ſkłekaschtaj a kholowy ſuwaschtaj. Ma jene dobo pał puki padac̄ po-
czachu, a rubježnikaj bęſchtaj bórsh tak roſhitaj, ſo ho krej ſliſeſe,
a ſo wo hnabu proſcheschtaj. Murjerjo pał jeju njeputſchęſihi, ale
po žandarma póſlachu, kotryž jeju do jaſtwa dowjedze. Khoreho do
hojeńnie dachu. Won mějefše w lazu dwaj tolerjej, kotrež rubjež-
nikaj namakaloj njebeſchtaj.

* W jenej pruskej wshy bę sańdzeny tydżenj werowanje. Hdyż chyższe pop nawożenju s' njejestu pożohnowacz, ho nawożenja po- klatnucz njechaszhe. Dokelž bęchu wschitke napominanja a njejesczine próstwy podarmo, pop młodeju manželskejue njepożohnowa, a werowanje ko bies spęwa a bies pożohnowania skłonci.

* W Angersu wóndano wyszyschi fastoñnik tamnischeje srebzownje, tiz konjemzy wscheinje wobhlađuje, do konjemza stupi. Duż jeho srebz sa hlowu hrabnu, jemu mjeswoczi wulki cęwał miaſka wutorze, jeho powali a na nim teptashe. S wulkej próžu skuzobni njeſbozowneho wumochu. Załostnje woheidze ny won rosum shubi, so dyrbjaču jeho do hojeńje dacz.

* W Stargardze by wondano sta, so by wojał na straži pschi hrośnym wjedrje do swojej kęgły stupi. Kęgła najsklerje jara krucze nijestejeschę, pschetoż bylny wětrju powali, a wojał, pod kęgłą leżo, by s njeje wudobycz' njen.ózjescę, doniż ludżo njeprzyniđęchu a jeho s paźlow njepuszczęchu.

* Wóndano wokolo wjeżdza hajnik na hanjach, do lotrychž mjeſeſche konja sapſcheinjeneho, s Grajewa bliſko prusko-ruffich mjeſow domoj jědzeſche. Hdyž w czmických psches lěb jědzeſche, wjell sa nim pschiczeri. Hajnik wjella ſatſeli a ſe hanjow ſaléje, ſo by ſebi morweho wjella rjaneje kože dla ſobu wſal. Mjeſ tym pak ho kón ſplóſhi a ſe hanjemi cęfku. Duž hajnik ſwojeho wjelka na ramjo wſa a pěſti domoj džesche. Duž po puczu pak zyke ſtadlo wjelkow na njeho pschinđze a njeſbožowneho hajnika roſtorha.

* Něchtóžkuli njevě, so ho stare listne marki kupyja, a so ho sa někotre wyżsoki pjenjes placzi. Wožebje ho něhdusche marki wschelatich němstich krajow pytaju, n. psch. sakſke, hannoverske, oldenburgske atd. Sa staru satku czerwienu krošchowsku marku, každež hu ho s konz schtyrzetich lét wužiwale, jeli derje sdžeržana, dženja hacž do 50 ml. dostanjesč. — Staremu knjesej w Dražbzanach běše psched krótkim žona wumrjela. Jeje sawostajenstwo pscheladujo won hromadu starých listow namaka, kotrež chybſe jako staru papieru k sawalenju wužiwacž. Alle pscheczel jeho hishcje čaſha doscž na to dopomni, so by tola pohladal, hacž na listach stare marki njeſzu. Starý knjes to ſejzini, a mjes druhimi wjazhy hacž tſizeči tamnych czerwienych krošchowſkich markow namaka. Sa to, ičtož by móhl rjez spalicž chyb̄, ſwoje rjane 1500 ml. abo pječ ſtom tolet dosta. — Ssebi na nje njemyſlo ma něchtóžkuli wschelake stare listne marki w kaſhečiku ležo, sa kotrež by rjany pjenjes dostacž móhl.

* Po statistickich powjesczach mamy w němckim khezorstwie 600,000 židow. Mjes nimi je telko pjenegnikow (bankerow), telko na 10 millionow druhich wobydlerjow pschinđe, a telko rečnikow (advokatow), telko na 10 millionow druhich wobydlerjow pschinđe, ale jenož telko wojskow, telko na 90,000 druhich wobydlerjow pschinđe. Mjes druhimi wobydlerjemi Němskeje je mjeniusz wot 53 mužskich wožbowow jedyn wojsk, mjes židami halle wot 190 mužskich jedyn.

* W Erfurcie běsche ſo njedželu thdženja hlužobna holza ſhubila. Hdyž běchu ju dolho podarmo pytali, ju ſlonečnje ſmjerč woflabinenu w jeje tchini ležo nadendžechu. Holza prati, ſo je tam wumreč čzka. Škto je ju k temu pochnulo, hſchče njewjedža.

* Kubejnistiwa dla k 8 lětam khostatnje wothubzeny dželacjet. Wozniak wondano w nožy ſ jaſtwa w Brombergu cęknuč ſphyta. Wojsk na strazi ſo na njeho dohlada, trózny na njeho ſawoła, ſo dyrbí ſtejo woftacz, a, hdyž cękancz njepožluhaſche, jeho ſatſeli.

* W Mylawie dženža thdženja nělajki mužski w korečnje ſedžo na pohonča ſ Nezchtaſkeje piwárnje cękacše. Wós wohladawſchi wón ſe jſtym bějſe a bjeſe wſcheje pſticinhy pohonča ſ wola storže, ſo ſebi wbohi nohu ſlama. Potom ſloſnik pohonča pſches dróhu doyleče a čzysche jeho do rěki cęknuč, hdyž běsche runje wulka woda. Alle mjes tym ludžo na pomoz pſchibězachu a pohonča ſ rukou ſloſnika wumóchu. Cękzy ranjeny pohonč w hojerni leži; nadpabnuka ſu ſajeli.

* W mlynſkim hacze w Mayenje pſched dwěmaj lětomaj cęklo žónſkeje namakachu; ale woda běsche tak niwka, ſo ſo ludžo džiwachu, tak je ſo tam žonſka tepticz móhla. Hijo tehdý na jeje muža tulachu, ſo je ſwoju žonu ſlonoval a cęklo do hata cęknuč. Duž jeho ſajachu. Dokelž pak lěkarjo na žoninym cękole nienamakachu, ſchtot by na mordatſtwo poſtaſovalo, dyrbjachu muža ſaſo pſchecig, Wón je ſo mjes tym wogenil. Někto pak je polizija do poſtaſma pſchecigivo njemu nadefchla; duž jeho wondano ſaſo ſajachu, ale naſajtra jeho w jaſtwe wobwějnjeneho nadendžechu.

* Krawz w Debreczinje běsche ſo do rjaneje mlodeje žony tamniſcheho korečmarja ſalubowal. Sso nadějſo, ſo budže rjani žonu ſabycz móz, ſo wón pſched tſjomi měhazami ſ hudej mlodej holzu woženi, ale bortsy ſpóſna, ſo ſwoju žonu ſlubowacz njemóže, kofraž čzysche ſo teho dla wot njeho dželacjet dac̄. Duž ſo krawz roſkudži korečmarjowu žonu ſlonovalac, na cękz čzysche ſebi ſam ſiwejenje wſac̄. Wondano wjeczor hijo běsche na nju ſakal, ale tehdý běsche jeho nechtó ſeſheril. Hdyž pak rjana žona naſajtra ſ wilow domoj běsche, jei krawz napſcheczo ſlupi, ſrjedž wulkeje čzjódy ludu trózny ſ revolverom do njenej tſeli, na to do tħlamow dobeža, hdyž běsche dotal dželacjet, a ſo ſatſeli. Wón na měſcze morwý ležo wosta. Korečmarjowej žonje pak ſo wulkeje ſchody ſtało njebě, pſchetož ſukli běchu wot wozlowych dželow jeje laza ſwotſetowale.

* W Parizu ſo wondano wěſty Steets ſe ſwojimi 6 lawami poſtaſwasche. Pſchi wuwucžowanju jedyn law njepožluhaſche, cęknu a ſo do ſuta ſhova. Steets ſ lebiu na njeho džesche. Ma njeſhoze pak jemu brón ſ ruki wupadže, law ſo do njeho da a jeho ſa nohu hrabnu. Wſchon krawawý Steets ſawoła: „Ja ſym ſhubjeny.“ Mjes tym ſebi jedyn dželacjet deſtu wſa a ſ njej do lawa pjerjeſche doniž Steetsowý pomoznik njepſchiběz. Lutón lawa tak do hlowy ſlała, ſo ſwěrisko ſwój wopor pſchecig. Ranjeny ſo ſ cękz wuhoji.

* Franzowſa Le Brun, bohaty ſemjan, ma w Bogszegu w Wuhelskej kublo. Wondano wón ſ Pariza na ſwoje kublo pſchijedže a naſajtra rano ſe ſwojim ſchozarjom a jeho žonu ſ cęzahom do Arada jēdžesche. Wjeczor ſo ſ cęzahom ſaſo wróčichu. Hdyž ſ wosom ſ dworniſcheza na hród jēdžechu, ſo ſ bliſkeho mlyna tſeli. Kulla knjesa, kiz bu do tħribjeta tſeleny, poraſy. Hdyž ſo po honč wohlabowasche, ſ wokel je ſo tſelilo, ſo druhí króč tſeli. Do ſpanja tſelena ſchozarjowa žona cękzy ranjenia ſ wosa padže. Mjes tym, ſo ju jeje muž a po honč ſvěhaſtaj, ſo tſezi króč tſeli; hijo ranjeny knjes bu do leweho boka tſeleny, a tež ſchozarja kulla cękzy rani. Dokelž běsche mjes knjесom a wobydlerjemi ſtajna ſwada, maju ſa to, ſo je nechtó ſ wobydlerjow Bogszega njeſkut volonjal.

* W banku w Monte Carlo, hdyž ſo hraje, běsche pſched krótkim nělajki ſendželjan 156,000 ml. dobył. Někotre dny poſdžiſho běsche tele pjeney ſaſo pſchěhral a hſchče 240,000 ml. ſwojich pjenyes. Druhi ſendželjan tam 132,000 ml. dobu, ale je bortsy na to ſaſo pſchěhral a hſchče ſznamo 50,000 ml. ſwojich pjenyes. Nělajki italski wójwoda ſe tam ſandžený tyžen nimale million pſchěhral.

(Poſtracžowanje w pſchilosy.)

Hanridge ſbytkne kuſlo w Kelnje p. Maleho Wjelkowa, nehdže 39 1/2 körza pola a ſuki, 310 dawſkih jenoscžem ſe ſwobodneje ruki na pſchedaň. Dalsche je ſhonicz pola restavratora Säuberliſha w Budyschinje.

Schtrifkydlaty ſchklencjanu wos a wožobna polſhesa, wobaj wosaj w dobrym rjedze, dyrbju zyle tunjo pſchedac̄.

A. Gall, wosotwarz.

W Hatku je maživna k h ĥ ſa cęklo 8 ſ körzom pola a 1/2 körzom ſahrody na pſchedaň. Dalsche je pola k. Hanušha tam ſhonicz.

Dobry ſtrazowazý poſ ſe na pſchedaň w Greshinje cęklo 6.

Sadowe ſchomiki
ſchczepjene a na pěſku a w wěſku roſezene, rune a wyſoke, porucza Jan Schüha w Nowej Wžy pola Njezwacžida.

Na pſchedaň
je ſbytny ſtrowý dželanski kón na knjezim dworje w Duitolcizach pola Maleho Wjelkowa.

Ra pſchedaň: W Czornych Noſlizach kublo 31 ſ 85 körzami. Dalsche ſhonicz pola ſhulerja Gruhla w Sohoriu. — W Skanezach pola Bartu kublo 19 ſ 50 körzami. Dalsche pola wobkederia. — W Hodžiū ſheda cęklo 57 ſ kłamnju a piwowym ſchenkom. — W Hodžiū ſheda ſhodniſla živnoſez 21.

Drjewowa awſzija.

P ó n d ſ e l u 23. m ě r z a 1891

ma ſo na Njezwacžidliſkim majoratnym reverje ſzehowaze wužitkowe a palne drjewo, a to

50 hōjnowych ſchczepow, 15 – 20 cm. ſrjedžneje tolſtoscze, 10 – 13 m. doſtich,

15 hōjnowych ſerbzow, 14 cm. delnjeje tolſtoscze, 12 m. doſtich,

50 rm. ſelenych hōjnowych pałnych ſchczepow,

12 " ſuſich " ſuleczlow, "

23 " ſelenych " ſuleczlow, "

35 " ſuſich " ſuleczlow, "

60 " hōjnowych pſenkov, "

32 " hōjnoweje walcziny,

10 ſtotnjow hōjnowych walczlow,

15 ſuſich hōjnowych doſtich hromadow,

2 rm. bréſowych pałnych ſchczepow,

4 " ſuleczlow,

dolše hromady liſczoneho drjewa,

15 hromadow liſczoneho drjewa,

polo Wbohowa,

ſ wuměnjenjemi, tu ſwueženjimi, na pſchecabžowanje pſchedawac̄.

Sapocžatk dopoldnia w 9 hodžinach na mjenowanym drjewiſchezu

w ſchpitalſkim ležu pola Holeschowſkeje Dubrawy.

Hrabinske ſ Rieschiske hajniſke ſarjadniſto.

G. Niepraszek, wyschſci hajniſ.

Drjewowa awſzija.

Na ſderianskim hajniſkim reverje ma ſo pónđelu 23. měrza t. I.

50 twjerdyh a mjeſtich doſtich hromadow, wjele pſotowych ſerbzow wopſchijazych,

15 hromadow hōjnoweje walcziny a

200 wolschowych walczlow

ſ wuměnjenjemi, do awſzije wosſewiomnymi, ſa hotove pjenesy na pſchecabžowanje pſchedawac̄.

Awſzija ſo dopoldnia w 9 hodžinach w drjewiſchezu hjes ſberi

a Brěmjenjom sapocžnje.

W ſberi, 14. měrza 1891.

Kubasch.

W o s i e w j e n j e.

Górdz meje t. l. zo evangelicko-lutherske farške městno w Minakale pola Budyschyna wuprōsdi. Ezí, kotsí ſo wo tole ſerbo-němſke farſte ſaſtojnſtwo prózuja, čyžli ſo ſterje a lepje pola podpižaneho kollatora ſamolovicz. W Lipiczu, 18. měrza 1891.

Adolf hrabja Einsiedel.

Se hermantek porucžam
frjepjenske ſhanh

a

wódne ſhanh
po najtunischih placzisnach.

H. Dominik,
flamparski miſchtr
na bohatej haſy 11.

Turkowſte ſlowki
najlepſehe druziny porucža
Moritz Mierwa
pschi mjačowym torhochęgi.
Destilacija ſnatych dobrých likerow
po ſtarych tunich placzisnach.

S h o ſ e j
wot najtunischih hacj do naj-
drojšich druzinow w wulkim
wubjerku porucža

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej haſy.

Czistý palenç
jenotliwie a w piczelach, taž tež
wšcē dobre družiny taž
jednore a dwójne likery
porucža jara tunjo

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej haſy.

R a j ſ
jara rjany a wulkosoruaty,
punkt po 16 np.,
zentrař po 15 ml.,
jako něchto jara tunje porucža

Th. Grumbt
na ſtronkownej lawskiej haſy.

Nowe jerje
rjane wulce,
3 ſchtuk po 10 np.,
mandel po 50 np.,
porucža

Adolf Rámsch.

**Nowe
turkowſte ſlowki**
porucža

Hermann Lemke
na jerjowej haſy.

Wot dženža pschedawam
kuſcheny polč, jara tolſty, punt
po 80 np., pschi 5 puntach po 75 np.,
kyry polč punt po 70 np.,
hadlesčo punt po 70 np., 5 por-
ſtow tuczne,
kwintaze mjačo punt po 65 np.

C. Petška na ſerbſkej haſy.

Konfirmandske klobuki

a mězy, nowoscje w mužazých a hólczažých klobuſkach tunjo, wšcē nowoscje w mězach. Mežy ſa ſchulerow gymnaſija, realneje, rataſ-ſkeje a pschedupſkeje ſchule w wulkim wubjerku pola

O. C. Rinki na žitnej haſy.

Emil Wehrle na jerjowej haſy 7

porucža dwójzyscheroke muſtrowane drastne tkaniny, ſtary kóhcz po 50 np., w mjelej, hufce tworje ſuſter, ſtary kóhcz hido po 18 np., dželbu módreho cíſločca (ſlotocíſločca), rjane muſtry zyle bjes ſmyſka, najlepſchi wudžell ſtary kóhcz po 30 np., katuu w rjanych nowych muſtrach, zygi, po 20 np., módry, bely rubiany plát, po wšcēch placzisnach we wšcēch ſchérjach, lénje ſlanelle k koſchlam we wulkim wubjerku, jenobarbne, ſmužlate, kaſchežilate lénje rubiſhka na hlowu, katuuwe ſarowanske rubiſhčja, dybſacne rubiſhčja atb.

Najlepſche Rathenowske bryſle

fa kožde wózko ſo hodžaze
porucža

Johannes Gáth

na rózowej haſy 4 pódla Wirthz pjeſtaňje.

Pschedeschežníki

jało dary k ſelenemu ſchtwórkę ſo hodžaze,
porucža w najwjetſchim wubjerku po tunich
placzisnach

Ed. Schulze's Sohn

pschedeschežníklat pschi bohatych wrotach 26.

Wšcē wuporjedzenja a pocjeñnenja ſo w mojej
dželařni derje a tunjo wobstaraju.

Franz Marschner

čaſznikat w Budyschinje
čzo. 9 na bohatej haſy čzo. 9
hwoj ſklad čaſznikow a čaſ-
nikowych rječasow dobrzeži-
wemu wobledžbowanju porucža.

Hodna twora. Piſomne rukowanje. Tunje placzisny.

Porjedzenje dobre a tunje.

Pschedopomjenje: Kęču ſerbſki.

Kravaty, pschedkoſchliki, khornarje, ſchtalthy, rukajzy, rubiſhčja na hlowu ſe ſchenilje,

mohaira, parlojteho pschedžena, džecžaze
mězy, pjeſliki a woblečenja; ſchtrympowe

dolhoſče ſ njepuſhčatej barbu barbjene, teho runja
pschedzeno ſ temu w najnowſchich barbach w wulkim wubjerku po ſnatych najtunischih placzisnach.

Ernst Scheer

w Budyschinje 9 na bohatej haſy 9 w Budyschinje.

Ssadaraska a ſahrodniska ſchula w Budyschinje

ſ pschedſtejemu ſahdeňskemu čaſkej ſadowe ſchomiki wšcēch dru-
zinow najlepſehe kaſkoſče porucža. Šapizy placzisnow darmo a franko.

Pschedawat'ja starých wězow

Zuliufka Vädmanna

porucža ſo ſ kupowanju a pschedawanju wězow wſcēje družiny w Bu-
dyſchinje na mniſchej haſy 7 po 1 ſkobze.

Deschežne mantle a žakety

ſa žony, holzy a džeczi w wul-
kim wubjerku po tunich placzis-
nach porucža

H. Kayser

na žitnej haſy.

Po měrje ſo draſta w domje
ſchije a ſo ſa dobre ſedženje
rukue.

Kražne
džecžaze ſchórzuchi
po najnowſchej modze we wšcēch
wulkoſčach porucža tunjo

H. Kayser

na žitnej haſy 10.

taille,
ſkulniczki,
woblečenja,
pjeſliki a
tkaninh
w wſchelatich
barbach

porucža

H. Kayser.

Naletnje nowoscje.

Spódnje ſuknje
pomérne, kaž tež wujradne ſchě-
roke w wulkim wubjerku.
S dobom na ſwoj ſklad

tkaninow
k spódnym ſuknjam
ledžne činju.

H. Kayser

na žitnej haſy 10.

Endželiske
tyſlowe gardiny
w wſchelatich ſchérjach, meter
hido po 40 np.,
wulki wubjerk nowych muſtrow,
porucža

H. Kayser

na žitnej haſy 10.

Wulku dželbu
ſwětlých rubiſhčow
na hlowu
po 1 ml.

porucža

H. Kayser

na žitnej haſy 10.

Kóſlaze kóžki
po najwyschich placzisnach ſupuje

Heinrich Lange

pschi wovžnych vilach.

Hajniške sarjadništvo w Kasu

poručja němske a amerikanske
duby k hadženju, 1/2 hacž 2 metraj
vyšoke, kaž tež jenolétné a dve-
letne khójnowe rostliny.

Wenzel, výsokšći hajnik.

Schulskie tornistry sa hózom
a hózy,

kofry a tošče,

pschedeschćznički a kije,

blidne a dybsacjne nože,

portemoneje a lamy

po najtunisckich placzisnach poručja

Moritz Höniger.

Šigarh

po všeckich placzisnach, wyrjadni-
funje, kaž tež

rjeplkath tobak
a tobak w roškach

poručja
W. H. Conrad
w Budyschinje na bohatej hózy 13.

Khofej

paseny

w nowych a wubjernych družinach
měschansk poručataj punt po 1 ml.
40 np. hacž do 2 ml.

Schischka a Bječska
na swonkownej lawskiej hózy.

Twarzki krudhaty kalk

našlepsche dobroscze,

dale wubjerny

portlandski zement,
tschichne papr.,
ter,

kolomas,

pschitkynie hnoje a
cješku brunizu kóždeje družiny,

amoniak superfosfath,

kali amoniak,

peruški guano,

chiliški salpeter,

kyru parjenu koženiu
poručja a pschedawa po tunich pla-
ciszach

E. Aug. Pietsh
na dwórniščju w Bječzinje.

Hdje seže tónle
rjany čažnik
kupili? Pola
čažnikarja
Magera
na
herbskej hózy
výši kášarmach.

Julius Bähmann
awkzijonator w Budyschinje
na mniškej hózy čížlo 7 na
róžku jerjowejce hózy
poručja ho k wodžerzenju awkzijow
po najtunisckim wobliczenju.

**Ratarſke towarſtvo
w Bukezach.**

Pondželu 23. měra budje po-
šedzenje, w kotrymž budje ho psched-
nosch k džerzec. Sapocžatk w 7 hodž.
Pschedkyda.

Hlowna zhromadźizna Maćicy Serbskeje

změje so srjedu 1. haprleje t. l. na třeřeřni, na kotruž sobu-
stavy a hosći přeprošuje

předsydstwo.

W Budyschinje, 19. měra 1891.

Porjad: 1. Rozprawy. 2. Nowowólby. 3. Namjet.

Nalětnja skhadžowanka serbskeje studowaceje młodosće

změje so

jutrownu srjedu 1. haprleje w Budyschinje na „třeřeřni“.

Započatk z dypkom džesači dopołdnja.

Wsitecy studenca, wosebje zastupjerjo jednotliwych towa-
stow, so z tym najnaležnišo na nju přeprošuja.

Sobu ma so přinjeć towaršny spěwnik, přede wšem pak
lubosc a zahorjenosć za Serbowstwo!

Hosco, njech z města abo ze wsow, budža wsitecy wutrobnje
witani.

Jakub Šewčik,
t. č. hlowny starši serb. st. m.

Pschepröfchenje.

Wschitzy ratarjo, kotsig ho sa ratarſke sawěsczenje rěsneho skotu
sajimuja, ho na shromadźisnu pschepröfchu, kotsig ho pondžel 23.
měra popołdnju w 4 hodžinach w Laney hotelu w Budys-
chinje směje.

Rospawnik: kubler Schmidt s Langhennersdorfa.

Swolarjo:

Heher w Delnej Škinje, ratarſki radžiczel Steiger w Bu-
dyšinku, Scheffel w Plužnikezach, Hedenus, Gelsch,
Wilhelmi w Kotezach, Mosdorf w Puzkowach, Blumig
w Worekzach, Böhme w Debrikezach.

Rakečzanske towarſtvo „Serb. Ratarjow“
ma pschichodnu pondželu 21. měra w Sockez hosczenzu popołdnju
w 4 hodžinach swoje pošedzenje. Pschednosch k wucžerja Pilza.
Wo bohaty wopyt prošy

pschedkydšto.

Pobocžne tow. serb. burow w Malym Wjelkowje
směje tseczi dženj jutrow popołdnju w 3 hodžinach w Kobaniz
hosczenzu pošedzenje.

Pschedkydšto.

Ratarſka šhula w Budyschinje.

Lětni semester ho pondželu 6. haprleje t. l. sapocžne. Pschi-
powjedzenje wucžomzow pschijima a na wše praschenja wukasuje
direktor **J. B. Brugger.**

Pschedpoloženje pschedawarnje.

S tutym najpodwolnišcho k wjedzenju dawam, so žym
dženžnički dženj swoju ſuknowu a bukskinowu pscheda-
warnju s angera čížlo 21 na řutskownu Šinsborskou
drohu čížlo 498 do kóžje k. Hendricha Nožki pschedpoložil.

Sa dotal mi spožđene dowerjenje ho džakujo, prošchu,
mi jo tež w mojich nowych kólamach dobročiwje pschi-
wobročic.

W Kamjenzu, 4. měra 1891.

S pocžegowanjom

Gustav Linke.

Młode piwo

budje ho pondželu 23. měra po-
połdnju w 6 hodžinach w Huczi-
nianskej pivatni pjełnicę.

Do maleho měrňeho hospodař-
stwa do jeneje wýžy pola Vancžiz
ho k 1. januarej 1892 pschi dobrej
misdže ródná katolska ſkúžobna
hóz a pyta. Dalsche je ſhonicz
w wudawańi „Serb. Nowin“.

Młode piwo

budje ho pondželu 23. měra po-
połdnju wot 5 hodžin w Rakeč-
anskej pivatni pjełnicę.

Do ſwojeje zyħelsnicje 3 ró-
nych dželacžerjow pytam, kotsig bydło,
trajne dželo a fa ho a ſwójbu
trěbne běrnaze polo doftanu.

O. L. Müller

w Hornim Měrkowje p. Budyschina.

Pola ſaminšyneje w Dživo-
čizach je rjane hornje bydło na
pſchenajecze.

Do loškeho džela ho na jenu
faru pohonč, kiz móže hijo trochu
wobſtarñy byc, hnydom pyta.
Dalsche je w wudawańi „Serb.
Nowin“ ſhonicz.

Wotrocžow, džowki, dželacžerſte
ſhwójby, wolažnych pschi 50 toleriach
misdž, dójki pyta Schmidowa na
ſchulerſkej hóz 12.

Kucharti, ſlužobne holzy, ſtwinske
a kuchinske holzy a starsku ródnú
holzu k džeczom pyta Heynoldowa
na wýškej hóz.

Wohencžow, wotrocžow, džowki,
ſlužobne holzy pschi wýškej misdž
pyta Nokowa na ſchulerſkej hóz 3.

Pjekarſki wucžobnik.

S jara pschihodnymi wuměnje-
njemi móže strowy a ſylny hózecz
pječenje khléba, zálty a ſkódkich
tvarow dokladnje naukuńcu pola
J. Höglera, pjekarſkeho mischtra
pschi žitných vikach w Budyschinje.

Ssyn sprawneju starscheju, kiz
chze ſahrodniſtvo naukuńcu,
móže do wucžby stupicž pola ſa-
hrodnika Bernharda Proſchüha
pósla nowych kaſarmow w Budys-
chinje.

Wucžobnika pyta k jutram
J. Panach, ſchewſki mischtr w dor-
ſchnablu 12.

Gsedlařski wucžobnik móže
w woſowej fabriž A. Galla ſa-
stupicž. Dokelz ho wucžbny pje-
njes placzicž nietrieba, ale ho hi-
ſchče ſarunanie ja jéz da, ho
khlidčemu hóznej ſtadnoicž po-
ſticež, rjemježko naukuńcu.

Wutrobný džak!

W njewobčbowanym woſo-
miku bě ſańdzenu wutoru naju
lubowana Marka do wody nimo
dwora wiedžazeho pschedrowa pad-
nyła. Božu hnadi kħwalimoj, so
po wodu pschedeschci, naju džeczo
w kħuboķej wodze pytnuchmoj. Sa
morme je domoj njeħechmoj a wo-
plakowachmoj. Po dolkim prózo-
wanju ho wjeležeszenemu k-
tant. Garbarej s Wulčich Sđgar,
kiz runje w naſħej wýžy psched-
ħwache poradži, naju lubowane džeczo
ſafu k živjenju ſbudicž. Tón luby
knies naju předy njewopuſħci, doniż k naju wulčemu wjeħelsu naju
lubowana Marka ſwoje doſpolne
mħfle ſafu njemēſeħe. Ětemu
woporniwenmu kniesej ho teho dla
ſi zyloje wutroby džakujemoj. Tež
już obdam, kiz k pomožy kħwataħu,
džak wuprajimoj.

W Strōži pola Rakez, 17.
měra 1891.

Ian Möhn a mandželska.

(K temu čížku pschedloha.)

Pschiloha f číslu 12 Serbskich Nowin.

Ssobotu 21. měrza 1891.

Cyrkwinske powjescé.

W Michałskiej zhrlwi budżet jutje njedzeli rano w 7 hodzinach herbska spowiedź, $\frac{1}{2}$ hodzin herbske a w 10 hodzinach němcké predowanie; pschitolnu w 12 hodzinach budżet ho herbske paczteršte džeczi konfirmowac.

Seleny shtwórtl budżet rano w 7 hodzinach herbska spowiedź a w 8 hodzinach herbske predowanie; w 10 hodzinach budżet ho němcké paczteršte džeczi konfirmowac, f čemuž ho powyschitowna spowiedna křijatocjnosć pschisamkuje. Cziji pjanek budżet rano w 7 hodzinach herbska spowiedź, $\frac{1}{2}$ hodzin herbske predowanie a pschitolnu w 12 hodzinach herbski ujshpor.

Křečení:

W Michałskiej zhrlwi: Hermann, Ernsta Krjenzy, dželaczerja w Wulkim Wielkowie, ſ. — Ernst Richard, Karel Čežele, dželaczerja pod hrodom, ſ. — Ida Hedwiga, Jana Hermanna Stelziga, fabrikarja na Židowje, dž. — Hana Martha, Ernsta Mitascha, křejcerja a ſkladaria w Žeilezach, dž. — Max Pawol, Alzana Guida Fleischera, zigarnika pod hrodom, ſ. — Ernst August, Jana Ernsta Urbana, křejcerja a ſamjenieczecharja w Delnej Kinje, ſ. — Mina Theresia, Augusta Hermanna Lischki, fabrikarja na Židowje, dž.

W Katholickiej zhrlwi: Franz Kurt, Arthura Semanka, wuczerja tudy, ſ. — Emil Venno, Jana Scheffela, wjednika fabriki tudy, ſ.

Zemrječi:

Džen 11. měrza: Hana Jurk, njebo Moriha Gustava Stelziga, fabrikarja na Židowje, mudová, 67 let 1 měsaz 9 dnjow. — Marja Theresia, njemandz, dž. w Rabozach, 28 dnjow.

Placízna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	14. měrza 1891		19. měrza 1891		wot		hacž	
	mt.	np.	mt.	np.	mt.	np.	mt.	np.
Pšcheniza		běta	10	—	10	24	9	82
Rožka		žolta	9	59	9	65	9	41
Jeczmien			8	75	8	81	8	75
Wowl			8	—	8	7	7	73
Hroch		50 kilogr.	6	80	7	20	6	80
			8	89	11	11	10	28
Wola			8	33	8	89	7	78
Zahly			14	—	17	—	13	50
Hejduscha			18	—	18	50	16	50
Běry			2	40	2	80	2	20
Butra	1 kilogr.		2	10	2	30	2	—
Pšchenicza muka	50		9	50	18	50	—	—
Ržana muka	50		9	50	15	—	—	—
Sýro	50		2	20	2	50	2	—
Słóma	600		17	—	19	—	16	—
Prožata 741 shtuk, shtuka			8	—	24	—	—	—
Widzenicze wotrubu			4	75	5	—	—	—
Ržane wotrubu			5	50	7	—	—	—

Na burži w Budyschinje pšcheniza (běla) wot 10 hr. — np. hacž 10 hr. 30 np.; pšcheniza (žolta) wot 9 hr. 71 np. hacž 9 hr. 85 np.; rožka wot 8 hr. 91 np. hacž 9 hr. 6 np.; jeczmien wot 8 hr. — np. hacž 8 hr. 4 np.; wowl wot 6 hr. 85 np. hacž 7 hr. — np.

Draždžanske mjaſkove placízny: Hovjada 1. družiny 65—68 ml., 2. družiny 58—62, 3. družiny 25 po 100 puntach rěsneje wahí. Dobre krajne křivine 57—60 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Česlata 1. družiny 60—68 np., 2. družiny 28—38 np. po puncze rěsneje wahí.

Wjedro w Londonje 20. měrza: Mjersujenje.

E. Flegel na žitnej haſzy

w domje radneho čoſzníkarja Köchlera

na ſwoj ſklad klobukow a mězow ſa mužſich a hólzow po wšichcnych placíznych ſedzne czini a ho woſebje knjesam ratarjam k dobrociſzememu wobledzbowanju poruča.

T. Albert na hornczérſkej haſzy 13 poruča ſwoj ſklad ſoſow a matrazow, tež ložow w wulkim wubjerku po tunich placíznych.

Hrabinska f Einsiedelska ſichtomowuja

w Lipiczu pola Minakala

poruča jenosetne a dwajsetne ſashulowane khójny, rjane kverjate, amerikanske módré ſchmréki, ſchmréki 1—4 létne, jéde 2—6 létne, Nordmanske jéde 2—6 létne, Seymuthske khójny 2—4 létne, 6 cm wyżoke, ſchcowroncze drjewo 1—5 létne, c̄ernu khójnu austriaca, pinus rigida, f pjenka wubijazu ſmolnu khójnu, bresy 1—5 létne, běle wólsche hacž do 1 m wyżoke, c̄erwjene wólsche hacž do 1 m wyżoke, buki 1—6 létne, jaſenje 1—6 létne, jaſenjoſopjenate klony, 30 cm—1 m 50 cm wyżoke, amerikanske c̄erwjene duby, 50 cm—2 m wyżoke, amerikanske ſcharlachowe duby, wulkoſopjenate lípy, 50 cm—1 m 50 cm wyżoke, maloſopjenate lípy, 50 cm—1 m 50 cm wyżoke, agazije, wjasy, klony hacž 1 m 50 cm wyżoke, proſte a jédzne kastanije, zpreky, žive drjewo, Ahryſtukowy czerni, wjerbowe pruczki k hadzenju a wſchelake druhe pyſchaze a wujſkowe drjewo.

Curt Pech.

Hrabinski f Einsiedelski parny rěſak w Łomsku

poruča:

khójnowe tramy, deski, laty, hraniče drjewo — ſučne a ſelene drjewo — tež po ſkasanju rěſane, dale wotřeſki po 15—30 np., plotowe ryhele, wotřeſki k plotam, 1 m dolhe, 100 shtuk po 2 ml.

Curt Pech, reverſki hajnik w Lipiczu pola Minakala.

Knježi parny rěſak w Łaszu poruča:

twarske a tyſcherſke deski,
tſechne laty,
plotowe ryhele,
wotřeſki

po čaſzej pſchiměřených placíznych.

W rěſaku Wěloholomčanského knježeho dwora pola Łasu ſuſaſo na ſklađe khójnowe deski a hrady we wſchěch tolkoſczech ſnateje jadriweje kajkoscje, kaž tež laty a wotřeſki kózdeje družny po najtunischiſtich placíznych.

Najwjetſchi ſklad w Budyschinje — ſprawne poſluženje.

Wilzowe klobuki

we wſchěch uſeſtniſtich nowoſczech a jara ſolidne, ſa hólzow po 1 ml., ſa mužow po 2 ml. hacž k najwoſebniſtich kajkoscem.

Zylinderowe klobuki

w jara rjanych kajkosczech hilo po 4 ml.

Měžy

w modnych formach ſ kraſnych tkaninow hilo po 90 np.

Hugo Lehmann

22 na bohatej haſzy 22 pódla hosczenza k winowej kiczi.

Murjerſke a tſechne ryhele, gogolinskí twarski kalk, tonowe rohy, korta, laž tež warnu, ſkótnu a hnojazu ſel

mam ſtajne na ſklađe a po najtunischiſtich placíznych pſchedawam. Pſchi zylkym woſowym naſlade ſo mało dobytku weblizci.

F. Fischer na dworciſtežu w Łasu.

Nowoścje najnowscheje mody w draſtynych tkaninach a naſętnych tkaninach

ſu w najwjetſhim wubjerku doſchle.

Julius Hartmann Sohn

na róžku mjaſzoweho torhoscheza. Telefon ejiſlo 4.

No. 13.

Najchu s rukowanego samorſkeho
tobaka dželanu 4 np.-zigaru pod
ejiſlo 13 kurjeram naležne po-
ruczamoj.

Ginzel a Ritscher.

Pali

po zigara rjana běla a ſłodzi wona
derje, je wona, hdyž 100 wot njeje
po 2 ml., 2 ml. 20 np. a 2 ml.
80 np. pschedawamoj, wobledzbo-
wanja hōdna.

Ginzel a Ritscher.

ff. bukſkinowe tkaniny
a tkaniny s čeſkaneho
pschedzena k mužazej
drasče

porucza po wurdadne tunich
iwerdyh placzisnach

Julius Hartmann syn
w Budyschinje
na róžku mjaſzoweho torhoscheza.

Kožane schórzuchi
wscheje družiny s rjemenjemi a bjes-
nicu najtuňſcho pola

Otty Büttnera
w pschedawařni kože a cžerjatých
rjemenjow
pschi hōlonym torhoschezu.

Dobytka ſkladnoſć
k kupowanju pódusjhoweje kože
a swjerschneje kože kózdeje
družiny po zylym a dróbnym po-
ſkieza

pschedawařni kože a cžerjatých
rjemenjow

Otty Büttnera
pschi hōlonym torhoschezu 9.

Plat

po ſ woprawdziej indigo-barbu
barbi w B. Gellingez barbierui
w Budyschinje.

Najwjetſhi ſkład khachlow w Budyschinje.
Hłowny ſkład ſakſkeje khachloweje fabriki w Mischtrze
H. R. Teutschera, hornčerſkeho mischtra

33 na ſamjenitnej haſy 33.

Poruczam wulkotny ſkład wſchęh družinow

Khachlow a warjenskich maschinow

wot najproſzischiſich haſz k najwoſebniſchim we wſchęh barbach a po naj-
tunischiſich placzisnach. Khachle a warjenske maschinu tunje, rucze a ſ rukowanjom
ſtajom; w mojim ſkładze ſu wſchę družin khachlow na wobhlađanje wustajene.

Skad wſchitkich želeſnih dželow, k twarjenju khachlow trébných.

Najtuňſche
najlepſhe žorlo k kupowanju ſa
draſtne tkaniny!

Wurjadne nowoſče. Najwjetſhi wubjerk.

Zaſo hłowny dnjowy artikel poruczam we
wſchęh barbach:

dwójzyscheroke cžiſtowolmjanę	ſmužlate tkaniny, meter po 1,30, 1,50 a 1,80, muſtrowane tkaniny meter po 1,50, 1,80 a 2 ml.
----------------------------------	---

Richard Gautzsch

na bohatej haſy.

W pschedawařni po ſerbſki rěčzi.

Würzburgske
runflizowe ſymljo
ſ najrjeſiſkeho wulkeho ploda
ſ malo korjenjemi ma pshezo
na ſkładze a poruczja

Carl Noack
na ſitnej haſy.

Serie

po 3 a 4 np.,
mandel po 40 a 50 np.
poruczja

Hermann Lemke
na jerjowej haſy.

Rhofej

jara ſylnje a ejiſce ſłodžaz
njeſalený punt po 1 ml. 20 np.
haſz do 1 ml. 60 np.,
paſený punt po 1 ml. 40 np. haſz
do 2 ml. poruczja

Ivan Wjenk
na ſwonkownej lawſkej dróſy 38.

J. G. Schneckenberg, garbařski mischtr

w Budyschinje na ſerbſkej haſy ejiſlo 9
ma bohacze wuhotowanu ſkład kožow, swjerschneje kože a kožowy
wurēs we wſchęh kožowych družinach w najwjetſhim wubjerku.
Schórzuchi wscheje wulkoſče ſa kózde powołanie, ſkład ſchórnjazych
a ſtrpnjazych ſejſtom, ſchitych nakolenzow (ſcheton) ſa muſtich,
žonſte a holzy atd.

Zigary.

Najlepſhe 4 np.-zigary ſu do-
ſtac̄ pola

Jana Wjenka
na ſwonkownej lawſkej haſy 38.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kózdu sobotu.
— Siwórtlétne předplata w wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde často placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Číslo Smolerje c knihičíščeře w mačičnym domje w Budyšinje.

Cislo 13.

Sobota 28. měrca 1891.

Za nawěštki, kiz maja so w wudawařni „Serbske Nowiny“ (na rózku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, pfaći so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štvortk hač do 7 h. wječor wotedać.

■ Češczeni wotebjerarjo Serbskich Nowin, kotsjž chzedža sa nje na 2. Štivortlétu 1891 do předka placicž, njech něko 80 np. w wudawařni Serbskich Nowin wotedadža. — Czi, kotsjž hebi Serbske Nowiny psches póst pschinjeſč dawaja, njech tola njeſapomnja, hebi je tam bórsh ſtaſac̄. Na ſtivortlétu ſaplacž ſo ſo Serbske Nowiny na ſakſich a pruſtich póstach, kaž tež w druhich ſtaſac̄ach němſkeho khézorstwa 1 mk., ſi pschinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Serbske Nowiny ſi pschitohu Serbski Hospodař placja ſa póstach 1 mk. 25 np., ſi pschinjeſenjom do domu 1 mk. 40 np.

Swětne podawki.

Němske khézorstwo. W Charlottenburgu je ſo počoženje ſakſidneho kamjenja zyrkwe ſi wopomnjeſci na khézora Wylema I. njeđelu popoldnu w pschitomnoſci khézora a khézorki, ſoubuſtawow Hohenzollernſkeho domu a badenskeho wulkowýwody ſwiatocžne ſtało. Gomjedženſku ręcz mějeſche Charlottenburgski wychſchi ſarax Müller. Wustajenska liſcžina ſo wot miniftra Wedella cžitashe a ſo potom do ſakkadneho kamjenja počoži. Po jeho ſamurjowanju tſi króč ſi hamorom najprjódzy khézor, potom khézorka, badenski wulkowýwoda a pschitomni prynzojo a wjerchojo dyřichu. Sa nimi pschitnzechu pólnej marſhalaj Moltka a Blumenthal a mnosy wychozu ſaſtoñizy, ſi ſwiatocžnoſci pscheproſcheni. Bjes tym ſo ſi hamorom bižachu, hudežba piſkache a ſo ſi kanonami poſtrowjenje tſeſeſche.

— Šakſki wójnski minifter hrabja ſi Fabrice je ſrjedu po króčke khóroſci w Draždānach ſemrjeſ. Gomjerež tuteho wychokoſaſkužbneho muža niz jenož w Šakſkej, ale po zylých Němzach wulke dželvace ſbudžuje. Šemrjeſy je ſe stareho meilenburgſkeho ſemjanſteho rodu wuchol. Wón je ſo w Franzowskej, w Quesnoy ſur Deule, 23. meje 1818 narodžil, hdyž tež jeho nan ſa cžaſ ſobžadženja franzowskich narasichich provinžow jako major ſakſkeho hufarſkeho regimента w garniſonje ležeſche. Dživne wodženje woſjuda bě, ſo bu ſyn ſakſkeho majora, kiz bě ſo w franzowskim kraju narodžil, poſ ſta lět poſdžiſho, hdyž tež na króčki cžaſ, hlowny roſkasowat němſkeho wójſka, w Franzowskej ſtejazeho. W kralowſkim kadeckim korpſu w Draždānach ſo wotežahnwſchi ſi Fabrice 1. julija 1834 do ſakſkeho wójſka ſastupi. Po króčkim ſlužbnyem cžaſu, tehdomiňchim wobſtejnoscžam pschimérjenym, bu wón w lécze 1848 ſa rytmischra regimента jěſdneje garby pomjenowaný, a jako tajki na wójnu do Schleswiga a Jütlanda cžehnjeſche. W lécze 1849 wón wjedniſtwu jeneje eſkadrony 1. lohkeho jěſdneho regimenta pschewewſa a bu 1850 do generalneho ſtaba pschekadženy. W lécze 1865 wón jako wychſki a wjedniſt divisioniskeho generalneho ſtaba generalneho lieutenanta ſi Hale, ſa roſkasowarja ſcenocženeho ſakſkeho a hannoverskeho wójſka pomjenowanego, do Holſteina pschewobžesche. Pschi teſle ſklaſnoſci ſo hižo jeho diplomaticka woſbarjenoscž počasowashe, kotrež najwobčeznjeſche wobſtejnoscže pschewinucž wjedžesche. Na wójnu w lécze 1866 bě ſi Fabrice, bjes tym na generala powyſhenny, ſi wjedniſkom ſakſkeho generalneho ſtaba. Bóryš dyřbesche ſwoju luboſež ſi wótznemu kraju a diplomaticku mudroſež na druhim mětneje wuspytowac̄. Kral Jan jeho ſi Wina jalo wjednarja mera do Barlina poſbla. Hromadž ſi miniftrum ſi Friesenom a hrabju Hohenthalom ſi Fabrice tam ſakſko-pruſki mér wujednawashe. Jeho prózowanijam ma ſo woſebje dželovac̄, ſo je ſo ſakſke kraleſtwo jako ſtat ſbžeržalo, a ſo je ſe ſnjeſliwym wuměnjenjemi do počnozno-němſkeho ſwiaſka ſastupilo. Kral Jan jemu na to wójnske minifterſtwo dowěri. W nowym ſaſtoñiſtwu jemu nadawok pschipadže, ſakſke

wójſko po wucžinenjach runje wobſamknjeneho mera pschetvoric̄. Poſdžiſto ſta ſakſki armeecorps ſi němſtim wójſtom na wójnu do Franzowskeje cžehnjeſche. Kral Wylem jako ſwiaſtow wójwoda ſakſkeho wójnskeho miniftra ſi Fabrice džiwajo na jeho diplo-matiſku wuſtojnoscž do Franzowskeje powoła. Tu knies ſi Fabrice jato hlowny gubernér w Versaillesu wychſe, ſamolwjenja polne ſaſtoñiſtvo ſaſtawashe. Wón ſarjadniſtvo počnozneho departementa wjedžesche. Pruſti kral bě ſe najlepſchu wólbu trjehil. Bóryš po wuwoljanju pruſtih ſakſkeho krala ſo němſkeho khézora khézor ſi Fabrica ſa diplomatickeho pomoznika khézorstwoveho ſanžlera powoła. W tymle ſtejnichce ſo wón pschi wujednanjach wobbzeli, kotrež poſdžiſho ſi wobſamknjenju mera wjedžechu. ſi wuklím ſchijom ſjada cžetvje-neho worka a pjenjeſnym darom khézor ſwérnu a wuſtojnou ſlužbu generala ſi Fabrice pschipóſna. Šakſki wójſko paž bě ſwoju staru wuſtojnoscž w franzowskej wójnu wuspytowalo. Mér, kiz bě něko po ſdaczu na wjele lět ſwěſeſený, ſakſki wójnski minifter ſo domoj wró-čiwiſhi ſi temu wužiwashe, wójſtu ſi twarom wulkotnych ſasarmow pschisprawny pschewytk pschihotowac̄. Lěto 1884 generalej ſi Fabrice dny wulkeje cžecze a pschipóſnac̄a pschinjeſe. Pschi jeho 50letným ſlužbnyem jubileju jemu kral Albert titul hrabje ſpožcji, khézor paž jemu ſjad czorneho worka da, najwychſche wusnamjenjenje, kotrež mó-žesche poſtigic̄; džakowne wóſko ſwojemu ſla.vnemu wójnskemu miniftrę cžekny ſchit a cžekny mječ dari. Kac wychſoko je kral Albert jeho cžeczil, wajík a lubowal, wo tym wosjewjenje wo jeho ſemrjeſcu, wot krala poſpiſane, ſhwedči. Wone ma ſo tak:

„Bože dopuſtěſenje je Mi, Mojemu wójſku a Mojemu kraju ſe ſemrjeſcom Mojeho wójnskeho miniftra a miniftra ſwontownych naležnoſcžow, generala kavallerije hrabje ſi Fabrice, boſotnu a cžeku ſružbu napoložilo. ſi tycnej wutrobu ſelmy tuteho w ważnym ſtejnichce ſimo mery wychokoſaſkužbneho a wuspytowaneho muža, kotrehož moj najhorzyschi džak ſi rowu pschewodža.

Š tutym poſtaju, ſo jeho, kiz je ſak ſa wójſko cžinił,

1. wſchitz offizerojo wójſka ſi florom wokolo ſwého kohce wóſhom dnjow ſi pschilicženjom 25. dnja tuteho měhaža žela;

2. ſo tole ſarowanje pola offizérów regimenta jěſdneje gardy džekac̄ dnjow a

3. pola offizérów a ſaſtoñikow wójnskeho miniftrstwa dwě njedželi traſe.

W Draždānach, 25. měrza 1891.

Albert.

— Po namjeſce miniftrstwa ſjawnych dželow je khézor Wylem do teho ſwolík, ſo ſo khudym khorym a jenemu ſi jich pschewobžerow, hdyž do ſjawněje hojetne abo kliniki pucžuju, na ſtatnych ſteleſnizach placžiſna ſa jěſbu w runje tej měrje kaž woſakam ponizi. Tole po- niženje jěſbneje placžiſny hižo 1. haprleje do placžiſce ſtupi.

— Katolické nowiny ſu piſmo wosjewile, wot bamža wjedniſtowaj zentrumſkeje ſtronu, hrabjomaj Ballſtremej a Preysingej poſkłane, w lotymž bamž ſemrjetemu dr. Windthorſtej wulku khwalbu dawa. Bamž praji, ſo je ſo Windthorſt jako wjedniſt zentrumſkeje ſtronu ſi wuklím dobrymi počiňkami wusnamjenjal, zyrkej a wótznym kraju lubowal a kóžny cžaſ ſwérny poſdán ſwojeho krala był. Wón khwali jeho ſrećniwoſci w ſakitanju wěry, ſpomni na to, ſo bě ſe wobſamknul, jemu wulki ſchij ſjada ſwiateljho Jurja poſkac̄ a nadzija ſo, ſo je jeho Bóh něko mytowal. Sklonzne bamž zentrumſku ſtronu na-pomina, ſo by po Windthorſtowym pucžu dale khodžila a pschesjenoscž woſthowala ſi lepſhemu wótznemu kraju a zyrkwe.

— Hijo psches tybzen dolho ho w nowinach potajna naleznoscj rospomina, kotaż ho na pruskego statnego ministra kniesa s Bötticherowym poczahuje. Bötticherowym pschichodnym nan bē psched něhdze schescz letami do pjenzejnych wuskoſcjom pschischol. Nekotsi pscheczeljo kniesa s Bötticherem jemu s požgonku, 350,000 hriwnow wuczinjazej, wupomachu. Hac̄ runje kniesa s Bötticherem pschi teſle wezy ham wobdzeleny njebe, won tola wjerchej Bismarckj naleznoscj k wjedzenju da a jeho prophyse, so bych u jemu teho dla wot fastojnſtwa wotstupicj dali. Po žadanju kniesa s Bötticherem je wjertch Bismark tu wez tez khęzor Wylem I. woszewil, kiz ho, kaž tez wjertch Bismark s czesczowazymi ſlowami sa kniesa s Bötticherem a jeho sawostacze w fastojnſtwe wupraji a sa něchtco czasa kniesej s Bötticherem praschomnu ſumu psches jeneho wyschschego ſastojnika pschepodacz da, so by ju wupožerjam wróczil. Kniesa s Bötticherem je pjenjesy jako wyskomyſlny dar swojego khęzorskiego kniesa a jako pschipōsnacz swojego ſastojnſkego ſtuklowania wobbladowal a czim bōle wobbladacz mohł, dokelz bē khęzor Wylem I. pschi podobnych podawkach hijo wospjet se swojimi ſamźnymi krędkami ſtupil. Hac̄ ſu ho darjene pjenjesy s Welfenskego fonda abo někakiego drugiego fonda wsake, na to ho bjes wjerchom Bismarkom a kniesom s Bötticherem ſenje ſe żanym ſlowczkom ſpomnilo njeje. Pschecziniż kniesa s Bötticherem někto praja, so je ho k temu dan Welfenskego fonda wuziwała, ketaż ſmē ſo po prawom jenož k wettwerczenju prözowanjow, na ſažopostajenie hannoverſkego kraleſtwa ho měrjazych, naložec. Dopolacacz pak ſo tajke prajenie na żane waschnje jeda; pschetož ſliczbowanja wo ſastowanju Welfenskego fonda ho kózdrolećnje, hdyž ſu ho wot khęzora ſa prawe ſpōnale, ſanicja. S wotkal ſu pjenjesy, kniesej s Bötticherem darjene, wuszhle, je tez zyle bjes waznosze; kniesej s Bötticherem ſo na żane waschnje żane poroki teho dla czinicj njemoža. Dug tez je powiedana, ſo je tuteje naleznosze dla jeho ſastojnſke ſtejnſkigo poſchazene, hola blada. Zylu hodzinu traſazy wopyt, ſ otrymz je khęzor Wylem nježelil zyle njenadzizy statnego ministra s Bötticherem poczesczil, jaſnje dopokajuje, ſo ho poſledniſchi hischcze pschego khęzorowego deverjenja ſwiegelsa. Węſcze je ho wjertch ſ pschednosci, kotrež je psched nim khęzorstwowny kanzler Caprivi wo tutej naleznosci dżerzał, pschewebczil, ſo je parſonſta czescz kniesa s Bötticherem bjes womaſanja ſ tuteho podawka wuszhla. Na drugu ſtronu pak ſnadz won bjes ſzehwkom njewostanje. Powieda ſo, ſo ma pruske kniejerſtvo kbutny wotpchlub, Welfenski fond potomnikam wuhnateho hannoverſkego kraala Jurja bjeſe wszechho wuměnjenja wróczicj, dokelz bjeſe nět kole żaných myſlow na to wjazy njeje, ſo móhli egi ſ pomozu mjenowaneho fonda hannoverſke kraleſtwo ſažo poſtajicj.

Italska. Hoborski statny dolho italske kniejerſtvo nisuje, wſchę pjenzejne wudawki, ſa wudospolnjenje brónitoscze wójska trébne, na dalok pschichod wotstreczicj. S tuteje pschiczinu ſo tez nowa repeſerowanska tsélba, ſ otrejz je franzowske, němſke, awstriſke a rufſke wójsko hijo wuhotowane, w italskim wójsku hischcze njeſawedze. Samo bywſchi minister Crisp, kiz je psched měřazom dla hwojich pjenzejnych žadanek ſa wójsko ſtupicj dyrbjal, je ſo w hejmje džiwajo na wulki krajny dolh ſa to wuprjal, ſo by ſo dotalna tsélba hischcze w wójsku wobkhowała. Crisp wójskowego ministra na to kózdrobneho czinjescze, ſo ſu w Pruskej w lécze 1870 ſ wuměnjeniom tsélby ſapoczeli, ſo pak ſu ſ tym hnydom ſaſtali, hdyž běchu wuslady na wójnu. Dyrbli ſo wopomnicz, ſo móže hischcze w tutym lécze wójna wudyrbicj a potom by ſe ſchodus ſa italske wójsko bylo, hdy by ſo wone runje pschi wuměnjeniu tsélby wot wójny pschelhwataло.

— Lynchowanje Italskich w New-Orleansu w Americy je drje w Italskej něchtco poħoſchenja ſbudzilo, tola Italsky ſami najlepje wiedza, kaf czejkto je ſwiaſſ ſtostnikom, kajzyl ſu ſobustawy italskeje Maſfije, wukrjenicj. W Italskej ſamej ſu runje na tym, podobnemu potajnemu ſwiaſſej konz czinicj. W měſcze Vare ſo 4. haprleje hoborski prozeſ ſapoczne, w otrymz dyrbja ſo ſobustawy potajnego ſtostnſkoho towarzſtwa, "Mala Vita" ſo mjenowazeho, ſudjicj. Wobſtorzenych je jich 179 wobzobow, bjes nimi ſu wuczeni a njewuczeni, ſastojnizy a dželaczerjo. "Mala Vita" je dolhi czas zylu polodnischu Italsku w ſtrache džerzała; nihdze ſebi žandarmojo ſwericz nochzychu, pscheczivo potajnej zwolſje ſakrocjicj. Wobſtorzba wopſchija wſchę mózne njeſtutki, mordarſtwa, rubjezniſtwa, paduchſtwa atd. Dokelz je ſudniſke twarjenje k wuzudzenju tak wulkeho prozeſa pschemale, ſměje ſo wone w jenej fabrizy, k temu wofebje wotnajatej.

— Italska kolonijska pschi czetwjetnym morju budje italskemu kniejerſtwu po ſdaczu hischcze wjely ſtarosćow a mjenjanja czinicj. Lědmo ſu ho Italsky trochu ſmerowali po wotkryezu žadlawnych njeſtukow, kotrež je piečza wjednik polizije, Livraghi, po pschilaſti italskeje wojetſkeje wyschnosce w Maſfawje wobeschol, pschindze powjescz,

ſo ho abeſynski negus (kral) Menelik ſpjeczuje, italske kniejerſtvo nad ſwojim krajom, ſ italskej koloniju mjesowazym, dale pschipōsnacj. Tutón Menelik bē prjedy wafal abeſynskiego kraala ſana a ho wot Italskich wobrēcęz da, pscheczivo kraale Janej poſtanucj. S dobom běchu Italsky arabskich derwiſhow w Subanje nawabili, ſo do Abeſynskeje ſe ſylnym wójskom walicj. S ſtečeje ſtrony ſo Italsky do Abeſynskeje dobywachu. Tak dyrbjſche kral Jan ſwoju wójskowu móz dzelicj. Wón ſam ſo na čjolo wójska, kotrež pscheczivo ſubanskimi derwiſham czechnjescze, ſtaji. W kravnej, dwaj dñiſej traſazej bitwie, w kotrejz kral Jan iekowſtu ſmierz wumrje, derwiſchojo Abeſynskich ſbiciu. Někto ſebi Menelik zylu Abeſynsku ſ pomozu Italskich podcīſnu. Italsky jeho ſa abeſynskiego negusa wuwołachu, ſa čjoz jum tutón wulki kruh abeſynskiego kraja, ſ italskej koloniju mjesowazeho, pschewostaji. Oobre pscheczeljſtvo mjes Italskimi a Menelikom pak bory ſa kruhi džesche, hdyž Italsky mjesy pschewostajeneho kraja pschekročiſchi ſo dalschego kruha Abeſynskeje mozowachu. Menelik, kiz ho boji, ſo ma Italska myſle, po něczim zylu Abeſynsku pod ſwoje kniejerſtvo pschinjescz, na tym wobsteji, ſo dyrbja Italsky kraj, bjes jeho pschiswolenja wobzadzeny, ſažo wopuſhczicj. Wſchę jednanje, kotrež je ſaſtupjet Italskeje, hrabja Antonelli, wo tym ſ Menelikom něk, je bjes wuſpecha bylo. Geli ſo někto Italsky dobrowolne ſe ſamadneho kraja njeńdu, móže ſo ſtacj, ſo budze jich Menelik ſ wojetſkej mozu ſ njeho wuhnacj ſpystacj. Italske kniejerſtvo njepschewoſnawa, ſo njeho lóhlo bylo, Menelika pschewinucz. Tutón je ho, hdyž ſ Italskimi pscheczivo kraale Janej wojowasche, wot nich ſ nohymi kanonami, tsélbami a wſchę druhzej wójnskej potriebu ſastarał, bjes tym ſo běchu wójska kraala Jana ſ džela jenož hischcze ſe ſastarskimi tsélbami a lebiſjemi wobrōnjene.

Franzowska. S pschibljenjom nalezcza ſo hijo někotre ſleta dolho europske wulkomožy na pschipad wójny hotove džerza. Jedyn kraj druhemu njeweri, ſo bojo, ſo móhli ſo wot fuſkoda ſ pschipo-wiedzeniom wójny pscheklapnuć. Franzowsko ſe ſchede wſchem ſwoju kózdrobnoſc na ſwoje narańsche mjesy ſložuja. Psched kótkim je po porucznoſci wójnskego ministerſtwa general Jamont narańsche twierdžiſny wobbladowal a w Lunevillu a Nancy ſchety armeekorps mobilizerowacj dał, kiz je ho pschi tym jako doſpołnje k wójne hotowy poſaſal. Forty w Fronardzie, Castinesu a Maletonie bychu mózne ſcziňle, ſo móhli ſo ſa někotre hodziny kózdy njepschecziliſki nadpad wotrashcz.

Rukowſka. Wónbano je w Kolpinje pola Peterburga artillerija poſpyty ſe ſaktrywami ſe ſkneha cziniſka. Pschi tym je ho wupokasalo, ſo ſu tajke ſaktrywy wjely pschihobnische a ſo ho ſo teho runja lohſho ſhotowicj dadza, hac̄ ſaktrywy ſe ſemje, wofebje hdyž je ſemja na kózcz ſmierzſta. Kanoniske kule, wukfeline do ſzehwowych ſaktrywów w dalo-kosczi 600—700 ſahow, po tajkim ſaſtupje bliſkoſcze, njesarych ſo do nich hukſcho, hac̄ 18 stopow. Dokelz je Rukſka kraj ſkneha, je tole naſhonjenje ſa pschihobn wójnu, w kotrejz by ſo ſnadz njepcheczel do Rukſkeje walit, jara wazne. — W Parizu ſo powieda, ſo je zar wobſamkuł, pschedbydze franzowskeje republiki, Karnotej, wulki kordon rjada ſzwjateho Handrija ſpožegicj.

Sſerbijsa. Bywſchi kral Milan hischcze pschego w Beogradze pschebuya — k wulkemu mjerſanju ſerbſkego kniejerſtwa a luda. So by Milan ſerje a ſlepje wotpućzowal, ſtaj ſenu kniejer ſiſticz a ministerſtrowy pschedbyda Paſticz wuczinjenje k podpihanju pschedpodaſo, kotrež ma hac̄ do połnoleſtnoſcze kraala Alerandra placicj. Najwaznische poſtajenia tuteho wuczinjenja ſu: Milan ſo na to ſwiaſa, ſo hac̄ do połnoleſtnoſcze ſwojego ſyna do Sſerbijsje njepchicidze, na to ſame ſo tez kralowa Natalija ſwiaſa. Milanej ſo měřacjne 30,000 frankow pensije pschiswoli. Kral Alexander budze kózde lěto ſchtyri njedzele pola ſwojego nana a runje tak dolho pola ſwojeje maczterje pschebuyač.

Amerika. Stat Utah w połnoznych ſjenoczenych statach je ſo w ſwojim čjaku wot ſekly mormonow ſadzil a ſo w tu ſhwili hischcze jenož wot nich wobhydi. Po mormonskej wuczbje je muzej dowolene, ſo ſ telko ſónskimi ſwerovalc, abo kaž mormonſy praja, ſebi telko ſónſkych pschiswlowacj dacj, kelfož ſo jemu ſeſze. Kniejerſtvo ſjenoczenych statow je tule ſadu mormonſkej wuczbjy hijo dawnio ſa ſchłodnu a ſcheczijanſtwa pscheczivnu ſpōnalo, a teho dla mormonam wjeležnſtwa ſakſalo. Mormonojo, kotsi ſo wjeležnſtwa wofſtajicj nochzedja, ſu ſo někto roſhuzdili, ſjenoczenje połnozne staty wopuſhczicj. ſsu ſebi w Mexiku 125 mil dolhi a 15 mil ſcheroči kruh kraja ſupili, na otrymz chzedža ſo ſakzydlicj. Do nowych ſydliszcjow, w otrymz budža mormonojo zyle po ſwojich waschniach móz ſiwi bycz, w běhu tuteho ſleta na 2000 mormonſkich ſwójsbow wuczehnje.

Sahrjebaný poklad.

(Potravzovanie.)

Vbohemu čažníkarnej wschitko sebrachu a rospšchedachu, do wunoscia so jeho wěriczelojo dželichu, a wón s prošnymaj rukomaj wosta. Ale pjenesz ydawno njedobahachu, so by so wschón dolh seaplačewał; hłownaj wěriczeloj, pschekupzowaj synaj, mějeschtaj hiscze wjazy hacž dwaj tykazaj tolet dostacž a so tykhe pjenes dla nětlo rukowarja džerzeshtaj, fararja Klenowa w Elsheimje, kotryž pschi kwojey snatej dobrocíwosćia ženje pjenes njemějesche a teho dla netko do wulkeje wulkoscie pschinidze.

Takale běsche powjesz, kotryž běsche kandidat w nanowym liscie nadeschoł, a kotraž jemu jara bliško džesche. Wón nihdze pomozy njewidziesche, ale tola nadziju njeshubi a kwojimaj starschimaj nasajtra tajſile list napiša:

"Lubowanaj starschej!

Czěžnosć, do kotrejž staj pschischloj, wschak je częžka, a moju wutrobu jara boli, hdži wibiu, so waju takale wanaj tak zuja staroscj tychi. Sso do wschich konzow roshladujo se žaneje stronj pomozy njewidžu; ale nascha nadzija naž horje pokasuje: wot horjeka dyrbi nam pomož pschinicž. Ja chzu tule naležnosć nutrje do kwojeje modlitwy wohšamknucž a waju proschu, so chyloj tež tak czinicž; a nasch njebejski wóz, kij wé, czeho je nam trjeba, předy hacž jeho prozmy, nam w prawym czazu kwoju spomožensku ruku posiczi. Naschemu Bohu czescz dawajmy!"

Schtož běsche lubil, August tež džerzesche. Džen wote dnja so nutrje modlesche a tež pschi džele a pschi wuczbie kwoje prostwy i njebju szczesche. Ale jeho wera bu dolho spytowana: džen a naležniščo pschekupzowaj synaj kwoje pjenesz žadaschtaj; džen a bôle starschej w kwojich liscach žaloszczeschtaj; džen a wjetsha bu frudoba. Ale August njesadwelowá; klowo Boże jemu pschego sažo nadziju dawasche, a s modlitwu možesche wón pschego s nowa vichor směrowacž, kij w jeho duschi horjesche.

Schtyri njedzeli posdžischo, so běsche kandidat tamnu frudnu powjesz dostał, fararjowe pscheczelstwo na wopyt pschinidze a někotre dny na farje wosta. Wschitkle krahnoscze wokolnosće so jim połasowachu; mjes druhim chydu tež staru zyrlwiczkę widzecž. Kandidat s nimi do zyrlwiczkli džesche a jim wschitko połasowasche. Tam běchu stare rowowe pomniki s woponami a s pišmom, kotrež stare herbiske pochrabniščzo wodgewachu, a běchu wot stopow lěstotkow tak plone, so běsche lědma hiscze tu a tam pišmila na nich widzecž. Sapřichene a masane wobraž tam běchu, a tež hiscze někotre stare pižane wólna, kotrež kandidat ham, kij bě tola hžo dwě leče na farje, hiscze ženje bliže wohladal njebje, dokelž so, sadz pscheczelow skhowane, jenož temu połasowachu, schtož je pytasche. Pschi tež sčadnoscji pak hebi August pižane wólna bliže wohlada a so do hłada, so běsche na jenym tež wopon, kajtž jeho kwojba mějesche, s podpišmom "Meinhard s Klenowa". Pak dha tonle wopon do tejše zyrlwie pschinidze? Sso sažo domoj wróciwski kandidat i fararjej džesche: "Wěscze, schto kym dženža wuſlēdzil?" W zyrlwi kym na starym pižanym wólnje wopon namakal, kajtž moja kwojba ma, a pod nim podpišmo "Meinhard s Klenowa"; a takle tež je, schtož je mi něhdy nan powiedał, jedyn nasichich předkow rěkal."

"Haj", farar wotmolwi, "wěm, so je kwojba s Klenowa něhdy tudy kwoje kydlo měla, a pomnju, so kym w zyrlwiskich knihach něktožkuli čital, schtož tule kwojbu nastupa; ale dokelž njewidžach, so hiscze ſu potomnizy žini, wožebje na to kedažowal njekzym."

"Dha mi znano dowolicze, so hebi tele stare pižma nadróbnischo pschecžitam. Man je mi ras powiedał, so je jedyn nasichich předkow, starý Meinhard s Klenowa, w czazu třizecžilétnej wójný s tejše krajiny do Hollandskeje čeknul, wschitkle kwoje drohotne wězy bliſto kwojeho hrodu sahriebawshi. So pak je Schwepow ta wjež, hdžez je wón był, to wjedzal njekzym, a mój nan tež niz. Džiwnje, so je mie Boh runje i wam pschewjed; spodžinje tež, so halle kym to netle wuſlēdzil; wopon na starym wólnje budžech hebi tola hžo dawno wobhladač móh. Ale ja mějach sa to, so je so zyrljej teje wžy, hdžez ſu moji předkojo byli, w třizecžilétnej wójnje ſu ſapuscžila."

"Ně", farar praji, "zyrljej stejo wosta, a zyrlwiske knihy běchu w někakzej prošnjenzu w muri ſchowane, pschi kotrež starý čegekli Thamor ſtejſesche, hdžez pak halle so nětore lěta posdžischo, so bě so wjež ſažo natwarika, ſažo namakachu. Wjež hewak Klenow rělasche; dokelž pak běchu jeje wobhdlerjo nimale wschitzu w žiwenje pschischli, abo so rošběželi, a dokelž běchu csi, kofiz so tu potom ſafyldichu, ſe ſapuscženeje wžy Schwepow pschischli, kwoje nowe kydliščzo Schwepow mjenowachu. Pschi měščenizy, kajtž tehdy běsche, možesche

so tajke něchto lóhzy ſtacž, cžim bôle, dokelž běsche zyla wokolina ſapuscžena."

"Nětko wěm", kandidat dale džesche, "czeho dla mlyn pschi rěčzzy deleka Klenowski mlyn rěka. Ssnano so tola hiscze něchto wot sahriebaneho ſubla namakacž hodži; a ja njepřeu, so bych so jara na tym wježelik, runjež hewak na pjenesz njekzym."

Farač, kotryž njewidžesche, ſchto kandidat s tym měni, dokelž jemu tutón wo czěžnosć, w kotrejž jeho starschej běchtai, nicžo prajík njebje, jenož rěknu: "Pscheju wam, so bych ſe namakal, ſchtož pytacž. Mjeno Klenow w zyrlwiskich knihach czasto naděndzecze; ale hacž tež sahriebany poklad namakacze, so jara prashca. Hrod Klenow, ſchtož so nětko "hrodžiščzo" mjenuje, na mojim polu naděndzecze, to rěka městno, hdžez je hrod něhdy ſtał; lěša mam tam prawje rjane běrny. Jowle macze klicz do Thamora, w kotrejž zyrlwiske knihy leža. Daj Boh ſvoje!"

W starých knihach August ſledowaze ſlowa naděndz, kotrež běsche tehduschi farat ſapišak:

"Bohaty Meinhard s Klenowa nad Klenowom je, hdži so jemu kym "Wilm narodži, zyrlwi i czesci Bożej ſlebornaj kycenjnikaj daril, ſchecž puntow czekaj, a mi, fararjej, wózom ſchchnakow. Michał."

Tónle Wilm s Klenowa běsche Augustowý pradžed; a pobožny kandidat so wježelsche, so, hdžez je jeho pradžed na ſwět pschischoł, so njebjekemu wóznej podzakowacž ſabyli njekžu, ſchtož so tola hewak tak czasto ſabywa.

Runjež běsche to, ſchtož běsche w tykhe ſlowach nadeschoł, mało wažne, běsche kandidat tola w tymle naſtupanju hiscze ſbodownischi był hacž w tym druhim: pschetož wo pokladze so dolho nicžo połasacž njehosche. Młodzienz běsche žedzimje wſchitke ſopjeno pscheladował a wſchudzom ſastawał, hdžez běsche mjeno Klenow wuſladał; wſchitke knihy běsche w rukomaj poměk, a žane jemu wo potajnym pokladze stareho Meinharda nicžo pscheradzicž nochzychu. Ale jako by hebi wěsty był, so dyrbi tola hiscze něchto namakacž, je netko hiscze ras wot předka pscheladowacž pocza. Mjes nimi běsche tež knižka, do kotrejž běsche tehduschi farat wſchitke powjesze wo třizecžilétnej wójnje ſapišował, ſchtož wjež Klenow naſtupachu, hacž do teho čaža, so bě ſam čekacž dyrbjal. August běsche hebi hnydom přeni krocž wot tejše knižki wjele lubil a ju teho dla ſlowo po ſlowie pschecžit; ale wón běsche potom tak mudry, kajtž běsche předy był. Nětko s nowa knižku do rukow wsa. Wo Klenowez kwojbję, kotaž halle běsche w lěže 1632 s kraja čegeknuła, wſchak tam něktožkuli ſtejſesche, ale to niz, ſchtož wón pytasche. Jemu so wěrcz nochzych, so knihy, kotrež tola ſtawisny předawachich a někotrych ſlebowazych ſet často hacž na najdróbnischi wopiszowachu, n. psch. so ſu njepſchecželojo temu abo tamnemu burej kruwu rubili, ani ſlowcza wo tym ſpomicz njedyrbjale, pak je so knižej s hrodou ſechlo, a hdžez je kwoje poklady ſhował. Skónčenje wón na požlenjej stronje, kotaž běsche so deſki pschimnuła, čehož dla so wón dotal na nju dohlađal njebše, nětore ſlowa wuſlada, kotrež jeho tak ſajacžu, so jemu krey do woblicza ſtupi, a so jemu s radoſciu dych hacžesche. Tam mjeñujz ſtejſesche:

"Hdžez bu hrosna wójniska hara tudy pschewulka, hdži so jena črjoda wojakow po druhej do wžy nawalí, ſotisz wſchitko rošbivachu a kóngowachu, bohaty Meinhard s Klenowa do Hollandskeje čehnjesche, předy pak mi ſopjeno pschepoda, so bych jo kweru ſhował, na kotrejž je napižane, so je wón we wójniskim ſtrache ſleboružnych a ſtočnych ſudobjow, pschi a drohotnosćow a tež w hotoowych pjenesach wulki poklad sahriebał. Wſchitko je na tymle ſopjenje nadróbnje wopiszane. Tole ſopjeno so tež w tejše knižzy namaka, a ja kym jo derje ſhował." Michał."

"Sowěrny a wobhladniwy muž, tónle farat Michał!" kandidat wulzy wježohy ſawoka; pschetož netko mějesche ſterje nadziju, so ſhubjeny poklad namaka a s tym kwojimaj ſrudnymaj starschimaj s czěžnosće wupomha a so na to waschnje nowy jažny dopokas ſa to doſtanje, so Boh tón ſenje ſobstajnu nutrnu proſtrou na poſledk tola wuſlýchi. Ale hłownu wěz hiscze njemějesche, mjenujz tamne ſopjeno ſamo. Wón knižku hiscze ras na najdróbnischi pschelada, kajtž ſopjeno pschepujo, hacž znano dwě w hromadu ſlepjenej njesteej; ale jeho próza běsche podarmo. Potom hlađasche, hacž tamne ſopjeno znano i deſkomaj pschilepjene njeje; ale tež to njebše. Nětko i fararjej bežesche a jeho proſchesche, so ſimel kožu i deſkom ſegehnuła, ſchtož jemu farat lubje radu dovoli. A hlej, hdžez běsche kožu ſe ſadnjeje deſki wuſlýhiuk, wopravdze ſopjefko won padže, na kotrejž ſlebowaze ſlowa ſtejacu, ſegolnjenie, ale tola tajke, so so hiscze čitacž hodžacu:

"Ja, Meinhard s Klenowom, hym, hdyž do Hollandskeje czehnjach, hwoj počlak w najhōršim wojnslim strasche se hwojim hwernym Berndom a hwojim hynom Wilmom hrjebal, a to k ranju wot hwojeho hrobu, mjes starym scheschēratym dubom a wulkim kōncjojnym kamjenjom, kijz delefach pschi hrjebi steji. Boh daj, so bych wschitko njeſtranjene sažo namakal! Na hwi. Domascha, hdyž ho pihaſe po Chrystuſowym narodže ſchēſnače ſtow a dwajatsizegi."

(Počarzowanje.)

Intrownij rōčny čaš 1891.

Hlōš: Budž hwalba Bohu ſamemu.

Tón ſenjes, tón ſenjes je moja móz,
Mój hherluſch placzi jemu;
Něk ſahnata je ſmjernta nōz,
Mje mózne czehnje k njemu;
Wón polny hluſnow s bitwý dže
A njeſte kraſne dobyče,
D pójce jeho witac!

We hētač prawych ſpěwa ho
Dženž s wulkej wjeſloſeſu,
A jeho hwyate kraleftwo
Gso czeſci i polornoſeſu;
Duž pójce, kralej naſhemu
Dženž ſapěwacze i wutrobu,
So klinči po wſcheſi ſemi!

Ach, duſcha jeho hyschena
Bu jara ponízena;
Něk prawiza pak ſenjewa
Ze pſche wſcho po wſchena
Haj wſche Božich njebeſekow
A wſche wſchitkých janželov,
Kiz jeho czeſcza ſ nami.

Kiz ſ ſenjewo doma ſeje,
Woſ wſchitkých žohnujemh;
Kiz rōčny čaš něk hvojeſicze,
My ſ wami na njón džemh.
Budž, Jeſom Chrysteſe, hwaleny,
So je ſmjerze nam stanyl h̄y
A knjeſiſ do wěcznoſeſe!

Nět wěm, ſo ja tež njewumru,
S nim houbu budu živh
A pſchepowedacz ſmertej hžu
Wſchē jeho mózne džiwu.
Tón ſenjes mje derje poſhotaſ,
Wón ſmjerči pak mje njeſoda,
Wſchal stupil ſam je ſa mnje.

Mi něklo wrota wotewteſe,
Wichak pucz je pſchelamah!
Naſch wumóžnit ſam w předku dže,
Wſchon ſ czeſcza krónowanh;
A wschitzu jeho ſa nim du
Po naſpoſlenim dobyčeſu
Do Božich kraſných njebeſek.

Kal rjenje ſhotowanu je
Raſch kraſny nawoženja,
Kiz hwojim po jich ſrudobje
Gso ſjewi ſ potajenja!
Gso ſradujmy, ſo wjeſelmy,
So jeho wumóžení ſmhy!
Něk ſmhy w jeho ruzu.

D.

Ze Serbow.

S Budyschina. Ma ſańdženym hermanku je ho, kaj je hyschein, padučham prawje načaňnuto. Wožebje ſu tón krocž padučhi hwoju lebznoſeſu na žonske ſložowali. W czishezenežy ſu mnohim žonskim portemoneje ſ wjetſchimi a ſ mjeſchimi ſumami ſe ſukninenho ſala kranuli. Šda ho, ſo ſu padučhi herman ſ daloka do Budyschina pſchijeli, ſo bych pſchi teſle ſkladnoſeſi pak ſtečenja hladali.

S Budyschina. Jutry na ſakſkých krajinnych ſeleſnizach tak mje- nowane dženſke billey, kotrež ſo 28. (jutrowni ſobotu) abo 29. měrza (jutrowniczu) kupja, hacž do 1. kapleje ſobu placea. Taſte heval tſi dny placzaze dženſke billey pał, kotrež ſo 28. měrza kupja, a ſ kotrejmiž ſo ſ jeneje ſtronu po ſakſkých krajinnych ſeleſnizach, ſ druhéje po pruſkých krajinnych, hüringſkých privatnych ſeleſnizach a po ſeleſnizu Dahme-Uckro jědži, jenož hacž do 31. měrza ſobu placea.

— Póndželu w nozy je ſo kón pjekarja ſ Dobrusche na róžku lawſeje dróhi ſploſchil a ſ woſom czeknul. Pſchi tym je po honcž ſ woſa ho czeiñnuski na pleſtr dele panul. Čežkoranjeneho na polizaſku ſražu dojedžechu. Tam pak ſo wón hory ſažo ſebra, ſo mózne ſo do jeneho mjeſchczanſkeho hofezenza podač. Dobruschanſkemu pjekarjej je ſo někto hzo druhí krocž njeſbože ſtało, ſo je ſo jeho kón w Budyschinje ſploſchil.

S H o d z i ſ a . Počarzowanje roſprawu w pſchebnoſhku, wot I. kantora em. Bartka wo ſlažeſtich wotpoſlabach ſozialnih demokratow 22. maleho róžka w tudomnym poboczym herbstim burſtikm towatſtwe džerzanym. „Wéra ſo njeſtreba wotſtronicz, ale ſama wot ſo ſpadnie a ſo ſhubi“ — je ſozialdemokratik wěſhczeneſe. So ſozialni demokrato do Boha njewérja, teho ſo wschitzu ſami ſjawnje wuſnawaſa; a ſo, hdež mózeja, njewérja wuſhawaja a ſo w njej poſhlujuja, je ſnate. Ale czezko jim budže, pſchecžiwo wótremu ſkopacž. Do ſtava ſo hzo pſches 18 ſtow let a to wot wuezeniſhich, mózniſhich a naſladniſhich ſtronow, hacž ſozialdemokratka je, a tola je ſenjewa zhrkej ſtajne roſtka. Tu ſpusheſzamy ſo na Chrystuſowem

hſkow: „Ty hži Pětr, a na tu ſtaku hžu ja twaricž hwoju zyrkej, a helleſe wrota njebyrbja ju pſhemoz.“ Njech tež ho ſozialnym demokratam radži, miliſony k wotpadej pſchinjeſe, wschitzu toſa hwoje koſlena pſched ſozialdemokratik ſaalom ſhibowacž njebudzemy. Dokelž pak ſozialdemokrato wjedža, ſo pola wjeſnjanow malo pſchipada namakaja, chzebža jím ſ wotmachom ſchecžijsku wero rubicž; pſchindu w wowczej bracze ſ nam, lubjo: „Směje-li něchtó hſchęze nabožne potřeboſeſe, njech ſebi je ſ runoſmyblnymi ſpokojicž pyta, kaj hže. Towarſtvo ſo wo to njeſtara. Mjeſhnik dyrbí ſobu ruczne dželo czeinie, je li hže ſo ſiwič.“ Chrystuſowa zyrkej pak by wet nich ſ wěſtſeſu hōrſe pſchecžehanje a marträſtvo czepericž dyrbjala hacž w přenich lětſtatkach pod romslim hězorom Nerowom a druhimi. So bych u duchowni kóžby džen ſeſtore ſobziny ruczne dželo dželacž dyrbjeli, njeby dale jara ſlē bylo, wſchal je ſo japoſchtol Pawoł tež ſ dželom hwojeju rukow ſiwič. So pak ſo žane nabožne knihy (kaj je hzo vředy praſene) njebych u czeſhczecž ſmeli, tež biblia, katechismus a ſpěwáſke niz, by ſo hzo czezko ſnejſklo. Ale Božje domy bych ſo do magazinow atd. pſchewobrocžile, a ſ natwarjenju nowych zyrtwicžlow njeby ſo wěrjazym žane město wot towatſtowych ležominoſeſow wotſtupilo. Na to počaſuje ſurowe njeſchecželſtvo ſozialdemokratow pſchecžiwo Božemu kraleſtu. Hdežkuliž bych ſo bohobojaſni ſ Božej ſlužbje abo ſ wužiwanju ſakramentow ſhromadželi, tam bych u jich bohohanjerju wužměſhelti, myſlii a pſchecžehali, a ſamo pſchi wſchědnym džele bych u mjes wužměwazami pſchewyvacž dyrbjeli. Džecži bych ſu ſim brali a we ſhromadných wocžahowanaſjach w njewerje a njeſchecželſtve pſchecžiwo Chrystuſej wocžahowali. To by ſlē, jara ſlē bylo, ale pſchētračko ſo by, pſchetož wera ma ſlubjenje, ſo tón, kaj do konza pſchētraje, budže ſbóžny.

S Jenkež. Šanženu ſobotu rano ſo njedalo ſo tudomneho Schorschez kubla konjej, do woſa Blózjananskeho kublerja Hejny ſa pſchecženej, njeſnatej pſchecžiny dla ſploſchichtaj. Wonaj ſ dróhi w runej měrje do pſchirowa ſajebžeschtaj, jedyn ſchomowy ſelik podtorhnuwſhi. Pſchi hyslym ſaſtorčenju w pſchirowie ſo woſome wojo roſlama, a knes Hejna ſo tak njeſbožownye ſ woſa vrježnu, ſo czezko ſranjeny na ſemi ležo wosta. Jego hnydom domoj dowjefechu, hdež ſo pſchi dobrym wothſadanju nadžiomyne bórſy ſ horočo ſa ſebjerje.

S Wjeleſcžina. Něznamu ſtražnitéj na naſchim dworniſczeſu, Rychtarzej, je wondano jeho mandželska tſi ſtrowe hōlčatka porodžila. Nan trojníkow je pěkny muž, mějſeſe hzo dotal czejodku džecži a ſe ſemſkimi kublami žohnowanu njeje.

S Njeſhwacžidla. Pſched ſtrótkim bě ſo ſ naſchich ſtron generalnej direkſiji kralowſkých ſakſkých ſeleſnizow petiſija pöbla, ſo by ſo na Budysko-Maležanské ſeleſnizi liczba wſchědných czaſow powyſchila a ſo czaſ jědženja pſchikrótcežil. Generalna direkſija je do wobeju próſtrow ſwolita. Wot přenjeje meje budža wſchědnye ſchtyri czaſi po naſchej ſeleſnizi jědžicž, a czaſ jědženja ſo nimale wo ſečzinu pſchikrótceži. Sa ſwolniwoſcž, ſ kotrejž je generalna direkſija pſchecža wobydleſtwa ſtron, pſches kotrež ſeleſniza wjedže, dopjeliuła, ſu jej jara ſdakowni.

S Kamjenza. Póndželu 23. měrza je w konjemzu tudomneho rybarja Fährmanna woheň wudyril. Wohen drje ſo hnydom ſala, tola ſchlođa, wot njeho načinjena, bě pſchetož doſč wulka; pſchetož ſ jeho ſurom běžtej ſo jena ſobla a jene ſrebjro ſadužylej.

— Pſchi rekrutérowanju w Kamjenſkém hejtmanſtwe ſu 273 mužow jako hmanych, 40 jako njelehmanych ſpóſnali, 63 muži ſ ſarunanské ſezervje, 74 ſ krajnej hotowoscži pſchepoſkaſu a 374 naſad ſtajich.

S Zaſa. Šanženu njedželu mějſe ſo tu konfirmaziſa ſerbſkých džecži. Šswjatočny czaſ ſo rano 1/29 hodižn wjedžen wot naſcheho knesja duchowneho a knesow mučerjow naſchich woſadných ſchulow pod ſyklami ſwonow wot faru do Božeho doma — holiž po ſtarym rjanym wachſenju w bělých hapičkach — poda. To bě wſchitko kaj w ſańdženym lečze. Hinachi pak hacž tehdy bě naſch luby Boži dom. Pſches rjane pſchisprawjenje ſdželane durje, kotrež je wožada ſ dželenju wěže wot Božeho doma ſhotowacž dała, džecži ſeſtay ſ woſadnými hwoj czechny pucz ſ woltarjej džehu. Tam hwez noweho wulkej kraſneho hweznika, 32 hwezow wobſchijazeho, na nich hwezjachu. Šwěcžnik bě ſo ſ ſtutemu dnjej wot mlodocze naſchej wožady daril. Šwolniwe rab a doſč je ſo danvolo; hacž runjež bě hriwnow a kroſhlow wjele trébných, bě ſa někotre dny nujny pjenjeſ ſkladowanu. — Tola wjazy! Kaj hospodarjo a džecži, tak ſu tež hospoſy ſe ſwolniwej wutrobu hotowe byle, něchtio ſa wupſchenje Božeho doma czeinicz. Nowy rub na hwyat woltat a na kléku ſ jara rjaneho czeorneho ſukna, ſe ſlěbornym wobrubom wobſchity, kotrež tutón džen ſreni ſtrók ſhaje ſtajne ſo ſa ſhodzeneſe.

Też ſ temu je wjele pjenjies trébných bylo, tola kaž ſ hwęcźnikej, tak ſu też ſ temu khubzi a bohaczi, ſerbijs a Némzij, rad a swóliniwe w rjanej jednocze ducha dawali, tak ſo bě hischeze pjenjies sbytny, woſtał. Cęho dla ſo wo wſchém tym ręči? To by ſo luboſcę ſ Božemu domę widzala? Nē, to njeby niečo noweho ſa „Nowiny“ bylo, ta je drje — Bohu dżak — wſchudże w naſkich herbiſtich woſzadach jenajka. Ale husto ſo praji, ſo ſo luboſcę plód torniwoſcę ſ rędka namaka. Temu ſ najmjeniſcha tak njeje, hdyż ſo wo wu-phyſchenje lubeho Božeho doma jebna — to ma ſo cęſeſcicž a kħwalicž.

Darv sa natwarjenje herbskeho domu.

S dňakom kvituje Dňom doze: 6. 9.
M. Míjerwa, pokladník M. S.

P r i l o p k.

* Podwyschł saskiego tseczého regimenta pěškow w Žitawie běsche pschi wuwuczowanju rekrutej mukti kruh lodu na hłowu połozicž dał, sa czož je jeho wojetški žub i degradaziji a i 9męćacznemu jaſtwu na twierdžisnje sakubzil. Druheho podwyschła tehole regimента, kotryž běsche pschi wuwuczowanju wojska s konczkom nohi do nohi kopal, i 3męćacznemu jaſtwu na twierdžisnje sakubzidu.

* W Dippoldiswalde, gdzie je schula sa mlynkow, je psched krótkim měschčanska rada direktora tejese schule wotzdźila, a nasajtra je jeho žudništvo sajecz dalo, dokelž so jemu wina dawa, so je loni w meji wohén saloziecz spytal. Saſtojnſtvo direktora spomnijeneje schule hacz na dalsche jedyn inženér ſastawa.

* Ssobotu popoldnju je w Plauenje w Voigtslandze 34 lētny cęzbla Schneider s Hafelbrunna ńwoju pschirodnu dżonku, wożenjenu Hofmannewu, skóñowac̄ spytal. Hofmannez manželskaj mataj na hajowej drósh w Plauenje kłamatińu. Hdnyž bē ssobotu popoldnju w 5 hodzinach Hofmannowa ńama w kłamach, do nich jejny pschirodny nan ńastupi a ńebi zigaru żadasche, sa kotrūž 10 np. da, tak so mējesche, dokleż zigara 4 np. placzescze, 6 np. wróczę dostac̄. Pschi tym mējesche wón skladnoścę, pjeniesy w kłaszczu kłamoweho blida wohladac̄. Hdnyž ńo na to Hefmannowa ĺ jenemu körbej kłili, ju Schneider wot sady s wobemaj rukomaj sa schiju pschimnu a ju tak móznie dajesche, so wona wolač nijemózesche. Rassierje ńebi myſlo, so je żona hajo morwa, wón na wokomik jenu ruku puschci, tola ju czim twjerdscho sažo do krka kłoczesche, hdnyž Hofmannowa kłabje kłaszczi. Skoro w tym ńamym wokomiku holza do kłamatińe ńastupi, kotrąž ńebi zyblowe bělismy žadasche. Žonu na semi leżazu wohladawscji, dřečo wólfje kłaszczi. Tele kłili Hofmannowej muž, wó jistwje pódla kłamatińe pschewyazh, sa klysc̄ha. Wón bē runje kħachle wumjell a ńo myšesche. Durje do kłamatińe woczinowsci wón wuhlada, tak jeho žonu něchtó dajesche. S wulkim napinanjom wón mužowej ruzy wot schije ńwoje ſony wottorchnu, tak twerđe běſche ju njedocinč wobpschimnu. Hdnyž bē žona wužwobodzena, mógesche drje wona hiscze stanuc̄ a po jenym kħobđe horje donic̄, so by tam bydlazeho domoweho wobħedżerja na pomož sawolata, tola ńo potom, wot wiediſčow sajata, ĺ semi cžigni. Skoro hodžinu Hofmannowa bjes myſlow ležesche, doniz kħek njeſchindze; pena bē jei psched hubje stupika, swiża żylnje sa cżelaka. Žona je hiscze w kħmertnym strasche. Schneidera ju hnydom sajeli. Hofmannowej muž jeho w strasche a rošhorjenju s ńyka spósnak njebe, tola druhy ludžo běchu jeho wobkēžbowali, jo bē pol hodžinu psched njeſtukom psched kłamatińu tam a hem kħobđit. Schneider je ĺ naħylnoscżam pschihileny cžlowieč, wón bē loni ńwoje ſony, macżeri Hofmannowej, hrošył, so ju sakole, cżeħoż dla běchu jeho na dleſči cžaž ĺ jaſtwu saħudżili. Ma poliziji je ńo Schneider wusnał, so je ńebi wotmyħlis, pjeniesy s kłamatińkoh pjeniežnega kłaszcza kranuc̄ a so je, so móhł to dozpic̄, w myſlach mēl, pschirodnu dżonku s dajenjom do womory pschinjeſc̄.

* Ke žonje jeneho fastojnita w Barlinje, kotryž ma, dokelež wob-
ředžet doma druhého bydli, wobředžerja fastupowac̄, wónzano, bydž
že žona ſamalutka doma, znano 30 let starý čłowjek pſchińdze a
jej pišmo wuſtawa poda, kotryž ma zyke město s wodou ſastarac̄, po
kotrymž mějesche wobředžet doma 32 ml. 20 np. wódneje danje ſa-
placziejc̄. Mějes tym ſo žona pjeniſhy na blido ſadzesc̄he, ju zuſy na
jene dobo hrabnu a wo ſemju cžíſnu a do njeje pjerjesc̄he a kópasche,
ſo žona pomjat ſhubi. Hdyž wona ſažo ſebe pſchińdze, běſche ſo
ſloſtnik ſhubiš, jej ſ móſčinje 56 ml. rubiwiſki. Hač je jeho poli-
zijsa wuſkłebžiła, dotal njewěmý. Maju ſa to, ſo je rubježnik nehduschi
pišat ſpomnjeneho wuſtawa.

* Ola falschowanja lisćinu mějšež ſo psched krótkim žona
blidarja Thiele w Barlinje psched ſudnikom ſamovjecz. Thiele běſche
unu prajil, ſo ſebi žonu njevoſmje, kotaž je starſcha hač 21 lét.
Wo tym ſhonivſchi wěſta Sarah Jakobhez, kotaž ſo ſ blidarjom
veře ſnajeſche, wubawasche, ſo hač je 21 lét, runjež bě 4 léta
tarſcha. Hyž běſchtaj tak daloko, ſo chyſtaj ſo wěrowac̄ dacež,
njevojesta ſwoje narodne wopíſmo trijebasche, kotaž tež je ſwojeje
vomoviny běrſy doſta. Na tynle wopíſmje ſtejeſche, ſo je ſo léta
1864 narodzila. Duž wona licžbu 1864 do 1869 pscheměni. Dolekž
vat na wepišmje lěto tež ſ pižníkami wupižane ſtejeſche, na czož ſo
wona dohladala njebě, falschowanje hnydom na ſwětlo pſchindze.
Ssudniſtvo je ju k jaſtwu na tſi dny jaſkubžito.

* Lóðzniček w Charlottenburgu běše žo 2. měrza dopoledneho 66letny hynk hubil. Kuniež rěku daloku hnuhu pscheptytachu, žeželo njenamalachu. Mjes tym so wychnoscz pschi tym wosta, so je žo hólezl tepil, mějše nan sa to, so ſu jemu jeho rubili; duž ſto voler myta temu lubjeſche, ſchtóz hólezla wuzlédži. Vóryš na to někaſti herz s Bremervörde píkacše, so ſu zyganjo, kotsig ſu tam nimo jeli, hólezla pschi ſebi měli, kajlehož nan ſwojeho ſhubjeneho zyna wopříuje, a so je hólezl pláczo prožyl, so bychu jeho do Barlina domoj puschežili. Mjes tym tež je žo wuzlédžilo, so ſu tehdy, hdýž je žo džecžo ſhubilo, zyganjo s dwěmaj wosomaj psches Charlottenburg jeli. Duž wychnoscz ſa zyganami fléži.

* Pola sahrodnika w Spandawje běsche ho wónzano šlužobna holza shubila. Mějo ſa to, ſo je holza ſe šlužby cíekla, sahrodnik vo tym poliziji powjeſz da a durje do holzyneje komory ſ hodběmi abi, ſo bychú ſo trjebal paduſki do njeje njedobhly. Poſdžiſho pak ſo jemu wěz tola ſpodiživna ſesda, wón w pschitomnoſci polizije komoru wotewri, a hlej — holza cíila a ſtrowa hrjedz komory tejetſche. Schytri dny je do komory ſawrjena byla; najſkerje je ji věchtó ſtradžu zyrobu noſhyl. Holza wudawaſche, ſo ſo ji wjazy želac̄ chylo njeje, duž je ras wumotpočowac̄ chylo. Najſkerje je zo, hdyž ſu ju přeni krócz pytali, tak ſhovala byla, ſo ſo nichto na ju dohladac̄ njemóžesche. Nětko pak je ſo ſaſo do ſwojeho džela ala a, kaž ſo ſda, na ſlužbje wofstanje.

* W Hamburgu je psched krótkim jara samozity rjemjeßlnit jało wumrēl, mjes druhim wèstej wudowje 4000 tolet wot-asawšči. W liscze, kotryž je krótko do hwojeje hmjercze pižal, wón piſiche, jo je wudowa tule dobrotu sažkuzila, dokołž je jeho piſched gnano 30 lětami, hdvž džysche ju wón sa žonu mécž, wotpokaſala; puž je ho jej sa to džakowacž měl, so je w dobrym mérje hacž do hmjercze žiwý bycz mohł.

* S Neisse so pisze: Do naszeho města běchu so psched krótkim na wuwuchowanja krajnych wobornikow tež podwyszczu na dwanacze vnyjow seschli. Mjes nimi bě samozith wozenieny muž s Hornjeje Štchlehsynsteje, na kotrehož so jeho wyschasci junu tak roshněwa, so na njeho sawola, so dyrbi hwoje pucež hicž. Podwyschť hebi to wózhy kaſacž njedasche, ani bližschi czah njewocžaka, ale hebi dwaj- szechzny wós ſkasa a so domoj dowjescz da, ſchtož běſche bydom mil aloto. Domoj dojewschci pohonczej praji, so dyrbi hebi pucž mot vojerſkeje wyschnosze ſaplacžicž dacž. Pohonež tak ſczini, ale mot vojerſkeje wyschnosze kroſčka njedosta. Podwyschla pak ſaſo do ſeiffe pschivjedzechu a tydzen do džerž tylnuchu. Wot teho czacha am podwyszczu reservy a krajneje wobory wjazy s wonka kaſarmow ydlicž njekmědža.

* Na wulkim ruskim hórnischczu, kotreż ſo Ural nijenuje, a dzeż ſo wjele ſłota dobýwa, je psched krótkim bur Małyshev na swojej leżomnoſci ſłoto móhl rjez i hromadami namakał, ſo ho po untach njelicži, ale po zentnarjach. Duż fu tam hnydom piłnje ręz poczeli a w semi 25 metrow hłuboko bohate ſłote zidh nadeschli. Zentnar kamjenja abo pěška tam nimale tsi punty ſłota dawa.

* W jených belgiských podkopatích psched několikrátmi létami mloda olza dželásche, kotrejž, dokelž běsche jara rjana, rjana Flora rěkachu. Dokelž běsche khorowata,, pak dyrbješče tole dželo spuschežíz. Duzj kříž nawuknu, poždžisčho do Paríže pschiridze a ho tam we wulich hlamach pschistaji. W tyhle hlamach ho wjele sa harem turkowskeho ultana dželásche, sa jeho žony a njewolnizy. Junu ho wjetscha po-ryhla do Konstantinopla pôzla, a Flora a hischče jena towarischka robu jehdžeshtej, so bystcej hnybom w Konstantinoplu pscheschitej, chtož by ho znano pscheschivac̄ mělo. Flora pak ho do Paríže njewrózci, ani do kwojeje domjazeje wjeski, a wot teho časža niežo vjazy wo njej njeshonichu. Psched krótkim běsche jeje wuj semrel, tež na Floru ho džel jeho sawostajenstwa dónobze. Dokelž bě ho olza tehdy w Konstantinoplu shubila, tamnišchi belgiski pôzlanz

w tamniczych nowinach wosjewi, so Floru jako herbu pytaję. Naszta pścied dom pōszlanka khęzorski wos pśchijedźe, w kaſkich jónske se sultanoſtego haremę jēdža. S wosa jónska wuleſe, kotaž mējeſche wobliczō ſ hustym ſchlejerjom ſatryte, a kotaž ho ſ wopiszmami jako ta wopoksa, kotaž ptytachu. Hdyž běſche tehdy ſ Parisa do Konſtantinopla pſchijela, běſche někoſki ſaſtojniki ſultanej pſcheradžil, kaſka rjana holza tu je, a Flora běſche hnydom ſwólniwa byla, do ſultanoſtego haremę ſaſtupeč. W jeje domjaſej wky jej tole ſbože njemalo ſamidža.

* Pſched něcotrmi dnjemi ſu w Peterburgu pěſtoničzu zara Alexandra III., jendželčanku Strutterowu, pohrjebali, pſchi cžimž ho telko pſchi wupſchestrje, kaž ſo by ſemrěta wypole ſaſtojniftwo ſaſtaſta byla. Strutterowa pſched 46 lětami jako pěſtoničza ſa noworodzenego wulkowjetcha Alexandra (nětzgjſteho zara) do ſlužby ſaſtupeč a ſwój nadawł tak wubjernje dokonja, ſo jej tež poſdžiſho naſrobenych žarowych hyнов, wulkowjetchow Wladimira, Alexeja, Sergeja a Pawoła, ſ pěſtoničju pěſtonicž daču. Przyzojo běchu ſendželčanzy zara dobrí, a tež zar Alexander II. a jeho mandželska běchtaj jej pſcheczelnje pſchihilenaj. Nětzgjſchi zar na ſwojej pěſtoničzi ſ woſhebit ſuboſezu wifasche a ſtaru knjenju často w symſim hrodze wopyta, hdyž běchu jej rjane bylo wuhotowali a ju ſa khęzorow pjeniſey ſe wſchém ſaſtarachu, ſa cžimž ſebi žadasche. Zar a przyzojo pſchi ſa jenym kaſhežom džechu, žarowa a wulkowjetchowki ſo w wosach wjeſechu.

* Je-li wěrno, ſtož někotre nowiny pifaju, ſu rubježniſy w južnej Rusſej, na krymskej polkuſje, khrobky kruch ſvorali. We wokolnoſci Sebaſtopola, někotre hodbziny wot Libadije, ſtož je lětni hrod ruskeho zara, ma wudowa ſemrěteho generala T. Kublo. Na tymle kuble ſchozat wondano wječor pſhy na dworje wuež ſkyſchesche. Gſebeſi myſlo, ſo ſu pſhy ſnanu wjelka wucžule, won do powetra tſeli. Ale na to zvly rynk tſelbow wrijefnu, a ſchozat ho czežzy ranjeny i ſemi ſwjeſe. Czrjoda rubježnikow běſche hród wobſtupila. Zich nawjedowat, kiz běſche ho mjeswoczi čornu ſababil, čyſche knjeni wibzec. Eutej niežo njeſwubu, hac̄ ſo do teho ſwoli; na žadanje rubježnikow jim wſchitke pjeniſey a drohotne wězy ſdawa, kotrež mējeſche w domje. Někto nawjedowat žadasche, ſo by jemu a jeho towařſham hofcžinu pſchihotowała a jim pſchi hofcžinje poſlužowała. Tež tole žadanje ſmužita žona dopjelni a tež do teho ſmjejo ſwoli, ſo ſmědzeſche ſebi kóždy rubježnik ſleboru grat, ſ korymž běchu jēdli, jako dopomjenku na hofcžinu ſkobu wſacž. Hdyž pač ſebi nawjedowat rubježnikow jeje pjerſchzen ſadasche, ſo wona wobaraſche, prajzy, ſo ſo pjerſchzen ſ porſta ſczahnuć nje-hodži. Duž rubježnik nož wucžeje, jej hrizo, ſo jej porſt ſ pjerſchzeniom wotřenje. Ale knjeni jemu to wurečza, prajzy, ſo tajki czenki ſtom pjerſchzeni tola ſo njeho wjele hódný njeje, ale jemu lubjo, ſo jemu někaſku drohotnu wěz dari, hdyž jeho dožahnu a do Sibirskej pōſcélou. Rubježnik ſo ſ tym ſpokoji, hdyž běſche knjeni ſwoje Lubjenje ſ pſchikahu wobkrucžila, a ſo potom ſe ſwojimi ludžimi wotřali. Wyschnoſcz je pſecža do tamniſtege krajiny zylu hyku pöſzajſkých agentow pöſkala, kotsiž ſu po najnowſich powjeſczach rubježnikow hido wuſledžili.

* 25. maleho róžka běſche ſo parna lóž "Utopia" na pucž ſ Triesta do New-Yorka naſtaſila. Hdyž ſ Neapla wotjedže, běſche na njej 880 člowiekow: ſ kapitanom 59 lóžnikow a 821 pucžowarjow. 17. měrza wječor wokolo ſedmich ſo lóž pſched Gibraltarom podnuri, a 564 člowiekow ſo tepi; ſmjerji pač ſo wulkowa: kapitan, 24 jeho lubdi a 292 pucžowarjow. Žara cžma hiſcheze njeběſche, a na wſchitkých wojniſkých lóžach w gibraltarskim pſchitavje běſche ſwěza. "Utopia" čyſche někaſkej druhzej lóži ſ pucža jēc, ale pſchi tym do jendželſtege wojniſteje lóžje "Anſon" ſajedže, kotaž taſku wulku džeru do njeje wuraſy, ſo ſo "Utopia" na měſcze podnurječ pocža a ſa 15 minutow hido na dnje morja ležesche. Kač je ſo tajke njeſbože ſtacž móhlo, hiſcheze ſebi dženča doſč wujaznicž njemoža. Na lóži žalostna měſčenja naſta; čolnym do wody ſpuſhczec ſo njeradži. Dokelž morjo wulke ſmohi mjeſaſche, mjeſaču čolnym, kotrež ſ druhich lóžow na pomoz pſchijedžechu, wulku niſu, ſo hac̄ k njeſbozownej lóži doſedžechu. W lóži nutſlach běſche straſhne bědženje mjes pucžowarjemi: kóždy čyſche přeni po ſchobze horje, ſhliniſki ſlakſhich pobichu a poteptachu, a ſa wokomik ſo ſchoby ſ člowiekami ſatylachu. Duž ſu w podnurjenej lóži ſchoby polne čelov nadeſchli. Žena jónska, kotaž běchu žiwu ſ wody wucžahnuli, roſum ſhubi, dokelž běſche ſwojej džesči ſhubila. Mórkli ſud, pſched korymž mējeſche ſo kapitan lóžje "Utopia" ſamolwječ, je wukubžil, ſo ani kapitan, ani jeho lubžo na njeſbožu wina njeſku.

(Poſracžowanje w pſchilosy.)

Korczmarſka ſežomnoſcz

bjes wumjenka, lat. čiſlo 16 w Bóſchizach pola Njeſhwacžidla (geleſnicze ſaſtanishežo), w kotrež je ſo pōdla korczmarſtwa khšamarſtvo a pjeſkarſtvo wjedlo, a k kotrež 6 kózow pola a kuli ſluscha, je ſ morwym a živym inventarom pſches podpiſaneho placzisných hōdno na pſchedan. Do nowotwarjeneho maſivneho domſkeho je rejwanſka ſala ſatwarjenia.

W Budyschinje, 12. měrza 1891.

A. Franz na poſknóznej dróſy
w hofcženu i ſlónzu.

Kožowa pſchedawárňa Reinh. Giericha

4 pſchi mjaſhowych jēdkaſ 4
porucža ſwój ſklaſ hornjeje a ſpōdneje kože, na kolenzow
(ſchekſtow) a wſchu ſchewſku potřebu po najtunisich placzisnach.
Reinh. Gierisch, garbat a kožupſchedawat.

T. Albert na horncžerskej haſzy 13
porucža ſwój ſklaſ ſoſow a matrazow, tež
kožow w wulkim wubjerku po tunich placzisnach.

W Wbohovje pola Njeſhwacžidla
je khěža čiſlo 2 ſ hrožu a bróžnju
a 8 kózami wotnajateho pola na
pſchedan. Dalshe je tam ſhonicž.

W Kelnje je khěža čiſlo 52
ſ 1 ½ kózom pola a ¼ kózom ſa-
hrody na pſchedan. Tſecži džel-
kupneho pjenjeſa može ſtejo wostacž.

W Kelnje je khěža čiſlo 9,
ſ zyhelom kryta, ſ rjanej ſahrodu
na pſchedan.

Žara rjane prohata, wubjernje
i kormjenju, ſu na pſchedan na
knježim dworje w Lichanju.

Pſchedadžowanje.

Tſecži ſhvitati dženj jutrow po-
połdnju w 2 hrožinomaj budže ſo
w Pſchedadžowanju čiſlo 3 draſta a
wſchelaka domjaſe nadoba, do ſa-
wostajenſtwa tamniſtego ſemrěteho
živnoſczerja Lehmanna ſluschaſa,
ſa hotowe pjenjeſy na pſchedadžo-
wanje pſchedawacž.

Drjewowa awkziſa.

Wutoru 31. měrza, tſecži ſhvitati
dženj jutrow, ma ſo w Subor-
nicžy na Patolez ſahonje

180 metrow ſhlynh ſhójnowych
ſchęzepow,

100 metrow ſhójnowych pjenko-
weho drjewa,

50 kop ſhlynh ſhójn. walcžkow
i wuměnjenjemi na pſchedadžowanje
pſchedawacž. Sapocžat dopołdnja
w 10 hrožinach.

W Dubjanskim reverje
ma ſo 31. měrza t. l. dopołdnja
wot 9 hrožin w tamniſtce mlynje
30 ſtontnjow bréſowych walcžkow a
50 hromadow ſhójnowych wuležo-
wanych ſerdžow
ſa hnydom hotowe pjenjeſy na pſchedadžowanje pſchedawacž.

Drjewowa awkziſa.

Na Inaſhčanskim reverje ma
ſo wutoru 31. měrza t. l. dopo-
łdnja w 9 hrožinach

50 bréſowych dolhich hromadow
ſa hnydom hotowe pjenjeſy na pſchedadžowanje pſchedawacž.

Chromadžisna pſchi tak mjenovanym malym gmejnſkim ſruchu.

A. Bičas, gmejnſki pſchedawacž.

Dobre hyno ma na pſchedan
Audjela w Dréſynje pola Hu-
činy.

Skladnoſtua kup.

W óne ponwje porucža
pjezytwarz **E. L. Meier**
w Budyschinje
na ſwokownej laſkowej haſzy 29.

Kožane ſhórzuchi

w ſhaje družiny,
wodunjeſpſhepuſhčaty mas na
ſhkorňe, garbarski mas, dobre
pōduſte na ſhkorňe, kaž wſch
druhe do kožoweho wlkowanja ſlu-
ſaze wězy porucža najtunisich

Reinh. Gierisch,
garbat a kožupſchedawat
4 pſchi mjaſhowych jēdkaſ 4.

Zokrowe twory

w ſhaje družiny porucža
Ernst Graf

na ſukelskej haſzy 12.
Saſopschedawarjami ſo ponižene
placzisných woblicz.

Pólcž

porucža najtunisich
G. Beder, reñniſki miſčtr
na róžku hospitalſkej a róžowej haſzy.

Ejeſčenym Sserbam porucžam
ſwój ſklaſ hornjeje ſpōdneje ſhójn. mužskeje
drasty we wſchēch wulkoszcach po
jara tunjeſ ſhójnje.

Pawol Lehmann,
krawz w Kukowje.

w Budyschinje na hlownym torhoschezu 9 w Budyschinje.

Wotewrjenje

naszych klamow, w których żo schath, wypyschenje, trikotaze, wolmiane a biele twory, posamente a wsche węzy, k schwadlistwu nusne, pschedawajut,
smieje żo

żobotu 28. mèrza.

Nasch magazin, kij je we wszech swojich wotdželenjach nowschemu cjažej pschimérjeny, tak wujadny dobyte poſkieža, so żo kóžy, kij so na tworu wustesi, hnydom wo tym pschezwędczi, so samozemoj wjele poſkiežec.

Sazada nazu pschedawarje:
wjele rospshedacza, pscheslapjaza tunjoſc, kručje twerde placisny,
pscheszelne poſluzenje.

Mamoj twory jenož najlepšeje dobroſeje a poſkičamoj we wszech wotdželenjach nazu magazina najwjetſhi wubjert wszech węzow. Minje tak w nazu wukladnym wokne, kaj tež na węzach żamych kui placisny jažnje w liczbniakach widzež, tak so je pschedroženje njemózne. Njemenujemoj tu žamych placisnow, dokež može so wo tworach hake žudziež, hdyž so wobhladaja; wobhladanje nazu wukladnego wokna je jara sajimawe.

Modistki, schwalce a sahopſchedawařki smieja woſebity dobytk.

Messow a Waldschmidt

w Budyschinje na hlownym torhoschezu 9 w Budyschinje.

Spěmařske knihy

herbske a němske, w prostych a woſebnych kožanych a žomocžanych trajnych dobrých ſwiaſtach porucza w wulkiu wubjerku

Gustav Rämsch,
knihwjaſařna na bohatej haſy.

Murjerſke a třeſchne zyhelle, gogolinſki twarski kalk, tonowe roly, korta, kaj tež warnu, ſkótnu a hnojazu ſel

mam ſtajnje na ſtadze a po najtunischiach placisnach pschedawam. Psi ſyklum woſowym na ſtadze so malo dobytka weblizci.

F. Fischer na dworniſchezu w Eaſu.

Najtunishe placisny w Budyschinje! Najwjetſhi wubjerk!

Draſne tkaniny, čorne a pišane, wscheje družiny, kóžcz po 45 hacž 100 np. atb., čorne židzane tkaniny k njewjeſcińskim wobleczenjam, wobleczenje po 30 ml., binkskin k wobleczenjam, kóžcz po 1 ml. 75 np., trikotowe taſſe po 3 ml., barhentowe bluſy po 2 ml., biele gardiny po 20, 30—40 np., pišane gardiny po 16 np., tkaniny k roſowam, tkaniny na ſofa po 20 np., dobre pschedelsczeniki po 1½, 2, 3 ml., tkaniny k poſleſczam, plat, hukno k koſčlam po 22 np., ſvýtki k ſelenemu ſchtwórkę ſměſhne tunjo.

Hermann Beermann w Budyschinje
na ſnutſkownej laſskej haſy 6.

Zementowe plath

w wschelakich muſtrach ma na ſtadze
twarski miſchtr C. Schneider
na Waſſkej droſy 14.

Twarſki a rólny kalk

wſcheduji ežerſton ſo palazh poruczatej tunjo
kalkowni w Kandraczach a Niſkej.
E. Plümecke.

Najwjetſhi ſkad. — Sprawne poſluzenje.

Wilzowe klobuſi

we wszech uſetniach nowoſčach a jara ſolidne, ſa hózow po 1 ml., ſa mužow po 2 ml. hacž k najwoſebniſkim kajkoſczam.

Zylindrowe klobuſi

w jara rjanych kajkoſczach hýzo po 4 ml.

Měžy

w modnych formach ſ krafnych tkaninow hýzo po 90 np.

Hugo Lehmann

22 na bohatej haſy 22 pódla hoſczenza k wiñowej ſiczi.

Najlepſche Rathenowske bryle

ſa kóžde wóczę ſo hodžaze
Johannes Gáth

na róžowej haſy 4 pódla Wirihez piekaſtne.

Ruske ſane hymjo k woſyczu, | Běryň k palenju
kaj tež k biežu ma na pschedau ſupuje
Jan Šimon w Wulkih Debhezach. | Deſnjokinjanski krajecí dwór.

Almanach

serbskeje studowaceje młodoscie
je dostać w wudawańi „Serb.
Nowin”.

Wubjernu schokoladu,
punkt hjo po 1 mk. a držištu,
čakao vero w kuskach,
kuk na schalku dožaha,
čakao,
ff. vanillu,
čakao w thej,
thej atd.

porucja
Alwin Schrader
konditornia
. na swoikownej lawskiej droſy.

Wschè družinb
polnych, lucznych, warjenſkih a
zwłekowych kymjenjow, kaž tež
Rigaſte, Bernawſte a ſchlejynſte
Lane kymjo porucja ſaſo dobro-
ciwemu wobledzbowanju

Robert Binner,
kymjenjownia w Małezach.

Khofej
paseny

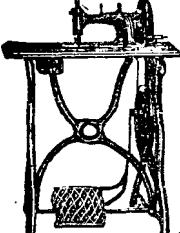
w nowych a wubjernych družinach
męſchaný poruczątaj punt po 1 mk.
40 np. hacj do 2 mk.

Schishka a Kieczka
na swoikownej lawskiej haczy.

Schaty žimaze maschine
w wſchelakich wulkoscach porucza-
tunjo

Richard Otto,
mechanik na hornežerſtej haczy 18.

Wykrokuſata
ſchijaza maschine

Bisolda a Kokki
je najlepſha a
najhmanjscha ſa-
hwóſbu a rjemjeſli-
niſte dželo. Sa-
jeje hódnosć doſhe-
lata rukuj. Šchijaza maschine
wſchelich družinow
ho wote mnje wuporjeđeja. Stryko-
wanske maschine po fabrikskich pla-
cijach pſchedawam.

Richard Otto,
mechanik na hornežerſtej haczy 18.

Chirurgiska wobaleńja
w Budyschinje
na herbskej haczy čiſlo 10
po 2 ſchodomaj.

Zecze hodziny dopoldnia wot
9 hacj do 11 hodzin, popoldnju
wot 2 hacj 4 hodzin.

Jan Löffler, pruhowany hojer.

Hłowna zhromadźizna Maćicy Serbskeje

změje so srjedu 1. haprleje t. l. na třeleńi, na kotruž sobu-
stawy a hosci přeproſuje

W Budyšinje, 19. měrca 1891.

Porjad: 1. Rozprawy. 2. Nowowolby. 3. Namjetys.

Předsydſtwo.

Nalětnja skhadzowanka

serbskeje studowaceje młodoscie

změje so

jutrownu srjedu 1. haprleje w Budyšinje na „třeleńi“.
Započatk z dypkom džesači dopołdnja.

Wſitcy studenca, wosebje zastupjerjo jednotliwych towař-
stwow, so z tym najnaležniſo na nju přeproſuja.

Sobu ma so přinjeſć towařſny ſpěwnik, přede wſem pak
lubosc a zahorjenosć za Serbowſto.

Hosco, njech z města abo ze wsow, budža wſitcy wutrobnje
witani.

Jakub Šewčik,

t. č. hłowny starši serb. st. m.

Budyska Bjesada

změje srjedu 1. haprleje wječor w 7 hodzinach **konecrt**,
k kotremuž so **reje** přizamknou.

Předsydſtwo.

Poboczne tow. herb. burow w Malym Wielkowje

změje tsecji dženjutrow popołdnju w 3 hodzinach w Kobaniž
hosćenju požehdzenie.

Předhdydſtwo.

Matařska ſchula w Budyschinje.

Lětai ſemester ſo pónđelu 6. haprleje t. l. ſapocjne. Pſchi-
powiedzenje wucžomzow pſchiſima a na wſchě praschenja wukasuje
direktor **J. B. Brugger.**

Ssadarſka a ſahrodniska ſchula w Budyschinje
k pſchedstejazemu ſadženjemu čaſzej ſadowe ſchomiki wſchěch dru-
žinow najlepſcheje kajkoscje porucza. Šapižy placzisnow darmo a franko.

J. G. Schneckenberg, garbařski mischtr

w Budyschinje na herbskej haczy čiſlo 9
ma bohacje wuhotowaný ſklad kožow, ſwoje ſchueje kože a kožowy
wurēs we wſchelich kožowych družinach w najwjetšim wubjerku.
Šhōrzuhi wſchě wulkoscje ſa kožde powołanie, ſklad ſhōrnujazych
a ſtupnijazych ſejſtow, ſhitych ūakolenzow (ſchefow) ſa mužſkich,
ženske a holzy atd.

W rěſaku Bělokholmcžanskeho knježeho dwora pola ſasa ſu-
ſaſo na ſkladě kožnuwe deski a hrady we wſchelich tolſtoſcach
ſnateje jadriweje kajkoscje, kaž tež ſaty a wotreski koždeje dru-
žiny po najtunisich placzisnoch.

Rianu tſehnu papu a
tschene ſchvjenu ma na pſche-
dan ſchekyjer Menzel starſhi
w Budyschinje pod bōcklinom 13.

Bukečanske serbske
towarſtvo

změje njedželu, młodejutry, jako
5. dženjutrowe, swoje stote po-
ſedzenje a budže z dobom 15-lětne
towarſtwe wobstaće ſwjećic.
Dnjowy porjad budže tajki:
1. Swjedzeński przednoſk knjeza
wucerja Su ſki z Wujezda. 2.
Statistika wo džeržanych przed-
noſkach. 3. Powſitkowna za-
bawa ze zhromadnym jednorym
powječerjenjom. Wſitke sobu-
ſtawy ſo k tutemu poſedzenju
najnaležniſo přeproſuja, tež
hosco, přez sobustawy přiwje-
dzeni, ſu nam witani.

Předsydſtwo.

Hosćenj w Droždžiju.

Druhi hwyatý dženjutrow
reje. Pſcheczelne pſcheproſchuje
Tſchieter.

Młodbu herbsku ſlužobnu holszu
hnydom pyta A. Neufstadt na
bohatej haczy 22.

Dwaj ſzrenkaj ſo phtataj
pſchi wſhcolej mſdže na fór-
barku w Hrubjeleczizach
pola Budyschina.

Zybelniſzy dželaczerjo
doſtanu derje ſo placzozje a trajne
dželo w zybelnici w Gjoch ſchwedach.

J. Häßler.

Do ſwojeje zybelnicje 3 ró-
nych dželaczerow pytam, kotsiž bydlo,
trajne dželo a ſa ſo a ſwóſbu
trěbne bernaze polo doſtanu.

O. L. Müller

w Hornim Měrlowje p. Budyschina.

Pjekarſki wucžobnik.

S jara pſchiſhodnymi wuměnje-
njemi móže ſtrowy a ſuſn hólceſez
pječenje khleba, ſalty a ſlódkich
tworow doſkladne nawuſknuć pola
J. Röglera, pjekarſteho miſchtra
pſchi ſitnich wſtach w Budyschinje.

Wucžobnika pyta ſ pſchiſhodnymi
wuměnjenjemi klampnařski miſchtr
Knobloch na ſeminarſkej droſy.

Wucžobnika pyta ſ jutram
J. Panach, ſchwefli miſchtr w dor-
ſchnablu 12.

Ssedařski wucžobnik móže
w woſowej fabrizy A. Galla ſa-
ſtupic̄. Dotek ſo wucžbny pje-
njes placzic̄ nietrjeba, ale ſo hi-
ſeče ſarunanje ſa jebz da, ſo
khubſchemu hólzej ſkladnoſc̄ po-
ſtſci, rjemjeſko nawuſknuć.

Bóh luby Knjez je namaj
džensa rano džowčičku wobra-
džil.

W Budyšinje, zeleny ſtôrtek
1891.

Diakonus **Räda** a mandželska
rodžena Riesec.

Džak a ſlawá

knjeſej mydlařſkemu miſchtrej a
měchđanſkemu wukasanzej **Puyej**
ſa to, ſo je Budysku měchđanſku
rabu napominal, ſo by ſo daw̄
na dowos ſyrobys ſběhniſ.

Wſchitkim tmy, kotsiž ſu naſčeho lubeho bratra, ſwaka a wuja,

Jana Schneidera ſ Budyschina,

na jeho puczu k poſlednjemu wotpočinkej ſ pſchewodom cžesczili,
dale knjeſomaj ſtudentomaj theologije Moritz a Marcinej
Domashz ſa troſtowaze a poſběhowaze wotproſchenje a cželne
předowanje, kaž tež knjeſej kantorej Böhmerc ſa ſpěwanje ſmjer-
neje arije **najwutrobiuſki džak** praſa

frudženi ſawostajent.

W Truſezach, Schipkach a Roswodezach, 22. měrza 1891.

Přichívka k číslu 13 Serbských Nowin.

Sobota 28. měrza 1891.

Cyrkwienske powjesce.

V Michalské zhrávce budže jutje pření hrvath džen jutrov rano v 7 hodž. herbská spovedz, $\frac{1}{2}$ hodžin herbské předovanje a pschioldnu v 12 hodž. herbský myšpor.

Druhí hrvath džen jutrov budže rano v 7 hodžinach herbská spovedz, $\frac{1}{2}$ hodžin herbské a v 10 hodžinach němčské předovanje. — Pschi zhrávnych durjach budža ſo ſa ſakſe bibliſke tovártſto dary ſberací.

Třetí hrvath džen jutrov budže dopoldna v 9 hodžinach herbské předovanje.

Křčení:

V Michalské zhrávce: Emma Libby, Karel Augusta Ssuschki, blidarja v Wulkim Welskowje, dž. — Bohuwér Hermann, Augusta Plažaka, dželacžera v Čichonzech, ř. — Karel Richard, Karel Bohumila Melzera, fabrikaria na Židovje, ř. — Karel Bohuwér, Handrija Mikela, dželacžera v Čichonzech, ř.

Zemrječí:

Džen 18. měrza: Jan Rösel, němčný stražník ſ Šuežinu, 65 let 5 měsazow 28 dnjow (zemrel pod hrodom). — Petr Kudžela, němčný stražník ſ Šežje, 80 let (zemrel v vokříznej dželacžeti na Židovje). — 20. Maria Madlena Žeremiasz, njebo Jurja Řejencž, řehéřera a fabrikaria na Židovje, wudova, 59 let 10 měsazow 5 dnjow. — Martha Elsa, Jana Augusta Biesolda, maschinisteho ſamkarja na Židovje, dž. — 9 měsazow 9 dnjow. — 22. Jan Bohuwér Helm, dželacžer na Židovje, 57 let 10 měsazow 22 dnjow.

Placízna žitov a produktov.

Žitový dovoz v Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	21. měrza 1891		25. měrza 1891		wot		hacž	
	mtl.	np.	mtl.	np.	mtl.	np.	mtl.	np.
Pscheniza		běla	10	—	10	24	9	85
		žolta	9	56	9	65	9	41
Rožka			8	75	8	81	8	69
Jecžmjen			7	86	8	—	7	73
Wotv		50 kilogr.	6	90	7	20	6	80
Hroš			8	89	11	11	10	28
Wota			8	33	8	89	7	78
Zahy			14	—	17	—	13	50
Hejduschka			18	—	18	50	16	50
Berny			2	50	2	80	2	30
Butra	1 kilogr.		2	20	2	40	2	10
Wschenečna mula	50	—	9	50	18	50	—	—
Ržana mula	50	—	9	50	15	—	—	—
Šhyno	50	—	2	20	2	50	2	50
Szíoma	600	—	17	—	19	—	16	—
Prožata 1042 žatvul, řečtula			8	—	25	—	—	—
Wschenečne wotrubý			4	75	5	—	—	—
Ržane wotrubý			5	50	7	—	—	—

Na burši v Budyschinje pscheniza (běla) wot 10 hr. — np. hacž 10 hr. 30 np. pscheniza (žolta) wot 9 hr. 71 np. hacž 9 hr. 85 np.; rožka wot 8 hr. 91 np. hacž 9 hr. 6 np.; jecžmjen wot 7 hr. 71 np. hacž 8 hr. — np.; wotv wot 6 hr. 85 np. hacž 7 hr. — np.

Draždánske miašové placízny: Horjada 1. družiny 65—68 ml., 2. družiny 58—62, 3. družiny 25 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne hvinje 57—60 ml. po 100 puntach ſ 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 60—68 np., 2. družiny 28—38 np. po puncze rěsneje wahi.

Wjedro v Londonje 26. měrza: Žažne.

Hajniške ſarjadniſtwo

w Kasju

porucža němčské a americké ſtupy k hradženju, $\frac{1}{2}$ hacž 2 metraj wýpoře, kaž tež jenolétnie a dveletne kójnové roſtliny.

Wenzel, wýpořiſti hojnili.

Kóſlaze kóžki

po najvýšších placízna kupuje

Heinrich Lange
pschi wovžných wíkach.

Prohata na pschedan.

Prohata běleje Yorkshirskeje a tež čornopíkaneje Berkshirskeje rafy, kotrež ſo jara lohko wuformja, ſu pschezo na pschedan na kněžimaj dworomaj v Budyschinku a pschiwczach.

Plat

ſo ſ wopravdžitej indigo-barbu barbi w B. Kellingez barbérni v Budyschinje.

Nowe turkowske ſlowki
porucža
Hermann Lemke
na jerjowej hažy.

Turkowske ſlowki
na ſlepſcheje družiny porucža
Moritz Mjeřiva
pschi miašovým torhoſčezu.
Deflazija ſnathkých dobrých likérów po starých tunich placízna.

Šhofej

wot najtunisších hacž do najdrožších družinow v wulkim wubjerku porucža

Hermann Klemm
na bohatej a kamjenitnej hažy.

Čisty palenz
lenotlivé a v pízelači, kaž tež wše dobre družiny kaž jednore a dwojne likérky porucža jara tunjo

Hermann Klemm
na bohatej a kamjenitnej hažy.

Rajf

jara rjany a wulkosornaty, punt po 16 np., ſentuar po 15 ml., jako někto jara tunje porucža

Th. Grumbt
na ſtronkownej lawskéj hažy.

Nowe jerje

rjane wulke,
3 ſchtuk po 10 np.,
mandel po 50 np.,
porucža

Adolf Rämsch.

Wot dženža pschedawam
kuſhenny polčž, jara tolsty, punt
po 80 np., pschi 5 puntach po 75 np.,
kyry polčž punt po 70 np.,
hadleshezjo punt po 70 np., 5 por-
ſtow tucžne,
hvinjaze miažo punt po 65 np.

O. Petkha na herbskéj hažy.

Albumy,
kwětki do wopominjeníſtich
knihow,
tmotsjaze líſtih,
ſbožopſchejaze kartki
porucža po fabrikſtich placízna.

G. Rämsch.

Čelaze, korniſlaze, iſhórjaze,
koſaze, kuniſe a wše druhé dru-
žiny koſoz stajnje po najvýšších
placízna kupuje

Heinrich Lange
pschi wovžných wíkach.

Deshezne mantle
a žaketý

ſa žony, holzy a džecži w wul-
kim wubjerku po tunich plací-
zna porucža

H. Kayser
na ſitnej hažy.

Po měrje ſo draſta w domje
ſchije a ſo ſa dobre ſedzenje
rukujie.

Šrafne
džecžaze ſchórzuchi
po najnowiſchej modze we wšeček
wulkoſčech porucža tunjo

H. Kayser
na ſitnej hažy 10.

taille,
ſuſnicžli,
woblečenja,
pjeſſli a
tkaniny
w wšeček
barbach

Trikotowe
wulki ſtaknij
k ſpódnym ſuknjam
kežbne cžinju.

H. Kayser
na ſitnej hažy 10.

Endželske
tyſlowe gardiny
w wšeček ſchérjach, meter
hijo po 40 np.,
wulki wubjerk nowych muſtrom,
porucža

H. Kayser
na ſitnej hažy 10.

Wulki dželbu
ſwětlých rubiſcherow
na hlowu
po 1 ml.

H. Kayser
na ſitnej hažy 10.

Kóſlaze kóžki
kuſuje po najvýšších placízna
Gustav Nauke
na garbaſkej hažy čzo. 16.

Sam ſo tež ſeže wſeje družiny
derje a tunjo wudželaju.

Najwjetshi sklad khachlow w Budyschinje.

H. R. Teutschera, horniczeriskeho mischtra

33 na lamjentnej hazy 33.

Voruczam wulkotny sklad wszych druzinow

Khachlow a warjenskich maschinow

wot najproszitskich hacj i najwozobnichim we wszych barbach a po najtunisich placzisnach. Khachle a warjenske maschinu tunje, rucze a s rukowanjom stajam; w mojim skladze su wsche druzin khachlow na wobladanje wustajene.

Sklad wschitlich jelenykh djelov, i twarjenju khachlow trebnyh.

Hrabinska i Einsiedelska schtomownja

w Lipiczu pola Minakala

porucza jenosetne a dwajsetne sachulowane khojny, rjane korjennate, amerikanske modyre schmreki, schmreki 1-4 letne, jedse 2-6 letne, Nordmanske jedse 2-6 letne, Deymutiske khojny 2-4 letne, 6 cm wysoke, schkoroncze drzewo 1-5 letne, czornu khojnu austriaca, pinus rigida, s pjenka wubijazu zmolnu khojnu, brzy 1-5 letne, biele wolsche hacj do 1 m wysoke, czerwene wolsche hacj do 1 m wysoke, buki 1-6 letne, jahenje 1-6 letne, jahenjolopjenate klony, 30 cm-1 m 50 cm wysoke, amerikanske czerwene duby, 50 cm-2 m wysoke, amerikanske scharlachowe duby, wulkolopjenate lipy, 50 cm-1 m 50 cm wysoke, malolopjenate lipy, 50 cm-1 m 50 cm wysoke, agazije, wiashy, klony hacj 1 m 50 cm wysoke, proste a jedzne kastanije, zyprehy, zive drzewo, Krysztofowy cjeru, wiekowe prucziki k hadzenju a wschelake druhe pyshaze a wuzitkowe drzewo.

Curt Pech.

Hrabinski i Einsiedelski parny resak w Komsku

porucza:

khojnowe tramy, deski, laty, hranite drzewo — suche a selene drzewo — tej po skasanju resane, dale wotreski po 15-30 np., plotowe ryhele, wotreski k plotam, 1 m dolhe, 100 sztuk po 2 ml.

Curt Pech, reversti hajnik
w Lipiczu pola Minakala.

Franz Marschner

czasznikar w Budyschinje
czo. 9 na bohatej hazy czo. 9

swój sklad czasznikow a czasznikowych rjeczjasow dobrocizwemu wobledzbowaniu porucza.

Hodna twora. Piszomne rukowanie. Tunje placzisny.

Vorjedzenje dobre a tunje.

Pschipomnjenje: Rečju herbski.

Emil Wehrle na jerjowej hazy 7

porucza dwózyscheroke mustrowane drastne tkaniny, starz kóhc po 50 np., w mjehtej, hustej tworze luster, starz kóhc hzo po 18 np., dzelbu modyre cjiszcza (slotocziszcza), rjane mustry zyle bjes smycka, najlepschi wudzeli starz kóhc po 30 np., katun w rjanych nowych mustrach, zyki, po 20 np., modyr, bely rubjany plak, po wszych placzisnach we wszych scherjach, lénne stanesse k koschlam we wulkim wubjertku, jenobarbne, hmužlate, kaschezikate lénne rubisckia na hlowu, katnuwe žarowanske rubisckia, dybsacze rubisckia atd.

Rejezi parny resak w Gasu porucza:

twarske a tyscheriske deski,
tyschne laty,
plotowe ryhele,
wotreski

po czaszej pschimierjnych placzisnach.

Zigarh

po wszych placzisnach, wujadne tunje, kaž tej rjepikath tobak a tobak w roškach porucza

W. H. Conrad

w Budyschinje na bohatej hazy 13.

Dobytka skladnosz

f kupowaniu podusadoweje koje a swierszneje koje kódeje druzin po zylym a drobnym poscieza

pschedawatna koje a czjerjatich rjemjenjow

Otty Büttnera

pschi hlownym torhoscheju 9.

Würzburgske

runflizowe žymjo

s najrienscheho wulkeho ploda mało korjenjemi ma pshezo na skladzie a porucza

Carl Noack
na žitnej hazy.

No. 13.

Naschn s rukowanego samorskeho tobaka dzelau 4 np.-zigaru pod cijeklo 13 kurjerjam naležne poruczamoj.

Ginzel a Ritscher.

Pal

po zigara rjana běla a plodzji wona derje, je wona, hdyž 100 wot njeje po 2 ml., 2 ml. 20 np. a 2 ml. 80 np. pschedawamoj, wobledzbowanja hodna.

Ginzel a Ritscher.

Serie

po 3 a 4 np.,
mandel po 40 a 50 np.

porucza Hermann Lemke
na jerjowej hazy.

Schofei

jara žylne a cjisze plodzazy ujepaleny punt po 1 ml. 20 np. hacj do 1 ml. 60 np., pakeny punt po 1 ml. 40 np. hacj do 2 ml. porucza

Jan Wjenka
na swonkownej lawskiej droſy 38.

Zigarh.

Najlepsche 4 np.-zigary su dostacj pola

Jana Wjenka
na swonkownej lawskiej hazy 38.

Kožane schórzuchi

wscheje druzin s rjemjenjemi a bjes nich najtunischo pola

Otty Büttnera
w pschedawatni koje a czjerjatich rjemjenjow
pschi hlownym torhoscheju.

ff. bukskinowe tkaniny a tkaniny s českaneho pschedzena k mužazej drasze

porucza po wujadne tunich twjerdyh placzisnach

Julius Hartmann syn
w Budyschinje na róžku mjašoweho torhoscheja.

Schlusske torustry sa hózow a holzy, kostry a toske,

pschedeschnicki a kije, bídne a dybsacze nože, portemoneje a lacy

po najtunisich placzisnach porucza

Moritz Höninger.

A. Mager

czasznikar

11 na herbskej hazy 11.

Wulk sklad

w schich druzinow

czasznikow

s d w elenym rukowanym.

Vorjedzenja zo, kaž je snate, najlepje a najtunischo wobstaraju.

Mužaze žuknje, tholowy, lacy atd. zo s njepuszczatymi barbami s nowa barbja a kaž nowe shotowjeja

w B. Kessingez barbjejni w Budyschinje pschi žitnych wilach.

Bonjaze žuknje, pjesle, rubisckia na hlowu

zo s njepuszczatymi barbami s nowa barbja a zo kaž nowe sažo shotowjeja

w B. Kessingez barbjejni w Budyschinje pschi žitnych wilach.

Inlius Bächmann

awkzijonator w Budyschinje na mniszej hazy cijeklo 7 na róžku jerjowej hazy

porucza zo k wodzherzenju awkzijow po najtuniskim wobliczenju.

„Serbske Nowiny“ wudawaia so kóždu sobotu.
— Szwortlétne předplata wudawaia 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenjem do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čísto placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž majia so w wudawańi „Serbske Nowiny“ (na róžku zwonknej lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot maleho rynčka 10 np. a majia so šwörtk hać do 7 h. wjeđor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíle Smolerjec knihičceře w mačičnym domje w Budyšinje.

Číslo 14.

Sobotu 4. haprleje 1891.

Lětnik 50.

Swětne podawki.

Němske khězorstwo. S wulskim pýchim je ho njedzeli w Draždjanach cíelo wójnského ministra hrabje s Fabrice Khovalo. W pschevodžerskim čáhu dvoj bataillonaj grenadérov a tsi esfadróny jézdneje garby s wózom kanonami žobu čehnjechu. Pschi požohnowanju cíela běchu kral a wschitzu prynzojo pschitomni. Sawostajenym semrjeteho wójnského ministra ſu ho wot khězorskeju mandželskeju a khězorki Friedrick ſnamjenja žobuželnivoscze dostałe. — Sa noweho ministra je ho generalny major s Planiz pomjenował. Tutoń je ho w lécze 1837 w Hohengründe pola Auerbacha narodzil, 1853 je do wójsla i artilleriji jako avantažér ſastupil, bu 1855 khorhojnili, 1856 lieutenant, 1865 premierlieutenant, 1867 hejtman, 1873 major a jako tajki do Barlina jako ſakſki wojskli polnomóznik pschitomni, kotrež ſastrojstwo wón děszač lět dolho ſastawaske. W tutym čáhu bu wón 1879 wýschl-lieutenant a 1882 wýschl. 1883 jeho do Draždjan nad ſwokachu a ſa wobžerja generalneho ſtaba pomjenowachu. W lécze 1888 bu wón generalny major a 1889 komandér pěškeje brigady 45. Jego pomjenowanie ſa brigadneho kommandéra je přenje bylo, kotrež je ho jenemu generalej s artillerije dostałe.

— Wjednik němskich ſozialdemokratow, Bebel, njebudže pschitomni ſaftemu krajnemu ſejmę dale pschitomni. Wón je ſwoje ſapóžlanſtvo ſa druhí wjedny Lipsčanski wořkež ſložil, dokelž je ſe ſakſkeje do Pruskeje pschecahnul.

Italska. Italske knježerſtvo je ſwojeho ſastupjerja w americkich ſjenocženych polnóznych ſtatach, knjeſa de ſlava, wotwokało a ſ tym wobhkad ſ knježerſtrom ſjenocženych polnóznych ſtator pscheterhnuło. S pschiclinu i tutej kročeli je bylo, ſo ho Americký ſarielnuču, te wožoby do ſudniſkeho pschepitanja wſac̄, kotrež ſu njedawno italskich poddanow w jaſtwje w New-Orleansu lynchowali. Hdyž hewal jene knježerſtvo ſwojeho ſastupjerja ſ jeneho kraja wotwoka, potom pschitomni ſtati mōz nima, pschecžiwo winowatym wožobam w New-Orleansu ſakročiž. Po zyléj polnóznej Americy wulke roſhorjenje pschecžiwo Italskim dla jich potajnych wjedžerskich towarzſtow knježi. W stacze Luisiana, w kotrymž New-Orleans leži, ſebi knježerſtvo njemohle ſwazic̄, tych mužow khostac̄, kotsiž ſu ſobustawy italskeho wjedžerskeho towarzſta w jaſtwje ſtonzowali, dokelž by potom zlye wobhdeřtvo pschecžiwo knježerſtu poſtanulo. Hdyž je njedziwažy teho italske knježerſtvo ſwojemu ſastupjerzej w Washingtone porucžilo, ſjenocžene ſtaty wopuſtečiž, je ſo to teho dla ſtało, ſo by na nečaſte waſchnje pschecžiwo ſranjenju poſchitlownych prawnych ſaſadow protestowało. W poſlednim wokonku je tež president ſjenocženych americkich ſtator Italskej ſlubil, ſo budže jej po móznoſći doſežčinjenje dla ſtonzowanja italskich poddanow dac̄ a ſo hac̄ na dalske ſastupjerzej americkich ſjenocženych ſtator ſ Roma wotpucžowac̄ njeda. Duž znadž New-Orleanski podawok žanyh wójnskich ſaſetkov ſa žobu njeměje, jeli ſo Italsky w Americy ſami naſtorl i nowym krawannym njeměram njebadža. Tucež ſu ho pječza w potajnych ſhromadžiſnach ſ pschitomni na to ſwjasali, ſo budža Americkich tak dolho kónzowac̄, doniž lynchowarjo jich italskich krajancow w New-Orleansu khostani njebudža. S druhého ſtrony ſo ſažo psiche, ſo čheda mnosy Italsky w Americy pschecžiwo móznej wójnsje bjes Italskej a ſjenocženych ſtator protestowac̄, dokelž pschitomni, ſo knježerſtu ſjenocženych ſtator

pschi najlepšej woli móžno njeje, winowatych w New-Orleansu wotjudžic̄ dac̄.

Franzowska. Pschecželſtvo hjes Franzowskej a Ruskej je džen a wjetc̄e. Sswjecžinu je tole pschecželſtvo ſ tym dostało, ſo je zar preſidetej franzowskeje republiky, Carnotej, najwyšši ſuſki rjaz spožgił. Ruski poſkaz w Parizu, baron Mohrenheim, je jemu tele dnih w ſwiatocžnej awidzenž rjad ſwiatelého Handrija pschepodać. To je wažny politiski podawek. S nim je zar ſjawnje wobhvedečiž, ſo preſidenta franzowskeje republiky ſ krónowanymi knježerjemi do jeneje rjadowej ſtaja; pschetož po wuſtawkach tehole rjada ſo wón jenož krónowanym knježerjam spožguje.

Bolharska. So ſo na balkanskéj poſkupje, kotrež je móhl rjez europskii njewjedrowy kút, bórsy ſažo ras ſabłyſtne a ſahrima, bě w poſledním čáhu ſjawnje potajniſtvo. Šatidženy piat̄ je ſo tež ſabłyſko a to ſ pistole. W Sofiji ſu na ministrów Stambulowa a Belcžewa mordatſki nadpad ſčinili, psches ſotryž je Belcžew, wot kulti ſ pistole trjecheny, ſjwjenje ſhubil, hjes tym ſo je ſo Stambulow ruce ſčekajzy ſhmjercze ſminul. Wo nadpadže ſamym ſo ſčekhovaze nadrobnoſcze pižau: Po ministrskim poſedzenju ſo wſchitzu ministrojo po ſwucženym waſchnju w Konstantinopelskej drošy wukhodžowachu, podachu ſo potom do reſtauracije a ſo tam wokolo 8 hodzin dželichu. Stambulow, kiz bě w Panachowej* khofejowni poſbył, ſo hromadže ſ Belcžewom domoj wróci. Několre kročele ſa nimaj žandarmi džesche, wot kotrehož ſo Stambulow, kiz ma ſo ſtajne nadpadow boječ, pschewodzeč dawa. Hdyž běſtaj i cžemnemu měſtrnu měſchčanskeje ſahrody dôſhlo, ſo na dobo jimař „Saſtań!“ pschitomni. Ministray nimowolne ſaſtaſtaj, a ſ dobor ſchýrjo wožobnje ſdrasczeni mužojo ſ cžemnoſcie ſtipichu. Žebyň ſ nich dwójzy ſ pistoliſe do ministrów teli a Belcžewa ſrani, kiz chyzsche do měſchčanskeje ſahrody twóchnic̄. Stambulow bě ſo mužow wohlaďowſki wo pomož wolaſo do bliſkeje khofejownje wukhował. Žandarm, kiz bě ſa ministrrom ſchol, ſam pschi morwym Belcžewje wosta. Wón ſa Stambulowom wolaſche, tola Stambulow ſo njepokala. Duž počza ſe ſwojeſe tſelby tſelec a wolač, a jeho ſchili a wutěly čtrjóbu wčipneho ludu pschitomni. Tež žandarmojo a polizistojo pschitomni a několre wožob, kotrež běchu ſo ſ wčipnoſcze pschitomni dali, ſajachu. Stambulow ſo ſe ſylnym pschewodom žandarmow do ministrſta ſoda, ſo by porucžil, ſajke naprawy maja ſo ſtac̄. Hnydom ſo wóſlo wupóſla, ſo by město ſ rječaſom ſhromadžiſnem a nilou ani do města ani ſ města njedalo. Tale pschitomni ſo tak kruče pschitomni, ſo ſo ſamo diplomatickym ſastupjerjam wukomozow njeboli, město wopuſtečiž. Bjes ſajatym ſe wjele wožobow, kotrež ſu jako pschitomni ſtate ſtrony ſnate. Hac̄ votal ſo poradžilo njeje, někomu nečaſtu ſinu dopočaſc̄. Tež njeje hiſčeze wujazhujene, hac̄ ſo tu wo politiſtu abo parſchonſtu wěz jedna. Saſteleny Belcžew bě politiſky njewažny člowej, kiz žanyh politiſtich a parſchonſtich njepſcheczelow njemějeſe. Duž ſo ſda wěste byc̄, ſo je nadpad jenož na Stambulowa wotmyžleny byl. Tutoń je w Bolharskej najbóle ſibženy muž, dokelž je ſwojich politiſtich pschecžiwnikow ſurowje podkóžował, pschecžehal a ſ kraja wuhnal. Wot wuhnac̄

* Naſchim čjitarjam budže ſajimati, ſhonic̄, ſo je knjeſ Panachow rožený lužiſti ſſerb, a ſo je ſo w Budyschinje wotzahnul. Jego prame měno ſ Panach rěla, kotremuž pał je, ſo by bóle po bolharsku ſlinczalo, kónzowku „ow“ pschitomni. Žako dobrý ſſerb ma knjeſ Panachow tež naſte „Serbske Nowiny“ w ſwojej khofejowni i čjitanju wupołożene.

Alexandra Battenbergskeho wopravdze won kniežetku móz w swojej rúzy dzerži. Jeli so by ho won wotstroník, by tež s krahnoscí něčíšceho bolharskeho wjetcha, Coburgského prynza Ferdinanda, nimo bylo. Nadpad na Stambulowa s nowa sa to hvedči, so fu wobstejnoscí w Bolharskej jara njeweste. Pschipadnje ho nadpad s časom triechi, w kótrymž so lata minu, na kotrež je Konstantinopolska konferenza w lèze 1885 do teho swolka, so by bolharski wjetch s dobom s generalnym guvernérrom w naranschej Rumeliskej byl. Tole wotpuschčenje drje so jenož na bjes tym wotchnateho Alexandra Battenbergskeho poczahowasche, tola pschi njewurunanych wobstejnoscích w Bolharskej wulromoži mječo cterpach, so tež Coburgski prynz guvernérstu móz w naranschej Rumeliskej wulonjesche. Sa pschichod Ruska a tež Franzowska bolharskemu wjetchej tole prawo wostajec nochzetej. Tež druhé snamjenja sa to recza, so je njerorishana bolharska naležnosć bojoscí wubudzaza a strashna. Italiski ministerstwowy pschedskyda je italskemu fastupierzej w Sofiji k wjedzenju dal, so nježme Rusku a Franzowsku se sakitanjom něčíšceho "nješakónskeho" bolharskeho kniežestwa roshoric. Hac̄ dotal so bolharske kniežestwo w pschecziwo Ruskej woszheje twierdze na Italiku sepjerasche. Italisa je žomo swolniwa byla, s wojskowej mozu Bolharam w možnej wójni pschecziwo Ruskej na pomož pschinic. Po wostupjenju italskemu ministerstwowego pschedskydy Crispia Italisa na dobo bolharske kniežestwo "nješakónske" injenuje. Bolharska naležnosć so bjes dwela tež němſo=awſtrisko=italskemu swjasta dôlka. Niedyrbjała so Italisa znadž k tutemu swjaskej dale dzerzec čhyz? Byli so tónle swjaske rostschak, móhlo lóhko k wójnskim měschenzam na Balkanze pschinic, kotrež bych mér Europey do stracha pschinieške.

Ruska. Wójnske pschihoth ruského wójska bjes pscheczia dale du. W nowšim čazu je so sažo jena divisija, kotrež je wjese lét dolho w Nowgorodze w garnisonje legala, k awstriiskim mjesam pschepožila. Dale so psche, so fu so wýchšchi roskasowarjo w wojskowych wotkýchach sa to wuprajili, so dyrbi so liczba fastojnikow sa běžazu hotowoscí mobilisazistickich pschihotowanich dželov pschisporic. To je so někto w wulkej mérce statlo. S težle naprawy da so wi- dzej, so ruske kniežestwo wójnsku hotowoscí swojego wójska stajne požlynuje, a so čzob znadž daloko njeje, hdzej budže wone s wójnskimi pschihotami hotowe.

— S pschecžanhom židow w Ruskej njemože tak slé byc, kaž to židowske nowiny na stajnosći pižaju. Nihžje njeje hyschec, so židgi s wulkimi črjodami s Ruskej do druhich krajow wuczahuju. Njedawno pižachu, so fu w Brasilek židowska kolonijska saloži. Wopravdze fu tež někotri židowszy pjeniegnizy w Londonje a Parisu brasilek kniežestwo prophyli, so by židam, s Ruskej wopolasany, k pomož bylo a jim dowolilo, so w Brasilek sažyolicz. Brasilek kniežestwo, kotrež je dla wulkeho brasilek statneho dolha wot židowskich bankierow wotwizne, najswolniwischu tule próstwu dopjelni. S khwatkem, hewak w Brasilek nješwuczenym, minister ratařstwa pschihoth k pschijimanju židowstich čerženjow poruczi. Wscho bě w najlepšim riedze, tola židowszy pschicžaharjo nješchindzechu. Tež do wóknosnej Ameriki židža nješchicžahaju. Lannische komiteje, sa pschicžahowazych židow salozene, kotrež fu pjeniesy sberake a kraj sa židowske kolonije natupowale, fu so sažo roswajale, dokesz bě pschicžah ruskich židow jara hzab, a dokesz czi židža, kotsiz znadž do Ameriki wuczahnu, ratařské dželo cžinic nochzeda. Nješchotkuli pschekupowacž so židam wjese bôle spodoba, hac̄ ležy pschecžec a rolu dželacž. Hlowna pschicžina, čeho dla so židža s Ruskej nježbau, drje je ta, so fu jim tam hisczeje pschecžo wjese lepie wjedze, hac̄ by to w Amerizi bylo. S zyla so řba, so ruske kniežestwo tak slé se židami nješakadža, kaž židowske nowiny wudawaju.

Amerika. Se sjenoczenych połnožnych statow sažo powjesze wo wulkich strajkach pižaju. W wulhowych podkopach w Pennsylvanské fu dželacžero dželacž pschestali. Na 1000 strajkowazych fu so do jeneje fabrik w Mortwoodze dobyli a w njej wscho rosbili, druhdze fu se zelesnizy kolije w dolhosći 500 stopow rostorhali a někotre hamotnje stejaze twarjenja a bróžnje spalili. Fabrik w Jimtownje je na 1500 strajkowazych wostupilo, fastojnikow wuhnało a dželacžerow nusowalo, so k strajkej pschisamkuež.

Sahrjebaný poklad.

(Potraczowanje a skonczenie.)

nětlo, hdzej běštaj jeho starschej w najwjetšej czeknoscí. Neat ho nětlo wježesche, so swoju wéru do wschomózneho Boha spuschčit njebesche, ale so běše w dolhim čazu spytowanja sweru wutrali. Won ſebi na to njepomyžli, so móhlo tola hisczeje přeti hicž; a kaf lóhzy móžesche so to statcz! Wjazy hac̄ poklad sta lét bě so minulo, so bě so tónle poklad do semje khowač; schto běše dobrý sa to, so hido we wójnskim čazu po sdaczu wéstmu khowanku wužledzili njebeču? Neat lóhzy běše móžno, so fu poklad wuworalí, je-li so znano hukbolo dōscz sahrebaný byl njeje? A běše-li hukbolo skhowany, hdzej mjeſchtaj so sa poklad sta lét hisczeje tón kónčojtym kamjen a scheschérath dub pycacž? Ma wschitko tole ſebi mlobžen w swojej radosci njeponmyžli. Sso njebjefskemu wóznej nutrje podzakowaschi won k fararjej dō jstwy dele běžesche a s raboscí wolaſche: "Szym namaka! Szym namaka!" Wschitzu węzipni stavachu; kóžny čhyzche spodžiwe lojeno cžitacž, a jenohležne so roshudzichu, so na měsce wschitzu rjenje poklad pycacž pónbu. Pod druhimi wobstejnoscími budžesche so kandidat, kif so tak malo sa kwětnymi kublami praschesche, temule horliwemu žedzenju, morme hleborne a slote pschibohi s rowa budžic, dobrocziwe hmuž; nětlo pak běše won mjeſe wschemi najhorliwisi, dokež džē so wo to jednasche, jeho lubowanymaj staršimaj s wulfeje nusy pomhacž, a Boh luby řenjes ham, kotrehož běše won tak často a naležne wo jeho pomož prophy, běše jemu s tymle lojjenom kwjatočnu wotmolu dal.

Wschitzu so nětlo s lojaczemi, mothkami, lopolami a druhim podobnym gratom wobronichu, a nictio doma wostacž nochzysche. Fararjowe džeczi poſlenje pschi tym njebeču. Farar městno pokasa, hdzej běše něhdj hród ſak, a hmuž, hdzej bě ſtara hrjebla byla; nětlo so pschede wschém wo to jednasche, tón kónčojtym kamjen a scheschérath dub namakač. Towarstwo ſo rospjerschi, a kóžny ſebi pscheczesche, so by so jemu radžilo. Ma jene dobo so sawoka: "Mam! ja mam!" Lejna, fararjowa najstarscha džowka, běše wulki kónčojtym kamjen wužledzila, kotrež běše pod hustymi czernjemi skhowany. Wschitzu k njei pschibezachu, a nictio njeđwelowasche, ſo je to prawy kamjen, pschetož daloko a scherož podobnemu njebeče. Ale nětlo scheschérath dub? So tu dub ſam wjazy njebeče, kóžny wibžesche; pschetož tón ſo tak lóhzy skhowacž njemóžesche, kaf kónčojtym kamjen; ale ſnanou tu tola hisczeje powostanki duboweho ſdomka abo ſtare korejne běchu. Dokesz kamjen trochu daloko wot hrjebla ſtejescze, mjeſče farar ſa to, ſo drje je dub bliże pschi hrjebi byl; a dokesz nictio nictio lepsche njewjedzescze, bliſko pschi ſtarej hrjebi lojaczem počzachu. Fararjowe džeczi ſe ſwojim malym sahrodniskim gratom, s kótrym hewak w swojej sahrody doma dželachu, tak pilnje pomhacž, jako bych ſiweho ſahrjebaneho ſo jeho jastwa pschecžec čhyzle. Zku hmuž mjeſe kónčojtym kamjenjom a naranschim róškom hrožiſčeja pscherych, ſchtož ſo cžim lóžiho cžinjescze, dokesz běchu běrný hido ſeberane. Boryš tež ſo wopravdze pschecznite ſo wostanki stareho duba pokasachu. Nětlo běchu dobyli, a nictio wjazy njeđwelowasche, ſo ſo nětlo tež poklad namala.

Mjeſe ſtarym dubom a kónčojtym kamjenjom dyrbjescze poklad w ſemi skhowany bycž. Tam nětlo khwatajz hukbolo rjachu. Jeničzky ſchoda bě, ſo, hdzej běchu jamu trochu hukbolo muryli, wschitzu pschi džele wjazy pomhacž njemóžacž. Kóžny budžesche rady preni byl, kif ſ mothu do něčeho twjerdeho prahnje. "Zowle je!" kandidat sawoka. Pjerschecž w ſtronu ſmjetachu; wschitzu ſo węzipni do jamy dele khilachu, hdzej ſo wulki ſe hylnymi ſelesnymi wobručemi wobbiti ſchecžit pokasa. Hac̄ dotal běše kandidat s njeſcępnoſcę tſchepjetajo dželak; ſchecžit wužlabawski pak ſo na jene dobo ſmerowa a zyle ſmerom džesche: "Takle, nětlo čzemy ſchecžit ſi jamy wužběhnuz." Sso džiwajo farar na njeſo hladasche, kif běše, kaž wschitzu druzh, nětlo hakle prawje węzipny. August pat nětlo ſ najmjeſcha telko wjedzescze, ſo je Boh jeho próſtu wužlyščak, a ſo móže won nětlo ſwojimaj staršimaj ſo nusy pomhacž. Telko džē dyrbjescze tola w ſchecžitu bycž, ſchtož wonai trjebaszta; hac̄ hisczeje něčto wysche wosta, abo lažki poklad běše w ſchecžitu skhowany, to bě ſemu móhlo rjez wscho jene. Pschetož won bohatſta njeſladasche; won ſebi jenož telko pscheczesche, kaf běše trjeba, ſo móhlo njeſcępnych wericzelow ſpolojoč. S wulkej prógu czeglik ſchecžit ſi jamy wsachu a do farskeho domu donjeſzechu. Nictio doczakacž njemóžesche, doniz by ſamkař pschischoł, kif by ſamt ſ někotim kliczom wotewrili; duž ſ hamorom a ſekeru dželachu, doniz ſtarý ſamt njewotpacžichu, a nětlo ſo wěko wotewri, a bohatſta ſtareho Meinharda ſ Klenowa ſo węzipnymaj wocžomaj pschitomnych pokasachu. Tam běchu hleborne kheluchi, ſwecžniki, ſudobje wſcheye držiny, ſlote rječazh, a tež wjese ſlota a hlebra w hotowych pjeniesach. Někotri ſ pschitomnych wſchak budžechu tón abo tamon

rjany sastarski kruch rabzi wslali; ale August dz̄e tole bohatstwo jało swoje wobhlabowac̄ nijemógeszhe, ale jenoż jało wobhzedzenstwo swojej kwojby, a duż prawa nijemógeszhe, jednore kruchi rosbawac̄, hemak budzeszhe rady lubje na mēscze kózdemu s pschitomnych někaki kruch daril.

So bě žo tónle starý poklad namákal, tak potajne wostacj nje-
mžesche, so by ſ wonka farſkého domu nictó ničjo wo tym nje-
ſhonil. Powięſcę wo wulkim pokladzie, kothrž ſu na farſkim polu
w Schwojowje wuhrębali, ſo we wokolnoſci ſpěchňe roſběža a
bóry tež k wuſchomaj wuſchinoſce dónidze, kothraž hnydom po krajných
ſalonjach zylý poklad ſa krajněho wjetcha ſashglova. August ſ wo-
piſhmi dopokala, ſo na starý poklad nictó žaneho prawa nima,
thiba jeho kwójba, ſchtož ſo tež pschipóſna; duž jemu wuſchinoſcę
kaſchčík wroczi. Potom ſo wſchitzu potomniſy stareho Meinharda
ſ Klenowu napominachu, ſo bychu ſwoje pravo na herbſtwo do-
pokalali. Budžesche-li ſo wo to jednalo, někajkeho khudeho ſhbu-
ſtava Klenowez kwójby podpijerac̄, drje ſo nictó prozovał nje-
budžesche dopoklaſac̄, ſo je khudeho raphowu wuj; ale hdyž wo herb-
ſtwo dže, ſo tež naſleniſchi ludžo prozy njeboja, kothruž jim hewač
níhdy nictó pschizpiwac̄ ſmél njeby. Nejed jenož powięſcę do wſy
pschiridze, ſo je něhdyž dalolo w Němzach někak ſuji ſemrč, million
abo dwaj ſawostajiwſchi, dha tu bóry lubžo ſu, koſiž chzedža po
herbſtwo hicž, byrnjež pucža ani ſczechli njewjedzeli: ale hdyž dyrbja
njebjefkemu herbſtwo k luboſczi, kothrež je tola něchtó millionow
wjazh hódné, jenož někak po k hodižinu daloko hicž, hicž to je ſim
pschewjele. Hdyž w nowinach ſtejſe, ſo maju ſo ſhobuſtaruž
Klenowez kwójby do herbſtwo dželč, wſchitzu pschiběžachu, koſiž
mějachu někak podobne mjeno, a měnjaču, ſo tež kwój džel doſtanu:
jedny ſo Kleinau piſasche, druhý Glenau, tsecž Klenau, ſchitworth
Glihnau, a druhý ſaſo hinal. Saſo druhý k fararjam běhachu a
w zyrkwiſlích knihach hladac̄ dachu, hac̄ ſhano ſ maczeneje ſtrony
ſ Klenowez kwójby njewuſhabzachu. Wopravodzitaj potomniſi, kothraž
mózehſtaj ſwoje pravo na ſawostajenſtwo stareho Meinharda ſ Klenowu
dopoklaſac̄, jenož dwaj pschiridzeſtaj: czaſnikat Petr Klenow, a
Handrij Klenow, farat w Elſheimje. Sso ſhamo wě, ſo wo tym,
tač wulki poklad je, jara wſchelate powięſcę khodžachu; pschetož pschi
tačej ſtadnoſci je lubžom žort, k prawej licžbje kofleſko abo dwě
pschidac̄. Mnosiſ ſe ſawisču wo Klenowez nježmernym bohatſtwie
rečachu; nechtóžkuli pat' jim tež popſchiesche, ſo ſu Klenowez nětto
tažy ſmijercz bohac̄i lubžo. Ale tak ſle njebě. Zylý poklad, na
pjenjeh ſtajeny, 32,000 tolet wučinjiesche. Wot tyhle pjenjes po
herbſtim prawje poſoſza czaſnikarjej, druhá fararjej ſluschesche, a
kandidat ničjo doſtač nježesche, doniž běſhtaj jeho ſtarſchej ſimai.
Alle Petr Klenow, czaſnikat, piſasche: „Ja tole herbſtwo níhdy doſtač
njebých, njebužesche-li mož wuj August tak ſbožowny był a poklad
namákal. Duž praju, ſo ſebi sprawnoſcz žaba, ſo tón, kiz je poklad
namákal, poſoſzu zykleho doſtanje, a ſa ſo jenož poſoſzu druhéje
poſoſzy žabam. Mi dožaha, ſo budi ſaſo czeſtny člowjet, ſo móžu
kwój doh ſaplačac̄i a ſwoje czaſnikarſtwo ſ nowa ſapocžec̄, a
njecham ničjo wjazh bycz hac̄ sprawny czaſnikat.“ Farat bě wjeſohu,
ſo běſche wobčežný doh pola pschekupzowemu ſhnow wotbył; wón
pjenjes njerobžesche; ſchtož ja ſo a ſa khudých trjebasche, jemu jeho
fara derje nježesche, a te 8000 tolet budžesche wón najſkerje, dokež
ſ pjenjesami hospodaric̄ njewjedžesche, ſa krótki čaſ khudym ſdawal.
Nepraji ſo, ſo bychu pjenjeh, khudym roſdawane, derje a ſa wě-
noſcz plödnje naſožene njebyle; ale k luboſczi tež mudroſcz ſluscha, a
ſe ſhadrnymi ſredkami, hdyž ſo mudrje naſoža, ſo wjazh dobrého
ſlukowac̄ hodži hac̄ ſ wulkimi pjenjesami, kothrež ſo ſ dobrocziwoſcžu
njewobhladniſje roſmjetaju. Duž farat tež kwój džel hiſčeze ſhnej
wotſtupi. Sſhano bě August ſkerje tón muž, kiz móžesche tele 8000
tolet prawje plödnje ſa čaſ a wěgnosc̄ naſožic̄. Alle tež farat
ſ proſnymaj rukomaj njewotendze; wón mějſche pschi tym dobyt, kiz
běſche wjazh hódný hac̄ zyłe herbſtwo. W ſwojej nufy běſche ſo
prawje nutrije modlic̄ naſuſkuš, a wuſklyſchenje jeho proſiwor,
kothrež wón w namákanju stareho woklaſanja ſpóſna, jeho mózniſe
w jeho wěrje poſvylni.

August ſo někto roſhladowaſche, tak móhlo ſwoje 24,000 toleř najlepje na ložicę. W ſuſhodſtvoje bě male ſemjanske kubko na pſchedaní, kotrež věſče jara ſadoleſe; tam tež věſče jara hubjenje placzené farſke město hižo dohho proſne, dokeč ſa tajku ſnabnu mſbu nichťo wo faru njerodžesche. August ſebi kubleſčko kupi a ſo ſam ſa fararja poſtaji, pſchetož na to ſebi njemyſlesche, ſo móhlo ſo ſwojeho rjaneho předatſkeho powołanja hdy wotrzej. Duž ſwojim buram ſam předowasche a jim tak mſbu ſa fararja ſalutowa. Lejna, Schwegowskeho fararjowa džowka, kotrež bě přenja tón končoitý

kamien' wuſlębzila, bu' jeho ſwērna pomoznica. Nunješ běſte wón
nětlo ſamožity, ſbožowny muž, herba bohateho Meinharda ſ Kelenowa,
jemu tola nutrna modlitwa čaſ ſiwojenja wutrobna potřebnoſć
woſta.

Ze Serbow.

S Budyschyna. Ssrijedu po jutraci, 1. haprleje, popołdnju mješesche nascha Macziga Sserbska na tudomnej tſletrni swoju lětuschi hlownu ſchromadžisnu. Dokelž wjedro njehojeſche, běſche ho nimale běrlik ſta hmeřnych Sserbow mjenje na nju ſechlo, hac̄l loni; pschitomnych běſche 55 ſobuſtawow a hofeſi. Šchromadžisnu wutrobnje poſtrowiwiſchi wjeleſaſlužbyň pschedzyda Maczigu, knjes can. cap. schol. Hórník ſ Budyschyna, poſzedzenje wokoło tſjich wotewri a woſjemi, ſu ſu na djeńſkim porędze pschedzyda wſhem roſprawu, potom nowowolby, a ſlonečnje namjetu. Wot poſtrowjenjow, kotrež ſu ho hlownej ſchromadžisne pójſtaké, knjes pschedzyda poſtrowjenje Delnjo-kuſiciana knjesa redaktora Schwiele ſe Skjarboſcza cigitacše. — Pschedzydu ſastupujo na to towarzſtowu pfimawiebžet, knjes farak Škalu ſ Budyschyna, hlownu roſprawu poda wo ſlukowanju Maczigu Sserbskeje w minjenym 44. lēze jeje wobſtacža. Pschedzydſtwo a wubjerl towarzſtwa ſtej w běhu lēta dwoje poſzedzenje měloj, wysche teho pschedzydſtwo ſamo ſene. Woſebje radoſciivne běſche ſchromadne poſzedzenje pschedzydſtwo a wubjerka 18. dezembra loňſcheho lēta, w kotrež towarzſtowu mětſopſchedzyda, knjes farak dr. Kalich ſ Budyschyna, w mjenje towarzſtwa a, dokež je Macziga Sserbska duchowne ſriedjizhčo zjeho Sserbonſtwa, w mjenje ſerbſkeho luda knjeſej pschedzydze kanonikej Hórnilek ſbože pschejeſche, ſo je jeho dućowna wyschnoſcž ſa kapitulara ſcholaſtila tudomneho tachantſtwa pomjenovala. Wot kralowského ſatſkeho ministerſtwa kulta je Maczigu ſa ſwoju knihownju lomi psches tudomne volkſejne hetmanſtvo wažny historiſki ſpiž jako dar wuhetskeho ministerſtwa doſtaka, ſchtož je ſwieſtelazy dopokas ſa to, ſo je nascha luba Macziga tež w naschim ministerſtwe a daloko we wulraju kħwalobnje ſnata a čeſčenja. Štož jeje literariske ſlukowanje naſtupa, ſu ſo w běhu minjeneho lēta ſledovaje ſpiž wudake: 1. „Pſchedženat“, protyla ſa Sserbow na lēto 1891, wot l. Kſchizana, kaplana w Hodži, rjenje ſpižana a ſ pělňmi wobraſlami debjena; 2. „Bitwa pola Budyschyna. (1813.)“ Powiedanecko ſerbſtemu ludej poſtieži Jan Radibor“, ſchikowana knižka, kotrež budže ſo naſhemu ludej wějče lubicž, a kotrež bubža čim radscho ſupowacž, dokež, runjež 134 ſtron texta podawa, jenož 50 np. placž; 3. ſechiwl towarzſtoweho organa „Casopis Macicy Serbskeje“, zjeho rjada čižko 81., w kotrež je možebje ſojimawy naſtant A. Černeho wo mythiſtich bytoſczech kuziſtich Sserbow. Druhe lēta ſtaj ſo dwaj ſechiwl tehole čaſo-piža wudawaloj; loni pak je ſo jenož jedyn wudacž móhl, dokež pjenjesh dale njeboſahachu: dr. Wilbore „Bibliſte Stanisly“ ſa evangeliſle wucženje, wot l. Bartka pschelozene, a wſchelake druhe nuſne wudawki ſu ſebi wjele pjenjes žabale. W běhu lēta ſtaj towarzſtwu dwaj nowaj ſobuſtawaj pschitupiloj: ll. Sztejnkle ſ Warschawy a dozent Paſtrnek ſ Wina. So by žadyn ſobuſtaw towarzſtwa ſemrēl byl, pschedzydſtu wědomo njeje. Ale zjyl ſlowjanski ſwět je ſo ſrudzik, hdyž telegraf lětža 7. měrza powieſcž roſnjeſe, ſo je we Wini ſlawny profesor dr. Franz Melloſicž wumrēl. Lónle wulki ſlowjanski wucženz je tež naſchu kuziſku ſerbſku rěč lubowal; pschedzyd w ſwojich wulzy wažnych ſpižach wo ſlowjanskej rěči wſchudžom tež na naſhej narečzi, hornjo- a delnjočiſku, džiwa. Powieſcž wo jeho ſmjerči doſtawſchi je pschedzyda Maczigu jeho ſawoſtajenym pižnje ſobuſtarowanje naſheho towarzſtwa wupraſil. Ře licžbje wucženych towarzſtow a wuſtawow, ſ kotrež Macziga ſwoje ſpižy wuměnja, je ſo Heidelbergka universita ſ nowym čaſo-pižom „Neue Heidelberger Fahrbücher“ pschidružka; towarzſtvo „Freiberger Altermumsverein“ pak je ſwoje ſpižy wuměnječ ſchektaſko. Tež lětža roſprawa staru ſtoržu wopjetowasche, ſo ſobuſtawu Maczizy hubjenje placža; mnosy Sserbjo ſu w běhu lēt towarzſtwu pschitupili, ale hacž dotal ani jenicžeho lētneho pschinotſka ſaplačzili njeſju; haj nahladni a ſamožigci mužojo mjes nami ſu, kofiz tola njeplacža. Štož maczigny dom naſtupa, budže lětža čižky wunoskѣ knadny, dokež je ſo wjele twaricž dyrbjalo. Tež ſberka ſa maczigny dom ſo ſe ſtrony Sserbow mało ſpěchuje. Duž běſche čim bôle ſwieſtelaza powieſcž, ſo je l. can. Hermann, farak we Wotrowje, hido ſcheste ſto hrionow ſa dom daril; ſa wotčiſtli ſluk jemu hlowna ſchromadžisna ſlawu wunjeſe. Tež naſha ſtudowaza mloboſcž ſo ſhwemu ſa dobrý ſluk průzuje: studentiske towarzſtvo „Sserbowka“ w Prahy je 100 hr. ſa maczigny dom darilo, a ſ pělňmi ſberkami ſu naſchi ſtudentojo 220 hr. naſberali, ſa čož ſim wſcha čeſcž a ſlawu ſluscha. Tež

w Sserbach skutkuja, je žobu jeho skutk. Na to spominkowi, so
sa mlodých Sserbow wšcho jene njeje, schtó sich rozwuczuje, a so
Bohu žel mnosy s nich tajlich wuczerow nimaju, každich bychmy jim
radzi popscheli, i tachantski vikar Libsch namjet horlivje podpjeracze,
dopolašujo, so ma Hattala, rodžený Słowlak, syn wulzy wobdarjenego
ale sazpitnego luda, nach malý herbsti lud nimo mery lubo. Duż ho
jenohłbne wobsamku, so ma ho i. prof. Hattala sa čestneho žobu-
stawa Macizy Sserbskeje pomjenowac. Ke temu ho hiscze namjet
i fararja Ženčza pschijsa, so ma ho i. Hattali pschi tejle skladnosci
votivna taſla pschedydwie. Schtóż je i temu trjeba, pschedydwie
s wubjerkom wobstaro. — Čenjes farat lic. theol. Jmisch rofestaja,
kał je i. dr. Sela, farat w Křebi, zupný nam po narodzeni, jeno s lu-
boszczu i naschemu ludej do Sserbow pschischol a nachu ręcz wustojne na-
wulnul. Čenjes dr. Sela je sa tamnišu krajinu nabožniste herbyte ty-
dzieńskie nowiny „Pomhaž Boh“ wudawac̄ począł. Dotalny cziszczeżer pał
je hnydom do přenjeho čížka smylny nacznik, so budże ho nowy
čažopis wot někta w Smolerjez knihiczskezni tudy cziszczeżec. Ręcznik
pschitomnych napominasche, so bychu nowy wótczinski skutk
schtož možno podpjerali, a so by, schtóż ho sa to sajima, po maczic-
nym požedzenju hiscze kwluku wostal, so by ho wo tejle należnosći
wurabżowało. Čenjes farat dr. Sela i temu pschispomni, so je nowy
čažopis wožebje pscheczivo sahubjazym wuczbam sozialnych demokratow
salozikl a so čze ho kwěru prózowac̄, so by luby herbsti lud dobry,
kraložwerny a pobožny wostal. Shromadžsna jemu sa to ſlawu wu-
nješe. — Čenjes stud. theol. Schewcžik wožewi, so ho bórzy schiwoty-
seschiw Sejlerjowych spižow dowuda, na czož je hiscze wjazy pjenje-
trjeba. Wot i. pschedydwie dowolnosć i temu dostawski, mjes pschi-
tomnymi hnydom dobrowolne dary na to sberac̄ pocza a 34 hrivnow
nasbéra, sa czož shromadžsne džak herbskeje studowazeje metodosze
wupraji. — Pschedydwia i. dr. Kalich wožewi, so tudomna „Bježaba“
žobustawam Macizy wječor w 7 hodž. ſabawu poſtieža. — Čenjes
tachantski vikar Libsch na to polasa, so dotal dozpolneje herbskeje
ręczniqy nimamy, so pał je i. Jurij Král w Draždjanach hornjokuzisku
herbsti ręczniqu spižal, kotorž budże ho bórzy w Smolerjez knihiczske-
cezni cziszczeżec a potom s nakladom i. Marka Smolerja wutadže.
Wopominowi, kažti nowy wulki wopor i. Smoler s tym pschinječe,
ręcznik pschitomnych napominasche, so bychu tažti wótczinski skutk tež
skutkownje podpjerali. — Čenjes farat lic. theol. Jmisch wožewi, so
ho wulka delnjoherbsta ręczniqa, kotorž je i. gymnasialny wyschisch
wuczeż prof. dr. Muka spižal a sa kotorž je wot jeneho wuczenego
towarstwa w Lipsku wulke čestne myto wostal, cziszczeži, a so je hido
31. listno docziszczezane. — Čenjes farat Domashka s Nořacigz
pschede wšchem mlodých Sserbow napominasche, so by tola někto s nich
bórzy knižku sa lud spižal. — Dokelž hebi wšitzky pschitomni psche-
jach, so by ho bórzy ſaſo rjany ſpěwanstvi ſwjetbien wuhotowal, haj
někotri, so by ho to hido lětſa ſtalo, i seminarsti wyschisch wuczeż
Ti edleč, žobu w mjenje swojego pschecjela, naſteho ſlawneho hubž-
neho mischtra Kozora, ſlubi, so da-li Boh i lētu ſaſo ſpěwanstvi ſwje-
dzeni ſmiejemy, ale doda, so njemôžne njeje, so by ho hiscze lětſa
„Rashma“ wospjetowala. Šlawu wolaſo ho jemu shromadžsna sa
to džakowasche. — Hdyž bě ho protokol lětſeje hlowneje shroma-
džsny čítał, pschijal a podpižal, a ho i. pižmawjedzjerzej Skali sa
jeho wustojne dželo ſlawu wunjeſla, so požedzenje ſkonečni, na czož
so po ſwuczenym waschnju ſpěwasche: Hiscze Sserbstwo njeshubjenel
— Boh daj, so by dobre ſymjo, na lětſeje hlownej shromadžsnej
Macizy Sserbskeje wužywane, Sserbowstwu najbohatsche plody pschi-
niecklo!

— Niedziela na n الجube, śněhove wjedro bě so tola 15 studowazich a někotri knieza hosczo na lētusku naletnju slhabdowaniku seschlo. Poředzenje wotewri so dopoldnia w džezacjach wot hl. st. Jak. Schewczika po snatym waschniu a jednasce wo mnichich wažnych studentow nastupazych naleznosczach. S psychiastich namjetow njech su wusběhnjene: 1. so maja pschedzybzí towartswom kózboleinje pižomnu rospromu do aktow slhabdowaniki wotedacz a hlowny starschi teg nabrodne sličbowanie dochodow a wudawlow zlěho lěta, 2. so mohla so hlowna slhabdowanika sa 1892 pak w Keulowje pak w Hodžiju wotmecz, 3. so ma so Sejlet pilnje rosscheracz a so dowudacze pošlednjeho swjaska so psychinoschki sberacz, 4. so ma kózdy studenta w kwojej wolozinje hromadzic baski, prajidma, pěšnje, pschiwerki, powěsze atd. a kwoju sberku na hlownej slhabdowanzy postajomnemu farjadowarzej wotedacz, 5. so ma kózdy studowazy byc̄ horliwy podpjerat Macicy Serbskeje a wšichc jeje interessow. Wutrobu hnujoze słowa rēczeschtaj kniesaj J. Libsch a M. Sarjenk, napominajo nař, so bychmy zwerni wostali kwojim dobrym idealam a so bychmy s pschedzvědzenja sa kwoj narod skutkowali. S kónz poředzenja rospchedze so hiszce

živa debata wo wopryče wulkotneje jubilejskiej wystańenzy w Prahy. Powstalownje wupraji ſo pſchenje ſa ſhromadny wopyt Prahi w septembra. — Njeh roſcie a pſchibjera ſtajnje pſchesjednota a ſahorjenſej mjes ſerbičim studentištom!

— Psichodnu přebu popoldnju w dwemaj směje ho na radnej
řeži w Biskopizach nowy fastupjet Budysko-Kamjenskeho wokrejsa do
krasneje synody wuswolicę. Kaž klyschimy, su ho s najvjetšha
wschitzu sa to wuprajili, so chzeda l. wyschischeho hamtskeho žudnika
Philippa w Kamjenu (Oberamtsrichter Philipp in Kamenz) do sy-
nody wuswolicę. Čonle knjes je tež l. taifemu powolanju zyle hódný,
klymany a dostoyný, kaž wschitzu woßhwédczuya, lotis jeho bliże snaja.
To je ho tež tu s wjazý stronow na kłownej konferenzy herbstskich
duchownych s najpolnisczeho pscheßwédczenja wupravilo. Duż tež mó-
žemy jeho wschittem wuswolersam teho wokrejsa wutrobnje poruczicę.

— Na Budysko-Maleckánské železnici wjednir lokomotiv czaha, kiz bě 26. měrza wječor s Budyschina wotjek, sadu Njejewacízda psches jedny pucz jědžo pytnu, so maschina něschto pschesloči. Hdyž běchu czaħ fastajili, namakachu pschi jenej schenje wulki kamjen saryty, kotrehož dla budžishe bo maschina móhla, hdy budžishe rucižischo jela, swróćicž. Njedocžink, kiz je kamjen saryt, 19 lětny khlopz s Komsla pola Minakala, je na swoje wusłedzený a hido do jaſtwa wotwiedzený, hdež netko na khostenje czaħa, kotrež wěcze znadne njebudże.

— Po počleniu liczenju ludu 1. dezembra 1890 ma Němska
s kúpu Helgoland 49,422,928 wobydlerjow, mjes tým so měsješche
1. dezembra 1885 Němska 46,855,704 wobydlerjow. W lécze 1885
měsješche Pruska 28,318,470 wobydlerjow; někto ma jich s kúpu
Helgoland 29,959,588.

S pola. Też w Němzach ſo pilnje burskie towarzſta ſaložuja. W Sakſtej ſu ſo halie psched krótkim pobocznę abo wokrejsne towarzſta wulkeho Němskeho Burskeho Towarzſta ſaložile w Oschaizu, Wurzenje, Grimmje a Waldheimje. Też w hanifkim hetmanſtwie Borna ſo pilnje na to dżela. Sańdżený tydzeń je ſo w Geithainje taſke towarzſto ſaložilo, kotrejuž je hnydom zyla ſopa ratarjow ſ tamniſcheje wokolnoſcie pschitupiła.

S T o r o n ó z y . W Toronim lěku ſu tele dny 32 lět stareho ſkálařa Ernsta Hempele ſkumalda wobwějněněho namakali. Žeho čjelo bu, dokelž ſa njo nictó pohrjebny pjenjes ſaplačzic̄ nočzysče, do Lipsčanskeje anatomijskej pýtlane.

S Mieschiz. Ssředu tydženja popołdnju wołolo tſioch hodzin s njewołydleneje kheje, Augustej Wünschi kluſchazeje, kotrą w Pomerzach sa pohonča kluſi, wohen wudhyri. Płomjo sa krótki čas na kuhodnu khezu, Handriję Henners dorſej kluſchazu, pschelkoži a ju, kaj tež Wünschowu do prócha a popjela pschewobrocji. Wohen je ho woł khežlarja Egera w Mieschizach falozil. Eger je ho pschi pscheklyšchenju hnydom wusnak, so je s pjanoscā wohen saparal.

S Pořešiz. Sádženu pónđelu je tudomý wucžet a kantor, knjeg Rothenburg, dlešči člaž na horoložu legawšči, wumrješ. Semrjetu je w naszej wožadžę strogo 42 lět s žyrkiwskim wucžerjom byl a kebi w tutym doškim člažu se swojim žwěrnym fastojniskim skulowanjom a psicęzelnym waschnjom luboſć wchitich dobył, s lotrymiz je wobkhadžał.

¶ Miejsca jadła. Hdyż żebotu do jutrow, po takim czynku żebotu, wjedzor kemscherjo do naszego Bożego domu do liturgii je Bożeje ślužby pchindżetu, totraż ho tehdź wot 8—9 godzin wotdżerżuje, posłicję ho jem njenadżuiż dżimy, rjany napohlad. Pschetōż s walkeho zyrlwinego wolna (pschi bolu kwi. woltarja) kwęczeſe ho jem napschezo wulti, jaſny sbóžnikow wobras, tig ho se kwětloſcu roſhwěleneje zyrtwe do czěmneje nozy blyſczeſe. W zyrtwi ſamej pak njebeh niczo widzecz, hacż ſame wulke cymowe wólno. Prěni džen jutrow rano bě halle widzecz, lał ho ta węz ma. Nasz Boži dom mjenujdy je kraſnū pychu doſtał: wulke zyrlwine wólno s piha-nej eſchleńzy. Bone polaſuje w kwětej běleho dnja ſnamjo horjeſtanjeneho Sbóžnika, a woſnamjenja Jeſuſa, laž won s rowa stanje w kwětej drasęze, khorhoj dobyczę w ruzy djeržo. Nad jeho hlowu je kſiž s pihamiſami i. h. s. to rěka: „w tutym ſnamjenju“ (dobudžesč). Sbóžnikowa hlowa je wobdata s rubinowej ſchleńzu, a ho teho dla kraſnje wuſnamjenja. Zbyt wobras je wobdaty s wobłukom wſchęch barbow, a poslicja wulcottu luboſny na- poħlad. — Piżane wólno je miſčtrzy dželane wot I. B. Urbana w Draždżonach. Drohi dar bu prěni džen jutrow na kemschach po- kwieczeny; je dar křeſcijansſeje herbeſſeje wudowy Njeſhwacjilſteſe woſkady, totraż je ſama tutón wopor pchindżela, s luboſcu i temu knieset. — Tón knieset Johnni a ſdierž taiku luboſci kies nomi!

G N e j e w a c z i d l a . Nasze pożłodzenie skłonne willi ſu jara skłabje wopytane byle. Może byc, ſo kradź je brosne wiedro mnogich wot-

dżerżał; główna psychiczna pał drje ma ho w tym pytacz, so ho
s czażom wosjewiło njeje, so kmeđa ho skóne wili saho w Njezwa-
cjidle wotbywacz. Samo w najbliszchich wżach wo tym niczo šponili
njejsku. Se klabym woprytom fu niz jenož kslamarjo, pjetarjo a
witorarjo, ale też gmejnska polladniza schłodowale. Pošledniſča je
psci wilach schęća hriwnow psychiczadžka.

S Barta. 1. haprleje je ſo tu bróžení, žiwnoſczerzej Róharkej bluſchaza, ſpalila. Kat je woſení naſtał, njeje ſnate, tola tulaja, ſo je ſalozeny. W plomjeniach je jene ſwinjo kónz wſalo. Druhi ſlót je ſo ſ čaſkom wuthował.

— Buleczanskie wójtęcinie towarzystwo budżetowe tu jutro niejedzeliu 5. kwietnia popołudniu w 5 godzinach sławnego schronienia wotywacza w lotrej budżetowej rektor Jaworich i Wójtowka przednosząc wo sozialdemokratii dżerzeć.

S Rakez. Kaž kóždy wýžoli zyrtwinsti kwyjedzen, tak tež je nam létusche jutry tudomne spěwanſle towarzſtwu, „měchany chor“ bo mjenowaze, Božu klužbu se spěwanjom rjanych klerluschow porjenſchilo. So je ho tole towarzſtwu ſaložilo, mamy ho naſchemu čeſczenemu kantorej, knjesej Rjelzy, džakowacj, tiz tež žaneje prózy a čaſha nje-lutuje, so by „měchany chor“ tak derje wuwuczil, so móhl ſ cjeſežu a kħwalbu psched fjaunoſežu wobſtač. Sprózniwe njehebicze ſkutko-wanje naſchego knjesa kantora ho wot wſchitlích wobſadnych, Sberbow a Němzow, ſ wulkim džakom pschipóſnawa.

SŁubijskiego synodzinego wólkrejša. W naszym Lubiskim wólkrejku matali ho tón króz dwaj, jedyn duchowny a jedyn nje-duchownski sapoškierz, do synody wuswolicż. Na to ho wschnittim wuswolerjam należnje porucząjetaj l. farat Scheuffler w Łewaldze a l. ręcznik Kröller w Habrachęzach. To staj też jara hódnaj, do-stojnej kandidataj sa synodu.

Se Smilneje. Hdyž běše wónbano wósla Nündel do tudomneje pěškoweje jamy po pěšk pschijer, wykola murja pěška dele sjedze a wóslu, konjow a wós sashypa. Ludzo hórsy na pomoz pschi-bězachu. Hdyž běchu pěšk wotkopali, běše wósla morwy, wós bě rosbith, jedyn lón bě řebi řehodu sczinil a wothromil, druhí pak bě řebi nohu slamał, so dyrbjachu jeho fallócz. Wósla je žonu a bězecji sawostají.

Š Pančíz. Tudy je sbotu psched jutrami wjecgor Millawsch Bräuer (Piwarek) s Wortlez, hdvž woloło 9 hodž. s "Božeho horje- stacž" ho domoj wróczęske, po czmje psches rětu kročo ho s lawki wobhunul a do wody panul, hdžez je nahlu ſmjercz namakal. Halle rano žu jeho czelo tam namakali.

S Kamjenga. Wokrejsne hetmanstwo w Budyschinje je sa město Kamjenz dženisu mšbu džecži mužského a žónského splaha w starobje wot 12 hacz do 14 let hacz na dalshe na 25 pjeněžkow postajilo. Tole prawidlo wot 1. kaprleje placzí.

S hole. Něhdejte kuli sajazh schtomilam vjele schkody cjinja. Je-li schtomil kolo woloko wobrymsany, ho pomhacz njehodzi. Hdyž pak je jeno s děla wobrymsany, njech ſo rana derje wureša; wureſl njech je horjelach a delekach konečoſty; potom njech ſo na zhl wureſl schtomiozhy wóſt namasa, abo kruwiozhy hnój ſ hlinu měſchany. Młodym schtomilam, kotrež ſu jara wobluſane, ho hishcze ſ tym trochu pomhacz hodi, ſo ſo ſdoml niže raný wotresa, a pod ſtoru ſo ſchczepek nětafeje družinu hadzi, kotaž derje roſce.

Na dowódcaje Sejlerjowych pěkni

dostach: 20 hr. wot 1. can. far. Hermanna w Wotrowje, 32 hr. jało śverku na shromadzisze Młaczyszy Sserbskeje, 4 hr. jało pschinowsk naletnjeje shadzowanki.

S wutrobnym dżakom twituje Jak. Schewcžik, hl. starschi.

Přílopk.

* В Столпнje psched krótkim 18 lét staru flúžobnu holzu tam-niszeho slótneho lětarja Schenupfluga w jeje komorje morwu naděn-dzechu. Bórsy na to slótneho lětarja sajachu, a nasaſjtra wokrejsny lělat s Birny holzynie czelo wobhladować pſchinidze.

* We wózny Billau wóndano 11-létnia holčička swojemu 13-lét
staremu bratřej drževjanž sadý do hlavy čížku a jeho tak frani, so
je vobohi hólčez na to wumrē.

* V lèce 1840 bylo schopat na jenym kuble we wókolnoseži Barline s džowku jeneho faſtojnka w Barlinje klubi. Borys na to pal bylo ſe ſwojim psychodnym nanom ſwadži, a ſe ženitvě něčo njebu. Schopat do Ameriki džesche, s wotkelsz bylo poſdžiſho jako ſamožithy muž wróci. Psched krótkim won ſwoju staru njewefstu w jenej ſwojbie w Barlinje ſetta a ju ſpóſna, kaž wona jeho ſaſo ſpóſna. Kunjež je nawoženja nětko 79 let starý a njewefsta 73 let, chetaj ſwoji klub tola donielińca. Šanďzene dny ſtai bylo na ſta-

nistwie w Barlinje pschipowjedaloj. Duż staj dobre polsta lęt blubjenaj byloj.

* W Lasarmach 47. regimenta pęschkow w Pośnanju je so wónzano rekrut satseliš, wudawajo, so ma jara cęzgę hlužbu. Kukla jemu do hłowny slega, jstwiny wjerch pscherasy a w hornjej istwě jeneho wojska cęzgę do schyje rani. Rekrut je morwy.

* Młody skostnik wónzano psched khontanskiej komoru w Coblenzu stejesche. Dokelz bęsche, hiscze jara młody, kranul, jeho khwilu do wustawa poßlachu, so by so polepszil, na cęzgę jeho krtemu mischtrey do wuczbh dachu. Tam dyrbiesche poßluchacj, schtoż so jemu nje-lubjesche. So by so na mischtrey wjezil, chyzsche jeho dżesčomaj s jedom sawdacz: 7 lętnemu holszczej wostamane jēdoste hloszczki sawkow do pomaski natyka, 9 lętnej holszczu mordzej da, do kotrejż bęsche zinnober naczinil. Na swoje dzęscie njejedzscie, schtoż bęsche wot njego dostalej; ale kózka, kotaż pomaski segra, blaknu. Khontanska komora skostnika, tig halle je 17 lęt starý, dwójego spytanego mordatwa dla l jaſtwu na schyri lęta a měhaz sažudzi.

* W jenej kwoibje w Elsicej bęchu wónzano dwęletnemu holszczu w kolebzy hamu wó jstwē wostajili. Wjes tym nęčeji kozor do jstwych alese a hęsczui wobé woczzy wudrava. Wbohe dzęczo je borsz na to żalostne holoſcze pschētrawski wumrelo,

* We wžy Kirchimmen w Oldenburgskej je wónzano několiki schibak prawy truch schral. Sso wojsku draſtu swoboleławski, kajkuž pęschy 1. westfalskego regimenta noscha, wón l wjeſnemu scholcze pschipowjedzicj pschindże, so nasajtra kompanija wojskow do wžy do kuartira pschindże, a so wón ham hacj nasajtra wostanje. Hdyż bę so do kyste wole najedl a napil, s jeneho domu do drugiego khodziesche a wschubżom wojskow pschipowjedzi, pola wjetshich hospodarjow tez offizjerow. W korejmje, hdyż pschebnyk dosta, bu derje saſtarany. Nasajtra rano, hdyż scholka doma njebe, hebi wot jeho żony tolej puczowaniskich pjenjes wuplaczicj da, sa cęzgę jej wohwiedźczenje napisa. Wudawajo, so dyrbis netko swojej kompaniji napscheczo hicj, so na to wothali, scholowej żonje hiscze poruczischi, so by hebi wohwiedźczenje sa doſtati tolej kroble derje khowala. Wjetshie hospoſy netko wulke hornzy l wohnju stajachu, hłodnych wojskow woczakujo. Halle wjezor so we wžy domaſzachu, so je jich schibak i lepschemu pomēl.

* Pschelupz s Wina wónzano w Kuffsteinje na dwornischę pschindże. Tam so młody italski dzęlacęt do njego da a jeho s tajkej mozu s motylu do hłowny prahnu, so jeho porasy. Njemdry czlowjet hiscze dale do swojego wopora pjerjescie a jemu jenu nohu pod kolenom zyle wotrasj. Nekotri molerjo, kotsj bęchu tam pschitomni, se strachom cęknuchi. Ma to mordat do korejm na dwornischę bęſcze. Hdyż někotre žonske wó jstwē kschiczez poczachu, wón swoju motykę cęſtunu a so do cęzlanja da. Nekotri muſzzy ja nim bęzachu a jeho dohęzeczu. Mordat je wrótny czlowiek, ja kotrejż cęzsto dzęczi bęzachu.

* S Ziume so psiche: Wónzano popołdnju so hrabja Kessellstatt, hrabina Fries a jeje 16 lętny syn wot dweju cęolmarjow na malym cęolmje do morja wjezcz dachu. Szylny wětr dujesche, a morjo wychode żolny mjetasche. Hdyż cęolm hiscze daloko wot brjoha njebe, jón wětr wróci. Wschitzu pjeczo, kotsj bęchu na cęolmje, do wody padzeczu. Schyri cęolm borsz na pomož pschijedżeczu. Młodeho hrabju Fries żiweho s wody wuczeſeczu. Jego macj hiscze dybhasche, hdyż ju wuczeſeczu; runięt so zwieru prözowachu ju wožiwicj, wona borsz na to wumre. Hrabja Kessellstatt je so tepil; ale jeho cęelo namakacj njemōzachu. Dokelz so 500 schēnakow temu lubjesche, schtoż cęelo namaka, je jara wjele cęolmarjow do morja jeli cęelo phtacj.

* W schwedskiej wžy Söndra Möra su schesczo burja, a wschitzu schesczo su bratſja, ale wschitzu tez zwalojo mjes ſobu, dokelz su tez jich żony hotry. Kózda thyle 6 fotrow je swojemu muſzej 4000 tolej do domu pschinjeſla.

* W Minsku, pôlslim měscze w Ruskej, bęsche polizija psched królikm wo židowskim mandžeskim shoniła, kotaż male dzęczi na cęhniſbu hjerjesciąt a je kongowaschtaj. Duż jeju saſachu a žudniſtu pschedowachu. Židowka macjerjam, kotrej jej swoje dzęczi noschachu, njeſamjelca, so dzęczałtam hłodu mrecz dawa. Cęelo ſenrjeth wona w nozhy na poħrjebniſcze noſchesche a je tam sahreba. Druhdy to jeje muž abo tez něčto druhı wohſtara. W město zyrobj jej do-werjene dzęczałta wschednje jenož někotre kicžki hłodkeje wody dosta-wachu. Wona s wjetshia jenož njemandželske dzęczi młodych židowskow hjerjescie a hebi sa kózde 25 abo 30 rublow zadaſcie, druhdy tez wjazy. Tez starsze dzęczi staj zid a jeho żona kongowala. Junu staj khore dzęczo, kotrej bęsche higo někotre lęta stare, w kutej symje

żive do reki pod lód žunuloj; cęelo halle namakachu, hdyż schruty hicj poczachu. Njeſlukti židowskej mandžeskej su wychnoſci dolgo potajne wostale, runięt mnosy wo nich wjedzachu. Ssubniſtwo je žida l 12, jeho żonu l 15 lętam khontansje sažudziło a wobeju na cęz žiwjenja do Sibirskej poſzalo.

* Stara khuda žonka, kotaż w hubjenej hlinianej khęzzy w horach w Irſlej bydli, psched królikm powjescz dosta, so je wule samoženie namrela. Psched tiszeczki lętami bę so jej holcza narodzila, a nělotre dny poſdžischo so jeje muž ſhubi, wo kotrejż dotal nicžo wjazh ſhyschała njebe. Psched królikm pak list s Australiskej pschitidże, w kotrejż so psiche, so je jeje muž tehdby do Australiskej puczowal, tam skoto kopal a hebi fa tsi lęta 100,000 ml. sažuzil. S tymile pjenjesami je do Melbourne puczowal, s wotkelz je do Irſlej domoſj jecz chył. Duży po puczu pak su rukjeñiz na njego pschischi a jemu wſchitko febrali. Saſo zyle khudy je so wrócił a s nowa skoto kopal. Se samoženjom, kotrej je hebi tam ſaſo nahromadzil, je psched dwemaj měhazomaj khory a ſlaby do Brisbane pschischi, s wotkelz je domoſj do Irſlej jecz chył. Ale w Brisbane je ſemrel. Do ſmierze pak je kwoje samoženie duchownemu pschedowat, jeho proscho, so chył pjenjesy jeho żonje a jeho dzowzy poſzacz, kotrejmaſj sa 30 lęt piſał njeje.

* S morsleho pobrjoha naſteho Polnozneho Morja so psiche, so su tam lętza jara wjele jerjow naſoſili. W pschistarje w Elms-hornje 10 lódzow steji, wot kotrejž su někotre ſa 24 hóbzim sydom abo wóhom ſtow korbów abo 400 zentnarjow jerjow naſoſili. Też w drugich pschistarach mnohe lódze s jerjemi ſteja. Kózniż jerje ratarjam jako hnój poſliczua. Wjes tym so su ſebi předby 1 ml. 50 np. a 1 ml. 60 np. ſa zentnat dzierzeli, jón někto ſa 1 ml. 10 np. pschedawaju. A dokelz je dale wjazh tworh na pschedau, drje placzisna hisczebole ſpanje.

* W měscze Filadelfia w Polnoznej Amerizy je so wónzano pjenjeſnik Quinn, tig bęsche wovrótni, ham kſchizowacj ſphytał. Hdyż bęchu jeho kwoibni wjezor do koſa, wón mjeſczo ſtanu, wulki kſchiz na ſemju narjzowa, hebi hamor a hōbzje wſa a ſo na ſemju lehnu, so by ſo, kaž bę cęasto powjedał, ſa kwoju kwoibju woprował. Do prawej nohi hebi ſajkej mozu hōbzj saray, ſo kóncz hacj do ſemje ſalše. S lewej nohu ſo jemu to njeradzi, dokelz hōbzj do koſeje pschindże. Do prawej ruki ſarazeny hōbzj w mjaſu tčazaj wosta. Runięt měſcze wulke holoſce, bęsche Quinn zyle ſměrom, ſo bydu jeho ludžo njeſotuzcuzili. Ale tuczi bęchu jeho tola ſ hamorom bicj ſhyscheli a hiscze czaſa doſez dōndzechu, ſo ſo jemu žiwjenje ſožerža. (Poſzczewanje w pschilosy.)

W Přowjach pola Minakata je žiwoſcž cęzko 8 ſ 5 körzami le-žiwoſcze kwoibneho pschemenjenja dla na pschedau.

W Škonej Borsczej je khej-kařska žiwoſcž cęzko 28 na pschedau.

W Wböhovje pola Njeſhwacziela je khejza cęzko 2 ſ hródzu a brōznu a 8 körzami wotnajateho pola na pschedau. Dalsche je tam ſhonicz.

W Hlinje je khejza cęzko 9, ſ zybelom kryta, ſ rjanej ſahrobu na pschedau.

Szadowe ſtomiki
ſchęjepjene a na pěſku a w wěſtilu roſczenie, rune a wýzke, poruča Jan Schüka w Nowej Wžy pola Njeſhwacziela.

Dobre kyno ma na pschedau ſudjela w Bréſynje pola Hu-cziny.

Proſata na pschedau.
Proſata běleje Yorkſhireje a tez czornopisaneje Berkſhireje razy, kotrej ſo jara lohko wukormja, ſu pschedau na pschedau na knježimaj dworomaj w Budyschinku a Pschitidżach.

Drjewowa awfzija.
Sxriedu 8. kapeleje dopoldnja wot 9 hóbzim ma ſo na knježim Kupjanskim reverje

45 twjerdyh dolich hromadow,
24 khejnowych ſuchich hromadow,
40 halosowych hromadow,
178 wilekowanych hromadow a
10 ložow ſtejatych ſylnych khójnowych pjenikow
ſa hnydom hotowe pjenjesy na pschedawacj.
Pschedawanske wumenjenja ſo do awfzije wosſewja.

Šhromadzisna w drjewiſcze pschi wowczich jaſlach.
Hajniskie ſarjadniſtwo Kupjanskego knježeho dwora.

Ssadowe schtomiki
najlepšich družinow, schęzepjene,
korjenjate a fróstne, pschedawa tunjo
Hornjolužiska hadlóčerja
dr. Hermanna a dr. Wezli
na sadnej bohatej haſy 3.

Pólč
porucja najtunischo
G. Becker, rěnski mischt
na róžu hospitalskeje a róžovej haſy.

No. 13.

Naschu s rukowanego samórskeho
tbala dželanu 4 np.-zigaru pod
čížlo 13 kurjeram naležne po-
ruchamoj.

Ginzels a Ritscher.

Pałi

so zigara rjana hela a flodži wona
derje, je wona, haſy 100 wot njeje
po 2 ml., 2 ml. 20 np. a 2 ml.
80 np. pschedawamoj, wobledzbo-
wanja hóDNA.

Ginzels a Ritscher.

Serie

po 3 a 4 np.,
mandel po 40 a 50 np.

porucja
Hermann Lemke
na jerowej haſy.

Rhofei

jara hóDNA a čiſeže flodžazy
nijepaseny punt po 1 ml. 20 np.
haſz do 1 ml. 60 np.,
paseny punt po 1 ml. 40 np. haſz
do 2 ml. porucja

Jan Wjenk
na swontownej lawskiej dróshy 38.

Zigary.

Najlepše 4 np.-zigary ſu do-
stacj pola

Jana Wjenka
na swontownej lawskiej haſy 38.

Khofej

paseny
w nowych a wubjernych družinach
měschany poruczataj punt po 1 ml.
40 np. haſz do 2 ml.

Schischka a Bječka
na swontownej lawskiej haſy.

Chirurgiska wobaleńja
w Budyschinje
na herbskej haſy čížlo 10
po 2 schodomaj.
Rěčne hodiny dopoldnja wot
9 haſz do 11 hodin, popoldnju
wot 2 haſz 4 hodin.
Jan Löffler, pruhowany hojer.

Stipendium Maćicy Serbskeje

za šulerja wyśich rjadownjow na tudomnym gymnasiju, kotryž
najlepši postup w serbskej rěci z nastawkom dopokaže, wu-
pisuje so z tutym. Nastawki žadačerjow maju so za štyri nje-
dzele pola mje wotedać.

Budyšin, 2. haprl. 1891.

M. Hórník, kapitular schol.,
předsyda M. S.

Pobocžne tow. herb. burow w Hodžiju
směje njedzeln 12. haprlje popoldnju w 5 hodžinach požedzenje
w Brósej restawraziji. Wo bohaty wopyt prophy
pschedkydštwo.

Kedžbu!

Fotografowatja „Apollo“
(Richard Huth)

na schuleſtej haſy s nutschodom w Alſtrickej schlenzowej pschedawatni
a na gicelſtej horje porucja ho čeſczenym Šserbam k dobrocžiwemu
wobledzbowanju.

Woshebitoscj: Fotografowanie grupow.
Najlepše a najtunishe wuwieženje ho pschilubi.

Dosjewjenje.

Kryjeriftwo ſchirovnych třechow
Bertholda Eiſenbeischa

porucja ho čeſczenym twarzam w Biskopizach, Budyschina a molon-
oſce a wosjewja, so ſchifer jenož ſe ſnatych najlepſich ſkalow
kupeje, so by ho čeſczenym ſtaſowarjam na najlepje poſlužowalo, a
lubi ſ dohom najlepſche džela po najtunischiach placzisnach ſ dohōletnym
rukowanjom. Pschi potrebieje hym rad ſwolniwy, ſwoje placzisny
pišomne wotedacj a proſhu wo dobrocžive podpjeranie.
Schifrowy ſkład mam w Budyschinje na Nowosalskej dróshy
pschi ſeleſniczny moſče.

B. Eiſenbeiß, tséchikryjerſki mischt w Biskopizach.

**Hamburgsko-amerikanske
lodźtowowe akzijowe towarzſto.****Exprežna**

a poſtska parolodžna jesba

i Hamburga do New-Yorka
w Southamptone pſhijsdzaja.

**Jesba po morju traje něhdze
6—7 dnjow.**

ro. 840.

Bóda teho porjadna parolodžna jesba
i Hamburga d. Baltimory, i Hamb. d. Wjetz. Indijsleje,
- Brasileje, i Hamburga do Havanny,
- La Plata, i Hamburga do Merita.

Dalsche wulasanje dawa Carl Meisel w Budyschinje.

Moje rěčne hodžiny ſu w lětnim pollēcze
dopoldnja wot 8—12, popoldnju wot 2—5
hodžin.

B. Tenež

praktiſki ſubny lekar, woshebie ſa ſubne a ertwe
khoroszce a ſaſadženje ſubow.

Běryň k palenju

kupuje

Deſnjokinjanski knježi dwór.

So džeczi, kotrež do ſchule ſa-
ſtupe, poruczam pižane ſokrowe
dity.

Wylem Deutsché,
pielačnja bělych a flodžich tworow
na mjaſzowym torhoszczu 15.

**Bukečanske serbske
towařstwo.**

Dokelž so 5. haprleje wot
wótčinskeho towařstwa w Barće
ludowa zhromadzizna wodžerži,
njebudze Bukeč. serb. tow., kaž
bě tydzenja wozjewjene, 5. haprl.,
ale hakle njedzeli 12. haprleje
swoje stote posedzenje swjetic.

Předsydstwo.

W wubawačni „Šerb. Now.“
ſu doſtačj: Šerbske kmotsjaje
liſty.

Šlužobne holzy, wotrocžkow,
wolazjach, dželacžefle ſwójsky, džowi
pyta pschitajaza žona Spannowa
na malej bratrowskej haſy 5.

Pělna a sprawna holežla ſe wóz,
tij je ſaňdžene jutry ſe ſchule, ſo
do ſlužby pyta w Michalskej ſchuli
w Budyschinje.

16—17 lětnu ſlužobnu holzu
pyta Maria Schamottowa na
hlownej drósh 10.

Holza, kotaž jutry ſchuln wo-
puſčej, namaka dobru ſlužbu pola
E. Büttnerowje na horničerſkej
haſy 47 po 1 ſchodze na prawizy.

Sprawnu holzu, kotaž ſo jako
pschedawatka do ſhmatnje hodži,
hnydom do ſlužby pytam.
Khlamat Gusta Lehmann
w Porschizach.

Kucháři, ſlužobne a ſtwinſke
holzy, rólnych pohončzow, wolazjach
a džonki pyta Binderowa na horn-
ičerſkej haſy w Münchner Hof.

Dvaj ſkrenkaj ſo phtataj
pschi wýzolej mſdze na fór-
barku w Hruběležizach
pola Budyschina.

Byhelníſzny dželacžero
doſtanu derje ſo placzaze a traſne
dželo w zyhelnici w ſtioch ſwēdāch.
J. Kähler.

Oruhi domowuſk (haſtnečni)
ſo pyta. Dalsche je ſhonicz pola
domownika w hózzenzu k ſtotej
krónje w Budyschinje.

Rólnego pohonča pschi 75 tolet
mſdy pyta kubler Werner w Do-
demus pola Dražđan.

Ssyn spravnej ſtarſceju, kij
že ſahrodniſtvo naukuſneč,
móže do wucbý ſtupic ſola ſa-
hrobnika Bernharda Droſhūka
pola nowych laſarmow w Budys-
chinje.

Wutrobný džak
wýzoldostnemu knjeſej ſararjei
Birničej w Klukſcu ſa jeho
tróne natwarjaze předowanja, nje-
dzelu Palmarum a ſwiate dny
džeržane. Muosy wožadni.

Wutrobný džak
zo knjeſomaj ſtudentomaj Moriza
Domashzy a Marciinej Domashzy
ſa předowanji, wot njeju čižci pyat
a bruhi dženj jutrow džeržanej, praj.
Bóh daj, ſo bych tola džeczi ſebi
ſ předowanju knjeſa Moriza Do-
maſhki wucbú wſali, ſo njedyrbia
ſwojich starſich ſapomnic, ale ſo
dyrbia po ſchwartke laſni čižci
a jich čeſczej a lubowacj.
Nekotſi kemſcherjo w Noſacizach.
(K temu čižciu pschiloha.)

Psichiloha i čížku 14 Serbskich Nowin.

Ssobotu 4. haprleje 1891.

Cyrkwinske powjesce.

W Michałskiej zyrlwi budże jutſje njejedzeli rano w 7 hodzinach herbska spowiedź, $\frac{1}{2}$ hodzin herbske predowanie a psichipoldniu w 12 hodzinach herbski mischor. Popoldniu $\frac{1}{2}$ hodzin budże katechizmušowe roštečowanje se herbskiej mužskej mlođoſežu.

W Michałskiej zyrlwi budże jutſje sa thđeniu němaka spowiedź a predowanie.

Werowanie:

W Michałskiej zyrlwi: Emil Ota Baršč, dželacjer na Židowje, s Dejanu Selmu Vinzelez tam. — August Jenka, zyhelnik w Delnej Kiri, s Hanžu Augustu Kruegez tam. — Jan August Kokuschka, khejer a dželacjer na Židowje, s Mariju Theresiju Schubiz w Byžezach.

Křen:

W Michałskiej zyrlwi: Ernst August, Jana Augusta Čornaka, sahrodniskeho živnoſežeraja w Delnej Kiri, s. — Pawoł Hendrich, Handrija Wiežasa, dželacjerja w Tselanach, s. — Ernst August, Matěja Schewczika, ſtaſaria w Nadžanezech, s. — Hana Frieda, Jana Bohuwéra Hencza, kamjenecježkarja na Židowje, dž. — Bruno Pawoł a Jurij Richard, Jana Bohoboja Wienady, živnoſežeraja w Žerkezach, dwójnikai. — Emma Augusta, Jana Ernstia Grafa, maleho sahrodnika w Wulkim Bjelkowje, dž. — Mař, njemandz, s. w Szalonej Vorščici.

W Ratholskej zyrlwi: Wilhelm a Kurt, Pawoła Luga, blidarja tudy, dwójnikai. — Pawoł, Jana Ernstia Lufajcha, dželacjerja na Židowje, s. — Marja, Franzia Nowaka, cžekle w Lubiju, dž.

Zemrječi:

Džen 26. měra: Jan August Gütterl, dželacjer s Mnichonza (semre we wokreſnej dželacžerni na Židowje), 27 let 5 měžazov 25 dnjow. — Ernestina Augusta, Korle Augusta Dornika, kamjenecježkarja w Brěšowje, dž., 1 let 7 měžazov 18 dnjow. — 28. Ernst Eduard, Michala Wuhlerja, domownika na Židowje, s., 3 měžaz 3 dny. — 29. Madlena rodž. Bětkez, njebo Jurja Schworaka, dželacjerja w Wulkim Bjellowie (semrela w hojeſti), wudowa, 70 let 6 měžazov. — Pawoł Hermann, Jana Bohuwéra Pječha, živnoſežeraja w Byžezach, s., 2 měžazaj 21 dnjow. — 30. Miklaš Větska s Wudworia, dželacjer tudy, 55 let 5 měžazov 11 dnjow. — 31. Madlena Pječez, njebo Handrija Schäfera, dželacjerja w Hrubocžicach, wudova, 70 let 4 měžaz 21 dnjow. — 1. haprleje: Madlena Schmidetz, njebo Jana Holana, živnoſežeraja w Dobruschi, wudova, 73 let 4 měžaz 25 dnjow.

Placíſna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju						
	28. měra 1891		2. haprleje 1891		wot		hacž				
	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.			
Pšenica	.	.	běla	10	—	10	24	9	85	10	29
Rýža	.	.	žolta	9	53	9	65	9	41	9	71
Zečmien	.	.	.	8	75	8	81	8	69	8	88
Wowš	.	.	.	7	86	8	—	7	73	8	33
Hroš	.	50 kilogr.	.	7	—	7	30	6	90	7	20
Wola	.	.	.	8	89	11	11	10	28	10	97
Zahy	.	.	.	8	33	8	89	7	78	8	33
Hejdusčka	.	.	.	14	—	17	—	13	50	15	50
Bermž	.	.	.	18	—	18	50	16	50	17	50
Butra	.	1 kilogr.	.	2	50	2	80	2	30	2	70
Pšenicežna mula	50	—	9	50	18	50	—	—	—	—	—
Mjana mula	50	—	9	50	15	—	—	—	—	—	—
Sýno	50	—	2	20	2	70	2	—	2	50	—
Ssóma	600	—	17	—	19	—	16	—	18	—	—
Prokata 1002 sčtuť, sčtuťka	.	.	7	—	25	—	—	—	—	—	—
Pšenicežne wotrubh	.	.	4	75	5	—	—	—	—	—	—
Brzane wotrubh	.	.	5	50	7	—	—	—	—	—	—

Na burši w Budyschinje pšenica (běla) wot 10 hr. — np. hacž 10 hr. 30 np., pšenica (žolta) wot 9 hr. 71 np. hacž 9 hr. 85 np., róžla wot 8 hr. 88 np. hacž 9 hr. — np., jecžmien wot 7 hr. 71 np. hacž 8 hr. — np., wowš wot 6 hr. 95 np. hacž 7 hr. 20 np.

Draždžanske mjažowe placíſny: Hovjada 1. družiny 65—68 ml., 2. družiny 58—62, 3. družiny 25 po 100 puntach rěneje wah. Dobre kraje žwinje 57—60 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tarh. Cželata 1. družiny 60—68 np., 2. družiny 28—38 np. po puncje rěneje wah.

Wjedro w Londonje 3. haprleje: Zahne.

J. G. Schneckenberg, garbarski mischr

w Budyschinje na herbskej hahy čížku 9 ma bohacze wuhotowany ſkład kožow, swjerſhneje kože a kožowy wureš we wszech kožowych družinach w najwjetšim wubjerku. Schörzuhi wscheje wulfosče ſa kožde powołanie, ſkład ſchörnujazich a ſlupnijazich lejſtow, ſchitnych nakolenzow (ſcheſtow) ſa mužſkich, žonskich a holzy atd.

Knježi parny rěſak w řaſu porucža:

twarske a thyscherſke deſki,
třechne laty,
plotowe ryhele,
wotřeſki

po čaſej vychiměřených placíſnach.

W rěſaku Wělokholmcžanského knježeho dwora pola řaſu ſuſo na ſkładze kožnowe deſki a hrjady we wszech tolstoſežach ſuſeje jadriweje kajkoſće, ſaž tež laty a wotřeſki koždeje družiny po naſtunisých placíſnach.

Deſki na vſchedan.

Se ſwobodneje ruky ſu ſa hotove pjenjeſy na vſchedan
žuche kožnowe tramy a deſki, blidarska a

twarska twora,

w vychibodných rozměrah po malých a wulkich dželbach.

Šklaď: w czornych kožnach na řupjanſkim reverje a pola rěſaka w Komſku.

Blížche wukafuje reverſki hajník Pječ w Lipicžu pola Minakala.

Grabinſta ſ Ginfiedelska inspekcija w Minakale.

Emil Wehrle na jerjowej hahy 7
porucža dwójžyščeroke muſtrowane drastne ſkaniny, starý kožez po 50 np., w mjehlej, hufce twore ſuſy, starý kožez hido po 18 np., dželbu módreho čiſiſčja (ſlotocžiſčja), rjane muſtry zyle hjes mylka, naſlepſchi wudžek starý kožez po 30 np., katun w rjanych nowych muſtrach, zyki, po 20 np., módry, běly rubjany plat, po wszech placíſnach we wszech ſchérjach, lětne ſlanelske k koſklam we wulkim wubjerku, jenobarbne, kmužkate, kaſčeklate lětne rubiſhka na hlowu, katunowe žarowanske rubiſhčja, dybſacjne rubiſhčja atd.

Jablučkowe křiſalo

najlepſche ſ kolotvi a ſ kladzenju ſadu liter po 20 np., teho runja

Jablučko-winowy napoj

blesku po 45 np., dale jablučkowe wino, jahodkowe wino, jeſečzate limonady a mineralne wody porucža

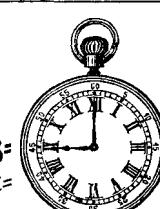
Hornjoluziſla tlóčžernja ſadu

dr. Herrmann a dr. Wehki
na ſadnej bohaté hahy 3.

Franz Marschner
čažničkar w Budyschinje
čzo. 9 na bohaté hahy čzo. 9
hwój ſklaď čažničnikow a čažničnikowých rječasow dobrotči-
wemu wobledžbowanju porucža.
Hodna twora. Piſomne rukowanie. Tunje placíſny.
Porjedzenje dobre a tunje.
Pſchispomnenje: Rěču ſerbski.

Pſchedawatnja starých wězow
Juliuzha Bächmanna

porucža ſo ſupowanju a pſchedawanju wězow wscheje družiny w Budyschinje na miniszej hahy 7 po 1 ſchodze.

Two hands pointing towards the text "Hodna twora. Piſomne rukowanie. Tunje placíſny."

Schusske tornistry sa hózjom
a hózom,
kofry a tosche,
pschedeschiczniki a kije,
blidne a dybsacze nože,
portemoneje a lazy
po najtunisich placzisnach porucza

Moritz Höninger.

Zigarhy
po wszech placzisnach, wurdjadrne
tunje, kaž tež

rjepikath tobak
a tobak w rolikach
porucza

W. H. Conrad
w Budyschinje na bohatej hašy 13.

Dobytka skladnosč
k kupowanju póduschowei kože
a swierischne kože kóždeje
držinu po zylkym a dróbnym po-
skicza
pschedawarnja kože a čerjatych
rjemjenjow

Otty Büttnera
pschi hlownym torhoschę 9.

ff. bukskinowe tkanim
a tkanim s česaneho
pschedzena k mužazei
drasče
porucza po wurdjadrne tunich
twjerdyh placzisnach

Julius Hartmann syn
w Budyschinje
na róžku mjašoweho torhoschę.

A. Mager
ežaznikar
ll na serbskej hašy 11
Wulki sklad
w schéch druzinow
ežaznikow
s d w e l e t n y m r u k o w a n j o m.
Porzedzenja ho, kaž je snate,
najlepje a najtunischo wobstaraju.

Mužaze žukniye, kholowh,
lažy atd. ho s njepuschežathmi bar-
bami s nowa barbia a kaž nowe
shotowjeja

w **B. Kessingež barbjeřni**
w Budyschinje pschi žitnych wifach.

Bonjaze žukniye, pjesle,
rbisicža na hlownu
ho s njepuschežathmi barbami s nowa
barbia a ho kaž nowe sažo shotowjeja
w **B. Kessingež barbjeřni**
w Budyschinje pschi žitnych wifach.

Julius Bächmann
awfzijonator w Budyschinje
na mnišej hašy čížlo 7 na
róžku jerjowej hašy
porucza ho k wobzerženju awfzijow
po najtunisich wobliczenju.

Spěwarſke knihy

herbske a němske, w prostych a wožebnyh kožaných a žomocžaných
trajných dobrých swjaskach porucza w wulkim wubjerku

Gustav Rämsch,
knihovňa na bohatej hašy.

Najlepſche Rathenowske bryle

sa kožde wóczko ho hodžaze

Johannes Gäh

na róžowej hašy 4 pódla Wirthez pjeatnje.

Kravath, pschedloschliki, khornarje, schtalky,
rukajzy, rubiščeža na hlownu se schenilje,
mohaira, parlojteho pschedzena, džecžaze
mězy, pjesliki a woblečenja; schtrypowé
dolhoscze s njepuschežatej barbu barbjene, teho runja
pschedzeno k temu w najnowszych barbach w wulkim wubjerku po snathych najtunisich placzisnach.

Ernst Scheer

w Budyschinje 9 na bohatej hašy 9 w Budyschinje.

Zementowe plath

w wschelakich mustrach ma na skladze

twarski mischr C. Schneider
na Walskej drošy 14.

Murjeriske a tséšchne zyhele, gogolinski
twarski kalf, tonowe roly, korta, kaž tež
warnu, skotnu a hnojazu sel
mam stajnje na skladze a po najtunisich placzisnach pschedawam.
Pschi zylkym wosowym na skladze ho malo dobytka wobliczi.

F. Fischer na dwórnishežu w Lazu.

Ssadarška a sahrodniska schula w Budyschinje
k pschedstejazemu žadzenškemu čažej žadome schtomiki wszech dru-
žinow najlepſcheje kažkoſce porucza. Sapisy placzisnow darmo a franko.

Ratarška schula w Budyschinje.

Létni semester ho pónedželu 6. řapreje t. l. sapoznje. Pschi-
powiedzenje wuczomzow pschijima a na wsche praschenja wukasuje
direktor J. B. Brugger.

Nowe turkowske žlowki
porucza

Hermann Lemke
na jerjowej hašy.

Turkowske žlowki
najlepſcheje druziny porucza

Moritz Mjerwa
pschi mjašowym torhoschę.

Destilacija snathych dobrzych likerow

po starzych tunich placzisnach.

Czisty palenž
jenotliwie a w piczelach, kaž tež
wsche dobre druziny kaž
jednore a dwójne likery

porucza jara tunjo

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej hašy.

na bohatej a kamjentnej hašy.

Plat

ho s woprawdžitej indigo-barbu
barbi w **B. Kessingež barbjeřni**
w Budyschinje.

Raiß

jara rjany a wulkosornaty,

punt po 16 np.,

zentnar po 15 ml.

jakso něšto jara tunje porucza

Th. Grumbt

na swonkownej lawskiej hašy.

Deshežne mantle a žaketы

sa žony, holzy a džecži w wul-
kim wubjerku po tunich placzis-
nach porucza

H. Kayser
na žitnej hašy.

Po měrež ho draſta w domje
schije a ho sa dobre ſedzenje
rukije.

H. Kayser

na žitnej hašy 10.

taille,
žukniczli,
woblečenja,
tkanin

w wschelakich
barbach

porucza

H. Kayser.

Naležne nowosče.

Spodnje žuknje

pomernje, kaž tež wurdjadrne schē-
roke w wulkim wubjerku.

S dohom na swój sklad

tkaninow

k spodnym žuknjam
kedgebe czinju.

H. Kayser
na žitnej hašy 10.

Zendželske typowe gardiny

w wschelakich scherjach, meter

hižo po 40 np.,

wulki wubjerk nowych muſtrow,
porucza

H. Kayser
na žitnej hašy 10.

Wulki dželbu
swětlých rubisicžow

na hlownu

po 1 ml. po 1 ml.

H. Kayser
na žitnej hašy 10.

Zokrowe twory

wsche druziny porucza

Ernst Graf

na žukelskej hašy 12.

Sažopschedawarjam ho ponizene
placzisny woblicža.

Almanach

serbskeje studowaceje młodosće
je dostać w wudawańi „Serb.
Nowin“.

"Serbske Nowiny" wudawaſja so kózdu ſobotu.
— Štwartlétne předpłata w wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjenjem do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čílo płaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawar Marko Smoler.

Cíle Smolerjec knihiciſerje w mačičnym domje w Budysinje.

Cíle 15.

Sobotu 11. haprleje 1891.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawařni "Serb Now." (na rózku zwonkneje lawskie hasy čo. 2) wotedać, płaći so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štwtrk hać do 7 h. wiečor wotedać.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Wuradžowanja w němſkim khějorſtowym a teho runja w pruskim krajnym ſejmje ſu ſo w minjentym tydženju po krócej jutrownej pſchěſtawzy ſaſo ſapocžale. W woběmaj ſejmomaſ na lubowých ſastupjerjow wjeſe džela čžaka. W khějorſtowym ſejmje dyrbja ſo najprjódzy nowe pſchěſtawki rjemjeſlniskeho ſalonja dowradžic. Do jutrow ſu ſo hižo poſtajenja wo njebželſkim mérje, dželaſkih knižach a pokracžowanſkej ſchuli wotbykle. A temu ſo praschenja wo wupowjeſzenju džela, ſarunaju ſchłodowanja pſchi ſlamaniu kontraktu, wo wucžobnikach, fabrikskim rjeđe a dželačerſkih wubjerkach, wo džele młodostnych dželačerjow a žónſkih, dohladowatſkih ſaſtojnifikow a khofanskich poſtajenjach pſchisamku. To je wyšoka kopiza twjerdyh worjehow a jeli ſo budže je khějorſtowym ſejm hac̄ do phowich dnjow wſchě dokuſac̄ čžyc̄, njebudže ſo ſ drobnoſtakſtowom dlic̄ ſmeč̄. — W pruskim krajnym ſejmje ſu do druhého wuradžowanja ſalon wo nowym rjeđe ſa wjeſne gmejny wſali.

— W kielu je ſo ſobotu w pſchitomnoſci němſkeho khězora nowa němſka wójnska lóž, kſchízał D., wot prynza Hendricha ſe ſežeho-wazymi ſlowami kſchęzila: "Wobdata wot miſchtrow, wot tamnych dželačerjow, kſtſiž ſu ſe kwořnym dojpielenjenjom kwojeje wiňowatoſcze a w pocze kwořeho woblicža tebje taſku ſtrojili, kajkaž nětkole pſchěb nami ſtejſi, dale wobhladowana wot wocžow tamnych mužow, kſtſiž ſu powołani, tebje wobdzic̄, a w tſecžim rjeđe pſchěb wocžomaj twojego khězora, krala a wójnskeho knjesa, kotrž ma ſa tebje a twojego runječa čopku wutrobu, ſy hotowa, ſo bych u tebje twojemu žiwejelu pſchepodali. Tak dha jēdž do wſchěch morjow, ſtražuj nad čeſcegu Němſkeje, nad němſkej njewomasanej khorhoju ſ wótrym móczkom tamnego kſchidlateho krala powětra, kotreñiž ſo ničo njepotaji. Po najwyšchim wukau Žeho Majestotſce khězora a krala kſchęziju tebje na mieno, "Sokol". — Khězor je ſebi pónđzelu wobhladował, kaf daloko je twar kanala, kij němſke polnózne a naraňſke morjo ſcenoci, dokonjan. Khězor bu wſchudže ſ wótrym juſkanjom powitan, roſrěžowasche ſo ſ mnohimi dželačerjemi a ſo do drobna ſa bydłami, w kótrzych kanalszy dželačerjo bydla, wobhoniſche. Sſrjeđu je ſo khězor ſaſo do Barlina wrócił.

— Nowe němſko-awſtriskie wikowanske wucžinjenje je ſo pječza hižo wobſamko. W naſtupanju žitneho zla je ſo pſchesjenosc̄ na to waſchnje dozpiła, ſo ſo na dowos awſtriskiego ſita do Němſkeje zlo na 3 mk. 50 np. ponizi. Awſtriska je ſa to poniženje zla na dowos němſkeho ſelesa wot 80 na 60 krajzarjow pſchiswolika. Prjedy hac̄ nowe wucžinjenje pſcziwosc̄ doſtanje, dyrbji jemu najprjedy němſki khějorſtowym ſejm pſchibložowac̄. Hižo nětkole je wěſte, ſo ſo wone wot konſervativnych dla poniženja žitneho zla ſacžiſnje. Duž budže roſrihanje w teſle wězy pola zentrumſkeje ſtrony ležec̄. Dokelž je wukau ližba ſobuſtawow zentrumſkeje ſtrony wot ratarſkih wuſwolerjow do ſejma póžlana, budže tež džel zentrumſkih ſapóžlanzow pſchecžiwo wſchemu poniženju žitneho zla wuſtupowac̄ dyrbjec̄.

— W Barlinje dyrbji ſo ſa nělotre ſéta ſwětowa wuſtajeniza wotbywac̄. Barlinske towarſtvo ſa podpjeranje rjemjeſlniſtwa je ſo ſ wjetſchinu ſa to wupraſilo, ſo by ſo plan ſa ſwětowu wuſtajenizu wudžela. Wjetſchina bě ſa jenož němſku wuſtajenizu.

— Š pſcjičinu ſwojego narodneho dnja je wjetch Bismarck pſches 15000 liſtnych a telegrafiskich ſbožopſchecžow doſtał. Powſchitkownje je nadpanuko, ſo khězor Wylem ſbožopſchecže póžlal njeje. Po tajkim toſa mjes khězoram a Bismarkom něſhto napjatoſcze wobſteji.

Jazne je, ſo teho dla knježefſtu njeby lubo bylo, by bych u Bismarka w Geestemündſkim wokrjezu do khějorſtowomeho ſejma wuſwolili. W tu khwilu wſchat je hiſheče jara njewěſte, hac̄ Bismark w wólnej bitwie dobuđe. W njej ſo jemu tſio pſchecžiwny napscheczo ſtaja: knježefſtwo, ſwobodomyſlni a ſozialdemokrato. Poſkledniſchi wſchě možy napinaju, ſo bych u Geestemündſkim wokrjezu ſwojego kandidata pſchecžiſhczeli. Na tutón ſamér ſu 10,000 hrinow wuſtajili. Barna lóž ſ Hamburga budže ſ Hamburgſkimi agitatorami po kanalach jēdžic̄, ſo bych u wſchě wky a ſamotne dwory wot agitatorow wopytale. Na 500 ſozialdemokratow ſo ſ Hamburga wólnej bžerj wupoſcželu, ſo bych ſa ſozialdemokratiskeho kandidata hložy ſoſili. Runtje kaž ſozialdemokrato tež ſwobodomyſlni próž a pjenjes njeſlutuju, ſo bych u Bismarck w wólnej pſchepanuc̄ dali. So móh Bismark hnydom pſchi prěním wuſwolenju dobyc̄, to ſamo jeho pſchiswolarijo njewotčakuja, ſpoļojejo ſo ſ nadžiju, ſo Bismark ſe ſozialdemokratiskim kandidatom do wužſcheje (wukalanskeje) wólby pſchibz, a ſo ſo potom wjetſhina hložow ſa njeho woteda. Hac̄ ſo tale nadžija dopſelni? Na džel nazionalnych liberalnych, kſtſiž ſu Bismarka ſa kandidata poſtaſili, Bismark hižo wjazy licžic̄ njemože. Tuthy mjerſh, ſo ſu Bismarka ſ wólnej porucžili, bydž je nětkole ſnate, kaf njerab by knježefſtwo Bismarka w khějorſtowym ſejmje widžalo. Wuras teſle mjerſatoſci a kablatoſci dawa profeſor Delbrück, kij w ſwojich "Preuß. Jahrbücher" piſche: "Spodžinje tworjenia mróczel poſkaſuje ſo na naſchim politiſkim horizonte: kandidatura wjercha Bismarka do khějorſtowomeho ſejma! Njecham potajic̄, ſo mamy tutón poſpyt ſa njebožowny, ſa blamažu ſa němſki lud, jeli ſo Bismark pſcheparie! ſa ſlo, budže-li wuſwolenty. Jara lóhko je, prajic̄: njehodži ſo, najwjetſcheho ſtatnika naſchego čaſha ſ ludoweho ſastupjerſtwa wuſamknuc̄! Wotmolwimy: do zyla ma ſo ſ ludoweho ſastupjerſtwa wuſamknuc̄, pſchetož tam njeſkluſha. Njeſkluſha tam ſ džiwanjom na ſebje ſameho, a njeſkluſha tam ſ džiwanjom na Němſku. Je hiſheče pſchězo doſcž wukau, ſo by kózde knježefſtwo wohromi, budže-li čžyc̄. Schto pak potom? Schtož knježefſtwo poraſh, dyrbji nowe poſtaſic̄. Čhe ſnadž Bismark ſ nowa na čelo knježefſta? To je njemožne. To wón nochze, to by ſwroczenje monarchiſkeje wuſtawu w Němzach bylo. Dajmy pak temu — ſchtož runje njemožne njeje — ſo by knježefſtwo jeho nawal dobyc̄erſzy wotraſylo. Kajki ſrudny to napohlad! Kajke njeſlube poſtaſki bych ſo potom do němſkich ſtawiſnow ſapiſac̄ dyrbjale! W kózdem pſchi padže pak by knježefſtwo po naſladnoſci ſchłodowało, mnosy bych ſo ſamylili, wſchelake ſle ſpječowarske wotpohlad, kotrež ſo w poſtajnoſci ſchěra, bych ſo ſ jeho wukau mjenom kryte widžale, bych ſo na ſwětlo ſwazile a bych ſo jenož njeſpoloj a měſčenžu načzinile." — Napschecžo tutemu naſtaſkej, Bismarkowu kandidaturu wotražezmu, ſaſo konſervativny ſapóžlanz Arendt w "Němſkim Cydženiku" piſche: "My ſo wužoženjam profeſora Delbrücka jenož w tym naſtupanju pſchisamknemy, ſo by blamaža byla, bydy by wjetch Bismark pſchepanuſ. Pola kózdeho druheho luda by napschecžo tajlemu mujeſ ſwada ſtronow womjelska. Čeſho dla ſwětej napohlad poſtaſic̄, ſo němſkeje kwořnosće wjazy njeje; čze lud, ſ kotrehož je Bismark wukau, ſlawu ſanicžic̄, kotrž je jemu dobył? . . . Bismarkowi naſledniſzy njeſju roſumili, wſcholſtronske doverjenje, kotrež Bismark wužiwaſche, ſbjeržec̄. Bjes ſlabaje a kablaje knježefſtoweje poliſti njeje ſo Bismarkowa kandidatura poſtaſila. Wona je móh rjeſ protest němſkich ratarjow pſchecžiwo nowemu awſtrisko-němſkemu wiſo-

wanskemu wuczenju. Jeli so ho Bismarck wuswoli, budze wot poczynania netczichego kniezerstwa wotwizowac, na tajke stejnischego so won w khezorstwownym hejme stupi. Schio pak prjedy do khezorstwownym hejma skuscha, hacz ton, bjes lotrehoz naisskerje njeby nemiskeho khezorstwownym hejma bylo? Won skadz budze pscheziwo kniezerstwownym namjetam wojowac, hdz so wone njedzivajzy teho wot khezorstwownym hejma pschiwosmu, roshud zwetnych stavisnow jara czasto na Bismarkowy dobyt wupanje. Won pak zensje se zwijim mjenom sre spiecziowatske wotpohladu kryc njebudze. Mamu sa sboze, hdz Bismark do khezorstwownym hejma sastupi, niz jenoz sa wotzny kraj, ale tez sa wulsteho muza hameho. Ważnosz khezorstwownym hejma pak so moźnje posbchnje, hdz so Bismark t jeho sastawam liczi. Kniezerstwo pak smieje jenoz wujit s jeho kontrole; wone budze so na kredzu bracz dyrbiez, so by njemizlo, to pak — je runje tak spomožne, kaz nusne... Sastupi-li Bismark do khezorstwownym hejma, so hibanje na sklitowanje nemiskeho narodnego dzela mózne połysni. Hdz smieje kniezerstwo politiku s weshmi samerami, na krajne potrebnośce dzimazymi, niesmiejewyter Bismark skladnoszce, so by kniezerstwu przekusze dzekat." Po tymle nastawku zmieło so wotczakac, so budze so wjerch Bismark pschi wólbje na podpjero konserwatywnych spruchecz maz. So so wulka wjeschina konserwatywnych Bismarka dzerzi, wo tym zwedzci tez to, so je so khezorstwowny sapoklanz s Kardorf Bismarkej piżomnie posliczil, jemu żwoj wólbny wotrjeż pschewostajec, jeli so by so w Geestemündskim wotkresku njewuswoli.

Austria. S pschihadzenjom nalecza so w mnogich awstriiskich mestach pschihoth i strajkam czinja. W Winje chze na 6000 pjełstich pomoznikow dzekac pschestac, jeli mischtrjo do jich żabaniow njeswola. W Prasj je so hzo wjeli njedzel dołho bjes krawstki pomoznikami hylne hibanje pokasalo. Tola lēdma je strajk krawstki wobsamkieny, su murjerio dzekac pschestali, a tez bjes czeklemi so muczież poczina. Czim bōle so dzen 1. meje pschiblizuje, czim hróbsnichio tole hibanje roscie. Sañdzeny tydzien bē w Prasj polizija sakala, powschitownu ludowu shromadzisnu wotbywac. Na to w nozy po zylej Prasj leczaze listy rosscherjach, w lotrych so dzekaczeryjo namolwachu, so bychu so dopoldnia na tseleneskij kupje seschli. Po 8 hodzinach bēchu so tam někotra sta dzekaczeryow shromadzile. Durje i sali restawracije, na mjenowanej kupje natwarjenej, pak sawrjene namakachu. Polizistojo, kotsz na kupu pschinidzechu, hnydom salrocziku a dzekaczeryow nusowachu, so rosenic. Dzekaczero, s kupu wotpokasani, so psched czeklim dzimadłom festupachu. W bēchu krótko czasa so i nim nowe czrijdy pschidachu a wokoło 10 hodzin bē hyla na 1000 hlowow frusta. Polizistojo spytachu, shromadzonych po dobrym napominac, so bychu so rosschli. Dzekaczero pak so spiecziowachu. Sso hiszce wuzhcho festupawski wotachu: "Na żadowu drohu!" S wilkej czisczeniu nětlo czrijdy schrēczo, justajo a hwiadajo po Ferdinandowej drosy czehniesche. Psched twarjenje poliziskeje direkzije pschischedschii ludowa czrijda hwiadajo a tschiczo po hlušchazu haru cziniesche. Mnosi halekowarjo s tijom machajo wotachu: "Pschebijeze polizistow! hanba jim!" Polizistojo wospjet lud namolwachu, so wothalic, tola podarmo. Zeneho młodzenza, tiz so pschede wschitkimi jako halekowat wusnamienjesche, chzchu sajec. Lud jemu na pomoz pschinibze a jeho polizistam wutorhnu sphta. Wjeli stow tijow so pscheziwo polizistam sbēhnu. Pschi tym, so so halekowat s polizistami wadzesche, jemu do woblicza dyrichu, tak so jemu krwej s noha klužnu. To wohladawski jedyn s ludzipaczerjow sawola: "Bratja, krwej je so pschelaka, to dyribi so wjeczic!" Roman-dant polizije hiszce ras lud napominasche, so rosenic. S woschezrjenjom jemu wotmolwicu. Někotsi s njemernikow do sala pschinichu a s njeho drobnym pēk a zement wuczezechu a jón polizistam do woczow cziznichu. Duż polizistam niczo druhe njewubu, hacz tezak wuholicz. Njewopisomna rejenzaasta. Njemerniz so do polizistow s tijom dachu a tuczi so s tezakom wobrachu. Někotrym polizistam klobuk s hlowy storhnuchu. Psched wótrej brónju so lud do hrósh da a do khezow a khamow zofasche. Hdzeg mějachu i temu khwile, pschekupzy rucze khamy sawrjehu, so bychu so wobranienia sminuli. Mnoge woszobu buchu sranjene, tola niktó njeje w ropocze zwijenie shubil.

Bolharska. S pschepytanjom wo mordarskim nadpadze na ministrow Belzjewa a Stambulowa je so wotpokasalo, so je so nadpadnikam poradziko, s Bolharskeje do wultraja czeknue. Bolharszny czeknienzy, kotsz su psched netczichim kniezerstwom wuczel w Ruskej namakali, do nadpada na żane waschnje sappleczeni nješku. Nadpad je jeniczzy na Stambulowa wotmyśleny był. Hdz je kulta Belzjewa trzechka, je to njesbożowny pschipad a pscheziwo woli nadpad-

nikow bylo. Tuciž su wotpohlad mili, Stambulowa sklonowac, so bychu so sa to wjeczili, so je majora Panizu loni satelici dali. S netczimi politiskimi wotpohladami nadpad do zyla njeswizuje. Won ma jenoz w tym nastupanju politisku ważnosz, so nam pokazuje, kāk straszne je Stambulowe stejnische. Snaferjo bolharskich wobstejnoscen so boja, so to preni a poſledni nadpad na Stambulowa njeje był, a so hiszce wjeli Panizowych wjeczjerow postanje.

Turkowska. W Ueskübe w Starzej Sserbiji su Turkijo 22. mérza swońcu tamnischeje katholskeje zyrlwie potorhali. Turkam je swonjenje se swonami s pohorschenjom, dokelz so wot nich swon runje kaz tschiz jako snamjo tschesczianstwa wobbladuje. Swoje njeſcheczelske smyžlenje pscheziwo tschesczianam njebudzichu pak Turkijo w Ueskübe se slufkom wopokasali, hdz budzichu węzci njebyli, so jich Kołowski guvernér Kemali pascha teho dla khostac njebudze. Podla guberniera jim wjednik polizije w Ueskübe, Juzus effendi, pschi njeſcheczelnoscach pscheziwo tschesczianam polekowasche. Tutton je s tschesczianstwa iislamej pschecupi, hdz bē s Awstriskeje, hdz so nim jebanstwa dla kledzachu, do Turkowskeje cęknul. Awstriske kniezerstwo, kotreż na Balkanie jako sklitowat katholikom wustpuje, je so hnydom dla potorhanja swońcy Ueskübskeje zyrlwie w Konstantinoplu wobceżowalo a doszczinjenje żadalo. S wuryadnej speshnoszcu su w Konstantinoplu, hdz so hewal cijesze huchi napscheczo skoržbam dla pscheczehanja tschesczianow, ton króz na wobceżowanie awstriskeho kniezerstwa połysnili. Sultan je hnydom poruczil, so ma so Kołowski guvernér a teho runja wjednik Ueskübskeje polizije wotbadzic. Kaz so sda, so Turkowska boji, so mohla Awstriska w Ueskübskim podawku pschicznemu pytać, so by se swojim wójskem Staru Sserbiju wobbadzila a ju, kaz hzo Božniju a Herzegovinu, pod swoje kniejerstwo stajila. Hewal by turkowske kniezerstwo i cęzka tschesczianam prawo dało. Wopravde je tez Awstriska turkowskemu kniezerstwu Ueskübskeho podawka dla horzo saphyrla. Awstriski pôßlanz w Konstantinoplu, baron Calice, je hrósh, so hnydom Turkowsku wopuszczil, so jich so sultan żadane doszczinjenje sapowiedzi. Pôßlanz sibi żadasze, so by so niz jenoz Kołowski guvernér wotbadzil a wjednik Ueskübskeje polizije so wotstronil, ale tez, so by so poſledni nischii nihze sajzo njepostaſil, hdzeli kli ma jedyn awstriski konsul swoje sydlo. Sa awstriskeho konsula by pschezo hanibne bylo, s czlowiectom fastojnzym wobladzec, sa kotrejz su awstriske žudnistwa jako sa jebakom kledzili.

Amerika. Kniezerstwo sjenoczenych polnožno-amerikanskich statow s najmniejsza Italiskej dobru wolu pokazuje, sa sklonowanje italskich poddanow, kotrejz su w Neworleanskim jaſtwie sklonowali, doszczinjenje daę. Wjednikaj ludoweje czrijdy, kotreż je Italiskich lynchowala, staż so žudnistwu do pschepytanja dało. Prascha so jenoz, hacz budz budniży jeju sa minowateju spósnac. Jeli so by temu tak bylo, bychu jeju psched pschisaznemu bud stajili, a ton by jeju s węstoszcu wuwinował. Lud w sjenoczenych statach ma strowy roszud wo prawje a njeprawje. Hdz su so žudniży pokupic dali, so hobustawy pojazneho italskiego wjeczerteho swajaka sajdzili njeſku, je lud ham žudzil a italskich mordarjow Neworleanskeho polizajskiego wjednika njeſchekodnych sejnik. Duż so wozakac njeđa, so bychu pschisazni, kotsz so s luda wuswolija, lynchowarjam někaje khostanje napolozili.

W republike Chile, na najwiecejnym bróshy pokłodniczej Ameriki leżazej, je psched dlešhim czasom revoluzija wudhryla. Wot wobeju stron, wot szeklatkeje kaz wot kniezerstwowej, so s najwiecej žurowoscen wojuje. Dokelz so hiszce pschedwidzecz njeđa, kotre strona dobudze a hdz so krejpschelcę kónz sejnik, je němke khezorstwowe kniezerstwo wobsamko, i chilekemu bróhej wójske kódze wotpózlač, so bychu so s nimi němzy poddanjo, s kotrejz je wjeli w Chile žiwych, sklitowali. Wójskemu kódzemu, w tu khwili w morju s ranja Ujije pschewyazemu, je so poruczil, hnydom i chilekemu bróhej wetjecz. Wone s tijoch kódzow wobsteji, na kotrejz je hromadze 1000 muži a 38 kanonow.

Sjebanh jebat.

W tamnym hróshym wójskym czasu, kž je nam pod mjenom Napoleonowych wójnow snati, w Sakskej Biedrich August III. kniezesche. Tónle wubjerny kniejeret bēsche swojim poddanam wopravde, schioz nan swojim dzeczom, a je sibi mjeno "Sprawy", kotreż je jemu jeho lud dał, połnje saſkuzil. Hdz wón kniezerstwo nastupi, bēsche Sakska hiszce kurwietchowstwo; Halle s kónz leta 1806 su Napoleon kralestwo sejnik. Sso w spoczątku spomnjenych wulich wójnow s Awstriskej a Pruskej pscheziwo Franzowskej sjenocziswski, Sakska poszcziszo na dobo s Pruskej swoju neutralnosz wupraji a tez hacz do leta 1806 neutralna wosta. W tymle leżej so Biedrich

August Sprawni s Pruskej pschezjivo Franzowsam sjenoczi, ale Napoleon jeho 14. oktobra teho sameho lata pod Jenu sibi, jeho 11. dezembra krala sczini, ale jeho nusowasche, so dyrbjesche na jeho stronu stupicz. Swoje sahubjenje psched woczomaj widzo budzesche so dobrý Vjedrich August posdžischo jara rady s Pruskej a Ruskej pschezjivo Napoleonej sjenoczil; ale jeho sprawa a dzakowna wutroba mysl n jedopuscze, so mohol won pschezjivo Napoleonej, kiz bescze jemu telsko dobroty wopokaſal, na wojnu czahuez. Nadobny wjerch wo Napoleonie prajesche: "Dwozj je mje ionle mozny muž sahubicz mohol, ale won to czinił njeje."

W czazu, hdyz be ſebi Napoleon hido mnohe nemiske kraje podczinul, tez w Sakſej Franzowskoj roskasowachu. W nasich lubych Sserbach tehdz hinal njebeſche hacz wſchudzom druhdz: jenemu bēchu Franzowskoj prawi, drugi wo nich njerodzesche, a tsecz iich hidzesche. W Kenjeſezach na pschitkad bescze węſty Polkan, kiz s Franzowsami jara rjenje czinjesche a jim někotružkuli ſkuſbu wopokaſa. Tónle dobrý mužik wſchak bescze zylo Sserb, ale takle ſudzesche: radſcho franzowski knies hacz herbſki proſhet. Pschi tym pak ſebi na niczo herbſke, ani na nemiske, ani na franzowske njemyſlesche, ale wobhaldniwie jeno ſam na ſo. Jego politika bēchu pjenesz, jeho wera bēchu pjenesz, jeho wotczinſtwo bēchu pjenesz, a wſchitka jeho luboſcž ſo na lube pjenesz mērzesche. Hdyz mam pjenes doſč, ſebi won myſlesche, hym tak wypoto czesceny, kiz naſch kral, a tak mozny, kiz mulki Napoleon; ſchtož żonyh pjenes nima, je ſlepý.

Haj, knies Polkan, ſchtož pola Franzowsow telsko placzi kiz ty, ton nejchožkuli ſamož: s kamjenjom može tolerje bicz, s wołom može butru deſicz, a s hluſych burow može ... no, chzem y wohladač. Won wſchak bescze ſam bur, tónle knies Polkan; czim lepje: dha wē, s kotrymi durczkami možesč burej do domu a do dusche ſaleſcz. Nuts leſech jako dobrý pschezel, won pschileſech jako ... no, chzem y wohladač.

Knies Polkan mērzesche ſuſhoda, to bescze Kołoschkez Handrij abo Tseleny Kołoschka. W Kenjeſezach bēchu mjenujzy toji Kołoschkez. Prěni bescze Kołoschkez krawz. Druhi bescze Pislaty Kołoschka, kotreuz „pissat” rēlachu, dokelz na reje kholo piskache, kiz bescze hido njebo nan herz byl. Tsecz bescze Tseleny Kołoschka: Handrija ſenje tselili njebeſtu, kiz tez won ſenje do nikoho tselal njebe; ale jeho njebo dzeda bēchu něhdy na hońtwje někak tselili a jemu potom „Tseleny Kołoschka” narjetli, a wot teho čaza jeho potomniyu na kuble „Tseleny Kołoschkez” rēlachu. Kołoschkez Handrij bescze sprawna duscha a Franzowsam pschihileny njebe. Won ſo mjeležo na to ſpushezſe, ſo ſo jeho lubowan kral na poſledk tola hifcze pschezjivo Napoleonej wobroczi a wſchitkach Franzowsow s kraja węgery. Haj s kralom Vjedrichom Augustom bescze Kołoschkez Handrij něhdy porečzał, na czoz ſebi njeſtao bycz daſche. Hdyz je na prawdu Božu pschischt, a jandžel je ſo jeho kholu duschu prashak: Šchto ſy dobreho ſlukowal na ſemi? dha je Handrij ſawescze wotmolwi: Ja hym s kralom Vjedrichom Augustom rēčaſ! Na to je jemu jandžel bjes dwela njebieſte wrota wotewrili. Kenjeſezjenio bēchu ſo mjenujzy něhdy někaktoho leža dla s kniesom ſwadžili. A dokelz ſo prozez bjes konza dlijeſche, ſo Handrij s dwemaj druhimaj buromaj do Drážžan poda; a won mērzesche ſa nich rēczecz. Hdyz pak hrjedz tajkejne njewidzaneje kraſnosće psched ſwojim kralom ſtejeſche, bescze wſchitke rjane ſłowa ſabyl, kotrež bescze prajicz čyžk. Kral na njeho hladasche, a won na krala; kiz bur na ſonu, a ſowa na buru. Ale Handrij ſo nihdy na ničjo dopomnicz njeſeſche. Telko pak jemu w hemberkach hwaitasche, ſo dyrbti tola někto prajicz, a to někto ſdworliwe; duž hubu roſdaji a na krala ſawola: „Ale ſtrowy s Boža ſcze, kiz widžu!” — Dale wo teſle awdijenzy ničjo ſhonili njeſkmy; nadžemomne ſu Kenjeſezjenio tehdz prozez s kniesom dobyſli. Kołoschkez Handrijej pak bescze dopomjenka, ſo je ſo kralom Vjedrichom Augustom rēčaſ, najwjetſha radoſcz čaz ſiwenja.

Dokelz bescze Handrij tajki dobrý Sakſa, ſo ſamo wē, ſo ſwoje rjane ſallte tolerje, kiz tez ſwoje ſwetke ſchēnatki, wētrnikarje a podobny drobjas psched nahrabnymi Franzowsami wuthowac̄ hladasche.

Polkan wjedžesche, ſo mērzesche Tseleny Kołoschka pjenesz; ale won njewidžesche, hdyz ſuſhod ſwoje pjenesz khowa a ſello iich ma. To pak budzesche ſmierz rady ſhonil.

Hdyz jenu wołko wjeczora Handrija na wſy wuhlada, ſo jemu pschida a rjelnu: „Ty ſo pschezo ſmierz, ſuſhodze!”

„Psche čzo tez niz?” Handrij ſnapshez. „Wuſchi poſchicz tez ničjo njeponma.”

„Ty maſch egi pschezo prawo, ſuſhodze!” Polkan ſaſo bescze. „Ja jeno čzu egi rjez, mi ſo wjazy po dobrym njeſda. Retha

hifcze ſo hara ſběhne, kajkejz hifcze njemějachmy. Spominaj na mnje, pschezelo! Niczo wjazy węſte njebudze. Skot nam ſo hrodze ſebjeru, a ſito ſ lubje, a poſleni nort nam ſ kaph ſuſklaju.”

„Franzowskoj?”

„Franzowskoj, abo Bramborſy, abo naſchi ludžo, to je wſho jene: naſz zylo wurubja!”

„Alle ſchto dha to ſapocžnemys?” ſo Tseleny Kołoschka woprascha.

„Rajmudrische by bylo”, Polkan wotmolwi, „ſo pschedam, ſchtož ſo někak hdyz, a pjenesz nehbze ſahrjebam, hdyz ſu derje ſhowane”.

Handrij ſtejo wofsta a rjelnu: „Ssuſhodze, to egi hluſje bylo njeby. A hdyz ſo naſch luby kral ſkōnčnje ſebjerje a Franzowsam ſ kraja dopomha, potom ſwoje pjenesz ſaſo wuhriebamy.”

„Ja bych zylo ſhowane měſtac̄ko wjedžat, hdyz žadyn člowljet njeſchińde. Ssuſhodze, chzemoy ſwoje kroſchki hromadze ſahrjebac̄.”

„Prawje rady, ſuſhodze”, Handrij hnuth praſi a ſebi myſlesche: Duschna węz je, hdyz maſch tajkeho ſa pschezel; won wſchitko wē a je wobhaldniw muž. Potom domoj džesche a naſajtra kruwu ſ czernjemi ſhowane měſtac̄ko wjedžesche. A ſwiatocžnje, jak ſyſchtaſ někomu row rylo, koňo ſtaj lubo mělo, hluſoku džeru wuryſhtaj a ſeleſnaj hornzaj nutſ ſuſhigishtaj, ſo jedyn pschi druhim ſtejeſhtaj, kiz mandžefſtaj. Alle njeplodne to mandžefſtvo, pschetož ſarjebam poſla danje njenjeſe. „Lepje, ſo pjenesz wuhomasch, hacz ſo je ſ danju ſhubiſh”, Polkan praſi, a potom ſo wothalischtaj. Pschi kholo ſchitke ſyſchit, ſo potajne město někomu pscheradzic̄ nochzetaſ. Polkan pschiſhahajo wſchitke džefac̄ poſlow ſběhſeſe; kruſiſhco pschiſhahajo njeſeſch.

Kołoschkez Handrij bescze někto ſměrowany, ale jenož na khwili. Junu mērzesche czezki ſón, tajki ezezki, jako by woſai polnaj ſeleſnaj hornzaj na wutrobje ſtejo měl. Alle hornzaj ſtaj tola hluſoku do ſemje ſahrjebam. Abo njeſtaſ tam ſkano wjazy? Handrij ſo tak ſaſtſtaſ, ſo junu wjeczor poſdze do ſeſza džesche a w ſeſnej ſchakobje ſopac̄ pocža, ſo by ſo pschezvědeſil, hacz tam poſla ſměrom wotpočjuje. A hlej, — hnědo bē proſne.

Schwarna woſrada! Handrij, ton ſtow ſy ſo ſjebac̄ dala. Alle njeboj ſo! Pjenesz ſichto druhni nima hacz Polkan. Tajſile pschemenit! Taſle leſnje tebi poſlenje kroſchki wurečzaſ. Ach, ty pschellepany ſhibako! — Alle hdyz někto ſo nje mu džesch a ſo kruze do njeho daſch, won zylo čerta preje a če hifcze do džeru tyknuc̄ da. To ſo wē, w tajkim njemernym czazu dže je tez někto druhni hornzaj wuhriebac̄ a pjenesz ſranuc̄ mohol. A franzowszy ſaſtſonizy, ſo kotrymiz ſo Polkan poſchitke, jeho ſo kluča wuczahnu, a — bitu njebitke ſo njeſeſch.

Handrij ſtejo roſpominaſche, ſchto někto ſapocžnje. Hdyz je pschi teſle hre leſcž dovolena, ſebi won pomysli, tez ja ſo leſcž ſphytam. Duž proſnu džeru ſaſo ſamjeta, ſuſhobu liscza a moča na ſemju naſla a domoj džesche. Maſajtra pschezelnje a doverne ſo Polkan ſchitk. Tón bescze woſrany, kiz starý ſupjen, czinjesche, jako by khwile njemel, a ſo ſuſhodej praſi, ſo by druhni króz pschischt.

„Rady lubje druhí džen ſchitk”, Handrij rjelnu. „Ja čzzych egi jeno prajicz, ſuſhodze, ſo ſo mi do zylo ſtyslacz pocža. Čzaz ſu dale hōſeſe! Wondano ſu mi zylo kurjenz wurubili. Pschitkohdne, ſo boju, wo ſlot pónidze. Duž hym dženſta ſwoj poſleni pschitk wołow poſchitak, a dokelz doma tola węſte njeku, bych wuhlowane pjenesz ſajradscho ſo tamnym w ſeſnej ſchakobje ſeſnili. Šchto měniſh?”

Hnydom bescze Polkan ſlodi, kiz ſraka mjeſdawka. Nowa nadžia jemu ſwitasche.

„Ty ſy mudry, ſuſhodze, pschezo mudry!” ſo won ſmierzſe a Handrij ſo ruku na ramjo plazſeſe. „Jeno wſchitko won donjeſ, ſchtož maſch; ja rady ſobu du. Ale dženſta khwile nimam; widžiſh

dzę, so mam blido połne papierow, schtoż chze wschitko hiszczę wobstarane bycz. Jutſje wjeczor pſchi czmiczzy mje pſchi khójy na mjesz wočatuj."

"Derje", Handrij praji a džesche.

Hdyż bę ſuſzod ſ domu, ſo Polkan njemało wjeheſeſche. To budże nowa pſeczeń, mój luby hluhy Handrijo! — W nozy jačlo ſ czeſkimaj hornzomaj ſaſzo do kęklow won czampasche a jej na starym měſcze fabrjeba.

A najatra wjecgor wobaj hromadze dżęştaj. Handrij swój měschť blěbornych pjenjes njeſesche. "Psiči teſle ſkładnoſci", wón rječnu, "móžemoj ſobu poſladacz, hacz pjenjesy trjebaſ njeſerſawja".

"Wo to poloj", Polkan wotmolwi. "Sslebro njejsawi."

Skónczne bęchtaj dōschkoj. Psches wjerški schtomow Boži
měřacę swoje pruhi dele szczesche. Mużej pak na kražnosęż Bożeje
stwórbę njezdziwasztaj, ale mjezechtaj bóle zwétnie myſkle, — kóždy po
swojim waschnju. Koszysztaj jamu. Hornzaj tam s pienjetami
njeſtranjenaj ſtejchtaj, kajkejž bęchtaj jej tam fuſodaj něhdý
ſtaſaloj.

"Haj, haj", Polkan praj, "semja wschak je najpuštegornijscha nalutowatjenja. Widzis, szukodze, tak je wschitko w najlepszym rjedze."

Kokoškež Handrij kňwilu jomyžleny ſtejſeſe a potom na jene dobo džeſehe: „Węſch ty ſchto, fuſkobđe, mi ſo węz tola prawje nje-lubi. Gſlěbro wſchak ſerſawicž njemóže, ale želesny hornz móže ſerſawicž, a to tež břebřu ničo wuſhne njeje. Ja džu tola radscho ſwój džel ſobu domoj wſacž, ſznamo nehbze druhbze ſuſkeho měſtačka naděndu. A budze-li trieba, vjenieſh naſhemu lubowanemu králej poſcéluru, hdyž prawy čaſh pschitidze. Žowle nutschka je na žane waſhnije njewostaju. Cſlowejk wiedzeſz njemóže . . .”

To prajizy swój pokład wsa a ho khwatajzy s nim wołkali.

Pokrajan jara dobre mješovine je točno činjeniče, a Božji nekačstvo je
jemu i nježnijim dele činjeniče. (Pokracovanje.)

(Połączowanie.)

Ze Serbow.

S Budyschina, 5. aprile. Dženža, mlode jutry, mješte
tudomna herbska katholska wožada wožebitu živjatocnost. Jutry
pónidželu bě vjeledostojny l. kanonikus scholastikus Michal Hörnik
posledni króz jako farar predomaš a ſo ſe ſwojej wožadu na wu-
trobu hnujaze wožnje rosgohnował. Dwazyci lét bě ſi njewscédnje wu-
stojnoscžu, luboscžu a hweru ſwoje wobęzegne ſtojntwo ſastarał, bjes-
dživa, ſo bě wožadze cęžko, ſo wot tak wustojnega, luboscžiweho a
žwérneho paſtryja dželicz. Bóh ſdžerž l. Hörnifa, jeneho ſ naj-
ſaſkužbiſiſich herbskich narodowzow a ſpižowaczelow, hiſcje dothe-
léta! Na jeho město je wjehnoſež dotalneho kaplana l. Jakuba
Škalu powołala, kotryž bu dženža živjatocznje do ſwojego nowego
ſtojntwa ſapokasany. Nadjostojniſieſ knjeſai ſenior ſkuczanek a
scholastikus Hörnik pſchižedžeshtaj ſ króla do 9. hodžiny, mjes thym
ſo ſwony ſwonjacu, l. naſchej farskej zyrlwi, ſo byſchtaj nowego knjeſa
fararja wožadze pſchedſtaſiloj. Schyri kraſne katholske družki pſ-
ſchachu cęžah, jena ſ nich powita nowego dusſcepaftryja pſchi ſamych
zyrlwiſtich duryach. Dwé holežy w bělej drascé ſegeleschtej po-
khođbe kwetli a róže. Pſchi woſtarju mjeſte l. scholastikus Hörnik
rjanu a móznu rěč, po ſotrejž nowemu knjeſej fararzej kluže zyrlwie
pſchepoda. Potom běchu ſemſche, na cdož mjeſte l. farar Škala
naſtuynie predowanje, tiz wſchē mózne jimaſche. Po ſemſchach
pſchejacu ſtojnjy wožady a mnosy pſcheczeljo nowemu l. fararzej
ſbože a ſwoſtachu potom jeho hosczo ſ džela na farje, ſ džela na
tudomnym tačantſtwje. Tež my wuprajamy hiſcje pſchi tutej živj-
atocznjej ſkladnoſci nowemu l. fararzej Škali, tiz ma niz jeno wo
Budysku, ale wo wſchē katholske herbske wožady a w mnohim naſtu-
panju wo zyke ſſerbstwo wulke ſaſkužby, ſ zyloje wutroby: Daj
Bóh ſbože!

Hiszczę psiego je w kuzigach skóta na połkromu a kłamowu
choroszcz kory. Duż je w zylym Budyskim województwym hejtmanstwie
też sa czasz kaprleje sakasane, skótnie wisi — s wiwsczą konjazich
wilów — wotbywacż.

— Nasłetne kontrolske shromadzisny mužstwów na wotpusku (ur-
lauber) smieja so w Budyskim wokrjeżu 20. a 21. haprleje w Budyschinie,
22. haprleje w Rjechwaczyidle, 24. haprleje w Kluschi a w Worzynie,
25. a 27. haprleje w Biskopizach, 28. haprleje w Scherachowje.

— Po dołszej żurowej hymie je ſebi ſkóńcznie naleńczo knieſtwo dobylo. Schłóż wſchak ſo na stare burskie prawidła spuſhčza, nočze hiſhče wěrič, ſo ſo hyma, hdyž tež na krótki čaſ, ſakó njewroči. Po tychle prawidłach po Małejhi hiſhče 40 nôznych smierskow pſchinđe. Někto pak je po dnju mjenowanego žwiateho ſcjenika hafle něhdze

30 nozow mierslo. Po takim mlelo so hiszce 10 symnych dnjow wotczakac. Po jenym druhim burskim prawidle so praji: Kieloż dnjow żaby do dnja swjateho Jurja sarzechtaja, telsko dnjew dyrbja po Jurju swjescież. Łetka hu żaby higo 6. haprileje w lužach wokoło Budyschima rzechacz žlyscheli. Dżen' swjateho Jurja pak smejemy halie 23. haprileje. Duż bychū żaby nimale hacż do Pankraza mjelczecz dyrbiale. Tak burske prawidla wucza, często wshak wone njetrzechja, pſychoż najwernisze prawidlo wostanie, so čłowjekojo protyku dżelazu, wjedro pak Bóh tón ſenjes.

— Sa Budysko-Łamjenski wólkę je żo sanđenu fr̄sudu na radnej kęgi w Biskopizach jako njeduchowny fastupjeć do krajuje sy-nody Łamjenski hamski sudnik knies Philipp s wilej wjetšinu wuswolit.

— Po wosjenjenju królewskiego konieństwa w Moritzburgu budzą
żo w Świnarńi 8. meje dopoldnia w 9 hodzinach a w Tsęla-
nach 9. meje dopoldnia w 9 hodzinach kobły wubieracz a srebjata żo
wobyladowacż.

— W Czechach je w Silesian a Friedlandskim województwach hrieshowym skotom polkroma wudzirila. Śnieżerstwo je teho dla wukasaló, so ſo hacž na dalshe s mjenowanem województw skot do Sakſkeje wodźicž niezmie.

— Se herbitch wuc̄erjow, kotsiz ſu jutry wuc̄etiske pruhowanje wobſtali, ſu zo poſtaſili į Pēſchka w Minakſtej, į Schor

— W Drazdzanach je zo żerbske towarzystwo wot Sserbow sa-

kožilo, kotsig žu hebi pschedewsalí to hweru hajicž, schtož w zusbie najbole paruja, mjenujzhy snajomnosćí a herbsku sabawu w ręczí, spewje a druhim sawiezelenu. Tole herbske towarzstwo ho mjenuje „Czornoboh“. Kajka dobrota je wone sa naschich lubych Serbow w Drzgđanach a wokolnosći, to ho wożebje w živjenju połasuje, tiz kódy hobotny wjeczor w nim knejzi. Wo tym tak prawje jeho 1. saloženſki bohacze wopytaný hwydżenj s hubdzonymi, deklamatorſkimi a żortnymi pschednosčkami hwydżesche. A taſtich rjanych wjefzelow je „Czornoboh“ bižo wjazn poměl. Esamo w naschim Budyskim kraju je ho towarzstwo loni połasało, hdyz ho s wuletom na horu Czornoboh swaži, wulzy witane w měsće a na wžach, psches kotrež pschiidže. Taſti rjany nalétny hwydżenj hubze ho pschichodneje 3. meje w tamnym towarzstwie wotbywacz, a to tón krócz s pschedstajenjom „Nankowych schłornjow“. Serbjo, tiz w Drzgđanach a wokolnosći bydla abo wot naš tam pschinbu, ho s tutym na to kębzliwi czinja. Nęch teho dla, schtož jamoże, ho hotuje a njesabudże wjeczor 3. meje do Hollakez hotelu (Königsbrücker-straze 94) faszuplicz. Wěscze spokojeny ho saho s njego wróci!

S H n a s c h e z . T u d o m n e d r u h e w u c z e r s k e m ē s t n o j e s t o j u t r y
s a ź o s i j e n y m n ē m s t i m w u c z e r j o m , t k n e s o m H y r o n i m u s o m , w o b s z a d ī l o .
H a c z r u n j e s t u p o s k l e d n i j e j u t r y s c h e s z o g o s e r b s z y m l o d ī z e n z o j o w u c z e r s k e
p r u h o w a n j e w o b s t a l i , n j e s z y m m y t o l a ħ a n e h o s i n i c h d o s t a l i . N a -
d ī z o m n j e s t l ē t u n a n a s c h e d r u h e m ē s t o s e r b s k i w u c z e r p s c h i n d ī z e ;
p s c h e t o z n ē m z t o l a s i t a j k i m w u g i t k o m a w u s p ē c h o m s e r b s k e d z ī c z i
w u c z e c z n j e m o ź e , k a ź S s e r b .

Se Sdžerjo. Nascha hórska wieska leži drje híje wschitkimi ſerbſtmi najwysčche w zyłej Łužicy. Daloko k połnoz̄y a k wjedzorū won ds ſerbſteho kraja móžemy s wołnow naſchich ſtow kražne Łužiske hona widzec̄, a na wopak je naſcha wieska daloko a ſchero ko po ſſerbach wiđomna. A taſta czisčina knježi tu ſtajnje na Sdžerje, tak měrnje khodži kózdy naſchich pobožnych wobhydlerjow na ſwoje pola dželac̄, a tak wjefeli ſmy, hdyž s haru a ropota połnych dolinow ſažo na naſchu horu do lubeje wieski kročimy. Gsamo wjele měščęznow k nam pschilhabža, so bydu ſebi naſchu měrnu, paradiſyſz ſežazu wjesku wobhladali. A hlej, nětko ſo ſtawa, so njemožemy wjazy w tej wěſtoſci a w tym měrje wołoko khodžic̄ a na naſche pola, ležy a tuk ſħladowac̄, kaž ſu to naſchi džedojo a wotki, naſchi nanojo a mac̄erje a my ſami hac̄ dotal móhli. W ſmjernym straſche ſtejnym husto a njejkmy wodnjo, hdyž Bože ſlōnčko ſwczęci, na ſwojim ſamym wobhedenſtwje wěſci. A tak to pschindze? Nimalo pot hobžin wot naſ runje k połnoz̄y deſe ſo Budyski regiment w bjaronje (Bärwald) na tħelenje wuwuc̄juje. Ćēta dolho ſu hízo tam wojazh tħelegi a ženje naſ to myſlio njeje. Ale wot poſlednjeje naſymy, wot teho čaſa, so je ſo w wójsku nowa dalokonoszaza repeterowanſla tħelba ſawjedla, hwiſdaja ſaklubżene kultu nad naſchej hlowu a, ſhtož je najhórsche, tež po wžy wołoko. Niż doſc̄, so ſmy taſke kultu hízo často na ſwojich polach a sahonach namakali, nē, tež wo wžy ſu hízo do twarjenjow flec̄zile. Wónzano ſħysċeſte ſahrodnit R. kultu w ſwojej bliſkoſći hwiſdaja psches powetř lec̄ic̄; wong do kniſklow

jeho wumjencią wo hřebz wžy pražnu a potom wotleži. Bur L. wosyſe pſched ſtrótkim ſ konjom hnój na swoje pola, na stronje ſ Wjelcinej ležaze, dha wokoło jeho wuschow kulta ſafruncę. Nō, tuteje jeneje dla ſo hiſcheze njeſtrachowasche, tola hdyž na polo pſchi-jewſchi druhu ſahwſdacz ſaſkysča, hnydom konja wupſchahnu a domoj czérjeſche. Taſlich podawkoſ je ſo hiſcheze wjazy mělo. Taſ pak to tola njemóže wotſtač. Dyrbi dha ſo halle člowſke žiwjenje ſnicicę, předy hač ſo tutemu njedostatkej wotpomha? Duž ſamy ſo na wyſoku wojetſku wychnoſež w Draždanzach wobrocziли, ſo by žalozný ſtrach, nam na ſtajnoſci hrožaz, na nekaſte waſchnje wotſtronila, a nabijemy ſo, ſo budze po naſchej próſtwe činicę, ſo móhli ſaſo w dobrém merje a bjes bojoſče po naſchich honach khodziež a na nich dželac.

S Demjan. Sańdzenu poňzelu rano $\frac{1}{2}$ hodžin na tudomnym něhduschiim Radzeſ ſuble, netko Huſčanſkemu knieſtvi ſluſchazym, woheň wudhri. S tſjoch dželaczeſtich ſhwóſbow, ſubleve domſe wobylazych, ſu plomjenia jenej nimale zpulu draſtu a domjazu nadbu ſanicile. Kac je woheň naſtač, njeje ſnate, pječza je ſo ſ njeſtežliwoſciu ſaparal. Jenu wožobu, kotaž je pječza na naſtaču wohnja wina, ſu do pſchepytanja wſali.

S Porschiz. Tudomne ſchulſte a zytkwinske město, 2123 ml. wunoschaze, ma ſo ſ nowa wobhaziež. Či, kotsiž wo njo roža, maya ſo hač do 23. haprleje ſamolwicę.

S H o d z i j a. Poſraczowanje roſprawy wo pſchednoſchi, wot L. kantora em. Bartka wo ſlažekſtich wotphladach ſozialnih demokratow 22. maleho róžla w tudomnym pobocznym herbfkiim burſkiim towatſtwe džeržanym. Domjaze žiwjenje w pſchichodnym ſozialdemokratiskim kraju. — Domjaze, starschiſte, džeczaze a pſcheczle ſtiwjenje ſe ſwojim ſbožownym wobhadowm w ſozialdemokratiskim ſhweſče zyle pſchepitanje. Muž a žona budžetaj enož mužli a žónſka, ale žanej mandželskej, dokež njebudžetej ſweroowanej ani wot ſtawnika, ani wot duchovnego. Žona je muzej porunoſtajena, wot njeho polniſe njevoſtiſna, bjerje ſebi muža a da ſo jemu nježiwaſo na niče druhe hač ſo na ſwoje pſchihilenje. Šhubi ſo tute pſchihilenje abo naſtanje mjes mužli a žónſkej njeſtežliwoſci, dha žada ſebi mudroſež, te njenaturſke ſſienoczeniſtvo dželicę. Woběmaj je dowolene, ſebi druhu wožobu ſ spokojenju ſwojich čeſlnych žadoſćow ptytač. Sozialdemokratiski stat ſo wo to njeſtara. Wón enož ma intereſu na ſwojim ſbžerzenju, po taſkim na naploženju džeczci. Škódy ſpoſnaje, ſu tute ſozialdemokratiske ſaměrh polečowanje hoſeje njepočzivoscę a najhorscheho ſurwarſtwa. Nam pak je ſ naſchemu čaſnemu a węcznemu ſbožu prajene: „Njech budze mandželſtvo čeſtne džeržane pola wſchitſich a mandželſte ſožo njevoſmasane; ale kurvarjow a mandželſtvo ſamarjow budze Boh ſubžicę. Macz by byla enož ſwérjeczna wobžiczelka a čeſcherka ſwojich džeczci. Prjedy hač jeje čaſh dónbže, dyrbi ſo, kaž Bebel pſche, do wožebiteho wuſtawa (kliniki) podač, hdyž pſchihodne wobylenie, wobhadow a ſebzliwe wothladanje namaka. Tam ſe ſwojim nowonarodženym džeczom wotſtanje, taſ doho hač je čeſchi, ſchtóž ma ſo po móžnoſci doho ſtač. Hdyž je po jenym abo dwemaj ſetomaj džeczo wotſajila; móže ſo ſ ſwojemu něhduschemu muzejem wročicę, jeli ſo tón mjes tym hido jenu abo dwě druhę pſchiložniſy nima. Džeczo pak wotſtanje w wuſtawje. Džeczo rěka wone enož w tym ſroſumje laž kruwine mlode čeſlo. Nan njeje jeho nan, ale enož jeho pložet, nima nad nim žaneho prawa, ſnadž jo ženje njewohlada. Maczernu luboſež enož wopta, ale njeſpoſnaje. Starschiſtu tež po taſkim ženje lubowac̄ njenawułnje. Sa ſozialnu demokratiju njeſtu džeczci Bože dary a starschi niž ſaſtupniſi Boži naſtupajo džeczci. Starschiſki dom džeczo ženje njewohlada, pſchetož hdyž je wotſajene, pſchihodne do ſtatnych wočahowaſtow, hdyž ſtiwjenec a draſtu, wuczebu a ſdželanoscę wot ſtata doſtanje, hdyž ſo žane žanemu do ſady njeſtaja a hdyž kóžde pod wuſamknenjem ſaſlužbneho džela hač do ſwojego 21. ſta wotſtanje. Hač byhu starschi ſwoje džeczci w thę wočahowaſtach hdyž wopytač ſmeli, njeje prajene, ale ſ cęſka. Šklowa: „Luba nankol! — Luba maczertka“ — ſo w ſozialdemokratiskim ſtače ženje ſkłyscę njebuža, a žane džeczo tam njebužen nanowa nabija a maczertna radoſež. A ſklowa džed a woſka, wuj a cęſta budža ſo ſ ręce ſhubicę dyrhycę; pſchetož ſani pſchiwui ſo njeſenaja. Wſchitzu budža ſebi jenak ſuž a nječto nicžo druhę hač krajny roboczan. Starschiſki dom, ſhwóſny dom, ſ zyła mjenou dom ſwoju doſtalnu ſkłodkoſcę zyle ſhubi, njebuže dale nicžo hač ſpatnja ſa jeneho abo dwieu. Mano póndze ſo ſ kněbanju, pſchipo- dnju ſ wobjedu a wječzor ſ wječzori do zentralneje ſyčernje, do po- dnja do zentralneje dželatnje, popoſdnju do konzerta, po wječzori na ſekliji a po ſekliji do koža. To, ménja ſozialdemokratojo, budža

njebjjeſha na ſemi! Tich njebjjeſha bjes Boha pač budža ſ wěſtoſciu jenož hola hela.

Se Subornicžki. Sańdzenu ſobotu wječzor je w wuſlowej jamje, „Beche Graf zur Lippe“ rěkazej, dželaczeſ Schröder naſku ſmjerč wumrjeſ. Hdyž ſtolpy ſ jeneho khoda wutorhasche, bu ſaſypnjeny. Hač runje hnydom wſchitzu dželaczeſjo, kotsiž w jamje dželaju, ſa nim ryjachu, jeho halle njedželu popoſdnju a to morveho wurychu. Wón be pſchi ſaſypnjenju hnydom ducha ſpuſhczit; pſchetož jeho cęlo bě do zyła roſmjeciene.

S Varta. Naſchu dobrowolnu wohnjowu woboru ſu ſańdzenu ſobotu a njedželu pječ ſtróč hromadu ſwolali. Dokelz pak bě woheň, kaž ſo wupolasa, pſcheko w doſloſci, njebe trjeba, ſo ſe ſykamu wiedzechu. Bjes druhim bu wohnjowa wobora alarmerowana, hdyž ſo ſobotu wječzor w ſkotezach jena mała thęzla wotpali. Pſchi teſle ſklaſnoſci njech je na to ſpomnjene, ſo je woheň, wo kotrejž ſo tydženja ſ Varta pižasche, niž w Barcze, ale w ſužodnej Butojnje byl.

Přílopk.

* Sańdzeny tydženj tſjo mloženzy bliſko Lohmena po ſeſtu thodžo w hystym lisczowym ſlanju koſcierzowz někaſkeho mužſleho na- makachu. Kaž ma ſo ſa to, ſu to koſcierz něhduscheho wobylidera ſe wžy Utewalde, kotsiž je ſo pſched ſnanu 40 ſetami někotre dny po ſwojim ſwazku ſhubit, a wo kotrejž dotal nječto nicžo wjazy ſhonil njebe. * W jenej wžy pola Altenburga ſańdzeny tydženj wjeſtym ſcholta ſakſkeho woſaka ſaja, kotsiž běſche někotre dny předy wot woſakov cęknul, a ſtražniſkej poruczji, ſo by jeho do Altenburga dojedek. Hdyž duž po puežu do ſeſtu pſchihodgęſchtaj, woſak, kotrehož naiſterje doſez wobhalaſi njebečku, brón wuczeze a do ſtražniſka třeli, ale na ſwoje miſnu. Potom ſo w ſeſtu ſhubi. Stražni ſo ſa ſtraſhnym člowjekom njepusheži a ſo domoj wroči. Čeſlanza pak ſu žandarmojo bory ſa to doſhahnuli.

* Měſchczanſka rada w Kodaču je poſtaſila, ſo ma kóždy tak mjenovaný puežowazý rjemjeſlniſti wotroči, kotsiž čze ſwoj pjenjeſny dar ſ měſchczanſkeje poſlabniſy měz, předy hodynu drjewo rěſac̄. Duž w tymle měſtaczu ſawěſče wjeſe dundakow a druhého njerodneho ludu wjazy njewohlaſaju.

* Katarja w Ebersdorfe, 30 ſteineho muža a nana dwieju džesec̄i, běſche loni jeho pož ſkuſhal; wón pſha moricž da, ale wobhalaſac̄ jeho njeda. Pſched někotrymi njebelemi muž thoricž pocža, a wondano popoſdnju ſo ſlaženouſcę poſla njeho poſaſa. Duž je pož wěſcze tež ſtaſený byl.

* Knejeſtrowa roſprawa wo ſtejnichcę ſhywów ſa Bajersku praji, ſo je po zyjej Bajerskej ſymſte ſito ſ džela wumjerslo, dokež ſe ſknehom počrte njeje bylo, ſ džela je tež wuhiſlo. Šetni ſhyw je jara redki. Tež wiñizh a ſadowe ſchtomy mało dobytku lubja.

* So nječto wo wulke herbſtvo njerodži, je bjes dwěla rědla wěz, a tola je ſo ſańdzene dny w Achimje pola Bremena ſtaka. Staru žónku ſe wžy běču wondano do Achima ſkasali, ſo by 135,000 ml. doſtaka, kotrež běſche po ſwojim bratſje namrěla. Jeje bratr běſche loni ſ Amerikli, hdyž je ſo w ſwojim čaſku ſaſhylil, pſchijel, ſo by staru domowinu wopytač a ſebi wuſtajenju w Bremenje wobhalaſi; tam bě ſhoril a w hojeſti ſemrek. Na jeje ſotru ſo ſ jeho ſawoſtajenſta 135,000 ml. dónbže, a na jeje džowku, kotaž je ženjena, 4000 ml. Staru žónku pak pjenjeſy njejerjeſche, prajizy, ſo je wjeſe njehduschnych ludži, kotsiž ju, hdyž ma wjeſe pjenjeſ pſchi ſebi, duž domoj ſaraža, a ſo tež njeſe, ſchtó ſ pjenjeſami ſapoczeč. Wona praji, ſo njech ſo pjenjeſy w Achimje na nalutowatnju dožda, ale nalutowatnich kniſtow tež njejerjeſche. Duž je direktor tamniſcheje nalutowatnje na njej ſmili a jej ſlubi, ſo čze jej jeje pjenjeſy thowac̄. Š wulkej nuſu ju naręczachu, ſo ſ najmjenſcha 54 ml. pjenjeſ ſobu wſa, kotrež běču hiſcęze wycze.

* 18 ſtareho thęſlaſtkeho ſyna běſche pſched ſtrótkim ſkoſkem do palza ſkuſhal. Palz trochu ſaſzelasche, ale mlody hólz na to nje- džiwaſche. Bory pak zyła ruka hroneſje ſaſzelac̄ pocža, a thory ſ ſek- rjej džesec̄i; ale ſekat praji, ſo je hido poſdze, a ſo pomožy wjazy njeje. Ša 6 dňow mlody hólz wumrje.

* W korejnje w Saarbrücke ſo ſańdzene dny měſchczan a podwyschki wo wojetſki wězach roſreczowatſtaj a ſo ſwadžiſtaj. Podwyschki měſchczanej praji, ſo tutón wo wojetſki wězach ſ zyła ſudžicę njemože, dokež dže woſak byl njeje. Duž měſchczan podwyschka ſležnu, na čož tutón ſwój teſtač wuczeze a ſwojego pſche- cjiwnika na měſcze ſakſ.

* W badenskej wžy Ballenberg běſche pſched dohimi ſetami nječto žónu a jeje tſi džeczci ſe ſeketu ſaraſyl. Wyschnoſci ſo težby njerodži, morbarja wuſkledžic̄. Někaſki mužſki, na kotrejž tuſachu,

je tehdom delho žebžal; ale dokelž jemu nicžo dopokasacž njemžachu, výrbiachu jeho na pošledku puschcicž. Psched krótkim je w Amerizy mužstí semrel, kž je ho na žmiernym ložu wusnał, so je něhdy spomnjenu žonu a jeje tsi džecži slónzował. Schtež ho prasi, je wón psched nimale polsta létami s tamníchej krajiny do Ameriki cžahnil.

* W Mnichovje běchu ho w běhu saňdzených tříjch lét mnohe pžy ſhubile, mjes nimi jara drohe pžy. S konz saňdzeného léta polízia pžycžeho paducha dohaže, kotrež ho wusna, so je wjazy hacž 80 pžow ſlojil a kranjene pžy konjazym rěníkam pschedawak, kotsž ſu je rěšali a mjažo pschedawali abo do kolbažow ſtykali. Poſbzícho druhého pžycžeho paducha wuſlédžichu, 15 létneho hólza Messererera. Léčka ſriedž wulkeho róžka běchu mjenujz profekorej tamníchej univerſity hontwjerſkého pža kranuli, kotrež bě 250 ml. hódný. Šonivšchi, so je něchtí tajkeho pža, lajčik je jeho byl, konjazemu rěníkéj lobmeierej pschedak, profekor ſ temule rěníkéj džesche a jemu s políziu hrož dozpi, so jeho rěník do ſwojeje rěšarne puschcizi. Tam piecz ſarešaných pžow na ſčenje wižasche, mjes nimi tež profekorow. Wschitke běchu drohe pžy. Messerer běše po poltolerju a tež po tolerju ſa pža wot rěníka dostawał. Paducha ſ fararzej pžchicž, so by jeju tutón wujednacž ſphat. Postavený džen ſ fararzej pžchidžeschtaj. Muž běše ſwolniwy, ale žona ſebi rěžecž njebasche a na ſwojim žadanju wobsta. Duž muž revolver wuczeze a do žony třeli. Njebožowna ho cžěkajo ſa fararjowym kribjetom khowasche. Widžo, ſo farar naſtróžany wróčo ſtupa, mordar ſ němu džesche: „Njebožče ho, wýhodostojny knjeze, wam ho nicžo njeſtanje!“ Na to druhi krocž třeli, a na žmierz ranjena ho žona ſ semi ſmjeſe. Něktu ſo muž do hlowy třeli, ſo běše na měſce morwy. Žona žalostne hoſoče pžchetravski w nožy wumré. Farar, kotrež běše ſo, psched mordarjom wróčo ſtupajo, cžegž do hlowy ſtanič, khor leži.

* Winzat w Dioſghörje w Wuherskej ſo pžche: Kewawny podawak ſo ſaňdzené dny w ſužodnej woſabze Fozja ſtał. Tamníchi podružnik Toth mjeſche ſe ſwojej žonu ſtajnu ſwadu. Wón piſeche a žonu ſe ſwojej žarliwoſežu žalostnje cžwilowasche. Duž čhysche žona manželski ſwjaſl roſvjaſacž dacž, a 31. měrza mjeſchtaj manželskaj ſ fararzej pžchicž, so by jeju tutón wujednacž ſphat. Postavený džen ſ fararzej pžchidžeschtaj. Muž běše ſwolniwy, ale žona ſebi rěžecž njebasche a na ſwojim žadanju wobsta. Duž muž revolver wuczeze a do žony třeli. Njebožowna ho cžěkajo ſa fararjowym kribjetom khowasche. Widžo, ſo farar naſtróžany wróčo ſtupa, mordar ſ němu džesche: „Njebožče ho, wýhodostojny knjeze, wam ho nicžo njeſtanje!“ Na to druhi krocž třeli, a na žmierz ranjena ho žona ſ semi ſmjeſe. Něktu ſo muž do hlowy třeli, ſo běše na měſce morwy. Žona žalostne hoſoče pžchetravski w nožy wumré. Farar, kotrež běše ſo, psched mordarjom wróčo ſtupajo, cžegž do hlowy ſtanič, khor leži.

* Šwojeho khoweho bratra ſaſtujujo wón danio w Grenoblu 19 lét ſtara ſludžerka džiwič ſwérjatorow přeni krocž do ſlavajeje kletti ſtupi. Hnydom ſo law do njeje da, jej kři pžchelkun a jej mnohe cžejke ranh wukufa. Młoda hólza je na žmierz.

* W woſu přenjeje klažy ſpěchneho čáha mjes ſchpaniſkym měſtomaj Seville a Cordova wón danio mlodu žónsku ſ pžchereſnjenym křem morwu namakachu. Kaž hóry ſhonichu, běše ſkónzowaná ſ Franzowſeje; wona ſe Seville pžches Madrid domoj jědžesche. Wultu ſumu pjenjes, kotrež je pžch ſebi měla, je jej mordar najſkerje rubil. Jeje woſtarne manželski ju w Madridze wočkawasche. Mordarja híſeče wuſlédžili njeſku. — Druhi rubježny nadpad je ſo na želeſnicy ſtał, kotrež ſ Madrida do Saragozy wjedže. W jenym džele woſa Franzowa Peigneur ſhamlukti ſebžesche, jara ſylny muž, kž bojoſeče njeſnaje a rědku pžchomnoſež duha wobſedži. Hdyž cžah pžches tak mjenovaný „tunnel“ jědžesche, ſo na jene dobo woſowe durčka woterichu a na pucžowarja rubježník ſ nožom w ruzy pžchidže, jeho pjenjeſy žadajo a jemu hrožo, ſo jeho hewak ſakole. Na dobo čhysche druhi rubježník na druhim boku durčka wotericž, ſchtož pat ſo jemu njeradži, dokelž běchu ſ deshežom ſabubnjene. Radpanjeny přenjeho rubježníka pžchimnu, jemu nož ſ rukli wuwinu a jeho ſ durčkami won ſtoreži.

* W woſolnoſeži ruskéje wžy Warwarowka w worneſkéj gubernii ſaňdzený třdení někotre dny někaje wulke rubježne ſwérisko ſaňadžesche, lajček híſeče něchtí widžal njeſběſche, a kotrež bě wſchitke pžy we wžy ſakuſko. Wón danio wječor dvaž buraj ſ tejele wžy domoj jědžeschtaj. Š boča pucža běše lěž. Na jene dobo ſo buraj dohladaſchtaj, ſo wulke žolte ſwérjo, na wulke rubježne kožidlo podobne, na njeju cžeri. Mjes tym, ſo híſeče hódaſchtaj, lajček ſwérjo mohlo to byz, ſwérisko na konja ſlečza. Ale mlody ſylny ſrěz, kž běše do žani ſapſchernjeny, bě ſtrach hížo dawno phtnul a ſo na njón pžchitotaval. Hdyž žolte ſwérjo na njeho pžchilečza, wón w ſtronu ſtoči, ſwérisko do woſa praſnu a konjej pod nohi padže. Mjes tym

ſrěz wžy ſe ſeſhrava a ſe ſatrafchnej mozu njeſchecžela ſ woběmaj prenímaj kopytomaj do hlowy praſnu. Šwérisko na měſce ležo wosta a ſo wjazy njeſhibasche. Duž buraj cžejke ſwérjo na ſanje walischtaj a ſo na nje ſyđeschtaj. Duž po pucžu pat njeplech po něckim ſažo ſ ſebi pžchidže a ſo ſatorhowacž pocža; duž ſebi buraj cžejki pólky ſamjen ſwafchtaj a ſwérisko doraheschtaj. Rjanu ložu we wžy ſa poldra rubla pžchedaſchlaj, ſchtož je ſhano piecz nótow. Ale něchtó njeſjedžesche, lajčku drohotnu ložu běſchtaj domoj pžchivjeſloj; a wonaj njeſjedžeschtaj, lajčki wulki ſtrach běſche jimaſ a konjej hroſyl. Pžchetož morwe ſwérisko běſche jene ſ najſtraſchních rubježnych kožidlow, woprawdžith tiger, tak mjenovaný bengalski kralowſki tiger, kotrež běſche meter a 70 centimetrow abo zlyke tsi kohce dolhi. Kujbježne ſwérjo běſche na dwórníſchczu Usman Koſlovo-Woroneſſeje ſtelesnicy ſe ſwérjenza cžeknuſo.

* Semjerzenje je wčera třdenja wjež Adil-Ojevas w krajinje Van w Małej Afiskej ſapuscžilo. 146 domow je ſpadał; 240 druhich twarjenjow je ſo ſylnje wobſchložilo. Sta ludži ſu wo ſiwenje pžchicž; hubjenſtvo mjes tymi, kotsž ſiwi wostachu, je wulke. Turkovſki ſultan je njebožownym wjetſku pjenjeſnu podpjeru póžkal.

(Potraczowanie w pžchitoſy.)

Zementowe plath
w wſchelakich muſtrach ma na ſklaže
twarſki miſchtr **C. Schneider**
na Walskej dróſy 14.

Zenicžki pospyt kóždeho pžchewdži, ſo je
Zacherlin

woprawdže najlepše pžche wſchě pžchelaſzauž, dokež wón — laž žadyn druhi ſrěk — ſ pžchelwajazej ſpěchnoſežu „kóždu“ njerodž hacž do poſledního ſlěda ſanicži.

Najlepje ſo wón naloži ſ roſproſhenjem ſ natyknenym zacherlinowym lutowarjom.

Zacherlin ſo njeſmě ſe wſchědnym inſektowym pólbrom pžchemenicž; pžchetož zacherlin je w ſhabeſty ſrěk, kž ſo nihdže a ženje hinal njeſchedawa, hacž w ſaſhglowanych bleſchach ſ mjenom J. Zacherla.

Shtož ſebi po tajkim Zacherlin žada a potom někaſki pólver w papjerjanej dicže abo týſzy ſa to woſmje, je ſ tým kóždy krocž ſebaný.

Dopravdžity dostacj:
W Budynſhijnje pola kl. bratrów Merschow,

=	=	=	=
=	=	=	= Ernsta Mittascha,
=	=	=	= Jurja Holda w měſchcz. hapt.,
=	=	=	= Pawoła Schocarta,
=	=	=	= Alfreda Bohmy,
=	=	=	= Herm. Kschijanka,
=	=	=	= Pawoła Mikla,
=	=	=	= E. Ferd. Lehmann,
=	=	=	= Ed. Tammera,
=	=	=	= Ernsta Augustina.

Khofej

pašenj

w nowych a wubjernych družinach
męschany poruczątaj punt po 1 ml.
40 np. hacj do 2 ml.

Schishka a Rječka
na swonkownej lawskej haſy.

Nowe turkowske ſlowki
porucza
Hermann Lemke
na jerjowej haſy.

Turkowske ſlowki
najlepszeje družiny porucza
Moritz Mierwa
pschi miaſkowym torhosćju.
Destilazija snatich dobrych likerow
po starich tunich placzisnach.

Mužaze Fravatn
w wulkim wubjerku a tunjo porucza
A. Tschentscher
na bohatej haſy čiſlo 18
a na róžku theaterskeje haſy.

Pólcz
porucza najtunischo
G. Becker, reñniſki miſchr
na róžku hospitaliskeje a róžowej haſy.

Almanach
serbskeje studowaceje młodosće
je dostać w wudawańi „Serb. Nowin“.

**Zonjoze ſuknje, pjesle,
rubischtja na hlowu**
po s njeputnych barbami s nowa
barbja a ho kaž nowe ſaſo ſhotowjeja
w Kellingez barbjerii
w Budyschinje pschi žitnych wiſach.

Hdze kupujecže
taſke rjane
cjaſnik?

Pola
J. A. Hentz
na seminarſkej
drošy 4.
Tež ſu tam rjane a tunje ſtrajadla
a ſlotne twory dostać; ſerbſki ſo
tam tež recz.

Julius Bächmann
awfzijonator w Budyschinje
na miſchnej haſy čiſlo 7 na
róžku jerjowej haſy
porucza ho k wobderzenju awfzijow
po najtunischem wobliczenju.

Do řasowſkeje koblarnie je nowy
ſtrebz (hengſt) belgiſkeje rafy pschi-
ſchol. **Wenzel**, koblarnik.

Pobočne tow. ſerb. burow w Hodžiju
změje jutſje njedželu 12. haprleje popołdnju w 5 hodzinach poſedzenje
w Mrózez restawraziji. Wo bohaty wopyt proſhy

pschedſyndſtwo.

Spěwanski konzert
w hoſc ĥen zu w Zahowje
njedželu 19. haprleje 1891

wuwjedzeny wot Sarčežanskoho ſpěwanskoho towarzſtwia.
Šapocatk wjeczor 1/2 8 hodzin.
Po konzercze **reje** ſa wophtarjow konzerta po wojerſkej budžbje.
Wo bohaty wopyt proſhy ſpěwanske towarzſtvo,
hoſcjenzár.

Wotewrjenje cjaſnikarſtwa.

Czesczenym ſſerham w Budyschinje a wotolnoſci, kaž tež mojim
lubym pschedzalam a ſnatym najpodwołniſcho k wjedzenju dawam, ſo
bym ho w Budyschinje jako ejaſnikaré ſahydlil a w domje
kn. Schmidtoveje na hlownym torhosćju čiſlo 8

wotewrili.

S dolhoſetnym pschedywaniom w Budyschinje a ſ dolhoſetnym
djelkanjom bym žadania a potrieboſce ſudomneho czesczenego wo-
bydlerſtwa dospołne ſeſnal. Lubju, ſo budo wſchitkach, kotsiž mje po-
czeszeja, ſi krutej sprawnoſci, kęgblivym poſluženjem a najtunischiimi
placzisnami w kózdym naſtupanju ſpoſoſic phtacj a proſhu teho dla
moje pschedewſacze dobrociwje podpjeracj.

W Budyschinje, 11. haprleje 1891.

S poczeſczowanjom

Ernst Herkner.

W wudawańi „Serb. Now.“ je ſa 50 np. dostać:

Bitwa pola Budyschyna.

(1813.)

Powedańczo ſerbskemu Iudej poſkicil Jan Radyserb.

**Bukečanske serbske
towarſtvo.**

změje jutře njedželu 12. haprleje ſwoje ſtote poſedzenje
a budże z dobor 151-letne
towarſtwe wobſtace ſwjećie.

Dnjowy porjad budže tajki:
1. Swjedzeński przednoſk knjeza
wučerja Suški z Wujezda. 2.
Statistika wo dizerzanych przed-
noſkach. 3. Powſitkowna za-
bawa ze zchromadnym jednorym
powječerjenjom. Wſitke ſobu-
ſtawy ſo k tutemu poſedzenju
najnaležniſo přeproſuja, tež
hoſco, prez ſobuſtawy priwje-
dzeni, ſu nam witani.

Započatk z dypkom 5 hodž.
Předsydtwo.

Phtam

starſchu ródnmu žonſku k wjedzenju
a wobſtaranju hofpodaſtwa, kio
dyribi tež luboſcž k djecjom mečž.

Ernst Kinczka,
blidarski miſchr w Małeshezach.

Wotrocžlow, wolazych, djelacze-
ſke ſwójby a dobre džowki pyta
Spannowa na malej bratr. haſy 5.

Pěkna a sprawna holcžka ſe wbyj,
kiz je ſandžene jutry ſe ſchule, ſo
do ſlužby pyta w Michalskej ſchuli
w Budyschinje.

Sprawnu holzu, kotaž ſo jako
pschedawatka do hlamarnje hodži,
hnydom do ſlužby pyta.
Rklamat Gusta Lehmann
w Porschizach.

Do maleho hofpodaſtwa ſo ſtróſby
wobſtarnej mužſki jako djelaczeſ ſta.
Dalsche je ſhonicz w wudawańi
„Serb. Nowin“.

Oruhi domowniſk (hausnecht)
ſo pyta. Dalsche je ſhonicz poſa
domownika w hoſczenzu k ſloje
krónje w Budyschinje.

Wotrocžlow, džowki, wolazych a
ſlužbne holzy pyta Schmidtowa,
niz wjazy na ſchulerſkej haſy, ale
na ſukelnſkej haſy čiſlo 10 delka.

Wucžobniſka
pyta hnydom pjetatſki miſchr
August Biesold

w Budyschinje na bohatej haſy.

Schewiſteho wucžobniſka
pyta August Schulze pschi žitnych
wilkach 13.

Na ſwoju pschedawatnu ſteſtynych
krótkich tworow a grata ſyna spraw-
neju ſtarſchemu, kig ma dobru ſchul-
ſtu ſdželanoscž, ſi pschihobnymi wu-
měnjeniami ſa wucžobniſka pyta.

B. Fischer w Budyschinje.
Psched někotrymi njedželemi je
w Schubiz restawraziji w Budys-
chinje brémjo ſe ſchózuchami lejo
wostało. Tón, kotreju wone ſlu-
ſha, njech horty po njo pschindze.

Wopomnjeńska ſlowo.

Zutrownu pónđelu 30. měrza je po dleſeſej hloroſci zyr-
winſki wucžer a kantor

knjes Ernst Rothenburg w Porschizach
wumrjet.

Wón je w ſwojim ſaſtojnſtwe naſchej zyrkwiſkej a ſchul-
ſkej wofadze ſi woporniwej ſwérui a ſwédomitoſcu ſlužil, ſi wulkej
luboſcž wjele dobreho ſymjenja ſchegcijanskieje hohabojaſnoſce
do wutroby ſwojich ſchulerjow wuſhywał a ſi proſtoſcž a czijoſ-
cž ſwojeho waschnja, ſe ſwojim wutrobnym derjeměnjeniom,
ſwojej nawjedzitej radu a ſe ſwojim k pomozu hotowym ſlutkom
czegzowanje naſ ſwichtich w bohatej měrje ſaſlužil.

Brajimy jemu džak do węcznoſce. Bóh luby knjes džył
jemu ſaplaſcic, ſtoto je nam był a wopokaſ!

Jeho wopomnječe wostań bjes nami w żohnowanju!
Porschizanski zyrkwiſke a ſchulſke pschedſtejiczeſtwo.

Wſchitkim pschedzalam a ſnatym ſrudžazu powjescž k wjedzenju
dawam, ſo je naſcha ſuba macz, ſotra, pschihobna macz a wowla

Marja Schrybarjowa rodž. Wiczasez

3. haprleje w wěrje do ſwojeho ſbónika měrnje a čidho wumrjela.
W Budyschinje a Nowej Wby p. Njeſhwacžidla, 3. hapr. 1891.

August Schrybar, drogny wothladowat
w mjenje druhich ſawostajenych.

Hajniške sarjadništvo w Kasu

porucja němske a amerikanske
duby k sadzenju, $\frac{1}{2}$ hacj 2 metra
wyższe, kasz tež jenoléte a dwę-
letne khójnowe rostliny.

Wenzel, wychschi hajnik.

Melekowa świdzina Źalba
wot lěta 1795 wuspjana pschi bo-
lazich porstach, wobęznych, bolo-
zich nohach, brobach, swośabjennych
stawach, strofulosnych jětſjenach atd.
Wona kózde jětſjenje wuczehnje, ro-
dzeli ſuki, ſahoji wchē rany. Do-
ſtacz po 50 np.
w Budyschinje: w hrodowskej hapt.,
w Kumwaldze: w haptuzy.

Nowe jerje

rjane wulke,
3 ſchtuk po 10 np.,
mandel po 50 np.,

porucza **Adolf Rämsch.**

Wot dženſa pschedawam
kuchenny polež, jara toſthy, punt
po 80 np., pschi 5 puntach po 75 np.,
kyry polež punt po 70 np.,
kadleschko punt po 70 np., 5 por-
ſtow tuczne,
kwinjaze mjaho punt po 65 np.

O. Petška na herbskej hafy.

Bubjernu školadu,
punt hido po 1 mk. a drózhu,
kakao vero w kuskach,
kusk na ſchalku doſhaha,

kakao,
ff. vanillu,
kakaow thej,
thej atd.

porucza **Alwin Schrader**
konditornja
na swonkownej lawskiej drózy.

Mloko

w najwjetšich a najmjenšich džel-
bach po najwyšszej placisnje
ſtajnje kupuje
parna mlokařna Ottý Eversa
w Małych Debhezach.

Kóſlaze kóžki

kupuje po najwyšszych placisnach

Gustav Nauke

na garbaſkej hafy čzo. 16.
Tam ſo tež kóže wſcheje družin-
derje a tunjo wudzelaſu.

Kóſlaze kóžki

po najwyšszych placisnach kupuje

Heinrich Lange
pschi wosknych wilach.

Czelaſe, korniſlaſe, tkhójaze,
koſaze, kunkaze a wchē druhe dru-
žiny kožom ſtajnje po najwyšszych
placisnach kupuje

Heinrich Lange
pschi wosknych wilach.

Najwjetſchi ſkład khachlow w Budyschinje. Hłowny ſkład ſakſteje khachloweje fabriki w Mischtrje H. R. Teutschera, horncžerſkeho mischtra

33 na ſamjeńnej hafy 33.

Porucza wulfotny ſkład wſchęch družinow

Khachlow a warjenſkich maschinow

wot najproſezjich hacj k najwožebniſhim we wſchęch barbaſach a po naj-
tunischiſich placisnach. Khachle a warjenſke maschinu tunje, rucze a ſ rukowanjom
ſtajam; w mojim ſkładze ſu wſchę družin khachlow na wobhlaſtanje wustajene.

Šklad wſchitlič ſteſnih dželow, k twarjenju khachlow trébnich.

Najlepſche Rathenowske bryſe

ſa kózde wóćko ſo hodzaze

porucza

Johannes Gáth

na rózowej hafy 4 pódla Wirthę pjeſatnje.

Zwarſli a rólny ſalk a wuhlo

ma na pschedan

Michał Pawlik w Radworzu.

Spěwaſke knihy

herbske a němske, w prostych a woſebnych kóznych a ſomoczanych
trajnych dobrých ſwiaſtach porucza w wulkim wubjerku

Gustav Rämsch,
knihiwjaſtnja na bohatej hafy.

T. Albert na horncžerſkej hafy 13

porucza ſwój ſkład ſofow a matrazow, tež
ložow w wulkim wubjerku po tunich placisnach.

Jablukowe fiſalo

najlepſche k ſolotwi a k ſladzenju ſadu liter po 20 np., teho runjo

jabluko-winowy napoj

bleschu po 45 np., dale ſablukowe wino, jahodkowe wino,
jeſchczate limonady a mineralne wody porucza

Hornjoluziſka tloczernja ſadu
dr. Herrmann a dr. Wezki
na ſadnej bohatej hafy 3.

Re dž bu!

Fotografowani ja „Apollo“

(Richard Huth)

na ſchulerſkej hafy ſ nutashodom w Ulrichę ſchleſzowej pschedawatni
a na gicelskej horje porucza ſo cęſczenym ſserbam k dobrociwemu
wobledzbowaniu.

Wobebitoſc: Fotografowanie grupow.

Najlepſche a najtunische wuwiedzenie ſo pschilubi.

Wosſewjenje.

S r y j e ſ t w o ſ ch i ſ r o w y d t ſ ē d h o w

Bertholda Eiſenbeiſa

porucza ſo cęſczenym twarzam w Biskopizach, Budyschinje a wokol-
noſcie a wosſewja, ſo ſchifer jenož ſe innych najlepſich ſkalow
kupuje, ſo by ſo cęſczenym ſkalowarjam na najlepje poſzluſowalo, a
lubi ſ doboru najlepſche džela po najtunischiſich placisnach ſ dohloſtym
rukowanjom. Pschi potrebje ſym rad ſwoſniwy, ſwoje placisny
piſomne wotedacj a proſchu wo dobrociwne podpjeranje.

Schifrowy ſkład mam w Budyschinje na Nowosalskej drózy
pschi ſteſniczym moſcze.

B. Eiſenbeiß, tschichtyjerſki mischtr w Biskopizach.

Schaty ſimaze maschinu
w wſchelakich wulfoszach porucza
tunjo

Richard Otto,
mechanik na horncžerſkej hafy 18.

Wysokorukata ſchijaza maschyna

Biesolda a Lodzi je najlepſcha a najkhamansha ſa ſwidzina a rjemjeſhi-
niske dželo. Sa jeje hoſnoſce doſhe lěta rukuju.

Schijaze maschinu
wſchęch družinow
ſo wote mnie wuporędej. Stryko-
wanſke maschinu po fabrikſkich placisnach pschedawam.

Richard Otto,
mechanik na horncžerſkej hafy 18.

Raj ſ

jara rjany a wulkosornaty,
punt po 16 np.,
zentuař po 15 mk.,
jako něſto jara tunje porucza

Th. Grumblt
na swonkownej lawskiej hafy.

Plat

ſo ſ woprawoſtej indigo-barbu
barbi w B. Kellingeſ barbjeſni
w Budyschinje.

Mužaze ſukne, ſholowý,
ſazy atd. ſo ſ njeſpochetnymi bar-
bami ſ nowa barbia a kaž nowe
ſhotowjeſa
w B. Kellingeſ barbjeſni
w Budyschinje pschi ſitnych wilach.

Chirurgiska wobaleńja
w Budyschinje
na herbskej hafy čiſlo 10
po 2 ſkhodomaj.

Męcze ſodziny dopoſdnaja wot
9 hacj do 11 hodzin, popoſdnju
wot 2 hacj 4 hodzin.

Jan Pöſſler, pruhovalny hojer.

„Serbske Nowiny“ wudajaja so kóždu sobotu.
— Štvorlétne předplata
w wudawařni 80 np. a na
němských póstach 1 mk.,
z přinjesenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde
čísto pláci 8 np.

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawařni „Serb
Now.“ (na róžku zvonko-
neje lawské hasy čo. 2)
wotedać, pláci so wot
małego rynka 10 np. a
maja so štvortk had do
7 h. wječor wotedać.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíše Smolerjec knihičiščeňje w mačičnym domje w Budyšinje.

Cíšlo 16.

Sobotu 18. aprileje 1891.

Lětnik 50.

Swětne podawki.

Němske khězorstwo. W poředním číazu ho niežo w swětowej politizy stalo njeje, schod by wobstacze měra do praschenja stajilo, a tola ho lud wojny strahuje a na wschelake cžemne dyplki na politickim horizonte poslušuje. Temu napscheczo je džaka hōdne, so němske khězorstwowe knježestwo w swojich nowinach „Pol. Korrespondenz“, t wjedzenju dava, so woprawdze žaneje pschicžiny t tojskemu strachowanju njeje. Hijo lěta dolho fu so na to swucžili, so je Europa do dweju wulkeju lěhwow: do měrneho a do wojnského dželenia, a maya nadžiju, so budže měrniwa strona žylina doſč, so móhla do talny mér napscheczo franzowskim hroženjam a wojnskym pschihotam w Ruskej sběrzej. So powschitkowne politiske položenie trajnje měrniwe njeje, to je kóždemu snate, kíž je podawki w Ruskej a Franzowskej wobledžbowal, so pak by powschitkowne položenie na dobo njewěcžishe bylo, hacž jo hijo lěta dolho mamy, so njetrjebarovschi boja. Podawki, na kotrež so tele strachowanja složuja — minjenje číazu, na kotrež je Italska t němcko-awstrijskemu swjastej pschistupila, spožčenje ruskeho rjada swjatého Hanbrija presidentej franzowskeje republiky, shromadžowanje ruskeho wójska pschi mjesach — do wahi njepadaju; pschetož Ruska ſebi na to ani njepomysli, Volkarskeje dla wojnu sapocžej.

— Polakam w Pósnanskej je pruske knježestwo malu konferejciu pschiswolito. S ministerstwowy wosjewjenjom je ho ſakajna ſběhula, po kotrež bě wucžerjam tež ſ wonka ſchulow ſakowane, polsku rěči wucžicž. Dale je ho wotpuscheczo, w ſchulach nabozensku wucžbu, tam, hōdež ſo ſa nuſne ſpōsnaje, ſažo w pólskej rěči wucžicž.

— W Geestemündskim wólbnym wokrježu je ſo hrjedu wudošpolenjaza wólbā do khězorstwoveho ſejma měra. Kaž je snath, bě bjes ſchýrjomi kandidatami tež wjerch Bismarck jako kandidat poſtajeny. Do předka bě widzeč, ſo žana strona wjerchini wchěch wotedatych hložow njeſměje. Majwajzy hložow je wjerch Bismarck, mjenižy 6050, doſtał. Sa nim pschitadže ſozialdemokrat Schmalfeld ſ 3602 hložami. Duž budže wuzšcha wólbā bjes wjerchom Bismarkom a kandidatom ſozialdemokratow.

Awstrija. Khězorstwowa rada je ſo w Winckim khězorskim hrobze wot khězora ſ trónské rěči wotewrila. Po swucženym waschnju ſo w njej nadžija na ſathowanje měra wupraji. S cžegka budže něčto na tole wobkruženje měra wiele wažnosće klasč. Nadpadne w trónské rěči je, ſo ſo w njej ſe žanym ſlowežkom na němcko-awstrijsko-italski swjask njeſpomni; pschetož runje nětcole, hdyž ſo prascha, hacž Italska ſažo t njemu pschistupi, budžishe ſo na jeho dalsche wobstacze jało rukowanje měra poſtaſac̄ dyrbjato. Dale ſu wozkálowali, ſo trónska rěči ſpominjenku na nowe němcko-awstrijske wilowanje wucžinenje pschitaje. Dokelž ho to stalo njeje, je ſ teho widzeč, ſo wujednanja, kotrež ſo wo tym w Winje maju, hischče wobſamknjene njeſju.

Italska. Cžaž, na kotrež je Italska t němcko-awstrijskemu swjastej pschistupila, ſo hōršy minje. So Italska tež w pschichodze w ſwajku ſawostanje, ma ſo powschitkowne ſa wěſte; pschetož němcko-awstrijski swjask je ſa politiske interesy Italskeje ſpomogny. Wón pak by Italskimi hischče bôle ſpodobny byl, hdy by ſo ſ nim tež italska induſtrija a wilowanje ſpēchowało. Duž cže italske knježestwo pschi wujednanju wo wobnowjenju ſwjaska ſa wuměnjenje klasč, ſo by ſo w nim hōle hacž dotal na italske hospodařske interesy hžiwało.

— S italskeje kolonije pschi brjosy Čjetwjeneho Morja pschijnejšu italske nowiny „Tribuna“ powjescz, ſo ſu wobstejnoscze w Maſhawje dla nuſy w Abesynské žałostne. Wot khoroſcžow a nuſy hnate cžrjódy Abesynskich do Maſhawy čahaju, wot tam wuhonjeni, woni po pucžu hłodu mręja. Dróhi ſu ſ cželami požyte. — Gauſtupjet italskeho knježestwa, hrabja Antonelli, je dla ſlabatoscze krala Menelika Abesynsku wopuscheczo. Wobstejnoscze w Abesynské hrabja Antonelli jara ſrudne mjenuje; ſe ſkótnym mórom a khoroſcžemi, kotrež hijo psches dwě lěče kraj ſapusczeja, je nuſa na najwyšichſe ſtupila. Njeměrni wjerchojo pschecžiwo kralej poſtawaju, wſchudze ſo miſchiori a ſo hiba, a ſtrach ſběgla ſ džiwanjom na Menelikowu ſlabosć wusamknjeny njeje.

Ružowska. Maſklédnik ruſkeho tróna, zarjewicž Miklawſch, na ſwojim pucžowanju wokoło ſwěta w měhazu meji ſažo na ruſku ſemju ſtupi. Wſchě lóže ruſkeho lóžstwa, kotrež budža w tym číazu w wodach połnožneže Chiny a Japanskeje pkuwacž, ſu hijo roſkas doſtał, ſo bych ſo do Wladivoſtoſkého pschitawa t powitanju zarjewicža podale. Wot tam budže zarjewicž psches Ssibirsku do Europy pucžowacž. Na pucžu do Orenburga budže ſebi wón wot emira, chiwského khana a druhich hrjedzno-afislich wjerchow holdowacž dacž. Do Orenburga t jeho powitanju uralſzy ſoſkojo pschijehaj. Twarzy ruſkeje železnizy ſo nadžijeja, ſo budža do zarjewicžoweho pschitawenja do Wladivoſtoka hijo něhdze 4 kilometry ſibirskeje železnizy hotowe, tak ſo budže zarjewicž přenja wózba, kotrež po njej pojedež.

— Maſhwilny Moſkowski generalny guverner je po knježestwo-vej pschitasni židow, w Moſkwe bydlazych, licžicž dac. Pschi tym je ſo wupoſtaſo, ſo židowske wobydlerſtvo 120,000 dujchow licži a ſo poſoža tychle židow ſakonske prawo t trajnemu pschetylwanju w Moſkwe nima.

Sſerbija. S rědka ſo jedyn něhduschi kral tak mało kralowſki poſluſuje, kaž něhduschi kerbſti kral Milan. Wón je ſo ſ pjenježnym wotrunanjom ponuežicž dac, Sſerbiju wopuscheczo a ſlubicž, ſo ſo do wukolětnoscze krala Alexandra ſažo njeroróži, ſ tym wuměnjenjom, ſo ſo tež jeho mandželskej Nataliji, wot njeho roſwěrowanej, pschetylwanje w Sſerbiji ſakasa. W ſerbſkej ſlupſchtinje (ſejmje) ſu do Milanowych žadanjow ſe ſnadnej wjerchini ſwolili. Napschecžna strona w ſlupſchtinje wupoſlaſanje kraloweje Natalije ſ kraja njeſakonski a naſkylniſki ſluk mjenowasche, kotrež budže naſladnosći Sſerbije w wukraju ſchłodžicž.

Amerika. Loni hijo je ſudowe ſtaſtupjetſtvo ſjenocžených połných ſtator wobsamklo, pschicžaharjam ſ Europę ſtaſtup do ſjenocžených ſtator ſ nowym pschicžahowanskim ſakonjom počezicž. Tola ſi tym hischče lud ſpokojeny njeje. Zeho hezlo rěla: Amerika ſkuſha Amerikanskim! Majrabſho bych ſwiftkim pschicžaharjam pucž do Ameriki ſalehnuli. Pohóřſchenje, kotrež ſu Italsky w New-Orleansu ſe ſwojim potajnym wjerchiskim towarzſtvo ſbudžili, ſu Amerikansky rucže na wſchitkých zuſych pschitajeli. Myſla ſebi na to, ſa pschitajeli ſudne 25 lět do zyla pschicžahane do ſjenocžených ſtator ſakasacž. Cži, kotsiž ſu tutón namjet wulahnuli, měria, ſo ſa tón cžaž mnohe tykazy, kotrež ſu ſo w poſledních lětach ſažydlili, wózbeje Italsky, Němcy a Irlandsky, amerikanské waschnje a jendželsku rěči pschitawmu, tak ſo budže potom lud w ſjenocžených ſtatach kaž ſ jeneho late a ſo w nim roſbzela narodnosće wjazy njebudže. Na tajke waschnje budže amerikanské wobydlerſtvo ſylné doſč, ſo by ſchłodny wlin europſtich pschicžahowarjow podduſlo. Amerikansky drje ſebi wěž trochu pschemyſla,

prędy hac̄ ju salón sczinja. Europiſle kniežestwo bych ſebi ſ cęzkaſtajſi ſalon lubic̄ dale a bych ſchi potrěbnoſci ſ wójnū jeho ſvěh-njenje wunufowale. Hdyž ſo roſhorjenje dla New-Orleandských krawawných podawków ſlehnje, budža jón tež amerikanský ſafko ſ myſlow puſčecícz. W tu k̄hwili ſo woni hifcze ſ pſcheptanjom w njemernosći džerža, do kotrehož je kniežestwo New-Orleanských lynchowarjow walo. Sda ſo wěſte byc̄, ſo tuczi njebudža khostani, pſchetoz po tym, ſchtož je ſo někto ſ prozeſa, tiz je ſo pſchećzivo lynchowanym Italskim wiedl, wot kniežestwo wosjewiło, budža pſciſazný ſud lynchowarjow wuwinowac̄. Jedyn ſ lynchowaných Italskich je wo ſkónozwanju New-Orleanského polizaſteho direktora Henekeha ſczechowaze wuprajil: „Buch jako ſobuſtar wěſteho potajneho towaſtwa moich krajanoſ poſchiſathy, kotrehož pſchedbyda bě Carlo Matranga. Nas ſobuſtu ſo pſchi ſhromadžinje wobdželich, do kotrejž běchu ſo Matranga, Macheca a druhý ſeschli. Samer ſromadžinu bě, wo tym wuſadžic̄ ſchtož dyrbti Henekeha ſlōzowac̄. Mjetachu ſo do jeneho klaszta ſicbzy, kotrež mjenia ſobuſtarow wosnamjenjaču, a džeſac̄ ſo jich wuc̄zeze. Pſchiſahanzy, kotrejž ſicbzy běchu ſo wuc̄zahnuše, na to bjes ſobu wuſadžowacu, na lajke waschnje móhli najlepje ſwój krawawný nadawt dokonicz. W ſhromadžinje, kotrež ſo poſdžiſho na druhiſm měſtne wobhywaſche, ſo pjenjeſy wubdželichu a ſheſco pſchiſahanzy po 200 dollarach doſtachu. W dwěmaj dalschimaj ſhromadžinomaj ſo wuc̄zini, ſo w Monasteriowym domje ſenč a wot tam mordatſki ſtuk wuſyjeſc. Marchesiowý ſyn dyrbjeſe na druhý lajac̄ a ſnamjo dac̄, hdy by ſo Henekeh pſchiſli. Snamjo ſaklyſhawſki Monasterio durje wotewri a drueim pſchiwola: „Direktor!“ Pſchiſahanzy ſ pödlanskiſi durjemi na druhu ſtupiſku a hnydom ſo ſwojeſe tſelby na Hennekehova tſelichu. Hennekehovi mordarjo běchu Scuffedi, Morcheſi, Vagnetto a Monasterio.

Dobytč w loteriji.

S dobrym prawom ſu wſchitkile hry ſakasane, w kotrejž hrac̄zy wſchitkile kartu do rukow njeboſtawaju, a ſ zyka wſchitkile tajke hry, w kotrejž je ſlepe ſbože, hac̄ dobuđezch abo pſchehrajeſch; a ſalon tajke hry khosta, njech ſo wo pjenjeſti hraje abo wo tolerje. Druhy paſ ſo ſtawa, ſo někajtkeho čerta ſ jenymi burjemi won wuc̄zérich a džeſac̄ króz hörſchego ſa to ſ druhiſm nuts puſčecíz. Tak tež je ſ loteriju a ſ taſ mjenowanym „loto“ abo cęſtej loteriju, taž ſo ſola naſ ſraji; we woběmaj ſlepe ſbože knieži. Loterija ma mjeſe wſchitkimi druhiſmi hrami to ſlo na ſebi, ſo ſo ludžo ſe wſchemi ſredkami ſ njej wabja, ſo ſo jim ſladnoſc̄ taſ rjez do domu noſby, a ſo jim loſy móhli rjez ſ mozu na ſchiju powscheja. Tale hra tež runje mjes ſhudſhimi ludžimi najwjetſche hubjeniſto načini a jich ſahubja a je hido někohodži ſ paduſchitwu, jebanſtu a hifcze hörſchim njeſlukam naſtabila. Schtož tamne ſtobhazy ſicbzy, kotrejž je loterija do hubjeniſto ſtorečila? a mału hörſtu tych, kotsiž ſu ſ někajtke ſulki dobytkom prawe ſbože namalali? A taž něhdy wypoka rada w Jeruzalemje ſudachowę 30 ſlēbornikow do wopornego klaszta poſložic̄ nochyzsche, dolež běchu to krawanne pjenjeſy, ale ſa nje wot horncžerja rolu ſupi, ſo móhla ſo ſchibjenza na nju ſtac̄: taſ tež ſo hewal cęſtym wunoſchli loterije na khostatnje a kyrotownje naſožowasche, schtož bě zyle prawje; pſhetoz taſke dyrbjeſche ſtarac̄. Nadžemomne tež ſo cęſtym bliži, ſo tež tehole poſhlenjeho, wulkeho čerta, tule ſahubjazu hru, ſ kraja wuc̄zera. Pſhetoz wſchitkile kniežestwa, kotrejž prawe ſbože ſuba na wutrobie leži, ſu w tym pſchesjene, ſo ſtej loto a loterija starý ſur, ſ kotrejž zyky ſud ſakſa.

W Scherachowje běſche pſched doſhimi ſetami někbuschi khamat, kotrejž cęzemy Krenz relac̄, dolež jeho prawe mjeniſto ſola pſcheradžic̄ njeſmemy. Krenz běſche ſwoje khamatſto pſchedaſ a ſo jeno ſ kollekturu krajneje loterije ſiwojeſche; a dolež běſche ſemu kózdy ſredk prawy, bě wón bórsh bohaty muž. Ma ſczenach wó jſtwe mjeſeſche dohle ſchlejerdy papjery wiſhajo, na kotrež běchu krawanne dobytki, 100,000, 50,000 a 30,000 a taſ dale hac̄ do 5000 deſtajke wulke načiſhczane, ſo je kózdy dyrbjeſche widžec̄; pödla tež jene a druhé ſbožowne cęſtym, na kotrež bě ſo někajtke ſiwojeſchi dobytk doſčoč, pod ſchlejerdu na ſczenje wiſhache, hrac̄low hifcze hóle wabjo. Ma tamne mnohe tyhazy loſkom paſ, kotrež běchu pſchehrajeſe, a tež na te, na kotrež běſche hrac̄t jeno ſwoje pjenjeſy wrózgo doſtaſ, na kotrež ſo po taſkim tež ničo dobytko njebeſche, tam ničo nje dopominasche.

Hdyž Krenz junu na niſkej lawzy ſa ſwojim piſnym blidkem ſedžesche, Balzar ſ njeju pſchiſndze, ſamožith bur ſ Wjeleczanskiej wobzadžy, džed jara ſchikowaneſe mlodeje holžy, ſyroth, kotrež hido

někotre ſeta na jeho ſuble hſopdarjeſche. Wo njej ſo muzej roſvęgowaſchtaj. „Alle“, Balzar mjes druhiſm praſi, „holza halle je 18 ſet, a wy ſege 58. A ſchto by waſch ſyn i žentwie praſil?“ — „Mój ſyn“, Krenz ſnapſcheſiwi, „je ſwucžený poſluchač ſa piſnuc̄ njeſmē. A ſchtož te 18 ſet waſchē ſwucžli naſtupa, ja i ſwojim 58 ſ prenja rjanu khežu ſe ſahrobu na wahu poſožu, potom kſchinje poſte nařjenſcheho platu a ſchatow a drasty ſwojeſe njebozic̄kleje, ſlōnčnje ſwoje tyhazy w dobrých pjenjeſnych papjeraſ.“ — „Hdyž paſ wam hifcze praſi“, Balzar rjetku, „ſo mój wotročz, taſti prawy ratač, ſ holzu rjenje cčini, a ſo ſo, taž ſo ſda, tež jef ſubi.“ — „To ſo wſchitko da“, Krenz praſi; „njech jeno holza do mojeju rukow pſchiſndze. A ſchtož teho njeſraleho hólza naſtupa, tiz by ſo rady do waſchēho cęopleho hneždla ſynuł, ſo wo to poſtaram, ſo jeho do woſakow wosmu, hdež hido jemu korporalowý ſij myſle na ſluboſc̄ wuklepa. Jenož mi wy ſwoje ſkolo dajeſe, a dalsche je moja wěz.“ A woprawdze ſo doręczęſchtaj, a holza bě pſchedata. Wo tym ſhoniwſki, chyžsche wotročz ſam wot ſo do woſakow hic̄, a Herta, jeho ſuba, chyžsche do hata ſkoc̄ic̄. Jara derje paſ ſa njeju bě, ſo ſo ſ tym jara do ſpěcha njeſeſchtaj.

Sso ſ Balzarjom roſrečuju ſo Krenz dohlaſaſ njebě, ſo nječeja rula někajtlu popiſanu papjerku ſ wóknom nuiſ ſykaſche. Balzar halle ſwojeho nowopjeczenego pſchichobneho ſyna na to kędzbeno ſe ſzini, a tuton někto nowemu hofcej ſhwatajzy poſluchi. Pödla krajneje loterije ſo Krenz mjenujzy tež hifcze ſ cęſtej loteriju, ſ tak mjenowanym „loto“, na ſhabdowasche, ſchtož je kruče ſakasane; jemu paſ ſo to lóžy cęniſche, dolež džed ſe Scherachowa do ſuſodneje Čeſſeje doſloko njeje; a pola njeho ſo jara wjele do cęſtej loterije ſadžesche. Mužſki, tiz bě runje pſchi ſólnje pobyl, taſti hrac̄z běſche, kotrež bě pſchiſch ſwoje ſekotre ſlēborny běſmanej do tlamy cęſhnuć, tiz je hido njeſmēnje wjele pjenjeſ ſpožeraſ. Krenz paſ běſche taſti dobry ſakſki wótczinz, ſo rjanym ſakſki ſ pjenjeſam do ſchęjſteje ſetac̄ njebaſche. ſchtož běchu hrac̄zy pola njeho do cęſtej loterije ſadželi, wón radscho do ſwojeſe móſhnyje ſtyka a druhy někajtke ſnadne „ambo“ wuplačzi. So by wjedžaſ, kotre cęſka ſu w Praſy dobykle, mjeſeſche wón ſwérneho pöbla, tiz jeho njeſperadži; tónle poſhol dyrbjeſche kózdy króz w Praſy pſchitomny byc̄, hdyž ſu tam loto cęhaſche, a ſo potom, ſebi cęhniſene cęſka ſapiſawſki, ſhwatajzy domoj wrózic̄.

Krenz mjeſeſche myſle, ſo ſ rjaney Hertku hnydom woſenic̄, hdyž budže poſlenja ſlaža krajneje loterije dozehnjenja, ſchtož mjeſeſche ſo bórsh ſtac̄. Prędy mjeſeſche poſte ſiwoje ruzy džela, ſo by loſy wotbyk, kotrež mjeſeſche hifcze na ſchiji. Poſlenja ſlaža ſo hido cęhniſeſche. Hnydom prenje dny wulka powjeſc̄ pſchiſndze, ſo je cęſko 11642, wot kotrehož mjeſeſche wón bětlik loſa w ſwojej ſollekturje, 50,000 tolet dobytko. Wjes tym ſo wón do ſwojich ſtih ſlēdasche, ſchtož ſbožowny wobſedžet tehole cęſka je, jeho ſyn ſ mlodej holzu dó jſtwy ſtupi. Hdyž budžesche ſebi Krenz mjenje na te 50,000 tolet myſlik, budžesche wěcze pytnuk, ſo ſo jeho ſyn ſ holečku trochu bliže ſnaje, runjeſ běſche tuta ſ zujeje wžy a woſadžy. „Dolež ſyム ſwou cętu w Scherachowje wopytač pſchiſhla“, holcza poča, „chyž ſo ſobu woprasheč, hac̄ je ſo ſnanu na mój loš někajt dobytk doſčoč?“ ſakſo bě derje, ſo wona bóle na mlobzenza hla- dasche, tiz pſchi njeſ ſtejeſche, hac̄ na loš, kotrež mjeſeſche w rukomaj; hewal budžesche ſo dohlaſaſ, taſ Krenz na jene dobo wohlednu, a pytnuk, ſo ma jeje loš někto wobſebite na ſebi. A taſ tež běſche: na jeje ſobu cęſko 11642 ſtejeſche. ſ tſchepjetaze ſuku ſa papjero pſchimajo ſo Krenz bórsh ſhara; ſpěchňe taž blyſt ſbožowna myſl w nim ſeflhabža, a wón ſo ruceje woprascha: „Seže tež loſy pře- dawſhich ſlažow ſobu pſchiſhla?“ Zusa ſo ſpodiwſi na njeho poſhlada a wotmoſtwi: „Ně, dolež moje cęſko w předawſhich ſlažach dobytk njebě, ſyム loſy roſtorhala a ſpalila.“ Cęſki ſamienj ſo Krenzej ſ wutroby wali. Sso ſam pſchi ſebi ſradujo wón rjeknu: „Wſhalo tež nuſne trjeba njeſtu; jenož druhy, hdyž mam ſe někajt wjetſchi dobytk wuplačic̄, ſo wjetſcheje wěſtovſe dla ſa nimi praſhamy.“ Na to ſ ſobom i ſwojemu khamorkej džesche, jaklo by tam ſa cęſkami hlaſac̄ chyž, kotrež ſu dobykle. Móhli rjez preni kóz w ſwojim ſiwojenju ſebi wón mjeſczo ſyna ſhwalesche, dolež tuton ledžnoſc̄ zujeje na ſo ſloži a wot nana wotwobroci. Krenz mjeſeſche mjenujzy myſle, loš cęſtne wuměnic̄, ſchtož tež ſo jenu ſbožowne rade. „Wasche cęſko hifcze wuc̄zehnjene njeje“, wón praſi a ſo ſ cęſko 11624, wot kotrehož běſche na wulke ſbože hifcze bětlik loſa na pſchedan měk, i holžy wrózci. „Nó, dha drje tež pſchi tym wotſtanje“, holcza rjeknu a wbožemje praſi. ſa pol hodynh, hdyž běſche poſte ſiwoje ſubzi, kotsiž ſo tež wſchitzu na praschowacu, ſo mloda holza wrózci a ſebi cętu ſobu pſchiwjeſe.

"Krenz", wona spěšnje džesche, "wy seje mi wopaczeńe cíjisko dał. Wroja czeta jowle wę, so 11624 mela njejsym, ale 11642. Za hym pola czety doma hladala, hdzej běch řebi swoje cíjisko na tule papierku napišala. To prajizy jemu wona papierku tylasche, a czeta jeje ſkola wobkruczesche. Ale Krenz běsche na taſke něčto hido pschihotowaný. Wón czinjesche, jalo by ho jemu najwjetša kschiwda ſtała byly, ſwarjesche a ſantorjesche, wobkruczesche, so žaneho jenického loſa k wuměnjenju wjazym měl njeje, a žonſkimaj radzesche, so byltač cíjiska lepje wotpišowacj nauvuklej. Žonſkej ſwoje pucze džeschtej, a Krenz ho wulzyschnje ſradowasche. Ale radosc̄ jeno khwilku trajesche.

Bórsy poſoł s Prahi s cíjiskami pschinidze, lotrž běchu w tamnišim „loto“ dobykle. Ale tón króz mějesche Krenz prawe njebože: tjjom hraciskam, kofisj běchu hischče wezera pola njeho do czesleje loterie ſadzili, mějesche wón taſki wulki pjenjes wuplačicj, kofryd wulku džeru do jeho ſamoženja ſejini. Taſke něčto ho jemu hischče ſenje ſtało njebe. Wobenec̄ patr njeļubosnu węz na žane waschnje njemožesche, ale dyrbiesche tón ſamy džeru hischče dobytk wuplačicj, dokež řebi hraczy hnydom po pjenjesy pschinidzechu, hdzej běsche poſoł s Prahi doſchol. Krenz s miersanjom ſyku nōz wuſnuc̄ njemožesche. Jenicki troſt jemu poſliczesche, so mějesche běrlik tych 50,000 tolet wěſty, mlobu holzu tak leſnje wo dobytk ſjebawſchi. Ale hido druhe njebože poſched burjemi laksche. Maſajira rano spěšnhy poſoł s hlowneje kollektury liſt pschinjeſe, w lotnym ſtejſe, so je ho we wezeraſchim ſapiſku dobytkow cíjischcerſli ſmylk ſtał a so te 50,000 tolet cíjisko 11642 dobylo njeje, ale —. Tudy ho Krenzej poſched wočomaj pihanec̄ pocza. Jako bledy ſejin tam wón ſtejſe a mějesche njebožownu papjeru ſledy w tſchepjetazei ruzy ſbírjec̄. Wſchitko wó iſtvoje ho ſ nim wjerczesche. Sa khwilu wón ſ mutným wózkom ſaſo na papjeru poſlada. Haj, tam ſtejſe a ho njehibasche, to njebožowne cíjisko 11624, lotrž běsche wón wezera hischče wobſedzal a ſtrabju na cíjisko 11642 wuměnil. Cíjisko 11624 běsche 50,000 tolet dobylo, a niz cíjisko 11642! Hdzej budeſche wón ſ najmjenſha te druhe tsi běrlik w ſwojej kollekturje měl! Ale wón řebi wot kózdeho cíjiska ſtajnje jenož jedyn běrlik ſlacz dawasche, ho nadzejo, so ſměje potom mjenje loſow, lotrž njeboždu. Hnewony wón wobſedzertku ſbžowneho loſa ſallwasche, a ſameho ho, a cíjischcerſa, tis bě ſmylk ſawinował, a hlowneho kollektéra, tis w ſwojim liſce mějesche, so džé ſmylk dale ničo njeboždi, dokež džé ma Krenz wobaj loſaj w ſwojej kollekturje, a dokež džé ho pjenyesy hischče wuplačile njeſju. Ale Krenz ho tak lohzy povalic̄ njeba. Wón roſpominasche, ſhto měl ſapocęc̄, so řebi běrlik tych 50,000 tolet ſ rukou dobylo! Hdzej jeno budeſche tu wezera ſelko lubzi njebožlo, hdzej tu Žonſkej ſ pscheinemjenym loſom běſchtej! Jón ſ nowa wuměnic̄, mōžno njebe. Krenz woblic̄, hac̄ ſentwa ſ wobſedzertku cíjiska 11624 khmańska byla njeby, dyžli ſentwa ſ Hertu? Ale ně, to ho njebožesche; Herta tež mějesche po ſtarym Bažarju něhdý wjazym wojakowacj, hac̄ běrlik tych 50,000 tolet wuměni. Duž wón ſyna ſawoka a ſ njeju praſi: "Poſkuchaj, moj ſyno, ty dyrbis̄ ſo ſenicki, ale na měſce. Ja pschihodnu njebožetu ſa tebe wém." August ho ſaczeřwjeni, kaž rak, a ho ſtrachocžiſe ſa njebožinym mjenom wopraſcha. "Mjeno ničo njebožini", Krenz ſnapſchec̄. "S krótki, ja holc̄ku měnju, lotrž tu wezera ſ tobu bě a ho ſa ſwojim loſom praschesche. Kucze ſo ſwoblekaſ, hnydom ſ nje na ſentwu pónidzemoj." — "Luby nano", August wulzy wjeſtch praſi, "wy moje naſorozesche ſedzenje dopjelnicze. Ja Domaniz Lenku hido doſho mjeſczo lubuju a —"

"Ejim lepje!" jeho Krenz poſhetoře, "a hischče lepje, je-li holza tež tebi dobra! Ale kchwataj, ſa běrlik hodziny dyrbimoj ſ njeſ."

Lenka je ho hido wezera do Koblina wrózila", August ſtelnū, "hdzej ma jeje macz korečmu wotnajatu". — "Pucza ſo boječ njeſmenoi", Krenz praſi; "mjes tym ſo ho njebožesche ſwoblekaſ, mandželski kontrakt ſestajam".

Bórsy běſtaj nan a ſyn na pucz hotowaj. Prěniſcheho na- hraňoſc̄ ſa pjenjesami poſonjeſe, druhého luboſc̄. Wudowa a jeje džowka ſo njemalo džiwaschtaj, hdzej Krenz ſe ſynom na ſentwu pschinidze, ale jeju wutrobnje witaschtej; poſhetož August běſche duſchny, ſchilovaný hólz, a Lenka bě jemu dobra. Krenz honjeſe, ſo by ſo mandželski kontrakt hnydom poſchi nělotrych ſwědloch podpiſal. Wido, ſo ho žonſkimaj džiwe ſda, ſo ſ tym ſamolwjeſe, ſo dyrbí pola njeho wſchitko čorne na bělém ſtaſz a ſa ſobu hyc̄. "Ale", wudowa praſi, hdzej ſo jej wuměnjenje cítasche, ſo ma ta ſtrona, lotrž ſnanou poſched werowanjom hischče wrózco ſtupi, druhéj 8000

tolet ſarunaja wuplačicj, "my ani 800 tolet ſamoženja nimamy, tak da móhla moja džowka 8000 tolet ſaplačicj?"

"To je mi derje wědomo", Krenz hmejo wotmoſwi. "Wy ſ teho moju njehebickoſc̄ a dobru volu ſpoſinawacj, ſo dyrbitej wy a washa džowka ſ naſcheye ſtroný dobaheze wěſtoſe měcz. Poſhetož, hdzej ničo njeje, tam ničo brac̄ njemožesč. Duž do ſyka ničo ſhubicj njemožec̄, hdzej ſ džowku podpiſat; ja patr ejim wjazym, dokež běch ſeje wſchitko wſchitko ſaplačicj dyrbjal, hdzej ſo řebi mój ſyn wumyſlik, tule ſentwu ſpuſtečicj."

Duž ſtaraj a mlobaj podpiſachu, a ſwědž ſobu. Nětlo haſle Krenz prawje ſwobodnje ſaſo ſdyhnu a hmejo džesche: "Nó, kniežna njebožeta, ſměječe poſhetož hischče ſa to, ſo je woprawdze možno, ſo běch wčera ſaſh lóš poſhemenník byl? Kucze mi jón dajeſe! ſonano hischče někajki wulki dobytk ſejini, a ſaſh ſawoženja dyrbí preni býc̄, tis ſam radoſtu powjesc̄ poſchinjeſe. ſa to řebi tónle mandželski kontrakt ſdžerječe."

"Moj lóš?" njebožeta ſnapſchec̄iwi a ſo rukomaj ſwojeho nawoženje wuwinu; "tón hym hnydom, hdzej hym domoj poſchischa, někajkemu wózhu poſchedala a běch —"

"Poſchedala?" wſchon ſanicžený Krenz ſawoła. "Wy drje prawa njebožete?"

"Běch wjeſzola, ſo ſwoje pjenyesy ſaſo mějach", holza wuſtržana praſi.

Krenz ho kaž wot womory wobſath na ſtólz ſwjeſe. Khwilu němym a kaž ſproſtnijený ſedjeſe. Skónčnje hukolo ſdyhnuwski pocza: "Poſchedala — lóš, tis je, hdzej ſo wſchitko wotczechnje, ſhtož ma ſo wotczechnuc̄, 11,190 tolet a pječ ſrochek dobyl! Ale ně, to možno njeje. So mnú ſo helska ſellija hraje." Hnewony wón poſkocži. "Wandželski kontrakt neplací!" wón ſo ſ hnewom poſjyo ſawoła a papjeru na male ſuſti roſtorha. "Pój, Augusto, ſ tejele mordatſeje jamy!" To prajivſchi ſ domu kchwataſche, ſhtož mōžesche. Hdzej ſo ſaproscheny a poſhepožený jachlo do Scherachowa poſchicžampa, ſemu jeho poſchichodny nan abo poſchichodny džeb napſchec̄ poſchicž. "Wěſcze dha", ſo tutón do njeho da, "na kaž poſchellepane waſchnje ſu wam egi tis ſo hraczy, lotrž ſu wondano wjeczor do czesleje loterie pola waſh ſadzeli, pjenyesy ſ moſchne wulkulali? Wjedžo, ſo bě waſh poſoł ſ Prahi duž po puczu, jeho bliſlo Čzopliz wotkachu, ſemu pilnje poſchipiwachu a ſebi, hdzej wón pjaný kaž ſezechník na ſlanju ležo ſmorčesche, cíjiska wotpiſachu, lotrž běchu w Prahy dobyle, na cžož do Scherachowa kchwataſche a pola waſh tamne liežby ſ wypožitom pjenyesom wobſadžichu. Neplechi ſu ſo ſchibalſtwa ſami khwalili a ſo wam nětlo hmeja, ſo jich teho dla ani wobſoržic̄ njebožec̄, dokež waſh potom runje tak do džery tylnu, kaž jich."

Nětlo běſche hotowý! Kaž něhdý njebožesche minister Haman cíjinesche, hdzej bě ſo do paſlow popanul, lotrž bě ſam povalaſowat: tak nětlo Krenz ani ſlowcžka njeprajivſchi do ſwojeho domu běſche, ſ wotkež jeho hido ſa tis dny mormeho na pořeſtbiſc̄ ſje ſezechni. Wón bě ſo tak hnewak, ſo běſche jeho Boža ruciſla ſajala. Herta nětlo do hata ſloczic̄ njeřebasche, a ſeje luby njeřebasche do wojakow hyc̄. W město teho, ſhtož bě wjele rjeſiſho, do Božeho domu džechtaj, hdzej ſo poſched wotkajom Božim jeju mandželski ſwajſ ſobekruciſi. A hdzej bě ſo čaž minuš, ſo wo nana ſezechne, tež Krenzej August po týmle poſchitlaſe ſejini. Wón mandželski kontrakt, lotrž bě něhdý podpiſal, runjež běſche roſtorhan, dopielni a ſebi Domaniz Lenku jato ſwerowaný mandželski do wotzovſkeho domu poſchicž, hdzej běſtaj prawje ſbožownaj hromadje, tež bjes běrlik tych 50,000 tolet. Wo kollekturu loterie, lotrž běſche njebo ſan měl, patr wón njebožesche; duž tež Bože ſohnowanje w jeho domje wosta.

Ze Šerbow.

S Budysina. Žene najwujtſiſich a najbóle požohnowaných herbskich towarzſtow je tola ſ Boha naſche "herbske lutherſke knihowne towarzſtvo", ſ lotrehož hido na wſchě džewjeſc̄ a dwazyc̄ ſeſt ſa ſwoje male poſchinoſchki rjane woſebne herbske knihy doſtaſomy, ſa cžož mamy jeho wodžerjam a ſpičaczelam džatowni hyc̄. S wulzy radoſc̄ ſu hyc̄ jo patr tež powitali, ſo je tute naſche ſube towarzſtwo lětſa ſe ſwojeho bohatého ſklaſa ſ dopomnječu na džewjeſc̄ džezekathu narodný hyc̄ po wſchěh krajach wuſnamjenitho muža: pobozneho ſchefcžijana a wo wózny kraj wulzyschnje ſafkuzbneho pólneho marſchala ſ. hrabje Moltki wſchitke herbske lutherſke džec̄ ſafkule ſe prusleje ſugiz, tis ſu lětſe ſe jutry ſchulu wulzodžile, ſ rjanym dobyrny herbskimi knihemi wobdarilo. S tým je ſobu tež do najluboſtich domow, hdzej ſebi žanhých knihow kupowacj njeboža, dobra woſebna duchowna zyroba w macznej herbské rěči poſchischa. Vjes tuthym knihemi, tis buſhu wudželene, běchu: Woltersdorfsky leczazy

list psches l. fararja Smischa s Hodžijsa, Sowjath advent a Vorst Boži wot l. fararja Sylkory se Smilneje, Zionske hlozy, drugi džel, wot l. fararja Domaschi s Nohaciz, Dr. Marcin Luther wot l. fararja Jakuba s Njehwacizdka, Lékářstwo sa duschu psches l. fararja Wielana w Szlepom, Spowiedny stoł psches kl. a P. Wiazku, J. Kschijana, H. Metta a G. Mateka. Po wudželenju je so jedyn exemplar l. Jakuboweho Dr. M. Luthera na knjesa generalnho pólneho marschala hrabju Moltku do Barlina wotpóskal. Na to je tón wifotí knjes hnydom pschedzbyže našeho knihovneho towarzstwa knjesej fararzej lic. theor. Smischej w Hodžiju sczehowazý liscigil pižal: „W Barlinie, 9. haprleje 1891. Tara czešczeny knjes fararjo. Wsmicze mój najlěpschi džak sa mi pschipóšlanu herbsku knihu, kaž sa te pschegelnive kłowa, s lotrymiz seze je pschewobžili. Njech rjanej wožebno sezi herbského naroda: ſwéra a wéra, jemu ſdžeržanej wostanjetej. Tara podwólne hrabja Moltka, pólny marschal.“

— Rad wifotíknosć wosjewja, budže 9. meje w Sswinarni, 10. meje w Cselanach wubjeranje a wobhladowanie klobów a frébzow, kotrež su wot ſakſtich krajnych hengſtow; prén ras pak s tym ſjenoczenie budže tež wobhladowanie a ſapiſowanie mlodych khmanych ſchýr- a pječzletnych koni, to rěta tajtich, kotrež bychú ſo ſo wóſſko kupicž hodažale. Snate traſch nělotremu hiſcheze budže, ſo na poſlednim ſakſtikm ſejmje jedyn burſti ſapóšlanz pschi wuradžowanju ſtatneho hſopodařtwa pola kapitla „Landſtallamt Moritzburg“ knježetſtwu roſloji, ſo našchi burja o konjeplahowarjo husto praſa: ſo bychú wjely wjazy lóſchta a luboſeze k plahowanju mlodych koni meli, hdy dy jim knježetſtvo potom jich mlode konje, kotrež ſu k temu khmane, ſa wóſſko wotkuſilo, město teho ſo dyrbachu naſchi konjerio ſwoje ſbytne konje často kupníkſi (handlerſi) ſa tuni pjenjes pschedacž. Prjedawſki minister Moſtič-Wallwič hnydom na to wotmolwi, ſo wſchaf temu da zyle prawje bycz, boji pak ſo, ſo traſch ſo tukrajnych koni hiſcheze njeby telko namakalo, ſo by hódnno bylo, remontne hermanički wotbywacž, ſo pak čze tola pschihodnje w tež wěžy někakje poſpyth cžinicž. Horjela ſpomnjenym pscheczam pak, kaž wibžimy, knježetſtvo hido lětka napschęz pschihodze, hdyž ſjawnje wupižuje, ſo maja ſo tukrajne mlode konje na poſtaſene města k wobhladanju resp. traſch poſdžiſhemu ſupjenju pschihodze. Duž herbszy burja a konjeplahowarjo, kž macze tukrajne ſchýr, pječz abo traſch tež ſchecž lět ſtare khmane konje ſbytne a na pschedanu, wjedzeze je tam: Budyska wokolina do Cselan, Klóſchtyſka pak do Sswinarnje, ſo knježetſtvo poſdžiſho nima winu prajicž: My ſamy wam k woli byli, wy pak nam ſwoje konje njeſſeze pschihodli. — Hdyž pak wam ſnadž tam a ſem konika ſa wóſſko wotkuſja a derje ſaplačza, ſmějecze wjazy lóſchta k plahowanju a wocžehnjenju mlodych koni; ſ tym tež roſmnoži ſo woſche hſopodařtwa — a ſamoženje! Duž daj Boh ſbože!

— S Katarjez. Naſche ſaſtanischę ſa tworne woſhy — pschi ſeleſnižy, kotaž ſi Budyschina do Rakez wjedze — je dotwarjene a je ſo pondželu 13. haprleje wotewri.

— S Bułez. Naſche herbske towarzſtvo ſaſtanu nježelu ſwoje ſtote poſzedzenje a pjanaczelne wobſtacze ſwječeſche. Nježdiwazý na to, ſo ſo deſchecž ſi njebež dele liſeſhe, bě ſo tola nadobna čkřjodka ſwérnych ſſerbow ſechla. Pschitomnym ſo nadrobnje ſtaſiſny wo towarzſtowym naſtaſju a wuwiczu psched wočzi ſtaſiſtu. Na to knjes kantor ſſuschka wo herbskich kwažach pschednoſchesche. Knjes pschednoſcher nam ſe ſiwy mi barbami wobras herbského kwaža, kwaž ſo w Czelnom a Mikorau ſwječeſhi, wopisowasche. Nam běſche pschi tym, kaž bychmy w ſrježiſnje tamnich wjeſtehých kwažarjow pscheyhvali a ſo ſi nimi wjeſtelili. ſe pschednoſchek ſo hſecina pschitomku, ſa kotrež bě čim wjetſche požadanie, dokež bě knjes ſſuschka nam wjely wo dobrých holanskich kwažnych jědžach poſjedal. Pschi hſecinje prěnu ſlawu l. kantor ſſuschka kralje Albertej jako miłemu a ſwérnemu wóžej ſwérnych ſſerbow poſwječeſhi. Tale ſlawu hrimotazý wothlók namaka a ſo po njej wot pschitomnych „Krala Boh požohnui“ ſtejo ſpěvache. Dale ſo ſlawy towarzſtowym wodžerjam wunjeſeču. Na woſebite woſchnje ſaſtacj hjes tuhmi ſe ſlawami knjesaj wucžerzej ſſuschka a Schüžka dla jeju wulkeje dželawoſče a woporniwoſče ſa towarzſtvo czeſczenaj. Pschednoſch rjanyh herbskich ſpěwom ſabawu porjenschesche a wjeſtelu myſl ſbudzowasche, tak ſo ſo hdyž ſpojony na dompučz poda.

— S Jaſeňz, 12. haprleje. Čudomna herbska „Bježada“ mějeſche dženja ſwoj ſydomnaty ſaloženſki ſwjeđen w nowonatwarjenym ſalu l. hſecenjarja Michała Janki. Šajimow program bě ludzi ſ daloka a ſcheroča ſem nawahl, tak ſo bě pschi wſhem hroſnym wjedrje wulki ſal pschedpelnjeny. Wjes druhimi ſnacžiſhimi hſecem ſuſladachmy tu l. kanonika a fararja Wornarja, l. kaplana No-

waka a l. hejmſkeho ſapóšlanza Koſlu. Liſhaka ſ knježnu džowit ſ Khróſciz, l. kaplana Libicha ſ Budyschina, l. kanbidataj duchownſta ſa Sarjenka a Nowaka Horjanſteho ſ kólna nad Rheinom, knjeni Schäferowu, mandželsku rycerſtubleskeho najenka ſe ſhwóſbu ſi ſoſenzy a mnohich drugich. Knjes pschedzbyda Juſt wotewri ſhromadžisnu, powita hſeczi a poda w běžnej rěci krótku roſpravu doſolneho ſlutkowanja „Bježady“. Knjes farač Wornat mějeſche ſhwedzenſku rěč, w kotrež ſe ſahorjazymi kłowami wo wažnoſeſi towarzſtowem we wojowaniu pscheczivo ſoſialdemokratiskim muczenjam rězech. Tež l. kanbidat Sarjenk a l. kaplan Libich wuprobyſtaj ſebi krótkę kłowo. — Potom hrajeſche ſo džiwaldo, a to jedyn němſki a jedyn herbski kruch. Wo němſkim kruchu nočzu mnoho prajicž, dokež mam ſa to, ſo bě tam tak malo němſkich hſeczi, ſo ſnadž mógeſche wupadnycz. Tola džiwojo na jara malý, wobmjeſowanu repertoir herbského džiwalkeho piſtmowſtwa móžemy to derje ſamolkicž a dyrbimy wulku prózu a wuſtojnoscž hrajerjow pschipóſnacž a to czim bôle, dokež bě czeſkih dyžli herbski. Najwjetſku kħwalbu ſaſkuzataj ſebi l. kantor Hila ſ Khróſciz a l. pschekupz Nowak ſ Hory, kotrež mějeſchtaj kħownej róli. Džakny poſleſt a wuwołanie běſchtei ſnamjeni, ſo bě ſo hra poſchitkowanje ſpodobala. Tola hiſcheze wjetſche a, wě ſo, wjeſelske pschipóſnacž dozpe drugi a to herbski kruch: „Kak Petr ſefari“. To je tež džakowny a ſchermehu poſklučarſtwa poſchitupny kruch. Lefaria dr. Rymſala hrajeſche ſ jenat kħwalnej wuſtojnoscž l. kantor Hila, drugu wobcežnu róli, Peetrovu, pschewjedze l. Walba-Schuster ſ Prawociz ſa jara wuſchikne a pschihodne waſchnje. W tym podpjerowasche jeho knježna Dynarjez ſ ſoſenzy jako „Maria“ wubjernje. S zyla dyrbimy prajicž, ſo ſu ſo tež žonſſe róle woſebje ſpodobala, ſi czebož je widžecž, ſo ſo herbska narodna dráſta tež na džiwaldo derje hodaž. Tam a ſem bě ſo rěč móhla ſa doſpołnje wjeſne pschihodnawſtwa trochu pschemjenicž a poſkudnicž. — Tež nowe jewiſcheze je wopravdze krafne a dwěluju, hacž ma hdyž herbske towarzſtvo rjensche. Hnydom je widžecž, ſo je to herbske jewiſchezo, dokež horjela nad ſzenu je lužiſki wopon w módrej a ſlotej barbje. Na wobliku ſamym pak ſteji herbske hróčko: „W ſwjenju wobcežne tu je nam ſwjeſhelne“. Tež pod ſzenu je herbska ſada a na ſuſlerowym kaſchecžku ſteji: „Budžecze witani!“ Po džiwalde bě hal, na kotrež bě ſo tu mnoho mlodeho ſudu ſechlo. — Pschi tež ſkadnoſeſi budž hiſcheze dowolene na muža ſpomnjeſi, kž je psched ſydomnacž lětami tuto towarzſtwo ſebu ſaložil a hacž do ſandženeho lěta wodžil. Je to l. Michał Ežekla, krawſki miſchtr na Horje, jedyn ſe ſtarých herbskich wótežinow, kotrež je ſwoju prěnu ſahorjenocž ſchýrzych lět ſwěrnie wobkhowal, kotrež ſo ſ njeſchēdnej ſuboſeze k herbské narodnoſci ſuſnamjenia a na naſdokladniſcho herbske piſtmowſtwa ſnaje. Wulka ſchłoda, ſo je tutón ſaſkuzny muž ſhorowatoſče dla pschedzbydſtwa ſložicž dyrbjal. ſſmy pak pschewjedzeni, ſo jemu ſaſtenčjanſta „Bježada“ džakowne wopomnjeſe wobkhowa ſ tym, ſo budže w jeho dchu dale ſlutkowacž! ſe temu daj Boh ſbože.

— S Draždžan. W pěſlowej jamje w Cöllnje pola Miſchna ſu wondano dwě popjelnizy ſ popjelom, ſtare romſte pjenjes a ſtaru mježdžanu phu namakali. W bliſkoſeſi je woporniſchezo ſ czaſa poſhanskich ſſerbow.

Přílopk.

* W Draždžanach je psched krótkim ſtara žonka ſemrěla, kotaž jako kħuda ſ měchčjanſke ſħudobu jaſmožnu doſtawasche. Duž ſo njemalo džiwalchu, hdyž ſo po jeje ſmjerceji polaſa, ſo je wjazy hacž 100,000 mk. ſamogenja ſamostajka. Někto ſo herbjia ſměja, čim bôle, dokež ani kroſčka po kħudej ſónzy wočakowali njeſju.

* W Auerbachu je psched krótkim ſónſta na trichinoju ſħorila. Tež rěſnik, wot kotrehož běſche trichinoju kólfazu ſupila, je ſi třjomi ſwojich ludži czežzy ſħoril.

* 19 lět starý rěſnik ſi Crimmitchawa běſche ſ kónz ſańdženeho měhaza wudowje w Mnichowje, pola kotrež jako rěſnik ſdělſe, 700 mk. kranuk, ſi Mnichowa wotjel a pjenyes ſo ſwjeſe w Barlinje a Lipsku pschecžin. Hdyž jeho ſańdžene dny w korezmje w Draždžanach ſajach, mějeſche wot kranjenych pjenjes jenož hiſcheze někotre marki.

* W Limbachu psched krótkim baržon mlođej holzy ſ tehole města dwójnikow pschinjeſe. Holzynaj ſtarsheji ſo njemalo džiwaschtaj, wot babu ſhoniwſchi, ſo ſtej džescegi čzornej kaž kólfas. Podarmo ſo prožowacž, čzormu barbu wotmýč: dwójnikaj ſtaj wopravdžitaj čzornočaj.

* Kaplyka we Wurzenje bě ſo w lěće 1869 ſa 85,000 mk. pschedala, w lěće 1883 ſa 156,000 mk., w lěće 1887 ſa 265,000

mł., a lětka je dotalny wobhédzér 385,000 ml. sa nju doštał. Nje- džiważy na wschitko druhe, s̄tož čze wob lěto bycz, dybri po taikim nowym wobhédzér kōže lěto něhdze 6000 tolet čisteho dobytka mēcz, jeniczky so by ho kupny pjenies sadanil.

* W Königsfeldze pola Kochliza sanđzeny tydzeń dželawý muž w lętkach pjenki kopajo 20 centimetrov hľuboko w semi bruny hornz naděnđe, kotryž bě s talerjom wodženy. W hornzu běsche dželacž stow wschelatich flébornych pjeniesow. Wschitke ſu ho derje ſdžeržale a s wjetša w čazu wot lěta 1600 hacž do lěta 1706 bite; někotre ſu hischeze starsche. Pøeklad je najſkerje něchtó w wójnskim čazu w spozatku sanđzeneho lětstoka do ſemje ſahrjeval.

* Wobžarujomne njeſbože je ho ſanđzeny tydzeń na wojerſkim třetinučku pola Graudenza ſtał. Wojsk 141. regimenta pěškow běsche pschi tarczi, do kotrejž ſo třeſeſche, a pokasowasche. Na jene dobo ſylny ſtorl wětra tarczu powali a wojsk ſe ſwoje ſhamonki ſloči a čyzsche powalenu tarczu ſažo ſtajicž. Tón ſhamon wolumk pał wojsk, kotryž bě ſo hijo do tarcze ſtejo měřil, třeli, a njeſbozowny wojsk pschi tarczi do života třeleny padze a hóry na to duha ſpuſčecži. Hacž je wón hijo ſi čerwnej ſhamoje ſnamjo dał był, ſo ſmě ſo třelicž, abo hacž je ho niewobhladniwe do čožka třeliko, ſo hischeze domuſlēdžilo njeſe. Šatſeleny běsche jeniczki ſyn měnka w Schlesynſtej a mějſeſche wočakowacž, ſo jeho na ſymu ſi diſpozicji domoj puſčcza. Tež jeho bratr, kiz bě jěſdyn, je ſi konja panuwiſhi wojsk wumrjet.

* Spodzivny podawſ je ſo wondano na ſeleſnizu ſtał, kotraž ſi Neubietendorfa do Ritschenhausena wjedze. Na dworniſhcežu Gehlberg lokomotiva ſtejeſche, a něchtó na njeſ njeſe: lokomotivu wjednik w dworniſhcežowym twarjenju pſchelywasche, a tepjet koſeſa masasche. Na jene dobo lokomotiva ſhamo wot ſo jěc̄ pocža a, dokež tam trochu nahle ſi hórkli dele bě, jara ſpěſhne na dworniſhcežu Blaue čerjeſche. Tam budjeſche ſo wulke njeſbože ſtač móhlo, njebudjeſche-li ſo nekaſti ſaſtojniki na lokomotivu dohlađač a ju na pobocze ſoliſ ſložil, hdež jenož někotre woſy ſtejachu. Woſy a lokomotiva ſo roſhichu, a načinjena ſchlođa nimale 200,000 ml. wucžini. Ale žadyn člowej do njeſboža pſchischoł njeſe.

* W muſeuju ſwérinskeje ſahrody w Münſterje ſo ruka dwělētneho džescza ſhowa, kotrež je ſnanou pſched 10 lětami wumrělo. Do džescza běchu ſo tež wulke myſche dale a wbohe džecžo tak wobžrake, ſo dybjeſche na to wumrěz.

* Pjelat w Aachenje bě ſebi ſanđzeny tydzeń pjeláſkeho pſchiſtají, kotryž wudawasche, ſo je ſi Hannovera. Hdyž wečera tydženja rano w pjelářni pječeſchtaj, wotrocž pjelarja wot ſady ſe ſeketu poraſy a potom do ſomory džescze, hdež pjelarjowa žona hischeze w kožu ležeſche. Ži ſe ſeketu hrožo rubježník jeje pjeniesy žabasche; žona pał jemu pjenies njeſa, ale wo pomož wołaſche. Duž ju mordat wjazy kroč ſe ſeketu proſhnu, na čož čeſku. Žona, kaž ſo ſda, ſmieritne ranjena njeſe; ale jeje muž bě tak čeſzy ranjeny, ſo je mjes tym na ſwoje ranu ſemrjeſ.

* W Vierradenje pola Schwedta ſu wondano, pěſk kopajo, 58 flébornych pjeniesow ſe 17. lětſtoka wukopali. Pjeniesy ſu ſo wſchitke derje ſdžeržale a ſu ſi džela tak wulke kaž naſche fléborne pódwumarkowske, ſi džela kaž pječmarkowske. Bite ſu wſchitke w 17. lětſtoku; najpoſniſche lěto, kotrež pokafuja, je lěto 1676. Š džela ſu ſchwediske, ſi džela bramborske, bite ſa Wulkeho kurwjeſcha. Najſkerje je je tam něchtó ſahrjeval, ſo schwediskech wojskow bojo, kotriž ſu w tamniſkej krajinje hroſnje ſahadzeli.

* Stražník na ſeleſnizu bliſko Trenčjina w Wuherſkej wondano ſwoju čaru wobhladowacž džescze. Jego polbra lěta stare džecžo běſche ſa nim ſi domu wuběžalo a kruh ſa nanom běſeſche. Na jene dobo, ſpěſhne kaž hlyſ, wulki woſy (Hodler) ſi wýholoſeze dele třeli, džecžo hrabnu a ſo ſi nim hnydno ſažo do wýholoſeze ſnjeſe. Džesczowá woſoba macz, kotraž bě ſa ſwojim lubuſklem ſi wolnom won hlađala, ſe ſtrželemi myſle ſhubi. Woſy ſe ſwojim woporom do hóř lečeſche. — Džecžo hdyž pytač by proga podarmo byla. Pſchetož woſy ſwoje hněſda ſi wjetſha na wýſoké ſkalu twarja, kotrež člowejek pſchitupne njeſju. A mjes tym tež ſu woſy, mlobe a stare, ſwój wopor dawno hijo ſeſrake abo tola roſtorehale.

* Pſched dwěmaj lětomaj běſche 73 lěta staremu ſamožitemu mužei w jenej wky pola Antwerpena žona ſemrjeſla, a mnosy ſi pſcheczelſtwa na Božu hlužbu po morwej njeſchiindzechu. Sa to je wudow, kiz džecži nima, lětka zyke pſcheczelſtwa ſi lepſhemu poměř. Wón ſam ſa ſo w farſtej zyrlki Božu hlužby po morwych ſtaſa, a tón kroč „ſrudni ſawoſtajení“, herbi a pſcheczelovo, wſchitzu pſchiindzechu. Š zyrlwe wſchitzu hromadze do kročym na hofciniu džechu, hdež mjes druhim 60 puntow twarožka a wjazy hdež ſto hlužbow ſjehu a

dwoj ſudaj piwa wupichu. Š ſonc hofciniu pſchitomni hohatemu wujej a pſcheczelej ſlawu wunjeſechu, na cdož ſo „hlužbo hnuči“ domoj wrózichu.

* Pſched třjomi lětami běſche někaſte paduſhne paſmo na ſeleſnizu w čazu, kotryž ſi Ostende do Brüſſela jědjeſche, ſi pôſteſteho wofa 1,600,000 ml. a w čazu, kotryž ſi Neuhaſena do Wina jědjeſche, 560,000 ml. kranulo. W nožy wot 10. na 11. t. m. ſu franzowſy a jendželsy pôzlojſy ſaſtojnizu w pſchimortſkim měſeſe Calais ſchtyrjoch tyhle paduchoch ſajeli. Mjes nimi je ſich naſvedowac Pauwels, kiz ma krafny hród w Bristolu. Jego ſi nim ſobu ſaſecži towatſchojo ſebi wopaczeſne mjenia dawachu. Pauwels je hijo w Jendželskej a Franzowſkej polhoſtanu. Jendželska poliziſa bě ſhonila, ſo čze ſpomnjene paduſhne paſmo wulku hromadu pjenies kranucž, kotrež ſo w krutych ſeleſných ſhamorach na parnej ſodži wjetſechu. Pauwels mějſeſche wopaczeſne klucze pschi ſebi, ſi kotrymž ſo pjenegne ſhamory wotewricž hodzachu. Šhonivſki pał, ſo poliziſa ſa nimi ſlēdži, paduſhni pjeniesy na ſodži kranuli njeſju. Poliziſa jich na dwor niſhczu ſajá.

* Neapelſki kral Karla, kotrejuž tež kupa Siziliſka hlužhesche, a kotryž bu poſdžiſho ſchpaniſki kral, na kupje Procidu pſched Neaplo mbažanty plahowasche. Doſelž běchu jemu ſočki někotre bažanty roſtorehale a ſeſrake, ſo kral tak roſhnewa, ſo w lěze 1750 porucži, ſo dybja ſo wſchitke ſočki na kupje moricž, a ſo wěſtym džen ſaneje ſočki wjazy na kupje bycz njeſmě. Ale jedyn muž ſo pſcheczimo temule wukaeſ ſpječjujo ſwoju ſočku ſdžerža. Wo tym ſhoniwſki jeho kral ſaſecž ſa, kat njepoſluſhneho poddana wuſchvika, na cdož jemu wokolo ſchije deſcjičku poſhnuhu, na kotryž běſche jeho njeſluk ſapihanu; tajkeho jeho po zyke kupje wodžachu a jeho potom do hofſtařne poſhlaču. Hdyž pał ſo myſche a wulke myſche na kupje tak roſmnožiſu, ſo ani džecži w kolebz měra pſched nimi njeſeſachu, wobydlerjo kupu morkotacž pocžachu a ſo w wulkej ludowej ſhromadzijne ſrěčzachu, ſo radſcho wſchitzu rjenje kupu wopuscheža, hdež ſebi njeſprawny ſakon dleje lubicž dadža. Duž kral ſakon rucze ſvěže, a muža, kotrehož běchu teždy do hofſtařne poſhlači, hnydom pſcheczihu.

* Schitowana młoda Jendželčanka, kotraž muža lubowasche, kiz ženje jeje bycz njeſmě, je pſched kročim ſwój wotzny kraj wopuschežila a do valoſeje Indiſkeje pucžuje, ſo by njeſpozownym indiſkim wudoſam ſwoju ſpomožetſku ruku poſſicžila. Sa wbohe wudowym je mjeñiſy w Indiſkej ſara ſlē. Hdyž do poſljenymo ſčaka dybjeſche ſo žona po mužowej ſmjerči ſiwa ſpalicž dacž. Hdyž ma jendželſte ſmjerčiſtvo do hofhazeje mozy, tam ſo to někto wjazy njeſtawa. Ale wudowym ſo wjazy ženice njeſmě, vyrnjeſ ſlōdčica byla, ſmě jenož w hrubjanej drascé ſhodžicž, ſmě jenož junktrož ſa džen pojeſcž a dybja ſo dwójzy ſa měſaz trucze poſcžicž, to rěla: poſne 24 hdyž ani proſhla jěſcž abo picž njeſmě; hdyž čze ſo pschi wulkej hrožocže picža ſtradač, ſmě ſo ji něchtó wody do wuſchow naſkapacž. Jeje mužowym herba je jeje ſnjeſ, ſhba ſo čze ſo wot njeho ſi domu wučericž dacž a po proſhén ſhodžicž. W měſeſe Maypore je 4000 wudowym, w měſeſe Kalkutta 55,000. Schto tež to je ſi pſchicžinu, ſo indiſke ſalonje ſi wbohimi wudowami takle ſurowje wobhlađeja? Derje wjedžo, ſak ſlē po mužowej ſmjerči ſa nju budže, tam wěſcze ſožda žona hlađa, ſo by muža ſchotz móžno dohlo měla, a wěſcze w ſoždym naſtupanju ſi nim rjenje čzini. A ſo by indiſkim wudowym tajkele njeſaſlužene čerpejenje poſožila, ſpomnjenia młoda Jendželčanki do Indiſkeje pucžuje. Pſched kročim je w Parifi poſyla, hdež ſu ſo ji tsi franzowſke wudowym pſchitowacſhile. Jendželčanka ma někotre milijony ſamoženja, ſi kotrymž čze w Indiſkej „wustawy ſa poħanske wudowym“ ſaložecž. W měſeſe Maypore pod ſčitom tamniſkeho katholſkeho biskopa hijo podobny wuſtar wobſteji, w kotrymž franzowſke křiſtſke ſmjerčny ſluktuja.

* W Bieverje pola Trieru ſu někotiſi retričja, w měſeſe po‐bywſki, 65 lět stareho ſchewza ſi piwovy miſtřenami ſarafyli. Mordarjow ſu ſajeli.

* Wo nowym naſložowanju fonografa ſo ſi Ameriki pſiche. Bohacž Andersen, kotryž mějſeſche ſchtyrzcí domow w New-Yorku a wjazy hdež 400 millionow markow w pjenegných papjerach a w hotových pjeniesach, wot Božje rucički ſajati hijo po lěta čeſzy hory ležeſche. Pſhacž njeſožesche. Duž ſebi, hdyž jeho ſmjerčna hlužina pſchimodze, fonograf ſi kožu pſchimodze da a mrějo ſwoju poſlenju wolu do njeho rucičche, na cdož po jeho woli fonograf ſaſyglovachu. Bóřsy na to Andersen wumrje. Kaž bě wón poſtají, tydzeń po jeho ſmjerči w pſchitomnoſci herbow, pſcheczelſtwa a křečkow ſygl wotewrichu, a fonograf pſchitomnym poſlednju wolu njebožicžkeho ſi jeho ſamfnym ſlabym hložkom wosſewi.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej grylkwi budże jutje nježelu rano w 7 hodzinach herbska spowiedź, 1/9 hodzin herbske prebawianje a w 12 hodzinach herbski myšpor. Popołdnju 1/2 hodzin budże katechismużowe rośrečzenie se herbskiej žónskej młodoseżu.

Werowanie:

W Michałskiej grylkwi: August Hendrich, dżelaczer na Židowje, s. Hanu Lejnu Duczmanez tam.

W Katolickiej grylkwi: Jan Kral, kram w Małym Bielskowje, s. Hanu Biedrichez s. Wownjowa.

Krčenje:

W Michałskiej grylkwi: Theresia Hedwiga, Handrija Bohuwera Peticha, tublerja w Hruboczizach, dż. — Ota Pawol, Jaroměra Juliusa Henczela, kachetwarzna na Židowje, s. — Klimant Pawol, Ernsta Klimanta Neumanna, dżelaczerja na Židowje, s. — Richard Kurt, Moriza Pawoła Kalicha, tublerja w Wurizach, s.

W Katolickiej grylkwi: Martha, Zana Karzewskeho, tycerja w Hajnizach, dż. — Pawol, Miklawšcha Kilkanka, dżelaczerja tudy, s.

Zemrjeć:

Djęń 10. haprleje: Handrij Emil, Handrija Schlaghty, khejzerja a restawratéra pod hromom, s., 7 měsaz 6 dnjow. — 11. Martha Lejna, Michala Wuhlerja, domownika na Židowje, dż., 3 měsaz 16 dnjow — Martha Emma, Handrija Zana Kolle, murjerja na Židowje, dż., 6 měsazow 22 dnjow. — 12. Ida Hedwiga, Zana Hermanna Stelziga, fabrikaria na Židowje, dż., 1 měsaz 13 dnjow. — Jurij Richard, Zana Bohoboja Bjenadz, žiwoszczera w Zejnezech, s., 15 dnjow. — Maria Duczlez, Zana Grōsche, wumjenikarja w Hruboczizach, mandželska, 74 lét 1 měsaz 9 dnjow. — 13. Richard Kurt, Moriza Pawoła Kalicha, tublerja w Wurizach, s., 2 dnaj.

Płacżisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	11. haprleje 1891		16. haprleje 1891		wot		hacž	
	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.
Pščenica	.	běla	10	24	10	59	10	59
	.	žolta	9	53	9	88	9	56
Rýžla	.	.	8	88	9	15	8	91
Ječmien	.	.	8	—	8	14	7	80
Borž	.	50 kilogr.	7	20	7	50	7	40
Hrom	.	.	8	89	11	11	10	28
Bola	.	.	8	6	8	33	7	8
Sahp	.	.	14	—	17	—	13	50
Hejdusčla	.	.	18	—	18	50	16	50
Bernh	.	.	2	50	2	80	2	30
Butra	1 kilogr.	.	2	30	2	50	2	10
Pščenicna mula	50	.	9	50	18	50	—	—
Mjana mula	50	.	9	50	15	—	—	—
Sahno	50	.	2	50	2	80	2	50
Slóma	600	.	17	—	19	—	16	—
Prophata 1080 sčtuk, sčtuła	8	—	24	—	—	—	18	—
Pščenicne wotrub	5	—	5	25	—	—	—	—
Mjane wotrub	5	75	7	25	—	—	—	—

Na bursh w Budyschinje pščeniza (běla) wot 10 hr. 44 np. hacž 10 hr. 59 np. pščeniza (žolta) wot 9 hr. 76 np. hacž 10 hr. — np., rožka wot 9 hr. — np. hacž 9 hr. 12 np., ječmien wot 7 hr. 71 np. hacž 8 hr. — np., wowš wot 7 hr. 10 np. hacž 7 hr. 25 np.

Drażdżanskie mjażowe płaczisny: Sowjada 1. družiny 63—66 ml., 2. družiny 58—62, 3. družiny 25 po 100 puntach rěsnej wahi. Dobre krajne świnie 56—59 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Czelata 1. družiny 60—68 np., 2. družiny 28—38 np. po puncze rěsnej wahi.

Wiedro w Londone 17. haprleje: Krahn.

Akcyjska žiwoszcz cijfle 1 w Wuježku pola Bulez se 4 körzami legomnoszce, wołoko domu ruki na pshedan. Dalsche je shonicz w mlynje w Ssowrjezach.

Ola pshedacea restauraziye „Kronprynze“ w Budyschinje na Lubiszskiej droſy je tam rhaný piwowry aparat a wschelaka körzmarſta nadoba na pshedan.

W Kielnie je akcyjska žiwoszcz cijfle 13 s 5 körzami pola a kuki bjes wumjenika a hospody na pshedan. Dalsche je tam shonicz.

W Blohszczach je sahrodniška žiwoszcz cijfle 13 se žwobodneje ruki na pshedan. Dalsche je shonicz w Hruboczizach cijfle 3.

Kóń je na pshedan w piwarki w Rakezach.

Gebłowane Schpunđowanja

žyle ſuhe, 24 a 30 mm. ſylne, pshedawa tunjo

Dr. Holbjan w Budyschinje pshi dwórnischeżu.

S dżelby dobreho $\frac{6}{4}$ scherokeho cijfcheza- neho barchenta (lonscheho mustra) pshedawam kóhcz po 30 np. (hewał po 40 np.)

Emil Wehrle na jerowej haſy 7.

Twarſki a rólny falk a wuhlo ma na pshedan

Michał Pawlik w Radworju.

Kenježi parny rēsal w Kasu porucza:

twarſke a tyſcherſke deſki, tſeſhne laty, plotowe ryhele, wotřeſki po cjaſej pſhimérjenych płaczisnach.

J. G. Schneckenberg, garbarſki mischr

w Budyschinje na herbskej haſy cijfle 9 ma bohacze wuhotowany ſkład kožow, swiershneje kože a kožowy wureš we wszech kožowych družinach w najwjetſkim wubierku. Schorzuhi wscheje wulkoszce fa kózde powołanie, ſkład ſkórnajacych a ſupnajacych lejſtow, ſhitych nakolenzow (ſchertow) fa muſtich, žónske a holzy atd.

Jablukowe ſižalo

najlepsze i ſolotwi a i kladzenju ſadu liter po 20 np., teho runja jabluko-winowy napoj blesku po 45 np., dale jablukowe wino, jahodkowe wino, jehočjate limonady a mineralne wodny porucza

Hornjoluziſla tlózernja ſadu dr. Herrmann a dr. Bežki na ſadnej bohatej haſy 3.

Redžbu!

Fotografowani „Apollo“ (Richard Huth)

na ſchuleſkej haſy s nutslhodom w Aſtrichej ſchlenzowej pshedawatni a na giełdſkej horje porucza ho cjeſczenym ſserbam i dobrocziwemu wobledzbowaniu.

Wožebitoſz: Fotografowanie grupow.

Najlepsze a najtunisze wuwiedzenie ho pſhilubi.

Franz Marschner

cjaſnikat w Budyschinje

czo. 9 na bohatej haſy czo. 9

ſwoj ſkład cjaſnikow a cjaſnikowych ręczasow dobrocziwemu wobledzbowaniu porucza.

Hodna twora. Pišomne rukowanje. Tunje płaczisny.

Porędzene dobre a tunje.

Pſchispomnjenje: Kecžu herbski.

W wudawatni „Sserb. Now.“ je ſa 50 np. dostacj:

Bitwa pola Budyschyna.

(1813.)

Powiedańczo herbskemu ludej poſliczil Jan Radyserb.

Pſchedawatnia starych węzow

Juliuša Vächmanna

porucza ho i kupowanju a pshedawanju węzow wscheje družiny w Budyschinje na mniszej haſy 7 po 1 ſchode.

Richard Neumann

porucja

kyry hofej w najwietshim wubjerku, kaž tež 2—3 króz kóždy tydzeni czerstwy palenj w snatyh dobrzych druzinach po najtunischiach placisnach.

Szykanjowa maszyna, kóraž je w dobrym rjedzie, je na pschedan w Czornych Moßlizach cízlo 26.

Dobru, derje skladzazu

feradellu

porucja tunjo G. Lask.

Woprawdzie jendzelske a italske hymjorayskeje trawy, miedowewe trawy, tymotheja, luzerny atd. porucza w najlepschich kajfoseczach G. Lask.

Rhofej

jara sylnje a císcze skladzazy níepaseny punt po 1 ml. 20 np. hacž do 1 ml. 60 np., paseny punt po 1 ml. 40 np. hacž do 2 ml. porucza

Jan Wjenk

na swonkownej lawskiej haſy 38.

ff. bukskinowe tkaniny a tkaniny s česzanego pschedzena k mužazej drascze

porucza po wyrjadnie tunich twierdzych placisnach

Julius Hartmann syn w Budyschinje na róžku miaszkoweho torhoschca.

Zara wajne sa

woczi kózdeho.

Ssama wopravdzita dr. Whitowa woczowa wodzicza wot Graugotta Ehrhardta w Delze w Thüringskej po dla swojeje swetoſławnosće často podražuje, cíehož dla proſchu, blédomaze wopisanje dobręzime wobledzbowac. Wona ho w podolkojtych schleńczanych bleſach se slamanymi róžkami a s wusiejszym pišmom: „dr. Whitowa woczowa wodzicza“ pschedowa. Kózda bleſcha je se žoltej papjertu s tymle ſakitowaniskim snamjenjom

a s mojej firmu poſlepjena a je se syglosm ſakitowanego snamjenja ſamknjena. K temu je mała knižka pschidata.

Pſched podražowanjom ho warnuje.

Woczowa wodzicza je w wjele haptylech doſtagz, tak tež w mēſchanskzej haptylej w Budyschinje a w haptylemaj ff. haptylarjow Hause w Bjarnacizach a Große w Woſtrowcu.

Spěwanski konzert

w h o f e z e n z u w Č a h o w j e
niedzeli 19. haprleje 1891

wuwiedzony wot Sarčanskeho spěwanskeho towarzystwa.

Sapocžat wjeczor $\frac{1}{2}/8$ hodžin.

Po konzercze reje ſa wopylarjow konzerta po wojerſtej hubzbie.

Wo bohaty wopyt proſhy

spěwanske towarzystwo,
hofczenzár.

Pschedpoloženie pschedawańje.

S tutym najpodwołniſho k wjedzenju dawam, ſo ſym ſwoju pschedawańju ſ bohateje haſy na

herbsku haſu 10, róžk hauensteinskeje haſy pschedpoložil a ſo budu ſo dale prózowac, ſwojich wotebjerarjow ſe pſechnym poſķuženjom a tunimi placisnami ſpokojic̄.

W. Udich,

pschedawańja mužazeje, hólzazeje a džeczazeje draſty.

Wotewrjenje čaſznikarſtwia.

Czesczenym Sserbam w Budyschinje a wokolnoſci, kaž tež moim lubym pschedzelam a ſnatym najpodwołniſho k wjedzenju dawam, ſo ſym ſo w Budyschinje jako čaſznikar ſaſydlit a w domje kn. Schmidtoweje na hlownym torhoschcu čzo. 8

čaſznikarſtwo

wotewrili.

S dolholetnym pschedywaniom w Budyschinje a ſ dolholetnym dželanjom ſym žadanja a potrebnosće tudomnego čescegenego wobydlerſtwia doſpolne ſefnal. Lubju, ſo budu wſchitkich, kotsiž mie počeszcza, ſ kratej sprawnoſci, ledzbiwym poſķuženjom a najtunischiimi placisnami w kózdyh naſtupanju ſpokojic̄ pytacz a proſchu teho dla moje pschedewſace ſe dobrociwje podpjerac̄.

W Budyschinje, 11. haprleje 1891.

S poczeczowanjom

Eruſt Herkner.

Hajnka a ſyń

w Hamorskim mihnje w Budyschinje kupujetaj pschenzu a rožku pschedzo po najwyschſcej placisnje a pschedawataj

rjany gris k pižy ſentnar po 7 ml.,
rjane wotruby " " 5 " 70 np.,
pschenicne wotruby " " 5 "

Gemma ſwidowjena Vorwerkowa porucza plyſhowe pjesse, letnje pjesse, zanki, modne jakety, deshczne mantle, trikotowe taſſe w wulkim wubjerku po tunich placisnach.

poſķuženje w němſkej a herbskej ręczi w Budyschinje na hlownym torhoschcu 5.

Hamburgsko-amerikanske lódźtowe akzijowe towarzystwo.

Exprefzna

a poſtſla parolódzna jēſba
w Hamburga do New-Yorka
w Southamptonje pſchijesdaza.

Jēſba po morju traſe něhdze

6—7 dnjow.

no. 840.

Pódlia teho porjadna parolódzna jēſba

w Hamburga d. Baltimora, w Hamb. d. Wiec. Indiſteje,

Braſilſteje, w Hamburga do Havanny,

La Plata, w Hamburga do Mexita.

Dalſche wukazanje dawa Carl Meisel w Budyschinje.

Khofej

paseny

w nowych a wubjernych družinach mēchany porucžataj punt po 1 ml. 40 np. hacž do 2 ml.

Schiscká a Rječka na swonkownej lawſkej haſy.

A. Mager

čaſznikar

il na herbskej haſy il.

Wulki ſkład

w ſchēch družinow

čaſznikow

s d w l e t n y m r u k o w a n i o m.

Vorjedzenja ſo, kaž je ſnate, najlepje a najtunischo wobstaraju.

Rakečanske tow. „Lipa“

změje přichodnu njedzeli 19.

jutrownika popołdnju w 4 hodž.

w Křižane c h o ſ c e n c u ſwoje měſačne posedzenje, k kotremuž je k. mēstopředsyda Hantuš přednošk dobrociwje přilubil. Wo bohaty wopyt proſhy

předsydſtwo.

Do řasovskej koſtarne je nowy ſrebz (Hengſt) belgiſkej rafy pſchichol. Venzel, koſtarnik.

Hospoſa, kóraž derje herbski ręczi, pyta farat na wſy. Listy, w lotnych ma ſo staroba ſobudželič, a tež kaž wjele mſdy ſo žada a. t. d. ſu poſlacz na wudawatnju „Sserb. Nowin“ ſ adresu D 12.

Skužobne holzy, džowlki, wotrocžkow, wolažych, dželaczeſte ſwojby pyta Spannowa na malej bratrowſkej haſy 5.

Sprawnu holzu do kuchinskeho a domjazeho džela pyta k 1. meji ſahrodnik Bernhardt Proſhuk pſchi nowych kaſarmach.

Pytaju ſo wotrocžy, rólni poſhoncjojo, wolažy, ſtražnicy, dželaczeſte ſwojby, hospoſa, džowlki do domu a do hródze wot pſchistajaze ſony Heynoldoweje.

K 1. meji ſo na Lichanjanski knieži dwór wuſtojny ródný, po mógnosći woženjeny rólny poſhonež pyta, kž letnje 210 ml. mſdy a debutat doſtanje. Dželo jeho ſony ſo derje ſaplacz.

Kowáčskeho pomoznika a wučobnika pyta A. Jurz, kowatski miſtr w Schejchowje.

My kupujemy ſwoju draſtu, pjesse, jakety atd. najtunischi jenož poła Emmy ſwidowjeneje Vorwerkowej w Budyschinje na hlownym torhoschcu 5.

A. D. R. L. S.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kózdu sobotu.
— Štowortekna předplata
w wudawařni 80 np. a na
němskich postach 1 mk.,
z přinjessenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
čísto placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěški, kiz maja
so w wudawařni "Serb.
Now." (na rózku zwon-
neje lawskej hasy čo. 2)
wotedać, placi so wot
małego rynka 10 np. a
maja so štowrtk hać do
7 h. wjeor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawár Marko Smoler.

Císe Smolerjec knihičceńje w maćiōnym domje w Budyšinje.

Císto 17.

Sobotu 25. haprleje 1891.

Létnik 50.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. So by sakskemu kralej ham k narodnemu dnjej sbože pscháč, bě schwórtk dopoldňa khějor Wylem do Strehlena pola Draždjan pschijet. Sakslaj kralowskaj mandželskaj tam khějora wocžakaschtaj a jeho po wutrobnym powitanju do kralowskeje ville pschewodžeschtaj. Požnědawši ho khějor w wosu do Draždjan do wjesy, když so na alawnské hazy na konja a jechajche s blyschczatym pschewodom na alawnske torhoschcz, hždž so kralowska parada wotbywaše, pschi kotrejž khějor hwoj regiment ham nimo krala Alberta wjedzesche. Popoldnu bě w Strehlenje hwojona hoscžina, pschi kotrejž so pôdla khějora a hobustawow sakskeho kralowskeho domu oldenburgski wulkowójwoda, khějorowma macz a khějorzhyna najmłodscha fotra wobdzeliču. Wjecžor w 7 hozinach khějor se Strehlena do Eisenacha wotjedze.

W Lipsku je runje knižka s napisom: "Sahubjenje Awstrije" wusčka, kotrejž je pječza wjetch Bismark wot spisacela Marea Bewera spisacé dač. W spoczątku spisa so praji, so budże wjetch Bismark pschi wuradzenju nowego němsko-awstrijskeho wulkowanského wucžinenja wulku ręcz džerzec. Pschecžiwo awstrijskemu statej, kiz so s němskim ani pschirunacj njemóde, so najwótrishe wupady czinja. Po historiskich wuwjedzenjach spisaczel k hwojemu pschewmijetej pscheńdze. Tsi hlowne mozy europiskeje politiki su: Hida Franzowskeje pschecžiwo Němskej, cziszczenie Ruskeje do Konstantinopla a Italiskeje do Triesta. Wsche druhé politiske praschenja su pôdlanske. Němsko-rusko-italski swjasť by rusko-franzowski swjasť rostorphnul a Franzowsku do zyla wožamocžit. Pschetož sblženje Italiskeje k Franzowskej so sadžewa, jeli so Němska Awstrijské pucž do Triesta wotewri. Hacž je Triest italski abo awstrijski, na tym Bismarckie mjenje leži, hacž na spěchowanju němskeho hospodařstva. Bismark njebu so w rošhubnej hozinje ani wokomika rosmyslik, Ruskej pucž do Boharskeje salehnuć. Wožamocženje Franzowskeje a, jeli trjeba, zmjertny ras pschecžiwo Franzowskej budže stajnje posledni samér němskeje politiki. Němska je wschem pschipadam srosczena; wona je hylna doscž, so by ham Franzowsku a Rusku snicžila. Tola dobycze nad Ruskej by historiska klobka nowych němsko-ruskich wójnow byla. Pôdla franzowskeho by so ruske wotlanje sa wjeczenjom sta leta dolho hlyščalo a pschi tym so ruskeho Elsaška njemóhlo dobycz. Teho dla je mřežazh khějor Wylem radžil: "Džerzce s Ruskej!" Panflawisticka hida pschecžiwo Němskej kaž mka na pruskich mjesach rosplunje, tak bôrsh hacž so pschi boharskich mjesach Ruskim wrota wotewrja. Nicž na pucžu njeleži, so byshtej so Němska a Ruska nanajwózjho sjenocžilo. W Barlinje jenož khmaneho muža nimaju, kiz by so w waschnje zara a ruskeje diplomatijsje wustejal. Tutton muž je Bismark, kotrejž pječza polne zarowe dorwjenje wužiwa, czechu so w dženšinischim Barlinje nichč hwalicj njemóze.

W Barlinskim khějorskim hrobze su žobotu nowe khorhoje, kotrejž so město starých dodžeržanych wschelakim regimentam spožcile, pošwyczile. Khějor a hobustaw khějorskeje hwojiby běchu pschi hwyatocžnosći pschitemni, k kotrejž so parada nastupazych regimentow w hrobowej sahrobze pschijamku. Wjecžor bě hoscžina, pschi kotrejž khějor spomnenja hódný pschipitk wunjeho, w kotrejž hjes druhim praji: "Njech regimenty hwojim stawisnam a sahdam hwerne wostanu, kotrejž rěkaju: so hlawu a wózny kraj! S Bohom sa krala a wózny kraj! Czasy su khutne, w kotrejž hmy živi, a sfe czasy na naš znadz w bližszych létach czakaju. Ale napschecžo temu spominam na

hlowa hwojeho semrjeteho džeda w Koblenzu psched offizierami: To su knježa, na kotrejž so móžu spushecz. To je tež moja wéra a do-wéra. Schtožkuli by so stało, budžemy so hwojich khorhojow a sa-hadow džerzec, spominajo na hlowa a skutki Albrechta Achilla, kiz praji: Nješnaju žaneho hlawniſcheho města, hždž měl wumrječ, hacž brjedž hwojich nješczech. To je tež moje měnjenje, na to sa-pjera so nješlannje moja dowéra, na hwerność, smužitosć a pod-danoscj mojego wójska, pschede wschem pač wschitich našich pschecželow, kotsj na mjesach steja. W tym smyšle pschipivam na sbože mojego wójska a regimentow, dženža wote mnje s nowymi khorhojemi wobdarjenych, a wólam jim tsikrōzne hura!"

— Khějorstwo wojewodzili dale sakón wo sahitanju dželacjerow wuradžuje. Zednanja nicžo wožebje sajimawe hacž dotal poškicjile nješku, khiba to, so je so postajenie pschijalo, po kotrejž so niz jenož w dželanskich knižach, ale tež pschi wobhwědczenjach wschem wožebite potajne snamjenja sašasaja. — W pruskim krajnym hzejmje je so tsecze čítanie wo nowym sarjadniskim sakonju sa wježne gmejnje sa-pocžalo. Narodnoliberalni a konservativni, kotsj ſebi w nastupanju nowego sakonja napschecžo stejachu, su so wo najwajnischich postajenjach na to waschnje wujebnali, so je kózda strona někotre konzebiye czinila.

— W Geestemündskim wólbnym wotkřezu wjetch Bismark s kandi-datom sozialdemokratow, zigarnitom Schmalfeldom, do wužtcheje wólbky pschitidze. 15. haprleje je so prěnja wóbla hjeze wjeho njemera měla. Wscho hromadž je so wotedało sa wjetcha Bismarka 7557 hložow, Schmalfelda 3928, kandidata welfskeje strony, Platela, 3343 a sa kwobodomyslného Adloffia 2619 hložow. Spomnenja hódne je, so su sozialdemokratojo tón króz mjenje hložow hromadu swjedli, hacž lónsche lěto, nježiwažy wulich napinanjow, kotrejž ſebi czinili. Psches zly hždžen sa nich 30 agitatorojo po wólbnym wotkřezu wokoło ča-hachu, njedželu, hždž po wjele týkazach hwoje lecžaze listy rossjeh-rachu, běchu ſebi k temu někotre ſta muži najeli. So bychu so trébne pjenjesh k wužtchim wólbam nawdale, dyrbja so tsi Hamburgske sozialdemokratiske towarzischa, kotrejž ſu hžo k prěnjej wólbje 1000 hríwnow pschiswolike, ſaſo wo pomož prophyč. W lecžazych listach chzedža so sozialdemokratojo na wježne wobydlerstwo wobrocžic, kotrejž je pschi prěnjej wólbje doma wostalo. Tola hdy bych u tež sozialdemokratojo wschitich hwojich pschiviswarjow ponucžili, so "so pschi wólbje wobdzela, njebu jim pschecžo móžno bylo, Bismarka pschewinuz, hdy bych u kwobodomyslni a welfska strona ſa Bismarka hložowali abo so wužwolenja wostajili. Wužtche wólbky ſmeja ſo halle 30. haprleje. Duzj enotliwe strony wjele khwile nimaju, ſo na nje pschitowacž.

Italska. Ožiwažy na nimo měry wulki statny dolh, je so italske knježestwo rošhubžilo, lětža nasymske manevry njewotbywacž. Knježestwo widži, so je nusowane, ſtajnemu pschiběranju ſtatneho dolha kónz czinieč. Wikowanje a industrija tak hubjenje dže, taž temu ſa wjele lět bylo njese, a ludej teho dla móžno njese, njekměrnje wýzole dawki dodawacž. Wožebje hjes ratarstikm lúdom je wulka nusa a teho dla mjes nim nješpojnosć knježi, kotrejž je njedželu w Palermiskej provinzy ſ pschicžinu njemero byla. W měsće Cerda ſo něhžje 2000 ratarjow ſeňdž, ſo bych u pschecžiwo hwojbnemu dawkej protestowali. Dobuchu ſo do žandarmiskich kasarmow, wužwobodžicu hwojich towarzisow, w běchu dnja wot žandarmow ſajatych, a potom do radnjeje khěje czechnječu, hždž dawke ſapišy ſanicžku. Hacž

bu ſo ratarjo wot sozialdemokratow i spjedzimovſci pſchecziwo wych-nosci naręczez dali, njemōže ſo hiſcze ſ wěſtociſu riez. Wěrno pak je, ſo sozialdemokratojo hižo dołho bjes rataſkim ludom ſchlaraju a ſo bu ſebi pſchi nětčiſiſich ſrubných wobſtejnosciaſach wjele pſchi-wiſowarjom dobyli.

Zoharska. So nětčiſiſe hoharske knježerſtwo ſ najwjetſcej ſurowosciu ſwojich politiſiſkow pſchecziwnikow pſchecziha, je ſ mnohimi podawkami dovolasane. Na žalozne waschnje je wone tež ſ woſh-bami ſathabzaļo, na kotrež tulſche, ſo bu ſo pſchi ſkonzowanju finanſneho miniftra Belčewa wobdželile. Bjes nimi bě tež jedyn herbſki čežbla, tiz dyrbieſche 9 dnjow w wložnej podſemſke, wot ża-how ſo wobylazaj džerje pſchecbywac̄, předy hac̄ jeho pſched pſchec-pytowanſku komiſiju dowjebzecu. Dolekž praeſche, ſo mo mordatſtuje ničo ničew, jemu i wjezenju dachu, ſo wſhak budža jeho i re-čenju ponucic̄. Muža wo jſtwje, woſhbe ſ temu pſchecbotowanej, drac̄zowacu: wuſlēkacu jeho hac̄ do bjeđrow, ſežezechu jeho i wjer-chej, ſwjaſacu jemu ruzh a noſh ſa hrjadu a potom žandarm poł hodžin ſ tijom do njeho pjerjeſche. Dolekž pak ſo muž ničeho ni-woſna, jeho puſcheczihu, a tak bōrsh hac̄ možeshe ſo dale hibac̄, ſo i ſaſtupjerjej herbſkeho knježerſtwo poda, ſo by jemu ſwoje ranu po-kaſak a jemu wuſkoyil, tak je ſo jemu ſeſhlo. Hdž ſrudowony herbſki konsulat wopuſhczi, jeho ſaſo ſajacu a jeho halle puſcheczihu, hdž bě ſebi to herbſki ſaſtupjer wot miniftra ſwontownych naležnoſciem, Grekowa, ſe wſchej rafnoſciu žadal. Někto herbſki ſaſtupjer pſcheczi-hanemu wuczel w konsulacze da a potom i italiſkemu hlownemu kon-fulej, hrabi Somazej, jako ſtarſhemu wulrajinych ſaſtupjerow w Sofiji, džeshe a jeho napominashe, ſo by ſo ham pſchecbweđil, na-kaſ nječlowſke waschnje běchu njebožownego herbſkeho čežblu čwi-lo-wali. Vulrajni ſaſtupjerio bu hluhoko roſhorjeni — a to ſ prawom. Nadžiomne woni pſchecziwo wopſjetowanju taſkich hroſnoſciow pola hoharskeho knježerſtwo faktroča. Wuspēcha wſhak taſkie ſakroczenje mělo njehy, pſchetož hoharske knježerſtwo njemōže ſo hinaſ ſdžerječ, hac̄ ſo lud ſe ſurowjeniom w ſtrache a bojosczi džerki. A wone ſmě ſebi čiž ſkerje dopuſhczic̄, ſwojich pſchecziwnikow ſ najhroſni-ſchimi hrédkami ſanicječ, dolekž je wěſte, ſo ſo w tu khwili wójny ſ Ruskej bojec̄ niſtrjeba. Zeli ſo ſmě ſo ruſkim knježerſtwoym nowinam weric̄, nima Ruſka myſkle, do hoharskeho ſchernenjazeho hněda pſchimnuc̄ a praschenje na dnjowym porjad ſtaſic̄, kotrež možlo naſtori i wudyrjenju powſhikowaneje europiſkeje wójny dac̄.

Brenzlawski poſtſki miſchtr.

Předy hac̄ hewak běſhe ſo nōz naſhili. W měſtaczu Brenzlaw bě wſho woſzichlo. Měſchzenjo běchu ſ cjažom lehnuc̄ ſchli a khejne durje kruče ſeſathkali. Cjrioda woſrónjenych muž ſo mječlo Schczečiſtikm wotam bližeshe. Zenož khwili traſeſhe, a wrota běchu woſhadzene. Woſazy ſo po měſce roſbrojchu, ſe ſekerami a hejemi wrota roſbiwacu, ſo do dworow dobywacu a hróde ſwotewrjachu, na čež kruw, wozhy a ſwinje won ſpuchczacu a ſ dobrej khwili i wrotam honjacu, hdž ſo wſhitz ſhabdzowacu.

Tole ſo lěta 1674 ſta. Wulki kurwjetech bě pſchecziwo Fran-zowſam na wójnu čahnul. W Bramborskej do zyla žanyh wojalow njede. Njeſcheczelſzy woſazy běchu Schwedojo, kotsiž běchu ſo tu a tam do kraja walili; w někotrych krajinach Bramborskej ičiſ pola měſchzanow tſizegi haj ſchyrzeczi w domje lezeshe. Na to dyrbjachu wſhudžom pſchecbotowanu byc̄ a tež běchu.

Měſchzenjo ſe ſwojich domow pſchiběžacu, ſo tu a tam ſ cjažom ſeſtupacu a ſ potaſenym hněwom ſa rubježniſlam hla-dacu. „565 kručow ſlotu bu nam ſebrali!“ rybač Dielbich wo-laſche. „Szym ſkyſchal, tak ſlot licžacu. Chzem ſebi to lubic̄ dac̄?“

„Ně!“ pſchekupz Matij ſawola, ſylny, ramjenjath, ſnanu poſta-lét ſtarý muž; „my bychmy ſami čežela ſyli, hdž bychmy ſebi to lubic̄ dali. Štož ſebi myſli, taž ja, ſebi po ſwoju tſelbu dobež, abo taſtužku brón domach ma, a poj ſo mnu. Chzem ſo ſa rubježniſlam pſcheczič.“

Na wěži ſo ſajwoni. Se wſchek ſonoz měſchzenjo pſchiběžacu. Nekotri měſachu třeſby, druhý cježke ſeſaki, lebije a ſopacze. Š wjeticha běchu na konjoch. Na torhoſteču ſo ſhromadzowacu. Ani poł hodžin ſetrajeſche, ſo bě ſo jich ſchwarna cjažom ſeſhla. Pſchekupz Matij pſchekow naſjedowac̄; ſtož pak jěſdných powjedze, wo tym hiſcze ſo roſkudžili niſeběchu.

Měſcheczanszy ſtarſhi ſtejo wuſadzowacu, ſe ſwojich ſchibzivej hlowu wiſacu a měnacu, ſo jěſdných naſjedowac̄ lóhla wěz njeſe. Š temu ſo kóždy niſehodži. Taſki naſjedowac̄ dyrbí we wójnskich

wězach naſhoniſenjy a khróblu a ſmužitý cjelewjel byc̄, ſo by ſamol-wjenje na ſo brac̄ možli atd.

Takle ręczachu a ręczachu, a pſchekupz Matij a někotri mlodjici měſchzenjo, kotsiž dočkalac̄ njemōžacu, ſo by ſkerje lepje ſ města won ſchlo, ſo hižo bojachu, ſo ſ zyleje wěžy ničo niſebudze. Na jene dobo mloby jěſdny na rjanym wſhokim čornym konju pſchi-jechu a pſched ſhromadzonymi ſaſta.

„Naſch mlečy poſtſki miſchtr!“ ſebi měſchzenjo ſchepacu. „Na njeho ſebi ničto pomysliſli njeſe.“

„Pſche čo ſo hiſcze ſombžic̄?“ wón ſ móznym hloſem ſa-wola. „Wý možecze dawno ſa njeſcheczelom ſ wrotami won byc̄. Macze dha ſa žort, hdž ſo městu wſhickon ſlot ſebjerje? Trochu ſa ſobu ja waſh powjediu!“

Tale ſlowa tež naſbojaſniſkim khróblu ſpožčiſu. Poſtſki miſchtr Gráve běſhe hiſcze pſched někotrymi lětami ſ offiſerom w kurwjetowſkem wójſku byl a bě ſo we wójſku wuſnamjeniš, kotrež běſhe Vjedrich Wylem, wulki kurwjet, khejorej pſchecziwo Turkam na pomož poſzla.

Duž ſo woſrónjeni měſchzenjo na puc̄ nastajichu a hóřſu ſ wrotam dóndžechu. Tam khwili ſo ſaſta. Gráve cjařidu, kotrež bě ſo duž po puc̄u hiſcze pſchecbora, do měniſchich cjařidkow roſbželi a naſwobhlaſniſich a naſhroblisich mužow jako wjebnikow poſtaji. Wón měſeſhe myſkle, Schwedow pſchecbwatač. Jěſdny dyrbjachu ſo do njeſcheczela dac̄, a mjes tym, ſo ſo Schwedojo ſ jěſdnimi biſacu, dyrbjachu ſo pſcheczy rubjeneho ſlotu ſmozowac̄ a hladac̄, ſo jón ſaſo do města pſcheczera.

Hdž džen ſaſhwa, Brenzlawſzy njeſcheczelſke ſehwo pſchede wſu Kleptow woſhlaſacu. Kolo woſolo ſo wóhne palacu, a nad wóhniom wojetſke kótlili wiſacu, w kotrež ſo mjaho někotrych kručow ſlotu warjeſhe, kotrež běchu hižo ſareſali. Jěſdny ſo ni-je-nabžig na Schwedow walichu, kotsiž nadpad ſe ſtronu Brenzlawſkich měſchzanow na žane waschnje woſzakowali niſeběchu. Horza bitwa naſta. Š khróblu ſu měſchzanow, kotsiž ſa ſwoje dobre prawo woſowachu, ſo woſazhy měrič ſjemožacu. Schwedſki jěſdny wſchek, kotrež njeſcheczelow naſjedowac̄, na jene dobo wot kuli ſumertne ranjeny ſ konja padje. Š tym bě bitwa dobyta. Njeſcheczel cjeleſche, a Brenzlawſzy měſchzenjo ſo ſe ſwojim ſlotom do města wró-čiſu, hdž ſich cji, tiz běchu doma woſtali, wylkojo witacu.

W měſce běſhe wulki wjezele, ſo běchu ſ tajſimi ſnadnymi woporam dobyli. Ani muž ſhubili niſeběchu; jenož někotrych ranjenych mějachu. Ša to ſo naſhwalic̄ a ſo napowjedac̄ njemōžacu, kellej njeſcheczelow je ſto ſkonzowal. Kóždy woſkručezhe, ſo je ſ najmjenſha pječ abo ſchecž khróblu ſubježnikow pobil a ſabil. Šlonečne ſo ſarocžiſu, ſo ſebi nihdý wjazh tajkeho nadpada lubic̄ niſebadža. Šsu džé ſylni a na wójnu wuſzkeni doſež, ſo ſo haj zyloho wójſka Schwedow bojec̄ niſtrjeba, a město džé je kruče doſež woſtwerdžene, ſo móža ſo woſarac̄, je-li ſo je Schwedojo woblehnu.

Takle ſo we wſhickich korejmach ręczeshe, a piwarzy a wiñowi pſchekupz měſachu dobyr džen; pſchetož mjes měſchzanami běſhe ſedma jedyn, tiz ſebi dženža ſchleñcžku wjazh porjedziec̄ njeda. Zenož we wulki ſo ſtejnu běſhe prawje cjičho. Tež tudu někotri měſchzenjo, kotsiž měſachu ſwoj ſlot cjičky ſaſo w hródi ſtejo a ani jenicekho ſločecža ſhubili niſeběchu, pſchi ſchleñcžach a bleſhach ſa blidom ſebžacu; tudu pak ſo niſehodžacu, ale ſebi bôle mječlo poſjedacu. Jan Gráve, poſtſki miſchtr, i prawigh doſtojneho měſchzanost ſeſhese, ſ kotrež ſebi to ſto ſklowa prajeſtaſ, kotrež běchu wazne doſež, ſo dobri měſchzenjo hlowu hordže niſeběchacu.

„Nječamy ſebi wěz hóřſu myſlic̄ hac̄ je!“ měſchzanosta mjes druhim praji. „Ale ſo ſo nam do zyla ničo ſtač ſjedýtſia, nihdý na ſwěcze niſerju.“

„Ja mam ſa to, ſo móžemy ſebi to ſobu woſhlaſac̄!“ ſwoj ſchleñcžu wiňa dopivajo Gráve ſměrom woſmolvi.

„Hdž je ſo nam junu rabžilo, ſo na to ſpuschecz njeſměny, ſo ſo nam kóždy kroč ſoradži“, měſchzanosta khotnje ſnapſcheczimi. „Hdž ſo Schwedojo ſ wjetſkej mozu wróča, ſawescze niſebudžet. To je wěſte, taž hamjen na kletz!“

„Ale, měſchzanosta! Wý drje tola njeměnic̄, ſo horybit ſměrom pſchihlabowac̄, hdž ſo nam do domu wala a nam naſhe woſhedenſtwo pſched woſzomaſ ſebjeru?“

„Wý měſachu prawo, ſo woſcežowac̄. Taž praja, je general Swintelen, tiz nad wójſkom w naſczej woſolnoſci roſkaſuje, kruhy, ale ſprawný muž. Hdž budžemny ſwojich woſpóblanzow i njemu poſkali, —“

"Egi ani i njemu dōschli njebudzechu", pōstski mischtr ho poñmēwajo džesce, a druhý pschitomni jemu s hlowu kiamojo pschihlokomachu. "A hdy by ho to wopravdze stało bylo, tola swoje prawo namakali njebudzechmy. Na wójnje prawo wobkhowa, schtož je móznišči; a to fu tuhy Schwoedoj! Też ho praji: Schtož wojał trjeba, dyrbí mēz, a schtož s dobrym njedostawa, ſebi ſe ſlum bjerje. Wojaž, kotiž fu naſche město domapytali, budzechu najſterje jaſnje doſč dopolafali, fo fu telko ſkotu nuſnje trjebali. A ſchio tež može prajic, fo na to wychscheje porucnoſeče meli njefzu?"

"Haj, haj!" měſchčenjo na pschemo wokachu, "knies pōstski miſchtr Gräve ma prawo. Na wójnje je kózdy ſam ſebi najblízchi a kózdy dyrbí ſebi ſam swoje prawo pytač. A ſ jenym ſłowom, je-li ſo nam Schwoedojo ſažo pschińdu, ſažo tač ſežinimy!"

"Najlepje wſchal by bylo, hdy by tu naſch najhnadniſchi knies kurwjerch ſažo był", měſchčanosta ſrudnie ſ hlowu wijo praji; "ach, potom by něktožkuli hinał bylo!"

Czehož ſo ſtary naſhoniene měſchčanosta bojesche, ho dopielni. Naſajtra rano w měſcie bubnowac̄ blyſchachu. Wobželenje ſiſtich kyražerow, kotrychž wſchik naſjedowasche, a poł kompanijje pěſchikow po drósh do města i radnej kheji pſchiczeje.

Strachocžiwe měſchčenjo ſ wótnami won na wojałow hladachu a wibžachu, tač ſo tuczi pſched radnej kheji ſetupachu, a tač jich naſjedowat ſ tſjomi korporalemi na radnu kheju džesche. Sa khwiliu wibžachu, ſo radni knieža w swojej ſaſtojnſkej draſcze tež na radnu kheju khwatachu; někto kózdy wjedzech, ſo je ſo wujadne poſzedzenje powołalo.

Schto bě ſo w tymle poſzedzenju wucžinilo, měſchčenjo bórsy ſhonichu, hdyž běchu ſo wojaž ſ města ſažo wethalili. Radžiny poſkol, wot měſchčanſteho bubnarja pſchewobžany, po měſchčanſtich dróhach kheđo ſe swojim móznym hložom ſkładowaze pižmo cžitasche, abo lepje — wokache:

"Dokelž je jeho excellenza roſtaſowaz general Žeho Majestosče krala Schwoedſteho, Joachim von Swintelen, ſhonil, ſo fu někotri wobylslerjo uclermarſtſteho hlowneho města Prenzlau, doſahazeho prawa i temu njemějo, wojałow Žeho Majestosče nadpanuli a pſchi tym kralowſteho ſchwoedſteho jſdneho wſchka von Šoldenſfeld ſ konja tſeliſli, jeho excellenza ſ tutym woſjewia, ſo maju ſa 24 hodžin wſchitz, kotiž fu ſo pſchi nadpadze wobdzelli, ſ poſtromlami wołko ſchije do ſchwoedſteho lehwa pſchincz, hdyž budža po wójnſtim waſčenju ſwobwěſhani. Jeſli ſo ſo to njeſtanje, woſſo ſa dalsche 24 hodžin město wobſtupi, ſapali a do cžista ſpali. — Džiwajo pak na to, ſo ſo ſ Prenzlawſkim měſchčanami tež kruſe po prawdziwem cžinilo njeje, chze jeho excellenza w město tehole kruſe wužuda ſmilniſchi puež wotewrjeny wotſtajic. Jeſli ſo mjenujy tón, ſchtož je pſchecžiwo wſhemu prawu wſchka Žeho Majestosče najmilosćiwiſcheho krala Schwoedſteho ſkónzowal, dobrowólnje pſchindže a ſo wobwěſhyc da, ſo khostanje druhim ſpushegi.

Date 16. septembra w lécze ſbžnoſeče 1674.

Joachim von Swintelen."

"Tu macže!" naſtrójani měſchčenjo prajachu a ſo ſrudni ſa wuſhomaj drapachu. "Swoj ſkot ſažo mam, ale ſa to je nam někto ſamym ſmijercz wěſta. Božo, ſenje! ſchto budzech ſebi taſke někto myſlit. Schto někto ſ naſchimi žonami a dzěčimi budže?"

W kózdy domje žałosćachu a ruzh lamačhu. Radni knieža w dołhim wujadnym poſzedzenju radu ſkładowachu, ſchto ma ſo ſtac̄. Schto jeno by wjedźał, ſchto je tón był, ſiž je ſchwoedſteho wſchka ſatſeliſl! Ale to dže bě ſo w bitwie ſtało. Kózdy mózech ſiňowath bycz, a kózdy mózech tež njewinowath bycz. Ale general Swintelen běſche muž, ſiž ſe ſobu żortowac̄ njeſaſche. Duž ničo njewubu, kheba — ſo jeho ſelesnej woli podwolici.

Mjes tym ſo radni knieža hishcze ſ połhmurjenym wobliczom ſcžehwki njesbožowneſhi podawka mjełco ſedzo roſpominachu, ſo na jene dobo wſhók durje wotewrichu, a mloby pōstski mischtr w ſwiatocžnej draſcze ſtupi.

"Nječińcze ſebi žaneje staroſcze, knieža!" wón ſawola a ſo wjeſele poſměwajo wołko ſo poſlada. "Ja ſy whole ſchwoedſteho wſchka ſatſeliſl a dyrbju ſebi teho dla khostanje lubicž dac̄. A ja ſy whole ſmijercz!"

"Wy, Gräve?" ſo radni knieža tač ſ jenym hložom prashachu, a běſche, jačo by ſo wſchitkim pſchitomnym cžekli tamjen ſ wutroby walit był. "Wy ſeže wſchka ſatſeliſl?"

"Haj, moji knieža! To dyrbjeſche ſo ſtac̄, dokelž dže džyčmy dobycz w ſwiatym bedženju — jeſli ſo niz ſa swoje poſzedzeniſtwo,

tola ſa swoje prawo. Nihdy to ničto ſhonil njebudzech; ale dokelž dyrbí telko njewinowatých tejele ſnadneje wězy dla ſiňowjenje ſhubic̄, je moja pſchiblūſhnoſć, ſo wěroſć wuſnaju, ſchtož je ſo ſ tutym ſtało."

"Pěknje, Gräve! pěknje!" wſchitz wokaču. "Wy ſeže cžestny muž! Džiže w Božim mjenje! Wy ani žony ani džesce ſa bliſkeho pſcheczelſtwu nimacze. Wy tyſazy wot ſmijercze a ſahubjenja wumozicze."

To dže čazu. Poñtac̄ce mi poſtroml wołko ſchije a potom wbožemje. Žena ſmijercz jenož na mnje cžala; tač wumru, je wſcho jene, hdyž ſo ſa wótny kraj ſtanje."

Běrilik hodyny poſdžiſho mlobženj ſ wrotami won njepſcheczelej napscheczo cžehnjeſche. Měſchčanosta, wſchitz radni knieža a ſtarci měſchčenjo jeho milu daloko pſchewobžachu. Starzy, žony a džecži ſ wótnami won ſa nim hladachu; tyſazy ſo ſa njeho modlachu. A telko ſyſlow ſhubzelnoseče a ſahorjeneje luboſće ſo wo njeho wuplaka!

Sa někotre hodyny pōstski mischtr pomorske mjeſhy pſchecročti, hdyž jeho ſchwoedſhy wobſtupiſtu a ſ generalej Swintelen do wjedzechu, kotryž mějeſche ſwoju hlownu kwarteru we wžy blisko měſtačka Pafewalke.

General běſche ſröstny ramjenjatý muž, ſhano ſchěſčdžehat lět ſtary, ſe kwtlymi wložzami, ſwetlej brodu a mlobnym mjeſwocžom. Ktunjež ſo jeho wobličo ſtrute a ſelesne ſdasche, ſ njeho tola wěſta dobrocžiwoſć ręczech, kotraž pōtſkemu mischtrej derje cžinjeſche. Wón ſo pſched móznym mužom, ſiž ſkerje ſ wežipnym hac̄ ſ hrožazym wóčkem na njeho hladachu, hlučo ſo wokon.

"Ja ſy pōstski mischtr Jan Gräve ſ Prenzlawu", wón pocža; "ſy pſchischt ſo wufudej waſcheje excellenzu podeszku. Ja ſam ſy mjenujy winowath, a moji ſobuměſchzenjo na ſmijercz tamneho wſchka Žeho Majestosče krala Schwoedſteho wina njefzu! Jenož wo to proſhu: njeſaſje mje njetrjebawſchi cžwilowac̄, ale njech bórsy kónz ſo mnju ſežinjal!"

"Wy po tajſkim ſeže morbat?" general hněwny džesche. "Wy ſeže jſdneho wſchka von Skoldenſeld ſatſeliſl a čzecze netko ſa to wobwěſhanu bycz? Derje! waſche prawo ſo wam doſtanje!"

Dowolce, excellenza! morbat tola njefzym. Mjenowanu wſchka je w bitwie panuł, tač budzech ſo mi a kóžemu druhemu ſ naſ ſte ſtac̄ móhlo."

"Derje! derje! wěm, ſchto byſcze ſo w tym wſchitko prajic móh, ale tajſke wurečiſti placzicž dac̄ njemožu. Wy ſeže ſo tola do wſchka měřil?"

"Nježiſiſi, excellenza! tež to pſchidac̄ njemožu. Ja ſ zyla dwěliju, ſo by ſo ſchto ſ naſ do knieža wſchka měřil był. Wy ſy na ſlepe ſbože do njepſcheczelſteje cžrjodby ſteleli, a něčeja kulta je knieža wſchka morila!"

"Nó! ſchto dha to čzecze?" ſo general ſaphri. "Pſche cžo potom wſchitz pſchischt ſežinju, kotiž ſu ſtěli, tač ſy w tymle padże wobſebe poruczit?"

"Dowolce, hishcze ras, excellenza! ale ja ſy naſchich naſjedowat, ja ſy jim tělby natykowac̄ a tſelecž ſaſal. Ženicež ja ſy winowath, a ničto druh! A netko ſo njekomdžec, kniež generalo! dajeſe wužud wukonječ. Jenož jenu proſtu mi pſched ſmijercz hishcze wuprajic dowolce, excellenza! Spushegiſe mi hanibnu ſmijercz na ſchibjenzy! Dajeſe mje ſatſelicž, ſo naſch najmilosćiwiſchi kniež kurwjerch ſo domoj wróčiwiſchi ſhoni, ſo ſy jako wojał wumreł. Wón je mje ſtajnje jako tajſkeho ſnał, kniež generalo!"

"Wote mnje by jara njeſrawje bylo, hdy bych waſhemu kurwjerch tajſkeho ſprawnego, pěknego wojała wſac̄ čzyl!" Swintelen ſnapſhczizi. "Né, waſch nadobny ſkut ſeſtiveho pſchipóſnacž ſaſku. Džiže w Božim mjenje! Ale zyle bjeſe wſchego khostanja město wotewrč njeſyrbí. 500 tolet njeh měſchčenjo poſluth ſaplačza a to na měſcie. Prajeſe to Prenzlawſkim a netko w Božim mjenje džieſe!"

"Kniež generalo! Wy ſeže nadobny muž! Bóh waž Johnuj!" mlobženj hnuty rjeknu, na cžož wbožemje praji a ſo do ſwojeho wótnyho města wróči.

Tam ſo wulzy ſradowachu, jeho ſažo wohlabawſchi. Radny měſchčenjo ſwoju móſheni wotewrichu a ſkładowachu, doniž žabany pjenies nawdali njebechu, kotryž potom generalej ſ wěſtym pōſklem poſlachu.

Bórsy na to ſo kurwjerch Vjedrich Wylem ſ Rheina wróči. Wón Schwoedow pod Fehrbellinom ſbi, a njepróſcheni hoscžo ſo nižby wſchak w Bramborſkej njepokafachu. Kniežet wo nadobnym

skutku pěkného pôsobenia mischtra shoni, že všichy kvalobnje wo nim wuprají, vutrobito muža bôrsh w fastojstwje povyschi a jemu wot teho časa stajne pschihileny wosta.

Ze Serbow.

S Budyschina, 21. aprile. Díjenča wotby ho na tudomnym tachantstwie zwjatočnosć, kotař budze wěsce mnich, haj wšich Sserbow sajimowac̄. Jeho Majestosć kral Albert je mjenovany wjedostojnemu knjesej kanonikej scholastikej Michalek Hörniček rycerſki kſciž Albrechtskeho rjada prenjeje rjadownje hnadrje spočil. Knjese biskop dr. theol. Wahl pschepoda tuto cestne snamjo kralowskeho pschiposnac̄a s pschimerejnej rec̄u, k čomuž heču ho wschitzy tachantsky duchowni shromadzili. Wé ho, l. Hörniček ho tařeče cestce najmjenje nadzał, dokež w swojej poniznosti swnotowneho pschiposnac̄a a zwetneje kvalby ženje pytal njeje: ale změny praciež, so je wón runje teho dla tak wýzvaje cestce ejim hōd nisch. Haj ředka hdy je ho kralowske pschiposnac̄e tak saſklužbnemu, tak cestcedostojnemu mužej doftalo, kaj w tutym padze. Schtò chyžk jeho nimomery wjelestranske saſklužby wopisac̄, kž je ſebi jako zwerny, wutrajny a sprózny duschow pastýk wo Sserbow a Némzow, wo Polakow, Čechow, haj hamych Italijanow, a we wójskim česku wo Mađarov a Franzowom dobyk. Schtò mohł jeno naspomnic̄ wsc̄e wudžel jeho pilneho pjeru, kž wo njewschēne wedomosc̄i, hľubokej wuczenosc̄i a nadobnym smyšlenju zwēdeča? Na polu herbskeho pišmowstwa je lědom schtò tak wſhodstrony jako: rec̄esprytin, bohoblowz, ſtawisnat, pedagog, politik, w mnichim nastupanju jako bažnik a wožebje jako njewustawazy redaktor, porjedžer a nakladník ſkulovak kaj Hörniček. Tež w zúznych, wožebje ſlōwjanſkých literaturach je Hörničekovo mjeno ſtavne ſnate a wsc̄ižtých maja jeho ſuchowneho nawiđnika našich narodnych prázowanjow. Venohe, wožebje literariske cestce ſu ho jemu hýž doſez hysto doftalo a herbski lud mjenuje jeho mjenou jeno s luboſc̄u a s džakownosc̄u a herbska ſlio (bohova ſtawisnow) je jo hýž dawno ſe ſtožym vyschegazym pišmom do ſtawisnow našeho naroda ſapišala: něk je ho jemu tež wot zwetneje wyschnosc̄e, wot našeho najjažniſcheho krala a knjesa wulke myto a pschiponac̄e jeho ſkulovania doftalo. Ps̄i tym je runje to wazne, ſo je knjelerstwo wožebje na jeho dželawosc̄ w herbskim pišmowstwie dživalo. Tež dla změ ſebi zlyh herbski narod tuto wusnamjenjenje swojego najwuzenischeho ſpišowac̄ela a wotčinza ſa cestce wažic̄, kotař je ho s dobom tež zlymu ludej pschipela. Nam wsc̄em je ſnate, ſ tařeče luboſc̄u kral Albert wsc̄e ſwojich poddanow a niz najmjenje ſwojich zwernych Sserbow lubuje, a ſawesc̄e chyžsche wón tutu luboſc̄ i nam na ſwojim narodnym dnju s nowa ſ tym wopokaſac̄, ſo je Sserba wusnamjeniš, kotař je w njewužasnitel luboſc̄i k herbskemu narodej wsc̄e ſwoje bohate dary pošběhnjenju herbskeho pišmowstwa a herbskeje ſbzelanosc̄e pochwyciž. Duž namaka tuton wopokas kralowskeje miloſc̄e a luboſc̄e tež ſawesc̄e mózny wotklož we wsc̄eherbských vutrobach! Ps̄chec̄emy w mjenje wsc̄e Sserbow — pschetož kotař Sserb by mjenou Hörniček njeſnał? — hacz nanajwutrobiſho, ſo by nam Boh hisceže dolhe leta ſdžeržal našeho ſlawneho, naſaſklužbnischedo wotčinza Michaela Hörnička! — S wulkej radoſc̄u naš napjelnjuje, ſo je ho to ſame wusnamjenjenje, kaj knjesej ſcholastikej Hörniček, tež našemu ſaſklužbnemu herbskemu wotčinzej, knjesej fararzej Domaschzy w Mořac̄izach, doftalo. Knjese zyrlinski radic̄el Keller je ſrednu w mjenje Jeho Majestosće krala knjesej Domaschzy rjad na farje w Mořac̄izach ſe zwjatočnej nareču pschepoda, w kotař praji, ſo je ho knjesej Domaschzy rjad ſ džiwanjom na jeho dželawosc̄ na polu herbskeho naboženſkeho pišmowstwa spočil. Tak je Jeho Majestosć naš najahnadniſchi kral, hdyž je pěšnjeria „Zionistick hložow“, „Adventskeje harfy“, „Sswjateho pôsta“ a ſpišowaria „Misioniskeho Pôska“ wusnamjeniš, na ſjawne dał, ſo ma ſakle knjelerstwo herbske ſpišac̄elske prázowanje ſa dobre a wulite. Boh chyžk wobeju wusnamjenjenju herbskeju wotčinzu, knjesa ſcholastika Hörniček a knjesa fararia Domaschku, hisceže dolhe leta w ſtrowosći herbskemu ludej ſdžeržec̄, ſo vyschtaj dale kaj hacz doftal zwéru ſkulovaloj Bohu k cestci a Sserbam k wüſtu.

— Kaj po našim zlym rjantym ſakſkim wotčnym kraju je ſo tež wot wobydleſtwa Budyschina ſchtôrte 23. aprile narodny džen našeho lubowaneho krala Alberta ſ wulkej wotčinskej ſahorjenosc̄u zwjatočil. S měščanſkých wězow a domow ſo w wulkej liczbje khorho ſmawowac̄u, pschi kotařch napohladze ſo zwjedzeniſte ſazueča w utrobach wotčinsky ſmyšlenych wobydlerow ſbubžowac̄u. Dopołdnja ſo na žitnych wiskach w pschitomnosći mnichich pschihlado-

warjow ſ luda zwjedzeniſka wojetſka parada wotbywasche. W měščanſkých ſchulach ſo kralowy narodny džen ſe zwjedzeniſki aktami zwjeczesche. Měščenjenjo, kralowsky ſastojnizy, wojetſke towarzſtwa atd. k cestci kralowych narodninow zwjedzeniſke hosc̄iny, pschednoski a ſwježelenja wotbzergac̄u.

— Kosz wjelcęſeſeny herbski wotčinz knjese ręcznik August Možak klokočki je ſo wot Ježo Majestosće krala Alberta ſa juſtizneho radic̄ela pomjenoval.

— Burske prawidla wo wjedrje ſu ſa lětusche našejo trochu prawo wobkhovale. Kaž ſo po nich wěſčesche, mam ſymne naſtne wjedro. Jeli ſo bychmy ſo tež w nastupanju lětnjeho wjedra na burske prawidla ſwježec̄ móhli, mam ſučke lěčo wotčakac̄. Staré prawidlo praji: Hdyž jaſení přebyd duba wubije, pschindze ſučke lěčo. Tón kroc̄ temu tak je, jaſení hamo hýž leženje polaſu. Tež jene druhe ſnamjo: Piero prenich baczonow horze lěčo wěſčesji. Ma-li baczon cijste běle piero, budze lěčo ſučke, jeli ſo pał je wone na žolc̄ běle, změ ſo wjele deſchęza wocžakowac̄. Lětza bě baczonowe piero jaſení běle. Nadžiemy ſo, ſo ſo wěſčenje horze lěčza dopjeli; pschetož po ſurowej ſymje a ſymnym našeju mōžemy derje nětore horze dny ſnjesc̄.

— Miz 9. a 10. meje, kaj bě tydženja piſane, ale 8. meje w Gswinarni a 9. meje w Gselanach budža ſo ſobky wuběrac̄ a ſrěbjata ſo wobhladac̄.

— Měščanſka „Lužica“, kotařež administraciju je někto naſlánik ſam, l. kanonik Jakub Herman, farat w Wotrowje-Pancžiach, na ſo wſak, je čo. 4. (Apryl 1891) wusčlo. Wobžab: Lužiskim Serbam. Přeſen wot Jaroslawa Vrchlickeho. (Posvječenje Michalej Hörniček a Janej Ernstej Smolerzej.) Ze zberki „Na domáci půdě“ přeložil Adolf Černý. — Hoňta za mužom. Wjeselohra w 2 jednanjomaj wot Michala Bałuckeho. Z pôlšiny za džiwiadlo serbskich studentow přeložil Arnošt Muka. (Pokračovanie.) — Baje, waſňa, přivéry. (Najwažniſe momenty w bajach, waſňach a přivěrah Delnołužičanow.) Wot kk. Džesčesvo wóčko. Syma. — Tři hódančka z ludu. (Z Lipsckého rukopisneje serbskeje nowiny, jul. 1827.) Wjelk a liška — towarzaj. (Z ludoweho erta napisał H. Zejler.) Podał E. Muka. — Pohlad do ſtwayne. Podawa J. Nowak-Horjanski. — Hlowna zhromadzina Maćicy Serbskeje w Budyšinje. — Praſenja a wabjenja. — Černý. — Dopus. — Serbske pismowstwo. — Druzy wo Serbach. — Naležnosće towarzſtow. — Serbski rozhlad. — Zapis přinoškov a darow. — Nawěſtki.

— Gžichonž. Jeho Majestosć kral je hospodařskemu ſarjanicej na tudomnym knjezim dworje, knjesej Žakubej Hajnje, ſa 46 lětne zwērne ſluženje „powschitkowne cestce ſnamo“ spočil, kotař je ſo jemu w pschitomnosći hrabje a hrabink ſ Lippe-Biesterfeld-Weisenfeld nad Gžichonžami a někotrnych knjezich ſlužobných wot knjela knjelerstwoveho akežora zwobodneho knjesa Ulferrmann ſ Budyschina w fastupjerſtwe knjesa hamtskeho hejtmana ſ Boxberga 23. apryl 1891 na zwjatočne waschnje pschepodačo.

— Warnocžiz. Wježdor 22. aprile je na ſubi tudomnemu ſtejnku Handrija Dueisera na njeſnate waschnje woheń naſtał, kotařež pał ſu ſo ſ czažom dohlaſadi a jón ſaleli, přebyd hac̄ bě ko roſſchéril. — W Barze je ſo njewobýdlene domſte, hosc̄enarjej klemmej ſlužaze, ſchtôrte 9. aprile wotpalilo.

— Vorſchiz. „Wótcžinske towarzſtvo“ ſa Vorſchiku a Budyschinku wožabu wotbywasche tu ſandženu njedželu ſwoju druhu ſjawnu ſhromadzisnu. Hdyž bě towarzſtowow pschedhyda, knjese ratafski radic̄el Steiger ſ Budyschinku, ſhromadzenych powitał a ſwoje wjeſele nad wulkej liczbje pschitomnych wuprají, dofta knjese farat ſubiza Bulecžanski ſlowo k pschednoski. Najprödž tuton cestce ſenac̄ ręcznik tudomnemu towarzſtu poſtrawjenje wot ſužodneho towarzſta wuprají a potom na praschenje: „Ssu nam wotčinske towarzſta trébne?“ wotmolwi, ſo ſu wone jara nufne, poļaſujo na někole ſo ſtawaz̄ podawł, hdyž dyrbi ſo ſobuſaložet němſkeho khejorſtwa, wjeſe Bismarck, ſ jenym zigarnikom w wusčej wólbe wo dobyče jeneho ſydku w khejorſtowowym ſejmje bědziež. Hanjetſki naſtał, w ſozialdemokratiskich nowinach pschedzimo Bismarck wotčiſce, poſchitkowne pohorschenje ſbudži, hdyž ſo cijtasche. W derje ſrosumliwym, ſajmaliwym pschednoski ſo na to wo praschenju jednaſte: „Schto je ſozialdemokratia?“ Na to ręcznik na tak mjenovanu powschitkownu pschedzib; wón doftadne doftala, ſo drje je w czažach předawſkih wójnow a móra powschitkowna nufa byla, tola, ſchot je ſpodiwne, žanych ſozialdemokratow tehdž bylo njeje; w tu ſhwiſu pał powschitkowne nufy njeje, wona je, jeli ſo ſo mjenuje, wumyſlena. Sozialdemokratož pał nufu trjebaſu; duž chzedža wěru do Boha woſtronicz a přeđu wójnu pschedzivo ſamoſithym. S lubſkej ſrěčniwoſci ſo na to wotpohladu a ſaměř ſozialdemokratow roſpominachu. Podrywanju wobſtejazeho towarzſtowowho porjada dyrbja wotčinske towarzſta rasne napſchec̄o ſtupac̄. K temu je

nusne, so ani dželobawarjo ani dželacgerjo njeprawe żadanja nječinja, so ſo nabognoſć haji a ſo woſebje na njedželski mér džerji. S doſhotraſazym žiwym rukolſeſtanjom a ſ poſtanjenjom ſo knjefej fararjej Kubizy ſa jeho ſajimah, jaſny a ſroſumiluſy pschednoſtſk wot pschitomnych t̄dak wuprati. Po debacze, kotaž ſo pschednoſtſkej pschiſamku, ſo nowym ſobuſtaſam wuſtaſki c̄itachu a ſo t̄ pschedpſaczenju na nowym „Arbeiterfreund“ a „Pomhaj Boh“ napominaſche. S hrimotoſazey ſlawu, Jebo Majestoszci krakej Albertej wunjeſenej, a ſ wuſpewanjom jeneho wótczinskeho ſpewa ſo ſhromadzisna wobſamku.

S N u f n i z. Sańdzenu wutoru, 21. haprleje, naſchu wjeſ ſatraschny wichor pschedze. Wokolo 3 hodzin popoſdnju běſche na dobo wot naſbala hróſne ſchumjenje ſkyscze. Hnydom na to počaſtu ſtwarjenja tudomneho krczmarja Donath a t̄eſhne zyhlele ſetac̄, kotrež wichor w powětſje kaž papſeru wjerczeſche a daſoko roſmjeta. Mału tſechu nad tħežnymi burjemi wichor wottorze, roſlama bróžnijaze wrota, roſeſiſka wjazy ſtow kročelow daſoko drjewowe walczfi, pschi tħeži ſtejaze, a czehnjeſche potom ſ wulkim ſchumjenjom nimo Lejnjanſkeje Gifeltez zyhelnizy dale t̄ połodnju. . . . k.

S Wojerowſkih ſtron. Drjewowe awkzije kralowſkeho wychſeſkeho hajniſta w Wojerezach ſměja ſo w 2. ſchtworeczlęze ſchtworek 14. meje, 11. junijs a 25. junijs.

S Barlinje. Niedželu Rogate — 3. meje — wjeczor w 6 hožinach budże knjef ſarač Broniſki ſ kroczebusa w kralowſkej wojekſkej zytkwi herbſtu Božu ſkuſbu a ſpovedź wotbžerzeč. Schtož ma ſyna, džowku, bratra abo ſotru w Barlinje, tħo kroč to tutym woſiewic̄, ſo njebyču ſladvnoſć pschedpuſczeſili, pschi kotrež móža Bože ſlowo ſaſo ras w maczternej reči ſkyscze.

Darh ſa natwarjenje herbſkeho domu.

Redaktar Schwela	2 hr.
Farat Lenit w Kletnom	2
Farat Wjelan w Szlepom	30
Sahrodniki ſiwnoſzjet Handrij Urſus w Betulu (drugi dar)	5

Hromadze: 39 hr.

S džakom ſwituje

M. Majeřwa, poſtaſnik M. S.

Priłopk.

* Na nětčiſkej wyžolej placziſnje běrnov njeje jenož to wina, ſo je wjele běrnov w poſlednjej ſurowej ſymje ſmjerſlo, wjele bóle ma wyžoka placziſna w tym ſwoju pſcicžinu, ſo ſo běrný wot agentow ſa wukraj, woſebje ſa ſendželsku ſkuſja. Někotre wulke knjeye dwory w Drazdanskih a Miſchnjanskich ſtronach ſu wſchon ſwoj ſklad, wjele tħo kroč zentnarjow běrnov wuczinjaſy, do ſendželskej pschedali. Wſchedenje je na tamniſkih ſelesničnych dwórniszczech wiđezč, kaž ſo běrný wotwožu. Wilowarjo hac̄ do 3 hríwnow po zentnarju placzia; pschilički ſo t̄ temu pjenies ſa dowjefenje hac̄ do Hamburga, wot tam do ſendželskeje, dobytk agentow, drje ſo wopal njeſic̄, hdyž ſo ſkoncniſje w ſendželskej zentnat běrnov po 6 hríwnach pschedawa. Dla wyžoleje placziſnje běrnov placziſnje ſwini ſpaduſja, tola ſo rēſnizy teho dla hiſcze roſkudžili njeſku, mjaſkowe placziſnje ponizič.

* Žałoſnu namakanku ſu póndzelu w Chemniſy w jenej tamniſkej zyhelnizy činiſi. W zyhelniznej kólni doſki čaž njebohyſki w nje, hdyž do njeje ſaſtupiſhu, czeſomjela w žałoſnych wobſteinoſeſzach namakantu. Wón bě doſki čaž bjeſe woſehe jēđe w wotležanej khowanzu leđak a bě tak woſlabnuł, ſo ani kħođic̄, kħedżec̄ abo ſtejcz njemožesche. W nim jeneho dželacgerja, w Chemniſy bħħla-zebo, ſpōnachu, tħiž bě ſ bojoeſzu psched kħoſtanjom do tuteje hróſneje kħowaunki čeñnuł. Njebožownehe w korbje do mēſtečjanskije hojeſnje denjeſeſchu.

* W jenej wħi bliſlo Urnwalde wondano dwaj hōlczezej hriju džejhaſtaj. Pschi tym jedyn runowahu ſhubi a padże. Wjes tym druki ſe keferzom rubnu a towaſeſhej nop roſrafy.

* Pjatki wjeczor wokolo 6 hodzin ſu w Plauenje w Voigtslandje pschedupowaria Gerbetha w jeho wobydlenju morweho namakali. Šeubniſle pſchedphtanje je wupolakal, ſo ſu Gerbetha najprijej ſarafyku a potom ſa powjas na khamor powħnuli. S krewju naſluſkanie ſcženj a durje na to polaſuſja, ſo je bjes mordarjom a jeho woporom t̄ wotremu hēženju pſchisčlo. Skónzowaný w ſwojim domje kham-lutti hydlefſche, a dolež po ſdaczu ničiū wo podariku ničiū hiſčħal a wiđak njeje, njeđa ſo ſ wěſtoscgu rjez, hac̄ je ſo mordarſtwo ſchtworek abo pjatki ſtało. Mordar je po ſdaczu wſchē khamor a hiſčinje w domje pſchedu a pſchedjeſbi. Pódlia hotowych pjenies je naſluſtowanje kniſi, na Gerbethowę mjenou wuſtajene, wſchelate drohoſtie wězy, jako někotre ſleborne kħiſy, ſlote broſche, medaillony a někotre dybſacze czaſniſki ſranuk. Duž by ſnadž ſo mordar wuſlēži, hdyž

by ſo na woſobu (woſebje na handwjerſkih) kħoſbowało, hdyž byču taſke węzy pſchedac̄ čažli a ſo na to hlaſalo, hac̄ draſta naſtupeſeje woſobu ſi krewju womaſana njeje. S kħoſbnoſežu ludži je ſo hiži wjeſe njeſkutkow wuſlēži.

* W Horniej Schlesynſkej je bjes burami w mnogich ſtronach wjele ſkórbow ſkyscze. Raſhmiſti wužyw je ſo, dolež ſu jón ſchlinki ſapuczjile, roſworač dyrbjal a netko ſu, dolež bě ſaſo druhi wužyw wumjersnuł, tſeſci kroč ſuſyli.

* W Barlinje ſu mnoſy ludžo, bjes nimi tež finanžny minister Miquel, na influenſu (thripu) ſhorili. Tež w ſendželskej ſo influenſa roſſcherja. Raſhōrſcha ſo wona w Ameriſy poſaſuje. W New-Yorku wona najſtrachniſko ſakħadža, 17. haprleje je tam na nju 227 czeſowjeſkow wumjersnuł.

* Pschedupz w Barlinje, kotrež mějachu wſchitzu ſa ródneho a sprawneho muža, běſche w běhu poſlebnich měħaſozow mało doma byl a čaſto ſapuczowal. Duž ſo jeho žona njeđiwaſche, hdyž jeje muž ſ kónz ſandženeho tħoženja praji, ſo tħe ſaſo ſapuczowac̄. Ale ſandženu póndzelu wona powjescz doſta, ſo je jeje muž ſ netajkej pincziniu čeñnuł, ſ kotrež běſche hižo doſki čaž kħođi. Prjedy pač bě ſebi wſchitke pjenies, kotrež mějachu hižo doſtač, wuplaſcieč dāl, běſche ſebi jara wjele tworow naſpožowal a je ſi mēſtečnje tunjo roſpchedal a tež wſchitku ſwoju domiſazu nadobu pſchedal. Wó tym ſhoniwſki woboħa žona roſum ſhubi a ſebi ſandžene dnu ſi wotrym nožom tħi pſcherenuej ſpyta, ſchtož pač ſo jej zyle njeradži. Lelač ju ſawjaſa, na czož ju do hojeſnje ſa wrótnych dachu. Jeje ſchtyri male džec̄i je ſamožite pſchedeſliſto w Schęczegzine ſi ſebi wſalo. Hižo je pſchedupz ſe ſwojej lubku wostak, hiſcze njeſwedža.

* Dželacger ſ Varenſtedta, kotrež do fuſhodneho Hildesheimu na džero kħođeſte, běſche woſpjet ſranuk, ſa czož běhu jeho t̄ dleſhemu jaſtu ſakħuđi. Šańdženu tħoženj mějachu ſwoje kħoſtanje naſtupeſi. Tón ſamón džen pač je ſebi ſiwiſeje wſal, ſwoju žonu ſlónzowal a ſwoje bydlo ſapalic̄ ſpyta. Wón mějachu mału tħežku wotnajatu. Hdyž pač ſo ſpomnjeny džen rano tħežne burje kaž heval njeſotwirichu, ſo fuſhodža ſ možu do domu do bučku. Tam jim ſimjerdažath dyrm napschedeo ſtupaſche. Pod ſhodom ſo hromadka ſtarých lapow, kotrež běhu ſ petrolejom polate, jeħleſche; tež ſħoħd ſo jeħleſche. Dželacger morwy na ſtôlzu jeħleſche; ſe starej piftolu, kotrež mějachu hiſcze w rukomaj, bě ſo ſakħeli. W komorje jeho žona ſi pſcherenuej ſtakom w kožu jeħleſche; ſ ranu hiſcze trej czeħċeſche. Wſchitko na to poſaſowasche, ſo je ſo žona pſchedeſliſto mordarjej doſki wobarała.

* Psched hojeſnju w Peſcze wondano 49 lét ſtarý pſchedupſki ſchtyri fuſli do ſo tħeli, ale ſo ſimjerne njeſrani. Wſchitko ſchtyri fuſli wot nopa ſwotlētowachu, ſo moſhy zyle njeſranjene wostachu. Manjeny ſam do hojeſnje džec̄i. Psche czo je ſebi ſiwiſeje wſac̄ tħož, nicho njeſew.

* Wulki woħen je wjeczor 20. haprleje w Hamburgiſkym pſchedupſki ſchtyri fuſli do ſo tħeli, ale ſo ſimjerne njeſrani. Wſchitko ſchtyri fuſli wot nopa ſwotlētowachu, ſo moſhy zyle njeſranjene wostachu. Manjeny ſam do hojeſnje džec̄i. Psche czo je ſebi ſiwiſeje wſac̄ tħož, nicho njeſew.

* W Romje je ſo pólwrowa wěża Bravettaſkeho wobtwerdženja roſtſeliſta. Wot woſkolſetazym roſpadanlow je ſo 265 woſebow ſraniko. Kelk czeſomjekow je pſchi roſbuchnjenju ſiwiſeje ſhubilo, njeje hiſcze ſnate. S wojalow, lotiſi pola wěže ſtražowachu, ſu 8 czeſko ſranjeni, bjes nimi kapitan Spaccamel, kotrež ſymno-keſnoſci ma ſo wojeriſta wobħada džakowac̄, ſo je ſo wuſħowala. Spaccameli ſtej wobei noſy wottorhniſen. Kapitan w 7 hodzinach woſkolo dužy pſchi pólwrowej wěži praflo ſaſħyscha. Strach hnydom ſpōſnawſki, wón hnydom wojalow alarmerowaſche a poruciſi jim, wobtwerdženje wopuſħcječi, ſo po polach roſenč a ratariow na-poninači, ſo byču czeſli. Hdyž bě ſo po jeho pſchilafni cžiňlo, wón wobtwerdženje wopuſħcječi. Ledač pač bě ſo jeho wuſħoč, pólver roſbuchnu. Kral da Spaccamelu w dwórkim woſu do hojeſnje domjeſč. Spodziwne je, ſo je wojal, tħiž w wołomilu roſbuchnjenju pſchi wěži ſtražowasche, njeſranjeny wostak. Tam, hdyž wěža ſtej, 20 metrow kħoboka džera wudžera. Po zylim mjeſče ſu mnohe twarjenja wobſkodžene. W Vaſiljanje, hamżowym pſchedupſku, ſu ſo pſches powětrowy ſtor ſroſbuchnjenja woſkone ſchleñzy hamżowjeje privatnejne kniħowne a molowanie na ſchleñzach tralowſki ſħoda a wſchelate druhe drohoſcie roſħile. Pētrowa a Vaſola zyrkej, hdyž ſu ſo wſchē molowane woſkone ſchleñzy roſħile, ſtej w tu kħiwlui ſawjenej. W Vaſo-lym ſloſtrje je ſo wjele ſtarožitnych wěžow wobſkodžito.

* W Moſkvi a woſkolnoſci je ſo poſkleni czaž wulki ſħieħ naſħoč, a wjele ludži je w ſnēħi ſmjerſlo. Oobre poč hodžinu pſched měſtom bliſto ſtelesniſy bursle hanje, do kotrigh bě kón ſapſchedej,

favrete nadědžechu. Jenož konjova hlowa se řepele won tčesche; bur, kiz běše běrný a mloko do města wješl, bě na hanjach ležo smiersnul.

* W Galiciskej je saňdzený tydžený wjele hněha panulo. Matarjo maya wužywa dla wulka starosče; bywý ſu s nozým miersnjenjom a ſymu wjele ſchody czerpile.

* W Lyndonje w počnóznej Amerizy je ſo kvažnemu towarzſtwu, ſ 50 wožobow wobſtejazemu, ſ kſoſejom ſawdalo, do kotrehož je arjenik ſmeſchaný był. Dwé wožobje, jedyn ſ njeju jara bohaty pſchekupz, ſtej hido wumrjelej. Duchowny, kiz je weroval, mlođaj mandželskaj, njewjeſcina hotra a wožmijo hofeo mręja. Ma nje-wjeſcineho nehduscheho lubeho, wot kotrehož bě ſo wotwobroczila, tukaju, ſo je ſeb do kſoſeja ſhypnul. Njedocink je ſ czaſom wypetchnul.

* W americkich nowinach wondano tajkile nařeſtce czitachmy: „Młodzy wudowz, jara czucziwy muž, čze ſo, dokelž hiſhce ſehli, ſ czornej woženieſ. Mulaſku móhl ſebi halle naſhmu wſac.“ — Mulaſku zyle czorne njeſku, ale tež niz běte.

* Hido ſaſo ras ſo ſudny džen věſcheji. W nařeſtce jen-dželskich nowin „Times“ jedyn duchowny jeneje jendželske ſekty hręſhne czlowieſtwo na podawku ſedzne cžini, kotrež budže na ſchemu ſachobnemu hubjenſtu ſonc polny ſtrachow cžinic. Zaſhne wěſhezenje ma ſo tafle: Poſledni džen wěka. Hdyž ſbóžnik do Jeruſalema pſchinbže, ſo by antikhrysta a jeho wójska ſanicil, taž je piſane wot Sacharia XIV. a w ſjewienju XIX. a XX., a hdyž ſo tyhazlētne knježerſtwo ſapocznje, budže 11. džen 1901 — 10 let wot dženſa — dokelž ſo Danielowa wulka fundamentalna perioda, 2300 ſei trajaza, w Danielu VIII, 14 ſapocznje, po Danielu IX, 2 „pſchikafom, Jeruſalem ſaſo natwaric“. Najwjetſha wójna, kotrež je Europa hdy widžala, budže hjes meju 1891 a 1892 — 23 kraleſtow ſo do 10 pſchekwori, ſendželska ſhubi Chriftu a Indiſtu atd. do 1893 — ſemje-rijenje, hłód a mór pſchinbže — jedyn Napoleon ſo grichifki kral ſzini 1893 pſched ſwojim ſydomlētym ſwiaſfkom (jako syriſki kral) ſe ſidowſtow 21. haprleje 1894 — jich wopory ſo ſaſo poſtaſa 8. no-vembra 1894 (Daniel VII, 24, VIII, 14, IX, 27) — 144,000 ſchekſijanow hjes wumrječa 5. měrza 1896 do njebjek ſpi — Khriftuſowu pſchekhad na ſemju a ſapocžatky tyhazlētneho knježerſtwo jutry 1901. Pſchednoſchi wo tychle wězach, na 24 wulκich wobraſach wotsnamjenených, kotrež ſu w ſali wupowſhnenye, ſo wot knjeſa Baxtera w wulκej ſali hoſezenza na Cannoneſkej hafy džerža atd. — Po tajkim jenož hiſhce ſrótke 10 let, a potom budže ſonc ſweta. Wuliczenje trjechi hacž na malý ſmyk, mjenujzy ſo ſo ſudny džen niz 11., ale 1. hapr. ſapocznje; pſchetož tehdy knjeſ Baxter ſe ſwojim wěſhezenjom ſwojich wěſazych po haprleſku pſcezele.

Cyrkwinske powjeſće.

W Michalskej zyrlwi budže juſſe nježelu rano w 7 hodžinach ſerbſka ſpojedz, 1½9 hodžin ſerbſte a w 10 hodžinach němſke předowanje.

Werowan:

W Michalskej zyrlwi: Korla Hermann Wylem Seifritt, blidaſki miſchr tudy, ſ Mariju Theresiu Mužilez ſ Delnjeje ſtiny. — Ernst Moritz Bręhowiſki, cžefla w Draždjanach, ſ Hanu Mariju Förſterez ſ Dobruſche. — Korla Ernst Warneč, ſchlemeſterki dželaczer tudy, ſ Hanu Mariju Albertez na Židowje.

W Katholiskej zyrlwi: Jurij Kejſkla ſ ſitka ſ Hanu Vérkez w Kelnje. — Jan Ernst ſoba ſ Czornych Noſilz ſ Hanu Barraſez tudy.

Křenl:

W Michalskej zyrlwi: Susanna, Pawola Rady, diafona tudy, dž. — Maria Martha, Korla Jaromera Wylema Maczka, tlaſteho miſchtra pod hrodom, dž. — Gustav Richard, Jaromera Gustava Kocžki, fabrikatora pod hrodom, ſ. — Pawol Gustav, Franzia Hermanna Anderſa, powiaſarja pod hrodom, ſ. — Jan August, Augusta Kschizanka, dželaczerja w Ratařezach, ſ.

W Katholiskej zyrlwi: Max Alwin, Petra Nowaka, wičneho pomoznika tudy, ſ.

Zemrječl:

Džen 15. haprleje: Bruno Pawol, ſana Bohoboja Bjenady, žiwnoſeſjerja w Ženjezach, ſ. 18 dnjow. — 21. Ernst Hermann, Korla Ernstia Klugi, ſublerja w Byjezach, ſ. 2 měſazaj 10 dnjow. — 22. Korla Arthur Richard Schmeiſ, pſchekupz na Židowje, 32 let 1 měſaz 6 dnjow. — Henrietta rodž. Hejduskej, ſana Mički, hajſta we Wulκej Suberniczej, mandželska, 58 let 1 měſaz.

Draždjanſte miaſzowe placzisny: Howjada 1. družinu 60—63 ml., 2. družinu 57—60, 3. družinu 25 po 100 puntach rěneje wahi. Dobre krajne ſwinje 55—58 ml. po 100 puntach ſ 20 prozentami tarž. Čeſlata 1. družinu 55—61 np., 2. družinu 28—38 np. po puntze rěneje wahi.

Placzisna ſitow a produktow.

Bitowy dowos w Budyschinje: 2494 mēchow.	W Budyschinje 18. haprleje 1891				W Lubiju 23. haprleje 1891			
	wot ml.	hacž np.	wot ml.	hacž np.	wot ml.	hacž np.	wot ml.	hacž np.
Biſchenza	.	běla	10	59	10	88	10	29
Rožta	.	žolta	9	71	10	—	9	65
Jeczmien	.	.	9	19	9	38	9	13
Wowl	.	.	8	7	8	14	7	8
Broch	.	50 filogr.	7	30	7	50	7	70
Wola	.	.	8	6	8	33	6	81
Zably	.	.	14	—	17	—	13	50
Hejduskejka	.	.	18	—	18	50	16	50
Berny	.	.	2	50	3	—	2	40
Butra	.	1 filogr.	2	30	2	40	2	2
Biſchenzna mula	50	.	9	50	18	50	—	—
Biſana mula	50	.	9	50	15	—	—	—
Švyno	50	.	2	50	2	70	2	50
Šlóma	600	.	17	—	19	—	16	18
Broſata 1326 ſchtul, ſchtuta	.	.	8	—	24	—	—	—
Biſchenzne wotruby	.	.	5	—	5	25	—	—
Biſana wotruby	.	.	5	75	7	25	—	—

Na burſy w Budyschinje pſchenza (běla) wot 10 hr. 44 np. hacž 10 hr. 88 np. pſcherza (žolta) wot 10 hr. — np. hacž 10 hr. 30 np., rožta wot 9 hr. 12 np. hacž 9 hr. 25 np., jeczmien wot 7 hr. 71 np. hacž 8 hr. — np., wowl wot 7 hr. 25 np. hacž 7 hr. 40 np.

Wjedro w Londonje 24. haprleje: Symme.

Jenicki poſpyt kózdeho pſchekwědcji, ſo je

woprawdze naſlepſche pſche wſchě pſchelaſhanz, dokelž won — taž žadyn druh ſredk — ſ pſchekwajaze ſpěkhnoscju „kózdu“ njerodž hacž do poſlednjeho ſlěda ſanicji. Najlepje ſo won naloži ſ roſpróſhenjom ſ natykneſenym zacherlinowym lutowarjom.

Zacherlin ſo njeſkme ſe wſchě pſchelaſhanz, pſchekupz zacherlin je woſebitý ſredk, kiz ſo nihbže a ženje hinak njeſchewawa, hacž w ſashglowaných bleſchach ſ mjenom J. Zacherla.

Shtož ſebi po tajkim Zacherlin žada a potom ūkajski polver w papierjanej dicze abo tyſzy ſa to woſmje, je ſ tym kózdy króz ſebany.

Wopravdžity doſtač:

W Budyschinje pola kl. bratrow Mierschow,	=	=	t. Oth Engerta,
=	=	=	Ernsta Mittascha,
=	=	=	Jurja Holda w měſchę. hapt.,
=	=	=	Pawola Šchockarta,
=	=	=	Alfreda Böhmy,
=	=	=	Herm. Kschizanka,
=	=	=	Pawola Milla,
=	=	=	E. Ferd. Lehmann,
=	=	=	Eb. Tammera,
=	=	=	Ernsta Augustina.

Niz pschehlaďac!

Cjesczenym Sserbam w Budyschinje a wołnosceži, kotsiz twarja abo chzedža twaricž, ho najpodwołnischho i tycju tsechow se schifrom porucžam.

Psched tsinacze lětami ho w Budyschinje saſydlivši, bym s dobrym dželom a tunimi placzisnami dozpił, so je liežba tych, kotsiz wote mije ſwoje tsechi tycž dawaja, bóle a bóle roſtla. So bych wſchej konkurenzy napscheczo ſtupicž móhl, bym wot firmow, kotsiz najlepšchi ſchifer pschedawaja, wjele ſchifra na dobo kupiš, tak so nichto do dalokoscež khoodžicž njetrjeba, hdyž dobre pola mije tak bliſko leži.

S dobom ežinju na to ſedžbne, so wot netka na dwórnischczu w Ralezach a Njeſhwacžidle ſchifrowy ſtad ſaložu. Mój ſtad na Budyskim dwórnischczu stajne wulki wubjerk poſkicza.

S poczeczowanjom

August Schumann, kryjerſki miſchtr na ſchifrowe tsechi
w Budyschinje bliſko dwórnischczu.

Swandown.

Tutón poczishežany barwiany flanel ho jara rad noſhy, ſchtož ho jenož s teho wulozicž dawa, so je jara praktiſki.

Wón ho hido lěta doho w mojej pschedawatni w jara wſchelakich muſtrach pschedawa a w tu khwili ſu ſaſo kraſne nowoscze doſchle.

K rauſchim woblečenjam, bluſam, pjeslam, džeczazej draseže atd. atd. ho swandown jara porucža.

Julius Hartmann Sohn

na róžku mjaſoweho torhodſczeža.

Drjewowa awfzija

na Lypjanskim reverje.

Wutoru 28. haprleje t. l. ma ho
70 ſelenych wulekowanych hromadow
ja hnydom hotwe pjenesy na pſchedazowanie pschedawacž.
Capočatz dopołdnia ½/10 hodzin w czornych khójnach.

W Minakale, 22. haprleje 1891.

Grabinska ſ Ginsiedelska inspečtia.

Hnojne hrédky kózdeje družinu
taž amoniak, ſuperpoſaty, kali-amoniak, peruſki guano,
phiſiſki ſalpeter, hyru a parjenu koſčiun porucža po poníženych
placzisnach

E. H. Vietsch

w Wjelečinje na dwórnischczu.

Dalokorečnik čiſlo 4.

Režja

bliſko Klukſcha ležaza, s nowymi
maſzynymi twarjenjemi, khlamar-
nu a 4 körzami dobreho pola je
na pschedan psches C. A. Manitza
w Budyschinje na ſwonkownej law-
ſkej haſhy.

Dobru koſu po kóſlatach, ſchwaj-
zarſkeje raſky, ma na pschedan

M. Sommer w Ralezach.

Želeſna ſazynowana woſkowa
práha, jenož ſa wulke praſkowatnię,
je na pschedan w Budyschinje na
ſwonkownej lawſkej haſhy 5.

Kubko, njebaloko Budyschina
ležaze, něhdze 60 körzow ležomno-
scze, je ſ doſpolnym živym a mor-
wym inventarom, doſkell chze wob-
ſedžet wjetſche kubko pschedewacž,
hjes wuměnka a hospody hnydom
placzisny hódno na pschedan.

Necznik Mütterlein.

Korčma ſe wſchemi prawisnami,
25 körzami pola a ſuki je ſe živym
a morwym inventarom na pschedan.
Hdze? je ſhonicz pola l. Šquierza
na rybowej haſhy 8.

Male maſzynne twarjenje ſe
hadjenſkej ſahrodni, ſa starskich
ludzi abo ſa jeneho krawza ho ho-
džaze, je na pschedan w Hrodžischczu
čiſlo 42.

Sigar

po wſchech placzisnach, wurjadrje
tunje, taž tež

rjeſpikath tobak
a tobak w rollach
porucža

W. H. Conrad
w Budyschinje na bohatej haſhy 13.

Woſkobne nowoscze w drastnych ſkaninach

porucža w wulkim wubjerku po najtunischiſhich placzisnach

Alphons Schauseil.

W wudawačni „Sserb. Now.” je ſa 50 np. doſtač:

Bitwa pola Budyschyna.
(1813.)

Powedańczo ſerbſkemu ludej poſkicžil Jan Raduſerb.

W Kelnje je khézkarſka žiwnoscž
čiſlo 13 ſ 5 körzami pola a ſuki
žiwnoscž čiſlo 13 ſe woſkobneje
hjes wuměnka a hospody na psche-
dan. Dalshe je tam ſhonicz.
W Blohaſchezech je ſahrodniska
žiwnoscž čiſlo 13 ſe woſkobneje
ruk na pschedan. Dalshe je
ſhonicz w Hrubocžizach čiſlo 3.

Woſkobne nowoscze w deshežnih mantlach, wobwěſchenjach, mantlow k wukhodženju,

žaketow

porucža w ſnatym wulkim wubjerku

Alphons Schauseil.

Pischiloha i čížku 17 Serbskich Nowin.

Ssobotu 25. haprileje 1891.

Szadowe skłomiki
na najlepszych druzinow, schępione,
korzeniate a fröstne, pschedawa tunjo
Hornjolužiska hadtloczernja
dr. Hermanna a dr. Wezki
na sadnej bohatzej haſy 3.

Proſata na pschedan.
Proſata běleje Yorkshire a tež
čornopisaneje Berkshire ſteje rafy,
kotrež ho jara lohko wukormja, ſu
dſeze na pschedan na kniezimaj
dworomaj w Budyschinu a Pschiv-
czech.

Würzburgske
runklowe ſymjo
ſ najrejſcheho wulkeho ploda
ſ mało korzenjemi ma pschedo
na ſkladje a porucza

Carl Noack
na ſitnej haſy.

Zigary.

Najlepſe 4 np.-zigary ſu do-
ſtač pola

Jana Wjenka
na ſwownownej lawſkej haſy 38.

Jerje

po 3 a 4 np.,
mandel po 40 a 50 np.
porucza

Hermann Lemke
na jerjowej haſy.

No. 13.

Nach ſ rukowanego ſamórfleho
tobaka dželamu 4 np.-zigaru pod
čížko 13 kurjeram naležne po-
ruežamoj.

Ginzel a Ritscher.

Wali
ho zigara rjana běla a ſlodži wona
derje, je wona, hdyž 100 wot njeje
po 2 ml., 2 ml. 20 np. a 2 ml.
80 np. pschedawamoj, wobledžbo-
wanja hōdna.

Ginzel a Ritscher.

Khofej
wot najtunischič hac̄ do naj-
drožšich druzinow w wulkim
wubjerku porucza

Hermann Klemm
na bohatzej a kamjeutnej haſy.

Czistý valenž
jenotslive a w piezelsach, ſo tež
wše dobre druzinu ſo
jednore a dwójne likery
porucza jara tunjo

Hermann Klemm
na bohatzej a kamjeutnej haſy.

Najwjetſchi ſkład khachlow w Budyschinje.
Słowny ſkład ſakſteje khachloweje fabriki w Mischnje
H. R. Teutschera, hornčerſkeho mischtra

33 na kamjeutnej haſy 33.

Porucžam wulkeny ſkład wſchēch druzinow

Khachlow a warjenſkich maschinow

wot najproſejſich hac̄ i najwohebnischič we wſchēch barbach a po naj-
tunischič placzisnach. Khachle a warjenſke maschinu tunje, rucze a ſ rukowanjom
ſtajam; w mojim ſkładze ſu wſchē druzinu khachlow na wobhladanje wustajene.

Šklad wſchitlič ſtelesných dželow, i twarjenju khachlow trébnych.

Čorne židžane tkaniny

dolhe lěta ſa dobre wuſphtowane ſajfotſe porucža

Julius Hartmann Sohn

na róžku mjaſoweho torhoschęza.

Ujewjesczinske a džeczaze wuhotowanje

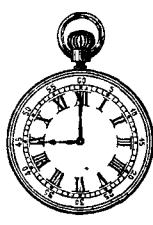
w najlepšim wuwydzenju a po najtunischič placzisnach porucža

A. Tschentscher, ſchatowa fabrika
na bohatzej haſy čížko 18 a na róžku theaterskeje haſy.

Hajnka a ſyun

W ſtamorſkim mlyne w Budyschinje kupujetaſ ſyhenzu a róžku pschedo po najwyſſeſej placzisnje a
pschedawataj

ryany gris k pizy ſentnat po 7 ml.,
ryane wotruby " 5 " 70 np.,
pschedicne wotruby " 5 "

Nowe jerje

rjane wulſe,
3 ſchtuk po 10 np.,
mandel po 50 np.,
porucza

Adolf Rämsch.

Turkowske ſlowki
najlepſeſe druzinu porucža
Moritz Rjetwa
pschi mjaſowym torhoschęzu.
Destilacija ſnatych dobrych likerow
po starých tunich placzisnach.

Mužaze kravaty

w wulkim wubjerku a tunjo porucža

A. Tschentscher
na bohatzej haſy čížko 18
a na róžku theaterskeje haſy.

Kožane ſchörzuchi
wſchē druzinu ſ rjemjenjemi a bjes-
nic naſtunſcho pola

Otty Büttnera
w pschedawatni kože a czerjatich
rjemjenjow
pschi hōwnym torhoschęzu.

Franz Marschner

čaſznikar w Budyschinje

čo. 9 na bohatzej haſy čo. 9

ſwoj ſkład čaſznikow a čaſ-
nikowych rjeczajow dobroci-
wemu wobledžbotowanju porucža.

Hođna twora. Piſomne rukowanje. Tunje placzisny.

Porjedzenje dobre a tunje.

Pschedomjenje: Rēčju ſerbſki.

S dželby dobreho 6/4 ſcherokeho cziſcheža-
neho varchenta (lonscheho muſtra) pschedawam
lóhč po 30 np. (hewak po 40 np.)

Emil Wehrle na jerjowej haſy 7.

Pschedawatnia starých wězow

Juliuska Vächmannia

porucža ſo ſ kupowanju a pschedawanju wězow wſchē druzinu w Bu-
dyschinje na minſkej haſy 7 po 1 ſtobze.

Schaty Žimaze maschinu
w wszelakich wulkoscach porucza
tunjo

Richard Otto,
mekanik na horniczejskiej hafzy 18.

Rhoſej

jara ſylnje a cijelicje ſkodzazy
njepalený punt po 1 ml. 20 np.
hac̄ do 1 ml. 60 np.,
paleny punt po 1 ml. 40 np. hac̄
do 2 ml. porucza

Jan Bjenk
na swonkownej lawskiej hafzy 38.

Richard Neumann

porucza

kyry Rhoſej w najwjetšim wubjerku, kaž tež 2—3 króć koždy
tydzeni cierstwy paleny w snatych
dobrych druzinach po najtunischi
placzisnach.

ff. bukskinowe tkaniny
a tkaniny s českaneho
pschedzena k mužazej
drasče

porucza po wurdadne tunich
twjerdyh placzisnach

Julius Hartmann syn
w Budyschinje
na rózku miażdżoweho torhoscheja.

Nowe

turkowske ſlowki
porucza

Hermann Lemke
na jerzowej hafzy.

Rajß

jara rjany a wulkosornaty,
punt po 16 np.,
zentnar po 15 ml.,

jakso neschto jara tunje porucza

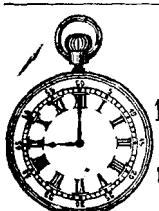
Th. Grumbt

na swonkownej lawskiej hafzy.

Dobnykna Skladnosćz
k ſkopowanju pódusadowej kože
a swjeršdneje kože kózdeje
družinu po zytku a dróbnym po-
ſtezach

pschedawatna kože a czerjatich
rjemienjow

Otty Büttnera
pschi hłownym torhoscheju 9.

A. Mager

čažnikar

II na herbskej hafzy II

Wulki ſkład

w wszelich druginow

čažnikow

s dwelētnym rukowanjom.

Poręczenia ſo, kaž je snate,
najlepje a najtunischo wobſtaraju.

Rjane
huschene ſwetle ſłodowe kolochi
ma placisni hōdno na pschedan

E. Schmid w Budestezach.

J. G. Schneckenberg, garbarski mischtr

w Budyschinje na herbskej hafzy čiſlo 9
ma bohacze wuhotowaný ſkład kožow, swjerſhneje kože a kožowy
wurēs we wszelich kožowych družinach w najwjetšim wubjerku.
Schörzuchi wscheje wulkosze fa kózde powołanie, ſkład ſchörnijazych
a ſlupnijazych lejſtom, ſchitnych nakolenzow (ſchettow) fa mužskich,
žonek a holzy atd.

Emma ſwidowjena Vorwerkowa

porucza płyſhove pjesse, letnje pjesse, zanki, modne jakety,
deschicne mantele, trikotowe taſſe w wulkim wubjerku po tunich
placzisnach.

Poſkuſzenie w němſkej a herbskej ręci
w Budyschinje na hłownym torhoscheju 5.

Jabluſkowe kiſalo

najlepſhe ſ kolotni a ſ ſladzenju ſadu liter po 20 np., teho runja

jabluſko-winowy napoj

bleschu po 45 np., dale jabluſkowe wino, jahodkowe wino,
jeſchejate limonady a mineralne wody porucza

Hornjolužiska tloczernja ſadu

dr. Herrmann a dr. Wehki

na ſadnej bohatej hafzy 3.

Drastne tkaniny, czorne a piżane, teho runja ſbytki
k ſchörzucham, pjeſlam, rubiſhczam a wobſlezenjam ſo ho-
dzaze, jenož w najlepſhih tkaninach, hac̄ po 50 np. hac̄ do
1 ml. 20 np., hewal hiſceje ras tak droho, trikotowe taſſe
po 3 ml., dobry módrocziſhcej po 25 a 30 np., najlepſhe
pschedezhni po 1½, 2 a 3 ml., czorne, rjepikowane a
muſtrowane tkaniny ſ zaſetam, ¼ ſberote, po 1 ml. 50 np.,
czorne ſidzane tkaniny ſ njevjeſcziſkej drasče ſ rukowanjom
fa dobru ſidu, wobſlezenje po 30 ml., tkaniny ſ wobſkadzenju
a podſhiciu a wjele druhego wjele tuſhoho hac̄ druhdze.

Hermann Beermann

w Budyschinje na ſnuteſkownej lawskiej hafzy.

W mjenje kraſ! W privatnej ſtoržbi wučerja Ernsta Hauptra w Lipsku,
privatneho ſtoržnika pſchedzivo krihieſzheſerneſi Marki ſ Smolerzej w Budyschinje
w poſzedzenju 23. septembra 1890, pſchi kotrym ſu ſu wobſděliſi: 1. hamſki-
ſudniſki radzieſel Weſlich jako pſchedzbyda, 2. ſolalný ſudnik Wilhelm, 3. fabrikant
pozorn Scheibenbauer jako ſawniſi, ref. Doebl jako ſudniſki piſar, ſa prawo ſpo-
ſuſiat: Wobſkorzeny ſo cjeſceranjenia winowatih ſpoſuſiaty a ſo teho dla k pjenieſ-
nemu kroſtanju w wypoſteſi djeſhaſz hritow, na kroſhaz město w padze nje-
ſaplaſzenja jaſtro na dwoi diſej ſtuſi, kaž tež ſ nejeſenju kroſtanju wuſkudzenja
i wopſhieſzem nufnych wudawow, privatnemu ſtoržbiſkej naſtathch. Pódla teho
ho ſtoržbiſkemu dovolnoſeſ da, ſakudzenje wobſkorzenego w behu dweju njeſzel
i wocziſhczem w ſcerbiſtich Novinach a Budyskich Novinach wojewieſz.
Tónsle wuſjud je po ſacziſhienju ſaploženego powołania a revisji po wobſkud-
zenju kroſta ſudniſko piſarja Budyskeho kral. hamſkeho ſudniſta wot 13.
aprileje 1891 prawomoznych. Wosſiemene wot ręčniſta dr. Schulze jako ſaſtupjerja
privatnego ſtoržnika.

Wosſiemjenje.

Rhyſeſtwo ſchirovih tſeſhōw

Bertholda Eiſenbeiſha

porucza ſo cjeſcerenym twarzam w Biskopizach, Budyschina a wokol-
noſce a wosſiemja, ſo ſchifer jenož ſe ſnatych najlepſhih ſkalow
kuſuje, ſo by ſo cjeſcerenym ſkaſowarjam na najlepſe poſkuſzowalo, a
lubi ſ doboru najlepſhe dzela po najtunischih placzisnach i dohleſtynym
rukowanjom. Pſchi potriebje hym rad ſwolniwy, ſwoje placzisny
piſomnie wotedaſz a proſhu wo dobrocziſve podpſeranje.

Šifrowy ſkład mam w Budyschinje na Nowosolskej droſy
pſchi ſteſničnym moſcze.

S poczeſczeniom
B. Eiſenbeiſh, tſeſhikryjerſki mischtr w Biskopizach.

Pólcž

porucza najtunischo

E. Becker, rěniſki miſchtr
na rózku hospitalſkej a rózowejeho haſy.

Hođe kuſujeſe
tajke rjane
czaſnik i?

Pola
J. A. Henki
na seminarſkej
droſy 4.

Tež ſu tam rjane a tunje braſadla
a ſloſe twory doſtač; herbski ſo
tam tež ręči.

Almanach

ſerbskeje ſtudowaceje młodosće
je doſtač w wudawarni „Serb.
Nowin“.

Mloko

w najwjetſhih a najmjeniſhih dje-
bach po najwyschſej placzisnje
ſtajneje kuſujeſe

parna mlokařnia Otty Eversa
w Małych Dębzeſach.

Koſlaze kózki

kuſuje po najwyschſhih placzisnach

Gustav Rauke

na garbarskej hafzy čjo. 16.
Tam ſo tež kože wscheje druzinu
derje a tunje wudzelaſu.

Koſlaze kózki

po najwyschſhih placzisnach kuſujeſe

Heinrich Lang e
pſchi wokſhnych wiſach.

Czelaze, korniſlaze, tſhōrjaze,
koſlaze, kujaze a wscheje druhé dru-
žiny kože ſtajneje po najwyschſhih
placzisnach kuſujeſe

Heinrich Lang e
pſchi wokſhnych wiſach.

Mužaze ſkulne, ſholowy,
lazy atd. ſo ſ njepuſhczatymi bar-
bam i ſ nowa barbja a laž nowe
ſhotowjeſa

w B. Kellingez barbjeſui
w Budyschinje pſchi ſitnych wiſach.

Bonjaze ſkulne, pjesle,
rubiſhczja na hłownu
ſo ſ njepuſhczatymi barbam i ſ nowa
barbja a ſo laž nowe ſažo ſhotowjeſa
w Kellingez barbjeſui
w Budyschinje pſchi ſitnych wiſach.

Plat

ſo ſ wopravdžitej indigo-barbu
barbi w B. Kellingez barbjeſui
w Budyschinje.

Julius Büchmann
awkzijonator w Budyschinje
na mniſhei hafzy čiſlo 7 na

rózku jerzowej hafzy
porucza ſo ſ wobſkerenju awkzijow
po najtunischi wobliczenju.

"Serbske Nowiny" wudawa so kóždu sobotu.
— stwórlétna předplata
w wudawařni 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde
číslo placi 8 np.

Za nawěštki, kiž majas
so w wudawařni „Serb.
Now.“ (na róžku zwoń-
neje lawskeje hasy čo. 2)
wotedać, plací so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so stwórk hać do
7 h. wjeđor wotedać.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Císeř Smoler jec knihiččeřne w mačičnym domje w Budyšinje.

Císto 18.

Sobotu 2. meje 1891.

Lětnik 50.

Swětne podawki.

Němske khějorſtw. Žeđyn po druhim se ſaložerjow noweho němskeho khějorſtwa ho minje. Sa khějoram Wylemom I. je někto ſławny wodzic̄er jeho wójskow, hlowny pólny marshal hrabja Moltka, do wěcznosće ſachol. Jego, kij je we wszech bitwach dobywał, je ſtōčnje ſhmjercz pschewinuła. W wyżołej starobje, kajaz̄ ho mało czlowiekam spožci — loni 26. oktobra wón ſzwój 90. narodny džen ſwyczeſche — je tule ſachodnosć wopuſczeſik, tola jeho imeno budje ho blyſczeſik w ſhwetowych ſtawiſnach a njedz̄lomne ſ poſtajenjom němskeho khějorſtwa wostanje. Helmut s Moltka je ho 26. oktobra 1800 w Parchimje w Meklenburgſkej jako ſyn poſdžiſcheho danského generalneho lieutenanta Viktoria s Moltki narodzil. 1812 Moltka do Kopenhageny pschitnje, ſo by ho jako ſadet wojetſkemu powołanju poſhwyczeſik; džesac̄ ſet poſdžiſcheho wón jako lieutenant pěſchikow do pruskeho wójska ſastupi. Tu ho bórsy w tajkej mérje wuſnamjeni, ſo jeho 1832 do generalneho ſtaba pschijachu. Čiſi ſeta poſdžiſcheho ho Moltka na puczowanje do narańſich krajow naſtaji, na kotrejž fedžliwoſc̄ turkowſkeho ſultana Mahmuda na ho wobroči. Po tuteho próſtwe pruski kral Moltky na někotre ſeta wotpuſt da, ſo by ſultanej pschi wotmyſlenej wójskowej reforme ſ radu pomozny byl. Tež ho Moltka na wójnje Turkow pschec̄iwo egiptowſkemu naměſtnemu kraje Mehemedie Alije w lécze 1839 wobdzeli, w kotrejž wſchak turkowſki wychſchi roſlaſowat na jeho radu ujepoſtluhaſche, a ſo teho dla pola Niſila wot Egiptowſkich dospolnje poraſh. Pschebiſt w Turkowſkej Moltky naſtori da k ſpižanju dweju knihow: „Rusko-turkowska wójna w europiskej Turkowſkej“ a „Listy wo wobſtejnosczech a podankach w Turkowſkej ſ létom 1835—1839“. Po Mahmudowej ſhmjerczi 1839 ho domoj wročiwiſchi wón ſaſo do generalneho ſtaba ſastupi. 1848 Moltku ſa pschedzydu wotdzelenja generalneho ſtaba pomjenowachu, 1849—1855 bě wón wjednik generalneho ſtaba 4. armeekorpsa a wot 1856 adjutant prynza Biedricha Wylema, poſdžiſcheho khějora Biedricha, kij Moltky hac̄ do ſwojeje ſhmjercze dobre pschec̄elſtwo ſalhowa. 1858 Moltka na čolo wójskowego generalneho ſtaba ſupi. Wo wuwučenje offizerow generalneho ſtaba ſebi wón ſe ſamňnymi pschednosčkami, ſtajnym wodzenjom a dohladowanjom jich dželov ſaſlužby doby, kotrejž wažnosć bórsy na ſjawne ſupi. Načiſt wójnskeho plana ſa němsko-dansku wójnji bě ſ wjetſha Moltkove dželo. Wtichéh wotczakanja Moltkova wojetſka mudroſc̄ a wuſtojnosc̄ w prusko-awstrijskej wójnje w lécze 1866 pschetrjeſti. To ſame ſeto w juliju ſa generała pěſchikow poſtajenany, wón kraja Wylema I. do hlowneho kwartéra pschedwodzi a roſhuđnu bitwu pola Kralowěje Hradza a po njej marshal pruskih wójskow na Win a Wolomuz wodzeneſe. Žemu ho wjedzenje wojetſkeho džela jednanja wo mér w Nikolsburgu pschepoda, po kotrejž ho najprijódzy pschimér a potom bórsy mér dozpi. Jako pschipoſnac̄e jeho ſaſlužbow ſo jemu rjad czorneho worka a pjenieżny dar doſta. Po wójnje wón bjes pschec̄atča na wotſtronjenju nje- doſtatkow pruskeho wójska a wofebje artillerije džeklaſche, kotrejž bě na czěſkich bitwischęzach ſpoſnał. S doboſt wón wſcho ſa wotczakanu roſhuđnu wójnu ſ Franzowſkej pschitowasche; wón k temu mobiliſaziſti a wójnski plan hižo w lécze 1868 wudžela. Kāk kraſny je ho tutón w wójnje ſeto 1870 wupokaſał, je ſnate. Woženje wójskowych črjódow po ſteleſnizy, ſe žanym ſažewkom ſažeržane, ſhromadzenje třjoch wójskow pschi Rheinje, kaj wodzenje wójskow ſwēt do ſpodziwanja ſtaji. „Dželeni marsherowac̄, ſienoczeni bič“, bě jeho

ſławna ſaſada, kotrejž ho w dobyčach němskeho wójska jako prawa wupokasa. Wofebje wobſtupjenje Napoleona w ſedanje a woblehnjenje Parisa budžetej ho pschego jako ſławnoj ſtuſkaj jeho wulkeho ducha mjenowac̄. Mnogo čeſce ſe a myta ho Moltky po wójnje doſtachu. 28. oktobra 1870 jemu khějor hrabinstwo ſpožci, 22. mèrza 1871 wón wulkoſtij ſelesneho kſchiza doſta, 10. junija w tym ſamym lécze jeho ſa generalneho pólneho marshala pomjenowachu. Druhi pjenieżny dar, kij doſta, wón k ſaloženju ſwójbneho majoratneho knieſtwa w Kreisjave w Schlesynſkej naſoži. Mnogo němske města jeho ſwojeho čeſneho měſchczana ſeſinichu. Jego domowinske město jemu pomnik ſtaji, kotrejž ho 2. oktobra 1876 wotkry; drugi pomnik jemu 1881 w Kölne ſtajichu. Wot lěta 1867 bě Moltka ſobustaw khějorſtweho ſejma poſtozneho němskeho ſwiaſka a wot lěta 1872 pruskeho ſemjanskeho ſejma. W woběmaj ſejmomaj ſ njewuſprózniwej ſwědomitosc̄ ſwoju pschitkluſhnoſc̄ jako ſapobſlanz dopjelnjeſe. Jego po ſestajenju a wopſchijecu miſchtriske rěče wo politiſkim poſloženju a wo wojetſkých pschitkluſhnoſc̄ němskeho luba kóždy kročz fedžbnoſc̄ zykleje Europy na ſo czechniechu. Moltka bě drje najstarschi ſobustaw němskeho khějorſtweho ſejma, tola nictó tak porjadenje do poſedzenjow njerhodzēſe a wchém muradzenjam pschego jenak wulku fedžbliwoſc̄ njepſchivobročesche, kaj wón. Po jeho žadanju khějor Wylem II. hrabi Moltky wot wodzertwa generalneho ſtaba wotſtupic̄ da. Tola jeho ſ doboſt ſa pschedzydu ſtajneje wobaranſkeje komiſije pomjenowau, a jako taſki je Moltka hac̄ do ſwojeje ſhmjercze drje czeſke, tola wulzy wažne dželo dokonjal. Wola khějora Wylema II. wón w wulkej čeſce ſtejeſche, na mnohich puczowanjach jeho wón pschewodzeneſe. Njeržiwažzy ſwojeje wypokeje ſtaroby bě wón hac̄ do poſlednjeho dnja cžily woftal, ani wetr, ani deſhcz ſobstarnemu ſchědžiwoſe ničjo njewadžiſe. Hjſhczé pſat, poſzledni džen ſwojeho ſiženja, bě pschi poſedzenju w ſemjanſkim ſejmje pschitomny byl. Žaneje ſpróznoſc̄e a wotpjatoſc̄e poſkaſujo bě na jednanja poſtuchaſ, pschego po móžnoſc̄i bliſko rěcznika, dokejž trochu czečko blyſczeſe a žaneho ſkowęzka rěczow ſhubic̄ nočhysche. Do wotkložowanja poſedzenje wopuſtceji, ſo by ho ženje do ſejma ſaſo njewróceſik; jeho město nětko ſawrjenowý wěnž ſ čorno-bělej ſteli debi. Se ſejma ſo pólny marshal po ſwuczenym waschnju pěſchi do twarjenja generalneho ſtaba poda. Moltkowa ſhwóſba bě tam pſat wjetſor nětorych hofci ſi wjetſeri pschedprožyla. Pólny marshal bě jara wjeſekeje myſle a ſo pschi roſtreczenju ſižwe wobdzeliſe. Poſdžiſcheho ſo pschi whistowej hré ſe ſwojim wujom, majorom Moltku, a teho mandželskej wobdzeli; pschi tym pólny marshal wopſjet hukovo ſadychnu, czehož dla ſo jeho wuj jeho wopraſcha, hac̄ jemu derje njeje. Moltka wotmolwi, ſo ſo cžily nječjuje. Duž major pschitomneho hukbneho dirigenta Dreßlera, kij bě Moltku hižo často ſ muſikaliskimi pschednosčkami ſwjeſelit, wo taſki prosheſeſe. Bjes tym bě pólny marshal stanul a ſe jſtwy wuſchoſ. Bórsy na to major ſtonanje ſaſlužba; wón won khwataſche a wuja k durjam pôdlanskeje ſtvy ſeprjeneho wuhlada; jemu na čolo ruku položiwiſchi, pytnu, ſo bě hlowna ſymna a ſproſtjenia. Wón po pomoz ſawoſta, na cžož ſo pólny marshal jeho wopraſcha: „Schtó měniſh?“ Hdyž ſlužobniſy pschitnachu, bě woma ſo hižo Moltku wobjala; donjeſeſchu jeho do ſpaniſkeje ſtvy a poſožichu jeho na kožo, hdyž hnydom ducha ſpuscheſi; Boža ruciſta bě jeho ſławne ſiženje nahe ſkónciſta. Bjes ſhorjenjom a ſemrjeſom bě ſo lědma 5 mjeñſchinow minulo.

Khějor Wyhem powiesz wo nahlym semrjeczu wykoceczesczenego pólnego marschala na Wartburgu w Thüringskej, hdež bě ho na hontwu podał, dosta. W telegramje wón Moltkowej kwojbje kobielenje wupraji, w kotrymž bjes druhim praji, so je kubolo frudzeny, so je jemu, jako so by s Moltkowej kmierczą jene zyle wójsko sbubil. Khějor so hnydom do Barlinga wrócił a tam kobotu popelknu pschi-jetze. Wón ho do twarjenja generalnego staba poda, hdež Moltkowe czelo w kaszczu leżesche. S lawrzenzowym wenzom w ruzi a kysly w wozjomaj wón do prosteje czelneje komorh stupi. Někto čaka w czichim samyšlenju postejawski wón wenz na semrjeteho pekoži a so potom į kwojbnym semrjeteho wobroczi. Wón spominaše na wulsoje žubjenja a žarowazej kwojbje s hnijazymi kłowami kwoju kobieleniwoſc̄ wupraji. Tak proscze, kąž je Moltka w živienju był, tak prosty połrjeb je kobi w kwojej požlebnjej woli żadał. Po jeho pschi-jezu so czelowa parada njewodżerži, tola so pschi dowjessenju jeho czela s twarjenja generalnego staba na Lehrte dwórniſejo po khějorowej pschilasni drohi se schpalerom wojakom wobstupi. Pschi czelnej kwojatočnoſc̄i, kotaž so w twarjenju generalnego staba przedy wobhywasche, wójskowy probst dr. Richter wopomnjenku ręcz dżeržesche a wychschi dwórski predař dr. Kögler czelo požohnowa. Majprjedy běchu so wsče Barlinske wojskowe towarzstwa, 8000 muži kysne, pschi žarowanskej kwojatočnoſc̄i wobdželicz chyke, tola džiwajzy na njebohazu městnoſc̄ so po jich požadanju czinicz njemožesche. Offzíerojo Barlinskeje garnisony běchu so na Alsenksim torhochezu festupali. Minister s Maybachem bě Moltkowej kwojbje į pschewjessenju czela do Kreisaua woſebitý źeleśniczny czah pschewostajik, w kotrymž so tež mala licžba tych woſobow kobi wjeseſe, kotrež běchu so į khowanju pscheproky. Spominenja kódne a Moltkowy charakter woſnamajzy fu jeho kłowa, s kotrymž je wón po wójnje w Czechach 1866 wo Benedeku žudzik. Wo Benedekowym njeſbožownym wójskim planje Moltka pisze: „Awstriske wójsko móžesche s pomérne kňadnymi možami Žisoransku a Kóbjowu krajinu psched Pruskimi wobaraež. Eda so někto, so je Benedek tule ſaměſeje prawu myſł twierdze w wozjomaj měl. Prascha pal so, hacž je tale myſł hiszczę prawa była, hdyž dyrbjesche so wumjescz, hdyž so hido wsče pruske wójska bližachu. Jeli so Pruski hacž į Kóbju a Žiserje pschinicz dachu, běſche bjes praschenja straſčne, so bjes dwę wójszy ſaſuhnuć. Awstriszy pschinidžehu do stracha, so jim njeſcheczel do kribjeta panje, bjes tym so so do njeho na druhiej stronje dachu.“ Kello ma so jemu pschi wuspěchach wójny 1866 pschipižacž, wo tym Moltka po ſje ſlónjenju ham praji: „Mi běchu wsče wulhwalenja pschecziwe. Źyliczki džen so hnewam, hdyž taſke někto ſaſhysku. Haj! Wójna w Czechach je nadobne, njezmertne kopyeno w kňetowych ſtawisnach, pedarók, kotrež dalokonochnu ważnoſc̄ nichto — nichto dženža wobliczicž njemože. Skym pschi tym ſzweru kwoju winowatoſc̄ po kwojim ſtaſtojnſtwie dopjelnili, kąž fu wſchitzu moji towarſhoo kwoju dopjelnili, dale ničo. Boža wschehomoz je pruskeho wojrjola na jeho dobycerstwim ſlecze wodžila. Krobloſc̄ nasich wójskow, wobhlađniwoſc̄ nasich wiednistow, kąž moje plany běchu jenož grat jeho wole. A hdyž neto nimomérne wulhwalenja, s kotrymž mie lub wobspěwa, klyſchu, mie ani wokomika myſł njewopuſhcz: kaf dha by bylo, hdy njebh wuspěch, tutón hjeſpſchikkadny wuspěch nasche wotmyſlenje krónowal? Njebh so tole njeſaſtužene wulhwalenje do runje taſkeho njerouſmeneho ſaſhzenja pschemenko?“ K teſle myſli so pschisamknuschi Moltka wo generalu Benedeku praji: „Porażený wiednik! O, hdy by njewojetſki jenož ſdaleneje myſlichci měl, ſchto ma to rěkac! Wječor po bitwie pola Kralowę Hrabza w awstriskim kłownym kwarterze! O, hdyž kobi to pschedstajam! Tajli ſaſkužbny, krobli, wobhlađniwy general kąž Benedek!“

Kąž bě hrabja Moltka we wsčech wězach prosty a ponizny, tak běſche wón to tež w kwojej zivilnej drascze. W taſkim prostym wobleczenju wón ras do Lausanna pschinidže a so s druhimi puczowarjemi w hosczenzowym omnibusu do jeneho woſobneho hosczenza dowjescz da. Wychschi pincznik, kž pólnego marschala njeſnajesche, hewak pal, kąž so to s wjeticha ſtawa, zuſych po drascze taſkerowasche a jím po tym bydlo pschipolasasche, poſtoji ſa pólnego marschala mału ſtvičku po ſchyriach ſchobach wykolo ležazu. Moltka pschecziwo temu ničo njepraji a měnjesche jenož, so ſtwa trochu wykolo leži. Hdyž pal w ſchtwórtym poſkhodze poſkluzowazy pincznik ſapiſhnu knihu do hosczenzowej pihačnej pschinieſe, so na kóždym wobliczu ſpodiwanje poſkaſowasche. „Generalny pólny marschal hrabja s Moltke s Barlinga“ bě tak proscze drasczeny knies w ſchtwórtym poſkhodze do ſapiſhneje knihu ſapiſhal. Hosczenzař hnydom ham horje do ſchtwórteho poſkhoda kchwatasche, so by so dla njedroſumjenja, kotaž bě so ſtało, ſamolwiš, a pólnemu marschalej rjanu balkonku ſtu w přenim poſkhodze po-

ſkicžil. Hrabja Moltka pak tole poſkiczenje wotpoſaſa prajiz, jo je ſebi ſtvičku w ſchtwórtym poſkhodze hido naprawiſ a ſo budze pôbla teho naſajtra rano hido ſaſo dale puczowacž.

— Pschi jednanju wo pjenježnych ſabankach ſa rjemjeſlniſſe ſchule je w pruskim krajnym ſejmje ſaſo ras Welfski fond do debatty pschischoſ. Kož je ſnate, so Welfski fond ſamoženje mijenuje, kotaž je něhdusiſti hannoverski kral 1866 psched Pruskimi czeknuwſchi do hyczerjam pschewostajicž dyrbjal. Pruske knježerſtvo je ſo tehole ſamoženja možowało, tola bě ſwólniwe, jo hannoverskemu kralej a poſdzischo jeho potomnikam wrózicž, jeli ſo bych u ſo eži prawa na hannoverski trón wotrekli. Tele poſkiczenje je ſo wot poſledniſtich wotpoſaſalo, a tak je pruske knježerſtvo ſamoženje wobkhowalo a jeho dań někto po weblamknenju pruskeho ſejma į wotwobroczenju wotpohladow, na ſaſhopoſtajenie hannoverskeho kraleſta ſo měrjožych, naſožuje. K wotwobroczenju tyhle wotpohladow tež podpjeranje rjemjeſlniſſich ſchulow w Hannoverskej ſtuži. K kaſlim ſaměram ſo hewak dań naſožuje, wo tym khějorſtowow kanzler Caprivi w ſejmje roſprawu ſapowjedzi, wón jenož praji, ſo ſo dań į wjèle tajnje wudawkaſ trjeba. Cžim mjenje woſobow wo tyhle wudawkaſ ſhoni, ežim ſlepje ſo potajniſtwo ſaſhowa. Wobkhwedzenja wo wudawkaſ ſo wot krala pruhua a ſo potom ſpala; pschetož njebh radzicž bylo, tele wobkhwedzenja khowacž. W tu khwili pruske knježerſtvo na to njemyſli, Welfski fond potomnikam hannoverskeho krala wrózicž, dokož ſo boji, ſo móhli jón eži į agitaziſi pschecziwo prukemu ſtatej wuziwač.

— Po wólbnych powieszach ſ Geestemündskeho wólbneho wotrjeſa je ſo pschi wuzszej wólbje do khějorſtowowho ſejma w 66 podkrjeſach ſa wjeticha Bismarka 8212, ſa ſeſialdemokratiskeho kandidata Šymalfeldta 4867 hido wotedaſ. Duž móže ſo wjetich Bismark jačo muſwoleny wobhlađowacž.

— Lětſa by ſaſo powſchitkowny wulki ſtrajk hewjerjow w wuhlowych jamach w Westfalskej a pschirheinskej krajinje wudyril, hdy by po wobſamknenju ſhromadžiſny hewjerſtich wotpožlanze ſchlo, kotaž je ſo kobotu w Bochumje měla. Tucži běchu wobſamkli, ſo dyrbja na dobo wſchitzu hewjerſo dželacž pscheczacž. Tola dželaczerjo fu ſo roſumniſſho poſkaſalo hacž ſich ſaſtupjero. Jenož w někotrych jamach fu dželo wopuszczeli, a w tutych fu ſo ſa někotre dny mnich dželaczerjo ſaſo į dželu wrózili. Se ſtrajkom dželaczerjom ani wychschi mſdu ani króteži dželanski czas dozpili njebch; pschetož ſchtož je wobhodžerjam jamow móžno bylo, to fu hido dželaczerjam pschiswolili. W mnichych jamach fu lětſa dželaczerjo ſaſo ſa ſtupiſtali, ani dželajewupowjedžiſchi, ani njeprajiwſhi, kaſkich pschiczinow dla dale dželacž nochzedža. Cžile dželaczerjo ſo ſ zyla w němſkih wuhlowych jamach wjazy do džela njewosmu, jeli ſo ſo wobhodžerjo jamow wuzcinijeniom džerža, kotrež fu bjes kobi wo pschecziu taſtich ſpječiwiſh dželaczerjom wujednali.

Rukowska. Vrijedawſchi Mōſkowſki generalny guvernér, wjetich Dolgoruki, je ſo piecza wot ſidew po kupicž dał, ſo je jím dowolit, ſo w Mōſkwe a Mōſkowskej guberniji ſaſhylidz, hacž runje je po wobſtejazym ſalonju ſidom ſakasane, w Mōſkowskej guberniji bydličz. Ŝenježerſtvo bu na ſtajnje roſczaze ſidowſtvo w Mōſkwe ſa naſtarſami ſedźbne ſežlinene, kotrež bě profesor Glawnizki w Peterburgſtich nowinach „Nowym Wrjemjenju“ wo pschecziwenu Mōſkwy wosſemil. Pschi wobhōnenju, kotrež ſo na to wo tym mějſeſe, ſo wotpoſaſa, ſo bě profesor Glawnizki wěroſcž ręczal. Duž bu wjetich Dolgoruki wotſadženj a na jeho město ſo khějorow bratr, wulkowſki ſhergěj, poſtaſi. Tón je, kwoje ſtaſtojnſtvo naſtupiwiſhi, hnydom ſidowſtvo w Mōſkwe licžicž dał, a wjèle tyhaz ſidow, kotsiž běchu bjes dowolnoſeſe tam ſiwi, ſo Mōſkwy wupokaſal. ſ dobowm ſo wot knježerſtwa wulka ſuda, po ſetrymž ſo ſidowſkim mechanikam, palenzy-palerjam, piwarzam a ſ zyla wſchitkim ſidowſkim rjemjeſlnikam ſakasa, w Mōſkwe a w Mōſkowskej guberniji wobſtajne pschecziwacž abo ſo tam ſaſhylidz. Ŝenježerſtwe naprawy pschecziwo roſſcherjenju ſidow w Ruskej ſu w rusich nowinach powſchitkowne ſpokojenje a a pschihloſhowanje ſbudzikle. „Nowoje Wrjemjo“ pisze: „W ſtowowym wulku ſwjeſhelo ſnamjo widžimy. Wěſte je, ſo ſu ſo ſidža hido Mōſkowskeho wikowanja a rjemjeſla možowali, to ma niz jenož ſa Mōſkwe, ale tež ſa zyku Rukuſu ważnoſc̄. Mōſkwa je ſhredziſche, kotrež ſamožnoſc̄ ſo w zyku ſnutekownym rusim wikowanju poſkaſalo. ſaſhdenje ſidow w Mōſkowskim wikowanju jím zyle ruske wikowanje do rukow dawa, a ſnate je, kaf ſchłodna je jich wikowanſka ſamožnoſc̄ a kaf czežko ſo pschecziwo njej běži...“ „Nowoje Wrjemjo“ knježerſtvo napomina dale poſtupacž a někto tež wulkich ſidowſkih pjenježnikow wuhnacž: „Sſo roſumi, ſo ſo ſ ſaſtacž njezmě, pschetož tón džel ſidow, pschecziwo kotrež ſo wulka

méri, je drje po licžbje wietschi, tola wón šo sepjera na bohatych židow, kotsiž ſu ſebi w Moskwe cžopke hnědo natwarili. Tak doho hacj ſo tele hněda džerža, njebudže ſo rjez móz, ſo je Moskwa wet židowſtwa wuſzvobodžena; pſchetož ſ nich ſo njemidomne nicže pſchadu, ſ kotrejmiž ſ zyklm židowſtrom ſwižuju. Pomalu a po něčim, tola bjes dživanja dyrbi ſo na to dželacj, jo ſo tele hněda ſ Moskwy, hdgež je njetrjebaju, ſmucíſkaju.

— Po pschikkadze Němstekje aže tež Ruska po sakonškim pucžu nisu dželaweho luda polóžec. Khežorska rada je sapocžala wo sakonju wuradzec, po kotrejž ho dželaczerjo, kotsig pschi džele do njesboža pschińdu, wot stata fastaraju.

Grichiska. Na grichiskej kupyje Korfu su ho židam njepščezelne
njemery mèle. Psched domom jeneho židovskeho krawza běchu w nogz
měch namakali, w kotrymž cželo jeneje holzy tcžesče. Cželo bě
žaložnje wohidžene, wone bě psches zyle rosrubane, cžolo s hosdžemi
pschekalane a wocži s kalkom sarybowane. Židowski krawz polizij
woſſewi, so je namakane cželo jako to hwoſeje woſomlénneje džowki
spósnal, katraž je ho psched krótkim ſhubila. Hdž pak ho powjedez
wo ſkonzowanym džeczu bjes ludom roſſchéri, nochyſche lud wěricz,
so je ſkonzowane džeczo krawzowa džowka, ale powjedachu, so je
kſcheczijanska holza, dofeſz židža, so býchu ſebi kſcheczijansku krej wob-
starali, kſcheczijanske džeczo do huba, s nutska s hosdžemi wobtyfany,
tyloju, so býchu jo tak morili. S hosdžemi wukalane džery na
cžole ſu dopokafmo ſa to, so ho tu wo tajki njefukt jedna.
S tajkim powjedanjom ho lud bórſy ſ njeſčezelnoscéjam pschecživo
židam roſhoricž da, židow, na dróſy duzych, pschebichu a dobuchu ho
do domu, hdžez ma židowske towařſtvo „Harmonija“ hwoj statok.
Tu dweju židow pschebichu a towařtowou khorhej wotnjeſechu, lotruž
na ſjawnym torhoſčezu ſpalichu. Na to wyschnoſcz džel města, wot
židow wobydleny, s woſakami a žandarmami wobſtupicž da. Ludowa
roſhorjenoscž ſo ſ tym hſicze pohóřſhi. Ludowe cžirbdy ſo ſ nowa
ſ židowskemu městu cžiſčezachu, tola woſazy jich ſ nathknjenym ba-
jonetom naſad honichu. Mnohe woſobhy buchu pschi tym ſranjene a
ſajate. Tež na kupomaj Santa Maura a Chalcis je ſ krawawnym
njeměram pschecživo židam doſchlo.

Sbożowny schewz.

Kubler s narañscheje Pruskeje bësche swoje kublo jara derje pschedal. Duż s wjeżeloscju, a so by prósný časť někak wuzitnje nałożil, do Južnych Němzow puczowaſche a na puczu duzy domoj tež do města Wiesbaden pschinidze. Tam přeni króz časť živjenja sjanwu hazardnu hru widżesche a houbu hadżecz pocza. Dokelž nimale wschedźne bjes prózg rjany pjenjes dobhywasche, so jemu hra bórsh tak salubi, so so jemu bórsh domoj njechasche; duż so roszkudzi, so hacz na dalsche we Wiesbadenje wostanje, so by, kaž mjeſeſche ja to, swoje wurdadne swoje schtož móžno wuwuził. Ale, kaž s wjetſcha je, dolho njetrajesche, a junu wón wschitko pschěhra, schtož bësche w běhu někotrych njedžel dobył, a hisczeče rjany pjenjes se swojego pschihadzi. Wosum jemu rabžesche, so by na měſeſce hracę pschěstal a so į nowemu khutnemu dželu domoj wrócił. Ale hra wabjescze; a hebi pschejo, so by sažo dobył, schtož bě pschěhrał, a hisczeče někotre tyžazý į temu, so į nicžemu prawje roszkudzicž njemožesche a w běženju mjes prawym a wopacznym khalkasche. Kaž je so někotremužliki njebożewnemu seſchlo, budžesche tež wón saweſeže po něčim wschitko pschihadził a so sahubil, njehubžesche-li jeho, hdyz so ras po měſeſce roszkudzowasche, pschipad abo jeho dobrý janžel nimo schewskich khlamow pschimyedł, hdzej najrjenische schewſte twory we wotnje stejacu. Kubler so dopomni, so móžl tajke rjane schkorňe, kaiſež tam widžesche, jara derje trjebacž.

Duz̄ do khlamow fastupi a praji, so chze ſebi ſchörnje wotmērīc̄ dacz̄. Wobſedzeč khlamow ſo jemu ſe kwojimi roſumnymi rēc̄zemi a kwojim pschitſtojnym waschnjom tak lubjesche, ſo ſebi kublet hnydom dwóje ſchörnje ſkasa. Hdyž věchu wotmērjene, chyſche ſo ſažo wotſalic̄; ale ſchewz jara ſdworlinje ſt njemu džesche: „Nemějče ſa ſlo, knježe, pola mje je waschnje, ſo jenož taſke ſkasanti zuſych dopjelnju, na kotrež je ſo ſ najmērſcha poſoža jako ſawdawk ſaplac̄zila.“

Kublet ho psches to ranjeny čuješče a tež svoje smysljenje njepeščeměni, runjež jemu schewz sbwórlivje rofestaja, so bohužel hinal njemôže, dokelž ho tudy, kaž w druhich mestach, hdzež ho sjawnje hozard hráje, jara často stava, so něčto pola njeho drohe twory řeša, ale hebi potom po hotovne wězy njepeščinidže, s czimž je jemu w přjedawším časlu wjele schkody nastalo. Kublet ani žlowczka njeprajivschi mōscen wuczežę, wobaj poraj počnje sapłaciži, ho symnje sawrēži a ani wbožemje njeprajo k jstwinym durjam

rożęsche a ḥyżsche wotencz. Ale schewz bęsche w tymle nastupanju
eż hordy muż a praji, so, je-li so ma zasy knies ja to, so je ho
emu kschiwda stala, njech schfornje tola wostanu, runjeż budżesche
e wón radu schi. Temule czeñtemu čęguż lubler ham psci si hebi
zwoje pschipósnacze sapowjedzic njemóžesche. Nekotre słowa, — a
muzej so siednaschtaj a so też jedyn druhemu dale bóle lubieschtaj.
Zasy knies rjenje wuhotowane khlamy khwalesche, na czoł schewz
wulgh swięfeleny rjeſnu: „Haj, mam rjane khlamy a wjèle dżera; a
wokelż też mam duschnu, pětnu mandželsku, kym jara sbožowny muž.
Alle hiszczę psched někotrymi lětami běch khudsci, hacž nařkhudsci
roscher, haj běch so krucze rošbudži, so hebi živjenje woſmu —
bjesbózneje hry bla! Je-li so so wam njewostudzi, knieże, a macze
rochu khwile, chzu wam wschiſto i prawdu wupowjedacż.“

Tole wusnacze bësche kubleriej pschi frudnej roskorje w jeho
wutrobie wulzy sajimawie, so bësche rady lubje swolniwy, na schewza
woßluchacz. Duż so bydzelichtaj, a schewz pocza:

"S wacżokom na kribjeczę a pěšti, ale tola s najrjetnſchej nadžiju, znano psched schtyrjom lětami do Wiesbadena pschinidzech. Běz wjele wo tymle měsče žlyščak, woszbezje tež hlupe rěče, jo nóžesčh tuby lóžhž wulke bohatstwo dobýcz; duž běch řebi samyžslil, o chzu tuby tež ſwoje ſbože ſpytač. Schtyrzeczi ſwetkých pruſſich olerjow, ſa mnje wulki pjenjes, kotryž běch řebi ſprózniwje nautoval, běſche moje ſamoženje; ſa jara wulkim bohatstwom tež njezadach: chyžh jenož dwě ſežé tolež dobýcz a ho potom īhvatajzy pemoj wróćzic̄ a tam, ſa cžimž kóždy wotročk ſedži, ſam ſa ſo apocžec̄.

Ja do maleho hosczenza „K jédlí“ džéch, hdzej tunju hoscrodu nadendzech. Wó jstvě bě schitowana bluzobna holza, kotrejz Marscha čekachu, hamalutka; mloda holczka mje jara pscheczelne witasche. Mi bě to dobre snamjo sa to, so šo mi poradži, schtož běch ſebi tamyſlil. Duz ſebi ſchlenzu piwa porſedzic̄ dach a ſo wjehoſky mlodej holczku roſmolwjoch, kotrejz ſo mi jara lubjeſche; na poſledku ſo jej fwéru wuſnach, czecho dla hym do Wiesbadena pschischol. Marscha mi kruče wotradzowasche, mje fwéru napominasche, ſo khróble hrac̄ njeſnm̄em, a ſrudne pschikkady wo hrac̄kach powjedasche, kotsig ſu ſo ſahubili. To pak mje ani prósčka nje-myloſche, dokež ſo kruče na fwóje ſvože ſpuschczach; ja džé tež wulfeho ſamoženja dobyc̄ njechach, ale jenož někakse dwě ſcze tolef. Nasajtra do domu džéch, hdzej ſo hrajeſche; běch wobhladniwy doſež, ſo ham ſobu njeſadzach, ale ton džen̄ jeno ſhonic̄ hladach, tak ſo hraje. To dozpiwſchi ſo do hosczenza wrózich a je ſchitowanej bluzobnej rjenje czinach. K fwójej wulkej radoſci widžach, ſo bu Marscha dale luboſciwſcha a dowéřniwſcha k mnje; luboſc̄ w naſchi-maj wutrobomaj ſekhadtza, a druhdy ſo namaj ſdasche, jako bychmoj ſo hižo dolhe čazky ſnalov byloj.

Nasajtra dopoldnia žobu žadžecž pocžach; sa malu khwilku věčně žežecž toleť dobył. Nětko ho na žwoje ſbože krucze kaž na ſkalu puschecžach, a bjeſe wscheho dwěla ho mi ſdasche, ſo dozpiju, ſchtóž věčně ſebi ſamyſlil; ſo tón džení pak hracž pſchecžach a ho khwatajzy wotkaſlich, ſo bych žwoju lubowanu Marschu ſ dobréj powięſczeniu ſwjeſzelil. Věčný polny najrjeňſcheje nadžije a wiele krócz wospjetowach, ſo dyrbimoſ ſo ſlubicž, hdyž jeno ſym poſtajeny pjenies dobył. Marscha mi ſ nutrnej luboſcžu do wočzow hladasche, ale tež na moje maležne proſtwy wěſteje wotmokwy njeda a běſche na wopak, njedžiwaſzy na moje ſbože, prawje ſrudna.

Wat nětka džen wote dnja hrazech, stajnje dobýwach a sa dwě njedzeli jenož hischče džesacz tolet pschibohycz trjebach, — a žadanej dwě sczé běschtej połnej. Ja běch jara sbogowny; ſama Marscha na poſkledk wěrjetche, ſo dozpivju, ſchtož chzu, ale njepſchesta mie na naj-nutrnischo proſhycz, ſo bych potom pſchestaſ, a ſo niſby wjazy hrak-njebych. Ja jej to kručze ſlubich, dokełz duschnu holciku jara lubo-wach, a tež wona běſche mi tak wutrobnje pſchilhlena, ſo nutrniſcheje luboſcze žadacz njemózach. Nasajtra rano, předbý hacz, laž mějach kručze ſa to, poſleni krócz hracz džech, chzych Marschi wbozemje prajicz. Duž ſo mi wona wusna, ſo ſa zyku nóż wuſznucz móhla njeje, a ſo ma hischče nětko wilkeje staroſcze wo mnie; ſ dobom mie na najnutrnischo proſchesche, ſo ſbytnych džesaczich tolet dla hischče ras do tamneho bjesbězneho domu khodzicz njedyrbju, ale ſo dyrbju ſ tym, ſchtož ſym dobýk, ſpokojom bycz, cžim bole, dokełz je ſebi wona na ſlužbje něſchtō pjenjes nalutowała. Ja pak ſebi rěczeč njeſdach, ſaſaſle pſchi ſwojim wostach a wotenežech.

Schtog ho mi dotal hischce ženie stalo njebe, ho tón krócz sta. W město teho, so bych dobyval, pschěhravach; borsy běch wulki džel ſwojeho dotalneho dobytka pschibadzíl. Duž ho njemało kajach a ſebi porokowach, so běch njezdziwajo na Vearshine horgze prôstwy

dżenja hiszczęze hraczą schol. Dale bōle żo roshorich, ſta nathilnosć mje połnje ſaja: schtož bēch pschēhrak, dyrbjach ſaſo dobycz, a byrnjež pschi tym wschitko pschihadźicž dyrbjał! Ja wjetche pjenjesh žadżach, hacż dotal, — a na jene dobo żo mi ſbože ſaſo pschimobroczi, ſo nimale ſpochi dobywach. Sa k̄hwili bēch wschitko ſaſo dobył, schtož bēch pschēhrak był, ale w kwojej kłepej hɔrlimosczi ſebi na to nje-pomyklich, ſo bych pschetał, ale njemdrje dale žadżach. Była hromada ſłotych a kłebra ſłoncżne pschede mnu legesche; pjenjesh pschelich a widżach, ſo mam kwojej dwę ſcżę tolet połnej, a ſo kym wysche teho hiszczęze 540 tolet dobył. Ženiczzy kwojej ſmužitoſci a kwojej wutraſnoſci tónle wuspečh pschiphowach; mi přeti hicž nje-mózefche, dyrbjach hōrsh bohaty muž bycz, jeli ſo dale hraſach. Schto bēch tež nětko dwę ſcżę tolet w mojimaj wočdomaj? Móhł rjez nicz! A czemuž bēch ſo předy roſhudźil, ſo čzu ſo ſ tajkim hnadmym dobytком ſpokojoſci, ſo mi nětko woprawdze hmēſhne ſesda.

Marscha ſo ſtrōgi, hdyz jej powjedach, ſchto je ſo ſtało, a ſo mam myſle, dale hracż. Horze kylshy ronjo mje proſcheshe, ſo dyrbju hracż pschetaç a ſo nětko, hdyz bē mi ſbože wjazh wobradźilo, hacż bēch ſebi hdz pschak, k kwojemu rjemieſku wrózicž. Taſke ſadanie ſo mi, kif mějach ſa to, ſo móžu wschednje wjele ſłów tolet dobycz, móhł rjez hmēſhne ſesda, ſchtož jej ſ hordymi ſłówami roſprajich, — pschetož zgle hinaſchi duch bēſche dżenja na mnje pschischoł. Wona straschnje woblednu, pomaku ſe ſtóża ſtanu a kaž bjes hloſa ſchepatsche: »Hraczka nihdz ſa muža njerodžu!« na częg placzko do druheje iſtwy wotendże. Prěnje dny mi to jara bliſko dželše, ale — ſbože a pjenjesh bēch ſa moju wutrobu ſlavyle; po něckim tónle podawł nimale ſabuch a wschitku kębznoſci czim hóle na hru ſłotich. Dżen wote dnja wjetchi pjenjes dobywach a bēch díwy kaž kózdy ſbożowny hracż, na kotrehož wschitkón kweet pscheczelne ſlada, a kotrehož wschitzy wobdzinaju. Bóry ſuoje ſamoženie po tybzazach liczach, w pschnej drascze khodżach, ſo pschi kózdym ſwieſzenju wobdzeličh a na wbohu klužobnu holzu dale mjenje džiwach, kotrejż potajna staroſć ſo mi ſtajny porok ſdashe. Pscheczelniwoſć mjes namaj bē ſo dawno minula; tež hdyz jej w kwojim ſpobižwym ſbožu pschi hrē powjedach, ſo jeje wóčko ani njewužmja; haj hdyz czycz ſej junu drohotny dar pschepodacż, ſo wona hłuboko ranjena czujesche a mój dar kruče wotpokaſa.

(Słonečneje pschichobnje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Sa ratarſke wobhleſtvo w Budyskim wotkjeſnym hejtmanſtwie budże powjescz witana, ſo je połhroma, na kotrejż je ſkót w kuzodnym Šhorjelskim, Róſborſkim a Wojerowſkim wotkjeſzu khorik, ſaschla, a ſo je ſo teho dla dowolilo, w Budyskim wotkjeſnym hejtmanſtwie wot 4. meje ſem ſkótne wiſi ſaſo wotbywacż. Kaž protyla połasuje, budža bližsche ſkótne wiſi 6. meje w Njeſhwacžidle. Tym, kotsig ſu hižo dawno ſa tym hladali, ſo bych ſebi kruwu kipili, ſo nětko hōrsh ſkładnoſć k temu na Njeſhwacžidle ſermanku poſkiči.

— Wubéranje klobów a wobhlaſanje ſrebjatow ſmaje ſo w Tsſelanach 9. meje dopoldnia w 9 hodzinach, w Groſhennersdorfje 11. meje dopoldnia w 8 hodzinach a w Lubiju 12. meje dopoldnia w 9 hodzinach. W Groſhennersdorfje budža ſo po wubéranju plahowaniske kloby na pschegadżowanie pschedawacż.

S Huski. Schtož je klyſhczecz, ſo naſch nowy farat, knies Handrik, kif je w tu k̄hwili ſ fararjom w Minakale, prěni kwyatny džen kwyatkow do kwojego nowego ſastojniſta ſapokasa.

S Hodžija. Poſkradżowanie roſprawy wo pschednoſchu, wot r. kantora em. Bartka wo ſkagerſkich wotpohlaſach ſozialnych demokratow 22. małego iózka w tudomnym pobocznym herbſkim hurskim towarſtwie džeržanym. Sozialni demokratojo lubja, »ſo budże ſo po jich nowym ſarjadowaniu ſtat kaž ſa džeczi tak tež ſa khorych a starych staracż«. Sa khorych a starych ſtara ſo jenož wutroba luboſć k bližſchemu. Ta pał njeſteji w ſozialdemokratiskim katechismuſu, ale jenož hola hebicjiwoſć a ſamopasnoſć. Dale praja: »Nichto njeſzaka na nječeju ſmierz.« Ica ſmierz kwojich ſtarſkich a pschimusnych czakaja nětko jenož tajzy njeſcheczijeno, kajzyž ſu ſozialni demokratojo. W ich nowym ſtacze pał tež tajkim njeby trjeba bylo, na nječeju ſmierz czakacż, dokoł njeſtani ſtarſcheju, ani bratrow abo ſotry, ani drugich pschegzelow mēl njeby, wot kotrejż móhł njeſtano namręcz. Ssamo hdz bych ſo hiszczęze nětſti kreni pschegzeljo ſnali a w hromadu džerželi, njemóhł tola żadny žanemu niežo ſawoſtajicž, kiba jenož tón kuf drasty, kif je na kwojim czele noſył a njeſtato mało domiązhego czapora, pschetož żane druhe ſamoženie njeſmēl ſebi njeſtato hromadźicž, ſo by nowa njerunoſć njenastała. Dale węſhczę

ſozialni demokratojo: »Ssmierz budże w nowym towarſtwie ſ wjetſha jenož ſmierz ſestarienja a kłabosče, pschetož to pschekwiedcjenje, ſo ſu njebieza jenož na ſemi a ſo wumrjecz reka kónz wſacż, budże kózdeho wabiež porjadne ſiwiſcie wjescz.« ſo móhlo czlowieſtvo bjes wery do Boha mózta, kyna a kwyatnego Duha, — do ſubneho dnja a do ſbóznoſci a ſatamaſtwa w węcznym ſiwiſcie po czaknej ſmierzci, — bjes ſwycerzenja kwyatnego dnja a przedowanja Božego kłowa, — bjes kruteho mandželskeho ſwiaſka, — bjes wutrobonego pschithilenja mjes ſtarſchimi a džeczimi, — bjes wobſtajneje dobreje wſchinoſci, — bjes sprózniweho džela wot ranja hacż do wjesczora kwoje hřeſtne czelne žadociſce tak wobknjeſicž, ſo by ſebi w iſch dowolenej klužbje na ſtrwoſci njeſchobžilo a ſiwiſcie njeſchirótežalo, je njeſmožna węz. »Zes a piſ, hraj a rejwaj, walej ſo w nječiſtoſci a njeſpočiwiſci, pschetož juſte ſy morwy«, budże ſo w nowym towarſtwie ſ węſteſciu wjele kuceſiſho hacż dotal klužecz. A pschi tajkim ſiwiſcie ſ węſteſciu wjele klužeczow wotencz, tak ſo bych ſo ſ wjetchi ſo ſ wjetchi ſestariili a jenož na woflabnjenje numrjeli? Hižo ſamo »próſnohobženje«, proji Sirach, »wueži wjele ſteho«. A dale: »Djerž wotrocza k dželu, dha ſmejeſh poſkoj psched nim; jeli ſo jemu próſnemu khodžicž dasch, dže ſ knjeſom bjez.« Kózdy egloſiek pał, kotrejž ſo k ſlym poczinkam pschimowucž, ſchodzi ſebi na ſtrwoſci a pschiróteži ſebi ſiwiſcie. Teho dla nam Pawoł pschimola: »Wotpoložny ſkutki teje czemnoſci a wobleczy ſo brónje kwoſtka. Khodžmy pójczivje jako wodnjo, niz w wobgranstwie a wopifſtwie, niz w komorach a njeſpočiwiſci, niz w kwarjenju a ſawieſci; ale wobleczy ſo ſenje ſezom khrusta a pytaſcie czelo ſa, ſo ſamopasno ſiebudož (ſo hřeſtym lóſchtam a žadociſcam njepodwola).« Taſke napominanja ſu ſozialnym demokratam hmēſhne.

S Wieleczina. Trójniki, kotrej ſu ſo tu wondano narodžile, ſu nětko wſchē ſi ſemrjete. Žadyn ſ nich njebeſche psches ſi njebele ſtary.

S Lischje Hory pola Njeſhwacžidla. 28. haprleje t. I. kwyeczeńſtaj tu ſ Bożej hnabu żadny kwyedzeni ſkoteho kwaſha: Jan Vorz, wumjentat tu, a jeho mandželska Maria rodž. Pawlik ſ Komorowa. Dokelž Vorz w tu k̄hwili khor leži, njeſožefche ſo ſ nimaj kwyatocžnoſć w Božim domje wotbywacż, ale na jemu czichim wumjentku ſhromadźicžu ſo džeczi a džeczidžeczi, wot kotrejž bushtaj tež lubesnje wobdarjenaj, a knies farat Jakub ſ Njeſhwacžidla džeržeſche kwyedzeni ſu ręcz a wubdželowaſche ſimaj požohnowanie. Pschi ſpočatzu a na kónzu domiązjeje nutrnoſci ſpewachu kwoſbni jara rjenje duchowny kherlusch. — Tón ſenje ſpočz wobſtarnymaj mandželskimaj wjele hnady a mera na wjescz ſiwiſcie!

S Kluſcha. Njeſdziela Cantate bē wažny džen ſa naſchu zyli wobzadu; pschetož mějachmy zyrlwinski viſitaziju. Mañſche ſwonenje, khorhoje, ſ zyrlwineje węži ſmahewaze, wobzadze pschipowedachu, ſo je džen wileje zyrlwinskiſteje wažnoſci ſzkwital. Duž ſo tež pschi do poſkodniſcej Bożej klužbje wobzadni w wilej ližbje w kraſnje wubebjenym Božim domje ſenidžechu. Zyrklwinski ſchedstejſerſtvo, Kluſchanske a Wulkodubrawſke woſerſke towarſtvo a Wulkodubrawſke khorych podpjeraze towarſtvo do czaha ſo ſetupawſchi ſe kwoſimi khorhojemi rano w 8 hodzinach psched faru pschiczeſcu, ſo bych ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſpewachu, tež viſitazionske naręcze naſchu wutrobu natwarichu a ſwieſtelichu. Běch ſo woprawdze ſkote ſłów, kotrej wobzadje ſu knies ſyſchſki zyrlwinski ſadžicžela a jeho aſſiſtentu do zyrlwije pschewodžile. Běſche to kraſna Boža klužba, zyla wobzada ſe kwyedzeniſtym buchom napjelnjenia a džeczi na chorie ſe nutrnej wutrobu kwyedzeniſte ſpewy ſp

pomnjenju na tutón rjany hujedžen debicí. Boh pak chył tajku luboſcę i knjegowemu domu bohacze wotrunacz.

* Wóssborka. Nascha akzijowa mlokańca ho twari. 1. julijsa chyđa w njej dżelac̄ poczecz a s wopredka wschednje 6000 literow mloka pschedzelač, někotre měsazh posdžischo pak 10,000 literow wschednje. Schtoz jeje wutwarjenje a jeje nutšownie naprawjenje nastupa, budže nascha mlokańca, kaž praja, najwustoñischa w Sakskej. Najnowsche maschinu ho do njeje nastajeja, a naprawjena je tak, so móže ho wschednje haj 15,000 literow w njej pschedzelač. Dželac̄ chyđa w njej butru a tvarožk. Butra budže ho kuzam w bokach helena a njezelena kac̄. * Mlokańcu chyđa franzowsku tvarožkarjeni sjenocic̄, w kotrej budža ho po franzewskim waschnju najlepsche a najdrožsche družinu tvarožkow dželac̄.

* Lubija. Do zyrkwinie synody, kotaž ho kónz meje w Draždjanach seidže, staj ho w Lubijskim wotkjezu l. farak Scheuffler w Lévalde a l. rečznik Krocke w Habrachcizach wuswolitoj.

* Draždjan. Tudemne herbske towarzstwo „Czornoboh“ budže njedželu 3. meje w Holakez sali hwoj naletni hujedžen hujecic̄. Pschi tym budże ho bjes druhim herbska wjehelohra „Nankowe schornje“, kotaž hmy higo tež w Budrshinie hyscheli, hrač. Tež Sserbam, kotsig hisceje njejsu houbustaw „Czornoboh“, budże dwolene, so pschi naletnim hujedženju wobdželic̄, hdyž ſu ſebi dwolnoſcę i ſastupej wot towarzstwownego pschedzylsta wuproſyli. Pscheje ho, so bych u Sserbjo, kotsig pschipadne mjenowany džen do Draždjan pschindu, „Czornobohowy“ hujedžen wopytali a s tym wopataſali, so ho sa herbske towarzstwowe živjenje ſajmuja.

* Klétneho. Kaž hyschimy, ſlónčnje i létu i nowotwarom naſcheje ſchule ſapoc̄nu. Najwyschi čaž wſchak i temu je; pschetod ſtara je zylo dodžeržana. — Sa noweho druheho wucjeria hmy Bohu džak ſaſo Sserba, knjeſa Głownu, doſtali.

* Mužakowske diözeſy. Nascha generalna zyrkwinia a ſchulſka visitazijsa, kotaž dyrbjesc̄e ho higo loni w oktoberje wotbywac̄; ſměje ho někto borsy po hujatkach wot 22. meje hac̄ do 7. junija. My jej lětka i wjetſche nadžiju napschec̄iwo hladamy, hac̄ budžsche ho loni ſtač móhlo. Naschemu lubowanemu hyszorej, kiz ma luboſciwu, krajnowotznu wutrobu ſa wſchitkach hujojich poddanow, kajkejkuliz narednosc̄e tež ſu, je ho psched krótkim njeſdoboſcę, wopac̄nosc̄ a ſchłodnosc̄ tamnych Goſlerjowych ſchulſkich naprawjeniom wotkyla, po kotrejch ho žana wažnosz̄ wjazy na mac̄etnu rěč tych ſchulſkich džec̄i njeſtadžesche, kiz njebechu rodženi Němzy. Duž je někto naſch lubowany hyszor psches hwoje zylo ministerſtvo poſtajil, so hmy ho polſkim džec̄om c̄itanje a hyschec̄ijska wera ſaſo w jich mac̄ernej rěči wucjerz. Hdy by naſch lubowany hyszor ſhonil, so dyrbja naſche pruske herbske džec̄i hisceje dobroty a wujtinoſc̄e hwojeje mac̄ernej rěče w ſchuli parowac̄, won by tež w jich nastupanju tole Goſlerjowe psches Boka ſawjedžene a psched ſtare ſtowarjenje psches hujojich nětčiſhich ministrov wotſtronicz dal. Wo to chzemj jeho psches tych knjewon wutrobnje proſyje, kiz w bližjim čažu i nam jako zyrkwi i ſchulſky visitatorjo pſtindu; pschetod psches to nětčiſhe ſtowarjenje c̄erpi niz jenož ſchulſke ale tež zyrkwinie ſtowarjenje naſchich wofadow wulzyſtchnje jara. Kajka je to na pschillad wulka ſchoda, so naſche herbske džec̄i ſebi na pac̄erſkej wucjerje žaneje ſtuyckli i biblje wucjerac̄ njeſtadža ani nižde na žanym herbstim ſemſchenju ſe herbstich ſpěvaſtich ſobu ſpěvac̄ na-wulke njejsu!

Přílopk.

* W Draždjanach ho lětka wjele mjenje twari hac̄ ſandžene lěta, a murjerio bych u hisceje mjenje džela měli, njeby-li kraj někotre wulke twarjenja twarit, jako nowe hamtske ſudniſtvo, nowu akademiju a nowy dom ſa ministerſtvo finanzow. Duž ho murjerska mſda, kotaž bě ſo loni naſhmu trochu ponizila, dotal hisceje powyschila njeje. Mjes tym ſo dobry murjet loni w lěču w pscherku 38 p. na hodžinu doſtawasche, lětka ſhanno 35 p. doſtawa.

* W korezmje psched městom Kopniž běſtaj ſo wondano dwaj wotroc̄kaj holzy dla ſwadžiloj. Hdyž jedyn i njeju w nožy domož džec̄e, ſo jeho pschedzilnik, kiz běſtaj na njeho ſakal, do njeho da a jeho i nožom do ſirotka klo, ſo njebožowny na měſce morwy ležo wofata. Mordarja borsy na to ſajachu.

* S wulkej nusu je ſo ſandženu njedželu wěſty Grant hyszore ſminul, kotaž běſtaj ſo psched Varlinom ſe hwojim dwojim powětrowym ballonom do powětra poſbhnul. Blisko Spandaufiskej hor, ſa wojerſkim tělniſtcej, ſo ballon w lěču do wjetſkow ſchomow ſachmata. Grant ſo někak ſdžerža a dele njeſpadze, dokelž ſo kruje ſa ballonowe powjasy bžeržesche, do kotrejch ſo borsy tak

ſachmata, ſo ſo i nich wjazy wſchmatač ſnjemožesche, a ſo hryebz njeſtaj a ſemje wiſaſche. Na ſpože beču ſo ludžo na tónle podawat dohladali. Czjroda wojakow jemu na pomoz pschiběza. Se ſtrachom ſa hwoje ſamzne živjenje jeho wojazy i powjasow wſchmataču; dokelž dyrbjachu pschi tym i zylo mozu torhac̄, ſo Grantej palz praweje ruki wettorze, ſo na měſce wotpadze. Šemjercz woſlabneho a wſchelako ſranjeneho jeho wojazy do kaſarmow donjeſeču, hdyž ſo jemu preňa ſekatſka pomoz doſta.

* Kéžekarjowy hyn we wſy Meuro pola Wittenberga mějeſche někaju hroſnu liſchawu. Duž mac̄ 10 lětneho hólečka do wupryjeſeje pjez̄y tknu, ſchtoz dyrbjesc̄e psche liſchawu pomhac̄. Ale hólečez ſo w pjez̄y tak ſtrachne wopali, ſo žalostne bolosze pschetravſchi tſt hodžinu posdžischo wumrē.

* K wležnemu wucjerzej we wokolnoſci Gleiwic̄a wondano bur ſe hwojim hynom pschindz̄e, proſcho, ſo chył jemu wucjer ſanowu dowolnoſcę i hynowej ſeitwje napiſac̄. Hdyž pak ſo wucjer naſtogenju ſa njewyſc̄inym mjenom prasheſche, mložen ſtomolwi: „Wostaſeje měſto ſa jeje mjenou prósne; pschetod ja mam dwě a hisceje njeſtěm, ſo kotrej jutſje i ſtawnikej póndu; tam potom mjenou pschipiſac̄ dam.“ To hysch ſtaroſc̄iwy nan džesche: „Wſmi ſebi tola tu, kotaž je lepſchal!“ — „Dha Madlenu piſaſje!“ ſo mložen ſ ſtrótku roſhudži.

* Wobydlet w Höhscheidze pola Solingena wondano na jene dobo wowrótne. Najprſedy ſo do babsy da, kotaž běſtaj do domu ſkaſal, ſo by tam někomu pomoz poſlicžila, a ju i dohlim nožom do wutrobná ſkala. Hdyž baba cžekasche, wrótny hwojeho ſkala tač ſkala, ſo jeho na ſhmjercz ſrani. Na to ſebi njemdry cžlowjek, kiz tak ſakhadžesche, ſo ſebi nicto na njeho njeſtěr, wulku ſilu na woběmaj rukemaj roſrēſnu a ſo, hdyž žandarmojo pschiběžachu, hisceje do wutroby ſkala, ſo ſo ſa hysklu wukrwanu.

* Spodživne njeſbože je ſo ſandžený tydžen w Schaarie w Oldenburgskej ſtaſe. Psched tamniſchim wětrníkem běſtaj wos ſaſtal, do kotrejž bě ſon ſapſcheinjeny. Na jene dobo wětrníkowe wofſchidlo do konja prahnu a jeho móh rjez do dweju poſožow roſrēſnu; ſamo wofſchidlo ſo roſrasy, a tež wětrník ſo wſchelalo wobſchidži.

* We wſy Deutsch-Nedingen pschi Luxemburgſkih mjesach psched krótkim staru hyszor torhachu. W pinzy cžele dweju němſkej wojakow namakachu, pruskeho wyschka a wſchewneho wojakala; wobaj běſtaj w hwojej wojetſkej drage ſe a mějeſtaj tež „helm“ a težak. Njeſbožowneju ſu ſhanno w němſko-franzowskej wojnje ſlónzowali. Cžele běſtaj zylo ſamurjowanej a ſtej ſo jara derje ſdžeržalej. Wyshnoſc̄ tule naſeňnoſc̄ pschedpytuje.

* Kewarony njeſtak je ſo w nožy wot ſandženeje njedžele na póndželu we wſy Albrechtshajn pola Maunhofa ſtaſl. Tam je ſublet Damm hwojej najmlodschej džec̄i, 2 lětneho hólečka a 4 lětnu hólečku, ſe ſekelu ſarayk, hwoju žonu a hwojey ſtarſkej džec̄i, 6 lětnu a 8 lětnu hólečku, ſhmjertne ſranił a ſo potom ſam w hwojey bróžni i obwěžkyl. Žonu a ſtarſkej džec̄i póndželu hisceje ſiwe do měſečzanskej hojetnje do Lipska pschedzysche. Wschitzky, kotsig ſu Damma ſnali, wo nim praja, ſo je ſměrniy cžlowjek był a kóždej ſwadže i pucža hodyl, a ſo tež je jeho ſwójne ſtowarjenje zylo ſbožowne bylo; jeho žona ſenje na njeho ſtoryka njeje. Njeſtak ſtowarjenje ſe ſekelu ſublerjowu ſonu, kotaž na najſtraje ſe hyszore, halle poſdžischo naděžechu; wona mějeſtaj ſe ſekelu wuražene ranu. * Dammowym hofpodaſtowym je, ſchtoz ſo hyszhi, ſi hory dele ſchlo; tež je poſkledni čaž wjele mjerſanja měl, dofelež je njeſbožowne ſe ſónimi ſpuklerowat; duž drje je ſe ſtaroſc̄u ſadwelowat. Wutoru wokolo wjezgora běſtaj žona i džec̄omaj w Lipskanskej hojetni hisceje ſiwa, hac̄ pak ſo jim ſtowarjenje ſdžerži, ſo jara prascha.

* Ženeho heržanta w Danzigu běſtaj 14. wulkeho róžka ſtajený pož ſkuſal. Čonle pož tež 17. a 18. wulkeho róžka w Königsbergu 13 cžlowjekow ſkuſa; mjes nimi běſtaj 14 lětnu hólečku, kotaž běſtaj pož tak ſtrachne ſkuſal, ſo wona dolhi čaž ſekatſkej pomoz trjebasche. Ale žadyn tychle ſkuſaných dotal ſhorič njebe. Tež heržant běſtaj cžily a ſtrony. Dokelž běſtaj jeho pož tež do noža a do praweje ruki ſkuſal, jeho do wojetſkej hojetnje dachu, hdyž

Hory dwę njeđeli wosta. Dokelž pał ho niczo wopacżne pola njego njepokaſa, a rany bórsy sajčihu, jeho s hojeńje puſčejch, a wot teho časa je swoju klužbu ſaſo klužu wobstaral. Szobotu tydzenja pał herzant nahle na ſkaſenosc ſchori; duž jeho ſaſo do wojeſkeje hojeńje dachu, hdež ſałoftne cžwile puſčetrawſchi na tseczi dzeń ſemre.

* Hdyž pſched krótkim kóz ſ amerikanskim flotom do Kaisera-hafena puſčejch, ho cželz ſploſchi, do wody ſkoczi, hač na brjoh dopłowa a potom po honach wzy Schiffdorf wołoko hanjeſche. Tam jeho poſdžiſho někotſi hontwjerjo ſeſcherichu. Tich wuhlabanschi cželz njemdry na nich puſčejeri. Hontwjerjo roſcękachu. Jedyn s nich pał ho rucze na ſemju lehnu, ho do cželza merjeſche, tjeli a jeho na měſcze ſateli. Někto haſle ho druzi hontwjerjo ſaſo ſenđeſchu a ſwojemu towarzſchej ſbože puſčejaču.

* 42 lét ſtara mandzelska jeneho ſaſtojnka we wuherskim kłownym měſcze Peſcht je wondano, nahle wowrótniwiſhi, ſwoju jara rjanu 18 létetu džowku ſkonzowača, jej s kuchinskim nožom krk a zylu ſchiju puſchereniuwiſhi.

* Hdyž kanonik Kanda w Peſcheje, wuherskim kłownym měſcze, wondano rano Božu miſtu džerjeſche, někak ſchewz trózhy ſ revolverom do njego tjeli, a wſchitke tsi kuli triechichu. Na to do hólcza tjeli, kotryž duchownemu ſkuzesche, ale miſhnu. Na poſledku ho ſam jaſteli. Kanonik běſche ſchewza ſ jeho žonu wujednacž džyl. Wobſtaran knjes je cžedzy ranjeny.

* We Wuherskiej pſched krótkim w mjeđwědžowym borle, hdyž tam ſtara bariza runje njebe, tsi mlode namakachu: mlodeho bara a dwę mlodej barizy. Wěſty Douſa hebi je ſobu domoj waſa. Mlode mjeđwědže ſu ſchěſz abo ſydom njeđel ſtare, jara ſměſhne, derje jeru, ale hebi rad lubicž njeđadža, ſo je něcht ſ ruku puſchima.

* Spodžiwna jónka je wudowa Breonowa byla, kotraž je puſched krótkim w franzowſkim měſcze Chalons 75 lét ſtara ſemreła, nimale 13 millionow markow ſamoženja w hotowych pjenjeſach ſawofſtajiwſhi. ſſwoje pjenjeſe měſeſche móhle rjez po zylu wobylenu roſbrojene: ſady ſhamora, ſpody koža, ſa ſchpihelom, pod ſkómnikom, w mjeſkliſtach, w hornzach, pónowjach a w druhim ſudobju, — wſchudžom hromadki papierjaných pjenjeſ abo pjenjeſnych papierow težachu, ſo měſaču jeje naſkědnicy lubu niſu, ſo wſchitke pjenjeſ ſamakachu.

* W gylwinskej wzy Gieſau pola Lütjenburga wondano wječor poſdže puſčowazaj rjemjeſlniſkaj wotročkaj do korcžmy na nōz puſchin-džeschtaj. Kruwar jeju na ſhynowu kubju dowiedże, hdež ho lehniſhaj. Dužy na kubju běſche jedyn ſ njeju kruwarzej powiedał, ſo ma wjetſhi pjenjeſ do draſty ſaſchity. Maſajtra rano jedyn ſ njeju ſ cžaſom wotendže, prajzy, ſo je jeho towarzſ ſprózny, a ſo dyrbja jemu ležecž dacž, doniž ho njenaspí. Dokelž pał wón njeſtawaſche a njeſtawaſche, korcžmar na kubju dónidže, hdež zueſho morveh ſadenidže. Lomatsch běſche jeho ſadajk a jemu pjenjeſ ſebrał. So by njeſtuk bórsy na ſwělko njepſchischoł, běſche mordar cželo ſwoju draſtu ſwoblekak a hebi towarzhowu draſtu waſa. W nozy běſche druhi zuſy, kotryž bě pod kubju ležo ſpał, wſpijet někak ſopot a někak ſałoftſenje ſaſchyschal; mějo pał ſa to, ſo ſu kózki na kubi, ſo dale wo to ſtaral njebe. Mordarja hiſege nimaju.

* W Antwerpenje je 17 létetu holza ſwojego nana ſkonzowacz ſpylača. Młoda holza běſche ho doſčka, na cžož ho ſeje nan, tiz je ſchlenicžer, tak hněwaſche, ſo jej cžasto porokowasche, ſo jemu a jeho ſvójſje tajeke hanby cžini. So by wotudlemu ſwarzenu ſkonc cžinička, je ho holza, kaž ho ſda, roſhubdžila nana ſkonzowacz. Wondano wječor wona w ſwojej iſtwě ſedžo liſt piſaſhe, puſchi cžimž 6 abo 7 ſchlenicžow najſylniſcheho wina wupi. W 11. hodžinje ſkyscho, ſo nan khežne durje wotamka, holza dubowy ſolik hrabnu, kotryž bě hebi na to puſčitowala, a w kheži na nana ſakasche. Hdyž bě starý muž do domu jaſtupiš, jeho džowka ſ zykej mozu ſ ſolikom puſches cželo morhnu, jeho cžedzy ſrani, ale jeho njepohluſhi. "Džeczo, ſhoto cžiniſh? džesč dha mje ſkonzowacz?" ſtarz ſawola. Duž holza ſolik puſčej, do ſuſzodneje iſtwy dobeža, hebi britej waſa a nana do ſajje reſnu, ſ cžimž jeho ſmjerſtne ſrani. Potom mordar ſakasche, kotryž pał bórsy na to doſažečhu. ſopot wuſkyhawſhi ſuſzodža puſčibęzachu a ſchlenicžerja najprjedy do bližiſteje haptiki a potom do hojeńje donjeſečhu, hdež na ſmjerč hory leži. Hroſny njeſtuk ſo ſ džela temu puſčipkuje, ſo je holza puſchewjele ſylnego wina piła byla, ale tež temu, ſo je tamniſcha młođoſć, muſka a žónska, jara ſohka a puſčecžiwo ſtarſhimiſ ſpječziwa.

* W New-Yorku mordarſtwa ſałoftneje puſčibéraju. Sa jedyn dzeń, 21. aprileje, je ho na tamniſchej poliziſji ſ New-Yorka a puſched-měſtow dwazecži mordarſtwow wosjewilo.

(Poſtracžowanje w puſčilosty.)

Hajuka a ſhy

w Hamorskim mlynu w Budyschinje kupujetaſ ſpcheñzu a rožku puſchezo po najwyſchſej placzisnach a pſchedawataj

ržany gris k piſy ſentnar po 7 mk. 50 np.,
ržane wotuby " " 6 " " 50 "
puſcheñzne wotuby " " 5 " " 50 "

Jablukowe kiſalo

najlepshe i ſolotwi a i kladzenju ſadu liter po 20 np., teho runja

Jabluko-wino napoј

bleſchu po 45 np., dale jablukowe wino, jabodkowe wino, iſcheſzate limonadu a mineralne wody poruča

Hornjolužiſka tlóczernja ſadu
dr. Hermanna a dr. Žekki
na ſadnijej bohatej haſy 3.

Zenicki poſpyt koždeho puſchewedči, ſo je

woprawdze najlepshe puſche wſchē puſchelazanžy, dokelž wón — kaž ſabu drugi ſredk — ſ pſchewapjazej ſpěchnoſeſu „kózdu“ njerodž hacž do poſlebnjeho ſleđa ſanicži.

Najlepje ho wón naloži ſ roſproſhenjom ſ natyknjenym zacherliowym lutowarjom.

Zacherlin ho njeſmě ſe wſchědnym inſektowym pólvirom puſchemnicz; puſchetož zacherlin je wohebitý ſredk, tiz ho nihdža a ženje hinač njeſchedawa, hacž w ſaſhglowanych bleſchach ſ imenom I. Zacherla.

Shtož hebi po tajkim Zacherlin žada a potom někakſi polver w papierjanej dicje abo tyſzy ſa to woſmje, je ſ tym kózdu króz ſjebaný.

Woprawdžity dostacj:

W Budyschinje pola kl. bratrow Merschow,	= = = = =	l. Oty Engerta,
= = = = =	= = = = =	Ernſta Mittaſcha,
= = = = =	= = = = =	Jurja Holda w měſchę. hapt.,
= Biskopizach	= = = = =	Pawola Šchokarta,
= = = = =	= = = = =	Alfreda Bohmy,
= Bukezach	= = = = =	Herm. Šchijančka,
= Ketlizach	= = = = =	Pawola Milkla,
= Wjasoňz	= = = = =	E. Ferd. Lehmann,
= Scherachowje	= = = = =	Ed. Cammera,
= Sohlande	= = = = =	Ernſta Auguſtina.

Wóſk, wóſkowy twar a panki
kupuje H. Puy, mydlar w Budyschinje na ſerbſkej haſy 4.

Wučježane wloſh

kupuje po najwyſchſich placzisnach a džela pletw a ſ pſchijneſených wloſhov

Hugo König

brodutr u hāt a frisér
na hauenſteinskej haſy.

Kóſlaze kóžki

po najwyſchſich placzisnach kupuje

Heinrich Lange
puſchi woskowych wloſh.

Swandow II.

Tutón pocziszeżany bawmiany flanel ho jara rad nošy, schtož ho jenož s teho wułożicž dawa, so je jara praktiski.

Wón ho hižo lěta dołho w mojej pschedawařni w jara wschelakich muſtrach pschedawa a w tu khwili ſu ſažo kraſne nowoſeže doſčle.

K raiſchim wobleczeńjam, blusam, pjeslam, džecjazej draseże atd. atd. ho swandow jara porucža.

Julius Hartmann Sohn

na róžku mjažoweho torhoschęza.

Daločoręčník čižlo 4.

Draſte tkaninę.

Najwjetſhi wubjerk.

Tunje placzisny.

Zało woſebje placzisny hōdno porucžam:

dwójzy ſcherołu cziſtowolmjanu hlađku beigu lóhcž po 50 np.,
dwójzy ſcheroke cziſtowolmiane muſtrowane tkaniny lóhcž po 65 np.,
dwójzy ſcheroke poļwołmiane muſtrowane tkaniny lóhcž po 50 np.,
dwójzy ſcheroke poļwołmiane hlađke tkaniny lóhcž po 40 np.

Richard Gautzschi

na bohatej haſy.

Destilacija Adolfa Rämscha

w Budyschinje na butrowych wilach

porucža ſwoje dobre dwójne likery jako róžowy, hontwjerſki, khejorski, ſelowy a herſizowy liker, kaž tež derje čiſczeny paſenž prenjeje a druheje družiny, wopravdžite wiñowe kihalo, kihalowy ſprit a plodowe kihalo w bleſčach a po waſy. — Naturſki kihimjelčku liter po 70 np. — Tele likery ho ſich dobroty dla l' kwaſam, khejiznam atd. poruczeja.

— Destilacija Ad. Rämscha wot lěta 1868 wobſteji. —

**Mjane
kuſchene ſwetle ſłodowe kołochi**
ma placzisny hōdno na pschedanu

G. Schmiß w Budestezach.

J. G. Schneckenberg, garbaſki miſchtr

w Budyschinje na ſerbſkej haſy čižlo 9

ma bohacze wuhotowaný ſkład kožow, ſwierſhneje kože a kožowy wureš we wſchękožowych družinach w najwjetſhim wubjerku. Schoržuchi wſcheje wuſtoscze ſa kózde powołanie, ſkład ſchörnajzych a ſtupnijazých ſejſtow, ſtitych nakolenzow (ſeſtow) ſa mužſkich, žonſkich a holzy atd.

Franz Marschner

čaſznikat w Budyschinje

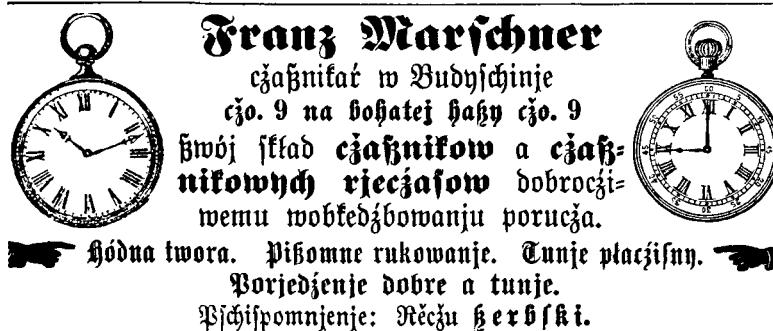
čzo. 9 na bohatej haſy čzo. 9

ſwoj ſkład čaſznikow a čaſznikowých rjeczashow dobrociſwemu wobſedžbowanju porucža.

Hōdna twora. Piſomne rukowanje. Tunje placzisny.

Porjedzenje dobre a tunje.

Piſiſpomnjenje: Ręču ſerbſki.

— Hōdna twora. Piſomne rukowanje. Tunje placzisny.

Porjedzenje dobre a tunje.

Piſiſpomnjenje: Ręču ſerbſki.

30 zentnarjow ſyna je na pschedanu w Barce čižlo 57B.

Proſata na pschedanu.

Proſata běje Norſhirſkeje a tež čornopiſaneje Berkſhirſkeje rafy, kotrež ho jara lohlo wukormja, ſu dſežo na pschedanu na knejzimaj dworomaj w Budyschinku a Pschwitzjach.

Suproſhna ranza je na pschedanu w Małezach čižlo 75.

Wóſk

wóſkowy twar a panki kupuje a placzisny najwyschšu placzisnu Hermann Lehmann, mydlar, na hornčerſkej a žitnej haſy.

Zolty wóſk

kupuje po najwyschſich placzisnach Otto Engert, drogowe klamy.

Kóſlaze kóžki

kupuje po najwyschſich placzisnach Gustav Naue na garbaſkej haſy čzo. 16. Tam ho tež kože wſcheje družiny derje a tunjo wudželaſu.

Selma Schneckenbergowa

w Budyschinje na połnöznej dróſy njeboſko starých kaſarmow porucža: kłomjane klobuki ſa żony a džecji, wupyschene a nje-wupyschene, pjerza w wulkim wubjerku. Pschedželanje tunjo.

Ernst Herkner

čaſznikat na kłownym torhoschęzu 8 w Budyschinje ſwoj wulſtony ſkład na kłownym torhoschęzu 8

regulatorow

s bijadłom

a

bjes njeho,

ſzczęſke

čaſzniki,

buđaki

na pucžowanje,

ſkote mužaze a

žonjaze čaſzniki,

ſleborne a

nowoſleborne

zylindrowe

čaſzniki a

remontoironem

bjes njeho.

ſkote mužaze a

žonjaze čaſzniki,

ſleborne a

nowoſleborne

zylindrowe

čaſzniki a

remontoironem

bjes njeho.

Miſlowe, talmiowe a doublowe rjeczashy
najnowſcheje ſaſony.

Rukowanje 2 lěče. Krucze sprawne poſkluzenje.

Porjedzenja

na wſchękožowych družinach čaſznikow ho wote minje ruže a po tunich placzisnach wobſtaraju.

Kóſlaze kóžki

po najwyschſich placzisnach knipuje

C. F. Schattenberg,

rukojazat,

na seminarſkej haſy čižlo 10.

Wóſk

kupuje pschedžo po najwyschſej placzisni

G. Schmiß w Budestezach.

Schatty Žimaze maschin
w wschelakich wulkoscach porucza
tunjo

Richard Otto,
mechanik na hornczeſtej hafy 18.

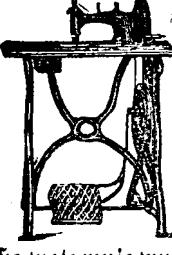
Derje a tunjo
kupujecze wſke druziny

Klómjaných
Flóbuſow

sa ſroſczenych a džeczi
w pſchedawacni pſchynych, belych a
wolmianych tworow

Leopolda Posnera
čiſlo 7 na bohatej hafy čiſlo 7.

Wykotorkata
ſchijaza maschina

Bieſolda a Locke
je najlepscha a
najkhamanscha ſa
ſzwóbu a rjemjeſl-
niſke dželo. Sa
jeje hódnosć dothe
leta rukuju.

Schijaze maschiny
wſke druzinow
ho wote mnje wuporjeđeja. Stryko-
wanske maschiny po fabriſtich pla-
cijach pſchedawam.

Richard Otto,
mechanik na hornczeſtej hafy 18.

Sahrodne meble
dobre dželo po tunich placijach
poruczeja

Ed. Schiersandowi ſhynojo
na Hoschiz hafy 11.

Khofej
paſeny
w nowych a wuljernych druzinach
męſchany poruczataj punt po 1 m.
40 np. hacg do 2 m.

Schishka a Rjeczka
na ſwonkownej lawſkej hafy.

Turkowske ſlowki
najlepscheje druziny porucza

Moritz Mierwa
pſchi miſzowym torhochczu.
Destilacija ſnatych dobrzych likerow
po starzych tunich placijach.

Na wopjetne praschenje ſ wje-
zenju dawom, ſo domske pjezy
twarju a po žadanju trébnu lohku
želeſnu potrebu, kaž tež platy do
róle atd. wobſtaram.

Š poczeſcovanjom
G. L. Meier w Budyschinje,
pjezytwarz
na ſwonkownej lawſkej hafy 29.

Kruženki (fransy), čeczki,
ſchnoru, bortu atd. najtunſcho
džela

F. W. Murich
na ſadnjej bohatej hafy 14.

Budyska Bjesada.

Hłowna zhromadzizna budze wutoru 5. meje
wječor w 8 hodzinach w Budyskej třeſeſti.
Dnowy porjad: 1. Rozprawy. 2. Namjety. 3. Nowo-
wólby.

Předsydſtwo.

Wojewjenje.

Srjedu 6. meje budza w Mjeſhwacžidle
ſkóne wili.

Gmejnſka rada.

Vobocžne tow. ſerb. burow w Khrósczizach
jméje ſhromadzisnu ſchtwórk 7. meje (na Bože ſpěczo) popołdnju
w pječiſh hodzinach. **Pſchedyſtwo.**

Fotograſownia Alex. Matthaeua
naſzled. Alfreda Schreibera

na ſchulſkej dróſy 3
ſo ſ wutojnemu džekanju fotograſijow kóždeho waschnja pſchi po-
trjebe porucza.

Dokelž po najnowſchich wunamakanjach fotograſuju, mógu ſa
hódnosć a džerjenje wobrasow najwjetſhe rukowanje lubiež.

J. G. Schneider
pſchi lawſkim tórmje
pſchedawa wulku poſyku dobrých
žylindrowych czažnikow
po 8½—10 m.,
rjane budjaki po 5 m.,
wulki wubjerk rječaſow.
Porjedzenje nanajlepo.

Ratafske woheń ſawěſzaze towarzſto
ſa ſakſke kraleſtwo

Magdeburgske krupý ſawěſzaze towarzſto
faſtujuje:

F. E. Locke w Blozach pola Pomorſ.

Emma ſwidowjena Vorwerkowa
porucza pſyſhové pjeſe, ſčirje pjeſe, ſarki, modne žaketы,
deſhczne mantle, trikotowe taſſe w wulkim wubjerku po tunich
placijach.

Wobluženje w němſkej a ſerbſkej rěči
w Budyschinje na hłownym torhochczu 5.

Hamburgsko-amerikanske
lódźtowwe akzijowe towarzſto.

Exprefzna
a poſtſta parolódžna jěſba
ſ Hamburga do New-Yorka
w Southamptone pſchijedzaja.

Jěſba po morju traſe něhdže
6—7 dnjow. No. 840.

Póda teho porjadna parolódžna jěſba
ſ Hamburga d. Baltimory, ſ Hamb. d. Wječ. Indiſleje,
- Braſiſleje, ſ Hamburga do Havanny,
- La Plata, ſ Hamburga do Merita.
Dalsche wukazanje dawa Carl Meisel w Budyschinje.

Moje bydlo namaka ſo wot 1. meje na ſwon-
kownej lawſkej hafy 8 po 1 ſchodže (prjeda-
wſche bydlo ſ. sanitetneho lekarja dr. Friedleina).

Subny lekar Ženež.

Wobraſy

(bildy) ſo rjenje a tunjo ſaſklen-
guja a ſ woblikom wobbadža,
domowe ſohnowanje a wobraſy
w wulkim wubjerku a tunich pla-
cijach pola

Maxa Mützycy
na bohatej hafy 11.

Muzaze ſkulne, ſholowy,
ſazy atd. ſo ſ njepushezatymi bar-
bam i nowa barbja a kaž nowe
ſhotowjeſa

w **W. Kellingez** barbjeſti
w Budyschinje pſchi ſitnych wiliach.

Donjaze ſuknje, pjeſle,
rnbishezja na hlowu
ſo ſ njepushezatymi barbam i nowa
barbja a ſo kaž nowe ſaſo ſhotowjeſa
w **Kellingez** barbjeſti
w Budyschinje pſchi ſitnych wiliach.

Julius Bächmann
awkzijonator w Budyschinje
na mnishej hafy čiſlo 7 na
róžku jerowej hafy
porucza ſo ſ wodžerzenju awkzijow
po naſtunischem wobliczenju.

Do ſasowſkej lebaktne je nowy
ſrēbz (Hengſt) belgiſkej roſy pſchi-
ſchol. **Benzel**, koblačnik.

Hosczenz w Droždžiju.
Putſje njedzeli 3. meje reje.
Pſcheczelnje pſcheproſchuje
Eſcheter.

Dwé wobyleni, ſa krawza abo
ſchwaležu ſo hedžazej, ſtej na pſche-
najecze. Dalsche je ſhonicz w Vor-
ſchzech čiſlo 39.

Młoda holza ſo do ſlužby pyta
na Lubijſkej dróſy 26 pola Dro-
ſchuka.

Wojnařskeho pomoznika pyta
wojnařſki miſchr Müller w Gro-
drebniſ pola Biskopiz.

10 wutojni murjerjo
dostanu hnydom trajne dželo
w Margareczinej hécje
pola Žhwacžic.

Wotrocžkow, džonki, mlokoſu
holzu a dželacžerſke ſwóbjy pſchi
wyhokej mſdže pyta Krauſh na
ſadnjej bohatej hafy 6.

Wotrocžkow, džonki, dželacžerſke
ſwóbjy a dójſi pſchi wyhokej mſdže
pyta Žchmidtowa niz na ſchuler-
ſkej hafy, ale na ſukelnſkej hafy 10
deska.

Za swoju knihownju pyta cyłe
lětniki abo tež jednotliwe čísla
„Luzičana“ towarzſto „Ser-
bowka“ w Prazy.

(K temu čiſlu pſchiloha.)

Pschiloha i číslu 18 Serbskich Nowin.

Sobota 2. meje 1891.

Cyrkwienske powjesce.

W Michałskiej zyrlwi budżet jutje niedzielu rano w 7 hodzinach serbska spowiedź, 1/29 hodzin serbskie przedawanje a w 12 hodzinach średki nischpor. — W południu 1/22 hodzin budżet katechizmu żłobowe roszczenie i konfirmowane żłobami.

Boże śpiewe budżet rano w 7 hodzinach serbska spowiedź a 1/29 hodzin serbskie przedawanje.

W Michałskiej zyrlwi budżet niedzielu Echaudi němska spowiedź.

Křen:

W Michałskiej zyrlwi: Klement Richard, Karol Odys Bodena, częstle w Świdwierzach, s. — Maria Theresia, Karol Augusta Bielejera, dzieraczera pod hrodem, dż.

Zemrjeć:

Dzien 22. haprleje: Karolina Emilia Fiderez, njebo Štěchecziana Lubomera Rychterza, býwšeho wychodzkiego wuczera na Židowje, wudowa, 81 lét 7 měsazow 13 dnjow. — 24. Karla Petr Wiczas, hospodařski pomoznik w Bosankezach, 59 lét 5 měsazow 27 dnjow. — 25. Ernst Willy, Jana Bartka, fabrikarja na Židowje, s., 7 lét 4 měsaz 20 dnjow. — Martha Amalija, Jana Augusta Polbraka, żiwnośczerja w Brzeszowie, dž., 10 měsazow 18 dnjow. — 27. Maria Wiczas, njebo Karol Bohumila Stiebička, murjerja w Dobruszki, wudowa, 70 lét 10 měsazow 28 dnjow. — 28. Jurij, Jana Krala, krawca w Sajdowje, s., 2 měsazaj 26 dnjow. — 29. Hermann Emil, Jana Augusta Polbraka, żiwnośczerja w Brzeszowie, s., 1 lěto 10 měsazow 23 dnjow.

Placisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 1929 měchow.	W Budyschinje 25. haprleje 1891				W Lubiju 30. haprleje 1891			
	wot ml.	hacj np.	wot ml.	hacj np.	wot ml.	hacj np.	wot ml.	hacj np.
Wschenza	10	88	11	18	10	94	11	76
Rožka	10	—	10	88	10	59	11	18
Zečmien	9	50	9	63	9	38	9	84
Woda	8	—	8	36	7	83	8	40
Hroch	7	70	8	50	7	80	8	20
Brota	8	89	11	11	10	14	10	83
Zahly	7	50	8	6	6	81	7	50
Pečivska	14	—	17	—	13	50	15	50
Berry	18	50	19	—	16	50	17	50
Butra	2	60	3	30	2	80	3	50
Wschenna muka	2	30	2	50	2	20	2	50
Rjana muka	10	—	19	50	—	—	—	—
Szyro	10	50	16	—	—	—	—	—
Szóma	2	20	2	80	2	10	2	50
Prożata 1254 sztuć, sztućka	17	—	19	—	16	—	18	—
Wschennie wotruby	8	—	25	—	—	—	—	—
Rjane wotruby	5	25	5	50	—	—	—	—
Wotruby	6	—	7	50	—	—	—	—

Na burši w Budyschinje pscheniza (běla) wot 11 hr. 3 np. hacj 11 hr. 32 np., pscheniza (żółta) wot 10 hr. 47 np. hacj 10 hr. 74 np., rożka wot 9 hr. 38 np. hacj 9 gr. 53 np., ječmien wot 7 hr. 86 np. hacj 8 hr. 7 np., wotra wot 8 hr. — np. hacj 8 hr. 25 np.

Draždżansle mjašowe placisny: Howjada 1. druziny 60—63 ml., 2. druziny 56—59, 3. druziny 25 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne świnie 52—55 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tarh. Czelata 1. druziny 55—60 np., 2 druziny 28—38 np. po punceje rěsneje wahi.

Wjedro w Londonje 1. meje: Njewobstajne.

Pschedawaruja starých wězow Juliusza Bächmanna

porucza so i kupowaniu a pschedawaniu wězow wschene druziny w Budyschinje na mniszej haſy 7 po 1 slodze.

S dželby dobreho 1/4 scherokeho czechescheho barchenta (lonschego mustra) pschedawani lóhcj po 30 np. (hewak po 40 np.)

Emil Wehrle na jerjowej haſy 7.

Wolijowe barby

we wschich nuansach, hnydom i barbijenju, derje a twerdze schnyjaze, i barbijenju khejow, schpundowanjom atd.,

moleriske a murjeriske

barby

w czerstwiej tworze a w najwjetšim wubjektu,

schpundowani

kwiežath laki

s barbu a bjeſe njeje, njeponjat a spěšnje schnyjazh,

terpentinowy wolij

(němski a franzowski),

dwojzy warjeny

hodny lanowolijowy firniš,

jara derje a twerdze schnyjazh,

bernstienske laki,

kopallaki,

damarlaki,

jelesjowe laki,

Ia Kölnski lili

laž tež murjeriske lili

a hiszczę wschelake druhé druziny,

mijeriske krydu,

gyps,

Ia portlandski zement,

klepatokamienjown

a schmirglowu papjelu,

schmirglowu plat,

schpundowaniski wosk,

wosk sa parketowe

schpundowanie,

barbicze wschene druziny,

schablony

sa molerjow a murjerjow

atd.

porucza a ma pschezo na skladze po najtunischiach placisnach

drogowe a barbowe

en gros tlamlu en detail

Otto Engert

10 na swonkownej lawskiej haſy 10.

Rajß

jara rjaný a wulkosornaty,

punt po 16 np.,

zentnar po 15 ml.,

jako neschto jara turje porucza

Th. Grumbt

na swonkownej lawskiej haſy.

Zigarni.

Najlepsche 4 np.-zigary su dostacj pola

Jana Bjenka

na swonkownej lawskiej haſy 38.

Richard Neumann

porucza

kyry hofej w najwjetšim wubjektu, kaž tež 2—3 króć kózdy tydzeni czerstwy paleny w snatych dobrzych druzinach po najtunischiach placisnach.

Nowe

turkowske klowki

porucza Hermann Lemke na jerjowej haſy.

Rhofei

jara kylnje a čiščeje blodgazy njepešeny punt po 1 ml. 20 np. hacj do 1 ml. 60 np.,

pešeny punt po 1 ml. 40 np. hacj do 2 ml. porucza

Jan Bjenka na swonkownej lawskiej haſy 38.

ff. bukskinowe tkaniny a tkaniny s českaneho pschedzona k mužazej drasče

porucza po wjedznie tunich twerdych placisnach

Julius Hartmann syn w Budyschinje na róžku mjašoweho torhoschęza.

Dobytka skladnosć i kupowaniu pódusadoweje kože a swieršchueje kože kózdeje druziny po zlym a drobnym posicja pschedawatni kože a czerstwych rjemjenjow

Otty Büttnera pschi hlownym torhoschęzu 9.

Różane schórzuchi wschene druziny s rjemjenjemi a bjeſich najtunischo pola

Otty Büttnera w pschedawatni kože a czerstwych rjemjenjow pschi hlownym torhoschęzu.

Mlotko w najwjetšich a najmjetšich dželbach po najwyschnej placisni stajne kupuje parna mlokatnia Otty Eversa w Małych Dębierzach.

Czelaze, kornillaze, tkhorjaze, losaze, funfaze a wsche druhé druziny kožow stajne po najwyschnych placisnach kupuje Heinrich Lange pschi wówznych wilach.

Níz pschehladac!

Czeſczenym Sſerbam w Budyschinje a wokolnoſezi, kotsiž twarja abo chzedža twariež, ſo najpodwołniſche ſe třečju tſečow ſe ſchifrom porucžam.

Pſched tſinacze lětami ſo w Budyschinje ſaſydlivſchi, kym ſi dobrym dželom a tunimi placzisnami dozpił, ſo je licžba tych, kotsiž wote mnie ſwoje tſeči třeč dawaja, bôle a bôle roſila. So výh všeh konkurenzy napscheče ſtupicž móhl, kym wot firmy, kotsiž najlepſchi ſchifer pſchedawaja, wjèle ſchifra na dobo kupił, tak ſo nichto do dalokoſeže khodzicž njetrjeba, hdyž dobre pola mje tak bliſko leži.

S dobom cžinju na to ſedžbne, ſo wot nětka na dwórnishežu w Rakezach a Miehwacžidle ſchifrowy ſklad ſaložu. Moj ſklad na Budyskim dwórnishežu ſtajnje wulki wubjerk poſtieža.

S poczeſczowanjom

August Schumann, kryjerſki miſchtr na ſchifrowe tſeči
w Budyschinje bliſko dwórnisheža.

Jerje

po 3 a 4 np.,
mandel po 40 a 50 np.

porucža **Hermann Lemke**
na jerjowej haſy.

No. 13.

Naschu ſ rukowanego ſamórfleho tobaka dželanu 4 np.-zigaru pod čiſlo 13 kurjeram naležne po-
rucžamoj.

Ginzel a Ritscher.

Paſi

po zigara rjana běla a ſlodži wona
derje, je wona, hdyž 100 wot njeje
po 2 ml., 2 ml. 20 np. a 2 ml.
80 np. pſchedawamoj, wobledžo-
wanja hóDNA.

Ginzel a Ritscher.

Ahoſej

wot najtunischič hac̄ do naj-
droſhič družinow w wulkiu
wubjerku porucža

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej haſy.

Cžiſty palenz

jenotliwie a w piſzelach, taž tež
wſhé dobre družin taž
ſeduore a dwójne likery
porucža jara tunjo

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej haſy.

Nowe jerje

rjane wulke,
3 ſchuk po 10 np.,
mandel po 50 np.,
porucža

Adolf Rämsch.

Würzburgske
runklizowe ſympio
ſ najrejuscheho wulkeho ploda
ſ malo korjenjem ma pſhezo
na ſkladze a porucža

Carl Noaek
na ſitnej haſy.

Čorne židžane tkaniny

dolhe lěta ſa dobre wuſpytowane ſajkofſe ſe porucža

Julius Hartmann Sohn
na róžku mjaſzoweho torhofsheža.

Ujewjesczinske a džecžaze wuhotowanje

w najlepſchim wuſydenju a po najtunischič placzisnach porucža

A. Tſchentscher, ſchatowa fabrika
na bohatej haſy čiſlo 18 a na róžku theaterskeje haſy.

Najwjetschi ſklad khachlow w Budyschinje.

Šlowny ſklad ſakſkeje khachloweje fabriki w Miſchnje

H. R. Teutschera, hornicžerſkeho miſchtra

33 na kamjentnej haſy 33.

Porucžam wulkoň ſklad wſchěh družinow

Khachlow a warjenſkich maschinow

wot najproſezjič hac̄ ſ najwoſebniſchim we wſchěh barbach a po naj-
tunischič placzisnach. Khachle a warjenſke maschinu tunje, rucze a ſ rukowanjom
ſtajam; w mojim ſkladze ſu wſchě družin khachlow na wobhlaſdanie wuſtajene.

Šklad wſchilič jeleſnih dželow, ſe twarjenju khachlow trébných.

Woſkobne nowoscze

w drastnich tkaninach

porucža w wulkiu wubjerku po najtunischič placzisnach

Alphons Schauseil.

Mužaze Fravaty

w wulkiu wubjerku a tunjo porucža

A. Tſchentscher
na bohatej haſy čiſlo 18
a na róžku theaterskeje haſy.

Hdže ſeje tone
rjany čoſknit
kupili? Pola
čoſknikarja
Magera
na
herbskej haſy
pſci ſafarmach.

Pólcž

porucža najtunischič

E. Becker, rěniſki miſchtr
na róžku hospitalſkeje a róžowej haſy.

Plat

ho ſ woprawdžitej indigo-barbu

barbi w **D. Kellingez** barbjetni
w Budyschinje.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sobotu.
— otwórteltna předplata
wudawařni 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjesenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde
číslo pláti 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawár Marko Smoler.

Cíše Smolerjec knihičíceńje w mačičnym domje w Budyšinje.

Číslo 19.

Sobota 9. meje 1891.

Za nawěštki, kíž majas
so w wudawařni "Serb.
Now." (na róžku zwońce
neje lawskeje hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štwtk hać do
7 h. wječor wotedać.

Létnik 50.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. Wopomnjenja hōdne rěče je khějor Wylem w minjenym thđzenju wospjet na hōwojim puczowanju po pschirheinſkim kraju džeržal. Wořebje rěč, s kotrejz wón na powitanje psched-kydy probinzialnych ſtawow, wjercha Wieda w Düsseldorfje, wotmolwi, powschitkowne džiwanje sbudzuje. Khějor hōs druhim praji: „Hdyž bě wjerch Wied tak pschedzelný, na moju prózu spomnicz, kotrejz hōm pschedewsal k lepschemu khějorſtwu s wonka a s nutschka, je to jenož moja winowatoſc, kotrejz moje ſtejnischco, mi pschipoſkaſane, hōbu pschinjeſe, a budže mje wjeſelicz, hdyž s njeſjeſ hñada mje podpjera, so hōdu kaž hacž dotal dale hōwoj ſtaj vobknjeſicz móz. Bych jenož chýl, so by europiſki mér w mojej ruzy ležal. Bych ſo fa to staral, ſo jón kaſyli njebydu. Kažkuli ſo temu ma, ja s najmjeňsha niczo njeponſptane njewostaju a, ſtož na mni leži, budo ſo fa to starac, ſo ſo kaſyč njebudze. Tež s nutschka kraja hōm vobknjeſicz dyrbjeli, a my ſo ponialu k wětym wobſtejnosciam pschedebdumy. Trjebacze jenož na ſakonjove nacjiski pohladac, s kotrejmiž ſo w tu hñili ſaſtupjerjo pruskeho a němskeho luda naſtaduja, a kotrej ſo, kaž ſo nadžiju, bóry ſowuradza, ſo byſcheze ſo pschedzwēdczili, ſo hō pucze prawe, kotrej hōm ja a moje knjejerſtwu poſtupiloj. S puczow, na kotrej hōm pokasany a kotrej dyrbju ſe hōwojim hñedomjom a psched hōwojim Bohom ſamolwic, njeſměm wotencz a ja budo kaž hacž dotal hñedomicze ſa mój zylý lud, kaž ſo pschirheinſtu probinzu džeržac. Mózecze pschedzwēdczeni bycz, ſo žana próza pschewulka a žane dželo pschedwobczne njeje, ſo bych ſo fa to staral, ſo ſo induſtriji na woběmaj ſtronomaj, dželobawarzej a dželacjerzej, w kóždym naſtupanju prawo doſtanje. So by ſo to dozipo, je winowatoſc knjejerſta a knjejerſtwu bylo, s wonka kraja te ſwiaſki pytac, kotrej ſu nusne, ſo by naſcha induſtrija ſarunanje ſa wotbyče hōwojich tworow dobyka, kotrej chzeda jej někotre kraje wotřenuc, a móžu Wam ſ tuthym k wjedzenju dac, ſo hō ſo wčera poſtajenja awſtrisko-němskeho wuczinjenja do paragrafow ſestajale, a ja ſo nadžiju, ſo budže Wam wone ſ trajnym wužitkom. Wscho ſbože leži po mojim měnjenju w ſtromadnym ſtukowanju wšchek dželov, a teho dla dyrbja ſa monarchom, kotrehož prózowanje ſo na lepsche zylka méri, hicž. Jenož jedyn je ſ knjeſom w kraju, a to hōm ja. Žaneho druhoho pódla ſebje nječerpu." — Khějor je w tutej rěči hlowne ſaměry ſwojeje nětčiſcheje politiki woſnamjenil. Wone ſu: ſdžerzenje mera, ſpěchowanje induſtrije ſ nowym awſtrisko-němskим wikowanſkim wuczinjenjom a ſawjedzenje ſakonjow, kitanje rjemjeſhnistich dželacjerjow naſtupazych. Khějorowa kruta wola, ſo chze mér, tak dohlo hacž ſa-móže, ſdžeržecz, po zylých Němzach wjeſele pschihloſowanje nadendze. Zeho wotpoſhady, na to ſo mérjaze, ſo by ſo wot němskeje induſtrije ſahubjenje wotwobročilo, budža němskej induſtriji k nowemu kęzeweji pomhac, a khějorej džakownoſc̄ industrialnych dobužda. Hacž pak budže tež rataſtvo ſ tym jara ſpokojene, hdyž awſtrisko-němske wikowanſke wuczinjenje do placziwoſc̄ ſtupi, ſ kotrejmiž ſo zlo na dowos awſtriskeho ſita do Němzow ponizi, ſda ſo dwélnie bycz. Wſchelako ſo khějorowe ſłowa: „Jenož jedyn je ſ knjeſom w kraju, a to hōm ja. Žaneho druhoho pódla ſebje nječerpu" wužožuju. Pschedzimy wjercha Bismarka wudawaju, ſo ſo wone na Bismarka poczahuja, kíž w „Hamburgſkikh nowinach" psched politiku nětčiſchejkh khějorowych radziezelow jako němskemu khějorſtwu ſchłodnej warnuje, a kíž je ſo do khějorſtweho ſejma wuſwolicz dał, ſo by težle politizh na- pschedzco ſtupal.

— W Němzach je ſo ſozialdemokratiſki meſſki ſhwedzen hōſe kaženja mera minul. Nihđe k ropotam doſchlo njeje. Džen prěnjeſe meje ſhweczic, ſebi tón króz dželacjerjo ani ſwažili njeſku, ſo bojo, ſo bych ſ tym pschi nětčiſchej wobſtejnosciam, na ſchlobu induſtrije pschedenjenych, dželo a hñeb ſhubili. Duž běchu hōwoj ſhwedzen na njedželu 3. meje pschedpoložili. Šswieczaſhu jón na to wachnje, ſo ſtromadne wulhody cžinjachu. Pschi Hamburgſkimi ſhwedzeniſkim czahu ſo na 100,000 woſzow wobbzeli, hōs nimi bě na 10,000 žonow a hoſzow. Cžah něhđe $3\frac{1}{2}$ hōdziny traſeſe. Wscho w najlepſchim rjeđe wotendze, hiba ſo ſo woblkad na dróhach hacžesche, po kotrejz ſo njeſměrnje doſki czah hibaſche.

— S Geestemündſkeho wólbneho wotkřeſha, w kotrejmiž je ſo thđzenja wjerch Bismark jako ſapóklañ do khějorſtweho ſejma wuſwolil, je tele dny deputaziſa wuſwolerjow do Friedrichſruhe pschischa, ſo by wjerch Bismark ſo wólbnu dobycž ſbože pschala. Šbožo pschedzazu naręcz hyschawſki Bismark ſo dohlo roſtakowanjom wotmolwi, w kotrejmiž hōſe druhim praji: „Svym 40 lét w ſtatnej ſlužbje byl, hōm ruce na najwyschſche ſaſtojnſtvo pschischa; duž nježadam wjazy ſa ſwokownej čeſezu, pschetož ſchtu chzyl hischče bycz? Wólbu w Geestemündſkim wotkřeſhu ſebi ſa wulku čeſcz wazu. Čežko wſchak mi panje, hōwoj dom w Friedrichſruhe wopuſchczic, w kotrejmiž běch bydlo namakal, kotrej chzyc, kaž běch wérk, jenož w kaſchgu wopuſchczic. Hijo w hōwoj ſamžnym ſtakolu wſchelatich ſolſczechow a čeřpjenja dla doſkazaze ſpanje namakac njeſmožu. Duž budžich ſo ženje wo žane hñolo w khějorſtweho ſejme njeprózowal, dokelž ſwoju winowatoſc̄ džiwiſz na hōwoj ſtrowoſc̄ ženje zile dopjelnicz njeſmožu. Tola kaž ſo napeminanju hōwojho krala ſarjell njeſhym, tak tež ſo napominanju wuſwolerjow ſarjez njeſmožu. Sa ſbyt po ſydanjow khějorſtweho ſejma dyrbju wſchak ſebi wotpuſk wuproſhcz. Wſchak dže wažne jehnanja do wuradzenja njeſchitnu, jeli ſo pač bych ſo tola hischče wažne naležnoſcze na dnjowym porjad ſtaſile, budo ſo prózowac, ſo bych na hōwojim měſtnje byl. Daloko ſu wote mnje myſle, ſo bych mojemu naſlědniku ſo ſazadnje pschedzimy, runje kaž je daloko wote mnje, mijelčo na ſakonjove pschedlohi hñadac, kotrej mam ſa ſchłodne. Šchtu móže ſa mnje w zylým ſwécze ſ pschedziniu bycz, ſo bych mijelčal? Šsnadž teho dla, ſo hōm wjazy na ſhonil, hacž druſy? Knježa, kofisž ſo teho dla do mnje dawaju, wo tym praweho ſudzenja nimaju. Myſlu ſebi, ſo je mój wótžny kraju psched bahniſcheho pschischa, a ſo je lepje, ſo ſo jeho ſminje; ſnaju-li tole bahniſcheho, by to ſkoro pscherada byla, hdyž bych mijelčal. A ſajte druhé ſaměry móžl méc, byžli ſo hōwojemu wótžnemu krajej wužitny činieſe? Čeſczelakomnoſc̄ hnadž? To by tola njerouſumne bylo. Šchtu móžl hischče bycz? Moja kariera je wobſamknjená."

Awſtrija. Stolétny wopomnjeniſki džen pôlskeje konſtituzije wot 3. meje 1791 ſu Polazy w awſtriskej džele něhduscheho pôlskeho kraleſtwa ſ dovolnoſcju awſtriskeho knjejerſtwa ſhweczili. W Ruskij a Pruskej bě knjejerſtwo tajke ſhwedzenje ſakafalo. Š konſtituziju wot 3. meje 1791 ſo wólbne kraleſtwo ſběhnu a ſo Pôlska jako herbka konſtituzionolna monarhija pod ſakſkym kralowſkim domom wuwoła. Rovſwalenje Pôlskeje njeje nowa konſtituzija wjazy wotdžerječ ſamohla. Šruba ſwobſtejnoscze, psches wólbne kraleſtwo naſtate, běchu Pôlsku tak ſeſlabile, ſo njeſeſche mož ſo wobarac, hdyž ſo Awſtriska, Ruská a Pruska do njeje dželichu.

Italſka. Meſſki ſhwedzen je w Romje ſ pschedzini ſtawnych njeſmerow byl. Sozialdemokratož a anarchistož běchu wulku ludowu

shremadzisnu swołali, na lotruż bě ſo něhdze 5000 wožobow ſechlo. S wopredka ſo wſho w dobrym rjedze wotbywashe. To anarchistow miersasche. Woni naſchewuwaſte palne ręže džeržachu a ſa blizſki cžoſ ſozialnu revoluziju wěſchęzachu. Njezdziwajz na to jim polizija ſměrom ręczec dasca. Shromadzisna ſo hido roſenec pocja. Tu njeſnaty cžlowjet wuſtupi. Praschaču ſo ſa jeho mjenem. Wón wotmoloſi: "Ssym anarchist!" Na to wón ſawoſa: "Skutli! ſkutli!" ſloczi ſ jenemu žandarmej a jeho ſ delkim nožom ſ wutrobi kaſnu. Bjes džima bě, ſo nětko žandarmojo a wožazy ſakrocíchu. Dlēje nježmědžachu ſejerpiwje pschihladowac̄. Lud žandarmow ſ deſchęzom lamjenjow namjeta. Euczi ſo ſ revolvrrom a tefakom wobrachu. Gim ſ pomozy wotdželenje jěſdnych pschicžeri a ſo do luda ſ nahim mjeſcom da. Lud džimye cžekajo ſo roſpjerschi. Někotiſ njeměnizy buchu ſranjeni, bjes nimi tež anarchistiſki ſapóſlanz Cipriani. W depu-tertskej komorje hisheze tón ſamym džen ſtrawne podawki ſ rec̄gam pschindzechu. Anarchistojo chyžchu ſamolwitoc̄ ſa nje na knježerſtwo wotwalic̄. Wjetſchina ludowych ſaſtupjerow pak knježerſtwomu ſa-đerženju pschihloſhowshe. Do kajkeho stracha by tež Rtom pschichol, hdy by knježerſtwo anarchistiſkim njeſtřikam njewoſaralo? Hisheze na druhı džen bě wobyldeſtwo w wulkej hroſy psched anarchistiſkimi njeſtřikami. Vatikanowe wrota (bamžoweho hroda) běchu ſamli. Schwajzatske gardy a žandarmojo psched nimi ſtražowachu. S wonka vatikana běchu ſo wožazy a polizijo ſekupali, ſo bychu mózny nad-pad anarchistow na bamžowe ſydlishez ſchekafuſi. Mnosiſ wobyldeſto na wky čerkuſhu. Mnohich anarchistiſkich naſchewuwarjow ſu ſajeli, ſo by ſo wopjetowanje njeměrov ſadžewalo. Jako dopotaſ džimioſce anarchistow, kotsiſ ſ wjetſha ſ brónju w ružy ſajachu, njech ſcžehowazý podawki ſluži: Anarchist, tiz bě jeneho žandarma ſ nožom na ſmiercz ſranil, w wobalerni ſwoj wopor wožladowac̄ ſo woſchcerjo ſawoſa: "Wumrječ dyrbis, ty njedocžinko! ſchoda, ſo hym jenož jeneho ſkonzowac̄ mohl." Poſledniſe anarchistiſke ſje-ſtukti nadžijomje knježerſtwo ponucza, w pschichodze wotpoſladam anarchistow ſ wjetſhei rasoſežu napschecž ſtupic̄, předy hac̄ ſo wone do ſtukta ſtaja. Kaž ſo ſda, čhe tež knježerſtwo ſ anarchistami a ſozialdemokratami krótki prozeb cžinic̄. Snathk wukrajinych anarchistow je wone ſajec̄ dalo a ſ kraja wupoſala. Mjes nimi je tež němſki ſtudent Horner ſ Höthena. W jeho wobyldeſtu wjele liſtow, wot němſkich a franzowſkich ſozialiftow a komunardow jemu poſkane, namakaču. Pschi ſajecžu tſjoch anarchistow, kotsiſ ſo ſ brónju wobrachu, ſo wot tuthych a žandarmow ſ revolvr ſtěleſhe; někotiſ žan-darmojo a jedyn anarchist buchu pschi tym ſranjeni.

Belgiska. Wjele týbzaz dželac̄erjow w belgiskich wožlowych jamach ſtrakuje. Na mnohich měſtach je ſ njeměram doſčlo. W Seraingu ſu ſtrajkowazý dželac̄erjo wožna mnohich khežow wubili. Najhórie ſu w Hornu ſakħadželi. Tu ſo do žandarmow ſ ſukami dachu. Žónſke žandarmow ſ konjom dele čahachu, tuczi ſo ſ mječom wobrachu, roſnjemdrjeny lud ſ mjetanjom lamjenjow wotmoli. Žandarmojo ſ revolvrrom do luda tſelachu, bjeňza doſko traſeſhe a ſkončnje dyrbjachu žandarmojo zofac̄. Na pomož ſawoſani wožazy porjad ſažo poſtaſiſhu a mnohich njeměnikow ſajachu. W Lüttichu a Monju psched někotrymi khežemi dynamitowé bomby roſbuchnichu, kotrež běchu ſo tam naſſkerje wot ſtrajkowazých cžiſli. W Tilleurje ſo ſtrajkowazý ſ woža-ſami ſraſhchu. Pschi tym bu jedyn dželac̄er ſatſeny a 14 buchu ſranjeni. Dokelz licžba ſtrajkowazých džen a bôle pschibera, budža ſo reſervy ſ khorhoji ſwołac̄ dyrbjec̄, ſo by doſč wojakow ſ pod-kučenju njeměrov bylo. Woſolnoſc̄ města Lütticha je ſ pječimi regimentami woſħadžena.

Franzowska. W Parisu, w kolebzy anarchistiſkich wuežbow, runje kaž w druhich wjetſkich franzowſkich městach, 1. meje žanyh njeměrov bylo njeje. Jenož na franzowſko-belgiskich mjeſach, w měſtci ſourmies, je ſpjeczliw duh anarchistiſkich dželac̄erjow naſtor ſ ſtrawnym podawkam dal. Psjatk dopołdnja běchu žandarmojo ně-koſtrich dželac̄erjow ſajeli, kotsiſ běchu ſpatali, ſwojich towařiſchow w fabriky Sans Pareille muſowac̄, ſo bychu dželac̄ ſtěleſhe. Teho dla wulke roſhorjenje mjes dželac̄erjemi knježeshe. Wulke črjódy, kotrež běchu ſo ſe ſochorami wobrónile, woſolnju radnu khežu a polizajſtwo woblehnichu; pschezo ſ nowa ſchicžachu: "Wudajcze nam naſhich bratrow! Na ſchibjenzu ſ fabrikantami! Trjebamy ſtraje!" Wjazh kotrež ſo polizijo a žandarmojo do dželac̄erjow dachu a žandarmojo ſ revolvrrom do powětra tſelachu, ſo bychu lud ſatraschili. Wožazy, něhdze 100 muži 84. a 145. pěſchebo regimenta, ſ naſhknjenym baſonetom ſ nadběhej hotowi ſtejachu. Wječor dželac̄erjo do wojakow ſ lamjenjemi mjetachu, potom ſo ſbasche, kaž ſo chyžchu črjódy ſo roſenec̄, tola wone ſo ſ nowa na wojakow wa-lichu; ſažo buchu poſleſniſki ſ lamjenjemi pomjetani, jeneho offižera,

tiz chyžche jeneho lamjenjemjetarja woſbrónic̄, ſa kře pschimnučha a přeſc̄ wlečechu, offižerowi ludžo ſpýtachu jeho wužwobodžic̄, džela-čerjo ſ nowym lamjenjowym deſchęzom wotmelwic̄. Na to roſ-kaſowazý offižer tſi króč ſud napominashe, ſo by ſo roſeschel. Dokelz njeměnizy na napominanje njepoſluchachu, ſo najprijózny woſakam pschikafa, do powětra třelic̄, potom paſ ſo ſulkami do luda tſeleſhe. Črjódy ſo roſpjetſchic̄, tola 40 morwych a ſranjenych na měſeze lego wosta. Granjenja ſulkow ſ Lebelowych tſelbow běchu žadkawę; někotrym trjechenym bě nop do czista roſschęzepeny. Kheži čižko 2 a 44 dróhi des Deilles ſu wot ſulkow pschedžerkowane, a hdyž hmě ſo po džerloch ſubžic̄, je wjele wojakow do powětra tſelalo. Wojak Lebon ſo ſapowjedzi, tſeleſz, dokelz w ludowę črjódę ſwoju mac̄ wožlada; jeho teho dla njekhostachu. Na druhı džen, 2. meje, bě ža-kožne roſhorjenje; ludowe črjódy, woſebje žónſke, wojakow hanjachu, jich wužmechowachu a ſpěwachu revoluzionaſne ſpěwy. Mnosiſ džela-čerjo běchu ſebi ſ dræſe ſarowanske ſnamjenja pschitkli a ſo woſchcerjerjo je woſakam a offižeram psched nōz džeržachu. Wobži-wanja hōdne bě pschi njeměrach ſadženjenje tamniſcheho duchownſtwa, woſebje duchowneho Margreina, kotryž ſo pschi tſelenju psches lu-dowu črjópu pschecžiſhča a ružy ſběhajo wojakow proſcheshc̄, ſo buchu pschekali tſeleſz. Granjenym dželac̄erjam běchu duchowni ſe ſłówom a ſulkom ſ pomožy.

Rukowska. Psched zarom je ſo w Peterburgu wondano nowa tſelba, ſa ruske wójsko w Franzowskej wudželana, pruhovala, a pruhovalje je, kaž je hyskhez, jara ſpokoſilo. K tſelenju buchu tež reſkutojo komandowani, kotsiſ na wulke dalokoſcze tak derje ſ nowej třelbu trjechic̄, ſo bu zar ſ tym widomnie wjeſe ſchekwapieny. S tutym pruhovaljom je khetro ſylna ſtrona w ruskim wójsku, kotsiž chyžche dotalnu Berdanowu tſelbu ſakħowac̄, pschewinjena. Zar, tiz ſ teſle ſtronje bliſko ſtejſeſhe, je ſ tej, kotsiž nowu třelbu porucža, pscheschol a je pschikaf, ſo dyrbí ſo jeje wudželanie po-móznoſczi poſpěchic̄.

Amerika. Wožoby, kotrež ſu jatych Italskich w New-Orleansu lynchowale, ſo psched ſud njestaja. New-Orleanski wulki ſud je ſo pschewedčiſl, ſo ſu lynchowani Italsky polizajſkeho pschedžydu Henežha ſatſeliſli, a ſo je tutych ſchěſz ſobuſtawow pschibazneho ſuda ſa wino-watych, ſchěſz pak ſa njewinowatych ſpónaſo. Roſprawa wulkeho ſuda dale roſpomina, ſo ſu ſo poſleſniſki pschibazni w ſwojim wužubze wot ſakitarjow wobſkorženych Italskich ſamylic̄ dali. Lud je pschewedčený byl, ſo ſu jecži Italsky winowac̄, a je ſa nuſne měl, ſobuſtaw ſotajneho italskeho wječerſkeho ſwiaſka njefjelodne ſejnic̄, ſo bychu ſo ſrudne woſtejnoscze w Amerizi njefahneſdžile, kafſez w Italskej, khwalenym kraju banditow a ſubjeznikow, knježa. Jenož nětore wožoby woſkoržic̄ a ſažudžic̄, ſo hido teho dla njehodži, dokelz je ſo wjele ſtow wožobow pschi nadběhu na jaſtwo wobdželiſlo. S tymle woſamknjenjom New-Orleanskeho wulkeho ſuda budža w Italskej mało ſpokojo. Tola ſchtu ſo Amerikansky wo to ſtaraju, hac̄ je jim Italska pschegelnje abo njepchegelnje ſmyžlena. Wójnu tola italske knježerſtwo New-Orleanskich podawkow dla ſjenocženym poſnózno-amerikanskim ſtatam njepſchipowjedzi.

— W New-Yorku ſu 5. meje přeni kotrež po poſtajenjach noweho ſalonja pschibazowarjow, kotsiž běchu ſo na parnej kóži „Devinia“ ſ ſendželskeje pschivjesli, w pschistarwje, předy hac̄ na amerikansk ſemju ſtupic̄, pschepytali. Do pschepytanja 800 wožobow pschindže. Šchtodz porjadne woſižma a doſč pjenježnych ſredkow njeměſeſhe, bu na kóži wróčo poſkane. Sa kóždeho puežo-warja, do kóžineho registra njepižaneho, kotremuž bě kapitan do-wolit, na kraju ſtupic̄, dyrbjesc̄ poſleſniſki 300 dollarow khostanja placžic̄.

Sbožowny ſchewz.

(Skončzenje.)

Moje ſbože, wo kotrež ſo hido po zlym měſeze ręžeſhe, kaž ſo ſbasche, žaneho kónzo njeměſeſhe; duž měſach ſa njepſchisprawniſhe, ſo hoscženž „K jědi“ woſuſhčiſl. Sa to ſo do najwožobniſcheho hoscženža pscheyblich, ſebi pjenježnych papjerow na kupowach, ſebi rjany wós a droheju konjom ſtupic̄ a, doſč měſach pschitladow a taſ mjenowanych dobrých pschecželov doſč, běch w kóždym naſtupanju — wulki knjes. Njezdziwajz na to Marschu, ſchikowanu ſlužobnu, ſabyc̄ njemózach. Jeničky jeje dla ſ ſhvilemi do „Jedle“ kħodžach. Ale mloda holza pschecžiwo mi woſta, kaſkaz běſhe byla; runjez bě jaſnje wižec̄, ſo mi na žane waſchnje woſhilena njebě, ſebi pschecžiwo njeſ ſo ſo ſtola proſhka wjazh dowolic̄ njefmědžach, hac̄ kóždy druhı.

Hdyž řeší ras násymu řwoje pjenesji nadrobniye pscheliczich, widžach, so mějach nimale 40,000 tolet samoženja. W město teho pak, so bych skončnje spolojom byl a ho bjesbōzneje hry wotrjeli, bě ho mi tamníše živjenje tak salubilo, so jeno s hróšbu na to spominach, so dyrbjal so wot njeho dželicz. A psche czo tež bych řwoje samoženje na 100,000 tolet powyschic z njebyrbjal?

Někotre dny posdžischo kaž hewak ředžo hrajac. Ře řwojemu wulku spodžianju nimale kóždy pjenes, kótrž řadžich, pschērach. S wopřekla čyrsche so mi ſmjecz; mějach to wopravdže ſa žort; boryš džé dyrbjeſche so mi stare ſbože ſaſo wrózic; to běſche zyle hjes dwela. Boryš pak ſo ſmjecz pschētach, dokež ſo wěz pschēzo hischče k mojemu lēpschemu wobročic njechache; ſa to ſo dale bôle miersach a rošhorich; wulki pjenes, kótrž běch pschi řebi měl, po nečim do rukow banka pschētž. Sso ſ njembroſcę pyrjo řebi do řwojeho hosczenza po druhé pjenesji dobežach, kótrž pak ſo runje tak ſendje. Takle hischče trojzy w hosczenzu pobuch, pschetož roſhukd běſche mje zyle wopuſhczik. Mei ſo ſdasche, jako bych mje pschi-hladovario, wſchitz hračich, a tež ſastojnizy banka wužměcheli; ja pak čyzych jim pokasac, ſo móžu ſe řwojeho wutrajnoscž tola ſbože nuſowac, ſo ſo mi ſaſo pschiwobroči, — ale podarmo! Hdyž ſo hra pósneje hodžiny dla ſkónči, běch tónle jenicži džen wjazh hacž 25,000 tolet pschēral!

Nasajtra řwoje pjenesje papyeru pschedach a hýž předy, hacž ſo hra ſapocž, wulzy rošhoreny pschi ſelenym blidze ſtejach. Dženka dyrbjach wſchitko, ſchtóž běch pschēral, ſaſo dobyc, — potom pak čyzych ſo hry na wěczne wotřez a Wiesbaden na měscje wopuſhczic. Hole lubjenja! Próſna nadžia! Moje předawſche ſbože bě ſo do zyla ſhubiko; tež dženka móhl rjez ſpochi pschērawach. Dokež moje pjenesji dale bôle woteběrachu, dale mjeniſchi pjenes ſadžach, ſi pukotazej wutrobu a tſchepjetazym rukomaj. Požměw druhich ludži mje k njembroſci roſpyri, a wjeſhole ſynki ſuſlow, kótrež herzy psched domom hraſchu, mje žalostnje čjwilowachu a mi kaž wocherženje helskich dučow klinčachu, kótrež, kaž ſo ſdasche, nad mojim roſbitym ſbožom a nad mojim ſahubjenjom wylachu.

Skončnje běſche požleni ſlohy pschērath. Wſchón pschepocený, ſadwělujo, ale řwoje požlenje možy napinajo a ſo psched druhimi hračkami tajo, jako by mi to wſchitko žaneje staroſče nječiniš, ſe řwojeho ſtola ſtanach.

Kajla nôz na tónle džen pſchitndje, nikomu prajic z nemóžu. Nasajtra rano ſwój čjzník, řwoje pjerſchénje a wſchitko, ſchtóž bě trochu wjazh pjenes hódne, ſastasich, wſchitko druhé roſpchedach, ſi jenym ſlowom, řwoje zyle ſamoženje na hotove pjenesji ſtajich — a ſa hwiſku běch tež tónle rjany pjenes hacž do požleneho kroſčka pschēral!

Kaž pjanu do řwojeho hosczenza a do řwojeje iſtvy dónidzech a tam hodžiny doho kaž ſproſtiňenj a ſo njehibajo na ſtolu ředžo roſpominach, ſchtóž netko ſapocžec. Ja běch wopravdže hubjeniſhi, hacž naſlhubiſhi proſcher; moj ſtarý wacžol, ſi, někotre kruči ſchatow, pistola, kótrž běch řebi w čaſku řwojeho ſboža ſupil, ſo bych do tarče ſi njej ſšelat, a někotre pjenekli, kótrež na wſchém požledku hischče namalach, — to běſche moje zyle ſamoženje. Myſkle na to, ſchtóž běch pschēral, mje ani wotomik njewopuſhczicu, ale mje psche-móchu a wſchitko roſhudne myſlenje we mni podužychu, čjim bôle, dokež dyrbjach ſwojim ſačjučdam w řwojeho ſamžnej wutrobie wu-howricz dac̄ a ſwoju ſrubobu žanemu čjwujej wupomjedac nje-móžach. Někto na wbohu ſtujobnu w "Zébli" ſi njewurjelnitej žadoſču ſpominach; někto počnje ſačjuwach, tak jara hroſny běch pschecziwo njej byl, tak mał běch ſtajne na jeje ſrubosc, na jeje wulke čejepjenje džiwal, — a hórké ſyſly ronicz poczach.

Živjenje mi nicžo wjazh njeſkicžesche; běch pschēwědžený, ſo mi dopomijecze na wulke ſamoženje, kótrež běch pschēral, moje dalsche ſamoženje jeno ſkay a ſahubi; jenicži ſmjecz móžesche mje wote wſchitkeje čjwile a wſchitkeho hubjeniſta wumozic. Duž ſo roſhudžich, ſo ſ kultu ſ pistole ſwojemu hubjenemu ſamoženju kóz ſčinju. Ale niz tudy we Wiesbadenje, hdyž mje ſnajachu, hdyž budžechu mnosh ludžo moju ſmjecz ſa ſměch měli, a hdyž budžesche tež Marscha boryš wo njej ſhonila, — ně, někto mil dale, w čjic̄i ſamotnoſci, w čjémnym ležu.

Komđic z ſo nježměžach; pschetož ſchtó mějach proſher w tymle rjany hosczenzu pytač? Spěſchne ſwoje ſnadne wobſedženſtwo do ſtareho wacžola ſtylach, řebi ſi ſ kuta wſach a čyzych runje k blidu ſtupic a řebi pistolu, kótrž na blidze ležesche, do ſaka tyknuc ſo poſtom ſtrabju, ſo mje kroble nichto pytnul njeby, ſ domu ſunuc, — ale na jene dobo ſo do durjow ſallapa.

Ja ſo ſtróžich; ſchtó móžesche to byc? — Mjes tym ſo

wótsiſcho ſlepasche; ja pak ſe ſtyskom ani ſkowcza prajic a woppyto-warjej nuts ſafac z nježach: jemu džé dónit a ſrubny kóz hraſčka, kóremuž běchu mnosh jeho ſbože ſawidželi, potajny wostac z nje-móžesche! Sanicžený a ſ hanbu woblednuwſchi tam ſtejach; durje ſo wotewrichu, a ja budžech ſo naſradscho do ſemje pschepanul: Marscha dō iſtvy ſtupi.

Wacžok na mojim kribječe, ſi ſi w ruzy, pistola na blidze jej wjazh pscherabžich, hacž běſche wot druhich hoscgi, kótrž w "Zébli" wopſodowachu a běchu mje pschērawac z widželi, hýž ſhonila. Jeje rjane woblicžo bě ſmjecz blebe, ſyſly ſo w jeje ſhwernymaj wózko-maj ſybolachu, hdyž wona ſe mni pschitndje a mje ſa ruku wſa, prajich: »Ja waſche zyle njebože ſnaju a ſym k wam pschiběžala waſ proſhyc, ſo byſhce moju pomoz pschijal. Kunjež ſo wam waſche wobſtejnoscze najhortsche ſbabža, tola tak ſlē njeje, je-li ſo ſmužith wostanjecze a kóždu ſlu myſl wotpotkaſacze. Wy ſe hischče mlodh, w ſwojimaj rukomaj macze wěſty kapital, — duž pschicžiny nimacze, ſadwělowac. Jeno ſpočatnej noweho živjenja móža ſadženki napschec ſtupac, a ſo byſhce je pschewinuc móhl, čzu wam lubje rada poſta tolet požcic, kótrež džé mi wrózicze, hdyž ſmějecze ſo něhdy ſlepje.« Na to poſtatoletsku papjeru na blido po-koži a mi ſrubna wbožemje prajivski čyzych ſo wothalic.

Někto pak běch ſe ſwojeho pohtuſchenja k řebi pschischo; ja holčku, kótrž netto horžyſho lubowach hacž hýž předy, ſa ruku wſach a ju kruče ſa ruku džeržach. Nutrje roſkath ſo jej ſwojeje njebuschnoſce ſuſnach, kótrž bě ſprawne khostanje doſtała, ſo jej ſa wulku dobrotu, kótrž běſche mi ſtajne wopokaſala, džatowach, ale prajach, ſo pjenesji jenicži ſi tym wuměnjenjom woſmu, ſo čze mi wona zyle wobac, a ſo čze moja njejesta a mandžella byc.

»Ja waſ wot přenjeho dnja lubuju, ſo ſym waſ wohladakas, mloda holza ſi tſchepjetazym hloſkom ſnapſhczíwi, »a waſ ſenje ſa-bycz móz njebudu, — ale hračkej tež ja, khuda ſlužobna, ſwoju ruku ſwadac ſiemou!.. Abo čzecze mi ſlubic, ſo nihdy wjazh hrač ſjebudžecze?«

»Bóh tón ſenje budž mój ſwěd, Marschal! ja ruku pschischo ſahajo ſběhnuwſchi a ſo psched lubej poſlānuwſchi ſawoſach.

Wſcha ſbožowna mje wona wobja, a někto hodžinu pschebuž-moř, kótrejeg wopomnječe mi wěčnje ſwiate wostanje. Někto ſo mi Marscha tež wuſna, ſo je řebi na ſlužbje dwě ſege tolet nalutowala a ſo po kwaſu wot ſtarſcheju ſwój džel, kótrž ſhēſz ſlov tolet wučinjeſche, wuplačený doſtanje.

Někotre měſazh posdžischo bě naju kwaſ. Se žoninymi pjenefami ſwoje ſchewtvo ſapocžach, kótrež mi bôle k ſbožu týjeſche, hacž běchmoř řebi hýž myſlitoj. Duž wérne ſbože wot wopaczneho roſe-ſnavac ſawuſnuch!“

Schewz ſo wotmjeſča. Proſhy, ale ſe ſwojeje wěrnoſci ſimazg podawku na kublerja možne ſkutkovaſche; běženje w jeho wutrobie bě ſo počnje k jeho čjwchemu wobročilo. Wón do domu, hdyž ſo hrajeſche, wjazh njeſhítidze, ale tón ſamón wječor Wiesbaden wopuſhczi a ſo wjeſhole ſbožowny domoj wrózci.

* * *

Dženka ſo we Wiesbadenje wjazh ſjawnje hazard njehraje, pschetož ſi kóz lěta 1872 ſu ſo w němſkim khezorſtwje wrota wſchitkých tajtich domow, w kótržich ſo ſjawnje hazard hrajeſche, a kótrež běchu ſtajne žórla njeurjelniteho hubjeniſta, na pschēzo ſamknule. So potajnu hazardnu hru mjenje njetamam ſo ſtawu, nam naſchi ſubi čjitarjo wěſče radži wérja.

Ze Serbow.

S Budyschina. Sobotu 2. meje ſo w tubomnym krajno-stawskim domje lětuschi Walporſki hejm krajnych ſtawow kralowſteho ſakſteho markhrabinstwa Hornjeje Čuzíz ſo ſchedskyſtowm krajnem ſtarſcheho knjesa ſi Beſchwitz nad Němſkimi Paſlizami wotbu. Šchtóž pjenejnu ſtronu naſtupa, bě ſo ſyła 186,291 hrivnow do dohoda ſtajilo, wot kótržich ſo pschede wſchém 18,195 hrivnow ſa wſchelake trébne wubawki pschipokſa. — S čjisteho wuňosčka krajnostawſleho banka ſo ſlědowaze podpjeru pschiswoſchi: 81,000 hrivnow wjeſhym khubobinym poſladvizam, ſo bychu gmejny khubych khorých a hubjených, kótrž ſawěſčeni njeſju, do ſjawných wuſtawow dawac móhle; 30,000 hrivnow wjeſhym ſchulſtikm gmejnam, kótrež nimo teho ſi Nostitz-Weigſdorſleho wotkaſanja, kótrež tež krajne ſtawy ſarjaduſa, lětine 15,000 hrivnow doſtanju; 6250 hrivnow k wotplačenju a ſa-danjenju tamních pjenes, kótrež ſu ſebi mnohe gmejny w ſeče 1880 požcic dyrbjale, dokež bě jim wulka woda wjele ſchody na-činila; 2000 hrivnow ſpomožefſtikm domam; 900 hrivnow na wu-

wużenje babow; 450 hriwnow i spēchowanju praweho kowania koni; 600 hriwnow sa tkalcej wuczeńni we Wulkim Schönowie a w Seiffhennersdorfe; 300 hriwnow sa pschelupsku wuczeńnu w Budyschinje; 600 hriwnow sa roswuczowanje hłuchonémich a 600 hriwnow bleepym, kofiz hru wustawu sa bleepich wopusczeżili. — S danje wot samożenja krajinnych stawow hru pschiswolili: 1. fastupjerjo wježnych gmejnów: 15,000 hriwnow podpjery wježnym gmejnám i fastaranju wožyrcęnych a sanjerodzenych dżeczi a 16,000 hriwnow podpjery wježnym gmejnám i twarjenju puczow a mostow; 2. rycerstwo a fastupjerjo wježnych gmejnów shromadnje: 6500 hriwnow sa ratatku wuczeńnu w Budyschinje; 3. rycerstwo: 4500 hriwnow i stipendijsm sa studowazych. — Wyšče teho je ho krajnostawskemu direktorijej 3000 hriwnow pschipokasalo, so by je direktorij po swoim spodobanju na dobroczelne skutki a druhe wužitne węzy nałożił. — S Loffasteho wotkaſanja, kotrej krajne stawy farjadują, je ho w leże 1890 thudym khortym 5741 hriwnow rosdalo. — S Mostiš-Weigsdorfskeho schulskeho wotkaſanja, kotrej maju tež krajne stawy faradowacż, je ho potrebnyh wuczerjam na kraju 3565 hriwnow rosdalo.

S Budyschina. Sańdżenu njedżelu tudomna dobrowolna wóhnjowa wobora swoje 25 létne wobstacze hryczeſche. Dopołdnja ho w hrydżenjach wuphyczenych mětnoscach Lauez hotelu hrydżenjski aktus wožbywasche. Ktymmu hru fastupjerjo kralowskje a měschczanskie wyschnoscze a mnosy hosczo i bliska a daloka sejchli. Hejtman dobrowolnej wóhnjowej wobory, knies skotnik Reiche, hrydżenjski ręcz dżerzeſche a se klawu solitarjeſ ſakſkich wóhnjowych woborow, Jeſho Majestoszczy kralej Albertej, klončji, kotrej hru pschitomnymi možny wołkóz namaka. Knies měschczanosta kaubler na to i krotka ſtawisnu wo ſaloženju a roswiczu dobrowolnej wóhnjowej wobory pschednoschesche a pschepoda potom wožem ſobuſtawam, kotrej hru 25 lét dołho dobrowolnej wóhnjowej woborje pschituskate, czeſne ſnamjenja, wot Jeſho Majestoszczy krala ſpožezene, a dale dwemaj ſobuſtawomaj, kotrej ſtaj 20 lét w dobrowolnej woborje klužiloi, czeſny diplom. Wjedżor bal ſobuſtaw a hosczi w Lauez hotelu ſienoczi.

Hdyž tele dny žandarm se Židowa nimo „Egela“ pola Wownjowa džesche, mledeho člowjeka wuhlada, kig ho i revolvrom do hryeje hlywy mřesche. Žandarm rucze pschitkočiwiſchi ſiwenja ſitemu revolver i ruki wuwinu. Na prashenje, czeſho dla ma myſle, hebi ſe ſamomordaſtwom ſiwenje wſacž, won žandarmeſ wotmolwi, so je jeho njebožowna luboſc i temu ponuežila. Mledeho člowjeka, kig je konditorski pomožnik w Budyschina, na to domoj dowiedzechu a hebi wot njeho klužic dachu, so hebi ſamomordaſte wotpohladu i hlywy ſtaj.

— So zyganjo druhy džeczi rubja, je wérno; druhy pał ho i njeprawdu na nich ręcz, hdyž je ho něhdze džeczo ſhubilo. Sańdżenu ſobotu do Biskopiz hólcež pschitndze, kotrej wudawasche, so je w Barline, so ſtaj jeho tam wutoru ſiwenja dwaj zyganaj dožahnułoi a psches Kroczebus do Budyschina ſobu wſaloj, so je jimaž tudy eżeknuł a ſtönčenje do Biskopiz pschischol. Polizijsa w Biskopizach pał hólcezej njewerti.

— 16. Draždanska konjaza wustajenza ſměje ho 23., 24. a 25. meje.

— 23. meje budżet doſpolne ſacžmicie měszacža, kotrej budżet w zyłej Europje wibzeč a budżet wot popołdnja 5 hdyž. 36 min. hacž do wjedżora 9 hdyž. 12 min. tracž.

— Wudawaj o ho ſa dobrzych pscheczelow thudeho muža do prekarske a ſozialdemokratiske nowiny džen wote dnia wołaju, so je ſiniczy ſitne zlo na wyholicz ſitnych placzisnach a po taikim tež na tym wina, so je Boži kħleb tak drohi. So je tole hola ha, hmy czaſto hzo dopokasowali. Hlowna pschitina zyloho hubjenſtwa, kotrej bura a měschczana jenak czaſceži, je bjesbózne poczinenje ſidowſkich ſitnych wokwarow, tak mjenowaný „Termin-Schwindel“ ſe ſitom, w naſhim czaſu woprawdžity „Termin-Handel“, kig wožebje pschi Barlinſkej bursy kężeje. So by ho ſchtož možno wobohacži, hru ſidowſtemu wokwarjej wſchitke frēdkī prawe; kōždu ſkładnoſcž won na hwoj wužitk wužiſ we. Dujž ho pschede wſchēm ſa to ſtar, so ſitne placzisny ſpanule njebychu, ale ſo hru dale bōle horje leſle. Zyly hwoet wē, so maju ſidowſzy wokwarjo netle taikie njeſmérne hromady ſita w hwojich ſkładach, so njeviedža, hde ſi nim. Hdy hru je w Němſkej pschedawacż poczeli, hru placzisny bōrū trochu ſpanule. To pał ho niždy ſtač njeſmē! Nē, nawopat! W bēhu ſańdżenego měszaza hru ſi ſitne placzisny pschi Barlinſkej bursy tak powyschile, ſo to żaneho roſuma nima. — So hru ſi wyholicz ſitne placzisny džerzeſe, ſidowſke nowiny lētuſche žnē w Němſkej na naſfrudniſche wěſchę. So je minjena ſyma Božim daram na polu wjeli ſeſchložka, ſo bohuzel wérno; ale tak ſle dawnu njeje, kaž ſidowſke nowiny czaſja.

— So hru ſami ſitne placzisny poſtajecž móhli, hru ſidowſzy wokwarjo poſledni czaſ w zyłym kraju ſita na kuperwali, ſchtož jeno ſu doſtač móhli. Dokelž pał bēhu ich ſkłady priedy hzo pschepelnjene, dyrbja ſito tola někal wołbyż hladacż. A dokelž je, ſo hru ſo placzisny džerzeſe, w Němſach pschedawacż nočzedža, ſo do wukraja pschedawaju, byrnjež pjeniesy pſi tym pschitadžili. Je dopokasane, ſo hru ſidowſzy wokwarjo poſledni czaſ njeſmérne hromady němſkeje rožki do Hollandskeje pschedawali, 20 m. tuňſho, hacž ho rožka tehdyn na Barlinſkej bursy pschedawasche a kupowasche. ſchtož je pschi tym wukraju rožku mič, ſo ſa nju hisheze ſaplaſczeno zlo wročo doſtač. Hlowna węz jim je, ſo rožka i naſich wokow pschitndze, ſo dyrbim ju ſaſo i wukraja kupowasč, ſo placzisny njeſpanu. Po powieſczęch i Barlinſkej bursy ſu 4. havelje 1000 „wispel“ pscheniž do Rotterdama pschedali a ju tam dowiesli, a to „wispel“ 14 m. tuňſho, hacž tehdyn na Barlinſkej bursy ſlaczęſche. — A potom rěka, ſo ſitne zlo na wyholicz ſitnych wina! To je hza, hola ha! Byrnjež ho zlo ponizilo, haj byrnjež ho ſitne zlo zyle ſbehnuł, thudu mužik ſwoju poſtrutu kħleba ani poł pjenieſta tuňſho doſtač njeſeb. Pschedož petom by ho hnydom pokasalo, ſo je wſchitko naſche ſito w rukomaj ſidowſkich wokwarow; czi bynu ſami ſitne placzisny poſtajeli; czi bynu potom tež hisheze pjenies, kig ho dotal ſa zlo placzi, do hryeje moſchnje tylli, mjes thym ſo tónle pjenies dotal — na naſch ſidowſty wužitk — do krajneje poſklađnicy dže. — Židam wokwanje ſe ſitom ſ rukow wſacž, možno njeje; pschedož dokelž ho próza placzi, — a kaž ho jim placzi! —, ſu ſidža wjetſchu poſoju wſchego wokwanja ſe ſitom na zyłej ſemi na ho ſežahnuli. Ženicek, ſchtož može knejefſtvo czaſie, a ſchtož dyrbí czaſie, ſo by ho tajke hjesbózne poczinenje ſidowſkich wokwarow trochu ſamjeſowało, ſe, ſo ho „Termin-Schwindel“ ſe ſitom do zyła ſakaze. Priedy ſlepje njebudže.

S Budetez. Bratraj Koral a Adolf Herold i Carlsberga, kotrej ſola kublerja Jana Schmita w Wböhewje, hwerneho ſserba, kig, hacž runje je ſe hwojim kublom do němſkeho Kumwalda ſafarowany, tola je ſobuſtaw „Towarſtwa Pomozh ſtudowazych ſerbow“ na czaſ ſiwenja a ho ſe hryeje manželskej ſtajnie i herblim Božim klužbam w Budetezech džerzi, jedyn 26, drugi 22 lét klužitaj, doſtaſchtaj wot wokrjeſnega rataſteho towarſtwa ſa Hornju Kuzižu czeſtny diplom a ſlotu medallu. Czeſne wuſnamjenjenje bu jimaž w hrydženjach poſzedženju Budetezechskeho rataſteho towarſtwa njedželu 3. meje i naręczemi i. pschedbyd Pfannenſtiela, i. direktora Bruggera a wožadneho ſararja pschedpode. Je to czeſz ſa klužobneju, kaž ſa jeju kniesa. Hzo psched 6 létami doſta klužbu czeſne wuſnamjenjenje. Je wſchal hisheze dobre kraſne jadro w herbliskich burach!

S poła. Nekotremužkuli rataſej ſu minjenu ſymu pschi doſhtraſazych mróſach bérny ſmierſte abo tola pomierſte a ſeſlōdnie. Nekotremužkuli ho boji taikie bérny ſadzeč. Tale bojoſež pał je njeſtrebanski. Knies tajny dworski radziczel dr. Nobbe w Tharandze wobkručza, ſo ſmiedža ho ſeſlōdnie bérny kħroble ſadzeč. Hzo psched někotrymi létami je won wobſcherne poſphyt w tymle naſtupanju czañi, a pschedož i naſlepskim wuſpěchom. Sańdżený měſaz je poſphyt wobſjetowal. Won 6 ſeſlōdnenych bérnow druziny Magnum bonum wo jſtwe do dweju wulkeju hornzow i dobrej pjerſežu tylnu a ho ſa to ſtarasche, ſo bēhu ſtajnie trochu wložne; ſa dwe njedželi abo ſa poſteča ſiwenja mejeſche kōžda bérna 4 abo 6 ſtrowych, klužnych filtracjow, kotrej bēhu wot dweju hacž do ſeſtirjoch ſentimeterow delhe. S tym je dopokasane, ſo ho taikie ſeſlōdnenye bérny, ſu li heval ſtrowe, ſadzeč hodža. — Tule prihu može kōždy rataſ ſam ſphytač.

S Radwora. W naſheri wžy ho 16. meje poſtska agentura ſaloži, do kotrejew wokrjeſa budža ſežehowaze wžy klužecž: Bronjo a Nome Bronjo, Kruiza, Euh, Eupoj, Poſthorn a ſeſkow.

S Lubina. Witowatka ſ naſhero miesta mějeſche waſchnje, ſo hebi wſchitke pjeniesy, kotrej hebi naſutovala, na ſlotu wuměni. Hdyž he ſamalufka doma, hebi rada hwoje ſlotu na blido na ſadža a liclesche, kelfo je jich pschibylo. Wondano ju pschi tymle džele nechtó mylieč pschitndze. Dujž wona ſlotu rucze do měſchla ſhypnu a měſch do wuhloweho klužecila pod wuhlo ſhowna, ale ho ſe wophtowarjom roſmolwjejo na měſch ſabu. Bórſy na to klužobna holza pschitndze, ſe klužecila wuhla naſhara a je do kħachlow ſhypnu. Maſaſtra rano poſpej ſe kħachlow hrabajo holza někajtu ſlotostu duļu ſobu wuraba; duž knjeni ſawola. Tuta ho njemalo naſtróža, ſo dopominiwſchi, ſo ſu to jeje lube rjane ſlotu, kotrej bēhu ho roſeschreče.

S Bułez. Tudomne herbliske burſke towarſtvo mějeſche ſańdżený njedželu hwoju hlownu ſidowſtisnu. W njej knies měſtopſchedbyda roſprawu wo tworach, ſa towarſtvo wot njeho ſlaſanych, poda.

S njeje shonichmy, so je towarzstwo w běhu saúdzeneho lěta sa něhdze 15,000 hrinow tworow pschetrjebalo, a to 800 zentnarjow hnojiblów, 500 zentnarjow kalka, 1100 zentnarjow wuhla, 1200 zentnarjow womjeschka a 25,000 rolow k drenaži. Ssu to hido wyjške liczb, sa to hvedečaze, so towarzstwo hwoj samer smyslik njeje, tola wone mohle hischeče wjetše bycz, hdy bychu ſo hobustaw hwernejsko k hwojeho horhoji dzerzeli, to rěka, hdy bychu ſebi wschē ſa ratařtwo nusne twory, kaž womjesch, hnojibla atd., wot towarzstwa wobstaracz dawali a ſo niz hnydom někajeje njeleboſnosce dla wottrachic dali; pschetog jenož jednata czini hylnych. So mohle ſo pschichodnie ſkasane twory hnydom ſaplačic, ſo po namječe wiazorych hobustawow wobſamku, reservny fond, hnađ 2000 hrinow wuczinjazy, ſaložic. Wot pschitomnych ſo ſa fond ſ dobor 1700 hrinow ſapiſa, kterež ſo wot towarzstwa ſ 4% ſadanja. Nawdaty kapital ſo w jenym Budyskim banku na dnjowy kontu ſapoloži a ſo ſ njeho pjenjesh po potrebnosczi ſběhaju. Dohladowanje nad reservnym fondem ſmeje towarzstwowy poſkladnik. Dale ſo hischeče wo natwarjenju ſklada wurděſche, do kotrehož mohlo towarzstwo hwoje twory klasz, tola ſo hischeče nicžo wěſte njewohsamku. Do ſtonczenja ſhromadžiſny ſo wjele nowych hobustawow pschijal.

S Bislopiz. Bislopiz ſu wjerchę Bismarck częſne měſčanſtvo ſpozycile. Wjetch Bismark je tole częſne wuſnamjenje ſ džakom pschijal.

— Pschi ſklaſnoſci 25 lětneho jubileja wobſtacza ſakſkeho kreditneho towarzstwa je ſo knjeſej wuczerzej em. Muzinkej, kiz je w prěnich lětach towarzstwoweſho wobſtacza ſa njo ſtutkowal, bronsowa ſaſlužbna medailla ſ czechnym diplomom pschipoſnalala.

S Draždān. Hac̄ dotal hmy w hwojim narodnym ſpěwje „Hischeče ſſerbstwo njeſhubjene“ ſpěvali: „Sſerbstwo roſhylnja ſo ſ nowa w rjanyh Draždānach“. S tež ſjaſha, ſu ſo w ſakſkim hlownym měſče ſſerbj ſjenoczili a towarzstwo „Czornoboh“ ſaložili, ſo tam ſerbke živjenje móznie hiba. Wo tym ſabawnym wječor pschedečesche, kiz „Czornoboh“ njedzeli 3. meje w Holakez hōſčenzu w Draždānach wotbywasche. Hdy budzichmy ſe hwojimaj ſamhymaj wocžomaj njewidzeli, njebychmy nihdv wěrili, ſo telko ſſerbow w Draždānach bydl, kotsig ſo tam w wulkim morju němzowſtwa jako ſſerbj čuju, wuſnawaju a ſo ſa hwoju maczernu řeč ſ wotčinskej luboſczi horja. Wulka ſala bě ſkopata połna ſ poſlucharjem; hies nimi wižachmy tež mnohich, kotsig běchu ſ dalota, ſ Lipſka, Freiberga, Budysčina atd. pschijeli. Hlowny džel ſabawný džiwalowe pschedſtajenje wupjelni. Prędy hac̄ ſo ſaweschk ſběhnu, knjeſe wuczer Holbian wuftupi. W rjanej pschedrečki wón towarzstwowe ſamery roſkładowa, poſkłowaſche na to, ſu ſſerbj ſwerni podanjo hwojeho krála a ſtonczi ſe ſlawu naſhemu lubowanemu krále Alberta, k kotrež pschitomni ſe ſahorjenjom pschihloſowachu. Na to ſo džiwalowe pschedſtajenje ſapocža. Besche ſo k temu wjeſzeloſra „Nantome ſchtorne“, wot knjeſa dr. Mukli ſ czechiny do ſerbſčin pschedožena, wuſnolika. Ssmy hido wopjet tule ſortapolnu hru pschedſtajic ſibzeli, tola ſjawnje mózemy ſo tu wuſnacj, ſo ſo nam nihdje tak ſubila njeje, kaž w Draždānach. Hrajerjo a hrajeſki běchu wschē hwojim nadanekam ſroſčeni. Wſchitzh ſo prázowachu, hwoju wěz tak derje, hac̄ w jich mozač ſteſeſche, dokonječ; woni naſ ſe hmechom k hylsam a ſe hylſow ſaſo k hmecham hnijachu. Haj, to besche woprawdze derje naſuſnjenia a pschemyſlena hra, kajkuž na dilletantiskim džiwalde ſ redka wižimy. Zónske hrajeſki běchu: knježna Gubez ſ Klukſha, knježna Marežinkez ſ Doborschez pola Plužníkez, knježna Měrſchez ſ Hodžijsa a knježna Schusterez ſ Khwacžiz; mužzy hrajerjo běchu: L. Penther ſ Wujezka, L. Unger ſ Czorneho ſholumza, L. Pětſtka ſ Njeſdaſchez, L. Michał Jurenz ſ Delnjeje Hórkli, L. Symny a L. Waker ſ Buſez. Schto je ſ nich ſebi ſe hwojeho hru najwjetſchou hwalbu dobył? Na tole praschenje ſo czechko wotmolwicž da; pschetog, kaž hido prajachmy, ſu wſchitzh ſromadže po hwojich mozač k temu pomhali, ſo by pschedſtajenje po móznoſci dokonjane rjane bylo. Duž jim wſchitkem ſlawu a wutrobnym džak pschivoſlamy, tola tež pschedſtow „Czornoboh“ džak a pschipoſnacze ſo to prajimy, ſo je taſti rjany ſerbſki ſabawný wječor wuhotowalo. Po džiwalowym pschedſtajeniu běchu reje. Wone ſo ſ naſhej ſerbſkej meju wotewrichu, kotrež lubosne ſynki ſaſhyschawſki ſo nam ſdasche, kaž ſo bychmy niz w dalokoj zuſjbe, ale w ſubej ſerbſkej Czudzhy byli. A tole ſeſdaczé bě cim ſiwiſche, hdyž hies wuſlocznymi rejuwatkami někotre knježny w ſerbſkej dráſce, kajkuž w Njeſmaczidliſkach a Wojerovſkých ſtronach noſcha, wuhlabachmy. Rjane hodžinki, kotrež hmy w Draždānſtum „Czornoboh“ měli, nam njeſapomnile wostanu.

S pruskeje hornjeje Czudzhy. W poſledních dnjach je naſchu

krainu wopjet wohnjowe njeſbože na wſchelatich měſtnoſčach domaſtalo. 2. meje w taſ mjenowanej nowej knjezej korečmje wohni mudyri, kotryž korečmu a hujodne domſke a rěſarňu rěſniſkeho miſchtra Thannheifera doſpolne do pročha a popjela pschewobrocži. Tón ſamý džen ſo w Delnim Wujesdze domſke a hródz, poſlenikarz ſhane ſchramez ſluſhaze, do zyla ſpali. Dzén poſdžiſko buchu twarjenja ſchimanzez khežkarſke ſiwiſce w Czornym ſholumzu ſ wohnjome ſaniczene. Teho runja njedzelu wulce wohnjowe njeſbože Bréžki pola ſkulova podendže. Wohen w hwinjazym ſhlewie khežkarja Jakuba Polka wundze a ſo ruce ſa dwory ſwidowjenie khežkarſki Kathariny Hanczowej, Marje Meschgangowej, khežlarja Jana Młodžinka, Michała Dubskego, Jana Welsa, Petra Marka, poſahrondnika Jakuba Kschizanka, ſahrodnika Petra Hadama a gmejnſkeho pschedſtejicera Jakuba Nowotnika wupſteſtre. Wot ploomjenjow ſaniczene twarjenja běchu wschē ſawěſczenie. Na kajke waschnje je wohen naſtał, njeje ſo hac̄ dotal wuſlédzic mohlo.

Dary ſa natwarjenje herbſteho domu.

Kubler Jeſſli w Warszawie	6 hr.
Kubler Januſchewſki w Warszawie	6

S džakom ſtvituje

M. Wjerwa, poſkladnik M. S.

Priopk.

* W poſzajſkim jaſtwje w Draždānach je ſo wónbano mlody člowiek wobwěſyl, kotrehož hale běchu někotre hodžiny předy ſafeli. 18. haprleje wječor běchu na ſchodze jeneho doma w Draždānach mlodeho člowieka na pjenjezneho ſtynoſcherja ſakacž wiždželi. Tydžen předy běchu na tymle ſchodze wulcu heteru namakali, kotař nikomu w domje njeſluſchesche. Mlodeho člowieka tehdv nechtó ſeſcheri. Bóry na to pač tam, hdyž bě wón ſtał, wótru britej namakachu. Poſdžiſko polizija wuſlédzí, ſo je mlody člowiek wěſty Syrac, kiz je ſo 1865 w Heseliche ſa ſtolyria narodzí; duž jeho ſafachu. Jaty ſ wopredka přeſeſche, potom pač ſo wuſna, ſo je 18. haprleje na pjenjezneho ſtynoſcherja ſakacž a wótru britej pschi ſebi měl, ſo je nujnje pjenjesh trjebal a ſtynoſcherja wurubicž chył. Šak je to ſpozycie chył, prajicž njeſhaſe. Schtož hewa ſo nim ſhoniču, nicžo dobré njebě. Wón besche leni a njerodny člowiek a paduſtwa dla hido poſkostany. Na njeho tež tuſachu, ſo je poſzledni čzaſ na wſchelatich twarach dželacžerjam wſchelake wěžy ſ jich draſty kranul. Hdyž chydu jeho někotre hodžiny poſdžiſko, ſo běchu jeho do jaſtwje pschirveſli, ſaſo pscheklyſhceč, besche ſo w jaſtwje wobwěſyl.

* Miſhnanſte nowiny piſauj: Ŝežehowazh podawſ ſokaſuje, do kajkeje nuſy móža psches ſozialdemokratſki meſki ſwiedžen dželacžerſke ſwojby pschincz. Njedzeli rano w 5 hodžinach ſo někotiſ ſozialdemokratojo w jenej korečmje ſeňdzechu, wupichu tam někotre ſchlenzy piwa a ſo na wulhod do Buſchbada naſtajichu, ſo bychu tam meſki ſwiedžen ſwječili. Na dompuču jedyn ſ nich hwoje tſiléne džeczo ſetka a jo ſobu do jeneje korečmje wſa. Tu na pschemo piſachu, tež wbohe njebožatko dyrbjescze ſobu pieč a ſo bóry wopi. Na dompuč ſebi nichtó njeſyflesche, piſachu pschego dale. Pschipoſdnje ſo pschiblizi, tola na proſtu ſlakazeho džeczo, ſo by domoj ſchol, nan nje poſluchasche; wón jo wjele hóle na ſofa poſloži, ſo by tam ſpalo. Tak tež poſpolnjo pschindže a w 5 hodžinach ſozialdemokratſky dželacžerjo hischeče pschego w korečmje ſeňdzechu. Škóčnje bě džeczo mač ſhoniſla, hdyž ſo nan ſaſeržuje; wona bě zyle dopoſdnje po darmo ſa džeczo phtala. Šlakajo wona do korečmje ſtupi, ſo by hwoje džeczo ſobu wſala, tola hruby člowiek jež to ſapowiedzi, a někto ſlowo na ſlowo padasche. Šwójba doma nicžo jescz njeſeſche, muž pač hido wot ſoboth w korečmje ſeňdzechu a bě hwoju mſdu nimale pschegloſa. Njedziwazh wſchē porokow a proſtrow wón ſonje ani pjenjeſla njeda, a ſkóčnje dyrbjescze wona hlođna ſe hwojim džeczem domoj hicž, muž pač w korečmje wosta.

* Někotiſ mlodeži mandželſzy we wſy Unterbrich w Pschirheinſkej krajinje, kotsig běchu ſo ſ džela loni, ſ džela ſetka na tamniſhim ſtawniſtwje werowacž dali, wónbano wot ſtaneho rěčnika powjescz doſtachu, ſo jich mandželſtwo ſakonisz njeplaciſi, dokež ſa ſtupnik ſtawnika, kiz besche jich weroval, tehdv žaneho prawa wjazy měl njeje, weroval. Š dobor ſo jim radzic, ſo bychu ſo ſterje ſlepje ſ ſowa weroval ſali. Někotre mlode žony, kotrež kaž ſo ſda, dotal pschecžimo muzej tajke byle njeſju, kaž ſo ſluſha, maju pječza wulk ſtrach, ſo mujojo ſ ſowa wo nje rođic njebudža.

* Bože ſtipeče rano ſu w Metzu wychiſkeho lieutenanta Pragera wot kralowſkeho ſakſkeho pěſchego regimenta čižlo 12 w jeho ſložu ſkózowaneho namakali. Škózowany mějeſche ſchiju hac̄ do

ryapa pscheklótu, pôdla njeho w ložu wotkamant hamor ležesche. Nasslerje su offizera, kîž je njezenjeny, w nozy nabpanuli, jemu na hlowu s hamorom wjazy króz dyriwchi seho pohlusili a jemu potom kré pscherenuli. Po sbaču so tu wo rubjezne mordatstwo jedna.

* Pjekarjo w Neunkirchenze pola Saarbrückena bêchu so srečzeli, so wot 26. aprileje kroschlowskich zalistow wjazy pjez njebudu, ale jenož hisčcze pječnowerâste, schtož s rjanymi hlowami w nowinach wosjewichu. Ale s tym tamnischim hospasam rjenje pschiindzechu. Dokelž hebi pjekarjo rječec njebachu, so wscitke hospas w Neunkirchenze srečzachu, so žaneje zalby wjazy kupovalc njebudu, doniz pjekarjo sažo kroschlowste njeſmeja, a tež hwoje hlowo vzeržachu. Duž pjekarjo hižo naſastru wosjewichu, so maju sažo kroschlowiske zalby na pschedan.

* We wky Hasenkrug pola Hardebecka je žona wosjewichski hwojej džesčji sklonzovała; jene běšte polebra lëta, druhe hafle schescz nježelj stare. Wona džesčomaj kré pscherenju, krvi do ſudobja wuběžec da a czele do pingy položi. Mordatku su ſajeli.

* W jenych Winnisch nominach je list wotčiſčezany, kotrž je jedyn w Winje bydlazhi Štalski, Treleani, wot hwojeho hvala Giacoma Baisa s grichiskeje kupy Korfu, hdež poſledniſchi jako blidat vžela, doſtał. W liscje ho piſe: „Pondželu 13. aprileje je ho w 11 hodžinach dopoldnia grichisa holcika ſhubita, lotrejz ſtarſchej w židowſkim džele města bydleschtaj. Wſho praschenje a pytanje ho podarmo hycz ſdashe; džesčowý nan na myſl pschiindže, hacž židža holciku wotwiedli njeſku, a s nekotrymi pscheczelemi w nozy do synagogi ſtupi, lotrejz durje ſamknene nježelj. Tam džegu počnu czeſta namakachu, lotruž ſe synagogi wunjeſechu. Hdyž doma czeſto pschepytachu, wbohe džeczo s džela roſrubane a do czeſta a muki ſawalene namakachu. Do hlowu bě dohlí hofdz ſabity, bjes tym ſo bě czeſto na ſchii, žiwoče, rukomaj a nohomaj roſrēſane. Węž ſo roſnichy, pscheczo hóle lubowa roſhorjenocz roſcęſche a ſkónčnje ſbězkej pschecziwo židam pschiindže. Wyschnocz telegrafiszhy woſakow na pomoz ſawola, židža durje a wokna ſwojich domow ſawrjechu a buchu hacž do 18. aprileje wot woſakow ſtrazowaní. Kud ſo hisčcze pscheczo ſměrowal njeſe; ſchecčijanszhy dželaczerjo nochzedža wjazy pola židow dželacž.

* Bohacze s džecimi žohnowaną je wěſta Demitrijowa w Mađuria, lotraž je ſanđene dny ſchtyri holszatta porodžila; poſleni do ſpolnie roſwithy njebe a bóry wumrie. Tale žonſka je hižo dwójzhy dwójníkow poměla. Sa dobre tsi lëta je wóžom džecgi porodžila.

* W Amerizy w nowischim čažu wjèle czepleje wody piſa, ſo by ſo nečaſta khoroſcz wotſtronila, abo ho khoroſcz ſadževalo. Taſka woda dybci 36 abo 38 gradow po Zelsiju czepla hycz. Nekotry khory ſmě jeje wjazy pič, druhí mjenje. Ale wjazy hacž dwaj literaj ſa džen ſo jeje pič njeſmě, a to položza hodžinu do wobjeda, druhá položza dwie hodžinje předby, hacž ſo do loža dje. Schlenza ſo na jene dobo murashez njeſmě, ale dybci ſo pomalu pič, ſo ſo ſa bětlik abo ſo poč hodžinu wupije. So by czeplka woda lepje ſlodžala, ſmě hebi ſtromy člowej něcht do njeje měſčecz; khoremu ſmě ſo ſetřatſto do njeje dawacž. Amerikanszhy ſekarjo wobkruczeja, ſo, hdyž člowej taſtule czeplu wodu piſa, nutſkowne džele jeho czebla lepje dželaju, ſo ſo krej rjedži, ſo taſti člowej lepje pscheklaje, ſi jenym hlowom, ſo je wulzy ſtrone, czeplu wodu pič. Wjetſcha maju w tamnischich haptylek pschepoldnju wodu pscheklowanu, lotraž je 36 gradow po zelsiju czepla; a nečtiožluli džen wote dnja hodžinu do wobjeda do haptylek hodiži a tam hwoju ſchlenzu czepleje wody wupije.

* Hdyž bě ſo w Ssewero-Amerikanskich Ŝenoczených Krajach ſeleſniza Kansas Pacific wotewrila, ſo bužja njeſcheczelzhy Indianojo ſeleſnizy wjèle ſchlohy cžinicž. So ſo to njeſta, ma ſo ſenicžhy temu pschepipowacž, ſo hebi Indianojo rady njeſwiedžachu, kac̄ mohli lokomotivje ſ dobrym woſpechom prawje klubu ſčinicž. Junu ſo wjednít lokomotivy dohlada, ſo bêchu telegrafowe groty pscherenje, ſchtož na niežo dobre njeſokowacze. A hlej, kruch dale, hdyž běšte ſi prawizy a ſi lewizy hufa ſčinicž, bêchu Indianojo ſeleſnizu ſ nělajkim powjasom ſaracžili, lotraž na kóždym buku poſta muži krucze džeržesche. Kaž ſo poſdžiſho poſta, bêchu Indianojo powjas ſe ſchlebjerbow wolažeje lože ſpletli, mějo ſa to, ſo taſti powjas, hdyž jón ſto muži krucze džerži, cžah ſawěſcze ſastaji. Wjednít lokomotivy pak ſ měrom ſ połnej paru dale ſežesche. Hdyž lokomotiva do napjateho powjas ſtoreči, ſi prawizy a ſi lewizy Indianojo do powětra lëtachu; nělotſi na kolije padzechu a buchu pscherenji. To je na dolhe lëta poſleni poſpt Indianow byl, cžah ſastajicž.

* Gatrachny wichor je nježelju w měſce Paduca w połnožno-amerikanskim ſtacie Kentucky nježmernu ſchlohu načginil. Nělotre ſamjenitne khěje ſo wot njeho powalichu a wjèle ſtam druhich twarjenjow ſo třeha wotſbehnu. Methodisticka zyrkej bu do powětra ſběhnjena

a w roſpadanſach na dróhu cžiſnjena. Dworniſhcejo a nělotre fabrikli buchu ſylnje wobſchložene; tež mnosy ludžo do ſchlohy pschiindzechu.

Zedny plan ſeleſnizow wot 1. meje 1891.

4. woſowa flaſa nježelu a na ſakſich ſwiatyh dnjac wupada.

Se ſhorjelza do Dražđan.

Woſowa flaſa	2. 3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.
Se ſhorjelza	11,0	1,46	—	4,43	7,58	10,50	2,1	2,28	4,21
Rybbačka	11,48	—	—	5,7	8,22	11,14	—	2,53	4,44
Lubija	12,36	2,13	—	5,28	8,45	11,36	2,29	3,15	5,5
Budyschina	1,20	2,36	4,0	6,2	9,21	12,14	2,52	3,50	5,40
Viſtopis	—	—	4,30	6,38	9,58	12,51	—	4,27	6,14
Arnsdorfa	—	—	4,51	7,1	10,22	1,16	—	4,51	—
Radeberga	—	—	5,2	7,11	10,32	1,26	—	5,1	6,43
Do Dražđan	—	3,35	5,29	7,40	11,3	1,55	3,54	5,31	7,5
								10,4	10,48

S Dražđan do ſhorjelza.

Woſowa flaſa	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.
Se Dražđan	—	6,0	8,50	10,20	12,10	3,5	5,10	6,57	8,50
Radeberga	—	6,39	9,25	—	12,47	3,41	—	7,33	9,26
Arnsdorfa	—	6,51	9,37	—	12,58	3,51	5,49	7,42	9,37
Viſtopis	—	7,21	10,6	—	1,24	4,17	6,19	—	10,6
Budyschina	—	7,59	10,44	11,29	1,57	4,51	6,53	8,45	10,41
Lubija	6,32	8,43	11,27	11,55	2,36	5,28	7,32	—	11,23
Rybbačka	7,7	9,1	11,43	—	2,54	5,46	7,50	—	11,41
Do ſhorjelza	7,48	9,22	12,4	12,21	3,15	6,7	8,11	—	12,2
									2,54

S Budyschina do Wjeleczina.

Woſowa flaſa	1-3.	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Budyschina	—	—	—	5,10	7,36	10,43	1,17*
Dženikez	—	—	—	5,20	7,51	10,53	1,30*
Budeſtez	—	—	—	5,28	8,4	11,1	1,39*
Rosmodez	—	—	—	5,34	8,11	11,7	—
Do Wjeleczina	—	—	—	5,43	8,22	11,16	—
							2,33
							5,23
							8,54

* Žedži jenož nježelu, ſrjedu a ſwiate dny.

S Wjeleczina do Budyschiny.

Woſowa flaſa	1-4.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Wjeleczina	—	—	—	6,0	8,45	11,40	—
Rosmodez	—	—	—	6,11	8,53	11,48	—
Budeſtez	—	—	—	6,21	8,59	11,54	12,40*
Dženikez	—	—	—	6,32	9,7	12,2	12,50*
Do Budyschiny	—	—	—	6,43	9,15	12,10	1,2*
							3,44
							6,28
							9,46

* Žedži jenož nježelu, ſrjedu a ſwiate dny.

S Budeſtez do Hornjeho Kumwalda.

Woſowa flaſa	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Budeſtez	—	—	—	6,20	11,10	1,40*
Wbohowa	—	—	—	6,32	11,22	1,52*
Kebliž	—	—	—	6,36	11,28	1,56*
Kumwalda	—	—	—	6,44	11,37	2,4*
Sředžneho Kumwalda	—	—	—	6,51	11,44	2,11*
Do Hornjeho Kumwalda	—	—	—	6,57	11,50	2,17*
						5,54

* Žedži jenož nježelu, ſrjedu a ſwiate dny.

S Hornjeho Kumwalda do Budeſtez.

Woſowa flaſa	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.	2-4.
Se Hornjeho Kumwalda	—	—	—	8,13	12,5*	2,34
Sředžneho Kumwalda	—	—	—	8,20	12,12*	2,41
Kumwalda	—	—	—	8,29	12,19*	2,50
Kebliž	—	—	—	8,36	12,24*	2,57
Wbohowa	—	—	—	5,12	8,40	12,28*
Do Budeſtez	—	—	—	5,23	8,51	12,39*
						3,12
						8,34

* Žedži jenož nježelu, ſrjedu a ſwiate dny.

Woſowa flaſa	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Ramjenza	—	—	—	6,0	8,45	11,50
Poležnizy	—	—	—	6,23	9,8	12,21
Großröhřdorfa	—	—	—	6,33	9,18	12,34
Do Arnsdorfa	—	—	—	6,45	9,30	12,49
						4,46
						9,2

S Arnsdorfa do Ramjenza.

Woſowa flaſa	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Se Arnsdorfa	—	—	—	7,10	10,27	1,20
Großröhřdorfa	—	—	—	7,29	10,41	1,40
Poležnizy	—	—	—	7,42	10,50	1,53
Do Ramjenza	—	—	—	8,8	11,9	2,19
						6,34
						10,27

(Poſtracžowanje w pschilosy.)

Khęża cijisko 1 na malej przedar-
skiej haży je hnydom na pschedan.

W Nowej Wzy pola Njejszw-

cjida je **żiwoszcz** cijisko 3 s zyle

nowymi maživnymi twarienjemi,

rjanej żabowej a żadżenskej żahrobu,

13 kórzami pola a luki, 10 mjen-

schinow mot Njejszwacjidskeho je-

lesniczneho fastanszceja daloko, na

pschedan. Dalsze je pola wob-

żedżera shonicz.

W Schrōsczeje pola Minakata je

rjana **żiwoszcz** na pschedan. Dalsze

je shonicz pola hosczenzarja tam.

Prokata na pschedan.

Prokata bękeje Yorkshirskeje a tež

czornopisaneje Berkshirskeje razy,

kotrež ho jara loško wukormja, ſu

dſchezo na pschedan na krijezimaj

dworomaj w Budyschinku a Pschw-

czizach.

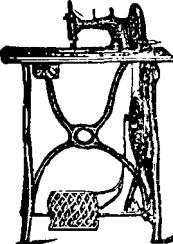
Schaty žimaze maschin
w wſchelakich wulkosczach porucza

tunjo

Richard Otto,
mechanik na horniczskej hažy 18.

Wyżokorukata

ſchijaza maschina

Biesolda a Locki
je najlepšcha a
najkhamišcha ſa
hwójbua a rjemjeſz-
niſke dželo. Sa
jeje hódnosz doko
lēta rukuj. Schijaza maschin
w wſchelakich druzinow
ho wote mnje wuporjedzeja. Stryko-
wanſke maschin po fabriſkih pła-
cziſnach pschedawam.

Richard Otto,
mechanik na horniczskej hažy 18.

Würzburgske
runklizowe ſzymjo
ſ najrejuskeho wulſkeho pſoda
ſ malo korjenjemi ma pſhezo
na ſkladje a porucza

Carl Noack
na ſitnej hažy.

Sahrodne meble
dobre dželo po tunich placziſnach
porucza

Ed. Schiersandowi ſynojo
na Hoschiz hažy 11.

Turkowske ſlowki
najlepſcheje druzinu porucza

Moritz Mjeřwa
pſchi miążowym torhoszczu.
Destilazija ſnatych dobrzych likerow
po starzych tunich placziſnach.

Kóſlaze kóžki
po najwyſchich placziſnach kupuje

Heinrich Lange
pſchi wobſznych wſchach.

Pschenajecze luki.

W měschčanskemu ſubku pola Pschenajecze ſluſchage luki, na prawym
Sprejnym brjosy wet ſubku hac̄ i tak mjenowanej luži ležaze, w ſa-
honskich knižach cijisko 154, 153, 175, 177, dyrbja ſo w wotdžele-
njach po 2-4 kórzach na tſi ſa ſobu ſledowaze lēta ſ wuměnjenjemi,
do termije wosjewjomnymi,

Frjedu 20. meje
pschenajecz.

Wobhlaſanje lukow je w kózdyh čaſzu dowolene. Na wotnajecze
ſmyſleni ſo proſha, ſo bych ſo mjenowany džen popołdnju w 2 ho-
džinomaj pſchi fabriky kl. Michela a Müllera ſefli.

Zočuſch.

Kolonialtworowe a destilaziske khlamj

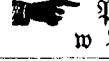
Adolfa Rämſcha

pſchi butrowych wſchach

poruczeja ſwojim czesczonym wotbjerarjam:

khofej njepalený, hylny a dobry, punt po 120, 130, 140 a 150 np.,
khofej paleny punt po 140, 150, 160 a 180 np.,
zokor mléthy, jara ſłodki, punt po 30 np.,
zokor w pokrutach punt po 32, 33 a 34 np.,
ſompowy zokor i pizowaniu pečołow punt po 33 np., 5 puntow
po 160 np., 20 puntow po 6 ml.,
rajk punt po 14, 15, 16, 18, 20-30 np.,
ſyrup ſłodki laž měd punt po 16 np.,
kandisowy ſyrup punt po 12 np.,
mydlo w ſnatej dobroſci punt po 28, 30, 35 a 40 np.,
rjepikaty tobak, amerik. krany, punt po 35 np.,
rjepikaty tobak 2. družiny punt po 30 np.,
rjepikaty tobak njeſtrany punt po 25 np., 5 puntow po 110 np.,
jerje, wulke tuczne ryby, mandel po 50 a 60 np.,
polež ſnateje dobroſce punt po 75 np., 5 puntow po 3 ml. 60 np.,
kwinijsz ſchmalz punt po 55 np., 5 puntow po 2 ml. 50 np.

Emma ſwudowjena Vorwerkowa
porucza pſyſhōwe pjesle, ſetnje pjesle, ſanki, modne žakety,
deſhczne mantle, trikotowe taſſe w wulſkim wubjerku po tunich
placziſnach.

 Požluženie w němſkej a ſerbſkej ręczi
w Budyschinje na hłownym torhoszczu 5.

Fotografownja Alex. Matthaeyna

na ſchulſkej dróſy 3

ho i wſtojnemu dželanju fotografiow kózdeho waschnja pſchi po-
trjebje porucza.

Dolež po najnowſkih wunamaknjach fotograſju, móžu ſa
hódnosz a džerženje wobrasow najwjetſhe rukowanje lubicž.

Wóznokrajne kropobitče ſawěſzaze towarſtwo
w Elberfeldzie.

Dawamoj ſ tutym i wjedženju, ſo ſmój knjesej **J. Riczy**
w Ralezach cijisko 80 agenturu hornjego towarſtwa pſchepodalov.

W Drąždžanach N., 4. meje 1891.

Lüder a Kaumann,
towarſtowowaj hłownaj połnomózničaj.

ff. bukskinowe ſkaniny
a ſkaniny ſ čeſkaneho
pſchedžena k mužazej

draszcze
porucza po wuſjadne tunich
twjerdyh placziſnach

Julius Hartmann syn
w Budyschinje

na róžku miążoweho torhoszczia.

Wubjernu ſchokoladu,
punt hžo po 1 ml. a dróžſhu,

kaſao vero w kufſach,
kuſt na ſchalku dožaha,

kaſao,
ff. vanillu,

kaſaoſu thej,
thej atd.

porucza

Alwin Schrader
tonditornia

na ſwokownej lawſkej dróſy.

Wóſk, wóſkowy twar a parki

kupuje **H. Puy**, mydlar w Budys-
chinje na ſerbſkej hažy 4.

No. 13.

Naschu ſ rukowaneho ſamórfleho
tobaka dželanu 4 np.-zigarn pod
cijisko 13 furjerjam naleſnje po-
ruczamoj.

Ginzel a Ritscher.

Palí

ſo zigara rjana běla a ſłodži wona
derje, je wona, hdyž 100 wot nieje
po 2 ml., 2 ml. 20 np. a 2 ml.
80 np. pschedawamoj, wobkedybo-
wanja hódná.

Ginzel a Ritscher.

Wobrash

(bildy) ſo rjenje a tunjo ſaſčklen-
zuja a ſ wobkukom wobbadža,
domowe żohrowanie a wobrash
w wulſkim wubjerku a tunich pła-
cziſnach pola

Maxa Mützy
na bohatej hažy 11.

Raiß

jara rjany a wulſkosornaty,
punt po 16 np.,
zentnar po 15 ml.,
jako něſtlo jara tunje porucza

Th. Grumbt
na ſwokownej lawſkej hažy.

Šhofej

wot naſtunischih hac̄ do naj-
drožſkih druzinow w wulſkim
wubjerku porucza

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej hažy.

Czistý palenz

lenotliwie a w piečelach, laž tež
wſhē dobre druziny laž
jednore a dwójne likery
porucza jara tunje

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej hažy.

Zigarſ.

Najlepſche 4 np.-zigary ſu do-
ſtac̄ ſola

Jana Wjenka
na ſwokownej lawſkej hažy 38.

Hdže kupujecje
tajke rjane
cžaſniči?

Pola
J. M. Hentz
na seminarſkej

dróſy 4.

Tež ſu tam rjane a tunje hradjadla
a ſkote twory doſtac̄; ſerbſki ſo
tam tež ręczi.

Syphne bukłowe rostliny, kopy
po 60 np., pschedawa H. Puy na
herbskiej haſy 4.

Khofej

pasenij

w nowych a wuhernych družinach
męchany poruczataj punt po 1 ml.
40 np. haſz do 2 ml.

Schischka a Rječka

na swonkownej lawskiej haſy.

Mužaze fravaty
w wulkim wubjerku a tunjo porucza

A. Tschentscher

na bohatej haſy čižko 18
a na róžku theaterskeje haſy.

Wolijowe barby

we wſchęch nuanſach, hnydom
i barbjeniu, derje a twerdze ſchny-
jaze, i barbjeniu ſhězow, ſchpundo-
wanjow atd.

molerſke a murjerſke
barby

w czerſtwej tworje a w naj-
wjesczym wubjerku,

ſchpundowanſki

ſhwęczat̄i laſt̄

ſ barbu a bjes njeje, njewonjaty
a ſpěchnje ſchnyjazy,

terpentinow̄ woli

(němſki a franzowſki),

dwojzy warjeny

hodny lanowolijowy ſirniſ, jara derje a twerdje ſchnyjazy,

berniſteinske laſti,

kopallaki,

damarlaſti,

želesowe laſti,

Ia Kölnski klij faž tež

murjerſki klij

a hiſheje wſchelake druhe družiny,

mujerſku krydu,

ghys,

Ia portlandski zement,
lepatočamjenjowu

a ſchmirglowu papjeru,
ſchmirglowu plāt,

ſchpundowanſki wóſk,
wóſk ſa parketowe

ſchpundowanje,

barbieze wſcheye družiny,

ſhablony

ſa molerjow a murjerjow
atd.

porucza a ma pschedzo na ſkładze
po najtunischiſtich placiſiñach

drogowe a barbowe

en gros ſhlanh en détail

Otto Engert

10 na swonkownej lawskiej haſy 10.

Towařstwo Pomocy za studow. Serbow

změje srjedu po swjatkach 20. meje popołdnju w 2 hodz.
w Müllerec (Thiermannec) hoſćencu swoju lětuſu

hłownu zhromadźiznu.

Dnjowy porjad: Rozprawy. Namjetys.

Předsydſtvo.

Towařstwo Sſerbskich Burow.

Wužſhi a ſchěrſhi wubjerk ſměje ſhromadźiznu ſobotu 23. meje
pschedpołdnju w ſenej w Budyschinje na ſtělerni. Waznych winow
dla ſo wſchitzu wubjerkowniz ſajnaležniſiho pschedproſchuja wot
hłownego pschedzydſta.

Serbske blido

je wot nětka kóždu wutoru wječor w 8 hodzinach w piwo-
wym hrodze po jenym ſkodze. Někotři Serbja.

Powſitkovna assekuranca w Triestu.

(Assicurazioni Generali.)

Saložena w lěcze 1831.

Rukowazy fond w kapitalu a reservach w hotowych pjenjach:
40 millijonow 758 thžaz 238 ſchěznaſow 42 krajz.

Wohēn-, ſchleñzu-, transport- a žiwiſenje - ſawěſčenje.

Polizy ſo w ſhězorſtowowych markach wustajeja.

W ukaſowaniu a i wobſtaranju ſawěſčenjow porucza ſo jako
agent:

hamſki ſhotolekar Ernst Walther w Budyschinje.

Pschedawańja Starých wězow

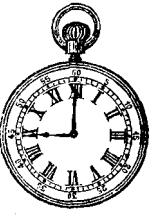
Juliusa Bächmanna

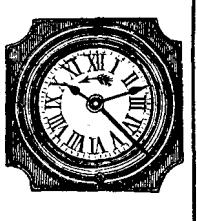
porucza ſo i ſupowaniu a pschedawanju wězow wſcheye družiny w Bu-
dyſchinje na miſszej haſy 7 po 1 ſkodze.

Ratařſke wohēn ſawěſčaze towařſtvo ſa ſakſke kraleſtvo

Magdeburgſke krupy ſawěſčaze towařſtvo

ſaſtupuje:
F. E. Locke w Blozanaſh pola Pomorſ.

J. G. Schneider
pschi lawskim tormje
pschedawa wulku požylku dobrzych
zylinderowých čaſznikow
po 8½ — 10 ml.,
rjane budžaki po 5 ml.,
wulki wubjerk rječasow.
Porjedzenje nanajlepje.

Dla pschedwarjenja mojich ſhlamow ſo pschedawańja mojich
flanelow, lamy, wolmjaných ſuknjo-
wych tkaninow, poſwolmij atd.
w tej ſamej ſheli na ſitnej haſy čižko 7 po 1 ſkodze
namaka.

W. Häcker.

Hiſheje ženje bylo.

Pschedawam:
dobre wobleczenja ſ čezechaneho pschedzena po 20 ml.,
" bukſkinowe wobleczenja " 60
" ſóhke mužaze wobleczenja " 12 "

C. F. Kloss na ſitnej haſy 4.

Kruženki (fransh), čječzki,
ſchnoru, ſortu atd. najtunischi
džela

F. W. Aurich
na ſadnej bohatej haſy 14.

Šv. ſy

faž jed řeſaze, porucza
Paul Walther
na ſitnych vilach.

Dobre foſy

po najtunischi ſupuja w reſtauraciji
A. Schuby na swonkownej lawskiej
dróſy, předawscheho ſtowarja w Bě-
czeſzach.

Plat

po ſ woprawdzieſtej indigo-barbu
barbi w B. Kellingez barbjerii
w Budyschinje.

Mužaze ſuknje, ſholowy,
laſy atd. po ſ njeputſečatym bar-
bam i nowa barbja a faž nowe ſhotowjeja

w B. Kellingez barbjerii
w Budyschinje pschi ſitnych vilach.

Bonjaze ſuknje, pjeſle,
rubiſhčja na hłownu
po ſ njeputſečatym barbam i nowa
barbja a ſo faž nowe ſhotowjeja
w B. Kellingez barbjerii
w Budyschinje pschi ſitnych vilach.

Julius Bächmann
awkzijonator w Budyschinje
na miſszej haſy čižko 7 na
róžku jerjowej haſy
porucza ſo i wodžerzenju awkzijow
po najtunischi ſobliczenju.

Mlode piwo

budje ſo pónđelu 11. meje w 7
hodzinach w Gucijnianskej pi-
wańi pjeńicj.

Bukečanske serbske towařſtvo.

změje jutre njedželu 10. meje
popołdnju w 4 hodz. swoje po-
ſedzenie. — Dnjowy porjad: 1.
Přednošk knjeza wučerja Šuey
z Rachlowa. 2. Wuradžowanje
wo wulēče. Wſitke sobustawy ſo
prečelnje přeproſuju, tež hoſco
su witani.

Předsydſtvo.

Za ſwoju knihownju pyta cyle
lětniki abo tež jednotliwe čiſla
„Lužičana“ towařſtvo „Ser-
bowka“ w Prazy.

(R temu čižku pschedzho.)

Bschiloha i číslu 19 Serbskich Nowin.

Sobotu 9. meje 1891.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej zhrlwi budże jutje njedželu rano w 7 hodzinach němska spowiedź, $\frac{1}{2}$ godzin němska a w 10 hodzinach herbskie przedawanje. — Popołdnju $\frac{1}{2}$ godzin budże katechismušowe roścężenie i konfirmowanje němskiej młodociežu.

Werovali:

W Michałskiej zhrlwi: Jan August Scholta, wobhodżer biełenje tu, i Bertha Augusta Brückner se Saloneje Vorschęze.

W Katholskiej zhrlwi: Hermann Goldberg, nožeć tudy, i Marja Delanek se Židowa.

Křečenl:

W Michałskiej zhrlwi: Eduard, Bohuměra Eduarda Frenzela, khezjerja a dżelaczerja pod hrodom, ž. — Emma Lisbetha, Wylema Augusta Päzolda, blidarja pod hrodom, dž. — Emil Alfred, Jaroměra Augusta Leicha, zigarnika na Židowje, ž. — Kora Gustav, Handrija Bohuměra Hajna, dżelaczerja na żeleznicy w Malym Wjelkowje, ž. — Martha, Ernsta Hermanna Wernerera, sahrodnikiego žitwoscęzerja w Kelue, dž. — Marja Augusta, Jana Ernsta Wicząsa, hospodařstwo pomożnika w Kruboczizach, dž. — Hana Marja, Augusta Rechli, fabrikaria na Židowje, dž.

W Katholskiej zhrlwi: Franz Jan a Marja Antonija, Jana Korle Grafa, žitwoczątka tudy, dwójnikaj. — Willy Jan, Alberta Mikuta, pjełatstego misztra tudy, ž. — Madlena a Jurij, Michala Wjedricha, dżelaczerja tudy, dwójnikaj.

Zemrjećl:

Dzień 30. haprleje: Marja Madlena Sejlerjez, Handrija Lukascha, dżelaczerja pod hrodom, mandżelska, 57 lat 3 měszy 10 dniow. — 1. meje: Marja rodz. Majcęz, Zofia Grafa, privatiera tudy, mandżelska, 67 lat 4 měszy 10 dniow. — 5. Hanża Szyloriz, njebo Korle Bohumiła Rychtarja, kublerja w Szczecinie, wudowa tudy, 69 lat 1 měsaz 23 dniow.

Placisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 2444 měchow.	W Budyschinje 2. meje 1891				W Lubiju 6. meje 1891			
	wot mł.	hacż np.	wot mł.	hacż np.	wot mł.	hacż np.	wot mł.	hacż np.
Pšenica	11	44	11	83	11	47	11	91
Różla	10	59	11	18	10	88	11	47
Feijmien	9	81	9	87	9	62	10	—
Wowl	8	4	8	21	7	88	8	33
Hroč	7	70	8	20	7	70	8	20
Wota	8	89	11	11	10	14	10	83
Zahy	7	50	8	6	6	81	7	50
Hejdučha	14	—	17	—	13	50	15	50
Berny	18	50	19	—	16	50	17	50
Butra	2	80	3	50	3	—	3	50
Pšeniczna muka	11	50	20	—	—	—	—	—
Ržana muka	50	—	11	16	—	—	—	—
Szyno	2	50	3	—	2	10	2	60
Ss óma	600	—	17	—	16	—	18	—
Przehata 1092 shtuf, shtuka	7	—	21	—	—	—	—	—
Pšeniczne wotrub	5	25	5	50	—	—	—	—
Ržane wotrub	6	—	7	57	—	—	—	—

Na bursh w Budyschinje pšenicza (běla) wot 11 hr. 62 np. hacż 11 hr. 76 np., pšenicza (żółta) wot 11 hr. 18 np. hacż 11 hr. 47 np., rožla wot 9 hr. 84 np. hacż 10 hr. — np., feijmien wot 7 hr. 86 np. hacż 8 hr. 7 np., wowl wot 8 hr. — np. hacż 8 hr. 25 np.

Wjedro w Londonje 8. meje: Jaſne njebojo.

Hajnka a Ržu

w Hamorskim mlynuje w Budyschinje
Kupujetaj pšeniczu a rožku pšehizo po najwyšszej placisnej a pshedawataj

ržany gris k pizy zentnat po 7 ml. 50 np.,
ržane wotrubu " " 6 " — "
pšeniczne wotrubu " " 5 " 50 "

Ernst Herkner

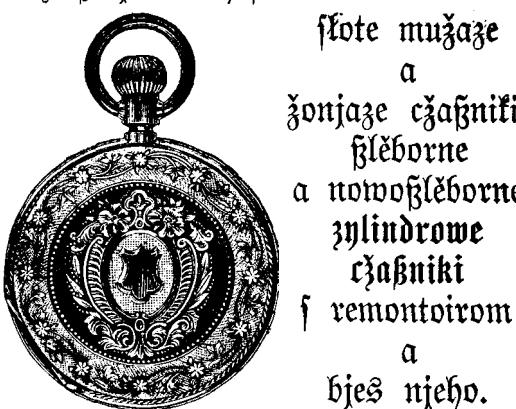
na hlownym
torhosćju 8

čažnikar
w Budyschinje
porucja swój wulknym sklad

na hlownym
torhosćju 8

regulatorow
i bijadłom
a
hjes njeho,
szczesne
čažnikiki,
budžaki
na puczowanje,

skote mužaze
a
žonjaze čažnikiki,
szleborne
a nowozleborne
zylindrowe
čažnikiki
i remontorom
a
hjes njeho.

Miklowe, talmiowe a doublowe rjeczasy najnowsze fajony.

Rukowanje 2 lécze. Krucze sprawne pošluženje.

Porjedzenja

na wszech družinach čažnikow zo wote minje ruce a po tunich
placisnach wobstaraju.

Drastne tkaniny, czorne a piżane, teho runja bytki
k schorzuham, piessam, rubishcjam a wobleczenjam zo ho-
dzaze, jenož w najlepšich tkaninach, kóhéz po 50 np. hacż do
1 ml. 20 np., hewal hiszce ras tak droho, trikokowe taillé
po 3 ml., dobry modrocjisszcz po 25 a 30 np., najlepše
pschedeschcinički po $1\frac{1}{2}$, 2 a 3 ml., czorne, rjepikowane a
mustrowane tkaniny k žaketam, $1\frac{1}{4}$ scherke, po 1 ml. 50 np.,
czorne židzane tkaniny k niewieszczinskej drascze i rukowanjom
sa dobri židu, wobleczenje po 30 ml., tkaniny k wobhodzenju
a podshicju a wjele druhoho wjele tunischo hacż druhdze.

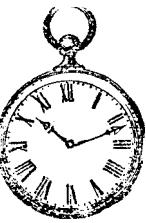
Hermann Beermann

w Budyschinje na smutkownej lawskiej haſy.

Jablkowe kisalo

najlepše i żolotwi a i kladzenju żadu liter po 20 np., teho runja
jablko-winowy napoj
blesku po 45 np., dale jablkowe wino, jahodkowe wino,
ještezate limonady a mineralne wody porucza

Hornjoluziska tkoczerenna żadu
dr. Herrmann a dr. Wezki
na sadnej bohatej haſy 3.

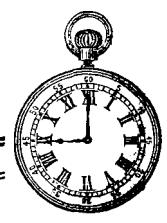

Franz Marschner

čažnikar w Budyschinje

čzo. 9 na bohatej haſy čzo. 9

swój sklad čažnikow a čaž-
nikowych rjeczasa dobrosi-
wemu wobledzbowaniu porucza.

Hódna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placisny.

Vorjedzenje dobre a tunje.

Pschipomnjenje: Ręczę herbski.

Heblowane i chpundowanja

zyle žuhe, 24 a 30 mm. žylne, pshedawa tunjo

Dr. Holbian w Budyschinje pshi dwórnischcz.

Swandow II.

Tutón pocziszeżany bawmiany flanel so jara rad nošy, schtož so jenož s teho wułosiež dawa, so je jara praktiski.

Wón so hido lěta dołho w mojej pschedawarni w jara wschelakich mustrach pschedawa a w tu chwilu su sało kraſne nowoſeże doschle.

K raničim wobleczenjam, blusam, pjeslam, džezazej draseże atd. atd. so swandow jara porucza.

Julius Hartmann Sohn

na róžku mjaſzoweho torhoscheża.

Dalokorečnik čížlo 4.

Nowe turkowske ſlowki
porucza
Hermann Lemke
na jerowej haſhy.

Šhofej

jara ſylnje a egiſce ſlobdžazy
ujepaſený punt po 1 ml. 20 np.
haſz do 1 ml. 60 np.,
paſený punt po 1 ml. 40 np. haſz
do 2 ml. porucza

Jan Wjenk
na ſwankownej lawſtej haſhy 38.

Richard Neumann

porucza

kyryl thofej w najwjetſhi wubjerku, kaž tež 2—3 kroź kojdy
tydzień cjerſtwy paſený w ſnatych
dobrych družinach po najtunischič
placziſnach.

Dobytka ſkładnoſć
w kupowaniu póduschoveje kože
a ſwierſtneje kože kózdej
družinę po zylym a drólnym poſteſza

pschedawarna kože a cjerjatich
rjemjenjow

Otty Büttnera

pschi hlownym torhoscheżu 9.

Wóſk

wóſkowy twar a panki kupuje a
placzi naivyschschu placziſnu

Hermann Lehmann,
mydlat,
na hornežerſkej a žitnej haſhy.

Zolty wóſk

kupuje po najwyschschich placziſnach

Otto Engert,
drogowe hlamy.

Kóſlaze kóžki

po najwyschschich placziſnach kupuje

C. F. Schattenberg,
rukajzat,
na seminarſkej haſhy čížlo 10.

Kóſlaze kóžki

kupuje po najwyschschich placziſnach

Gustav Rauke
na garbatſkej haſhy člo. 16.
Tam so tež kože wscheje družiny
derje a tunjo wudželaju.

Czelaze, korniſlaze, tkóriaze,
kosaze, kuniaze a wsche družine
kožow stajne po najwyschschich
placziſnach kupuje

Heinrich Lange
pschi wólkowych wifach.

Mloko

w najwjetſchich a najmjeñſchich dzel-
bach po najwyschschej placziſnje
stajne kupuje

parna mlokařna Otty Eversa
w Małych Debęzach.

Draſtne tkaniny.

Najwjetſhi wubjerk.

Tunje placziſnu.

Jako woſebje placziſnu hódro porucžam:

dwojzy ſcheroſku czistowolmjanu hladku beigu kóhcz po 50 np.,
dwojzy ſcheroke czistowolmiane muſtrowane tkaniny kóhcz po 65 np.,
dwojzy ſcheroke poļwolmiane muſtrowane tkaniny kóhcz po 50 np.,
dwojzy ſcheroke poļwolmiane hladke tkaniny kóhcz po 40 np.

Richard Gautzsch

na bohatej haſhy.

Najwjetſhi ſkład khachlow w Budyschinje.

hlowny ſkład ſakſkeje khachloweje fabriki w Mischinje

H. R. Teutschera, horničerſkeho mischtra

33 na ſamiętnej haſhy 33.

Porucžam wulkotny ſkład wſchěch družinow

Khachlow a warjenskich maschinow

wot najproſejſchich haſz t najwoſebniſhim we wſchěch barbach a po naj-
tunischič placziſnach. Khachle a warjenske maschinu tunje, rucze a ſrukowanjom
ſtajam; w mojim ſkładze su wſchě družiny khachlow na wobhlađanje wustajene.

Ellad wſchitlič ſeleſnih dželow, t twarjenju khachlow trébnych.

Čorne ſidzane tkaniny

dolhe lěta ſa dobre wusphtowane ſajkoscze porucža

Julius Hartmann Sohn

na róžku mjaſzoweho torhoscheża.

Serie

po 3 a 4 np.,
mandel po 40 a 50 np.

porucža

Hermann Lemke
na jerowej haſhy.

Kožane ſchórzuchi
wſchěje družiny ſ rjemjenjemi a hjes
nicz najtunischič pola

Otty Büttnera

w pschedawarni kože a cjerjatich
rjemjenjow
pschi hlownym torhoscheżu.

Selma Schneckenbergowa
w Budyschinje na połnóznej dróſy
njedaloſko starých kasarmow

porucža: ſklomjane klobuki ſa
zonu a džeczi, wupyschene a nje-
wupyschene, pjera w wulfim wu-
bjerku. Pschedzelenje tunjo.

Serbske Nowiny.

Zamówity redaktor a wudawař Marko Smoleň.

Čišć Smolerjec knihičišćeńje w maćičnym domje w Budyšinje.

Číslo 20.

Sobotu 16. meje 1891.

Na nawęski, kij maja
o w wudawańi „Serb.
Now.“ (na róžku zwonk-
ej lawskej hasy čo. 2)梧
votedać, płaci so wot
małego rynčka 10 np. do
maja so štvortk hać do
7 h. wjeor votedać

Śwētne podawki.

Kémske khéjorſtwo. Po schéczymězacznej napinazej dželawosczi je khéjorſtowowy hejm ſańdzenu ſobotu swoje poředzenja wobſamknul. Najwažniſchi ſakon, tig je wón ſlonečnje dowuradgil, je pschitawek l rjemjeſtbliskemu ſakonjej, ſ kotrzym ſu ho woſebje ſa dželu žónſtich a džecz w fabričach wěſte mjesy čzahnule. Druhaj wažnaj ſakonej, kotrejj ſtej wjele poředzenjow ſa ho pschetrjebakoj, ſa dawk na zokor a palenz někotre pschemenjenja wopſchijetaj. S poſledníchim dyrbi ſo położenie małych paleńjow polepsic, ſ preñšim dyrbi ſo reforma dawka na zokor dozpicz. Nowy ſakon ſa dawk na zokor je ſo jenož ſ nusu a husu pscheczisheczal, tola w taſkej njedolonjanosczi, ſo budżet ſo poſdžischi ſafko pschemenicz dyrbjez. Wulzy žadany pschitawek l ſakonjej ſa khoroſne kaſhy njeje khéjorſtowowy hejm do wuradzenja wsac̄ móhl. Duž budžet ſo ſ nim hakle naſkadowac̄ móz, hdž ſo ſafko l nowemu dželu hromadu ſwola. To ſo, jeli ſo ſo nicžo wurdadne njeſtanje, ležka do 10. novembra wotčkalac̄ nima. Bjes tym ſo ſu ſo ludowi ſastupjerjo, kotsiz ſu jenož do khéjorſtowoweho hejma wuswoleni, ſo tydzenja domoj wróćziez kmeli, ſu egi ſ nich, kotsiz ſu tež ſobuſtawy pruskeho krajnkeho abo ſemjaniskeho hejma, tydzeni dleje w Barlinje ſawostac̄ dyrbjeli. W pruskim krajnym hejmje ſo w poſledních poředzenjach wo ſchulſtich naležnoſczech wuradzowasche. Sajimawa bě debata, w kotrejj ſo pschi žadankach ſa medizinalne naležnoſce tež Kochowý ſredk psche tuberkulosu roſpominaſche. Ludowi ſastupjerjo běchu w tym psches jene, ſo ſredk, na kotrž ſu ſo tak wulke nadžije ſtaſale, l wotſtronjenju tuberkulosy nicžo wuschny njeje. Škawný profeſor anatomiſe, profeſor Virchow, wusvěhovasche, ſo ſo hſchecze ani jedyn ras wopravdžite ſahoſenje dopokalaſo njeje. Se ſtrony knižerſtwa ſo pscheczivo tutemu njehwalazemu ſudzenju ſnapſcheczini, ſo je bjes dwěla, ſo ma Kochowe wunamałanje wypoku wědomostnu hódnoscž. Koch je ſebi ſaklužbu dobył, ſo je l ſahoſenju tuberkulosy lekarjow na nowe pucze poſkaſaſ. Pschedloha, kotaž pschepołożenie pruskeho pokutneho dnja na pjatk po poſledníj njedzeli po ſwiatzej Trojizy, po taſkim na tón ſamym džen, na kotrž ſakſki pokutny džen panje, namjetuje, ſo l dalschemu roſpominanju ſchyrnaczeſtawatej komiziiji pschipoſkaſa. — W ſemjaniskim hejmje ſu nowemu ſakonjej wo dohodnym dawku a dawkowemu tařifej po wobſamknjenjach krajnkeho hejma pschihloſtowali a nowy hóniwinſki ſakon ſ někotrymi pschemenjenjemi po nacziszu krajnkeho hejma pschijeli.

— S Düsseldorfą kiebi „Kölnske ludowe nowiny” piśacż dadža, so
ju tamnišchi wobħedzerjo fabrikow khęzorej spew ps̄chepodal, w kotrymż
so ps̄checze wupraj, so by so khęzor s Bismarckom siednał a tuteho
sażo na knieżerstwowe čjolo stajk. To je p̄scieża khęzora poħnuto,
w swojej ręczi ps̄ci swjedżenju provinjalnych statow prajicż, so je
jenoż jedyn s kniesom w kraju a so ie to khęzor.

Italska. Češ, na kotryž je Italska k němško-awstriskemu swjaskej pschistupila, so lětža minje. W tu čhwili so wo wuměnjenjach dalscheho sawostacza Italskeje pschi swjaslu jedna. W Italskej so po sdczú Lombža, němško-awstrisko-italski swjaſt ponowicž. Mužojo, na czele nětzjscheho italskeho knježerstwa stejazv, njejsku pječza psche-čeljo trojoswjaſta. Tež w ſejmje bylna strona na to džela, so by Italska i swjaskej ſažo njeprvistupila. Pschi jednanju wo pienięžnych žadankach sa ministerstwo swonkownych naležnosćow w ſejmje ſapó-blanc major Marazzi pschelad wo trojoswjaſlowych wójskach na-pscheczo možnemu franzowsko-ruskemu swjaskej poda. Po jeho roſe-

stajenju ſu něhdy wo 30,000 muži ſylniſche trojofwjaſkowe wójska bženſka wo 54,000 muži ſlabſche, hacž ſcenocžene franzowſke a rufle wójsko. Wójnska hotowosć Franzowſkeje a Rufeje je bženſha nimo měry powyſhena. Hdyž ſo wſčho roſpomina, ſo Italſka njemože doſči kſutnje pſched ponowjenjom tuteho njesbožowneho ſwiaſſa war- nowacž. Italſke wójska, tak Marazzi do holla hejmſkich ſapóžlanzow wolaſche, njemoža ſo w wójnje ſ Franzowſkim wójskom měrič. Ma- razziowa rēč ſo wot italſkich nowin žiwe roſpomina. Ponowjenje trojofwjaſka wona ſ czeſka ſadžewa. Italſke knježerſtvo jara derje wě, ſo ſtej jenož Awſtriska a Němska tej europiſkej wulkomozy, kotry- maž na tym leži, ſo by Italſka wobſtała, a ſo ſo wot neje krucht kraja wottorhnule njebychu.

Belgicka. Powstanie strajk hiszpański po złyku Belgickiej traje, tola so sda, so won někto wotbera. Rządzeństwo je ť podtkočzenju móżnego sběgla reservistow ť chorboji swoakalo. Hacž je na tym mudrje činilo, so jara prascha. Sadżenje reservistow wullu bojoseg bjes wobydleństwom sbudzuje. Mnosy ſ nich se strajkowazymi dzělačerjemi džerža; na někotrych dwórnichszczech woni revoluzijonarne spěw spěwachu. Wolało „sława sozialnej politizy“ a „prjec ſ ministerstwom“ woni wotjedzechu. Lüttichski guvernér je wsché shromadzisny pod holym njebjom ſakaſal.

Jendželska. Hacż dotal żo żanemu zubońkij, kiż do Jendżelskeje pschinidże, njewobaraſche, so by żo tam saħydlil. W nowschim čażju počinaju Jendželčenjo dopōsnawacż, so dyrbi żo w nastupanju saħydlenja zubońkow saloni pschemerit. W poſlednich lětach je mijenujzy wjeseł tyħaż russich židow, kotsiż ani kroschla w salu nimaju, do Jendželskeje pschicżahnu. Tucżi jako proſcherjo po kraju cħażaj, podthikuja żo jako dżelacżerjo ja nisku m'sdu a ta' kħsejx jippani dżelacżerjam dżelko prjecż bjeru. Jako najwjetshi psħecżiwniżi russich židow żo jendželszy židja polaſuja, kotsiż żo boja, so żo njepħecżelske hibanje, psħecżiwo psħilħadżenju russich židow żo m'erjaze, skonċnje też psħecżiwo nim wobroċi.

— W Jendželskej, a wó hóbje w Londonje, influenza (kripa) s wúrjadnej hýlnoszgu sahada. Też Walecki prynz (jendželski krón-prynz) a wobstarany wjednik liberalneje strony, Gladstone, staj na kripu skhoriloj. Se hóbustawow jendželskeho parlamenta tak wulta liczba na wórałku khorosz khora leži, so ho praſča, hacž so teho dla parlamentariske džela njebudža pschetrohnuć dyrbjecz. Jedyn sapóžlanj je tele dny na influenza wumrjel. W parlamente je so žadanje wuprajilo, so dyrbi so dla sahnacza influenzę parlamentske twarjenje wukadziec a so dyrbja so zwjatkowne próſdninu hacž do 25. meje wupschestręcz. Nadžejomnje so po tutym žadanju stanje. Dla skhorjenja mnóhich žudníkow a wuczerjow je so wjele žudni-ſtow a schulow na khwilu samknuec dyrbiało.

Portugalska. W Portugalskiej traje hjo někotre dny s psychi-
czinu teho, so je kniežestwo placzenje w slocze fastajlo a pla-
czenje w řešborje sawiedlo, ważna finanžna měšchenza, kotaž
može hnadz nastrok i politiskemu powrócenju dac̄. Po sa-
konju w Portugalskiej slobota měna wobstępi. Niedziwiazy teho kniežet-
stwowe banki statne papjery se řešbornym pjenjesami samenjuja. S tym
kraini wěriczeljo wo 26 % swojego samozera, na statne papjery
ważeneho, shubja. A finanžnej měšchenzy hiszczę so rosczenje republi-
kańskeho hibanja a swada s Zendzelskej psychidawa. Kaz je snate, je
portugalske kniežestwo loni s Zendzelskej wuzinjenje i wurunau
swadu dla połodnjo-africkich krajinow wusiednalo, lotrež pak jeho nje-

psychologicznych wumienjow dla wulku roshorjenoscj w Portugalskej sbudzi a so tez wot hejma sacziszu. Portugalske kniezerstwo be na to Zendzelsku sa to dobylo, so do nowego nakhwilnego wuczlinjenja swoli, kotrehoz placzivoscj pał je so 14. meje minula. Mjes tym mælo so nowe wujednanje pschewjescz. S tym je so hizo sapoczalo, ale dotal njewiedza, k kajkemu wunoschkej je dowiedlo. Wot tuteho wunoschka wotwijsze, kał so wobstejnoscje w Portugalskej dale wuwija. Finanzna mæschenza je hizo lub wulzy roshorila. Hyb by netko nowe wujednanje s Zendzelskej po żadanach portugalskeho kuda njebylo, by republikanska strona to k sbudzenju politiskeje mæschenz wujizwala, katraż mohla sa trón ham straschna byc.

Rukowska. Na ruskeho zarjewicza (krónprynza) Miklawsha, kitz je na swojim puczowanju wokolo swęta nětcole do Japanskeje pschijsel, ſu w měscze Otha mordarski nadpad cziniли. Jedyn polizaſſli wojsk zarjewicza s mječom do hłowy rubnu, tola jeho jenož na brodze lohko frani. Nadpadnik ſo l druhemu rasej sahanjesche, tola ſu wot grichiskeho prynza Furja s kijom l semi poraženy. Zarjewicza rana je tak lohka a njeſtraschna, ſo móžesche hnydom ham zarej powjescz wo podawku w směrowazym ſmykle telegrafowacz a swoje wotmyſlenje wuprajieſ, ſo chze po poſtajenym puczu bjes pschemenjenja dale puczowacz. Kajkeje pschiczniny dla ſu zarjewicza ſlonzowacz chyli, njeje hłichecze wujaſnijene. Powſedaju, ſo je zarjewicza polizaſſkeho wojska pscheczimo ſebi roſniemdril, doklež na wěſte pohanske waschnje ledzbowal njeje. Město Otsa mijenujzy w krajinje, ſwiatemu měſtu Kioto ſluſchazej, leži, hdzej je hławny pohanski tempel. Podobny podawki, kotryž je zarjewicza podeschoł, je ſo hido tam psched dwemaj lětomaj stal. Jedyn japanſti minister ve ſebi ſwajſil, niz boſy, kaž je to pohanske waschnje, ale w czrijach do templa ſtupicz. To bjes templowymi stražnikami tajku njemdroſcę ſbudzi, ſo ministra w templu ſlonzowachu. Po jenej druhej powjesczi, kotraž pał je ſawěſcze wumyſlena a ſeklana, je nadpadnik rufi nihilist, kitz je zarjewicza na jeho zlym puczowanju ſtradżu hac̄ do Japanskeje pschewodzął.

— Wsché europejske kraje dań swojich statnych pożęzonkow po-
niżuja. Też Russka je ponízenje danje několrych swojich požęzonkow
pschewiedla. W nowschim časzu dyrbjescze so saz jena wyżoko so
danjaza russka statna požęzona wupowiedzicz a město jeje chyžsze kniežest-
wo pjeniesz fa 3% na požęzicz. Židowski baron Rothschild w Parizju
bě hotowy, węz s pschihodnym dobytkom sa swoju móscen wob-
staracz. Hdyž pak běchu wuczinenja sa nowu požęzonku wot wobeju
stronow wujednane a podpisane, mějelsze baron Rothschild tuton
wokomil sa pschileżny, russemu kniežestwu porokowacz, so s russimi
židami żahodnie niewobkhadža, a ſebi wot russkeho kniežestwa žabacz,
so by židam dowolito, kaž hacz dotal, so tež w pschihodze w tych
krainach sažydlieć, hdyż je po salonju židam ſakasane, hydlicz.
Cole žadanje je russke kniežestwo s krótką wotpoſasalo. Ma to baron
Rothschild wosſewi, so ho wschéh wuczinenjow w nastupanju wob-
staranja 3% statneje požęzonki wotrjeknie, a s dobem wón placzisnu
russich statnych papjerow po móznoſći dèle cžiſčezcz phataſe. Poſled-
niſche drje je wón w malej mérje dozpił, tola s dobom tež franzowske,
němske a awstriſke papjery w placzisnej ſpanuchu. Russke kniežestwo
ſebi ſdace dawa, jako by Rothschildowej agitaziji pscheczivo russkim
papjeram hymnotrejnje pschihadowalo. Ruszny fu wo swojej pjeniegnej
mozy tak pschewiedzieni, so maja fa węste, so w finanznej móznej
dobudu. Licza tež na to, so budże franzowske kniežestwo na
Rothschilda cžiſčezcz, so by russim finanzam żanych wobzežnoſcjom
nječzinil. Wěnja, so je Rothschild jenož wot swojich werhbraitow
muſerwan ypscheczivo russim finanzam njeſcheczelzy wustupił, a so
budże wjeſzely, hdyž budże tuthy na to poſasacz móz, so je dyrbjal
psched mózniſhim zofacz. Zeli so ſmě so nowschim powjesczam
s Pariza wěricz, hido baron Rothschild s nowa s russim kniežestwom
bla wudacza noweje požęzonki jedna, njedziwajzy na to, so wschédnje
wjele ſtow židow s russich kraiñinow, hdyż židža prawa hydlicz nimaju,
wupokaſuſa. Woſkebje nětcole s Moskwy wjele židow honja. Bar-
ham je pječza pschikafal, stare russke hłowne město wot nich wu-
częſcicz, ſhoniwſhi, so je ho tam na 120,000 židow sažydlilo, hacz
runje w Moskwe po salonju ani jeneho žida hydlicz njeſmě.

Sserbija. Njepeschewazemu cziszczenju herbskoho kniejerstwa je ho stonczne kralowa Natalija podwolska. Wona je ho roshudzila, Sserbiju wopuszcic, a je higo na tym, twoje pišma a węzy sawalec. Przedtaczą wotpuczęte, dzę se swoim ręcznikom statnej radze pišmo pschepodaczą daczą, w kotrym něczich herbskich kniejerow a ministrow dla pschepodaczenia konstytuzionalnych postajenjow wobslorzi. Wo swoim něhdusichim mužu, bywšim kralu Milanje, wona po sdaczu něcko milischo žubzi. Wožobam, s njej wobkhadza-

zym, je wona wo nim prajila: „Nježidžu jeho, wobžaruju jeho jenož. Wón je wopor džyciowych žonow, kotrež su jemu s jědojthmi napitskami luboſcze ſawdali. Wón je khory, na ſmjerz khory, wbohi.“ Milan bjes tym po ſvaczu ſwoje ſtrówe w mjenje czěmnych barbach-widži; pſchetož wón hebi woprawdze na druhiu ženitwu myſzli; jeho wuſwolena je pjecza džowka něhduscheho prezidenta ſrjedzno-amerikanskéje venezuelaskeje republiky, kiz w tu khwilu se ſwojim nanom w Paríſu bydli. Jejna staršha ſotra bě s jenym franzowſkim wójwodou woženjena.

Gričiske. Na grichiskej kupyje Korfu, hdzej je křesćijanskí lud pscheziwo židam postanul, dokelž su czi pieczę jenu křesćijansku holęzku sfonżowali, hiscze pſchezo mér postajeny njeje. Po nowszych powięsczach su ho żamo tamniſche wobstejnoscze pohórszile. Dżel města, wot židow su wobylazv, je koło wołko wot křesćijianow woblehnjeny; duż židam, dokelž żaneje žyroby wot wonka dostacż nje-móga, hłod hrosty. Pożlednje dny tež njejszu móhli żanyh morwych s města wuniesz. Wot 14. haprleje su židža w kwojich domach kaž jeczi a su żamo nusowani, wołna kwojich domów stajnie s wołenzami sawrjene mécz. Grichiske knježerstwo je k wotwobroczenju dalszych njemérow na dwemaj wójniskimaj lódzomaj wjetšhe wot-dzelenje wojakow na kupu dowiesz dalo.

Amerika. Revoluzija w chilejskej republiky, hdzej je dzel wójska a wobydleństwa pszczigwo prezydentej Balmacedze postanuł, je zlyk kraju do hubjenstwa a nush stajita. W połiednim czasu su sbeżlarjo wojskiet knieżestwowe wójska pobiły, tak so ho skoro węste bycz sda, so knieżestwowa strona podleża. Połiednie porażenie su knieżestwowi pschiwiżowarjo pola Antofagasty poczępili. Sbeżlarjo licząc jenož 1700 muži, bjes tym so biehu knieżestwowi 2500 muži bylni. Tola tuczi njebedu sahorjeni sa swoju węz, kąt sbeżlarjo, s dzela teho dla, dokelž sa schyri mězozy żaneje msdy wiazy dostali njebedu. Wjednik knieżestwowej wójska bę nusowanym, brón a muniziju nje-pszczężej pschewostajiwscy, se swoim wójskom do szużedneje bolivijskiej republiki pschewstupicż. Njeżdżiwajzy najskutowniszych khostanow sktworthu dzel wójska czeknu, druzh s Bolivijsie i njepszczężej pschewstechu abo do Argentinijskej twochnuchu; jenož mało so s nich do Chileskeje wróćzi. Bolivijske knieżestwo mnogich chilejskich officerow saja, dokelž w bolivijskim kraju swoich wojskow trudowachu. Też w kłownymaj mestomaj Santiago a Valparaiso bjes wojskami knieżestwowej wójska wulka njespokojości żneži, dokelž so też jim sa dolhi czas žana msda wuplačiła njeje. Placisny sa zyrobu su w tymajle mestomaj w tu khwilu nimo mery wyfokę. W Valparaiso, hdzej je so wjele Nēmzow saftydlilo, so boja, so sbeżlarjo mesto borsy woblehnu a so budža bombarderowacż.

— W Montemilone poła Vari su njeměry bjes burškím ludom wudyrile. Burjo měščjanostu nusowachu, jich do krajneho lěža dwijescz, hdyž wšcho sapuſcicz sapocząchu, doniž jich žandarmojo nje-wuhonichu.

Bratraj.

Powiedańczo se sakskich stawisnow lěta 1446.

Junu běstchaj bratraj w swadze mjes ſobu To ženje derje njeje; woſebje ſlē pak je, hdyž ſtaj swadnikaj wjekhaj, dokelž maju potom woſby poddani najwjažy pschi tym pſchětrac̄. Taſke tež wo- prawdze běſche. Bratraj swadnikaj Biedrich a Wilhelm rěkaſchtaj. Prěniſki běſche kurwjetech Saſki, druhí wójwoda Saſki. Na wob- žarujomnej roſkorje běchu najbóle ſli radžicželojo bratrowina, wo- ſebje wěſth Apel Bižthumski, kotrž tež poſdžiſho wot ſwojeho kněſa, wójwody Wilhelma, ſaſluženu mſdu ſo to doſta. Schéſc̄ lét ſwada trajesche; krajeſ wobeju wjekhov buschtaj ſapuſčenaj, a móhli rjez džen wote dnja ho ſemalesche a paleſche, rubjeſche a kónzowasche. Nadobne ſmyſlenje kurwjetech Biedricha na poſledku krawawnemu woſowanju kónz ſczini a jemu pſchimjeno „Míly“ doby. Če njemu mjenujzy wuſtojny třelz pſchiidze, ho jemu poſticejo, ſo čze jeho pſchecžiwnika wotſtronicž a jeho woſkriebž jeho lubži ſathelicž. Duž kurwjetech rjetnu: „Eſelej, kožoz čzech, jenož mojeho bratra niz!“ Tole ſłowo něčio wójwodze Wilhelmej wupowjeda, kotrž bu tak hnuth, ſo běſche ſwóliny, ho ſ bratrom ſjednac̄. W tymle ſrudnym čaſu bratrowſteje wójny, kotrž wot lěta 1445 hac̄ do 1451 trajesche, ho podawł ſta, wo kotrymž čzemý nětko powjedac̄.

Do jamów rudnych podkopów „Himmelsfürst” pola Freiberga w saksskich Rudnych horach synki swona dele kliniczachu, w klinie semje rhyzajym c̄lowiekam witany k̄wiatok wopowieduju. Hórnizy swój grat w stronu smjetachu a zbewz̄ do krutych latarniow stylachu, lotrej zebi

prědu sa paž pschicžinichu, so by duzy po pucžu horje hwtlo bylo. Dvaj hörnikaj, kotařz běchtaj swoje wóžom hodžin pschesjne porno ſebi dželal, fo netko tež nastajischtaj jamu wopuſčicž. Hdyž čyjsche mlodschi ſ njeju ſ přenje nohu na rěbl stupicž, jeho psche- eziwo jeho wocžakowanju jeho towarſch ſadžerža.

"Niz tak, Dittelo!" ſtarſchi ſ jara thutnym hložom džesche; "sprawný naſdale pschindesch!"

Mlodschi, runjez běche blédy, kaž wchitzu hörniž, na tele ſlowa hifcze bôle woblednu a hwojemu pschecžiňknej ſastróženj do wocžow hladasche, někotre njeſrofumiliwe ſynki jakotajo.

"Pucž, kotařz čyjeſch naſtupicž", tamón porokujo dale džesche, "na ſchibjenzu a do hele wjedze. Daj ſebi rěčez, doniz posdze njeje. Ty ſy ſebi kruch hleborneje rudy do ſaka tylkul. Čiſná njeſprawne ſublo prječ, fo cze njeſahubi."

"Berndo!" fo ranjeny čujo Dittel netko ſawola; "njebleď hlupeſzow!"

"Na měſce ſleboru rudu ſe hwojeho ſaka wuzehn!" Bernd ſměrom a krucze praji. "Hewak cze wychſhemu hörnikej pscheradžu, a potom masch ſchibjenzu wěstu."

Měniſch ſnano tón kuf ſwetleho woloja", fo ſ hmcžu nusijo Dittel ſawola a rudu ſazpiwajo do kuta čiſnui, "kotařz čyjeſch hwojeho džowcžicžy jako hrajku ſobu wſacž? Tón tola tello rečow hódný njeje, kaž wo nim činiſch. Dha tola wjetchowſkaj bratraj hwojim poddanam netkle ſtothžaz kročz wjazy hjeretaj."

"Wo tym ſudzicž namaj njeſchisteji", Bernd wotmolwi a netko ſa Dittelom po rěblu horje leſeſche. Poſlebnischi wjazy kročz ſpystowanje ſaču, hwojeho towarſcha ſ rěbla deſe ſopnič, fo by ſebi ſchiju ſwinul; ale wón ſmužith doſeč njebe, fo by hwoj ſamýk dolonjal. Hdyž běchu hörniž ſo radoſciwje poſtrowjejo ſ jamy wuleſli a pod hole njebo ſtupiſhi, jim hložny raňſchi wetr na- pschecžo džesche. Běche hifcze čiſna; bléde hwejdki ſo na njebo ſbolachu, a nad bliſkej horu ſo, raňſche ſmérki pschipowjebo, ſchera ſmuha po njeblech czechneſche.

W jenym kueze horki, kotařz bě ſo ſ hluheje, ſ jamy wumjetaneje rudy nakopila, Boža martra wiſasche, psched kotařz ſo hörniž ſlakachu. Tam ſo ſ hörniſkimi ſwézami wſcho ſyboleſche; pschedož dželaczerjo, kotařz na džel džechu, a tež czi, kotařz mějachu ſwiatok, ſo tam pomodlithu; tannisch, ſo bych ſebi ſchit Boži pschi hwojim ſtrachnym džele wuproſyli, tueži, ſo bych ſo temu ſenjeſi džakowali. To běche ſpodbíwny napohlad, kaž tam czi čorni mužojo ſe ſmiercz blédy mjeswocžom a ſe ſazweczenym ſwézami psched paſom w ryňach klezachu a ſebi kſiži čiňachu, pschi čiſm ſo mony ſi maczter Božej a wſchitkum ſwiatym modlachu.

Dittel bě ſo tež poſlaknul a ſebi ſ ruku ſhwath ſkiž na woblicž a wutrobo nočijsche, jeho ert modlitwu berbotasche, ale ſi wutrobu bě wón daloko wot Boža a ſebi jenicžy na ſahubjenje hwojeho towarſcha Bernda myſleſche.

Poſlenischi netko ſ městu kročeſche; ſ měchcjanſkimi wrotami won jemu žona ſ dwěmaj holcjomaj, wſchitke tſi ſ korbom na hribječe, napschecžo pschindže. Džen běche netko ſazwitał; duž ſo czi, kotařz ſo ſettachu, tež hnydom ſpóſnachu.

"Dobre ranje, nano!" holž wjeſholej wolaſtej a ſ Berndej pschiběgeſchej, kotařz tež jej a hwojou žonu wjeſholej poſtrowi.

"Stej ſo hido taſle ſahe naſpalej?" ſo Bernd hwojeho džeschi wopraſha, jímaj ſe hwojeho moſlojtej ruku kęžejazej licžy maſkajo.

Pschi tychle ſlowach měchcjanſki woſak, kž pschi wrotach ſtražo- wasche a běche dotal ſ netafej džowku ſtejo kleſkal, ſastróženj po- ſkocži, hwoju lebiju kaž poſtrowjejo poſběze a bojaſnje do teho hoka hladasche, ſi wotkelz běche tamne ſlowa ſhyschak. Runje tak ſpěchneje paž ſaſo wo róž ſtupi a hmejo ſi holž džesche: "Alle ja ſy ſo ſtróžil! Njemylach ſebi hinač, hacž ſo naſch knjes měchcjanosta ſady mje ſteji. Njeſes tym je to nekaſki hubjeny hörnič, kž ma zple- taſki hlož, kaž naſch knjes měchcjanosta."

Tely wótfje prajene ſlowa běche Bernd ſazhyschak. Duž hwojich w ſtronu dowjedze a potom trochu mjenje wótfje ſi nim praji: "Hdže dha džecze ſe hwojimi korbami?"

"Sa Freibergſkého knjesa haptkarja čzemý do ſela hicž", wſchitke tſi wotmolwicžu.

"Dha drje bych wam pomhacž mohel?" Bernd rjeknu, činjo jaſo by ſobu hicž čyžl.

"Ne! nel!" jemu žona wobarasche. "Ty dyrbiſch netko wot hwojeho nōzneho džela wotpočwacž. Řenje haptkar je mi wezera wječor karancž piwa dal. Duž ſy czi piwou poliuku ſwarika, kotařz doma nadendžes. Ssyh ſu čopku ſajika, a Wilhelm, kž ſo w hwojich laczanskich knihach ſedgo wulkue, wſchitko wobſtara,

ſchtož budže trjeba. Dži, luby mužo, pojěž a naſpi ſo. Je-li ſo ſo czi pschipoſlenu hifcze ſechze, dže možesč nam potom pschezo hifcze pomhacž pschitacž."

Njeſes tym ſo Bernd žonje pschihloſowaſche, nekaſki burit ſ ſtijom w ružy a ſ měchom na hribječe, kž čyjsche do města, ſo džiwaſo ſtejo wofa. "Pzej ſlubano!" wón ſawola a hörnika ſe hwojef ſcherokej dlonju tak na ramjo plaznu, ſo budžesche ſo nekaſki ſlubuſch ſ podlaknul, "to dže je tola Weller ſ Molzborsa! Je ſo twój wo- hóbný knjes bratr tola hifcze nad tobu ſmilil? He? Ale, pha a hanba! wſchēdneho hörnika je tebe ſčinil? To nihdy bratrowszy njeje! Ty ſy wěſce ſesvože poměr w jamje, ſo masch taſki wulki pleſtr psches poſ mjeswocža. Pschi ſamom cze wjazy ſpóſnac nje- budžech, njebudžesche li cze twój hlož pscheradžil."

Bernd ſo ſastróženj wohladowasche, hacž tule njenadžitu rěč ſadhy njeponoſaný pschipoſluchat hlyſchal njeje. Potom burila někotre kročeſe daloko wot hwojeho džowku, kotařz muſchi ſtajeſz pocjeſchtej, w ſtronu dowjedze a proſho džesche: "Hankelo, nje- pscheradž mje! Njerělaj mi Weller, ale Bernd. Gwojemu Wilhelmu ſi ſuboſci ſy ſo ſ Freiberga pschicžahnul. Hóz, čze ſtuděrowac ſi teho dla w Freibergu na ſchulu hrobji. Je-li ſo mój bratr ſhon, ſo tu ja ſy, dyrbiu na měſce ſi města."

"Schwartz bratr!" Hankel ſnapſchecži. "Haj wſchal, hdyž wulzy ſ taſkim hroſnym pschikkadom do prěka du, ſchto džebža potom mali činiež? Wbohi Berndo, ty ſy mi tež jako proſty hörnič tyžaz kročz lubſchi, hacž twój naſdaty knjes bratr, kž ſo hwojef ſhudeju ſtarſcheju hanbuje."

"Bože dla, budž ſměrom!" Bernd hněwneho hura proſchecže, kotařz ſo jeno ſ wulkej nuſu ſměrowac ſa, ale ſhweru ſlubi, ſo w Berndových wobſtejnosczech žanemu cſlowjeku ſlowcžka njepraji.

* * *

Tydžen bě ſo minul. Nězne dželo bě ſo ſaſo ſlonečilo. Bernd psched Božej martru psched jamu klečeſche, Dittel ſady njebo. Hdyž prěniſki ſtanu a čyjsche domoj hicž, Dittel na jene dobo wótfje ſawola: "Michterl wychſchi hörničyl pöjeze a pschimnucze tehole paducha, kž je zlyh kruch ſlebra ſ naſcheje ſamýkranul. Pschi- majeze Berndo, kž nam wſchitkum hanbu čini. Kranjeny kruch hifcze pschi ſi nim namačaze."

"Je-li ſo tak je", Bernd ſměrom praji, "fy ſy, ſlepzo, mi blébro ſkražu do ſaka tylkul."

"Sſmeſchna wurečž!" Dittel hanjeſche a ſo worakawje ſmějo pschihladowasche, kaž jeho towarſcha pschimnuchu, pschepytachu a kranjeny ſlěbro namakawſchi jateho wotwiedžechu. Berndej nicžo nje- pomhacže, ſo Dittelový ſlěſtniſki ſamýk ſe ſańdzeneho tydženja wu- powyeda a ſ tym pschicžinu wopacžneje wobſtorgby dopokac ſla- dasche. ſ wulkej hróhkoſežu Dittel zlyh podawſ projeſche, a michter Berndej roſestaja, kaž je ſo, by-li jeho wudawanje tež woprawdze wérne bylo, tola jara pscheshol, towarſchowý ſlěſtniſki ſamýk hnydom hwojeho wſchynoſeži njeſoſſewiſchi.

(Poſracožowanje.)

Sſwjatki.

Kak ſhuda ſy ty, zyřeſi Boža,
Kaž wopuſčezena ſhrota,
Kž je bjes wjeſela a ſboža
A ſ bokej nima troſtaria!
Šchtó ſpomina na nuſu twoju?
Šchtó ſiczi tebi ſluboſč ſwoju?
Šchtó njeſabdy ſi nihdy cze?
Šchtó na wutrobie tebi noſy
A na hlowje wjeh twoje wložy
Wě, wjele ſich tež na njej je?

Hlaj, njebleſha ſo wotewrjeſa
Nad tobu, Boža njeveſta;
Sso ſlužby Božej dopjelneja,
Kž wón czi ſobu na pucž da.
Ač, poſběhni wozci troſtowana
A do wjeho ſolasana,
Šchtó dženža ſi tebi pschihadža!
A wotčaſ ſpoloſna wot ſebje
Wſchu ſrudobu, kž cžiſči ſebje
A dotal je cze tycila!

Twój kral, psches wſchitko wopwſcheny,
Dje ſi njebleſha ſarami;
Dom jeho ſteji roſkemelent
A wupwſcheny ſ mejem, ſ
Bož do wole brac ſot bohatſta, ſ
Tu krafna ſwiatkowna je paſtwa
Sa tebje, Boža wohada!
Kaž ſwiatki brali wucžomnizy,
Tak dyrbi hifcze dženža wſchitky
Vrac ſi, ſchtož kral jim podawa.
Duž ſy dženža ſhromadžili
Vſched tebie, křejeze ſeſuſo,
So vychm ſu ſo wjeſeliſi
A brali twoje bohatſtwo.
Naſ ſekai dženža ſi Duhom twojim,
Kž wobbaril naſ ſi darom ſwojim
A wſchitkach naſ ſi napjelnit!
To twoja ſwernosć ſama žada,
Naſ kronuj ſi njebleſha ſwoja hnada,
Kaž nam ſy ty ju pschilubil!

Naletnia radość.

О Кинеџе џевијаја
Сво ѕвјечије Ѯ нјебију, џвћијења;
Ам јхјебија Кинес јхонијаја,
Ак модл Ѯ Ѯ ъ нему, вутроба!
Ак дјаломија Ѯ ѡојајије
Цјлом'к људи, ћији Ѯ ѡостијије
Зом' дај ѡот Ѯ ѡобијајомја;
Ак вјеле вјеткији дјал Ѯ Ѳудија
Цјија дајацјија, Ѳуда душча,
Кији ѡиједније дары юдјела.

Ḩlaj, njej, hdyż rano wotzuczimy,
To ħmētlo dar joħ irubosje,
Go kózgħi djei ħi naħbiex imly,
Njejj to dar Bożej milošeċ?
Sħtoż tħid u ħkwexx wobħedżimy,
S cżim wħiedn hikley bej jaċikużimy,
Nam Bożej ruha wudżela;
U hdyż joġi ħmētla hreħi franja,
U njewvern joħi bōxtru hanja,
Wón tola wsejħi kif lu bo ma.

Joh' Božja luboſćz wopokaže
Sso kraſnje ſaſo w pſchirodze,
Schtož w hymje morwe bě a spaſche,
Wón i živjenju ſaſj wubudži.
Na jeho kłoto wopběhaju
Sso žita, schtomj ſatczęwoju,
Naſz cęople kłonczę woħrjewa.
Sa krotki čęaſ ſo wołkowemym
Na ſratyč plodach, wieželimy
Sso i žinjam, tiz Božja luboſćz da.

Je pak s tym dość, hdyž sečtuwamy,
So Bóh tón řeňes naři lubuje?
My ſwiatu winowatoſc̄ mamý,
Tu c̄inieſ po ioh̄ pſchiltadze;
Kaž kózde ſtwierſko ſapku rožh
Tu ſtworiceſelej i džakej noſky
A pſches rožu bo modlēwja,
Tak ma tež čałowjeſ pſchiblížowac̄
Sso i Bohu, s nim kó roſrēzowac̄,
Bóh pſches modlitwu móz nam da.

○ Božo, my ſo ſradujemy,
Hdyž něk na polo ſtupimy,
My píšeš věru, hlaſ, ſpōnajemy,
So jenož ty ſam ſeziní ſu,
So ſymto, korez rožňowac̄my,
Eži ſ wobstaranju porucžachymy,
Ze ſecklo a je ſelene;
Ty dale džyl wſcho wobarnowac̄,
Wtcho ſporic̄, hladnje požohnowac̄,
Dha ſmějemy žně bohaté.

O, řeňeže, njech ſo ſelenimy
Tež my ſi tym žnjam tej' wečźnoſćę;
O džerz nař, ſo cęje njeblubimy,
Hdyž hřech nař ſi ſemi ſhibuje,
Hdyž ſemſti běh nař ſi k ſónzej ſhwata,
V'dze cęlu móz a ſtrwoſz wſata,
Spozěž, ſo tehd' duſcha tebie ma;
Synt poſledni, kiz ſi erta wuńdze,
Hdyž wot cęla ſta duſcha pónđze,
Njech nutrnia je modlitwa.

5. १३.

Ze Serbow.

○ Budyschina. Ětka žmy s mejskimi brukami bohacie žohnowaní. Wjezor je, jako bychu ſo pejzoh rojile, s tak wulkej liczbou bruków psches mily mejski powětr brunčza. Schotomy, s kotrychž žmy jich wo dnjo wottschafli, hu nasaſitra rano s nimi ſaſo kopate poſne powóſchane. Schloba, kotruž bruk na ſadowych schtomach naczinja, drje mala nije, tola, jelt ſo je burske prawidlo wérne, ſo, schtož bruk iſeſezuer, mrós ſlónzuje, dha hu nam tola hischeze pschezo bruk iubſche, hacž mordaske mejske mrósy. Wustojny a pilny ratat wętež ſchłodu, kotraž jemu psches wobgranych bruków nastanje, ſaſo wotrunacž. Hdyž ratat kóžby bžen rano ſwoje schotomy wottchasecz a spadane bruky hromadzicž da, móže ſebi s nimi jara dobre hnojidle pſchihotowacž. Maſſerane bruky ſo s horzej wodou ſlónzuja, czíſni ſo do jamy a ſo tam po wortschatach s kalkom pschemieſcheja. Tajſe hnojidle ſo najlepſhemu guanje runa, a zentnat brukoweho hnojidla je ſo najmjenſcha 2 hrivnje hódný. Podla teho ſo tež ſo horzej wodou morjene bruky hufcicž hodža, ſo bychu ſo poſdžischo po něcžim kurem a faczkam žracž dawale.

— Lubomine towarzstwo psche njewuzitne wużivanje alkoholskich pićzow, kotrej je ho psched někotrymi lětami sałožilo, chzedza sało roswjasacz. Towarzstwowe prógowania k podtkózzenju wopiloscze po tajkim po sbaczu wuspecha měre njeſzu. Schtóz helsku móz snaje, ſ kotrejž czert wopiloscze swoje wopory w swojich pasvorach jate džerži, wſchak dopósnaje, ſo ho ſ rědka poradži, pićzkej jeho sly nje poczink wotwuczicž.

— Wusbehanie rekrutow w Budyskim wołkjezu budże sa wzy Biskopiskeho hamtskeho žudnistwa 27. a 28. meje rano wot 7 hodzin w Biskopizach a sa wzy Scherachowskeho a Budyskeho hamtskeho žudnistwa 29. a 30. meje a 1. a 2. junijsa rano wot 7 hodzin w Budyschinje.

— Wtóró rano fu w tudomnym papjerniku w wodze jeneho Sprejineho kanala hornejerja Scholtu se Židowa tepjeneho namakali. Dokelž so na jeho schijsi někotre módrjenzh polasowacu, měnjaču, so hnadz fu jeho sadajili a potom jeho cíelo do kanala cízknuli. Tole měnjenje so s tym podtwerdži, so chytru ludzo wjedzec, so je wón węczor předy, hdvž je doma woteschol, s najmijensha 18 hriwnow w swojej mošchni měl, so pat fu, hdvž běchu jeho cíelo s wody wuchahnuli, jenož 2 nowaj pienięzaj w jeho drascé namakali. Psihi lelatstím pscheptyjanju jeho cíela pat so nicžo wužledźilo njeje, s cíebog by widzec bylo, so fu Scholtu skónzowali. Duż so njeda węz hinak wułozic, hacž so je Scholka w noz̄ do wody panuł a so tepil. Zeho cíelo fu piat̄ wopoldniu na Mieklawischku khowali.

— Psche piławsc̄z ho blędowazý frédk porucža: 3 dżèle zinko-
weho ophda, $\frac{1}{2}$ dżela wiśmuthowejho subjodida, $2\frac{1}{5}$ dżela berytina a
3 dżèle glyzerina. S tejle měšcheniu ſebi pijaw wječzor, předby
hac̄ do roža dže, mjeswocze namasa, a rano ſebi mjeswocze ſ boraxo-

wym prośbkom a złodkim wolijom (mandlowym wolijom) wumyje.

Viħawu koo na tajke waschnie borsu iċċubja.

Skora psychzeje jahodzisny je psche subybolenie dobra. W Južnej Ruskej hebi burjo tule skoru warja a hebi s juschku džazna kłuskotaju. Cékať dr. Gr. w lekarskich nowinach pisze, so su hebi jeho khori, kotrychž suby bolachu, s taſkej juschku kózde 5 minutow džazna kłuskotac̄ byrbjeli, a kózdy krócz je ho holoseč sa poł hodziny minula; jeno sklaba bluka holoseč abo sklabe krojerbjenie wosta. Zyle ho holoseč wotstroni, hdyž hebi khory w taſkej juschzy wotunkany kufk wath do nakażeneho suba tylnu. 100 gramow skory psychzeje jahodzisny ma żo w kropje wotwaric̄; wody ma ho telko brac̄, so ho 200 gramow juschki nazydzí, kotrejž móže ho, so lepje traje, 20 gramow alkohola psychidac̄.

S Béčíz. Pöndželu 11. meje ſu ſo tu mlynſke twarjenja, mlynkej Frenzelej kluschaze, wotpalike.

S Małego Wielkowa. Sajimawa wjeta je ho wóndano tu
bjes jenym pjełarjom, wéstym B. i Njeżwacjida a jenym kniesom
i Budyschina wucžiniła. Pjełat ho i kniesom i Budyschina wo 3
hrivny wjetowasche, so na swoim trojkole prędy i Židowstkim
mjesam pschijedze, hacž tamón i wosom, do kotrehož bęshtaj dwaj
speschaj konjej spschehnjenaj. Męschęgan hnydom do wjetu swoli,
ho i węsta na speschnoſęz swojeju konjow spschegejo. Po datym
snamienju wobaj i dobrom wotjedzeſtaj. Konjej leczeschtai, so jenož
so tak schtrę i dróhowych kamienjow dręzachu, a so ho sdasche, laž
so bychu kózdy wokomik wosowe koleża wotleczecz chyłe. Tola też
nasch kołojesdný leni njebe. Wón tak móznie teptasche, so bórsh wós
a konjom pschęſčahnu a so přeni i Židowstkim mjesam pschijedze.
Pjełat bę wjetu dobył a wucžineny pjenjes wot swojego pschecžownika
wupłaczennu dosta.

S Nježwacžidka. Požledni slotny hermaně bě wokoło domu tudomneho pjetlarja wulka ludowa czísczezena. Ludžo běchu wcípni, spodzivnje stworžene kóslata wohladacz, kotrež je wóndano pjetlarjowa kosa na kswet pschinježla. Skocžata ſu tež wobhladania hódne. Bjes tym ſo na jenym nicžo wožebite widzeč njeje, ſtej dwě druhę czim spodzivnosczej. Na czèle nimaciej ani kósmicžla, a ſ hlowy jimaj ſchyri rohi roſcza. Twar jej uzyłego czela, wožebje jej dolhich nohow, je na hornu podobny. Schtož jej nadala wyżoke ſkali dželacž widzi, tež wopravdze měni, ſo ma hornje psched ſobu. Wobej kóslacze ſtej ſtrowej. Schtož je klysczeč, že pjetlar jej wožahnucz a jej potom ſa drohi pjenies někomu pschedacž, kiz by jej na hermankach jako pschirodní spodzivnoscž pokasowacž džyl.

5 Léw alba. Na Boże stpicę měsíče tu Biblijské wokřesne
towarstwo sa snutskowne misjonstwo hšvō preni pucžowatski hšviedzen. Na wospietowane żadanje bě k. farat lic. theol. Imisch s Hodžija
hšviedzeniske předowanje na ho wsal. W nim wón nam s dokladnej
jaſnoſćju nusnoſć a wažnoſć snutskownego misjonstwa tak móznie
k mutrobie klabdzesche, so dyrbjesche ho kózdzic̄ka buscha sa tu hšvatu
naležnoſć sobrič.

S Barta. **P**iątk 8. meje psched wjeżdżom fo czeđke njejedro nad naszej krajinu rospuszczi. **B**łyk do domskiego Czechez dźwonoścę prąznu, rośrashy wschelaku nadobu, rostorała wuheń, roshi khachle, dzeli fo w hródzi do dwieju pruhow, s kotrejuz jena jenu jakozu a koſu sarasy, bjes tym fo druga pruha bydlansku stwu pscheleczji, tola na wulce swoże nikoho s tam pschitomnych wožbowo njeřečiwschi a njeſopalinschi. **S** wonka wžy Boże njejedro wjele króz do polow

a do schtomow dyri a ludzi do wulkeje hrosh itaj. Wschi tym so bylny deschez lisesche a kryph padachu, so so bojachmy, so budza nasche sahrody a pola sapusegene. Tola, hdyz po njewjedrje s domow stupichmy, widzachmy, so be' Boh luby senjes wschu schlobu wot naš hnadnje wotwobrocil. Wopomnjenja hódne je, so je psched dwemaj létomaj 3. meje hižo ras Bože njewjedro do Čechez domskehs dyrilo.

S tamjenskeho hamtskeho wokrješa. Wusběhanje rekrutow w Kamjenskim wokrjezu směje so 23., 25. a 26. meje a to když króčí rano wot 1/9 hodin.

S Dreczina. Nasche schulske mestno ma so 1. julijsa s nowa wobshadzic. Tudemni Sserbjo bychu jara rad widzeli, hdz by so na njo herbsti wuczer samowil. Hizo wjese let dolho kym herbsleho wuczerja parowacz dykheli, hacz runje wulka wjetchnina naschejce wzy se Sserbow wobstei.

S Easa. Drugi żywoty dżen żywotów budże ho w naszym Bogim domie bibliki żywotów żywotów. W herbskiej Bęgi skutkują budżetań knies farat dr. Sella Krębłanski a knies archidiakonus Dobruzki Wojerowski przedowacj.

S W o k r a n c i z . Soboto tydzenja je ho tu bręgę, Han-

S Wulffeho Radischowa. Schmörke tydzenja wjekor stej so tu dwie živnosti, s kotrejuz jena Kasper, druga piwarz Kreczmarje kleska, spalitej. Wohen je w Kasperze brózni wuscho. W njej so wjeli žita khowsche, kotrej je so wscho wot ploomjenow sanicžio. S nisu so poradzi, kót wukhowacj. Twarjenja piwarza Kreczmarja běchu prósne hacj na domske, w kotrejž jena wudowa bydlesche. Ani Kasper ani Kreczmar sawesczene nima.

S Brétwy. Dížkatej meje běsche so 25 lét minulo, so bě nasch gmejnisti pschedstejiczer Wažnik ſwoje ſtaſtojſtvo naſtupil. Dokelž je wón psched wukhimi a niskimi tuteho ſwojeho powołania ſtajnje ſ najwjetſzej fwérnoſežu hlađal, duž tež bu jeho jubilejſki džen jaſo džen czechce a luboſeže ſe wſchēch ſtronow tu wobendženy. My wo tym tež do lubych „Sverſtich Nowin“ powjescz damy, dokelž je i. Wažnik ſ wutroby a ſe ſlukami jedyn najfwérniſtich Sverbow. Boh jeho nam hiſcheze wjeli ſet ſ johnowanju ſdžerž!

Se Shorjela. Koshorjazy podawſ je so tele dny pschi rézy Nižn w Shorjelu měl. Dwé žonskej so pschi brjoſy wukhado-waſchtej, ſ kotrejuz jena na dobo ſwoj pschedločnžnik na boč cíhnu a do wody ſkocži. Jedyn ſchule, kiz runje nimo džesche, ſa njeſbožownej ſkocži. Wón ju doſahnū, tola město ſo by ſo wot njeho ſ wody wuczahnuć dala, wona jeho ſobu do hukobofeze czechneſe, a wobaj hyschtaj ſmjerč ſ ſolmach namakaloj, njebudžichu li ludžo, w bliſkoſeži dželazy, bjes nimi parkowy dohľadovař Hiller, na pomož pschiběželi a hukoblemu ſchulerzej hrabje pschitkowali. Poſledniſtchemu ſo poradzi, ſo dohľadovarowych hrabjow pschimnuć. Na tajke waſchne ſe bě mózno, mlobženja a žonku, kotrej ſo wot tuteho ſa-kuſtu džerjeſe, ſ brjohej ſczechnež a wobeju ſe ſmjerthu ſtracha wumoz. Žonka bě hido myſle ſhubila, tola ſo jej bórſy ſažo živjenje wrózci.

Přílopk.

* Na poſrjebnishežu w Heidelbergu chzedžia ſa 44,000 ml. pěz ſ palenju cželou twaricž. Něſajki knies ſ Wiesbadena je 10,000 ml. ſ temu darcz ſlubík, ale ſ tym wuměnjenjom, ſo hiſcheze ſet ſarci twaricž pöźnje, a ſo budže ſpalenje cžela tuniſche hacj w mětce Gotha, hdez 50 tolet placži. Pěz ſama budže 10,000 ml. placži a budže tajka, ſo ani kura ani wónje njeſdawa. Palenje cžela poſteczia hodžinu traje; poł hodžinu předy ſo ſatepi. Palicž bubža ſo cžela w horzym powěſje, w kotrejž cželo roſpanje.

* Kaf kuli ſ noweje tſelby cžinja, je psched krótkim woſak garde-traina w Berlinje ſhonik. ſso bliſko wojetſkeho tſelnisheža psched mětom wukhadoju wón na jene dobo ſarču, ſo jeho w nosy w tolſtym mjaſku něſhco ſakacž poča, dokelž pak ſnadna boleſcz bórſy popuſcheži, wón dale na to nježdžiwache. Běrtlik hodžinu dale jemu ludžo, ſotrychž ſetka, poſkachu, ſo jemu po ſholowach krej dele czechce. Woſak do wojetſkeje hoſtejnje dónidže, hdez ſpóſnachu, ſo je jemu něſajka ſa-bludžena kula hido padajo nohu w tolſtym mjaſku nimale zyle pscherasyla.

* We wojetſkých dželařnach w Spandawje ſo dale mjenje džela. W artilleriskej dželařni ſu ſanžene dny hido ſaſo někotrym ſtam rjemejſlnikow dželo wupowiedzili. W fabriky, hdez ſo tſelby dželaju, ſu hido wjazy hacj 2000 muži ſ džela puſchicži, a někotre ſta džela-čerjow chzedža hiſcheze ſ džela puſchicži, runjež ſo dotal hido jeno tſi běrtlik dňa džela.

* W jenež wžy pola Hildesheimu mlobaj mandželskaj a žonina macž hromadze bydlaču. Psched krótkim poſledniſcha liſt ſ Ameriki doſta, na cžož mlobymaj woſjewi, ſo dybri do Ameriki pschijecž. Pschichodny ſyn ſo teho dla njerubjeſe, ale jako „dobry pschichodny ſyn“ ſe žonu pschichodnu macž do Hamburga pschedowedzhe. Tež tam ſo na najlepje ſa nju ſtaracj, jej dobru hospodu wobſtara, tež pělne měſtacžo na ſodži, a tež hiſcheze jeje pjenjeſy na ſtowanje wsa, ſo bytlu ſej je trjebaſ paduſchi njeſtanuli. Hdyž někto poſleni króz hromadze ſedžachu, ſebi wo tym poſwedajo, kaf cžejko ſo lubi dželq, — „dobry pschichodny ſyn“ mjeſčo wón džesche, ſo ſ pschichod-neje macžetnymi pjenjeſami na parnu ſodž ſybzhe a do Ameriki woſidže, pschichodnu macž a žonu w rjanyh wóznyh kraju woſtaſtwschi.

* Psched ſnanou ſchyrzecži ſetami běsche w Memelu tamniſki řeſnik woſkorženy, ſo je dweju cžlowjekow ſlonzowali. Štunjež wón prejeſe, jeho ſ ſimjerči ſazudžichu, dokelž mějeſe ſudniſtvo njeſtuk ſa dopoklasany. Hdyž běsche wſchitko ſotwrajenju hotowe, ſat ſe ſwózim ſotwražami po jateho džesche, ale — jaſtwo proſne naděndže; jaſh běsche cženul, a nicto njeſhoni, hdez je woſtal. Něſhco ſet poſzíſho ſo jedyn tamniſki nahladny měſečzan, na kotrejž nicto mordatſtwa dla tuſak njebe, na ſimjerthu ſo ſazudžichu duchownemu wusna,

ſo je wón mordat, a ſo je řeſnik, kiz bě cženul, njeſinowath. Někto řeſnila w mnohich tukrajných a wukrajných wulſich nowinach pytachu, woſjewjo, ſo je ſo wupokafalo, ſo je njeſinowath, a jeho napomi-najo, ſo by ſo do Memela wrózil; ale nihdze jeho wuſlédžicž nje-možachu. Duž, woſebje mjes ſtarſchimi ludžimi w Memelu, wulſe ſpobižwanje ſhubži, hdyž psched krótkim něhdž njeſinowath ſazubženy řeſnik ſ jendželſtej parnej ſodžu do ſwojeho města pschijedže.

* Tež pschi pomorskim mórskim pobrjoſh ſu ſet ſa wujabnje wiele jerjow naſoſili; tam ničo rědke njeje, ſo jich rybaſ ſ jenym cžomom ſa nōz 22,000 abo 24,000 naſoſi. ſa to pak tak ſymane njeſhu kaž hewa: ſ wjetscha ſu male a ſo hufcicž njebožda, ſo dybri ſo hysre pschedawacj. Duž mało placža. Na měſeče ſebi rybažy 18 abo 19 np. ſa ſto džerža; w Schęczezinje jich ſto 62 abo 63 np. placži.

* Dwaj gymnaſiaſtaj ſ Glensburga wondano ſ cžolmom na morjo won dojedžeschtaj. Na jene dobo ſo mózna ſolma na cžolm na naſali, cžolm ſo podnuri, a mlobženja ſobu. Jedyn ſ njeju běsche ſo do powjasow ſaſhmatal a ſo na měſeče ſepi; druhí ſo nad wodu ſdžerža a wo pomož wolaſche. ſ blíſkih ſupjel cžolm do morja puſchicži; ale mózne ſmohi cžolm ſ wodu napjelnidži, ſo ſo podnuri. Mjes tym parna ſodž ſ Glensburga pschijedže. ſ ſkysko wo pomož wolaſ ſapitan cžolm do wody puſchicži da. Morjazh běchu ſe ſwojim cžolmom mlobženje hido tak bliſko, ſo chyzche jeho jedyn ſ nich ſa hlowu pschimnuć; ale mjes tym ſo njebožowny ſteči a poſleni króz podnuri, ſo morjat ſenož jeho cžapku w ružy ſdžerža. Dolho ſa nim wytawſhi rybažy ſlonečnje gymnaſiaſtowe cželo na-deňdžehu.

* Mloby cžlowjek ſ Allera pola Christiānsfelda wondano wjekor na ſwojim wýhokim dwojokole na torhoschę w Haderslebenje wſchelake ſhumſtý ſokaſowaſche. Duž ſo bórſy črjóda ſudu ſběža. Pschi-poſnacze, kotrej ſo jemu ſe wſchēch ſtron doſta, mlobdemu cžlowjeku hlowu ſtruji. ſ njemdrym ſpěchom chyzche wón na dróhu dele jecž, na kotrž ſ torhoschę něotre ſhodzenki dele wjedu. Lědma pak běsche na prěni ſhodzenk dojel, ſo kolo ſwrocži a na dróhu dele pade; njebožowny cžlowjek ſa nim ſleča a ſ tajke mozu ſ hlowu wo ſamjenje praſku, ſo ſebi na měſeče nōp roſrash a morw ležo woſta.

* W Primentdorſje pola Primenta w Bomſtſtim woſrježu dybriachu ſanžene dny tamniſku wuczeſtnju, kotrej ma dwaj wo-riſdaj, na tydzen ſamkuež, dokelž běchu džecži poſne wſchow a dybriachu do cžista ſjedzene hys. Dížci wobhlabujo ſo woſrježny ſefat psche-žwedeži, ſo běsche mjes 89 ſchulſkimi džecžimi 76, kotrej měſachu wjazy abo mjenje wſchow.

* Twarz Robert ſ Pariza, kiz běsche w Amerizi poſyl, ſanžene dny ſo ſ Ameriki domoj wrózimwſchi w ſwojim domje pschi ſwojeſ mandželſtej mužkeho naděndže, ſ kotrejž běsche pola woſakow ſluži. Wón nježwernu mandželsku na měſeče ſatiſli.

* W korezmje w Eriſtere ſo wondano w nožy někoti ſivilistojo ſ dwěmaj woſakomaj ſwadžichu. Woſak ſybi ſhodzenkaj cželacž a wuczeſ ſa woſejeho towarscha pytaſhaj, kotrž w bliſkoſeži na ſtraži ſtejeſe. Piani ſivilistojo pak tež tam ſa nimaž pschiběžachu a do njeju pjerjechu. Dokelž chyzche jim woſak, kiz na ſtraži ſtejeſe, wobaracž, ſo tež do njeho dachu. Jedyn jeho ſ nožom do wózka kló, ſo mózko hlydom wuběža. Rjeđiwižay na žalostnu boleſcz pak woſak ſymny roſhudi njeſhubi. Wón njeſheli ſo bojo, ſo móž ſnanou njeſinowatého ſa-ťelicž, ale ſ bajonetom na nadpadníkow džesche. Tucež cželacž. Woſak ſa nimi běſeſe, mlobdeho cžlowjeka, kiz bě jemu mózko wuklo, na torhoschę doſečeze a jeho ſ bajonetom kló. Mjes tym běchu ſo ſuſodža ſběža. Mlobdeho cžlowjeka ſa morwego ſběžechu; bórſy pak ſo poſka, ſo bě jeno cžeglo ranjeny. ſ cžegla pak ſo jemu ſiwojenje ſběži. Woſak je ſwoje ſewe mózko pschibadži; hewač pak ſtrastnje ſranjeny njeje.

* W Malchinje chyzche wondano někoti konja ſupjel, ale pschedawat a ſupjel ſo něhdž doręcjez němōžeschtaj; duž ſebi přenichu 70 ml. ſa ſentnat ſadaſche. ſupjel do teho ſwoli a ſa konja 700 ml. da, ſtiož běsche zyle pschisprawna placžina ſa tajkeho konja.

* W Metzu ſu psched krótkim (kaž hido tydzenja piſachmy) oberſileutnanta Pragera wot kralowſkeho ſatſkeho peſteho artilleriſkeho regimenta čzo. 12 ſtonzowali. Wón po jenym ſhodze bydlače; hiſchcze dwaj druhaj offiſeraj w domje bydlaču. ſklužobnizy tychle tſjoch offiſerow na kubi ſhachu. Prager běsche woſenjeny, ale ſe žonu ſiwy njebe. Wón běsche w nožy woſoko jeneje domoj pschichod; naſſterje je hlydom do ſoža ſchol. Woſoko tſjoch jedyn ſ offiſerſtich ſklužobnizow na kubi někoho wo pomož woſak ſkyschesche. Dokelž pak na to wſchitko woſzichnu, mějeſe ſa to, ſo je ſo jemu to jeno ſeſdalo; duž ſaſo wuſhnu. Mjes tym je ſo mordatſtwa

ftalo. Mordat je ho najsklerje higo wjedzor do bydla swojego wopora samknucz dal. Hdyž mjeſečne ſa to, ſo je Prager wuſnul, ſo i njemu do komory poda a jeho ſ hamorom do cjoła morſnu. Ofiſer pak poſkuſheny njebe, ale ſ koža ſkoči a ſo woboracze. Někto ſtrachne bědzenje mjes nimaj naſta. Wjes tym mordat Pragera ſ taſkej mozu ſ hamorom do hlowy morſnu, ſo ſo hamorowe toporo ſlama; Prager padze, a mordat jemu ſ nožom kři pscheren. Na to ſo cželnihi wuſlela, ſo na zlyhym cžele cžigſe wumy a ſo wot hlowy hacž do nohov offizerowu draftu ſwobleka. Tež ſlotu cžafnič, ſlotu narucznigu a 400 hrivnow pjenes ſobu wsa. Skonečnje ſebi jſtwinu a khęgny ſluč wſa a ſwoju draftu wó jſtwe ležo woflajiwski ſo wotſali. Hdyž rano ſlužobník ſ ſwojemu knjeſej do komory pschitadze, jeho cželo we wulej ſuži krwě psched ſložom ležo namaka. Wó jſtwe krwawy nőj, roſlamany hamor a mordarowu draftu nadenečze, kotrež běſche jara ſedrjena, na kotrež pak běſche wižecz, ſo je něbny woflowna byla. Wižecz ſo na to poſluſuje, ſo je mordat ſ wobſtejnoscem w Pragerowym bydle derje ſuath byl. Wuſležili jeho hacž dotal njeſtu. Sklonzowany je ſobu na poſleniej wojnie w Franzowskej byl. Niž jenož jeho towarſchojo, ale tež mjeſečenjo w Mezu mjeſachu jeho lubo. Jeho cželo je ſo do Draždjan dovejſlo. — Mordarja wychla Pragera ſu w Luxemburgſkej we wky Hollerichu wuſležili, hdež bě ſo wón pola jeneho ratarja ſa wotrocícku pschitajſi. Mordat reſa Uebing a je psched dleſčim cžazom ſ němſkeho wóſſa cžeknul. Wón je ſo mordarſtwa bōrſy wuſnul. Cžafnič a pjeneznu móſher ſkonzowanego w jeho drasče namakach. Ssled ſa Uebingom je drafta pscheradžka, kotrež bě wón w Pragerowym bydle wotſajſi. Dýbſaczne rubiſhko, kotrež w mordarjowej drasče tčesche, jako hejtmanej Drimbornej ſluſhaze ſpóſnachu, ſiž bě loni w khęgi pólka Pragera bydlil. Někto pak bě loni Drimborowny ſlužobník, wěſty Uebing, ſwojemu knjeſej wſchelaku draftu a pjenesky kramuwschi do Luxemburga cžeknul. Tež ſkórnje, wot mordarja ſamostajene, ſo jako hejtmanej Drimbornej ſluſhaze wupofaschu. Někto bě wěſte, ſo mordat nicto druhi njebe, hacž Uebing. Na dwórniſcežu w Mezu ſhonicu, do kotreje ſtrony bě mordat wotpužoval a někto cžeklo njebe, dalski ſkłed ſa nim namakac̄.

(Poſtracžowanje w pschitob.)

W Džiwočižach je khęzkaſka žiwoſć cžiſlo 10 ſe 7 kózamii pola a luki hnydom ſe ſwobodneje ruky na pschedan. Dalshe je ſhonič ſo pola wobſedžerja tam.

W Barcze je ſahrodniska žiwoſć cžiſlo 68, 6½ kózga wulkia, bjes wumjenka na pschedan. Dalshe je pola wojnarja Arbana w Pschiw-čižach ſhonicz.

W Pzowjach pola Minakala je žiwoſć cžiſlo 8 ſ 5 kózamii pola je ſiwy a morwym inventarom na pschedan.

W Eufku pola Pomorze je wulka ſahrodniska žiwoſć cžiſlo 17, 19 kózow 34 prutow lezomnoſcie wopſciſaza, dla dželenja herbſtrwa na pschedan. Dalshe je tam ſhonicz.

Rjana ſuproſhna ranza ſteji na pschedan w Kalbizač czo. 40.

W Trupinje czo. 19 pola Ralek je ſuproſhna ranza na pschedan.

Sylny rucižny wós je na pschedan w Delnej ſkinje cžiſlo 27.

Proſata na pschedan.

Proſata běleje Northhirskeje a tež czornopisaneje Berkhirskeje ranzy, kotrež ſo jara lohlo wutornja, ſu čiſejo na pschedan na kniežimaj dworomaj w Budyschinu a Pschiw-čižach.

Sylny bukhowe roſſiny, ſopu po 60 np., pschedawa H. Puy na herbſtej haſy 4.

Awkzija.

Dutoru 19. meje dopoldnja wot 10 hodzin maja ſo w dworze bratrowſteho doma w Małym Wielkowje na pschedadžowanje pschedawac̄: 2 dobray dzělanſkaj konjej, 4 kucze, někotre hospodatske wosy, 4 hanje, dospolny rólny grat, 2 poraj kuczoweho a rólneho grata, wſchelaka hospodatska nadoba a někotre kompoſtowe hromady.

Awkzija.

Dutoru 19. meje, tsecži ſwiaty dženj ſwiatkow, budze podpihaný w mlynje w Milkezach pola Rjeſhwacžidla wſchelaku hospodatsku nadobu, bjes druhim tež ſelesny dwaj-ſpchežny hospodatski wós, ſykanjowu maschinu, ſylnu wosowu wijawu (windu), džegu, ſylnu hobanku, bróny, pluhi atd. ſa hnydom hotowe pjenesky na pschedadžowanje pschedawac̄.

Sapocžat awkzije dopoldnja w 9 hodzinach.

W Milkezanſkim mlynje, 11. meje 1891. Julius Richter.

Kóſlaze kóžki

kupuje po najwyšszych placziſnach

Gustav Ranke

na garbaſkej haſy czo. 16.

Tam ſo tež kože wſcheje družiny derje a tunjo wudželaſu.

Pschenajecze luki.

At mjeſečanskiemu ſublu pola Pschiwcz ſluſhaze luki, na prawym ſprejnym brjosy wot ſublu hacž k tak mjenowanej ſuži ležaze, w ſa- honſkih knižach cžiſlo 154, 153, 175, 177, dyrbja ſo w wotdželenjach po 2—4 kózach na tſt ſa ſobu ſlēdowaze leta ſ wuměnjenjemi, do termije wofſewjominymi,

Frjedu 20. meje

Pschenajecz.

Wobbladanje lukow je w kózdyh cžazu dowolene. Na wotnaſecze ſmykleni ſo proſha, ſo bych ſo mjenowaný džen popoſdnju w 2 ho- džinomaj pschi fabriky k. Michela a Müllera ſechli.

Zodusch.

Drjewowa awkzija

na Drobjanskim reverje.

Schtwórt 21. meje t. I. ma ſo

12 twierdnych dolhich hromadow

33 mięſkich

120,00 stotniow khójnowych walczkow

ſa hotowe pjenesky na pschedadžowanje pschedawac̄.

Sapocžat dopoldnja 1/2 10 hodzin w drjewiſcežu pola Komishežan-ſkeje zyhelnicze.

Wulki ſkład

ſa ſak op ſcheda warjo w

zwjerna na rolkach, zwjerna w paſzmach, zwjerna w kubuchach, wolmjaneho a baw- mijaneho ſchtrykowanſkeho pschedzena, heklo- wanskeho pschedzena, bordow, ſchnórow, ſneſlow, wobſadow, ſchorzuchoweho banta, gurtoweho banta, pjenježkowskeho banta, tkaniñow k podſhiežu, ſkomotow atd. po naſtunischih en gros-placziſnach pola

J. A. Henocha w ſlotym hodlerju.

Najlepſchi čornyy kalk rjanu wulku kruchatu tworu ſa ſkładnym a wodnym twaram, wodmjetowanju wětrowych stronow a kryžu tſehow, teho runja

Schimischowſki, Gogolinſki a Chorjelski twarski kruchaty kalk porucza tunjo a pscheda czerſtwy wuhlowa a ſalkowa pschedawarňa C. Thiermanna w Budyschinje.

Hiſcheze ženje bylo.

Pschedawam:

dobre wobſeženja ſ czechaceho pschedzena po 20 ml.	
" bukſkinowe wobſeženja	60 "
" ſohke mužaze wobſeženja	12 "

C. F. Kloss na žitnej haſy 4.

Emma ſwidowjena Dorwerkowa

porucza płyſhowe pjesle, ſetnje pjesle, zanki, modne jakety, deshczue manſle, trikotowe taſſe w wulkim wubjektu po tunich placziſnach.

Poskuženje w němſkej a ſerbſkej ręči w Budyschinje na hlownym torhoscežu 5.

Kóſlaze kóžki

koſlaze, korniſlaze, tħorjaze, koſlaze, tunjaze a wſchē druhé dru- žiny kožow ſtajne po najwyšszych

C. F. Schattenberg, placziſnach kupuje

rulajzar,

na seminarſkej haſy cžiſlo 10.

Heinrich Lang

pschi wozwych wulach.

Rečza
blisko Kluscha ležaza, s nowymi
masinymi twarjeniami, kłamatu-
nju a 4 kózami dobreho pola je
na pschedanu psches C. A. Manitza
w Budyschinje na swonkownej law-
skej haſy.

Orjewowe awfzije.
Balne drjewo, leſha w haſniſtich reverach Rakečanskoſkeho knie-
ſta waſchczane, ma ſo kłedowaze dny na kłedowazych lěbowych mějt-
nach na pschedadzowanje pschedawacž:
Pondželu 25. meje t. I. rano wot 8 hodžin
na Zitkowskim reverje pschi ſchěrokej dolinje a ptaczej humjenzy
95 rm. kłojnowych ſchězepow,
69 = = kuleczkow,
222 = = pjenkow,
40,50 stotnjow kłojnowych walczkow,
dopoldnia wot 10 hodžin dalshe pschedadzowanje
na Grupinjanskim reverje w czornych wolschach,
173 rm. kłojnowych ſchězepow,
8 = kuleczkow,
42,00 stotnjow kłojnowych walczkow,
wutoru 26. meje rano wot 8 hodžin
na Rakečanskim reverje na haczenjach zyheſnſkeho hata
pschi ſchoheju
4 rm. bręſowych ſchězepow,
4 = dubowych ſchězepow,
5 = = kuleczkow,
56,00 stotnjow bręſowych a wolschowych walczkow,
popoldnu wot 2 hodžin
na Grupinjanskim reverje w czornych wolschach
37,40 stotnjow bręſowych a wolschowych walczkow,
hrjedu 27. meje rano wot 8 hodžin
na ſchěcenzanskim reverje w ročizyn
48 rm. kłojnowych ſchězepow,
144 = pjenkow,
20,00 stotnjow kłojnowych walczkow,
dopoldnia wot 10 hodžin
na ſchěcenzanskim reverje w Nowakez luſtu
285 rm. kłojnowych ſchězepow,
78 = kuleczkow,
108 = pjenkow,
275 hromadow kłojnowych haſos.
Wuměnjenja ſo do ſapocžatka awfzije woſjewo.
W Rakečach, 8. meje 1891.
R. Pełz, wychſchi haſnit.

!!! Najwjetſhi ſkład w měſcze!!!

Rajtunishe placzisny ſa

Blomjane flobuſki
= filzowe flobuſki =
měžy

w njedoscéhnenym wulkotnym wubjerku.

Hugo Lehmann
22 na bohatej haſy 22 pódla hoſczenza ſi winowej ſiczi.

Pschedeschezniki a Pschedezniki
porucza hiſo po 1 ml. 50 np. w wulkim wubjerku
Otto Brand na hauensteinskej haſy.
Wuporjedzenje a poczehnjenje ſo rucze a tunjo wohſtara.

Njewjesczinske a džeczaze wuhotowanje

w najlepſchim wuwjedzenju a po najtunischiſch placzisnach porucza

A. Tschentscher, ſchatowa fabrika
na bohatej haſy čížlo 18 a na róžku theaterskeje haſy.

2 ml.

2 ml. 50 np. a 3 ml. placzji pola
mje rjana **trikotowa tailla**
(lětnja twora), dokelž tule wěz dale
pschedawacž njebudu.

Richard Gautzsch
na bohatej haſy.

Czorne

židzane tkaniny

lotrež ſu jako wubjerne kaſkoſce ſpōnate,
porucza

Richard Gautzsch
na bohatej haſy.

Towarſtwo k wſajomnemu ſarunanju ſchkodny krupobicža w Lipsku.

Saložene w lěcze 1824.

Wſcha ſawěſczena ſuma ml. 1,752,000,000
wſče ſarunanja " 20,250,000.

Towarſtwo pschijima ſawěſczenje pôlnych wupłodow psche ſtrup-
bicža a dawa ſarunanje haſz do "pjatnateho džela" (6 2/3 %) ſchkody.
Jeli ſo ſo ſarunanje wot ſawěſczenego halle wot "woſminy"
(12 1/2 %) žada, ſo premija wo 20 prozentow poniži.

Šawěſczenſte wuměnjenja rukuja najwjetſhu ſwolniwoſeſ ſi ſa-
runanju; premije ſu pomerne a wſchudze ſtrachej pschiměrjene.

Pschitup móže ſo tež na 1, 3 abo 6 lět ſtač. Pschi pschitupuje
na wjazy lět ſo 3 a 6 % lětnego rabata pschitwoli, teho runja ſo
na ſchěſčlētne njeſchłodowanje rabat dawa, kotryž w 1. lěcze 8 %
wuežini a w kózdym dalschim hjeſchłodowanſkim lěcze wo 1 % roſcze.

Sarunanje ſchkody ſo na naſprawniſte wachnje po roſzubženju
wupſtowaných dowěrnikow, abo wot poſledních ſamych stanje.

Wupłaczenje ſchłodowanja ſo 4 njedžele po poſtajenju ſi hoto-
wymi pjenjeſami stanje.

Pschipowjedzenje k pschitupej móže ſo w kózdym čažu ſe
"ſawěſczenſkim piſmom" wotedacž.

Podpižana generalna agentura, kaž wſče agenty ſu ſtajnje rab
hotowi, formulary wudželicž a pschipowjedzenja pschijecž.

W Lipsku: Ludwig Haertel.

W Budyschinje: Clemens Vay.

= Franz Hartig, ſkótny ſeler.

= Kamjenzu: Alwin Ziehme, radny awfzijonator.

= Lubin: Karl Kühlmorgen.

= Komsku: gmejnſki pschedeſtejicžer Jan Čech.

= Maleshezach: hoſczenzat Jan Wjela.

= Wosborku: Pawoł Bjenada.

Přeprošenje.

Do hłowneje zhromadzizny serbskeho duchownstwa srjedu po swjatkach dopołdnja 1/10 w Gudžic hôtelu pola dwórniśca w Budyšinie wosebje należne z dźiwanjom na blizku synodu wutrobnje přeprošuje

předsydstwo.

Selma Schneckenbergowa
w Budyšinie na połnóżnej dróshy
niedaloko starzych kasarmow
porucza: kłomjane klobuki sa
żony a dzieci, wupyschene a nje-
wupyschene, pjeria w wulśim wu-
bjerku. Pschedżelanje tunjo.

Khofej

paſený
w nowych a wubjernych družinach
męſhamy porucząc punt po 1 ml.
40 np. hacj do 2 ml.

Schishka a Kječka
na swoikownej lawskiej haſhy.

Mužaze kravaty
w wulśim wubjerku a tunjo porucza

A. Tschentscher
na bohatę haſhy čijisko 18
a na róžku theaterſkeje haſhy.

Richard Neumann

porucza

kryh kloſej w największym wubjerku, kaž tež 2—3 krócz kózdy
tydzień czerstwy paſeny w sicutach
dobrych družinach po najtunisich
placisnach.

Nowe
turkowskie ſlowki
porucza

Hermann Lemke
na jerowej haſhy.

Khofej

jara ſylnje a cęſce ſłodźaz
uſepaſeny punt po 1 ml. 20 np.
hacj do 1 ml. 60 np.,
paſeny punt po 1 ml. 40 np. hacj
do 2 ml. porucza

Jan Djenk
na swoikownej lawskiej haſhy 38.

Zigary

po wſchęch placisnach a w wulśim
wubjerku należne porucząc a pro-
ſchu, pschi potrjebje na mnie dźiwacj.

po poczeſcowaniem

A. Tonndorff
na haſchis haſhy 20.

Kruženki (fransy), cęſzki,
ſchnoru, bortu atd. najtunisich
džela

F. W. Murich
na sadnej bohatę haſhy 14.

Koſlaze kóžki

po najwyſhich placisnach kupuje

Heinrich Lange
pschi wowſnych wiſach.

Za swoju knihownu pyta cyłe
lětniki abo tež jednotliwe čiſla
„Lužičana“ towarzstwo „Ser-
bowka“ w Prazy.

Towarſtvo Pomocy za studow. Serbow
změje srjedu po swjatkach 20. meje popołdnju w 2 hodz.
w Müllerec (Thiermannec) hoſćencu swoju lětuſu

hłownu zhromadziznu.

Dnjowy porjad: Rozprawy. Namjetys.

Předsydstwo.

Na tseczim ſhwjathum dnju ſhwjatkow
popołdnju w 2 hodz.

budże ſo, chze-li Bóh, w naszej woſadze

bibliſki ſwiedżeń

ſwjecicę.

Tuto woſjewja Sserbam ſ pschedzelnym pschedroſcheniom
Lafowſta ſyrlw. woſada.

Prédarjo:
ſerbski: l. duch. dr. Sella-Krjabjanski,
archidiacl. Dobruckh-Wojerowski;
němcki: l. duch. Böckler-Torno,
diacl. Eckardt-Mückenbergs.

Jutſje njedželu 17. meje popołdnju

budże w mojej ſahrodze

instrumentalny konzert.

Sapoczątk w 3 hodzinach.

Pschedzelnje pschedroſchuje

Gusta Rösick w Budětezach.

Towarſtvo ſerbskich burow w Bukezach
změje 3. džen ſhwjatkow 19. meje popołdnju w 5 hodzinach ſwoje
poſedzenie.

Pschedkudſtwo.

Towarſtvo ſerbskich Burow.

Wuſſchi a ſchérſhi wubjerki změje ſhromadzisnu hobotu 23. meje
pschedpołdnju w jenej w Budyšinie na tſelerui. Wažnych winow
dla ſo wſchitzy wubjerkownicy najnaležniſcio pschedroſchuja wot
klowneho pschedkudſta.

Pschedewſacze hoſczenza.

Cęſczenym Sserbam w Budyšinie a woſkownoſci najpodwołniſcio
k wjedženju dawam, ſo ſym starosnaty hoſczenz „k polmeſhazej“
jako najenk pschedewſak a ſo ſym wſče hoſczenzowe ſtwy po waschniu,
nowemu cęſcej pschediprawentym, naprawil. Psches dohoſlenni džela-
woſcej w hoſczenzach a reſtaurantach ſym doſcž najwiedzitoſcej nabyl,
ſo móhl ſa to ſtejcz, ſo budże ſo mojim cęſczenym hoſczenom ſ pinzh
a kuchyni najlepſe poſticejcz.

Buczowazych knjeſzych na ſwoje rjane ſtwy ſa zuſykh, ſo najlepſchimi
kožemi wuhotowane, ſebjne cęſnju.

Wupſchahanje ſa 100 koni doſhaha, ſa dobre wothlabanje ſo
najſwérniſcio ſtarra.

Wo dobročiwe podpjeranje mojego pschedewſacza proſcho, porucząc
ſo ſ poczeſcowaniem

Robert Steinert.

Koſky, ſerpy a rěſaki.

najlepſchi wudżewk, ſo je ſo hacj dotal pschedewał, ſo najlepſchego
wozla, w rěſu a runoſci wot Janeho podobnego wudżewka njeſche-
trjeheny, a ſ jeneje fabriki, koſraž je ſo wot ſwojego wobſtacza ſ lěta
1804 ſem w kruſej sprawnoſci wuſpystowala, porucząc ſwojim
cęſczenym wotkherarjam, tež w tunisich družinach derje wubérane,
pschi potrjebje dobročiwenemu wobledzbowanju.

Robert Jacob, gratokowat
ſ napſhacia realneje ſchule.

Wóſkowy twar

kupuje po kódej dželje wóſkowa
tłoczeńja Roberta Adamę w Budy-
ſchinie na swoikownej lawskiej haſhy
čijisko 5.

Casopis Maćicy Serbsk.
ſeschiw 1, 3, 5, 12, 61
kupuje knihikupz Ed. Rühl.

Hoſczenz w Droždžiju.

Druhi ſwiaty džen ſwiatkow
reje. Pschedzelnje pschedroſchuje
Tichter.

Rakečanske tow. „Lipa“

změje přichodnu pońdzelu (druhi
džen ſwiatkow) 18. rõzownika
popołdnju w 5 hodz. w Křižanec
hoſćencu swoju měsačnu zhro-
madziznu, k kotrejž je jedyn
ſobustaw přednošk dobrociwie
přilubil. Duž proſy wo bohaty
wopysty

předsydſtwo.

W jenym nowym twarſenju
w Porschitzach je wobylenie ſa
33 ml. na pschedzelnje. Dalshe
je ſhonicz čijisko 18 tam.

Pilni mnrjerjo

dostanu dželo pola
F. Mörbitza w Budyšinie.

Młodeho čłowjeka, ſiž ſnadž je
tež hižo wučnuk abo ſlužil, ſa wu-
czoňnik a pyta ſchewski mischr
E. Hiege w Budyšinie na ſitnych
wilkach 36.

Wutrobnny džak

praja kemſcherjo ſ Bręshni, Jeschiz,
Maleje Dubrawki a Margarečinie
hět kħamarnej a pjeſarie Janei
Zoluskej w Delnej Hórz ſa to,
ſo je kemħażu ſchewſku, psches jeho
ležomoſcej w Sprejnej nižinje pola
Bręshni wjedžazu, wuporjedzil, a
tač po wypysil, ſo ſo wjazy nje-
poſodži. Čejcz budž jemu ſa to!
Nadžijamy ſo nětko, ſo tež druſh
wobſedzerjo tamniſich ſukow po
jeho pschedkudſta.

Maňosy kemſchikħodjerjo.

S tutym wſchitkim ſnatym a
pschedzelenam ſrubdžazu powięſc ſ wje-
dzenju dawam, ſo je naju luby
syn, August Wolacz, woſak
103. regimenta w Budyšinie,
wutoru 5. meje w Budyšim laza-
recze po kručej kħorſči wumrjeſ
a ſo ſu jeho 8. meje ſ wojetſkim
cęſczeni na Lüpjaniskim pohręb-
niſchegu kħowali. Wſchitkim tym,
koſiż ſu naju synę ſ pschedewom
k rowej poſledniu cęſcej wopokaſali
a jeho kħaċċez ſ kwetkowej pyħu
debili, woſkebie cęſcnej młodocſi,
61 jeho wojetſkim towarſham, 6
piſkarjam a jeho knjeſej hejtmanej,
tiz je pschi rowje wopomnjeniſku
reč džeržal, najwutrobnischi džak
prajmoj.

Gandrij Wolacz a mandjeſſla
w Lüpjaniskiej Dubrawy.

(K temu čijisku pscheduha.)

Wschiloha i čízku 20 Serbskich Nowin.

Sobotu 16. meje 1891.

Cyrkwinske powjesće.

Zutje prěni hwjath djen hwjatlow budže w Michałskiej zyrlwi rano w 7 hodzinach herbsta spowiedź, $\frac{1}{2}$ 9 hodzin herbste przedowanie a pičipolbniu w 12 hodzinach herbli nischpor.

Druhi hwjath djen budže rano w 7 hodzinach herbsta spowiedź, $\frac{1}{2}$ 9 hodzin herbste a w 10 hodzinach němſce przedowanie

Terci hwjath djen budže rano w 9 hodzinach herbste przedowanie.

Prěnjej dwaj hwjatej dnaj budže s̄o pschi zyrlwinich durjach kosektu i lepschemu powšitskownemu krajneho zyrlwinskiho fonda ſberac̄.

Werowanie:

w Michałskiej zyrlwi: Korsla Ernst Theodor Mróz, klamoř a restaurator w Hodži, s̄ Amaliju Wyleminu Schleiferze ſe Šreščina.

Křenl:

w Michałskiej zyrlwi: Mag Richard, Jaromera Oskara Pietschmannna, zyhlenistejho mischtra na Židowje, ſ. — Minna Elsa, Juliusa Wylema Bernharda Maßlera, zigarnila na Židowje, dž. — Hana Maria, Jana Augusta Rosiata, dželaczerja pod hrodom, dž. — August Hermann, Jana Měta, maleho sahrodnika w Dženikezach, ſ. — Emma Augusta, Korsle Bohuwěra Säuberlich, živnoſcerja w Kelnje, dž. — Kurt, Jaromera Augusta Wolla, dželaczerja na Židowje, ſ. — Oskar Alwin, njemandž, ſ. w Borku. — Emma Emilia, njemandž, dž. w Nadžanezach.

w Katholskjej zyrlwi: Martha, Jana Lorenza, dželaczerja tudy, dž. — Pawol Franz, Pawola Kelle, dželaczerja tudy, ſ.

Zemrječi:

Djen 5. meje: Hendrich Eduard Löser, rycerzkułec w Małszach, 79 lét 5 měsazow 8 dnjow. — 7. Emma Maria, Ernsta Augusta Winklera, dželaczerja w Tselanach, dž. 1 lěto 15 dnjow. — Pawol, Mistravša Budarja, dželaczerja tudy, ſ. 7 měsazow 10 dnjow — 9. Jakub August, Jakuba Wenzla, kublerja w Dženikezach, ſ. 1 lěto 1 měsaz 7 dnjow. — 10. Lejna Pawlina, Jana Augusta Förstera, khežkarja w Brēšovje, dž., 14 lěto 10 měsazow 3 dny. — 11. Hana rodž. Balzarjez, njebo Jana Hottý, živnoſcerja w Delnjej Činje, wudova, 76 lěto 7 měsazow 7 dnjow. — 12. Jan Scholta, hornečerki na Židowje, 32 lěto 11 měsazow 18 dnjow. — Njehčezenj semrjeti njemandž, ſ. na Židowje, 1 djen. — 13. Jan Bohuwěr Posdrał, khežet a murjer na Židowje, 42 lěto 1 měsaz 6 dnjow.

Placisna žitow a produktow.

Bitowy dowos w Budyschinje: 2113 měchow.	w Budyschinje 9. meje 1891				w Lubiju 14. meje 1891			
	wot ml.	hac̄ np.	wot ml.	hac̄ np.	wot ml.	hac̄ np.	wot ml.	hac̄ np.
Pszenica	.	běla	11	76	12	6	11	65
	.	žolta	11	18	11	47	11	32
Rosja	.		9	81	10	—	9	84
Jeczmien	.		8	4	8	21	7	87
Worš	.	50 kilogr.	7	50	8	45	7	80
Hroch	.		8	89	11	11	10	28
Woda	.		7	50	8	6	7	8
Jahy	.		14	—	17	—	13	50
Hejduska	.		18	50	19	—	16	50
Berny	.		2	80	3	50	3	—
Butra	1 kilogr.		2	40	2	70	2	20
Widnečna muša	50		11	50	20	50	—	—
Ržana muša	50		11	—	16	—	—	—
Syro	50		2	60	3	—	2	20
Ss óma	600		18	—	20	—	16	19
Prokata 996 sčtul, sčtula	.		8	—	24	—	—	—
Widnečne wotrubý	.		5	25	5	50	—	—
Ržane wotrubý	.		6	—	7	50	—	—

Na burši w Budyschinje pscheniza (běla) wot 11 hr. 76 np. hac̄ 12 hr. 12 np., pscheiza (žolta) wot 11 hr. 47 np. hac̄ 11 hr. 76 np., rožka wot 9 hr. 84 np. hac̄ 10 gr. — np., jeczmien wot 7 hr. 86 np. hac̄ 8 hr. 13 np., worš wot 8 hr. 25 np. hac̄ 8 hr. 45 np.

Draždanske mjaſzowe placisny: Howjada 1. družiny 60—63 ml., 2. družiny 56—59, 3. družiny 25 po 100 puntach rěšueje wahi. Dobre krajne ſwinie 52—55 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 50—60 np., 2. družiny 28—38 np. po punče rěšueje wahi.

Wjedro w Londonje 15. meje: Rjane.

Wolijowe barby

we wſchēch nuansach, hnydom i barbijenju, derje a twjerdze ſhnyjaze, i barbijenju khežow, ſhpundo- wanjom atd.

molerſte a murjerſte barby

w cjerſtwej tworje a w naj- wjetſhim wubjerku,

ſchpundowanſki hwězdaty lať

i barbu a bjes njeje, njewonjaty a ſpěchujie ſhnyjazy, terpeninowy wolij (němſki a franzowſki),

dwojzy warjeny

hodny lanowolijowy ſirniſ, jara derje a twjerdze ſhnyjazy, bernsteinſte lať, kopallaki,

damarlaki,

želeſowe lať,

Ia Kölnski kliſ ſaz tež

murjerſki kliſ

a hishcze wſchelake druhe družiny, mijjerſku krydu, gyps,

Ia portlandski zement, klepatokamjenjowu

a ſchmirglowu papjernu, ſchmirglowu plat,

ſchpundowanſki wost, wost ſa parketowe ſchpundowanje,

barbicze wſcheye družiny, ſhablony

ſa molerjow a murjerjow atd.

porucja a ma pschezo na ſklađe po najtunischi placisnach

drogowe a barbowe en gros khlamy en détail

Otto Engert 10 na ſnutkownej lawſkej haſy 10.

Wobraſy

(bilby) ſo rjenje a tunjo ſachkleňuji a ſ woblikom wobbadža, domowe zohnowanje a wobraſy w wulkim wubjerku a tunich placisnach pola

Maxa Mützy

na bohatej haſy 11.

Zigary.

Najlepſe 4 np.-zigary ſu do- ſtac̄ pola

Jana Wjenka

na ſwontkownej lawſkej haſy 38.

No. 13.

Naschu ſ rukowane ſamórfkeho tobaka dželanu 4 np.-zigaru pod čízko 13 kurjerjam naležne poruczamoj.

Ginzel a Ritscher.

Pal i

ſo zigara rjana běla a bledzi wona derje, je wona, hdyž 100 wot njeje po 2 ml., 2 ml. 20 np. a 2 ml. 80 np. pschedawamoj, wobledzbowanja hōdna.

Ginzel a Ritscher.

ff. bukskinowe tkaniny a tkaniny ſ řeſaneho pschedzena k mužaze drascze porucja po wurdabne tunich twjerdych placisnach Julius Hartmann syn w Budyschinje na róžku mjaſzoweho torhoscheza.

Šhoffej

wot najtunischi hac̄ do najdrojschi družinow w wulkim wubjerku porucja

Hermann Klemm na bohatej a kamjentnej haſy.

Čistý palenz

jenotsliwe a w piczelach, ſaz tež vše dobre družiny ſaz jednore a dwójne likery porucja jara tunjo

Hermann Klemm na bohatej a kamjentnej haſy.

Rajß

jara rjany a wulkosornaty, punt po 16 np., zentnar po 15 ml., jako něště jara tunje porucja

Th. Grumbt na ſwontkownej lawſkej haſy.

Turkowske ſlowki najlepſeje družiny porucja

Moritz Mjeewa pschi mjaſzowym torhoschezu. Destilacija snathych dobrzych likerow po ſtarych tunich placisnach.

Serie

po 3 a 4 np., mandel po 40 a 50 np. porucja

Hermann Lemke na ſerjowej haſy.

Dobre Kožh

zo najtunischo kupuja w restawrazji
J. Schubu na jwornkownej lawcej
drosh, przedawschego kowarja w Běl-
czechach.

S v K y

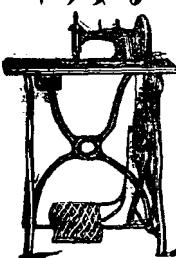
kaž jed rěsaze, porucza
Paul Walther
na žitných vikach.

Würzburgske
r unllizowe žymjo
s najrjeñscheno wulskeho ploda
s malo korjenjemi ma pschezo
na skladje a porucza

Carl Noack
na žitnej hažy.

Schaty žimaze maschinu
w wschelakich wulkoſčach porucza
tunjo

Richard Otto,
mekanik na hornczefskéj hažy 18.

Wykrokułata
ſchijaza maschina

Biesolda a Lücki
je najlepšcha a
najkmaňscha ſa
hwójsbu a rjemjeſhl-
niſke dželo. Sa
jeje hódnosć dolhe
leta rukuju.
Schijaza maschinu
wschelakich druzinow
zo wote mnje wuporjeđeja. Stryko-
wanske maschinu po fabrikſkich pla-
cīsnach pschedawam.

Richard Otto,
mekanik na hornczefskéj hažy 18.

Kožane schórzuchi
wschelake druziny s rjemjenjemi a bjes-
nich najtunischo pola

Otty Büttnera
w pschedawatni kože a cžerjatych
rjemjenjow
pschi hlownym torhoschęzu.

Dobytka skladnosć
k kupowanju pódusadoweje kože
a swjeršneje kože kóždeje
družiny po zylkym a dróbnym po-
skieza
pschedawatna kože a cžerjatych
rjemjenjow

Otty Büttnera
pschi hlownym torhoschęzu 9.

Plat
zo s woprawdziej indigo-barbu
barbi w B. Kessingež barbjerii
w Budyschinje.

Mužaze žuknje, tholowy,
lažy atd. zo s njepuschčatymi bar-
bami s nowa barbja a kaž nowe
shotowjeja
w B. Kessingež barbjerii
w Budyschinje pschi žitnych vikach.

Draſtne tkaniny.

Najwjetſchi wnbjerk.

Tunje placzisny.

Dało woſebje placzisny hódro porucžam:

dwojzy scheroči čistowolmjanu hladku beigu lóhcž po 50 np.,
dwojzy scheroče čistowolmiane muſtrowane tkaniny lóhcž po 65 np.,
dwojzy scheroče polwołmiane muſtrowane tkaniny lóhcž po 50 np.,
dwojzy scheroče polwołmiane hladke tkaniny lóhcž po 40 np.

Richard Gautzsch
na bohatej hažy.

Swandown.

Tutón poczishežany batmjanu flanel zo jara rad nožy, schtož zo jenož s teho
wulozicž dawa, zo je jara praktiski.

Wón zo hízo léta dohlo w mojej pschedawatni w jara wschelakich muſtrach psche-
dawa a w tu chwilu ſu ſažo kraſne nowoſče doſchle.

**K ranshim wobleczenjam, blusam, pjeslam, džē-
čazej draseze atd. atd. zo swandown jara porucza.**

Julius Hartmann Sohn

na róžku mjažoweho torhoschęza.

Dalokorečník čížlo 4.

Destilacija Adolfa Rämscha

w Budyschinje na butrowych vikach

porucza ſwoje dobre dwójne likery jako rózowy, horntvierski,
khejorski, ſelowy a herſizowy liker, kaž tež derje čiſceny paſenž
prěneje a druheje druziny, woprawdzie winowe kihalo, kihalowy
ſprit a plodowe kihalo w bleſchach a po waſy. — Naturſku
khemjelsku liter po 70 np. — Tele litery zo jich dobroty dla
k kwaſam, khejiznam atd. poruczeja.

Destilacija Ad. Rämscha wot léta 1868 wobsteji.

Wóſk
wóſkowy twar a parki kupuje a
placzi najwyschchu placzisnu

Hermann Lehmann,
mydlar, na hornczefskéj a žitnej hažy.

Žolty wóſk
kupuje po najwyschchich placzisnach

Otto Engert,
drogowe klamy.

Wóſk, wóſkowy twar a parki
kupuje **H. Puy,** mydlar w Budyschinje na herſkej hažy 4.

Zonjaze žuknje, pjesle,
rnbisheža na hlown
zo s njepuschčatymi barbami s nowa
barbja a zo kaž nowe ſažo shotowjeja
w Kessingež barbjerii
w Budyschinje pschi žitnych vikach.

Hože ſeje tónle
rjany čaſniſi
kupili? Poſla
čaſniſtarja
Magera
na
herſkej hažy.
pschi ſaſarmach.

Hamburgsko-amerikanske lódźtowe akzijowe towarzstwo.

Exprežna

a pósłka parolódžna jěſba
i Hamburga do New-Yorka
w Southamptone pschijedža.

Jěſba po morju traje něhdže

6—7 dnjow.

no. 840.

Pódla teho porjadna parolódžna jěſba
i Hamburga d. Baltimory, i Hamb. d. Wjecj. Indiſteje,
- Brasiliſteje, i Hamburga do Havannę,
- La Plata, i Hamburga do Merita.

Dalshe wukasanie dawa Carl Meisel w Budyschinje.

Julius Bächmann
awlkzijonator w Budyschinje
na mnisched ſažy čížlo 7 na
róžku jerjowej ſažy
porucza zo k wodžerzenju awlkzijow
po najtunischem wobliczenju.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sobotu.
— otwórteltna předplata
w wudawarni 80 np. a na
námských póstach 1 mk.,
z přinjenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde
čílo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawár Marko Smoler.

Číslo Smolerje c knihicíčeérne w maćičnym domje w Budýšinje.

Cílo 21.

Sobotu 23. meje 1891.

Za nawěštki, kíž maja
so w wudawařni „Serb.
Now.“ (na róžku zwon-
neje lawske hasy čo. 2)
wotedač, płaci so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štvortk hač do
7 h. wječor wotedač

Swětne podawki.

Námske khézorstwo. Do hñjertneho stracha je khézor Wylem pjat popoldnju pschischt, hdz̄ w ruskej trojzy, w wosu, do kotrehož so tsi konje pschahaj, s Barlina do Westenda k korsoskemu hñjerejnej jézéscze. Konje so spłischichu a w džiwim sassaku po dróh czérichu. Wožobu, w wosu hñdžaze, běchu w kóždym wołomiku w strasche, so so s wosa wrježnu. Skónčnje konje s wosom do jeneje lipy saložichu. Pschi fraženju jedyn kón k semi padže, wosowe žnizy so slamaču a runje tak so woblik se swonom robbi, pod kotrejz w trojzy hrjedžny kón khodži. Khézor budžishe so weseje s wosa wjerhnul, hdz̄ budžishe adjutant, pódla njeho hñdžozh, jeho psched tym s wulcej dučapschitomnoſcę njevobarnoval. Cútón khézora w wołomiku fraženja s wobémaj rukomaj pschimnu a jeho twjerbzé džeržesche. Khézor hñdom s trojki stupi a so s druhim kralowskim wosom, kíž bě mjes tym pschijet, do Westenda dowjese.

— W běhu lécza khézor Wylem hollandského krala a swoju wołku, jendželsku kralou, wopyta. Khézorstwo kanzler khézora na tutym puczowanju njeſchewodži, po tajkim so na nim khézor s politifkimi naležnosćemi nalladowacé njebudže.

— Minister pruskich železnizow, s Maybach, kíž je w lécze 1878 ministerstwowe sastojnſtvo nastupil, je khézorej proſtrowne pižmo psched podał, so kímel wot swojego sastojnſtwa wostupicž. Khézor je pječza do tejte proſtrowy swolik. Wožoba, kotrejz so ministerstwo železnizow dowéri, hñcze ſnata njeje; Maybach pječza na wotpocin k njeponđe, ale so sa hannoverského prezidenta pomjenuje.

— So so s nowym námsko-awstrijskim wicžinjenjom zlo na žito, s Awstrijskeje do Námskeje so wožaze, ponizi, je hido ſnate. We wscich stronach námského khézorstwa su so ratariske ſhromadžisny, runje kaž ſastupjerjo induſtrije a rjemjeſbla pschecžimo wchemu poniženju zla na awstrijske žito wuprajili. Rajska njeſpoložnoſc by halle mjes ratariskim ludom naſtała, hdz̄ by powjescz werna byla, so so někto tež mjes námskim a russim kniejerſtwom wo wikowaniskim wicžinjenju jedna, po kotrejz by so zlo, na russim žicze ležaze, na 3 hriwny 50 np. ponizilo. Poníženje zla na russke žito mělo w tym ſamym čaſzu ſastupicž, w kotrejz so wone na awstrijske žito pschiswoli. Sa to je russke kniejerſtwo ſwolniwe, zlo na wudželki námskeje induſtrije ponizicž. Namjet na woboſtronke poniženje zlow je pječza wot Námskeje wuſchoł. Ruski poſlanz w Barlinje, hrabja Schuvalow, je pječza námskemu kniejerſtwu wosjewil, so je so tutón namjet ſe ſwolniwoſcju pschijal, a so je russke kniejerſtwo rad hotowe, wo nim s námskum kniejerſtowm do jednania ſtupicž. Mjenje ſpoſokony so s móžnym námsko-russiskim wikowaniskim wicžinjenjom rufi lud počaſuje. Ruske nowiny wot tajkeho wikowaniskeho wicžinjenja wotradžuju. Po jich měnjenju by s nim russka induſtrija ſchłodowala, mjes tym so wón ſa russich ratarjow s wujtikom njeby byl; pschetož russke žito budža Námský pschezo ſupowacž, nježiwažy na to, hacž na nim niske abo wyšoke zlo leži.

Belská. Se ſrudžazymi njeměrami 1. meje ſapocjanu wulki ſtrajk w Belgiskej je so ſe žalostnym poraženjom dželaczerjow ſkónczil. Dželaczerjo ſu so ſkónčnje ſaſo k dželu wročili ani jene ſe ſwojich žadanjom njeđozpiwſhi. Wjele ſ nich je dželo a ſaſlužbu ſhubilo a do hubjenſtwa pschischtlo, najhórje paſ budža ſa thch, kotsiž buchu pschi njeměrac ſajecži a někto czeſkemu khostanju napschecžo hladaja.

Ružowska. Wo mordariskim nadpadže, kotrejz je so na ruskeho Krónprynza Miklawſcha na jeho puczowanju po Japanskej ſčinit, je

japanske kniejerſtwo ſežehowazu roſprawu wosjewilo: Krónprynz 11. meje město ſioto w jinrikizi (wós, kíž so wot czeſkijek czežnje) wopuſhczi, ſo by so do Otsu podał, hdz̄ pschijewſchi ſebi wſchelake wiđzenja hódne městna wobhladowasche a potom ſnēbasche. Bóry ſa to, hdz̄ po ſiomachiskej dróh džesche, na dobo polizij, Tſindar-Mizuſo rěčazy, kíž na prawym boku dróh ſtražowasche, ſwoj mječ wuczeče a do krónprynza rubnu, kotrehož klobuk pscheraſy. Wysche praweho ſpanja krónprynz dwě ranje dosta, kotrejz ſtej po ſdaczu ſ jenym rubnjenjom naſtałej. Hdz̄ bě ſo wobalicž dał, ſo wón po železnizy do ſioto wróci. Lekarjo ſpósnachu, ſo ſtej ranje jenož lóhkej a ſo nöp trjecheny njeje. Žena rana bě 9 centimetrov, druha 7 centimetrov dolha. Nadpadnik, kotrehož grichiki prynz ſuriſ ſe ſwojim kíjom poraſy, je czeſko franjeny. Krónprynz je bjes ſaſacž a bjes pscheměnjenja poſtajeneho pueža dale puczowal. Japansku ſebi wobhladowaschi ſo wón psches ſſibitſku domoj wróci. Po ſwojim pschitħadže do Peterburga ſo wón pječza ſ czornohóřské prynzežu Helenu ſlubi.

Sſerbijsa. Š ſaſylnoscžu a wulki ſropotom ſu herbſku kralowu Nataliju psches herbſke mjeſh wuſjedli. Kniejerſtwo je ſ tym czeſke dželo dokonječ dyrbjało. Kralowa je kniejerſtowym wotpoſladam wulku ſpjecžiwoſcž naſpſecžo ſtaſila a wobhleſtvo herbſkeho hównego města naſchęguwała, wupokaſanje ſ mozu pschekacž. W Beogradze je k ſravnej bitwie na měchčanſtch dróhach doſčlo, kotrejz je na wobémaj ſtronomaj czeſkiske ſiwijenja ſadała, a kniejerſtwo je dyrbjało ſkónčnje male wójsko wupoſklacž, ſo by ſo wupokaſanje kraloweje Natalije pschewjedlo. Nětko je kralowa ſwona ſerbſkých mjeſow, boja paſ ſo, ſo budže jejna wěz nětčiſhemu herbſkemu kniejerſtu hñcze wjele njeļubnoſcžow pschihotowacž, wjazy ſnadž, hacž budže měrnemu wuvičizu Sſerbijske wujitne. Šchtóz ſymnoſtrejnje kraloweje ſadžerženje pschi jeje wupokaſanju wobhlađuje, nje-može hinal, hacž kralowu dla jeje ſaſakloſcze ſaſhudžicž. So by ſwojey czeſczelakomnoſcži polekowała, wona kraleſtvo ſwojeho ſyna najwjetſchim ſtracham wuſtaja a ſama jeho trón podrywa. Wo dróhnoſcžach wuſjedzenja kraloweje ſ Beograda ſo psches: Pón-dželu popoldnju polizajski prefekt ſ pschewodom psched ſamčenjy kraloweje hród pschitħdze. Dokelž ſo durje njevočinu, dyrbjaču je ſ mozu wotewrič. Po khwili ſo kralowa podwoli, polizajſkeho prefekta pschijecž. Cútón jej wosjewi, ſo budže ju, ſo dobrowolne ſserbiju njeſopuſhczi, k temu ſ mozu nuſowacž. Natalija w otmolwi, ſo budže jenož psched mozu zoſacž. Wona ſo na to woſbalí, ſo by ſe ſwojimi pschecželnizami ſadžerženje ſtracham ſtadovała. Dwě hodžinje poſdžiſho, ſa kotrejz bě ſo nježměrnje wulka cžrjoda ludu psched hrodom ſběžala, prefekt ſwoje praschenje wopjetowasche, hacž cze ſralowa dobrowolne wotpučowacž. Kralowa ſ nowa wotmolwi, ſo wostanje, a halle, hdz̄ ſaſtojník jej wosjewi, ſo dyrbi nětko móz na ložicž, wona ſlubi, ſo ſo nochze dale pschecžimicž. Bjes tym bě ſo powjescz wo podawkach, kotrej ſo w hrózje mějachu, po zlyhym měſeje roſchérka a pschecžo hóle ludové cžrjody psched hrodom roſežachu. Hdz̄ cžyſche wós, do kotrehož bě ſo kralowa ſhyla, ſ hroda wotjecž, ſo někotre wožobu wosej napschecžo waličku, ſo bych ſenu pucž ſalehnuše. Žandarmojo ludži na ſtronom ſtrachach, tola pschecžo ſaſo ſo ludové cžrjody napschecžo ſtaſachu. Dokelž bě tež dróh k měſtu, pschi kotrejz na Dunaju ſadž ſaſacž wauju, ſ ludom ſaraczena, cžyſchu kralowu psches twjerdžisnu k Dunajej domjescz. Tola lud tutón wotpohlad pytnu a jón pschekacž. Žan-

darmow s konjow torhachu a jich tak s kamjenjem pomjetachu, so dyrbjachu ho do czekanja dacz. Psihi Dunajowym brjosy studentojo a mesczenju s wosa, w kotrymz ho kralowa wjesche, konjow wypschahnuchu a jón po hlownych dróbach k hrodej nasad wjeschu. Wjele tyaz ludzi justajo sa wosom dzesche. Psched hrodom czah fasta. Czjodba studentow kralowu s wosa sbchnu a ju na ramienach do hrobu wrózgo njebesch. Njepschewidna kyla ludu ho bjes tym wokolo hroda nahromadzi. Wjeczor w 6 hodzinach bě zyle wobydletswo na dróbach. Kralowa dyrbesche ho, schumjazemu ludowemu napominanju ho podwolivski, wjazy kroc pschi wólnie pokac. Bes ludom ho žadanje klyscchesche, so dyrbi ho kralowej pschistup do kralowskeho hroba dobycz. Jedeni spytachu lud s dróbow wuhnacz. Ludowe czjodby hacz k kralowej hrodej zofachu, tola tu ho stajichu a roksowarja jédnich wukmehachu, kiz teho dla kwojim ludzom porucz, ho do spiecziwych s nahim mječom dacz. Czjodby s mjetanjem kamjenjom wotmolwicu a jédnich nusowachu, zofacz. Menosy jédnii, bjes nimi tež někotsi offizerzo, buchu frani. Jedyn offizer, kiz bu na cęole frani, s revolverom jenego studentu sateli. Pod descezom dele padazich kamjenjom dyrbjachu jédnii s nowa zofacz. Na to jédnii s konjow skoczychu, dzechu pesci na lud a tsi kroc shromadnje do njego wutselichu. S nowa hromada kamjenjom do wojskow lętasche, tež ho s luda s revolverom do nich tslech. Besche to żałosna czjchczenza a czesnosc. Na wobemaj stronomaj bě wjele morwych a franiwych. Wojowanje ho sažo s zofajom jédnich skoncji. Bes tym bě dzelba peschlow, w klasarnach hotowych steyazich, pschizahnula; tola lud ho nasad czjchczez njeda, ale na regentstwo a kniežestwo kwarjo na mestnje stejo wosta. Halle w nozy běchu ho ludowe czjodby nazakale a ho pomalu rosbězachu. Nasajtra rano wojozy po reblach do kralowej hroda salerech u kralowu se kylnym pschewodom k dwornichczi dwieschen, s wotkel ho po železnicy psches reku Ssawu do awstriskeho pschidunajskiego mesta Semlina dowjese. — Dalshe dróbnoscze wotkralowej wupokasjanu rosręzenje, kotrež je minister snutskownych na ležnoscow, Gjaja, s jenym nowinskim dopiszarjom mēl, podawa. Na wscie proftow a pscheczajena ministerstwownego pschedkydy Pašicza a ministra Gjaje, so by kralowa ho kwojeje spiecziwoscze wostajila a wotpuczowala, wona pschezo a pschezo sažo swoje „Nē“ wospjetowasche a pschepomni: „Waschi žandarmojo dyrbia mje jinacz a pręcz wlez, dobrowolne njepónbu.“ Gjaja dale powjedasche, kaf bě kralowa polizajskiego prefekta sablašnika a ho tak dolho dlila, hacz bě kwojim pschivisowarjam s wupóblanymi pózlammi powjescz daka, so chzedža ju s mozu wuwjescz. Natalija wudawasche, so dyrbi hebi kwoju drastu do rjada stajic, po pjeniesy pózlamz atd., hacz běchu skonczenie pschihoty sa wotpohladanu ropot sczinenje. Gjaja skonczenie praji, so wugzinjenje, prędy s Nataliju wujednane, so kmeju kral wob lęto ras wopytacz, něko niczo wjazy njeplaczi. Psihi póndzelnichczi njemérach stej s luda dwē wobobje žiwjenje shubilej, jena woboba je czeklo, pręcz lohko franiwych; dale su 26 žandarmow, 11 jédnich a 3 offizerow s czjchczenymi kamjenjem frani. — Finanzny minister Wuitz, kiz je ho runje s Peterburga do Beograda wrózil, je w ministerstwowej radze k wiedzenju dał, so je jemu zar prajil, so kniežestwu žaneho druheho pucza wubuło njeje, hacz Nataliju s mozu s kraja wuwjescz.

— Do Beograda w tu kwlili dzen wob dzen wjele mohameda now s Božnije pschihadža, kotsi se stareho wotzneho kraja do Konstantinopla czehnjeja, hzeg jim turkowske kniežestwo krajiny w Malej Asisej wukasuje. Powjedaju, so jim awstriske kniežestwo wscie mözne sadzewki do pucza kladze, so by jich w kraju sdzerzalo; na pschikkad jim wudacze pschewodnych listow sapowjeduje, abo jim wobara, po krótskim a tuniskim puczu psches Nowy Pasar puczowacz, abo mužow psches mjesy puschci, žony pak pschi mjesach sadzerzi. Dwaj padaj poſlednieje družiny staři ho w Berczzy staloi. Wuzojo pak ho njebachu wot kwojego wotmyšlenja wotwobrocic, a bjes žonow dale puczowachu. Božniste kniežestwo hebi něko radu njew, khto dyrbi se sadzernymi žonami sapozec.

Grišska. Na kupy korsu běchu psched něktrymi njedzelemi njemérach wudhyle, dokelz běchu pręca tamnišchi židža jenu kchesczianstu holzu pschi počastim zwiedzenju jako wopor skonzowali. Spomozu wójska je ho skonczenie poradžito, roshorjene kchesczianke wobydletswo, kotrež czysche židow wuhnacz, sažo směrowacz. Psihi njemérach su dweju židow skonzowali a mnogich kchesczianow frani. Powjescze, so su židam kheze sapalili, a so su židža, dokelz běchu jich domy wot kchesczianow woblehñene, hlobu wumrjeli, su ho jako njewerne wupokajale. Ani jedyn žid hlobu wumrjel njeje a tež žadyn židowski dom ho wotpalk njeje.

China. S Chinu často powjescze wo pschesczhanju kchesczianow

pschihadžea. Pak tu, pak tam pohancki lud sa tym steji, so by ho rosscherjaze kchesczianstwo wutupil. W poſlednim czahu je ho njemdroscz pohanow w pschistawnym měsce Wuhu na kchesczianow wobrocila. Chinesojo su tam katholsku zyrkej do czista swotorhali a potom domy złownych saſtojnikow sapalili. Na to twarjenje jendzelſkeho konfusa na rjad pschitndze, kotrež najpriedy wurubichu a potom teho runja spalichu. Konſul a jeho mandželska běchtaj na swoje hiscze s czahom powjescz wo hrožazym strasche doſtałoj a jako Chinesai fababjenaj czelloj. Posdžischo pak su džiwochojo tola hiscze konſula frani. Něko je mēr w Wuhu sažo postajen.

Bratraj.

Powjedaniežko se sakſkich stanisnow ſeta 1446.

(Poſtracjowanje.)

Freibergski měschčanosta, knies Miklawisch Weller, běche runje i winoweje kupyjele wulešt a ho pěknje ſhrenwski a poſylnivski psched ſwojej wulkej, se želalem wobbiti kchiniu stejo ſwoje pjeniesy liežesche. Psihi tym něchtio börbotasche, so wjetchowſka pjeniesybijenja ant pjenies dosc̄ bic̄ njemže, a so dyrbi ho teho dla czlowej w město žwělých ſchěznakow se kblebornym dróbasom ſpolojic̄. Psihi tymle dzele jeho dzowka ſamyli, kotrež jaſtroweho wothladowarja pschi-powjedzic̄ pschitndze.

Hnady knies měschčanosta, wothladowat ho hloboko polknivski pocža, „Bernd, kiz je to kblebro ſranul, kde Bože dla ſ wami poreczecz. Za kym jemu kchwarnje ſapryril a jeho ſchtó wě ſchto nařezał wo taſkach a hinalich czwialach a kjudowanach, kotrež na njeho czakaju, je-li jo dale ſazalky pręje; kym jemu wopiszał, kaf czini, hdyž ho czlowej warjaza ſmola a palazy schwabl na nahe czelo kapa, abo ho mjažo se žehliwymi klescžemi ſchęipa. Něko ho wam ſznamo wscieho wusnacz ſechze.“

„To njech psihi pschekhſchowanju czini“, měschčanosta ſymny rjeknu. „Na to mje njetreba.“

„Wón pak chze ſ mozu ſ wami rēcęc̄“, jaſtrowy wothladowat snapſchecži; „haj, wón je ho ſchróblil pschitajic̄, so budže wam ſzel, je-li ſo ho jemu ſapowjedzic̄.“

„Dha hake prawje ničo njebudže“, Weller roſhudženy praji. „So! tón njeſrafničk chze mi tak rjez hroſyč?“

„Hnady knies měschčanosta!“ dzowka ſažo pschipowjedzic̄ pschitndze, „Berndowa ſe kwojimi džecžimi chze waſ ſo miloſc proſyč!“

„To by bylo!“ měschčanosta kwarjeſche. „Njech běha, kaž chze, jeje muž dyrbi tola na ſhibjenzu. Sprawnoſc dyrbi kblepa byz a njeđiwiwo na wobobu ſudžic̄. Dippelto, wuežet mi to proschereſke paſmo ſ domu!“

Jaſtrowy wothladowat ſe jſtow won džesche, ale jſtwinie durje ho hnýdom ſažo nahle wotewrichu, a Berndowa ſe kwojimaž džowkomaj dō jſtow pschiběža; bortsy ho tež mlodženž pokala, ſznamo 17 let starý, a ho ſ jaſtrowym wothladowarjom czahajo a ſtokajo wscion wujachleny dō jſtow ſastupi.

„Miloſc!“ Berndowa proschecze, „miloſc! miloſc!“ jeje džowzhi proschecze, wſchitke tsi psched měschčanosta klecžo.

„Prawdu a sprawnoſc!“ tež Wilhelm, Berndowej syn, proschecze, jaſtroweho wothladowarja ſ taſkej mozu wot ho ſtorzivski, ſo ſo tón na proh ſydoje.

Sso ſ hněwom pyrjo Weller na tónle podawat pschihladowasche. „Ničo njebudže!“ wón ſawoka; „džicže mi ſe ſchije! Sprawnoſc dyrbi placic̄.“

„Wón je njewinowatly!“ wſchitzu ſchtrijo ſ jenym hložom ſaſwachu. „Dittel je jeho wopacžne wobſkoržl.“

„Sa to žanych dopokaſmow njeje!“ Weller praji. „My mamy žrđkow, paducha nusowac̄, ſo ho njeſtukla wusnaje.“

„Njechacze dha kwoju ſamžnu krej pschelutowac̄?“ Berndowa ſakſhice. „Mož muž dže je waſh prawy bratr!“

Cele ſlowa ſkutkowachu, jaſo by Bože njewjedro měschčanoscze psched nohomaj do ſenje dyrilo. Khwilku wón wulkej woči na žonu wumaleſche a potom ho k jaſtrowemu wothladowarjej wobročiwschi rjeknu: „Ssy ſrouſumil, ſchto tale žonſta prajesche?“

„Ničo ſruſumil njeſkym, hnady knies měschčanosta“, wotladowat mudrje wotmolvi.

„Dži, luby Dippelto, a praj jatemu, ſo chzu hebi pschemyſlic̄, hacz móžu jeho žadanje dopjelnic̄ abo niz“, Weller poruczí.

Hdž bě ſo jaſtrowy wothladowat wotkali, měschčanosta ſ Berndowej džesche: „Ssy předj prawje ſkyschal? Kaf waſh muž rěka? ſ wotkel je?“

„Mój muž se řwojim prawym mjenom Malchář Weller rěla a je wasch prawy bratr“, žónska wotmolwi. „Wasche dla je so Bernd mjenoval a psched wschnittimi ludžimi potajíš, so je wasch bratr. Hórník Dittel je s njeprawdu na njeho rěčzał. Wón je zkłébro franul, a niz mój muž.“

Někto měščanostowa spravnosć, kotaž běsche předny klepa byla, na jene dobo widžesche. Wón spósná, so je tola lepje, so s̄ jatym do pschebzchowanja poręczi, a so by sa njeho tola wulka hanba byla, hdz̄ by so jeho bratr katej pschepodak. Duż̄ żonje a jeje džeczom poruczi, so dyrbja wo zykej wěz̄y mjelczecz, a klubi, so čze sa swojego bratra cžinicz, schtož samože. Woprawdze so na měscze do jastwa poda, hdz̄ez běsche wbohi Bernd do najhubjenſcheje komorki sawrjeny. Tam běsche tač čzma, so měščanosta swojego bratra, runjez bě ſebi tuton wohidny pleſir mjeswoczi wolſtronit, spósnak njebudžesche, njebudžesche-li jeho hłóz pscheradžil, kotož so měščanoscje kaž jeho ſamžny hłóz ſesda. Tež běſchtaj bratraj po ſroſcze, po wulkoſci a mjeswoczi zylo na so podobnaj, jeno so běsche hórnik mjeswoczi bôle bleďv, hacž měščanosta.

"Snajesz mnie, bratko Mieławsko?" - to jedyne woprasza.
"Bogu żel, haj!" mędrzec zanosi wotmolwi. "Zeniczny staroszcz
ky mi czałk swojego żywienia ciinił, nětyle pał najwjetšu."

"S čim dha?" ſo Maſchař, kotrehož to bolesche, prasheſeche.
"Szym ſznamy hdy twoju móz, twoje bohatſtwo abo twoju ſamoznoscž
wuziwał? Nejekym ſzepi pszezo hwoj thleb czeſtnie ſazkujił a cžinił,
ſchtož ſo ſchęſcijanej ſkłuſča? So by moj ſzyn Wilhelm nejekto
thmane naukuňuł a něhdы wſazy był, hacž hudy hórnik, ſo ſe žonu
a džowkomaj hweru dréju, nikoho njewobcežuju. A je dha tajka
njejhlyſhana wez, abo móžu dha ja ſa to, ſo mje někajki ſkłepz wo-
pacznie wobſkorzuje?"

"Ach, hdy budžesche jemu radscho ert na węcze satykač dał, hdyž "běsche jeho pschi padusčstwje lepił", měščezanosta miersazy rjeknu.

"Mi běsče jeho žel", Bernd snapštečzíwi, "nadžejach ſo jeho polepſchicž".
"Dzi mi!" měščezanosta hněwny ſawoła; „žaneje želnoscze! žaneje ſmilnosze! Wtchako widžiſch, ſchto wot teho masz. Hdy bych jeno tón krócz wjedžał, kał abo ſchto; pjenieżneho wopora ſo boiak niefch." "

Do głubokich myślow ponurzonych chwilu po jaśwje chodźesche, na czoż taż ham sa żo ręczęc począ: „Tak żo dyrbi hodźecz; Dippolt dyrbi jemu czeknucz dacz; ja jemu něschtō pjenjes dam; wón do zuseho kraja czeknje, żonje a dęczom poſdžiszczo sa żobu pschińcę da. To je najlepsci pucz.”

"To ženje činicž njebudu!" Małchac roszkubżený dżesche, "twoje dla niz. Meniñ dha, so potajne woſtanje, so ſmój bratracz? Wo tebi jako ſubniki budzą tak a hinal ręczecz, twoju czeſcž budzą pſchimacž, haj na poſkledku cze ſħano ſe ſaſtojnſtwa wucžerja. Wér mi: runy pucž je tež tudy najlepši. Ty ſo ſħawnje a sprawnie wusnajesz, so ſy mój bratr, ſo ſa to rukujesz, so ſym njevinowatych a —"

„Tu sażo staru twjerdu hłojęcku hłybschu“, jeho Miklawsch psche-
torze, „kiz chze wjchitko lejpe wjedźecz. Wěniſch dha, ſo ty, prosty
hórnik, wjazh rožumisch, hacz twój bratr, wuczeny Freibergſti
měſchczanosta?“

Wtęs tym ſo na dołkim kłodze pſched jaſtowm někajki ropot
ſbęże, ſpěchne krogle ſo klyſchachu a Małcharzej wotmokwu wot-
rěnuchu, kotaž tež budžesche jeho bratra wěſeže hisczé bōle roſ-
horila.

„Hnadny knjes měšččanosta!“ ſo wonkač strachocziwje wołaſe, „ach, hnadny knjes měšččanosta! taſkele njeſbože tola!“

"Shto dha mataj? shto dha je zo stało?" zo měschčanosta

"Njepschęzel je ſo do města walil!" radžimy ſlužobník wurasv.

"Kurnjekowizy ſu wſchitke wrota wobſadzili!" jaſtrowy wot-
hadowat doda.

„Kierujecę sam swoich ludzi na jedne!“ radziny biegobnięcia poza.

"Wón na torhoszczu czaka", jaſtrowy wothladowar' ſtončzi,
"a tže ſ wami a ſ radnymi kniežimi poręczęcź".
To wſchaf běſche powjescz, pschi kotrejz dyrbjeſche měſhczanosta
ſtrach, kiz jeho bratrej hroſſe, a wſchitko druhé ſahycz. Ani
ſkłoměſta nienraimliki móñ ſ duriemi móñ cſteriesche z jeho. Ludz̄

sa nim. Sawěscze ho se samyjskem njeſta, so ho ničtò njedopomni, jaſtowe durje satykačz. Zaty, kotryž přeby wo czechanju njebeſche ničzo wjedzecz chzył, nětko tola czechnu. Wón chzysche s najmjenjscha hwoju hwojsbu hyscze ras woħladacz a potom směrom wočakacz, schto Bóh ión řenjes na njeho pōsczele. Hdyž Małchař s jaſtwa stupi, běſche w měscze njewopisujomna měſczenja. Zónsle czechachu, džęzgi žałosćzachu a płakačhu, khłamarjo hwoje khłamy samkachu; tu a tam ho hido durje s mozu wubiwachu, a wojažy ho do něcotrých domow dobhywachu. Bernd hwoje khudobne bydło wopuschczene naděndže. Wón njewjedzecze, so běſche jeho hwojba dužy domoj wot jeho bratra hobi do čziszczeniy pschisčla, a so nětko hrjedź luda na torhosczeſtu stejachu, so ho hibnucz njemožachu.

Tam kurwietch Vjedrich Milh woßrijedz ſwojich rygerjow na konju ſedgo cjakasche.

"Schönbergo!" wón k wožobnemu ryczerzej bězše, "schtòž rubi, budže bjeſe wscheje ſmilnoſcę wožowſchanę. Starajze ſo ſa to, ſo wožedzenſtwo měſčanow njeſranjene woſtanje. Hinal by bylo, hdy budžechmy město ſ mozu dobyli byli. Hlej wschał, Freibergszy radni knjaja!"

Tuczi ſo poniznje bližaču, a měschčanosta psched nim krocžesche.

"Moji knježa", kurnjčerh t' kobustawam měschčanskeje rady, kotsiz' ho hľuboko psched nim klonjachu, džesche, "dobre město Freiberg je nětko moje. Wot nětka mi wjazy položja dobyteho žlěbra nje-žluschha, ale wschitko. Wy maczé mi, w mjenje města, jako ſwojemu nowemu knjeſej ſwérku pſchibahac̄. Wyſchče-li pak ſo wſcheję wězhy wotwolakowali, budže ſo město jako dobyte wobhladowac̄ a ſo po tym ſ nim činic̄, wy pak budȝecze jako ſpjecz̄iwi ſe ſmjerču lhostani. Sa hodžinu waſ tuty ſaſo wocząkuju. Wjes tym ſo ſrēcze, ſo lepshe města ſpěchujecze a ſebi živjenje ſdžeržicze."

Němi ſo czi knježa wotžalichu. Wulki strach ſi jich woblicza ręczesze. Hdyž běchu psched radnu kheju döſchli, a měſchczanosta ſebi žaneje rady niewjedzo taž bjes myſlow na ſwojich towařſchow bladasche, starsci radny knies ſa nieho klowo wa.

„Lubi ſtojoſnzy bratſja a naſſlerje tež bóři bratſja w ſmjerći! Chzemý nětlo domoſ dónic, ſo ſo s Bohom a ſe ſwojim ſwědomjom wujednym a ſo ſe ſwojimi lubymi roſzohnujemy. Naſpoſdžiſho ſa poſ hodžinu ſo na radnej kheji ſažo ſenđzemy a potom, je-li nam tak wotkudžene, ſwój poſleni pucz naſtupimy. Ssým wam ſ wascheje dusche ręčka, knies měſchčanosta?“

Němy tutón s hľowú kíwnu, a towarzstwo žo rosenýdže.
(Skončenje psichodonje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Tudemne Towarstwo Pomozh sa studowazych Sserbow mjejsche hrjedu po hwjatkach létuschi hlownu shromadzisnu w Müllerez hosczenzu tudy. Dokelz bësche towartswowy pschedsyda knies recznik Mütterlein sadzewanu, wotewri mestopshedsyda knies farat dr. Kalich shromadzisnu, na kotruiž bë ho 21 kniesow seschlo. Prénju rosprawu poda pišmanwiedżer. S njeje ho shoni, so je towarzstwo 11. lèto swojego wobstacza dokonjało a w minjenym lècze 800 hrinow w pomozh do studowazych rosdżeli, mjes fotrymiz bëchu 11 studenczi na universitach, 3 wuczomzy na gymnasiju a 2 na wuczeńskim seminaru. S zyla je Towarstwo sa 11 lèt swojego wobstacza wscho hromadże 4770 hr. pomozh 77 jenotliwym studowazym posticzu. Dobroczeljo, kotsiz su dotal towarzstwu pak pschinischki dawali, pak wjetshce dary swolili pak wolkasali, widża po tajkim, so ho jich dobroty nanaślepje sażo na loża, a to k spomożenju wschéch Sserbow. Też lètza pak mjejsche so sażo na to skorzież, so lètne pschinischki kobustawow tak jora njeporjadnje dolhadżaja. Jenu zyku hrinu sa zyke lèto tola kózdy swjedżel A to czim lóże, hdyż wé, kaf derje a też jemu k wuziżku so tuta hrinna naloži. S podpjeranych, kotsiz su hzo bléšci czas hwoje powołanie dosečahnuli, je w minjenym lècze jeno jedyn 30 hr. wróczę placzil. — Rosprawa polkadanika kniesa pschekupza Mierscha so s wulkim dżakom a poczecżowanjom pschija. Po tutej rosprawie ma towarzstwo wscho hromadże 18,924 hrinow 82 np. samozemja. Dokelz może so netko $\frac{3}{4}$ zykleje danje na wudżelomu pomoz nałożicż, je loni mögno bylo najebacż sporje dolhadżaze pschinischki tola 800 hr. pomozh swolicz. To pak sa potrebnoszcze khudzych studowazych njedofaha. Byrnje też, kaf so s dalschego rosmokwienja shoni, nadzija na nowe dobroty a wotkašanja leżela, dha tola dyrbi so prostwa wo porjadne wotwiedżenie pschinischków a wo nowych dobroczelów należnie wospjetowacż. Dokelz ma so w krótkim rosdżelenje létuscheje pomozh do studowazych stac̄. dyrsia prostwą wo pomoz hac̄ do 3. junii.

ho sapóklač. — Pschejemy jara wužitnemu a tak spomožnje skutkowazemu Towarstwu Pomožn Bože žohnowanje na dalsche prözowanje sa čeſčę Božu a spomoženje Sserbow!

— Ssobotu dopoldna 1/210 hodzin w składowym twarjenju pschekupza Bartka na swonkownej lawskej droſy wohēn wudyi. Dokelz bē twarjenje, w kotrym pôdla drugich tworow wjese prôsnych petrolejowych ſudow ležesche, drjewiane, ho plomjenja s niewuprajnej spêšchnoſcę wupschestrjehu a fa krótki čas wcho, ſtož ho w składze ſhowasche, do prócha a popjela pschewobrocjehu. Bjes drugim je ho tež jena kueſa, w twarjenju ſtejaza, ſpalika. Hac̄ runje ho s měſchczanskich węzow wohēn hnydom pschipowedzi a fa něotre mjeniſchinu ſykaw ſ hafchenju pschijedzehu, njemožachu tola niežo dale cjinicž, hac̄ wohēnju ho wupalicž dac̄, dokelz ho twarjenje psches zyle paleſche. Ssužodne twarjenja do stracha pschishe njeſhu; pschetoz składowe twarjenje ſhamotne w ſahrodze ſtejesch. Kak je wohēn nastal, njeje ſnate.

— Ssobotu wjecžor je ſebi tu dželacjer P. Ryhtar, w mniſhei zyrki bydlazy, ſ wobwěžnjenjom ſiwojenje wſaſ. Štož je jeho ſ hamomordatſtu pochnulo, njeje ſnate.

— Stolētna protyla ho po ſdaczu lětza jako prawa wupokasa. Ssneha, kiz ho wot njeje ſa meju pschipoweda, je ho přeni a drugi ſwiaty džen w hóſtich ſtronach w ſakſkej a Čechach jara wjese naſchlo. Sswiatkowni pucžowarjo, kotsiz běchu ho w lóhkej drascze na hory ſwazili, hu w mokroſymnym wjedrje njemało ſymu mréſi. Město ho bychu ho w naſtnej pschirodze wocžerſwili a nowe mozy nabuſli, hu ho mnosy ſe ſylnie ſmorkawu (ſchnupu) domoj wróćili. Někto ſmeja nuſu, ſo ju ſterje a ſlepje ſaſo wotbudu. To ho pječza najlepje ſe ſežehowazym ſredkom dozpije: 5 gramow karbołowej kifaliny, 8 gramow ſalmiakowej ducha, 15 gramow alkohola a 15 gramow pscheybzeneje wotwarjeneje wody ho bjes ſobu ſmiescha. Někotre kapki tejle moſchisny ho na kruh wath, do winoweje ſchlenzy abo do podobneho ſudobia wupschestrjeneje, ſlinu a dym ſo ſ noſom a hubu tak doſho ſreba, hac̄ wubžerſi. To ho po dwemaj hodzinomaj wopſjetuje, doniž ho ſmorkawu njeſhubi. Komuž tuton ſredk njeponha, njech ſpyta ſ pocženjom ſmorkawu ſahnac̄.

— Psche wiež a drjenje ho wulka licžba ſredkow porucža. Jenemu to, drugemu tamne pomha. Mało ſnate je, ſo je pyrowy (pórowy) tej wubžerny ſredk psche wiež a drjenje. Ludžo, kotsiz hu hewaſ wſe ſredki a ſkarſtwa podarmo naſožowali, hu ſ pyrowym tejom ſwoje czerpjenje wotbysi. — Spomnjenja hódný je tež ſredk, kiz je ho hido wopſjet psche dujatu róžu ſ dobrym wupſchom naſožowal. Liter wody ho ſe žahlym ſeleſom ſ warjenju pschijez, ſo ho woda pschewala. Tale woda ho khoremu piež dawa, doniž ho khorosz njeſhubi. Ezi, kotsiz hu tuton ſredk ſpytali, praſa, ſo je jim hnydom pomhal. Najlepſhe pschi tym je, ſo ho ſa njón ſaných pjenjes wudawac̄ njeſtrjeba, a ſo ſe žahlym ſeleſom warjena woda nikomu nježewadži.

Měſačníka „Lužica“ je čo. 5. (meja 1891) wuſchlo. Wobžek: Mje domoj woła. J. Čišinski. — Hońtwa za mužom. Wjeselhra w 2 jednanjomaj wot Michala Bałuckeho. Z pôlſciny za džiwadlo ſerbskich ſtudentow priežožil Arnošt Muka. (Pokračowanje.) — Baje, waſnja, přiwéry. (Najwažniše momenty w bajach, waſnjach a přiwérach Delnjoſlužičanow.) Wot kk. — Hora „Wulk Kamjeň“ pola Dažina. Podal Jan Milda, katechet w Stollbergu. — Dopomejenki na Prahu. Wot xy. (Pokračowanje.) — Hórké dželenje. A. J. — Pohlad do ſtowby. Podawa J. Nowak-Horjanski. — Professor dr. Franc ryčeř z Miklošic f. E. M. — Čestne wuznamjenjenja Serbow. — Praſenja a wabjenja. A. Černý. — Serbske pismowſtwo. — Druzy wo Serbach. — Naležnosće towarzſtwow. — Serbski rozhlad. — Zapis přinoſkow a darow.

— Mniſchonskej hory. Poſlednju poñdželu hu bliſko „hajn-kownje“ w lězu na Wjeleczanſkej ſtronje čeſlo wobwěžnjeneho mužo namafali. Jeſo mjeno je njeſnate. Po ſdaczu je ſhamomordat něhdze 45 lět star. Ezi, kotsiz ſu do Lipſcianſkej anatomije poſkali.

— Huski. Šchtwórk twarjenja ho naſch nowy duchowny, dotalny Minakali ſarat l. Handrik, ſ nam poda. Dokelz běſche psched ſtrótkim hale ſwoju mandželsku ſhubil, běſche pschecze wuprajil, ſo by powitanje po móžnoſci jednoro bylo. Duž tež ſyrlinſke psched ſtejicžerſtwo wot wjetſchego čaha wotkladawſchi ho ſ wofadzynymi wucžerjemi, ſe ſchulſtimi a gmejnſtimi psched ſtejicžerjemi pod czeſkym wrotami psched ſaru ſeňde, hdež dotalny ſarſti ſaſtaraf, knjes kaplan Kſchizan ſ Hodžija, duchowneſe ſe ſerbſkej a němſkej rěču powita. Prěni džen ſwiatkow bu l. duchowny do ſaſtojnſta ſapokaſan. Woltartniſche ſe běſche naſluboſniſho ſe ſiwyimi ſwetkami ſ hrodoſe ſahrody wudebjenie. Hdyž běſche na němſkim l. wylſchi zyrki ſyrlin ſadžicžel Keller ſ Budžſhina, na ſerbſkim l. kaplan Kſchizan ſ Hodžija ſ woltarja ſ wofadze rěčaſ, nowy l. duchowny ſwoje naſtupne prędowanje džerjeſche. Wofadza ſ napjatej nutroſcę na wulzy rjane ſlowa nowego duchownego ſedžo-

washe. Hac̄ runje běſche ſerbſka Boža ſlužba druha, dha běchu tolka wſchitzu ſſerbo na ſwoju ſerbſku Božu ſlužbu pschischi, tak ſo bě zyrke na woběmaj ſemſchenjomaj polna. Boh dał, ſo by nowy l. duchowny ſ tym ſamym žohnowanjom a tež ſ tej ſamej ſwolniwoſcę pola naſ ſkutkowaſ, kaž jeho nam njeſapomnith předowonik knjes Měto, ſo pač by jemu ſpožcene bylo, doſko bjes name ſawofſac̄.

— Wuježka pola Wobzorka. Poñdželu 18. meje w nežy wot 11—12 hodzin je ho tudomny mlyn, ſwudomnej Groſzowej ſluſhaz, wotpalit. Dokelz wohēn wobžderjerow mlyna w ſpanju pschewata, hu jenož mały džel domjazeje nadobu plomjenjam wukhovac̄ ſamohli.

— Metliž. Pschichodnu njedželu ſa tydžen, 31. meje, po poñdnu w 4 hodz. ſmějemy w naſchej rjanej zyrki wofobny hudybny a ſpěwanſki duchowny ſwiedzen. Czijty wunoſci ſchindze wſchelakim wuſtawam ſnutſkowneho miſionſta ſ lepſchemu (fa Marciniy dem w Budyschinje a fa Marciniowu wuſtaw w Gohlandze). Žyrlinſki konzert ho wuwiebže wot Lubijskeho ſeminarskeho chera (50 ſpěvarjom) pod wjedzenjom knjeſa hudybneho wychſeheho wucžerja Ryhtarja. Jak ſoliſtz wuſtupitej bjes drugimi knježnje ſ Garbarjez ſ Draždjan, (džowka knjeſa miniftra kultuža) a Käufferez, kaž tež ho druhu wofobne ſpěwacki a ſpěvarjo wobžela. Samodne präludium na byrglaſch hraje naſch knjeſ ſantor Janach. Gaſtupny pjenjes je ſa woltarniſche ſo 1 hr., ſa žonjaze ſawki deſlach 50 np. (fa wofadnych 40 np.) a na lubiomaj jenož 20 np. Alle kóždy móže tež wjazh dac̄ a dobre wuſtawy Božeho kraſtwa ſ tym podvjerac̄. Semjenjo a wofebne knježtwa ſleke wokolnoſcę ho ſ temu w naſchej zyrki ſentu, nadžiomnje ſchindze tež wulka ſyka ludu ſ bliſka a daloka.

— Š ſlepoh. Tudomny něhduski gmejnſki psched ſtejicžer ſanžo Maſula, 70lētny starz, je piatki tydženja po poñdnu do njeſboža pschischi. ſ wokom domoj pschijewſki tuteho Maſula wuſchahnu, pschi cžimž ho ſ nohu do hoteſchi ſachmata. Psches to ho wot ſploſchi a přeč cžerjeſche. Maſula pač ho ſ ſemi podtorhnu a ſ nohu wo kruh drjewa ſoſkožiſki ſebi ju niže koleda ſama.

— Róſborſkeho wofrjeſa. Viſitaziſa zyrkiwów a ſchulow budže ho w Róſborſkim wofrjeſu wot 22. meje hac̄ do 10. junija wobžewac̄. Jak ſaſtupjeſ ſerbskich wofadow je knjeſ ſarat Bróſka w Kſchischiowje pomjenowany. W ſerbskich wofadach budže viſitaziſa 23. meje w Gablonzu, 25. meje w ſſlepom, 31. meje w Krebi, 3. junija w Kleťnom, 4. junija w Ryhwalbze, 5. junija w Bělej Wodže, 7. junija w Mužakowje, 8. junija w Wochoſach a 9. junija w Gželnem.

— Hóřſchowa. W Wolschinje ſu wondans pſa ſaraſli, kiz je ho wet kralowſkeho ſkótnego ſekaria jako ſkaſeny ſpoſnal. Duž je wychnoſcę porucžila, ſo dyrbja ho w Hóřſchowje, Sprójach, ſamjenitnej Wolschinzy, Turjom a ſympu pſy hac̄ do 14. juliya t. l. na rječas wjazac̄, a ſo ho tež hac̄ do tuteho čaſu pſy ſiſenovaných wſow pschedewac̄ a wuwieſcę njeſmědža. Wokolo běhaze pſy ho, hdyž je popanu, hnydom ſkónzuja, a ſich wobžedzerjam ho khostanje napoloži. Nadžiomnje ho pſowja ſkaſenoscę do dalsich ſtron njeſanjeſe.

Přilepk.

* Prěni džen ſwiatkow w nožy hu w Rynařni pola Biſkopiz ſenemu hofceženarzej žolty wobarbjen wós, do kotrehož bě ſchěczleſtym jaſnobruny kón ſapſchelnjeny, kranuli.

* Šandžene dny je 17 1/2 lěta ſtara ſlužbna holza w ſitawje dwě džesči ſwojeho knježtwa ſ horzej wodu wopariša: hólcz, kiz hale bě 9 měſažow starz, tón ſamón džen hiſcheze ſemře; hólčzy, kotrež je dwě ſečze, pač žaneho ſtracha wjazh njeſhroſi. Šlužbna běſche hornz horzeje wody ſ woplokovaniu ſ kachli wſala; hornz pač je ji pschedhorž abo pschedežki byl, pschetoz holza jón na male blidko ſtati. Blidko pač ho ſwročzi a horza woda ho na džesči wulinu; jene pschi blidku ſežesche, druhé pač na ſemi w korbje.

* Šwiatkowne ſwiatke dny běſche mjes hofcežemi w jenym hofceženzu w Pirnje tež ſedlatſki wuſčobny hólz ſ Kochliža, kotrež, ſo ja bohatého burſteho ſyna wudawajo, najlepſhe jebže a napitki wužwashe, na poſkledku pač ſaplačicž njeſožesche. Hólz bě ſwojemu miſtřej, kiz běſche jeho ſe 100 ml. pjenjes na poſt poſkla, czeſnul, do ſakſkeje Schwizy pucžowal a pjenesh ſabil. Jeho poliſiſi pschedpobadu, kotrež jeho, ſ Kochliža powjescz doſtaſhki, hido pytaſhe.

* Njeſknicžomn tryſk je ho wondano wobſtarnymaj mandželſtimaj ſejraſ, kotrejuž ſyn ſe ſwojey žonu w Dederanje bydlí. W jeho mjenje, dokelz pječza bolazeje ruki dla ſam pječac̄ njeſožesche, njeſnath njeđožin ſobſtarnymaj mandželſtimaj ſ listom ſ wjedzenju da, ſo je pschedhodna žowka njeſabž ſemřela. Džen a hodžina ſhovanja a wſe druhé wobſtěnoſcę běchu do dróbnia mjenowane, tak ſo pschi

chodnaj starszej, k kotrymajz powiesczi zyle niewoczałana pschińde, na tym dwelowacż njemózeschtaj. S najklubszej frudžbu dżen pohrjeba se żarowanskimi węzami do Deverana wotjedzeschtaj. Běchtaj hido pschewapjenaj, so synowy dom s zyla napohlad żarowaniskeho doma njeméjeli, dha so nivo mery dżiwachta, hdyż jima morwa prajena pschichedna dżowka, kotaż hebi wulogicż njemózesche, czecho dla pschichodnaj starszej tak czornaj pschińdżetaj, strowa a czika napshczo stupi. Smjertna powiescž bě njekniczomne schibalktwo, kotrehož wumypler hio nadżejomne borys wulstebži a sašlužene khostanje do stanje.

* Na żaložne waschnje je jena runaza žona w Haynawje w Schlesynskiej s 3/4 létym dżeczom wobkhadżala, kotrež so czelnje roswilo njeb. Se býlnym czahanjom a runanjom dyrbisze hio khorosz wotstronicz. Hdyż pak dżeczo na to żaložne schkreczese, dachu jo wot lekarja pschepytacż, a pschi tym hio wupokasa, so běschtej dżeczegu wobej nosi flamanej. Wo tej węzy budże hio hiszce na žubništwe jednacż.

* Prěni dżen kwyatkow je so w ležu pola Barlina, Grunwald rěkazym, czegele njesbože stało. Ssobustawu jeneho kurjerſkeho towarzista běchu se kwojimi kwojbnymi wulst do leža sežinile. Bjes nimi bě tež jena dwazecilenna schwalcza se kwojim navozenjom. W ležu so wschitzu hromadże k knedlanju sežybachu. Na dobo frjedż towarzista nechtó schkreczgo saškicza, a w bliższim wokomiku so nastrojeni kolo wokolo keddazy dohladachu, so bě so draſta mlodeje schwaleže sapalika. Wobha bě se semje stocząla a so podarmo próżowasche, plomjenja na kwojim czele podbużycż. Sa někotre wokomiki bě jejna lóhka draſta spalenia, a hdyż wobżaromnej holzy na pomož pschińdżechu, bě hido pschepoſdże; wona bě so tak straschnje na delnim žiwocze a na kribiecze wopalisa, so dyrbjachu ju do hojernje donjescż. Naskierje je so njesbože na to waschnje stało, so je jedyn s muzstich, pôdla holzy keddazych, palazu sapalku njeležbowajzy na bok cíjnu, kotaż je potom draſtu njesbožowneje sapalika.

* Dla kranjenja dmeju nowej pjenieżtow so wondano jedyn dželaczer wot Stuttgartskeje khostanskeje komory k jaſtwu na tsi měhzaz syjudzi. Wón bě, dokelž jemu dwaj nowaj pjenieżkaj pobrachowaschtaj, so móh pschenozowacż, jez w korezmie s pjenieżneho talerka kranu, na czož bě jeho korezmar pschibek a wobſkoržit. Dokelž bě dželaczer hido wospjet khostany, njemózesche hio ja njeho nijsche khostanje postajicż.

* S njewschédnej njehanibicžiwocžu hio w Kelnje na kwojnym, během dnju w dželu města, w kotrež je najžiwiſchi wobkhad, rubježne mordarstwo spytali. Do wobydlenja 60 létneje samoziteje wudowu dopoldnia w 10 hodžinach mleby, derje draszczeni cžlowek stupi, žonu, nicžo sre wočakowazu, so křk pschimnu a se želeñym instrumentom wospjet do jeneje hlowy pražnu. Hdyż na kšiczenie nadpanjeneje schwalcza, w domje dželaza, pschibę, so skostnik do cželania da, sawostajiwski mordarski železo a kwoj klobuk. Ranu nadpanjeneje wudowu hio jara holostne, hdyż tež niz kmjerczfraschnie. Sa móz, s kotrej je skostnik do žony prak, kwođeza mnohe ranu, hacż na koscž dohahaze, a do cžista rostražen nož. Bohu žel je so skostnikoj poradilo, twochnucż, tola so nadžiela, so budże mózno, s pomožu jeho sawostajenyh węzow a wopisanja jeho wobhoby, kotaż móže nadpanjena dacż, kled sa nim namakacż.

* Po radze madžarskeho ministra Kallaya je awstrijske kniežerstwo wobsamko, lekarci w Božniji a Herzegovinje postajicż. Lekarci hio tam jara trébne, dokelž khore mohamedanske žonske njedžiwaljzy wóchego napominanja so temu sapowjedaju, so býchu so wot lekarjow pschepytacż dale. Dwé žonskej, kotrež stej w Zürichu lekarstwo studowalej, stej so hido wot kniežerstwa jako lekarzy postajilej.

* S Antwerpena so wo krawawnym njeskutku pschi, kotrež je szczeglowi wulkeho hubjenstwa, kajeż je s njeſchewawazym straſkami mjes tamnišchimi hewjerjemi nastalo. Wětli hewjer hebi wondano rano s czaſom se žonu a se kwojey 17 létnej dżowku w podkopsach džella hladacz džesche. Swojba pak džela njedosta a so ſrudna ſaſo domoj nastaji. Ssredz města hewjer na jene dobo stejo wosta, kajež wrótny na žonu a dżowku hladaszhe, wulki nož se ſaka wuceže a dżowku s nim hloboko se ſady do ſchije klo; potom nož žonje hloboko do ſchije ſakk a hebi na poſledku ſam s nim křk pscherēsmu. Mjes tym so ludzo dobězachu, běchu wschitzu tijo hido kmjerci bliſko. Hdyż jich do hojernje pschińdżechu, běchtaj muž a žona mowraj, jeju džowka pak běſče hiszce živa.

* Po powieszach s Algiera hio tam nježmérne cžrjodły skopeckow pschicžahnule a so k semi puſchcžile. Wscha próza, je wotstronicz, je podarmo byla. Wobdělnizy karawany, kotaż je s Marokoskeje do Algiera pschischla, powiedaju, so hio dyrbjeli 32 dnjow dolho psches

cžrjodły skopeckow puſchowacż. Krajinu, na kotrež hio so skopecki puſchcžile, hio do zyla ſapusczenie. W Algierje Franzowsojo po derje wumyžlonym planje wójnu pschecžiwo skopeckam wjedu. Najprirodži hio do skopeckowych jeſkow dadža. W jenej jenickiej gmejnje hio ſanidženu ſhmu kózdu tydzeń 18 hacż 20 millionow jeſkow ſanicžili. Tola to je jenož ſapoczał. Pschecžiwo lětagm skopeckam wulke ſojoze naprawy trěbaju, ſcheroke a wyższe ſeženy s wóſkowaneho plata, kotrež hio 8—10 kilometrow, po tajkim něhdze 3 mile ſcheroke poſtajene. Skopecki, kotrež do pšatoweje ſeženy ſleža, panu psched njeſ ſemi a so po tybzach wot woſakow a rotarjow do hlobokich jamow, k temu hido do předka wurytých, ſmietaju, so s njehaschenym ſalkom pokryja a ſe ſemju pomjetaja. Druhdže wulke hrowabu ſlania a haloſow naſlabža, namačeja je s petrolejem a je ſapala. Tola tak nimo mery wulka je ſicžba ſwěrjatow, so cžrjodły, ſa nimi ſažaze a ſetaze, so psches morme hromadu cžiſčez, wohén podbuscha a so do dalscheho ſapusczenja dawaju. A to je pschezo hiszce mała, mjenje wohjerna a teho dla mjenje ſchibna družina. Lětha pak je wulka družina puſchowanskich skopeckow, kotrež hio porſt tolſte a 5—6 centimetrow dolhe, ſe Sudana pschicžahnula. Jedyn franzowſki offiſer psiche, so je ſpěšny ſelesniczny czah, w kotrež je puſchowal, hodžinu dolho psches cžrjodły skopeckow jeho, kotrež njebjeſa w ſchierkoſezi jeneho kilometra pschitrywachu. Pschecžiwo tymle puſchowanym skopeckam ani ſeženy s wóſkowaneho plata, ani ſapalene haloſowe hromady, ani petrolej njepomhaju, pôdla teho so wone tak ſpobiwne ſueže pschisporjeja, ſo je cžiowſka mudroſej a ſamoznoſej pschecžiwo nim runje tak njemózna, kaž pschecžiwo wichorej na morju. — Franzowſki pschirodoprytnik Kunkel d' Herculeis, kotrež bě franzowſke kniežerstwo do Algiera, w tu kwhili wot skopeckowej cžwile domapytaneho, dla wědomostneho pschepytanja pôſlalo, je tam ſrudny kóz wšak. Cžrjodły skopeckow hio jeho wonka na polu ſlónzowale. Menja, ſo je wón w wulkej horzocze wuſnuł a so wot skopeckow pschekwipil, psched kotrež je so potom wobarał. Pschirodoprytnik kerki ſapali, mjele tybz skopeckow potepia, tola ſkónčnje psched pschemožu podleža a ſo wot hromadow skopeckow ſaduſy.

* W ſrjednym a połnóznyh džele Europy je ſo kwyatki w mnichich stronach wjele kňeha naſchlo. Pschi hornim Rheinje, w Gifelde a Hochwaldze bě krajina wýhoko je kňehom pschitryta. S městnami ſo bojachu, ſo ſo ſadowe ſchoty pod kňehowej czeju ſlamaja. Po powieszach s Franzowſkeje hio tam kwy psches kňeh wjele cžerpiše. W Lyonje je thermometer w nožu k ponidzeli na nul ſpanul. Symne wjedro w ſendželskej dale traſe. Sněh ſo ſkrapami wotmjenja.

* Telko jerjow, kaž nětke, pschi pobrjoſy naſchego Narantscheho morja ſo wjele lět bylo njeje. Rybazy ſ Wiecka běchu jich wondano do jeneje jenickej wulkeje kycze wjazy hacż 8000 popanuli. Na koži ſo jich wjazy, hacż je rybakam ſubo; pschetož placzisny hio ſetaz ſchewi wſchu měru ſpanule, a rybal ſa na koženje ryb ſedma telko do stanje, ſchtož hebi pschi koženju gratu wobſkodži. Rybal ſ Mönch-guta wondano w Greifswalde ſa wjazy hacż 8000 jerjow 7 hrivnow doſta. Haj wjazy hacż poſlal ſu jich ſa pjenieżk dawali. Nětko jich hido něchtó njedžel 8 hacż do 16 ſa pjenieżk dawaju. Njedžiwaljzy na to móža rybazy kwoju tworu ſedma wotbycž. Saňdžene dny ſu dwaj wulkaj wſaj ſopataj poňaj jerjow jako hnój na polo domiesli, dokelž nichči wo nje njerodzesche. Duž džiwn njeje, ſo rybazy, ſo býchu ſo psched ſchodus wobroli, jerje kožic pschewawaju.

* W Hollerichu w Luxemburgu ſajath ſubježny mordar Lebing, kig je ſo wuſnał, ſo je wyschla lieutenanta Pragera ſlónzowal, je hido tsi měhzaz pola ratarja Bestgena w Hollerichu ſlužil. Džen do Božeho ſtipicza wón kwojemu holkodarzej praji, ſo čhe ſo domoj po draſtu podacż, ſo pak ſo naſajtra hido ſaſo wróci. To ſo tež ſta. Hdyż w Hollerichu poſlednie dny wo mordarſtwje, w bližšim Mezu ſkuczenym, powiedachu, Bestgenowu ſhyn wo tym nadrobnoſe ſhoni, kotrež běchu nowiny wotčiſčczale. Jemu bě hido nadpanulo, ſo Lebing, ſo do Hollericha wróciwſki, brilliantny pierschězen a ſloty cžaſnikow rjeczás noschesche, a ſkónčnje w nim myžliczta naſta, ſo móh wotročk mordar bycž. Swoje ſukanje poliziji wofſewi. 14. meje dwaj žandarmaj w Lebingowej njeſchitomnoſci jeho komoru pschepytach. Pschi tym Pragerowu cžaſnik a pjenieżnu móscheni naſakaschtaj. Hdyż Lebing na pol 12 hodžin ſ karu ſ pola domoj pschijebze, ſo do njeho žandarmaj daschtaj a jeho ſwjasachtaj. Wón je malý, schwiežny cžlowek ſe kmejathm wobliczom a malej žoltej brodu. Na Jane waschnje wón ſežiſčez njeclini, ſo móh mordar bycž. Wopraschany, hacż je Pragera ſkónčowal, wón hnydom k temu ſtejſeſche. W pschibyschenju wón powjedasche, ſo njeje myžle měl, wyschla lieutenanta Pragera, ale hejtmana Trimborna ſkónzowacž.

Wón bjes druhim praji: "Pschećimo hejtmanej Trimbornej, pola kotrehož bym jako wojał se bluzobnikom był, bluboli hnev w hebi nosach, dokelž bě mje wón často khostal. W nozy 7. meje s Luxemburga do Meha pschijedzech a wo polnoz skradžu do domu, w kotrym ma Trimborn wobydlenje, stupich, so bych tam rubil. Pschi hebi mějach revolver a kožowy klepacž, kiz běch wot swojego hospodarja kobi wjal. Namakach pak Trimborowe wobydlenje samknjene. (Hejtman bě sapuczoval a w Barlinje pschebywoſche.) Tu saſkyschach na ſchode druhého ſchoza ſtejo, so wych-lieutenant Prager, w přemí ſchozu bydlaz, po ſchode horje dže. Duž wobſamknuch, tuteho wurubicž, a do ſpanſleje iſtwy ſtuwiſchi poczach ſa wězami, ſoburwacža hódnymi, pytač, hdyž měnach, so je Prager wuſnul. Pschi pytanju ropot naſta, psches kotryž Prager wotucži a ſa revolverom, pôdla swojego koža wiſazym, pschimnu. Duž ſtoczich k kožu a Pragera dwózhy ſ klepacžom na hlowu praſnuch, ſo wón poſkuſcheny na boč ſ koža panu. Potom wuczeczh ſwoj dybſacžny nōž, pscherejnuch poſkuſchenemu kř a czeło ležo wostajich. Wumých ſo, ſwobletach ſo ſlónzowanego draſtu, tyknuch wſchelake drohotne wěz ſ ſebi a ſo po želesniz ſ ranšchim czahom do Luxemburga wrózich. Nějeběch ſebi wotmyſlil, knjeſa Pragera, ale Trimborn ſlónzowacž. Sswoj wotpoſlad pak njemožach wuwjescz, dokelž Trimborn doma njebě; duž mi myſl pschipadže, pola Pragera kranucž. Běch ſo ſchórnje wobul, kotrež běch předy hejtmanej Trimbornej kranul." (Kaž je ſnate, běch tele ſchórnje, kotrež bě mordat w Pragerowym byble ſtejo wostajil, jeho hlep pscheradžke.) W Uebingowej iſtwe draſtu a wſchelake wěz, Pragerej kranjene, naděndzechu. Skoty czahničk hě wón podarmo ſpýtač pschedacž. Sswoju ſ kluju womaſanu draſtu bě wón do jeneje chemiskeje plokaſnje ſ wucziszenju donjeſl. Draſta njebě hýſcze wuptokana. Mordat je pječa ſpýtač, ſo wot jeneho agenta ſa jendželske wójsko naſez dacž, tola předy hacž ſo wěz wuczini, jeho ſajachu.

* Plokaſa žona we Winje wónbano pschi ranſchich ſměrkaſ ſchaty na kubju poſvhecz džesche. Jeje 5 lětny hólcež běſche, mjeſtym ſo bě macž ſtejo plokaſa, ležo ſpal; wotzuczischi a macž njewidžo na kubju ſa njej běſche a ju woſasche; duž jeho macž ſ ſebi ſawola. Žónska ſaſo ſ kubje dele džesche, ſnanou ſa džesacž minutow pak ſo dohlada, ſo hólcež pschi njej njeje; duž jeho na kubju pytač džesche. Käk pak ſo wboha žona ſtróži, hdyž hlep swojego džesca na tſeſche wonka hlyſchesche. Wona na hrjadu ſaleſe, ſ wuhladkom won poſlada a džecžo ſměrom na tſeſche ſedžo wibſesche. Sso bojo wołacž, ſo by ſo hólcež trjebaſ njeſtróžil, wona na ſtrach njedžiwajo ſ wulſej prožu ſ wuhladkom won ſaleſe, džecžo ſa koſchlu hrabnu a nuts ſeſče. Nekotri ludžo na droſy běch ſo na tónle podawki do hladali. Duž na kubju doběžachu, hdyž žonu we womorje ležo a džecžo placz ſchi njej ſedžo naděndzechu. S wjeheloscu, ſo je džecžu živjenje ſdžeržala, běſche macž myſle ſhubila. Hdyž ſaſo ſ ſebi pschinđe, ſ wjeheloscu njewidžesche, ſkto ſapocžecž, widžo, ſo ma ſwoje džecžo pschi ſebi.

* S franzowskeho města Marseille ſo piſche: Pschi malej hlyſzy psched mětom, kotrež mandželskimaj Cournon hlyſcha, wónbano bluzobnu holzu w ſtudnicznych teplenu naděndzechu. Holza popugaja kručje w ruzh džeržesche, a jeje knjeſtvo wobkruczesche, ſo je ſo holza teplika, popugaja kojo, kotryž bě czeſnul. Bóry pak ſo wukopa, ſo běſche holza krótko předy ſ pomozu swojego knjeſtwa a ſ ſlepſhemu jeneho pschećela manželskeju ſwoje živjenje na 80,000 hrivnow ſawěćzila a tež přenju prámiju ſaplaczila. Duž mandželskeju a jeju pschećela ſajachu. Žecži ſ wopředka přeſachu, potom pak ſo wuſnachu, ſo ſu ſebi hromadže mordarſtwo wumyſlili a holzu ſlónzowali.

* Po powjesczach ſ połodniſcheje Ruskeje, tam rožki rjane ſteja. Njedžiwajzy na to ſo w Odeby ſitne placzisny poſvchuſia, dokelž je rožka wſcha poſkupjena. Tež ſ Galiziſkeje ſu dobre powjescze wo wočakomnych pschichodnych žnach pschiscke. We Wuherſkej pschiscka bohate žně lubi, ſa to pak ſu poſchitkownje ſkózby wo rožky hlyſchesze, wo poſkledniſcheje ſo tam ſnadne žně wočakuſia.

* Gastrojnik ſenata ſewjero-Amerikanskich ſtajow je ſo psched krótkim do Virginiskeje podal a ſo ſe ſwojimai wočomaj pschećwedeſil, kāk njeczlowyſzy ſurowje tam ſ awſtriskimi poddanymi ſakhabzeja. Tam množ ſzechua Norfolku a Westernsku želesnizu twaricž poſhaju. Zane prawo a žadyn ſakon tam njeplacz; jeniceži ſchud ſuroweho dohladowarja knježi. Wbory ſzechua dyrbjachu tam psches ſwoje moži dželacž; njedžiwajzy na to jím najhubjenſchu zyrobu dawachu a ſurowje ſ nimi wobhabzachu. Běſche-ſi žadyn ſ nich czeſnul, pýž ſa nim puſchecihu a jeho po-panuwschi jeho ſtawaweho ſchwitachu. Tež hewat ſ ſzechami horje

sakhabzachu, hacž ſnje ſ njewolníkem wobhabzja, kotrehož je ſebi kupil. Někto je tam pječa trochu ſlepje.
(Poſtracžowanie w pſchitſinu)

Wſchenajecze trawy.

Létuſchi trawowy wujitk na powodźnych ſuſach pschi tak mjenowanym hospitaſkim hacze a pola Wuriz ma ſo
hrjedu 27. meje 1891 popoldnju wot 3 hodzin na měſtne ſamym ſ wuměnjenjom wuſwolenja bjes ſadžerjemi, kaž tež ſe ſwiczenymi wuměnjenjemi, w termiji woffewominy, pschenajecz. Na wotnajecze ſmyſlenni ſo proscha, ſo bych ſo w poſtajenym čaſku pschi hospitaſkim hacze ſechli.

W Budyschinje, 15. meje 1891.

Měſchecža rada.
Dr. Käubler, měſchecžanosta.

Zenicžki poſpýt koždeho pschechwedci, ſo je

woprawdze najlepſche psche wſchē pschekazanzh, dokelž wón — kaž žadyn druhi hrédk — ſ pschekwapiſazej ſpěchnoſcze „koždu“ njerođ hacž do pozlednjeho hleda ſanicži. Najlepſje ſo wón natoži ſ roſproſhenjom ſ natyknjenym zacherlinowym lutowarjom.

Zacherlin ſo njehmě ſe wſchědnym infektowym pólvrrom pschemenicz; pschetog zacherlin je wobſebity hrédk, kiz ſo nihdže a ſenje hinač njepſchedawa, hacž w ſashglowanych bleſchach ſ mjenom J. Zacherla.

Shtóz ſebi po taſkim Zacherlin žada a potom někajki pólver w papjerjanej dicze abo tiszy ſa to woſnje, je ſ tym koždy króč ſebany.

Woprawdžity doſtač: W Budyschinje pola ff. bratrow Mierschow,

=	=	=	1. Otty Engerta,
=	=	=	Ernstia Mittascha,
=	=	=	Jurja Holda w měſchecž. hapt.,
=	Biskopizach	=	Pawola Schokarta,
=	=	=	Alfreda Böhmy,
=	Bukezach	=	Herm. Kschizanka,
=	Kellizach	=	Pawola Měkla,
=	Wjasozuž	=	E. Ferd. Lehmann,
=	Schérachowje	=	Ed. Tammera,
=	Sohlandze	=	Ernesta Augustina.
=	Wosborku	=	E. M. Clauža.

Mloko

w najwjetſchich a nojmjeniſchich dželbach po najwyschich placzisny placzci na jwyschich placzisnu ſtajnje kupuje

panna mlokařnja Otty Eversa w Małych Debjezach.

Wóſk

mydlat, na hornčerſkej a ſitnej hýſy.

Hermann Lehmann,

Ola dželenja herbstwa je Beňšchez pjeckatnja na Hornim Židovje placisny hódro na pschedan. Dalsche je šhonicz w pjeckati na Židovje abo pola W. Beňšha w Euhowskim mlynje.

W Kelnje je burske kublo čijisko 25 se $40\frac{1}{2}$ kózom pola a luki, wobdzélaney roli, wulkej mločejazej maschinu, 322 davissimi jenožemi, maživnymi twarjenjemi bjes hospody a wumjenka hnydom tunjo na pschedan pšches Heinricha Kellera w Nalezach a Emila Säuberlicha w Budyschinje.

W Szalonej Borsheci je korečmarska živnosć čijisko 4 s $5\frac{1}{2}$ kózom ležomnoſće hnydom na pschedan.

Swoju sahrodnisku živnosć čijisko 46 w Klušcu pola Huciny s 11 kózami pola a luki, morwym a živym inventarom chzu wykoleje staroby dla bjes wumjenka se hvo- bodneje ruki pschedacz.

Jan Arban.

W Barče je sahrodniska živnosć čijisko 68, $6\frac{1}{2}$ kóza wulka, bjes wumjenka na pschedan. Dalsche je pola wojnarja Arbana w Pschivčizach šhonicz.

Taslojty derje sdžeržany klaver ma dla njedohazeho ruma tunjo na pschedan Kaminsky w Džiwočizach.

Prošata na pschedan.

Prošata běleje Yorkshirskeje a tež cíornopíšaneje Berkshirskeje rasy, kórež ho jara lohko wulformja, ſu dchego na pschedan na kniežimaj dworomaj w Budyschinku a Pschivčizach.

Kožane Schórzuchi
wšeje druziny s rjemjenjemi a bjes nich najtuňšcho pola

Otty Büttnera
w pschedawatni kože a cíerjatich rjemjenjow
pschi wlownym torhoschežu.

ff. bukskinowe tkaniny a tkaniny s češkaneho pschedzena k mužazej drascze

porucza po wurdajne tunich twjerdych placisnach

Julius Hartmann syn
w Budyschinje
na róžku miažoweho torhoschežu.

Žolty wóſk
kupuje po najwyšszych placisnach
Otto Engert,
drogowe klamy.

Wóſk, wóſkowy twar a panki
kupuje **H. Puy**, mydlar w Budyschinje na herbskej haſhy 4.

Najwjetschi sklad khachlow w Budyschinje. Hlowny sklad salsteje khachloweje fabriki w Mischnje H. R. Teutschera, horničerſkeho mischtra

33 na lamjentnej haſhy 33.

Porucžam wulcottny sklad wšichčeh druzinow

Khachlow a warjenskich maschinow

wot najprosežisich hacz k najwoſebniſichim we wšichčeh barbach a po najtuňsich placisnach. Khachle a warjenske maschinu tunje, rucze a ſ rukowanjom ſtajam; w mojim ſklađe ſu wšichčeh druzinow khachlow na wobhlađanje wustajene.

Sklad wšichčich želeſnih dželow, k twarjenju khachlow trébných.

Swandown.

Tutón pocziszcjaný bawmiany flanel ſo jara rad noſhy, ſchtož ſo jenož ſ teho wuljožiež dawa, ſo je jara praktiſki.

Wón ſo hido lěta dohlo w mojej pschedawatni w jara wšichčatich muſtrach pschedawa a w tu khwilu ſu ſažo kraſne nowoſeže doſchle.

K rauſchim woblečenjam, bluſam, pjeſlam, džecazej drafeze atd. atd. ſo swandown jara porucza.

Julius Hartmann Sohn

na róžku miažoweho torhoscheža.

Dalokorečznik čijisko 4.

Hajnka a ſhu

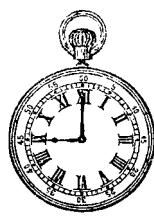
■ w Hamorskim mlynje w Budyschinje ■
kupujetaſz pſchenzu a róžku pſchenzo po najwyſchſej placisnje a
pschedawataj
ržany gris k pízy zentnar po 7 ml. 50 np.,
ržane wotruby " " 6 " 50 "
pſchenzne wotruby " " 5 " 50 "

Franz Marschner

čažnikat w Budyschinje

czo. 9 na bohatej haſhy czo. 9

hwój ſklađ czažnikow a czažnikowych rječasow dobroczi-
wemu wobledžbowanju porucza.

Hodna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placisny.

Vorjedzenje dobre a tunje.

Pſchispomjenje: Kecžu herbſki.

Jablukowe fiſalo

najlepše i ſolotwi a i kladzenju ſadu liter po 20 np., teho ruma

Jabluko-winovy napoj

bleſchu po 45 np., dale jablukowe wino, jahodkowe wino,
jeſmejate limonadu a mineralne wody porucza

Hornjoluziſka tlóčernja ſadu

dr. Herrmann a dr. Wehki
na ſadnjej bohatej haſhy 3.

Wobrashy

(bildy) ſo rjenje a tunjo ſaſklen-
zuja a ſ woblikom wobbadža,
domowe žohnowanje a wobrashy
w wulkim wulherku a tunich pla-
ciszach pola

Maxa Mützy
na bohatej haſhy 11.

Kóſlaze kóžki

po najwyšszych placisnach kupuje

C. F. Schattenberg,

rulajzar,
na seminarſkej haſhy čijisko 10.

W wudawatni "Sserb. Non."
ſu doſtacž: Sserbske kmotsjaje
ſtaty.

Zara wažne ſa wóžji kóždeho.

Ssama wopravdžita dr. Whito-
wowa wožowa wobžicžka wot Gran-
gotta Ehrharda w Delze w Thü-
ringtej ſo dla ſwojeje ſwetoſław-
noſće často podražuje, czechoz dla
proſchu, bleďowaze wopřazanje dobro-
cziwje wobledžbowacž. Wona ſo
w podložjich ſchleczęnych ble-
ſchach ſe ſtamanymi róžkami a ſ wu-
ſtejatym pišmom: „dr. Whito-
wowa wožowa wobžicžka“ pschedawa.

Kožba bleſcha je ſe žoltej papjerku
ſ týmle ſaſitowanskim ſnamjenjom
a ſ mojej firmu po-
lepjena a je ſe ſyglom
ſaſitowanskeho ſnamje-
nja ſamknjena. Ke temu
je malá knižka pſchidata.

Psched podražowanjom ſo
warnuje. —

Wožowa wobžicžka je w wjele
haptylech doſtacž, tak tež w mě-
ſchjanskej haptyle w Budyschinje
a w haptylemaj k. haptylearjow
Gansse w Bjarnacizach a Grože
w Woſtrowzu.

Kóſlaze kóžki

po najwyšszych placisnach kupuje

Heinrich Lange

pschi wowſnych wilach.

Čelaze, korniſlaze, thórijaze,
koſaze, kuniſaze a wšichčeh druzin
kožou ſtajne po najwyšszych
placisnach kupuje

Heinrich Lange

pschi wowſnych wilach.

Syłne bukhowe rosliny, kopy po 60 np., pschedawa H. Puy na herbstej hafy 4.

Dobytka skladnosz
i kupowanju pódusadoweje kože
a swieršaneje kože kózdeje
drużin po zytku a dróbnym po-
siedza

pschedawatnia kože a czérjatych
rjemienjow

Otto Büttnera

pschi kłownym torhoscegu 9.

R o š y

taż jed ręsze, porucza
Paul Walther
na żitnych wilach.

K h o f e j

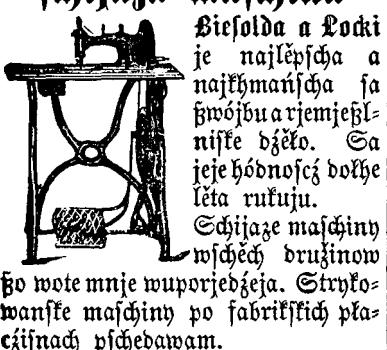
paseny

w nowych a wubjernych drużinach
męschany porucząt punt po 1 m.
40 np. hacj do 2 m.

Schiscka a Rieczka
na swonkownej lawskiej hafy.

Wykrolikata

schijaza maschina

Siebolda a Kochi
je najlepsha a
najkmańska sa
śwobu a rjemießli-
niſte dželo. Sa
jeje hōnosz dolhe
leta rukuju.

Schijaza maschine
wszech drużinow
ho mote minje wuporjedzeja. Strzyko-
wanske maschine po fabrykach pla-
ciznach pschedawam.

Richard Otto,

mechanik na hornčerstkej hafy 18.

Schaty źimaze maschine
w wschelakich wulkoſzach porucza-
tunjo

Richard Otto,

mechanik na hornčerstkej hafy 18.

Kóssaze kózki

kupuje po najwyschich placiznach

Gustav Raue

na garbarstkej hafy čo. 16.

Tam ho tež kože wscheje drużinu
verje a tunjo wudżekaju.

Hdze seje tónle
rjany czasnik

kupili? Poła
czasnikarja

Magera

na

herbskej hafy.

pschi kasarmach.

W Nowych Boranecach čízlo 17
je wobydlenje k Zanej abo hny-
dom na pschenajecze.

14—16 lētnu ślužobnu holzu do
Lohleho džela pyta A. Herold na
lotostkej hafy (Kesselgasse) 18 delka.

Pilni murjerjo

dostanu dželo pola

F. Mörbitza w Budyschinje.

W wubawańi „Sserb. Now.” je sa 50 np. dostacj:

Bitwa pola Budyschyna.

(1813.)

Powiedańczo herbstemu ludej poskiezil Jan Radyskerb.

Wulki skład

sa sa kopschedawarjow

zwjerna na rolkach, zwjerna w paźmach,
zwjerna w kubuchach, wolmjaneho a baw-
mianejo schtrykowanstejo pschedzena, heklo-
wanskeho pschedzena, bordow, schnorow,
kneflow, wobfadow, schórzuchoweho banta,
gurtoweho banta, vjenjezłówskiego banta,
tkaninow k podschiczu, komotow atd.
po najtunisich en gros-placiznach pola

J. A. Henocha w slotym hodlerju.

S s r ē d k

k speschnemu blejchowanju platu
ma na pschedan a tač ma ho nałozecz, wulaze

Otto Engert na swonkownej lawskiej hafy.

Rosy, ſerpy a rěsaki,

najlepsi wudżew, kij je ho hacj dotal pschedawał, s najlepschego
worsla, w rēsu a runosegi wot żaneho podobnego wudżekka njeſch-
trjeheny, a s jeneje fabriki, kotaż je ho wot swojego wobfaca s lēta
1804 hem w krutej sprawnoszci wuspytowala, porucząt swojim
częsczem wotebjerarjam, tež w tunisich drużinach derje wubérane,
pschi potriebje dobrocziwemu wobledżbowanju.

Robert Jacob, gratołowar
s napshecia realneje ſchule.

J. G. Schneider

pschi lawskim tormje

pschedawa wulku pozyku po dróbych

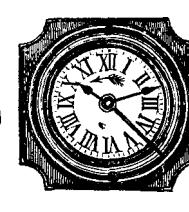
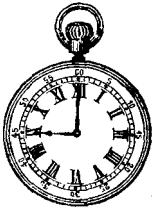
zylindrowych czaszniłow

po 8½—10 m.

rjane budžaki po 5 m.

wulki wubjek rječasow.

Vorjedzenie nanałepje.

Fotografownia Alex. Matthaey
naſlēd. Alfreda Schreibera

na ſchulskie drósy 3

ko k wuſtojnemu dželanju fotografijow kózdeho waschnia pschi po-
trjebje porucza.

Dokelz po najnowszych wunamałanjach fotografuj, móžu sa
hōnosz a dzerżenje wobrasow najwetsche rukowanje lubic.

Pschedewscze hosczenza.

Częsczem Sserbam w Budyschinje a wołownosczi najpodwołnisko
i wiedzenju dawam, ho kym starosnaty hosczenz „k polmēkazey”
jako najenk pschedewscz a so kym wsche hosczenzowe ſtwy po waschniu,
nowemu časzej pschedawonym, naprawil. Psches doholētu džela-
wosz w hosczenzach a restawrantach kym dośćz najwedszoscze nabyl,
so móžt sa to stejcz, so budże ho mojim częsczem hosczenom s pinzy
a kuchyn najlepsze poskiezecz.

Puczowazich kniežich na ſwoje rjane ſtwy sa zusyč, s najlepschimi
ložemi wuhotowane, fedżne cžinu.

Wypchahanje sa 100 koni dožaha, sa dobre wothladanje ho
najswernischo ſtara.

Wo dobrocziwe podpjeranie mojego pschedewsczja prosz, porucząt
ho s poczescowanjom

Robert Steinert.

Dzeciąza žona s dobrymi wo-
pišmani ho sa dwie dzeciągi pyta
w Budyschinje na kamjentnej hafy
18 po 1 ſkodze.

Nódn, stróbi hejtmanojo ho na
rycerkubla w tudomnych stronach
pytau a chyli ho s knihu pola
knjeſa Khorle Weisela w Budys-
chinje na hornčerstkej hafy 21 sa-
molwicz.

Wotrocikow, dżowki a ślužobne
holzy pyta Schmidtowa na ſukeln-
skiej hafy 10 delka.

Wohoncikow, wotrocikow, wola-
zich, hrodzne dżowti, dzelaczerſte
kwojby a žnowych dzelaczerjow
pyta Fr. Wacker na ſukelnſtej
hafy 16.

Ujesapomniczka

na row ejezneje młodeje holzy
Lejny Theresije Nowalez
s Worzyna.

+ 20. haprl. 1891, 14½ l. stara.

O tak ſwozni ſu czi lubi,
kij tu bechu w Khrysta ſubi,
Bechu jeho njevesti;
Kij jom' ſwerni ſawostachu
A we wērje dołonachu
Ziwenja bēh młodostny.

S takim ejezjom pschedewsczachu,
Hdyż tež ſyls roſlinachu,
Tebe i rowu, najlubſha!
Twoja dusza wobhnadzena
Je netk i njebiu poſbehnienna,
Ty ſwet njeſky ſeňala.

Khudym starszim wobradzena,
Se staroszcu wotczeñnienna
Bu ty ſahe ſyrotka;
Briedy hacj ty wuhotdziła
Schuln, ty wustupila
S domu a ty ſlužila.

Hdyż ſe ſchule wustupila,
S ty ſlub ſcheczeński wobnowiła
Na Palmarum ſandžem:
S tym wutrobinym wotmyſlenjom,
So časem we wózhem poddenzenju
Szwerina wostac ſezuſeſi.

Th wot myſhpora ho poda
Na dompuč; tu ſmierita ſchoda
Mojazbž cze ſapciſja.
Khwatniwe ſmiercz pschedewsczeh:
Sandžel Boži pschedewsczeh
Twoju duszu do njebia.

Zarujo drje na kethowje
Stejet pschi twojim rowje
Twoja ſotra a tež macz;
Tola wonej poħħalatej
A njebiu, tam psches wero matej
Swozni ſap' cze wohladacz.

Swozni je cze i ſebi čaznijt,
Kajje iboje! Iżk je panty
Egi na město wjekele;
Sa khudobu w tutym ſweczi
Wón czi kraſne herbstwo ſciegi,
Jehuſ twoje herbstwo je.

H. B.

Wutrobnij džak

prajimoj wſchitkim tym, kotsj ſu
naju horzolubowanu džowlu Lejny
w jeje khoroszci ſe wſchelatimi da-
rami ſwjeħelicz a ju ſ wopolaſmami
luboſcze a dzelbracza troſchtowac
pytali, kaž tež wſchitkim tym, kotsj
ſu pschi jeje khowanju ju ſe ſpē-
wanjom kħerluſħow a ſ pschedewdom
częsczili.

Khudokoſrudzenaj ſtarſchej
Jan August Förrster a mandželſta
w Brēſowje.

(K temu čiſlu pschedewscz.)

Přehlaha i číslu 21 Serbskich Nowin.

Sobotu 23. meje 1891.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałslej zyrlwi budże jutje nježelu rano w 7 hodzinach serbska spowiedź, 1/29 hodzin serbske a w 10 hodzinach němske predowanie. — Popoldnu 1/2 hodzin budże katechismusowe rostřeženje se serbskej mužskej młodosežu.

Werovali:

W Michałslej zyrlwi: Jan Hattar, dželaczer na Židowje, s Mariju Hermannem tam. — Jan Domščka, dželaczer w Radworju, s Hanu Amaliju Wiczajez s Kelna.

W Katholickiej zyrlwi: Jurij Nowak, wojnar tudy, s Augustu Schmidtez s Böckis. — Josef Kurze, škultsi direktor w Žitawie, s Mariju Bandžiz tudy. — Jan Winkler, brodutruhar w Scherachowje, s Madlenu Bledrichez tudy.

Křenl:

W Michałslej zyrlwi: Alfred Kurt, Körle Augusta Hermanna Zimmermanna, fabrikanta na Židowje, s. — Ernst Körle, Ernsta Libšča, křežerja a maschiniskeho vjednika w Dobruschi, s. — August Max, Augusta Richarda Wiczosa, dželaczerja na Židowje, s. — Lejna Augusta, Jana Augusta Peščha, dželaczerja na Židowje, dž. — Bernhard Alwin, Ernsta Bernharda Mittaga, kamienieczežerja na Židowje, s. — Martha, Jana Reiniga, dželaczerja na Židowje, dž. — Martha, Handrija Prosta, želeśniczneho dželaczerja w Česlach, dž.

W Katholickiej zyrlwi: Bertha Klara Helena, Jana Augusta Bessacka, mšiňka tudy, dž.

Zemrješl:

Džen 12. meje: Maria Augusta, Jana Ernsta Wiczosa, dželaczerja w Hrubějiczech, dž., 25 dnjow. — 14. Körle Gustav, Handrija Bohuwera Hajn, dželaczerja w Malym Bělostowje, s., 28 dnjow. — Maria Madlena rodž. Čechez, Körle Augusta Hille, mšežiana a šlužobnika pola Monsez, mandželska, 54 lét 4 měsaz 3 dnj. — 15. Marzin Pawoł, njebo Jana Augusta Kozora, wiezeneho kublerja w Spytcezech, s., w Rabozach, 21 lét 8 měsazow 3 dnj. — 16. Martha, Jana Lorenza, dželaczerja tudy, dž., 13 dnjow. — 19. Martha Illý, njemandž. dž. na Židowje, 4 měsaz 21 dnjow.

Płacisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 1754 měchow.	W Budyschinje 16. meje 1891				W Lubiju 21. meje 1891			
	wot	hacž	wot	hacž	mł.	np.	mł.	np.
Pšenica	.	běla	11	76	12	6	11	94
	.	žolta	11	30	11	47	11	47
Rožta	.	.	10	—	10	31	10	6
Jecžmien	.	.	7	86	8	43	7	73
Wovb	.	50 kilogr.	8	15	8	40	8	40
Proč	.	.	8	89	11	11	10	28
Wofa	.	.	7	50	8	6	7	22
Zahly	.	.	14	—	17	—	13	50
Hejbischka	.	.	18	50	19	—	16	50
Bern	.	.	2	80	3	50	2	80
Butra	1 kilogr.	.	2	40	2	70	2	20
Pšenicežna muka	50	—	11	50	20	50	—	—
Užana muka	50	—	11	—	16	50	—	—
Skyno	50	—	2	50	3	30	2	20
Szóna	600	—	18	—	20	—	17	—
Brzata 1032 štuk, štukta	.	.	8	—	24	—	—	—
Pšenicežne wotrub	.	.	5	25	5	75	—	—
Wzane wotrub	.	.	6	25	7	75	—	—

Na bursy w Budyschinje pšenica (běla) wot 11 hr. 76 np. hacž 12 hr. 21 np., pšenica (žolta) wot 11 hr. 76 np. hacž 11 hr. 91 np., rožta wot 10 hr. — np. hacž 10 hr. 31 np., jecžmien wot 7 hr. 86 np. hacž 8 hr. 13 np., wovb wot 8 hr. 30 np. hacž 8 hr. 50 np.

Draždžanske mjažowe płacisny: Howjada 1. družinu 60—63 ml., 2. družinu 56—59, 3. družinu 25 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne křivje 51—53 ml. po 100 puntach s 20 procentami tarž. Čelzata 1. družinu 50—60 np., 2. družinu 28—38 np. po punče rěsneje wahi.

Wjedro w Londonje 22. meje: Mokrošynne.

W wudawařni „Serbskich Nowin“ je dostacž sa 2 hrinje:
HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.

Spisac̄taj Wilhelm Boguslawski a Michal Horňák.

Drjewowe awfzije.

Palne drjewo, ležba w hajniſkich reverach Rakęčanského kněſtiwa puſčezane, ma ſo plédowaze dny na plédowazých ležowých měſtach na pſchežadžowanje pſchedawac̄z:

Pondželu 25. meje t. l. rano wot 8 hodzin na Žitkovskim reverje pſchi řešrokej dolinje a ptaczej humjenzy

95 rm. hójnowych řeščepow,

69 = = kulečkow,

222 = = pjetkow,

40,50 stotnjow hójnowych waležkow,

dopoldnu wot 10 hodzin dalſhe pſchežadžowanje na Grupinjanskim reverje w čornych wóſchach,

173 rm. hójnowych řeščepow,

8 = = kulečkow,

42,00 stotnjow hójnowych waležkow,

wutorn 26. meje rano wot 8 hodzin na Rakęčanskim reverje na haczenjach zyheleskeho hata pſchi řeškeju

4 rm. brěsowych řeščepow,

4 = dubowych řeščepow,

5 = = kulečkow,

56,00 stotnjow brěsowych a wóſchowych waležkow,

popoldu wot 2 hodzin

na Grupinjanskim reverje w čornych wóſchach
37,40 stotnjow brěsowych a wóſchowych waležkow,

řjedu 27. meje rano wot 8 hodzin

na Ženskežanskim reverje w ročižy

48 rm. hójnowych řeščepow,

144 = = pjetkow,

20,00 stotnjow hójnowych waležkow,

dopoldnu wot 10 hodzin

na Šćeženjanskim reverje w Nowakez luhu

285 rm. hójnowych řeščepow,

78 = = kulečkow,

108 = = pjetkow,

275 hromadow hójnowych halosow.

Wuměnjenja ſo do ſapocžatka awfzije wosjewja.

W Rakęčach, 8. meje 1891.

R. Pelz, wýsšíchi hajnik.

Čorne židžane tkaniny

kotrež ſu jako wubjerne ūjkoscje ſpōsnate,
porucža

Richard Gautzsch

na bobatej hafy.

Najlepſchi čorniy kalk

řjanu wulku kruchatu tworu
i ſakladnym a wodnym twaram, wobmjetowanju wětrowych stronow
a krycu ťežhow, teho runja

**Schimischowſki, Gogolinski a
Šorjelski twarski kruchaty kalk**

porucža tunjo a pſchezo cjerſtow

wuſhlowa a ſalkowa pſchedawařna

C. Thiermann w Budyschinje.

Niz pschehladacz!

Czesczenym Serbam w Budyschinje a wokolnosci, kotsiz twarja abo chzedza twaric, so najpodwolnischego i kryezu tsechow se schifrom poruczam.

Psched tsejne lata mi so w Budyschinje sazydliwshi, bym s dobrym dzelom a tunimi placzisnami dozpit, so je liczba tych, kotsiz wote mnie swoje tsechi kryez dawaja, bole a bole rostla. So bych wszej konkurenzy napscheczo stupicz moh, bym wot firmow, kotsiz najlepschi schifer pschedawaja, wjele schifra na dobo kupit, tak so nicto do dalokoscze chodziec njetrejba, hdyz dobre pola mje tak blisko lezi.

S dobom czinju na to ledzne, so wot netka na dwornischezu w Nakazach a Nekwacjidle schifrowy sklad saloju. Mój sklad na Budyskim dwornischezu stajne wulki wubjerk posticza.

S poczesczowanjom

August Schumann, kryjerski mischtr na schifrowe tsechi w Budyschinje blisko dwornischezu.

Rhofej

jara szylne a cigsze klobazny
njepalený punt po 1 ml. 20 np.
hacj do 1 ml. 60 np.,
paleny punt po 1 ml. 40 np. hacj
do 2 ml. porucza

Jan Wienk
na swonkownej lawskiej hažy 38.

Zigary.

Najlepsche 4 np.-zigary su do-
stacj pola

Jana Wienka
na swonkownej lawskiej hažy 38.

Richard Neumann

porucza

kyrh khofej w najwjetshim wubjerku, kaz tez 2-3 krocz kozdy
tydzien czestwy paleny w snatych
dobrych druzinach po najtuniszych
placzisnach.

Serie

po 3 a 4 np.,
mandel po 40 a 50 np.

porucza Hermann Lemke
na jerzowej hažy.

Nowe
turkowske klowki
porucza

Hermann Lemke
na jerzowej hažy.

Rajß

jara rjany a wulkosornaty,
punt po 16 np.,
zentnar po 15 ml.,
jako neshito jara tunje porucza

Th. Grumbt
na swonkownej lawskiej hažy.

Turkowske klowki
najlepsche druziny porucza

Moritz Mserwa
pschi mjaszowym torhoschezu.
Destilacija snatych dobrzych likerow
po starzych tunich placzisnach.

2 ml.,

2 ml. 50 np. a 3 ml. placzi pola
mje rjana trikotowa tailla
(lentna twora), dokelz tule węz dale
pschedawacj njebudu.

Richard Gautzsch
na bohatej hažy.

Pschedeschezniki a pscheßlonczeniki

porucza hjo po 1 ml. 50 np. w wulkim wubjerku

Otto Brand na hauensteinskej hažy.

Wuporzedzenie a poczehnjenje so ruce a tunjo wobstara.

Kolonialtworowe a destilaziske khlamij

Adolfa Rämscha

pschi butrowych wiskach

poruczeja swojim czesczenym wobjerarjam:

khofej njepalený, szylny a dobry, punt po 120, 130, 140 a 150 np.,
khofej paleny punt po 140, 150, 160 a 180 np.,
zokor mléhy, jara klobki, punt po 30 np.,
zokor w pokutach punt po 32, 33 a 34 np.,
sompowy zokor k pizowanju pezolow punt po 33 np., 5 punkow
po 160 np., 20 punkow po 6 ml.,
rajz punt po 14, 15, 16, 18, 20-30 np.,
syrup klobki kaz med punt po 16 np.,
kandisowy syrup punt po 12 np.,
mydlo w snatej dobrosci punt po 28, 30, 35 a 40 np.,
rjepikaty tobak, amerik. kranj, punt po 35 np.,
rjepikaty tobak 2. druziny punt po 30 np.,
rjepikaty tobak njeckranj punt po 25 np., 5 punkow po 110 np.,
jerje, wulke tuczne ryby, mandel po 50 a 60 np.,
polcz snateje dobrosci punt po 75 np., 5 punkow po 3 ml. 60 np.,
kwintazy schmalz punt po 55 np., 5 punkow po 2 ml. 50 np.

Emma swidowjena Vorwerkowa

porucza plyschowe pjesse, lentoje pjesse, ranki, modne žakety,
deschicne mansle, trikotowe taisse w wulkim wubjerku po tunich
placzisnach.

pozkluzenie w nemskiej a herbskej rečzi
w Budyschinje na klownym torhoschezu 5.

Selma Schneckenbergowa
w Budyschinje na polnóznej drósh
njedaloko starzych kasarmow
porucza: kłomjane klobuki sa
jony a dzeczi, wupyschene a nje-
wupyschene, pjeera w wulkim wub-
jerku. Pschedzelanie tunjo.

No. 13.

Naschu s rukowaneho samorskeho
tobaka dzelaniu 4 np.-zigaru pod
czislo 13 kurjeram nalezne po-
ruczamoj.

Ginzels a Ritscher.

Palí

so zigara rjana běla a klobzi wona
derje, je wona, hdyz 100 wot njeje
po 2 ml., 2 ml. 20 np. a 2 ml.
80 np. pschedawamoj, wobledzbo-
wanja hōdna.

Ginzels a Ritscher.

Rhofej

wot najtuniszych hacj do naj-
drozzych druzinow w wulkim
wubjerku porucza

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej hažy.

Czistý palenz

jenotliwe a w piezach, kaz tez
wsze dobre druziny kaz
jednore a dwójne likery
porucza jara tunjo

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej hažy.

Dobre fošy

so najtunischo kupuja w restawraziji
A. Schuby na swonkownej lawskiej
drósh, předawoskeho kwarja w Dě-
čezech.

Plat

so s wopravoszitej indigo-barbu
barbi w B. Kessingez barbjerni
w Budyschinje.

Muzaze kultnje, tholowh,
saz abd. so s njepuschczatymi bar-
bami s nowa barbjia a kaz nowe
shotowjeja
w B. Kessingez barbjerni
w Budyschinje pschi žitnych wiskach.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sobotu.
— otwórteltna předplata
wudawańi 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjesonjom do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde
čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíše Smoler jec knihičceńje w maćichnym domje w Budyšinie.

Cílo 22.

Sobotu 30. meje 1891.

Lětnik 50.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. Žitne zla su wina na wyżolich khlebowych placzisnach! Tak hžo lěta dolo hwbodomyjslne a sozialdemokratiske nowiny žaloſcę. Hdyž pak sphytaju s liczbami swoje wudawanje dopokaſac, kóždy króz mihnu. Njedawno jene hwbodomyjslne nowiny na to po-kaſahu, so je ho khlebowa placzisna w Barlinje wot lěta 1887 wot 20 hr. 65 np. na 30 hr. 15 np. sa 100 kilogramow (2 zentnarje), po taſkim wo połozju powyschila, a t temu pschispomnile, so je džel podroženja s powyschenjem placzisny nastalo; so pak dyrbí so wjetši džel wyżokemu zlu na rožku pschiphac. — Nětko pak je ſe, kaž je snate, zlo na rožku wot lěta 1887 jenož wo dwě hriwnje powyschilo. „Wjetši džel“ ſdroženja khleboweje placzisny powyschenju zla na rožku pschiphac, je po taſkim ſjowna ūza; pschetož placzisna sa 100 kilogramow rožki je ho wo 10 a niz jenož wo 2 hriwnje, kotrejz na zlo pschitidzetej, ſdrožila. Tu kóždy jožnje widzi, so je ſwarjenje na žitne zla hole bamborjenje, a so njeje hódnio, so ho na njo dživa. So su žitne placzisny w poſlednim čaſhu njeſkyschanu wyžokosz dozpile, na tym su jeniczy židowſzy gitaro wina, kotsz su wſho žito pokupili a kotsz swoje ſklady předyh njeſterwra, hac̄ placzisny na najwyšsche ſzähnuli njeſzu. Postajenje žitnych placzisnow maja w tu khwilu bohac̄i židowſzy wukowarjo doſpolne w swojej ruzi. So by ho khlebowa placzisna po ſběhnjenju žitnych placzisnow ſtarischila, po dotalnych wotčakac̄ njeſzem. Munje kaž s khlebowymi placzisnami ma ho tež s mjaſowymi. Hdyž bě knježerstwo loni dla ſwinjazeho móra pschivoženje ſwini s Awstriskeje a Ruskeje ſakafalo, a ho tehdys mjaſowe placzisny powyschichu, ho prajesche, so budža placzisny ſaho nizsche, tak bóryh hac̄ budža ſo ſaho ſwinje s wukraja do Němzow puſchic̄. Sawjera pschec̄i ſwinjem je ho dawno ſběhnula, tola placzisny ſo ponizile njeſzu. Mjaſo je dženja ſkerje drózsche hac̄ tuňsche. W hwbodomyjslnych nowinach ho praji, so ſtöne wukwanje na tym wina njeje. Jako wotmolwjenje njeſ ſo na ſzéhovazy druhi pschikkad poſkaſ: W Horniej Schlesynskiej je pschi Wódryných wodowych twarach něhdze 200 dželac̄erjow najatych. Čzile dželac̄erjo ſu ſebi kantinſte hospodařstwo naprawili a ho ſami ſ mjaſom wobſtaraju. Dawaju ſlot ſukowac̄ a rěſac̄, a hac̄ runje wěſcze tak tunjo njeſkuju kaž rěſniſy, woni tola punt ſwinjazeho mjaſa jenož po 29 np. pschedawaju! A to njeſdžiwajz ſkótnych złom. To je pschikkad, kiz lepje pschekwědc̄, hac̄ dolhe rěče a mudrowanie hwbodomyjslnych ſastupjerjow, ſ kotrejmiž ſu tuegi ſanbženy tydžen ſaho ras w pruskim ſejmje ſchłodnosz žitnych a mjaſowych złom do poſkaſac̄ pytali. Tale debata wo žitnych złach bě jara ſajimawa. Szwobodomyslni rěčniſy buchu wot konſervativnych dokladnje pschepoſkaſi, ſo wobſtejnoscze czorniſche barbja, hac̄ wopravdze ſu. W bližším čaſhu ſnadž hžo žitove placzisny ſpanu. Psched dwěmaj njeſdželomaj je ho w polnóznej Ruskej ſa NěmSKU 47,000 wiſpelow rožki na kupilo. Wěſte je, ſo tež poſkodniſcha Ruska wulke ſklady woteda, a može ſo wotčakac̄, ſo po wurunazej ſamožnoszci Barlinſkich žitnych wikow, hdyž je hžo ſanbženy tydžen rožka wo 4 hriwny ſpanula, bóryh ponízenje žitnych placzisnow ſastupi. Wěſcze pak ſo ſpadowanje placzisnow njebudže dlěje wjazhy wotdžerzcz dac̄, hdyž do Eropy hiſheje ſ Ameriki pschenizu a rožku pschivjesu. Psched něhdze tſjomi njeſdželemi je ho tam $1\frac{1}{2}$ milijona wiſpelow rožki a pschenizu ſupilo, ſ kotrejz nahladny džel do Němskeje, najwjaſy pak do Žendželskeje a Franzowskeje pschividze. Duž budže drohota, kotrejz hwbodomyjslni

wěſcheža, naſ ſ czegeka domaphytac̄. W debac̄e někotſi konſervativni ſapóſlanzy tež na to ſedžne czinjachu, ſo ſnadž je pódla židowſkich wukowarjow tež njewěſtoscž w naſtupanju noweho awſtrisko-němskeho wuczinjenja na wyžolich žitnych placzisnach wina. Wukowarjo ſo komba, žito w wukraju ſukowac̄, ſo bojo, ſo ſo žitne zlo po nowym wukowanſkim wuczinjeniu poniſi, jeli ſo němſki khějorſtvoſy ſejm do teho ſwoli. Ssměmy-ſi najnowiſchim powjeſczam ſ Barl ſwic̄, ſo khějorſtvoſy ſejm hžo w bližším čaſhu ſwoła, ſo by dla po-niženja žitnych złow jednal.

Awſtrija. Sto lět je ho lětſa minuko, ſo je ho w tehdomniſchim němſkim khějorſtwje přenja induſtrjalna wuſtajenja wotbywała. Tale wuſtajenja mějſeſhe ſo w čeſkim hlownym měſcze, w ſloje Prash. Ře wopomnjeſcu na tamu přenju wuſtajenju w Awſtriskej ſu lětſa ſaſo w Prash wulku wuſtajenju čeſkeje induſtrije ſradowali. Tola bjes tym ſo na přenjeſ Čeſcha a Němzy ſwoje wudželki měrniwje hremadže wuſtajachu, widžimy na nětčiſhzej jenož džela čeſkeje induſtrije. Njeſnjeſliwoſz a roſkora, bjes Čezechami a Němzami knježaza, je poſleſniſich wotdžeržala, ſo na wuſtajenzy wobdželic̄. Na wuſtajenzy ſamej je pječza ſ ſwadze bjes Němzami a Čezechami doſchlo, dokež Němzy čeſki rěčeli njeſzu, ſwonka wuſtajenzy pak ſu ſamo bjes ſtudentami a jenym Barlinſkim rjemejſlnikom puſti padale. Šchtó je winowathy džel, ſtudenta abo rjemejſlnik, ſuđniſke pschepytanje wupokaže, do ktrehož ſu ſtudentow wsali, kotsz wudawaju, ſo je jich Barlinjan „čeſku bagazu“ a „čeſkých pſow“ injenowac̄. So Němzy napſchec̄o Čezecham a Čeſcha napſchec̄o Němzam pschecželnje ſmykleni njeſzu, je ſnata wěz, a w pschichodze drje ſo w tym ničo ſ lepschemu njeſchémeli. Duž je bjes dživa, ſo Němzy čeſku wuſtajenju njeſhwala, woſehje hdyž widža, kaž Čeſcha na njej Franzowſam hoſduja. Deputaziſi pječoſh franzowſkich ſtudentow, kotrejz ſu franzowſzy ſtudenc̄a jako ſwojich ſastupjerjow do Prahi poſhali, ſu tam wulkoſne powitanje pschibotowali. Hdyž ſo ſelesniſhny čzah ſ franzowſkimi ſtudentami pschibili, bě ſo na 2000 čeſkých ſtudentow a měſchčanom na dwórníſhje ſechlo, kotsz ſ khorhojemi ſmawowachu a franzowſkej republiky ſlawu woſachu.

Franzowska. Wulke dživanje ſhubduje w Franzowskej powjeſcz, ſo je ho potajniſto wo pschibotowanju roſbuchadla melinita pschedalo. Wunamakat melinita, inženér Turpin, je knihu wudal, w kotrejž hejtmana Triponeta wiñuje, ſo je jendželkemu dželarzej kanonow, Armstrongej, ſa pjenyſh pscheradžil, kaž ſo melinit džela, ſ kotrejz čzysche w ſwojim čaſhu general Boulanger němſke twjerdžisny roſtſelec̄. Tuthy knihu dla, kotrejz ſu ſo wot knježerſtwa hnydom konſifowale, Triponeta, ſ dobov pak tež jich ſpižarja Turpina ſajachu, kotrejz ſtatny rěčniſ ſoſjewi, ſo knihu pod ſakon wo ſpionaži panu. Kaž Turpin wudawa, je franzowſke knježerſtwo tehdys, hdyž bě Boulanger ſ wójnſkim ministrom, prawo na dželanie melinita jenož na džehac̄ měhazow ſupilo, po minjenju tuteho čzaha je wón, Turpin, ſhonil, ſo ſo potajniſto jeho wunamakanja ſakhowalo njeje, ſo knježerſtwo na nim pscheměnjenja ſpytuje a ſo ſo ſapowjeđi, jemu turpin pjenyes wuplaſcic̄. Duž je Turpin Armstrongej ſwoje wunamakanje poſkicžil, tola wot njeho ſ wulkim ſpodiwianjom ſhonil, ſo je ho Armstrongej hžo wot hejtmana Triponeta wunamakanje ſoſjewiſo. Turpin je wěz hnydom wójnſkemu ministru Freycinetu ſ wjedženju dal. Triponet drje ſo do pschepytanja wſa, tola pschepytanje ſo ſastaji, dokež pječza žanhych pschicžinow njeſbě, Triponeta khostac̄. Na to ſo Turpin ſe ſwojej knihu na ſjawnoscž wobroči

Za nawěſtki, kiž maja ſo w wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwon- neje lawske hasy čo. 2) wotedać, płaci ſo wot maleho rynčka 10 np. a maja ſo ſtwórk hač do 7 h. wječor wotedać

— a hnydom jeho do jaſtwa ſadža. Čeſto je ho to ſtaſo a dala, ſo je jemu japoſki khehor hižo na doſkaheze waſchnje ſnamjenja ſwojego wobžarowanja nad tamnej njehodu dał, ſo dalskich taſkich wopokaſmow pschegeſlneho ſmyſlenja nježada.

— W Parizu ſu ſańdžený tydženj ſtraſi omnibusowych poſonečjow měli. Omnipuſkowe towařtſvo bě ſwojim poſonečjami po něčim tefo džela ſa niſku mſdu napočožilo, ſo je bjes džiwa, ſo je bjes nimi ſlónčenje njeſpoložnosć wudyrila. Straſi je jenož někotre dny trał. Na ſtronje poſonečjow wobhydlerſto a kniejerſto ſtejeſche a poſledniſche je tež pola pſchedydtwa omnibusoweho towařtſva muſtukowało, ſo je towařtſvo do prawych žadanjow poſonečjow ſwoliſto.

Jendželska. W poſlednim čaſu je vjele pſchedupjenjow w jendželſkim wójsku na ſjawné pſchiſchlo. Někto je ho hamſti ſapiſ wojſewiš, kotrež wobſtejnoscē w jendželſkim wójsku w cěmnych barbač poſtaſuje. Po tymle ſapiſu je ho w minjenym leče 5814 wójnſtich ſudom mělo, kotrež ſu ho ſ pſchedupjenjom 9153 wſchelakich wobſkózbow naſkadowale. S nich jednaſche 2086 wo padučtſtve, 1514 wo cěljenju, 2086 wo njeſchitomnoſci bjes dowolnoſce, 352 wo wopacnych wuprajenjach pſchi ſaſtupjenju do wójſka, 809 wo naſzlnoſci a ſapowiedzenju požluſhnoſce offiſerow, 829 wo injenje cězlikih pſchi-pabach njepožluſhnoſce, 146 wo wopuſchčenju ſtraže abo wo ſpanju na njei, 333 wo pjanosći w ſlužbje, 403 wo njeſchitomnoſnym adžerzenju.

— Bjes Jendželčanami a Portugalſtmi je w poſlodniſchej Afrizi ſi krwawnemu wojowanju doſchlo. Po jendželſtich powjeſczach je ſi ſrazenju pſchiſchlo, doſelž ſu Portugalžu na jendželſki fort Galisburg ſi wotpoſlabom cžahnuli, ſo bychu ho jeho mozovali. Mužtſto Portugalſtich je ſ 250 Europjanow a 500 Kafrow wobſtało, kotsiſ ſchtrri kanony ſobu wjeſechu, bjes tym ſo ſu Jendželčenjo jenož 80 muž ſylni byli a jenu kanonu měli. Jendželčenjo ſu w daloſczi 20 metrow do Portugalſtich tſeſeli a ſedmiſtch ſ nich morili a dwazyczoch ſranili. Zhe hinal je ho wěz po wopisanju portugalſtih kniejerſtwa měla. Po tym ſu Jendželčenjo Portugalſtich nadpanuli, pſchi tym je ho wjazy hozin traſaza bitwa wuwila, w kotrej ſu na woběmaj ſtronomaſ mnoſy panuli.

Rukhowska. Rukſi zarjewicž (krónprynz) je na ſwojim puczo-wanju wokolo ſweta ſaſo na rukſu ſemju na najnarańſhim kónzu wulkotneho rukſeho khegorſtwa ſtupiſ. S lohkeho ſtranjenja, kotrež je ho jemu w Japoſkej ſ pſchičinu, hac̄ dotal njevoſhwěſleneje, wot cžlowjeka ſtaſo, kotrehož rót je hižo na wězne čaſy wot ſmijercze ſamknjeny, je ho zarjewicž ſaſo doſpołnje wuhojiſ a ſe ſtrowym cželom a wjeſeſej myſlu ſo pſches Ssibirſku na dompuč ſi Peterburga podaſ. Sa jathym w Ssibirſkej budze zarjewicžow pſchiſhad wjeſeky podawek. Po zarowym wukau ma ſo ſi wopomnjenju na jeho puczo-wanje jathym jich khostanje poſložicž a mnohim ho wone do zyla ſpusheči. Tak ſo ſi cžekemu dželu ſaſtudženym dwě ſtečinje jich khostanja ſpushečitej. S druhim wukau ſar zar zarjewicžei połnomožda, wobhydlerjam Ssibiriſe zarowu wolu ſi wjeſenju dacž, ſo ma ſo Ssibirſka ſi Europa ſe ſelesnizu ſwjasacž. Zarjewicž ſapocžnje twar ſibirskeje ſelesnizy w uſurſkim kraju ſi prěním ſaſtorčenjom kopalce do ſemje. Pödla teho je jeho zar ſa mjeječela 1. narańſho-ſsibirskeho honjeſkeho regimenta pomjenowala.

— Rukſe kniejerſtvo bjes pſchedatča kruče ſidow ſi krajinow wopokaſuje, hdzej po ſalonju prawa nimaju bydlidz. Ministerſtrowy wukas, wſchilki guverneram runje poſlany, tutym porucza, ſapiſu ſidow, w měſtach bydlazych, naſtajicž a bydlenske pravo tħčle ſidow ſwěru pruhowacž. Bóſy tež wukas wuńdże, ſi kótrymž ho kruče ſakafa, wikowanje pod zuſym mjenom wjeſeſ. Židža mjenujzy w měſtach, hdzej po ſalonju wikowanacž njeſmiedza, ſalon na to waſchnje wobenáu, ſo ſa mjeječela ſwojego wikowanja jeneho kſcheczijana wudawaju. Dale ſo ſalon pſchihotuje, po kótrymž ho ſidam pſchiſafa, ſwoje kſlamy a fabrifi ſobotu wotwrijene, njeđelu a kſcheczijanske ſwiate dny pak ſawrjene džerječ.

China. Pſchedežhanie kſcheczijanow w Chinje njeſchestanje. Kaž ſo jendželſkim nowinam "Standard" ſe ſhanghaia pſiche, ſu Chinesy ſańdžený tydženj miſjonske domy w Nankinje wurubili a ſpalili. Bud ſo pječa wot jeneho potajneho towařtſva ſchęzuwa, ſo by kſcheczijanstwo w Chinje wukorjeniſ.

Japanska. So by wuras hukoleho wobžarowanja nad nadpadom na ſwjenje rukſeho zarevicža (krónprynza) na Japoſkej ſemi dał, je japoſke kniejerſtvo zarej wojſewiſko, ſo ma myſle, do Peterburga wofebite poſolſtvo poſlać. Zar Alexander III. je wotmolwjenje

dał, ſo je jemu japoſki khehor hižo na doſkaheze waſchnje ſnamjenja ſwojego wobžarowanja nad tamnej njehodu dał, ſo dalskich taſkich wopokaſmow pſchedydtwa ſmyſlenja nježada.

Bratraj.

Powiedańczo ſe ſatſich ſtarisnow ſeta 1446.

(Stońeženje.)

Talle ſpěchnje ſo cžlowjefke ſbože cžasto pſhemeni! Někto ſo měſchčanoscē tež tak džesche, kaž jeho khubemu bratrej, haj ſterje hiſcheče hörje. Bratr móžesche jeno ſwoje khubobne, hubjene živjeničko ſhubicž, wón pak wysoko ſaſtojnſtvo, žonu, džecži a ſwoje ſubowane ſlěborne ſadžaki. Jedyn pucž wſchak běſche, ſo ſahubjenja ſminucž; ale tehdj pſchiſhaha hiſcheče něſchtio pláčeſche. Wón ſo haj myſlebojeſche, ſo dyrbjal pſchiſhahu ſlamacž; a ſtary radny knies bě ſo ſi tajſej roſkudženocē ſuprajil, ſo tež dyrbjeſche ſo wón podwolicž. Samyſleny wón po jſtwy khuboſtce, wulkej woci na žonu wuwalejo, kotař jeho ſi thſchymy prafchenjem ſobce ſtvořenju wotwri a ſadwělujo na ſwoj ſlěborny poſlad hlaſaſche, kotrež jemu někto ničo pomhacž njeſmoſeſche. Větlik hozinu bě ſo talle minulo, a hiſcheče pſheze ſo wón ſi ničemu roſkudžit njebeſche. Tu jeho bratr Małcharat ſaſtuji, kotrež bě ſhonil, ſo bě jeho žona ſi džecžimi měſchčanostu wo miloſez prophyč čypla, a ſwojich ſwójbnych teho dla tudy pytač ſchiſhade. Tež wón běſche wo wuměnjenju kſlychaſ, kotrež běſche turwjerch měſchčanſtej radže pſchedpožiſ. Pſchi ſhromadnej nuſy wón někto na ſwoju ſabu.

"Štio masch myſle cžinicž, bratsje?" ſo Bernd měſchčanostu woprascha.

Na wſchitko druhe ſabwyski tutón wotmolwi: "Ach, Małcharat ty mějeſche tola hewak něhdžkuli mudru myſlicžku, — radž mi, je-li ſo móžesč, a ja čzu cže bohacze mytowacž."

"Tudy dwělowacž njeſmoſeſch, ſtio masch ſapocžecž", Małcharat džesche. "Štio ſy ſwojemu wjeſeſe pſchiſhak, dyrbich džerječ."

"Alle kurwjerchow hroženje!" Miklawſch ſkoržeſche.

"Je hnano jenož hroženje. A byrnjež wjazy bylo, hinal nje-moſeſch. Je-li ſo "mily" Vjedrich hižo ſapowiedzenu pſchiſhahu ſe ſmijercu khostacž hroſy, ſtio dha měniſch, ſo budze kruhy wójwoda Wilhelm na ſlamannu pſchiſhahu cžinicž?" Wójnske ſbože je njeſtajne, kaž kóžde druhe, a Wilhelm drje je runje tak ſmužity a ſylny, kaž jeho bratr. Štio je cži dobry ſa to, ſo město hižo bliſtche dny ſaſo we Wilhelmwœj možy njebudže? A kajka budze potom twoſa mſda, ſy-li njeſhwerny byl a ſwoju pſchiſhahu ſlamak?"

Symny pót měſchčanoscē na cžolo ſtupi. "Ty masch prawo!" wón ſdyhovasche. "Alle je-li ſo kurwjerch ſwoje hroženje dopjelní? Mi hiſcheče ſo na ſmijercu myſlicž njecha. Ty, kig ſy ju dotal hižo džení wote dnja pſched wocžomaj měl, móžesč lóhžy wo njei ręczecž. Ach, ſwjenje je tajſe rjane! Ja čzu ſwoje ſbože hiſcheče tak mało wuzil! Jenož hiſcheče někotre lětka čypli tu bycž, ſo bych ſwoje džecži trochu wjetſche wocžahnui, jím něſchtio ſamoženja ſawostajil —"

Bernd běſche do hukolich myſlow ponurjeny. Wón běſche ſo ſi wulkemu ſtutke roſkudžil. Hewak trochu potuleny ſo wón na jene dobo ſruna, jeho woci ſo hukolice ſtajeſtej, a wón ſwiatocžne poča: "Bratsje, ſlub mi, ſo čypli ſo ſa moju žonu a ſa moje džecži ſtaracž a mi moje cžestne mjenou pſched ſwětom ſaſo wróćicž, je-li mi ſmijerc ſotkudžena. Druha wěz je, ſa wótzny kraju ſwjeje ſwjenje woprowacž, hacž jako ſlěſtnik wumrēcž. Njeſt pſchiſhade kaž čhe: to ſo tola poſlaze, ſo tajſi ſlěpž njebeſeh, ſo bych ſu ſlěborneje rudy dla hórnisku pſchiſhahu ſlamak a kranul byl. Ja čzu twoſe město ſaſtupicž, bratsje! Wſchako ſmój cželniſe zile na ſo podobnaj, a ty ſy na kóždy pad wulhowaný. Je-li ſo wumru, mi ty poſdžiſho, wěrnoſez wofewiwiſhi, moju cžescž wróćicž a měſchčanostu wo-ſtanjeſch kaž dotal. Je-li ſo pak kurwjerch ſwoje hroženje nje-dopjelní, drje ſo Bóh tón ſenjes tež ſmili, ſo moja njewinowatoſcž na ſwěto pſchiſhade.

Měſchčanosta ſwiatocžne ſlubi, ſo čhe ſo ſa Małcharajowu ſwójbu na naſlepje ſtaracž. Wón jemu ſwoju draſtu poba a hórnika do měſchčanostu pſhemeni. Hdzej ſo Małcharat pſchedoblekaſ, wón ſwakowu wo bělu koſčlu jeſe muž a wo kruh ſylneho poſlaja pſchedeſche. Woboje ſebi jako brémjeſhko pod pažu wſa a někto na radnu khežu džesche, hdzej bechu ſo hižo wſchitke ſobuſtawu měſchčanſkeje radny ſeſtce. Tudy Małcharajowe blěde mjeſwocže — jenicki widomny roſdžel mjes bratomaj — nictó njeptnū, pſchedož kurwjerchowa ręcz před ſe wſchitku cžerwjenocē ſi měſchčanostoweho woblicža wudula. Kruče wuſtupujo Małcharat do hrędz ſwojich nowych ſaſtojnſtich towařſtow ſtupi.

"Jowle", wón swjatočne praji, bremiesčto pod pažu wučahnuwšchi a je roswalimjski, "jowle je moja wotmolwa na kurwjetchowu porucznoscž. Ja ho uadjejam, so budecze ſebi wy myſlicz a cžinicz, kaž ja, a kaž ſebi prawo žada."

Bernd ho běchu koſchlu woblecze a ſebi powjas wokoło naheje ſchije ſadžernu.

"Je-li ſo kurwjetch ſwoje hroženje dopjelni", wón dale džesche, "njech je tala ſmjerina koſchla moja pycha a moja čeſtna drast, w kotrež kroble pſched wěczneho ſudnika ſtupju. Radſcho wumrēč, hač pſchihahu ſlamacž! Boh ſdžerž naſheho kniežerja Wilhelma! Góweru jemu hač do ſmjerce!"

Mjes radnymi kniežimi ani jedyn njebe, kotrež by tymle ſkowam wjeſeky njeſchihloſowal. Hordži na ſwojeho ſmužiteho měſchčanouſtu jemu wſchitzu ruku ſawdawachu, a radni knieža netko ničo nusniſche njemějachu hač ſebi po běle koſchle a po powjasu bězech, ſo běchu ſo wſchitke radžine ſobuſtaſh do khubych hręſčnikow pſheměnile. Prjedy hač bě ſo poſtaſena hodbina zyle minula, bě čah ſ radneje kheze hižo na torhochęgo wotſeho. Powjeſč ſo nadobným ſmyſlenju měſchčanskeje rady bě ſo njeurjelnicze ſpěſhne po měſce roſcherila. Duž běſche torhochęgo a běchu wokolne domy poſte ſudu, kotrež ſo mnohich zufych woſakow wjazh njebojeſche.

Jene Berndowu wutrobu bolesche, — ſo wón ſwojich lubych hiſhčeze ras wohlaſal njebe. Se ſwojimi pſchewodžerjemi jeno ſ wulkej pržu pſches huchtu čžjöbu ſuda krožo wón na jene dobo někajti boſtoſny kſchil ſaſhyscha, w ſtronu pohlada a ſwoju žonu a džecži w najhortszej čžiſhčenzy wuhlaſa; runjež bě ſo pſchewobleſal a ſwoj pleſtr wotpozožil, běchu džecži tola ſwojeho nana ſpoſnaſe, žaſoſčo jeho mjenou woſaku a ſo pržwachu, ſo ſ njeſmu pſchewobycž. Wón paž jim wotmolwicž nježměžesche, ale dyrbjeſche wocži wot nich wotwobrocžicž a ſymny dale hicž. Dolko hiſhčeze wón ſwojich woſacž klyſhčeſche, doniž ſkónczne holk w bliſkoſci kurwjetchha wſchitku druhi haru njeſhloſuſhi.

Sso wulzy džiwojo kurwjetch ſobuſtaſh rady w tajſej dracſeje pſchincz widžesche. Wón ſhoda, ſchtó mějachu jemu prajicž, ale ſo pažesche, ſwoje myſle pſcheradžicž.

"Kaž je, moji knieža?" ſo wón koſchlatych praſhesche; "ſcže ſwoje a města ſbože wopomnili a ſcže ſwólniwi ſ temu, ſchtó ſebi wot waž žadam?"

"My tu ſamy, najmiſčiwiſhi knies kurwjetcho", Małcharat wutrobieze wotmolwi, "a ſo do Waschim hněwom cžažne, hač ſwoju pſchihahu ſlamawſhi wěczne ſiwiſe ſhubicž, čžemy Boha bóle poſluchacž hač eglowjeka. Doniž nam naſch prawy kniežer, knies wójwoda Wilhelm, pſchihahu njeſpuſheči, kotrež ſamy jemu jako poſdanjo wotpozožili, nikomu druhemu ſhwériu lubicž nježměžem a nočzem. Čžinice ſ nami, najmiſčiwiſhi knies kurwjetcho, po ſswojim ſpodočanju a kaž ſsobi myſlicze, ſo móžecze pſched Bohom a eglowjekami ſamolwicž. Hiſhčeze na to mi ſpomnicž dovolcze, ſo Wam poſdani w hódz bycž nježměž, kotrež móža ſe ſwiatnej pſchihahu hracž a ſhubjenu ſhveru měnječ kaž drastu. Jowle", wón klečo dale džesche, "je moja ſlabá hlowa. Dyribiſli panuež pſched Waschim hněwom, njech ſo Boh tón ſnies na njeſju nad mojej khubej duſchu ſmili. Šamjení!"

Nadobnoscž duſche tež na najhrubischičh člowjekow trochu ſtukuje. Čím bólé tudy na wjercha ſtukowasche, kotrež móhli rjez jenož ſ temu nusowanu wóju wjedžesche a mějescze ſ dobrym prawom pſchimjeno "Milý". Hdyž ſo netko wſchitzu radni knieža, kaž jich měſchčanouſtu, poſlaknuču a hlowu prwólnje ſhliſhnu, bu kurwjetch hluboko hnuty. "Ach bratſje Wilhelmje!" wón ſawola, kaž tebi tajſichle ſhwérnych poſdanow ſawidžu! Ně, wý pěkní mužojo", wón ſo ſ klečazym wobrocžiſhi dale džesche, "ani ſe hlowom ani ſe ſtukom wam ſchliwod ſčinicz nočzu. Ně, mój starzo, hlowu cži wotczeč njebudžem! Boh cže hiſhčeze prawje dolko ſdžerž ſ lepſhemu tehole ſhwérneho města, kotrež ſo lepſhemaj rukomaj dovericž njemóhlo." Kurwjetch klečazeho Małcharaja poſběže, jemu a wſchitkim radnym kniežim ruku da a jich miſčiwiſje wotpuſhczi. Wot nje- pſchecželskeho wojetſkeho wýſhſeſe hač do najnižſeſeho woſaka wſchitzu ſ njeſtajenym počeſćowaniem na ſhwérnych měſchčanow hladachu, kotrež ſo netko domoj naſtajichu, wjeſeli, ſo ſu prawje cžinili. Nadostne hortbotanje mjes ludom naſta, kotrež ſo po něczim do wſkazeho pſchihloſowanja pſheměni. Se wſchitkimi woſkami wón ſ rubjehkami machachu; tybzaz rukom ſlobuki a čapki ſejmo- wachu; wſchitkón lud ſhwérnych radnych kniežich khwaleſche. S radostnej horboſcži tueži na ſwojeho měſchčanouſtu poſladowachu, kž běſche w tich mjenje tak doſtojnje a prawje rěčzač.

Małcharat ſudove pſchihloſowanje derje cžinieſche; hiſhčeze wjetſku radoſcž paž jemu dawaſche, ſo jemu jeho ſwědomje prajeſche, ſo je prawje cžinili. Wjeſoly ſo mjes ludom roſhlaſowaſche, ſa tym hležo, kotrež běchu jemu naſlubſche na ſemi. Pſchi tym ſo na wulku ſtudžen na torhochęgo dohlaſa, kotrež kotrejſ ſ pěkowza wruſana bohovka ſprawnoſcze ſtejeſche. Kamjentne wobhrođenje ſtudnje bě ſ wozipnymi wobhadjene; wýſkolo nad nimi paž dobyčerſz ſa wulkej hlowe ſlepeje bohovki někajti hórnik ſedžesche. Tutoń hórnik běſche Dittel, Berndowu ſeljanu wobſtoržnit. Taſle njenabžizh ſwojeho ſmjerneho njeſcheczela woſladowſhi bu Bernd na jene dobo w ſwojej radoſci ſamyleň. Wón ſo ſdžeržecž nježměžesche, ale, hdyž nimo ſtudnje pſchihndž, ſkóſtneſi ſ piaſcju hrožo na jeho ſawola: "Dittel! Boža ſprawna ruka tebje weſče dónižde!"

Richto ſhonil njeje, hač je Dittel ſwojeho pſchewobleſaneho towatſcha ſpoſnaſ ſyl ſo abo niz. Telko paž je wěſte, ſo jeho Berndowu rěč do wulkeho ſtracha ſtaji, ſchtó wón ſ tym potajicž hlaſaſche, ſo ſo ſ ſmjeſe nusowaſche. Pſchi tym ſylnje ſ nohomaj čumpacž poča. Hdyž Bernd dale kročeſche, ſo něſchtto ſawola, potom ſo někajti ſopot ſaſhyscha, a něſchtto do wody klužnu. Hlowa kamjentneje bohovki bě ſo ſ Dittelovym čumpanjom woſlamala a ſo do wody kuliſa. Dittel bě ſo ſa njei walit, ſ hlowu wo ſamjet ſ nohomaj bohovki praſnul a potom do wody plaznul. Ludžo wſchaf jeho hnydom ſ wody wučezechu, ale kie, kotrež jemu ſ hlowy cžecleſche, poſlaſowaſche, ſo bě ſo ſtraſhne ſranil.

Małcharat a jeho pſchewodžerjo běchu ſaſtali. Hluboko hnuty ſo přeniski ſ mrězajemu wobrocži, prajicž: "Dittel, w mjenje wſchewobwědomneho Boha, pſched kotrehož ſudny ſtol ſhano hóry ſtupiſh, cže namolwam, ſo ſo ſjawnje a ſprawnje wujnajech, ſchtó je kruh ſleborneje rudy ſranul, kotrež ſu w Berndowym hórniskim labacže namolakali?"

Dittel čžysche rěčecž, ale nježměžesche. Pſchitomni mějachu ſato, ſo jeho ſmjerč hižo hjerje. Na jene dobo paž ſo wón ſmuži a ſ pržu mjeſčo, ale tola ſroſumliwje praji: "Ja ſam — ſym rubu — ſranul."

Na to ducha ſpuſhceji.

"Bohu džakowano!" Małcharat hluboko ſdýchnu, "ſo ſe žanej ſu ſe ſweta do wěcznoſcze ſchol njeje. Wy wſchitzu ſe ſe ſlyſheli, ſo je ſo jako paduch wuſnak, ſo ſym po tajſim ja — ſo je Bernd njezinowaty. Boh budž jeho duſchi ſmilny!"

"Ach, kaž ſe ſe tola prjedy ſaſo prawdu rěčař, knies měſchčanouſta!" ſtarſchi radny knies džesche. "Ssamo pſches ſlepú, ſamjentnu poſtau wóhanské ſprawnocze je nam naſch Boh ſwoju woſjewil! Jeho mjeno budž khwalene!"

"Do wěcznoſcze! ſamjeni!" Małcharat hnuty pſchitajti a ſo do domu ſwojeho bratra poda, ſo by ſo hóry na to jako hórnik Bernd ſtradžu do jaſtwa wróčil, ſo wotkelz paž jeho hižo bližſhu hodbiniu jako njezinowateho, ſwiatocžne pſchipónateho Małcharaja Wellera wumóčhu. Měſchčanouſta, kotrehož ſamjnoſcze a naſlabnoſcze bě ſo pſches wopokaſanu ſmužitoſcze jeho bratra wulzyſhne pſchisporila, čežko njebe, tutemu jako ſarunanje ſa to, ſo je njezinowaty jatv pobyl, derje ſo placjaze město na radnej khezi woſtaracž, ſo móžesche ſo Małcharat ſtrachneho hórniskeho woſołanja ſdacz a ſwojemu Wilhelmej trěbne ſredki ſ dalſhim ſtudijam dawač. Miklawſch tež hewač nježakowny pſchecžiwo bratrej njebe, kž běſche jemu taſle ſ nufy wupomhač, a jemu poſložu ſwojeho ſlěbra dari. Poſdžiſhovo wſchaf ſo po měſce poſjedacž poča, kaž je ſo tehdy po prawom ſ wězu mělo; dokelz paž bratraj temu jenohloſhne napſchecž ſečecž ſtaſtaj, ſo wěz ſkónczne ſabu, a měſchčanouſta jenicka čeſecž woſta.

Hiſhčeze doſke ſe ſtudni na ſtudni na měſchčanskim torhochęgo ſtejeſche, doniž ju ſkónczne na wěczne woſtronili njeſju. Wójwoda Wilhelm paž městu Freiberg ſmužiteſe ſhwérny jeho ſaſtupjerjow dla pſchimjeno "chwérne" ſpožci.

Krajna jubilejna wustajenža w Prahy.

Je to lětža ſto lět, ſo ſo na europskim kontinenze přenja wustajenža woſměwſche, a to w Prahy pſchi ſkladnoſcji krónowanja Leopolda na čžekeho krala. Duž je bjes džiwa, ſo čžydu Čeſchá tutón jubilej ſwiatocžne woſeňecž. A kaž bychu to ſeprje móhli, hač ſ poſchitkowej wustajenžu, ſ tym, ſo zyku ſhwetu poſkaža, kaž daloko ſu ſa poſlednje ſto lět w wſchitkých woſorach člowjeſkeje dželawoſcze a prož dozpelii? Sso wě, ſo ſo wuwjedzenju tuteje wulkotneje myſliczki mnoho a mnoho ſadžewkow napſchecž ſtaſeſche. Ola wěczne ſwady, bjes Čeſchami a Němzami woſteſazee, ſu ſo poſled-

nischí sapowjedzili, že psihi wustajených wobdzelič. Duž móže ho rjez, so je wustajená ryh cęska.

Wicho, schotzuli wózko widzi, je dżelane w Czechach. Je to samownosć, kajkejž hac̄ dotal hiszce žana wustajená meja njeje! Wustajená wotewri ho 15. meje psches arzhywójwodu Karla Ludwiga. Byla Praha běsche ho na tuthym dnu do h̄vjadocznéje psychi sawalika. Tykaz̄ a tykaz̄ khorhojow wějescze se wschéch wězow a khelew, na hlownych drôhach běchu čestne wrota ho postajile a mnoho domow bě krafnje wupyschenych. Praha njewpołozí tuteje psychi psches zyke h̄vjate dny, a hiszce dženža smahuje ho mnoha khorhov w powětſje.

Połny radoſtneho ſac̄uzca krocžach tež ja hnydom přeni džen do wustajený. Wona rospōſceſcerá ho na blaku psches 50 kózow wulkim. S krafnje wuwjedzenymi wrotami s dwemaj drjewjanymaj wězomaj ſtupisich. Njezapzy ſložich wózzy na wulkim pschemysłowym paſlaſt, na wuměliske dželo čeſkeje techniki. Wón je na 230 m dolhi a w ſrijednym dželu 70 m ſchervi, a poſtežuje 12,000 m ruma. S jeho ſrijedzimy poſběhuje ho ſtele na kupula, 50 m wyžoka, kotaž je we woprawdzithm klowa ſu h̄vju krónowana ſkrónu fwj. Wjazkawa. Psched tutym paſlaſtom ſteji koſoſalna statua Jurja Podjebradského na Ronju: Na ſwojej prawizy wibzisich retroſpektivu a na řeziy wumělisku wustajenú. Njecham dženža ho roſpōwiedacz wo wustajených pschedmjetach: namlaſch tu wicho, ſchtož jenož mózech ſebi myſliez; ale chzu jenož podac̄, ſchtož hiszce ſ malemu naſcinej wulkotnosći wustajený pobrachuju. Sa wulkim paſlaſtom žorli mózny wodowob, kotaž ho wjeczor w njewidzanym krafnym ſwětle ſwěczi. Žeho hlowna pruha čeri 25 m wyžoka a je 9 paſzow tolſta. Dokola woſoko je roſhytých 107 pavillonow abo hrodžitow. Kózdy ma ſwój woſhebitý ras hžo ſtronkownye a kózdy khowa teſko ſafimaweho a krafnego, so ho člowjet niſhdy naſladac̄ njeſože. — ſchtož liezbu pavillonu, ſchtož mnohosc, krafnosc a wſchelaksc wustajených pschedmjetow nastupa, njepſchetrochi Praſka wustajená jenož wſchitke dotalne krajne wustajený, ale tež něotruſtuli ſwětowu! Je džé ſam arzhywójwoda Karl Ludwig rjeſt, so je hžo mnoho wustajenow wotewrjal, ale tak wulkotneje hiszce Janeje.

Wjeczor woſhwetluje ho wustajená s 250 woſkułowymi elektriſtmi lampami a s 2000 mjeniſčimi elektriſtmi ſwězami, njeliczo do teho woſhwetlenja jenotliwych khezow, kotaž je s pavillonami 127. Tak na pschikkad czini pavillon Praſkých plónačnijow we wjeczornym woſhwetlenju s wjazh hac̄ 5000 ſwězami njewuprajinje horboſny ſac̄zishez, a njemózachu ho tajkej njewidzanej rjanosći tež naſchi lubi ſserbjo, kotaž ſwětliki wustajená wopytach, dobžiwac̄. Jako ſafimawoscje wustajený njech ſu tu jenož mjenowane: balon kaptif „Praha“, kotaž ho w 40 m wyžokoj khezi khowa a kózdy džen ho puſhceža, 21 m wyžoki imitrowany klobuk zokora, kotaž nam poſaze, teſko zokora ho ſa džen w Czechach pschetrjeba (440 ztr.) a ruſka „koſhawka“ ſe ſwojim ſabawnym jěſdzenjom.

Stejněj wustajený, kotaž budze hac̄ do 15. oktobra trac̄, pschidružuju ho na khowilne wustajený: wot 19. hac̄ do 21. meje bě wustajeny kormjeny ſkot, wot 23. hac̄ do 26. meje wozny, wot 28. hac̄ do 31. pjerina. Sswinje budža wustajene wot 5. hac̄ do 9. junijsa, ſwětli a nuchawki wot 13. hac̄ do 15. junijsa, h̄wjaſh ſkot a wſchelakore waschnja dejenja wot 21. hac̄ do 24. junijsa, konje wot 4. julijsa hac̄ do 6. julijsa atd. — Schiož ma myſle wustajenú wopytac̄, czini najlepje, hdyž ſo nětore dny do czaza wobroži na ubytovaci kancelár, Prag, Malé náměsti č. 33. Tam ho ſa njeho woſtara tunje (wot 60 l. ſapocžinajo) woſhlenje. Gauſtup do wustajený wuzini 80 np., pucz s Budyschina psches Ebersbach, tam a jow, 10 hr. ſawěſče wſchitko jara tunje.

—k.

Ze Serbow.

S Budyschina. S Wina je powjescz pschischla, so je tam 20. meje pilny ſpíšowat Dr. Jan Větr Jordan, rodženy s naſchich herbſtich Čeſkez, po krotkej khorosći ſemrěl w ſwojim 74. lécze. Wón ſtudowasche w Praſy a bě jedyn ſ preních mužow naſchego herbliweho „noweho ſerbstwa“. Hžo jako ſtudent w Praſy piſasche wón wo ſerbach w czakopisu „Ost und West“ a ſberasche pilniſe herbſke ludowe pěknicke, kotaž nětore pod mjenom „Wiczaſez Větr“ w lécze 1841 wuda. W ſpocžalku teho lěta wundže jeho wustojna ſreczniza „Grammatik der wendisch-herbischen Sprache in der Oberlausitz“. Na lěto 1842 pocža po dolhei pschestravzy Dejkoweho měhaczného „Kuriera“ přeni tydženski czakopis „Gutniczka“ wudawac̄, kotaž ho w druhim poſlēze do měhaczného pschemeni, dokelž farat Seiler nowu „Tydžensku Nowinu“ ſaloži. Na to wopuschczí wón herbſke ſpíšowatwo a pschekydi ho Jordan do Lipska, hžez knihkuſtvo ſaloži,

ważne „Slavische Jahrbücher“ wudawac̄ pocža a profeſkuru ſlowjanſkych ſreczow na universiſe dosta. W lécze 1848 pschekydi ho do Prahi, hžez běsche ſaſo rebaſtor dweju czakopisow. W czazu politiskeje realzije wotřejny ſo literarneho ſkutcowanja, wobroži ho ſ industrialnym a pschekupſkim pobjimanjam w Rakuskej a w Němſkej, ſkonečnje tež w Božniji. Wón je tež wſchelake němſke a druhe knihi piſak a wudawac̄; hiszce w poſledních lětach piſasche do czakopisow. Wón dosta psihi ſrijadowanju puczowanja rakusſich ſklowjanow rjad h̄vjateho Gregorija.

M. H.

S Budyschina. Šańdženu ſobetu 23. meje mějescze ſchérſki a wužſchi wubjerk „Towarſtwa ſerbſkých Burow“ na tſelerni ſhromadžisnu. Běsche ho 18 wubjernikow ſechlo a běchu wſchē poboczne towarſtwa ſtupjene; jenož kluſich a Huczina běchtaj ſebi ſabykſi. Preni pschedkyda woffewi najprjedy liſt, kotaž bě dostał wot „Gesellſchaft zu gegenseitiger Hagelschäden-Bergütung in Leipzig“. Tute ſjednoczenje by rad wibzalo, hdy by naſche towarſtvo ſo jemu jako ſwiaſk pschisamko. Potom móhli ſebi ſe ſwojej ſrijedzisny agentu a tež doměnikow wuſwolicz, kž bych ſchłody ſobu wobhlađowali a wobliczili. To wſchak by wulkim dobytk byl. Premja je nižscha dyžli pola žanho druhého ſjenoczeńſta. Pósla teho poſticeža wone rabatt, hdyž je krajina psched ſtrupami pschelutowaną wſtala. Spomnjenie Lipſcianske ſjednoczenje je tež hžo jara ſtaré, pschetož wobſteji wot lěta 1824. — Dale podawaſche nam 1. pschedkyda wſchelake poručenja, kotaž běchu na njeho döſchle, jako wo koſmaſu, wo točzenych ſoſczach, wo pižy ſa pſy a kury atd. — Tež powjedaſche 2. pschedkyda ſajimawy podawok wo falschowanju wotrubow, a poſaſowasche na to, ſo je nuſne, ſo naſche twořy chemiſzy pscheyptowac̄ damy. — Jako měſtne pschichodneje hlowneje ſhabdowanki, kotaž ſměje ſo 28. junija, poſtaſi ſo Matk Wjelkow.

-z.

— Psihi najeſtſim wjedrje ſu ſo ſańdženu ſrijedu ſi ſwony ſa nowu zhrke Marthy ſ wilke ſhjadocznoscju pschivjeſſe a poſwjeſzile. ſwony ſu w Bierlingez ſwoniſierni w Draždjanach late a hromadže 80 zetnarjow 82 puntow waža. Wulti ſwon je 44 cent. 4 punt, ſkreni 23 cent. 24 puntow, malý 13 cent. 54 punt. cęſti. ſich ſyňk je na H-Dur hložowany.

— Schłodne wjedro poſledních dnjow budze hiszce pječa nětore dny trac̄. Po roſhude wjedrawſtojnych ſo do 3. junija wjedro njeſzopli.

S Hněw ſez. Psihi njewjedrje njedželu 24. meje popołdnju do domſkeho ſudomneho khežkarja Kindermanna blyſk dyri a ſapali. Wot domjazeje nadobý ſimale ničo plomenjſam wuſhadowali njeſzu. — W tym ſamym czazu je w Koſwaſy Bože njewjedro do brózne ſiwnosćijerja Větscha dyriko a ju do prócha a popjela pschewobrožko.

S Hodžiſa. Maſtarski ludžo njeponmia, ſu tu kruhy něhdy teſko ſchłody načzinile, kž ſańdženu njedželu 24. meje popołdnju. Wokolo 2 hodžin ſi krotkeho wjeczora ſylnne hrimanje ſi nam pschicahnū. Hžo naſbala bě ſe ſchumjenja ſhyschec, ſo nam město deſcheža kruhy pschinjeſſe. Bóry tež ſi njebjia dele praſtachu a doſho njetrajeſſe, běſche wſchudze wſcho běle. Se ſbožom hiszce běſche, ſo běchu kruhy, hac̄ runje tak wulke kž holbjaže jeſa, niz lobžane, ale bôle ſněhove, tak ſo jara cęſte ſjebečku. Duž drje ſo twarjenja wot nich wobſchłodžile njeſzu, tola czim ſrudniſchi napohlađ pola, kuki a ſahrody poſticežach. Psihi tym je ſylna woda ſ polew wjele pjerſeje wotplawiła a je ſo ſi tajkej možu do twarjenjow naſwala, ſo w hróžach ſkot na wjele měſtnach hac̄ do kolen w wodze ſtejſeſe. Bóh chžk naſ ſchek dalschej ſchłodu hnadije ſwarnowac̄.

Se ſsemichowa. Njeđelu 24. meje popołdnju wokolo 2 hodžin wot ſpytez psches ſsemichow do Hodžiſa cęſte njewjedro ſi kropobicžom cęchnejſeſe. Kruhy mějachu wulkosc ſholyzaceho jeſa a ſemju 3—4 zole wyžoko pschikrywachu; hiszce na druhi džen wone roſtak ſjebečku. ſchłoda, wot nich načzinena, je nimo měry wulka. Na polach, ſahrodač a kukač je móhli rjez wſcho ſaniczene a ſapusczenje. Možka je do czista roſbita, tak ſo dyrbja ju podworač, wjele lepje ſi pscheni ſjeje, kž pat ſhazb ſo hiszce ſhabda. Dzeczel je teho runje wjele ſchłody cęterpil a dyrbja jón, ſo by ſi nowa wubiwał, tak rucek hac̄ móžno poſhyz. Na kukač ſo bycž ſda, jako ſo bych ſo hžo ſyna dželake. Trava, wot kruhy ſbita, mjenujz někto ſhnyje a tajku woni wot ſo dawa, kž hdyž poſhyczena leži a ſo kufchi. Maſhovje ſudomni mjeniſchi woſhbedzerio ſi kropobicžom ſchłoduju. Bjes tym ſo ma naſch ryčeteklubet wſchē ſwoje pólne wuplody ſawěſczenje, ſu ſo woni ſawěſczenja woſtajili. Mnosi ſ nich wot wuſyteho ſita ani ſnopiečka domhrowac̄ njebudža. Runje tak wulka, kž na polach a kukač, je ſchłoda na ſahrodač. Wſchē mloduschke płydy ſu ſe ſchomow ſbite, pschekyda a ſolotef

rostosčezena. Psihi pohladanju na tajke sapusczenje čłowisku wutrobu frudoba jima. Krupobice je podla Ssemichowskich Pražanske, Hodžiske a Spytecžanske ležomnoscze potrjehilo. Něshto mało je tež krajina wokoło Hunjewa czećpila.

S Bolborz. Psihi njewjedrje, kotrež saňdženu njedželu popołdnju psches našchu wjež czechesche, blysk do telefonoweje žerdže na Kamjeniskej droſy dyri a ju wot wjetščka hac̄ dèle wobodrje. Telefon ham ſo wobſchodził njeje. Krupy, w wulkosći wiſchnow padaze, ſhyw na polach khetro jara wobſchodziču. Žito je ſlamane, džeczel pobity. Schtož je klyſhceč, je w druhich stronach hishcze hörje bylo.

S Maleſchcz. Njewjedro a krupy ſu pjat̄k tydženja Maleſchanow do njemalo stracha a hrošy ſtajile. Wo wſy blysk do domſkeho tubomneho hoſcenzarja Wjele trjechi. Wón zyły zyhelowy kryw roſbimski na ſubi jedyn koſol roſrafy a njeſapaliwski potom po ſdaczu po muri k ſemi ſjedže. Dale blysk na knježich polach do hérnow a ſ wonka wſy do jeneho ſchtoma dyri. Wjele wjetſcha hac̄ blyſkewa je ſchłoda, kotrež je ſ krypobiceom naſtala. Ma někotrych polach je žito do czista ſbite. Hishcze hörje hac̄ pola naſ ſu krypy na Vičhanjanſkih honach pola a ſahrody ſapusczače. Niz jenož naſymſke, tež naſlēne žita ſu czečko czećpila. Naſymſke ſu ſo ſ wjetſcha podmorac̄ dyrbjale.

S Lětonja. Piat̄k tydženja popołdnju je blysk do domſkeho tubomneho twarožkarja Klawža dyri, kruh tſehi wottorhnul a w ſwinjazym khlémje jene ſwinjo ſarafyl. Škluzobna džowka, bliſko khlémwa dželaza, bu poſluſhena, tola ſo bóřy ſaſo ſhraba. W ſymanez rěšaku Bože njewjedro woſno wudhri, hewal pak dalscheje ſchłody njenac̄zini.

S Minakofa. Sa nowego ſararja Minakaſteje woſady ſu ſańdženu njedželu knjeſa ſykoru, diafona w Kettlizach, wuſwolili. — Hrabja Einſiedel je naſchej zyrki 450 hrinnow ſ poſtajenjom darił, ſo bych ſo piſhcezele porjedzile a ponowile.

S Barta. Wutoru 26. meje wjeczor po 10 hodžinach je ſo bróžen tubomneho ſublerja Röhela do czista ſpalila. Káž je woheń naſtał, njeje ſnate. Psihi haſchenju plomjenow wobbzélichu ſo Bartska, Huczinanska a Bulojnanska kylawa. Psihiſela bē tež Maleſchanſka kylawa, tola ſo jejna pomoz pschi haſchenju njeſtrjebasche.

S Dražđan. Lětuscha ſynoda ma tež ſaſo dwē roſbzélnieſ ſjenoczeſtwe, kotrež prenje mieno prawicy ma a ſ 51 ſobuſtarow wobſteji pod pſchedbyſtrom D. Luthardta, Lic. Žmiſha, hrabje ſ Vižthum a tajneho radziezela Dr. Wacha. Wſhitzu kujſzny wotpoſzani, bjes nimi tež krajnoſtarſki ſ Bezſhwiz, tutemu ſjenoczeſtwe pſchiblufcheja. Oruhe ſjenoczeſtwe ma 21 ſobuſtarow a ſo wot D. Frizi, wylſhſehe měſczezoſty Streita a hamſteho hejtmana ſ Boſe naſjeduje. Vjes tymaj ſjenoczeſtwaſi ſo ſtajne ſđen do ſyndzinowych wubjerkownych wólbów psches dowěrnikow jednania džerža; ſ teho wutkadežea mérne jenohloſne wólbý. Bóh wſho požnui.

S Klětneho. Jamnanske a Klětnanske ležomnoscze ſu ſo pjat̄k tydženja popołdnju wot krypobice do czista ſapusczače. Načinena ſchłoda je nimo měry wulka. — Schitwórk tydženja popołdnju ſtej ſo tu gmienska křeža a křeža, ſwidowjenej Bóſzhynej kluſhaza, ſpalilej. Woheń je w Bóſchkez křeži wuſhol. Káž je do poſkane, je wón wot džeczi ſamisckrjeny.

Přílopk.

* So ſo tež ſkot mjes ſobu wjecži, ſledowazy podawę poſkuſuje. Ratač w Ludwigsvorſje pola Löwenberga měſeſche mjes ſwojej pjerinu gansora a krapona, kotrež běſchtaj w ſtajnej ſwadze, ſnanu teho dla, dokež krapon, křiž běſche ſpěchniſki, gansorej ſajnije najlepſche kufli pod wſkem ſejra. Wón danoo běſchtaj ſo ſaſo powadžiloi, a krapon k bliſkemu hatkej dobeža, ſo by ſo napil. To pytluwſki ſo gansor mjeležo ſa nim pſchicžampa, krapona ſa ſchiju hrabnu a jeho pod wobu tunkaſche, doniž ſo krapon ſaſkrenul njebe.

* W měſeſe Neiſſe je tamón tydžen wudowa ſemrěla, kotrež džeczi njeſeſche, ale pſa, kotreñuž běſche jara dobra. W ſwojim woſkaſanju wona na tehole ſwojeho lubuſhka ſabyla njeje, ale je jeho do ſavěſčenſkeho towarſtwa ſakupila. Cole towarſtvo ma pſej hac̄ do jeho kmyrcze měſačnje ſchtrí tolerje wuplaſcic̄. Pjenesz tón doſtanje, křiž ma pſa ſaſtarac̄.

* W Beuthenje ſebi tele dny jedyn paſhol ſe wſy ſwěrjenz (menaſeriju) wobhlaſowasche. Wón ſo wotſtajcz njeſeſche, czečiwoſcz jeneho hoborſkeho hada ſ tym pſchepytac̄, ſo do njeho ſ jehlu kaſnu. Se ſpěchnoſcu blyſka pak ſo had wobrogi a ſe ſwojimi jehloſthmi ſubami paſholej křiž ſ woblicža ſedrej.

* 21 lět starý pſchekupſki, kotrež pola ſtarſcheju w Barlinje bydlí, běſche ſańdžene kwyatki do ſakſkeje Schwizy ſapuczowal. Dužy domoj na ſeleſnizy ſo nawabicz da kharthy hrač a tał njeſbožownje hraſeſche, ſo běſche, hdyž do Barlina dojedzechu, wſchitke ſwoje pjenesz pſchekupſki a hiſhcze 100 mř. dolha načzinil. Wón towarſchomaj, ſ kotreñuž běſche hrač, pſchekupzomaj ſ Prahi, czeſtne ſlowo da, ſo jimo wěſty džen ſwoj dolh ſaplaſcji. Dokelž pak poſtajen ſđen pjenesz njeſeſche, ſwój dolh ſaplaſcic̄, a ſtarſchimaj ničo wo tym prajic̄ njeſchache, ſebi ſiwiſenje wſac̄ ſynta. Jego nanowy ſlužobník jeho bjes myſlow wó jſtwe lež nadendže, a leſat, kotrehož hnydom po wekachu, ſpóna, ſo je ſebi khorj ſ jedom ſawdal. Naſſkerje ſo radži jemu ſiwiſenje ſdžerzeč. W liscze, kotrež běſche ſtarſchimaj ſawostajik, mložen ſiwiſe, ſo dybri ſebi ſiwiſenje wſac̄, dokelž ſwoje czeſtne ſlowo, kotrež je pſchekupzomaj ſ Prahi dał, džerzeč njeſože, a ſtarſcheju proſteſche jeho dolh ſaplaſcic̄.

* Schtož naſchu newu třebu naſtupa, ſo piſche, ſo budže wójna ſ nowymi brónjemi naſtrachniſte, ſchtož ſtawiſny dotal ſnaja. Staré třebu dyrbja ſo zyłe ſhubic̄ pſchecžiwo nowej, kotrež je w rukomaj derje wuwičzeneho a derje wježeneho wóſka woprawdze ſanicžaza brón. Pſchecžiwo kulfu ſ noweje třebu wojak pod hólym njeſbom žaneho ſchłita nima. Kulta 1500 meterow daloko do roſryteje ſemje 70 zentimeterow kloboko ſajedže a 170 zentimeterow wýſoku worschlu jědloweho drjewa pſcherasy, 2050 meterow daloko pak hiſhcze naſjylijiſiſe muža mori. Lež ſépje woſazy ſ nowej třebu třeſeſa; duž ma ſo pěſček artilleriſta wjele mijenje boječ hac̄ předy. Krajnych wobornikow roſwuczujo offizeri nimale takle praſeſche: "Na wójne budže to najwažniſche, ſchtó pren̄i druheho wuſlada. Želi ſo artillerija naž předy wuſlada, jeſe tſež kula trjechi, a ſkoda dalscha tež. Želi ſo pak my artilleriju předy wuſladam, ſamy ſa dwě minucze wſchitkých ludži wokoło kanonow poſheli." — Nowa třebu ma to dobre, ſo ſo rana, wot jeje kultu wuſhelen, ſkerje a lóž ſahoſi, hac̄ raný, kotrež běchu ſ dotalnymi kulkami naſtale. Schtož pak je do wutroby abo do hólym třeleny, wſchak ſ teho žaneho wuſitka nima.

* Psihi ſo w naſchim wóſku w nowiſchim čazku tež na to wuwičzua, ranjenych pſtac̄, kofiz ſu w bitwje panuli a w ſéžu abo něhōz druhde wohamoczeni ležo wostali. Psihi taſtím wuwičzowanju ſo czeřjódka woſakow po polach a po ſéžu roſpwershi, woſazy ſo na ſemju lehnu, ſ woblicžom k ſemi, a ſo njehibaju; pſy pak maju tchyle ranjenych wuſlēdzieč. Taſteho ranjeneho wuſlēdžiſchi pož prenjej noſy na njeho položi, ſchęgowlac̄ počina a ſchęgowlka, doniž noſherjo njeſchindu a ranjeneho ſobu njewoſmu. Na tole dželo ſo jenicžy woečeſte pſy a taſte pſy wuwičzua, kotrež ſo ſe ſpiz "Spiz" reča. Hoňtwjeſte pſy ſo k temu njeſodža, dokelž bych ſe ranjenych pſtac̄ ſobz křiwinu honile, a ranjeni bych ſo pomozg ležo wostali.

* Wečera tydženja je ſo na ſeleſnizy we Westfalskej wulke njeſbož ſtalo. Popołdnju 1/2 hodž. parſchonſki čaz, křiž ſ Löhne do Dsnabručta jědzeſche, na dobo ſ extracžahom, křiž bē ſ Dsnabručta pſchijel, na dwórníſcheho Kirchlenfern pſchijel. ſ extracžahom ſo zirkus Carré wjefetſche. Dokelž dwórníſczoſty affiſtent pſchecžiwo placzązemu prawidlu wobaj čazaj na dobo na dwórníſcheho pſchecži, a wjednič ſokomotivy parſchonſkeho čazha pſchepoſdze ſpinasche, čazaj w hromadu praſnuschtaj. ſ parſchonſkeho čazha ſo jenož někoti ſaſtoñizy a puczowarjo lóž ſanidu. Sa to ſu tſjo ſaſtoñizy extracžaha a křižen Carré mormi; 10 ſobuſtarow zirkus je czežzy ranjenych; množ druh ſu lóž ſanidu, mjes nimi direktor Carré. Druhim konjom zirkus ſo žaneje ſchłody ſtalo njeje. Žekarjo běchu bóřy k ružy. Wſchitkých czežzy ranjenych ſ wobſebitom čazhom do Hannovera do hojneſte doveſteſtu; dwaj lekarjej ſobu jědzeſchtaj. Dwórníſczoſty affiſtent, kotrež je na njeſbožu wina, ſu na měſeſe wotkazili a jaſeli. Lež wjednič ſokomotivy, kotrež parſchonſki čaz w prawym čazku a na prawym měſeſe ſaſtoñil njeje, ma koſtanje woſkawac̄. Na město njeſboža bē ſo 14 lekarjow ſeſhlo. Wjeczor ſo Mindena wobſebitom čaz ſ džekacžerſi pſchijel, ſo bych ſo ſpabanki wotſtronili.

* Bajerska burowka, kotrež měſeſche daloki pucz do zyrkwe, wondano ſe ſwojim mužom ſe mſchi džesche. W zyrkwe pak jeſ ſle bycz pocza; duž ſ zyrkwe džesche a ſo domoj naſtaji. Hdyž běſche kilometer poſchla, hólczačko porodži, kotrež ſebi domoj njeſeſche; předy pak, hac̄ domoj dondže, hiſhcze hólczačko porodži. Wobej džeczatž hjeſe wſchaje zuseje pomozg domoj pſchinjeſe. Hdyž bur wote mſche domoj pſchinje, běſche mac̄ ſ dwójnikiem čila a ſtrowa.

* Hac̄ ſu ſublerjo w Mecilenburgſkej derje czeiſli, ſo ſu ſebi chinesiſtik džekacžerſow pſchistajili, a to hnydom na 10 lět, ſo tola jara prascha. Chinesijo wſchak ſu jara pilni a ſe ſnadnej mſdu ſplojom, ale n. pſch. w Kaliforniſkej, hdyž ſu ſo ſ hromadami ſaſhylili,

jich lub hurowje hibzi a by jich rady safo wolby; pschetoz Chinesijo
bu najdrosnische njepeczintki hobi pschinjehli, jich bydla bu woprav-
dzite jamy njepeczawoscze a wschitkeho njeckhmanstwa. Wożebje ho
Chinesa rady s opijom wopjeni.

* Sowoh ſu hewak pscheszéhane ptaki, něčto vytaju, něčto
k jich lepschemu a k hvalbje prajicž. Por ſowow, wožebje hdyž maja
mlode, wjozy myschow ſanicži, hacž džesacž kóčkow hromadže. Duž
je njeroušum, ſowoh pscheszéhacž a je, kaž je to waſchnje, na bróžnine
wrota pschibiwacž. Wjèle ſowow tež psches to kónz woſmje, ſo pol
wobroſczené ſowjata ſ hněſda bjeru a domoj noscha, ſo byču je wo-
czahnuli; wočehnjenje pak ſo jara ſ rědka poradži.

* Khudy dżęzawych muż w jenej wşy pola Wulkeho Warada we Wuhetskej wjazh i dżelu khmanh njebehče; duż bě se swojej swójbu we wulcej nufy. Wón w hamotnej kęgzy pschede wşu bydlesče. Hdyž běsche wondano rano jeho żona na dżelu schla, hebi muż sadrělujo hekeru wsia a swoje dżeczi sarasy, kotrež hishcze leżo spachu, a wot kotrejž běsche najstarsche dżewiecž lět. Potom ho ham satfelicž spyta, ale hebi jeno czelechno rostħeli; duż ho wobwěznu. Sso s dżela domoj wróczinschi jeho żona schyri cżelsa doma nadendże.

* * * Žaſtoſte njeſbože je ſo wutoru tydženja w parſchonſkim cžahu na awstriſko-wuherſkej krajnej želesnicy mjes Budapeſchtom a Prezburgom ſtało. W wſchitkach wosach je tam napiſane, ſo ſo pučzo- warjo ſ woknom won načaſhōwac̄ njeđyrhja. So by ſo tajkemu ſtrachnemu počinjanju cžim bôle ſadžewalo, ma kóžde wótku hrjedža drjewjaný prekuſh. Se ſpominjenym cžahom tež njeſnaty, pschitojnje ſdrasczený mlodyč člowejek houbi jedžesche, kotryž ſo njeđiwojo ani na ſpominene napíſha ani na wotradžowanja kwojich ſobupuczowarzow ſ hłowu pod prekuſhom won funu a ſo dałoko ſ woknom won khleſeſche, mjes tym ſo cžah ſ polnej paru wulkemu moſtej bliżeſche. Se ſatrafachnej mozu mlodženz ſ hłowu wo želesny moſt praſunu, ſo ſo wótkowy prekuſh ſtama a njeſbožowny člowejek ſ wopſecziu ſ roſbitym noſom do wosa padže. Jego ſobupuczowarzow ſo niemało wu- ſtróżachu, jenu žónſku womor wobja, a we wosu bě wſchitko ſ kwoju ſapluslane. Dokelž ſ temu poſtajena pschiprava w rjedže njeſe, pučzowarzow ſaſtoſnikam cžaha njeſbože ani wosjewic̄ njeſožachu. So ſ kwoju wobliwajo a pomjatki ſhubiwiſchi dyrbjeſche cžezzy ranjeny we wosu ležo wostac̄, doniž cžah na dwórnischię Gran-Wana nje- dojedze, hdežę njeſbožownego do hojeſtne dachu.

* Pjenjeknik Spekart z Mnichowa je zo w Monte Carlo wobwéknul, za tydzień 720,000 mk. pszczrawski. Sa měszaz meju běsche to schestu hraczy, ktorzy je řešili tam swoje pjenjesy pszczrawski žiwjenje wsał.

* W Nowym Chetirje w Małej Aliscej je psched krótkim semje-
rzenje wuske sapusczenie nacđinilo. 28 domow je spadało, a 50 dru-
hich je so tak wobchodziło, so ludżo wjazy w nich bydlieć njemóža.
Wobydlerio běchu hido priedy na vola roscékali.

* W kraju Missouri w Południowej Americy je psched krótkim żurowym wicher wulkaje schodny naczyni. W jenej wby bu 17 cżlowiekom morienich

* K výschnosći w New-Yorku w Amerizy psched dleščim čaškom wěsty Behrens pschindže a powjedasche, so je ho psched 10 lětami se žónskej woženil, kotaž běsche teždy s Němſteje do New-Yorka pschijela a ho sa wudowu wudawasche; psched krótkim pak je ho jemu jeho mandželska wusnala, so je jeje přeni muž we Wrótſławju hiſcze živý, a so by ſebi rada po njeho dojěla. Behrens do teho swoli a běsche tež swólniwý, žonineho prenjeho muža do swojeho domu pschijecz. Hdyž běsche ſanžene dny parna kódz "Wieland" s Hamburga do New-Yorka pschijela, dobrocíwý Behrens ſaſo k výschnosći pschindže a ſebi tolstu 50létinu žónsku a léto starscheho mužskeho kobu pschijewdže. Tolsta žónska běsche jeho žona, a mužski žonin přeni muž. Hdyž ho ſastojník poſleniſcheho wuopraschowac̄ počza, ho tutón wusna, so je we Wrótſlawju 12 lét w khostatni poſebžal, k czemuž ſu jeho léta 1878 rubjegniſtwa dla wotkudžili. Léto poſbzischo je ho jeho mandželska s nim roſwerovac̄ dala. Njedžiavajzy na wſchitko tole běsche Behrens swólniwý, žonineho druheho muža do swojeho domu pschijecz; ale ſastojník praji, so taſteho ptacžka w Amerizy trjebac̄ njenóž a jeho do Němzow wróčzo pôžla. Tolsta žónska někotre ſylsy poplaka, ale bě ſkonečnje wjeſzola, so tola jeneho muža wobkhowa, kotaž ſebi ju radoſciwý domoj wſedžesche.

* W některé wzy w kraju Tennessee w Połnoznej Americy běhle lětza nažbohatšemu kublerjej žona semřela. Tsi njedzele pořádžischo ſo won, runjež je hýž 65 let stary, ſe 17lētnej holčiku woženi, njedziwojo na to, ſo ſo jeho žyn a jeho tsi džowki, kotsiz běhu wschitzh staršchi, hacž jich pschirodna macž, ſe wſhemí mozami taſkej ženitwje pschecžiwachu. Psched krótkim jeho tsi džowki, kotrež s pschi-

robcnej macžerju dotal ani słowcžka ręczęke njeběchu, młodu žonu, wudawajo, so čzbedža ſo ſ njej wujednač, do leža sawabichu. Ředoma běchu do leža dōschle, čzřjoda ſababjenych mužſkich a žónſkich pschiindze, młodu žonu ſhrabnu, ju nahu wuſlěka a ſ schtomej pschiwajaſa. Někto ſublerjowe džowki pschirodnu macž tač pschebichu, so běſche jeje čzelo jena rana, na čzoz ju bjes myšlow domoj donjeſzechu. Dokelž nechtó mjenia pschi tymle njefuktu wobbzelenych wožobow pscheradži, jich ſublet wobbzorži. Borsy na to čzřjoda ludu ſublerjowy dom nadpadže, a w bitwie buchu ſchyrjo ſatſeleni a dwazecžo čežzy ranjeni. Młoda žona je na ſwoje rany ſemrěla.

(Połączowanie w psychologii.)

Jesdnj plan železnizow wot 1. meje 1891.

4. wosowa flaga niedżelu a na sakskich świątach dniach wypada

Se Shorjelja do Dražđana

S Dražđan do Šorjelja

Wojsowa flota	2.	3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.
S. Drażdżan .	—	6,0	8,50	10,20	12,10	3,5	5,10	6,57	8,50	11,40	12,52	—	—
Radeberga .	—	6,39	9,25	—	12,47	3,41	—	7,33	9,26	12,17	—	—	—
Arnoldorfa .	—	6,51	9,37	—	12,58	3,51	5,49	7,42	9,37	12,28	—	—	—
Vistkowicz .	—	7,21	10,6	—	1,24	4,17	6,19	—	10,6	12,55	—	—	—
Budhichina .	—	7,59	10,44	11,29	1,57	4,51	6,53	8,45	10,41	1,24	2,1	—	—
Lubija .	—	6,32	8,43	11,27	11,55	2,36	5,28	7,32	—	11,23	—	2,27	—
Ryckbacha .	—	7,7	9,1	11,43	—	2,54	5,46	7,50	—	11,41	—	—	—
Do Shorjelza .	—	7,48	9,22	12,4	12,21	3,15	6,7	8,11	—	12,2	—	2,54	—

S Budyschina do Wjelczin

	Województwa	Maża	1-3.	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.
S. Budzichina	.	.	5,10	7,36	10,43	1,17*	2,0	4,50	8,23
Dżęzifetz	.	.	5,20	7,51	10,53	1,30*	2,10	5,0	8,32
Budęstetz	.	.	5,28	8,4	11,1	1,39*	2,18	5,8	8,40
Roszwobez	.	.	5,34	8,11	11,7	—	2,24	5,14	8,46
Do Wjeleczina	*	Siedziba i innež niedzielu, kriedu a kwiacie dny.	5,43	8,22	11,16	—	2,33	5,23	8,54

* Žeſdži jenož njedželu, ſrijedu a ſvjate dne

S Wjelczina do Budyschin

	Województwa	Małopolska	1-4.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.
Ś	Województwa		6,0	8,45	11,40	—	3,3	5,45	9,15
	Roszowice		6,11	8,53	11,48	—	3,14	5,56	9,24
	Budziszew		6,21	8,59	11,54	12,40*	3,22	6,6	9,30
	Dębnica		6,32	9,7	12,2	12,50*	3,33	6,17	9,38
	Do Budziszewina		6,43	9,15	12,10	1,2*	3,44	6,28	9,46

* Žejdži jenož njedželu, šrjedu a šwjate dni

S Budyschina do Nalez.

S Budys'chyna	6,49	10,45	3,56	8,55
Zidowa	7,0	10,56	4,7	9,6
Malech'ja	Wjel'soma	7,8	11,6	4,18
Kadwora	7,20	11,21	4,33	9,26
Kak'owa	7,27	11,28	4,40	9,33
Rjez'wac'zidla	7,37	11,40	4,52	9,43
G Ralez'	4,46	8,8	12,32	6,52
Schejchowa	4,58	8,17	12,41	7,1
Rjez'wac'zidla	5,4	8,25	12,51	7,11
Kak'owa	5,14	8,35	1,1	7,21
Radwora	5,22	8,42	1,11	7,31
Wylat'	Wjel'soma	5,36	8,54	1,26
		12,46	7,46	

S Sammlungen der Arnsdorfer

	Województwa	Nakład	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.
Szamajenga	.	6,0	8,45	11,50	3,45	8,15	
Połczynizb	.	6,23	9,8	12,21	4,17	8,40	
Großröhrsdorfa	.	6,33	9,18	12,34	4,81	8,51	
Do. Oranienburga	.	6,45	9,20	12,49	4,46	9,2	

S Arnsdorfo do Camieú

	Wiosenna faza	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.
G Arnsdorfa	7,10	10,27	1,20	5,50	9,45	
Großköhrsdorfa	7,29	10,41	1,40	6,5	9,59	
Połczyniz	7,42	10,50	1,53	6,14	10,8	
Do. Kamieńca	8,8	11,9	2,19	6,34	10,27	

Czahi hornjolužiszeje želesnizh

Se Ssokolan do Kohlfurta.

Se Ssopolz	7,7 10,20 2,40 5,47 8,32	Se Kohlfurta	4,50 8,12 1,0 1,28 7,0
Wojerez	5,10 10,13 11,56 4,55 10,25	Hórfi	5,26 8,50 1,34 2,0 7,46
Lasa	5,31 10,34 5,11 10,42	Niszeje	5,36 9,0 2,9 7,55
Wujesda	5,50 10,48 5,23 10,56	Mitowa	5,50 9,14 2,24 8,8
Kleina	6,2 10,59 5,30 11,5	Kleina	6,3 9,28 2,89 8,22
Mitowa	6,18 11,14 5,42 11,17	Wujesda	6,13 9,44 2,52 8,33
Niszeje	6,37 11,32 5,57 11,32	Lafa	6,24 9,56 3,5 8,45
Hórfi	6,53 11,45 12,58 6,5 11,42	Wojerez	6,45 7,5 2,37 3,29 9,7
Do Kohlfurta	7,29 12,23 1,23 6,34 12,12	Do Ssopolz	8,21 1,01 4,7 5,47 1,19

Wulki wojeſki konzert

w Njeſhwacjidle.

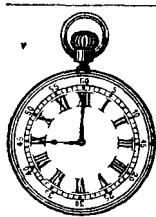
Jutſie njeđelju 31. meje ſmjeje ſo w rjanym hrabinstim parku w Njeſhwacjidle wulki konzert, kiž ſo wot wojeſkeje kapely 4. peſčeho regimenta číšlo 103 pod nawjedowanjom jeje direktora knjeſa Giehelta wujwiedze.

Koncerta dla pojeſze možebity ſelesničny čah popołdnju w 2 hodžinomaj 30 minutow wot Budyschina do Njeſhwacjidle, kiž wječor w 8 hodžinach 40 minutow ſaſo naſad pojeſze. Tuton čah w Wielkowje, Radworju a Kočowje ſastanje. Psihi hroſnym wjedrje budze konzert w knjeſej oranžeriji.

Sapocjatki ſ dyplom 1/4 hodžin. Saſtupny pjenjes wucžini 50 np.

Po koncerze budža ſa wophtarjow reje.

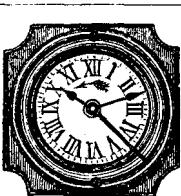
Wojeſke towařstwo w Njeſhwacjidle.

J. G. Schneider

psihi laſki tórmje
pschedawa wulku poſyłku dobrých
zylinderowych czakniķow
po 8½—10 ml.,
rjane budžaki po 5 ml.,
wulki wubjek rječasow.

Porjedzenje nanajlepje.

Carl Noack na žitnej haſhy
njeđaloko hlowneje Straže

ſaložene 1864 — wjele lět wobſtejaze kſlamy
porucja lubnym pschedzalam a popſchewczalam psihi jenož sprawnym a
tunim poſluženju:

khofej ſyry punt po 120, 125, 130, 140, 150 a 160 np.,
khofej ſtajnje czerſtwy paſenj punt po 140, 160, 180 a 200 np.,
rajk punt po 16, 18, 20, 24, 30 a 40 np.,
zokorowy ſyrup punt po 16 np., jara rjanu ſłodku tworu,
zokor dróbnym punt po 28—30 np.,
zokor w poſtrutach punt po 33, 34 a 35 np.,
koſtkaſty zokor punt po 36 a 40 np.,
jerje jenož dobru połnu tworu po 3, 4, 5 a 6 np.,
zigary, rjanu wuležanu tworu, poruczenja hōdnu 100 ſhtuk po 250,
280, 300, 400 np.,
petrolej a cziſczeny ſepikow woli po najtunischię placzisnaſ, ſikery dobru ſłodku tworu litr po 80 np.,
ſłodke paſenzy litr po 60 np.,
wopravdžity Nordhausenſki žitny paſenj liter po 72 np.,
ciſty paſenj liter po 30—32 np.,
wſchē družiny warjenjow, uſdow naſtuńſho,
ſoda punt po 5 np., pschedzicnu ſchterku po 30 np., mydlo k maſanju
punt po 24 np.,

Psihi wotewſaczu 5—10 puntow poměrnje tuſiſte placzisny.

Sklad Radebergſkeho piwa w bleschaſ.

Hewjerjo a pschedzecjerjo dostañu w akordje trajne a derje ſo
placzaſe dzelo. Strowe a wobſcherne dzelacjerſte bydla tu ſu.

Slaſlowſke wulhowe jamy a briſetowa fabrika.

W wudawatni „Sserb. Now.”
ſu dostacj: Sserbske kmotsjaje
liſty.

Hdje ſeje tónle
rjany czakniķ
kuſili? Poſa
czakniķarja
Magera
na
ſerbskej haſhy.
psihi kaſarmaſ.

Swoju
pjerječiſčazu maschinu

porucza

Delenk na horneſkej haſhy 24.

Bukečanske serbske
towařstwo

budze njeđelju 7. junija ſwoj
wulët po nowonatwarjenej ſelesničy do Rakec činić. Wotjézd
z Pomorskeho dwórniſcia dopołdnja w 9 hodž. do Budysina a
wot tam z čahom, kiž 10 hodž. 45 min. z Budysina wotjézdje, do
Rakec. Dokelž tuton wulët jara
wjele rjaneho a wobhladanja
hodneho poſkića, ſo k wobdzelenju
na njón wſitke ſobustawy,
kaž tež jím přiſluſace knjenje,
knjeſny a hoſco přečelniwje
preproſuja. Předsydſtwo.

3000 ml. mam hnydom na dobru
hypotheku po 4% lětneje danje wu-
požecjeg. Kęcznik Mütterlein.

Holza ſe wſhy, fotraž je jutry
ſchulu wopuſčejila, ſo ſ 1. juliſej
do ſlužby pyta na hroboſkej
haſhy 17.

Pohonežow, wotrocžow, wola-
zych, džowki, dzelacjerſte ſwójby
pyta Spannowa na malej bra-
trowskej haſhy 5.

Strowu ſylnu dójki hnydom
pyta baba Piechowa na ſchulerſkej
haſhy 12.

Pilni mntjerjo

dostañu dzelo pola

F. Mörbiza w Budyschinje.

Wotrocžow, džowki psihi 50 to-
lerjach mſdy, wolaſzych, dzelacjerſte
ſwójby a dójki pyta Schmidowa
na ſukelniskej haſhy 10 delka.

Lětne ſmjerne wopomnijecze

njebo Lejny, Gustu Petški w Čornych Roſlizach, mandželskej,
ſemrjetey po 41lětnej starobie 1. junija 1890.

Hiſ: O tū luboſci vſe wuſu luboſci.

Kſheszijanow nadawki rěta:

Ke wěznoſci tu wuſhwacj,
Kedžbu mēcž ſwój czak, kiž czeka,
Ke niebju myſle ſtožowacj,
Ke tamnyj njeſachodnym honam,
Ke městu krónow njeſwadnych,
Ke domiňuje a bōſtym stronam,
Ke hornjej gmejnje něrjaſych.

Bo to je ſo prýzowala
Tu ta ſobnikičeſ ſuňka,
Swoj czak derje naſožala,
Poſtajeny wot Boha;
Duz džensk i czeſtnom wopomnjenju
Poſzimy i luboſci
Na jej rownej horci ſemju
Wecžnu njeſapomniciu.

Njeboha be narodzena
Tu we Čornych Roſlizach,
W Budyszanskej zyrſti ſchęzena
Hnydom bu po malo diňach,
Hdjež ſluž ſchęzenje wobnowila
Boszkiſto tež wona je,
Hdjež ſwój czak be wuſhodžila
W Hornej Horzy do ſchu.

W ſlužbje doma ſtarſtſeſteho
K pomožu be maczteri,
Hacj do ſchanta mandželskeho
S Gustu Petšku ſastupi.
Hdjež pak wotwiedla ſmjerę veſche
Maczter iſi je ſiženja,
Dha ſa djeſzacz ſet tež džesche
Sa njež hiſo do rova.

Dokelž wiſhak tu hinal njeje
Njihde w kraju ſmjerneſe,
Do ſahrody ſenjetowej
Czeſlo budze wuſhate
Hdjež psihi Božej ſeſzepſliwoſci
Rjenje ſroſe, ſatczeje
A po ſhuſilu w ſachodnoſci
Wotmłodžuju ſahinje.

Rjenje ſaž tħu róžow meja
Kroki czak tu traſeſe,
Boſrijedz težewo ſoblednijeja
Kwetki tež naiſtientiſe,
Taž je ſo tež ſ tobi ſiało,
We tym ſenje ſemſte czeſtneſci,
W ſchudźu ſu mandželſtwa.

Wecžu džak něk tebi dawa
Do rova twój mandželski
Sa wſho, ſ ežimž ſy wobſbožala
Zcho hdj tu na ſemi,
Sa wſhe dobroſt, kiž ſyla
Femu ſy do ſiženja
Wschon czak, kiž ſo psihi nim byla
Fako ſprawnia mandželska.

Džeczi pječ ſmjerę woplaſuja
Maczterje tu ſmjerę,
Wat jeſi rova poſlađuju
Wyltce hneſnejne jaſnoſci,
S wotkelž ſeſele jim te ſlowa:
Boha tu niz wopuſčiſci,
So by tam tež ſum mohla
Psihi ſebi wſhe ſhromadzicj,
Twoja ſotra husto džecze
S Dubrawy cze wophtač,
Dokelž niſoy njeſeſeſe,
So tak mohla lubowacj
Dak ſebje, doniž beſeſe
W kriježiſte bies ſižymi,
Bo tebi, jo wotkelž džesche,
Plaže něk we ſrudobje.

Wobſhwedženje Jeſuſow
Wo dnu horeſtawanja,
Kož nam idželi ſafon nowy,
To je naſcha nadžiaja,
So my i Božej podobnoſci,
Ke wěznoſci biežu ſtanemj,
Hdjež te polo morvih ſoſci
Wat Boha b'dje ſudžene.

Kaž naſch ſenje pjeſes ſame ſlowo
W ſpočazku je ſtvoril ſmet,
Wobſhny ſtuk wuſiſeſ ſi nowoh'
Budje tež no ſonu lět,
Duz dha njeuſtańim w wérje
Tu pjeſe ſemſte czeſtneſci,
Runjež tež ſo dohlo dleſi
Narogjenja njebeſſi.

Njech tež ſmjerę a rov nam rubi
Naſtich ſuhvih bies nami,
Njech ſo po ſhuſilu tež ſhubi
Naſtich czak tu bies ſižymi,
Naſtich měſio njež na ſweſe
Nam je hiſo idželene,
Na raj Boži, čolowſte džesji,
Njech naſch duh ſo ſraduje.

Njebočiſčejke ſotra,
mandželska Zana Garbarja we Wulkej Dubrawje
pjeſes Gustu Hataſa.

Sjawný džak.

Knjeni Maria Madlena Ženkarjowa w Huszy, předy
swudowjena Hajzowa w Małej Praſy rodžena Koniigez ſ Kobliž
je naſchej zyrkwi 1000 hr. (tyſaz hriwnow) bje wſchego wuměnjenja
a hſiſeſe druhi kapital, tež tyſaz hriwnow wuſiſnajazy, ſ tym
wprajenym pschedzom wotkaſala, ſo byſtſtaj ſo ſ danje jejny a jeſe
prěnjeſho mandželskeho rov w dobrym rjeđe ſožeržaloſi a wſcha ſhytkna
dan pak naſchej zyrkwinę poſklaſni ſluſhala. Woooji wulki pjenjes
ſtaſ ſejnaj herbaj, Wucžkečan Mütterlein ſwójba a Kobličan Herzog
ſwójba, hiſo do poſtajeneho czaka naſwolniwiſho tu wuplaſzloſi. Duz
ſo něk njebočiſčejke wotkaſařy ſa jejnaj naſchej zyrkwi luboſciwiſe
wotkaſanaj legataj naſwutrobiſci džak do tamneje wěznoſci ſeſele.
W Hodžiju, 23. meje 1891.

Zyrfwine prjódſtejerſtwo
pjeſes lic. theol. G. Imiſha, fararia.

(K temu čiſlu pſchiloſa.)

Bschiloha i číslu 22 Serbskich Nowin.

Ssobotu 30. meje 1891.

Cyrkwinske powjesće.

W Michalskiej žyrlwi budże jutje niedzela rano w 7 hodzinach herbska spowiedź, 1/29 hodzin herbske przedawanje a w 12 hodzinach herbski mschpor. — Po-połdnju 1/22 hodzin budże katechismusowe rośreżenje se herbskimi młodymi holzami.

Werovali:

W Katholickiej žyrlwi: Miskawich Mjeń, kubler w Czermierzach, i Hanušach je Sajdowa.

Krčenl:

W Michalskiej žyrlwi: Kurt Alwin, Jana Augusta Piecha, kublerja w Hrubieczach, s. — Ernst Ota, Ernsta Augusta Adolfa Herzoga, ryterstego mischtra w Czermierzach, s. — Korla August, Korla Augusta Bjara, dżelaczerja pod hrodom, s. — Martha, Jana Schneidera, fabrikarja w Dobruschi, dz. — Maria Hedwiga, Korla Bohumira Hänsela, maleho szhrodnika w Dobruschi, dz.

W Katholickiej žyrlwi: Herta, Franzia Krautwursta, krawca, dz.

Zemrjećl:

Dzien 20. meje: Korla August Libšč, işcierz w Dobruschi, 38 lęt 1 měsaz 3 dnj. — 21. Bohušlaw Hermann Kschizan, czeplza na Židowje, 46 lęt 2 měsazaj 2 dnaj. — 23. Lejna Wylemina, Jana Nowaka, dżelaczerja w Sczijezach, dz. 9 měsazow 4 dnj. — 26. Petr Bensch, dżelaczerz s. Vilz († w wokrjeżnej dżelaczerji na Židowje), 46 lęt 3 měsaz 27 dnjow. — Augusta Maria Koczej, poczahowacka stolow s. Lomka († w wokrjeżnej dżelaczerji na Židowje), 26 lęt 11 měsazow 12 dnjow. — Pawol, Miskawicha Kislanka, dżelaczerja, s., 1 měsaz 17 dnjow.

Placisna žitow a produktow.

Žitowy domos w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	23. meje 1891		28. meje 1891		wot		hacž	
2204 měchow	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.
Pszenica	12	39	12	64	11	18	12	60
Róża	11	76	11	94	11	62	12	6
Ječmien	10	44	10	63	10	47	10	78
Wosz	8	20	8	50	8	—	8	20
Hroch	8	89	11	11	10	28	11	11
Wosa	7	50	8	6	7	22	8	6
Zały	14	17	—	13	50	15	50	—
Hejdulichla	18	50	19	—	16	50	17	50
Breny	2	80	3	50	2	80	3	60
Butra	2	20	2	50	2	—	2	20
Piasečna mula	11	50	21	50	—	—	—	—
Rżana mula	11	—	17	—	—	—	—	—
Szywo	50	—	2	50	2	20	2	70
Ssóma	600	—	18	20	18	—	20	—
Przata 1038 sčtu, sčtula	10	—	24	—	—	—	—	—
Piasečne wotrub	5	25	5	75	—	—	—	—
Rżane wotrub	6	25	7	75	—	—	—	—

Na bursy w Budyschinje pszenica (běla) wot 12 hr. 21 np. hacž 12 hr. 80 np., pszenica (żółta) wot 11 hr. 76 np. hacž 12 hr. 21 np., rožka wot 10 hr. 31 np. hacž 10 hr. 63 np., ječmien wot 8 hr. 13 np. hacž 8 hr. 21 np., wosz wot 8 hr. 25 np. hacž 8 hr. 40 np.

Draždanske mjašowe placisny: Powjada 1. družiny 60–63 ml., 2. družiny 56–59, 3. družiny 25 po 100 puntach rěsneže wahi. Dobce krajne gwinje 50–52 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Czelata 1. družiny 50–60 np., 2. družiny 28–38 np. po punceže rěsneže wahi.

Wjedro w Londonje 29. meje: Deshežiki.

Čorne židzane skaniny

kotrež sū jako wubjerné ūkłosze spōsnate,
porucza

Richard Gautzsch
na bohatej haſy.

Pschedeschežnički a pſch e ſl ó n e ž n i ſ i

porucza higo po 1 ml. 50 np. w wulkim wubjerku

Otto Brand na hauensteinskej haſy.

Wuporjedzenje a poczehnjenje ho ruce a tunjo wobstaro.

Jablkowe fiſalo

najlepsiche i kolotwi a i kladzenju ſadu liter po 20 np., teho runja

jabluko-winowy napoj

blesku po 45 np., dale jablkowe wino, jahodkowe wino, jeschczate limonady a mineralne wody porucza

Hornjolužiska kłoczeńja ſadu

dr. Herrmann a dr. Wehki
na sadnej bohatej haſy 3.

2 ml.,

2 ml. 50 np. a 3 ml. placzi pola
mje rjana trikotowa tailla
(letnia twora), dokelž tule węz dale
pschedawacž njebuđu.

Richard Gautzsch
na bohatej haſy.

Franz Marschner

časznikar w Budyschinje

čzo. 9 na bohatej haſy čzo. 9

szwój ſkład časznikow a čas-
nikowých rječjasow dobroci-
wemu wobledzbowanju porucza.

Hódna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placisny.
Porjedzenje dobre a tunje.
Přispomnjenje: Kęču herbski.

Najlepſchi čorni kalk

rjani wulki kruchatu tworu

i ſakkadnym a wódnym twaram, wobmjetowanju wětrowych stronow
a krycu třechow, teho runja

Schimischowſki, Gogolinski a
Shorjelski twarski kruchaty kalk
porucza tunjo a pschedezo čerstwy

wuhlowa a ūkłowa pschedawařna
C. Thiermann w Budyschinje.

Emma swudowjena Vorwerkowa

porucza physchowe pjesse, letnje pjesse, zanki, modne žakety,
deshežne mantle, trikotowe taisse w wulkim wubjerku po tunich
placisnach.

Posluženje w němskej a herbskej ręci
w Budyschinje na hłownym torhoszczę 5.

Najwjetshi sklad khachlow w Budyschinje.

Słowny sklad sakskeje khachloweje fabriki w Mischnie
H. R. Teutschera, horniczskeho mischtra
33 na kamjentnej hazy 33.

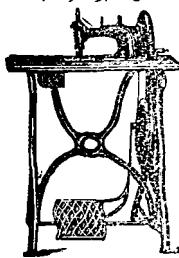
Poruczam wulkotny sklad wszelkich druzinow

Khachlow a warjenskich maschinow

wot najproszitszych haczy i najwohebnischem we wszelkich barbach a po najtuniszych placisnach. Khachle a warjenske maschiny tunje, rucze a s rukowanjom stajam; w mojim skladze su wszelkie druziny khachlow na wobladanie wustajene.

Sklad wszelkich zelnych dzelow, i twarjeniu khachlow trebnych.

Wykrojekata schijaza maschina

Biesolda a Eocki je najlepsza a najkmanytha sa swojska a rymezfisnise dzelo. Sa jeje hódnoscz dothe lata rukuju.

Schijaz maschiny wselich druzinow ho wote mnje wuporjedzeja. Strykowanske maschiny po fabritskich placisnach pschedawam.

Richard Otto,
mekanik na horniczskej hazy 18.

Schaly zimaze maschiny
w wszelakich wulkozach porucza tunjo

Richard Otto,
mekanik na horniczskej hazy 18.

Kožy

kaž jed ręsze, porucza

Paul Walther
na žitnych vilach.

Dobytka skladnosz i kupowanju pódnschowej kože a swierdneje kože kózdeje druzin po zylnym a drobnym poszczeglo

pschedawańna kože a czerjatych rymenzach

Otty Büttnera
pschi słownym torhosceju 9.

Richard Neumann
porucza

kyry khosej w najwjetshim wulkerku, kaž tez 2-3 króz kózdy tydzień czerstwy palen w snych dobrzych druzinach po najtuniszych placisnach.

Rajß

jara rjany a wulkozny, punt po 16 np., centuar po 15 ml., jako nesho jara tunje porucza

Th. Grumbt
na swonkownej lawskiej hazy.

Khofei

jara hylne a cziseje hlobzazy
nepalený punt po 1 ml. 20 np.
hacz do 1 ml. 60 np.,
palený punt po 1 ml. 40 np. hacz
do 2 ml. porucza

Jan Wjenk
na swonkownej lawskiej hazy 38.

Zigary.

Najlepsche 4 np.-zigary su dostacj pola

Jana Wjenka
na swonkownej lawskiej hazy 38.

Turkowske hlowki

najlepsche druziny porucza
Moris Mjerwa
pschi miaszowym torhosceju.
Destilacija snatych dobrnych likerow po starzych tunich placisnach.

Khofei

wot najtuniszych haczy do najdrozzych druzinow w wulkim wulkerku porucza

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej hazy.

Czisty palenz

jenotliwie a w pieczelach, kaž tej wseli dobre druziny kaž jednore a dwójne likery porucza jara tunjo

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej hazy.

Jerje

po 3 a 4 np.,
mandel po 40 a 50 np.
rueza

Hermann Lemke
na jerjowej hazy.

Nowe turkowske hlowki

porucza

Hermann Lemke
na jerjowej hazy.

Wobrash

(bildy) ho rjenje a tunjo saschlenzuja a s woblikom wobdabza, domowe żohnowanje a wobrash w wulkim wulkerku a tunich placisnach pola

Maxa Mützy
na bohatej hazy 11.

Hdze kupujecze tajke rjane cjañiki?

J. A. Hentz
na seminariskej dróz 4.

Tez su tam rjane a tunje hrajadla a slote twory dostacj; herbsti ho tam tez ręcji.

Wóz

wózowy twar a panki kupuje a placzi najwyschsu placisnu

Hermann Lehmann,
mylkar,
na horniczskej a žitnej hazy.

Młoko

w najwetshich a najmienzych dzelbach po najwyschsu placisni

stajne kupuje
parna mlokotnia Otty Eversa
w Małych Debkezach.

"Serbske Nowiny" wudawaia so kóždu sobotu. — Štvortlétne předplata w wudawaíni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přimjenenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Číslo Smolerjece knihicíštevne w mačičnym domje w Budyšinje.

Sobotu 6. junija 1891.

Za nawěštki, kiž majia so w wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonueje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaći so wot małego rynčka 10 np. a majia so štvortk hač do 7 h. wječor wotedać.

Cislo 23.

Lětnik 50.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Se wſchēch krajow, kotrež žito wuwožuju, powięscze pschichadžuju, so tam bohate žnē wocžakuja; duž na wſchēch bursach žitne placzisny spaduju. S drohotu, kotrež dyrbjesche po wěščeniu židovskich a swobodomyſlnych nowin w Europie nastacz, so nicto wjazy satrashicž njeda. Duž tež wo sběhnjenju žitneho zla žaneje rěče wjazy bycž njemóže. W pruskim krajnym hejmje je khějorſtvo kanzler Caprivi jako ministerstwowy pschedsyda k wiedzeniu dał, so knježerſtvo myſle nima, w swiaſkowej radze sběhnjenje žitneho zla namjetowacž. So we wſchēch stronach kraja wobhoniwski je so knježerſtvo pschewdžilo, so w tu khwili bjes ludom w Němzach hisczece powschitlowa nusa njeje. Wuhlady na pschichodne žnē, kažek věchu psched dwěmaj njedzelomaj, a kotrež su so bjes tym hisczece polepschile, dobre frěnje žnē lubja. Budželi temu tak, njetrjebam so nusy boječ. Skladu w Němzach, kotrež su w ruzý wikowarjow, dožahaja, so bychu wobydlerſtvo hacž do pschichodnych žnów ſežiwi. Pschidacž ſzmě so, so su nětčiſce žitne placzisny wyšoke, tola wone nježku tak wyšoke, so bychu naž do njemera ſtajile. Wot lěta 1850 su žitne placzisny w pscherečku w ſedmjoch lětach runje tak wyšoke byle kaž lětka. Dokelž žito, w Němskej so naplahowaze, ſa jeje wobydlerſtvo njedozaha, je praschenje wažne, hacž budža kraje, kotrež naž hewač ſe žitom ſastaraju, tež lětka njedostat na žicje w Němzach wurunacž móz. Na tole praschenje móže so „haj“ prajicž. Tu ma so pódla Awstrije na Rusku, polnōznu Ameriku a Indisku džiwacž. Powięscze s Awstrije ſu nimale tajke kaž s Němskej, w polnōznej Ruskej mjenje dobre žnē wocžakuja, ſa to ſu so ſhywy w ſriedźnej a polodniſcej Ruskej bôle polepschile, hacž ſu so hisczece psched krótkim nadzeli. Najlepše wuhlady na dobre žnē maja w polnōznej Amerizy a w Indiskej. Powięscze, kotrež je statne knježerſtvo w wiecznych měſtnach naſberalo, ſu w tym pschiesjene, ſo so w tu khwili wjele žita ſi wukraja do Němzow wjese. Pschiswos žita ſi wukraja pręcza kóžde lěto w meji, juniju a juliju roſcze. To so lětka hisczece bôle k wérje podobne bycž ſda, ſi džela naſchich wyšokich placzisnow dla, ſi džela pał tež wobſtejnoscjow dla w tych krajach, na kotrejch pschiswos ſhm̄ my poſasani. Wěſte je, ſo budža w Amerizy, džiwajo na wocžakomne rjane žnē, wcho žito, hisczece w ſkladach tam ležaze, woblycž čzytacž. Někotre njedzela ſo hisczece minu, předky hacž přenje indiske žito na europiske witi pschidžbe. Někto je žito, kotrež ſo ſi polnōznej Ameriki a narańſcej Indiskej wuwožuje, ſi wjetſha pschienza, bjes tym ſo je ſnate, ſo ſo khudsche wobydlerſtvo w Němzach ſi rožkowym khlebom živi. Tola tež w tutym nastupanju ſo njetrjebam boječ. Tak daloko hacž ſo pschewidžecž da, w Ruskej hisczece wjele žita, někotrym ſamožitnym wohbam fluschaže, na ſkladach leži, kotrež jenož na čož cakaja, ſo bychu jo ſi wulkiem wujitkom na witi do Němskej dowjefli. Dale je dawno wobledžbowane ſjewjenje, ſo w Němzach pschetrjebanje pschienzy porňo rožzy roſcze. Bychu-li ſo někole žitne zla ſběhnuše, ſo ſo pschezo jara praschalo, hacž bychu ſo potom žitne placzisny ponizile. Wěrno jenož je, ſo je w tu khwili placzisna wo telko, telko zlo wucžini, wyschicha hacž w Londonje. S powschitkownymi rěčemi, kaž: „zlo wukraj placzi“ atd., ſo placzisnowe praschenje njeroſriha. Hisczece bôle je dwělne, hacž by ponizenie zla ludej ſi wujitkom bylo. Pschi tajkich wobſtejnoscjach ſo knježerſtvo njeje roſhudžicž móhlo, zlo ſběhnuče. Hdy by wujitk tajkeho ſpočinianja njewěſty był, by ſchłoda ſi teho mjenje njewěſta byla, kotrež by wone ſa zyle wuviče wikowanja a rataſtwa pschi-

nježlo. Woběmaj je k měrnemu roſvicžu ſtajnosće a počoja trjeba. Hdyž pał ſo zla měhazý dolho tam a ſem mijetaja, pod tym niž jenož wikowanje a rataſtvo, ale tež ſtrowa ſpekulazija czeřpi, kotrež je ſa tunje ſežiwenje luda wažny faktor. Bychu-li pał zla ras ſběhnjenie byle, by czeřko bylo, ſe ſažo ſawieſcz. Wicha agitazijsa pschecživo zlam knježerſtvo njeponucž, k systemej ſwobodneho wikowanja pschecž. Knježerſtvo je drje ſo k ponizjenju zla napſhcežo Awstrijskej roſhudžilo, tola jenož ſa ſarunanja, kotrež je Awstrijska pschiswolila. Pschi ſběhnjenju złom dyrbjal ſo tež strach wopomnicž, ſo bychu ſo wotewrjene němske witi ſi wukrajinym žitom powodžile, a ſo by ſo ſi tym dobytk pschichodnych žnów, kotrež budže, kaž hido prajene, frěnjodobre, ſanicžil. Knježerſtvo ma czoptu wutrobu ſa khudschi džel wobydlerſtwa. Tola wone měni, ſo prawje czini, hdyž do ponizjenja abo ſběhnjenja žitnych złow na někotre měhazý njeſwoli. Wo ſelko by ſo khlebowa placzisna ſtuńſhila, hdy by zylk ſwět, hdy bychu wikowanjo a pjeſkarjo, lubžo, kotsiž maja dobre prawo na to, dobytk ſznicž, hdež ſo hodži, wjedzeli, ſo wěz dohlo njetraje? Schto by potom ponizjenje zla, ſnadž na počoju, pomhalo? Punt khleba by na krótki čož ſnadž wo 1 abo $\frac{1}{2}$ pjenječka tuńſhi był, a to jenož tež potom, jeli ſo ſo wikowanjam poradžilo njeby, žitne placzisny do wyšoka czeřicž.

— Na ſakſkej evangelskej Lutherſkej krajnej synodze ſu wobſamli, ſo ma ſo ſalon, po kotrejž je duchownym a wucžerjam placzenje dawkow ſa zylkwinſke ſamery ſpushežene, ſběhnucž.

— Pschi roſmnoženju němskeho wójska ſu na wudoſpołnenje pěſheje artillerije do zyla ſabuſi. ſa pschipad wójny wona pręcza na žane waschnje njedozaha a teho dla dyribi wona někto nusne poſylnjenje doſtacž. Blízši khějorſtwo ſejm budž ſo pręcza hido ſi pschisporjenjom pěſheje artillerije naſkladowacž dyrbjecž.

— Němſte wójſto je po ſdacu nětlo dospołnenje ſi nowej tſelbu ſastarane; pschetož we wſchēch statnych brónjetníjach ſu liczbu dželacjerjow, kotsiž tſelby dželaju, pomjeñſhili. W Spandawskej brónjetni w bližšim čažku 1000 dželacjerjam dželo wupowiedža. Wschitz, kotsiž ſu króſhi čož hacž dželacž lět w njej dželali, dyribja ſi dželom ſastacž. Brónjenja, w kotrejž je wot lěta 1885 ſloro bjes pschefacza pschego na 4000 dželacjerjow dželalo, ſměje pschichodne ſebma ſa 400 muži dželo. Czi, kotsiž w brónjetni ſawostanu, wſchēdnie dleje ſchěſcz hobiń dželacž njebudža.

Belgijska. W ſpodiwym ſwětle ſo wobſtejnoscje w belgijskim wójſku ſi naſtawkom w jenych belgijskich wojeſtſkich nowinach poſkaſuja, kotrež ſo ſe ſkladami w montéronskich komorach wſchelakich regimentow naſkladuje. W tutym naſtawku ſo bjes druhim praji, ſo je w montéronskich komorze karabinierskeho regimenta jenož 1900 porow črijow, hacž runje wón pschi mobilisaziji 7000 muži licži; runje tak hubjenje ma ſo ſi draftowymi ſkladami druhich regimentow. W lěcze 1890 je ſo rekrutam jenož na to waschnje nusna wojeſtſka drafta wudželicž móhla, ſo ſu ſebi po pschikasni wójnskeho ministra jenotliwe regimenty ſi kručhami drafty bjes ſobu wupomale. Hdy bychu ſo w tutym čažku mužtwa lěta 1891 pod khorhoj ſwokale, by zyle njemóžno bylo, je ſadraſcječ ſi wjele mjenje móhli ſebi na to myſlicž, w pschipadze mobilisazije zyle belgijske wójſko, 130,000 muži ſylnie, ſi nusnej draftu, črijemi atd. ſastaracž. Jeli ſo by ſo wopschijecze naſtawka w wojeſtſkich nowinach na wěroſci ſložovalo, by ſi wójnskej hotowosću belgijskeho wójſka ſle ſtało. Možno wſchak je, ſo je w naſtawku wěz khětro pschehnata. Trochu wěry hódne pał ſo wone pschezo bycž

sdadža; sa to šwēdčji tež podawki, so ſu pschi prěnim ſwołanju dweju lětnikow reſerwy w ſandženej ſymje reſerbiſtojo njeđiwanjzy ſurowejſi, ſymy dleſhi čaž w bělých čeňkých platoñych kholowach klobjež dyrbjeli.

Franzowska. Po pschikkadžje nowych němſkych ſalonjow, k ſaſtaranju dželaczerjow mudatych, čhe tež franzowske knježerſtvo ſalonje, ſaſtaranje wobſtarnych dželaczerjow naſtupež, ſawjeſč. Po ſalonjowym načiſku, kiz ſo deputereſtej komorje hórsy pschedpoždi, dyribi ſo dželaczerjam po tſizyciſlennym džele 300 hač 600 frankow lěneje renty ſwēſcic̄. Dželaczerj a dželaczerj budža jenak wjele dawkiw k ſawjeſčenju dawac̄, ſtat pač budže dwe ſteczinje ſhromadneje ſumy tuteju wobeju pschinotkow pschidawac̄. Lětny wudawki ſtatneje kažy ſa tutón ſamér 100 millionow frankow njepſchekroči.

— Pschekptanje, kotrež je franzowske knježerſtvo dla pscheradženja roſbuchadla melinita poruczili, wſchēdne wjetſich roſmérów nabýwa. Dokelž čhe knježerſtvo wěz doſpolnje roſjaſnic̄, ſo wobydlenja wſchēch woſhobow pschekptuju, na kotrejž tulaja, ſo mohle do pscheradženja ſapleczenje byz. Wónbano ſu bydlo wěſtěho Alfreda Fasseleru, ſaſtojnika Citeauxſkeje brónjeſtne, pschekptali a wažne pižma tam nađeſčli. Fasseler bě hižo 18 lět w brónjeſti poſtajeny, wón bě ſ privatnym ſekretarom direkторa, wychka Depora a mejeſche w direkторowej njepſchitomnoſci tež archiv ſarjadowac̄. Fasseler hnydom w korezmje, w kotrejž runje pschekptu, ſajachu. Wón ſo plakajzy wuſna, ſo je měnił, ſo je Triponet ſ hejtmanom artillerije, kotremuž ſmě pižma wo dželanju melinita doweric̄. Se ſajecžom Fasseleru ſo wobſtřba Turpina, wunamakarja melinita, wobkruži, ſo je hejtman Triponet Žendželjané Armstrongej potajſtvo wo dželanju melinita a wulfekalibratych prósdynych melinitowych granatow pscheradžil.

Rukowska. Zar a jeho mandželska ſtaſ ſańdžem ſhdežen w Moskwe, ſa kotrejž generalneho gubernatora je zar psched krótkim ſwojeho bratra, wulfowjercha Sergeja Alekandrowicža, pomjenoval, pobyloj. Hnydom prěni džen ſwojeho pschilkada je zar franzowsku wuſtajenzu, kotrež je ſo psched mehazom wotewrila, wopytal. Tutón podawki budže wěſče w franzowskej cžim wjetſchi ſačiſtcež cžinicz, dokelž ſ wopredla rěkaſche, ſo zar pschi ſwojim wopyče w Moskwe franzowsku wuſtajenzu wobhlaſac̄ njebudže, dokelž je ſo pschedawanje jejnych ſaſtupnych khartkow jenemu ſidej pschepodal. Skoro mohlo ſo ſdac̄, ſo je ſo ruſke knježerſtvo teho dla ſ wopredla naſchecžo wuſtajenzy ſymne poſaſalo, ſo by zarowý wopyt do cžim jaſniſcheho wobhwětlenja ſtupil. Franzowsko, kotrejž je njemalo paſilo, ſo ſich w Moskwe ſanc̄ měč nočhých, budža netko ſaſo trochu ſměrowani. Bojaču ſo hižo, ſo ruſko-franzowski ſwjaſk zyle twjerdze wjazy njedžerži. Tola ta bojoſč je drje podarmo byla, pschetoz bjes ruſkim a franzowskim knježerſtвom ſo wobſtejaze pscheczelſtvo ſ ničim ſmuczilo njeje. Sa to ſhēdči powjeſč, ſo budže zar franzowske wójnske lódžtvo, kotrež w auguſeze k zarowej narodnemu dnjej do Kronstadta pschijerže, napominac̄, ſo by ſo k ruſkemu lódžtviu pschisamklo, kotrež dyribi zarowu ſwójbu do Kopenhaſena pschewodžic̄. Taſke ſjenocženje ruſkeho a franzowskeho lódžtva by wulke džiwanje ſbudžilo, dokelž by ſo ſ tym wobſtac̄e ruſko-franzowskeho ſwjaſka wot ruſkeho a franzowskeho knježerſtwa ſjawnje pschibalo.

— Młody herbſki kral Alexander ſo pječa ſ czornohórskej pryzheſtu Xeniju, najmłodszej džonku czornohórskeho wjetcha Millawſcha, ſlubi. Ruſſi zar, kiz pječa ſjenocženje bjes herbſki a czornohórſki wjetchowſki domom ſpěchuje, čhe pječa pschi ſlubje ſe ſhēdkom byc̄. Paž je ſnate, je ſo ſoni jedyn zarowý wui ſ jenej džonku czornohórſkeho wjetcha woženil. Duž by herbſki kral, bdy by k ženitve bjes nim a pryzheſtu Xeniju doſčlo, ſ tym do pschitwuiſtwa ſ zarom pschischol. Czornohórſki wjetch pječa ſetža w lěče do Beograda pschitwje.

— Sa ſidow w Ruskej ſu ſo ſle čažky ſapocžale. S krajinow, w kotrejž ſu ſo ſidža ſ črjódami ſahydlili, w kotrejž pač po ſalonju bydlic̄ njehměža, jich knježerſtvo raſnje wupokaſule. Hač dotal ſidowſzy wučenzy pod tuthym ſalonjom niſtejachu. Někto pač čhe knježerſtvo tež ſidowſkim wučenzam byc̄e w Ruskej ſamjeſowac̄. Židowſzy wojerſzy lekarjo dyrbja ſo ſe ſlužby puſchecžic̄, jeli ſo ſ ſchecžijanskej werje njepſchecupja. Titul herbſkeho čeňkneho měchžana, kotrež ſidam, tutón titul mějazym, prawo dawa, we wſchēch ruſkich měſtach bydlic̄, ſo ſanemu ſidej wjazy ſpožecžic̄ njehmě. Dale je ſo ruſkum ſchulam kruče pschifala, ſidowſke džecži, kotrejž starschi ruſzy poddanjo njeſhu, jenož ſ tym wuměnjenjom pschijec̄, ſo je ſo starschim dowolnoſez k trajnemu pschekptej w Ruskej dała. Wukrajinym ſidam ſmě pač ſo tale dowolnoſez jenož wot ministerſtwa ſnitskownych naležnoſćow dac̄, a to ſa ſidžu wobhobu wobſeſje, tola jenož potom, bdy ſo naſtupež ſ najmjeſčha k pschekupzam přenjeſe

rjadowne ſiegi. Sso ſkónčnje pschewědčiwiſhi, ſo ruſke knježerſtvo wobſtejazy ſalon ſchecžiwo ſidam bjes wſchēho wuſtac̄a pschewedže, ſu ſo ſidža roſhudžili, ſ Ruskeje wucžahnueč. Džel ſ nich do Palatiny pocžehnje, druhy čheda ſou domiſnu w Žendželskej abo w Amerizy phiac̄. Jenož w krajach, k něhduschemu pôlskemu kraleſtu ſluſhac̄zych, ſidža dale ſavostanu. Tu jim ſe ſanym ſalonjom ſakasane njeje, ſo ſahydlęc̄ a ſo roſchérječ. Sa pôſti lud wſchäk ſylné ſidowſke wobhlerſtvo ſ wužitkom njeje. Nimalo zyleho wifikowanja ſu ſo ſidža po něčim možovali, ſ njeho ſchecžijanow wucžiſchecžawſhi. Wjele měſtow a wſow jenoz hiſhce ſe ſidowſkych wobhlerſtow wobſteji. ſchecžijanski pschekupz abo rjemjeſlnik ſo tam ſahydlic̄ nje-može, dokelž by tam hlobo wumrječ dyrbjal; pschetoz ſidowſkych wobhlerſtow jemu njež ſuſkujič ſjedadža. Podobnje ſo tež wobſtejnoscze w wjetſich ruſkich měſtach, wobſeſje w Moskwe, počzatku wuviwac̄. Ruſke knježerſtvo je pač tu, stracha ſo dohlaďawſki, kotrež ſchecžijanam hroſyſche, hnydom kruče ſakročilo a roſchérjenju ſidow injeſu ſtaſilo.

Sſerbijsa. W herbſkim hlywnym mějce, Beogradze, ſu ſebi tele dny nowego měchžanstu wuſwolili. S 878 wotedatich hloſow je pschi tmy 807 na radikalneho knježerſtoweho kandidata Marinkeviča panulo, napschecžny kandidat Dragutin Glic̄ jenož 68 hloſow doſta, bjes tmy ſo liberalni a dopredkarjo ani napschecžneho kandidata poſtaſili njeběchu. Wóbla je ſjawné dopokaſmo ſa to, ſo Beogradſke wobhlerſtvo po ſačiſhczaj ſjetſchinje na knježerſtwej ſtronje ſteji, a ſo tamna ſtrona, kotrež je pschi wupokaſanju kralowej Natalije njeměry pschecžiwo knježerſtwu ſbudžila, jenož ſnadnu črjódku ſic̄. Dragutin Glic̄, kiz je taſ malicžku ſic̄u hloſow ſa ſwoju wobhobu dobył, je ſo mienujy pschi tyčle njeměrah wobſeſje ſylnje ſ tym wobbzélit, ſo je ſud na knježerſtwo ſchęzuval.

Turkowska. Njedželu w nožy ſu w Čerkeſku njedaloko Konstantinopla rubježnicy ſpěchne mu ſelesničnemu čahej ſwrocžic̄ dali a jón nadpanuli. Towarſtvo němſkych a jendželskich pucžowarjow, kotrež ſo ſ čahej ſobu wjetſeſe, ſu rubježnicy wurubili a ſchyrjoch němſkych pucžowarjow jatych ſobu wotwiedli. Wěſtemu Israelej ſu rubježnicy poruczili, ſo jatych 200,000 frankow jako wukupny pjenjeſ na wěſte město pschinječ. Po žadanju němſkeho knježerſtwa je turkowske knježerſtvo hnydom Israelej 200,000 frankow wuplaſcic̄ dalo a jeho ſ pschewodom němſkeho počlanſtoweho tolmacžera Eclarda a jeneho ſaſtojnika ottomanskeho banka na město, wot rubježnikow pomjenowane, poſkalo, ſo by ſ pschepodac̄om wukupneho pjenjeſa jatych wuſhobobzil. Wo nadpadje nowiny ſežehowaze nadrobne powjeſče pschinjeſu: W čažu bě hromadze ſe ſelesničnymi ſaſtojnikiſti ſiſyči wobhobow. Krótko do poſnožy, bdy ſ wjetſchi džel pucžowarjow ſpashe, ſylny ſtorl čaž ſatſhaſy, ſ kotrejž wſchitzu pucžowarjo wotwicži. Venoy ſe ſtrachom wokajo k wosowym woknam ſločižu, ſo bych ſhoniili, ſichto je na pscheterhnenju jěſby wina. W tym ſamym wokomiku rucze ſa ſobu ſhromadne wutſelenje ſ tělbo ſažlyſhachu, a předy hac̄ necht ſaža namala, ſo wo wěžy wobhonic̄, ſo ſ možu wſchē wosowe durje wotewrichu a črjódka wobrónjenych mužow ſo do wosow dobu. Někotri pucžowarjo ſo ſadwelowajo wobrachu, bjes nimi jedyn ſid ſ Adrianopela, kotrež ſo pschi tmy ſatſeliču. Na to mějachu pucžowarjo ſa lepſhe, ſo poſdacz. Rubježnicy ſ wulke ſpěchnoſci pucžowanku potřebu pucžowarjow pschekptachu a ſo rubježnja hódných wězow možowac̄. Hač na čelo ſwoje wopory njepſchekptachu, ſamo pjenjeſy jim wostajichu a jenož čažníkni a pjerſhceženje jim wotewſachu. Napschecžo knjenjam běchu rubježnicy jara ſdworliwi. Bdy ſ běchu ſ wurubjenjom hotowi, wjedník rubježnikow praſi, ſo wobžaruje, ſo dyribi někotrych pucžowarjow jako „čažu“ ſa ſaplacženje wukupneho pjenjeſa ſobu wſac̄, na čaž ſo rubježnicy ſchyrjoch pucžowarjow možowac̄, kotrejž mějachu, dokelž ſo w wosu přenjeſe rjadowne wjetſehu, ſa najwoſhničich a najbohatschich. Zako pječho jateho čahej ſtvo ſelesničneho wjednili Freudinger ſobu wſachu, kotremuž ſlužbu tolmacžeria bjes jatymi a rubježnikami napoloži. Zlyh podawki dleje ſchtrórcz hódziny nje-trajesche, na to ſo rubježnicy ſe ſwójimi jatymi w cžmowej nožy ſhubižu. Někto hakle možachu ſo w čažu wostajeni pucžowarjo roſhlabowac̄. Čaž bě ſo ſwrocžit; ſchyrí wosy a lokomotiva, kotrež běchu ſo hluhoko do ſemje ſarše, běchu ſylnje wobſchložene. Hač k ſhvitaju dnja dyrbjeho čaž wonka ležo wostac̄; bjes tmy ſo pucžowarjo w blíſkej ſelesničnej reſtauraziſi wot ſwojeho ſtracha ſhabachu. — Sarjadniſtvo turkowskich ſelesnižow je roſprawu wo rubježniſkym nadpadje pola Čerkeſku wudalo, w kotrejž bjes druhim rěka: Jenož temu, ſo na tamnym měſeče čaž pomaku jěſdži, ma ſo džakowac̄, ſo ſu ſo pschi ſwrocženju njeboža ſminuli. Bdy čaž ſ kolje wuſkocži, rubježnicy, 30 muž ſylni, pod naſjedowanjom jeneho Grichi, Andria řeſažeho, pschiběžachu. Čažowý wjedník Fre-

dinger, jalo jath houbi wsaty, je Schwaizat a pod nemstym schlitom steji. Na měsce, kdžez je so čzah swrózil, thěkta zelesniczneho wothladowaria a někotre twarjenja steja, w kotrychž schtyrnaczo zelesniczni býelaczerjo bydla. Tutym ludzom rubjeñizny všiklasachu, s měrom bycz, jim hrožo, so jich hewak satšela. Zelesniczny wothladowarž chyſche drje, rostorphane schěny wohladawſchi, snamjo t fastaczu wuthknuęz, tola rubjeñizny jemu to wobarachu.

Zapanska. Polizajski fastojnił Tshuda Sanzo, tig je na russkoho zarjewicza mordat'ski nadpad seginil, je ho wot krajsneho shuda do pscheptyanja wsał a ho spytaneho mordatstwa winowathy spósnal. Tego fu t najwyschchemu salonskemu chostanju, t jaſtwu na czaſ źimienia, ſashudzili.

Schibaf.

Pſched wrota krafneho hrobu, w kotrymž schyrski wójwoda Dito wjehoły kniezesche, jemu pſchipolbnju student pſchiadźe, kotryž fmjercz wulku rybu na ramjenjomaj njehesche a chyjsche khwatajzy do hrobu nuts. Kedma pak bědne fruch pod torożom nuts ſachol, jemu wrótnik pucz ſastupi a ho njemalo džiwasche, w ſtudencze ſ rybu ſnateho ſpósnawſhi. „Hdże dha ſ tajkime rybiſtom tak khwatacze?“ ho woprascha. — „K wójwodze chzu“, student wotmolwi; „chzu jeho ſ malym darom poczescicž, je-li ſo dowolice, knies Jonaſo.“ — „Jo, jo?“ na ſtudenta ſ wocžomaj milotaſo wrótnik džesche; „wy chzeče hnabneho kniesa ſ darom poczescicž? Jo! To wſchal ſmjeje hwoju dobru winu, njewerno? Wy chzeče hnano ſaſo někajku prawu hlupeſc ſvoracž! Waſ ſnaſu! Ale to wam pola naſ tak njepónidze kaž w korezmje deleka, hdež macze kózgicžki wječor wſchitkich ludži ſe hwojimi tryſkami ſ lěpſchemu, mje ſobu! Ja bych wulke ſamolwenje na ſo bral, bych-li waſ bjes poruczeńſe nuts puſcęſi!“ — „Wužiwacze tola tež ras roſum, knies Jonaſo“, ſtudent na to ſnapſchecži; „ſ rybam a wulktimi kniegiemi hebi dženſkiſhi džen nichlo ſchibalſtvo njedowoli, ſkerje ſ wami! Jenož mi khróble dale hicž dajcze!“ Ale ſwérny wrótnik ſo njepoloſi. — „Haj, to wem“, ſo won ſmjeſeſche; „ale ja waſ ſnaſu, wy macze zlyh ſwét ſ lěpſchemu! Mje pak tak bórſy ſaſo njelepice.“ — „Wobhladacze hebi tola tu rjanu rybu, knies Jonaſo“, ſtudent dale džesche; „wy dýrbicze tola ſam prajicž, ſo by prawje ſchoda bylo, hdy by na wójwodowe blido njepſchisča!“ — Bórbatajo hebi wrótnik rybu jara ſedžbne ſe wſchěch ſtron wobhladowasche. Potom hebi ſchcziptu tobača wſa a ſ hlowu wijo praji: „Hdy jeno bych wěſcze wjedžaſ, ſo žaneho ſchibalſtwa w myſlach nimacze! Ryba wſchal je rjana, wulky rjana; knies móh na njej hwoje wjekšele mécž. Wy chzeče wěſcze schwarny fruch pjenjes ſ njej ſaſlužicž, njewerno, knies knieze?“ — „Nó“, ſtudent rjeknu, „ſtož to naſtupa, je mi kózda miloſcž luba, kotruž mi wójwoda ſpožci!“ — „Pjenjeſh ſu pſchezo najlepsche, wujko! khróble hebi pjenjeſh žadajcze!“ wrótnik horliwie řečesche; „a schwarny fruch pjenjes móh wotleczęſi“, potom mjeſczo dale džesche, „je-li ſo, knies knieze, je-li ſo waſ nuts puſcęſi!“ — „Dha mje khetſje rucže nuts puſcęſi!“ ſo ſtudent ſmjeſeſche a chyjsche dale kročicž, ale staroſciwi wrótnik jeho ſaſzerza. „Wocžakacze wſchal“ won rjeknu, „chzemoj hebi ſloweſzlo ſ dowěru prajicž! Wy wěſcze, darmo je ſmjerz; tak je bylo, kaž dolho ſwét ſteji!“ — „Ja wam roſumju, knies Jonaſo“, ſo ſchibale poſměwajo ſtudent khotnje wotmolwi; „ja roſumju, a wy dýrbicze rjane myto doſtač!“ — „Poſložu, njewerno?“ ſo Jonaſo herliwie woprascha a w myſlach hižo ſwělké ſkote ličesche. „Sawěſeſe, poſložu!“ ſo ſtudent ſmjeſeſche; „wy ſege mudry muž a wažna woſkoba pſchi dworje, knies Jonaſo, ſ wami hebi rády ſlaſhy njebych!“ — „Dha džicze w Božim mjenje“, wrótnik na to džesche, „a pěkne hwoje ſlowo džerzcze!“ — „Na to ſo ſpuſcęſeſe, knies Jonaſo, wy ſawěrno krotko njewotendžecze!“ ſtudent wobkrueſeſche a ſo khwatajzy do hrobu, hdež pola wójwodby wo audienczu proscheſe.

Wójtowa f wjeholym towarzstwom hiszpeze sa blidom sedzisze, a jemu ho żortnię sesda, so chze jemu student rybu daricż. Duż jeho na mescze pschijsa. S krótkimi pełnymi słowami student wójwodze rybu jako dar posłicż, wobkruczejo, so je to woprawdze krafny kruch na wójwodowe blido, a so jemu teho dla pjenjes, lotreż je sa nju dał, żel njeje, je-li so chze wójwoda dar miloscziwje pschijsę. Wójwodze, dobrocziwemu kniesej, chzyjsze ho zmijecż, so ho jemu na tajfle spodzianie waschnje dar posłicż. „Rybu wschaf chzu bracż” wón miloscziwje dżesche, „ale ja chzu czi ju trójzj saplaczież; pschetoż student tak wschego dośćz nima, jo móh wjetacham daru pschinostecz”. K wulkemu spodzianju wójwody a wschitkich pschitomnych pak student strudne mjeswocze czinjescze a trochu s głowu powi. „Niemiecze sa slo, knies wójwoda”, wón na to rječnu. „Hdyż hebi swerju wo do-

wolnoscz prozyeg, so hmyt hebi druhu miloscz wuproszyeg; pschetoj pjenies ton krocz trjebacz njenomozu! — „Necz!” wojwoda poruczil; „powjes nam, kajka dyrbi to miloscz byc!” — „Duz dha proschu”, student praji, „so chypl mje knies wojwoda wot dwieju sazadziteju dworskeju wotrocikow najmiloscjivischo prawje pschemlekic dacz!” — „Shto?!” wojwoda ho spodziwajo sawola; „hy ty blesn? S tajkejele prostwu mi wopravde dotal hiszczce nichcio pschichol njeje!” A zyle towarstwo ho kmiec pocza. — „Njewem”, student sjaownie a sprawnie wotmolwi, „hacz blesn hym abo niz; wo tym ham se hobi hiszczce na cziste pschichol njejszym; ale ja tola naleznie proschu, so chypl mi knies wojwoda tule miloscz spozejcic!” — „Necz”, wojwoda hmyo rjeknu, „kogdy blesn na kweze ma hinsche wumyshlenja! Po twojej prostwie ho czi stan, je-li so czi to wjehole dawa.” — „Haj, sawescze, wuske wjehole, najmiloscjivischi knieje! student wobtruczescze. — „Dha to wobstaraj!” wojwoda mlodemu semjankej poruczil, „a mi jeho potom, hdyz je ho jemu zadana miloscz dostala, saho pschimyedz!” — Spodziwona miloscz po studentej k wuskej radosczi kluzbniistwa borsy dosta. Woszkejje ho wrotonik nutrue fradowasche, widzo, kat dworskaj wotrocikaj horlinje swoju pschikluschnoscz dopjelnejschtaj. „Dha hym tola hodał, knies knieje!” won studenta wukmiedchesche, „so sa swoje bjesbodne schibale ras prawu msdu dostanjege!” — „Ach, ach! knies Zonaso! luby sloty Zonaso! hdy budzeszczce inje tola nuts njepuszczil! to peknje njebeschce wot wasz! To wam nihdy njejabudu!” student na tossteju wrotonika zaloscjescze, kotryz ho stejo woszczerjescze, so hebi brjuch dzerzesche. Semjank pschebiteho k towarstwu wroco dojedze, hdzejz beshu na dalsche roswicze tryssa wulzy wezjpn. — „Tebi je ho po tajkim po twojej woli stalo”, wojwoda pocza, „ale netko mi tez prawu winu swojej dzjwnustskeje prostwy powjes.” — „Prawje rady”, student wotmolwi, pschi tym prawje schibale hladajo; „ja tez ho najpodwolnisczo dzakuju sa mi wopokasanu miloscz, pschetoj netko moz u jako czeftny muž hród wopuszczic, dokelz moz netko waznej wojskje pschi dworze klowo dzerzez, kotrej hym iej sawdal”. — „Waznej wojskje pschi dworze?” ho wojwoda wezjpn woprascha. — „Haj”, student praji a hiszczcebole schibale hladasche. „Kries wrotonik, duszny a dobry knies Zonas mjenujzy, je mje jenož na weste lubjenje do hrodu puszczy, so položu wot teho dostanie, schtoj mi Wascha Miloscz sa rybu dari. Duz Waschu Miloscz najpodwolnisczo proschu, so by tez won swoj dzel dostal, so bych ja swoj czijszczazy dolch wotbyl.” — „Ja hym hebi hnydom myzlik, so ho zyla wez s nelaſtim schibalestwom skoncz!” ho wojwoda hmyeshez; „ty hy mi, kaž ho sda, tez prawy wjeholy ptaczek! Necz, to je mi lubo, pschetoj tajlich ludzi je dale mjenje! Budz bjes stracha, twoje blubjenje ho, sa to hym czi dobr, dopjelni, so budzeszcz spoljom a so možeszk smierowanym domoj hic! Talle budzeszczce mi ton tolsty rawz deleka pschi hamom se swojej nahrabnosczu pełny żort skasy! Wobstaraj to tez, ale zwieru”, ho won na to k temu zamemu semjankej wobroczi, kotryz bescze prenju porucznośc dopjelnit, a kotryz mjejszche jara nusne, so by knies Zonas, kiz wschelatich pschicznior dla jeho pscheczel njebe, swoj wuczinjeny dzel polnie dostal. Tokszy knies Zonas wschak ho pscheczimo temu wobarsche a zwijatočne wobtruczescze, so tak menik njeje, ale so je wschitko żort byl. Ale horliny semjank ho samylicz njeeda a rjeknu, tez w żorze dyrbi ho klowo dzerzez. Wschitko proschenje a sapjerenje niczo nje-pomhasche, dobry Zonas dyrbjescze hebi puki lubicz dacz. Swiedomith semjank jemu jich schwarnu kopizu namericz da, doniz ja to njemjesche, so možlo jich netko derje teko byc, kieloz bě jich student przedby dostal; tutemu bescze won tryssa dla wulzyschnje pschitileny. Alle tez psched wojwodu bescze student teho dla miloscz namakal. Mjes tym so kniesej Zonasej jeho dzel wudżellachu, ho dobroczyn wojwoda nadrobnie sa studentowymi wobstejnosczem prachescze; tuton s dobrzym sbozom prawy wokomik wuzi a wojwodu, kiz bě runje prawje wjeholy, wo pschihodne fastojnstwo proschelche, schtoj dzel je, kaž won schibale pschitaji, po prawom samylik jeho audiency byl. „To dzel ho czi, so lepje byc njenome!” wojwoda jara miloscjivje bescze; „pschetoj dzensha hym powjeszcz dostal, so je moj dotalny knies farat w Kalenbergu do węznoſcze woteschol. Tule faru hym czi s tutym miloscjivje spojcziel, ale s tym wumienjenjom, so schtoj možno často ke mni do hrodu pschindzescz a mi jako moj zwerny wjeholy radziczel wostudu sabiwacz pomhasch.” — Tole dha tez nowy knies farat s radoscju blubi a ho dzakujo wotenidze, s bohatym pjeniejsnym mytom w satku, wot czehož pak dobremu kniesej Zonasej niczo dacz njenome, dokelz tuton runje na swojim mjeſce njebe, ale — w kožu lezesche, dokelz jeho hlowa bolesche.

Student běže Wigand Thebenšti, pozdějšího se živojimi trystami dalého a schérolo sňaty pod jménem „Kalenberaski vop“.

Ze Serbow.

S Budyschina. Na tudomném dwórničezu je sanđženu ſobotu vječor wosykuat Eichler na nahle waſchne živjenje ſhubil. Hdyž ho wosy hromadze wožachu, dyrbjeſche wón jedyn wós ē druhemu poříknuć. Pschi tym wón bjes ſtokaczej teju wosow pschińde, kotařž jemu hlowu roſtločiſtaj, tak ſo bu na měſcze morwy. Snjeſbožem bě 25 let starý, woženjeny a nan jeneho džecza. Na druhí džen dyrbjeſche ho wón jako spinat do Šhorjelza pschebažic.

— Do ſmjerneho ſtracha je ſobotu týdzenja mandželska tudomneho khejerja Wyrgacža pschiſtla. So by w Spreji ſchaty tunkała, bě ſo do jeneho čolma, ē brjohej pschi rybowej hažy pschińjasaneho, ſtuſila. Na dobo ſo čolm powróci, a Wyrgacžowa tak njeſbožownje do wody padže, ſo ho jejna hlowa pod jedyn druhí čolm fuže, bjes tym ſo jejnej nosy w čolmje, w kotrymž bě ſtała, wiſajo woſtaſtej. Žena druha žona, kotařž pôdla Wyrgacžoweje ſchaty tunkaſche, ſo po darmo prázovasche, ju ſi wody wuczahnuć. Duž wona ſ hložom po pomož woſlaſche. Jejne tſchiti wuſlýſhawſchi knies garbaſki miſchtr Scheibenbauer a knies pschičupz ſswora ē brjohej pschiiběſtaj. Woběmaj ſo ſ wulſtim napinanjom poradzi, do wody panjenu žonu pod čolmom wuczahnuć a ju na brjoh donjescz. Wyrgacžowa bě hido telko wody ſaſrēba, ſo bě myſle ſhubiſa. Haſke po dleſkim čaſhu ſo poradzi, ju ſaſo wožiwič.

— W naſtupanju phroweho teja, kž ſo psched dwěmaj nježelomaj psche wič a drjenje poruczesche, njech je ſežehowaze ē lohſhemu ſroſumjenju pschiſtymjene: Pýr, abo kaž ho wokolo Budyschina praji, pór (po němſki Quecke) ſo w wodze kaž druhí tej ſvari a woda ſo potom pije.

— Swara tudomneho Marcžineho woſtawa je tele dny jedyn wuczobník ſ roſtow dele panuł a hebi pschi tym ruku ſlamal.

— Wuhlady na wjedro pschiſtobneho týdzenja wjele deſtečzikow pschiſtowjedaju. Woſebje ſo 7. a 11. junija deſtečzowe wjedro woſzakuje.

S Nadžanez. W tudomnej pěſlowej jamje je sanđženu poňdželu pohonež Budat ſ Budyschina pschi ſamym živjenje ſhubil. Pěſlowa ſežena ſo na njeho ſypnu a jeho hacž do ſchije ſahrjeba. Muž, kž njeſaloč na polu dželaſche, pohonež hnydom wuhreba. Wón na ſvoze žanče ſchložy počerpił njebe, hiba ſo bě ſo jemu mjaſzo na czele trochu ſežiſtežalo.

S Boranez. Na dróž blisko naſcheje wžy je sanđženu ſobotu rano wumjenatku Delantku ſ Radworja nahla ſmjerč pschi ſhwatała. Se ſwojim ſynam na wili do Budyschina dužy Delantkowa na dobo pocza woſlubničz. Duž wona ſynej praji, ſo dyriki pschedo ſam do předka hicž a ſo ſa nim pschińde, tak boryš hacž budže iſi ſlepje. Tola hacž do města wona donič njeſmeňeſche. Hdyž po malu čampajdo hacž ſ Boranezam pschińde, ju Boža ručka ſaja. Woſtarna žona, kotařž hiſche ſenje w ſwojim živjenju na khorložu ležala njebe, ē ſemi padže a ſa někotre mjeñſhiny wudycha.

S Wulſkih Debhez. Pschi njevjebrje je wondano býſt do wiſchenje, njeſaloč naſcheje wžy ſtejazeye, dyriki a jeje džeſečaz zolow ſylny ſdomk roſſečzepil.

S Kažowa. Hdyž běchu ſanđženu ſrijedu dželacžekli na dželo wuſchle, w kerečlach pôdla jeneho knježeho pola ſtonanje ſaſhyschachu. Do kerečlów pohladawſhi, widzachu tam muža ležazeho, kotremuž ſ huby krei czečeſche. Pôdla njeho revolver ležesche, ſ kotrymž bě ſo njeſnatemu do erta tſelilo. Wobžaromneho, kž mějeſche hiſche ſteko mozow, ſo móžeſche rjez, ſo je pschičupz ſ Budyschina, hnydom na jenym knježim wosu do Budyschina dowjeſechu, hdyž je džen poſdžiſho w tamniſchej hoječni wumrjeſ.

S Njeſwacžidla. Na tudomných ſkótnych wilkach bě ſo 3. junija 340 hovjadow, 104 ſwini a 250 prožatow na pschedan naſtaſalo.

S Njeſwacžidla. S naſcheho tudomneho Larafez abo Pohlenkez doma ſu psches hnadle Bože ſdžerjenje ſ doboru w živjenju: wulſka-prawowka, teje džowka, teje džowka, teje džowka, teje džowka! Pječ ſchlachtow jeneho doma! Tute pječ, wot kotrejž je ta mała wnučka 4 let ſtara, wulſka-wulſka wówka pak 92, buchu ſanđženy týdzen hromadze na jedyn wobras woſnamjenjene. To je wěſcze žadny wobras! — Boh ſpožel wſchitkem ſtawam tuteho doma dale ſwoju hnadu a ſwoje ſwarnowanje!

S Poſchiz. Pschi wólbje noweho zyrlinſteho wucžerja ſu knjeſa wucžerja Hencžu, kž je w tu khwili ſ wucžerjom w Poſchzech, wuſwolili.

S Pawlez pola Kettli. Tudomný knježi hajnik Huschman bě ſanđženu ſobotu do Kettli jěl, ſo by na tamniſhim poſrjebnichzku knježi rowy wobſhadžal. Hdyž ſo ſaſo domoj wjeſeſche a do ſkorjez

pschiſtaj, ſo na dobo njeſnateje pschičziny dla konjej ſploſchiſtaj a psches jedyn plót pschi pucžu ſkocžiſtaj. Pschi tym ſo hajnik tak njeſbožownje ſ wosa cžiſnu, ſo ē ſemi panuwschi hebi ſadu hlowu ſraſy. Wón hnydom myſle ſhubi a ſa krotki čaſh wudycha. Bohonež, kž bě do předka do konjow panuł, ſo do zka niz kufa wobſkobžil njebe.

S Viſkopiz. Kaž je ſnate, ſu Viſkopiz wjetcha Biſmarka ſa ſwojeho cžejneho měſčezana pomjenowale. Sanđženu ſrijedu je někto pječiſtawata deputazijske rady a měſčezanskih wukafanzow wjetchej Biſmarkej w Friedrichſruhe cžejny měſčezanski list města Viſkopiz ſ chroniku pschepodaſta. Deputazijske pod wjeſzenjom měſčezanosty Sinza a pschedoteſtejcerja měſčezanskich wukafanzow Gräſy je ſo na najmilischi wot wjetcha a jeho ſwóſby pschiſtala. Do Viſkopiz ſo telegrafisti poſtron wjetcha Biſmarka „jeho ſbumbuſtežanam“ požla.

S Draždjan. Naschej krajnej ſynodze je tón krotč telko dželka pschiđžene, ſo ma město hewaſhich ſchyrjoch wubjerkow tón krotč ſydom wubjerkow. S naſchich lužiſtich ſapóklanzow ſu tſio, k. farat lic. theol. Imiſh, wuſhſchi hamſki hudiňk Philipp a farat Scheuſſlen ſa wubjerkownikow wuſwoleni. Dokladne wuraženje ſo někto wo perikopach, to je wo teſtach ſa předowanja, džerži w perikopiskim wubjerku. Wicho ſranjeſte ſakne wot wjetcha a jeho ſwóſby pschiſtala. Daſi Boh, ſeſtroni, tak najkerje jenož tajke poſtajenja ſtejo woſtanu, kajež ſo ſamo wot ſo ſroſumja.

S Linjevo w Delnjej Lužiſy. Smužity pachol je 12letny ſyn Franz tudomneho liſtynoſcherja Wiňzaria. Hölchez ho wondano ſječimi towaſhem w čolmje po jěſorje wožesche. Dokelž hölczata čolm čzumpachu, ſo čolm ſwróci, a wſchitke ſ hölczata do wody padžechu. Franz, kž móžeſche trochu płowacz, pschede wſchém ſwojeho mlodscheho bratra na brjoh donjeſe, na cžož hiſche ſtruhého hölceze ſ jěſora wucžeze. S pomoži ſtareho muža čzysche hiſche ſtrucze ſtečežo wucžahnuć; ale pschi tym jeho možy wopuſtežiſtu. Jeho ſameho ſ wody wucžezechu; dwa hölczaj, wot kotrejuž běſche jedyn 11 a druhí 14 let starý, ſo tepiſtaj; jeju czele ſe ſyčem ſi jěſora wucžezechu.

Priopk.

* Sanđženu wutoru rano w Lipſku 13letna hölczta ſatepjejo petrolej do wohnja kluslaſche. Pschi tym ſo draſta na njej ſapali, a hölczta ſe ſtrachom 5 ſchodus wýžolo do dwora dele ſkocži. Hdyž ju ſbězechu, běſche hiſche ſiwa, ale boryš na to duha ſpuſteži.

* W Stollbergu a woſkolnoſci ſu hido nejčto čaſha konje a kruwy na influenzu khor. Hacž dotal je 10 konjow a 6 kruw na tule khorosč ſpadalo. Škol pschi teſle khorosč ſakhabža kaž njemdry a ſ hlowu wo ſeženu pjerje, donič morwy ležo njevoſtanje.

* Mlynkowa poſdraleſtna džowcežicka w Hohndorfje běſche wondano njeptnjenja do mlyňzy ſaſhla. Dokelž ho grat na jene dobo ſatorže, mlyňski pytnu, ſo je ho nejčto wopacžne ſtalo; duž mlyň ſaſtaj. Wón džeczo morwe w gracie naděnje: hlowa, ruzy a nosy, wſchitko woſebje w gracie teſeſche; czeło běſche do zyla roſmleſte.

* W lécje 1855 w Barlinje 30 let staru ſchwalečju w jeje jſtwě wobwěſnjenu a, kaž ſo ſvaſche, ſkonzowanu namakachu. Mordarſtwa dla hnydom na 30letneho tſela Putližka tulachu, kotrejž běſche někotre hodžiny předky pola ſchwaleče, ſwojeje lubki, pobyl. Dopolkaſane běſche, ſo je Putliž ſchwaleči hroſyl, dokelž wona tež ſ druhimi lubkowasche, a ſo je hebi tón ſamón džen powjas ſupil byl, ſa kotrejž ſchwalečju wobwěſnjenu namakachu. Duž jeho ſajachu a ſ ſmjerči wotkudžiſtu, runjež wón njeſpeſteſtaſy wobkručeſche, ſo je njewinowathy. Hiſche ſu hnydom na ſchibjerzu ſpočat kſta 1856 wón duhovnemu, kotrejž jeho pschede, pschižahasche, ſo njewinowathy wumrě. Cſizeči let poſdžiſho w Barlinje nehdvuci pólzaj, kž na ſmjerči khor ležesche, duhovnemu, pólzajſteho ſaſtojnika a rečniſta ſo hebi powoła a ſo jim wuſna, ſo je psched 30 letami ſchwalečju ſkonzowan. Merějazy, kotrejž mějeſche hiſche ſylo jaſny roſum, po wjedouſche, ſo je ſpomjeny džen boryš po Putližku ſ schwaleči pschiſtak, kotařž běſche tež jeho lubka, a ſo je ju ſe žarliwoſci ſkoncowan. Powjas, kotrejž je hebi najkerje Putliž, ničo wo tym njeptnjuwſchi, ſe ſaſko wutorhniſ byl, je wón ſkrebz jſtwy namakach a ſchwalečju ſa njón wobwěſyl. Pižmo, kotrejž běchu pschedomni wo jeho wuſnacžu ſestajeli, mordat podpiža a potom roſkath wumrě. Cole pižmo ſo ministrej justiſy pschedopoda, kotrejž na to w nowinach woſjewicz da, ſo ſu Putližka w ſwojim čaſhu njewinowateho woſprawili.

* Žalostne njeſbože je ſo ſanđžene dny w Barlinje ſtalo. Tam na dróž czeſki wós ſ ſamjenjemi ſtejeſche, a pschi ſonjomaž nictó

njebě. Na jene dobo konjej sazgahnuſtaj a runy pucž do čerjedy džeczi ſajebzefchtaj, wot kotrychž buchu tsi pschejedzene. Jedyn 5 letnū hólcez na měſce morwy ležo wosta; druhí ſo czežzy, a tſečti ſo lóžhy ſrani.

* Satrachne njewjedro pónđelu tydženja psches měſtac̄ko Schlopp w Rawiec̄ornej Pruskej pschiczeze. Krupý žalostnie hizachu. Krupý běchu wjetſche hac̄z wóſke wortechi, a tak huste padachu, ſo hizche ſchitwórf tydženja tu a tam poł hóheza wóſko ležachu. Bitne ſahony ſu kaž poſyčene. Wschitkón ſad je ſe ſchomow ſedreny. Ptaczki buchu ſ hromadami ſabite. W měſce buchu nětore ſta wólkowých ſchlenzow roſbite. Na krupý ſliw pſchindže, kotryž hac̄z do ranja traſeſte. Woda po měſce ſchumjeſte a wſchitke dróbi po wodži. W húbſich bydlach měſachu wodu wó jſtwe ſtejo. Džeczi, kotrež runje ſe ſchule džeczi, ſame domoj njemóžachu; dorofczeni dyrbachu je noſyč. Wſchitke male ręczki ſ brjohow wuſtupičku a moſth ſwotthachu. Gsywó ſu ſaniczene. Tu a tam we woſolnoſci ſo ſ Božim njewjedrom paleſche.

* Čeſchitryjet w Hamburgu ſandžene dny ſe ſwojim wotrocžkom na wóſkej třeſche dželasche. Na jene dobo wotrocž revolwer wuczeſte a ſo ſ nim do mifchtra, tiz ſebi na ničo ſte njemybſeſte, měřeſte, prajizy: "Wobaj dyrbimoj wumrēcž!" Prjedy hac̄z móžeſte ſo mifchtr někaſ ſchlitowac̄, revolwer wrijeznu, a ranjeny pſchi hromje ploneje třeſti padze, na ſbožebole ſe ſtrózelemi hac̄z ſ boſoſcžu; pſcheterž wón ſo bóřky pſchecžwédeži, ſo czežzy ranjeny njeje. Hdyž ſo ſe ſwojim pſchecžiňkem wohladni, ſo tutón runje do rta třeli. Wibžo, ſo je wotrocž wovrótňil, chyzche jeho mifchtr ſ třeſchemu wuhladku ſchahnuč. Ale wrótny ſo ſapieraſte a mifchtra na hromu třeſti czeſhceſte. Smjertny ſtrach paſt utemu hóborſku móz da, a jemu ſo radži wotrocžka, tiz běſte wjele křevě ſhubiwiſhi woſlabnuč, ſ třeſchennym wuhladom nuts ſtorčicž. S pomožu woſyderjow doma bu wrótny ſeſpinanu. Njeſbožowny je ſo tak czežzy ranil, ſo je na ſmjerč.

* Wo ſpodiwnym podawku ſo ſ Hamburga pſiche. Pſched 6 letami w Schleswigu kralowſki wójnſti radžiczel Nielfen wumrē, kotryž běſte ſahalky njepſcheczel mandželſtwa. Pſched ſmjerču wón ſwojemu ſlužobníkem a ſwojeſt kuchařzy po 7500 tolerjach wotkaſa, ale ſ tym wuměnjenjom, ſo ma tón ſ njeju, kotryž ſo znano ženi, ſwoj džel druhemu wotſupicž. Bóřky po ſmjerči ſtareho wójnſkeho radžicžela paſt ſebi ſlužobník kuchařku wsa, a kuchařka ſlužobník; mlodaſ mandželskaj potom do Hamburga čeňhneſtaj, hdyž něko hido 6 let bydlitaj. Pſched krótkim pſchecželſtvo ſemřeteho wójnſkeho radžicžela w Kopenhaſen ſheni, ſo ſtaſ ſo jeho něhduschi ſlužobník a jeho něhduscha kuchařka woženilkoj; duž ſebi pſchecželſtvo jeju 15,000 toleč žadasche, ſo na to powołajo, ſo dže je ſo ſ jeju žentwu hlowne wuměnjenje wotkaſanja powróćzito. Prjedawſhi ſlužobník a přjedawſha kuchařka paſt woſkručataj, ſo ſtaſ tole wuměnjenje poſnuje dopjelniloj: ſo woženilski je wón ſwoje 7500 toleč kuchařzy pſchepodaſ, a wona je ſwoje 7500 toleč ſlužobníkem wotſupila. Wo teſte naležnoſci budže ſo bóřky na ſudniſtwje jednac̄. — Wezjipni ſmy, ſhto ſudniſtwu wucžini.

* Na knježim dworje Švédwalde we wotřeſtu Osthavelland běſte wot 1. aprileje mlokat, znano 30 let ſtary. Ře njemu njedželu tydženja mloda holza pſchindže, kotryž wón ſa ſwoju cžetku wudawaſte. Řenjes paſt czeřpječ njechaſte, ſo by holza dleje hac̄z džen wo wóžy woſtala, a mlokat tež prají, ſo cžetku wječor na bližſhe dwórníſtce dovjedž. Wot teho cžaſu holzu na knježim dworje wjazy njewohladachu. W bližšim cžaſu knjeſ ſnjeniow wočaſkuje; ſa ničh dyrbjeſte ſo tež mlokarjowe dotalne bydlo pſchihotwac̄. Hdyž czeledž wočera tydženja tole bydlo rjebječ pſchindže, běchu durje ſamknjene; hdyž paſt je ſ mozu wotewrichu, ſo cželadnym žalostnym napohlad poſtici: ſrjebz iſtvy noworobžene džeczo morwe ležesche, w kožu paſt žonſka ſ druhim mormym džecžom. Žonſka běſte tamna holza, kotraž bě mlokarja njedželu wopytac̄ pſchischa. Njeſbožowna běſte hido pónđelu wó jſtwe, hdyž měřeſte ju jeje luby ſhownau, džecži porodžila a w teſte czeřkej hodžinje žaneje pomožy měla njebe. Po ſudniſtwu a po ſekarja ſo hnydom poſbla. Pſchicžna ſmjerče wobeju džecžow ſo halek poſbla. Žonſku, kotraž je ſhorila, ſu hac̄z na dalshe wo wóžy ſbgerzeli.

* W jenym domje w Kólnje wondano rano petrolejowe khachlicki roſbuchnudu, a wó jſtwe wohén wutně, pſchi cžimž ſo 6 letnū hólcez ſpalí. Hdyž macz domoj pſchindže, bě ſo džecžow cželo na wuhlo ſpalí.

* W Saargemündze ſu rěſnika ſ Oelheima rubježniſtwa dla ſ 6 letam ſhotačne ſakubžili. Doniž do ſhotačne njewoteńdže,

maju jeho w Saargemündſtim jaſtwie ſedžo, hdyž jaty ſaſtojniliſtam wulku staroſez čini, dokež na kózde waſchnje hlaſa, ſebi ſwjenje wiſac̄. Ŝ zynowje ſzízy bě ſebi wulkol, paſ ſmjernta njeběſte. Lědma běſte rana ſazila, ſebi wón nöp wo ſčenu roſrafac̄ ſpita, ſchtod paſ ſo jemu tež njerađi. Nětko jeho do kruteho kabata ſeſpinachu. Jaty paſ kabat roſkuſa, ſebi powjas ſ njeho wubžela a ſo ſa njón wobwěſhnu. Žaſtrowy dohladowat paſ k temu pſchindže a jeho hizcheze w prawym čaſku wotřenu. Nětko jemu ſtražniča dachu, kotryž jeho itajne wobledžbuje. Wot teho čaſha jaty wſchitku zyrobu wotpoſkuje. Sa wjele njedžel ani ſuſka pojedl njeje; ale wody ſo druhdy napije.

* Na wójnje w Danskej běchu pruskeho wyschka do pluzow třelili, a lekarjo praſachu, ſo je rana ſmjernta. Ranjeny ſ klawnenmu chirurgej Langenbeckej pſchindže; ale tež tón praji, ſo tudy žaneje pomožy njeje. Nježdiwajz na to ſo ranjeny wuhoji; lekarjo paſ jeho ſwérnu napominachu, ſo dyrbi ſo wſchitkeho napinanja hlaſac̄, heval je jemu ſmjerč wěſta. Wjele lét poſdžiſho Langenbeck wyschka w nečaſkim towarſtwje horliwje rejuvac̄ widžeſte. Duž ſ njemu džesche: "Sa ſo jara wjeſzelu, ſo ſeze taſkile ſtrony; ale hanba ſa lekarſku wědu tola je, ſo ſeze hizcheze ſiwy!"

* Šańdženu njedželu w nožy dželac̄er ſ. ſ zyhelnýz w Galonzu ſ někotrymi towarſhem ſ rejow domoj džesche. W druhzej hodžinje wón pſched ſtaraj wucženju w Grünwaldze wěſteho Mrasa ſetka a ſebi ſapalku wot njeho kaſasche. Dokelz paſ jeho Mras ſ krotka wotpoſka, ſo wón tak roſhnewa, ſo nöp wuczeſte a Mras do ſchije a do wutrobna ſkala. Mras na měſce morwy ležo wosta.

* Tſjo wyschzy Mendonſkeje wucžernje, hdyž ſo wojažy ſ poſtrowymi ballonami wohladzec̄ wuwučuju, ſo wondano ſ ballonom do powětra pſchecžichu. 200 meterow wóſko ſo ballon puſku. Na ſemju panuwiſhi bě ſebi jedyn wysch ſo ſkamal; towarſhzej ſo lóžhy ſraniſtaj.

* We wóžy Britz je wondano w nožy wulſi woheň był, kotryž je, kaž ſo pſiche, ſe ſylnym deſhczom naſtał. Wulſi pſchekupz měřeſte tam w kólni wulſi hromady njehaſhaneho kalka ležo. Maſſerje je deſhczowa woda ſ nečaſkej džeru w třeſche na kalk běžala a tak je woheň naſtał. Bóřky ſo zyla kólnja paleſche, a plomjo tak ſpěchne wokolo ſo hrabasche, ſo ſo tsi konje ſobu ſpalichu. Pohouč ſo ſ nuſ ſmjerze ſminu.

* W nastupanju noſchenja brody je komendant Winskeje garniſony woſebity wulſas wudal. Po nim wojačam na žane waſchnje dowolene njeje, ſebi wóžy (brodu pod nožom) wotruhac̄; pódla njeho je jenož dowolena połna broda obo broda na lizomaj ſ wotrhanej brodu. Wſchě druhje brody ſu ſakane.

* Na poſrjebnischtu ſmjerčenje w Briesnižu ſandžene dny młodu ſonu ſozialdemokrata hrjebachu. Pſchi rowje měřeſte muž ſam rěč, w kotrež wſchehowashe, ſo ſaſowidženja njeje. Na woſebite ſakane ſtareho ſana ſemřeteje paſ cželo tola zyrkwinſke požohnowanje doſta, pſchi cžimž ſo ſozialdemokratycz pſchewodžerjo wot rowa woſhalichu. Dokelz ſu ſo pſchi rowje njewuſhnoſce ſtaſo, wěz pſched ſudniſtwu pſchindže.

* Někotiſi dželawi ludžo w Parizu ſo wo wulſim nadawku roſrčowachu, kotryž republika ma. Jedyn ſ nich woſebje horliwje pſchecžiwo kommuňiſmej rěčeſte. Na jene dobo ſo jeho towarſh wopiascha: "Štoto dha kommuňiſm je?" Prashany ſo ſwoj starý kabat ſlečže, jón do 8 abo wjazy kruhov roſtorha a kózdemu towarſhzej ſchlebjerdvu da, prajizy: "Hlejče, hdyž běſte kabat zyby, běſte dobrý ſa mnje; nětko mjes nami wſchitkimi po runych dželach roſdželeny, ani mi ani wam ničo njeponha. To je kommuňiſm." — Tón muž měřeſte prawo.

* W Chineſiskej buchu pſched krótkim džewjatnac̄o móřzy rubježniſt u ſmjerči wotſudženi, dokež běchu dwě lóžhy nadpanuli. Rubježníkow na čołmach ſ pſchiftawa Hong Kong do města Kowloon pſchivjeſch, hdyž bě ſo na brjoh wulſa čxriða ludu, Chineſow a Europjanow, ſbězala. Mjes nimi běſtaj tež Chineſiskej kataj, wulſaj ramjenjataj mužſkaj, kotraž ſtaſ hido někotrehožkuli ſloſtnika wotprawilenja wjedžechu. Jedyn mjes nimi běſte tak ſlaby, ſo hicž njemóžeſte; duž jeho w korbje njeſeſtu. Wſchitz ſo do rynta ſklaſchu, ſi kribjetom ſ morju. Dwaž herzaj ſapisklaſtaj, hubnat ſabubnowa, na cžož wſchitko wocžichnu. Wyschischi ſat ſebi mjes tſjomi mječem, kotraž běchu kaž britej mótre, najpſchihodniſchi wubra, na cžož ſwoje hróſne dželo pocža. 17 hlowow ſo jena po druhej do pěſka ſuli. Pſchi 18. rubježníku ſat někaſ wopak rubnu, ſchtod

Drjewowa awkzija.

Póndzelsu 8. junija 1891 ma ho na Njezwaczdílskim majordomskim reverje sczehowaze palne drjewo a to

10 rm. buchich khójnowych palnych schézepow,	w 18., 21.
30 " " kuleczkow,	a 13.
40 " " wuleżowanych dolkich hro= madow,	wodžlenju,

60 " khójnowych pjenekow,	w drjewiszcze 21. wodžlenja
80 " khójnoweje walcziny,	

15 stotnjow khójnowych walczkow,

s wuměnjenemi, tu swiczenymi, na pschedawacze.

Chromadzisna dopoldnia w 9 hodzinach w drjewiszcze 21. wo-

džlenja pschi Nowowjedzansko-Zeinszeczaniskim porucza.

Hrabinske s Rieshske hajnske sarjadniſtvo.

S. Nieprashl, wschishci hajnik.

Trawowa awkzija.

Srijedu 10. junija t. l. dopoldnia wot 9 hodzin ma ho byno, na nědze 60 kórzach kniežich lúkow stejaze, na Kupjanskich, Zatšobjanskich a Kobjelsjanskich honach, po sahonach sa hnydom hotowe pjeneky na pschedawacze.

Pschedawanske wuměnjenja ho do awkzije wosjewja.

Chromadzisna w kórzimje w Zatšobju.

Kupjanske knježe hajnske sarjadniſtvo.

Pschenajecze lúkow.

Ajedzelsu 21. junija popoldniu w 3 hodzinach maja ho luki, pola Suborniczké ležaze, po sahonach na pschedawacze.

Na kniežim dworje w Barce, 3. junija 1891.

J. Schütz, inspektor.

A. Rößl w Budestezech

hwój sklad wschelakich kožow, herpow, tóčnikow a brňow dobro- cziemu wobledzbowanju porucza a najtunisze placzisny lubi.

Carl Noack na žitnej haſzy

njedaloso hłowneje straže

sałożene 1864 — wjelié lét wobstejaze khlamy porucza lubym pschedzelam a popschewaczelam pschi jenož sprawnym a tunim požluženju:

khófej byry punt po 120, 125, 130, 140, 150 a 160 np., khófej stajne čerstwy paſeny punt po 140, 160, 180 a 200 np., rajh punt po 16, 18, 20, 24, 30 a 40 np., zokorowy syrup punt po 16 np., jara rjanu flódki tworu, zokor dróbny punt po 28—30 np., zokor w pokrutach punt po 33, 34 a 35 np., kóškaty zokor punt po 36 a 40 np., jerje jenož dobru połnu tworu po 3, 4, 5 a 6 np., zigary, rjanu wuležanu tworu, poruczenia hódnui 100 štuk po 250, 280, 300, 400 np.,

petrolej a cziszczeni rępikowy wosij po najtuniszych placzisnach, likér dobry flódki tworu litr po 80 np., flódke paſeny litr po 60 np., woprawdzity Nordhausenki žitny paſenz liter po 72 np., čistý paſenz liter po 30—32 np., wschidružinu warjenjom, nudlow najtunisho, soda punt po 5 np., pschednicznu schterku po 30 np., mydlo i masanju punt po 24 np.,

Pschi wotewaczu 5—10 punktow poměrnje tunisze placzisny.

Sklad Radbergského piwa w bleskach.

Mužaze kramatj

w wulkim wubjerku a po jara tunich placzisnach porucza

A. Tschentscher na bohatej haſzy 18.

Schtaltj

w wulkim wubjerku, dobrym rěsu a po tunich placzisnach porucza

A. Tschentscher na bohatej haſzy 18.

Najlepše gumiwoje ſchaty,

najlepše uiverſalne ſchaty

po najtuniszych placzisnach porucza

A. Tschentscher na bohatej haſzy 18.

Kolonialtworowe a destilaziske khlamy

Adolfa Nämicha

pschi butrowych wilach

poruczeja hwojim czesczenym wotebjerarjam:

khófej njepalený, bylny a dobry, punt po 120, 130, 140 a 150 np.,

khófej paſeny punt po 140, 150, 160 a 180 np.,

zokor mléčny, jara flódki, punt po 30 np.,

zokor w pokrutach punt po 32, 33 a 34 np.,

kompozyt zokor i pizowanju pečekow punt po 33 np., 5 punktow

po 160 np., 20 punktow po 6 ml.,

rajh punt po 14, 15, 16, 18, 20—30 np.,

syrum flódki kaž med punt po 16 np.,

kandisowy syrum punt po 12 np.,

mydlo w snatej dobrosczi punt po 28, 30, 35 a 40 np.,

rępikaty tobak, amerik. kramy, punt po 35 np.,

rępikaty tobak 2. družiny punt po 30 np.,

rępikaty tobak njekramy punt po 25 np., 5 punktow po 110 np.,

jerje, wulke tuczne ryby, mandel po 50 a 60 np.,

polcz snateje dobroscze punt po 75 np., 5 punktow po 3 ml. 60 np.,

šwinjazy schmalz punt po 55 np., 5 punktow po 2 ml. 50 np.

Czorne židzane tkaniny

lotrež su jako wubjerne kajkoscze spósnate, porucza

Richard Gautzsch
na bohatej haſzy.

Emma swudowjena Vorwerkowa

porucza pslyshowe pjesse, sětnye pjesse, zanki, modne žakety, deszczne mantle, trikotowe taſſe w wulkim wubjerku po tunich placzisnach.

požluženje w němskej a herbskej rěči w Budyschinje na hłownym torhoszcze 5.

Najlepſchi czorny kalk

rjanu wulku kruchatu tworu i soladnym a wódnym twaram, wobmietowanju wětrowych stronow a krygu třechow, teho runja

Schimischowski, Gogolinski a Chorjelski twarski kruchaty kalk

porucza tunio a pschedno čerstwy

wuhlowa a saltowa pschedawacza

C. Thiermannna w Budyschinje.

Franz Marschner

čažnikat w Budyschinje

czo. 9 na bohatej haſzy czo. 9

hwój sklad čažnikow a čažnikowých rjeczásow dobrosczem wobledzbowanju porucza.

hódnia twora. Pišomne rukowanje. Tunje placzisny.

Pschednjenje: Récžu herbski.

Budyska Bjesada

změje njedželu 14. junija wulč. Popołdnju w dwemaj hodžinomaj so do Słonkec wotjedže, wot tam so pěši w Sprejiny dole do Budyšina poídže, ducy po puću so na dalokej bělerni zastanje. Wječor budže mały bal w Budyskej třeletni.

Poboczne tow. ſerb. burow w Małym Wielkowje
změje njedželu 14. junija popołdnju w 4 hodžinach w Kobaniz hoſezenzu poſedzenje.
Pschedkydſto.

Towarſtvo ſerbſkih burow w Bukezach
změje njedželu 14. junija popołdnju w 5 hodžinach ſwoje poſedzenje.
Pschedkydſto.

Kedžbu!

Bo wjeleſtronſkim žadanju k wjedženju dawam, ſo ſym psched dleſhim čaſom w Budyschinje naturske ſekowanske waschnje ſapoczał a ſo trajne ſaſhydliſt. — S dohom wuſběhuju, ſo tole ſekowanske waschnje na wedomostnym ſakladze ſteji a ſo njeje nowemu čaſej, ale naturje pschirprawjene, ſi čimž je mi lohko bylo, najcežjeſche thoroſeje a czerpjenja wulekowac, tak daloko hacž bě wulekowanje mózne.

Swonkowne kumſchtne ſredki, cžwilowazy grat, hroſnje ſłodžaze ſekarſtwo, nerwy pohluschaže a druhe naſhylniske ſredki ſo tu njenaložuju, dokež ſu naturje napſhczidliwe a čaſto wjazy ſchodzi hacž pomhaja, tež ſo žanyh hluſhich pschedyptanow njestawa. Tu ſo wóſty ſkorjeniemi wotſtronja a ſo niz jenož wotřeſaja. Pschi naſhlym ſhorjenju a ſtaſtarenych czerpjenjach ſym wo dnjo a w nozy ſtaſnje k ſlužbje.

S poczeſzowanjom

A. Bohl, ſastupjet naturske ſekowanskeho waschnja, ſi bydłom w Budyschinje psched ſchulerſkim wrotami čiſko 21 w domje ſ. P. A. Donuerhaka.

Réczne hodžiny wot 8 hacž 11 hodžin dopold., 2 hacž 5 hodžin popold. Njedželu wot 8—3 hodžin popold.

Pschedeschcžniki
w najwjetſkim wubjerku w Budyschinje
porucza pschedeschcžnikowa fabrika
Ed. Schulze's Sohn
w Budyschinje pschi bohatych wrotach 26.
Poczeſhnenje a wuporjedzenje tunjo.

Na ratarjow.
Dla ſemrječa ma dželbu koſow pak na dobo wſchę abo tež jenotliwe po jara tunjeſ ſlacziſnje na pschedan awkſionator **Wällmitz** w Budyschinje na ſukelnſkej haſy 9.
(Njech nichčo tutu ſkladnoſcž njepſchepuſhči.)

J. G. Schneider
pschi lawskim tormje
pschedawa wulku poſyku dobrych
zylinderowych čaſnikow
po 8½—10 mk.,
rjane budžaki po 5 mk.,
wulkı wubjek riečaſow.
Porjedzenje nanajlepje.

Módročiſchež
w najlepſieſ barbunjeſuſchčzatej
tworje, kóhč po 30 np., katun
w wjele krafnych muſtrach ſměchne
tunjo, ſbytki wolumjaných
draſtnych klaninow k rubiſhčzam
a ſchorzucham po poſoſy ſlacziſny,
klaniny k wobſadzenju a
podſchiczu turſhio hacž druhđe.
Hermann Beermann
w Budyschinje
na ſmutsłownej lawſkej haſy 6.

W wudawaſti "Sſerb. Now." ſu doſtač: Sſerbske kmótsjaze
liſty.

Gustav Mager,

čaſnikar
11 na ſerbſkej haſy 11
pschi starých kasarmach.

Czeſczenym ſſerbam najpodwo-
niſcho k wjedženju dawam, ſo ſym
ſwoje ſekarſtwo ſ Meniſhonga do
Roswodez pschedpožil a ſo budi ſo
dale prožowac, ſwojim wotebjera-
rjam ſ tunimi ſlacziſnami a hó-
nej tworu poſlužec.

Jan Nowak, ſekarſki miſchtr.

Pilni mnrjerjo

dostanu dželo pola

F. Wörbitza w Budyschinje.

Uſcheriſkeho pyta Clemens
Šauberliſ w Rakezach.

16—17 lét ſtara, ſo pyta. Dalshe
je ſhonicz pola hamſkeho ſkótneho
ſekarja Walthera na žitných vikach.

Wotrocžy a džowi ki doſtanu dobru
ſlužbu pschi wjehoje mſdze w tudom-
nych a Draždjanſkich ſtronach psches
pschitajeku Wakerowu na ſukeln-
ſkej haſy 16.

Wotrocžkow, džowi, dželaczeſte ſwójby a dojki pschi wjehoje mſdze
pyta pschitajeka Schmidtowa na
ſukelnſkej haſy 10 delka.

Hewjerjo.

Hewjerjo a pschivleczeſte doſtanu w akordze trajne a derje ſo
placzaže dželo. Strowe a wobſherne dželaczeſte bydla tu ſu.

Skaskowſte wuſlowe ſamh a briketowa fabrika.

K čeſknemu wopomnijecžu

čeſkneho młodženza njeho **Augusta Wokacža**,
wojaka 1. komp. 103. regimenta w Budyschinje,
ſyna **Handrija Wokacža**, živoſeſterja w Cipjanské Dubrawzy,
wumrje w Budyschſkim laſareze 5. meje 1891, 21 lét 8 měſazow starý.

Tež ſtarſhei žaſoje wulka běſche,
Tež ſtyk a ſrudžba nadpadež,
Kž wot domu přeč ſtrou džesche,
Ton morwy tu něk ležeshe.

Duz jeho cželo požadachu
Šeſi dojvejež ſ ſwojej domiňine,
Joh ſi wujecz ſohorjebo džesche
Na Božej roli w Eupoj.

Cži čeſkni młodženž a holzy
Jom' na ſhowanie pschedyndzechu,
Miekechu palmy a tež menžy —
Požednuj cžescež jom' ſwjeſcžu.

Tež wujecz ſohorjebo džesche
Joh' pschedyli ſ cžescež pschedyndzechu,
S jich hudebnikam ſ rowu džechu
Tom ſrudne ſynti ſanſhceſ.

Pschi rowje jeho hejtman na to

Njech wopomnijecžu džerjeſeſe,

Na běſche jemu ſi cžo c'i ſa to,

So w ſlužbje derje ſtejeſe.

Bo ſebi wón tu ſawostajt

Tež ſtarſhei a tež bratrow dwej,

A wſhiciſt, kž ſu ī njemu ſtali,

Tež towařſhov pak ſubjih tež.

Džak tudy vraja ſtarſhi neto

Tež lubje cžesnej młodženži

A hſeſeje tež tym džak ſa wſhictko,

Kž ſu joh' ſ rowu donjeſhli.

Džak jeho hejtmane tež hſeſeje

A jeho wujecz ſohorjebo ſtoli

Kž poſlednuj cžescež dacž jom' džescheſe,

Haj tež tym wujecz ſohorjebo ſtoli.

Tež wóz wjehoje ſum ſohorjebo ſtoli

Do tamnej cžickej wěžnoſeſe,

Tam ſiednoſi wóz wſhiciſt ſ ſum,

Tam ſa ſak' ſum ſidzieſe.

Nad namí pak cžyži ſohorjebo ſtoli

Nam ſum njeho wotewieſ,

Haj ſum mam ſu wot ſwete džescheſe,

Tam ſi jehnjeſzowom' ſwaeſi hieſ.

Na žadanje jeneho lubho towařſha

podał Ernst Heſaž.

Sjamny džak.

Wyžokodſtojnemu knjeſej kaplanej Aſchijanej w Hodžiju, kž je
dolhi čaſh ſ wulki ſwěrnoſeſu a ſwědomitoſeſu ſaſtojnſtwo farſteho
ſekupjerja w Hufčanskej wobſadze ſaſtupeſal, ſa to najwutrobiňſhi
džak praja ſerbiſ ſwadej ſobady.

"Serbske Nowiny" wudawaſſa so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předplatna wudawaſſi 80 np. a na němſkih poſtach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čílo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěſtka, kiž maja so w wudawaſſi „Serb. Now.“ (na rózku zwonkeje lawskeje hasy čo. 2) wotedač, placi so wot małego rynčka 10 np. a maja so štvortk hađ do 7 h. wječor wotedač.

Zamolwity redaktor a wudawaſſ Marko Smoler.

Číšc Smoler je knihiččeře w mačičnym domje w Budyšinje.

Cílo 24.

Sobotu 13. junija 1891.

Lětnik 50.

Gjeſčjeni wotebjerarjo Serbskich Nowin, kotsiž chzedža ſa nje na **3. řeſtvortlěto 1891** do předka placiči, njech netko 80 np. w wudawaſſi Serbskich Nowin wotebjerarja. — Czi, kotsiž ſebi Serbske Nowiny pſches poſt pſchinjeſč dawaja, njech tola njelapomnia, ſebi je tam bórſh ſtaſac̄. Na řeſtvortlěto ſaplači ſo ſa Serbske Nowiny na ſaffich a pruſtich poſtach, kaž tež w drugich ſrajach němſkeho khějorſtwa 1 ml. s pſchinjeſenjom do domu 1 ml. 15 np. — Serbske Nowiny s pſchilohu Serbski Hospodař placiča na poſtach 1 ml. 25 np., s pſchinjeſenjom do domu 1 ml. 40 np.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Sswobodomyſlna strona w pruſkim krajnym ſejmje je knježerſtvo ponuczila, ſi nowa ſwoje měnjenje wo žitnych złach do ſjawnoſcie dac̄. Sswobodomyſlny ſapoflanz Nictert bě namjet ſtaſik, ſo by knježerſtvo krajnemu ſejmej material k wjedženju dało, na kotrehož ſakladze je knježerſtvo k ſwojemu roſfudej w naſtupanju žitnych złow pſchischo. W knježerſtowym měnjenje ministerſtowym pſchibyda ſ Caprivi ſejm proſysche, tutón namjet wotpoſaſac̄. Štož ma knježerſtvo wo žitnych złach praſic̄, to je wón hižo 1. junija w ſejmje roſklađ. Wot teho čaſza ſo knježerſtowe naſlady pſchemniſe njeſzu. Wone je hiſcze na tym ſamym ſtejnichcze, na kotrehož je 1. junija ſtało. Powjescze, kotrež ſu bjes tym doſchle, ſu jo w tym hiſcze bôle wobtwardzile. So knježerſtvo ſwoje wuloženja ſ liežbami dopoſaſac̄ njeſože, je wone hižo 1. junija praſilo. W waschnju wězy leži, ſo može ſo knježerſtvo jenož na taſferowanje ſložowac̄. Knježerſtvo je hižo w haprleji praschenje, hac̄ nuſa wobſteji, kotrež by ſběhnjenje žitneho źla žadała, na drobne roſpominalo. Wone je ſo tehdź na napraſhowanje poſta wokrjeſnyh, złownych, proviantſtich wyschnoſczow atd. wobmjeſowało, ſo by někajle ſnjeſpoſlojenje njenastalo. Wunoſchť tehole napraſhowanja bě, ſo po wſchitkowneje nuſy njeſe. Dla roſczaſeje agitaziſe pſchecžiwo žitnym złam je ſo knježerſtvo poſbzischo na wulku liežbu woſhobow w Němzach wobrocžilo a ſebi tež wot konſulatow w wukraju roſprawy žadało. Knježerſtvo može dopoſaſac̄, ſo ma jara ważne a hōdne taſferowanſte powjescze w ruzy, kotrež woſjewicz paſ ſo w tu khwilu njeſhodži. Je to tež njetrěbne; pſchetož pſchecžiwnyž žitnych złow ſo ſ tym tola pſchewědzcili njeſhodžu.

— Štaſka kralowa Karola, kotrež w tu khwilu w Čechach pſchewywa, je tele dny w wulkim ſtrachę byla. Kralowa bě ſ pſchewodom ſwojeje dwórskeje knjenje, hrabinki Ginsiedel, do Lischnowic̄ wotjela, ſo by ſebi tamniſchi khudžińſki dom woſhlađala. Na dompučju k ſtejnichczej ſtaziji kralowu czeſkej njeſwodro pſchewhata. W najwjetſchej bliſkoſci kraloweho woſa Bože njeſwodro do ſemje dyri; konjej ſo ſploſhſiſtaj, a jenož ſi poſončowej duhaphſitomnoſczu ſo czeſkeho njeſboža ſminchu.

Italska. Hornja Italska je ſo nježelu wot ſemjerzenja doma‐pytała. Wjele twarjenjow je ſo woſhlađilo, tola ſo zyla ſchłoda hiſcze pſchewidzeč njeſa; wona ſo nježde na 3 milliony woſlici. W někotrych wžach poſta Verony bě ſemjerzenje tak ſylne, ſo ſu ſo nimale wſchē twarjenja ſaſyple. S noweje wotewrjenzy woſenbluweje hory Besuva ſo poſdželu ſcheroča ſeſka lavy wuliwasche.

Jendželska. Štandaloſny prozeſ je ſo ſatičený thđenj w Londonje ſkónczil. Wěz, wo kotrež ſo w prozeſu jednaſche, njeſe je ſi krotkimi ſlowami naſpomniena. Wyschť ſchotisleje gardy, Cumming, jedyn ſi najlepſich pſchecželov Waleſkeho pſryna (Jendželskeho kro-

prynza) pſchi ſbožohre, baſkarat mjenowanej, ſtož je podobna hrę kaž „Pharao“, pſchelwapiču, hdyž faſhne hrajeſche. Waleſki pſrynz bě pſchi teje hrę, kotrež je ſalonſy ſakafana, bank džeržak. Město, ſo by ſo někto Waleſki pſrynz ſa to poſtaral, ſo by ſo nječezhny muž a jeho pſchecžel hnydom ſ offizérſkeho korpſa wuſtorečil a ſo po ſalonju poſhotaſ, jeho naſlédniſ ſendželskeho tróna k ſebi powoła a tu ſo wucžini, ſo wſchitzu wobdzelnizy hry, ſnamjenite woſhobu w towarſtowym ſiwenjenju, tež pſrynz, zlyh podawki ſamjelcza, hdyž ſo Cumming piſomne na to ſwiaſa, ſo ženje wjazy kharthy do rukow njewoſmje. Cumming tak cžinjeſe; hdyž paſ ſo powjescz wo jeho faſhnej hrę pſchego w Londonskim towarſtwe roſſchéri, pſchecžiwo ſwojim wobwinowarjam woſhloržbu dla ſſchidženja poda. Šaud je, kaž bě wočkaſc, na lepshe wobſkoržených wužubdíl. Cumming budže někto ſawěſce ſ wójſka wuſtorečen, tola tež wažnoſc Waleſkeho pſryna je ſ tutym prozeſom czeſpila. Žendželski lud je roſhorjeny pſchecžiwo njeſu, ſo je wón, naſlédniſ tróna, kž ma přeni ſchitowat prawa a najwoſchſchi wjedniſ ſój ſejm ſejm, ſi wopacžnej dobročiwoſczu Cumminga ſakitaſ pſched ſežhwaki a khostanjom jeho nječezhnoſcze, město ſo by hnydom jeho hanibu woſtryl a naſtork k temu dař, ſo by ſo ſakluženeho khostanja ſminul. Byli po woli Waleſkeho pſryna ſchlo, by faſhny hrac̄k dale jene ſ najwoſebniſich městnow w ſendželskim wójſku woſkhowal. Teho dla ſo tež Cummingowy ſakitaſ bjes roſmyklenja a džiwanja na wýkoloſtejazu woſhobu Waleſkeho pſryna pſchecžiwo tutemu wobrocži, praſiſy: Lisezina, wot Cumminga podpiſana, njeje druheho woſpohlađa měla, hac̄ ſo by ſo Waleſki pſrynz ſtandala ſminul. Njeje přeni króz, ſo czeſki mužojo ſami ſe ſwojej czeſcze ſa to ſaſtupuju, ſo bych czeſc ſeňaſkeho pſryna ſakitali. Želi ſo pſchibažni Cumminga njewinowateho wuſnaju, njeſm ſo jeho mieno ſe ſapiſow offizerow ſendželskeho wójſka wumafueč, tak dolho hac̄ ſo w nim mienje Waleſkeho pſryna a generała Williama, kž je ſo teho runja pſchi ſbožohre wobdzeliſ, namaſatej. Tole wuloženje je ſawěſce zyle prawje myſklenie. Zlyh ſendželski lud tak myſli. Pſchidžowarjo methodiſtſkeje wěry w polodniſkim Waleſu ſu ſe ſjawnym liſtom, Waleſkemu pſrynej pſzlanym, woſzarowali, ſo je ſo na hanibnej baſkaratſkej hrę wobdzeliſ. Liſt ma ſo talk: Se ſubniſtich jednanjow ſe ſobiarowanjom widžimi, ſo je Waleſki pſrynz lont 8. septembra pſchi baſkaratſkej hrę pſchitomny byl a ſo je ſe ſwojim wobdzelenjom pſchi hrę w jeſnych naſhanibniſich a naſbole kažazyc formach tónle njeſocin k bjes ſudom ſpěchowal. Dowolamly ſebi Deho kralowskej wýkokoſci pſched ſtajec̄, ſo tajke ſabžerzenje pobožnu ſudowu myſl rani, kralowski dom ſ wýkokoſtejnichega deſe cžehnje, na kotrehož je tak dolho ſtał a pódla teho luboſeč a pſchithilnoſeč k trónnej pomjeniſchuje, kotrež je ſo jako podpjera na božinu wot naſ hac̄ dotal pſchego czeſcžil a wýkoko wažil. Žendželske nowiny ſo runje ſ tajkej wótroſcju pſchecžiwo pſrynej wupraja. Nowiny „St. James Gazette“ ſwój naſtarak wo tym ſe ſlowami ſkóneča: Pſryzojo njeſ ſo w ſwojej mlodocži po žadanach ſwojeje wutroby wjeſela. Hdyž paſ je jedyn pſrynz 50 let starý, hdyž je džed a na měſce wulkeje doſtojnoſcze a ſjawneje wažnoſcze ſteji, potom dyrbjal ſebi pſchitomnoſcze, roſmyklnoſcze a ſamowoblnjezenje ſwoju winowatoſcze cžinieč.

Turkowska. Pucžowarjo, kotrež ſu rubježniſy poſta Čerteski w ſtejnichczej čazhu nadpanuli a ſobu do ſwojeje khownatki wotwiedli, ſu ſaſo ſwobodni. Turkowske knježerſtvo je ſo do ſpěcha mělo, jich ſi 200,000 frankami, kotrež rubježniſy ſa nich žadachu, wukupic̄. Dweju jateju ſu rubježniſy hnydom přeni džen puschczili,

so byshtaj wukupny pjenjes pschinješkoj. Jedyn s njeju bē Barlinski žid Israel, drugi kuchař Kijal s Wina. Pošledniški je jenemu nowinskemu dopisowarzej wo nadpadze sežehowaze powiedał: »Se 26 puczowarjow mje a schyrjoch drugich jako fastajenzow, a lokomotivneho wjednika jako tolmacza grichiskeje ręce žobu wsachu. Gsedmjo rubježnizy naš pschewodżachu, druzi nasad wostachu. Najpriody ſebi myžłachmy, so naš rubježnizy hacż na nahe czelę pschewptaju, duż ſim wschě ſwoje pjenjesy poſtigachmy. Wjednik rubježnikow pał nam psches tolmacza wotmolwi: »Zadamy ſebi jenož wyżoli wukupny pjenjes.« Schwilu marschrowawski brziedź leża fastachmy a jedyn s jatych dyrbiesche po žadanju rubježnistevo wjednika na jenu papierku napisacz, so naš satſela, jeli so ſo ſa naš 200,000 frankow wukupnego pjenjesa njewuſlacz. Tale papierka, kotrąž rubježnizy k želesnicznej staziji pôzlaču, bē prénja powiescz wot nich. Na to ſo na marsch nastajichmy, na kotrąž budzi čaſz žiwenja ſpominacz. Nóż bē jara czmowa a leđma bē džesacz kroczel daloko widzecz. Wjedzachmy jenož, so ſimy w ležu. Skónczne nam rubježnizy wot-puszczeſzku, khwilu wotpoczeſz. Wupſchestruehu ſwoje placheſe na wložnej ſemi a nam mēchi, do kotrých bēchu naſtrajene węžy ſtykali, jako hlowati podachu. Taſku pscheczelnoſcę wot rubježnikow wocząko-wali njebachmy, a woni ſo nam teho dla mjenie hróſbni wot teho čaſha bycz ſdachu. Po poſhodzinſkim wotpoczinku njepſchewawajzy dale ſtupachmy, hacż bēly dzeni poča bywacz. Widzachmy ležy, hory, ſemja bē jara tonidata a čaſto hacż do fuſkow do błoča wjaſnuchmy. Smjercz wuſtawſki dach ſo psches tolmacza wjednika wopraschein, hacż drze marsch ſkoru k kónzej njepónidze, dokelz wjaſy dale njemožu. Dostach ſatrafazhe wotmolwjenie: »Hdyż dale njepónidze, wam ſchiju pscheresnjem!« Tolmacz pschispomni: »Clepje je, hdyż nicž njeprajice. Hdyż woprawdze dale hicž njemōdeče, dyrbicze ſjes wjele ręczenja k ſemi panucz.« Tola ja bēch ſ pschihroženjom ſhmjercze tak ſati aſcheny, so na wſchu ſpróznoſcę ſabuch a ſpeshnje dale kroczač. Skónczne, bēſche ſnadž wokolo ſ hoding rano, ſaſo fastachmy. Bēchmy w runinje, daloko a ſcheročo njebē žaneho cžlcwileho wo-bydlenja a džela wibzeſz. Rubježnizy radu ſkadowachu a ſebi naš wobhlaſowachu. Wjednik ſe mni ſtupiwschi mje na ramjo klepaſche a mi psches tolmacza prajicž da: »Wu dyrbicze po pjenjesy hicž!« To wuſkischaſwski ſo k teſle ſlužbje Barlinski žid Israel podtykowasche, kiz mjeſeſche napohlad hromadki njesbož. Tolstemu brjuchaczej ſo pot ſ cžela lijeſche a wón ſ cžegla ſdychowasche. Israel rubježnikam k wjedzenju da, ſo w Konstantinoplu bankiera ſnaje, kiz wěſcze wukupny pjenjes wobſtara. Rubježnizy bēchu ſ tym ſpolojom, ſo ſo Israel dla wobſtaranja pjenjes ſo mnu ſobu puſchein. Druzi jeczi naš horzo proſchachu, ſo bychmy žadanja rubježnikow rucze dopjelnili a ſ tym ſich wuſwobudzenie poſpěſhili. To naſtym towaſcham w nuſy ſwiatocznje ſlužbichmy. Na to naš wjednik rubježnikow na hórkū dowiedze a nam poſala, do kotreje ſtrony dyrbjachmy hicž. Na telegrafowy grot ſokafijo, wón praſi: »Telegraf ſe ſamýkłom roſtorhalu njeſkmy, ſo móhli wot bližſzejſte ſtazije telegrafowacz, tak ſo jathm wjedze.« Israel ſe ſwojego dybſala mały dalokowid wu-czeſe a ſebi woſloſcę wobhlaſowasche. Tale ſchleſta ſo jemu wot rubježnika hnydom ſe ſłowami wotewſa: »To móžu ſam trjebacz.« Poſtajiwski hiſche, tak ma ſo wukupny pjenjes pschein-podacz, a naš na to ſedźbnych ſežiniwschi, ſo ſawoſtajenym jathm hlowu wotrubnu, jeli ſo bych ſo wojazy pschiblizili, nam wotjal cžahnuſz dachu. Ta a móž pschewodżer bēchmoj ſhmjercz ſpróznaſ, tola wot ſpočatka wokomika, ſo bēchmoj ſwobodnaj, cžuſachmoj ſo tak poſylnenaj, ſo ſ hoborſki ſroczelemi ſahajo bórſy rubježnikam ſ wozhow cžeknuchmoj. Hiſche ras ſo jara ſtrójichmoj, hdyż trundlaty cžlowiek nam naſpchein ſtupi. Myžłachmoj ſebi, ſo namaj hido ſaſo někajki rubježnik naſpchein ſtupi, tola muž ſo jako dobrociwih Italijan wupokaſa. Po wjaſy hodingach na ſteſenizu pschinjeſchmoj a ſkónczne do Konstantinopla pschijedziechmoj. Ani pjenjeſka w móſchni njemějachmoj.« — Wo nadpadze ſamym ſo dale pſche: Krótko do brziedź nozy cžrjoda rubježnikow pod wjedzenjom ſwojego hejtmana Athanaſa baraku, ſjes ſastanischomaj Sinelli a Čerkeſki ležazu, nadpadze, kotrąž je wot želesnicznych dželaczerjow a wothladowarjow wobydlena. Tehdy tam 18 muži pschewywasche. Rubježnizy ſich pschewapichu a wuwjasachu. Na to Athanaſ ſelesnicznemu wot-hlaſarzej poruczi, dwé ſchěne ſ kolije wuſběhnuſz. Tutón ſo ſa-powiedzi, wilke njeſbož, kotręž móhlo ſ teho naſtač, k pschein-ſlenju dawajo. »Czeho dla telko cžlowiſkich ſiwenjow do ſhmjertneho ſtracha pscheinjeſch? Czecze tola jenož puczowarjow wuſběhnuſz; duž čzu, hdyż ſo čaſh pschibliz, ſnamjo k ſastaczu na tutym měſtneho dace. Potom dže móžecze cžinicž, ſchož ſo wam ſpodoba.« Athanaſ ſebi węz ſe ſwojimi towaſchimi khwilu roſmyžlowasche. Wjetſchina

s nich bē pječa ſ tutym namjetom psches jene, tola hejtman ſo k wothladerzej wróci a jemu pschikafa, ſchěny wuſběhnuſz. Džesacz mjeſchinow do 12 hodzin čaſh pschijedze. Želesniczneho wothladerja nuſowachu, wukasane ſnamjo, mjenujzy běle ſhwětlo ſ latarnju dacz, ſo ſim Čaſh ſjes ſadžewka nimo jecz. Wothladař ſpýta, latarniny četwieny boł čahej pschewborecze, tola teho ſo rubježnizy do-hlaſachu a někotre třelby ſo pschewzivo njemu měrjachu. Lokomotiva ſ tendarom, dwaj wosaj ſa puczowarjow a jedyn ſpanſki wós ſo ſwročzichu, na ſboje pał ſo ničto ſtrachne njewobſchodzi. Někto rubježnizy čaſh wobſtupichu a ſ třelbow wutſelichu ſ wotpohladom, ſo bych ſuczowarjow ſatrafachili. Hejtman konduktorej Vorgie poruczi, wosowe dure ſotewrict a někotsi rubježnizy ſo psched durjemi ſ karabinarem, k třelenju hotowym, poſtaſichu. Po hejtmanowej pschikafni dyrbiesche na to Vorgi puczowarjam pjenjesy, čaſhnik, rieczasy a druhé drohotnoſcę wotewſacz a hejtmanej pschein-podacz. Wón jenož ſkote čaſhnik hjerjesche, kſleborne won wotpofaſa. Žena žona, kotrąž po jeho žadanju teho runja ſwoj čaſhnik pschein-poda, pschi tym ſpomni, ſo drje jemu wjele hóz njebudze, ſo pał jón wena nuſnje trjeba. S někotrymi luboſnymi ſlowami jej won ſčaſhnik wróci. Žona je wſcha roſwjeſelena ſ tutym podawkom a praji, ſo budze tuton čaſhnik jako drohe wopomnjeſe na tele romantiske wokomiki ſtajne wuſkoko wazicž. S zyla bē Alhang ſapschein ſuczowarjam, wobſeſie napschein ſonskim, jara luboſny. Žonu, kiz čyžiche jeho wuſladowach do njemožy panucz, pytaſche won, tak derje hacž ſo hodieſeſe, ſměrowacz a ju dale njewobſeſezowasche. Tak jara hacž ſo Athanaſ ſonskim pscheczelniwy, tak ſo won ſidam njepſcheczelny bycz ſdach. Hdyż jemu žid Israel hnydom ſwoje pjenjesy wubacž nočyſche, won na njeho ſawoła: »Sey žid a dyrbischi wumrjeſz«, a ſo do njeho ſe ſwojeſi třelbu ſaméri. Poſrženy ſakſchitnuwski wo ſwoje ſiwenje proſchein, wobkruzejo, ſo je grichiski podban. Athanaſ da ſwoju latarnju pscheinjeſch a ſebi jeho papery poſafacz. W nich won ſidowne wudawanje wobkruzeſe wibzeſe. Wón jemu piſma ſe ſlowami wróci: »To je tebi ſiwenje ſdzeržalo.« Dwaſ druhaj puczowarje, Grichaj, kotrąž bēſchtaj to wotpoſluchaloj, rubježnikowe pscheinjeſe ſmyſlenje k ſwojim krajanam wuſwiziwajo, ſo jemu teho runja jako Grichaj pschein-paſtajſtajſtaj; won tež ſimai jenož někotre maliczkosče wotewſa. W jenym dalskim woſu won ſaſo jeneho ſida nadendze, bankiera Joca Pappo ſ Adrianopla. Hdyż na tuteho rjad pscheinjeſch, won ſ ruku k ſkuſninem ſalej ſjedze, drje bjeſdžat, ſo by ſwoju pjenjeſnu móſchen ſchitwoval. Athanaſ ſnadž ſebi myžleſche, ſo ſa brónju pschima a dwózny do njeho třeli. Trjeheny ſo k ſemi cžiſnu. Athanaſ mjeſeſche jeho ſa morweho a ſo wot njeho wotwobroči, prajizy: »Wotajeſe tola ſe... njerodžu tež jeho pjenjes!« Jaco Pappo pał mjeſeſche ſ teho dobrý wuſtik; won bē jenož na lóhcu ſ lóhla ſranjeny a ſwoje pjenjes wobkrowa. Turkowſke knježerſtvo budze rubježnikow ſ cžegla popanucz móž. Wukupny pjenjes doſtaſwski ſu ſo woni roſeſchli a do wſchelatich ſtron roſeſchli.

— Puczowarjo, kotrąž ſu ſo poſlební wot rubježnikow puſchein, powiedaju, ſo ſu pschi nich hłód cžerpić dyrbjeli, a ſo je ſich zyroba prěni dzeni jenož ſ wody a khleba wobſtala. Koždu nōz ſu woni daloke marsče psches ležy a hory cžinicž dyrbjeli. Hejtman rubježnikow hróſeſe, koždeho ſkózowacz, kiz by ſebi ſwěril cžeknucz. Hdyż ſo jeczi puſchein, hejtman koždemu ſ nich 5 frankow na pucz ſobu da. Pschi wukupjenju jatych lokomotivny wjednik Freudiger wino a kognak ſobu pscheinjeſe. Rubježnizy ſo ſylnje wopichu, cžehož dla Freudiger na myžl pschein ſe, ſich pschein. Źeczi pał ſo pschein ſiwenemu ſpječowachu. Hejtman Athanaſ wukupny pjenjes ſam pschelici. W poſlednjej móſchni bē 10 frankow pscheinjeſele, Athanaſ je wróci, prajizy: »Smj ſprawni ludžo!«

China. Ola njepſchewawajeho pscheinjeſhanja kſcheczianow w Chinje ſtaſ ſkónczne ſaſtupjerzej Franzowſkeje a ſienoczenych amerikanskich ſtatow pola chineskeho knježerſtwa ſakročkoſi. Po nowſich powiesczach je Shangaja ſu w Wuſhu pola Kinkianga Chinesjo jeneho kſcheczian-ſkoſi miſionara ſkózowali a khěze, kſcheczianam kluſchaze, ſpalili. Kſcheczianſke žony a džeczi ſo do Kinkianga wukhowachu. Chineszy po hanskym měſchnizy lud pschein ſiwenam ſcheczuwachu. Saſtupjerzej Franzowſkeje a ſienoczenych amerikanskich ſtatow ſtaſ hróſkoſi, ſo budze franzowſke wójnske lódſtvo město Nanking poſteleſe, jeli ſo chineske knježerſtwo kſcheczianam doſečeſzinjenje a ſarunanje ſkłodv njeda.

Njewinowath ſaſhudzeń.

S kónz ſydonnateho lětſtota w krajinje pschi Hornim Rheinje cžrjoda rubježnikow dolhi cžaſh wſchilich puczowarjow a měrnych wo-bydlerjow krajiny w ſtajnym ſtrachne džerzeſe. Skónczne wſchilich

rubježnikow popadzehu a sajachu. Czim hörje běchu rubježnizy sa-
khadzeli, czim hóle so nětko wokolny lud wjezelesche, so ſu w ruko-
maj ſudniſtwu, a jím prawje krute khostanje pschejesche. Tak tež ho
sta, a s khwatkem tež tch ſobu khostachu, kotiž po prawom ani
mordarjo ani rubježnizy njeběchu, ale kotrychž běchu ſobu popanuli.
Runjež žonske a džeczi njewobwěſchachu, je tola s prutami ſchwilkach
a s kraju wopolasachu, jím předy někotre pižmili do czela wu-
fimudžiſchi, — wſchitko tole njedziwajo ani na starobu ani na
ſplah, njedziwajo na to, ſchtó je winowaty, ſchtó njewinowaty.

Mjes poſhostanymi běſche tež 10lētny hólčez, kotremuž Jan
rěfachu: ſchtó jeho starſchej ſtaj, a w kotrym kraju je so narodzil,
wón njewjedzefche. Štož mókeſche wón pomnicz, běſche ſtajnje mjes
rubježnizami byl; brunu ſilzu, kotař rubježnikow pschewobwěſche,
macz mjenowasche, runjež wona jeho macz njeběſche. A hdyž zyle
rubježnizke paſmo psched ſudnika pschijewedzehu, tež jeho ſobu khostachu,
runjež čzaž živjenja ničo kranul a nikoh ſlonzorak njebě,
jeho wuſhwilkachu, jemu pižmik do kože wuſmudžichu — a to jato
woſhebitu miloſcz ſady na khribjecze — a potom jeho psches mjesy
dowjedzehu.

Wote wſcheho ſweta wopuſhczeny, wuſtorčeny ſ towarſtwa
sprawnych ludži, hólčez nětko ſ tamneje ſtrony mjesow ſteſeſche a
hōrje, hacž katoſe njesafkužene puſki, jeho w myžlach pižmik palesche,
kotryž běchu jemu na ſudniſtwu do khribjeta wuſmudžili.

Někajti bur jeho nadendže, hdyž wón wſchon do hľubokich
myžlow ponurjeny, hľobu a piča stradaný, pod ſchtomom ležesche;
pschetož njesbožowny ſebi do žaneho člowiskeho bydla njewerjeſche.
Bur ſo nad nim ſmili a jeho do ſwojeho domu waſa, jeho nažyczi
a napoji, ale, dokelž wezípny njebě, ſo jeho nadrobnje njewuwo-
prachowa, ſpokojiſchi ſo ſ tym, ſchtó jemu hólčez, kotrehož dobrata
duſhneho ratarja hľubočku hnujeſche, wo ſwojich wobſtejnoscach ſam
wot ſo wupowjeda.

Sswernje, pilnje a sprawne ſan ſwojemu dobrotjerzej ſlužeſche,
po ſwojich možach hóle dželafche, hacž kóždu druh ſzeladny, běſche
cžichi a měriwou a kóždemu ſ woli; duž mějachu jeho ſtari a
młodži lubo.

Takle ſo někotrežkuli ſetko minu, a ſ hólčezu bu ſrostny mlodženz,
na kotrymž mjesech zyla wjeſ ſwoje wjeſeſe, najwjetſche pak Marscha,
burowa džonka, kotryž běſche njesbožowneho něhdý pod ſwoj krym
waſal. Marscha potajnoscze ſ teho nječinjeſche, ſo je Janej wutrobnje
pschithilena. Tež Gebhard, jeje nan, kotremuž potajne njewosta,
ſchtó hórfy wſchitzy wſedzachu, ničo pschecziwo temu njemějeſche, ſo
jeho džonka teho lubowasche, kotremuž běſche wón ſam pschithilena
kaž ſwojemu ſynej.

Starý muž pak ſo tola džiwasche, ſo bu jeho pschijath ſyn,
kotryž wſchal běſche pschetož cžichi a ženje wjeſe njerečeſche, runje
nětke hiſhce bóle cžidi, a ſo jemu ſe ſhadtzenjom mlodeje luboſeſe
w město raboſtnych ranskich ſerjow, kaž ſo ſdaſche, khmurny džen
ſhadtzeſche. Pschetož ſo mlodženz Marschu lubowasche, hľubočko a
horzo, kajež wſchitke jeho ſacžucza běchu, bě zyle wěſte a ſo móh
rjez kóždu hodžinu ſe ſtoterymi ſnadnymi, ale njemyſlyny ſnamje-
ſčkami wopolasowasche. Duž ſo nan roſhudži, wěz pschi pschibodnej
ſkladnosczi wuſhaknic. Gebhard, kiz běſche dobrý hospodat, njebvwarz
pschi tym ſlupy, a ſo ſtajnje ſa čzaž nuſy ſtarasche, kiz dže mójeſche
pschetož pschiciz, běſche psched krótkim ſe ſwojimi ſprózniwje nalutowanymi
pijenjemi hiſhce malu ležomnoſcz pschitupil, kotař ſ jeho
ſtatokom mjesowasche, ale dotal piſta ležesche, žaneho wužitka njed-
zavajo. Žunu ſebi wón pschitupjenu ležomnoſcz ſ Janom wob-
hadowac̄ džesche, ſo wſchitaj roſpomniſloj, kaž by ſo naſlepje wužicž
hodžala. Hdyž nětko piſtu pôbu wohladachaj, a mlodženz měnjeſche,
ſo ſo lěta minu, předy hacž ſmědža ſo tudy khmane žne wocžakowac̄,
Gebhard džesche: „Prawo masch; ja mam tež ſa to; ja drje to
ſ cžejka dočzakam, a pschi teſle myžli je mje ſupje móh rjez hýzo žel
bylo. Ja wſchal mam džeczo, duſhne džeczo, ale to je ſtabe, a
dželo, kajež tole je, piſtej pôdze pôd wotdobyč, ſebi ſplně ſužy
žada, niz pak žonskej. Haj wſchal, hdy by Marscha čhyžla, kaž ja
čhu, a wo pělneho mužiskeho rodžila, kajež na pschikkad ſužodžiz
Petr je, kiz dawno hýzo ſa njej hózgi, dha by derje bylo!“

Tudy rěčnik ſasta o na mlodženza hladasche, w kotrehož wob-
licžu ſo pschi teſle rěči ſtrach a radoſcz ſpobiwne wotměnjeſchtaj.
Potom wón dale džesche: „Ale tak žaneje nadžije nimam; wo Petrje
holza ničo hlyſhcej nochze, runjež ſebi wumyžlicz njemöžu, cžeho
dla niz, pschetož Petr je ſchikowaný a pěkný hóz; nuſowac̄ pak ju
njeham. Wdžesč mi ty ſhnan ſraječ, wón ſpěšnje pschitstaj,
„psche cžo wona wo mlodého ſužoda njerodži?“

To běſche praschenje, kotrež mlodženzej trochu njenadžizy pschindže;

derje wjedžo, cžeho dla ſo jeho nan prascha, ſo wón ſacžerwjeni
hacž do wuſchow, ale jenož prósne wotmolwjenje da. Dowěrnje
Gel hard bliže ſ ſwojemu pschijatemu ſynej ſtupi, jemu ruku na
ramjo połoži, jemu dobrocziwje a kruče do wocžow poſlada a praſi:
„S czim ſym ſebi tole wo tež ſaſkuži? Pschego ſlawny a ſprawný,
ſym cži ſ nanom byl wot teho wokomika, ſo je cže Boh tón ſenjes
je mi pschijewedz. Ty ſy ſtajnje moje dowěrjenje měk; psche cžo ja
twoje nimam?“ Nětko mlodženz dleje mjelečecz njemöžesche. Sſwo-
jego nana wokolo ſchije wſawſhi ſo jemu wón wuſna, ſo hýzo dawno
Marschu lubuje, ſo tež je wona, kaž ma wón ſa to, jemu pschij-
thilena, ſo pak je runje teho dla dwójzy njesbožowny. Sſo džiwaſo
ſo Gebhard nětko dale praschesche, a přeni króč mlodženz hnuthy
potajnſtu poſheradži.

Kedžbniſe Gebhard na njeho poſluchasche. Sſylſa ſhobuzelnoscze
ſo w ſtarzowymaj wocžomaj ſyboleſche, a nan ſwojeho ſynewu
boſoſcz ſobu čjujeſche. „Wý widzicze“, Jan ſkoneči, „ſo ſym njes-
božowny, njesbožowny čzaž živjenja, a ſo ſo mi žana nadžija njem-
je. Mjeſe muu a ſbogom wěčnje njesafkuženy pomnik mojeje
hanby ſteji. Ženje ſtaw ſwojby bycž njemöžu. S kajeſim woblicžom
móh ja, ſ towarſtwa ſprawnych ludži wuſtorčený, hdyž ſwojeho
manbželſtej psched ſtupicž? Muzowá cžesč je žonina pycha;
kajeſe pychi móže moja nožycz? Byrnejz žadyn člowyſek njewjedzal,
ſchtó je mje njewinowateho podeschlo, byrnejz to haj mojej mandzel-
ſtej potajne wofſalo, ſa to tola wěm! S kajeſ ſo mi něhdý ſwojim
džecžom ſawoftajicž? Něbý cžeto jich njesbožowneho nana na marach
potajnſtu wotkrylo, a něbý jim w měnjenju ſweta jačo herbstwo
jich nanowa hanba wofſala? Moje živjenje je ſa ſbože ſhubjene,
duž mi daječe hicž, mój nano; daječe mi hicž, daloko do ſweta, ſo
cži na mnje ſabudu, kotsiž mějachu wutrobu ſa minel! Khežor Leopold
ludži trjeba, ſo bychu jeho mjeſy pschecziwo Turkam wobarali. Tam
čhu hicž; ſhnan tam pýtanu ſhjercz namakam, ſhnan ſo mi radži,
ſo w hromadze ſabitých ležo wofſanu a ſ tutym, bjes dalschego wu-
beranja, wulki ſhromadny ſow doſtanu, cžestny ſow na polu cžesče,
kotryž mje a moje ſrudne potajnſtu na wěczne ſakryje!

Schtó tež Gebhard njesbožownemu ſ dobrým rěčesche, mlodžen-
zowé hľuboke cžueče ſo jemu njepodwoli, a ſtarz dyrbjeſche do teho
ſwolicž, ſ cžemuj bě ſo jeho pschijath ſyn roſhudžil. Ale bjes po-
možy wón teho ſ domu njepuſhcz, kotrehož běſche zyle jačo ſwojeho
wobhadował.

Skonečnje ranje pschindže, ſo mjeſeſche ſo mlodženz ſ Gebhardo-
wym domom roſhownowac̄. Jako muž běſche hacž dotal ſmužicze
cžerpfel. Hdyž pak jeho nětko Marscha, wot boſoſeſe pschemožena a
ſebi na ničo njemyſlo hacž na ſwoju luboſcž, placžo wokolo ſchije
waſa, ſo by jemu poſlenje wbožemje projila, tež pola njeho dolho
potajena horza luboſcž ſ jačnym plomjenjom wupraſhnu. Wón ſo
ſ mož ſ rukow luboſcže, wot wutroby muža wottorže, kotryž běſche
jemu ſ nanom, a Boh tón ſenjes, kiz je w čzaž ſpýtowanja
člowyſek najblížchi, jemu móz ſpožegi, ſo mójeſche ſwoj ſhamotny
pucž dale krocžicž. Wón němſke mjeſy hórfy pschekrocž a do žohn-
waných honow Wuheſkeje pschindže, pschi kotrejz narańſich mjeſach
tehdy Turkojo ſtejachu, mje w jenej ružy ſtrachny polmeňaz a
w druhzej čaſto wuſptanu blyſkotahy damaszenski mjeſz.

We wojnskim čzažu ſo ſa něčimžkuli njepraſcheja, ſa čimž ſo
hewač ſwěru hlađa, a člowyſek bjeru, kajež je, ſo dolho njepraſchejo,
ſi wotkel je a kaježko je powołanja. Duž tež Jana rady lubje do
wojakow waſachu, a dokelž běſche cžichi a ſmužity, haj khrobky, jeho
jeho wychiſhi hórfy wuſnamjenjachu; hdyž měnjeſche ſo nětajka
ſtrachna porucžnoscz dokonječ, hdyž ſo ſwěrnoſcz, mudroſcz a
ſmužitoſcz žadachu, tam Jana pôſlachu, bywajo ſebi dobreho wuſpeča
wělczi. Takle mlodženz cžesč dobywacſe, ſwonkownje; ſ jeho wu-
troby pak ſo cžeknoſcz njeshubi. Hdyž jeho towarſchojo khvalachu,
hdyž jemu ſtari ſaſkužení woſazh ſpčeczelnje ruku ſawdawachu, ſo
čhyžče ſo jeho wutroba ſawjeſelcz, myžli na hanbne ſnamjo
wſchitku radoſcz ſožo ſlav, a ſrudny mlodženz ležwo wopuſhcz, ſo
by w ſhamotnym ležu, mje ſdživimi ſkaliſnami ſe ſwojeho cžemnej
boſoſeſu ſhamufti byl. Ženoz rědko myžli na Marschu nôz jeho
živjenja roſhwělli; tón ſhamón wokomik pak dopomjenka na lubu
tule ſhvelku pruhu ſažo ſacžemni, čim hóle, hdyž wón wopomni, ſo
je jeniczke ſvoje, kotrež ſmědžesche hiſhce wocžakowac̄, wumyžefka
ſhjercz.

Žunu, hdyž ſo naſymu hýzo liſcze brunjeſche, bě ſebi Jan tež
ſi ležwa do nětajkeje ležoſteje hórfy ſchlaſtov ſaſchol. Na jene
dobo w hystym ležu člowyſke hórfy ſaſhyscha, a předy hacž mójeſche
ſo roſhlabac̄, jeho nětakſi Turkojo wobſtupichu, kotsiž rubjo po
horach čzahachu a nětko žadachu, ſo by ſo jim podaſ.

Gazpiwaſo

młodzeńcze żadanje wotpłasza, rucze swój dobrą teząt wyciąże, jenicku bróni, kotrąż mniejcze pschi żebi, a bęsze hotowy, bo s' nje-pschęcelemi měricz, mějsz krućze sa to, so bo skloninje jeho wutrobnie żadanje dopjelni, a wón żmijercz wojskiedz swójich nje-pschęczielom namaka. A hdyż bo nětko na njego walichu, zdra czerjoda na jeneho, bo wón wutrobnie stradowaše, jako bydu pschegiwniż na krwawnu bitwu pschischi njebyli, ale t' wjezołej reji. Hjo s' wobecu stronow třeji czechesche, młodzeńca móz wopushcęcę pocza, a jeno s' nusu bo wón wožlabnieny a krwawjo hiszczęce na nohymaj dżerzęsę: tu bo na jene dobo sażo nelažli ropot w lęzu sbęże, w hiszczęnię bo kroczele czerjody ludzi hlyschachu, a bo bojo, so bo czerjoda hiszczęszyńskich wojskow bliži, bo Turkojo do czechelsja dachu. Jan pak, wot turkowskeho mjeczę hiszczęce czeżzy ranjeny, bo na trawnit swjese a s' czechelszej krwju bortsu pomiałt shubi.

(Slovoznenje psichihodnje.)

Ze Serbow.

S Budyschyna. Hijo často ſu ho w bliſkoſczi tudomneho dwórnisheza konje psches ſahwiſdanie lokomotivy ſploſchiſte. Taſki podawſt je ſo ſaſo ras ſańdzenu póndzelu popołdnju mél. Na tudomnym tworowym dwórnishezu konje do woſa ſapscheynjenaj, tiz ryczetkublerzej Lindnerej na Horje kluſchesche, ſtejſchtaj. Na dobo jena lokomotiva wótsje ſahwiſda. Konjej ho ſploſchiwſchi ſ wosom pręcz czérjefchtaj, hacž runje jeju pręku pschi woju jedyn muž a ſa hoteſchu poſhonč naſad ſdżerječz pytaſchtaj. Muža pschi woju hn̄dom ſdžiwnej ſločeczi poraſyſtej, poſhonča paſ potorhnuschtej, tak ſo ſo ſa hoteſchu dżerzo po ſemi pódla woſa wleczesche. Na njeſboze někotre małe džeczi na dróſy, po kotrejz konjej czérjefchtaj, roſbrojene wuhlo ſbérachu. Zene ſ nich pod konjej pschińdze a bu pschi tym tak ſtraſhynje wobſchłodzene, ſo dyrbjaču jo do hojetnje donjeſcz.

— Tele dny w Ackermannie kieżi na tudomnej wulcej bratrow-
stkiej hafzy jamu wuprösönjachu. Psihi tym jedyn dzělaczeż do jamy
sałeszy, so by s njeje jedyn kliczki a jedyn pjenjes, katraż běchtaj do
njeje panułoj, wuczahnul. Tola lědma bě na dno stupiš, so muž
powali. Na to druhí dzělaczeż sa nim sałeszy, tola też tutón ho, tak
bórsy hacż so k panjenemu skhili, k semi smota. Runje tač so też
khejinemu wobħedżejjerjej Ackermannie seńdże. Wschitzu tſjo mužojo
běchu so wot jédojtych plunow (gasow), kotreż běchu w jamie nastale,
pohluščili. Na ſvoże żadyn s njesvożenych se zehlazeż zigaru do
jamy sałeski njebe; pschetoż hewal budžisze so móhlo stacż, so bychui
so pluny sapalike. Jedyn schwórtu dzělaczeż rucže ludzi na pomez
ſawola, kothymż so poradzi, pohlušchenych s jamy swuczahaeż.
W czerstwym powietrzu so jim bórsy ſaħo myħle wróczihu; ja żaneho
s nich po ſdacżu podawki skh seżehwlow njeſmaje.

— Po wuhlabach na wjedro sa psychichodny tydzeniu mamy hiszceze pszechego deszczegizki hacg do 18. junija wotczałacę.

— W Delnich Lujizach, w Schlesynskiej a Posnańskiej fu pjak thđenja w nozny nozny smjerß mèli. Bérny, buny, górk a selenina fu czeglo czerpile. Skoda je pječza hetro wulka. Nekotri Sserboj s Hornjeje Lujizy, kotsik fu tele dny Delnju Lujizu wopytali, fu wot tam bylne pomjersnjenie kłoski žobu pschinjeſli.

S Nowych Porcziż. Dziesiąt maja njepeknie waschnie, so ho, hdez̄ ſo hodži, ſa wosy po wiſcheja. Husto je hido blyſcęcz bylo, ſo bu pschi tym do njeſboža pschischke. Taſke njeſbože je bu tu ſchtwórk thdzenja ſtało. Hodž jedyn Porcziſki kublet po puczu ſi Nowych Porcziż do Porcziż ſe ſwojim wosom wuhlo wjesesche, ſo bydom-létny hólcež Steglicz na wosowe spinadlo byže. Hólczka, tiz hólza pschewodžesche, chyzſche teho runja na wos ſaleſcz a pſchi tym hólza dele storhnu. Tón ſi ſemi padże, a to tak njeſbožownie, ſo ſoko czeleho wosa pſches njebo ſjedźe a ſemu nohu a ruku ſlama.

S Wutoleczi. Sańczeni njeżdżeli w noz̄y je šo tu na kniejich leżomnoścach fajma, 600 zentnarjow pscheniczeje złomy wopschijaza, spašila. Wohen je sałożenj.

Se Stróże pola Barta. Nasze schulske městno ma ho 31. juli a t. l. s nowa wobządzę. Nětčízchi wuczer, knies Rachlowz, naš wopuszczí, dokelž je ſastojnſtwo měschčánskeho mifionara w Barlinje pſchial. Nadzíjamy ho, so ho ja naſchu doſpolnje ſerbſtu ſchulu ſažo ſerbſki wuczer namaka. Wěmy wſchał derje, so w tu chwilu njeje tak lóhko, ſerbſkeho wuczerja doſtač; pſchetod czi ſu wjele žadniſchi, hacž Barlinszky měschčánszy mifionarjo.

5 Dragdžan. 4. nježelju po kwi. Trojizy, 21. junija, budže
šo w Łežnej zytki w Dragdžanach herbska Wojska fliska wotbywac.

Shole. Dokleżka cząszki bliżej, so nam strach hrosh, so może głowięka skażeniu pośkużacz, budżet wujitne, na to dopomnieć, so

mamy wuspěchny a zlye tuni řredk, kotrejž ſo w kóždym domje na-
ložicž hodiž a pomha, hdyž je někoho ſlaženy poř abo jědojth had ſkuſal.
Tónle řredk je tak rjez pótne kupjel. Khory ſo nahi wuſlēka a ſo
na džerawý ſtólz kynje; hdyž tajkeho nimaju, ſo na dwaj ſtólzai,
kotraž porno ſebi ſtejtitaj, tak kynje, ſo je cželo ſi wjetſecheho džela
kwobodne. Potom wulku plachtu, abo dwé plachče, woſkolo njeho
wodžeja; plachta ſo jemu woſkolo ſchije ſwjasa a dyrbi kolo woſkolo
hač na ſemju doſahacž. Do nopeſkla ſo věrſlik litera palneho
ſpirita linje, ſo ſapali a pod khoreho ſunje. Ma to ſo khory wěſce
tak ſapocži, ſo, kaž ſo praji, jucha wot njeho poběhnje. Khory
njech ſedžo wostanje, doniž pót njepuſcži; potom ſo kuchi wutřeje,
ſo do woſmijaneho krywadla ſawali abo ſo pſchehrětu koſchlu wobleče
a ſo do koža polozí. Jeſi ſo ſo tónle řredk bóryš nałoži, hdyž je
ſlaženy poř abo jědojth had cglowjeka ſkuſal, jena tajka kupjel do-
ſaha; je-li pak ſo hido wjazy dnjow minulo, ma ſo kupjel dwaj
abo tſi dnj poſpočti woſpjetowacž. Tónle řredk tež kóždemu pomha,
ſchtož je ſebi někak krej ſawdał.

S Wochoſow. Generalna zyrlwina visitazija, wotdżeržana w Koſborskej diözeyi II. w čažu wot 22. meje hacž do 9. junija, měsče ſo w Wochožanskej woſadze 5. junija. Hizo někotre dny předn běch ſony a mužojo, mlode holzy a mlodži hólzy, holczata a hólczata po najlepšich wjedzenju a ſe wſchěmi mozami džěrali, ſwoj luby Boži dom, ſwoju wjež a ſwoje ſchule do ſwjedženſkeje pycht ſwoblekac̄. Wiele čeſtnych wrotow ſ pschihódnymi napíkhami bě natwarzennych a mlode meje debjachu ſe ſwojej mlodnej ſelenoſęju dróhi na woſemaj ſtronomaj. Wokolo 9 hodžin pschińdze visitazifa ko- miži, w jeje předu wyſokodostojny knies generalny superintendent dr. Erdmann a wyſokocžeszeny patron tudomneje zyrlwe a ſchule knies hrabja Arnim-Mužakowſki do naſcheje cžidweje wby. Po wutrobnym powitanju psches ert naſcheho knieſa duchowneho Henczki, ſloženym na kóždeho ſobuſtawu komižije woſebje, počza ſo ſwjedženſki čah rjadowac̄, kotryž bě hacž dotal pucž na woſemaj woſomaj woſmiesowal. Předu krožeske ſapala, ſo njej pschiſamitkuhu ſo džec̄i Wochožanskeje a Hamorowskeje ſchule, tudomne wojerſke towarſtvo, herbske a němske cžesczowaze kniežny, přenje w ſwojej narodnej drasce, ſa tmy džechu knieža visitatorojo, ſobuſtawu gmejnskeje a zyrlwinskeje rady, ſatupjerjo gmejnów a druhy woſadni. Pod ſyntami stareho Lutheroweho khérluscha: „Jeb'n twjerdy hród je naſch Bóh ſam“ a zyrlwinskih ſwonow cžehnjeske cžah do ſwjedženſzy bohacze wupysche- neho Božeho domu. Bóry běchu wſchitke měſtina ſ nutrnyimi po- ſlucharjemi napjelnjene, wilka mnohosc̄ dyrbjeſche w kłodach a psched wotewrjenymi durjemi ſtač. Rjane, wutrobu a dusku woſchewjaze a natwarzaje ſłowa ſo tudy do ſ napjatej nutrnoſęju poſluchajaze woſady w herbskej a němskej rěči ſ era knieſow duchownych Bröſſi- Kieſiſhovskeho, Endera-Glogawſkeho, Henczki-Wochožanskeho a Alberza- Strehlenſkeho rěčzachu. Koſrečzowanje ſ wotroſczenej mlodoscžu džer- ſeſche knies superintendent Frádrich-Kroženski na tež naſchim Sserbam ſrosumliwe waschnje. S wulkim ſahorjenjom a dobrym woſdželenjom ſo na wuwjedzenja knieſa generalnego ſuperintendentata pschi roſrečzo- wanju ſ domjazymи hōſpodarjemi a hōſposami kębzbowasche. Popołdnju w 3 hodžinach wuwjedze ſo visitazija Wochožanskeju ſchulow psches knieſa duchowneho Endera a Hamorowskeje ſchule psches knieſa duchow- nego Alberza. W runym čažu wotdžerža knies generalny ſuper- intendenter w Božim domje poſzedzenje zyrlwinskeje rady, w kotrymž ſo injes druhim ſaloženje herbskeho towarſtwa mlodých holzow w Wochoſach a němskeho towarſtwa mlodých holzow w Hamorach woſsamky. Wokolo 6 hodžin džerſeſche potom knies ſuperintendent Grieždorſ-Steudnički wjezornu Božu klužbu, kotraž bě tež derje wo- pytana. Bóh chýl dac̄, ſo by duchowny wujſik, kotryž je naſcha woſada ſ tutych ſwjedženſkich dnjow cžepala, wutrajny był a wu- džeržał ſa čaž a wečnoſęz. To daj Bóh!

Přílopk.

* Njehańbicíjwy mordarskí nadpad je schtwórtk popołdnju wobydlerjow Dražbánskeho noweho miasta do roshorjenja stajík. Na Heller-skej dróšy w kheži čížku 4 w dworze je pišatčnja agenta Rádíscha. Tutón je ſebi 20-létnego čłowjeka, Jurij Hoch rekažeho, ſa piſkarja a puczowanja najal. Psihi puczowanju je Hoch ſwojeho knieſa wo-spjet ſjebał. Tutón bě to pytnu a ſo prázovasche, Hochowe jehanſtwo wotkrycž. Hdyž Rádísch schtwórtk popołdnju w ſwojej piſatni ſa blidom ſedzo jene ſliczbowanie piſasche, jeho na dobo něchtó wot ſady do hłowu praſhnu, ſo krej wyžoko i hłowu ſylnu. Wón pak myſłów njeshubi, ale ſo ruceje wobroczi a ſwojeho piſkarja Hocha wuhlada, kig hekeru w ruzy dzeržo ſo i druhemu rasej ſaměrjeſche. Rádísch ſo na njeho wali a jeho ſobu i ſemi podtorze. S doborom wón, tak

wiele hac̄ možesche, s hlošom wo pomož wolasche. Žona jeneho pohonča, w tym samym domje bydlazeho, přenja pschiběza, potom hiscze dwaj dželaczerzej se žuhodnych domow pschihaschtaj, kotařz mordarja pschimnuschtaj a wuwjaschtaj. Tutoń, malý řebuschtí čłowięz̄k, bē wschón s krvju wobpanzany, kotařz bē s rany jeho knjesa wuběžala. Jego poliziji pschepodachu a do jaſtwa wotwiedzechu. Kaž ho ſda, je wón swojeho knjesa ſkonzowac̄ čhyz̄, so by jeho wurubil. Na to wschelake wobstejnoscze počaju. Tak bē wón ſekru, kotařz i biczu trjebasche, hžo rano s hrózde pohonča, w tamnym domje bydlazeho, wsał a w pižatni ſkhował. Wón wjedzesche, so jeho knjes ſwoje pjeniesy předku w ſaku ſwojeje ſuknje pschi ſebi nožysche, a dokež pódla njeho nichto w pižatni njedzesche, budzisze wón ſwoj wotpohlad wuwiescz̄ móh̄, hdy by na preñe dyrjenje ſwoj wopor pohluſchil abo ſarafyl. Nádiſchej je kroma hlowoweje koſce wotražena, tola njeje rana ſmjerzſtrachna.

* Pola Hainichena ſrjedu tydženja popoldnu w ſeklach pod liseže ſahrjebanie mužile čzelo namataču. Bórsy ſo počasa, so ſo tudy wo mordarſtwo jedna, kotařz je ſo hžo wskolo jutrow ſtało, pschetoz čzelo hžo tak ſylnje ſkajesche, ſo dyrbjachu je hnydom w ſeklach ſaſo ſahrjebač. Dale ſo počasa, ſo je ſkonzowany 17 lét starý rjemježníſki wotroc̄k, ſamkarſti Friziche ſ Delsniža w Rudnych Horach, ſyn tamniſcheho ſublerja, a ſo je jeho zigarnik Ludwig ſ Richzenhaina pola Waldheima w ležu ſarafyl. Šandženu njedželu rano mordarja ſachachu a na krajne ſudniſtwo w Chemnitzu dowjedzechu. Mordar, kotařz je ſo w Hainichenje narodil a je 37 lét starý, je ſtrachny ſkostník, kotrehož halle běchu lětža maleho róžka ſ hofstarnje puſchczili. Njeſtuk ſokonjavſchi wón ſwojemu woporei wſchilke jeho wězy, woževje tež wſchilke wopiszma ſebra a nanej ſkonzowanego někotre liſty napíža, w kotrejž wudawasche, ſo mlody Friziche ſ nim pola ſamkarja w Döbelnje džela, ſo pak ma holez̄ porſt, čzehož dla ſam piſac̄ nje-može. Podpižane běchu liſty ſ Frizchowym mjenom, a ſyn w nich nana wo pjeniesy proſchesche. Tiſi pjenježne liſty, kotařz běſche kublet ſwojemu ſynej požlač, je mordar na tole waschnje do rukow doſtač. Haſ wón běſche tak njehańicžiwy, ſo 3. junija ſ nanej ſkonzowanego dojedže, wudawajo ſo ſa ſamkarſkeho miſchtra ſ Döbelna, pola kotrehož ſublerjow ſyn džela, a ſublerjej powjedasche, ſo je jemu jeho ſyn 281 hríwnow pjenies ſtanul. Jaklo dopolaſmo wón liſt počasa, kotařz bē jemu, kaž wón praji, w mlodeho Frizchowym mjenje jeho ſtarſchi wotroc̄k piſač, a w kotrejž mlody čłowięk miſchtra wo wodacze proſhy, jemu wobkruegejo, ſo jemu jeho nan ſchlobu wěſče ſaruna, ſo pak wón ſam do Ameriki poñdže. Kublet ſo naręczeč da a mordarjej 281 hríwnow wuplaczí a hiscze tſi tolerje pucžowanſkih pjenies. Hdyž jeho ſajachu, mjeſeſche hiscze wſazy hac̄ 250 hríwnow pschi ſebi a tež wſchelake wězy, kotařz po ſublerjowym ſwědeženju jeho ſynej ſluſhac̄hu. Pjatk tydženja bē ſo mjeniſzy kublet ſam na pucž po-đač, ſo by ſa ſynom w Döbelnje poħlačač, ale jeho tam niždej nje-nadendže. Sa to bórsy na to ſhoni, ſo je jeho ſyn ſznamo hžo ſchějz̄ njedžel morwy.

* W Lipſku je ſebi w měſazu meji 11 čłowiękow ſiwieneje wſalo: 6 žónſkih a 5 mužſkih.

* Wikowar w Rautenkranzu mjeſeſche wulkeho pſa, kotrehož pschahaſche. Čonle pož wondano jeho 13 lětneho ſyna ſtrachny ſkuſha, woževje mjeswozi a do hlowy. Wbohi hólčez je ſanidžene dny žalostne bohoſcze pschetravſchi w hoſereni w Zwickawje ſemrjej.

* Š hamtskeho hetmanſtwo Borna ſo piſche: Tudy ſu lětža žurki ſ hromadami. Dokež kóžkat kóžki rady ſupuje, ſudžo pilnje žurki ſoja. Tež knotow je lětža ſaſo jara wjele, runjež ma nimale kóžda wjež ſwojeho kotařa. Sa to je wujitny jěz lěto wot ſeta hóle rědk. Poſne myſche, ſ kotrejmiž ſo ſahe naſeto wſcho mje-riwjeſche, a kotařz mlode ſhywy a mloduſke roſtliny džeczelja ſanicžac̄u, ſu ſo ſa džiw nětkle nimale zyle ſhubile.

* We wžy Rudow pola Barlina, hdyž ſu jenož wulzy burja, běſche ſanidžene dny ſwaž. Jaklo ſwažny dar ſtaſ ſawoženjowaſ a njemjeſčinaj ſtarſchej mlodymaj burſki ſtatoč ſupiloj, ſiž ſa 100.000 hríwnow njeje. Byča, kotařz mjeſeſche njewiesta pschi werowanju na hlowe, bē ſwoje 10.000 hríwnow hóbna. Njeſteſčinſka draſta bē ſ najdrózſcheje ſidv. ſwažna hoſcina, kotařz bē ſo w hoſcenu wuhotowala, a na kotařz ſo ſznamo ſto hoſcji wobdželi, je dobre 1000 toler placzila.

* Wutoru rano Bože njewjedro do wotbzelenja 1. kompanijje grenadérfkeho regimenta ſhějora Franza, ſady Tempelhofa pola Barlina ſo ſwicžowazeheho, dyri. Ženeho piſfaria blyſk do hlowy dyri. Blyſkowa pruha helmowy kónz roſeſchrje, wudrje woſakel na hlowe ſylnje krawjazu ranu a ſjedze potom po jeho kribječe a nosy ſ ſemi dele. Woſakowe čzelo je ſ blyſkowymi figurami, ſchmrélowym haloglam

podobnymi, bruneje a móbreje barby, poſtryte a ſ blakami wopalene. W tyle a kribječe je jeho draſta do zyla roſtorhana a ſpalena. ſ wopredka ſo ſdasche, ſo je woſak wot blyſka ſaraženy. W laſareče pak wón ſaſo dyhac̄ pocža a myſle ſaſo nabu. ſonja hejtmana Quaſta blyſk ſaraž. Hejtman a jeho ludžo wot blyſka pohluscheni ſ ſemi padžechu. Mnohim, bjes tutymi tež hejtmanej, ſe borsy ſaſo myſle wrózichu. Schesčož mužow pak dyrbjachu do laſaretha do-nejſez, hdyž wſchitz ſorſy ſ pohluschenja wozuzichu. Woni na hlowubolenje a na cžahanje a ſakanje w ſtawach ſforžachu.

* W jenym domje w Nowoſalzu n. W. běſche ſanidžene dny ſwaž. Nawoženja, ſiž zyle mlody wſazy njeje, mjeſeſche w ſuhodnym měſtacku B., hdyž běſche psched ſtami bydlit, holzu ſ džesčom ſedžo. Doniž běſche w B. bydlit, běſche holzy porjadrne na džeczo dawač, ſchtož bē jemu ſudniſtwo napołozilo. Wot teho čaſha pak, ſo w Nowoſalzu pschebywashe, nicžo wſazy dawač njebe. Tudy ſebi druhu nje-wjetu wobhlača, ſo je ſwojeho hrécha wſyna, a wona jemu woda. Wopuszczena njewiesta pak běſche wo ſentivje ſhonila a ſo roſhuzgi, ſo na njeſwěrnym čłowięku wježic̄, ſebi ſaſtate pjeniesy na džeczo ſadačo. Hdyž ſo mlodaj mandželskaj ſe ſyku ſwažnych hoſczi wot werowanja do ſwažneho domu wrózichtaj, tež ſudniſki požoł pschiindže a wſchitke ſwažne dary a naſlepſche kruči domjazeje nadobry ſahglova.

* W ſekonoschach njedželu tydženja rano w ſedmej hōzinje ſemſcherjo na pucžu mjes ſtonsdorfom a Märzdorfom w ſeklach pschi dróšy čzelo na ſchomje wſazio widžachu; hlowa běſche počna ranow, kotařz běchu pat ſ někajtim ſolitom pat ſ čezlím ſamjenjom wubite. So je ſo tudy mordarſtwo ſtało, bē zyle weſte. Bórsy ſo wukopa, ſo bē ſkonzowany dželacžet, kotrehož běchu ſobotu wježor, hdyž bē ſ džela domoj ſchoł, nadpanuli a poraſuli, na čož běchu jemu 20 hríwnow, jeho tydženſtu msbu, rubili. Njeſtuk ſokonjavſchi je mordar čzelo do ſeklow wlekt a na ſchom powžnul. Wot ſkonzowanym ſo praji, ſo je pilny, cžich ſuž był, ſiž je ſznamo ſ tmy, ſo běſche ſlutniwy a ſo bē ſebi někto pjenies nařromadžil, ſawiſč ſwojich towarzchow, druhich dželacžerjow, wubudžil. Dweju čłowiękow, na kotrejž mordarſtwo dla ſukaju, ſu ſajeli.

* Khejſkar w Anſprungu pola ſobliža wondano w nožy někajti ſropot w kruwatni wuſkyſha; duž ſe ſonu do hrózde džesche, hdyž ſo dohlaſačtaj, ſo bē ſo kruwa wettvhla a ſo kaž njemdra w kruwatni wokolo hanjeſche. ſsuſhodža, kotrejž khejſkar na pomož ſawola, radžachu, wſchitton druhu ſlot ſ hrózde ſežahnuc̄. Poſlenju kruwu khejſkarjowa žona ſ hrózde wjedzesche, a hólčez jeſ ſ latarnju ſwěczeſche. Psches latarnine wotre ſwětlo pak ſo tale kruwa ſploſchi, ſakhadžec̄ pocža, wbohej ſonje jedyn róh do rta ſtoreži, jeſ lizo hac̄ do wucha róſdré a ju psches plót ſchwyrnu. Kruwu, kotařz w kruwatni ſakhadžesche, dyrbjachu hnydom w hrózdi ſatſelic̄ a na mjeſče ſa-kopecz.

* Wažny je wukas, kotařz je pruske knježetſtwo w Münſterje wudalo, a ſ kotrejmiž ſo ſidovſlim wučerjam ſakauje, němſku ſeč a ſtawisny wučic̄, dokež, kaž wukas praji, ſidovſzy wučerjo woboje „na prawe waſčnje wučic̄ móhli njebychu“.

* Wondano pschipołdnju, hdyž čhyzhu dželacžerjo runje ſ wobjedu domoj hic̄, Bože njewjedro do jeneho twarjenja dynamitoweje fabriki w Schlebuschku pola Solingenia dyri. Dynamit na mjeſeſche roſbuchnu, a fabrika do powětra ſleczá. Murje ſuhodnych domow ſo roſ-pukachu, a 20 minutow kolo wokolo ſo wſchitke wólna roſbichu; dželacžerjow na polu ſylny ſtok powětra poraſy. Tiſo dželacžerjo ſ fabrik ſobu do powětra ſleczachu; wot jich čzeliw ani jenicži zly ſtawic̄ namatač ſanidžachu.

* Franzowska expedizija, kotařz je ſo ſoni na pucž ſ Gjadſkemu jeſorej w Afrizi naſtajila, ſo ſa ſahubiła. Gjorni ſu bělých nadpanuli, ſarafyl ſa ſežrali.

* Na wulkej rejwanskej ſubi hoſczenza w Gieſlebenje mjeſachu ſozialdemokratojo njedželu popoldnu ſzawnu ſhromadžiſmu, pschi kotařz mjes ſozialdemokratami a hejverjemi ſwada naſta; bórsy ſ ſukam dónidže, a ſo ſ nožemi kačac̄ pocžachu. Na rejwanskej ſubi bu wſchitko roſbito a roſklamez; niz jenož nožki wot ſtoličow a blidow, ale tež durje a piwowe ſudy blyſký jako hrón wužiwaču. ſkrej ſ čzurom cžeczeſche, a někotrykuli je tam dopomjenku doſtač, kotařz čaſh ſiwieneja wobhowa. Rejwanka ſubi je do zyla ſapuſčenaz; krónski ſwěcniſk je roſbito, teho runje hromada lampow, wólkowych ſchleňzow, piwowych ſchleňzow a dr. Pschi ſukach tamniſchi ſedlat wopſjet ſ revolverom do čzjodý tſeli a tſjoch muži čezzy rani. Polizija pak jeho borsy ſaja. Oruhi ſozialdemokrat čhyzhe tež ſ revolverom ſtělečz, na ſbože pak jemu jón čaſha doſež ſ ruki wu-rafychu. Na dróšy ſo kruwne ſuki dale pleczechu, doniž polizija mér njeſcžini. Dopoldnja běſche ſozialdemokratiſki ſchęzuwač, ſiž

sozialdemokratyke nowiny w Zeitku wudawa, wjele siów czerwienych exemplarow swojich nowin w Eislebenie rosdawał; na swoje ho jemu radzi czeknucz, hewak budżetu jego mëschzenjo se sprawnym hniewom fabili.

* Wo spodzivnym podawku ho s Würtembergiskeje pisze. Do jeneje wzy tam psched krótkim i swojemu pscheczelstwu starý wuj pschiindze, kotrý bësche dolhe lëta w Amerizy byl a wudawasche, so je jara bohaty, ale huchi. Tole pscheczelstwo wuzi, a kódy wuja hanjesche a na njego hwarjesche, schtož možesche. Schwilu hebi starý muž wschitko lubicž dasche; skončzne pak ho sebra a swoje pucze czechnesche, a s nim bëchu pscheczelstwu na wsche sto tybzaz hriwnow shubjene. Starz bë ho jenož huchi tajik, so by herbow seznal, kotsig maju nětko w město bohatého herbstwa wulki prozeb na schiji dla hšiwdugzinenja wscheje družiny. Prozeb ho blízche dny sapoczenje.

* Se wszech stron Morawy ſu powieszcze pschisze, so je tam kroupicze njezmernu ſchodus na twarjenjach, polach a winizach raczinilo.

* W swojim čaſhu hmy wospjet nadrobnje wo tym piſali, kąt je ho awstriiski arzhywójwoda Jan wschitkých swojich dostojnistrov a dostojnistrov wsdal, hebi kóz kupil, hebi mlodu žonu wsał a s njej na morjo jér. Psobdzisko ho powiescz roſſchéri, so je ho kapitan Jan Orth, kąt ho priedawski arzhywójwoda nětko mjenowasche, se swojej kóz podnuril a ho se swojej mlodej žonu a wschitkimi, kotsig bëchu ſobu na kóz, tepil. Mnosiš pak teſte powiesczi napscheczo ręczachu, wobkruczejo, so je Jan Orth žiwý. Nětko pak ho s Wina ſastojszy wosjewja, so je Orth morwy. Vjenes, na kotrý bësche jeho kóz, kiz je ho podnurila, ſawesczena, je ſawesczenke towarzſtvo wuplaczilo, a Orthove ſawostajenſtvo ma ho nětko po jeho wotkaſanju roſhželicz. W swojim wotkaſanju Orth tež na pscheczelſtvo swojej žony, kotrąž je ho s nim tepila, ſabyl njeje. Teſe bratr n. psch., kiz je pschii džiwigale w New-Yorku, je ſandžene dny do Wina pschijel, s wotkelz bëchu jemu pjenesy na pucz poſkali, so móh hebi po namrètu džel, 50,000 ſcheknafow, do Wina pschijecz.

* Žendzelska parna kóz wondano s polnej paru po morju ſebesche a na jene dobo do něčeho ſajézde, so wifajo wosta. S wopredka mějachu ſa to, so ſu na mjeſ ſajeli; boryš pak ho poſkala, so je kóz hoberkemu ſwertiſku, kotrež ho "Walfisch" mjenuje, do cíela ſajela. Kóz dyrbjesche ſ wopjedzigu jēz, so ho ſ mjaſa ſwertiſka wutorze, na cžoz ho bëſman morwy podnuri.

* Thögenza hido nadrobnje wo tym piſachmy, so ſu rubjeznizy na ſeleſnizy w Turkowſkej cžah wurubili, ſ kotrymž ho tež množi řemisz poddanjo wjesechu, a někotryž puczowarjow jatych wotwiedli. Rubjeznizy bëchu tak pschelapani, so hebi wot kózdeho puczowarja pschede wschem puczowanske wopiskmo abo paž dacž daču. Najprjedy přenju rjadowniu wurubichu, potom druhzej. Wsichtke druhotne węzhy puczowarjam ſebrachu, wobſebe člaſnikli a rječasli, ale jeno ſtote, bleborne pak jim wotſajichu; žónskim pierscheczenje ſebrachu, ale wero-wansle pierscheczenje jim wotſajichu. W jenym ſ powalenych wosow bësche ſidovosti pjenjeznik ſ Adrianopla, kotrehož rubjeznizy najſterje ſnajachu. Pschedož jich narjedowat na njeho pschiindze a cžysche jeho na měscze ſatſelicz. "Th hy ſid", wón na njeho ſawola, "th dyrbischi wumrjecz!" Žaloszco pjenjeznik proschecze, so bych u jeho njeſtonzowali, poſticezejo ſa to wschitke pjenesy, ſchtož mějehesche jich piſhi hebi, dobre 1200 tolet. Rubjeznik pak bësche hebi ſamhslil jeho moricž a do njeho třeli, ale kulta jemu jenož ruku pscheraſh. Sadwelujo ho pjenjeznik dopomni, so je grichiski poddan; duž na swojeho pschedzivníka ſawola, ſchtož dha hebi tla myſli, ſo dže swojeho krajana ſtonzowac̄. Rubjeznik hebi jeho wopiskma poſkac̄ da, na cžoz jeho na pokoj wotſaji. Nětko rubjeznizy poſtſke měchi wurubichu. W jenym wosu puczowat ſedžesche, kiz tak kruče ſpasche, so ani nje-wotzuc̄i, hdyž cžah ſ kolijow ſjedže, ale ſměrom dale ſpasche; wón halle wotzuc̄i, hdyž jeho rubjeznizy kruče ſa křk pschimac̄ poczachu. (Poſtraczenje w pschitofy.)

Žesdný plan ſeleſnizow wot 1. meje 1891.

4. wosowa ſlaſa nježelu a na ſatſich ſwiatyňach dnujach wupada.

Se ſhorjelza do Draždjan.

Wosowa ſlaſa	2. 3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.
Se ſhorjelza	11,0	1,46	—	4,43	8,0	10,50	2,1	2,28	4,21	6,56	—
Rybchacha	11,48	—	—	5,7	8,24	11,14	—	2,53	4,44	7,20	—
Lubija	12,36	2,13	—	5,28	8,47	11,36	2,29	3,15	5,5	7,41	—
Budýjhina	1,20	2,36	4,0	6,2	9,22	12,14	2,52	3,50	5,40	8,16	9,20
Viftopiz	—	—	4,30	6,38	9,58	12,51	—	4,27	6,15	8,51	10,3
Arnsdorſa	—	—	—	4,51	7,1	10,21	1,14	—	4,50	—	9,15
Radeberga	—	—	—	5,2	7,10	10,30	1,23	—	6,44	9,24	10,30
Do Draždjan	—	—	3,35	5,29	7,32	10,55	1,48	3,52	5,21	7,6	9,46
											10,53

S Draždjan do ſhorjelza.

Wosowa ſlaſa	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.
S Draždjan	—	—	6,11	9,0	10,20	12,25	3,20	5,10	7,2	9,0	11,40
Radeberga	—	—	—	—	—	—	—	—	7,38	—	12,17
Arnsdorſa	—	6,51	9,38	—	1,3	3,56	5,49	7,47	9,39	12,27	—
Viftopiz	—	—	7,20	10,6	—	1,27	4,21	6,19	8,21	10,7	12,53
Budýjhina	—	—	7,57	10,43	11,29	1,59	4,55	6,53	8,50	10,41	1,22
Lubija	—	—	6,32	8,39	11,25	11,55	2,55	5,31	7,32	—	2,27
Rybchacha	—	—	7,7	8,57	11,43	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41
Do ſhorjelza	—	—	7,48	9,18	12,4	12,21	3,16	6,10	8,11	—	12,2

S Budýjhina do Wjelerzina.

Wosowa ſlaſa	1-3.	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.
S Budýjhina	—	—	5,10	7,36	10,43	1,17*	2,0
Džeznikez	—	—	5,20	7,51	10,53	1,30*	2,10
Budeſtez	—	—	5,28	8,4	11,1	1,40*	2,18
Rozvodez	—	—	5,34	8,11	11,7	—	2,24
Do Wjelerzina	—	—	5,43	8,22	11,16	—	2,33

* Žendži jenož nježelu, ſrjedu a ſwiate dny.

S Wjelerzina do Budýjhina.

Wosowa ſlaſa	1-4.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.
S Wjelerzina	—	—	6,0	8,45	11,40	—	3,3
Rozvodez	—	—	6,11	8,53	11,48	—	3,14
Budeſtez	—	—	6,21	8,59	11,54	12,40*	3,22
Džeznikez	—	—	6,32	9,7	12,2	12,50*	3,33
Do Budýjhina	—	—	6,43	9,15	11,20	1,2*	3,44

* Žendži jenož nježelu, ſrjedu a ſwiate dny.

S Budýjhina do Matez.

Wosowa ſlaſa	6,49	10,45	3,56	8,55	6,46	8,8	12,32	6,52
S Budýjhina	6,49	10,45	3,56	8,55	S Matez	4,46	8,8	12,32
Zidowá	7,0	10,56	4,7	9,6	Geschichtowa	4,55	8,17	12,41
Maleho Wjelowa	7,8	11,6	4,18	9,14	Nieſhwac̄zidla	5,4	8,25	12,51
Radworja	7,20	11,21	4,33	9,26	Kaſhowa	5,14	8,35	1,71
Kaſhowa	7,27	11,28	4,40	9,33	Radworja	5,22	8,42	1,11
Nieſhwac̄zidla	7,37	11,40	4,52	9,43	Mat. Wjelowa	5,36	8,54	1,26
Wjelowa	7,45	11,48	5,0	9,51	Do Radworja	5,44	9,2	1,34
Do Matez	7,53	11,56	5,8	9,59	Do Budýjhina	5,54	9,12	1,44

S Kamjenza do Arnsdorſa.

Wosowa ſlaſa	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.
S Kamjenza	—	—	6,0	8,45	12,5	3,55
Počenzy	—	—	6,23	9,8	12,28	4,18
Großröhrsdorſa	—	—	6,33	9,18	12,38	4,28
Do Arnsdorſa	—	—	6,45	9,30	12,50	4,40

S Arnsdorſa do Kamjenza.

Wosowa ſlaſa	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.
S Arnsdorſa	—	—	7,12	10,27	1,20	5,50
Großröhrsdorſa	—	—	7,28	10,41	1,35	6,5
Počenzy	—	—	7,37	10,50	1,44	6,14
Do Kamjenza	—	—	7,56	11,9	2,4	6,84

Cžahi hornjolužiskeje ſeleſnizy.

Se ſšololzy do Kohlfurta.	Se Kohlfurta do ſšololzy.
Se ſšololzy	4,50
Wojerez	5,26
Vafa	5,36
Wujeſda	5,50
Kletna	6,2
Mitkowa	6,18
Risſeje	6,37
Hörft	6,53
Do Kohlfurta	7,29
	12,23
	1,23
	6,34
	1,19

S Kohlfurta do ſhorjelza.

Se ſhorjelza do Kohlfurta.	Se ſhorjelza do ſeleſnizy.
Se ſhorjelza	1,7
Großröhrsdorſa	1,21
Počenzy	1,39
Do ſhorjelza	1,39
	4,35
	6,29
	8,40

S Hrđka do Běleje Bodý.

Se Běleje Bodý do Hrđka.	Se Hrđka do Běleje Bodý.
Se Běleje Bodý	5,47
Glepeho	6,1
Do Běleje Bodý	5,59
	10,57
	12,21
	7,3
	11,0
	3,8
	2,46
	10,7

Burske kublo blisko Budyschyna
s 30 akrami leżomnoścę je s dospol-
nym inventarom a stęzathmi żnemi
hjes wumjenka a hospody placisny
hōdno hnydom na pschedan psches
rēcznika Mütterleinu
w Budyschinje.

Mala k hēza se sahroda na
nożowej haſy (Messergasse) čzo. 3
je na pschedan. Dalsche je dla
njeſchitomnoſcę wobhōdżerja na
swonkownej lawskiej dróſy čzo. 28
ſhonicz.

W Brējowje je khęgatka ži-
woſcę čiſto 22 ſe 4 körzami pola,
3 körzami luki a kerkow a 1 körzom
hōdweje sahrody na pschedan.

Pońdżelu 6. julijsa t. I. popo-
dnju wot 3 hodzin ma ho khęgna
ležomnoſcę čzo. 33 w Nowej Wsz
nad Sprewu pola hucziny wot
wjeſhnych grychtow ſ wumjenjeniem,
priedy wosjewomnymi, na pshe-
hōdżowanie pschedawac̄.

Aukzija.

Sobotu 13. junija t. I. do-
połdnja w 11 hodzinach ma ho
w hōdzenzu k ſłotej hweſhde tu
nēhōdze 200 zentnarjow pschenajec̄nych
wotrubow w dżelbach po 10 zentna-
rjach na thosty teho, fotrehož na-
ſtupa, ſa hotowe pjenesy ſawnie
na pschedadżowanie pschedawac̄.
Th. A. Wällnitz,
aukzijonator w Budyschinje.

Herofon

ma na pschedan restawratér
H. Vogt pschi ſitnych wilach.

Nowy ruczny wós ma tunjo
na pschedan

D. Helsig, kowarſki miſchtr
na hornędżerſkej haſy čiſto 51.

20 schmirekowych hnydom-
zolowskich ſerdzi je na
pschedan w Nowej Wsz
čiſto 24 pola hucziny.

Zenicki poſpyt koždeho pschedawac̄, ſo je

woprawdze najlepſche psche wſchē pschedawac̄, ſo
dokelž wón — kaž ſadny drugi frēd — ſ pschedawac̄ ſpēchnoſcę „kōzdu” njerodz haſz do poſlednjeho hleda ſaniczi.
Najlepſje ho wón naloži ſ roſproſhjeniom ſ natykujenym
zacherlinowym lutowarjom.

Zacherlin ho njeſhmē ſe wſchednym inſektom w
pôlvrom pschemenicz; pschetoz zacherlin je woſebity
frēd, kiz ſo nihōdze aženje hinač njeſchedawa, haſz
w ſagiglowanych bleschach ſ mjenom J. Zacherla.

Shtoz hebi po tajkim Zacherlin ſada a potom nekaſki
pôver w papjerjanej dicje abo tyſzy ſa to wosmje, je
ſ tym koždy króč ſebany.

Dopravdžity dostac̄:

W Budyschinje pola ff. bratrow Merschow,	= = = = =	I. Oth Engerta,
= = = = =	= = = = =	Ernsta Mittascha,
= = = = =	= = = = =	Jurja Holda w měſchcz. hapt.,
= Biskopizach	= = = = =	Pawola Schokarta,
= = = = =	= = = = =	Alfreda Böhmy,
= Bnkezach	= = = = =	Herm. Kschizanfa,
= Kellizach	= = = = =	Pawola Wielka,
= Wjasony	= = = = =	E. Ferd. Lehmann,
= Scherachowje	= = = = =	Ed. Lammera,
= Sohlandze	= = = = =	Ernsta Augustina.
= Wosborku	= = = = =	E. M. Clauha.

Pschenajec̄ze trawh.

Lētuſchi trawowy wujitk na paſtwiszc̄owych lukaſ (viehweide),
na lukaſ nēhōdſcheje radźineje zyhelnce a na lukaſ nēhōdſcheje
drac̄downe ma ho po jenotliwych ſahonach

Śrijedu 17. junija t. I.

popołdnju wot 3 hodzin
na měſtne ſamym ſ wumjenjeniom wuberanja hjes ſadžerjemi a pschi-
dyrjenja a ſ wumjenjeniem, w termii poſtaſomnymi, pschenajec̄.

Na wotraječe ſmykleni ho proſča, ſo bytu ho w mjenowanym
čaſku pschi paſtwiszc̄owych lukaſ ſehli.

W Budyschinje, 8. junija 1891.

M ē ſ ch e ž a n ſ k a r a d a.

Dr. Kaeublex, měſchczanosta. Schuster.

Trawowe awkzije.

Lētuſchi trawowy wujitk na Sprejinhych lukaſ Kolbic̄janſkeho,
Wyhōkowskeho a Schęćenic̄janſkeho kniežeho dwora, Raleczan-
ſkemu kniežemu dworju klusħazeho, ma ho ſegehowazaj dnjej po jenotli-
wych ſahonach na pschedadżowanie pschenajec̄.

Śrijedu 17. junija rano wot 8 hodzin w Kolbizaſ.

Sapocžatk pschi Sprejinej ſuzi.

Popołdnju wot 2 hodzin w Wyhōkej.

Śtwtork 18. junija rano wot 8 hodzin w Schęćenzy.

Sapocžatk na mlynſkim haſze pola Kolbizaſ.

W Raleczach, 8. junija 1891.

R. Pelz, wychſchi hajnič.

Drjewowa awkzija

na Drobjanskim reverje.

Śtwtork 18. junija t. I. ma ho w 16. wotdželenju na
Khröſčjanſkich honach:

9000 khōjnowych walckow a

100 rm. khōjnowych pjenikow

ſa hnydom hotowe pjenesy na pschedadżowanie pschedawac̄.

Sapocžatk 1/2 10 hodzin pschi „Komſčjanſkej” zyhelnči.

W Minalale, 9. junija 1891.

Grabinſka i Einfiedelska inspekzijsa.

Pschenajec̄ze lukaſ.

Niedzielu 21. junija popołdnju w 3 hodzinach maja ho lukaſ,
pola Subornic̄ki ležaze, po ſahonach na pschedadżowanie pschedawac̄.
Na kniežim dworje w Barze, 3. junija 1891.

J. Schütz, inspektor.

Na pschedan: Khęza 52 w Kielnje. — Saſhoniſta žiwoſcę čzo. 7 w Wu-
jeſdze pola Pomorze. — Korezma w ſuvoj ſe 40 körzami.

W Lichanju je makivna khęza
čiſto 36 ſ 1 körzom pola a 1/2
körzom luki na pschedan. Dalsche
je pola gmejnſkeho pschedstejicžerja
Zawnika tam ſhonicz.

Czelaze, korniklaze, tkhōrjaze,
koſaze, kufnaze a wſchē druhe dru-
žiny kožow ſtajnje po najwyſhich
placisnach ſupuje

Heinrich Lange
pschi woznichych wilach.

Rjane wokſepy

ſupuje proviantski ſamt na hrodze
(Budyschinje) w Budyschinje.

K o ſ h y

kaž jed reſaze, porucža

Paul Walther
na ſitnych wilach.

Mloko

w najwyſhich a najmjenſtich dżel-
bach po najwyſhich placisnach
ſtajnje ſupuje

parna mlokařnia Otty Eversa
w Małych Debkezach.

W wudawarni „Sserbſkich Mo-
win” je ſa 50 np. dostac̄:

Spěwna radosć.

Zběrka

Šulſkih ſpěwów.
Druhi wudawk.

Hož ſupuječe
tajke rjane
eža h n i k i ?

Pola
J. M. Henki
na seminarſkej
dróſy 4.

Tež ſu tam rjane a tunje hrājadla
a ſłote twory dostac̄; ſerbiſti ho
tam tež rēči.

Najlepše nowe
Małtaske běrny
 porucja **H. Lolk.**

Najlepši

Braunschweigski hromak
 (Spargel)
 porucja tunjo **H. Lolk.**

Wolijowe a wodowe barby
 wscheje druziny,
 sanowolijowy strich,
 bernsteinowy lak,
 kojowy lak,
 jelesowy lak,
 terpentinowy wolij,
 nemski a franzowski,
 sikkatik,
 bězity a w pólvrach,
 barbieje,
 pěskoju papjernu,
 zement,
 gyps

pola
Strauch & Kolde,
 3 na kamiennej hafy 3,
 drogowe klamy i skotemu wortu.

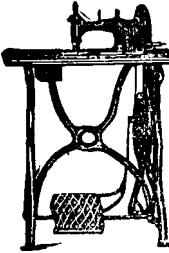
Khoezebuski
Portorikoski tobak
Wassungski tobak
 w rolač a po wasy porucžataj
 Ginzel a Ritscher
 na wilejke bratrowskej hafy 6.

Módroczishež
 w najlepšej barbunje pischatej
 tworje, khež po 30 np., katun
 w wjele krajkach mustrach kměchnje
 tunjo, sbítki volmjaných
 drastnych tkaninov i rubishčam
 a schózucham po položy placzisny,
 tkanin i wobháženju a
 podschiežu tunšho hac̄ druhdže.

Hermann Beermann
 w Budyschinje
 na smutkownej lawskiej hafy 6.

Schaty Žimaze maschiny
 w wshelatich wulkoſčach porucža
 tunjo

Richard Otto,
 mechanik na horncžerskej hafy 18.

Wysokorukata
ſchijaza maschina

 Biesolda a Eocki
 je najlepša a
 najkharmańska sa
 zwójba a rjemjeſſl-
 niske dželo. Sa
 jeje hōnosć dolhe
 leta rukuju.

Schijaze maschiny
 wschech druzinow
 so wote minje wuporježaja. Stryko-
 wanske maschiny po fabrikach pla-
 cíjsnach pischedawam.

Richard Otto,
 mechanik na horncžerskej hafy 18.

Budyska Bjesada

změje jutře njedželu 14. junija wulé. Popołdnju w dwemaj hodzinomaj so po železnicy z Budysina do Džézničec wotjědze, wot tam so pěši w Sprejnym dole do Budysina poñdze, ducy po puću so na dalokej bělerni zastanje. Wječor budže malý bal w Budyskej třešerini.

Pobocžne towarzstwo herbskich burow w Hodžiju
 změje jutſje njedželu 14. junija popołdnju w 5 hodzinach požedzenje, w kotrymž budže so wo shromadnym sfasaniju šymjenjom a hnojow i nashymnemu wužywej a wo shromadnym sawesczenju pischčiwo krupobiegu jednacz. **Pschedkydſto.**

Pobocžne tow. herb. burow w Małym Wjelkowje
 změje jutſje njedželu 14. junija popołdnju w 4 hodzinach w kobaniz hosczenzu požedzenje. **Pschedkydſto.**

Towarſtvo herbskich burow w Bukezach
 změje njedželu 14. junija popołdnju w 5 hodzinach swoje požedzenje. **Pschedkydſto.**

Pčolatſke towarzſtvo w delnim dole Schprewje.
 Shromadzisna njedželu 21. junija popołdnju w 3 hodzinach w Lauez hotelu w Budyschinje.

Krajnostawski bank.

Dánske kupony našich sastawnych listow so

wot 15. tuteho měřaza

na šledowazych placzernach bies wšeho wotezehnjenja sa hotove vjenesy kupuja:

w Budyschinje w Krajnostawskim banku,
 w Draždjanach w jeho filiali, Günzplatz 2,
 w Annabergu pola knjeza Ferd. Lipfert,
 w Chemnitzu pšci Chemnitzskim měščejanskim banku,
 w Döbelnje pšci Döbelniskim banku,
 w Freibergu pola knjezow Ludwig & Co.,
 w Herrnhucze pola knjeza C. F. Görlitz,
 w Lipsku pšci Lipszanskim banku,
 w " pola knjezow Becker & Co.,
 w " Schirmer & Schlic,
 w Lubiju pola knjeza G. E. Heydemann,
 w Blawne w B. pola knjeza G. Steinhäuser,
 w Rožweinje pola filiale Döbelnsho banka,
 w Waldheimje pola filiale Döbelnsho banka,
 w Zittawje pola knjezow Bormann & Co.,
 w Zwicawje pšci Zwicawskim banku.

w Budyschinje, 8. junija 1891.

Krajnostawski bank Kralowskeho Sakskeho Hornjoluziskeho markhrabinstwa.

Hewjerjo.

Hewjerjo a pšchimležerjo dostamu w akordje trajne a derje so placzaze dželo. Strowe a wobšherne dželaczejske bydla tu ſu.

Slaskowske wuhlowe jamy a briketowa fabrika.

Plat

so i woprawdzejte indigo-barbu barbi w B. Kellingez barbjeřni w Budyschinje.

Julius Bächmann
 awkzijonator w Budyschinje
 na mnichej hafy číšklo 7 na
 róžku jerjowej hafy
 porucža so i wobžerženju awkzijow
 po najtunischim wobliczenju.

Lupin i wužywej je na pšchedan na knježim dworje w Kupoj pola Minatka.

A schicžu na wħach so jena
 holza porucža na mnichej hafy
 (Mönchsgasse) číšklo 1 delka.

Pyta

so do města pšchedawatka, herbskeje
 recze mózna, i 1. abo 15. julijej.
 Dalsche je ſhonicz w wudawatni
 "Sserb. Nowin."

Delna etaža, rjane ſuče wo-
 bydlenje, w mojim domje, s malej
 žadženskej fahrodou, je wot 1. jul.
 abo hiſhceje prjedy na pſchenajecze.

Gacžink w Čselanach čdo. 9.

Wuſtojnych murjerow
 pyta S. Škězny na pſchibrjožnym
 puću (Uferweg) 2.

Pilni murjerjo
 dostamu dželo pola

F. Mörbitz w Budyschinje.

Wotrocžy a džorki dostamu dobru
 ſlužbu pſchi myžkoj mſdze w tudom-
 nych a Draždjanach ſtronach pſches
 pſchistajeku Wakerowu na ſukeln-
 skej hafy 16.

Džowku hnydom pſchi 65 tole-
 rjach mſdy, wotrocžkom, džifli pyta
 hnydom a i nowemu lētu

Schmidtowa
 na ſukelskej hafy 10 delka.

Želne sacžucža

pſchi ſažnym wotezidzenju

Marje Schramiz,
 wumrje 21 lēt stará
 w Kubšicach.

Tat dokonja
 ſswój běh tu na ſemi!
 Boh Žebje wolaſche.
 Šy ſwólnje ſchla
 We rjanej mlodoſci
 Puž, i ronej wiedžažy.
 Kaž kvečta w ranshej rožy w meji
 Be ſakjela, Če khorosz ſlemi,
 ſezem wotlama.

Tu wužila
 Šy Khrifta čelo, krej,
 Šso jemu ſwječiwoſci.
 „Schtož ſpočal hč,
 Nět! na mni dokonje!“
 Tat horzo probiſche.
 Miech dufcha Twoja ſawostanie
 Na węcze, hdyž mi wopſteſtanje
 Bič wutroba.

Kaž ſejerpliwa —
 We ſtſtym bedzenju
 Twoj ert Čgi wotmjeſtnu,
 Tu džeržana
 Kaž wozza i rějanu
 Pod čeži ſchija bě,
 Donž w třichneſci doſež, pruhowanu
 Šso Twoje wóžko w ſmjerči ſlamu,
 Šy wužnula.

Tat ſtonja tu!
 Tu ſylošu wužit bě,
 Če i mèrej njeſeja
 Tu čerpiſažu —
 Tam draftu ſtrajnenju
 A ſtronu živjenja
 Wdž nožkcž čelo pſchekraſnjenje,
 Hdyž wonowjene i morwych ſtanje
 Na ſudnym dnju.

Dha wotwózje
 Něk wrota ſečhova,
 Miech ſwony ſaſonja,
 Šicži ſkrijeſtow,
 Kaž khorhoj njeſent,
 Wschech i njeſu poſaſa,
 Šso zohnužu ſo čelo khowje,
 Duct w njeſu ſbožny ſanotju
 Pſalm dohježa.

Schwälzi Marij Bayerzy
 w Hnáskezech, kotaž je moju
 draftu rjenje ſa tuni vjenes ſe-
 ſchila, ſo ſa to džatuju.
 B. w Hrubjelčicach.

(A temu číšklu pſchiloha.)

Pſchiloha i číslu 24 Serbskich Nowin.

Ssobotu 13. junija 1891.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej għirwi budże juttje njedżelu rano w 7 hodżinach némsta spowiedż, 1/29 hodžin némse a w 10 hodżinach herbse prēdowanje. — Popoldniu 1/22 hodžin budże katechismużowe rošrēcjenje i dorosznej némstej mlodoseżu.

Křečenl:

W Michałskiej għirwi: Jana Gilibeta, Jana Handrija Schäfriga, khējerja a jeleznicjehu strażnika na ġidwnej, dż. — Korla Maç, njemandżelsti bñi na ġidwnej.

W Katholoskiej għirwi: Louisa Franziska, Augusta Barischa, zigarnika, dż. — Marja Martha, Handrija Pawoła Glina, dżelaccerja w Wownjowej, dż.

Zemrječi:

Dżeiħi 4. junija: Korla Wilhelm Bergmann, żivnoscżer w Hrubiešiżiach, 61 let 6 měsazow 20 dnijow. — 5. Maria, Michala Hajnh, khēznika w Ħulwnej, dż. 11 měsazow 21 dnijow. — 6. Madlena Wojnaręz, njebo Jana Panacha, wumjeñfarja w Wulkiem Wjellowie, mandżelista, 63 let 2 měsazaj 16 dnijow. — Rosina Riekel, Jana Augusta Krawza, dżelaccerja na ġidwnej, mandżelista, 43 let 1 měsaz 25 dnijow. — 7. Bohusław Wybier Erich i Nostik a Jänkendorf, referendar p'shi statnym reċċenistwie w Draždjanach, 32 let 9 měsazow 28 dnijow. — 8. Pawoł Hermann, Jana Augusta Kudżele, cżejże na ġidwnej, s., 10 měsazow 9 dnijow. — 9. Jana, njebo Jana Libscha, dżelaccerja w Čižonjach, wudowa, 78 let 2 měsazaj 9 dnijow.

Plaćisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 2662 měchow.	W Budyschinje 6. junija 1891				W Lubiju 11. junija 1891			
	wot	hacż	wot	hacż				
	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.
Pszenica	.	bela	11	76	12	84	12	60
	.	żółta	11	76	11	94	11	94
Rożka	.	.	10	31	10	50	10	44
Ječmieni	.	.	7	86	8	57	7	80
Woda	.	50 kilogr.	8	—	8	50	7	90
Hroch	.	.	8	89	11	11	10	20
Woda	.	.	7	50	8	6	7	22
Jahň	.	.	15	—	18	—	14	—
Hejdūčišta	.	.	18	50	19	—	17	50
Berny	.	.	2	80	3	50	2	80
Butra	1 kilogr.	.	1	80	2	—	1	60
Pszenicznia mula	50	.	11	50	20	50	—	—
Rżana mula	50	.	11	—	17	—	—	—
Szyno	50	.	2	50	2	80	2	60
Sićma	600	.	19	—	21	50	18	20
Proszata 905 skut, skutka	.	.	9	—	23	—	—	—
Pszenicznje wotruhy	.	.	5	25	5	75	—	—
Rżane wotruhy	.	.	6	25	7	75	—	—

Na burṣy w Budyschinje pszenicza (bela) wot 12 hr. 21 np. hacż 12 hr. 70 np., pszenicza (żółta) wot 11 hr. 76 np. hacż 12 hr. 21 np., rożka wot 10 hr. 31 np. hacż 10 hr. 63 np., ječmieni wot 7 hr. 86 np. hacż 8 hr. — np., woda wot 8 hr. — np. hacż 8 hr. 25 np.

Draždjanie mjaħsowe plaćisni: Rovjada 1. družinu 60–63 ml., 2. družinu 56–59, 3. družinu 25 po 100 puntach rēsnejse waħi. Dobre kraje kwinje 50–54 ml. po 100 puntach i 20 procentami tary. Čelata 1. družinu 50–60 np., 2. družinu 28–38 np. po punce rēsnejse waħi.

Wjedro w Londonje 12. junija: Jazne.

S s r ē d k
k speschnemu blejħowananju platu
ma na pschedan a l-kun ma fuo na lożej, wukaje

Otto Engert na snijskownej lawnej hafu.

Emma swidowjena Vorwerkowa
porucża plyskhowe pjesse, lejtne pjesse, zanki, modne jakety,
deshejne mantle, trikotowe taissle w wulkiem wubjerku po tunich
plaćisnach.

Wozłużenje w némsej a herbsej rēči
w Budyschinje na hawnym torħoħeżu 5.

Jablkowe kħsal

najlepše i żolotwi a i kladżenju żadu liter po 20 np., teho runja

Jablkovo-wino napoj

blesħu po 45 np., dale jablkowe wino, jahodkowe wino, lejkhejate limonadu a mineralne wodji porucja

Hornjoluzijska kloċżejja żadu

dr. Herrmann a dr. Dezszi

na sadneji bohatej hafu 3.

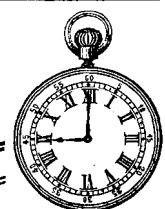

Franz Marschner

čaġnikat w Budyschinje

čo. 9 na bohatej hafu čo. 9

ħwnej sklad čaġnikow a čaġnikow rjeċċasow dobrogħi-
wem u wobledżbowanju porucja.

Hodna twora. Piċċomne rukowanje. Tunje placżisun.

Vorudżenje dobre a tunje.

Psixspomnjenje: Nekuherbiski.

Destilazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje na butrowiħi wiktach

porucja ħwoje dobre dwójne likeri ja'koo rózowy, hontwierjski, khjeljorski, selowy a herklizowy liker, kaj też derje cijsjeni pañez prēnjeje a druhejx družinu, wopradżiwin winowie kħsal, kħsalowy sprit a plodowe kħsal w blesħħax a po mérje. — Naturisku kħimjelsku liter po 40 np. — Tele likeri fuo jidu dobrot dla l-kwaħam, khnejjsnam atd. porucja.

Destilazija Ad. Rämscha wot l-esta 1868 wobstei.

Najlepši ċorni kalk

rjanu wulku kruchatu tworu

i salakdynu a wodnu twaram, wobmjetowanju wietrowiħi stronu a kryeu tseħhom, teho runja

Schimischowski, Gogolinski a
Horjelski twaristi kruchatu kalk
porucja tunjo a psejzo cierstw

wuhlowa a salLOWA pshedawarrja
C. Thiermann w Budyschinje.

Najlepše

gumiċċi schat

najlepše

universalne schat

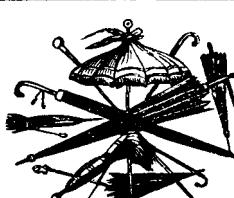
po najtunischi plaćisni porucja

A. Tschentscher na bohatej hafu 18.

Mużaze krawat

w wulkiem wubjerku a po jaġa tuniħi plaćisni porucja

A. Tschentscher na bohatej hafu 18.

Pschedeschċniki

w najwjetiżi wubjerku w Budyschinje
porucja pschedeschċniki fabrika

Ed. Schulze's Sohn

w Budyschinje p'shi bohathu wrotach 26.

Pożehnjenje a wuporiedjenje tunjo.

K h o f e j

paleny
w nowych a wubjernych druzinach
mieschany poruczataj punt po 1 ml.
40 np. hacj do 2 ml.

Schishka a Rjeckja
na swonkownej lawskiej haſy.

Turkowske ſlowki
najlepsze druziny porucza

Moritz Mjerwa
pschi mjaſowym torhoschcu.
Destilacija ſnatych dobrzych likerow
po starzych tunich placisnach.

R h o f e j
jara ſylnie a czicze ſłodzazy
njeſpaleny punt po 1 ml. 20 np.
hacj do 1 ml. 60 np.,
paleny punt po 1 ml. 40 np. hacj
do 2 ml. porucza

Jan Wjenk
na swonkownej lawskiej haſy 38.

Zigary.

Najlepsze 4 np.-zigary ſu do-
ſtacz pola

Jana Wjenka
na swonkownej lawskiej haſy 38.

No. 13.

Naschu ſ rukowanego ſamórfkeho
tobaka dželanu 4 np.-zigaru pod
cziclo 13 kurjerjam naleznje po-
ruczamoj.

Ginzels a Ritscher.

P a l i
ſo zigaſa rjana bela a ſłodzit wona
derje, je wona, hdyz 100 wot njeje
po 2 ml., 2 ml. 20 np. a 2 ml.
80 np. pschedawamoj, wobledzbo-
wanja hōdra.

Ginzels a Ritscher.

R a i ſ

jara rjany a wulkosornaty,
punt po 16 np.,
zentnat po 15 ml.,
jako něšto jara tunje porucza

Th. Grumbt
na swonkownej lawskiej haſy.

K h o f e j

wot najtunischiſhacj do naj-
drojſchiſhacj druzinow w wulkim
wubjerku porucza

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej haſy.

Czistý palenz
jenotsliwie a w piezelsach, laž tež
wſte dobre druziny laž

jednore a dwójne likery
porucza jara tunje

Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej haſy.

Najwjetſchi ſkład khachlow w Budyschinje.

Šlowny ſkład ſatſteje khachloweje fabriki w Miſchneje
H. R. Teutschera, horniczerſkeho miſchtra

33 na kamjentnej haſy 33.

Poruczam wulkotny ſkład wſchēh druzinow

Khachlow a warjenskich maschinow

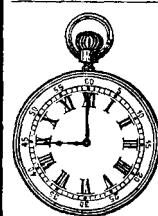
wot najproſcijſichacj hacj ſ najwoſebniſchim we wſchēh barbach a po naj-
tunischiſhacj placisnach. Khachle a warjenske maschinu tunje, rucze a ſrukowanjom
ſtajam; w mojim ſkładze ſu wſchē druziny khachlow na wobhlađanje wustajene.

Sklad wſchitlih ſteſnih dželow, ſ twarjenju khachlow trébných.

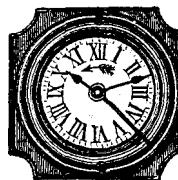
Schtalh

w wulkim wubjerku, dobrym rēſu a po tunich placisnach porucza

A. Tschentscher na bohatej haſy 18.

J. G. Schneider
pschi lawskim tormje
pschedawa wulku poſyku dobrzych
žylin drowych czaknilew
po 8½—10 ml.,
rjane budžaki po 5 ml.,
wulki wubjerk rječasow.
Porudzenje nanaſlepje.

Carl Noack na žitnej haſy

njedaloſo hlowneje Straže

ſaložene 1864 — wjese ſet wobſtejaze khlamy
porucza lubym pschedzelam a popſhewaczelam pschi jenož sprawnym a
tunim poſluženju:

khofej ſyry punt po 120, 125, 130, 140, 150 a 160 np.,
khofej ſtajne čerſtwy paleny punt po 140, 160, 180 a 200 np.,
rajk punt po 16, 18, 20, 24, 30 a 40 np.,

zokorowy ſyrup punt po 16 np., jara rjanu ſłodku tworu,
zokor drobny punt po 28—30 np.,
zokor w pokrutach punt po 33, 34 a 35 np.,

kostkathy zokor punt po 36 a 40 np.,
jerje jenož dobrui počnu tworu po 3, 4, 5 a 6 np.,
zigary, rjanu wuležanu tworu, porudzenja hōdu 100 ſchtuk po 250,

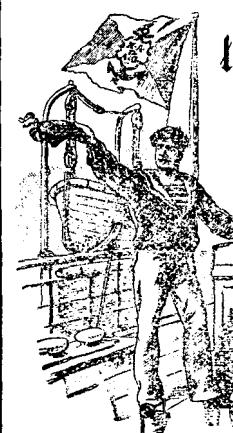
280, 300, 400 np.,
petrolej a czicze repiſowy woliſ po najtunischiſhacj placisnach,
likery dobru ſłodku tworu litr po 80 np.,

ſłodke palenz litr po 60 np.,
woprawdzy Nordhausenſki žitny palenz liter po 72 np.,
czisty palenz liter po 30—32 np.,

wſchē druziny warjenjow, nudlow najtunischiſhacj,
soda punt po 5 np., pschedenčnu ſchterku po 30 np., mydlo ſ masanju
punt po 24 np.,

pschi wotewſaczu 5—10 puntow poměrnje tuniſche placisny.

Sklad Radebergſkeho piwa w bleschach.

Hamburgsko-amerikanske lódſtowe akcijowe towarſtwo.

Exprefzna

a poſtſta parolodžna jesba

ſ Hamburga do New-Yorka
w Southhamptonje pschedeljaza.

Jesba po morju traže něhdze

6—7 dnjow.

Pödla teho porjadna parolodžna jesba
ſ Hamburga d. Baltimorn, ſ Hamb. d. Wjecj. Indiſteje,
: : Brasileje, ſ Hamburga do Havanny,
: : La Plata, ſ Hamburga do Mexita.

Dalsche wukasanje dawa Carl Meisel w Budyschinje.

Wubjernu ſchokoladu,
punt hijo po 1 ml. a drojſchu,

Kakao vero w kuffach,
kuff na ſchaltu doſaha,
Kakao,

ff. vanillu,
Kakao w thej,
thej atd.

Alwin Schrader
konditorja
na swonkownej lawskiej droſy.

Kožane ſchörzuchi
wſche druziny ſ rjemjenjemi a bjes-
nic najtunischiſhacj pola

Otty Büttnera
w pschedawatni kože a cjerjatnyh
rjemjenjow
pschi hlownym torhoschcu.

Dobjikna ſkladnosz
i ſupowanju pödusadoweje kože
a ſwjerſhneje kože ſokdeje
druziny po zylh a drobnyh po-
ſticia

pschedawatni kože a cjerjatnyh
rjemjenjow

Otty Büttnera
pschi hlownym torhoschcu 9.

Wobraſy

(bildy) ſo rjenje a tunje ſachkleň-
zu a ſ woblikom wobbadža,
domowe ſohnowanje a wobraſy
w wulkim wubjerku a tunich placisnach pola

Maxa Mützy
na bohatej haſy 11.

Bonjaze ſuknje, pjesle,
ribiſhča na hlowu

ſo njeſpuchatlymi barbam ſ nowa
barbj a ſo laž nowe ſaſo ſhotowjeſa
w Kellingez barbjeni

w Budyschinje pschi žitnych wilach.
Mužaze ſuknje, tholowh,
ſazy atd. ſo njeſpuchatlymi bar-
bam ſ nowa barbj a laž nowe ſhotowjeſa
w D. Kellingez barbjeni

w Budyschinje pschi žitnych wilach.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kózdu sobotu. — Štvortlétne predplata wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesonjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawár Marko Smoler.

Číšć Smoler jec knihiččeńje w macičnym domje w Budyšinje.

Číslo 25.

Sobotu 20. junija 1891.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawańi „Serb. Now.“ (na rózku zwon-nejne lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot małego rynka 10 np. a maja so štvortk hać do 7 h. wječor wotedać.

Głęsczeni wotebjerarjo **Serbskich Nowin**, kotsiž chzedža sa nje na **3. Štvortlétto 1891** do prédka płacień, njech nětko 80 np. w wudawańi Serbskich Nowin wotedadža. — Czi, kotsiž ſebi Serbske Nowiny pſches poſt pſchinjeſcz dawaja, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bórſiſ ſtaſac̄. Na ſchtwórléto ſaplac̄i ſo ſo Serbske Nowiny na ſakſich a pruſſich póstach, taž tež w druhich krajach němſteho khězorſtwia 1 mk. ſ pſchinjeſzenjom do domu 1 mk. 15 np. — Serbske Nowiny ſ pſchilohu Serbski Hospodař płac̄a na póstach 1 mk. 25 np., ſ pſchinjeſzenjom do domu 1 mk. 40 np.

Swětne podawki.

Němske khězorſtw. Khězor Wylem ſo pſchichodny týdženj na dleſche puczowanje naſtaji. Najprjódzy wón Helgoland wopyta. Wot tam jeho pucz do Hollandskeje powjedze. W nowinach ſo praschenje wjele roſpomina, hac̄ ma jeho wopht pſchi hollandskim dworje někak politiku wažnoſcz. Hdyž khězor Wylem loni nimo Hollandskeje jēdžesche, ſo by belgiſkeho krala wophtal, njebe ſ pſchic̄inu teho khorowatoc̄ hollandskeho krala, ale kral ſtam, kž bě Němskej mało pſcheczelne ſmyſleny. Semrjet hollandski kral Wylem III. nje-možesche na móznu Prusku a na ſjenczene němſke khězorſtwu hinač hac̄ ſ bojoſc̄u hladac̄, ſo ſylna Němska w pſchichodze ras Hollandsku požrjeje. Tale bojoſc̄ je hollandskeho krala wotbjerzała, ſ němſkim khězorſtwom do pſcheczelneho wobkhada ſtupic̄. Vjes tym je hollandski kral wumrjeł, Luxemburgske wulkowójwodſtwu, kž bě hac̄ dotal ſ Hollandskej ſjenoczene, je ſo, dokež kral Wylem III. ſyna po ſebi ſawostajíl njeje, pod Raħawskim wulkowójwodom ſhamo-ſtatny kraj ſčinil. Luxemburgske praschenje a wſchelake druhe prashe-rija, kotrež hac̄ dotal Hollandsku nuczachu, ſo němſkeho pſcheczelſtwu ſdalowac̄, ſu nětko po kralowej ſmjerzci wotſtronjene. Duž drje budže ſo khězorowemu wophtej w Hollandskej politiſta wažnoſcz pſchi-piſac̄ dyrbjec̄, hdyž ſo na tamniſche pſheměnjenie wobſtejnosc̄e džiwa. S Hollandskej khězor do Žendzelskeje pojedze a budže pſchi tamniſhim kralowſkim dworje dleſchi čaž pſcheywac̄.

— Wojowanie, kotrež je ſo w pruſkim krajnym a ſemjanſkim ſejmje dla noweho porjada ſa wjeſne gmejny wjedlo, je ſkončenje woczichlo. S wjetſchinu dweju ſtečinow je ſo wažny ſalon po poſledních wobſamknjenach krajneho ſejma pſchijal. — W pruſkim krajnym ſejmje je ſo namjet, ſo bychu ſo krajne počutne a modleſſe dny pſchepožile, wotpoſak. Nowy ſalon wo ſarunaju ſchody, wot džiwinu načinjeneje, je ſo ſ někotrymi pſheměnjenjemi w tej formje, w kotrež je ſo wurađenjow w ſemjanſkim ſejmje wuſchoł, pſchijal. Někotri konſervativni a zentrumſy, runjež kaž wſchitzy narodoliberálni a ſwobodomylni pſchecziwo nowemu ſalonjej hloho-wachu.

— Wo nowym němſko-awſtriskim wiłowanskim wuczinjenju ſo ſ Wina pſche, ſo ſo po nim na ſlot, ſo Awſtriskeje do Němskeje ſo wožaz, zlo njeupoži; ſo ſhamo roſumi, ſo dyrbji ſlot, kž ſo Awſtriskeje k nam pſchindze, ſtrony byč. Nawopak ſo zlo na ſlot, ſo Němskeje do Awſtriskeje ſo wožaz, njeſběnje.

Italska. Hdyž pſched někotrymi měřazami Crispiove ministerſtwo wotſtupi, ſo pſchecziwniž němſko-awſtrisko-italſkeho ſwjaſka nadzachu, ſo Italska pſchi ſwjaſku dale njeſtoſtanje. Franzowſojo ſebi hido myſlachu, ſo dolho tracz njebudže, ſo ſo Italska k nim pſchi-ſamknje. S teſle nadziju wſchaf ſu ſo Franzowſojo ſjebali. Crispiovy naſlědnik, hrabja Rudini, je jenož na ſdac̄e pſchecziwnik němſko-

awſtrisko-italſkeho ſwjaſka był. Taž bórsy hac̄ je jemu kral ministerſtwo dowěrił, je wón ſwoje měnjenje cžjeſce pſheměnił a někole ſorliwym pſchiliwɔwarjam trojofwjaſka ſluſcha. W poſlednim ſenatorowym poſzedzenju wón trojofwjaſk dowuſhwalc̄ njeſožesche. Wón roſkladowaſche, ſo trojofwjaſk wot Italskeje nježada, ſo by ſwoje wójſko poſhylniſa. Duž tež ſebi Italska jeho dla dalschego ſtatneho dolha na praſlacz ſjetrjeba. Rudini wěſcze njeby ſo wužiſ trojofwjaſka taž wuſběhał, hdyž by wobſamknjene njebylo, ſo Italska ſ nowa ſ trojofwjaſkej pſchistupi. To je ſo pjetza hido ſanđenj ſtalo. W kralowſkim hrobiſe Monza pola Mailanda je italski kral ſwjaſkowe wuczinjenja ſ nowa podpiſał.

— Se židowſkim praschenjem ſo bamžowe nowiny „Moniteur de Nom“ w dolhym naſtawku naſkladuja, w kotrež ſo praji, ſo je ſo židowſtwo ſozialne, hospodařſke a wſchowětne praschenje ſčinilo. Hido pjetnac̄ ſet ſo w ſlowjanſkich, němſkich a awſtriskich krajach pſchecziwniſto ſpſchecziwo židowſtu (antisemitismus) hiba a roſcze. Stöcker je přeni w Berlinje pſched židami warnował. Naprawy ruſkeho knježerſtwa pſchecziwo židam ſo po tamniſich wobſtejazych ſakoniach ſložuju. Židowſke praschenje je po hlownym džele hospodařſke praschenje. Žid je wiłowanske knježtvo nad kſcheczijanami dobył, kotrež wón njevužitne wužiwa. Žadyn sprawny člowjek to vrečz njemože. Maja ludy prawo, ſo ſakitač? Wo to ſo prascha. Žadne je, ſo ſo tehole prawa wſdacz nježmědža. Europa ſmě a dyrbji, jeli ſo ſo ludy wurubjenju pſchepodac̄ nježmědža, ſalonje dželac̄, kotrež ſchokdnosc̄ židowſkeho ſkulcowanja naſad cžiſcze. Hdyž bamžojo w ſrježnym wěku židow powschitkownemu wutupjenju wuſhowachu, woni ſ dobowm naprawjenja ſawjedzechu, ſo by ſo kſcheczijan židowſti wopor njeſciniſ. Wokrjež ſkulcowanja ſo židam ſamjeſowac̄. Kelko morjow tinty je ſo wupižalo, ſo by ſo ſalon hanil, po kotrež bě židam pſchikafane, w měſtach hromadze w pſchikafanym džele města bydlic̄. Ale hlej, dženſniſcha zivilisazija ſapocžina ſe ſwojimi poſkrami ſ mjenje njeprawym wóčkem bamžiſku politiku wobhladowac̄.

Schwajzańska. Žaſtoſne ſelesniczne njebože je ſo w Schwajzaſſkej njeſtalo ſo ſobotu popołdnju ſtalo. Želesniczny móſt, bliſko Mönchensteina pſches rěku Virſu wjedzazy, je ſo w tym wokomiku do hlobinu ſypnul, hdyž pſches njón čaž jēdžesche, kž ſo wot dweju lokomotivow cžehnjeſche a w kotrež ſo někotre ſta wobſobow wjeſeſche. Lokomotivje, dwaj paketowaj wosaj, jedyn póstski wós a ſchtyri wosy ſo puczowarjene ſo do rěki walichu. Šchtyri poſledniſe čažowe wosy ſo wot dele padazyc̄ wosow wottorzechu a pſched hlobinu ſtejo wostachu. Čaž bě kopaty połny ſ ludzimi wobſadženj, kotsiž chyžchu ſo na ſpěwanſki ſwjetzenj do Mönchensteina podač. Móſt je ſ lateho ſelesa po planje twarza Eiffela w Parizu dželany, bě 25 metrow dolhi a ſrježnego ſtokpa njeſeſche. W lécze 1881 ſo pobocžnaj ſtokpaj wuporjedzischtaj, dokež běſchtaj ſo wot wulkeje wody podemſkoj; wot teho čaža je ſo tež ſelesny móſt wosjet na jeho džerženje pruhował a ſo ſe ſelesnymi noſcherjemi podpjeraj. Wobliku ſo puſtnuču, hdyž bě preňa lokomotiva na druhu mostowu poſkramu dojela. Lokomotivje a wosy, kotrež ſu ſo ſ mosta walike, ſu delka rěku ſahac̄ile, tak ſo na tamny měſeje woda nětko 2 metraj wyscze ſteji. Jedyn wós druhje klasz pſchi rězynym brjosh ſamječenj leži. Wot mosta nicžo wyscze wostało njeje, hac̄ na konzomaž dwaj ſokelaj. Wěſte je, ſo je čeža dweju lokomotivow móſt ſatkočila. Kelko člowjekow je pſchi njebožu ſtějenje ſhubilo, hſiſcze ſnate njeje.

Hacż dotal fu s wosow na 70 cęłow swicħażali, hisħeże ras telfo
ħknadż pak hisħeże w nich leżi. Licżba franjeniż je hisħeże wjelle
wjetħscha. Psihi wukħowanju sniesbożenijiet mējachu fu niewopikomni
roħborjaze podawki. Mnosa s hlokom japlakachu a wixtrōżeni mēsto
niesbożja wopuċċejżi. Puċċowarjo w prēnich tifjōx wosach fu
nimale wskitzy morwi. S wosow, kotrej do wody panuchu, moħaċhu
fu jenoż někotre woħobu wukħowacż, dokkel bieħu s wjetħscha twjerdże
pschitlużiġiene a fu teipiħu, pridu hacż mōżejshe fu jidu pomoż doftacż.
Hisħeże netkole prēni wós we wodże leżi; w nim je nēħdże 20 morwix.
Też postiġi wós bu rošrażenji; fastoñiż w nim fu morwi. Sludži,
lotfiż lokomotivje fastarachu, je fu jedyn tepiżi wukħowa, jedyn
lokomotivu wodżej, teho runja cżahowu wodżej fu hisħeże namatalu
nejstaj. Też w nozji sa cżetami pytaju. Mnoge woħobu fu dolhe
ċażiż na wukħowanje cżakacż dyrbja. Jenu żonu haġże pónidżelu
rano hisħeże ġiwwu pod wosowymi rospadanġami namalaku. Wona
bē po tajtum poldra dnja w imġierthu strasże byla. Jedyn muż bē
niże kolena pschitlużiġi; fu byħu jeho wukħobodżili, dyrbjaċju
najpridu prēni woħobow a paketow wós roħbiċż; dżelha hacż do
9 hodžin dopoloġnja trajesħe; hdyż skonċiżne l-elfarja wobsam luuħu,
pschitlużiġienu noħu wotresacż, niesbożowni wumrije. Jedyn wós
tseċżeje klażi, kif spody rospadanġow leżi, je polnu morwix; konduktör
tehole wosa mējseħe ham na 70 billetow. Cęċla s wjetħscheho dżela
ħluboke ranu poħasija. Mēsto niesbożja jałokhx saciżiżiex cżini.
Wosowe rospadanġi na fu smjetane leżi, bjes nimi fu cżlowie cęċla
pschitlużiġiene, wot żolimja zejje wody tu a tam fu torħażi. Djeħbiż
mienhsinow do niesbożownieho podawka Parizjiski kurierski a cęċli
tworowy cżaq psħex mōst jidżed schtaj.

Franzowska. Hłód a nusu je lětža c̄wila skopečkow na Algier pschinješka. Kaž žive morjo ſo c̄jródy skopečkow po wjele ſakraſnjených tybzazach k̄ połnozy waleja a žylu Algiersku pokryc̄ hroža. Hiszyc̄e psched krótkim běchu ſo nadželi, ſo ſo skopečkowý čer hakle po žnach wulehnje, žabke flónzo pał, kotrež napschec̄o europiſkim klimatiſkim poměram połnoznu Afriku hori, je wulehnjenje młodych skopečkow wo dwę njezdželi wospeschilo, a ſ tym je strach naſtał, ſo ſo žyle žně wot wobjernych pschelakanzow ſanicža. W ſwojej nusy je ſo algierske ſarjadniſtwo na franzowske kniejeſtво ſ proſtiwu wo pschi- ſwolenje połdra milliony frankow wobroc̄ilo, ſo móhle ſo ſ pomozu tychle pjenjes naprawy k ſaniczenju skopečkow ſtac̄. Powſchitkownie ménjačhu, ſo deputereſka komora pjeniežnu žadanku bjes dalsjeho roſpominanja pschiswoli. Tola ſ tym nicžo njebu! Deputereſka komora w ſwojej njeđowuſlēdžomnej mudroſci węz woſebitej komiſji psche- poda, ta budže někole dołho wo tym radu ſkładowac̄, potom ſo węz ſažo do deputereſkeje komory wrógi a ſkončnje pschinje hiszyc̄e psched ſenat. Bjes tym ſo Algierska wot skopečkow ſejerje, a wulki hłód w kraju naſtanje — a to wſcho jenož dla pomalkoſce ludo- weho ſastupjetſtwa.

— Lesseps, kotreho Franzowsojo „wulkeho Franzowsu“ mjenuja, dokelz je w swoim czasu Suezski kanal, krajedznosemiske morje s czerwonym morjom sjenoczazy, natwaril, na swoje stare dny hiszce do kudniskeho pschepytania pschindze. Won bě ho psched wjazy letami namowliez dał, jedyn druhí kanal, a to w krajdznej Amerizy pola Panamy, twariez, kij dyrbjesche atlantiske morje s czechim morjom sjenoczazy. Twariske pjenesz ſo s akcijemi nasberachu. Tola prjedy hacž bě twar hacž do polojzy hetowy, běhu twariske pjenesz ſmudowane. Lesseps tehdy do Němzow puczowasche, ſo by ſebi wot nemickich pjenegz-nikow trébne milliony k kanalowemu dotwarjenju napočezil. Jeho prózowanje pak bjes wuspěha wosta, a won ſo s proſdnymaj rukomaj domoj vrčezi. Žemu na to niczo druhe njemubu, hacž s twarjenjom pschestacž a dzělaczérjow puszcicž. Wjely millionow frankow bě ſo podarmo pschetwarilo; pschetoz nabžije njeje, ſo ſo kanal něhdys do-tvari. Wobkredzjerjo akcijow, kotsiz ſu swoje pjenesz ſ nimi ſhubili, ſu ſo něko na statneho recznika wobrocili, ſebi žabajo, ſo by ſo Lesseps wobſkoržil. Lesseps jawěscze nitkoho njeje ſjebacž chył, won ſam a jeho synojo ſu swoje pjenesz pschi kanalowym twarje pschi-hadzili, tola jeho lohkomyslné dowěrjenje do mōžnosće, ſo ſo kanal ſ wobliczenej sumu twariez hodži, je tola mnohich nawabilo, swoje samoženje na kanalowe akcije wažicž.

— Wożobu, kotrež ſu potajſtvo wo dželanju roſbuchadla melinita pscheradzile, ſu ho wot Parigſkeho kostanskeho polizajſkeho žuda wsche t' czežkemu khostanju ſazbudiſte. Tſjom wobſkorzenym ho jaſtwo po pječ lětach napolovi. Hejtman Triponet ma pódla teho 3000 frankow pjeniegnje pokuty ſaplacžicž a ho po wotſedzenju ſwojego khostanja na džefazd lět ſ kranzowskeje wupokasa.

Jendzjelska. Dokelž runje żanych drugich ważnych politycznych podawków na dniajowym rjedże njestei, zo jendżelski lub hiszceje pszezo

prozeżkom nakkaduje, w kotrymž ſu budniży wuſudzili, ſo je wychlieutenant schottiskeje gardy, Sir William Gordon Cumming, pschi kharthyracžu jebal. Jendželska kralowa je, ſchtož džē ſo po wojskim ſalonju wjazg wobenč njeħodżesche, Cumminga ſe ſwojeje klužby puſčegħi a f wójska wuſtorcžiła. S wohanihjenjom falschneho hracžka pał ſo lub hiſčeq spolojil njeje. Jebo njewola ſo s polnej mérū tez psħecżiwo Waleſkemu prynzej (Jendželskemu kónprynzej) wobročja, kiż je pschi tamnej sbogħohre, balkarat ujenowanej, bank dżerjal. Wulke a male jendželske nowiny ſu na wsče mózne waſchnie prynzej helu sapyrile, mnohe naboženſte felix a towarzſtwa, w Jendželskej po wjele ſtaħ licżaze, ſu kħwatale, prynzej ſwoje po-horšenje a ſcpicże wuprājieg, a radikalna ſtrona w jendželskim ludowym fejmje je ſo żamtu roſħudżiła, jeho fjawne w parlamente naſħwaricż a wohaničż. Kiel mało pschi nadpadach na Waleſkeho prynza na jeho wħażże ſtejnischego džiwaſa, to bjes druhim ręcz połaszuje, kotrūž je ſobustaw ludoweho fejma, Cobb, ſobotu dżerjal. W njej tutón praji: Kaj mohamedan ſwoj modleſki kryw, wopilż ſwoju palenzowu bleſħu, kaj paduq hwoje wopacżne kluče, tåk prynz ſwoje hrajne kharthy ſobu noſy, ſo by njeſatnisku hru hra. Budžiſche wón w żeležnicznym wosu hrał, budžiſku jeho móhli jako „ſchelmu a dundaka” ſajecż a ſaħbudżicż. Cummingowa należnoſć prynzej runje nětkole jara njeħschileżnije pschińbje. Prynz ma njeħmernje wulki došl, k kotreħaż pomjeniſchenju chjysche kniežejſtwo parlament wo psħiſwolenje wjetſeje ſumy pienies ja njeho prokċej. Ministerſtrowy pschedsyda, lord Salisbury, je ministerſtrowej radze hiżi spoczątk tuteho lěta taſki namjet pschedpoložiſt, tola ſo prascha, hacż pschi nětzischiem ludowym roſħorjenju pschi nim woftanje. Bjes tym ſo ma taſkle Waleſti prynz pod Cummingowymi hréchami cęgħpicż, je ſo tutón rucże f jenej bohutej mlodej Amerikantu — wona je 21, wón pał 42 lét starý — wojeniſ a f njej hromadże woprawdżite triumfy ġnnej. Sda ſo ſkoro, ſo dħebja Waleſkemu prynzej f tym klubu cżiñi, ſo falschnemu hracžkej holduja. Woħebje horliwe powitanje je ſo Cummingej w schottiskim měſeże Forreſu doſtało. Město bē ſo f kħorhojemi wupyschilo. Wobydlerjo, kottis wierież noxhyħu, ſo je Cumming falschne hrål, konjei f wosa, w kotrymž ſo wón a jeho mandželska wjeſeſchtaj, wupſeħeqi a jón wylkaj o dwórnischię milu daleko k radnej kħezi cżehnjeħu, hōżej jemu mēſeħeqijska wħażnoſć powitaniku adrežu psħepoda.

Turkowska. W arabskiej prowincji Yemenie je ażyrski lud pścęzjivo turkowskemu knieżestwu po stanuł. Ażyrszy su po powięsciątch turkowskiego knieżestwa najmóżnišchi a s doów najnjenemirnišchi lud w Yemeneskiej prowincji. Wotdziesenje turkowskiego wojska su sbęzkarjo po bili; w bitwie su 100 turkowskich wojakow a někotri effizierojo panuli. So je telko panených bylo, turkowske kniežestwo same njesamjeleži; duž móže so s teho shudacž, so je porażenie Turkow hiszczę wjele horsche bylo, a so je liczba panených s najmjenišcha hiszczę ras tak wilka była. Sbęzkarjo maja pieczę najnowišče třelby s jendzelskich fabrikow. Turkowske kniežestwo sbęz ſa hnadny nima a je wob samko, 10,000 muži se syriského armeekorpsa do Yemenia pścęzjivo sbęzkarjam požlačz.

Palaſtina. K wobżaromnej swadze je w zyrlwi Khryſtuſzoweho narodženja w Bethlehemie bjes grichiskimi a romſkokatholiskimi duchownymi dōſčko. Na měſtnje, na kotrejž je ho něhdyn nash sbóžniſ narodžił, wulkoſte nloſchrſke twarjenje ſteji. Wone tſi jenoliwe klóſchrſ, po jenym Romſkim, Gricham a Armenſkim klusſhaze, a wulku zyrlki w kſchiznej formje wopſchija, kotrež je ho po psjhikaſni grichiskeje khezorki Heleny, macjerze Konſtantina Wulkeho, natwarila. Zyrkej ſ tſiých dželów wobſteji, kotrež po jenym Gricham, Romſkim a Armenſkim klusſhaze. Kóžde ſ tychle tſiých werywusnacžow ma woſzebitv thód k ſtajuje wobżwělenemu ſwiatemu městu, kotrež ho pod hlownym woltarjom namaka. Boże klužby ho tam po rjeđe wot grichiskich, romſkich a armenſkich duchownych wilonjeja. Pſci tym ſu bjes Grichiskimi a Romſkimi njepſhcezelnoscje naſtale. Grichiszy duchowni węz takle vſchedſtajeja: Pſchediańdzenu ſhobetu, hdyz tam grichiski metropolit Bože klužby wilonjeſche, ho wokoło nutekhođa do zyrlwie romſke duchowſtwo ſ tijemt a revolverami w ruzj ſhromadzi a na jenej stronje žloba ho džeſacž franziskanskich mnichow ſetupa. Hdyz chzyſche ho metropolit wot žloba do zyrlwie wróćicž, diakon woblatku na hleboronym talecku wokoło žloba njekesche a pſci tym na město, hdzej franziskanszy mnichoj ſtejachu, ſtupi. Jedyn ſ franziskanskich mnichow ho teho dla do grichiskeho diakona da a jeho ſ tijom, kiz bě pod ſwojim płachcžom ſhowanym měl, na hlowu pjerjeſche, tak ſo ho Gricha naſad metasche. Metropolit hnydom pſchikhwatawſchi ſpyta, Franziskanskim kſchiz napsheczo džeržo, diakona ſe ſwojim czéłom krycz. Tola tež pſhcezivo metropolitej

żo kije sběhachu, tak so móžeschtaj jenož grichiski mnich a jedyn druhí diakon, kotrejž běchtaj na pomož pschihaňkoj, jeho psched pukami wobarnowac̄. Sa to franziskansz̄ wobeju diakonow a grichiskeho mnicha s kijom žałoznje pschebiču, tola hdyž lub, w gýrkwi pschitomny, kſchki wuſkyschawski pschiha, do klóschtra zofachu a žo tam samknuchu. Do tuteho čzyczu žo Grichojo, hdyž běche žo jich liežba powjetšchka, s možu dobhez̄, tola metropolit jich wot teho wotdgerža. Zyle hinal žo na rosprawu franziskanskich mnichow požlucha. Po njej je jedyn grichiski duchowny kałacz, kij pod swojej drafstu khowasche, wuczahnul a spytal jeneho franziskanskeho mnicha francisz, tola je žo jemu jenož schlachcik, kapuzu a horni džel drastu pschebalnuč. Jedyn druhí franziskanski pschiha, so by jeho sakital; tu jedyn Gricha revolver wuczeče, wottkoc̄, tola město so by teho trzechil, do kotrejž bě žo měril, kulta do ruki jeneho grichiskeho duchowneho slegi. Kotre strona, romska abo grichiska, podawek po wěrnostgi wobpišuje, drje žo ženje njewujazni. Wobej prajitej, so je žo jimaž kſchimda ſtala, a ſebi doſczčinjenje žadatej. Bamž je franzowske kniežerstwo, kotrej je pschituskosz̄ pschedensalo, katholikow w narańschich krajach schlitowac̄, namočník, so by nětko tež interesy Romskich ſastupowala. Duž je franzowski požlanc w Konstantinoplu, hrabja Montebello, turkowſkemu kniežerstwu dwaj namjetaj ſtají: 1. Turkowſke kniežerstwo pschipoſnawa wobhedenſte право franziskanskich na hlowne ſhody, t̄ Jeſuſowemu ſlobei wjedzaze, a ſakafa ſa pschichob Grichom, po nich khowic̄. 2. Turkowſke kniežerstwo pschipoſnawa Fransiskanow jako „patronow ſwiatého rowa“, bjes tym so žo woni hac̄ dotal wot turkowſkeho kniežerstwa jenož jako „czerpjeni“ wobhladowac̄.

Njewinowatý ſakudženj.

(Skončenje.)

Hdyž ſe ſebi pschinidze, žo mloženž dohlada, so je w někajſej ſkalnej proſnjenzy, w kotrejž ſo něhdze daloko ſady někajſi woheri paleſche. Sprózny ſo won ſe ſwojeho khubobneho lěhwa ſběže a staru brunu žonku w ſpodiwnej drascze pódla ſebje wuhlada. Tale ſtara někto druhí njebe, hac̄ bruna Hilža, kotrejž běche jeho něhdz jako holic̄eza ſ macjerſkej luboſežku kublala, hdyž bě jeho njebozowny wožub ſa mlože ſtata do rubježnikow pschi Rheinje pschiwiedl, a kotrej jemu nětko t̄ cjrjodze zyganow flushejo druhí kroc̄ ſiwenje fdgerža.

Hdyž Jan pschedzivo Turkam wojowasche, kotsiz běchu jeho nadpanuli, zyganjo hishcze w prawym czaſu do leža pschinidzechu a Turkow ſecherichu. Woni we womorje ležazeho nadendzechu, jeho ſhodu do ſwojeho lěhwa wſachu a jeho, dokelž ſo hishcze ſiwenje w nim poſasowasche, starej žonje poruczichu, ſo by jeho wobhladowala. Tuta ſo njemalo džiwasche, hdyž jej bludne rēcze khoreho po něčim pscheradžichu, ſichto won bě a kaf blisko jeje wutrobie ſtejſeſche. S dwojey luboſežu jeho wona nětko wobhladowasche; a hdyž won přeni kroc̄ pschi počnym roſumje woči wotewri, ſo ſtara žona Bohu klec̄o džakowasche, ſo budze jej nětko ſznanu hishcze ſpožcene, njeprambu předawſkich lět ſarunac̄. Hdyž pak ſo ſ mloženžom derje polepſhovasche, jemu wona wo přenich ſtach jeho ſiwenja ſlědowaze powjedasche:

„Hdyž něhdz po Schwaſzatskej wočo ſzahachmy, w nožy nimo rjaneho ſtata ſtola pschinidzechym; ſwonkowne doma pscheradžesche, ſo běche jeho wobhedenſte ſamožith muž; duž někotrych ſ náschich ludzi wabjescze dom wurubic̄. Dokelž pak njewjedzachmy, kello ludzi w domje je, a dokelž naž tehdz wjele njebe, ničo ſapoczeč nje-možachmy, ſebi ſtad předy njewobhladowaſki, a ja dyrbjach ſo wobhonięc̄ hic̄. Duž w bliskſce ſtostach, ſo bych ſebi rano ſ czaſom, ſo ſa wilowatſku žonu wudawajo, wſchitko w domje wobhladaſta; czi druzi mjes tym moje powjescze wočaztuo do bliskich ſektom ſandzechu. Hdyž běch ſebma dwe hodižinje ſa ſektom wulkeje ſahrody ſtejo čzakala, ſo bych ſwoju porucznoſc̄ dopjelnic̄ móhla, ſo mi ſpěchne kroczele blížachu, a pschi ſměrkach ſedy ſwitzazeho ranja mužſkeho a žonku ſpoſnach, kotrejž ſo khwatajzy městu blížeschtaj, hdyž běch ſo ſhownala. Ja hluſhko do ſektom ſaleſech, a wonaj mje njewobhladowaſki nimo mje džechtaj. Hdyž běchtaj nimo, ſtrabžu ſa nimaj džech. Šebma dwazec̄ kroczel dale dróha nimo wjedzescze. Hdyž běchtaj tamnaj na dróhu dôschloj, ja, wežipna ſa nimaj blědžo, widžach, kaf žonksa pod ſwojim plaschczom někajſi kſchecik wuczeče a mužſkemu poda, kotrejž ſo nad nim ſhili, jato by jón wokoshał, a jón potom ſwojey pschedwodžerzy wróčzo da, na cdož ſo ſrubny wotwobroči, ſebi ruku do wočow dzerzo, jato by widžec̄ nochzył, ſichto ſo nětko stanje. Žonksa pak kſchecik wsa, jón někotre kroczele dale pod ſchtom pschi puču ſtají a ſo ſ mužſkim runje tak ſpěchne wothali, kaf běchtaj

pschichkoj. Šebma móžach wočomil dočžakac̄, ſo mějach ſa to, ſo mje někto njewobkledžuje, potom njemalo wežipna ſ ſchtomej běch. Ža kſchecik wotewrich: w nim cžishe džecžatko ležo ſpasche, kotrej halle běche někotre dny ſtare. K̄hwilk ſama njewjedzach, ſichto: hac̄ bych kſchecik ſ džecžom ſebu wſala, abo hac̄ bych jón ſtejo woftajka? Štončenje mje ſhobužnoſc̄ pochnu ſo nad džecžom ſmilic̄, a w město teho, ſo budžech woftala, hdyž běch, a dokonjal, ſichto mějach kſane, kſchecik ſ džecžom, kotrej ſměrom dale ſpasche, wſach a ſo khwatajzy ſ ſwojim towaſcham podach, kotsiz na mje čzakach, — ale tudy budžesche ſo mi pschi ſamom hroſnje ſefchlo. Mi hluſhko ſtarých ſoſow nadawachu, a naſch nawjedowat čzycze ſo hido ſ pukami do mje dac̄, ſo běch pschedzivo jeho pschitafni njepožlucha byla, — tu ſo na jene dobo dohladachu, ſo pschi džecžu w kſcheciku rjana ſkopiza pjenjes leži, a mi ſo nicžo njesta. Towaſchojo pjenjesy mjes ſhobu roſdželichu; na mój džel ſo w dónđesče, pschetož w hyscze hólčatko, kotrej w kſcheciku ležesche. Š macjerſkej luboſežu ſo ja ſa džecžo ſtarach, kotrej nětko mi fluschesche; pschetož runja ſhobojmu džecžu waž ja lubowach. Na papjerzy, kotrej ſhobu w kſcheciku ležesche, běche napiſane, ſo ſeje kſcheceny, a ſo ſeje w ſhvajet kſcheceny mjenou Jan doſtač; a to bě wſcho; dale tam ſlowečka wo waž njesteſeſhe. Wjazy tež ſtata dohlo ſhonic̄ njemóžach, dokelž naſcha cjrjoda po druhich krajach wočolo čzahach, doniž naž ſruba ruka ſudnika wſchitkých njerospwerschi. Schécz lět jaſtva ſo na mje dónđe; a hdyž bě ſo tónle dohlo čzak minul, běche ſo mi w hysbík, ſo waž wuſlēbzic̄ njemóžach. Hdyž běch dohlo a daloko po ſhobě ſokolo bludžika, pschedzivo ſtončenje ſaſo ras do tamneje krajinu pschinidzech, hdyž běch waž namafala. Wutrobne ſeſenje mje poħonjeſeſhe, ſo bych nadrōbnische powjescze wo waž doſtala, a ja ſklađnoſc̄ pytach a namakach, ſo móžach do domu ſastupic̄, ſ kotrejž běchu waž něhdz psched mojimaj wočomaj jako džecžo pschinidze. Něhduschi wobhedenſte doma bě ſemrēl; nětko tam jeho džowka bydlesche, a ta je waſha macž. W najrjenskich ſtach ſwojeje mloboſež běche ſo wona ſ mlobenzom ſeſnala, kotrej ſebi jeje wutrobu dobu; ale won bě ſ nifkeho ſtawa, wona pak jenicka džowka muža, kij bě horby na ſwoje mjenou. Něhdz ſtarý baron do ſentwy ſwojeho džecža ſe ſhobjarjom ſwolil njebudžesche. To tež luboj derje cjujeſchtaj; ale ſichto cžasto hlož ſroſuma ſamože pschedzivo wabjenju počilinoſc̄! Poħledniſha tež tudy dobu, a ſeſehví na ſo čzakac̄ njebachu. Strach psched hněwom nahleho nana, kij běche runje něhdze daloko ſapucžowal, Hertu ſ straſhnej krocželi pochnu, ſo džecžo ſhobojmu ſtobroſe ſe jeho wočudej wuftaj. Na ſhobě běche nanej jeje potajnoſc̄ potajna ſtala, na ſhobě jeho woči mlože ſtowrjetiſtko wobhladej njebléſtej. Ale měra Herta wjazy njemóžesche, a ſ potajnej bohoſež jeje wutroby ſo bory ſchecze druhá pschedensalo, kotrej dyrbjach ſhoboj ſhobem runje tak potajic̄ kaž přenju. Jeje luby wumrē, njebozownje ſ konja panuſwsi. A hdyž ſe ſa někotre ſtata tež nan ſemrē, tu Herta ſamalutka ſtejſeſhe, wopushežena, roſkata, njebozowny wopor mlobostneje lóhkomyſlnosc̄. Tole wſchitko ja ſhonic̄, ale ſo někotre dny roſhudžic̄ njemóžach, hac̄ dyrbju wbohej macjeri dónit jeje džecža, ſichto běche mi ſamej wědomy, wofſenic̄ abo niz. Na poſledku ſo ſ temu roſhudžic̄, ſo tónle wočomil hluſhko kajo, ſo tehdz, hdyž ſhětne ſudník mje a mojich předawſkich towaſchow ſudžesche, ūczała njebléſte, ſichto waž naſtupa, ſ cžimž by ſo ſawěſe ſe něchtoučuli hinc̄ wočročilo. Vlacožo ja Hertze ſ nohomaj padžez a jeſ wſchitko wupowjedach. Bruha radoſe ſo w jeje cžemným wózku ſaſhweſci, ale bory ſaſo haſnu: pschetož ſmědžesche ſo wona nadžec̄, ſo budze nětko ſ ſlepſkim wuſpěchom ſa wami blědžic̄ hac̄ dotal? ſo budze w tymle naſtupanju ſbožowniſha, hac̄ běch ja dotal byla? Ja ſo poſticiž ſtobroſe ſtajiny, hdyž běchmy něhdz wočolo čzahali, hishcze ſas po ſchepytac̄ a wſchitkých ſnatych ſ tamneje ſleho čzaha ſaſo pytac̄, ſo bych ſznanu wot nich někajſi powjescz wo waž doſtala; a ſichto tež ſo wbohej macjeri ſtejſeſhe, ſo móhla ſwojeho ſhyna na tymle pucžu ſznanu w najhoričim towaſtviſe nadenic̄, wona tola rada mój namjet pschiha a mje bohac̄ ſ pjenjesami na pucž ſaſtara. Podarmo krajinu po wočomaj brjohomaj Rheina pschedhodžic̄, po-darmo we wſchitkých krajinach pobuč, hdyž ſmědžach ſo nadžec̄, ſo tajich ludzi nadenbu, mjes kotrejmiž běch něhdz pschedbywała; njebléſte ani proſchla wo waž njehonich a čzycz ſo hido bjes powjescz ſo ſawěſe ſo rudžazej macjeri wróčic̄: na jene dobo pak ſhonic̄, ſo we wuherſkich hörniſczeſach někotrych wot nich nadenbu, ſotremiž běchmy tehdz hromadže, hdyž mjeſeſeſhe hishcze mje ſa ſwoju macž. Tam, ſebi myblach, ſznanu něſtvo wo nim ſhoni, a nowemu horju napſhczco džech. Pschetož ſebma běch do tejele hörniſe ſtajiny dôſhla, cžrjodze ludzi do rukow ſabězach, mjes kotrejmiž nětko ſy;

a mózach hiszczęce wo swoju ręczecz, so mi jenoż moje znadne wob-
szczestwo sebrachu a mje w tymle zuzym kraju do hubienstwa nje-
stoczych, ale mi dowolichu, so zniedzach s nimi wostacż, jim ich
dzęczi pěstonicz a jich khorych wothladowacż."

Tedy stara powiedacz pscheta. Jeje słowa hłuboki sacziszcze na
Jana cijnachu. Straschna myśl, so je syn rubieżnika, so jemu
każ cęczi kamieni s wutroby vali, a pieni krócz nadzija w nim sa-
kuta, so też jemu znano hiszczęce swoje sakżeje. Wón doczakacż
nijemożesze, so by sferie lepie sało zyle strowy był; żedźwje wozakow-
anych dżen skonczenie pschińdze.

Dawno hiżo bęchu so we wojeskim lęhwje dchladasi, so je so
Jan shubik; dokelż pak bęsche won kwerny a smužity, bęchu wschitzy
pschewwędzeni, so je wot njeprzeczelise ruki panuł, abo so je jaty.
Duz so jeho wyszjski, każ też jeho towarzichojo nemało dziwachu,
hdyż won na jene dobo sało do lęhwa pschińdze. Wón so hnydom
i swojemu polkownikej poda a jemu wupoweda, szto je so wot tego
dnja, so je so s lęhwa shubik był, s nim stało, a też, sztoż bę sam
wo hebi krótko prjedy shonił. Kedźbniye polkownik na njego po-
skuchasze; jemu bęsche młodzenza żel. Jemu dawno hiżo pschikhileny,
dokelż bęsche Jan pěknym w lęhwje a krobkem na njeprzeczelisa, so
polkownik roszudzi, so chze so sa njego staracż. A hdyż bory na to
roskašowat wójska tónle dżel wójska wohladowacż pschińdze, jemu
polkownik Jana należnje poruczi, jeho proscho, so chzył jemu milosz
hęzora Leopolda wuszkowacż. Wójskowjednik so nadrobnje ja
wschém wohoniesze, sztoż Jana nastupaſche, a skonczenie polkownikej
szubi, so chze sa młodzenza cincie, sztoż samože. Dolho też nje-
trajesze, so piżmo do lęhwa pschińdze, kotreż bęsche hęzor Leopold I.
sam podpiział, a w kotrzym stajeſche, so so śudniſti wuhud, kiz je
so nehdz pscheczimo wohemmu Janej wuprajł, jako njeſprawny
śwēnje a so niczo njeplaczi, a so so Janej, kiz je so jako śwēnny
muž a krobkem wojał wopokaſał, po najwyszsczej porucznosczi wischita
częſcę a wschitke prawa, kotreż kózdy częſtiny a sprawny poddon wob-
szdzi, kotreż pak su jemu tak dolho s pschekhwatanym śudniſkim wu-
hudom wate był, s tutym światoczenie a sianwje sało wrózgo da
waju. Wón też kwójbne mjenio "Zentha" dosta, dokelż bę so
w bitwie pola Zenthy wobębie wusnamienil.

Szto chzył radosz wopisacż, kotreż młodzenz saczumasze, tónle
częſtiny list dostawſhi! Tolkole lęt bęsche mjeszco čęzju njeſaſtuſeneje,
żalostneje haniby noſzył, netko pak też jemu sklonzo nadzije ſeſhadtza:
netko zmędżesche też wono częſtne a swożowne žiwjenje wozakowacż.

S powiesczi, so je jeho namakala, bęsche so stara zrganka hiżo
dawno i jeho maczeri wrózila. Hdyż pschichodne lęto mier wójnu
na wuheskich mjesach skonczi, s częſtnymi wojeskim wopiszmami wu-
hotowanu tež Jan sa njej pschińdze a bory na to přeni krócz
w swojim žiwjeniu swoju macz wobja, kotaż w tymle radostnym
pedawku na staru dżen snamjo spózna, so je jej ſabkudżenie jeje
młodoſcie wodate.

Kózdy lózny shoda, hdyż Jana s rukow lubowazeje maczerje
bory čehniesze. Marscha bęsche jemu kwēina wostała, jeho lulujo
każ prjedy. Jeje duschny nan, jeho nehduski wumożet, jeho każ
swojego syna pschija, a bory żohnowanje zyrkwe dwę lubowazej
wutroby ſienoczi.

Ze Serbow.

Wo lętnich koloniach sa herbske dzęczi. We wschitkach
wulich městach je jara khwalobny nalož, so ſlaboſte dzęczi krobich
ſtarſich w lętnim čażku na wžy ſczelu i tym wotpohladaniem, so
bory tajke dzęczi na strowym powetrze woczerſtwile a so poſylnile.
Teho dla hremadža redakcije wschelatich nowin dary na pödlanice
trębne wudawki a ſapikuja abo wofſewjeja tych ludzi, kotsiſt tute dzęczi
do swojego hospodnego domu pschiwoſmu. Tale wujitna węz hody
so tež sa herbske měchęzanske dzęczi wobstaracż. W Draždānach,
Lipſku a Barlinje bydla ſawescze tež kwójbny herbskich dzělačerjow
abo druhich krobich ludzi, kotrzych dzęcziom byſteſtej njeſaſtymijene
Boże sklonczko abo w měchęzanskich murjach njeſkaſeny powetr a
wolſchewjazh wodnych wózowſkich herbskich honow jara wujitnej byloj.
A tež hiżo Budyschin ma wjele ſatwarjemach a njeſtrowych wobydleniom,
hdyż dzęczi khorja abo ſlabnul! Ssiedz ſelenych honow a lukow
abo w khójnatym lęhu by netkotrefuli bjeskrejne měchęzanske dzęczo
so roszylnicz móhlo a jeho duch by so wofſchewil s powetrem
herbskeje wieski. We ſlaboſtach blédyh ſtworjeniach ſlabni ſklonzo
pscheczelneho wózgnego kraja často nowe žiwjenje a poſbehia młode
mozy i nowej dzělawoſci. Duz su tak mjenowane "lętnje abo
erősninske kolonijskie" jara wujitne w czelnym a duchownym nastupanju.
To wohwědžuju nam kózdrołetnie roſprawy wulkoměchęzanskich nowin.

Saloženje tuthych kolonijskich je woprawdze tež w Sserbach mózne, hdyż
hiżo ja najbliszche lętnje proſnin. W herbskich wutrobach je dobro-
cizwoſcę i kscheczijanske ſobuczucze s zuzym hubienſtwa, a teho dla
tež ſe ſlaboſtymi měchęzanskiemi dzęczi! Węſcze namakaju so ſa-
možite burske kwójby, kotrež jene abo někotre kude dzęczi na ſchitry
nježele do kwójego domu wosmu a jim poſylnjazu jebz byrje
jednoru poſliczicę ſechzedža. Wjele pjenies i temu njeby trjeba bylo,
jenoż wudawki na puczu a ſa porjedzenje draſty ſa najhudske dzęczi.
Pschede wſchitkim dyrbja so dobrocizme kwójby namakacż abo ſame
w redakciji swoju ſwolniwoſez i pschijecu dzęczi wofſewicż, koz to
we wulich městach někotrych kraju ſo to ſtaſa. Taſke herbske
měchęzanske dzęczi, kotrež by wjeſne ſiwjenje w proſninach wujitne
bylo, bychu potom towarziswo abo duchowni a wuczerjo w Budyschinje,
Draždānach, Lipſku a Barlinje pschipokafali. Najprjedy pak bych
taſku dobrotu popſchak herbskim holeczlam a holeczlam i Draždānskich
murjow a tamniſe ſlaboſte dzęczi na proſninach widział — w kraju,
hdyż ſlēbormi ſo Sprewja a mjeſtſe ręczki ſchworeča po botul
i ſpoczątek a i ſpěchowanju tuteje naležnosće dowolom hebi tsi hrivny
požłacż, drje mały pschinoski, ale i horjazeje wutroby woprawany!

Swērny herbski pscheczel A. J. Parczewski i Kalischa.

Pschiſpomnjenje redaktora. Podawamy ſ radoſeju a ſ džakom
tuton nowy namjet a ſamy pschewwędzeni, ſo ſwolniwych podpjerarjow
w Sserbach nadeńdze.

S Budyschin. Sa wjele lęt tak ſymny junij meli njeſhmy,
każ lęba. Hacż dotal w nim ani jeneho čzopleho dnja bylo njeje.
Wó jſtwach je tak kłodno, so dyrbja ſo w nich tepicz, każ ſo bychmy
hředž ſymy byli. Smiersli ludżo i khamorow a kſchinjew koſchuchi
a drugu ſymku draſtu čzahaju, ſo bych ſo ju wobleſli a ſymu
mręcz njeſtreybali. W někotrych stronach w Sserbach ſu nōzne
ſmierski meli. Wokolo Radworia, Minakala a Grotziskej bęchu
ſańdżenu ſobotu rano čzicha měſtna i mrōſom pokryte. Po ſdaczu
pak je ſchoda, ſ teho naſtata, jenoż znadna. W wysche ležazych
ſtronach, na pschikkad w horach i połodnju wot Žitawy, je tón ſamy
dżen ſylny ſyń panuł, kiz je tam někotre dny ležo wostak. Nadz̄e-
jomnie ſo wjedro něko bory ſtaji a ſęzpli. Ratarjo hiżo dawno
na ſkonečne wjedro čzakaju, pschetož dzęlanje ſyna ſo njeda dale
wotſtoracż. Wuhlady na wjedro pschichodnych dnjow, kotrež je
wyszscsi gymnaſialny wuczer Lamprecht w Budyschinje wofſewił, ſo
drje tola njeſopjelnja; po nich bi chmy hiszczęce pscheczo ſ wuſacżom
23. a 24. junija lute deshczowne dny wotſakacż meli. Troſtutuſemy
ſo ſ trm, ſo Lamprechte ſeje ſcheczenja pscheczo njeſtreybja; pscheczo na
nježelju 14. junija hę wón naſtrenſhe wjedro do przedka prajk, a
tola je ſo tehdz hrimako, blyſkalo a je deshczit ſ krupani ſchol.
Nōzne ſmierski, kotrež wón na dnjach 24. a 30. junija a 1. a 2. jul.
ſa mózne džerži, nadz̄ejomnie drje tež wuwoſtanu.

— Dotalny direktor tachantskeje ſchule, knies Franz Lohmann,
je ſa direktaria kath. wuczerſkeho ſeminara pomjenowany. Sa noweho
direktaria tachantskeje ſchule je ſo pjat 19. junija i. Jurij Kummer
wuswolil. Wobaj kniesaj naſtupitaj ſwoje nowe ſtoſtoſtvo 1. juliſa.

— Pschi Božim njeſwedrje, kotrež ſańdżenu nježelju popołdnju
wysche Budyschina čehniesze, blyſk na tſiſoch měſtnach i ſemi ſiedże.
Bjes druhim wón do blyſkowoda akzijoweje piwårne dyri. Blyſkow-
dowu ſerž ſchiniwſchi ſo wón, dalsheje ſchody njenaczinivſchi,
do ſemje ſhubi.

— W Budyskej Michałskiej zyrki ſo ſ lętu nowe piſhceſele,
kotrež ſo hiżo wot piſhceſetwarza Eule w Budyschinje dzęlaſu, po-
ſtaja. Dokelż budža nowe piſhceſele čzegihe hacż nětceſiſe, a dokelż
je ſo wopokaſał, ſo kóny hřadow, na kotrzych piſhceſele ſteja, pschi
muri kac̄ počinaju, budža ſo hiżo w bližſhim čażku lubje weſko
piſhceſelow perjedzic a pscheturic dyrbjeſz. Po nowym napravjenju
budža wone bôle wohwětlene a ſmeja 100 měſtnow wjazy hacż ſtare.
Pobla tež ſo město dotalnych drjewjanich ſamjeſtne ſchody na-
warja. Nowowar budža po doprědnym wobliczeniu nehdzje 25,000
hrivnow placiſz.

— Na tudomnej ſtoloskej hazy je ſańdżenu ſobotu jena ſwudo-
menna piwarzowa, macz wjazornych dzęczi, ſe ſwojego bydła, dwaj po-
ſchodaſ wyrzko, ſo woknom won na hazy del ſloczka a ſo pschi tym
taž čežko ſrasyla, ſo bu ju do měchęzanskeje hojeſtne donjescz dyrbjeli.
Zónka hę, njeſabz ſumma ſbywſchi, ſo woknom won hladajo widžala,
ſo do kheze, w kotrež bydlesche, čjorna kocžka hęzi. Schrečzo, ſo je
kocžka ſy duch, kiz na nju pschińdze, ſona, ſo by ſtemu duchej wu-
czekla, ſo woknom won ſlocz.

— Psched dleſhim čażom je ſakſte wójnske ministerſtvo Bu-
dyſkej měchęzanskiej radze i wježdzenju dalo, ſo ma myſle do Budyschina

400 muži jěsdneje artillerije do garniſſonu poſožic̄, jeli ſo ſo na měſčezanſke khoty ſa nich nowe kaſarmy a trébne konjemzy a kólnje natwarja a ſo ſ wonka města teho runja na měſčezanſke khoty ležemnoſcę ſa wjetſche ſwuc̄zowanishezgo kupja. Měſčezanſka rada je na to wójniſkemu ministerſtwu woffſewila, ſo by jej jara witane bylo, hdy by Budyschin wotdželenje jěſdneje artillerije doftak, ſo pak měſčezanſke pjenieſgne wobſtejnoscę njedowola, ſo by město ſ twarjenjom nowych kaſarmow ſwoj hido doſež wulki dołh powjetſtviſo. Hač wójniſke ministerſtwo nětko hiſhczę pschi ſwojim wotpohladze wostanje, njeje ſnate. Ludzo, kotsiz ſo na wejerſke naležnoſcę wuſteja, měnia, ſo ſkóńčnje tola do Budyschina jěſdna artillerija pschiſtudze, njedziwaſzny na to, hač město kaſarmy ſa nju natwarji abo njenatvari.

— Hijo psched někotrymi měřazami je ſo wukas ſbchnul, kothž ſakafowaſche, ſo ſmědža ſo ſwinje ſ wukraja k nam do Němskeje woſvęz. Placíſna ſwinjazeho mjaža je ſo teho dla ſa zentnar žiweje wahi wot 60 hriwnow na 43 hriwnow ponížila, ſchtod na punt zylo 17 pjenjeſkow wucžini. Njedziwajzy na to pač je ſwinjaze mjažo pschedo hiſchče tak drohe kaž předy. Käk dha to pschediūdže, a hdy budže ſwinjaze mjažo ſkónečnje tuňſche? Njech wſchal nam na tole praschenje dopředkarjo a druſy tak mjenowani „pschedzelojo maleho muža“ wotmolwja, kothž bjes pschedzatza wołaju, ſo Boži khléb tuňſchi njebudže, doniž ſo žitne zlo njeſbhnje.

— Komuż hrośnje se rta wonja, móże żebi tam średkë pschi-hotowacż, kiz psche to pomha. Wsni 2 gramaj sacharina, 2 gramaj dwójzny wuhłokiązaleho natrona, 4 gramy salicylowej kisaliny a 200 gramow zyle cżistego alkohola. Tejeli mëschienzy 8 abo 10 kapków do schłenzy wedy nakapaj, a s tejle wodu żebi ert wopłokuj. Pschi tym pak dyrbi żo ert hewak też cżisty dżerzecż, weżebje suby; kózdy kroćż po jézdzi ma żo ert cżiszcze wuwepłokacż.

S Bręsy. Któż powszednim wo krupej, kotreż je 24. maja
dżel Hodzijskich stron potrąciło, ma żo pschisponnicę, so żu krupej
też na leżomnoścach naszeje wjsy, wożebje na połnóznej stronje, wjele
schłodły nacziniše.

S Wotrowa. 8. junija tu Schusterez mandželskaj žwoj skoth kwaž žwyczeſchtaj. W nashej zytki ſo woltat w c̄etwjenej drascze pſychesche a pſychczele ſ oktavu a bordunem ſallinežachu, hdyž Schusterez nan a macz w přenjej žawzy pſched kehellami ſo pollaknuschtaj, na měſtnje ſlubjeneju, kotařz czakataj na wudželenje žwi. ſakramento mandželſtwa. Po Bozej mſchi dostaſchtaj wonaj žwյatoczne požohnowanie. Wječzor pſchipowſedasche tſelenje, ſo je ſo cziczi žwյedzeni pominul.

S Varta. Niedzielu 14. junija ſo w naſcej wſy żadny kwe-
dzeń ſwjeczesche. Wethrmasche ſo tu ſchadzowanka ſwojſka Luiſiſtich
wóhnjewych woborow, kotrejuž n tu khwili 47 wóhnjewych woborow
ſ něhje 5000 mułemi psa iſkluſcha. Do kwejdeńſzy wupyſczenje
wſy rano w 8 hodzinach pſches czeſne wrota prenja ſwonkowna
wóhnjowa wobora pſchiczeze, a w běhu dnja liczeba woborow, kotrež
naž ſe ſwojim woputom pocleſejichu, na 45 ſroſcze. W pſchitom-
noſci mniohich pſchihladowarjow ſo pſchipoſdnju pſched komiſiju pod
pſchedzkydſtwem knjeſa pedkrjeſneho heitmana Reichu Budyskeho ſchulſke
ſwuczononja wethywachu, ſ kotrejuž wſhemí ſebi Bartska wobora
khwalbu komiſije a czeſej dobu. Popoſdnju $\frac{1}{2}$ 3 hodzin ſe kwe-
dzeńſki czah ſriadowa, tis ſo, wot tſiých hudźbnych khorow ſo na-
wjebujo, pſches wjeſz, Injeſi park a dwor k womejē horej hibaſche,
ſ wotkeliž ſo do wſy wróži a ſo tam roſpuszczeſi. Bóryš na to
Bartska wobora ſe ſykawu a pſchewodnym wosom, do kotrebož běſchtaj
konjeſ ſapſcheinjenai, ſ körpſom lažerjom a rěblerjom pſchiczaňu, ſo
by poſkaſala, ſichto měla cžinicz, hdy by ſo tudomny hosczenz „k hónzu“
palil. Hdyž bě wona ſ wulkitim khwatkom do džěławosce ſtuſila,
muſtrea Maſkoždanskeje a Bułkojnjanſkeje wóhnjowejſe woborw ſe ſwojej
ſykowu krótko ſo žobu pſchihnachu a teho runja ſkotu ſuſkodne twarjenja
kitachu. Na to ſo sanitatna ſtuſba ſwuczonowasche, po kotrejek ſkončenju
bal a konzert wóhnjewych wobornikow w wjeſcej ſabawie ſjenoczeſtaj.
Powschitownje ſo wobzarowasche, ſo descezkiſkowe wjedro rjany
kwejdeń kafyſche, na kotrejž bě paſ ſo njeđiwiſz ſeho na 400
wóhnjewych wobornikow a ſ najmjeñſha dwójſy telko pſchihladowarjow
ſeſclo.

S Radez. Niedżelu 7. junija naš Bukečjanske herbske towarzstwo s wopylem poczęteći. Na dwórniſczeju jo Ŀ. wyſchſci rybak Hantusch s druhimi knięjami w mjenje Radečjanskeho towarzſta poſtrowi, so by jo na to do hosczenza k „skocie hwějdźe” pſchewodźel. Tu woibywaſche ho ſhromadny wobjed, na kotrejž ho minohe ſhobuſtaw Radečjanskeho towarzſta wobdželiču. Prędy hacž ho Ŀ blidu ſezydachmy, pſchedzyda Bukečjanskeho towarzſta Ŀ. sapožlanz Kerk s Radez na Ŀ. Hantuschowę poſtrōjenje wetmolwi, roſpominajo, so je Bukečjanske towarzſto hem pſchischko, so by w bratrowskej myſkli

nalektre wjeſeke a ſabawne hodžinti mjes Rakečjańskiekiej „Lipu” pſcheby-
wało. Mjes tym pſchedźyda Rakečjańskieho towarzystwa knies zytkwinę
wucżet Rzeka, tig bě hacż dotal je hwojim ſastojnſtowm ſadżerjanu
był, ſastupi a drobich hosczi mutrobnje poſtrowi. Pſchi wobjedze ho
bórsy ſefnachmy a žiwa rosmołwa naſta. Dokelż bě pſchedźyda
Rakeč. tow. ſadżelanu dlehé bjes naſchimi czeſczenymi hoscžemi pſche-
bywacż, ho wón ſ Bukeč. tow. roſzjohnowa, w mjenje hwojego towar-
zystwa pſchejo, ſo chył naſch czeſczenym woppt ſ tym ſa lubo wsacż, ſchtog
jemu poſkiczymy, ſo chył ho ſabawjecz a nam luboſcžiwu pſchitihil-
noſcž tež w pſchichodze ſakhowacż; pſchi tym wón ſ doboru program
wuleta woſjewi. Poſledniſki mjeſeſeſe ho nimo Rakečjańskich wulkich
hatow do Kamjenej ſacż. Po tym ſo bě ſ. ſapóklań ſeeki knjeni
hoscženatku Rakečjańskiemu jało wuryadnu kuharču klawiš, ho na na-
ſpomnjeny pucż naſtajichmy. Bórsy pak naň deſchęgiſ ſaſo do Rakeč
wróćzo ſecžeri. W knjesa Binnerowych lokalach ho ſ kloſejom
woſkherowinſki, hiſkherę ras do hoscženza ſ „ſlotei hweſdże” ſaſtupichmy,
hdżez ſ. wucżet ſekuſka ſ Wujesba, wobej towarzystwie po čoſku jejū
wobſtacza pſchirunawſki, Rakečjańskie towarzystwo ſławjeſche. Wjeckor
zeleſniczny czah nam naſchim czeſczenych hosczi ſaſko wotwjeſy. My
ſ tym pſchebiwiedzeńjom ſa nimi ſladowachmy: id běchu rjane hodžinti,
kotrež běchmi hromadze pſchebyli; da-li Boh, tajke bórsy ſaſko doživimy!

5 Wojerez. Sa komižarskeho sargentu krajneho radiczelstwa Wojerowskeho wokrježa je ho knieżestwowy akešor s Łukę w Gumbinnenje pomjenował. — Jedyn s hłownych dobytkow loterie Draždansszej konjażeje wustajenzy, wobstezazh s konja, 1000 hrivnow hódnego, je tudomnemu pschefupzej H. Baltinej pschipanul.

S Wojerowskeho wokrjeſza: Kaž je ſ pschebroſchenja, w tutym
czigle ſtejazym ſhonicz, ſwjeczni naſche miſioniske wokrjeſne towařſtwo
ſwoj leſny ſwujedzen na hw. Jana Eſchegenika 14. t. m. w Sdžarow-
ſkim Božim domje. Shto nijeby ſo na tym wjefelil, ſo po dolešim
čazu ſo ſaſo ſapocznje w naſchim wokrjeſu ſa miſioniftwo bjes
pohanami ſkutkowac! A czim bóle ſo na tym wjefelimi, ſo na tutón
ſwujedzen ſnies direktor D. Wangemann ſ Barlina, kiz je ſo hižo
w hlužbje miſioniftwa ſeſchedziwiſ a dwójzy, poſleni krócz w lécze
1884, afriſke woſhad ſiſtitirował, k nam pſchijedže, ſo by nam ſe
ſwojeho ſcherokeho a hlubokeho naſhonenja wo nuſy pohanow, ale tež
wo dobyčach evangeliona bjes pohanami w Afrizy roſprawu podal.
Dyrbimy ſebi to ſa wulku čęſcž džerječ, ſo budze wón, ie li ſo ſo
njemylu — preni krócz w ſerbſkej woſhadze pređowac! Duž ſo tež
bohacze wobdzilimi, a tež my Sſerbio njeſthomdzny tu ſkladnoſcz
tuteho ſniesa direktora hlyſheč. — Boh daj, ſo by ſo tutón ſwujedzen
tač kraſnje poradžil, kaž tón poſledni w Sdžarowskej woſhadze pſched
něhdze 22 leſami ſwyczeny! Dokelž je Sdžarowska němſka woſhida
jara mała, jeno ſ několrych tſiowych ſwojbow wobſtejoza, dha je poſtajene
tač ſ pređowanjemi, ſo ſměja Sſerbio ſkladnoſcz ſniesa direktora
D. Wangemanna hlyſheč.

Přílopk.

* 15 létny burški žyn w Röhrsdorfje mějesche na hornjej hubje někajše jětſesčko, kotrež ſebi pschedze Bórſy jemu zyla hłowa faczelnu, ſr mějachu jeho ludžo ſa to, ſo ma rózu. Lěkár pak ſpóſna, ſo je ſo jemu nějak ſrej ſawdaka, a hólz bórſy na to ſemrje.

* Pruszy jěsdni na pospyt nowe težaki dostawaju. Tele težaki
sú tajſte, kajkež wychzv pola pěchłow maju, krótsche a lóžsche, hacž
staré běchu, a zyle rune a ſo ſe hédlu pſcipinaju.

* Na jenej lódzi w Londonie sańdzenny měhoz cíelo dundaka na-deńdzechu, kotryž je najsskerje wrótny był, so je wschitko, schtož jemu do rukow pschińdze, do rta tykał a pólerał. Wschetoz w jeho czrjem ch namakachu: 20 kholowazych kneflow, 4 koleska s czaźnikow, jedyn zol dolki a jedyn dwaj zolaj dolki worzlowy schrub, $\frac{7}{4}$ zola tolst "uloty" kruch mjedże, wschelake kruchi grotu, mjedże a wołosa a skónečnje dwaj kluczkas na pierschęzenju. Wschitke tele węzy hromadze wjazy hacż polora punta ważachu.

* Žona s pôlskej wšy Konkolewo běsche wónzano w trawje po-
byla, kotoruž hebi w trawnej placheze na khribiecze domoj nieszesche,
mějo plachtu wokolo schije pschimwasanu. Duzg domoj chysche wot-
počznuč a brěmjo na khribiecze na plot složičz. Ale brěmjo so
psches plot pschekuli, a wboha žona so sadají.

* Vot italskeho krala wobhnadzeny je psched krótkim něhdý straschny rubjezník Nochia khostatnju wopusczezil, někto 83 let starý a 60 let w khostatni pschebywawsczi. Pschetož wot lěta 1831, hdyn běchu bamžowsczy žandarmojo straschného rubjeznika, na kořežož hlowu bě 7000 toler myta wustajene, s leseču popanuli, Nochia wjazy s khostatnje pschitschol njeje. Halle 14 let starý wón měščeanostu kwojeho ródneho městacka a jeho bratra w jeju domie sakko. Na to

P. P.

Swoju w lęcze 1854 pod firmu

B. Fischer

założeniu

pschedawarnju żelaznych krótkich tworow a grafażym kniezej **Ernst Hainichej** pschedał, kotryž ju po tym żamym waschnju a pod tej żamej firmu dale powiedże.

Wot żwojeje pschedupiskeje dżelawoscze wostupiwschi mam pożadanie, żo sa dowérjenje a pschedilienje, mi w wjele lętach spożecze, wutrobnje podżekowacż.

S pschedawarnjom, so żo firmie sażada najkrucziszeje sprawnosće, na kotrejž je stajnie stała, dale sałhowa, pschedzelnu prōstwu pschedsamku, so by żo mi spożecze dowérjenje też na mojego kniesa naşlednika dobroczwje pschedenjeżlo.

W Budyschinje, 15. junija 1891.

S pocżecżowanjom

Bernhard Fischer.

P. P.

Počasuj o na hornje wosiewjenje kniesa **Bernharda Fischerera** s tutym najpodwołnijscho t wjedzenju dawam, so żym na tudomnym městnje 37 lęt dołho wobstejazu**pschedawarnju żelaznych krótkich tworow a grafa****B. Fischera**

kotryž a so ju pod tej żamej firmu bjes pschedemienjenja dale powiedju.

Budu żo żwēru prōzowacż, thwalbu sprawnosće, kotryž je firma psches wjele lęt mela, też w pschedodze krucze sałhowacż a s tutym pschedubienjom dowolam żebi s dobom, najponiznischu prōstwu wuprajież, so by żo pschedilienje, mojemu kniesej pschedkhadnikoj w tak wulkej mierje wopokasane, też mi dobroczwje spożczo a moje pschedewscze żo pschedzelne podpjerało.

W Budyschinje, 15. junija 1891.

S pocżecżowanjom

Ernst Hainich,

s firmu B. Fischer.

Najwjetshi skład khachlow w Budyschinje.

Hłowny skład sałskeje khachloweje fabriki w Mischnje

H. R. Teutschera, horniczerſkeho mischtra

33 na kamiennej haſy 33.

Porucząm wulkołuń skład wszech druzinow

khachlow a warjenskich maschinow

wot najproszisich hacż t najwożebnischim we wszech barbach a po najtunischich placisnach. Khachle a warjenske maschinu tunje, rucze a s rukowanjom stajam; w mojim składzie žu wiche druzinu khachlow na wobhładanje wustajene.

Sklad wszechlikih żelaznych dżelow, t twarjenju khachlow trébnych.**Kedžbu!**

Kheža se sahrodu je hnydom w Scheschowje pola Njezwacžidka na pschedenje. Dalshe je żońcž pola Bresanka w Njezwacžidle.

Kubko čižko 12 w Lutijezach pola Semiz je na pschedan.

Jablukowe kiszkonajlepsze t żolotwi a t kladzenju żadu liter po 20 np., teho runjo **jabluko-winowy napoj** blesku po 45 np., dale jablukowe wino, jahodkowe wino, iechejate limonady a mineralne wodny porucza

Hornjoluziska tloczernja żadu dr. Herrmannu a dr. Węzki na żadnej bohatiej haſy 3.

Pońdzielu 6. juliya t. I. po połdniu wot 3 hodzin ma żo khęzna leżomnoč czo. 33 w Nowej Wys nad Sprewju pola Huczym wot wjełnych grychtow s wumienjenjemi, prędy wosiewomnymi, na pschedawancze żo pschedzelne podpjerało.

Lupiu t wużywej je na pschedan na kniejim dworje w Skupoi pola Minakała.

Nowy ruczny wós ma tunjo na pschedan

23. Helsbig, kowarski mischtr na horniczerſkej haſy čižko 51.

Młoko

w najwjetshich a najmienšich dżelbach po najwyšszej placisnach itajne kupuje parna mlokařna Otty Eversa w Małych Debkezach.

W wudawańi "Sserb. Now." žu dostacż: Sserbske kmotsjaze listy.

2100 ml. po 4% danje po zemlji, jenikeje runje tak wykoleje hypotheki na khejnu leżomnoścę pyta ręcznik **Mutterlein**.

200 ml. hebi na pol leta na dobru węstocę pożęciej pytam. Dalsze je shonicz w wudawatni „Sserb. Nowin”.

Wubjernu schokoladu, punt hižo po 1 ml. a drójsku, **kakao vero w kuskach**, kusk na schaltu dožaha, **kakao**, **ff. vanillu**, **kakaowy thej**, **thej atd.**
porucza

Alwin Schrader

konditorija

na swontownej lawskiej drósy.

Turkowske kłowki
najlepsze druziny porucza
Moritz Mierwa
pschi mjašowym torhosćenju.
Destilacija snathych dobrzych likerow
po starich tunich placisnach.

Baleńz

jednory a dwójny

w snathych dobrzych a derjesłodżazych
druzinach poruczątaj tunjo

Schischka a Rieczka.

No. 13.

Naschu s rukowanego samorskeho
tobaka dżelanu 4 np.-zigarn pod
cijeklo 13 kurjerjam naležne po-
ruczamoj.

Ginzel a Ritscher.

Pali

po zigara rjana běla a kłodži wona
derje, je wona, hdž 100 wot njeje
po 2 ml., 2 ml. 20 np. a 2 ml.
80 np. pschedawamoj, wobledżbo-
wanja hōdna.

Ginzel a Ritscher.

Rhofeij

jara kylne a cijecje kłodżaz
njepešeny punt po 1 ml. 20 np.
hdž do 1 ml. 60 np.,
paleny punt po 1 ml. 40 np. hdž
do 2 ml. porucza

Jan Wjenk

na swontownej lawskiej hažy 38.

Sigarh.

Najlepsze 4 np.-zigary su do-
stacj pola

Jana Wjenka

na swontownej lawskiej hažy 38.

Cijecnym Sserbam poruczam
twoje

dobre a čiste palenzy
po najtunischiach placisnach.

Carl Böhme nazlednik
w Biskopizach pschi torhosćenju.

Schulski tvar!

Twarzys so s tutym pschedroshuju, so bychu nacjiski khōstow sa schulskie a kantorske twarjenje w Klētnom, kotrež ma so hischeze lētha w grubym twarze dokoniec, hdž do 4. juliia t. l. s napiskom „Węz schulskiego twora” schulskemu pschedstejcieżstwu k rukomaj knjesa fararia Lehmanna-Gencja w Klētnom w Hornjej Cuzicy fasyglowane wotedacz. Plany, wuměnjenja atd. moža so na farje wobhlabacz. Wotewrjenje twarskich projektow a wudżlenje pschirażenja so w shromadnym po-ženju schulskich a grylkwinskih saſtupjerow stanje.

Schulskie pschedstejcieżstwo.

Budyska Bjesada

změje njedželu 21. junija wulēt do Njeswačidla, hdžež so popoldnu w 4 hodzinach koncert wopyta. Popoldnu 34 minutow po 2 hodzin so po železnicy z Budysina do Njeswačidla wotjedze.

Předsydstwo.

Mižioniske towarzstwo

w Wojerowskim wokrježu

budże žwiedžen Janus Kschigenika, 24. junija, popoldnu wot 2 hodzin žwiedžen w Sđarowskim Božim domje žwiedžic. Jako předarjo su postajeni:

Enjes direktat D. Wangelmann s Barlina,
" duchowny Schmidt-Bukowski,
" duchowny dr. Sella-Krijebianski,
archidiakon Dobrucky-Wojerowski.

Wschitkis pschedzeliow mižionistwa bjes pohanami s tutym wutrobnje pschedroshuje

pschedznydštwo

mižionskeho towarzstwa w Wojerowskim wokrježu.

Pčolatske towarzstwo w delnim dole Schprewje.

Shromadžsna njedželu 21. junija popoldnu w 3 ho-
dzinach w Lauez hotelu w Budyschinje.

Towarstwo Sserbskich Burów.

Po wobšamknjenju wubjerku budże lētuscha lētuja kłowna shro-
madžsna njedželu 28. junija popoldnu s dyplom schyrijoſ w Ko-
baniz heščenzenzu w Małym Wjelkowje.

Onjowy porjad: 1. Pschednosk t. dr. Wlažmanna nad
Seida-Kreischa wo ratačskim konsumje a słoženju wupožętejnijow a
nalutowatnijow po Staiffensteinje. 2. Wurabżowania a namjeti.

Wo bohaty wopyt se wschitkis pobocnych towarzstw proſy
kłowne pschedznydštwo.

Serbske blido

je wot nětka kóždu wntoru wječor w 8 hodzinach w piwo-
wym hrodze po jenym skhodze.

Někotři Serbjia.

Roža s matrazami

hižo po 30 ml.

hižo po 36 ml. trajne dželane

porucza

Ernst Pietsch, tapezerař
na ſerbskich hrjebjach 28.

Hewjerjo.

Hewjerjo a pschivlecjerjo dostanu w akordze trajne a derje so
placjaze dželo. Strowe a wobščerne dželacjerke bydla tu su.

Slaſkowske wuhlowe jamy a briſetowa fabrika.

Džak.

Wutrobny džak Rakečanskemu serbskemu towarſtwu „Lipje“ a wſitkim Rakečanskim Serbam za přečelne přijeće a napřečopriindzenje, kaž za wudebjenje hospēca a za wſitkujich prōcu, kiž su při wopyće Bukečanskeho serbskeho towarſtwa měli. Sława jim!

Bukečanske serbske towarzstwo.

S tutym dawam t. wiedženju,
so czeledž do bliſkich a dalovit
stron pschitajam.

Jan Scholta w Cusy čjo. 46.

Rakečanske tow. „Lipa“

změje njedželu 21. junija popo-
ldnu w 5 hodzinach w Křižanec
hosēcnu swoje měsačne pose-
dženje, k kotremuž je přednošk
přilubjeny. Duž prosy wo wje-
lične zeždženje předsydstwo.

W wudawatni „Sserbskich Mo-
win“ je sa 50 np. dostacj:

Spěwna radosć.

Zběrka

Šulskich spěwow.

Druhi wudawak.

Bonjaze ūkunjje, pjesle,
rubisħčja na hlowu

so njepuschčatymi barbami s nowa
barbja a so kaž nowe sažo shotowjeja
w Kellingez barbjeri

w Budyschinje pschi žitnych wilach.

Mužaze ūkunjje, kholowh,
lazý atd. so s njepuschčatymi bar-
bami s nowa barbja a kaž nowe
shotowjeja

w B. Kellingez barbjeri
w Budyschinje pschi žitnych wilach.

Holzy, kotrež chzedža schicj a
pschedřowacj naukuñc, so darmo
do wuczby bjeru na wulſej bratrow-
skej hažy 18.

Wustojnych murjerow
pyta Z. Šbězny na pschibrjognym
pučzu (Uferweg) 2.

Pilni murjerjo

dostanu dželo pola

F. Mörbitza w Budyschinje.

Wotrocžzy a džowlki dostanu dobru
šlužbu pschi wypšoje msđe w tudom-
nych a Dražbanskih stronach psches
pschitajeciku Bakerowu na ūkeln-
skej hažy 16.

Kódnu čistu ūkžobnu holzu
pyta t. 1. juliieji Hanža Marsch-
nerowa pschi žitnych wilach.

Wotrocžlow, džowlki na lēto 1892,
džowlki pschi 50, 60 a 65 tolerjach,
dójki hnydom pyta Schmidtowa
na ūkelnſkej hažy 10 delka.

K nowemu lētu sa tudomne a
Dražbanske stronys pohončow,
wotrocžlow, ſrenkow, wolažych,
džowlki do domu, do hródze a ja-
šwinje pyta Heynoldowa w slo-
tym jehnječju na wypšoje hažy.

Hólczez, kij chze schewstwo na-
wuknuc, móže do wuczby stupicj
w bratrowskej schewzowni w Małym
Wjelkowje.

Ch. Kückerer, schewſki mischt.

(K temu čižmu pschiloža.)

Pschiloha i číslu 25 Serbskich Nowin.

Sobota 20. junija 1891.

Cyrkwińskie powięscie.

W Michałskiej gminie budżet jutro niedziela rano w 7 godzinach herbata spowiedź, 1/2 godzin herbata przedawanje a pszczopoldni w 12 godzinach herbata nyskow. — Popołudniu 1/2 godzin budżet katechizmu roszczenie się herbami hózami.

Królestwo:

W Michałskiej gminie: Max Richard, Jana Małgorzata, sierbarka na Gidowie, b. — Gertruda Margaretta, Jana Gustawa Adolfa Borka, kublerka w Pszczeszach, dz. — Emil, niemandz. b. na Gidowie.

W Katolickiej gminie: Paweł Friedrich, Adama Franzia Löveniga, radzionego dzieraczera, b. — Adalbert Adolf, Adolfa Sirsy, kampnaria w Hajnówce, b. — Emma Anna Maria, Marii Wilhelma Riedla, kocemaria, b.

Zemrjeón:

Dnia 10. junija: Matylda Sandrik, kobieta z połek na Gidowie, 69 lat 6 miesięcy 8 dniów. — 12. Maria Martha, Jana Augusta Bobaka, kobieta a częstnie w Delnicy Klinie, dz. — Madlena Kłata, Michała Biedricha, dzieraczera, dz., 1 miesiąc 8 dniów. — Anna rod. Schönselbez, Heinricha Bischluma, krawca miętla, wudowa, 79 lat 4 miesiące 23 dniów. — 14. Jan Rencz, mały sahrodnik w Dobruszki, 72 lat 4 miesiące 22 dniów. — 16. Jan August Pszczeka, skarata na Gidowie, 53 lat 5 miesięcy 18 dniów.

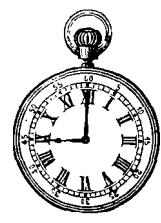
Placisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinie:	W Budyschinie						W Lubiju											
	13 junija 1891			18. junija 1891			wot			hacj			wot			hacj		
	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.
Pszczenza	.	.	bela	11	88	12	64	12	—	12	69							
Różla	.	.	żółta	11	76	12	19	11	62	12	6							
Jeczmień	.	.		10	31	10	63	10	25	10	62							
Borów	.	50 filogr.		7	86	8	4	7	87	8	20							
Groch	.			8	10	8	30	7	75	8	10							
Woda	.			8	89	11	11	10	28	11	11							
Zahy	.			7	50	8	6	7	22	8	6							
Hejduszka	.			15	—	18	—	14	—	15	50							
Berny	.			18	50	19	—	17	50	18	—							
Butra	1 filogr.	.		2	80	3	50	2	60	3	20							
Pszczecina muła	50	.		1	80	2	—	1	70	2	—							
Różana muła	50	.		11	50	20	50	—	—	—	—							
Szyno	50	.		11	—	17	—	—	—	—	—							
Szma	600	.		2	70	3	—	2	40	2	70							
Brożata 1078 shtuk, shtuka	.			19	—	22	—	19	—	21	—							
Pszczecine wotruły	.	.		9	—	24	—	—	—	—	—							
Różane wotruły	.	.		5	25	5	75	—	—	—	—							
	6	25		7	75	—	—	—	—	—	—							

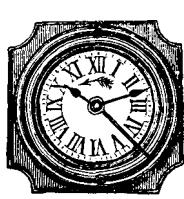
Na burzy w Budyschinie pszczenica (bela) wot 12 hr. 21 np. hacj 12 hr. 35 np., pszczenica (żółta) wot 11 hr. 76 np. hacj 12 hr. 91 np., rózka wot 10 hr. 31 np. hacj 10 hr. 63 np., jeczmień wot 7 hr. 86 np. hacj 8 hr. — np., mowka wot 8 hr. — np. hacj 8 hr. 15 np.

Drażdżanskie mijażowe placisny: Różada 1. drużyn 60—64 ml., 2. drużyn 56—59, 3. drużyn 25. po 100 punktach ręneje wagi. Dobre frayne świnie 51—54 ml. po 100 punktach z 20 procentami tarek. Czecelata 1. drużyn 50—60 np., 2. drużyn 28—38 np. po puncze ręneje wagi.

Wjedro w Londonie 19. junija: Horze.

J. G. Schneider
pschi lawskim tormie
pschedawa wulku pozytku dobrych
zylinderowych czasznicow
po 8½—10 ml.,
rjane budzaki po 5 ml.,
wulku wubjerk rječasow.
Porędzenie nanajlepje.

S r ē d k
k speschennemu blejchowanju platu
ma na pschedan a tak ma zo nałożec, wulkaze
Otto Engert na snutkownej lawskiej haſy.

Mužaze krawatų

w wulkim wubjerku a po jara tunich placisnach porucza

A. Tschentscher na bohatej haſy 18.

Kolonialtworowe a destilaziske khlamy

Adolfa Rämscha

pschi butrowych wilkach

porucza fwojim czeſczenym wotebjerarjam:

khoſej njepalený, hylny a dobry, punt po 120, 130, 140 a 150 np., khoſej palený punt po 140, 150, 160 a 180 np., zokor mlęty, jara ſłodki, punt po 30 np., zokor w pokrutach punt po 32, 33 a 34 np., kompowy zokor i pizowaniu pezołów punt po 33 np., 5 punktow po 160 np., 20 punktow po 6 ml., rajz punt po 14, 15, 16, 18, 20—30 np., syrup ſłodki kaž mēd punt po 16 np., kandisowy syrup punt po 12 np., mydlo w snatej dobroſeſe punt po 28, 30, 35 a 40 np., rjepikaty tobak, amerik. frank, punt po 35 np., rjepikaty tobak 2. drużyn punt po 30 np., rjepikaty tobak njekraný punt po 25 np., 5 punktow po 110 np., jerje, wulke tuczne ryby, mandel po 50 a 60 np., polež snateje dobroſeſe punt po 75 np., 5 punktow po 3 ml. 60 np., hwinjazy ſchmalz punt po 55 np., 5 punktow po 2 ml. 50 np.

gumijowe ſchaty, najlēpsche universalne ſchaty

po najtunisich placisnach porucza

A. Tschentscher na bohatej haſy 18.

Carl Noack na žitnej haſy

njedaloſko hlowneje Straže

ſałozene 1864 — wjese lēt wobstejaze khlamy

porucza lubym pschedziam a popſchedewaczelam pschi jenož sprawnym a tunim poſtuženju:

khoſej ſyry punt po 120, 125, 130, 140, 150 a 160 np., khoſej ſtajnje čerſtwy palený punt po 140, 160, 180 a 200 np., rajz punt po 16, 18, 20, 24, 30 a 40 np., zokorowy syrup punt po 16 np., jara rjani ſłodku tworu, zokor dróbny punt po 28—30 np., zokor w pokrutach punt po 33, 34 a 35 np., koſkaty zokor punt po 36 a 40 np., jerje jenož dobru połnu tworu po 3, 4, 5 a 6 np., zigary, rjani wulezamu tworu, poruczenja hōbnu 100 shtuk po 250, 280, 300, 400 np., petrolej a czeſczeny rēpikowy wolijs po najtunisich placisnach, likery dobru ſłodku tworu litr po 80 np., hlowe ſalezny litr po 60 np., woprawdżith Nordhausenſki ſitny palený liter po 72 np., czisty palený liter po 30—32 np., wschē drużyn warjenjom, nudsow najtunischo, soda punt po 5 np., pschedzien ſchterski po 30 np., mydlo i maſanju punt po 24 np., pschi wotewſaczu 5—10 punktow pomérne tuñsche placisny.

Skład Nadebergskiego piwa w bleskach.

Schtalty

w wulkim wubjerku, dobrym rēſu a po tunich placisnach porucza

A. Tschentscher na bohatej haſy 18.

Wobrashy

(bilby) so rjenje a tunjo saščlenjuja a s woblikom wobbadža, domowe żohuwanie a wobrasy w wulkim wubjerku a tunich płaciznach pola

Maza Mützy
na bohatej haſy 11.

Khoczebuski

Portorikoski tobak

Wasungski tobak
w rokach a po wasy poruczataj

Ginzel a Ritscher

na wulcej bratrowskej haſy 6.

Wolijowe a wodowe barby

wſeheje druziny, lanowolijowy ſtrih,

beruſteinowy ſak,

kožowy ſak,

želcowy ſak,

terpentinovy wolijs,

nemſki a franzowski,

sikkatis,

bęgith a w pólvrach,

barbicze,

pękojtu papieru,

zement,

gyps

polo

Strauch & Kolde,

3 na kamjentnej haſy 3,
drogowe klamy k ſlotemu worku.

Módrocžiszcž

w najlepſzej barbunje puſeječatej tworje, kóžę po 30 np., katun w mjele krafnych muſtrach žmječnje tunjo, sbytki wolumjanych braſtynych tkaninow k rubiszcžam a ſchorzucham po połozjy płacizny, tkaniny k wobbadženju a podſhicžu tunſho haſz druhdže.

Hermann Beermann

w Budyschinje

na ſmuſkownej lawſkej haſy 6.

Kožane ſchórzuchi

wſeheje druziny ſ rjemjenjemi a bjes nich najtuſcho pola

Otty Büttnera

w pschedawańni kóže a czerjatych rjemjenjow

pschi hlownym torhosčežu.

Dobytka ſklađnosć

k kupowanju pódusadowej kóže a ſwjerſchneje kóže kóždeje druziny po zylkym a dróbnym poſticža

pschedawańna kóže a czerjatych rjemjenjow

Otty Büttnera

pschi hlownym torhosčežu 9.

Plat

so ſ woprawdžitej indigo-barbu barbi w B. Kellingez barbjetni w Budyschinje.

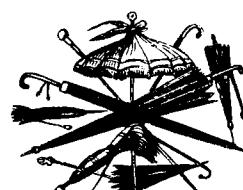
Najlepſchi čorni kalk

rjanu wulku kruchatu tworu k ſklađnym a wódnym twaram, wobmjetowanju wětrowych stronow a krycu třechow, teho runja

Schimischowski, Gogolinski a Chorjelski twarski kruchaty kalk
porucza tunjo a pschezo čerstwy

wuſlowa a ſalkowa pschedawarnja

C. Thiermann w Budyschinje.

Pschedeschczniki

w najwjetſhim wubjerku w Budyschinje
porucza pschedeschcznikowa fabrika

Ed. Schulze's Sohn

w Budyschinje pschi bohatych wrotach 26.

Poczechnjenje a wuporędzenje tunjo.

Emma ſwidowjena Vorwerkowa

porucza płyſhowe pjesle, lětne pjesle, zanki, modne žakety, deshezne mantle, trikotowe taille w wulkim wubjerku po tunich płaciznach.

Poſkuženje w nemſkej a herbſkej ręczi w Budyschinje na hlownym torhosčežu 5.

Powſitkowna assekuranca w Triestu.

(Assicurazioni Generali.)

Saložena w lěcze 1831.

Wobſanknenje ſlicžbowania na lěto 1890 dopokaſuje, ſo towarſtvo ſledujze rukowaze fondsy wobſedži:

Pschedomne wobſtatli:

Towarſtwový ſkápol: ſchěznakow 5,250,000. —

Reservy ſa bězaze ríſti

a ſchłodowanja: „ 32,369,751. 28.

Dobytke reservy: „ 5,203,511. 19.

Reservy ſa dobytke džele, živjenjeſawěſcženym

wudželomne: „ 480,408. 75.

ſchěznakow 43,303,671. 22.

w lěcze 1890 bu 22,941 ſchłodowanjow ſe ſnamjenitej ſummu

3 milijonow 345 th̄az 827 ſchěznakow a 21 kr.

ſaplaczenych. Wot kóždeho agenta towarſtwa može ſo cžiſcžanah ſapiš wſehej ſchłodowanjow doſtač.

Wot wobſtacža towarſtwa bu ſ zyla wulzyſhna ſumma 235 milijonow 717 th̄az 767 ſchěznakow a 43 krajzarow ſa ſaplaczenje ſchłodowanjow wudata.

Powſitkowna assekuranza ſawěſcžuje:

a) twory, mobilije, žujienske ſarady atd., kaž tež, je-li to krajne ſalonje dowoleja, ſajležtuli twarjenja psche wohenjowu a blyſkown ſchłodnu, parokotlowe a gaſowe roſbukhnenje;

b) ſchłodowanja pschi dowozjenju po wodze a po kraju;

c) roſraženje ſchpihelowych ſchležow a ſchpihelow, a

d) živjenje čłowjekow na jara wſchelake waschnje ſa najtuſiche twjerde prämiye a polizy w nemſkih pjenjeſach wustaja.

W kóždemu wukasjanu a k wobſtaranju ſawěſczenjow poruczataj ſo agentaj:

hlowny agent hamſki ſkotolekář E. Walther w Budyschinje, ſchwefski miſtr Heinr. J. Láther w Kukowje p. Pančžiz.

Schaty žimaze maschine w wſchelakich wulkoſczech porucza tunjo

Richard Otto,
mechanik na hornczefské haſy 18.

Wykrokuſata ſchijaza maschine

Biesolda a Pocki je najlepſha a najkmarischa ſa žwóbu a rjemjeſkl-niske dželo. Sa jeje hōdnoſczej dolhe ſta rukuju.

Šchijaze maschine wſehej druginow ſo wote mnje wuporędzeja. Stryko-vanske maschine po fabrikskich placiſinach pschedowam.

Richard Otto,
mechanik na hornczefské haſy 18.

Khofeji

wot najtuſichej haſz do najdrožſich druzinow w wulkim wubjerku porucza

Hermann Klemm na bohatej a kamjentnej haſy.

Czistu palenz

jenotliwie a w piczelach, kaž tež wſehe dobre druziny kaž jednore a dwójne likery porucza jara tunjo

Hermann Klemm na bohatej a kamjentnej haſy.

Rajß

jara rjany a wulkoſornatý, punt po 16 np., ſentnar po 15 nk., jako něſto jara tunje porucja

Th. Grumbt na ſmuſkownej lawſkej haſy.

Švabſy

kaž jed řeſaze, porucza

Paul Walther na ſtimy wſlach.

Cželaze, korniſlaze, tkhóraje, ſoſaze, ſunjaſe a wſehe druhé druziny kóžow ſtanjenje po najwyschſich placiſinach kupuje

Heinrich Lange pschi wobſhnych wſlach.

Pschedawanje a porędzenje w ſchěch druzinow cžahnikow.

Placiſinu najtuſico a rukowanje na dwě lěcze.

Gustav Mager, cžaſník na ſherbſkej haſy 11 pschi starých ſafarmach.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kózdu sobotn. — Stwórlétna předplata w wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjessenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde číslo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kíž maja so w wudawańi "Serb. Now." (na róžku zwonknejne lawskie hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štwtórk hać do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawaf Marko Smoleń.

Cíše Smolerjec knihiččeńje w mačičnym domje w Budyšinje.

Číslo 26.

Sobotu 27. junija 1891.

Lětnik 50.

Ščescjeni wotebjerarjo Serbskich Nowin, kotsiž chzedja ſa nje na 3. řchtwórtlěto 1891 do předka placicę, njech někto 80 np. w wudawańi Serbskich Nowin wotebadža. — Czi, kotsiž ſebi Serbske Nowiny psches póst pschinjeſcę dawaja, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bórsh ſtaſacę. Na řchtwórtlěto ſaplaczi ſo ſa Serbske Nowiny na ſakſkich a pruſſich póstach, taž tež w druhich krajach němſkeho khejorſtwa 1 mk., ſ pschinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Serbske Nowiny ſ pschilohu Serbski Hospodař płacza na póstach 1 mk. 25 np., ſ pschinjeſenjom do domu 1 mk. 40 np.

Swětne podawki.

Němske khejorſtvo. Po wſchej ſakſkej radostne ſacžuega wjehola powjescę ſubdžuje, ſo je ſo starschi syn Jebo kralowskej wyžkoſcę prynza Jurja, prynz Bjebricki August, pónđelu ſ Zeje khejorſkej a kralowskej wyžkoſcę toſlanské arzwojwodku Luisu ſhubil. Tale powjescę je cžim radoſciwiſchi wothlóh namakała, dokež njeſtu politiske pschicžiny, ale wutrobina polhilmoscę wyžokeju ſlužbeneju hromadu wjedle. Něžne körjenja tejele pschihilmoscę dozahaja hać do lěta 1887, hdyž ſo prynz Bjebricki August ſe ſwojej njejesteſti w Pillniču ſefna. Tehdy prynzeža Luisa w dnjach wot 20. hać do 31. juliya ſe ſwojimaj starschimaj a arzwojwodomaj Leopoldom a Josefem pschi kralowſkim dworje pschewywaſche. Tež lěto poſdžiſho prynzeža Luisa naſchu ſakſku wopyta, ſo by po bjeſacždnjowym pschewytku kralowu Karolu do Sibyllenorta pschewobžala. Tára ſwejzelaze tež je, ſo ſo ſe ſwiaſtom luboſege mlodeju ſlužbeneju nowy ſwiaſt pschecželſta bjes Wettinskim a Habsburgskim domom ſwiaſta. Švožowna njejesta prynza Bjebricki Augusta je w 21. lěze živjenja, wona je ſo 2. septembra 1870 narodžila. Najnutriňsche ſvožopſchęca ſakſkeho luda mlodeju ſlužbeneju do pschichoda pschewobžega.

Na wujadne ſwiatocžne waſčnje je khejor Wylem poſhydwanje pruskeho krajněho ſejma kónz tamneho tydženja wobsamknul. Šallowa, kotrež je wón pschi tejele ſkladnoſci ſ ſhromadženym ſhubuſtawom krajněho a ſemjanského ſejma rěčzał, dawaju ſwědženje wo wyžokim ſpolojenju, kotrež wón ſħladju na wuſpěhi wujadnje dolheje a bohateje dželawoscę pruskeho ſejma ſacžua. Poſhydwanje ſo 12. novembra 1890 ſ trónskej rěču wotewri, w kotrež ſo niz mjenje hać pječ ſalonjowych načiſlow pschipowjedži. Šalon ſa wježne ſchule ſ 203 paragrafami, ſalon wo dohodnym dawku ſe 86 paragrafami, ſalon wo herbſkim a rjemjeſtliſkim dawku, nowy porjad ſa wježne gmjeny a ſlonečnje ſalon wo ſarunanju ſchody, wot ſwérinu načiſnjeneje, ſo ſejmej ſ wuſadženju pschedpočoži. Wſchě tele ſalonje ſ wuſačzom noweho ſchulſkeho ſalonja ſu ſo wot ſejma ſ mało pschemenjenjemi ſ tými poſtajenjemi pschijale, kotrež běchu ſo wot ſnježerſtwa načiſle. Nowy ſchulſki ſalon dyrbjeſche ſnježerſtvo puſhčicž, dokež katholicka zentrumſka ſtrona hroſeſche, ſo wſchě druhé ſalonjowe načiſli ſ padu pschinjeſe, jeli ſo ſnježerſtvo na pschecžiſčenju ſchulſkeho ſalonja wobſteji. Kulturfowy minister ſ Goſler ſebi psched ſpjecžiwoſcę zentrumſkeje ſtrony žaneje rady njejedžesche a měnjeſche ſlonečnje, ſo zentrum ſ tym dobužde, ſo te pjenjeſy, kotrež pruski ſtat w čaſu kulturneho wojowanja duchownym, pschecžiwo meſſkym ſalonjam ſo ſpjecžowazym, wuplaſzil njebe, katholickim wofadam pschewoftaji. Š zentrumſkej ſtroni wo tym njejednawſchi wón bórsh ſalon wo wuplaſzenju ſadžeržanych zyrčwinſkich pjenjes psched ſejm pschinjeſy. Šalon drje ſo ſ wulkemu ſpokojenju zentrumſkeje ſtrony pschijia, tola hdyž dyrbjeſche ſtrum ſ nowemu

ſchulſkemu ſalonjej pschihloſzowacę, wón staru ſpjecžiwoſcę pschecžiwo njeſtu poſkowasche. Goſler ſo w ſwojim politiskim wobliczenju ſjebany widžesche; zentrumſkej ſtronje bě wulku konzeſiju ſeſiniš, ſ kotrež ſo ſa ſnježerſtwe wotpohlady ničo njebohu. Gwój ſmyſl je Goſler ſe ſwojim khejatniwym wotſtupom wot ſaſtojſtwa wotpohucžil. Póbla ſchulſkeho ſalonja je nowy porjad ſa wježne gmejny pschi ſamym pschepanul. Jenož njejednoče bjes konſervativnymi ma ſo ſnježerſtvo džałowacę, ſo ſo tutón ſalon ſačiſnul njeje. Pschichod roſzudži, hać ſe ſtrach, ſtatej ſ nowym porjadom ſa wježne gmejny hrožaz, taž wulki, taž ſo konſervativni boja, a hać ſo ſ nim ſozialdemokratſkej agitaziji wrota a durje wotewrja. Konſervativni někto psched winowatoſcę ſteja, wobsamknjeny ſalon ſchewyjeſcę pomhacę, taž ſo jim to jako dobrým podbanam ſaleži. Pschedwidzeſcę ſo da, ſo budže ſo pschi tým wjele njeſpokojnoſcę ſubdžowacę, a ſnježerſtvo budže teho dla wobhlaſtiwje poſtupowacę dyrbjeſcę, ſo by pschecžiwniſtvo pschecžiwo ſalonjej hiſčeze bôle njerofſto.

— Wjeh ſimark je tele dny deputaziju towarſtwa němſkich zyhelnzajrow a kalkarjow pschijal. Poſluchawſki na naręcz wjednika deputazije wjeh ſimark wotmolwi, ſo je ſo wulki džel jeho nano-woho ſamoženja ſ zyhelnęžu ſhubil, kiz je jeho nan pola Varlina wobhledžil. Duž wón měni, ſo ſo čłowjek ſ zyhelnſtrom naſladowacę njeſim, hdyž zyhelnča ſ dobrymi pschiprawami wuhotowana njeje a ſo ſ wulka wježcę njeđa. Zyhelnſtvo je jemu pschego barometer derjemecža wſchě druhich induſtrijow bylo. Wón pscheje, ſo by tutón barometer ſenje njeſpadowal.

— Wažne město němſkeho poſlanka w Peterburgu ſo pječa ſ hrabju Walderseeom, předawſkim wodžerjom generalneho ſtaba, wobhadeži.

— W westfalskim měſcje Bochumje je ſo minjeny tydženj prozeſ wuſhuzil, kiz niz jenož w Němzach, ale tež w wukraju poſchitkownu kebzliwoſcę na ſo wobrocža. W "Westfalskich ludowých nowinach" bě redaktor Fussangel ſ wjazorymi ſelenymi a poprjewanymi naſtaſkami mnichů Bochumſkich wobhledžerjow fabrikow a wózkej direktora Bochumſkeho towarſtwa, Baara, winowala, ſo ſu ſwoje a ſamoženje ludži ſwojeho runječa pschenisko taſkerowali a ſo je ſ tym ſtat wo wjele ſtohžaz hriwnow dawkow ſchłodowala. Hać runje je redaktor Fussangel, kotrehož běchu dla ſſchidženja wobhledžili, psched ſudom dopokaſal, ſo je wěrnoſcę piſał, ſud jeho tola ſ jaſtwu na pječ měžazow a jeho ſoburedaktora Lunemannu ſ jaſtwu na dwaj měžazaj ſaſubži, dokež bě hižo forma prashobnych naſtaſkow ſſchidžaz byla. Hiſčeze bôle hać dopokaſanje, ſo ſu ſkózbnizy nimo měry pschemalo dawkow placžili, je ſa tutych wotkrycje wohaniſjaze, ſo ſu ſo w liječni Bochumſkeho towarſtwa ſtatej ſtemple na ſelesničnych ſchénach, wóſtach, kóležach atd. faſchowale. Prjedy hać ſtat ſa ſwoje ſelesničy ſchénach atd. pschewoſmje, je wón na jich dželawoſcę pruhowacę dawa, a jako dopokaſ ſich hódnoscę ſaſtojnik, kiz prihovanje wobſtara, na nje ſtempel dyri. Tájke ſtemple ſu w liječni Bochumſkeho towarſtwa faſchowali a je bjes druhim ſ platanym ſchénam pschicžinili, kotrež by ſtat wěſcze jako njehóbne wotpokaſal. Nadžemnje pschepytanje wupočaje, ſo je ſo tu ſ kuntwory wó ſcžinit; pschetoz heval by zyla němſka induſtrija w Němzach a wukraju wſchū naſladowacę ſhubila, kotrež je w poſležnich lětach ſebi nadobhywala. Žendželske nowiny hižo nětcole, hdyž hiſčeze ſnate njeje, taž ſo pschepytanje pschecžiwo Bochumſkemu towarſtwu dla faſchowanja

stemplow słonej, węz na schodku němickich lijećnijow wuwużiwaczą pytaju. Bohužel maja Žendželzenjo pschi sbudżowanju njedowery f němskjej industriji wuspech. W Ruszej, hdzeż fu wulke hromady němskich schenow sawiedli, je knieżestwo poruczilo, so dyrkja fu wscie scheny f dohładowaniom statnych sastwownikow zwieru pruhowaczą, a tamniſche nowiny knieżestwu radza, so njeby w pschichodze f Němzow żanych schenow wjazh kupovalo.

— Bywschi wójski minister Bronsart se Schellendorf a nětko wjedník 1. armeekorpsa je wumrzel. Wón je šo wořebje w wójni 1870—71 wusnamjenjal, když bu po bitwje pola Sedana jato jednař k khějorej Napoleonej III. pôšlany, s kotrymž jako krédnik němskeho wójska wuměnjenja kapitulazije wuczini. General Bronsart je, kaž někotři druzi němszy generalojo (Verdy du Vernois, Franzois) potomník i hugenotskich psicházowarjów, kotsíz dyrbjachu swojeje wěry dla Franzowsku wopuszczic.

— Pruski minister železnićow, Maybach, kotrež je bio pšched měšazom khežora prošyl, so by jeho se šlužby puschčył, je sfoncžnje wotkupil. Sa jeho nařízenika je šo wýchšchi železniczym sastojnik Thielen pomjenoval. Sa 13 lét, kotrež je Maybach se železniczym ministrom był, je won festatnijowanje pruskich železnićow w tajtich rozměrah pščewiedł, kaž šo to hacę dotal w žanym kraju stało nijeje. Maybachie je khežor s dobom s džaknym a pščipósnawazym pišmom kwoju marmorowu bůstu daril.

Austria. S Wuhetskej psychikadzeja sažo powjeſeje wo nje-merach rataſteho wobydleſtwu, pschi lotrychž je ſamo † krejpscheleczu döſchlo. W Battonyu pola Szegedina njedželu pólni dželaczerjo žadachu, fo by ſo pječga potajenni ſakon wofſewiš, po lotrymž fo rohota ſběhnje a fo dželanska mſda powyſci. Psched domom gmejnſkeho pschedſtejčerja fo wulka kyla ludu ſběža. Zeneho ludzípaczerja ſajachu. Lud herjelajo wolaſche, fo dyrbja jeho ſažo puſtchczič. Žandarmojo běchu tež ludej † woli, fo nadžeo, fo ſo črjodý ſmeruju. Pólni dželaczerjo pak fo ſ tym njeſpoločiſtu a žadachu, fo býchu fo jím gmejnſzy ſaſtojnizy wudali. Žandarmojo ſpytachu lud roſhonicž, tola buchu, dokelž běchu napſhęco ſudowym črjodam pscheſkabi, wuſhmēſheni. Žandarmojo na to do dželaczerjow tſelichu, dwaj dželaczerzej buſhtaj ſatſelenoj, dwaj cjeſko, dwazyczo lohko ſranjeni. Wječor fo mér ſažo poſtaſi. Bjes wjeſnym wobydleſtwin fo ſozialiſtiske pižma roſſcherjeja, w lotrychž fo lud na knjeſteſtwozych ſaſtojnikiw ſčežuwa.

— Czeſku jubilejnu krajnju wuſtajenju w Praſy je tydzenja wulka liczba Polakow ſ Galizieſkeje wopytała. Czechojo ſu ſwojich pôſlích hoſcôw ſ wulkiimi czeſczemi pschiſeli. Na kchodze do wuſtajenju lud na drohach pôſlích hoſcî ſe ſahorazom wyskamom witaſe. Pražſki měſciezanostſta Polakow ſ ręczu powita, w kotrejž wón na to polaſowasche, ſo ſu Czeſcha a Polazy ſſlowjenjo a bratſſa. Sa-ſtupjet měſciezanostſty města Krakowa ſo ſa powitanje džakujo praji, ſo ſu Czeſcha a Polazy jene czeſlo a jena duſha a ſo ſu bratſſa, ſ tyhazleſtnymi ſwojſtami ſ ſebi ſwojſani. — Wuſtajenja ſo pschezo bôle a bôle lubicž poczina. Hacž dotal je hižo psches pol milliona lubđi ju wopytało. W poſlednich dnjach ſu tež hoſczo ſ Americki pschiſeli, kotriž buchu ſ radoſtnym juſtjanjom w Praſy witani. Wulki nawal ludu wočakuje ſo wot 27. junija hacž do 1. julijsa, dokełž ſo na tuthch dnjach wulkoſte ſwiedźenje ſarjaduju. Wožebje budža ſſlowjanszhy ſſoloſojo (turnarjo) ſedźbnoſć na ſo ſložowacž, kotrejž budže na 6000 w Praſy ſbromadzenych. W wuſtajenju je wſcho dohotowjene. Kſchijzkowy ſwetkomjedat roſeſcęela pruhi na dobru milu daloko a pscheſtraſna elektrifka fontana wabi kóždy wječor tyhazý a tyhazý ſ ſebi. — Někto je tež psches 600 honyadow wuſtajenych, mjes kotrejmiž ſu někotre psches 20 zentnarjow czeſele. Hacž do 6. julijsa ſu tež wuſtajene rože a naliki a wot 11. julijsa hacž do 13. julijsa konje.

Schwajzańska. Wosy żeleśniczneho cžaha, kotrejž je pschi ros-
łamaju mosta nad rčku Biršu do rčki dele panuł, ſu hacž na dwie
lokomotivje wſchē ſ wody ſwucžahane. Někto móže ſo ſ wěſtoscžu
prajic̄, kello woſobow je pschi njeſbožu žiwiſe ſhubiš. Wſchē
hromadže ſu 70 čželow namakali, k teſle licžbie hiſčicze dwie woſobie
pschiindžetej, kotrejž ſtej w hojetni ſemirjelej. Zeleśniczne ſarjadniſtwo
je ſo doſho komdžilo, mjenia morwych a ſranjenych woſjewicž.
S połnym prawom teho dla schwajzaſte nowiny na želeśniczne
ſarjadniſtwo ſwarja. Žene nowiny piſają: S wubawanjom ſapiž
ſranjenych ſo po ſdacžu naſkadowacž nochzedža. Njeſtoscž, w kotrejž
ſu mnosy ludžo wo dónicze ſwojich pschiwuſnych, kothiž ſu tamu
njeđzelu w želeśnicznym cžahu psches Biršu jeli, je cžwiliwaza, a
tola ſo ničo njeſtanje, ſo by ſo staroſć a ſtysliwosci ſmerowała.
Bečh pschitomny, hdyž rjana młoda žonska ruzy ſamajo a ſ hloſom

żałosćżo na Birsynym brjosy tam a żem běhasche a żo praschesche, hacż jejnego muża namakali njejszu. Wuhladawski wulki měch, napjelnjeny s czekowymi sbytkami — s kłowami, nohami, rukami, portami — njebożowna wot womorž wobjata k semi padże. Ženje wokomik njesabudu, hdźż wohnjowi woborniz ramjenjateho wulkeho muża, kylnu żonu a tsi dżęgi se żolmow wuczezechu. Njebożownych dwę hodzinje posdžischo jako k źebi kłuschazych, jako kwojbu spósnachu. Żona s krawymi portami dwę dżęgi twierdże dżerzesche. Muż a tsecze dżęgo běchtaj żo po sdaczu hnydom sarasyloj . . . muż w subach hischeze zigaru dżerzesche. Pot a nóz morwych bě s pěskom a blótom napjelnjeny. Waschnje, tał žo czela s wody khowachu, je nimo měry pomalek a frudne. So bykužo żo wosy, s czelami napjelnjene, s reči wusbehnule, kłabuschi wjerjab (kran) portajichu, tis na jenej lowriji stejche a żo s čłowjeczej mozu czerjesche. (Tutón wjerab je żo bjes tym skamal.) S tuteho hubjeneho wjeraba hischeze hubjenschi rječas do wody dżesche, cęho dla, nictio njevě. Też w wjele kħwalenej Schważarskej je wjele šnuše. Nadzijomnie budżeteż tu njeboże taż cisczaze njejedro skutkowacż a někotreho wuczerti, tis je na njebożu żobu wina. Dyrbimy żo woprawdże bjesdžaknoşči ludzi džiwacż, kotsiż maja czela s tutym njeħoħażym gratom s wody czaħacż. „Jenoż pomalu do pređka“ sda żo też tu hekklo bycz; pschetoż żamo njeprchestaważi placz a żałosćzenje sawoistajenych nje-możesche ludzi k spěšnischemu dżelu pohonicż. — Po měnjenju węg-wustojnych je mostowy klabu twar na njebożu wina był. Prosty kosoł jako podpjera hrędz mosta by doħħażu był, so by móst dżerżak. Móst je s najhubjenscheho żeleza laty. Wón żo, hdźż cżah psches njón jēdżesche, dżen a bôle cżumpasche. Hischeze njezdzu dopoldnja, 12 hodzin předy hacż żo njeboże sta, konduktorojo czaha, kotrjż s Grellingena do Basela pschijedże, w Baselu wosjewiħu, so móst piloże a so żo cżumpa. Woni żo sapowjedžiħu, psches njón saħo jecż, dokeż pał jim hrożachu, so jich se klužby pusħċeja, hdźż na żwojim sapowjedżenju wobsteja, żo ponucicż daħru, żo saħo psches njón sważież. Woni fu nětlo bjes morwym i njeħożja nieżo prajież; hdźż pał je węz wērna, a jeli so fu ju drusy kħysħeli, dyrbjala żo na sħawne psched kruče psephyanje sczahnuż. Licħba farjadniż a morwych je pječa wjele wjetħha, hacż je żelesnicżne farjadništvo wosjewiło. Morwych je s najmjeñscha 250, tola żelesnicżne farjadništvo na wsče mögħne waschnje wērnonej potajież pyta. Na pschikkad fu jedyn wosowy spinat, pucżwarju a 50 italskich dżelacżerjow żmijercz namakali, kotsiż w sapisku morwym njeftieja.

Frązowska. Deputerskej komorje je zo naczięt nowego sakonja psche spionażu psychopedagozil, s kotreymž zo khostanja, na spionażu po- stajene, khetro powyscha. Nastork t temu je psycheradżenje potajinstwa wo psychotowaniu rosbuchadla melinita dało.

— Ženemu Parizkemu nowinskemu dopišowarzej je khežorta Eugenija, kotraž ho na ſwoim puczowanju něchtó cjaſka w Parizu ſadzerjeſtche, dowolila, ju na krótkie roſrěčzenje wopytać. Njeſbožowna žona, kotraž je ho do zyla ſestarila, hótko na to ſkorjeſtche, fo ju nihdže na poſoſi njewoſtaja. Wulzy ſajimawe je jejna wotmolkwa na praschenje, hač do ſažopostajenia franzowskeho khežorſtwa wěri. Eugenijo živje a drje tež prawje wotmolwi, fo je ſe ſmijercžu jejneho kyna khežorſtwo wumrijelo.

Kużowska. Ruskie wojskowe lódźtwo s' pschelwajpaznej spśehnościu roscze. W wukraju je żo twar wjele lódżow skasal a s' dobom też w Ruskiej někotre wulke wobrónjene wojskowe lódże twarja. W baltiskim lódziszczeju twarja wulki tschijak "Rurit" a wobrónjenu kanonowu lódż "Dwajny". W lódziszczeju franzowsko-ruskeho towartstwa je twar wobrónjene lódże "Nabarina" skoro skonczeny. Dale żo wojskowe lódże w Nowym Archangelsku, Odeszy, Sebastopolu, Schwediskej a Němiskej twarja. Wszo hromadże żo ruskie wojskowe lódźtwo s' 22 wojskimi lódžemi pschispori. W tej samej mērje taż lódźtwo żo też wojsko sylni a wudoospolnja. Po zarowym wukusu ma żo létża 262,000 rekrutow wusběhnucz, 50,000 wjazy hacż w lécze 1881. Pschi pjezslennym skuzbnym čzemu żo wojsko pđci tajkim powyschenju wo 250,000 muži pozylni. Se sawiedzenjom noweje malokalibratceje tsélby je żo hido sapoczało. Wona je pjezja hinascha hacż Lebelowa tsélba, s' kotrejż je franzowskie wojsko wuhotowane. Kulta, s' nílom swobadlena, s' njeje na 400 krogzel dalokoscie 27 zolowsku tramu pscheraſy a njerospłaznjena dale leczi. Tsélba 10 puntow waži, 2 puntaj mjenje hacż Berdanowa tsélba, lotraż je żo hacż dotal w russkim wojsku trjebała. Nowe tsélby je w franzowskich statnych broniętniach dzelaļu. Wiedniń russkego generalnego stava, general Obruczew, je do franzowskeje pschijet, so by tam skasanie nowych tsélbow wujednał. Ssamý pschipad drje njeje,

so tež russki wójnski minister Wannowksi a russki minister lództwa, Czichaczew, w tu khwili w Franzowskej pschewywatą.

W Wupokasowanje židow s Russkej so krucze pschewyedże. W Warszawie a w mnichich druhich rusko-polskich městach je knieżecstwo wukrajanam židowskej wery k wjedzenju dało, so dyrbja Russku hnydom wopuszczic, njezdziwajzy na to, hac̄ moža swoje naležnosće rucze do rjada stajic abo niz. Po salonju w Russkej a ruskej Pólskej wukrajni židža s zyla bydlicz njezhmedža.

Turkowska. S Konstantinopla běchu powjescz rosscherili, so ſu hejtmana rubježnikow, Athanaka, tiz je ſe ſwojej čzjrodu ſeleſniczny czah pola Čerkeſki nadpanul, ſajeli. Tale powjescz je pak ho jako njewerna wupokasa. Turkowszy žandarmojo drje ſu dweju rubježnikow popanuli, tola tymaj je ho poradilo, ſaſo wupjehnucz. Athanak je pječza ſe ſwojimi lubžimi do Volharskeje twóchnul a tam węſtu khowanku namakał. Do dróbnia roſpominawſchi, na kaſke waschnje je ho nadpad ſtał, ſu na myſl pschischli, so ſu ſeleſniczni ſastojnizy s rubježnikami pod jenym krywom byli. Węz je ho taſ naprawila, so ho czah s zyla ſwróczicz njemožesche. Rubježnikam dyrbjesche na tym ležecz, so pucžowarjo do njeſboža njeſchindzechu. Schto dyrbjachu rubježnizy s čzkoſraniemy ſapocžecz, ſnadž iſch do horow ſobu wlež a ſa iſch puſtěcenje wukupny pjenjes žadacz? W Konstantinoplu derje wjedža, so ſo czah ſwróczil njeje, ale ſo ſu jón ſeleſniczni ſastojnizy, kaž je ſrēzane bylo, ſastajili. Několatre ſcheny drje ſu ho wuběhnule, tola to je ſo halle pak po ſastaczu czaha ſtał, pak ſu czahowemu wjedniķi ſe ſnamjenjemi k wjedzenju dali, na kaſkim měſcze dyrbji ſastacz, ſo njeby na wuběhnjene ſcheny ſajel.

Amerika. Minjeny tydženj je w New-Yorku a w pschibrójnych statach wurdzadne wulka horzota byla. Thermometer 40 gradow po Reaumuru polaſowaſche. Wjele ludži je ho wot klonza ſežahało; czekle njewedra ſu wſchudze wulku ſchodusu načzinile, njezdziwajzy teho pak ho wjedro wotklodžilo njeje.

Dolinſka róža.

Běſche wječor w měhazu auguſce. Czichci Boži mér rjanu wjeſz Dolin wobdawasche. Dželaczerjo běchu dawno ſ pola domo, dróha ho nimale puſta ſdasche; jeno psches wólna domow ho ſwězy ſybolachu, pscherabzejo, ſo wjeſnjenjo hiſcze do ſoža njebeču. Róža iſtwe rjaneho wulkeho burskeho ſtatoka jeho wobſedzečka, wudowa Róža Wiczaſowa, ſhamalutka ſedzesche. Wona běſche rjana a hiſcze jara mloda žónska, kotrejz mjeſwocze pak někkle wulku ſrudobu wopwedaſche; wona mjeſche wobraſi w rukomaj, a hdyž na njón po-hlada, pscheso ſaſo ſ nowa plakacz pocža.

Jeje ſrudoba mjeſche dobru winu. Jenož mało ſet vě ſo minulo, ſo w Dolinje a w zylej wokolnoſci rjeſtſehe a luboſniſtehe holęgi njebe, hac̄ Róža, na kotrūž běſche wjeſz horda, a kotrūž daloko a ſcheročo jeno rjanu Dolinsku róžu mjenowachu. Młodži burszy hólzy ho na pschemo wo nju prözowachu; ale runjež bě ſona pscheszivo ſožemu člowiekej pscheczelna a ſdwórliva, ſo tola žadyn ſ nich hwalicz njemožesche, ſo je ſebi jeje wutrobu dobył. Swoje wobſomnate ſeto dokonjawſchi ſebi wona, ſo dohlo ſapjerawſchi a jeno próstwan ſwojeju ſtarſheju k woli, kotrāž ſamožitai njebeſchtaj, wobſtarneho bura ſa muža wsa; a runjež jeho luboſcž prawu luboſcž w jeje wutrobie wubudžic ſjemožesche, běſche jemu wona tola dobra a ſwěrna mandželska, ſo běſche wón wulzy ſbojowny. Jeju mandželskwo pak ani dwě ſeče njetrajeſche; cholera hylneho muža poraſy, a Róža, lědma dwazecz ſet ſtara, běſche wudowa a wobſedzečka jeneho ſ najrijetſich burskich kublow we wžy. Hdyž běſche wona hižo jako holza a džowka khudeju ſtarſheju žadanje mnichich mužtich byla, ſo wo ſchikowanu mlodu a ſamožitu wudowu, hdyž bě ſo žarowanſke ſeto minulo, czim bôle prözowachu. Wona pak ſebi na to nje-mpflesche, ſo ſaſo ſenicz, ale bě zyle czichio a ſama ſa ho ſiwa. Hdyž pak njezdziwajzy na to měra njeměſche, a někotři burjo ſ Dolina a wokolnoſcie jedyn po druhim k njej na ženitwu pschin-dzechu, ſo jim wona ſ tajſej roſhudženoscž ſapowjedži, ſo mjeſche ſtončzne khwili mér. Ženiczzy ſyn naſbohatscheho bura we wžy, Petr Polan, kotrejz wudowa tež krucze wotpolkaſa, ſ tym roſuma njenabu, ale ſo njezdziwajzy na to ſaſakle dale wo nju prözowasche. Ženu pschi tym k ſlepſhemu pschin-dze, ſo běſche jeho nan daloki wuj jeje mjes tym ſemrēteho nana, a ſo dyrbjesche ſo wona, dokelž w ratatſtwje naſhonienna njebe, tuteho čzasto wo radu prashecz; duž tež ſo wón čzasto ſ njej ſendže a ſo wot ſwojeho ſamyſla wot-trashic ſjeda, runjež jemu wona ſſawnje polaſowaſche, ſo je jej pscheszivny.

S hospodaſtſtowm paſ dale bôle ſ hory dele běſtche, runjež mjeſtche Róža wjele dobreje wole. Wona ſa czeledžu na polu hla-dacz njemožesche, kotrāž bu dale njerodniſcha; běſtlo ſo hubjenje abo w njeprawym čzaku wobſtara; ſ jenym kłowom, we wſchich kutačk hospodaſtſtvo ſa knjeſowej ruku žadacze. Sahubjenje dotal talkie rjaneho kubla mlodej wudowje wjele ſtaroſcze čzineſche; hdyž pak bě ſpoſnala, ſo to ſama niſdy ſchemeńic ſjemože, ſo ſa ſchoſkarjom roſhadowasche, a na ſbože ſo jeſ radži, ſo ſa tole ſaſtoinſtſtvo pramje wuſtijnego ratarja doſta, Jana Wjerabu, hyna iſch wjeſneho wucžerja. Jenož mało měhazow ho minu, a na Wiczaſez kuble bě ſaſo naj-lepsche hospodaſtſtvo w zylej wžy. Róža, kotrāž běſtche mlodeho člowieka wžyko wažic ſawulka, mjeſche jeho ſancz a běſtche jemu jara džakowna, czim bôle, dokelž běſtche wón horliwy a pilny a w ratatſtwje naſhonienn, ale tež ponizny a ſdwórlivu ſchecziwo njeſ. Po čzaku bu jeju pschihilnoſci dale nutriſcha; w jeju wutrobie luboſcž wotzuci, a jeju ſbože budžesche doſpolne bylo, njebudžesche-li Polanez Petr, tiz ſtajnje ſ njeprſchatym wokom na noweho ſchoſkarja bladaſche, wſchitko ſpytał, ſo by tole ſbože ſlaſyl. Wón ſwojemu nanej měra njeda, ale tutón dyrbjesche ſo mlodej wudowje na jeje ſchoſkarja pschiflodžec, jeho wopacznje wobſkoržowac, a ju nadběho-wac, ſo by jeho ſe ſkuſby puſchecila; hdyž bě wſchitko tole zyle po-darmo, wón we wžy naſnjehańbicziwſche powjescze wo nimaj roſ-ſchierſche, runjež ſo ſimaj ani proſčka porokowac ſjemožesche, a Jana pschi ſoždej ſladoſci ſwchmeſtſche a hanjeſche. Duž mje-ſchtaj lubaj wjele mjeſanja, ale jeju luboſcž krucze ſtejeſche; mjeſchtaj ja to, ſo ſmejetaj po kwaſu ſtončzne mér, ſa kotrāmž ſedzeſchtaj. Duž ſo kwaſ hižo na bližſhi měhaz poſtaſi a budžesche ſo tež nje-điwiſajzy na wſchitko Petrowe wotakawſtwa wothyl, njebužesche-li ſebi na jene dobo Bruska a Franzowska wójnu pschipowjezdžiloj. Mot tehole wokomika bě ſbože mlodeje wudowy, kotrejz běſtche lědma ſakſeļo, ſničzene, pschetoz Jan, kotrejz bě ſona ſe ſahorjenjom preñeje luboſcž pschihilena, dyrbjesche jako reſervist ſobu na wójnu czahnuic. Czim bôle Petr wýſkaſche: netto tola hac̄ na dalsche ſe ſenitwy nicžo njebu, a w pschichodze mjeſche ſo njeſtvožkuli ſchemeńic; ale tež wón běſtche wojak a dyrbjesche ſe ſwojim ſchecziwnikom na dobo k regimentej. Sso dželiwſchi ſebi lubaj ſchtož mōžno čzasto liſty piſhac̄taj; na jene dobo pak Jan piſac̄ ſchesta, ſchtož Róžu nje-malo tycſesche; jeje ſtysk pak ſo do najhórscheho ſadwělowanja psche-meni, hdyž Petr ſwojimaj ſtarſhimaj piſac̄ ſche, ſo je Wjeraba panul, psched jeho wocžomaj w bitwje wot njeſcheczelſteje kultti poražen. Róža czežzy ſhori a běſtche dohli čzaf na ſmijereč; ſtončzne tola wothori, ale běſtche, kaž ſu ſdasche, na ſtajne ſlemjenia. Hiſcze bôle czichio a ſama ſa ho běſtche někto ſiwa a ſeniczzy ſ Janowymaj ſtarſhima ſobhadeſche, kotrejz džé běſtche ta ſama ſrudoba poſteſka kaž ju. Wójna ſo ſtonči, naſchi wojozy ſo jako dobyčejerjo domo wrocžichu, a wſchudžom běſtche radoſcž a wjeſtſe, runjež čzysche w czichie kumorzy někotrajkli maczerna a nanowa wutroba ſadwělo-wac, kotrāž bě hyna ſhubila. Petr ſo čzly a ſtronu domo wrocži; wot njeho Róža bližſche powjescze wo ſmijercz luboſcž ſhoni, a jeje wutroba ſ nowa kwaſwiesche. Někto po ſmijercz ſwojeho ſchecziw-nika mjeſche mlody Polan ſa wěſte, ſo ſchikowanu žona a rjanu burski ſtatok do jeho wobſedzeſtwa pschindžetaj; hdyž pak ſaſo k Róži na ženitwu ſhodžic ſocž, ju woprawdžita hroſa psched nim wobja, a ſ hněwnymi ſlowami jemu wona wofſewi, ſo niſdy na niſdy jeho žona bycž njemože a ſo ſo po Janowej ſmijercz ſ zyla wjazy njevoženi. Ale tež tele ſlowa njehańbicziwſche člowieka nje-woſtrachichu; wón mjeſche ſa to, ſo ſe ſtajnje, njeſchecſtaſazym nadběhovanjom tola na poſteku dozpeje, ſa čzimž džesche. Róža mjeſche psches tele pscheczehanja wjele čerpiecž a ſo jenož tež mjenje njebožowna čzujesche, hdyž ſo do ſwojeje iſtvy ſamkuwſchi a Janowym wobras w rukomaj džeržo na ſwojou preñju a poſlenju luboſcž ſebž ſpominasche. Ale tež tele ſolo hdyž běchu rědkie, pschetoz ſ hospodaſtſtowm, w kotrāmž Janowe mócklo hižo dawno wjazy nje-kejeſtſe, njezdziwajzy na wſchitko jeje prözowanje ſ wopječizu džesche, ſchtož jeje horjo hiſcze pschisporjeſche. Mózniſcho hac̄ hdy předy wona dženža njewurjenite ſebjenje ſa lubym ſacžu, tiz běſtche w zuſym kraju panul, a hylsy ſo jeſ po hledymaj ſizomaj kulaču.

Na jene dobo wona ſastróžena poſteſka, dokelž nechtó ſ zylej mozu do khějných durjow buhac̄sche. Hdyž bě wona durje wotamka, starý wjeſtſi wucžet wſchón roſhorjeny a ſe ſaplaſanymaj wocžomaj džiſtvy ſchibča a Róži móck ſiez ſ mozu liſt do ruki ſlōži, kotrāž běſtche wotewrjeny ſobu pschinjeſt. „Towle, čitajeſe, Wiczaſowa, ale njeſtvožete ſo!“ wón džesche. „Ton ſenje ſubž khwaleň do wěčnoſcie! Moj luby ſyn, moj Jan je ſiwy! ... czegzy ranje-neho ſu jeho ſajeli byli ... hižo jutſſe k nam dojedžel! My dyrbimy

jemu wós na dwórnischego póżac. List je s Barlina; Jan je nam hido s Franzowskej wjazy krocz pišak a ho džiwa, so jemu żenie wotmolwili njejsmy; najsskerje su Franzowskojeho listy pschetschiwili. Moja žona njewé, schto s radoscju sapocjetz, a mi ho tez tak dže. Schto budżesche ſebi tole tola myſlit! — Ale Boże dla, schto dha je wam ſwadžilo?"

Ssmjercz blęda a tschepjetajo tam młoda wudowa stejſche, list w ruzh dżerzo, kotrež pak cítačz njemožesche, dokelž ho jei piſmo psched wocjomaj piſanjesche. Powiescž běſche tak nahle pschetschi, so ju pschemojcz hrožesche. Skónčnje wona horzo ſaplaka, schtož jei połoznoscž pschinje; wona ho poſlaknu a ho cízho modlesche, ale tak nutrnje, kaž hiscze ſo cíaz žiwenja modliła njebé. Potom stanu a ſwoju radoscž połnje wujiswache, pschi cíimž list ſznamo dwazeczi krocz pschecžita. Sso trochu ſmierowawschi Róža praji, ſo ſama ſe ſwojim wosom po lubeho pojedzie; ale wucjet ſ ramjeniomaj ſzegahujo rjetku, ſo ho to wjazy njehodzi, dokelž je jeho Polanez Petr, kotrehož je wón duzy k njej ſetka, tak naležnie proſyl, ſo ſmel ſe ſwojim wosom po Jana dojecz, ſo ho jemu njeje ſapowjedziecz mahl. Tele ſłowa Róžu jara ſrudzicu, cíim hóle, hdyž jei wucjet, kotrež ſo ſwojego pschekhwataneho pschihložowanja hido kajesche, wupowjeda, kaſ ſastrójeny a blędy je Petr ſ wopredka był, nowu powiescž ſhoniwski, kaſ pak je bórsh na to móhł rjez njemdu radoscž poſkosawał, schtož je jeho wótzowſku wutrobu tak ſwjeſzliſo, ſo jemu móžno bylo njeje, poſtikzenje młodeho cílowjela wotpoſaſcz a jeho ſ tym ranicž. "Sawescze Petr pónawa, kaſku wulku njeprawdu je prjedy wam a mojemu hynie cíinil", ſtarý wucjet ſkóncz, "a duž dže někto wſchitko ſaſho ſarunacž."

"Bóh daj!" młoda wudowa pschijstaji, ale jeje hlož tschepjetasche, pscheradžeo, ſo wona na žane waſtne ſmierowana njebé. Róža bě ſyku nōz wulzy roſhorjena a ani wóczka njeſanželi.

(Poſtraczowanje.)

Ze Serbow.

S Budyſchina. Swoju létuſhu létuju hłownu ſhromadžiſnu ſměje towarſtvo herbskich burow jutſje njeđzelu 28. junija w Małym Wielkowje. Na njej budże dr. Blažmann nad Seida-Kreischa wo ratatſkim konſumje a ſaloženju wupožczenjow a nalutowatnjow po Staiffenſkiſtu waschnju pschednoscze. Njech tola žabyn ſobuſtaw ſerbſkeho burskeho towarſtwa njeſkomdži, ſhromadžiſnu wopystacž.

— Měřacznika „Lužica“ je čzo. 6. (junij 1891) wusčlo. Wobžah: Serbska hola. J. Cišinski. — Hońtwa za mužom. Wjeselohra w 2 jednanjomaj wot Michała Baſuckeho. Z połsciny za džiwaſlo serbskich studentow přeložil Arnošt Muka. (Pokačowanje.) — Stary a nowy kabat. Napisal Ignac Herrmann. Z českoho přeložil Wuj Łazowski. — W nałecu. J. Šewčik. — Dopomjenieki na Prahu. Wot xy. — Praſenja a wabjenja. — Hłowna zhromadžiſna „Towarſtwa Pomocy“ w Budyſinje. — Hłowna zhromadžiſna delnjołužiſkeho wotrjada „Maćicy Serbskeje“ w Khoćebezu. 28. meje 1891. E. M. — Serbske pismowſtvo. — Druzy wo Serbach. — Pismowſta nowinka. H. Jordan. — Naležnosće towarſtow. — Serbski rozhlaſ. — Zapis přinoškow a darow. — Listařna redaktora.

S Dobrusche. Tudomny wóſnik Mulanſki bu ſobotu po połdnju, hdyž ſ papjeru na Dženječanſke ſaſtaniszcze jēdžesche a w předu w ſydle ſwojego wosa ſedžesche, tak ſylnie wot podſobnika do woblicza dyrjeny, ſo ho ſtrachnje ſrani a na wojo deſe padže. Wón budžesche pod koło pschischoł, njebudžesche li ſo woja pschimnuł a ſo jeho tak dołho twjerdze džerjal, hacž jemu jedyn druhi poſoncž, ſiz jemu napschecžo pschijedze, ſi jeho ſtrachneneho ſydkla wupomha.

S Bórką. Hdyž ſo ſobotu 20. junija žandarm Klemka ſ Komorowa pola Klemka a jeho mandželska na wosu mlynka Mittaga ſ Kiszliž do města wjesyſchtaj, ſo koń njeſdaloſo Bórkecanſleje korečny psched wotdželenjom woſakow ſtrži. Spłoschene ſkočo ſ wosom do jeneho ſchotma ſaloži, tak ſo ſo wós ſwózci. Pschi tym Klemka a jeho žona ſ wosa panuſchtaj a ſo tak ſtrachnje wobſchložiſchtaj, ſo dyrbjachu wobeju do Budyſleje hojernje dojescz.

S Hüssi. Pjatnacjelenny hyn tudomneho ſkhnika Berndta je ſo pjat kdyzgenja rano ſ terzerolom ſtrachnje ſranił. Hólczeſ ſe ſebi bjes wědomoſcze ſwojeſu ſtarſcheju njeſdawno w Biskopizach terzerol ſa 2 hrivnje kupil. Nejenowany džen wón na pola wundze, ſo by ſi nim na pruhu třeſl. Najſkerje je jón hido doma ſ pólverem a kultu natvátk, a hdyž je jón wonka ſe ſaka wucžahnul, ſo pólver někaf ſapaliſ a kulta je hólezj do brody ſleczila a jemu jaſyk a ſubý wobſchložila. Cęglo ſranjeneho hnydom do Budyſleje hojernje dojescz. Hacž dotal hiscze ſkharjo ſ zyka ſpóſnačz njeſzna móhli, kaſla rana je, dokelž je hózowy rót ſ nutſka žałoznje ſaſczeky.

S Boschez. Njeđzelu w nozy wokolo 11 hodžin je ſo twarjenje tudomneho ſkharja Handrija Možaka do cízta ſpalilo.

S Brěsy. Šsriebu popołdnju w ſchetej hodžinje je ſo tu w wjeſnym hacze poſteczaleny hólczeſ ſchewſkeho miſchtra Günthera tepił. Hacž runje ſo bórsh dohladachu, ſo je džecžo do wody panuko a jo hnydom wucžezchu, bě tola wſcha proza podarmo, jemu žiwenje wrózicž.

S Palowa. Jutſje njeđzelu 28. junija ſmějemy pola naž wulkotny ſwiedžen. Nashe wojerſke towarſtvo chze ſwoju nowu khorhoj poſwjeczicž dacž, na cíimž chze ſo zyka wofada w ſwiedženſkej pschi wobdželicž. Zbyly thdžen ſu ſo k temu hido wſchelake pschihotowanja ſtale a dočakamy pschi rjanym wjedrje ſi ſykeje wokolnoſce wjele ludu pola naž. Khorhoj ſo wot naſteho fararia, knjeſa ſencža, poſwjeczci.

S Němſkih Paſliſ. 21. junija je ſo tu ſ powſchitkownym wobdželenjom gmejný wopomjeniſti džen ſwjeczil, na kotrymž ſtaj psched 50 lětami knjeni Klementina ſ Beſchwic rodž. hrabinka ſ Lippe ſ Čichonjanského domu a jejny mandželski, knjeg Josef Woldemar ſ Beſchwic (zemřel 28. ſaprlje 1859), jako knjeſtvo tu pschi czahnuſoj. Nětciſiſi wobſhedzec naſteho rycerſtva je knjeg ſkrajny ſtarſki Biedrich Theodor ſ Beſchwic.

S Pancziz. Wot 21. augusta hacž do 1. ſeptembra budże ſo w naſtej wokolnoſci brigadne ſwucžowanje ſaffich uſanow a gardejſdnych wotbywacž. ſwucžowaniszcze wobmjeſuje ſo ſ Budyského dróhu, Miločansko-Wudworskiem a Wudworsko-Šeukowſkim pućom. Ulanſki regiment 20. augusta w Kinsbórfskich stronach kantonement wobčeznje a 21. augusta psches Ramjenz do kwartérów pschi czehnje, bjes tym ſo gardejſbni 20. augusta w Polčniczanskih stronach kwartérów doſtanu a ſo wot tam psches Halschtrow do kwartérſkich wſow podadža.

S Škyzina. Poňdželu 22. junija je naſtu wjeſ ſaſtne wohnjowe njeſbože domaprytało. Wohen, ſiz w nozy w 11 hodžinach wudhyri, twarjenja ſahrodnika Hawſchtina, ſahrodnika Juria Wiczaſa, ſiwnoſcierki Gierthoweje, ſkharja ſana Simona, ſkharja ſkonza (Mitle), ſkharja ſenyp, wot Polaka wotnajate, bróžn, ſwinjaze hłewy, torož a kólnje ſahrodnika ſana Quauka a bróžen ſahrodnika Woschika do prócha a popjela pschewobrocž. Hawſchtinowym wſchon ſtót, poſteczaleny kón, 6 kruwów, 5 ſwini a pjeriſna je w plomjenjach kónz wſaſ, teho runja ſu ſo jemu wſcha draſta, poſleſchcza, ſchaty, hoſpodarſka a domiža nadoba ſpalile. Tež wſchitkum drugim, kotrež je wohnjowe njeſbože podeschlo, ſu plomjenja nimale wſchu domiža a hoſpodarſku nadobu ſaniczite, najhōrje je ſo Polak poſtečil, ſiz cíjice nječo plomjenjam wukhovat njeje. Bjes wotpalenymi wulka nuſa knježi, dokelž maja jenož někotiſi, a tuciž tež jenož jara niſlo ſawesczene. Wo naſtaču wohnja hiscze nječo wěſte ſnate njeje.

S Wojerex. Prawe njeſbože měſeſche psched krótkim tudomny ſenapius. Mjes tym ſo wón na dworje cíelo rěſaſche, ſebi jeho 4lētne džecžo bliſlo njeho ſedžo hraſkache. Na dworje tež rěniſki poſ ſedžesche. Džecžo ſo pzej pschiblizi a ſ nim hrac̄ pocža, a poſ ſebi wſchitko lubicž daſche. Hdyž pak jeho džecžo ſady ſa wokolſchijazy paſ ſchimnu a ſa njón cíjachacž pocža, ſo poſ njemdu wobrocži a džecžo mjeswocži žałostnje roſluža. Wustrózany nan njemdu ſta ſha wotecžeri, ale džecžo běſche myſle ſhubilo a je tak wohidžene, ſo, jeli ſo ſiwe wostanje, cíaz žiwenja hľuboke bľusny mjeswocži woblhowa. Mjeswocžje je tak ſacželle, ſo ſtej jenož hubje widzecž. Džecžo ſpoči ſpi. Ps̄ha běſche rěſnik hake ſydzien předy ſupil.

S Bórkhamora. Žałostne rubjeſne mordarſtvo je ſo tu ſanđenu wutoru do połdnja ſkucžilo. Bjes tym, ſo bě rěniſki miſchtr Topolinski na wſh na ſkopowanje ſkotu wujel, ſu rubjeſních doma jeho macz ſkonyowali a potom jeho dom wurubili. S bydla ſu 305 hrivnow a portemonej, w kotrymž je najſkerje wopomjeniſti pjenjes ſ wobraſom ſkharja Biedricha był, rubili. Podla teho ſu dwě ſkrižny poſeža wottorhnuſi a ſobu wſali. Topolinskowu macz ſu najſkerje ſ hamorom ſarafyli. Hacž dotal ſa rubjeſními hiscze žaneho ſleba nimaju. Wobhydlefſtvo w Bórkhamorje a w wokolnych wſach je ſo ſ mordarſki mjeſkutkom do wulkeho njemera ſtajilo. Nadžemomne ſo poradži, mordarſow wuſlēdžicž a ſaſczek.

S Róſborſkih ſtron. Wot 30. augusta hacž do 4. ſeptembra ſměje 5. diviſija w Róſborſkih ſtronach ſwoje manevry. Krajina, ſa manevry poſtojena, wobmjeſuje ſo ſ połnožy wot Hórk, Niſkeje a Wuhelza, ſ wječzora wot Wuhelza a Hornjeho ſkharja, ſ polodnja a ſ ranja wot ſaffich mjeſow a Niſy. Bjes druhi ſchimnu wojaz wſchich družinow, jēdni, artillerija a pěchaz, 1. ſeptembra do kwartérów do Džejow a Radſchowa; 22. a 23. augusta do Mužakowa, ſablónza, ſslepeho, Wufſibza, Kruschwic, Džewina, Bręſowki, Běleje

Wody, Trebina, Rownego, Muckez, Kija a Sagorja; 24. augusta do Niszeje, Wuhelza a Hóznižy, Mužakowa, Krušchwitz, Kija, Sagorja a Wieski; 25. augusta do Gablonza.

S Radiskeje. Sańdzenu żobotu w nozy je tudomny kublet Wieżas w wultim kmjertnym strasche był. Hdyż ho w swoim wosu po puczu psches zelesnizu wjesche, bu wot zelesnicznego czaha, tiz $\frac{1}{2}$ 11 hodzin s Łasa jesozi, pschekhwatany. Kon' bu wot lokomotivu shrabnieni a do malych kuskow rostorkanu, wós pak ho na bok storeci. Wieżas je ho na wulti dżiw pschi njesbožu jenož s lohka wobrashk a wobodrel. Pucz pječza sawrjeny był njeje.

Přílopk.

* W hosczenzu w Neukirchenie pola Crimmitshawa wondano cęsla hwoźba pschenozwasche, ale w konjemzu na skomieje; wszech hromadze bě s człowiekow, mjes nimi 18 njedzel stare dzęczałko. Gswózba bësche w Hamburgu pobyla, s wotfelsz bësche s lózdu do Ameriki jecz chyla. Wbosy ludżo pak mjecha jeno dwaj billetaj na lóz; a dokelz starszej sa swoje schyri dzęczi pschejesd do Ameriki saplaczicz njemózeschtaj a tež hewak do zyla żanych pjenjes wjazy njemózeschtaj, w Hamburgu wobochich ludzi wotpolasachu, kotsz dyrbjachu ho peschki domoj wróćcic. Kaz powiedachu, su duzy po puczu hdyż wjèle pschëtrali a někotružkuli nōz pod holym njebjom hospodowali.

* W Bočwiku wondano rano wumijenku morwu w łożu leżo nadendzechu. Dokelz ho na ciele skledy krwë pokasowachu, kudnistwo węz pschephtowacz pschinidze a ho pschëzwëdeži, so su semreū sarashli a sadajili. Mordatstwa dla hnydom na jese dzowku tułachu, kotaż bě żenjena, a pola kotrejż bě macz na wumijenku. Hdyż po mordarku pschinidzechu, ju nihdze namakacz njemóžachu; nasajtra pak ju jese muž na kubi wobwéhjnemu nadendze. Zonischzo pjeſche a je njesluk najsterje w pjanoſci dokonala.

* Genośtny dobrowolnik w Torgawje, kotaż bě psched frótkim na wumuczowanje skombzil, ho s tym samowjeſche, so su jeho w bliſkej holi rubjeznizy nadpanuli a wurubili. Gsubniske pschephtowane pak żaneho skleda wo rubjeznikach njenadenidze, a w bydle dobrowolnika tež někotre węznamy namalachu, wo kotaż bësche wón wobkrucjal, so su jemu je rubili, mjes druhim pjeniegzu móschen a někajke wopisimo. Duż dyrbjescze ho dobrowolnik wusnacz, so je hebi zyku węz s rubjeznikami wumyßlik, so by ho khostanja smiul, kotrejż mjeſeſche wocząkowacz, dokelz he hebi skombzil. Sa tule hlupeſcz pak smieje cęjko pokuciez; pschetož jeho su tle jaſtwa na twierdzisne saſudzili a jeho wschedneho woſaka sczinili.

* Wondano w nozy knapole jenej strażnik w swérinskej sahrodze w Frankfurce nad Majnom wo pomož wołacj hlyschescze. Wołanie s miedwëdżazeje jamy wuhadzescze, hdyż ho strażnik rucze poba. Tam ho jemu hróshny napohlad poſtici. W jamje bely (łodowy) miedwëdż siejeſche, zyle nahu żónsku w pasorach dżerżo. S jenej nohu hobrskie swérisko holzu sah sa hłodu dżerzescze, ale ji dale niežo nječinjescze. So by ho pschede wşchem pschëzwëdežil, haž ho tudy znano hróshny njesluk stal njeje, strażnik na njeſbogownu sawola, tak je do jamy pschischa. Holza pak na to njeſtomolwi, ale żadasche, so by ju strażnik satſeli. A dokelz tež na dalsche praschenje nicz njeſboni, strażnik wohladowarjow dżiwic swérjatow wołacj bësche a po poliziju poſtka. Jedyn wohladowar holzu hnydom spósnia, kotaż bě se žuſzonneje wsh jeho domowini a bësche tež cęſto do swérinskej sahrody hdyzila. Jemu holza pschëradzi, so je ho s powjasom, tiz je horjelach pschiswjasany, do jamy dele puszczała; wona proſchescze, so chyli ji powjas podacj a ju wumyžic; ale po cymje nicto powjas namakacz njemózesche. Duż chyšcze holza saho satſelenia bycz. Gastoñizy hladachu swérisko se jerdzemi wot hwojego wopora wotchnacz, schtož pak ho jim njerabzi. Pschetož widżo, so jeho pschimaju, ho bely miedwëdż do hwojego wopora da, njeſbozownej najpriedy nadra wotetra, jenu ruku hač na kóscz wobzra a ji skócnje život s zylym kulkom wutorze, schtož wshitto ſežra. Kunjež bësche tež polizija borsy dójčka, sa holzu tola żaneje pomozhy njebe; duż pólzaſti jaſtowin swérisko njeſateli, runjež mjeſeſche revolver pschi hebi. S wulcej prózu żalostne roszychnowane cęjlo s jamy wuczeſcze a na pohriebniſeſche dojſeſcze. Pschi ranischich kmérkach tež powjas nadendzechu, sa kotaž bě ho hamomordatka do jamy dele puszczała, a kotaž bësche horjela sa wobloženie pschiswjasany, kotrej wołoko jamy wjedze. Kruch dale holzynu drastu namalachu a w drascze jese wopisima, s kotaž spósnachu, so je hamomordatka 44 lét stara nehdušha skuzobna holza s Bajerskeje, kotaž wot Michała żónskeho leta żaneje skuzby mela njeje a je pola pscheczelsta w Frankfurce bydlka. Wosleni čaſz je wospjet powiedala, so ho belym miedwëdżam ſežracz da; někomu druhemu saho je projila, so chye do lawzazeje jamy skoczic a ho

läwej ſežracz dačz. Holzny żaneje nush njebe; pschetož wona mjeſeſche znano 8000 hriwnow pjenjes. Jako winu, so chye hebi žiwjenje wſac, holza wudawasche, so je ho 20 lét stara żenicz móhla, ale tehdz wo ženitwu rodzika njeje; někto pak, hdyż je 44, wo nju żabyn wjazy njerodži. Hdyż dwójzy je hebi do wody skoczivschi žiwjenje wſac spytala; ale wobaj taſaj ju žiwu s wody wuczeſcze.

* Sańdzene dny do Bremena parna lóz s Južnej Ameriki pschijedze, kotaž bësche pječz njedzel duzy po puczu byla. Hdyż do pschistawa dojedzechu, w jenym spomožerſkim čolmje někajki ropot wuhlyschachu a do čolmja pohlabawſchi zyle sebrjeneho a wołabnjenego człowjeka, Polaka, w nim namalachu. Wboshi człowjek bě ho, kaž tyħażi a tyħażi jeho krajanow, wot bjeschwëdomith agentow do Bratysleje sawabiež dak; tam pak runja druhim namakał njebe, schtož bēch u jeho naręczeli, duž bē s drugimi njeſbozownymi towarzchemi s Rio de Janeiro peschki do Buenos-Ayres schol a tam, dokelz żanych pjenjes na pucz njemózesche, skradżu na lóz salę, kotaž mjeſeſche borsy do Bremena wotjecz. Čolm, do kotrejż bě ho skhował, ani dwaj meteraj hlyboki njeje. Były daloki pucz nicz wuziwał njebe, haž lózne praženki (zwieback) a wobu, schtož ho w lózny spomožerſkim čolmje khowa. W najhorszej horyzocze bësche wboshi człowjek pod plachtu w čolmje wutrał, so jeno ho do čaſka pschëradził njeby.

* S Bajerskeje ho pjeſche: Hdyż ho loni ręczecz pocza, so je pjełatſki, kotaž hdyż 10 měſazow w jaſtwje ſebjescze, njewinowath, so tale powjescz s wopredka pjeſesche, poſdžischo pak ho tola wukopa, so pjełatſki njewinowaty w jaſtwje ſebjescze. Jego bēch u jaſtwu na lato ſaſudzili, dokelz bësche wuczobny hólz na jeho ręczak, so je se samyżkom ſchleñzu, hofdze, wložy a pěſt do cęſta měſchal. Kunjež wobſkorzeny pſchi tym wosta, so je njewinowaty, a runjež jemu mischtur najlepſche hlybčenje dawasche, jeho ſaſudzichu. Halle hdyż ho wuczobny s kónz żónskeho lata wusna, so je wopacjne na pjełatſkeho ręczak a so je won ham tamnu woraławoscz dokonala, pjełatſkeho njewinowateho projaku a s jaſtwa puschcicu.

* Wo žablawym podawku s Opawy (Troppau) w Giechach piňaju. Niedawno bēch tam pſchi jenym ropocze człowjeka dla kaženja mera ſajeli a do gmejnſteho jaſtwa ſaſudzili. Jaſtnik a polizija pak na jateho do zyla ſaſyſtaj a jemu w jaſtwje hłodu wumrjecz dashtaj. Hdyż wondano pschipadne jaſtwo wocžinichu, jateho morweho w nim namalachu. Węz njeje ho ſamjelczeſz dała a je ho teho dla wot kudnistwa pschepytala. Lekarjo su spósnali, so je njeſnaty woprawdze hłodu wumrjeſl a so bē cęjlo hdyż hylne pſhetlate. Do wocžow, noža a brjucha bēch ho hdyż cęjlo wobrymsałe, so spósnacz njedaſche. Njeſnaty bē ſnadž psched pječz abo ſydom dnjewi wumrjeſl, won je po taſkim runje tak dołho bjes zyrobij w jaſtwje žiwy byl. So woharomny człowjek w jaſtwje karowak njeje, so s teho wuliožicz da, so, dokelz bē zyle bludny, wjedział njeje, so wumrje. Hdyż kudniſla komisijska pschinidze, njebe wuhłobnjeny wjazy w drascze, w kotrejż bē wumrjeſl, ale hdyż w kashcze ſeſche; cęjlowy wohladowat bē jaſtnej wohlywëdežil, so je jateho „Boža rucię“ ſajala.

* W Žendzelskej hripcie (influenza) hlybče ſeſche wjèle woporo žada. Minosty ludżo hdyż ja tsi dny na nju wumru, a schtož je pſchi tym najbole nadpadowaze, je to, so najſtrouſci a najſylničci ludżo, woſebje mužojo w najlepſich lětach, ho najlójſcho wot horyſcze pschëmoža. Žónske drje ſhētro dleje a cęjſcho czerpja, tola s nich po-měrnje wjèle mjenje wumrje.

* Bohatý kublet na ſeleſnizy ſtajnie w wosu tsečeje klasz hlybčeſche, hdyż hwojje kubla wohladowasche. Gastoñizy na ſeleſnizy mjeſachu to sa ſkuposz a ho ſréczału jemu ja to někak klubu ſcžinicz. Hdyż bē ho won ſaſo ras do wosa tsečeje klasz ſynul, konduktor maſaňko pjanego człowjeka pschiswjasany a jemu pôdla kublerja město pschiswjasany. Kublet s wosa wulcej a na dwórnichcze dweju wuhnjemjeczeſtow wuhłada, kotaž chyšczaſtaj tež s čahom wotjecz. Won t nimaj dobjęza a jimaj poſtici, so wshillko ja njeju ſaplaci, a so dobre myto doſtanjetaj, jeli so s nim ſobu na jeho kublo dojedzetaj, hdyż ma ho nujne wuhén wohladacj. Wuhnjemjeczeſtaj do teho ſwolischtaſtaj. Duż kublet tsi billety prěnjeje klasz kupy a ho se hwojimaj čornymaj towatschomaſ do wotewrjeneho wosa prěnjeje klasz ſydz. Někto jaſtowin ſeleſnizy wulcej wociži cžinjachu; kublet pak mjeſeſche wot někta mēr psched nimi.

* Niedaloko Dovera w kraju Ohio w połnóznej Amerizi je ho woſobowy čaſz se ſydom woſami ſworečil. Někotre woſoby su pſchi tym žiwjenje ſhubile, 50 je ho jich woſchłobzilo. — Sańdzenu żobotu je s New-Yorka 17 lózow do Europę wotjelo, kotaž najwjetſchu poſtowu poſkyku, kotaž je ho hdyž předy wotpózlaſla, ſobu wjeseſcze. Lózje bjes druhim 750,000 listow do Europę pschiswjesu.

* Na kraju wystajenzy w Praszy wóndano popołdnju přeni króćz powietrzym ballon do powietra puchcziczu. Do czolnika pod ballonem bě so wojski wychodzi s dwema pomoznikomaj kynul. 2000 meterow wykolo ballon na jene dobo nahle padac̄ pocza, so so puchczadowarjo nijemalo nastrachach. We wykolości 300 meterow pak bōle pomaku padac̄ pocza a so śmerom na tēchu fabriki dele puchczci. Wojski wychodz a jeho pomoznikaj kawatajzy s czolniku wulech, a mējachu wulkim čaz: pschetoż blizchi wokomik so ballon sapali, dokleż s wuhnia fabriki schrē na njon lebach. Dzēlaczera a wohnjowa wobora ballon bōry rostochach a plomjo pobichu. Wot tymle podawku spomnieny wychodz powiedza: 2000 meterow wykolo na jene dobo dwaj kylmaj storkaj saczuchmy, a ballon spēchnje padac̄ pocza. Hladajo, so to nieczeni, so dohledach, so je so ballon wot horjela hac̄ dele putnul; bōry kruchi dele wischach. Wy kurowie spēchnje padachmy, a ja na swojej pomoznikom sawolach, so so bojecz nijedzbitaj. Sa kylisku bōle pomaku padachmy, potom sa so satraschnje spēchnje, a 300 meterow wykolo sa so bōle pomaku. Wetsik ballon na wykolu khežu czerjesze; bojach so, so naś wetsik s ballonom wo khežu wręcznie, a so so wschitzu tſio farasymy. Na sboze pak wychodz teje kheže nēka puchczedzachmy, a ballon so śmerom na tēchu fabriki w Holeschowzach dele puchczci.

* W Winje, kotrež město ma s zyla 118,457 židow, na 7 kheſcianow žid puchczidze. Austriſka ma knano dwaj millionaj židowskich a 30 millionow kheſcianistich wobudlerjow; nijedzivajzy na to na Winskej universiſce na tſich kheſcianow dwaj židaj puchczidzetaj, a na gymnasijach je s džela hido nawopal. W Galiziskej 80 prozentow wschitich lezomnosćow židam kłuscha, kheſcianam po tajkim jeno pjaty džel kraja; wilowanje pak je zyle w židowskim rukomaj. W Czēſcej je židovski Rothschildz dom wjazy hac̄ 60 najstarszych ſemjanistich kwojbow wukupil a ma 8 króćz wjazy kublow, hac̄ kheſorska kwojba. W Wuherskej polozja neutralnego komitetu židej Popperej kłuscha, kiz je s tym patron 154 kheſcianistich žirktow a farow.

* W Galiziskej je satidzene dny kurowy wetr jenu wjeh nimale zhyli sapusczi. Scheschedzat burſtich dworow a knieži dwór buchu mohl rjez zyle ſanicene. Wot drugich twarjenijow je wetr tēchi swottrhwal a jara wjeli wotkowych schlezenow roſbil. Scheschedzat roſzeni a tsi džeczi buchu puchi tym morjeni. Tež w dwemaj druhimaj wjomaři wetr žalostne ſakhadzese, puchi czimž knotat a tsi džeczi ſiwiſe ſhubichu. Druhdze sa so wetr wulke krypy ſobu puchcziſe, kotrež ſu wulke ſchłody načziniſe.

* Wo wky Losu w Wuherskej je Bože nijewjedro do bróźnje dyrilo, w kotrež bě 16 dzēlaczerjow pshed deshczom wulkom pytaſo. Dwejo s nich bushtaj ſaraženai, druzi ſchyrnaczo buchu czežko ſranjeni.

* W Antwerpenje w Belgiskej je so powietrzym ballon "Patrie", kiz ho tam křjedu do powietra puchczci, lečo pułnul. Powietrzkodžnik Gautier a druhe woſkoby, kotrež w czolniku pod ballonom ſedzachu, s wykoloſcze dele padzechu a bēchu na mēscze morni.

* S puchczinu rubjeñniſkeho nadpada na ſeleſniczny čaz pola Čerkeſki ciſit jenych Barlinſkich nowin na podobny podawku spominia, kotrež je, jeli so njeje werny, tola derje wumyſleny: Pshed nēbz 15 lētami bu teho runja towarſtvo nēmſkich pucžowarjow, s 10 woſkobow, mužſkich a žónſkich, wobſtejaze, nadpanjene a wotwiedzene. Sa 300,000 frankow wukupneho pjenjeſa chydu rubjeñniſy jathym ſa so ſwobodbu dac̄. Jenemu Barlinſkemu bankierej pucžiſu, pjenjeſy puchczescz. Tution ho hnydom na pucž nastaji a so ſa tydzeni se žadanej ſumy wróćgi. Tu pak wón s wulkim spodziwanjom ſhoni, so jeczi, kotsi bēchu so ſ rubjeñnikami, jara duschnymi ludžimi, bjes tym ſpuchczelili a so ſ nimi nanajlepje ſabawachu, s zyla nochzychu wukupjeni a wuſwobodzeni bycz. Dwaj jataj bēchtaj rubjeñnikow ſkat hrac̄ nauwicikoj a jena trochu toſta knjeni s Draždžan bě so do hejtmana rubjeñnikow ſalubowala. Kaz̄ ho powiedza, ſu nadpanjeni w bēhu čazha ſkoru wſchitzu do turkowskeho poddanſtwa ſtupili a ſu hyscheze dženja w Turkowskej w dobrych wobſtejnosćach ſiwi. Jedyn s nich je winownju wotewrili, bankier je pjenjeſny bank ſaložil, kiz jemu wjeli dobytka njeje, a toſta Draždžanka bu bjes tym macz pieczętach pełnych malych Turków.

* Po telegrafiskej powieszczi s New-Yorka je satraschny wičor w kraju ſowa ſakhadzak a wulke ſapusczenje puchi režy Cheroke načziniſe. Móst Illinoiskeje ſeleſniczny je so wotwiel, 75 khežow je so ſpomalalo a wjeli ludži je so tepli; druhe mosty ſu so wobſkodžile, w Correctionvilli ſu so ſchyrjo członjelojo tepli. Po powieszcach ſe Sioux-City je tamniſcha kraina wſcha ſapusczena a powodzena. Mnogo ſwójby pshed wodu na horu czeſlaju.

Cyrkwinske powjeſe.

W Michałskej žirkti budże jutſje nijedzeli rano w 7 hodzinach ſerbſka ſpomedz, 1/29 hodzin ſerbſke a w 10 hodzinach nēmſke przedowanie. — Popołdnju 1/2 hodzin budże latechismuſzowe roſrečzenje ſe ſerbſkimi holzami.

Werowanl:

W Michałskej žirkti: Jan Korla Wiczas, fabriffi ſamlet na Židowje, s Mariju Marthu Wiczajeſ tam.

W Katholiskej žirkti: Zatub Handrik w Kelnje s Hanu Thiemez s Pchwowem.

Křečenl:

W Michałskej žirkti: Amalija Martha, Jana Augusta Manje, dzēlaczera na Židowje, dž. — Richard Hermann, Korle Augusta Urbana, gratodzēlaczera w Dobruschi, s. — Dora Augusta, Jaromera Augusta Pawola Henfela, czeſkie w Małym Wjelkowje, dž. — Ota, Jana Schuster, fabrilarja na Židowje, s. — Katholiskej žirkti: Handrij, Chrystiana Friedricha Schillera, technika, s. — Bertha, Korle Reinholda, hubžvnika, dž.

Zemrjeſl:

Dzēń 16. junija: Chrystiana rodž. Neumannez, njebo Handria Koplanskeho, ręſbarja, ſawof, wudowa, 75 lēt 6 mēſazow 1 dzēń. — 17. Friedrich, Friedricha Hein, nožerja na Židowje, s., 7 mēſazow 7 dnjow. — 21. Emma Hedwig, Adolfa Juliusza Wara, formarja na Židowje, dž., 6 mēſazow 24 dnjow. — Eduard, Bohuměra Eduarda Frenzela, khežerja a dzēlaczera pod hrodem, s., 2 mēſazaj 13 dnjow. — 23. Handrij Siebar, dzēlaczer tudy, 77 lēt 5 mēſazow 29 dnjow.

Placisna ſitow a produktow.

Bitowy dowos w Budyschinje: 1958 mēſow.	W Budyschinje 20. junija 1891				W Lubiju 25. junija 1891			
	wot ml.	hac̄ np.	wot ml.	hac̄ np.	wot ml.	hac̄ np.	wot ml.	hac̄ np.
Pscheniza	.	bela	11	88	12	64	11	94
	.	żolta	11	76	12	6	11	62
Rožta	.	.	10	56	10	75	10	31
Jeczmien	.	.	7	86	8	4	7	83
Wotw. droch	.	50 kilogr.	8	30	8	60	7	90
Wota	.	.	7	50	8	6	7	22
Zahy	.	.	15	—	18	50	14	—
Pejduska	.	.	18	50	19	—	17	50
Bermi	.	.	2	80	3	50	2	60
Butra	.	1 kilogr.	1	80	2	—	1	70
Biſchenzna muſa	50	—	11	50	20	50	—	—
Biſana muſa	50	—	11	—	17	—	—	—
Szyno	50	—	2	50	2	80	2	20
Szóma	600	—	19	—	22	—	19	—
Proſzata 1188 ſchuk, ſchuka	.	.	9	—	22	—	—	—
Biſchenzne wotruby	.	.	5	50	5	75	—	—
Biſane wotruby	.	.	6	25	7	75	—	—

Na burh w Budyschinje puchcziza (bela) wot 12 hr. 21 np. hac̄ 12 hr. 35 np., puchcziza (żolta) wot 11 hr. 76 np. hac̄ 12 hr. 19 np., rožta wot 10 hr. 31 np. hac̄ 10 hr. 63 np., jeczmien wot 7 hr. 86 np. hac̄ 8 hr. — np., wotw. wot 8 hr. — np. hac̄ 8 hr. 20 np.

Draždžanſte mjaſhowe placisny: ſowjada 1. družin 62—66 ml., 2. družin 56—60, 3. družin 25 po 100 puntach rēneje wah. Dobre kraje ſwinje 51—54 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Czelata 1. družin 50—60 np., 2. družin 28—38 np. po punce ſe ſineje wah.

Wjedro w Londonje 26. junija: Pomrōczenie.

Biſches ſudniſtvo ma ſo na puchczadzowanie puchczadz: 30. junija dopoldnia w 11 hodzinach Klingnerez kublo w Belych Koſtlicach, na 123,000 ml. taſter. — 13. augusta dopoldnia w 11 hodzinach Bischalerez kublo w Koſtaci, na 44,000 ml. taſter. — Wontzeli 29. junija dopoldnia w 10 hodzinach na hamſtſkim ſudniſtvo w Lubiju 2 Knoblochz kublo w Rjeſnarowach, 70 a 84 körzow wulſtej.

Na puchczadz: Biſwosz čzo. 82 w Małeskej ſe 14 körzami. — W hneſzach ſiwiſe ſiwiſe čiſto 12 s 22 körzami.

10,000 ml. na wěſtu hypothelu požęſicz pyta rēčniſit Kütterlein.

W Komorow je pola Rakez je Korczma ſi klamarſtowom, rejwankej ſalu a ſahrobi na puchczadzce. Ma žadanje ſo w Korczmje tež ſe ſinje ſudniſtvo naprawi.

W Wujęzku pola Vukez je ſiwiſe ſiwiſe čiſto 4 ſe 14 körzami pola neje ſu ſhonicz.

**Pschedawanie
Leżownosców.**

W niedzielu 29. junija dopołdnia wot 9 hodzin maja ho pola, kuki a pólne sahony Schneiderez žiwnoſcie w Czornych Nogliach na městnje ſamym na pschedawanie pschedawacj. Sbytkna žiwnoſci budje ho teho runja tón ſamy dzen na pschedawanie pschedawacj. Shromadzisna w korejnje tam.

Wobledżerjo.

Auklo čížko 12 w Lutijezach pola Semiz je na pschedan.

W Taſko nžy čížko 22 pola Njejhwaſidla je ſuproſčna ranza na pschedan.

Tehnjata
ſu na pschedan w knjezej wowczeſni w Budyschinu.

Crawowa awkzija.
W niedzielu 28. junija 1891 po połdnu 1/4 hodzin ma ho trawa na Hněwkečzanſtej gmejnskiej lužy po sahonach a ſa hnydom hotowe pjenesy ſ wuměnjenjem, předw ſjewomnymi, na pschedawanie pschedawacj. Shromadzisna pschi gmejnskiej lužy tam.

G. Hartmann,
gmejnski pschedsteicjer.

Woliſowe a wodowe barby
wſcheje družiny,
ſauwiſiowy ſtrik, ſauwiſiowy ſtrik,
beruſteiowy ſak, kožowy ſak,
kožowy ſak, ſeſelowy ſak,
terpeninowy woliſ, němſki a franzowſki,
ſikkatik, běžith a w polvrach, ſarkiſe, pěſkojtu papjern, zement, gyps
pola

Strauch & Kolde,
3 na kamjentnej haſy 3, drogowe klamy i ſlotemu worku.

Khofej
wot najtunischiſich hacj do najdrožſiſich družinow w wulkim wukjerku porucza

Hermann Klemm na bohatej a kamjentnej haſy.

Mloko
w najwjetſiſich a najmjenſiſich dželbach po najwyſiſzej placzisniſie ſtajne ſkujuje parna mlokarňa Otty Eversa w Małych Debkezach.

Ezelaze, korniklaze, tkhórjaze, ſosaze, ſunjaze a wſcheje druhe družiny ſkoſow ſtajne po najwyſiſich placzisniſach ſkujuje

Heinrich Lange
pschi wowſnych wilach.

Destilazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje na butrowych wilach porucza ſwoje dobre dwójne likery jako rózowy, hontwjerſki, khějorski, ſelowy a herliſowý liker, kaž tež derje čiſceny palenzy prenjeje a druheje družiny, woprawdzie wknowe kihalo, kihalowy ſprit a plodowye kihalo w bleſchach a po mērje. — Naturſku kihimjelčku liter po 40 np. — Tele likery ho jich dobroty dla i kwaſam, ſchęgiſnam atd. poruczeja.

Destilazija Ad. Rämscha wot lata 1868 wobſtejt.

Zeniczki pospyt kózdeho pschedwēdci, ſo je

woprawdze najlepſe psche wſche pschedafanzh, dokež won — kaž žadyn druhi ſredk — ſ pschedawajazej ſpeshnoſciu „kózdu“ njerodz hacj do poſlednjego ſleda ſaniczi. Najlepje ho won nałoži i roſproſhenjom ſ natykniennym zacherlinowym lutowarjom.

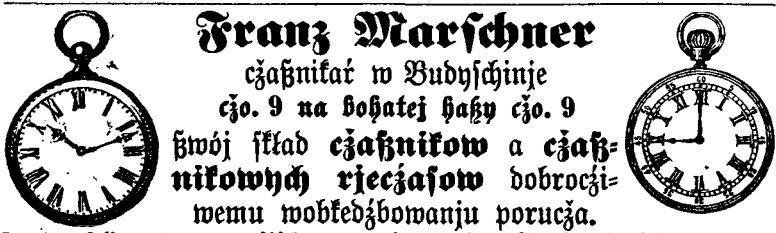
Zacherlin ho njeſtmě ſe wſchednym inſektovy m pólwrom pschedeménicž; pschedož zacherlin je woſkebitý ſredk, kij ſo nihdze a ženje hinač njeſchedawa, hacj w ſashglowaných bleſchach ſ imenom J. Zacherla. Štož ſebi po taſkim Zacherlin ſada a potom někaſki pôver w papierjanej dicje abo tyſzy ſa to moſmje, je i tym kózdy króz ſiebaný.

Woprawdžity dostacj:

W Budyschinje pola kl. bratow Merschow,	=	I. Oty Engerta,
=	=	= Ernsta Mittascha,
=	=	= Jurja Holba w měſciež. hapt.,
= Biskopizach	=	= Pawoła Šchockarta,
=	=	= Alfreda Bohmy,
= Bukezach	=	= Herm. Kschizanka,
= Kettizach	=	= Pawoła Milla,
= Wjasoužy	=	= E. Ferd. Lehmann,
= Scherachowje	=	= Ed. Tammera,
= Bohlandje	=	= Ernsta Augustina.
= Wosborku	=	= E. M. Clauſa.

Franz Marschner

čjaſnikar w Budyschinje čjo. 9 na bohatej haſy čjo. 9 ſwoj ſkład čjaſnikow a čjaſnikowých rječzaſow dobrocziwemu wobledžbowanju porucza.

Hodna twora. Piſomne rukowanje. Tunje placzisny.

Porjedzenje dobre a tunje.

Pschedawanie: Réczu herbaki.

W wudawatni „Sserb. Now.“ W Scheschowje čížko 22 je woſku dostacj: Sserbske kmóſhaze hydlenje ſa ludzi bjes džeczi na pschedawacj.

No. 13.

Naschu ſ rukowaneho ſamórfleho tobaka dželanu 4 np.-zigaru pod čížko 13 kurjerjam naležne poſuſzamoj.

Ginzel a Ritscher.

Palí

ſo zigara rjana běla a ſłodži wona derje, je wona, hvyž 100 wot njeſe po 2 ml., 2 ml. 20 np. a 2 ml. 80 np. pschedawamoj, wobledžbowanja hodna.

Ginzel a Ritscher.

Balenz

jednory a dwójny w ſnathach dobrzych a derjeplodzacych družinach poruczataj tunje

Schischka a Rječka.

Ejſezenym ſſerbam poruczam ſwoje

dobre a čiste palenzy po najtunischiſich placzisniſach.

Carl Böhme uakſlednik w Biskopizach pschi torhochcežu.

Čistý palenz

jenotsliwe a w pičzach, kaž tež wſche dobre družiny kaž jednory a dwójne likery porucza jara tunje

Hermann Klemm na bohatej a kamjentnej haſy.

Raiſ

jara rjany a wulkosoraty, punt po 16 np., ſentnar po 15 mk., jako učekto jara tunje porucza

Th. Grumbt na ſwokownej laſkej haſy.

Turkowske ſlowki najlepſeje družiny porucza

Moritz Mjerwa pschi mjaſhowym torhochcežu. Destilazija ſnathach dobrzych likerow po ſtarich tunich placzisniſach.

Khofej

jara ſylnje a čiſceje ſłodžaz ſjepaleny punt po 1 ml. 20 np. hacj do 1 ml. 60 np., paleny punt po 1 ml. 40 np. hacj do 2 ml. porucza

Jan Wjenk na ſwokownej laſkej haſy 38.

Zigary.

Najlepſeje 4 np.-zigary ſu doſtač pola

Jana Wjenka na ſwokownej laſkej haſy 38.

W Delnej ſinje čížko 27 je Michala wobyljenje ſprawnym lužom bjes džeczi na pschedawacj.

Rhodzibusti

Portorikoski tobak
Wassungski tobak
 w rołach a po wały porucząc
Ginzel a Ritscher
 na wulce bratrowskiej haſy 6.

B. Fischer

na ſitnej haſy

porucza po tunich placisnach:
 bídowe nože, } najlepſe
 bídowe widliczki, } Solingſke
 rēniſke nože, } dželo,
 nožiz, } teho runja:

Kohy,
 herpy,
 hnojne a hynowe widla,
 kopalce,
 hoki
 a wchón rataſki grat.

Wobrashy

(Bildy) ſo rjenje a tunjo ſachklen-
 zuja a ſ woblikom wobbadža,
 domowe zohnowanie a wobrashy
 w wulkim wubjerku a tunich pla-
 cisnach pola

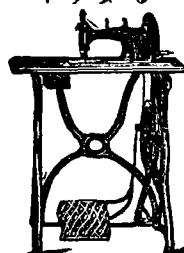
Maxa Mützy
 na bohatę haſy 11.

Ko ſ h y

kaž jed ręaze, porucza

Paul Walther
 na ſitnych wilach.

Wykrokuſata
ſchijaza maschine

 Bieſolda a Lücki
 je najlepſa a
 najkharmańska ſa-
 ſhwóbu arjemjeſl-
 niske dželo. Sa-
 jeje hōdnoſež doſke
 lēta rukuju.
 Schijaza maschine
 wſchēch družinow
 ſo wote mije woporejbeja. Stryko-
 wanske maschine po fabriſkih placisnach pschedawam.

Richard Otto,
 mechanik na hornczefſkej haſy 18.

Schaty ſimaze maschine
 w wſchelakich wulkoſzach porucza
 tunjo

Richard Otto,
 mechanik na hornczefſkej haſy 18.

Plat

ſo ſ woprawdzieſi in digo-harbū
 barbi w B. Kellingez barbijerni
 w Budyschinje.

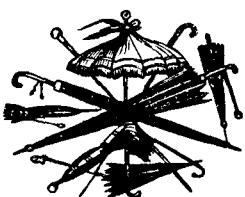
Mužaze ſkulnje, holoſy,
 laſy atd. ſo ſ njepruszczaymi har-
 bami ſ nowa barbja a kaž nowe
 ſhotowjeſa

w B. Kellingez barbijerni
 w Budyschinje pschi ſitnych wilach.

Swoj wulki ſkład
 ſokow, ſchrympow, rukajzow, ſchlipſow,
 pschedkoſchlikow, ſchtaltow, rubiſchežow na
 hlowu, džecžazych a žonjazych ſchorzuchow atd.
 dobrocziwemu wobledžowaniu porucžam.

Tunje placisny — ſerbſke poſluženje.

Ernst Scheer w Budyschinje
 jenož na bohatę haſy 9.

Pschedeschežniki

w najwjetſhim wubjerku w Budyschinje
 porucza pschedeschežnikowa fabrika

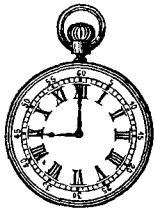
Ed. Schulze's Sohn

w Budyschinje pschi bohatych wrotach 26.

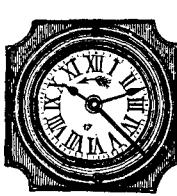
Poczeñjenje a woporejzenje tunjo.

Emma ſwidowjena Vorwerkowa
 porucza plyſhove pjesle, ſetnje pjesle, žanki, modne žakety,
 deshežne mankle, trikotowe kaisle w wulkim wubjerku po tunich
 placisnach.

Poſluženje w němſkej a ſerbſkej ręci
 w Budyschinje na hlownym torhochczu 5.

J. G. Schneider

pschi lawskim tormje
 pschedawa wulki poſylku dobrzych
 zhlin drowych czaszniſkow
 po 8½—10 mk.,
 rjane budžaki po 5 mk.,
 wulki wubjerk rječasow.

Porejzenje nanaſlēpe.

Towarſtwo ſſerbskich Kurow.

po wobſamknenju wubjerku budža ſetuscha ſetnja hlowna ſhromadžiſna njedielu 28. junija popołdnju ſ dyptkom ſchytrjoch w Ko-
 baniz hosczenzu w Małym Bielskowje.

Onjowy porjad: 1. Pschednoschl l. dr. Platza manna nad
 Seida-Kreicha wo rataſkih konſumje a ſaloženju wupožęteńjom a
 nalutowańjom po Ratisfeſenje. 2. Wuradžowana a namjetu.

Wo bohaty wopryt ſe wſchitkikh pobocznich towarſtwo proſhy
 hlowne pschedkydſto.

Rataſke towarſtwo ſa Scheschow a wokolnoſcę
 ſmeje, dali Böh, njedielu 5. julija popołdnju w 4 hodz. w Scholcziſ
 hosczenzu w Njeſhwacžidle ſhromadžiſnu dla ſkaſanja ſhymjenjow a hnojow.
 Wo bohaty wopryt proſhy

pschedkydſto.

Lódźtowe akzijowe towarſtwo.

Exprefzna
 a poſtsla parolodžna jēſba
 ſ Hamburga do New-Yorka
 w Southamptone pschiſejſa.

Jēſba po morju traſe něhdže
 6—7 dnjow.

No. 840.

Podla teho porjadna parolodžna jēſba
 ſ Hamburga d. Baltimory, ſ Hamb. d. Wjerz. Indiſteje,
 - Brasileje, ſ Hamburga do Havanny,
 - La Plata, ſ Hamburga do Mexila.

Dalsze wukafanie dawa Carl Meisel w Budyschinje.

Hewjerjo.

Hewjerjo a pschiwležerjo doſtanu w aktordze trajne a derje ſo
 placjaze dželo. Strowe a wobſherne dželacjerſke bydla tu ſu.

Slaskowske wullowe jamy a briletowa fabrika.

Kožane ſchorzuchi
 wſchēje družiny ſ rjemjenjemi a hjes
 nich najturſcho pola

Oty Büttnera
 w pschedawatni kože a czerjatych
 rjemjenjow
 pschi hlownym torhochczu.

Dobytkna ſkładnoſc̄
 ſ kupowanju pódusadoweje kože
 a ſwieſhneje kože kózdej
 družiny po zyłym a dróbnym po-
 ſicza

pschedawatni kože a czerjatych
 rjemjenjow

Oty Büttnera
 pschi hlownym torhochczu 9.

Hōje ſupujecze
 taſke rjane
 cja hniſi?

Bola

J. A. Hentl
 na seminarſkej
 droſ 4.

Tež ſu tam rjane a tunje hraſadla
 a ſlate twory doſtagz; ſerbſki ſo
 tam tež ręci.

Šonjaze ſkulnje, pjesle,
 rubiſcheža na hlowu
 ſo ſ njepruszczaymi barbam i ſ nowa
 barbja a ſo kaž nowe ſaſo ſhotowjeſa
 w Kellingez barbijerni
 w Budyschinje pschi ſitnych wilach.

Wſchē wuměſke džela ſ wloſhow,
 jaſo rječazy, pletwa atd. ſ wuce-
 ſaných wloſhow rjenje a tunjo ſhotowju.
 Porucžam tež ſwój wulki ſkład
 hotowych pletwom.

Ad. Herold, frizer
 w Budyschinje pschi ſitnych wilach
 w poſtskej towatni.

Nolny poſoncž a dželacjerſka
 ſwójba ſo pyta na knježim dworje
 w Radworju.

Wucžobnik ſo pyta.

Sa ſwoju pschedawatni ſeleſnych
 a krótkich tworow ſ 1. julije ſyna
 sprawneju starsheju jako wucžobnika
 pytam. Paul Walther.

Wucžobnik móže hnydom ſa-
 ſtupicž poſa tyſcherskeho miſchtra
 Zimmermanna w Nowych Koper-
 zach.

Wobžaruju, ſo dyrbju tym, koſiſ
 maja krótki roſumek ſ ſebi nje-
 trjebaſchi hlowu ſamaju, ſ we-
 dzenju dacž, ſo je džaf, tydzenja
 ſchwalci W. Bahrzy w Hnaſ-
 zach prajeny, wěrny a sprawny był.
 Težne dželo je pschedo rjane a pěkne
 a pschi tym tunje.

B. w Hrubjelcžizach.

Dženja je namaj Böh luby ſenjeſ
 ſtroweho ſynka wobradžit.

W Njeſhwacžidle, džen ſw. Jana
 Bytkwinski wucžer ſakich
 a mandzelska robž. Mjeſewiſ.

"Serbske Nowiny" wudawaj so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předplata wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo plačí 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawštki, kiž maju so w wudawařni "Serb. Now." (na róžku zwonknejne lawskeje hasy čo. 2) wotedac, placi so wot maleho rynčka 10 np. a maju so štvortk hač do 7 h. vječor wotedac.

Zamolwity redaktor a wudawaf Marko Smoler.

Číslo Smolerjec knihičscefnje w mačičnym domje w Budysinje.

Číslo 27.

Sobotu 4. julija 1891.

Lětnik 50.

Swětne podawki.

Němske khězorstwo. Němcko-awstrislo-italski swjaſt je s nowa a to na schěscz lét podlešcheny. Na swojim puczowanju na kupu Helgoland je khězor Wylem ſam swojemu pſchewodej přenju powjescz wo podlešchenju trojoswjaſka i wjedzenju dale. Schtož na khězorowym wuprjenju najbole pſchekapi, je to, so je ho trojoswjaſf na schěscz lét podleščil. W tutym nastupanju ſu ho wſchē wotčakanja pſcheczelow trojoswjaſka pſchetrjechile. Hdyž w lécze 1885 Italska i němcko-awstrislemu swjaſlej pſchitupi, so to na tſi léta ſta, ponownjenje pſchihluſhnoſeſe Italskeje i njemu ſo w lécze 1887 na dalshe tſi léta wujebna. Hdyž je někto wobſtacze trojoswjaſka hnydom na schěscz lét ſaruczene, ſmě ſo to jako dopoklamo ſa to wobhladacz, ſo w nastupanju ſwonkowneje politiki hjes Němskej, Awstrislej a Italſkej dospolna pſchesjenosc̄ knježi. Po wospietnych wobkručenjach khězorow Wylema I. a Wylema II. je trojoswjaſkowy ſaměr ſbžerzenje mera. Tak je ſ ponowjenjom trojoswjaſka mér ſa bližſchi pſchichod ſwěſczeny. Pſchihahacz wſchāt ničto na to njemóže, doteč ſo tež do najtwerdſich murjow rubježnizy kamaju.

W Holandskej ſu khězorej Wylemej wulſotne, tam hſchęce njewidzane powitanje pſchihotowali. Hdyž khězor do hłowneho města Amsterdama pſchijedze, běſche ſo na měchčanskich dróhach na 200,000 ludži ſetupalo. Lud khězora a jeho mandzelsku ſe ſahorjenjom witasche, katraž ſo wýhōloſwjeſelenaj ſa to džakowaschtaj. Wyſkhanje nožazſe tež pſchitacz, hdyž běſtaj khězorskaj mandzelskaj do kralowſkeho rodu ſajeloj, tak ſo dyrbjeſche ſo khězor wospiet pſchi woknje pokasacz. W njehměrnje wulſej cžiſhčenzy na dróhach ſu někotſi lubžo do njeboža pſchihli. Pſchi popoldniſkim wujěſdzenju huste lubowe cžrjodny khězorej njepſhěſtawajz wýſtaſo holkowacu. Pſchi ſwjetzneje hōſčinje ſwudowena kralowa khězorej w franzowskej rěči pſchiptit wunjeſe w kotrej proji, ſo zyla Hollandska wýhōle ſpoſoſjenje nad wopjtom khězorskej mandzelskej ſačuwa; njech wón pomha ſwjaſti ſuſhodneho pſcheczelſta, katraž ſu pſchego hjes woběmaj ludomaj wobſtale, dale wobtwerdzie. Khězor ſo najprjódz̄ w němskej rěči džakowasche: "Jako Hohenzollernſki ſym Oranislemu a Maſawſtemu domej wobſebitý džat winoſt, doteč ſo jedyn ſ mojich předomnikow, wulſi kurwjetk, w tutym domje wocžahnul a dobre waschnja na-wuknul." Khězor w holandskej rěči ſloneči a na ſtrowoſeſe kralowej- knježerki pjeſeſe.

— Bjes Němskej a Awstriskej ſu ho nowe placzisny ſa telegramy wujebnake. Kaž hacž dotal hijo ſa ſlanje liſtow, tak ſo tež w pſchihodze ſa telegramy ſa wobaj krajej jenajke placzisny poſtaſa. Sa telegramy ſo ſlowo ſ 5 nowymi pjenjeſzlam abo 3 krajzarjemi wobſiczi, pſchi cžimž pak lóžby telegram ſ najmjeſtſha 50 nowych pjenjeſzlam abo 30 krajzarjem placz.

— W swojim bližſichim poſhydowanju ſměje khězorſtwowý ſejm ſalon i ſamjewanju wopkoſeſe wulabžecz. Do ſalonja ſo pječza poſtajenje wosmje, ps kotrej ſo pſchekupzam a rjemjeſlnilam ſakala, ſwojim wobhjerarjam palenz jako pſchidawſk poſticzic.

Awſtria. Wopj cžeskej jubilejneje krajneje wulſajenzy je drje ſanđeny týdženj najwyschſhi ſhodzenk bozpič. Se wſchēch Čech, Morawy a Schlesynſkeje běchu ſo na nju ſokolojo (turnarjo) ſakali. Podla nich bě wulſa licba ſokolow ſ Pôſteje, ſ połodniſich ſlowjanſich krajow a ſ Fransowſteje pſchihela. ſ ſokolojo ſ Čech, Morawy a Schlesynſkej w ſwjetzneſkim cžahu, w kotrej ſo na 8000 wobſobow wobdželi, po Prahy cžehnjech. Čah ſo i ſtaroměchčanskej radnicy

hibasche. Po puczu ſo i cžesći franzowſkich ſokolow marseillaſa pſlasche, katraž ſo wot luba, na dróhach ſhromadženého, ſe ſahorjenym ſławawoſlaniom witasche. Pſched ſtaroměchčanskej radnici bě tribuna poſtajenia, na kotrej běchu ſo hōſčo ſ Fransowſteje a połodniſich ſklowjanow ſaměſtli. Były měchčanske ſastupjerſtwo ſ měchča-noſtu na cžole bě pſchitomne. Po powitanju ſo ſastupjerſwo wulſajnych ſokolow do poſbedzeſtve ſadneje khěze podachu, hdyž bě juu město Praha hōſčinu wuhotowala.

Italska. ſwonkowneje politiki, wobſebje trojoswjaſka dla je w italskim ſejmje ſobotu i ropotej a i puſcam dōſhlo. Radikalni ſapóſlanzy čyžhu ſadžewacz, ſo by ministerſtrowy pſchedszyda de ſtudini wosſewiſ, ſo je ſo Italska ſ nowa i němcko-awstrislemu ſwjaſlej pſchiamka. S ſchiczenjom a herjelanjom woni nikoho rěčez njebožu. Čirjóba ſapóſlanzow ſo wokolo wjednika radikalnych, Cavallottia, ſetupawſki trubicz, dučz a ſ nohomaj teptacz ſapocza. Jedyn ſ nich na ministrow wolaſhe: "Proſcherjo, ſlepzy, kellerjo!" Jedyn druhí ſchiczeſe: "Dajtemu jebawemu prakej je traſ dowěrjeny! Wj awstriszy laſajojo, won ſi cžornožolthymi ſokarbami!" Rěčz ministerſtroweſeho pſchedszyda bě ſedma ſrosumicz dla harowanja radikalnych. ſapóſlanz de Martimo herjelarjam pſchimowa: "Se ſobužnoſc̄u a ſ luboſc̄u i wótnemu krajej nožzu džecžaze ſa-džerzenje knjeſa Cavallottia a jeho towaſchow bliže wobhwětlicz." Cavallotti pſchi tyčle ſlowach do předka ſloczi a ſatſhici: "Až, ſlepzo, čyž mje hſchęce hanicz?" Wón pſches bliže ſejmoweho wubjerkla ſloczi a čyže Martima pſchimnuſ, ſtorczi pak do ſapóſlanza de Maria a jeho w ſlepzej roſnjembrjenosc̄i do woblicza dyri. De Maria jeho ſa wutrobo ſhabnje a jeho po ſhabach dele cžiſnje. Cavallottiwi pſcheczeljo ſwójemu towaſchej na pomož pſchicžerja, a hóřsy je město pſched ministerſtlim blidom ſ njewuſhmaſtajomnej dulu lubži napjelnene, ſ kotrej ſo jenož hłowy ludowych ſastupjerow ſběhaju, wſchō druhé ſo na ſemi wala a ſ njemdroſc̄u do ſo pierje — napohlad, kž ſe ſwojey njehornosc̄u wſchō pſchetrjechi, ſchtož mohle hebi najhróſníſe myſle wumyſlicz. ſapóſlanzaj Coppino a Pavonzelli, wobaj najměrnischaſ ſlowjekoj, dyrbjeſtaj ſo ſ mje- wjenzy wot dobrociſtowych pſcheczelow wunjeſcz; wonaj běſtaj tak roſzychnowanaj, ſo hnydom ſekatſku pomož pſtashtaj. De Maria mějeſche wulſu dulu na cžole, Cavallotti ſ noha krwawjeſe, to bě prěnja krej, katraž ſo trojoswjaſka dla pſchelala. Hdyž běchu ſlonečnje wojowarjo wulſali a ſo cžrjoda roſpuſčeſi, ſejmzy ſlužob-nizy poſledních bičkow wulſorkachu. Jako powoſtanki horzeje bitwy běchu dwě krawacze a ſkulnove porčzma na ſemi ležo wobſtale. ſkulobnizy je ſběhnuču a je pod pſchedszydowे bliže poſzicžu. Kaž poſdžiſho ſhoniču, porčzma jenemu piſharzej ſluſhachu, kž bu cželajzy wot ſapóſlanza Frattia ſhabnjeny a ſo jenož ſ nusu ſ jeho pſasčow wuwi. Věženje hſchęce džehacz mjeñſchinow traſeſe a w ſwonkownych ſalach pſchesta, hdyž běchu ſo tam někotre mjeñſche ſcharwatki měle. Hdyž ſu tajſele poſtaſi w ſejmje mōzne, je bjes džiwa, hdyž ſo ſ wonka njeho jenotliwe politiske ſtrony hjes ſobu na ſmjerz pſcheczehaju a hida. Gsamo mordaſtwa ſo politiske pſcheczniſtvo njeboji, kaž ſcžehowazy poſtaſi poſauje: Pſched někotrymi dnjemi běchu ſo w mestaczu Castel-Guelfo gmejnſke wólby měle, pſchi kotrej bě ſwobodno-monarchiſka ſtrona pod wjedzenjom bohateho a nahladneho wjercha Hercolana republikantsku ſtronu do zyla poraſyla. Wječor wólbneho dobyčza dla monarchiſtojo ſwje- dženſku hōſčinu wobhvacu, katraž dyrbjeſche ſo ſe žalostnym krej-

pszeleczem skóńczęcie. Schytrjo monarchistoje, w noz̄y so s hostęziny domoju wróćzaju, buchu po c̄ymie wot c̄grjod̄y republikanskich nadpanjeni a falkoc̄ji. Tjto s njesbożownych hnydom wumrjechu, bjes tym so fiktowity s hubolej ranu w schiji na kmijec̄z khorz leži. Cz̄ela skóńzowaných pszechęzników buchu wot republikanskich, kotsiż so wot tal mjenowanych "sozialistow", "anarchistow" a "irredendistow" tak lóhko rozesnac̄z njedab̄za, na njehanbiezjiwe waschnje wohanjene. S republikanskich su so něloti tež troču c̄ezel̄o franiili, pszteroz monarchistojo běchu so, hac̄ runje běchu skoro niewobrónjeni, s nožemi a żeleznymi kijemi webarali, tak derje hac̄ samozachu.

Rukhowska. Melodubscy herbski kral Alexander jutſje do Peterburga i ruskiemu khezorej na wopyt pschijedze. Hac̄ runje kral Alexander halle w pschichobnym měsazu pjanate leto živjenja dozpije a po taikim jato maloſetny hischeze w swoim kraju nječnježi, ſo tola jeho puczowanje do Ruskeje jako kralowſki wopyt wobhlađuje, dokelž ſo kral wot preñjego i tſjoch regentow, kotsiz w jeho mjenje knježa, wot ministerſtwoweho pschedzyby a dworskeho stata, pschi tajich ſkladnoſczech ſwuczeneho, pschewodža. Puczowanje krala Alexandra njeje bjes politiskeje wažnosće. Preñi kraj, kotryž won jako kral wopyta, je Ruska. S tym je jašnje prajene, ſo budže ſo Sſerbijs, kotsiz ſo netkole wot Ruskeje wodžic̄ dawa, tež w pschichobze na Rusku ſepjerac̄.

Dolinška rója.

(Połączowanie.)

Schikowaný woſyčk, do kotrehož běchtaj dwaj rjonař konjej ſapschěnjenaj, naſajtra rano po drósh na dwórnischede jědzeſche. Polanez Petr pak, kiz ſam pohonęca c̄mijesche, c̄mowý a potulený na woſu ſedzeſche. Tužno wſchal jara bětche, a pucz s wjetſcha psches daloke leſhy a hluhoki pěſe wjedzeſche, ſo dyrbjeſche ſo móhł rjez ſpochi pomalu jecz. A tola dyrbjeſche něchtio zyle woſebite bycž, ſchtož jemu tak czeſko na wutrobje leſezche; pschetod wón ſo woprawdze ſtrógi, hdyž jeho, ſchtož wſchal ſo rědko ſta, nětajki puczowat duzych nimo poſtrowi; ſpłoschiwý a hróſbniye Petr na njeho pohladowaſche. Skhwilemi wón, ſo wohladniwje do wſchěch lónzow woſlabawſchi, ſe ſwojeſe ſuſnje piſtolu wuczeſe, lotruž pak ſo hróſnje ſmějo bóry ſaſho do ſaka tykn.

Dale czmowisze buchu jeho myzle, a winy k temu mjeſeſche na-
doſej. Hdyz bęſchtaj ſ Janom loni ſobu na wojnu dyrbjaloi, bęſche
jeho wutroba ſawyskała, pschetog žentwa jeho pschecziwnika bę ſo nětko
tola pschelaſyla. Kęk lóhz mōjeſche jeho na wojnje kulta abo
khorosc porasycz; potom bęſche jemu hidzeny człowiek ſ woczow.
Jana, koiryž bęſche dobru czechnidbu doſtal, bórsh podwyschla ſcziniču,
ſchtož Pětra hiſchče bôle roſphri. Wón jeho pola towatschow
kmętchneho ſczinic a jemu w kęzdyń nastupanju ſchlobzec hladasche,
ale ſ tym mało dozpi, dokelž mjeſeſche kęzdy wojal podwyschla ſancz
a tutemu Pětrowe worakawe ręce dopewjeda. Hdyz ſo ras ſta, ſo
bęſchtaj wobaj ſamaj hromadze, Jan ſwojemu pschecziwnikej hroſnoſc
taſkeho počzinanja kſutnje a ſ dobrym roſestaja a ſe ſłowami ſlonečki:
„Kajlejekuli winy ty ſ domowiny po ſwojim měnjenju masch, mje
hidzic, tudy na wojnje dyrbi temu kónz bycz! Tudy ſmój wobaj
jenož wojoوارej ſa wotzny kraj a ſtajnje ſmierci Uſlisko. Ja žaneho
hněwa pschecziwo tebi w ſwojej wutrobie nimam a budu cſt to
ſtajnje dopokasowac; ſhonju li paſ, ſo mje dale ſa khribjetom hanisch
a mi kſtiwdu činiſch, ſebi mér psched tobu ſčinju a węz naſhemu
wyschkej wosjewju. Khostanje by, kaž derje węſch, jara krute byko.“
Wot teho člaſza ſo Pětr ſwojich hroſnych ręci wostaji, ale jeho
nutſkowna njemdroſc a jeho hida buſchtej czim mózniszej. Bórsh
regiment franzowſte mjesy pschekoci; Jan ſo w njepſcheczelſkim
kraju pschi kęzdej ſkladnoſci wusnamjeni, a bórsh želesny kſiž jeho
wutrobowo pschesche.

Běsche khmurna nőz naszymu, hdyž kompanija, kotrejž wobaj pschitkuscheschta, na kromje lěha stražowasche. Njepręczećel běsche jara blisko; duž dyrbjescze najwjetša czischna knieječ, a kogdy na kwejim měscze sweru ledžowacž. Boži měchač ſo jenož ſ rěka połafowasche, dokejž běsche móhl rjez stajnje ſ czeglikim mrózgelskimi poczehnjeny. Na jene dobo najswonkownische straže sawołachu; móhl rjez tón hamón wołomík rynk třebow sahimore, a kylna čtrjóda Franzowow ſo nahle na lěž nowali. Šso rospjertkowſki ſo kompanija na najhróblischo wobarscze; ale pschemoz bě pschewulka, a naschi buchu nusowani ſo hľubšcho do lěža nuts szahnuč, ſchtož pak jenož pomalu a bjespschestawajž wojuijo dolonjachu. Franzowoj ſo ſ mozu ſa nimi do lěža dobýwachu, runięž pschi tym wjele ludži ſhubidu. Sa ſchłomom ſhowany ſtejo ſo Petr na jene dobo dohlada, ſo Jan, kij běsche kaž hewak wuldy hróblky, znano džesacž kroczel ſ boka njeho ſtejescze; pschetož Boži měchač, khwilku ſ mrózgna wustupiwſki, runięž

na tole město žwēcęsche. Nětko běsche skladnoscž, hibženeho psche-
cziwnika woibycž, skladnoscž, kaiskaž ho znano žeňje wjazy njewrócji.
Schtó mógesche w tymle holku a mjes schtomami a kékłami jeho
poczinanie wobkédzbowacž? Krej Pétrej do hłowny stupasche, rula
tschepjetasche, ale wón tsélu krucze wo ramjo sapré a do Jana tséli,
kotryž mějesche jenož na njepscheczelę wocži. Wón widżesche, kaf ho
tséleny motasche, kaf ho na njeho wohladnu, kaf jeho wocži wokomik
njewurjeknicze ſrudnie na njeho pohladasche, kaf ho potom ē ſemí
ſvjese a ho wjazy njehibnu. Hrósba mordarja pschewſa; kaf bjes
myſli wón dale do lěha nuts czérjesche. Žemu ho wjeſeſe hurrah
napſcheczo wolasche. Druhe kempagnije towařſham khwatajzy na
pomož pschibęgachu, a nětko Franzowſow w njembrej hoútwie ſ kraw-
wymi hłowami ſ lěha wucžerichy. Hdyž bě ho bitwa ſlonečila, runja
mnohim druhim tež podwyskla Wjerabu njenamakachu. Nichtó nje-
wjedžesche, ſchtó je ho ſ nim ſtało; jenož Pétř wosſewi, ſo je wibžal,
kaf je podwyskł w deſčezu njepscheczelſtich kultow panuł. Nunjež
pilne ſa nim pytachu, jeho czelo tola njenamakachu. S wopredla
Pétra žwědomje žaſtoſnie cziwlowasche; ale bórſy ho wón ſměrowa a
roſpominajo, kaiſti wſchelati wujik dyrbiesche jemu ſe ſhmjercze jeho
pschecziwnika naſtaci, ho ſlonečne roſwjeſheli. Wón běsche psche-
žwědzeny, ſo ſu Franzowſojo Jana czeſzy ranjeneho ſobu wot-
njeſli, a ſo je naſiferje bórſy na to wumrēl, cžim bôle, dokelž ho
Wjeraba tež po wóinje domoj njewrócji, a tež žaneje powjescze wot
njeho njepschibęge. W tym pak ho jara myleſche. Pétrowa fulla
běſche Jana wopravde czeſzy ranika, ſo bě ſhmjerczi jara bliſko; na
ſvoje pak jeho w ſoječzu wuſtojny a pscheczelny ſkakat do rukow doſta,
kotryž jeho, runjež hakle ſa wjele měhazow, zyle wuhoji. Jenož
liſty, kotrež běſche Jan starschimaj piſał, běchu Franzowſojo wſchitke
ſbzjerzeli.

List, kotryż bęsche wucżet pětrej węcera wjeżdżeli połasak, bęsche jeho porasył, a won bę so jara pschewinucz dyrbjal, so by so zyle njepšcheradzil. Ale myśl, schto na njego czała, je-li so so Jan domoj wroczi a jeho pscheradzi, jeho s mozu t dalskim kroczelam honjesche. Někto bęsche won na wşciklo hotowy; njenbęsche jenož wo rjanu Dolinsku rózu, ale won też dyrbiesche so ham psched sa hubjenjom wilhowac̄. Duż tak jara należnje wucżerja proschesche, so ham po jeho hyna dojec̄. Je-li so Jan wjedzesche, so je jeho won tehdź se samyßkom tſeſil, dyrbiesche jeho won njeſtłodneho ſzczinič; pschetož hamertny wuſhud psches wójnski ſhud a hanba psched zlym ſwětom bęſtaj jemu wěſtaſ. Teho dla bę ſebi dženja pistolu natplak a ſebi ju ſobu wſal. Tón króz chzysche hidzeneho człowjela lepie trzechic̄. Na cziczej droſy, hľubko w leſu so węz ſkerje do konjec̄ hodzesche. Schto mógesche jemu poſbzíſho schto dopoklasac̄? Won chzysche wudawac̄, so je jeju w leſu nělaje rubiežniſſe pažmo nadpanuło, a so ſu, hdyž ſtaj so wobaraloj, Jana ſatſeliſli, na czož je so jemu rabžilo, ſ konjomaj czeknucz. Pistolu chzysche fahrjebac̄ a potom mógesche, kaž mějesche ſa to, pschepytowanje ſmerom wo czakowac̄.

Do městaczka dojēwschi a w korgimje wupschahuwuſchi ſo na dwórnischedžo poda. Bórsy na to czah ſi Barlina pschijedže, ſi kotrymž mějesche wočałowany pschijecz. Runjež bě ſo Petr, kaž mějesche ſa to, na wſchitko doſč pschijotowaſ, wón tola tſchepjetacz poča a ſo ſtrój, ſkónczne Žana wohlabawſhi, kotryž běſche ſi wosa wuleſt a tam ſo ſbožownje ſmějo ſtejesche a ſo ſa woſom ſi Dolina roſhlabowasche, Petra w cziszczenzy njeptnuwuſchi. Žanowy njewinowaty pořimew Petru mjerſasche; wón jón radoſcę pschijipkowalše, ſo budże bórsy lubu wołoschecz a jako knies do jeje rjaneho wobſzedzenſta ſastupicz móz. Wón i Žanej džesche a jemu ruku poſtigz, prajz, ſo je po njeho tſchijet, ale hnydom woczi i ſemi ſlogi, widz, ſo Žan i hróſbu a ſi pýchezjiwjenjom na njeho hlada. Haj, tole poſladnjenje ſamo doſzahasche jeho pschewědčicz, ſo tamón wſchitko wjedzesche. Žan ſwoje ſacžucza bórsy pschemo a, runjež ſo poſtigzene ſuki njedótku, tola na Petrowe praschenja wotmolwiesche. Hdyž pak ſchyschesche, ſo ſtaſi jeho starſchej czítaſ a ſtrowaj, a ſo je Róža hiſchęce pschezo njezenjena, ſo jeho mjeswocze ſi radoſcę roſjaſni; duž tež bu pscheczivo Petrei wjèle pscheczlniſchi. Wón tuteho wospjet prſchesche, ſo by ſterje ſlepje ſi nim do Dolina wotjét, czim bóle, doleſz mějſchtaj poſte ſchyri mile domoj. Ale Petr, tij běſche náz i dokonjenju ſwojego njeſkuſta poſtaſiſ, ſo ſtajnje ſi tym wurečgewasche, ſo konjež hiſchęce wuwoptocznuloſi njeſtaj; duž běſche w ſedmich wjeczor, hdyž ſo ſkónczne na wós ſybaſchtaj. Petr, tij poſončza czinjescze, predku ſedzesche, Žan ſady. Běſche jara tužno; czorne mróczele ſo hrožo na njeſbu na hromadn kopjachu, a kaž ſo ſdasche, běſche njewjedro bliſto. Hdyž mějſchtaj mlodaſ człowjek město ſa ſobu, ſo jeju ſabawa pschetorze, a kózdy ſo do ſwojich

myšlow ponuri. Hodžinu posdžischo běše dobreje pucže kónz, a dróha nětko psches bjeskóncne léhy wjedžesche, hdej móžesche ho hľubokeho pěka dla jenož pomalu jec. Zádyň wětſicěk do wjedžekow sichtomow njesaduwasche; hľuboka číščina běše móh rjez straschna, bliſke njewjedro pschipowedujo. Petr swoje nutskowne roshorjenje a njewětosc dleje snijesč njemóžesche, ho na jene doho woħladnu a ho s hlohom, kotreñ podarmo wětſoc a wutrobitosc dawacž pytaſche, woprascha: „Ty drje w holku bitw a w nožy pō cízmě teho flépzofleho Franzowſu ani pytnuň njeſiſy, kotryž tebe potheli?“

Jan ho pschi tymle prashenju stroži. Wón ho dolku hwlilu wotmjeſča a potom wotmolwi: „Petrje, ja ho taſicž njemóžu; mój tež vyrbimoj ho mjes ſobu wuprajicž, cíim předy, cíim lěje. Naču nichlo njeſkýſhi; duž wjedž: Franzowſka kuka mje poraſyla njeſe, ale twoſa!“

Runjež běſhe na taſku wotmołwu pschihotowaný, Petr tola na wſčech ſtawach ſatſchepiſta a ſmierz woblednu. „Kak jenož móžesche takle rēčezč!“ wón ſlówa ſojo jakotasche. „Szym dha ja mordar? Szy dha zyle ſabył, so bě ho círjóbze njepſchęzelow radžilo, minohich s naſich wobenč, do kotreñ potom wot ſady tſelachu?“

„Něč, ſtož čhesch“, Jan ſměrom ale roſhudženy dale běſeſche, „mje nihdy njeſamylíſhi! Ža móžu kóždy cíaz pschibahacž, so hy mje ty tſelil! Alle daj mi dorčeſč! Mojej ſtarſchej a moja njewiſta ſu ſameſče runja mi psches twój njeſkutk žalostnje cíepjeli; ale njeđiwaſzy na to ſym ſwolniwy, cíi jón wodacž, dokelž wém, so je cíe jeno žarliwoſč a ſlepa hida k temu poħonjala. Čhesch-li wot nětka jako cíestny muž Róžu a mje zyle na połoj wotſajicž, dha cíi tudy pod hólym njeſbjom, psched Božim wobliczom lubju: ja ženje ſlówežka wo tym njepifnu, ſtož je ho ſtaſo; to njeſch wěčźne ſamjelčane wotſanje! Je-li ſo ſawnje a ſprawne do teho ſwolich, mi ruku ſawdaj, kaž cíi nětko ſhovoju poſličam, a kóždy proſčk hněwa a njebořev ſo zule ſ mojeje wutroby ſhubi.“

„S njewrādu ty na mnje rēčiſh a mi ſ tym hſhiwbu činiſh!“ Petr ſ njewětym hlohom ſnapſchęziwi. „Ža ſ zyla nje-wém, kak hy ſebi tola taſtele něſto wumyſlicž móh! . . . Njeđiwaſzy na to cíi rady ruku ſawdawam, a cíi lubju, ſo čzu cíi dobrý psched ſyč a ſo twoſej ženitwie ſ Róžu ani najmjerſchego ſadžewka wjazy na pucž klaſež nochzu.“

„No, to džé je hlowna wěz!“ Jan wjeſoły ſawoła, a ſebi ruzy ſawdawſchi ſo mjes ſobu rosmolwieschtaj. Petr něſtožkuli ſ Dolina poſhodſche, Jan pał wo tym, kak bě ho jemu w ſaſeſzu ſčko. Hdyž ſo nož naſhili, Jan běſeſche: „Ja hido dwě nožy móh rjez do zyla ſpał njeſbjm, dokelž běch ſtaſnje dužy po pucžu; duž ſym ſara ſprózny a mučny. Ja čzu ſo nětko jowle nětak lehnueč a budu cíim lěje ſpacž, dokelž ſo nutrňe wjeſhlu, ſo ſmōj ſo zyle wu-jednaloj. Je-li ſo předy njewotzucžu, mje poł hodžinu psched Dolinom ſawoſaj.“

„Prawje rady, luby pschedzelo! Jenož derje wotpočkuj, dha ſy poſdžischo cíim mědníſhi“, Petr wotmolwi, a hóřy Janowe ſtaſne dyčhanje poſheradži, ſo je kruče wužnul.

(Škócenje pschihodnje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Šsobotu 27. junija wjeſzor wołoko 7 hodžin bu ſeldwebeſej Hantuschej wot tudomneho regimenta, hdyž ſo w Sprewi kumpasche, ſlē. Wón ſ wody wuńdže, ſo by ſo ſwobolekal, tola předy hacž bě ſo dewoblekal, jeho Voža rucžka ſaja. Hantusč hido dwanate lěto w wójsku ſlužesche; wón bě woženjeny a nan dweju djeſeſci.

Do wulkeho roshorjenja je ſo kónz ſaſdženeho tydženja wo-hydeſtvo poſkodniſcheje ſužiſy ſtaſilo. Schyri króč ſa ſobu a to ſchwórtk a pjak tydženja bě jedyn ſtóſník žonſte ſapadovat, ſo by je ſmozoval. Preňi wopor, ſiž bě ſebi njeđočink ſhlabal, bě pjanacze-lětna hózla ſ Allersdorfa w Cechach. Druha žonſta, wot njeho nad-panjena, bě woženjenena žona ſ Króſtawý. Šswoj wotpoħlab pał wón tu wuſjesc njeſožesche, dokelž ſo ludžo pschiblizichu, psched kotreñiž cíeknu. Na druhi džen, pjak popołdnju, wón ſ bělētu ſonu jeneho ſiwnoſczerja ſ Kóſlow, kotreñ na polu džeczel pschetschawasche, nad-padze. Žona ſo psched nim ſe wſchej možu wobarasche, ſtož dži-wucha tak roſnjenem, ſo jej ſ wulkej palenzowej bleſchu, kotreñ pschi ſebi njeſesche, hlowu žaloznje roſbi. Wón ſonu na ſemju podtorh-nuwoſchi ju ſadajicž ſpyta a dokelž ta ſ hlohom wo pomož woħlasche, jej hroſesche, ſo jej křk poſherenje, jeli ſo ſměrom njebudže; wón tež w lejnym ſaku ſa nožom pytaſche, ſo by ſwoje hroſenje do ſlukta ſtaſil, tola tam noža njenamaka. Wěſče budžiſche wón ſonu ſkónzo-wat, njebudžiſche-li na wulke ſbože ſena ſona ſ Kóſlow po pucžu nimo

pola ſ karu poſhijela. Šsopot wužlyſhawſchi, ſiž kara, psches ſamjense jěžo, cíinjeſche, nadpadník hwoj wopor puſcheži a do ſeklow twóchnu. Na cíekanju jeho pucž nimo Wulkeje hójnjizy wjedžesche. Blisko pschi wſy na polu ſtóſník ſydomadwazecziletnu hózlu naděnđe, kotreñ wóſth torhaſche. Wón ho hnydom do hózly da a ju k ſemi poraſy. Hacž runje ſo ta ſe wſchěmi možami wobarasche, ju wón tola do bliſkeho ſtítneho pola dobleče. Na wulke ſbože pał bu tež wón tu w prawym čaſku wotscherený. Hózly ſh bratr bě poſchipadnje ſ domu wuſchol, ſo by ſotru domoſ ſawoſal. Dokelž jemu wona njewotmolwi, wón na polo dobeža. Tam wuſlada na jenym měſtne ſito pot-ptane. ſso roſhlađuo njeſnateho mužkeho w kicze pytnu, ſiž ſo ſ jeho ſotru hěbjeſche. Njeſnaty, jeho ſo dohlađawſki, ſtanu a ſkolu cíeknu. Njeſrožnikowe mjeno ſo hóřy wužleži. Valenzowa bleſchu, kotreñ bě pola Kóſlow ſežo wotſajil, jeho poſheradži. Korečmat w Schum-bariku bleſchu jako tu ſpóſna, kotreñ bě tón ſamy džen, na kotreñiž bě ſo nadpad na žonſte w Kóſlach a w Wulkej hójnjizy ſtaſ, džela-czerjej Maniſej ſ Króſtawý pjeſniſ. Tutoň hido psches zpky tydžen na dželo hózil njebe a bě po kraju wołoko dundal. Nekotre dny předy hacž bě žonſte nadpanul, bě w Scherachowje jenu hózhu kra-nul, kotreñ bě, ſo móh ſu ſe ſpje wotnjeſiſ, ſe ſwojim dybſczenym nožom hlowu wotřenul. Braja, ſo je ſo Maniſ ſekotre dny poſdžischo woženicz čzok a ſo je ſo jemu k ſwafzej hózhu jako tunja pječenj derje poſhodžila. Tola wona na ſwafne blido njepſchindže; poſhetoz Maniſka lepičku, předy hacž bě ſ ſranjeneſ libu ſe Scherachowa wuſchol. Wón bu do Scherachowſkeho jaſtwa ſadžený, ſ kotreñiž jeho na druhiem dnju ſaſko puſchežichu, ſo bychu jeho poſdžischo paduchſtwa dla wotſhodžili. ſswobodu doſtaſchi ſo wón w runej měreje do bliſkých Cech poda, hdyž preňi nadpad na žonſku ſčini. Maniſ je jako njebuſhnik ſnath. Jakо wojaſ je ſo k wjazorym lětam k hó-ſtanskej kempagniji a k twjerdžiſne wotſhodžiſ, a poſdžischo je ſekotre lěta paduchſtwa dla w Zwitawskim jaſtwe ſedžal, cíehož dla ſu jeho ſ wojefſtwa wuſtorežili. ſsobotu a njeđelu je ſo wón w lěbach hlowal, doniž jeho ſkóčnje hlož nuſowal njeje, ſo ſamowólnje wysč-noſeſi ſtajicž. Hdyž poňdželu rano ſčeladnizy kublerja Winklera w Wuhanczicích na luku ſyno dželacž poſhodžechu, Maniſ k nim ſtupi, prajíž, ſo je roſuma ſyň a jich namalwjeſhe, ſo bychu jeho ſoſeli. Schrobli ſčeladnizy pał ſebi njeſvěřiſku ſtóſníka, ſiž je dolku ramje-njatý člewoj, poſchimnucž a wěſtſeſe dla radscho po gmejnſkeho poſched ſtejicžerja požlaſchu. Tutoň hóřy ſ ſekotrymi njebojaſnymi mužemi poſhindže. Maniſ bu ſaſath a dwěma ſandarmomaj poſherodat. Taſ jeho pěſhi do Buděſtez dowjedžeschtaj a wot tam ſo ſ nim po ſtelesniſy do Budyschina dowjedžeschtaj. Hdyž ſtrachneho ſtóſníka, kotreñiž běſtej ruzy na hribjet ſwjasanej, psches město do jaſtwa wjeſeſhu, ſo nim círjoda wczipnych ludzi cíehnjeſhe. Nadžiomne ſo wón ſ jaſtwa hóřy njeſwročiſ.

— Budyske wulke ſtělenje (Schießbleiche) ſo 5. julija ſapocžne a ſo 12. julija ſkóčni. ſsředu 8. julija wjeſzor budže wulke wohniſtroj (Feuerwerk), jeli ſo pał budže deſčoſtowé wjedro, ſměje ſo wón ſchwórtk 9. julija.

— ſchwórtk wjeſzor je ſo murjet Chonig ſ Budyschina w Spreji wysče wara pschi rybovej hózhy pschi ſupanju tepil. Choniga, ſiž bě dobrý pluwar, je naſſkerje Voža rucžka ſajaſa. Jeho bratr, ſiž jemu na pomož poſchipluwa, je ſo pschi tym pschi ſamym ſam tepil. Hacž na rēzyne dnjo ſo ſo ſwojim bratrom ponurivſchi drje jeho ſkóčnje dozahnu, tola hdyž ſ ſim křohej poſchipluwa, ſpoſnachu, ſo w nim ſiwnjenja wjazy njebe.

— Wutoru dopoſlana je ſo w Sprewi pschi Sprejskej hózhy ſilétny hólcž ſamkarja Alberta tepil.

— Šandženy tydžen je knes wucžet Hancžka zyrlwinsle wucžetſto w Poſchizach naſtupil. Poſcheczanſke ſchulſke město, kotreñ bě ſo ſ jeho wotkabom wuproſnilo, je ſo ſ knesom wucžerjom Henselom, ſiž bě hacž dotal ſ wucžerjom w Bórk, woħbađiſ. Na ſtróžanſke ſchulſke město je ſo knes wucžet Jurij Domachla ſ Worzyna ſawoſal.

— Hnaſhez. W tudomnym kralowſkim pólverniku je wón danano dželacžet Měrczin ſ Hrubjelcžiſ pschi ſamym do njeboja ſchischi. Hdyž pólver do mlyna ſypaſche, ſo pólver, dokelž doſč namacžany njebe, ſapali. Měrczin rucže ſ hřežki woħlocži. Poſchipad čyſche, ſo w tym ſamym wołomiku jedyn druhi dželacžet ſubžil pólvera nimo poſhivěſy. Do tuteho ſo Měrczin ſakopnu a ſo k ſemi wali. Š dobom ſo pólver ſ plomjenjom, ſiž ſ hřežki ſa Měrczinom wužapnu, ſapali. Spodžiwnie je, ſo Měrczin pschi dwojim ſnjeboženju žaneje ſchody poczepil njeje, hiba ſo je ſebi wołoz hysche tyla troſku woħmuđiſ. Hřežka bě ſo ſnutſla ſapalila, wołen ſak ſo ſ pomožu pólvernítowé ſykaſh bóřy podbuſh.

Budżysze-li Męrczin starý čorný pólver mléč, budżysze ſebi s cęgla-
džienje wulhówał; pszetož čorný pólver ſo w wokomiku wſchón fa-
pali, bjes tym ſo ſo nowy žolty pólver, hdyž wotewrjeny leži, po-
malu pali.

Świdnickie. Wutoru popołdnieju $\frac{3}{4}$ godzin bę w naszej wsi wolańca „wohén” ślyszecz. Śdwora tudomneje wobszedżerki młyńska, swudowjenieje Schnabeloweje, tolsta mróćzel kura i njebju stupasche. Wschitzy żebi myślachu, so żo brójen pali, tola strach njebe tak wulki; na zyłe njeuwłędzene waschnie bę żo w dworze wulka fóra żyna sapalika, kotrąž żo wot wohnja do cđista saniczi. Śsukodnych twarzeniow żo złomienia njeypowanucha.

Swarożiz. Srđeo rano su ho pski šklym njevjeđe
tvarjenja jeneje tubomneje sahrodnistje živnoscje i blystom sapalile
a ho do čista spalile.

5. De m j a n. Ssobotu 27. junija je šo tu fajma, 200 kop
šlomu wopshijaza a tudomnemu knježemu našenkej Thomaſej ſlu-
ſchaza, s blyskom ſapalila a šo ſpalila.

Maleho Wjelkowa. „Burjo, sjenoczeze ho w konsumskich a w upozczeststwach towartswach!” bě rada, kouz knjes dr. Blatzmann nad Seida w hlawnej shromadzisnje towartswa herbstich burow sanbzenu njedzeli w Matym Wjelkowie herbstim ratarjam dorazne dawasche. Knjes dr. Blatzmann, hlawne snath spišaczel w nemskim ratafslim pišmowstwie, bě ho wot pschedkyh towartswa herbstich burow, knjesa hejmiskeho sapoklanza dokle, naprohzej dał, nam Sserbam wo sałożenju ratafslich konsumskich towartsw a ratafslich pjeniezhich wupozczetnijow pschednoskch džerdecz. W swoim poltsecu hodziny trajazym pschednosku wjedzescie won ledzblivosc pošlucharjow wot sapoczatka hacz do konza žiwu sdžerdecz. Won na to polasa, tak běchu nědby menili, so ratar Janeje nuly wjazy njesměje, hdyž ho robota sběhnje. Tehdy hisceze wulkich parnych lódzi a zeleznizow njebe, kaž dženža a po nich ho se wsczech stron sweta žito, slot atd. I nam njewožesche. Tež wulkich fabrikow hisceze njebe, w kotrychž wjele sakrafnizych tybz ludzi dzela. To wcho je ho s časom pschemeniło. Wukrajne žita, s hromadami ho i nam wožaze, na žitne placzisny cziszczechu, wjele stow fabrikow ho natwari, do kotrychž ho dzélaczerjo se w kow cziszczechu, lotisz hacz dotal w rataftsu dželaku. Tak bě rataftsu dwójazý bte, bjes tym so ho jeho dołhody se žita, slotu atd. pomjenšachu, wudawki sa mſbu czeladnych, dokelž běchu egi s lózdym létom žadnisch, pak pschezo bôle a bóle roſezechu. Pschi tajich wobstejnosczech bě bjes džiwa, so rataftsu s wopjeczicu džesče. So by wone sažo mozow nabyla, so wjetch Bismarck roshudzi, ho i złownej politicy pschiwobrocic. Tola rataftsu ho jenož pomalu shraba; pschetoz zlo na wukrajne žito bě s wopredka jara niske. Wikowarjo, wožebje židowsy, nusu ratarjow s wupozczowanjom pjenies po wykole dani wuwuzku a mnohich ratarjow do khudob a hubjenstwa storczyku. So by ho tutym lichowarjam napsheczo stupilo, ho ratafske pjeniezhne wupozczernje salozichu. Tele towartswa su s wulkim żohnowanjom sa rataftsu skutkowale a swoj samer połnie dozpile. Pödla pjeniezhich lichowarjow jebawi wikowarjo ratarjow s hubjenymi szymjenjemi, falschowanymi wotrubami a hnojibkami wobchudzachu. Se sałożenjom krajnych pruhowanijow sa hnojibla drje ho jebanstwo trochu samiesjowa, našlepje pak ho tola ratarjo s tym falschowanja wobrochu, so konsumske towartswa salozichu. Bjes tym so jenotliw rataf dzélbu hnojibla, kouz na swoje ležomnosće trjeba, s rědku pscheptyacz dawa, dokelž je pscheptyanje pschedrohe, ho wscě twory, wot konsumskeho towartswa kupjene, po wulkich dzélbach pscheptyua. Towartswa sa pscheptyanje małych pjenies wudawa pornio jenotliwemu ratarzej, kž dyrbí sa pruhowanje maleje dzélby tón samy pjenies placzic, kaž towartswa sa wulke dzélby. W Saksie je ho w Sserbach pjenje tajke konsumske towartswa, našče „Towartsw Sserbskich Burow”, s wjele pobocznymi towartswami salozito. Pödla konsumskeho towartswa pak su hisceze ratafske pjeniezhne wupozczowatnje trébne, kotrymž dyrbja ho prawa juristiskeje wožoby dostac. Hdy by ho „Tow. Sserb. Burow“ na tajke wupozczowatnje sepjerało, by trébne twory wjele tuňscho, kaž hacz total kupowalo; dokelž mohlo je stajnje hnydom saplaczic. Knjes rečnik radzesche, so by ho sa kózde poboczne towartswa tajka wupozczowatnja salozita. Czim mjenischi je wotkresz wupozczernje, czim lepie ho wot jejneho pschedkyhstwa roshudzic da, kello pjenies změ temu abo tamnemu požcic. Trébne pjeniesy i sałożenju požcernje ho wot samozitych kobustawow nawdabza a ho tutym sadanja. Schtož ho wot nawdatych pjenies njewupožci, so w wěstym banku w Saksie, na pschillad w hornioluziskim krajnostawskim abo w ratafslim kreditnym banku, na dan da. Tele wupozczowatnje hodaža ho tež jako nalutowatnje wot czeledie wuzic.

lotrej je s nimi skladnosć data, tež malih pjenjes bjes vehanja dalotich pucjow do natulovatnje fapologicž. Po dolhei živej debacje shromadzeni wobsamknuchu najprjódzhy komisiju dla falogenja wu- požđenjow wuswoliciž, do lotrejel buchu scđehowazv knjesojo wubrani: wucjet Symank w Khrósczach, Smola w Ruknizach, Leschka w Kopšinje, Mlynt w Ciemjerzach, Hascha w Sajdowje, Guda w Dalizach, Byž w Strožischcju, wucjet Grülling w Saręcju, Janasch w Zahowje, Libsch w Hornim Hunjowje, Smola w Spytezach a Schrama w Kubschizach. Sa pschedbhydu komisije knjesa wuczerja Wjentka Röženczanskeho postajicu. Po skónčenju debaty knjesej dr. Platžmannej, lotremuž běchu ho hízo priedy sa jeho pschednosćí s postanjenjom džakowali, hrimotazu kerbsku klawu wunjekechu. Swusperejanjom spěva: „Hischče Šerbstwo nješhubjene“ ho shroma- džisna wobsamku.

S D až i n a. Psihi njewjedrje, kig 1. juliya nad tudomnej
krajine čehnjesche, je blysk čeladnika Preuskerja sarafyl.

S Nježwacđidla. Na tuto mnych skótnych wilech bě 1. julijsa na pscheban nastajanych: 389 howjadow, 115 swini a 210 prošatow.

S M i n a k a ł a . S a n d z e n u s r j e d u j e n a s c h n o w y f a r a t , k n j e s .
S y k l o r a , h a c z d o t a l s kapłanom w K e l l i z a c h , l nam p s h i c z a h n y l .
B ó h , l u b y k n j e s , b e s c h e n a m p o w u l k i m d e s c h e z i l u r a n o r j a n y f l ó n c g n y
d z e n l temu w o b r a d z i l . W 3 h o d z i n a c h p o p o l d n i u b e p r é n j e p o w i -
t a n j e n o w e h o f a r a r j a w e L o m s k u , h d z e j b e c h u h o z y k l w i n s z y , s c h u l s z y a
g m e j n s z y p r j ó d k s t e j e r j o , w o j e s t s k e t o w a r s t w o , w u c z e r j o s e s c h u l s k i m i d z e -
c z i m i , m l ó d z i n a a t ó s s c h t o w o s z a d n y c h w d o l s h i m r j a n y m c z a h u p o d a l i .
W o w u s p é w a n j u k h e r l u s c h a s c h u l s k i c h d z e c z i a p o p o s t r o w e n j u w o t
k n j e s a S c h o l t h , m é s t o p s c h e d s h y d y z y k l w i n s t h o p s c h e d s t e j c z e r s t w o , w o t
k n j e s a w u c z e r j a k r a w z a a w o t k n j e s a h a j n i k a k r e c z m a r j a w m i e n j e
L u t o b e z a n s k e h o k n j e s t w a a w o t k n j e s a g m e j n s k e h o p r j ó d k s t e j e r j a S c h a w y
w k h e r b s k e j r e c z i a p o w o t m o l w i e n j u n o w e h o f a r a r j a w n é m s k e j a
k h e r b s k e j r e c z i w r ó c z i h o c z a h d o M i n a k a l a . P u c z h a c z t a m b e s c h e
n a n a j r j e n s c h o w u p y s h e n y s c z e k n y m w r o t a m i ; w o j e s t s k e t o w a r s t w o a
k ó g d a w j e s b e c z e s n e w r o t a n a t w a r i l a . P s c h i f a r j e , h d z e j b e s c h e h o
w s e l e w o s z a d n y c h s e s c h o , p o s t r o w i s c h t a j k n j e s h r a b s a s E i n s f e d e l n é m s k i
a k n j e s f a r a t J a k u b k h e r b s k i n o w e h o d u c h o w n e h o , n a c z o j t ó n h o
w u t r o b n j e p o d z a t u j o w o t m o l w i . S a t o p s c h e p o d a w o s z a d n a m l ó d z i n a
j e m u r j a n e d a r y s r j a n y m i f l ó w a m i . H a c z w j e c z o r d o w o s z m i c h
h o d z i n s a b a w i c h u h o p o t o m d z e c z i n a k n j e z i m d w o r j e s e s p é w a n j o m a
h r a s k a n j o m , a w d z e w e c z i c h h o d z i n a c h b e s c h e r j a n a h o s c z i n a p o l a k n j e s a
p s c h e k u p z a k a n i c h a , n a k o t r e j z h o w s c h i t z y z y k l w i n s z y , s c h u l s z y a
g m e j n s z y p r j ó d k s t e j c z e r j o a w u c z e r j o s e n o w y m k n j e s o m f a r a r j o m s e n -
d z e c h u . T o b e s c h e w o p r a w d z e r j a n y d z e n s a n a s c h n w o s z a b u , a b u -
d z e m y h o n a n j ó n p s c h e z o s r a d o s c z u d o p o m n i c z . B ó h , l u b y k n j e s ,
s p o d z e j p a k m i l o s c z i w j e n a s c h e n u n o w e m u d u c h o w n e m u a n a s c h e j w o -
s z a d z e d a l e s k w o j e z h o n o w a n j e .

S Keiliz. Pschi njewjedrje, kij hrjedu wysche naſcheje wſy czehnjesche, blyſt do domu tudomneho pschekupza Mikle dyri a w nim wschelatu schkodu naczini. Wobydlerjam Woze njewjedro niczo swadzilo njeje, khiba so ſu ſo i nim wuſtrózeli.

S Dražđan. Na létuskej synodze, kotrež bu 26. junija wobsamknjenia, je ho bjes druhim w dwémaj poředzenjomaj jara na-ležnje reczalo wo buschowpastyſtwie naschich sakſich wojakow, kotrež je hač dotal malo dořahozę bylo. W jenym poředzenju bjes druhimi k. profesbor D. Fritka a superintendentaj D. Pank a Schela a w druhim k. lic. theor. Žmisch usnosć praweho duchowneho zyrtwineho sa-rjadowania sa wójsko knježestwu na wutrobu kladzechu. Ta należ-ność namata hižo někto nadzjepolne psychihilene we wyższych stronach. Wscho njedželske dopoldniſche ſlaſanje wojakow k tak imjenowanemu „apelej“ je wotſtronjene, tak so je wojakam móžnota data kemschenja wopytowacž. Léta dolho njemóžeſte žadyn herbſki wojak do herbſkeho kemschenja w tchíznej zyrtwi ſastupicž. Tak rjenje bě, jo někto ſchtwórtu njedželu po ſzwatej trojizy na naschim lubym herbſkim kemschenju ſaſo přeni krócz wojerſtich synow naschego lubowaneho herbſkeho luda bjes kemscherjemi a ſpovednymi lubžimi wohladachmy. Něchtio dnjow do teho kemschenja bě ho k. dwórſki radžiczel dr. Zatub na komandanturu k knjeſej generalej Karačej podal a jeho itnje wo to proſyl, so by na ſaſtojniskim puczu herbſkim wojakam dowolik a wosjewicž dał, so ſmedža ho bližſhu njedželu do tchíznej zyrtwe na herbſke kemschenje podacž. S wohebnej džakahóbnej hotowoscju je k. general po tej proſtwje czinił a pschi tym wo to proſyl, so by jemu wodz̄ herbſkich kemschenjow kóždy krócz ſrjebu do herbſkeho kemschenja potriebne wosjewenie pschipóžkal. To je wulzy ſwjeſzelaze poſtajenie kaž ſa synow tak tež ſa starších naschego herbſkeho luda. Na tuthym f Boha jara bohače wopytanym kemschenju wohladachmy tel k kwojci wutrobowej radoſci kāž na ſpovednei wulzbie tak tel na

prédowanju k. Lipsčianského superintendenta D. Vanka, roženého delnjočeského Ššerba, bjes kenscherjemi w hývatej nutnosti žedzo. Wón bě, kaž wot njeho ſkýchachmy, kóžde ſkowčko derje ſrouſumil. Spoviednu muzžbu džerjeſche k. farař lic. theol. Žmisch Hodžíški a prédowanje k. farař Jakub Nejzvazidliſti. Spoviednych ludži bě 211 a kenscherjow wjele psches 1000. Psched vječorom mějeſche k. farař Žmisch tež hýchče ſerbke wopravjenie.

S Wojerowſkého wokrjeſha. „To běſeſe ſbóžny džen!“ Tač my ſkýcheli jeneho kenscherja prajicž píchi wonhiču ſ druhého misioneſke Božeſe ſkýzby na našim misioneſkim hývedzenju na Jana kſchězenila, kiz je ho w Sdžarach džerjal. S tuthm ſkowom čhymy tež wſchém našim ſubym Ššerbam roſprawu wo tym našim hývedzenju podacž, kiz njeſhu ho na nim wobdzeliſti. — Hýzo tóſſkto dnjow do prédka ſu ho Šdžarovska moſhada, mlodži a starí, haj tež ſchulſke džecži, hotowali, na naſdostojniſho tutón hývedzen ſkýczieč. Cele píchihoty wobſtejachu w tym, ſo ſu mlode holzy na píchemo wěnzy a pletwa wile ſa czechne wrota wonkach a ſa wupřichene Božeſho doma, a ſo ſu mužojo czechne wrota twarili a Šdžarovski Boži dom ſ wěnzymi a ſe ſerbſtmi a němſtmi napízmami: „Jehova! Tebi chu ja spěwacž. Wšichček ſtukach a wſchém džéle“, „Ein' feſte Burg iſt unſer Gott“ wudebili, tač ſo ho ta luba Šdžarovska hývatniſa w lubosnej hývedzeniſkej phſche hýczeſche. Wěnzy a pletwa móžachmy po ſtach licžicž. Džak, wutrobny džak praj ſimy wſchém ſa jich luboſeſ a woporniwoſcž — a píſcejemy tež tym, kiz ſu ſebi poříſ ſchwičicž wěnzy wěnzy a pletwou kravne wili, ſo bych tu boſoſeſ ſabyli píchi tym wjeſelu, kotrež ſu wſchitz ſemſcherjo měli, ſo ſu k Božeſe czechegi to wſho tak radu dokonjeli. S tutej ſwonkownej hývedzeniſkej píchi ruka w ruzy džesche tež ta ſnuteſlowna; ja měnuju: ſyla nutných ſemſcherjow ſ blíſka a ſ daloka a hývedzeniſke prédowanje. Niz, kaž bě poſtaſene, popoſdnju w 2 hóž, ale hakle w 3 hýdzinach ho Boža ſkýzba ſapocza. Njewjedro a deshezík nam hrožesche. Duž ſetupachu ſo w 3 hóž, hdyž běchu ho njebeſha wujahniſe, Šdžarovſke wojetſke towarſtvo ſe hwojeſi khorhoju, ſe ſchertami wupřichene ſchulſke džecži, ſ wěnzymi wudebjiene czechne holzy k hývedzeniſkemu czechegi píched ſchulu, ſo bych po hývedzeniſkých prédarjow a lubych hofegi, kiz běchu ſo na farje ſhromadžili, ſhli a jich do Božeſho doma wjedli. Na 16 knjefom duchovnych, tež ſe hwojimi domjazym, běchu ſo w tej lubej hóſpodiwei Šdžarovskej farje ſefchli. Wot tam ſo nět k hýjatočný czech ſe ſpěwanjom kherluſcha a ſwonjenjom ſwonow do Božeſho domu poda. Tam běchu ſa nětore wolkomíki wſchě měſta hacž do poſlenjeho wohadžene — haj tež na ſkodženlach a we píſchitvačlach bě wſho polne. Po wupřewanju nětorych kherluſhowych ſchtucžkow džerjeſche woſhadny duchovny, knjef farař Bergan, liturgiju a po njeſ ſpěwachu tsi knjegy ſotry Laubengerez ſ Wojerez ſe hwojim lubosnym hložom: „Ja poſběham hwojeſi woči“ ſ Eliaſa. Hdyž běchu ſo po tutym poſběhovazym ſpěwje hýchče ſe ſchtucžk ſ hóvneho kherluſcha, wupřewale, ſtupi knjef duchovny Schmidt-Buſtoſki na klečtu, ſo by hwoje hývedzeniſke prédowanje w němſtej reči džerjal. Wón prédowasche ſ texta hýv. ſez. Mathijsa 6, 10. Schto naž nucži tak nutnije ſo modličž „píſchitidž k nam twoje kraljeſtwu“? 1. naſcha misioneſka nusa a 2. misioneſke ſlubjenje teho ſenjeſa. Na to ſpěwacž knjegna Marka Laubengerez „Wótcze naſch“, wot knjef C. Krehba do húzby ſtajeny, ſ tak lubosnym hložom a tak wumjelzhy, ſo běchu wſchitz ſchipoſkluharcio hnucži. Píchi wupřewanju jeneje kherluſhowej ſchtucžk ſtupi nětlo knjef duchovny dr. Sella-Serjevjanſki na klečtu a džerjeſche w ſerbſtej reči misioneſke prédowanje. Wone bě ſaložene na dnjowu epiftolu Jeſaj. 40, 3—5. A wón nam roſestaji w nim: Schto dyrbimy wot Jana kſchězenika ſa hwoje misioneſke dželo wuknucž? 1. ſo bychmy ſenjeſej pucž píſchihotowali na píhanſkej puſčinje; 2. ſo bychmy ſenjeſej pucž píſchihotowali w teſle puſčinje a 3. ſo bychmy werili do ſhewjenja ſenjeſowej krafnoſće w teſle puſčinje. Nutrna ſedžliwoſcž, ſ kotrež ſemſcherjo na wobej prédowanji poſkluhachu, bě wopolaſmo, tač hloboli ſacjíſhcz wobaj knjefaj na poſkluhajow czechegi. Ma to knjef ſuperintendent Kuring woklatnu modlitwu a požohnowanje wupřewa. Kollekt, ſ ſlepſhemu misioneſkemu towarſtwa w Barlinje píchi zyrlwiných durjach ſhromadžena, wucžini 152 hriwów 36 ny. Vječor w 6 hýdzinach ſaž ſwonu hývedzeniſkých ſemſcherjow do Božeſho domu k druhému misioneſkemu Božeſu ſkýzbie woſhachu, kotrež knjef misioneſki direktor D. Wangemann ſ Barlinu a knjef archidiakonu Dobružki-Wojerowſki jako roſprawnikaj, tamón němſki, tutón ſerbſki, džerjeſchtaj. Knjef D. Wangemann běſeſe ſo mjenujy píches ſchepoſloženje ſeſtejných czechow poſdžiſcho ſ knjefom archidiakonu Dobružkom k hývedzenju do Šdžar namakal. A tač mějachmy dwoje hývedzeniſke misioneſke ſemſche. Misioneſki direktor D. Wangemann, ſeſtejne ſkýzbie ſo w ſkýzbie

misioneſta mjes pohanami, je ſe hwojeho hlobokeho tež parſchonského ſhoniſenja na misioneſkim polu nam na ſaložtu psalma 149, 1—4 prédowanje džerjal, kotrež nam njeſapomniſte wostanje. Wone trajeſe jenu zku hýdzinu, ale bychmy na njo ſawěſcze hacž do noz̄y poſkluhali. Wſchitz ſam „hámien“ ſ tym žadanjom ſkýzachu: ſchoda, ſo je tón ſu ſenjeſe řečez píſchestal. Na to džerjeſche knjef archidiakonu Dobružki roſprawu wo ſkukowanju naſcheho wotkrykneho misioneſkemu towarſtwa a řečeſche wo tym, ſo ſu misioneſke ſhvedzenje dobycžerſke ſhvedzenje teho ſenjeſa Jeſuha, ſo je jeno tón ſ wjeſteſej a džaknej wutrobu ſhyci, kiz ſobu wojuje. A napominaſche ſhveru, ſo tuteho džela píſchimacž. S požohnowanju wobſanknuwſchi, bu nětlo naſch misioneſki ſhvedzen ſ kónzej. Boh čhyl w hradze dacž, ſo by po ſkowje tamneho ſemſcherja ſo na wſchech dopjelnilo: „haj, to běſeſe jedyn ſbóžny džen“, kiz ſu ſo na tuthm ſhvedzenju wobdzeliſti a wón ſbóžne plody píſchimacž naſchim dusčam a tež tym dusčam wbohich pohanow!

S Bórkhamora. Tydzenja wam piſach, ſo ſu tudomnu řeſníkowu wudowu Topolinſkou ſkonzowali. Mordarja ſu bórfy wuſležili: to je ſamkar Klein, kiz w domje ſnapſchęca Topolinſkej rěmſtſkých khamow bydlefše. Psched krotkím běſeſe jeho wudowa do hwojeho domu powołala byla, ſo by jej khamor wotamknul, dokež běſeſe kluče ſhubila. Píchi teſele ſkladnoſci ſebi Klein khamor bliže wobhlada, píſchewědczeny, ſo ſo pjenjeny w nim khamau. Wón danou dopoſdonja w jenatnej hýdzinje ſo wón do rěmſtſkých khamow poda, hdyž řeſníkowu ſhamulutku nadendž. Wón ju ſe ſekeru ſaraſy, do jſtvy horje běſeſche, ſebi khamor wotewri a ſ njeho 260 hriwów w ſlocze, 40 hriwów w ſkýbrje a hýchče druhe wězy kranu; ſ khamow ſebi tež dwaj počzeſ ſobu wſa. Mordarſtwa dla ſ wopredka konjazeho řeſnika H. ſajachu, ale jeho bórfy ſažo puſčicži, dokež mjes tym na Kleina ſukachu, kotrež ſ wopredka prějſeſche, ale ſo njeſtutka wusna, hdyž běchu jeho píſchepokafali. ſekeru, ſ kotrež ſo mordarſtvo ſtalo, a rubene pjenjeny ſu namakali. Klein je wozjenjeny a píches ſchyrzeſci ſet ſtary a běſeſe w pjenjeſnej nuſi, dokež bě ſebi wjele pjenjes napožeſowal. Hlava ſkonzowaneſe je jara wohidžena: nopy je ſe ſekeru roſražen; hornje czeležno je zyle roſbito, a mjeſwocži je 12 ranow wuklóth, ſo je jene wózto wutpiſlo.

Dary ſa natwarzjenje ſerbſteho domu.

Kublež Jakub Libšč w Hornim Hunjowje	6 hr
Wucžer Kral w Radworju (na 1889/90)	2 "
Sbyt pola ſtipendiya	30 "
Dr. Otto Gintl w Horovizach	3 "
Hromadže: 41 hr.	

S džakom ſtvituje

M. Mjeſtwa, poſkabniſ M. S.

Přílopk.

* Čegele njewjedra ſu poſlenje dny ſandženeho tydzenja w njeſtejnnej a předznej Němſkej wjele ſchody načinile a ſ džela žně ſanicžile. Wobekje ſle běſeſe w krajinje píchi Hornim Rheiňe. W Chrenbreitensteinje bu bróžen powaſena; dróhi běchu powodžene, ſo dyrbjachu wobydlerjo na najſtrou a na kubju czechacž. Po nětorych ſeſtejných khamu jěſdžicž njeſmójachu. Blisko Wincheringena wulſa woda nana ſ tříomi ſhynami ſobu wſa; ſhynow ſ wody ſwucžabachu, nan ſo tepi. Wino je tu a tam jara czechpjeļo. Druhdže ſažo mějachu wulſe kruhy, kotrež ſu na polach a w ſahrodach wſchitko do czechit ſbile. Daloko hona ſu powodžene. Podobne powjeſeje ſ Wülfingera, Bremera, Meža, ſ bájerſkej pſalzy a ſ Póſnatſkej píſchihadžea.

* W mnogich ſtronach w Němzach ſu 1. julijsa czechle njewjedra ſ ſkupobicžom byle. Se Sprottauw píſhaj: Tu ſu kruhy na twarjenjach a w ſahrodach wjele ſchody načinile. Žně ſu ſ wjeſteſe džela ſanicžene. — S Braunschweiga je powjeſcž doſchla: Řenža wjeſor žakoſne njewjedra na naſche město píſchicže. Na ſtronje, kotrež bě wětrej wuſtajena, ſu kruhy wſchě wolna wubile; ſahrody a pola ſu žakoſne ſapuſczenye; po dróhach woda ſ woprawdzithmi ūčamí běſeſche. Wobkhad je ſo ſ džela ſaſtaſik; blyſt je na wjazorých měſtnach dyril. — Se Solingenem powjeſcž píſchindže: Tu je ſlimk ſ ſkupobicžom njehmernu ſchodu načinile; na polach a ſahrodach ſu plody wobhite, wſchubje ſu wolna roſbito, ſ wjele polow je ſemja wotplawjenia.

* W ſwérinslej ſahrodje w Póſnanju wónbanu rano ſréní čorný mjebojedž, laſkež w Polnóznej Amerizi ſu, ſe hwojeho kleči

czełku, dokelž jeho wothładowat dość sa nim hładał njebě. Swěrisko na dwór twarza w Feriziu psiciczeri a tam po honcżowu żonu stuhu. S 8 ranow krawijo, wożebje na rukomaj, smužita żonka tola miedwiedźa hrabnu a jeho do pinzy dele schwyrnu, hdzej běchu někotři czechlojo, kotsiz swěrisko farashu.

* W lécze 1836, po tajkim psched 55 létami, w Schönbachu pola Schardenberga 24 lét staru klužobnu holzu sklonzowanu namakachu, ale mordarja wuſlēdziecž ho tehdby njeradži. Sanbene dny je ho mřežazh wuſnał, so je s třími towarščemi holzu sklonzowanu. Dwaj staři dawno hido wumrēoj; tseczeho pak, 85 létneho starza, suj sajeli a do jaſtwa ſadzili.

* Młody čłowjek w Uchūtu pola Rosenberga mějeſeſe ſa to, ſo je ſebi někaſtu czeſu ſběhajo „ſchodus ſeſin“. Duž někotre „mudre“ žony k njemu powołachu, kotrež jeho do kałoweſu ſuda tyknuchu a jeho ſ horzej wodu wobliwachu, w kotrej bě ſo „džewiecž ſelow“ warilo; wycha teho jemu ſi horze ſamjenje do ſuda tyknuchu a ſud ſ wolumjanymi wobgewadlami ſatrych. Schorž ſiwy ſe ſuda njeſchińdze, a „mudre“ žony maju ſo psched ſudníkom ſamlowiecž.

* Gróſny rjeſluk ſo ho loni w Dorſfeldze w Westfalskej ſtaſ. Někaſtej žonskej tam běſche njezenjena klužobna holza na hospodu psicigahnuła, kotrež běſche w Bonje dwě njemandelskej džec̄ci po rozbíla. Loni w auguſce ſpomnjenia žonka holzynej džec̄ci kumpasche, a jene po druhiim pod wodu džec̄ſeſe, doniz ſo ſazrehnuſej njebeſtej. Macz, kotrež pôdla ſedzo berňy bělesche, wſchak pschi druhiim mordarſtwje praji, ſo njech džec̄zo tola ſime wostanje, ale ſo ſpokoj, hdyz jej žonka ſnapſczeſi, ſo ſtej džec̄zi pola Boha lubeho ſenjeſa naſlepje ſhowanej. Pschi ſudniſkim jednanju ſo polaſa, ſo je mordarſka dučalhora, dokelž psches měru wjele paſenza piſe; duž ju do wuſtawa ſa dučalhorých dachu. Gſirowu macz, kotrež tež w moſach zlye prawa njeje, k jaſtwa na dwě lécze ſazubžichu.

* Na dworniſchežu w Bonje ſo wónbano dopołnja do czaha, ſiž do Koblenza jěžesche, mloda holza ſybaſche, wudawajo, ſo do Gulta jěžesche, hdzej je w někaſtich khamach ſ ſchewawatku. W Koblenzu wós wapuſčeži a ſ druhiim czahom dale jěžesche. Tudy po konduktorej džiwno ſeſda, ſo ma holza, kotrež w khamach kluži, taſle jara wulke a njelepe czrije. Gſebei czrije ſkrabžu bliže wohlabawſki wón ſpóſna, ſo ſu zlye na czrije pobobne, kafzej khostanzy w khostatni w Kölne maju. Někto ſebi tež holzu bliže wohlada a ſo bóry ſchewwedeži, ſo ma mužſkeho psched ſobu. Duž do Kólna telegrafowachu a hnydom powjescz doſtachu, ſo je w noz̄ ſ tamniſcheje khostatnje woprawdze khostanz czeſtui. Na dworniſchu w Cochemie czeſtui knježnu ſajachu, a bóry ſo wukopa, ſo maju woprawdze khostanza psched ſobu, kotrež běſche w noz̄ w Kölne ſ khostatnje czeſtui.

* Psched krotkim po wſchitkach nowinach powjescz džec̄ſe, ſo je Bože njeſtbro do woſakow dyriło, kotsiz ſo pola Marienfelde wuwicžowachu. Lónle podawik ſ nowa na to dopomina, ſo mjeđzane a wořzlowe dželle wojetſkeje hrónje a drasty pod holym njebjom blisk na ſo czahnu. Franzowſojo ſu to w ſwojich lehwach wopſjet wobledzbowali. Majwjetſche njeſbože w tymle naſtupanju je ſo ſéta 1864 ſtaſo. Gſewjero-amerikanski regiment pschi njeſtbroje na někaſtej hórzny ležo wotpočowasche. Ma jene dobo zlye wóhnjowh ſtolp ſi mróćelow na hórkú dele ſapnu, lehwo roſpjerſhi, wſchitkach woſakow poraſy a nimale wſchitké konje mori. Wóhomnaczo woſazh běchu morwi a nimale wſchitzh hóle abo mjenje ſranjeni. Woſazh běchu ſwoje natylane tſelby w hromadu ſefajeli byli; ſi několorych tſelbow ſo wutſeli, psches czoz buſhtaj dwoj woſakaj ſatſelenaj.

* W ſpaniſkim woſu na ſelesniſy, kotrež běſche nimale połny wobſazhem, ſo tež khory muž ſe ſwojej žonu njeſeſe. Gſrjež noz̄ khory wotzuczi; jeho w ſkizu boleſche, duž žonu proſeſeſe, ſo by jemu ruce ſonopowý pleſtr pschi prawiſa. Žonka pleſtr ſchihotowa a ſi nim do druheho wobſazha, ſo by jón pschi lampje wohrěla, ſo „lepje czeſhne.“ Hdyz pak čazysche ſo ſ pleſtrom k khoremu muzej wročicž, ſebi na ſchodus ſi wopacznemu ſogu ſaběža, w kotrejmu pučowazh winowý ſchelupz ležo ſpasche. Se ſpěchneſ ſuku be wona bóry hotowa a ſchelupzej pleſtr na ſcheroči ſhribjet plaznu. Mjes tym khory muž ſawola: „Ale Marja, hdzej dha tola težiſh?“ Ruce ſonka k muzej dobeža a jemu zlyu wobradu wupoweda. Pschi wſchej boleſci čazysche ſo khoremu tak ſmječz, ſo jemu boleſci pschi tym ſanbže. Ale mjes tym běſche tež ſchelupz wotzuczik, dokelž jeho něchtio ſtrachnje do ſhribjeta paleſche. Wón žałoszczesche, ſwarjeſeſe, ſelesche . . . a ſchto je dale bylo, pscheradziecž njeſhamy.

* W Italskej je nowe ſemjerzenje w wokolnſczi Verony ratařow naſowalo, wſhy wopuſtſcicž a na polach pschenozowacž. Wjelo-

domow a bróžnjoſ ſo ſo ſazyplo. Sa tych, kij wobydlenja nimaju, ſo baraki twarja.

* Šaſo je ſo nowa wojetſka tſelba wunamakała. Italſki brónjet Vinozzi je tſelbu ſbzela, kotrež je w 17 kruchach proſeſiſha, 10 frankow turischa a punt lóžscha, hacž Młannlicherowa tſelba, kotrež je w němſkim a awſtriskim w ſiſku ſawjedzena.

* Do jendželskeje Indiſkeje ſu wulke czrijdy ſkopczow pschi czahnule, kotrež na rafrowych a indigowych polach wulku ſchodus czinja. Je to preni króz, ſo ſo tam ſkopczki poſkuſaſa.

* Se Saloničia w Turkowſkej piſaju: 25 muži ſylna czrijda rubježnikow je bohateho židowskeho pschelupza ſi jeho domu w Gomendſche wotwiedla a ſa njeho 5000 frankow wukupneho pjenjeſa ſada.

(Bjelwinſte powjescze hladaj w pschilos.)

Jedný plan ſelesniſow wot 1. meje 1891.

4. woſowa ſlaſa njeſzelu a na ſatich ſwiatych dnjach wupada.

Se ſhorſelza do Draždjan.

Woſowa ſlaſa	2. 3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.
Se ſhorſelza	11,0	1,46	—	4,43	8,0	10,50	2,1	2,28	4,21	6,56
Ryčbacha	11,48	—	—	5,7	8,24	11,14	—	2,53	4,44	7,20
Lubija	12,36	2,13	—	5,28	8,47	11,36	2,29	3,15	5,5	7,41
Budžiſhina	1,20	2,36	4,0	6,2	9,22	12,14	2,52	3,50	5,40	8,16
Biſtopiz	—	—	4,30	6,38	9,58	12,51	—	4,27	6,15	8,51
Arnsdorfſa	—	—	4,51	7,1	10,21	1,14	—	4,50	—	9,15
Radeberga	—	—	5,2	7,10	10,30	1,23	—	—	6,44	9,24
Do Draždjan	—	3,35	5,29	7,32	10,55	1,48	3,52	5,21	7,6	9,46

Se Draždjan do ſhorſelza.

Woſowa ſlaſa	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.
Se Draždjan	—	6,11	9,0	10,20	12,25	3,20	5,10	7,2	9,0	11,40
Radeberga	—	—	—	—	—	—	—	7,38	—	12,17
Arnsdorfſa	—	6,51	9,38	—	1,3	3,56	5,49	7,47	9,39	12,27
Biſtopiz	—	7,20	10,6	—	1,27	4,21	6,19	8,21	10,7	12,53
Budžiſhina	—	7,57	10,43	11,29	1,59	4,55	6,53	8,50	10,41	1,22
Lubija	6,32	8,39	11,25	11,55	2,37	5,31	7,32	—	11,23	—
Ryčbacha	7,7	8,57	11,43	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41	—
Do ſhorſelza	7,48	9,18	12,4	12,21	3,16	6,10	8,11	—	12,2	—

Se Budžiſhina do Wjelerzina.

Woſowa ſlaſa	1-3.	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	
Se Budžiſhina	—	—	—	—	5,10	7,36	10,43	1,17*	2,0	4,58
Dženifez	—	—	—	—	5,20	7,51	10,53	1,30*	2,10	5,3
Budeſtez	—	—	—	—	5,28	8,4	11,1	1,40*	2,18	5,11
Roswodez	—	—	—	—	5,34	8,11	11,7	—	2,24	5,17
Do Wjelerzina	—	—	—	—	5,43	8,22	11,16	—	2,33	5,26

* Jendži jenož njeſzelu, ſrjedu a ſwiate dny.

Se Wjelerzina do Budžiſhina.

Woſowa ſlaſa	1-4.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	
Se Wjelerzina	—	—	—	—	6,0	8,45	11,40	—	3,3	5,45
Roswodez	—	—	—	—	6,11	8,53	11,48	—	3,14	5,56
Budeſtez	—	—	—	—	6,21	8,59	11,54	12,40*	3,22	6,6
Dženifez	—	—	—	—	6,32	9,7	12,2	12,50*	3,33	6,17
Do Budžiſhina	—	—	—	—	6,43	9,15	12,10	1,2*	3,44	6,28

* Jendži jenož njeſzelu, ſrjedu a ſwiate dny.

Se Budžiſhina do Ralez.

Se Budžiſhina	6,49	10,45	3,56	8,55	Se Ralez	4,46	8,8	12,32	6,52
Zidowa	7,0	10,56	4,7	9,6	Scheſhowa	4,55	8,17	12,41	7,1
Maleža Bjetlowa	7,8	11,6	4,18	9,14	Rjeſwacziſla	5,4	8,25	12,51	7,11
Nadworia	7,20	11,21	4,33	9,26	Kaſhowa	5,14	8,35	1,1	7,21
Kaſhowa	7,27	11,28	4,40	9,33	Nadworia	5,22	8,42	1,11	7,31
Rjeſwacziſla	7,37	11,40	4,52	9,43	Mal. Bjetlowa	5,36	8,54	1,26	7,46
Scheſhowa	7,45	11,48	5,0	9,51	Zidowa	5,44	9,2	1,34	7,54
Do Ralez	7,53	11,56	5,8	9,59	Do Budžiſhina	5,54	9,12	1,44	8,4

Nestantojo ſ Maleſhanskeho rebera ſo ſ tutym napominaju, ſwój doh ſac hact do 15. julija t. I. pola wychiſeje hajnikowej ſaſhōweje w Maleſhanskej abo pola knjeſa hajnika Nowotnika tam ſaplacziſ, Hifſeze ruſ ſo nicto pominač njeſbudže, a komđerijo ſmeja njeſuboſnoſce a pjenjeſne wudawki, ſotrež jim naſtanu, ſebi ſamym pſchipiacž.

Majlepschi ſlótny pólver, mloſowý a wuzitlowý pólver je na pſchedan

w haptiſy w Annwaldze.

So je pólver dobrý, wokolni wobſedzjerſ ſlotu rad wobſwědža. W wudawatni „Sſerbiſtich No-win“ je ſa 50 np. doſtacž:

Spěwna radosc.

Zberka

W Pódkowach, 29. junija 1891.

Wyskiſchi hajnik Wenne.

Druhi wudawk.

Dobrowólne pschebadzowanje.

Po žadanju herbow kublerja Jana Byja w Radworju ma ho i jeho sawostajenstwu kłuszaže kublo cijisko 52 a 53 wopalnego katastra a fol. 26 leżomnostnych a hypothekich knihow sa Radwoł, kotrež 13 hkt. 51 arow = 24 akrow 122 □ prutow wopschija, se sa honow cijisko 56a, 56b, 57a, 57b, 104, 144, 145, 210, 211, 212, 285, 335, 342, 343, 373, 374, 378, 379, 394, 417, 454, 455, 528, 529, 530, 531, 660, 693, 708, 767, 778, 806 a 810 wobsteji a je s 458,40 dawskimi jenožemmi wobczežene a wježnogrychtiszy na 24,275 ml. — np. tašerowane, dla dželenja herbstwa bjes inventara

schtwórk 9. julijsa 1891 dopoldnia w 10 hodžinach

na městuje hamym w Radworju dobrowólne na pschebadzowanje pschedawacj.

S pokasanjom na wuwěšenki, na tudomnej žudniſkej taſli a w herbſkej gryhezi w Radworju wuwiažaze, pschebadzowanſte wu- měnjenja, wuzčah ſ ležomnostnych knihow, wotpiš ſapiša wo wobbadzēnſtre a wopisimo wobſwědzenja wo ſawěſzenju psche wohem wo- pschijaze, ho na kupjenje ſmykleni proſha, ho mjenovaný džen w poſtajenej hodžinie w Byjez kuble cjo. 52 w Radworju ſenč, ho i badzenju ſamolwiež, ſwoju placzenjakymanoſež dopokasawſchi ſwoje badzenje wosjewicj a dalsche wotčakacj.

W Budyschinje, 29. junija 1891.

Kralowske hamtske žudniſtwo.

Dehlich.

8.

Inventurske wupschedawanje hotowych mužazých a hóležazých wobleczjenjow

Wobczeženja i ciechomeho wpschedawanju
muzazych muſtrach.

jenotsliwych žaketow, tholowow a laſow, taž tež
žonjazých mantlow a žaketow
pjeslow a trikotowych taſſow
po jara ponijenyh placzisnach.

C. F. Kloss na ſitnej haſy 4.

Dželbu ſchereho a bruneho dwójnega luſtra,
dobru tworu bjes bracha, pschedawam niže placzisny
starý lóhež po 25 np., rubiſcheža na hlowu,
czistowolmiane, w kraſnych muſtrach, wuschite ſ rja-
nymi židžanymi róžkymi kwětkami, jenož po 1 ml.
80 np., cíſchežany barchent (módrocíſchež) starý
lóhež po 20 np., ſlotocíſchež po 30 np., hewaſt starý
lóhež po 40 np.

Emil Wehrle na jerjowej haſy 7.

Wupschedawanje!!! Dla pschepolloženja thlamow mužazu a hóležazu draſtu

po a niže placzisnyh, ſhtož naje ſameho ſteji, wupschedawam.

Max Wolff
na bohatej haſy 14.

3000 ml. po 4 % danje na
wěſtu hypotheku i 1. augustej na
jenu ležomnoſć pyta
recznik Mütterlein.

W Boshezach je khejkaſka
živnoſć cijisko 27 ſ 9 körzami
ležomnoſće starobr dla na psche-
daň. Domſte dyrbí ho wot kupza
nowe twaricj, dokelž je ho psched
krótkim wotpaliſto.

Jehnjata
ſu na pschedan w knježej wowczeſtni
w Budyschinu.

W Kelnje je živnoſć cjo. 13
ſ 5 körzami pola a tuk ſtejatymi
žinem ſcheczežnjenja dla na psche-
daň. Dalsche je ſhonicz w Kambjenej
cijisko 12 pola Merkowa.

W Hlinje je ſ zyhelom ſryta
khejza cijisko 5 ſ rjanej ſahrobu
na pschedan.

Skladnoſtua kup.

W ódne ponwje porucja
pjeztywarz E. L. Meier
w Budyschinje
na ſwonkownej lawskiej haſy 29.

Zenicžki pospyt kóždeho pschebadzēci, ſo je

wopravdze najlepſe psche wſchē pschelaſanzh,
dokelž won — taž žadyn druhi ſredk — ſ pschelwajzazei
ſpeſchnoſću "kóždu" njerodz hacž do poſlednjego ſleda ſanicži.
Najlepje ho won naloži ſ roſproſhenjom ſ natyknenym
zacherlinowym lutowarjom.

Zacherlin ho njeſmē ſe wſchēdnym inſektowym
półvrom pschemenicz; pschetož zacherlin je wožebity
ſredk, liž ho nihdze a ženje hinal njeſchedawa, hacž
w ſashglowaných bleſchach ſ imenom J. Zacherla.
Štož ſebi po taſkim Zacherlin ſada a potom někajski
pôver w papierjanej dicje abo tyſzy ſa to woſmje, je
ſ tym kóždy króč ſebaný.

Wopravdity dostacj:

W Budyschinje pola ff. bratrow Werschow,	=	I. Oth Engerta,
=	=	Ernsta Mittascha,
=	=	Jurja Holba w měſčež. hapt.,
=	=	Pawola Schokarta,
=	=	Alfreda Bohmy,
=	=	Herm. Kſčigantka,
=	=	Pawola Willa,
=	=	E. Ferd. Lehmann,
=	=	Ed. Tammera,
=	=	Ernsta Augustina,
=	=	E. M. Clauſha.

W wudawačni „Serb. Now.“ je ſa 50 np. dostacj:

Bitwa pola Budyschina. (1813.)

Powědańczo ſerbſkemu ludej poſkiežil Jan Radykerb.

W wudawačni „Serbſkich Nowin“ je dostacj ſa 2 hriwje:

HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.

Spijaſtaj Wilhelm Boguſlawski a Michał Horňák.

Bofewrjeńske wosjewjenje.

P. P.

S tuthym dowołanijož ſebi najpodwołniſcho ſ wjedzenju dac̄, ſo ſmój tu na

ſerbskej haſy 4

w domje knjega mydlarja Puja pod firmu

A. & W. Neuhahn

pschedawańju papjery, piżanskeje potrjeby, kožanych, krótkich, galanterijowych tworow a hrajkow wotewriloj.

Pschi dolholętnej dželawosczi w wulkih pschedupskich domach ſmój ſkładnoſcz namaſaloj, dobytne nutſlupowanſke žórka ſefnac̄ a ſ tuthmi do wobkhada ſtupic̄, psches czož je namaj možno, ſwoje twory po tunich tola twjerdyh placisnach pschedawac̄, kotrež ſu w wulkadnych woſknach, kaž tež w khamorach, w khamorach atd. ſ jaſnými czitanliwymi liczbami wusnamjenjene.

Šwoje młodde pschedewſac̄e derjeměnjenju čeſczenych Šerbow poruczejo lubimoj, ſo budžemoj ſo prózowac̄, ſebi ſ krutej sprawnoſczi pschilhilnoſcz čeſczenych wotebjerarjow ſdžeržec̄.

W Budyschinje, 4. julijsa 1891.

S poczeſcžowanjom

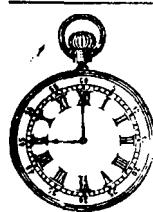
A. & W. Neuhahn.

Wubjernu ſchokoladu,
punkt hijo po 1 ml. a dróžku,
lakao vero w kufach,
kuf na ſchaku doſzaha,
lakao,
ſſ. vanillu,
lakaowh thej,
thej atd.
porucza
Alwin Schrader
londitornia
na ſwonkownej lawſtej droſy.

Šallowy pôver,
ſkótny wujitkowy pôver,
wobjerny pôver ſa kwiní,
butrowy pôver,
reſtituzioniski ſlid
jako mas ſa konje,
Hartenſteinſke kapki
jako ſredk i wotbergenju khor-
ſcow wot ſkota po ſtarym wu-
pruhowanym wukafanju
porucza
měſčjanſka haptka.

Pschedawanje a
porjedzenje
w ſch. druzinow
čažnikow.
Placisny najtunisho
a rutowanje na dwie
leče.

Gustav Mager,
čažnikat
11 na ſerbskej haſy 11
pschi ſtarych kafarmach.

Theodor Niecksch prjedny Tr. Jermis
twarzernja maschinow a porjedzernja
na Draždanskej droſy 2 w Budyschinje

porucza ſo
i twarzenju ratarſkich maschinow a ſ ich porjedzenju, towarſ-
kich dujalow (mehow) we wſchekh wulkoſczech, piwaruſkich a
mlynskich maschinow, elevatorow ſa kamien, zybel, lód,
wuhlo atd., transmisijsow, zentesimalnych moſtowych
wahow, wſchekh porjedzenjow a ſ dželaniu maschinow
wſchelakeje družiny po tunich placisnach a dobrym wuwjedzenju.

Towarſtwo ſerbskich burow w Bułezach
ſmjeje ujedzeli 12. julijsa popołdnju w 5 hodzinach ſwoje poſledzenje.
Pschedkydſto.

Kedžbu!

Sawěſczenja do ratarſkeho wohensawěſcza-
zeho towarſtha pschijima

Curt Möſchler w ſchiwej Vorſchęzi.

Kedžbij!

Cjeſczenym ležomnoſczerjam ſ wjedzenju dawam, ſo w tu khwili
w Bułezach pschedywam a ſo ſo jim ſ tym ſkładnoſcz poſkieža, ſebi
dismembražije, wurunanja, wumerjenje, hrromadulkadženje, wuliczenja
ležomnoſcžow a pschiprawy ſ wuwodzenju atd. atd. ruže a derje wu-
wjeſej dac̄.

W Bułezach (w Bäſlerez ſahrodnistwie), w julijsu 1891.

Conrad Walther,
pruhowaný a pod pschijahu ſwjasaný poſomérjet.

Serbske blido

je wot nětka kóždu wutoru wječor w 8 hodzinach w piwo-
wym hrodźe po jenym ſkodze.

Někotři Serbja.

Wſchē wuměſke džela ſ wloſhow,
jako rječasny, pletwa atd. ſ wue-
ſaných wloſhow rjenje a tunjo ſhotuju.
Porucžam tež ſwoj wulki ſklad
hotowych pletrow.

Ad. Herold, friser
w Budyschinje pschi ſtarych wſch
w poſtej ſkowari.

Mafezy.

W hosczenzu i ſakſtemu domej
budža juſſe nježeli 5. julijsa reje.
Pschedczelne pschedproſhuje

E. Scholka, hosczenzat.

Na nowemu lětu wotroczkow,
džowki, dželaczeſke ſwojby, wola-
zych, hródzne džowki pschi 40, 45,
50, 60 tolet mſby a doſki pyta
Schmidtowa
na ſukelnſkej haſy 10.

Rólny poſonež a dželaczeſka
ſwojba ſo pyta na knježim dworje
w Radworju.

Wucžobnik ſo pyta.

Na ſwoju pschedawanju ſeleſných
a krótkich tworow ſ 1. julijsy ſyra
sprawneju ſtarſcheju jako wucžobnika
pyta. Paul Walther.

Psched dleſhim cžom je ſo na
butrowych wſchach čjorny korb,
w kotrym je wſchelaka twora, na-
maſal. Sažo doſtač w wud-
watni „Serb. Nowin“.

(K temu čjistu pschitoha.)

Pschiloha i čížku 27 Serbskich Nowin.

Ssobotu 4. julijsa 1891.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskej zyrlwi budže jutje niedżelu rano w 7 hodzinach herbska spowiedź, $\frac{1}{2}$ hodzin herbske przedawanje a w 12 hodzinach herbski myshpor. Sa tydżeniu budże němska spowiedź, przedawanje a katechismusowe rośrećzenje.

Křečen:

W Michałskej zyrlwi: Augusta Hana, Jaromera Augusta Lęska, pschelupza na Židowje, dž. — Jaromér Hermann a Hana Pawlina, Jana Ernsta Buchacza, dželaczera w Wultkim Wjelkowje, dwójnikaj. — Lejna, Jana Ernsta Kobanje, rěniſteho mischtra na Židowje, dž.

W Katholskej zyrlwi: Hana Žda, Ernsta Juliusa Schuriga, schewza w Lejnje, dž. — Max, Korse Josefa Chma, kamjenjeczebarja w Wurizach, s. — Hugo Emil, Jana Hilda, samkarja w Hajnizach, s.

Zemrječi:

Dzien 25. junija: Jaromér Ernst Libšč, krawz w Wultkim Wjelkowje, 51 lét 3 měsazh 20 dnjow. — 26. Maria Martha, Handrija Pawoła Gliena, dželaczera w Wornjowje, dž. — 26. Maria Martha, Handrija Pawoła Gliena, dželaczera w Wornjowje, dž. — 27. Jaromér August Köreritz, zigarnit s Viskopiz, w wołkjeznej dželaczerni na Židowje, 61 lét 9 měsazow 8 dnjow. — Handrij August Janash s Mnišchonza, semje w wołkjeznej dželaczerni na Židowje, 49 lét 7 měsazow 24 dnjow. — 28. Morvorodzený njemandz. s. w Hněvžezach. — 29. Hana Křyštičana Konarjez, njeba Petra Wiečasa, křečera a schewza na Židowje, mandželska, 50 lét 3 měsazh 15 dnjow. — 30. Selma Pawlina, njemandz. dž. w Szalonej Vorschezi, 6 měsazow 24 dnjow. — 1. julijsa: Almasija Lejna, Jana Augusta Rieki, kublerja w Szalonej Vorschezi, dž., 1 lét 24 dnjow.

Placisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 1702 měchow	W Budyschinje 27. junija 1891				W Budyschinje 2. julijsa 1891			
	wot mł.	hacž np.	wot mł.	hacž np.	wot mł.	hacž np.	wot mł.	hacž np.
Pscheniza	.	běla	11	88	12	64	11	94
	.	žolta	11	76	12	6	11	76
Rozža	.	.	10	31	10	69	10	31
Jeczmieni	.	.	7	86	8	14	7	83
Worž	.	.	8	40	8	50	8	20
Hroch	50 filogr.	.	8	89	11	11	10	28
Bola	.	.	7	50	8	6	7	22
Zahň	.	.	15	50	18	50	14	—
Hedváckla	.	.	18	50	19	—	17	50
Berny	.	.	2	80	3	50	2	80
Butra	1 filogr.	.	1	80	2	—	1	80
Pschenicna muka	50	.	11	50	20	50	—	—
Ržana muka	50	.	11	—	17	—	—	—
Sesno	50	.	2	40	2	80	2	20
Ss óma	600	.	18	—	22	—	18	—
Prochata 705 shtuk, shtufa	.	.	9	—	20	—	—	—
Pschenicne wotrubky	.	.	5	50	5	75	—	—
Zjazne wotrubky	.	.	6	25	7	75	—	—

Na burzy w Budyschinje pscheniza (běla) wot 12 hr. 21 np. hacž 12 hr. 35 np., pscheniza (žolta) wot 11 hr. 76 np. hacž 12 hr. 19 np., rozža wot 10 hr. 31 np. hacž 10 hr. 63 np., jeczmieni wot 7 hr. 86 np. hacž 8 hr. — np., worž wot 8 hr. 10 np. hacž 8 hr. 25 np.

Draždanske mjašowe placisny: Hovjada 1. družinu 60—62 ml., 2. družinu 55—59, 3. družinu 25 po 100 puntach rěneje wahi. Dobré krajne šwinje 51—54 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Célatka 1. družinu 50—60 np., 2. družinu 28—38 np. po punceje rěneje wahi.

Wiedro w Londonje 3. julijsa: Rjane.

Franz Marschner

čašnikat w Budyschinje

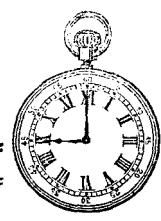
cjo. 9 na bohatej hafy cjo. 9

szwój skład čašnikow a čašnikowych rječasow dobrosi-
wemu wobkédzbowanju porucza.

Hódna twora. Písomne rukowanje. Tunje placisny.

Porjedzenje dobre a tunje.

Pschispomnjenje: Něčžu herbski.

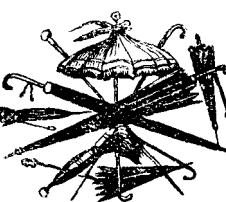
Kolonialtworowe a destilaziske khlamý

Adolfa Rämscha

pschi butrowych wilech

poruczeja swojim česćenym wotebherarjam:

khoſej njepalený, hylny a dobrý, punt po 120, 130, 140 a 150 np., khoſej paleny punt po 140, 150, 160 a 180 np., zokor mléhy, jara flödkli, punt po 30 np., zokor w pokrutach punt po 32, 33 a 34 np., kompozyt zokor i pizowanju pečołow punt po 33 np., 5 punkow po 160 np., 20 punkow po 6 ml., rajh punt po 14, 15, 16, 18, 20—30 np., syrup flödkli kož měd punt po 16 np., kandisowy syrup punt po 12 np., mydlo w snate dobroſeži punt po 28, 30, 35 a 40 np., rjezikaty tobak, amerik. kraný, punt po 35 np., rjezikaty tobak 2. družiny punt po 30 np., rjezikaty tobak njekraný punt po 25 np., 5 punkow po 110 np., jerje, wulke tuczne ryby, mandel po 50 a 60 np., polež snate dobroſeži punt po 75 np., 5 punkow po 3 ml. 60 np., šwinjazy šchmalz punt po 55 np., 5 punkow po 2 ml. 50 np.

Pschedeschczniki

w najwjetšim wubjerku w Budyschinje
porucza pschedeschcznikowa fabrika

Ed. Schulze's Sohn

w Budyschinje pschi bohatych wrotach 26.

Poczechnjenje a wuporjedzenje tunjo.

Emma swudomjena Vorwerkowa

porucza plisjowe pjesle, šetnje plesle, žanki, modne žakety, deshczne manše, trikotowe laisse w wulkim wubjerku po tunich placisnach.

Požluženje w němskej a herbskej ręči
w Budyschinje na hłownym torhoszczę 5.

Swoj wulki skład
sokow, schtrympow, rukajzow, schlipsow,
pschedkoschlifow, schtaltow, rubishezow na
hlowu, džeczazych a žonjazych schórzuchow atd.
dobrocziwemu wobkédzbowanju poruczam.

Tunje placisny — herbske požluženje.

Ernst Scheer w Budyschinje
jenož na bohatej hafy 9.

Jablukowe křalo

najlepše i šolotwi a i kladzenju žadu liter po 20 np., teho runja

jabluko-winowy napoj

blesku po 45 np., dale jablukowe wino, jahodkowe wino,
ieschecjate limonady a mineralne wody porucza

Hornjoluzijska tloczernja žadu

dr. Herrmann a dr. Wetzki
na sadnej bohatej hafy 3.

Roža i matrazami

hižo po 30 ml.

hižo po 36 ml. trajnje dželane

Ernst Pietsch, tapezerač
na herbskich hrjebjach 28,

porucza

B. Fischer

na žitnej hafy

porucja po tunich placzisnach:
blidowe nože, } najlepše
blidowe widliczki, } Solingfle
rešniške nože, } dželo,
nožizky,

teho runja:

kozy,
kerpy,
knójne a synowe widla,
šopacze,
hoki
a wshón rataški grat.

Kožy

kož jed rešaze, porucja

Paul Walther

na žitnych vilach.

Rhoczebuski**Portorikoski tobak****Waſhungſki tobak**

w rokach a po wasy poruczataj

Ginzel a Ritscher

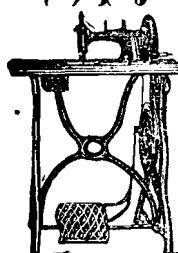
na wulſej bratrowskej hafy 6.

Wobrash

(bildy) ſo rjenje a tunjo ſaſčklen-
zuja a ſ woblikom wobbadža,
domowe ſohnowanie a wobrash
w wulkim wubjerku a tunich pla-
czisnach pola

Maxa Mützy

na bohatej hafy 11.

**Wykoforukata
ſchijaza maschina**

Siebolda a Eocki
je najlepša a
najthmaňša ſa-
hwóſbu a rjemjeſſ-
niſke dželo. Sa-
jeje hódnosć dolhe
leta rukuju.
Schijaze maschiny
wſchēh družinow
ſo wote minje wuporjedžaja. Stryko-
wanske maschiny po fabrikskich pla-
czisnach pſchedawam.

Richard Otto,

mechanik na horncžerskej hafy 18.

Schaty ſimaze maschiny
w wſchelakich wulkoſčach porucja
tunjo

Richard Otto,
mechanik na horncžerskej hafy 18.

Turkowske klowki
najlepše druzinę porucja

Moritz Mjerwa
pschi mjažowym torhosčežu.
Destilacija ſnathých dobrých likerom.
po starých tunich placzisnach.

Czelaze, kornitlaze, tihorjaze,
koſaze, kumjaze a wſchē druhé dru-
žiny kožog ſtajnje po najwyschich
placzisnach kupuje

Heinrich Langē

pschi wokhnych vilach.

Najwjetſchi ſkład khachlow w Budyschinje.**Głowny ſkład ſakſkeje khachloweje fabriki w Miſchneje****H. R. Teutschera, horncžerskeho miſchtra**

33 na ſamjeńtej hafy 33.

Porucžam wulkotny ſkład wſchēh družinow

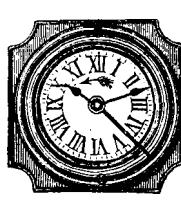
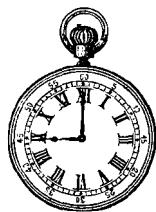
Khachlow a warjenſkich maschinow

wot najproſezich hacz ſ najwohebnishim we wſchēh barbach a po naj-
tunischich placzisnach. Khachle a warjenſke maschiny tunje, rucze a ſrukowanjom
ſtajam; w mojim ſkładze ſu wſchē družinym khachlow na wobhlađanje twstajene.

Skład wſchēh ſtelesnych dželow, ſ twarjenju khachlow trēbnych.**J. G. Schneider**

pschi lawskim tormje
pſchedawa wulku poſyku dobrých
zhlindrowych czakſnikow
po 8½—10 ml.,
rjane budjaki po 5 ml.,
wulki wubjerk rječaſow.

Vorjedzenje nanaſlepje.

Woliſe a wodowe barby

wſchēh družin, ſanowoliſowy ſtrniš,
berneſteinowy ſak, kojowy ſak, jeſeſowý ſak, terpenitinowy woliſi, němſki a franzowſki, ſikkatifs, běžith a w pólvrach, barbiče, pěſkojtu papjeru, zement, gyps

pola

Strauch & Kolde,

3 na ſamjeńtej hafy 3, drogowe khamy ſ ſlotemu worku.

Kožane ſchorzuchiwſchēh družin ſ rjemjenjemi a hjes-
nih najtunischo pola**Otty Büttnera**w pſchedawatni kože a cžerjatich
rjemjenjow pschi hlownym torhosčežu.

Dobytka ſkładnosc ſ kupowaniu póduschoweje kože
a ſwierſhneje kože ſ ſzdeje
družin w ſylym a dróbnym po-
ſtictza

pſchedawatni kože a cžerjatich
rjemjenjow**Otty Büttnera**
pschi hlownym torhosčežu 9.**Mloko**w najwjetſich a najmjenſich džel-
bach po najwyschich placzisnje ſtajnje kupujeparna mlokarnja Otti Eversa
w Małych Debhezach.

Bonjaze ſuknje, pjesle,
rubiszczeža na hlowu
ſo ſnjepuſczejatymi barbam ſ nowa
barbj a ſo kož nowe ſaſo ſhotowjeſa
w Kellingez barbjeřni
w Budyschinje pschi žitnych vilach.

Mužaze ſuknje, kholow, ſazy atd. ſo ſnjepuſczejatymi bar-
bam ſ nowa barbj a kož nowe ſhotowjeſa
w Kellingez barbjeřni
w Budyschinje pschi žitnych vilach.

Paleńz

jednory a dwójny
w ſnathých dobrých a derjeſłodžazých
družinach poruczataj tunjo

Schijaka a Rječka.

Cžiſty paleńz
jenotliwie a w piczelach, kož tež
wſchē dobre družin ſa-
jednore a dwójne likery
porucja jara tunjo

Hermann Klemm

na bohatej a ſamjeńtej hafy.

No. 13.

Naschu ſrukowanego ſamórfiskeho
tobala dželanu 4 np.-zigaru pod
cžiblo 13 kurjeram naležne po-
ruciſamoj.

Ginzel a Ritscher.

Pali
ſo zigara rjana běka a ſłodži wona
derje, je wona, hdyž 100 wot njeje
po 2 ml., 2 ml. 20 np. a 2 ml.
80 np. pſchedawamoj, wobledžbo-
wanja hódná.

Ginzel a Ritscher.**Rajſ**

jara rjany a wulkoſnaty,
punt po 16 np.,

zentnar po 15 ml.,

jako neschto jara tunje porucja

Th. Grumbt
na ſwokownej lawſkej hafy

Rhofeji

jara ſylnje a cžiſce ſłodžazy

ujepalený punt po 1 ml. 20 np.

hacz do 1 ml. 60 np.

paleñy punt po 1 ml. 40 np. hacz

do 2 ml. porucja

Jan Wjenk

na ſwokownej lawſkej hafy 38.

Rhofeji

Najlepſche 4 np.-zigary ſu do-
ſtacž pola

Jana Wjenka
na ſwokownej lawſkej hafy 38.

Zigary.

Najlepſche 4 np.-zigary ſu do-

ſtacž pola

Jan Wjenk
na ſwokownej lawſkej hafy 38.

Plat

ſo ſ woprawdzieſi indigo-barbu

barbi w B. Kellingez barbjeřni

w Budyschinje.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sobotu.
— Štvortlétne predplata w wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjesejom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawańi "Serb. Now." (na róžku zwonknej lawskej hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štvortk hać do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawań Marko Smoler.

Cíšć Smolerjec knihičišćeńje w mačičnym domje w Budyšinje.

Čísto 28.

Sobotu 11. julija 1891.

Létnik 50.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Tak wutrobnje, kaž ſu němskeju khějorſteju mandželskeju w Hollandskej witali, ſunje tajkej wutrobnosćju ſu ſo tež ſu nimaj roszhōnowali. Wot Amsterdama ſtaj ſo khějorſkaj mandželskaj psches Haag do Rotterdamu ſ pschewodom hollandskeje kralowej-krnejerſki podakoj. W woběmaj městomaj ſo wobydleſtwu na pschemo prózowasche, jimač cžuča ſwojeho pscheczelneho ſmyšlenja ſe ſwiedzeniſkim powitanjom wopokaſac̄. W Rotterdamje khějorſkaj mandželskaj na kódz „Hohenzollern“ ſtujiſtaj, ſ poſtronjeniſkim třelenjom hollandskeho wójnskeho kódzſtwa němske kódzſtvo na morjo wujedźe, bjes tym ſo khějor ſ komandoskeho moſta ſtajnje poſtronjenja liwasche. Ssobotu wječor němske kódzſtvo ſ jendželſkemu brjohej pschiptuwa, hđez w Port Viktorija jendželjy prynzojo khějorſteju hosc̄ow powitachu. W Windsorském hrobze, hđez bē ſo czechna kompanija poſtaſila, jendželska kralowa jej ſama poſtrowi. Khějor bē požadanje wuprojil, ſebi wotdželenje jendželskich dobrowolníkow wobhladac̄. Duż ſo něhdze 300 dobrowolníkow ſlaſa, ſo bydu psched khějoram ſo ſwuc̄zowali. Nimo njeho marshērujo, khějorej tſirkoc̄nu ſlawu wunjeſzechu. Khějor ſo miloſćiwje ſ rěču podžakowa, w koſtrej ſwuc̄zowanje khwalesche a pschiſpomni, ſo ſo nadžije, ſo budža dobrowolniſy, jeli ſo ſo ras powołaja, mječ w wójne wuholic̄, ſa dobru węz wojovac̄ a ſo potom tu ſamu hróbkoſc̄ počaſa, ſ koſtrej ſu ſo hewal jendželsky wojaſy wusnamjenili. Ssředu ſtaj ſo khějorſkaj mandželskaj do Londona podakoj. Lannischa němska kolonija je khějorej poddanskú adresu pschepoda, potom buchu wſchitzu němszy offizerojo reservy, w Londonje bydlaz̄, wot khějora w audijenzy pschiſej. Dale je khějor deputac̄ju Londonských rybarjow pschiſia, koſtraž krafnu adresu pschepoda. Londonske měſčanſte ſaſtupjetſtwo ſ czechni khějora wulkotne ſwiatoc̄noſce pschihotuje. Bjes druhim khějora ſa Londonskeho czechneho měſčanana pomjenuju. Jendželske nowiny wo wopycze němskeho khějora do Jendželſteje jało wo podawku najwjetſcheje politiskeje wažnosće piňaju a khějora jako sakitarja europskeho mera ſlawja. S ponowjenjom trojoſwjaſka, kiž je mjenje pschecziwo franzowskej, hacz pschecziwo wotpohladam Ruskije na dobycze ſwětoweho krajnijewa, je ſo Jendželčanam wulka starosc̄ wotewala. Jendželčenjo měnja, ſo ſo nětka njetrjebaſu wjazy boječ, ſo jim Ruffa indiſke khějorſtvo wutorhnje. S teho wulka ſa horjenosć ſa němskeho khějora a Němſu, koſtraž je najbýlniſha móz w trojoſwjaſku. Jendželska je napſcheczo trojoſwjaſkej pscheczelne ſmyšlena hido ſwojeho ſamzneho dobytka dla a jón ſi teje pschiſcini podpjera a ſpěchuje. Čeſce wopac̄ne pak je měnjenje, ſo ſo pschi pschebiywanju němskeho khějora w Jendželskej wuc̄zinjenja wo pscheczuje Jendželskeje ſ trojoſwjaſkej wujednaja. Hido wopjet je jendželske krajne ſtvo w parlamentce wosjewilo, ſo ſo ſ trojoſwjaſkej ſe žanymi pižomnyimi wuc̄zinjenjemi njeſwjaſa a ſo je ſ nim jenož ſ jenakosćju wažnych intereſow ſjenoc̄zene.

— Jěſdni w němskim wójsku ſo pomaku ſe ſeleſnymi rolojthymi lebijem wobrónja. Kaž předy jěſdni ſ mječom wojovac̄u, tak budže nětka jich kralowna hróni lebiſta. Wóbla njeye ſo woni hischče ſ baloto-noszazym karabinarom wohotuwa. Woni maja ſo w tu khlwilu nimalo po tym waschnju w třelenju wuwuc̄zowac̄, kaž pěſchzy. Kaſac̄ a třelecz dyrbi dženka jěſdny derje rosumic̄, ſa to ſo jemu ſpuchc̄i, ſ mječom rubac̄ a ſejhrawac̄. Mječz pschichodnje poła jěſdnych žaneje wulkeje wažnosće wjazy njeſměje. Woni njebudža ſo wjazy ſ nim wopazac̄ trjebac̄; pschetož wón budže wot nětka ſa ſekdom wifac̄

a tójsichto ſwojeje dotalneje dohosc̄e ſhubi. Možno tež je, ſo ſo poła jěſdnych tón ſamy krótki mječzil ſawjedže, kiž maja pěſchzy. Dokelž budže wobrónjenje jěſdnych psches zylo jenajke, je jenož hischče praschenje čaſha, ſo ſo wſchón roſdžel draſty poła jěſdnych wotstroni, kaž je ſo to w Ruskzej hido dawno ſtało.

Awſtria. Wophtowarjam czechske jubilejneje wustajenzy w Praſy poſticejza ſo kóždy džen ſowe krafnoſce, a ſchtóž je tam hido wjazy krócz pobył, dyrbi wuſnac̄, ſo wſchó hischče wibžał njeje, ſo kóždy krócz ſafko něſčto nowe wohlada. Duž je bjes džiwa, ſo je jich hacz dotal hido na 750,000 ludži wustajenzy wophtalo. Wękli ſo, ſo ſo kónz tuteho měhaza milijon dopjelni. Milijontemu wophtarjej pschihotuje ſo wulka ſwiatoc̄noſce a pschekwapjenje. 11. julija wotewri ſo tež wustajeniza kóni, koſtraž budže krafna. Hido ſu kóniſce wustajenzy dla 11 franzowzy a 6 italszy offizerojo da Prahi pschiſeli. Na 500 najkrafnischih kóni budže wustajenych, mjes nimi 40 wot armeje. Czechy ſemjenjo wobbzela ſo nimale wſchitzu na tutej wustajenzy. Koždy džen popołdnju w 3 hodižinach budža ſo wſchitte konje wuwodzowac̄. — 27. julija wotewri ſo wustajenza živých pežolow.

J. Š.

— W awſtriskim khějorſtowowym ſejmje njeſdawno wo podawku njepraweho ſahudženja jednaču. Wěſteho Pabsta ſ Gusena w Hornjej Awſtriskej běchu 22. septembra 1888 w Winje pschihažni po ſwědzeſnu jeneho jenického ſwědka dla paduchſtwa a ſapalenja ſ hofstaſti na 12 let ſahudžili. Dale jeho ſahudžihu, ſwojemu ſuſhodej, koſtrej khěju bē pječza ſapalik, ſchłodu ſarunac̄. Dokelž jeho ſamoženje ſ temu njeboſzahac̄, ſudniſtvo jeho wobbzehu ſtvo na pschekadžowanje roſpscheda. Wunoſčk ſ pschedac̄a, koſtrej wjetſci džel na ſudniſte hofstři pschiſadže, ſo wotpalenemu wuplaſci. Hafle w auguſeze 1890 ſo wopkoſa, ſo jenicki ſwěd, po koſtrej wuprajenju běchu Pabsta ſahudžili, na padawu hróſc̄ a ſ khwilemi na bľudnoſc̄ czepti, w koſtrej wumyſlene pscheczuje abo tež tajke, koſtrej je ſam ſluc̄i, druhim wohobam pschiſipuſe. Hdyž na to ſwědka ſ nowa pschedeſtachu, ſo tón wuſna, ſo je Pabſt njewinowaty, a ſo je wón ſam wohén ſalciſt. Na ſakladze tuteho wuſnac̄a krajne ſudniſtvo w Linzu Pabſtowu węz ſ nowa do pschepytanja wsa a jeho ſ hofstaſti puſcheži. Wbobi muž bē zylo bjes winy wot 14. meje 1888 hacz ſ januarej 1889 w pschepytanjskim jaſtvoje a wot teho čaſha hacz ſ 26. oktobrej 1890 w hofstaſti ſedžał. Prjedy hacz Pabſt do jaſtva ſtupi, bē wón dohli, hylny a ſtrowy muž, dženža je wón, hacz runje je hafle 54 let ſtarý, ſeklabnjeny potulen ſchědžiſ, koſtrej ſtrowoſc̄ je ſo na pschedo w jaſtvoje podryſla. Po Pabſtowej prōſtvoje je ſejm do teho ſwolit, krajne ſtvo namjetowac̄, ſo by ſo pjenježna ſchłoda, koſtraž je ſa njeho ſ njepraweho ſahudženja naſtała, ſarunała. Sa ſchłodu jeho ſtrowoſc̄e a ſa jeho pscheczelne a duchowne czeptjenja jemu wſchak ſejm žaneho ſarunanja dac̄ njeſdjeſte; pschetož po ſalonju ſ njeprawdu ſahudženy na někajke ſarunanie ſ zyla prawa nima.

Franzowska. Psched někotrymi dnjemi wjazore Parizske nowiny powieſcze wo tym pschinjeſechu, ſo zarowa ſ zarewicžom (krónprynzom) ſa njeſdolho Pariz wophta. Nětcole ſo tale powieſcž hischče ſ wjetſchej wěſtosc̄u wobkručza. Bjes druhim jene franzowske nowiny, koſtrej ſo hewal derje wobhonyeja, pſchu: „Po ſwojim naſjedzenju móžemy wobkručić, ſo minister zarſkeho dwora tele dny do Pariza pschiſiđe, ſo by pschebiſt ſa zarowu a zarewicža wohlada. Jeju puc̄zowanje ſo hischče w běhu tuteho měhaza wot zara wosjewi, hdyž tutón franzowskeho admirala Gervaisa w Peterburgu pschi ſladoſci pschiſeſda frans-

zowiskleho wojnskego kódźstwa do Kronstadtskego pschiistawa w awbijenz pschimje." W tu chwili so njedziwajzy teiele powiescje zarowej wopyt w Parisu sa węsty mécz njehimé. Wérno wshak je, so bubż po wobnowjenju němsko-awstriisko-italskego swjaska a po wopycze němskego chézora w Zendzelskej, pschi kotrymž je so wujachnilo, so bubż Zendzelska w pschipadze wojny na stronje trojoswjaaska stejcz, te s ruskeje strony wiele možne, schtož by hiszczęcje njedawno njemóžne bylo.

— Wopak by bylo, kebi myšlīč, so ſu wſchitzy Franzowſoſi ſa ruflo-franzowſki ſwjaſt ſahorjeni. Kaz něhdý Napoleon III. ſu ſtrachujio, ſo hoborska Ruffa junu zylu Europu pôzrje, ſtajne na tu myſleſche, kaf by Ruffu ſanicžil, a teho dla naſtorf k Krimſkej wólniſi da, tak ſo hiſhcze dženſa mnoſy Franzowſojo roſcázazeje rufleje mozy boja. Parizſke nowiny „Gil Blas“ dolhe roſtēzowanje ſi njemjeno wanym ſenatorom woffſewja, kotrýž móže po zlym wopifhanju jeno prijedawſchi miñiſter ſwoňkownych naležnoſćom Barthélémy Saint Hilaire byc̄. Tutoń ſo do franzowſko-rufleho ſwjaſta ſi wulkej wótroſcži dawa. Wón praji: „Trojoſwjaſt budže jutſje ſchtworoſwjaſt. To jenož hiſhcze praſchenje krótkeho čaſa. Žendželska, jenicži lud, ſi ko trymž móžemy ſo bjes ponízenja ſwjaſac̄, ſo tam wobroča, hdz̄ej jejne intereſy wjedu, a tele intereſy wjedu Žendželsku k trojoſwjaſkej kotrýž je ſo roſzudžil, Ruffu w jejnyh požadanjach ſa kwětowym knieſtvoom ſahžerječ. Njemylcze ſo, trojoſwjaſt ſo wjele bóle psche czivo Ruffej hac̄ pschečzivo Franzowſkej méri. Hdž̄ njeſedzbujemy ſo zar bóry ſyloje Europy ſmozuje. Duž je bjes džiwa, hdž̄ dž trojoſwjaſt hacženja pschečzivo teſlej hrožazej rěz̄ natwaric̄. Fran zowſkej drje hakle na druhiim měſeče ſtrach hroſy, ſotremuž ſu Němska Awiſtria, Italska a Žendželska wujtajene. Dženſa je Žendželska kotaž dželo ſatitanja Europy psched Ruffej wudoſpolni. Hdž̄ n wójnje mjes Ruffej a ſjenocženym wulkomožami neutralni wofstanjemy njetriebamy ſo nicžeho boječ. By-li ſo nawopał franzowſko-rufle wójsko poraſylo, dyrbjeli wotczakac̄, ſo Franzowſku do malých kufkom roſtorohoju, a ſo budža ſ nami ſakhabdžec̄, kaz něhdý ſ Polskej. Bychmy-l dobycžerjo wofſtali, bychu nam Elſaſ a Lothringſku, hnabž zylu kra pschi lěwym Rheinowym brjoſy wróčili, tola bychmy nufowaní byli hac̄ do wěcznoſce ſo po žabanjach Ruffeje ſložowac̄. Ně, praju wam, broňmy ſo dale, jeli ſo maja to ſa trebne, tola wofstanymi ſami, ſakhowajmy ſwoju neutralnoſć”. Warnowanje něhduscheh miniftra psched pschečzelſtwoom ſ Ruffej pola Franzowſow hlučnej wulky namaka, franzowſke nowiny na njo ani njeſpomnja a čhedaž jo pſdac̄ ſamieſlčec̄.

Kukowska. Peterburgske nowiny „Dżen“ w psychiczinie, kotrej dla w bliskim czaju němſki póſklanç w Peterburgu, general Schweinitz na wotpočinck pońdże, s Barlina jez̄ehowazu, mało wérje podobni wojęſz̄ psichinieju: Tu ho powieda, so smęte awbijenza, kotrūž je němſki póſklanç psich Peterburgskim dworze, Schweinitz, pola khęzora Wyłemel, jara wažny wuczinck w stawisnach rusko-němſkich pomérów. Khęzor Wyłem ho najprjóbzy póſklanza woprascha: „Je wérno, so je w Ruske strona paſſlawisow w politizy psichewahu dostała?“ Na to je pječź Schweinitz wotmolwił: „W Ruskej njeje wopravdžitych politiskich stron Słowjaniske dobroczelske towarstwo w Peterburgu nima żaneje samożnosće na statne należnosće a wožebje s daloka nima teje samożnosće kotrūž je mělo słowjaniske Moskowske towarstwo ja Alfakowa“. Na tu khęzor: „Poſlednje pschemenjenja bjes russkimi statnikami pak na tu poſafują, so ſu tak mjenowani słowjanofilojo (psichęſeljo Słowjanow) kotsiz mějachu hac̄ do poſlednjego čaža jenož w russkiej domajazej polityzy psichewahu, wo kotrūž ho ja do zyla njeſtaram, někto tež psichewahu w wukrajnej polityzy nabyli.“ Na to Schweinitz s nowa se smęrowazym wobtruczenjom wotmolwi a ho bjes druhim na to powoła, so je s někotrymi słowjanofilemi spschęzeleny. Widżo pak, so khęzora nje-psichęſebiči, doda: „Ssadbž je mózno, so ſu moje wýżoke lěta s psichęſinu teho, so węzy w hinaſhim kwestie widžu, hac̄ ho někotrym młodym statnikam sfadža.“ „Budu hebi to psichemyſkie“, praji khęzor Schweinitz ho pječza po tejle awbijenzę roſkudzi, wo puszczenje s klužby profhyę. Jego nastupnik w Peterburgu budže bjes dwela Nebel Hrabja Waldersee ho jenož na pruhu mjenuje.

Dolinista rója.

(Słonečjenje.)

Ęzim hórje w Pětrowej wutrobje howrjesche. Jan po tajkim wjedżesche, so je wón slóstnik, móžesche jeho po tajkim kózdy čož wýschnoscí pscheradźicž! A wón dyrbjesche teho dla w stajnym strasťe bycž, pełnje pštichladowacž, mjes tym so tamny w rukoma Dolinskéje róže wotpocząwasche, s jeje ruku jeje rjany statok dostawšči. Ně, to ho nihdy na nihdy stacž njeśmiedżesche, żenje ho lubaj žiwa sažo wohladacž njebyrbjeschtaj! Kruczjisho hacž hdz předy bě ho

wón nětko i mordatstwu roszkudzil; i khwilemi i ruku sa pistolu po-
maža. A njehodžesche dha ho skutk zyle lóhzy dokoniec? Psche-
cziwnilej, kij ležo spi, kuku do hlowy tsélicz, dha sy jeho na węczne
wotbył; minu ho nefotre měšazy, a jeho kmjercz je ho we wky sa-
byla. Ale mějesche hishcze khwile; poł hodžinu dale je lěž naj-
huszijski, krajina najpuściższa; tam dyrbi ho skutk stacj, tam ho
żaneho kswěka bojecz njemějesche. Pečku wěstojeż wo kmjerczji
lubeho dostawsci Róža jawěscze kwoje waschnje pschecziwo njemu
żamomu pschemeni, a won skončnje dozpíje, sa cztimž je dawno tak
horzo žebzil.

Čejče krjepele padachu, njewjedro sakhadzecz pocja a bu dale hórsche; ale Jan, kiz bě pschejara muchny, tola njewotzuczi. „Dobry wjeczor!“ ſo na jene dobo po czmě něcegeji hlož ſaflyſcha. „Smileže ſo a wſnicze mje kruch pucza na hwojim woſu hobu! Njewjedro je mje pschehwatako, a ja hym jara hlaby.“ To bě starý muž, kiz móžesche lědma dale, mějo čezki měch na hribjeze. Pětr ſo ſtróži, ale hórfy, starza wuſmeſhejo, wotmolwi: „Mozej konjej mataj tež hjes waž čejko doſč czahnucz! Jeno ſo po ſchtom lehneče, hzechze-li wotpocznucz; kupjel w ſečzu, to ſo poſkucha. Ja ſo wam woſladam, ſo dyrbjal waž hobu wſacz!“ Starz wótsje ſaſtona, ale ſo wotmjeſča; mlody čloujek konjow pohonjeſche a ſpěſniſho hacz dotal dale jedzeſche. Njendrie větř w howrjazych wjetſiſlach ſchtomow ſchumjeſche, móznie hrimot bubotaſche, heklate hlyſti ſo na njebu hchizowachu; ale na Pětra tele mózne jewenja Božej ſtvruby ani prósčka njeſkutkowachu, holk w jeho wutrubje wſchitku pohluschesche; ſtuk dyrbjeſche ſo dokonječ, potom halle ſo wón mér a ſvože na pschezo namakacz nadjeſeſche. Skončinje běſche do teho džela leža dojek, hdež mějeſche myſkle njeſkutk dokonječ, wón ſ wosom ſaſta, hotežku krucze pschezo krucze ſpasche; jemu ſo ſnanou wo jeho horzo lubowanéj Něži džiſeſche, pschetoz rđodſtny požměw na jeho woſlicžu wotpocznovaſche, kaž hvečko hlyſka ſ hñilemi poſaſowaſche. Pětr hwoju piſtolu wuceže a chyzſche ju runje towařſchej ſtož móžno bliſko k ſpanju ſaſtajicz, — tu na jene dobo ſatrafčinje w powětſje wrijeſnu, a mało króžel psched nim Bože njewjedro ſ tajkej ſatrafčnej mozu do ſemje dyri, ſo mordarja pohluschi, ſo ſo wón ſ wosa ſnak na ſemju dele wali; na dobo konjej ſploſchenaj w ſtronu ſkocžiſtaj a wós do hrjebe ſejeſchtaſ, koraž ſo ſ boča pucza čeznjeſche. Něčko Jan ſ mozu ſe hwojeho ſpara wotzuczi, ale po czmě a pschi hylnym deſčezu hnydom doſč k ſebi pschińcz njemóžesche. Wón towařſha ſ mjenom woſaſche, ale ničto ſo njewotwola. Po něčim ſo wón zyle ſhraba, ſtanu, konjow a wós do rjada ſtaji a potom Pětra pytaſche, kotrehož ſa hñili po ſdacžu morveho na ſemi ležo naděndže. Piſtolu Pětr híſhče krucze w ružy džerzeſche. Jan doľho dwelovac̄ njemóžesche, ſhto mějeſche to wſchitku na ſebi. Hrōſba jeho wotſchaſowaſche; jeho dobra wutroba ani ſapſhiček njemóžesche, kaž je tajfa wjecziwoſć móžna. Sso horzo a nutruje k temu pomodliwſhi, kiz wſchitku wodži, wón hwojemu ſaſaklemu njepſtečzelej piſtolu ſ ruki wſa a jeho pschehytoſche. Hórfy ſo wón pschehwedči, ſo Pětr morv njebě, ale jeno čejzy pohluscheny; duž ſo prožowaſche, jeho ſaſho wožiwič. Wón jemu paſlenza do rta davaſche a jemu mjeſwoče ſ wobu macjeſche; wopravdže Pětr hžo ſa poł hodžiny wociž wotewri, ale jej hnydom ſaſho ſaſzini, widžo, kaž ſo tón, kotrehož bě psched krótkim ſkónzowac̄ chyzk, takle luboſciwje ſ nim prózuje. Boh tón ſenjes ſam wé, ſhto ſo w jeho wutrobie ſta; pschetoz hdyž ſ nowa wociž wotewri, běſche wón wopravdže druhi čloujek. Wón čzinjeſche, ſhtož Jan chyzſche, jemu hwoje město předku na woſu wotſtupi, ſo ſam na jeho měſeče we woſu wupſteſtre a ležo mjelečo, ale ſ dotal njeſnatym džiwnym ſaſzicžom k njebu horje hladasche, hdež ſo netko, hdyž běſche njewjedro nimo, byly hweſdow hlyſeſzachu.

W najhlubšej čiždini dale jědzeštaj; lěha bu kónz, a hacj do Dolina běsche jenož hřichče dobre pol' hodžiny. „Masch ty moju pistolu?“ ſo Pětr na jene dobo woprascha, ſo trochu poſběhnutſi. „Haj, Pětrje“, Jan wotmolwi a jemu ju poda; Pětr ju do ſala tknu a ſo ſažo na ſwoje lěhwo wupſchestrę. Sa malu r̄hwilku pak Jana ſ jara pschemenjenym hlofom proſcheshe, ſo by poſaſtał a ſ nim ſ wosa ſleſt, dokelž ma jemu won něſchtò wažne prajíz. Tak ſo ſta, a wonaj na ſemi pschi wosu napſchecio ſebi ſteieſtaj.

"Jano", wózgi na semju složivšchi Větr počja, „ja bým dotal w kóždym nastupanju žalostnje hrošny čłowjek był; slepa pochilnosć Ź Róži a drje tež nahrabnośc̄ stej mje ſloſtnika, haj mordarja ſežinilej! Haj, ja bým był, kiz bým cze tehdy w bitwie w ležu potřelik! Ja bým był, kotrehož tež twoje nadobne smyšlenje dženja hnucz nje-móžesche, a kiz bubžech cze ſ pistolu ſawěſcze hattelič, njeubudžesche-li mje Bože njerwiedro pochusčilo! Hakle psches to bým ſkónčinje

rosuma nabyl, slónčenje wschu hrósnoséz hwojich skutkow a hwojeho smyšlenja sačzuwam a ho Bohu w njebjach džakuju, so mi nowy njeskuł njeje dokoniecž dał, kotrež nihdy sapokuczicž móhl njebych. Jano, ja cazu wot nětka druhi čłowjek bycz! Twoj nadobny pschi-klad njech mi psched woczomaj steji, doniz budu žiwý! Weje wjazy niewohladasch, pschetož ja po tejle mjesy pěšchi do Dolina póndu. Dojedz žam do wzy a pôsczel mi wós s wotrocžkom. Sa někotre dny na pschezo domowinu wopuszczę a ho do Ameriki podam. Schtož je ho mjes namaj stało, njech potajne wostanie, so frudoba a hanba na schédzimu hlowu mojego nana njepchiniđe. Ale jenu proštawu hischče na tebje mam, jara wulku. Móžesch-li ju dopjelnicž, dha niz sadwelujo, ale s dowěru hwojej dalszej hukdžie napscheczo póndu. Jano, luby Jano, móžesch mi wodacž? A wón psched nim na kolencje padze a horze hlyshy ronjesche.

S zylej wutrobu, Petrje! Boh tón řenjes na njebju mje hlysh! "Jan hľubo hnuti džesche a hwojeho přjedawšeho nje-pscheczela k řebi horje sczéze. "Ale psche czo domach wostacž njechach? Wét mi, so wo tym, schtož je ho stało, ženje rěczež njebübu."

Petr s hlowu wijo rjeknu: "Ně, to ho wjazy njeħodži; na-wopat, schtož hym řebi samyħlit, je přenja a najnujsnicha krocžel, so lěpsche žiwjenje sapocžnu. Ty pak měj horzy džak, so hy mi tak nadobnje wodał; Boh czi to saplač; pschetož hjes twojego wodacža ženje mér dushe namakal njeħubzech!" To prajimski wón mķodženza k hwojej wutrobje skocži a ho hñwatajż wothali. Jan sa nim stejo hlabasche, doniz jeho widžesche; potom na wós salše a dale jēdžesche. Někotre minuty posdžischo kruč psched ſobu někajtu žónsku w hñwetke drasče s boka puega stejo widžesche. Jeho wutroba spēšnisko pukotacž pocža; wón konjow ſadžerža, s wosa ſlocži a ſawola: "Róža, moja Róža!"

Radoſtny ſchil jemu wotmolwi; wonaj řebi napscheczo kēžeschtaij a ho bōřiš wobjeſtai. Jeju roſhorjenje ho dohlo ſlehnucž njeħaſche; njeħožeſtaij ho na ho nahladacž a ho zyle hwojim sačuzam pschewostajſtai. Slónčenje móžesch Róža powjedacž: "Twojego nanowa powjesz, so Petr po tebje pojēdže, je mi žalostny njeħem načinila; zylizki džen ſhim tħo dla plakala a ho fa tebje modilta; pschetož mi bēſche tał, jako by ho něchtu hrósbne ſtač dyrbjał. Ja dže wjedžach, so cze Petr ſmijertnje hýži. Pschi njeħedre bu mój ſtisk najwjetſhi; mi bēſche, jako bych cze ženje wjazy wohladacž njeħrybjała, jako by mi bliſto a tola wēčżnej ſa mnje ſhubjeni byt! Ěimowa nőz bē ho nakhiliła, ty budžesche tu dawno bycz dyrbjał, ale njeħschiniđe. Ja njeħedžach, ſchto ſapocžecž; ja dyrbjał czi napscheczo bēžecž; ja hinal njeħožach. Někto slónčenje mam cze w hwojimaj rukomaj, někto nauj ničo wjazy na ſemi dželicž njeħrybil. Ale powjes mi, bēſche mój ſtisk podarmo? Hdyž da Petr je?"

"Styšk twojeje hñwneje wutroby wſchak cze mylil njeje", Jan wotmolwi, lubu hľubo hnuti k hwojej wutrobje kēčo; "ale Boh tón řenjes je w hwojej bjeſlónčnej miloſći wſchitko k lěpſhemu ſloži; wjazy czi rjez njeħožu. Petr pak je wot nětka duschni, pěkný čłowjek a halle psched kročkim po mjesy pěšchi do Dolina ſchol."

Wot nětka ničo wjazy ſbože cžežko domaphtaneju njeħuczesche. Hýž ſa dwaj dnjej Petr k wulku ſpodbívanju wjeħnjanow domazjy statok wopuszczi, so by s kódžu do Ameriki wotjel. Wēħaż posdžischo mējesch Jan je hwojej Róžu kwaž, kotaž bē ho, hdyž ho jej ſbož ſi nowa hñmējſche, ſaħo k polnej rjanoſcež Dolinslejje róże roſwila.

Ze Serbow.

S Budyschinje. W Budyschinje budža ho pschichodnje ſaħo konjaze wiki wotbywacž. Šakſke ministerſtwo wójny je Budyskej mēħċaŋſkej radze k wiedženju dalo, so ma myħle, w Budyschinje remontse wiki wotdżeržecž. Lužikim ratarjam budža napravjenje taſlīk wilok jara witane.

S pola. Ja, ſpiħacžel tutych rynčkow, hym hýž dolhe lēta hwoju wot wózow namrētu rolu wobdział. Pschi hwojim džele mējach pak tež ſtajne potrjebnosć, po hñwatoku a pschede wſchém nje-dželu ſa hwoje powucženje abo natwarjenje něchtu rjane cžitacž. Duž hym řebi wot ſpočatka Sserbiske Nowiny, Miſjoniſkeho Požka, Sserbiskeho Hospodarja džeržak a hym tež ſobustaw kniħowneho to-warſtwa a njeħožach ženje docžakacž, hdyž bych ſi tutych pomjenowaných žórkow ſaħo nowe wokħemjenje cžerpacž móhl. Jenoz jene hischče pobrachwasche: něchtu podomne, ſchtož maju Němzy hýž dawno w hwojim "Nachbar", "Christenbote" atd., w nasħej lubej hervskej rēči. Ja mējach žadanje, njeħel žam popoldnju krótkie wulkado-

wanje s Božeho hlowa a potom rjane powjedanja žam ſa ho a ſa hwojich wucžitacž. Najradſho hym njeħel žam popoldnju domach pola tych hwojich a ſi cžitanjom ho naſlēpje čaž minje. Duž bē lēħha moje wježele wulke, hdyž nowy čažopis "Bombaj Boh" wündże; pschetož tón wſchē moje žadanja dopjelni. Tu je wſch, ſchtož hñy mēč, a to niz w zusej rēči, kaž "Nachbar" a "Christenbote", ale w nasħej macżeńnej, w hervskej rēči. Kaž džesço ho pschezo wjeħel, hdyž jón kóðu ſobotu doſtanu. Tuni tež je. Sa 40 np. na ſchidworeč-lēto je pola Smolerja w Budyschinje doſtač. Dodžakowacž ho knjejam ſpiħowacželam a knjeſej wudawarnej tuteho čažopika njeħožu ſa te ſbož, kif hym hýž ſi njeho mēl. Wutrobiſje žadacž by bylo, jo by tež tuta nowina, kaž Sserbiske Nowiny a Miſjoniſki Požok, wjelle cžitarjow namakala.

S Čzornych Noħbiż. Wutoru popoldnju je do domskeho tudemneho žinnoſčerja Ernsta Dudy blyss dyri. Wón drje ſapaliſ njeje, tola je na twarienju wſchelaku ſchobu načinil, hjes druhim je na tħejše na pječ ſħoħezi zyheloveho krywa roſbil.

S podhorow. Pschi njeħedrač, kotrež ſanġġene dny nad nasħej krajinu cžehnejhu, je blyss w Wjelečinje do Domaschez lipi dyri a ju tójſčto wobodrel. Dale je blyss tam ſady knježejje wovcžernje do ſahona wovħa, pola hajnkownje do haczenjow a pola Woſtaschez do kopjena kyna ſajet. W Bójkwezech Bože njeħedro do kerkow, blyssko kotrež wotrocž ſublerja Jakubascha džeczel hycžeſche, dyri. Se hylarny ſalubnjenjom a powētrowym cžiſčiem ſo wotrocž poħluſhi a k ſemi powali, tola ho wón ſaħo ſħrabu, předv hacž ludžo k njeħmu dobežaħu, kotsiż mēnjaħu, ſo je wot Božeho njeħedra ſarġeny. W Scherachowje ho keralez wuħen wot blysska wobħeklobgi. Pola jeneho druhego hospodarja blyss jenu kruſħek roſtorha a w Worbsu telefonou żerbz roſyħħnowa.

S Kořymja. Hdyž hñy hyske wóndano tudemny rēſnik Rabowski žwinu ſareſacž, jemu wone ſtačk prawje ruſi wotkužnu. S tym pak ho Rabowski w hwojim džele ſamličiż njeħħa; pschetož wón žwinu ſareſa, předv hacž leħartru pomož pytač wotendže.

Se Žicženja. Šanġġenu njeħel žam popoldnju wobstarnaj mandželskaj Handrij Schuba a jeho mandželska hñwji ſloty kwaž ſwjeſčetaj. Psiele ſi jeju pscheczeltra ſo na tutym dñju w jeju domje ſenje a jubilejku mandželskeju ſe hwojimi ſbożopſchecžem a rjanymi darami ſwjeſčeli. Duchowny, kif bēſche tež pschitomni, jimaž po krotkej rēči zyrlwine požohnowanie wudželi. Schuba je hýž, hacž runiż hemat zgħie ſtrony, na wſchē 8 lēt bje wſchēho widženja, jeho mandželska, kif je jako hñedomliwa baba dolhe lēta hwojego po-wolania ſe wſchē ſwernosčju hñadala, je wot ſanġġene ſym tež cžerpija. Duž bēſche jimaž doččakanje tuteho rjaneho dnja cžim bôle poſpħecž. Boža hnada psched wobęju dale a daj jimaž wobčež-nosće wħiżi koll w ſejerpliwoſci njeħcž.

S Zokowa. Schitwörk 9. julijsa popoldnju w 3 hodžinach pschi Božim njeħedre, kif wħiše nasħej wħy cžehnejſche, blyss do twarienja ſonarja Hensela dyri a ſapali. Domje na dobo zyle w plomjenjach ſtejſche a ho do cžista wotpali. Šykkaw bēħu i Brēħ, Ssemichowa, Noweje Wsy, Hobđija a Semiz pschiżże.

S Hornjeho Wujesda. Bjalik thħażenja je w konjemzach tudemneho kniežeho dwora wohēn wudži. Plomjenja buħu, předv hacž ho daloko roſħerħi, wot Bolborčanskeje ſykkaw ſħasħane.

S Lupoje. Sserju thħażenja je Bože njeħedro do Lüpjan-skeje zyrlwie dyri. Schtom, pschi zyrlwinjach durjach ſtejazı, bu wobħeklobżen.

S Minakſkeje wħadha. Wschitzy bēħmy ho na hñjedżeñſke ſapokafanje nasħeho luħeħo noweho kniessa duchowneho wjeħelili, a bēħmy ho nadželi, ſo budža jeho ſapokafanje na hervskeim kemsħenju, dokelž je wulka wjetħchina nasħej wħadha hervska. Hdyž je ho westa strona na to powoħla, ſo je wſchak tu njeħel ſo ſwiegħi rjedże nēmħle kemsħenje prenje bycz mēlo, dha my prajim, ſo budžiħmy rabsħo hischče jenu njeħel ūl dlej ċakali; pschetož ſe hervskei ſapokafanja budžiħħe njeħħi džel nasħej wħadha wjazy wužitka a żohnowani ſa hwoju wutrobu mēl! Menoh Sserbjo.

S Rodez. Tudemny kniessi dwor, kif herbam kniessa Rēxa i Chielsau ūlħiċċe, je ho wot direktora krajneho ſudnistwa ſwona klužbi Martinia w Budyschinje ſa 400,000 hrivnow kipil.

S Wujesda pola Pomorž. Wulkemu strachej je ho ſanġġenu ſobotu Jeje Majestoscž kralowa Karola wukħowaka. Kralowa bē ſi genuaſkej wójwodku poſdże popoldnju ſe Sibilleorta wotjela a ſo wot Shorjelza ſem w wožebithym cžabu wjeħesche. Hdyž kralowej cžab nimo Wujesda jebžesche, psches njeſawrijen pucż, psches ġelesnizu wjebžaq, dwajpħeżejn ſi džeczelom a hym naħħadżen wós, ſublerjej Hartsteinej klužħaż, pschiżiż. Lokomotiva do konjow ſrasu, jeneho

s njeju hrabnu, jeho daločko hobuniecze a do zyla rostora. Druhi kon̄ bu na bok stoczeny a tak czecko wobschodzeny, so dyrbjachu jeho poszcziglo kłóce. Hartsteinowy syn, tis wos wiedzescze, bu do pschirowa morzneny, tola pschi tym Janeje schody poczerpić njeje. Wos bu pschi srazenju kłetro wobschodzeny. Dokelz jelefniza na tamnym městnie kolo czini, njeje młody Hartstein so czoba s czazom dohladacz mohł. Strach, so so kralowej wobebith czah swroczi, bę bliski, a wulke sboze može so mienowac, so podaw̄ hōrscich szczewkow sa sboiu mēl njeje. Kaj kralowa poszcziglo prai, je so wona sylnie wustrzila, hdz̄ czah friedz̄ jēsy na dobo sasta. Schito je na njesbozu wina, pscheptyanie wusiażni.

S Wossborka. Młokarnja, kotrejz twar bęchu psched 5 mězazami wobsamli, je so sa krótki czaz natwarila a 1. julijsa so wotewrila. Naprawjenje w njej je jara pschisprawne, runje kaž maszink, w mlókastwie trēbne. W sapoczattu budże so 4000 litrow wschednje pschedzelač, tola može so, jeli so je trēbne, 6000 litrow wob dzen do pschedzelača pschedewscz.

S Rakez. Sañdzenu sbotu je Bože njevjedro do blyskowoda tudomneho kniežeho dyriko a po nim dele k semi sajelo. Pödla teho bu wot njej jedyn topol roszhnowany.

S Jamneho. Dokhi czaz je so minul, so njejszny tak wyższeje wody melli, kaž po sbotniscim sylnym njevjedro. Szyno na kłach w wodze pkuwa, a hamo do pinzow a do dworow woda dożaha. — Ssředu tydzenja rano je Bože njevjedro do tudomneje starolutherskeje zytkwe dyriko a sapaliko, tola su wohen bōrshascheli.

S Wulkih Szkarow. Hijo czasto je so stało, so su dżeczi, kotrej su na hromadu hrjadow jałele a po nich behale a skakale, do njesboža pschiscke, haj hamo živjenje s tym shubile, so su so hrjadu pschewalise. Taſki podaw̄ je tudomneho blidatseho mischtra Schibera nježelu rano do wulkeje frudzby stajl. Jego dżewjeczletny synk bę na skladziszech twarskeje potrjebu tudomneho twarza Jurka wokolo hanjejo blisko hromadu czekanich hrjadow pschisck. Na njesbože so rjady pschekulichu a hōlczezej straschnje hlowu sranichu.

S Kleťneho. Twar nasheje noweje schule so bōrsh sapocznie. Dyrbimy so do spēcha mēcz, dokelz kniežerstwo hrosy, so twarski pschinosck, pječza 11,000 hriwown wuczinjazy, njepriswoli, jeli so so schula leška hac̄ pod třechu njenatwari. Poslednju nježelu so pječzo twarszy mischtr na tuni nowotwar hensachu, a jón skonczenie twarski mischtr Seidel w Džezach sa 19,500 hriwown pschipolasany dosta. Schula so s ranja pohriebnischę na fariskim polu stajl. Městno wschak so nam lubi, tola ryk nowotwara so nam nješpodoba, dokelz je, njevěmy kajkeje winy dla, kufath twar, a niz, kaž by to tola rjenscho bylo, twarjenje s runej frontu. Ssano so hiszceje to porjedzic da. Tola njech je temu, kaž je, nam je s zyra jara lubo, so schulski twar bōrsh k nekaſemu konzje pschindze.

S Lubina. Wichor, kotrej w nozy wot 1. na 2. julijsa tudy mějachmy, je s węże nasheje wulkeje zytkwe wulku kulu s khorozekli wottorhnik a dele czisznul. Kula so jara wobschodzi, a stare liszcziny, kotrej so w njej khowachu, po torhoszczu psched zytkui roszbrojene ležachu. Knies, tis blisko zytkwe hdli a bęsche na podaw̄ pschihadowal, drohotne liszcziny ssebéra.

S Delnicz Euziż. Pschi lētisckich powodzenjach je Delnia Euziga sboiu najbōle potrjehena. Euki pschi wodach su wschē poczryjene. Katarjo njezmoža syno domoj khowac, dokelz woda na kłach ludzom hoc̄ pod pažu doſzaha. Wjele stow wosow syna su wotplawjene. Pödla teho su tam a hem krupy wjele žita ſbile.

Přílopk.

* W mechaniskej pschadowoni w Žitanje, w kotrejz bęchu wječor w 6 hodzinach dżelač pschestali, 2. julijsa wječor bōrsh po 7 hodzinach wohen wrańde, a so nawječorne kſidlo fabrikli wotpali. Mjes tym so někotsi měnja, so je na njesbožu nekaſki dżelačer wina, tis je ſebi duzy s fabrikli tobak ſažehlik, maju drush ſa to, so je so s woliom nazyczeny kuf wolkmy, s kotrejz so maschinu cziszcza, ham wot so sapalik. Wohen bęsche jara wulki, so mějesche wohnjova wobora połnej ruzh dżela; halke po połnozy buchu nad plemjenjom s kniesom. Parne sykawa mechaniskeje pschadowonje dżelaſche, a 17 druhich sykawow bęsche na wotmož pschijero. Někotsi wohnjowi wobornicy su so na rukomaj a mjeswoci sranili; hewal so na sboze nikomu schody ſtało njeje. Hlowny ſkład tworow je njeſranjeny wostal; jedyn ſkład sykych tworow je so wupalik, teho runja ſal,

w kotrejz 183 krožnow ſtejescze. Dokelz pał ſu wſchitke druhe džele fabrikli njeſranjene wostale, chydzhu w njej hijo tón tydzeni ſaſo dželač poczecz. Fabrika je pola 5 s naſlepſich ſeſte wohen ſawęczowazych towarzſtwow ſawęczena. S nowotwarom džedza bōrsh sapoczecz a jón hac̄ do kónza lěta dokonjecz; mjes tym chzedza kłazam, kotsiz w fabrizy dželač njezmoža, dželo domoj dawac̄. Mjenowana mechaniska pschadowonja, něhdz Fränkelez, netko akzijo-wemu towarzſtu ſluſcha.

* Tez w najwjetſzej hlybokosczi w ſemi ſo czlowje blyſkej wuhowac̄ njezmoža. W kralovſkich podkopach w Freibergu blyſk ſa jedyn dzen tsi króz do Konstantinſkich podkopów dyri. Pschi tym buchu w hlybokosczi 360 metrow pod ſwierschnoſczi ſemje hewjerjowot blyſka trjecheni a poſluſheni.

* W czazku ſralky wiſchnjow njech ſo ſaſo na to kędzne czini, ſo ſo wiſchnjowe pōčki ſobu jēſz njezmēdza. W Chemnizy je ſan-dzenu nježelu kęzjeza młoda holza wumrjela na ſzczewkach njeponczinka, pschi jēſzenju wiſchnjow pōčki ſobu pōjerac̄.

* Wutoru popołdnju je w Chemnizy Bože njevjedro do jeneho twara dyriko a wózom dželačerjow a dželačerkow trzechilo. Blyſk do wuhnja praſnu, wotſkoc̄ tam a potom po ſkodowych ſeleſnych noſcherach do druhego ſchoda ſaję. Na ſamjentnych ſchodach dželačerjow a dželačetki ſebzachu, kotsiz deſhezja dla czaz ſwaczenja něchtio po-dleſchichu. Blyſkowe ſkutkowanje bjes dželačerjemi bę ſałofne. Jedyn dželačer ſo hnydom morwy wali, ſrwej jemu ſ ſekotrych ranow na hlowje bęſeſche. Sarazeny ſonu a džeczi ſawostaji. Młodschi dželačer, tis bę pödla njej ſebzal, w rukomaj ſwojego towarzſha wudycha, tis chydzhe jeho ſ twarjenja wunjeſcz. Cſio drnſy dželačerjow buchu poſluſheni a czecko ſranjeni; jich do bliſkeje měſciezanſkeje hojerjenje dowjeſchu, hdz̄ ſo jim přenja ſekarſka pomoz dosta. Halle hdz̄ bęchu ſo tam ſekarſko doſkovali, w nich živjenje ſaſo ſbudzic̄, woni ſlabé ſnamjenja živjenja wot ſo dachu; boja ſo, ſo ſmierci njeuſzelnou. Jena holza a dwę ſonje ſo jenož ſ lohla ſranichu. Nowotwar ſo hewal wobſchodzil njeje, jenož wuhnjowa hlowa je roſražena a dele czisznjena.

* Cęzke njevjedro, wulke krupy a ſatraschnje wětri ſu druhu poſoſzu ſañdzenego tydzenja mnohe krajiny w Němské domaprytale. Cęzke njevjedro, kotrej 1. t. m. po dole Cobja cęzneſche, je na wobemaj brjohomaj rěki wjele ſchody načiniło. Pschede wſchém ſu ſadowe ſichtomy wjele ſchodowate. W Gorſniſu ſylny ſichtom, kotrej bęſeſche wětri ſ ſorjenjemi wuwalik, padajo ſlužbonu džowku porasy a czecky ſrani. W Mühlbergu nad Cobjem Bože njevjedro cžolmarjorja wó ſtrowe ſarasy a ſonu we ſtrowy poſluſchi; cžolmarjowy wotročz a dwaj druhaj mužkaj, kotsiz w tym ſamym domje pschewyachu, njeſranjeni wostachu; cžolmarj je wudowu ſ 11 džeczimi ſawostajik, wot kotrejz je najstarſche 18 lēt, najmłodsche hakle 6 nježel stare. W Nowym Měsce a Reichenbrandze blyſk teleſon roſrasy. W Hornim Hermersdorſje Bože njevjedro do brózne dyri, ale jeno wrota roſrasy. Tez w Braunschweigu mějachu tón ſamón dzen cęzke njevjedro ſ ſrapami a ſatraschny ſliv. Město je jara ſapuſczenie. Wſchitke pinzy ſu powodzene. Mnohe domy dyrbjescze polizija hnydom ſawrjeſc. Wojaſy a wohnjowi wobornicy ſyku nōz dželaču. Do mnohich dželačenjow a fabrikow je ſo ſello wody naſalo, ſo dyrbjachu tam na něchtio czaz dželač ſchecſc. Tez braunschweigſke krajne nowiny ſo w dotalnej cęzneſceni khwili cęzneſc ſiemozachu, dokelz bęchu parne ſólk a maschinu ſ džela ſobſchodzene, ſ džela ſanjerſedzene. W Krefeldze a wokolnoſci mějachu tón dzen ſylny wichor, kotrej na třelniſcę w Krefeldze, hdz̄ bęſeſche ſwajſkow ſtelenen, wulki ſwjetzeneſki stan powali, pschi czimz ſo někotſi ludz̄ lóhzy ſranichu. W Gütſtelne ſe wichor wjele ſkotu moril, thęże ſpowalaſ ſichtomy ſwuwalaſ; ſchoda ſ najmiejſtwa 600,000 mk. wuchini. W tannisckej parnej zybelinu wichor pēz powali; mnosy dželači ludz̄ buchu ſaſypnjeni, ale wſchitz ſiwi ſ ſropadankow ſwuczahani. W Anracze nimale žadny dom njeſchodzony njeſta; 40 bu jich ſpowalanych a nimale ſto wobſchodzonych. Jedyn člowjeſ ſu ſarazeny, někotſi buchu ſranjeni. Šchoda je ſo tudy na 400,000 mk. wobliczka. Tez po Mecklenburgſkej tón ſamhny dzen cęzke njevjedra cęzachu, kotrej ſu wjele ſchody načiniſe. We Wulkim Schmiesowje pola Güſtrowa wětri wowczerenju powali; wowczer ſ 1000 wowzami ſu ſaſypnjeni; na ſboze ſo rádi jeho njeſranjeneho ſ ſropadankow ſwuczahuci; ale wowzow bu jara wjele ſabitich, a mnohe druhe dyrbjachu ſo doklocz. W mjenowanej wody tez je wětri tsi wulke brózne do czista wotnjeſl. W měſce Lüſſow wětri ſarfſu brózne powali. Wſchitke połne plody ſu tam wot wulkeje wody wotplawjene abo wot wětra ſe ſemje ſwitorhane. W ſuſednym Altendorfje ſu ſichtom ſ ſorjenjemi ſwuwalane, třeſti domow ſwotkrywane a wókna ſ wjetſha roſbite. We wokolnoſci Blüſza

běsche Bože njewjedro trójzy sapalito. — Psihi satraschnym njewjedrje 2. t. m. ſo na rězy Wiſle čolm ſwrózci, na kotrymž ſo círjodka burow wjesesche; tſjo ſ nich ſo tepichu. Na polu bliſko řeky Bože njewjedro burſku žonu ſarashy. W Dublanach pola ſtowa w Galizskej Bože njewjedro do dweju khežkow dyti; w jenej khežzy běchu tſi holzy, wot kotrychž Bože njewjedro dwě ſarashy a jenu czežzy ſtrani. — 3. t. m ſ Wina piſachu, ſo je tam psihi ſurowej horzocze ſlónzo jara wjele ſudži ſežahalo, ſo ſu na to wumrěli. Tón hamón džen je satraschne njewjedro ſ trupami mjes Mníchowom a Meringom w Bajerskej žně nimale zyle ſanicžlo; naſylnische ſchtomy buchu ſ ſorjenemi ſwuwane. — 4. t. m. rano w ſedmej hodzinje měſachu w krajinje wokolo Wulkeho Schönawa, Warnsdorfa, Eibava a Oderwiža ſlīk; wulka woda wjele khežow psihi Mandawje, kuli a pola powodži a wulkeje ſchody načini. Dopołdnja w 9 hodz. Mandawa tež wokolo Žitawy ſ brjohow ſtrupi, a hacž do 11 hodz. woda poſpochi pschibywache. Tež Žitawske pschedměſta běchu ſ dzela powodžene. W tak mjenewanym cíjekim pschedměſce džecži ſe ſchule puſtežichu, ſo buchu doma byk, jeli ſo wjetſcha woda pschindže. Ale hólczata w měſtu teho, ſo buchu domoj ſchle, na třelnischego bězachu wodu měricz, psihi cíjimž budžesche ſo jedyn ſ nich lepił, njebudžesche ſi do-roſczeny ſ temu pschijchoł a jeho ſ wody wuzahnul. Wjes tym ſo woda po 11 hodz. wjazy njepſchibywache, ale tež njewoteberasche, krótko do 12 hodz. ſ Warnsdorfa telegrafiska powjeſcz pschindže, ſo wjazy wulkeje wody dže, dokelž je we wokolnoſći Kumbórka dopołdnja nowy ſlīk panul. W nižich pschedměſtach Žitawy je wulka woda na twarjeniach a woſebje w ſahrodach wjele ſchody načinila. Na ſelesnižy, kotraž je Žitawy na Dybin wjedże, khwili jěſdžic njemožachu; ale wječor hižo bě ſchoda ſažo wuporjedžena.

* 18 ſtara ſlužobna holza w Kummelsburgu běsche, taž je tam stare waschnje, w kwojato-janskej noz̄y do ſahrody ſchla, ſo by ſebi, hižo dwanacze cíjepje, wot wſchelatich ſelow ſopjeſchlow ſchepipala, kotrež čyjsche ſebi pod kluowat poſložic, ſo by wo ſkrie kwojeho pschichobneho muža wuhladala. Čedma pak běsche kruh do ſahrody ſchla, jej něchtó běle napscheczo pschindže, a holza ſo tak naſtroža, ſo bjes myſli na měſče ležo wosta; ſcherjenje ſo rucze ſhubi. Podzíſho ſo poſla, ſo je to druha ſlužobna ſ domu byla, kotraž je tež ſamneje winy dla ſriedž noz̄y do ſahrody pschijchla byla. Teje towařſchla je na kwoje ſtrózele ſemrěla.

* W Kelnje nad Rheinom ſu wěſtu Scholzini ſajeli, kotraž ſo ſ tym živiesche, ſo njemandželſte a druhe džecži na wotczechnjenje bjerjeſche. Hižo dleſchi cíaz bě wſchelatka powſedańca wo cíjienju teje žonskeje ſlužbecz, pola kotrejz tak nadpadne wjele džecži mřejeſche, ſa kotrychž wotczechnjenje wona ſaplaczenje doſtawasche. Taž ludžo powjeđaju, je ſe jedyn měžaz ſe 14 džecži, jej ſ wotkladanju pschepodatich, 6 ſemrjelo. Šuſhodža, kotſiž běchu žonku wobledžbowali, a kotrymž bě ſlaboſez a kahodnoſez džecži nadpanula, běchu poliziji ſ wježenju dali, ſo maja ſa to, ſo žonka džecži na někajke waschenje mori. Duž polizija tele dny cíelo džecža, na poſled ſemrjeteho, wuhrjebacz a wot ſekarjow pschepytacz da. Tuciž ſpoſnachu, ſo bě džecžo, kotrež bě do zyla wuhložene, kluodu wumrjelo. Žonku, kotruž winuja, ſo je džecžu njedofahazu zyrobu dawala, ſu do jaſtwa wotwiedli. Polizija tež pilnje ſa tym ſledži, hacž je žonka předy ſemrjete džecži po tym ſamym waschnju morila.

* Hižo ſažo je ſo na ſelesnižy njefbože ſtało. Wóndano rano na dwórnischę w Eggolsheimie druha lokomotiva parſchonſkeho cíaha ſ kolijow wujehde. 13 wosow prěnjeſe a druhje kluzy ſ kolijow ſefaka, ſo džela roſbi a ſ džela wobſchloži. Dokelž bě cíaz kylneje wobſadženy, je džiw, ſo je ranjenych a morwych jenož mało. Ranjeni maju ſ wjetſcha noſy abo rjebla ſtamane abo ranu do kluow. Roſbite wosy prěki a po dohloſci na kolijach ležachu. Taž pucžowarjo, kotſiž ſu njefranjeni wostali, powjeđaju, je cíaz pomalu po dwórnischę Eggolsheim jēl. S kónz dwórnischę ſo mjenujzy kolije porjedzachu. Kolije hole na podložku ležachu; mjes nimi pucžowarjo naſypaneje njebé. A tudy, hižo ſo najſterje ſe ſamýklem hižo pomaku jědžesche, cíaz ſ kolijow ſjedže. Prěnja lokomotiva ſtejo wosta, druha ſo na lewy bol wali. Šlēdewaze wosy ſ džela na prawy, ſ džela na lewy bol ſpadachu. Rjebužesche ſi ſo takle ſtało, a njebudžesche ſi ſo pomaku jēlo, budžesche ſo wukotne njefbože ſtało, a pucžowarjo budžechu wiſchitzu abo tola nimale wiſchitzu ſhubjeni byli. Pucžowarjo buchu ſ džela ſ wosow won ſmietani, ſebi ſ wjetſcha žaneje ſchody njefciniwſci; někotri ſami ſ powrōzeneſych wosow won pschijeczu, druhich dyrbjachu won cíahacz, někotrych ſ pomozu rěbla. W jenym wosu, kotruž běsche mjes druhimi pschijeczu, 60 lětnu žonku ſ Barlina morwu naděndžechu. Druha žonka běsche taži kylne ſtork do života doſtała, ſo je najſterje mjes tym

tež ſemrěla. Hižo bě ſo njefbože ſtało, ſo pucžowarjo a dwórnischę ſi džeczerje ſhérku prozowachu ſnjeſboženym pomhacz. Na ſbože běchu ſekarjo mjes pucžowarjemi. Wobydlerjo ſ Eggolsheimu ſo wokolo města njefboža cíiſcęzachu. Burske žony ſ wokolnoſće ranjenym mloko noschachu. Ranjenych do wokolnych měſtow ſwyschę. Wjes tym ſo ſarjanſtvo ſelesnižy wo pschicžinje njefboža mjeleži, pucžowarjo jenohložne wobkručejſa, ſo je jeničzy hoke město na dwórnischę w Eggolsheimje, hižo ſo kolije porjedzachu, ſo pschijeczu njefboža bylo.

* Štož rubježniſtvo naſtupa, ſo cíeklo roſhudžicž da, hacž je wone w Italskej abo w Turkowſkej hóſčje. Wjes tym ſo ſu turkowſzy rubježniſy wóndano pola Čerkeſkoi ſelesniczym cíah nadpanuli a jón wurubili, je tele dny 50 muži ſylna cíjroda rubježnikow w Italſkej ſelesniczne ſastawniſcę ſ Chilivane nadpanula. ſastojniſy, ſ ſelenjom ſatrascheni, ſo do cíekanja dachu. Rubježniſy na to ſaſu w ſastawniſcę a wobydlenja ſastojnikow wurubichu. Hižo jenož psihi tutym nadpadže, runje taž je to w Turkowſkej bylo, ſastojniſy ſ rubježnikami pod jenym krywom tčeli njeffu?

* W kaſarmach pěſchlow w italskim měſcze Bologna ſu zyle paſmo woſakow wuſlēdžili, kotſiž wopacžne papjerjane pjenieshy dželachu. K tamniſhemu khlamarjej ſaňdeny tħdžen malý hólczez pchindže a čyjsche papjerjany pjenies wuměnicz, kotruž by po naſchich pjeniesach 8 hrivnow placil. Hnýdom ſpóſnawſci, ſo je papjera wopacžna, ju khlamat ſbjerja a ju zlonikej poſla, kotruž běsche runje pchitomny. Tutón bórij wuſlēdži, ſo wopacžny papjerjanu pjenies neklafemu pěſchley ſluscha. S dalschim pschepytowanjom ſo wukopa, ſo běsche w kaſarmach pěſchlow zyle paſmo woſakow, kotſiž běchu tajke wopacžne pjenieshy dželali. Poſla jeneho ſ nich 317 taſkich wopacžnych papjerjanych kruhov namakachu. Wiſchitzu, kotrychž ſu dotal ſajeli, ſu ſ Oſima.

* Psihi pchijaznymi w jendželſkim měſcze Leeds wóndano 7 lětny hólczez ſtejche, wobſkorjeny, ſo je kwojeho towařſha ſlónzowat, tħiž bě ſ nim w jených lětach. Dokelž ſo poſla, ſo je mordat cíelo ſ wulkej pschelapanoſcę do potajneje khowanki ſkhował, měſachu pchijazni ſa to, ſo tež je mordatſto ſe ſymnej kruju dokonjal; duž jeho ſ ſmjerzej wotkudžichu. W žanym druhim kraju ſo taži wuſud njebý ſtač móhl. Jendželſta ma w tymle naſtupanju najkručiſche ſakonje. Doniž cílowej 7 lět ſtary njeje, jendželſki khostanski ſakon žaneho ſamolwjenja wot njeho njegada. Je-li ſedme lěto dokonjal a hacž do 14. lěta, ſo jeničzy prascha, hacž je mlody ſkótnik njekut ſ počným wědomom dokonjal; je-li ſo haj, ſo na mlodoſez njedžiwa, a byrnjež jeho ſ ſmjerzej wotkudžicž dyrbjeli. So pak buchu ſkótnika wotprawili byli, tħiž běsche mlodschi hacž 16 lět, w Jendželſkej nictu njepomni.

* Póſlemu kublerjej je psched kótkim 85 wozow ſpadał. Wozzy běchu halle runje myte; dokelž ſo deſhezil pchindže, dyrbjachu ſ pola rucze pod ſuchę. K temu ſo huna naſlepje hodža. Na hunjje, na kotrež ſtadlo ſecžerichu, pak bě ſo předy chilisalpeter khował; a dokelž nětlo khwile njebé, huno doſcz wuſedžicž, wozzy chilisalpeterowé měchi a roſbrojene kufki chilisalpetera lisachu. Runjež ſtadlo jeno kótki cíaz na hunjje pobu, ſa 6 abo 7 hodžin tola 140 wozow ſchori, wot kotrychž je 85 kónz wſalo, dokelž ſu ſebi ſe ſalpeterom ſawdale. — Mě ſmy tuž wopſjet na to poſaſowali, kajti ſtrachny jěd chilisalpeter ſa cílowjela a ſa ſkót je.

* W wokolnoſći ſekaterinoſlawa w połodniſkej Ruskej je kylne ſlīk zylu krajinu daloko a ſcheroč ſapuſcji. W wulkej wodze je ſo wjele cílowjekow ſepilo. Hacž dotal ſu 69 cíelow ſepjenych namakali. W někotrych stronach Ruskeje ſo pječa žně njeporadža a tam teho dla kluod nastanje; ſ druhich stron, woſebje ſ połodniſkich, na wopak powjeſcze wo wuhladach na dobre žně pchihadžea.

* Kódžinu ſtoreje kódze ſu ſo ſaňdeny dny wulkeho ſtracha ſminuli. Kódž 1300 gentnarjow dynamita wjesesche. Blisko Bornholmskeho pobrjoha ju cíejke ſrimanje pschelhwata. Bože njewjedro do njeje dyri, a wuſtrózani kódžinu hižo móbre plomjeſchka po kódži ſkafacž widžachu. Na ſbože pak Bože njewjedro ſapalito njebé, a plomjeſchka ſažo haſnuchu. Duž ſo kódžinu ſtrachneje ſmjerzej ſminuchu, ſo ſ dynamitom do powětra njefleſčachu.

* W Běgorodze w Ruskej je wěſtu Nicziporjenko 124 lět ſtary. Njedžiawzy na tažku wyskoku ſtarobu ſebi bjes zuſeje pomoži wſchědneje ſam ſwoje pucže wobkhodži, móže hiſčeze cíitacž a derje kylne. So je tažkeje wyskole ſtarobu dozpił, ſebi na ſkładowaze waschnje wulžuje: W ſwojim 25. lěce bě cíejzy ſhorik; dokelž we wosy, hižo běsche jeho nan ſamožity pschelupz, ſekarja njebé, do ſukhodneje wosy po ſeloweho muža poſlachu, kotruž jeho tħi njedžele

Hodžo žohnowasche a se selami hojesche. Hdyž bě młodženç sašo strony, jemu selowu muž tajkule radu da: „Czechli pschezo strony wostacé a dolho žiwý bycž, jeno taſte jež, ſtož je mlode, a ženie nicžo stare njewužiwaſi!“ Sso bojo, ſo móhl hewaſ ſaſo ſhoricž, młodženç po teſle radze činjeſche, jenož kurjatka, mlode kacžki, czeſlaze mjaſho, proſata atd. jedzeſche, ženie pak howiaſe abo ſwiniaſe mjaſho, kurn a huſhy. Tež wſchitku ſeleninu jenož mlodu rodzeſche. Bóry ſo tak na tule „mlodu“ jedz ſwucži, ſo běſche jemu wſchitko ſtaré pscheſiwné, jako mjaſho wot doroszeneho ſloczecza, zhe ſraſ ſelenina a žad. — Nicžiporjenko běſche trojzy wođenjeny a ma ſyna a wózom ždowkow. Po jeho ſlowach je ſo wón hakle w ſwojim 104. lečje ſestaril, dokež ſo tehdyn hakle trochu ſlabſchi čjujeſche a dyrbjeſche teho dla ſwoje dotalne waschnje žiwiſenja trochu pschemenicž.

* Kſcheczjanam w Chineſiskej hileze pschezo najvojetſchi ſtrach hroſy. Po telegrafickich powjeſczach ſi města Shanghai ſu tam po wſchech dróhach napominanja ſi wulſim pižmom pschibite, ſi kotrymž ſo lud ſchewuwa, ſo pscheſiwo Europanam ſběhnuci. Europsky konſulojo roſpjerſchenych Europanow napominaju, ſo wobrónicž. Chineſiskemu wóſku žadyn Europan dowéry nima.

* Bjeſkónczne ſyly ſtöpczlow ſu krajinu Hazaribagh w na- wječornym dželu Bengalskeje w jendželskej Indijskej ſapuſeſile a tam wulke ſchody načzinile.

* Straschné njeſbože je ſo wejera tydženja rano na železnicy pola Ravenni w kraju Ohio w Połnognej Americy ſtało. Parſchonſki czah běſche poſtaſt; ſa nim tworný czah ſi poſnej paru pschijedze a do njeho ſajedeſe. Egéla lokomotiva tworneho czaha psches přeni ſpanſki wós a hacž do poſložy druhého nuts ſajedeſe. Jeje parny ſtotol roſbuchnu, a mrózcele horzeje paru ſtolo wokolo wſcho ſparichu. Blízki wokomik ſo wóſy palachu, a puczowarjo w ſpanſki wóſach, kotsig hnydom morwi byli njebéchu, ale ſi roſpadanekow won njemózachu, ſo živi ſpalichu. Pomhač nichto njemožeſche. Morwych je 20 abo 25, ſranjenych 10. Wjedniſt lokomotiv tworneho czaha wobrúča, ſo jemu, dokež běchu ſoliſe moře, možno bylo njeye, ſwoj czah ſastajicž. Widžo, ſtož ſo ſtanje, won ſi ſtepijerjom ſi maſchinu ſtoczi, pschi czimž ſebi nohu ſlama.

* Šaz je ſnate, w połnognych amerikanskich ſtatach ſtoſníkow, ſi ſmijerci wofſudzenych, w nowšim čaſu wjazy njewobveſcheja a jím hlowu njerubaja, ale jich ſi elektrizitetu wotprawia. Sandžený tydžen ſu w New-Yorku na tajke waschnje na ſchyrjoch mordarjach, wěſtym Slocumje, Smilerje, Woobu a Jugirje, ſmijertny wuſhud wuſoniili. Šwédzky pschi ſchwarakim wotprawienju praſa, ſo ſu wotprawieni bjes ſmijertneho běženja a bjes koždzieklo ſnamjenja bołocze wumrjeli. Slocum bjes bojofce ſmijerci napſchezo hladasche a ſo ſi měrom na wotprawieniſti ſtol ſyže. Wotprawienje ſo tak rucze ſta, ſo ſo wobliczo ſaſudzeneho nizku ſuka njepſhemeni. Smiler tſchepjetajzy ſo ſtolej motasche a dyrbjeſche ſo na ſwojich pschewodníkow ſepjeracž. Wood bjesdžat na ſmijerci čakasche. Napſchezo wſchitkach wotčakanju ſo Japanski Jugiro njepſeczoſasche. Egéla hnydom po wotprawienju do ſtow w bliſkoſci donjeſechu, hdyž ſo wot ſekarjow wobhlaſadu. Dr. Rockwell, wunamakat elektroſkeje wotprawieniſkeje maſchinu, praſi, ſo je ſo přeni poſpyt ſi jeho maſchinu dospolnje po- radził. Šmijerci je ſi pomožu elektroſkeje řeki 1800—2000 elementow ſa wokomik a czige ſbes bołocze ſaſtupila. — Hinasche wſchal ſu ſwědczenja někotrych ſwědkow, kotsig ſu pschi wotprawienju pschitomni byli. Jedyn ſi nich, dr. Daniels, jenemu nowinskemu dopiſowarjej praſi, won měl wo tej wězy wjele powjeſacž, hdy by nusowaný njebył, mjelczeſc. Wón pschiſpomni, ſo je ſo koždy ſi wotprawienych dwójz ſi elektriskej řeki dyrił. Druhi ſwědki wěz taſte wopio- wasche: ſaſudzenych ſi dohlaſowanjom doktora Macdonald wuſjasachu a jím ſi hlowje a ſi nosy elektrodu ſwjasachu. Tole dželo dokoniwſki pomožniſi khanu ſeleneje wody a namaczaný hrib do ruk ſachu. Po ſnamjenju doktorow ſo prozebara ſapocža. Hnydom ſo czelo ſa- ſudzenych pscheſiwo putam wupinachu, kožda muſtula ſo ſtorhomasche, jako ſo by ſaſudzený wſchě možy napinal, ſwoje puta roſtorhnuć. Putowe kromy ſo hluhoko do mjaſha ſarēſowachu, a koža ſo krwej- czerwena barbjeſche. Sačiſchež tuteho napohlaſa bě ſa pschiladowa- rjow woprawdze hróſbny. Sa dwazecži ſekundow ſo muſtule ſtorho- macž pscheczach, czelo wokabnuchu. Wokomik ſo ſdache, kaž ſo by Slocum ſaſo wožiwi. Ředma minutu po přenim elektroſkej dyrijenju bjes hubomaj a ſalſchipjenymi ſubami ſaſudzenych ſchumiaſy ſwuk wuňde, hrisbot ſi pluzow kaž poſlednje ſaſtonanje. Dr. Macdonald hnydom ſi nowa elektroſke řeki na czelo puſhegi, a pschi druhim dy- rijenju ſo mjaſho, nosy a hlowa ſakurichu, muſtule pscheczach dželacž a czelo tak do ſo ſpanu, ſo by ſo na ſemju walilo, hdy by ſo wot putow njedžeržalo.

Cyrkwiſke powjeſče.

W Michaſlej zyrlwi budze jutſie njedželu rano w 7 hodžinach němſka ſpovedi, 1/29 hodžin němſke a w 10 hodžinach ſerbſke předowanje. Popoldniu 1/2 hodžin budze latechismuſhowe roſreczenje ſi němſkej młodžinu. — Pschi zyrl- winych durjach budze ſo ſa da luboſeze, kij ſo jenej evangeliſej gmeini w roſpróčenoeſi pschipoſa, kollektu ſvračę.

Křečen!

W Michaſlej zyrlwi: Ernst August, Pětra Schuster, maleho ſahrodnika w Wulſim Wjelkowje, ſ. — Jan Ernst, Zana Ernsta Kſchizanka, wjedniſa maſchinow na Židowje, ſ.

W Katolskej zyrlwi: Korla Franz Josef, Korla Urbanskeho, pilnikarja, ſ. — Jan, Pětra Brankaczka, dželaczerja w Gruhjelčicach, ſ.

Zemrječ!

Džen 1. julija: Ernst Richard, Jaroméra Ernsta Hempela, czeble na Židowje, ſ., 5 měſazow 15 dnjow. — 2. Korla Bohumil Scholta ſi Wehrs- dorfa, khuby ſaſtaranz w wolkrejnej dželaczeſti na Židowje, 77 let 1 měſaz 18 dnjow. — 3. Korla Wylem Höhlfeld, wumjenkač w Toronzy, 81 let 6 měſazow 24 dnjow. — 5. Handrij Förster, privatier na Židowje, 81 let 4 měſaz 1 džen.

Placziſna ſitow a produktow.

Bitowy dowos w Budyschinje: 1816 měſazow.	W Budyschinje 4 julija 1891				W Lubiju 9 julija 1891			
	wot mf.	np.	hacž mf.	np.	wot mf.	np.	hacž mf.	np.
Bſchenza	.	.	běla	11	88	12	62	11
	.	.	žolta	11	76	12	6	11
Rozla	.	.	10	50	10	81	10	31
Jeczmien	.	.	7	86	8	14	7	83
Wowſ	.	50 kilogr.	8	20	8	50	8	20
droch	.	.	8	89	11	11	10	28
Wola	.	.	7	50	8	6	7	22
Zaſhy	.	.	15	50	18	50	14	16
pejdusyla	.	.	18	50	19	—	17	50
Berny	.	.	2	80	3	50	2	80
Butra	.	1 kilogr.	1	90	2	20	1	80
Pſchenicza muſa	50	.	11	50	20	50	—	—
Ržana muſa	50	.	11	—	17	—	—	—
Szyno	50	.	2	—	2	50	2	20
Szóma	600	.	18	—	22	—	18	—
Broſata 690 ſchtul, ſchtula	.	.	9	—	20	—	—	—
Bihejčne mořky	.	.	5	50	5	75	—	—
Ržana wotruby	.	.	6	25	7	75	—	—

Na burſy w Budyschinje pscheniza (běla) wot 12 hr. 21 np. hacž 12 hr. 35 np., pscheniza (žolta) wot 11 hr. 76 np. hacž 12 hr. 19 np., rožla wot 10 hr. 31 np. hacž 10 hr. 63 np., jeczmien wot 7 hr. 86 np. hacž 8 hr. — np., wowſ wot 8 hr. 10 np. hacž 8 hr. 25 np.

Draždžansle miſkome placziſny: Howjada 1. družiny 63—68 ml., 2. družiny 55—60, 3. družiny 25 po 100 puntach ſeſneje wah. Dobre kraje ſwinie ſi 54—57 ml. po 100 puntach ſi 20 prozentami tarh. Czelata 1. družiny 50—60 np., 2. družiny 28—38 np. po punce ſeſneje wah.

Wjedro w Londonje 10. julija: Rjane.

Pschedawanie polow a luktur w Čornych Noſlizach.

Dla ſemrjecza ma ſo wot Wicjaſez ſahrodniskeje žinnoſeſeje čiſlo 32 a 33 w Čornych Noſlizach najprjedy něhde 30 kózow polow a luktur po jenotliwym ſe ſtejatymi ſnemi a potom ſytk ſam wutoru 14. julija dopoldnia wot 9 hodžin ſi wuměnjenjemi pschedawacž.

Na kupjenje ſmyſleni njech ſo w mjenowanym čaſu na dworje čiſlo 32 w Čornych Noſlizach ſeſdu.

W Budyschinje, 6. julija 1891.

A. Franz.

Žinnoſeſeje ſi 10 kózami dobrehu pola, 4 kózami ſuk, 1 kózom rjaneje ſadoveje ſahrody, ſi dobrými twarjenjemi a rjanyimi ſtejatymi ſnemi je ſi pschihódnymi wuměnjenjemi ſa 2000 tolet na pschedan.	Ahejza ſe ſahrodku čjo. 27 w Dobroſtečach pola Njeſhwaczička je ſe ſwobodneje ruki na pschedan. Kupz může tež kruch wotnajateho pola pschedewſacž.
W ſsernjanach je maživna ahejza čiſlo 17 ſi něhde 5 kózami pola na pschedan. Ahejza je tam w Rakcežanskej piwatni.	W ſsernjanach je maživna ahejza čiſlo 17 ſi něhde 5 kózami pola na pschedan. Ahejza je tam w Rakcežanskej piwatni.

Wotewrjeński wosjewjenje.

P. P.

Štutym dowolamoj ſebi najpodwołniſcho k wjedženju dacz, ſo ſmój tu na

ſerbskej haſy 4

w domje knjesa mydlarja Punja pod firmu

A. & W. Neuhahn

pschedawańju papjery, piſanſkeje potrjebu, kožanyh, krótkich, galanterijowych tworow a hrajkow wotewriloj.

Pschi dohōlētej dželawoſci w wulſkih pschedawſkih domach ſmój ſkładnoſcz namakaſoj, dobytkne nutſkupowanſke žvrla ſeſnacz a ſ tutymi do wobkhada ſtupicz. Psches czož je namaj móžno, ſwoje twory po tunich tola twjerdyh placzisnach pschedawacz, kotrež ſu w wulſadnyh woſnach, kaž tež w khamorach, w khamorach atd. ſ jaſnymi czitanliwymi liczbami wusnamjenjene.

Šwoje mlobe pschedewſacze derjeměnjenju čeſczenych ſſerbow poruczejo lubimoj, ſo budžemoj ſo prózowacz, ſebi ſ krutej sprawnoſciu pschikhilnoſcz čeſczenych wotebjerarjow ſdžeržecz.

W Budyschinje, 4. julijsa 1891.

Š pocžejowanjom

A. & W. Neuhahn.

Ratarjeſy.

Dürrenbergſku { jedznu hel, ſkótnu hel,
najlepſhi portlandski zement w $\frac{1}{1}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ tunach a po wasy,
naturski mas a kolomas, módry w prejných c̄wizach a po wasy,
masjhinske woliſe ſa cęſko a lohlo ſo cęrjoze masjhiny,
waselinowy mas na kožu w tysach po 10, 5, 2, 1 a $\frac{1}{2}$ punta a po wasy,
karbolineum Avenarius, najlepſhe k masanju na drjewo psche hnicze
porucza pschezo cęſtwe a placzisny hōdno

A. Lorenz na ſaſtawniſceju w Ratarjeſach,
ſtad kalka, wuhla a pschikupnych hnojow.

Wupschedawanje!!! mužazu a hólečazu draſtu

po a niže placzisny, ſhotož mje ſameho ſteji, wupschedawam.

Max Wolff

na bohatej haſy 14.

Raiß

jara rjany a wulſkosornaty,
punkt po 16 np.,
zentnar po 15 ml.,
jako učišto jara tunje porucza

Th. Grumbt

na ſtronkownej lawſkej haſy.

Mločo

w najwjetſchich a najmjenſchich džel-
bach po najwyſhſej placzisnej ſtaſnje kupuje
parna mločarnja Otty Eversa
w Małych Debhezech.

W wudawatni „Sſerb. N.“ ſu
vostacz: ſſerbske kmótsjaze liſty.

Dželbu ſchereho a bruneho dwójneho luſtra,
dobru tworu bjes bracha, pschedawam niže placzisny
ſtarý lóhcž po 25 np., rubiſcheža na hlowu,
czistoſtołomjane, w krafznych muſtrach, wuſchite ſ rja-
nimi židžanhymi rózlnymi kwětkami, jenož po 1 ml.
80 np., cziſchežany barchent (módroczisnycz) ſtarý
lóhcž po 20 np., ſlotoczisnycz po 30 np., hewaſ ſtarý
lóhcž po 40 np.

Emil Wehrle na jerjowej haſy 7.

Destilazijsa Adolfa Rämscha

w Budyschinje na butrowych wilach
porucza ſwoje dobre dwójne likery jato rožowy, hontwierski,
khejorski, ſelowy a herſizowy liker, kaž tež derje cíſcejeny palenz
preňeje a druheje družiny, wopravdžite winowe kížalo, kížalowy
ſprit a plodowe kížalo w bleschach a po mérje. — Naturſku
khemjelsku liter po 40 np. — Tele likery ſo ſich dobrorū dla
l'kaſam, kſegeſinam atd. poruczeja.

— Destilazijsa Ad. Rämscha wot lěta 1868 wobſteji. —

Kal truwaze maſchin

k wjerczenju naprawjene, jednore a pschihódne porucza po 15 ml.

B. Fischer na žitnej haſy.

Khofej

wot najtunischiſhich haſc do naj-
drožiſchiſhich družinow w wulſkim
wubjerku porucza

Hermann Klemm

na bohatej a kamjentnej haſy.

Czisty palenz

jenotliwie a w pičelach, kaž tež
wſhē dobre družin ſaž
jednore a dwójne likery
porucza jara tunjo

Hermann Klemm

na bohatej a kamjentnej haſy.

Moja komarnia
nowa maszyna s brzegnju a hródzu
je placzisny hódn na pschedan.

J. Domashka w Wichowach
pola Wóskorka.

W Kelenje je žiwoszcz czo. 13
s 5 kózami pola a kuki se stejatym
žinemi pschedezhnenja dla na pschedan.
Dalsche je štonicž w Kamjenej
cijelo 12 pola Měrkowa.

Khoczebuski
Portorikoski tobak
Wasungski tobak
w rolač a po wasy poruczataj
Ginzel a Ritscher
na wulkej bratrowskej haſy 6.

No. 13.

Naschu s rukowancho samorskoho
tobaka dželanu 4 np.-zigaru pod
cijelo 13 kurjerjam naležne po-
ruchamoj.

Ginzel a Ritscher.

Pali

po zigara rjana běla a kłodži wona
derje, je wona, hdz 100 wot njeje
po 2 ml., 2 ml. 20 np. a 2 ml.
80 np. pschedawamoj, wobledzbo-
wanja hódna.

Ginzel a Ritscher.

Paleńc

jednory a dwójny
w snathch dobroch a derje kłodžazych
druzinach poruczataj tunjo
Schischka a Rjeczka.

Turkowske kłowki
najlepsze druziny porucza
Moritz Mjerwa
pschi mjašowym torhoszczu.
Destilacija snathch dobroch likerow
po staroch tunich placzisnach.

Zigary.

Najlepshe 4 np.-zigary su do-
stacj pola

Jana Wjenka
na swonkownej lawskiej haſy 38.

Rhofeji

zara sylnje a cijesje kłodžazych
ujepaleñ punt po 1 ml. 20 np.
haſz do 1 ml. 60 np.,
paleñ punt po 1 ml. 40 np. haſz
do 2 ml. porucza

Jan Wjenk
na swonkownej lawskiej haſy 38.

Wobraſy

(bilby) ſo rjenje a tunjo ſaschlen-
zuja a s woblikom wobbadža,
domowe ſohnuwanje a wobraſy
w wulkim wobjerku a tunich pla-
ciszach pola

Maxa Mützy
na bohatej haſy 11.

Towarſtvo herbskich burow w Radworju
směje jutſje njeđelu 12. julija popołdnju w 5 hodz. ſhromadžisnu.
Wo bohaty wopyt prozy
pschedkydſtwo.

Čeſceženym wobydlerjam w Bó-
ſchizach a woklnoſci, kaž tej ſwo-
jim pschedzalam a snatym najpod-
wolniſho k wiedzenju dawam, ſo
bym korejmaſtvo w Bóſchizach
pschedewaſ ſo tam njeđelu 12.
julija pschedzahnu.

S poczeczowanjom
Paulman.

Nowe polnojerje
po 5—8 np.
porucza **J. T. Glien**
na drzewowych wikaſ.

Balſowy pôlver,
ſkotny wujitkowy pôlver,
wobjerun pôlver ſa kwiſi,
butrowy pôlver,
reſtituzionski ſuid
jako mas ſa konje,
Hartensteinske kapki
jako prede k wobjerzenju khor-
ſcjom wot ſkota po ſtarym wu-
pruhowanym wulkaſanju
porucza
męſczańska haptoka.

R o ſ y
kaž jed reſaze, poruža
Paul Walther
na žitnych wikaſ.

Bonjaze ſuknje, pjesle,
rubiszcza na hlowu
ſo ſnjepushezatymi barbami ſ nowa
barbja a ſo kaž nowe ſaflo ſhotowjeſa
w Kellingez barbjeſni
w Budyschinje pschi žitnych wikaſ.

Mužaze ſuknje, tholow,
ſazy atd. ſo ſ njepushezatymi bar-
bami ſ nowa barbja a kaž nowe
ſhotowjeſa
w Kellingez barbjeſni
w Budyschinje pschi žitnych wikaſ.

Psletwa, cjažnikowe rjeczasy
ſ wloſow, k temu pschinjeſených,
džela derje a tunjo
Hugo König, brodutruhat a friser
na Hauensteinskej haſy.

Ródnu 15—16 lětnu ſlužobnu
holzu ſe wky pyta reſtawratér
H. Vogt pschi žitnych wikaſ.

Czeladníkow, džowlki pschi 50,
55, 60, 65 toler msdy, dželacjerske
ſwóby, wolažych a dželi hnydom
pyta Schmidtowa na ſukelnjej
haſy 10.

Dwe dželacjerske ſwóbjie do-
ſtanjetey hnydom trajne a ſo derje
placzaze dželo pschi darmotnym wo-
bydlenju. Ženož ſtróbi a ródní
ludžo njech ſo ſamolwja w papowej
fabrizy w Nowej Wky n. S. pola
Hucziny.

Wuczobnik ſo pyta.

Sa ſwoju pschedawarju ſeleſnych
a krótkich tworow k 1. julije ſyna
sprawneju starscheju jako wuczobniſa
pytam.

Paul Walther.

Inventurske wipschedawanje

hotowych mužazych a hólcežazych wobleczenjow

jenotsliwych žaketow, tholowow a laſow, kaž tej
žonjazych manslow a žaketow
pjeslow a trikotowych taillow
po jara ponizenyh placzisnach.

C. F. Kloss na ſitnej haſy 4.

Swoj wulki ſklaſ
ſokow, ſchtrypow, rukajzow, ſchlipſow,
pschedkoſchlikow, ſchtaltow, rubiſhcžow na
hlowu, džeczazych a žonjazych ſchörzuchow atd.
dobrocziwemu wobledzbowanju poruczam.

Tunje placzisny — herbske poſluženje.

Ernst Scheer w Budyschinje
jenož na bohatej haſy 9.

Wodunjeſhepuſhezate hotowe woſowe plachty

plachty na ſajm

w kózdej wulkoſci

porucza po snathch tunich twjerdyh placzisnach

Julius Hartmann Sohn
na róžku pschi mjaſowych wikaſ w Budyschinje.

Hamburgsko-amerikanske lódźtowe akzijowe towarſtwo.

Exprežna

a poſtsla parolódžna jéſba
ſ Hamburga do New-Yorka
w Southhamptonje pschedzaja.

Jéſba po morju traje něhdže
6—7 dnjow.

po. 840.
Póbla teho porjadna parolódžna jéſba
ſ Hamburga d. Baltimory, ſ Hamb. d. Wjecz. Indiſteje,
Braſillsje, ſ Hamburga do Havany,
La Plata, ſ Hamburga do Merito.

Dalsche wukasanje dawa Carl Meisel w Budyschinje.

Hewjerjo.

Hewjerjo a pschedzeczerjo doſtanu w akordje trajne a derje ſo
placzaze dželo. Strowe a wobſhernie dželacjerske bydla tu ſu.

Slaskowske wuhlowe jamy a briletowa fabrika.

„Serbske Nowiny“ wudawaia so koždu sobotu.
— Štowrteilna předplata
w wudawařni 80 np. a na
němckich póstach 1 mk.,
z přinjesenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kožde
čílo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawařni „Serb.
Now.“ (na rožku zwon-
neje lawskie hasy čo. 2)
wotedać, placi so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štowrk hać do
7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíle Smolerjec knihičicerje w mačičnym domje w Budysinje.

Cíle 29.

Sobotu 18. julija 1891.

Lětnik 50.

Swětne podawki.

Němske khejorſtwo. Khejor Wylem je njedželu London wopushčil. Do swojeho wotjēda je wón hobustawy němskeho požolſta w Londonje se spožčenjom rjadow wusnamjeniš a jendželstiu knjiesam, kotsiž ſu t njemu t ſlužbje ſkasani byli, drohotne dary psche-podał. Jendželstiu minifterſtowemu pschedkydze, marquisej Salisburyej je khejor wobkručał, ſo je wurjadtne ſpoļoveny ſe ſahorjenym powitanjom, kiz je ſo jemu w Jendželskej doftalo a kiz je wſchē jeho wocžakanja pschetrjechilo. Wot Londona je ſo khejor psches Schottlandſtu do Leitha podał, tam hoborski Firthski móst wobhladowan a potom na lódzi „Hohenzollern“ do połnožnega morja wotjēl. W tu khwili wón pschi norwegſkim brjoſy t połnožnemu ſapej jedže, kotrež je wón hižo loni ras wophtal.

W němſkich knjegertwoowych brónjeńjach w tu khwili nimale ničo ſa dželo nimaju. Nowe třebi ſa němſke wójsko ſu nadželane a ſkasajow ſ wukraja žaných döschlo njeje. Duž je ſo wjèle ſtow dželacžerjow ſ džela puščezko. W brónjeńi w Erfurcie, hdež předy wjèle tyžaz dželacžerjow dželasche, je ſo jich licžba na 300 ponížila. Požledni tyžaz je tam 450 muži dželač pschecatę dyrbjal, mjes nimi ſu mnohy, kotsiž ſu wjèle ſet w brónjeńi dželali a ſo tež hewak derje ſadžerželi.

W Kölne nad Rheinom ſu ſo tele dny wuřabžowanja němſkich, awstriskich, franzowſkich a belgijskich hörnikow wotbywale, w kotrež ſu wobſamli, wſchohwétowe ſjenoczenſtwo hörnikow ſaložic. Tole ſjenoczenſtwo ma na dozpicze ſczechowazych ſaměrom dželacž: 1. Hörniſty zyloho ſwěta dyrbja ſo ſjenocžic. 2. Cjaž dnjoweho džela dyrbji ſo ſ pschiliczeniom ſastupa do podkopow a wujěſda ſ podkopow na wóžem hodžin wobmjeſowacž. 3. W podkopach ma ſo ſtatne dohladowanje ſaměcž, pschi cžimž bychu ſo wuſwoleni dželacžerjo a ſastoňi, wot knjegertwa ſo placzaz, wobbzélę dyrbjeli. 4. Pschi nusnych naležnoſczech hörniſty zyloho ſwěta ſhremadźe wuſtupja. 5. Wjše ſakonſke prawa ſo t temu wužiwaju, ſo bychu ſo wucženjenja, bjes hörnikami a wobſedžerjemi podkopow wujebnane, sprawne pschewjedče, a ſo by ſo ſ hörnikami cžlowjsy wobkračalo. — Pschichodny wſchohwétowy ſjéſd hörnikow ſmaje ſo t ſetu w Londonje.

Pschi požlednich gmejnſkich wólbach w Elsaſzu a Lothringſkej je w wjèle gmejnach franzowſka ſtrona nad němſkej dobyła. Naihóle nadpadne je poraženje Němzow w Mežu, hdež ſu ſo tucži ſe ſwojeje dotalneje wjetſchinu wucžiſhczecž dali. Psched 5 létami uježachu Němzy tam wjetſchinu, ſ 32 gmejnſkich ſydkow 9 na ſo terhnuwſchi. Pschi požlednich wólbach ſu woni 8 ſydkow ſhubili a ſ tym wjetſchinu ſbyli. Sda ſo, ſo Franzowſojo w Elsaſzu a Lothringſkej w požlednim čažu pschecžiwo Němzowſtu ſylnu agitaziyu wjedu. ſsu pječza wjecžerſke towarzſtwo ſaložili, kotrež ma ſwoje ſydko w namjeſném mjeſce Nancy. Wone 600 hobustawow licži a pod mjenom waſiomneho pomozneho towarzſta na to džela, ſo byſtej ſo Elsaſ a Lothringſka ſa ſo ſ franzowſkej ſjenocžilej. Němſke knjegertwo ma pječza hižo towarzſtwe wuſtawki a ſapiš ſobustawow w ruzy. Sczechowſki powjescze, kotrež je němſke knjegertwo wo wjecžerſkim towarzſtwje doftalo, ſu hižo nětcole pytnucž. Wobkrač mjes franzowſkej a Elsaſkom a Lothringſkej je ſo ſ nowa pocžejil. Němſki požlanz w Parisu je ſo mnochim franzowſkim pucžowarjam ſapowjedžil, jich paž ſa Němſku wobkručiež. Tak ſo njewinowacži ſ winowatymi potrjedžia. Wobaradla, ſ kotrežiž je němſke knjegertwo pschecžiwo franzowſkej agitaziji ſakrožilo, wultu njeſpoložnoſcž wubudžuju a padže, prajizy: „Widžice, lubi wujo, ſo njetrjebaja pod morjom mjes

ſ njeje njeſchecželſtwo mjes Franzowſami a Němzami nowu zyrobu doſtawa, ſtož wſchaf t ſožerženju mera wužitne njeje.

Awſtrija. Lětusche khejorske manövry, pschi kotrež ſo khejor Wylem a kral Albert wobdzélitaj, ſměja ſo wot 1. hacž do 7. ſep-tembra mjes Bejdom na Dyji a Schwarzenawſkim hrodem. Pschi jich ſkónčenju budže wulke wójskowe wobhladanje, pschi kotrež budže na 70,000 muži ſhromadžených. Mjes druhim ſu ſo t manövrami ſi božniſke bataillonu ſkasale, kotrež hižo 1. augusta do Wina pschi-jedu. Awſtriski a němſki khejor a ſakſki kral ſměja ſwoj hlowny kwartér w Schwarzenawſkim hrodze. Awſtriski khejor ſo wot miniftra ſwonkownych naležnoſczech, hrabje Kalnokia, němſki khejor wot kanzlera Caprivia pschewodža. Pschitomnoſcž wobeju wodžazaju ſtatni-kow na to počauje, ſo budže pschi manövrah khwile doſč, tež wo politiſkih naležnoſczech jednacž.

Na dompuču ſ Ruskeje ſherſki kral Alexander awſtriskeho khejora w Iſchlu wopyta. Na wopraſhenje, hacž by khejorej wopyt ſherſkeho krala ſpodobny był, je tutón jara pschecželniwe pschihloſo-waze wotmoſwjenje dał.

Wupokſanje ſidow ſ Ruskeje poliziſſi w Galiziſkej njemale njeluboſcze a wobzežnoſcze cžini. ſ zykmii cžrijodami ſidža bjeſe wſchē ſredkow t ſeziwienju pschicžahuja a ſo wokoło města Lvova ſažydluja, wudawajo, ſo ſo tam jenož teho dla ſađeržuju, ſo bychu podpjeru wot ſidowskeho barona Hirschha wocžakali. Požlednje dny je poliziſſa wjèle ſidow pschi mjesach ſadžeržala a jich nuſowała, ſo do Ruskeje wrózicž.

Franzowſka. Hdyž ſańdženu pońdželu preſident republiky, Carnot, w Parisu t ſwiedzeńſtu wotwrenju noweje dróhi, avenue republique, pschijedže, ſo jedyn mužki psches ſpalér wojakow pschecžicža a na preſidenta třeli. Poliziſſa hnydom cžlowjela ſaja. Pschi jeho pscheklyſchenju ſo wupokſa, ſo je wrótny. Dzeni poſdžiſho je ſo podobny nadpad na generala Macéa ſtał, hdyž ſo wón wot wobhladowanja wójska wrózci. Młody cžlowjek ſ pschihladowarjow do generala ſ revolbra wutſeli. Třela ſajaču; cžeho dla je třeli, wón njepraji. W Parisu ſo na tajke třelenje wjèle wažnoſcze njekladže. Štož cze tam powſchitkovnu ſedžbnoſcž na ſo wobrocžicž, abo ſo w jaſtwe ſastaracž dacž, na někajeho wypokſeho ſastoňnika třeli.

Jendželſka. Wo pschihladowe němſkeho khejora w Jendželſkej tamniſche nowin ſczechowaze powjedacž wjebža: Pschihodny wetr khejorowu lódzi „Hohenzollern“ do Port-Viktoria hodžinu předy pschi-wjedže, hacž bě ſo wocžakala. Tak ſo ſta, ſo Waleski pryz (jen-dželſki krónpryz) ſ powitanju ſwojeho khejorskeho wuja ſ wobzebitym ſelesničnym cžahom hodžinu pschepoſbže pschijedže. Khejor dyrbjefhe po tajkim hodžinu cžakacž, a jeho docžaſny pschihladowe ſe ſelesničny načginil. Kanony ſabuču powitanſki poſtrow třelecž. Wypožy lóžtowowi ſastoňi, ſo podarmo prózowacu ſe ſwucženym po-witanſkim požměvkem potajicž, ſo ſu ſo naſtróželi. Dwórszy marſhalojo bjes wuspěcha ſa cžehnej gardu pytaču, kotrež niždže nama-kaž njemžachu, a kotrež ſkónčenje w najwjetſhim njeporjedze pschihna, pschi cžimž ſo poča, ſo běchu někotri wojazy ſ kchwatom ſabyli, ſebi ſwoje mjeſce wopasacž. Po džehacž mjeniſchinach bě ſastoňiſtam, kotsiž běchu ſo ſ powitanju ſkasali, ſrečniwoſcž ſapračka, a wopjet dolhe mjeſczenje naſta, dokelž ničto na hodžinske hromadžebycze ſ khejorom pschihotowaný njebe. Škónčnje Waleski pryz pschihladowe ſa ſwoje ſakomženje ſamolwicž pytače. Khejor pak jemu do ſkowa padže, prajizy: „Widžice, lubi wujo, ſo njetrjebaja pod morjom mjes

Jendželskéj a Franzowskej tunel hrycz, když vzešla Jendželská psychologička, pschička císařské uniformy jendželského admirala, kouzlovala ho všechny, pořádavši, pschičkou: „Na svobodě jsem ja dženža jendželský admirál.“

— Jene jendzelske nominy ſu rot Geffkera, kotrehož je wjedtch Bismarck psched dwemaj lětomaj dla wosjewjennych ſapiskow khězora Vjedricha wobſkoržicž dał, ſajimaw ſtaſtaw ſocíſhcečale. Geffken w ſwojim ſpisku na ſchěroke waschnje wo poměrje khězora Wylema I. k Bismarckej powjeda. Wylem I. njeje piecža kleyp napschecžo Bismarkowym wopacžnym na hladambý, tola je jeho ſa njesarunansliweho měl. Wjerhei Antonej Hohenzollernskemu je Wylem I. piecža ras prajil: „Dyrbju Bismarka njedziwajzy jeho njeſnejſhnych waschniczkow podpjeracž, dokelž je trěbny ſa nahladnoſcz a wažnoſcz khězorſtwa.“ Dale Geffken wobkručza, ſo je hžo psched lětom Windhorſt Caprivia ſa nehduscheho Bismarkoweho naſtupnika mjenoval.

Söpaniška. Cześćte porażenie bylo španišz̄ wojaz̄ na Philip-
pinskich ląpach poczepili. Na ląpcie Mindanao je 5000 domoródnych
wobydlerjow španiškis wotbzelenje, s bataillonā artillerije, bataillonā
pěščkow a dweju kompanijow łodźitwowych pěščkow wobstejaze, wob-
slupilo a skónzowało. Domoródni w lęku bylo skhowawsc̄i na Šspa-
niškis wojakow latachu a jich, se wszechēk bołow jich nadpadniws̄ci,
hac̄ do połslednjego muža moriłu.

Rukowska. Politiſſi wuſpēch wopyta němſkeho khezora w Žen-
dželskij je po ſdacju Ruskij do stracha ſtajl. Ruske nowinatſto je
pſchehwędczene, ſo je němſki khezor jenož ſ tym wotpohladom do
Žendželskej pućowak, ſo by Žendželsku wobręcał, i trojoſwjaſtej
pſchitupicż. W pſchipadze wójny by jendželske lódzſtvo Němſkej
ſ wulkej pomozu bylo. Pſchetoz hdź bychu ſo italske mórfle brjohi
wot jendželskich lódzow ſchlitowale, njetrjebała Němſka žadyn armee-
korps do Alpów pôßlacż. Nunje tak by ſo drugi armeekorps ſalu-
towak, hdź by ſo němſki brjoh pſchi połnožnym morju wot jendžel-
ſkeho lódzſtwa strażowak. Na tajke waschnje by Němzam móżno bylo,
ſo ſ wjetſſeſi wóſkowej mozu do Rukieje walicż. Ruske nowiny
měnja, ſo by jendželske knjezertſto i trojoſwjaſtej pſchitupiko, hdź by
wête njebylo, ſo by ſo jendželski lud pſchecziwo temu ſpjeczował, ſo
by ſebi Žendželska ſ nelaſkim wuczinjenjom ruzy wjasala.

— Danské knjegęstwowe nowiny „Berlingske Tidende” ſu zamocznym list grichisłego prynza Jurja woſſewile, w kotrymž ſo nadpad na russkoho zarewicza (kronprynza) w Oſtu w Japanskiej nadrobnje woſiſjuje. W liscze ſo praj: 29. meje bě zarewicz ſ pschewodom w domje Oſtuskeho prefekta ſnědač a ſo potom popoldnju w 2 hodzienomaj do kieto wrócił. Hdyž ſo zarewicz psches woſku, ſ khorhōjemi wupyscheniu drohu wjesieſche, a ſo prynz Jurij na prawizu a lewizu woſladowaſchi, ſo by ſebi lud wobhlaďač, ſo na dobo ſ kſyjikom wistroža a ſo ſa nim wobrocziwſhi, prynz japanskeho polizista wuhlada, kij ſ mječom do zarewicżowej hłowy biſeſche. Zarewicz, ſ prením rasom franjeny, bě hnydom ſ wosa ſkocził, tola polizist ſa nim bežesieſche; zarewiczej ſ čoła ktrej ſ cęgurami bežesieſche. Prynz Jurij, to woſladawſchi, teho runja ſ wosa ſkoczi a, kij w ruzy dżerzo, ſa polizistom cęjerieſche, kij bě něhdze 15 kročelow mot zarewicza ſdaleny. Tuon bě do jeneje dżelatnje ſastupił, ſ kotrejż pak bórſy ſaſo wunbdże. Mjes tym be ſo polizist ſ zarewiczej pschiblizil. Kunje chyſche wón druhi krocz do njeho ſ mječom rubnicz, hdyž jeho prynz doſczeže a jeho ſ wotmachom ſ kijom na hłowu dyri. Polizist ſo na to pschecziwo ſwojemu nadpadnikę wobroczi, tola w tym hamym wołomiku bjes myſlow ſ semi padze. Na to dwaj Japanski, kotrajj prynzowы wós cęhniſeſtaſ, pschibnasſtaſ, a mjes tym ſo jedyn ſ njeju polizista ſa nohu ſhrabni, druhi mječ, ſ semi panjeny, ſběhnu a ſ nim polizista da tyła rubnu. Wſcho to ſo ſ tajſej ſpěchnoſću ſta, ſo zarewicżowi pschewodnizy, ſa nim pschijedžazh, nicž wo tym niepytnicu.

— W ruskiej Polscej je ſo w poſlednich lętdeſzatkaſ ſidowſke wobydleſtwo nimo mery bylnje pſciſporjaſo. Duž je bjes džiwa, hdyž rufie knjezeſtwo dalsche wupſchestrjenje ſidowſta ſ wobſtejazymi ſalonjemi po možnoſći ſamjeſowače pſta. Po roſprawie, kotrež je jendzelski generalny konſul w Warszawie ſwojemu knjezeſtwu podał, židža w ruskiej Polscej něhdze 1,380,000 duſchow porńo 8,250,000 kſcheczijanskim wobydlerjam licža. W Warszawie židža 40 prozen- tow wobydleſtwo wuczinja, w wjele druhich měſtach ſamo 50 prozen- tow. Wilowanje a rjemjeſlniſto je w Warszawie nimale wſcho w ſidowſkej ruzi. W wulkim wilowatſtwe na 16 židow 3 kſcheczijenjo pſchińdu, w najnižšim na 19 židow jenož dwaj kſcheczijanaj. Agentojo a mallerjo ſu ſkoró jenož židža, na 43 židow pſchińdze 1 kſcheczijan. S wjetſchich fabrikow 63 prozentow židam kſluſcha. Pſci cęglikim rucznym dziele ſo tele poměr hnydom pſheměnja. Tu jenož 11,000

żidow abo 8 prozentow zyłego żidowskiego wobydlerstwa namakam⁹ pornjo 49,000 fchęscijanam abo 20 prozentam zyłego fchęscijan- skiego wobydlerstwa. Podobne wobstejnoscze kaž w ruskej Polskej su ſo w Europie jenož w Austriskej a to w Galiziskej roswile.

Turkowska. S napiżmom: "Nowy nakład k praszeniu żydowskiego ritualnego mordatstwa w Turkowskiej" Barlinske "Książne nowiny" powieść wo dwiemaj mordatstwomaj pschinieku, kotrejż stej ho w měsće Mustafie Pasche skucíkej a tam wulke roshorjenje mjesztschesczijanskim a muhamedanskim wobydleństwom sbudzikej. Węz je ho po krótkim wopisanju takle měla: 27. junija w bliskości Mustafy Pasche s rěki czego wózomlēnje holzy wuczezechu, kotaż bę po lękat- skim spōsnaczu něhdze 20 dnjow w wodze leżala. Ju jako dzęczo jeneje kscheszijanskiej hwojby, w měscze bydlazeje, spōsnachu, a kscheszijanski rěnik Stefanos wobżwiedzi, so ſu dzęczo cziscze po waschnij židowskiego faršanja morili. Kscheszijenjo hnydom wérjachu, so ho tu wo židowskie ritualne mordatstwo jedna; tola na rospadoważym czěle dalszych snamienjow widzecz njebe. Dwaj dnjej posbžischo, 29. junija, tež mjenowanego kscheszijanskego rěnika ſlonzowacu. Jeho w měscze ſachiteho na ręzynym brjosy namakachu, a pscheinianje czela wupotasa, so běchu rěnika s wulstimi rěništimi nozem ſlonzowali. Też něktó ho hnydom tukanje na židowskich rěnikow wobroczi, kotsiz běchu hisczeje psched krótkim pschedawanie miaża tež ſa kscheszijanow a muhamedanow zyle ſami w ruzi měli. Hacze w nowšichm časzu bę kscheszijanski rěnik Stefanos hamostatne rěništwo w měscze ja- kožil a s tym židowskim rěnikam wulki dzel wotbherarjow wotewsal. Duż ho ſamiseż a hida pscheinio niemu sbudzi, a hdyż bę wón hisczeje swoje měnjenje wo ſlonzowanym dzęcżu wuprajſ, ſu jeho židza s mordatstwom nieschlóbneho ſežinili. — K temu ſu "Książne nowiny" hisczeje powieść doftale: Wjedzenie prozeja wo ſlonzowanju rěnika Stefana w Mustafie Paschi je ho tamnišchemu wojetſkemu guvernérę Mehmetę Muhli pscheidalo. Hacż dotal ſu pječož židowskich rěnikow a dweju s ich kscheszijanskich pomoznikow a dalej schyriach židowskich měchnikow ſajeli, na ketrychž tukaju, so ſu ho pschi mordatstwie wobdzili. Město je wot wojskow wobħadzene, kóde ſhromadzenie na dróhach je krucze ſakalane. Jedyn s jateju kscheszijanskemu pomoznikow, tig bę pola rěnika Davida pschistajeny, je ho pječa wusnał, so ſu jemu pschilasali, so dyrbí rěnika Stefana do Davidoweho doma ſawołacż, a so ſu ho potom hnydom schesczo židza do njeho dali a jeho ſakalali. Wón, pomoznik, je do měcha ſachite czego do rěki czisknucz dyrbjał, ſa czog ſu jemu pječ frankow ſaplacili.

Węschczenie.

Njewěm, kotre džen w auguscje lěta 1816 běše, so nějakí rostorkany zygan, kžž khodžo wozh třihasche a zo Heredij mjenowasche, do ſchaniskeho města Granada pschijech a psched wrotami wilkeho domu ſasta, w kotrejž bohot pschebywasche. Wón na hubjenym mózliku pschijech, kotrehož zyla phcha běche postrom, kotrež mějesche wokoło ſchije ſaschlipnjen, a na ſemju ſtipiwiſchi mi a tebi nicžo zvle khroble džesche: „Chzu ſ bohotom porečez.“

Pschestajicž drje njetriebamy, so ho straža taſkemu žadanju
pschecžwiesche, a so ho jemu offizerojo ſmějachu, doniž jeho exellenza
knjeg Eugenij de Portocarrer, hrabja de Montijo, tehdomniſki
bohot granadſkeje krajiny, wo nim njeſhoni. Ale dofelz běſche bohot
pschecželnivý muž a dofelz běſche hižo wjele wo Hereditju ſhyschal, tiz
bě ſebi ſe ſwojimi žortami a tryſkami wěſtu ſlawu dobył, won po-
rucił. so bychu zvagna ſ niemu pschiwiedli.

Tuton do fastojskleje jstwy jeho exellenzy stupi, dwé kroczeli do predka scjani a jenu s wojiecizju a na koljenje panuwski sawola: „Egesz a khwalba Bożej rodzicetzy a waſczej milosczi, kotryž scze schitowasz naš michitich!”

"Stan! wostaj wscitke hole recje a rjekn, shto cje ke mni wiezdie". bohot vroceje wotmolwi.

Heredij hebi węstu woźnoſęg pſcipoloži a runu měru praji: „No wschał, kňeje, kym hebi po te tybzaz realow* pſciſichol.”

„Po ſaſte výkaz realov?“
„Kotřež ſu po ſanžene dny temu ſlubile, ſchtóz može Parronc

"Schto? ty by jeho snač?"

"To niz, říkáte."
"Ale?"
"Všechno je v pořádku!"

"Ale netko jeho znají!"
"Sáho ma to wšich na řebi?"

* 1000 realów je 210 hřivnor.

* 1000 realów je 210 hřivnow.

"Byle prosta węz! Szym jeho pytał a kym jeho nadeschoł; mózgu jeho wopisacz a proschu wo swoje myto."

"Szy hebi węsty, so by jeho widział?" so bohot woprascha; węz jeho tak sajimałsze, so by wschiłsce jeho dwie shubichu.

Zygan so wużmja a wotmolwi: "Wascha miłość hebi węscie myśli: Tónle zygan je, kaž kózdy druh, chze mje sjebacz. Ale Boh tónle njech mje khota, je-li so by! Weżera kym Parrona widział."

"Węs, so hijo tsi lata sa tymle ślepom, sa tymle krwielacznym bęsmanom bledzimy, kotrehož nictó njeśnaje a nihdy nictó ani widział njeje? Węs, so wón dżen wote dnja puczowarjow w naszych horach wurubja a jich potom kónzuje? Pschetoz wón hebi myśli: morwi njeręcza; a to je jeniecki pucz, so psched ruku sprawnoścę wukhowacz. Węs, so Parrona widżecz to hamo rěka, schtož wumrećz?"

Zygan so sažo wużmja a praji: "Njevě dha wascha miłość, so, schtož zygan njedokonja, nictó na swęce njeđokonja? Nictó njevě, hdy je nasch kmeč a hdy nasch placz wopravdžity! Snajeli wascha miłość lisčku, kotrež by tak pscheklepana byla, kaž my? Ja wospjetuju, mój generalo, so kym Parrona niz jeno widział, ale so kym s nim tež reczą!"

"Hdy?"

"Duz do Topara."

"S czim chesz to dopokasacz?"

"Dha połuchajcze, wascha miłość ... Weżera je tydzeń był, so mój wózlik a ja do rukow někotrych njedocinikow padżechmoj. Swjasawski mi ruzy na kribjet mje po leżnych schałobach, w kotrejż so ani czert dopósnal njeby, hacż na male hole město dowiedżeczu, hdyż mějachu rubieżnizy swoje lehwo. Hrošny strach mje pschewa: Je to żnano Parronowa cžrjoda? hebi pomyslich. Je-li so je, jemu nječeñku! Wón mje skłonjuje! Pschetoz schtož tehore rubieżnika wołlada, nihdy niczo wjazy njewohlada!"

Łedma běch tule myśliczku w swojej duszi sbudźil, wožobnje swoblekany myſki le mni stupi, mje pscheczelne na ramjo poplaza a le mni rjełku: "Bratsje, ja kym Parron!"

Telle słowa sažlyscze a kroczel s wojcieżizu sczincz, bęsche jene. Rubieżnik so wużmja, ja pak hijo psched nim kłeczach a na njego wołach: "Sbózna budż twoja duscha, kralo człowjekow! ... Schto by tebe njeponał w tejle krafnej podobje, kotrež je czi Boh spozyczil? ... Poi, mój kyno, so cze wobjimam! Wsobi zygan by shubieny był, njebyli sbože měl, tebi weschczicz a twoju kralowsku ruku wołoszcz! Tež ja l twojim poddanam ślusham! ... Chesz so bych cze nauwczę morme wózki wožiwiec? Chesz swoje stare doczepaki jako sejbravate srebry pschedacz? Chesz, so bych wózliku franzowski nauwczę?"

Hrabja Montijo hebi kmeč sbżeręcž njemöższe a so potom prashejche: "A schto Parron na to wotmolwi? Schto sapocza?"

"To, schto runje wascha excellenza: kmejescze so, so so jemu hrjuch tshazescze!"

"A ty?"

"Ja, wascha miłość? Ja so tež kmejach, ale byly, kaž wojechi wulke, mi do brody kapachu."

"Powiedaj dale!"

Potom mi Parron ruku da, prajizy: Bratsje, ty by jeniecki muž s mudrej klojczku, kig je mi do rukow panuł. Wschitzy druh mějachu hrośne waschnje, so śrudne sažucza we mni sbudźicz hladachu: plakachu, žałoszachu — a mi moju wjeżoku myſl kažachu! Ty by jeniecki, kotremuž dyrbju so żmiecž, a hdy bych tele byly njebyle . . ."

"Alle, kneję, pscheliam je s radoſcę."

"Ja czi wérju. Cžert a hela, to je sa schęscz abo bydom lět preni krocz, so chze so mi żmiecž . . . Ale sczimy kónz wschemu. Hejda, hóz!"

Bliżschi wołomik so do mnje tak rjez złyk lěž třebow měrjesche.

"Božo, kmil so nad mojej khudej duschu!" ja džach.

"Wozakajcze!" Parron sawola. "K temu je hiszczce khwile dōscz! Szym waž sawola, so bych so waž prasħak, schto seje temule muzej sebrali."

"Ziweho wózlika."

"A pjenjes?"

"Tsi dury a bydom realow!"

"Někto nazu kameju wostajcze."

Wschitzy so wotħaličju.

"A někto mi weschcz!" rubieżnik praji, mi swoju ruku powdawaļo.

Ja jeho sa ruku wsach; wołomik węz ham pschi hebi rospominach; wjedżach, so dyrbju prawdu ręczecz, a duž poczach, jako by to moje najnutrniſche pschewdženje bylo: "Przedt abo pozdžischo, njech mi žiwenje darsich abo niz, na schijenzy wumrejſch!"

"To bjes tebie wem", rubieżnik zyle směrom wotmolwi; "powjes mi jeno: Hdy?"

Ja ham se żobu radu skadowach. "Tónle muž", hebi po-myślich, "mi žiwenje dari, jutſje jeho wyščnosći pscheradžu, ja jutſjichim jeho lepja!"

"Ty so prashech, hdy?" s węstym hlosom wotmolwic. "Nó, dha klysch: to so bliżschi měħaż stanje!"

Parron so stróži, a ja tež, dokelž spōsnach, so móže so stacż, so směju tule żebieżnoſz weschżerja se žiwenjom sapokucjicż.

"Nó, dha klysch, zyganje", so někak kłomdžo Parron wotmolwi. "Ty w mojej mozy wostanjesch . . . Njebudu-li do kónza bliżscheho měħaża wobwěshany, tebie powiżnucz dam, taž wérno, hacż hu mojego nana wobwěshyli. Wumru-li do teho cžaħa, budżesħi wobodony."

Sso rjenje džakuju, ham pschi hebi prajach. A wobżarowach, so kym cžaħi taž krotki wotméril.

Mje w stronu dowiedżeczu a do někajkeje skalneje prośnjeniż sawrjech. Parron na kónja salše a wotjēcha.

"Ač, někto rosumju! . . ." hrabja de Montijo praji. "Parron je morwy, duž by ty swobodny a móžesħi nam jeho někto, po jeho żmierczi, wopisacz."

"Runje nawoħak, knejes hrabja! Parron je žiwy! Mam hiszczę naiħořschi kruh żwnejch podendženjow dopowjedač."

"Ssano tydzeń so minu, ale Parrona wjazy njevoħladach. S proštawami a s weschżenjom s ruki, so żadyn s rubieżnikowých towarischow wobwěshany njebudże, ale so wschitkim měrne žiwenje kiwa, so mi radzi dozpicż, so mje popołdnju se skalneje prośnjeniż puščiczu, hdyż kym na horyzm żlönzu pschi hamom kónz wsak, a so mje wonlach l sc̄tomej pschimjasachu. Alle straža stajneje pschi mni stejseħħe. Junu, hdyż běch rubieżnizy pod roslasowatstwom żwnejego druhiego namiedowarja něhdże na rubjenje cžaħnuli, so żnano w żednej hōzjanie s někajkim khudym rapħom wrózichu, pječ- abo schēscđeżżat lēt starym byżkom, kotrehož żałoszżenje wutrobu kamasħe."

"Dajcze mi moje dwazecji durow wroczo", wón prashejche. "Hdy bysħeje wjedżeli, taž iprożniwje kym hebi je sažluzi! Byle lēcze kym khodžo byll na prazazym żlönzu! . . . zyle lēcze, daloko wot żwnejje domiżejie wjesti, wot żwnejje kwojby, żwnejje żoni, żwnejich džeczi! Taž kym hebi czejko tradajo tele żwnejje dwazecji durow natradał, s kotrejmiż bychmy so psches hymu sejliwicż móhli! . . . Ssimaliż so, knejja, wrózċe mi moje dwazecji durow! W mjenje bołoszżiweje macżerje Bożeje, wrózċe mi je!"

Ssmeħħ běch wotmolwa na körby wobħeħo nana.

"Ty by wrótny!" na poħledk jedyn s rubieżnikow sawola. "Njemiex hebi na pjenjesi myħsliż, hdyż melle ważniſche staroscze twoju duschu tħiċċi!"

"Kaf to tak?" wobhi muž wotmolwi, kig sapħiġiż njemöżsche, so móže hiszczę wjetħscheho njeſboža bycz, hacż żwnejje džeczi bjes khleba wostajcż.

"Ty by w Parronowej mozy, pschegjelo. Parron telko rěka, schto żmiercż. Kojdy, kig do nasħej rukow panje, dyrbu wumrejč! Pschihotuj so sa dwie minueże na żmiercż a sa dwie dalsħej poriteż żwnej duschu Bohu! Do rjada, bratsja! Pschihotujcze żwnej tħelbi! Wasħi schħri minut!"

"Chu je wjieg . . . poħluħajcze na mnje, so so żmiliċe! We wożgomaj wam cžitam, so seje hōrħi, hacż džiwie swerjata! Haj, hōrħi hacż rubieżne swerjata, pschetoz džiwie swerjata teje kameje druzinu so mjes żobu njeżeru . . . Ač, wodaċċe! njevem, schto rēču . . . Ač, lubi knejja, njeje dha mjes wami żanħo nana! Njeweskje, schto schęscz džeczi je, kotrež maju psches hymu bjes khleba wostajcż? Njeweskje, schto macż je džeczi, żwnejje lubuħiż, pod wutrobu noxylu a je někto hinyecż widżi a wołacz klyħi: nam je hyma! hym hōzne, macżekla! Ač, lubi knejja, žiwenje je mi jenoż jidha dla lubo! Jeničżi jidha dla! Schto by hewak žiwenje sa mnje bylo. Ja pak dyrbju sa żwnejje džeczi žiwy bycz! Ač, moje džeczi! Ač, moje džecċatka!"

A njeħożowni nan po kolenomaj żaġħiż a żwnejje wobliżo l slōtnejk wobrocżi, — ač, żaġħiż wobliżo! To bęsche podobne na wobliżo żwnejħi, kotrejż je, kaž praja, khēzor Nero tigrax mjetacż dał, so bych jidha rostorka!

Nubieżniżi bjes dwiela cžużachu, taž so jidha wutroba hibasħe;

psjetož wschitzu na ho poahladu, a hdyž spósnachu, so kózdy to žamo sačzwa, hebi jedyn s nich něšto prajez swaži ...

"Shto dha prajesche?" ho hrabja Montijo hluhoko hnuth woprasha.

Wón rjetnu: "Bratsja, schtož chzemy čziniež, Parron nihdy ſhonicz nježmē ..." "Nihdy niz! ... Nihdy niz!" wschitzu wołachu.

"Džicže, luby mužo!" jedyn k nanej praji, kž pschi ſhamom pčakasche.

Za tež na njeho ſtowach, so by ho ſterje lepje s procha měl.

Njebožowny pomału ſtaſaſche.

"Khétsje, džicže!" wschitzu wopjetowachu, so s wopjetižu k njemu wobročiwschi.

Ssyk ruku ſtejo wupiſčegerasche.

"Shto? ty hischeze ſpokojom njejšp?" jedyn ſawoła. "Hladaj ho, so nam ſwojeho ſtukla žel njebudže."

Ssyk ho pomału wotkali.

(Skončenje psichodnje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Lětža ſmy s wjele deſchčíkami a njewjedrami domapytani. W požledních thđenjach je wulke ſwafacze bylo, hdyž ſmy ho jedyn džen s deſchčom pschepusčegili. Naſylniſchi deſchč, wot ranja hacž do wječora trajazy, ſmy ſańdženu wutoru měli. Hrjebe, recžki a reki njeſamožachu hromady wody, do nich ho ſijaze, wopſchijecz a psches brjohi ſtipichu. Sahrody, pola a kuki pschi Sprevi běchu poſodžene kaž psched ſchyrjomi ſetami, hdyž bě w ſtronach ſa Lubijem ſylny ſliwki panul. Itatarjo ſe ſtysčezenjom psichodnym ſnjam napſcheczo hladaju. W nižinach, na pschikkad w Něwhezach, Delnej Hórz, Blužnežach, Maleshezach, Klusku a w Bartskich ſtronach ſu hýzo běrný na mokrych polach ſhnik, a jeli ſo ho wjedro bóry ſtejati, ho tež druhé pólne plovdy ſlaža.

— Pozpula lětža jenož tsi abo ſchyri krócz woła. Burſke pravidlo praji, ſo budže ſit tunje, hdyž ho pozpuline ſawołanie tsi abo ſchýri krócz wopjetuje, drohe pał, hdyž ſo wone pječ abo ſchýre krócz wopjetuje. So hýchmy rjanu nadžiju do psichoda njeſpuſčegili, wěrimy rad do pozpulineho wěſčenja, hdyž tež detalne mokre wjedro ničo dobre ſa psichod njeſluži.

S Borka. Pschi Spreji ſnapschecza „Pſchiboha“ je ſo wondano jedyn knihiwasaſki wucžobník wobwěhnul. Wo psichinje, kotař je jeho k ſamomordatſtu pohnula, ničo wěſte ſnate njeje.

S Nejhwacžidla, 12. julija 1891. Jeſko jažne Bože wóčko do čěmnoſče ſweczeſche ſo ſańdžena kraſna njedžela ſi luboſnym ſlónčnym wjedrom do čžmowosče deſchčíkotyjch dnjow a wolsche- wěſte ſak k njemulichenju wjele wutrobom a tež naſchu wutrobu. — Mějachmy na tutym dnju wažne ſwiatocze ſwječenje. Naſche rjane, ſelenje wobhrodžene po hrjebiſčio njedžaha wjazy, a bě ſo teho dla pôdlanski truch pola pschikupil, ſo by ſo k Božej roli poſwječil a trjeba. Taſke poſwječenje pak mějeſche ſo dženža ſtač. Po- połdnju w 2 hodžinomaj džesche pod ſytkami powſawnow cžah ſchul- ſkich džecži a młodžiny w ſpomjednej abo žarowanskej drascze wot zyrlwje psches wjeſt na po hrjebiſčio, hdyž bě ſo wulki lud wobhody hýzo ſhromadzik wokolo niſteje, ſe ſelenymi hakoſami wuplycheneſe kletek, wot kotrejž mějeſche potom duchowny recžecz. Hdyž bě ſo na puczu ſpewalo cžo. 508. "O Jeſu, ſwětlo živjenja" atd. ſaspěwa woňach po ſaſtupjenju cžaha, kotrejuž běchu ſo zyrlwjszy, ſchulszy a gmejnzy prijedkſtejeru pschisamki, ſhromadžena zyla wulka woňada 117, 1. 2 "Jeſu, moja nadžija" atd. Na to mějeſche naſch k. farar Jakub ſerbſku rěč wo Hebr. 13, 14: "My nimamy tudy žane wobſtajne mějino, ale to psichodne phtamy", po kotrejž ſo poſwječenje ſame ſta ſ modlitwu po agendze a ſ požohnowanju. — Po wupſewanju ſo psichodžazeje ſchtucžti w němſkej recži bu ſwjetzenſka recž a modlitwa wot k. farara němſzy wopjetowana. — S tym bě ſwjetoc- noſež poſwječenja ſkončena, ale na ſhromadnym dompuču, kž ſe ſwjetjenjom wſčitlých ſwonow, ſi piſtanjom powſawnow a ſpewanjom zyla woňada nastupi, ſo hischeze woňade kraſný dar pschepoda a ſo jako ſwjetzena pycha naſchego luboſneho po hrjebiſčio džakownje pschija. Tam mjenujzy, hdyž my ſwoje cžela na po hrjebiſčio dele ſtajimy a ſmjeru křeljich wupſewamy, netko wypſole ſamjenite ſnamjo ſbóžnika Jeſom Křyſta ſteji: Křyſtuž po Thormalſenje ſi wupſchestrjenymaj ſukomaj, pod kotrejmaž po taſkim psichodnje kaſcheze ſe ſpróznymi ſwěrnymi podružniſtami na poſklenim puczu křwilu ſaſtanu a wotpočznu. ſnamjo w wjetſchej hacž cžlowěſej poſtavje ſteji na wypſolem pěſkowzowym podſtawje, w Draždžanach džela- ny. ſnamjo ſame je ſak mjenowana terra-kotta, kaž ſlawny dom

Bileroy-Boch ju wunamača (to je běly, na žolc̄ ſamjen, kotrej w wjedrje ſteji a kž w ſymje njetrjeda wodženy byč). W Merziku pola Trieru je tute ſamjenite ſnamjo ſbóžnika dželane a je tak kraſnje wupanulo, ſo njemóže nictó khtutne, ſube a miše woblico ſnamjenja bjes hnuča widžecz. Kaž ſmy Bohu džalewni, ſo je ho dželo tak derje poradžilo, tak jeho tež ſa to khtutne, ſo je daloſta wjeſba a ſtrachne a cžejſe ſtajenje pomnika bjes wscheje ſchody wotcħlo. Darijene bu nam tute jara drohe ſnamjo wot wudowym naſchego něhduscheho kollatora, kotrej w bliſkim herbſkim po hrjebiſčiu leži. — Hdyž bě ſańdženu njedželu wſchón lud na dompuču wot po ſwječe- neho noweho po hrjebiſčia pschicžahnul, bu ſi nekotrymi ſwjetzen- ſkimi ſlowami knjeſa fararja w němſkej a herbſkej recži kaž tež ſe ſpewanjom džecžatkov a ſi woňadžinym ſhromadnym ſpewanjom džal woprowany a na hluhoku a luboſniu myſl pokafane, w kotrejž dyrbja ſo pod tutym ſnamjenjom wutroby k živemu Jeſuſej poſběhnuč, do kotrejž wupſchestrjenemu ſukom ſhemy junu cžahnuč na ſwojim po- ſlednim kónzu. K temu pomhaj nam tón knjeſ ſi hnadi!

S Woſborka. Šańdženu njedželu 12. julija je tudomny radžiny registrator a měchčjanſki poſkadnik R. Kastner cžekul a ſa naſche wobſtejnoscze wulku ſumu pjenjes ſi měchčjanſkej nalutowanje ſobu wſal; kelko pjenjes je po prawom ſobu wſal, hischeze ſi wěſtoſcu njewěm. Tole njeſbože budže město czim bole czucz, dokelz je ſo Woſbork po prawom hakle poſklenje ſela trochu ſhabal ſi pjenjeſneje cžěnnoſče, kotař ſi čaſha ſydomſtneje wójny tudy wobſtejſe. A tole polepſchenje naſchich měchčjanſkich pjenjeſnych wobſtejnoscze ma ſo ſi wulkeho džela naſchej nalutowanji pschipužowac, kotař jara derje hospodarjeſche. Predy hacž je Kastner cžekul, ſo je jemu hischeze poradžilo, ſwoju ſkežu tu ruce ſchecac.

S Varta. Naſcha wjeſt ſo ſańdženu ſrjedu ſupzy w wulkim jěſorje runaſche. Daloka runina wokolo naſh bě jena wulka wodowa ſwěllina. Se ſylnym deſchčem, kž bě džen předy po zyloj ſuziſy wot ranja hacž do wječora padal, bě woda w Lubacze taſku wýžoſce ſabyla, kaſkuž najstarſchi lubžo njepomrija. Zolky psches brjohi ſtipiwiſchi woňahad po wžy ſcheterhnuču. Kaž třhaza ſela wody psches wjeſnu dróhu ſtucžachu, drjewo, ſyno atd. ſi wulki ſhromadami ſobu wjedžo. S wjele twarjenjow, pschi rězy ſtejazych, dyrbjach ſkot wulhovac; pschecz woda wýžolo w hródžach ſtejſeſche a ſo ſamo do bydlaſki ſiow dobywaſche. Wulhady na ſetuſe domkhowanje běrnov ſu jara ſrudne, dokelz ſo ſa tsi njedžele ani jeneho dňa minylo njeje, na ktrymž deſchčík ſchol njeje. Wjele polow je počirjethy a ſitam tón ſamy ſtrach kaž běrnam hroſy.

S Buſkojny. Wulka woda, kotrej ſmy ſrjedu 15. julija měli, je naſchu wjeſt do ſtracha a hroſ ſtajila. Wona běſhe taſku wýžoſce dozpiła, kaſkuž w běchu po ſkledních poſta ſet wohſadali njessmy. Niž jenož ſo běchu naſche ſezomnoſče wypſoko poſodžene, mokry hóſe tež do domow ſtipaſche, a wóžkom ſwóžkom dyrbjeho ſwój ſtatok wo- puſhečiez a wucžek na tudomny ſcheczkuble pvtac. Lüdžom bě ſedma móžno, ſkot a něſto nadobý žolmam wulhovac, dokelz ſo woda, jene hacženje pscherevſchi, ſi wulkej možu a ſpěchnoſciu pschi- wali. Štrach bě jara wulki, mnohim ſubžom, psched wodu cžekazym, woda hacž do ſchije dožahasche, druſy ſo na hřižadach a rjeblisnach psches žolmy pschewjeſehu. Woda w twarjenjach hacž do dweju meterow wypſoko ſtipaſche a w tudomny ſhřenju wó ſtvoje ſtoly a blida ſbě- haſche a wjele domjazeje nadobý do polow přjecz wotnjeſhy. Wjele drobneho domjazeho ſkotu je ſo tepilo, mjes druhim tež wjele pežol- kow; wječor hischeze koltže w wodze pluwaču a ſwjetha nich pežol- kětach, kotrej njedžehu w wodze kónz wſale. Woda jara pomału ſpa- duje a drje ſo hakle ſa nělotre dny ſběži. Načinjenia ſchoda je jara wulka; běrnov drje ſerža ſi zyla žamý ſdomkhowac njebudžem.

— W druhim dopiku ſo poſodžene w Buſkojne taſke wopiuje: ſapuſežuju a ſanicujo je wulka woda 15. julija w naſchej wžy ſa- kħadžala. S roſtorhnenjom hacženja ſo džel wžy do zylo poſodži. Woda ſo psches tutón pscheterh dopoldnia wokolo 10 hodžin ſi tajtej možu pscheczivo hosczenzej, kowáni a nekotrym mjeniſchim twarjenjam waleſche, ſo wona ſa nělotre mjeniſchim wó ſtvoje ſtoly ſeje ſtajenje ſcheczkuble. Depeschu wo pschibljenju wulkeje wody ſi čzozom doſtaſwſhi, běchu na wulke ſbože ſkot hýzo předy wotnjeſli. Pjerisna a wſchelaki druhí drobny ſkot je ſo tepil. Šylni mužojo ſo hnydom do wulhovanského džela dachu. Jako pλawý wujžiwač řebljim, na kotrej běchu deſti pschibite, a na taſke waſhne domjazu nadobu atd. psches žolmy do wulhova wožachu. ſchoda w hosczenzu a kowáni je jara wulka. W hosczenzu ſudy a wſchelake twory w pschedavačt pλowachu, ſchpundowanie je ſo w rejiwanskéſ ſali a korečmnej ſtvoje ſběhnučo, jena ſrjedna ſežena je ſo ſaſypka, a kaſki dalschi ſtrach hischeze twarjenjam hroſy, ſo hischeze pschewidžecz njeba. Wodžinj

běh děsche psches jene knjeze žitne polo, hudy, hospodatsku a rólnu nadobu šobu torhajz a žně s wulkého džela saniczujo. Ssyno, na lúkach ležaze, je ſo wjèle hodžin daloko wotplawilo a je rožlowe a wózhne pola, w kótrychž wižajo wosta, sanjeredžiko. Bohu budž džak, ſo pschi powodženju s čłowiekow nichò živjenje ſhubil njeje.

S Lubija. S tudomneho ſudniſkeho jaſtwa je ſanđzeniu nje- dželu 18-létny jaty, kij dyrbjesché ſo w bližším čáſu do Hohen- ſteinskeje khotatne domjesci, cíeknul. Wón bě w jaſtmowym dworje po wyższej murji horje ſaleſl a ſ njeje do vycerſkeje dróhi dele ſloczik. Tam drje ſo jeho dohlaſachu, tola ſebi na to njeponyſlichu, jeho ſadzerječ.

Se Žornoſyk. Tudomny wumjenkar Handrij Wiežas je ſanđzeniu nje- dželu wiſchinje ſchęzipajo do njeſvoža pſchischol. Se ſichtoma panuwoſchi ſebi jenu nohu ſlama a druhi wumwinu.

S Lejna pola Pancžiz. Hroſbne ſkončowanje džesčja je ſo tu ſchitvórk tydženja wužledžilo. 47-léta ſlužobna hžownka Lena Šbeznež, pola tudomneho wičezneho kublerja Hanſkeho ſlužaza, bě w nozy 24. junija holčku porodžila. Najſkerje ſ hanib, ſo je ſo hiſcheze w tak wyžszej ſtarobje ſ džesčiom doſčla, čyzsche wona wěz potajicž. Sačjuwanschi porodne hrona wona w neži ſtradiu do kruvarnje ſanđze, hždež džowcžicžy živjenje da. Podawk paſ tola potajny wofſtał njebe; jena druha džowka bě pytka, ſchtu bě ſo italo. Ta ſo Šbeznež, kij na ſajtra rano ſ ſwojemu ſwucženemu dželu pſchindže, wopraſcha: „Schtu tū čzesch? ſkluſchesch do ſoža, wſchal ſy w nozy džecžo porodžila.“ Dokelž Šbeznež prejeſche, ſo wěz wyſhnoſci woſſewi. Žandarmi, kij ju prén̄i pſchitvých, wona ſ ſicem ſtejeſche. Halle džen poſdžiſho, hdyž ſudniſka komiſija pſchijedže, ſo wona wuſna, ſo je džecžo porodžila a ſo je jo w konjemzu w wón- zuchu ſkhowala. Do konjemza dowiedžena wona ſady pízového kaſcheze někotre pleſtrowe ſamjenje wuſběhnu, ſ wónzucha ſ widłami džesčowé čželo wučzeče a jo, praſižy: „Tu jo macz!“ komiſiji pſched nohi čžiñu. Hdyž ſo ju prafachu, hacž je džecžo žive abo morme bylo, hdyž je jo ſkhowala, wona wotmolwi, ſo to njeve. Poňdželu 13. juliia ſo džesčowé čželo, kotrež bě ſo hjes tym w tudomnej ſykaſnej ſhězžy ſkhowala, wot ſkafarjom pſchephta, kotsik ſpōſnachu, ſo je džecžo žive na ſwět pſchischlo. Džesčowou macz hnydom do Budyschina do jaſtwa wotwiedžechu. Schtož je wo njei ſnate, je wona měrnoch wuſhnu a na 2000 hrivnow ſamoženja wobſzedži. Sa mlode ſéta je ſo hžo dwožky doſčla a jeneho hólu a jenu hólu porodžila, kotrež ſtaſt wobaj živaj. Nan jejneho tſecžeho džesčja je pječa wo- ženjeny muž.

S Ryhbača. Hudy mějachu ſanđzenie dny toſčci Schleſkojo ſwoju ſkhađowanku. Mjes nimi běſhe jich 60, wot kótrychž běſhe ſóžny pſches dwaj zentnarzej čežci. Najčežši běſhe dwaj zentnarzej a 86 puntow. Tuton najtolschi mjes toſthymi wukormjene ſwinjo jako myto doſta.

Se Šhorjelza piſzaju: Psches wulku wodu je ſo jama „Rhejor Wylem“ w Lichtenawſtich podkopach pola Liegnitz ſaſypla. Tjho dželaczerjo buchu ſaſypneni a ſo tepiču.

S Ryhvalda. Šrjedu 8. juliia pſchipolnju wokoło 11 hodž. iudy w ſamjeným domjiskim wohén wuńdže. Wobſhedžet a jeho ludžo ſnadnu domjazu nadobu, ſchtož jeje pſchi ſemi nadendžechu, ſ domu ſnožychu; herval nicž činičz njemóžachu. Wjeſna ſykaſa halle wokoło 12 hodž. pomaku pſchijedže, ale ſo wužiwačz njemóžech. Hóry tež woda wjazh njeđožahach. Duž ſo ſhěza do čiſta wot- pali. Řeak je wohén wuſhoh, nichò njeve. Najſkerje ſ popjelom, kotrež ſo w domje na kubi ſkowach, ſo by ſuchi wofſtał a ſo poſdžiſho jako hnóhy ſrék wužiwačz hodžal.

Se Šslepeho. W naſich lěžach ſu ſanđzeniu poňdželu wulkeho jelenja tſélili; wón wukulen ſiſcheze 205 puntow wažesche.

S Lěſkeje pola Šslepeho. Nje- dželu wječor 12. juliia w twa- rjenjach gmejnſteho pſchedſtejčerja ſkudžele wohén wudbyri. Twarjenja buchu hacž na bróžen wſchě do prócha a popjela pſchewobrocžene. Wohén je ſaloženy.

Přílopk.

* S různých horow (Erzgebirge). Móhli wſchak prajicž ſe ſrud- ných horow; pſchetoz tu je malo wjeſhela, ſchtož ratařtvo naſtupa. Dohla ſy, ſ wopředka hjes ſnežka, je ryžy wjèle ſeſchložila. Korfjenja, haj ſamо ſtuſelza běchu ſmjerſle, tak ſo někto rožla niz jenož ředka ſteji, ale tu a tam na polach ſ zylo žaneje njeje. Škoda ſnadž ſo trochu ſaſo ſ naſetnými ſykaſami naruna; pſchetoz te wſchudze ſi ſtane ſteja. Ře naſetným ſitam ſtuſhatej tu jenož rožta a wofſ,

žanhých druhich, kaž jecžmjen, jahly, hejdusčka atd. tu njeroseče, kiba w hľubich dolinach něčto pſchený. Ša to paſ tu hérnam, kafej, répe, džeczelej čim hóle hovi. Tež ſe ſahrobnymi plodami, jako ſe ſzlotowju, bunami atd. hmy bohacže žohnovani. Ctrava drje je rjana wyžoka a husta narostla, tola ratař ma nad njej malo wjeſzela. Žlyč čaſh w kótrychž ſo tu ſyna dželaju, ſo tu džen wote dnja džecž ſ njebejž lije, tak ſo nichò ani koyena ſucheho domoj doſtał njeje. Ssyno leži zylo wobleny na lúkach a na ſahrodach. Želi ſo hóry ſlonečne wjedro njeſchňadže, huzka wſcho ſyno do hnoja ſmjetacž dyrbjecž. Boh daſ, ſo by ſo ſkerje a lepje wjedro ſtaſito! Najwjetſchi džel tudomneho wobydlerſtwa ſo ſ induſtriju a rjemejſ- niſtwom živi. Najwjažy ſo nohajz abo ſchtrypny, rukajz, zanki abo klepory, zigary atd. dželaju. W ſanđzenym ſeče je poczalo na džele pobrachowacž. Ž Ameriki a druhich krajev malo ſkaſanjow pſchitvadža. Najhóle na naſchu induſtriju wyžoke americkanske zlo čiſhczí, ſ kótrychž ſu ſo naſchim mudželkam mjeſh počnóznych ameri- kanskich ſtatow ſkoro do zylo ſawrieke. Duž maja tudomni dželaczerjo malo dželacž a mjes tym, ſo je předy wſchēdní dželanski čaſh 11 a 12 hodžin traſl, někole jenož hiſcheze 7 hodžin a to hiſcheze po nižszej placiſiſne dželaju. Někto nicio wjazy wo wóžom hódzinikim dželanskim čaſhu ſlyſhcež njeje, kotrež čyžchu ſebi dželaczerjo loni wunisowacž. Řeak rad hýchu někto dleje dželaci, hdyž hýchu jenož dželo doſtał. Tak ſo čaſhu pſheměnja. Boh čyžl wſcho ſ ſpěchemu dojefecž!

Ž. Meld. a.

* Šlužobna holza w Lipſku wóndano rano ſwoje knjeſtvo ſe ſtrachnej powjeſcju wołacz pſchindže, ſo ſu w nozy paduſchi w domje pohyli a ſo ſu ſ wolkom nutſ pſchileſſi, kotrež do dwora wjedžesche, pſchetoz tole wołko ſchěrko wocžinene ſtejeſche. Knjeſtvo ſo ſamo wo tym pſchitvědži, ale tež wo tym, ſo bě ſe ſtelesneho pjenjeſneho ſhamora 200 toleř pjenjes kranjenych. Duž ſo podawk poliziji woſſewi. Polizija paſ hnydom wibgesche, ſo je paduč eſlowej, kij je ſ domjazym wobſtejnoscžem zylo derje ſnaty. Duž pſchede wſchém ſlužobnej holzy ſamej do ſwědomja ſečzachu. Holza dohlo prieſeche, ſlonečne pſchindže paſ ſo tola wuſna, ſo je pjenjesh kranula, kotrež polizija we wuhnju ſkhowane namaka. Pſci tym paſ tež ſo wu- ſkopa, ſo je holza ſwoje knjeſtvo hžo předy wopjet wobkranula. Woſebeje běſhe ſkote pierschcenje a draſtu kranula a potom ſaſtaſala. W jaſtwe ſebi wona živjenje wſacž ſpyta, ſchtož paſ ſo ji njeradži, dokelž ſo čaſha doſč na to dohlaſachu.

* Paſažerojo parſhonskeho čaſha, kotrež ſ Wrótklawja do Hirſchberga jědžesche, wóndano na dwórníſčezu Jannowitz pſched Hirſchbergom dwójzy ſa ſobu we wulkim straſhe pobchu. Krótko předy, hacž čaſh na mjenowane dwórníſčezo pſchijedže, běchu dželaczerjo polny tworný wós na wopacze ſolije ſtorcžili, ſo ſo čaſh ſ zylo možu do njeho ſaběža. Psches to bu wós ſ dwórníſčezu won ſtorcženym a ſ Hirſchbergej won běſhe. Dokelž paſ tam na horu dže, ſo wós hóry ſ dwózej ſpěchnoſci wroči a ſaſo do parſhonskeho čaſha ſa- jědže, kotrež bě ſ kónz dwórníſčezu ſaſtaſl. Pſci tym tworný wós ſ ſoliſow ſloči a ſo jara wobſkodži; tež ſ prenjeſi maschinu parſhonskeho čaſha, kotrež bě ſo dwójzy ſ wofom ſraſyla, wjazy jědžicž nje- móžachu.

* Se ſtatistiſtich wosſewjenjow wo pſheměnjenju wěrywſnacža je wibžecž, ſo je w lětach 1875 hacž 1888 w pruſkim krajeſtvoje 1901 židow, 22,764 katholikow a 6913 woſzobow druhaje wěry ſ evan- gelické ſyrlki pſchitvilo, hjes tym ſo je ſo ſ evangeliskej ſyrlkaje 135 woſzobow ſ židewſtwu a 2441 ſ katholiskej wěry pſchitvilo. Pódlia teho je 15,488 woſzobow ſ krajeje ſyrlkaje wuſtupilo.

* W Abamsdorfje wóndano Bože njevvedro do wovčeſtne ſwobodneho knjeſa Kap-herr dyri, pſci čimž ſo 1000 wozow ſpali.

* W Narauſchej Pruskej wóndano 8létne holzka do jamy padže, w kotrež běchu runje kalk hascheli. Na jeje ſkicenje jeje ſwójní pſchitvachu a ju po ſparjeniu ſ horzeho kalka wučzezechu. Lěkat běſhe hóry ſ ružy. Ale raný běchu tak ſtrachne, ſo ſmjerč holzku hóry wot jeje boleſčow wumogi.

* Žona we wži Ottersheim pola Germersheima je ſwojemu mandželskemu ſa 13 mězazow 5 džecžatkov porodžila: pſched 13 mězazami trójnikow a pſched krótkim dwójnikow.

* Na jeleſnizy ſ Hamburga do Münſterea je ſo wóndano w nozy ſ poffſkeho měcha pjenjeſný ſliſ ſhubiž, w kótrychž běſhe 8000 toleř pjenjes. Do měcha bě džera.

* Doroszčena džowka wučzerja w Wognaſzenje w Naruečornej Pruskej ſo wóndano do jěſora ſupacž džesče. Dokelž ſo w ſwojim čaſhu domoj njevrózci, ſa njej hladacž džechu a ſa dohlu ſhwili ju na bahnojih měscze jěſora nadendžechu, hždež ſ hornim čežem

w jěsorowym dneje tčesche. Najskerje je rjane wódne róže schézipała, kotrež tam rostu, a runowahu ſhubiwiſchi na hlowu do bahna panuła.

* W katolické zytki we Würbenje bě ſanžene dny wěrowanje, pſchi cimž ſo ſwonjeſche. Na jene dobo ſo heja jeneho ſwona puſchci, ſi wuhladom won ſlečza, dele padze a padajo žonu tamniſcheho knježeho hejtmana do hlowy praſnu a poraſy. Njebožowna bjes myſlow ležo wosta, a czezzy ranjenu ju do města Schweiđnitz do hojernejne dojveſechu.

* K ratarieji w městac̄ku Kappeln w Schleswigu bě ſo pſched krótkim wojenjenia žónska pſchitajila, kotrež běſche plna a dželawa. Wona bě ſwojeho muža wopuſchciila, kotrež je poſkleni čaſh pječza w hielu pſchebywal. Sañzene dny muž na jene dobo zyle nje-nadzíz ſi žonje na polo pſchindže, revolver wuczeze a dwójzy do žony tſeli. Stanjena ſo ſi ſemi ſvjese. Ma to chyſche ſo muž ſam ſatſelicz, ale kulta jemu jeno ſpanje wobodrē. Žona ma lóhku ranu do hlowy a ſewu ruky pſchetselenu. Njeſcheczelſtaſ mandželskaj netko w tej ſamej hojernej ležitaj.

* Do wuczeřenje w Brühlu pola Solingen, w kotrež ſo 384 džecži roſwuchuje, wóndano Bože njewjedro dyri. Blyſt do přenjeje rjadowanje ſjede, hdež 71 džecži ſedžesche. Žalostna měſtečka w teſle a we wſchitkých druhich rjadowanjach mjes wuſtrózanymi džecžimi naſta. Bjes wjetſchego njeboža wſchitke džecži ſi domu ſpuschczaču. Jene džecžo je czezzy khore, dokelž je je blyſt, kaž ſo ſda, do hlowy ſranit; druhe je na ſewu ruky wolkromilo; tſecže ſu wokolo ſetaze cırjopki roſraſene wótnowej ſchleňzy tak czezzy do wózku ſranile, ſo džecžo na tole wózku najſkerje widženje ſhubi. Wuczeřenja, kaž mnohe druhe w tamniſchej wokolnoſci, blyſtowoda njeſejſche.

* W Winje ſo wóndano w nozy dwaj ſloſtnikai ſi drohi do bydla jeneho domownika dobuſchtaj, domownika a jeho žonu, kotrež kruče ſpaſchtaj, ſatſeliſchtaj a dwieu dželacžerjow, kotrež tam pſchenozowaſchtaj, ſi mothku czezzy raniftaj. Mordarzej ſtaſ czeſloj. Hač ſtaſ ſo na domowniku nječeho dla wjetſicž abo jeho wurubicž chyloj, hiſčce ničto njeve.

* W Italſkim měſeče Andria je polizija nowe potajne towarzſtwo „Infame Lege“ wuſlēdzila a mnohe ſhubuſtaw ſajala a jich bydla ſvěru pſchebytuje. Pſchi tym mjes druhim ſmijertny wuſhud namaſtachu, kotrež je ſo pſchecživo jenemu pſchecžiuitkej imenovaneho towarzſtwo wuprajil, ale hiſčeze wukonjany njeje. Tež hlowny ſapiš ſhubuſtawov towarzſtwo namakachu. Hdyž ſo nowy ſhubuſtaw do towarzſtwo pſchijima, pſchedbýda ſam ſo a noweho bratra wysche wutroby do naheho wutrobná rěſnje, na czož ſebi wonej jako ſnamjo krawneho bratrowſtwa jedyn druhemu trej ſi wutrobná ſrěbataj. Prjedy hač ſo nekaſki njeſkuff dokonja, pſchedbýda bratrow powola, a kóždž na konzu ſapaleny dolhi drjewjaný nōž do rukow doſtanje. Štymile ſapalenymi drjewjanymi nožemi bratſja něko na ſo du, a kóždž nōž druhich ſzorni, ton ma njeſkuff dokonjecz; hewal jeho ſkonzuju. Zylemu městu je lóžo, dokelž je polizija telko ſhubuſtawov ſtrachneho potajneho towarzſtwo ſajala. Pſchedbýda je ſloſník, kiz je hižo 20 let w khostařni poſkedaſ.

* Bjes ſastawniſchežomaj ſſokolku a Grodnom ſu ſrjedu w nozy w woſu přenjeje klaſhy blyſtcožaha, wot Warſhawy do Peterburga jědžazeho, 25 léteho hrabju Michałka Platira ſkonzowali a wurubili. Nop ſu jemu po ſdaczu ſi nekaſki tupyim instrumentom roſchecžepili. Kubięginiſzy mordarjo ſu czeſli.

* Wjes ſekarjemi wſchitkých krajow ſo netkle wjeli rěči wo nowym pſchedku pſche wopilſtwo. Wopilzej ſo ſtrichnina pod kožu ſyka. Kaž ſo ſi wěſtoſežu wobkručza, ſredk po 6 abo 10 ſaſkyłowaniach pomha, a jeho ſkutkowanje je ſi wjetſcha trajaze. Zara rědko je ſo ſtaſo, ſo je wopilz, kotremuž běſche tónle ſredk pomhał, prjedy abo poſdžiſcho ſi nowa pieč pocžał; hdyž paſ ſo ſredk pola njeho ſi nowa nałożiſ, je na ſtaſne pomhał. Hač je ſkutkowanje trajaze, jenigzy wot dobreje wole piečka wotvízuje. Wot ſtrichnina ſo ſalpetroližala ſol wužiwa, wot jeneho hač ſkónczni do tříjoch milligramow na kóžde ſaſkyłnjenje; ſaſkyłowanja ſo wſchednje wopſjetuja. Prěni je tónle ſredk ſlawny ruſki ſekar W. O. Portugakov w ſſamarje nałożowal a jón hižo 1888 wosjewil. ſſrěk paſ njewobledžbowany wosta, doniž pſched krótkim ruſki ſekar Jergolſki ſi nowa na ſredk njeſpolasa, ſi kotrež bě ſpodižneho wuſpěcha měr. Wo 10 khorych ſe wſchelatich powołanjow won nadrobne powjeda, kaž je jich wuhojil. Pieczkam, kotrež běchu ſeta doho, haj džefatki ſet doho ſylnje pili, bu wſchitkón alkohol woprawdze pſchecžiwny; woni tež ſylnych napitkow ſi zyla wjazy ſnjecž njeſmožachu. ſſam dr. Portugakov je wjazy hač poſkryptaſ ſta pieczlow ſe ſwojim ſredkom wuhojil; tež druſy ruſzy ſekarjo ſu mnohim khorym pomhaſi.

(Byrlwinſke powjeſeje hladaj w pſchitoſy.)

Jěſdny plan želeſnizow wot 1. meje 1891.

4. woſowa klaſha njedželu a na ſakſtich ſwjavnych dnjach wupada.

Še ſhorjelza do Draždjan.

Woſowa klaſha	2. 3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.
Še ſhorjelza .	11,0	1,46	—	4,43	8,0	10,50	2,1	2,28	4,21	6,56	—
Rybačka .	11,48	—	5,7	8,24	11,14	—	2,53	4,44	7,20	—	
Lubija .	12,36	2,13	—	5,28	8,47	11,36	2,29	3,15	5,5	7,41	—
Budyschyna .	1,20	2,36	4,0	6,2	9,22	12,14	2,52	3,50	5,40	8,16	9,20
Bifkopiz .	—	—	4,30	6,38	9,58	12,51	—	4,27	6,15	8,51	10,3
Arnsdorſa .	—	—	4,51	7,1	10,21	1,14	—	4,50	—	1,4	
Kadeberga .	—	—	5,2	7,10	10,30	1,23	—	6,44	9,24	10,30	
Do Draždjan .	—	3,35	5,29	7,32	10,55	1,48	3,52	5,21	7,6	9,46	10,53

Š Draždjan do ſhorjelza.

Woſowa klaſha	2. 3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.
Š Draždjan .	—	6,11	9,0	10,20	12,25	3,20	5,10	7,2	9,0	11,40	12,52
Kadeberga .	—	—	—	—	—	—	—	7,38	—	12,17	—
Arnsdorſa .	—	6,51	9,38	—	1,3	3,56	5,49	7,47	9,39	12,27	—
Bifkopiz .	—	7,20	10,6	—	1,27	4,21	6,19	8,21	10,7	12,53	—
Budyschyna .	—	7,57	10,43	11,29	1,59	4,55	6,53	8,50	10,41	1,22	2,1
Lubija .	6,32	8,39	11,25	11,55	2,37	5,31	7,32	—	11,23	—	2,27
Rybačka .	7,7	8,57	11,43	—	2,55	5,49	7,50	—	11,41	—	—
Do ſhorjelza .	7,48	9,18	12,4	12,21	3,16	6,10	8,11	—	12,2	—	2,54

Š Budyschyna do Wjelcicina.

Woſowa klaſha	1-3.	1-4.	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.
Š Budyschyna .	—	5,10	7,36	10,43	1,17*	2,0	4,53	8,23	—	—	—
Děžnitez .	—	5,20	7,51	10,53	1,30*	2,10	5,3	8,32	—	—	—
Budeſtez .	—	5,28	8,4	11,1	1,40*	2,18	5,11	8,40	—	—	—
Roſwodez .	—	5,34	8,11	11,7	—	2,24	5,17	8,46	—	—	—
Do Wjelcicina .	—	5,43	8,22	11,16	—	2,33	5,26	8,54	—	—	—

* Žeſdzi jenož njedželu, ſrjedu a ſwivate dny.

Š Wjelcicina do Budyschyna.

Woſowa klaſha	1-4.	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.
Š Wjelcicina .	—	6,0	8,45	11,40	—	3,3	5,45	9,20	—	—	—
Roſwodez .	—	6,11	8,53	11,48	—	3,14	5,56	9,29	—	—	—
Budeſtez .	—	6,21	8,59	11,54	12,40*	3,22	6,6	9,35	—	—	—
Děžnitez .	—	6,32	9,7	12,2	12,50*	3,33	6,17	9,43	—	—	—
Do Budyschyna .	—	6,43	9,15	12,10	1,2*	3,44	6,28	9,51	—	—	—

* Žeſdzi jenož njedželu, ſrjedu a ſwivate dny.

Š Budyschyna do Rakez.

Woſowa klaſha	6,49	10,45	3,56	8,55	7,12	10,27	1,20	5,50	9,45	—	—
Š Budyschyna .	6,49	10,45	3,56	8,55	7,10	10,56	4,7	9,6	—	—	—
Gdova .	7,0	10,56	4,7	9,6	7,8	11,16	4,18	9,14	5,4	8,25	12,51
Maleho Wjelkowa .	7,8	11,16	4,18	9,14	7,20	11,21	4,33	9,26	5,14	8,35	1,1
Radworja .	7,20	11,21	4,33	9,26	7,27	11,28	4,40	9,33	5,22	8,42	1,11
Šafowa .	7,27	11,28	4,40	9,33	7,37	11,40	4,52	9,43	5,32	8,54	1,26
Rybačkowa .	7,37	11,40	4,52	9,43	7,45	11,48	5,0	9,51	5,44	9,12	1,44
Do Rakez .	7,53	11,56	5,8	9,59	7,56	11,9	2,4	6,34	6,28	9,51	8,40

Š Rakez do ſhorjelza.

Woſowa klaſha	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-3.
Š Rakez .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Großröhřdorſa .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Poležnižy .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Do ſhorjelza .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Na pſchedan: Živnoſež čzo. 23 w ſitru pola ſamjenza ſe 14 kózami. — W Maleſezach kheža čzo. 78. — Dočuſchez ſublo w Hněvězach pſches Hartmannova tami. — W Biohaſezech živnoſež čzo. 13. — W Rodezech ſublo čzo. 8 ſe 40 kózami. — W Schechowje kheža čzo. 38. — Řowenja ſe 20 kózami pſches towarzſta řoku w Wozynje.

W wudawarni „Sſerb. Now.“ je ſa 50 np. doſtačz:

Bitwa pola Budyschyna. (1813.)

Powědańčko ſerbſkemu ludej poſkicil Jan Raduſerb.

Rhoczebuski
Portorikofski tobak
Wassungfki tobak
w roſach a po waſh porucząc.

S h o f e j
wot najtunischiſhac hač do najdrožſkiſhac družinow w wulſkim wubjerku porucząc
Ginzel a Ritscher
na wulſej bratrowskej haſy 6.
Hermann Klemm
na bohatej a kamjentnej haſy.

W Brēshynje pola Hucziny je s zyholom kryta dwajchōzna khejza čijzlo 8 s tšomi swami a rjanej sahrodu hndom na pschedan. Dalsche je pola wježneho pschedstejicžera tam shonicz.

Na Horje pola Njejswacžibla je maživna khejza čijzlo 5 s volom a sahrodu, sa kóždeho rjemeplnika ho hodzaza, dokelž pschi kschiznym pucju steji, na pschedan.

Ziwnoscz na pschedan.

W Hrubjelcžizach pola Budyschinia ma ho sahrodniska ziwnoscz čijzlo 17 s něhdze 24 kózami pola, luki a kerki dla dželenja herbstwa nježelu 26. julijsa popoldnju w 3 hodzinach se skotom a wscém hospodarskim gratom na městnje hamym na pschedadžowanje pschedawacž. Dalsche je shonicz pola gmejnseho pschedstejicžera tam. *Herbjo.*

W Boshezach je khejkařska ziwnoscz čijzlo 27 s 9 kózami ležomnosce staroby dla na pschedan. Domiske dyrbí ho wot kupy nowe twariež, dokelž je ho psched krótkim wotpaličo.

Ajedželu 19. julijsa popoldnju w 5 hodzinach maja ho žne vola khejkarja Rychtarja w Sder: sa hotove pjenjež na pschedadžowanje pschedawacž.

Moko

w najwjetšich a najmjeňsich dželbach po najwyschšej placzisnej stojne kupuje parna mlokańja Otty Eversa w Małych Debkezach.

Mužaze ſukuje, tholowý, lazy atd. ho s njepuschczatymi barbam i nowa barbja a kaž nowe ſhotowjeja

w Z. Kellingez barbjerii w Budyschinje pschi žitnych wilach.

Zenicki pospyt kóždeho pschedwecži, so je

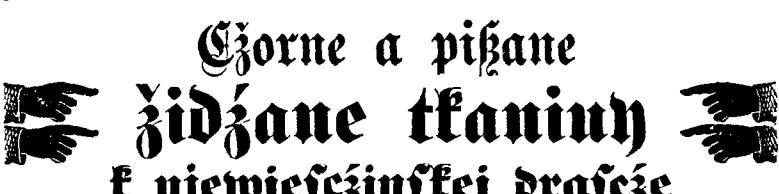
wopravdze najlepše psche wsče pschelaſzanzh, dokelž won — kaž žadyn druhý hrédk — s pschedwapjazej speschnoſcu „kóždu“ njerodž hacž do poſlednjeho ſlěda ſaničti. Najlepje ho won naloži s roſproſchenjom s natykniſenym zacherlinowym intwarzom.

Zacherlin ho nježmě ſe wſchědnym inſektowym pólvrom pschemeniež; pschedetož zacherlin je woſebitý hrédk, kiz ho nihdze a ženje hinal njeſchedawa, hacž w ſashglowaných bleſtach s mjenom J. Zacherla.

Schtož ſebi po ſajkim Zacherlin žada a potom někakki pólver w papierjaner dicje abo tkyz ſa to woſmije, je s tym kóždy kroč ſebany.

Wopravdžity dostacž:

W Budyschinje pola ll. bratrom Merschow,	= = = = =	l. Otti Engerta,
= = = = =	= = = = =	Ernsta Mittascha,
= = = = =	= = = = =	Jurja Holda w měschcz. hapt.,
= Biskopizach	= = = = =	Pawola Schokarta,
= = = = =	= = = = =	Alfreda Böhmi,
= Bukezach	= = = = =	Herm. Kschizanka,
= Kellizach	= = = = =	Pawola Millia,
= Wjasozin	= = = = =	E. Ferd. Lehmannia,
= Scherachowje	= = = = =	Eb. Tammera,
= Sohlandze	= = = = =	Ernsta Augustina.
= Wosborkn	= = = = =	E. M. Clauha.

Čistý palenz

čižne ſukuje, pjesle, rubiſhczá na hlownu

w wulkim wubjerku po najtunisich placzisnach

August Grützner.

Heblowane ſchpundowania

zyle ſuhe, 24 a 30 mm. ſylne, pschedawa tunjo

Fr. Holbjan w Budyschinje pschi dwórnischczu.

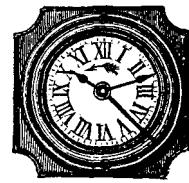
Nje wie ſt y

kupuja čorne židžane tkaniny derje a placzisny hódno pola

Richard Gautzscha
na bohatej haſy.

J. G. Schneider

pschi lawskim tormie
pschedawa wulki poſyku dobrých
zylinderowych czachnikow
po 8½—10 mk.,
rjane budžaki po 5 mk.,
wulki wubjerk rječasow.
Vorjedzenje nanoſlēpje.

Kedžu!

Sawesczenja do ratarſkeho woheňſawescza-
zeho towarſtwa pschijima

Curt Möschler w Kſchiwej Borschci.

Koſy

kaž jed reſaze, porucža
Paul Walther
na žitnych wilach.

Šallowy pólver,
skotny wužitkowny pólver,
wobjerny pólver ſa kwini,
butrowy pólver,
reſtituzionski ſluid
jako mas ſa konje,
Hartensteinske kapki
jako hrédk ſa wotdžerzenju khorogow wot ſkota po starym wuſhu wuſhowanym wukasanju
porucža měſchczanska hapyka.

Čistý palenz

jenotliwie a w piezlač, kaž tež
wsče dobre družiny kaž
jednore a dwójne likery
porucža jara tunjo

Hermann Plemm
na bohatej a kamjentnej haſy.

w wubawačni „Sberb. N.“ ſu
voſtač:

Sserbske kmotſsaze liſty.

Pletwa, čahnikowe rječasy
ſ wloſzow, ſ temu pschinjeſených,
džela derje a tunjo
Hugo König, brodutruhat a friser
na Hauensteinskej haſy.

Wſče wumelske džela ſ wloſzow,
jako rječasy, pletwa atd. ſ wucze-
haných wloſzow rjenje a tunjo ſhotuju.
Porucžam tež ſwoj wulki ſlăd
hotowych pletwów.

Ad. Herold, friser
w Budyschinje pschi žitnych wilach
w pôltſkej komaſni.

Šonjaze ſukuje, pjesle,
rubiſhczá na hlownu

ho ſ njepuschczatymi barbam i nowa
barbja a ho kaž nowe ſažo ſhotowjeja
w Z. Kellingez barbjerii
w Budyschinje pschi žitnych wilach.

W o s j e w j e n j e.

Wojnske ministerstwo ma myſle ſ wojwjenju plahowanja koni w sakſkim kraſtwje lētſa přeni króz w Sakſkej plahowane konje jako remonty ſa wójsko ſe ſwobodneje ruky ſupowac̄.

Tuteho ſaméra dla maja ſo

- w Herruſhce na torhochce 4. augusta t. l. dopołdnja w 10 hodzinach,
- w Budyschinje na tselnischem 4. augusta t. l. popołdnju $\frac{1}{2}$ hodzin,
- w Kamjenzu na torhochce 5. augusta t. l. dopołdnja $\frac{1}{4}$ hodzin

remontſke wiſi wotbywac̄.

Komisija, wot wojnskeho miniftra ſ temu wotpóſlana, budze konje, ſa remontſke ſamery ſo hodzaze, po ſczechowazych wuměnjenjach ſupowac̄:

1. Pschedawarjo maja ſ wopisnom polizaſteje wyschnoſce ſwojeho býdliſtwa dopokaſac̄, ſo ſu ſo konje, wot nich pschijedzene, w Sakſkej plahowane.

2. Konje dyrbja 5—6 lēt stare byc̄; konje bjes 4 a 5 lētami ſo jenož ſ wuwac̄om pschijimaju, hdyž ſu ſo wurjadne verje a ſylnje wuwile.

3. Šredzy (hengsty) a pschijſtvene ſobly ſo njeſupuja.

4. Pschedawar ma ſa wsche braci po §§ 899—929 krajnych ſakſtich knih ſakſteho kraſtwa (ſakon a wukasne ſop. ſ leta 1863 ſtrona 109 a dalsche) rukowac̄.

5. Jako khamane ſpōnate konje ſo pschedawarzej hnydom ſaplaſza a na mēſeče wotwoſmu.

6. Ře ſožemu ſupjenemu konjej ma pschedawar bjes wožebiteho ſarunanja pschidac̄:

- 1 wusdu ſ djerzazeje hovjaseje kože,
- 1 gurtowu abo powjasowu hlowozu a
- 2 konopjanaj poſtronkaj.

W Draždānach, 11. julija 1891.

Wojnske minifterſto.

Edler von der Planik.

Nowe polnojerje

po 5—8 np.

porucza J. T. Glien
na drzewowych wiſach.

Dara wazne ſa

woczi kózdeho.

Sama woprawozita dr. Whitowa woczowa wodzic̄ka wot Gran-gotta Ehrhardta w Delze w Thüringskej ſo dla ſwojego ſwetoſlawnoſce ſčaſto podražuje, czechóz dla proſchu, ſledowaze wopisanje dobroczwje wokležbowac̄. Wona ſo w podoſlojtych ſchlenčzanych bleſhach ſe ſlamanyimi róžtami a ſ muſtejatym pižmom: „dr. Whitowa woczowa wodzic̄ka“ pschedawa. Kožda bleſha je ſe žoltej papierku ſ tymle ſakitowanſkim ſnamjenjom, a ſ mojej ſirmu poſlepjena a je ſe ſyglom ſakitowanſteho ſnamjenja ſamknjena. Ře temu je mała knižka pschidata.

Psched podražowanjom ſo warnuje.

Woczowa wodzic̄ka je w wjele haptylek doſtač, tak tež w mēſchanské haptylez w Budyschinje a w haptylek ſt. haptylekarjow Haſſe w Bjarnac̄zach a Große w Woſtrowzu.

Jako akademiszy wuwuczena ſchwalc̄a ſo ſ ſchic̄u jednoreje a wožobneje ſonjaſeje drathy poručam.

G. Gehſchlägeſez

w Delnič ſiłozač.

W Hlinje

wiſhuijow w ſwiedžen jutſje nježelzu 19. julija, ſ cemuz pschedezelne pschedeproſhuje

August Ajencz.

10 abo 12 wiſhuijeschciparjow pyta wotnajet wiſhuijow

August Ajencz w Hlinje.

Wurjadne tunje
placisny, jenož dobre,
djerzaze kojkoscze
porucza

Jul. Hartmann
Sohn
w Budyschinje
na róžku pschi mijoſowym
torhochce.

Moje bydlo je nětlo
na seminarſkej dróſy čiſlo 4
po 2 ſhodomaj

w domje knjesa rěniſteho miſchtra Roſiga.

Pawol Strobel,
ſubny lekar.

Wotewrjenje kožownje.

S tutym ſebi dowolam čeſczenym Sſerbam a ſſerbowкам najpodwoſniſho ſ wježenju dac̄, ſo ſym w Kamjenzu na zwingerskej dróſy ſ napſchec̄a kralowſteho hamſteho hejmanſtwa

pschedawarňu kože a nakolenzow

wotewrit.

Luhju, ſo budu ſo prózowac̄, wſchitlich, ſotſiž mje poczeſcza, ſ dobrej a hódnje tworu ſpoſoſic̄ a proſchu mje dobročwje podpjerac̄.

W Kamjenzu, w juliju 1891.

S poczeſczeniom.

Korla Schön,
ſchewski miſchtr a kožeſ.

Poborſne towarſtvo ſſerb. burow w Małym Wielkowje ſmjeje nježelzu 26. julija popołdnju w 4 hodzinach poſzedzenje.

Pschedkydſtwo.

Hocženž w Droždžiſu.

Jutſje nježelzu 19. julija reje.
Pſchedezelne pſchedeproſhuje

Eſchic̄ter.

Rakečzanske towarſtvo

Sſerb. Ratarjow ma nježelzu 26. julija w Socđe hocženžu ſ dyplom 4 hodz. ſwoje poſzedzenje.

Na dženſtikim poſjedzi ſteji pschednosch ſ. wuczerja Eberta ſe Scženjy: pschedpoloženje statutor dla wožiſtve ſtejna a daliſte roſpominanje wo ſavjeſzenju ſkota.

Wo bohaty wopyt proſhy
pſchedkydſtwo.

Młody domjazy hlužobnik móže hnydom ſaſtupic̄ pola Richarda Droſhūha w Lusatiji na Lubijſkej dróſy.

Wotroc̄kow, džonki, dželac̄erſte ſwójby, woſazy a džonki pyta Schmidtowa na ſukelnſkej haſy 10.

Ře 1. augustej 2 ſtužobnej holszy, 16—17 lētnej, a hnydom a ſ nowemu lētu wotroc̄kow pschi 60—70 tolerjach mſdy a džonki pschi 50—60 tolerjach mſdy do Budyskich a Draždānſkich ſtron pytam.

Dackorowa na ſukelnſkej haſy čiſlo 16.

Ře nowemu lētu ſo ſtražnič, niz psches 50 lēt starý, na jedyn knjegi dwór pola Budyschina pschi 70 tolerjach mſdy pyta. Dalsche je ſhonič w wudawani „Sſerb. Now.“

Dženha namaj Bóh ſtroweho a mózneho ſynka woſrabi, ſtož ſwjeſhelenaj woſſewjamoj.

W Rakečzanskej ſchuli, 13. julija 1891.

Zyrtwiński wuczer Ajenska a mandželska rodž. Gudžiž.

(Ře temu čiſlu pſchiloha.)

Bschiloha i číslu 29 Serbskich Nowin.

Sobotu 18. julijs 1891.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskej zyrlwi budże jutje niedżelu rano w 7 hodzinach żerbka spowiedź, 1/29 hodzin żerbke przedawanje a w 12 hodzinach żerbki mitschor.

Werowanie:

W Michałskej zyrlwi: Wylem Mox Strebla, feldwebel tudy, s Emmu Waltenz. — Jan August Petrik, blidał na Židowje, s Hami Augustu Klimantze se Sajdowa.

W Katholskej zyrlwi: Korla August Ryhtar, žukat, s Karolinu Gaberez.

Krčenje:

W Michałskej zyrlwi: Jan Korla, njemandz, s. w Czermierzach. — Jan Albert, Jana Augusta Steglicha, fabrikarja na Židowje, s. — Ernst Hermann, njemandz, s. na Židowje.

W Katholskej zyrlwi: Hedwiga, Winzenza Grundmann, dohladowarja w Hajnicianskej fabryzy, dž. — Wjazława Franz, Wjazława Bradlera, dželaczerja w Hajnizach, s. — Herta, Jana Krömera, schewza, dž.

Zemrjeć:

Dzien 10. julijsa: Emil, njemandz, s. na Židowje, 1 měsz 5 dnjow. — Hanja Pietašez, schwalcza, 79 lét 1 měsz 1 dzien. — 13. Hanja Marta, Jana Pietaša, kamjeneczešarja w Czermierzach, dž., 11 měszow 15 dnjow. — Jaroměr Max, Jana Augusta Bergana, kęczerja a jelesničneho dželaczerja w Wuskim Wjeklowje, s., 11 měszow 24 dnjow. — Morvorodzena dzowka na Židowje. — 14. Michał Panach, kublet w Bosankezach, 66 lét 10 měszow 12 dnjow. — 15. Morvorodzeny syn w Czermierzach. — Augusta Verudta, dželaczerja w Czermierzach, morvorodzeny syn.

Płacisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje:	W Budyschinje			W Lubiju		
	11. julijs 1891		16. julijs 1891		wot	hač
	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.
Pšenica	12	6	12	54	12	6
Rožka	11	76	12	6	11	76
Ječmieni	10	69	10	87	10	47
Wowb	7	86	8	14	7	67
Hroš	7	70	8	40	7	80
Rožka	8	89	11	11	10	28
Wola	7	50	8	6	7	22
Zabih	15	50	18	50	14	—
Hejdusicka	18	50	19	—	17	50
Berny	2	80	3	50	2	80
Butra	1	filogr.	2	—	2	20
Pšenicznia muka	11	50	20	50	—	—
Jana muka	50	—	11	—	—	—
Šyno	50	—	17	—	—	—
Šš'oma	600	—	2	50	2	—
Brokata 1344 schuk, schuk	18	—	22	—	17	—
Pšenicznia wotruhy	5	50	5	75	—	—
Ržane wotruhy	6	25	7	75	—	—

Na bursy w Budyschinje pšenicza (bela) wot 12 hr. 21 np., hač 12 hr. 50 np., pšenicza (żółta) wot 11 hr. 76 np., hač 12 hr. 20 np., rožka wot 10 hr. 63 np., hač 10 hr. 88 np., ječmieni wot 7 hr. 86 np., hač 8 hr. 14 np., wowb wot 8 hr. — np., hač 8 hr. 15 np.

Draždanske mjašowe płacisny: Powjada 1. družiny 65—70 ml., 2. družiny 55—60, 3. družiny 25 po 100 puntach rěsneje wahi. Dobre krajne kwinje 54—57 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Czelata 1. družiny 50—60 np., 2. družiny 28—38 np. po punceje rěsneje wahi.

Wjedro w Londonje 17. julijsa: Rjane.

Swoj wulki skład

ſokow, ſchrympow, rukajzow, ſchlipſow, pſchedkoſchlikow, ſchtaltow, rubiſchežow na hlowu, džeczazych a žonjazych ſchorzuchow atd. dobrocziwemu wobledzbowanju porucząm.

Tunje płacisny — żerbke poſkuženje.

Ernst Scheer w Budyschinje
jenož na behatej hašy 9.

Tabulkowe liſzalo

najlepsze i ſolotwi a i kladzenju ſadu liter po 20 np., teho runja bleſchu po 45 np., dale jablukowe wino, jahodkowe wino, iſeſczate limonady a mineralne wody porucza

jabluko-winowy napoj

Hornjolužiſka tloczernja ſadu
dr. Hermanna a dr. Bežki
na ſadnej bohatej haſy 3.

Goža i matrazami

hižo po 30 ml.,

hižo po 36 ml. trajnje dželane

porucza

Ernst Pietsch, tapizerar na żerbſkich hrjebjach 28.

Kolonialtworowe a destilaziske khlamy

Adolfa Rämscha

pschi butrowych wiſach

poruczeja ſwojim cęſczenym wotebjerarjam:

ſkofej njepalený, ſylny a dobry, punt po 120, 130, 140 a 150 np., ſkofej paleny punt po 140, 150, 160 a 180 np., ſokor mléthy, jara ſkódky, punt po 30 np., ſokor w pokrutach punt po 32, 33 a 34 np., ſompowy ſokor i pízowanju pečkow punt po 33 np., 5 puntow po 160 np., 20 puntow po 6 ml., rajz punt po 14, 15, 16, 18, 20—30 np., ſyrup ſkódky kaž měd punt po 16 np., kandisowy ſyrup punt po 12 np., mydlo w ſnatej dobroſeži punt po 28, 30, 35 a 40 np., rjepikaty tobak, amerik. kramy, punt po 35 np., rjepikaty tobak 2. družiny punt po 30 np., rjepikaty tobak někramy punt po 25 np., 5 puntow po 110 np., jerje, wulke tučne ryby, mandel po 50 a 60 np., polež ſnateje dobroſeže punt po 75 np., 5 puntow po 3 ml. 60 np., ſwinjazy ſchmalz punt po 55 np., 5 puntow po 2 ml. 50 np.

Inventurſke wipſchedawanie

hotowych

muzazych a hóležazych

wobleženjow

jenotliwych žaketow, kholowow a lazow, taž tež

žonjazych manſlow a žaketow

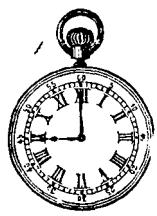
pjeſlow a trikotowych taillow

po jara ponijenych płacisnach.

Wobledzba ſiećzana ſtojedzba w mulfim wobledzow

maſzyna ſiećzana ſtojedzba w mulfim wobledzow

</

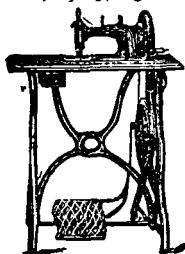

Biehdawanie a
porjedzenje
w s̄c̄ech držinow
čažnikow.
Placžny najtunšho
a rukowanje na dwę
lęce.

Gustav Mager,
čažnikar

11 na ſerbſkej haſy 11
pschi starých kaſarmach.

Wykrokuata
ſchijaza maſchinu

Biesolda a Lekki
je naſlepſcha a
naſlhmańſha ſa
kwoſbu a rjemięſl-
niſte dželo. Sa
jeje hōdnoscž dolhe
lēta rukuju.
Schijaze maſchinu
wſc̄ech držinow
ſo wote mnje wuporjedzeja. Stryko-
wanske maſchinu po fabrikskich pła-
ciſnach pſchedawam.

Richard Otto,
mechanik na hornečerſkej haſy 18.

Schaty ſimaze maſchinu
w wſchelakich wulkosćach porucza
tunjo

Richard Otto,
mechanik na hornečerſkej haſy 18.

Woliſome a wodowe barby

wſcheje držiny,
ſanowoliſowy ſtruk, ſtruk,
beruſteinowy ſak,
kožowy ſak,
jeleſowy ſak,
terpentinowy woliſ, němſki a franzowſti,
ſikkatifs, běžny a w pólvrach,
barbiče, peſkoſtu papjern, zement,
gyps

pola
Strauch & Kolde,
3 na ſamjeńnej haſy 3,
drogowe kſlamy i ſkotemu worlu.

Raiß
jara rjany a wulkosornaty, punt po 16 np., zentnar po 15 mѣ., jako něchto jara tunje porucza

Th. Grumbt na ſwankownej lawſkej haſy.

Šhofeji
jara ſylnje a čiſče ſłodžazy
uſepaſeny punt po 1 mѣ. 20 np., haſz do 1 mѣ. 60 np., paſeny punt po 1 mѣ. 40 np. haſz do 2 mѣ. porucza

Jan Wjenk na ſwankownej lawſkej haſy 38.

Najwjetſchi ſkład khachlow w Budyschinje.

Glowny ſkład ſakſteje khachloweje fabriki w Miſchnje H. R. Teutschera, hornečerſkeho miſchtra

33 na ſamjeńnej haſy 33.

Porucza wulkotny ſkład wſc̄ech držinow

Khachlow a warjenſkih maſchinow

wot najproſejſiſhih haſz i najwoſebniſhih we wſc̄ech barbah a po naj-
tunſkih płaſciſnach. Khachle a warjenſke maſchinu tunje, rucze a ſi rukowanjom
ſtajem; w mojim ſkładze ſu wſc̄e držinu khachlow na wobhlaſtanje wuſtajene.

Škład wſc̄iſkih jeleſnih dželow, i twarjenju khachlow trébnych.

Wobraſy

(bildy) ſo rjenje a tunjo ſaſchle-
zuja a ſi woblikom wobbadža,
domowe ſohnowanje a wobraſy
w wulkim wubjerku a tunich pła-
ciſnach pola

Maxa Mützy
na bohatej haſy 11.

No. 13.

Maſchu ſi rukowancho ſamóſkeho
tobaka dželanu 4 np.-zigaru pod
čiſlo 13 kurijeram naſeſnje po-
ruczamo.

Ginzel a Ritscher.

Pali

po zigara rjana běla a ſłodži wona
derje, je wona, hdyž 100 wot njeſe
po 2 mѣ., 2 mѣ. 20 np. a 2 mѣ.
80 np. pſchedawamoj, wobkledzbo-
wanja hōdna.

Ginzel a Ritscher.

Palenž

jednory a dwójny
w ſnatych dobrzych a derjeſłodžazych
držinach poruczaj tunjo
Schischa a Rječka.

Turkowſke ſlowki

najlepſeje držiny porucza
Moritz Wjerwa
pschi mjaſowym torhoschczu.
Destilacija ſnatych dobrzych likerow
po starých tunich płaſciſnach.

Zigary.

Najlepſe 4 np.-zigary ſu do-
ſtač ſola

Jana Wjenka
na ſwankownej lawſkej haſy 38.

Czelaze, korniſlaze, iſhōrjaze,
koſaze, kuniſaze a wſc̄e druhe dru-
žiny kožow ſtajne po najwyschſiſhih
płaſciſnach kupyje

Heinrich Lange
pschi wozbžnych wilach.

Plat

ſo ſi woprawdžitej indigo-barbu
barbi w Dr. Kellingez barbieńi
w Budyschinje.

Wodunjeſche puſcheſte hotowe
woſiwe plachty

plachty na ſajmy
w ſoždej wulkosći

porucza po ſnatych tunich twierdych płaſciſnach

Julius Hartmann Sohn

na róžku pschi mjaſowych wilach w Budyschinje.

Natarjeſy.

Dürrenbergſku { jedznu hel,
ſkotnu hel,
naſlepſki portlandski zement w 1/1, 1/2, 1/4 tunach a po wasy,
naturski mas a kolomas, módr w prenjoſtnych cívizach a po wasy,
maſchinſke woliſe ſa čeſko a lohko ſo čerjoze maſchinu,
vafelinowy mas na kožu w tysach po 10, 5, 2, 1 a 1/2 punta a po wasy,
karbolineum Avenarius, najlepſe i maſanju na drjewo pſche hnicze
porucza pſhezo čerſte a płaſciſny hōdno

A. Lorenz na ſaſtauviſchežu w Natarjeſzech,
ſkład ſalka, wuhla a pſchilupnych hnojow.

Emma ſwidowjenia Vorwerkowa

porucza płyſhowe pjeſle, ſetnje pjeſle, ſarki, modne žakety,
desčezne manſle, trikotowe taſle w wulkim wubjerku po tunich
płaſciſnach.

Posluženje w němſkej a ſerbſkej rěči
w Budyschinje na glownym torhoschczu 5.

Franz Marschner

čažnikar w Budyschinje

čo. 9 na bohatej haſy čo. 9

ſwoj ſkład čažnikow a čaž-
nikowych rječjaſow dobroci-
wemu wobkledzbowanju porucza.

Hōdna twora. Piſomne rukowanje. Tunje płaſciſny.

Vorjedzenje dobre a tunje.

Pſchispomnjenje: Rječu ſerbſki.

Kal triwaze maſchinu

w jerečenju naprawjene, jednore a pſchihōdne porucza po 15 mѣ.

B. Fischer na žitnej haſy.

"Serbske Nowiny" wudawa so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předplata w wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenesjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Číš Smoler jec knihičíšernje w mačičnym domje w Budyšinje.

Císlu 30.

Sobota 25. julija 1891.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawařni "Serb. Now." (na róku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedac, placi so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štvortk hač do 7 h. wječor wotedac.

Létnik 50.

Swětne podawki.

Němske khězorstwo. Na swojim pucžowanju w połnózny morju je khězor hrjedu t najpołnóznišemu městu Evropy, połnóznenemu kapej, dojēt. Khězor se swojim pschewodom na brjoh stupi a na skalatu horu stupaſche. Po jenohodžinskim marschu wón na wjerščk horje pschińdže. Hac̄ runje bě wětrate wjedro, bě horim wjerščk s hustymi mrózcelemi sawaleny. Na wyżkoſczi požnědawski ho t mórskemu brjohej wrózichu, a w 4 hodžinach popołdnju bě khězor sažo na lódzi "Hohenzollern", kotaž na to do města Hammerfesta wotjedze.

Knježerstwo ho hishcze pschezo roshudžilo njeje, hac̄ by žitne zlo ponizilo abo jo na nětzsčicu wyżkoſczi wostajíto. San-đenu hrjedu běchu ho po knježerstwom vyscheprošchenju najwjetšci žitovi wikowarjo w Barlinje na shromadžisnu seſchli. Kajeje pschićzny dla je jich knježerstwo hromadu swokało, na sjawnie pschićzno njeje; tola měnja, so je ho knježerstwo pola nich wobhonicz čzylo, ſelko žita maja hishcze na swojich ſkładach.

Nowy ſalon psche wopilſtwo, ſa kotaž ho khězor Wyhem žinje ſajimuje, je nětko ſestajeny a ho w bližším časzu wosjewi. Jego poſtaſenja ſu tak ſložene, ſo runje tak khudeho kaž bohatoho piezka trzechja. W Němzač je doſcz pschilladow ſa to, ſo ludo ſi wopilſtom wovrótne a w wrótnoſczi wumru, kotaž ſu ſe ſhampanſkim winom ſapocželi. S wopilzami dyribi ho jenak krucze wobkhadžec, njedžiwajz na to, hac̄ ſjawnje abo potajne njepocžinkę holduju.

— 90,709 wožobow je ho po prěních ſcheczich měžazach płaczwoſcze ſakenja wo ſastaranju woſtarnych a invalidnych džělacžerjow w němském khězorstwie nalicžito, kotaž maja prawo na podpjeranski pjenjes. Tale licžba je wjelje wjerſcha, hac̄ ſu ſi wopredka wožakali.

— W pschićzodnym khězorstwom poſehzenju ſmeja ſ nowa do pjeněžnych žabankow ſa wojetſke ſamery ſwolicz. Tón króz pak ho njebudža pjenjes ſa powjetſchenje wójska abo ſa nowe tſelby a ſanony žadac, knježerstwo trjeba pječza jenož někotre milijony na wutwar někotrych ſeleſnizow t poſpěšenju mobilisazije ſa pschićipad wójny.

Awstrija. Na krajnej čeſkej jubilejnzej wuſtajenyz w Praſy ho wšecké awstrijske ſlowjanſke ludy ſhadžuju. Sa Polakami, ſlowjanſkimi ſsokolami (turnarjemi), ſerbam, Hrvatami, amerikanskimi Čechami, ſſlowakami a ſſlowenami ſu ſkónčne hishcze tež galizijz Rukhojo pschiželi. Kaž druhim ſlowjanſkim hoscžam ſu tež jim w čeſkim hlowonym měſeče ſahorjene powitanje pschihotowali. — Hdyž ſeleſniczny čaz ſ nimi do dwórnichcza pschižedze, jich ſchumijaze ſlawo-wołanje poſtrowi. Jedyn ſastupjet měchcianſkeje gmejny mějſeče rěč, w kotaž ruskich hoscži witasche, kotaž ſu pschiſhli, ſo bych u Čecham, jako swojim ſlowjanſkim hoscžom, ruku tlocžili. W mjenje hoscži ſo jedyn gymnasialny profesor ſ Lwowa džakowasche, prajzy, ſo tež Ruszy ſ Galiziskeje nježku móhli wuwoſtac, hdyž je tež ſſlowjanow Čecham holdowalo. Ma to pschitomne knjenje hoscžom kweſki pschićzifach. Psched dwórnichcza bě ſo wjelje tybz ludzi ſběžalo, kotaž Rukham ſe ſahorjenjom napscheczo wylachu. — Psched tydzenjom ſu ſ Wina konservativni ſapóſlanzy khězorstwoveho hejma Pražsku wuſtajenzu wophtali.

Italska. W swojim čazu ſmy powjescz wo nježlyſchaných hanibnoſczech pschiñefli, kotaž je ſebi italski offižer Livraghi w Mažawje, w italskej koloniji pschi czerwonym morju, jačo wjednik tam-

njeſheje potajneje polizije dopuſhčíl. Wón bě ſe ſwojimi poddanymi ludžimi zyku čzjodu domoródných wobhlerjow potajne ſkónzowacž dał a ho ſ jich ſamoženjom wobohacžil. Po wotkrycžu, kotaž běchu italske knježerſtwu napscheczivne nowiny wo tutym njedocžinstwje pschiñefle, Livraghi do Schwajzarskeje twóchnu, tola bu na ſakladze hloſtanſkeho prozeža, pscheczivo njemu wot schwajzarskeje wychnoscze ſawjedženeho, Italskej wudath. Wuhudzenje wo nim ſmeje ho w Mažawje. S dobom je ho do Mažawy wožebita pschepytovanska komiſija podala, ſo by tamniſche wobſtejnoscze a naležnoſcž ſamu na mětne ſamym pruhowala. Schtož je komiſija ſawjedžila, hlowona wina na Livraghia pada, tola tež generalojo, kotaž tež w Mažawje roſlaſowachu, zyle bjes winy njeſbu.

Franzowska. Tydzenja běchu džělacžerjo na franzowſkich ſeleſnizach džělacž pscheczali, dokelž jím ſadaniu wychſchu mſbu pschitomnoſcze nočznychu. Straſl pak doſko trał njeje, dokelž ho ſa někotre dny wulka wjetſchina džělacžerjow t dželu wrózci. Njedžiwajz teho strajkowanski komitej dale ſchłara a ſhromadžisnu po ſhromadžisne wothwya. Tele dny mějſeče ho ſažo taſka ſhromadžisna. Njehdže dwaj tybzaj džělacžerjow bě ſo t njej ſeſko. Dokelž po ſdacžu na wuſpěchu ſtraſla dwělowachu a wo nim nicžo wjedzecz nočznychu, wjedník ſtraſla, Prades, wosjewi, ſo je runje liſt ſ podpiſmom „H. Cernuschi“ doſtal, w kotaž ſu ſe ſhromadžisnu na dobru wěz ſtraſkowazých tutym 100,000 frankow hac̄ do poł milijony poſkicza a kóždemu ſtraſkowazemu hac̄ na dalshe wſchědne pječz frankow lubi. Pschitomnym ſo taſka darniwoſcž tola t wěrje podobna bycz njeſdaſhe. Duž ſo komiſija wuſwoli, kotaž dyrbjeſche ſo t pscheczilej džělacžerjow, Cernuschiej, podac, ſo by ho pscheczwedžila, hac̄ je wón wopravdze liſt pižak. Pola Cernuschi ſa komiſija ſhoni, ſo je liſt falſhowny. Někajki ſchibač bě ſebi ſ ſim žort ſeſhral.

— Wjedník generalneho ſtaba, general Míribel, je ho psched někotrymi dnjemi ſ pschewodom někotrych offižerow t naraſtšim mjeſam podał, ſo by tamniſhu krajinu dla pschićzodnych naſymlskich manevrow wobhladował. Kaž je hlyſhce, buža ho ſeſha w franzowſkej pod ſawjedowanjom generała Gauſiera manevry ſe 120,000 mužem wothwacž.

— Bywši wójnski minister general Boulanger (praj Bulanžej) je, kaž je ſnate, w ſwojim čazu ſtradžu ſ Franțowſkeje čeknul, ſho niwoſchi, ſo čzheža jeho dla ſpytaneho powrózchenja wobſtejazeho statneho porjada psched ſu ſtajicž. W jeho njepſchitomnoſczi ſu tež prozež pscheczivo njemu ſawjedli a jeho t hloſtaní na wjelje ſet ſauhuzili. S wopredka bě Boulanger w Žendželskej žinu, poſdžiſho ſo do belgijskeho hlowonym města Brüſela pschecždli. Nětko čze ſo wón po powjesczach Brüſelskych nowin do Pariza wrózicž a ſebi revisiju wuſhuda žadac. Prozež pscheczivo njemu měl ſo potom do zyla ſ nowa pschewjescz; pschetož po nětzsčicu ſalonju wuſhud płaczivoſcž ſhubi a wuſhuzenje dyribi ſo ſ nowa ſapocžecz, jeli ſo ho w njepſchitomnoſczi ſauhuzenj ſuſej ſtaji.

Rukhowska. Njeproradzenje žnjow, kotaž je ſeſha wjelje ruskich gubernijow potrjeſhilo, je knježerſtwu ponučilo, ſo by ſ čazom ſwoju wiňowatoſcž t wobhlerſtwu čzinilo a ho wo pomjenſchenje nuſy ſtaralo. Najprjedy je wjehnemu wobhlerſtwu taſkých krajinow dowołiko, ſo ſmě darmo ſtatne ſeſhy wužiwacž, tak daloko hac̄ ſ tym ſeſhy hloſpodaſtvo njeſchłoduje. Dowolilo je ho, hriby ſberacž, drjewo hrabacž, na drjewiſhczach trawu žnietz a ſlot paſež. Pódla teho je knježerſtwu ſeleſnicznu tarifowu komiſiju ſwokało, ſo by tuta namjet

stajka, sa kajku najniższemu mleko zo po żeleznizach žito do tych krajów wosyce, hdyż budżet leża na nufa. Hubjene żně budżet s najmniejszą w dwuznacznych guberniach. So bych u bieżącym pjenie-żniż powstankowemu nufu na swój dobytki niewywożili, je wyschnięty wskoń spęklazju se žitom fakala. Gemišto Kasanskej gubernije je wobsamklo, kniežestwo profhyz, so by ho palenie palenza se žita faka-łalo, so bych u so dale wszech palenzo koreżmy na jene lato sawrje, so by ho buram sapłaczenie dawków na kwlisu spiszczo, a so by kniežestwo Kasanskej guberniji 5 milijonow rublow pożyczło.

Peterburgske nowiny piſau, so znadz czornohórskej wjereck Nikolai w tym samym czasu do Peterburga pſchijedże, hdyż budżet herbski król Alexander s hoscem pola zara. Stanje-li so tak, budżet ho pſchi tež skladnosci wescze tež wo politickich naleznoscach jednac. Dže pječza wo wobsamkienje wojnskeho swjaska mjes Čornej Horu a Sserbskej pod khdidomaj Ruskej.

Kódzstwownego kapitana Schmidta ſu, dokež je do wukraja plan Kronstadtskeje twierdzy pſchedał, dla krajneje pſcherady k wu-hnaciu do najdalszej Ssibirskej a k ſhubienju wszech prawow wot-pudzili. K zmierci jeho tež dla ſakudzili njeſzu, dokež wón wot 1500 rublow, kotrež bęchu ſu jemu ſa pſheradzenje plana klubile, ani kopejki dostał njeſu; zyle pjenesy ſu w rukomaj ſida wostale, kotrež bę Schmidta k pſheradze na wabili.

W lęcze 1865 je ruske kniežestwo tym ſidam dowoliło, ſo w Peterburgu ſakudlicz, kotsig ſo ſ rjemjeſlnistwom živja. W no-wiſkim czasu kniežestwo tychle ſidow wobledzbowac dawa, hac̄ tež woprawdze swoje rjemjeſlnistwo czeria. Tak borys hac̄ ſo na ſhoni, ſo ho taſki rjemjeſlnik wjazy ſ rjemjeſlnistwom njenakaduje, ſo wón hnydom wupokasa. Židow, kotsig ſu dawno pſchecſtali, jako rjemjeſlnizy będziec a ſo netko jenož ſlikowanjom živja, je pak w Peterburgu jara wjele. Duż tež ſo tam mnosy ſidza netko wu-pokasuja.

Sa pſchijesb franzowskeho kódzstwa w Ruskej ſo pſcheczel, kaž njeſpſcheczel w wukre mierje ſajimuje. Schtowrk je ſułne kódzstwo franzowskeje republiki pſched mórfu twierdzy Kronstadt, kotaž ma Peterburg ſ morskej stronę pſched njeſpſcheczelkimi nadpadami ſchkitowac, pſchijelo. Pſchijeth, kotrež ſu ſo k powitanju franzowskeho kódzstwa stale, ſu nimo mery wulkotne. Zyle wobylstwo Kronstadta a tež ſ dzela Peterburga je, kaž ruske nowiny piſau, na nohomaj, ſo by wskelake ſwiedzenje a ſwieſelenja ſa franzowskich hosczi naprawiło. Kronstadtſki brjoh je ſ franzowskimi a russkimi khorhojemi wupyscheny a ſ pletwami a kwołkami wudebheny. Mnogohe towarzſtwa w Kronstadtu a Peterburgu a franzowska kolonia w Peterburgu budżet ſwiedzeniſte hosczinu wothywac. Mužstwa russkego kódzstwa franzowskim towarzſtwam fallowym czah wuhotuja a ſnata russka narodna ſpewanska kapala Sslawjanskeho je Franzowſow ſ russkimi narodnymi ſpewami powitala. Wožobniſche Kronstadtſke wobylstwo je na wotnajatych parníkach (Dampfer) franzowskemu kódzstwu napsheczo jelo. W bližszych dniach ſo franzowszy offizerojo wot zara k hoscinje do Peterhofa pſcheproſcha. Wjes druhim znadz franzowszy offizerojo tež Woſtwa wophta, hdyż budżet ſich tamniſki generalny gubernér, wulkowjet Ssergiej, hospodowac. Želi ſo budżet czas dožahac, chzedža ſo dale hac̄ k Imatriſkim wodopadom w Finſkej podac. Franzowske kódzstwo hac̄ do 6. augusta w Kronstacie wostanie.

Bolharska. Peterburgskim nowinam „Dniu” ſo ſe Sofije pſche, ſo ſu 2. julijsa w Sofiji nowy nadpad na živjenje bolharskeho ministerstwownego pſchedkyd Stambulora ſpytali. Bolharske kniežestwo ſo pječza prožuje, tuton podawł potajic. Dopiſowat „Dnia” ſledowaze podróbnosće wo nadpadze podawa: Mjenowany džen wjeczor mjes 7—9 hodzin buchu pſched Stambulowym domom tſjo mužojo ſajeczi, pola kotrež natykane revolvr a kałacze (Dolch) namakacu, na kotrež bęchu ſkłowa wuryte: Na Stambulowe wopom-njeſce. 1891. Pſchi pſchepytanju jeneho jateho, Stefanowa, ważne liſcziny a ſumu awstriskich a franzowskich pjenies wuſlēdžiſu. Stefanow je rodzeny Bolhar. Wón je 26 lét starý, je w bolharskim wojsku ſlužił, w kotrej bę ſ podwyszkom, tola ſo w lęcze 1890 bjes ſleda ſhubi. Drugiej dwie wožobje ſtej w Sofiji do zyla njeſnatej. Revolvr a kałacze, pola jathych namakane, ſu w Rumunſkej kupjene. Stefanow je do wojetſkeho jaſtwa ſawrjeny. Na nohu a ruku je wokowaný, tola w pſchirunaniu ſ tym, kaf w Bolharskej ſ politickimi jathymi ſakhadzeja, ſo jemu hiszczę derje wjedże. Kaž ſo ſda, kniežestwo wjele na Stefanowym živjenju leži, dokež wot Stefanowa ważne woſkryče woſzakuja. Hac̄ dotal pak wot njeſho ničo ſhonili njeſzu, kiba wuſnacze, ſo je ſe ſobustawom roſſcherje-nehmeno taſneho towarzſta, kotrež je po jeho ſkłowach ſylniske, hac̄

Stambulow, Ferdinand a jeho pſcheczeljo. Pſchi pſcheczelju je Stefanow mjes druhim prajit: Hdyž by Stambulow ſwoje wutrobi ſ worglowym panzerom ſchitował, hdyž by ſo wſchudźe ſ regimentami wojskow pſchewodzecz dał, njeby wón wječenju bolharskich čeknjen-zen wuſhol.

W Bolharskej ſo wskelake tajne pſchiprawy činja, na to pokasowaze, ſo prynz Ferdinand ſo nabija, ſo jeho europiſke wulkomozy borys ſa ſakoniskeho bolharskeho wjerecku pſchipóſnaja. Šapocžatkuteho měřaza je wojniſki minister wſchém regimentowym roſkaſowarjam tajny roſka ſožał, ſo bych u jemu wojskow mjenowali, kiz ſo ſe ſwojim wulkim ſrótom wuſnamjenja. S tychle muži dyrbí ſo garda pſchichodneho bolharskeho khežora ſeftajecz. Gardowy corps budżet ſo ſ 12 kompanijow po 100 mužach a ſ někotrych eſkadronow jefdnich ſeftajecz. Sa gardu ſo woſebite kasarmy natwaria.

Sſerbia. Młoduszki herbski król Alexander je ſo ſrijedu po ſwiatocnej Bożej ſlužbje na puczowanje do Ruskej nastajit, ſo by, kaž herbske kniežestwo nowiny piſau, russki khežorski dom wophta, kiz je herbskemu ludej a krajej ſtajnie a pſchezo pſchichilnosć a pſcheczelſtvo wopkasowal. Na dompučgu do Sſerbie ſo król ſ awstriſkemu khežorej do Tschla poda, kiz je teho runja wopkasma ſwojeje pſchichilnosć ſ kralowſkemu domej Obrenowicžow a k herbskemu krajej dawał. Krala budżet ſa jeho puczowanju regent Ristić, russki pôžlanz pſchi herbskим dworje, Persiani, a russki pôžlanzowych wojetſki pomožnik, baron Staube, pſchewodzecz.

Wot teho čaza, ſo ſu Awstriſky Božniju wobſadzili, ſo tamniſkim muhamedanam w kraju wjazy njeſlubi. Woni ſ cjrjodami wuczahuja, hac̄ runje ſebi awstriſke kniežestwo wſchū prožu dawa, jich w Božniji ſdžeręcę. Wjetſhi džel ſ nich pſches Sſerbiju a Bolharsku do Małej Aſiſkej czehnje. Tele dny 30 muhamedanskich ſwojbow do Beograda pſchindže. Mnosy ſ nich nimale žaneje drasty njeſejaču. Duž je minister Marinłowicz pomožny wubjerk ſaložit, kiz ma ſa nich wo ſmilne dary profhyz. Beogradſka gmejna je ſ temu 600 frankow pſchiswolka.

China. S chinesiskeho pſchimórfkeho města Schanghaja ſu ſezechowaze podróbnosće wo ſkónowanju jenželskeho žlonika Greene a franzowskeho misionara Argenta w Woſieku döſchle: Argent po dróſy džel, hdyž ſo do njeho wot ſady czejkí kamieni cžihnu, kiz jeho ſ ſemi poraſy. W tym samym wokomiku ſo do njeho Chine ſojo dachu a ſo jeho předy njewostajichu, doniž njeſbožowny misionar morwy njebe. Ludowa cjrjoda ſo na to pſchecziwo Greenej wobroczi, ſotremuž jedny Chineski ſchij ſchereſnu. Jenu žónsku, kotaž pola Greene w hospodařtſtvo ſlužesche, teho runja ſkónowacu, tola ſo poſledniſha khorble wobaraſche a tſjoch nadpadnikow ſ mječom ſaruba, předy hac̄ ſo pſchewinu. S druhich stron ſo pſche, ſo Chineſojo bjes pſchecſtacza wſchū wobſedzēſtvo Europyjanow ſaniežuju. A pſchi wſchém tym Euryperijo hiszczę telko roſuma nabyli njeſzu, ſo bych ſkónčnje wostajili, dale chineſke wojska wuſučowac, Chi-neſow ſ najnowichimi tſelbami a kanonami ſastarac, jich twierdzimy wobtwerdzic a jim ſteſniſy twaric.

Wſcheženje.

(Słonečenje.)

Lědma bę ſo poł hodžinu minulo, ſo njenadzizy Parron po-kaſa, kiz ſebi ſyžka ſaſo ſobu wjedžesche.

Wuſtržani rubježniſy ſeftawacu.

Parron bliže ſtupi, ſo ſ ſelbu na ſwoju cjrjodu mierjeſche a ſawoła: „Njeſknicžominiſy! njewěm, hac̄ waſ ſwichtich ſefatſelecz nimam! Brózczęze temule muzej na mjeſce dwazecji durow, kotrež ſeje jemu rubili!”

Rubježniſy pjenesy wuczjeſtu a je ſyžlez wrocſiſtu, kotrež na-wjedowarjej, kiz běſche tajku dobru wutrobi ſoſaſ, k nohomaj padze.

Parron ſ njemu rječnu: „Wbožemel! Nětko widzicę, ſo mi ſ prawom dowěril njeſſeze . . . Ja ſyž ſwoj ſlub dopjelniſ . . . Dowle macje ſwoje dwazecji durow . . . A nětko džicę!”

Syžk jeho wjazy kroč ſobja a ſo pſchecbožowny woſhal.

Njebeſche pak hiszczę poſta kroč ſaloſko, hdyž jeho Parron wrózco ſawoła.

Wbohi muž, kiz mjeſeſche jenice ſabanie, ſo ſwojemu dobrocjerzej dzakownym wopolasacž, wrózco pſchiběža a ſo woprascha: „Što byſzczę radb, nadobny knieže?”

„Snajech Parrona?” ſo tuton woprascha.

„Ně!”

stajk Horni Wujesd. Dale ma ho pschißpomnież, so ho woheń wot Bolborčanskje sykawę salak njeje.

* Wuriz. W naszej wky a w szułodnych Tselanach 52 muži ulanow, kotz̄ su k regimentemu swicżowaniu Budyskeho regiments komandérovani, w kwartérach leża. Sapocząt̄ augusta woni do Biławy dale počzahnu.

S Brēsowa. Serjedu tydzenja su tudomnemu sahrodnikę Gläzci 100 tolet w jeho domje s tchinię kranuli. Paduch je, hdyž bě Glätta se swojimi ludzimi ho wothsalil, so by znano dzělal, do domu saleš. Hac̄ dotal hischę paducha njeſnaja, tola je wěste, so je wón człowiek, kij je wjedzal, hdyž Glätta swoje pjenjeſh thowa.

Se Skanez. Chtwórk 23. julijs stęs ho brožen a domske tudomneho žimnoſczerja Penthera do czista wotpaliſej. Wo nastazcu wóhnja hac̄ dotal nicž snate njeje.

S Radworja. Nježdželu 12. julijsa wopyta naſche ſerbiske burſke towarſtvo k. hejmiski sapóhlanz a hlowny pschedhyda "Tom. Sserbſtich Burow". Michał Koſka s Chróſcig. Kac̄ wulka bě wjekolosc̄ nad tymle pschihabom, wo tym kweđczeſe wulka mnohoſc̄ hobiſtawow, kij bě ho w towarſtowym lokalu ſechla. S nim bě ſobu pschischoł hischę ſ. kapłan Nowak s Chróſcig. Ŝenjeſ hlowny pschedhyda reczefſe wo ſoſteſje ſich wulki wujit̄ ſa naſ burow. Tež mnohe druhe praktiske wobſtejnosc̄e buchu hischę ſoſteſje roſtřečane, tak ſo tónle wopyt ſawesc̄e hjes wulkeho wujitka njebuſe. Duž pschejemy ſebi ſ zykleje wtrobny, ſo chył knies hlowny pschedhyda tajki wopyt prawje borsky wopſjetowac̄ a prajimy jemu tón kroč hischę ſunu najwutrobnitschi džak.

S Hbjelska. Na ſebmej nježdželi po ſw. Trojicy, 12. julijsa, kmeđachmy pschi rjanym wjedrje ſetuschi Gustav-Adolfski ſwjeđeniu tudy ſwjećic̄. Hijo doložo předy běchu ho woſadni ſe ſnate ſwolniwoſc̄a ſtarali, naſch luby Boži dom hac̄ nanajreňſho wupysc̄ie ſi wenzami a ſ pletwami, tak ſo běſche naſcha zyrkej ſe ſwojeſi ſeleni ſwjeđenſkej draſtu woprawdze luboſna na poſladańe. Sserbſka Boža klužba ſapocja ſo popołdnju w dwemaj. Po tym ſo běſche tudomny buchowny woſtańu klužbu džerzał, natwari knies buchowny Gólc̄ ſ Buduſhinka ſ móznym, wtrobni hnujazym pređowanjom nutrnyh ſemſcherjow, kij Boži dom hac̄ na poſlednje měſtino naſjelnjachu. Wón ſaloſi ſwoje pređowanje na knishi Esthery 8, 6 a poſamknenju napominaſche hischę knies buchowny Haſeler ſ Rabschowa poſlucharjow, ſo buchu ſwoju luboſc̄ k wěrybratram woſamkowali tež ſe ſlukom a Gustav-Adolfske towarſtvo po možnoſc̄i podpjerali. Kollekt̄a wunjeſh ſto hrivnow. Boh tón ſenjes pak chył požehnowac̄ kózdy dar a luboſc̄ k ſwojemu kluwu a k ſwojemu kraleſtu a k wěrybratram w roſpróſhenju poſylnjec̄ a pschisporječ w wſchēch wtrobach!

S Røſborskeho a Wojerowſkeho woſtrjeſa. W naſtupanju wólbky knies hrabje Arnima-Meužakowſkeho ſu ho ſwobodomylni pola wychnosc̄e woſcežowali, ſo ſu ſebi konſervativni wſchelake njeſalonosc̄e dopuſc̄igli. Wólbky pruhowaza komiſija khejorſtroweſe ſejma je woſcežowania ſwobodomylni pschepytawſki je tak malo k wěrje podobne ſpoſnala, ſo je poruczila, woſbony, kotr̄ ſu w woſſloržbny pízmje mjenowane, ſudniſzy na pschibahu pícheklyſc̄ec̄ dac̄. Šanđzeny chtwórk je nětko kniejerſtowoy radzieſel Dietrich ſ Liegnizy po poručnoſc̄i ministerſtwa ſnusłownych naležnoſc̄ow w Røſborku džel ſwědkow pscheklyſchal. Druhy ſwědzy ſu ſo k pscheklyſchenju do Wykoleho Bułowa ſkaſali.

Přílopk.

* Schioz tele dny nimo woſzniſc̄a pschihabze, na druhim čopjeſtiku pod ſitku hóle abo mjenje jaſne B wuhlada. W někotrych němſkich krajinach tónle pízmik "Blut" čítaju a wěrja, ſo wón na bliſtu wójnu poſkaſuje. Gajimawe by bylo, ſhonicz, kac̄ po prawom tole B naſtawa.

* W Starym a Nowym Gersdorſje je wjelje ludzi po wugianju ſuſhennych klobaskow ſhorilo. Lekarjo ſu ſhorocz ſa trichinoſu ſpoſnali. Schioz je hac̄ dotal ſnate, na 70 woſbow na žalostnu ſhorocz ſhoroch leži. Powieda ſo, ſo ſu ho klobaski ſ mjaſza jeneho ſwiniec̄a džekale, kotr̄ je psched krótkim ſlakko.

S naſmjeňſha njeje ſnate, hdyž je mjaſzo morweho ſkocžec̄a pschisachlo.

* W Dražbzanach bě ſo wondano mloba holza na ſolije čeſkeje ſeleſnizy lehnula a chyſche ſo pschejec̄ dac̄, ſchtož pak ſo jej nje- radzi; pschetož lokomotiva tworneho čaha ju w ſtronu ſchwyrnu, ale ju jenž ſnadnje ſrani. Holzu do hojeńnie dowjeſechu, hdyž pak wona tola wumré, dokež bě ſebi na dobo ſ jedom ſawdala byla.

* W Laufy pola Dražbzan ſanđzeny dny ſchulki hólczez staru tselbu na ſubi namaka a ſebi ſi njej hrajeſche. Mějo ſa to, ſo tselba nathkana njeje, hdyž ſo hido ſchtož wě ſak dolož na ſubi wala, ſo hólczez ſi njej do ſkuzobneje džowki měrjeſche, kotraž pôdla njeho ſtejeſche. Na jene dobo tselba wřeſhnu, a drôb helsy do rukow a do nohow ſlečza. Dokež ſeſat̄, kotrehož běchu powołali, wſchitke ſorna drobje woſtronicz njemožesche, ranjenu do Dražbzan do hojeńnie poſkachu. Kajke ſamolwjenje tola tajki ma, ſchtož tselbu njeuwpróſni, hdyž chze ju na město ſtajč, kotrež je druhim pschistupne, a woſebje, ſchtož nathkau tselbu něhdže thowa, hdyž tež džec̄i thodža!

* W Hornim Ottendorfje wondano k werowanju jedzehu. Dokež mjeſchu njelepeho poſonča, wós, w kótrym ſawoženja ſi nje- wjetu a jeju starschi ſedzachu, do hata ſjedze. Dokež rucze ludzi doſez na pomož pschiběža, ſo radzi wſchitkých ſi wody ſwucžac̄. Ale pschemac̄ani běchu hac̄ na kožu.

* W kaſarmach jěſdneje artillerije w Riesy nježdželu rano knapoſ ſchecžich w nowych konjemzach woheń wuñdze a borsky třechu ſanicži. Možno je, ſo je ho ſkóma, kotruž ſu ſanđzeny dny do kótnjow na- woſyli, ſama wot ho ſapallka. Konjemz ham běſche proſny, pschetož w kaſarmach je nětke jenož jena batterija, kotraž dyrbí wſchědnje do Zeithaina třelec̄ hodžic̄.

* W Struppenje je ſanđzenu nježdželu někajli wojal, artilleriſt, tamniſich ſublerjom k lepschemu poměl, wot jeneho k druhemu thodžo a wudawajo, ſo ma ſa artilleriju ſ Pirny, kotraž ſa dwě nježdželi pschindže, kwartery pschihotowac̄. Tež konjemz ſebi wo- hlabowasche. Kac̄ ſo ſda, je jemu woſebje wo to bylo, ſo by ho ras darmo do ſyteje wole napic̄ mohł, ſchtož je ſo jemu radžilo; pschetož wón bě ſo trochu jara wopil. Dokež nicž ſe dale ſtucžik njeje, drje ſo jemu wjelje njeſtanje.

* Dojełac̄er w Barlinje wondano trochu poſdze w nožy ſi korečmy domoj dželše. Lědma běſche někotre kročele poſchoł, běſche tak mučny, ſo dyrbjeſche ſo na muričku ſpomnjenje korečmy ſyntue, ſo by klužku woſpočnul; wón pak ſedžo kruče wuñnu. Hdyž znano poł hodižin poſdžiſho woſzuc̄i, bě čežnabi: rubjeñiſh běchu jemu ſuñnu, tholowy, laž, ſchörnje, klobuk, ſi krótki wſchitko, ſchtož běſche na čele měl, ſebrali; wón pak běſche kruče ſpal. Nětko ſo wurubjeny do korečmy wroc̄zi, ſebi wot korečmarja draſtu pojeſti a podawki poliziſi wosſewic̄ dželše.

* Žona jeneho korečmarja w Barlinje nježdželu rano woſolo dweju někajli ſopot ſpody ſoža ſaſhyscha; duž rucze ſwojeho muža ſawola, kotruž w ſe ſamej komorje ſpashe, a potom po pjeſatſkih woſročkow běſeſche; pschetož w tym ſamym domje je pjeſatſja. Nětko komoru woſhlaſtachu a ſpody ſoža mužkeho nadendžehu, w kótrym ſkwojeho ſtajneho hofeža ſpóſna, 21 lětnego dželac̄era ſe ſeleſnizy. Kunjež ho tutón ſaperaſhe, jeho na poliziſi doježdžehu, hdyž wotry ſawoženj dolhi nož pschi nim namačaču a tež kluž, kotruž bě ſo korečmarjej hido psched 6 nježdelem ſhubil. Žathy ſo wuñna, ſo je hido wječor do korečmarjowej komory ſaleſt byl. Hac̄ je mandželskemu ſlénzowac̄ abo jenož wurubic̄ chył, pschepytowanje poſaže.

* Druhy regiment garde-ulanow ma hido něchtio čaha nowe teſaki na pruhu. Teſaki ſu znano tak dolhe, ale niz tak čeſte, kac̄ te, kotrež pôlna artillerija ma. Mějo předku runy kóncz ſu tele teſaki brón k ſtokanju a ſo k ſedku pschepinaju. — Nowa woſlowa lebija jěſdnyh hischę ſchepo taſka njeje, lajkuz chedža ju měc̄. Wona ſo lóhzy ſekchiwi, woſebje w rukomaj čeſtich jěſdnyh ulanow a thražerow. Potom ſo ſe ſadneje ſtronu lóhzy barba woſchabruje, hdyž worz ſi deſchec̄om abo we wložnymaj rukomaj ſersawi, a tež na draſtu ſo ſersawiſna naſhadža. Duž ſo znano předy abo poſdžiſho k drjewjanej lebiji wróčimy.

* 12 lětna džowka dželaweho muža w Reinſborsje pola Landsberga wondano pschipoſnju hornz wody ſi wohniſc̄a wſa, pschi čimž ſeleſna ſerdka ſi róženja ſobu dele padže. So by ſebi poſky njeſpalila, holczka ſerdka ſe ſchörzuchom pschimnu a chyſche ſu ſaſo na róžen položic̄. Pschi tym ſchörzuch wohnju pscheklyſlo pschindže, a borsky ſo zyła holza paleſche. Na jeje woſanje ſuſhodža pschi- běžachu, ju pod plumpu poſožichu a wodu na nju plumpachu, doniz

płomjo poduszhene njebē. Dżeczo je ho żałostnje wopaliko a najskerje mjes tym semrēlo.

* Swoj hamzny kaſhcz hibi hrjedu w Potsdamje pola jeneho blidaria starj bur s wokolnosze ſkaſa, tiz bē pola hwojego psichodnego hyna na wumjentu. Jemu pak ho tam tak hubjenje dżesche, so mjesche myſle, hibi žiwjenje wſac̄. Wón sa kaſhcz 30 hriwnow ſaplači a porucz, so dyrbja jón do jeho wſy dorjesc̄. Blidat ho prizowasche, schedziwzej ieho wotmyſlenje wurečez̄, a tuſon ho tez napominacz̄ da, tola wón na tym wobsta, so dyrbj ho kaſhcz wotwjescz, dokelz jeho hmjerč daluka njeje, a so je potom s najmjenšcha wſho wobstarane. Hdyž na to popoldniu kaſhcz l psichodnemu gynie psichimjeſcu, ho tuſon ſarietku, jón psichiec̄, hac̄ runje ſr jeho psichodny nan domoj wrózḡl njebē, tak so wusamknjene njeje, so je wón tola ſwoje hamomordarſke wotpohladanje wuwiedl.

* W Barlinje dotal 80-létny mužik bydlesche, lotryž ho, kaſh ſbasche, s wulſej hudoſu živjesche. Wón ſtajnje ſkorzesche, ſo w žanym kucze njedoſaha, a ſo ho jeno ſ jatmoſnu ſiwi, lotryž wot měſta a wot židowskeje woſady doſtawa. Poſklenſha jemu 6 tolet na měſaz dawasche. Psched krótkim starz nahe ſemre. Po jeho hmjerči w jeho lazu w ſaku 400 hriwnow w ſlocze namakachu a pschi pscheladowaniu jeho stareho czapora 20,000 tolet w pjenjeſnyh papjerach. Dokelz starz bližſcheho pscheczelſtwia ſawostajit njeje, ſawostajene ſamoženje měſtu Barlin pschipanje.

* W Bankowskej holi pola Barlina njedželu tſio dundakojo jeneho rěſnika nadpanuſchu. Njedocžinkojo pak běchu l njeprawemu psichchli; rěſnik, wurjadrje hylny cſlowjek, ho wobarasche a jemu ho porabji, nadpabnikow wotbic̄. Njensik na to ſwój puc̄ dale džesche, tola njebē hyschče daloko psichchol, hdyž wo pomož wołac̄ ſaflyſcha. Gso wrózḡwſhi, wuhlada, ſo běchu rubježniſy žonu, ſ džeczazym wosom nimo jědžazu, nadpanuli a ju teho runja wurubic̄ pytachu, jeli hrožo, ſo jejne džeczo, w wosu ležaze, do bliſkeje ſteki cžiſhu, jeli ſo wona njepchelandje, wo pomož wołac̄. Hdyž rěſnik l žonje, lotryž bē ſe ſtrachom ſtoro myſlow ſbyla, na pomož pschiběža, ho nadpadniſy thěſſje do cželanja dachu.

* S Roge w Holschtyneſ ſo pſche: Kubler, tiz ma naſchu honitwu wotnajatu, wondano na polo džesche, ſo by ſornika třelik, dokelz ho wjèle na to ſterzesche, ſo ſorný w ſicze wjèle ſchody cžinja. Wón ſo horyž dohlada, ſo ho ſa ſerkom něſchtō hiba, a mějo ſa to, ſo je to ſornik, pſches ſek ſteli. Blíže poſladawſki pak ho dohlada, ſo je cſlowjeka ſatſelik, dželaweho muža, tiz bē ſa ſerkom ſa ſwoje ſwinje ſopſchiw ſchcziſpal. ſukla běſche njebožownemu přek ſches ſchiju ſleczała; kaſh lekak praji, je na měſce morwy był.

* Saňdženj thđenj je wulka woda woſebje w Hezenſſej a w mnohich krajinach pschi Hornim Rheinje wulkeje ſchody načinika. Wjèle ſtow jutrow ūkow ſu ſblotom a pierschežu ſamasane. Pólne plody ſu wſchitke ſlažene. W jenicek gmejnje Greſrath je ſo ſchoda na 400,000 hriwnow wobliczila. Mjes tamniſhimi džela-wymi ludžimi a kkalzami je wulka nusa.

* W Lautenburgu w Elsaſſu njedželu popoldniu dželawu muž, tiz je horyž často poſhɔſtan, druhemu dželawemu mužej, lotryž w korezmje ſebdesche, ſe žarliwosc̄u třek pscherēſnu, ſo na hmjerč ranjeny, tiz běſche njezenjeny, horyž na to ducha ſpusheži.

* W jeney wſy, do Beiersdorfskeje woſady hluſhazej, chyſchtaj ſo tele dny mlobženj a mloba hola woženicz̄. Mlodostny djen ſa-ſwita a mlobaj ſlubjenaj ho ſebdenja a nadžije poſnaj na puc̄ naſtajitaj, ſo byſchtaj ho wot Beiersdorfskeho ſtavnika na cžaſ ſhwjenja ſjenocžic̄ daloj. Tón pak werowanje ſapowjedzi, dokelz hyschče wſho w rjedje njebē. Hobsjny poſne njewěſtoſe ſo minuchu. Tola predy hac̄ ſo djen naſhili, ho pobrachowaza węz pschinamaka. Tak mó-žesche wjeczor w 9 hodzinach najprjedy ſtavnik a potom duchowny ſwoje ſaſtojnſtwo ſaſtaſac̄. Hdyž pak mlobaj mandželskaj do zyrlweje džeschtaj a ſeu ſwony ſ wjeklym ſwonenjem powitachu, wjekna wohnjowa woſora pak poſne ſwonenje wopal ſroſumi a alarm ſapika. Horſy na to ſylawa l zyrlki pschijedze. Njedorosumjenje ſo wujazni. ſwonenje, lotryž běchu ſa wohnjowe ſnamo měli, bē mlobdeju mandželskeju l woſtarjej pschewodſalo, kur pak, tiz bē wohnjowa woſora wiđala, njepſchindje wot žaneho wohnjoweho njeboža, ale ſe ſdaleneje zyhelnicze. Wohnjowi woſorniſh wjeſzeli mlobymaj mandželskomaſ ſbože pschejachu a ſo dom wrózḡichu ſ wědomoſc̄u, ſo ſu niž ſwoje winowatoſeſ cžinili.

* W Reitenhajnje pola Wiesenberga je do jeneho hosczenza blyſt dyrik, mjes tym ſo běchu w nim reje. ſtukowanje Božeho njewiedra bē woprawdje žałozne. Jedyn poſonc̄ bu ſaraženj a nehdze woſomdžefac̄ woſobow bu pohtuſhennych a l ſemi porażenych.

S nich drje je ho ſa krótschi abo dleſchi cžaſ wjetſchi džel ſaſo ſhrafal, tola wſchelakim ſu ſtawy ſhromili, a wěſte njeje, hac̄ ſo ſhromjenje boryž minje, abo na pſchezo wotſtanje.

* Woſalej w Gumbinnenje, lotryž wondano, hdyž do tarcze tſelachu, poſaſowasche, kulta, lotraž běſche wot tarcze woſleczala, do hlowy ſlecza. Jeho hnydom do wojerſkeje hojerēſne donjeſzechu, hdyž jemu ſuklu ſ hlowy wuczeſechu. Rana je ſtraſhna.

* Gſamomordarſtwo džewjeſglētneho hólza ſo w Münchweilerje wjèle roſpoſjeda. Wondano tam ſ řek ſčelo džewjeſglētneho hólza tamniſchego dželacžera Vanga wuczeſechu. Hólczes bē ho horyž pſched tydženjom ſhubil a běchu jeho w zyloj wokolnoſci pſtali. So je ho wón ſ wotpohladom tepil, ſo ſ teho wuložuje, ſo je njebožownemu džesču jeho macz ſ hofstanjom hroſyla, a ſo je hólczes jenemu towarſchej prajil, ſo do wody ſlocz̄. Bohu žel je wón ſwoje wotpohladanje wuwiedl.

* Pschi maneveſje pola Preſburga bu awſtriski major mjeswoſc̄ cžegzy ranjeny, dokelz w jeho najblízſchej bliſkoſci ſlepú natylanu ſanonu puſczeſichu. Majorej ſtrach hroſy, ſo widženje pschihadži.

* S Noſbacha w Cžeskej wondano rano žónſka do Adorſa w Sakſkej ſahasche, lotraž ho ſaſtik ſamjeſnym dohlaſowarſam nětaſka njeprawa ſeſda, dokelz bē pſche wſchu měru toſta. Hdyž pak džychu ju wobmaſac̄, hibi to toſta žónſka, lotraž horyž je dolhe lěta ženjena, kruče ſakſa a tez ſaſtojnifikow ſowuci, ſo maju ho pschecžiwo žónſkim ſchijotinje ſadžeręc̄. Gſaſtojnizh pak měſachu jeje ſeče malo ſańc̄, ale ju na zloniſtvo do Adorſa dojedzeſchu. Greczniwa žónka ho boryž wotmjeſcža. Hdyž ju na zloniſtvo žónſke ſwjetſhnu drastu ſwlečechu, ho poſala, ſo bē žónka w zile nowej muſkej dracſe, ſa lotryž pak ho zlo ſaplačzilo njebē. Duž ju měſachu. — Wjazy ſboža měſeſche nělaſki mužki, lotryž bē hibi zankow a ſidžaných tkaninow wokolo ſiwoſta nawil, ſo by je, zlo ſa nje njeplaczo, ſtradžu pſches mjeſh do Sakſkej pschijenſh. Dwaj ſamjeſnaj dohlaſowarſej ſo na njeho dohlaſaſtaj a, dokelz wón cžekashe, ſa nim bězeſhtaj. Dokelz pak móžesche wón ſepe bězeſc̄, ſimaj wón tola cžeknu.

* Hdyž wondano awſtriski hěžor ſe ſwojego doma w Iſchlu wuňdze, ſo l njemu ſlowatſki bur ſ proſtimowym pſchiblizi. Potajny polizist Gauſinger, tiz bliſko hěžora džesche, ſo wuhlaſawſhi, chyſche bura wotdžerzeſ, hěžora wobceſezowac̄. Žedyn žandarm Gauſingera pschi jeho prožowanju podpjeracſe, tola bur ſo tak ſpječiſky poſaſowasche, ſo móžeshtaj jeho wobaj jenož ſ napinanjom mjeſeſch mozow pſchewinuc̄. Pschi tym ho Gauſinger, hylny, dohlt cžlowjek, tak roſhori, ſo někotre mjeniſhiny poſdžiſho, wot Božej ruczki ſajath, morwy l ſemi padže. Hěžor wo podawku ſ zyla niczo pſtynul njebē a bē ſ měrom ſwój puc̄ dale ſhôl. Bura ſajachu. W ſwojim pſchimje hěžora prožyſche, ſo by jemu pſatnacze ſtarych pſecždežaſſchěñakowſtich papjerow, lotraž bē bur w ſwojim cžaſu ſabyl pſheměnic̄, ſaměnil.

* Někotři burjo w wokrjeſu ſ. pſched ſubom dla ſtanjenja ſwerti wobſkorzeni ſtejachu, bjes tym ſo třelby, lotraž běchu woni w ſeſtu, wot hajniſkikh ſaſtojnifikow honjeni, prječ cžiſli, jako němi ſwědzy na ſudniſkim blidze ležachu. Pſchellepani burjo wſchu winu prějachu, ho na to ſpushežeo, ſo jich ſaſtojnizy po cžimje ſpóſnali njebēchu a wobkručzachu, ſo třelby jim nježuſheſe. Duž dyrbačku iich ſudniſh wuwinowac̄. Gſudniſki pſchedkyda jim wuwinowazý wukud cžitawſhi ſlonečnje praji: "Tač, někto móže kždy ſiwo ſtělbu wſac̄ a ſo domoj podac̄." Řeče bē kždy ſ burow ſiwo ſtělbu pſchimnuſ, ſo by ho ſo ſ nje wytſalit. Runje tak rucze pak bē tez ſtaty ſečnili stanul, tiz někto ſ ſepe ſhōl ſuſpěchom žadasche, ſo bydu ſo wobſkorzeni ſaſkužili.

* Wo nadpadje rubježníkow na ſelesnicze ſaſtavnishego Chilivani w Italskej ho ſegehowaze podrōbnoſeſe pſchi: Hac̄ runje ſu ho, hdyž tez trochu pſchepoſdje, žandarmojo ſa bandu, nehdze 50 muži hylnu, pſchecžili — lotraž je ſo po nadpadje po waſchnju italskich rubježníkow hnydom roſpuſhežila —, tola hac̄ dotal ani jeneho rubježníka ſajeli njejhу. Sa to ſu něotrych ſelesniczych ſaſtojnifikow a hynia dworniſhczewoſteho reſtaſratera w Chilivani jako pomoznikow rubježníkow do jaſtwa wotwiedli. — ſ pſchicžinu nadpada w Chilivani, pschi lotryž ſo wſchitzy wobydlero ſaſtavnisheſa, nehdze 50 woſkobow, throbile do cželanja dachu, pſchicžne nam rubježníki kuf ſo myſlow, lotraž je wſchil ſo cžiſče hinač hac̄ tamón ſlonečnki. Verje wobrónjena a hylna hylna rubježníkow w ſwojim cžaſu měſtačko Orroli pola Lanuſei nadpadje, ſo by jo wurubila, a ſwoje džel ſaſo ſhrafal, bohateho ſubrjerja Ghiania ſapocža. Řenjes Ghiani pak měſeſche jedyn-advazheſiſtěnū džowlu Luisu, lotraž ſ wotpohladom rubježníkow na Jane waſchnje ſpokojoſom njebē. Bjes tym ſo ho ſtarſhej, ſotry, bratſja

a skuzobnizy bojaszne do czmoweho kuta. W kheji skhowachu, khróbla holza revolver swojego nana se sczén storhnu a t khejnym durjam czjerjesche, kotreż rubjeznizy se helerami rostribacz pvtachu. Prénjeho, kotreż chyly s wurubanej dzieru do kheje salécz, Luisa sateli, runje tak druheho, heczeho a schtowrteho, tak so druh, ménjo, so w kheji wodzelenje żandarmow pschebywa, czefnuchu. Tich czekanža ho s tajkim khatkom sta, so hamo czeka swojich towatschow houbi njewschach, schtož posdžischo t wukledzenju a sajcu rubjeznikom domjedze. Luisa Ghianiez pak bē se swojej khrólocežu dom swojeju starscheju a zyle mestacze, kotrehož wobhleſtvo by ho s meroem wurubicz dalo, rubjeznikam wukowala. Knježestwo teho dla Luisy skotu medallu spožeži, kotrež je prefekt w pschitomnosci wobhleſtwa zyleje wokolnosze na torhochęz w Orroli pschityknu.

* W czahu, kotrež hrjedu w nozy s Züricha do Genfa jēdzesche, je ho poštii wos spalil. Saſtojniki bē sapalku, kotaž ho hiszceze zhlesche, pricęc czibnul; borys pak ho papjera, kotaž ho we wosu wokolo walesche, palicz pocza, a, dokelz w czahu stajnje czehnje, ploomja tak speshnje wokolo ho hrabasche, so ho saſtojniki s wulcej prouži zmjercze sminu. Dokelz ho radzi, czah czaha doſez ſastajic, druhe wosy njewobſkodzene wokachu.

* W St. Denis w Franzowskej je ſebi 92letny starz ſazpitezje luboscze dla živjenje wsak. Dokelz ho se swojej manželskej ſniesc̄ njemōesche, ho wot njeje dzeli a ſebi 64 lēt staru žonku do domu wia, s kotrež bēche hždo 35 lēt dolho rjenje czinil. Ale jeje luboscz wobſtajna njebeſche, a wona jeho psched krotkim wopushczi, schtož starza tak ſrudzi, so ho wó jſtwe wobwěznu.

* Šandženu wutoru bliſko jendželskeho morskeho pobrjoha jenželska parna lódź do němſteje parneje lódze „Neko“ s Hamburga ſajedze; „Neko“ ho ſa tſi minuth podnuri. Wschitz 38 lódznicz a 12 pažazerojo ho zmjercze sminuchu; někajka druga jenželska lódz jich s wosy zwuczaha a wječor do Breſta pschiwuje. Mjes požazerami lěchu jēdnaczo němſzy miſionarojo, kotsiz do Montevideo jedu.

* Spodžiwny podawoi je ho, kaž chzedža nělotre nowiny wjedzecz, psched krotkim we wosy Arthu w Južnej Ruskej stał. Bohatý wjech ſcritichew bē ſemrēl; duž jeho s wulcej zwjatočnoſcę khowachu. Wjech w swojej bohatej drasze we wotewrjenym kaſchczu w zytki ležesche. Hdyž pak jeho pop, kaž je waschnje, jemu poſlenje wbozemje dawajo wołoschesche, wjech na jene dobo stanu a popej dwē pliscze wołozimski ſawola: „Mjekniczomnikol kaf ſy ſebi ſwéril mie hrjebacz, hdyž to porucil njeſzym?“ Pschitomni ho zmjercz wukrožachu. Wschitz s zytkoje khowatchu, pschi czimž ho někotre žonke a dzeczi powalichu. Wjech bē ſiwy. Tón hamón wječor bēche wulka hoſcžina w jeho hrodze. Ale wjech ho pschi hoſcžinje tak pschewſa, ſa tsi dny woprawdze wumre. — Hac̄ tež to je werno?

* W Arabskiej, Paläſtinje a Syrijskiej ho kholera roſſcherja. Rusſe knježestwo teho dla putnikam do Jerusalema žanyh paſzow njewuſtaja.

* Wondano piſachmy, ſo ſu w New-Yorku ſchtyroch t zmjerczi ſahudzenych morbarjow s elektrizitetu wotprawili. Lekarzej Ward a Mac Donald, kotaž ſtaj pschi tym pschitomnaj byloj, ſtaj wo wotprawjenju ſaſtojnisku roſprawu podało, w kotrež ho praji: Saſudzeni bjes bojoscze a pomozh do wotprawjenſkeje ſtwy džechu a ſo po rjedze bjeso ſwjezowanja na wotprawjenſki ſtol ſynuchu, w kotrež ſebi ſměrom elektrody pschiwiasacz dachu. Kóždy s nich myſkle a czucze ſhubi, tak borys hac̄ ho elektriska rěla do jeho czela puſchczi. Elektriska rěla ſo tak dolho bjes pscheczacza puſchecze, hac̄ wutroba puſtotacz pschesta. Pola kóždeho po ſdaczu zmjercz bjes bojoscze ſastupi. Wobkedybowanie dopofakuje, ſo je wotprawjenje s elektrizitetu lepsche hac̄ kóžda druga druhu methoda.

* Straschny wichor je w kraju Wisconsin w Szwajcero-Amerikanſich ſjenoczenych Krajach wjelo ſapuscziel. Woſebje wjelo twarjenjow je w měſeče West-Superior spadalo. Wichor tam tež wulki hoſcžen ſowali, tiz halle ſo twarjescze; pschi tym bu ſznamo poſta dželaczerjow ſahypnjenych, kotsiz ſu nimale wſchitz morwi.

* W Birminghame w kraju Connecticut w Szwajcero-Amerikanſich ſjenoczenych Krajach je ſebi psched krotkim někajki mužſki živjenje wsak, dokelz bēche jako ſobustaw towarzystwa hamomordarjow w Bridgeporce na to ſwjasany. Tele ſpodžiwnie towarzystwo je ſo psched 6 létami ſaložilo a mějſeſche ſo wopredka jeno 6 ſobustawow, ſi kotrež zmjerczu dyrbjeſche towarzystwo ſancz. Ale dale wjazy nowych ſobustawow towarzystwu pschitupowasche, ſo bēche jich ſkončzne 18. Kóždy nowy ſobustaw ma na wustawki pschihačz. Wustawki poſtaſeja, ſo mataj ſebi ſ najmjeniſcha dwaj ſobustawaj kóžde lēto živjenje wſac, schtož je ſo dotal kóžde lēto ſweru dopjelnilo.

(Zytkwinſte poſteſeje hladaj w pschitoſy.)

W Haſku pola Minakała je žiwnosz cziblo 3 ſ 9 körzami na pschenajecze abo na pschedan.

W Brēſynje pola Hucziny je ſ zybelom kryta dwajſchožna kheža cziblo 8 ſ tſjomi ſtrami a rjanej ſahodu hnydom na pschedan. Dalshe je pola wjekneho pschedan.

Žiwnosz na pschedan.

W Hrubjelcžicach pola Budyschina ma ſo ſahrodniska žiwnosz cziblo 17 ſ nehdze 24 körzami pola, ſuki a lekkow dla dželenja herbſtwa ujedzelu 26. juliſa po połdnju w 3 hodzinach ſe ſlotom a wſchém hospodařſkim gratom na měſtinje ſamym na pschedadzowanje pschedawacz. Dalshe je ſhonicz pola gmejnskeho pschedstejiczerja tam.

Herbjo.

Pschedadzowanje inventara.

Pschichodnu pondželu 27. juliſa t. I. dopołdnia wot 12 hodzin maja ſo na Hejtmanke ſuble w Gitteru pola Wóſlinka 2 ſzczelnej kruwje a 2 dejnej kruwje, 2 czeleczi, 2 ſwinięczi, 1 ſkoro nowy hospodařſki wos, 1 wos ſ rjeblisnami, 1 ſitko, czicezaga maschina a nehdze 200 gentnarjow derje domkhowaneho ſyna a wſchelaki róly a hospodařſki grat ſa hotowe pjenesz na pschedadzowanje pschedawacz.

Dobhledzjer.

Dospolny plumpowy wodny standar ſ rolu a ſe wſchém, schtož ſ njemu ſluscha, ſe na pschedan pola hoſczenzarja Dietricha w Leſtonju.

Hróch k píz̄y
woku a kolij ſ wužywej ma na pschedan

Ernst August Pietsch
na dworniſhczu w Wjeleczinie.

Theodor Niecksch předn Tr. Jermis
twarjernja maſchinow a porjedzenja
na Draždanskej droſy 2 w Budyschinje
porucza ſo

t twarjenju ratařſkich maſchinow a t jich porjedzenju, ſowarſkich dužakow (měchow) we wſchém wulkoſezach, piwarskikh a mlynskikh maſchinow, elevatorow ſa lamjen, zjhel, lód, wuhlo atd., transmiſijow, zentesimalnych moſtowych wahow, wſchém porjedzenjow a t dželaju maſchinow wſchelakeje družin po tunich placzinenach a dobrym wužedzenju.

Destilazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje na butrowych vikach
porucza ſwoje dobre dwójne likery jako rózovy, hontwjerſki, khežorski, ſelowy a herſizowy liker, kaž tež derje cziszczeny paſenž preneje a druheje družiny, woprawdzie wiňowe kihalo, kihalowy ſprit a plodowe kihalo w bleſchach a po měrje. — Naturſku kihimjelcžku liter po 40 np. — Tele likery ſo jich dobroty dla t kwakam, kſchigſnam atd. poruczeja.

Destilazija Ad. Rämscha wot leta 1868 wobſteji.

Koſy
kaž jēd rěaze, porucza
Paul Walther
na ſitnych vikach.

Najlepſchi ſlottny pólver,
mlokoſh
a wužitlowy pólver
je na pschedan
w haptzy w Kumbaldze.
So je pólver dobrý, wokolni wobhledzjer ſlotu rad wobhwědza.

Mloko
w najwjetſich a najmjeniſich dželbach po najwyschſej placzinenje ſtajnje kupuje
parna mlokařnja Otty Eversa
w Małych Debzezach.

W wudawarni „Sberſkih Nowin“ je ſa 50 np. doſtačz:
Spěwna radosc.
Zbérka
Šulſkih ſpěwow.
Druhi wudawk.

Jakubowý katechismuž wot wykokoſeho krajneho konſistorſta ſa paczertſtu a ſchulſtu wuczbu poruczeny, je ſerbſki a němſki ſa 60 np. doſtačz pola pschedupza Rämscha a w wudawarni „Sberb. Nowin“.

FORMY,

wulka kniha basni Jakuba Čiſinskeho, je wuſla a je w Smolerjec knihičiſceřni doſtač. Placizna broſurowaneho exemplara 2 hr. 50 np.

Platwa, čažnikowe rječasy ſ wloſow, t temu pschinjeſených, džela derje a tunjo
Hugo König, brodutruhat a friser na Hauensteinſkej haſy.

W o s j e w j e n j e.

Wojnske ministerstwo ma myſkle k woſiowjenju plahowanja koni w sakſkim kraleſtwie ſetza preni króz w Sakſkej plahowane konje jako remonty ſa wójsko ſe ſwobodneje ruky kupowacž.

Tuteho ſaméra dla maja ſo

- w Herrenhucze na torhoſchę 4. augusta t. l. dopoldnja w 10 hodzinach,
- w Budyschinje na tſelnischem 4. augusta t. l. popoldnju $\frac{1}{2}$ hodzin,
- w Kamjenzu na torhoſchę 5. augusta t. l. dopoldnja $\frac{1}{4}$ hodzin

remontſke wiſi wotbywacž.

Komisija, wot wojnskeho miniftra ſi temu wotpóſlana, budže konje, ſa remontſke ſamery ſo hodzaze, po ſczechowazych wuměnjenjach kupowacž:

1. Pschedawarjo maja ſi wopisnom polizajſkeje wyſchnoscze ſwojeho bydliſcheſa doppofasacž, ſo ſu ſo konje, wot nich pschimyedzene, w Sakſkej plahowale.

2. Konje dyrbja 5—6 ſet ſtare bycz; konje bjes 4 a 5 ſetami ſo jenož ſi wuwsacjom pschijimaju, hdyž ſu ſo wurjadrje verje a bylnje wuwile.

3. Grébz (Hengſth) a pschisreibne koſky ſo njekupuja.

4. Pschedawar ma ſa wſchē braci po §§ 899—929 krajnych ſakſkých knih ſakſkého kraleſtwia (ſakon a wukasne ſop. ſi ſeta 1863 ſtrona 109 a dalshe) rukowacž.

5. Jakó khmane ſpóſnate konje ſo pschedawarjeſ hnydom ſaplaſča a na měſce wotwoſmu.

6. K kózemu kupjenemu konjeſ ma pschedawar bjes wohibiteho ſarunanja pschidacž:

1 wusdu ſi dzeržazeje honyſeje kože,

1 gurtowu abo powjasowu hlowozu a

2 konopjanaj poſtronkaj.

W Draždjanach, 11. juliſa 1891.

Wojnske ministerſto.

Edler von der Planik. Preuſler.

Tunje ſoſy

dweſſeſne loža ſi matražu porucža tunje k hermankej
Ernst Pietsch pschi herbſkých hrjebjach 28.

Dwózhy ſcheroſte drastne tkaniny
w rjanych modnych barbach a dobrej kajkoſci ſtary
kóhež po 40 np.,

čiſtowolmijane drastne tkaniny
w najrjeñſich muſtrach a barbach ſtary kóhež po
70 np. porucža k hermankej

Alphons Schauseil.

Składnoſtna fuſy.

Wulku dželbu wolmianych džeczazych a žonjazych ſchtrypow
a ſokow, dobro placisny hódnú tworn, po wurjadrje tunich
placisnaſ ſchedawam, ſo býh ju rucze wotbył.

Hugo Pachaly na wulkej bratrowskej haſy.

wurjadrje tunje
placisny, jenož dobre,
dzeržaze kajkoſce
porucža

Jul. Hartmann
Sohn
w Budyschinje
na róžku pschi miſchowym
torhoſchę.

Redžbu!

Sawesczenja do ratarſkeho wohensawescza-
zeho towarſtwa pschijima

Curt Möſchler w Rſchiwej Borſchči.

W wudawarni „Sſerbiſtich Nöwin“ je doſtač ſa 2 hriwje:
HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.
Spřeſaſtaj Wilhelm Boguſlawski a Michal Hórník.

Wotewrjenje kožownje.

S tutym ſebi dowolam čeſczenym Sſerbam a Sſerbówkam
naipodwołniſho k wjedzenzu dacž, ſo ſym w Kamjenzu
na zwingerſkej dróſy ſi napſhęcza kralowſkeho ham-
ſkeho hejtmaſtwa

pschedawarju kože a nakolenzow
wotewrili.

Lubju, ſo budu ſo prózowacž, wſchitkých, koſiž mje pocjeſcza,
ſi dobrej a hódej tworu ſpočiojez a proſchu mje dobrociwje podpjeracž.
W Kamjenzu, w juliſu 1891.

S pocjeſczenjom

Korla Schön,
ſchewſki miſchtr a kožer.

Moje bydlo je nětko
na seminarſkej dróſy čiſklo 4
po 2 ſkhodomaj
w domje knjesa reſniſkeho miſchtra Roſiga.

Pawoi Strobel,
ſubny lekar.

Po ſkónczenju nowotwara je moja pschedawaſtja

flanela a lamj

ſažo w kſlamach na žitnej haſy čiſklo 7.

Sa dowěrjenje, kotrež je ſo mojemu wiłowaniu
ſa 39 ſet ſpočziło, ſo džakujo, proſchu mi jo tež dale
ſakhowacž.

S pocjeſczenjom
W. Häcker.

Wojewjenje.

Létschi létne hermant so hobotu 1. augusta sapocžne. Tutoń dzeń budža so tež

skótnie wiki

wotbywacž.

W Budyschinje, 20. julijsa 1891.

Měščanská rada.

Dr. Kaeubler, měščanosta.

3000 hrinow po 4% danje so na wěstu hypotheku k 1. auguste t. l. na jenu ležomnoſć požejicž priali. Něčničk Mütterlein.

Tunje hólčaze wobleczenja po 1 ml. 70 np. ma hiſčeze na pſchedan

Hugo Pachaly

na wulcej bratrowskej haſy 6.

Bubjernu ſchokoladu, punt hiſo po 1 ml. a drózhu,

Kakao vero w kuskach, kusk na ſchalku do ſchaha,

Kakao,

ff. vanillu,

Kakaowy thej,

thej atd.

porucza

Alwin Schrader

tonditornia

na ſtronkownej lawſkej drózhu.

Gnakladow Macicy Serbskeje je runje wuſhlo a je w wudawańi Serb. Nowin sa 40 np. doſtač:

Jan Manja

abo

Sdže ſtatok mój?

Powědańčko

se herbſkih ſtarwiñow nowiſcheho čaſha.

Spřat

Jan Radyskerb.

Wykorkata ſchijaza maſchine

Biesolda a Lodzi je najlepša a najkharmańska ſa hwoſbu a rjemjeſtneſte džero. Sa jeje hódnoscž dolhe lěta rukuju.

Schijaze maſchine wſchekh družinow ſo wote mnje wuporędzeja. Stryko-wanske maſchine po fabrikskich placzinach pſchedawam.

Richard Otto, mechanik na horncžerſkej haſy 18.

Schaty ſimaze maſchine w wſchelakich wulkoſčach porucza tunjo

Richard Otto, mechanik na horncžerſkej haſy 18.

Mužaze ſkuſuje, ſholowý, ſazy atd. ſo ſ njeputſchczatymi barvami ſ nowa barbia a kaž nowe ſhotowjeja

w B. Kellingez barbjeřni w Budyschinje pſchi žitnych wikač.

Ahorla Barthel

w ſerbſkim Mačižnym domje w Budyschinje porucza po jara tunich placzinach porzesan, kamjeniu, ſchlejčanu nadobu, ſchpihele, ſloczane ſejſty, taſſoju ſchlejčenzu, niſke a hľuboke ſalexe hiſo po 10 np., ſchalki hiſo po 5 np. atd.

Wojeſke towarſtvo w Porschizach

směje jutſe njedželu 26. julijsa popołdnju wot 3 hodžin na wiſnijowej horje pola Budyschinka ſtelenje ſ prokami. W 2 hodžinomaj ſo ſ Porschiz ſ húdzbu woteńdze.

A. Hennig, pſchedbyda.

Sydomnata hłowna ſkhađowanka

Serbskeje Studowaceje Młodosće

změje ſo 8., 9. a 10. augusta w Pančicach.

Prihotuja ſo za ſkhađowanku wot studentſta ſowučace a zabawne přednoſki a cyle nowa wjeselohra. Nadrobiſi program wozjewi ſo w přichodnym čidle.

Wſitcy Serboj ſo lubje přeproſuja na tutu ſkhađowanku.

Hłowny starſi.

Wotewrjenje restawrazije.

Geſcženym ſerham w Budyschinje a woſkolnoſci najpodwolniſho k wiedzenju dawam, ſo bym pſiatk 24. julijsa 1891 wječor w 6 hodžinach w ſwojim domje, w hóſzenzu „A ſlotej Krónje“ na kamjennej haſy, nowy natwarjeny restaurant, w kótrymž ſo piwo měſchčanskeje Draždánsko-Plauenſkeje piwařnje

pſchedawa, pod mjenom

„A bursowej haſi“

wotewrili.

Lubjo, ſo budu ſo prózowacž, ſ dobrym cjerſtwym piwom a placzijnym hódnymi ſymnými a cžoplymi jědžemi hóſci, kótiſiž mie počescža, ſpokoječ, nowy restaurant naležne poruczam.

Wodženje restawrantu bym ſwojemu ſliczbowarzej knjeſej Brunoje Köhlerej pſchedodal.

Wo wjeleličny wopyt proſcho

ſ počescžowanjom

J. F. Zimmermann.

Wot 19. julijsa hacž do 17. augusta bym ſapucžował.

Dr. Rudloff,

wocžny a wuſhny lěkar.

Na dwě njedželi bym ſapucžował. Gastro- wacž budže mie knjeſ dr. Schubert, kiz w mojim domje bydli.

Dr. med. ſ Boetticher w Hodžiju.

Serbske blido

je wot nětka kózdu wutoru wječor w 8 hodžinach w piwym hrodze po jenym ſkodze.

Někotri Serbja.

W wudawańi „Serb. N.“ ſu doſtač:

Serbske kmótsjaze ſilly.

Hdže kupujecže tajke rjane cžažnik?

Bola J. A. Henki na ſeminarſkej drózhu 4.

Tež ſu tam rjane a tunje hrajadla a ſlotek twory doſtač; ſerbski ſo tam tež rěči.

W ſlinje

wiſhniowy ſwiedzeni jutſe njedželu 26. julijsa, k čemuž pſchedzelnje pſchedproſchuje

August Rjencž.

Murjerjow

pyta twarž Jan Wollmann w Njehwacžidle.

Sprawnu hózlu hnydom do ſlužby pyta A. Löhnert w Mačym Wielkowje.

Hnydom a k nowemu lětu woſtročkow, pohončow, woſazych a džowki pyta Spannowa na bratrowskej haſy 5.

Rólnych pohončow, woſazych a džowki pſchi wýzolej mſdže na lěto 1892 ſa tudomne a Draždánske ſtrony pyta August Kern w Porschizach pola Budyschina.

Wotročkow a džowki pſchi wýzolej mſdže, dželaczeſke ſpôjby a woſazych pyta Schmidtowa na ſtělniſkej haſy 10.

Džak

jo praji knjeſej ſaplanej Redje ſa jadrine duchapole ſredowanje, wot njeho w Michałkej zyrkvi w Budyschinje woſhmu njedželu po ſwjeti Trojizi džeržane.

Vjeſe kemſherjow.

Snathym a pſchedzelenam praju najwutrobníši džak ſa vjele woſořaſow dželbrača a ſa rjanu kwětkowu pſchi ſemječu a khowanju mojeho lubeho mandželskeho Michała Panacha.

W Bosankezach, 24. julijsa 1891.

Zarowaja wudowa ſ džecžimi.

(K temu čiſtu pſchiho.)

Pschiloha i čížku 30 Serbskich Nowin; články i jiné

Sobota 25. júlia 1891.

Cyrkwienske powjesce.

W Michalskej žirki budže jutje nedeľu rano w 7 hodzina herbška spoviedž, $\frac{1}{2}$ hodzina herbške a w 10 hodzina nemške predovanje.

Křesťan:

W Michalskej žirki: Anna Martha, Jana Petra Palmana, žehelnika na Židovje, dž. — Frieda Alma, Ernsta Wohlema Tannera, dželaczerja na Židovje, dž. — Jan Jurij, Korle Augusta Freudenberga, khezera a mlynka na Židovje, ř. — Oskar Moš, Oskara Klimanta Mlynska, stolarja na Židovje, ř. — Martha Theresia, Jana Augusta Krakowskeho, železnicneho dželaczerja na Školské, dž. — Maria Emma, nemandž. dž. w Gruboczizach.

W Antholskej žirki: Jakub, Petra Merečinska, živnošejera w Šełczech, ř. — Oskar Jurij, Michala Fuhrmana, dželaczerja, ř. — Kurt Jan, Arnolda Hoßmana, twarza maschinow, ř.

Zemrječ:

Džen 17. júlia: Sandrij Halma, w swoim čošku ežela na Židovje, 92 slet 3 měsäz 7 dnjow. — 20. Maria Nováček, swidowjena Pětščyna, wumjenka w Šełczech, 72 slet 1 měsaz 11 dnjow.

Placžisna žitov a produktov.

Žitov w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	18. júlia 1891		23. júlia 1891		wot		hacž	
	wot	np.	hacž	np.	wot	np.	hacž	np.
Pscheniza	12	6	12	54	12	6	12	91
Rožla	11	76	12	6	11	76	12	50
Jecžmien	10	87	10	99	10	75	11	—
Wowk	7	86	8	57	7	87	8	67
Hroch	8	—	8	40	8	—	8	20
Woka	8	89	11	11	10	28	11	11
Zahý	7	50	8	6	7	36	8	6
Hejdvička	15	50	18	50	14	—	16	—
Berný	18	50	19	—	17	50	18	—
Butra	2	80	3	50	2	80	3	50
Pschenicna mula	1 filogr.	2	30	2	2	10	2	40
Ržana mula	50	11	50	20	—	—	—	—
Sýno	50	—	11	—	—	—	—	—
Ss'oma	600	2	—	2	50	2	—	2
Prchata 1032 sýtu, sýtu	18	—	22	—	17	—	20	—
Pschenicne wotrub	6	6	—	20	—	—	—	—
Ržane wotrub	5	50	5	75	—	—	—	—
Ržane wotrub	6	25	7	75	—	—	—	—

Na bursy w Budyschinje pscheniza (běla) wot 12 hr. 6 np. hacž 12 hr. 60 np., pscheniza (žolta) wot 11 hr. 96 np. hacž 12 hr. 35 np., rožla wot 10 hr. 63 np. hacž 10 hr. 94 np., jecžmien wot 7 hr. 91 np. hacž 8 hr. 20 np., wowk wot 8 hr. — np. hacž 8 hr. 15 np.

Draždžanske mjaškove placžisny: Howjada 1. družinu 65—70 ml., 2. družinu 58—63, 3. družinu 25 po 100 puntach rēneje waži. Dobre krajne šwinie 54—57 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tarh. Čelata 1. družinu 50—60 np., 2. družinu 28—38 np. po punče rēneje waži.

Vjedro w Londonje 24. júlia: Deščez.

Ratarježy.

Dürrenbergsku { jedznu ūsel,
skotnu ūsel,
najlepši portlandski zement w $\frac{1}{1}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ tunach a po waſy,
naturski mas a koſomas, módry w prenjoſtnech čwizach a po waſy,
maschiniske wosile ſa čeſko a lohko ſo čerjaze maschinu,
vaselinowy mas na koſu w týchach po 10, 5, 2, 1 a $\frac{1}{2}$ puncta a po waſy,
karbosineum Avenarius, najlepše ſa masanju na drjewo pſe hnicze
porucža pſe čerjwe a placžisny hōdno

A. Lorenz na ſtaſtawniſchežu w Ratarjezach,
ſklad kalka, wuhla a pſchitupnych hnojow.

W wudawatni „Sserb. Now.“ je ſa 50 np. doſtač:

Bitwa pola Budyschiny.

(1813.)

Povědańczko herbškemu ludej poſtečil Jan Radušerb.

Čorne a piškare. H

židžane tkaniň

č njevjeſežinskej draseže

porucža w wulkim wubjerku po najtunischiach placžisnach

August Grützner.

Kal truwaze maschin

w jereženju naprawjene, jednore a pſchihódne porucža po 15 ml.

B. Fischer na žitnej haſy.

Wodunjeſehepuſhežate hotowe woſowe plachty

plachty na ſajmy

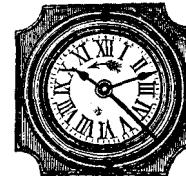
w kóždej wulkoseži

porucža po snathach tunich twjerdych placžisnach

Julius Hartmann Sohn
na róžku pſe mjaſowych wilkach w Budyschinje.

J. G. Schneider

pſe laſkym formje
pſchedawa wulku poſyku dobrých
žhlindrowych čaſznikow
po $8\frac{1}{2}$ — 10 ml.,
rjane budžaki po 5 ml.,
wulk wubjerk rječasow.
Porjedženje nanajlepje.

Njeviesty

kupuja čorne židžane tkaniň derje a
placžisny hōdno pola

Richarda Gautzscha
na bohatej haſy.

Emma swidowjena Vorwerkowa
porucža pſychove pjeſle, šetruje pjeſle, zanki, modne žakety,
deshezne mantle, trikotowe taſle w wulkim wubjerku po tunich
placžisnach.

Požluženje w němſkej a herbſkej rēči
w Budyschinje na hlownym torhochcežu 5.

Najwjetschi sklad khachlow w Budyschinje.

H. R. Teutschera, hornczerrskeho mischtra

33 na kamjentnej hazy 33.

Poruczam wulkotny sklad wsech druzinow

Khachlow a warjenskich maschinow

wot najproszisich hacz i najwohebnischem we wszech barbach a po najtunisich placzisnach. Khachle a warjenske maschiny tunje, rucze a s rukowanjom stajam; w mojim skladze su wsche druziny khachlow na wobhledanje wustajene.

Sklad wschitich zelnych dzelov, i twarjenju khachlow trebnych.

Palen

jednory a dwójny

w snatych dobrych a derjeßlodzazych druzinach poruczataj tunje

Shischka a Rieczka.

Turkowske hlowki

najlepsze druziny porucza

Moritz Mierwa

pschi mjašowym torhoszczu. Destilazija snatych dobrych likerow po starzych tunich placzisnach.

Zigary.

Najlepsze 4 np. zigary su do-
stac z pola

Jana Djenka

na swonkownej lawskiej hazy 38.

No. 13.

Naschu s rukowanego samorskeho tobaka dzelaniu 4 np. -zigarn pod czislo 13 kurjerjam naleznie po-
ruczamoj.

Ginzel a Ritscher.

Pal

zo zigara rjana běla a skodzi wona
derje, je wona, hdyz 100 wot njeje
po 2 ml., 2 ml. 20 np. a 2 ml.
80 np. pschedawamoj, wobledzbo-
wanja hoda.

Ginzel a Ritscher.

Nowe polnojerje

po 5-8 np.

porucza J. T. Glien
na drzewowych wilach.

Wobrashy

(bildy) ho rjenje a tunje sachlen-
zuja a s woblukom wobbadza,
domowe johnowanje a wobrashy
w wulkim wubjerku a tunich pla-
czisnach pola

Maxa Mützy
na bohatej hazy 11.

Plat

zo s wopravdziej indigo-barbu
barbi w B. Kessingebarbjerji
w Budyschinje.

Ahocebuski
Portorikoski tobak
Wasungski tobak
w relach a po wasy poruczataj
Ginzel a Ritscher
na wulkej bratrowskej hazy 6.

Wolijowe a wodowe barby

wsche druziny,
sanowolskiy skruž,
bernsteinowy lask,
kojowy lask,
zelosowy lask,
terpenitowy wosij,
nemski a franzowski,
sikkatis,
bezity a w pôvrah,
barbicje,
peškojtu papjernu,
zement,
gyps

Strauch & Kolde,

3 na kamjentnej hazy 3,
drogowe kslamy i skotemi worki.

Raj

jara rjany a wulkosornaty,
punkt po 16 np.,
zentuar po 15 m.,
jako nesho jara tunje porucza

Th. Grumbt

na swonkownej lawskiej hazy.

Salsowy pôsver,
skotny wujitkowy pôsver,
wobzerny pôsver sa zwini,
butrowy pôsver,
restituzionski fluid
jako mas sa konje,
Hartensteinske kapki
jako hredk i wobzernju khor-
sejow wot skota po starym wu-
pruhowanym wulksanju
porucza měschjanska haptika.

Rhofei

jara sylnje a czisce skodzaz
njepalený punt po 1 ml. 20 np.
hacz do 1 ml. 60 np.,
paleny punt po 1 ml. 40 np. hacz
do 2 ml. porucza

Jan Djenk
na swonkownej lawskiej hazy 38.

Bonjaze suknje, pjesle,
rubiszcze na hlowu
zo s nepuszczatymi barbami s nowa
barbja a zo koj nowe safo shotowjeja
w Kessingebarbjerji
w Budyschinje pschi žitnych wilach.

Wsché wuměsse dzela s wlochow,
jako rječasy, pletwa atd. s wucze-
zanych wlochow rjenje a tunje shotuju.
Poruczam tez zwój wulki sklad
hotowych pletwow.

Ad. Herold, friser
w Budyschinje pschi žitnych wilach
w pôsilej kowarni.

Jablukowe kisalo

najlepshe i holotwi a i kladzenju hadu liter po 20 np., teho runjo

Jabluko-winowy napoj

bleschu po 45 np., dale jablukowe wino, jabodkowe wino,

jeshejate limonady a mineralne wody porucza

Hornjoluziska tloczenja hadu

dr. Hermanna a dr. Wesski

na sadnej bohatej hazy 3.

Swoj wulki sklad

solow, schtrypow, rukajzow, schlipsow,
pschedloschlikow, schtaltow, rubiszcze na
hlowu, dzeczazych a zonjazych schorzechow atd.
dobrocziemu wobledzbowaniu poruczam.

Tunje placzisny — herbske požluženie.

Ernst Scheer w Budyschinje

zenoz na bohatej hazy 9.

Pschedeschcnični

w najwjetschim wubjerku w Budyschinje
porucza pschedeschcnična fabrika

Ed. Schulze's Sohn

w Budyschinje pschi bohatych wrotach 26.

Voczenjenje a wuporiedzenje tunje.

Franz Marschner

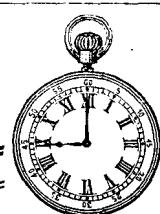
časznikat w Budyschinje
čzo. 9 na bohatej hazy čzo. 9

zwój sklad časznikow a čas-
nikowych rječasow dobroczi-
emu wobledzbowaniu porucza.

Hodna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placzisny.

Poriedzenje dobre a tunje.

Pschedomnenje: Něču herbski.

Hamburgsko-amerikanske

lódźtowwe akzijowe towarzystwo.

Exprežna

a pôstla parolódzna jéšba

z Hamburga do New-Yorka

w Southamptonie pschijedzaja.

Jéšba po morju traže něhdze

6—7 dnjow.

no. 840.

Pôdla teho porjadna parolódzna jéšba

z Hamburga d. Baltimory, z Hamb. d. Wjez. Indijskej,

z Brasilieje, z Hamburga do Havanny,

z La Plata, z Hamburga do Mexita.

Dalsche wulksanje dawa Carl Meisel w Budyschinje.

„Serbske Nowiny“ wudawaſi so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předplata
w wudawařni 80 np. a na
německich póstach 1 mk.,
z prijenosjom do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde
čílo pláci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawařni „Serb.
Now.“ (na róžku zwon-
neje lawskej hasy čo. 2)
wotedać, plací so wot
maleho rynčka 10 np.
a maja so štvorkt hać do
7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíle Smoler jec knihičišćeńje w mačičnym domje w Budyšinje.

Čílo 31.

Sobotu 1. augusta 1891.

Lětnik 50.

Swětne podawki.

Němske khějorſtw. Khějora Wylema je na jeho móřské
jěſbje pschi norwegſkim brjoſy lóhka njeħoda podeschla. Kaž „Khějorſ-
towow nawěštnit“ piſche, je ho khějor 23. julijsa na kubi lódze
„Hohenzollern“ na deskaſ, kotrež běchu psches deschcž pjeske, wob-
žunul a ſebi prawe koleno lóhko frashl. Duž dyrbi khějor nohу na
kěžbu bracž a ho w bližſchim časzu na pucze do hyrow podawacž
njeſzmě. Khějorowe powſitkovne ſtrowje je dobre.

— Położenie jutrow na wěſty měſzaz a džen je praschenje, ſo koto-
trymž ſu ho hižo často naſkadowali. W nowſchim časzu po ſdaczu
tale naležnosć ſaſo do roſpominanja pſchiindže. Wilowanſte a
rjemjeſlniske komory w Lipsku, Draždjanach, Chemnitzu, Plauenje a
Zittawje ſu ſakfemu minifterſtu ſnitskownych naležnosćow wopom-
njenſke piſmo pſchepodali, w kotrymž jo proſcha, ſo by na roſrihanje
tehole wažneho praschenja dželalo. Tajke roſrihanje móhlo ho jenož
ſ jednanjom ſjenotliwymi Ŀnjegeſtwaſi, najprjódzy hnadž mjes něm-
ſkim khějorſtwom a bamžom, dozpicž. Wopomnjenſke piſmo namje-
tuje, jutry na přenju njedželu po 4. haprleji połožicž. So ho tutemu
namjetej ſe ſtejnischcja kſchesczijanskej wěry ničo napschecž ſtaſicž
njeda, móže ho bjes dalskeho roſmyſlenja ſa wěſte wſacž, dokež je
njeſchtaſtajneſcž jutrow wot wobſtejnoscžow wotwizna, kotrež ſ kſchesczij-
janskej wěru niz najmjeſche činicž nimaju. W tuthym naſtupanju
ho w petiziſi na to poſkaſuje, ſo ho wažne protestantske a katholiske
hlohy ſa to wupraſile, ſo je po kſchesczijanskej wěrje dowolene, jutry
na wěſty džen połožicž. S prawom ho dale wuſběhuje, ſo tež ſtat
pſchicžiny nima, pſchecžiwo temu někakte roſmyſlenje měčž.

Austria. Liczba wophtarjow čejſteje krajneje wuſtajenzy je
ſaňzeny týdženj milijon pſchetrožila. Žadny džen ho wuſtajenzy
wot telko ludu wophtała njeje, kaž mjenowaný džen. Po wofſewje-
ných wuſtajenzyneho ſarjadniſtwu bě ſnate, ſo ma ho njedželu mil-
jony wophtarjow wocžakacž. Wjèle týhaz ho na to hotowaſhe, ſo
bychu ho jím čejſeje doſtaſe, kotrež na milijonteho wophtarja čakacž. Duž ho hižo dopołdnja po wotewrjenju wuſtajenzy njehmérne ludowe
hlyhy do njeje čjſicžacu. Sa někotre hodziny bě pucž do njeje na
80,000 woſzobow pſchecžlo. Sbožowny, kiz jako milijony do wuſta-
jenzy ſtupi, bě jedyn Pražſti lithograf ſ mjenom Lokay. Schroma-
dženy ludi jeho ſe ſchumjazym hlawo-wolanjom powita. Wot wuſtajen-
zyneho komiteja ho jemu ſloty čakniſi a wſchelake druhé daty ſo w-
pomnjenju pſchepodachu. Čeſcha ho nadžěja, ſo ho liczba wophtarjow
bóry wot drugi milijon dozpi.

— Søyne hloweſko je wónzano ſapóſlanz Kaltenegger, jedyn
bur ſe Štrſkeje, w austriſkim khějorſtowowym ſejmje praji. „Dženža
mlody člowej, njemaſo wjèle naukuſywſci, praji: „Shto? Nochzu
wolazy bycž! To mi ſ. zyka njepſchipanje!“ A holza praji: „Nochzu
do ſwinjazeho hlewa, tam dže ſhmjerdzi!“ Wona čze woſkowna,
kučka, wuežetka, wſcho móžne bycž, jenož niz žana burska džowka.
Se hamej wučenoſcžu a nadutoſcžu nochze nichto wjazy do hródze.
Šhrabnje-li wuežet hólceza, ſo by jeho, kaž je ſebi ſakluſil, troſhku
pſhemlóčil, jemu to ſchulſti ſalon, ſchulſti radžicžel, a ſchtó wě ſchtó
hiſchcje dale, ſakafa a na konzu ička: wuežet dyrbi ho khostacž. Tsi
wobſtejnoscž ſu, kotrež nětčiſki čas wosnamjenjeſa: wulka liczba ſamo-
mordaſtrow, nadpadowaze roſčenje bludnych a khostanzow a pſchi-
běranje revoluzionskeje ſtrony. Wſcho to ſe ſtatnimi pſchirawjeniemſi
ſwiſjuje. My woſhy člowejkojo ſmy mjenujzy wot tſjoch wězow wob-
ſtajeni. My kſchesczijenjo je čertow mjenujemy. Druhy ludžo je,

dokelž hnadž ſo na to woſkowniſho poſluſha, požadliwoscž mjenujya.
Tele tſi njeſbožowne wězy ſu: Hordocž a Lakomnoſcž woſzow a cęſla,
a ſ poſledniſczej tež cęrt woſlolanſtwa hluſcha. A někto pomyſlęče
ſebi, moji Ŀnježa, nam, kiz mam ſižo ſchědžiwe wloſhy, a mnoſy ſ zyka
žaných wloſhow wjazy nimaja, nam je druždy dundyrſzy cęſko, hdyž
reſa, ſo dyrbiſym pěkní wofſacie. Wohlaſaſe ras do jeneje Ŀnihatnje,
nicžo tam dale njeje, hacž powiedanczka luboſcze, roman, taſka je
luboſcž, kaž ho hubkuje atd. Szym hubjeny wopytaſ ſzivadla a ſym
w Winje jenož dwójz ſzivadlo wopytaſ. Ale ras ſym tam był a
ſchtó ſym tam widžał, je tola pſchebaloko ſchlo. „Cžertowa žona“
to běſche. Tam ho mandželſtvoſlamane ſak rjenje pſchedſtaja, ſo ho
czlowejſej ſeſze, po tym činicž. A tam běchu maczerje ſwoje nje-
winowate hówki ſobu pſchivjedke, te ſu nimo měry wezjipne pſchi-
hlaſowale, přeni woſomik drje ničo froſumile njefju, tola ſ čaſhom
froſumja. Dyrbiu woprawdze naſch roſhwěſleny duchapoſtny čaſh wob-
žarowacž, ſo naſchji pěſenjerjo ničo lepſche njedolonjeſa, hacž mordat-
ſtwo, mandželſtvoſlamane a lute tajke wězy. Tajke wězy ſo temu
pomhaja, ſo czlowejkojo ſ ſrudnemu kónež dóndu, ſo potom žaneho
druhého wupuča njewoſtanje, hacž kulta do hlowy, abo do bludnizy
abo do khostatnje.“

Franzowska. Pſchecžiwo franzowskemu minifterſtu ſnitskownych
naležnosćow, Konſtanſej, ſu ſpodižnu ſloſcž ſphyti. Minifter ſaňzeny
ſchwartk ſchtórk list a modleſte ſnih ſpoſlachu. Minifter ſift a
ſnih ſwojej žonje pſchepoda, měnjo, ſo ſu wot jeneje cęſtu jeho
žony pſchicžle. Hdyž čzysche minifterowa mandželska modleſte ſnih
woſzinicz, ſo wona dohlaſa, ſo běchu wone twjerdze ſamkujene. Duž
wona na něchto ſte tukashe a da ſnih hlužobník ſotworeč, kiz w
njej 200 gramow dynamita, 22 kulkow a ſapaladlo namaſa. Ženeho
něhduſcheho ſobžtowoweho ſekarja, na kotrehož tukaja, ſo je ſnih
wotpoſtaſ, ſu ſajeli.

— Ludicženje w Franzowskej dopokaſuje, ſo ho franzowske
wobhydlefſtwo ſ kóždy lětom mjenje pſchisporja. Wot lěta 1886
hacž do lěta 1891 je wobhydlefſtwo jenož wo 200,000 duſchow pſchi-
běralo, mjes tym ſo je wone w druhich europiſtich krajach w tym
žamym časzu wo wjèle milijonow roſtlo. Spomnjenja hóvne tež
je, ſo je ho franzowske wobhydlefſtwo jenož w wulkih měſtach pſchis-
porilo, mjes tym ſo je wone na wſach ſkerje woteběralo. Někto
pak wjeſne wobhydlefſtwo najwjaſh a najlepſich wojako wóſſku džwa.
Duž ſebi Franzowſojo wjèle ſtaroſcžow wo to činja, kaž budža w
pſchichodze hylne wóſſko ſdjerzecž móz. Mjes wſchelakimi namjetami
k polépſchenju ſva ho tónle hiſchcje najbóleſ ſudžom ſpodbobacž: Pre-
miju na kóždy porod wuſtajicž. Snate je, ſo je doktor Ulysſe Urelat
maczerjam ſwojeho domowinſtkeho města ſa kóžde porodjenje mandžel-
ſkeho džescža pjenjeſne myto ſlubil. W Iſerſkim departementze je
měſtacko Charette, w kotrymž bě ſo w lěče 1890 jenož jene jenice
džecžo narodžilo. Staroſcžiw měſchczanſta, widžo, kaž ho jeho
gmejna pſchezo hóle a hóle pomjenſchuje; je tele dny tuto wofſewjenje
wudal: My, Charetteſki měſchczanſta, ſlubimy kóždej žonje 100
frankow premije pſchepodacž, kotrež w lěče 1892 ſo ſiženju hmane
džecžo na hwt pſchinenje. Týdženj po wofſewjenju narodženja ſo
premia na měſchczanſtarje wuplaſci. Starschej dyrbitaj ſ najmjeſcha
lěto w gmejne bydlidž, a džecžo dyrbi mandželske bycž.“ Tole w-
ſewjenje budže někotre dny w hamſkim kſchecžiku wupoſtajene, tak
ſo budža je žony a mužojo čitacž móz.

Zendželska. W Londonje je ſo w minjenym týdženju ſaſo

ras wotdzelenje wojskow pszecziwo swojim effizieram spieczovalo. Mużstwa preñjego bataillonu Coldstreamskiego gardy so sapowiedziczu, i ranszej paradę psznicz, a to teho dla, dokelz biechu wjedzor przedby skubog meli. Mesto so bych u so po datym snamienju na postajenym mestnje festupali, so w swojich swach saraczhu a so spieczaču. Sczeho tole "spieczenie" po prawom wobstejescze, njeje našhonicz, dokelz offizerojo a mužstwa na khalobne waschnje mjełcza, naisskerje pat je so Coldstreamska garda podomnie sadzergala, taž loni grena-derovojo, kotisz offizieram s pułami hrózachu a so jenož wot jeneho offiziera, pola nich rad widzaneho, i dobremu wobreczecz dachu. Kak jendzelszy offizeroja wo wojskowej poßluschnosczi myšla, wo tym swedzja kłowa jeneho wykoleho offizera, kiz je prajil, so so klepa poßluschnoscž wet mužstwom, kotrež su wscie wéstsu zdzelenoscz nabyle, wjazy wojzakacž njemöže.

Ruszkowska. Wópyt franzowskiego lódźstwa w Ruskiej leżibnoścę zyłego polityskiego swęta na ho czechnje. Mylnie by było, hdy by ho s' wulkotnych powitanckich swiędzenjow, którež fu ho t' cześći Franzowów w Kronstacjē a Peterburgu mèle a ho tam hiszczę wotbywaju, szudzilo, so je ho runje mjes Ruskiej a Franzowskiej polityski swiaſſt wobſamknul. Runje tak mylili bychmy pak ho, hdy bychmy w Kronstadtzkich a Peterburgskich podawlach ienož pszechodny wuras facjużow bjes polityskieje ważnosćę widżeli. W tamnych podawlach zo jara jaſnje něčijsche polityſſe wobstejnoscę połaſuja. Franzowskojo a Ruskojo fu hido lęta dolho pszechwiedzeni, so dyrbja ho pszechziwo němcko-awstrijsko-italskemu swiaſſej sjenocjic̄. Dókelz interesy Franzowskiej a Ruskiej hebi powiſciłownje napſhęcjo njeſteja, je loško mjes woběmaj krajomaj pschesjenoscę w jeju wukrajnej polityzy dozpic̄. A tale pschesjenoscę mjes Ruskiej a Franzowskiej w tu chwilu wobsteji a s' njej dyrbi, hdyž tež s' pižanymi poſtajenjemi a wuczinjenjemi wobkruczena njeje, Europa liežic̄. Kronstadtſke podawki ho jako wotmolwienie Ruskiej na wobnowjenje trojofwiaſka wobhlađuja. Franzowska je dolho ruku t' pszechzelſtu wutylowała, zar je ju nětko skónčzne pschimnul. Wurjadne ſławjenje Franzowów w Ruskiej na tym wiazę dwólowacz njeba. S' pschizmu wopyta franzowskiego lódźstwa je zar přeni krócz s' presidentem franzowskiej republiky, Carnotom, sjaunje do wobkhada stupił, jemu sczehowazy telegram pō-ſławski: „Wópyt krafnego franzowskiego lódźstwa w Kronstacjē je s' nowym dopołasnom hľubokého pszechzelſtu, kotrež Franzofsku s' Ruskej sjenocuje. Mam fa milu powinoscę, Wam ſwoj sprawny džak a wutrobnu radoſcę wuprajic̄, kotrež ſacjuwam, pschijimajo hróblých franzowskich wojakow.” Carnot je na to zarej wotmolwił: „Szym hľuboko hnuth s' wosfewjeniom Washeje Majestosće nad wopytom nascheho lódźstwa w Kronstacjē. Naschi hróblí morjaſy njesabudu na wutrobnie powitanje, kotrež je ho jum doſtało. Džakuju ho Washej Majestosći sa to a cžuju ho ſbožowny, widzo w nim jaſne dopołasmo wo hľubokim pszechzelſtu, kotrež Franzofsku s' Ruskej sjenocza.” — Sswiedzenje, kotrež Ruszhy ſwojim franzomſkim hosciam wuhotuja, fu ſobotu s' wopytom zara a zarowje na franzowskiej admiralskej lódzi „Marengo” najwyšschi ſchodziensk pschekrocikle. Prjedy teho bě zar zyłe franzowskie lódźstwo wobhlađował. Poszdijszo mějeſche ho na ruskej wojnskej lódzi „Derżawie” knědanje, t' kotremuž běchu admiralojo a lódzni komanderojo franzowskiego a ruskeho lódźstwa pscheproſcheni. Zar ſlawu na prezidenta Carnota wunjese, mjes tym ho franzowski pôzlanz Laboulaye zara a ruske lódźstwo ſławjeſche. Njedzelu wulkowjetch Alexis franzowskim offizeram na ruskej wojnskej lódzi „Uſiſi” ſchizmu wuhotowa. Tón ſamy džen 200 franzowskich morjakow ſe ſwojimi offizerami do Peterburga pschidze a tam jedyn konzert wopyta. Woni buchu wot webydlerſtu ſe ſahorjenjom powitani. Na konzu konzerta ho woprawdžith wetr ſběhnu. Ti tyžazy čłowjekow rusku narodnu hymnu a franzowski narodny spěw „marſailaiju” spěwachu. Keschili „Sſlawa Franzowskej” a „Sſlawa Ruskej” ho wotměnjaču.

— Sserbskemu kralju Alexanbrej ho na jeho puczowanju k zarej w Ruskej njewoczakane czesczage powitanje dostawa. Ssobotu wón do Kijewo pschijebze. Na wupyschenym dwornischezu na njego wulka byla ludu, woidzelenje wojskow a generalny roskasowat Kijewskoho wojeskeho wotkryha, general Dragomirow, czakasche. Hdyž kral s wosa stupi, jemu po russim waschnju khleb a kel poskicizhu, mjes tym so wojeska kapala herbsku ludowu hymnu pištasche a wojszy hura wochahu. Hdyž ho kral po měscezanskich drohach wosyše, jeho lud se sahorjenym wyskanjom witaszhe, holzy w bělej draseze jemu twétki na pucz szelechu, a s khézow ho herbske a russe khorhoje smahowachu. Wjeczor bě město kraſnje požwetlene. Schtwórk je kral do Moskwy dojel.

Gričiška. Gričiška kronprynzeſa, ſotra němſkeho khezora, je,

kaž je snate, loni ũ grichisko-katholskej wérje pschëstupila. Postajenja grichisko-katholskeje wérzy hebi žadaju, so dyrbi ũo pschi pschëstupjenju prashomina wožoba, w wodže ũo zle ponuriwschi, ũ nowa kſchcic̄. Dotekz bě krónprynzeška prošyla, ũo bychu jej ponurjenje do wody spuszc̄ili, bě ũo kwojath synod ũ tym spokojsk, ũo ũo zeremonija na žalbowanie ũ wolijom wobmiesowa. Konstantinopolski patriarch, wo tym šhoniwschi, je wosjewil, ũo dyrbi prynzešu jako pôhanku wobhla-
dowac̄, dotekz móže kſchceniizu jenoz jaſo placzazu pschi ósnac̄, hdyž ũo ũo wschē stawy w wodže ponurile. Spobživne je, ũo wschē grichiske nowiny, kotrež předy wo placzivoſci abo njeplaczivoſci kſchcze-
niizu nicž spomnile njeſzu, na patriarchowej stronje steja. S wé-
ſtoſežu ũo praji, ũo je ũo krónprynzeša roſzubdiła, ũo někto hischeje ras a to po postajenjach grichisko-katholskeje wérzy kſchcic̄ dac̄.

Palästina. Pszczyczajanie żydów do Palästiny a Syriiskej taifich rosmierów nabhywa, so ho tam placzisny sa bydka a žito nimo mery powyschaja. Po skórzbe wobydlerjow je sultan wukas wudał, po fotrymż dyrbji ſebi kózdy pszczyczajacy žid dowolnoſcž knieżeſtwa ſa- hydlenju wobſtarac̄. Tym, kotsiz ſu ho hido ſaſhydli, je ho woſzebita termija pszcziswolila, so bydu ſebi dowolnoſcž wuproſyli. Bohaczi židza ſu bjes tym wulke krajiny natupili, so bychu žwoſim wēr- bratram ſi zisby ſkadnoſcž ſaſhydlenju poſzicili. Gazoffi wokrej ſu ſebi jako hłowne miasto ſakozjenju żydowskich kolonijsow wuſwolili.

China. Nęspeschczelskie hibanja pszechzimo Europjanam so w Chinje pschezo dale reszchérja. Wone pjecza wot petajneho towarzstwa wukhadża, i kotrejuz wschē stawy chineskeho wobydleństwa, zamo mnozy offizierojo pschihiłuscheja, a kotrej wiele p'jenjes wobshedzi. Główny towarzstwowy samer je wuhnacze něcziszczeho tartarskeho khē jorskeho doma a postajenie chineskeho na jeho město. Nadpady na wobshedzeniство Europjanow su so s tym wotpohladom stale, so by so s tym knieżecstwo s europejskimi krajemi do wojny sapieko, w kotrejz bych pschiżanzy składności namakali, swój wotpohlad wuwjescz. Franzewsojo su na 50 milijonow frankow i farunantu schkody, wot szefarjow naczinjeneje, żadali. A podpjerie tejeli żadanki je so wot- dželenje franzowskeho róbdstwa i chineskemu brjohej póżalo. Tak budże chineske knieżerstwo tule żadanku pôbla żadankow trubich krajow, kotsiž hiszczę s zyla pschipowjedżene njejšu, dopjelnicz móz, so czezko prajicž da.

Sapłaczeń dolh.

Jendželski semjan, lord Congleton, běsche pobožný muž, kříž s záleží vutrobu do svého Boha a sboržnika věrješče. Se žloucom
kulského japoščtola tež wón ponížne a wježele wusnawašče: „Ja
ko evangelijského Křystuškowegoho njehanívju; pschetz wón je móz Boží,
kříž sbóžných čzni wschitkých, křotíž do njeje wěrja.“ Teho dla pak
běsche wón tež sbóžníké požlušchný, kříž je wschitkím svojím muzčob-
nikam porucíž: „Nowu kašnju dawam vám, so bytčce mjes řobu
ko lubowali, jako waž lubowach, so bytčce tež wy mjes řobu ko
lubowali.“ Hdžej ho wo to jednašče, hłodných ſyžicž, lacných na-
poječž, nahich drasčicž, taſtich, kříž hospody nimaju, hospodowacž,
lkorych a jatych woprytowacž, s jenym žloucom, ho nad kłudymi a
tradažymi bratrami kmlicž, tam běsche jeho vutroba stajnje swólniwa,
a jeho schzédra ruka pschezo wotewrjena. Niz pak jeno čzélna, ale
tež duchowna nusa jeho bratrow běsche, schtož nadobněho semjana
s nutrnej řobuželnoscžu napjelnješče, jeho pohnuwajo rospominacž,
na kajke wasknie mohl jím w myši pomhacž a jich s njeje wumozicž.
Junu jemu myſtlicka pschińdze, dželawemu ludej na svých kublach
ras na pschikkadze se žiženjenja pokasacž, kaf studnje a straschnje by
bylo, bydu-li wježolej powjescži evangelijská s kajkeježkuli wimy dla
njewérili a teho dla hnadowny čaz žlomdzili a psches to Božu
hnadu shubili.

Hydz bē ſejm w Londonje, kotrehož ſobuſtaſtaw lord bēſche, ſwoje poſziedzenja ſlōnežil, ſo tutón ſhwatajzy na ſwoje ſublo poda, ſo by ſwój wulſkomyslny ſamyžl dokonjal. Maſajtra rano po ſzwojim pschibadze won na wſchiſte róžki drohów měſtačka, kotrež t jeho ſublu ſkuſchesche, czíſhczane woſjewjenja pschibicž daſche, kotrež wo- powiedowachu:

„Wosjewjenje.

Lord Congleton budżet pónadzeli 16. augusta wot 8 hodzin rano hač do 1 hodziny pschiopoldnju se hwojim schořarjom w hwojej pihańci tudy w mestaczkju pschitomny a budżet w po-stajenym czasku a na spomnjenym měsječe rady wschitkón wuli a mały dolb hwojich dželaczerow, kotryž woni hami saplaćicž nje-móža, s luboścžu sesaplaćowacž. Schtóž chze tule dobroru a pomoz wujięcž, njech sapiš wschitkého hwojego dolba hobi pschi-nješe, zyle nadróbnię a s prawdu napisawschi, kelko, komu a

sa čjo je pjenjesy dožny, a njeh tež napishe, kak wulke abo male samoznje je, kotrež wón ham wobhedi.

Lord Congleton."

Tajkele wosjewjenje njemale dživanje slobodi. Ludžo je w róžk dróhi stejo wot spocatka hacž do kónza cítačku a potom wo nim hudyčku. Schöfarjo nadběhovachu, ho praschejo, hacž tež je wéz woprawdze sprawnje ménjenja, a hacž móža na to se wšchém swojim dožhom k lordej pschitací a wot jeho dobroth woczałowací, so wón woprawdze wschitko saplačzi. Schöfar na wschitke tajkele a podobne praschenja pschezo jeno s krótką wotmolwi: "Jowle lordowe podpižmo steji, a wosjewjenje hamo sa ho recži. Wón je wam došč jašnje prasiež daž, schto čze sa waž cínicí, a schto ſebi sa to wot waž žada. To je wschitko, schtož wém; wjazy ja po taſkim tež rjez njemóžu."

Jedyn džen po druhim ho minu, a roshorjenje mjes wodhlerjemi městaczku dale bôle pschiberasche. Mnosy ho hnydom roshudžichu, so lordowe poſticeženje njewuzija. Nekotři to teho dla cínačku, dokelž kaž mějaču ſa to, ſi nimi hishcze tak ſlē njebe, so dyrbjeli wo jačmožnu proſyč a ſebi ju lubicž dacž. Drush ſo hanbowachu hwoj dožmienowací a ho pschi tym ſjawnje a sprawnje wusnací, k cíemu ſu požgawali. Druhim ſažo ho njehasche ſamoznje, kotrež wobhedičku, hacž na požleni kroſčik mienowací. Haj, mnosy tu běchu, kotsík do zlepje wézy njewerjachu, mějo ju ſa hlypu bañniciku, kotrež móžesč jenož kopoly naręcječ. Drush pak, na lordowe podpižmo počasuj, běchu kruče pschewwédczeni, ſo wón tamne ſlubjenje, kaž běše ſe hwojim mjenom ſa nje dobre, wěscze tež ſhwéru a hacž do požlenjeho dyplka dopjelni. Mnosy běchu woprawdze ſapiž hwojeho dožha ſestajeli, ale hzyčku jón jenož potom wotedač, hdyž wibža, ſo je tón abo tamón ſich hlobuměščenjow tež tak cínič a na to hwoj dož wotbył. ſažo drush hzyčku jenož wjetši abo mješči džél hwojeho dožha napižací, ho hanbujo jón wschitlon mienowací. S jenym ſlowom, ludžo běchu wo tamnym lubjenju jara, jara wschelakeho ménjenja.

Skončnje tamna póndžela 16. augusta pschitadže. Wulla hyla hudyč a potřebných ludži ho do poſtajeneho cíaza a na poſtajenym měsči woprawdze ſendže. Tež někto hishcze mjes ſobu radu ſkładowachu, ſchto měli po prawom ſapocječ, ale ničo dalsche ſhonicž njemóžachu; duž tež ho k ničemu prawemu roshudžicž njemóžachu. Krótko do 8 hodžin lord Congleton w hwojim wosu pschijedž, rucže ſi wosa ſkoci, ſe ſchöfarjom, kicž běše jeho hýž woczałowak, do pižatne džesche a durje ſamklau. S dyplom 8 hodžin ho durje wotewrichu. Ludžo pak běchu pschezo hishcze tak mudri a w tajkej njewětosczi kaž prjedy. Jedyn na druhého hladasche abo ho ſuſoda praschesche, ſchto ma myſle cínicí. Někto přeni bycž nožyſche. Když měsče ſa to, ſo ſměja jeho hewak ſa najhudscheho a najbole ſadolženeho cílowjaka, a to bě wschitlím tola tak jara pschegiwnie. S jenym ſlowom, někto ho roshudžicž njemóžesche, ſo by někto tež woprawdze nuts ſchol a nadobne poſticeženje wužil.

Takfe ſodarmo ſtejo dwělowachu a cíakachu, a mjes tym ho jena hodžina po druhéj minu. Wokolo 10 hodž. skončnje hudy, starý muž pschitadže a ho praschesche, hacž je ſawěscze wérno, ſo je Lord Congleton takfe neſčto ſubí.

"Haj, haj", ſo ſe wſchěch ſtron woſasche.

"Dha na měsče nuts póndu", starz praji, "a hzyč ſe proſyč, jo moj dož ſaplačzi."

"Haj, haj, to cíni!" na njeho woſachu; "dži th přeni a hladaj, hacž lord někto tež ſwoje ſlubjenje džerži; a je-li ſo tak je, ſažo wón pschitadž a nam powjes."

Starz ſi ſlowu ſiwnu a woprawdze nuts džesche. Lord Congleton jeho jara pschegiwnje witasche, ho praschejo: "Schto čzeče, luby pschecželo?"

"Ja hzyč waž proſyč, ſo byscheze moj dož ſaplačžil", hudy muž wotmolwi.

"Cíže dla dyrbju ja waž dož placžicž?" ſo lord dale woſasche.

Starz džesche: "Wy dže ſeje to w hwojim wosjewjenju a ſe hwojim podpižmom ſlubí, a ja waſhemu ſlowu wérju. Ře temu pschitadž, ſo ſyml do zyla hudy, duž hwoj dož ham ſaplačžicž njemóžu."

"To dožaha!" lord Congleton wotmolwi. "Waž dož ſo hnydom hacž do požlenjeho pjenjeſka ſaplačzi."

Schöfar někto licjeſche, ſelko měsče starz po hwojim ſapižu dožha, pjenjes mienowasche a někajke pižmo napiža, kotrež lordej pova. Tuto pižmo hnydom podpiža a je potom starzej pschepoda, prasiež, ſo na to w jendželskim banku trébný pjenjes doſtanje, ſo

môže wſchitlon ſwoj dož ſefaplacžowací. Starz ſo ſa jemu woſokanu wulku dobrotu wutrobnje podžakowa a hzyſche potom ſe iſtry.

Duž ho lord woprascha: "Hdže čzeče, luby pschecželo?"

"Chzu won", hudy muž wotmolwi, "a ludžom wonkach poſjedací, ſchto ſeje na mni cínič."

"Ně, to njedyrbicž", lord Congleton rječnu; "wy tu wostanječe a nikomu ničo prasiež njemčeče".

"Alle ja ſyml tym tamle wonka ſlubí", starz proſho praji.

"Nječ je", lord wotmolwi; "njedžiwažy na to pak dyrbj pschi tym wostací, ſchtož ſyml prají. Ludžo dyrbja mojemu ſlowu wérječ, kotrež ſyml jim w tamnym wosjewjenju ſe hwojim podpižmom dal." Starz mužik po taſkim won njepſchitadže. Ludžo wonkach, kotsík podarmo na njeho cíakachu, njewedžachu, ſchto ſo to njecžini, a buž dale bôle dwělowachu. Jena hodžina po druhéj ho minu, a někto ho roshudžicž njemóžesche, ſo by po starzowym pschitadžem do iſtry ſchol a lorda wo dobrocžive ſaplačzenje dožha proſyč. Skončnje jenu dyri, a starz muž ſi domu ſtupi. Někto jemu wſchitzu napschecžo hzyčku a ho jeho praschachu: "Je lord twój dož ſaplačžil?"

Starz běſche jara wjeſtoh, powjebasche, ſchto běſche nadobny lord prají a ho jeho praschak, a pižmo na jendželski bank počaſowasche, kotrež běſche ſe wot lorda doſtač. Někto woni wſchitzu wérjachu a hzyčku wſchitzu hromadže do domu, ſo by ſo jim ta ſama dobrota a pomoz doſtača. Alle durje běchu ſamkljene a ho njewotewrichu, runjež woni wotsje ſlepachu, runjež naſežnje wo to proſchachu. Skončnje lord Congleton won pschitadž a hzyſche ſo do wosa ſymluč. Duž jemu wſchitzu napschecžo hzyčku, jeho wotſtupichu a jeho nadběhovachu ſi proſtvoami: "Nadobny knjeze, ač, ſmilce ſo nade mnu a ſaplačze tež moj dož! Jowle je ſapiž, kotrež ſyml ſestajal. Ja dže ſyml tola tež waž ſoddan; buž ſmilce ſo nade mnu a pomahaje mi w mojej wuſh!" Alle lord ſi ruku na wosjewjenje počaſ, kotrež bě ſe murju pschibite, a džesche: "Lubi pschecželojo, wy budžesche ſe mojemu ſlowu wérječ dyrbjeli, doniz běſche hishcze hwyile k temu. Někto je poſdže. Jenu je woſbilo, a wote mne poſtajeny cíaz je ſo minul." Někto žaſočzachu a pláčachu, ſchtož móžachu. Někto ſebi ſhami najhórſche poroči cíinjachu, ſo tamnemu wosjewjenju wérili a w nim wupraſene žadanie dojelniſti njeběchu. Alle ničo jim njepomhaſche; běſche poſdže. Nadobny lord wotſedže a ho jim bory ſi wocžow ſhubi.

Jara huyne myſle ſu, kotrež ſi tehore huyneho powjebasche ſi nam reča. Cílowjek ſebi ſenje myſlicž njemče, ſo je hishcze cíaza doſči, ſo ho wo ſwojeje dusche ſbōžnosć ſtara, dokelž dže Boh tón ſenjes žorla ſwojeje hnady na jene dobo ſatykacž njebudže. Ně, dokelž naž wón wola, hzyem jeho poſklučacž a ho jeho hnadowy pschimacž. Pschetoz poſdžiſho móhlo poſdže bycž. A ſchtož hnadowy cíaz ſlomži, temu ſo wjazy njewotewri.

(Skončnje pschichodnje.)

Ze Serbow.

S Budyschina. S wosjewjenju lubemu ſerbſkemu ludej ſi tutym wosjewjam, ſo ſo na wjeleſtroniske požadanje tež lětja, a to ſrjedu po Michale, džen 30. ſeptembra, w tudomnym Lauez hotelu wulki ſerbſki ſpěwanſki ſwjetdženj ſe ſwjetdženſkej hoscjinnu a pschijnym ſalonem wotdžerži. Špěwanac budže ſo tež tón króč zyle nowy a hishcze njehyſčanym opus „Zyma“, ſchtož je 5. a požleni džel „Počasow“, poſiſiſpoſneje, hukobko pschemyſleneje lyriſkeſe pěſnje naſchego wulkeho ſerbſkého pěſnjerja k. fararja Handrija Seſlerja ſi Lasa, do hdyž ſestajaneje wot naſchego ſlawneho ſerbſkého hudyčnika k. kantora k. A. Kozora ſi Ketzli. My ſebi wutrobnje pschejemy, ſo by ſo tež tónle narodny ſwjetdženj, wot wotčiſtſkeje luboſeče ſa ſerbſki lub pschihotowací, k ſlawje ſerbſkého mjeni derje poražil, a to cíim bôle, dokelž dyrbimy bohuzel wobkruciči, ſo budže wotdžeržowny ſpěwanſki ſwjetdženj hacž na dalsche cíaz ſe poſleni. Duž daj Boh ſbožel!

— Pruhowanje wo jendželskim kowaniu koni ſměje ſo lětja póndželu 12. a witoru 13. oktobra w Beierez kowatni w Budyschinje.

S Džehorez. Pjatki tydženja je w tudomnej knjezej wiſchijowej aleji wotnajet wiſchijow, Pežold ſi Wiſonzy, do njeboža pschischoł. So by wróble a ſchtorzy ſi wiſchijow ſcherk, do nich tſelesche. Čelbu natykojo bě ſi njewohladniwoſć ſapalny klobučk prjedy natyknut, hacž bě pólver do tſelby ſymluč. Tak ſo ſta, ſo hdž tſelbu nabijesche, honacž dele prafnu a ſo ſi tſelby natykane kamusakli, kotrež

F.

město schrótá trjebasche, wutſelichu. Někotre kamuschki a dróbný pěši
Peſoldej do nohi ſlegichu. Věklat mějſeſhe ſa muſne, ſo ſranjeneho
do Budhſleje hojeſtneje dowjehychu. Tam ſu jemu kamuschki ſi nohi
wurezali.

Stos wodez. Ludomnemu kublerzej Gruhlej bě psched dwěmaj nježelomaj starý wulki tucžny cželz panul. Dokelž po lekatskim spósnaczu cželzowe mjaſo k jězdi wuzicž nježmědžachu, blaknjene sloczo w Gruhlez pěskowej jamje sahřebachu. Dolho pak cželza w semi na poloj wostajili nježuz; pschedož w nozg ſu padusci jeho wahrjebali a ſebi jeho ſnadž hishcze nětcole herje ſledzicž dadža.

— Czeſkie njeſboże je tele dny Solandskeho twartskeho mischtra Neimanna podesčlo. Na trojkole po Horbkej horje dele jēzgo wón ſarocži a na ſemju panuwoſki ſebi wjazy krocž někotre hrjebla ſlamu. Neimann ma na chorołozu żałofne bołosze wuczejepicž. Duż bjetce ſo na ſeb̄bu, kolezjarjol

§ Kóšlow. Lédma ſu ſo ludžo po hanibnoſczech ſmérovali, ſi kotrejmiž bě murjet Maniž ſi Krostawych wobydleſtvo podhórlſkych wſow do hroſy ſtaſil, a hido ſaſo tu cöffent po lězach laſy, kiz žónſke ſi nadpadami traſchi. Wón ſo pſched žónſkimi, ſi kotrejmiž je ſo ſetkał, jako bratr ſajateho Maniža wudawa a praji, ſo ſebi tam žada, hdyž jeho bratr pſchebywa. Schtož je ſnate, je wón wondano jenu žonu, na Lubinje holanske jahody ſchczęſipazu, wumozowac̄ ſpytał. Ta pak je ſo jeho wobroka a pola dželacjerow, kotsiž nje-daloko drjewo puſčęzachu, wuežel namakała. Něotre dny poſdžiſhco je wón druhu žónſku bliſko Kóſlow nadpanuł, tola ju hnydom puſčeził, dokež ſo ludžo bliſzachu. Sa žónſke tudomnych ſtronow by wulke ſmérowanje bylo, hdy bychu njeſtraſniſka ſkerje a lépie ſajeli. Wón je pſečza dolhi ſroſtny cöffent, kiz je dobru draftu ſwobleczeny a ſchłornje ſi dohini nakolenzami noſhy.

S Małeschez. Sztwórk tydzenja je tu knježi pohoncz Kestnar pod kola swojego wosa pschischor, kiz jemu bok a ramjo pschejedzchu. Granjenja fu na swoje tajke, so po lekatskiej pomozyl węscze poradzi, Kestnarzej žiwjenje szberżecz.

S pola. Psche ſhnicje a wuroſzenje žita je jedyn ratač ras
w mokrym lęze jednory ſredk nałożil. Wón njedžiwaſz desheča
ſtwoje žito poſzyče, ſwjasa jo do ſkopow, da ſ ſeſakom kloſy wot-
rēſací, wupschestrje je na lubjach a na druhich ſuchich, předy wu-
rjedzenych měſtnach, a jim tam ſhnyez dasche. Sſlómu wón na
polu wostaji. Woſteſanje kloſow a jich ſuſchenje drje ſebi prózu
žadasche, tola ſo tež ſaplačzi; pſchetog tamnemu ratarzej ſo mało
wuroní, bjes tym ſo žito druhich wuroſze a hnijsche.

S Budyschinka. Wjesele žiwjenje bě sandženu njedželu na tudomnej wiſchnowej horje. Vorschiske wojetſke towarſtvo bě ſebi ju mjenují jako město k swojemu ſwiedženſkemu tſelenju wubralo. Na tſelenje, kotrež bě s wiſchnowym ſwiedženjom ſjenoczene, bě ſo nježmernje wjele ludu ſechlo. Popoldnju wojetſke towarſtvo s hudžbu a ſ jenym jéſdynym na čole k hrodej k. ryczeſku blerja ratatſkeho radžicžela Steigera Budyschinkſkeho pschicžanu, ſo by ſo jemu ſa pschewostajenje ſwiedženſkého měftna a jéſdneho konja podzakowalo. Na to ſo na ſwiedženſte město podachu, hdez bě wotnajeſt wiſchnow l. Libſcher czechne wrota poſtaſil a hoſczenzat k. Nowak ſ Budyschinka ſtan natwarł. Vóry ſo tu žive piſane hibanje roſwi. Vjes tym ſo towarſtvoſe ſobuſtaſwy ſo do worjka mjerajku a hudžna kapala wjefekete hronečka piſlaſche, ſo k. Nowak prózowasche, požadania towarſtvoſe ſobuſtaſow a ſwiedženſkich hoſczi ſpoločiſ. W 7 hodzinach bě worjek wotſelyny a ſwiedženſki čzah ſo na dompučz psches Budyschink naſtaſi. Psched hrodom tu ſaſtaſki ſo k. hoſczenzat Hennig ſ Pschimcžiſ k. ratatſkemu radžiczelej, kiz bě ſwiedžen ſe ſwojej pschitomnoſeſu poczeſczil, ſa wopokaſanu pschitilnoſeſz a ſa pschepodatý pjenieſny dar džałowaſche a jemu a jeho ſwóſbje ſlawu wunjeſe. W dleſhei rečzi na to k. ratatſki radžiczel ſwoje wjefele nad tym wupraji, ſo Vorschiske wojetſke towarſtvo k krajej a k wóztnemu krajej džerži, a wuſbehowasche, ſo maja tež wiſchitz druſy pschicžinu, k kraſlowſkemu domej pschitwizowac̄, dokelž ſo naſch kral na wiſče boſi prozuje, ſwoj lud ſbozowny czinicz. S tſlkoręznej ſlawu Jeſho Majestoſczi krajej Albertej ſo naręcž wobſamku. — Hdz bě hudžna kapala hiſceže něcotre kherluſche wupiſkała, ſo čzah k Budyschinkſkemu hoſczenzei poda, hdez ſo bal wotbywasche, kiz pschi najlepſzej ſabawie hacž poſbže do nozy trajecze. Wěſcze budže koždy wobdzěniſ ſ harmo- niſkim rianym wotbycžom ſwiedženja ſpočoſteny.

Stať e z. Děčí polný živého vjezela nam soudženu nje-
dželu, 26. juliia, sažvita. 25 let bě sažčlo, so běšte ſo tudomne
turnačke tomatſto ſaložilo. Dug běſte ſo mjenovaný děčí ſa
jubilejſki ſmježení poſtažil. Domy a pucze běchu ſ pletwami, wěn-
zami, čežnými wrotami a mlodnými břeſčkami luboſne wudebſene,

a mnohe khorhoje ho s tsechow smahowacu. Na to 5 hodzinach naž hubzny chor, kiz po wzy pišlaſche, s leža wubudži. Bórsy potom ho hobustawu tudomneho turnatského towarzstwa w hosczeniu l. Vinaria, kiz je pschedzyda tuteho towarzstwa, skladzowacu, so bydu zuse towarzstwa, kotrychž běſche ho na 20 pschedzylo, czechomie powitale. Tež dolko njetrajeſche, dha hosców kylo, jena po druhé, pschihadzowacu, s džela pěſchi, s džela na wosach, s dubowymi halosami wupychených. Kózdemu janotliwemu towarzstwu nashe tudomne s khorhoju napsciezniwo khwatasche a je pschedzelnje witasche. Popoldnju w 2 hodz. festupacu ho towarzstwa na torhosćenju do rjaneho dolheho czaha, se 14 bělosdraszczenymi kwydzeniſkimi knjegnami w krjedzisnje. Pod synkami hubznych chorow a bubnowaniem towarzstwowych bubenarzow pschedzahnou czah najprjódzy wjeſt a poda ho potom na selenu trawnu winizu, hdez běſche ho pschana tribuna postajila. Psched nju festupacu ho hosczo ziszych towarzstw, wot pišanych kyłow pschihladowarijow wobdači. Po wuspěwanju towarzstwneho spěwa po-witaschtaj l. gmejnski pschedstejicet Hübner a l. pschekupz Vinat towarzstwa, preñschi w mjenje zykleje wzy, požleniſchi w mjenje tudomneho turnatského towarzstwa. Na to wustupi l. farat Goleč, a pschedjeſche v dležszej, jadriwej řeči towarzstwu l. kwydzeniſej 25letneho wobstacea ſbože a dalschi ležen a roſcjenje. Zeho klawi, na Zeho Majestosę krala Alberta wuniehenu, wſchitzh s hrimotazym hlokom podpjeračhu a „Krala Boh požohnuj“ se sahorjeniom spěwach. Wot hobustawow, kiz bu psched 25 letami pomhali towarzstwo salzic, kui jeno hishcze 3 pschi kwyjenju: l. pschedzyda Vinat, mestopſchedzyda Mlynk a Hübner. Sa kwerunu wutrajnosce a dželawoscž buchu jim psches l. pschekupza Domskuju ſlěborne medalje s napižmom: „K do-pomjenju na 25letny jubilejki kwydzeniſturnatského towarzstwa w Rakezach 1891“ pschedpode. Tež knjegny nasheje wzy běchu ſo ſjenoczile, ſo bydu towarzstwu l. jeho čeznemu dnjej nejčto hōdneho poſticzile. Běſche to kraſna židzana ſekla, kiz bu ſo khorhoj towarzstwu ſ dležszej dellamaziju psches knjegnu Vinarejz darjena. Na to poſluchachmy ſ wulkej nutrnostci na derjeradzenu spěw, kotryž běſche l. kantor Rjeka ſe ſnatej energiju a wustojoſcži tudomny měſchaný chor nawuczil. Hdyž běchu ſo hishcze wot druhich towarzstwom darj pschedpode, ſtonci ſo prěni džel kwydzenja ſ poſchitownym ſpěwom. — W poſdzisich hodzinach bu nam wot nasich hosców hishcze wjeſzela pschihotowane. Žich turnatske khumſchy a hry běchu nam tak nowe a ſajimawe, ſo ſo njemôzachmy na nje doſez naſladacz a běſche ſo nam čazh psche ruce minyl, hdyž ſo čazh $\frac{1}{2}$ hodzin wjeſzor na dompuč do wzy festupa. Wjeſt ſažo pschedzahnuschi poda ſo czah do nowonatwarjeneje rumneje ſale naſchego hosczenza, hdez wſchitkých wjeſzela ſabawa a reje hac̄ do běleho ranca ſjenoczaci.

¶ Golkojz pola Schoczebusa. Jedyn s nasichich burow wóndano w nozy na dworje někak ropot wužlycha, a hdyž s domu stupi, so by pohladal, schto ho to nječjini, pschi kurjenzu někakleho mužského wuhlada, naškerje paducha. Sso stradžu kurjenzej bližo, ho dohlada, so jedyn paduch delekach pschi kurjenzu stejesche, na lotryž bě rěbl saloženy, a měch w rukomaj džerješche, mjes tym so druhí paduch horjela na rěblu stejesche, kury s kurjenza cžahasche a je towařschej podawasche, lotryž je hnydom do měcha tykasche. Paduch pak, kž deleka stejesche, mějesche wótrej woczi a ho hishcze cžaha doseq na bura dohlada. Wón měch cžišnu a mějesche ho s pročha, ani synka wot ho njeďawsci. Jeho towařschi, kž na rěblu stejesche, wo tym nicžo njeþytnu, cžim mřenje, dokelž běše bur rucže měch s kurami hrabnul a někto kury, kotrež jemu paduch dele podawasche, hñeru do měcha tykasche. Haj, hdyž paduch na pošledk měnjesche, so drje tam někto žanhch kur wjazy njebudže, kur hebi hinaschi hłob dawajo rjeknu, so ma sa to, so tam hishcze dwě koloszny stej. Wopravdže paduch hishcze dwě koloszhi namaha, a bur jej k druhim do měcha tyknu. Hdyž paduch po rěblu dele pschileše, wjehak dyrbješche hebi lubicž dacž, so jemu bur do wocžow pošwěcži, so by spósnak, kajleho ptacžka je lepit.

S Błotow (Dolnje Luzicy). Do żałosneje nudy su Błota psches wulku wodu pschischle. Psches pschetorhnjenje haczenjow pola Brjazyna su pola a łuki daloko a scheroko powodżene. Schłoda su w tu khwilu hiszczę pschewidżecz njeda. Wokolo Borkowow je kam na 3000 człowiekow hjeje wchaje zyrob; woni njewiedża, s czim dyrbja su jutſie naſyčicż. Psches 6000 jutrow naſplodniſcieje role je pōczrteje; wiele tybaž howjadow nima nicż gracz. So bychu s najmjenſha neschto wodze wulkowali, je su stało, so su ludżo w wodze hacż do kolen stejo bērny se semje kopali a klozy s powodzenych polow žnijeli. Wjetſchi dżel syna je su w wodze skayt, a też wotawy żaneje nsebude, dokelż woda hjo na pscz njedziel

dolho na lukačach steji. Psches hñijaze roſtliny, w wodze pkuwaze, je
żo woda saſmierzila. Dokelz w Blótačach nimale żanych ſlubnjoſow
nijeje a żo powſchitkownie woda se Sprewje pije; hiszczęe khoroszcze
hroža. Powodženja bychu żo w Blótačach ſminuli, hdź bychu psches
nje runy kanal pscherzy, po kotrymž by wulka woda, hdź by pschi-
ſka, rucze wotbęgala. So by tsi mile ſcheroki kraj pscheręgala, żo
Sprewja někole 9½ mile daloko psches pola a luki wiſe.

Se Sslepeho. Nowa żelezniza, s Běleje Wody do Vorsczeje wjedzaza, kotrūž nětko hžo dwé lécze do koho twarja, so ležza 1. oktobra wotewri. Jejnemu twarzej, twarskemu mischtrej Schwalmej s Liegnitzu, njeje wotkudzene bylo, džen wotewrjenja doczalac̄. Wón je psched někotrymi njedzeleni po nowej železnizy na dresinje jēdžo s dresinu panuł a so pschi tym tak straschnie frasyl, so je bory po tym w Mažakowskej hojetni wumrjel. Na tej ſamej železnizy je psched dleščim čažom dželac̄et Dresch se Sslepeho na podobne waschnie do njesboža pschischoł. Dresch s wosa panuwschi pod kola pschinidze, kotrej jemu nohu wotjedzechu. Kaj Schwalm je teg wón w hojetni wumrjel. Pschi twarje železnizy ſu pola Bręsowki na schescz c̄lowiesczich koſczowow stocząli, wo kotrýchž nictó njewě, hdź ſu tam do ſemje pschischole. Dokelž ſu koſczowzy hischče zyle derje ſbzergane a hishče ſto lét stare bycz njemóža, myſla ſebi, so ſu někotisí khotri franzowszy wojozy, w lécze 1812 s Rusſeje psches tudomne strony czekajzy, ſemrjeli, a so ſu jich tu jich towarzchojo pohrjebali. Nowa železniza ſměje wjèle tworow woſycz; pschetoz wona so nimo ſchleñczenjow, zyhelnicžow a wózom brunizowow podkopow wiże; wózom dalskich brunizowych podkopow so ſa njezdolhi čaž wotkryje. Pola naž je wulke požadanie, so by ſo železniza wot Běleje Wody do Budyschina wutwarila, potom byču brunizu, kotrūž tu ryja, w Budyskich stronach wotbyli, bjes tym so byčmy ſebi my wot tam kamjenje woſycz dali, kotrýchž w naskich pěſlach žanych njeje.

Přílopk.

* Psched weżerawščim tydženja pječkar w Sprembergu, kotrejuž
bě ho loni nimale w tym ſamym čeſku ſtatok do čiſta wotpalil,
w ſwojej ſahrodze wiſchnie ſchęcipaſche; na jene dobo ſo rěbl ſuwačz
počza, a pječkar tak njeſbožownie na plót dele padže, ſo ſo móhł
rjez na njón pschitko. Dwé lacze ſo jemu do praweho hoka, dwé
do prawej ruky ſaschtapioſtej. Njeſbožowny ſebi hiſčeče ſam
ſ plótū dele pomhaſche, ale jenož hacž do požlenzy ſwojego noweho
domſkeho dōndže, hdjež ſo pomjatk ſhubiwſchi t ſemi ſwjeſe.

* S Hohensteina ſu po piſeče: Šedma ſu ſo lubžo trochu ſměrowali dla wulzy khróble rubježníſkeho nadpada na Hoppe mandželskéju w Ernstthalu, a hižo ſaſo je powjeſz dôſchla wo krmawnym njeſluklu. Jego wopor je mandželska tudomneho měſtečana Neuberta, kotrež wondano rano w dzewjatej hodžinje na puczu ſ Hohensteina do Langenburſdorfa bliſko kypel Hohenstein ſkónzowanu namakachu. Na ežele bě třinácte ranow muſklothy. Skónzowana, mloda a kylna, znano 30 let ſtara žónſka, běſe halle krótko předn, ſchtož wſchědnje cđinjeſche, ſ rucznym woſyčkem ſe kwojeho domu bo ſuſkodneje wky po molo wotjela. Pjenjesh, kotrež ſebi ſa molo ſobu wjefesche, w jenej mlokojeh ſhanje namakachu. Wyſchnoſz ma ſa to, ſo ſu ſkostnizn někotři byli.

* Na śudnistwo do Barlina bę psched krótkim mudił se wzy jako
świedk słasany a dyrbjesche runje pschiżacz. Dokelż mējesche hiszczę
klobuk a kij w prawej ruzy, jemu klużobnił na klobuk a na kij po-
lašujo, schepnu: "Na blido!" Świedk tole słowo wopak strosumi a
sam na blido leſcz pocza. S prawej nohu bęsche hižo horje, hdyž
jeho klużobnił wróćgo szczege.

* Žara spodžiwna a dośćk hnadna je druhdy wina, so čhe ſebi někaſki člowjek živjenje wſac̄. 22 lētnu schwalcu w Berlinie běchu psche prophyli, so by nředzeli ſobu něhdze dale ſa město jela. Nředzeli rano ſ dyphem 5 hdyz. mějeshé na wěſtym měscze bycz. Wona pak ſkomdzi, a hdyz na poſtaſene město dónidze, běſhe towarſtvo psched krótkim wotjelo. To ſebi mloda tak bliſko wſa, so placz̄o a ſadwelujo domoj džesče, hdyz ji cęeta burje woterwi; cęcze wona praii, so ma „zde živjenje kyte“, na cęož ſo do kwojeſe komory ſamku. Hdyz wuſtrojana žóniſta ſamk do holzneje komory roſrasy, holzu na lěœej ruzy krawajo na kanapeju ſedz̄o nadenidze. Klupa koſa bě ſebi wulku žiku lěweje ruti pscherëſla, so by ſo wukrwaniła. Ju bóry ſawjasach. Straha ranſenej žaneho nřehroſu, ale dželac̄ něchtio nředzeli móz njebudze.

* W królewskim bronięciu w Spandawie, w fortece je w mniejszych 5 latach pszczoły na 4000 muzy działały, by nikt z dziesięciu nimale do życia przeszła. Wschitzy dziesiączerjo by so z dzela przeszłyli, jenoz miszczów a mestomisztów by hiszczę wobchowali.

Ezí dželacžerjo, kotsig žu w brónjetni 30 lét dolho dželali, invalidsku rentu dostanu; jim ho měžacznje 36 hríwnow renty na čas živjenja wupłaciſi. Dželacžerjo, kotsig njeſzu tač dolho dželali, tola pschego 20 abo 30 lét, ho w drugich Spandawskich dželatnich pschijataſi. Wschitkim druhim ho dželo wupowiedži. Wulſi džel s nich ho do Steyera a Budapeſta wobroczi, ho nadžęjo, so tam dželo namaka.

* Brótęsławską khostanską komoru je wóndano jeneho tschilkryjerja dla pschenidżenja pszeczątovo nabożinji k jaſtwu na tsi mežazh ſekudzila, dokelz bę wón pschi pozohnowanju cęla kuril.

* Kublet s Gahlena psched krótkim hwoje hnano dwé njedzeli stare frébjo, jara schikowane skoczatko, do Bottropu na wisi pschi-wjedze; ale nichčo na frébjo njehadži. S krótką roszkudzeny kublet se hwojim frébjeczom do Neumühlha pola Hamborna czechnijše, hdzeję běsche ratatška wustajenja s wulochowanjom frébjatow. Ludy kublet na hwoje frébjatko s přenja 9 ml. prämije dosta; s druhá jemu kommisjija frébjo sa 160 ml. wotkupi; a s tsečza wón hwoje hamžne frébjo sažo dobu.

* Kterwany njeskutk je so wóndano popołdnju w dwémaj wo-
hrjedz města Prahi stal. Do khamow slónnika nějakí czelnje jara
hubjeny čłowjeczk pschinidze a ſebi dwaj kluczilaj ſa czafnič jadavſche.
Hdyž ſo pschelupſli wobrogi, ſo by jemu jej podal, jeho dundat ſe
hekerzom do hlowy praſnzu. Czezky ranjeny wo pomož wolaſche.
Kud budžesche mordarja najradſcho do kruchow roſtorhal. Stanjeny,
kiz ma now roſraženy, je na hmjerz. Mordar je 15 lét starý a je
ſo wujnat, ſo je khamy wurubicz chzyl.

* S Delnjoawstriskeje krajuje khostatnie Korneuburg staj životu dwaj khostanzaj čelkoj, duzy po puczu na železnicy s wosa sloczivschi a ſebi żaneje ſchody njesziniwschi, hdyž jeju s 68 druhimi khostan- zami w dwemaj woſomaj s džela do wuſtawa wróćzo wjesechu. Do- hladowarzej tež s čzaha ſloczischtaj a chyzischtaj ſo ja khostanzomaj puſtegic̄. Čzelanzaj pak do reki ſloczischtaj, kotraj pſci wulkej wodze mózne smohi walesche, a na drugi brijoh dopłowaſchtaj. Buram, kotrž chyžchu čzelanzow sadzerjećz, tutaj s nožom hręſeſchtaj. W bliſtich ležach ſo ſhubischtaj, hacž dotal jeju dožahnuli nieszu.

* Major hrabja Wallis wot 11. regimenta wuhetskich huzarow mějeshé sandžene dny w Steinamangerje žalostnu ſmjerč. Nano w 6 hodž. jeho klužobník konja pschiwiedze. Wóhniwy kón bylo psched domom hupje čzinjeshé. Hodž běſche hrabja runje nohu do ſtšiemjenja ſastajík, ſi kónz dróhi huzarojo třelichu. Kón ſo ſplóšchi a běſec̄ pocza a hrabja, kiz nohu wjazy ſe ſtšiemjenja wuczahnuč njemôdelche, ſo ſa ſchiju konja džeržesche. Druhi wýſch ſa majorom pschicžeri, a tež duzy po puczu čzychu lubzo konja ſadžeržec̄. Ale kón bu pſches to dale njemdrishi, w stronu ſkoči a majora ſi kłowu wo ſchtom wrieſknu. Nětko ſo radži konja ſbíeržec̄; ieho knies val hě mormn.

Bratr njesbožownego, tež wojskſki wychł, kig je ſ tym hamym konjom pſched něotrymi njezdělemi njesbože pomř, jeho na měſce ſatſelic̄ da.
* Njezgeljor je ho czegele ſtelesniczne njesbože na dworniszechu w Saint Mandes w Franzowſkej ſtalu. W Joinvillu bě ho konzert wotbywał, k kotremuž bě ho wjèle ludu ſechlo. Po ſlōnčenju konzerta czysche jeo tecko ludzi se ſtelesnicznym czahom do Saint Mandesa wróćic̄, jo czahowe wosy k temu njebožahachu. Duž jeo woſebitý czah ſeſtaja. Lutón do Saint Mandesa pſchijewſchi do vrénieho poriadneho czaha ſtorci a jedyn vafetowm a tli wokohome

nosću jecz dał a ju też nijepomerni, hacż runje je snamjo widział, so dyrbí lastacż. Winowany lokomotivny wjednik temu napszczęgo dżerži, so je skótniška ruka spinadlo jeho czaha skoncowała a po teho dla czaha njeje lastajicž mógl. Po drugim wudawanju fu njepełni hólzy sa grotom czahali a snamjo "lastacż" do snamjenja „pucż zwobodny" pschemenili. Możno je, so je so s tym tak mélo; pschetoż na tamnej żeleznicy hebt pucżowarjo jara często wschelake njerwuschnoscę dowoleja. Wulhodżumarjo na swoich wuletach najhupisiche żorty cijnja, tak so je wulli dżiw, so so hiżg przedy psches taſke njerofumne schibalktwo njesboże stało njeje. Założnje je na morwych hladacż, kotsiz fu w gmejniskim domje wustajeni. Schéznacie cżelam fu stawu wopalene. Nětore woblicżo ma měrný wuras. Sda so, kąż so byshtes hubje i ręčenju wotewrjenie bialej. Cżela fu do bělych plachtow sawalene. Sbytki drasth, a schtoż pola nich namakacu, fu jem na wutrobnu połozili, so by možno bylo, jich spōsnacż. Najwiaży morwych i dżelacżetkemu a malemu měschęzianstemu stawu skuska. Ssu hjes nimi ludzo kózdeje staroby hacż i scheschcélentym dżecżom. Duschaze wonjenje cżelnu salu napjelna. Hdiż fu jene cżelo sesnali, protokol napisaja a cżelo wotnjeſu. Schéznacie cżelom je tak wohibżených, so njejszu spōsnacż. Jena holża je w woblicżu zile njeranjenia. Woblicżo so sda s wófska bycz a so lubje zmewa. Na wopak so druhe cżela wot hlewov hacż i stopje schtomowemu sfomkej runaja. Wjele cżelom ma fedżate stejnischęgo. Jedyn muž dżerži zigaru, jena żona sekmudżený kwětkowy buket w ruzi. Jena macż ma dżecżo i nadram położene, jene cżeschne dżecżo do salwety sawalene na blidże leži. Bjes morwym je też jedyn Jendželčan s mjenom Carmington, kotrehoż woblicżo je do zyla rosmjecżene, dale jedyn Russi s mjenom Čembrowski, jena zyla zwójba, nan, macż a dwie dżecżi, a jedyn duchowny, kiz bě njeħbelu na pucżowanie wotjel. Licżba fransyñch hiszpej snata njeje, wona je węscze wjele wjeticha, hacż je so wot wyschnoscę wojewiło. 27. julija so hiszpej tsi ruczne wosy s jenotliwymi stawami, rukami a nohami, wo kótryħi snate njebe, komu skuska, wotwieschu. Też pod wosowymi rospadankami pječatissicżi dýbsacżnych cżoñnikow namakacu, s cżehoż móže so trochu licżba woporow woblicżi, dokelż psheważaza wjetchina snesbożených se żonow a dżecżi wobstesjesh. Saſtauniszcżoweho pschedstejerja w Saint Mandé, lokomotivineho wjednika a tepjerja woskebitoż czaha fu do pscheptanja wali; jich jako samolwitich sa njesboże wobħlabuja.

Cyrkwinske powjesče.

W Michalskiej żyrki budż jutje njeħbelu rano w 7 hodzinach herbstu spowiedź, 3/49 hodzin herbstu przedowanje a w 12 hodzinach herbstu myħspor.

Werovali:

W Michalskiej żyrki: Ernst Emil Hermann Vjenada, śedlat tu, s Hanu Augustu Janaschę se ġidowa.

W Katholskiej żyrki: Franz Zelen, dżelacżer na żeleznicy na ġidowie, s Hanu Khejnikę tam. — Wjazħkaw Witef, krawz, s Kryftjanu Marju Wenzlez s Wjeleczjina.

Křenil:

W Michalskiej żyrki: Katharina Martha a Leo Theodor, Zana Bohuwera Stärcha, krawskeho mischtra na ġidowie, dwójniak. — Maria Theresija, Sandrija Wollmanna, kheżjerja a murjerja na ġidowie, dż. — Hanu Bertha Martha, Zana Augusta Eduarda Kupli, fabrilarija na ġidowie, dż. — Marja Martha, Zana Kotaka, fabrilarija na ġidowie, dż.

W Katholskiej żyrki: Pawol, Emila Almerta, wucżerja pschi tachantskej schuli, s. — Amalia, Michala Pjekarja, dżelacżerja, dż. — Pawol, Wjazħkaw Witef, krawskeho mischtra, s. — Sigismund, Ħawrjenza Klampfia, maschinist w Hajnizach, s. — Franz, Zana Ħromera, dżelacżerja w Hajnizach, s.

Zemrječi:

Džen 22. julija: Hanu Kryftjanu Schäferez, Wylema Mueżjerja, dżelacżerja w Grubociżach, mandżelska, 44 lét 5 mēħażow. — Hermann, njeħmandż, syn w Dżejnilezach, 7 lét 5 mēħażow 22 dnjow. — 23. Hanża Bekez, bħiexha swudowjena Dubszyna, Zana Faltena, dżelacżerja w Wullim Wjelkowje, mandżelska, 59 lét 7 mēħażow 22 dnjow. — Jan Bernhard, wumjentar a fabrikat w Dobrušci, 71 lét 1 mēħaż 16 dnjow. — Pētr Rabe, dżelacżer i Barta (i w wotkrażnej dżelacżerni na ġidowie), 60 lét 9 mēħażow. — Oskar Max, Osława Klimanta Mlynka, stolarja na ġidowie, s., 19 dnjow. — 25. Ernestina Marja rodż. Pschaumez, Wylema Bernharda Schmidta, moleria tħid, mandżelska, 48 lét 1 mēħaż 7 dnjow. — Madlena Peškelez, njebo Ernsta Wylema Petti, fabrilarija w Dżejnilezach, sawostajena wudowa, 43 lét 6 mēħażow 13 dnjow. — 29. Hermann Ota, Zana Augusta Dejki, kublerja w Gajdowje, s., 11 mēħażow 12 dnjow.

Placjitsna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 1908 měchow.	W Budyschinje 25. julija 1891				W Lubiju 30. julija 1891			
	wot ml.	hacż np.	wot ml.	hacż np.	wot ml.	hacż np.	wot ml.	hacż np.
Pschenza	.	bela	12	6	12	64	12	35
Rozla	.	żółta	11	76	12	6	12	50
Żecżmien	.	.	11	12	11	25	10	94
Bowż	.	50 kilogr.	7	86	8	57	8	67
Orzech	.	.	8	10	8	40	8	20
Bola	.	.	8	89	11	11	10	28
Zahh	.	.	7	50	8	6	7	22
Gebusbla	.	.	16	50	19	50	14	16
Berny	.	.	18	50	19	—	17	50
Butta	.	1 kilogr.	2	80	3	50	2	70
Pschericżna mula	50	.	2	30	2	40	1	90
Miana mula	50	.	11	50	20	50	—	—
Sdyno	50	.	12	—	17	50	—	—
Sdyna	600	.	2	40	2	80	2	10
Brożata	842	schtuf, schtula	6	—	18	—	—	20
Pschericżne wotrub	.	.	5	50	5	75	—	—
Rżane wotrub	.	.	6	50	8	—	—	—

Na burju w Budyschinje psheniza (bela) wot 12 hr. 6 np. hacż 12 hr. 60 np., psheniza (żółta) wot 11 hr. 96 np. hacż 12 hr. 35 np., rozla wot 10 hr. 94 np. hacż 11 hr. 12 np., żecżmien wot 7 hr. 91 np. hacż 8 hr. 20 np., bowż wot 8 hr. — np. hacż 8 hr. 15 np.

Drażdżanste mjaħbowe placjitsi: Horjada 1. družin 66—72 ml., 2. družin 58—63, 3. družin 25 po 100 puntach rēsnejne waħi. Dobre krajne kwinje 55—60 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tarex. Ğelata 1. družin 48—60 np., 2. družin 28—38 np. po puncze rēsnejne waħi.

Wjedro w Londonje 31. julija: Njewobstajne.

Wat nowiščich literow so Hahmanowy selowy kognak rad wužije, wobbedje wot teho cħafa, so je jid wjek Bismarck se hamruččnym piżmom wulħwalil. Ĵenies Hahman w Wurzenje tuton derje bħidżiżi a wubjernie tħixiż liker s najlepsħiħi selow a němškeho kognaka pshihhotu. Hahmanowy selowy kognak je we wħsejek hoscjeniż a kħosejvajnajha a pola Schiesski a Rječki w Budyschinje dostacż.

Pshes kudništvo ma so na pshihadżowanie pshedawacż: 10. augusta dopoldnia w 9 hodzinach kħejjalista żiwnoscę cjiż-żi 37 w Ġilżiż, na 6600 ml. taħbi. — 25. septembra dopoldnia w 11 hodzinach poliċċi kublo cjiż-żi 19 w Skaneżiż, na 36,000 ml. taħbi.

Na pshedaw: Hoscjeni s 50 körzami w Rowi Wħi pola Huski pshes pshedżenata Lehmannu w Wjajoniż.

Emma swudowjena Norwerkowa

porucja plyskowe pjesse, lētnej pjesse, żanki, modne żakety, desħejnejne manše, trikotowe taſſe w wullim wubjerku po tuniċi placjitsnach.

Pożlużenje w němskej a herbstnej rēcji w Budyschinje na hawnym torħosħequ 5.

Aħocjebusli
Portorikoffi tobak
Wassungski tobak
w rolaħ a po waħi porucżataj
Ginzel a Ritscher
na wulkej bratrowskie haġi 6.

Sħatħi żimaze maschinij
w wħsejjal wulkoċċażaq porucja tunjo

Richard Otto,
mechanik na hornejsejki haġi 18.

Nowe polnojerje

po 5—8 np.
porucja J. T. Glien
na drzewowych wilach.

Pshedawanie a porjedżenje
w sħieħi družinow
ċiexxnikow.

Placjitsi najtuñiċho
a rukowanje na dwie
lēcje.

Gustav Mager,
ċiexxnikat
11 na herbstnej haġi 11
pshi starxha kasarmach.

(ħildi) so rjenje a tunjo fasċċilen-
żu ja s woblikom wobħadja,
domowe żohnowanje a wobras
w wullim wubjerku a tuniċi pla-
ċijsnach pola

Maxa Mützy
na boħżej haġi 11.

Mużżaze ūzrunje, kholowy,
lażi atd. so s njeħsħeżejati her-
bam i s nowa harbja a kāz nowe
shotowjeja

w B. Kellingez barbjeri
w Budyschinje pshi żiġi wilach.

B Budyschinje
je na hornczetskej haſy kheža plačiſny hódro na pschedan. Dalsche je ſhonicz na taſchbarku 11 delka.

Kheža na pschedan.

Kheža ſe ſahrobu je placziſny hódro na pschedan w Starych Blohaſchezach číſlo 9.

Sahrodniska živnoſć
ſe 14 körzami pola a ſuki je ſe ſtejathmi ſnjemi a ſe wſhem inventarem hnydom placziſny hódro na pschedan w Barče číſlo 10.

Žeſne khaſle ſ dwemaj warnymaj rokomaſ a wulkej ponojoj ſu tunjo na pschedan pschi ſitnych wiſach 12 w khlamach.

Proſata na pschedan.

Proſata běleje Yorkſhireje a tež čornopikaneje Berkſhireje rafy, kotrež ſo jara lohko wulformja, ſu pshezo na pschedan na knjezimaj dworomaj w Budyschinku a Pſchiv-čizach.

Stare pjenjedy!
ſlote a ſlēborne, woſebeje stare ſpecieſtoſerje po najwjetſchich placziſnach kupuje

Adolf Boetius, ſlónnik w Budyschinje pschi bohatých wrotach.

Šbytki drastnych tkaninow, katuna, ſamy a huknijowých tkaninow po ſměchne tunich placziſnach, trikotowe taſſe po $2\frac{1}{2}$ ml., hotove katunowe pjetſle po 1 ml., deſhezne man-tele po 6 a 8 ml., ſtakalny po $1\frac{1}{4}$ ml., poſkleskejowe tkaniny, wupjerki, ſohcž po 25 np.

Hermann Beermann
w Budyschinje
na ſnukownej laſkej haſy.

B. Fischer

na ſitnej haſy
porucja po tunich placziſnach:
ſlidowe nože, ſlidowe widliczki, } najlepſe ſte-
reſniſke nože, } dželo,
nožky, } teho runja:

kozy,
herpy,
hnojne a ſhyow, widla,
ſopacze,
hoki
a wſhón rataſki grat.

Richard Neumann
porucja ſkyr a paſeny

Phoſei

w najwjetſchim wubjerku a naj-
lepſeſtobroſci po naſtunich placziſnach.

Pschi wotewſaczu wjetſchich džel-
bow ſo poměrnje nižſe placziſny wobličja.

Trjebane meble a poſkleskej, kaž tež dželaczeſke khotowy, koſhle atd. po tunich placziſnach pschedawa Hugo Pachaly na wulkej bratrowskej haſy 6.

Nieuwjeſt y

kupuja čorne židžane tkaniny derje a placziſny hódro pola

Richard Gauſzcha
na bohatej haſy.

Skladnoſt na kup.

Wulku dželbu wolkjanych džecjazych a žonjazych ſchtrypow a ſokow, dobru placziſny hódro tworu, po wurdadne tunich placziſnach pschedawam, ſo bych ju rucže wotbyl.

Hugo Pachaly na wulkej bratrowskej haſy.

Dwojzy ſcheroſe drastne tkaniny w rjanyh modnyh barbach a dobrej ſakloſezi starý ſohcž po 40 np.,

czistotolmjane drastne tkaniny w najrjeñſich muſtrach a barbach starý ſohcž po 70 np. porucja k hermantcej

Alphons Schauseil.

Wodunjeſcepupuſchezate hotowe
woſowe plachty

plachty na ſajmy
w ſoždej wulkoſci

porucja po ſnatych tunich twjerdyh placziſnach

Julius Hartmann Sohn
na róžku pschi mjaſowych wilach w Budyschinje.

Po ſkónčenju nowotwara je moja pschedawaſtja

flanela a lamy

ſažo w khlamach na ſitnej haſy číſlo 7.

Sa dowérjenje, kotrež je ſo mojemu wifowanju ſa 39 lét ſpožčilo, ſo džakujo, proſchu mi jo tež dale ſakhowacž.

S poczeſćowanjom
W. Häcker.

Tunje

Zigary

kuſowanle ſožlo ſa ſaſopſchedawa-
rjow, tybaž hido po 20 ml.
porucja

Richard Neumann,
na ſnukownej laſkej haſy člo. 6
filiala na bohatej haſy člo. 28.

Turkowſte plowki

najlepſeſte družiny porucja
Moritz Mierwa
pschi mjaſowym torhochęzu.
Destilacija ſnatych dobrzych likerow
po starých tunich placziſnach.

Phoſei

ſara ſylnje a czisze ſklobazhy
ujepalený punt po 1 ml. 20 np.
hacž do 1 ml. 60 np.,
paſeny punt po 1 ml. 40 np. hacž
do 2 ml. porucja

Jan Žjenek
na ſnukownej laſkej haſy 38.

Zigary.

Najlepſe 4 np.-zigary ſu do-
ſtači pola
Jana Žjenka
na ſnukownej laſkej haſy 38.

No. 13.

Naschu ſ rukowanego ſamórfleho
tobaka dželanu 4 np.-zigary pod
číſlo 13 kurjerjam naležne po-
ruczamoj.

Ginzel a Ritscher.

Pal i

ſo zigara rjana běla a ſlodži wona
derje, je wona, hdyž 100 wot neje
po 2 ml., 2 ml. 20 np. a 2 ml.
80 np. pschedawamoj, wobledzbo-
wanja hódra.

Ginzel a Ritscher.

Raiß

ſara rjany a wulkosornaty,
punt po 16 np.,
zentnar po 15 ml.,
jako něchtio ſara tunje porucja

Th. Grumbt
na ſnukownej laſkej haſy.

Palenz

jednory a dwojny
w ſnatych dobrzych a derje ſklobazych
družinach poruczataj tunje

Schischka a Rječka.

Šonjaze ſuknje, pjetſle,
rubishezja na plowu
ſo ſnjepuſchezatnyh barbam i nowa
barbja a ſo kaž nowe ſažo ſhotowjeſa
w Kellingez barbjeſti
w Budyschinje pschi ſitnych wilach.

"Serbske Nowiny" wudawa so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předplata w wudawańi 80 np. a na
némitských póstach 1 mk.,
z přinjesenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kóždu
číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Císc Smoler je knihičceńje w maćnym domje w Budyšinje.

Císclo 32.

Sobotu 8. augusta 1891.

Létnik 50.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Se hwojeye mórskeje jéshy w połnózny morju ſo khějor pječza 14. augusta do Kielia wróci. S wěstoſcę ſo džen nawróta hiſhče poſtaſil njeje; ſda ſo, ſo to wot teho wotwizuje, hac̄ budže khějor w tym čaſzu na nohu poſtupic̄ móz, kotrež je ſebi wónzano na pjeſtich deſtach kózde „Hohenzollern“ panuwoſchi ſrafyl. Po nowšej powjeſcji je ſo pſched někotrymi dnjemi prěnja wobalka wot wobſkodženeho klenena wotewala. Generalny ſekar dr. Leuthold je ſpóſnał, ſo je ſac̄ekliſna tak wjele wotewjera, ſo budže ſo pſchi dalskim jenajkim poſtupowanju polepſchenja wołoko nohi bandaža, khodženje dowolaza, wobwic̄ móz. Sobotu je khějor do Drontheima pſchijel, hdzež je kniežetſtwe naležnoſcę wobſtaral a tamniſhemu zyrkwinemu twarej 1000 hrivnow daril. Njedželu je khějor ſažo Božu klužbu na kózdi wotbywal.

— W Hannoverskej je ſylna strona, kotrež na ſahopostajenje něbuskeho hannoverskeho kraleſtwu pod kniežetſtowem Welfſkeho rodu džela. Pſched krótkim je pruske kniežetſtwo wobhdlenja mnich wjedníkow welfſkeje strony pſcheladac̄ dało. W nastupanju welfſkeje agitazije je hiſhceč, ſo ſu pſched dwěmaj lětomaj w měſcze Hannoverje towařiſto s mjenom „Mloda Hannoverſka“ ſaložili, kotrež je zyle ſi cžicha pſchi kharthyhrac̄u a pſchi rejach welfſke ſmyšlenje roſſhéric̄ hladalo. Zeho wuſpěch je pſchelwapijaz̄ był, a někole po zlym kraju tajke towařiſta wobſtejaja. W poſlednim čaſzu ſu welfſzy wjedniſy nowe waschnje ſa tajnu agitaziju ſi tym namakali, ſo ſu němſko-hannoverski, to je welfſki, turnařski klub ſaložili. Město Hannover ma wulku licžbu turnařskich towařiſtow, tola te wofebje němſke ſmyšlenje pěſtuja. Welfſkim wjedníkam pak ſo wto jedna, ſo by ſo młodocž města Hannovera wot tyhle towařiſtow wotlakowa. Voradži-li ſo poſpyt w Hannoverje, maya ſo druhdze turnařské towařiſta ſaložic̄. Tež ſpěr ma do welfſkeje klužby ſtupic̄, a bórſy dyrbja ſo po zylej Hannoverskej ſpěwanſke towařiſta ſaložic̄. Samo pſchi kwažach a kſchecžnach ſo pječza ſa welfſke ſaměř ſkuſuje. Tak hannoverske narodoliberale nowiny piſajau, kotrež maya drje welfſku agitaziju ſa ſtraſhniſku, hac̄ wopravdze je. So móhlo ſo hannoverske kraleſtvo ſi pomožu turnařskich a ſpěwanſkich towařiſtow ſi nowa poſtaſic̄, do teho tola žadny roſumny eſlowej njevéri.

— Po wobſamňenju finanžneho lěta khějorſtweho hoſpodaſtwa je ſo w minjenym lěcze, 1. haprleje ſkonečným, dla wyských ſitnych placíſnow 16 millionow ſa ſeziwjenje wójska wjazy wudalo, hac̄ je ſo woblicžilo. Dokelž je ſo ſdrogenje žita po 1. haprleji hiſhčebole cžuziſe poſtaſowac̄ pocžalo, budža wudawki w běžnym lěcze ſa wojerſku zyrobu hiſhče wjetſche.

Awstrija. Bjes awstriſkimi statnymi ſaſtojniskami je wjele njeſprawných ludži. Wto tym woltryza jebanſtow ſwědča, kotrež ſu ſo wjele lět doho na mnich awstriſkých zloniſtwach ſtawale. W Winje je ſo w minjenym měhzau pſchecžiwo jenemu pſchelupzej prozeſ dla pſchelciwjenja zla wuſhudžil, do kotrehož bě tež wjetſha licžba finanžnych ſaſtojniskow ſaplecžena. Pſchelciwjerjo buchu ſi najwjetſhim pjenjeſnym a jaſtowym khostanjam ſaſhudženi. Wto wjele millionow ſtežnakow ſu ſtat w Bulewinje ſjebali, pſchi cžim je ſo wjetſhi džel tamniſkých finanžnych ſaſtojniskow wobdzeliſk. Wot direktora hac̄ dele ſi ſtražnikoj ſu wjele ſaſtojniskow na wotpočink pſcheladžili, wotžadžili abo ſajeli. Jebanſtwa ſu ſo niz jenož pſchi zloniſtwach, wofebje pſchi pſchivoženju romunſkeho žita, ale hiſhče

w wjetſhej měrje pſchi indirektnych dawlkach, na pſchikkad pſchi paſenju paſenza atd., měle. Tu je ſo tež jaſnje jebanſtwa poſtowaza ſamožnoſcę židovſkých wlkowarjow poſtaſala, w kotrejch ruzy je wofebje Bulewinſke wlkowanje a paſenje paſenza.

— Tydženja je ſo Pražſta jubilejna krajna wuſtajenja wot 160 Bolharow wopytala. Wot Čechow ſo jim wofebite wutrobné powitanje doſta, dokelž běchu ſi najdalschego ſlowjanſkeho kraja pſchiſli a ſo wobczegnoſcę doliho ſu poſtowanja bojeli njebeču, ſo běchu ſo na wuſtajenž ſi cžekim ludom, jeho waschniemi a jeho kulturę ſefnali. W bližším čaſzu w Pražy hofci ſi Čorneje Hory wocžakuja. Dokelž ſu rjekojo Čorneje Hory khubži rawſy, Čechha ſa nich ſu poſtowanſki pjenjes ſkladuja. Káž cžekie nowiny piſajau, ſtoužne tola hiſhče awstriſki khějor wuſtajenž ſe hwojim wopytom počejcji. Zako džen khějoroweho wopyta ſo džen 16. abo 18. augusta mjenuje.

Schwajzařska. Po zylej Schwajzařskej je ſo tydženja ſi wulkim wobbzelenjom wobhdeſtwa wopominjenſti džen ſwječit, na kotrejž ſu pſched ſchěcztow lětami kantony Uri, Schwyz a Unterwalden prěni ſwiaſt k wobrocžu zuſeho kniežtwa wobſamkli, ſi cžehož je w běhu čaſha nětříſki pſchibazn ſwiaſt naſtał. Hlowny ſwječenje je ſo w Schwyzu jako wulſotna ſwječenſka hra ſi wobbzelenjom wſchēch ſwiaſtowych wyskonoſcę wotbywal. Wječor běchu ſo na wſchēch pſchitupnych hórkich wjetſhakach radostne wóhnja ſapalile.

Belgiska. Belgiska kralowna je njejabži cžeglo ſhorila. Kralowa bě ſo do hroda Bouhoute podala, ſo by hwoju ſwakowu Charlottu, njebožownu ſwudowjeniu mandželsku merikanského khějora Maximiliana, wopytala. Poſlebnischa je pſched 22 lětami, ſhoniwſhi, ſo ſu ſběkarjo w Mexiku jejneho mandželskeho ſatſelili, wobklubnila. Khějorka Charlotta mjeſeče, hdyž bě hiſhče jaſněho ducha, kralowu jara lubo, a ta běſche tež někto jeniczka wobſoba, kotrež móžeſche blydnu ſměrowac̄. Hdyž wona ſańdženu njedželu do jaſtwa k khorej ſtupi, ju w wulkim roſhorjenju naděndže. Někotre ſlowa, kotrež dyrbjachu khoru ſměrowac̄, ju hiſhčebole roſhorichu. Khějorka Charlotta wſha roſnjemdrjenia na kralowu ſkoči, dajesche ju a ſi hloſkom ſchřečjo do njeje býjeſche. Kralowa pſches někotre ſtvy cžekasche, wot hawtowazeje khoreje honjena, kotrež halle ſa někto čaſha pſchemóchu a wotwiedežu. Kralowu bě tutón podawł, ſo roſumi, na najhlubſho roſhoril. Do Laekenſkeho hroda ſo wróciwſhi wona myſle ſhubi. Kralowu wobdawaze wobſobu ſo bojachu, ſo je ju Boža rucžka ſajala. Khora pak bórſy ſažo myſlow nabý, tola ſo na nju placne wiſliſeža dachu, na čož wona wſha wobſlabnu. Pſchivolaný ſekar mjeſeče ſa njeſne, po měſchinla póſlacz̄, dokelž ſo jemu kraloweje ſhorjenje ſmjerſte byc̄ ſdaché, a kralowa ſama praſeſche, ſo bórſy wumrje. Po wopravjenju ſo kralowa ſměrowa a ſo w nozy ſi wſchewjazym ſpariom poſkylni. Wot teho čaſha je polepſchenje w kralowě derjemecžu wobſtajne woftalo, tak ſo ſo nadžijeja, ſo žalozne roſtſchaſenje nervom dalskich ſlych ſcžehwokom njeſmeje.

Franzowska. Niz jenož w Ruskej, tež w Franzowskej rusko-franzowske ſbratſjenje bjes ludom ſahorjeny woſklož namakuje. Ruskemu póſlanzej Mohrenheimej ſu w Chauteretskich ſupjelach pſchi jeho pſchihadže wofebne powitanje pſchihotowali; húdzba ſapała rusku hymnu a marsaillesu piſlaſche. Mohrenheim ſo ſi rěču džaſo-waſche, w kotrejž ſwiaſki pſchecželſta, Rusku a Franzowſku ſjenocžaze, ſlawjeſche. Dale ſu ſo w pſchitawnym měſcze Cherbourgu rusko-pſchecželne wofewy měle. Tamniſki arſenalni dželacžerjo njedželu

Za nawěſtki, kiž maja ſo w wudawańi „Serbske Nowiny“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, plaći ſo wot maleho rynka 10 np. a maja ſo ſtwórk hač do 7 h. wječor wotedać.

m orjałom tam pschebywazeje ruskeje wójnskeje lódze „admirala Korniowa” hoscžinu wuhotowacu a póndzelu podwyszych krajneho wójska a lództawa swojich russich, grichistich a amerikanskich towarzschow i swyedzeniej pscheoprozych.

— S poriadom w Tonkingu, kotrež su ſebi franzowskojo psched někotrymi létami s wulkimi pjeniežnymi a czlowiecžimi woprami podczíznuli, sle ſteji. Byly fraj ſo s rubježnikami, kaž franzowskojo tonkingſich ſběžkarjow mjenuju, mjerim. Rubježnyž ſo s tajkimi bylnymi črjódami pokazuja, ſo ſebi swěrja, ſamo wjetſche franzowske wotdželenje nadpadowac̄. Tak ſu woni 15. junija w horach Nam-Doa wo hrjedž řeža 450 franzowskich wojałow, wot majora Raffa-nela wjedzenych, nadpanuli. Žednacže wojałow, proviantskie wosy pschewodžazych, satélischi, ſu rubježnyž wosy murubili, někotre Lebe-lowę tſelby ſ patronami ſobu wſali a ſo potom do řeža ſhubili. Na wo-běmaj ſtronomaj ſo s najwjetſchej njemdroſcę a ſurowoſcę wojuje. Franzowsky wojažy zde po pschikkadže chineskich rubježnikow czinja. Kódgemu morwemu abo ſranjenemu hłowu wotrubnu a ju potom na ſerdž tykn. W někotrych ſtronach ſu wojažy wopravbzite aleje ſ krawym hłowami poſtajili. Rubježnyž hinal nječinja, dokelž pak jim mjenje jatých a ſranjenych franzowsow do ruki panje, ſo na franzowskich morwych wječza. W Hunchua ſu woni czeka franzowskich wojałow, w poſlednej wójni panjenych, wuhrejbalı, jim nop wetczeli a nopy na bambusowé ſerdze ſtykali. Wohydlerow wžow, koſiz ſo rubježnikom njepſchisanku, tuczi kónzuja a wžy ſpala. Jeli ſo budże franzowske knježetſtwo tymle žadlonym wobſtejnosciam kónz czinicž chycz, budże ſ newa wjetſche wójsko do Tonkinga pohlač dyrbječ.

Jendželska. Sa jendželske knježetſtwo ſu njenadžižy Egip towſkeje dla staroſcę pschischi. Hido wjele lét deňko Jendželska Egip towſku ſe ſwojim wójskom wobſhadženu bžerži. Někto pak knježetſtwo nad Egip towſkej turkowſkemu ſultanej bluſcha, a tutón ma tež tam ſwojeho ſastupjerja, městokrala Teufiſka paſchu. Poſledniſki je Jendželčanam we wchém podwolny, tak ſo wopravbzje niz wón, ale Jendželčenjo w kraju knježa. Franzowskojo hido dawno Jendželčanam ſawidža, ſo ſu ſo Egip towſkeje možowali, a boja ſo, ſo ju poſbzischo do ſwojeho krajneho wobſedzeniſta wójsmu. Po dozpiuym russko-franzowskim ſwajku je přenje, ſhtož je franzowske knježetſtwo cziniło, bylo, ſo je ſultana napominało, ſo dyrbí wot Jendželčanow žadac̄, ſo Egip towſku ſe ſwojim wójskom wopuszczę. Sultan je tež po tymle napominanju hnydom czinił. Jendželske knježetſtwo je ſulta nowemu žadanju wurečz napſchecžo ſtaſilo, ſo někole čaž ſ wopuszczenju Egip towſkeje ſa pschilezny nima. Sultan ſo ſ czežka na dalsche ſ taſej hołej wureču ſpokoji a budże wot franzowskoj a Ruskiej ſo domoj wročzaze, na wulſotne waschnje powitac̄. Šednacže najwjetſkich jendželskich wójnskich lódzow ſo ſhromadži, ſo bychu franzowske lództawa poſtrowile. Kralova budże ſo ſebi 20. augusta wobhladowac̄ a franzowskich offizerow potom do Dſborna pscheoprozy. W Portsmouthu budże ſo franzowskemu lództawu wot admiralſtawa a měſchezanſkich wyschnoſcōw powitanje pschekhotowac̄. Wo tym, ſhto ma ſo do jendželskeho pschecželſtwo ſ Němskej džerzeč, kotrež jendželske knježetſtwo nowiny pschi wopryče němskeho khežora dowobkručicž njemožachu, móže ſo po něčiſkim liſčenju Jendželčanow ſ franzowsam prawje ſudzicž.

Ružowska. Šwýedzeniſte dny w Kronstacze a w Peterburgu ſu nimo. Franzowske lództawa, kotrež je ſo w Ruskej na hac̄ dotal njeſtſchane waſchnje čeſcziło a ſlawiło, je ſo na domoſjebu podalo. Nicžo bliže njeleži, hac̄ ſo ſo něklo prashenje roſpomina: je ſo pschi wopryče franzowskeho lództawa w Ruskej někaſki politiſki ſwiaſt mjes Ruskej a franzowskej wobſamknuk? Jendželske nominy „Times“ ſu ſebi ſ Ruskej pižac̄ date, ſo je admiral franzowskeho lództawa, Gervais, načiſk ſa russko-franzowski ſwiaſt ſobu pschinjeſk, a ſo je ſo tutón načiſk wot tſjich russich ministrow podpižal. Njech je tale powyjeſz werna abo njewerna, jene je wěſte, ſo pschecželſtwo mjes Ruskej a franzowskej ſenje tak czople a wutrobne bylo njeje, kaž někole po pobycžu franzowsow w russim hłownym měſce a ſo je wone někto psched zvlym ſwětom ſwoju ſwycžiſnu psches zara a preſidenta Carnota doſtalo. Tež na pschecžiſnej ſtronje ſu psche prozieni, ſo temu tak je, tola ſo teho dla ani njemersaja, ani njeſtraczuja. Rusy ſu pscheromunni, ſo bychu franzowsam byes ſarunjan načiſku ſlužbu wopokaſali. Snate je, ſo čze ſebi franzowska

ſ pomozu Ruskeje ſwojej ſhubjenej provinzy Elsaſ a Lothringſku ſažobycž, a runje tak jaſne je, ſo Ružowska ſebi ſa to wot franzowskeje ſa doſtukowanje ſwojich wotpohladow na Balkanje a w Afriji podpjeru žada. Pschecežiwo němſko-aوſtriſko-italiſkemu ſwiaſtej ſej Ruska a franzowska hido priebi jena na druhiu pokasanej bylej, duž je po prawom wſho pschi ſtarym wostako, ſhiba, ſo je ſo ruſko-franzowske ſjenocženſto, kotrež je ſo hac̄ dotal potajne bžeržalo, někto wot zara ſſawnje pschipoſnało. — Wo wopryče franzowskeho lództawa w Ruskej ſe ſcjeħowaze podrōbnoſcę, ſmybzlenje russko ſuba wojnamjaze, wot franzowskich a russich nowin pschinjeſu: Žedny wojał ſeje ničneho bataillonu bě preni, ſiž franzowske lództawa psched Kronstadtom powita. Wón draſtu ſo ſeklekaſchi franzowskim lódzam něhdž 3 kilometry daleko napſchecžo pluwaſche a je: „Sklawa franzowskej!“ woſkajo poſtrowi. Franzowskojo jeho ſ legnalom a winom wofſchewichu a jeho potom do czolma ſadžichu, ſo bychu jeho do blijscheho russko ſuba wotwjerdenja dowjessi. Švředž pueža pak ſo wón psches hłowu do wody czíhnu, woſkajo: „Sklawa franzowskej!“ a tole woſkanje woſpetujo ſ brjohej dopkuwa. Pschi hofežinje, kotrež bě Peterburgska měſchčanſka rada ſ czeſci franzowskich offizerow wuhotowala, bě ludowe ſahorjenje njewopisomne wulſe, dokelž bě ſo powyjeſz roſnjeſla, ſo franzowskojo zvřivinske khorhoje, w Krimſkej wójni wot nich ſ Ruskej wuwjedzene, ſobu pschinjeſu. Hdyž admiral Gervais wječer ſ pschewodžem měſchčanosty ſ nahej hłowu nimo Petroveho a Miskawſchoweho pomnika jědžesche, jeho ſud, ſo hłosom hura woſkajo, witasche. Pschi hofežinje w radniſy po pôlnožu na dobo tſjo proſeči Ružojo jako wotpóklanzy wonka ſtejazejo ſuba do ſale ſtipičku a admiralej Gervaiszej ruſke ſirogi (poſtety) město ſele a khléba psche podaču, prajzy, ſo njeſku ničo ſlepſche doſtač ſ móhli, dokelž ſu wſchē khlamy ſavrjene byle. Gervais ſo džakujo wetmlwi, ſo je jemu runje tutón dar ſ ſuba nimo měry drohi. Admiral na ſkdy ſchec domom wuſtupi, pschewodženj wot měſchčanesty, na czož lud bjes pschecžac̄a hura woſkache. Hac̄ do 2 hodzin wutraſazič ſ franzowsow ſkónčenje ſe ſtolow ſběhnuchu a jich w ſali woſkolo noſchahu. Pschi jenym ſwýedzenju franzowsam běle ſlotokromate listno papery ſ ſa piſanju wopomjenſkeho hrónzka pschedpoložichu. Žedyn franzowsa napiža: „Wěmy někto, ſo mamy dwaj wótnaj krajej: franzowsku a Rusu“. Žedyn druh: „Ruska a franzowska ſtej dwě czèle ſ jeneſ buſchu“. Žedyn tsecži: „W ſtaviſnach ludow a kraju njeje žaneho pschikkoda ſa tajke powitanje zuſych hofczi, kažkig ſtaſ jón někole Kronstadt a Peterburg widžaloj.“ Šchtó je admiral Gervais napižał, je hifcze ſjeſnate.

— Ruske knježetſtwo čze na ſežde waſchnje wukrajanow ſe ſwojich naſwječornych provinzu wotbycž. 25,000 rěmskich a awstriſkich poddanow, kotrež ſu ſo w podolskej, kijewskie a woluňskie guberniji ſakypdli, dybí Rusku wopuſchczicž; mjes nimo ſu mnosy, kotrež pschedacž ſwojich ležomnoſcōw wjele ſamoženja ſhubja. Šruežiſko hifcze hac̄ pschecžiwo wukrajanam ruſke knježetſtwo pschecžiwo ſidam poſtupuje. Wupokasowanje ſidow ſ krajinow, hdyž je jim po ſakonju ſakafane bydlicž, ſo bjes pschecžac̄a dale měwa. Dokelž ſo ſidža w něhdžiſkim polſkim kraleſtwie, hdyž maja prawo ſo ſakypdli, ſ wilowanjom ſejiwicž njemoža, ſ rjemježliſniſkim dželom pak ſebi khléb warbowac̄ nochzedža, wjele tyžaz ſ nich do wutraſa, wožebje do khwaleneho kraju Paſtaſtiny a do Ameriti wuzčahuje. Woblički ſo, ſo je ſebi hido na milijon ſidow w poſlebnich měžazach ſ wonka Ruskej nowu domiſnu namafalo. Jeli ſo by tole wobličenje prare bylo, bychu hifcze w Ruskej pschecžo na ſchthri milijonu ſidow ſawostale. Wukrajanich ſidow ruſke knježetſtwo do zyla w Ruskej czerpicž nochze abo hlađa tola, jim pschebyt po móžnoſci pocžejicž. Tak je wone mjes druhim poſtajito, ſo ſo pschichodnje džecži ſidowſkich wukrajanow do ſrénich a wyschſich ſchulow pschijecž nježmědža.

— Sa někotre lěta je ſo ruſke wójsko rucze wo wjele tyžaz muži poſylniko. W nowſkim čažu je ſo ſažo nowa jěſdna diviſija ſtvořila, kotrež ſo do Lublina pschi awstriſkich mjesach połoži. Pódla teho ſo w blijschim čažu poſylnjenje namjeſnych ſtražníkow wocžaſtuje. Ožiwaſo na njeſtſchawaze brónjenje Ruskej móže ſo ſ směrovanju rjez, ſo Němska ſ tym do ſtracha njeſtſchidž, a hdy by tež Ruska hifcze jónkróz telko wojałow, kaž w tu khwilu, pschi mjesach ſhromadženych měla. W Němsach ſo Ruskej nježdžiwaſa, ſo ſebi ſwoje mjes ſ twjerdiſnami ſwěſcę, ſa ſwoje wójska je ſnutſkowneho kraja ſ mjeſam pschekladuje. Hac̄ dotal ſu ruſke mjesy njeſtſchelſkim navalam wotewrjene byle, mjes tym ſo ſtej Němska a Awstriſka hido dawno pschi ſwojich narańſich mjesach njeſtſchelſej puež ſ twjerdiſnami ſaracžilej. Kož Ruska pschi mjesach ſta tyžaz wojałow ſtejo měcz, Němskej trjeba njeje, dokelž móže wona w pschipadze wudyrjenja wójny ſa někotre dny milijon wojałow Ruſkim napſchecžo ſtajicž.

— Sserbski kral Alexander je do Peterburga pschijer, hdz̄ej je ho wot zara a zyleho wobydlestwa s wulkimi czesczemi powital.

China. Pak je chineske kniezerstwo pschezlabo, pak nima wolu, Europjanow psched rubjenniskimi nadpatami Chinesow schitowac̄. Po nowisich powieszach s Chinu su hebi Chinesojo s nowa nadpadu na Europjanow dopuschezili. W Yongho su woni katholski miszjonski dom wurubili a spalili. Schtyri kapaly w Hutscheu, tamnišju katholsku schulu a duchownego dom spalivshi, su tez franzowsku hytowcnu w Haimenie spalili a dzewjec̄ dzec̄z s njeje wotwiedli. Pschezo hóle ho sda, so maja c̄gi prawo, kotsiz ménja, so su nadpadu na Europjanow sapoczak̄ revoluzije, kiz w blízchim czaszu w Chinie wudyri. W pschimórskim měscze Shangaiu, w kotrejz wjele Europjanow pschebywa, ho tuczi na najhórsche pschipady pschihotuja. Tamnišchi Němcy su wobsamli, wobrónjeny dobrowolny korps jestajec̄.

Sapłaczenny dołh.

(Skončenje.)

Na mórskim pobrjosy Nawieczonej Afriki, napschec̄o kupy Fernando Po, w kraju Kamerun, kotrejz někto s Němckemu khéjorstuwu blysch, běsche psched někotrymi létami khudy czornoch, kiz w swojej wutrobje a w swoim swědomju swoje hréshne horjo a hubjenstwo khuboko saczunashce a teho dla wot jeneho města na druhé khwatasche, so by wodacie swojich hréchow dostal. Ale próza běsche podarmo; pschetož tam žadyn blyzobnik evangelijsa njebešče, kiz budžesche jeho s sbóžnikej khudych hréshnikow polasacz̄ a dowjesz̄ möhl. Jego pohanjszy pschibójszy měchnizy pak jemu ani w jego nusy pomhac̄, ani praweho pucza polasacz̄ njemózach. Wboshi czornoch bě ho pschi tym wchon rosrudzil a wo dnjo a w nozy rospominashce, hdze a tak möhl znano wodacie swojich hréchow namakac̄.

Junu jendželska lódz̄ s brjohoj pschijedze, so by ho s čerstwej wodu fastarala. Jedyn s morjakow, njeleńiczymi a bjesbózny člowjek, kiz pak bě sa mlode lēta dobru wuczbu w kscheschijanskej nabožinje dostal, nimo czornocha pschinđe, hdz̄ tuton jara frudny na sfomku hedžo plakasche. Morjak fasta a ho jeho woprascha: „Nó, schto dha je tebi swadžilo?“ Š jendželskimi morjakami wobkhadejo, kotrejz lódze tudy často fastawachu, bě czornoch telko nauknul, so mózesche ich ręcz nimale rosumic̄ a se znadnej prózu tej jendželski ręczec̄. Wón teho dla powiedasche, tak jeho jeho swědomje jeho mnichich hréchow a jeho wulkej winy dla czischci a wobskorzuje, a tak wón njemě, hdze möhl w swojej nusy pomozy pytač̄ a namakac̄. Morjak lóhkomyblnje a s hanjazymi słowami na njeho sawoła: „Nó, hdz̄ dale nicžo njeje, dha dyrbisich do Jendželskeje pschinic̄; tam wo Bosy kscheschijanow šonisch, kotrejz je dolh sapłaczil.“ Tole prajiwski wón swoje pucze dzesche, po čerstwu wodu dónđe a ho potom na swoju lódz̄ wróci. Szłowa pak, kotrej běsche wón takle lóhkomyblnje a hanjazzy wuprajil, wbohemu czornochej blisko s wutrobje dzechu. Jako jažna njebejsla swěza bechu jemu w jeho cgmě krafzne sešthadzale, a wón wot někta wjetšeho zadania njemózche, hac̄ Boha kscheschijanow namakac̄, kotrejz je wschitlon dolh sapłaczil.

Ga někto czasza saho jendželska lódz̄ s temule mórkemu po brjohoj pschijedze. Nasch czornoch jeje kapitana pytasche a proschesche, so chyžk jeho żobu do Jendželskeje wscac̄. Wubawki sa jěsbu a sa swoje fastaranje chyžsche wón radn s dželom swojej rukow saranac̄. Dokelz běsche wón blyny, kapitan do jeho prostwy swoli a jeho na swoju lódz̄ wsa. Pschi dolhim mórskim puczu czornoch často po kwyjatku w lódzinej kuchni hedžesche a ho tam s lóžnym kucharjom a někotrymi morjakami rosmolwesche, kotrejz swoje horjo a žedzenje swojej wutroby powiedasche, a kotsiz jeho wo tym pscheczelne ros-wuczichu, kaj derje mözach.

Skončenje lódz̄ do pschistawa wulkeho města London dojedze. Czorneho někto se klužby puschezichu, a wón Boha kscheschijanow po dróhach khodžo pytač̄ dzesche. Wón ho nad tym wustróza, schtož dyrbisiche w kscheschijanskim kraju a w kscheschijanskim měscze widzec̄ a blyschec̄. Š kwysejstejo wostawasche a ho lódzi, kotrejz setkowasche, sa Bohom kscheschijanow praschesche, kotrejz je dolh sapłaczil. Ale wón ho podarmo praschesche. Drubdy wscac̄ někto posasta a ho naležne praschesche, psche c̄go je tajsi frudny. Hdz̄ pak wón potom wupowjeda, schto je jeho do Jendželskeje pschijedko, a schto tudy po promow chze, jeho nimale pschezo wužměschachu a hanjachu. „Tón czlowjek je wrótny!“ obo „Ty by kopo!“ bechu njemilne wotmolwy, kotrej na swoje skoržby a prostwy dostawasche. Talle ho jedyn týdžen po druhim minu, a wboshi czornoch bě sadwelowanju blisko, dokelz Boha kscheschijanow, kotrejz tak žebžiwje pytasche, niždže a niždy namakac̄ njemózche.

Duž saho junu njedželu po dróhach města London khodžesche. Sažo ho jeho někajti pscheczelny muž woprascha, psche c̄go dha je tajsi frudny. Nasch czornoch powiedasche, schtož běsche hdz̄ tak často wusnawal a skoržit, kaf jeho hréchi jeho czischci a thscha, a kaf někto Boha kscheschijanow pyta, kotrej je wscitlon a tez jeho dolh sapłaczil. Tón muž t njemu praji: „Dha dyrbisich do zytkwje hic̄!“ a jemu tajsi polasa, do kotrejz runje wjele rjenje wupyschenych a woszobnje sdrasczonych ludzi nuts dzesche. Czornoch sa nimi dzesche, do zytkwje stupi a tam jara schitowane przedowanje blyschesche. Prédowanje wo krafzny a nadobny powołanju a wysokiej dostojszczy człowskego splaha jednasche, se synčazym i klinčazym kłowami napominasche ho wo pōzgivosc̄ prózowac̄, a schtož tajfichle proszych ręczi wjazy běsche. Ale w zytkym przedowanju oni jenického złowczka wo Bosy kscheschijanow njeběsche, kiz je dolh sapłaczil.

Wboshi czornoch, kiz ho w swoim wozkowanju a w swoim żadanju tak bołostne myleny wibžesche, sadwelujo saho s zytkwje běsche a s jeneje dróhi na druhu, doniž dyrbisiche skončnje fastacz, dotek jeho tschepjetazej nosy wjazy dale njenjeheschtej. Na połekdu wschon wustawic̄ na někajtim moſcze stejo wosta a ho sprózny a hóke blysy ronjo na wobłożenie slehnu. Wón hebi żaneje radzi wjazy njebě a hebi hdz̄ na to mybłesche, hac̄ najlepje bylo njebi, do ręki dele skoczic̄ a s tym wscitkej nusy krótki a spěchny kónz kęzinic̄. Wjes tym někaii knies nimo njeho pschinđe. Widzo jeho frudobu a jeho blysy knies fasta a ho woprascha: „Mój pscheczelo, ty drje by jara hubeny a njesbożowny?“

„Haj, knieže, blym woprawdze jara hubeny a jara njesbożowny“, czornoch wotmolwi.

Pscheczelny knies swoju móscen wuczeje, pjenes s njeje wsa a jón jemu da, prajizy: „Zowle telko masch, so mózesch hebi s najmieticha dženša sa to někto kopicz a pojescz.“

Czornoch ho jara wutrobne podzatkowa, ale hnydom pschistaj: „Ah, knieže, to wscitko njeje, schtož trjebam.“

„Nó, schto dha hewat blycze trjebasch?“ ho muž dale praschesche.

„Ah, knieže“, wboshi czornoch wotmolwi, „blym do Jendželskeje pschishol Boha kscheschijanow pytač̄, kiz je wscitlon dolh sapłaczil, a běham hdz̄ tak dolho po dróhach tehole města, a njemóžu jeho tola nihdze namakac̄.“

Buž muž bě zyle fastroženy, tele kłowa blyščo, a ho wboheho czornego blycze nadróbnischo wuwopraschowasche. Někto czornoch nadróbnje powiedasche, kaf žu jeho jeho hréchi tak dolho czischcza k tyczite, a kaf je hebi samyblis do Jendželskeje puczowac̄ a Boha kscheschijanow tudy pytač̄. Pscheczelny knies na jeho powiedanie nutrnie poſluchasche a na połekdu praji, so chze jemu dom polasacz̄, hdz̄ budze dženša wjeczor sawěscze nadróbnje blyschec̄ wo Bosy kscheschijanow, kotrejz je tón dolh sapłaczil. Potom jeho na kujzobnu druhu dowiedze, jemu zytkwiczkę polasa, kotrej tam stejše, a stonci, prajizy: „Zowle dyrbisich dženša wjeczor w scheschich hodžinach pschinic̄. Wjele ludzi do tejse zytkwje nuts pónđe. Dži sa nimi, a ja ho sa to postaram, so město dostanjesch, hdz̄ mözesch wscitko jažnje blyschec̄.“

Pscheczelny knies bě ham predat pschi tejse zytkwi. Prjedy hac̄ ho Boże klužby sapoczachu, wón khébětarzej poruczí pschi durjach czakac̄ a, hdz̄ czornoch pschinđe, jemu dobre město w jenej s najprédkownisich kawlow pschipolasacz̄, hdz̄ by przedowanje jažnje blyschec̄ a rosumic̄ möhl. Teho runja wón khébětarzej pschikafa, so czornego muža po Božich klužbach s zytkwje puschezil njebi, ale so by jeho potom do kapale pschijewel, so by wón ham tudy dale s nim ręczec̄ möhl.

Nasch czornoch postajenu hodžinu pschinđe, khébětar jemu jeho město pschipolascha, a Boże klužby ho poczachu. Predat na kletku stupi a wo wumozjenju psches Chrystusa ręczesche. Najprjedy horjo a hubjenstwo wopiszowasche, do kotrejz běchu wbosy člowjekoj se swojej winu a se swoim hréchom sapanuli a s kotrejz hebi žam wón pomhac̄ njemózach. Potom pak wón se sahorjenymi słowami wulke, krafzne, sbózne poſolstwo wosjewi: „Talle je Boh žwēt lubowal, so je swojego jenorodzeneho syna dał, so bych u wscitzy, kotsiz do njeho wěrja, shubjeni njebi, ale wěczneho živjenja měli“, a kaf je Chrystus, wěry Boh, wot Mótza we wěcznosći ho narodzischi, a tez wěry člowjek, narodzischi ho s kniežnou Marie, tón knies a sbóžniki, kiz je naž khudych, shubjenych a satamanich člowjekow wote wscitlich naschich hréchow, wot žmiercze a wot mozy djabola wumozjil, kupil a dobył, niz se skotom abo kłeboram, ale se swojej žwiatej, drohei kruju a se swoim njeminowatym čerpienjom a swojej žmiercze. Tónle Chrystus je naschū khoroſež njebi a

nasze boleszcze na so wsał. Wón jenicki sam je nasz dołk, nasz
zły dołk, saplaćzik, dokelż mamy w nim wumogenje psches jeho krej,
mjenujzy wobacze hrechow. Chrystusowa kwiata a droga krej może
kamalutka wschiitkim ludym hrechnikam, bělzym Europeanam kaž
czornym czornocharam, iich hrechi wotmyęz."

Tule krajknu a sbóžnu powjescz hýsho, běsche wbohi czornoch jara wjeho. Sbýly radoſe ſo jemu po jeho czornymaj lízomaj kulachu. Wón běsche ruzy ſtuknul a ſebi mjełczo ſchepataſe: „Ah, lajki sbogowny nětko bym; ach, lajki sbogowny nětko bym! Sbým nětko Boha hýſceſzjanow namakał, tig je mój dolh saplaćzil!”

Po przedowaniu kłębętę czorneho do kapale dwie jedze. Tudy przedat s nim hiszczęce wjazh wo kłodkim a sbóznoćinjazym evangeliju wo Jezuszu Chrystuszu ręczesche. Potom jeho do swojego domu wsa a jeho we wernosczach kłscheszijanskiej nabożnych hiszczęce nadróbnischo rośwucząwasche. Słowa, którež k njemu ręczesche, s Bożej pomozu na dobriu a płodniu rolu padachu. Kamerunski czornoch powieszczy sbóznoścze w dżakownej, poniżnej a wériwej wutrobje wobkhowa. Wón skonczone kswiatu kłscheszenizu dosia a so potom jako wériwy a sbózowny kłscheszijan wjeższy do swojeje domowiny wróci, so by nětko też swojim czornym bratram evangelij wo Bosy kłscheszijanow pschipowiedzał, któryž je wschiatkón dolh njeſt a se swojej kswiatej a drohej kswaju saplaćzil.

Ze Serbow.

S Budyschina. Schtóż je pożledni hermanek do Budyschyna pschischów, so by tam skót kupywał, je ho prośbny domoju wróćcicę dyrbjał. Męschczanska rada drje bę wosjewiła, so dyrbjału ho żnijowym hermanek sało skótne wiśi wotbywacę, a wšco bę ho psched zyhleniskimi wrotami pschihotowało, so by ho tam pschilnati skót se-stajał a pschiwjaśał, tola hędzina po hodźinje ho minu, a niz jeneje jenieckieje kruwiczki ho njeprzypiędże. To bę hubjeny sapoczałk Budyskich skótnych wiłów. Tola njeprzypiędżony je teho dla zyle s mykłow. Gsnadż budża pschichodny króz lepiej wopytane. Spodziewne je, so ho w Budyschinie skótne wiśi naprawieć nochzedża. Ratajskemu wobydleństwu wysche Budyschina dyrbjało tola wjele na tym lejecę, so njebychū triebali daloke pucze do delanskich stron khodźicę, hdyż chzedała howjado kupić abo pschedać.

— Direktorijs krajnostawského banka w Budziszinje je wobsamkuł, saloženje ratařskich wupožčernjow, wo kotrychž je šo wondano na hłownej shromadzisnje "Towarstwa Sserbskich Burow" w Małym Wielkowie jednało, po móžnosći spěchowacž a podpjeracž. To ma šo wožebje stacž s pschiwolenjom najpriódzy njesabaniwych požčonkow po 300 hacž 500 mk. Į přenjemu pschipravjenju, s wotewrjenjom kontokorrentneho wobkhada se sjenoczenstwami a kažami, pschi čimž šo daňska mera sa fapołozki najpriódzy na $3\frac{1}{2}\%$, sa wupožčenje na 4 % postaji, dale s pschedewsczom pschedpižaných revisijow kažow a s podpjeranjom na kózde druhé žadane waschnje.

— Na Budyskim třídu ſu ſo vutoru 4. augusta přeni króz remontſke wile wotbyvale. Všho hromadze bě ſo 21 koni na pschedaní pschimjedlo. S nich je jenož tři konje, a to dweju wot rycerſtubleria Hezera w Dělnic̄ Šinje a jeneho wot ratarja Šwo-boda w Budyschinje wojeffka komiſija ſa wójsko kupila. Na wſchitkých druhich ſo wſchelaté brachi namakahu, fotrychz dla pječza ſa wójskowe ſamery ſe nicžemu njejžu. Na tych, kotsig běchu pschitkli, ſo býchu ſwojeho konja ſa hódný pjenes pschedali, tole wosjewjenje wiđomnje njeļuby ſacžitkz činjesc̄, a woni ſo mjeſazy domoj wrózčihu. Nejeh je jim je ſmerowanjom a troſtom, ſo ſo plahowarjam koni w Herrnhutſkich ſtronach lepje ſeſchlo njeje. W Herrnhuc̄ ſu džen předy na remontſkich wilech ſe 40 na pschedaní wuſtajenych koni tež jenož ſa wójsko tři konje, po tajlik w pscherku jenož počvra telko kaž w Budyschinje, kupili. Podobnje je w Kamjenzu bylo. Tam ſu ſ 20 pschedstajenych koni jenož 2 ſa wójskowe ſamery ſo hodžazej wubrali.

— W tych stronach Hornieje Kujawy, gdz̄ej lęt̄za wulka woda Janeje schodły na cjinila rzeje, źu ratarjo hacj dotal s wunoscikom jnijow spolojom. Kožki je ſo s najmjeñſcha schitwórtu dżel wjazy domkhowalo, hacj je ſo powschitewne wocząkalo. Źeſaj ſo ſda, budże rožka porńjo druhim lętam wjèle dawacg, a tež ſłomy je wjazy hacj lont. Niedziwajzy mokreho wjedra ſo bérny derje roswijaja. Zeli ſo Janeje khoroszcze na nje njeſchińdzie, budże wjèle bérnow; ſ polow ſ mokrej cęzkej pódú wſchat ſ zyła żanyc dombracz njeſbudźa; pschetog tam ſu wonie hiżo ſhniłe. Wjenje spolojaz je nětčijschi ſtam rępy a kala, kotrejſ ſtej w mokrym ſymnym wjedrje w rosczenju asad wostalej. Gsyna je ſo wurſadnie wjèle domkhowalo a tež wotawu mało njeſbudźe. Zeli ſo budże wjedro ſznam howic, budža

po wone i najlepšim požledních lét ležíz máz. Tež s druhich němickich krajow dobre pewječe wo žnjach pschithadzeja. Do zyla po tařkim hubjenych žnjew dla w Němzach žaneje nufy njenastanje.

S Małej Borszczę. Piątk tydzenja popołdnju je błyse na kolkiz polu, bliisko Blohschęz leżazym, do jeneje popy dyrik a ju sapalił. Dokelż běchu popy wusko hromadu festajene, so woheń borsy bliższeje popy popadnu, a plemjenja budźichu so tež na druhe wypschestręle, njebudźichu-li ludzo s Blohschęz popy rucze wotnjezli. W Małej Borszczę běchu měnili, so so w Nowych Blohschęzach pali a běchu teho dla se sykawu na haschenje wujeli. Tam pschi-jewski pak so dohladachu, so jich pomozły trjeba njeie. Spokojeni s wědomosćju, so su swoju winowatoscę dopjelnili, so Małoborszczansz domoi wróciłichu.

S Hornich Žiloz. Podobne paduchstwo, taž njezawno w Bresowje, je še wóndano w naszej wphy skuczilo. Wjes tym so žitwoszczek Rabowski se žwojimi ludźimi na polu sa hunami rožku žyczeńsze, někajki pałostnik mětno wuzujszli, hdzez Rabowskez kwej khejny kucz khowaja, salęsh skradżu do domu, pschejedzi tam wózne swy, komory a kchinje a šo, 4 hrivny 20 np., něotre jesa a jenu załtu nakranuwski, wotzali. Paduchowu wožobu hiszczęze wuzleždzili njejšu, tola wobstejnoscze na to pokasuja, so je wón człowiek, kotremuž je pschiprawjenje w Rabowskez domje snate.

Študovac̄. Hdyž pšatky tydženja popoždnuj s jeneho tudom-
neho kniežeho pola rožku domoj wožachu, blysk blisko ludži do pola
dyri. Pschi tym bě powětrowy čzíščez tak mózny, so buschtaž knieži
scheřar a jedyn bělaczęt k semi preraženai, bjes tym so druzh-
bělaczęrjo a konje na kelenia panuchu. Někotre mjenštchinę přivedy
bě schořar na tym žamym městnje stał, hdyž je Bože njevjetro do
semje dyriko.

S Nadeberka. Ssiedbu 5. augusta bu tu superintendentksi
pięć a dwadzieścia piąty jubilej naszego k. superintendenty rycerza a
lic. theol. Schweińska jora zwiedzonych wobeczeń. Wtud
cym radzio na to spominamy, dość tutón wykłady zytkiwiny fastojni
s runej prawdosczy a s jenakie lubosczy wobojich, Nęmrow a Sierbow,
w swoich jemu dowerzenych woszadach fastaraje a wodzi kaž pschi
duchownskich sapoksanjach, tak pschi schulskich a zytkiwnych visitazjach.
Tak wón, so jenož na jene spomnju, na to dżerzi, so ho pschi na-
božinje stajnje se szedriwościu na herbske dżeczi herbske praschenja
stajeja, a so ſebi wot nich rad herbske spruchi a herbske kherlusche
spewaczy dawa. Na tutym jubileju bu wón wot wschitkich zytkiwnych
prjódstejetstwów s kraſnym wulkołnym „albom” wobdarjeny, kotryž
je s fotografiemi wschitkich zytkiwow a wschitkich duchownych jeho
eforije wuhotowanym. Też zytkini wuczerjo wschitkich tych woszadow
bčku jeho s wubjernje rjanym wobraſom wobdarili. Pschi zwiedzeń-
skim wobiedze buchu wschelake dostojne, duchapolne sławy winijesene
n. psch. wot Nadeberkſkeho męsczanosty rycerza Rumpelta w mieniu
Nadeberkſkeje woszady, wot fararja rycerza a lic. theol. Jmischka
s Hodbiza w mieniu duchownstwa, wot Biskopſkeho męsczanosty rycerza
Sinza w mieniu zytkiwnych inspekcijow, wot rycerzkublerja s Criegern
nad Hródkom a Nowosolzom w mieniu zytkiwnych kolaturskich kniejs-
twow, wot fararja dr. Wehela s Biskopiz na jubilarowu swojemu,
wot schulskeho direktora Hamana w Nadeberku w mieniu wuczer-
stwa atd. Boh luby knies wuszkys a dopjeli wschitke te pschecja
nad tym lubowanym kniesom jubilejem!

Svojerez. V tubomnej vokrješnej hojetni je 31. julija tubomnje murjet Škowar wumurjet, kotremuž běchu 19. julija pschi pułach nosp scherasyli. Wěsteho Spreiza, kij je Škowaria s kijom na bělomu dvríčku dokeliž bě ieho tón s zvukem dvríčku brodil, kú siest.

Sachoczebusa. Spodzivny podaw^k je bo sanczene dny tudy
stał. Ulidar, kotrejuż bęsze naisskerje trochu daloko domo, wóndano
wjezor w swojej dżelaźni na nóż wosta. Dokelż druheho lehwa
njesmęsze, hebi do hotewejo kaszczę tschëskow naźla, bo do kaszczę
lehnu a wużnu. Nasajtra rano jeho morweho w kaszczę leżo
nadeniedzechu; naisskerje bęsze jeho w nozg Boża rucka sasaka.

Szípska. Enjes student bohohóstwa Mrósał s' Budesz je tu minieny ijdien kwois kandidatne vrubowanie s' wulkej khowalbu wobität.

Přílopk.

* Spodzowane B, kotreż so lětza na drugim łopjesku wóz-
nego stwielza namaka, nicžo wurdźne njeje, ale ma swoju pschiczninu
w tym, so, hdvž wóz roscę, najprjedy łopjeska pschinbu, potom
hakle stwielzo, kotreż łopjeska s wopredka wobijmuja. Je-li so nětko
n. psch. njepschihobneno wjedra dla stwielzo roscę popschestanie, so
żuk, s kotrehož hornje łopjeno wubiwa, do delnjego łopjena sadziszeżi.
Pschi dalskim roscę, hdvž so łopjeska wot stwielza puszczeja,

w delnim łożyjenje něsho laž 8 sasjifcyczane wostanie, s czechoz posdžischo B nastanie.

* Ma tñjerdzijne Königstein bësche 30. julijsa wulki woheń; wotpalilo je so twarjenje kasarmow B. W nim bëchu pjełatnja, offizierska bježada, žudnistwo, bydla podpolkownika v. Egidy, stabs-lékaria dr. Becha, frczmarja a jich swójbow. Woheń wojak na straži rano wokoło schtyrjoch wuñlędži. Dopolnja po 9 hodzinach na telegrafisku powjescz wóhnjowa wobora města Königstein na pomoz pschijséde; halie wokoło 11 hodzin dopoldnia bëchu s kniesom nad wóhnjom. Pschi wóhnju je so wojak (gesreiter) Israel czezzy franič.

* Na polu pola Mischna weżera tydženja 10 žnjenžarjo rožku hyciechu a wjasachu. Dokelž so nasdala niewjedro bliżejše, wolazy starecziwje praji, so kožy blysk na so czahnui, na czog frēnk wotmolwi: "Je-li so mje niewjedro sarasy, žnē sochu czinicz njetrjebam." Sa khywilu, hdyž běsche niewjedro bliže pschiczhnuło, a so khylnje blyskasche, na jene dobo dżowka, kotrež pôdla frēnka kleczesche, kaž na někajke nutskowne pohnuwanje stanu a někotre kroczele wot hwojeho města wotendže. Bórsy na to so móznie sahrima, a Bože niewjedro frēnka sarasy. Blysk jemu se sady do schijs fijedže, zdej czelo pschedjede a pschi prawej nosy saho won fijedže. Schkorn běsche na kruchi rostorphany. Móz blycka běsche tak wulka, so frēnkowe czelo kruch do pola schwyrnu a tsi dżowki, kotrež běchu blysko frēnka dżekale, powali a pohluschi. Tež drusy czeladni běchu so tak nastroželi, so někotři na wszech stawach tschepjetachu a běchu kaž wokhromjeni.

* Szwójba we Weinböhli mějše wondano hriby i wobjedu, kotrež běsche macz wschitke hamá nasberala. Dwé dzěsczi, kotrejž wo hriby njerodzitej, ſebu njewobjedowaschtej. Oruhich třjoch pak, kotsiž běchu ſebu jědli, borsy na to brjuch volicž pocža, s cimž bu dale hörje. Na radu kuzodzineje khorí krédk dostachu, so dyrbjachu wot ſo dawacž; tež dyrbjachu prawie wjèle mloka pičž; duž ſo strach, ſo ſebi krei ſawdazha, na ſbože ſafzo wotſtroni. Žonska běsche jědojte hriby ſebu ſberala a wopjella, dokelž je njeſnajesche.

* W Lipsku bylo poriad sa rešenju tež na pôhy wupschestrjecz
dyrbjeli, dokelž býsche vyschnosć šhonika, so jedyn jeniecki korečmat
sa tvdzení 3 hach 4 pôhy rěsa. Schtož je fiksacę, bylo jeho hosczo
tote pôhycę mjašo stajnie radzi jédi.

* Na poliziju w Barlinje wóndano popołdnju 20-létny pschekupz pschiidze, wo lekarstu pomoż prosho, dokelž bě ſebi nōž wot-rejnul, kig ſo jenož hischę ſa czwacę kože mjeswoczą dzerzesche. Na węſtej droſy bě pschekupz na wiſcheni ſtupiš, kotruiž bě nechtó přecę czijnuš, bě ſo wobſunul a tak njesbožownje do wulkeje wóknowej ſchleńzy někaſtich khlamow panuš, ſo jemu ſchleńza nōž wotřeniu. Na poliziji ſo jemu přenja pomož doſta; nadzějomnie w kralowſkim kliniku, hdzejz pschekupz pschibywa, nōž derje pschijije. Holcetu, kotrąž je tamnu wiſcheni přecę czijbla, ſu higo wuſlēdzili. Jeje starschej mataj ſa roſbitu wóknou ſchleńzu w khlamach 150 toler a tež wschitke pschekupzowe lekarſke wudawki ſaplačicę.

* Hulan Seifert dyrbjesche wondano kolo wokolo wojetkeje płowatne w Płohenjeju płowacż. Podwysk gefreiter Dehn, kij je kapitulant a hjo 4 lata pola teje sameje schwadrony steji, jeho wuczesche, mějo jeho na budze. Hdyž běsche nimale hacž na postajene městno doplował, ho hulan sa kolik pschimnu, kotryž běsche tam saraženy, a Dehnej kwasche, so je tať woskabnul, so dale wjazy nje-möze. Hněwny Dehn swoju budu wsa a hulana s njej na ruzih pjeriesche. Psihi tym ho powjas s budu puszczi, ale tež hulan s bołosczu kolik puszczi a żaneho synka wjazy wot ho njedawscii ho w żolmach shubi. Dehn na měscje, kafkz běsche, sa nim sloczi, ale jeho wjazy dozahnicz njemögesche. Offizier faswoni. Na to wschtiko, schtož mözesche płowacż, do wody seftaka; ale hakle sa poł hodziny czeło namakachu, kotrež bě ho sa někakzej desku pschipreło. Dehna do pschepytowanskeho jaſtwa wotwiebzecu.

* 3 kompanije 1. regimentu garde-pěšků bylo včera vybráno.
polu Saarmunda v tříděnju wuwuzowachu. Na jene dobo bylo sa-
hřima, Bože njevědro do vojáků bylo a wot kózdeje kompanije
dwojí mužow straní, s zály po tařím 6 muži, kothž nětko we wojet-
skej hojetni leža. Khezorej je bylo wo strudnym podawku hnydom po-
vjescz pôbzala.

* Rěšník ſ Trebsena psched krótkim w húodnej wžy połmormwe
ſwinjo kipi, kotrež bě znano dwaj zentnarzej czeſke, a ſa nje —
zyky mark ſaplačzi, wudawajo, ſo čze mjažo pſam dawacž. Tam-
niſki žandarm pač rěnítej kručze na porsth hłodasche a bortsy wu-
kłedži, ſo je wón mjažo tamneho na hñjercz khoreho ſwinjecža
ſ druhim ſtrowym mjažom w jenym hùdze naſkelat. Rěšník to nje-
prějſeſte, ale pſci tym wosta, ſo je tež naſelene mjažo ſa pſy.
Pola njeho runje nadželane ſatrowe kolbaki namakachu; wón pač

wobkruczesze, so s jatrow pekmorwego hwinjeczä ani jeneje kolbaski
dzékał njeje, haj s zyla niz s jatrow, ale jeno s mjaža a tuka.
Odealejnoscż je zo statnemu ręczništwu woszewika.

* W Rathenowje je so saňdzenu póndzelu popołdnju s Bogim nijewjedrom tamnišchi wulki proviantowy skład do čista spalić. Tónle skład běsche najwjetshi zyloho němškeho wójska. Zežo blisko Rathenowa a wot rěki Havel wobdaty, so wón wójskje derje jako wójskki magazin hodžesche a hlužesche jako hlowny skład sa zylo tseči korps. Proviantowy skład wobjenic̄, běsche 25 minutow trjeba. Twaril je don Vjedrich Wulki. Kóžde twarjenje měsječne jenu nad druhé schyri klubje, polne žita, syna a hlyomy. Psched połdra letami su w składze wjèle pschetwarili. Nunjež běsche na tschach sklada jara wjèle blyskowodom, Bože nijewjedro tola do njeho dyri a sapali, a sa hylu so zylo wulke twarjenje palesche. Rathenowska wóhnjowa wobora a husarejo, kofiz běchu sa čzaj manevra w měscze wostali, řebi myšlachu płomjo wobknježic̄, schtož pak móžno njebē. Duž po Barlinskú wóhnjowu woboru telegrafowachu; widżo pak, so budże tudy wschtika próza podarmo, sažo do Barlina telegrafowachu, so wóhnjowa wobora ſejdziec̄ njetrjeba.

* Pschi czejkim hrimanju saňženu žobotu popołdnju Boże nje-wjedro do nowych kasarmow 24. regimenta pěščkow w Nowym Kup- spinje dhyri, schéferowu tjedku roſbi a po zlychm twarjenju s tříomi poslchodami hac̄ do pinzy dele ſjedče, njesapaliwsc̄i.

* Dżenja tydżenia rano w 6 hodzinach fu na dworze krajneho
żubništwa w Eisenachu dżerawemu mużej Hütterej z Barchfelda
z padazej hekeru hlewu wotczeli. Szóstnik běsche psched tříomi
měsazami židowskeho pschekupa na dróz slónzowal a wurubí, sa
częz jeho pschizagny ſud w Meiningenje k ſmijerczí wotžudzi. Čnejzer
rubjezneho mordarja njewobhnadzi. Powyjez, ſo budze naſajtra
k ſmijerczí wotprawjeny, ſóstnik pjatt zyle ſměrom wužlyſča.
Wjezor hebi hiszczé heeffteat z běrnami, piwa, palenza a neſotre
zigar wuproky. W nozy dwe hodzinje poſpa a ſbytny čaſ ſo ſe
zwojim duchownym roſmolwjeſche, z kotrymž ſo wjele moblesche a
po pscheczímo lotremuž běſche hara roſkath. Nano w 4 hodzinach, po
taſkim dwe hodzinje do ſmijercze, proſčesche, ſo čhyli jemu puta
wotewſacz, ſchtož tež ſo ſta. Swoj poſleni pucz w towarzſtwie
duchownego, dweju wothladowarjow a žandarma naſtupi a zylu čaſ
hacz do konza zyle ſměrom wosta, ſo ſo wſchitzh pschitomni džiwachu.
Wſchi wotprawjenju ſo nicžo woſebite njeſta.

* Na jelesniży mjesi ē ſenom a Utendorfom pſched wežerawſkim
thydzenja ſchaffnat (kondukter), puczowarjam billeyt wotekjerajo, ſ wosa
padze. Ēzah na mēſcie ſaſta a czeſzy ranjeneho, tif ſ czeſka žiwý
wostanie, kobi do ſenena wſa.

* Na ręży je ho wóndano pjatnacze abo schěhnacze złowiekow tepilo. Czolmat, starý moriął, kij je ho ham bobu tepil, na njesbožu wina njeje, dokelž mějesché najlepšchi porjad a wschitko m najlepšim rjedże. Mjebože ho stalo njebudzecze, njebudzeczu-li ho pošleni schytrjo tych lubzi, kotsiz ho na czolm cziszczechu, na khromu czolma festupali. Psches to ho czolm czumpacż pocza. So by ho runowaha dozpila, ho wjetshina lubzi na drugi bok khilesche; ale czolm wodu czerpasze, a wbyły lubzo wschitzh do wody spadachu. Dokelž tam rěka jara torha, jich żolmy rucze bobu njezechu. Mjeesz tym so ho někotrym hory pomoz dosta, běchu druhu hijo daloko po cerzy dele spławieni, přiedy hac̄ mójesché schio i nim.

* Pruski król Wiedrich II. na swoim puczowanju se Stargarda do Graudenza i wjedzha w Nowym Schczecinie wobiedowasze. Tedy jeho poddani często i przystwami k njemu chodzach. Też tamnišchi měschčanosta Wicžas chyjsche junu pſched krała; zmędzesche poſhincz. Wicžas ham sa ho wo twarske pjenesz proszczęſte. Krał wotmolwi, so měschčanostow tolstyi brjuch ſwedczji, so ma dobre dofhody; duž twarskich pjenes njetrieba. Wicžas, kij ho i zyla borys njestroži, snapsczecziwi: „W tolstym brjusche hu hame berny, dchtož se swojej fastojnistej pschizahu wobkrucząm.” Krał ho wuſmja i jemu twarski vienies vſchiswoli.

* W Mindenskim wólkęsu wyschnięcą wróble klonowacę dawa, a kogdeho morwego wróbla pjeniężę płaczo. Hijo lata 1885 su w tymle wólkęsu sa 10,000 morwych wróbłow 100 ml. swudawali. Na tóne wukas wyschnięcę mnosy żwarja, wobkruczejo, so je wróblara wuzitny ptaczki, dokelž ho se schłodnymi pschekanzami žwi. To pak wérno njeje: wróbl najradšcho forno a mlobe selene žerje; w meji wschał ho s mejskimi bruskami běrtluse. Blisko wów Mindenskim wólkęsu je pscheniza, hijo przedy hacž dofrali, wot wróbłow tak wulohczena, so je tu a tam kama skloma wyscie.

* Załostne niewiedro z wulkimi krupami a sliwkami je po zylej Polnóżnej Schleswigiszej wulkotneje schody načzynio. Wiele c̄łowie-

tomu bu wot Božeho niewiedra sarażenjow je ho wobškodziko. Wóhnjow běsche jara wjele; někotryzkuli burksi statok je ho do čista spalik. Tež je Bože niewiedro wjele skotu saražlo, s džela pod holym njebjom, s džela w hrodzi. Niewiedro tsi abo schyri hodziny trajesche. Schrypky su tu a tam žito sblí.

* Gmejniski pschedstejer w Hrabinje w Awstrijskej Schlesynskej w swoim času w gmejniskim jaſtwie mužské čelo naděně. Žandarm w semřetym žnano 25 let stareho hlučoněmeho a hlučitofeſeho proſcherja spósnu. 1. junija běsche tónle člowejk do výhy po proſchení pschitcho. Dokelž žaneho žandarma níbdže doma njenadeňdžechu, 10 letny hólčez do domu wjezneho stražnika, kiz hžo dlešchi čaškohor ležesche, po klicž k gmejniskemu jaſtu doběga, a wotrocž Harasín proſcherja do jaſtwa dojedze, jaſtwo samknu, klicž sažo do stražníkoveho domu pôhla, ale potom zýle na jateho ſabu. Duž je tutón w jaſtwie hluču wumrēk; kaž rany na jeho rukomaj pokazovachu, je ſebi njebožowny s hlučom mjažo s rukou kufal. Na krajném hudniſtoje w Opawje běsche wo tymle podawku ſaňdzenu ſobotu hlučne hudniſte jednanje, a gmejniskeho pschedstejerja k jaſtu na tydžen, kwarja, kotrehož hólčez běsche po jaſtowoy klicž byl, k jaſtu na dwě nježeli a wotrocžka Herasina k jaſtu na 4 nježele ſažudžichu. Wschitzy tſjo ſu ho pschedecživo temule wužudej wobčežovali.

* Žalostne njebožje je ho wónano w Favoritenje pola Wina ſtało. W želeſiljerni dželacžerjo kotoł ſe žahlym želeſom po dworje nježechu; jedyn s nich ſo ſakopnu a padže, a žahle želeſo ſ kota ſo na 9 dželacžerjow wulinu. Jedyn s nich ve hnydom morwy; ſchyrjo ſu čežky, ſchyrjo lóžscho ſranjeni.

* Wulke a hróble pažmo rubježnikow je we Wuherſkej lěta volko žito ſ hromadami kranulo. Rubježnizh běchu ſebi wopacžne klicze wobstarali. Šekujobnizh jim pomachu, hdyž rubježnizh knjeſej žito kranucz pschitndžechu. Někotſi mjes tym wokoło bróžnjow a žitnych ſladow stražowachu a měſachu poručene, kóždeho potſelicž, ſchotž jim blisko pschitndže. Někto ſu zýle pažmo ſajeli; tón, kiz je wopacžne klicze dželal, je ho w jaſtwie wobwěžyl.

* Pola Graudenza ſo artillerija w třelenju wuwuczuje. S kónz meje hžo ſo ſta, ſo žnano 300 meterow wot mjesy ſubla Bankau granata do ſemje ſjedže; dželacžerjo hnydom wotſtavivši džela domoj džechu. Wobſhdez ſubla ſo pola wojerſkeje wyschnosce wobčežewaſche, ale wotmolu dosta, ſo jeho ſublu žaneho stracha njebož. Nježiwiſi na to ſo psched wejerawſhim tydženja hledovaze ſta: Do ſubla Bankau žaneho dwě granacie ſa ſobu prahnuſtej, jena do knježeſe ſahrody, žnano 12 meterow wot knježeho domſteho, druhá blisko pschi ſahrode. Knjeſowa ſwójba, kaž tež dželacžerjo, ſo žalostne wuſtržachu. Dječji, kotrež ſebi w ſahrode hrajaču, a psches kotrež granata pschilecža, buchu poražene. Knjeſej, kiz runje nimo ſahrody jěchache, ſo kón ſplóški, ſo jeho ſedma ſdžerža. Dželacžerjo domoj pschitndžechu, prajzy, ſo pod tažkim wobſtejnoscžemi dleje dželacž nježoža. Kóžda granata ſo hlučscho hac̄ meter do ſemje ſarh, roſbuchnu, a tybzachy krucho po zýlky wulkim dworje wokoło lětachu; mnohe ſchotmy ſo wobſhodžichu, tež wſchitke twarjenja, a wólna ſo ſ džela roſpuſtachu.

* Spodživny prožek mějachu psched krótkim w Parizu. Skóřbní a wobſkorženi běchu mjenujž ſchyrjo hlučoněmi, kotsiž ſo podarmo prožowachu hudniſtu ſwoju wěz dowujažnicž. Tſjo hlučoněmi běchu na ſwojeho towařſcha rěczeli, ſo je pjeniſh ſchelschivik, ſa kotrež mějachu ſo wěstemu de l'Epée, kiz ma wo hlučoněmých wulke ſaſluzby, pomnik ſtajicž. Hněwony hlučoněmy, na kotrehož tole rěčachu, ſwojich pschedecžnikow wobſkorži. Dokelž ſo bóry ſokala, ſo je zýla wěz jeno ſrećzana, kóždeho ſ tříčkých wobſkoržených k 4 ml. potuth a 20 ml. pjeniſhneho ſarunja ſažudžichu.

* W Parizu je 77letny starz, wěsty Thomas, kiz je ſo lěta 1813 w Ruskej narodzik, mjes tym ſo Franzowſojo psches rěku Bréshnu čeſlachu. Jego macz ve ſa nanom do Ruskej pschischa; nan běsche offižer hlezorskeje gardy. Tón ſamfny wokomik, hdyž ruske wójſto Franzowſam najbole na ſchiju leſesche, offižerowa manželska džecžo porodži. Mana a macz njeſchecželske kultki morichu; nad džecžatkom ſo koſakojo ſmilichu, a poſdžischo ruske knježerſtvo hólčezna na ſwoje pjeniſh ſtublouča. Doroſczeny ſo Thomas w Franzowſkej naturaliſowacž dashe. Ma jeho narodnym wopisniſe ſteji: "Narodži ſo na Bréshnu." — Mjenowanym starz je žnano jenicki člowejk, kiz je pod tažkim ſpodživnymi wobſtejnoscžemi na ſwět pschischa.

* W Lyonje je ſaňdzeno dny jara bohata knjeni 83 lět ſtara ſemřela. W jeje wokaſanju mjes druhim ſteji: "Wſchitpoſnawajo ſuboſcžiwi ſtaroſcžiwoſcž ſwojeho ſekarja dr. M., kotrež mam ſo

bžalowacž, ſo móžach taſle doho živa bycž, ſym mjenowanemu ſwojemu ſekarjej wſchitko wokaſala, ſchtož ſo w hſchiný namaka, kotrež na mojim blidku ſteji. Hdyž ſlonečnje w pschitomnoſci ſekarja, kiz běsche njeſalo wčipny, hſchinu wotewrichu, w njej zýle njeſranjeny wſchitko ſekaritwa, wodzicžki, proſchki atd. namakaču, kotrež bě ſpomnjeny ſekar někto ſemřeſej ſa džehacž lět ſeſapiſhovat.

* Stražnika na malym dwórniſčezu žalostne ſubu bolachu. So by tule čwili wothyl, ſtražnik k želeſnicznemu ſekarjej džesche, ſotryž pak doma njebě. Duž chyſche khoru k wjeznehu truharjej, ſotryž pak daloko ſ kónz wýhy wonkach bydli. ſo ſa pomozu roſhlađuju khoru duž po puczu dwórniſčezoweho kwarja ſetka, kotrež běsche na jeho ſkóřbu hnydom ſwólniwy, jemu ſub wutorhnuč. ſkowat ſwoje klescheze wſa a ſtražnik ſa ſubu a wulki kruh czeleſhna na dobo wutorze.

* Wot teho časa, ſo parnu lóž "Utopia" ſběhaju, kotrež je ſo w swoim času psched Gibraltarom podnurila, ſu ſažo 13 mužſkych a 7 ženskych čelov na brjoh pschinjeſli. W lóži hroſnje ſa čelami ſmjerži. Woda w najdelniſchim dželu je tak ſ jědoſtymi plunami naſyžena, ſo zentrifugalne plumpy móžesč rjez nježelaj. Wſcha desinfekzija nicžo njeponha.

(Zhrutinſte powjeſcze hladaj w vſchitofn.)

Š D Ř Y

kaž jěd rěſaze, poruča

Paul Walther

na žitných vilač.

Šalſowy pôver,
ſkótny wujitkowy pôver,
wobjerny pôver ſa ſwini,
butrový pôver,
reſtituční ſluid
jako mas ſa konje,
Hartenſteinske kapki
jako ſkrdl k wotberjenju khor-
ſežow wot ſkota po ſtarym wu-
pruhowanym wukaſanju
poruča

měchjanska haptika.

Wubjernu ſhokoladu,
punt hžo po 1 ml. a držiſhu,
kakao vero w kufach,
kuſt na ſchaltu dožaha,

kakao,
ff. vanillu,
kakaowy thej,
thej atd.
poruča

Alwin Schrader

konditoria
na ſwokownej lawſtej droſy.

Woliſowe a wodowe barby

wſcheje družiny,

ſanowoliſowy ſtruh,

beruſteinowy ſak,

kožowy ſak,

želeſowy ſak,

terpeninowy woliſ,

němſki a franzowſki,

ſikkatifs,

běžith a w pôvračach,

barbiče,

peſkoju papjera,

gement,

gyps

Strauch & Kolde,

3 na ſamjenitnej hafy 3,
drogowe klamy k ſkotmu worlu.

W wudawatni "Sſerb. N." ſu doſtač:

Sſerbske ſmotsjaze liſty.

Wſchě wuměſke džela ſ wloſhow,
jako rječzasy, pletwa atd. ſ wue-
žaných wloſhow rjenje a tunjoſhotouju.
Poručzam tež ſwój wulki ſkla-
hotowych pletwow.

Ad. Herold, friſer
w Budyschinje pſchi žitných vilač
w poſtſkej kwarati.

Theodor Nieckſch předy **Mr. Jermis**
twarjerija maschinow a porjedzeřna
na Draždanské droſy 2 w Budyschinje
poruča ſo

k twarjenju ratařskich maschinow a k jich porjedzenju, kwar-
ſkich džiakow (měchow) we wſchěch wulkosčach, piwarskikh a
mlhnskikh maschinow, elevatorow ſa ſamjen, zyhel, lód,
wuhlo atd., transmifzijow, zentesimalnych mostowých
wahow, wſchěch porjedzenjow a k dželanju maschinow
wſchelakeje družiny po tunich placzisnach a dobrym wumězenju.

Emma ſwidowjena Vorwerkowa

poruča plyſhové pjeſle, ſetuje pjeſle, zanki, modne jakety,
deshčne mante, trikotowe taſle w wulki wubjerku po tunich
placzisnach.

— Poſkuženje w němſkej a ſerbſkej rěči
w Budyschinje na hlučném torhoſčezu 5.

Khęja na Sprejnej hązy čo. 3
je na pschedan. Dalsche je shoniecz pschi zyheński walu čo. 2.

W Budyschinje
je na hornężerskej hązy khęja placzisny hōdno na pschedan. Dalsche je shoniecz na tascharku 11 delta.

Sahrodniska živnosć
se 14 körzami pola a tuki je se stęzajymi žnemi a se wschem inventarom hnydom placzisny hōdno na pschedan w Barze čo. 10.

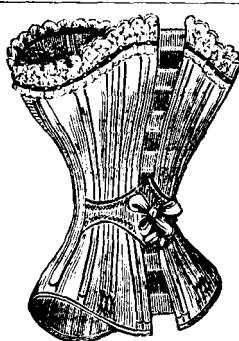
Prokata na pschedan.

Prokata běleje Yorkshirskeje a tež czornopisaneje Berkshirskeje razy, kotrež ho jara loko wukormja, ſu pschedo na pschedan na kniežimaj dworomaj w Budyschinku a Pschiwczicach.

Želesnyjenopschezny móz s wyżkim deßtowym kafčicem, mało woženy, je na pschedan w Smochczanskej kowarni.

Znjowe khērlusche, khērlusche k narodnim, khērlusche k kwaſej, ſbožopschejaze khartki, žohnowanie ja dom porucja w najnowszych muſtrach po tunich placzisnach

Gustav Rämsch.
knihwasař na bohatej hązy 21.

Schtalh,
mužaze kravath,
pschedloſchlik
ſ hornarjom a bies njeſo,
gumijowe ſchath,
h l e

porucja
M. Walther
10 na bohatej hązy 10.

Najlepši ſkótny pólver,
mlotowy
a wuzitlowy pólver
je na pschedan

w haptzy w Knumwaldze.
So je pólver dobrý, wokolni
wobhedzerjo ſkotu rad wobhwedza.

Młoko
w najwjetſkich a najmierſkich dželbach po najwyſszej placzisnej ſtajne kupuje
parna mlokarija Otty Eversa
w Małych Debzezach.

Najwjetſchi ſkład khachlow w Budyschinje.

Slowny ſkład ſakſteje khachloweje fabriki w Mischnje

H. R. Teutschera, hornęžerskeho mischtra

33 na kamjentnej hązy 33.

Boručam wulfotny ſkład wſchęch družinow

Khachlow a warjenſkich maschinow

wot najproſcijich hac̄ i najwoſebniſhim we wſchęch barbach a po najtuniszych placzisnach. Khachle a warjenſke maschin tunje, rucze a ſ rukowanjom ſtajam; w mojim ſkładze ſu wſchę družin khachlow na wobhlađanje wustajene.

Skład wſchitkich želesnych dželow, i twarjenju khachlow trébných.

J. G. Schneider
pschi lawskim tormje
pschedawa wulku poſyku dobrych
zylinderowych czaszniłow
po 8½ - 10 mf.,
rjane budžaki po 5 mf.,
wulki wuherk rječasow.
Vorjedzenje nanajlepje.

Java wajne ſa

Wozji kóždeho.

Ssama wopravdžita dr. Whitoſowa wozjowa wodžicka wot Gran-gotta Erhardka w Delze w Thüringſkej ho dla ſwojeje ſwětoſławnoſče často podražuje, czechó dla proſchu, blédowaze wopříhanje dobročinje wobledžbowac̄. Wona ſo w podolhoſtých ſchlenčzanych bleſchach ſe ſlamanymi róžkami a ſ wuſtejatym piſmom: „dr. Whitoſowa wozjowa wodžicka“ pschedawa. Kóžda bleſcha je ſe žoltej papjerku ſ tymle ſakitowanſkim ſnamjenjom a ſ mojej firmu poſlepjena a je ſe ſyglom ſakitowanſeho ſnamjenja ſamknjena. K temu je mała knižka pschidata.

Wiched podražowanjom ſo warnuje.

Wozjowa wodžicka je w wjele haptylech doſtač, tak tež w měſchjanské haptzy w Budyschinje a w haptylech ſt. haptylarjow Haſſe w Bjarnacizach a Große w Woſtrowzu.

Nowe polnojerje
po 5—8 np.

porucja **J. T. Glien**
na drzewowych wilach.

Wykorkorukata ſchijaza maschina

Biesolda a Loddki je najlepša a najthmańska ſa ſwojbu a rjenjeſplníſke dželo. Sa jeje hōdnoſež doſke lěta rukuju.

Schijaze maschin wſchęch družinow ſo wote mnje wuporjedzeja. Strykowanske maschin po fabriſkich placzisnach pschedawam.

Richard Otto,
mechanik na hornęžerskej hązy 18.

Plat
ſo ſ wopravdžite indigo-barbu barbi w B. Kellingeſ barbjetni w Budyschinje.

Kolonialtworowe a destilaziske khlamy

Adolfa Rämscha

pschi butrowych wilach

porucja ſwojim česczonym wotbjerjam:

khosej njepalený, ſylny a dobrý, punt po 120, 130, 140 a 150 np.,
khosej palený punt po 140, 150, 160 a 180 np.,
zokor mléthy, jara ſlodi, punt po 30 np.,
zokor w pokrutach punt po 32, 33 a 34 np.,
kompozyt zokor k pizowaniu pežolow punt po 33 np., 5 puntow
po 160 np., 20 puntow po 6 mf.,
rajz punt po 14, 15, 16, 18, 20—30 np.,
ſyrup ſlodi kaž měd punt po 16 np.,
kandisowy ſyrup punt po 12 np.,
mydlo w ſnatej dobroscji punt po 28, 30, 35 a 40 np.,
rjepikaty tobak, amerik. kramy, punt po 35 np.,
rjepikaty tobak 2. družiny punt po 30 np.,
rjepikaty tobak njeſkramy punt po 25 np., 5 puntow po 110 np.,
jerje, wulke tučne ryby, mandel po 50 a 60 np.,
polč ſnateje dobroscje punt po 75 np., 5 puntow po 3 mf. 60 np.,
kwiniazy ſchmalz punt po 55 np., 5 puntow po 2 mf. 50 np.

Redžu!

Sawěczenja do ratarſkeho wohenſawěcza-
zeho towarſtwa pschijima

Curt Möſchler w ſchiwej Borschezi.

Hamburgsko-amerikanske
lódźtowe akzijowe towarſtwo.

Expreszna

a poſtska parolodžna jēſba
ſ Hamburga do New-Yorka
w Southamptone po ſchijedzaju.

Jēſba po morju traje něhdze

6—7 dnjow. No. 840.

Pôdla teho porjadna parolodžna jēſba
ſ Hamburga d. Baltimory, ſ Hamb. d. Wjež. Indiſleje,
- Brailſteje, ſ Hamburga do Havanny,
- La Plata, ſ Hamburga do Merita.

Dalsche wulſanje dawa Carl Meisel w Budyschinje.

Wojewjenje.

Krajnostawski direktoři s tuthym k wjedzenju dawa, so je krajnostawski bank w Budyschinje swolniwy, ratařskie sjenoczenſta a ratařskie wupožczenie a nasutowarňe, w sakſkej Hornjej Łužicy ſaložene a naſtawaze, na kózde waschnje podpjerac̄.

To dyrbi ſo woſebje ſtač ſ pschiswolenjom najprjódzy njeſadañſivých poženonkow po 300 hac̄ 500 ml. k přenjemu pschi- prawjenju, ſ wotewrjenjom kontokorrentneho wobkhada ſe ſjenoczenſtwami a kažami, pschi cžimž ſo daňſka měra ſa ſapoložki najprjódzy na 3½ %, ſa wupožczenie na 4% poſtaſi, dale ſ pschedewſac̄om pschedpižanych revisijow kažow a ſ podpjeranju na kózde druhé žadane waschnje.

Duž ſo ratařskie ſjenoczenſta a wupožczenie w sakſkej Hornjej Łužicy napominaju, pschisamknjenje k krajnostawskemu bankej pytač a ſ tuthym direktnie do wobkhada ſtupeč.

Pschi tym ſo na to pokazuje, ſo krajnostawski bank žeane towarzſto, na powschitkownej a ſolidariskej rukowanſkej powinoſci ſaložene, njeje, ale ſo je pjenejzny wuſtaſ, kiz ſtaſam wjeſneho wokrjeſa sakſkeje Hornjeje Łužicy kluſha a ſa kotruž tute rukuja.

Pschi pjenejznym wobkhadze ſ tuthym bankom potajkim ſjenoczenſta, kažy a hypotheky dožnizy žeane rukowanſkeje powinoſci nje- pschedwoſmu, bjes tym ſo ſo to pschi druhich ratařskich kreditnych wuſtaſach ſ wjeſcha ſtanje.

Pschi tejle ſkladnoſci ſo ſ dobom dale k wjedzenju dawa, ſo krajnostawski bank pjenesy na hypotheki w Hornjej Łužicy w tu kwiſili po 3¾ % wupožczuje. Dokelž ſo tele, po žadanju tež wotplacjomne (amortiſujomne) wupožczenki bjes proviſije a w hotowych pjenesach, nježiwaſo na kurs ſaſtawnych liſtow, wu- placza, dha daňſka měra wyschicha njeje, hac̄ ta, kotruž ſebi druhé ratařskie kreditne wuſtaſhy žadaju.

Pschetoz pschi něčijskim ſtamje ſaſtawnych liſtow druhich ſakſkých ratařskich wuſtaſow požer ſam pschi wuſtaczenju pjenejznu ſchadowanku poczepi, ſ wurunanjom kotrejž ſo ſ pschi- liczenjom pschinofška k ſarjadniſkym wudawкам daňſka měra po 3½ % w woprawdžitoſci khetro powyſhi.

Pjenesy wot krajnostawſkego banka na hypotheki wupožczenie, ſo pschi porjadnym placenju danje ujewuſowiedja a runje tak ſo požer boječ njetreba, ſo jemu daňſku měru ſamopasčnje powyſhi.

W Budyschinje, 1. augusta 1891.

Krajnostawski direktoři.

Th. i Bejschwiz, krajny starschi.

Sydomnata hłowna skhadzowanka

Serbskeje Studowaceje Młodosće

zmęje ſo 8., 9. a 10. augusta w Pančicach.

I. Sobotu 8. augusta popołdnju w 3 hodź. je posedzenje wubjerka, w 6 hodź. džiwadłowa hłowna pruha.

II. Njedżelu popołdnju w 3 hodź. wotewri ſo hłowna zhromadźizna, na kotrejž ſo wozjewja rozprawy studentskich towarzſtow, činja namjety a wotbudza wólby. Tež budza na tutym officielnym džěle studenca wo wſelakich wěcach pře- noſowač.

W 7 hodź. zmęje ſo džiwadło. Hrać budže ſo přeni raz na serbskim jewiſcu „Dziwotworny klobuk“, wjeselohra wot Klicpery. Po džiwadle zhromadna wječeř a zabawa.

III. Pónđelu zhromadny wulët.

W přeswědčenju, zo kózdy serbski student, kotruž ſo hiſce čuje jako syn serbskej staršeju, na ſkhatzowanku přińdže, pře- proſuju najwutrobišo wſitkých přečelov serbskeho studentſta, wosobnje něhdusich ſkhatzowankarjow a lud z Pančic a wokol- nosće.

Jak. Sewčik, stud. theol.,
hłowny starsi Serb. Stud. Młod.

Pschepröſchenje.

Komitej ſa ſarjadowanje naſtowarskich a wupožcowařskich kažow mjes ſerbsami zmęje njedželu 16. augusta popołdnju w 4 hodzinach poſedzenje w Bacjanauſkym hoſcjenzu. Komitejowe ſobuſtaw, kaž tež pschepröſlo namjetowanego ſhromadneho ſlufka ſo tu ſ tym naležnje k poſedzenju pschepröſhuja.

R. Wjenka, tulhwilny komitejowy pschedzyda.

Pschepröſchenje miſionfem u ſwiedženje w Małym Wjelkowje

jutſje njedželu 9. augusta.

Dopoldnia 1/210 hodzin předowanje a miſionska roſprawa miſionfem direktořa Burkhardta ſ Berthelsdorfa.

Popołdnju 1/3 hodzin w ſahrodze miſionskeho hoſcjeho wuſtaſa rěže někotrych miſionarow. (Pschi njepſchihodnym wjedrje w 3 hodzinach w zyrkwinſkej ſali.)

W Małym Wjelkowje, 1. augusta 1891.

Becker, předat.

Towarſtvo ſerbskich burow w Lukezach

zmęje njedželu 9. augusta popołdnju w 5 hodzinach ſwoje poſedzenje dla ſaplačzenja alkijow a hnojow.

Pschedzydſto.

Přeprōſenje.

K lěpſemu dowudača Zejlerjowych ſpisow ze strony Serbskeje Studowaceje Młodosće a na žadanje wótcińskich Serbow, z mnohich stron wuprajane, zmęje ſo w tudomnym Lauec hôtelu za čas lětuſich nazymskich ſulskich prózdninow a to

srjedu, džen 30. septembra,

Wulki ſerbski ſpěwanski ſwiedženj.

zjenočeny ze ſwiedžeňſkej hoſcīnu a pyšnym balom.

K přednoſkej přińdze cyle nowy a teho dla hiſce njeſlyšany opus „Zyma“, lyriski ſpěw Handrija Zejlerja, do hudby zestajany wot K. A. Kocora. Duž dowolam ſebi, wše čeſcene ſerbske knjenje a knježny, kotrež po notach derje ſpěwać wjedža, kaž tež wſitkých ſpěwa wustojnych młodych Serbow k dobrociwemu ſobuſtowanju při ſpomenjenym narodnym ſwiedženju pod- wólne přeprōſyc, z tej naležnej proſtu, mi za pad wobdželenja prawje bórzy přečelnivje k nawjedzenju dać chyc, kajki hłos ſpěwaju.

We wěſtej nadžiji, zo horjeſi wótciński wotpohlad ze strony wſich horliwych Serbowkow a wſitkých ſwérnych Serbow bohatu podpjeru nadeńdze, poruča ſo z najwyšim počesćowanjom

W Budyschinje, 30. julija 1891.

K. A. Fiedler, wýſsi ſeminařski wučer.

Dželacžerjow t drenero- wanju do trajneho džela pyta Augst Proſka.

4 wotroc̄kow, 4 wolaſzych a 4 hródźne džowki pyta t nowemu lětu ſcholsta w Lusy cžiſlo 25.

Wſchitlim ſnatym a pschepröſlam w ſerbach ſrubnu powjeſc k wjedženju dawam, ſo je moja luba mandželska Madlena Dejzyra rodž. W ū nſhez ſe Schipkałow 25. junija t. l. 70 lét ſtará, ſa- wostajiwski dweju ſynow a pječ džowkow, ſbóžne ſemrjela.

Jurij Dejza w Bethelu w južnej Australiji, psched 47 létami mlynk w Nejehanju.

Murjerjow pyta twarz Jan Wollmann w Nejehacidle.

(K temu cžiſlu pschiloſa.)

Bschiloha i číslu 32 Serbskich Nowin.

Sobota 8. augusta 1891.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskej zyrlwi budże jutshi njedżelu rano w 7 hodzinach němska spowiedź, 1/29 hodzin němska a w 10 hodzinach herbske predowanie.

Werowanie:

W Michałskej zyrlwi: Jan Läser, fabrikar na Židowje, s Emmu Augustu Balakez tam. — Koral Jaroměr Nowak, murjer na Židowje, s Emmu Marthu Gschmanek tam.

W Katholskej zyrlwi: Alfred Portig, schoštar w Hajnizach, s Julianu Theresiju Mehnertze s Wieleczina.

Křečenje:

W Michałskej zyrlwi: Emilija Martha, Hendricha Wylema Hillera, radžeho dželaczerja na Židowje, dž. — Maria Martha, Handrija Hotařa, fabrikarja w Dobruschi, dž. — Hana Augusta, njemandz, dž. w Hrubjelcžizach. — Emma Martha, njemandz, dž. w Dobruschi.

W Katholskej zyrlwi: Alfred Alwin, Ernsta Hendricha Beckera, formočtcherja, dž. — Rosalia Hana, Jana Olbricha, dželaczerja w Lejne, dž.

Zemrječi:

Džen 1. augusta: Martha Lejna, njemandz, dž. w Zemrječach, 10 měsazow 26 dnjow. — 3. Gertruda Sšovlez, hospodarska pomognica na Židowje, 67 let 7 měsazow 21 dnjow. — 4. Hermann Kurt, Korle Hermanna Hölčza, molerja pod hrodom, ž., 7 měsazow 1 džen.

Placisna žitow a produktow.

Žitowy doros w Budyschinje: 1522 měchow.	W Budyschinje 1. augusta 1891				W Lubiju 6. augusta 1891			
	wot mf.	hacj np.	wot mf.	hacj np.	wot mf.	hacj np.	wot mf.	hacj np.
Bičenja	.	běla	12	6	12	94	12	53
Rožta	.	žolta	11	76	12	36	12	6
Jeczmien	.	.	10	97	11	37	11	—
Worš	.	50 kilogr.	7	86	8	57	8	7
Hroch	.	.	8	20	8	40	7	90
Wota	.	.	8	89	11	11	10	28
Zahly	.	.	7	50	8	6	7	22
Hejduschta	.	.	16	50	19	50	14	—
Berny	.	.	18	50	19	—	17	50
Butra	1 kilogr.	.	3	—	3	50	2	80
Bičenicza muka	50	.	2	20	2	40	2	—
Hana muka	50	.	11	50	20	50	—	—
Sšuno	50	.	12	—	17	50	—	—
Sšóma	600	.	2	40	2	80	2	—
Prožata 1002 ščtuf, ščtula	.	.	18	—	22	—	17	20
Přežicze wotruky	.	.	7	—	17	—	—	—
Rjane wotruky	.	.	5	50	5	75	—	—
Rjane wotruky	.	.	6	50	8	—	—	—

Na burzy w Budyschinje pščeniza (běla) wot 12 hr. 60 np. hacj 12 hr. 94 np., pščeniza (žolta) wot 11 hr. 96 np. hacj 12 hr. 35 np., rožta wot 10 hr. 94 np. hacj 11 hr. 40 np., jeczmien wot 7 hr. 91 np. hacj 8 hr. 20 np., worš wot 8 hr. — np. hacj 8 hr. 15 np.

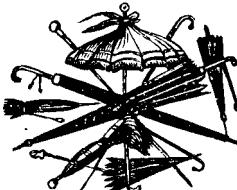
Draždžanske mjašzowe placisny: Šowjada 1. družiny 66—72 mf., 2. družiny 60—65, 3. družiny 25 po 100 puntach rěšneje wahi. Dobre krajne krujne 58—62 mf. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 48—60 np., 2. družiny 28—38 np. po punceje rěšneje wahi.

Wjedro w Londonje 7. augusta: Deshezkoje.

Natarježy.

Dürrenbergsku { jedžnu ūsel,
skotnu ūsel,
najlepši portlandski zement w 1/1, 1/2, 1/4 tunach a po wasy,
naturski mas a kolomas, módry w prejných čwizach a po wasy,
maszhinske woslije sa čejko a lohko bo čerjoze maszhiny,
wasliinowy mas na kožu w tħsach po 10, 5, 2, 1 a 1/2 puncta a po wasy,
karbolineum Avenarius, najlepši maszani na drjewo pšče hnicze
porucza pšče czerstwe a placisny hōdno

A. Lorenz na ſastawniſchežu w Natarjezach,
ſklad falka, wuhla a pščikupnych hnojow.

Pschedeschcznički

w najwjetšim wubjerku w Budyschinje
porucza pschedeschczničkowa fabrika

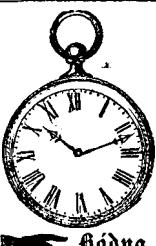
Ed. Schulze's Sohn

w Budyschinje pšči bohatych wrotach 26.
Poczebnjenje a wuporjedzenje tunjo.

Nieuwje ſtij

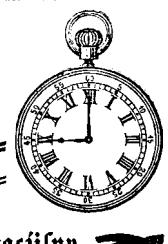
kupuja čorne židzane tkaniny derje a
placisny hōdno pola

Richardra Gautzscha
na bohatej haſy.

Franz Marschner

čažnikar w Budyschinje
čo. 9 na bohatej haſy čo. 9
ſwoj ſklad čažnikow a čaž-
nikowých rječjaſow dobroci-
wemu wobledzbowanju porucza.

Hōdna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placisny.

Porjedzenje dobre a tunje.
Pščispomnjenje: Ręču herbski.

Wodunjepščepuſčzate hotowe
woſowe plachty

plachty na ſajmih
w kózdej wulkosczi

porucza po ſnatych tunich twjerdyh placisnach

Julius Hartmann Sohn
na róžku pšči mjašzowych wlikach w Budyschinje.

Šal truwaze maszhiny

č wjerczenju naprawjene, jednore a pščihódne porucza po 15 mf.

B. Fischer na ſitnej haſy.

Druſheče banhy

ču ſažo nowe doshle w kraſnych muſtrach, 8 zolow ſcheroke; starý
lohez s nich hijo po 45 np. hacj do 2 mf., kąž wſchitko druhe po tu-
nich placisnach porucza

Jurij Sarjenč w Ahrósczizach.

Paleńz

jednory a dwójny
w snatych dobrych a derježłodżazych
dróżinach poruczącą tunjo

Schiscka a Riecza.

Tunje

Zigary

kupowanskie żoło sa sałopshedawa-
rjow,
tyżaz hido po 20 mk.
porucza

Richard Neumann
na snatkownej lawskiej haſy čo. 6
filiala na bohatej haſy čo. 28.

Turkowske klawki
najlepsze druziny porucza

Moritz Mierwa
pschi miażdżowym torhoscęzu.
Destylazja snatych dobrych likerow
po starzych tunich placisnach.

Rhofeji

jara ſylnie a cziszcze ſłodżazy
nijepaseny punt po 1 mk. 20 np.
hacę do 1 mk. 60 np.,
paseny punt po 1 mk. 40 np. hacę
do 2 mk. porucza

Jan Wjenk
na snatkownej lawskiej haſy 38.

Zigary.

Najlepsze 4 np.-zigary ſu do-
stacz pola

Jana Wjenka
na snatkownej lawskiej haſy 38.

No. 13.

Naſchu ſ rukowanego ſamórskeho
tobaka dżelanu 4 np.-zigary pod
cziszo 13 turjerjam należnje po-
ruczamoſ.

Ginzel a Ritscher.

Pali

ho zigara rjana běla a ſłodži wona
derje, je wona, hdźz 100 wot njeje
po 2 mk., 2 mk. 20 np. a 2 mk.
80 np. pschedawamoſ, wobledbo-
wanja hóDNA.

Ginzel a Ritscher.

Raiß

jara rjany a wulkosornaty,
punkt po 16 np.,
zentnar po 15 mk.,
jako něſto jara tunje porucza

Th. Grumbt
na snatkownej lawskiej haſy

Bonjaze ſuknje, pjesle,
rubischtza na hlowu
ho ſ njeſuſcęzatymi barbam i ſ nowo
barbja a ho kaž nowe ſaſo ſhotowjeſa
w Kellingez barbjeſni
w Budyschinje pschi ſitnych wlkach.

Heblowane ſhpundowania

zyle ſuhe, 24 a 30 mm. ſylnie, pschedawa tunjo

Tr. Holbian w Budyschinje pschi dwórnischęzu.

Zabliktowe fiſalo

najlepsze ſ zolotwi a ſ kladzenju ſadu liter po 20 np., teho runjo

jabluko-wino napoj

blesku po 45 np., dale jablikowe wino, jabłkowe wino,
jeſteſzate limonady a mineralne wody porucza

Hornjolužiſta ſłoczeruſa ſadu

dr. Hermanna a dr. Wethki
na ſadnej bohatej haſy 3.

tkaniny

wurjadnje tunje
placisny, jenož dobre,
djeržaze kajkoscze
porucza

Jul. Hartmann

Sohn

w Budyschinje
na rožku pschi miaždżowym
torhoscęzu.

Wotewrjenje kožownje.

S tutym ſebi dowolam czesceženym ſserbam a ſserbowkam
najpodwołniſcho ſ wiedzenzu dacę, ſo ſym w Kamjenzu
na zwingerskej dróſy ſ napscheeza kralowskeho hamit-
ſkeho hejtmanſtwa

pschedawarňu kože a nakolenzow
wotewrili.

Lubju, ſo budu ſo prózowacę, wſchitkich, lotſiž mje poczeſęza,
ſ dobrej a hódnjej tworu ſpoſoſicę a proſču mje dobrociwje podpjeracę.
W Kamjenzu, w juliju 1891.

S poczeſęzowaniem

Korla Schön,
ſchwefi miſchir a koſet.

Bo ſkonečenju nowotwara je moja pschedawarňa

flanela a lamý

ſaſo w hlamach na ſitnej haſy čiſlo 7.

Sa doverjenje, lotrež je ſo mojemu wiłowaniu
ſa 39 lét ſpožciło, ſo džakujo, proſču mi jo tež dale
ſahowacę.

S poczeſęzowaniem

W. Häcker.

Moje bydło je nětko

na seminarſkej dróſy čiſlo 4

po 2 ſhodomaj

w domje knjesa reſniſkeho miſchtra Roſiga.

Pawol Strobel,

ſubny wumek.

Richard Neumann

porucza ſyry a palezy

Rhofeji

w najwieſtšim wubjerku a naj-
lepſzej dobroſci po najtunisich
placisnach.

Pschi wotewſaczu wjetſich džel-
bow ſo pomérne nižsze placisnay
woblieza.

B. Fischer

na ſitnej haſy
porucza po tunich placisnach:
blidowe nože, } najlepsze
blidowe widliczki, } Solingſke
reſniſke nože, } dželo,
noži, teho runja:

koſy,
herpy,
knójne a synowe widla,
kopacie,
hoki
a wſchón rataſki grat.

Wobrash

(bilby) ſo rjenje a tunje ſaſklen-
juja a ſ woblikom wobbadža,
domowe ſohnuwanje a wobrasy
w wulkim wubjerku a tunich pla-
cisnach pola

Maxa Mützy
na bohatej haſy 11.

Rhoczebuſki

Portorikofski tobak

Wassungfki tobak

w relach a po wasy poruczącą

Ginzel a Ritscher
na wulſej bratrowskej haſy 6.

Schaty ſimaze maschin

w wſchelakich wulkosczach porucza
tunjo

Richard Otto,
mechanik na hornečeſkej haſy 18.

hdźe kupujecę
taſke rjane
cža ſniki?

Pola
J. A. Henki
na seminarſkej
dróſy 4.

Tež ſu tam rjane a tunje hrajadla
a ſkole twory doſtač; ſerbſki ſo
tim tež ręči.

Mužaze ſuknje, ſholowý,
ſazy atd. ſo ſ njeſuſcęzatymi bar-
bam i ſ nowa barbja a kaž nowe
ſhotowjeſa

w Kellingez barbjeſni
w Budyschinje pschi ſitnych wlkach.

Stare pjenjesy!

ſote a ſlěborne, weſebje stare
ſpecieſoſerie po najwyských
placisnach kupuje

Adolf Boetius, ſlónik
w Budyschinje psid i bohatych wrotach.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kóždu sobotu. — Stwórtlétne předplata wudawařni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjeſenjem do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čílo pláci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskie hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot mateho rynčka 10 np. a maja so stwórth hać do 7 h. wjechor wotedać.

Zamówity redaktor a wudawař Marko Smoleń.

Cišć Smolerjec knihićišćeńje w maćińym domje w Budyšinje.

Číslo 33.

Sobota 15. augusta 1891.

Létník 50

Świetne podawki.

Němske křežorstwo. Němske křežorstwo křežerstwo s nowa psched praschenjom steji, hac̄ maja ho žitne zla ponizic̄ abo do zyla wotstroniz̄. Niedziwajzy dobrých žinow w Němzach drohota stojnje pschibera. W Němzach je ho wobydleństwo tak žylnje pschijporilo, so ho s tym žitom, kig w Němzach narosze, sejwic̄ njemóže. Němzy su nusowani, hebi džel žita w wukraju načupic̄. Najwajzy žita ho k nam s Ruskej wosy, kotaž je móhł rjez europisla žitniza. Wobebje ho Němzy s Ruskej s rožku saſtaraju, kotaž ho tam najbóle plahuje. Lětža na to licžic̄ njemóžemy, so ho njedostatk na žic̄e s ruskej rožku wuruna; pschetoz w wjele krajinach Ruskej su ho žnē tak ſchpatnje poradžile, so budža w Ruskej wšcho žito s něc̄ijsich žinow hamy pschetrjebac̄. So by hłod a nusa w Ruskej njenastala, je ruske křežerstwo ſakaſalo, žito do wukraja wosyc̄. Powroſewjenju tuteho wukasa je ho rožkowa placzisna na Barlinskej burſy hnydom wo pjez hrivnow powyschila. So nětko sa Němzy čaz̄ hłodu mręc̄za pschinibze, teho ho hishcze bojec̄ njetrjebamy. Na wulke ſbože su w połnóznej Americy žnē nimo mery bohate. W ſienoczenych statach hamyho ho wunosc̄ ſitowych žinow na 600 milijonow kórzow licži, s kótrzych stej 200 milijonow k wuwoženju do Europę poſtaſenej. W Chicagou hamym ho lětža hnydom krócz ſelko žita, kaž 1890, a to pjez krócz ſelko rožki a dwójzy ſelko jec̄mjenja naſypa; placzisny pak tam teho dla ſpanule njeſzu. Amerikanszy na wyhote placzisny džerja, dokež njeđa, so jich žito w Europje nusnje trjebaju. Duž ſnadž ho kħleb njeputniſchi, byrnjež bylo žito doſħahaſo. Pschi tyhle sa kħubu lud ſrudnych wuħladach ho namjetu roſpominanja hōbne bycz ſdadža, kotrež ho k pomjeniſchenju drohich placzisnow činja. Mnosh widža jenicklu pomož w statnym žitnym monopolu. Stat dyrbi žitwe wikowane ſham do ruki wſac̄ a jenickze prawo mēčz, jo pokupowac̄ a pschelupowac̄. Drusy maja sa to, so bħdmu ho nuſy ſminuli, hdy bħchu ho statne žitniz̄ pschijprawile, kafex ſu ho hiżo w Egiptowskej po Jozefowej radze do ſnatich hnydom lět drohoty ſaklojile. W bohatych lětach dyrbi stat po wieżnej placzisnej ſbytne žito pokupic̄ a s tym nahle ſpadowanje placzisnow ſadżewac̄, a w lětach droheho čazha naſhypane žito ſaſo na wiki pschinjerc̄. Stat ho dženja w Němzach prózuje, po ſakoniſkim puczu wobſtejnosc̄e dželaweho luda polepsħic̄; wón ho ja to stara, so ho kħortym, invalidnym a wobſtarnym dželacżerjam pjenejna podvjera doſtawa, njemóhlo hebi křežerstwo nětkole pschemiſlic̄, hac̄ ho njeby hodžilo, nimomérnej drohocze po njepradžených žinach na někaſte waſħnie ſe statnymi naprawieniemi wobharaci?

— W wulkajnych, woſebje w franzowſkich nowinach ſo najnjerouſumniſche bladny wo ſtrowju khęzora Wylema roſſcherjeja. Woſebje ſ teho, ſo bę pječza profeſor Bergmann w Barlinje do Kiela woſtej, woſwodzachu, ſo je khęzorowe derjemęcze jara hubjene. Woſprawdze pak je khęzorowa ſtrowosćz naſlēpſcha. Schtož wobſchłodżenje jeho nohi naſtupa, wonie w tym wobſteji, ſo je khęzor na pjelſkich deſkach lódkineje lubje ſo wobſunuwiſchi ſebi kolenowe jabłuko wuwinuł, a ſo hu ſo pschi tym najſkerje kolenowe ſhibadłowe ſwiaſki roſtorhniſe. Gſome na ſebi tajſe wobſchłodżenja ſtrachne njejſu a w czaſu ſahojenja žane ſle ſeſzehwki woſzakac̄ njejſu. Ženickie njeſluje je, ſo tak doſko hač roſtorhniſe ſwiaſki ſah ſazile njejſu, ſo kolenowe jabłuko lóhko na bok ſunje, tak bórſhy hač ſo ſ nohu ſahbiſje. Dokelz by ſo ſ tym ſazicze dlejiko, dyrbti ſo kolenowe jabłuko na ſwojim měſtnej ſo pschi hódnej pschipravu twjerdźe džerdec̄,

hacz sibadłowe swjaski twierdżę sažite njeſhu. To ſo pał ſi gipſowym swjaskiem dozpije, pał, kaž je ſo to někole po pschedležozych powięſczach pola khežora ſtało, ſi wobwicžom kołena ſi hantami a woſebitej ſchitowanſzej pschirrawu, pschedzuwanje kołenoweho jaſkuła ſabžeważej. Pschedzo pał taſke wobſchłodženja i ſwojemu ſažicžu někotre nježele čaſa potrjebaju. Shtož je klysčecž, ſo khežor do 21. augusta, do pschedwježora wulkeje parady, do Barlina njezwroćzi. Zeli ſo mjes tym kołenowe wobſchłodženie zyle woſtronjene njebudže, budež khežor pječza parady w wosu ſedżo pschiladować.

— Němſke ſhějorſtvo weſtneſte ſtvo je loni jeneho wězynuſtojneho do połnóznejne Ameriki pôßkalo, ſo by tón pſcheptywał, haęz ſo hodži, wudželli amerikanského ſwinjaſzého mjaſha do Němzow wosycz. Tutoń je několko naſhonik, ſo ſo w amerikanskich reſarjiac̄ taſka czíſtoſc̄, kaſkaž ſo w Němſkej žada, dozpicz njeda. Do kaſkic̄ ſtrachow ſo ſ zyla jēdžt njeſchepytaneho amerikanského ſwinjaſzého mjaſha podawa, ſly podawki wucži, kotrež je njeſdawno Bremensku kódz „Nixe“ podeſhoł. Ře wudoſpolnjenju kódzineho provianta běchu wjetſchu dželbu amerikanského ſwinjaſzého mjaſha načupili a jo bjes mužſtwa wudželiſli. Po wužiwanju mjaſha, kotrež ſo po ſalonjach, w Ameriky placzących, pſcheptyac̄ njetrjeba, bjes mužſtwami trichinosa wudhyri. Ma ſchějnacze morjakow dyrbjachu ſo do lazaretha pôßkacz a jich pſchi wotjedźe ſodźe tam wostatice.

— Wjednej Bismarckę, w tu chwilu w Bajerskej w Kissing-
skich karpelach pschebywazemu, je deputacija němskich studentow dwaczeci-
lenný wopomnjeníski džen sašopostojenja němskeho królestwa czezny
winowy karan pschedodała. Studentſka deputacija, se fastupjerow
nimale wšichstich němskich universitow wobstejaza, bě na 80 muži
svlna.

Franzowska. Parížske noviny „Figaro“ sú sajimavé náštvor
wo podenýzeniach psychiniejské, kotrež sú s psychicznú vopýta franzow-
ského wójnskeho lódzstva w Žendželskej. Psychijesd franzowského lódz-
stva do Ruskej je hýzo ťapoczał meje tuteho léta postajeny byl, a je
so s dobom bjes Franzowskej a Ruskej wuziniaku, so ma ho fran-
zowske lódzstvo tež do danskeho a švédskeho hľowneho města a na
domojjské do Žendželskej podacz, so ho njemôžl vopýt Franzowsow
w Ruskej ako njepešczejskí stutk psychičzivo trojovnjaskej wulkadowacz.
Powitanje, kotrež je ho franzowskemu lódzstwu w Peterburgu došlo,
je pač w Žendželskej staroscze wubudzilo, a Waleſki prynz Žendželski
krónprynz a wožobý, jeho wobdawaze, kotrež némisse psycheczelstwo nje-
lubuja, mějachu wotomik sa psychiležny, Franzowskej dosczežinjenje dacz.
Kralowu sa hwoj wotpohlad wobréczawši, da ministerstwowy psched-
kyda Salisbury franzowského pôzlanza Waddingtona Ŀ ſebi psych-
prokycz. Tam Waddington s wulkim spodžiwanjom ſhon, so ho
Žendželzenjo Franzowsam džiwaſa, so eži vopýtej némiskeho hľozora
w Žendželskej někaku politisku wažnoscz psychipiszaju. Kniežerstwo a
kralowa budžetej ho ieho dla ſbožownej čzucz, hdyž budžetej franzowske
lódzstvo powitacz ſmiecž, so byshtej Franzowskej pokasalej, kak nje-
trjebawši je ho strachovala. Kralowa chze, hacž runje je hkorowata,
psychi wobhladanju franzowskich lódzom ſama psychitomna bycž. S dobom
je jendželske kniežerstwo, kaž „Figaro“ nashoni, so by ho wěsta strach-
čiwoſcz ſmerovala, ruskemu kniežerstvu pschemenjeny jěsny plan fran-
zowského lódzstva Ŀ wjedzenju dało, kotrež psychičzivo temu njeje niz
jenoz niczo napſcheczo mělo, ale je ho ſamo hifchče nad tym ſwieſzeliſto.
Podawki wo tym ſwēdcza, so ſnadž čiſce wumyſlene njeje, ſtož
franzowske noviny piſhaju. Tene pat je wěste: pač Žendželzenjo

Němcsu abo Franzovsku, pak wobej hromadže sa nôj wodža a jebaja. Žendželska wschak žaneho spravnego pscheczelista hódnia njeje, dokelž je kózdy wokomik hotowa, swojego wužitka dla swojego pscheczelista.

W Parisu je sandžen tydžen russki wulkowjetich Alexis někotre dny pschebywał. Jego pschitomnoſez je Parizske wobydleſtvo po móžnoſci i politiskim demonstrazijsam wužiwalo. Hac̄ runje wón w njeſchipowodženym čaſu po želeſničnem pschijedže, lud jeho spóšna a jeho: "Sława zarej, sława Ruske!" woļajo powita. Hdź wulkowjetich w Parisu jedyn koncertny sal wopryta, lud russku narodnu hymnu hlyſcę źadasche. Wulkowjetich hnydom salu wopushcę, so by ſo demonstrazijsam sminul. W Tuileriskej sahrodze dyrbjeſche ſo po źadanju ludowej ečròdy, na 10,000 woſkowem bylneje, ruska hymna ſi krócz piſkacz. Na nju ſi nahej hlowu poſzlučachu, ſi rukomaj kleſkajo jej pschihloſowachu a Ruskej sławu wołachu. Na konzu ſo tež marieillaſa piſkasche. Dzél ſhromadženeho luda ſo i Continentalnemu hoſčenziel, hdź wulkowjetich bydlefche, poda a tam woprijet "Sława Ruske!" wołasche. W Cauteretſkich kipielach, w koſtrych russki poſzlanz Mohrenheim w tu khwiliu pschebywa, ſu ſo teho runja ruskopscheczelne woſjewy mèle. Jemu i cjeſci i bě město wječor woſhwetlene, w nozy ſo konzert a wulki bengalſki woſhnjoſtroj (feuerwerk) wobhywasche. Žiwy wobras, pschedſtajazy ruskeho a franzowskeho wojaka, kotařz ſebi ruzy ſawdawſki khorhoj wyhoko djerjeſchtaj, ſo ſe ſlawawołanjom a sahorjenym wyſkanjom pschija. Knježerſtwo ſo prožuje, ludowu sahorjenosc ſa rukko-franzowske ſjenoczenſtwo trochu ſtužic, ſo strachujo, ſo móhť ſo kraj ſi njemudrymi demonstrazijsami do wójny ſi Němskej ſaplescz.

Ružowska. Ruske knježerſtwo njeje ſebi hinač wjedžalo, wodyrjenje brožazeho hłoda w mnohich gubernijach ſadžewac, hac̄ ſo je ſakasalo, ſito do wultraja wuwoſcę. Podla teho je knježerſtwo plácijnu ſa woženje žita po želeſničy do tych stron, kotařz žita tradaju, ponížilo. Wyſhnoſčam je dowolene, ſito i wužywaj a i ſejwjenju wobydleſtwa načupowac, a je ſo i temu wot knježerſtwo hdź 15 milijonow rublow pschiswoliko. W 20 gubernijach je ſo khejorskim hajnikam porucžilo, wobydleſtwu, kotařz ſu hubjene žně potrjeſhile, darmo ſučhe drjewo pschewostajic. Dale dyrbja ſo, ſo by kħudy lud ſaſlužbu namakał, pucze porjedzec a ſo wſchelake nowe twarjenja natwaric. Dokelž je palenz ſe žita paſic ſakasane, je knježerſtwo plácijny ſa pschiwoženje majba i palenju palenza ponížilo. Njerouſum je, na to tukacz, ſo ruske knježerſtwo teho dla žito psches mjesy wužescz njeđa, ſo by ſ tym nemškemu knježerſtwu njelubosnoſce pschihotowalo, abo ſo chze ſa pschipad wójny ſe žitom ſastarane byc̄. Na ſakasani wuwoženja žita je jeniczy to wina, ſo w hrjedźnej Ruske ſa wjele lét taſkich ſlabych žnów měli njeſku, kóz ſeſta, a ſo tam hdź někile woprawdzithy hłód knježi.

Runje ſi taſkej sahorjenoscu kaž w Kronstadtu a Peterburgu ſu tež w Moskwe offizerow franzowskeho wójnskeho kóždſtwa ſławili. Na dwórnichcę franzowskich hoſci Moskowskii měſčezanosta powita. Admiral Gervais na to wotmolwi: "Szym jara ſbožowny, ſo w Moskwe ſteju, w tymle hlownym russim měſče. Budžich jara wobjarował, hdź budžich w Ruskej pobyl, njewidžawſki Moskwu, tole ſrjedžiſčego prawoſławije a ſwiatyń pomnikow Ruskeje. Wſchę cjeſcę, kotařz mi wopokaſujec, ſežahuju jenož i Franzowskej, i mojemu drohemu wótznemu kraju. Sława Ruskej, kotařz naſ, bynow Franzowskeje, tak pscheczelne pschijima!" S dwórnichcę ſo Franzowskoj w wosach do ſlowjanſkeho basara podachu. Hdź čyždu tu ſi wosow wuſtupic, lud ani jenemu na ſemju ſtupic njeđa, ale jich na rukomaj do měſtnoſčow ſlowjanſkeho basara njeſeſche. Admirala hac̄ do přenjeho poſkhoda donjeſeču, hdźež bě ſa njeho wobhdlenje pschihotowane. Admiral ſe ſyſami w woskomaj ſo ſi ruku džakowasche. Podobneho sahorjenja ſnadž hlyſcę niždy a niždze w Ruskej bylo njeje. Pschi hoſčinje, franzowskim hoſčom wuhotowanem, general Černajew Franzowskam pschijipo praji: "Bubot bubonow a hrimot kanonow mojet wuſhi ſwjeſeli. Moji pschijipit dyrbji teho dla wójnski ras měc̄. Krimſka wójna njebeſche prawa wójna, ſterje ryčerſki turner. Wobroſtronske pscheczelſtwo ſenje njeſchesta. Želi ſo by ſo w Franzowskej ſawołalo: Srjabujcze ſwoje bataillon! by to w Ruskej mózny woſhlóž namakało." Černajew vijeſche na franzowskii lud a wójſto a na njeſranjeniu Franzowsku. Poſkucharjo ſrosumichu tutemu poſkiwej na Elſaſ a Lothringſku. Njeſopřiomna sahorjenosc ſo pschitomnych ſmozowa. Wſchitzu wołachu, wobjimachu a koſchachu ſo mjes ſhobu.

Ruske nowiny wſchēdne wojeszcze pschinoſchuja, ſo židow ſi Peterburga dla ſlichowanja wopokaſuja. Jedyn židowſki ſlichowat, njedawno ſi Wilny wopokaſany, je ſe ſwojimaj tak ſylnje

ſlichowanjom ludži wužyzowat, ſo je ſebi ſa krótki čaſh na 400,000 rublow ſamoženja nahromadžil. Lichewarjo ſi wjetſcha mjenſche ſumy, 100—130 rublow, wupožeſowachu a pschi tym 120 a wjazy prozentow bjerjech.

Turkowska. Ši wěſtſcę a porjadem w Turkowſkej ſamo w bliſkoſći turkowſkeho hlowneho města Konstantinopla jara ſrudne ſteji. Někotre njedžele ſu ſo halle minule, ſo ſu rubježničy njevalo Konstantinopla pola Čerkeſtōi želesniczny čaſh nadpanuli, a hdź ſu ſo je powiſcę wo nowym nadpadež hlyſcę. Knježerſtwo drje pječza horliwie ſa rubježnikami ſlěbz, tola turkowſzy ſandarmojo dyrbja pał jara ſelepi byc̄, pał ſi rubježnikami pod jenym krywom teža. Blisko Rodosta ſu rubježničy dweju Franzowſow, Raymonda a Rouffiera, ſchofarjow na jerym ſultanowym naſenſkim ſuble, nadpanuli a wotwiedli. Nadpad na njeju ſo wo dnjo, hdź běchu wſchitzu dželaczerjo na pola wuſchli, ſta. Hdź ſo Franzowſai wo-baraschtaj, Raymonda ſi tjeſbinym toporom ſi wotmachom na hlowu dyrichtu, bjes tym ſo Rouffiera do wutrobna tjeſlichu. Nadpanjenaj buſčtaj wužiasanaj, do leža donjeſenaj a i wjetník ſrubježnikow pschinjeſenaj, kiz ſo kapitan Domasch mjenowasche, tola kotryž, kaž ſo jatymaj ſdashe, nichto druhí njebe, hac̄ ſnaty Alhanasios, kiz je rubježnikow tež pola Čerkeſtōi naſvedowal. Hdź ſeſchtaj jataj wobkruczoj, ſo żoneho ſamoženja njewobhežitaj, Domasch wotmolwi, ſo dyrbji ſo wukupny pjenjes ſa njeju wot druhich ludži ſaplaſcic. Na to Rouffiera puſchicichu, jemu pschikasawſki, ſo dyrbji ſo do Rodosta podac̄ a tam franzowſkemu konſulej woſjewic, ſo rubježničy 5000 puntow, to je 115,000 frankow wukupneho pjenjesa ſadaſa a ſo Raymonda ſlónzua, jeli ſo ſo wukupny pjenjes w prawym čaſhu njewuplaſci. Podla teho Domasch Rouffiera na to ſeſtneho činjeſche, ſo Raymunda teho runja ſlónzua, jeli ſo woſazy abo ſandarmojo i nim bliſko pschidu. Po źadanju franzowſkeho poſzlanza w Konstantinoplu je turkowſke knježerſtwo woſsamko, ſrubježnikam ſa jateho Franzowſu 115,000 frankow wuplaſcic.

China. Bjes ſendželſſej, Němſej a Franzowſkej ſo w tu khwili wo ſhromadnym ſakroženju pschecziwo Chinje jedna. Chineskt khejor je pječza wyſhnoſčam tych provinzow, w koſtrych ſu ſo njeſmery pschecziwo kſcheczjanam mèle, porucžil, ſo by ſo teho dla pscheptanje ſawjedlo, ſo by ſo khostanje njeměrnikow pschewjeſez móhlo a ſo načzinjenia ſhloba wobliczic hodyla. Europiske knježerſtwo pał wulki nadžiju na to njeſtajejo, ſo chineske knježerſtwo njeměr poraſy. Knježerſtwo je i temu pscheczabe, a kaž ſo ſda, ſo ludowe hibanje nježnož pschecziwo kſcheczjanam, ale tež pschecziwo knježerſtwo méri. Po zlym kraju je ſo tajne revoluzionarne towarzſto wupſchestręlo, kotařz je starých ſluženych wojakow nahromadžilo a jich po čyriodach ſrjadowalo. Tuczi jenož na wokomik čakaju, ſo byc̄ ſo pschecziwo knježerſtwo ſběhnuli. Wſchitzu tuczi ludžo nimaju ničo ſhubic, tola móga wjele dobyc̄. Najwyſhſchi statni ſaſtojnizy a dwaj měſtokraloj revoluzionarne hibanje podpjeraju. Kaž je ſnate, ſu w Wuhu ameřikanskem miſijonara Argenta a jendželskem žloniku Greena ſlónzwal. Hlowu a život jimaſ ſi ſamjenjemi roſmjeſcehu. Amerikanska wójnska kóžd "Palos" a franzowskii "Chižak krejpſchelcę kóž ſeji-niſtej, hrožo, ſo město poſſlatej, jeli ſo njeměrnikow Europjanow na pokoj njewostaju. Kózdy ſo tehdžy prafchecze: "Hdže bě chineske kóždſtwo?" Někto je ſlawne potajniſto, ſo je kóždſtwo po pschilafni měſtokrala i počnozy wotjelo. W Shangaju bjes Europjanami najwjetſha bojosc ſi hroſa knježi. Po radze franzowſkeho konſula ſu ſo woni wobronili a ſo na triebanje brónie ſhromadnie wužuzują; tež je ſo wojetſzy pschiprawjena polizija ſi něhdusich wojakow ſrjadowala.

Amerika. Mjes tym ſo ſo w połodniøamerikanskzej republiſzy Chile mjes knježerſtwoj a ſbětakſkej ſtronu hdź ſcheczel ſeto wójna ſi najhóſchimi hroſnoſčemi a žadlawoſčemi wjedże, je někto tež ſaſo w ſužodnej argentiňskiej republiſzy w wſchelakich ſtronach ſbět wudyril. W Rosario je polizija na lud ſhelała, pschi čimž ſu mnosy ſbětakſo ſpadali.

Wildez mac̄.

Pjatnacze lét wjazy w Virelogne w połodniønej Franzowſkej był njebeſch. Někto tu ſu ſo ras běch a naſmu ſola ſwojego pscheczelista Servala na hontwu hodyla, kotařz bě ſebi ſwoj wot Brzakow ſapuſczeny hrod ſaſo natwaric dal. Za mam tule krajinu wulzyſhne lubo, jako jedyn ſi tamnych luboſnych kuczikow na Bożej ſemi, kotařz ſu taſke wabjaze, ſo naſ ſo nowa ſi nim wróćo čeñhne. Sa-wěrno ſawjedowaza móz w dopomjenju na wěſte žorka, hata, jěſory, haje a hórkı wotpozuije, kotařz prjedy často widzachmy, a ſi kotrymiz je naſcha wutroba ſi týbz malymi, ſbožownym dopomjenjemi ſwia-

sana. Druhdy pak ho nutskowne wózko se sahorjenym žebženjom na někajki čjichi kuegik w lěžu, na někajku hamotnu schézku mjes třešňovými lukami abo hľodnej řekčinu složi, po kotrejž hmy jenož řenicki ras někajti sbožovny dzen polhodžili, kotrejž wobras pak je ho našeje wutrobje tak hľuboko řaschčépil, so je našeje zjely byče ſ horzým žadanjom napjelnjene, ju ſ nowa woħladac, ju stajnje widžec. — Hona Virelogneske běchu ho mi takle salubile. Tak řečkovanie fu ſ dróbně řekčinu woblate, a řečki po nich ſchwörca, kotrejž ho po honach čahnu, kaž zlhy, kij ſprostnjenej, morvej roli wožiwozaju krej podawajú. W nich ſo rati, pſtruhi a woħorje koja. Wschudze možesč ſo ūpac, a w hustej, vyžołej trawje, kotrejž brjohi tyčle řečkovanych řečkom ſelene woħrubja, bałutu řečle njeſzu. Womaku a wježdžy ja do předka ſahach, ſhwajeju pſow wobledžbujo, kotrejž čluhajo prjedy mje bežeschtaj. Moji pſhcečzel Serval bě ſznamo 100 meterow pſchede mnu na polu, hdyž džeczel ſyččehu. Na jene dobo ſo na rospadanti wježneho ſtatoka dohladach a ſo hnydom dopomich, ſo běch jón lěta 1869 požleni króz wibžak. Tehdom tajſi řečkovany pſchede mnu ležesche, ſ winowymi pjenkami wobroscený, a črjodka kur pſhed durjemi khodžesche. Na dobo ſo na pſhcečelnu staru žonku dopomich, kotrejž běše mi tehdy, hdyž běch runje tak prawje wuſtal, ſchležnu wina podala; dopomich ſo, ſhotož běše mi pſhcečzel Serval wo pobeńdženjach woħbylerjow tehole hamotneho ſtatoka ſwiedal. Nana, stareho rubježneho hoñtivjerja, běchu lěžni ſtražni ſatħeli. Ssyn, kotrejž běch druhi króz wibžak, běše dołhi, huchi pačok; tež jeho mjeſaču ſa njenažtneho pſhceččeharja džiwinu. Tymle lubžom „Wilbez“ rekachu. Ja njewježach, hacž běše to jich prawe mjenno, abo hacž bě narjeknjene. — Ja ſhwaje pſhcečela Servala ſawolach. Wón ſe ſhwimi dołhim ſczecheli pſhcečdže, kotrejž mje ſtajnje na bacžona abo čaplū dopominaju. Ja ſo jeho wopraſhach: „Shto dha je ſo ſ tymi lubžimi tamle ſtalo?“ Duž mi wón ſlědowazý podawł powjedasche:

Hdyž bě ſo wójna ſapocžala, ſo Wilb, syn, kaž běše tehdyn 33 lět starý, do wójska ſapijač ſa, a jeho macz hamalutka w ſwójim bydle wosta. Staru žonu jara njewoħjarowachu; pſhetož wona mjeſeche, kaž lubžo wjedžachu, pjenjes doſč. Wona mjes tym hamalutka w ſhwojim wotležanym domje pſhcečywasche, kotrejž daloko pſchede wſu wonka ležesche, na khromje lěža. Vojoſče wona ſ zjyla njeſnajſeche, dokelž bě ſ teho ſameho kruteho ſplaha, kaž mužzy jeje ſwójby, ſurowa ſtara žona, wulka a ſučha; wona ſo ſ řečka wužmja, a nictio ſ njej njeſortowasche. Wježne žónske ſo pola naſ ſ zjyla wſchitke mało ſmeja. To mužskim wostaſa. Tele žónske maju ſrudnu, tħschiniu duſču, khmurne žiwiſjenje bjes ſhwetka. Katoč harowazu wježoloſcę w ſorčnje wuſnje, ale jeho towatschla hūtna wostaſa; jeje wobliczo ſtajnje trutu wuras woħlhowa. Wilbez macz pſchi ſhwojim dothalnym waſčinju pod ſhwój ſtómjané ſtěchu wosta, kotrejž bórsh ſněh počry. Wona ſebi ſa tydžen ras do wſy po hřeb a po mjažo khodžesche; potom ſo do ſhwój ſamotnoſcę wroczi. Hdyž ſo wo tym ſečez ſoča, ſo ſo wjelli pokasuja, ſebi wona tħelbu na kribjet wſa, ferſawu tħelbu ſhwójho ſyna. Wulka, ſtara Wilbez macz ſpodiwny napohſad poſticeſche, hdyž, trochu ſtulena, pomalu po ſneži ſczecheli, a kónček tħelbinej roči pſches czornu kħapu po ſneži ſczecheli, kotrejž kħolou ſawaleſche a jeje wložy počrywasche, kotrejž ženje nictio wibžak njeſe — Junu Brufakojo do wſy pſhceččezechu. Koſdželiku jich mjes woħbyleri, po ſamoženju kždeho. Staru žona, kotrejž jako bohatu ſnaſaču, ſchýrjo do ſtěchu ſchýrjo ſchární pačolojo ſ bělej kožu, ſwetlymi wložami a módrymaj wočomaj, mužojo, kotrejž běchu nježdiwajžy na to, ſhotož běchu na wójne higo pſhcečrali, ſhwóje kuloje brjusčki woħlhowali, runjež w dobytym ſtěchu pſhcečywasche. Ale pſhcečivo teſle ſtarej žonje běchu w kždym naſtupanju jara ſdwórlivi; woni jej ſalutovali, ſchtožkuli móžaču, próžy a wudawok. Nano ſo wſchitzy ſchýrjo ſ wuhornjenymaj rukawomaj pſchi ſtudni ſtejo myjaču, a runjež ſněh ſemju počrywasche, ſhwóje ſewerne běle a ſo ſacżetwjenjowaze mjeſwocže do wody tunkachu, mjes tym ſo Wilbez macz poſluku k hnedanju warjeſche. Potom kuchen rježaču, drjewo rubaču, rēpu čiſčaču, běrný belaču, ſchaty pločaču a wſchitko domižeze dželo woħistarachu, kaž ſchýrjo dobrí ſhynojo wokolo ſhwój ſamcerje. Wona pak ſebi bjes pſhcečtača na ſhwój ſamcerje, ta ſtara žona, na ſhwój ſamcerje doleho ſhynu ſ ſchýrjym nožom, brunymaj wočomaj a ſylnej čornej brodu. Koždžiceli dzen ſo wona kždeho woſata, kij duzy nimo jeje próž pſhcečtu, wopraſha: „Wěſče ſznamo, hdyž 23. regiment franzowſkých pſchekow ſteji?“ Moji ſyn pola njeſu ſluži.“ Wſchitzy hubjenje franzowſki woħmolwihu, ſo zjely ničo wo tym njewježda. Staroſeče a njemér ſtarej žony pytnuwoſchi jej jeje woſazy, wožebje pak egi, kotrejž mjeſaču tež maccerje doma, k woli je ſo ſanidženu witoru někajti počoſnik dobyk a zlhy dom pſche-

činjachu, ſhotož někak móžaču. Wilbez macz bórsh ſhwój ſchýrjoch njeſpſhcečzelou lubo měč pocža: pſhetož wježny lud politiske ſi hdy njeſnaje; ta je prawo wjetſchich. Delnje worichty, kotrejž najwiažu dawaju; egi, kotrejž ſ hromadami morja; egi, kotrejž žalostne hubjenſtwo wójny nažbôle ſacžuwaju, — wójnske ſahorjenje a mudre politiske wobliczenja njeſoſumja, kotrejž ſa poč ſtěta možy dweju ludow wucžepaju, možy dobyczerja a možy poraženeho. Hdyž wo ſchýrjoch Němzech Wilbez maccerje ſečaču, lubžo prajachu: „Egi ſchýrjo ſu tam egi ſečaču hneždlo namakali.“ Junu rano, hdyž bě ſtara žona žama doma, wona naſdala w runinje muža wuħlada, kij runu žmuhu na jeje dom krocžesche. Wona jeho bórsh ſpōſna: to běſče liſtynoſcher. Wón jej w hromadu ſeħibowanu papjeru pſhcepoda; wona ſebi brylu ſtaji, ſ kotrejž hewač ſchýrje, a potom egiſasche:

„Knjeni Wilbow!“

Tónle list wam ſrudnu powjescz pſchimjeſe. Wachego ſyna Viktor je wežera granata morila, kotrejž je jeho doſpołnje na dwaj kručaj roſtorhnuła. Ja běch zjely bliſko pôdla, pſhetož moj w kompaniji pornjo ſebi ſtejachmoj. Wón je často ſo mnu wo waž ſečač a mi hiſheze tón ſamfny dzen, hdyž jeho njeſbože podenidže, prajesche, ſo dyrbju wam powjescz poſblac, je-li ſo ſo jemu ſhoto ſtanje. Ja ſym jemu čažnik ſe ſaka wſal a jón wam wroczi, hdyž budže wójny kōnz.

Waž pſhcečelnje poſtrowjejo

Cesar Rivot,

wojāk 2. komp. 23. regimenta pſchekow.“

(Skončenie pſhichodnije.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Małe ſlěborne 20 nowarje ſo bórsh ſ ſluba ſhubja. Šjawne poſkadrny ſu porucžnoſcę doſtale, ſo je wjazy wudawac̄ nježmědža, ale dyrbja je do Varlina ſlacz.

— Tudomny regiment pſchekow 3. ſeptembra do manövrow wuežnje, kotrejž ſo pſches ſlosčitſke ſtrony do Nowoměſččanskich a Stolpjanſkých ſtron počahnu. Sa dwě nježdželi ſo regiment ſaſo do Budyschina wroczi. Wot 23.—27. augusta ſměje wón ſtělenje ſ wótrej muniziju pola Großerhördorfa.

— W pečołazych koločach pečołki trutu kōnzowac̄ pocžinaju. Pečołario maja to ſa ſnamjo bliſkeho deſčegoweho wjedra. Wjedra wuſtojní tež poſlednje dny pſhichodněho tydženja na mlody mjeſac̄ wokolo 19. augusta ſylniſche deſčegče wěſčęza.

S Hrubelcži. Wónbano w „Serbſkých Nowinach“ čitajmy, ſo pozpula ſtěža jenož tſi abo ſchýtri króz ſawola. To je wěrno a tež niz. Wěrno je, ſo je wona w naſeču wo dnjo ſhwóje woſlanje tſi króz ſa ſobu ſkyscę ſala, tola w nožy hmy ju tehdyn pſhetož ſchęſcz króz ſa ſobu wołac̄ ſkyscę. W tu ſhwiſu wona tež wo dnjo 5 hacž 6 króz woła. Jeli ſo by po pozpulinym woſlanju ſhlo, měli po taſkim trochu drohe ſtěto wocžafac̄.

S pola. Sažne běrný ženje tak derje nježkodža, kaž ſrake: ſu možo mucžnate a trochu jara wodzane. S warjenjom pak móžesč je poſjedžic̄. Hdyž ſo běrný pſchistajeja, ſo druhi hornz ſ čiſtej wodu ſobu pſchistaji. ſsu-li ſo běrný wjazy króz pſchewarife, ſo ſu ſloro mjeſke, ſo woda wot nich wotlinje, a krop ſ druhého hornza ſo na nje linje; někto ſo běrný dowarja, a ſlonečnje ſo tež poſlednja woda wotybzí. Niz jeno ſažne, ale wſchitke běrný ſo ſ dwójim warjenjom w čiſtej wodze poſjedža, njech ſo bělene abo njebělene warja. Tež warjene ſymlne běrný ſaſo ſkodža kaž runje ſwarjene, hdyž ſo do kropu čiſku a ſo někotre minutu w nim warja.

S Edžara. Wot někotrych nježdžel hem na wojetſkim tħelni pod Bjaronom wjazy nježtěleja. Duž móžemy někto ſaſo na ſhwój polach dželac̄ higo počreſce, ſo naſ ſulk ſ dalskonosčazých wojetſkich tħelbow ſranja abo ſatſela. Šhtož je ſkyscę, che wojetſka wužnosć Bjaronkemu tħelniķej do zjala ſaſeč dac̄ a jedyn nowy nihdże druhdže pſched jenej wjehoř horu, ſnadj wokolo Čzornobohu, naſtaric̄. Mož Edžarowſky byhmy jara wježeli byli, hdyž by ſo tale wopreſej jak ſerwa woplaſaku.

S Měrkowa. Wutoru popołdnju wokolo 6 hodžin je ſo w Měrkowskej zjħelniży, knieſej baronej ſ Uclermannej ſluschazej, ſchýriſtěny Rostokej hólci w zjħelniżym ſumpje, ſ wodu napjeljenym, tepil. Macz, kij w zjħelniży dželac̄, halle ſo doma dohlada, ſo bě ſo hólz wot njeje ſhubil. Duž jeho pytač ſeče a jeho pſchi tydženje w ſumpje nadenidžie.

S Lutobča. Do domskeho tudomneho žiwnoſčerja Wicčasa je ſo ſanidženu witoru někajti počoſnik dobyk a zlhy dom pſche-

pytawšči tsi hrivny pjenies namakał, kotrež je ſobu wſał. Wſichel druhe węzy je leżo woſtaſil, fo najſterje bojo, fo fo ſ nimi pscheradži.

* Nowych Voranez. Sańdženu njedželu běſche tu žnijowь hvidžen, tiz tudomnemu korchmarzej Žurej w njelubnym wopomnjenju woſtanje. Po woſamknjenju rejow je jemu mjenujzj jedyn ſ poſlednich hoscjow 50 hrivnow kranul.

* Rakecjanſkich stron. W tubomnych stronach ſu w symnych nozach pschedsańdženeho tydženja ſahrodne wuplody w taſkej mierze czerpik, fo ſu ſkoro wſchę ſahinule. — Dalewjdženje Budysko-Rakecjanſkeje ſtele do Hrođka fo w nasichich stronach ſ wocjow njepuschczi. Do komiteja, tiz ma fo wo tule naležnosć staracj, je psched krótkim knjes ſ Rabenau ſastupil. Maja nadžiju, fo budže fo někto wěz bôle ſpechowacj.

* Lubija. Sańdženu wutoru ſu w měſeće po ſdaczu ſlagjenego wulſkeho pba ſarayli, tiz je dweju hólzow iudomnemu dželacjerja Némza, na droſy hrajkazeju, ſkuſal. Komu poſ ſluſcha, njeje ſnate; wón je bjes danſkeho ſnamjenja a pranza wot wonka do města pschibezat.

* Panciž. Hłowna ſhabdżowanka herbſkeje ſtudowazeje mloboſče, kotaž fo w tudomnym hosczenzu ſanidženu njedželu woſbywacj, bě wot mnogich ſtudentow a hosczi wopytana. Wutroba kózdeho herbſkeho wótcžinga fo ſ radoſcu a wjeſelom horjeſche, hdyž widžesche, ſ lajkej horliwoſcę herbſzy ſtudencza luboſcz ſ hwojemu herbſkemu ludej pěstuja. Syndomnacje ſet je fo minuło, fo ſu fo ſhabdżowanki herbſkeje ſtudowazeje mloboſče ſakujz, tola ſu tutón doſki čoſ w wutrobach herbſkich ſtudentow woheň wótcžinskeje ſahorjenosće haſnul njeje, jeho plomjenja hiſcheze ſ teſ ſamej mozu kož tehdź na wołtarju wótcžinskeje horliwoſcę ſapaju. Sa starscheho ſtudowazeje mloboſče ſa pschedobne ſeto knjesa ſtudenta Duba, ſa podstarscheho knjesa ſtudenta Schewcziła mloboſcheho wuſwolichu. Jako město, w kotrymž ma fo ſ lětu hłowna ſhabdżowanka woſbywacj, fo Kulow postaji. Po ſhabdżowanzu fo wjeſelohra „hživotworný ſlobuk“, wot knjesa ſtudenta Jakuba Schewcziła ſ cžesčiny do herbſciny pschelozena, hrajeſche. Poſlucharjow bě fo teſko ſeſčilo, fo dyrbjachu fo mnosy wróćic, dokež w ſali městna njedostachu. Wunosck ſběrki, na ſhabdżowanzu ſkladowaneje, hromadze ſe ſaſtupnym pjeniefom džiwadłoweho pschedſtajenja něhdze 130 hrivnow wuczini a fo ſ dowadczu ſpiſow naſchego njeſapomnitého herbſkeho pěſnjerja a wótcžinga Handrija Sejlerja naſloži.

* Nydeje. Knjes ſtudent bohoſlowſta ſcholta ſ Nydeje je psched krótkim ſwoje kandidatne prihovanje w Wróćławiu hmalobnje wobſtał a nadžiomniſie w bližchim čaſzu w herbſkej pruskej Hornjej Lužicy duchowneſe ſaſtojnſtvo naſtupi.

* Zarkow. Wutoru popoſdnju woſolo 2 hodiežin je fo bróžen něhduscheho Kuriz ſubka, někto tudomnemu rycerku ſkliſhazeſho, do čiſta ſpalila. Bartſka dobrowólna wohnjowa wobora a ſchtyri knjeye ſylawu běchu ſ hajchenju wohnja pschijere; ſich prózowanju fo poradzi, roſſchérjenje plomjeniom na ſuſodne twarjenja ſadžewacj.

* Wojerez. Ketrucja, kotaž běchu fo wot teho čaſu, fo w mierze pobuſhu, pschedzahnuli, ale tole pschedemienjenje bydlo wotrieſnemu feldweblej woſjewic ſabuſhu, a kotaž wojerſka wychnosć teho dla hnydom njenamaka, hdyž jich trjebashe, fo dotal ſ pjeniefami hofſtachu. W nowiſkim čaſzu pak je jene a druhe pruske woſrieſne kommando taſku njerodu ſ jaſtwom hſtalo.

* Kulowskeje woſady. Duchowneſe nufy w naſchej woſabje budže, daſi Böh, bôrſy woſpomhane. Mam ſamym nadžiju, fo po wjele ſetach, hdyž ſaneho herbſkeho duchowneho meli njeſzmy, někto bôrſy ſaſo jeneho doſtanjem. Knjes ſtudent bohoſlowſta Jan Scholta ſ Kulowa je kónz julija w Wróćławiu ſwoje kandidatne prihovanje wobſtał a někto hiſcheze na tsi ſchtwarz ſeta do Wróćławskeho biskopſkeho alumnata ſaſtupi, fo by tam po tutym čaſzu duchowneſu ſhwjecjansnu doſtał. Na tym ſamym alumnacje fo knjes Milikawſch Jawork ſ Milocžiz na duchowneſe ſaſtojnſtvo pschedujoſe.

Přílopk.

* Pola Miſchna běſtaj pschi ſylnym njeſebre wcžera tydženja popoſdnju dwaj rjemieſlniſſaj wotrocſkaj pod ſchtomom wuczel pytaſoj. Hdyž pak běſche Bože njeſjedro hižo wjazh ſtróč zyle bliſko do woſolnych polow dyri, jedyn teju hólzow radžesche, fo čzetaſi fo wot ſchtona woſhalic ſ a radſcho hrjedz dróhi dale puſzowacj, dokež je jara ſtrachne, pschi hrimanju pod ſchtonom ſtač. Lédma běſtaj pječ ſročel wot ſchtona, Bože njeſjedro do njeho dyri a tež jeju ſobu poraſh a poſluſhi. Hdyž běſtaj ſaſo ſ ſebi pschedzko, ſaneho ſynka prajec njeſožtaj, a halle ſa ſhwiſu fo ſeč ſaſo da.

* Oſſizerovo regimenta Gardes du Corps ſu wondano ſa jedyn

běſtaj a ſ tmy ſamymi ſonimi ſ Potsdama do Draždjan dojeſhali, a fo naſajtra ſaſo do Potsdama wróćili.

* W malej wjeſzy pola Auerbacha běchu wondano do poſlania někajkeho doſka w 31 ml. 80 np. dla hudybym ludjom ſenicku ſruwicki čzafali. Hdyž čzysche hudybym ſzafar ſ ſruwu ſe wfy, někajki knjes po dróſy pschedzbe a widžo wulku ſrudobu hudybym ludži fo nadrobnje ſa jich woſtejnoscem prasheſche; wot čzafar ſa ſhoniwſchi, fo je na zlym njeſbožu ſenickzy to wina, fo ludžo hižo dawno ſaneho džela nimau, wón na měſeće 31 ml. 80 np. ſaplaſci a fo ſhubi, předy hacj móžachu fo jemu wulzy ſbožowni hudybym ludži ſrudobu podzakowacj.

* Běſteho ſchörza maju na dróhach města Gotha. Š cžrjoubu ſwojich čzornych towaſchow wón pilnje ſobu do wiſchnow hody. Jeſo zyle běte pjerje fo ſriebj čzorneje čzrjoubi daloko ſhweſci.

* Wěſty Weinberg ſ Barlina, tiz běſche hižo wjeſe ſet na wohe nosy hromy, běſche ſet na ſupel Dynhausen pschedzko, ſo by tam ſ najmjenſcha poſljenje ſa ſwoje cžerjovenje namakał. Hdyž wón wondano ſ někotrymi dobrymi ſnatymi psched durjemi domu ſedžeſche, w kotrymž hyldeſche, nahle hrimanje pschedzge. Bože njeſjedro psched wocžomaj towarſtwa do ſemje dyri, ſo wſchitzu ſe ſtrachom do domu cželachu, ſ hylakom na woheho hromeho ſabywſchi. Blízki woſomik Bože njeſjedro do ſuſodneho domu dyri. Někto halle ſo na woſuſczeneho towarſcha dopominku a jeho woſachu. Ale ſak fo džiwachu, hdyž wón ſam mjes nich ſtupi. Jeſo woſhroma běſche wot njeho wsata. — Trochu ſpodzivne wſchak tole naſle wuhojenje je.

* Hocſchęzawjasat H. w Kolmarje w Poſnańskie, psches 70 ſet ſtary muž, po ſalonju psche invalidosć 106 hrivnow ſetneje renty doſtaſa. ſo by poſlenje ſet ſwojeho ſiwenja ſam ſa fo bycž njetrjabat, je fo H. někto roſhudžil, fo ſ dželawej ſonu woſemic, kotaž tež 106 hrivnow ſetneje renty doſtaſa. ſ 212 hrivnowami, H. měnjeſche, ſkerje wuńdžes; ſ 10 hrivnowami paſ, kotaž běſche dotal měſacniſie ſ měſečzanskeje hody doſtaſa, fo njebudžesche ſe ſzonu ſiwoj móžl.

* W jenej wfy pola Hamburga běſche 12 ſetna holkę, wuczerjowa džowka, ſ towarſchu na mlyńcu ſchla. Na jene dobo někajke ſoležo džesçowe kraſne, dele wifaze woſky doſtaſe. Mlyńſki, tiz w blízkoſci dželachue a na holkę ſyne woſlanje pschedz, fo podarmo prózowacj woſky rucze woſrenuc. Blízki woſomik woſky ſ kožu ſ hlowy a jene hlucho džesçza w mlyńſkim gracie tčačku; wočki a nōz ſu fo tež ſylnje woſchłodžile. Wbohu holkę ſu do hojeſnje dojwiesli.

* Lódžnik Kahlhausen, tiz ma ſwoje bydlo w Trierje, Saarbrückſke wuſhlo do Elsaſa a Lothringſkeje woſesche. Wondano na nōz bě ſ ſwoje lódžu bliſko Hochſelden ſaſtaſ. Konjej, kotaž lódž psches ſanal čehnietaj, běſtaj w noz na lódži woſtaſo. Na ſam ſoſto ſchtyroch lódžnik ſ wotrocſkom ſonjow gratowacj počza. Na jene dobo wotrocſk ſruch ſeleſa hrabnu a ſ ſim ſwojeho knjesa ſ ſajkej mozu do hlowy prafnu, ſo fo tutón na měſeće morwy wali. Mjes tym ſo čzysche mordat ſwoj wopor wuſrubic, lódžniſowa ſona ſa ſwojim mužom do konjemza hladacz ſhindze. Hnydom ſo wotrocſk tež do njeho ſ ſruchom ſeleſa da a tež ji nop roſraſh. Potom mordat ſtradžu do ſajtuh ſaſe, w kotaž lódžniſowa naſtarſcha džowka hiſchče ſpashe, a tam ſ hamora ſzanno 200 tolér pjenies, ſloty čaſznik ſ ryczaſkom a ſwoje wopizma ſebra. Na to mějeſche ſo ſ pročha, a hacj dotal jeho wuſlédzili njehu. Schröbly mordat bě ſo halle psched někotrymi dnjemi ſ lódžniſej pschedzajſt. Wo nim ſenickzy wiedza, ſo je ſzanno dwazecj ſet ſtary a fo Ernst mjenuje. Lódžniſowa ſona hiſchče morwa njeho, ale na ſmjerz je. Skónzowaný bě 56 ſet ſtary, jeho ſona dwé ſetce mloboſcha. ſawoſtajſit wulku ſhóſbu.

* Spodzivne ſo mloboſmu člowjetſ dje, kotaž je fo ſet 1871 w Męzu jako ſyń pruskeho feldwebla narodžil, ale wondano wot wychnosće powjescz doſta, ſo fo ſyń narodžil njeho. W narodnych registrach Męza ſo mjenujzj jeho mjenno njenamaka. Štio je na thymle ſalombzenju wina, ſo wſazh prajec njehodži. Ale mloboſmu ma wjele ſ tym cžepic. So woſak bycž njemóde, by ſo ſnjeſlo. Wón pak ſo tež ſenickz a niego ſapoczeſc njemóže, ſ cžemuz ſo na ſuſodne wopizmo trjeba. Duž je ſo wo ſuſodne wopizmo na ſuſodne wobročil.

* Se starolatholſkim biskopom Reinkensom, tiz běſche tydženja na puſzowanje do Schwajcarſkeje w Thunje cžeglo ſhoriſ, ſo někto poſlepuje; wſchitk ſtrach je fo minul.

* Pschi dobrowólnym pschedzowaniu ſo wondano wſekla Steinbörf w Kapličkim woſrjeſu w Czechach, kotaž mějeſche ſenickzy dwé cžizle, ſa 47 ſchēznaſow pscheda. Kupz je ſhēzny potorhacj daſ, a

ſ tym je ſo wo wiesku ſtało. Pſchi poſlednim ludſicđenju w tymajle
hegkomaj džemjecz ludzi bydlesche.

* Pola Kożerowa w bałtyckim morzu je psich tħjomi njezdzelemi parna lōdž „Kuxhaven” na podmorski lamjeni sajela. Wożoby, kotrejż żo s lōdżu żobu wjesieħu, wulħowachu żo wschitzy hacż na dwej, kotrejż pschi pseħħidbowanju do wulħowanskego cżolma do morja pa-nujskiet a żo tepijskiet. Lōdž żama je żo na lamjenju rosbila a żo ponurila. Kralowsle knieżerstwo w Schęzecinie a teho runja Braunschwejz lōdżerja stej nětko na namakanje podmorskego lamjenja pjenieżne myto wuṭṭajnej. Rybazz u lōdżiżiż njejju pròzu lutowali a pilnje ja lamjenjom pyttali, a wumierjeriżka lōdž „Nautilus” jidu pschi tym pomha, tola hacż dotali wsħo pytanje żaneħha wispēħha mělo njeje. Też cżelle wożbaw, kotrejż stej żo pschi lōdżiżiż njeħbożu tepijnej, żo hisħeżżeq namakalej njeistnej, ta' żo żo stara powiedańka wo měsce Winetie s nowa wobkruċċi. Bjes ludom żo powieda: Pola Kożerowa něħdy rjane město Wineta stejxhe; tola ras żo woni se żwojimi wobydlerjemi w morju hubju. Kōżdoltnie dżen fivojeje sa-hubu żo město s morja ta' wsħokko posibehnje, żo kónz u wężow nimale hacż na wjerġi wody dożahaju, s hħubinu je potom stonanje a fliwlenje kħixxheż, piżane kħwilexha żo pod wobu poħaſu a też fwo-njenje a spew kħerluschow sal-klinċi. Psigħibliżi żo w tuttym czaġu lōdž, je wona saweċċe hubjena; wona do kónz u wężow storċi, rosbija żo a żo s mestom do hħubinu ponuri. Wschitzy, kotsiż pschi tym do nje-sħoja psigħindu, żenje wjazzu na biegi dżen njeħbiġindu. Dokelż żo też tón króz lamjeni namakal njeje, na kotrjż ie lōdž „Kuxhaven” storċi a dokelż staj tepijenaj w hħubinje delka wostaħoj, lud sajha wjele na staru powiedańku spominu.

* Hdyž wóndano mjesz dwórnischcjomaj Mauer-Dehling a Aschbach pola Wina parshonki czah s polnej paru czjerjescze, ho na jene dobo — hisczeze dzenša nichdo njewé, tak je ho stacż möhlo — durje jeneho wosa 3. klasu wotewrichu, a 13-létna holčku, ktoraz bě ho na durje slehnuła byla, ho s nimi won kuli. Drusy puczowarjo s wopredka se stroželemi njewjedzachu, skto sapoczecz. Bóryš pak czah sastajichu a potom pomalu hacż na tamne město wróczę jedzechu, hdżes holčku bjes myßlow a w jejego krwi leżo nadenizętch. Njeſbozowna bě ſebi nož roſtaſyla a ho tež hewal czezzy wobschodziła; lekarz nje-wéri, so žima wostanje. Dżeczo Samolukę na Jelesnizy jedzescze.

* Załostne njesboże je šo sańżene dny na wusłowych podkłopach pola Łagniża pola Teucherna stało. 12-létna dżowka koreźmarja s Łagniża běsche nějakemu dželaczerzej wječet pschinjeßla. Sso s nim rostřečuju a pschi tym s wopjeczju kħodżo wona njenadżiż i jamie pschinidže, w kotrejž šo krop hromadži, tig šo s kótkow puščicza, a do jamy padże. Halle sa pol hodžinu šo radzi zyle woparjene czerw njesbożowneje s jamy wuczahnuć.

* Awstralska królowa zyszczy dżen kuri a wob dżen hacj do 40 zigaretow wukuri. Ruskia zarząd wjele mjenje kuri, a to jenož, hdzj je hama sa ho. Też italska królowa jenož tehdy kuri, hdzj je hama, ale sa to trochu wjele zigaretow trjeba. Istanje tak szpanijska królowa, kotrej egipscie zigarety mjesce wschemi najlepje kłodzą.

* Spodzivny wobwrot dosta jadzene dny w Winnie prozeß Zukatsh, kotorž bě so w Znajmje se kmjertnym wusudom skončil. Zukatsh so mjenujzy hisheze wusna, so je rešniškeho Žoufala sa 8000 schéšnalaow najał, so by jeho žotru skončował, a so je pschi mordat=

* Jedyn wojak w Zarze (Awstriskej) na wyszyscheho lieutenanta

* Čegejeli holt a jeho rram, na czož ho i drugim wuthelom tam jaheli. Čegeko domaphytanu je wuthelski baron Bela Horvath se swojej pwojbu. Wóndano popoldniu ho jeho pječz mlođsich džowkow se swojej skublowatku do rěti kūpacz džesche. Bratr a dwē starszej žotje džeczi pschewobžachu, ale ho přednich wróczęch a je napominachu ho rěti prawje hladacz. Tsi žotry do wody sloczichu, mjes tym so dwē, kotrymajz zyle prawje njebeh, na brjosy wostaschtej. Na jene dobo pak ho holczki na někajkim hlobokim měscze podnurichu. Skublowatka a schwórtka jich žotrow na měscze sa nimi sloczischtej. Ale woda tež jej žobu wsa. Smjercz wustrózana pjata žotra na brjosy stejo sadwelujo wo pomoz wołasche. Mlynszy se žerbžemi a powjasami ho podnurjazych lojicz pschinibžechu. Schwórtka žotra běsche polkmorwa, hdyz ju na brjoh pschiniebzechu, a tež někto je malo nadzíje sa nju. Skublowatku džeczi žu se žerbžemi na wutrobnje tak czezzy sranili, so ho lěkarjo wo jeje žiwjenje boja. Tsi džeczi ho tevíčku.

* W jastwje w Ćeckowje w Wuhereskiej węstce Laičočjan na pschepytowanje ſędzi, kotrejuž ſo wina dawa, ſo je ſo na mordarstwie wobdżelit. Niedzeliu, hdyž ſmiedža jatħej jich pschitwusni wopytowacż, i Laičočjanę też jeho żona pschitwudże a jemu wulku pokruti khleba

żobu pſchinjeſe. Zaſtwowi dohľadovarjo maju krucze poručene, ſebi tajkele dary nadrobnje wobhľadac. Duž poſtrutu roſtrachu. A ſto w njej nadefidęeſu? Doſcz wulki ſhesczrodkaty revolver a pſci nim liſcził, w lotrymž ſtejſeſe: „Radscho, hacž ſo byſt cze na ſchibienicy wiſſajo wiđala, byſt tola ćzyła, ſo ſebi ſtam žiwienie woſmiesię. Duž eſti natykany revolver ſczeſtu. Gatsel ſo! S tym nam mjenie haſby načzinisſh.“ Žonka bęſte wulzy roſhorjena, hdyž jeſt dopowiedaču, ſo ſo jeje ſpodziwne żadanie njeſopjeli.

* W Konstanzu ſu wóndano ratarja Ebnera wotprawili, kotrehož běſche tamniſchi pschiſzaſny ſud nimo druhich njeſlukow ſapaleriſtwa a mordaſtwa dla t ſzmerczí wotſudzil. Ebner běſche ſwoju ſwakowu w nozy do jeje ſwaka ſadajil, ſo by jeje knadne ſamoženje do rukow dostał. So by njeſluk na ſwěto njeſchiſhoł, wón morwu ſa ſamě iſtwinych durjow povožnu, ſo wo iſtwie kleczeſte, jalo by ſebi ſama ſiženje wſala byla. Pschi wóhnju, ktryž bě wón ſaložil, ſo 91 lét ſtara žona ſpali. Sloſník ſachalle přejeſte. Hatle hdž ſhoni, ſo wobhnadzeny njeje, ſo wſcheho wusna.

* W Lagliari w Italiskej su satížene dny schesčo rubježníz̄y
hrédž běloho dnja pschelupza nadpanuli a jeho hale sa wukupny
pjenje w 80,000 ml. puschežili.

* Psched někotrymi dnjemi psched psychiažnym žudom w Kahorsku w Franzowskej jedyn ratač s mjenom Piganiol stejesché, kž bě kwo-
jeho psychichodneho nana sarafyl. Piganiol bě so s jenickéj džowku
sarazeneho, Mariju Molinis, w lěže 1877 woženit. Wón bě 7500
frankow pjenjes koubu pschinješl, kotrež so psychichodnemu nanej psche-
podachu. Tola psychichodny nan, pola kotrehož Piganiol bydlesche,
s nim kaž s čzeladníkem wobkhadzešche, naškadowasche jemu najcježdše
džela a sapowjedži jemu niz jenož kwohodne wuzíwanje jeho kamž-
neho samozěnja, ale tež žnadle pjenjesy, kotrež wón do swojeho
hospodarstwa trjebasche. Psychichodna macz wumrje. Piganiol me-
ješche čzaš sa pschilezny, so by wot psychichodneho nana lepsche wob-
khadzenje žadał; wón jemu sa to ſlubi, so džel samozěnja psychichod-
neje maczterje, jemu pschistejazy, žadacz njebudže a so jemu wjedzenje
hospodarstwa pschewostaji. Molinis s tym ſpolojom njebe a so do
města poda, s woktel kwojemu psychichodnemu ſynej list požla, w ko-
trymž jeho, jemu se ſtoužbu hrožo, napominaſche, so do Saint Ger-
maina podacž a tam s nim dla dželenja herbſta jednac̄. So by
po tymle napominanju činił, Piganiol pjenjesy trjebasche. Jeho
žona džefac̄ frankow wot swojeho nana žadasche, kotrež pak pjenjesy
hrubje sapowjedži. Piganiol, kž wjedzešche, w kotrej ſchinije so pje-
niesy, wot njeho do mandželstwa žobupschinješene, khowaju, mothku
wsa, so by ſchiniju wotewrkl. W tutym wokomiku jeho psychichodny
nan do jſtvoj stupi. „Pjenjesy“, wón praji, „tam wjazy njeſku,
mam je pschi řebi“. — „Dajeże mi džefac̄ frankow“, Piganiol
praji, „proſchu waž wo nje“. — „Ně“, bě wotmowljenje. Duž Pi-
ganiol mothku ſběhnu a kwojeho psychichodneho nana s zylým wot-
machom do woblicža dyri. Hdyž Molinis na ſemi lezech, mordat
jeho hisčeče ras ſylnje do noha dyri. Piganiol běžhe so ſam
žudniſtu ſtajil. Jeho wuwinowachu.

* W Peterburgu a wobłosności so s nowa kripya (influenza) rosskherja. W Moskwie powiększ pschiindze, so tam wschodnie nehde 200 wobzow na influenzu skorci.

* W połnóżnej Amerizy lětža bylo druhí ras wulka horzota knieži. Póněželu bě wona hacž do 97 gradow Fahrenheita stupila. To je najhorzyschi džen sa dwazyci lět byl. Wiele ludži je ſo wot

* Nekotre lěta hžo ſo wjèle piſče wo amerikanskim profeſorje Meyersu, woſebje pak wot teho czaſa, ſo je jemu knježerſtwu Šjenoczeńych Kraju poruczilo ſpytac, kaf mohł ſo khumſchtne deſhczitk dželac. Meyers to na to waſchnje czini, ſo powětrowe ballony, kotrež ſu s džela ſi ſiſlikom, ſi džela ſi wodníkom pjelnjene, w wyškoſci ſi pomogu elektrolyti puſka; duž ſo wobaj elementaj ſjenocžitaj, ſi czehož woda naſtanje, kotrež na paru w powětſje tak ſlutfuje, ſo ſo tuta do deſhczia pſheměni. Ktža w meji je Meyers w pſchitomnoſcžu ſastupjerja ratarſkeho ministerſtwa tajkele poſpyt ſi najlepſchim wuspěchom czini. Sſnano tudy krajinu wjèle ſobu pomha, kotrež ma hewal wjèle deſhczia; hacž pak ſo tež tak radži w kuchich krajinach, wo kotrež ſo tola pſchede wſčem jedna, ſo jara praſcha. Nětke Meyers ſi čzrjodu ſastojnikow w połnožnym Texasu, Južnym Kansau a Dakocze pſchebywa, hdzej maju ſo poſpyt w wulkim czinic, na czož je knježerſtwu ſa přenie 38.000 krimow pſchitomſto.

* Krawej Mortonej w Baltimore w Połnocnej Amerizy jeho młoda mandelska wondano hólečka porobi, ſa kótrymž ſa dwaſ dnjej hiszczę dwě fotſiczy pſchindžeschtej. Maćz a trójniki ſu cžile a ſtrówe.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej żyrki budżet jutje niedziela rano w 7 hodzinach herbka spowiedź, 8/9 hodzin herbka przedawanje a pschivoldniu w 12 hodzinach herbki nyszcor. Pschi żyrkwinich durjach budżet bo pjenieżne dary sa żyrkwinich twar w Marienej śberac.

Weroval:

W Michałskiej żyrki: Khorla Reinhold Rychtar, zigarnik pod hrodom, s Klara Marthu Malerez tam. — Petr Libšč, leżomnoścęt a wóssa na Šidowje, s Madlenu Kubanez tam.

W Katholskiej żyrki: Michał Bieschanek, wyschski šlodek w Niedersedlitzach, s Marju Franzisku Nowotnikę tuđ. — Miklawš Wolenk, dželacęt, s Hanu Konječtez s Brjenijenja.

Krčen:

W Michałskiej żyrki: Ernst Pawol, Jaroměra Ernsta Hölča, khezerja a blidaria na Šidowje, s. — Madlena, Zana Kowatka, zyħelnika na Šidowje, dž. — Ernst Hermann, Ernsta Schmidta, kamienieczeħarja na Šidowje, s.

W Katholskiej żyrki: Mazz, Augusta Schwarza, zigarnika, s.

Zemrječi:

Djeń 7. augusta: Marja Madlena Koflik se Sajdowa, 52 lét 2 měsazaj 20 dnjow. — Jan, Petra Brankacjka, khezkarja w Hrubelcizach, s., 1 měsaz 8 dnjow. — 11. Kurt Willy, Pawola Luga, modelothscherja, s., 4 měsaz 26 dnjow. — 13. Pawol Alfred, Körle Hermanna Hölča, molerja pod hrodom, s., 3 léta.

Płaczisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju				
	8. augusta 1891		13. augusta 1891		wot		hacj		
	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	
Wschenza			běla	12	6	12	35	12	94
			žolta	11	91	12	36	12	65
Rožla				9	71	11	56	10	62
Sečzimien				7	86	8	57	8	67
Wosz		50 kilogr.		8	—	8	25	7	90
Hroch				8	89	11	10	28	11
Wola				7	50	8	6	7	22
Zahly				16	50	19	50	14	—
Hejduticla				18	50	19	—	17	50
Berny				3	—	3	50	2	80
Butra	1 kilogr.			2	30	2	50	2	10
Wschetniczna mula	50			12	—	21	—	—	—
Mjana mula	50			12	—	18	—	—	—
Szyno	50			2	30	2	50	2	50
Głóma	600			18	—	22	—	17	—
Prożata 1014 sčtut, sčtufa				7	—	15	—	—	—
Wschetniczne wotrubky				5	50	5	75	—	—
Wziane wotrubky				6	75	8	25	—	—

Na bursz w Budyschinje pscheniza (běla) wot 12 hr. 6 np. hacj 12 hr. 94 np., pscheniza (žolta) wot 11 hr. 91 np. hacj 12 hr. 50 np., rožla wot 9 hr. 76 np. hacj 11 hr. 56 np., sečzimien wot 8 hr. — np. hacj 8 hr. 57 np., wosz wot 8 hr. — np. hacj 8 hr. 15 np.

Draždžansle mjašzowe płaczisny: Horjada 1. družiny 66—72 ml., 2. družiny 60—65, 3. družiny 25 po 100 punktach rēneje wahi. Dobre krajne ſwinje 58—62 ml. po 100 punktach s 20 prozentami tary. Czelata 1. družiny 48—60 np., 2. družiny 28—38 np. po punkte rēneje wahi.

Wjedro w Londonje 14. augusta: Kraſne.

X Ola pschihódnego kúpneho wot samknenja a dla poníženia płaczisny sa woženje po železniz je mi móžno
najlepše Mariascheiniske wuhlo
 s Dobšoſskich podkopkow,
najlepše Brüſſke družiny
 teho runja
hornjoschlesyjske kamjentne wuhlo
 w kruchach a kufach s najwuhjernischiem podkopkow,
delnjoschlesyjske a Burgske myte wuhlo
 po nastunischiem płaczisnyje pschedawacę a bo pschi potrebje naleženje poruczam.

Pschiwos do města a na wžy tunjo.

S pocjesczowanjom

C. Thiermann.

Zenički pospyt koždeho pschehwedči, so je

woprawdze najlepše psche wisché pschekazanzh, dokelž won — kaž žadyn druhu frēdk — s pschekwajpazej spēšchnosežu „kōždu“ njerodž hacj do poſlednjeho flēda sanicži. Najlepje ho won natoži s rosprōšchenjom s natykujenym zacherlinowym intowarjom.

Zacherlin ho nježmē se w schédnym infektozym pólvrrom pschémencz; pschetož zacherlin je wožebity frēdk, kiz ho nihdže a ženje hinač njeſchedawa, hacj w ſashglowaných bleſchach s mjenom J. Zacherla.

Schtōž hebi po taſkim Zacherlin žada a potom někajki polver w papjerjanej dicze abo tyzý sa to woſmije, je s tym kóždy króč sjebaný.

Woprawdžity dostaci:

W Budyschinje	pola	ff. bratrow Merschow,
=	=	f. Ott Engerla,
=	=	Ernesta Mittascha,
=	=	Jurja Holda w měschež. hapt.,
=	=	Biskopizach
=	=	Pawola Schokarta,
=	=	Alfreda Böhmy,
=	=	Herm. Kschizanka,
=	=	Pawola Weissa,
=	=	E. Ferd. Lehmann,
=	=	Scheračhowje
=	=	E. Tammera,
=	=	Sohländje
=	=	Ernesta Augustina,
=	=	E. M. Clauža.

K pschedstejazemu dželanju role
 knjefam ratarjam ſwoj ſklad ſyreje a parneje koſežin, kaž tež wisché druhe pschikupne hnoje w dobrej tworje s rukowanjom ja wopschijecze pod kontroli Pomorsleje ratarſleje ſphytowarne po najtunischiem płaczisnach poruczam.

Paul Mattheis w Budyschinje.

Emma swudowjena Vorwerkowa
 porucza płyshowe pjesle, ſetnje pjesle, zanki, modne jakety, deſhčne mante, trikotowe taſle w wulkim wubjerku po tunich płaczisnach.

Poſluženje w němskej a herbſkej rēdzi w Budyschinje na hlownym torhosću 5.

Konſervne tyſy
 (Schillerowym patent)

poruczataj

A. & W. Neuhahn
 4 na herbſkej hafy 4.

18,000, 12,000 a 5000 ml. ho na dobru prěnu hypotheku hnydom pytaju na swonkownej lawskiej haſy č. 12.

Na jenu ležomnosć w Budyschinje ho na zehi 3000 ml. po 4½ % požičic pytaju. Dalsche je ſhonicz w mudawatni „Sserb. Now.”

Kheža na pschedan.

Maſivnu khežu se ſahrodu a 3 körzami pola, w Měrkowje w bliſkoſci wuſlowych jamow ležozu, ma na pschedan C. A. Manitz na swonkownej lawskiej haſy.

W Cupjanské Dubrawzy je kheža čiſlo 13 ſe ſahrodej ſahrodu a polom, pſchi kheži ležazym, na pschedan. Dalsche je w korezmje tam ſhonicz.

W Lutobču je maſivna kheža čiſlo 18 ſe ſahrodu a pol körzom pola na pschedan.

W Wulkej Dubrawje je žiwnosć čiſlo 8 ſ 50 körzami ſ morwym a žiwym inventarom a žnemi na pschedan.

W Małych Debhezach ma ſo kheža čiſlo 35 17. augusta t. l. popołdnu w 5 hodzinach na měſtinje ſhamym na pschedabžowanje pschedawac̄. Wuměnjenja ſu pola Grunfa Schmidta tam ſhonicz.

Jara rjany ſrebz je na pschedan na lawſtich hrjebsach čiſlo 2 w Budyschinje.

Proſata na pschedan.

Proſata běleje Yorkſhirſkeje a tež čornopižaneje Berkſhirſkeje rafy, kotrej ſo jara lohlo wukormja, ſu pſchezo na pschedan na knjezimaj dworomaj w Budyschinku a Pſchiwic̄zach.

Dla wulkeho ſklada pschedawam kucheny polc̄, 4 hac̄ 5 porſtow tolsty, punt po 75 np., pſchi wotevſcu wjazy puntow tuňſcho.

Q. Vetschka na ſerbſkej haſy.

B. Fischer

na žitnej haſy

porucja po tunich placzisnach: blidowe nože, blidowe widliczki, reſniſke nože, nožizy, teho runja: kožy, herpy, hnouje a hynowe widla, ſopacie, hoki a wſchón rataſki grat.

Mloko

w najwjetſich a najmjenſich dželbach po najwyschic̄ placzisnje ſtajne kupuje parna mlokařna Otty Eversa w Małych Debhezach.

Destilazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje na butrowych wilach

porucja ſwoje dobre dwójne likery jako rózowy, hontwjeriski, khežorski, ſelowy a herſizowy liker, kaž tež derje čiſic̄ený paſenž prěnjeje a druhej družiny, wopravdžite wiňowe kihalo, kihalowy ſprit a plodowe kihalo w bleschach a po měrje. — Naturſku kihimjeſčku liter po 40 np. — Tele likery ſo jich dobroty dla k twaſam, kſežiſnam atd. poruczeja.

Destilazija Ad. Rämscha wot ſela 1868 wobſteji.

Čorne a pižane židzane tfaninj

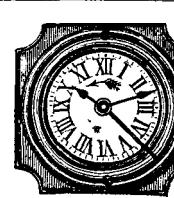
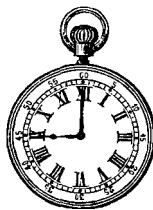
jenož wubjerne hōdnosće ſi rukowanjom tunjo porucja

Alphons Schauseil.

J. G. Schneider

pſchi lawſkim tormje
wulku požylku dobrých
žylindrowych čaſznikow
po 8½—10 ml.,
rjane budzati po 5 ml.,
wulki wubjerk rječasow.

Porjedzenje nanajlepje.

Wodunjeſpchepushežate hotowe woſowe plachty

plachty na ſajmy w kózdej wulkoſći

porucja po ſnatych tunich twjerdyh placzisnach

Julius Hartmann Sohn
na rózku pſchi mjaſowych wilach w Budyschinje.

Ratarjez̄y.

Dürrenbergſku { jedznu heſ,
ſkótan heſ,
najlepſhi portlandski zement w 1/1, 1/2, 1/4 tunach a po wasy,
naturski mas a kolomás, módry w prenjoſtach čwizach a po wasy,
maschinske woliſje ſa čeſlo a lohlo ſo čeřjaze maschinu,
vafelinoſke mas na kožu w tycach po 10, 5, 2, 1 a 1/2 puncta a po wasy,
karboſineum Avenarius, najlepſhe ſo masanju na drjewo pſche hnicze
porucja pſchezo čerſtve a placzisny hōdno

A. Lorenz na ſastawniſchežu w Ratarjezach,
ſklad kalka, wuhla a pſchilupnych hnojow.

Druſheže banth

ſu ſaſo nowe doſkyle w krafnych muſtrach, 8 zolov ſcheroke; starý ſo ſich hižo po 45 np. hac̄ do 2 ml., kaž wſchitko druhe po tunich placzisnach porucja

Zuriš Sarjenſt w Khróſčizach.

Paleusz

ſednory a dwójny
w ſnatych dobrých a derjeſkodžazých
držinach poruczataj tunjo

Schischka a Rieczka.

Šhoczebuſki
Portorikofski tobak
Waſſungſki tobak

w rolach a po wasy poruczataj
Ginzel a Ritscher
na wulkej bratrowskej haſy 6.

Richard Neumann
porucja ſyry a paſeny

Fhofej

w najwjetſhim wubjerku a najlepſher dobroſci po najtunischih placzisnach.

Pſchi wotewſac̄u wjetſchih dželbow ſo poměrnje nižſe placzisny wobličja.

Tunje

Zigar̄y

Kupowanſte ſórlo ſa ſaſkopſchedawajrow,
thyaz hižo po 20 ml.
porucja

Richard Neumann
na ſnutkownej lawſkej haſy č. 6
filiala na bohatej haſy č. 28.

Zigary.

Najlepſhe 4 np.-zigary ſu doſtac̄ pola

Jana Wjenka
na ſwonkownej lawſkej haſy 38.

No. 13.

Naſchu ſi rukowanego ſamórfleho tobala dželanu 4 np.-zigaru pod čiſlo 13 kurjerjam naležnje poruczamoj.

Ginzel a Ritscher.

Pali

ſo zigara rjana běla a ſkodži wona derje, je wona, hiža 100 wot njeje po 2 ml., 2 ml. 20 np. a 2 ml. 80 np. pschedawamoj, wobledžbowanja hōdna.

Ginzel a Ritscher.

Rajß

Jara rjany a wulkoſoraty,
punt po 16 np.,
zentnar po 15 ml.,
jako někto jara tunje porucja

Th. Grumbt

na ſwonkownej lawſkej haſy.

Plat

ſo ſ wopravdžite indigo-barbu barbu w B. Kellingez barbjec̄ni w Budyschinje.

Dželo podpisane je firmi žaneho pschetorhnjenja njeprčepi, ale so po dotalnym waschnju bjes pschemenjenja dale wjedže.

W Budyšinje, 10. augusta 1891.

Paul Mattheis.

Turkowske hlowki

na jlepšej družini porucža

Moritz Mjerwa

pschi mjašowym torhoscenju.

Destilacija snatich dobrnjih likerow
po starich tunich placzisnach.

Hofej

jara sylnje a čjiscze klobazny
njeprčený punt po 1 ml. 20 np.
hacž do 1 ml. 60 np.,
prčený punt po 1 ml. 40 np. hacž
do 2 ml. porucža

Jan Djenk

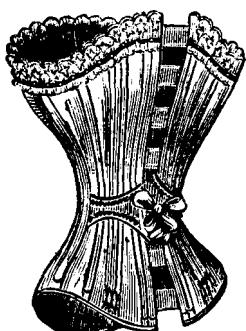
na swonkownej lawskiej hacž 38.

Wobrashy

(bildy) so rjenje a tunjo saschleni-
zuja a s woblikom wobdabja,
domowe žohnowanje a wobrasy
w wulim wubjerku a tunich pla-
cziſnach pola

Maxa Mützy

na bohatej hacž 11.

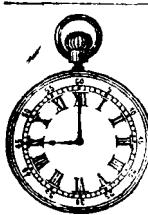

Schaltyn,
mužaze kravath,
pschedloſchliki
s khornarjom a bjes njeho,
gumižowe ſchath,
hlé

porucža

M. Walther

10 na bohatej hacž 10.

Pschedawanie a
porjedzenje
w schéč druzinow
čjažnikow.

Placziſnaj najtunischo
a rutowanje na dwé
lécje.

Gustav Mager,
čjažnikat

11 na ūerbſkej hacž 11
pschi starich kasarmach.

Sty

kaž jed rěfaze, porucža

Paul Walther

na žitnych vilach.

Kedžbu!

Po žadanju několrych kuhlerow
tudomnyh stron bym sklad dra-
uirskich rolow s fabrik ē. Biererta
w Halschtrwje pschedewšał, kotrež
bu pschedzo po fabrikiskich placzisnach
dostacž.

Hendrik Dietrich,
hosćenzat w Lētonju.

Bonjaze ſuknje, pjesle,

rubischtza na hlowu

so s njeprčezatymi barbami s nowa
barbją a so kaž nowe ſažo ſhotowjeja
w Kellingez barbjeńi

w Budyšinje pschi žitnych vilach.

Rakečanske tow. „Lipa“

zmjeje njedželu 16. žneńca po-
połdnju w 5 hodzinach w Kři-
žanec hosćencu swoju měsačnu
zhromadźiznu. Dokelž ma so
wo wažnych wěcach jednač, prosy
wo powšitkowny wopyt
předsydstwo.

Hosćenz w Droždžiju.

Jutſje njedželu 16. augusta
reje. Pschedczelnje pschedproſhuje
Eſchier.

Nafezyn!

Njedželu 16. augusta ē domho-
wanzy **reje**. Popołdnju wuku-
lenje živych lačlow pschi konzert-
nej hudźbje. Pschedczelnje psched-
proſhuje

Korsa Scholka, hosćenzat.

Wotrocžlow, džowki, dójki, wola-
zych a 15—16 létne holzu pyta
Schmidlowa na ūukelskej hacž 10.

Rólynych poħoncjiw, wolazych a
džowki pschi wyżołej mſdże do tu-
domnyh a Draždanskih stron pyta
August Kern w Porſchizach.

Wutrobný džak

wuprajam wjčem cjeſčenym ho-
ſežom, kotsig věchu 17. h. ſhabdžo-
wantu se ſwojej pschedimnoſęgu po-
cjeſčili, wožebje pač ūukowſkemu
kasinu, wſchem, kotsig ſu naſt ūu-
dientow luboſciwje hospodowali,
čnejzne hræſerž a wjčem hræſer-
jam, kaž tež wjčem, kotsig ſu naſt
wilet tač pschedraſnjeti.

Jak. Schewcik,
wywawſki h. starski.

Džak

po praji knjeſej fararjej Waltarjei
ja jadriwe duchapolene předovanje,
wot njeho w Njeſhwacilſkej zyrki
džehatu njedželu po ſhwajet Trojiz
džeržane. Wjele kenscherjow.

Bóh luby Knjez je namaj
džensa popołdnju 3/4 hodzin
synka wobradzil.

W Wochozach, 12. augusta
1891.

Farař **K. Henčka** a mandželska
Klotilda rodž. Repmannec.

Pschedproſhenje.

Komitej ſa ſarjadowanje naſutowačskich a wupožčowarskich
kahow mjes ſserbami smjeje njedželu 16. augusta popołdnju w 4
hodzinach poſedzenje w Baczonjanskim hosćenu. Komitejowe ſhou-
ſtaw, kaž tež pschedczeljo namjetowane ſhromadne ſkutka ſo tu
ſi tym naležnje ſo poſedzenju pschedproſhuja.

A. Wjentka, tukhwiſny komitejowy pschedbyda.

"Serbske Nowiny" wudawaia so kóždu sobotu.
— Śtworlétta predpłata w wudawarni 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjenjem do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawarni "Serb. Now." (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štvortk hać do 7 h. wjedor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawar Marko Smoler.

Číše Smolerjec knihičcefnje w mačičnym domje w Budysinje.

Císto 34.

Sobota 22. augusta 1891.

Létnik 50.

Swětne podawki.

Němske khězorstwo. Žitne zlo so ani njeſběhne, ani so njeponiži! Němske kniežerstwo je so se ſežehowazych pschiczinow řemule wohsamknjenju rošhudžilo: 1. dokelž po naſhonijenach, w naſcuzu cžinjenych, s ponízenjom žitnych złow žitne placzisny spanule njebychu, 2. dokelž ſu žně w Němskej lětba nimo měry bohate a wjele řepſche, hacž je so wočkaſalo, 3. dokelž by ſebi kniežerstwo pschi wujednanju nowych wiłowanskich wuczinenjow s ponízenjom złow ważne wuřunadlo s rufi dalo. So je němske kniežerstwo prawje cžinilo, hdij je na ſathowanju źla wobſtało, je spadowanie žitnych placzisnow w New-Yorku dopočasalo. Placzisny w Amerizy roſčachu, tak dolho hacž ſo tam ſběhnjenja žitnych złow nadžachu, wot teho cžaža pat, ſo je wěste, ſo žitne źla wostanu, placzisny spadowacž poczinaju. Schtož je ſo hijo w naſcuzu naſhoniło, je ſo nětko wospjetowalo, honjenje placzisnow do wýzkoſcze je pschedalo, tak boryc hacž ſu ſo žitni wiłowarjo pschedzecili, ſo wſcho ſchciguwanje pschedzivo žitnym złam žaneho wuspěcha nima. Žitne placzisny ſyła ſenje nětzdjiſhu wýzkoſcze dozvile njebudžichu, hdij budžichu ſo mnoſy žitni wiłowarjo ſe ſtajnym pokasanjom na wotczakomne ponízenje źla wottrachicž njeſdali, ſebi žito w wukraju načupicž. Mamy nětko wěste powjeſeče, ſo je w ruskej Pólskej žito ſ hromadami naſhypane, kotrež do wukasa, wuwojenje rožki ſ Ruskej ſakazeho, žanhých wotebherarjow w Němzach namakacž njemóžesče. Nětko po wudaczu wukasa ſu ſo wobſtejnoscze njejabžy pschedzecile. Dokelž wuwojenje rožki ſakazowazy wukas halle 27. augusta placzisowę doſtanje, ſu žitni wiłowarjo w Ruskej čaſ, kž jim hacž do tuteho dnia ſ pschedowanju wubu, wužili a hladali, ſo ſu ſwoje žito do Němzow wotbyli. Po jenej telegraſiskej powjeſci ſ Warszawy wſchē mlyny ſ paru a bjes njeje w poſlednim čaſu jeniczzy rožku mjeļu. Kublerjo w wołownosczi Warszawy ſu ſebi wſchē dežahlive parne mločzaze maschinu ſa dwójaku a trojaku placzisnu wotnajeli, ſo móhli hacž do 27. augusta po móžnoſci wjele žita do Němzow wuwiſeče. Dla ſylneho podtykowanja rožki w Ruskej ſu tam placzisny na dobo wo 10 hrivnow spanule. Duž ſo na žane waschnje wotczakacž njeđa, ſo ſo žitne placzisny w Němzach dale powyſcha, ſterje ſo wone poniza. Spadowanie placzisnow ſo hishcze ſ tym poſpěchi, ſo ſo na pruskich ſtatnych ſeleſnizach wot 1. ſeptembra tarif ſa woženie wſchego žita, muki a wſchē druhich mlyntiowych wudžekow ponizi. Ponízenje tarifa wuczini ſa dwójny ſentnat na dalokoscž 300 kilometrow 15 np., 400 kilometrow 40 np., 500 kilometrow 65 np. a tak dale na kóžde ſto kilometrow dalokoscž 25 np. wjazy. Khězorstwovy kanzler je tež druhe němske ſtaty, ſtatne ſeleſnizy wobſedzaze, napominal, ſo bychu tón ſamy tarif na ſwojich ſeleſnizach ſawjedle. Mało wěry hóvna je powjeſcž, ſo chze wojerſka wýſhnoſcž džiwaſo na njedostatk rožki, město čorňeho khleba wot nětko wojačam hěny khleb dawacž. To ſo hijo teho dla ſ cžegka stanje, dokelž w Němzach na wužiwanje ſameho bělheho khleba ſwuczeni njeſku, a dokelž ſo rožkove placzisny najſkerje na nětzdjiſich wýzkoſczi doſho njeſdžerža.

— Khězorej Wylemej je hijo ſažo móžno bylo, na konju jehacž. Jeſo wohſtodzene kołeno je po taſkim ſažo doſpołnje ſažilo, a wſchē blady, po kotrejž dyrbjesche khězor ſmierzg hory bycž, ſo nětko jako tolte ſe wupotſaſa. 2. ſeptembra khězor ſ manevram awſtriskeho wójska do Schwarzenawa pschedzje, hdjež ſo ſ khězoram Franzom Josefom a ſakſkim kralom Albertom ſetka. Pschedywane khězora Wylema je na 5 dnjow wohſtodzene. Na ſwojim pučowanju w polnoſnym morju je ſebi wón pječza počnu brodu naroscž dał.

Awſtrija. Wopytanje krajneje čeſkeje jubilejneje wuſtajenzy hishcze pschedzo njeponuscheža. Nětkole je licžba placzazych wophylarjow hijo na poldra milijona ſrostila. Čeſcha ſ wěſtoſcu na to licža, ſo budže pschi wohſamknjenju wuſtajenzy křejž oktobra druhi milijon pschedrocženy. W minjenym thđenju ſ wožebithym ſeleſniczym cžahom ſ Wina 500 pschedzowarjow antisemitiskeje (židam njeſpſchedzelnje) ſtrony pod wjedzenjom antisemitiskeho ſapóžlanza do Prahi ſ wohſladañju wuſtajenzy pschedzede. Dale ſo wuſtajenza wot ſyły rufiſtich hosczi, ſ wjetſcha rodženych Čechow, kotsiž ſu ſo w Ruskej ſafydlili, wophta. Po kniežerſtowym wukau ſo wot wuſtajenzyneho komiteja hoscziom ſ Ruskeje žane ſwjetzeniske powitanje pschedzowacž njeſmědiesče. So bychu ſo wſchē rufiſtich ſchedzelnje demonstraziye ſadžewale, khězorski městodžeržiczel ſam uniformu ſwoblekaný do wuſtajenzy pschedzde a ſud, kž rufiſtich hosczi ſe ſahorjenjom witasche, napominaſche, ſo ſ měrom ſadžeržecž.

Italska. Bamž Leo XIII. je nježelu ſwoje mjeniny ſwjetgil. Wjeczor psched ſwjetzenjom mnoſy katholikojo w Romje ſwoje domy wobſwětlichu. Nježelu bamž ſbožopschedzka kardinalow a prelatow a mnohich deputacijow pschedzija. Pschi roſrčenjuu bamž praji, ſo ſo ſa dolhi čaſ ſak ſtrowy čaſ ſe neje ſak nětkole.

Belgijska. W belgijskim hłownym měſcze ſo w tu khwilu ſjed ſozialdemokratow, komunardow a anarchiftow ſe wſchego ſwěta wotbywa. Sa pschedznydow ſjed ſa Franzowſu Bailanta a Barlinſkeho ſida Singera wuſwolili. Wobaj wuſběhowschtaj, ſo ma tale dwoja wólba ſwoju ważnoſcž, dokelž wona ſwajſt franzowſkich a němskich dželacjjerow wosnamjenja.

Franzowska. Rusko-franzowske ſjenoczenſtwo, ſ wopptom franzowskeho kódžtwa w Kronstadtu wektrucžene, hishcze pschedzo myſkle franzowskeho luda ſiwi hiba. Demonſtraziye, ſ kotrejmiž Franzowſojo rufiſko wuklowjerčha po jeho pschedzadze w Parizu pschedwotčaku, běchu tak rjez wjetſch ſudoweho ſahorjenja, tola ſ demonſtracijemi hishcze kónza njeje. W tu khwilu ſo w Parizu petizija wołko dawa, kotrež doraziſe žada, ſo by ſo boulevard, kotrejmuž ſu po rufiſko twjerdzisnje Sebastopol, wot Franzowſow w Krimſkej wojnje po dolhim wojowanju dobytej, Sebastopolſki boulevard narękli, ſo pschedzodne Kronstadtſki boulevard mjenował, a je ſkoro zyle wěste, ſo ſo tole žadanje dojelni. Wulkii wuspěch, kotrejž je franzowſka republika ſ rufiſko-franzowskim ſjenoczenſtom dozvila, ſo ſamo wot monarchiskeje ſtrony pschedzowana, kotrejž je džiwaſo na tutón wuspěch nadžiju na ſahopostajenje kralejſtwa w Franzowſkej w blízšim čaſu ſpushežila. Nowiny orleanskich prynzow „Le Soleil“ piſchu: „Franzowſka republika je ſebi w lécje 1891 wobeju najwjetſchemu ſamotne kniežerjow ſwěta dobyla: bamža a zara. Takto wotčinzy ſo ſ tutym ſtawom troſtujemy. Hladam ſo ſmerom na hibanje, kotrež wſchē wortſhy franzowskeho luda do republikanskeho lehwa cžehnje. Lud dže ſa republiku, dokelž wſchitzu ſa wuspěchom du. To je zyle naturske ſiemjenje. Pschi nětzdjiſich wobſtejnosczech dyrbim wobnowjenje monarchije jenož wožudej pschedwostajicž, kotrejž wjedzenje je potajne a kotrejž planu ſo wot čłowječeho wózka pschedwibjež njeſadža.“ Tak republiky pschedzivne nowiny piſaju. Republikanske nowiny hubu wjele počnichu wósmu a rufiſko-franzowske ſjenoczenſtwo ſ hanjenju Němskeje wužija. Po jich mjenjenju hweſda Němskeje rucze a ſ wěſtoſcu ſahadžuje. Po Kronstadtu hlyſhczita ſhadjowaza hweſda Franzowſkeje bortsy druhé ludy ſ ſebi poczehnje a doſho njeſbude tracž, ſo ſměje Němska to ſame ſamotne ſtejnijſcze,

Ł kotrempuż je hacž dotal Franzowska sažudžena byla. Njetrjebamy ſebi myſlīcž, ſo budža taſke wukloženja w wukraju někakſi ſacíſhcej činieſz, tola w Franzowskej wone bjes wothloža njewostanu a hordoeſz Franzowſow do hwojeſe mozy powjetſcha.

Rukowska. Ruski zarjewicž (krónprynz) Miklawſch je ſo ſu puczowanju wokoło hweſta do Peterburga wrócił. Na puczowanje bě ſo loni 23. augusta nastajil. Puczowaſche najpriedy do Wina, do Grichiskeje, wot tam do Egipſtſkeje, Indiſkeje a wopyta tež Japansku. Na wſchēch dworach a krajach jeho jako herbu mózneho hějorſtwa ſi wulkej pychu witaču. W Oſtu w Japanskej fanatiſki Japanski na njeho mordatſki nadpad ſežini, ale jeho pſcheczel, grichiski krónprynz, mordatſki ras ſbozownje ſadžerža a zarjewiczej živjenje wulhowa. S Japanskej zarjewicž na rufu ſemju ſtupi a tam twar wulkej ſibirskej želeſnicy wotewri. W ſibirskej měſtach jeho wohyderſtvo wſchudze ſi hlebom a helu witasche, a koſazh ſemu ſi čeſczi wojerſki hwojedzenj wuhotowachu. Zarjewicžowe puczowanje njebě ſi ſahawje a roſwujeſelenju; wone bě puczowanje młodeho muža, kiaž je ſebi wědomy hwojeho wylkohu powołania a kiaž ſo wažne na njo pſchihotuje. Na wobczęgim pucz do Sſibirskeje jeho wažne politiske pſchičiny wabjaču, kaž tež pſchecze, ſo by na měſtne ſamym praſchenje ſibirskej želeſnicy ſtudoval. Jako hejtmanej wſchēk koſazkých wojſkow ſemu wo to džesče, ſo by ſebi podrobne wſchē džele tychle wojſkow wohhladał. Uralzky koſazh w jeho pſchitomnoſci 300 létny jubilej hwojeho ſaloženja hwojecſchu. Hdyž zarjewicž na ſibirſku ſemju ſtupi, zat wſchē ſibirskej hofſtan zam miloſz wudželi, ſo by tak wobtwjerdži, ſo je zarjewicžowe puczowanje po ſibirskej ſi wobrotnikom w ſtawiſnach aſiſkeje po koſazh rufskeho hějorſtwa a ſe ſapoczątkom jejeho wuſticheho ſjenoczenja ſi europiſkej Rūſkej.

— Nowa tſelba, kotaž ſo w rufim wójſku ſowjedze, ma kaliber 30,42, bjes tym ſo ma franzowska Lebelowa tſelba kaliber 31,42. Tſelba ſo w Franzowskej džela, teho runja patrony ſi njej, ſi kotrýž dyrbí koždej tſelbje 500 pſchidathc bycz. W běhu jeneho lěta dyrbí zyle rufke wójſko ſi njej ſaſtarane bycz.

Sſerbija. Sſerbſki kral Alexander je na puczowanju ſi Rūſkej awstriskeho hějora w Iſchilskich kujpelach wopytał a ſo wot tam ſi hwojemu nanej Milanej do Parisa podał, bjes tym ſo ſtaj ſo regent Ristič a ministerſtowowy pſchedkyda Paschicž, kotaž běſtaj krala na jeho puczowanju pſchewodžaloj, ſi Wina w runej měrje do Sſerbijs wročiſloj.

Turkowska. Jeli ſo turkowszy rubježnicy tak dale dželaju, budž turkowske knježerſtvo dla ſaplačomnyh wukupnych pjenies bankrot činicž dyrbjecž. Pſched tydženjom je hake knježerſtvo rubježnikam dweju Franzowſow ſe 115,000 frankami wukupilo a priedy teho je ſa liczbu ſajatych Němzow 200,000 frankow ſaplačzilo. Kaž ſo ſda, ſu pak rubježnicy njenafytni a appetit jim pſchi jědži roſče. Po nowychow powjeſzach ſu woni hido ſaſo jedyn nadpad wumjedli. Njedaloko Salonichia ſu želeſnizneho miſchtra Sollinia, kiaž je ſi italskim poddanom, a tſioch dželaczerjow na draiſinje wotwiedli; jeneho dželaczerja, kotrýž ſo wobaraſte, ſu woni ſkonzowali. Rubježnicy w běhu 11 dnjow 200 turkowskich puntow, to je něhdze 40,000 hrivnow wukupnego pjeniesa, žadaju. Sultan budž tež tón króč ſlaczicž dyrbjecž, pſchetož hewal ſi italskim knježerſtowom do ſwadby pſchińdze.

China. Chineske knježerſtvo ſo ſpjeczuje, ſchkodu, wot chinesickim njeměrnikom Europjanam nacžinenu, ſarunacž. Duž ſu ſaſtupjerjo europiſkikh krajow ſhromadnje hwoje žadanje wobnowili. Wot kajſich ſpodžiwnych nahladow ſo chineske knježerſtvo napscheczo temu wodžicž dawa, wo tym hwebeži napominanje, kotrež je wone wopſjet do Barlina pôſlalo, a w kotrýmž ſo na to wobcežuje, ſo ſo němſki pôſlanc w Pekingu pſchi žadanju franzowskeho a jendželskeho pôſlanza wobdgeli. Chineske knježerſtvo ma wobdgelenje němſkeho pôſlanza ſa njeſaležne, dokelž bě ſo hischce němſke wobſedženſtvo w Chinje ſapuſzilo njeje. Sſamo ſo roſumi, ſo Němſka na žane waſchnje do žadanja chineskeho knježerſtwa njeſwoli a ſo tak dolho čakacž njebudž, kaž roſnjembrijenj chineski lud tež němſkich poddanow pſcheczelha, wurubi a ſkonzuje. Europjenjo dyrbja w Chinje twjerđe hromadže džerječ, jeli ſo nochzedža, ſo jich ſ kraja wuczera a jim jich ſamoženje rubja. Njeměry njebudžichu ſo w tajkej měrje po Chinje roſſherile, hdyž budžichu chineske wyschnosce ſathadženju njeměrnikow ſměrom njeſchihladowale. Pſched krotkim ſu ſo nowe njeměry w Čieu-Kitangu měle, na kotrýž je w přenim rjeđe tamniſha wyschnosce wina. Tamniſhi měſtokral bě po žadanju njeſcheczelow Europjanow hwojim ſaſtojnictom pſchitajal, w wohydenjach Europjanow ſa chineskimi džecžimi abo ſa džecžazymi koſcemi phtacž. Wyschnosce w jendželskim misiontſtve najpriedy pſchepytanie ſapocza,

bjes tym ſo roſhorjeny lud pſched durjemi čakasche. Ludowe črjodý ſkonzijnje hwoju njemdroſcž ſi nadpadom na romiſko-katholſke misiontſtvo wuraſhcu. Khroble wobaranje wohyderjerow misiontſtwa, kotsig njeměrnikam ſi natykanym revolverom napscheczo ſtipidu, ludowe črjodý ſatraschi. Skonzijnje chineszy wojazy pſchicžechu, kotsig w nozy ſkhesčzijonke misiontſtwa ſtrazowachu. Tež w druhich dželach Čieu-Kitangſkeje provinzy je ſi pſchecžhanju ſkhesčzijanow doſchlo. W Čieu-Kitang ſu njeměrnizy zyrkej a duchowneho dom wurubili a w druhich měſtach ſu zyrkwe a misiontſke twarjenje ſpalili. W Wuſu je knježerſtvo, wot ſaſtupjerjo europiſkikh knježerſtow wuſowane, njeměr ſi krutoſcžu poraſhylo. Dvaj Chinesaj, kotaž ſo w pſchecžyſchenju wuſnaſtaj, ſo ſtaj dweju Europjanom ſkonzowaloj, ſtaj ſo ſi ſmjerči wotkudžiloj. Žeju wotčatej hlowje buſtej w Wuſu na žerdž tyknenej a ludej t wohhladanju jako ſatraschazy pſchilkad poſkaſowanej.

Wildez macz.

(Poſtracžowanie a ſkonzjenje.)

Lift bě ſhano pſched tſjomi njedzelemi pſhany. Wildez macz njeplaſaſche. Wona ſo njehibnu, běſche tak poſluſhena, tak kaž do hlowy dyrbena, ſo ſi wopředka ničo nječujeſche, ſo ju ničo njeboleſche. Wona ſebi jenicžy myſlesche: „Bo tajtim Viktor je někto morwy!“ Halle po něčim ſej hylsy do wozow ſtupachu, a boſoſz jeje wutrobu pſhemó. Pomalu ſo jej pomjat wroči; myſle w njeſ ſkhabdachu, jena ſa druhej, jena hóſcha, bóle čzwilowaza, hacž druha. Wona hwoje džeezo wjazy wobjecž, hwojeho wulkeho hyna ſenje wjazy wohladacž njedyrbjeſche. — —

Ženje! Léžni ſtraznicy běchu jeje muža ſatſelili, Pruzakovo hyna. — Někajka granata běſche jeho na dwoj kruhaj roſtorhnula. Skonzijnje ſo jej ſvasche, jako by na hróſhny podawki ſama pſchihladovała: wona hlowu panuež widžesche ſe ſcheroło wotkrythmaj wogzomaj, a pſchi tym wón ſkonzki hwojeſe wulkej brody kuſaſche, kaž mějeſche waſchnje, hdyž běſche jara hněwony. — Šaſto tež to ſu ſi jeho cželom ſapocželi? Hdyž jeno budžehu jej ſi najměnſha cželo jeje džesča ſaſo dali, kaž běchu jeje mandželskeho domoj pſchinjeſli, ſi kultu w cžole! —

Na jene dobo wona čzlovíſke hloſhy wuſklyſcha. To jeje Pruzakovo ſe wžy domoj džechu. Štucej wona lift w ſaku ſkhowa a wojaſkow zyle ſměrom, zyle kaž hewal witasche; bě hischce hkwile měla, ſebi hylsy wutrcz.

Wſhitzny ſchtyrjo ſo zyle ſbozowni ſkmejachu, dokelž ſebi rianeho ſanilla domoj njehzechu, korehož běchu něhdze lepili, a hwojeſe ſtaraj hofpoſhy ſi wobzadlachu, ſo ſměja někto dobre ſi wobjedu. Duž ſo wona do džela da; hdyž pak čzysche ſapina (fanilla) morcž, doſcž wutrobitoſcž ſi temu njemějeſche. A tola to ſamerno přeni njehzechu. Jedyn wojaſk jeho mori, jeho ſi pſaſcžu ſa wuſhi moržnuwſchi. Hdyž bě ſloczatko někto morwe, je wena bręcz pecža; ale čzuo, kaž krei ſtudnie a ho ſkduje, wona wot hlowy hacž do nohov ſadykota. A wona ſtajnje cželo hwojeho hyna, na dwoj kruhaj roſtorhnjene, pſched ſobu ležo widžesche, runje tajke frejczerwene, kaž tole ſo hischce ſatorhowaze ſloczatko. Wona ſo ſi Pruzakami ſa blido hýdze, ale jěſcž ničo njemóžesche, ani ſuſka. Wojaſy ſanilla ſečku, ſo wo nju njefstarajo. Wona na hwojich hofczi ſi bekom hladasche a w ſebi někaſej myſli ſratiež dasche; pſchi tym pak jeje mjeſwocze tajke njepſheměnjenje wosta, ſo někto ničo wo podawkach w jeje ſnuteſkownym njephynu.

Na jene dobo wona počza: „Ja ani waſche mjenia njewem, a my ſmy tola hido pſches měbaž hromadže.“ Wojaſy jej ſi prózu dorouſumichu, ſchto čzysche, a kóždy hwoje mjenio praji. Ale to ſej doſcž njebě; wona ſebi mjenia na papjeru napiſacž da ſi adreſzam iich hwojow, a ſebi Irylu na hwoj wulki nób ſtajnviſchi ſebi njeſnate piſmiki wohhladowasche; potom papjeru ſaſo w hromadu ſhibnu a ju do ſaka tyknu, na lift, kotrýž jej hynou ſimjerſe wosjewjeſche.

Hdyž běchu pojedli, wona ſi wojaſtam rječiu: „Někto hdu někto ſa waž čzincž“, a hyno na hukju nožycz pocža, hdyž woni ſpacu. Wojaſy ſo nad tajtim pocžinanjem džiwachu; Wildez macz pak jim roſestaja, ſo budž pſches to w czoplischim ſpacu, a woni jej pſchi tym pomhachu. Walczky hyna hacž do ſlomjaneje třechi nakopichu a na tajke waſchnje někto kaž wulki jſtu ſe ſchtyrjemi murjemi natwarichu, čzoptu a wonjatu, w kotrejj mějachu myſle krafniſe ſpacu.

Pſchi wohyderje ſenemu ſi Němzow njeměr činjeſche, ſo Wildez macz ſobu njehybjeſche. Wona wudawasche, ſo ju widliſhcz pſchiſmaju. Wobdzijſho ſchwarny woheň ſadžela, ſo by ſo hwojimi

szytyjomi podružnikami shręta, kotsiż bórsy, so bychú ho į wot-pocinieki podali, po rēblu na kubju salęschu, kaž kózdy wjeczor ečinjachu.

Kaž bórsy běchu wuhladowe dutečka satylane, stara rēbl prjedz wsa, potom mjelečo swonkowne durje hiszczé ras wotewri a wollepy hłomy nauts noschesche, s kotrejmiž swoju kuchen' napjeli. Wona bórsy do żněha khobziesche, tak mjelečo, so ani proščka blysciecž njebe. Dyz a dyž wona na mózne, njeſtajne kmorčenje wojskow lataſche, kotsiž na kubi spachu. — Mějo ſa to, ſo je wschitko na doſez pschihotowane, wona wollepy hłomy na wóhnischę cízmu, jón ſapali a na druhe roſdželi; potom Wildez macž ſaſo won džesche a pschihadowasche.

Płomjo, nahle ſo ſaſmęćiwiſhi, ſa malu khwili zyle ſnutſkowne hłomjane khejki roſkhwelli, kotrež ſo bórsy do žałosneje płomjeniteje pónowje pschemeni, do hovorskeje pjezy, ſotrejz ſo knopy płomjenja ſ wuskin wótnom won dobywachu a jaſny kruch kwetka na žněh mjetachu.

Někto ſo w ſwiblach doma hróſbnje ſawoka; potom c̄lomjefke hłosy njemdrje do ſo reječ počzachu we wutrobu róſdrewazych ſtysknych a hróſbnych ſynkach. Bórsy běchu ſo dutečka wuhlada do ſnutſkownego domu dele ſyple, a někto ſo mózny ſkop płomjenja na kubju horje walesche, hłomjanu třechu roſscheſepi a ſo kaž njeſhměrnie wulki wóhnjowy ſtolp k njebu ſběſche. Nutſkach bórsy ničo wjazy blysciecž njebe, hacž praskot płomjenja, rjepot murjow, hubot padazých hrjadow. Třechu ſo na jene dobo wotewri a ſo do domu nauts ſyplu, a ſo paſaze roſpadanki kheje ſo ſ tolſtých myrčel kura do powětra poſběhowachu. Věla hnězna plonina, wot wóhnja wobžwetlena, ſo blyſcęſche, kaž w krewi wotunkana ſleborna ſchla.

Najbala někai ſlonečk žałosječ ſoča. Stara Wildowa pſched ſwojim ſapuſčenym bydłom ſtejo woſta, wobrónena ſe kwojey třebu, abo lepje ſ třebu kwojeho ſyna, dokelž ſo bojeſche, ſo móhli ſnanu jedyn ſ jeje woporow c̄lomieč. Widžo, ſo běſche nutſkach wſchitko nim, wona kwoju brón do płomjenja cízmu. Bórsy na to třebu wrjeſznu.

Někto lubžo pſchinibžechu, burjo a Pruzhazy. Žonu na starym pjeńku ſedžo ſměrom a ſpojemu naděndžechu. Němki offiſer, kij franzowſki rěčeſche, kaž tukrajnit, ſo ju woprascha: „Hdze waschi wojazy ſu? Wona kwoju kuchu ruku na žahlu hromadu wu-pſchestrje, kotrež běſche płomjo ſawostajlo, a wóſſje wotmolwi: „Tame nautska!“ Wokolo njeje ſo c̄lomiečachu. Pruzhak ſo woprascha: „Kaž je wohén rastal?“ Wona wotmolwi: „Gsym jón ſaložila!“ — Žei njewérjachu, ale mjejachu ſa to, ſo je ju njeſbože wrótnu ſcinielo. Wſchitko ju wobſtupi, poſluchajo, kaž wona wěz wot ſpočatka hacž do kónza powjedasche, wot pſchithada liſta hacž do poſljenieho ſmjerneho kſhika mužſtich, kotrež bě ſe kwojim wobžedzeniſtowm ſpalika. Wona ani proſčka wot teho njeſabu, ſchtož běſche ſacžuwała a počzinala.

Hdž běſche hotowa, ſe kwojeho ſaka dwě papjerje wuczeſe a, ſo by jej pſchi poſlenim miſkowjeniu wóhnja roſefnawała, ſebi hiszczé hrylu ſtaji; potom na jenu papjelu poſluſujo rjeknu: „Tale Viktorowu ſmjerč woffewja!“ Druhu ſkladkowawſki praji: „Jowle jich mjenia ſteja, ſo móže ſo į nim domoju piſacž.“ Wona ſměrom běle ſkopjeno offiſerej poda, kij běſche ju ſa ramjo pſchimnuk, a dale džesche: „Wy budzecze piſacž, kaž je ſo ſchto ſtało, a jich starschimaj ſdželici, ſo bym ja to dokonjala, Wildez macž. To khróble njeſabudzecze!“

Nucze ſo dwanaczo mužo w dalokoſci 12 meterow napschecžo njeſ ſetupachu. Wona ſo ſ města njehibnu. Wona bě ſrosumila a kwoj wofkud wocžakowasche. Někai kommando ſo ſatylscha, a doſki kufk bórsy pěwetr ſatſchaſnu. — Žena ſamotna třebu ſa druhimi wrjeſznu. Stara žona panuka njebe. Wona bě na murju ſlehnjena; hornje cželo bě ſo předku dele ſhiliko, jaklo by wot nohów wotkycene bylo. — Pruski offiſer ſo bližesche. Wildez macž bě nimale na dwaj kruchaj roſtorknjenia a w horeſceji w kwojeho krewi wokupany liſt kwojeho ſyna bžerjeſche. — — —

Mój pſcheczel Serval pſchistaji: Ře ſarunaju ſu Němzy hrodžik ſapuſčili, kij mi ſkliſchesche. Ža paſ ſebi na žałosječe macžerje ſchytyjoch wobohich hólzow pomyslič, kotsiž běchu ſo tamle nutſkach ſpalili, a na džiwoju rjekowſki myſl tejele druheje macžerje, kotrež bu pſchi tejele muri ſatſelena. — Ža ſebi mały wot wóhnja ſciorjeny ſamufch ſběſech, k dopomjenienju na podawk, kij wſchak mi tež bjes ſamufch ſeſapomnity woftanje. — — — Ach wóina, twoje ſtrachi! — — —

Ze Serbow.

S Budyschina. Po ſwjeſelazej powjesczi, ſo je ſo jeho kra- lowſka wyžkoſcę prynz Friedrich August, wójwoda ſakſki, ſ jeje khjorskej wyžkoſcę orzwyjwodku Luisu Toslaſkej klubik, žolmjeſche kaž po wſchej Sakskej tak tež wofebje we wſchitkach kměrnych herbſtich wutrobach mótcinska kraloſwérna wjeſkoſcę a radoſcę, kotrež ſ naj-nutriſidimi dobroproſcheniem ſched ſtol Božeje miloſcę ſtupeſche, ſo džył Wón, kral wſchitkach kralow, ſo į tutemu ſlubej kaž ſa teju wyžkoſeju ſlubjeneju, tak ſa naſch ſubowan kralowſki dom a ſa wſchon naſch ſakſki kraj a lud ſe kwojey ſchkitowazej a požhnawazej luboſcę poſnawacž. S tuteho mótcinskeho ſacžuwanja buk w dopomjeneczu na ſbožomne naprawjenje a ſariadowanje njeſapomnitého herbſkeho Wettinſkeho czaha ſe wſchelatich ſtronow namkoweny na wuwyběženje teho, ſchtož bě ſebi wot ſpočatka tež moja wutroba žadala, na wu- proschenje wyžkoſeje dowolnoſcę, ſo ſměla herbſka deputazjja ſ naj-wutrobnichimi ſbožopſcheczem ſched jeho kralowſku wyžkoſcę ſtupeſcę. Po jeho wſchelatich ſučowanjach ſandženych tydženjow bu naſch herbſka deputazjja na pondžel 17. augusta popoſdnju džefacž mje- ſchinow do třjoch do jeho hrodu ſ tym wulzy pſcheczelnym pſche- proscheniom ſkafana, ſo bychmy po audiencz ſ kralowſkej wyžkoſcę wobjedowali. Naſcha deputazjja běchu ſ. ſenior Kuečank ſ Budyschina, farač Jakub ſ Rjeſhwacžidla, ſeimski ſapókla ſ ſkola ſ ſrō- ſciz, provinzialny ſapókla ſur ſ Delnjeho Hunjowa, kublet ſmoka ſ Lejchawy a ja. Hdž bě ſ. ſenior Kuečank ſ wutrobnymi, hnijazymi ſlowami najnutriſniči ſbožopſchecza naſchego kraloſwérneho ſerbow- ſta ſa wyžkoſeju ſlubjeneju ſwjeſerzhy wuprajil, ſo jeho kralowſka wyžkoſcę jemu a zylej deputazjji ſ jara ſlobonyymi ſlowami podzakowa, kaž tež wſchitk, jaklo běch jich jemu po jich mjenach pſchedstajil, pſcheczelnym ruku poda. Teho runja knjeſeſche ſa wobjedom pſches jeho wſchē wutroby wofſchewjazu ſluſceſiwoſcę naſluboſtischi ſabaw, pſchi kotrež ſo njemóžachmy na tym doſez ſpožiwač, w kaſkej wob- ſcherné mierje ſu jemu tež wſchitke wobſtejnoscę naſchego herbſkeho luda derje ſnate. Mje a druhich wofebje to ſwjeſekli, tak ſo jeho kralowſka wyžkoſcę wo nuſnoſci, wažnoſci a wažitnoſci herbſkeho pſredaſkeho ſeminara ſ woprawdziej ſluſcoſcę wuprajil. Po doſtatej dowolnoſcę wunjeſechmoj ja na wyžkoſeju nawoženju a potom ſ. farač Jakub na wyžoku njewieſtu ſ wulkej ſluſcoſcę pſchijatu ſlawu. Po wobjedze buchu w druhéj iſtwej thofej a kuriawki poſtigene, ſchtož ſo, kaž je pſchi kralowſkim dworje waschnje, ſtejo wužiwa. Pſchi tym kralowſka wyžkoſcę, wot jeneho į druhemu pſchitupiwiſhi, ſo ſ kož- džicžkym wofebje roſrčzowasche. Na to naſ ſiſes druhé ſtwy hacž do kwojey bydlerſkeje ſtvy dojedze a nam tam wſchitke te drohotne žadnoſcę poſka ſa wulzi, kotrež běſche ſebi ſe kwojich dalotich ſučo- wanjow wot ſultana ſ Konstantinopla, ſ Egiptowſkeje, ſe ſlubjeneho kraja atd. ſobu pſchinjeſl. Taſo naſ po doſki pſchebýwanju jeho kralowſka wyžkoſcę naſluboſtischi wot ſo pſchecž, kmy ſo wſchitz ſhutej wutrobu a ſ najhorzvichim džafom domoj wročili, ſ kwalbu a cžeczu w nutriſej duschi tež wofebje į Temu, kij wjeſchow a kralow į jich trónam wodži, a kij je ſ wulkej miloſcę nam naſch ſubowan naſhwěrniſki kralowſki dom ſe wſchitkimi jeho ſtawami wobradžil. Jego wulka Boža miloſcę rukuj tež dale nad naſchim kralowſkim Wettinſkim domom!

Lic. H. Smiſh, farač Hodžiſki.

S Budyschina. W wjetſchim džele Sakskeje ſu roža, jeczmień a ſ džela tež pſcheniza hijo domkowane, a wotw je nimale poſyčzeny. Naſlētne deſchęzowé khlodne wjedro je woprawdze džiwy cžinilo. Na polach, na kotrež ſapocžat ſaſečza ſywy jara ſhubjene ſtejachu, a kotrež tež dla ſchpatne žně ſubjachu, je wurjadrne wjele rjaneho ſita narostlo. Wunoſch ſo ſtakowych žnów móže ſo po lajkoſci a po keloſci dobrý mjenowacž. Rožka derje dawa; ſ kopy ſo kóz hacž do ſchecž běrlikow wumkocži. Běrnov by drje ſetža tež wjele bylo, hdž buch u ſulkej džela njehinile. We wſchec ſtronach na to ſkorža, ſo je hijo počvoža ſ nich ſhnila; na moltrych polach ſ zyla žanyh njeſmeja. Podla běrnov ſetža runkliza jara ſhadny wunoſch pſchinjeſe. Spodžiwnie je, ſo jei ani ſuče ani mokre wjedro njehoſi. Na runkližownych ſadženkach, kotrež ſu ſo hijo pſched dleſchi cžaſom ſeſadžile, njeje hacž dotal ſ mestnami ničo widzecž, ſo buch ſo kufk roſwile. Wo ſchlože, wot pſlejnej njerodze na polach načinjenej, je ſetža mały blyſciecž, kiba ſo ſo tu a tam wjele ſchlinow poſluſuje. Šsadu budže kózdeje družiny doſez a nadosez. Někto by jenož hiszczé rjone ſuče žnowe wjedro trebne bylo. Kaž wjedra- muſtojní wſchecža, ſo wjedro pſchichodny tydžen ſaſo ſtaji a dleſchi cžaſ wobſtajne woftanje.

— Gſrjedu 19. augusta dopoſdnja 1/2 hodžin je tuby na rěniſkej hazi w tſiſchoſnym domje ſadnika ſkrečmera wohén wudyril.

Delska w khěži bě šo w žadowym skladze, s latami wobbitym, kłoma a kyho sapališo. Dla hysteho kura, s plojenjow šo walazeho, wobydlerjam w hornim schóžu mōžno njebe, po skladze dele s khěž wuběžecz. Na ſbože bě dobrowolna wohnjewa wobora rucze na pomož khwatała, kotaž někotrym žonam a džeczom s druhého schóža psches wulhowanski měch na haſu dele ſječz da, hjes tpm ſo mužz do wupchestríene ſlaczneje plachy dele ſlocžichu. Žene džecz s druhého schóža na dworowej stronje dele na pschitvar ſtocži. Pschi tym wone runje na jene třeſčne wokno dyri, kotaž pscherasvyschi wone dele k ſemi padže. Džiw bě, ſo ſo džecz pschi padže ani ſršalo, ani ſršalo ani ſebi ſtam ſwinulo njeje. Mužztwam mnogich ſylawow, kotaž běchu pschijele, ſo bórsy poradži, wohén ſalecz.

— Jako najlepši ſredk k ſdžerzenju běrnov Schribaux, ſobuſtaw ratatſkeho wuſtawa w Parisu, jednoru schwablowu kihalnu po rucža. S tutym ſaměrom wón běrn na 10 hodžin do wody klahze, kotaž jenož $1\frac{1}{2}$ prozentu schwablowej kihalnu wopſchija. Běrn ſ tolšimi bělſnami tež wodu, s dwemaj prozentomaj schwablowej kihalny ſměchani, ſnejehu a ſmědža w njej někotre hodžiny dlěje ležecz. Po tejle ſupjeli běrnam wolkapacž da a je potom na jich ſkladžiſche ſonjeſe. Pschi tutym waschnju ſo běrn dlěhe ſéta džerža, a ani po ſlodze, ani po zprobnéj hōdneſci ničjo njeſhubja. Jenož wopſhijecze wody w nich ſo něchtio pomjeſchi. Ta ſama schwablokižala woda može ſo dlěſhi cžaž wužicž. Na 100 hektolitrov běrnov pječa 1 hektoliter schwablokižale wody dožaha.

— Když ſi ſo ſ plahowanjom ſwini naſkladuje, je na ſwoju ſchłodu ſhonil, ſo ſo mlode proſata druhdy wet ranzy ſatkóža. K wotwobročenju tajke ſchłody ſo poruža, w nožy ſafwěczenu lataňtu do ſwinjazeho khléwa powhnucž, dokelž ma ſo pschigzina pječa jenicy w tym pytačz, ſo ſwinje w nožy ničjo widzečz njemoža. ſsu-li proſata tydžen ſtare, tale wobhlaſtiwoſtna pschirawa wjazy trébna njeje.

Měřzacnička „Lužica“ je čo. 8. (august 1891) wuſchlo. Wobhah: Wječorne přebiwanje. Šiman. — Boh věrnoſć widzi, ale njezjewia ju zahe. (Wěrna podawizna.) Wot Lawa Tolsteho. — Swiatki. m. — Dopomjeňki na Prahu. Wot xy. — Ketlicy. (Dodawek k č. XI statistik sakskich Serbow w Čas. M. S. 1886, str. 95 sl.) Podal K. A. Kocor-Ketličan. — Pohlad do ſtórby. Podawa J. Nowak-Horjanski. — Zmij-Bajka z ludu, powiedana wot stareho K... le w N. Ernst Helas. — Byk a kralik. (Bajka z luda.) Jakub Lorenc. — Khlostany wjek. (Bajka z luda) J. Lorenc. — Druzy wo Serbach. — Naležnoſće towarzſtow. — Serbski rozhlad. — Zapis pŕinoškow a darow. — Nawěſtk.

r. Š horow. W wžach wýſče Budyschina a wěſcze tež w ſerbach ſtaj tamny tydžen dwaj mlođaj khlópzaj ſozialdemokratiske ſkopjeno, w Draždjanach cžiſčzane, s hromadami do domow roſnožli, w kotaž ſo na to ſwari, ſo ma ſo dželawu lud w ſakſkej jara hubjenje, ſo je ſaſlužba mała a khléb drohi! Dale ſo žada, ſo dyrbí ſakſke kniježerſtwo ſchulſki pjenjes do zyla ſběhnucž, tak ſo by roſwucženje w ludowych ſchulach do zyla darmo bylo, a ſo dyrbí ſo ſakón ſa cžedž, w ſečze 1835 wudat, ſběhnucž, dokelž je ſo pječa ſefaril. — To ſu wſcho tajke wěžy, kotaž khlupym ludžom klowu ſawjercza a ničjo druhue njewubudžuju, hacž njeſpoločnoſć a njemér. Nima ſo runje cžedž vženſnički džen jara derje? Što to tu ſtara, hacž je khléb drohi abo tuni? Hdyž ſo jej njeſlubi, ſkužbu wopuſchěſi. Hladajny ſo khroble tajkeho ſozialdemokratiske ſchlaranja a ſačzuvanja. Hdyž ſo někaſti ſozialdemokrat pschichodny ſaſo ras ſe ſchęguwanskimi pižmami k nam do domu ſwerti, poſazmy jemu durje a ſakſajmy jemu, pschichodnje ſaſo do naſchego domu ſtupicž. Hdyž kniježerſtwo tutym ludžipacžerjam wobaracž njemoža, wobarajmy ſo ſhami. Na ſwoje agitatiſke pučzowanje ſo ſozialdemokratojo wofſebe rad nježelu puſchčeja. Štož je khlých, huwon ſo nježelu tydženja w Bułęcžanskej wobadze ludžom, kotaž běchu dužy wote mſche, ſwoje pižma napořiſheli. Šo Božeho domu po taſkim naſchi ſerbio w runej měre móhli rjez cžertej do paſorow pschińdžechu; pschetoz ſozialdemokratojo ſo cžertej w tym runaja, ſo moni runje kaž cžert Boži dom a kihesčijsiansku wero hidža a pschecžeho. Na někaſte waschnje dyrbjalo ſo tu ſozialdemokratam napschecž ſtupicž, ſo bydu ſemichetſkih ludži na poſoju wostajili. ſozialdemokratiskim wotpočlanam dyrbjalo ſo wſchudze na wžach tak njeļubosne powitanje pschihotowacž, ſo ſo jim njeby tak bórsy ſaſo ſečzilo, hukſki lud naſčezuvacž khléžecž. Pschede wſchém je winowatoscž dučhownych a wucžerjow, ſo lud psched klužnymi wucžbami ſozialdemokratow warnuja a jich wopacžnoscž a wrótnoscž roſjaſnja.

S Kaſhowa. Psched dwemaj nježelomaj ſu tu ſeleſnizu, wot naſ do khróſta wjedžazu, twariež ſapocželi. Wona budže něhdže 2 hodžinje dolha a njeje ſtatna, ale privatna ſeleſniza, a ſo ſa

pjenjesy Minakalskeho hrabje ſ Einſiedela twari. Po njej budža ſo wofſebe zyhle ſ kniježej ſchróſčanskeje zyhelnizy a kaolin tamniſcheje kaolinoweweje jamy wuſchcz. Kaolin je běla hlinia, ſ kotaž ſo wſchelake ſudobje dželaku. W tu khwiſu ſo ſa zentnar tajkeje pſchemytjeje běje hliny 2 m. 80 np. wot fabrikow placži. Dželacžerjow, w kaolinowej jamje dželazych, je ſo hižo khetra cžrjoda pſchijatila, tak ſo mſda, když tydžen ſo jim wuplačzaza, nětfole hižo na 2000 hriwnow wucžini. S kódyhm dnjom liežba dželacžerjow bôle roſce, dokelž je tu doſč džela. Hdyž budže Kaſhowsko-ſchróſčanska ſeleſniza hotewa, ſnadž ſo druha nowa privatna ſeleſniza ſ Margarečzineje hěth na twari a ſo k ſej pſchisamkuje.

S Brěſowa. Šda ſo ſkoro, ſo w nowſchim cžažu po ſerbach paſtoſnizy kladža, kotaž ſu ſo wofſebe na kranjenje pjenjes w tych domach ſložili, kotaž ſo wobhdlerjo ſu na khyli ſ domu na dželo wuſchli. Hižo njeđawno ſu tu jenemu ſiwoſczerzej 100 tole ſkronuli, a hichče ſuſlēžene njeje, ſichto je paſtoſnik był, a někto je ſo tu hižo ſaſo tajke padučtſto ſkučzilo. Wutoru popołdnju je ſo do domu tudomneho ſeleſniczneho dželacžerja Hejtmana něčto dobył a tam blachowu kſhinku ſ 8 hriwnami pjenjes ſramul. Njeđaloko domu je wón kſhinku, pjenjes ſ njej wſawſchi, prjež cžiſnul. Hejtmanowa holszka, kotaž na ſahrodze huzh pažesche, ſo padučha dohlaſata njeje. — W ſombartku pola Rzeswodze je teho runja wondano na bělým dnju někaſti paduch do domu jeneho murjerja ſaleſk, najprjedy mějtno wužuſhliwſchi, hdyž ſo khejny klicz khowaſche. Paduch je ſebi wſchelake wěz, kotaž ſo jemu runje hodžaču, naſranul a ſo potom wotžališ, khejny klicz khouwſawſchi.

S Konjez pola Budyschina. Tydženja w „Serbskich Now.“ cžitachmy, ſo ſu pola Gothy bělýho ſchörza widželi. Tajkeho žadneho ptaczka mamy letža tež w naſchej herbſkej Lužizy. Šanibjeny tydžen je jedyn tudomny ratač na ſwojich honach bělýho ſchörza wohlaſat, když tam ſe ſwojimi towarzſhemi ſilnje ſa wakami pytaſche. Jebo běle pjerio ſo jako ſlěbro ſyboleſche. Nadžiomne ſo poradži, žadneho hoſcža popańucž.

S Wóſborka. Cžekawh něhduschi ſadžinu registrator Kastner, když je na ſwojej cžekanžy ſ Dormstadta jenej tudomnej jemu bliſko ſtejzej wofſebe pižal, je ſo pječa w połnožnej Amerizy wot poliziſe wužležil a ſajal. Wóſborskla gmejna bužje paſ ſ cžekla žadacž, ſo bychu jeho do Europej poſzali a jeho tu khestali; pjenjesy, wot njeho pſchelſhwjene, ſo ſ tym tola ſaſo dobyčz njeđadža.

S Wóſborka pola Wóſborka. Schitwórk tydženja w nožy wokoło 11 hodžin ſ bróžnje tudomneho kublerja Benedikta wohén wuńdže, když ſo na bróžen, konjemz a kóninu kublerja Handrija Běnicha wuſchestrje. Wjenowane twarjenja ſo do cžista ſpalichu; wjeli ſyna a žita, w nich ſo khowaſche, je ſo wot plojenjow ſanicžito. Wohén je po wſchém ſdaciſto wot ſkotniſkeje ruki ſaloženy.

Se Šdžarkow. Káč je wohén, když je bróžen něhduscheho Schrybarjeſ ſubla, někto tudomnemu kniježemu dworjej ſkuſhazeſho, do prócha a popſela pſchewobročil, naſtal, je někto wuſhaztne. Prózowanjam Wóſborečanskeho žandarma Nowaka je ſo poradžilo, wužležil, ſo je wohén jedyn ſchěſclétny hólčez ſaparal. Tutón poſdawek njech ſaſo wſchém ſtarſhim, kotaž maja male džecži, k poſučzenju ſkuži, ſo dyrbja ſchwabličti na taſkich měſtnach khowacž, hdyž ſo wone wot džecži dožahnuſcž njemoža.

S Wujesda pola Kettli. Psched krótkim je w knibačni Č. H. Becka w Mnichowje knižka wuſchla, w kotaž ſpruſi muſketér Dominikus ſwoje wojetſke ſiwojenje w 7 létnej wójnje wopiuſuje. Dominikus w létach 1756—59 w wójſku Biedricha Wulkeho ſkužesche. Sajimawe nam je, káč wón po ſwojim waschnju w naſchej wý ſiſe: „S Budyschina cžehnječmy do Wujesda. To je herbſte, hdyž njemóžach ludžom ſrožumieſ. Woni maja cžorne ſuknje, ſ kožuchom podſchite, kotaž hacž do kulkow dožahaju, maja cžerwene a běle ſchrympy, maju wložy tež doma ſ wložowej jehlu ſtykane, nimaju ničjo na hlowje, maja male khejze a wulke ſtwy, kotaž ſu wſchudze ſ deſklami wubite a ſo ſ popielom wurjedža. Kampon woni njeſnaja, ale pala kucžlane tſchekſti.“ Káč by ſo njebo Dominikus džiwaſ, hdy móhli někto naſchu wjež widzeč ſ jejnymi rjanytm khejemi a wulki mi dworami, ale ſerbio ſmý hichče kaž psched 130. létami!

S Lubija. Pož, když je wondano tu dwě džecži ſkužal, je ſo wot ſkotniho lečkaria jako ſkažen ſpôſnał. Čaſh, w kotaž ſo pyt tu a w wokolnych wžach na rječas wjasacž a ſo ſ pranzen wokoło wobžicž, je ſo teho dla hacž do 11. novembra podleſhil.

Přílopk.

* Psihi wýškowej placzisnje muki ho k píeczenju khleba khlebowazy rezept porucza: Sberaj pyé, roskraj koruskli na male kuski, wužusich a semlēj je. Namleje ho na žolcz muka, kotaž ho na položzu se žitnej muku směscha. S tejele měšenzy píeczeny Boži khleb derje žłodži.

* W nějakim towarzstwie ho wo tym ręczesche, kello kastoječkow je na punt trjeba. Někto ménjesche, so žinano 6 abo 8, druh, so 12. Ale žadyn s njeju prawo njeměsche. Popadzechu kastoječku a jej kschidleszny a nôžz staroscenje se židžanej nitku swjasawski ju na wahu polozichu. A hlej! kastoječka běsche jeno 10 gramow cęgla; duž by jich na punt 50 trjeba bylo.

* Na pschekupza lotterijnych lošow Wedela w Barlinje wschednje nowe skoržby pschitahazeja. Dopokasane je, so je ſebi Wedel dobytki pruskeje lotterije ſwojich klientow wuplacicž dał a pjenesz ſam ſo ho wujſil. Wudawajo, so je na cęwuy (nervy) khory, je ho potom do wustawa ſa tajich khorych podał, hdyž hiſcheče dženſniſchi džen pschitahaze. Hacž budža Wedela khostacž móz, ſo jara pracha. Lekarjo praja, ſo ſwojeje khoroſe dla na žudniſtwo pschitacž njeſamože.

* Mnosy ludžo maju ſa to, ſo ſu pawczinu dobre, kraj ſastajicž. Ale na wopak, pawczinu ſu jēd na ranu. Dželacžet w Barlinje bē ſo ſi nožom do ruky fréša a kruh stareje pawczinu na ranu polozil. Bórsy na to ruka ſylnie ſacžekacž pocza a jara bolesche, ſo dyrbjescze khory wo lekarja pôzlač. Tuto ſpoſna, ſo je ſebi dželacžet kraj ſi jēdom ſawda. Žemu na měſce ruku wotřeſachu; hemak budžesche wo živjenje ſchlo.

* Wo wobžarujomnym njeſbožu ſo ſi Lízy piſche. Woſak Woſ 11. kompanijie 9. delniſchlesyňſteho regimenta pětckow cęjko 50 psched krótkim do tamniſtich khamow ſaſtupi, hdyž hido někajki druhí pětckí kupoſaſche. Hdyž poſkeniſchi wotendže, wón ſabywſchi bleſchu ſeloweweje kifaliny ſtejo wotſaji. Woſ ſo poſticiſti towarſczej ſabuſtu bleſchu ſobu do kaſarmow wſacž a ſo wothali. Mějo ſa to, ſo je w bleſchi palenz, ſo wón psched durjemi kruče napi. Tón ſamhny wokomik wſchal ſo towarſch, kotreñz bleſcha kluſchesche, hido wróci; ale njeſbož vē ſo hido ſtaſo. Woſ ſo motacž pocza, ale jeho towarſczej ſo radži jeho k najblížic̄ej plumpje dowlez, hdyž ſemu wjèle wody do rta liſeſche. Njeſbožowneho do hojetnje dachu, hdyž tež ſo ſi woprěka ſi nim poſepſhowsaſche. Ale wón ſi nowa ſkori a ſemrē.

* Bjes tkalzami w Gsowjazych Horach w Schlesyňſkej wulka nufa knježi. Knježerſtro bē ſo teho dla na wobbedzerjow fabrikow w Wrótklawju, w kotrejž ſo wokmiane twory dželaku, ſ prachenjom wobročiſlo, hacž njebychu tradazym tkalzam dželko pschitakacž móhli. Fabrikantoſu ſu wotmolwili, ſo to njemža, dekelz dyrbí ſamo w Wrótklawju wjèle ſtow dželacžerjow dla njeſdožahazeho dželko ſwjecziež.

* Na dworje trainſkich kaſarmow w Danzigu ſo wondano mužtvo wužwczęſowaſche. Dekež ſo hrimanje bliſesche, poručnoſcž deſtachu, ſo w krytej jehatni dale wužwczęſowacž. Lědma běchu woſazy hacž do jehatnje dôſhli, na jene dobo Woſe njewjedro runje do hrédz twarjenja dyri, hrady ſeči a murju roſſchczepi, ale njeſapali, a mužtvo psched nožom do ſemje ſjedže. Še ſtroželeni woblednuwſchi woſazy ſi jehatnje do deſhczia woſe cęſtachu. Štaſo ſo na ſbože žanemu ničo njeſe; jeniczky jedyn podwyskli běſche psches někajki cžrjopk ſnadnu ranku mjeſwocži dostał. Budžesche-li Woſe njewjedro někotre ſekundy poſhizicžo dyrilo, budžesche wulkeho njeſboža načziniło.

* Dwaj konduktérų, kotažž čyžſtaj na dobo do paketoweho woſa cęha, ſi Oldſloe do Hamburga wotjedzazeho, ſkocžicž, ſo wobžunſtaj a panuſtaj. Konduktér Schwaar ſi Hamburga pod ſko pschinidže, kotrež ſemu hlowu roſmiecžechu. Wón hnydom wumrje. Druhi konduktér ſo jenož ſi lóhla ſrani.

* Dwe ſlužobne holzy w hosczenzu w Kibarth pola Memela ſo wondano ſwadžiſtej. Duž jena petrolejowu khanu hrabnu, petrolej na ſwoju pschecžnizu ſtinu a na jeje nětto ſi petrolejom namacžanu draſtu ſažeſhenu ſapalku cžiſnu. Njeſbožowna ſo na měſce wot hlowu hacž do nohów paleſche. Še boſoſcu kaž wrótna na dróhu běſeſche, hdyž ludžo wodu na nju liſachu. Ale holza bē ſo hido tak ſtrachne wopalila, ſo ſa někotre hodžin ſemrē. Njeſknicžomu ſtostnizu ſu ſajeli.

* Žałozne njewjedro je pónđelu w nawjeſzornych Němzach w krajinje rěkow Saary a Moſele bylo. Krupy hacž do dweju puntow cęſké ſi ſemi padachu. Gsad, žito a wino ſu do zyla ſaniczene. Žedlowy lěſ pola Kirſa je nimale wſchón ſwuwalany.

Krupy ſu wjèle ptakow a ſajazow ſaraſyle. Nacžinjena ſchloba wjèle millionow hrivnow wucžini.

* Blisko Herzogenburga, na pucžu ſe St. Pöltena, je ſandženy tydžen ſamkaſki wotrocž, kiz bjes džela wokolo dundasche, 42 létnu žonku ſlonzowal, kotaž běſche wot ſwojeho muža dželenia. Šwóſ wopor morbat wonjeſeſci. Někotre hodžin poſbzischo wón ſam na žudniſtwo pschinidže, prajzy, je-li ſo jeho na měſce do jaſtwa njewotwedu, wón ſa to njemža, je-li ſo ſo dženža hiſcheče někotre morbatſtra ſtanu. Wón ſo wuſna, ſo je runje dženža psched ſetom mjes Rabom a Ramornom mužſkeho a žonku ſlonzowal, a ſo ſo wot teho cęha, ſo je cžlowjecžu kraj ſacžul, klonzowanja wotſajicž njemža. Dale ſo wuſna, ſo je ſoni 28. augusta blisko Straſa dwójzy wohén ſaložil. — Morbarjow wopor w mlynskej hrabi mjes Hornim a Delnim Radlbergom morwy namakachu.

* Niedawno dyrbjescze ſo w zytki w Dyte wérowanje měz. Hdyž ſo někto w běhu ſwiatoho ſkutka ſchědžiwy duchowny mužſkeho, psched nim klecžazeho, prachesche, hacž je ſwolniwy, njeměſcze jato dobyt mondzelski ſwěrnoſcž kluſbicž, tuton na dobo ſtage a ſe ſtrachocžiwy woblicžom ſawola: „Ně, ja ſo njecham ſi njeſ woženicz!“ Wſchitzu pschitomni, ſam wobſtarny ſarat, móžachu lědma poſkměr ſpodlóčicž, hdyž ſo wupokasa, ſo bě město wopravdžiteho nawoženie psches njedoroſumjenje ſedni ſwaſzat k woltarjeſ ſi njewjefstu ſtupiſ. Ma to rucze prawy nawoženja na město, jemu ſluſhaze, ſtupi, a pscheterhjnene wérowanje móžesche ſo k poſchitkownej ſpoſojnosczi k konzjer domjeſc.

* W Strasburgu w Uckermarku wondano 88 lět ſtara žonka k píekarje po proſcheni pschinidže, ale jemu tak na ſchiju leſeſche, ſo ju píekar mjeſazy wotpofaſa. Duž žonka praji, ſo chze ſebi někotre zaſtki kupicž, byrnjež hóle ſtaropieſcze a twjerde kaž ſamieni byle. Je doſtaſtchi píaciež njeſasche. Píekar pak na placze wobſta. Duž proſchekla na wobſchicžu ſwojeje ſpódnje ſuknje ſi nohžemí kruh ſchoma puſheječz pocza, ale džera ſo ji pschecžiwo jeje woli trochu wulka radži, a bórsy ſo ſtote a kluſorne pjenesz do khamow kulaču. Hněwny, ſo žonka, kotaž ma ſekole pjenesz pschi ſebi, tak kruhle po proſcheni kluſhaze, píekar žandarma ſawola, kiz proſcheklu ſaja. Ma poliziji, hdyž ju bliže wobhladaču, ſo poſkaſa, ſo běhu jeje woſikma w rjedbe. Do jeje ſpódnje ſuknje ſaſchite ſa 17,000 ml. pjenjeſnych papjerow a 175 ml. w ſlocze a kluſorne namakachu, tež tſi liſty jeje ſyna, wibzaneho tvarza, kiz je ſtojne ſa to měl, ſo jeho ſamožita macž po ſwěče wokolo pucžuje, a je ji do druhich městow liſty ſkal. Proſchekla wudawasche, ſo je w nož ſi wjetſha w korgmach na ſynje ſpala, na nož 10 np. dawajo; druhdy tež je ju někajka dobra duscha darmo na nož hſopadowala. Najsſlerje pak je ſtara žonka ſi wjetſha pod holym njebjom nozowala.

* W měſce Verona w Italskej ſo wondano mandželskaj ſwadžiſtaj, a muž ſo do cželana ſa, woklajo: „To je moj kónz w ſtudni!“ Žona wibžesche, kaf jeje muž po cžmě po dworje cžerjeſche a kaf psches ſtudnинu murju ſlocži; potom někto ſawelacž a někto do wody panuč ſlužebſche. Někto pak bē ſo wſchitton hněw na mandželskeho ſhubík, a wona ſo hluhoko roſka; kſhicež a placž ſužbodow na pomož woſaſche. Še wulkej prózu ſo radži dweju ſylnenj užow do ſtudnje dele puſhczicž, ſo byſtaj njeſbožowneho ſi cžorneje hluhiny wužačnuloſ. Ma jene dobo ſo ſi hufteho plotu něčeji hlož ſaſhyscha: „Dundyr tola! Kajki dha je mi to holk na mojim dworje?“ A ſi plotu tón wuleſe, kotrehož w ſtudni píekachu. Wón běſche mudry doſcž byl, ſo bě ſtudnju wobſchol a těſty ſamieni do neje cžiſnul. Še radoſcžu kſhicež jeho jeho mandželska wobſimac̄he a woſojeſche. Ale ſužodža wěz ſi hinaſhimaj wobhladaču a ſužodej, kiz běſche jich ſe ſwojim ſamomordarſtrom talkle ſi ſlepſhemu poměk, kaju kruče wulkepaſchu; tež jeho ſwěrna mandželska, kotaž wot njeho njeſuſcži, jich někto ſobu na pucž deſta, ſi cžimž ſo domiſazy měr hacž na dalsche ſaſho poſtají.

* Šandženy tydžen ſu ſo ſaſho wſchelake ſnjeſboženja na ſelesnizech měle. Bjes Münchenbuſſeem a Zollilofenom w Schwajcarſkej ſtaſ ſandženu pónđelu rano dwaj ſelesniczaj cęhaj do ſo ſraſhloj. Štož je hacž dotal ſnate, je pschi tym 13 woſow wuženje ſhubilo a draycži je ſo ſraniſo, ſi poſkleniſtich ſu poſbzischo tſio na ſwoje ranu wumrjeli. — Dale je ſo w ſendželskej pola Holyleada cęh ſwrczil. — Skónczne je ſo ſola Wina na ſastawniſcheju Hadersdorfje cęh ſwrczil; dwaj pucžowarjej, cęhových wjedník a jedyn konduktér buſku cžezko ſraniſi.

* W Winje je polizija wěſteho Schneidera a jeho mandželsku ſajala. Wobeju wiňua, ſo ſtaſ ſlužobne holzy, kotrež běhu bjes ſlužby, ſi ſebi wabilo, wudawajo, ſo maja ſa nich dobru ſlužbu. Ma pucžu do wudawanych ſlužbow wonaſ holzy nadpanuſtaj,

sklonzowaschtaj a potom wurrubischtaj. Polizija je w wobydlenju Schneiderez mandzelskeju schesycz kofrow namakala, wo kotrzych je dopokasane, so su skuzobnym holzam bluszhale, s kotrzych su dwie sklonzowanej namakali. Maja sa weste, so je Schneider wsche schesycz holzow sklonzował. Sklosteinstwa Schneiderez mandzelskeju na njelkult jeneho zadkawza dopominaju, kotrzy w pjezdzehatych latach wobydleństwo zykleje połodnijszeje Franzowskeje do stracha a hrozy stajesche. Wón swój wopor pschezo bjes skuzobnymi žonkimi pytasze; jeho kled pak polne wózkom lét wyschnosczi njeśnath wosta. Pschezo wjetsha bu liczba woporow, pschezo bole hrosa rosczesche, a s redka so něotre měsacy minuchu bjes teho, so bydu no ve zadkawie mordakstwo nje-wuszedzili. Pak tu, pak tam, pak w ležu sklonowane, pak w majkowych polach žonke czela namakali, kotrež běchu wsche na to fame waschnje sklonzowane. Skoro wsche sa skuzobne holzy, burske dżowki s wokolnoseče Rhona a Bourga spōsnachu. Wschitke běchu so wot burszy drasczenego muža, kiz wudowasche, so jim dobru skuzbu wobstarac, s domu wuwahile. Janu žiwu sažo pschińc njevidzachu, tola wsche czela, kotrež běchu s wěstosczi pod mordakstke ruku wumriele, nje-možachu namakacz. Sapiż shubjenych bě wjele wjetshi, hac̄ sapiż namakaných czelów; psceztož mordat bortsy sapoča swoje wopory do reki Rhone mjetacz. Podarmo bě wózko skležzenje. Snajachu drje podrobne wopisanje jeho wozoby, tola hac̄ runje bě wón s wohibazym brachom na hubje wopravdze wosnamjenieny, wóz tola nje-dokahlity wosta, kiz w nasich dnjach zadkawu Žact proje. Burski lud jeho scherjazeho muža mjenowasche, wo kotrehož zadkawoszczach na pschach s hrozu powjedachu. Sklonzne hodzina wjeczenja pschinidze.

26. mérza 1361, w nozy w 11 hodzinach, so wo wrota kublerja Golha we wóz Balanje klapa, a mroda žonka, wudowa Maria Bertinowa, krawajaza w rostorkanej drascze wo pomez pscheczim wnejekraſnitzej prožy, kiz je ju sklonowac̄ chyž a kiz je hac̄ do wóz sa njej honil. Podawak hnydom žandarmeriji w Montluelu wosjewia, a brigader so hnydom dohlada, so su na kledze žonkoho mordarja. Stopi, ja kotrymij psches rapsowe polo wot deschca pschemaciezene, du, wjedu k hecze, kotaž je po sdczcu wopuschczena. Lehnu so na lašanje, a bortsy muž, kiz kofer nješy, pschinidze. Wón wo durje klapa, kotrež ko jemu halle po tsikrocznym sawolanju kłowa „Hardi“ wotewrja. Žandarmojo so do njego dadža a jeho a jenu žonku wupschimnu. Muž s kainowym snamjenjom je sklonzne w ruzy khostazeje prawdowasche. Pierre Dermollart zadkawz rekaszhe, a jeho pomogniza bě jeho žona. Swjetsha wobaj hromadze na njelkuti khodgeschtaj, jenož s redka, koz pola młodeje wudowy, Dermollart swoje wopory ham sklonzowasche. Wón žonkimi wot sadu nějakie kofydo abo woko psches kłowu cízhusu a hnydom bě potom wopor sadajeny. Niz mjenje hac̄ 1056 węzow, pschi mordakstwach rubjene, bjes nimi 67 porow schtrympow, 10 schtaktow, 38 žonjazych kłapow a 171 dybsaczych rubisckow w rubjenej khowanzu namakachu.

* Do hojernje w Winje wondano wrótnu žonku pschiwiedzehu, kotaż běsče tiszeci lét stará. Khoru wobbladujo pschi njej sa 22,540 schěznakow w awstriskich a wuhetskich pjenieżnych papierach a 110 schěznakow w hotowych pjeniesach, s zylą po tajsim 22,650 schěznakow namakału.

* Pschibójs্বwo, człowiecze wopory żadaze, hiszceje we wszech stronach kupy Haiti, s wjetseho dżela wot czornochow wobydlenie, wobsteji. W nowinach „Newyork-Sun” jedyn Europjan powjeda, so je hokle psched někotrymi njedzeliemi njedalo ko Haitiseho hlownego města Port-au-Prince shromadžisnu ludzíraczkow wotpośluchal. Póhan-skemu měschniętę zine dżeczo pschedpoložichu; tuton s jenym rěšnjenjom hlouw wot dżela, potom ho cęlo roskladę a ho wot pschitomnych sefra. Psched 15 měszamami czornočki w Port-au-Prince hiszceje sianwie Ludzi żerjechu. 18. haprileje 1890 franzowski konſul se San Domingo do pschedměsta w Port-au-Prince pschinđe, poda ho do jeneho hosczenza, w kotrymž bě wjekle czornochow shromadženych, a hebi políku t jebzi żadashę, s kotrejż se kizju dżeczązu ruczki wuczerpa. Wón hnydom po poliziju dżesče, kotraž kuchinu pschepytajo w jenym kotle sbikti dżescza namaka. Europjan dale powjeda, so ho na wikach w Port-au-Prince dżecząze mijało psched.

* S Madrasa w Naranshej Indijskiej ho pišče, so fu wschitku nadžiju spuszczać dyrbjeli, so hłód tamnišchi kraj pschelutuje. Horzota, kajkoż tam knieži, hiszczęcje njeje swojego runjeca měla, a knadny kusł deszcziků njedokahasche dñe psched sahubjenjom wulkowac̄. Kok wulka nusa je, so s teho spósnawa, so też hóbustawowych wykolicz „lastow” zyrobu jako podpjemu dostawaju. Někotři ludžo fu hžo hłodu wumřeli. Wobydlerjo někotrych wžow ho s nusu s lopjenami aloe žinja. Dokelž też wody njeje, skłt s hromadami pada.

K zjadowemu swiedzeniem

Niekwacjidsiskeje wošadny

Dzienš ſo žnijowu kweđzeni ꝑwieczji
W naſzej lubieſi woſadzi,
Kož ſo stanje w ſzózdym leczi
Bohu w dziaſnej luboſci,
So je naſ ſaſ ſobnoval,
Sſwoje dary wudzelat.

Se staroščju bny dom brali
Léčka našte lube žně,
Wjele próstwom k Bohu škali,
By nam je sdžeržat wsče
Wschede wschédnym deščezíkom,
Niewjedrom a sláženjom.

Bóh je stýchal próstwy našce,
S čzobami dal blóno nam;
Hdyž tež během psíchezo w strascho
Ja vý so vponch psíchezo řam,
Sa to polni džaka řimy,
Težo hradu kymaltny.

Sobz̄ je runjež i dřečeznej wodu
Boh naš řetka volhoštał,
Dha je wšak psched druhej schlobu
Wotzowša naš swarnomáš,
Nam je jeho dobrota
Lube plody sbžeržala

— Ach, tak řudnje je w tych stronach,
Hdžez žu kruph pobite,
Włodz wójsce tam na jich honach
Wulke wody snicžile,
Zanętž žniow tam nimaja,
Srudni k Bohu sdyčuju,

W ksybach żniwowych świędeń święcej
My pat i dżałnej nutrobu;
Sa nich próstwy i Bohu lecza,
Niech połas i jich i blodom, doj,
Zim nich żniwość i hnady daj,
S ksybom wsgijlich fastaraj.

Wę pak dżenża faspewajm
Khérliuš Bohu dżatowym,
Jemu čęszej a khwalbu dajmy
Sa joh' Boże dobroty,
Kiž nam i hnady wjchitko da,
Schfož tu fądły potrieba.

Ходји Божију і јанджељи
Дјерји саји веџчији џи,
О то мohли teхdom саји
Сајиц до веџчанијих брјанјијо твчје,
Ходјеји то потом бјес тонџа
Хајелјуја сајпра.

Podal Ernst Helaz.

Piszes śudništvo ma ho na psichedajowanje psichedawacj: 26. augusta psichopoldnju w 12 hodzinach na Lubijstym Śudništwie Halbuz tublo w Schipakach se je 47 hekt. 34 aram, kotrehož twarjenja su s 17,070 ml. wt. wopalneje lasky taksir. — 26. aug. dopolsdnja w 9 hodzinach na Budujstym Śudništwie 1 świnjo, wischelate meble a drafta.

Na píshedan: W Źičenju kowańja číšlo 18. — W Hornim Hunjowje
hežkarška živonosz číšlo 3 se 6 kózami.

Ptaki k wotselenju

po 45 np., 1 mf. 25 np., 1 mf. 40 np., 1 mf. 75 np., 2 ml.
hac^g do 6 ml.

hwēsdū k wotsēlenju po 50 np., 90 np., 1 mē. 50 np.,
2 mē. 25 np.

proki po 45 np., 75 np., 1 mf. 75 np., 2 mf., 2 mf. 25 np.,
2 mf. 75 np. hæč do 4 mf. 50 np.

2 ml. 75 np. hacg vv 4 ml. 50 np.,
tselsne tarče (jchajby) po 75 np., 1 ml., 1 ml. 50 np.,
1 ml. 90 np.,

dūjawy (f. třelenju) po 50 np., 90 np.,
dūjawy s možasom vukladžene po 2 mč. 25 np.

A. & W. Neuhahn

4 na ſerbſtej hafzv 4

Wodunjepschepuschezate hotowe **wosowe plachty**

vlachth na fajmę

poruczą po sianych tunich twierdych płaczą nad

Julius Hartmann Sohn

Druščeže banty

żu sało nowe doszkie w kraftnych mustrach, 8 zolow scherole; stary
łóhcž s nich hiżo po 45 np. hacž do 2 ml., taž wschilko druhe po tu-
nich placisnach porucza **Juri Sarjenk** w Khróscjizach.

T. Albert na horuččerskej hazi 13
poručža ſoſy a matrazy s ložom a bjes njeho.

Wot Michała t. I. je w Breszynje pola Hucziny dwaj schodki s zybelom kryta thęza s rjanej sahrodu na psche najecze. Dalsze je shonicz pola wobzedzicki Johany Kschizankoweje w Schönbachu pola Lubija w Saksei czisko 74.

Pschemenjenja dla je skoro nowy schleczany thamor, hospodařstvi thamor, kuchinski thamor, schatowy thamor, drastny thamor, polza, blido i wuzchowanju a myjne blido na pschedan na schuleriskej hafy 3 po 2 schodomaj.

Dla wulkeho sklada pschedawam huszeny polč, 4 hacž 5 porstow tolsty, punt po 75 np., pschi wotewsczu wjazy puntow tunischu.

O. Pötschka na herbskej hafy.

Wodne pónowje, kóth, rolowe platy a khachlowe rebliky, nejczoje durje, želne khachle a khachlowe roly porucza tunjo

Pawol Walther.

Mloko

w najwjetshich a najmjenšich dželbach po najwyschsej placisnje stanje kupuje

parna mlokarnia Otti Eversa w Małych Debkezach.

Stare pjenjesy!

skote a hleborne, wosiebie stare speciesstolerje po najwyschich placisnach kupuje

Adolf Boetius, skotnik w Budyschinje pschi bohatych wrotach.

Wolijsowe a wodowe barby wscheje družiny, sanowiskowy firmiż, bernsteinowy lask, kożowy lask, želowy lask, terpentinowy wosij, nemski a franzowski, sikkatis, bęzity a w pólvrach, harbicze, pěskojtu papjera, zement, gyps
pola

Strauch & Kolde,
3 na kamjentnej hafy 3,
drogowe thlamy i skotemu wortu.

Najlepschi skotny pólver, mlokowy a wuzitlowy pólver je na pschedan w haptzy w Kamwaldje.

So je pólver dobry, wokolni wobzedzerje skotu rad wobswedeča.

W wudawačni „Sserb. N.“ su doftacž:

Sserbske kmotsjaze listy.

porucžam swój psched 1852 wunamakany a s kózdym létom so bóle žadazy, wote muje žameho jenož prawdziwy ho dželazy

Kfermuſcha m forjenſki woli (Gewürzöl)

i tykanzh a schtryzlepseczenju.

Daj tutomu woli na pječinu zokor, kotryž chzech pječwu pschiwacž, nafapacž. Tónle forjenſki woli njeđawa jenož tykanzam a schtryzlam najkraſničhe dobrožłodženie, ale pschiſporja tež hibanie a hice cęsta. Žena schlenza fa 20 np. je na $1\frac{1}{2}$ mérzy abo hachla = $4\frac{1}{2}$ kilo, schlenza fa 30 np. i 9 kilo (predy 3 mérzam), schlenza po 50 np. i 18 kilo (predy 6 mérzam) muki dožahajza a maja tuton woli na pschedan w Budyschinje knježa:

August Bartko,
Gotthard Behrends,
Wilh. Berger,
C. F. Dietrich,
Otto Engert,
E. Glien,
J. E. Glien,
Hermann Gruhl,
Th. Grumbt,
Paul Giebner,

Wilhelm Jacob,
J. G. Klingst Nachf.,
H. Lindner,
Moritz Mörba,
Arno Mödel,
Richard Neumann,
Carl Noack,
Carl Pötschka,
Gust. Poser,
Ad. Rämsch,

Heinrich Richter,
Wilh. Schamloff,
Schieschke & Rötschke,
Strauch & Kolde,
Johannes Went,
J. Rämsch herbjia
w Wosborku,
Rud. Lehmann a
G. L. Doešha w Kamjenzu

a porucžam ja jich sklad čeſczenym Sserbam a Sserbowlak a dobrocíwemu wobledžbowaniu.

Heinrich Müller, fabrikant w Lipsku.

NB. Dokelž so w nowschim časzu wjele forjenſkeho woli pschedawa, kotryž pječwo zyle skafy, dokelž so husto schkodne wutki nałożuja, dha prostu, so bychu so čeſczeni wotebjerario psched schkodu wobarnowali a zwieru na etiquettu hladali, hacž bleschka a etiquetta mieno a firmu nožy. H. M.

Najwjetſchi sklad khachlow w Budyschinje.

Hłowny sklad salafeje khachloweje fabriki w Mischnje

H. R. Teutschera, hornicžerskeho mischtra

33 na kamjentnej hafy 33.

Porucžam wulcotny sklad wschech družinow

Khachlow a warjenskich maschinow

wot najprozejshich hacž i najwožebnišhim we wschech barbach a po najtunishich placisnach. Khachle a warjenske maschiny tunje, rucze a srukowanjom stanem; w mojim skladze su wsche družiny khachlow na wobhładanje wustajene.

Sklad wschtikh želeſnih dželow, i twarjenju khachlow trébnych.

K njejewjesczinskej drascze
czorne židzane tkaniny po žmehcnu tunich placisnach kóhcz po 1 mk. 50 np. hacž do 3 mk., czornu kaschemer kóhcz po 60 np. hacž do 2 mk. w snatych najwubjernishich kajkosezach.

Hermann Beermann
w Budyschinje na snutskownej lawskiej dróshy 6.

Powšitkowna assekuranca w Triestu.

(Assicurazioni Generali.)

Salozena w lécze 1831.

Rukowazy fond w kapitalu a reservach w hotowych pjenjesach:

43 millijonow 303 thžaz 671 scheknakow 22 frajz.

Woheni-, schlenzu-, transport- a živjenje - saweſczenje.

Polzy so w khézorſtowonyh markach wustajeja.

Ke wukasowanju a i wobstaranju saweſczeniom porucža so jato agent:

hamski skotolekar Ernst Walther w Budyschinje,
schewski mischtr Heinr. Jul. Räther w Kukowje p. Pancziz.

Bubjernu šokoladu,
punt hijo po 1 mk. a drózhu,
kakao vero w kuslach,
kus na schalku dožaha,
kakao,

ff. vanillu,
kakaowh thej,
thej atd.

porucža
Alwin Schrader
konditornja
na snutskownej lawskiej dróshy.

Nowe polnojerje

po 5-8 np.

porucža
J. T. Glien
na drzewowych wikač.

Schaty žimaze maschin
w wschelach wulkoszach porucža tunjo

Richard Otto,
mechanik na hornicžerskej hafy 18.

Kedžbu!

Po žadanju někotrych kublerjow tudomnych stron hým sklad **drai-nískich rolow** s fabriki k. Bienerta w Halsichtrowje pschedewjsak, kotrej hý pshcezo po fabrikach placzisnach dostacé.

Hendrich Dietrich,
hoszczenzar w Létonju.

Znjoje thérusche,
thérusche k narodniam,
thérusche k kwaže,
sbozopschejaze khartti,
žohnowanje sa dom
porucza w najnowšich mustrač
po tunich placzisnach

Gustav Rämsch.
knihimjasař na bohatej hazy 21.

w wudawtni "Sserbskich Novin" je sa 50 np. dostacé:

Spěwna radosć.

Zbérka

šulskich spěwów.
Druhi wudawk.

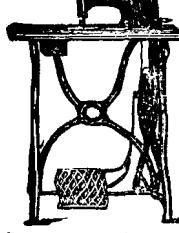
B. Fischer
na žitnej hazy
porucza najtrúšho
dežimale wah i,
najlepši wudželk,
tal truhaze maschinj,
kaž tež wulki sklad
Solinistich worzlowych
tworow
po najtrúšich placzisnach.

Hdze kupyječe
takje rjane
cžažnik?

J. A. Henck
na seminariskej
drošy 4.

Tež hú tam rjane a tunje hrajadla
a slote twory dostacé; herbski po
tam tež ręčzi.

Wykókorukata
schijaza maschina

Biesolda a Locki
je najlepšha a
najhmanšha ja
hwojbja a rjemyjeli-
niſke dýlo. Sa
jeje hódnoscž dolhe
leta rukuju.
Schijaze maschine
wszech druzinow
po wote mnje wuporjedzeja. Stryko-
wanse maschine po fabrikach plac-
zisnach pschedawam.

Richard Otto,
mechanik na horncžeriskej hazy 18.

Mužaze szuknje, sholowy,
sazý atd. po s nejepižczejatymi bar-
bami s nowa barbja a kaž nowe
shotowjeja

w B. Kessingebarbjeriu
w Budyskim pshci žitnyh vilach.

Towarstwo Pomozy sa studowazjch Sserbow.

Towarstwowe samoženje, s wokasajow, se sběrkow, s darow, s danje a s pschinočkow nahromadzene, hac̄ do létusich hwojakow 18,924 hriwwow a 82 pjenježkow wucžini. K temu hú dale naw-
dali k. farat Mjencz w Kellizach 100 hr., farat Waltar w Wohlinsk 20 hr., kantor emer. Mrójsk w Wojerezach 1 hr., kublet Mrónsk w Gjimierzach 3 hr., farat Domaschka w Nošacizach 2 hr., lie. farat Imisch w Hodžiju 3 hr. Hromadže 19,053 hr. 82 pjenježkow.

S džalom kwtuje

E. Mersch, pekładník.

Pschedrofšenje.

Sseredu 2. septembra budže ho, da-li Bóh, w naschim Rak-
čanskim Božim domje misionski hwyedzenj džerčz. Sserbsle
temšenje se hwyedzeniskim prédowanjom k. fararia Gölcža s Budys-
chinko ho popoldnu w jenej, němſle pak se hwyedzeniskim prédowanjom
k. kaplana Jenča s Kamjenza popoldnu w tſjoch hodžinach sapocžnje.
Wschitzu pschedzeljo misionstwa ho na tutón hwyedzenj najpschedzel-
niſko pschedrofšuju.

w Rakęzach, 20. augusta 1891.

J. Gölcž, farat.

Budyska Bjesada

změje njedželu 30. augusta wulét do Huski. Wotjézd z Budys-
sina po železnicy připoldnu 14 mjeňsinow po 12 hodzin.

Předsydstwo.

Cjesczenym wobydlerjam w Rakęzach a wokolnych wſach s tu-
tym k wjedzenju dawam, so hým dženža tu
pschedawatnju belych a wolnijanych tworow
wotewrila.

Proſchu moje pschedewacze dobrocziwje podpjeracj.

Sprawne a tunje poſluženje lubjo, wostawam s pocjesczowanjom

w Rakęzach, 20. augusta 1891.

Hana Talkenbergowa.

Pschedpoloženje hwojeho

agenturstwa a komiszionstwa

do domu čížko 111 na Wojerowské drošy dowolam ſebi s tutym
najpodwołniſko k wjedzenju dac̄ a proſchu mje s doměřenjom, hac̄
dotal spoženym, tež w mojim nowym bydle pocjesczic̄.

w Rakęzach, w augusze 1891.

S pocjesczowanjom

Richard Talkenberg, wobkhodny agent.

Agentura Barlinskeho wohén sawěsczazeho towarstwa, a
"Uranije", akcijoweho towarstwa k sawěsczenju hkoroscze, ſniesboženja
a žiwjenja.

S puczowanja hým ho wróczil.

Dr. Rudloff,

wocžny a wuschny lekar.

Rakečanske towarstwo
herbskich ratarjow
změje njedželu 23. aug. w Socz
hoszczenu s dyplom 4 hodž. hwoje
poſzedzenje.

Wo hóhaty wopht proſhy
pschedhydſtwo.

Seluzobne a kuchinske holzy,
dójki, motrocžkow pshci 80—90 tole-
rjach mſdy a džowki pshci 60 tol.
mſdy do Draždanskich stron pyta
pshistajaza žona Schmidtowa na
hukelskej hazy 10.

Dželacžerjow k drenero-
wanju do trajneho džela pyta
August Proška.

15—16 létne huklobnu holzu do
lochkeho džela pyta Jenny Garni-
schowa rodž. Grohmannez w kon-
ditorni pshci lawskim tormje.

Dželacžerjek hwojby a hejtmanow
na hukjeze kulta w huklobnici Budys-
china pyta Carl Meisel w Budys-
chinne na horncžeriskej hazy čzo. 21.

Wróčenje cžescze.

Kschidu cžinjaze ſłowa, wote
mnje 23. junija t. l. na cžeklu
Kschidzijana Bréšaka w Bréšynzy
srećzane, s tutym jačo njevne
nasad bjeru a jeho wo wodacze
proſhu.

Madlena Kaltschmidtowa
w Bréšynzy.

Žoltobruny ſmuhaty pož, beja,
je pshiběhnula. Po sapłaczenju
thostow sa wosjewjenje a pizu jažo
dostacé w Kipibuzi čížko 23 pola
Hucžinu.

Ujeſapomnicžka

k lětnemu ſmjerternemu dnjej

Jana Augusta Kschijana.

Narodži ho 24. října 1817

w Sczíezach.

semje 27. října 1890 w Bréšezach.

Slab: Bojo, Enje: teho ſměta.

Hnuty, taž ho s zuſby bliži

Drohač k wotznej domiſne,

Szym, hdž moje wocžto wibži

Womik džens' na křežovje,

Wdi nim kupta křežovje.

Něk je ja mnje prédarka.

Tu pod křywom Božej role

Dobroczel ho khowa mi,

Kiž po ſlowach Božej wole

Wotcžahnu mje w džecžatstvi.

Težo žohnowanje jo

Moj dom dotal twarito.

W duchu ſwjasani duž džemuj

k rovné hóz̄ nanowej,

k modlitwje ho poſlatninem

Widko křwiatniž Hodijszej,

S čežnej njeſapomnicžku

Ra jož lětnym ſmjerternym dnju.

Hdžz row jeho poſpaduje

Nad joh' cželiny ſlaczom nam,

Najše wocžto poſladej

S rjanej nadžiū k njebežam,

So našch drohi njebohi

Wjeſhywa we ſbóznoſci.

K tamnom' ſloſtejke na hčižu

Schtž řenje Žeſuſ praſej,

Dženž b'djeſch' jo mnú w paradiſu,

To tež našč twosť woftanje,

So je tež waž k hnadej wjal

A wam: „poži nute!“ pſchiwolat.

Wecžnu ſuboſe ſižam ja haju,

Kotraž we miň woftanje,

A ſzív ſivojty džak praju

Někto wam do wecžnoſce

Ša wſho, ſchtž wž na ſemi

Nade mnú ježe cžinili.

Božje ſlowo lubowali

Wž ježe i cžistej wutrobu,

Ša wſch džak ſtar ſeje dali

Křihoñnemu twarſtvi,

So mnú wam do wecžnoſce

Wone džak ſiži ſeje ſeje.

Tu na dřoh ſmjerinoh' ſraja

S křežerku je ſachodnoſč,

Čžovile džeczi požadaja

Staj, hdžz vydli njeſmjerinoſč;

Tež ho našč džak ſraduje

Nad tym, ſchtž tam hofach je.

Kak b'dje ſam, hdžz my pſches hñadu

Wecžnoſč wjichſchoh' měſchňita

S kraja wſcheloh' ſtrachroh' padu

Wonžemny do Salema

S jandželſtim haleluja

K ūbacej toh' jehnječa.

Spicje něk we Božim mjeni

W křodnym ronje po cželi,

Hac̄ tu b'djeſch' wonwjeni

S rwa ſtaracž w křažnoſči,

Tam Bóh ſpožez nam ſhromadnje

Šbžne ſaſowidženje.

Wachsa džakowic ſzowka Wicjaſowa

w Hornej hóz̄

pſches Gufi ū Hataš.

Wutrobuň džak

prajimy naſhemu lubowanemu wj-
hokodostojnemu k. fararij Gölczej
w Rakęzach ſa jeho wubjernje křažne
jadriwe duchapolne ſzjerne ſpre-
wanje, dwanatu njedželu po ſwja-
tej Trojizi džeržane.

Wjeſle kemscherjow.

(K temu čížku pſchiloh.)

Pschiloha i číslu 34 Serbskich Nowin.

Sobota 22. augusta 1891.

Cyrkwienske powjesće.

W Michalskej zyrlki budže jutje njedželu rano w 7 hodzinach herbska spowiedź, $\frac{1}{2}$ hodzina herbska a w 10 hodzinach němcske predowanie.

Křčenl:

W Michalskej zyrlki: Jan Pawol, Zana Ernsta Duežmana, fabrikarja na Židowje, ž. — Maria Hedwiga, Zana Pētra Petški, murjerja na Židowje, dž. — Korla Bohuměr, Korle Zwahlena, wychscheho schwajzarja w Wullim Bjelkowje, ž. — Gustav Maz, Korle Ernsta Unger, fabrikarja na Židowje, ž. — Korla Hermann, Korle Hermanna Možka, kamjeneczebarja w Zeležach, ž. — Korla Whalem, Michaela Augusta Hale, žitnosegerja w Malym Bjellkowje, ž. — Marja Martha, njemandž. dž. na Židowje. — Martha, njemandž. dž. na Židowje.

W Katholskej zyrlki: Korla Oskar, Franzia Weimanna, klampnarja tudy, ž. — Ida Elsa, Bjarnata Kühnela, krawza tudy, dž. — Felix Alfred, Josefa Strnada, schewza tudy, ž. — Korla, Aloisa Lengnera, krawza w Ssmilne, ž. — Korla Pawol, njemandž. ž. w Lubiju.

Zemrječl:

Džen 13. augusta: Lina Amalija, Jaroměra Hermanna Micjricha, kleszterja a samlarja w Dobruschi, dž., 13 let 10 měsazow 2 dnaj. — Jan Pawol, Zana Ernsta Duežmana, fabrikarja na Židowje, ž., 1 džen. — Pawol Alfred, Korle Hermanna Hölzla, molerja pod hrodom, ž., 2 lečzi 2 měsazaj 28 dnjow. — 17. Hanža Schimanek, něbo Zana Kožora, hejtmana w Lubuchowje, wudowa, 88 let 6 měsazow 22 dnjow. — Marja Groše w Hrubějčicach, 33 let 1 měsaz 19 dnjow.

Vlaczisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 2177 měchow.	W Budyschinje 15. augusta 1891				W Lubiju 20. augusta 1891			
	wot ml. np.	hacž ml. np.	wot ml. np.	hacž ml. np.	wot ml. np.	hacž ml. np.	wot ml. np.	hacž ml. np.
Pscheniza	12	6	12	94	12	50	13	24
Rožla	11	91	12	36	12	6	12	65
Ječmien	10	91	12	11	10	94	12	50
Worž	7	86	8	57	8	7	8	67
Hroš	7	50	8	30	7	80	8	—
Woda	8	89	11	11	10	28	11	11
Jahy	7	50	8	6	7	22	8	20
Hejdusčka	16	50	19	50	14	—	16	—
Berný	18	50	19	—	17	50	18	—
Butra	3	—	3	50	3	—	3	50
Bičenčna mula	2	20	2	40	2	—	2	30
Mjana mula	12	—	21	—	—	—	—	—
Skywo	12	—	18	—	—	—	—	—
Ss óma	2	30	2	50	2	—	2	50
Pročkata 802 sčtuk, sčtuka	18	—	22	—	17	—	20	—
Vj hnečne wotruhy	7	—	18	—	—	—	—	—
Rjane wotruhy	5	75	6	—	—	—	—	—
	6	75	8	25	—	—	—	—

Na burzy w Budyschinje pscheniza (běla) wot 12 hr. 6 np. hacž 13 hr. — np., pscheniza (žolta) wot 11 hr. 90 np. hacž 12 hr. 36 np., rožla wot 12 hr. — np. hacž 12 hr. 25 np., ječmien wot 8 hr. — np. hacž 8 hr. 57 np., worž wot 8 hr. — np. hacž 8 hr. 15 np.

Draždžansle mjašowe vlaczisny: Horvada 1. družiny 66–72 ml., 2. družiny 60–65, 3. družiny 25 po 100 puntach rěsnejše wahi. Dobre krajne kwinje 60–64 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 48–60 np., 2. družiny 28–38 np. po puncze rěsnejše wahi.

Wjedro w Londonje 21. augusta: Pomrōžene.

K pschedstejazemu dželanju role

Injesam ratarjam šwój skład šyreje a parneje koſežiny, faž tež wšiché druhé pschikupné hnoje w dobrej tworje s rulowanjom sa wopšiſceče pod kontroli Pomorskeje ratarſkeje ſphtowarne po najtunich placzisnach porucžam.

Paul Mattheis w Budyschinje.

Ola pschihodneho kúpneho wotsamknenja a dla ponízenja placzisny sa woženje po železnicy je mi možno

najlepſche Mariascheinſke wuhlo

s Dobšoſskich podkopkow,

najlepſche Brüſſke družiny

teho runja

hornjoscħlesynſke kamjentne wuhlo

w truchach a kuskach s nojwubjerniſtich podkopkow,

delnjoscħlesynſke a Burgſke myte wuhlo

po najtunishei placzisne pschedawac̄ a ſo pschi potrjebje naſezne porucžam.

Pſchiwos do města a na wžy tunjo.

S pocjescjowanjom

C. Thiermann.

wurjadjne tunje
placzisny, jenož dobre,
džeržaze kajkocze
porucže.

Jul. Hartmann
Sohn

w Budyschinje
na róžku pschi mjašowym
torhosčežu.

Kolonialtworowe a destilaziske khlamy

Adolfa Rämscha

pschi butrowych wilach

porucžeja ſwojim čejczenym wotebjerarjam:

khofej njeſalený, ſylný a dobry, punt po 120, 130, 140 a 150 np., khofej palený punt po 140, 150, 160 a 180 np.,

zokor mléthy, jara ſlódky, punt po 30 np.,

zokor w polrutach punt po 32, 33 a 34 np.,

kompozyt zokor k pízowanju pečolow punt po 33 np., 5 puntow po 160 np., 20 puntow po 6 ml.,

rajk punt po 14, 15, 16, 18, 20–30 np.,

ſyrup ſlódky faž med punt po 16 np.,

kandisowy ſyrup punt po 12 np.,

mydlo w ſnatej dobróscě punt po 28, 30, 35 a 40 np.,

rjepikaty tobak, amerit. kramy, punt po 35 np.,

rjepikaty tobak 2. družiny punt po 30 np.,

rjepikaty tobak njeſkramy punt po 25 np., 5 puntow po 110 np.,

jerje, wulke tuczne ryby, mandel po 50 a 60 np.,

polcz ſnatej dobróscě punt po 75 np., 5 puntow po 3 ml. 60 np.,

hwinijsazy ſchmalz punt po 55 np., 5 puntow po 2 ml. 50 np.

Ratarježy.

Dürrenbergsku { jedžnu hel,
skótenu hel,

najlepſchi portlandski zement w $\frac{1}{1}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ tunach a po wazy, naturski mas a kolomas, módry w prenjoſtých čwizach a po wazy,

maschinske woliſe ſa čeſko a lohko ſo čerjaze mafchin,

vafelinowy mas na kožu w třech po 10, 5, 2, 1 a $\frac{1}{2}$ punta a po wazy,

karbolineum Avenarius, najlepſche k masanju na drzewo psche hnicze

porucža pschezo čerstwe a placzisny hόdno

A. Lorenz na ſastawniſchežu w Ratarjezech,
ſklad ſalka, wuhla a pschikupnych hnojow.

Khoczebuski
Portorikoski tobak
Wasungski tobak
 w rokach a po wasy poruczataj
 Ginzel a Ritscher
 na wulkej bratrowskej hazy 6.

Richard Neumann
 porucza hry a palezy

Hofei

w najwjetshim wubjerku a naj-
 lepszej dobrosczi po najtunisich
 placzisnach.

Pschli wotewsczu wjetshich dzel-
 bow ko pomernje nizsze placzisny
 woblicza.

Tunje
Zigary
 kupowanske zorko sa sahopsczewa-
 rjow,
 tyaz higo po 20 ml.
 porucza

Richard Neumann
 na swonkownej lawskej hazy czo. 6
 filiala na bohatej hazy czo. 28.

Paleusz

jednory a dwojny
 w snatych dobrych a derjeklodzacych
 druzinach poruczataj tunje

Schischka a Rieczka.

Zigary.

Najlepsche 4 np.-zigary su do-
 stacj pola

Jana Djenka
 na swonkownej lawskej hazy 38.

No. 13.

Naschu s rukowanego samorskeho
 tobaka dzelana 4 np.-zigaru pod
 czisko 13 kurjeram nalezne po-
 ruczamoj.

Ginzel a Ritscher.

Pali

so zigara rjana bera a sklozi wona
 derje, je wona, hdyz 100 wot njeje
 po 2 ml., 2 ml. 20 np. a 2 ml.
 80 np. pschedawamoj, wobledzbo-
 wanja hoda.

Ginzel a Ritscher.

Rajf

zara rjany a wulkosornaty,
 punt po 16 np.,
 zentuar po 15 ml.,
 jako neskto zara tunje porucza

Th. Grumbt

na swonkownej lawskej hazy.

Plat

so s woprawdzitej indigo-barbu
 barbi w B. Kessingebarbjetni
 w Budyschinje.

Czorne a piżane
żidzane tkaniny
 jenoż wubjerne hodnosze
 s rukowanjom tunje porucza
Alphons Schauseil.

Emma swudowjena Vorwerkowa
 porucza plyskowe pjesle, letnie pjesle, zanki, modne jakety,
 deszczne mantele, trikotowe taisse w wulkim wubjerku po tunich
 placzisnach.

→ Pożlużenie w nemskej a herbskej reczi →
 w Budyschinje na hłownym torhoszczu 5.

Franz Marschner
 czaſznikar w Budyschinje
 czo. 9 na bohatej hazy czo. 9
 swój sklad czaſznikow a czaſ-
 nikowych ryczasow dobroci-
 wemu wobledzbowaniu porucza.
 Hoda twora. Pishomne rukowanie. Tunje placzisny.
 Porjedzenie dobre a tunje.
 Pschispomnjenje: Rieczu herbski.

Jablkowe kisalo
 najlepsze i żolotwi a i nadzenu žadu liter po 20 np., teho runje
jablko-winowy napoj
 bleschu po 45 np., dale jablkowe wino, jahodkowe wino,
 leszczate limonady a mineralne wody porucza
 Hornjoluziska tlóczernja žadu
 dr. Hermanna a dr. Wekki
 na sadnej bohatej hazy 3.

Redžhu!
 Sawesczenja do ratariskeho wohensawescza-
 zeho towarzstwa pschijima

Curt Möschler w Rieczwej Borschci.

Hamburgsko-amerykanske
 lódzstwowe akzijowe towarzstwo.

Expreszna
 a poſtska parolódzna jelsba
 i Hamburga do New-Yorka
 w Southamptone pschijesdza.

Jelsba po morju traje něhdze
 6—7 dnjow.

Pódsia teho porjadna parolódzna jelsba
 i Hamburga d. Baltimor, i Hamb. d. Wjaz. Indisleje.
 — Brajileje, i Hamburga do Havann, i La Plata, i Hamburga do Merita.

Dalsze wukasanie dawa Carl Meisel w Budyschinje.

Moje bydlo je netko
na seminariskej drósy čiško 4
 po 2 skhodomaj
 w domje knjesa rěsniskeho mischtra Rožiga.

Pawol Strobel,
 subny wumelz.

Khofei
 zara hyslnje a czisze sklozby
 njepelezy punt po 1 ml. 20 np.
 hacj do 1 ml. 60 np.,
 palezy punt po 1 ml. 40 np. hacj
 do 2 ml. porucza

Jan Djenk
 na swonkownej lawskej hazy 38.

Turkowske hlowki
 najlepsze druziny porucza
Moritz Mierwa
 pschi mjašowym torhoszczu.
 Destilacija snatych dobrzych likerow
 po starzych tunich placzisnach.

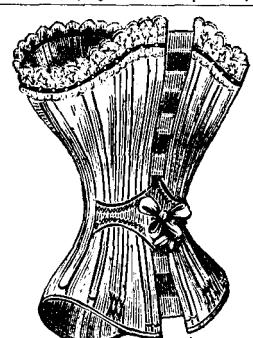
Kopphy
 kaž jed reſaze, porucza
Paul Walther
 na žitnych wilach.

Wobrash
 (bildy) ſo rjenje a tunje faschlen-
 zuja a i woblikom wobbadza,
 domowe żohnowanje a wobrasy
 w wulkim wubjerku a tunich pla-
 ciznach pola

Maxa Müty
 na bohatej hazy 11.

Žallowny pólver,
 skotyn wujitkowy pólver,
 wobjerny pólver sa hwini,
 butrowy pólver,
 restituzionski fluid
 jako mas sa konje,
 Hartensteiniske kapki
 jako ſredel i wotdzerzenju thoro-
 sejow wot ſkota po starzym wu-
 pradowanym wukasaniu
 porucza

měschejanska haptka.

Schtalh,
 mužaze kravath,
 pschedkoſchlik
 i khornarjom a bies njeſo,
 gumijowe ſchath,
 hle

porucza

M. Walther

10 na bohatej hazy 10.

Šonjaze ūknije, pjesle,
 rubischtza na hlowu
 ſo ſnjepuschczymi barbam i nowa
 barbj a ſo kaž nowe ſaſo ſhotowjeſa
 w Kellingez barbjemii
 w Budyschinje pschi žitnych wilach.

"Serbske Nowiny" wudawać so kóždu sobotu.
— Šwórtlenna przedpłata
w wudawańi 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjesenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde
číšlo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíše Smolerje c knihičceře w mačičnym domje w Budyšinje.

Císto 35.

Sobotu 29. augusta 1891.

Lětnik 50.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. Nacížl wažneho sakonja psche wopilštvo je so runje wosjewit. Jeho postajenia, wo kótrychž ho w bližším khějorstwonym sejmje roshudži, budža ho picžam a s džela tež pschedawarjam palenza malo spodobacž. Někotre postajenia hížo někole w wschelakich krajach placza, na pschikkad to, so ho w palenzowych pschedawarjnach pschedatý palenz na městnie ſamym picž nježmě. So by ho sa picžkom powab wotstroník, ſebi ſa kóždy tež najmjenſchi pjenies w palenzowych pschedawarjnach palenz kúpicz, ſo wikowarjam ſakaſa, palenz a spiritus po mjenſchich keltkoſczach hacž po $\frac{1}{2}$ litrje pschedawacž. Dowolnoſcž l pschedawanju palenza abo spiritusa w městnach ſ wjazy hacž 5000 wobylnerjemi ma ho pschichodnje jenož ſ tym wuměnjenjom wudželicz, ſo ho ſ pschedawanjom palenza žane druhé wilewanje njeſjenovci. S tajkeho ſjenoczenja ſu ho wschelake njedostatki wuwile. Lubžo, kíž ſebi twory, ſa wschelnu potřebu nusne, kúpicz pschináu, ſo ſawjedu, ſo tež ſ palenzom ſastaracz a jón na městnie ſamym woptacž a w upicž. Tež ho často ſtava, ſo khlamario ſ wotpohladom, ſo byhu ſebi wotehjerarjow dobyli, na ſdacze palenz darmo pschidawaju, tola jeho placzisnu na tworu ſlicža. So by ſo mlodoſcž na palenz njeſwucžila, je korečmarjam ſakaſane, wobzam, kótrž híšeče 16. lěto dozpili njeſbu, a pod wobledžbowanjom wulkolétnych woſzobow njeſteja, palenz l wužiczu na městnie ſamym podawacž. Tale ſakaſna pač njeplaczi w naſtupanju podawanja l ſpoſoſenju potřebneho woſchewenja pschi pucžowanju. Zara wujitne je postajenie, ſo ho ani w korečmach, ani w pschedawarjnach palenz na dołk wotbedawacž nježmě a ſo ſo žadanki ſa palenz wukoržicž njeſhodža. Tole postajenie budže wjele hubjenstu a nusy woſhebie w dželacžerſkých ſwójbach wotpomhacž; pschetoz pschichodnje ſwójbym nanam wjazy móžno njebudž, mſdu, kótrž halle kóñz tydženja wuplaczenu doſtanu, hížo w ſapocžatku tydženja w korečmach a palenzowych khlamach pschězlokač. So by mér a porjad w korečmje był, je ſo postajilo, ſo ma korečmat ſa to ſamolwenje njeſcž. Khětro wulka wobčežnoſcž ſo korečmarjeſ ſ tym napoloži, ſo wón njepečných abo pjaných hosczi wucžiſnuč nježmě, ale ſo dyrbí tajkich ludži ſa ſwoje pjenieſy pač domoj, pač na polizajſtvo dojjeſcž. Na pschedupjenju tycle postajenjow ſo korečmarjam a pschedawarjam ſ pjenježnym khostanjom abo arrestom hroſh; teho runja ſo woſhoby, kótrychž w ſamoſwinowanej pjanosczi na ſawných městnach nadendu, ſ pjenjeſami abo ſ arrestom khostaja. W naſtupanju ſwucžených wopilzow postajenia žadaju, ſo dyrbja ſo w hojeńiach ſa wopilzow wuhojicž, a jeli ſo wóni wopiloscze dla ſwoje naležnoſcze wobſtaracz njeſoža abo ſwoju ſwójbou do nusy pschinježu abo wěſtoſci druhich ſe ſtrachom hroža, maya ſo wóni pod dohladku (kuratel) ſtajicž. Hížo ras a to w lécze 1881 je ſo ſakon l podlóčenju wopilštwa khějorstwemu ſejmej pschedpoložil, tola ſo wón tehdž dowuradžil njeſe. Nadžiomnije nowy ſalonjowy nacížl wutrajníſhich wuradžerjow namaka, kóſiž ſwědomicze hředki pschepytaja a wuſwola, ſ kótrymiž mohł ſo lud ſ pasorow palenzoweho čerta wumóz.

— Jeho kralowska Wykrokoſcž ſakſki prynz Žuriš je ſańdženy tydženj jako wójskowy inspektor ſchlesynski (ſchetyl) armeekorps wobhladował.

— Wobtwerdženje kupy Helgolanda ma ſo pječa ſ najwjetschej ſpěchnoſcži ſtač, a teho runja dyrbí ſo po khějorowej pschedawarj ſeleſniza ſ lódzitwownego ſastanischcza Kurhavena do Wilhelmshäſena rucze dohotowicž.

Za nawětki, kiž maja ſo w wudawańi „Serb. Now.“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedač, plaći ſo wot małeho rynčka 10 np. a maja ſo šwórtk hač do 7 h. vječor wotedač.

— Džiwojo na wyžoke rožkowe placzisny wojetſka wjehnoſcž w Barlinje khleb ſa wojakow na poł ſ ržaneje a na poł ſ pschedicžneje muki pjez dawa. Nowe khlebowe pokruty ſu poł tak wulke, kaž prjedawacze, tola ſo ſa to kóždaj dwaj dneji, město ſa ſchtyri dny, kaž hač dotal, wudawaju, dokež byhu hewak pscherucze wuſhle. Wojaž ſowemu khlebej Caprioviwy khleb rěkaju.

Austria. Čeſcha ſu dołki čaž w njewětſczi byli, hač kótrž Franz Josef jubilejnū čeſku krajnu wustajenju ſe ſwojim wopytom pocžesči. Tale njewětſcž je někto l wjeſzelu čeſkeho luda wotſtronjenia. Kaž ſo ſ wěteho žórla wobkrucza, kótrž 23. ſeptembra wustajenju wopyta. Jeli ſo temu tak budže, drje ſo nadžija Čechow dopjelni, ſo licžba wopytarjow do tsecžho milijona pónidže, hdyž ſo wustajenja ſrjeđ oktobra wobſamknje; pschetoz ſa čaž khějoroweho pschilhada ſo ſaž na ſylniſchi wopyt licžicž da.

Danska. Zar je ſe ſwojej mandželskej na dleſchi čaž do Kopenhagenu l ſwojemu pschichodnemu nanej, danskemu kralej, na wopyt pschijel. Po kójkim pucžu ſo zar domoj wrózji, hač po morju abo po kraju, ſ tymle praschenjom ſebi nominarjo hížo někole hlowu ſamaj. Franzowske nowiny maju ſa wěſte, ſo, hdyž níz zar, dha tola zarewa, předy hač ſo na dompuč do Ruskeje poda, Paris wopyta. Zarowu maya Franzowsko ſa wulku pschedecelnizu Franzowskeje a ſa runje tak wulku pschedecelnizu Němskeje. S wopredka pječa zor wo ſwiaſk ſ Franzowskej rodžil njeſe, tola ſo ſkönčnje wot zareweje l temu wobrězecž dał, ſo ſ republiku ſwiaſacž. K temule ſwiaſkej je pječa tež wózny kraj ruskeje zareweje, Danska, pschistupila, kótrež je ſarucžene, ſo ſa pschipad dobyča nad Němskej Schleswig a Holſtajn ſažo wrózco doſtanje. W danskim ludu je teho dla wulka ſahorjenoscž ſa ruſko-franzowske ſjenoczenſtvo. Venosy, kótrymž by wójna ſ Němskej witana byla, ſu pschedewědečeni, ſo wójna psched durjemi ſteji. Je runje tak, kaž w lécze 1870, hdyž bě nadžija do dobyča Franzowsow njeſhablaža, a tola bu tole doverjenje ſa někotre dny ſanicžene. Lehdy hížo jena divisija danskeho wójska pod roſkaſoratſtrom danskeho krónprynza bliſko němskich mjesow ležesche a w Schleswigu ſo hížo na powitanje danskich wojakow hotowachu.

Jendželska. Jendželčenjo ſu ſebi wſchu prózu dali, ſo njebyhu w naſtupanju hoſpodliwoſcze napschedecž offizeram a mužtswam franzowskeho lódzitwa poryño Ruſskim naſad wostali. Runje ſ tajkej pyc̄u a čeſcežemi kaž w Kronstadtu ſu franzowske lódzitwo tež w Portmouthu witali a ſlawili. Člowejk ſwecimaj wocžomaj rjevéri, hdyž jendželske nowiny čita, kótrež pschi wopyče němskeho khězora wo ſahorjenoscži doſcž napiſacž njeſožaču, ſ kótrež ſu Jendželčenjo jeho witali, a kótrež l temu pschispomnjenja pschedawacžu, ſo bjes Němskej a Jendželskej naturſki pschedecelnizow ſwiaſk wobſteji. Dženža Jendželčenjo widomnje hladaju, ſwojich franzowskich hosczi pschedewědečicž, ſo powitanje němskeho khězora na žane waſchnje pschedecelnive bylo njeſe, a ſo bjes woběmaj krajomaj žadyn ſwiaſk móžny njeſe. Pschi hoscžinje, kótraž ſo offizeram franzowskeho lódzitwa wuhotowa, pódla franzowskeho admiralala Gervaisa jendželska kralowa ſedžesche, ta ſama kralowa, kótraž bě krótko psched tím ſwojeho wnuſka, khězora Wyhema, koſchila. Kak w tu khwilu jendželske knježeſtſtwe a njeknježeſtſtwe nowiny wo Němskej a němskim khězorje piſauj, njeſodži ſo pschednoſcze dla wopjetowacž. Noweſe podawki w Jendželskej maja pač to dobre ſa Němsku, ſo je wona ſ nimi powučzena, ſichto ma do Jendželskeje džeržecž. Zaſniſho ſo njewětſcž Jendželskeje poſkaſacž njeſožeſe, kótraž pscheto ſ wjellami ſobu wuje a ſebi

ruku swobodnu dzerži, so by w roszkudnym wokomiku na tu stronu stupila, hdzej sa nju najwjetshi wujki wotpanje. Pschemenjena ręcz jendzelskich nowin a ludowe sadżerzenie pak też dale wobżwiedźczej, so by jendzelski lud po swojej wjetshinie boli Franzowam hacż Němzam pschilhila, w czimż je Waleški prynz (jendzelski krónprynz) Jendzelschanom s jałnym pschikladom. S mienjenjom, kotreż ho pschi pschilhadze němskeho khézora do Jendzelskeje w jendzelskich nowinach sałtupowasche, so budże ho němſko-awſtrisko-italſki swiast w pschipadze wójny na Jendzelsku sejjeracż móz, abo so Jendzelska hnadż t trojowjaskej pschistupi, fu ho w Němzach jebave nadzije sbudżowale. Runje na wopak hnadż budże. Kewinj jendzelskeho ministerstwa sjałwne pišaj: „Nieżadamy ſebi, so bychmy nědze wójnu wjedli, tola hdj by nam wujud tule njewitanu winowatoscž nandał, njeby naſi t tym niczo boli ſjednał, hacż hdj hmeli wójnske bratrowſtwo s franzowskim lódz̄towem ponowicž.“ So by nowopjeczene franzowsko-jendzelske pscheczelſtwo tak borys njevustudlo, je franzowski admiral Gervais jendzelske lódz̄two pscheproſhyl, naſymu do Cherbourgskiego wójnskeho pschistawa Franzowam na wopat pschijecż. Jendzelszenjo fu tole pscheproſchenje pschijeli. Duż ſmęja Jendzelszenjo a Franzowsojo w bliższim čažu ſažo ſkladnoſcž, ſebi bjes ſobu bratrowſtwo a pscheczelſtwo ſaruczecž.

Rukhowska. Pschi prusſich, awſtriskich a romunſkich mjesach czini Rukh, kaž jendzelske nowiny piſaj, poſlednie wójnske pschi-prawy, ſchtož woſebje ſelesniſy naſtupa, na kotrež ho pschihoth ſ nje-hmernym khwatkem ſtaſau. Najnapadniſche je pječa nětežiſche ſradowanie pschimjeſnych Stražow; wone fu pječa do zyla kaž pređnje wotdželenje wójſka ſložene, kotrež ma ho do ſuſzneho kraja walicž. Skoro wšče měſta a wšy pschi mjesach wot balliskeho morja hacż dele t wulinie Dunaja fu ſ wojakami napjeljnene. W poſlednim čažu je ho pječa na ſamych mjesach wjeli nowych wobtwerženjow a wob-kežbewańskiſtich wězow (tormow) natwarilo. W ſtemi pschi romunſkich mjesach je ho hlowne ſydlisze ſa parolodzne towarſtvo pschiprawiſo, kotrež někole woſebje wojerſkim wotpoſladam ſluži. Tam ho tež pontony po nowym waſchnju twarja, 66 stopow delhe a 55 stopow ſcheroke; tele pontony ho pječa ſ wulkej ſpěchnoſcži dželaju a woža ho do ſaſtawniſczeſow parolodzneho towarſtwa w pschidunajſkich měſtach, tak ho ſmęje rufke knježerſtwo ſa pschipad potreby doſč pontonow. S krótką: wójnske pschihoth Rukheje pschi mjesach fu wulkoſne a hrožaze a fu hnadż hzo dokonjane.

— Rusy w wjeli rufſich gubernijach, w kotrež je ſetka tak mało žita naroflo, ſo tamniſhemu wobydlerſtu hlođ hroſy, ho hiſce wotpemhacž hodži. Se žitneho ſkladziszeſa Livlandskeje provinzy, w kotrež dwaj milijonaj pudow roži ležataj, je knježerſtwo na pomoznu ſtradazych gubernijow jedyn milijon pudow roži na požęcenje poſtečiſlo ſ wuměnjenjom, ſo ho po žnacjach pschichodneho lěta ſažo wróciſ.

— Samo w Ssibirskej rufke knježerſtwo ſidow czerpicž nochze. Irkutski generalny gubernato je woſjewil, ſo ho ſidža w Ssibirskej ſaſhylcze ſjeſhmedža. Žony ſidowſkich khontanzow, t wuhnanstwu w Ssibirskej ſaſhuzených, ſjeſhmedža pschichodne tuthy wjazy do wuhnanstwu pschewodžicž.

— Powſchitowne dzīwanje ſbubžowazu powjescž ſebi rufke nowiny „Džen“ ſ Beograda piſacž dabža: Mózny ſacžiſcze czini tu powjescž, ſ Konstantinopla pschilhadžaza, wo wotpoſladach, kotrež ho rufkemu knježerſtwu pschipihu. Wobkručza ho, ſo je rufke knježerſtwo, pschewodžiſki ſo, ſo je wſho jeho prózowanje podarmo, ſo by wot Turkowſkeje wójnski dolh wuplačzeny doſtał, ſebi ſcžehowazh plan wumyſliſo. Město ſaplačzenja $2\frac{1}{2}$ milijona rublow Rukha ſultanej namjetuje, ſo by jej jako ſarunanje mału pruhu ſwojego kraja, Nowopafarski wotkraj, wotſtupiſ. Sultan je doſč ſwólniwy, tuton namjet pschijecž, dokež widi, ſo dolh Rukhej ſaplačicž njemóže. Wotſtupiſi ſultan Rukhej tónle kraji, roſdželi jón Rukha ſ runej měru bjes Čornej Horu a Sserskej, ſo běſchtaj ho na tafke waſchnje wobaj ſerbſtaj krajej ſuſzodaj ſcžiniloj. S doboſom by ho ſ tym Awſtriskej pucž do Mažedonſkeje a do Saloniſtia ſalehnuſ. — Móže bycz, ſo ho rufke knježerſtwo ſ tajkimi wotpoſladami nožy, tola je někole wuwjescž, budże jara cjeſko, tež hdj by ſultan jim pschi-hloſhowaſ. Awſtriska njeby ženje ſ temu ſměrom pschilhadowala, hdj bych u ſo na tafke waſchnje ſamery jeſneje baſtanſkeje politiki pschekyle. Nowopafarskeho kraja dla, kotrež Awſtriska hzo někole jako ſwoj wobhlađuje, ſo wona komđika njeby, t mječeſi pschimnucž.

Turkowska. Pschinjeherjo wukupneho pjenjesa ſa Franzowſu Raymonda, wot rubježnikow ſajateho, fu ho, dokež běku rubježniſy psched ho pschiblizazmi wojakami do horow twočli, halie někto ſi tuthy ſetali. Ša wužwobohjenje ſeleſniczeho miſitra Collinia

je turkowske knježerſtwo 200 turkowskich puntow (něhdze 40,000 hrinnow) wotpožkało.

Amerika. Kewarna revoluzija w republiſy Chile ſo po ſdacžu ſwojemu ſonjej blíz. Mojsko ſbezkarſkej ſtrony je psched někotrymi dnjem ſchidne město Valparaiſo pschicžahnulo, ſo by ho města mozovalo. W ſidnjownej bitwie, t kotrež je psched městem doſchlo, je ſbezkarſke wóſſko, kotrež wjeli ſlabſche, hacż knježerſtwo, podležalo. Bitwa je ho ſ wulkej krawnoſcži a ſaſhakloſcži wjedla. Muž pschecžiwo muzej wojowasche a pardona ſo anti nježadasche, ani ſo njeđawasche. Najwjažy ſajatych je ſranjenych. Preſident Balmazeda je něko 12,000 muži pschecžiwo městu Iquique, wot ſbezkarjow wobbadženemu, požkał.

Kak Starzez Petr žonu doſta.

To je wam ſpodziwna wěz w domje Starzez Pētra. Pētr džē tola hewak dzīwunuski czlowjek njeje, ale, kaž koždy druhi ſ lepskich, pilne džela a ſwojego wujitka hlađa.

Hdyžkuli pak pucžowazh rjemježlniſki wetroczk nimo pschindze, dyrbjescze hōſpoſa wſchitko ſtejo a ležo wostajecž a pacholej blinze w napjez. Tak ſebi Pētr žadasche. U někotryžkuli pachol ſo njemalo dzīwunusche, hdjž pschi durjach wo ſwicženj hnadny dar proſcho a poł krajzarja abo čenku ſliku khleba wocžakujo napeminanje wužlyſcha, ſo jeno dyrbj ſo khwilku na ſawlku ſyńucž a wotpočnucž, ſo budža blinzy ſtoro hotowe. Někotryžkuli tež je tole napominanje wopak ſroſumil a ho khwatajzy wothalil. Schtož pak wſchitko ſměrom wočaka, temu ſ bělky rubom blido kryjaču, ſwětlu hži połožiſu a ſlonečnje pónořecku najbzlobniſkich blinow ſtajichu. Tež hiſce ſopasck hlođkeho mlóka ſ temu pschindze, ſo pachol njewjedžesche, kaž ſo jemu ſtawasche.

„Mi je, jako bych wo ſiňje był“, junu ſchikowaný hērczjerſki bōrbatasche; „w tymle domje na jene dobo khudy pucžowat wjazy njeſkym, kotrež druhde pscheczelne pscheproſhuja, ſo by ho prawje borys ſažo ſ prócha měl; tudy ſym domjazy ſyn, abo ſiňano burowe luby, ſo mi tafke dobre kuffi dawa“.

To ſaſhylchawſki burowa wotmoſwi: „Dajeſe ſebi blinzy ſeſhložecž, potom pak ho khwatajzy ſ prócha mějče, dokež ani domjazy ſyn, ani burowe luby njeſcze.“

Slobžale fu blinzy koždemu, ale ſhonił žadyn njeje, psche czo je je doſtał. Cžitak žaneho blinza njeđostanje, ſa to pak njeh ſhoni, psche czo je na dworje Starzez Pētra koždy rjemježlniſki wetroczk tule lubowanu ſchyrſku pojedz doſtał.

W tyhle blinzech je mjenujzy něchtó ſlōdk: niz měd abo zokor abo róſyńki, ale kuff ſubkowanja. Blinzy fu wina byłe, ſo je Pētr rjanu Wóřſhlu a jeje rjanu burski ſtatok doſtał, a to je ho zyle tak doſtało, kaž čzemy w ſlēdewazym powjedacž.

Na tyhle ſtatoku junu ſtara burowa blinzy pječesche; hdjž běchu napieczęne, ſo ſ wóhniſcze ſa a na blido ſtají a czeledž wołačz džesche, kotaž na kuzy ſyńo dželascze. Tón ſamón ſolomik dwaj rjemježlniſkaj wetroczkaj do domu ſtupiſtaj. Njewidžeschtaj nikoho, khiba blinzy na hlibze. Na ſwědomju je hnydom ſedma kaſnja Boža: Njeđyrbisch kranucž! Ale druhi hlož jara ſroſumliwie praji: Njeđyrbisch hlođu tradacž! A ſchtó dha tudy wo kranjenju ręcz! Njeje džē tu ničtō, komuž by něchtó kranucž móh. Lubož tudy fu naſſkerje wſchitzu wotemrěli, a mój ſmōj po pschirobnym prawje jich herbaſ. — Duż pónož ſ blinzi ſtashtaj a ſ njei khwatajzy do ſeħa czerjeſchtaj, kiz bě ſady khěze. Tam ho na mjeħti móch ſyđeſchtaj, pónož mjeſ ſobu ſtajischtaj a ſ porſtami ſlōdne blinzy hrabaschtaj.

Žeđeschtaj, doniž mójeſchtaj. Jedyn mójeſche doſho, to bě krawz; druhi mójeſche hiſce ſleje, to bě ſchewz. Krawzej ſyńy do wocžow ſtupachu, dokež běſche trochu wjeli ſjedł; netko pak na žane waſchnje wjazy njemóžeſche. A hdjž dyrbjescze ſo ſlōcžnje tež ſchewz do ſwojego dónica podacž, džalnu modlitwu ſa Boži dar wuſpewaschtaj.

Łeđma běſchtaj ſwoju pobožnoſcž dokonjaloj, druhi pucžowarſki rjemježlniſki wetroczk nimo pschindze. Tón mjeſeſche jaworzowy liji w ruži a połny wacžol na khribſeče a ſebi pěſničku hwiſbasche. „Hlej wſchak“, krawz ſchewzej ſchepnu, „tón zyle tak cžini, jak by tež naju pucžowazh towarſch był“.

„Tón by namaj ſ nufy pomhač móh“, ſchewz rječnu, na ſbyte blinow hlađajo, kotrež běku hiſce ſeħe w pónwi.

„Hejda, bratſje!“ netko krawz na njeho ſawola; „ty ſy pucžowarſki ſedlarſki wetroczk a ſy wěſče hlođny!“

„Né, ſtejo wostawſki, tamón ſnapſhécziwi, „ja ſy bidački ſwotrocz!“

"Cžim lepje; dha ſy hiſčeže hóle hódný. Bratisko, poj, džerž ſi namaj; mój mamoj dobrý džen. Daſ ſebi prajic, pobožný blidatſki, burej w tymle domje je dženſa kruwa čelo ſ dwémaj hlowomaj po-rodžila. S vježoſežu nad tym je namaj wón taſkule hofežinu wuhotował. Poſ ſobu, je-li ſo hžo wobjedował njeſſy."

Blidatſki hiſčeže powobjedował njeſſe; duž ſo ſe ſchęgežli ſ lewizy winu a ſo pſchi pónowi do mocha ſyđe, prajizy: "Hdyž dha dowolitaj."

"Hlej", krawz praji, "tón, kaž ſo ſda, hiſčeže dolho duž po puežu njeſſe".

"Dženſa je ſchťorty džen", blidatſki ſpomni, "a přeni džen, ſo mam w zubje ſchwarny wobjed. Mějtaj najrjeſnički džak!"

Hewak nječo njepraji, ale ſwoje blinzy jéđo ſ džakownym wóczkom paſ na ſchewza paſ na krawza hladache.

"Džakowac̄ maſh ſo ſa to czeleczu ſ dwémaj hlowomaj", krawz ponizne ſnapſhezini. "Ssy-li ſo do ſyteje wole naředl, Hadamje, wsmi pónoj, donjež ju do domu a podžakuji ſo ſ ſwoj džel; mój ſa ſwoj ſmój hžo na cžíſte."

"To prawje rady chzu", blidat wotmolwi; "ale Hadam mi njerěkaju".

"Nječo wo to", krawz dowoli.

"Ja ſym Starzez Petr a chzu ſo tola tež poſa waju podžako-wac̄, ſo ſtaſ tak dobroj byloj a mje ſ ſebi ſawołaſo. ſym ſebi pjeñic̄ku hwiſdak, žort paſ dolho wjazy trał njebudzeſe. Nětko ſo ſaſo cžini, a ja teho dla nětko pónoj ſaſo ponjeſku."

Mjes tým ſo ſo tole w ſežu ſta, bě ſo burowa ſ czeleczu wróčiſka. Njenamakawſki žeaneje pónowje ſ blinzami, ſo w domje ſ wopredka džiwachu a potom hñěvne ſahadzež požachu. Mjes tým ſo ſo burowa ſaſo ſ wóhnichcžu ſtupi, ſebi bur ſwoj wuklepo-waz̄ ſkijechl wſa a ſ nim ſkotnika phtacz džesche. Tón ſamón njeſbožný wokomik mlody Starzez Petr ſ proſnej pónowju ſaſtupi, ſo na bura a na burowu wobiocži a ſwérnu praji: "Dowle by pónoj byla, a ja chzu ſo poſa czeleczu ſ dwémaj hlowomaj prawje rjenje džakowac̄!"

Schewz a krawz wonkach hiſčeže blidatſia wołac̄ ſkyscheschtaj a mjeſchtaj ſo potom hwiſatajzy ſ procha, pſchewwědczenaj, ſo ſtaſ na-dobny ſtut dokonjaloi. Pſchetoz rjemjeſlnisz̄ wotrocžzy dyrbja ſtajne w hromadu džeržec̄, ſo bych u mlođich, kotsiz hlupi a do-werliwi kaž kurjatko ſ jeja do ſwéta čompaju, mudrych cžinili. Žadyn pſchelutowaný njevoſta, a runje to bě žohnowanje tamneho čaſha, ſo taſki rjemjeſlniski wotrocž mudriſki domoj pſchińdze, hac̄ bě ſ domu wuſchol.

Majhórsche Petrōwe czeſpjenja běchu hžo pſchětrate, hdyž ſo wu-ſopa, ſo je wón njewinowath wopor dweju ſchibakow. A nětko burowa dobrociwemu blidatſtemu wotproſchowac̄ poſa, a bur ſ nje mu rjenku, je-li ſo chze na ſwojim pucžowanju někotre dny w domje wotpočnuc̄, ſměje wſeho doſc̄. Abo chze li ſo pſchistajic̄, tež ſ temu je ſkladnoſc̄. Bur ma bratra, kiž je blidat a kiž je pſched ſtrólik ſlubil hoňtwiſki dom w bliſtoſeži ſ trébnej nadobu wuhoto-wac̄; tón nětko ſpěchneho pomoznika trjeba. Taſko niz zyle pödlanska wěz paſ ma ſo Wórfchla naſpomnic̄, burowa ſchikowaná džonečieſka.

Petr ſebi ſylly wutre, ſ mischtrej džesche, ſo pſchistaj, čaſtu na buſki dwór pſchińdze a ſo pomału do Wórfchle ſalubowa. Wona bě jemu pſchiklilena. Dokelž běche jenicžle džeczo w domje, ſo wſchitko hladzy cžinjeſche a ſ spolojnoſcži wſchitlich. Pſchetoz Petr běſče a woſta pělhy a duſhny, a ſa mało ſet běſče wón wobſedzēr ſchikowaneje Wórfchle a wulkeho buſkeho ſtatoka. — Pónoj blinzow! S teho ſo wibzi, ſo dobrociwih Vóh Janeho ſkredka njeſaziwa, hdyž dweju člowejczow wě, kotrejuž chze w hromadu ſwjeſez. Petr to lubemu Bohu čaſh živjenja njeſabuže, a teho dla je w ſwojim domje tak napravil, ſo ſo koždemu rjemjeſlniskemu wotrocžej, kiž wo jałmožnu prožy, pónoj blinzow ſtaſi.

Hdyž byſchtaj tamaj dwaj rjemjeſlniskaj wotrocžaj wjedžaloj, ſak derje je jeju ſchibalſtwo wotbezalo, byſchtaj ſo ſmjerč hñěvalo, ſo pónoj ſamaj do domu donjeſloj njeſtaj. Dha wſchak budjeſe ſo hinaſ cžinilo; pſchetoz, to njecham ſabyč, pónoj ſama njewučini. Tam, hdyž chze pětna njeveſta byč, tež duſhny paſho ſ temu pſluſha.

Ze Serbow.

Na herbſki ſpěwanski ſwjeđen! Běch po „dolhei mjeſhy“, pſchi bětych brjeſczkach hac̄ ſ ležej doſchoł, kiž Lubijſku Horu ſe ſwojim ſelenym pſlaſhczom pſchikrywa. Předy hac̄ pod jeho hlođony kryw ſaſtupich, wobrocižich ſo hiſčeže ſ wježoru. Bože ſkóncžko po-

ſlocžeſe ſ poſlednej pruhu kromy mróčzelow, pod kotrejmiž wježorne ſerja w cžerwonym wóhnju ſhabdachu. Hladach a njemožach ſo na-hladac̄ na rjany ſwét, kiž bě ſ poſledním ſkóncžnym ſwětlem a ſ purpurom ſerjow zyle pſchekražený. Niže a niže žehliwe kolo ſpadowasche, doniž ſo ſa horami njeſkhowa.

Njebjjeſha ſo hiſčeže cžerwjenje ſybolachu, ale na dohy a runiny ſo wježorne ſmerki ſ waſa lehnychu, holk a hara wotmjeſknu, jeno ſchlowroncž ſo hiſčeže ſpěwajo ſ njebjju poſběze a w ſelenej hufcginje ſanjeſe cžorný kóž ſwoj wježorný hherlisch. Módro ſwónęzki a cžetwjené naliti hlođec̄ ſ nôznemu ſpanju naſhilichu. W rězy wſchak pluskota žolma ſtaſnje dale do dola, ſwoju staru ſwucženu pěhen borbatajo. Bě mi, kaž by mi pſches myſlicžku, pſches wutrobu klinčalo:

Bože ſkóncžlo ſ domu džesche,
Kwětka wózko ſanđela.
Byla ſemja mučna běſche,
Bolma w rězy pluſkota:
Dobra nož
Tykaž króč!

(p. Sejler.)

Hžo čžych ſo dale wycze naſtaſic̄, tu wuhladach wýžoku ſelenu wěžu ſ poſločanym ſchidom, kiž ſo mi ſ daloka blyſčeſe. Swony ſafwonichu ſwýath wježor a wububžichu w mojej wutrobie wothlóž pſchekražneje pěſnje:

Ha džesche to holežo puež do zyrkwički,
Kaž ſleboro ſwony ſu ſabrineželi.

(p. Sejler.)

Haj ſabrineželi, a brincža mi hiſčeže dženſa we wutrobie ſynti ſwonor ſetličanſkeje zyrkwe, kotrejz napohlad mje dopomi ſa mischtra, kiž ma ſe ſwojimi ſyntami njeſachodny wothlóž we wſchech ſerbſkých wutrobach. Žeho hlož klinči mi, hdyž Bože ſkóncžlo ſ domu bše, hdyž róžicžka mje lubje poſtronja, hdyž žolma, rěčniwa, nimo pluſkota, hdyž ſwony ſafwonja, pſchęzle ſapiſtaſa, ptačit ſazifoli. Wſchon ponurjeny do myſlow a dopomjeněkow, do kotrejch běchu mje pſcheluboſne ſynti ſwonor ſakoleba, běch bjes mała ſabyl, ſo chzu hiſčeže na horu. Škóncžne běchu doſwonili, wotučiž kaž ſ najkražniſcheho ſona. Špěchne naſtaſic̄ ſo dale a ſa kroči čaſ běch na wjerſchku jeneje ſ najrjeſničich Lužiſtich horow. Teho dla ſu tu tež wýžoku ſelesni wěžu natwarili, ſo bych u cžim dale wibjeſc̄ mohli. Na nju tež mje ſ mozu wabjeſche. Předy paſ hac̄ horje džeh, wohhladach ſebi tutón rjany twar deleka a mjes mnohimi zuſyml ſapiſtami namakach tež ſerbſke ſlowa: "ſpodžiwna róžicžka ſ Lubijſkeje hory". Bě mi, kaž by tam njevidžomna ruka pſchi-piſala:

S džhom ſwiatoh' Žana
Keſje ſu boſna
Poſna róža rjana,
Róžow kralova.

(p. Sejler.)

A ſchtó by njeſnał hloſa, kiž ſ doboſ w mojim wuchu ſaklinča, a ſchtó by njemohl mjenowac̄ teho, kiž je tutón pſchekražny hlož na-maka! Haj ſawěcze, tuta pěhen a jeje hlož ſtej ſpodžiwnej róžicžzy, poſtej ſotajných rjanoſcžow a njeſem, hac̄ je baſnič, kotrejz je ju do ſerbſkeje ſahrodi ſadžil, abo hudžníč, kotrejz je ju wohhladał a hac̄il, wjetſhi mischt. Tola wo to budž poſo: radujmy ſo radſcho, ſo je nam Boh Sejlerja poſlał, ſo by nam tak krafnych ſpodžiwnych ſwětow do ſahrody ſerbſkého pſimovſtwa naſadžal, ſo je nam Kožora daril, ſo by tute ſubosne ſwětli ſ móznyh džhom ſwójich hložow wožimil. Bjes Kožorowych hložow, kiž ſo naſhemu ludej tak derje ſpodbobaja, bych u mnohe, a to najrjeſničhe Sejlerjowe baſnje hiſčeže dženſa w ſymnym rjave morweho pſizma drémałe. Kožorowa hudžba bě Sejlerjowym baſnjam to, ſchtóz powětr ſwiatoh' Žana ſwětak: hdyž tutón mile ſadunje, ſo wſchě haje, pola, kuli w najrjeſničich barbach ſapiſtaj, a hdyž mischt Kožor do ſwojich trunow ſapſhimne, dha w polu a holi ſerbſka pěhen ſ nowa ſaklinči. To je a wostanje hubžničej najrjeſniče a — bych prají — najbzlođſche myto, ſo jeho hlož w notach ſeſamkane njevoſtanu, ale ſo w kóždej mlođej wutrobie ſ nowej mozu ſaſo a ſaſo ſ nowemu živjenju wotučjeja.

Běch na wěži. Wysche ſtejſich a dale wibžiſich, dale wibžiſich a běle ſo cži wutroba roſſcherja. Tak bě tež mi: tež mi ſo kóždym wokomikom wutroba roſſcherjeſche: hladach dže do ſerbſkého kraja, do kraja ſwojich ſerbſkých wózłów, do kraja ſwojeje mlođoſcže, ſwojeje žadofcze a luboſcze. Kóždý poſlał do daloka pſchinjeſe mi nowe poſtronjenje ſ dolinu, hdyž mischt Kožor ſ domom je, ſ honow

Bukęczan skich, hōdżęś hmy so „skhadżowali”, a s Boha Ćzorneho, hōdżęś hmy so „wuhadżeli”. Bě mi wjezele a śrudno na dobo; bě mi, kaž by rjełł, so ſu mi na debo wsče dawno wuklinczane, ale ženje njedoklinczane pěknje we wutrobje wotuczile, kaž bych u tewatskich pschi towatschu, pschęcęzel pschi pschęcęzelu, wsčitzu nimo mje czahnyli a móznię sanoscheli pěknę:

„Rjana Eudiza,
Sprawna, p'szczelna,
Mojich herbskich wózow raj,
Mojich sbóžnych bonow raj,
Szwjate ſu mi twoje hona!” (S. Sejler.)

Krażne, haj sbóźne hodžinki to běchu, hdyz přenja nějna drje, ale mózna lubošcz ē rjanej Łuzizy, sprawnej, pscheczelnej nam młodu wutrobu sahorjeſche. A schtò je tutu lubošcz w młodych wutrobach rospłomjeniſ? Nochzu prajicž jeno, ale wožeſie ſerbſki ſpěw, ſpěw, kij je nam miſchtr Kožor ſanjeſk. W jeho ſynkach je tajna móz, kotař wutrobu wutrobje ſblízuje. A hiſhcze dženža, hdyz ſu ſpěwym tamneho rjaneho wječora na ſhabdżowanzu ſerbſkeje ſtudowazeje młodoseže dawno hido wotmijeltke, klinča tola hiſhcze ſaſo a ſaſo ſ nowa w mojej duschi, hdyzkuli na Bukezy ſpominju. A kaž mi, tak wostanu tež wschem druhim ſhabdżowarjam tamne ſpěwa polne hodžiny njeſapomnite. A tak je miſchtr Kožer ſebi tež w ſerbſkich ſhabdżowankach kražny pomnik ſtajiſ, kotryž, kaž ſamy tež ſeſha na 17. ſhabdżowanzu ſtudentow ſ radoſegu ſpóſnali, ſteji krucze kaž we wichorach dub.

Hladach dolho, dale a dale njezechu mje moje myzle hač k najdalshim nawjeczornym mjesam rjaneje Lužicy, hdzež mój dom a statok je. — Mjes tym bě žo wjeczor nakhilit, "psches hory, dolh shladuje tón měžaczk žleborny" a pschekražnja se ž vojim milischim žwělkom ſerbſke hona, na kotrychž popa pschi popje Bože žohnowanje a pilnu ruku khwali. Pohladach k polnožy dele, hdzež žo ſerbſka hola czorni, na njebju pak "kožy" ſteja. Bě mi, kaž by ſ daloka ſe mni horje klinčał kozorowý ſpěw ſerbſkich žnežarjow:

Keška na njebju šo hwěčži,
Myžslečku žnjenž jašnu ma;
Saže spjerchňje nózka w lěcži,
Saže stawa do džéla.

Kež po njebju hwěſdy ſteja,
Tak maſch popř po polu;
Hdyž dom rančo hwěžki djeja,
Žnjenž do pola won du.

Sſloučzlo ſwěčži lute ſloty,
Měžzacžl ma róžk ſlěborny,
Njeħwotí prózu, — ſhoto je wo to,
Wſchať tež nótž je ſloty! (G. Sejlet.)

Džech domoj, we wutrobje pał ſebi hiſczeſe ſpěwach: „Wy hory herbowſte, wam rjane Božemje!“ Sprózny wot dalokého pucža wužnuch bórſy a mějach rjany ſon. Widžach herbſti ſpěwanſti ſwiedźení: Lute lube ſnate moblicža mie poſtrewiach, mózne synki Koſorowejſe hudžby naſz wſchěh jimačhu a njemöžachmy ſo na- poſluchac. Rjeńiſcheho ſona ſym ſedma měk. Ale — hdyž bě naj- rjeńiſcho, bě džecža kon.

Běch zyke ranje řubny, dokelž bě džé wěste, so lětka herbſki konzert njebudže. Dopoldnja pschinidžechu nowe „Sserbske Nowiny“, a hladam a — hlej na požlednjej stronje čítam: „Wulki herbſki spěwanski žwiedžen' budže 30. septembra t. l.“ S radoſću njezwiedzach, schto najprjedy sapoczęcz. Majrabſcho běch s nowa na Vyšku Horu khwatal a do dolom a runinow, do pola a do hole s mózgym hložom sawołak: „Pójče wschitzu, wschitzu na herbſki spěwanski žwiedžen!“ A wěſcze, vychu-li mje žlyſhcez möhli, wschitzu vychu kaž s jenym hložom wotmolwili: „Wy pschinidžemy!“ A wot horow by do hole a wot hole by do horow zo tyhozkróćnje wotwołalo: „Haj, my pschinidžemy!“ J. L.

JL, L₁

S Budyschina. W nastupanju wulkeho ſerbſkeho ſpěwan-ſkeho k̄wiedženja, k̄rjedu d̄eň 30. septembra t. l. wotdzerzomneho, k̄lychimy, ſo ſměja ſo pruhi ſa měchane a mužſke chorý wot nětka kóždu k̄rjedu a ſobotu wot 4 hodžin w sali tudomneje tséleńje; generalne pruhi pak budža ſo w sali Lauez hotela wotbywac̄ a to 28. a 29. septembra wot 4 hodžin a k̄rjedu 30. septembra dopoldnia wot 9 hodžin. Weſebje nusne je wob-đelenje na generalnych pruhach; na kóždy pad pak dyrei ſo poſlednja pruha wopytac̄. Kaz k̄lychimy, njejžmu mužſke hložy hifšeče tak

wobładżene, kaž je to trébne. Duž ho pscheje, so bydu czi wustojnič
ħerbsy spewarjo, kiz to hisčeje cjinili njejsu, ho prawje borsy
k żobuksutowanju żamłowi, a to cžim bôle, dokelž budża ho
w tychle dniach noth k privatnemu studowanju rospósciekaż. Psihi-
spominamy, so maju spewarjo hal darmo, mjes tym so dyrbja jón
drusy placież.

— Sandženj schwórik ſu je Spremje niže Hornjołužiskeſte lijerne
mužſke eželo wuczahnuli. Po papjerach, pſči ežele namakanych, je
tepjenj wěſty Müller s Lipsčanskih stron, tifj je w požlednim ežazu
na Bónječanskim knježin dworje fa heitmana ſkužil. Eželo bestje
ſuknju wuſlećzene, kotoruž w kerčlach pſči Sprewi namakachu.

— Naturiskeho lekarja Bohla s Budyschina je khostanska komora
k jastwu na schtyri njedzele sazubzila, dokelž bě wojakow namovjala,
jo bychu na pschifasnu hwojeho pschedstajeneho njepošluchali. Bohl
bě nětorym wojakem, 27. julija pod dchladowanjom jeneho vize-
feldwebla ſo poſwiczeňwazých, pschiwołek: „Kharlojo, pańče tola! —
bicę!”

— Słónzo je 20. augusta do snamjenja „kniežny” stupilo; s tym ſu po něčijšim měsiačkowym ſtejnijšczu w'čhe wuměnjenja ſa wobſtajne rjane wjedro date, kotrež ſ najmjeňſha do 3. septembra wutraje.

С ѡпштесдрјенја. Тудомнехо ѿѡносткара Схеџепанка су вондано вјечзор, хдју ѿ Милкеј доној дјеште, надпанули. До њега ѿ нечтo по єзми ѿ лопачгу да а јему рамјо straschnje fruba. Хдји будјисче надпадник Схеџепанка ѿ тым Ѯамым вотмачом до хлову дyril, будјисче дрје тон мрву на мѣсце леžo востаљ. Кај ѿ ѿда, ѿ ту во вјеченски нјестук једна. Схеџепанк бe ѿ ѿн Ѯамы дјен ѿ некетрими дјелачерјени свадбї. Једун ѿ них, котремуј је Ѯнадж нјепѣкне вудма pschi тым народаваљ, је јему најслижеје кајазе Ѯлова ѿ пулами воторунач ѩхуљ. Надпадника Ѯихче ѿ вѣстосјегу именовач нјемоže. Схеџепанкове вобшчедженje је так ѡєзке, ѿ дyrbi вон на хоролоџу леžecъ а ѿ дјешти ѡјојејо дјела хла-
дасј nјемоže.

Spola. W naszej rjanej serbskej Lusatyz su lětža wurjadne rjane žita domkhowali. Wožebje su s wówožowym wunoškem jara społojom. Najstarschi ludžo njeponiňa, so su hdy předy tak rjane wówožy na polach widzeli. Wówož niz jenož husty stejesche, wón ma tež dolhe stwielza a nimo měry wjele dawa. Jako dopokasno sa to je tisťtwielzath wówožowy pjeň s pola živnosczerja Pětschki w Libuchowje. Stwielza su na schyri lóhcze dolhe a hromadze něhdze polschtwórta sta sornieschlow njeſu. Na najwjetšim stwielzu hamym na dwě sczí sornieschlow wiža. Schtóz hnabž temu wěricz nochze, móže ſebi wówožowy pjeň w wudawarni „Sserbſkich Nowin“ wobhladacz a fo wo wěrnoſći jeho wopřikanja pscheszwědczicž. Psihi-ſpomnjene njech tu je, so je fo niz jenož na jenym pjeňku telko sornow wupłodziło, ale fo su psches zylo na mjenowanym polu stwielza s jara wjele sornami wopowischene byle. — Lětža hiſcheze w Lusatyz wo myſchazej czwili niežo ſkyſhcecz bylo njeje. Druhe lěta, hdyž czrjodý myſchow na polach a w brójnach njemalo wjele ſchody na-čzijnachu, je drje fo tón abo tamny praschał, s wetkel fo myſche s taſtimi hromadami bjeru. To fo lóhko wulkasz da: myſche fo jara rucze pschisporja. Žena myſch ma druhdy na dobo 9 a wjazy młodych, kaž je to wóndano jedyn ratař na Lubjeńzu naſhonil. Brishego worajo wón myſchaze hněſdo wuwora, w kotrymž mormu staru myſch s 9 młodymi namaka.

Ś lpicę. Niedźwiedź wyciągnął tybienia stęgi i po niej dalsoko naszczęje wzy w leśku dwie łopie walczące spakowane. Ś węstoszczę je je nęchto se sampklem spakali. Maścią węstemu Giehei kłuszać.

S K a m j e n z a . Dla twarjenja nowych byrglow w naszej męcęczaniskej zyrkwi hu Němzy se kwozimi Božimi klužbam zyłe lęże hido do nascheje herbskiej kloschtriskej zyrkwej polasani. Nasche herbske Bože klužby wodżeržija ho teho dla w tu khwili w starej malej katechismusowej zyrkwicki. Bychu-li ho wschitz Sserbjo nascheje wožady na herbskich Božich klužbach wobdzili, dha wschak w njej niebychmy doszcz města meli. Wniosy Sserbjo ho jara dziwaja a s hlowu k temu tschaſeja, kaf hu sastupjerjo Sserbow w zyrkwin- skim pschedźydźstwie do teho swolicz móhli, tajku makusčku khubusčku zyrkwicki, tajkaž je katechismusowa zyrkwicka, Sserbam k Božim klužbam pschipolasać.

¶ Wulich Sdżarow. Mér a porjad Bożeje klužby w naschim Božim domje je so ſanđemu njedželu psches to kashł, so w tym wołomiku, hdz̄ byrgle piſkacz pscheſtachu a knjes duchowny na klečku stupi, so by předowanski text czítał, na dobo wěsta Scholzina i Kobliz kſhieczęz a i hložem welač pocza. Halle, hdz̄ věchtaj ju knjes kantor Garbat a zyrkwiński khibetar Kral i zyrkwię wuwiedłoj.

mógesche knies duchowny dale ręczęz. Scholcžina, kotaž bě hacž dotal duchowny strova byla a kotaž bě w zyrkwi kherlusich hacž do poſlednjeſe schtucžki ſobu ſpewala, bě na dobo na duchakheroſež ſhorila.

S Wjessela. Psihi njewiedrje, liž pjak tuđenja popoldnju w 5 hodzinach nad tuđomnymi stronami čehnječe, je blysk do brózne žiwosłarka Polana dyrił a sapalił. Płomjenja ho na dwie bliżej kólni wupschestrjechu a jej, kaž też brózni, do frócha a popjelo pschewobrocziemu. Domkhowane żnë ho ho żobu spalile.

¶ Staczez pola Wojerez. Bjalj tydžjenja popołdnju je ſo tu ſrudny podawſ ſtał. Psihi čežkim niewiedrje jedyn wobydleſ naſchejeſ wſy wóz domoj wjesesche. Na woſu, kij ſo wot dweju kruwoſ czebniſeſe, mužowa žona heđezſe. Na dobo ſo ſabkſtka a blyſ muža k ſemi foraſy, bjes tym ſo žona a kruweſ neſtranjene wostachu. Hdyž chyzſe žona, i woſa stupiwſchi, muža ſběhnuc̄, wuſtróžena ſpóſna, ſo je wot blyſka ſaraženy.

§ Rudných Horow (Erzgebirge). Na náschich horach je hake rožka psched dwémaj njedzelemaj došrawika. Hacž dotal pak ho hiscze žadyn knop kuchi domkhowat njeje; pschetoz bzeň wote dnja je ho deshczej skol; jenož dwaj dnjej be jažne wjedro. Ježi so ho wjedro bórsy į lěpschemu njepschemeni, ho zyle žně ſtaža, kotrež hu so lětža s Božej miloſćžu woſebje rjane poradžile. Hdyž tež je tam a ſem rožka neschto rědſcha hacž druhé lěta, hu ſa to kložy cíjim wjetſche a paňniſche, tak ſo budže pschi mločenju wjele dawacž a wupad na žlomje wuruna. Małetna rožka a wowž jara rjanej ſtejtaſj, tola ſtej hiscze ſelenej. Běrnov, kotrež hu najwoſebniſcha zyroba náschego hórkeho wobydlerſtwia, ho wjele pod pjenkami namaka, a wone hu tež hiscze ſ wjetſcha ſtrewe. Se ſadom, jaſklami a kruſchwami ſmy bohače žohnowani. Wſchitko by dobre bylo, hdyž by bjes ludom lěpscha ſaſkužba byla. Naschi tkaſhy žaneho dželá nimaju, a czi, kотiž hiscze klepetaja, mało jaſkuža. § Amerifki, hdyž ſu hacž do lenſchego lěta wjetſhi džel náschich tworow ſkali, žanych ſkaſanijow wjazy njepſchinđe, abo ſa twory ſo wot tam tak niſſe placzijny ſtaſeja, ſo fabrikantojo ſkaſanja wotpoſkaſuja. Wſchém tym je wſcha zyroba nimomery droha. Njech tola Bóh luby ſenjes ſrudne čzažy hnadnje į lěpschemu wobrczti. *J. Melda.*

Přílopk.

* W jedrawistojni ſu wobledzbowali, ſo je wot lata 1885 czopkota w naleczu a w lezji wotebjerała, bjes tym ſo je w novembrie něchto malo pschiberala. Pschemenjenje temperatury wusko ſ pschemenjenjom wětrowych thódbow ſwizuje. Wot lata 1885 ſamy wjese wětry ſ delšeho ranja meli, a to wožebje w symstich měhzach, bjes tym ſo ſu wětry ſ krótkeho ranja žabniſche byle. Wětrowe thódy ſo po tym ſložuja, po kaſkim waschnju je powětrowy cíſschež roshjeleny. Psihi wyżkim cíſschežu w naſkich stronach połnogne a ranjsche wětry knieža, psihi niſkim cíſschežu paſ połodniſche a nawieczorne.

* Saksa je bje wsčemi němstmi krajeni žobu najzylinschowobydlena. Lubžo, kotsiz ho w njej s rjemjeblisztwom a s dželom w fabrikach nakladaja, wjazy króz po liczbje ratarski lud pszechazajdu. Duž tež žito, kotrež w Sakskej naroszcze, ſežiwenju jenjeho wobydlerſtwa njedobaha. Bjes tym so Bruska jenož dzejazty dzej trébnehežita trjeba s wukraja kusicz, dyrbi hebi Sakska skoro dwie tsečzinje žita s wukraja pschiwjeſcz dacz. Hdy bydu ho se wsčech stron sakskimiesh so pschiwjenje žita sawrjele, by po taikim w Sakskej wulkihlód nastal a wjazy hacž polozja wobydlerſtwa dyrbjala do wukrajauuczahnuć.

* Beihainske třílnischčo, na kotrejž ſo artillerija wuwucžuje, je ſo ſkoro když lěto powjetſchilo. Dokelž netko nowe, dalokoneſchazé kanony malej vjezhy Gohrisch, jenož ſe bydom cíjízlov wobſtejazej a wot 50 wobydlerjom wobydlenej, ſe strachom hroža, dýže kniejerſtvo zplu wiesku kwicki. Wieska ſo našíferie hórsy ſ krainejše karav ſhubi

* W Spandawje je šo saňdženu pońdżelu rubjezne mordarstwo skuczilo. Židowksi pschelupz Hirschfeld ma tam na scherolej droſy wulke draſtne khlamy, bjes tym so je jeho wobydlenje w druhim domje. Hirschfeld mewaſte swoje khlamy hac̄ do 10 hodzin wjezgo wotewrjene, potem won samknu a šo do swojego wobydlenja poda. Pońdżelu w nozy Hirschfeldowi kwojibni podarmo na njego czakachu. Dokelz ſebi wulkožic̄ njenogžachu, cęho dla domoј njeſchińdze, šo do jeho khlamow podachu, so bychu ja nim hladali. Khlamy na droſy bęchu sawrjene, bjes tym so sadnje durje samknjene njebęchu. Sadnimi durjemi do khlamow stupiwschi, Hirschfelda w krwi pluwazeho morweho namasachu. Pódlę cęzla schęſczrołaty revolver leżeſche ſ fotrehogz bę schęſcz kulkow wutſelenych, fotrez bęchu po ſdaczu wſchylkowu morweho trzechile. Pódlę revolvera pschi cęzle hiszczę ſchrubowaną

nadeńdzechu, s kotrymž bęsche rubjeznik swojemu woporej nōp resraszył. Pjenieżny kaschcz w kłamach je s Hirschfeldowym kluczem n otewryeny a s njego 3000 hriwnow pjenies kranjenych. Rubjeznik je pôdla teho ojeniesy, kotreż su ho tón samy dżen w kłamach naśberale a talony a kupony statnych papjerow w wyżkości 80—90,000 hriwnow zrobil wsał, teho runja skoth remontoirski czažnik s częstym skothym rjecząsom. Statne papjery same w pjenieżnym kaschczu leżachu, rubjeznik je najskierje teho dla namakał njeje, dokelž będu do papjery sawalene. Kupony a talony pak skonzowan w swojej listnizy pschi hebi noschesche. Hač dotal hiszczę do zbla niewiedza, schto móhl mordar bęz. Zenieho puczewarskeho pschekupza, kotryž bę dżen mordarstwa w Span-dawje był a zo pod wobstejnosciami wotkalił, kotreż tufanje pschecziwo njemu sjudżowaczu, su drje sajeli, tola su jeho sażo puszczejcz dyrbjeli, dokelž mógesche swoju njezinowatość dopołasacz.

* W Gowadze pola Oppelna je świnjo lęto stare dżęczę dżęla-wego muża seżralo. Dżęczę w kobjeli, kotaż w thęgi steječe, leżo wostajiwski so macz wotkali a do prużnizow dżęše. Bórsy na to bę so se świnjazeho thlēwa na dworje świnjo wudobyla a do thęże psichisko, hdęz dżęsegu wobej nosy hacz do tulkow a ruku woteżra, na czoż druhe dżęle czela wobzra. Sso demoj wróćiwski macz hwo-jeho lubuska mormwego nadenbže a tajkeho, so jeho wjazy njespōsna.

* W Nödbidjenje pola Friedrichroda je jedyn pohoncz na žaložne maschnje do njesboža pschischol. Wón chyšče, so by ſwojemu ſužodej pschi jenym džéle pomozny był, psches želesny ſahrodný pót ſkoczicj; pschi tym paſ wón ſa nobu wifajlo wosta a ſ czeklom na plót wróczę padże, taſ ſo ho plotowe wótre želesne kónzy do njeho ſakkóchu. Wbohi je ſa někotre mjeñſchinu wumrjel.

* (Palenz budę droszchi.) Dwuzeczo wulkopalerjo palenza w Westfalskiej ku wobsamkli, płacisnu sa liter pijnego palenza wo 10 nowych pienieków powyszczir.

* W Krefeldze je jedyn pomoznī na jenej tamniščej naluto-
watni někotre prósne nalutowanske knižki na 3000 a 8000 hrivnow
s podpisnom nalutowaniného polkabnika falschowal. Won knihe
pola tamniščich bankow ſastaji a ſa nje 6000 hrivnow doſta,
ſ ketrymiz je ſo ſhubil.

* Pschi njewiedrje w Riesenburghu blysk do jeneho schtoma pôdla kafarmow dyri, pod ktorymž pječz džecži stejescze. Ti buchu saražene, dwē buschtej kylnje pochlúšenej.

* Se slinkom bu w noz̄y na 18. augusta w malej wjeszy Kellmann 14 domow s džela do zyka spowalanych, s džela bóle abo mjenje wobschłodzenych. 39 čłowiekow je pschi tym wo žiwjenje pschitschko. Niesbożowni buchu spizy leżo sażypani. Zyle kwośby bu wo žiwjenie pschitschko.

* Psiči mannovrje, kotryž so sanđzene dny we woklošteži Teltowa wołbywasche, je podwyschel preuijeho regimenta garde-hulanow wo živjenje pschijschol. Regiment pschimasche a pschi tym psches wołwzniščežo jehasche. Na polu pak so njenabžiži wſchelate ſadžewki nadenidzechu, so někotsi hulanovo s kónimi ſpadachu; takle so tež ſpem-njenemu podwyschkej ſendže. Jego ſadni muž na njeho padze. Pschi tym jeho lebja podwyschkej s tajšim wotmachom do hlowy ſajebže, so kónečk hlowu hacž do čoła pscheklo. Čežegy ranjeny sa khwilku ducha ſpučheži. Tež wſchelate druhe njesbože je ho tam ſtało. Hulan hebi padajo nohu ſlama. Tež mnohe konje ſu so padajo wobſchodžile.

* Njepcheczeljo cglowiekow swoje samozenje swerjatam wotkazuju, jedyn swojemu pzej, drugi swojej koczy atd. Jedyn baron w Parisu bě swoje samozenje, 150,000 frankow wuczijnaze, swojemu pzej wotkasal. Sa pza dyrbjescze ho wozhebita khęga kupic, won dyrbj kózde lěto drohi kryw a rjany rjeczas wokolo schije dostacz a hdyž raszwiłknie, dyrbja jemu rowowy kamienj sa 1000 frankow kupic. Jedyn wethladat a jena rjedzefka sa wothladanje lětnje po 2000 frankach mjsdy dostanjetaj. Baron njebeh blašn, won bě jenož spósnal, so je ieho wosk swarwinski a swérnički hacz ludzie. S kettymiž hě mehkhodzat.

* W Parisu bě ho wónzano jedyn třechikrjeť wot swojej nje-
wěsty, jara rjaneje holčički, wopusčejil, dokelž bě pječia njerodnje
žiwy. Wón bo faročzi, bo teho dla wječicę, a hdyž ju tele dny
i jejnej fetru hrromadze na dróly setka, cížknu nječwornu njeměstu
i semi a jej wucho hacz do körjenja wetkušnu. Na hotſine wołanie
ludžo pschiběžacku a jeho wupschimnuchu. Nadpadník praji, so je
wucho pórješ, a wobżarowasche, so ſu jeho pschi jědži myslili, dokelž
by hewak tež druhé wucho ſiędź.

* Franzowski węetropluwar Godard je s třími wožobami njejedzeli popołdnju w Prasly straſchnu jěſbu se swojim wętrowym balonem „Viktor Hugo” czinił. Pódlia Godarda běchu ſo do balonowej gondle rytmischtr Radimski, thézér Sadak a nowinski dopřizowar Wien ſeſyndali. Balon rucze do wyſkoczeſe leczesche. W wyſkoczeſi

12,000 meterow wón do njewjedrowych mróczelów pschiadżę.
„Pschiadżę ho twierdże!” Godard swoim hosciam pschiadżą, a bjes tym so ho ezi twierdze gondle a powjasow, sa kótrymž gondla wijszach, pschimnuchu, ho balon na dobo w džiwim kujzole wjereczej sapocza. Wón bě do hysneho wichora sajel. Godard rucze wschón balast (wazy, l wobcezenju hujaze) s gondle swumjeta. Balon ho tež polozeny do wykoscze sběhu a rucze se straschnych mróczelów wuleczi. Do wykoscze 1650 metrow pschilecziwchi balon padacj pocza. Godard speschnie sa powjas wijszach kótwizu (anker) wuejzhu. Kótwiza drje l semi padze, tola ho nihdze njesapschimnu, dokež hysly wětr balon s mozu dale czérjesche. Kótwiza ho po tséchach tvarjenjow wleczesche, kotrež buchu pschi tym s džela wotkryte, wsa potom džel jeneje pohrjebniščezwe murje hobi a podtorze wykoli wuejzhu jeneje zyhelnje. Hdyž ho kótwiza nihdze fastoreži, ho kódy kórcz gondla tak hysly deshez wulka woda nastala. Schescz khežow je ho sposwalało, s cłowjekow pak nichot živjenje šhubil njeje. W Poertschachu je ho zytkwina węża (torm), kiz ho runje twarjesche, powalila, hdyž ho w zytkwi Boža skuzba wotbywaszhe; s kemischerjow pschi tym żadyn do njesboža pschischok njeje.

* W Schyrskiej a Korutanskiej (w Awstriskej) je sańdzeny tydzeń psches hysly deshez wulka woda nastala. Schescz khežow je ho sposwalało, s cłowjekow pak nichot živjenje šhubil njeje. W Poertschachu je ho zytkwina węża (torm), kiz ho runje twarjesche, powalila, hdyž ho w zytkwi Boža skuzba wotbywaszhe; s kemischerjow pschi tym żadyn do njesboža pschischok njeje.

* W Marseillu w Franzowskiej su muža sajeli, kiz w rósdrjenej drascze a božy po dróhach dundasche. Wón praj — a jeho wudawanje ho jako prawe wotpokaſa — so je něhdusiči hejtman generalnego stava komuny, Gilbert, kiz je w swoim czaku wotdželenje najeował, kiz je Parížskeho arzbiskopa Darboha a druhe wohoby satſili. Jeho l wuhnanstwu do Noveje Kaledonije sajduzichu, s wotkal ho po powšichtownym wobhnadženju do Franzowskiej wrócił; někto je tam w najwjetshim hubjenstwie žiwy. Swoj něhdusiči njeskuſt wón s tym samolwiež pyta, so budžichu, hdyž budžische po dostatej pschikasni njezinil, jeho hameho satſili. Wón někto prophy, so bydu jeho do Noveje Kaledoniskeje saho nasab pôzali.

* Psched najwyschim žudnistwom w Londonje bě sańdzene dny prozeſ, w kótrymž ho wo roswjasanju mandželska jednasche. Młody 20letny Amerikanec Erone, kiz mjeſeſche trochu jara wjese dolha, chysche temule njeđostatkej se žentwu s knježnu Cooperez wotpomhacz, kotrež běſche 5 let starsza hacj wón. Duž sa njej do Žendželskeje pschijedže. Junu ju móhl rjez s mozu do zytkwe ſhwj. Pawoła w Londonje dowleče. Duž po pnieſu běſche jej někajše hłodkoscze dawał, kotrež ju s lóhka poħluschichu. Holza bjese wſchego pscheczivjenja hobi l wotkarzej džesche a podpiſa, shtož mjeſeſche podpiſacj. Młody mandželski ju domoj dowjedže. Bóry pak ſhoniwski, so holza telko pjenies nima, shtož bě ſebi myħsil, ho młodenz sfradžu saho do Ameriki wróci. Posdžischo ho holza ſwojej maczeri wusna, tuta hnydom rēčznika do New-Yorka poħla, kiz tež ho s młodenzom na mjeſeſe ſrēča, so ma ho mandželstwo jako njeplacżaze wobħladowacj. Najwyschishe žudnistwo tole měnjenje wotpokaſa, ho na to fejeraſo, so holza s wopredka ničož pscheczivo mandželstwu měla njebe, ale halle potom, hdyž běſche ho do druheho ſalubowała.

* W Saint Louis, hłownym mjeſeſe franzowskiej kolonije Senegal w Nawječornej Afrizy, maju ho schyrijo czornochovo psched pschisajnymi samolwjeſz. Žim ho wina dawa, so su dwé njevólnizy morili, roſrubali, ſebi jej na wohnischcu wopjelli a ſejrali. Jatra běchu ho staroſćimie w ſtronu połožile, najſkerje jako wofekbie hłodny kuf ſa popa fetiſhow. Skónczne wo tym ſhoniwski poliziſa w nozy 20 czornochow saja. Wobſkorženi su pop fetiſhow a tſjo mordarjo.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej zyrlwi budże jutſe nježelu rano w 7 hodžinach ſerbſka ſpowiedź, $\frac{3}{4}9$ hodžin ſerbſke predowanje a w 12 hodžinach ſerbſki njeſpor.

Křečen:
W Michałskiej zyrlwi: ſhana Antonia, Pétra Bohuwéra Janacha, žiwnoſcerja w Ratarjezech, dž. — ſhana Gertruda, Hermanna Bruna Bornowſkeho, kublerja-najenka w Sečijszech, dž. — Koral Martin, ſana Bohumiła Koral Rebscha, kowarſkeho miſchtra w Dobruschi, ſ. — Elisbetha Martha, Bohuwéra Wylema Rittera, kramza pod hrodem, dž. — ſhana Martha, Gustava Ernst Scholty, fabrikarja na Židowje, dž. — Pawoł Emil, Adolfa Pawoła Božidara Bölkerta, maschinſkeho pomoznika na Židowje, ſ.

W Katholskiej zyrlwi: Alfons Anton Franz Josef, Hermanna Lukanka, pschekupza tudy, ſ. — Mag. ſana Nieſnera, ſchewza tudy, ſ. — Arthur Gustav, Franziska Portiga, želeſowjerčerja w Hajnzech, ſ. — Gustav Richard, njeſmandž, ſ. tudy.

Zemrječi:

Dzień 21. augusta: Jakub Pawoł, Michał Wintlerja, žiwnoſcerja w Vorhyczi, ſ. 5 měſazow 25 dnjow. — 22. Pétr Wiczas, privater tudy, 80 lět 6 měſazow 20 dnjow. — 24. Mag. ſana Nieſnera, ſchewza tudy, ſ. 3 dnj. — 25. Ernst, njeſmandž, ſ. w Bręſowje, 1 džen. — 26. Katha Friederika, Ernsta Fähriga, hosczenzaria w Grubhjelčižach, mandželska, 35 lět 11 měſazow.

Placisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 2762 měchow.	W Budyschinje 22. augusta 1891				W Lubiju 27. augusta 1891			
	wot ml.	hacj np.	wot ml.	hacj np.	wot ml.	hacj np.	wot ml.	hacj np.
Wiſjenza	.	běla žolta	12 12	6 6	12 12	91 36	12 11	35 76
Rožta	.	.	11	56	12	50	11	25
Jeczmieni	.	.	8	7	8	57	8	7
Worž	.	50 kilogr.	7	30	7	70	7	20
Broch	.	.	8	89	11	11	10	28
Wota	.	.	7	50	8	6	7	22
Zahly	.	.	16	50	19	50	14	—
Đejduſchka	.	.	18	50	19	—	17	50
Běry	.	.	3	—	3	50	2	70
Butra	.	1 filogr.	2	20	2	40	2	—
Wiſjenzna muka	50	.	13	50	21	50	—	—
Ržana muka	50	.	13	50	19	50	—	—
Sýno	50	.	2	30	2	50	2	10
Sýoma	600	.	17	—	20	—	17	20
Proſata 1046 ſchtut, ſchtuka	.	.	5	—	20	—	—	—
Pi hejčne wotruhy	.	.	6	—	6	25	—	—
Ržane wotruhy	.	.	7	—	8	50	—	—

Na burju w Budyschinje pscheniza (běla) wot 12 hr. 36 np. hacj 12 hr. 94 np., pscheniza (žolta) wot 12 hr. 6 np. hacj 12 hr. 36 np., rožta wot 12 hr. 20 np. hacj 12 hr. 50 np., jeczmieni wot 8 hr. 57 np. hacj 9 hr. — np., worž wot 7 hr. 75 np. hacj 8 hr. 15 np.

Draždanske mjaſowe placisny: ſowjada 1. družin 66—72 ml., 2. družin 60—65, 3. družin 25 po 100 puntach rēneje wahi. Dobre krajne ſwinie 60—64 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družin 48—60 np., 2. družin 28—38 np. po punče rēneje wahi.

Wjedro w Londonje 28. augusta: Dejčej.

Psches žudnistwo ma ho na pschedzadžowanje pschedawacj: 8. ōktobra dopoldnia w 9 hodžinach Hajdanez leżomnoſez w Wotrowje, na 1275 ml. taſer.

Na pschedan: Zyhelneža w Dubrawzj psches agenta Dittricha w Budyschinje. — W Wulſej Dubrawje žiwnoſez čeo. 8 i 50 körz. — W Maleſezech kheža s korežmačlim prawom a pjekatnju psches Maniha w Budyschinje.

Trawowe aufzije.

Wotawa na Sprejnych lúkach rycerſtubek w Kolbiza, Wykowej a Schejnežy, Rakęžanskemu knjeſtalu hłodkazich, ma ho ſczechowacj dnjaj po jenotliwych ſahonach na pschedzadžowanje pschedawacj:

Ssrjedu 9. septembra rano wot 8 hodžin w Kolbiza.
Sapocžat na hrodowej lúžy.

Wopołdnju wot 2 hodžin w Wykowej.
Sapocžat psches Sprejnym moſege.

Schtwórtk 10. septembra rano wot 8 hodžin w Schejnežy.

Sapocžat na mlynowej lúžy pola Kolbiza.
W Rakęžach, 26. augusta 1891.

R. Pelz, wychschi hajnik.

T. Albert na horučeské hajz 13
porucža ſoſy a matrazh s ložom a bjes njeho.

Wosjewjenje.

Da misjonskeho swjedzenja, kiz ho tu 2. septembra smjeje, so nalutowatnne pozdenje, na tuton den postajene,
schtworts 3. septembra t. l.
wot 2—5 hodzin wobzerzi.

W Rakezach, 26. augusta 1891.

Nalutowatnne sarjadniwo.

Budyska Bjesada

zmjeje jutre njedzeli 30. augusta wulst do Huski. Wotjedz z Budysina po zeleznicu popoldnu 50 mjeninow po 3 hodzin.

Predsydztwo.

Pscheproshenje.

Ssrjedu 2. septembra budze ho, da-li Boh, w nashim Rakeczanskim Bozim domje misjonski swjedzeni dzerzec. Sserbske kemschenje se swjedzeniskim predowanjom k. fararja Goleza i Budyschinka ho popoldnu w jenej, nemtske pak se swjedzeniskim predowanjom k. kaplana Jencza i Kamienza popoldnu w tijoch hodzinach sapocznie.

Wschitzu pschezeljo misjentwa ho na tuton swjedzeni najpschezelniwo pscheprushuju.

W Rakezach, 20. augusta 1891.

J. Golez, farar.

Gustav-Adolfski swjedzeni w Bukezach.

Lubiske poboczne towarzstwo Gustav-Adolfskeho wustawa smjeje swoj latuschi swjedzeni sridcu 9. septembra t. l. w Bukezach.

Popoldnu 1/2 hodzin swjedzeniski czah a herbsta Boza fluzba, na kotrejz budze k. farar Aroslak i Hrodzischeza predowac. Nemtska Boza fluzba sapocznie ho popoldnu w 3 hodzinach, na kotrejz budze k. P. P. Dr. Kaker i Lubija predowanie dzerzec.

Po skonczenych kemschach w 5 hodzinach rosprawa wo towarzstwowych naleznoscach w Bukeczanskim hosczenzu.

Wschitzu pschezeljo Gustav-Adolfskeho towarzstwa ho na tuton swjedzeni wutrobnje pscheprushuju.

W Lubiju, 28. augusta 1891.

Towarstwowe pschedzhdystwo.
Guda, mestopschedzhdya.

Pschedawarna pshikupnych hnojow

Albina Schirmera w Budyschinje

w hosczenzu „k stotemu jehneczu“ na wysokej hazy ho s pschilubjenjom najkruczisheje sprawnosze a s rukowanjom praweho wopshijecia kniesam ratarjam najnaleznischo porucza a dwola febi wobede na swoju njevutlizenu byru a parjenu loszinnu (loszowu muku) ledzbe czinie.

Klowny sklad na privatnym tworowym dworniszcju.

Franz Marschner

czasznikar w Budyschinje

cz. 9 na bohatej hazy cz. 9

swoj sklad czasznikow a czasnitowych ryczasow dobrocziwemu wobedzbowaniu porucza.

Hodna twora. Pisomne rukowanie. Tunje placisny.

Pozdjenje dobre a tunje.

Pshispomnenje: Nectu herbski.

Sabluka

srale, kotrej moza tschashene byc, tola kotrej njezmiedza shnile byc, kupuje sa hotowe pjenjesh po najwyshszej placisni.

Hornjolujska hadtloczernja

dr. Hermanna a dr. Wezki

w Budyschinje na sadnej bohatej hazy 3.

W Tselanach cijelo 9 je rjane wobydlenje 1. oktobra na psche najecje.

Donjaze skupuje, pjesle, rubischeza na hlowu

ho s njepuschezatymi barbami s nowa barbja a ho kaž nowe fasho shotowjeja w Kellingez barbjeri w Budyschinje pschi zitnych vilach.

Murjerjow

pyta Jan Dossman w Rjezwacidle.

Eyscherksi trajaze dzelo dostanje pola Jurja Patoki w Rjezwacidle.

Schewskiego do trajnego dzela pyta E. Siekge na zitnych vilach 36.

Dokti, pohoncziow, wotrocziow, dzowki, kuchinske holzy pschi wyhokej mshje pyta Schmidtowa na fukelniskej hazy 10.

Dzelerzerske swojby a hejtmanow na knjeze Kubla w bliskojezi Budyschina pyta Carl Meisel w Budyschinje na hornczertej hazy czo. 21.

Wuczobnik ho pyta.

Pschichodne jutry abo predy može mlydy czlowiec w jenich wjetshich kolonialtworowych a spirituozowych khamach jako wuczobnik fastupic. Dalsche je shonicz w wudawaeni „Sserb. Nowin“.

Sa jeneho tfiletnego hola ho na wshach kublacka macz pyta. Dalsche je shonicz w wudawaeni „Sserb. Nowin“.

15 mf. myta.

Hypotheekli list, na mjeno ratazkeho inspektora Emila Stossela w Leschwitzu pola Shorjela wustajeny, je ho na zitnych vilach shubil. Sa hornje myto njeh jen namaka w wudawaeni „Sserb. Nowin“ woteda.

Kschiwdu czinjaze hlowa, na hanu Kubschown w Barcze srečane, bjeru s tutym nasad, pola smierza ho s njej wurunawski. Hanu Scholcina.

Dzak.

Sso wróciwscy wot pohruba mojego lubeho syna Hermanna Wiczasa wsditkim tym, kotsz su ieho kaszcz s kwetkowej pshu pschili a jeho k poszlednjemu wotpozinkiej pschewodzeli, woszobje pak mlydyn holszam a holzam sa pohruba huzbu a ciekny pschewod a dale knjezej sahrodnicej Wiczasej sa spewanje khelusicha najwutrobnišchi dzak praju.

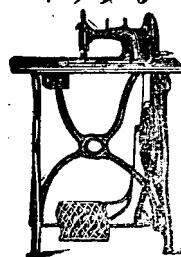
W mjenje fridzenych sawostajenych Maria Frenzlowa w Dzivoczizach.

Skopij

kaž jed resaze, porucza

Paul Walther
na zitnych vilach.

Wykrojekata schijaza maschina

Biesolda a Licki je najlepsha a najkrajscha sa swojbu a rjemjejlniske dzelo. Sa jeje hobscej dolhe leta rukuju.

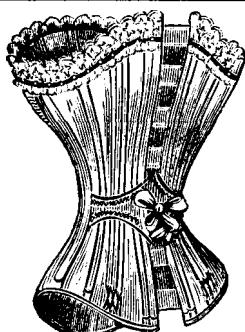
Schijaze maschiny wshch druginow ho wote mnje wuporjedzeja. Strykowanske maschiny po fabrikistich placzinach pschedawam.

Richard Otto,
mekanik na hornczertej hazy 18.

Schofej

jara hylne a cijescje hlobzazy
njepaseny punt po 1 mf. 20 np.
hacj do 1 mf. 60 np.,
paseny punt po 1 mf. 40 np. hacj
do 2 mf. porucza

Jan Wjensk
na swonkownej lawskiej hazy 38.

Shtalh,
mužaze kravath,
pschedkozchliki
s khornarjom a bies njebo,
gumijowe schath,

blé

porucza
M. Walther
10 na bohatej hazy 10.

Mužaze skupuje, hlowy,
lasy atd. ho s njepuschezatymi barbami s nowa barbja a kaž nowe shotowjeja

w B. Kellingez barbjeri w Budyschinje pschi zitnych vilach.

B. Fischer
na zitnej hazy
porucza najtunischo
dezimalne wah, najlepshu wudzelsk,
kaž truhaze maschiny,
kaž tež wulki sklad
Solingstich worzlowych
tworow
po najtunischi placisnach.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předplata w wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjeniom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čílo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawańi "Serbske Nowiny" (na róžku zwonkneje lawskej hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot małego rynčka 10 np. a maja so štvortk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Císc Smoler je c knihičceńje w mačicnym domje w Budyšinje.

Číslo 36.

Sobotu 5. septembra 1891.

Lětnik 50.

Swětne podawki.

Němske khězorstwo. Khězor Wylem je w tu khvílu na manevrskich puczowanjach. Tele dny je wón pschi manevrach awstriskeho wójska pola Schwarzenawa pschitomny. Tam ho jemu pschi boku awstriskeho khězora a sakskeho kraja Alberta přeni krócz skladnoſc̄ poſtici, ho tam wo hódnostc̄ awstriskeho wójska, wo kótrymž je ho poſlednie lěta tak wjele piſalo, pschezwědzieč. Pschi khězorowym wopycze w Schwarzenawje budže drje ho tež wo politiskich praschenjach jednac̄; pschet z hewak khězorowym kanzler Caprivi khězora pschewodžał njeby, r. injež kaž ho awstriski minister swonkownych naležnoſc̄ow Kalnoči w pschewodže khězora Franzia Josefa namakał njeby. Novsche politiske podenčzenja, sbratſjenje Ruskich, Franzowsow a Žendželčonow a njewěſtoſc̄ balkanskich wobstejnosc̄ow, s zyla nětčishe njeſwjeſzelaze politiske a hospodařske pomery w Europje doſc̄ a na doſc̄ pschic̄inow k khutnemu roſpominanju podawaju. Se Schwarzenawa ho khězor Wylem na manevry do Bajerskeje poba. Ježo pschitomnoſc̄ pschi bajerskich manevrach je niz jenož s wojerskeho, ale tež s politiskeho stejnischeza ſajimawe. Wot ſaloženja noweho němskeho khězorſtwa hischče ho ſtało njeje, so je ho psched jenym němskim khězorom wobhladanie bajerskeho wójska mělo. S tuteje pschic̄inu ho w Bajerskej s pruskonjepſcheczelneje ſtrony hlosy hlyſhceč dabža, so ho prascha, hac̄ ma khězor prawo bajerske wójsko wobhladowac̄. Runje teho dla je wopomnjenja hódne, so khězor do Bajerskeje dže. Wón ho pschi tym njeda jenož wot žadanja wodžic̄, so by se ſamſnymaj wocžomaj wibžal, kaſke je bajerske wójsko, kotrež je jemu hac̄ dotal zuſe wostało, ale tež wot wotpohlada, so by prawo, jemu pschitaje, połnje a zyle wužiwał, njedziwajzy na to, hac̄ ho to w Bajerskej wschudze ſpodaabo abo njespodaabo. Wón ma ſa trébne, so by ho jako khězor psched bajerskim wójskom poſtał a ſ dobor ſnutschka a ſwanka němskich mjesow jenoſc̄ němskeho khězorſtwa wobkrucžil w wokomiku, w kótrymž ho na politiskim njebyju mročzeli hržazeho njewjedra ſczahuja.

— Hijo ſa wjele njedzél ho na wſčech europiſkých žitnych wikaſ ſitne placzisny do wýhokoscze cžérja. Sa khleb ho placzisna žada, kotrež je ho w najwjetsche drohoccze tuteho stoléta, psched něhdze 43 lětami, placzila. Na praschenje, ſchtó je na drohoccze wina, ho wotmolwesche, ſo ſu žně w Europje ſaniczene, ſo Ruskla, europiſka žitniča, ſi wunosckom ſwojich žnjow lědma ſa ſwoju ſamſnu potřebu doſhaha, ſo Awstriska teho runja žaneho ſhytneho ſita nima, ſo je wſcho ſito, na ſkladach ležaze, roſpschedate, a ſo by Europje powſchitkowny hłód hrosył, hdy budžihu na wulke ſbože w Amerizy bohate žně njemeli. Tola tež Amerika, tak ho pschispomni, móže jenož najhōſche wotſtronicez a njedostatk khleba w Europje ſ wěſtoſc̄u budže, jenož njedostatk khleba, tola hłodu njebudže. Tak ho wſchēdnie ſe žitnych burſow do ſweta trubjescze a bjes tym ſitne placzisny wſchudze roſczechu, tak ſo bu Boži khleb ſa khudnych ludži njesaplaczomna jébz. Placzisny najwjetschu wýhokoscze dozpicu, hdyž ruſte kniejerſtvo ſakasa, rožku ſ Ruskije do wukraja wofycz. Cžeho dla je ho Ruskla k teſle ſakasnji roſhudžila, njeje hischče dženſha wužaſnene. So ho w někotrych ſtronach Ruskije žně poradzile njefzu, móže wěrno hyc, ſa to paſ ſu w druhich ruſtich krajinach ſara bohate žně měli. S dopokaſmom ſa to je to, ſo je ho do 27. augusta, kotrež džen ſakasnja wuwoženja rožki placzisnoſc̄ doſta, wjele ſakrafniſených tyħaz zentnarjow rožki ſ Ruskije do Němzow wuwiſto. Tola niz jenož w Ruskzej, tež w druhich europiſkých krajach žně tak ſchpatne byle njeſzu, kaž ſu to žitni wikowarjo wudawali. W lěcze 1889, w kótrymž ho žně lětuskim

žnjam runachu, žadyn cžlowjek wo hłodze a drohoccze ręčaſk njeje. Hdyž je po taſkim lětka drohota naſtała, njeſzu ſ jejnej pschic̄inu hubjene žně, ale ſitni wikowarjo, kotrež pschi wýhokich placzisnach najwjetſchi dobyt namakaja. Šenadž ſo žitnym wikowarjam poradži, něſtchto čaſha hischče wýhoke placzisny džeržec̄, ſkócnžne paſ placzisny tola ſpanu, hdyž ho doſc̄ ſita na wili pschitomny. Hdyž njeſe předy, dha je nětcole ſjawnje wibžec̄, ſo na drohoccze ſitne zlo wina njeje, ale jenicž ſpekulazija wikowarjow. Snate je, ſo ſu nětcoſi Barlinszg ſidowſy ſitni wikowarjo wjele milionow hriwnow psches wýhoke ſitne placzisny ſaſkuji. W bližſim čaſu ſim niežo wjazy na wýhokich placzisnach ležec̄ njebudže a placzisny budža ſpadowac̄. Šebani budža potom wikowarjo, kotrež ſu ſebi na ſkład wjele ſita po wýhokej placzisnye na kupowali, a ratario, kotrež ho do ſpěcha měli njeſzu, ſo bych ſwoje ſita ſ čaſom pschedali. Kaž wopat cži ſudža, kotrež měnia, ſo je zlo nětčishe drohota ſawinowało, to wibžimy ſ teho, ſo je ho tež w Amerizy, hdyž maja bohate žně a hdyž žaneho ſitneho žla njeje, khleb podrožil. ſpekulazija je tam runje taſka kaž pola naſ. Jenož jedyn roſdžel bjes Europu a Ameriku wobſteji. W Amerizy žitnych wikowarjow lichowarjow mjenuju, bjes tym ſo jich pola naſ ſwobodomyslni a ſzialdemokratoſi ſakituju, ſim jich móſhen pjeſnicz pomhaja a pschi tym na kniejerſtvo ſchęzuvaja. Tak Amerikanske "Pittsburgſke nowiny" piſaju: "Džinva ſpekulazija ſe ſitom, hrosne lichowanje ſe wſchēdnym khlebom khudeho muža je nětcole, hdyž je ho krajec̄ bohate žnione žohnowanje doſtało, ſaſo na dnjowym porjad ſtipilo. Möhli ſa móžne džeržec̄, ſo móže ho ſ njenazkynej požadliwoſc̄u bjeschwědomitych wulkularjow ſamo najnusnicha ludowa zyroba na khumſtne waschnje podrožic̄? Wulka hromada ludu dyrbí pschezo cžerpic̄, dokež ſebi kniejerſtvo naſrabných ludži, kotrež ſo wſčeho wikowanja ſmozuja, ſměrom lubicz da, město ſo by ſo ſe ſylnym ſatorhnenjom wot jich pschaha wužwobodžita.

— Mamy ho bórsy wójny bojec̄? ſ tymle praschenjom ſo w tu khvílu nowiny wjele naſkazuja. Pschi roſrēzenju, kotrež je dopiſowat franzowskich nowin "Gaulois" ſe ſlawnym ſenželskym statnikom Charles Dillke wo tym měl, poſledniſchi praji: "Wožub Europy wot zaroweje parſchonskeje wole wotwifuje; jeli ſo tón wójny nochze, kaž ho to powschitkownje měni, je měr ſwěſceny. Němski khězor žanu wójnu njeſapocžne, wón ju ſam cžinicz njemože bjes Awſtriskeje a Italskeje, a teſle dwě móznaſtwe w nadpadowanskej wójne ſ nim ſobu cžahnujej njebuſtej. Awſtriska a Italske wo nadpadowansku politiku, dokež je pschedraſčna, njerodžitej. ſ wuſcažom Ruskije, kotrež ſo wutupic̄ njeda, dyrbja ſo wſčeho móznaſtwa wójny ſara bojec̄." Po taſkim jenož pola rufſeho zara roſrīhanje wójny a měra leži. Ma-li ho ſ tym tak, njetrjebamy ſo dla bliſkeho wudyrjenja wójny ſtrachowac̄; pschetoz rufſi zar je ſam ſa ſwoju wóſkou pschedz měra, ſchtó je ſa čaſom ſwojeho kniejerſtwa wopſjet dopokaſat. Tola tež, hdy by ſo Ruskla ſ wójnſtimi wotpohladami nožyla, móhla je halle ſa někotre lěta do ſkutka ſtajic̄. W ruſkém wóſku ſu lětka halle nowu repetérowanſku tſelbu ſawjeſc̄ ſapocželi a předy hac̄ budže zyle wóſko ſ njej wobrónjene a wuwuzene, ſo ſ najmjenſha tſi lěta minu. Duž Ruskla do tuteho čaſa wójnu ſapocžec̄ njemože.

Ružowska. Psched poſta lětami je ho w europiſkých móznaſtow poſtaſilo, ſo ſo žana zusa wójnska hłodz psches mórfu dróhu, kotrež europiſku Turkowſku wot aſiſleje Turkowſkeje dželi, pschedraſčec̄ njeſhmě. Po Krimské wójnje, kotrež ſo ſa Rusklu njesbožownje ſkonečni,

po tole postajenje s nowa wobłkuczi a ho s dobom Ruskej prawo wotrieknu, hebi na Czornym Morzu wojnske lódźstwo dżerzeć. Po němcko-franzowskiej wojnie hebi Ruska jako myto sa swoju Prusku podpierazu neutralnosć wot Pruskeje wunusowa, so ho salasnja w nastupanju dżerzenja ruskeho wojnskeho lódźstwa na Czornym morzu sběhnu. W połklednich měżazach su netko wospjet ruske wojnske lódze psches Dardanelle, kąz ho morska wuscina bjes europejszej a assiskej Turkowskej mjenuje, pod wilowatsej khorou pschejeć spytale. Turkowske knieżestwo lódzy kroc' ruske lódze sadżerza a runje tak ruske knieżestwo lódzy kroc' pscheczivo sadżerzenju protestowasze, dokelz dżę tele lódze jako wilowanske lódze psches Dardanelle jędzechu. Tenu je hisczeje russki poflanc Melidow w Konstantinoplu pjenjezne farunanie sa schodku żadał, kotaż je lódzam s bjesprawnym sałomdżenjom nastala. Dokelz by pschi něcziszcich politissich pomérach w Europje zyle bjes wscheho wuspēcha bylo, hdz by ho Sultan wo pomoż na europejske wulkomozy pscheczivo Ruskej wobroczil, je wón do wschech żadanjow Russkeje swolił. Jeli so je wero, sktož jendżelske nowiny pišaju, je Russka hebi pola sultana prawo wusłkowala, so zmiedza w pschichodze w lódzym czazu ruske wojnske lódze psches Dardanelle jědzieć, bjes tym so Dardanelle wojnskim lódzam druhich krajow sawrjene wostanu. W jendżelskej je tale powiesz wulke roszorjenje sbudzila. Jendżelske nowiny żadaju, so bychu Dardanelle wojnskim lódzam wschitkich krajow pał wotewrjene, pał sawrjene byle. Byli pał pschi russko-turkowskim wuzinjenju wostalo, hroża sultanej, so hubze potom Jendżelska dale Egipciowski se swoim wójskom wobhadżenu dżerzeć.

— Hacż do 27. augusta, wot kotrehoż dnja ho żaneje rożni wjazy s Russkeje do wukraja wosyż njeżmę, su ho njeżmérne hremady rożki a żaneje muki do Němzow wuwosyły. Na dworniszcach pschi mjesach bu telko rożki nażypane, so je ho někotre dny jenoż rożka po żeleznizach wosyła a so su ho sa tón czaz druhe twory leżo wostajile. Wilowarjam pjenjesy wuńdżechu, so móhli žitne zło sapłacjic, duż hebi w wokolnych městach trébne pjenjesy napożczowachu. Na połkled njeumłoczeniu rożku psches mjesy wożachu. Lub w nawieżornych russkich provinzech widżo, kaf ho wsho žito s kraja wosy, ho bojecz poča, so sa njón sbytna rożka dożahacż njeubudż, a t ho dla s mozu wuwożenie sadżewacż pytasze. W Witebsku lubowe czrjody měchi s rożku se żeleśnicznych wosow smjetachu, rośreşachu měchi a rożku na żeleznizu wużypachu. Na to psched dom jeneho židovskiego žitoweho wilowaria pschiczezechu, so bychu na njeho swoj hñew wušchażli. Tutón pał bę s czazom wupjerchnuł. Jedyn s njemernikow woknowu skleńzu rośraſy a po tutym snamjenju hromada kamjenjow do woknow praskasze. Lub ho do domu dobu a tam wsho na małe kufki roski. Do żandarmow, kotsiż chzgħu mēr postajieć, ho s pułkami dachu, a hasle wojazy samochu, sapuſeżerjow pschewinucż. S kulkami, kotreż wsche hlowy luda tſelachu, ho tutón wot wutupjet kieho dżela wottraſhieć njeđa. Duż wjednik wojakow ho tutym do njemernikow mierież da, a někotri s nich na zmierż straneni i semi padżedu. Na to ho lub rosbęga.

— Ratarjo w baltiskich provinzech su wobsamkli, wohydlerjam tych gubernijow, w kotrejż hłod knieži, w nusy i pomozy bjeż. Woni chziedża žito sa swoje pjenjesy a w swojich měchach hacż i blízchemu żeleśnicznemu saſtañiſtchcu dojwiesz dacż.

Turkowska. Franzowska Raymond, kotrehoż bęchu turkowszy rubjeżnizh sajeli a wotwiedli, je saſo wužwobadżeny. Kołmacż franzowskeho konſulata w Radostowu je rubjeżniskam wukupny pjenjes pschicjeż. Tam a hem czahawshi wón skončzne rubjeżne leħwo namaka, hdżż Raymond priedż rubjeżnikow stroh a čerjow pschewasze. Hejtman jemu wobżwiedżenje, so je wukupny pjenjes doſtał, pschedopawshi praji: „Njeħħiżżeż hebi, so tele pjenjes wsħe nam skusheja; rubjeż istwo njeje tak kraħne, kąz ho to czasto wopihuje. Mam hiżo na 200 puntow wudawkon!” Njeħwoste hisczeje je, hacż je hejtman rubjeżnikow tamn Athanas, kiz je nemiski pucżowarjow pola Čierkeſki nadpanuł; pschetoz jeho hisczeje hacż dotal wuħlēdżili a popanuli njeſħu. Něħbuschi rubjeżnik Béhlwan; kiz je do knieżestwowej skużby saſtupił a kotrejuż su porucżili, Athanasa phtacż, hisczeje jeho nadeschol njeje. S zyka měnja, so by, hdz by Béhlwan Athanasa trjeħił, Athanasa čerjoda noweho rubjeżnika nabyla. Hdżż knieżestwo jenemu něħbuschemu rubjeżniku wuħlēżenje rubjeżnikow pschewostaji, je s teho widżecż, so hebi w Konstantino, luanje rady njeħħidża, kaf bychu rubjeżnistro podtkočzili. Sultan ham je ho dla njeħħiżtażi rubjeżnistiħħu nadpadow do stracha a hrosy dał. Wón je wojnskeho ministra Alija Saiba paſchu i hebi powołał a jemu porokował, so je njeħħiżiżi wulkih woporow, kotreż su ho sa wójsko pschinjeż, Turkowska po fadżu hōrżu rubjeżnikow na

hnadu a njeħħadu pschedodata a teho dla zmieħej zyleje Europje wustajena. Sultanowe poroki su na wojnskeho ministra taſki porażazy sacijsiż czinile, so je wón tón ham dżen sħoril a wumriż, abo kąz druhy měnja, so je ham swojemu živienju kónz sečinił.

Amerika. Wójna w republiży Chile je stončena, tola niz na tajke waſčinje, kąz móžesche ho kónz jańdżenho tydżenja po powieszach, kotreż s bitwiċċejow pschihħadżachu, woczałacż. Presidento Balmacedu, kiz bę powiesze wupōsczewa, so je sħeżkarste wójsko sbił, su sħeżkarju sibili, a hlowne město Valparaíso je ho na to dobężerjam podalo. S tým je móz knieżestweweje strony slamana. Balmaceda je se swojimi pschiwħowarjemi do Argentinijskej cęklu, wchidha města swoje wrota wjednak sħeżkarste strony wotewrjeja. Też druhe hlowne město Santiago je ho 29. augusta sħeżkarjam podalo. W Santiago su ho, tał bōrxi hacż he powiesz wo pebieżu Balmacedoweho wójska rossħeri, lubowe njemery mèle. Wschidże lud wokaše, so dhixi ho Balmaceda sklonizowacż. Balmacedowy dom a khēze jeho pschiwħowarjow buču wot luda sapalene. Mēsħeżanske wohydetstwo ho wot stracha wobja, a wsħeħ kħlamy buču sawrjene. Mērni mēsħeżenjo hebi njeħveriħu, swój dom wopuħċeċiż. Płomjenja palazjek domow podnejbo se swojim hwekkom u obħwetli. Podobnym njemēram je też w Valparaíso doschlo. Porjad halle ho saſo postaji, hdyż wojazj njemernikow roseħnachu. Minnix sapalerjo buču satxeli. — Balmacedu je pjeċċa na jeho cęklanzu jedyn wóħslicżer satxeli. Na pucżu psches wjekke hori Andow bu wot hnēħorweho mjeċżela pschewħatany. Sso rosnjemdrischi dla nastateho sałomdżenja Balmaceda do wóħslicżerja bijeshe. Tutón ho psched Balmacedu wobarajo jeho satxeli.

Kak něħħi jedyn tunjo i wojnskej cęsejji pschindże.

(Werny podawak, schłoda, so ho mieno mienowacż njemōże.)

Sta ho w lécze 1816, po tajkim w lécze, kotreż, kąz ho wē, hnydom lěto 1815 scjēħoħashe, w kotrejż bę pola Belle Alliance horze bēdowanje, Napoleon bę po tajkim hiżo na kupje kwi. Heleny w scherokim morju derje sawrjene, so by druhe Belle Alliance nje-pschihotowal, w tutym lécze ho sta, so do Kurhezenškeho ministerstwa w Kasselju list wot jendżelskeho ministerstwa wojnskich należnoścżow pschindże, kotreż mějxesche ho tak: „W bitwie pola Belle Alliance je jara wutrobithy muž s Kurhezenškej, kotreż w němškej legiji jendżelskeho wójska jako kanonier blużeshe, jenu jendżelsku batteriju wutħowal. Wschidżi kanoneroj teje hamex bęku seſatxeli, a jedyn franzowski kerażżerregiment waleshe ho s wotmaqom furowie na tu batteriju, hdyż tón wutrobithy muž, kotreż bę hamletti wschitke kanony s karteżem nathkal, njebojaſnie sapaladlo sapħiċċa a kąz s blyskom wschitke kanony spuħiċċa. Te karteżiż taſķi padańzu w franzowskiem kerażżerregimente nacżinichu, so ho respjierhi a twóchni. Psches to dobuchu jendżelszy kerażżeroj czaz, tu batteriju wutħowacż, ja czaz ma ho stara Jendżelska wutrobitoſci tuteho dobreho muža dżakewaċċ. Jendżelska je swuċċena, dżakewna byċċ. Beħużel njeħġi po bitwie pola Waterloo abo Belle Alliance kħwile, kōzbej saſlubżże msdu pschindżiċċ. Němška legija ho roswjaſa a respuħiċċi, a tał ho wobħarjuomne sta, so ho na teho muža na kħwilu sabu, doniż ho wojnske rosprawy s nowa njeħħiżtadżehu, hdżż ho pħinu, so tutón wutrobithy muž hisczeje mytowany njeje. Sakombżenje wuvięsż je nam należna pschihħusħnoscż. Prokħiġi teho dla wjekke ministerstwo podwolnje, teho muž, kiz N. N. rekaſħe, wuħlēdżiż, so móhli jemu niz jenoż wulku flotu wojnsku medaillu sa wutrobitoſi, ale też te pjenjezne myto, kotreż je jemu pschihħu, pschipolacż atd.”

W Kasselju bę wuħiżċħne spodziwanje, pschetoz tajku poniżnoſcż, kajluż bę tón wulżi saſlubżny, njeſnatħi muž s tym wopokasal, so ho se swojim skulkom ani horbił, ani wo żane myto hibek njeħġi, njeħħiżi tam sapħiċċi, tón dyrbjeshe s najmienišha jara żadny ptacżi byċċ.

Duż dha dyrbjeshe ho tutón poniżny rjeł w zyklum kraju. phtacż.

A tał wuńdże piżmo do kraja a dżesħe na wschitte krajnnej wyschnoſce a saſtojnista. Jeli by hisczeje żitw byl, dyrbjeshe ho s wéstoscżu namalakż; ale temu tola tał njeħġi. Niċċiżżi teho mienja ho njenamaka w kraju, kiz by w jendżelskim wójsku stejal byl — doniż ho na połkledku — w jenei wjezzy na najswonkowniſtich mjesach jedyn s tym mienom njeħuflēħi.

„Viktoria!” sawoła hamitman, a pschikasa, so by tón muž i njemu skasal. Wón pschindże. Beħi to hisczeje pschedżo żylnej paxol, jenoż so ho jeho nōz wóħslicżiwe kweċċeċħe, mēsħeżenja tajku něħħiżi koprojtu barbu, kotaż wot wjelle wodhypicja njenastawa, kąz knieža lēkarju praja, kotsiż pak — pschipolab prajene — hdżż ras-

do czorneho tricęja, jeſi — njemiznu. Wón tež bě ſwoje předawſche powołanie ſložil a ſo ſa ſwinjazeho paſtyrja pſchitajíl, dokelz dželo ženje lubowal njebe, a dokelz bě woſeſje w wójnje tajku wóſkobisnu pſchecžiwo wſhemu dželu nabyl, ſo ſo jemu do žaneho wjazy kufazč nochyžihe, kaž je ſo wſchelakim druhim tež ſefchlo.

"Schtó dha tu dyrbju, hnadny knies hamtmano?" bžesche ſawolany, kotrež, dokelz běſhe halle rano w džewjeſzich hodzinach, hiſheze roſumne doſcz rēcjeſhe.

"Požnycze ſo", bžesche mile možnarſti hamtman, "a wotmolwce mi ſawnje a ſprawnje na moje praschenja:

Sče wý w jendželskej klužbje ſtali?"

"Sso wé, knies hamtmano", bě wotmolwjenje.

"Kaſ ſeje to do jendželskej klužbje pſchitſli?"

Paſtyrjez nan ſežahnu ſ ramjenjomaj a bžesche: "Wěſcje, knieje, ſo buchmy pod kralom Fermejom wuſběñjeni a ſo ſ Franzowſami ſobu do Schpaniſkeje džechym. Knieje, tam bě módrych ſlowkow na doſcz, ale žanhch ſ jědži, a ſhtož jenu tajku do zoldka doſta, bě ſyň na wězne, a njewopta žaneho ſchęzipaka wjazy. Franzowſow ſ zyla lubo njemějach, a hdyž Jendželčenjo na kraj wuſtupichu a nam pucž do ſady napſchecžiwo tym njeschwarnym horam poſtaſoracž poſzachu, nadpadže mje džiwe czechnjenje ſ nim, a mi běſhe, jako hinal njemohł, hacž ſo ranzionerowacž, kaž to mjenowachmy."

"Defertowacž!" porjedži knies hamtman.

"Moje dla tež!" bžesche ſtarý paſtyr; "ale móžecze mi wěricž abo niž, pſchicžinu ſ temu mějachmy doſcz. Na tamnej ſtronje mějachu jěſcž a picž wjazy hacž móžachu pſchetrjebacž, a my hłodu mřeſachmy a picža tradachmy, pſchetoz často njemějachmy ani wody, kotruž bych tehdž radu piš, hacž runjeſ ſebi ſ njeje wjele ſežiniſ njeſkym. Pſchecžo dale do ſady ſ tym ſatrafchym horam cžiſcžachu naſz czi czerwjeni ſuknjaſkojo, a ſe wſchěch boſow nadpadowachu naſz guerillojo a rubjeſni brigandojo ſběglaſkiſch Schpaniſkiſch, kiz ſ jenym njehańbicžiwe ſakhadžachu, hdyž jim jedyn do paſorow padže. To ſo mi njespodobaſche. A dokelz ſo raſ tak ſlepje činjeſche, ſo nam Jendželčenjo nimale na pjath ſtupeču, myſlach ſebi: Njebudž hłupy a daj ſo ſaječ! Tak mje w Božemje mějachu, a to bě ſa mnje miedowa pomaſka. Gauſupich hnydom do jich němſkeje legije, njeſtrjeſach na žane wloſte žwantorenje wjazy poſluchacž, mějach jěž a picža nadoſcz; Jendželčenjo mějachu kraſkym palenz, a to dwojaki. Zedyn mjenowachu rum, druhi whisth, a to bě ſermuſchne wotměnjowanje. A cžomu dyrbjal wam tu zylu wobradu wuſpovedacž! Čerjachmy Franzowſow po bitwie pola Viktorije kaž čirjodu ſwinji předb hó, a pſchinidžech do Pariza, a hdyž ſo mér wobſamku, do Jendželskeje a wostach tam, doniž ſo Napoleon ſ kupy Elba njewroči. Nětko pſchinidžemy do Brüſſela. Wěſcje, ſo na to ſ bitwie pola Waterloo pſchinidže. Tu bžesche pſche ſchiju a wo ſchiju a kufazche, ſo ſo mi wutroba w ežele tſchafesche.

Szym ſprawnym muž a mam wutrobu na jaſyku, teho dla ežu ſo radu wuſnacž, ſo — ežab ſiwenjenja wjele kuraže mél njekym. Běch kanonér, ale mało dobrowolny; pſhetoz to tyſachu a ſtorlaču jeneho jow a druhého tam, kaž ſo jim wuſda, ſo njeprachejo, hacž eže abo njeha. Za hibzach kanonady, dokelz to hjesbōžnje kufa a dokelz ſo njepſchecžel ſtajniſe na batterije měri. Hdyž nětko ſ wóremu pſchinidže, počza mi wutroba puſtacž a ſlē bycz. Duž ſebi myſlach: Wſchak masch hiſheze někotre jendželske ſchilinki, bži ſ marketendarzhy! Ta mje ſnajſeſche, dokelz běch jeſe dobrý wotebjerac, a woſaſche mi hýgo naſvala napſchecžiwo: Pój, pój, tudy w bleſchi je kuraſa! Wſcha moja myſl bě na ſmijerz ſloženę, pſhetoz ſemja kufazche ſo mi pod nohomaj wot helskeho kanonérowanja, duž ežych ſo ſ ſmijerz pſchihotowacž. Myſlach ſebi: Padnjeſch, to by blaſen był, hdy by Franzowſam ſwoje ſchilinki ſavofſtajicž hýg. Lepje je, ſo je do ruma pſchewobročiſh. To ſo ruceſ ſta, a hdyž ſo ſaſo ſ batteriji pſchiblizowach, padzech pod kanonu a njehibach ſo wjazy. Moji towarſchojo ſnadž ſebi myſlachu, ſo je mi módra ſlowka do zoldka ſaječa a woſtajichu mje ležo. Kaſ doſho ſym ſpat, njewem. Ale hdyž woſuziſh, nječeſchu kule tu hórk, na kotrež naſcha batterija ſtejeſche, a ja žaneho kanonéra wjazy njewidžach. Hacž běch ſtwochli abo hacž běch jich kule wotmjetli, njevjeſdžach; ale to wém, ſo wibzach, kaſ ſo franzowſki regiment keražerow pſchecžiwo tež batteriji walesche.

So by waſ djabol nadpjerac! pomyſlith ſebi. Knieje, to nje- běch ſane žorty! Popadnýchu-li a póſnachu mje, buch ſatteleny. Radschi waſ hacž mje! roſhudzich ſo dale, pſchimnich ſa kanonu, ſložich a pſchecžich ju. Piſl wřejhnu přenja. Karteče jow! ſawolach. Paſl wřejhnu druha, puſl tſeča, a taſ ſarjevi jena po druhéj hacž do poſlenjeje, pſhetoz wſchitke běch ſežnike.

bželo te karteče činjachu, njemögeſe ſebi pſchedſtajicž! Keražerojo padachu kaž ſněhowe mjetle, a kaž wjele jich hiſheze na nohomaj wosta, mějeſche ſo ſ procha a ſ mocha, a — ja běch wumöžený a moja batterija tež! Ale pomyslith ſebi, czi ſlepzy ſo wrocza. Kéhetsje ruce ſhabnuch tréjawu, wurjedzich kanony a natyſach je ſ nowa. Tu ſtejach a woſladowach ſo, hdyž mél je ſpuschcžecž.

Předby pak hacž běch ſ tym na ežiste, pſchibnachu Jendželčenjo, woſhadtich batteriju a hórk, a taſ buch ſe wſchěch ſwojich ſtýſnich ſtaroſcžow wutorhneny.

Hdze ſu czi druhy kanonerojo? praschesche ſo mje regimentowy wýſch.

Njewem! wotmolwch.

Ssy ty ſamlutki te ſchtuki woſtaral? praschesche ſo dale.

Móžecze ſebi hłupiſche praschenje myſliz, knies hamtmano? Tón ſkopol džen widžesche, ſo tam hewal nichon njebé.

Schtó hewal? woſraschach ſo.

A ſy je tež ſamlutki ſ karteczem ſaſo natykaſ?

Schtó druhi? ſawolach mjerazhy na tajke hłupje praschenja.

Kak reſaſ? praschesche ſo mje na to.

Duž ſym jemu wſchitko wuſpovedala, ale wo rumje, kotrež běch wupiſ, mjerazach, dokelz to njetrjebasche wjedžecž, wſchal njebé ſa- pihowat w wrotach ani pſchepytowaz ſubník.

Ale tu dyrbjeli ſlyschein, kak ſemu kħwalba mojeje wutrobitoſce ſe pýſka klepotasche.

To lorbej Wellingtonej woſjewju, bžesche ſkónczne.

Cžinje, ſchtog čezče, wotmolwch.

Na to pſchinidžechu tež moji towarſchojo, wſchitzh druhy kanonerojo, kotsig běch ſo ſ wětra měli, ſaſo na ſwielko. No, jím kħetro bliſko na kožu džechu a ja njewem, kak ſu ſo ſkónczne wuwochlowali. Ale hóry ſapocja kanonada ſ nowa, pſhetoz Franzowſojo pſchinidžechu wuſpjet; tola jím ſenidže ſo ſaſo ſlē, pſhetoz ja běch ſatrafchne natykaſ a karteče ryjachu mjes nimi puste bžerh.

Schtó wé pak, ſchtó by ſo ſtalo, hychu-li Pruszy njepſchitſli? Cži ſežinichu nam pověr proſny, a my ſahachmy do predu a Franzowſojo ſ ſoſječižu kaž rati, — ſ krotka, bitwa bě dobyta. My hiſheze ras na wopht do Pariza pſchinidžem, a potom bě ſónz wſcheje hary.

Za pſchinidžech ſaſo do Jendželskeje a myſlach ſebi, ſo budu někaſe myto ſa ſwoju poſhwalenu wutrobitoſce doſtač, ale kħorže! ſsu najſterſho někto wo rumje ſhonili — a pſchecžichu mje tola a liwzy ſe klužb. Hdyž ſkónczne ſaſo dom pſchinidžech, bě naſch ſtary kħwierach tež ſaſo domach. Dyrbjach ſaſo do woſakow a ſebi zuſu wopusch ſe ſzakowej pſchimjasowacž, kaž druhy tež, kothym ſana narofka njebé.

A hdyž běch ſkónczne doſkuſil a ſo do ſměrneho člowjeſtwa wročgil, běch, ſchtog hiſheze ſym, komandant ſwinjazeho ſtadka w naſchej wžy, a to, mózny knieje, je tež wojeſke ſaſtojnſtvo, jene jenož mje mjeraz, to je to, ſo do teho khortowſeho ſkotu ſanu diſciplinu pſchinjescž njeſamóžu. Wón na order njekedžbuje, a duž dyrbju ſebi dys a dys jedyn kupy, ſo bych njeſadwelowaſ, a to je cžim hórje wot teho ežaſha ſem, hacž je mi mój ſeldwebl, mjenujz myj ſwinjaz ſož, ſateleny, dokelz pſchipóla ſ kħwilemi ſwojej hóntwjeſkej pſchihilenosći hoſdowach, pſchecžiwo čemuž nicž njemějach, dokelz ſym mjekeje wutroby, ale naſch haſnik, tón njekraſnik, njepoſchecžesche jemu to wjeſele." Hamtman ſo kħmjeſeſche.

"Ale knies hamtmano", rēcjeſche naſch wutrobiti kanonér dale: "Cžeho dla dha ſeje ſo mje wo to wſch pſcheli?"

"Budž ſměrom", ſnapſchecžiwi hamtman; "Jendželčanow čiſhce ſwědomiſe. Wo twojim rumje nicž njewidža, abo ſu na njón ſapomnil, ty žnějeſh někto mſbu twojeje wutrobitoſce!"

Paſtyrjow wobličo ſo roſioſni.

"Ah, knieje, dha njeprajeſe jim božedla nicž wo tym rumje atd."

To ſlubi ſaſtojnř a woſpoſla roſprawu wo namałanym rjeſu njeſomniwſhi na rum, a hóry ſo jemu na naſčeſniſe waſhne ſtota Waterlowſka medailla a kħētra ſuma pjenjes pſchepoda.

Pſchitajicž je lěbma trjeba, ſo je naſch rjeſ lětny bženit bitwy pola Waterlowa hiſheze husto ſwječiſl, ſo ſamo wé, ſo ſ rumom.

Ze Serbow.

S Budyschin. W druhim ſakſkim ſejmſkim wólbnym wořeſzu, města Budyschin, Kamienz, Biſlopiz, Kinsbork, Halschtrow, Nowoſalz a Scherachow wopſchijazym, ſmeja ſo 13. oktobra nowoſolby. Wo konservativneje strony je ſo čaſznikař Reimann

w Kamjenzu jako kandidat postajik, byes tym so swobodomyślni psłekupza Weiganga w Budyschinje, kiż je pożlednie sęńcę lét drugi měschczancki wóslny wotrjeż fastupował, s nowa ē wóslje poruczeja.

— Pónedželu 31. augusta je spisaczel Jan Bohuwér Scholtá w Budyschinje po dohólečnej khorosczí semrije. Mamý sa ſwoju winowatosczí, semrijetemu tu wopomnjeníſke ſłowo poſtwiezcic̄. S nim je ſo muž minul, kiz s polnej ſahorjenoscžu a horliwoscžu ſerbſku myſl̄ hajesche. Hizo hdyž ſo na Budyskim katholickim seminarje na wuczerſtvo pschilhotowaſche, ſo ſe ſwojim ſerbſkim wótczinskim ſmyſleñjom a ſe ſwojim prózowanjom na polu ſerbſkeho piſmowſtwa hjes ſwojimi ſerbſkimi towarſchemi wuſnamjenesche. Po wobſtathym wuczerſtlim pruhowanju jeho ſa wuczerja w Šberi poſtaſiſtu. Sa někotre lěta wón tole město wopuszczí, ſo by něhdze druhdze wuczerſkeho města hladal. Boloſtna cęzka khoroscz pač jeho wotpohladny pschelasy a jeho nusowaſche, w Budyschinje woſtač. W ſwojej vědnoscži je wón, tač wjele hac̄z bě jemu móžno, ſa ſerbſke piſmowſtvo džélač a njimale do wschodních ſerbſkich čaſzopisow, do Serbskich Nowin, Lužičana, Lužicy atd. dopiſhovat. Šolnyczlo ſboža a wjeſzela je jemu mało na puc̄ jeho žiwenja ſhweczilo, nětko je jemu rjeńſche ſlonzo wěžneho žiwenja ſefkhadžalo. Boh ſpožež jemu měrny a ſbóžny wotpoczink!

— Hdyž sáňdženu ſobotu wjedžor cížbla Neumann ſ Budyschına do Hnáschez domoj džesche, ſo jemu po címjje pſchi Michelez měchatni zůſy cglowjek pſchiba, kž ſo jeho praschesche, do kotreje strony je ſo naſtajíl. Na wotmowljenje, ſo do Hnáschez dže, zůſy praji, ſo dže teho runja do Hnáschez, ſo pak je jemu pucž njeſnatý a ſo dže teho dla ſ nim ſobu hicz. Duzy po pucžu wón Neumannej praji, ſo ſady njeho póndže, dokołž móhl hewaſ po címjje miſnucé. Njedaloko Dolofej Bělerňje zůſy Neumanna wot ſady ſa ſchiju hrabnu a jeho ſabajicž ſpyta. Tutón pak nadpadníka ſe hwojim kijom ſ tajkim wotmachom praznu, ſo ſo tón na ſemju wali. Někotre kroczele bězawſki ſo Neumann wohlada a widžesche, kaf ſo nadpadník do kerkow ſhubi

— (Wuhlaby na psychodne wjedro.) Dla nętczęstwieje miedzazdro-
weje sbalenosze wot semje ho tele bny wějskoje a deszczowe wjedro
wocząkuje, kotrež ho po sbaču 11. septembra sažo wręczi.

S Radowrja. W něcžishim časzu ſo často klyſhi, ſo ſo na džeczi njeprózgiwe nadpady ſtawaju. Taſki njeſkutk je ſo wón-dano bliſko naſcheje wžy ſtuczil. A 12létnej ſchulskej holzy, kotař na kuzi wotawu wobroczeſte, zufy ſchęzétkat pſchiindže a ſo ju ſa puczom do Radowrja prafcheſte. Na to wón holzu ſi ſemi cíſhnu a ju wumozowac̄ ſpyta. Dokelz holza ſi hloſzom kſchiczeſte, ju wón puſheži a po puczu do Radowrja přejed cžerjeſte. Ludžo na polach, kotrejch běchu holzne kſchili na njeſraſnička ſedžbnyj ſčinile, ſo ſa nim puſhežichu a jeho w Radowrju wuſledžichu. Gmejnski starschi, L. Kral, jeho tu ſafa a do Budyschina do jaſtwa wotwieszc̄ da. Pſchi puſhežyſchenju njebočink wudawaſche, ſo Emil Preiž řeka a ſo w Lubiju bydli. — Podobny nadpad je ſo puſhed krótkim na jenu džeczgáſlennu holežku ſi Wjeklowow ſčinile. A holežzy, kotař ſe ſwojim bratrom njeſaloſko drohi na polu kóſti ſberaſche, ſcherobrodaty ſchtyňkazy handwierski pſchiindže a ju ſe ſłowami: "Pój te mni, mała! Kak daloko je do Čerwjenych Noſliz? Dam Tebi 5 np." I ſebi wabjeſte. W drohovym pſchirowje dundak na holežku nje-pózgiw nadpad ſpyta, tola dokelz džeczo kſchiczeſte a ſo ludžo pſchi-bliſachu, wón ſkoku cželnui. Na druhı džen pak jeho w Hodžiju wuſledžichu a ſajachu. Po ſwojich wopiszmach je wón jedyn ſedkařſki pomozník ſi Frankensteinſkih ſtron. — Tejle podawkaſi starschih poucžitaj, ſo dyrbja ſwoje džeczi khróble napominac̄, ſo bychu ſo wſchitkach zufy mužow ſdalonale a ſo ſo njebychu wot nich na-rečec̄ dale, ſi nimi nehdeželi ſobu hic̄.

Sko bliz, Wohzaruojomne njeſbože je ſo tu ſobotu wjecjor 29. augusta podalo. Kublet Gſulk hýſche ſ rucžnym wosom, do lotrehož bě konja ſapſchahnul, na bliſke polo po bérny dojēcz. Dokelž kón na malý wós ſwuczeny njebě, jeho Gſulk ſa wosbu wjedzeſche. Njeđiwiſajzhy teho pak ſo kón ſploſchi a ſ wosom prjecž czerjeſche. Gſulk ſo pſchi tym ſ tajkim wotmachom wot wosowych rebljionow do hrjeblow storeči, ſo ſo wo ſczenu ſwojego twarjenja moržnu, hðzež myſkle ſhubiwiſchi ležo wosta. Wón bě ſebi hlowu ſtrafchenje ſranik a drje ſo tež ſnudlownje wobſchlobil. Lekario maja ſa to, ſo budže dolho na khoroložu lezejcz dyrbječ, prjedy hacž ſo wulekuje.

Se Saręža. W południowym czasie je wjele skórzbów błyścę, so zyganjo po wązach czaħajju a, hdżej żo hobzi, pakoszżeja. Tak fu woni wondano tu czeplikstemu misħtiej Scholzji jenigħu hużzyu, fotruż febi k formuschi kormijsche, kranuli. Tón hamy dżej je w fużgħodnej wħi, w Ħahwiej, zygantki hólz koloss, tamnisħem u

kublerzej Scholcze hukhazu, popanuł a ju pod hwoju huknju shkował. Na sboże je Scholtowa hukhodzina paduchstwo pytka a paduchej jeho rubjenstwo wotewała.

5 Wósborka. Sanđženu njedželu je šo dobrowolna wóhniowa wobora, kotaż je šo tu psched něbz dwemaj měžazomaj saložila, wot fastupjerja krajneho wubjerkfa satſkich wóhniowych woborow, knjesa skótnika Reicha s Budyschyna, pruhowala. Praktiske swucžowanja šo wščę s wustojnoſcju wuwjedzečhu, tak ſo možesče po wobſamknjenej pruſy pruhowat ſwoju ſpokojoſc nad widžanym wuprajieč.

S Nakez. Dżenę, 2. septembra, kwyjeczachmy w tu domnym Bożym domie swój misjonski kwyjedźeń se herbskiej a i němškej Bożej skužbu, na lotruž bě ho i bliska a i daloka wjeś stow a sało stow kwyjedźenskich hosczi sesczlo. Jako běchmy so my zufy hosczo po żeleznizh do Nakez pschiwesli, buchmy haydom wot deputazije zyrwinich prijódktejerjow wutrobnje powitanı. Duzy nuts do Nakez bě widzecz, so maju tu kwyjedźeń. Ale jako na torhoszczę pschiindzehmy, wuhladachmy, pak so tu wscho pižani a blyschczgi, pschetoz niz jeno na torhoszczę, ale po zylej wphy běchu hebi wobydlerio kózdziczkı swój dom i wěnzami a i pletwami wudebili, a i wjele domow smahowacu khorhowie, na wszech hafach pak stejachu rjane selene bréshyczgi, i kótrych běchu pschnu aleju nastajeli. Swój Bożi dom pak bě hebi

trajaz deju phisjum ujeju nařadili. Cisar Boži dom pat ve řevi
dala Italečjanſka wožada na tónle ſmiedezen rjany wobělcz a wězu
ſelenu wobarbic, ſo ho nam ſesda, kaž byli ſebi tam čiſceze nou
zyrkej natwarili. Tu bě widzec, ſo běchu wſchitzy, wožadni a
gmjenini přjódſtejerjo a wýſčnoscze, kaž tež wſchě towarifwa a ſje-
noczenſta ſe ſwojim fararjom, kniejom Gólczem, psches jene, a ſo
běchu čhyli wſchém zufym wopolasac, kaſtu maja wulku luboſcę ſe ſwo-
jemu Božemu domej, a kajzy ſu wſchitzy ſwólni, ja njón lubjerad
ſame wulke wopory pſchinjefc. Nutſka bě Boži dom nanajrijetſcho
ſ wěnzami a ſ pletwami, kaž tež woſolo Božeho woltarja ſ rjanymi
pjeńczlami wudebjeny. Bóry po polbnju ſeſtupa ſo wulkotny czah
pſched faru, kiz po wžy czechniſche, naředzeny wot wóhnjeveje wo-
boru a ſchulſkich džeczi ſ jich wucjeremi kaž tež hubdzbnym thorom,
kotremuž ſo doroszena cjeſtina, rjenje wuprſchena mlodosez — holeſki
ſ wěnczlam na hlowje —, na to 28 duchownych, zyrwine přjódſ-
tejetſtwo, gmejnſte a ſchulſke rady a wſchě ſobustawu wſchelakich to-
wariftown wſchijamknuchu. To bě woprawdze wulkotny czah, kiz ſkor

pschewidzecz njebe. W nim wusladachmy 8 khorhovjow, někotre jara rjane židzane, se skotom wuschite. Boži dom bě pschepjelneny, wschě pschitwarki polne ludzi a wonka psched zyrkwiu pschi wschěch wołnach tež hishcze hromadki nutrnych pošlucharjow. Na kerbskim předowaſe knjes farar Gólcž s Budyschinka, syn Rakečjanſkeho knjeſa fararia, na němſkim knjes diakonus Žencž s Řamjenza, na woběmaj řemſcho-maj wuspěwa ſpěvatſki s knjeſow a kniegnow měchany khor rjanu motetu wustojnje. Woběmaj młodymaj předarjomaj pak bě date, so možeschtaj s wulkej horliwoſcju ſhromadzenym ſhwiedzeniſkim hoscjom rjanej, natwarjazej a wubudzazej předovaní dzeržecz, n kotypmajz tež wobaj jara rjane powiescze s miſionskeho pola ſobudzěleschtzj, so je ko wěſcze kózdy poſluchat na wschém natwarik a swiezelil. So běſchtaj wobaj předarjei w poſlucharjach luboſcz ſa miſionſki ſluk ſa horiloſ, bě ſ teho widzecz, so miſionſka, wonka psched zyrkwinymi du-rijemi naſberana kolektu wscho do hromady 365 hrivnow wunjeke. Tajki pjenjes drje ko hishcze lóhzy pschi žanym miſionſkim ſhwiedzenju pola naž na wſach naſberal njeje. Czescz budz ſa to lubej Rakečjanſkej woſadze! Wona je ſ tym pokasala, ſo ma ſwoju zyrkej a Bože kraleſtwo lubo, a ſo rad wopruije, hdyz ſebi to naſch knjes a ſbóžniſ wot njeje žada. Duchowni buchu wschitzu w farſkim domje wot knjeſa fararia a jeho knjenje ſ wulkej luboſcju powitani a woſcheweni; a jako čhydu woſoko wjeczora jaſo domoj wotencz, pschiczeze hudzbný khor a ſanjeſy jim jako Božemje wonkaſ w farſkim dworje rjanu kherluſch: „Njech Bohu džakuje ko wutroba wschěch ludzi“. Tole bě rjane ſkónčenje luboſneho a woſchewiazeho ſhwiedzenja. — Bóh daj, ſo měla Rakečjanſka woſada wot njeho wjele žohnowanja a ſo by ſe wschěmi ſwojimi ſtawami ſpochi tajku luboſcz ſ Božemu kraleſtwu wo-koſaſala, kajkuz hmy móhli my zuſi hofcjo tón džen pola njeje ſ wjeſe-lemi woſladací.

Skr.
Nowoßliz. Sañdżenu pońdżelu popoldnju ſu ſo twarjenja tudomneho kublerja Glawſcha, kij ſo Mianjok mjenuje, ſi blyſkom ſapalile a ſo do prócha a popjela pschewobrocziile. Domkhowane jně ſu ſo wot plomjenjow ſniczile. Kublowe twarjenja, kotrej ſu ſo psched połsta lětami nowe natwarile, běchu ſe kłomu kryte.

Schróscziz. Sanđzeny thdżenj staj w nasđich stronach dwaj regimentaj jëszych swoje brigadne swuzgówanje mëloj. Offizerojo mëjachu swoje schabżowniki w Pancżizach, hdżez też na wobjed jëszych. Hdżż fridu 26. augusta offizerojo po tak mjenowanej schibjenczej

horje dele jéđzechu, setkachu ho se žnjeniskim wosom. Dokelž jón rucze dość wobjedz nijemóžachu, sajéđeschtej konjej offizíeriskeho wosa do hrjebje, hdyž hebi jedyn kón nohu slama. Jedyn offizíer sniesbožene sloczo hnydom sateli. — Lieutenant s P., na tudomnej farje ležazy, chyžsche ho do Biskopiz dowjescz dacž. Hdyž konja prjedy teho pschejéđzechu, kón s tajkej mozu do dweju plotoweju kamienjow storži, so ho taj slamaschtaj. Pschi tym ho tež wosowej wojej wotlemischtej a wós ho khetro wobškodži.

S Panegiz. Wutru 1. septembra bě pschi shromadnym brigadnym swučowanju komandér XII. armeeorpса, Zeho kralowska Wyżłocz prynz Jurij, pschitomny. Lud jeho wschudze hura wolajo wiatše. Hdyž brigada tón hamy džen psches jenu hromadu jéchache, dwaj gardejébnaj s konja panuschtaj. Jedyn s njeju hebi hlowu frani, bjes tym so druh pod konja pschiindže, tiz jemu na wutrobow stupi. Wobeju na měseče, tak derje hacž ho hodysche, sawalich a jeju potom do Budyschyna do wojetseje hojserne dowjesech. Tón, na kotrehož je kón stupil, je tam pječza na swoje rany wumrjel.

S Kéletneho. Pschichodnu njedželu, 6. septembra, hwyeczi tudomne wojetse towarstwo hwoj 25 lětny saloženski hwiedžen. Nekotre fužodne wojetse towarstwa, bjes nimi dvě se Gasseje, su ſlubile, so ho pschi hwiedženju wobdzela. Swiedžensku recz směje towarstwowy čežny hrobustaw, knies baron s Blumenthal Jamnowski. Pschi pschihodnym wiedrje naſcha wjež rjany hwiedženski czah wocžakuje.

S Mužakowa. Tudomny wychschi farat a wokrjezny ſchulſti inspektor Kleinert je khoroscze dla ſchulſke inspektorſto ſložil. Na hwiſnje je ſuperintendent Wendt w Zybalni tole ſaſtojſtwa pschedewſal.

S Věleje Wody. Po próſtvoje tudomneje gmejnſkeje rady je provinzialna rada do teho ſwolila, so hdyž ho tu lětne dwójz ſkotne wili, a to přenju ſobotu do Žana a druh ſobotu do Michała, wotbywale.

— 26. augusta je pření czah po nowej želeſnicy, s Věleje Wody do Borszczę wjedžazeje, jěl. W naſtupanju ſarunanja ja ležomnoſcze, kotrež je želeſniza pscherelsa, je hidož i žiwemu jednanju doſčlo. Majſajmawisze ſu jednanja dla kupjenja maleje hýžki pola Bręſowki. S hlinu ſlepjena a poł ſpadana hýžka lóhma hýž dale želeſnizneje kromy ſteji. Hacž dotal ničto njeje ſamohł, hýžzneho wobſedžerja wobréczeč, so by hýžku ſwotrohał. Hrabja Arnim-Mužakowski je po hýžkarzej poſticžil, jemu ſa nju na jeho ležomnoſci maſivnu, rjenje pschipravjenu hýžu natwaricž. Potom jemu hrabja Arnim 3000 hrivnow hotowych pjenes jako ſarunanje podhľowashe, tola wſho bě podarmo. Želeſniczemu ſarjadniſtwu ničto druhe njewubu, hacž pschi želeſnizneje kromje drjewjanu ſeženu natwaricž a tak ſkólmjanu třechu psched ſchrami, ſ lokomotivy ſetazmi, ſchlitowacž. Jeli ſo by ſtat hýžkarzej jeho wobſedženſtvo wofhwojil, drje hýžkarnej ſyje vjele kupnych pjenes wohladal.

Žnjoyn hwiedžen w Bukezach.

Psched Twoj trón, Božo, ſupimy,
Sslyš nasz džat, Wótcze mił;
Hdyž Twoju wulfosz widźimy,
Naž ſbuda Twoje džinov.
Ty krómuſch naž ſ dobrotu,
A i hebi czechnesch ſ luboſcu,
Kaž Wótczež ſwoje džecži.

Tez w tutym leže ſy Ty dał
Žne bohate we hnadle;
Ty ſy nam mózne widžecž dał,
So ſam ſy ſ Čenjefom w radze,
A ſy tež prut nam ſacžecž dał,
Naž bohacischo žohnowal,
Kaž my ſo nadžiachmy.

Kak ſrudnie bě to w naſečju
Tak na někotrym poli,
Na wjele měſtach runachu
Sso ſhyw proſdnej roli;
Hdyž wocžalachy ſtajnenie,
Bne nadžechmch rjeniſcie,
Tam czini ſy ty džiwy!

Tak ſaſo žně ſm hlowali
Bohate, w Twojim mjenje,
Ssmy wjele stracha wutstali,
Na poſledi bě tak rjenie.
Dženž ſ džakownoſci ſwječimy
Něk' hwiedžen ſnjoym, ſo modlimy:
Ezech ſ Bohu, Čenjefej, daječe.

Še tej hlowbu ſtorži naležuje
Eſi, Božo, tón lud wobhi,
Kž nima žně tu na ſwedeče,
So Boži hleb je drobi;
Duž proſcha něk' Če ponižni:
Sso po wichej nuſ ſtajneſmi,
Eſi psches nju nowe džiwy.

Hdyž hudy hory proſhy cje,
Wot mozow wopuſhzem, ſo
Go wjazn dželacž nijemože,
Je tu, kaž ſapomini, ſo
A macža pschi teſ drohoci
Gswój maž luſ ſe ſylſami,
Tam doſtony ty džiwy.

Hdyž ſwerny nan ſo prozuje,
Pschi naſprzniſchim džele
Baſ doſaklujicž nijemože,
So ſwójsni hleb byg' mèle,
So žaloseži ta mandžella
A džecži hłodnie plakaja:
Tam, Božo, czini Ty džiwy.

Hdyž ſ hřotam je ſežinata
Ssniſcerz hude male džecži,
Jim macžer, nana rubila,
Ssu wopuſhzemne w ſwecži,
Hdyž ſyrotti a wudow
Něk' piſichod moja žalostny:
Tam czini Ty, Božo, džiwy.

Njech wola prut naž ſ polucži,
My ſam ſo pscherelsi;
Hdyž pschi naſlepsz ſaſtuži
Wichak tuni hleb ſm měli;
Tu njebe žana ſpotonosz,
Složz roſežeshe a pscherzinoſez,
Ty džibjeſche ſu hofſtacž.

My do winy ſu podam, ſy ſyhl nam hnadne wodacž,
Hacž teho njedostojni ſm,
Naž ſežiwenie podacž.
O Božo, Twoja dobrota
Te wulſa — maſ ſpōſnata.
Ezech ſ Bohu, Čenjefej, daječe. ■ p.

Priopk.

* Pschi pschedběžnym manevrje w Grožszchöcherje je 28. augusta adjutant Grimaskeho hūſarskeho regimenta, lieutenant Waždorſ, ſyň ſakſkeho kralowskeho komornika, ſ konja panul. Pschi padje je ſo ſtrachne wobſchložil a myſle ſhubil, tak ſo dyrbjachu jeho wotnijesč. * W Palzchenje pola Lomacža bu tele dny džonka, pola ſublerja Měrſcha ſlužaza, w hródzi wot jeneho wola ſ tajkej mozu ſ ſeženje pschitkoczena, ſo bu jej wutrobow ſacžſhczane. Wbphā hnydom ducha ſpusheči.

* W Mühlrädlizu w Schlesyñskiej je 33 wobzobow na trichinosis ſkhorilo. Khoři ſu psched nehdze 3 njedželemi kolbaſu, wot jeneho řeſnika w Mühlrädlizu dželanu, tiz ſam ſ ſkhorjenym ſkuſcha, jědi. Nekotre kruhi teſele kolbaſu hishcze naděndžechu, hdyž běchu trichinosis ſpōſnali. Wokrjezny ſylikus je w teſle kolbaſu ſ hromadami trichiny namakał. Sańdzeny tydžen jena ſobu ſkhorjenia ſonska ſekarjeſ ſdowoli jej ſ ruk ſuſ ſyba w wulkoſci hróſhka wutēſnucž. Pscheptanje wupokafa, ſo bě w tymle malym ſuſku ſtinacie trichinow. Jedyn muž je hidož na trichinisu wumrjel. ſe ſkhorjenych wobzobow je pschedo hishcze 5—6 wobzobow w ſmieronym ſtrache. ſkhorjenje na trichinosis w Mühlrädlizu je Opolskeho wokrjezneho ſylikusa ponuczilo, wſchitlich wobhlaſarjow ſwinjazeho ſyba w Opolnskim wokrjeſu ſ nowa pruhowacž. Tole popruhowanie je jara hubjeny wunoſek mělo; pschedo ſkoro wſchitz wobhlaſarjo ſyba ſu w nim pschedpanuli. Pscheptanje mikroſkopow wupokafa, ſo wone ſ džela ničo hódne njebehu, ſ džela ſo by wobhlaſarjo ſyba na nje ſpushečecž nijemožachu. Wokrjezny ſylikus je wobhlaſarjam ſyba poruczil, ſo dyrbja ſo ſa ſchtyri njedžele ſ nowa ſ pruhowanju ſamoliticz a bjes tym nuſnu wedomoſez nabycž. Nekotiſ ſpruhujomni wobhlaſarjo ſu ſa lepſe měli, ſo w pschichobze wobhlaſanja ſyba wostajicž.

* Na dróſy bjes Hochdorfom a Schielingenom cželo młodeho člowjeka ſe Schielingena namakaču, kotrejuž běchu nop roſraſyli. Wurubilo ſo cželo njebe. Sarajen dyrbjescze ſo ſa nekotre njedžele ſ jenej holzu w ſwojej wſy woženicz; duž měnja, ſo je młodeho člowjeka nechtó ſe žarliwoſci ſkónzowal, tiz hebi tu ſamu holzu ſa ſonu žaba. Jedyn cželadniſ, tiz ſaraženeho na dróſy naděndž, jeho na kromu dróhi wali, měnjo, ſo je pjan, hdyž jeho na druh ſenj jedyn hólczeſ namaka, kotrež to wyschnoſci ſ wiedženju da.

* Na podobne waſchnje kaž na ſupje Martinique je wichor w Cobe w Japanskej ſakhadzał. Wjèle ſobzow je ſo w morju po-nuriło, bjes nimi němska ſobz „Helene Niclers“, ſ ſotrejež ſo wobzom muži ſepi, a jendželska kanonowa ſobz „Tweed“. Wscho hromadje je na 250 wobzobow ſimjenje ſhubilo. W jenym pschimóſkim měſeče bu 45 wobzobow wot padazych domow ſaraženych.

* S Pölschach, hdyž je, kaž tydženja piſachmy, wulſa woda zyrtwinu węžu (torm) wottorhnuła, ſežhovazza powjeſce pschindže: Pschi powalenju węže bě ſo blidatſki pomoznik Lukasch Raſchob ſaypnuł. ſa ſaypnujenym hnydom pytač ſapocžachu, a ſrjedu, ſchtwórtu ſenj po ſaypnujenju, běchu roſpadanki tak daloko ſwotrumowali, ſo ſo ſ ſniesboženemu dorhdu. Spodziwanje njebe male, hdyž Raſchob wozgi wocžini a hdyž ſ jeho praschenow ſpōſnachu, ſo hishcze myſle ſbył njeje. ſawoſachu hnydom leſkarjow, ſo hdyž jeho pscheptali. Tuzgi ſpōſnachu, ſo bě jenož jeho hlowa ſ ſyba ſražena a hrjebla njechtó mało ſlózene. Raſchob je ſo ſ tym ſmierci wulhował, ſo bě nad nim ſ padazymi hrjadtami a roſchtami proſnjenza naſtala, tak ſo možeshe dyhacž. Raſchob praji, ſo je nad ſobu ſopacž a rycz ſaypnuſa, a ſo je wo pomož wokał. 70 hodyž doſtoho bě wón pod roſpadankami ſahrjebanu leſał. Prěnje ſlowa wulhowaný ſe ſwojej ſtaraj macžerju poręčka, kotrež bě ſ Roſegga na poříeſ ſwojeho ſyna pschischla a ſa njeho hidož kaſchę ſkaſala. Raſchob powjedaſche, ſo jenož ſ khwilemi myſlow měl njeje a ſo je ſ hložom wo pomož wolajo ſybwawit. Wulhowanſke džeto bě ſo ſ thym ſadžeržalo, ſo bě wyschnoſez pschikafala, węžu naſprijodžy do zyka wottorhacž, prjedy hacž ſ wotrumowanjom roſpadankow ſapocžachu.

* „Prječ ſ mječom!“ Žada hebi jedyn ſobudželacž hamſtlich „Wojetſtich nowin“ ſ pschicžinu roſpominanja wo trjebanju doſkeho mječa pola pólneje artillerije. „Mječ je“, tak ſo naſtaw ſobfamkije, „ſa artillerista jenož parady ſtruch, a to tež jenož n promenadje abo kermaſchu. Njech wón prawje bory ſwoju ſtaru pschecželnižu, hladku kanonu, ſežhuije.“

* Bohaty pschekupz, tiz bě hebi želeſne durje ſ pinzy dželacž dał, w kotrež ſwoje ſkoto a ſlebro hlowashe, čaſto do njeje hodybje, ſo by ſe ſpobanjom ſwoje bohatſtwo wobhlaſar. Samkar, tiz bě durjow sam ſdělał, ſliczbowanie ſa njón pschepodawſki wobzobje pschispomni: „Kebžbuję ſa wěſte pjeru; wone je ſtrachne, hdyž by

so wone sa mami samko, byscheze so w paßlach popanuli, kotrej druhim powlakujecje! Nekotre lata so minuchu, a njenasvityni pjenjeznik swoj polsk, tig wscheinje wopytowasche, pschezo bôle roscie widzesche. Wón radowasche so nad nahromadzenym bohatstwom a sa njego bê wulke wjezele, hromady pjenies liczic a na tajke waschnje mohel riez swojego pschiboga czesczic. Nas, hdzy wón sa so tig swojemu polkadej pschinidze, sabu wón njesbozowne pjeru wotstojic. Duż bê samknieny se swojim bohatstwom a swojim sadwelowaniem. Wón wola, skłrczki, wuje — wscho podarmo! Zeho pinza je scheroki row, s kotrej hlos dzłosczenja won njeslinczi. Wón hłodu a lacznoscze wumrje a wosmje żalożny konz pschi swojich pjeniesach. Bjes tym jeho we wscheinach stronach pytaju. Lubja temu myto, tig nějsku powjesz wo nim pschinieke. Sklonzne samak shoni, so je so pjenjeznik shubil. Straſcne pjeru, kotrej wunamakat wón je, jemu psched myble stupi; wón so boji, so je wone temu, tig je zebi jo dzelerac dał, skmiercz pschiniekle. Wón wychnoszti wosjewi, hdze je potajne mestno w pinzy. Durje woszobiteho wielba w pinzy se zelensnymi żerdzemi wulamaja. Kajti napohlad! Wobkiedzec polkadow hłodu wumrjewski na hromadze skotu a sklebora leži.

* Na spodzivne waschnje je wondano w jenej piwańi w Bodenbachu jedyn pohoncz do njesboja pschischol. Hdzy swojeju konjom pizowasche, bê jedyn s njeju jara njemerny. So by jeho smierował, pohoncz jemu t hłowie dziesche a jeho majkasche. Kon pak majkanje wopak srosumi; wón staroscziweho pohonca do hornjeje huby kuñnu a ju s brodu wottorze. Kruch hornjeje huby s brodu pschidzho namakachu a pschiveleny lækat ju sa so pschisch. Pobrachowazy dzel je kon spodzivel.

* Awstriske nowiny pisanju, so w Awstriskej tak bohatych žnijow po kalkoczi kaž tež po kalkoczi, kaž ležka sa wjele lêt bylo njeje. Woszobie staj so pscheniza a majb derje poradziloi. Ssamo duby su telko żoldzow nanjeble, so može so tikkoczi telko swini, kaž hewat, wukormicz.

* Wyshe horow pola Turina (w połnóznej Italii) 31. augusta bylny wichor czehniesche, bjes tym so s dobom w dolach wulke krupy padach. Byle žne su saniczone, wjele twarjenjow je woszobkodzonych a mnosy ludz su franjeni.

* W Kopenhaugenje je so nemsli generalny lieutenant s Gröben wot nahleje skmiercz pschelhwatal. General so se swojej mandzelskej a dzowku w jenopsceznym wosu wjezesche; dzowzyna pscheczelniça, kniezna Mogensez, hotescku wjedzescze. Blisko zelensnicy so woslama; wón so spłoscji a dgiwi po měsce czehniesche, wos powrózgivski. General s Gröben zebi hłowu żalożnie frasy. S krewju polateho jeho na noszylach do hojernje donjezechu, hdzeż sa dwie hodzinje wumrje. Žonske buchu teho runja franjene, tola niz straschnje. Generalowe czelo su do Berlinu dowiesli.

* (Na sdače morwy.) W Saint-Crepinje pola Nederza w Franzowskiej tele dny 70-létnego kublerja Boulenga thowachu, tig bê dzenj předby wumrje. Tsjom pacholam, kotzis kaschez njekehu, so ibasche, so so w kaschezu czelo sklebje hiba, tola hale na dompuczu s pohrebnisczco to fararzej t wjedzenju dachu. Tuton so s kwatkom na pohrebnisczco wróci a kaschez wotewricz da. Bouleng bê wopravde hiszczes žiwiy, hacż runje wschón bjes myßlow. Ruzu, kotrej bêstej Bozu martru dzerżaf, bêstej na woczi wupschestrjenej. S wulkej próz u poradz, jemu do huby nějchto wina puszczielic, schtoż jeho po sdaču woszchewi. Hacż dotal pak hiszczes žaneho sklebza njeje prajscz mohel. Zeho dyh porjadanje thodzji; nadzjeja so, so jemu žiwjenje sdażera.

* Na kupy Martinique, s ranja szredzneje Ameriki leżazej, je zyllon (bylny wichor) żalożne sapusczenie nacjinil. Schkoda nêhde 60 millionow frankow wuczini. S dwazyczi zokorowych fabrikow, tam woszlejazych, s kotrej je kózda nêhde million frankow hóDNA, ani jeneje stejo wostało njeje. Drjewiane twarjenja su wsche rostorbane a spowalene. Twierdsho twarjene kheze su rosztychnowane, zokorowe repy, hiszczes na polach leżaze, buchu wot wichora daloko wotnieszene, wulki dzel bu do morja sawety. Hiszczes stejaze repy su teho runja shubjene, dokelz buchu hiszczes twierde repy slamane. S połnózneho dzela kupy hiszczes janich powjesczow doschlo njeje. Duż niewiedza, hacż su tamne stronu pschelutowane wostałe, abo hacż su powjescze teho dla wuwostale, dokelz je wschón woskhad po drobach dla spowalanych schtomow njemózny scinjeny. Telegrafowe groty su wsche rostorbane. S lódzow, kotrej so blisko kupy wot wichora pschelhwatachu, su so skoro wsche shubile. Pschi wichorie je wjele czlowiekow wo žiwjenje pschisch; pscheknate njeje, hdzy so liczba morwych na 500 woblicz.

(Brykwinie powjescze hladaj w pschilosy.)

Jako rjany dar

k wselakim přiležnoscam hodzí so „Serbska knihownja“, wukhadzaca w Budyšinje a přinošaca pěsne, powedańka, dźiwadłowe kruchi atd. Hać dotal stej wuslej knižcy:

1. Wjećorne pěsne wot W. Hálka, přeložil Adolf Černy a

2. Přiroda a wutroba, pěsne Jakuba Cišinskeho.

Wobej knižcy hodzitej so wubjernje jako dar kózdej serbskej knieźnje. Płačzna à 50 np.

W cišcu so namakatej a bórzy wuńdzetej

3. Serbske wobrazki, powedańka ze serbskeho živjenja wot Adolfa Černeho a

4. Hońtwa za mužom, wjeselohra wot Michała Bałuckeho, přeložil Ernst Muka.

„Serbska knihownja“ předawa so pola k. Marka Smolejera (w wudawańi „Serbskich Nowin“) w Budyšinje.

Schaty žimaze maschine w woszelačich wulkoſezach porucza tunjo

Richard Otto, mechanik na horniczskej hafy 18.

Najlepši skótny pólver, mlošowy a wuzitlowy pólver

je na pschedan

w haptzy w Kummwaldzie.

So je pólver dobry, woskoli woszobzherjo skotu rad woszobzherjo.

Kolmas

najlepši tajkoscz w czwizach po 1/2 a 1 zentnarju, kaž w kaschezach po 2 puntomaj porucza po najtuniszych płaciszach

Otto Engert, en gros drogowe khlamy en detail 10 na snutkownej lawsej hafy 10.

W wudawańi „Serbskich Nowin“ je sa 50 np. dostacz:

Spěwna radosc. Zběrka

šulskich spěwo. Druhi wudawk.

Szrawowe aufzije.

Wotawa na Sprejnych kłach rycerklubow w Kolbiza, Wykolej a Schenzeny, Rakczanskuemu kniejsztwu sklebzacych, ma so szczeglowazaj dnaj po jenotliwych sahonach na pschedzowanje pschedawac.

Szredz 9. septembra rano wot 8 hodzin w Kolbiza.

Sapoczątk na hrodowej luži.

Popoldnju wot 2 hodzin w Wykolej.

Sapoczątk pschi Sprejnym moscę.

Szrawort 10. septembra rano wot 8 hodzin w Schenzeny.

Sapoczątk na mlynowej luži pola Kolbiza.

W Rakczach, 26. augusta 1891.

R. Pelz, wyszyski hajni.

Najlepši

Mizzaski jędzny

proveński woli

(non plus ultra)

wubjernje sklebzacy,

Mischjanske winowe

skalowy sprit

porucza tunjo

en gros drogowe khlamy en detail

Oty Engerta.

Šalsowy pólver, skotuy wuzitkowy pólver,

wobjerny pólver sa kwini,

butrowy pólver,

restiluzionski skid

jako mas sa konje,

Hartensteinske kapki

jako brédk t wotdżerzenju thoro-

sczow wot skota po starym wu-

pruhowanym wukasanju

porucza

měschjanska haptka.

Zara wajne sa

woczi kózdeho.

Ssama wopravdzita dr. Whitowa woczowa wodzicza wot Gra-

ngotta Ehrhardta w Delze w Thü-

ringsskej so dla swojeje zwetoflaw-

noścze často podražuje, czehoz dla

prosču, sklebowaze wopisanje dobro-

cziwje woskobzbowac.

Wona so w podolhochych sklebzacych ble-

szach se slamanymi rózkami a wu-

stejatym pišmom: „dr. Whitowa

woczowa wodzicza“ pschedawa.

Kózda blešcha je se žoltej papjerku

s tymle satitowaniskim snamjenjom

a s mojej firmu po-

lepjena a je se syglom

satitowaniskeho snamje-

nja samknienja. K temu

je mała knižka pschidata.

Pshed podrażowanjom zo-

warnuje.

Woczowa wodzicza je w wjele

haptkach dostacz, tak tež w mě-

schjanskej haptzy w Budyšinje

a w haptkomaj ll. haptkarjow

Gauſe w Bjarnacziach a Große

w Woſtrowu.

Dwózby 10,000 ml. a 6900 ml.
na dobrze hypothece pożyczę pyta
rečnik Mütterlein.

W Rakezach čížlo 78 je khež
f 5½ körzem pola na pschedan.

Crawowa awkzijsa.

Niedzela 5. septembra 1891
popołdnju 1/24 hodzin ma żo tra-
wowy wužitk Hněwecžanskeje
gmejny po ložach a sa hotowe pje-
njesy f wuměnjenjemi, prędy wo-
siewomnymi, na pschedawacj. Shromadžsna pschi
gmejnskej lužy tam.

G. Hartmann,
gmejnski pschedstejiczer.

Skótka awkzijsa.

Ssrjen 9. septembra maja żo
w Harsteinez kuble w Porszizach
wot dopołnja 10 hodzin 1 frébz,
1½ létnej, waloch, bjes bracha, žylnej
a wulfi, 4 kruwy, dwie f njej
młodej a žuczelnej, 2 jałozhy, 2 cę-
zaj, 2 wjasnej cęzecze, 1 młody
cęz, 2 ręnej žwinieczi, 3 prożata,
1 wowza sa hotowe pjenjesy na
pschedawacj.

Dobšedjer.

Wódne pónowje, kótky,
rolowe plath a khachlowe
rébliki, neseżowe durje, že-
lesne khachle a khachlowe
roly porucza tunjo

Pawol Walther.

Dla wulkeho składa pschedawam
huscheny polci, 4 hacj 5 porstow
tokthy, punt po 75 np., pschi wote-
wsacju wjazy puntow tuńsko.

O. Petška na herbskiej hažy.

Mloko

w najwjetšich a najmjejskich dżel-
bach po najwyšszej placisnji
stajne kupuje

parna mlokańja Ottý Eversa
w Matich Debkezach.

Hriby

kupuju po najwyšszych placisnach
a pytam ludzi, kofiz sa mnie hriby
we wszech stronach polupuja.

Jan Gehring, pschedlupz
w Huzh vola Žiczenja.

Wolij k maschinam
w wschelakich kajtoscjach sa cęzko a
loholo żo cęzrjaze maschine.

Wolij k schijazym maschinam
w bleskach po 30 np. a po wasy
porucza tunjo

Otto Engert,
en gros drogowe khlamy en détail.

Koprowy vitriol
zyły a tołczęny
f nacjinjenju pscheny porucza tunjo

Otto Engert,
en gros drogowe khlamy en détail.

Najwjetshi skład khachlow w Budyschinje.

H. R. Teutschera, hornicžerſkeho mischtra

33 na kamiennej hažy 33.

Porucžam wulkeny skład wszech družinow

Khachlow a warjenskich maschinow

wot najprosežszych hacj f najwožebniſchim we wszech barbach a po naj-
tuniszych placisnach. Khachle a warjenske maschine tunje, rucze a f rukowanjom
stajam; w mojim skladzie ſu wsche druziny khachlow na wobhlađanje wustajene.

Skład wschitkich železnych dżelow, f twarjenju khachlow trębnich.

Lětusche nowoscze drastuých tkaninow

sa nashym a symu

su doschle, schtož ſebi dowolam, f tutym f wjedzenju dacj.

Najwjetshi wubjerſ.

Pomérne twjerde placisny.

Julius Hartmann Sohn

na mjaſowym torhōſčzu 14/16.

Dalokorečnik čížlo 4.

Theodor Niecksch prędy Tr. Jermis twarjernja maschinow a porjedžernja

na Draždanskej drózy 2 w Budyschinje

porucža żo

f twarjeniu ratařskich maschinow a f jich porjedzenju, kowar-
skich dužakow (mehow) we wszech wulkoſczach, piwařenskich a
mhynskich maschinow, elevatorow sa kamien, žihel, lód,
wuhlo atd., transmisijow, zentesimalnych mostowych
wahow, wszech porjedzenjow a f dželanju maschinow
wschelakej družiny po tunich placisnach a dobrym wuwjedzenju.

Wubjernu šokoladu,
punt hižo po 1 ml. a dróžku,
kakao vero w kuskach,
kuk na ſchaku dožaha,

kakao,
ff. vanillu,
kakaowý thej,

thej atd.

Alwin Schrader
londitorija
na swonkownej lawskiej drózy.

Stare pjenjesy!
ſkote a ſkaborne, wožeje stare
speciestoserje po najwyšszych
placisnach kupuje

Adolf Boetius, ſlottnik
w Budyschinje pschi bohatych wrotach.

Žinjowe khěrlusche,
khěrlusche f narodninam,
khěrlusche f kwakzej,
sbožopschejaze khartli,
žohnowanje sa dom
porucža w najnowszych muſtrach
po tunich placisnach

Gustav Rämsch.
knihiwjasař na bohatej hažy 21.

Balsamiski
salizylskokisaly lój
psche bolaze nohi, ſrybowanu kožu,
swosabjene stawy atd. f haptysi
H. Schelchera,
salizylskokisaly próch
psches nohowy pót atd. porucža

Otto Engert
en gros drogowe khlamy en détail.

Wolijowe a wodowe barby

wscheje družiny,
lanowolijowy ſirniš,

beruſteinowy ſak,

kožowy ſak,

železowy ſak,

terpentinowy woliš,

němſki a franzowſki,

sikkatifs,

běžith a w pólvrach,

barbiče,

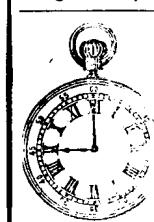
pěškojtu papjern,

zement,

gyps

pola

Strauch & Kolde,
3 na kamiennej hažy 3,
drogowe khlamy f ſlotemu worlu.

 Pschedawanie a
porjedzenje
w sché druzinow
čajnikow.
Placisny najtunischo
a rukowanje na dwé
lécje.

Gustav Mager,
čajnikat
11 na herbskiej hažy 11
pschi starých kasarmach.

W wudawaťni „Sserb. N.“ ſu
boſtač:

Serbske kmotſjaze ſisy.

Š našlalom Macziny Šerbiskeje
šu wusčke a w wudawatni „Šerb.
Nowin“ na pschedan:

Aščiz a polměhaz abo Turkoojo
psched Vinom w lēcje 1683.
1883. Placzisna 40 np.
Grójnicki. Šberka powědańczkow.
1885. Placzisna 40 np.
Nadpad pola Bukez. (1758.)
S wobrasom. Druhi wudawki
1888. Placzisna 30 np.
Jan Manja abo Hdje statok
moj? Powědańczko se ſerbſkich
ſtaſiñow nowiſcheho čaſa.
1889. Placzisna 40 np.
Witwa pola Budyschinia. (1813.)
1891. Placzisna 50 np.

B. Fischer

na žitnej haſy
porucza ſwoj wulkotny ſkład:
deziſmalnych mostowych wahow,
kaž truhazych maschinow,
kaž tež dobre Solingſke worzlowe
twory, jako:
blidne nože a widlički,
nože ſa ſelene warjenje,
dybſacjne nože,
reſniſke nože,
ſedlaſke nože,
ſchewſke nože,
projeſke nože,
nožiſy atd.
a wſchē kuchinſke a hospodařſke wězhy
w ſnatej dobrej tworje po naj-
tunischičkach placzisnach.

Plat

ſo ſ wopratodſitej indigo-barbu
barbi w B. Kellingez barbjerii
w Budyschinje.

Mužaze ſkulnje, tholowh,
ſazy atd. ſo ſ njepruččatymi bar-
bam i ſ nowa barba a kaž nowe
ſhotowjeſa

w B. Kellingez barbjerii
w Budyschinje pschi žitnych vlkach.

W Delnej ſinje čiſlo 27 je
ſa ſprawnych a měrnych ludzi wo-
bydlenje ſ 1. októbre na psche-
najecze.

Starſchi, lotiž čzedža ſwojim
ſynam ratatiku ſkulu wophtacj-
dacz, namakaſa ſa nich dobru penſiju
pola ſwidowſeneje Schubardtowej
na Albertskej dróſy 4 delka.

Wučobnik ſo pyta.

Psichobne jutry abo předy móže
mlody člowej w ſených wjetſich
kolonialworoſvých a ſpirituoſvých
klamach jako wučobnik ſaſtupeč. Dalsche je ſhonicz w wudawatni „Šerb. Nowin“.

Holczej, kif čze w Draždjanach
pjekarſtvo a konditorſtvo na-
wuknuć, móže ſ psichobnými wu-
měnjenjemi do wučobych ſtupicj. Dalsche je ſhonicz pofa pjetatſkeho
miſchtra Hajnzy w Baczonju.

Gustav-Adolfski ſwiedžen w Bukezach.

Lubijſke pobocjne towarzſto Gustav-Adolfskeho wuſtawa ſměje
ſwoj ſetuſchi ſwiedžen ſrijedu 9. ſeptembra t. l. w Bukezach.

Popołdnju 1/2 hodzin ſwiedženſki čah a ſerbſka Boža kluzba,
na ſotrejz budže ſ. farač Gólcz ſ Budyschinke pređowacj. Němſka
Boža kluzba ſapocjne ho popołdnju w 3 hodzinach, na ſotrejz budže
t. P. P. Dr. Kacer ſ Lubija pređowanje džerječ.

Po ſkócených ſemſchach w 5 hodzinach roſprawa wo towarz-
ſtowych naležnoſczech w Bukezanſkim hosczenzu.

Wſchitzu pschečeſlo Gustav-Adolfskeho towarzſta ſo na tutón
ſwiedžen wutrobnje pscheuproſchu.

w Lubiju, 28. augusta 1891.

Towarſtowowe pschedžhdſtwo.

Guda, měſtopſchedžyda.

Pschi ratarſkej ſchuli w Budyschinje
a w hadarskej a ſahrodniskej ſchuli, ſ njej ſjenocjenej, ſo pónđeslu
19. októbra t. l. nowy kurſ ſapocjne. Dalsche wukauje
direktor J. B. Brugger.

Ernst Herkner

čaſhníkac
w Budyschinje na hlownym torhochſtu 8
porucza ſwoj wulkotny ſkład
regulatorow
ſ bijadlov a bjes njeho,
ſejenſke čaſhníkiki,
budžaki na puczowanje,
ſkote mužaze a žonjaze čaſhníkiki,
kléborne a nowoſkłéborne zylindrowe
čaſhníkiki
ſ remontoirom a bjes njeho.

Nillove, talmiowe a doublowe
rječaſhy

na jnowiſcheje ſaſony.

Rukowanje ſ ſeſce. **Arneče ſprawne poſkuſenje.**

Poředženja

na wſchēh družinach čaſhníkow ſo wote mnje
rueže a po tunich placzisnach wobſtaraju.

Plaki k wotselenju

po 45 np., 1 ml. 25 np., 1 ml. 40 np., 1 ml. 75 np., 2 ml.
haſz do 6 ml.

hwesdy k wotselenju po 50 np., 90 np., 1 ml. 50 np.,
2 ml. 25 np.,

proki po 45 np., 75 np., 1 ml. 75 np., 2 ml. 2 ml. 25 np.,

2 ml. 75 np. haſz do 4 ml. 50 np.,

tselne ſarcze (ſchajby) po 75 np., 1 ml., 1 ml. 50 np.,

1 ml. 90 np.,

dujawy (ſ ſelenju) po 50 np., 90 np.,

dujawy ſ možasom wukladžene po 2 ml. 25 np.

A. & W. Neuahahn

4 na ſerbſkej haſy 4.

Serbske blido

je wot nětka kózdu wutoru wječor w 8 hodzinach w piwo-
wym hrodźe po jenym ſkodze. **Někotři Serbja.**

Moje bydlo je nětko

na seminarſkej dróſy čiſlo 4

po 2 ſkodomaj

w domje knjesa rěniſkeho miſchtra Roſiga.

Pawol Strobel,
ſubny wuměl.

Dwě holzhy ſe wžow dostanjetef
wot 1. októbra pschi jenej ſonje
— na Hoschiz haſhy bydlazej —
dobru penſiju a wucžbu w ſonja-
zym a hospodařſkim džele. Dalsche
je ſhonicz na bohatej haſhy čzo. 8
w klamach.

Džowli pschi 180—186 ml.,
wotročkow pschi 270 ml. mſdy,
dóſti, kluzobne a kuchinske holzhy
ſa tudomne a Draždjanſke ſtronym
pyta Schmidtowa na ſukelnſkej
haſhy čiſlo 10.

Rolnych poſonečzow, ſrénkow,
wolazych, kluzobne a hródźne džowli,
dželacjerſke ſwójby pschi wžokoj
mſdy pyta Heynoldowa na wžokoj
haſhy.

Shubil

je ſo wot Nowych Bobolz na
Wielecjanſkej dróſy haſz do Bo-
bolz kléborny zilindrowy re-
montoirski čaſhník. Sa dobre
myto wotedač pola t. Rausen-
dorſa w Bobolzach čiſlo 1.

Palma měra

na row
čeſneho mloženja Jana Michalika
ſ Koſčle,
ſnjeſbojenego 7. augusta
a ſemrjetego 14. augusta 1891,
w starobie 24 let.

Jeſ. 40, 6: Hlôš praji: Preduj. A móz džesice:
Šato dyrky ja předomac? Wživo čelo
je jato trana, a wſhita člomjeczna traz-
noſc je jato kweita na volu.

Preduj: čelo je laž trana
A laž kweita ſahinje,
Runjež njeſda ho byč ſraſa,
Dha wſhita ſimercz ju poſhječe;
Samo we najrjenskich ſetach
Kęzjeſajeſe mložoſe
W ſimertnym dole w čaſhných hetač
Zandgel ſimercze ſtukuje.

Tak je ſo tež tudy ſtalo
W hečje Margarečinej,
A je ſo wopataſoſ,
Kac tu človiek pjeſzy ſtej.
Tu psches jara džiwny pschipad
Bulle njebože ho ſta,
Kif hde druhde drje na pschikad
Šnadj ſo ſtava ſ porédka.

Tu naſh luby towarzſh běſe
Postajit ſo t ſepierjej,
Hdjež ſa tydžen wumozjeny
Pſches ſimercz bu ſe zaloſje,
Tak ſo nětka ſ palmu měra
Dženža Tvoři row debimy,
A kabatej ſ kónz Twojoh džela
Dobru nōž tam poſhejemy.

Zamu wſhita na tamne ranje,
Ras na ranje wěčnoſeſe
Twoje čelo ſaſo ſtanje,
Snowjene a traſhniſe,
Hdjež poſteſtanu ſimercine čaſhy
A kónz ſmeju njeboža,
Tam ſo nadžiemy ſaſhy
Sbóžnoh ſaſhovidženja.

Poſhječeſlo wot ſobudželacjerow
njebočiſzleho w Margarečinej hečje
psches Gustu Hataſa.

(K temu čiſlu pschihoſa.)

Turkowske głowki
najlepsze druziny porucza
Moritz Mieczewa
pschi miaszowym torhoszczem.
Destilazija snathch dobrzych likerow
po starzych tunich placzisnach.

Raiß
jara rjany a wulkosornaty,
punkt po 16 np.,
zentraer po 15 ml.,
jako nesczto jara tunje porucza
Th. Grumbt
na swonkownej lawskiej haſy.

Baleńz
jednory a dwójny
w snathch dobrzych a derjeszodzzych
druzinach poruczataj tunjo
Schischka a Mieczka.

No. 13.
Naſchu i rukowaneſho ſamorskeſho
tobaka dželani 4 np.-zigaru pod
cijeklo 13 kurjeram naležne po-
ruczamoſ. **Ginzel a Ritscher.**

Pali
ſo zigara rjana běla a ſłodzi wona
derje, je wona, hdyž 100 wot njeje
po 2 ml., 2 ml. 20 np. a 2 ml.
80 np. pschedawamoſ, wobledzbo-
wanja hódná.
Ginzel a Ritscher.

Ahojebuski
Portorikofski tobak
Wasungofski tobak
w rokach a po wasy poruczataj
Ginzel a Ritscher
na wulcej bratrowskej haſy 6.

Richard Neumann
porucza kyry a paleu

Hofei
w najwiejskim wubjerku a naj-
lepszej dobroſci po najtunich
placzisnach.
Pſchi wotewſaczu wjetſich džel-
bow ſo pomérne niſche placzisny
woblicza.

Tunje
zigary
kupowanſke žorlo ſa ſachopſchedawa-
rjow,
thyaz hido po 20 ml.
porucza
Richard Neumann
na swonkownej lawskiej haſy čzo. 6
filiala na bohatej haſy čzo. 28.

Hofei
kaž jed rěſaze, porucza
Paul Walther
na ſitnych wilach.

Druſčeze banty

ſu ſaſo nowe doſchle w krafnych muſtrach, 8 zolow ſcheroſe; ſtarý
lóhez ſ nich hido po 45 np. hac̄ do 2 ml., kaž wſchitko druhe po tu-
nich placzisnach porucza **Juriij Sarjenk** w Khróſczizach.

Destilazija Adolfa Rämscha

w Budyschinje na butrowych wilach

porucza ſwoje dobre dwójne ſikery jako rózowy, hontwjeſki,
khejorski, ſelowy a herſlizowy ſiker, kaž tež derje cziszczeny palenſ
prěneje a druheje druziny, wopravdžite winowe kihalo, kihalowy
ſprit a plodowe kihalo w bleſchach a po mérje. — Naturſku
khimjelszku liter po 40 np. — Tele ſikery ſo jich dobroty dla
t kwaſam, kſečzisnam atd. poruczeſa.

Destilazija Ad. Rämscha wot lěta 1868 wobſteji.

Emma ſwidowjena Vorwerkowa
porucza płyſhove pjeſſe, ſetnje pjeſſe, zanki, modne žakety,
deſhčne mantle, trikotowe taſſe w wulcej wubjerku po tunich
placzisnach.

Poskuſzenie w němſkej a ſerbſkej rěči
w Budyschinje na hlownym torhoszczu 5.

Jabluſkowe kihalo

najlepshe t ſolotni a t kladzenju ſadu liter po 20 np., teho runjo
jabluſko-winoſny napoj

bleſchu po 45 np., dale jabluſkowe wino, jahodkowe wino,
jeſečzate limonady a mineralne wody porucza

Hornjoluziſla tlóčernja ſadu
dr. Hermanna a dr. Dežki
na ſadnjej bohatej haſy 3.

T. Albert na horuczeſkej haſy 13
porucza ſoſy a matrazh ſ ložom a bjes njeho.

Ratarjezhy.

Dürrenbergſku { jehžnu hel,
ſkotnu hel,
najlepsi portlandſki zement w $\frac{1}{1}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ tunach a po wasy,
naturni mas a kolomas, módry w prenjoſtnych čwizach a po wasy,
maschine ſoliſje ſa čeſzko a lohko ſo čeřjaze maschine,
vafelnowy mas na kožu w tycach po 10, 5, 2, 1 a $\frac{1}{2}$ punta a po wasy,
karbolineum Avenarins, najlepshe t maſanju na drjewo pſche hnicze
porucza pſchezo čeſtive a placzisny hódnó

A. Lorenz na ſastawniſchezu w Ratarjezach,
ſkład kalka, wuhla a pſchitupnych hnoſow.

Hamburgsko-amerikanske
lódźtowwe akzijowe towarſtwo.

Exprézna

a poſtſta parolódžna jéſba
ſ Hamburga do New-Yorka
w Southamptonje pſchijesdzaza.

Jéſba po morju traſe něhdze
6—7 dnjow.

no. 840.

Pódlia teho porjadna parolódžna jéſba
ſ Hamburga d. Baltimory, ſ Hamb. d. Wjecž. Indiſleje,
: Braſilſteje, ſ Hamburga do Havanny,
: La Plata, ſ Hamburga do Mexila.

Dalsche wukasanie dawa Carl Meisel w Budyschinje.

Redžbu!

Sawěſczenja do ratarſkeho woheňſawěſeza-
zeho towarſtwo pſchijima

Curt Möſchler w ſchiwej Borschči.

Hofei

jara ſylnje a cíſeze ſłodzazy
njeſalený punt po 1 ml. 20 np.,
hac̄ do 1 ml. 60 np.,
paleu punt po 1 ml. 40 np. hac̄
do 2 ml. porucza

Jan Wjenk
na ſwonkownej lawskiej haſy 38.

Zigary.

Najlepshe 4 np.-zigary ſu do-
ſtaſz pola

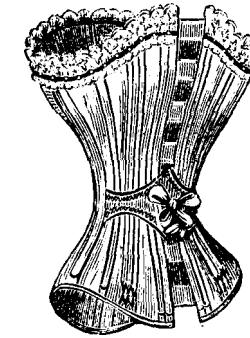
Jana Wjenka
na ſwonkownej lawskiej haſy 38.

Wyſokorukata

ſchiſaza maſchine

Biesolda a Locki
je najlepsza a najkharmaſcha ſa-
ſwóſbu a rjemjeſli-
niſke dželo. Sa-
jeje hódnoscz dolhe
lěta rukuju.
Schijaze maſchine
wſchech druzinow
ſo wote mnje wuporjedzeja. Stryko-
vanske maſchine po fabriſſich pla-
cziſnach pschedawam.

Richard Otto,
mechanik na horuczeſkej haſy 18.

Schaltly,
mužaze kravath,
pſchedkoſchliky
ſ khornarjom a bjes njeho,
gumiſjowe ſchaty,
ſ lě
porucza

M. Walther
10 na bohatej haſy 10.

Wobrashy

(bilby) ſo rjenje a tunje ſachkleń-
duja a ſ woblikom wobbadža,
domowe žohnowanje a wobrashy
w wulcej wubjerku a tunich pla-
cziſnach pola

Maxa Mützy
na bohatej haſy 11.

Bonjaze ſukuje, pjeſſe,
rubishezja na hlownu
ſo njepruſhczatymi barbam ſ nowa
barbj a ſo kaž nowe ſaſo ſhotowjeſa
w Kellingez barbieńi
w Budyschinje pſchi ſitnych wilach.

"Serbske Nowiny" wudawaia so kóždu sobotu.
— Śtwortlétne předplata w wudawařni 80 np. a na
němskich póstach 1 mk., z přinjeſenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde čísto placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíš Smolerjec knihicíščenje w mačičnym domje w Budysinje.

Čísto 37.

Sobota 12. septembra 1891.

Za nawěštki, kiž maja so w wudawařni "Serb. Now." (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot maleho rynčka 10 np. a maja so řwórkem hač do 7 h. wječor wotedać.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. Khějor Wylem je wutoru wječor do Mnichowa pschijel, so by hōdnoſc̄ bayerskeho wójska pschi manevrach pruhował. Pschi pschijesbje do Mnichowa je khějor krótku rēč měl, kotrež so, kāž wšiché khějorowe rēče, wot politiskeho hōvěta wschelako wukladuje. Mnichowskemu měschezjanosc̄e so sa powitanje džakuzzy wupraji dowěrjenje, so so jeho prózowanja wo salhowanje měra wot wšiché němskich wjerchow a tež wot bayerskeho prynza-regenta podpjerau. W tychle słowach wěsce nicžo njeſměrowaze njeleži, a tola wukrajne nowiny s nich wuwodžuju, so měr wjazy zyle wěsty njeje. Wone njenadeňdu w nich pschewbdczenje kruje nadžije do sdžerženja měra, s kotrejmiž je khějor hewak swoje rēče wobsamknul. Jenym Winckim knježerstwowy nowinam je nadpadne, so je so, kāž hīžo psched krótkim w Merseburgu, tež w Mnichowje tole wuwostajenje se stroný khějora Wylema stalo, haj so wón ani nadžije wuprajiš njeje, so budža jeho prózowanja wo salhowanje měra wuspěchne. To je njeje pschipadnje stalo, wone měnja, to njeje bjeswusnamne wuwostajenje, w tym dyrbí wotpohlad bycz, to ma bycz poſik, so drje so wo salhowanje měra prózuje, so tak je wěsta bojosc̄, s krótki, so hu so wobſtejnosc̄e pschéměniše, tak so ani móžno njeje, nadžije wuprajiš. Nowiny pschi taſkim wułożenju tola pschecžorne widža. Njeprje so, so hu nětežishe politiske wobſtejnosc̄e mało swjehelaze, tola lepsche wone sa zyle poſlednje lěta byle njeſiſu. Hdyž su několé wšiché europiſke wulkomozy na wójnu pschihotowane, leži w tym runje najwjetſcha wětosc̄ sa to, so k wójnje njeſeňdže. Kóždy stat so wójny pschi nětežisich wudokonjených brónach boji; pschetož pschichodna wójna by njeſmérne čłowječe wopory žadalo, a ſchtož by w njej podležal, teho bychú do čista ſanicžili.

— Jego Majestosc̄ kral Albert je so ſrjebu s manevrow awstriſkeho wójska pola Schwarzenawa do Schandawa wróćil. Wezera je so wón na khějorske manevry, kotrež so tele dny pola Erfurta wotpbywaju, podał.

— W pschichodnym pruskim ſejmije budža ſaſo wo Welfskim fondze jednac̄. Welfski fond je ſamoženje mjenuje, kotrež je ſemrjeti hannoverski kral, w lécze 1866 s kraja cžeknuwski, dobycžet-ſkim Pruzham pschewostajil. W pruskim ſejmije je so často wot ſemrjeteho wjednika zentrumſkeje strony, Windthorſta, žadalo, so by so Welfski fond potemnikam poſlednjeho hannoverskeho krala wróćil, dokelž džē stracha wjazy njeje, so bychú cži tele pjeniſy k ſaſhopostajenju hannoverskeho kraleſtwa wuziwiſi. Snate je, so pruske knježerſtvo ſebi na to njeſyfli, po tutym žadanju činič. Wone je so teho dla prózowalo, wuſlēdžic̄, so Welfska strona w Hannoverskej hīſcze pschestała njeje, ſa swoje wotpohladu ſlukowac̄. Pschi njeſdawnym pschepytanju wobyljenjom mnohich pschiviarow Welfskeje strony je pječa knježerſtwu wjèle dopoſtaſmow wo potajnej agitaziſi Welfow ſaſhopostajenje hannoverskeho kraleſtwa do ruky panulo.

— Pschi manevrach w Elſaskej ſu pola Niederhöfelsheimu ſeržanta 6. ſakſkeho pěſcheho regimenta číſlo 105 s wótrej patronu ſatſeliſti. Pola jeneho wojaka pěſcheho regimenta číſlo 99 ſu zylu hromadu wótrych patronow namakali

— Wukas, pschivoženje žiwyh ſwini, mjaſha a klobažy s Ameriki do Němzow ſakſowazy, je so ſanđený thđen ſběhnul. Knježerſtwo na to poſtaſuje, so je so nětkole lepje ſa to poſtaralo, so by wopravdze jenož ſtrowe ſwiniaje mjaſha do Němzow pschiviese. W ſjenocžených ſtatach poſkodzneje Ameriki ſo wobhladnje mjaſha bôle ſwědomic̄e

hac̄ prjedy ſtawa, a na druhej stronje ſo amerikanske mjaſho hīſcze ras w němskich pschitavach pschepytuje. S hīownej pschicžinu, kotrejž dla je ſo knježerſtwo roſzubžilo, ſakſnju ſběhnuc̄, je nětežishe drohota. So by pschi wýſkolic̄ ſhlebowych a běrnovych placiſinach ſo tež hīſcze ſwiniaje mjaſho, kotrež ſo wobſebje wot hīudſeheho wobhydlefſta wužiwa, njepodrožilo, je ſo wobſamklo, amerikanske ſwinjo a jeho mjaſho ſaſo do Němzow puſhcezic̄. Ratařſtvo ſ teho ſ najmjeňicha lětža wjèle ſchłody njeſměje; pschetož pschi lětūſkim ſchotnym wunoſku běrnov dyrbí ſo ſ zyla plahowanie ſwin ſaſmęſowac̄, dokelž wjazy prózu njeſaplačzi.

Franzowska. Wulke franzowske manevry pschi němskich mjeſach, pschi kotrejž ſo ſchtyri armeekorpsy wobdzela, psches žakoſnju horzotu cžerpyja. Reſervistojo pschi tym wobegeznoſc̄e wjèle ſlepje ſjeniſu hac̄ mlode mužitva; wulka licžba ſ tuthch bě ſ mučnoſc̄u tak ſlamana, ſo ſo pschi manevrach dale wobdzelic̄ njeſměſe. Parizske nowiny žabaju, ſo bychú ſo manevry tak wjèle hac̄ móžno jenož w rańſich hōdzinach wotpbywale. Poſpyt, ſ pschivjasaneho powětroweho balona telefoniſke powjesc̄e wo hibantu njepſchecželskeho wójska podawac̄, ſu ſpokoſiſe wupanule. General Gallifet pschi manevrach w pschivjasanym balonje 500 metrow wýſko ſjēdze, ſo móžl wot tam njeſchecželove ſtejnischéz ſlepje ſpōſnac̄, kotrež pschi wuziwanju bjesfurneho pólva ſidžec̄ njebe. Ordenanzy offiſer generała Gallifeta delka wosta a telefonowý grot džeržeſe, kž pschivjasany balon ſe ſemju ſjenoci, a móžſe wšiché wšiché pschikafy ſ wýſkolic̄e dale wosjewic̄. Tak bě Gallifetej móžno, ſ balona k wjedzenju dac̄, ſo w wěſtej stronje ſ poſkozy jeneho lěža wulke wójskowe wobželenje widži, a ſo dyrbí ſo temu wotpovedaze pschiprawy činič.

— Předawſki president franzowskej republiky, Jules Grévy, je ſemrjet. — Jules Grévy je ſo w lécze 1807 narodžil a je po taſkim ſtarobu 84 lět dozpił. Do ſjawneho ſjewenja ſtuviſchi ſo wón ſ republikanské ſtronje džeržeſe. Po powołaniu rēznik, bě hīžo wón w lécze 1848 ſobuſtaw ludoweho ſejma, tola ſo po poſtaſenju khějorſtwa mot politiki wotwobrec̄. Taſko ſaſtupiſt wulkih towarzſtow ſebi wón wulke ſamoženje naſromadži. W lécze 1868 ſo wón ſaſo do ſejma wuſwoli a khějorowemu knježerſtwu na krute tola poſměne waſchnje napschecž ſtupaſche. Wot lěta 1871 bě wón ſejmowý pschedſyda a tole ſaſtujnſtvo ſ wulkej njeſtronitoſc̄ ſaſtawac̄. Po Thidrowej ſmjerči Grévy na čolo republikanské ſtroně ſtuvi a po Mac Mahonowym wotſtupjenju jeho 30. januara 1879 ſa prezidenta republiky wuſwolichu. W teſle doſtojnoſc̄i jeho 1885 na nowe 7 lět wobkrucži, tola jemu nječekne ſpočinianje jeho pschichodneho ſyna Wilsona tak ſwadži, ſo wón 1. dezembera 1887 poſkodzneje ſtrowe ſaſtujnſtvo ſloži. Na poſledk bě wón w doſpolnym ſaſvežu ſiwy.

Ružowska. W ruſkej Pólskej ſo njeſměnje ſylné wójsko ſhromadžuje. W Warszawje a wokolnoſci ſa thđen 150,000 muži ſe ſnutſkowneje Ruſkeje wocžakuja. Warszawske wobhydlefſtvo je jara ſnjeſpokojene, dokelž je ſo wobſebjerjam domow poručilo, ſo dyrbí ſa wjetſhu licžbu wojakow a offiſerow wobyljenja pschihotwac̄. Na 100,000 muži ſo do Kalisckej gubernije pschi němskich mjeſach poſkodz. Ga krótki čjaž budže ruſke wójsko, w Pólskej ſtejaze, ſi najmjeňicha 500,000 muži ſylné. — Wubjerk, kotrejuž bě ſo psched lětom wot zara nadało, mobilisac̄ne pschiprawjenje ſa ſakſke wójska pschéměnic̄, ſa ſwoje dželo na tak wuſpěchne waſchnje do končiſt, ſo budža ſo w pschichodze ſenotliwe ſakſke wójska wjèle

ruczisjho mobilisierowac. Zar je s wubjerkowym dzelom tak spokojen był, so je kózdemu jeho kobustawow swoj wózecity dżak wosjewik.

— W ruskim kózdomu, njezmernje daloke krajiny wopsicjazym, so hóborske pschedewsczce swojemu doskutkowanju bliži. Pręki psches połodnijszemu Ssibirsku, wot Uralskich Horow hacz l dalokim brzoham Czichego Morja, so żelezniza twari, kotrejz nadawt je, najdalsze strony kózdomu s europejskij Ruskij sjenociecz. Połodnijsza Ssibiriska je woprawdzity kraj pschichoda dla swojich prależow, swojeje nje-wobdzelanje pólneje semje, swojich wschelakich wupładow, bjes kotrymiz drohe a wuzitne metale a wuhlo najpoślednische njejsu. Ssibiriska hacz schęszcz millionow wobylterow a rjad salczewazych mestow liczi; pschicahanie s Ruskije pschego bôle pschibjera. Politiske a wojetiske pschicjny Ruskij nucza, żeleznizu twaric. Chyna poczina straschny žużod hycz; duż che Ruskia pschi chinejskich mjesach žylne stejnischezo nabycz, schlož móže so jenož stac, hdzy móže do Ssibiriskeje po żeleznicy wójska placz. Potom Ruskia tež lóhli a pschihodny wobkhad s Wladiwostokom, swojim jenickim wójskim a wikowaniskim morskim pschistawom w Czichim Morju, trjeba. Kac je snate, je russki zarewicz (krónprinz) na swojim puczowanju wokoło swęta preni kópac l wulkemu skutkej do semje kañuł, a dzelo je po tajkim sapoczane. Dokhoscz zykeje żeleznicy je na 6300 kilometrow, po tajkim něhdze 1000 mil, wobliczona. K pschirunaniu njech je spomnjene, so je pacificska żeleznica pręki psches pełnoznu Ameriku, wot Ottawa hacz l Czichemu Morju, kotrejz so w swojim časzu jako hóborski twar wuwokaſche, 4600 kilometrow dolha. Žesba budżet po ssibirski żeleznicy wot europejskej Ruskije hacz do Wladiwostoka, jeli so budżet so jenož wo dňo jézdic, něhdze 30 dňow trac. Schtož twarski pjenjes nastupa, ménja, so budżet zyka čara 480 millionow rublow (něhdze 1000 millionow hrivnow) placic, (a pacificska żeleznica so 700 millionow wudali). Woprawdze pak budżet twarski pjenjes něsho nižschi. Bjes tym so russke ministerstwo sjaawnych dzelow sa twar 32 lét časza a 480 millionow rublow pjenjes žadasche, je so general Annenkow, twarz salaspiskej żeleznicy, sarucil, żeleznizu sa schtyri lata s 300 millionami dokonicz. Preňe wobdzelenje dzelaczerjow sa żeleznizu, 600 do Ssibiriskej wuhnathych slósnikow, je hacz do Wladiwostoka doschlo. Bjes nimi je 200 mordarjow, 85 saražerjow a 600 sapalerjow. Schtož jich starobu nastupa, so najstarschi 50 a najmlodschi 25 lét stari. Po werywusnaczu so wjetshi dżel s nich prawosławni, potom pschinidu katholszy, a najmjenjscha je liczba protestantskich. Dokelz je pucz psches Ssibirsku pschedalosti a pschewobczęzny, dyrbi dżenža Ruskia swojich wojakow, kotsz so do naranscheje Ssibiriskeje postajeni, po lódzach wot Odeszy psches Suezski kanal wokoło Afryki wosycz. Sa požlynenje russkej mozy w dalokim ranju je po tajkim ssibirski żeleznica, kotrejz pucz wot St. Peterburga hacz do Wladiwostoka na 18 dňow pschiroticz, wulzy ważna.

— Po powieszach jendzelskich nowin je preni dobyst, kac Ruskia s russko-franzowskym sjenoczenstwa smęje, ton, so jej franzowskie pjenjezne banki na 500 millionow frankom pożega. Parisski żydowski pjenjeznik Rothchild bě loni russkemu knieżestwu tule pożegonku sa powiebzit, dokelz wone żydow, kotsz běchu so bjes saloniſtego prawa w Moskwie po 120,000 woszobach sažydlili, wuhonjesche.

Turkowska. Sultan je wschitskich swojich dotalnych ministrow woszadzil a na ich mesta druhich muži postajil. Se swojkownej politiku pschemenjenje w ministerstwie na żane waschnje njezwizuje. Ssobustawy nowego ministerstwa so politiszny njeznate wožoby, kotrejz so w wschelakich rjadowniach statnego sarađnistwa wusnamjenie. Sa wukraj hnadz móhlo pomjenowanje Risaata pasche sa ministra snutskownych naležnosćow sajimawe byc. Risaat je mienujzy jako gubernér Smyrnaſkeje provinzy tamische rubjeznistwo podkoczil. Węsce tejeli saſkubzby dla je sultan jeho ministra sejnik, a jeho hlowny nadawt drje budżet, tež europejsku Turkowstu wot rubjeznikow woszobodzic. Ssamy pschipad je, so je so pschemenjenje w ministerstwie w tym hamym časzu stal, w kotrym je so bjes Turkowskej a Ruskij nowe wuczinenje dla pschiereda russich dobrowolniſich lódzow psches Dardanelle wujednało. Jendzelske nowiny so sažo ras trochu barbile, hdzy piſach, so so wot netka wschém russkim wójskisim lódzam Dardanelle wotewrjene. Maleźnosć ma so po woszewnienju turkowskeho kniežestwa tak, so dyrbi Ruskia lózdy transport wojakow, kotrejz so na wikowaniskich lódzach psches morskui woszczinu Dardanellow pschewjesu, 24 hodzin do wotjedsa wojakow s Odeszy turkowskemu kniežestwu wosjewicz, na czoł sultan rošlaſowazemu offizerej Dardanellskeje drohi porucz, so dyrbi wosznamjenjenym lódzam bjes sadżenka pschierecz dac. Po tajkim je widzec, so so sultan żaneho prawa woszad njeje; pschetoz won dże prawo wobkhowa, lózdy transport russich wojakow sabzherzec. Hdzy budżet ras ssibirski żeleznica doko-

nana, Rusej s zyka wjazy trjeba njebudżet, swojich wojakow, sa ssibiriske naransche strony postajene, psches Dardanelle wosycz. Tale żelezniza budżet potom wjèle krózhi a tuński pucz sa wojetiske transporth; kac so Rusej nadzereja, budżet so hacz sa schtyri lata po tejle żeleznicy wosycz móz. Jendzelske kniežestwo pschi prenjej powieszci wo russko-turkowskim wuczinenju wo pschieretze psches dardanellisku dróhu europejske wulkomozy nadböhowsche, so bych pscheczivo placzic woszcz tuteho wuczinenja sakroczile. Tola ani Němska, ani Awstrija, ani Italija sa nusne nimaju, so do tejle węzhy měschecz, dokelz jich politiske interesy s njej nihdze njeſchodusia. S zyka njeje wěrno, so su russke lózdy jenickje byle, kotrejz su psches dardanellisku dróhu brónie wosple, tež němske a jendzelske lózdy, s brónjem sa herbske a bolharske kniežestwo naſkazene, su hacz wosipjet tule morskui woszczinu pschierete. Jendzelska che nětka russko-turkowske wuczinenje pschirōsnac, tola pebi sa to wot Turkowskeje konzeſije w nastupanju Egipowskeje žada, s kotrymiz by Jendzelska trajne kniežestwo nad Nilowym krajom dostała.

Chyna. Hacz sažo s Chiny powieszce wo pscheczehanju kózdomu sjeſcianow pschilbadzeja. W měsćeje Čečangu na rězy Čantsekiangu buchu pschi njemerač pscheczivo Europjanam dwie mnischy a jedyn belgiski duchowny slónzowani. Europiska kolonija w Čečangu je do społnie žamopaschnoſci chinskeho luda pschewostajena, dokelz dla nikloszow w rězy kanonskim lózjam móžno njeje, so l městu dale hacz na 400 jendzelskich mil pschiblizic. Tež Europjenjo w měsćeje Čungingu su w wulskim strasche, dokelz so tež tu jim wot europejskich wójskisich lózow pomoz dostacj němože. Sastupjerjo europejskich wulkomozy su hacz pschi poſlednich njemerač chinskemu kniežestwu hrosyli, so europejske wójskisie lózdy něfotre pschimófske chinejske města poſteleja, jeli so pscheczehanje kózdomianow njeſchesteſtanje; pschi woszpetowanju njemero dyrbjało so tole hroženje wuwieszcz.

Afrika. Ssamo na zanzibarskej kupy, s ranja Afriki ležazej, maja sa nusne, wosipstwo samjeſowac. Zanzibarski sultan, pod jendzelskim kniežestwom stejazy, je wukas wudal, s kotrymž pschedawanie spirituſowych napojow w swojim kraju saſasuje. W wukasu je na to poſane, so zanzibarska kupa l tym krajam žluscha, w kotrych so po Brüsselskim protokelu spirituſowye napoje pschedawacj njeſhmedz. Jenož jendzelski generalny konsul žm̄e dowolnosz l pschedawaniu w malym dawacj, a to jenož Europjanam!

Ssypotka.

Ssólonzo bě wustupilo s czorneho lěha kac nadzija se frudneje wutroby. Na czorno-módrym njebju stejeseje l wjezoru polny měhaz, blédy kac jandzel žm̄ercze, wurudzeny kac dopomjenka na shubjene sbože w žarowazej wutrobie.

Džech po drózy a hladach frudneje na frudny sczin blédeho měhaza. Mój Božo! So měhaz, tutón noshet frudob, tež wo dňo na člowjeka s njebjia dele hlađa! Nasymskie pawcžiny mi wokolo woszow lětachu, woszny a lipy pschi drózy so tschaſechu a dyrkotachu, kac bych žaloszile a druhy padže mi l nohomaj žolte lisczo kac swiadka žylsa.

Bě mi džiwno. Pschinidzecz l why, psched kotrejz bě kethow, s běk murju wobbaty. Wokolo kethowa stejachu mózne kaſtanije. Ssydzech so na trawnik do žolteho spadaneho liscza, sahwiſdnych na swojego psa a wsach do ruki čagam (kij, kotrejz je s dobom tež psichézalka). Mój Karo lehny so mi l nohomaj a satſhaſowasche s hlowu, kac by so mi džiwał, so kym tak frudny. Sastajich psichézalku l hubomaj a poſach ſebi piſacj:

Ha lisežicžka, lopjenka padaja,
Kac pschne a lube tež běchu,
Kac wýhoto meja je ſehadža
Na halžli pod njebjelu třechu;
Džich poħrjebne swony su wichory,
Te božmje jim howrite swonja
A khowac je khwata ſneč móščlojty.
A halžli tak frudne so klonja.

Ha lisežicžka, lopjenka padaja
A pytaju měſtacjko měra,
Gso puſčaja a wěſit je rospjerscha,
Pěſi, trawa a woda je ſběra;
Džich ſlužba so ſkonja a poħelstwo
Po horju a radoſeji lěčnej,
Duž drěmaju mucžne tak cžiſhinko,
Hacz spia so do macžiſh wěczejnej.

Teho dla dyrbja woni swoje wojskowe papieru hacz do 1. oktobra na kontrofiskim měsíce wotebac; jeli so to janěchaja, woni dale w sarannské reservje wostanu. Schlož je krajnej hotovosći pschescho, so nihdze dale samowic, ani so pschi žanej kontrolnej shromadzisne wobhzelič njetrijeba.

— Pschi manebrach Budyskeho a Žitawského pěšeho regimenta su wojazy i wopredka wjele psches žaloznu horzotu cęterpili. Wot 3. kompanije Žitawského regimenta je so sa jedyn dzen 22 wojakow wot blonza sezahalo. Tež bjes sniesiezenje so manevry minule njejsu. Hdyž chyzche sanibzenu wutoru hejtman Götz wot Budyskeho regimenta pola Noweho Města na konju ředzo psches pschirow skocic, so kón pscheznu a so na swojeho knjeza wali. Halle po dolhim prázowanju so poradji, konja se spody lezaceho offizera wotzahnuc. Hejtmana Götha, kotreuz bě so pschi padze noha dwójzy slama, hischeze tón famy dzen do Budyschini dowjescu. Mějenscha njehoda je jenho bubenaria Budyskeho regimenta podeschla. Tutoń na dwojokole jedzo na jadku, na dróhy lezaze, sajdež a pschi tym swroczi. A semi panuwschi ſebi wón jenu ruku s ramjenja wuwini a ſebi hlowu straschnje frani. W tu chwilu Budyski regiment w sakſkej Schwiz w Rathenje, Lohmenje a wokolnoſci w kwarterach leži. 18. septembra budže manevram sakſkej wójska, kotrež so tuton dzen bjes Pirnu a Dippoldiswalde ſmeja, w pschitomnoſci krála Alberta a pólneho marshala prynza Jurja pječza ihžor Wylem pschisladowac.

— Se všech stron je ſkytſceč, so bérny lětza jara čornja. Duž mam ſa nusne, na to ředzne činic, so ſo čorne bérny njezmědža ſwinjom jako piza dawac. Dokelž maja wono wjele mótoſce w ſebi, ſwinje, kotrež je žeru, často na čerwjenosč (Rothlauf) ſchorja. Naſchkođničke ſu čorne bérny ranzam, kotrež maja proſata. Hdyž ranza wjele černych bérny ſerje, wona ſvitnje a ſ njej ſobu proſata, jeli so hžo předy kónz wſale njejsu. Bjes tym ſu čorne bérny ſwinjom ſchłodne, wone howjasemu ſkotu nicjo njeſadža, jeli so ſo najprjedy derje ſwarja a wotzbyda. Naſvjetchi wujit ſchak čorne bérny dawaju, hdyž ſo k palenju spirituha trjebau; pschetož ſ černych bérny ſo pječza wjazy spirituha napali hacz ſe ſtrwych.

Zena narwiedžita herbska hosposa.

— (Wuhladu na pschichodne w jedro.) W bližich dñiach ſo deſczezne w jedro wotzakuje, kotrež budže ſo najſferje ſ polnym měſačkem, wot 17. hacz do 19. septembra, wospjetewac.

— W Europje a Amerizy ſu lětza dobre žně a tola ſu pola naſ a w Amerizy ſitne placzisny nejblýſhanu wýholosč dozpile. Ženje ludy móz bohatych ſpekulantow, kofiz ſe ſitowym lichowanjom wulke bohatſta nabýwaju, ſ tajke czeſkotu ſaczuſi njejsu. Dokelž ſo do zyla prajic njeſa, hacz ſo rožkove placzisny hischeze dolho na nětečiſcej wýholosči ſdzerža, abo hacz bórsh ſpanu, ſu k praschenju bližko ſtipili, kajki pschenicny thlēb je naſkytnici a naſtrowiſhi. Hdy by cglowek, na ržany thlēb ſwuczeny, ſwoj hłod ſ pschenicnym thlēbom ſpokoſic hžyl, by tole ſejmienje jara drohe bylo, tež hdy by ſo placzisna pschenicneje muſti ponizka. Tón thlēb, kž ſabana w nastupanju ſtrwosče a ſkytneſce ſpokoſi, je pschenicny ſchrótowaný thlēb. Wojazy, kofizm ſo ſo wón na prahu wudželik, jón jara rad jěrža. Dla ſwojeho bohatſce kofiz ſtrwazych wobſtarow ſo wón wóſebje derje jako zhroba ſa džeczi hodi.

Se Židowa. Wobydleſtvo Židowa a Budyschini je ſo ſowjeſcu do wulkeho roſhorjenja ſtajilo, ſo ſu straschnego rubježneho mordaria Wezel, kž je wónano w Spandawje ſidowskeho pschekupza Hirschfelda w jeho ſlamach ſarafyl a 3000 hrivnow pjenjes a druhe wězny rubiwschi czeſkot, ſanibzenu ſrijedu pod hromom widželi. Mjenowanu dzen wječor pod hromom wokoło 6 hodžin do Šchweizerz ſorčym derje ſwoblefanu mužſki ſastupi. Vinczny, kofraž ſo hofeža praschesche, ſcht ſebi žada, wón wotmolwi: „Pſchinjeſce mi karancz kjeſleho!“ Piwo dostawſchi ſo wón woprascha: „Šcht to ploci? 6 hrivnow? Ma budžecze tež ſ 15 np. ſpokoſom. Kaf daloko mam hischeze hic, hacz do města pschindu?“ Hdyž bě jemu pinczniža na jeho praschenja wotmolwila, wón město 15 np. pincznižy 25 np. ſa piwo ſaplači. Piwo woptawſchi wón njeměrnje po iſtwe wokoło hodyſche a ſebi wobraſy, na ſczenach wiſaze, wobhladowasche. Něhdze ſchitworeč hodyž w ſorčym poſbywſchi ſo guth wotzali. Bórsh po tym ſorčmatka a pinczniža ſe ſtrachom a hroſu ſhoniſte, kajkeho ſtraschnego ſlóſnika běſtej hofpodowalej. Hodžinu poſdžiſho dwaj Budyskaj polizistaj, zivilnu draſtu ſwoblefanaj, do ſorčmineje ſtry wjehu ſchitworečtaj. Jedyn ſ njeju fotografiu ſe ſuknje wuezohnuwſchi ſo ſorčmatku a pincznižu na fotografiu poſkuzuj woprascha: „Njeſeſe ſnabž tutemu cglowek ſas poſkuzili?“ Wopraschanej ſóniſkej kž jeno hofnje wotmolwichtej: „Haj, tón bě tu psched malej chwilku; wón bě jara njeměrn cglowek. Šcht to je?“ Polizist wotmolwi: „Schkoda,

so njeſkmoj předy pscheskoj, to je rubježny mordat Wezel ſe Span-dawu byl. Do kajkeje strony je ſlóſnik, ſe Šchweizerz ſorčym ſtupiwschi, wotſcho, njeje ſnate. Wſcho ſlē ſenje ſa nim hacz dotal žaneho wuspěcha mělo njeje. W Budyschinje a na Židowje ſu hnydom wſchē ſorčym a hoſczenzy ſa nim pscheptali, tola próza poliziſe bě podarmo. Skončenje ſu wſchē pröſdnoſtejaze twarjenja a ſajmy, w wokolnoſci Budyschini ſtejaze, do kofrých ſ dezhimi žerbžemi ſakachu, pschesladi, tola tež pschi tym jeho naſeſhli njejsu. Runtne tak ſo žandarmam na wſach njeje poradžilo, jeho pschimnuč. Je woprawdžite hudanczko, hdyž je njeſražnik twóchňul. So Wezel w Budyschinje abo wokolnoſci pschebywa, wo tym bě Budyska poliziſa telegraſiku powjescz ſe Žitawy doſtała, ſ wotkal hled ſa nim do Budyschini wjedzefche.

S Bělčež. Pjat 3. ſeptembra wječor ſ Pichowa ſem psches Čjorne Neblizy, Hornju Hóru, Bělčežu a Hruboczizy ſtrupore nje-wjedro czechneſche. Šerupy běchu ſ džela kož lěſchne worſeji, ſ džela kaž holkaze jejā wulke. Runkliza, kaf, hrok a mlody dječel ſu ſ nimi ſ džela trochu jara ſchłodowale.

S Butočziz. Šerudu rano wokoło $\frac{1}{2}$ hodžin je ſo ſlomjana ſajma, tudomnemu knježemu dworej ſluschaſa, ſpalita. Hajma bě ſawěſczena.

Se Žornoſy. Hdyž ſrijedu ſtudomny ſublet Wičjas wovbz domoj hlowasche, bě jemu jeho 11 lětny ſynk pschi naſkladowanju pomožny. Pschi domojwjeſenju holkaze bjes nanowje wědomoſce pschi ſadum kole hraſlaſche, a pschi tym tak njeſbožownje bjes kož a wobwjerli pschindže, ſo ſebi prawe hornje ſcěhno ſlama. Tutoń podařk ſažo wuczi, kaf je straschn, hdyž ſo džeczi ſa jědžaze woy ſewſcheja.

S Blózan. Studomny ſumjeniſat ſtejzet je tele dny ſlowki ſchęzipajzy ſe ſchtoma panuſ a ſebi pschi tym nohu ſlamal.

S Noweho Eujſečza. Něhduschi czechnikat a ſorčmat ſorla August Scherz tu a jeho mandželska Hana budžetaj njeđelu ſwoj ſkoty mandželski kwaž ſhwyczic.

S Bułez. Šafſka a němska, kujſka a ſcht ſe naž pschede wſhem ſwjeſzeliko, tež herbska horthoi ſe ſwojeh ſianej móbrej, czechneſe a bělej barbu ſmahoſasche ſanibzenu ſrijedu, wot jaſnych ſlónčiſch ſruhov luboſnje wobhwetlena, na wězi Bułeczanskeje zyrkwe a ſiewi wſchitkim, ſo ſo tam žadny ſwježen ſwyczic: Lubijſke poboczne Gustav-Adolfſke towarſtvo wotdžerža na tutym dnju w Bułeczach ſwoj lětny ſwježen. Hžo rano w 9 hodž ſaklinča ſ wěže dele mózny horal: „Budž czech a h̄valba wjetſchemu!“ kōdžeho na to dopeminajo, ſo ma ſo tuton dzen ſwježen ſwyczic ſ Božej czechci. Popołdnju $\frac{1}{2}$ hodžin mějſeſe ſo herbske ſemſchenje ſapocžec. Čim bliže tón czech pschindže, cžim bôle pelnjačku ſo wſchitke pucze a ſchęzeli ſ wjeſe-hlymi ſemſcherjemi ſ bliſka a ſ dala. Wjele ſtow ſuda běſte tež ſ druhich wokadow ſo w Bułeczach naſčko, ale wěſeſe ſo ani jedyn njenamaka, kž by ſo njeſpojony domoj wróćzik byl. Wſchako běſte to woprawdžie žadny a krafny ſwježen, kž ſměžiſhmy hromadze ſhwyczic, a lubej Bułeczanskej možadze něk ſadoczini wobhwědžimy, ſo je ſe wſch ſrožu a ſ džakahódnje woporniwoſci na to myſlika, kaf by ſwoj ſwježen ſebi a druhim deſtojnje wuhotowala. Wulk ſa derje ſarjadowany ſwježenſki czech wotwirjachu ſchulſke džeczi ſ hubžbu; dale wohladachmy w nim pschede wſhem ſylnje ſaſtupjene wojeske towarſtvo, ſ horthojemi a wězami wupyschenu mlodofſež zyſeje wokady, mnohych duchownych a wſchitke druhé wjehne pschedeſtejſerſtwa. Wſchadze widzachmy ſiane czechne wrota natwariene; wſhebitu hwalbu pak ſakluži ſebi ſudebenje Božeho doma. Radny pschipoſnamy, ſo ſmny porědko ſ tajkim wuměſtowm wupyschenu zyrkej wuhladali, kaž tudy w Bułeczach. Weltař a kělka běſte ſe ſwježenſkih běhymaj plachtomaj pschitryte, ſ kotrejuž ſo rjenje wuſchiane herbske napiſma ſwyczachu. Hdyž ſo herbske ſemſchenje ſapocža, běſte wulk ſoži dom pschedepjennjy. Weltařnu Boži ſlužbu ſastarafchaj na herbskim ſemſchenju k. archidiakonus Guda ſ Lubija a k. faraſ ſ. theol. ryčer J. Miſch ſ Horaždia. W móznyh horalach ſaklinčachu krafne pschede, ſchulſke džeczi ſpewachu k poſběhnjenju nutrnoſež ſ jaſnymi a ſ czechnymi hložami rjanu ariju a zyla wulka ſhromadzisna ſanochowasche týžaztne ſwoj starý a tola pschede nowy, ſwoj mózny dobyčerſti evangeliſti kjerluſh: „Zedyn tworždy hrod je naſch Bož ſam!“ Šawernje, ſamjeniſtverda dyrbjala ta wutroba bycž, kž budžiſche tu njehnuta a ſymna wotſaz ſóhla. Šswježenſte pređowanje knjeſa fararja Mr. ſaſka ſ Hrobiſcheža mějeſe ſa ſaložt: 1. Moř. 21, 14-20: Šmael w puſčinje inamjo ſtukowanja Gustav-Adolfſkeho towarſtwa a to 1. ſauviſaz ſ ſmael poſaže nam wulku nusu naſchich wěrybratrow. 2. wopuſteſený ſ ſmael poſaže nam hroſu a ſtruhloſež tak wjele naſchich evangeliſtich bratrow. 3. wu-

móženy Ismael pokáže nam tu pomoc, kotrúž Gustav-Adolfske towarzstwo swojim evangelskím věrybratram pschinješe. Tuto s evangelskím duchom napjelnjene předowanje vjedzéšče s wopredka nutrnych poříkharjow do tamneho sbožowneho časa, hdzej evangelska wucžba wutroby ſebi dobývajo wſchidze psches kraje klinčesche, kaž bychu ju jandželjo na swojich kſchidkach dale njeſli, ale vjedzishe na ſi potom tež psches wſchit te bědne a ſtykne čaſhy, psches wſchit te cíjeme a cíjome nozy, kiz ſu naſchi evangelsky wěrnybratſja w běhu ſchyrjoch lěftoteklow tu a tam w zuſych kraſach pſchětrac̄ měli. Husto ſu kaž Ismael w puſcějinje ſi ſawutlenju bliſko byl. Hischeze dženſniſchi džen je zyrlwiaſla nufa bjes nimi wulka. Tu njeje žaných ſwonow, kiz bychu jich na nježelskim dnju do evangelske ſhwatnicy pſcheproſhovale; tam njeje žaneje zyrlwje, hdzej bychu ſwoje Bože ſlužby ſhvjetcič móhli; tu ſaſo njeje žaneho předarja, kiz by cíjite Bože ſklovo pſchipovjedał. W taſkých ſwojich nufach proſcha a woſkaj ſi zuſych kraſow na ſi na pomez. Bože dla poříkharjow na jich a pomhajmy jim! Wjele je ſo hido ſa jich polženje ſtało; wjazy hac̄ 50 hlewnych a wjazy dyžli 300 žonſkih Gustav-Adolfských towarzſtrow hido wobſteji, ale to wſchitko hischeze dozahaze njeje. Duz gžem̄ dale a bôle njeprózniwi pomogni Gustav-Adolfského towarzſtwa byc̄, kiz naſchi bratrew w zuſbje pſchi evangelskej wěrje ſvjerječ ſyta, pſchede wſchém pak tola ſami ſwérne ſtawy naſcheje wěrny wotſtač a tu ſhwatu krónu cíjeteje wucžby ſebi droho wazic̄, kotrúž ſu naſchi wotzgo po cíjekim bědzenju nam ſaſo wudobyl! — Textne ſklovo němſkeho předowanja, kiz t. prim. dr. Kožor ſ Lubija džeržesche, ſteji napiſane Mat. 5, 42; ſaložk jeho předowanja běſche: Žeſužowe napeminanje na na ſi na dženſniſkim Gustav-Adolfskím ſhwedzenju: „Daj temu, kiz cíje proky.“ 1. Evangelsky bratſja w ſwojej nufy tebje proſcha; 2. th luby ſchesciſjano ſamožech jim pomhac̄; 3. Bože žohnowanje budže twoſ dobrý ſtuk ſtrónowac̄. — Schromadny wopor, wot kotrehož buchu 300 hr. ſa ſupjansku woſkabu ſi ſaloženju hischeze pobrachowazeho ſarſtwa poſtaſene, wucžini 468 hr. 6 np.; tuſon bohaty dar je tež rjane ſhwedzenje wo tym, kaž derje je ſo zyly ſhwedzen ſoradžit. Naſchu roſprawu ſkonečic̄ nochzemy bjes teho, ſo knjeſej fararjeſ ſub iſy ſa jeho horlive wubudzowanje evangelskeho ſmyžlenja we woſkabze, kaž tež ſa jeho pſcheczelniu hſopodliwoſc̄ pſchecziwo wſchitlím hſeſjam wotroby džak wupraſimy. Boh ſaplačz jemu a zyloj woſkabze rjane hođiny, kotrež ſu nam ſhotowali!

S Milkez. Nadpadník, kiz je wondano njeſaloſto naſcheje wſy w nozy žiwoſejerja ſchęzepánka ſi Wulkeho Pſchëdrjenja nadpanul a ſi ſkopaczom psches ramjo ſrubal, je nětko wuſlēbzeny, je to wěſty H. D. ſi Wulkeho Pſchëdrjenja. D. běſche na ſchęzepánka pſchi pucžu ſakal, ſo by jemu ſi ſukami ſortniwe ſklova woſkaczil, kotrež bě na njeho naſeſla, hdzej tón ſamy džen ſi nim a druhiſi dželačerjemi Milkezanſku mlynſku hrjeſbu rjedzishe. Hdzej nadpaneny pſched nim cíjekashe, wón ſa nim hac̄ do Wulkeho Pſchëdrjenja pſched jeho dom hanjeſche a budžiſche ſo tam ſi nowa do njeho dał, hdzej budžiſche ſchęzepánk ſady ſebje rucže durje njeſamknul.

Se Semiz. Bjes dželačerjemi, w tudomnych ſkalach dželačymi, jich wjele ſozialdemokratiskej ſtronje pſchivizuje. Egrioda ſi nich je 2. ſeptembra ſedanski ſhwedzen po ſwojim waſhnu ſhvjetci. S cíjewjenych rubiſtikow ſebi khorhoj ſchiniwſchi ſkararlo do leža cíjehnjechu a tam pſchecziwo knježerſtwu a wobſtejazemu ſtatnemu pořadej ſchęzwanſke řeče dželačchu. Pſchi jich řeče jich jedyn ſhromadzíſny, kotrež ſo pod holym njeſjom wotbywaju, dyrbja ſo po ſakſkim ſhromadzíſkim ſalonju wychnoſc̄i předy woſjewic̄. Duz maja wſchitzy cíj, kotsig ſu ſo pſchi tamnej ſhromadzíſne wobdželi, ſtoſtanje woſkac̄, dokež ſhromadzíſna wychnoſc̄i pſchipovjedzena njebe.

S Lubija. 29. augusta je tu ſaſo jedyn ſlažený poſ ſtjóch cílowejkow ſkuſal. Duz dyrbja ſo pſhy ſaſo na dalshe tſi měhazý ſawjerac̄.

Přílopk.

* W Lamez hotelu w Budyschinje ſo w tu khwiliu jedyn Ediſonski fonograf poſkuſuje. ſchyschachmy ſi njeho wſchelake marsche, ſpewy, duety, ſola atd. Wjeſeſe myſle wubudzowashe ſudžba wjeſeſe ſkaſaly pſchi burſkym ſwafu, ſi khwilemi bě psches nju ſylne juſkanje ſchyschec̄. Šchtóz džinve wunamakanje fonografa hischeze njeſnaje, njeſmē ſkladnoſc̄ pſchepuſhčic̄, ſebi jón wobhladač.

* W Heuerz woſotwarſtvo w Radebergu džysche barbjeſ Altmann ſi někotrymi dželačerjemi ſedanski ſhwedzen ſi ſhelenjom ſhvjetci. W njeſchitomnoſc̄ miſchtra wón ſpyta, pólver, do gasoweye rohy ſtykany, ſapalcež, dokež ſo pólver hnydom njeſapali, Altmann do ſaſhlika

dajesche. W tym ſamym woſkomiku pak ſo roſbuchnjenje ſta, a njevoſhlabdiwiſ ſi roſtorhanym woſlīčom bjes myſlow ſi ſemi padže. Hido cíjato naſwarjenia njeuſhnoſc̄ je ſaſo wopor žadała.

* W hſeſzenzu w Kalkreuthu pola Wulkeho Hajna ſańdzenu nježelju ſi tſelbami do ptaka tſelachu. Po ſkonečenym tſelenju willovat ſörster ſwojemu ſlužobníkſi tſelbu pſchepoda, ſo by ju domož donieſl. W thěgi ſo tutón ſi 18-lětnym ſlužobníkem ſreczmarjom ſetka, kiz jemu tſelbu wotewſo, prajzy, ſo chze ſo tež ras ſi njej měric̄. W tym ſamym woſkomiku, w ktrymž ſo to ſta a ſreczmar tſelbu ſi ližu pſchipoſo, ſo ſi njeje wutſeli; w tym ſamym woſkomiku pak bě ſorezmarowa 16-lětna džowka ſe iſtwy ſtuſila, a kulta ju runje do hlowy trjechi. Ř ſemi panuwoſchi hózla ſa někotre mjeñſchinu wumrje.

* W Gohlisu pola Lipſta woženjeny herz Wendt bydli, wo kotrehož ſonje bě ſnate, ſo je hido dohlo khora. Poſlednje dny Wendtovi ſuſhodža ſi jeho bydla ſtonanje a ſkinlenje ſchyschachu. To móžesche jenož wot Wendtoweje ſonje pſchinc̄, dokež w jeho woſbdenju hewal nicto njeſcheywashe. Hdzej džysche ſo Wendt 6. ſeptembra ſaſo woſhalic̄, jeho jena ſuſhodžina proſhyc̄, ſo by jei klic̄ ſi jeho bydli dał, ſo by móhla ſonu wchladac̄. Wendt po tymle namječe cíjenesche. Šchtó pak wopisza hroſu, kotrež ſmilnu ſonu wobſo, hdzej do Wendtowehe bydla ſtupiwoſchi jeho ſonu woſhla! Ězelnaha ſo khora ſonu ſi bohoſc̄em ſi ſložu wijesche. Jenož ſtarý roſtorhaný plachč pſchitywashe jejne ſi duleme a wumpjeru poſkyte cíelo, kiz bě psches zylo ſaczelko. Njerobž wobhu ſonu ſkorob ſchyschach. Poliziſi ſo hnydom to ſi ſwiedzenju da, kotrež ſanjerodzenu ſonu ſi woſom do hojernje domjeſc̄ da. Wendtova bě duchownje runje tak khora kaž cíelnje, tak ſo ſo ju wumopraſhac̄ njemožachu. Wona bě tak ſkla, ſo ſo ani hibac̄ njemožesche. Jejnej nosy běſchtíj woprawdze hromadu ſežehnjenej. Na druhí džen je wona ſemrjela. Kelko je jejny muž na jejnej bědnosc̄i a na jejnej ſmjerči wina, pſchepytanje wupokaže. Jejneho muža ſu bjes tym ſajeli.

* W Wühlräbligu w Schlesynskoj, hdzej je wondano wjele ludži na trichinosis ſhorilo, ſu tele dny hſopſa jeneho ſkararlo, jedyn ſedlat a tannischki ſantor na trichinosis wumrjeli.

* Wo ſchěnjenju ſakſnje, pſchivoženje ſwini a ſwinjazeho mjaſha ſi Ameriki naſtupazeho, „Němſke rataſke nowiny“ piſauj: Naſchu khubgi malí ſudžo w měſtach a na ſkach, kotsig ſi ſymje ſi wulež prózu a dželom někotre ſwinje ſuformja, ſu ſaſo wo ſwoje hođenye kroſki pſchischi. Niz lépje ſo plahowarje ſwini njeſendze. Jeho ſwinje, kotrež ſu ſi cíjewjenoc̄ ſi pothromu po licžbje wotbjeſrake, moža ſo nětko hischeze na ſanjeſenje ſholery pſchihetowac̄. — Do ſchec̄ ſjedzel ſo ſi Ameriki ſwinjaze mjaſho woſzakac̄ njemóže.

* W Haynawje w Schlesynskoj 1. ſeptembra w ſenym tamniſkim hſeſzenzu weberň wudhri. Kaž ſo pſchi hſchenju plomjenjow woſkala, běſchtaj dwaj cílowejkaj pſchi wohnjowym njeſbožu wo ſtějenje pſchischi. W hornich hſeſzenzowych ſtwach dwaj mloženjazaj, ſamkaſt ſtaj ſo wobaj ſaduſloji. Młodženz ſi Wüſtewaltersdorſa mejeſche liſt ſwojeju ſtarſteju w ſwojej ſuſni, w ktrymž taj piſaschtaj, ſak ſo na wopit ſwojeho ſyna wjeſelitai.

* W Marienburgu w Poſnaňskoj bědu ſonu konjemu konjazemu willowarje konja kranuli. Na jeneho muža ſi Willenberga tuſachu, ſo je paduč, a poliziſi tež jeho wobdylenje pſchepyt. Wſcho ſlēbzenje pak bjes wuſpeča woſta. Nježiwojz teho poliziſto ſo někotre dny ſi nowa zylo dom pſchepytachu. Khežu, dwór a konjemz pedarmo pſcheladawſchi ſo do bydlenſteje ſtyw podaču, hdzej měnjeneho paſducha hischeze ras do pſchekyſchenja woſchu. Tutón pak kaž předy dale prejeſeſe. Na dobo ſo ſaměſchi wo iſtwe ſtejazeho njeſbježa teho loža wotewrichu a wótsje hrjehotajo dohoptany brunac̄ ſwojich ſo ſpodiwazych wuſhwoſodžerjow powita. Paduč bě dno ſi koža wuſak, ſchpundowanje wuſhko ſi pěſkom poſypal a konjej njeſbježate kožo jako naſkwiſnu hrož pſchipoſaſ.

* W menažeriſi Alexiano w Saint Nazaire w Franzowskej woſhbedz̄ pſchi piſowaniu do paſorow wulkeje lawizy pſchindze. Alexiano, muž wurjadeſe cílneje ſyloſeje, ſo někotre mjeñſchinu ſam ſi džiwi ſwérjatow běſchtíj. Po ſaložnym woſowanju ſo jemu poradži, ſo wuſhwoſodži, tola wón ſi wonka ſletki ſi ſtrwu poſlaty ſi ſemi padže. Lawiza bě jemu mjaſho wot hornjeho ſežehna hac̄ do kolenow dele woſdréla. Granjeny je ſtrachnje khorý.

* Džel nowych repeterowanſtich tſelbow ſa ruſe wóſko ſo w awſtriskej brónjeſti w Steyerje džela. Awſtriske wójnske ministerſtvo je ſi temu Steyerſkej brónjeſti na žadanje ſwoju dowolnoſc̄ dało.

* So ſo do woſhaze hneſda ſčkarac̄ njeſmē, je jedyn na držny dohľadovač w Königs-Wuſterhausenje na ſwoju ſrudobu na

shonil. Wón mějesche pôdla hwojeje khěze staru plumpu stejazú, kotrejž wodu sa dolhi časž wjazy njewužiwachu. Sandženu předuj chýsche ras pohladac̄, hac̄ plumpa hisječe wodu dawa. Wón sa czechničko počzaha, tola s tym mér wožazeho hněda kaſyſche, kotrež bě ſo w plumpowej role ſaſydlilo. Woſhy ho roſnjemdrjene do kaſyméra dachu, kotrejž fe ſtrachom a bojosežu po dróſy czechlaſche. To pak niežo njepohamsche; woſhy jeho njepushečizhu a do njeho lakaču, hdež možachu ſo i njemu pſjubliziež. Tu wós po dróſy pſchijedže, na kotrejž jedyn bur, burowa žona a pohonč ſedžachu. W hwojej ſmjernej nufy dohladowat wjazy króz wós wobbeža, ſo ſo woſhy wot njeho wotwobrocža a ſo ſo do konjow dabža. Poſledničhe ſo jenoz ſ džela ſta, načladny roj jemu ſhermy woſta, kotrejž pak wón ſ tym wotbu, ſo do hustych ſeklow, pſchi dróſy ſtejazých, ſkoči a ſo w nich ſhowa. S tolsto ſaczelkym wobliczom, ſ kotrehož ſ wocžomaj ſkoru wjazy widzeč njemožesche, do bliſkeho hosczenza pſchitidže, hdež jemu ſkalane woblico ſe ſkyrhm howjaſym injažom a namaczenej hlinu woſhložachu. Bjes tym běchu woſhy, kotrež běchu na konje pſchelecžile, tutych tak cžwilowale, ſo běchtaj ſo konjej ſplóſchile. Bur a pohonč buſchtaj ſ wosa moržnjenaj, žona pak wupſchestrjena na woſu ležo woſta a bě w ſtraché, ſo tež ju woſhy ſkalaju. Halle po dolhim časžu ſo ludžom poradži, konje ſadžerzeč a woſhy ſabiež abo wotehnacž. Ma ſvoje ſebi pſchi zpkyim potawku ničto ſtawy ſlamal njeje a ſo tež hevak žaneho dalscheho njeſvoža ſtařo njeje.

* W Schweißfurcze ſu klobukarja Hezelbacha ſajeli, dokelž je ſtwoju 19 létnu džowku s přenjeho mandželſtwa něhdže 2 léče dohlo w pinzy ſawrjenu džeržal, fo by ho jejeho khétreho ſamoženja mozoval. Tato doftawaſche jenož wodu a khleb a ho ſe hornjazej kožu wodgewaſche. Wlohy běchu ſi njerodžu a cželo ſi njeradom polkryte. Psches klužobnu holzu, kotaž ho ſe ſwojim hospodarjom ſwadži, njeſtutk na ſjawne pſchitnđe.

* Roshorjazh napohlad hoñtwy sa lawom wobydlerjow mestaczka Frohnhausen do stracha a bojoscze staji. Na jésbje po zleseñizy bê law, puczowazym leklerjam skuschażb, s wosa wuskoçil. Duż ho ratarjo, na polach dzelazy, do wuskeho stracha dachu. Wscho czełasche. Wutrobićzji mužojo, s hokami, widkami, kožami atd. wobrónjeni, ho pak hórsy wrózichu, so bychu njepróshenemu hosczej na kożu schli. Law bê ho bjes tym njedaloko zleseñizy na majzowym poln saſyhdlik; sa wokolnoſcz ho won po sdaczu do zyla njeſajimasche. Bjes tym bê tej Frohnhausenſki poſtnik Völker se ſwojej tſelbu na hoñtwu sa lawom wuschoł. Tsi wutſelene kulkſi miſnuču. Schtworta pak rubięzne ſwérjo do hlowy trjechi a jo mori. Lawowy wobſedżer, lotryž wo zylkym podawku halle poſdziszczo ſhoni, bê s tym mało ſwiekeleñy.

* W Beulenroba pola Graiza dyrbjesche 22 lētna holza młodzenzej ruku f mandželskemu swjaskej dacz. W hodzinje, sa werowanie postajenej, pak Boža rucka niewiescianemu žiwienju nabły kóna sczini.

* Wulke dživanje po zylej Belgiskej slónzowanju inženéra Moreaua na železnizy La Louviere-Mons sbudzuje. Inženér bě ho do Somaina podal na wopryt k swojej hotse a w La Louviere do wosa třećeje klasy stupík, w kotrymž jenicžti pucžowat sedzestce. Čedma hdyž bě czaž La Louviere wopuščejík, je pucžowat Moreaua nadpanul a jeho s typym želesem farashyl. Mordat je na to czelo na železnizu wucížnul. Moreauowe czelo halle na druhí džen — mordatstvo bě ho posdje wjeczor stalo — namakaču. Dokelž běchu čazník a pjenesh slónzowaného rubjene, že tu s wěstoſcju wo rubjezne mordatstwo jedna. Dokelž je konduktor měnjeneho mordarja wospjet widział, drže czego njebudže, jeho wuſlédzicž.

* W narańczej a połodnijszej Ruskej w nowiszym czasie
 i pełnym dżelam wjelbludu (lameele) trjebachu. Wniosy ratarjo podla
 wjelbludow Janeho druhego dżelanskiego skotu nimaju, a tež wulzy
 kublerjo dawaja wjelbludam psched konjemi przednoścę. Pschedzino
 symje njezuczniwe a jenož wlohi so bojo moža wjelbludy w zykiej
 Rukowskiej horje haczą i połnoży žiwe bycz. Rosscherjenje wjelbludow je
 so znadz psches to woſebje pospěchilo, so jemu skótny mózniczo swadźic
 njemože. W Drenburgu, hóbez so psched třizeczi letami wjelbludy
 jenož i noschenju hele trjebachu, maja někotre wulze kubla sto a
 wjazg wjelbludow. Prjebawscze wyšoke placzisny sa wjelbludy su
 po natwarjenju lawkaſſeje ſtelesnizy jara spanule a bjes 30—70
 rublemi kublaju.

Cyrkwińskie powjesće.

W Michałskiej grytkwi budżet jutjje njejżelu rano w 7 hodzinach němsta spowiedź,
½^a9 hodzin rěmske a w 10 hodzinach herbske džalne žnijowe předowanje.
Vtichy grytkwintych duriach budżet so dary sa nowe byagle sberacę.

W źródeł:
W Michałskiej zbrodni: Mieczysław Soisch, dziedzic pod grobem, i Hanusz Horacek tam.

Króleń:
W Michałskej żyrki: Ota Pawoł, Korle Augusta Rychtarja, Lubserja
w Sczijezach, s. — Fanny Gertruda, njemandż. dż. w Sczijezach.

Zemrječiš

Właższa żyta a produktów

Słowacki dowos w Budyschinje:				W Budyschinje 5. septembra 1891				W Lubiju 10. septembra 1891			
	wot	hač		wot	hač		wot	hač			
	mf.	np.		mf.	np.		mf.	np.			
Pscheniza	.	.	bela	12	6	12	94	12	12	12	65
	.	.	žolta	11	76	12	36	11	18	12	35
Rozžla	.	.	.	11	56	11	88	11	9	11	88
Zeczmien	.	.	.	8	57	9	29	8	33	9	—
Wolb	.	.	50 kilogr.	6	75	7	60	7	7	30	
Proch	.	.	.	8	89	11	11	10	28	11	11
Wola	.	.	.	7	50	8	6	7	22	8	20
Zabky	.	.	.	16	50	19	50	14	—	16	—
Dejduščka	.	.	.	18	50	19	—	17	50	18	—
Berny	.	.	.	3	—	3	50	2	80	3	50
Butra	.	1 kilogr.	.	2	30	2	60	2	20	2	50
Pschenicza mula	50	.	.	14	—	22	—	—	—	—	—
Rzana mula	50	.	.	14	—	20	—	—	—	—	—
Szyno	50	.	.	2	50	2	80	2	10	2	50
Szóma	600	.	.	17	—	20	—	17	—	19	—
Prokata 918 sčtuk, sčtuła	.	.	.	4	—	15	—	—	—	—	—
Pschenicze wotrubky	.	.	.	6	25	6	50	—	—	—	—
Rzane wotrubky	.	.	.	7	25	8	75	—	—	—	—

Na bursy w Budyschinje pſcheniza (bela) wot 12 hr. 36 np. hacz 12 hr. 94 np., pſcheniza (zolta) wot 12 hr. — np. hacz 12 hr. 36 np., rožta wot 11 hr. 88 np. hacz 12 hr. 3 np., jeczmieni wot 8 hr. 57 np. hacz 9 hr. 30 np., wowlę wot 7 hr. — np. hacz 8 hr. — np.

Drażdżanki miażdżowe płaczliwe: Howiąda 1. drużinę 67–73 ml., 2. drużynę 60–65, 3. drużynę 25 po 100 punktach rejsneje wahi. Dobre krajne świnie 57–59 ml. po 100 punktach i 20 prozentami tary. Czelata 1. drużynę 48–60 np., 2. drużynę 28–38 np. po punkcie rejsneje wahi.

Wiedro w Londone 11. septembra: Rjane

Piszeć będziemy mało na psychodżadowanie psychodawacj: 19. septembra dopoldnia w 11 godzinach w sali sakrodnissza żywiołcz cążklo 2 w Nowej Wsięzły poda Guckinb.

¶ h ě ž a s něščto polom je na
pschenajecze abo tež na pschedan
w Kelnje číško 25.

Kózdu dżelbu jabłukow i tło-
czenju kupuje a płaci najwyższe
płaczenia Peter Wacker na Szekeln-
skiej hofn 16.

Třešňovu papu
růlu po 5 ml., 4 ml., 3 ml. 50 np.,
ter, třešňovou pod záhele
noručka

Jerje po 4, 5 a 6 np.,
petrolej pšči 10 punt. po $12\frac{1}{2}$ np.,
po žuidac̄ tuříščo,
rajsk punt po 16 np., pšči 10 pt.
po 15 np., w wałač̄ po $14\frac{1}{2}$ np.,
žitný paſenž liter po 30 a 32 np.,
khoſej čerstwy paſeny punt po 140,
160, 180 a 200 np.,
khoſej žyry punt po 115, 120,
125, 130, 140 a 150 np.

Carl Nasck w Wiedźminie

Carl Noack w Budżetowej na żitnej hafii.

Drzewowa awfzija

na Ljupjanskim reverje

Schtwórtz 17. septembra t. l. ma žo

32 rm. dubowych kulejkow

40 repuchow
sa hotowe pjenesy na pschebażowanie pschedawacę.
~~Skromniejsze dwudziestki 1/10 ludzi nie miały skromniejszej kainomie~~

Għidu minnha obbordiha $\frac{1}{2}10$ ġibgi
sej minn-ek ja 8 settembra 1891

Snobkunst f. **Ge**

Pravista, Cittadella in perizia.

Pschedawarnja pschikupnych hnojow Albina Schirmera w Budyschinje

w hosczenzu „k slotemu jehnjerzu“ na wysokej hafy
zo s pschikubjenjom najkrucziszeje sprawnosze a s rukowanjom
praweho wopschijecza knjesam ratarjam najnaleznisho porucza a do-
wola zebi wobezje na swoju niewulksennu hryu a parjenu
koſczeniu (koſczenou muku) lebzne czinie.

Klowny sklad na privatnym tworowym dwornischem.

K pschedstejazemu dzelanju role
knjesam ratarjam zwoj ilad hryre a parneje koſczeny, laž tež wsche druhe pschikupne hnoje w dobrej tworje i rukowanjom sa wopschijecze pod kontrolo Pomorskeje ratariskeje spytowarne po najtunis-
chich placzisnach poruczam.

Paul Mattheis w Budyschinje.

Tunje

zigarh

kupewanske žorlo sa sahopschedawa-
rjow,
thaz hjo po 20 ml.
porucza

Richard Neumann
na smutkownej lawskiej hafy cjo. 6
filiala na bohatej hafy cjo. 28.

schoczebuski

Portorikoski tobak
Wassungski tobak
w rolač a po wasy poruczataj
Ginzel a Ritscher
na wulkej bratrowskej hafy 6.

No. 13.

Naschu s rukowanego samorskeho
tobaka dzelanu 4 np.-zigaru pod
cziplo 13 kurjeram należnie po-
ruczamoj.

Ginzel a Ritscher.

Pali

zo zigara rjana běla a bledzi wona
derje, je wona, hdyž 100 wot njeje
po 2 ml., 2 ml. 20 np. a 2 ml.
80 np. pschedawamoj, wobledzbo-
wanja hódna.

Ginzel a Ritscher.

Wódne pónowje, kótky,
rolowe plath a khachlowe
rébliski, nesezowe duryje, že-
lesne khachle a khachlowe
roly porucza tunje

Pawol Walther.

Mloko

w najwjetshich a najmjeñshich dzel-
bach po najwyschiszej placzisnej
stajne kupuje
parna mlokarňa Otty Eversa
w Małych Debkezach.

Koprowy vitriol

zyk a tolčeny
i načinjenių pscheny porucza tunje
Otto Engert,
en gros drogowe khlamy en détail.

Kolmas

najlepschu lajkosz w czwizach po
 $\frac{1}{2}$ a 1 zentnarju, laž w lajkosz-
iach po 2 puntomaj porucza po
najtunisich placzisnach

Otto Engert,
en gros drogowe khlamy en détail
10 na smutkownej lawskiej hafy 10.

Létusche nowoscze draſtuhch tfaninow

sa naszymu a symu

žu doschle, schtož zebi dowolam, s tutym k wiedzenju dacž.

Najwjetshi wubjerk. Pomérne twjerde placzisny.

Julius Hartmann Sohn

na mjašowym torhoschę 14/16. Dalokorečnik cziplo 4.

Rhofei

jara hylne a čidscze bledzazy
najlepsey punt po 1 ml. 20 np.
hacž do 1 ml. 60 np.,
palecy punt po 1 ml. 40 np. hacž
do 2 ml. porucza

Jan Bjenk
na smutkownej lawskiej hafy 38.

Zigary.

Najlepsche 4 np.-zigary ſu do-
stacž pola

Jana Bjenka
na smutkownej lawskiej hafy 38.

Turkowske klowki
najlepscheje drugim porucza

Moritz Mierwa
pschi mjašowym torhoschę.
Destilacija snathch dobrych likerow
po starich tunich placzisnach.

Rajß

jara rjany a wulkosornaty,
punt po 16 np.,
zentnar po 15 ml.,
jako nesho jara tunje porucza

Th. Grumbt
na smutkownej lawskiej hafy.

S d ſ y

laž jed rēfaze, porucza
Paul Walther
na žitnych wilach.

Bernhardt Graf, maschinowa fabrika

w Lubiju w nowym měsce, předy pola knjesa Rudolfa Behrischa
porucza ſo k wudželanju wszech ratařskich maschinow a rólsneho

grata najnowscheje, posěpscheneje konstrukcji.

Porjedzenie a pschemenjenje ſo s najnowschiimi gratomaschinami
nanajlepje a nanajtuñsho wobstara.

Emma swidowjena Wormerkowa
porucza plyschowe pjesse, lětnje pjesse, zanki, modne žakety,
deschzne mantle, trikotowe taille w wulkim wubjerku po tunich
placzisnach.

Posluženje w němškej a ſerbiskej ręci
w Budyschinje na klownym torhoschę 5.

T. Albert na hornczerskej hafy 13
porucza ſofy a matrazu ſ ložom a bjes njeho.

Najlepschi

Rizzaski jedzny

provenski woli

(non plus ultra)

wubjernje bledzazy,

Mischnjanske winowe

lišalo

lišalowy sprit atd.

porucza tunje

en gros drogowe khlamy en détail

Oty Engerta.

Palenz

jednory a dwójny
w snathch dobrych a derje bledzazyc
druginach poruczataj tunje

Schischka a Rječka.

Richard Neumann
porucza hry a palecy

Rhofei

w najwjetshim wubjerku a naj-
lepshei dobrosczi po najtunisich
placzisnach.

Pschi wotewaczu wjetshich dzel-
bow ſo pomérne nižsze placzisny
woblicza.

Balsamiski

salizylskokisaly lój

psche bolaze nohi, frybowanu kožu,
swosabjene stawy atd. ſ haptiki

H. Schelhera,

salizylskokisaly próch

psches nohowy pót atd. porucza

Otto Engert

en gros drogowe khlamy en détail.

B. Fischer

na žitnej haxy

porucja swój wulkotny skład: dejimalnych mostowych wahow, kac truhazych maschinow

po 15 mk.

kaž tež dobre Solingske worzlowe twory, jato:

blidne nože a widliczki, nože sa selene warjenje,

dyszacze nože,

reiniske nože,

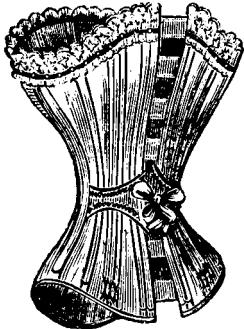
hedlariske nože,

shewskie nože,

prójerske nože,

nozify atd.

a pschë kuchinske a hospodatske węzy w snatej dobrej tworje po najtuniszych placzisnach.

Schtaltu,

muzaze krawath,

pschedloshlili

s khornarjom a bjes njeho, gumijsowe schath,

szle

porucja

M. Walther

10 na bohatę haxy 10.

Muzaze huknje, tholowy, lazy atd. ho s njepuszczatymi barbami s nowa barbja a kaž nowe hotowjeja

w B. Kessingež barbježni w Budyschinje pschi žitnych wiskach.

W Lauez hotelu

jenož krótki čas wot pjatka 11. septembra popołdnju wot 3 hacž 8 hodž.: dżiwianje sbudzaze pschedwiedzenie jeniczy woprav-

džiteho

originalnego Edisonskeho fonografa

najnowszej konstrukcji! Patent 1890! 18 patentow! (s elektromoterom a wóskowymi walzami)

w źwojim spodzivnym, dżiwianje sbudzozym skutkowanju.

Sastupne khartki pschi haxy po 75 np., schulerjo a dżeczi po 40 np., w doprednim pschedowanju pola knihi-kupza Röhla jenož sa srozežnych po 60 np.

Kermuschi

porucja

winačnja Pawola Giebnera w Budyschinje

na bohatę haxy 18, s nutskhodom na theaterskej haxy

swje naturske wina, czerwiane a bèle wina.

Winownja a hnedárnja posliczajet pěkný pschebyt a składnosć po prihovanju mojich winow. Pawa mje ma kogdy pełnu wěstosc, so cziste wino — hamo najtunische bleſchu po 90 np. — dostanie, kotrež derje skłoda a tja a stoweszy lepie howja hacž piwo a palenz.

Hotowe bèle koszle,
hotowe piżane koszle,
hotowe barchentowe koszle,
bawmiane trikotowe spódne tholowy,
polwolmiane trikotowe spódne tholowy,
wolmiane trikotowe spódne tholowy
porucja w najlepšej dobroſci a tunjo

A. Tschentscher

na bohatę haxy 18 a na róžku theaterſkeje haxi.

Najtunische pschedawam sažo w tu kymilu mužaze a hólčaze ſymske nadwoble, thěžorske mantle, pjesle a wobleczenja, kaž tež žonjaze a holčaze ſymske paletoty, pjesle, hukniane a płyſchowe pjesle a trikotowe taille.

Hoborski wubjerl, najwjetſche rospředawanie w Budyschinje.

Wulli skład hukna a ſamzne krawſtwo.

C. F. Kloss Jan Ota Preuß
psichodnyj syn
na žitnej haxy 4.

Wschë ſymske twory ſu doszle a porucjam je po jara niſkich placzisnach.

Barchent k koszlam starý kóhcz po 15 np., 18, 20, 25, 30, 35, 40 w jara wulkim wubjerku a dobrej trajnej tworje, kalmuk starý kóhcz po 30 np., 35 a 40, rjane, czemne małe muſtry, barchent k tholowam a pjeslam, starý kóhcz po 20, 25, 30, 35, 40 a 50 np.,

6/4 s čeroke tkaniny k huknjam w pěkných malych muſtrach starý kóhcz po 30, 35, 40, 45, 50, 55 np., lama starý kóhcz po 45 np., dwójzysztero k barchentowe rubishežja po 30, 35, 40, 50 a 60 np., lamarubishežja po 60 np., židzane, polžidzane, wolmiane a polwolmiane rubishežja,

6/4 s čeroke ſygi, połnje czerwiane, barbunjepuschczate, starý kóhcz po 20, 25, 30, 35 a 40 np.,

wupjerski 6/4, 7/4, 8/4, 9/4 s čeroke po 25 np., hladke czerwiane, s czerwienymi abo modrymi ſmuhami, wisko a čeroko ſmułkate, wopravde 2 kóhcz s čeroke plát, starý kóhcz po 35 np. a teho runja wjese druhich węzow po jara tunich placzisnach.

Emil Wehrle
na jerjowej haxy čížko 7.

Pschi ratarſkej ſchuli w Budyschinje

a w hadařskiej a ſahrodniſkej ſchuli, s njej ſjenoczenej, ho pónđelsu 19. oktobra t. l. nowy kurz započnje. Dalsze wukasuje

direktor J. B. Brugger.

S puczowanja ſym ſo wrózil.

Récznik Mütterlein.

Plat

ſo ſ wopravdžitej indigo-barbu barbi w B. Kessingež barbježni w Budyschinje.

Bonjaze huknje, pjesle, rubishežja na hlowu ſ njepuszczatymi barbami ſ nowa barbja a ho kaž nowe ſažo hotowjeja w Kessingež barbježni w Budyschinje pschi žitnych wiskach.

Dobru pensiju dostanu ſchulerjo na Hoschiz haxy 29 po 1 ſchodze.

Staršci, ſotisž chzedža ſwojim synam rataſku ſchulu wopytač dacž, namakaja ſa nich dobru pensiju pola ſwudowjeneje Schubardtoweje na Albertskej droſy 4 delka.

Sylna hlužobna holsza ſo 1. oktobrej abo 1. novembrej pyta na primariacie w Budyschinje na hrabovſkej haxy.

Sewerna, ródná a ſwolniwa žonska ho ſ podpjerieje hospoſy do kuchinſkeho a domiazeho džela hnydom abo poſdzischo pyta. Jenož pilne a derje poruczene holzy chyže ſo ſamoſvicz.

Dr. med. Petranz
w Maſtechzach.

Dwě holzy ſe wjow doſtanjet ſot 1. oktobra pschi jenež žonje na Hoschiz haxy bydlazej dobru pensiju a wucžbu w žonjazym a hospodařskim džele. Dalsche je ſhonicz na bohatę haxy 8 w hlamach.

Dželawu pilnu holzu do domiazeho džela ſ 1. oktobrej pyta A. Gonndorff na Hoschiz haxy 20.

Čzeladnikow, džowi ki pschi wjehoſi msdže, wolažych, dželacjerske ſwojby a dōſti pyta Schmidlowa na ſukelnſkej haxy 10.

Sekužobne holzy, wotrocžlow a džowi ki pschi wjehoſi msdže do Draždanskih stron pyta Krausſ na ſukelnſkej haxy 16.

Hnydom a ſ nowemu ſetu wotrocžlow a hródzne džowi ſa tu domne a Draždanske stron pyti Wackerowa na ſukelnſkej haxy 16.

Holčez, kig chze w Draždansach

pjekarſtwo a konditorſtwo na wuknucz, móže ſ psichodnymi wuměnjenjemi do wucžby ſtupicž. Dalsche je ſhonicz pola pječarskeho miſchra Hajnzy w Baczonju.

Wucžobnika, ſyna sprawneju ſtarichemu, pyta ſ 1. oktobrej Adolf Schmeiß, pječarski miſchtr w Budestezech.

Pječarskeho wucžobnika pyta hnydom abo ſ 1. oktobrej R. Pfennigwerth na ſamjetnej haxy 13 w Budyschinje.

„Serbske Nowiny” wudawaja so kózdu sobotu.
— Śtwórlétne předplata w wudawarni 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Círć Smolerjec knihičeře w mačičnym domje w Budyschinje.

Číslo 38.

Sobotu 19. septembra 1891.

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawarni „Serb.
Now.” (na róžku zwon-
neje lawskeje hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štòrtk hać do
7 h. wječor wotedać.

Létnik 50.

Šsrjedu, džen 30. septembra f. l.,

směje so w Lauez hôtelu w Budyschinje wulki a pschny

Serbſki ſpěwanſki ſwiedžen.

Spěvacž budže so pod wjedženjom f. kantora K. A. Kozora „Syma”, lhriski ſpěw wot f. fararja H. Sejlerja, do húdzby ſestajany wot K. A. Kozora.

Konzert ſapocžnie so wjecžor w 7 hodžinach. Czijlowane ſaſtupne billety I. klasu po 1 hrivnje, teho runja tajke II. klasu po 75 np., njezijlowane pak po 50 np., kaž tež tekſtowe knížki se ſerbſkim a němskim tekſtom ſu pola f. pschekupza Mjérw na mjažnym torhochęzu, kaž tež poſdžischo pschi kažy, w 6 hodžinach wotewrjenej, doſtač.

Po konzercze směje so ſwiedženſka hoſcžina a po tej ſamej pschny val. Hoſcžinski kouvert budže 1,50 hr. płacjicž. Liczba jědžnych kouvertow ma so, je-li někak móžno, najpoſdžischo hacž do 30. septembra popołdnju w 4 hodž. w wudawarni „Serbskich Nowin” ſtaſacž. Komuž na tym leži, pschi hoſcžinje dobre město doſtač, njech ſebi jědžny kouvert někotre dny prjedy kupi.

Šswiedženſki wubjerk.

→ Čeſczeni wotebjerarjo Serbskich Nowin, kotsiž chzedža sa nje na 4. schwórléto 1891 do předka płacjicž, njech někto 80 np. w wudawarni Serbskich Nowin wotedadža. — Czi, kotsiž ſebi Serbske Nowiny psches póst pschinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam bórsh ſtaſacž. Na schwórléto ſaplačzi ſo ſo Serbske Nowiny na ſakkich a pruſſich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho khějorſtwia 1 mk., ſ pschinjeſzenjom do domu 1 mk. 15 np. — Serbske Nowiny ſ pschilohu Serbski Hospodat płacza na póstach 1 mk. 25 np., ſ pschinjeſzenjom do domu 1 mk. 40 np.

Swětne podawki.

Němske khějorſtwo. We wſchich europskich krajach w minjennych nježelach bubony bubnowachu, tſelby praslaču a kanony hrimachu. Wójska běchu wucžahnute, ſo bychu wójnu w měrje hraſe. Běſe to jenož wójna na ſdacze, ale bôle hacž hewak běchu tón krócz manevry, pschi kótryhž ſo wjetſche wójſka wobdželachu, na woprawdžitu wójnu ſložene. Š manevrow ſ wonka Němskeje ſo naſcha ſedžnoscz wobhebje na manevry awſtriskeho wójſka pola Schwarzenawa wobrocžesche, kotrež ſo psched wocžomaj němskeho khějora a ſakkich krala mějachu. W nich ſe ſebi awſtriske wójſko polnu khwalbu a pschi-póſnacze němskeho khějora dobylo. Wopſjet je tutón ſwoju ſpokojnoscz ſi dokonjeſzem awſtriskeho wójſka ſjewiš, a pschi tym ſ khvalazymi ſłowami njelutował. Se Schwarzenawſkich manevrow je khějor do Bajerskeje, wot tam do Kassela a potom do Erfurta khwatał, ſo by jenotliwe němske wójſka na jich hódnoscz pruhowaſ. Tule pruhu ſu němske wójſka ſ čeſcžu wobſtale, wobhebje je khějor bayerske wójſko ſe ſwojim pschipóſnaczom wusnamjeniš. Do ſwojich roſſuďow wo hódnoscz widzanych wojerskich ſwucžowanjow je khějor tež roſpominanje nětčiſtich politiſtich wobſtejnoscžow ſapletš. Nadžiju do ſhowanja měra wſchak khějorowe rěče wobtwerdžile njeſku. Jeho ſlowa runje na wopak ſtutluja. Š nich jara wótrv hóz klinči. Pschi

Schwärzenawſkich manevrach wón praji: „Chzu ſwojim ludam měr ſakhowacž, tola hdy měla naſ wójna podenčz, budžem ſchitpraweni. Awſtriske a němske wójſko jej w ſwérnym a twerdym kameradſtwje napscheczo hlada.“ Tež w ſwojej rěči, kotrež je khějor tele dny pschi hoſcžinje provinzialnych ſtawow w Kasselu měl, ſo na móžnu wójnu poſtaſuje. Wón kažiměram ſe ſwojej hotowosczu ſ wójne hroſy, tola njeuproji nadžiju, ſo ſo měr ſakhowa, kaž je to hewak czinil. Vjes druhim praji: „Runje kaž ſa moju staru Prusku, bije moja wutroba tež ſa mój heženſki lud a wobkrucžuju jemu ſwoju pschihlinoſcz a miłość. Wuprajam pschi tym nadžiju, ſo budže heženska provinza mje podpjeracž a ſe ſkutkom po bohu mi ſtač w mojim čeſkém wojowanju a w mojich čeſkých dželach, a tač kaž pschi ſnitskownym džele, tač tež w hotowosczu ſ wojowanju na ſchlitowanje měra.“ Pschi druhij hoſcžinje pijsche khějor na ſvoje XI. armee-korpsa prajiwschi: „Dobre dokonjanoscze, kotrež je tutón korps na bitwiſcze w kózdej bitzy poſtaſwał, wubudžeja we mni dowěru, ſo ſo kaž předh tač tež pschihodnje pschi kózdej ſtadnoscz w wójne a w měrje ſ mojej ſpokojnoscz wopolaže.“ Dalschi pschipitk je khějor tele dny w Erfurce pschi hoſcžinje IV. armeekorpsa wunjeſt. Tu je wón bjeſe wſchego tajenia na ſjawne dał, ſo ſo wſchě jeho warnowanja psched kaženjom měra pschecživo Franzowskej měra. „Wjeſzeli ſo“, praji, „ſo je IV. armeekorps paradu ſ mojej najwjetschej ſpokojnoscz wuſwiedź. Wójnskich ſhnow Durinskeje a Sakſkeje w tymle měſečje wobhladowacž, je ſa mnje čim wjetſche wjeſele, dokež je tale ſemja ſ podawkami ſtawisnow ſa naſch wótzny kraj wobhebje ważna. Tu w Erfurce je korsiſti dobyčet němſtich wjetchow na najbóle pokoril, tu naſch je najhanibniſcho wohanil. Tehdy ſefhadža w duſchi mojeho knjeſa pradžeda myſl na pschecžiwenje hacž do ſmjerce, kotrež potom ſi wječzazemu poſtanjenju w lěće 1813 doſrawi. Psched wózom lětami bě mojemu knjeſej džedzej ſpožčene, ſwoje wójnu ſwucžene wózko na armeekorps ſložiš, kotrež mějſe pod ſwérnym marschalom Blumen-

halom swoje manevry. Wszo wulke, ważne a snošchowaze momenty. Korps, kotrež tehdź w wuspłtowanym rukomař leżesche, je so tež w nětčiščim čaſu do społnje na wyżołosći sdžeržał, a ja ſo nadziju, ſo ſo korps w kóždym naſtupanju, w wojnje a w mérje, t mojej spokojoſceſi jako dobra, wótra a rěſna brón wupokaze." We wſčech khězorowych ręczach ſo ſłowo "wójna" woſpietuje, a niž na ſdžerzenje mera, ale na to, ſo wójsko swoju winowatoſcę w wojnje dopjelni, khězor swoju nadziju a dowéru ſtaja. Kajki wothloſ ſajke wójnske ſłowa w wulraju wubudža? Wéste je, ſo je khězor na wójnu poſaſał, niž ſo by pschecziwnitow Němſeſeje k wójnje wabíl, ale ſo by jich wot njeje wottraſhil. Hač pak Franzowſojo nětſole hiſchče do roſuma pschińdu, hdyž móža ſo na pomož Němſeſeje ſepjerac? To ſu cžmowe wuhladb do pschichoda. Wopak wſchak by bylo, hdyž bychmy nětko hýž wójnu ſa bliſku měli. Dopomina ſo na to, ſo je khězor hýž ras, hdyž ſo w Frankfurcie nad Wódru pomnik prynza Biedricha Khorle po ſhweczi, wójnsku ręcz džeržał, kotrež tehdź poſchitkownu bojoſcę psched wójnu ſhudži. Dwé lécze ſtej ſo wot tamneho čaſa minulej, tola ſ wójnu ſmy hač dotal pschelutowani wostali. Sechze-li Bóh, ſo nam tež dale mér ſakhowa.

— Hiofska powjescz je ſ naraňſeſeje Afriki pschischka. Wotdželenje němſeho wójska, kotrež bě pod premierlieutenantem Zelewskim pschecziwo rubježnemu ludej, Wahehe ſo mjenowazemu, wuczahnuſo, je žaloſne poraženje pocjerpiło. Waheheszy ſu 17. augusta w Uheha pola rěki Ruhaha němſke wotdželenje nadpanuli a roſpjerschili. Wotdželenje ſ 360 čornochow, kotsiž ſo wot 14 němſkich wychlow na wjedowachu, wobſtejſeſe. S tutych je 300 čornochow a džehacž běrých ſabitich; jenož 60 čornocham a ſchtyrom běrým je ſo po radžilo žadkawej rubanzy cželnuc. 300 Mauferskich tſelbow, dwě kanonje a dwě Maximisſej tſelbje ſu njepſcheczeſej do rukow panule. Njebožowne pschipady, kotrež ſu druhim ludžom, woſebje ſendželčanam a Franzowſam, jich wotpohladb w samórfſich kolonijsach často pschekaly, ſo nětko tež Němzam ſalutowale njeſhu. Jeli ſo dyrbja ſo Němzam jich naraňſcho-afriske kolonijs ſakhowac, budža rucze nowe wójsko pschecziwo Wahehesky wupóžlač dyrbjec. Wulki ſmyſk je byl, ſo ſu loni němſke naraňſcho-afriske wójsko ſ džela roſpuſhczili, kotrež bě ſebi major Wizmann ſ wj le prózu wuwucjil. Wjele čaſa budža trébne, předy hač budže wone ſaſo tak naprawjene, ſo budža móz wjetſe bitwy bič. Waheheszy, kotsiž ſu Němzam krewawne poraženje pschihotowali, k zuluskim ludam ſluſcheja. Hýž woſpiet ſu ſo pschecziwo nim němſke expediziſe wuhotowale, tola ſenje ſo po radžilo njeſe, jich němſkemu knježitwu podcžiſnuc. Dokelž Waheheszy njepſcheczeſtachu do němſkeje kolonijs na rubježniſto wuczahowac, ſo roſkadowat němſeho kolonialnego wójska, premierlieutenant Zelewski, roſhubži, ſo ſam na čolo wjetſeſeho wotdželenja ſtajec a ſ nim Waheheskij ſa jich rubježniſta pothostac. Dwojokich pschicžinow dla ſo tutón wotpohlad dozpíl njeſe. Waheheszy pschecziwo němſkemu wójsku po ſwojim ſwuczenym waschnju wuhowachu. Bitwy na ſlawnym polu ſo woni ſdalowachu a pschi pschiblizenju njepſcheczelow do ſeklow a ležom cžekachu, ſo bych uot ſabdy njepſchecela nadpadowali a jemu po mógnosczi wjele ſchlobžili. W njeſnatej puftej krajinje je němſkemu wójsku cžeklo bylo, pschihobne město i a ležwo namakac a jo ſe ſtražemi atd. ſchlikorac. Nadpad ſu Waheheszy na ležwo rano ſčinili. Maſkerje ſu, hdyž je džen pocjal bymac, ſtražnikow ſtonzowali a woſakow němſeho wójska w ſparju nadpanuli. S druhá ſu Waheheszy, kaž je ſo hýž pschi předawſich expediſijs na ſhonilo, derje wobróneni; woni ſu ſo ſ najlepſchimi nowymi tſelbami a ſ doſahazej muniziju ſastarali. Tele tſelb ſu woni wot Portugalskich, polodniſich ſuſhodow němſkeje kolonijs, doſtali, kotsiž psches ſwoje mjeſy žive wikowanje ſ tſelbami a muniziju wjedu. Němzy drje nětko bóry ſredki a pueže naděndu, ſo Portugalskim tole hanibne wikowanje ſakſaſa. Poſchitkownie ſo žada a ma ſo ſa nusne, ſo by ſo major Wizmann ſaſo ſa roſkadowarja němſeho wójska w naraňſkej Afrizy pomjenowala, dokelž je ſe ſwojej namjedžitoſcę, rasnoſcę a wobhlađniwoſcę najlepje k temu povočam, ſlepje ſnadž hač Zelewski, tři hale bě 1. haprleje wjetſe ſroſkowatſto pschedewſal. Wójnske njeſbože pola Uhehu ma wěſtu podobnoſc ſ poraženjom, kotrež ſu Italijsk pola Donzali w Abeyzinskej pocjerpiļi, jenož ſo tu njeponernje wjetſha licžba Europjanow padže. Tež ſe ſrudnym dontom franzowskeje expediſije pod Crampelom ſo poraženje Zelewskiego wójska pschirunac hodi, tola roſdžel tu w tym leži, ſo Crampel psches zpět njeſnate krajiny cžehnjeſe, bjes tym ſo Uheha hýž dleje pječ ſet ſ najmjeňſha po mjenje pod němſkim knježitwom ſteji.

Sendželska. Wuspěch ruského knježitwa w praschenju ſwobodneho pschecziwa ruskich kóždow psches Darbanelle a bjeſbzaknoſc

europeiſkých wulkomožow w naſtupanju tehole rusk-turkowſkeho wuzinjenja ſendželčanow njeſmař hrjeba. So bych uapſcheczo Rustum neſaiſke ſarunanie měli, bě jim myſl pschipanula, turkowſku ſupu Sigri, psched Darbanelle ſezazu, wobhazdžic. Šandženu nježelju po poſpolnju ſaſtupejero europeiſkých wulkomožow w Konſtantinoplu pojeſcž doſtachu, ſo je wodzelenje jendželſkeho wójnskeho kóždſta nježelju rano ſupu Sigri wobhazdžilo, tam woſakow a kanony wobhazdžilo, a ſo ſo hotuje, ſupu ſ kladzeniom torpedow wobtwerdžic. Dokelž k turkowſkemu knježitwu ta ſama powjescz dónudže, ſebi ſultan hnydom wot jendželſkeho pôžlanza Williama Whitea wujaznenje zadashe. Tutón wudawashe, ſo ſnadž ſo jendželſke wójnske kóždſto na kahwiſne bliſko ſupu tſelecž wuwuczuje a ſo ſnadž ſu wuwuczenja dla tež woſazh na njewohydlenu ſupu ſtupili; jeli ſo pak ſu ſo tam torpedy kladke, ſu to ſlepe torpedy byle. Tole ſamite wujaznenje je najlepſe doſoſmo ſa to, ſo je jendželſkemu pôžlanzej Whitej wot ſelnych wuwuczeniach jendželſkeho wójnskeho kóždſta wjele wjazy ſnate, hač je wón pschidat. Sendželska je ſphtacž čhyka, hač by ſebi Turkowſka ſměrom lubicž dala, hdyž bych ſo Sendželčenjo ſupu Sigri mozowali. Tutón poſpýt nadziju Sendželskeje dopjelnil njeſe; pschetož ſultan je pschecziwo wobhazdjenju ſupu protestoval, a Sendželčenjo ſu ſ njeje ſaſo wotčahnuć dyrbjeli.

Schpaniſka. W Toledoſkej provinzy je ſo krajina, psches kotrž ſečka Almaruſiſo běji, wot wulkeho powodzenja domapytala. W žolmach je ſo na 2000 člowiekow tepilo. Tſecž džel města Confuegra je ſanicený. Hiſchče ſtejaze twarjenja ſu kylne wobſchledžene. Vnohe čeſla njejiſu pohrębane, cžehoz dla ſo boja, ſo khorocze wudyrja. Khude wobhlerſtwo, kotrež je dželo ſhubilo a khleba trada, kranuc a rubicž pocjina. Město Almerta je teho runja cžeklo cžerpiſo. Wjazy hač 500 twarjenjow je ſapuſczenych. Telegrafiske linije ſu pschetrohñjene. Kelko člowiekow je tam pschi po wobzenju ſiwenje ſhubilo, njeje hiſchče ſnate. W provinzy Ciudad Real ſu někotre wži do zyla pōzrjene.

Rukowska. W gubernijsach, w kotrých ſu lětža hubjene žně, je knježitwo rataſke wobhlerſtwo ſe ſitom k wuſhywej ſastarało a bjes njo 21 milijonow rublow wndželilo. W 13 gubernijsach wulka nusa knježi, bjes tym ſo w 8 druhich lud jenož ſ džela khleba trada. Po tym, ſo je ſo ſakſaſo, ſitio do wukraja wuwocz, ſu ſitne płačiſny w Ruskej khětro ſpanule.

China. Wobſtejnoscze w Chinje ſo w straſhnej mérje pschivotsuſa. Njeměry pschecziwo Europjanam ſo pschego w hóřſich roſměrah wospjetuju a chineſke knježitwo je bjeſmázne pschecziwo agitaziſi potajnych ſektorow, kotrež cžedža nětčiſki mandžurski khězorsti dom wotehnac a město njeho ſažo khězorsti dom ſe ſamžneho chineſkeho rodu poſtajic. Duž je móžno, ſo ſo ſastupjerjo europeiſkých ſtatow hóřſy wjazy njeſpočo ſ wobcežewanju ſola knježitwa, ale ſo kanonam ſwojich wójnskich kóždow ręczecž dadža. Pschi poſkledních njeměrah w Čeſzangu ſu njeměrnizy ſ wuwacjou jendželſkeho konſulata wſchē twarjenja, wot Europjanow wobhlene, ſapuſcili. Wyschnocz móžſe jenož ſ prózu franzowske mnichki wukhowac.

Amerika. Nowe knježitwo republiki Chile je ſo wot wjaznych wulkomožow, bjes druhim tež wot Němſeſeje, pschipoſnalo. Wjedník předawſkeje knježitwoje ſtron, Balmaceda, je po ſdaču psches mjeſh twóchňul. S wobhlađniwoſciu bě wón někotre dny do poraženja ſwojeho wójska ſa 3 milijony hriwnow ſlebora ſe ſtatneho poſkada wotwala a je ſi jenej jendželſkej kóždu do Europy dojeſcž dala. Šanđený tydžen je tale kóždu do Lissabona pschijela. Tanníſki jendželſki konſul je pak hnydom ſadał, ſo ma ſo kóždu ſ pjenjeſami do Sendželskeje dojeſcž, hdyž ſo nětko wot knježitwa chileſke ſtatne pjenjeſy ſhowaju. Duž Balmaceda ſ nich žaneho pjenjeſka njeđostanje.

W o w ſ a .

Stara knjeni Konratowa ſedžesche we ſwojim domje, we wulkej iſtve w přením ſchoſu, hdyž ſwoje wudowinske ſeta pschibywaſche, we woſkje ſchtruktujo nohajzu a hladasche kóždu khlwiku ſ wolnom won na torhochſejo.

Knjeni Konratowa bě ſchikowana staruſhka, ſ počným wobſležom a ſ wótrym wózkom. Draſtu mjeſeſhe po ſtaré módze, ale čiſta ſaž nowu. Na ſchězíwej hlowje mjeſeſhe ſněhbečku čapku ſe žoltymi ſchtrycikami. Žitwa, w kotrež bybelsche, bě jej pschiměřena. Pschi-prawa w njej bě po starším, ale čiſta a blyſchčata ſaž ſchpihel. Běſche w njej ſměrominje a pschijominje.

"Aha, hýž du!" ſaſhepta knjeni Konratowa a ſpuschcjiwſki ſchtruktuwanje do klina, ſeprje ruku na woſko a hladasche ſo wuſměkuju deſe na torhochſejo.

Po ſeježzy pschi domje džesche ſlužobna, wjedžo ſa ružy něhdže

ſtýriletnu hólčku a schésczélného hólčka. Hólčka mějše na ludžerjavých vlóſlach hómjaný klobuk, na ſebi békú, ſe wſchelakimi hellami a bantami pýchenu dráſciczkú; pod njej hólhwézki ſuréſowanej a wuſchiwanej kromu; czerwienofmuhate nehaſzy a móbre ſchéróke powjaſki wiſzachu wot kolen haſz do kulkow dele.

Hólček běſche w krótkich ſchörniczach, w ſchérókých polſkých hólhwézach a w lóhkim pjeſliku. Poſkakowaſche, ſo mójefche jeho pěſtoničza lédma dobžerzeſ, ſo by ſo jej njewuſhunul. Hólčka džesche ſedženje hladajo ſo, ſo by ſo njewomafala.

"Wona ma tu nowu dráſciczkú", wuſmewaſche ſo knjeni Konratowa. "Tón jandžek. A tón malý bituš, taſ ſlacze!"

Stanu ruce, dónidze ſtarej hóchini a nabra ſebi počny ſak zokorowych wéžow, a potom ſyđe ſo ſaſo do wólna.

Na nahejí poteptachu male nožki, durje ſo wotewrichu a pěſtoničza poſtrowiwiſchi "Pomhaj Boh!" ſaſtupi ſ džesecomaj do ſtýw.

Knjeni Konratowa ſo wobhlaſný a prasheſche ſo, ſo džiwajo: "Schto paſ to ſ nam džé?"

"To ſtej Jank a Hanka", wotmoſwi pěſtoničza.

"Ach, to njemože byćz", bžiwaſche ſo staruſhka. "Hanka njeje taſ rjana."

"Oje, knjeni", praji pěſtoničza. "To je wona taſ rjana, dokež ma dženža nowu dráſciczkú."

Hólčka wobhlaſowaſche ſebi hordje ſwoju draſtu.

"Nó, Hanka, ſežin ſchilowanje taſ a praji "koſchu ruku", ſo by cze wowlka poſnaſa."

Hólčka ſo poſtoni a praji: "Koſchu ruku, wowlka".

Knjeni Konratowa stanu a dónidze ſ njej: "Woprawdze, to je Hanka. Ja běch jeje njepoſnaſa. Ale ta je rjana! Aj! A ta draſta, a te banty! Nó, daj wowlzy hubku." Hólčalko njewjedzesche ſ radoſcu a ſ hordoczu, na koſtu nožku ſtupicž. Wowlka ſo ſ njej pothili, poſběze a woſoſhi ju.

W tym wglomiku ſamjawcza ſa khachlemi kóčka a hólček da ſo do plakanja.

Hólčka a wowlka naſtróžanej ſakocžiſtej. "Bože dla, ſchto je ſo ſtaſo?"

Jank bě mjes tym, ſo wowlka ſ Hanku rjenje cžinjeſche, ſa khachle ſ kóčzy ſaleſt a ſchęcipnu ju do wopuſche. Kóčka ſ boſoſcu ſamjawknu, wobročzi ſo ſpějhnje a drapnu woraſawza do liza.

Wowlka a pěſtoničza ſlogiſtej ſ khachlam a wobhlaſachtej hólčka. Temu běžachu huste hóly po lizomaj a wřeſczeſche ſ hóloſom, ſ nožkomaj teptajo.

"Počaž, hóde je cze drapla?" woſaſche staruſhka. "Hanka, wuczeſer tu kóčku won. Nó, njeplaſaj, Janko, njeplaſaj, to njeboli. Druhi kóček njehměj wjazy ſ kóčku hracž. Wona je lóſa a drapa. Njeplaſaj, doſtanjeſch hófeſl."

"Ja njeham", wřeſczeſche paſhok.

"Jeno pſchestań tola plakacž, hewak budžetej cze wočji holecž. Tu maſch ſlodek."

Knjeni Konratowa wuczeſe počnu ruku ſlódkich wéžow a da je hólček.

Paſhok wjeſhe ſa nimi hrabnu a pocža tyłacž do huby. A plakanja bě kóñz.

Sa to pocža hólčka ſ pjaſtomaj do kóža buhacž a wřeſczeſcz.

Wowlka ruce ſ njej pſchisocži: "Schto cži je, mój jandželko?"

"Ja chzu tež."

"Ale, na nju ſu ſabyli: to ſu hroſni ludžo. Nó, tu maſch, tu maſch, taſ. Wſmi, ja cži wótreju wočzy. — A pójce ſo tule hódyneč, wowlka da ſhwacžicž. — A njeplaſaj, hewak ludžo hóchru rjelli: to njehu pěkne džecži."

"To khetsje!" ſakſhici hólčez a wjetczeſche ſo na ſtóčku.

Ze Serbow.

Wuli herbiſki ſpěwanſki hwydženj w Budhſchinje hrjedu 30. ſept. Na létuſhim hwydženju budže ſo zyle nowe dželo njeho H. Sejlerja, jeho "Syma", do hudyb ſtaſenja wot ſ. kantora Kožora, ſpěwacž. Něchtóžli ſnadž móhl ſebi myſlič, ſo ſo wo ſrudnym ſymſkim čaſhu nicžo rjane ani pěſnič ſani ſpěwacž njehodži. Tola, ſchtož je hóž ſladeňoſcz měl, ſebi text ſ mnohimi nowymi pſchedžellami wobhlaſacž a prahu Kožoroweje najnowiſcheje ſladebky ſhysczeč, je ſo pſchedžwedeſl, ſo je "Syma" rjana a bohata w pěſniach a we hloſach. Rímo teho ma runje tutto najnowiſche dželo naſcheho ſlawneho hudybnika ſhamotnoſcz, ktraž budže ſo naſhemu ludej woſebejo ſpodobacž, w "Symje" mjenujz je pódla mnohich wjetſelskich truchow tež mnoho khutnych, haj doſpoļenje zyrtwiſiſkých ſpěwov,

wurjadnje rjanyh hloſam. Pſcheladajmy ſebi ſ krótku textowu knížku, ſo bychmy ſo pſchepoſkaſali, ſchto nam ſpěwanſki hwydženj rjane a krasne lubi. Zyla doha baſen je na tſi dželby roſhdželena.

Sawod je: "Syminy pſchihad":

Glaječe tu, glaječe tam!

Eſněh a ſyma ſaha ſ nam.

Sawod praji, taſ derje je tym, kž maju cžopky pſchelyt a taſ ſle je hudybym, kž ani cžopleho bydla ani cžopleje draſty nimaju. Po tym je mózne ſolo ſa baſ, wot ſ. fararja Wjelana, ſapoſkožene. Wono pſchedstaſia nam "Symu" jako hylnu "mužizu", jako móznu kralowu, ktraž nad zykej ſtubku ſ njeſmilnym ſzeptarom knieži, taſ ſo ſame wilke wody a ſtudze noschaze reſti ſe ſtrachom pſched jeje ſurowym knieſtowm ſproſtu (ſamjerſnu). Žara pſchiměrjenje je howrjenje a ſalhadzenje ſymſkich wětrow wopisane, kotrež pſches hona, ſahrody, ſchomu a leſh duja a ſwoj džiwny ſpěw ſanoſhuj. Pſchirunanie ſ rjanyh naſečom ſubudža drje najprjedy ſrudne dopomjenki, ale ſ waſa woſchewja nam wutrobu ſ nowej nadžiju: po ſymje pſchihadža džé ſaſo naſeče. Jeſli taſ w přenjeſ dželbje pſchihad, móz a poſchitkowny ſacžiſhcz ſymy na naſchu wutrobu wopisany, poſticža nam druha dželba mnoho rjanyh jednotliwych wobraſow ſe ſtubrby a ſ cžowjeſeho ſiwenja w tutym počzaſku. Sapocžina ſo ſ "holu", taſ prenja dželba ſe "jſtu". Hola džé je "jſtwicžla cžichomna, kž wjedra ſlobam wobara", ſe ſwojej drjewanej murju ſchita wbohu ſwérinu pſched wětrom a wězom a wupſchestrjewa nad njej ſwoju ſtajnje ſelenu třechu. Taſ nichto a nicžo tež w ſymje ſonza njewoſmje, jenych ſchita cžopla jſtwa, druhe husta hola. Duž hyme nět ſolo "khvalba ſymy" ſcžehomacž, kž ſpěva wo kruhy ſladowym ſzeptarju, ale tež wo ſwětkej bězej ſrónje ſymy-kralowje, wo róžach na wólnach, na licžu mlódnym, wo pſchynych ſ kryſtalom debjenych ſchomach. A hdy ſo rjenscho hjeſhaduje, haſz hdy ſo ſymje wonka wſchitko mjerſne, "nutſka" paſ cze prafloſat wohén woſrjewa?

Rjenschi napohlaſ džili hdy w létnim čaſhu poſticža nam "hwěſd na nóz" runje w ſymje, njelicomne ſyky ſwětlych luboſnje brinkotatych hwěſdow wjedze cži wózko a wutrobu ſ tamnym wycſi-nam, hdyž budžem ſehdy wěczeſne pſcheywacž. Dokež je w ſymje "lantat", je ſpěw wo czeledžiſtikm pſchecžahowanju ſaplecženy. — Zyle woſebeity, ſrudny, a pſchi tym tola wjeſoſh kuf je "Hufzler pod wólnami", kž tež w ſymje ſwojim trunam ſproſtncz njeda, ale ſwoje ſloſhne "dyrdom, dyrdom, dyrdomdeſka" ſapisla. Majſpodoſnich ſruch, počny hľubokich myſlow a rjanyh wobraſow, je "nóz w ſymje". A ſchtož je hdy ſo cžuciwi wutrobu, ſ wěriwej pobožnej myſlu ſam ſo cžichu wulfotnu majestoscz ſymſkeje nožy w polu a leſhu, na njehu a na ſemi, na wodze a na kraju wob-kežbowal, tón dyrbí prajicž:

Schto placža ſrón, dejmanty,
Schto wulfosz waži naſcha?
Pſched jenej hweſdu haſbuſižy
Naſch hlyſhcz a ſlawa haſcha;
Pſchi taftej džiwov ſražnoſeži
Ssyn ſemje woněmjeny
Sſo wiđzi, taſ je matuſhki,
A taſ je — woſhnađenjy!

Tſeža dželba je ſkoro jeno cžowjeſkemu ſiwenju w ſymje po-ſhyczena. Schto by njefnaſ a ſebi hyscheze junu njepſchal "radoſeje džecži" w ſymje na ludže, na hankach, w ſepſach ſněha a pſchi "ſněhovych mužach"? — Khutne a doſtojne ſu myſle, kž "hospodař" we ſwojim ſolu wupraja. Je to hospodař po dobrym ſtarym herbiſkim ſchecžijanskim waſhnu. A temu ſo jako hospodařſke dželbo w ſymje pſchisamkne "ſpěw pſchi mlóčenju", kotrež budže ſo — to ſym ſebi wěſciž — ſe ſwojim doſpoļenje pſchiměrjenym hloſom wſhem nanaſbole ſpodobacž.

Wutrobu hnujaſy je khor "wboha ſyrotka", ktraž na macze-ny rowje žaruje a placie a tam ſlonečne ze zymu wumrje. Je to miſchtrouſe dželbo. Wě ſo, zyle hinaſci, luboſniſchi a wjetſelski je ſpěw wo pſchay, kž kóždemu, ſchtož hyscheze ſtare dobre ſabaw ſe herbiſkim ſpěwom a ſe herbiſtimi baſtami we wſhei jich ſražnej poeſiji ſnaje, jeno tu myſl wubudža: "Škoda rjanyh čaſhu, hdyž hyscheze pſchelcze pſchi ſchwörčazym klesku pěſniče ſanoſhovacž!" — Zato kronta paſ a dokonjenje wſchich ſražnych, luboſnych a poſběhovazych ſacžiſhczow, kž tež "Syma" w naſcheho wutrobie ſbudža, dyrbí ſo mjenowacž "Božu nóz". A njehu-li hwydženj niežo druhe poſtieza hdyli "Božu nóz", tež to by ſo prožy placiſlo, na njón hicž. W tuthym

pojednim dželu je mischtir kozor swoje hukoke kscheszyanske psche-
hwedzenje a nutru radosc nad pschitkdom naszeho Chodnika, haj
si zyla swoje hylne nabožniste czucze w pschelubosnym hloku a mō-
nych akordach wuprajit. Wobezbie spew pastyrjow, s kotrym narod
Ssyna Bożego postrowjeja, je bjesdwelomnie jedyn s najlepshich
hloku, kiz je nasz klawny mischtir hdy sanjeß. W móznym,
hischeze junu radosc czlowiekow a jandzelow, wykłanie njebeß a
semje nad pschitkdom blubeneho Mieścia wuprajazym aleluja wu-
klinczi a dolinczi tuton wutrobu hnijazy a natwarijazy hodowny
herlusch. A s tym slonečza ho tez na rjane a doftojne waschnie
"Symy", tuton poſledni a węsze ſobu najrjenschi džel "Począkow".

To je jeno krótki pscheklad "Symy", ale tez tuton krótki psche-
kład nam połasuje, tak lube, wschelakore kweki ſu tez w symskim
czaku w duchowej fabrodze naszeho Sejlerja a kozora ſatczele.
Kutne a wjeſole, frudne a radosne, fabawne a poſbehowaze,
troſtowaze a natwarijaze, narodne a nabožniste hloky wotmjenjeja ho
a tak namaka w "Symie" kózdy, ſtoż pta, a nichio, nichio nje-
pondze s nespokojenej wutrebu ſe ſpewankeho ſwiedzenja dom.

Ssy-li po tajskim pscheczel kuhneje fabawy abo wjeſoleje hjeſady,
pschindz, phtasch-ſt troſhta ſa wutrubenu wutrobu, pschindz, hlyſchisch-ſi
rady narodne herbske synki, pschindz, lubuſech-ſi poſbehowaze na-
twarijaze zyrlinske hloky, pschindz, haj pschindzce wſchitz, wſchitz,
kiz lubuſecze ſpew, kiz lubuſecze ſwoj rjany herbski kraj a lud, kiz
lubuſecze wſcho, ſtoż dobre, rjane a Bohu ſpodobne je, a ſawęſce,
wy wſchitz, wſchitz namakacze, czehož ſebi wascha wutroba žada.

Dopokažmy, ſo mamy ſanč wſcho, ſtoż ma węznu kwalbu
psched Bohom a psched czlowiekami, dopokažmy, ſo ſmy teho hōdni,
ſo je nam Boh tajkeho pēknjerja a tajkeho ſpewarja darik, ſakiejſ ſtaj
Sejler a kozor! Dopokažmy to s tym, ſo maleho wopora a wu-
dawka njeſlutujem, ale wſchitz, wſchitz ho ſeñdžemy w naszim
staroſławnym Budyschinje na herbski ſpewanski ſwiedzeni!

S Budyschinia. Wokolo rubježniskeho mordarja Wezela ſe
Spandawa, kotrež je pječza wondano w Schweiſerez korejmje pod
hrodom pobyl, ho ſanđzeny tydzeń pschi wſchek piwnych blidach roſ-
rečenje wjerczesche. W tudomnym hosczenzu "l lawej" ras wjeczor
teho runja tſjo čekni měchcenje ſa karanczkom piwa praschenje roſpomi-
nachu, hacz ſnadž ho hischeze strashny ſloſnik w Budyschinje khowa.
W tym tamym čaku młody czlowiek do hosczenſele ſtry ſtupi a ho
ſam ſa jene blido ſyže. Naschi tſjo měchcenje ſebi zufeho doſho
wczępne wobhladowachu. Tutemu po ſdaczu lubo njebe, ſo na njeho
wczci wudžerachu. Hosczenzaria ho wopraschawſhi, hacz moje psche-
nozowacž, won rucze ſwoj karanczki piwa wupi a ho do ſoza poba.
Ledma be zuſy ſe jſtym wſchoł, ho jedyn ſ měchcenanow ſwojeju
piwneju towarſchow woprascha, hacz jimaſ hosczenowa njemērnoſc nad-
panula njeſe. Čehe dla be ho won, pytnuſhi, ſo jeho wobledž-
buja, tak rucze ſ procha mēl? Wjeſeſe ſnadž nječiſte ſwēdomje, ſo
džrbjeſe ſo ludzi bojez? Pohladachu na papieru, na kotrež be
ſwoje imeno ſapižak. Tam čitachu, ſo ho zuſy kandidat ſekarſtwa
mjenowasche. Titul ſekarſkeho kandidata be naſchim měchcenanam
njeſto do čista njeſtate. So ſu kandidatojo duchownſtu, to drje
wjeſachu, tola wo kandidatach ſekarſtwa hischeze čaž ſiwienna niežo
ſaſkyscheli njebechu. To be tola jaſne, ſo be zuſy wopaczeſne imeno
napiſak, a to teho dla, dokelž džrbjeſe ſwoje prawe potajic. Domoj
duzy ſebi naſci mudri měchcenje dopowiedachu, ſo zuſy nichio druhi
hycz njemēje, hacz pytanu rubježny mordat Wezel. Tutemu žadlawej
njeħmedžachu twochnicž dacž. Duž ho hnydom na polizaſtvo podachu a
tam ſwoje wuſlēdzenje wosſewichu. S pschewodom někotrych polizistow,
kotrif běchu ho wobhladniwie ſ powjasami ſ wumjasanju strashneho
njeħraſnika wobſtarali, ſo měchcenje ſ hosczenzej wroczičku. Hosczenzat
be mjes tym hizo khezne durje ſamknul. Polizistojo ſaſwonichu, hosczenzat
wonka ſtejazym po jich žadanju wotewri a ſ wulſim ſpodiwanjom na
pojefcz poſluchasche, ſo pod kwojej tſchu strashneho mordarja hopo-
duje. Wſchitz hromadze połni woczaſanja po ſtobze hore ſupachu
a wo durje ſtry klapachu, w kotrež měnjeny mordat ſpashe. Tuton
ho njeſalo naſtroi, hdyž durje woczinischi polizistow, hosczenzaria
a črjodu druhich ludzi psched ſobu ſtejazych wuhlada. Pręby hacz
jemu wosſewichu, ſtož czeſedža, polizist mordarjowu fotografiju wu-
czeſe a ju ſ hosczenom pschiruna. Tole pschirunanie na wulſe ſbože
wopokasa, ſo hosczen niz ſuſka na mordarja Wezela podobny njebe.
Strachociwi měchcenje běchu ſebje hamych, polizistow a hosczenzaria
ſablaſnil; hanbicziwje a mjelečižy ho woni wothalichu. ſekarſki
kandidat węz ſa ſlo wſak njebe. Hdyž be ho wſcho wuſhniſta, ſo won
ſazimera do woblicza ſmjeſeſe. Sa ſtudentske ſeta be drje hizo

wiele wjeſolych tryskow nawjedzik, tola tajki żortny kufk hischeze ſenje
njebe mēl. Won może ſo tez ſ tym troſtowacž, ſo ſu, kaž jeho, tez
druhich ludzi ſa mordarja Wezela meli. Wjes druhim ſu w Lubiju
jeneho puczowanskeho pschekupza w ſelesniczym wosu ſajeli a jeho
halle ſaſo puscheſili, hdyž be dopokalaſ, ſo mordat njeſe. Dale ſu
w Freienbadze, hdyž polizija ſ Frankfurt nad Wódru telegrafistu
powoſcz dosta, ſo ſ ratſchim ſelesniczym czahom rubježny mordat
Wezel pſchijedze, jeneho młodeho czloweka ſajeli, kiz be Wezelaſ trochu
podobny. Na ſbože mjeſeſe ſajaty legitimaziske papery ſobu, ſ ko-
tryž widzachu, ſo be czeſnū ſeſniſti mischtir ſ jeneho mjeſacza ſola
Barlina. Tez jeneho Barlinskeho puczowarja ſu wospiet ſ wonka
Barlina ſajeli, dokelž mjeſeſe njeſto podobnoſcę ſ Wezeloſ. Jedyn
ras jeho w Lubeczu w jenym tamniſkim hosczenzu pschimnuchu a na
polizaſtvo dowjedzechu; tam džrbjeſe won, hacz runje mjeſeſe ſwoje
wojerske a puczowanske wopizma ſobu, wot wječzora hacz do ranja 7 hodz.
moſtacž. Ma to jeho ſ jenemu pschekupzej, kotrež hewak wot njeho
kupowasche, dowjedzechu, kotrež tez wobhwedzi, ſo ſajaty Wezel njeſe.
Najrudniſko mjes mylnje ſajathmi pak je ſo dr. L. ej, kiz je pod-
direktor jeneho ſawęſčazego towarſtwa w Wrótklawiu, ſeſko. Won
be ſ ſwojej žonu do Neurode w ſeowjazych horach pſchijel a ſebi
w jenym tamniſkim hosczenzu bydło wotnajak. Pschi ſſladnoſcę
czysche tez jeneho agenta ſwojego towarſtwa wophtacž; dokelž pak
jeho doma njetrjehi, khwili w jenej korejmje pſchewywasche, na czož
ho do hosczenza wrózgi. Tu won ſa pſchichodny džen ſob ſkaſa, w
kotryž czysche ho na bliſke wjehoke horach dowjedcz. Wjeczor ſku-
ſobna holza roſrečenje wotpoſlucha, kotrež mjeſeſe hosczenzat ſe
ſwojej žonu a w kotryž žona ménjeſe, ſo je jej žona, kotrež zu-
ſeho hosczenza pſchewoda, ſe ſwojej njemērnoſcę nadpanula a ſo ſnadž
mohl zuſy mordat Wezel hycz. Tole žalozne tuſanje holzy mera
njewostaji. Ma drugi džen, hdyž be zuſy hizo wotjel, wona ſwoje
ſotajſtvo někotrym žonam wupoweda, kotrež nicžo nuſniſe čzinicž
njemējachu, hacz tamniſhemu polizaſtlemu wachtmischtrey ſwoje wu-
ſlēdzenja wosſewicz. Dokelž be po wupraſenju pſcheklachy mordat
dr. L. Wezeloſej fotografiſi jara podobny, horliwy ſaſtojniki hnydom
do pſchimjeneho mjeſacza Lewina telegrafowasche, ſo ſu rubježnemu
mordarja Wezela w Neurode widzeli, a ſo won runje ſ pſchewodom
jeneje žonſke ſ amſtriskim mjesam puczuije. W Lewinje ho ſandar-
mojo hnydom na wjeſelu hontwu ſa menjenym mordarjom pſcheczicu,
a jim ſo tez poradzi, jeho pſchi mjeſach pſchimnucž. Jeho wot jeho
žony, kotrež momora wobja, dželichu a do dwie hodzinje daloſeho
Lewina dowjedzechu. Dokelž hamtski ſuſnik w Lewinje doma njebe,
doltra L. dale do Reinerza dowjedzechu a do tamniſchego jaſtwa ſa-
wrech. Halle direktorje B., telegrafiszy ſ Wrótklawja pſchimol-
nemu, ſo poradzi, ſwojego ſajateho kollegu wukwobobdzicž. Doktor
L. be 36 hodzin doſho ſ džela na mersku, ſ džela w jaſtwe jah
pohył. Puczowanie do hór, jemu a jeho mandželskej wot lekarjow
wukasane, runje na wopak ſtutowasche, hacz be ſo wotmyſliko;
pſchetož žona be ſe ſtrachom czeſko ſchorika, a doktor L., kotrehož
cjuwo džrbjachu ho w horach ſmērowacž, ho do wulſe roſhorje-
noſcę ſtaj. — Netko je ſtowcze ſ wěſtoſeſu ſnate, kello hotowych
pjenjes je Wezel ſ khamow pſchekupza Hirschfelda w Spandawje
rubil. Niž 3000 ale 9000 hrinow je rubježnemu mordarjej do
ruk panuko. S wopredka ho ſuma rubježnych pjenjes mjenowacž
njemējſe, dokelž be Wezel kluže pjenjeſneho khamora, w kotryž
žin ſo pjenjeſh khowale, ſobu wſak, a dokelž je halle ſanđzeny tydzeń
jedyn ſamkar khamor wotewrict móhł.

— W druhim wudawku je runje wſchoł a je doſtacž w wuda-
watni "Sſerbſkih Nowin": Prěni wěnc ſpewow za ſerbsku
młodosc. W tymle preñim wěnzu najrjensche herbske pěſniſcę
ſ ſpewanju namakamy. S dopokasmom ſa to, ſo je tale knižka wo-
prawdziita potřebnoſc ſa wjeſelu ſpew lubowazu młodoscę, je wulſe
požadanie ſa njeſi; pſchetož po roſpſchedaczu preñeho wudawka je ſo
brudi po wjeleſtroniskim pſcheczu czeſko ſchoriak. Pschi wopſchijecu
wulſe ſeſniſte ſpewow, kotrež ſu na 48 stronach wocziſcieſane, knižka
tola jenož 10 np. plací.

— Hamtske heitmanſtvo je ſchulſtimaj holsomaj Hermannę
Scholcze a Ocze kónigej pod hrodom, kotrež ſtaj 17. julija žonu
ſchewza Wärterea ſe Sprewje wuczahnuloj, pjenjeſne myto po 10 hrin-
ach pſchimoliko. Wärterka be do wjehoke wody, po wjazydniow-
nym deſcze ſtateſte, panula a ho hizo wot torhazych žolmow khetro-
daloko wotneſhla, hdyž ſo mjenowanaj holsaj na ſbože jeje dohlada-
ſtaj a ſa njeſi do wody ſcocyſtaj, pſchi czeſko ſhamaj do ſmjerneho
ſtracha pſchindzeftaſtaj.

— W manevrach je ſanđzeny tydzeń wuplaſetſki mischtir Zach-
mann wot 1. bataillonu Budyskeho regimenta do njeſboža pſchishol.

Sbiwaka duzy je w nozy po czmje na Stolpjansej drosy po brjózku dele panuł a hebi pschi tym prawu nohu pschi kulsy skamal. Snje-sbożeneho fu na druhı džen do Budyschina dowiesli.

— (Wuhlaby na pschichodne wjedro.) Po wetrach, kotrež fu 17., 18. a 19. septembra psches Europu czahnuł, fu 21., 22. a 25. septembra daloko fu rosscherjaze dchczitki woczakuja.

S H o d z i j a. Sserbski predatski seminar Lipszanskej universith, psches kralowske kultusministerstwo w lęce 1877 sałożeny a pod wustojne wobżenie nasczeho l. fararja lic. theol. Jmischha staseny, bu lętka wot l. kandidath Mrosaka a wot lk. studentow M. Domasck, Duba a Sarjenka schyri njedzele dolho bjes sastacza wopytany, kaž wschak kózolstnie jeho pilne a pozohnowane dzela schyri njedzele dolho traja.

S R a d w o r a. Sa kaplana naschego farakstwa je duchowna wychnosz knjesa Jakuba Nowaka s Hory postajila, kiz je fu nje-dawno jako duchowny wużwjezil a sańdzenu njedzelu přenju Božu msczu w Chrósczansej zytki mél.

S połodnischeje Lüdzizy. Nasche podhorske wohnjowe wobory dyrbjachu fu sańdzenu kředu do spēcha mēcz. Wokolo 8 rano wudyri w brózni wésteho Scholty w Hornim Wjeleczinje wohén; brójen, kotrež bē se žnemi napjelnjena, fu do czista wotpali. Wokolo jednaczych dyrbjachu wohnjowe wobory sažo do Kallenberga khwatač, hdyž fu kheža, hido dlešči čažs njewohydlena, palesche.

— Sańdzeny tydzen jēdaczelētny hólz s Korsymja knykaniki w Scherachowje po domach pschedawasche. Pschi tym wón w wohydlenju jenemu blidaria do komory sańdze, w kotrež hebi blidat w kschinzy 60 hriwnow khowasche. Hólcež kschinku pschejēdzejo pjenes wuczuschi a s nich 34 hriwnow kranu. Knykaniki dale pschedawajo wón na to jenemu pjeatśkemu 4 hriwny a dybsaczný čažnik s rječasom a potom hisczeje jenemu druhemu pjeatśkemu dwé hriwnje pjenes wuwjedze. Nasajtra něšto s kranjenych pjenes s druhimi hólzami pschezini a na wjeczor dzesche do Scherachowa. Tam hebi pola pschekupza Sswobody bleſchu wina kipi, wudawajo, so je jeho macz khora. Hnydom psched khežu pak wino wupi, a hdyž jeho pschekupz teho dla naſzvari, wotmolwi fu změjo, so je w Korsymju w Krález fabrizy knihwiednik a so hebi telku sažnuli, so móže wschébnje bleſchu wina wupic. Na to hólcijsko někotre dny po kraju dundasche, hacž jo Scherachowski pólzaj w Habrachcizach w jenej sahrodze sa khornat shrabnu. Hdyž jeho pólzaj sa schtrykom do Korsymja pschiwjedze, měsche mlođostny paduch jenož hisczeje 13 hriwnow a kranjeny čažnik pschi hebi.

S W b o h o w a pola Njejhvacjida. Do naschich stron fu druhdy wulke rubježne ptaki saleča. Schtóz je psched wjazorymi létami do Njejhvacjidašeho parka pschischoł, je tam hoberškeho hodlerja widział, sa kotrehož bē njebo hrabja Njejh wulki kletku natwaricž dał. Wóndano fu sažo tasse ptacjisko a to w Wböhlowje wibzeli. Wokolo knjegoz dwora wulki hodler létasche, kiz fu, hdyž jeho wotscherichu, do Böschiskich stron shubi. Ménja, so je jeho wulki hlob tu pschihnał, a so je tu wokolo sletowal, so by se stadka huž, kotrež fu na knjegim dworje formja, tucžnu libu wotwiede.

S Nožacjiz. Sa zytkwinskej wuczerja nascheye wožady fu knjesa Schlenkera, kiz je w tu khwili s wuczerjom w Koblizach, wužwolili.

S W ó s b o r k a. Wo fastoinstwo rabzineho registratora a měschezansej połkadrnika, kotrež je fu s czełenjenjom jebaweho Kastnera wupróśdnilo, je fu 50 wožobow samolnilo. Wusmolil je fu knjes Höfer, kiz w tu khwili w Budyskej měschezansej klužbje steji.

S Kalbíz. Tudomne poboczne towarzstwo je wobsamko, wupožetnju saložicž. Nakhwilny wubjerk je hido wužwoleny, kotrež ma węz trochu sřadowacž. Na fwj. Michała (29. septembra) fu nowej wupožetni dowobsamknje. Hdyž je fu něšto sapoczatk se saloženjom wupožetnje w naszej wožadze stał, drje fu tež w druhich herbstich wožadach s tym dale komđicž njebudža.

S klóštra Marijneje Hwěsy. Wot njedawna ma nasch klóštr jenu historiku pomnjeniu mjenje. Snate je, so je "starý Fryza" jara rjenje na sletu piškal. Hdyž na fwjich czahach w kschom-lětnej wójni jenu w klóštrje hospodowasche, wsa tež fwjou sletu, hdyž fu na jenu halsu krujchwin, kotrež zyle wuskhnyta a s hdiwim winom wobrožena hisczeje "w hornim dworje" w róžku pschi muri steji, a sifoleše krafzne na fwjou sletu. Ssamo fu rosumi, so bu sa to sbobnje pošhwaleny; tola nješto strógi fu klóštrske knježtvo, hdyž hebi kral 13,000 tolet sa fwjou konzert jadacze. Radý abo njeradý: dyrbjachu jemu saplažicž. Hals, na kotrež je Fryza hido piškal, ležesche na tamnym dnju rano wotkamana na dworze; jeje žro je zyle dudlawe a wot čerwja pschetoczene. (Kath. Požol.)

S Draždžan. 17. njedzelu po fwj. Trojizy, 20. septembra t. l., budże fu w tudomnej kschinzy zytki evangelska herbska Boža klužba wotbywacž.

S Wožerez. Na tudomnym dwórnischczu je fu sańdzeny tydzen lokomotivny tejet Kallwitz žaložnje spari. Lokomotivu riedzo wón parnu roku woczini, kotrež bē hisczeje s paru napjelnjena. Para wupražnu a teperja w wobliczu a na zyłym Hernim czele spari. Tejet myſle sbywschi s lokomotivu padze a dyrbjescze fu do tudomnej hojentje donjesz. Hacž runje fu raný hukolo wuparjene, fu lěšat nadzije, so jemu žiwjenje sbžerži.

S Mužakowa. Chróblk jēdny kusk je sa maneury generalny major s Lengenbeck, roškowat 6. jēdneje brigady, wuwjedl. General, kiz w hródze hrabje Arнима-Mužakowskiego w kwartierze ležesche, po wýsokich schodach, s hroda do parka wjedzazych, se źwojim konjom dele jēchacze. Schtóz tele schody snaje, budże wulkoſez khetrowanja a swažimowez chróbleho jēdneho poměřic móz.

S Sslepeho. Nasche druhe wuczerte město fu sažo s jenym Sserbom, knjesom M. Pawołom, synom Trjebinskeho gmejnseho pschedstejicžera Pawoła, wobħadžili. Němskeho wuczera, l. Gerlacha, kiz je tu s zyla jenož tsi měšazh wuczertwo fastawał, fu do Wusklidža pschedžadžili.

S Mikorasa. Ssobotu w nozy fu tudomnemu khežkarjej Mroskej někotri schibazy trysk sejhrali. Jemu fu na bróžen wós se schyrimi kolekami szčahnuli a potom na wós měch běrnów, brónu a pluh połozili. Na wojo běchu staru kapu a kwallę powzli, so móže hnydom kruwu sapšahnuć.

S Prahi. 22. septembra t. l. praeſes tudomnego herbstego duchownego seminara, knjes can. cap. Jurij Luschanskij, fwjó 25 lětny měšchnisski jubilej zwieczi.

Dary sa natwarjenje herbstego domu.

Wuczer kral w Radworju	2 hr. — np.
Dobyt se stipendija	30 = — =
Récznik dr. Ota Gintl w Horowizach	3 = — =
Kubler Libich w Hornim Hunjowje	6 = — =
Towarstwo Czornoboh	6 = 90 =
Praeses Luschanskij w Prahy	10 = — =
Wječich Anatol Gagarin	14 = 40 =
Ssobota na duchownym kwaſu l. kaplana Sarjenka w Horniej Kainje	10 = — =

Hromadze: 82 hr. 30 np.

S džakom kwtuje

M. Mierwa, połkadrnik M. S.

Přílopk.

* Se Saalouisa pižaju: Žadlawe mordatſtwo je fu wczera psched tydzenjom rano w Gajslauternje stalo. N. Lux, dželacze Žuklinskikh podkopów, katasche na fwju 15 lětnu fotru, kotrež měsche 12 hriwnow sa moločo saplažicž. Dželacž mjenišchinow psched starschiskim domom sawola wón na nju: "Daj mi te pjenesz!" "Ně, ty je tola psched pšepijesč", džesche wona. Duž fu Lux do njeje da, wuczahnui hritej a pscherēsnu jej schiju. Po dokonjanym njeſtutku wsa hebi te pjenesz, sahreba čelo pod kerk a wotendže s krewawymaj rukomaj a s krewju wopanzanej draftu na fwje dželo. S tym fu, hdyž bē čelo namakane, na njeho tukasche. S wopredka přejeſče, žobetu pak je fu psched pšepijowazym ūdubnikom wchego wusnal.

* S Orsowym wo széhōwazym žaložnym njebožu pižaju: Škala wuscžina, železne wrota mjenowana, psches kotrež rěla Dunaj pola Orsowym běži, fu w tu khwili poħlubschije. Pschi tutym džele s njeſtžbliwoscžu jenemu dželaczeřa kashczit s dynamitom rošbuchnu. Wukrym se schyromi na nim dželazimi mužemi se satraschnym ūskom do powětra slegči, a czi njebožowni buču do kruhov roštorhan, kotrež s džela do wody, s džela na bliſki brjóh spadachu.

* Se Stockholma pižaju: Tele dny je fu tudy podawki stał, kotrež fu wožebje wýschich towatschnych woschtow njeļubje dótka. Jedna fu wo széhōwazym podawki: Sa wczeraſchim namakachu mlođeho hrabju Bror Möörner w jeho wobhydlenju mrějazeho. Sawolani lefarjo namakachu dwé ūmjernej rani w jeho hlowie, kotrež běchtes ū ūskomaj wutſelenej. Runjež bē mlođy hrabja Möörner snate jako muž, kiz fu radý fwjego žiwjenja wjehelesche, a hacž runjež w jeho wobhydlenju pschi najwobħadniwischim pschedpitanju žaneje ū ūsku nje-namakachu, mějachu tola sa to, so je hebi ū ūsku žiwjenje wsał. Poli-zaſtrwu pak fu bōrsh po tym, hdyž bē fu wo tym podawku recžecz pocžalo, wot někoho wosjewi, so je hebi hrabjowy mlođshi bratr džen

prędy we wotleżanych klamach revolver kipi. Dale ho wuszledzi, so je hrabja John Mörner wjedzor posdze pola swojego bratra pobyl. Hdyž bu někto hrabja John Mörner do pscheptyanja wsaty, wsina ho, so je do swojego bratra tseli, wujaznjowasche pol podawki na szczepowaze waschnie: Szym hebi wot swojego bratra pjenyeh žadał, a dokelž mi je sapowiedzi, wuczahnuch revolver, so bych ho psched jeh woczomaj satsełi; won pał pytasche mi to sadziewac, a w noju bědowanju ho s mojeje brónie wutsełi, a jena kulta frani mojego bratra czeżko. Na to mie won proshesche, so bych s druhéj kultu jeho czerpjenju kónz sečinil; duž tym jemu tu próstwu dopjelnit. Hrabja John Mörner pał bu, dokelž ho jeho wurečzi njeweri, hnydom sajaty.

* Iwan Mateuschaftis, leżejaty 23 létnej muž, móže ho khalic, so je sa lédom tsi leta dwanacze žonow t wotkarzej swiedl, s kotrychž žana jenicka wot cíhla 1. hacj do 11. czaſnoscž po žohnowała njeje. Psched třími létami wobsamku rjany Mateuschaftis swoju zyli móz na wjelezónstwo naložic a hebi tak bohatstwo a dobre žiwjenje nadobycz a pschihotowac. Won saſtara ho s zylym retomaſom wopacznym wopiskom, a jeho swonkownoscž a dobre wachnička podpjerachu jeho kylne w jeho pschedewacu. Rjany Iwan puczowasche w provinzech, woszbie w polskim kralestwie, s jeneho města do druhého, so napraszhujo sa bohatymi njewestami, pytasche pschistup do jich domow, sapocza po najlepšich prawidłach swojelubczerstwo, tiz ho se klubom mandželska flónči. Běche-li to dozpił, kawſowasche njeweszciny maj staršimaj wsche mózne pschiczniny, kotrychž dla dyrbiesche ho s kwaſom do spěcha méc a wjedzesche hebi wscho tak sawiescž, so bě s wjetſha sa schtyri njedzele po seſnaczu s njewestu tež hýzo kwaſ. Po něktrych njedzelach hubi ho mledy muž nahle, zyle hotowe pjenyeh mlodeje mandželskej kohu wsawšci. Mjes tym so wopusczena a jeje pschitwusni sa nim pytachu, bě won hýzo sažo pod druhim mjenom w druhim měsce w połnej dželawosczi, swoju bližšiu „pschichodnu“ wuszledzic a sapšaszc. Keč wjele njewestow je Mateuschaftis s zyla hýzo sjebał, njeje ho hiscze do cíjsta wukopalo, ale dwanak je najsterje hýzo pschekročen. W kownie pschethwata jeho jeho dón. Sažo běche ho s bohatej holezku klubil; wschitko bě ho jemu po žadanju schladczilo a hýzo stejesche s nowym woporom psched wotkarjom, hdyž do zyrkwe schtyri mlode žony satupichu, kotrež jako satoniske mandželske teho nawożenie werowanje pscheterzechu. Na kaſke waschnie běchu wo jeho werowanju šonili, njeje hiscze snate, pschindzechu pał do zyrkwe jena po druhiej, ho prędy njesrečzawski, abo prędy ho bjes kohu njesewawski. Kožda měsche ho sa jenicku woprawnu mandželsku, a mózemy hebi myſkiez, kaſke podawki ho w Božim domje měsachu. Mateuschaftis hnydom sajachu. Hacj tutón wjelezónz woprawdze Mateuschaftis rěka, njeje tež hiscze wuczinjene, dokelž je pod wjele wopacznym mjenami živý był. Po narodze dybí tartar bęć.

* Žadlawy podawki je ho tele dny na jenym kuble w Ruskej měl. Kož „S. Peterburgski listok“ pižoju, psched dwemaj létomaj w lězach Grodnanskej gubernij jedyn kublet maleho mlodeho mjedwiedza (bara) popanu, kotrehož kublet kohu domoj wa, so by jeho sa kellerstwo woczahnul. Młody mjedwiedz derje wukniesche a na mjenu „Mimi“ poſkłasche. Psched někotrymi dnjemi ho kublerjowy wotrocž do korežmy poda a mjedwiedza „Mimi“ kohu wa, so by tež jeho s palenzom napožil. Mjedwiedza bě mjeniuzh hýzo prędy kublerjowy klužobnik palenz picz nawuczil, tiz mjedwiedzej hórsy plodžesche. Dwaj dnjej posdžischo, sahe rano, „Mimi“ kam do korežmy pschindze a w runej mérje, na pschitomnych ludzi njedzimajo, t zywiz stupasche, s kotrejež bě psched dwemaj dnjomaj korežmar jemu a wotrocž palenz porjedzik. São doho njerosmýkliwski „Mimi“ zywizu t semi cíjznu a pocza potom do njeje prac, so by ho do palenza, w njej ho khowazeho, dobyl. Korežmar, tiz bě, kaž skoro wschitzy korežmarjo w Grodnanskej guberniji, žid, ho hnydom do mjedwiedza da, a bjes židom a mjedwiedzom na to bědzenje nastą, kotrež měsche jara sje sczehwki. Rosnemdrjeny „Mimi“ zywizu puſčegi a se swojimaj móznymaj pazomaj korežmarja a jeho swojibnych, koſiž běchu tutemu na pomož pschibęzeli, roshonicz sapocza. Korežmarja won s taikim wotmachom dyri, so tón hnydom morow t semi padże; runje tak ho s korežmarjowym pjanaczelernym synom sta. Korežmarka a jena s jejnych džowkow buschtej žałoznje sbitej. Pschitomni burjo, koſiž s wopredka bjesdžak podenženju pschihladowachu a ho na swadliwego mjedwiedza kmejachu, ho do czekanja dachu, wizławski, kaž mjedwiedz salħadža, a po bron będachu, so bychu korežmarjezom pomhali. Pomož pał pschedawac, pschindze. Hdyž nhdze džesacz burow, se kelerami a żerdzemi wobrónjenych, do korežmy pschihna, ho jich woczomaj žadlawy napohlad poskiczi: na semi w kwi, s roslatym palenzom naměšhanej, schtyri mjedwiedzowe

wopory płowachu: dwaj s nich běſtej morwaj, dwaj druhéj poł morwej. Wo hředz korežmy rošlamana prósDNA palenzowa cíwiza ležesche a blisko njeje — wschón wopojený mjedwiedz „Mimi“. Kublet swěrječa, kotremuž wo podawku powjescz pōčlachu, hnydom s natylanej tħelbu pschihna, a hdyž mjedwiedza s korežmy wuczezechu, jeho s přenim wutſelom satſeli.

* Se hředzneje Ameriki. Jene amerikanske nowiny podawaſa széhovazu roſprawu wo semjerzenju, tiz je ho 9. požnjenza w San Salvadorje mělo. San Salvadorſke, Sommiguelſte a Zalatorfie wohén kluwaze hory wopokaſowachu hýzo někotre dny sa kohu powjetschenu dželawoscž, kotrež ho s podſemstím ropotom hyschecz dashe. Nano wokolo 2 hodzin farża ſemja, ho sběhajo a ſpadujo. Wobydlerjo czekachu w nőznej drascze na haſy, a hacj runej ſtork jenož 20 ſekundow trajesche, twóchnu wuſtrózany lud na pola. Mužojo, žony a džeczi wolaču žalostnie wo pomož. Dróhi a khěje ho kablachu a roſpadowachu. S pschetrohwanjom trajesche hrimanju podobny ropot dale, njebeježa ho ſac̄michu, powetr bě, tak dohlo hacj ſtork trajesche, s drobnymi proſčlakami napjelnjeny. Semja ſběhacze ho a ſpadowasche podobnje na žolmaje morio; ſamo kylni mužojo nje-možachu ho na nohomaj ſdžerzec. Zyle ranje ſzéhovachu hiscze lóhle ſtorki. Města na kraju ſu hiscze wjazy czeříše, hacj hlowne město. Analguito a Tomasagua ſtej wutupjenej. Koſluepeque, Santatella, Sanpedro a Masahuet runaja ho roſpadankam. Mnogočlowne ſložení ſu morjeni, ſkłoda na wobſedzeniu ſu na milliony dolarow woblicži. Majwazy ſydlischow, s wuwacząm tych, tiz pschi brjosy leža, je ſapusczenych. ſtork ho hacj do Santaanna a Sumicepegue, 60 mil wot San Salvador, ſacžu. Satraſchne ſemjerzenje ſnadž bě, ſtotož ſkłodowanie na žiwienju a ſamoženju nastupa, hórsche hacj domaphytanje w lětomaj 1854 a 1873. Tak ruceje hacj jenož ho někak hōžesche, buchu po ſemjerzenju ſwonka městow na khlwilne pschibytki ſaložene, ale s wjetſha dyrbjachu wschitzy mužojo, kaž tež wjèle žonow a džeczi, pod hórm njebjom nozowac. Wobydlerjo ho bojo, do hwojich hiscze ſtejazych ſtatokow ho wróczic, pschitrawjeja pał hebi tak derje hacj mózno hwoje na khlwilne kwartery. Prášident Egota wsche mož napina, so by powschitkowemu strachej mjesy stajik a wschitkich wobydlerjow tak ruceje hacj mózno ſažo pod třechu pschinjeſk. (Byrwinske powjescze hladaj w pschitosh.)

Tſeſchnu papu

rólu po 5 ml., 4 ml., 3 ml. 50 np.,
ter, tſchëſki pod zyhele
porucja

Wylem Menzel, tſchitryjeſ
na ložowej haſy pschi hrodze 3.

Jerje po 4, 5 a 6 np.,
petrosej pschi 10 punt. po 12½ np.,
po ſudach tuňšho,

rajsk punt po 16 np., pschi 10 pt.
po 15 np., w wałach po 14½ np.,
žitny paſenž liter po 30 a 32 np.,
khoſej čerſtwy paſenž punt po 140,
160, 180 a 200 np.,
khoſej ſyry punt po 115, 120,
125, 130, 140 a 150 np.

Kolonialtworowe a woszbitne kheſeſe ſu w lězje 1864 ſa-
ložene.

Carl Noack w Budyschinje
na žitnej haſy.

Drjewowa awfija
na Drobjanski m reverje.

Dutoru 22. septembra t. l. ma ſo

5000 kħojnolých walczlow,
300 rm. kħojnolých pjenkow

ſa hotowe pjenyeh na pschedawac. Sapocžat do-
polnja ½10 hodzin pschi Komſčanskej zjħelniży.

W Minakale, 14. septembra 1891.

Għrabina ſi ġinsiedelta inspezijsa.

Balsamifli

salizylskokisalny lój
psche bolaze nohi, ſrybowanu kožu,
ſwosħbjene ſtawu atd. s haptiki

H. Schelhera,
salizylskokisalny proč
psches noħovi pót atd. porucja
Otto Engert
en gros drogowe klamy en détail.

Bonjaze ūknje, pjesle,
ribiſchcza na hlowu

ſo s njepusħċejatmi barbami ſnowa
barbja a ho kaž nowe ſaž ſhotowjeja
w Kellingez barbjejni
w Budyschinje pschi žitnych wilach.

Mužaze ūknje, kholowy,
ſazy atd. ſo s njepusħċejatmi bar-
bami ſnowa barbja a kaž nowe
ſhotowjeja
w Kellingez barbjejni
w Budyschinje pschi žitnych wilach.

Dwózby 10,000 ml. a 6900 ml.
na dobru a węstu hypotheku pożegicz
pytam.

Něčník Mütterlein.

Kublo na pschedan.

W Wujesđe pola Pomorza je
kublo cijelo 20 se 74 körzami le-
żomnoſeje na pschedan. Dalsche
je pola wobhlederja ſhonicz.

W Dubrawzy pola Varta je
zhelniza na pschedan abo na
pschenajecze. Dalsche je ſhonicz
pola zhelnika-najenka Schlenkera
w Dubrawzy pola Varta.

Zelenie khachle ſ 2 rołomaj a
wulkej zelenej ponoju ſu na pschedan
na žitnej haſy 12.

Mukzia.

Dutoru 22. septembra popo-
dnju wot 2 hodzin budža ſo na
delnim dworze w Małeszechach na
pschedzowanje pschedawac̄: 4 ho-
dzwada, 2 ſwinjeczki, 3 woſy, 1 ſa-
nje, grat atd., meble a wſchelaka
hospodaſka nadoba.

Sadke.

M. Poppe

4 na Mužakowskiej droſy 4
kuſuje po najwyſhich placzisnach
lapy, koſcie, late a ſhkrjene ſe-
leso atd.

Mloko

w najwyſtich a najmjenſtich dzel-
bach po najwyſhich placzisnach
ſtajnje kuſuje
parna mlokarnja Ottý Eversa
w Małych Debkezach.

Hriby

kuſuju po najwyſhich placzisnach
a pytam ludzi, kotiſ ſa mnie hriby
we wſchech stronach pokupuja.

Jan Gehring, pschedkuſ
w Hufzy pola Źiczenja.

B. Fischer

na žitnej haſy
porucza ſwoj wulkotny ſkład:
dezimalnych moſtowych waſhow,
kal truhazych maschinow
po 15 ml.,
kaž tež dobre Solingſke worzlowe
twory, jako:
blidne nože a widliczki,
nože ſa ſelene warjenje,
dybſac̄ne nože,
reſniſke nože,
kedlarſke nože,
ſchewſke nože,
prójerske nože,
nožiſy atd.

a wſchekuchinske a hospodaſke węzy
w ſnatej dobrej tworze po naj-
tunisnich placzisnach.

Plat

ſo ſ woprawdzieſtej indigo-barbu
barbi w B. Kellingez barbjeſni
w Budyschinje.

Najwyjetſchi ſkład khachlow w Budyschinje. H. R. Teutschera, horniczerſkeho miſchtra

33 na ſamjentnej haſy 33.

Porucząc wulkotny ſkład wſchech družinow

Khachlow a warjenſkich maschinow

wot najproſczisnich hac̄ ſ najwoſebniſchim we wſchech barbach a po naj-
tunisnich placzisnach. Khachle a warjenſke maschinu tunje, rucze a ſ rukowanjom
ſtajam; w mojim ſkładze ſu wſchę družinu khachlow na wobhladanje wustajene.

Škład wſchitich ſtelesnich dželow, ſ twarjenju khachlow trébnych.

Najlepſchi

Mizzaski jedzny

provenſki woli (non plus ultra)

wuſhernje ſlobodzazy,

Miſhuijanske winowe

kiſalo

kiſalowy ſprit atd.

porucza tunjo
en gros drogowe khlamy en detail

Oty Engerta.

Kolmas

najlepſchi kafkoſež w cžwizach po
1/2 a 1 zentnarju, kaž w kaſcej-
ſach po 2 puntomaj porucza po
najtunisnich placzisnach

Otto Engert,

en gros drogowe khlamy en detail
10 na ſnutej ſtownej lawſej haſy 10.

Palenz

jednory a dwójny
w ſnathach dobrych a derjeſkodzazych
druzinach poruczataj tunjo

Schischla a Meczla.

Schalti,
mužaze kravath,
pschedkoſchlik
ſ khornarjom a bjes njeſo,
gumijowe ſchath,
blé

porucza
M. Walther
10 na bohatej haſy 10.

ſchath ſimaze maschinu
w wſchelakich wulkoszach porucza
tunjo

Richard Otto,
mechanik na horniczerſkej haſy 18.

Jenicki poſpýt koždeho pschedzwedci, ſo je

woprawdze najlepſche psche wſchę pschedzanzh,
dokelz wón — kaž žadny drugi ſrēk — ſ pschedzwedci
ſpečnoszcu „kōdu“ njerodz hac̄ do poſlednjego ſleđa ſaniczi.
Najlepje ſo wón naloži ſ roſproſhenjem ſ natyknjenym
zacherlinowym lutowarjom.

Zacherlin ſo njezmi ſe wſchednym inſektowym
pôlvrom pschedeménic̄; pschedetož zacherlin je wofebity
ſrēk, liž ſo nihdze a ſenje hinał njeſchedawa, hac̄
w ſashglowaných bleſchach ſ imenom J. Zacherla.

Shtož ſebi po tajkim Zacherlin ſada a potom někajski
pôver w papierjanej dicze abo tyſzy ſa to woſmje, je
ſ tym koždy króz ſhebany.

Woprawdžity doſtač:

W Budyschinje pola II. bratrow Mierschow,	=	I. Oty Engerta,
=	=	Ernsta Mittascha,
=	=	Jurja Holda w měſcie. Hapt.,
= Biskopizach	=	Pawela Šchokarta,
=	=	Alfreda Böhmy,
= Bukezach	=	Herm. Kschizanka,
= Kellizach	=	Pawela Millia,
= Wjasozn	=	E. Ferd. Lehmann,
= Scherachowje	=	Ed. Tammera,
= Sohlandze	=	Ernsta Augustina,
= Wosborku	=	E. M. Clauſa.

T. Albert na horniczerſkej haſy 13
porucza ſofy a matrazy ſ ložom a bjes njeſo.

Koprowy vitriol

zyky a tolčeny
ſ načzinjenju pschedzny porucza tunjo

Otto Engert,

en gros drogowe khlamy en detail.

Serje

wulke a tučne
mandl po 30, 50 a 90 np.

porucza

C. F. Dietrich.

Wicze ne fosche

w wulkim wubjerku
poruczataj

A. & W. Neuhausn
4 na herbskej hafy 4.

W wudawańni „Sserb. N.” su
dostacj:

Sserbske kmotsjaze listy.

Spewarske knihy
herbske a němske w kraňnym traj-
nym swojsku porucza po tunje plá-
cijne

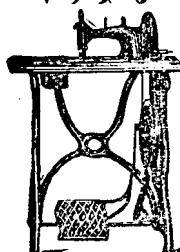
Gustav Rämsch.

knihwajat na bohatej hafy 21.

Kmotsjaze listy,
sbožopschejaze kcharti,
domjaze žohnowanja,
židžanu papjera,
kvetki do wopomjenijskich
knihow
porucza jara tunjo

Gustav Rämsch
na bohatej hafy 21.

**Wyżokorukata
schijaza maschine**

Bisolda a Lotti
je najlepšcha a
najtmanska sa
kwójsbu a rjemjeſl-
niſke dželo. Sa
jeje hódnoscž dolhe
leta rukuju.
Schijaze maschine
wszech druzinow
so wotemne wuporiedzeja. Stryko-
wanske maschine po fabrikskich plá-
cijach pschedawam.

Richard Otto,
mekanik na hornęzierskej hafy 18.

**Pschedawanie a
porjedzenje**
w schéch druzinow
čaknikow.
Placjizna najtunischo
a rukowanje na dwie
lécze.

Gustav Mager,
čaknikar
11 na herbskej hafy 11
pschi starých kasarmach.

Na skladom Maczizy Sserbskej
su wuske a w wudawańni „Sserb.
Nowin” na pschedan:

**Achijz a polměhaz abo Turkoojo
psched Vinom w lécie 1683.**
1883. Placjizna 40 np.

Grójnik. Šberka powedańczekow.
1885. Placjizna 40 np.

Nadpad posla Bukez. (1758.)
S woobraſom. Druhi wudawki
1888. Placjizna 30 np.

**Jan Manja abo Hdje statok
mój? Powedańczko se herbskich
stawišnow nowijskeho časa.**
1889. Placjizna 40 np.

Bitwa posla Budyschinia. (1813.)
1891. Placjizna 50 np.

Pobocžne tow. herb. burow w Malym Wjelkowje
směje jutſje njedzeli 20. septembra popołdnju w 4 hodzinach po-
ředzenje.

Pschedkydſtwo.

Pschi ratarſkej schuli w Budyschinje
a w kadařskiej a sahrodniskej schuli, s njej sjenocženej, so pónđelu
19. oktobra t. l. nowy kurſ sapocjne. Walsche wukafuje
direktor J. B. Brugger.

Cjesczenym Sserbam k wjedzenju
dawam, so Bartski hermanik sažo
s wjese noschenymi a nowymi sym-
skimi nadwołecžami, wszej druhzej
drastu, tež s koſčlemi a spodnymi
kholowami po snathach tunich plá-
cijach wopytam.

Budowa Bergerowa
w Budyschinje
na hauensteinskej hafy.

W Rakezach

w hosczenzu k sakſkemu domej budža
jutſje njedzeli 20. septembra
reje. Pschedzelnje pschedproschuje

Korla Scholti, hosczenzat.

Rakečanske tow. „Lipa“
změje přichodnu njedzeli 20. po-
znejenca popołdnju w 4 hodzinach
w Křízanec hosćencu swoju mě-
sačnu zhromadźiznu. Dokelž
nowowólby na dnjowym rjedže
steja, prosy wo wjeličibny wo-
pyt
předsydstwo.

Podpisane towarzystwo dowola
sebi z tym, swojich lubych st. k.
a k. sobustawy a přečelow k na-
zymskiej skhadzowancy, kotař
změje so pońđelu a wutoru 21.
a 22. sept. t. l. w Budyschinje, pře-
prosyc.

Knjez diak. Heise z Draždān
je dobrociwje přednošk přilubil.
Zhromadźizna: pońđelu 21. sept.
w Gudzie hotelu při dwórnišcu.

Luziske předarske towarzystwo:
Lorenz, sen.

Matařsz schulerjo dostanu dobrą
a tunju penſiju na zybelnskej
hafy 1 po 1 skhodze.

Holzy se wjow móža dolkadnje
sčicž naukuńcuz. Po žadanju tež
hospodu a jědž dostanu.

Bertha Albinusez
na hornęzierskej hafy 7 delka.

Prěnjej hejtmanzy na Džehorow-
skim knježim dworje so to sjawný
džak praju, so je so to staraka,
so je so moja žona s džela puchcžila.
August Bimmer w Hnashezach.

Wotrocžkow, džowki pschi wjekoje
misdze hacj do 60 tolet a džokti pyta
pschedzajernja Šchmidtowa na ū-
felskej hafy 10 delka.

Na nowemu lětu poħončow, wotrocž-
kow, wolažkow, dželacjerske kwójby
a dobre džowki pyta Spannowa
na malej bratrowskej hafy 5.

Krawſkeho wučobnika pyta
Ant. Fickert, krawſki mischir na
swonkownej lawskiej hafy 29.

Pschedesčzniſ, wondano ſobotu
na wikach namaſony, je sažo do-
stacj w wudawańni „Sserb. Now.“

(A temu cjiſku pschedzha.)

Reformuschi

porucza

winarňja Pawola Giebnera w Budyschinje
na bohatej hafy 18, s nutshodom na theaterskej hafy
šwoje naturske wina, czerwjene a běle wina.

Winowuja a hnedarňja poſkicžatej pěkný pschedbyt a ſkładnosć
k pruhowanju mojich winow. Pola mje ma kóždy počnu wěſtoſć, ſo
cziste wino — ſamo najtunische bleſču po 90 np. — doſtanje, kotrež
derje ſłodža a tyja a ſtrowesži ſlepje howja hacj piwo a palenž.

Koloniałtworowe a destilaziske khlamy
Adolfa Rämscha

pschi butrowych wikach

poruczeja ſwojim cjesczenym wotbjerarjam:

ſhosej njepalený, ſhlyny a dobry, punt po 120, 130, 140 a 150 np.,
ſhosej paleny punt po 140, 150, 160 a 180 np.,
ſokor mléthy, jara ſłodki, punt po 30 np.,
ſokor w počrutarach punt po 32, 33 a 34 np.,
kompozit ſokor k pizowanju počołow punt po 33 np., 5 puntow
po 160 np., 20 puntow po 6 ml.,
rajz punt po 14, 15, 16, 18, 20—30 np.,
ſyrup ſłodki kaž měd punt po 16 np.,
kandisowy ſyrup punt po 12 np.,
mydlo w ſnatej dobroſeſci punt po 28, 30, 35 a 40 np.,
rjepikaty tobak, amerik. kranz, punt po 35 np.,
rjepikaty tobak 2. druziny punt po 30 np.,
rjepikaty tobak njeſkany punt po 25 np., 5 puntow po 110 np.,
jerje, wulke tucžne ryby, mandel po 50 a 60 np.,
polč ſnatej dobroſeſci punt po 75 np., 5 puntow po 3 ml. 60 np.,
chwiniacy ſchmalz punt po 55 np., 5 puntow po 2 ml. 50 np.

Bernhardt Graf, maschinowa fabrika

w Lubiju w nowym měſeſe, předny poſla knjeſa Rudolfa Behrischa
porucza ho k wudželanju wszech ratarſkikh maschinow a rólnego
grata najtunische, polepszenje konstrukzije.
Porjedzenje a pschedzienje ho s najtunischi gratomaschinami
nanajlepje a nanajtunischo wobſtara.

Redžbu!

Sawěſzenja do ratarſkeho wohensawěſcza-
zeho towarzystwa pschedzima

Curt Möschler w Kschiwej Vorſchčzi.

Moje bydlo je nětka

na seminarſkej drósy čižko 4
po 2 skhodomaj

w domje knjeſa rěſniſkeho miſchtra Roſiga.

Pawol Strobel,
subny wumělž.

Serbske blido

je wot nětka kóždu wutoru wječor w 8 hodzinach w piwo-
wym hrodźe po jenym skhodze.

Někotři Serbja.

Pschiloha i číslu 38 Serbskich Nowin.

Ssobotu 19. septembra 1891.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskej għiexi budże jutssie njeżżelu rano w 7 hodżinach herbsta spowiedż, dopoldniha 8/49 hodżin herbse pređowanje a w 12 hodżinach herbisti njeħspor.

Werovali:

W Michałskej għiexi: Sandrij Ernst Skjora, pohonej w Delnej Linje, s-Mariju Michałske tam.

Křóni:

W Michałskej għiexi: Olga Gertruda, Roberta Emila Krawsy, kowálskeho mischtra a orċejmara w Börku, dż. — Jan Rudolf, Zana Kucharja, żandarma na Ħidowje, b. — Bertha Elsa, Gustava Hermanna Hustedha, schoħarja w Nadżanezach, dż. — Emilia Martha, njeħmandż. dż. na Ħidowje. — Koral Ernst Pawoł, njeħmandż. b. pod hrodom.

Zemrječi:

Dżeń 10. septembra: Olga Gertruda, Emilia Roberta Krawsy, kowálskeho mischtra a orċejmara w Börku, dż., 14 dnjow. — 11. Martha Hilžbjetta, njeħmandż. dż. na Ħidowje, 11 mēħażaw 5 dnjow. — Ernst Hermann, Sandrija Augusta Mitascha, khējerja a cżejże na Ħidowje, b., 1 lèto 5 mēħażaw 3 dnj. Max Richard, Ernst Hermanna Röthiga, fabrikarja w Dobruschi, b., 1 lèto 8 mēħażaw 19 dnjow. — 14. Jan Rudolf, Zana Kucharja, żandarma na Ħidowje, b., 24 dnjow.

Placisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	12. septembra 1891		17. septembra 1891		wot		hacż	
	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.
Pszenica		biała	12	6	12	42	12	6
		żółta	11	76	12	6	11	47
Rożja			11	56	12	11	11	25
Żecjmien			8	57	8	93	8	33
Wóz	50	kilegr.	7	20	8	—	7	10
Hroc			8	89	11	11	10	28
			7	50	8	6	7	22
Jahy			16	50	19	50	14	—
Hejduska			18	50	19	—	17	50
Berni			3	—	3	50	3	—
Butra	1	kilogr.	2	30	2	60	2	10
Pszenicznia muka	50	*	14	—	22	—	—	—
Mązna muka	50	*	14	—	19	50	—	—
Szyno	50	*	2	40	2	60	2	—
Szóma	600	*	17	—	20	—	17	19
Proszata 798 sztuk, sztuka			4	—	15	—	—	—
Pszeniczne wotruły			6	25	6	50	—	—
Rżane wotruły			7	—	8	50	—	—

Na burix w Budyschinje pszenicza (biała) wot 12 hr. 35 np. hacż 12 hr. 79 np., pszenicza (żółta) wot 12 hr. 6 np. hacż 12 hr. 20 np., rożja wot 11 hr. 56 np. hacż 12 hr. 20 np., żecjmien wot 8 hr. 57 np. hacż 9 hr. — np., wóz wot 7 hr. 50 np. hacż 7 hr. 75 np.

Drażdżanste mjaħswe placisny: Homjada 1. družinu 67–73 ml., 2. družinu 60–65, 3. družinu 25 po 100 puntach reſnejje wali. Dobre trajne kwinje 60–65 ml. po 100 puntach s 20 procentami tary. Čelata 1. družinu 48–60 np., 2 družinu 28–38 np. po punce reſnejje wali.

Wjedro w Londonje 18. septembra: Pomrōżene.

Tаблица

frale, kotreż mōža tħassene bież, tola kotreż njeħmedżha sħniex bież, kipu jaġi sa hotove pjenjeti po naħwixxhaqhej placisny

Hornjoluzijska sadloċċeruna

dr. Hermanna a dr. Wežki

w Budyschinje na sadnej bohatej haġi 3.

Emma swudowjena Gorwerkowa

porucża płyshowe pjesse, letnje pjesse, zanki, modne jakety, deszczne manki, trikotowe taissle w wulkim wubjerku po tunich placisnach.

Postużenje w němskej a herbsej ręci w Budyschinje na głównym torhōscie 5.

Drusħċe banu

fu saħo nowe dosħle w kraħnej mustrach, 8 zolow scheroke; stary lóħej s-nich hija po 45 np. hacż do 2 ml, kaj ws-silġu druhe po tuniħi placisnach porucża Jurij Sarjenk w Xhrōscizach.

Wċċe hemm tkompli fu dosħle a porucżam je po jara niżiħi placisnach.

Barchent k-kosħlam stary lóħej po 15 np., 18, 20, 25, 30, 35, 40 w jara wuliki wubjerku a dobnej trajnej tworje, kalmuk stary lóħej po 30 np., 35 a 40, rjane, cżemme male mustry, barchent k-kholowam a pjeslam, stary lóħej po 20, 25, 30, 35, 40 a 50 np.,

6/4 scheroke tkaniġi k-huknijam w pēnnyi malik mustrach stary lóħej po 30, 35, 40, 45, 50, 55 np.,

lama stary lóħej po 45 np., dwiġijscheroke barchentowe rubiħċċa po 30, 35, 40, 50 a 60 np., lamarubbiħċċa po 60 np., ġidjane, pol-ġidjane, wolmjanu a pol-wolmjanu rubiħċċa,

6/4 scheroke zygi, poļne cżerwjeni, barbunjepusħċċate, stary lóħej po 20, 25, 30, 35 a 40 np.,

wipjerki 6/4, 7/4, 8/4, 9/4 scheroke po 25 np., hladke cżerwjeni, s-cżejwjeni abu mōdrymi īmmuhami, wusko a schero klu īmmi, woprawdje 2 lóħej schero kplat, stary lóħej po 35 np. a teħu runja wjele druhih weż-żewġ po jara tuniħi placisnach.

Emil Wehrle

na jierowej haġi cīf-7.

wurjadniue tunje
placisny, jenoż dobre,
dżerżożek kajkoscie
porucża

Jul. Hartmann
Sohn
w Budyschinje
na róžku psci miċċawhom
torhōscie.

Hotowe biele kosħle,
hotowe piżjane kosħle,
hotowe barchentowe kosħle,
bawmjane trikotowe spodne kholowu,
pol-wolmjanu trikotowe spodne kholowu,
wolmjanu trikotowe spodne kholowu
porucża w najlipszej dobroċċi a tunje

A. Tschentscher

na bohatej haġi 18 a na róžku theatersejha haġsi.

Franz Marschner

čaġnifikat w Budyschinje

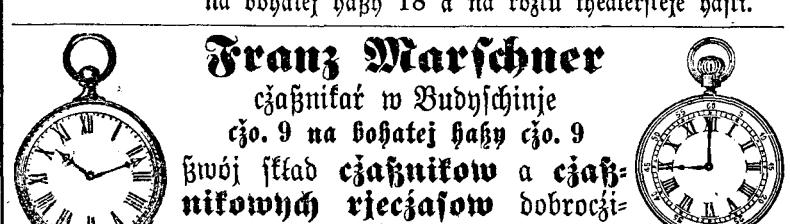
czo. 9 na bohatej haġi czo. 9

biżżejjek sklad čaġnifikat a čaġ-
nikowha rjeċċasow dobroċċi-
wemu wobkedżbowanju porucża.

Hodna twora. Piżomne rukowanje. Tunje placisny.

Poriedjenje dobre a tunje.

Psħiġpomnjenje: Niegħu herbiski.

K pschedstejazemu dżelanju role

kniesam ratarjam swoj sklad syreje a parneje koſciny, kaj tez wshe druhe pschitupne hnoje w dobrej tworze i rukowanjom sa wopschijecze pod kontrolo Pomorskeje ratarstkeje sphtowarne po najtunisich placzisnach poruczam.

Paul Mattheis w Budyschinje.

Pſchedawarnja pſchitupnych hnojow Albina Schirmera w Budyschinje

w hosczenzu „k slotemu jehnjezu“ na wysokej hafy ſo s pſchilubjenjom najkrucziszeje sprawnosze a s rukowanjom prawego wopschijecza kniesam ratarjam najnaleznischo porucza a do wola ſebi woszhe na swoju njevelikemu hryu a parjenu koſcijnu (koſciovu muku) ledzne czinię.

Głowny sklad na privatnym tworowym dworniszczy.

Lętusche nowoscze draſtuhch tfaninow

sa nasymu a symu

ſu doschle, ſchtož ſebi dowolam, ſ tuym ſ w jedzenju dacz.

Najwjetshi wubjerl. Pomerne twjerde placzisny.

Julius Hartmann Sohn

na mjaſowym torhoschzu 14/16. Dalokorecznik czislo 4.

R o b y

kaj jed ręsaze, porucza
Paul Walther
na ſitnych wilach.

Turkowske ſlowki
najlepſeje druziny porucza

Moritz Mjewra

pschi mjaſowym torhoschzu.
Destilacija snatych dobrych likerow
po starzych tunich placzisnach.

Zigary.

Najlepſe 4 np.-zigary ſu doſacę po laſce.

Jana Wjenka
na ſwokownej lawſkej hafy 38.

R h o f e j

jara hylne a czisze ſłodzazy
njeſalený punt po 1 ml. 20 np.
hacj do 1 ml. 60 np.,
paſeny punt po 1 ml. 40 np. hacj
do 2 ml. porucza

Jan Wjenk
na ſwokownej lawſkej hafy 38.

Wolij k maschinam

w wſchelatich kajkoſczech ſa czeſko a lohko ſo czerjaze maschine.

Wolij k ſchijazym maschinam
w bleſčkach po 30 np. a po wasy
porucza tunjo

Otto Engert,
en gros drogowe khlamy en detail.

Ratarjezy.

Dürrenbergsku ſ jedznu hſeſ,
ſkotnu hſeſ,
najlepſhi portlandski zement w 1/1, 1/2, 1/4 tunach a po wasy,
naturski mas a koſomas, mody w prenjoſtnych czwizach a po wasy,
maschine ſoliſe ſa czeſko a lohko ſo czeroze maschine,
vaselinowy mas na koſu w tysach po 10, 5, 2, 1 a 1/2 punta a po wasy,
karbolineum Avenarius, najlepſhe ſ masanju na drjewo psche hnicze
porucza pschezo czerſte a placzisny hōdno

A. Lorenz na ſastawniſchezu w Ratarjezech,
ſkład kalka, wuhla a pſchitupnych hnojow.

Jablukowe kifalo

najlepſhe ſ ſolotwi a ſ kladzenju ſadu liter po 20 np., teho runjo

Jabluko-winowy napoj

bleſchu po 45 np., dale jablukowe wino, jahodkowe wino,
jeſchczate limonady a mineralne wody porucza

Hornjolužiſka tloczernja ſadu
dr. Hermanna a dr. Wehki
na ſadnej bohatej hafy 3.

Hamburgsko-amerikanſke

lództwowe akzijowe towarzſtwo.

Exprefzna

a poſtſta parolodzna jēſba

ſ Hamburga do New-Yorka

w Southamptonie pſchijesdza.

Jēſba po morju traje něhdze

6—7 dnjow.

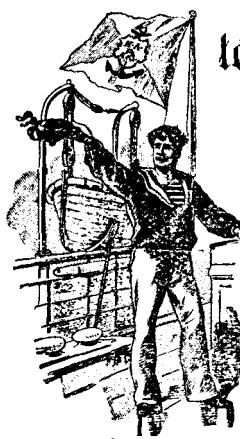
no. 840.

Pódra teho porjadna parolodzna jēſba

ſ Hamburga d. Baltimory, ſ Hamb. d. Wjez. Indiſleje,

- Braſilſteje, ſ Hamburga do Havanny,

- La Plata, ſ Hamburga do Mexika.

Dolſche wukſanje dawa Carl Meisel w Budyschinje.

Pſchedawarnja pſchitupnych hnojow

Albina Schirmera w Budyschinje

w hosczenzu „k slotemu jehnjezu“ na wysokej hafy ſo s pſchilubjenjom najkrucziszeje sprawnosze a s rukowanjom prawego wopschijecza kniesam ratarjam najnaleznischo porucza a do wola ſebi woszhe na swoju njevelikemu hryu a parjenu koſcijnu (koſciovu muku) ledzne czinię.

Głowny sklad na privatnym tworowym dworniszczy.

Richard Neumann
porucza hry a paſeny

R h o f e j

w najwjetſhim wubjerku a najlepſzej dobroſeſi po najtunisich placzisnach.

Pschi wotewſazu wjetſich dżelbow ſo pomérne niſte placzisny woblicza.

Tunjo

Z i g a r y

Fupowanſte ſyrko ſa ſakopſchedawa-
rjow,
thbzaz higo po 20 ml.
porucza

Richard Neumann
na ſnitskownej lawſkej hafy čo. 6
filiala na bohatej hafy čo. 28.

Rhoczebuſti

Portorikofſki tobak

Wassungski tobak
w rolaſt a po wasy poruczataj

Ginzel a Ritscher

na wulkej bratrowskej hafy 6.

No. 13.

Naschu ſ rukowaneho ſamórfego
tobaka dżelanu 4 np.-zigaru pod
czislo 13 kurjeram naležnie po-
ruczamoj.

Ginzel a Ritscher.

P a l i

po zigara rjana běla a ſłodzji wona
derje, je wona, hbyz 100 wot njeſe
po 2 ml., 2 ml. 20 np. a 2 ml.
80 np. pſchedawamoj, wobledzbo-
wanja hōdna.

Ginzel a Ritscher.

Wódne pónowje, kóth, ſokowe plath a khachlowe
rébliki, něſezowe durje, že-
leſne khachle a khachlowe
roly porucza tunjo

Pawol Walther.

Wobrasy

(bilby) ſo rjenje a tunjo ſaſklen-
zuja a ſ woblikom wobdadza,
domowe zohnowanje a wobrasy
w wulkim wubjerku a tunich pla-
ciszach pola

Maxa Mützy

na bohatej hafy 11.

„Serbske Nowiny” wudawaja so kóždu sobotu.
— Štvortlétne predplata wudawańi 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde
čísto placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawětki, kiz maja
so w wudawańi „Serb.
Now.” (na róžku zwon-
neje lawske hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štvortk hač do
7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawań Marko Smoler.

Cíšć Smoler je knihičíceńje w mačičnym domje w Budyšinje.

Cíšlo 39.

Sobotu 26. septembra 1891.

Lětnik 50.

Srjedu, džen 30. septembra t. l.,

směje so w Lauez hôtelu w Budyšinje wulki a phýchny

Serbski spěwanſki hvedžen.

Spěvacž budže so pod wjedženjom t. kantora K. A. Kozora „Syma”, lyriſti spěw wot t. fararja H. Sejlerja, do hudební ſestajany wot K. A. Kozora.

Konzert ſapocžne so wjecžor w 7 hodžinach. Czíšlowane ſastupne billety I. klasu po 1 hrivnje, teho runja tajke II. klasu po 75 np., nječíſlowane pak po 50 np., kaž tež tekſtové knížki se ſerbskim a němskim tekſtom ſu pola t. pſchekupza Mjeřwih na mjaſnym torhoſchczu, kaž tež poſdžischo pſchi kaſy, w 6 hodžinach wotewrjenej, doſtač.

Po konzercze směje so hvedženska hoſcžina a po tej ſamej phýchny bal. Hoſcžinski kouvert budže 1,50 hr. placicž. Licžba jědžnych kouvertow ma so, je-li někak mόžno, najpoſdžischo hač do 30. septembra popołdnju w 4 hodž. w wudawańi „Serbskich Idowin” ſklasacz. Komuž na tym leži, pſchi hoſcžinje dobre město doſtač, njech ſebi jědžny kouvert nekotre dny prjedy kupi.

Hvedženski wubjerk.

Gěscženi wotbjerario Serbskich Nowin, kotsiž chzedža ja nje na 4. ſchtwórtlēto 1891 do předka placicž, njech něko 80 np. w wudawańi Serbskich Nowin wotedać. — Tži, kotsiž ſebi Serbske Nowiny pſches pſchinjeſč dawaja, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bóry ſtaſacž. Na ſchtwórtlēto ſaplacži ſo ſa Serbske Nowiny na ſakſich a pruſtich póstach, kaž tež w druhich trajach němskeho khežorſtwa 1 mk. s pſchinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Serbske Nowiny s pſchilohu Serbski Hospodař placza na póstach 1 mk. 25 np., s pſchinjeſenjom do domu 1 mk. 40 np.

Swětne podawki.

Němske khežorſtvo. Strachocžiwoſč pſched wójnu, s poſledními rěčemi khežora Wylema nastata, je ſo ſaſo ſlehnula po wojewjenju wukafa, s kotrymž ſo wobcežnoſeſe wobkhada hjes Franzowskej a Němskej polóža. Hischeze ſa wjetcha Bismarka bě ſo porucžilo, ſo dyrbjachu ſebi woſoby, kotrež ſ Franzowskeje do Elsaſha a Lothringſkeje pucžowachu, s temu pſchewodny list (paž) wot němskeho póſlanza w Parizu wuprokyč, a tutón mějſeſte pravo, jón po ſwojim wusdacžu ſapowjedžicž. Wukas ſo pſchede wſhem pſchecžiwo tym woſobam mějſeſte, kotrež běchu s wucžehnenjem do Franzowskeje ſo wot wojetſkeje ſlužby w Němzach wotolekli. Tuzci ludžo, kotsiž běchu w žiwhym wolkhadze ſe ſwojimi přjedawſchimi krajanami a nadžiju na ſakſjenocženje Elsaſha a Lothringſkeje ſ Franzowskej žiwi ſbžeržachu, dyrbjachu ſo njeſčkodni ſežinicz ſ tym, ſo ſo jim pſchihad do něhduskeho wótneho kraja ſakafa. Na dobo je nětkole tutón ſakas ſ džela ſwoju pſchecžiwoſč ſhubit. Žemu niz wjazy wſhē Franzowsko, ale jenož aktívni franzowszy wojazy, něhduschi offižerojo a woſoby podleža, kotrež ſu, do Franzowskeje wucžahnuwſchi, ſo wojetſkeje ſlužby w Němzach ſminule. Njeje hischeze ſnate, ſ kajkeje pſchicžinj je němske knježerſtvo ſ tutemu roſhukženju pſchisčlo. Hischeze pſched krótkim ſo Elsaſko-lothringſkemu krajnemu wubjerkej, kiz bě proſyk, ſo by ſo nuſnoſeſ pſchewodnyh listow ſběhnula abo polóžila, wot

němskeho knježerſtwa ſ wjedženju da, ſo ſo na to pſchi njeſastawazym wołanju Franzowſow ſa wjecžerſkej wójnu pſchecžiwo Němzam ani po-myſlicž njemöže. A nětko je ſo to tola ſtało. Nejhodži ſo to hinač wulžicž, hač ſo čze němske knježerſtvo ſjawnje rjez, ſo ſo žaneje franzowskeje agitazije w Elsaſhu a Lothringſkej wjazy njeboji a ſo Franzowſam wójnske wotpohladu njeſpſchizipowa. W Franzowſkej po-łożenje nuſnoſeſe pſchewodnyh listow najlepſchi ſacžiſkej čini a ſo jako ſnamjo měrniwoſeſe němskeho khežora wobhlađuje. Franzowſke nowiny měnia, ſo je němski khežor na někakše waſhnie naſladam napſheržo ſtipicž chzyl, ſo je wón w ſwojej Erfurtſkej rěči Franzowſam ſ wójnu hroſyl. Poſoženje wobkhada bjes Němskej a Franzowſkej je tež w Němzach bojoſeſ pſched wójnu wotſtronilo a ſkabe doverjenje do ſakhowanja měra poſylnilo.

Zendželska. Rusko-turkowske wucžinjenje, po kotrejž je ruskim lódžam wot nětko dovolene, pſches darbanellſtu dróhi do ſkriedžnoſeſkoho morja jěſdžicž, Zendželčanam měra njewostoji. Pſchedžyda zendželskeho ministerſtwa, markys Salisbury, čze pječa ſjed (Kongres) europiſkych wulkomožow powołacž a tutym namjetowacž, ſo byli niž jenož ruske, ale wſhē europiſkych lódža pravo měle, pſches Dardanelle jěſdžicž. Ruska do tajkeho žadanja ſenje njeſpſchiswoli, dokelž ſebi jejne intereſy žadaju, ſo by ſo na někakſim ſjedže europiſkych wulkomožow wobſamklo, ſamrjenoeſ ſarbanellſkeje dróhi ſa wójnske lódže ſběhnucž, njeby ſo Russka ſomđila, mutsňhod do Čor-neho Morja ſ brónju wobaracž. Majprjodžy budže ſo ruské knježerſtvo prózowacž, ſjed wulkomožow pſchekafycz, by-li pak ſo wón tola ſeſtupiš, ſo Russka pſchi nim njewobdželi a jeho wobſamknjenja nje-pſchipoſnaje. Wotpohladu Zendželskeje w naſtupanju darbanellſkeje dróhi ſu woprawdze ſtrachne ſa měr. W tu khwili wſhak hischeze tutón ſtrach njewobſteji; pſchetoz Němska a Awstrijska Zendželskej pſchewostajitej, ſredk wuſwolicž, ſ kotrejž by ſebi pomhała.

Ruhska. Wójsko, kotrež je ī manevram do Polskeje pschi-
czahnuto, ho do swojich starých garnisonow njewrózí, ale w Polskej
swostanju. S tym je ho liczba wojskow w garnisonach pschi ném-
skich mjesoch strojila. Wiele wózow a mestaczkow su garnisony do-
stale, wojskowe su pschi mjesach s jézdnyimi metwi, kotsiz dyrbja ho
w pschipadze wózny hnydom do Němskeje walicž. Ruske kniežerstwo
je ho hacž detal prózowalo, shromadzowanje wójska w Polskej přeč
a potajicž, někto pak to wjazy sa nusne nima, dokelž tola pschezo
w Němzach wo kózdom nowym pschicząku wojskow bórsy shonia.

Romunská. Wokruchzenie rusko-franzowskeho swjasa w Kron-
stacze a blíženje bjes Ruskej a Turkowskej je politiske wobstejnoscze
w balkanskich krajach do měschenzy stchazko. W Romunské su dwé
stronje: jena měni, so dyrbji Romunská dale pschi awstricko-němsko-
italskim swjasku wostacz; druzi maja sa najlepšche, so by Romunská
směrom woszakala, tak ho wézy wuwija a po tym swoju politiku
složila. Požlednischii su w wjetshinje. Chtož romunskich fastupjerjow
pschi wukrajnych dworach nastupa, je romunski kral s nimi jara nje-
spolojem. Tich rosprawy su ho s podawkami požlednich nježelov
jako njevérne wupokasale. Kral je pječa tak roshorjeny byl, so je
fastojnikow pôšlanswa w Berlinje a Londonje wotwolacž a jej s diuhimi
wobhazicž čzył. Runje kaž w Romunské, tak tež je ho w sušodnej
Belharskej po wopryze franzowskeho kódziswa w Kronstacze stejnischego
rusko-pscheczynie strony potchazko. Někole ho njeda wjazy wo-
czakacž, so by sultan Coburgského prynza Ferdinanda jako bolharskeho
wjetcha abo krala pschiposnał. Na druhé strone pscheczeljo Ruskeje
noweje nabízí nabivaju a maja čas sa bliški, w kotrežmž ho něczi-
sche bolharske kniežerstwo powrózgi. Kaž w friedznej Europje, je tež
w Balkanje rusko-franzowski swjask wézy do hibanja pschinježl a je
k powschitownemu pschemenjenju napštečo vjedze.

Sserbia. Radikalna strona, kotrež je po weistupjenju bywšeho
krala Milana w Sserbiji kniežstwa nabyla, je w Saicžarje saňdzený
tydženj swoju shadzowanuku měla. Město bě s khorhojemi wudebjene.
Po Božej službje ho wobdzeli, s kotrež bě ho jich 2000 sejčlo,
w Kralewzu podachu, hdzej ho pschi rowach radikalnych wjednisl, w
kotrež bě kral Milan po porażenju sbežka pschimiszowarjom radikal-
neje strony satšelicž dle, Boža služba wotbywashe. Pschi shadze-
wanzy wjedniš radikalnych, Paschicž, na politiske dobycža radikalneje
strony pokasowashe a radikalnych k poškudnosći a senosći napomi-
nashe, so by ho wuběžena zwoboda salhovala. Wo swonkownych
politiskich wobstejnosczech wón praji: „Europa je do dweju lehwo
djelenia. Ssnadž na prošy wulich podawkow stejmy. Dyrbimy
pschiprawjeni byz, so ho njebychmy s podawkami pschewapili.
Radikalna strona je pschezo swolniwa byla, wscho sa wobaranje her-
skiego kraja a luda cžinicž.“ Prénjemu regentej, Risticzej, ho telegram
požla, w kotrežmž ho poddanoscž k mlodemu kralu Alexandru I. wu-
praji. Shadzowanzy wiele telegramow dónđe. Wulke djivanje
sbudži telegram nehduskeho dopredkatskeho ministra Wladana Džordže-
wicž, kotrehož słowa rěkau: „Na rowach herbskich rjekow, kotrež
se swojimi bylsami macđeče, sjenocžam k washim tež swoje byly. Wobzaruju hľuboko, so bym nehdj k temule krejpscheleczu mješčaz. Dženžnischie shromadzisne nošlēpschich synow Sserbije, kotsiz su
swoje živjenje našozhili, so bytch swoj wózny kraj wot tyranstwa
wujzwobodzili, pscheju sbože a wuspěch k dželu, so by ho jim poradzilo,
wózny kraj tam domjescž, hdzej su ho našlēpschi mužojo radikalneje
strony naštaſili.“

Amerika. Wiednik porażenje bywšej kniežerstwoje strony
w chilejskej republike, Balmaceda, je swojemu živjenju ham se sa-
tšelenjom kónz scžimil. Balmaceda bě po porażenju swojeho wójska
s Valparaiso do chilejskeho hlowneho města Santiago cžetnul a tam
w domje argentiniskeho pôšlanza wucžel namakał. S wopredka bě
wón spytal, ho psches mjesy do Argentiniskeje wulhovacž. Dokelž
pak mjesy wobstražowane namakał, ho 2. septembra do Santiaha
wrcéži a ho wot teho časa w domje argentiniskeho pôšlanza khowa-
sche. W liseže, swojej macjeri napízanym, Balmaceda na to spo-
mina, so je wón s wedomoscju skutkował, so je prawo na jeho boku.
Jeho generalojo su jeho pscheradzili. Hdj budžichu po jeho wu-
taſnjach cžinili, budžichu sbežkarjo pschěrali. W Valparaiso powjesz
wo Balmacedowej zmierci bylne hibanje sbudži. S wježelosću, so
je někto wscha pschicžina k nowym nježelam wotstronjenia, wježor
město wobžwětlihu.

Knies se Schwarz na wky.

W jenym s Barlinskich pschedměstow ma schewz Schwarz male
khlamy. Bě w meji psched hamymi zwjatkami. Knies Schwarz
stejše w khlamach pschi blidku a pschiratosashe kože; jeho žona

hedzesche sa schisazej masčinu a wuschiwashe swjetshnu kožu na
stopje. W kueže tocžesche ho na wartschteče wucžomz, facžepajo
zwoki do pôdušchow. Po wobemaj stronomaj běchu kschinje a w nich
bě něhžje pol sta porow schôrni nawězhaných.

Mischtr skladže něšto pschiratosnych kuskow hromadu, kij bě
priedy s liczbami wosnamienik, a sawoła na wucžemza: „Handrijo,
halo! donjež to do dželačne a njech maja ho do džela — nō,
habaj ho!“

Holz wuskoži won a cželcžashe bohy, s roszybanymi wložkami,
s masnej salu, taž by jeho něchtó se schidleskom kól — snajesche
džě mischtrou „naturu“. Běžesche po haky do wulich wrotow a
na dwór, potom po třjoch skhodach herje do duri cžiblo 26. Wotewri
a haběhnu do maleje kuchinje. Na lému ruku bě dželačna knjesa
Schwarz. Bě jara mala, dželaču w njej jeno třjo wotreczzy. W
kueže mějachu tři koža stajene, jene nad druhim; w tych lehachu
s wucžomzom; wě ho placzachu mischtrej sa nozowanje. Do sejčen
běchu hofziski nabite, na kotrež hebi wotrocžy drastu powějshachu.
Ježez pola mischtra njemějachu, khodzachu do korejmy. Na prawu
ruk u bě mischtrowe wobydlenje — kusk wjetšcha jſtwa. —

Holz pschiběža po tajsim do dželačne.

„Nō, hy skónčinje junu pschischoł, ty zyganie“, sawoła na njeho
najstarschi wotrocž. „Pokaž ho! — Nō, lajki dha to sažo hy!
To pak je eže mischtr wcžera poměk. Haj, tón móže ho a, byrnje
wob džen tři króz bylo, wotunkacž, hdzej ho my sa njeho drějemy.
Ale so jemu to njepowěž, hewal eže pozybam, so eži ani wloski na
hlowje njewostanje!“ hrožesche holszej.

Potom pomaža do salu, wucžeje dwazecži nowych: „Jow
masch a pschinjež mi dwaj „brödlaj“ a sa džesacž nowych stareho
twarožka.“

„Mi tež“, praji druhí wotrocž, dawajo jemu pjenjes. „A
mi“, sabörča třecž, „pschinjež sa džesacž nowych kolbažy a sa
džesacž palenza. Lamle masch bleschku. Ale so mi njewupijesč!“

Holz sawiertnu ho na pječe a wusunuwski na požlednichho
wotrocžka jaſyl, wulečža won. Tón hrabnu kopyto a načeže ho sa
nim. Dráhej dwaj ho jemu změsichtaj: „Widžiš, hido ho eži tež
tón s tym palenzom změje. Eh a potom mischtr to je rjany
sapſtah.“

Holz cželcžashe po skhodach dele, hacž wšho hrimashe a hviſda-
sche hebi wježele kusk s najnwějšeho krucha s džiwadka.

* * *

Děleka w khlamach wotwjasowashe hebi knies Schwarz selenu
salu a wblekashce ho lepschu huknu, hewrelajo: „Cžert a hela! sa
zyk džen nješchindze ani jedn člowiej, skoro hebi ani por kolbaskew
njesažkužu.“

„Wostaž mi tu tola tež něšto pjenjes, mi eže ho tola tež
jeſcž“, rěknu žona.

Knies cžižnu jej dwazecži nowych.

„Shto ežu s tym sapocěcž?“ sakšitnu sloſtneje knjensi
Schwarzow. „Ssym dha ja wróbl? A hólzej dyrbju tež dacž.“

„Kup hebi, shtož ežesč, wjazy eži dacž njemožu; hdzej hebi na
pječeň wusbytluješč, dam eži telko; wschak budžecze wječor tyłacž“,
wotpiska knies Schwarz a pschimashe ho klinki.

Pola Schwarzez njewarja k wobjedu. Nano narari „knjeni“
kusk teho khoseja hebi, a hólzej da někajke doplokanje. „Knjeni“ nje-
kneda; khodži na „schopen“. Psched pschipožnem kholži na widlicz-
kove knědanje a knjeni dyrbji ho spokojicž s kuskom khleba, s rědko hdj-
dostanje na por kolbaskow abo na karancž piwa. Shto hólzej sbywa —
to móžecze hebi wulicžicž. Popožnju pschithadža „knjeni“ sažo
do khlamow a w třjoch khodži „knjeni“ domož maricž punt mjaša a
berňy abo kál. Wucžomz dyrbji jej nanožyč wody, drjewa a wuhla,
s krotka wscho, shtož trjeba. Pola knjesa Schwarza nimaja khložob-
neje, njetrjebaja hegen žaneje, dokelž džecži nimaja. Hdzej je „knjeni“
khlamy sawrje, wječerjeja, powostanki su wucžomzej. Jeno njedželju
a hwiſate dny (?) ma ho trechu lěpse. Po wječerji khodži knjes
na piwo do někajke sanježeneje korečny, a je-li runje dobrý, bjerje
knjeni žobu. Holz dyrbji doma hebič a na njeju čašacž.
Wotrocžlam ežini tež torožanskeho (portiera).

Knjes Schwarz po tajsim pschimnu sa klinku — tu pschimub
listownik s listom.

Knjes Schwarz wsa jón a zohlada na adresu.

Adreža rěkashce: „Handrijej Klimentej, wucžomzej pola knjesa
Schwarz.“

Knjes Schwarz list wotewri a cžitashe. Žona bejoscžiwe na
njeho pohlabowashe, hacž pak drje to někajke napominanje k placzenju

njeje. Tola muzej ho woblicjo s radošćju blyščesche a won po-
kračewasche ho kaž polny měšaz.

"Widžiš, Marscha", wobroči ho k žonje, "kym pscheprōšcheny
na wžy". Žona saſtaji maschinu a woprascha ho: "Hdže?"

"Poſtoſ". Tón liſt je naſhemu Handrijej. Čeji hlupi ludžo
jemu pižaju:

Luby Handrijo!

My eže sto týhaz króč poſtrowjamy a čeji wosjewjamy, so
kmy, Bohu džakowanu, wſchitzu ſtrowi, jeno macz je hido ſchtyri
njedžele khorowata a njewé, kajki to kónz smjeje. Kada by eže na
hýchce wibžla. Proſch po taſkim knjesa miſčtra, so by eže na
kwjate dny domoj puſčezil a knjese wucžer je nam rabił, so
bychmy knjesa miſčtra tež pschepróſhi, so potom wěſčiſho
pschińdžetaſ. Pschepróſch jeho po taſkim, so by ſlo njebylo, a pižaj
nam. Ja bych wamaſ na dwórníſhgo napscheče pſchińc. Na-
pižaj, hdž? Macz je prajila, so dyrbischi dom pſchiwjeſc, ſchtož
masch roſtorhane; wona někile won njemóže, ſaplata čeji to w kožu.
A poſluchaj prawje, a njeſabudž na Boha a piſch nam, kwosimaj
kwěrnymaj ſtarſhimaſ.

Jan Klimant.

Naſha kloba ma frébza. Je čornik. Tač njeſabudž a
wotmelw!

"To je lube pscheprōſchenje", praji ſchčipawje knjeni Schwar-
zowa.

"Čeji ludžo to hinaſ njerouſumja — kaž jim to na myſle
pschińdže, tač to wužunu. S krótku: ja pojedu. Wupłocž hólzej
ſchaty, so by masany dom njeſchischoł, a ſobotu wotjedžemoj."

"Ale ſchto masch tola myſle? To budže eže tola wjele pjenjes
wſchtowacž."

"Schto, wjele pjenjes? Tych por hlebornych na želeſnizu? Wot ſtajiona nazu tač ſtary poweſhy a tam budže wſchitko darmo.
Jem bych tela tež něhdž do "tergartna", abo na wžy dyrbjal, tam
halle bychmy pjenjes pschetrjebal! A potom — dyrbju džé tam jecž
hólza dla, so by na naſ njenapowiedał: pschede mnu budže ho
boječ. Hdž wſchtaj ſtarſhaj wježdžaloj, kajke pola naſ je, wſchtaj
jeho prječ wſaloj a — my bjes ſlužobneje bycž njemóžemy.
Mojuſiſh?"

"Ale, ſchto dža čzu ja ſapocžecž kwjate dny? Nježmém dža
ja žoneho wježela měčž?"

"Ty? Schto ty ſy?" wuraſy na nju ſchewz. "Ty ſy jeno
prosta ſlužobna holza. Hdž bych ſebi eže njeſat — ſchto by eži
prajil "knjeni"?"

"Tač?" wuje knjeni Schwarzowa. "A ſchto dža je pſchińjeſt
pjenjes, ſchto dža je 500 toleč do klamow dala?"

"Tych hubjenych pječ ſtow — wo tych čzech ſečecž? — Hdž
by mojeje hlowy, mojeje wuſchitnoſeje njebylo — hdž bychmoj
bylo? S krótku a kónz! Ja pojedu a ty woflanjesh doma!"

Wotěnbže. Hichče tón džen pjeſasche do Wonez, so pſchińdžetaſ
a ſobotu hdyž ho ſ Handrijom, wupłokanym a wuhotowanym, na
želeſnizu a jědžefhaj ſ Barlina.

Dužy po puežu pſchilafowasche hólzej: "Ty, Handrijo, roſumischi,
hdž budu pola waž něchtó powjedacž, so budžeschi wſhemu pſchi-
hloſowacž a ſo mi doma ſkorječ njebudžeschi! W Barlinje to njeje
kaž na wſach; ſchtož eže ſchto nawułnucž, tón dyrbj ežepječ.
Hdž by pola druheho miſčtra był, to halle by wibžal, ſchto rěſa
wuežomž bycž."

Holz ſloži wocži a njeđa ani ſruka wot ho.

* * *

Selžno bě na móbre kryſtalowe njebojo wuſtupilo a kwěcžesche
na ſloty křiž a khorhoj na Woneczanskiej zyrlwinkej wězi, so ho
kwěcžesche kaž hwěſda k čeſci ſhwjatkownych ſhwjatých dnjow. Věču
mjenujy ſhwjatki.

Krawz Čornak bě pſches proh ſtupił, hichče w domjazym
woblegzenju. Mjeſeſche na ſebi jeno wſchidne kholhovu a lóhki pjeſl. Mjeſeſche w ružy zjunt ſ wodbu. Šsrebnu do huby, wotmy mydlisny
ſ woblicza a potom bjeſehe dō jſtvy ſ trjenjom ſo wutreč. Wuhadlowa ſebi ſchnawzaſ pod nožom, ſežeka dolhe wložy ſa wuſhi
a pſches čzolo do ſady, potom wsa tobakowu tylku a woteworivši ju
wuſhypa poſhledni proſček mjes preni a druhi knjek ſeweje ruky, wu-
ſchnupnu to na jedyn ras a potom pocža ſ mjeranjom: "Wiedrowa
týſta, hido je ſaſho proſdna."

"Proſchu eže, dži jeno ſebi po tón ſwój wſchidny hleb, so by
eži ſ najmjeniſha ſwiate dny huba ſtajne ſchčiwje njeviſala", da ſo
žona ſaſhysheč.

Čornak ſtaji ſebi čzapku na hlowu a bjeſehe, kajki hēſche, ſ na-
pſchečja khamarjej, kij bě ſ dobor tež korežmar, po tobak k ſchnupo-
wanju.

Młoda, rjana khamarjowa hlowka ſtejeſche pſched durjemi a
roſħladowasche ho po wžy. "Witajče, Čornako", ſarečja na
krawza.

"Wjerſh pomashy, Hanko!" poſtoni ho krawz a na to ho pſched
njeju w gýle ſwojej dohloſeſci a ſuchoſeſci ſruna, roſpja ružy, kaž
poſkaſowat pſchi puežu a pocža ſortniwie pſchednoſchowacž:

"Tač ſy rjana, tač ſy mila,
kaž by wón ty dyčala,
Rjana, jaſo by ſo byla
W rafſej ſo ſuž ſužala!"

Hanka ho ſwéru ſmjeſeſche a praji: "Džicže mi, wy macže
pſchedzo někaje pryſle we hlowie!"

"To džé je pěhen ſławneho baſnika", khamarjowa ſtejeſche ho krawz.

"Schto dha móže to wſcho wježdžec?" ſnapſcheče wi Hanko, "to
by dyrbjal telko ežitacž a ſebi pomjatkowacž, kaž wy. — Ale džicže
do druheje jſtvy."

"Schto tam čzu? Wſchal wěſeje, ſo teje wobrady njeſipu —
ſchto tam po taſkim čzu? Daj mi moju tylku tobaka a póndu ſaſho
domoj. Mam tam ſaſitani ſnihu "Schymon Pětr a Symon
Magus"; prjedy hacž budža mi herbſke ſemſche ſwonicž, móžu ju
trochu pſchelabacž."

"Nó, jeno tam pójče", nuſowaſche jeho Hanko a wsa jeho ſa-
ruk. "Tam něchtó je."

"A ſchto?"

"Někajki knjek ſ Barlina — wěſeje tón miſčtr, poſa kotrehož
je naſhich Klimantez Handrij na wužbje."

"Aha, to je ſchewz. Ja jeho njeſnaju. K čemu čzył ſo tam
wužbnuč?"

"Jenož ſebi dajče ſečecž; ja wam naliju ruma, ſimjelcžki —
ſchtož budže wam k ſlužobci."

"Džakuju ſo, nimam pjenjesy pſchi ſebi."

Hanka pomaznu ſa lažk: "Ja wam požgu, kelkož čzecze."

"Džakuju ſo rjenje, ale ſo by njerella, ſo eži njecham po
woli bycž, póndu na teho ſchewza poſlabacž."

(Pſchichodniſe dale.)

Ze Serbow.

**Pójmy ſkrednu 30. ſeptembra na herbſki ſpěwanski
wſhledženj.** Věſehe to ſeta 1880, ſo mje njebo nan jow w Budys-
hini wopjta. Dokelž bě tón džen runje wulk ſerbſki ſpěwanski
wſhledženj, namolwach, wě ſo, tež jeho, ſo by ſe mnu na tutón konzert
ſhof. Tola ſchto móžl ſlowow dolſicž, kotrež ſy mnu ſečecž, prjedy
hacž ſy jeho k temu donuečil! "Aha, to wſchal ſa mnje nježo
njeje!" — "Ju wſchal, nano, to je runje ſa waž, ſa naſh ſerbſki
lud." — "Ja wſchal rad do taſkich wohobnych ludži njeſhodžu". —
"Tam tež wſchitzy wohobni njebudža, tam budže doſeč bur o w
a wſchědných ludži." — "Mě ſo tam wostudži, tač dohlo ſečecž." —
"Lebi wſchal ſo tam njeſtudži, to budžeschi hido wježdžec a
hichče. To njebudža tač ſpěwacž, kaž njebo M. N. Pój jeno,
ſo budže ſo eži lubič, ſa to ſy eži dobrý; loni ſy tež hido bycž
a tač rjenje to hichče."

Tak ſečecž jemu ſchto wě tač dohlo. Slonečnje ſo naſa ſečecž
a hichče. To ſo wě, nojprjedy bě jemu trochu džiwno, hdž telko
ludži wuhlada, ale hdž jeneho po druhim ſpěſna a widžesche, ſo je tu
telko ſerbſkych burow a wježných ſnatych, bě jemu hóřky kaž doma.
Věč hido do čaza khamane měſtno wobſtarak. Šsydžechmoj ſo
hromadže. Pſchilhazachu hichče ludžo, pak něchtó ſnaty, pak něchtó
zufy, pak jednorý, pak wohobny; kohoz ſnatych, teho jemu pomjenowacž.
Tež naſh njebo ſsmolek pſchihaze. "To je ſsmolek!" prajich.

"Fsmolek! Fsmolek, ſ tym dže ſy jako ſchuler pſched 50 ſetami
hromadže w Budyschinje bydlil, khamarjowa ſtejeſche tehdom na wulk ſchulu!"
Tež ſečecž njebe malá, hdž jeho jow ſa tači čaza ſaſho wuhlada.
A tač ſo čaza minu kaž kermiſhny tykaz.

Spěw ſo ſapocža. Njebo nan, kotrež spěw, kaž kóždy prawy
Sſerb, nimo měry lubowasche, njemóžesche ſo napoſklučacž, bě zjek
hnuth, a pſchi wohobje wutrobných hložach ſtejachu jemu ſyly ſaduſe, ſyly ſobuzicža we wocžomaj. Prjedy hacž pytnu, bě konzert nimo.
— "To njeboh nihdy na nihdy rjeli, ſo móžlo to tač rjenje bycž."
— "Wě ſo, ſwostachmoj tež ſa hoscžinu. Jene ſnajomſtwo po druhim
bu ſežinjene, ſtare pſcheczelſtwa wobnowjane. Kecže, jědže, khamarjowa ſpěw
a hibžba ſo wotmjenjachu a prjedy hacž ſo dohlaſachmoj, bě

hosćinu kónz. Młody lud — tež stari su družbi došlo młođi — da što do reći, „my” stari pak psichiladovachmy, pak ſebi powiedachmy. So dyrbim domoj hicz, to nam na myſle pschinę njenomeſche. Hodžinku čeknuchu młođym po lohich kſidleskach herbſkih trunow a herbſkeje reje, „nam” starym pak pschi herbſkej ſabawje wo starych rjanych čaſach, tak ſo naš hafle honac̄ ſi bježadowanja wutorje.

„Haj, to njebych nihdy na nihdy rjeſi, ſo móhlo to takle rjenje byc̄. A wſhitko herbſke. Tež najwožebniſki knježa rěčachu herbſki a njehanbowachu ſo. A tež ſe mn̄u rěčachu. Knjež farat J., k. N. N.” S krótką, nan bē rſchón hinaſhi, pſhemjenjeny. So móhli tež ſſerbo tajſile wulſi ſwjetzeni wuwjeſč, to ſbashe ſo jemu prſedny njenomeſne, ale nět bē ſo ſe ſamhymaj wocžomaj pſchehwedčil, ſo je woprawdje temu tak, kaž běch powiedal. „Rjenje, ni momery rjenje”, to bē jeho roſhud wo konzerze a „hd̄y by jeno bōrsh ſaſo byl, to ſaſo pónđemoj.” A tak kaž njebo nanej je ſo mn̄ohim družim tež ſefchlo. Bojaſni njevjerjachu ſebi na tak wulſi wožebny ſwjetzeni hicz, ale hd̄y tam běchu, roſtachu bōrsh a njenomeſachu ſebi dothwalicz, kaž rjenje je bylo. Pſchetož niž jeno ſa horſtu ſtudowanych ſſerbow ſu tute konzerty, nē, ſa zyky, zyky herbſki lud. Niž ſa někotrych, nē ſa wſchēch ſſerbow bjeſe wſchēho roſdela džē je naſh Sejler pěſniſi a Koſor ſpěval:

Ja ſnaju lud, kiz pſhemoh ſrudne čaſhy,
Cžeſč, rěč a mieno ſmjerči wutorje,
Nět ſwjetci herbſke ſwjetzenje a kwaſhy
A ſ nowym duchoſ ſpěvy ſnoſhuje.
A tutón lud, naſh klawony lud
Je herbſki narod klawobny;
Duž je naſh kwaſh tak wjeſhol!

(S. Sejler.)

Ruňe to je ſſerbow najbóle ſeſkabiko, ſo jeno po wſach a wjeſlach roſbrojeni bydlachu a teho dla ſenje ničjo ſhromadnje wjetſeſč njenomeſachu. Čemu je nětko lepje, hd̄y mam ſobre drohi a ſame želeſnizy. Nět je nam móžno, ſo ſo wſchitzy dys a dys je wſchēh kónzow, ſ wjeſzora a ſ ranja, ſ poſodnja a ſ poſnozy, ſ pola a ſ hole, ſe wſow a měſtow, wjele a mjenje ſdželani, ſtudowani a njeſtudowani, ſo ſo wſchitzy, t. r. mnoſ ſendžem, ſo bychmy ſo ſhromadnje ſawjeſkeli, bliže ſpōſnali, klub pſchegeſtwa wobnowili, hwoju wutrobu ſ nowa ſahorili ſa naſh herbſki kraj a lud. Abo ſ wotkel dha džē ſo hewal ſebjewědomje nabrac̄, hd̄y jeno widožimi a klyſchimi, ſhoto druſy móža, ale ſenje, ſhoto tež ſſerbo ſamojeza? Hdž dha čhyli hewal ſpōſnač, kaž krafny herbſki ſpěw, herbſka rěč, herbſka narodnoſč je, hd̄y ſo njechal ſenje wo tym pſchehwedčic̄, ſhoto je herbſki baſnič a herbſki kompoſitor dokonjal? — To hodži ſo tola jeno, hd̄y tuteje ſkladnoſce wužijemy, ſotruž nam herbſki ſpěwanſki ſwjetzeni poſliczuj. A ſetka mam ſi temu hiſće ſenu a to jara, jara wažnu winu, ſo na ſwjetzeni džem. Pſchetož naſſerje budže to poſledni kroč, ſo naſh miſchr Koſor we hwojich wyžolich lětach hiſće tajſi konzert wuwjedze. A ſawjeſe nicto ſo njebudže małego wudawka a ſnadne prozy kač, hd̄y na konzert pſchińdze, ale nawopač, nechtózkuli bubže roſdžiſko ſchłodowac̄, ſo je ſebi tajſile krafnu pſchilegnoſč nimo dał hicz, kiz ſnadž ſo ſenje wſazys njevróci.

Duž pojmy wſchitzy, kiz móžemy wotenc̄, na herbſki ſpěwanſki ſwjetzeni; poſliczmy doroszennym džec̄om tutu rjanu njevinowatu radoſč a ſapowježimy ſebi ſa to radoſho družu, kiz je mjenje wužitna; wepoſažimy, ſo ſmher ſſerbo a ſo mały wopor ſa herbſki dobiu wěz radoſ woprujemy, dajmy tutu mału ſcherjepatku na do-wudacze ſejlerowych pěſni, kiz ſu nam teſko kroč hido wutrobu ſawjeſkeli; wažny ſebi naſhich ſaſkužbnych muži, kiz ani čaſha ani prozy ani wudawkow njeſtutuja, ſo bychu nam tutón džen ſwjeſela a radoſče wuhotowali; popſchejmy tež hwoje ſamhnej wutrobie junu wolkſchewazu a poſběhovazu radoſč a budžmy pſchehwedčeni, ſo tutón wudawke tež hwoju dan njeſe ſi tym, ſo ducha ſ nowymi luboſnymi poſkadam wobohac̄imy. Duž pojmy a njeſajmy ſo wotraſhici ſ dželom, kiz móže ſo naſajtra tež dokoniec̄, ſ malej wobęžnoſču, kiz džē jeno dobreje wězy dla pſchenjecham, abo ſ rěčemi ludži, kiz derje njenemjenja! Pojmy na herbſki ſpěwanſki ſwjetzeni džen 30. ſeptembra do Budyschina!

S Budyschina. Wopſjet wofſejwamy, ſo ſměja ſo generalne pruhi ſa herbſki ſpěwanſki ſwjetzeni djenka, pónđelu a wutoru poſoldnju wot 4, kaž tež křjedu dopoſdnu wot 9 hodžin w tu-domnym Lauez hotelu. Małejnje proſhymy wo bohate wobželenje.

S Budyschina. Lipſčanske lužiske předatſke towarſtvo mjeſeſche pónđelu a wutoru, 21. a 22. ſeptembra, ſwój naſymski konvent.

Pónđelu dopoſdnu ſo ſhromadzisna w Gudžiz hotelu ſ pſchednoschkom knjeſa diakona Heiſy ſ Dražđan wotewri, kotrež wo liturgiſtich a ritualnych waſchniach pſchi poſrjebach starých a nětčiſtich čaſach rěčesche. Tež pſchednosch mjeſeſche thema: „Semja ſi ſemi”, ſtož wón historiſzy a dogmatiſzy wužowawſhe. 20 starých knježow a hoſći bē ſo ſefchlo. Na to běſe ſwjetzeniſka hoſćina, pſchi kotrež tež wjele herbſkih duchownych wibzachmy. Wječor mjeſeſche ſo pſchyn komers, a druhi džen, wutoru poſoldnju a wječor, ſo konvent ſi balom knježow ſtudentow ſ pſcheprſchenymi knježnjemi w Albertkej ſahrodze w Dželanach wobſamku.

Njeđelu wječor je ſebi jedyn molet, na rybowej hafy bydlažy, ſe ſamomordatſkim wotpohladom kufku ſ pistoliſe do hlowy tſelil. ſwój wotpohlad pak wón dozpił njeſe, ale ſo jenož cjeſko ſranik. Kaž ſo powieda, ſo ſo wón ſónſtich dla ſ ſamomordatſtu ſawjeſč dal.

S hinaſhez. W tuđomnym kralowſkim pôlverniku ſu ſańđenu ſobotu 70 dželacjerow ſ džela puſczejili. Jenož naſtarſchi dželacjer ſi hifcze dale dželaju. Kaž w němſtich ſtatnych broniſtach dželacjerow wſazys njeſtřebaju, dokež je doſč a na doſč tſelbow nadželanyh, tak nětko ſ teje ſameje pſchicžinu dželacjerow ſ pôlvernikow puſczejaja. S Małeho Wjelečina. Po pſchiladze Ralbičjanſteho poboz-neho towarſtwa herbſkih burów je tež tuđomny herbſke burſke towarſtvo w hwojim poſhedenju ſańđenu wobſamku, pjenježnu wupožeſčenju ſaložic̄. Jeli ſo ſo tole wobſamknenje do ſkuta ſtaji, chzedža ſa ſlicžowarja wupožeſčenje ſyna knježa kublerja Skopa w Kſiwiſe Vortſeji poſtaſic̄. Da ſo wocžakac̄, ſo ſo nětko tež w dalsich herbſkih burſkih towarſtwh ſomžic̄ njebudža, ſo w tym ſamym ſmyſle wo burſkih wupožeſčenjach roſhudžic̄.

S Wjelečina. Tu mjeſachmy pial 4. ſeptembra křevo hylne kroupowe njevjeſdro. Tela kroupy njeſu wjetſe ſchleby načjinic̄ móhle, dokež ſu žně ſtönčene. W někotrych domach ſu ſo wot nich wókna roſbile. — Kaž hido tydženja pižachmy, běſe ſu křjedu 16. ſeptembra wohén. Dopoſdnu w 9 hodžinach ſu nowonatvarjenia bróžen ſahrodnika A. Schelth ſe wſchém ſitom, ſynom, drjewom a gratom wot plomjenow ſaniczena. Scholtu, kotremuž ſu ſo hafle w lécze 1884 wſchē jeho twarjenja wotpalile, wóhñowe njeſbože cžim czeſſho potřebi, dokež ſawěſčene nima. Duž je nuſa pola njeho jara wulſa. Wohén je w hvojbladu pod ponoſckom wulſol, kaž paž je naſtał, njeſe ſnate. Někotti měnja, ſo ſu jón dječci ſamischtrile, druſy ſaſo, ſo je ſo žito a ſyno, moře domkhowane, ſaparilo a ſo ſamo wot ſo ſapalito. Naſtacze wóhñja drje ſo ſenje njevujaſki.

S Lětonja. Tuđomny kubler Berner ma ſetka na hwojich polach jara rjany kaf. Dokež bē ſo do ſaka wjele hužanzow dalo, a kublerowa czelebz khlile njeſeſche, je ſeſberac̄, kubler hwoje kački do ſaka ſahn. Te hužanzu bōrsh ſeſchňypotachu, a kubler bē teho dla wjetſe, ſo bē jemu myſlicžka pſchipanula, njerobz kačkam ſanicžic̄ dac̄. Na druhi džen pak ſo wupokaſa, ſo ſi tym njebe derje cžinił. Pječ ſučných kačkow, kotrež běchu wobęžje pilnje ſa hužanzami ſojile, ſwilknuſu. Kaž ſo ſda, ſu na jich ſhromadnym ſwilknenju ſeſrane hužanzu wina byle. Tutón podawke wuči, ſo je lépje, hužanz ſberac̄ a je potom pak roſmjaſc̄, pak tepic̄, hac̄ je kačkam abo ſuram žrac̄ dac̄; poſledniſche ſ zyka hužanz ſazpiwaja a wo nje njerodža.

S Tucžiz. Tu je ſo wón dan 2¹/₄ lětna hofežka blidarja Krala w wjetſnym hac̄e w njevoblezbowanym wokomiku ſepila.

S Małejdow. Wutoru tydženja je poſonež Muča, na tuđomnym knježim dworje ſlužazy, do njeſboža pſchischoł, hd̄y ſi pola domoj jebzeſche. Njeſnateje pſchicžinu dla ſo konje ſplóhſiſtaj a Muču, kiz čhyſche jeju ſadžerac̄, ſi ſemi podtorhnuſchloj. Muča pſchi tym pod kolo pſchińdze, kotrež jemu dwójzy nohu ſlamá.

S Miňača. Zaſkne mordatſtwo je tuđomne wobydeleſtwo do wulſeho roſhorjenja ſtajlo. Šańđenu pónđelu rano ſu w naſhim hoſćenzu knježeho poſoneža Pawoła Bienska ſtönčowali. Wěz je ſo pječza taž měla: ſsyn najenka tuđomneho knježeho mlyna bē nježelzu ſi Budyschina, hbož w tamníchim pěſchim regimencze ſluži, domoj pſchischoł a wjetſe do tuđomneho hoſćenza na reje ſchol. Krótko do ſtönčenja rejow wón hoſćenz wopuſči. Po jeho wotenc̄u něchtó wot dróhi wonka ſi ſamjenom abo ſi někaſtum druhim twjerdym pſchedmjetom wulno rejuwne ſchleby ſtajlo. Někotre woſoby, kotrež runje ſi wulnom won hladachu, mjetarja ſa mlynkoweho ſyna ſpōſnachu a to korečmarjej ſewichu. Hd̄y ſo na to bōrsh mlynkoweho ſyna do hoſćenza wróci, jeho hoſćenzar tuteho ſamopaschniſtwa dla naſhwari. Woſak prejeſche, ſo je wulno roſbił, tola bē ſwólniwy, načinjenu ſcholou ſaplačic̄. Hoſćenza ſak wo žanym pjenježnym ſarunaju ničjo wjedzic̄ nočyſche a woſak ſi korečmy

won kasasche. Dokelz won dobrowolsnie njenibzescze, jeho hosczenzaſ spyta won dowjescz. Wojak pak ſo ſpječowasche a mjes tym ſo ho won ſ korchmarjom bēdzesche, dželac̄er Grüneberger, w Khrósczanskej kaolinowej jamje dželaz, jemu na pomoz pschinidze, a wobaj ſpytaſtaj korchmarja ſnak psches jene blido cziznucz. To wuhladawſchi kniezi pohoncz Paweł Bjenski pschiszczi a wojska napominaſche, ſo by korchmarja puſcziſk a ſo ſ meroſ domoj podaſ. Tola město ſo byſtaj po teſte radze czinitoj, ſo wojska a Grüneberger do Bjenska ſ puſkami dalshtaj a jeho pschi tym ſ büſtſteſ ſezechneſtaj. Wěſth Gerſfrid ſ Khróſta, kiž w tym čaſku ſ durjemi nuts ſtupi, wojskej a Grünebergerej pschimwa: „Puſchicze jeho tola!“ W tym tamym wokomiku Bjenski na Grünebergera poſtaſio ſawoſa: „Džerzce teho maleho w klobuzu! Tón je mje klok.“ Na to won wohlebnuſchi do piwnych bleſchow pola büſteta padze a ſa někotre mjeniſchin wudhcha. Minakalſki gmjenſki pschedſtejcer, kiž bě runje pschitomny a kiž bě hido předby ſo prozowal, ſwadu wujednac, ſ Bjenskej ſtupi a měnjo, ſo je jeho njemoz wobjala, jemu khornat a laz wotapnucz da. Pschi tym něchtó krwe wuhladawſchi gmjenſki pschedſtejcer hnydom wchě durje ſamknucz da a nikho ani nuts ani won nje-puſhceji. Wschitzu pschitemni buchu pschepytani, hac̄ maja noz pschi hebi. Pschi tymle pschepytanju pola Grünebergera pod laſom noz ſthowany namakhu. Pschi thachſlach poſbzischo hishcze jedyn druhu noz nadenbzechu, kotryž je ſo tam pječa wet jeneho dželac̄era cziznul. S pschitomnyh bu pječ wobzobow, kotriž bēchu ſo mjenje abo bōle pschi puſkach wobbzeliſe, ſafatych, mjes nimi bě tež Grüneberger. Tutoń njeje Woſak abo Czech, kaž to wſchelake nowiny piſachu, ale Schlesak; won je woženjeny a nan neketrych džeczi. Hishcze w ranich hobiaſinach póndzelu ſtatne rěčniſtvo a lěkarjo ſ Budyschina do Minakala ſ pschepytanju pschijedzechu. Pschi ſekzij Bjensko-weho czela ſo wupokaſa, ſo bēchu jeho ſ wótrum nozko ſ wutrobie klokli. Rana je 10 zentimetrow hukuba a dwaj zentimetraj do wutroby doſkaſa. Póbla teho je jene hréſlo narejnene. — Sſrđbu dopolnja ſu ſkonzwanego ſ wulſotnym wobbzelenjom thowali. W pschewodnym czahu džesche naſche knieſtvo a wojerſke towarſtvo ſobu. Knies duchowny pschi rowie mózne a wutrobu hnujaze předowanje džerzescze. Bjenski je 28 lět 3 měſazh starý a ſavostaji mandzelsku a 3 džeczi. Won bě jara sprawny, hwermy a merny czlowjet, kiž bě pola wſchitlich, kotriž ſ nim wobhadzachu, rad widziany a lubowaný.

S Račez. S wobzarowanjom wondano hliſtachmy, ſo je pruski minister ſeleſnizow a ſlawnych džekow, t. Thielien, deputaziji, kotraž jeho prozysche, ſo by dalewiedzenje ſeleſnizy ſ Račez psches ſkulow do Woſerez a Hródka ſpečowal, wosſewil, ſo někole wujedzenju tuteho projekta bliže ſtupicj njemóže, dokelz ma ſo w Pruskej wulſa liczba wjèle nuſniſich ſeleſnizow twaricj; tola tak rucej hac̄ mózno cze potom na žadanu ſeleſnizu myſlicz. Po taſtim je wěſth wuhlab, ſo ſo wěz ſa někotre lěta wujedze. Duž njeſkemny pschedſtac, pscheto ſ nowa wo ſeleſnizu prozyc. — Želeſniza hrabje ſ Einsiedela, ſ Khróſta do Khaſowa wjedzaza, ſo pilnje twari a budze hishcze naſhymu hotowa; tež ſo ſ njej ſeleſniza ſ Marga-rečineje heth pschisamkne. — Želeſnizu, ſe Židowſkeho papjernika ſ Budysko-Krakečzanskej ſeleſnizy wjedzazu, ſu tež hido twaricj ſa-poczeli.

S Draždjan. Kaž je naſhim czitarjam ſnate, měſachu ſańdženu njedzelu naſchi ſſerbia w Draždjanach a wokolnoſci ſwoje 3. ſetusche ſerbſke ſemſchenje ſ Božim wotkaſanjom, pschi czimz mějſeſche knies lic. theol. ſarař Imiſh ſ Hodžiſa ſpojednu ręč, předowanje pak knies ſarař Walkat ſ Wózlinka. ſpojednych běſche 196, nutrnych ſemſcherjow wjèle ſłów. Tole bohate hwerne wobbzelenje ſaſo ſ nowa dopokaſa, kajke wulſe žohnowanje ſu naſche Draždjanſke ſerbſke ſemſchenja, a kaſ ſebi naſchi bratſja w zuſtje tutu dobrotu wulzy waža a džakomije wužiwaja. Nejeh ſo dale, kaž hac̄ dotal, Woža hnada ſ tutemu ſwiatemu ſtucej póſnawa! Šchtwórite ſetusche ſerbſke ſemſchenje ſ Božim wotkaſanjom w Draždjanſkej hſiznej zytkwi budze, da-li Bóh, 2. njedzelu ſwiateho adventa, 6. dezembra t. l.

S Kudnyh horow. Psched krotkim, 15. ſeptembra, běch ſo na male puczowanje naſtajil a jědzech na nowej halle ſoni na-twarjenej ſeleſnizy ſ Mohilna pſlo Pirny do Altenberga. Želeſniza wjedzescze psches krafne doliny pschi ręzy Mohilnizy. Možu tole puczowanje tamniſcheje rjaneje Wožeje ſtowrby dla ſ wutrobu po-rucęc. Spodzivnje běſche mi, kotryž ja ſ plodnych lužiſkých krajinow pschinidzech, hdež ſu hido psched tſjomi njedzeleni jne ſkonečili, hdyž ſ Geiſinga wundzech a potom do Fürſtenawa pschinidzech a tam wuhladach, ſo ſ wjetſeheho džela hishcze ſita ſaſyli njebchu. Zenož rožka běſche ſrala, wozb hishcze ſeleny, runje kaž pscheniza.

A tola tele Wože dary tam a ſhem jenož poſheglech, ſo bēchu je móhli domkhowac, předby hac̄ preni ſněh pschinidze, kotryž kaž mi prajachu, ſ wjetſka hóry po Michale tamniſche ſtrony ſ běhym wobzewom pschikryje. Žně ſtejachu rjane, wě ſo, niz tak tucne a bohate kaž pola naſ, ſtož wſchak je bjes džiwa, hdyž wopomniſch, ſo Fürſtenaw 800 metrow wysche morja ležl. Črawu na ūlach móža tam jenož jónkročz poſhz, wotawa je tam ſ zyla njeſnata. ſſadowych ſchomow a ſahrodow tam njewidzíſh, ſhiba někotre hubjene ſlowciny. A tola, kaſ ſpojony je lud w Kudnyh horach, a ſhudoby pschi wſchém tym, ſ najmjeniſha wokolo Geiſinga, doſez namakach. — Dha džakujmy ſo tola Bohu, ſo w rjanych krajinach poſodniſcheje Lužiſh bydlimy a niz w ſakſkej ſſibirſkej.

S Parzowa. Naſche farſke město je ſo Bohu džakowano po wotenbzechu knjeſa fararja Petſcha hóry ſaſo wobhadzilo. Duchowna wychnoscz je knjeſa Scholtu ſ Rydeje, kiž je lětha w Wróthlawju ſwoje kandidatne pruhovanje wobſtał, ſa vifara poweſla. W tu ſhwili ſu wchě ſherſke wofady w pruſſich Hornich Lužiſach ſ duschepaſtym ſtarani, a czaz duchowneje nufy, ped kotrejz psched wjazorymi lětami pruſzy ſſerbio czeſko czeſpachu, je Bohu džakowano netko nimo.

Přílopk.

* W Schandawje doby ſo wezípny czeſki dželac̄er do kwartera tam ležazych wojakow a pocza ſo bjes dowolenja ſ někotrymi druhimi ſwojimi ſobudzelačerjemi ſ jenej wojetſkej tſelbu parac. Swazi hebi ſebi, ſ patronowejſe toſche někotre patrony wſac, ſa pocza tſelbu natyłowac, pschi czimz ſabu, na tſelbje ſo namakazy ſam ſotwronic. ſſebi myſlo, ſo je tſelba něko ſ wutſelenju hotowa, ſegeje ſa honac. Luſt wrijeznu a tſelba roslečza. Wulſi bžiwo je, ſo tſelz a jeho pödlenjo ſ czeſkej kožu wotendzechu. Wojskej, kotremuž tſelba hliſtachy, njemóže ſo žana wina pschizpic, dokelz bě tehdom na appelu.

* W maneverje we Sohra pola Freiberga wutſeli jedyn podwysch ſot 133. pěſcheho regimenta staru hontwjerſku tſelbu. Ta ſo puſnu a roslečza, a ſrani podwysch ſkobidlo a prawizu czeſzy, poſlenja dyrbjehu ſo jemu wotewjac. Nadežiomne ſnadv ſo jemu widzenje jeneho wózka ſdžerži, druhe wózko je ſhubjene.

* Hdyž parſchonſti czah wjeczor w 11 hodžinach wot Hamma do Bieleſfelda pschijedzech, cziznui ſo ſabriſſi dželac̄er Wehmeier ſ Gabberbaumu w tudomnym dworniſcheju na ſoliſe a bu hnydom roſmjeceny. Pola morjeneho, kotryž ſonu a tſi džeczi ſavostaji, namakahu čaſnik, 10 hrionow 80 np. pjenjes a papjertu ſ na-piſmom: „Božo, bubž mi khubemu hřeſhniſej hnadvyl!“

* Wulke ſloſtniſtvo je ſo ſanbzenu noz na wojnarju Lichtenbergu a jeho ſonje w Kohlsberku wujedlo. Dwaj něhdze 30 lět ſtaraj hlepaj, bratraj Voos, dobyſtaj ſo do jej uwybilenja, ſa-počeſtaj ſ nimaž ſwadu a počeſtaj ſloſnje hic. ſonje roſbiſtaj ſop, a wona wumrje na puczu do hoſtirje. Muzej běſtaj ſez hlowu tak jara roſbiloy, ſo njemóžeſche wupowjedac, kaſ je ſo ſ tym žadlawym ſkukom mělo. Wobeju ſloſníkow ſu ſajeli a do Elbersfeldskeho ſtwa tylli.

* W Parizu bě pawł pječ ſet ſtare džeczo, kotrej ſebi psched hřeſu hraſtachy, pod lewym wózkom ſkuſal. Rana pocza hnydom ſačkeſtac ſ hido wjeczor wumrje džeczo pod wulkim ſoloszemi.

* 13. ſeptembra wopyta Pražſku wuſtajenju wumjenkar Kafkuba ſ Tabora, kiž je 114 lět starý. Kafkuba je hido I. 1791 w ſwojim ſchyrnatym ſegeje přenju czeſku wuſtajenju widžał, kotraž ſo pschi křonowanju Leopolda II. ſa czeſkeho krala wotbywasche.

* Štubježny nadpad je ſo pola Schrimy w Póſnanskej w noz wot 12. ſ 13. ſeptembrej na hřeſorſti poſt ſtał a je powſchitkowne ſaſtroženje načzinil. Póſnanske nowiny powjedaja: Hdyž poſtovny wós psches Mechlinſki lež jědzech, wuſkoczitaj na dobo dwaj njeplechaj ſ pschitrowa, jedyn ſ njeju měrjeſche ſo, konjomaj do wotek ſadnuč, mjes tym ſo čhysche ſo druhi do wosa dobyč. Khróbloscit dobreho poſtaka, kotryž do konjow ſruba, tak ſo ſaſka dale czeřeſtaj, ma ſo pschipizac, ſo rubježnikaj ſwoj ſky ſamýk ſumječ nje-móžeſtaj. Na to bě poſt nimale hac̄ na poſt pucza mjes Schrimu a Santomischlom dojel, hdyž ſo derje ſdrasczeny knies w zylindarju ſ wosej pschiblizi, kotryž čhysche ſot poſtaka ſobu wſatý byc; ale tón ſo jemu ſapowjedzi, prajzhy, ſo tudy žaneho měſtua ſ ſastacu a ſ ſobubranju njeje. Zufy, na ſewizy pólka konjow běžo, ſpyta někto nahle poſtak ſe ſwojim ſtjom wotek ſ ſu ſtři witorhnuč, ſtož pak ſo jemu njeradži. Ředom bě zuſy ſu ſeſady poſtal, dokelz konj ſe wſchej možu dale czeřeſtaj, ſahwiſda ſo, a druhi ſips ſo poſtaſa, kotryž ſo prozowasche, konjomaj do wuſbow padnuč. Ale tež jemu

Zigary.

Najlepšche 4 np.-zigary su do-
stačj pola
Jana Wjenka
na swonkownej lawskiej hažy 38.

Hofei

jara sylnje a čišče skodžagi
njepešenj punt po 1 ml. 20 np.
hač do 1 ml. 60 np.,
pašenj punt po 1 ml. 40 np. hač
do 2 ml. porucja

Jan Wjenka
na swonkownej lawskiej hažy 38.

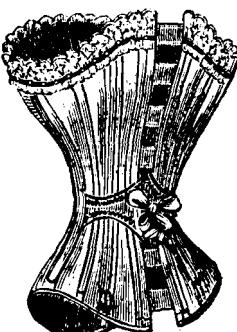
B. Fischer

na žitnej hažy
porucja ſwoj wulkotny ſkad:
dezimalnych mostowych wahow,
kal truhazych maſchinow
po 15 ml.,
kaž tež dobre Solingſte worzlowe
twory, jako:
ſlidne nože a widliczki,
nože sa ſelene warjenje,
dybaczne nože,
reſniſke nože,
hedařſke nože,
ſchweske nože,
prýerſke nože,
nožizy atd.

a wſchē kuchinſte a hospodarſte węzy
w ſnatej dobrej tworje po naj-
tunischiſtich placziſnach.

Turkowske klowki
najlepſcheje družiny porucja

Moritz Mjeřwa
pschi mjaſhowym torhoschežu.
Destilacija ſnathych dobrzych likerow
vo starých tunich placziſnach.

Schtalh,
mužaze kravath,
pschedkoſchliſti
ſ khornarjom a bjes njeho,
gumijowe ſchaty,
ſ l e
porucja

M. Walther
10 na bohatej hažy 10.

Serje

wulke a tučne
mandl po 30, 50 a 90 np.
porucja

C. F. Dietrich.

Zabluſa

ſrake, kotrež moža tſchafene byč, tola kotrež njeſmědja ſhniko byč,
kujuje ſa hečove pjenjetu po najwyschſchej placziſnje

Hornjolužiſka hadtkočeřenja

dr. Hermanna a dr. Děkki
w Budyschinje na ſadnej bohatej hažy 3.

K pschedstejazemni dželanju role

knjeſam ratarſam ſwoj ſkad ſykreje a parneje ko-
ſezinu, kaž tež wſchē druhe pschikupne hnoje w do-
brej tworje i rukowanjom ſa wopſchijecze pod kon-
trolu Pomorskeje ratarſkeje ſphtowarnje po najtuni-
ſtich placziſnach porucžam.

Paul Mattheis w Budyschinje.

Hotowe běle koſchle,
hotowe vižane koſchle,
hotowe barchentowe koſchle,
bamjane trikotowe ſpōdne kholowy,
polwolmjane trikotowe ſpōdne kholowy,
wolmjane trikotowe ſpōdne kholowy
porucja w najlepſher dobroſeži a tunjo

A. Tschentscher

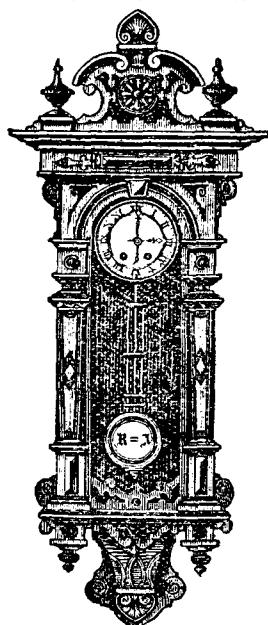
na bohatej hažy 18 a na róžku theaterskeje haſki.

Najtuñſcho pschedawam ſažo w tu khwili
mužaze a holczaſe ſymske nadwob-
lecze, thęzorske mantle, pjeſle a wob-
leczenja, kaž tež žonjaze a holczaſe
ſymske paletoty, pjeſle, ſuknjane a
plyſchowe pjeſle a trikotowe taille.

Hoborſki wubjerk, najwjetſche roſpſchedawanie
w Budyschinje.

Wulli ſkad ſukna a ſamžne krawſtwo.

C. F. Kloss Jan Ota Preuž
pschichodny syn
na žitnej hažy 4.

Ernst Herkner

čzaknifat
w Budyschinje na hlowym torhoschežu 8
porucja ſwoj wulkotny ſkad

regulatorow

ſ bijadkom a bjes njeho,
ſezenske čzakniki,
budzaki na puežowanje,
ſloze mužaze a žonjaze čzakniki,
hleborne a nowohleborne zhlindrowe
čzakniki

ſ remontořom a bjes njeho.

Nillove, talmiowe a doublowe

rječash

najnowſcheje ſažony.

Rankowanje 2 ſeče.

Šruče ſprawne poſluženje.

Porjedženja

na wſchē družinach čzaknifow ſo wote mnje
ruče a po tunich placziſnach wobſtaraj.

Proſdne mechi

mataj tunjo na pschedan

Ginzel a Ritscher.

C. A. Midan

porucja
dezimalne wahi
derje dželane,
a wobſtara rucže
ſkótne wahi
w wſchelalich wulkoſežach a po
tunich placziſnach.

Ginzel a Ritscher

6 na wulkej bratrowskej hažy 6
porucžataj ſwoj wulki wubjerk

Hofeja

paleneho a njeſpaleneho w jenož
derje ſlodžazych družinach,

zokor

drobny, ſompowy a w klobuſkah,

Hyrenp

najtuñiſhi a najdrožiſhi
kaž tež wſchē družinu warjenjow
dobroſiwmu wobledžbowanju.

Khoczebuſki

Portorikofski tobak,

Wassungſki tobak

w relach a wuwaženy,
rjepliki a drugi kranj tobak,

zigar y

w wulkim wubjerku 100 hižo po 2 ml.
porucžataj

Ginzel a Ritscher

na wulkej bratrowskej hažy 6.

Palenz

jednory a dwójny
w ſnathych dobrzych a derje ſlodžazych
družinach porucžataj tunjo

Schischka a Rježla.

Tunje

zigar y

kupowanske žorlo ſa ſažopschedawa-
rjow,
tybzaz hižo po 20 ml.
porucža

Richard Neumann

na ſnatkownej lawskiej hažy člo. 6
filiala na bohatej hažy člo. 28.

Richard Neumann

porucja hyry a paſenj

Hofeji

w najwjetſhem wubjerku a naj-
lepſchej dobroſeži po najtuñiſhih
placziſnach.

Pschi wotewſaczu wjetſhih džel-
bow ſo poměrnje nižsche placziſny
woblicža.

Zonjaze ſuknje, pjeſle,

rubischiča na hlowu

ſo ſnjepuſhczatymi barbami ſowa
barbja ſo kaž nowe ſažo ſhotowejſa
w Kellingez barbjeri

w Budyschinje pschi žitnych vilach.

M. Poppe

4 na Mužakowskej drósy 4
kupuje po najwyższych placisnach
sapę, koście, late a skrzynie je-
leso atd.

Syryp

punt po 12 np. porucza
E. F. Dietrich
na mjałnym torhoszczu.

**Towarstwo herb. burow
w Bukezach**
smieje jutſie niedziela 27. septembra
popołdnju s dyptem 5 hodzin swoje
poſzeſzenje.

Wo bohaty wopyt hoſtawow
proſby pschedkydſto.

Wosjewjenje.

Wotkladny ſtad A. Günthera
w Wjaseniy njeje wot 1. oktobra
wjazy na Hoſchiz haſhy 31, ale na
Hoſchiz haſhy czijko 3 pschi lawskie
haſhy w Brüchnerez restawraciji.

Rataſzy ſchulerjo doſtanu dobru
a tunju penſiju na zyheinſtej
haſhy 1 po 1 ſchode.

Serbsku ſlužobnu holzu na město
někto ſkorjeneje hnydom abo horyſy
do ſlužby pyta rēſbar Pětschka
pschi zyheinſkim walu 1 njedaloko
Luchora.

A 1. januarej 1892 wotrocžkow,
dzowki a woſazych pyta Leſch-
kowa na reſniſkej haſhy 26.

Na kublo czijko 6 w Čemjer-
zach ſo pschi wyhokej mſdže ſhmanu
wotrocžk pyta.

Njewoženjenych rólych poſon-
czech a woſazych pschi dobrę mſdże
pyta k nowemu lětu knjegi dwór
w Samnom pola Klétneho w Hor-
nej Lužicy. Tam doſtanje tež wo-
ženjeny woſazy (pschedworač) ſlužbu
ſa mſbu a deputat.

Wotrocžkow a dzowki pschi wyhokej
mſdže do tudomnych a Drąžgans-
kich stron a dōſki pyta Schmidlowa
na ſukelnſkej haſhy 10.

Dželac̄erſka ſhwójba ſo pyta.
Muž dyrbí doby ſo wotkladat koni
być a doſtanje ſa tydzeń 9 mk.
mſdy, žona ſa hodzinu 8 np., w lěce
9 np., pôdla teho darmotne bydlo,
polo k běrnam a k ſelenemu wa-
rjenju. Dalshe je ſhonicz w wu-
dawatni „Serb. Nowin.“

Zjekazkeho wučobnika pyta
pietatski miſchr A. Biesold na
bohatej haſhy.

Lubowarjam serbskeho pi-
mowſtwa, čescowarjam naſeho
ſlawneho basnika Žejlerja a
ſlawneho kompoſitora miſtra
Kocora a přečelow serbskeho
studentſtwa poručamy

Almanach
z rjanymaj wobrazomaj
Zejlerja a Kocora.

Wučbny kursus wo wuwužitkowanju ſada.

Wot 5. haſz ſobu do 9. oktobra budže w ſadaſkej a ſahrodn-
ſkej ſchuli w Budyschinje wučbny kursus wo wuwužitkowanju ſada,

jeli ſo ho doſhaza licžba wobdzelnikow k temu nadeńdze.

Samolwjenja k wobdzelenju njech ſo nanajpoſdžiſho haſz do

1. oktobra ſtanu.

W Budyschinje, 17. septembra 1891.

Direkzijs rataſkeho wokrjesnho towarſtwa Hornjeje Lužicy.

G. Pfannenſtiel.

J. B. Brugger.

Pschi rataſkej ſchuli w Budyschinje

a w ſadaſkej a ſahrodniskej ſchuli, ſ njej ſjenocžonej, ſo pónđezu
19. oktobra t. l. nowy kurz ſapocžne. Dalshe wukafuje

direktor J. B. Brugger.

Pschedpołoženie čaſnikarſtwia.

S tutym najpodwołniſho k wjedženju dawam, ſo ſzym dženža
ſwoju pschedawańju

čaſnikow, hndžbnych hrajadłow a alfenid-
ſkich tworow

ſe ſeminarskeje haſhy na bohatu haſku czijko 27 pschedpołožiſ.

Ša dowěrjenje, mi haſz dotal ſpočzene, ſo rjenje džakujo, proſču,
mi jo tež dale dobrocžiwje ſakhowac̄.

S pocžeczowanjom

J. A. Henke, čaſniker.

Pscheměnjenje wobhdlenja.

Dr. med. Radza w Biskopicach, approb. lekar, hojer a laſer, ſydlili wot 1. oktobra t. l.

na dwórnischowej dróſy 15 po 1 hornim ſkodze

(na róžku dwórnischowej dróſi pschi mlynskim haſze).

Něcžne hodziny: wſchedny džen rano haſz do 8 hodzin, pschedpołožnu

12 - 1½ hodzin.

niedzielu pschedpołožnu wot 12 - 3 hodzin.

Wjazy najnowiſhiſi muſazych krawatow

100 ſchtuk ſym w ſwojim wukladnym weſnje wustajil.

A. Tschentscher

na bohatej haſhy 18 a na róžku theaterſkeje haſhy.

Kal truhaze maſchine

najnowiſcheje a najlepſcheje konſtrukcije porucza po fabrikskich placisnach

Oscar Butter w Budyschinje

pschi ſitnych vilach 2.

T. Albert na hornic̄erskej haſhy 13
porucza ſofy a matrazy ſ ložom a bjes njeho.

Dželac̄erjo

ſa horni twar a twarski czah doſtanu derje ſo placjaze dželio
pschi Maſkowſko-Chróſčanskej želesnizy w Lupoj.

Twarz Jakob.

Džak.

Wutrobny džak njeocžicžemu knjegi ſublerzej ſandrijej
Jockuſhej w Hněwhezach ſa nahlabny pjenjes, Bórkczanskej ſchulſkej
gmejnje pod mjenom „Jockuſhowe wotkaſanje“ dařeny, a ſ doboru tež
wutrobny džak Jockuſhez herbam ſa to, ſo ſu wotkaſarjowe žadanje,
wot njeho erinje ſzczelene, wopjelnili.

W mjenje Bórkczanskej ſchulſkeje gmejnny

J. Stroßbach, poſkładniſ.

Wſitcy serbscy studenca ſo
z tutym při ſkładnoſci ſpewan-
ſkeho ſwiedźenja, dñeň 30. sept.
w Budyschinje ſo wotbywaceho,
na piwnu zabawu popołdnju
w 2. hodzin. w Gudžic hotelu
preproſuſa.

A. Dub, st. theol. et phil.,
t. č. hłowny starsi.

Niemóžem ſchi ſuſowanju
žonajeje, mužajeje a džecjajeje
drasty ſhlamy C. F. Kloſka,
kotrych mjeſczeſl je Ota Preuſ
na žitnej haſhy 4, doſcž poruczeſi;
tam ſo woprawdze derje a tunjo
kuſuje. S. N. R.

Palma mera

k lětnemu wopomienju
njebo Marje Ženczowej

w Lüpjanſkej Dubrawzy.
Wumre po ſchěcniſedzkej cjeſeſkej thoro-
ſceji 28. septembra 1890 w starobie 31 lět
w najreñiſich lětach živjenja.

To, ſichto je najčeſzche w ſwecze
A, ſichto je najſrudniſe, ſichto, ſichto
Lubn ſwalo, poſteñdze. Eſi je luba maczeſka
Twojich džeczi wumrjela.

Th něk' wot njej wopuſteſených ſhlaſaſte ſo niebeſam,
Se staroſciu wobhežených Maſch ſo ſo wſcho ſtarac̄ ſam,
Nimaſch ſnadj tu nikoho,
Kž eſi pschi tym k ružy jo.

Hlaj, te male wobhe džeczi
Wch ſrudne wotko eſe, Dokelž to najlubſche w ſweczi
Luba macz tu tola je, Kž něk' w klódnym rowje ſpi
Na Lüpjanſkim ſerhovi.

Braschacu ſo hufio ſ nowoh': Lubn narho, hžje dha je
Najcha macz tak jara doho, So wjaz' k nam dom njeſchiudze? To je eſezla ſrudoba,
Nima žauoh' runjeſza.

Budzecze we Božim raju ſo ras wſchitzu wohlaſac̄, Wchitke lubo džeczi waju
Budža macz tam powitac̄. Tam b'dje kraſne wjeſele, Hdyž macz džeczi powiedze.

Jejna macz a jenicka ſotra
Ženczowa w Schwac̄zach
psches Ž. Kreczu.

Ota Cemjera
Hulda Čemerina

rodž. Hartigee
z werowanaj.

W Kołwazy. W Polencu.

Slub swojeſe džowki Marki
z knjezom Pawolem Mothesom,
wobſedžerom lithograſowańje
w Biskopicach, dowolam ſebi
jenož z tutym k wjedženju dać.

W Budyschinje, 20. sept. 1891.

Emma zwud. farafka
Kordinowa.

Džak
wyhokoſtoſnemu knjegi fararjeſ ſawček
ſawček ſa jeho kraſne žnjowe
pređowanje prati
wjese kemſherjow ſ Lupoje.

"Serbske Nowiny" wudawaſa so kóždu sobotu. — Štwórltlna předplata w wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číſlo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Číſe Smolerjec knihičkeřnje w mačičnym domje w Budyšinje.

Číſlo 40.

Sobotu 3. oktobra 1891.

Za nawěſtki, kiž maja so w wudawařni „Serb. Now.“ (na róžku zwonkeje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot maleho rynka 10 np. a maja so štwórką hač do 7 h. wječor wotedać.

Létnik 50.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Psched někotrymi njehzelemi ho jara praschaze bycz ſtasche, tak doho hischce mér wobkhowamy. Několko je tehdomniſha njewěſtoſc na ſwjeſelaze waschnje wotſtronjenia. Khějorſtowoy kanzler Caprije je pschi jubilejſkim ſhwiedzenju 78. pětcheho regimenta w Osnabručku ſtaſtneſc wujik, ſjanje wobkrucic, ſo ſo wójny strachowacj njetrjebamy. Wotmolwjejo na powitanje Osnabručkeho wychscheho měſčjanosty wón hies druhim praji, ſo w tu khwili ſebi nichčo njegaza, mér kaſhez a europisku wójnu wubudziez; tež ſblizenje Ruskeje a Franzowskeje žaneje pschicinu k bojoſci psched wójnu njedawa, wone je jenož wuras hido wobſtejazch wobſtejnoscjou. Žane europiske kniejerſtvo, tak daloko hač ſo pschewidbecz da, wójnu nočze, kotrež bě pschedwidomnje w ſwojich cęzkih ſezechwakach wchě prjedansche wójny pschetrjechla. Tež ſnutſkowne wobſtejnoscje, wo kotrež ſo khějor staroſćiwje prózuje, ſo na ſpokojaze waschnje wobſamku, hdyž tež halle po lēdžekatſach. W najwažniſhim praschenju kniejerſtvo runje tak na džělaczajow, kaž na džělodawarjow džiwa. Hdyž ſo džělodawarje hubjenje wjedže, ma najprjedy džělaczet pod tym cęzpič. Tón ſamym dženj wječor ſo khějorſtowoy kanzler pschi hoſčinje pschi wunjeſenju ſlawy na khějora hischce ras wójnskeho praschenja dōtknu prajiz: „Wſche khějorowe myſle a wotmyſlenja ſu na ſlepſche kroja a ſathowanje mera wotměrjene. W tu khwili žaneje pschicinu njeje, na ſdžerženju mera dwělowacj. Žana mróčzel politiſki horizont njesac̄emni.“

Ruski zar je ſe ſwojej ſwójbu pjatt tydzenja ſ Kopenhagenu pſches Němſku do Moſkwy pſhijek, ſo by pschi khowanju nahle ſemrjetje manbželskeje wulkowjerčha Pawola pſhitomny był. Na jeho jěſbje pſches Němſku ſu jeho po jeho pscheczu jenož w Barlinje a to niz jako khějora, ale jako pſchivuſneho němſkeho khějorſkeho domu powitali. Dokelž khějor Wylem na hontwje w narańſkej Pruskej runje pſchewywasche, bě wón prynzej Leopoldej porucil, zara poſtrowicj. Pschi powitanju, kotrež mějeſche ſo na Schęczecinskim dwórniſhcenju, bě zar khutny, tola ſo pscheczelnje ſ prynzom Leopoldom roſmołwjeſche, proſchesche jeho, khějora poſtrowicj wobžarnio, ſo je ſe ſrudnym ſwójnym podawkom ſadžewany, khějora wophtacj, ſo pak do Barlina pſchindže, tak bórsy hač to wobſtejnoscje dowola. Roszohnowanje bě jara wutrobnje.

Wostanje mér abo pſchiindje wójna? ſ tymle praschenjom ſo w čaſku poſledních manevrow, w kotrejž ſo čaſto wo wójnie rěčesche, lud wjelje načladowasche. Sajimave je, ſchtož ſu jendželske nowiny „Standard“ w naſtupanju mějenja khějora Wylema wo wójnskim praschenju tele dny wocžiſhczale. Wone piſaju: „Wo měrniwym ſmyſlenju khějora Wylema podawł, kotrež je ſo ſa čaſk jeho pſhitomnoscje pschi Schwarzenawſkich manevrah měl, jaſne ſwědzenje dawa. Běſche ras wječor po manevre, jěžachu pschi blidze aržywówody Albrechta, a pschi tym pſchiindje rěč na praschenje, hač je wot wojetſkeho ſtejnichcza mudrje, podhladnemu njepſcheczeſej khwile k powyſchenju jeho mozow dacj, abo hač njeje ſlepje, wójnu ſapoczeſ, prjedy hač je njepſcheczeſej móžno bylo, ſwoje wójnske pſchithoth ſlonečic. Mjeno Ruskeje drje ſo njemjenowasche, tola kóždy ſ pſhitomných wjedžesche, ſchto je mějeny. Blidne towofſtwo wobſtejſeſche ſ němſkeho khějora, ſakſkeho krala, aržywówody Albrechta a někotrych wychsokich němſkich a awſtriskich offižerow. Mějenje bě wſchelakore, tu khějor Wylem ſ woſebitej wótroſcžu, tak ſo móžachu jeho ſlawu tež woſobu, pschi blidze njepſcheczeſe, ſkysheſ, praji: „Ja wójnh ſapoczaſ

njebych, hdy bych wjedžał, ſo móhla, hdy bych ju wotſtorcził, měr jene lěto, ně jedyn měhaz ſalhovacj; bych na dobyče ſwojeje dobreje wěz̄ twariš, tež hdy by ſkylnoſc na woběmaj bołomaj jenajſa byla a hdy njemohla njepſcheczel pſchekhwasacj. Wjelje je dobyte, hdyž mamy někotre měhaz vleje mér.“ Kral Albert ſo w tej ſamej myſli wupraji a wußběhowsaſche, tak čaſto je ſo wójna, kotrejž ſo po ſdacu ſminuc njemohachmy, ſ někajſkim pſchipadom pſchekashla, woſebje, hdyž je diplomatiſa cęz k jednaniu měla; w drugich cęzach ſe wójny a jeje žaſcze njeſkmy ſminuc móhli, dokelž je ſo jena ſtrona ſo bojo roſczaſe mozy pſchecziwnika njejabz k wójniſe roſbudžila. Aržywówoda Albrecht teho runja wo wulſej ſamolwitoſcji tych rěčesche, kotsiž k wójniſe cęzra w cęzku, hdyž ſu brónje tajkeje mordatskeje wudokonjoscje nabyle, kaž někkole. Rosrěčenje, a woſebje khutnoſc, ſ kotrejž khějor Wylem wo tym rěčesche, žohnowanje mera, hdyž tež jenož na někotre měhaz ſdžeržec, hdyž njemohli ras wójniſe po ſdacu wubězec, hlyboki ſacžiſhce na pſchitomných cęzjefche.

Pschivoženje žita, woſebje rožki, je w Hamburgu poſlednje njeđele ženje widzaneje wychsokoscje nabyle. W poſlebnich tſioch njeđzelach je do Hamburga wjazy hač 80 wulſich parnych lóžow ſo ſitom, ſ wjetſha ſ Ruskeje, dale pak tež ſe ſcenoczenych amerikanskich ſtatow, ſ Kanady, Indijskeje atv. pſchijelo. Zbyly dowos ſo na 150,000 tunow, to je 2 millionaj ſentnarjow, woſliczi. Dla wujadnje wulſeho dowosa rožki ſu rožkove placzisny něſhto ſpanule. W bližšim čaſku prěnju poſyku amerikanskeho ſwinjazeho mjaſa w Hamburgu wočakuja.

Franzowszky pjenjeſniſy, kotsiž ſu ſo ſaruczili, ruskemu kniejerſtu 500 milijonow frankow požecic, ſu ſpýtali, tež w Němzach wotebjerarjow ruskich ſtatnych dołnych papjerow dobycz. Barlinſkaj ſidowſkaj pjenjeſnikaj Warschauer a Mendelſſohn dyrbjeſtaj tu wěz wobſtaracj. Rjeſtaj pak ſ tym wußpěcha měloj, dokelž ſkoru zyle němſke nowinatſto ludej wotradzowasche, ſe ſwojimi pjenjeſami Rusku podpjeracj. Ruske kniejerſtu drje wudawa, ſo ma ſo nowa požconka k twarjenju ſteleſnizow a k ſjawnym džělam načožic, tola Němcy temu njewěrja, ſo bojo, ſo Ruska jenož k poſylnjenju ſwojeho wójſka pjenjeſy pvtá. Psched jenosmyſlnym pſchecziwniſtowom němſkich nowin ſtaſ Warschauer a Mendelſſohn zofaloj a franzowſkim pjenjeſnikam ſwoje wobdželenje pſchi franzowskej požcony wotpihaloſ.

Awſtrija. Khějorej Franzej Josefej je ſo pschi jeho wopycze cęzkeje jubilejneje krajneje wustajenjy nimo měry ſahorjene powitanje doſtało. ſsobotu po połdnju khějor do wustajenjy pſchiindje a na naręcz wustajenjyho pſchedkhyd hrabje ſinskeho wotmolwi, ſo je rady do Prahi pſchihol, ſo by ſo wo poſtupach ſwojeho lubowaneho cęzkeho kraleſtwa pſchewydečil; ſkonečnje khějor wußběhowsaſche, ſo móže jenož jenosmyſlné ſhromadne ſkulowanje Čechow a Němcy kraj k połnemu ſalcžewej dowjescj. Njeđelu khějor ſobustawy krajneho wubjerka, Prajskeho a Liberzkeho (Reichenbergſkeho) měſčjanostu a 220 cęzkich a němſkich wotpoſklanzow wokrjeſnych ſastuperjow na Hradſchinje pſchiſa a tež tu na nufnoſc wujednanja hies Čechami a Němzami poſaſowasche. — ſ Prahi je khějor ſichtwórk do Liberz wotjel.

Franzowska. Na njehlawne waschnje je něhvuſhi franzowski minister Boulanger wumrjel. Wón je ſo na rowje ſwojeje ſubki, knienje de Bonnemain, w Brüſhelu ſatſeliſ. To je ſrudny kónz ſa

muža, kotrež psched někotrymi létami, hdyž běchu pschi Lothringštich mješach němzj polizistovo franzowského polizajského komizára Schnabela řeřeli, k wónje s Němské círjeſe. W teſle wónje čhyſche ſebi wón, kaž nědy Napoleon I., khejorſku krónu dobyč. Měrniwoſci a mudroſci ſemrjeteho prezidenta Gréva maja ſo džakowac̄, ſo ſo Boulangerové wotpohladý ſchelashu. Boulangera a jeho wotmyſlenja ſpoſnawſchi jeho najprjóbzy ſ ministerſtwa wucſihečzachu a jeho poſbzich, hdyž bě ſebi bylnu politiku ſtronu ſtvoril, ſ pomozu kotrejž čhyſche ſo knjeſtvo mozowac̄, dla ſpýtaného ſtatneho powrőcenja wobſtoriči. Khostanja, k koremuz jeho ſahubžichu, ſo wón, ſ czaſom do Belgifſeje čeknuwſchi, ſminu. Wot teho czaſa jeho pschiwiz w Franzowské ruceže wotebjeráſche a hóry bě wón ſabhyt a politiſzy morw muž. Wote wſchěch wopruſhčený, wot nikoho wjazj podpjeraný wón móz, w wuhnanſtwe dale ſíwy byz, ſhubi a ſadwelowawſchi ſe ſamomordatſtrom ſwoje ſiwenje ſloneči. S wuwsazom nowin něduscheje Boulangerové ſtrony franzowske nowiny wo jeho ſiwenju a kónzu ſ wótroſežu a njelhwalbu ſudža. Jenož ſ rěka ſo ſlowic̄ ſubuželnosc̄e namala, ſo to ſo jeho žona a jeho džowki, ſ kotrejž je ſo wón dawno dla ſwojeho ſubkowanja ſ zuſyimi žónkimi roſkorik, powschitkownje wobžaruja.

Jendželſka. Jendželčenjenjo ſu ſo ſažo ras na njelube waschnje dopomnili, ſo jich ſwětowemu knjeſtu ſe ſtrony Ruske ſahuba hroſy. Psched krotkim ſu Ruszy poſledni kruh kraja, kiz bjes jendželſkej Indiſkej a njehmérnej ruskej Uſiskej leži a kiz ſo Maleh Pamir injenuje, pod ſwoje knjeſtvo ſtajili. Jendželſkai offizéraj, Young Husband a Daviſon, kotrejž ſtaj wónzano do tehole kraja pucžovalo, ſtaj ſo tam ſ ruſkimi woſakami ſetkaloj. Pschecželniwe tole ſetkanje bylo njeje; pschedož Jendželčanomaj kruče pschikafachu, Maleh Pamir hnydom wopuſhčic̄ a ſo ženje do njeho ſažo njevrózic̄. Jendželſke knjeſtvo drje budže pschecžimo wobhadtzenju Maleho Pamira protestowac̄, tola ſ tym ničo njedozpi. Hdyž ſu Ruszy Kawkaſus, Khiwu, Merv a Bendſchah wobhadtzili, ſu drje Jendželčenjenjo tež zlyk ſwět namokweli, ſo bychu Muſlim wobarali po nečzim ſo zheje Uſiskeje mozowac̄, tola Ruszy ſo ſ tym ſamylic̄ njeſzu dali, ſwoje wotpohladý w Uſiskej ſ wobhadtzenju a rasnoſežu pichewjesc̄. Hac̄ dotal pak pschedož ſo Muſta Indiſkeje njedótkache. Někto pak ruſzy koſakojo hido k indiſkim mjeſam jehaju. Duž je bjes džiwa, ſo ſo Jendželčenjenjo počinaju do ſtracha dawac̄. S Maleho Pamira pschihobne pucže do Indiſkeje wjedu, a Indiſka je po taſkim w tu khwilu na malej ruſkeho wójska wotewrjená. Jendželčenjenjo budža někto wſchě pschikadý ſ Pamira ſ twerdžisnami ſarac̄ic̄ dyrbjec̄ a na taſte waschnje Muſlim pucž do Indiſkeje ſalehnuež.

Knjes ſe Schwarz na wžy. (Počrakovanie.)

Sa blidom ſedžesche pschi karanc̄ku tón knjes ſ Barlinia. Wložy mjeſeſche hrjedža roſczeſhane, kaž maja to pincziny w měſtach; pod noſom mjeſeſche čorný, wuhladkowaný ſchawzač a po ligomaj bě tež ſaroſeženy; jeno brodu mjeſeſche wutruhanu. Khornat wokoło ſchije, manschety a pschedkoſchla blyſtčac̄u ſo kaž nowy runje nańdženy ſněh — běchu papjerjane. Na rukomaj mjeſeſeſche ſo ſ talmiowymi (wopacžnymi) pierschězenjemi, wobhadowasche a runasche je na ſtajnoſci. — Póda njeho ſedžesche jeho wucžom, Klimantez Handrij. Dyrbjesc̄ ſ miſchtrou ſobu do korejmy hic̄. „Ja jeho ſo wocžow njepruſhču“, rjeknu rano pola Klimantez, hdyž mac̄ prosheſche, ſo by hólz doma wostal. „Ja ſym ſebi jeho na staroſč pschijal, dyrbju ſo po taſkim wo njeho ſtarac̄. Wón by jow ſažo do wjehných hólcžatow ſchol a by ſo mi ſkayl. Šymli jeho wotczahnul, potom njeho dje, hdyž ſo jemu ſeſze.“

Njeħaſhce pak hólza po prawom teho dla ſo wocžow puſhčic̄, ſo by mac̄zerti ſkorječ ſjemoħl, kaž ma ſo ſlē.

Knjeſej ſ napſhécža ſedžesche ſtary Klimant a póda njeho polleñk Janza.

Čjornat ſaſtupi, poſběže čzapku a poſtrowi po němſkim: „Džen dobrý pschedu. Witačje ſ nam ſ Barlinia.“

Wasch ſlužobník, džakuju ſo, pschikivny ſchewz ſ hólzu a poča ſ porſtami na blidje hrač. Pierschězenje na porſtach poſkakuju ſo blyſtčac̄u.

„Čjornalez“, wobrocži ſo Klimant, „tón knjes je tež ſerbi, njeponjedajce ſ nim němſki“.

„To mje ſwjeſela“, praji Čjornat — „ſ dovolnoſc̄u“, a pschi hdyž ſo k nim.

„Po taſkim“, poſjedaſche ſchewz dale, ſchtož bě přeby, hac̄ bě Čjornat ſaſtupil, ſapocžal — „po taſkim, kaž praja, ja nimam wulkeho „wjeſba“ a to tež njetrjebam. Řečomu pjenjes roſmjetac̄?“

Mje hido lubžo ſnaja a círje ſo ke mni, njeh mam tež jeno male hlamy. To jich druhdy na třízyc̄i psched durjemi ſteji a ſo círječa kaž psched džiwalom pschi kaž. Druhdy mój ſe žonu ani do poſkujic̄ njemóžemoj. Teho dla tež wjele dželac̄ njemóžu a nimam tež wjele wotročkow, jeneho abo dwieju, tříč ſo wſchalo Handrij ſowle wě.“

Wobhaldny ſo na hólza a hólz pschikivny ſ hlowu. „— Ale, ja mam ſažo druhich miſchtrow, kotsiž ſhami ničo pschedac̄ njemóža, dokelž tak wuwolani njeſzu — — wěſče, na naſhím pschedměſe, trjeba-li ſchto ſchörni, ſchitſetv, abo žana knjeti woſobne círje, kóždy dže k knjeſej ſe Schwarzej. Hdy byſhče ſunu do Barlina pschikihli a ſo na knjeſa Schwarza wopraſheli; prashečeſe pak ſo: „hdyž bydli knjes ſe Schwarz?“ — to hnydom ſhonicze — wſchalo to jowle Handrij wě!“

Hólz pschikivny ſ hlowu. Mjeſeſche džé wot miſchtra kruče pschikahane, ſo by wſhemu pschihložowal, ſo herwak w Barlinje derje njehudže.

Klimant a Janza ſhlađowac̄taj na knjeſa ſe Schwarza a njemóžeschtaj ſo dodžiwač, ale krawz Čjornat podrapa ſo ſa wuchom a praji pschi ſebi: „Zadlawn ſlěp, tón ſo khwali!“ wótrje pak pschikatj: „Nó, w Barlinje ſebi radý „knjes“ řekaja.“

Šchewz ſo napi, počlada ſ wótrym wotom na krawza a praji: „Dowolče, knježe, ja ſnaju Barlin ſlepje dyzli wý! a ſ krotka mit niz jeno wſchědni ludžo „knjes“ njepraja, ale tež ſemjanſky knježa, hrabiojo, baronojo, wjerchojo — to hubzec̄e blyſtčec̄, jenož mi dajeje dorečzec̄!“

„Ach, proſhu, jeno dale, to ſym jeno tak praji“, ſamolwjeſe ſo Čjornat.

„Taž po taſkim“, poča ſchewz ſ nowa, „taž ſym hido rjek: ja wjele wotročkow nimam, ale trjebam-li ſa 500 abo 600 džela, praju to jeno tym ſnathym miſchtram a wob džen je to hotowe. Ja jim to wuplačzu ſ hotowymi pjenjesami — ſchewz kladžesche rufu na blido, kaž by tolerje ſadžač, tak ſo pierschězenje ſchcžertotac̄u, — „a ſchtož drôžſche pschedam, to je moje. Wěſče, ja kóždy por tolet drôžſho pschedam hac̄ druſy. To byſhče ſo dživali, kaž ſo ludžo wo mnje torhaja: wobucže, kaſkež ma knjes ſe Schwarz, to je wobucže, ſo praji. A druhdy pschedam wob džen hac̄ do 50 porow — wſchaf to Handrij wě, prashečeſe ſo jeho.“

Hólz někto ſchibaſhy počlady a ſkony ſ hlowu. Klimant wuwali woči na Janzu a praji: „Wujo, to je ſterje wěz!“

Janza ſebi jenu wotpi, ſo jemu ſylsy do wocžow ſtupichu a ſaborče: „Mhyl!“

Čjornat ſtany, wobrocži ſo, wsa ſebi ſchcžipku a rjeknu ſham ſa ſo: „Schewzo, hdy by ty wob džen 50 porow ſchörni pschedawak a na kóždych tolet měl, njehy ty jednoreho piwa píl!“

„Ja mam wam ſnajomſtwa! Niz, ſo bydž ſnajdž ſo ſ tym khwalič, to mi ani trjeba njeje — ale kaž ſ wami jowle ſedžu a poſjedam, tak ſydam a poſjedam ſ baronami a hrabjem. Na počiklad: psched ſetom běch khory a to mje pschindže hrabja woprytač hac̄ do mojeho wobydlenja — mječač tehdom ſahorjenje pluzow — ſedžesche pschi mojim ſo ſoro pol dnja, wuopraſhowaſche ſo mje, ſchto a kaž? a njeham-li hiſhče ſeneho ſekarja? — a hdyž čhyſche wotenc̄, da mi toſtý ſtoler na wino. Šchto tomu prajic̄e?“

„Nó, to bě rjenje“, počihložowac̄ ſe Janza.

„To ſebi tež myſlu, a hdy bydž jeno khudžinka byl, by mi hiſhče wjazy dał, — ale ja darmacžka njehlabam — mam džé ſham doſc̄.“

Sjedže ſ ruku počhes brodu, ſruna ſebi laž, počlada na čažnik a dokelž druſy jeno mjelčac̄u, čhyſche ſ nowa počež ſo wuhwadowac̄.

Tola to krawz wjazy počenječac̄ njemóžesche. Wuhmorka ſo a, ſ módrým rubiſhkom ſebi ſchawzač wutriwoschi, praji: „Ale, dowolče, knježe, to je mi tola džiwna wěz, ſo ſu wam baronojo a ſemjenjo taž hóldowali. Ja ſym tola tež pola ſemjanſkich ſlužil a ſym ſidžač, ſo tajž knježa ani radý poſta njeham-ſchwaſa, a ſchewz dyrbjeli — —“

„Proſhu“, ſnapſhécži knjes Schwarz, „žadyn ſchewz, ja ſym ſhotowjet wobucža!“

„To je wſchó jene! Ja ſym ſažo ſhotowjet druſy — ale ſo bydž ſemjenjo ſchewza — — —“

W tym wokomiku wotewri Hanča durje a počinječe khosej a tykaz.

„Knjes ſe Schwarz, njeje wam k luboſc̄i?“

Šchewz ſo počloni: „Džakuju ſo jara, ſym hido ſnědač — taž derje kaž by ſo hido ſtalo!“

"Duz někotre wörjechi."

"Džatuju ho sa wócho — njebudu!"

"To je nam žel; býchm wam rady s něčím pořežili."

Schewz pošeže lěwu ruku, sawjercza s ramjenjomaj: "Džatuju ho wjele krócz — njeje mózno. Ja doma ženje nježnědam. Hdyž bym rano stanul, du do kláštoru a wupiju na róžku schleniczu alascha abo du s napschečza do lečení na schleniczu eženzy — a to je moje zylo hnedanje. Wokolo džehacích je potom schlenicza wina, dwaj peraj kolbaškow s krémom abo někajki gulasch, a popoldnju je porjadny wobjed. To je pschezo poliwa, mjažo a něčto s pjerinu, na to džeržu — wóchalo jowle Handrij wé."

Handrij hedeče kaž samjerški, ani ho nježibny.

"Potom du sažo do kláštoru a tam bym hacž do wjeczor scheschich. Domach pak njevječerjam, ale hnedžu hnydom do „towarstwa“, dokelž tam hido wóchitzu na mnje čakaja. Njech je, schtož hido, hacž je někajka wólba abo rostřežowanje — nicž ho předy nješapocžina, doníž tam ja nježbym. — »Docžalajmy, hacž knies Schwarz nježdónž«, praja wóchitzu."

Na wěži bě faswoniło na herbske čemše.

Czornak wóskoži w runej měře: "Hido tak posdze? To dýrbju kchwacz, so bých nješkomžil. — Porucžam ho, wboženje!"

Knies Schwarz řeži jeno schawazat šlabkowa, kwny hordže s hlowu, ale huby nješotewri, so by ho podžakował. K čomu ho tež s tajkem wšchednym člowjekom nažadžowacž?

Klimant ho wobroži, miknu na Hanku, pokasa s porstom na schlenicu a praji: "Pónu tež. Schto to wucžinja?"

Knies se Schwarz ma dwě schlenicu, my dwě a Handrij dwě začče — to je 60 nowych —. Widžicže, knies se Schwarz, kaž my na wžach tuni."

Knies Schwarz wucžež móschen a čzysche placžicž.

"To, to by bylo!" wobaraſche jemu Klimant. "To by rjenje bylo, hdyž čzyl tajkile hócež placžicž. Hanku, jowle ſu pjenjeſh."

"Nó, to budu popoldnju placžicž", praji knies se Schwarz a tyknu móschen ſažo do ſaka. "To macže prawje, kniežnicžka: tak tunjo my w Barlinje nježemy. Ja, hdyž du ſam na hnedanje, placžu s najmjeňšha dwójzy telko. Nó, ja, schto to tež je na mnje? Hdyž piju dwaj pollitraj Šulmbachského — wěscze, schto to je lit?"

"O, ja? Tak bých to nježdžala? Nasch knies wucžer je nam to tež w ſchuli wulkadował — a derje", praji Hank. "To my tež wšichtko wěmy kaž w měſcje."

"Nó, haj", wupražny knies Schwarz a storčiwschi ruku do ſaka člunkaſche s pjenjeſami, "to je někto ſaróñzy pschitlaſane. Po tajkem, hdyž jeno dwaj pollitraj piju — ale s wjetſha piju wjazy — wěscze, ja jara rady piwo piju a mam k temu — čeho dla bých po tajkem njeplí?"

"To je prawje!" pschihloſowasche Klimant.

"Po tajkem, hdyž jeno dwaj pollitraj piju a jem kuf mjaža, zálku, potom zigaru — wucžinja to hnydom 10 abo 12 ſleborňych. Nó, schto wo to, ja to rady ſaplacžu, mam džé k tomu — ale čzu jeno prajicž, kaž čezko to je w měſcje ſa člowjeku, kž ma ſwoju poſtaſenu ſlužbu, kaž na pschikkad ſastojnizy abo wojetſhy wóchisch. Ja s najmjeňšha ho se žanym „oberſtom“ nježenjem. Ja mam tři krócz wjazy. Wóchalo — wěrcze mi, abo nježerčje — jowle Handrij mi nježa hócež — wóchalo ſu mi ſastojnizy a offizerojo dolžni, so je bjes ſchika! Ja mam wam ſta w „řeſeſce“ na dožach. Ale schto řeži čzecž? Čzecž-li dobre měno wobkhowacž, dýrbich čzakacž."

Hanka ho wobroži, pokasa s porstom na czornu taſtu pschi ſchenkwaſhu a pschitliwu s hlowu.

"Nó, kaž dha by bylo — nježdžem dha ke mſci?" namořeſe Klimant. "Handrij, dži předy — my pschińdžem hnydom ſa tobi."

"Wěscze", praji knies Schwarz, "hdyž čzu w Barlinje džiwadlo widžecž, du do theatra — ale schto čzyl jowle ſapocžecž? Dýrbju do zytkwe. Ale w zytkwi tež nicžo dale njeje hacž w džiwadle. Nó, haj, schtož ma kuf roſuma, tón mi prawje da býcež. Wy jow na wži ſeže híſhce jara doſady a wěrcze wócho — my w měſcje — my wěmy, schto je schto! — To je mi lubſhe, híſh do džiwadla, tam ſ najmjeňšha něchto rjane widžu. Ta pycha, draſta a pschitrawa, to je wam ſkerje něchto nobl!"

Klimant nakhili hlowu a wotkaſhlowa ho. Tajka rěčž jemu do wutroby klo, ale tajkemu kniesej ho ſnapſchěžiwič — to ho njež hido — wóchalo ſu w měſtach mudřiſchi ludžo, a hdyž ſame čzakacž

wižy taž pižaja, dha wóchak ſnabž je to wérno? A potom! Hdyž by to wérno nježbilo, dha džé tola taž rěčecž a pižacž nježmeli. (Přichodnje dale.)

Sserbſki ſpěwanſki hvedžen

30. ſeptembra 1891 w Budžinje.

Dwě mjenje ſtej, kotrež matej we wóchách herbſkich wutrobach ſtajnje jenač mózny wóchloč, dwě mjenje, kotrež ſtej po zylym herbſkim kraju jenač ſnatej, jenač čzescženej, jenač ſlawjenej: njeſtrebam jeju mjenowacž, wóchitzu ſhubadža, ſo nichlo druhí ménjeny býcž nje-móže, dyžli: Sejler a Kozor. W tutymaj mjenomaj je tajna, ale wulka móz ſakhowana, móz, kotaž ſ taž mižym, ſuboceče połnym ſzeptarjom nad herbſkimi wutrobami knježi, ſo ho jimač wóch ſ radoſežu podawaju. A móz tuteju mjenow je ho tež wčera ſažo hacž nanajrjeniſho wopokaſala na wulki ſpěwanſkim hvedženju.

Hido dawno do ſedmeje hodiežny wjeczor běchu wóch měſtna wobhadjene a zyla wulka ſala Lauez hoscženza ſ ludžimi pschepjelinjenia. Hnydom po ſedmich ho konzert* ſapocža. Spěvaſche ho tón krócz "Syma", liricka bažen na ſchěho Handrija Sejlerja, kotrež je mischt Kozor do hudybý ſestajal.

"Syma" wobſteji ſ tříoch dželbow, mjes kotrymž je přenja najwjetſha. Hnydom přeni khor bu ſ powſchitlownym pschihloſhom pschijaty. Druhe čzížlo, ſolo ſa baž, bu wot k. Ssykory ſ wulki doſafom pschednježene. Wožebje běchu čzucža, kotrež prawe knieſtvo ſymy mužižy, ſymy morawy, ſymy králoweje we wutrobie ſbudža, a třiž ſ knies kantor Kozor ſ doſpolnje pschiměřenym ſyklami wuprajil, jara wubjernje pschednježene. Šamžna kwalba plagi tež kniežne Käufferez, kotaž hnydym ſežhovaze ſolo ſa alt wo, ſymje krafnižy" ſpěvaſche. Wobej čzížle, kotrež řeži derje wotpojebujetej, je w dužu Sejlerjowej bažnje pschedzelač naſch kwalbne ſnaty wóčižin a ſpišowacžel k. farař Wjelan-Slepjanſki. Wubjernje w kóždym naſtupanju je ſchtrihložne ſolo wo „róži, nadžiži“ (čzo. 7) a bu tež jara derje pschednoschowane wot kniežnow ſuskež a Käufferez, k. Kerk a Helba.

S druheje dželby dowolany řeži jeno naſpomnič ſrafnu „hwěſdu nőz“, ſoloquartett, kotrež kniežnje Kordinez a Käufferez, k. Hank a Held ſ wěrnym čzucžom podaſhtaj. Wožebitu radoſcž ſbudži a powſchitlowne pschipofnacže doby řeži mischtrovſti hlož „čedžedžinske boženje“, kotrež kniežna Käufferez a k. Ssykora jara wubjernje ſpěvaſhtaj. Zyle to ſame dýrbi ho prajicž wo „húſlerju pod wótnami“, řeži hlož a řeži ſpěm naſtupa. Nimonery pschiměřenje je komponiſta w požledním khorje druheje dželby čzucža a myſle nadžiži a radoſcze wosnamjeniš, kotrež bažnik ſe ſlowami wupraja:

Raj hwěſdu pak tež wohladam
Ja psche wócho ſvježeleny
A hladam, hacž ho ſhubju ſam
Do myſlow ponurjeny.

Najlepſha a najbohatſha je ſawěſče požlednja (tſecža) dželba "Symy". Dow njevěnnym, kotrež čzížlo hnedž je najdokladniſche. Duz budž jeno naſpomnjené ſolo ſa baž „Hospodař“, w kotrež ſu khlutne staroſče burského muža wuprajenie. Hlož je temu doſpolnje pschiměřenym. Pězen ſamu je k. kantor em. Bartko ſpižal. Wulki radoſcž ſbudži wježely kruh wo mlóčenju ſa wózom hložow, a někomužkuli budže híſhce doſko „klip, klap, klap!“ w wuſhomaj klinčecž. Ale po wježelu ſežuje ſrudoba, taž tež jow: woha ſyrotka, kotaž na macžernym rowje troſhta pyta a tam wumrie a taž ſažo k macžerčy do nježeskeho raja pschińdže, napjelnja wutrobu ſe ſobuženoſežu a ſrudžbu. Tutoń čzakacž, ale jara rjany hlož bu wuſtojne ſpěvaný. Lubožniſha je „pschaſa“.

S khorom „Boža nőz“ ſapocžina ſo nowy wotřad ſpěwov, kotrež ſu Božemu narodej, tutej klobouk ſotajnoſeži ſwajeſtej kſchecžijskeje wěry, požwycžene. A dýrbju wuſnacž, ſo je runje w tutym požledním džele „Symy“ mischt Kozor ſwoju zyli wobſhernu a klobouk wobdqrjenocž wopokaſal. Wjeſe mnohimi rjanoſežemi nježi je jeno na „paſtýrjow na polu“ ſpomnjenie, kotsiž ſwoju radoſcž nad pschihodom ſlubjeneho ſbóžnika a ſwoju džakownoſež ſa to w jara nežnym, woprađe paſtýrſkim kberluſchu wuprajeja. Wo pschednoschel ſu řeži wóch ſhwalbu dobyli: kniežnje Mila Giedlerjez, Kordinez a Kalichez, k. Kerk a Kral.

* Wo hudybje a ſpěje podawamy nadrobnu roſprawu wězy wuſtojneho dale deleka. Dow jeno powſchitlowne ſazgiſchež wopisam.

Tutón zpět mohl rjet zyrlwinski wotrjad a s dohom zpět wulke
dželo „Syma“ wohsamkuje ho se „skónčnym khorom“, kóryž do
mózneho, wjekrózneho rádoſtneho a poſvěhovazého haleluja a do-
wériweho hamjení wulcince.

(Първично дадено.)

Ze Serbow.

С Budyschina. Sserbski spewanski kwyedzen, kotryž ho sańdzenu hrjedu w tubomnym Lauez hotelu wotbywasche, bě se wszechherbstich stronow jara bohacze wopytanym. Pešen, tiz ho tón krócz pschednoscbowishe, reča "Syma", a je s najwjetšeho džela wot njeboh fararja H. Sejlerja spisana; do hudyby je ju knyes kantor Kozor festajal. Kózby wopytat móžesche pešen s nemškim pschelozkom, wot L. kantor Bjeklarja wobstaranym, jako knigku dostac̄. S tajkej knigku fastupichym wječor w 7 hodyzach do wileje wobswellenie sale. Dokelž bě hýž połna hosczi, dha wostachym s boka na mjeſy shromadzeneho Sserbowstwa stejo. Tu ho wobras poskiczi, tiz bě sawěsze widzecž hódný. Hłowa pschi hłowje a w kózdym wobliczu požmew. Sadz pak na powyszennym mestnje po wobemaj bokomaj hubzneho instrumenta bě wulka syła rjenje sdraszczenych spewarkow a spewarjow shromadzena. Psched zlym chorom pschedstaja pak ho wobras njeboh far. H. Sejlerja w skothym wobliku a wobdaty wot seleneje psychi młodnych rostlinow. Sadz wobrasha kedyž psched klaverozym harmonijom nasch klawony komponist L. kantor Kozor. A jeho prawizy wustupi L. wyschshi seminařski wucjer Fiedler jako theczi w swiaſku tych muži, kotrymž namy ho sa rjany kwyedzen dzakowac̄. Wscho woczilnje; L. Fiedler s jaſnym wurasom prolog czitaje, to reča hłowa, s kotrymž na duchapolne pěšnenje w rečzi a hudybie wo počaſnym wotměnjuowanju w Bożej stwórbje pokasuju, požluchatstwu kwyedzeniſki wječor wotewri. Hnydom po tym přeni chor móznie saspewa:

„Hlaicze tu, hlaicze tam! Ssňeh a syma ťaha ď nam.“

To wubjerny saczjschej na wszech pschitomnych sczini, tak so biale-
waze bafo-solo hnydom na sandzenu hymu spomnjo fasprewa:

„Sjma je mužija,
Kruta a nježmilna.“

Tak pokasowachu nam wobrashy, do tñjoch dżelów festajane, synu jako morjawu, kralowu, krañnizu a wêdzczerku, tñz semju hnêwne drêje ale tez lubje wodzêwa, tñz ptaçka sðzerji, hdby tez haj wotliszci, tñz nam jeno w cñjcej holi a jñtwe hiszceje wuczef wostaji. Tez wo hnêdach na synkum nôznym njebju, wo dżeczazch fabawjenjach na hnêty, wo ho spêwasche, a czelebdi, wo zypach w brózni a nawitej ku- dżelzy ho spêwasche, haj ñamo wopuszczenna kyrotka fabyta njebe. S wobrasami s hodownego hnêdzenia ho pêchen wobsamtu. To fu wschelake woñebitoñce synskiego poczaña, ho wê, poñhmurnische a rubsche strony, dyzli w nañtym ñiwienju nadenâdzesch. Po tym ho tez hubzba slozowasche. Tak njemdrje schumjo ñlyschachmy n. psch. we choru: "S kschidom rosscherzenym" wêtr psches polo lecicig, tak dewerliwie kliniczachu sazho hloþy, tñz pschi frudnie wotliszczennym haju wo jeho nowej psche spêwaschu. Jara derje ho chor: "Hdyz ñjze nañ syna spôzeraçz" lubjesche, tñz ho prawie ñiwe s pêknymi solami wotmêrjowasche. Tez druhé chorj mjenje ñiwienja njedychachu, woñebe ho toñame w skonecznym choru: "Dzak a kwalba tebi, Jesu" wyhoko posbêze. Hdyz tez s wulkej wustojnoscju festajane a w krót- kim çaszu doçez dospołnie naukñjene chorj se swojimi mnogimi hibicznymi, mózgnymi spêwanymi hloþami bjes kylnego a posbêhownego sacziszeza na poñlucharjom wostacj njemôžachu, dha szabi tola tez jenot- liwe hloþy solistow doçez kwalba dobycz wjedzachu. Woñesje ho wusnamienjowachu w joprancie knieżna Olga Fiedlerez a Mila Kordinez s Budyschina, tak tez knieżna Sauschkez s Wujesda, w alcze knieżnje Kalichelz s Budyschina a Käuferez s Lubija, w tenorze ff. wuczerzej Hanta s Wjeleczina a Reck s Maleschez, a w basu ff. stud. Szykora a Held. S wuñsaczom knieżnów altistów, tñz bêshtej preñi krócz w herbstum koncercze a s pêknym a jara wêstym hloþom wustupiszczej, bêchu wschitzu solistojo hido s Lonschego spêwanego hnêdzenia derje snaczi; jim ho tez tutón ras sa nam posliczene spêwy derje sañkużena kwalba se skawjenjom a mózgnym pschilesko- wanjom wosta. Nochzemy tehorunja soloquartett: "Rózu ñzu hej plodzic" naspomnicz sabycz, tñz drje je jedyn s najrjetñich kruchow kompozicjami. Hdyz bê tez czezko, jón derje spêwacz, ho tola pschednoscik w polnej mierze poradzi a ho powstalownje spodobasche. Toñamo placzgi wo quintecje: "Husler pod woknami, tñz dyrbjesche ho wospje- towacz" Hdyz bêshtaj se skonecznego chora "Haleluja" a "Hamien" wulkinczaloj, ho kózdy poñluchat s polnej spokojnoscju posbêze; żana wutrasz ho hlubokeho sacziszeza rjanych tñjoch hodzinow sminula

njebe. Možne klawjenjenje wo džakownoscji hvedčeske, kotruž bě žebi zyle spěvačstvo dobylo. Činjemomaj řantorej Kozorej a wých-schemu wuczerzej Friedlerzej, taž tež lubemu njeboj fararzej Sejlerzej do rowa, njevostamu pak jeno psichotomni poříkharjo džakowni, ale wschitzny Šerbijs, hdžekuli tež pschebywaju; pschetoz w jich literaturje je šo se "Symu" zyklus lětnych poczásow skonečil, kiz je prózu wot vjazh hacž jeneho čjlowškeho živjenja žadak a na kotruž ſu klawni ſerbijsy mužojo hwoju najlepšju duchownu móz načožili. Na to dži-wajo, staj k. Kozor a Friedler s wutrobnej džakownoscju i Bohu hwoje dotalne ſtukowanje wobſamkujo projicž móhloj: „Haleluja, Hamjen!“

— W Prahy kwieczenie 22. septembra knjeg kanonik Jurij Eusejancki, präses herbskeho seminara, swoj 25letny mœchniski jubilej. Tóne ważny dzen bœchu woœebje młodscji duchowni naszej diözesow wujili, so bychu swojemu przedawscemu wuczeriejs wopokaismo dzaka a czesczomnoœe poskicili. K temu bœchu krafny album wobstarali, w ktrymž bœchu wobrazy najoostojniczeho knjesa biskopa Ludwika, wychodob. L. seniora Eusejanka jako inspektora katolickich seminarow a tamnych saffich katolickich duchownych, kofiz bœchu pod L. präsesem Eusejanckim hisczeze w seminarzu byli, wot L. fararja Augusta Nowaka w Radebergu hacj do poœlednijeho wuœwieczeneho knjesa katechety Sarjenka w Budyschinje. Na kwiedzieni podachu ho do Prahi L. farat Plewa s Pirny, wojeski farat Halm s Draždjan, farat Nowak s Radeberga a kaplan Rjenicz s Budyschina. Na dniu tamym mœiescze L. präses Eusejancki kwiatecznu Boju mschu w kwj. Kœtanowej zirkwi, pschi lotrejz jemu L. Halm, Nowak a Rjenicz poœluzowachu a seminariszcza laczanstu missu spœwadu. — Tež s drugich stronow ho cœstne dary wjeleœaßlubnemu knjesej pschinjezechu. — Knjeg kanonik Eusejancki studowasche w Prahy a lœto w Kolnje pobytowac dosta 22. sept. 1866 kwiatu mœchniski kwieczenia. Wopominjecze jeho żohncwanego skutowanja jako kaplana najpriedy w Albitzach a potom w Budyschinje je hisczeze Œive w tutymaj woždomaj. Mœjeno knjesa jubilara pak je s „Katolickim Poœolem”, kotrž je wón 6 lœt se wœszej wustojnoscu a kwœru jako redaktor spisoval a wudawał, mjes wœhem Sserbami snate a czesczene. Tež je wón jako pschologet „Nowego salonja” a wudawał mnichich nabožnych knihow sa katolickich Sserbow hebi wulke saßlubby wo herbske piñmowstwo dobył. Jako horliwy wœcierz je wón hido dolhe lœta kobustaw towarzstw „Maczizy Sserbskeje”, „Pomozy studowazych Sserbow” a „Cyrilla a Methodija” a tele towarzstwa po swojich mozach s pjenejnymi darmi podpsera. (Kath. Poœol.)

— (Wuhladh na psichodne wjedro). Po poślednich rządach ho na nowy tydzień sażo deszczikowe wjedro wocząkuje.

„S Brēsowa. Na žałosne waſčnje je ſo pjatk tydženja wjeczor 43 lét starý železniczy dżelaczeł Koral August Hänsel wot nahele ſzmyrcze pſchelkhwatał. Hdyž železnicznego wothladarja Walthera w klužbie ſastupuj oliczby pſches železnizu njeſeſte, kotrež ſo pſched wothladowarjowej khezku wupowisheja, bu wón wot lokomotivy možobownego czaha, kiž wjeczor w 7 hodžinach s Budylčina do Šhorjelza jesdzi, ſhabnjeny a pod koła storhneny. Wbohemu koleža wobej noſy a porsty jeneje rufi wotjedzechu, a pôdla teho bu wón w wobliczu a na khribieczi ſranjeny. Kaž ſo ſda, je wón hnydom, hdyž je pod koła pſchiskoł, myſlow ſbył; hdyž jeho namakaſu, be hižo wudychał.

S Brey. So żadowe życiomu najmniej drugi trocz rzędu, bo często stawa, wulka żadność pak je, hdźż ſo ſa jene lěto na boſu drugi ras ſczenje poſkuſuje. Taſka żadność je na dworſe tudomnneho khežnika Pētſcha wiđęcž, hdźż nětkole bōs, jaſo by meja była, ſako w połnym ſczenju ſteji.

Se sedmeho wjezneho krajnozejmiskeho wolbnego wójtstwa wojewodztwa kujawskiego. W sedmym wjeznyim krajnozejmiskim wolbnym wójtstwu, do kotreho s dzela herbste wzy Hodzisze, Palowske, Wujesdzanskie a Smilnanskie wołby skutkowały, śmiały so 13. oktobra nowowolby. Początki pośledniej wolby je so w tutym wójtstwie, kiz so haczy dotal pszecho wot konserwatywnego sapoła zastępowacze, dla niejednoth konserwatywnych doprzedkański dr. Minkowicz w Grodzisku dorje pszećcischę. Nielko dżedzga konserwatywnie swoje poślednie wolbne poراجenie sało wyruncząc. Woni su w bohacze wopytanej wolnej shromadzisznje, kotaż so wóndano w Biskopizach wotbywaszce, jenohłoszne knjesa ratarza a fabrikanta Maxa Grossmanna w Grodzisku dorje, kiz so jako pschiwować konserwatywne strony wusnawa, ja swojego kandidata postajili. Ménja, so su s nim pschihodnu wołobu namentali, kiz budże wschiilkim konserwatywnym wuswolerzam prawa. Grossmanez swójba, kotaż wjazore lubla a fabriki wołkowidzki, w Grodzisku dorje w wulcej nahladnosći steji. Knjese Max Grossmann a jeho bratija su dla swojego pschedewsczelstwego ducha widżeni a wot

mnohich dželaczerjow, kteří w ich skúšbe steja, ſu lubowani, dokelž ſ nimi pſchezlnie wobkhadzeja a jím dobrū mſdu plácza. Dobre jméno je ſebi Großmannez hóviba ſ tym dobyla, ſo je pſched někdymi letami 100,000 hrivnow ſa hoječnu, w kotrejž ſo hubdi khoru wobkhadaja, darila.

S Wopakeje. Njedawno je tu wobstarna khamarka Seifer-towa wumrjela. Hdyž po ſej ſhmjerči jejne bydlo pſchepytachu, w nim wulki měch, ſ pjenesami napjelnjeny, namakachu. Namakane pjenes ſliczo wjazy 90,000 hrivnow naſicichu. Podla tuthy pjenes ſemrjeta ſwojemu jenickemu ſynej pječ vjetſich ſiwnosćow ſawostaji. Wona bě ſa čaſ ſiwojenja ſamotna žiwa a njeměſeche ſ ludzimi, tež niz ſe ſwojim ſynam, kž je tu bohaty fabrikant, nimalo žaneho wobkhada. So wona tak wulki móz pjenes w ſwojim domje khowa, wo tym ſamo jejny ſyn nicžo wjedžal njeje.

S Kamjenza. Wotročk Robert, pola tutomneho ſublerja Bergera ſkužaz, bě ſanidzeny tydzen ſwojemu hospodarjej 144 hr. kranul. Šonivski, ſo padučtwa dla na njeho tulaka a ſo budža jeho ſimacž, wón, tak bóry hacž ſo měſčanskí wachtmichter bližesche, na ſubju čeknu a ſo tam wobwěſau. Sa nim hnydom ſledžo jeho hifcze čaſko doſcz namakachu a wotreſnuhu. **S kranených pjenes hifcze wulki džel namakachu.**

Grónczko na rowowym wopomniſ.

Niech tež ſhmjerč naſ cželne dželi,
Kž ſhm ſo tu lubo měli,
Wutrobu wot wutroby
Njewotdželi na niždy.

Naſ do njeboſeſeho raja
Zunu lubje pomitaja,
Kotrymž ſbóžna ſernicžka
Prjedy hacž nam ſefhadt.

jako čiſitý wunosc XVII. hłowneje ſchadžowanki	130 hr. 86 np.
jako dar k. rečniſa Parzenvaleho	5 = —
Trefit	1 = 72 =

Hromadže: 137 hr. 58 np.

Kupili a ſaplačili ſu III. ſwiaſt: k. farat Vjedrich, k. kaplan Nowak, k. wucjer Schewejik a k. wucjer Šchmanik. J. Schewejik.

Přílopk.

* Sa dleſchi čaſ ſo mjes wuhetſkimi ſwinjem, kž do Droždžan pſchihadžachu, žane ſ trichinami napjelnjene namakale njeſzu. Šanidzeny tydzen ſak běſche jich mjes baloniskimi na dobo pječ taſlich, dwě wohetſe běſtej polnej trichinow. Naſkerſcho je na tym město, hdyž ſu wotroſte a to, ſ cžimž ſu ſo ſiňile a ſormile, wina. Duž je poručnoſć data, ſo by ſo to pſchepytalo a jeli mějno wukopalo. ſso wě, ſo je mjaſho tamnych ſwini njeſkłodne ſeſinjene.

* W Reudnizu nadpadnuschtaj dwaj ujekraſnikai pſchekupza D. w jeho domje. Žedyn wot njeju klo jeho dwójzy ſ nožom do wutrobnia a do leweje ruky. Mjes D.-jom a rubjeknikomaj naſta běženje. Škončenje radži ſo woběmaj čeknucž.

* Ola čaſteho kranenja běrnov na Luknovskich ležomnoſćach běſchtaj w nožy wot ſoboth ſo nježeli dwaj muzej na Herzogez polu ſtrouvalo; dokelž tež paduſki pſchitidžehu, čyžiſtaj jich ſimacž. Pſci tym naſta čažanža mjes woběmaj ſtronomaſ, w kotrejž paduſki jeneho ſ teju ſtraňnikom, dželaczerja ſoſta ſ Luknova, ſalkochu. Paduſki ſu njeſpōſnacži čeſli.

(Wot wobſow morjeny.) Dželaczerja Duntela ſ Groſroppenhausena w Ziegenhajnskim wotkeſu beku, hdyž bě ſe ſwojim džefaczeltnym hólczezom wuſhol, wobſy nadpadnule a jemu ſchiju a woblico tak roſtakale, ſo ſa někotre minuty wumrje. Krótko předy bě čriſoda hólcžatom wobſaze hnědo roſtakaraſa.

* Š Nowego Trebbina pižaja: Šloſciwe ruki ſpýtachu w nožy ſpondželi dom wobkherjerja Uttera ſ prochom do powětra roſtakac̄. To ſo ſta, hdyž wſchitzy wobkyderjo ſpachu, ſe ſatrashnym kufkom a ſtaj ſiħeħ na nohi. Škončnje ſak ſo poſa, ſo dale žana wulki ſchoda naſtala njež, hacž jenož ta, ſo bě ſo wjele wotkowych ſchlenzow roſpukalo. Šloſnik je naſkerje wotročk, kž bě ſa Utterowej ſlúžobnej holzu hóldził, ſotraž ſak wo njeho njerodzeſhe.

* Maſtrožagy podawk je ſo w Tempelhoffe pola Barlina ſtał. Piwovudawat reſtauratera Kreideweisza, Riesa, bě ſebi w nožy wokolo 1 hódz. 3000 hrivnow, kotrejž měſeſehe ſwojemu knjeſej wotebacž, ſobu do ſwojeſe dwaj ſchody wuſholo ležazeye komory ſobu wſak, a

pjenježnizu ſ tymi pjenesami pſched ſwoje kožo na ſtol poſožil. Ma to ſo do koža lehnu, wuſhyscha paſ, prjedy hacž mógesche wuſhucz, pedbladne ſchrótowanje. Riesa ſtanu hnydom ſaſo, ſakweczi ſwězu, a pſchephta komoru, njenamaka paſ nicžo ſtrachne. Šchrótowanje ſo wopjetowasche, a tón ras bě jemu, jak ſo wot člowjeka egiñko, kotrejž kyrbiſche w dræſčazym khamorje byč. Duž ſpyta khamor wotewriež, ſchtož ſo jemu tež poradži, ale jenož ſ naloženjom wulkeje mozy. W tym wekomiku wulecža ſ khamora hoberſke mužisko a wottorhnu, prjedy hacž mógesche Riesa wo pomoz wokač, wótno a ſkoži dwaj poſthodaj wuſholo dele na ſchlenčanu těchu, kž je nehdze 4 metry wysche ſemje. Pſcheraswroschi tſechu pſchitadže paſ delach na nosy a čeklaſche na tu ſtronu, hdyž wjeſ Tempelhof leži. Šylnje krwawy ſkłed na tſeſche a na puegu poſkuſuje na to, ſo je ſo ſhetro ſranik. **S wopredka njeměſachu žaneho ſkłeda ſa nim, dokelž paſ je čekanz w komorje, hdyž bě kranucž čyžk, wſchelake węg, jako klobuk, kluž, manschet, črije atr. ſawostajk, jeho po nowiſtich powjeſczech pječa maja.** — Wujazníto ſo je, čežho dla je paduč khamor prjedy wocinječ pſtał, hacž bě Riesa wuſhul. Riesa bě mjenujzy do ſwojeſe draſty khamor natylak, ſo by ſu pſched molemi wulhomał, tón paſ paduč njeje dlěhe ſnjecž móhł.

* W Tönningu ſo njedawno ſwagliwoscž jeneho puczowarja ſ jeho ſhmjerču ſkónči. Wón bě ſo w čaſu mórſkeho wotliwa ſ jenym towarschom pěchi do wailenskeho morja podal. Pſchezo dale wot brjoha ſo ſdaluojo daschtaj ſo wot pſchiliwa pſchekhwatač. Do ſady poſladawſki dohladaschtaj ſo, ſo na dobo mjes nimaj a brjohom morjo džiwiſ ſchumicž pōčnje. Khwatajo čekaschtaj na powyſhene město, tola pſchiliw ſtupaſche pſchego wysche. Sadwelowajo wali ſo jeho towarsch, kž mógesche derje pſumacž, do morja a dozpi, runjež zyle woſlabnjeny, mórſki brjoh. Wón ſam paſ wokaſche ſe wſchel mozu wo pomoz, tola podarmo; woda dozpi jeho wuczer, woplokaſche jeho nosy a ſtupaſche pomalu ale bjes pſchekſtacža pſchego wysche. W tuthy ſtrachne wudžerža njeſbožowny muž nimale połnej dwě hōdžinje; ſkónčnje wſa jeho wjetſha ſelma ſobu a hukina ſewerneho morja jeho pōzrie. Žedyn wobhydler brjoha drje bě jeho wokač ſkłach, ale njebě ſo na ſhmjerči poſhwyczenego dalokofeze dla dohlaſcž móhł.

* Žortniwy podawk je ſo tele dny, hdyž khežor w Kasselu pſchekhwach, tam w oranžowym hrobze ſtał. Schwalmiſki bur bě ſo ſe ſwojeſe mandželskej pſches lud hacž k hrobnej pſchecziszcž. Tam čyžsche jeho khežorska ſtráža wotpokacž. Ale naſch Schwalmat ſchňa haru a wobſta kruče na tym, ſo čze khežora a khežorku widzeſ, dokelž je k temu ſe ſwojeſe ſonu ſe Schwalmia do Kassela pſchischoł. Khežor, tu haru pytnywſki, praschesche ſo ſa jeje winu a ſhoni ju. ſo ſmejo wſa wón ſwoju wuſholu mandželsku ſa ruku, džesche ſ njež k Schwalmiſku wotcžinzej a džesche: „Tudy pſchedſtaju čzi khežora a khežorku, někto wobhlaſdaj ſebi ſeu ſwēru. Schwalmat wobſwedeſti ſławne ſwoje wulke ſwjeſhelenje a wupraji derjeměnje pſcheproſchenje, „jeli knjeſ ſhězor a jeho mandželska ſunu do Schwalmia pſchitadžetaj, čyžkaj tež jeho wo:ytacž.

* Pſche ſuħočiſmu (tuberkulosu), pſche kotrū, kaž je ſo bóry wupokafalo, frédk profejzora Kočha nicžo njeſpomha, ſu ſaſo nowy frédk, Aristol ſo mjenowazý, wunamakali. S 18 na tuberkulosu ſhoriſenym ſu ſo ſ tuthy frédkom pječa hnydom ſedmo wuhojili, pola dalskich pječočk horych ſo pſci wopjetnym naſoženju frédku wuhojenje dozpi a pola ſchecžočk horych ſo polepſchenje poſkuſuje. Kaž Kočhovy frédk ſo tež Aristol horym pod ſoku ſyla. Jeli ſo byču ſo tele naſhōnjenja jako wérne wupokafale, by Aristolej wulki pſchichod wotewrjeny był, ſchtož by k lepschemu čeřpajazhe člowjefwa ſara ſwjeſhaze bylo. Nowy frédk ſo wot jeneje Elberfeldskeje fabriki džela.

* W maneuvre pola Groſhwardajna je ſo žakožne njeſbožne ſtał. Žedyn huſarſki podwyschki padze pſchi ryckym ſeħanju ſ konja, a zyħ roj ſeħdnych čeřtjeſehe pſches čežlo njeſbožowneho, kotrejž zyle roſteptaneho a hiżo mréjazeho wotnjeſehe.

* Dobry frédk pſche hubjeny żoldk a hlowubolenje ſu roſteležene abo roſmjeſzene jałorzowe abo jaħibernowe jaħodki, a to rano nač ſiħħi wutroby w ſchleſi wody wupite. J. C. Leuchs powjeda: Po tym ſo běch wot 12. hacž do 31. lěta wob džen abo ſa dwě nježeli jedyn džen na hlowubolenje čeřpil a wot 12 lětarjow wſchē móžne frédki pſchepytowal, wurađi mi jara mudra žona jaħibernowe jaħody. Rosmjeſzich 10 abo 12, trjebach ſak je jenož junkrōcž, dokelž na to hlowubolenje hnydom pſchesta. Wot 30. hacž do 78. lěta ſym tón frédk jenož tſi abo ſchtyri rasy naſožecž trjebal, hdyž běch ſebi ſi nečim žoldk jara ſlaſh. W starym čaſu běch jaħibernowe jaħody mjes ludom huſtu naſožوانy a lubowanu domjazy frédk, kotrejž ſo pſchi ſlabgħi żoldku, paſenju žabi naduwanju, ſtaſenju

mocja atd. dobre wopokašowachu. — Holanki nam hiszceje druhdy jehibernowy drejak pośliczeja, ale wbohe! jenož hiszceje pola starzych wierzyzych duschow namakała wotkupowarjow.

* S Meža ho pſche. Kubježniſtwo a mordatſtwo, ſiž na žadla-koſci ſwojego runječa pyta, je ho pſched tydženjom pſches 18 lětnego dželaczerja na želesnicy, Franzo Dippenweilerja, wuwjedlo. Pachol ſallio na dompuču ſwojego pſcheczelja a ſobudželaczerja Franzo Kieffera, ſo by jemu te 14 hriwnow wſac̄ móhl, kotrež bē jako mſdu doſtał. Mordatſtwo ſta ſo w drjevinje mjes Ebersweilerjom a Heſzdorfom. Dippenweiler pſcherenju ſwojemu towarschej ſ nožom ſčiju, wurubi jeho a ſkhowa jeho cžello do huſciny. Tu je namakaču, hdyž běchu ſo wſchitz Heſzdorfszy wobydlerjo na pytanje podali. Pola cžela ležeče morbarjowy nož. Hdyž morweho ſwólečku, wupadnu ſ jeho nohajzow 10 hriwnow, tak ſo bē mordat jenož 4 hriwny doſtał. Mordarja ſajachu, wón pak preje. Dippenweiler je ſanjerodženy tupoſumny čłowjek, kotrež nan je dla wopieſtwa wowrótnil a wumrjel.

(Wuharowane čłowjedče kože.) Dr. Porzo pſche: „Woprawdze namakała ſo wuharowane čłowiske kože, hacž runjež ſo w naſichim pſchemuſkiſkim lětſtotetku hiszceje ſ žanym wudželkam njenaložuſia. Na anatomiſji králoſkeje wuherſkeje university ſtej dwě tajſkej derje wuharowanej koži widzecž a to jena koža běleho muža a jena čornučka. Wobej blužitej, taž ſo wé, jenož na wuharowanim ſameram a niz nědže ſ temu, ſo bydu ſo ſlakſke abo ſemjanſke diplomu wot nejeu dželake. Tež byſtej ſo hubjenje ſ temu hodiſtej, dokelž je čłowjedče koža, woſebje běla, jara ſlaba, taž wovcza. Profesjor Marczin Gauž powiedaſche nam, ſwojim požlučarjam, ſo je koža běleho muža koža jeneho wotprawjeneho mordaria byla, čorna pak jeneho zyrkuſniſa, kotrež je pječa pſched 50 lětami roſnjemdrjeny kon ſarafyl. (Spiaſzel je w ſhorjelskim muſeju wuharowanu čłowjedſku kožu widzil.)

* (Hřodžinjeř.) Alexander Faque ſlónči w royalnym aquariu w Londonie 21. ſeptembra 50 dnjowne poſeženie, w kotrymž bē jenož wodu pil a 4 unzy wot nejeho wunamakaneho ſelovoſeho proſčka ſ ſebi bral. Jego cžeztoſcz bē jenož wo 28 puntow wotewſala. Do prěnjeje jědže njeſeſche wón doroszeneho muža na hribjedče pſche iſtwu.

* Wotprawjenje ſ ſhmjerczi wotkudženeho pſchecſtupnika je w St. Joseſje (w połnožnej Ameriſy) wulke roſhorenie načiniſlo. 4. ſeptembra rano w 6 hodžinach ſtupi ſat do jaſtwa ſ wěſtemu Louisiſi Bullingej, kotrež bē dla teho, ſo bē ſwoju macz ſlónzował, ſ ſhmjerczi wotkudženy. ſat wofjewi jemu, ſo ma ſo jeho wotprawjenje dopołdnia w 10 hodžinach ſtac̄. Hdyž Bulling tule naſtržazu powieſć ſaſkyscha, pocza taž blaſm ſaſhadžecž a proſchesche ſtuſkinje, ſo by ſo jeho wotprawjenje někotre hodžiny poſdžiſho mělo. ſat, pſches proſtinu mordaria hnuth, ſwoje prawo wuži, po kotrymž móžesche hožinu wotprawjenja po ſwojej woli poſtaſicž, a džesche ſ njemu, ſo čhe ſ jeho wotprawjeniom hacž popołdnju do 3 hodžin čakacž. Hdyž pak wokoło 2 hodžin do jaſtwa pſchecſte, wofjachce njebožowny ſaſo: „Hiszceje niz! Hiszceje niz!“ A to ſamo, taž dopołdnia, ſo woſpietowasche. Wón proſchesche hiszceje wo dwě hodžinje, dokelž čyſtſche ſo předy ſhmjercze duchownemu ſavalej ſpoviedacž. ſat bē jemu ſaſo ſ woli, a wostajichu mordaria ſ duchownym ſameho. Na jene dobo ſo dwózny ſaſuſnu, — jatſ běſe ſebi dwě fulzy do wutrobnia ſahnal a ſo ſhmjertne ſranil. W tym wokomiku da ſastupnik krajneho ſudniſtwa krutu pſchikajnu, ſo ma ſo ſhmjertne ſranjeny hnydom na wotprawniſczo doſlez. S mrežazym hloſom ſchepnu njeſbožowny hiszceje ſtowo: „Hnadi!“ potom ſproſtſnu. Bes všeje ſmilnoſcze wleczechu jeho ſchyrjo ſudniſzy ſlužobnizy ſ jenemu ſtolej; tudy ſeže ſo jemu ſhapa pſches ſlowu a ſadzernu ſo jemu poſwiaſa ſa ſčiju — někotre wokomiki hiszceje, a ſat bē mrežazeho wobwěžnul. Ludowe roſnjemdrjenje bē tuteho ſpočinianja dla w St. Joseſje tak wulke, ſo ſudniſy ſedom někaf ſabiczū wučeknichu.

* (Brodař a bur.) Njedawno truhaſche brodař w Bezieru bura, kotrež jemu poſjedasche, ſo na jeho kuble na myſchach nje‐pobrachuje. Brodař ſlubi burej žortniwie, ſo čhe jemu ſa kōdu myſch frank dacž. Sa někotre dny pſchinjeſe bur brodarjej we wulkej kletzy 152 myſchi. Brodař dyrbjeſche ſebi nětko na to myſlicž, ſat by ſo ſ teje wuſloſeſe, do kotrejež bē ſo pſchinjeſl, wuwil. „Ssu to tola lute hanzy?“ wopraſcha ſo. Bur pak pſchelapnjeny džesche: „Na to njeſkym ſedžbował.“ — „Nó, to wſmicze jenož je ſaſo ſobu. Nječerpu ſaneje ſanecži w ſwojim domje.“ Nětko pytnu bur, ſo čhe brodař ſ nim tryſ ſuwieſcž a ſnapſhéczi ſměrom: „Te myſche ſaſo ſobu wſac̄? ... Ach, to wam je radscho darmo woftaju.“ A wotewriwſchi kletku wuſhypnu brodarjej te 152 myſchi do domu. Burej ſo w Bezieru njeſměja.

(Býrkwinſte powieſće hladaj w pſchitoſh.)

1200 mk. a 1500 mk. ſu na dobru hypotheku wupožecž pſches ſečznika Mütterleina.

W Dubrawzy pola Varta je zihelniza na pſchedan abo na pſchenajecze. Daljche je ſhonicz pola zihelnika-najenka Schlenkeru w Dubrawzy pola Varta.

M. Poppe

4 na Mužakowſkej droſy 4 ſupuje po najwyschich placzisnach ſapy, koſcie, late a ſhkrjene ſeſo atd.

Proſdne mědi

mataj tunjo na pſchedan
Ginzel a Ritscher.

Turkowſke ſlowki

najlepſcheje družiny poruča
Moritz Mjeřwa
pſchi mjaſowym torhoſčegu.
Destilacija ſnatych dobrých likerow
vo starých tunich placzisnach.

Jerje po 4, 5 a 6 np.,
petrolej pſhi 10 punt. po 12½ np.,
po ſudach tuniſho,
rajk punt po 16 np., pſhi 10 pt.
po 15 np., w waſach po 14½ np.,
žitny paſenſ liter po 30 a 32 np.,
khoſei čerſtvy paſenſ punt po 140,
160, 180 a 200 np.,
khoſei ſyry punt po 115, 120,
125, 130, 140 a 150 np.

Koloniaſtowore a woſebite kheſe-
jowe khamy ſu w ſeſe 1864 ſa-
ložene.

Carl Noack w Budyschinje
na žitnej haſy.

Jablunka k klóčenju
ſo po najwyschich placzisnje kupuja.

Jan Kolscha
na herbitich hrjebjach 18.

Mloko

w najwjetſchich a najmjeſtich džel-
bach po najwyschich placzisnje ſtajneje kupuje
parna mlokařna Otty Eversa
w Małych Debęzach.

Zara wazne ſa

Wocži kózdeho.

Ssama woprawdžita dr. Whi-
towa wocžowa wodžicžka wot Gran-
gotta Ehrhardta w Delze w Thü-
ringſkej ſo dla ſwojeje ſwetoſław-
noſcze často podražuje, czebož dla
proſchu, blebowaſe wopíſanie dobro-
cživje wobledžowacž. Wona ſo
w podolhoſtých ſchleučzanych ble-
ſach ſ ſlamahmi róžami a ſ wu-
ſtejathym pižmom: „dr. Whitowa
wocžowa wodžicžka“ pſchedawa.
Kožda blebcha je ſe ſoltej papjerku
ſ tymle ſatitowanſtim ſnamjenjom
a ſ mojej ſirmu po-
lepjena a je ſe ſyglom ſatitowanſfeho ſnamje-
nja ſamkujena. K temu
je mała knižka pſchidata.
Pſched podražowanjom ſo
warnuje.

Wocžowa wodžicžka je w wjele
haptylek doſtač, tak tež w mě-
ſchjanskiej haptylej w Budyschinje
a w haptylek maj k. haptylekow
Hansſe w Bjarnacžizach a Große
w Woſtrowzu.

Wosjewjenje.

Na ſwoje kħadle, kotrež ſu w wſchelatich muſtrach a wulko-
ſezech po tunich placzisnach na ſklađe a kotrež po žadanju derje a
tunjo ſefajam, ſedžne činju a je pſchi potrjebnoſczi poručam.

K. F. Hessler,
horncžetſki miſchr w Hodžiju.

Hermann Darschau w Budyschinje
fabrika ſchtrypowych tworow ſ wozwjeſe wolny
čiſlo 1 na ſchuleſkej haſy čiſlo 1

ſ ſymkemu čažej ſwój dawno jako dobry ſnaty wulki ſklađ ſchtrypow-
nych ſchtrypowych tworow, ſchtrypowych jakow, wulki wu-
bjerl ūkajzatich ſazow w najuniſtich hacž ſ najlepſchej čiſto-
wolmianej barbunepuſčatej tworje a w rjanych muſtrach poruča.

Najlepſchi a najwjetſchi wubjerl ſchtrypowanskeho pſchedzena
wſchech barbow.

Najhodniſha twora! Najtuňſche placzisnhy!

Mužaze a žonjaze kožuchi

pſchedzékam a ponowjam. Kože k podſhiciju, k wobkădzenju, na
khoruz atd. mam w wulkim wubjerku, teho runja tež ſwoje měry
poručam.

C. G. Rinke, ťožkar
na žitnej haſy 5.

Pobocžne tow. ſerb. burow w Khróſcžizach
ſmeje njeđelu 11. oktobra popołdnju w 5 hod. ſhromadzisnu.
Wazneje winy dla proſhy wo bohaty woprt
pſchedzydſtwo.

Woli k maschinam
w wóchelach kajkoscach sa czezko a
loko so czerjaze maschinu.
Woli k schijazym maschinam
w bleschach po 30 np. a po wasy
porucza tunjo.

Otto Engert,
en gros drogowe khlami en detail.

Wobrash

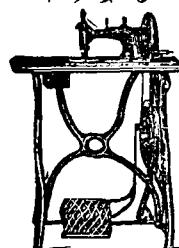
(bilby) so rjenje a tunjo sachklen-
zuja a s woblikom wobbadza,
domowe zohnowanje a wobrasy
w wiskim wubjerku a tunich pła-
cijinach pola

Maxa Mützy
na bohatej hasy 11.

Kemotijaze listy,
sbozopiszejaze khartki,
domjaze zohnowanja,
zidzanu papjeru,
kmetli do wopominjenstich
knihow

porucza jara tunjo
Gustav Rämsch
na bohatej hasy 21.

Wykokersata schijaza maschina

Biesolda a Eocki
je najlepsha a
najlymatscha sa
kwóbiu a tjemjez-
niše bělo. Sa
jeje hódnoscí dolhe
leta rukuju.
Schijaze maschinu
wsciech druzinow
so wote mnje wuporjedzeja. Stryko-
wanske maschinu po fabrikach pła-
cijinach pschedawam.

Richard Otto,
mechanik na hornczestkej hasy 18.

Schaty Žimaze maschinu
w wóchelach wulkoſcach porucza
tunjo

Richard Otto,
mechanik na hornczestkej hasy 18.

Mužaze žuknje, kholow,
lazy atd. so s njepuszczatymi bar-
bam i nowa barbia a kaž nowe
shotowjeja

w B. Kessingebarbjetni
w Budyschinje pschi žitnych wilach.

Plat

so s woprawdziej indigo-barbu
barbi w B. Kessingebarbjetni
w Budyschinje.

Lubowarjam serbskeho pis-
mowstwa, česowarjam našeho
sławneho basnika Zejlerja a
sławneho kompositora mistra
Kocora a přečelow serbskeho
studentstwa porucamy

Almanach
z rjanymaj wobrazomaj
Zejlerja a Kocora.

Schtrykowanste pschedzeno w snathach, jenož
do brych kajkoscach, rukawate laz, spodne
koszle, spodne khollowy, wołmiane psched-
koszle, rubishezja na hlowu a wołolo taille,
dzecjaze mězki, pjesliki, žukniczki, khapiczki,
žonjaze kapoth, khornarje na ramjeni,
spodne žuknje atd. porucza w najwjetšim
wubjerku

Ernst Scheer
na bohatej hasy 9 w Budyschinje.

Swoj wulkotiny sklad hotoveje mužazeje drasty, jako
khollowow, wobleczenjow, pjeslow, swierschnikow, khedor-
skich mantlow, kaž tež najnowsche tkaniny k sejciežu drasty
sa pschedstejazu nashmu a symu dobrocizwemu wobledzbowaniu
poruczam. Pschi najlepšich džele pschezo najtunsche placzisny.

Louis Gadt, krawski mischr
w kypnizy pschi hlownym torhoszczu.

Pschi ratariskej schuli w Budyschinje
a w kadařskiej a sakrodniskiej schuli, s njej sjenoczenie, so pónđieslu
19. oktobra t. l. nowy kurz spožczne. Dalsze wukasuje

direktor J. B. Brugger.

Pschedpoloženje čažnikarstwa.

S tutym napodwolnisczo k wiedzenju dawam, so sym dženja
swoju pschedawarnju

Čažnikow, hudźbnych hrajadlow a alsenid-
skich tworow

se seminariskeje hasy na bohatu hasku čižko 27 pschedpoložit.

So dowěrjenje, mi hac dotal spožczene, so rjenje džakujo, prosču,
mi jo tež dale dobrocizwe salhowac̄.

S pocžezowaniem

J. A. Henke, čažnikar.

Pschemenjenje wobydlenja.

Dr. med. Radza w Biskopizař, approb. lekar, hojer a leseń,
bydli wot 1. oktobra t. l.

na dwornischowej drósh 15 po 1 hornim skhodze

(na rózlu dwornischowej dróhi pschi mlyniskim hacze).

Něcne hodziny: wsciedny džen rano hac do 8 hodzin, pschedpolnju

12—1½ hodzin.

nježelu pschedpolnju wot 12—3 hodzin.

Wojewjenje.

S tutym napodwolnisczo k wiedzenju dawam, so sym restaw-
raziju pschi Petrowskej zyrki čižko 1 w Budyschinje
kupil a pschedewal.

Po swojich mozach budu so žwēru prózowac̄, čeſczenym hoscžam
s dobré jedžu a piczom požlujez a ſeki ich spoločnosć dobyc̄.

S prózowu, so by so mi dowěrjenje, w Klukšu jako najenkej
spožczene, tež tu dostawało, poruczam so s pocžezowaniem

w Budyschinje, w oktobre 1891.

Gustav Pjetash,
priedy najenk w Schusterez hoscženu w Klukšu.

Vistojni murjerjo a dželaczerjo
dostanu hnydom pschi dobrej mſdže trajne dželo pschi twarje na knjegim
dworje w Tatsobiju pola Minakala a njech so samolwjeja pola polera
Robšinka tam.

Robert Scheibe, twarski mischr w Budyschinje.

Žeschnu papu

rolu po 5 mf., 4 mf., 3 mf. 50 np.,
ter, tscheski pod zhelle
porucza

Wylem Menzel, tscheski hrodze 3.

Papjerjane a pižanske
twory

J. Angermann

w Budyschinje
na smutskownej lawcej hasy.

Skad petroleja
a ripikoweho woli.

Koprowy vitriol

zlyk a tolčeny
i nacžinjenju pschenzy
poruczataj tunjo

Strauch a Kolde
na kamjentnej hasy 3.

Wjeho žwēczenje,
benzin, ligroin, petrolej, khedor-
skie woli, ripikowy woli, spiritus
k palejju, schtrykwancky,
schwedske schtrykwancky,

stearinowe

a paraſinowe žwēzy,
nózne žwēzki
ju tunjo dostac̄ pola

Straucha a Koldy
w Budyschinje.

Trajny, barbunjevusdžatz
Barchent k Koschlam
fa mužskich a žonskich,
tkaniny k poszležczam
porucza

Hana Galkenbergowa
w Małezach.

Pschedawanje a
porjedzenje
w sciež druzinow
čažnikow.
Placzisny nastuňsco
a rulowanje na dwie
lécze.

Gustav Mager,
čažnikar
11 na herbskej hasy 11
pschi starých kaſarmach.

Samodželane zokrowe twory
kóždeje druzin porucza

Erfst Graf
na žukelskej hasy 12.

Sakopshedawarjam so njele plazisny woblicža.

Holzy moža darmo ſchic̄ na-
wulnucz pola Emmy Kinkowej
na žitnej hasy 5 po 2 schodomaj.

Skerbsku žukobonu holzu na město
někto ſchorjeneje hnydom abo borsy
do žukobu pyta rěbar **Žetška**
pschi zyhelniskim walu 1 njebaloko
Luchora.

Pjekarskeho wucžobnika pyta
pjekarski mischr A. Wiesold na
bohatej hasy.

Czesczenym Sserbam najpodwolnisczo i wjedzenju dawam, so zym swoju

pschedawarnju kolonialnych tworow, delikatesow, polodniich plodow, japonskich a chineskich tworow,

na Hoschiz hafzy 42 lezazu, s dzenznishim dnjom kniesej Pawolej Kretschmarzej pschedepodal. Czesczenym Sserbam sa dowierjenje, mi hacz dotal spozcene, zo wutrobnje dzakuj, proschu jo dobroczwje na mojego kniesa naslednika pschenjescz.

W Budyschinje, 1. oktobra 1891.

S poczesczowanjom
Gotthard Behrends.

Sso dworliwe poczahujo na horni dzak, czesczenym Sserbam w Budyschinje a wokolnosci najpodwolnisczo i nawjedzenju dawam, so zym

pschedawarnju kolonialnych tworow, delikatesow, polodniich plodow, japonskich a chineskich tworow

kniesa Gottharda Behrendsa s dzenznishim dnjom pschedewsal a so ju po njepschemienym waschnju dale powjedu. Sweru budu zo proxowacz, se wszech wezow wulki wubjerk jenoz wurjadneje hodnosze a rjanosze po pomernych placzisnach dzerzecz a proschu ja, dowierjenje, mojemu kniesej pschedhadniku w tak wulkej merie spozcene, dobroczwje na mnie pschenjescz.

W Budyschinje, 1. oktobra 1891.

S poczesczowanjom najpodwolnisczo
Gotthard Behrends naslednik
Pawol Krečmar.

pschemienjenje wobydlenja.

S tutym i wjedzenju dawam, so wot nafka niz wjazy w domje renskeho mischtra Neumann, ale w domje tycselskeho mischtra Sserba (prjedy w tutym domje Hilbrenz bydlesze) czielko 63 pschi zlezsnyh mosege bydlu.

Ernestina Syntorowa,
baba na Zidowie.

Ssobtu 3. a njedzeli 4. oktobra moje klasmy swiatych dnjow dla samkujene wostanu.

H. Horn.

Hosczenz w Droždziju.

Jutsje njedzeli 4. oktobra reje w Nowych Koprizach w bělém kolpu (Schwonje).

50 tolet cheze hebi sprawni muž na pol lata pozicic. Dalsche je shonicz w wudawarni „Sserb. Now.“

Sprawna skuzobna holza so pyta i nowemu letu. Dalsche je shonicz na bohaty hafzy czielko 6 pola faraku Kordinowej.

Wotroczkow, dzowki a wosznyh pyta pschi wysokej msidze do klužby pschitajer Scholte w Lusy.

Wotroczkow a dzowki pschi msidze hacz ds 60 tolet a dojki pyta Schmidtowa na fukelniskej hafzy 10.

Luzičan,
lētniki 1874—1877 pyta kopicz
W Freibergu, 30. sept 1891.
dr. Ernst Muka.

Na wjazostronske woprashenje zo tu i wjedzenju dawa, so je pěšen „Syma“, kotaž je zo pschi požlebnim spěwanstlim swjedzenju spěvala, sa 20 np. w wudawarni „Sserb. Nowin“ dostacz.

Marka Tammerec,
Michał Cyž,
referendař,
slubjenaj.

W Šerachowje, na swjateho Michala 1891.

Lenka Nutničanskac,
Handrij Pětrka,
slubjenaj
w Cyzecach w Budysinje
w septembrje 1891.

Lubym znatym a přecelam k wjedzenju dawamoj, zo je namaj Boh luby Knjez synka wobradzil.

Měščanski wučeř A. Pawlik a mandželska rodž. Garbarec w Budyšinje.

(K temu czielu pschiho.)

Wupschedawanje.

Ssrjedu 7. oktobra

dyrbi zo wulka dzelba nadzad stajenich

draſtnych tkanicow, žaketow a mantlow

po jara tunich ale twjerdyh placzisnach
wupschedawacz.

Jan Jurij Pahn.

Pschiloha i číslu 40 Serbskich Nowin.

Soboto 3. oktobra 1891.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej grytki budże jutje niedziela rano w 7 hodzinach serbska sprawiedliwość, dopóźniona o 1/4 godzin serbskie przedowanie a pschiwaldni w 12 hodzinach serbski myshpor.

Werowanie:

W Michałskiej grytki: Korla Ernst Scholta, żiwoszczęć w Wownjowie, s Mariju Theresiu swub. Schwärowej rodz. Kramzez.

Krčenje:

W Michałskiej grytki: Alwina Elsa, Ersta Luija Linki, wuhnerjskiego misjatra na Bidowje, dz. — Jan Emil, Jana Ersta Gualda Küttnera, khejera a fabrikaria w Dobruszki, s. — Korla Handrij, Jana Bohumiera Mostola, dzelaczerja pod hrodem, dz. — Augusta Otilija, Ersta Polana, dzelaczerja na Bidowje, dz. — Augusta Martha, Michaela Panajcha, khejera a fabrikaria na Bidowje, dz. — Hana Augusta, Hendricha Ersta Kubizh, dzelaczerja w Gnewiszach, dz.

W Katholickiej grytki: Franz Paweł, Michaela Nela, dzelaczerja, s.

Zemrječi:

Dzień 24. septembra: Ernst Kopacz, dzelaczerer na Bidowje, 23 lat 6 měsazow 10 dnjow. — Khejera rodz. Donatę, Jana Ersta Mjena, tublerja w Czemyrzach, mandżelska, 75 lat 3 měsazh 13 dnjow. — 25. Richard Ernst, Korla Czemyrja, dzelaczerja pod hrodem, s. 6 měsazow 27 dnjow. — Korla August Hänzel, zelejniski dzelaczerer w Bręzowje, 43 lat 29 dnjow, wot zelejniskiego czaha pchejedzeny. — Korla Ernst, nemandz, s. w Zemkazach, 11 měsazow 4 dny. — 26. Maria Grunertowa, wudowa, 62 lat 6 měsazow 17 dnjow. — 28. Theresia Wobistowa rodz. Bradez, wudowa (wumrje w měsazanskiej hojeńi), 55 lat 1 měsaz 8 dnjow.

Placisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 2393 měchow	W Budyschinje 26 septembra 1891				W Lubiju 1. oktobra 1891			
	wot ml. np.	hacj ml. np.	wot ml. np.	hacj ml. np.	wot ml. np.	hacj ml. np.	wot ml. np.	hacj ml. np.
Pscheniza	.	bela	12	35	12	94	12	21
	.	żółta	12	19	12	35	11	62
Kořka	.	.	12	6	12	50	11	75
Zecjmien	.	.	8	57	8	71	8	17
Woda	50 kilogr.	7	40	7	70	7	10	7
Hroš	.	8	89	11	11	10	28	11
Bola	.	7	50	8	6	7	22	8
Zabu	.	16	50	19	50	14	—	16
Hejdunčita	.	18	50	19	—	17	50	18
Bern	.	3	—	3	50	3	—	3
Butra	1 kilogr.	2	20	2	40	1	90	2
Pschenicna muka	50	14	—	21	50	—	—	—
Rzana muka	50	14	—	19	50	—	—	—
Szyno	50	2	50	2	80	2	10	2
Sz óma	600	17	—	20	—	17	—	19
Prokata 858 schuk, schula	.	3	—	10	—	—	—	—
Pschenicne motruk	.	6	25	6	50	—	—	—
Brzane wotrubu	7	—	8	25	—	—	—	—

Na burzy w Budyschinje pscheniza (bela) wot 12 hr. 35 np. hacj 12 hr. 60 np. pscheniza (żółta) wot 12 hr. — np. hacj 12 hr. 20 np., rožka wot 12 hr. 3 np. hacj 12 hr. 50 np., zecjmien wot 8 hr. 50 np. hacj 8 hr. 75 np., wotw wot 7 hr 25 np. hacj 7 hr. 60 np.

Draždżanste mjażkowe placisny: Horjada 1. druziny 70—75 ml., 2. druziny 60—65, 3. druziny 25 po 100 puntach rēsnejie wahi. Dobre krajne zwijne 60—65 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Czelata 1. druziny 48—60 np., 2 druziny 28—38 np. po punce rēsnejie wahi.

Wjedro w Londonje 2. oktobra: Mjewohstajne.

A Fermuſchi

porucza

winařnia Pawola Giebnera w Budyschinje

na bohatej haſy 18, s nutshedom na theaterskej haſy

twoje naturske wina, czerwjene a biele wina.

Winownia a knedačna poslikzatej pěkný pschedlyk a skladnośće i pruhowanju mojich winow. Pola mje ma kóždy polnu wěstoſę, so čiste wino — hamo najtunische bleſchu po 90 np. — doſtanje, kotrej derje ſkodža a tyja a ſt'owes, ſi lepje howja hacj piwo a palenz.

T. Albert na horuczeńskej haſy 13
porucza ſofy a matrazy s ložom a bjes njeho.

Kal truhaze maschin

najnowszej a najlepszej konstrukcji porucza po fabritskich placisnach
Oscar Butter w Budyschinje
pschi žltych vilach 2.

Wszelke symple twory ſu doſkole a poruczam je po jara niſkich placisnach.

Barquent k koſčlam starý lóhcz po 15 np., 18, 20, 25, 30, 35, 40 w jara wulkim wuhjerku a dobrej trajnej tworje, kalmuk starý lóhcz po 30 np., 35 a 40, rhanie, czemne małe muſtry, barquent k tholowam a pjeſlam, starý lóhcz po 20, 25, 30, 35, 40 a 50 np.

6/4 ſcheroke tkaniiny k hukujam w pěkných malých muſtrach starý lóhcz po 30, 35, 40, 45, 50, 55 np.,

sama starý lóhcz po 45 np., dwójzyszczeroke barquentowe rubiszczeja po 30, 35, 40, 50 a 60 np., lamarubiszczeja po 60 np., židzane, polžidzane, wolmiane a polwolmiane rubiszczeja,

6/4 ſcheroke zydi, połne czerwjene, barbunjepuszczate, starý lóhcz po 20, 25, 30, 35 a 40 np.,

wupjerski 6/4, 7/4, 8/4, 9/4 ſcheroke po 25 np., hladke czerwjene, s czerwjenymi abo modyrnymi ſmuhami, wisko a ſcheroke ſmužlate, woprawdze 2 lóhcz ſcheroke plát, starý lóhcz po 35 np. a teho runja wjese druhich węzow po jara tunich placisnach.

Emil Wehrle
na jerjowej haſy číſlo 7.

Wiązy najnowszych mužazych krawatow
100 bym w swoim wuldnym weknie wustajil.

A. Tschentscher
na bohatej haſy 18 a na róžku theaterskej haſy.

Pschedawarnja pschedupnych hnojow
Albina Schirmera w Budyschinje

w hospjenzu „k slotemu jehnječu“ na wyższej haſy po pschedubjeniom najkruciszej sprawnosze a srukowanjom praweho wopschijecza kněsam ratarjam najnaleznicho porucza a dwola ſebi woſebje na swoju njevuklijenu kyru a parjemu koſčziniu (koſčzowu muku) ſebžne činiež.

Kłowny skład na privatnym tworowym dwórniszczeju.

Franz Marschner

čaſznikat w Budyschinje
czo. 9 na bohatej haſy czo. 9

swój skład čaſznikow a čaſznikowych rječasow dobrocie-
wemu wobledzbowanju porucza.

Hodna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placisny.

Vorjedzenie dobre a tunje.
Pſchispomnjenje: Něčju herbski.

K pschedstejazemu dželanju role
tunjem ratarjam swój skład kyreje a parneje koſčziny, kaž tež wszelke druhé pschedupne hnoje w dobrej tworze srukowanjom ſa wopschijecze pod kontrolo Pomořskej ratarſkej ſphtowarjenje po najtunischich placisnach poruczam.

Paul Mattheis w Budyschinje.

Balenz

jednory a dwojsy
w snatych dobrych a derježłodżazych
družinach porucząc tunjo

Schishla a Rieebla.

Tunje

Zigary

Kupowanske žorlo sa sahopsciedawa-
rjow,
tybzaz hžo po 20 ml.
porucža

Richard Neumann

na swonkownej lawskiej hažy čzo. 6
filiala na bohatnej hažy čzo. 28.

Richard Neumann

porucža žry a paseny

Rhoſei

w najwjetšim wubjerku a naj-
lepszej dobrosczi po najtunisich
placziñach.

Pschi wotewsczju wjetshich dzel-
bow ho pomernje nižsze placziñy
woblicza.

Ginzel a Ritscher

6 na wulkej bratrowskej hažy 6
porucząc swój wulki wubjerk

Rhoſeja

paseneho a njeſapeneho w jenož
derje ſłodžazych družinach,

zofor

drobny, komowy a w klobukach,

Shrup

najtunischi a najdroži
kaž tež wsché družiny warjenjow
dobrocziwemu wobledžbowaniu.

Rhoſebuski

Vortorikoffi tobak,

Wassungoffi tobak

w ročach a wuwazeny,
rjeplki a drugi kranj tobak,

Zigary

w wulkim wubjerku 100 hžo po 2 ml.
porucząc

Ginzel a Ritscher

na wulkej bratrowskej hažy 6.

Shrup

punt po 12 np. porucža
E. F. Dietrich

na mſahnym torhoſcžu.

Wódne pónowje, kótky,
rolowe plath a khachlowe
rebliky, něszowé durje, že-
lesne khachle a khachlowe
roly porucža tunjo

Pawol Walther.

W wudawatni „Sserb. N.“ ſu
dostacž:

Sserbske kmotissaze lišy.

Jabluka

ſrake, kotrež móža tſchazene być, tola kotrež njeſhmēđa ſhniše być,
kupuje ſa hotowe pjeniſhy po najwyschſcej placziñce

Hornjoluziſla hadtloczernja

dr. Hermanna a dr. Wezki
w Budyschinje na ſadnej bohatej hažy 3.

Natarježy.

Dürrenbergſku { jěžnu hel,
skótan hel,
najlepši portlandski zement w 1/1, 1/2, 1/4 tunach a po wasy,
naturski mas a kolomas, módry w prenjothych c̄wizach a po wasy,
maschiniske woliſe ſa cęzko a lohko ho cęzrjaze maschinu,
vafelinowy mas na koju w tſach po 10, 5, 2, 1 a 1/2 punta a po wasy,
karboſinenm Avenarius, najlepſche ſi masanju na drjewo psche hnicze
porucža pschezo cęzrjave a placziñy hōdno

A. Lorenz na ſaſtavnishežu w Natarježach,
ſkład ſalka, wuhla a pschitupnych hnojow.

Heblowane ſhpundowanja

zyle ſuſhe, 24 a 30 mm. ſylnie, pschedawa tunjo

Dr. Holbijan w Budyschinje pschi dwórnishežu.

Jablukowe fiſalo

najlepſche ſi ſolotwi a ſladeženju ſadu liter po 20 np., teho runjo

Jabluko-winowy napoj

bleſchu po 45 np., dale ſablukowe wino, jahodowe wino,
leſhežate limonady a mineralne wody porucža

Hornjoluziſla tloczernja ſadu

dr. Hermanna a dr. Wezki
na ſadnej bohatej hažy 3.

Emma ſwidowjena Vorwerkowa

porucža płyſchowe pjesle, ſetnje pjesle, zanki, modne jakety,
deſhežne mantle, trikotowe taſſe w wulkim wubjerku po tunich
placziñach.

Posluženje w němskej a ſerbſkej ręci —
w Budyschinje na hōlonym torhoſcžu 5.

Bernhardt Graf, maschinowa fabrika

w Lubiju w nowym měſcze, předy pola knjesa Rudolfa Behriſha
porucža ho ſi wudželanju wſchēh ratařskich maschinow a rólnego

grata najnowscheje, poſepcheneje konstrukzije.

porjedzenje a pschemenjenje ho ſi najnowschiimi gratomaschinami
nanajlepje a nanajtunischo wobſtara.

Hamburgsko-amerikanske lódźtowwe akzijowe towarzſtwo.

Expreſzna

a poſtſta parolodžna jesba

ſ Hamburga do New-Yorka

w Southamptone pschijedzaja.

Jesba po morju traže něhdze
6—7 dnjow.

no. 840.

Pódla teho porjadna parolodžna jesba

ſ Hamburga d. Baltimory, ſ Hamb. d. Wjecj. Indiſteje.

: - Drafſleſje, ſ Hamburga do Havanny,

: - La Plata, ſ Hamburga do Mexita.

Dalsche wukasanie dawa Carl Meisel w Budyschinje.

Redžbu!

Sawěſczenja do ratařskeho wohensawěſcza-
zeho towarzſtwo pschijima

Curt Möſchler w Rieeblowej Vorſcži.

B. Fischer

na ſitnej hažy
porucža ſwój wulkoſny ſkład:
dezimalnych moſtowych wahow,

kal truhazych maschinow

po 15 ml.

kaž tež dobre Solingie worzlowe
twory, jako:

blidne nože a widlički,

nože ſa ſelene warjenje,

dybħacne nože,

rēniſke nože,

hedlaſke nože,

ſchewſke nože,

projektske nože,

nožiſi atd.

a wſchē kuchinſte a hospodatske węzy
w ſnatej dobrej tworje po naj-
tunisich placziñach.

Serie

wulke a tužne

mandl po 30, 50 a 90 np.
porucža

C. F. Dietrich.

Zigary.

Najlepſche 4 np.-zigary ſu do-
ſtacž pola

Jana Wjenka

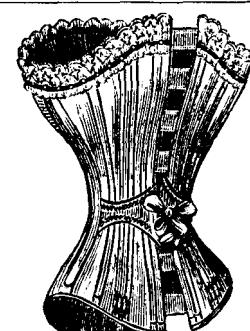
na ſwonkownej lawskiej hažy 38.

Rhoſei

ſara ſylnje a ejſe ſłodžaz
a jeſakeny punt po 1 ml. 20 np.
haž do 1 ml. 60 np.,
paseny punt po 1 ml. 40 np. haž
do 2 ml. porucža

Jan Wjenka

na ſwonkownej lawskiej hažy 38.

Schtalh,
mužaze kravath,
pschedkoſchliki
ſ khornarjom a bjes njeho,
gumijowe ſchath,
ſ lē
porucža

M. Walther

10 na bohatnej hažy 10.

Donjaze ſuknje, pjesle,
rubischiča na hōlomu
ſo ſnjepuſchazym barbam ſowa
barbja a ho kaž nowe ſaſo ſhotowjeſa
w Kellingez barbjeri
w Budyschinje pschi ſtrnych wilach.

„Serbske Nowiny“ wudawaja so kózdu sobotu.
— Štvortlétne predplatna wudawárska 80 np. a na němských póstach 1 mk.,
z přinjesejom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawár Marko Smoler.

Císlé Smolerje c knihičcefnje w mačičnym domje w Budyšinje.

Císlé 41.

Sobota 10. októbra 1891.

Létnik 50.

Swětne podawki.

Němske khězorstwo. Jeho Majestoscz kral Albert je rjedželju do Wina pschijel a je ho najprjódzhy s khězorom Franzom Josefom, kotrež jeho na dwórniščezu postroni, do Schönbrunna podal. Vjeczor je potom kral s pschewodom haueršteho prynza Leopolda a toskanskeho arzgówjwodzy na dwórské honitwy do Styrškeje wotjel. Srjedu kral Albert pola Eisenerza jelenje honjesche.

Württembergski kral Schorla I. je srjedu rano po dolhej khoroseži semrjet. Kral Schorla je ho 6. měrza 1823 jako jenicki syn krala Wylema I. s tsecžeho mandželstwa narodil a je 13. junija 1864 knježestwo po kwojim nanje nastupil. Woženjeny bě wón s russké wulkowjetchovou Olgu Nikolajewnej. Tele mandželstwo je bjes džecži wostalo a teho dla je prynz Wylem, starschi syn njeho prynza Vjedricha, nastupník württembergského kralowskeho tróna. Nowy kral, Wylem II., je wšichlikich ministrow w ich sastojnictwie wobkručil. W měsče Stuttgareze a w zylém kraju knježi powschitkowne a kluoke dzelbracze. Khowanje semrjeteho krala je ho pjatk měro. Khězor Wylem a mnosy němszy wjerchojo běchu pschi nim pschitomni.

Wo poraženju němského satitanškeho wójška w narantscher Afrizy fu nětko nadrobnische powjescze doschke. Zelewski bě s něhdze 400 mužemi pschecživo Masitiskim a Waheheskim wuczahnuł, so by jich sa to khostał, so běchu w němskej koloniji rubili a palili. Zelewski Masitiskim a potom Waheheskim psched žobu honjesche a na kwojim čzahu wshé jich wshy spali. S tym Waheheszy do wulkeje nusy pschindzechu a stajne honjeni, dyrbjachu ho bojecz, so budža hłodu wumrjecz dyrbjecz. Woni mějachu malo tsélbow a s wjetša lebije, s kotrežiž woni kymjercz sazpiwajo Zelewského wójško, s dweju kompanijow Sudanskich, jeneje kompanije Buluskich a někotrych stow noscherjow wobstejaze, nadpadzechu. W bitwie džecžacž Europjanow a 300 czornych němskich wojakow padze. Wscha munizija, 300 mauserskich tsélbow a dwě kanonje ho Waheheskim pschewostaji. Žałostnemu mordowanju fu jenož schýrjo Europjenjo a 60 czornych wojakow wuczelli. Tucži na konzu jako arriérgarda marschérówachu a ho wot lieutenanta Tettenborna wjedžechu. Tucón předku třelenje sažkyschanschi na hórkú cžerjescze, s kotrež wibžesche, kaf Waheheszy wscho sakalaju, kaf offizerow, na mulach jěchazych, s lebijemi pschekalaju, kaf batteriji, wot wóslow cžehnjenej, do koloniu honitej a je pschetorhnjetej, kaf sa někotre mjenšchin wsho wojeslnje, zhlo wokolnoſcž ho do plemjenjow a kura sawali, a Waheheszy do wjecžornych stron woteczhnjeja. Tettenborn na hórzny němsku khorhoj postaji a jemu ho poradži, 60 muži s rospjerschenych čzénjenzow shromadzicž, s kotrežiž ho wón k ranju, do Mklondia nastaji. Po tymle poraženju fu wobstejnoscze w němskej koloniji poczale straschnie býcz. Karawanska dróha k jězoram je wotřenjena. Da ho wocžalacž, so budža Masitizy, Masaiszy a Waheheszy s nowa kylinje do wójskeje trubý trubicž. Na Ulabstich a na pschibrójnym wobydleſtwje, kotrež je ho poraženje wot čzénjenzow džecžacž kročz hórje wopíšalo, je hido někole schłoduppschejne wjězeli wibžesche, kotrež jim njesbože Němzow czini. Wěz ho njeda samasacž a w lěpskim kwestle polasacž — wěrnoſcž je, so fu Wizmann a jeho khróli wojaž w lěče 1889, 1890 a 1891 podarmo wojovali. Wsche wudate pjenjesh, wsche wopory w čłowiskich živjenjach a strovosczi, kotrež fu ho na to wagile, so by ho narańšoafriška kolonia sažo Němzam dobyła, fu podarmo byle. Tu dyrbi ho rucze a s rasnoſcži pomhacž. Dwě wěz ſtej pschede wschem nusnej, wjele pjenjes, so móhlo ho wjele wojakow a kanonow pschecživo njepsche-

cželam němskeje kolonije wupóšlacž, a potom naředžith wjednič, kajtž je major Wizmann.

Austria. Khězor Franz Josef je ho žobtu w nožy se kwojeho puczowanja po Čechach do Wina wrócił a ho w swjedženszy wobswělenym měsče se sahorjenym wystanjom wital. Tole wutrobné witanje ho khězorej niz jenož teho dla pschihotowa, dokelž ho žob do swojeho kłowneho města wrócił, ale wobydleſtwo Wina čzysche khězorej swoje wjězeli nad wulhowanju stracha, kotrež bě jemu na jeho puczowanju hrosylo, wobswědcžicž. Na železnzy njedaloku Rosenhalu pola Liberz (Steichenberga) fu móst, krótko předtý hacz khězor psches njón pschejedž, s dynamitowymaj bombomaj rosselsicž spytali. Bombje nadobu njerosbuchnuschtet, ale jena sa druhzej, a to přenja džecžacž mjenšchinow předtý druhzej. Temu ma ho dzakowacž, so ho móst rostřelič njeje. Krótko do rosbuchnjenja fu někotsi mužojo psches móst schli, nicžo podhladne njepytluwski, s čežož ho wujažni, so je ho sapalna schnorka wjele předtý sapalila. Slóstnik, kiz je bombje položil, njeje hiscze snath. Na jeho wužledženie je knježestwo 250,000 schěžnakow wustajilo. So ho tu wo anarchisticki njeskut jedna, je wěste a nichčo na tym njedwěluje. Hdyž po takim Němzhy praja, so fu Čechha móst teho dla rostřelič spytali, so njemohl khězor do Liberz, kotrež je jenické wjetsche němske město w Čechach, pschijecž, je drje to runje tak nje-wérne, kaj hdyž Čechha praja, so fu Němzhy w Liberzach attentat s tym wot-pohladom skuzili, so bychu jón Čecham pschipizali a jich pola knježestwa sejornili. Pschi težle skladnoscži ho žob ras hida a roskora, bjes Čechami a Němzami wobstejaza, w kwojej polnej kylnoſcži polasuje. Khězor Franz Josef bě ho na puczowanje do Čech s wotmíšlenjem nastajil, so by mjes čžeskim a němskim wobydleſtwom měr postajil a je w Prahy wospjet na nusnoſcž wujednanja mjes Čechami a Němzami polasoval. Tucón nadobny samer jeho puczowanja ho njeje dozil, sda ho sterje, so je ho njednota a roskora w Čechach s jeho pschithadom hiscze powjetschila.

Italska. Do wulkeho roshorjenja je ho pošlednje dny wobydleſtwo Roma wot třioch Franzowsow stajilo. Tucži běchu s franzowskimi putnikami w pantheonje pschi rowje krala Viktora Emanuela do knihu, tam wupołożnych, napižali „Vive le papa roi!“ (Sklawa hamzej kralej) a knihu s tintu womasali. Cžiniczelo běchu jedyn abvolat, jedyn nowinat a jedyn seminarist. Starý wojał, kiz kralow row stražuje, jich pschi tym pschekwapi a poliziju sawola. Powjescz wo tutym podawku ho rucze po měsče a po zylém kraju rosnješe. Dokelž je wjetschi džel Romskeho wobydleſtwo pschecživo hamzej nje-pschecželszy smyſlene, wone sapisanje třioch Franzowsow jako skřiwdženie niz jenož semrjeteho krala, kiz je hamzowe knježestwo powrócił, ale jako wohanjenje zylého italskeho luda wobhladowasche. Lud ho na hřach sběža a wótsje na franzowských putnikow kwarjesche a hdyž jich wohlada, do nich s kamjenjemi mjetasche. Potom hersekario psched hosczenzy, w kotrežiž franzowszy putnizy bydlachu, pschicžechu a čzyc̄hu ho do nich dobyč. Hosczenzarjo móžachu njemernikow jenož s wuthlynenjom italskich khorhoj směrowacž. Lubowe cžrjdy běchu bjes tym na tyžazy froſile. Wone po měsče cžahachu, pschewodžene wot polizistow a wojakow. Demonſtrazijsa mějše wurasny franzowskij nje-pschecželsny kharakter. Lubžo wołachu: „Prjež s Franzowsami! Prjež s Franzowskej!“ Někotsi putnizy buču pschebici. Podawk pschi rowje krala Viktora Emanuela Franzowsam w najnjeſkladniſkim čzahu pschindže. Dwaj dnjej posdájšo mjenujz w Nizza pomnik ſjenocžera Italskeje, Garibaldia, pošwječzicžu. Pschi težle pschiležnosći

dyrbjesche ho wulkone sbratjenje bjes Franzowami a Italskimi
bwjetczic. Po podawku w Romje pak sahorjenje i sbratjenju njezabzy
wustudnu, a Franzowsko dyrbjachu ho i tym spokojic, so samolwjenje
sa sadjerjenje franzowskich putnikow w Romje wotpolasachu a Italskim
wobkruczachu, so Franzowska hebi na to njemyzli, bamzowe zwetowe
knjezstwo saho postajec.

Jendzelska. Niedbuschi wjednik iriskeje strony, Parnell, je pjatk
na szczehu nashmienja schorivski witoru nahle wumrzel. Won je
wot leta 1875 jendzelskemu parlamentej pschibluskha. Hacj runje be
byn jeneho jendzelskeho protestantskeho klublerja, so won hortsy na
czolo iriskeje katholskeje strony staji, kotrejz wotmyzlenja na to dzeja, so
by ho Frisca wot Jendzelleje wottorhnula. Hdyz w lige 1879 w
Irsku tajnju ligu salozi. Zeje kobustawy bechu woszbezje najezeny
kublow jendzelskich knjezow. Po Parnellowej radze febi najezeny mjes
sobu klubichu, jendzelskim knjezam daneje danje placzic, czechoz dla
tuegi mnichich nasejek w pomolu polizie a wojakow na nafylnoscu
i klubow wuhancz dachu. Wot wjednistwa iriskeje strony dyrbjesche
Parnell loni dla prozeza wostupic, w kotrymz jeho winowachu, so
je i mandzelskej swojego pscheczela, kapitana D' Schea mandzelsko-
lamariski wobkhad mier. W tymle prozezu ho won polnje winowathy
splosna; njezdziwazzy na to pak jemu dzel iriskeje strony zwerny wosta,
mjes tym so drugi i rasnoscu pscheczilo njeemu wustupi a wot
njego zadasche, so by wjednistwo skonczi. Swada ho i dzelenjom
iskeje strony w jendzelskim parlamentej skonczi. Parnellowi pschi-
wizowarjo w mjejschinje wostachu, a Parnellej niczo druhe njewubu,
hacj ho wot politiskeho zwijenja wotwrocic. Tez wjednik jendzels-
keje liberalneje strony, Gladstone, kotryz be Parnella w pozlednim
czahu stajnje podpjerał, netko sjanje na stroni Parnellowych psche-
cizmnikow stupi. Wot teho czaha je wo Parnellu malo blyschecz
bylo. Won politiszny morwy muž wosta, hacj runjez ho wospiet
przogowasche, wjednistwo iriskeje strony saho na ho storhnucz. Frizy
jemu wodacz njezachu, so be ho won jako jich wjednik i mandzelsko-
lamariskom womašak. Frisca strona je i nim wjednika shubila, tuz
je sa Frisckich wjele wuspechow wudobyl, mjes tym so je ho Jendzelska
i jeho zmierzcu wot straschnego pschecizmika wuhwobodzila.

— Parizski dopisowat jendzelskich nowin „Times“, zid Blowik,
wo swojich rodakach pisze: „Spodzivna węz je, so 68,000 židow,
kotiz w Franzowskej bydla, na czole wschitich pschedewsczow steja a
se swojimi pjenjesami, swojim stejnisczem a swojej samoznosczu lub
wobknieza, tuz je 600 ras blynschi hacj woni. Praschenje je bliske:
tak wulka by jich móz byla, hdy by poméra liczb mjes židami a
pscheczianami w Franzowskej ta hama byla, kaž w Ruskej, to rěla,
hdy by židowske wobylestwo w Franzowskej $2\frac{1}{2}$ milijonow duszow
liczilo. Wotmolwjenje, i kotrejz pschindzesch, wopravdze pschekwapi.
Sojimawe je, so runje sto let po tym, so hu židza w Franzowskej
runne prawo i pscheczianami dostali, jedyn i nich sa 18 leſtotkom
spyla, židowski kraj saložic, so by ho dopokasalo, tak ho židza i ruc-
nemu a pólnemu dzelu hodža. Próza ho placz, tutón pospyt wob-
ledzbowac. Hacj dotal je ho židowski lud jako dospolnje njelhmany
i wschemu dzelu pokasal, kotrejz czelne mozy žada. Dweliuju na tym,
hacj hu židowszy murterjo, skalarjo, rěbarjo, železarjo a hewjerjo.
Njewerju, so budze na zwetze wjele židow, kotiz sa pluhom khodža,
częstli wos woža, abo drjewo w ležu puszczeja.“ Skonczenje ho won
wusnaje, so ho židza ležje hacj schto druhj na to wustaja, druhe ludu
wuwužic a wuklukac.

Schaniska. Po dleshim czahu je se Schpaniskeje saho powjesz
wo wusledzenym wojsklim spschizhanstwie doschla. Psihi pschep-
tanju domow w Saragogy a Cartagenje je ho wobszerne spschiz-
hanstwo wusledzilo. Wjazy hacj 50 wožbow su sajeli, mjes nimi
23 offizerow. Na jenej drožy w Barcelonje su wulki slad brónje a
munižije nadefchli. Knjezstwo je woszbitie naprawy i saladowanju
porząda poruczilo. Garnisona w Barcelonje je pozhlynenia.

Knjez se Schwarz na wky.

(Potraczowanje.)

Knjez Schwarz stan, dzesche i hladadku, sruna hebi rubischko
wokolo schije a potom ho wobroci i hanzy. Hluboko ho poloniwski
dzakowasche ho:

„Wobajce, so njezvym móz po woli bycz; kaž wescze, ja nje-
pnemam. Alle futje pschindu saho.“

Klimant staji hebi klobuk na głowu a dzeschtaj do zytkwe.

„Pscheczelo“, praji knjez Schwarz Klimantej, „dowjedzce mje
na khór; wescze, delecta we lawkach bychu wschitzu na mnie woczi
wudżerali a to nimam rady.“

„We ho“, praji Klimant, „wschako wem, schto ho saleži; pola-
nak khodža wschitzu, tuz trochu i pjerom wobkhadzeja, na khór.“

Hdyz běschtaj na khór doschlej, bězhesche knjes wuczec hido sa
pscheczeli a i lewej nohu baž na pedalach djerzo pschibaze i ruku:
„Forschamer diner“ (gehorsamer Diner).

Hdyz bě khelusich dospewany, stanu knjes wuczec, dónđe
i knjez i Varlina a i rukomaj wjerczo rjeknu pozmewkujo: „Nimam
czesę i knjezom Schwarzom?“ —

Knjes Schwarz ho poloni: „Czesz je zyle na mojej stronje.“
Knjes wuczec wsa jeho i ruku a dowjedzje jeho do přenje-
lawki. „Proschu, chyli ho bynucz. Njeſeſe ſnadz spewat?“

Knjes Schwarz poliwon a rjeknu: „Troču; schto pak budzecze
pschednoschowac?“

„Stanu khelusich. Spewacze ſnadz baž?“
„Baž, jeno baž.“

Knjes wuczec dónđe i pscheczlam, wsa noty a pschedpozdi
knjez Schwarz hlož bažowy. Pódlia knjeza Schwarza bězhesche
krawz Czornak. Temu da tenor. Sa Czornakom bězhesche dwé
wuczterowej dżowęziczy. Tymaj da díklant a alt, a mlódsczeh pschi-
kaſowasche: „So pak mi jow ſaſo „ſiſ“ njewosmiesch kaž wondy!“

Knjes duchowny mjes tym pređowac poča. — Schewz i Var-
lina seprje ho i kohzomaj na kolenje a wjerczesche ſchnawzat. Duje-
sche, pozmewasche ho, kaž by rjek, so je jemu pređowanje jara hlupe,
a hdyz bě ho i njemu knjes wuczec natihilis praschejo ho, tak ho
jemu jow pola nich w zytku lubi, rjeknu i horda: „Nó, dže tol
Knjes duchowny derje pređuje, ale najrjenische by bylo Hamjen.
Wěscze, ja w Berlinje njelhodžu na pređowanje. Chzu-li blyschecz
rjani reč, du do ſejma; tam rečza Lasker, Gneist, Richter a druzi
a to je wam ſterje něchtio. To je wam wulkotne!“

Skonczenje bě Hamjen pschischlo. Knjes wuczec polasa i ruku
na noty, prajo knjez Schwarz: „Proschu, pomahacze nam“. Potom
hydze ho sa hyrgle a ſapiška khelusich po pređowanju.

Knjes Schwarz wuczec zwilat se ſaka, ſtaji hebi jón na nož,
wotkachlowa ho, wobroci noty, seprje ho i dlónju wo koleno, kaž
wuwuczeny spewat a praji: „Kais tempo?“ Wuczec da takt i lewej
ruku, ſchepajo pschi tym: „jedyn, dwě, tsi, schyri“, a potom ſapiška
na pschecze.

Krawz Czornak rossjedze hebi wložy a ſapewa i zytki ſchiju.
Knjes Schwarz mórczecze, kaž ho hodesche. Tak ſpewacu. Hdyz
bě ſemſchenje i kózce, seprje hebi ruzh do boka kaž ſapanz, hdyz rano
i koža ſtawa a praji: „Derje, so je kóz!“ Potom džesche i knjez
wuczterej a dawajo jemu ruku rjeknu: „Rjenje to bě, ale jeno so tak
dolho traſesche.“

„Džakuju ho jara; macže jara krafny hlož“, praji knjes
wuczec, „ſchłoda, so jow taſkich ſpewarjow njeje, potom bych ſterje
něchtio czinicz móh!“

„Ah, to blyschecze niczo njeje“, rjeknu knjes Schwarz, „halle
pola naš w towarzſtwje, hdyz ſpewamy, to blyschecze dyrbjeli blyschecz!“
Nó, Boh Johnuj wobjed; poruczam ho!“

„Teho runja!“ poloni ho knjes wuczec.

„Zytkwe wjedzesche Klimant swojego hoscza domoj. Klimant-
towa bě hido i wobjedom hotowa. Blido bě i bělým rubom pokryte,
na nim ſtejachu tsi wulke i róžemi wumolowane talerje, blachowe kizy
a ſastarske widlicki. Jenož knjez Schwarz běchu nowozłeborna
kiza, nowy nož a widlicki pschihotowane, ſchtož bě hebi Klimantowa
pola klamarja poježila.

Czti mužojo ſastupicu do jſtvy.

„Witajce wot Božeho ſłowa“, poſtrowi Klimantowa knjeza
Schwarz, pozmewkujo ho, hacj runje wboža ſe klaboſcju ſedma
hodzesche.

„Džakuju ho pscheczelnje“, wotmolwi knjes Schwarz. „Dženja
macže wjele dzelacj, ně wérno?“

„Nó, troču. Šwajate dny to hinač njeje.“
„Tak jeno kladaſ, macži, so poliuku doſtanjem — ſamy
hlož!“ napominacze Klimant. „A knjes Schwarz, proſchu, po-
hyzce ho. — Handrijo, pój ſem, wſmi karan. Schto budzem
picz, knjes Schwarz — czeske abo bayerske?“

„To je mi wſho jene“, wotmolwi knjes Schwarz.

„To pruhujmoj najprjedy czeske, kaže je. Njeſda-li ho khmane
bycz, móžemoj je wostajic a po bayerske poſlacz.“

„Tak ho to tež klascza, najprjedy i niſka, a potom wysze“,
pschihoszwa knjes Schwarz.

„Handrijo!“ ſawola Klimant, „hdyz dha težich? Zow masz
pjenjesy a pschinez wot klamarja najprjedy dwě ſanje, chzemoj
widzec, kaže budze — njech egi dobre dadza.“

"Jeno „fróschne“, kaž w Barlinje“, komandowasche knies Schwarz, „so budžesč hnydom sažo tul! — Ja jemu nicžo nje spusčenju“, dopravi potom Klimantę.

"Tak je prawie, knies Schwarz, džakuju ſo wam." —

Hospoda pschinjeſe na wilej bělej ſchli mudlowu poliwku, počza ſ wilej ſzigu roſdawac̄ a proſchesče: "Proſchu, knies Schwarz, pójce!"

"A ſzlećeſe ſo ſzuknu, jow je horzo", praji hospodař, ſkłekajo ſo tež pjeſ.

"Né, moje dla! Ma wžy to dže, ale w měsíče by to njezměl", powucžowasche knies Schwarz, ſkłekajo ſo ſzuknu. Wobroczi ju na rubu hol a počoži ju na ſzo.

Sznyče ſo ſa blido a Klimant pomodliwski ſo ſ krotka pschi-kybze ſo ſ njemu. "Proſchu, ſpýtajce — tak budže wam pola mje ſkłodzec̄."

"A wžaz ſa blidom njebudže?" woprascha ſo knies Schwarz.

"Drufu doſtanu w kuchni — hdyž mam ſa blidom njebudžem." — "Né, né", wolaſche knies Schwarz, "to bych ani kufka do huby njebral. Wſchitzh dyrbimy hromadže jesc̄. Tak je to pola naš w Barlinje tež."

"Né, njechamy nikoho ranic̄ — pschinjeſe ſebi talerje jow, knies Schwarz je poruczil", ſawola Klimant do kuchinje. "Me nanko", my radſho jow wostanem, budžem ſamozr pomhac̄", ſamołwiesche ſo hýž wotroſzena Maruſčka.

"To hysc̄e mie ranili", praji knies Schwarz. "Ja ſo njebočku ſzigu, doniz wſchitzh ſa blidom njebudžem. Wſchako ſ jedženjom kchwatač njetrjebamy."

"Tak jeno pójce a njehaňujeſe ſo", porucži nan.

"Donjeſ tam taſteči", ſchepny macz Maruſčky, "ſo ſo nan ſlobil njeby. Wſchako wěſh, kaſki je."

"Ja tam njepondu — tón knies c̄lowjeka ſ wočjomaj pschekole!"

"To je tam ja donjeſu", praji ſmužic̄e mlodsja Hertka, hysc̄e na pol džec̄o. Wſa talerje a džesče pſchestrječ tež ſa druhič.

Knies Schwarz ſpokojnje na nju počladny a praji:

"To je holčka kaž worjeh."

"Haj, to je ſterje", khwalesche nan ſwojeho lubuſčka, "ta je kaž wojař — njeboji a njeſtrachuje ſo nikoho".

"To je prawie, to ſy pětka", khwalesche ju knies Schwarz. "Štož dženžniſki džen taſki njeje, ſi njezomu njeſchindže. Wſch Handrij bě najprjedy tež bojaſny, ale něk ſo njeda nikomu ſastrachic̄! Tež ja mam družby ſ nim doſcz hary, ale počtuchac̄ dyrbil! Pshezo!"

"Proſchu, njeſladače kaſanja!" kaſasche Klimant ſi jědži. "Bož zahnui!"

Knies Schwarz počza jesc̄. Pschinjeſe hysc̄e najstarschi ſyn, džidže macz a ſkončnje Maruſčka, ſačerwjenena. Pomodličku ſo a kydzechu ſo tež. Bě ſmerom, kaž pschi poliwzy, jeno ſ daloka kwydaſche Handrij, běžo ſ piwom. — Dužy po piču bě woptač, runje wiedžesče, ſo ſmě doma pič, ſtož čhe — inu, bě to w Barlinje ſwuknuť.

Maruſčka stanu, pschinjeſe ſchleńciku knjeſej Schwarzej a nanej. Drufu piſachu ſ jeneje.

Po poliwzy pschinjeſehu howjase mjažo ſ krenom, potom pječene holbje ſe ſlowkami, potom ſajaza. Knies Schwarz jědžesče, ſo jemu wot huby padasche a pschiptiwasche ſebi khetro. Wjele nje-řečesče, njebe khwile, jeno tu a tam: "To je jara dobre, to běch ſebi ani njeſtřikl, ſo móžeſe wžy na wžy tež taž derje waric̄ — wubjernie."

Klimantez macz ſo ſ radoſcu czerwjeniesče, ſo knjeſej ſkłodzí: "Né, dyrbic̄e hýž ſa lubo měč, kaž to pola bura je. Činim ſak derje, kaž móžem."

"Oh, jara dobre", khwalesche a jědžesče knies Schwarz ſ počnej hubu. "W měsíče ſ redka hdy ſ taſkim wězam pschinđem."

Pschi tym wſchaf ſo dopomni, ſo je ſebi trochu pſcheplapnuł, a hnydom ſo wureča: "Né, wo pjerinu wſchaf nam njeje. — Kaponow, hufy, božantow (Fasan) doſcz — ale holbi — — tole ſu holbje — newěrno?" —

"Ssu!" ſiwny Klimant ſ klowu.

"Po taſkim holbje mam ſ redka, te ſu w Barlinje žadne. — Wſchaf jowle Handrij wě — —!"

"Haj, holbje ſu jara žadne", pschihložowa Handrij jara

počmurnjenje, w myſlach pač hysc̄e prajieſ: "Wono je wſchitko žadne."

Knies Schwarz poča na Handrija, pschisponni, ſo ma počny taler načlaženy. "Što pač ty dženža taž do ſo tykaſch, kaž by rjek, ſo ſa zyke lět nječesč?"

"Inu, pola maczere ſo ſlepje ſkłodzí", ſamołwiesche jeho macz a hladkowasche jemu wložy.

"Ach, ja jemu to popſcheju", praji knies Schwarz, "ale ſo by ſo njeſdalo, ſo pola mje nuſu četpi".

"Što budže ſebi tola na to myſliz? Proſchu, jěſče a pječe, knies Schwarz", nuczesche Klimant hoscza.

Knies ſe Schwarz počoni klowu: "Džakuju ſo, hýž mam doſcz!" Wotré ſebi ſ rubiſtikom ſchnawzač a dopi, wobhlađuo ſo po karanje. "Kello je to piwa?"

"Sa wóžom khanow —"

"Tu macz! To njeje taž hubjene."

"Né, to proſchu, jeli ſo ſkłodzí", napominaſche Klimant, naliwaſo ſ nowa.

"A ty, Handrijo, tu masz, pschinjeſ ſam hisc̄e ſaran, ale bajeſtſeho."

"Kello?"

"Počny — to wſchaf wupijemy. A praj, ſo tam popočnju pschinjeſem a potom ſaplaczū."

Pschinjeſehu na blido hisc̄e pječeneho honacža ſ kalom.

Knies Schwarz wſa ſebi kuf, druhého wſchaf hýž nječashe, dokelž wjazy njeſmōjeſhe.

"Né, to ſmy wam rjenje požlužili", praji Klimantowa, "nět wam nječo njeſkłodzí".

"Hdy hysc̄e mi dali bažanta, bych njeſmohł, na ſwoju duſchu! ſchleńciku piwa hisc̄e wupiju, ale jesc̄ mi njeje móžno!"

Klimant mičnu na žonu: "Jeno pschinjeſ, maszli tam hisc̄e ſhto, ſo ſo potom do bajeſtſeho damy."

"Né, njenosčče, džakuju ſo", praji knies Schwarz, "hýba ſo hysc̄e wžy — ja niz!"

"Jeno džil!" kaſasche muž.

(Pſchihodnie dale.)

Sſerbſki ſpěwanſti ſhwedzen

30. ſeptembra 1891 w Budjſchinje.

(Bokražowanje.)

Wſchitzh počlukarjo běchu haž nanaſbóle ſpočojeni, wſchitzh budžbu a ſpěwanje jenohložnje khwalačhu. Tež c̄i, kotsi ſebi wjele žadaja, pschispōſnawaja, ſo je miſchtř Kožor ſe "Symu" ſebi ſamemu a jeje bažnilej nowy nječinithy pomnik ſtaſil. A taſkeho pschispōſnacža a taſkeho khwalby je ſebi naſch kompoſitor c̄im hóle ſaſkužil, dokelž je ſa taž krotki c̄iak taž wulke dželo ſhotowil a nam hýž wob leto ſaž nowy konzert ſ zyke nowej budžbu wuhototak.

Hudžba je najdoſpočniſha deklamaziſa. Deßlamator, kotsi ſažen ſo počhodnoſtjue kaž předat předowanje, móže drže ſkłowa a ſady wuſběho wac̄, a taž to, ſtož čhe bažni ſrajc, jara ſrohymliwe ſčinicz, ale hubžnít dokonja hisc̄e wjazy: ſ hložom, ſe ſyňkami wubudža wón móhř rjez njeopřeđnje wſchě myſle a čiuža w naſchej wutrobje, kotrež ſu w bažni jeno ſe ſkłowa mi wuprajenie. Hudžba je bažni to, ſtož raňſe ſkłonzo ſwětkam: w khlodnej nožy ſu jich ſeluſki ſaždelenie, ale hdyž je přenja c̄opla pruha wokoschi, wotučza, wotamku ſo a roſſcherjeſ ſi nowa ſwoju wón a poſticeſa pilnej počožky ſwoj ſkłodki mēd. Wobodnje ſu Kožorowé wožiwiſaze hložy ſmyk ſeſlerjowých pězni hálle doſpolnje wotamku, taž ſo wſchě myſle, čučza a ideje, kotrež ſo w jeho ſlowach khwaja, wotučza, hdyž je ſo jich hubžníkowa truna ſe ſwojim móžnym kufkem dôlkula, a hnydom je jich rjanoscž a kraſnosč wſchém pſchitupna. S teho ſo tež wujazna, ſo je Kožorowa budžba runje taž ludowa, taž ſerbſka a — ſtož ſo wo "Symje" wožebje khwalt — runje taž ſlowačka, kaž Seſlerjowé pězni. A teho dla ſměři wſchě, wožebje pač tež tutón najnowoſhi ſpěwanſti ſhwedzen, radostnemu, nadžije počnemu naſlētnemu ranju pſchirunacž, hdyž tybz luboſných ſwětkow ſažczeje a c̄i wózko a wutrobu ſažczeſeli. Tola ſwětk ſaž ſu ſwadnu a wuſhnu. Ale mjes ſwětkami, kotrež ſu nam na tuthy ſhwedzenjac̄ ſažczele, je mnogo njeſmjerſnicžkow, kotrež ani naſymſke wětry njeſlemja, ani ſymſke mróhy njeſnicža, kotrež budža jenak mlodne ſc̄eč, doniz budže ſerbſka wutrobu ſažkuwac̄ a ſerbſki jaſk ſpěwanſ.

Njerobzělne kaž pěken a jeje hlož ſtaſ a wostanjetaj bažník a hubžník, wostanjetaj mjenje ſeſler a Kožor. S džakownej a ſ hnutej wutrobu ſhlađuje kaž pſchezo taž wožebje w tuthy dnjach zyky ſerbſki

narod k tutymaj sbudžerjomaj herbskeho pišmowstwa a spěva, herbskeje narodnosće a herbskeho kejewdomja, tola niz jeno k nimaj, ale tež k temu, kotryž dónit narodow postaja, kotryž je nam Sejlerja a Kozora daril a nam psches njeju tute radoſtne spěwanske hřejebzenje wuhotoval. Niz pſchipad, ale Boh ſam je nam jeju poſkla!

Se "Symu" je něk' wilcketne džela "Počaſy" dočorjane, dželo, kaſkeho ani wilke narody nimaja, dželo, kotrež budže węczne cjeſcež a khwalbu herbskeho ducha pſchijewicz. S tym je miſchtir Kozor wilki nadawł, haj nadawł swojego hřejebzenja dopjelníl, a može ſo ſtač, ſo je poſleđen hřejebzeni tež woprawdze poſleđni wýchech byl, kij je nam wón poſkicil. A byli woprawdze temu tak bylo a žana nadžija na ſahowidženje njebla — ſchtož džé wot Boha ſameho wotwiſuje —, dha ſmeli wuſnac̄, ſo je ſo ſ tutym hřejebzenjom wilka licžba kraſnych herbskich koncertow na doſtojne waſchnje ſkončila. Wophtarjow bě telko, kaž ledy hdy předy, psches 800 billetow je ſo pſchedalo. Mjes mnohimi nahladnymi hřejem i mjenujemy jeno Budyskſeho měſčanosc̄u k. dr. Käublera i knjeni mandželſkej, k. ſchulſkeho radžic̄ela dr. Wilba. Šdžekane ſſerbitvo bě derje ſastupjene, ale — a to je węſcje najwažnische — najwjaſy poſlucharjow bě naſch luby herbski lud ſe wſho a měſtow poſkla, tak ſo bě runje tutón hřejebzeni tak prawje to, ſchtož byc̄ dyrbí: hřejebzen ſa herbski lud. Haj, to je naſcha najwjetſcha radoſć, a to budže herbskemu miſchtire ſyňkow najwjetſche narunanje, ſo ſebi runje cži jeho dželo wažiež a cjeſcež wjedža, kotryž je wón ſwoju ſyku dželawosć poſhwyciſl: herbski lud.

Nimale poł ſta lét je ſo minuko, ſo je džowka wilkeho herbskeho wótczinza přeni kawrjenzow wenz jako ſnamjo ſlawy, cjeſcež a džaka zykleho ludu młodemu, nadžije polnemu kompoſitorej na hlowu ſtaſila, a hlej! jeho ſlawy ſo hiſhcež dženja jenak młodni a džakownosć naroda je ſamna woftala: džowka druhého, ale niz mjenje ſa ſklužbeneho wótczinza je jemu, něk' cjeſcež doſtojnemu starzej, ſ nowa cžolo wobwěnzovala. Tamny wenz kawrjenzowych ſopjenow drje je ſwjadnul, ale wenz ſlawy, kotraž ma ſo ſ nim woſnamjeniec̄, ſo hiſhcež dženja jenak ſeleni a budže ſo ſelenic̄, „kaž doſko ſ drjewom ſelene h'v'ga ſtač te hory ſuſiske; doń ſamjen tam na ſamjenju ſo ſběha k njeſju móremu a ſprewe ſórko ſlēborne do ſſerbow ſolmy ponjeſe!“

Nadobne myſle, hľuboče cžuc̄a wěry, nadžije a luboſeje, na božne a wótczinke ſmyſlenje, ſahorjenosć ſa wſho, ſchtož dobre, Bohu a cžlowěkam ſpodobne je, naſlepſe, ſchtož cžlowěſku wutrobu napjelnja, je miſchtir Kozor we ſwojich ſyňkach wuprajil a do ſwojich hložow na węczne čaſhy ſakuſlaſl; teho dla budža jeho džela trač ſa tamne myſle a cžuc̄a, kij ſu njeſmertne, a jedyn narod budže je druhemu podawac̄, „kaž doſko možy myſlenja duh ſuſicki ſadyn ma a ſadyn jaſyl hiba ſo“. A byrnje-li ſama herbske ſeſky doſchumile, ſprewe ſama wuſaknuſla, tež potom hiſhcež woftanje jeho ſlawy runje tač wilka: pſchetož niz ſa čaſk, ale ſa węcznosć je tón dželal, ſchtož je to cžinil, k čemuž je Boh jemu dar ſpođiſl. Haj, ſawěſcie naſhemu cjeſcenemu a ſlawnemu a wot zykleho naroda lubowanemu miſchtire, kotryž je ſ wilkin, jemu doverjenym darom ſvěru a piſnje, ſtajnje a wutrajne ſluktoval jeno k temu, ſo by nam wutrobu troſttoval, roſwieſelil, poſběhoval a natwarjal a nam tak puc̄ ſa ſahinemu a węcznemu ſbožu poſkowal tam, hdež jandželjo „haleluja a hanjen“ ſanochuju, ſawěſcie jemu dari něhdy po tutym ſwjenju niz ſachodny wenz cžlowěſte ſhwalby, ale krónu węczneje njeſachodneje ſlawy tón, kotryž je nam dal wutrobu, ſo bychmy jeho lubowali, jaſyl, ſo bychmy jemu khwalbu ſpěvali, a wucho, ſo bychmy jandželov ſpěwy węczneje ſluchali.

Zich mjeno je ſbóžni,
Zich dom ſu jažnoſež.
Zich njejma horjo,
Zich doſtak je tražnoſež,
Kij cžaka tež naſk!
(Pſchichodne dale.)

(g. Sejler.)

Ze Serbow.

S Budyschin. Wot 1. oktobra ſmědža ſo ſajazy a bažanty tſelec̄, wot 16. oktobra je tež hońtwa na hory bowolena. — Na horach lětža wjele ſajazow njeje, w runinje je ſich wjaſy; kurwoth ſo ſenož w ſlabych ſtadlach naděndu.

— Wilki Lauez hřejem w Budyschinje, w kotryž ſo w poſleđnih lětach wých wjetſche hřejebzenje, tež naſche herbske ſpěwanske hřejebzenje, wotbywachu, je najſkerje najdlje ſtaſl. Najwyschicha poſtowa wſhynoſež h'ze w Budyschinje nowe wilke poſtſe twarjenje natwaric̄, dokež ſtary poſtſi dom na bohatej haſy na žane waſchnje wjaſy njebožaha. Sa měſtno k nowemu twarjenju ſu Lauez hotel

a ſahrobu a někotre ſuſodne h'že wuſwolili a pječa ſ knjeſom Lauwom węž h'žo wujednali. Wjele drje jich je, koſiž měnja, ſo tole měſtno doſez h'žane njeje, dokež w hrjedžiſne měſta njeleži.

S Njeſhwac̄idla. 7. oktobra bě ſo tu na ſkótnych vilach 348 howjadow, 106 ſwini a 230 proſatow na pſchedan pſchiwiedlo.

S Bułojny pola Wulich Šdžar. Šandženu nježelju 4. ott. je ſo tu wobzaromne njeſbože ſ hrajkajom tſelby ſtaſl. Pola polenka Handrija Nječe mjenovaný džen domjazu nadobu ſa Nježou h'otru, kotraž bě po ſtaſu, na wós noschachu. W Nježowym domje ſo tſelba h'owia, kotraž bě ſo wondano wupožeſla a kotraž bě hońtweſet nathlanu wróciſl. Pſchi munoschenju domjazeje nadoby bě tſelba na pucžu a ſo teho dla do jeneho ſuta ſtaſi. Nekoti h'olz, k wurumowanju pſchiſladowazy, ſo tſelby dohladach. Jedyn ſ nich, džehac̄leth ſurij Volk, ju pſchimnu a ſo ſ njej do jeneho džehac̄lethneho h'olza, pola Nječež bydlazeho, měrjeſehe praſiſy: „Nekto tebje ſatſelu!“ W tym ſamym wokomiku ſ tſelby wupražnu a ſchrótowe ſulti h'olz do ſleveho ramjenja ſleſichu. Lekat je někotre ſulli ſwucžahak, tola wých njeje namakac̄ moh̄, dokež h'kubolo teža. Wobzaromny h'olz je czeſko ſranjeny, a ſo wo jeho ſwjenje hoja.

S Rakez. Wutoru tydženja wječor je ſo tu h'ža, murjerjeſ ſcholcze ſluſhaza, wotpalila. Scholtow ſhwal, kij na tudomnym ſnježim dworje džela, je wohén ſaložil. Jego ſona je ſama gmjenſkej wſhynoſeži woffewila, ſo je jejny muž ſapalek. Tutoń bě mjenovaný wječor ſ domu wotſchol, ſwojej ſonje praſiſchi, ſo twarjenja tudomneho ſublerja-najenka Gana, pola Kotrehož bě předy na podružſtuje bydlit, ſapali, dokež je jemu Gano wobydlenje wupowjeſil. Po h'wili ſo wróciſwski, wón ſonje praſi, ſo ſo Gano twarjenja nihdy na nihdy njeſapala, a ſo teho dla ſwakiej h'žeu ſapali, ſo by tón, runje kaž wón ſam, na podružſtuje bydliz dyrbjal. Dóřy po tym wo prawje Scholtow h'ža w plomjenjach ſtejeſe. Plomjenja ſo, dokež bě twarjenje stare a ſe ſkómu kryte, ruce ſupſteſtreſe, tak ſo bě ſedma móžno, Scholtowu ſonu a džec̄i wohnnej wuthowac̄. Nekotre ſwinje a koſy ſu ſo ſobu ſpalile, runje, kaž je ſo wſha domjaza nadoba a draſta mot wohnja ſanicžila.

S Lubija. W ſchwartym wježnym krajnoſejmiskim wólkym wotřeſu, do Kotrehož někotre herbske woſady, a to Ketticžanska, Bułecžanska, Koſacžicžanska a Wóborſka ſluſhejo, ſmeja ſo wutoru 13. oktobra nowowólk. Konſervativna ſtrona je ſa ſwojeho kandidata knjeſa ryczektublerja E. Hähnela w Koperzach poſtaſila, kij je h'žo pſchi poſleđnje wólkje, hdyž tež ſ malej wjetſchinu, nad liberalnym kandidatom dobył. W naſchim wotřeſu ſu ſo ſſerbo pſchego k konſervativnej ſtronje džerzelji a budža tež tón ſrōc̄ ſa konſervativneho kandidata hloſowac̄. Duž, ſſerbia w Lubijſkim wotřeſu, džic̄e wutoru 13. oktobra wſhity, koſiž macze k temu prawo, k wólkje a wotedaſcie ſwój h'olz ſa knjeſa E. Hähnela w Koperzach.

S Wojerez. Ma Koſhfurtsko-Žallenbergskej zelesnizy, kotraž je w rukomaj pruskeho knjejerſtwia, někto, a to wo dnjo a w nozy, 36 cžahow jefdzi, bjes nimi nimoměr wjele tworowych cžahow. Naſche jenicžke ſábanje jenož je, ſo bychmy ſo ſe ſelesnizu ſ Rakezam pſchiſamli, ſo bychmy ſu Budyschinom a ſ tym ſ zykej ſakſej Hornjeſ ſuſiju w ſwiaſtu ſtali. To by ſa ſyku ſulowſku a Wojerowſku wofolnoſež, haj ſa naſch zyky wotřeſ ſajwetsche ſbože bylo.

S Kulowá. Šchwartk tydženja je ſo w Kulowje jara wobžarujoſní podawł ſtaſl. 6 lětny h'olczež poſtarja ſakela bě ſ někotrymi towaroſchemi do pěſkoveje ſamy wuſhół. Bjes tym ſo druſy do ſamy ſlakachu, ſebi wón delka ſ džerž do ſwajeje ſarki pěſk ſypaſe. Ma dobo ſo ſežena dele ſypnu a h'olczeža pod ſobu poſrjeba. Jako cželo jeho ſa pěſka hrjebachu a jeho h'kubokoſrudženymaj ſtarſchimaj pſchepodachu.

Se ſteho Komorowa. Tudy wudhri wutoru wječor wokoło 9 hodžin w měſčanskim mlynje wohén. Tón mlyn wobſteji ſe ſedmich h'lownych twarjenjow, ſ Kotryž 4 na prawym a 3 na lewym brjoſy řeky ſprewe ſteja. Palesche pak ſo na prawej ſtronje řeky a to wysche ſprewe na ſotwarcie ſtejaza woleńza a wakta. Jenož dobremu wětrej a temu, ſo móžachu ſlawy wodu runy puc̄ ſ řeky h'rekac̄ a teho dla w njeſchetořh'jenej h'ekawoſeži wostac̄, ma ſo pſchipiſac̄, ſo móžachu ſo pſchilegaze koſehnje a rěſak kaž tež tsi poſhody wypſe ſabryzne twarjenje ſrōc̄ec̄. Pſchi haſchenju ſo teho dla njeſbože ſta, ſo połnōzne ſwifſle ſo paſazeho twarjenja pſchecživo wſhemu woblicženju won a niz nutz padnichu a někotrych haſcherjow, kij na ſeſežy ſ ſupjelninej h'žej ſtejachu, ſaſypnuſchu abo do ſprewe torhnuču. Pſchitomni džeržachu wſchitl ſa ſhubjenych, ale hdyž ſi ſura a popjełowych mróczelow wołanie wo pomoz wuſhyschachu, walichu ſo 10 haſcherjo do paſazych roſpadankow a do ſprewe a

wumóchu na spodzjivne washjne schyriach towarzchow, jenož lóhko franiennych a wobodrjenych, s rospadankow. Dwemaj so hnydom na wopalsnichcęju selska pomoz dosta, dwaj druhę dyrbiesichtaś so do swojeju domow podacz. Hacż do wodżerja hascherjow, s mienom B., kotryż na tyle wopaleny a na wutrobię smieczeny hiszczę we lóžu leži, fu wscitzy druzh saħo czerstwi a cziki.

S Brēsowki pola Gslepeho. Wutoru 6. oktobra je so tu domny wétrnik wotpalil. Wétrnikowu přjedawski wobħedżet Schmidt, kij bě s wopisztwom do dolha pschijsko, czehoż dla je hubništvo wétrnik na pscheħadżowanje pschedało, je wohēn salożil. Po pschedacżu wétrnika Schmidt do Kromole na knieži dwór czehnjesche, tola dofetż bě nimō mēry lēni, jeho se klužby wuħnachu a wutoru jeho a jeho hwojbu, żonu a 5 dżeczi, do Brēsowki pschiwiedżechu, hdyż jemu gmijensku khęgu jako pscheħyt pschipokasachu. Tsi hodżinu po hwojim pschihadże Schmidt walczł kłomy wa a s nim k wétrnikej czierjesche, s wotpohladom, wétrnik sapalicż. Dokelż tam runje nichčo njepscheħwasche, mögesche wón wot nikoho njesadżewany wotmyħlenu njeskut wuweisċeż. Hdyż jeho sajachu, so wón hnydom wusna, so je wohēn salożil.

S Khocżebusa. Psched někotrymi dnjemi so w jenej wħi pola Khocżebusa pschi dżelle na polu bur se hwojē żonu swabżi. Runje hynome widlizy w ruži dżerżo trjebasche je rosnjemdrjeny pschegiwo njeż a sranu ju czeżżi w boku, tak so na druhi dżen wumrie.

Dary sa natwarjenje herbsteho domu.

Sserbowka 30 hr., s kniżkow rospħedachu: M. Schewežik 13 hr. 70 np., Liska Għusseč 6 hr. 50 np., kaplan Kral 3 hr., Petru Narçik 3 hr., stud. Mich. Bur 2 hr., Jurij Schudak 1 hr. 30 np. — Hromadje: 59 hr. 50 np.

S dżakom kwiċiye

M. Mierwa, pokladnik M. S.

Přílopk.

* Hrośbny njeskut je so tele dny w Barlinje stał. Dżewjatmacże-lētna klužobna holza Augusta Machusez je njeħbelu popoldnu hwoju klužbnu knjenju, 67 lētnu rentierku Mathildu Adlerez, w jenym wobħdenju na Lüxuskej dróši hymnokrejnje sakola. Stara kniežna, kotraż je psches mordatku ruku wumrijek, so, njeħdiwajż hwojē wħiħoje starohi, žiwenja rad wjekeslesche a towarzħu lubwasche; wona mējesche samożenje, s kotrymż żebi wjecżor žiwenja tał wjelle hacż mögħu porjēsħeħe. Jako podpjedu w hospodarstwie pschis wa holzu, kotraż dolhe lēta k spokojnoscji knjenje hwoju klužbu wobħstarasche. Hdyż so holza lētja augusta wōżeni, ju wona boħacże wobbari a so hisħeġe też s tħim sa jejni hwojbu postara, so wona jejni mlobšu żotru do hwojē klužbū wa. Tale, Augusta Machusez, po druhich pucżach khobżesche, hacż starsħa żotra, nětto wōżjenja pohonċowa Bierbachowa. Bjes tħim so bē ta pilna, sprawnia a ġwernia, bē mlobšha żotra njeħprawna, paduċċha a do hwejni l-oħċċi. Wospjet innejše wēżi kranuwschi żebi wona swerti, hlu-scho do kafy hwojē knjenje hrabnucż a jaħo rubjenstwo 300 ml. hwojē żotje pschinje, kotraż pak pjenjeh wobkranjenej wrōċi a ja mlobšu żotru, kotraż je prawy pucż smiħla, dobre fl-ħloq sapolożi. Dokelż so ta też roskata pola suje, dobroċċiwa stara knjeni paduċċi woda a pakostnizu po jenej prostoje w domje wobħkħowa. Börjix bē paduċċi sabħi, a Augusta so saħo westa cżuiesche. Wona żebi na nowe njeħoċċinstwo myħli. Sħiħo by wéril, so żebi mlobda 19-lētna holza se wħi na mordatstu myħli? A tola so njewrjomme sta. Zej cżertowista myħi pschipadż, hwoju knjenju flónzawacż, kotraż bē jei telko dobrotow wopolkasa. A wużjedjenju hwojēgo żadlawheho wotmyħlenu żebi njeħbeli popoldne wuswoli. Knjeni po wobħedże khwilu pospi, so by posdżihsu spsħecżeleni hwojbu wopyta. Se hymnej rosmiħlenu so holza na hwoj wopor wali, nōg w ruži sakħiex a so s knjennej kruju barbi, kotraż je njeħażi se spanja wozucżila a w preñim strasħe ani sakħiħi nju. A hdyż qidżi wo pomoz wolač, ju holza sa sħiħu dajj, cżiżnej lu t-semi a, s nożom do jenej kafajo, na njeż s noħomaj teptajlo a ju dajj ju wona flónzuj. A tuton żadlawi njeħħi njeħamōze na hweđomje njeħrafniż żaneħha faciżiċċa cżiñiż. Augusta so k rejam pschi a s rubjeniemi pjenjessami bōrxi dom wopuċċi, w kotrymż je jenja dobroċċella runje wudħiħala. Mordatka s-kħrōħiim woblicżom psched hwojū żotru stupi, wona na reje bie, rejha a żortuże, jafo jo budżiše so nicżo njeħtal, hacż do poħnożi. A też někkole hisħeġe mordatħiżne hweđomje innej - wona so psħeklepaniċha pola suje, hacż najnejknicżomniċhi fl-ġoġi. S njeħoċċi woblicżom,

s wumphlenu nastrōżenoscju wona domownikej praji: „Moja knjeni je hżenja w nożi wumrijela!“ A potom mlobostna fl-ġoġi wa wħi, so by so sħaħħi, so je so kniežna Adlerez w duchah-kħorosciżi ħama flónzawala. Kajje bjesdno fläżenoscja a hreħha! A potom, hdyż so mordatka nadżesħe, so jenijn hám mèra, wona radoċċiwa sawola: Reindel (tał pruksi lat-reħa) njejmēje cżesċeż, so so minn bliżej sejnacż. Tola wjecżenje bōrxi fl-ġoġi seżżeħħasche. Psihi pscheħħiżenju mordatħu do wocħow prajċi, so je wona mordatħiż fu sciezura. Majpriodżi njeħanu bieżżejjie pprejse, tola so w hwojix wureċċaq fasschmjata, so żaneħha wupuċċa wjazzy njevvedżesħe, a hdyż jei flónzun prajċi, so fu w jenej drascie w turnerje 460 ml. a w jenijn klobużi 46 ml. fl-ħowawħiħi namakali, so wona mordatħiż wa wusna. Majpriodżi wona wudawasche, so je so psihi riedżenju nożow se hwojē knjenju swadżila, so je so psihi tħim rosnjemdrila a se sħobami s nożom do knjenje kloba, na cdoż je ta sħiħiċċa. So by knjenju mjeħġeż nużżawala, jeju sa khornat sħrabla a ju s-porstanti do kloba klobżila, so je smierni a myħġiow sħiħiċċi k-femi panula. Psihi tħim je wona khwilu so s-nnej bēdżiela, iej zużu wopush s-hlowi torħnula a sub s-ri ta wuraħxa. Hdyż je knjeni na semi leż-za, je s nowa do jenej s nożom kloba, doniż so wjazzy hibba njeje. Idiż, hwoju knjenju wurubiq, je Augusteje Machusez hija pjanu, hdyż je jei listonosher 450 ml. pschinjeż. Leħdy je so wona rossħużiela, so pjenjes możowacż, żammo hdy by so to s mordatħiż stacż dyrbjal. W tuttum rossħużenju je so wona poħylnika, widżawski, so ma kniežna Adlerez, hdyż njeħbelu tyħdejse sliċċbowanje sa mloko saplaċi, pjenjesy w portemoneju.

* (Heinzeg mordatħiżi prozeż.) So möže so Barlin, klowne město nowego němleħi khegħorista, s połnym prawom „nowy Babel“ mjenowacż, so Barlin wulke cżjordi luuđi w żebi khawa, kotsiż fu do najħluħscheħi blota cżelniżi pożadaniow a bjesbōgħi njeħħi klobu sħanuli, a so so Barlin w tym wot Parisa a Londona njepsħetnej, wo tħim je jaħdżen tyħdej għrawiżi prozeż hswedċi, kotrąż so tam psħecżiwo dżellegħi Heinzy a jeho żonje wiedżesħe. Psched 4 lētami w septembri na ranje wot 3–5 hdyżi fu w Barlinje nōznejha strażnika Brauna w bliskoszi Hilzinej zyrlu jażdlawne waqtnejne flónzawali a potom na sħiħiż poviħnuli, so by so sħaħħi, jaħo budiżiše żebi Braun ham žiwenje wa. Polizija pak hnydom spōsna, so bē pod rukku mordarjow wudħiħa, kotsiż beħlu jemu najpriodżi sħiniżi tobak do wocħow cżiżi, a potom hoborskhe muža, hdyż s-wocħomaj idużiż njeħożesħe, do sħiħi klobi a sabużli. Tulanje so bōrxi na westheho Heinzu a jeho żonu wobroċċi. Heinza, po prawiżi hornċej, byħdi se hwojē żonu w cżmowej pinji někajkhego dwora w pschedmietċe; wón niċċo njeħżela, ale żi iż-żo s-hanib hwojē żon, kotraż je ssawna kurwa. Heinze mandżel-staji so s tħim psħeradżiċċa, so Heinzwara, kotraż so wiedżenje se hwojim mużom wadżesħe a pjerjesħe, huxxixi w sħobax na njeħħi sawola: „Ty mordarjo nōznejha strażnika!“ Też je hwojemu mużej druhdy hrośħa: „Twoja kultepa (to je ħlowa) dyrbti dele, ja krydnu 15 let jaħstwa.“ W kudniżi w ujednajnu, psħecżiwo Heinze mandżel-staji so wiedżagħi, je so na 50 hweđiow psħekħiżha. Ale kaifti je to lu! S wjekha fu kurw, a to holżi, żon, wudowy a jidu kumpano! A sħtoż woni wupowjedħaju, każ-żejjek zyke sadżerjenje, je tak njeħorne a wohidne, so so klobi kħsejjiżan w hukkosej hwojē dusħe wistrōżanu prasħa: je mögħo, so so ta'fele njeħħi na hwejjie stava? — Prozeż hisħeġe k-fonci njeje, dokelż ma so hisħeġe hswed ġust w Chicago w Amerikah psħekħiż. Prjedy hacż wotmolwjenje s Ameriki dōndże, sħandu mēħażi. Ale kaġġuli wupanje, to je s-żiexha prozeżha idużiż: so sħtoż je do l-żenjissi a kurwa stwa saparū, tħon so też k-fondmu druhhemu hreħej a bjesbōgħi sħiħiżi hdyżi a ponuri so psħex hukkħo do masaneħha blota cżiġiex rossħablosse.

* Wo strasħnej hońtie se ta tigrom s Oberhausenena piżżej: S Weidauerez swiżenja (menażerje) 3. oktobra wobhomlejha k-talawisti tiger cżelni. Psihi psħewiżenju do Oberhausenu bē so nassejje deċsa kletkhowha dna njeħħi puschċi, a tiger bē ju s-pasorami na bok fuużi a s-nastatej dżeru twobħni. Wobħedżet menażerje wo tħim powiesiż polizi, so, kotraż wiċċi, hwojē mužiżwa a dobrom lu wobħiżi. Hisħeġe wjecżor se sapalenji sħaklemi a sħiħiżi l-oħra, wħi kieni njeħħi, wobħiżi. Nienamakawisti so wekkolo dwanċċiħi hdyżi domoj wroċċi. Dwej-hdyżenje posdżihsu polizi, jaħo cżiex, so je cżekknejnżi do dwora saħrodnita Tourneura psihi Mühlhausenistim sħoħnej sabżi, jaħo pħa salużi a so potom do dwora barbjera Gelberta dobly,

tam w hródzi jene kwinjo segral a so nětko w sahrobi leži. S nowa ho polizistojo, hascherjo a wschelazy polizistojo, s tselbami, revolbrami, lebjemi a kekerami wobronjeni na hontwu puschczicu. Bjes tym so dzel hontwjerjow se schozeja do Felbertez a kuhodnych khodow dzesche, spyla druhí dzel tigrej pucz wot sady salehnuc. Polizajski komisar Urbach a žandarm Stöber runje do Felbertez dwora ho wobhlaďujo a tselbu hotowu dzerzo stupitaj, hdyž na sahrobi tselba salusnu a w tym samym wokomiku tiger wykolo psches murju do dwora skoczi. Komisar Urbach tseli a trzech swerislo do hlowy, kotrej ho rucej wobroczi, so by psches plot skoczo, bjes tym so komisar Urbach a žandarm Stöber někotre kultu sa nim prafnuschtaj. Rosnembrisene swerijo na tamnej stronje murje a plota s semi panuwochho ho na njesbože na žandarma Kalu wali a swoje mordatse subiska a tozy do jeho praweho sczehna faruba. Wéz bě žadlawa, kschili pschesczeharsow, stonanje franjeneho, satraschine rucej dzivjeho swerjeca, s temu zyla wokolnoček bluko wobhlaďena wot kwičazeho ranja — to bě wokomik, w kotrej tež najhróbliszechho hroza pschimase. Tu žandarm Ssymen na dzesacz kroczelow dalokosege na tigra, na swoim woporej fedzazeho, kultu tseli, katraž jeho po sbaczu do rjapa trzech a schromi; pschetoz hdyž chze ho na noweho njeprzeczela walic, jemu mozy njedobahaju; w tym samym wokomiku do njeho s tselbow žandarma, komisara a třich druhich mužow kultu prafnu, s kotrejmiž ho wón do ſmijercze sateli. Bjes tym se wszech stron pschesczehario pschihach, a tselby kuskach, jako so by do bitwy schlo. Kultu, kotrej nětko morme swerjo dosta, budzichu dozahale, zykej czerjodze tigrow živjenje pschirkotzic. Bohu žel pschi jenym franjenu nje-wosta; někajsi tselet, kotrej jara horliwie do powětra tselesche, wot sady do hascherja Darmstädtera trzech; kultka psches bledro dzesche a jo slama. Žandarm Kalu a hascher Darmstädter staj czecko franjena. Kalu je prawa noha wot hornjeho sczehna hacj do bristwe roskuzana a roskrapana. Morw tiger ho jeho wobhledzjerj pschepoda, kiz je s jeho ſmijercu na 3000 ml. schkody poczepil.

* Do Templinskeho jaſtwa tele dny młodu žonu s Berholza pschijedzechu, katraž je swojeho muža sakola. Woklebnitschi, kiz bě kublet a woklebnitu poddath, ponidzeliu popoldnu s bernamei s pola domoj pschijedze. Wón bě ho, kaž často, wopil, a ho hnydom se swojej pschichodnej macjerju do swaby a pukow da. Pschi tym bě ju kublet s schodam sczahnul s wotphladom, ju tam dele cizhnu. Młoda žona ho dohadowači, w tajkim strasche bě jejna macz, pschihna a s ruku, w kotrej wótry noz s kraczu khleba runje dzesche, swojeho mandzelskeho s wutrobje storeži. Ma njesbože wona tak storči, so ho noz hacj do pluzow faktu a kublerjowemu živjenju hnydom kónz sczini.

* (Bědowanje wo nôznostragnikowu trubu.) S Jeversa w Oldenburgskej ho nam wo żortniwym podawku piše: W bliskim Witmundze maja czechni a pôzciwi měscheczenje s faktanju nôzneho mera a swojeho samozenja nôzneho stragnika, kotrej dybri, so by dopokasal, so njedrema, ale so je na nohomaj, kózdu hodzinu po měsceze khodzo trubic. Nětko pak měscha ho do teho sre polizajstwo. To praji, s tajkim trubjenjom ho padischi a druhý woklawi nôzni dundakojko ledzibili czinja, hde stragnik pscheywa, a czim lože moža se swojimi dolhimi porstami swoje nôzne dzelo a swoju woklawosęc wuwjesc. Měschecanszky fastupnizy pak jenohlóznie wotmoloszku: „Né! dale ma ho trubic!“ Wbosy pak njeběchu ho na tñejfa krajneho radzicza dopomnili. Tón pschibuzgi jím 10 hr. khostanja, jeli ho dale trubi. Tak je nětko pschekora hotowa; pschetoz měschecanske fastupnistwo nozhe hebi prawo na trubjenje nôzneho stragnika rubicz, a chze ho teho dla na kralovské tñejzestwo w Kurichu wobrecz. Tole bědowanje wo nôznu trubu je zyke Witmundske woblystwo do njeproko staſi.

83 lét starý hrabja Esterhazy je 2. októbra w noz na puczu s Wieselburga do Preßburga pola Keilburga s wosom, s tonjemaj a pohoncjom s wykoleho brjoha do Dunaja (Danawy) zwrocziel a ho fatepil. Jeho czeło su nasajtra s Dunaja wuezahnuli. Pohonc je ho wumohl a powieda wo tym njesbožu, so je jemu hrabja Esterhazy pschitkaſal po polnym puczu s Dunajem jecz, hdejž ho na nahym brjose to njesbože sta. Po druhzej powjesci ho na to tula, so je starý hrabja, kotrej je s někto tñaz slothmi do Preßburga jeli, slostnikam do rukow padnul, kotsiž su jeho morili, wurubili a s wosom do Dunaje dele storežili. 17 lét starý pohonc je sajath.

* Založny podawł je ho, kaž s Queenstowna pišaja, na Glens Islandze stal. Lódz „General Banning“ ho s kokosworejchami nakladowasche. Duż ho nahy wichor sběhnu a ju do wotewrjeneho morja czerjesc. Na njej běsche wokolo 100 domorodnych, kotsiž hnydom do swojich čołmow sešlakawscy s brohej dojecž ho prózo-

wachu. Ale w wichorowych żolmach ho někotre čołmy rosbichu a 38 mužow padze do wody. Stadlo žrawizow (Hajow) ho hnydom do nich da a jich wózom sefra. Jenemu mužej běsche wobej nosy wotkužnjenej. Drushy ho wumóchu.

* Porod pod lokomotiwu. Žónska, katraž čzysche pola Cambrai železnizu pschekroczie, ho wot lokomotivy shrabnu, wleczesche a rosmecze. Maschinist, kotrej jeje stavu a kruchi drasty ſberasche, namaka mjes nimi nowonarodzene dzeczatko, kotrej běsche jenož na jenej nožy trochu wobodrjene a hewal zyke čzile a žive.

* Druheho morwego su psched někotrymi dnjemi w Trakhtje pohrjebali. Bě to jendzelski połnoródny ſrebz (hengt) „Marsworth“, kotrej bě psched 16 létami sa 108,000 hr. kupeny, a kiz dyrbjescze ho nětko satfelicz, dokelž bě na kschiz wolkromit.

* „Najebacz pschichoda“ je husto heſlo teho, kiz nashymu schtom, kotrej ho se žabom ſhibuje, jeho plodow porubja. Hörje hacj po kropach leža potom pod schtomom ſopjena, pupki, mialliszech, haj zyke halosy. S tym ho schtom sa pschichodne lěto wulzy jara wobchłodzi. Czim wobhlađnivischo ho žad ſchęipa, czim mjenje ho plodne pupki pôdla wobchłodza, czim lepsche su wuſlady na bohate žně w pschichodnym lěče. Čornoscz je, ho sa kózdyhym jabluczkom nadzerač a pôdla halosy ſhibowac, doniz ho njeſlemja. Wschón žad dybri ho po prawom wobhlađnivje ſchęipac, tak so ho žane mialliszech s plodnymi puplami sa pschichodne lěto žobu njewotorhneja. Ssymi dobre druziny, na pschikkad gravensteinarje, Kalvile, parmeny, kardinale atd., wobhlađnivie ſchęipal, dostanjesch sa litr, čzesch-sli je pschedac, 20 a 30 pjenięſlow, kzyli je tchaski, niz rady 10, dokelž su nabite a njenahladne. Daž wschém jablukam doſrawic. Njeſrawe tak twjerdze wižaja, so pschi ſchęipanju bjes wottorhanja mialliszechow njewotendze. Jenož doſrawjene jabluka maja rjany napohlad a doſez ſkłoszce. Uſchasz kme ho jenož tuni žad, kiz ho s winej naložuje, bory ſuſchi, abo hnydom pschetrjeba.

* S muki wot wuroſzenej rožki pječe ho dobrý khleb. Knies dr. Hermann w Wutolečzach dasche rožku mlecz, kotrej je ſornjatka běchu nimale wschitke zyke wuroſzene. S kózka rožki, katraž 160 puntow wajesche, namle ho:

dobreje muki	102	puntow,
frēnjeje muki	17	=
czorneje muki	15 1/2	=
wotrubow	16 1/2	=
wupad	9	=

Wot dobreje muki da wón 40 puntow do 31 puntow wody rosmecze a czeſto po wschodnym waschnju wobstarac a potom potruhy wažic. Potruhy roshēzachu pschi pjezenju na tykanzy, ſkoreczka bě wobhejje a zyky khleb bě módra žaha, tak so ho jecz njeſodzescze. Na to wujedze wón nowe pjezgwo: Wofeli muki, tak so na 3 puntu muki poldra luta ſele pschitndze, a dasche czeſto dzelac, a pjez kaž hewal. Khleb bě nětko we wschém nastupanju zyke doradzony, mjeſny, ſuchy, ſłodny a bjes žahi. Wobkhad s muki wot wuroſzenej rožki je po tajkim zyke jednory. Pschi rosmeczenju ho we wobze roſſeſdzena ſol pschida a potom ho pječe kaž hewal.
(Bytkinske powjescze hladaj w pschilosz.)

Stará khěža w Budyschinje se sajeshdom a wulkej sahrodu w polnozym pschedměſze pschi schozeju, sa kowarja, wojnarja ho hodžaza, je sa 9000 ml. na pschedan psches. E. Frödu pschi rybowych wrótkach.

Moja khěža čiſlo 16 w Sa-horju pola Budestez je na pschedan.

Gerber.

W Strži pola Wulfich Sdžar je dwajšožna s zyhelom kryta khěža s hródzi, bróžnju, kónju a žadowej sahrodu na pschedan. Dalsche je ſhonicz na ſukelniskej hajz čiſlo 30.

Derje ſdžeržany ſymski nadwoſlečz je tunjo na pschedan na jierowej hajz 19 po 2 ſhodomaj.

Ržane wotruby,
jara rjane,
porucja
J. Hennig, pjeſaſki mischt
na hospitalskiej hajz 5.

Spěwarſke knihi
herbske a němske w kraſnym trajnym ſwiaſku porucža po tunjej plac-
cijneje
Gustav Rämsd.,
knihwjasat na bohatej hajz 21.

W Wulkej Dubrawje je sahrod-niska žiwnosz čiſlo 8 s 50 körzami ležomnoſeze na pschedan se ſi-wym a morwym inventarom. Dalsche je pola wobhledzjerja Petra Vetschki tam ſhonicz.

21. septembra je šo w Biskopizach w wjelelicznej wopytanej shromadžisnej jenohłóźnej wobsamklo,

knjesa fabrikanta a kublerja

Mara Großmanna w Großröhrsdorfje.

sa konserwatívneho kandidata w 7. wježnym kraju nožejmškim wólbnyム wokrježu (wžy Biskopiskeho a Počznicžanskeho hamtskeho žudniſkeho wokrježa wopschijazym) postajicž.

Podpižane pschedźydſtwo ma

knjesa

Mara Großmanna w Großröhrsdorfje

jakó žobuwobſedžerja wjetſich fabrikow a kublow sa najpschihodniſcheho fastupjerja tehole wólbneho wokrježa a wschitke ſwoje towarzſtwe ſobustawy a pschiwiſowarjow konserwatívneje strony naležnje napomina, sa

knjesa

Mara Großmanna w Großröhrsdorfje

13. oktobra hloſowacž a sa jeho wuſwolenje po móžnoſći ſkutkowacž.

w Budyschinje, 2. oktobra 1891.

Pschedźydſtwo konserwatívneho towarzſtwa
w 3. ſakſkim khežorſtwo nožejmškim wólbnyム
wokrježu.

Hezer, Sachſe, Smoler, s Erdmannsdorff, Großmann-Herrmann, S. Müller,
Philippi, s Bezschwitz.

3½ % Sužiske saſławne liſty.

Nowe daňske wopisza s o nashim horča mjenowanym saſławnym liſtam wudawajú ſo po wrócenju daňskich ſchlebjerdow (Zinsleisten) wot 12. oktobra t. l. w do- połdnischich hodžinach pſchi kaſomaj.

Krajnostaſſkeho banka w Budyschinje a
ieho filiale w Draždjanach, Günzplatz 2.

Pódla teho ſu ſnate placzeńje ſa nashe ſupony w

Annabergu, Döbelnje, Freibergu, Herrnhucze, Lipſtu, Lubiju, Plauenje, w Voigtländze, Roßweinje, Waldheimje a Zwickawje

. ſwólniwe, nowe daňske liſty darmo wobstarac̄.

Daňske ſchlebjerdki, kotrež maja napismo: „Krajnostaſſli hypothekli bank Kralowskeho ſakſkeho hornjoluziſkeho markhrabinstwa”, njech ſo ſ jednorym ſapiſom wotedadža.

Formulary ſ temu móža ſo wot wſchēch horča mjenowaných bankow doſtačz.

Nowe daňske liſty ſo w nashej kaſy w Budyschinje, tak daloko hac̄ ſo hodži, czah po czahu, hevat pač najdlęje 5 dnjow po pschedźydu daňskich ſchlebjerdow wudadža.

Pſchipoſzczelu ſo daňske ſchlebjerdki ſ poſtom, ſo daňske liſty na khoty wobſedžerja wupoſzczelu, jeli ſo njeje hinaſ poſtajene, ſi mjenowanjom poſtejne hōdnoſcę.

Pſchi tym ſo na wosjewjene žadania w nastupanju doſtačza wjetſkich wotreſkow město mjeniſkich rad džiwa; w taſkich padach dyrbja ſo mantle ſobu podac̄.

w Budyschinje, 5. oktobra 1891.

Krajnostaſſki bank kralowskeho ſakſkeho hornjoluziſkeho markhrabinstwa.

Džiwe
kastaniye a žoldže
kujuje po kódej dželbje
Otto Engert.

Domjaze žohnowanje,
fotografijowe wobluki,
ſchpihele,
draſtne džeržaki,
trjenjowe džeržaki,
flužowe džeržaki,
konſole,
gardinowe roſety,
gardinowe rjeczasy
porucžataj

A. & W. Neuhahn
4 na ſerbſkej haſy 4.
Gurje placzisny. Gwjerde pla-
ciszny.

Vosjewjenje.
Wotkladny ſkład A. Günthera
w Wjasonicy njeje wot 1. oktobra
wjazny na Hoſchiz haſy 31, ale na
Hoſchiz haſy czíſlo 3 pſchi ſerbſkej
haſy w Brüchnerez reſtauraziſi.

Holzy móža darmo ſchic̄ na-
wutnuc̄ pola Emmy Rinkowej
na ſitnej haſy 5 po 2 ſchodomaj.

Vosjewjenje.

S radoſežu podam tu powjeſć, ſo je ſo na ſwj. Michała w Sberjanach naſutowaſka a wupožiowawska kaſa ſa Kalbičjanu wobſat u ſaložila. Šapiſa ſo hnydom 32 ſobuſtaſow. Ga pschedźydu towarzſta wuſwolichu t. Wiežaſa ſ Róžanta, ſa pschedźydu dohladowaſta ſ. Lebsu ſ Kalbíz. Tež druhđe ſo ſiwe hiba a ſa to budž Bohu džal.

W mjenje naſheho towarzſta a ſ doboru tež džiwojo na mi w Małym Wielkowje naložený nawdawku měſach roſrčzowaniſe ſ cęſczenym knjesom ſyndikom lužiſkeho Krajnostaſſkeho banka t. See- haufenom. Tutón knjess pſchilubi ſwólniwe wſchu trebnu podpjeru w direktoriju banka, pſchihloſowaſche naſchim naſladam, ſo je naſcha wiñowatoſcz, najprjedy ſ mjenowanym bankom ſjednoczenje pytačz. Pſchejesche naſhemu ſtruklowanju ſboje a pſchiwſa erteſe napraſhowanja ſ luboſežu. So by roſpierſchenje njenastało, preſchu, ſo by ſo mi hnydom ſobudželiſko, tak daloko ſu w jenotliwych towarzſtwaſ węzły dōſchle, ſo bych ſterje lepje hiſteže ras ſhromadžiſnu do Baczonja powołał. Nimo teho ſym ſ luboſežu t. węzły ſwólniwy, na direktnie mi pſches karty pſchipoſkane napraſhowanja jednotliwym towarzſtwam ſ ſwojimi ſlabymi možami po móžnoſći poſlužićz.

Wjenka w Róženice.

Poboczne tow. ſerb. burow w Chróscizach
ſmjeje uſſje uſedzeli 11. oktobra popołdnju w 5 hodž. ſhromadžiſnu.
Ważneje wiñy dla proſzy wo bohaty wopſt pschedźyduſtwo.

Luzičan,
lětniki 1874—1877 pyta ſupic̄
w Freibergu, 30. sept. 1891.
dr. Ernst Muka.

Na wjazdostroſke wopraſhchenje
ſo tu t. wiedzenju dawa, ſo je pěſen
„Syma“, kotrež je ſo pſchi po-
ſlebnim ſpěwanskim ſwiedzenju ſpě-
wała, ſa 20 np. w wudawatni
„Serb. Nowin“ doſtač.

Vosjewjenje.

Jedzeli 18. wiñowza (oktobra)
wječor wot 6 hodžin budże w ſwó-
ſich ſhabdowanskich rumach w Dul-
kej Dubrawje khorých podpjeraze
towarſtwa ſwoj 11. lětny ſaložen-
ski kwiedzien ſwiedzic̄. Wſchitke
towarſtwe ſobuſtaſy ſe ſwojimi
lubymi ſwólbymi ſo na ſwiedzen-
nanaluboſcziwiſcho pſcheproſchuſa.
Pſchedźyduſtwo.

Papjemu ſ piſanju
khejorſtowoy format,

Konzeptnu papjemu
khejorſtowoy format,

Listnu papjemu
ſmuhatu a njeſmuhatu,

Listnu papjemu
jendzelski format, ſmuhatu a
njeſmuhatu,

Kouvertu
we wſchēch ſo trjebaſzych formataſ,

pofteſte karty,

pschedźydu ſadreſy ſa
poſte pakety,

zedle k nalepjenju na
pakety

gumeroowane,
ſrachtowe liſty,

Kopérowanske knihi,

kopérowanske zyzale liſtna,

woliſowe liſtna,

zyzatny karton,

biblohafty,

sakladny do biblohaftow,

mapy ſ ſakkadženju
porucžataj

A. & W. Neuhahn

4 na ſerbſkej haſy 4.

Gurje placzisny. Gwjerde pla-
ciszny.

Sprawnu ſwólniwe holzu, 14
—16 lětnu, pſchi dobrzej mſdze do
ſlužby pyta Frödzina pſchi rybo-
wych wrótkach 10.

Hejtman ſo pyta.

¶ 1. januarej 1892 wuſtojneho
ſtrōſbeho wogenjeneho hejtmana
pytam, kotrehož žona ſobu na džero
hodži.

Alfred Schmuhl, najeńč ſtnejeho ſubla w Lusku v Pomorze.

Hejtmana, wotrocžkow, ſrěnkow,
wolazich, hródzne a kuchinske džowi
pſchi wypoſkaj mſdze ſa tudomne a
dalše ſtrony pyta Leschkowa na
reſniſkej haſy 26.

Wotrocžkow, džowi a dójki pyta
Schmidtowa na ſukelniskej haſy
číſlo 10.

Pjekarſkeho wučobunika pyta
pjekarſki miſchr. A. Biesold na
bohatej haſy.

Wutrobny džak
wykoloſtojnenemu knjeseſ ſararzej
Sandrikej w Maleshezach ſa rjane
prědowanje, woſwječerjow njeſze
ſi njeſzelſkim dželom naſtupaze, praj
wjeſe kemſcherjow.

(¶ temu číſlu pſchiloha.)

Pschiloha i číslu 41 Serbskich Nowin.

Sobotu 10. oktobra 1891.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zyrlwi budżet jutje nježelu rano w 7 hodzinach němja spowiedź, dopoldnia $\frac{1}{2}9$ hodzin němke a w 10 hodzinach serbske przedawanje. — Pschi zyrlwinich durjach budža so pjenjezne darž sa wožadnych ljudnych sberacj.

Werowanie:

W Michałskiej zyrlwi: Jan August Broda, małosahrodnik w Bobolzach, i Hanu Kruszwicę tam.

Krčenje:

W Michałskiej zyrlwi: Gustav Arno, Jaromira Gustava Eduarda Hencza, krawskeho mischtra w Szczecinach, §. — Ernst Mag, Handrija Ernstia Rychtarja, flakaria w Delnej Linie, §. — Jurij, Antonia Pieczmana, małosahrodnika w Kelnje, §. — Jan Paweł, Jana Mietka, dželacjerja na Židowje, §. — Handrij Bohuwér, Jana Bohuwéra Schleiferja, živnoščerja w Rabozach, §. — Ota Paweł, njemandž. §. w Kelnje. — Robert Paweł Alwin, njemandž. §. na Židowje. — Martha Milda, njemandž. dž. na Židowje.

Zemrječi:

Dzien 1. oktobra: Hana Wiazlesz, njebo Koile Wylema Fähnricha, dželacjerja na Židowje, wudowa w Ratarjezach, 62 lét 8 měsazh 3 dnj. — 5. Maria Almalija Libščiz, Jana Wieczasa, schewza na Židowje, mandželska, 64 lét 17 dnjow. — 7. Hana Maria, Jana Alwina Scholty, lkhejerja a pjekarskeho mischtra na Židowje, dž., 5 dnjow. — Almalija Martha, Jana Augusta Manje, dželacjerja na Židowje, dž., 4 měsazh 7 dnjow. — Emma Pawolina, Jana Ernsta Buchacza, dželacjerja w Czichonzech, dž., 3 měsazh 23 dnjow.

Vlaczisna žitow a produktow.

Žitowy domos w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	3. oktobra 1891		8. oktobra 1891		wot		hacj	
	mf.	nv.	mf.	nv.	mf.	nv.	mf.	nv.
Pšenica			bela		11	76	12	36
			žolta		11	76	11	59
Mogla					11	56	12	11
Sečimien					8	57	8	71
Worž			50 kilogr.		7	45	7	80
Hroč					8	89	11	10
Wola					7	50	8	6
Sahl					16	50	19	50
Hejduschla					18	50	19	—
Berny					3	—	3	50
Butra			1 kilogr.		2	20	2	40
Pšeniczna mula	50				14	—	21	50
Riana mula	50				14	—	19	50
Gvyno	50				2	50	2	70
Szóma	600				17	—	20	—
Prošata 618 ščitul, ščitula					3	—	12	—
Pšeniczne wotrubý					6	25	6	50
Riane wotrubý					7	—	8	25

Na buřej w Budyschinje pšenica (bela) wot 11 hr. 76 np. hacj 12 hr. 36 np., pšenica (žolta) wot 11 hr. 84 np. hacj 12 hr. 6 np., rožta wot 12 hr. — np. hacj 12 hr. 20 np., sečimien wot 8 hr. 60 np. hacj 9 hr. — np., worž wot 7 hr. 50 np. hacj 7 hr. 60 np.

Draždanske miaszne placzisny: Horjadka 1. druzinę 70—73 mf., 2. druzinę 60—65, 3. druzinę 25 po 100 punktach rešneje wahi. Dobre krajne gwinje 60—64 mf. po 100 punktach s 20 prozentami tary. Czelata 1. druzinę 48—60 np., 2. druzinę 28—38 np. po puncze rešneje wahi.

Wjedro w Londonie 9. oktobra: Rjane.

Hermann Darschau w Budyschinje
fabrika schtrympowych tworow i wowežeje wolny
číšlo 1 na schuleckej hafy číšlo 1

Ł symkemu čaſzej hwoj dawno jako dobry snaty wulkii skład schtrykowanich schtrympowych tworow, schtrykowanych jakow, wulkii wubjerk rukajzatych lažow w najtuniszej hacj i najlepsej čistostowymianej barbunjepeščejatej tworje a w rjanych mustrach porucza.

Najlepshi a najwjetshi wubjerk schtrykowskeho pshedzena wšichch barbow.

Najhodniſha twora! Najtunishe placzisny!

Mužaze a žonjaze fožuhi

pshedželam a ponowjam. Kože k podšicju, k wobhadženju, na khornar atd. mam w wulkim wubjerku, teho runja tež hwoje mězy poruczam.

E. E. Rinke, kóžkar na žitnej hafy 5.

Kolonialtworowe a destilaziske khamy Adolfa Rämscha

pschi butrowych wilach

poruczeja hwojim česčenym wotbjerarjam:

khosej njepalený, hylny a dobry, punt po 120, 130, 140 a 150 np., khosej paleny punt po 140, 150, 160 a 180 np., zokor mléč, jara hłodki, punt po 30 np., zokor w pokrutach punt po 32, 33 a 34 np., kompowny zokor i pizowanju pčolow punt po 33 np., 5 punkow po 160 np., 20 punkow po 6 mf., rajh punt po 14, 15, 16, 18, 20—30 np., syrup hłodki kaž měd punt po 16 np., kandisowy syrup punt po 12 np., mydlo w snatej dobrzezi punt po 28, 30, 35 a 40 np., rjepikaty tobak, amerik. kramy, punt po 35 np., rjepikaty tobak 2. druziny punt po 30 np., rjepikaty tobak njekraný punt po 25 np., 5 punkow po 110 np., jerje, wulke tuczne ryby, mandel po 50 a 60 np., polež snateje dobrzezi punt po 75 np., 5 punkow po 3 mf. 60 np., gwinjazy schmalz punt po 55 np., 5 punkow po 2 mf. 50 np.

Gwoj w wulkotny skład hotoweje mužazeje draſty, jako kholowow, wobleszenjom, pjeslow, swierschnikow, khězor-skich mantlow, kaž tež najnowsche klaniny i seſhiczu draſty sa pshedstejazu naſymu a symu dobrzeziemu wobledžbowanju poruczam. Pschi najlepshim dzěle pschezo najtunishe placzisny.

Louis Gadt, krawski mischtr w kupnizy pschi hłownym torhosczeju.

Schtrykowske pshedženo w snathach, jenož do brých lajfoſčach, rukawate lažy, spodne koſchle, spodne kholowy, wolumjane pshedkoſchle, rubiſhčza na hłowu a wokoło taille, džeczaze mězki, pjesliki, kufniczki, kapički, žonjaze kapoty, khornarje na ramjenu, spodne kufnje atd. porucza w najwjetſchim wubjerku

Ernst Scheer
na bohatzej hafy 9 w Budyschinje.

Ratarježy.

Dürrenbergsku { iediniu haf, skotnu haf, najlepshi portlandski zement w $\frac{1}{1}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ tunach a po wasy, naturski mas a kolomas, módry w preñotnych čwizach a po wasy, maschinske woliſje sa čeſko a lohko so čerjaze maschin, vaselinowy mas na kožu w thach po 10, 5, 2, 1 a $\frac{1}{2}$ punta a po wasy, karbolineum Avenarius, najlepše i masanju na drjewo psche hnicze porucza pschezo čerstwe a placzisny hόdno

A. Lorenz na fastawniſcheju w Ratarjezach, skład kalka, wuhla a pschilupnyh hnojow.

Najwjetschi sklad khachlow w Budyschinje.

Hłowny sklad sakskeje khachloweje fabriki w Mischnje
H. R. Teutschera, horniczerfskeho mischtra

33 na kamiennej haſy 33.

Poruczam wulkotny sklad wszech druzinow

Khachlow a warjenskich maschinow

wot najprosejishich hac̄ f najwoſebniſchim we wszech barbach a po najtunisichich placzisnach. Khachle a warjenske maschinu tunje, rucze a ſ rukowanjom stajam; w mojim skladze ſu wsche druzin khachlow na wobhlaſanje wustajene.

Sklad wschitkich jelesnych dželow, f twarjenju khachlow trébnych.**Słonowe mydło (Elfenbeinseife)**

(němske běle mydlo ſa ſymmu wodu)

Günthera a Haufznera w Chemnitz

je najdobytnische a najtunische mydło ſa hospodařtvo.

Słonowe mydło

dawa ſchatam rjanu woń a blyſcejath běly napohlab.

Słonowe mydło

je pſchetukowane, ſchtóz ſo wot lekarjow khwali, a hodi ſo teho dla, dokelz kožu njepſchima, woſebje f mycžu.

Słonowe mydło

je zyle čiste mydło bjes ſchłodneho pſchidawka a je ſ naj-

Słonowe mydło

čiſcijich běhých maczijnow dželane.

Słonowe mydło

pleka w najtwerdſchej a ſymmej wodze a dawa pſchezo rjanu bělu mjehtu pěnu.

Słonowe mydło

wotſtroni bjes próz wſchē blati ſe ſchatow a ſ drafty.

Słonowe mydło

ſaruna wſchē druhé ſo pſchedawaze mydla f plokanju a mycžu.

Słonowe mydło

je wſchudže w najwjazy kolonialtworewych, dregowych a

Słonowe mydło

mydłowych khamach doſtač.

je ſalonízy ſakitane, a ſo warnuje jo podražowac̄.

125 gramow plaezi 10 np.

Wulkoſklad pola kniesow Schieschki a Rjeczki w Budyschinje.

Koprowy vitriolzhy a tolčeny
f nacjinjenju pſchenizy
poruczataj tunjo**Strauch a Kolde**
na kamiennej haſy 3.

Wſcho ſwéczenje,
benzin, ſigroin, petrolej, khejorſki
woli, rypikowy woli, spiritus
f palenju, ſchrychwanczki,
ſchwedſke ſchrychwanczki,

ſtearinowe
a parafinowe ſwězny,
nozne ſwězki
fu tunjo doſtač pola

Straucha a Koldy
w Budyschinje.

Platſo ſ woprawdſitej indigo-barbu
barbi w B. Lessingez barbijerii
w Budyschinje.

Wſchē ſymſke twory ſu doſchle a poruczam je po jara niſkich placzisnach.

Barhent k koſchlam starý ſohc po 15 np., 18, 20, 25, 30, 35, 40 w jara wulkim wubjerku a dobrej trajnej tworje,

kaſmuk starý ſohc po 30 np., 35 a 40, rjane, čémne male muſtry, barhent k kholowam a pjeſlam, starý ſohc po 20, 25, 30, 35, 40 a 50 np.,

6/4 ſcheroke tkaniny k huknjam w pěkných malých muſtrach starý ſohc po 30, 35, 40, 45, 50, 55 np.,

ſama starý ſohc po 45 np., dwójzrščeroke barhentowe rubiſhčja po 30, 35, 40, 50 a 60 np.,

ſamarubiſhčja po 60 np., ſidzane, poſidzane, woſmijane a poſwolmijane rubiſhčja,

6/4 ſcheroke zhy, połnje čerwjene, barbunje puſchęzate, starý ſohc po 20, 25, 30, 35 a 40 np.,

wupjerk 6/4, 7/4, 8/4, 9/4 ſcheroke po 25 np., hladke čerwjene, ſ čerwjennymi abo módrymi ſmuhami, wulko a ſcheroke ſmužkate,

woprawdze 2 ſohc ſcheroke plat, starý ſohc po 35 np. a teho runja

wiele druhich węzow po jara tunich placzisnach.

Emil Wehrle

na jerowej haſy čiſlo 7.

W wudawarni „Serbskich Nowin“ je doſtač ſa 2 hriwnje:

HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.

Spisachťaj Wilhelm Boguſlawski a Michał Horňik.

Zigarv.

Najlepſche 4 np.-zigarv ſu doſtač pola

Jana Wjenka
na ſwontownej lawſkej haſy 38.**Rhofei**jara ſylnje a čiſcze ſkłodzazh
njeſakeny punt po 1 ml. 20 np.

hac̄ do 1 ml. 60 np.,

paſkeny punt po 1 ml. 40 np. hac̄
do 2 ml. porucza

Jan Wjenk

na ſwontownej lawſkej haſy 38.

B. Fischer

na žitnej haſy

porucza ſwoj wulkotny sklad:
dezimalnych mostowych wahow,

kal truhaſykh maschinow

po 15 ml.,

kaž tež dobre Solingske worzlowe
twory, jako:

ſlidne nože a widlički,

nože ſa ſelene warjenje,

dybſac̄ne nože,

reſniſke nože,

ſeklaſke nože,

ſchewſke nože,

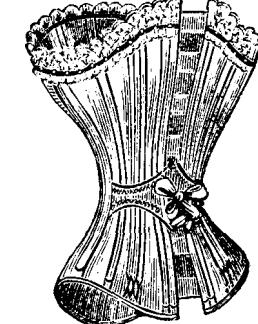
prójerrſke nože,

nožiſy atd.

a wsche kuchinſte a hospodařſte węzhy

w ſnatej dobrej tworje po naj-

tunisichich placzisnach.

Schtalث,
mužaze kravath,
pſchedkoſchlik
f khornarjom a bjes njeſho,
gumijowe ſchath,
ſlē

porucza **M. Walther**
10 na bohatej haſy 10.**Wobrafy**(Bildy) ſo rjenje a tunjo ſachleſſuju a ſ woblukom wobdabža,
domowe žohnuwanje a wobrafy
w wulkim wubjerku a tunich placzisnach pola**Maxa Mützy**

na bohatej haſy 11.

W wudawarni „Serb. N.“ fu
doſtač:

Serbske kmótsjaze liſty.

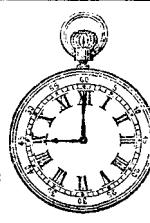
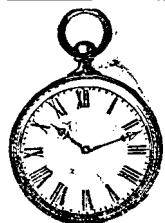
K F e r m u s c h i

porucja

winařna Pawola Giebnera w Budyschinje

na bohatéj hřeži 18, s nutslhodom na theaterskej hřeži
swoje naturské vina, čerwene a běle vina.

Vinownia a kućnia posicigatej pěkný pschebyt a skladnoſej
k pruhowanju mojich winow. Wola mije ma kóždy počtu větoſez, ſo
čisté wino — ſamo najtunishe bleſchu po 90 np. — doftanje, kotrež
derje ſledža a týha a ſtroufci ſlepje hovja hach piwo a palenz.

Franz Marschner

čaſzník a v Budyschinje
č. 9 na bohatéj hřeži č. 9

swoj ſklad čaſzníkow a čaſz-
níkowých rječasow dobroči-
wemu wobledžbowanju porucja.

Hodna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placžinu.

Porjedzenje dobre a tunje.

Pschiſpomnjenje: Rěču ſherbſki.

Najtunischo pschedawam ſažo w tu křivili
mužaze a hólčaze ſymſke nadwob-
leče, křežorske mantle, pjesle a wob-
lečenja, kaž tež žonjaze a hólčaze
ſymſke paletoty, pjesle, ſuknijane a
plyſchowé pjesle a trikotowe taille.

Hoborski wubjerf, najvjetſche roſpchedawanje
w Budyschinje.

Wulki ſklad ſukna a ſamžne krawatwo.

Biesolda a Lorki
je najlepšcha a
najkřimansha ſa-
hwobu a rjemjeſhl-
niſte hželo. Sa
je hóbnosz dolhe
leta rukuju.
Schijaze maschinu
w ſchelakich wulkoſezach
po wote mije wuporjedzeja. Stryko-
vanske maschinu po fabriſkich pla-
cžinach pschedawam.

Richard Otto,
mechanik na horncžerskej hřeži 18.

Schaty ſimaze maschinu
w ſchelakich wulkoſezach porucja
tunje

Richard Otto,
mechanik na horncžerskej hřeži 18.

**Mužaze ſuknje, kholowý,
lazy atd.** Žo ſ njeputſchčatymi bar-
bami ſ nowa barbja a kaž nowe
ſhotowjeſa
w B. Kellingez barbjeſti
w Budyschinje pſchi ſitnych wikaſ.

**Donjoze ſuknje, pjesle,
rubiſchča na hlowu**
žo ſ njeputſchčatymi barbami ſ nowa
barbja a Žo kaž nowe ſažo ſhotowjeſa
w Kellingez barbjeſti
w Budyschinje pſchi ſitnych wikaſ.

Molo
w najvjetſich a najmjeňſich džel-
bach po najvyschčej placžinje
ſtajne kupuje
parna mlokařna Otty Eversa
w Moloč Děbžezač.

Lubowarjam serbskeho pi-
mowſtwa, čeſcowarjam naſeho
ſlawneho basnika Žejlerja a
ſlawneho kompoſitora miſtra
Kocora a přečelow serbskeho
studentſtwa poručamy

C. F. Kloss

Jan Ota Preuž
pſchichodny ſym

na ſitnej hřeži 4.

Kal truhaze maschinu

najnowſcheje a najlepſcheje konſtrukziſe porucja po fabriſkich placžinach

Oscar Butter w Budyschinje

pſchi ſitnych wikaſ 2.

Wjazv najnowſich mužazných krawatow

ſym w ſwojim wulkadnym wekniſe wuſtajil.

ſchtuk

A. Tschentscher
na bohatéj hřeži 18 a na róžku theaterskej hřeži.

Jablukowe ſižalo

najlepſhe ſ ſolotvi a ſ kladzenju ſadu liter po 20 np., teho runja

jabluko-winowy napoj

bleſchu po 45 np., dale jablukowe wino, jahodkowe wino,
jeſchčejate limonadu a mineralne wody porucja

Hornjoluziſla kložerňa ſadu

dr. Hermanna a dr. Wehki
na ſadnjej bohatéj hřeži 3.

Emma ſwidowjena Vorwerkowa

porucja plyſchowé pjesle, ſetnje pjesle, zanki, modne žaketky,
deſhčejne mantle, trikotowe taſſe w wulki wubjerku po tunich

placžinach.

→ Požluženje w němskej a ſerbſkej rěči →
w Budyschinje na hlownym torhochčzu 5.

Turkowske ſlowki

najlepſcheje družiny porucja

Moritz Mjeriwa

pſchi mjaſzowym torhochčzu.

Destilažiſ ſnathych dobrých likerow
vo ſtarých tunich placžinach.

S h r u p

punt po 12 np. porucja

E. F. Dietrich

na mjaſzny torhochčzu.

B a l e n z

jednory a dwójny

w ſnathych dobrých a derjeſkoldžazych
družinach porucžataj tunje

Schischka a Riečla.

Wyſkóruſata ſchijaza maschina

Biesolda a Lorki
je najlepšcha a
najkřimansha ſa-
hwobu a rjemjeſhl-
niſte hželo. Sa
je hóbnosz dolhe
leta rukuju.
Schijaze maschinu
w ſchelakich wulkoſezach
po wote mije wuporjedzeja. Stryko-
vanske maschinu po fabriſkich pla-
cžinach pschedawam.

Richard Otto,
mechanik na horncžerskej hřeži 18.

Schaty ſimaze maschinu
w ſchelakich wulkoſezach porucja
tunje

Richard Otto,
mechanik na horncžerskej hřeži 18.

**Mužaze ſuknje, kholowý,
lazy atd.** Žo ſ njeputſchčatymi bar-
bami ſ nowa barbja a kaž nowe
ſhotowjeſa
w B. Kellingez barbjeſti
w Budyschinje pſchi ſitnych wikaſ.

**Donjoze ſuknje, pjesle,
rubiſchča na hlowu**
žo ſ njeputſchčatymi barbami ſ nowa
barbja a Žo kaž nowe ſažo ſhotowjeſa
w Kellingez barbjeſti
w Budyschinje pſchi ſitnych wikaſ.

Molo
w najvjetſich a najmjeňſich džel-
bach po najvyschčej placžinje
ſtajne kupuje
parna mlokařna Otty Eversa
w Moloč Děbžezač.

Lubowarjam serbskeho pi-
mowſtwa, čeſcowarjam naſeho
ſlawneho basnika Žejlerja a
ſlawneho kompoſitora miſtra
Kocora a přečelow serbskeho
studentſtwa poručamy

Almanach

z rjanymaj wobraſomaj

Žejlerja a Kocora.

Schöfej

w wulkim wubjertu punt po 1 m^f. 10 np.

hac^z 1 m^f. 60 np.,

valeny, sa kotrehož dobrý ſlōd ſo rukuje, punt po 1 m^f. 30 np.,

wschē kolonialne twory

w wubjadniſe dobrých družinach
porucza

Gotthard Behrends Nachf.

Pschi pſchedawaniſu ſo ſerbſki rěči.

Flanel a lama,
pollama,
barchent i koſchlam
w wulkim wubjerku po tunich placzisnach pola
W. Häckera na žitnej haſy 7
woſebite khlamy ſa wołmiane twory.

Theodor Niecksch prjedy **Tr. Jermis**
twarjernja maſchinow a porjedzernja
na Draždanskej dróſy 2 w Budyschinje
porucza ſo

i tvarjenju ratarſkych maſchinow a i jich porjedzenju, ſowarſkych dujatow (mechow) we wschēch wulkoſezach, viwarſkych a mlynskych maſchinow, elevatorow ſa kamien, zinek, lód, wuhlo, atd., transmiſijow, zentesimalnych moſtowych wahow, wschēch porjedzenjow a i dželaznu maſchinow wchelakeje družin po tunich placzisnach a dobrym wuwjedzenju.

Šablučka

ſrače, kotrež móža tſchažene byc̄, tola kotrež njeſmēđa ſhniše byc̄, kupuje ſa hotove pjenjesh po najvhyskſej placzisnje

Hornjolužiſka Ractloczernja

dr. Hermanna a dr. Wehki

w Budyschinje na ſadnej bohatej haſy 3.

Powſitkownia assekuranca w Triestu.

(Assicurazioni Generali.)

Salozena w lécze 1831.

Rukowazy fond w kapitalu a reservach w hotowych pjenjefach:

43 millijonow 303 th̄az 671 ſchēznałow 22 krajz.

**Wohén-, ſchleñz-, transport- a
žižjenje - ſawěſczenje.**

Polizy ſo w khežorſtowowych markach wuſtajeja.

W ukuſowanju a i wobſtaranju ſawěſczenjow porucza ſo jako agent:

hamitski ſkotolekar Ernst Walther w Budyschinje,
ſchewſki miſtr Heinr. Jul. Nöther w Kukowje p. Pančiz.

W wudawaſni „Sserb. Now.“ je ſa 50 np. doſtać:

Bitwa pola Budyschina. (1813.)

Powědańčko ſerbſkemu ludej poſtiežil Jan Raduherb.

Wosjewjenje.

Na ſwoje Thadle, kotrež ſu w wchelakich muſtrach a wulkoſezach po tunich placzisnach na ſkadej a kotrež po žadanju derje a tunjo ſestajam, kędzne cžinju a je pſchi potrjebnoſci poruczą.

K. F. Hassler,
horncjerſki miſtr w Hodžiju.

Lama

muſtrowany, kaž draſtna tkanina, w najmodniſkich muſtrach ſa draſtnie tkaniny.

Wulki wubjerk — tunje placzisny.

Richard Gautzsch
na bohatej haſy.

Pschi ratarſkej ſchuli w Budyschinje

a w kadařskiej a ſahrodniskiej ſchuli, ſ njej ſjenoczenej, ſo pónđelu 19. oktobra t. l. nowy kurſ ſapožnje. Dalsze wuklaje

direktor **J. B. Brugger.**

Pschepołoženje čaſnikarſtwia.

Š tutym najpodwoſniſcho i wjedzenju dawam, ſo ſzym dženja ſwoju pſchedawaniſu

čaſnikow, hudźbnych hrajadlow a alſenidſkich tworow

ſe seminarſkeje haſy na bohatu haſu čižko 27 pschepołožil.

Ša dowérjenje, mi hac̄ dotal ſpožene, ſo rjenje džakuj, proſču, mi jo tež dale dobroczivje ſalhovac̄.

Š pocjeſczowanjom

J. A. Henke, čaſnikar.

Pscheměnjenje wobydlenja.

Dr. med. Radza w Biskopizach, approb. lekar, hojer a laſent, bydli wot 1. oktobra t. l.

na dwórnischowej dróſy 15 po 1 hornim ſkodze

(na rožku dwórnischowej dróhi pschi mlynskim hacze).

Nęczne hodžiny: wschēdny džen rano hac̄ do 8 hodžin, pschipoſdnu

12—1½ hodžin.

njeſdzu pschipoſdnu wot 12—3 hodžin.

Pschepołoženje čaſnikarſtwia.

Čeſczenym Sſerbam w Budyschinje a wokolnoſci najpodwoſniſcho i wjedzenju dawam, ſo ſzym dženſki džen ſwoje

čaſnikarſtwo

ſe ſwontowneje lawſkeje dróhi na ſeminarſku dróhu čižko 4 pschepołožil.

Ša dowérjenje, mi hac̄ dotal ſpožene, ſo wutrobiſje džakuj, proſču, mi jo tež dale dobroczivje ſalhovac̄.

Š pocjeſczowanjom

Emil Adler, čaſnikar.

„Serbske Nowiny“ wudawaſa so kóždu sobotu.
— Štandardna předplata
wudawařni 80 np. a na
němských póstach 1 mk.,
z příjmenjem do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde
číslo plaći 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so wudawařni „Serb.
Now.“ (na róžku zwon-
neje lawskeje hasy čo. 2)
wotedać, plaći so wot
małego rynka 10 np. a
maja so štvortk hać do
7 h. vječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíle Smoler jec knihicišćeńje w mačičnym domje w Budyšinje.

Číslo 42.

Sobotu 17. oktobra 1891.

Lětnik 50.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. Poſledne wólby do ſakſkeho krajneho ſejma žaneho kraloſvérneho poddana njeſpočta. Tich wunoſči je jara wobžaromny. Genož ſozialdemokratoſi maja wulke wježele nad nimi; pſchetož tmy je ſo pſchi nich ſaſo ras nacžahnulo. Woni ſu niž jenož ſwoje dotalne wokrjeſy wobkhowali, ale ſu ſebi ſt nim hřeče tsi nowe pſchidbyli. Hdyž to pſchi dalskich wólbach tak dale pónidze, budža ſobuſtawu ſakſkeho krajneho ſejma w pſchichodze ſ wjetſcheho džela ſe ſozialdemokratiskich zigarnikow, korežmarjow a budikarjow wobſtejcz. A ſchtó je na tym wina na tutych ſrubžazych wobſtejnosczech? Ludžo, kotsiž praja, ſo ſu konſervativni, kotsiž pak, hdyž ſo wo to jedna, ſwoje konſervativne ſmyžlenje pſchi wólbach wobkhwědczic, doma ſa pjezu ſebžo wostanu a wuſwolenje ſozialdemokratam pſchewostaja. Wulki džel winy na ſozialdemokratiskich dobýczach dyrbi pak ſo na nazionalliberalnu a dopředkarſku ſtronu wotwalcz. Wobej ſtej w wjele wokrjeſach, hdyž ſa nich do zyla žanyh wuhlabow na dobýče njebe, ſwojich wobžibitých kandidatow poſtajili a ſ tmy ſozialdemokratam ſt dobýče dopomhali. W někotrych wokrjeſach njebudžiſche ſozialdemokratam móžno bylo, ſwojeho kandidata pſchecíſhceč, hdyž budžiſche ſnadna licžba hložow, kotař je ſo wot nazionalliberalnych a dopředkarjow wotedala, konſervativnym pſchipanu. Powſchitownje je ſo wjele ſylniſho woličo, hacž pſched ſhesczimi létami. Tehdy ſo 66,130 wotedatych hložow licžesche, bjes tmy ſo je tón króz 97,250 wuſwolerjow ſwoju wólbnu winowatosc dopjeleni. Naiwjesschi pſchiroſt hložow ſozialdemokratoſi ſapižaju. Licžba jich wuſwolerjow je ſo wot 18,280 na 35,650 powyſhila. Konſervativni ſo wot 26,350 na 35,250 a nazionalliberalni wot 8850 na 12,750 hložow poſvěhnu. Naijmjenje je licžba dopředkarjow roſtla, wona je ſo jenož wo 950 hložow pſchisporila. Wſcho hromadže je ſo w 30 wólbnych wokrjeſach woličo, a wuſwolilo je ſo 12 konſervativnych, 6 nazionalliberalnych, 4 dopředkarji a 7 ſozialdemokratow. W pſchichodnym ſejmje ſo ſ wunoſčkom nowowólbem wobſtejaze pomery mało pſheměnja. Konſervativni ſwoje dotalne 45 ſydkow wobkhowaju, dopředkarjo a ſwobodomyslni ſměja 12 ſastupjerjow, runje tello nazionalliberalni, a ſozialdemokratoſi budža 11 muži ſylni w ſejmje ſydač. Pſchewahu ſměja dale konſervativni, a to cžim bôle, dokelž dyrbja jim ſ wjetſha nazionalliberalni a ſwobodomyslni pſchi-hložowac.

— Šakſki krajny ſejm ſo ſt 11. novembra ſwoka.

— Sso domoj wróčo ſe Stuttgartu, hdyž bě khějor pſchi khowanju ſemrjeteho württembergſkeho krala pſchitomny byl, je wón wobdlerjow Frankfurta nad Mainom ſe ſwojim wopytom pſchekapil. Se ſwojim bratom Hendrichom a hezenſkim wulkoſwodbu wón tamniſku elektřiku wuſtajenžu wopyta, wo ſwojim pſchihadže nikomu nječo předy njewosjewiſchi.

— Němski khějorſtvoſi ſejm ſo 17. novembra ſaſo ſeňde.

— Nowe němske wóſkowe ſedlo, ſ kothymž běchu někotre jěſdne regimenty pſchi létuſkých naſymſkých manevrach doſpolnje wuhotowane, je ſo na ſéđe waschne jako kħmone wupokafalo. Zako wobžibita hōbnoſč noweho ſedla ſo wobžehuje, ſo ſo pod nim konje ani njeſtloča, ani njerybuja, kaž pod starym ſedlom, ſamo hdyž ſu podkladne křiwy pſhemacžene. Teho runja je pſchiprava ſt noſchenju mječa ſa ſedlom wſchē ſabana dopjelnila, tak ſo ſu ſ nowym wuhotowanjom jěſdnych wſchudže ſpokojom. Šebije ſu někto tež pola Husarow, dragunarjow a keražerow ſawjedžene.

— Bywsheho pſchedſtejicžera khějoroweje hlowneje pižatnje, tajneho dwórneho radicžela Manchea w Barlinje, kotař bě wobſkoržen, ſo je titule a rjady (ordeny) ſa pjeniſhy čeſczelatomnym ūžom pſchedawał, ſu dla pſchekschivjenja 10,000 hrivnow ſt jaſtu na džewječ ſeħħazow a jeho ſobuwinika, žida Arona Mayera, ſt jaſtu na ſchtyri ſeħħaz ſaſubžili. Mancheou ſejneprawnosć a njehwěrnoſć w ſaſtojnſtwie je Barlinſki ſchulski rektor Ahlwart w ſwojej kniſi „Sadwelowanske ſedowanje arifſich ludow ſe ſidowſtrowom“ wotkrył. Ahlwart, kiz ſo ſam wuſnaje, ſo je do rukow ſidowſkich lichowarjow panuł, w ſwojej kniſi praji, ſo je ſ najmjeniſha 60 prozentow wſchē němskich ſaſtojnikiow pſchedolženych a ſidowſtwi jako bjeſwolny wopor pſchipanu. Byrnjež bylo tež Ahlwartowe wuprajenje pſcheknate, dha ſo tola strach pſchewidječ ſejeda, kotař němskemu ludu ſt teho naſtawa, ſo ſnadž ſu wuſhnoſče, kotař maja ſudžic, a ſo je ſama polizijs wot ſidowſkich pjenižnikow wotwifna. Wofeſite ſpodziwanje je ſwědčejenje ſidowſkeho agenta Cohenia w Mancheou wym prozeſku ſhudžilo. Tutón je ſ pſchikazu wobkružil, ſo je předawſki pruſki finanzny minister Bitter, wot lichowarjow wulku, w pjenižnych wuſkosczech byl a ſo je teho dla, ſ ministerſtwa wotſtipiwschi, nufowanu byl, ſ wobſtaranju titlow a rjadow ſebi pjenižne žórla wotewrječ, ſ kotařiž ſwojich wulku ſyceſche. Pódlia njech je Ahlwartowe wuprajenje naſpomnijene, ſo je ſama pruſki kroñprynz Biedrich Wysem, poſdžiſchi njebožowny khějor Biedrich, kiz je ſe ſwojej darniwoſciu wulku móz pjenies roſdawał, ſtym do dožniſtwa ſidow pſchishol, a ſo jeho wechſle, na kotař ſo wjazy hacž 50 prozentow njedawasche, mjes najhorschi ſidowarjemi wobkružach. Wjele ſet je ſo wón czežko ſe ſwojim dolhom bědžil, hacž bě jemu ſkončnje, hdyž bě knejerſtvo naſtupil, móžno, jón wotbýč. Manche by ſnadž hřeče někole w ſwojim wuſkolem ſaſtojnſtwie byl, njebudžiſche ſi wěſty Thomas jeho ſchachrowanje ſt titulemi a rjadam na ſjawne pſchinječ. Tutón bě mjenujzy Manchei, kiz ſ wopředka Moſes řeſače a ſwoje mjend po nečim do Mauche, potom do Manche a ſkončnje do franzowsky ſlinczazeho Manchea pſheměni, 35,000 hrivnow ſa to dał, ſo by jemu titul komerziskeho radicžela wobſtaral. Dokelž Thomas hřeče ſa ſet tutón titul njeſta, ſebi wón ſwoje pjeniſhy wróčo ſabasche. Manche jemu 20,000 hrivnow wuplaſi, wudawaſo, ſo je ſytk pjenies ſa dobročeske ſamery ſwudawał. Thomas pak temu njewerjeſche a Manchea wobſkorži. Pſchi ſuđniſkim wujednanju Manchea winowateho ſpôſpachu a jeho ſaſubžili. Wot ſwojeho ſaſtojnſtwia bě ſo Manche hžo předy wotkražil.

— Pſched někotrymi dnjemi mjeſečne ſozialdemokratiſti wjedniť Bebel w 4. Barlinſkim wólbnym wokrjeſu rěč wo europiſkých politiſkých wobſtejnosczech a wo ſozialismje. Pobawamy tu Bebelove měnjenje niz teho dla, dokelž mamy jo ſa prawe, ale dokelž mamy jo ſa runje tak bludne, kaž ſozialistiſke wučby. Zaſloſcž pſchichodneje wójny roſtejajawſhi Bebel praji: „Hacž dotal ſu jenož njeporadžene žne a hłod w Ruskej wobarale, ſo ſo ſ ruſkeje ſtrony wójna pſchiphedžila njeje. Němsky ſozialdemokratoſi ſebi mér ſ Franzowſkej pſchek a teho dla wobžaruja ſkowa němskoho khějora, ſo by radscho wižał ſwoje wójſko panueč, hacž ſo by jedyn ſamjen ſ němskoho khějorſtwa wudal. Tola w pſchichodnej wójne budže ſo tež wo pſchichodze ſozialiftow, a to po jich narodnoſeči, kaž tež po jich ſtronje jednacž. Njeſpſcheczel — to je Ruska. Pſchikluſhnoſć ſozialiftiske ſtrony je, ſo by tež ſ politiſkim pſchekzivníkem hromadže ſchla, ſo by

Rusku sa kózdu placísnu k semi cízka. Ruska dýrbi so rostoračací a do Ásiskej satkocic. Pošla mohla so jako politicku a hospodarsku s Němskej sjenocenou stat wobnowic. Ale pschede wchém dýrbi so w Ruskej revolucijo pschihotowac, a to kaž se snutskownej sozialistiskej agitaziu, tak tež se swonkownej agitaziu, so by so tuón stajny strach mera wotstronil.

— Nowy württembergski kral, kiz so, kaž němski khézor, Wylem II. mjenuje, je kniežestwo nastupiwschi porucil, mnichich pschedupnifow wobhnadzic. Wobhnadzenie so wózheje khontzanam s khudcheho luda dostanie, kotsiž su wot wulkej nush cíziczeni lóhscie pschedupjenja skucili.

Italska. Pošledne leta mjes Ruskej a Italskej pschedzelne pomery wobstale nješu. Snate je, so je tehdv, hdyž běchu řebi Volkharjo Coburgskeho prynza jako wjetcha wuswolili a so řdasche, jako by Ruska Volharstu se swojim wójskom wobhnadzic chyžla, italske kniežestwo myšle mělo, Volkaram swoje wójsko na pomož pôszlacz. Shto je so nětlo ſtalo, so so na dobo Ruska s Italskej pschedzel? Ruski minister swonkownych naležnosćow, Giers, kiz je do Italskej "na wotpusť" pschijel, njeje jenož s pschedbydu italskeho ministerstwa, Rudinom, w Mailandze řhadzowanu měl, ale je tež krala Humberta wopytal; wón je so řamo k njemu k hoscinije pscheprofyl. So by so měnjenje wotstronilo, so tu jenož wo wopyt řdovliwoscze dže, je pschi tychle řhadzowanach tež ruski pôszlanc pschi italskim dworje, Vlangali, pschitomny byl, kiz je do Giersoweho pschijesda hido wurdzowanja s Rudinom w Romje řamym měl. Wobaj ministrat, Rudini a Giers, ſtaſ ſo mjes řobu wopytaloj, na cžož ſtaſ hromadze w pschedwodze pôszlanza Vlangalia do Monzy wotjeloj, hdyž ſtaſ ſo s dwornishega hnydom do kralowskeho hrada podaloj. Wobledzbowanja hdyňno je, so italske nowiny halle džen pôbzjic vo tym preñju powjescz pschinjeſechu a so ju tež halle s jenželskich nowin řhonichu. Řhabzowanek w Mailandze a w Monzy su w politiskim řwecze wulke pschedwapjenje pschihotowale. Wezjnosć je cžim wjetsha, dokelž nicto s wětoſezu njeve, wo cžim je so pschi tychle řhadzowanach jednalo. Jeni měnja, so chze Ruska Italsku wot trojswjaska wotwabicz, druzh praja, so ſo wo rusko-italske wikowanje jedna, s tēceje ſtrony ſo wudawa, so chze ſo Ruska k trojswjaskej blizic, druzh chyždža ſaſo wjedzec, pak ſo Ruska s Italskej dla balkanskich naležnosćow jedna, pak ſo je ministeriſtow pschedbyda Rudini wot Němskej a Áwstriſkej polnomoz dostał, ruskemu kniežestwu wopſchijecze noweho wuzginjenja trojswjaska wjedzec dacz.

— Hdy by po rēzach němskich, franzowskich a russich ministrow schlo, by europiski měr derje řahowaný byl. Kaž hido jeho němsky a franzowsky kolegojo je ſtoncijne ſo tež ruski minister swonkownych naležnosćow, Giers, na swojim puczowanju po Italskej wo swojim měnjenju w nastupanju mera wupozluchací dal. Romski dopikowat jendželskich nowin "Daily Graphic" je roſreczenje s Giersom w Monza měl, kotrež jemu prajeshe: "Njewustawajzy ſym ſo prózowal, europiski měr ſdzerzec. Zar ſo ſ hroſu tſchay, hdyž ſo ſame ſlowozko "wójna" nospomni. Uni jeneho bataillonu s wójnskim wotpohladom ſ jeneho městna na druhe pschedezili njeſhmy, ale jenož teho dla, ſo by nam móžno bylo, kózdy nadpad wot wonka w preñim wokomiku wotraſyč. Wiele je ſo wo Kronsstadtskich řwiedzenjach rēzalo. Jeli ſo je franzowski admiral Gervais někajſi ſacízhej ſobu wſak, je to tón, ſo Ruska Franzowsku k pschedhwatanym ſtukam nje-namelwi. Wobej kniežestwie, zar a president franzowskej republik Carnot, ſtaſ pschedzelenai, ſo je wjetshina wobhdeſtwa w wobemaj ſtajomaj pschedzivo wójnie."

Franzowska. Po pošlednich njeměrah w Romje, pschi kotrež je ſo franzowskim putnikam ſle ſechlo, w Franzowskej njepschedzelske ſmyšlenje pschedgivo Italskej knieži. Tak je ſo ſaſdzeny třdzeni w Valencu Italskim. njepschedzela demonstrazija měla. 200 rēniskich w jenej tamniſkej wulkej rēſati nuſowasche 25 italskich rēniskich dželo wopuſhczic a jim dželacžetſti grat ſebra. Franzowszy rēnizy hnydom deputaziju k wyschnovsci pôszlach, kotrež jim ſlubi, ſo ſo Italszy s džela puschcza. Franzowszy rēnizy mjes ſobu na to pje-nies ſtadowachu, ſo by Italskim móžno bylo, ſo na dompučz naſtajec.

— "Mjes Belgiskej a Němskej njeje žaneho tajneho ſwiaſka!" je tele dny měchjanosta belgiskeho hlywnego města Bruxela pschi ſwiedzeniskej hoscinije w Marseillu psched Franzowsami wobkručaſ. Franzowsam je ſamien ſ wutroby panul, hdyž tule pojescz wot Bruxelskeho měchjanosta ſaklyſhachu, kiz ju jim móžne rjez jako wotpôzlanz belgiskeho kniežestwa pschinjeſe. Hido dawno ſo Franzowsko boja, ſo mjes Němskej a Belgiskej někajſe wuzginjenje wobsteji, po kotrej by Belgiska, jeli ſo by ras wójna mjes Němskej

a Franzowskej wudyrila, na stronje Němskeje ſtała. Tule staroscž ſu nětko Franzowskoj wothly. Wjehely wothlóz pak tež dalshe ſlowa Bruxelskeho měchjanosti w Franzowskej ſbudza, kiz praji: "Pojeda ſo, ſo je ſo naſch kral chyžl krucha Franzowskeje mozowacj. Kac mohel to kral cžnicj, jako naſch. Šterje mohla ſo Franzowska Belgiskeje mozowacj. My derje wěmy a naſch kraj wě to teho runja, ſo anekzije, kotrež ſu ſo ſ nažhlnoscžu ſtałe, kaž rjecjas ſ wolojanymi ſulemi ſa nohomaj luda wizaja." Bruxelski měchjanosta dale rēčo pschida, ſo je ſo Belgiska nad padom franzowskeho khézorstwa wjehelila, dokelž je Napoleon III. ſtajnje ſa tym ſtał, Belgisku pod ſwoje kniežestwo ſtajec. Tola preñja kročel ſaſtupjerja franzowskeje republiki pola belgiskeho krala bě, ſo jej wobkručeske, ſo republika Napoleonowu politiku dale njeponjedze. Temule ſlowa republiki Belgiskych wěrja a ſo dowěrja. Franzowske nowiny wulku wažnosć ſa rēč Bruxelskeho měchjanosti ſlalu a maju ju ſa nowy wofſjew ſa to, ſo je řebi Franzowska w wukraju ſaſo naſladnosć dobyla, kotrež bě ſ němsko-franzowskej wójnu ſhubila.

— Franzowske finanzhy ſu w tu ſhwilu w rjanym roſkczewje. W preñich 9 měsazach tuteho leta je ſ dawkow a bjernejow 72 millionow wjazy do statnych kaſow dôschlo, hacj je ſo do předka wobliczito. Pschi pschirunaniu ſ lětom 1890 ſo wulki pschiroſt pjenjeſne mozy Franzowskeje poſlaſe; pschetož ſa lētusche preñje 9 měsazow je ſo wo 77 millionow wjazy hacj loni pschijalo. Kónz leta ſnadz ſbyt w statnej kaſy 90 millionow wuczini.

Jendželska. Se ſwojej ſmijerczu je ſo Parnell ſ irſtim ludom ſaſo wujednal. Či, kotsiž ſo loni wot njeho wotwobročicu, hdyž ſo wón w prozeſu dla mandželſtvoſamarkta winowath ſpōſna, ſu jemu pschi jeho rowje wodali, pschipóſnawajo jeho wulke ſaſluzby, kotrež je řebi wo irſti lud dobyl. Parnellowe poſledne ſlowa ſu byle: "Poſtrewce mojich pschedzelow a moju rjanu Jeſtu! Ssým Jeſkej ſlužic chyžl!" Jeho žadanie je ſo ſ jeho ſmijerczu dozvilo. Po jeho ſemrjeczu je ſo irſti lud, kiz bě ſo loni jeho dla do dwejru ſtronow dželil, ſ kotrejuž bě ſena jemu pschedzela a druga njepſchedzela ſmyšlena, ſaſo ſjenocil. Wscha roſkora, kotrež Jeſkých blaſbesche, je nětko ſaſo wotſtronjenia. Džen Parnelloweho poſrjeba bě ſo do Dublina, hdyž ſo jeho cželo ſhovasche, njehmernje wjele ludu ſbězalo. Lud ſo pschi poſrjebe ſwojeho něhduſcheho wjednika tak hnajesche a taſke ſiwe dželbracze poſlaſe, ſo deſki, w kotrejž ſo jeho kaſečej ſhovasche, roſbi, ſo by řebi jeho kruchi jako drohe wopomnjení ſobu domoj wſak. Se wſchěch ſtron Jeſkeje wofebite ſelesnične cžabi wjele tyſaz ludzi pschivogacu. Psched radnej ſhěz, w kotrež ſo cželo wustajesche, ludzo po tyſazach, njehžiwojzy ſo liſazeho deſhejza, na poſrjebný cžah cžakacu. Tich ſadžerzenje bě psches zylo merne a ſbutne.

— W Porishmouhſkym pschedzawje, kotrež njedawno franzowske wójnske ſódźstwo hospodowaſche, ſo nětko pschihoth ſ powitanju němskeho ſwuczowanſkeho wójnskeho ſódźstwa cžinja. Pschi tym ma tón ſamy poriad byc, kaſtig je pschi powitanju franzowskeho ſódźstwa byl, ſo by ſo jendželske admiralſtvo njedalo ſtroniske byc. Pschijebu-li němsky offižerojo tež do Londona, ſhtož njeje hacj dotal wěſte, budže ſo jim w ſódźstwowej wustajenzy ſwiedzeniſka hoscina wuhotowacž.

— Dla dobrých ſnjowych powjesczow je w Londonje placíſna ſa kwarter pschedzny wot 40 ſchillingow 8 penzow (880 ml.) na 34 ſchillingow 10 penzow (790 ml.) ſpanula.

Ruhowska. W ſrijedznej Ásiskej ſu lětha wurjadne dobre ſně. Tam ſo wjele ſita, wofebje pschedzny kupuje, kotrež do europiskeje Ruskeje, wofebje do gubernijow, w kotrejž hled a nufa knieži, woža.

Sſerbija. Bywſhemu kralej Milanej, kiz w tu ſhwilu proſdny w Parizu bunda, žeje pjenjeſy njedobahaju. S cžekna, do kotrejž je ſo nowa ſe ſwojim pschedzinelſtowm pschischoł, je řebi ſ tym wupomhal, ſo je řebi pola Peterburgskeho wikowanſkeho banka 2 millionaj frankow počzil, ſa to kralowſtaj ſredaj w Niſchu a Kragujevazu ſastajiwſci. Nad tutej nowej Milanowej požezonku ſu w Sſerbiji malo ſwježeleni; pschetož Milan njeje prawo měl, hrodaj w Niſchu a Kragujevazu ſastajic, dokelž niz kralowſkej ſwójſje, ale krónje ſluſhatej. Ŝenjeſtſtu porokuja, ſo požezonku ſadžewalo njeje.

China. Wobſtejnoscze w Chinje ſadža woprowdze ſ wójnfim ſaplettam wjeſcž. Chineske kniežestwo na žane waschnje tak ſhlyne njeje, ſo móžno revolucionare hibanje podbužhej. Dava drje řebi ſdacze, jako ſo měto doſpoļnu dowěru ſ wojem ſo wójſkej. Tule dowěra móžla pak jo jara ſjebač; pschetož wójſko je poſne ſiwejelov (elementow), kotrež ſ nětčiſkim khézorskim domom ſpokojoſom njeje. Podla teho zylo chineske wójſko w Schangaju a Woſfungu jenož 5000 muži

licz; tale była sawęsce sa pchipad do kahaza njeje, hdy by nalele powschitkowny sbęg wudyril. Tak mało mozy knieżestwo w kraju ma, je tez s teho widzecz, so namętny kral Czeng-Czi-tung dla ludo-weje spiecziwoscie njeje móhl telegraf pches Hunanfku provinzu položic. Dęho ludzo, nědze 100 woszowom, buchu żałoznje pchebiczi a ho nětcole w Schangaju Chowaju; 1200 telegrafowych żerdzow je njemdry lud spalił a wjele stoł kilometrow telegrafoweho grota kranu. Hunan je ta provinza, w kotrej je ho wożebje w poślednim czasu wospjet nastork i njeméram da.

Amerika. W republikach południowych Ameriki revoluzije nje-pschefanu. Po Chile a Argentinskej je nětko Uruguay na rjad pchischoł. Ssobustawy revoluzionatnego towarzystwa Blanskoje stronny spytachu knieżestwo w Montevideo powrózic. Schękarjo buchu pat wot knieżestwowych wojskow porażeni; 53 s nich buchu skłonowani, druzh s mesta na kraj czeknu, hdyż fu ho do mjerischich czrjódkow sjeneczili.

Knies se Schwarz na wky.

(Połączowanie.)

Klimantowa woteridże s Marusku a sa kwiwu pchiniżeskej kwiniazu pječen.

Knies Schwarzej sablysknuskej ho woczi. „Schto, schto, pječen? To je skerje! To je żadna węz!”

„To, proschu, je nam lubo, so ſmy wam wutrychili.”

„Ja hdyż njemožu”, żortowaſche knies Schwarz khetro kromje, „ale węcze, hdyż je połna zyrkej ludzi, so by ani jabluka i semi dopadnucz njemóhlo, a pchindze-li knies duchowny, ma hnydom dość ruma. A pječen, to jedy wšichcich jedzow, znadz w moim żoldku teg hysche mesta namaka?”

Wschitzh ho zmęjachu a knies Schwarz ſebi hdyż krajescze. Pożachu ho sabawiec. Klimant pchiniżeske bayerske, nali a Barlinjak pięsche, schtoż ho hyscze! Wubjernje jemu żłobcze.

„To bychm dyrbjeli halle w Barlinje teg mécz!” hyscze.

„To jeno pięcze”, nisowasche hospoſa.

Ale njebe hdyż nisowanja trjeba. Hdyż hdyż jenu bijesche, mōjescze knies Schwarz lebma hyscze s jashkom hibac a proschesce wo wodacze, so je swučeny po wobjedze drémnuč.

„Jeno ſebi drémnicz!” praji hospoſa, „ja poſczelu kojo. Tow budze mér a mōjescze wužnucz.”

„Ja, ja radſho na sahrobu póndu. Donjesce mi tam sahlu!”

Duż bonjesczemu jemu sahlu na sahrobu pod kruszeni; knies Schwarz lehnu ho do kłodka a wužnu sa minutu. Drusy dżechu won.

Knies Schwarz docho njeſpasche, nědze poł hyszinki — wubudzichu jeho muči, hdyż bę ho jim jeho tuczny nōz salubil. Poſkoci, wōtre ſebi woczi a wobhadowasche ho, hdyż trochu je.

S zyrkwe klinzachu pchczele a spew lubzi. Spósnia bortsy, hdyż je, wuczeze ſe ſaka zigaru, ſažeſli ſebi ju a wuždze ho ſafzo na trawniku, da ſebi derje bycz w pchijomnym kłodku, ſħadujo horje i móbremu njebiu, po kotrejz bęte mročzalci czechnjechu. Pachasche a myſlesche ſebi: „Hdy by jeno pchezo tak bylo!”

Hdyż bęchu domjazy ho domoj wrózili, dżescze hospodar poħladacz, ſchto knies hyszcz czini — hycz hyscze ſpi? Knies Schwarz ſwosta tak, kaž bę, jeno ſo ſ kłowu pchitkowny na powitanje a rutu ſ zigaru poſbħunuschi ſawola: „Witajče! Nō, tak tu ſcze. Ja hdyż dawni čalam.”

„To ſcze jeno mało spał.”

„Ja żenie dleje ſchtwórcz hysziny njeſpu — to pał kóždy dżen — niz wjazy, niz mjenje! — Macze kražnu sahrobu.”

„Proſchu waž, kaž to na wħach maja. Tergorten wſchal to njeje.”

„Tergorten wſchal njeje”, pchihloſowa knies Schwarz. „Sa to pał Wonezy teg — Barlin njeje. Schkoda, ſo njeſkym w Barlinje — pchewobzit bych waž! Woczi a wužki hyscze woczinjal. Te ſabawy, kaſej tam fu, haj to je wam njeſto wulkotne. — A ſchto hyszem jow cžinicz, ſo by ho nam ežaſ pominiu?”

„Schto hyszem cžinicz? Želi wam i luboſci, pónđemy pał do polow ho roħladacz abo do korežmy.”

„Ach, cžemu do polow? Schto je mi wo pola, njeſzu-li moje? Pónđemy do korežmy! Węcze, ja tam njeñdu picę dla, to mam w Barlinje doſcz a lepshe — ale ſo bych ſo ſabawjal — ja rady powiedam — a potom, ſo bych fužodam tu a tam njeſto prajic móhl, wo cžim ſo jim ani džalo njeje. Nō, duž pojmó!”

Stany, a hdyż bęchtaj ſo ſhotowaloj — dżescztaſ.

W korežmje bę hdyż njeſto fužodoro hromadze. Knies Schwarz

ſastupi ſ horda a džerzo zigaru w hubje nětak po nowej móðze ſe ſažeſlenym kónzom dele, poſtrowi: „Wasch ſlužobnik.”

Burjo naſbēnuchu klobuk a korežmar ſhwatasche knies Schwarzej napscheczo a wjerczo ſebi ružy praji:

„Budżęce powitanu, ſwjeſli mje jara. Proſchu, chyli ho jow ſyńucz.” Dowiedźe jeho ſa bliđo, ſa kotrejz cži ſhydaja, liž ſ pjerom wobħadžu a bo ſi maja „lač”.

Knies Schwarzej ſo wužydzie a pôbla njeho ſydgę ſo Klimant. „Schto budżę wam i luboſci?” wopraſcha ſo korežmar.

„Poł litra piwa”, poruciž knies Schwarzej. „Proſchu, ja hyscze ſ karanciſkami porjedzam. Litry ſmeſta halle i nowemu létu.”

„Wſchato fu stare mery kħmañche hacż nowe. Jeno nam pchiniſesze do starych ſħklenizow.”

„O, proſchu”, ſnapſchecziwi knies Schwarzej, „nowe mery budža mnoho lepshe hacż stare — to ja roſumju!” a roſħadny ſo po iſtwę. Ręczeſche ſe ſamħszom prawje wotsje, ſo buchu jeho wſchitzh hyscheli.

„Sa żony wſchak budža lepshe”, ſarečja wot pôdlanskeho blida hubjeni burik — „ſa mužſich pał niż!”

„A kaž temu tak?” praschesche ſo knies Schwarzej burika, na njeho woczi wudżerajo, kaž profesor na ſchulerja a ſepjerajo ružy do boka.

„Kaž temu tak? Jara derje!” wotmolwi burik ſe ſħibałym požmeħom. „Żony ſmeja wjetshi kħočč a wjetshi punt, my mužſy pał ſmejemy mjeñschu mērku! My ſmy ſ tym ſjebani.”

Wſchitzh ho ſazmjaču a ham knies Schwarzej, wiſo ſ kħolu, praji: „To je wero. To dyrbju doma wupowjedac w towarzystwie.” Durje ſo wotewrichu a ſastupi krawz Ĝornak. Poſtrowi a poħydze ſo napscheczo knies Schwarzej, na kwoje stare městno, hdyż nejdżelu jako njedżelu druhim „Serbiske Nowiny” cžitasche.

Knies Schwarzej na njeho nětak njemiſoſciwje ſħadawacħe, wot-pačnu a ſabuwna ſ porſtami po blidze. Ĝornak wuczeze „Nowiny”, wupołogi je pchid ſobu na bliđo a pħataše w ſaku bħyle. Staji ſebi je na nōz a poča ham ſo ho cžitacż.

Korežmar pchiniżeske czerſtwe „natyknene piwo”, kaž wobħrujeſche. Knies Schwarzej pchimash ſo ſħkleniż a poča piwo pches ſubi ſħebacż, kaž laczny kón.

„Witajče, knies Ĝornak. Je wam tež ſħklenza i luboſci?”

„Wjetshi pomaſy; wę ſo!”

„Nō, poſjedacze něſto, fužodze”, namołwesche knies Schwarzej.

„My pola nař w Barlinje poſjedam ſebi w towarzystwie wo něčimkuli — njech je to abo druhe. Poſjedajm po tajkim, ſo by ſo nam ežaſ minuł — wſchato ja wam żaneho wotmolwjenja dožny njeſtoſtanu.”

„Wo ežim dha chyli my jow na wħy poſjedac? My jow wo ſwojim hospodarſtwje, wo polach poſjedam. — Kajke dha pał wokolo Barlina na polach ſteji?” wopraſcha ſo ſtarſti muž Juranz.

„Kaž ſteji? Derje! Kaž dha chylo hinał bycz wokolo Barlina! Wo to wſchak ſo my mało ſtaramy. My Barlinjenjo wſchak ſmy ſiwi wot wobħoda (geschäft), hacż ſo żnē radza abo njerađa. Njeje-li jow ġito, dha je druhde, w Amerizi abo w Australiji, a ġeſeniza nam je pchitkese, ſo wokelz chzem. To wſchak fu jara wſħedne staroſeze; dženja je ſwjaħħi dżen, ręczny wo druhich węzach.”

„Knies Ĝornak jowle móže nam něſto pchecžitac, ſo bychm wjedżeli, ſchto je nowe”, praji Klimant.

„Kajke pał macze nowiny?” wopraſcha ſo knies Schwarzej.

„Serbiske Nowiny, cžaſopis ſa lub”, wotmolwi Ĝornak.

„To něſto cžitajče”, nuczesche knies Schwarzej. „Ja to tał hdyż dawni wem, ale to ničo njeſadži.”

„Je tam poſjedańčko?” praschesche ſo někotſi.

„Njeje!”

„Hdyż ſaſo niž! Schto jeno tón „poſjedańčko” cžini?!”

„Schto je tón poſjedańčko?” wopraſcha ſo knies Schwarzej.

„To je tajki člowjek, liž po ſwecze naſħonjenja ſbera a potom je wopihujel.”

„Nō, temu móhl ja naſħonjenjow wjele ſtow na poſjedańčko, hdyż ſo ſ nim ſetkał”, hyscze ſo knies Schwarzej.

„Pchecželo, jeno ſo bjerče na ūdžbu, ſo wof tam do „poſjedańčka” njeħħiġi”, naſominasche jeho Ĝornak, ſħelħanje po nim ſħadujo.

„Mje? Ĝemu mje? Mje móže kóždy wumolowacż liž chze ſleħo wo mni ničo rjez njeſožie! — A ſchto je w tħix nowinach? Cžitajče něſto!” praji knies Schwarzej.

(Slownie pchichodnie.)

Serbski spěwanství hýjedžen

30. septembra 1891 w Budyschinje.

(Połączowanie.)

¶ mjenomaj Sejler a Kozor pschitowatschuje ho hódnje a do-
stojnje hiscze tsecze mjeno, mjeno wulzy sazlužbneho herbskeho
wótczinza, spisowacza a bažnika. Kožo mam na myſlach, to sa-
wescze wschity ſhubaja, kotrymž je snate, schto je wot tſizygi lét ſem
najpreni, najzwérnitschi a najwustojnitschi pomoznik mischtra Kozora
był. Pschetož bych nimo Sejlerja a Kozora njewjedział, schto je ſebi
wo herbſke ſpěwanſke ſwiedzenje wjazy a wſetſkich ſazlužbow dobył,
dyžli ē. wſchyschi ſeminarſki wuczeł Fiedler. A ſměmy-li to ſ do-
brym prawom wo wſczech dotalnych ſwiedzenjach prajic, dyrbimy to
wo létuſchim hiscze bôle a na wožebite waſchnje wußbehnuę. Haj
wescze, wschity, kiz wjedža, kaž wulke ſadženki létuſchi ſwiedzeni
mějeſcie, dyrbja pschidac̄, io by bjes knjeſa Fiedlerja létuſchi ſwiedzeni
dospolnje njemožny był. To je ē. kantor Kozor tež ſam na luboſcze
połne waſchnje we ſwojej klawie na njeho wuprajil.

Kródy krócz běchu wobyczajnoſcze wulke, wopory czeſke, pschewiſnoſcze bjes liczb a měry, sadzéwki bjes mała njepſchewinjomne, ale lětka ſdashe ſo, ſo je ſo wſho jeno ſ tym ſamýſlom ſjednoczilo, ſo by ſo herbsti ſpěwanski ſwjedzeň njemógny ſčinił. A prajimy jeno wěrnoſez, hdyž měnity, ſo ſamy ſ woprawdžitej czeſczoſnoſću, haj ſ džiwanjom ſhadowali na muža, kotryž je wſchě ſadzéwki tež tutón krócz hacž nanajdospołniſcho pschewinul.

Knjegs wychschi seminarzki wuczer Fiedlet pak je k psychiatorowaniu tajkich wulkozych narodnych swyebzenjow kaž stworjony. Jego wutrajnosć je tež najwjetšim sadżewkom srośczena, jego roshladnosćzi njesminie ho tež žana maliczkosć, jego wustojnosćzi wobknježa do- spolnje hujžbu a spěw teoretičzy a prakticzy. A schtož je psychi tym najwažnište, to je jeho njewucžerpajomna scjerpnoscž, kotaž — a býrnje ho wscitzy sapowjeli — wscitko hama na ho bjerje, hama nješe a runje s tym hacž k najtejschemu konzei wunjedże. Fiedlet je wótczinz, tiž niz jeno wě, schto je Sserbam nusne a wuzitne, ale tiž tež se wschej mozu ho prôzuje, so by jim k temu dopomhał. Jego lubosć k swojemu herbskemu ludej njewupraja ho niz jeno w rjanych słowach, ale tež w hiszce rjenskich sluttach. A s njewužatnitemo žorla lubosće k swojemu ludu cjerpa tutón nadobny wótczinz wo- prawdže hobersku moralisku móz, s kotrejž je tež tón krócz nam sažo swyebzeni mózny sczinil, kotrejž mějachu mnosy sa zyle shubjenu wěz.

Majrjensche myto a najlepsche pschipošnacze je šo jemu hžo do-
stalo: jeho dželo, jeho próza, jeho wustojnosć a woporniwosć bu-
ſ tak wulſim a dospołnym wuspěchom narunana, haj krónowana,
fajkehož šo ani jeho najlepschi píšeczeljo nadžijeli njebeču. Wě šo,
nam njiemože ani na myſle pschinč, so bychmy wulſe ſaſtužby
knježnow ſpěwatkow a knjeſow ſpěwarjow, ſwiedzeńſkeho wubjerka,
woſebe jeho knjeſa člestneho pschedzhy, naſcheho ſławneho wótczinza
knjeſa fararja lic. theor. Zmischá a mnohich druhich potajili, ale
w tym běchu, ſu a budža wſchitzy pschesjene: knjeſej wychſchemu
seminarkemu wucjerzej ſiedlerzej ſluſcha dospołnie ſaſtužen a naj-
wutrobnischi džak zyſeho herſkého naroda.

Knies řiedleť všchaf swojkoňeje čěscze najmjenje pyta, cžiche
býelo je jemu lubſche, dyžli holk a hara, ale naſcha winowatosč je,
jeho ſaklužby tež ſjawnje pſchipoſnacž, ſo by ſerbſki lud widžal a
wiedžal, ſo ma hiſhczę wótczinzow mjes ſkobu, „bódných wěczneho
wopomnika“, ſo bydu mlódschi tutón kraſny pſchipkaſ wutrajnoſcze,
woporniwoſcze, dzělanwoſcze, luboſcze k naſhei ſwiatzej narodnej wezy
pſched ſkobu měli a — ſczechowali.

(Skončenie všetkých odnie.)

Ze Serbow.

S Budyschyna. Psi pořízených volbách do říšského krajského
hejma bylo po výročího hledání konzervativní druhý měšč-
ánský volkraj, města Budyschin, Kamjeńz, Kinsbörk, Nowy Salz,
Halschtrów a Schérahow wopscíjazg, doprédkarjam, když většinou
psched scheschími letami pščipanul, sažo vytodobylí. Sa konzervativ-
něho kandidata, czašníkaria Reizmanna w Kamjeńzu, je ho 1231, sa
kandidata žwobodomyslných, fabrikanta Weiganga w Budyschinie 1170,
ja sozialdemokratického kandidata farwza Lehmannu w Kołszczenbrodze
151 hložow vytodalo. — W 7. vježnym wólbnym volkruhu, wzy
Biskopského a Počežničanského wólbneho volkruhu wopscíjazym, je
ho dotalny doprédkarství nastupje dr. Minckwitz w Großerhörsdorfie
sažo wuswolil. Sa Minckwitzha 1535, sa jeho napštečného konser-
vativného kandidatu 793 wuswoljenow hložowasche.

S Budeš z Wulki krásny swiężen sa naschu wosadu, na ktorymž mózachmy w wośebitej mierze swoju luboſć swójemu docho-

lénemu wo naschň zýku wořadu jara derje sažluženemu duschowpastyrjej wopokasacj, běsche pschishol žobotu 9. oktobra. Na tuthym dnu běsche ho 25 lét minulo, so nach ř. farat swoju duchownu žwyciejsnu w Wrótklawju doſta. Tutoń rjany 25 lénym saſtojniski jubilej ſme-
dzesche wón ſ Bože miloſćzu, hdyž běsche předy w ſapoczątku był 8 lét doſho w Wulkim Radſchowje, w naſchej wořadze ſwyciejsz w połnej ſtrwoſci a czerſtwosci, wořebje ſwjeſzleny ſ pschitomnoſczi ſwojeju lubę, hido w wyſtoſich létach ſteſazeju ſtarſheju. Hido pſatt popołdnju pósłza zyrlwina wyſchnoscz w Budyschinje wutrobnym, ſbožo-
pschejazy, liſt, a wječor teho ſameho dnia ho zyrlwini pschedſtejczero ſykleje wořady ſeńdzechu a ſbožo pschejo ř. jubilarej jako dopomnjeniſki dar na tutoń żadny dgeń rjany ſofa pschepodachu. Niedźelu wječor $\frac{1}{2}$ 7 hodzin naſchę ſpewanske towarzſtwo a prenja klaſa naſchę ſchule na ſarſkim dworje pod ſnatym wutſtojnym wodženjom naſchę ſkriptora rjane poſběhowaže ſynti Kherlusch: „Khwal teho ſkriptora, moja duſha” a 23. psalma: „Tón ſkriptor je mój paſtýr” ſanischowaſtej. Potom pschejescze ſkriptor ſubilej 1. klaſa ſbožo, jemu kraſny rózowy bulet pschepodawſki; w mjenje a w pschitomnoſczi wuczerſtwia ſykleje wořady ſkriptor Schmola w dlečej ręczi jeho poſtrowi wořebje wusbehuju rjane ſwajaki pschesjenioſcze a luboſcze, kotryž ſu ſtajnje bjes wuczerſtwom a lokalnym ſchulſkim inspektorjom byłe, a ř. 2. wuczerſ Píšař jemu kaſchczik ſe ſlěbornym jězonym gratom pschepoda. K temu ho pschitomni deputazija wořadzineje młodžiny, ſastupjeneje ſ ř. Kschizanom, Schnabelom a Šsworu, kotraž jako jubilejſki bar ſloty czajnik a kraſny tepich pschepoda. A we wſchém tym tež deputazija Bělczaňskeje gmejny pschińdze, wobſtejaza ſ ř. Nowaka, Řealicha, Bjenadž a Wyrzacza. ſkriptora ſubilej ſ. Nowak poſtrowi a pschepoda jemu w mjenje ſwojeje gmejny ſlěborny píšař a ſlěbornaj ſwecznikaj. Hdyž běchu w tych dnjach wořobne ſbožopscheza ſ wořady a jenož ſ daloka ſbožopschejaze liſty a telegramy pschischke, dha ſo póndzelu dopołdnja ſ bliſka a ſ dala ſkriptora ſaſtojnicy bratsja ſeńdzechu, ſo bychu wořobne ſbožo pscheli. Najprjódzy ř. lic. theol. ryčet farat Žmisch ſ Hodžija ř. ſubilej ſutronej, hľubočnajazej ręczi poſtrowi a jemu jako ſtarſchi ſykleho herbskeho duchownſtwa duchowne požohnowanje wudželi. ſkriptor ſarac Jakub ſ Njezwančidla w mjenje herbskeho hľowneho duchowneho ſienoczenſtwa ſ dopomnjeſcu na tutoń ſwiedzeń ſchepoda wulke dgeń Ebersa a Githy: „Paſtina” a votivnu toſtu. W mjenje Budyschskich a ſumvaldskieju duchownych ſchepoda ř. farat dr. Řealich ſ Budyschina tſiruczny ſlěborny ſwecznik. Pódlia teho hiscze wot jednotliwych pscheszelow a ſnatych wjele darow a ſbožopschezow, wořebje wot towarzſtwo Maczizy ſkerbiskeje psches jejneho pschedſkydu ř. kanonika Hórnika w Budyschinje dónidže. Wo porjenſchenje a pschekraſnenje tuteho rjaneho żadnego ſwjeſzlenja ma tež wulku ſaſtužbu jedyn ř. mischt pola nař, kotryž je niz jeno ſwyciejsz a na ſwiedzeń ſchepowycz, ale tež wobydlerow naſchę ſwý ſe ſwojim rjanim wóhnijoſtrojom ſwjeſzleny a ſradowal. — Boh luby ſkriptor ſak ſbjež ſchecze doſho nam naſchę duchowpastyrja w doſtalnej ſtrwoſci a czerſtwosci ſ ſlepſhemu naſchę ſořady a požohnu tež dale jeho ſwérne próżowanje a ſkutkowanje w njej.

Se Žiczenja. Ludomny knieži dwór, wokoło 800 kórzow wulkı, je žo saňběný tydžení wot jeneho fabrikanta w Chemnitz sá 487,000 hrivnow kúpil. Pohlednje lěta jón Barlinskí komerzistki rabučicel Hergersberga wobkedenſe.

S Początku. Sandżeniu niewidzialni popołnili wokolo 5 hodzin staj so domskie a bróżeń Jurja Nowaka w Nowych Począplizach wotpalieli. Nowak běsche, hdźż woheń wudłyri, se kwojimi džeczimi doma, kotreż tam wó jstwje hraſtachu a rejwachu; Nowakowa be do wky dawki wotedacz schla. Domoj duży so wona wóhnja dohlada. Duż skoku czerjesche, so by muža a džeczi, kotreż po sbačzu wo wóhnju nieżo niewiedzachu, s palazeho domskeho wuwolała. Nowak je halle loni psche woheń sawescił. Duż na to tukaja, so je so woheń sałozil, a hu Nowaka teho dla na žudnistwje pszechyscheli.

S Čahowa. Na tudomny knježi dvór bě wónzano s zusby dželac̄etska hwojba pschičzahnula. Mandželskaj ho bjes hōbu derje njeſnejheſchtaj a často ho pjerjeſchaj. Muž ho na žonu njemdrjeſche, dokelž bě pječza, hdýž bě w jaſtvoje dleſchi čjaſ ſedječz dyrbjaſ, mandželskwołamařki woblkad s druhimi mužskimi měla, kotrež bjes widomneho ſcžehwóka wostał njebě. Sańdženu hōbotu bě ho muž ſažo se žonu wadžil a ju krwawu ſbil. Na druhí džen̄ ho ani muž ani jeho žona na dworje njepokaſa. Hdýž do jeju bydla jaſtupiču, běchu tam jeju ſchtyri džecži, piatnac̄zelétna holza, wóžomlětny a pječzleťny hólcež a pođralétné džecžo, ſame lutke doma. Starschej běſchtaj,

neprajewski hdze, woteschkoj a ho hiszce do dzenknijskiego dnia wróciłoj njejsią. Podla sawostajenych dzeczi w jeju wobydleniu skupri zentnarie bérnow nadendżecu, kotrež su po sdaczu kranjene. Polizija ja cęknienymaj mandzelskimaj śledzi, hac̄ dotal pač jeju hiszce njejsu wuśledzic̄ mögli. Jeli so ho wonaj njewrózitaj, budże drje Łahowska gmejna wopuschczene dzeczi sa swoje pjenjej wocząnuć dyrbječ.

S Lubija. W 4. wjeźnym wólbnym wotrijeku je ho rycer-kublet Hähnel nad Koperzami s 1170 głosami do saksego krajnego sejma wuswolil. Swobodomyslny wumijekat Hajnza w Dolbowizach dosta 828, sozialdemokrat Postelt w Draždjanach 18 głosow.

S Wojerowskeho wotrijeka. Schorjelski pschizazny bud je samkarja Kleina, tiz je swudowjeniu rēnikowu Topoliniskowu w Borkamorze skłonował, t krajmierci sahudzil, jemu cęzne prawa wotprajewski. Mordat krajmertny wushud merniwje pschija. — Schorjelski pschizazny bud je maschinista Gustava Spreiza w Wojerezach, kotrež winowach, so je psched dleščim cęzkom jeneho pjanego murjerja w Wojerezach pschi pulach krajmertny franił, t jaſtu na jene lato wotkudzil. — W Góym Komorowje je drugi krajmierzni skleńczennika Kupperta se 7000 śrwnami, kotrež bē ho s leſežu mozował, cęknul. Hac̄ dotal hiszce pakostnika lapnuli njejsu. — W Kielowje je ho jaſtenu njedżelu popołdnju domske ratarja Nowotneho spaliło. — Driewowe awizije Wojerowskeho kralowskeho wychszczeho hajnistwa smęja ho 5. novembra, 26. novembra a 10. dezembra w Schiedlichez hosczenju w Wojerezach.

S Mužakowa. Inspekcija Mužakowskeho schulskeho wotrijeku je ho dzelila. W jenej polozji je ho knies superintendent Wendt w Zbyalni, w druhiej polozji knies farat dr. Sella w Serjebi jako wotrijewny schulski inspektor postajit.

Přílopk.

* 6. oktobra popołdnju w 5 hodzinach s Burgstädtta wotjedzenemu cęzhej na pschespuczu pola Mohsdorfskieje železnizhnej krajzy, kotrež běsche ho wot stadla sbalisa, napscheczio cęzjesche. Hac̄ runięz cęzowy wodżet parnu hwiſdawu naložesche, njeda ho scoczo wottraszic̄, so by ho wrócił abo na bok skoczo. Prjedy hac̄ ho cęzha sastajic̄ hodzesche, lokomotiva jałozju doſežeje, ju hnydom morwi a něhdze 100 kroczelov hobi wleczesche.

* S Haynawy w Schlesynkej pišaja: Wobżarujomny podawik je ho w Steinsdorfje stał. Sahrodnik Schimpka, swojego dobreho sadżerzenja dla tež t zyrlwinemu starschemu wuswoleny, běsche hebi s njewedomosęgu, so s tym kranje, na polu rycer-kublerja s Ueckritz dwie répje t jégi wutrohnik. To bē pólny strażnik widział a Schimpku wobskoržil. Schimpku teho dla namolwach, so by s zyrlwinem faſtupniſtwu wustupił, a pódla teho ho jemu wosjewi, so je ta węz statnemu ręczniemu pschespoda. W kózdym nastupanju hewal cęstny a sprawny muž hebi sczehwki swojego njepchemyſlennego skutała tak t wutrobie wsia, so do wulkeje roshorjenſcze sapadnu. Won rycer-kublerke ſarjadniſtwu wutrobnje wo wodacze proschesche a cęzysche t wotpoluczenju swojeje winy 3 hriwnej do wjeźnzej kudsonnej po-kladniſy saplačic̄. Tola wsie jeho przowanja ho symnie wotpolaczą, dokelz ho tajke pschespudzenie jenož psches khostazy ſalon wotpoluczic̄ hodzi. Hanby dla, kotrež jemu hrožesche, wbohi ſtyskniwy muž sadwelowa. Sjudniſte khostanje „pólneho paduchſtwa“ dla nočysche žiwy dočzatac̄, duž cęzysche hebi žiwenje wscáz. Sso w hrodowym hac̄ze tepic̄, ho jemu njeporadzi, dokelz jeho mandzelska hiszce w prawym cęzku hem pschinibz a jeho ſrudne wotmyzlenje sadżewa. Runięz jeho wot nětka wjazy s wocjow njepschecz, ho jemu tola poradzi, hobotu w noz̄y ſkrabju dom wopuschczic̄. Won hzwatasche t železnizy a wocjaka tam cęzah, tiz do Haynawy jédzesche. Hdyz tón pschijedze, cęznu ho Schimpka na železnizu a — bē wot wutrobnje cęwile wumóženj. Wobżarujomny podawik s jeho ſrudnymi sczehwkiemi je wulghschne roshorjenje w woklnosczi wubudzil a ſamo wjeźny duchowny je s kłetki hnuijaze ſłowa wo nim ręczal.

* Sa ſchiju swojego konja je ho na polu wonka wotrocž kublerja Glogera w Niehmenje pola Delsa wobwěchnul.

* Psched někotrymi dnjemi ho w jenej krajzy na cęzliſkej hajny w Barlinje rjemjeſlnik wobwěchnu. Domjazy wobydlerjo a mandzelska žiwenja kotrež běchu krótko předy s nim na dworze hromadze byli. Někotre minuty předy běsche ho mandzelska s nim pschekorila, a hzwatasche teho dla, dokelz ho nicžeho dobreho njenadžiſcze, hdyz běsche ho wonahle wotbalik, sa nim na kubju, hdzec̄ bē ho jeje muž wopravdze runię wobwěchnul. Na jeje na pomož wołanie pschibezachu domjazy wobydlerjo, a wutrobita žonska nōz sapſchija, so by jeho wotressa, předy hac̄ by žiwenje s njeho wusčko. Temu pschedewſac̄u

pač pscheczivichu ho druzh pôdenjo, wudawajo — schtož ho lědma werti — so ma wotřeſatka jaſtwo na 4 njedžele wěste, jeli ho wobjeschenia dôtknje, dokelz ma jenož polizajſtvo prawo, wobjeschenia wotřeſac̄! A duž ho t wěreje njepodobne ſia: Wobjeschenia wotřajichu wihazeho, doniž polizajſtvo njepſchinibz. Sso wě, so bě ſamomordat mjes tym swojego žiwenja ſbyl. Wjes ludom hiszce pſchego roſſcherjene wudawanje, so ho ſamomordat njeſmě ſ měſtna, na kotrejž ho namaka, hnuc̄, doniž jeho ſudniſtvo njewobhlada, je w tutym podawku hiszce mózne wumóženje cęlowejka ſadžewalo. — Tež hiszce jene druhe ſamomordatwo je ho w Barlinje ſtał. Sawolajo: „Macži, nětka du t tebi!“ rano w 5 hodzinach jaſtojnif diſkontobanka Witta ſe swojego hydka, dwaj poſthodaj wýſkoleho, na dróhu dele ſkocži a bē na měſce morwy. Na njeho po krajmierci jeho psched tydzeniom ſemrjeteje macjerje cęzle myſle klobžachu. Wjezor předy hiszce pytachu jeho pscheczeljo ſmerowac̄, a won tež po ſdaczu ſmerowanym wot nich wotendže, ale hijo delſtach w swojej krajzy ſchereſnu hebi ſilu leweje ruky, khwatasche do swojeje iſtvy a ſkocži ſ woknom dele, piſmo sawostajivski, so je hebi dla krajmierci swojeje macjerje žiwenje wſaſ.

* Na Bremenskim dwórniſczeju cęz, kotrež dyrbjachu ſ wosa, na kotrejž běsche ho pschivjeſl, na drugi wós dowjeſcž, kwojim wjezjerjam cęzku, zyle město do wulkeho stracha ſtati a cęzle njesbože nacžini. Swěrisko cęzjesche do měſczaſkeje hajny. Dokelz ho wulke cęzody ludzi, tiz ho na nětore tybzachy pschisporichu, ſa nim cęzjachu, bē bjes dźiwa, so ho tehole njeroſumneho ſadžerzenja dla ſkocžo pschede hóle a hóle ſpłoschi. Na hońtwje psches město podtorze cęz ſajprejdy iene dzeczo, potom jaſtojnita plonjernje (gasatne) a na to stareho muža, kotrež ſ rohomaj ſl rozsyd nowa jemu jene ramjo ſlamawski. Skoncžne ſlečza do krajzy jeneho ſenatora, hdzec̄ jenej knieni prawu ruku cęzzy ſrani. Na poſkledku jeho tam mjes dwójimi durjemi cęzneje ſawrjechu, hdzec̄ roſnjembrijene ſkocžo wſcho do kruhov roſniwasche, doniž rěnižy jeho žiwenju ſkoncžinichu. Nimo mjenowaných je na hajny hiszce wjazy lubdi lohko ſranił.

* S Neuba pišaja: Psched někotrymi njedželemi twóchnu na tu-domnym dwórniſczeju ſajaty paduch ſ jaſtwo a njeje ho hac̄ dotal poradžilo, cęzlanza ſaklapnuc̄. Cęzku bē klobžky pachol psches ſeleſne na krajzy ſaleſhowane wokno w ſabniku, tak ſo bē ho psches 20 em ſcheroke a 39 em wýſkole leſkizhne džery pschecziszczał. Na to pschedy kralowſti kralyni pschedorucznik ſ Düsseldorfta tudomne jaſtwo. Mějachu pak runię w tymhamy jaſtwoje zyrluſhniku, kotrež ſamochu, pruhu wotpołozic̄, hac̄ je doroszenemu cęlowejkej mózno, ho psches tu leſhzy pschecziszczeſc. Zyrluſhnik wutwjedze tón experiment ſe ſpodzowanej lohkoſcu, tak ſo ho pschedowac̄ wubjerk pschedzweſcji, ſo jaſtni na cęzkenju paducha ſaneje winy nima, ale ſo ma ho twóchnjenje ſamolutz hujbenej leſhzy a wusčiknoſczi pakofszaka pschedy piſac̄. Pschi ſloczenju ſ 5 stopow wýſkoleho wokna njeje ho zyrluſhnik pječa ſbžerzeſc möhl, ſudniſkej komiſji swoju wuwučzenoſczi polasac̄. Sso wjazy krajzy psches hlowu pschedziszczaſki ſkocži ſ wokna do dwora dele. Hac̄ je potem pola ſudniſtich ſnejegich ſ talerjom ſberku džeržał, njeje ho wosjewilo.

* (Nađpanjeny žandarm.) W Pazowje w Cechach poda ho w noz̄y w 11 hodzinach žandarm Sslavik ſ Lukavę ſ hofczenza do swojego domu. Nimo jeneje krajzy duž wón ſchrótowanje wuſtyscha. Bjes dolheho pschedwěſlenja dobu ſo, runię w klobžje njebe, jenož ſ tehakom wobrónjeny do teje krajzy. Lědom pač bē psches próh ſtupił, bu ſe ſylnym ſijom tak do hlowy dyrbjeny, ſo t ſemi padže. Na to dashtaj ſo dwaj dundakaj do njeho a wobdzelaſtaj jeho ſ kijemi a blózklami po zylnym cęzle tak, ſo bjes myſlow ležo wofta. Hdyz hebi myſleschtaj, ſo je morwy, cęzkuſtaj. Sslavik pak ſaſo t hebi pschinibz a dobleče ſo lědom nětak hac̄ do kafarmow, hdzec̄ njeſtutt wosjewilo. Hdyz w noz̄y ſta ſo wſcho mózne, teju ſkostnikow wuſtysčiſc a ſajecž, ſchtož ſo tež naſajtra ſta. Wonaj ſta ſo wot žandarmerieje wtrjeſnemu ſudniſtu w Pazowje pschedopaloj.

* (Tež jene ſajecž ojčjenje.) So by ſajecžu wusčka, holza, kotrež pola wobznych ſnejegich klobžesche, ſczechowazy ſrēd ſaloži. Wona bē něchtu maloh' pschedziszcza ſaſtach a jeje ſnejefwo bē ju teho dla wobskoržilo. Hdyz nětka winowata ſadžesche, ſo žandarm dže, ſhrabnu wona ſ polzy blesku kognaka a wupi ju hac̄ na dno. Schtož bē ſ tym cęzka, ſo hory ſta, žandarm ju zyle pjanu w momorje ležo nadendže, tak ſo bē nuczeny, swoju ſajatu do hojeſnje dowjeſcž dac̄.

* S Neumünſter piša ho: Rosbuchnenje petroleja je ſwójbu ſukelnika Euschli do wulkeje ſrudoby ſtajilo. Hdyz běscheſt ſtarſchej wonak na dzěle, hraſtachu hebi jeju 3 najstarſche dzeczi w kuchinje, dwaj hóleſtaj a hóleſka. Kuchinske durje běchu hebi wot nutſka ſamke. Na dobo ſta ſo wulki kuff a na to wutrobu hnuijaze wo-łanje. ſsuſhodžina hzwatasche na pomož a wólaſche t dzeczom, ſo

dyrbja jej woczinie. To pak dyczci njemzachu, pschetož kuchinske durje higo so s plomjenjom palachu. Nekto pschibachu netoty fußodgo a roshichu durje. Ach, a schto so jim pokasa. Najstarschi, nimale 10letny hólczez, palecze so psches zylo, mjes tym so mlodshi bratr a fotra nimale niespranjene proscze stezo na njego hladashchaj. Hnydom poduszychu plomjenja, s kotrymiz so starschi hólczez palecze, ale won bě tak straschnje wopaleny, so po netotych žalostnych hodzinach semrje.

* Hlupa wjeta je pschi žamym mlobeho muža, posloczerja, wo živjenje pschinjebla. Won bě so wjetowal, so chze po wobloženju noweho mosta, kiz pola Branibora psches Habolu wjedje, pschenicz a polda ſebi pječz kognakow s bleſche do ſchleñczki nalecz a je wupicz. Hac̄ do hrjedz mosta bě tez wopravdje doſchoł, ale tam ſhubi runowahu a padnu, so psches hlouw pscheczihnuwski, do rēki, s kotrejeho s wulkej próz uuczahnichu.

* Reka Dunaj je w Awstrijskej pola mesta Drsowu s wykłimi horami swiszena. Tamne městno, kotrej so ſeleſne wrota mjenuje, je tez, dokelz je niske a woda psches ſkalifka rygle beži, ſa lōdze straschnie. Duž je awstrijske kniezerſtvo s roshudzilo, tuton džel Dunaja pohlubšicz. Jene towarſtvo bě so na to swjasalo, tole dželo ſa wěſty pjenies wuwjescz. Pschi wobliczenju hōſtow pak ſu ſo bylnje ſaliczili. Sa roſtelenje kubilnho metera běchu 70 krajzariow wobliczili, tola dyrbja netko 7 ſchēznakow ſa to ſuplaczicz. Duž chzedza ſ dželom ſastacz a radſcho millionu ſchēznakow kajerſtich pjenies kniezerſtu wuplaczicz, kotruž je ſebi wonie wuměniſo, jeli ſo towarſtwo dželo njewuvjedze.

* Ruski wopomnik je ſo njedzelu w Melku pola Dunaja wot-trył, kotrej nastacze ſa Franzowſow runjewon jara pschijomne njeje. W lęcze 1805, tak czitamy w jenych tamniſtich nowinach, bě w Melku wjele Ruszow w franzowſkim ſajeczu. Wulki džel ſ nich da franzowſki roſlaſowat pschi ſurowej ſymje do zylo ſtuchweje a czmoweje ſtaloneje pinzy ſawrječz. Nekotri Ruzjojo netk w noz̄y ſ neje do hukobokeje ſtaloneje džery ſaleſechu, namakachu tam drjewo a ſadželachu ſebi wohén, ſo bych ſebi ſproſtnene ſtawy wohrjeli. Šteho naſta naſle wulki kur, kiz jich poduszywski horje czechnjeſche a tam 300 jathych ſaduſy. Wo tym njedawno ruski wojeſki połnomozniſ w Winje ſazkyscha a to hōſorej Alexandrej III. wosſewi, kotryž hnydom pschikasa, ſo ma ſo na row tamnych niesbożownych hōdny wopomnik ſtajicz.

* (300,000 frankow kranjenych.) Šekujonik pjenjeſneho banka Henrotti w Parizu pschidz tamny ſchtwórk popołdnju do Banque de Paris et des pays bas, ſo by ſebi tam na jenu papieru pjenies wuplaczicz dał. Hdyž pak papieru ſ wólknom nutes poda, kranu jemu netko jeho pjenjeſnizu ſ 300,000 frankami. Won bě pjenjeſnizu (toſchu) pschi ſebi na blido położil a lědom poł minutu ſ woczow ſpuszczil. Paduch ſo bjes ſleda ſhubi.

* (Skóřba dla dwójnego mandželſtw a.) Wurjadny po-dawł, kotryž je ſo w Neaplu ſtał, ma w tu h̄wili jendzelske ſudniſtwo roshudzicz. Jedna pak ſo wo tym, hac̄ je ſo jedyn Jendzelschan ſe ſwojim woženjeniom w Neaplu dwójnego mandželſtwa winowatly ſziniſt abo niž. Won bě ſwoju mandželsku w Londonje wuplaczicz a do rjaneje Italiskej h̄watał, ſo by ſo tam bjes neje ſwojego živjenja wjehelik. Ma kromje Bejuva nadendz wohniuw džowlu italskeho naroda, kotraž ſo jemu tak derje ſpodbobaſche, ſo wobſamknu, ſo ſnej woženicz. Wudawajo, ſo je hiscze ſježenjeny, ſo 10. januara t. l. na jendzelskej lōdzi w Neapelskim pschistawje dopołdnja w 11 hodzinach ſnej ſwerovalc da. Genož netotre dny noweho ſvoja běchu ſo minute, duž liſt ſ Londona naſcheho Jendzelschenja na to dopomni, ſo ma domach hiscze mandželsku. Trochu wobužny wotewri liſt a czitasche ſ ſwojej wulkej radoſci, ſo je jeho Londonska mandželska 10. januara dopołdnja 1/11 hodzin ſemrjaka. Njedziwajz na to ſu jeho dla dwójnego mandželſtwa do pschepytanja wſali; pschetož jendzelszy ſudniſy ſa wuczinjene a wěſte džerža, ſo je ſo lohlosmyblenni muž dla wſchelakeho čka mjes Londonom a Neaplem niž poł hodzinu po, ale 23 mjenſchinow do ſmjerze ſwojeſe přenjeſe mandželskeje ſe ſwojej Neapelku ſwerovalc dał, dokelz ſlónzo w Neaplu 53 mjenſchinow predy ſhadža hac̄ w Londonje.

* S Wutolcicz. Szred, ſ pomožu kotrej ſo wuroſcene ſito pjez da, neje ſo wot wobſedzerja tudomneho kniežeho dwora, ſaz ſo thdzenja piſasche, wuplytowal, ale wot wobſedzerja kniežeho kubla w Weidlizech w połnoznej Němzkej. W nasich stronach dže ſ zyka lětſa ſito wuroſtlo neje; duž tez wuroſcene ſito pjez ne-triſbam, ſaz w połnoznych Němzach, hōdze ſu lětſa wjele mokriscze wjedro měli, hac̄ w naſcej lubej ſužiſy.

(Byrtwinske powjeſce hladaj w pschilosy.)

Dobrowolne ma ſo na wſchekadžowanje wſchedawac ſa měſtne ſamym: 20. oktobra dopołdnja w 10 hodzinach ſchidzane ſheda čiſlo 26 w ſenkezach.

W Nowym ſuſceju je khej-kařska žimaze maschin w wſchelakich wulfoszach porucza tunjo

Richard Otto,
mechanik na hornčerſkej haſy 18.

Holandski mlokowy pólver
ſ najlepſich ſelow a korenjow pschihotowan, po jenej abo dwemaj kizomaj kruwom abo wozam na prenu pizu naſhypany, pschisporja wobžernoscz, ploži wjele mloka a ſadžewa jeho wokljenje;
konjazh ſalkow pólver,
wuzitlowy pólver ſa howjash ſlot,
wſchē ſela a korenja porucza

hrodowska haptika
w Budyschinje.

Korenjowý wolii,
koruſchki,
ſaſran

ſ pječenju tykanzow
porucza

hrodowska haptika.

Richard Neumann
porucza kyry a paſeny

F h o f e j

w najwjetſhim wubjerku a naj-lepszej dobroſci po najtunischiſh placzisnach.

Pschi wotewſacu wjetſich dželbow ſo poměrnje nižsze placzisny woblicza.

Najrjeſche, najnowſche
a najtrajnische ſu
Henochez njeđelske
rukawate lažy.

Dostacž pola
C. O. Henocha
w Budyschinje
na róžku hōwneho torhoschča
a bohateje haſy.

Plat

ſo ſ woprawdzieſte indigo-barbu barbi w B. Kellingez barbjencu w Budyschinje.

Mužaze ſkulne, ſholowy, lažy atd. ſo ſ njeſuſceny barbami ſ nowa barbj a laž nowe ſhotowjeſa
w B. Kellingez barbjencu w Budyschinje pschi ſitnich wilach.

Jabluka

ſrake, kotrej moža tſchafene bycz, tola kotrej njeſmědža ſhniſe bycz, ſupuje ſa hotowe pjenies po najwjetſch ſe placzisnje

Hornjoluziska ſadtločzernja
dr. Hermanna a dr. Deyki
w Budyschinje na ſadnej bohatej haſy 3.

3½ % Sužiske saftawne listy.

Nowe daňske wopisza ſo naſchim horka mjenowanym ſaftawnym liſtam wudawajú ſo po wróčenju daňſtich ſchlebjerdkow (Zinsleisten) wot 12. oktobra t. l. w do- połdnichich hodzinach pſchi kažomaj

Krajnostaſtſkého banka w Budyschinje a
jeho filiale w Draždjanach, Günsplatz 2.

Pósla teho ſu ſnate placzeńje ſa naſche kupon w

Annabergu, Döbelnje, Freibergu, Herrnhucze, Lipsku,
Lubiju, Blawenje, w Voigtlandze, Roßweinje, Wald-
heimje a Zwicawje

ſwólniwe, nowe daňske listy darmo wobstarac̄.

Daňske ſchlebjerdk, kotrež maja napišmo: „Krajnostaſtſki hypothekski bank kralowskeho ſakſkeho hornjolužiskeho markhrabinstwa“, njech ſo ſ jednorym ſapišom wotedadža.

Formulary ſ temu móža ſo wot wſchěch horka mjenowaných bankow dostac̄.

Nowe daňske listy ſo w naſchej kažy w Budyschinje, tak daloko hač ſo hodži, czah po czahu, hewač pač najdlěje 5 dñjow po pſchepodaczu daňſtich ſchlebjerdkow wudadža.

Pſchipoſczelu ſo daňske ſchlebjerdk ſ pôſtom, ſo daňske listy na khosty wobſedjerja wupoſczelu, jeli ſo njeje hinač poſtajene, ſ mjenowanjom połneje hōdnoſege.

Pſchi tym ſo na wosſewjene žadanja w naſtupanju doſtača wjetſtich wotřekow město mjeniſtich rad džiwa; w tajſich padach dyrbja ſo mantle ſobu poſtač.

w Budyschinje, 5. oktobra 1891.

Krajnostaſtſki bank kralowskeho ſakſkeho hornjolužiskeho markhrabinstwa.

Najwjetschi ſklađ
dwójzyscherokeho

Iama

w modnych muſtrach
ſtarý kohcz po 60 np. hač do 2 ml.,

plyſh

ſtary kohcz hač po 1 ml. 30 np.,

Frymer

ſtary kohcz hač po 1 ml.,

tkaniny k ſuknjam
6/4 ſcheroke, kohcz po 30 hač 50 np.,

barchent k koſchlam

kohcz po 16, 20, 25, 30 np.,
w wulkim wubjerku porucza

Alphons Schauseil.

Zonjaze ſuknje, pjesle,
rubisheža na hlowu
ſo ſ nejuſtečatymi barbam ſ nowa
barbja a ſo kaž nowe ſažo ſhotowjeſa
w Kellingez barbjeſni
w Budyschinje pſchi ſitnych wifach.

Zunje zigary

kuſowanske žorlo ſa ſažopſchedawa-
rjow,
tykač hač po 20 ml.
porucza

Richard Neumann
na ſnitskownej lawſkej haſy čo. 6
filiala na bohatej haſy čo. 28.

Turkowſke hlowki
naſlepſcheje družiny porucza
Moritz Mierwa
pſchi mjaſhowym torhochęzu.
Destilazija ſnathch dobrych likerow
po ſtarych tunich placzisnach.

Koprowy vitriol

zyky a tolečeny
w naſtienju pſcheny
poruczataj tunje

Strauch a Kolde
na ſamjentnej haſy 3.

Čorne

židzane tkaniny
w ſnathch derje ſo noſčazych
družinach,

pisane

židzane tkaniny
w najbohatskim wubjerku bar-
bow
porucza

po ſara tunich placzisnach
Jan Jurij Pahn
na torhochęzu pſchi hlownej
ſtrazi.

Kupuju ſtare liſtowe marki a
kuverty ſ markami wſchěch krajow
ſ letow 1850 hač 1870 a ſa to
wyżoke placzisny placzu. Poſtice-
nia njech ſo mi ſ poſteček khartku
wosſewja, na ejož ſebi węžy na
měſtne ſamym wobhladam.

E. M. Grautmann
na hrabovské haſy 10.

Pſchedawanje a porjedzenje

w ſchěch družinow
čažnikow.
Placzisny naſtuſhcho
a rukowanje na dwě
lēče.

Gustav Mager,
čažnikar
11 na herbskej haſy 11
pſchi ſtarych kasarmach.

Hamburgsko-amerikanske lódźtowe akzijsowe towarzſto.

Exprefzna
a poſtſla parolodzna jesba
ſ Hamburga do New-Yorka
w Southamptone pſchijesdza.

Jesba po morju traje nehdze

6—7 dñjow.

no. 840.

Pósla teho porjadna parolodzna jesba
ſ Hamburga d. Baltimory, ſ Hamb. d. Wječ. Indiſleje,
- - - Brasileje, ſ Hamburga do Havanny,
- - - La Plata, ſ Hamburga do Mexila.

Dalſche wukazanje dawa Carl Meisel w Budyschinje.

Na wjazostronske wopraſchenje
ſo tu ſ wjedzenju dawa, ſo je pěſen
„Syma“, kotrež je ſo pſchi po-
ſlednim ſpěwanſkim ſhujedzenju ſpě-
wala, ſa 20 np. w wudawatni
„Sserb. Nowin“ doſtač.

Lužičan,
letník 1874—1877 pyta křivčí
v Freibergu, 30. sept. 1891.
dr. Ernst Muka.

Barchent k koszlam,
pollama
v wulki wubjerku tunjo pola
W. Häckera
na žitnej hafy 7.

**Czorne a piżane
židzane tkaniny**
jenož hódne družiny
sa kotrež ho rukuje, porucza
**Alphons
Schauseil.**

Jan Jurij Pahn
na torhoschezu podla hlowneje
straže
porucza
szwój wulki skład
mantlow, žaketow,
paletotow, pjeslow
s najlepszych tkaninow jato
s Nachenskeho dublowego
czechaneho pschedzena, židy a
wołmianego plescha
w 8 wschelakich wulkościach
derje selskich a bjes poroka
szedzzych
po wopravdze wurjadnje tunich
placisnach.

**Każ
nowe
schaty**
so pschitujja w Dráždanskej
kumštnej plotovarne a plo-
karne na herbskich hrabjach čo. 28.
Skhadzowanka tow. Lipy
so tón króć njewotdzerži, dokołž
wšelake zadžewki na puću steja.
Za to přichodnje prawje bohaće!
Předsydstwo.

Hosztenz w Droždžiu.
Jutje njeđeslu 18. oktobra
reje a swježelenje na karuzelu.
Pschedzelnje pschedrošchuje
Tschieter.

Holzy moža darmo schic na-
wulnucz pola **Emmy Rinkowej**
na žitnej hafy 5 po 2 schodomaj.

Carl Noack w Budyschinje

na žitnej hafy njeđaloko hlowneho torhoscheza
porucza pschi kruče sprawnym pošluženju:

kyry thosej, derje a cziseče szlodzazy, punt po 110, 120, 125,
130, 140—150 np.,
paleny thosej, derje smeschany, punt po 130, 140, 160, 180 a
200 np.,
rajk, punt po 16, 18, 20, 24, 30 a 36 np.,
zokrowy syrup, punt po 16 np.,
měschany zokor, punt po 30 np., pschi wjetshich dželbach punt
po 29 np.,
lóškath zokor, punt po 36—40 np.,
vetrolej, punt po 13 np., pschi wjazy puntach po 12 np.,
thězorowh woli, punt po 18 np., pschi wjazy puntach po 17 np.,
kaž tež wscé druhe wězy jara tunjo.

Rajzowu muku į wizy,
semiskoworjehowu muku,
muku į palmowych worjehow,
majß a majzowym schrot

poruczataj placisny hódeny w czerstwych družinach

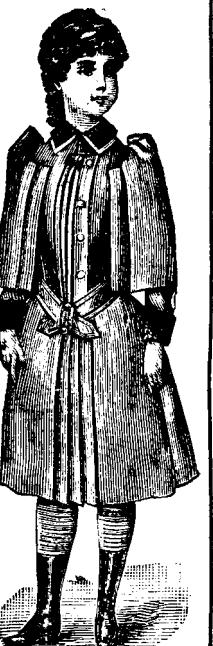
Baldeweg & Sachße.

Žakety

hijo po 6 ml.

**židzane
plyschowe
žakety,**
**astracha-
nowe
žakety,**
mantle
hijo po 7 ml. 50 np.,
**holežaze
mantle,**
**holežaze
žakety,**

plyschowe měchojte pjesle

s dobrých tkaninow po derje szedzzych fašonach a po tunich placisnach.

Richard Gautzscht
na bohatej hafy.

Pschedpoloženje čašnikarſtwia.

Cjesczenym Sserbam w Budyschinje a wokolnoſci najpodwol-
niſcio k wiedzenju dawam, so bym dzenhniſchi dzen ſwoje

se ſwonkowneje lawſkeje drohi na ſeminarsku drohu čiſlo 4
pschedpoložit.

Sa dowěrjenje, mi hacj dotal spožcene, so wutrobnje džatujo,
proſču, mi jo tež dale dobročinje ſakhowac.

S poczeczowanjom
Emil Adler, čašnikar.

Dželaczerjow hischeze pschedzima

K. Thomas na Lubijskej drohy čiſlo 13.

Holzy, kotrež chedža dokladne
ſchic na wulnucz, ho pschedzima
na wulkej bratrowskej hafy 18 po
2 schodomaj.

Starscha, jednora, czista žonska
se wfy ho k dwemaj dželaczeromaj do
Budyschina pyta. Dalshe je ſhonicz
we wudawatni „Sserb Nowin.“

Młodzi ludźo,
kotſiž chedža rjemjeſlo na-
wulnucz a maja lohlej ruzi
ho jako honežerjo a porzelan-
wjerzherjo wuwueža do traj-
neho džela hacj do 120 ml.
po mēšazu.

Margareczina heta
poſa Budyschina,
fabrika porzelana a hlinianych
tworow

3 abo 4 wolazy ho k nowemu lētu
na Bartskim kniežim dworje py-
taju.

Stróšby po honczej a dwaj rólnej
po honczej s dobrymi wopiszami,
kaž tež jedny pachol do domu ho
k nowemu lētu na Sarečzanske
knieže kublo do ſkulzby pytaju.

K nowemu lētu wotrocžkow a
džowki pschi wjazkej msdze pytan.
Tež je ho mi Nokoweje dželo psche-
podoła.

Arausj na bohatej hafy 6.

Wotrocžkow a džowki pschi wj-
azkej msdze, dželaczerſke szwój, w-
dōſci pyta Schmidtowa na ſukeln-
jek hafy čiſlo 10.

Vjekarskeho wuczobnika pyta
pjekarſki mischtir A. Biesold na
bohatej hafy.

Ssobotu psched tydzenjom je ho
na mjaſhovym torhoschezu módro-
bka wuſhita deka ſhubka. Sprawnym
namakat njech ju ſa myto w wu-
dawatni „Sserb. Nowin“ woteda.

Wutrobný džat
wſchitkim tym prajmoj, kotſiž ſu
namaj pschi wohnju, loni 27. nov.
naſtathym, k pomožy byli, wſchém
mužtwaſt ſuklawow naſhjeſe ſtrony,
kotrež ſu roſſcherjenju wohnja mieſu
ſtacili, dale wſchitkim tym, kotſiž ſu
naſi s pjenježnymi a druhimi trē-
nymi darami podpjerali, woſebje
Wysczechanskej gmejnje, ſužodnym
wžam a Hnaszechanskej gmejnje.
Woſebity džat prajmoj knieſej
Janaschej w Huszhy a wſchitkim tym,
kotſiž ſu namaj pschi nowotwarje
ſi rucijnym dželom a pschedzienjom
pomhali. Boh luby ſenjes w nje-
bieſzach čzyk wſchitkim ſich dobroczel-
ſtwo bohacze ſarunacj a ſich psched
podobnym njebožom wobarnowac.

Emil Bergmann a mandželska
w Wysczechach.

(K temu čiſlu pschedloha.)

Pschiloha i číslu 42 Serbskich Nowin.

Sobotu 17. oktobra 1891.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałksej žyrlwi budże jutje niedżelu rano w 7 hodzinach herbsta spowiedź do południa 9/49 hodzin herbsta przedawanje a pschyoldnju w 12 hodzinach herbsti nysčpor.

Werowanie:

W Michałksej žyrlwi: Jan August Handrik, hospodařství pomocník w Wulkim Wołkuku, s Mariju Theresiu Panachez w Ratarjezach. — Koral August Knobloch, żelezniczny dzelaczez w Tselanach, s Hanu Mariju Kujawez tam. — Koral August Töpler, cigarnek w Radebergu, s Mariju Theresiu Butišankez tam.

W Katholiksej žyrlwi: Miliawich Pyjetach, dzelaczez pschi železniz, s Mariju Spěchnež. — Josef Kießling, schtrykařki mischtr, s Hanu Pohlez.

Křešení:

W Michałksej žyrlwi: Hana Maria, nebo Alwina Scholty, khežeria a piekarstwo mischtra na Židowje, dž. — Jaroměr Kurt, Ernst August Kołscha, fabrikarja na Židowje, s. — Emma Meta, Zana Schibaka, kublerja w Pschi-schezech, dž. — Maria Martha, Zana Jurja Wiazki, pohonča w Wulkim Wjetlowje, dž. — Hana Emma, Zana Ernst Mereczinska, živnoſežerja a blidarja w Rabozach, dž.

W Katholiksej žyrlwi: Maria Hana Hilžbjeta, Korle Kindermann, thscherstwo mischtra, dž. — Maria Hilžbjeta, Josefa Pöpelta, nožerja, dž.

Zemřečí:

Džen 9. oktobra: Hilžbeta Martha, Bohuwera Wylema Rittera, krawza pod hrodom, dž., 2 měsazaj 6 dnjow. — 12. Maz Gustav, njemandželski šnu w Delnej Linje, 5 let 10 měsazow 23 dnjow.

Placisna žitow a produktow.

Žitow dowos w Budyschinje: 1891 měsow.	W Budyschinje 10. oktobra 1891				W Lubiju 15. oktobra 1891				
	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.	
Pscheniza	běla	11	76	12	36	11	76	12	35
	žolta	11	76	11	91	11	53	12	6
Rozła		11	87	12	20	11	69	12	19
Jeczmień		8	21	8	57	8	—	8	67
Worž	50 kilogr.	7	60	8	—	7	20	7	40
Proch		8	89	11	11	10	28	11	11
Woka		7	50	8	6	7	22	8	6
Zahý		16	50	19	50	14	—	16	—
Hejdvička		18	50	19	—	17	50	18	—
Berň		3	—	3	50	3	—	3	50
Butra	1 kilogr.	2	10	2	30	1	70	2	—
Pschenicna muka	50	14	—	21	—	—	—	—	—
Psjaná muka	50	14	—	19	—	—	—	—	—
Ssyno	50	2	30	2	60	2	20	2	50
Ssóma	600	17	—	20	—	17	—	19	—
Brokata 768 schuk, schtuka		3	—	14	—	—	—	—	—
Pschenicne motrubý		6	25	6	50	—	—	—	—
Psjané motrubý		7	—	8	25	—	—	—	—

Na břez w Budyschinje pscheniza (běla) wot 11 hr. 76 np. hacž 12 hr. 21 np., pscheniza (žolta) wot 11 hr. 67 np. hacž 11 hr. 91 np., rozła wot 12 hr. 3 np. hacž 12 hr. 20 np., jeczmień wot 8 hr. 24 np. hacž 8 hr. 50 np., worž wot 7 hr. 50 np. hacž 7 hr. 75 np.

Draždanske miaszowe placisny: Honjada 1. družiny 70—73 mf., 2. družiny 60—65, 3. družiny 25 po 100 puntach rěneje waži. Dobre kraje žwinje 60—64 mf. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Cželata 1. družiny 48—60 np., 2 družiny 28—38 np. po punce rěneje waži.

Wjedro w Londonje 16. oktobra: Wetr.

Šermuši

porucža

winařija Pawoła Giebuera w Budyschinje

na bohatej haszy 18, s nitskhem na theaterskej haszy

žwoje naturiske wina, čerwjenie a běle wina.

Vinownia a knědárna poslizatej pěkný pschebyk a skladnosć k pruhowanju mojich winow. Pola mje ma kóždy potom wětoſć, ſo cziste wino — ſamo najtunische bleschu po 90 np. — dostanje, kotrež derje ſłodža a třha a ſtowesži lépje howža hacž piwo a palenz.

Shopfej

kyry w wulkim wubjerku punt po 1 mf. — np.

hacž 1 mf. 60 np.,

paleny, ſa kotrehož dobrý ſłód ſo ruſuje, punt po

1 mf. 30 np.,

jara dobre měſchenzg punt po 1 mf. 40 np. hacž

2 mf., kaž tež

Wschę koloniaſne twory

w wurjadnje dobrých družinach
porucža

Gotthard Behrends Nachf.

Pschi pschedawaniu ſo herbsti rěčzi.

Flanel a lama,

pollama,

barchent i koschlau

w wulkim wubjerku po tunich placisnach pola

W. Häckera na žitnej haszy 7
wožebite klamy ſa wolemjane twory.

Hermann Darschau w Budyschinje

fabrika ſchtrypowých tworow ſ wowežej wolum

čižlo 1 na ſchuleſkej haszy čižlo 1

k ſymfemu cžaſej ſwój dawno jako dobrý ſnaty wulki ſkład ſchtrypowých ſchtrypowých tworow, ſchtrypowanyj jakow, wulki wubjerk rukajzatysj laſow w najtuniszej hacž k najlepšeſeſe čiſto-wolumjanej barbunepuſchzatej tworie a w rjonych muſtrach porucža.

Najlepſhi a najwjetſhi wubjerk ſchtrypowanskej pschedzena wſchę barbew.

Najhodniſha twora!

Najtuńsche placisny!

Lama

muſtrowany, kaž draſtna tkanina, w najmodniſchich muſtrach ſa draſtné tkaniny.

Wulki wubjerk — tunje placisny.

Richard Gautzsch

na bohatej haszy.

Wysko swieczne,
benzin, ligroin, petrolej, khejorski
wosk, rypikowy wosk, spiritus
k palenju, schtrychwanczki,
schwediske schtrychwanczki,

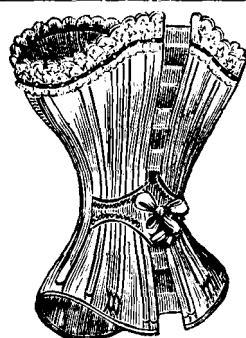
stearinowe
a parafinowe swiezy,
nózne swieczki
sú tunjo dostacé pola

Straucha a Koldy
w Budyschinje.

B. Fischer

na žilnej hafy
porucza swój wulkotny skład:
dezimalnych mostowych wahow,
kal truhazych maschinow
po 15 ml.,
kaž tež dobre Solingiske worzlowe
twory, jako:
blidne nože a widliczki,
nože sa selene warjenje,
dybsaczne nože,
relniske nože,
kedlariske nože,
schewskie nože,
prójerske nože,
noziny atd.

a wsche kuchinske a hospodarske węzy
w snatej dobrej tworze po naj-
tunisich placzisnach.

Schaftly,
mužaze krawath,
pschedloschlik
s khornarjom a bies njeho,
gumijowe schath,
blé
porucza

M. Walther
10 na bohatej hafy 10.

Zigarhy.

Najlepsche 4 np.-zigary sú do-
stacé pola

Jana Djenka
na swonkownej lawskiej hafy 38.

Rhosej
jara hylne a ejiseje sfodzazy
njepaseny punt po 1 ml. 20 np.
hacž do 1 ml. 60 np.,
paseny punt po 1 ml. 40 np. hacž
do 2 ml. porucza

Jan Djenk
na swonkownej lawskiej hafy 38.

Solonowe mydlo (Elfenbeinseife)

(němiske biele mydlo sa symnu wodu)

Günthera a Haussnera w Chemnitz

je najdobytnische a najtunische mydlo sa hospodarstwo.

Solonowe mydlo

dawa schatam rjanu wón a blyschejath bely napohlad.
je pschetukowane, schtož ho wet lekarjow chwali, a hodži
ho teho dla, dokelž kožu njepschima, woszobie k myznu
je zyle čiste mydlo bjes schkodneho pschidawka a je s naj-
čiszejich belych maczisnom dželane.

płoka w najtwierdszej a symnej wodze a dawa

pschezo rjanu bely mješku penu.

wotstroni bjes prózy wsche blaki se schatow a s drasty.
saruna wsche druhe zo pschedawaze mydla k płokanju
a myznu.

je wschidze w najwazych kolonialtworewych, drogowych a
mylkowych chlamach dostacé.

Solonowe mydlo

je salonszy sakitane, a zo warnuje jo podražowacé.

125 gramow placzi 10 np.

Wulkoskład pola kniesow Schieschki a Rjeczki w Budyschinje.

Schtrykowske pschedzeno w snatych, jenož
do brých kajtoszach, rukawate lazy, spodne
koszle, spodne cholowy, wolmiane psched-
koszle, rubisheza na hlownu a wołolo taille,
džeczaze mězki, pjeslik, szukniczki, khapiczki,
žonjaze kapoty, khornarie na ramjeni,
spodne szuknie atd. porucza w najwjetshim
wubjerku

Ginzel a Ritscher

6 na wulkej bratrowskej hafy 6
poruczataj swój wulki wubjer

Khoseja

paleneho a njepaleneho w jenož
derje sfodzazych druzinach,

Zofor

drobny, kompomy a w klobukach,
s v r u p

najtunischer a najdrożschi
kaž tež wsche družiny warjenjom
dobrocziwemu wobledzbowaniu.

Khoczebusci

Portorikoski tobak,

Wassungski tobak

w relach a wuwaženy,
rjeviki a drugi krany tebal,

Z i g a r y

w wulkim wubjerku 100 hido po 2 ml.
poruczataj

Ginzel a Ritscher
na wulkej bratrowskej hafy 6.

Ernst Scheer

na bohatej hafy 9 w Budyschinje.

Swój wulkotny skład hotoweje mužazeje drasty, jako
khosowow, wobleczenjow, pjeslow, swierschnikow, khejors-
skich mantlow, kaž tež najnowsche tkaniny k seschiczu drasty
sa pschedstejazu nashymu a symu dobrocziwemu wobledzbowaniu
poruczam. Psihi najlepschim džele pschezo najtunische placzisny.

Louis Gadt, krawski mischr

w kupnizy psihi hlownym torhoschez.

Emma swudowjena Vorwerkowa

porucza pleszowe pjesle, lētnje pjesle, zanki, modne jakety,
deshezne mantsle, trikotowe taisse w wulkim wubjerku po tunic
placzisnach.

→ Požluženie w němiskej a herbskej rečzi →
w Budyschinje na hlownym torhoschez 5.

Pscheměnjenje wobydlenja.

Dr. med. Radza w Biskopizach, approb. lekar, hojet a lašení,
bydlí wot 1. oktobra t. l.

na dwornischowej drosy 15 po 1 hornim skhodze

(na róznu dwornischowej drohi psihi mlynštim hacze).

Rečne hodziny: wschedny džen rano hacž do 8 hodzin, pschipoldnu

12 - 1 1/2 hodzin.

njedželu pschipoldnu wot 12 - 3 hodzin.

Paleń

jednorý a dwójny
w snatych dobrých a derjeſzlodzazych
družinach poruczataj tunjo

Schischka a Rjeczka.

Wódne pónowje, lótky,
rolowe platy a khachlowe
rébliski, něscezowe durje, že-
lesne khachle a khachlowe
roly porucza tunjo

Pawol Walther.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sobotu.
— Štvortlétnej předplata w wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo píaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za navěštki, kiž maja so w wudawařni "Serb. Now." (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedac, placi so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štvortk hač do 7 h. wječor wotedac.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíšć Smoler jec knihičíšćenje w maćiōnym domje w Budysinje.

Číslo 43.

Sobotu 24. oktobra 1891.

Létnik 50.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. W ſakſlim krajnym ſejmje, kiz 11. nov. ſwoje poſzebzenja ſapocžne, ſo ſakonike pſchedlohi, pſheměnjenje czeladniſkeho porjada, pſheměnjenje krajneho woheň-fawěſczenkeho ſakonja a polépſchenje mſdy nižſich krajnych ſaſtojnifik naſtrape, i kurađenju pſchedpožo. Pódla teho čhe knježerſtvo namjetowac, ſo bych ſo tež penſije, ſe ſtatneje kaſhy ſa ſaſtojnifik, wudowy a hyrot ſo placzope, a wudawki ſ podpjeranskeje kaſhy želesniczych ſaſtojnifikow powyſhile. S tymle polépſchenjom mſdy a penſijow ſo wudawki ſtatneje kaſhy wo 4—5 millionow hrivnow powyſeha. Njezdīvajzy teho ſo njetrjebamy bojecz, ſo ſo krajne dawki powyſeha. Dale ſměje ſejm wo twarje nowych želesnizow, nowym napravjenju Draždanskich dwórniſkežow a wo natwarjenju ſymſkeho pſchiftawa ſa kóbjove kóbže w Draždananach jednac. Sa město Lipsk, kotrež je ſo w poſledních lětech ſ pſchifamkjenjom několých wulkich wžow po wobhlerſtwe ſylnje pſchisporilo, budža ſo dotalne wólbne wokrjeſy pomjeniſchic, po tajkim jich licžba ſo powyſehic dyrbjec, tak ſo kñadž Lipsk jeneho ſaſtupjerja w ſejmje wjazy doſtanje.

— Němske knježerſtvo ſ kútynoſcę wuſpytuje, hac̄ by ſo hodžilo, dwělētnu wojeſku ſlužbu město něčiſcheje tříleňneje ſawjeſez. W Spandawje, a w nowichim čaſku tež w Mničowje, ſo někotre bataillonu wuwuczeja, kotrež ſlužba je ſo na jenož dwě lěče poſtaſika. Pſchi dwělētnej ſlužbje ſo jenož na pěſčikow, niz pak na jěſdný džiwa. Jeli ſo by ſo dwělētna ſlužba ſawjeſez dała, by ſo ſtajenje wojaſkow na diſpoſiziju zyle woſtroniko, možno tež je, ſo by ſo napravjenje jenolētneje debrowolneje ſlužby ſběhnuto. Pſchi dwělētnej ſlužbje móhlo ſo ſa tón ſamy pjenjes, kiz ſo někole ſa němske wójſko wudawa, ſa někotre lěta jeho ſylnoſcę a wulkoscę wjely pſchisporic.

— Wot pruskeje ſtatneje ſaſydklenſkeje komiſije, kotrež w Poſnańskej wot pôlſkich ſemjanow wulke kubla kupuje, ſo by je dželila a potom němſkim ratarjam pſchedala, je ſo ſafo jene kublo, Kleſchczevo pola Liſhy, kupilo.

— S wěſtoſcu ſo praji, ſo budže khějorſtwy ſejm wo wobtwjerdzenju Helgolandſkeje kupu jednac. Pjenjes, i wobtwjerdzenju trébnym, pječza džesac žillionow hrivnow wučini.

— Něhdusiči tajny radziegel Manče je ſo pſchecžimo wužudej Barlinkeho ſuđniſta, po kotrejž ſo wón i jaſtu na wjazore měhož dla pſchelschiſjenja 10,000 hrivnow ſaſudži, powołal. Duž budže ſo najſterje ſ nowa wo Mančeowym maſanym ſchachrowanju ſ titulemi a rjadami pſched ſjawnosce jednac. Sa tych, kotsiž ſu ſ pomožu Mančeua titule a rjady doſtali, je prozež mjerſaza naležnosce. Boja ſo, ſo ſwoj titul, ſ wulki miſtečni ſjenježnymi woporami dobyty, ſafo ſhubja. Wyſhnoſcę ſo pječza pola noscherjow titula komiſioniskeho abo komiſioniskeho radziegela wobhona a ſebi pomjenowanſke liſcziomy pſchedpožoči dawa.

— W Erfurze maja w tu kówilu ſozialdemokratojo ſwoju ſchadžowaniku. Schtój je ſebi myſlik, ſo ſo na njej ſozialdemokratiszy wjednižy bjes ſobu roſkorja, je ſo ſylnje myſlik. Wſchě wſchelakoſce měnjenja ſo tam wuruṇaja. Wjednik połodniſkich němſkich ſozialdemokratow, bywschi lieutenant ſ Wollmar, kotrež čhe ſozialdemokratiſke bludne wučiby po něčim a bjes naſylnych ſredkow do ſlufka ſtajic, je ſo pſched Bebelom pokoril. Poſledniſchi gwałtne powróćenje něčiſcheho ſtatneho porjada preduje. Tež ta ſtrona, kotrež měni, ſo ſo něčiſcha ſozialdemokratiska agitacija pſchepomału wjedze,

je Bebelej pod kij leſla. Někotiſ ſozialdemokratojo ſ Barlinu, kotsiž ſo wobſamkjenjam Erfurtske ſchadžowaniki njepodcziſnuču, ſu ſo ſe ſchadžowaniki wuſamkli. Poſledniſchi ſu tele dny w Barlinje ſhromadžiſnu wobžerželi, w kotrejž wjedniſtu němſkich ſozialdemokratow thranſtvo a pſchelschiſjenſtvo porokowacu.

— Nowy württembergſki kral Wylem II. w bližſjim čaſku khejora w Barlinje wopyta. Tale powjescz w Němzach jara dobrý ſacziſhceč czini. Hdyž tež ſo wužožic da, ſo ſemrjetý württembergſki kral ſwojeje kherowatſeje dla ſenje do Barlinu po ſaloženju němſkeho khějorſtwa pſchispoli njeje, runje kaj ſemrjetý bayerski kral Ludwig, dha ſu tola pſchecžiwiſy Němſkeje nad tym ſchłodupſchejne wjehole měli a wo tym ſ hanjenjom a ſměchom rěčeli. Kaj je něčiſchi bayerski prynz-regent knježerſtvo naſtrupiſchi do Barlinu pſchispoli, tak čhe tež nowy württembergſki kral khějora, kiz je ſo ſam pſchi pohrjeſe ſemrjetého krala w Stuttgartze wobželil, wopytač.

Austria. Kraſna čeſka krajna wuſtajenja je ſo njedželu wobſamka. Wena je ſo wot nimomery wulkeje licžby wobhobow ſ Čech, ſe ſužednych a wobheje ſlowjanſkich krajow wopytač. Poſledni džen ſo 75,544 placzazych wopytarow licžesce. Wſcho hromadže licžba ſejných wopytarow 2,434,887 wučini.

— W žanym europiſkim kraju telko ſidow kaj w ruskej Pôlſkej njebydli, tola tam je ſid ſazpitý člowjek, kiz žaneho politiſkeho prawa nima a hukolo pod ſcheczijanom ſteji. Kunje nawołal ma ſo ſ tym w Awſtriskej. Tu ſu ſidža najmožniſchi a najsamožižiſhi ludžo, kiz zlyk ſraj woblnježa. Niz jenož wlkowanje a induſtrija w jich ružy ſežitej, tež rataſtwa ſo woni po něčim mozuja. W Galiziſkej ſo tſeczina knježic kublow wot ſidow wobſedži, druhá tſeczina je ſidowſkim pjenježnikam ſadožena a jenož jena tſeczina hichče wěſče ſcheczijanam ſlusča. K poſledniſhemu ſlusča poltſecza miliona ſchěznakow hóbne wobſedženſtvo Podhajze wjehča Márzela Čzartoryſkeho, kotrež je tutón ſa 300,000 ſchěznakow hotowych pjenjes a 66,000 ſchěznakow lětneje renty Krakowſkemu ſawěſczazemu towarſtwu pſchedal. Tole njezměrnje wulke wobſedženſtvo bě hac̄ dotal někotrym ſcheczijanskim naſenкам pſcheczajete. Pſched krotkim ſo powjescz roſſheri, ſo je ſo Čzartoryſke ſobſedženſtvo ſidomaj Lilienfeldomaj pſchenajalo. Hac̄ runje je móz ſidow w Galiziſkej hido doſež wulka, ſo tola ſcheczijenjo hibac̄ počažku a Krakowſke ſawěſczaze towarſtwo mučažku, ſo kontrakt ſe ſidomaj Lilienfeldomaj ſběhnu. Dohladowanſka rada wosſewi, ſo je ſo towarſtowa direkcia pſchelhwatala, a wobkruži ſ tym, ſtož běchu mnosy ſemjenjo a rataſke towarſtwa prjedy prajili, ſo bratraj Lilienfeldaj i temu zusemu ludej ſlusčataj, kotrež w Galiziſkej na ſchłodu kraja rubježne hospodařtvo wjedze, a ſo ſtaj, doſelz ſtaj dla pſchelschiſjenja ſpirituſhového dawka khostanaj, jačo ſebakaj ſjawnje ſpōſnataj.

— Meyerlingſki hród, w kotrejž je ſebi awſtriski krónprynz Rudolf ſiwenje wſał, je ſo do karmelitſkeho klóſchtra pſchetvoril. W zyrkwičzy w nim, kotrež je ſo halle nětko doṭvarila, je ſo ſanžený tydžen w khějorowej pſchitomnoſci prěnja Boža mſcha čítała.

Španiſka. Połodniſche ſhpaniſke provinzy ſu lětža ſe ſtajnymi ſliwami domaphyane. Powodženja njepſchetaſauj, a nuja w kraju teho dla pſchego hóle roſce. Šerjedu čjřovým dželacjerjom w Madridze po měchjanſkich dróhach čjahacu, kotrež "Dajeze nam khléb a dželo!" woſahu. Chyžu ſo i guvernerej podac̄, ſo bych

„To ſo mi tola čaſ ſiwiſenja ſtaſo njeſe, tajke grobjanſtvo“, praji Klimantek. „So ſym jeno na wasche pſcheproſchenje haſle ſcho! Ale juſſe rano ſahe wotjedu!“

„Ino, luby knjes Schwarz, pola burow nječ tola kóždy na ſwoje rěče ledzbuje; ezi wjele njeſnjeſu. Ale to ničjo wo to. Pónđem do naſcheje iſtwizy a tam budzemoj pieč do wole.“

Hdyž dem pſchiindgeſchtaj, witasche jeju Klimantowa nekaſ ſymlne a poſbehowasche nož na ſpodzimne waschnje.

„Schtu to? Hijo tu ſtaj?“ prafchecne ſo.

„Dy, knjes Schwarz a Čornak ſtaj ſebi neſchtu prajiloj; ſo by ſ teho hara njenatka, ſmój radscho woteschloj. Pónđemoj do iſtwizy. Poſceſel namaj tam neſchtu k pſchikuſowanju.“

Djeſchtaj do iſtwizy. Tam ſo hydzeſchtaj. Klimant natoržowasche hnydom ſ piežele a pjeſchtaj hacž do cymoweye nožy. Knjes Schwarz bě na wſchě mjeranje ſabyl a roſwjeſeli ſo pſchi piwje, ſo ſo da do ſpěwanja. Wjeczor dowjedze jeho Klimant do hydla — knjesa Schwarza njechaſtej hijo nož njeſcz. — Poſoži jeho do koža, ſedma ležeſte a hijo ſimoreſte.

Klimantowa ſiwnu na muža, ſo by won pſchischoł.

„Nó, ſchtu to ſožo?“

„Dy, nano, Handrija wjazy do Barlina njeſpoſcelemoju“, wotrěča kruče Klimantowa.

„A čeſho dla?“

„Ssym ſo hóla popoſdnju ſwuopraſhala a wot teho čaſha plakam. Zeno ſebi pomysł: ſa zlyh čaſh, ſo je w Barlinje, njeje zytkwe ſawohlaſad! Chze-li ſo wjeczor pomoſlic, ſměja ſo jemu wotroczy. Dręja jeho džen jało džen, k jedzi doſtava jenož ſbytli, a ani tyh hufco njeſe! Ža ſwojeho djeſteza njebam do tajke ſodomy.“

Klimant poſhili hólu a ſpominajo na rěče, kiz bě knjes Schwarz zlyh džen wjed, dyrbjed ſwojej ſonje prawje dacž bycž.

„Ale kaſ jemu to prajicž, ſo bychmy jeho njeranili?“

„To ſebi ja na staroſć woſmu“, praji Klimantowa. „Ssym macž. Hóla poſcelemy do ranja k čeſce do Néhdzež, ſo by byk ſ wocžew — ty ſapſcheinjesch a wotwjeſech teho pěkneho knjesa. So bychu ſo tola wſchitz ſtarſhi na ledžbu brali, předy hacž ſwoje djeſčo komu zuſemu do wěrja.“

Tak ſo tež ſta. Handrij wotendze rano ſahe a hdyž knjes Schwarz rano ſtanu, zlyh hory po wčerawſchej „wopizy“, a hdyž chyſte wotječ, ſapſcheinjesch Klimant konja a macž knjeſej miſchtrej ſ ſtróka a raſnje wotrcža: „Pojeſte ſam, knjes Schwarz. Handrija ſmý hijo prječ poſhali — druhdze.“

Knjes Schwarz wuwali wocži: „A čeſho dla?“

„To drę ſam hóly ſpōſnajecje, ſo jeho k wam na dalshe dacž njemóžemy. Njemějče ſa ſlo. Wo ſaplačenju ſrečeze ſo ſ mojim mužom, to moja wěz njeſe. Je dže moja winowatoſc, wo djeſčo ſo ſtaracž, ſo by mi na čeſle a duschi njeſahinulo.“

„Ale ja njerofumju — —“

„Ssym ſwoje wotrcžaka.“ Wotendze.

Knjes Schwarz wofta kaž woparjeny. Njechaſte ſo jemu ani wina. — Sa hóliku wotjedu.

Sſerbski ſpěwanski ſwiedzeń

30. ſeptembra 1891 w Budyschinje.

(Skónčenje.)

Po ſpěwanju ſežehowasche ſwiedzeňska hóſzina, na kotrej ſo pſches ſchtyri ſta woſhobow wobdzeli. Pſchedhydſtwo wjedzeſte na ſara wuſtojne waschnje knjes wychſchi ſeminarſki wucžer dr. Grolmuš, pſchedhyda Budyschſfeje „Bježady“, kotrej tež hóſzci powita a knjeſej fararjej lic. theol. Žmiſchej ſlowo da. Tutoň naſch wulzy ſakužbny wotcžin ſaplačenju praji nehbze tolé: „Schtóž herbſti lud niž jeno ſ rězow a ſpišow jeho njeſcheczelow a pſchihložerjow, ale ſe ſamžneho wobhada ſnaje, tón wě, kaſ rjane ſamownoſcje naſch lud ma. Woſhobje pak ſpominam na jeho ſwérnu, njeſhablaſu ſwérnu k kralowſemu rodej. Podarmo běchu wſchě poſpythy, naſch lud ſ kolijow bojoscze Božeje a ſwérnoſcze wunjeſcz. Hóliko do wutroby ſapižane je jemu ſlowo ſwiateho píſma: „Ejeſečze kralale ſo temu ſlowu tež dale ſwérni wotſanjeny, to ſlubny džen ſ nowa a wunjeſny možnu tſikrōznu ſlawu kralej ſakſemu a pruſkemu.“ Tute ſlowa namakachu powschitowny woſhob ſežehowasche ſlowach, a ſlawu ſahríma a po njej ſalkinež ſpěw: „Krala Bóh pežohnui!“ — Knjes wychſchi wucžer Wjela, ſlawne ſnaty jako baſnik „Radyherb“, wunjeſe we verſach ſlawu na herbſti lud a dowolam ſebi jeho ſamžne ſlowa podacž:

Ža ſlawu Sſerbsam wunjeſu,
Kiz ſwérnu čeſča krala,
A mucžerjam ſu ſ dala.
Haj ſlawu ludej ſemijekom,
A pětnom, ſwérnom, dželawom!
Kich wičitke ludy praja,
Kaſ ſſerbia ſprawnosć haja!
Daj Bóh, ſo w dalskich pſchichodach
Na wičitkach krajow jaſhach
By ſdovne ſejhrawala
Sa ſſerbom ſlawu, ſlawu!

Mózne ſallineža ſlawu a po njej „Naſche ſſerbstwo ſ proča ſtawa!“

Jako tſecži pſchimy ſo knjes wychſchi ſeminarſki wucžer Fiedler ſlowa. Spěwanske ſwiedzeńje běchu wot ſpočatka a ſu hiſcheze dženža ſrěd k wubudzowanju ſherbſkeje narodnoſcze. Tež dženžniſhi wo tym ſwědceži. Bóh je nam wulſko ſkompoſitora daril, kiz ma njehinate ſaſlužby wo zlyh narod. Hijo pſched ſchěſz a ſchtyrzygi ſetami je nam tute ſwiedzeńje ſaložil a hacž do dženžniſcheho dnia naſjedowala. Wón je Seſlerjowe pěſnje do kraſnych ſyklow ſdraſeſzil a ſichto móhli licžicž wutroby, do kótrych ſu jeho hložy hóliko ſaſlužale a troſcht a radoſcž pſchinjeſle! Alle ſrudoba chze naſh pſchewſacž, dokež chze naſh ſlawny miſchtr Kozor dženža wot naſh Božemje bracž. „Počaſh“, tute wulſkotne dželo je netko dokonjane, dželo, kajkehož ani wjetſche literatury nimaja. Žemu ſluſha džak zlyh ſherbſkeho ludu a jako ſnamjo džakownoſcze a ſlawy poſtaji knježna Mila Fiedlerjez knjeſej kantorej Kozorej ſawrjenzow wěnž na čeſeſzomnu hólu a hrimotaža ſlawu ſallineža po zlyh wulſkim ſalu.

Knjes kantor Kozor podžakowa ſo a pſchizpě wulki džel ſaſlužbow wo naſhe rjane ſwiedzeńje knjeſej ſeminarſkemu wychſchemu wucžerzej Fiedlerjez, kotrej je knježny ſpěwáki a knjeſow ſpěwarjow namokwaſ, hromadžil a wuwucžowala. Žemu a ſpěwakam a ſpěwarjow mózna ſlawu!

Knjes kantor Bartko ſlawyſte w němskej rěči němski narod, ſchtóž ſu wot wſchěch radoſtne pſchijate. — Naſch ſlawny wotcžin ſaſlužbow ſcholaſtikus Hórnik wunjeſe ſlawu tym, kiz ani němski ani hornjoherbſki njeręcia: Delnjołužicža nam a pſchitomnymaj Polakomaj, kotrej ſudomnu ratarsku ſchulu wophuſtetaj. Knjes Miklaſzewski wotmoſwi w pôlskej rěči ſe ſlawu na herbſki lud a jeho wjedníkow.

Něk ſpěwaſte ſo po narodnym hložu: Chył je knjes hóleſzil wjedzeſci, tſecži blidowý ſpěw, k tute ſwiedzeńje woſhobje ſbaſnjeny wot knjeſa wychſcheho wucžerja Wjela. Dowolam ſebi jón tež tu doſłowne podacž:

Dženž naſha ſherbſka wutroba
Se ſradovanjom ſejhrawa:
Nam kſchewiſtynu
Sſo doſtale ſu
Te kraſne ſpěwanske.

Knjes hóleſzny miſchtr Kozor je
Nam ſpoldžil ſpěw vlaſiſte;
Duž ſlawujmy joh'
S tym džakujy ſo!
Haj ſlawu Kozorej!

Bjes pržow knjeſa Fiedlerja
My njemeli toh' ſwiedzeńja!
To dožimy kaſ:
Mu wjeſholy džak:
Duž ſlawu Fiedlerjez!

A ſpěwáki te luboſne
Kaž kralicžli ſu ſpěwale;
Duž chzemy wſchu čeſč
Zim do wěnza ſplečz:
Haj ſlawu ſpěwakam!

A ſpěwarjo czi nadobni
Sſo ſherbſku ſpěwnoſež kraſnili;
Kich ſlawu tež dha
Zim ſahríma,
Tym knjeſam ſpěwarjam!

Něk hiſcheze ſebi pſchijimy
Na ſpěwnej ſwiedzeńje pſchichodny!
Bóh woſradž nam to,
So poradži ſo
Nam roſkežev pſchichoda!

Łojes redaktor Marko Smolek zławiesche na lubosne a żort-
niwe waschnje łojenie a łojenzy. — Łojes stud. theol. Dub
hłowny starschi herbiskeje studowazeje młodoscze, spominasche na njeba
Sejlerja, njebo Smolerja a drugich hżo semijetycznych wóicznizow
złubi, so dże studowaza młodoscz ich krafny psichiplad szczechowac
wunjeże złamu na tle. Imijscha a Hórnika, katraż herbsti narod
nawiedujetaj a wożebje młodosczi luboscz i naszej narodnosci sa
schęzpujetaj. — Łojes wuczer Wustmann z Hodzija zławiesch
hiszczecz jenu naszych spewarjow.

S tym słończy ſo rjana hōſzinska ſabawa a bōrſy ſežehowachu reje. „Selena ta meja” ſallincža ſe ſwojimi derje ſnatymi, ale wečźnje rjanymi synkami wſchēm do wutroby a kōzde wózczę hyszczeſeſe ſo ſ nowej radoſczi, ſħadujo na njeliczomnu ſyli herbſkich młodgenzow a kniežnow, tiz běchu ſo ſe ſcheroka a ſ daloka ſeſhli, ſo bychu ſo na rjane, pſchelubosne waſtñje ſawjeſzeliſi pſci cęſteſnej herbſkej rej. „Meja” pač je a woſtanje tež njeuſzaſkni žórkó kraſnych poſběho-wazych myſli a czuczow, a hdyž jeje mózne akordy ſ wustoſnych trunow a ſe ſahorjenych wutrobow ſallincža, ſaležewaja kōdzy króz tež ſ nowa w kōzdej herbſkej duſchi luboſcž, ſahorjenoscž a nadgiſia, kaž hdyž młodne meſſe kweſki ſeleny trawnik ſaſo wožiwſeja.

„Radujęce a więzelszcze ſo”, to je woſthłosz tuteje pſchelkraſneje reje, „radujęce a więzelszcze ſo, ale w njewinosczi”, jeno „róga nje-winoscze węcznje rjana Ięzé!”

Tak je ſ Boho wſçitko ſaſzo dokonjane, a ſwoſtawa nam nowa luba dopomjenka na herbſki ſpêwanski ſwjedzeñ —. Hdy ſo ſaſzo woſhladamy? Štoſ mohł to praſic! A hač ſo ſ zyla hiſcze ſaſzo woſhladamy? — Mnoha ſprózna ruka, kiž je na nomrœtej roli wótczeñje ſemje pilnje dżeloka, wotpočjuje hižo w khlodnym rowje. Tola to wſcho ſawoſtajny Bożej woli. My pač, kiž tu hiſcze ſmy, starajmy ſo wo to, ſo by hymjo, kotrež bu na ſpêwanskich ſwjedzeñjach do herbſkich wutrobow ſeſhywane, njesahinuło, ale ſeſhadtako a store plody pſchinjeſlo.

Na starosęgi budź nam, so bych u Sejlerjowe bażnje do kózdeho herbskeho domu ho dostale, so by Kożorowy śpiew w kózdej herbskiej wjeszy saklinczał a tak tutón wulki połkad, który siej wonaj swojemu horzo lubowanemu ludej sawestajloj, też woprawdze do rukow našich lubych Serbow dozpel. Wo to starajmy ho se słowom a s piątkom, w schulach a w towarzystwach, w shromadzisnach a pschi sabawach! Jeno potom, potom pał też węsze pschi-nieże tute wulke shromadne dzęło naszeho bażnika, naszeho kompozitora a naszich śpiewaków a śpiewarjow wuziitk, wulki wuziitk zyplemu herbskemu narodej sa cłaż a węczość. A k temu daj Bóh sboże!

J. L.

Ze Serbow.

S Budyschyna. Lětža ſu ſadowe ſchtomu wurdajdne wulke płydy njeſzke. Jako dopokasmo ſa to je w wudawańni „Sserbskich Nowin” ja-bluko widżecz, kotrež je na sahrodźe knjesa ratarja Hajny w Wbohowje poła Njeſzmaczidla narofisko. Wone runje punt waži. Duž je spo-dziwne, ſo ſadowe ſchtomu njeſzmaczidla tajkeho behateho wunoschka na wſchelakich městnach lětža drugi krócz kęzéja. W Budyschinje w jenej sahrodźe pschi nowej zyrki na Alberskim městnje jabloni w połnym kęzewje ſteji. Tež w Debęzach a w Wurizach ſu někotre jablonie ſ druhim kęzewom pyshene.

— Sandženu žobotu je knjegę wuczeń emer. Jan Voršch po krótkiej chorobsczy semrzel. Njebocžicki je ho 5. augusta 1821 w Nakazach narodził, w Budyschinje ho na wuczeństwo psichotował a ho w lécze 1843 sa pomoznemu wuczeńja w Nakazach postajil. W lécze 1851 ho wón jako wuczeń do Płowowow a lěto pozdzijszo do Bórkę pszechydzli. W Bórkú je wón hacż do swojego wužluženja s wulkej hwernośćczu swoje fastoństwo fastawał a je ho teho dla, hdvž ho na derie saſkluženy wetczank poda, wot knjegorstwa sa dolholétnu hwernośćcz w wuczeńskiej sklužbie s rjadem wusnamjenil. Bórkczanska škulska gmeina njebocžickiemu díakowne wopomniećce wołkhowa.

— Kubiejsny mordar Wezel, kij je pječja cęćajo psches Budyschin pschischol, hisczeje pschezo wusłedżeny njeye. Sa nim kojo je polizija mnichich njezinowatych sajala, s kotrychž su někotsi, kaž hido ras pižachny, wjazg dñjow w pschephtowanistim jaſtwje ſedzecz a wſchelake wobcegnoſeže a njeļubosčeze pschētracę dyrbjeli. Zortniwa węz je ho tež w Budyschinje s jenym studentom, kotrehož domisna njeđaloko Budyschina leži, zofala. Tuteho bę polizija w noz̄y w jenym tudomnym hoſćenzu w koju sajecz džyka, dokež bęchu někotsi měschęcenje studenta sa Wezela měli a swoje wusłedżenie poliziji

rucze k wjedzenju dali, so nadzjero, so wjzorek pjenjezne myto dostanu, kotrej je na wuhsledzenje straschnego slostenika wustajene. Na sboze he na Wezelka student tak malo podobny, so ho won sajecza sminu. Soz natto blyshim, fu sa Wezelka teg hiszce jencho druhego wobudlerja Lujzy, jencho mlodeho kublerja s Nukniz, meli a jeho sajeli. Tutton be swojej maczeri, kotaż be ho do Marjineho Dola pola Wostrwoma podala, do Shorjelza napszeczo pschijet. Dokelz macz s pestażenym czahom do Shorjelza njeszcziedze, so jenry syn, so by zebi wostudke czakanje pschirkotaj, s wonka mesta wulhodzowasche a tam wojsklim swuzowanjam pschibladowasche. Na dobo jeho jedyn polizist, tiz be higo dléshci czaz sa nim khedzil, sadzeraż, so jeho prashejo, tak rëka. Nasz kubler, tiz wjedzesche, so niczo šte skuczil njebe, s krótką wotmolwi, so to nikoho niczo njestara. Na to jemu polizist woszemi, so je sajaty a jeho na polizajstwo do mesta wojwiedze. Tu dyrbjescze kublet swoje mieno k wjedzenju dacz, a so bychu jemu sferje wérili, pschijistaji, so je wós a konja w Budyschinje wostajit. Duż hnydom do Budyschina telegrafowachu, s wotkel borys powjescz pschindze, so je kublerjowe wuprajenie wérne. Tutemu pschijipadej mjeszche ho won dzakowacz, so njetrjebasche delko w arrescze zedzecz. Przedn pak hacz jeho pułcheczku, zebi won wuproshy, so by jeho jedyn s polizistow na dworniszezo pschewodzil, wudowajo, so ho boji, so ho ham w mëscze sabludzi. Kublerjowa próstwa so dopjelni a won hiszce czaza doseqz na dworniszezo pschindze, so možesche ho se swojej maczeri, kotaż be hjes tym do Shorjelza pschijek, safo do Budyschina a wot tam do Nukniz wróćciez.

S Wulkeje Du brawy. Sanđzeniu njedzeli tudomne khorych podpjeraze towarzstwo tu hwojí jednath salożenſki hwjedzeń hwjeczeſche. Psihi wſchelakich rjanych spěvach nasheho Handrija Sejlerja a pělnej ſabawje buchmy tež hisczeſe ſi 5 pschednoſtami ſwjeſzeleni. Jan Henka Měrkowſki pschitomnych w mjenje towarzstwoweſho pschedzydſtwa powita. Kowarſki miſchtr Ernst Domaſhla Plužniczanski wo ſnuskoſtowych a ſwonkownych towarzstwowych wotpoohladach a jeho ſtukowanju pschednoſchesche. W ſchtuczach, kotrež bě Jan Henka Měrkowſki pěſnił, kotrež pak ſo tu njedzahazeho ruma dla wocjichceſz njeſhodža, won na ſwiaſt polaſowaſche, tiz towarzſtwe ſobustawhy hač k rowej hromadze džerſi. Gusta Hatař Makodubrawski na 13 ſobustawow ſpominacſe, kotrež věku psched 11 lětami towarzſto ſaložile a tym ſ nich, tiz ſu hwojí ſemſti věh dokonjeli, džakue ſkovo ſa to požwjeczí, ſtož ſu něhdý wuſkyli a ſtož nětko druſy žněja. Šſwoju recz won se ſczechowazvni ſchtuczalni wobsamku:

Hdyż widzimy bo minucie
Te rjane hodzinki,
Ja nitemuż bo smiutycz
Waż proshczę należni,
Przed' haczą mą rojenidzeni
Szwój puzit ponidzem,
So w duchu szenoczeni
Sze wostacz klubimy.

Niech řeždý wot náš hají
Wschu lubočz i towarstvu,
Hdežkuli řehd ſwój sláji
Wsches zkuh Čejkizu,
Hac̄ runje naſcha čerjódká
Wot hordhých ſazpita,
Wschak wotpohlad naſch i krótká
Chce lénivé čałowiestwa.

Drie khorhoj njesma huij
Nam s' prjódla towařtivo
Našch wopon polašuje
Nam rjeničhe ſnamenja:
Kſchjí wojnamenja wérui
A luboſcž wutroba,
A nadziju a žvérui
Pschedstaja ſotwiza.

¶ Njech do prędką pchez' dżęja
We najchim towarzſtvi,
Njech rjewanuſianieja
Tu nědby sa namí,
Hdyž budźeja naš dżelicz
Mas szęgany robowe,
Hdyž njeb'dżemy móz ſdżelicz
Sger kſtowaczo towarzſtne.

„We częscji spominajmy
Na naszych s' luboœcze,
Kt'z w wotpozjinku mamy
We rowach tam a tu;
Du'z ruz'y sawdawajmy
Na rjane dz'elenje
A hebi v'sciwolajmy:
„Na sa'zowidzjenje!"

mých spěv psalmů:
Kjž šo w řwěče lubo maju,
Džělenja šo nješminu,
Rjane božemje kzej prajú
A i tym řlowcěkom róžno du.
Dobra náš, třkaz króz! —

Na to ſo wot pschitomnych ſpěw pschisamku:

Kiž ho w kwečeje lubo maju,
Dželenja ho nješminu,
Rjane božemje bej praju
A s tym bławcžtom róžno du.
Dobra nóż, tybzaz krocz! —
Pschejemy towarzstwu, so by dale roško, kęzlo a tyko hacž do naj-
dalszeho pschichoda.

5 Minakała. Nasz dotalny druhi wuczeć, knies Pętschka, kij w tu chwilu dżęszacj njedzel jało wojał fluzi, bo wjazy l nam njewróczi. Wón 1. novembra wuczeřstwo w Soblizach pola Hodžija nastupi. Minakałskie druhe wuczeřstke město hacż do jutrow njewobhadżene wostanje, dokelż ſherbszy wuczeřjo njedobahaju. Duż ma tu jedyn wuczeć wjazy hacż 200 dżeczi roswuciecz.

S Barta. Sztwórk tydženja, 15. oktobra, w nozy $\frac{1}{2}$ 12 hodz. je ſo tu kheža cziſto 40, kotrąž ſo wot Korle Kętka wobydlesche,

wotpalila. Kęsiki „wóheni!” wóhnjowu woboru a druhe wjezne wo-
bydłestwo na palniščežo šhonichu. Shromadnemu przewozanju ſo
poradzi, wat pschimjewazhych twarjenjow plomjenja wotdżerzeč a
wschu nadobu a ſlot wóhnjej wutorhnuć, ſi wuwaczom dwieju koſow,
do njeprzistupnejce hródze ſawrjeneju, lotrejž ſo je ſaſhypnjeniom
jeneje murje ſaraſyſchtej. Wóhnjowej hylawje ſi Bułojny a ſi Varta
bęſtzej teho runja ſi haschenju pschijelo.

Wojerez. Po wójskowieniu głownego wunoschka pożłednijego ludliczenia měsiącu Wojerezy 1. dezembra 1890 4016 wobydlerjow a 446 domow.

— 16. října je w Wojerezach muriel Franz Schriffel s jaſtva
čeknul a je ſo pječia do wołolnoſeže Šleho Komorowa podal. Čekaný
je 32 lét starý, bě w ſcherej ſukni, runje taſtich kholowach a čemno-
móbrej ſymſkej měz̄y a bozky: ſchlož̄ wo jeho pschebytku ſhoni, ma to
polizaſſkej wyſhnojeſt̄ ſdželicz.

Darły sa Towarzystwo Pomozą sa studowaznych Serbow.

Dotalne dokhody s p'schinoščkov, danje a wožebitých darow 19,053 hr. 82 np. — Dale darichu: kl. kaplan em. Vogt w Biskopizach 3 hr., kantor Kožor w Kielzach 3 hr., farar Matek w Huczinje 1 hr., farar dr. phil. Kalich w Budyschinje 2 hr., tubler Smola w Spytebach 1 hr., ratař Lukáč w Vónežach 1 hr., farar Šur w Radworju 1 hr., farar Matek w Barce 1 hr., wuczér Kral w Radworju 2 hr., ratař Riecer w Schefezach 1 hr., R. R. p'sches f. lic. theol. fararja Zmischka 100 hr. — Wscho hromadze: 19,169 hr. 82 np.

S džakom krituje

E. Męrsz, pokladnik Towarzystwa Pomozy.

Přílopk.

* W wokolnośczi Schellenberga słu holanske jahody i drugim żnjam dojravite a ho rucje polupuja, hacż runięż ſebi ſa litr 30 np. dżerža. Jahody ſu wulſe, ale ſi wjetſcheho dżela mjenje kłodne hacż te ſi přenich žnijow. Też truskalzy ſu ſi nowa ſewawile, tež kęſeja tu a tam noſlētne kwieki, na pſčiklab njebieſſe klučki a druhe.

* W Hagenowje pola Treptowa fu 22 lětneho schédzia w jeho bydle mormořeho nabeschli. W hłowie mějeshje tsi rany, kiz fu po lekarjowym wuprajenju se ſekelu narubane, a na schiji ſaczychęzane porſthy. Sda ſo, jo je starý muž najprjedy se ſekelu pohtuſcheny a potom ſi porſtami ſadajeny był. Tuſa pak ſo na jeho pschichodnu dżowku. Kęz ſo powjeda, je wona ſwojemu pschichodnemu nanej starobni rentu wo 200 hriwnow njepopſhała. Jego pschirodnemu dżowku a hyuna fu ſajeli.

* S Hirschberga wo sczéhowazym podawku piżaję, tiz je paşa-żerow, kotsią ho s póstom s Hirschberga do Schönawa wjesech, do wulkeho stracha stajli. Hdyż bě póstowy wós na najwjetšu wyschinu dojel' lotrąż ho na Kapellenbergu, swojego dalokoło a schéroloko wu-hlada dla snathym, namaka,asta tam póstak a seńdżę na něcotre minuty do hosczenza, tiz tam pschi drósy stejesche. S jeho sadżerzenja hosczo spójna, so je napity a dżesche teho dla i njemu: "Nó, na waskim měscze bych dżenka w doma woſtała." "Prawje maczé", wotwolwi póstak, "duż też ho wróczu". Nětk salše na swoje sydlo, sawrózgi wós a jědżesche sało do Hirschberga. Paſażerojo bórsy pschemenjenje puczą pytnicu a s woſa na póstaka wołachu, so dyrbí astacż. Ale na dobo też ho dohlabachu, so póstak wjazh na swojim měscze njeſzedzesche a so wós pschezo dale po nahle spadowazej drósy do Berbisdorfa czérjesche. Pschelupz s Bunzlawy, tiz bě ſobu w woſu, hebi ſwéri, s woſa ſtoczicż a konje sadżeracz. Ma dobre ſboże ho jemu to też poradzi, runięz měscze s młodymaj rycklymaj konjomaj czinicż. Hdyż ho nětko fa póstakom wohladowachu, namakachu jeho na woju wižazeho. S woſa padnywski běsche ho konjazeho gratu pschimnuk a ho tak pscheczędzenja sminuk. Wós nětko sało sawrózichu a póstak, wot paſażerow wobkiedźbowany, s nim hacż do Schönawa dojedżę. Tam pak paſażerojo póstakę, runięz běchū s wopredka w dobrym pscheczelſtwe s nim stali — pschetoż wschtizy běchū jemu ſhwat rěkali — swoje pscheczelſtwo wupowiedzichu a jeho pola póstoweje wyschnoscze wobkierzichu, tak so je jemu jeho tehdomna ſkrijenoscze piecza hiszczę dolhe hlowyholenie naczkiniła.

* Wudowow je w némškim kraju po požlednej statistycz 1,900,000. Mjes nimi je 8600 tajkich, kiz su žamoloty wot swojego samoženja (danie, renty) abo wot jim pschitkuschažeje pensije žive. S dželom swojeju ruku živi so jich 850,000. Jako bjes džeka a so s pödlanskim dželom živjo je jich w ſapisku 1,040,000, po tajkim wjetſcha poloviza wſchitkich. Tym 1,900,000 wudewam pak 7,700,000 woženjenych žonow napshezgo steji, tak ſo je požlednich runje schtyri ras wjazy hac̄ wudowow.

* Dla wohidženja cžeka ſu njedawno dželaczerja Pawoła Kajzara wotsudzili. Remu bě w septembrje t. l. jeho 18 létny kyn

semrjeł. Dokelž mějesche nan starý kaschcz na kubi leżo, chyrsche czělo do njeho położicz. Pokasa pak ſo, jo bě kaschcz ſa doroszeneho ſyna wo wjele mały. So by temu njedostatkej wotpomhol, nan czětej ſe ſekeru wobez nosy wo 35 centymetrow psychiruba a połoži wotrubanej kónzaj ſobu do kaschcza. Wobhlaďowat czěla ſo na to dohlada a woffewi to statnemu reczníkem, kotryž pschecziwo Kajzarjej skórzbu dla czěloweho wohidzenja ſaloži. Troppauske krajne žudniſtvo ſpóſna jeho winowateho a ſakubči jeho džiwajo na jeho ſnadniſ ſdželanoscž jenož i 24 hodinſkemu jaſtwu.

* So móże žona, kij je 102 lěcze stara, hischče na dželo khodzic̄, je sloro k wérje njepodobne, a tola ho to stawa, taž je s wěstoſc̄ju wobtruczenje. W naranſcej Pruskej w Johannisburglikim wotrjeſhu je w Koſknie žona, s mjenom Maria G., kotaž je ho 29. januara 1789 narodzila. Wona, runjež starobnu rentu doſtawa, hischče na dželo khodzi. Dokelz ho powięſc̄je wo tym tola khetro njewerne ſbachu, je ho wyschnusc̄ ſama fa tym praſchała a je dobre wobſhwedzenje doſtała, jo ho s tej wězu woprawdze hinał nima. W roſprawje ho jako ſpodiwnoſc̄ naspomni, so je ta žona psched pječzimi lětami, po taſtim 97 lět stara, hischče na wyſoké ſchtomě czowpała, ſebi mlode wróny wuhjerac̄, kotrež je rad iědla.

* Psiči pusčenju reservistow se šlužby a jich votošenju s Ulma
bě holza s něhdjejenou ročním džesčom na dwórnischetu. Hdyž bě ho
snamjo i wotjesdej dało, poda wona swoje džeczo jeho nanę do woſa
a džesče: "Dai hischče jemu hubku!" Reservista swoju džowęziežku
do rukow woſa a ju wołoschesche, ale w tym wołomiku począ czah jecz.
Rucz chyrsche woſohi nan maczeli džeczo s woſa podacz, ale — macz
bě ho shubka. Węscze je swoj sawdawſ luboscze pola nana ſa lepiej
ſchhowany džeržala, hacž pola ſebje. K wilkemu wjekselu jeho towar-
ichow reservistej nicžo druhe njewubu, hacž to, ſo dyrbjescze ſebi tu
mať ſchfreczomu ſkupu dompi mſacé.

* (Wot jelenja sklonzowanym.) Generalny sekretar ratařského towarzstwa w Winje, ľ. Hochegger, a redaktor "Rakusko-wuherského zentralného čopjena" sa ležne wupłody, ľ. Max Straßberger, běchtaj psched tydženjom s hosczomaj na wobčedzeniuje ľ. Pleschlužnička nad Ursula-horje. Hosczej žadachťaj ſebi tež jeho jelenje w swérinize, bližko pschi hrobze lezazej, woſladacj. Pschewodžanaj wot hospodarja, jeho hajnika a dweju druheju woſebneju kniesow podaſtaj ſo do- poledňa po 9 hodžin do swérinize, hodžez tež ſo bóry jelen "Hansl", ſchyriletné ſylné ſločzo, poſa a ſo, dokelž jeho ľ ſebi woſach, do- wěrnje pschiblizi. Hodž potom czi kniesojo dale džechu, nadpadný jelen ľ. Straßbergera — na kotrehož bě předy generalny sekretar po ſortniwje ſawokał: „Bjerče ſo na ſebzbu, jelen ſo na waž méri” — a porasy jeho nahle ľ ſemi. Někotri kniesojo kchwatachu jemu na pomoz, ale podarmo, jelen wottſchaſe jich wſchitlich a hodžesche dale do ſwo- jeho woſora, a mjetasche jeho ſe ſwojimi rohſnamí khétry kruch dale hacj ľ swérinizynemu plotej. Halle hodž pastyrjo, lotſiž w bliſkoſezi pschewywachu, na pomoz pschibězachu, poradzi ſo, swérisko wottrachicj. Šenjes Straßberger pak bě hido morwy. S wopředka bě hischče na tych, kij jeho wumóz phtachu, ſtonajo woſał, ſo bychu jelenja njebilis. Šenjes Straßberger mjeſeſche po zylkym czele wjele ranow, tež jena noha bě jemu ſlamana. Morik bě jeho noſiferie ſtorf do ſatrow.

* W wuherskim měsíce Papa ſu njezdano dundata ſajeli, kij
žo Arpad Spielmann mjenovasche. Hdyž jemu ſasachu, že wuſnacž,
ſchtó je, wón ſe ſakia piſmno wuczeže, kotrež ſi horda polizaſkemu ſa-
ſtajniſej pſchepoda. „Tu macže wohwědčenje mojeho dobreho ſa-
dzerzenja“ — džesche. W tym piſmje pak ſtejſeſche: „S tutym woh-
wědčzu, ſo je Arpad Spielmann Lumpaſ, lenit, pakofscziny dundat. —
W Lipsku x. y.“

* (Se šchule.) Wucžer běsche nadawł wulcžicž pschiperuežil. Wschitto ſwoje možy napinaſche. Jenož mały Petr ſi waknion won hlaſdache. Njejabžy wucžer na njeho ſawoka: „Nu Petrko, ſhoto won pschinbíče?” — Petr (ſo ſastróžo): „Cornalez macz!”

* Žalostne njesboje je bo w nozy wot sanđzeneje njedzele
i póndzeli na Kohlurtskim dwórnischczu stało. Hdyž spěšchny czah,
s Wrótklawja do Barlina jědžazy, 50 mjenšchinow po dwanacjich
hodzin na dwórnischczu pschijěže, bo wón s ranžerowanckim czahom
frash. Pschi fraženju buchu w spěšchnym czahu pječzo puczowarjo
hnydom fraženji a dwaj puczowariej a wjednik a tepier ranžerowan-
skeje lokomotivy buchu franjeni. Lokomotivný wjednik je dzeń poszdi-
scho w Chorjelskej hojetni na kwoje rany wumrjeł. Do fraženia
buchu puczowarjo s wótrymi hwiſdnymi signalemi faſtroženi a hižo
w bližschim wokomiku satraschine fatchaſnjenje faczuchu. Džiwje
khwatajо bo wschitzy s wosow cziszczaču. Napohlad, kiz bo jím
poskiczi, bě žalostny. Ranžerowancká lokomotiva bě s boka do spěch-
neho czaha saſela, a hacž runje běchtai czah a lokomotiva s poměr-

njenej spěšnosti jíloj, bě možnost storka tola nimo měry byla. Vos druhého klasu, do kterejho bě ranžerovanská lokomotiva zajela, bě ho se storkem povrčil, pobocžna sezena bě rozařena, a lokomotiva bě na nju do polozu horje sjela. Lokomotiviny vůzky bě do blízšeho wosa tsečeje klasu zajela, napjelni jón s hustym kroužkem, kis puczowarjow do stracha saduschenja pschinjeze. Se bylnym kroužkem džewjez wohobow, w wosu kroužkach, myšlow sbu, jenož jedyn jenicki, jedyn Barlinski pschekupz, měsjeche telsko mozy, so durje vodewri a s wosa wuskoči. Tu ho wón borys tak daloko shraba, so měsjeche s pomožu druhich wohobow pochluchennych puczowarjow s wosa swuczahac. Džel s nich w čerstvym powětrje sažo borys i žebi pschinjeze, bjes tym so bě pola někotrych žonských vjele hodzin trajaza próza trébna, jim sažo živjenje wrózic. Tež s druhich wosow vjele w womorje ležazach wunjezechu a jich do dwórničecých tvarjenjow polozichu. Tež jedyn spanský wós bě s kolije wuzciznjeny, bjes tym so bětcej lokomotivje spěšného čaha povrčené a bylnje wobschodzenej. Puczowarjo a železnicni sažo vjele a dželacíro so hnydom do wukhowanského džela dachu, kotrež bě wobezje wobczegne pschi rozařenym wosu druhého klasu, jenož hischeze s hromady rozbitych deskov wobstejazym. Tu dyrbješe so zyla třeha wotsběhnuč, so móhli ho puczowarjo, pod saždzenej lokomotivu a rospadankami ležaz, swuczahac. Bes franjenymi bě tež jedyn wobydlet s Budyschima, knes tvarz Benovski, kotrež bě so bristwja leweje nohi scziszečala. Puczowarjo, kotsí džyhu dale jec, so polka hodziny posdžischo s wobezbitym čahom wotwieschu a s pol-hodzinskim saposdzenjom rano $\frac{1}{2}$ hodzina do Barlina pschijedžechu. — Wina na njesbožu je pječa wjedník ranžerovanského čaha, Trennert, kotrež je teho runja na swoje ranu wumrje. Schto je tuteho stróssbeho a hevak jačo wobbladniweho snateho muža w njebožownej nozy s sahubjerfemu spocinjanu ponuczilo, hacž samylenje wocžow, mała njebožownost s obo schto druhé, to so hischeze wusledzilo njeje. Se swonkownych wobstejnoscích so na žane waschnje žaneje pschicinu s Trennertowemu njebožownemu spocinjanu wusledzic hjesa. Trennert, kis w Kohlsurce bydlí, bě nježelu wječor na krótki čas swježelenki wječor w jenym tamničkim hosczenzu wopytał a so wot tam na dwórničecu s swojej klužbje podal, kotrež wón kódu náz hýzo sa vjele lét sažataše. Kaž je pschedpižane, bě wón tež w teje njebožownej nozy cžinił, jenož s tym roszčelom, so wón, město so by čas wocžak, w kotrež je Wróžławsko-Barlinski spěšný čah sažel a psched dwórničecowym sažanischem zastal, se swojej lokomotivu wotjedze, hdyž spěšný čah runje pschijedž. Žebnasche so runje wo jenu minutu, tola tale minuta dožahosche, njebože pschijowec a dokonjec. Pschedstajet Gepka Trennertow wopacžne jědzenje pytnuwschi na njeho s zylém hložom wolasche, krasche jemu s latánku, so by sažal — tola podarmo! Pak Trennert swoju lokomotivu sadzerzec njemžesche, pak bě na wokomík smyleny, njebože svój pucz džesche. Gepka měsjeche runje hischeze na bot skocžic a dyrbješe s hrosu sapšchijath pschihladowac, tak so njebože blížesche a so dokonja. Ranžerovanská lokomotiva se swojim prawym bokom s lewemu bokej přenje lokomotivu spěšného čaha rasy, parnaj cylindraj wobej lokomotivow so dótkašta, wotkamašta, so, a lokomotiva spěšného čaha so povrči. Bes tym pak so spěšný čah, kis bě so wo někotre měsječím salomžil a hischeze trochu spěšnje krótki psched sažanischem jědzesche, dale hisbasche, tak so druhá lokomotiva spěšného čaha do přenje rasy a so swrózí, a so so teho runja sežehowazy paketowym wos, jedyn spanský wós, jedyn wós 1. a 2. klasu awstriskeje poklnožnej železnizach a jedyn pruski wós 1. a 2. klasu swrózí, bjes tym so so blížiči sežehowazy wós 3. klasu jenož malo wobschodzí. Paketow a spanský wós so drje wobschodzíctaj, tola so njerossbischta a wobobu w nimaj žebi pschi stortu jenož hlywu kruwanu rasy, tola žmijercz strašne franjenje njepoczepicu. Horyje so awstriskejmu lohko tvarjenemu salonskemu wosu senže. Na tuton pruski wós 1. a 2. klasu sjedze a jón pod žobu slama. Schešo puczowarjo a wšach nadobu w nim buchu na polka metra žheroti rum scziszečeni. Cónle podawł bě najzažožnissi pschi njebožu. Wohoby w wosu, kotrež so wot njebožu w spanju pschekwatachu, buchu hnydom do žmijereže sažetene. Woblicžo kóždeho pječa čelov bylnje čemnomódrú barbu pokasuje. Scheša woboba w njebožownym wosu, rycerstvubet s Košencki, bě jenicki, kis nješpasche. Wón w wokomitu fraženja stanu, bu s tym jenož pschi nohach delta klužnjeny, tak so hornje čelo hrobne wosta, a žebi tak živjenje wukhowa; wulku čzvili wshak dyrbješe hischeze wutrac; pschedot hake so $\frac{2}{3}$ hodziny bě možno, jeho se žaložného cžesna wuhwobodzic. Živjenje su pječo puczowarjo žubili, woni su: pschekupz Schäfer s Beuthena, haptkař Wiener

s Barlina, lieutenant Karborff, rytmischtr s Böhm s Lycka a dr. Wolff s Barlina. — Wot frudneho často žměšne daloko njeje. Tu je pschikkad sa to. Nježiwažy hukoleje huknoseze a žaloseze, kotrež nješbez pola pschitomnych sbudži, sežehowazy podawł tola k žmiecžu wabjese. Pschi kapejowym wotkne spanského wosa swrózeneho čaha so pol hukinu po satrashnym fraženju spodžiwnje hladaze woblicžo jeneho puczowarja polasa, kis so najblíže stejazeho praschesche: "Schto dža je so po prawym stało?" Wo nješbožu Šoniwschi so wón do žmijecžu wustrožany w wosu snał wall. Wón bětce spak a to tak twierde, so wo podawku, kis měsjeche jemu žamemu žmijecž pschijesč, do zyla nicžo pytnul njebe. Tažki twierdy spar směje drje malo ludzi.

* Italika wyschnosc je so sa daloko rosscherenym paduschnym ſwiaſkom dokopala a 79 žobustawow sažala, mjes nimi ſtônikow, ſorčmarjow, krawzow, žlužobne holzy atd. Huknosc pola paduchow namakaných ſranjených wézow, s wjetšha drohotneje pschi, wuzdini psches 40,000 lirow. S zyla so wot nich ſranjene wéz na wjazh hacž million lirow woblicža.

* Se bylnym njeſchewazym deschcžom su w Franzowskej rěki Rhona, Loira a Saona vjele wody nabyle a s džela psches brjohi stupile. Majbóle je woda Loiry roſka. Dwé cžele w rězy plowaschtej, kotrejž woda wjehelaku nadobu, pluh, hrjady, ſchoty a třežu jeneje ſchere ſobu wjedzesche. Schtwortk je so wjedro ſtajilo, a woda požina ſpadowacj.

* W Španiſkej je horui dolh rěki Guadiany powodzeny. Wobocžne rěki su hrjedu w nozy wo 4 metry roſte. Wjele nadob, cžlowjekojo a ſkot su so wot wody ſobu ſtrhnuke. Zyla runina pod wodu ſteji. Wschón woblkad je pschetorhneny.

* S města Napo w Kalifornijskej so wo ſemjerenju piža, kažek tam hischeze ſenje bylo njeje. Se spanja wubudžene wobydletwo walesche so njeſwoblekane s kožow na dróhi. Wuhene roſpadowacu a murje so pukach. W jenej bludnizh padach ſežený do hromady, duž tam žalostna měsječna ſasta, dokelž bětci bludni džeski čas hjes nadkedgebowarjow.

(Bylwinne ſowječe hladaj w pschitoy.)

Drzewowe awžije: Wutoru 27. oktobra na Wuježkowiskim reberje dopoldnia w 8 a $\frac{1}{2}$ hodz. 11 hodz.

Na pschedan: W Žrodžischem cžislo 8 maživna pječenja.

Šeža na rybowej hýzo čo. 21, so derje danjaza, je tunjo na pschedan. Polozja ūpnych pjenjes može ſtejo wostacj.

400 zentnarjow běruow su na pschedan na knježim dworje w Želém Žholmju pola Kasja.

Rjaný běly kal pschedawa knježi dwór w Radmorju.

Matrazn a loža su tunjo na pschedan pola

A. Pieticha na hauensteinej hýzy.

Schaty Žimaze maschin w wjehelakich wulkoszach porucza tunjo

Richard Otto, mechanik na hornčerškej hýzy 18.

Strowe kruschenjowe drzewo s najmjeňsha 6 zolow tolste na čenikim kónzu, kupuje po najwyschich placzisnach mechaniska pschadowanja w Hajnizach.

Waleńc jednory a dwójny w snatych dobrých a derje ūdžazych druzinach poruczataj tunjo

Schischka a Riečka.

Ginzl a Ritscher 6 na wulkej bratrowskej hýzy 6 poruczataj ſwój wulki wubjerk

thofea drobny, kompony a w klobukach,

ſy r u p najtunſki a najdrožši kaž tež wše druziny warjenjow dobrczivemu wobledzbowanju.

Wódne pónowje, lóth, rolowe platy a ťachlowe rěbliky, něžzove dñeje, želne ťachle a ťachlowe rohy porucza tunjo

Pawol Walther.

Khocžebuski Portorikofski tobak,

Wassungfki tobak w rokach a wuwažený, rjeplki a druhí krany tobak,

z i g a r y w wulkim wubjerku 100 hýzo po 2 ml. poruczataj

Ginzl a Ritscher na wulkej bratrowskej hýzy 6.

Derje šežeržana rôsa k vjercjenju
je tunjo na pschedan pola
S. S. Meldy na Hoschiz hašy 9.

Barchent k koschlam,
potlama
w wulkim wubjerku tunjo pola
W. Häckera
na žitnej hašy 7.

B. Fischer

na žitnej hašy
porucja swój wulcottny skład:
dezimalnych mostowych wahow,
kal truhazych maschinow
po 15 mk.,
kaž tež dobre Solingiske worzlowe
twory, jako:
blidne nože a widliczki,
nože sa selene warjenje,
dyblacze nože,
relniske nože,
kedlaške nože,
šewiske nože,
projektske nože,
nožiz atd.
a wscie kuchinške a hospodařské wězy
w snatej dobrej tworje po naj-
tunisich placzisnach.

Czorne Židzane tkainy
w snatych derje zo noschozych
druzinach,
pišane Židzane tkainy
w najbohatšim wubjerku bar-
bow
porucza
po jara tunich placzisnach
Jan Jurij Pahn
na torhoschzu pschi hlownej
straži.

Zigary.

Najlepše 4 np.-zigary su do-
stacj pola

Jana Wjenka
na swonkownej lawskiej hašy 38.

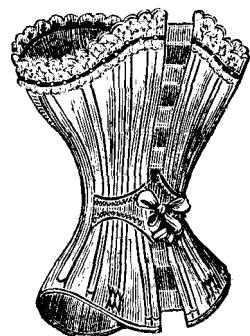
Rhoſej
jara šylnje a čjicje ſłodžajy
njepeſeny punt po 1 mk. 20 np.
hač do 1 mk. 60 np.,
paſeny punt po 1 mk. 40 np. hač
do 2 mk. porucza

Jan Wjenk
na swonkownej lawskiej hašy 38.

Džiwe kastaniye a žoldže
kupuje po kódej dželbje
Otto Engert.

Czistowolmiane
czorne drastne tkainy
wožebne nowoſcie
poruczam w wulkim wubjerku po tunich placzisnach.
Alphons Schauseil.

Syrup
punkt po 12 np. porucza
C. F. Dietrich
na mjaſnym torhoschzu.

Schlal,
mužaze kravath,
pschedloſchlik
s khornarjom a bjes njeho,
gumijowe ſchaty,
šíle

porucza **M. Walther**
10 na bohatej hašy 10.

Symiske paletoty

w pschihodnych faſzonach, hido po 7½ mk., porucza

Alphons Schauseil.

Schtrykowanſte pschedzeno w snatych, jenož
dobrej faſkoſczach, rukawate lazy, ſpôdne
koſchle, ſpôdne koſolowy, wolmjane psched-
koſchle, rubiſcheza na hlowu a woſolo taille,
džecjaze mězki, pjesliki, ſukniczki, kapičzki,
žonjaze kapoty, khornarje na ramjeni,
ſpôdne ſuknje atd. porucza w najwjetſchim
wubjerku

Ernst Scheer

na bohatej hašy 9 w Budyschinje.

Symiske žaketы

w rjanych faſzonach, hido po 5 mk., porucza

Alphons Schauseil.

Franz Marschner

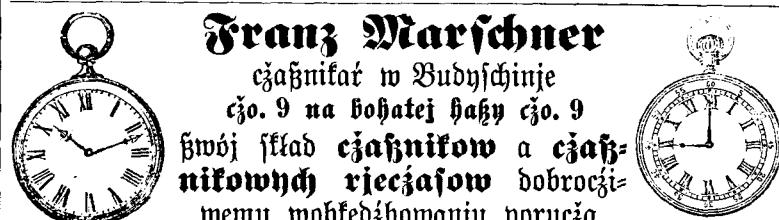
čjaſnikar w Budyschinje

čjo. 9 na bohatej hašy čjo. 9

swój ſkład čjaſnikow a čjaſ-

nikowych rjecžasow dobroci-

wemu wobledžbowaniu porucza.

Hodna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placzisny.

Vorjedzenje dobre a tunje.

Pſchispomnenje: Něčku herbſki.

Swój wulcottny ſkład hotoweje mužazeje drasty, jako
koſolowy, wobſeczenjow, pjeslow, ſwjetſhnikow, khejor-
skich mantlow, kaž tež najnowsche tkainy k ſechiczu drasty
ſa pschedſtejazu naſymu a ſymu dobrociwemu wobledžbowaniu
poruczam. Pschi najlepſchim džele poſtezo najtunishe placzisny.

Louis Gadt, krawſki miſchtr
w kupnizy pschi hlownym torhoschzu.

Emaillēowane blachowe ſudobja

s dobrej wot kizaly ko nje-
pschimazej emaillu,
jako:

wódne čerpaki,
kmjetanowe lžizy,
čerpawy,
wulke a male hornzy,
koſejowe warjerje,
jejowe tygle,
koſejowe ſhamy,
kmjetanowe pscheliwarje,
zokrowe tyhy,
ſhalki,

tejowe zydžaki,
mlokowe karany,
bowy,

wódne karany,
wódne ſhkle,
mydlove ſhliczki,
kwęčzniki

poruczataj
A. & W. Neuhahn

4 na herbſkej hašy 4.

Tvjerde placzisny. Tunje placzisny.

Mloko

w najwjetſchich a najmjeñſchich džel-
bach po najwyšszej placzisnej
ſtajne kupuje
parna mlokařna Ottý Eversa
w Małych Debjezach.

Přeprošenje.

Kóždu dželbu k jedži so hodža-
zeho howjaseho, kwinjazeho a
czesazeheho mjaha, ja kotrež je so
polny rěsny dawf zaplaczil, kupuje
S. E. Koban
na Židovje čížko 148.

Tobakowe trubki

(Gaffy)

w wulkim wubjerku hžo po 25 np.
hacž k najwožobniščim, kije k wu-
khdzenju a zigarowe natrubki
(spitz) porucza tunjo

Otto Brandt

na hauensteinskej hažy 2.

**Wérowanske
pjersche ženje**
por po 2 ml. 25 np.,
syglowe pjerschzenje,
čašnikowe rječasy,
rječasy wokolo schije
s kšijom abo medaillonom,

broschy,

nawušniki,

narucžnizy,

dale jako

kwaſne dary
kwecžniki,
butrowe tyſy,

čizy,

thofejowe čicžki atd.
porucza tunjo

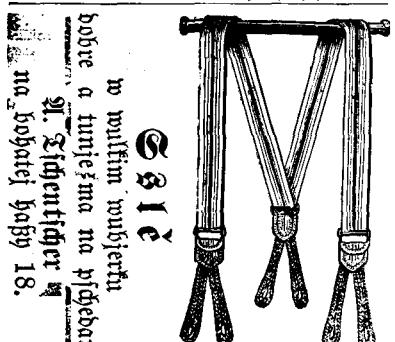
Curt Klepl

na bohatéj hažy 31 pſchi wrotach
prjedy: J. T. Büttner.

**Gumijowe šchaty,
universalne šchaty**
po tunich placžinach porucza

M. Tschentscher
na bohatéj hažy 18.

W Rachlowje pod Czornobohom
čížko 18 je bydlo, sa krawza abo
schewza so hodžaze, na pſchenajecze.

Na hłownu zhromadžiznu serbskeho duchownstwa
pónedželu 9. novembra rano $\frac{1}{2}$ 10 w Budyskim Gudžic hosēencu
a po njej připoldnju 12 na hłownu zhromadžiznu serbskeho
lutherskeho knihowneho towarzstwa k předpołożenju zlibo-
wanja naležne přeprošuje

předsydstwo.

Pobocžne towarzstwo herbskich burow

w Małym Bjelkowje

směje njedželu 1. novembra popoldnju w 4 hodžinach požedzenje.

Pſchedhydſtwo.

Rakečanske ratarſke towarzſto

směje jutſje njedželu 25. oktobra popoldnju w 4 hodž. požedzenje.
Pſchednoschl směje knies wucžer Pilz.

Wo bohaty wopyt prožy

pſchedhydſtwo.

Pſchedeschcžniki

wurjadne wulke dwanac̄ebžlate porucza po tunich placžinach

Otto Brandt na hauensteinskej hažy 2.

■ vorjedzenje a pocženjenje ruže a tunjo.

Mužaze a žonjaze kozuchi

pſchedželam a ponowjam. Kože k podšicžu, k wobházenju, na
khornar atd. mam w wulkim wubjerku, teho runja tež swoje mězy
porucžam.

C. E. Rinke, kóžkar
na žitnej hažy 5.

La ma

muſtrowany, kaž draftna tkanina, w najmodniſich
muſtrach sa draftne tkaniny.

Wulki wubjerk — tunje placžinu.

Richard Gautzsch

na bohatéj hažy.

K symiskemu čaſzej.

K wuhotowanju mužaze, hóležaze a hontivjerſteje
drafty po tunjej placžinje so porucza a ja dobre dželo a ſedzenje
rukuje

J. Biehle, krawski mischtr
na herbskej hažy čížko 20.

Pſchispomnjenje: Pola mje so herbski ręci.

**W brunizowej jamje w Subornicžy
je ſaſo dobra bruniza po kóždej dželbje
doſtačz.**

Sarjadniſtwo brunizowych jamow hrabje Lippe
w Subornicžy.

Pſchepoloženje krawſtwia.

S tutym najpodwolniſcho k vjedzenju dawam, so žym ſwój ſkład
hotowych symskich swječšnikow, pjeſlow, teho runja bukſkina,
čukna, wnręſnych tkaninow a wolmjaných tworow do swojego
samžneho nowonatwarjenego doma pſchepoložil. S dobom porucžam
žwój ſkład žonjazych paſetotow a žaketow dobročiwenemu wob-
ledžbowanju.

A. Pilak, krawski mischtr w Bulezach.

Kupuju stare ſtowe marki a
kuvertky ſ markami wchętih krajow
ſ létow 1850 hacž 1870 a ſa to
wyſkope placžisny placžu. Poſticež-
nja njech ſo mi ſ poſtskej khartku
woſjewja, na cjož ſebi węzy na
měſtne ſtamym wobhlaſdam.

E. M. Grautmann
na hrodowſkej hažy 10.

Hosčenž w Droždžiju.

Jutſje njedželu 25. oktobra
kermuſcha a reje. Pſchecželne
pſcheproſchuje Tſchietter.

W Lusku pola Pomor-
nježelu kermuſhne reje. Pſchecželne
pſcheproſchuje A. Gruhl.

W Nowych Koperzach
w bělém kólpju (Schwonje) jutſje
njedželu 25. oktobra kermuſhne
reje.

Młodži ludžo,

koſiž chzedža rjemježlo na-
wuknuež a maja lohkej ruzhy
ſo jako honežerjo a porzelan-
wjerežerjo wuſueža do traj-
neho džela hacž do 120 ml.
po měžazu.

Margarečina hěta
pola Budyschina,
fabrika porzelana a hlinjaných
tworow

Za Delsnokinjanski knježi
dwór ſo k nowemu létu dwaj
wolazaj pytaſaj.

K nowemu létu dwě ſylnej,
ſtrewej, ſwólniwej holsy ſlužbu
w kuchni a pola džecži w hrodže
w ſasu pſchi 24 tolerach lětneje
mědy namakatej.

Pachola
něhže 17 lětneho k wobhlaſdju je-
neho konja pyta hnydom
Z. G. Behrends
na Hoschiz hažy 42I.

Pječarskeho wučobnika pyta
A. Robſhink w Rakezach.

Nowa mjetliſza je ſo namakała.
Sažo deſtač na Albertſkej drožy 4.

Pónedželu rano $\frac{1}{2}$ hodžin na-
maj Bóh luby Knjez strowu
džowčičku wobradži.

W Minakale, 19. oktobra 1891.
Cyrkwiński wučeř Emil Krawe
a mandželska rodž. Šnabelee.

Wuprajamy tym, koſiž ſu wu-
toru 13. oktobra ſ wutupjenjom
čežných wrotow a ſ druhimi hr-
bosčemi najwjetſche hrubijanstwo
wobžwedežili, ſwoje wobžarowanje;
ſ tym ſu wopokaſali, ſo ſu hórschi
a njeduſčniſchi hacž džiwi pohanjo
w Afrizy.

Nekotři wobýdlerjo w Wichowach.
(K temu čížku pſchiloža.)

Bschiloha i číslu 43 Serbskich Nowin.

Csobotu 24. oktobra 1891.

Cyrkwinske powjesće.

W Michałskiej żyrki budżet jutjej niedzieli rano w 7 hodzinach serbska spowiedź, dopołdzieja $\frac{1}{2}9$ hodzin serbska a w 10 hodz. němskie przedowanie. Reformazistki świdżenje budżet rano w 7 hodzinach serbska spowiedź, $\frac{3}{4}9$ hodzin serbska przedowanie a w 12 hodzinach serbski mščpor.

Wěrowani:

W Michałskiej żyrki: Korla Wyłem Emil Heinisch, knihovník tu, s Emmu Franzisku Scholciz pod hrodom. — Korla August Rjencz, pohonek w Czichowicach, s Hanžu Pawlikę na Židowie.

W Katolickiej żyrki: Marežin Ogrodowczyk, dżelaczer w Berthelsdorfie, s Julianu rodz. Wolniakę.

Křečení:

W Michałskiej żyrki: Ernst Ota, Jana Ersta Gerbera, dżelaczerja na Židowie, ž. — Augusta Martha, Jana Augusta Hawicha, dżelaczerja w Czichowicach, dž. — Paweł, niemandz. ž. pod hrodom.

W Katolickiej żyrki: Maria Martha, Roberta Bernola, kowarja, dž. — Lejna Hedwiga, Petru Delenka, bětnarja, dž. — Maria Theresia, Jana Lukascha, rěnika na Židowie, dž.

Zemrjeći:

Dzień 18. oktobra: Hana Emma, Jana Ersta Merečinska, żynośceraja a blidańskego misichtra w Rabozach, dž., 18 dnjow. — 19. Maj Emil, Korle Augusta Kocžki, želeńczenego wołhaladaria w Ženězach, ž., 4 lěta 8 měsazow 17 dnjow. — Gustav Pawol, Korle Augusta Kocžki, želeńczenego wołhaladaria w Ženězach, ž., 2 lěče 5 měsazow 19 dnjow. — 22. August Wyłem Micžerling, khez a privatier tu, 73 lět 11 měsazow 16 dnjow.

Płacząna żłtow a produktow.

Żłtowy dowos w Budyschinje: 2038 měchow	W Budyschinje 17. oktobra 1891				W Lubiju 22. oktobra 1891			
	wot mł.	hačz np.	wot mł.	hačz np.	wot mł.	hačz np.	wot mł.	hačz np.
Wschenza	11	76	12	36	11	76	12	35
Rožla	11	76	12	6	11	59	12	6
Ječmienj	12	—	12	20	11	75	12	19
Wowk	8	21	8	57	8	—	8	73
Hrocž	7	60	8	—	7	20	7	50
Wola	8	89	11	11	10	28	11	11
Zaňk	7	50	8	6	7	22	8	6
Hedyschka	16	50	19	50	14	50	16	—
Berny	18	50	19	—	17	50	18	—
Butra	3	20	3	70	3	—	3	50
Wjehiercze muła	1	90	2	20	1	90	2	20
Wjehiercze muła	14	—	21	—	—	—	—	—
Wjehiercze muła	14	—	19	—	—	—	—	—
Szyno	2	20	2	70	2	10	2	50
Szóma	17	—	20	—	17	—	19	—
Prošata	600	—	—	—	—	—	—	—
Prošata 762 schtuk, schtuka	3	—	18	—	—	—	—	—
Wjehiercze wołtruby	6	25	6	50	—	—	—	—
Wjehiercze wołtruby	7	—	8	25	—	—	—	—

Na buchu w Budyschinje pſcheniza (běla) wot 11 hr. 76 np. hačz 12 hr. 21 np., pſcheniza (žolta) wot 11 hr. 76 np. hačz 11 hr. 91 np., rožla wot 12 hr. — np. hačz 12 hr. 20 np., ječmienj wot 8 hr. 50 np. hačz 8 hr. 75 np., wowk wot 7 hr. 50 np. hačz 7 hr. 75 np.

Draždžanske mjaſzowe płacziſny: Hovjada 1. družiny 70—73 ml., 2. družiny 60—65, 3. družiny 25 po 100 puntach rěneje wahi. Dobre krajne kwinie 60—64 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 48—60 np., 2 družiny 28—38 np. po punce rěneje wahi.

Wjedro w Londonje 23. oktobra: Dejchcz.

Hermann Darschau w Budyschinje fabrika schtrympowých tworow s wowežeje wolnych

Číšlo 1 na schuleckej haſy číšlo 1

Ł symfemu čaſzej kwoj dawno jako dobry snath wulki skład schtrympowych schtrympowych tworow, schtrykowanych jakow, wulki wubjerk rukajzatých lažow w najtuniszej haſy i najlepšej čiſto-wolmjanej barbunepuschczatej tworze a w rjanych muſtrach porucza.

Najlepſchi a najwjetſchi wubjerk schtrykowanského pſchedzena wſchech barbow.

Najhodnitscha twora!

Najtuńsche płacziſny!

Carl Noack w Budyschinje

na žitnej haſy njedaloko hlowneho torhoscheza porucza pſchi krucze sprawnym poſkuženju:

łyhy kſosej, derje a čiſce ſkłodžazy, punt po 110, 120, 125, 130, 140—150 np.,
palený kſosej, derje ſmeſchaný, punt po 130, 140, 160, 180 a 200 np.,
raſh, punt po 16, 18, 20, 24, 30 a 36 np.,
ſokrowy ſhrup, punt po 16 np.,
měſchaný ſokor, punt po 30 np., pſchi wjetſchich dželbach punt po 29 np.,
ſoktaký ſokor, punt po 36—40 np.,
petrolej, punt po 13 np., pſchi wjazy puntach po 12 np.,
thězorowý wolič, punt po 18 np., pſchi wjazy puntach po 17 np.,
kaž tež wſchē druhé wězy jara tunjo.

Zakety

hijo po 6 ml.,

židžane

plyſchowe

žakety,

aſtracha-

nowe

žakety,

mantle

hijo po 7 ml. 50 np.,

holežaze

mantle,

holežaze

žakety,

plyſchowe měchojte pjesle

s dobrých tkaninow po derje ſebjazych ſabenach a po tunich płacziſnach.

Richard Gautzsch

na bohatej haſy.

Wſchē ſymske twory ſu doſchle a poruczam je po jara niſtich płacziſnach.

Barchent k koſhlaſt starý ſóhcz po 15 np., 18, 20, 25, 30, 35,

40 w jara wulkim wubjerku a dobrę trajnej tworje,

koſluk starý ſóhcz po 30 np., 35 a 40, rjane, čzemne maſe muſtry,

barchent k koſlowam a pjeſlam, starý ſóhcz po 20, 25, 30, 35, 40

a 50 np.,

6/4 ſchěroke tkaniny k huknjam w pěkných malých muſtrach starý ſóhcz po 18, 35, 40, 45, 50, 55 np.,

ſama starý ſóhcz po 45 np.,

dwojzyscheroke barchentowe rubiſhczaja po 30, 35, 40, 50 a 60 np.,

ſamarubiſhczaja po 60 np., židžane, požidžane, woſmiane a

poſwoſmiane rubiſhczaja,

6/4 ſchěroke zyhi, poſnje čerwjenje, barbunepuschczate, starý ſóhcz po

20, 25, 30, 35 a 40 np.,

wupjerk 6/4, 7/4, 8/4, 9/4 ſchěroke po 25 np., hladke čerwjenje, s čerwjenym abo modyrimi kmuhami, wulko a ſchěroke kmužkate,

woprawdze 2 ſóhcz ſchěroké plát, starý ſóhcz po 35 np. a teho runja

wjele druhich wězow po jara tunich płacziſnach.

Emil Wehrle

na jerjowej haſy číšlo 7.

Najpijnische, najnowsche
a najtrajnische su
Henochez njeđelske
rukawate lazj.
Dostacj pola

C. O. Henocha
w Budyschinje
na róžku hłownego torhoschęza
a bohateje haſzy.

Holandski mlokowy pólver
s najlepšich selow a körjenjow
pschihotowan, po jenej abo dwemaj
kizomaj kruwom abo wozzom na
prěnju pižu naſypam, pschiſporja
wobżernoscę, płodzi wjele mloka a
sadžewa jeho wokljenje;
konjazj salſowy pólver,
wuzitkowy pólver sa
howjasj stot,
wschē fela a körjenja
porucza

hrodowska haptyska
w Budyschinje.

Jan Jurij Pahn
na torhoschęzu pôdla hłowneje
straže
porucza
swoj wulki skład
mantlow, žaketow,
paletotow, pjeslow
s najlepšich klaninow jako
s Dachenskeho dubloweho
czechaneho pschedzien, židy a
wolkjaneho płyſcha
w 8 wschelakich wulkoſczach
derje ſechitých a bjes poroka
jedžazých
po woprawdze wurjadnię tunich
placisnach.

Körjenjow woli,
koruſki,
ſafran
t pyczenju tykanzow
porucza
hrodowska haptyska.

Richard Neumann
porucza hyry a paleny

Ehoſej
w najwjetschim wubjerku a naj-
lepſchej dobroſci po najtunischič
placisnach.

Pschi wotewſaczu wjetſich džel-
bow ſo pomérne nižsche placisny
woblicza.

Plat
ſo ſ woprawdžitej indigo-barbu
barbi w B. Kellingez barbieńi
w Budyschinje.

Še Fermuſhi

porucja

winařnja Pawola Giebnera w Budyschinje
na bohatej haſzy 18, ſ nutskhodom na theaterskej haſzy
ſwoje naturske wina, czerwjene a biele wina.

Winownja a knedařnja poſkižatej pěkný pschebyt a ſkładnoſć
e pruhowanju mojich winow. Pola mje ma kóždy počnu wěſtoſć, ſo
cžiste wino — ſamo najtunische bleſchu po 90 np. — doſtanje, kotrež
derje ſłodža a thja a ſtoweski ſlepje howja hacj piwo a palenz.

Najtunischo pschedawam ſaſo w tu ſhwili
mužaze a hólčaze ſymſke nadwo-
bileče, khězorske mantle, pjesle a wob-
leczenu, kaž tež žonjaze a holčaze
ſymſke paletoty, pjesle, ſukniane a
plyſhōwe pjesle a trikotowe taille.
Hoborski wubjerf, najwjetsche roſpſchedawanie
w Budyschinje.
Wulki ſkład ſukna a ſamſne krawſtwo.

C. F. Kloss Jan Ota Preuſ
pschiſhodny syn
na žitnej haſzy 4.

Šhofeji
hyry w wulkim wubjerku punt po 1 ml. — np.
hacj 1 ml. 60 np.,
paleny, ſa kotrehož dobry ſłod ſo rukuje, punt po
1 ml. 30 np.,
jara dobre měſchenzy punt po 1 ml. 40 np. hacj
2 ml., kaž tež
wschē koſoniashne twory
w wurjadnię dobrych družinach
porucza

Gotthard Behrends Nachf.
Pschi pschedawaniu ſo ſerbſki rěči.

Flanel a lama,
pollama,

barchent t koſchlami

w wulkim wubjerku po tunich placisnach pola

W. Häckera na žitnej haſzy 7
woſebite koſhlamy ſa wolkjane twory.

W wudawańi „Sserbſkih Nowin” je doſtač ſa 2 hrivne:
HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.
Spijaſtaj Wilhelm Boguſlawski a Michał Horňik.

Tunje

žigarey

upowanske ſorlo ſa ſaſhopſchedawa-
rjow,
thyaz hido po 20 ml.
porucza

Richard Neumann
na ſnutkownej lawſkej haſzy čzo. 6
filiala na bohatej haſzy čzo. 28.

Turkowske ſlowki

najlepſcheje družiny porucza
Moritz Mjerwa
pschi miakovym torhoschęzu.
Destilacija ſnatych dobrych likerow
po starych tunich placisnach.

Wobrash

(bilby) ſo rjenje a tunjo ſaſchleni-
zuja a ſ woblikom wobbadža,
domowe zohnowanje a wobrasy
w wulkim wubjerku a tunich pla-
cisnach pola

Maxa Mützy
na bohatej haſzy 11.

Najwjetschi ſkład
dwójzjſcherokeho

Lama

w modnych muſtrach
starý kóhez po 60 np. hacj do 2 ml.,

plyſch

t pjeslam
starý kóhez hido po 1 ml. 30 np.,

Frumer

t wobžadzenju
starý kóhez hido po 1 ml.,
tkaniny k ſuknjam
6/4 ſcheroke, kóhez po 30 hacj 50 np.,
barchent k koſchlami
kóhez po 16, 20, 25, 30 np.,
w wulkim wubjerku porucza

Alphons Schauseil.

Mužaze ſuknje, koſlowy,
ſazy atd. ſo ſ njeſuſhegatymi bar-
bam i ſ nowa barbjia a kaž nowe
ſhotowſeja

w B. Kellingez barbieńi
w Budyschinje pschi žitnych wilach.

Kaž

nowe

ſo
pschihotuja w Draždanskej
kumſtuej plotowarri a plo-
karri na ſerbſki hrjevach čzo. 28.

"Serbske Nowiny" wudawa so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předplata wudawa so 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjesejom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawár Marko Smoler.

Cíle Smoler jec knihičceňje w mačičnym domje w Budyšinje.

Cíle 44.

Sobotu 31. októbra 1891.

Za nawěstki, kíž maja so w wudawařni "Serb. Now." (na róžku zwon-nej lawskeje hasy čo. 2) wotedać, placi so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štôrkt hać do 7 h. wječor wotedać.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. Nějehornoséz a njekanstwo, bjes haniby so w Barlinje, tuthym Babelu němského khějorstwa, wupjerazej, dyrbitej so borsy trochu samjesowacj. Khějor, kíž so sa všechné naležnoséze w Němzech sajmuje, všechno sam pscheptuje a pruhuje, je sa nusne spósnal, so ma so hanibnemu rosschérjenju njekanstwa w Barlinje na všechno móžne waschnje napšeczo stupacj. "Khějorstwo" na- wěchtnik" sejehowaze khějorowe wosjewjenje prussemu statnemu mi-nisterstwu wosjewja:

"Hluboko wobžaromne podawki, kotrej je khostanske jednanje pschezíwo Heinzez mandželskomaj na sianne pschinježlo, moju krajnowótgnu wutrobu sianne njepokoji. Hacj runje hym justiz-nemu ministrej moje nahladu hízo přeby l' wjedzenju dal a hacj runje wém, so su so wot ministrow snutskovnych naležnosézow a justizy přenje krocze l' wotstronjenju wolkrytých njedostatkow stale, mje tola nuczi, tež lebznosež mojeho statnemu ministerstwa na tule naležnoséz, so lepsche zykleho kraja tak wažnu, wobrožic a jo na-mowliež, so by mi na podložku wurabzenjow, kotrej su so bjes jednotliwymi ministrami mèle, skerje lepje namjetý cíjnilo. Hdyž pschi tym na te dyplki pokaſuju, kotrej su po mojim sdaczu pschi rosschérjenju wustupowazych njedostatkow a naprawow, l' jich wobrózcu trébných, wosheje wažne, mam so l' temu cíjim bôle swjasany, dokelž so право w mojim mjenje wupraja a dokelž hym l' wědomosézu pschihluchnosézow, mi jako najwyšschemu schitowarej prawoweho porjada napolozenyh, połneje napjeleneny. Heinzez prozež je na satraschaze waschnje dopokaſal, so je so pschidružniſto (Guhälterhüm) pódla rosschérjeneho kurwartstwa w wulkich mestach, wosheje w Barlinje, l' wuklemu strachej sa kraj a lud wuwilo. Dla samjesowanja tuteho njekanstwa w přenim rjedze do praschenja pschindze, kaf daloko može so hízo na podložku wobstejazeho sakonja l' krotoſezu pschezíwo pschidružniſlam njerodnych žónskich sakrocžic. Tutoń nadawki poliziji a žudniſtu wchitane. Poliziji so jako pschihluchnoséz pschitauje, so pschi wobstejnoscézach pschezíwo pschestupjenjam tutych nječežnych cílowejek l' rasnosézu sakocži. S dobom pak njech polizajzy fastojnizy wjedza, so pschi krothym postupowanju niz jenož moje pschipoſnacze, ale tež moje ičkitowanje namalaſu. Schtož naloženje wobstejazych khostanskich sakonjow nastupa, njech so na to hłada, so so žudniſtu wot wopaczneje žmilnoséze wodzicj njeđawaju a po móžnosézi wyżoke khostanja pschizudža. S pschisamknjeniom l' temu ma so rospominacj, hacj ma so wobstejazý khostanski sakon pschémenež. Tež khostanske waschnje dyrbí so pruhowacj, a maja so pschi tym naprawy roſtajicj, kotrej sadžewaju, so sakitarjo, ſebi nje-myſlo na to, so dyrbja pschi wužlédzenju wěrnoscéze pomozni bycz, ſebi nadawki cíjina, neprawu l' frivołnymi ſredkami l' dobyčgu pomhacj. Runje tak njech so sa to stara, so so žudowa doſtojnoséz psched sakitarjemi, wobſkorzenymi a pschipoſlucharjemi pschi wšichc wobstejnoscézach sakhowa. Skončnje so sda trébne bycz, so so pschi wužlédzenjacj, pschi kotrejž so wo najježszych pschestupjenjacj pozežiwoséze jedna, siannoséz wužlédzenja wusamknje. Nabžiju so, so naprawam, wot knižerstwa poruczenym, ta podpjera se stroný pozeživých woršitow mojeho luda pobrachowacj njebudze, bjes kotrejž so pschepšimaze wotpomhanje wotčakacj njeda.

w Potsdamskim nowym hrodze, 22. októbra 1891.

Wilhelm, Rex."

— Jeho Majestoséz kral Albert je so wutoru se Sibyllenorta do Dražjan wrózil.

— W starých Dražjanach je so pschi wukałanskéj wólbe do saského krajného ſejma kandidat konſervativneje strony, ſchleicherſki mischtir Wezlich, wuswolik. Wezlich dosta 3760 hložow, jeho ſozialdemokratiski pschecžiwnik, twarz Winkler, 2251 hložow. Wobdželenje pschi druhéj wólbe je nimale runje tak ſylné bylo, kaf pschi přenje. Nadpadne jenož je, so je so fa kandidatow konſervativneje a liberalneje strony pření króz všechno hromadze 4561 hložow wotedało, bjes tym so je ton ras na Wezlichu jenož 3760 hložow panulo a s dobom ſozialdemokratiski kandidat 526 hložow wjazy dostal. Dokelž je wěste, so su hízo pschi přenje wólbe ſozialdemokratojo wšichcich ſwojich pschivízowarjow l' wuswolenju namolwili, njeda so ſozialdemokratiski pschiroſt wo 526 hložow hinač wužožic, hacj so su mnosy liberalni ſa ſozialdemokratiskeho kandidata hložowali.

— Khějor je ſwojej mandželskej l' jejnemu narodnemu dnjej njewožakane pschekwapjenje pschihotowal. Krótko do ſapoczaka ſwježenje ſejce hoscžiny, kteřaj so w Potsdamskim nowym hrodze wotbýwasche, so khějor njejabzy wotkali a hdyž so fa khvilku wrózil, bě ſo l' wjeſeļemu pschekwapjenju wšichcich pschitomnych jeho mloda połna broda ſhubila. Khějor sam so dla njejabkeho pscheturorjenja, ſ kotrejž bě ſwoju wýšoku mandželsku pschekhwatal, wutrobneho ſmjecza ſdžerzeč ſjemóžesche.

— Rumunski kral Khorla je wutoru ſ pschewodom ſwojeho bratra, hohenzollernskeho prynza, do Potsdama l' khějorej na wopyt pschijel. Pschi pschémjenjenju, kotrejž je ſwokowna politika Rumunskeje w poſledních lětech podczíženena byla, njesda so puczowanje rumunského krala do Němow bjes politiskeho wusnama bycz. Rumunski kral je so psched krótkim ſ italskim kralom w Monza ſetkal a na dompuču wón pječa awstriſkeho khějora wopyta. Pschi tychle ſchadžowanek wěſeze bjes roſrězowanjow wo politickich naležnosézach njewostanje.

— Po zylez Němskej su ſańdzenu ſobotu knižižiſhceřeszy pomožnizy, kotrejž su ſobuſtawý knižižiſhceřeského podpjeranskeho towarzystwa, wot knižižiſhceřenikow žadali, so by ſo džekanski cíaz wot džekacj hodzin na 9 hodzin ponížil a ſo mſda wo džekacj prozentow powyschila. Wjetſhi džel knižižiſhceřenikow do tychle žadanjow ſwolil njeje; duž, jeli so ſo w běhu pschihodneho tydženja žane wjednanje mjes pomožnikami a knižižiſhceřenikami njedozpi, l' wuklemu knižižiſhceřekemu ſtraktej dónđe.

Italska. Hízo lěta dolho je Róm ſa bamža jara njeſpodobny pschebyt a wopjet je wón na tym był, ſo roſhuzdžic, Róm wopuſchecžic a ſo do ſpaniſkeje pscheydlicz, hdyž ſejmu město Barcelonu jako ſydliskeho poſticežachu. Benje pak bamžej tak cízno w Rómje bylo njeje, kaf nětcole. Wyžožy katolsky duchowni praja, ſo je jeho ſtejſhcežo wopravde ſtrachne. Bamž ſo boji, ſo ſo pschi nětajkim pschipadze ludove círjody do vatikana, kaf ſo bamžowý pschebyt mjenuje, dobudu a jón wutupja. Jeli ſo bydžu w wójne franzowycz wojazh do Italskeje pschicžahnuli, by bamžej, kotrejž winuja, ſo ſo Franzowſami na roſtorhnenje ſjenocženeje Italskeje myſli, ſamo ſmjereny ſtrach hroſh, a italske knižerstwo njehy ſamohlo, bamža w wójnkim cíazu psched njembrym ludom ſchitowacj. Bamž drje je ſo hízo dawno roſhuzdžil, Róm na dnu wudýrjenja wójny wopuſchecžic, tola dyrbí ſo na tym dwělowacj, hacj budže ſejmu to potom hiſceže móžno. Duž bamžej nježo druhé njewubudže, hacj Róm hízo nětcole wo-

puszczać. W bliższym konfiskatoriju dze tamż ręcz dżerzecz, w kotrejż budże na poślednie roszkudzenie pokasacz, i kotrejż budże dla lepskiego sklitowania swojej swobodzy a wojskowy nusowanym.

Franzowska. Kaz psched nimale dwuzeczi létami w Němskej, tak nektole w Franzowskiej wojna bjes knieżestwem a katolickiej zytku wudycz hrody. Franzowskie knieżestwo a biskopjo su ho bjes żobu do swabu dali dla njemero, kotrejž su ho 2. oktobra w Romje mèle. Kaz je snate, běchu ho — tak Italzhy wudawachu — nektosi franzowszhy putniży pschi rowje italskeho kraja Viktora Emanuela njepchistojne sadzerzeli. Wobydlerstwo Roma bě ho teho dla hlibolo roshorilo a franzowskich putnikow w Romje pscheszczalo a ich nusowalo, Rom wopusczać. Hacż runje hiszce dżenża dopokasane njeje, so su żebi Franzowsko njeprzistojnoścze dopusczać, na kotrej ich Italzy winuja, a hacż runje je tamż ham prajil, so su żebi bamžowi njepcheczeljo tu węz pschihotowali, so bychu ju i nadpadam na bamža wuzili, je tola franzowske ministerstwo sa wuzitne mělo, franzowskich biskopow napominacż, so bychu swoim poddathm duscham wotradzeli, pschichodne jako putniży Rom wopytać. Tole napominanie je mnogich biskopow njemało rosnemdrilo. Aixski biskop, Gonthe-Soulard, ministrej Falliderej s listom wotmolwi, w kotrejž bjes druhim praji: „Möhli lepsche sa dzelo mēcz, hacż ho spēchowacż, nam list piżacż, kiz je frubny a hidżeski njerofum Mēr macże druhdy na hubje, tola hida a pscheszczanje Wasche skutki pschecząsu, dokelż swobodne murjerstwo, najstarscha czertowa dżowka, knieži a roskasuje.“ Ministro, so rosumi, so s tutym piżmom w wyższej mērje skhodzeni cżujachu, woni ho rucze shromadżichu a njedżiwazzy wotradzenja prezidenta Carnota wobsamku, Aixskiego biskopa dla tħiġi wobskorjeż. Hacż je tole wobsamku mudre byle, nad tym ho dwelowacż da. To je węste, so ho biskopjo, s kotrejż ho nektosi w poślednim čażu i republiży pscheczelne pschihilaču, saho i předadwaszej spiecżownaskej politizy pscheszczu knieżestwu wróćza. Na drugiej stronje pak roskora s biskopami knieżestwu pschilejnja pschinidze. Franzowsko maja nětčischi čaż sa skladny, němko-awstrisko-italski swast rostschasz. Nadżija so, so Italzku wot Němskeje a Awstriskeje wotwabja, hdyż tamż dale njepodpjeraja. Wschelake snamjenja na to połasuja, so Italzka wjazy twierdze i Němskej a Awstriskej njedżergi. Skhadżownanka ruskeho ministra Giersa i italskim kralom a ministerstwom pschedzydu Kubiniom w Monzu je prenje tukanje sbudżila, so ho na swiaskasiku swěrnoścę Italzkeje spuszczać njemōže. Dale su italske nowiny, kotrej hiszce pschib krótkim se sahorjeniom trojostwiaż hlawachu, na dobo i spōlnacżu pschisħie, so Italzka i trojostwiażkom żane dobycza činicż njemōže a so je, tak doho hacż i njemu pschiblusa, jenoż politiske porażenia poczypila.

— Franzowsko maja nad swojej anamskej koloniju w narańsczej Indijskiej mało wjehela. Anam so se sylnymi czrijodami chineskich rubieżnikow mjerwi. Wojowania mjes nimi a franzowskimi wojakami su na dniowym poriedzje. Wodżelenje franzowskich wojakow, s kotrejż wojska stazija w Dansonje wobstejche, bu njedawno wot chineskich rubieżnikow nadpanjene, kotsiz tħinacże wojakow a wjekha Levecqua fabichu a jim hlowi wotresachu. Franzowska kanonska lōdz, kotrej psched Dansonom stejxie, na to wjeh Zental bombarderowasche, hdyż běchu ho tamni rubieżniży saħħidli. Schtrijo s nich buku sajecżi a wotprawjeni.

Rużowska. W mestacżu Starodubje w Czernigowskiej gubernii su ho njedżelu 11. oktobra židam njeprzeczelne njemero mèle. Hizo njedżelu pridy so lud na židow njemdrische, dokelż běsche jim wjehnoscż domolika, njedżelu wot 11—5 hodzin wokwacż. Roshorjeni lud hrożesche, so židowske njedżelske wifikowanje s naħlynoscżu sadżewa. Duż ho polizija s jedsnymi wokrjeznymi żandarmami poħylni. Židża ho komżachu, 11. oktobra swoje tħlamy wotewriż, dokelż běchu ho na torhoszczę hromadu ludu, s wjetsha młodgi pacholojo, sbeżeli. Hdyż ho tuegi, wot polizije namolwjeni, rosenżdeżu, židża tħlamy wotewriħu, tola hnydom ho ludewi czrijodu na torhoszczę wróćżiħu, pschemoħu polizistow, a so herjekajo do židowskich magazinow walichu. Drugie czrijodu s kamjenjemi synagoge wokna rosbichu. Na dobo so powjescż rossħeri, so je jedyn žid psched jenej haptyku jeneho Ruskeho sarafyl. Na to ludowe hromady pożgħu w wulkej njemdroscżi židowske tħejx sapusczać. Rosħasħu wólkowje tħiġi, wumjetachu meble, schatħi, poħseħċeżha na dróhu a wjeh rosbichu, schtoż bě neschto hóbne. Židowszji wobbedżerjo čeħknuchu a so tħiġi. Polizija s zjela żaneje możi njemdrische. Herjekarjo so na torhoszczę do židowskeje winaħnej a piworowych koreżmow dobuchu a na to tħejx sapuscżiħu, w kotrejż je pjenjeżny bank žida Aisenstadtia samestnjeny. Dwaj tħiġi jipprova

duchownaj pschi swojenju swonow s naħej hlowu na torhoszczę dżeshtaj a roshorjenych prosħesħtaj, so bychu ġħix-xrista dla salħadżecz psħestali. Na jeju pristwy niktō njepoħluhaħa. Jedyn židowski wiktori schejż kultom s revolbera do ho pschivalazeje czrijodu wutjeli a nektore wojskowy frani. Ma to pocza lud rubicż. Hacż dotol bē wón jengħi sapużċa. Wjedżer ho na dobo jenu palenzowa koreżma sapali. Židowski koreżmat bē ju pjeċċa ham sapali, so by ho palenz radħo plemjenjam woprowa, hacż njemernikam pschewostaj. Weħen ho pschi sylnym wérrje rucże rossħeri. Lud hascherjam wobbarashe, plemjenja hasħeċċi. Weħen na rexaġnu psħekkoġi, a sejġen blissej zytkwie ho hija saluriku, hdyż ho na sboże wéjjil na druhu strunu wobroċċi. Na druhim boku ho sa nektore hobbijin dżebacż tħejx do proċha a popjeta pschewobrecżi. Bjes tym bēħu s hromadami burju s wokolnoścje s wosami pschibjeli. Pomħachu židowske domi wurubicż, snosħachu wċċe hóbne wěżi na hwoje wosy a juskajo domo jebżeħu. Njemerniz su nekotryħi židew pschibili, tola żaneho s nich skonzowali njejju.

— Zarowa swójba je myßl, zarewicja (krónprynza) s grichiszej prynzeżi Marju wożenjeż, spuszcza, dokelż bē ho duchowna wjehnoscż psħecżiwo tutej żenitwe wuprajila, na blisse pschibunisztwo wobeju pokasju. Duż ho nět s nowa wo żenitwe zarewicja s cżornohorskiej prynzeżiżni Helenu powjeda.

— Zarowa dżowka, 16-lětna wulkowójwodka Xenia, ho pjeċċa s italskim krónprynżom flubi.

— So by móžno bylo, brjohi narańsczego morja s wuspedhom sklitowacż, ho skerje a lepje żelezniza pschi mōrskim brjohu natwari, kotrej budże ho wċċeħ pschimōrskich městow dōtkacż.

China. Powiessże se Schangaja pschinoshuja dalsiche podrobnoścze wo sbeżku w chineskiej provinzy Fukiru. Sseriedżiżo sbeżka bē město Thema. Wjednif sbeżkarjow, s mjenom Cheu, shromadżi wokolo sbeżje 2000 muži. Sbeżk ma sa samer, nětčischi tħejorski mandżuriski dom powrōċiż, kotrej wħiċċu prawi Chinesojo s zjekk dusħu hidsa. Wudawaj, so njepokojnych dżelacżerjow s hōlnizach saho i poħleħħ-noseżi pschiviedże, so hōlnizow smozowa a jich dżelacżerjow pod hwoju kħorhoj staji. Potom da w templu pschibohha Taifana medlitwja sħiexx dobheżże wukonjeż. Pschi tym bu jedyn muž sa rufomaż a noħomaj na deku pschibity a jako wopor sa kħorhoj do kruchow rosrubany. Město Thema ho psched sbeżkarjemi wobbarashe, tola ja tħidni w nim zyroba na kōnż dżejże. Sbeżkarjo psches měħċeżansle murje sħiexx, dobuxu město a wsieħiħi jatiż kħolħanzu s jaistwaw pschicżiħu. Tola bōrxi se fużbodneje krajini knieżestwowe wójko pschicżahnu, sbeżkarjo psched nim na blisse hórkli cżeknuħu a so tu wobtwerdżiħu. Dalsich poviessżow mjes tym pschibħlo njejj.

Także Japoński.

Po żłončnym brjohu psħistawa městacżka Memela pschelħobżo-wasħħtaj ho 10. junija lěta 1802 wulkej rjanej mužaj. So wobaj do wjehħijskix wojeristick wħiċċi kħolħataj, bē hnydom wibdeżiż, runjeż bésħħtaj jeno w zjle jednorej uniformje bjes wħiċċi rosdżelazijen, każ by rjeġi, so qżetaj ho wħiċċe wobċeżżejneje wobħ-ħoħħ-noseżi sħalwacż. Jeno po dostojoħnoscżi, haj majestosżi w hixju a w jafta bħi bē spōsna, so staj we hwojej domiżneje wħiċċi kieni. Jeno, po dostojoħnoscżi, haj majestosżi w hixju a w jafta bħi bē spōsna, so staj we hwojej domiżneje wħiċċi kieni.

Wokolo psħistawa bē r-sħo prɒsħne. Jeno jara daloko bē neschto rybakk wibdeżiż, kotsiz wċċipnje sa wħiċċi kħolħadu. Na njemnoħiħ lōdżi, kiz tu sakotwnej stejħu, bē wjeh smierom. Jeno druhdy poħedżha matrosa na swiex-ħixha a duješe huste kurore mrōċżele se hwojeje krotkej jaħolli, abu rybakk cżolm sajedże do reki Njemeni, na kotrejż jedyn, tam a żem też dwaj wjehħarnej heddexx tħejħi. Tola tuegi morja swieżeni ludżo njedżiwaħu na tamneju pschelħobżwarjow.

Wjehiżi s njejju, s nadobne a sylnje wutwɔrjenym woblicżom, s kotrejż duħapolnej wóċċiżi sħapax-tnej, bē so do na jidżiwiż-ħiġi rosmolhu da. W myħħali, kotrej jeho zjle wobknixx-ħadu, wón po-sastawashe a nuswawashe s tym też hwojej pschewodżera, też po-sastacż. Běħu to sħallha polne możi a hlibo kħeħu ducha, kiz wón recħx-ħiġi, a mjeħħi na psħiex-ħiġi wħiċċi sabħi kħolħadu, każ by rjeġi, so je so s tutnej wħiċċi recħu też w jeho duħbi podobnje plomja roshorilo. Potom bi też — każ ho sħaħxa — sħallha ja-tħalli, a bē sħiex-ħiġi, każ wón praji: „To je mi pschejara wħiċċi Doz-pi to na jednorisħe wħiċċi, rēżmoj wo nēżiżi druhim.“

S jeneje tħix lōdżi psħiex-ħiġi muž w uniformje kapitanow russich psħekuppskich lōdżi; dolha swiex-ħiġi sħuknja bē hacż do sħiex sa-

* Zjew = tonowy; jis = ton.

pinjena, třírůžkatý klobuk bě hač do wocžow se zehnjeny. Kurjesche řebi ſwoju zigaru a džesche, njezdíwajo na tamneju kniesow, nimo njeju. Hač na požledni kónz pſchistawneho hačenja doschedschi, ſo ſawroczi, wuftupowasche ſaſo ſ kruje krocželu nimo pſchelhodžowarzej a dujeſche ſimai jačo prawy Ruz ſ noža a ſ huby mózmu mróčzel kura do wocžow.

Tón ſ njeju, kotryž ſ wjetſcha pſchipoſkuchasche, wobroci ſo a hladasche khotnje ſa Ruzom, kiz khróble dale czampasche. Tola nje- daſchtaj ſo we ſwojej reči mylicz. Druhi ſ njeju pak njebe ſ zyla na tuto pſcheterhjenje džiwal. Wón ręczesche khotniſcho a wobrot- niſcho hač předy.

"Snutskowne wuwianje mojeho njezmérneho kraja, kotryž je Boh pod mój ſzeptar ſtají", ręczesche doranje, "to je mój hówny nadavok a ſ temu čhu ſo hórnje a pílne měč hač do ſwojeho požlednjeho ſdychnjenja. Čhu ſtuk, kotryž je Petr Wulki ſapocžat, hórnje dale wjescz a najdobrociwiſchi Boh budže moju prózu zohnowac̄. Schulow, wjele ſchulow! to je hówna wěz, a tež duchowniſtwo dybri ſo na wychſchi ſchodenk poſbehnuć. Duchowni w mojim kraju ſu malo ſdělani; to je brach, kiz ma ſchpatne ſczechwki we wſchech dželach wobydlerſta. Šaložu ſeminar ſ wukublanju duchow- nyh —".

"Što dha je to po prawym do muža, kiz ſo ſ namaj kóždy wekomik ſetkuje a kiz ſo tak njeħābieze ſadžerži?" pſcheterze tamny ſczechazeho, wostawſchi ſtejo a wótrje na Ruzha ſhlađujo, kotryž runje ſaſo nimo džesche.

"Ah, to džé je jedyn ſ mojich Ruzow", wotmolwi přeni, "kapitan Korvety, kaž ſo ſda, a khečro khróble pačoł — ma tež rjad ſwiatheho Vladžiméra, kaž widžu. Hejda, pſchecželo! njeħacze tak dobry bycz a na wokomik ſ namaj pſchincz?"

Ruz, kiz bě runje ſ delhimi krocželi nimo ſchol, wobroci ſo ſ krótká, wudunu hufu mróčzel kura do powětra a ſawola ſ hrubym hložom: "Taj kniesaj mataj ſe mni runje tak daloko kaž ja ſ wamaj. Jeli ſo ſhoto wote minje čhetaj, móžetaj ſe mni pſchincz."

Wojetſkej wychſaj ſo hmejs khotniku na ſo hladaschtaj a ſ hlo ou tſchakeshtaj. Deroſumischtaj řebi a džeschtaj wopravdze ſ njeſnalemu, kiz w měrje na njeju čzakasche.

"Præje mi tola, luby kniege", ſarečja na njeho tón, kotryž bě předy pſchetero ſklowo měl, "kač je ſo wam tutón rjanu rjad doſtał, kiz w noſkyče?"

"Macže ſo wý wo to prafchecz?" wuraſy Ruzha. "Što to waſ ſtara, hač mam ja rjad abo niz? Wy drje ſe ſe ſamistny, doſelz ſham žaneho nimacze? Myſtlicze dha ſebi, ſo budu kóždemu njeſnatemu prósniſkej poſjedac̄, kač czežko je bylo, tutón rjanu woplos hnady Ježo Majestosče khežor Pawołka deſtačz?"

"Kniege!" pſcheterze druhi pſchelhodžowat roſhorjeneho njeſnateho. "Wy wěſeze njewěſeze, ſi ſim ręczicze! Tón knies mjenujz, kiz ſo waſ prafchecze, je ruſki khežor, Alexander přeni!"

"Ach!" praji jakocžiwe zuſník, wobědnunſchi, "ja ſim mórfi kóžník — ſym ſ rědki we hównym měſeze był, duž Ježo Majestosče njeſnaju —."

"Dajeſe poſo, mój pſchecželo!" pſchispomni Alexander dobro- ežiwo; "ja džé waſ tež njeſnaju. S zyla macže niz jeno mi wot- proſhovac̄, ale tež temule knieſej — to je mjenujz kral Pruski, Vjedrich Wylem III.

Nětk ſruna ſo njeſnath w zyle ſwojej dohosczi. Wóčko ſo jemu ſabkſtnu, wón bě ſo bórſh ſaſo ſhrabat.

Krucze pſchewbdczeny, ſo maſaj jeho taj kniesaj jeno ſa blaſna, proji wón: "A ja, mojej kniesaj, ſym tajfun Japanski!"

Vjedrich Wylem ſo požměwnku, Alexander pak, trochu wužměſchejo, rječnu: "To možemoj ſebi jeno ſbože pſchecz, ſo ſimoi tak wuhjerneho muža ſpoſnaloj. Tajfun Japanski je jara čeſčiomny ſtary knies a wěm ſo hisheze derje dopomnicz, ſo ſym jeho na Pětrohradskim dworje widžek, hdyž běch hisheze wulkowjerch, mój njebo předowník da jemu wſchě čeſčije wopofasac̄. Šměmoj drje ſebi po tajſim do- wolicz, Ježo japanſtu Majestosče na malu hwojbnu hoſčinu dženža poſoldnu w pječiſtih na hrodze pſcheprokyčz?"

"To bych tola blaſn lyk!" wupraſhnu pſcheproſcheny, hisheze bôle hač předy wo tym pſchewbdczeny, ſo je to wſchō jeno hlypy žort, kiz čhetaj ſebi ſ nim ſehracz; "myſtlicze dha ſebi wý, ſo tajfun japanſki ſ kóždym hrubym člowjekom je, kotryž jemu praji: ja ſym khežor abo kral."

"Nó, nó", požměwnowasche ſo Alexander, "njebudzéze jeno w hroſy bjes pſchicžin. Jednoreho pſcheproſchenja dla njeſtřebacze ſo hnydom tak jara roſhněwac̄. Mi je to ſ zyla džiwno, ſo wý jako japanſki wjetře tak derje ruſki ręczicze!"

"Ja wam depočažu, ſo móže japanſki kniežicje hysheze něſhco zyle druhe", haktowasche ſtary kóžník. "Pſcheproſchuju waju po tajſim ſ řebi dženža poſoldnu ſ wobjedu na kóžž ſwanow", kotař je tamle ſakotwjenia. Runje w tſjoch poſoldnu! niz předy, niz poſdžiſho! napředby budžeze wý ſo mnu a potom budu ja ſ wami jescz — a ſchlož móže naſwjaſhy ſchęcipaka ſnjeſcz, to je prawy tajfun japanſki!"

"To ſym ſobu!" pſchiliwu Alexander, mjes tym ſo bě pruskemu tralej derje na wobližu widžecz, ſo to jemu zyle prawje njebe. "Ale ſhoto měnicze po prawym ſe ſchęcipakom?"

"Konjak! najwokebnischi a najwyklnischi konjak, kaſkiž jeno pola naſ doma w Japanskej dželaja", rječnu Ruz.

Vjedrich Wylem wſa ruſkeho zara ſa ruku a džesche ſ nim ſ městu. Njebe mohl Alexandra wotdžeržecz, ſo tón zuſníkſi pſchecželnje nejpſchilubi: "Dobrel pſchitidzemoj!"

Khwatajz ſoda ſo wopacžny tajfun wróčzo na ſwoju kóžž. "Tym čhu poſkasac̄", bórcesche do ſo, na ſwjerch kóžž ſtupiwschi. "Taj hózaj dybitaj na mnje ſpominac̄ czaž ſiwejena! — Njeje dha tu nictó ſ tych tajſich a hinaſtich? ſu dha wſchitzu na kraju ſchli! Hej, Zarkowizo! ſy dha ſo ty tež ſtupiš, ty dundhryje? Wopravdze žaneje ſiwejे duschę jow na kóžži!"

Pſchi tuthch nahkých hrubych, wuftoreženych ſlowach wulſe mały ramjenjatý ſtary matroſa ſ četvěným wodykawym wobližom ſe ſwojeje džery a poſtaji ſo, njeſtřebec hladajo, pſched kapitana. "Što dybju, knieže?" prafchecze ſo wón, hufu mróčzel kura ſe ſwojeje małeje jiłoweje dymlí do powětra wupachnuſchi, "Što dha hido ſaſo je? njeſmě dha člowjek ani hodžiny w měrje poſpac̄?"

"Zarkowizo!" wotmolwi kapitan, mi je ſo něſhco zyle ſpo- džiwe ſtało a ja njevěm ſhoto cžinicz". Myſtlesche ſebi khotniku a podrapa ſo ſa wuſhomaj. "Ssy ſnadž ty ſhoto ſaſkſchak, ſo naſch najmiſčiwiſchi khežor jow w Memelu pſcheywa?"

"Kniežel ſcze dha wrótny!" ſawola ſtary kóžník, "kač čzyk ruſki khežor jow pſchincz a ſhoto měl jow cžinicz? Hlupoſcz, kapi- tan! ſhoto je wam to naręčał?"

"Haj, haj, ty maſch prawje, Zarkowizo!" ſabórcza kapitan, "kač tež mohl jow pſchincz do tuteho morweho rybaſkého hneſda?"

"Druhi měnjeſche ſame, ſo je pruſti kral ... wobaj ſe mnu ręczeschtaj ..."

"A hdy by tež wopravdze wěrno bylo?" wřejhny matroſa bor- kajo, "ſhoto wo to, hdy by tež wopravdze khežor a kral bylo?"

"Što wo to, ty ſopole? To je wo to, ſo ſtaj ſo tutaj kniesaj poła mje ſ wobjedu pſcheprokyčz doſloj a ſo ſym ſo ja ſa tajfunu Japanskeho wudawal."

"Wý — wý ſe ſe ſo ſa tajfunu Japanskeho wudawal?" prafchecze ſo Zarkowiz, do njezmérneho ſmječza ſo dawſchi. "To je žalostny žort. Hdy taj kniesaj pſchitidzetaj?"

"W tſjoch, ty neplechol a netk běh hnydom do pſchistawneje korejmy a ſecjež hnydom hromadu, kohozkuli móžesj ſ naſtich ludzi jeno ſehnac̄. Kuchař dybri na kóžde wachnje hnydom pſchincz. Njech ſtaj taj kniesaj wjetřojo abo poddanaj, ſ woběbnego ſtawa ſtaj wěſeze a ja čhu ſwoju winowatoſc w dobrym hospodowanju do- pjenicze. Tón žort ſ ſtajfunom ... hm, hm! To bě jara hlypej. Nó, ſnadž nejpſchitidzetaj. To by naſlepje bylo."

Zarkowiz doſloči na brójh a ſo něſhco mjeniſchinow bě w pſchistawnej korejmy, hdyž na dobre ſbože kucharja naděnbze, kotrehož w runym měrje ſ nekotrymi móžnymi kóždžiſtymi ſakrami ſ čolmej wuhna, kiz bě ſ pſchewſenju na kóžž poſtajeny. Dolho njeſtřebec, a nehdze dužent matroſow kóžž ſwanow" bě hromadu a lědma ſchwořez hodžiny poſdžiſho poča ſo na kóžž wſchō hibac̄, kaž by rječ, ſo čzedaža zylu kóžž roſtorhac̄. Myſtachu, čeſčachu, čiſčachu a na kurje, ſ wuhensha wuftupowazym, bě widžecz, ſo ſo w kuchni runje tak pílne džela.

(Sločenje pſchichodnje.)

Ze Serbow.

S Budyscha. Prěni naboženſki wuežet tu domneho gymnaſtja, knies profesor ſtanig, ſyn njebo fararja ſtaniga w Klukſchu, je ſo jako duchowny do Polčnicy poſołał.

— Knies hamitski hejtman ſ Borberg je ſo wot ſatſko-weimarſkeho wulkowjwody ſa ministra poſołał a ſo ſa tajneho radžicžela pomjenował. Knies ſ Borberg pječza hido 1. dezembra ſwoje ſtajnfu naſtupi.

— Po rjanym čoplym naſymſtim wjedrje je njeſabz ſym ſwoje ſtajnfu naſtupila. Šchtwórk doſpolnja je prěni ſtajn panul a na ſymniſich wýfkoſtejazych mětynach ležo woftal. Duž je hido

nětko nimo Budyskeje kermusche, kotrež ho po starym prawidle pschezo tsi dny do přenjeho hněha kryječi. Léčka je naš syma býše wscheho pschelhoda pschelhwatała. Tak krafne lubosne mile sklončne wjedro měsachmy hischeze saňdženu njedželu! Schtóž ho tutón džen w lězach lužiskich horow wulkadžesche, budžische hebi myžlik, so mamy čas wokolo Jana, hdy budžische jeho wožolnjenie liseče na nasymu njedopominalo. W rjannym nasymskim času fu holanske jahody a truskalzy s nowa kćele, plodny nježle a došrawile. Na Lubinje běchu nětrole holanske jahody namakac, kotrež po wulkosczi a sklonosczi lětnje holanske jahody pschetrjehachu. Wscha tale krafnošč je ho požlednje dny s lodojtem mrósem a hněhom morila.

— Léčuscha nasyma je krywam wurjadnje hojila. Wone fu wschudže rjenje seschadžale, a ratat by nad nimi wulke wježele měl, hdy bydu wone psches schlinki a myšče nječepile. Sa wjele lět čwila schlinkow tak ſta byla njeje, kaž lětža. S městami fu wone wschón hróh a kolobžii, a s džela tež rožku ſežrake. Tak mot schlinkow ſapuſčene pola fu kaž poſebojčenje. Hdžez fu schlinki kaſhle, je ſemja s jich woſyrom počtyra, pod ktrymž ani ſtrouſecžka trawy njewuroſče. Ženickaj ſredkaj, kotrež ho psche ſchlinki nazkojujetaj, ſtaj njehoſcheny kolk a ſkótna hól. Požledniſcha je pječza lepicha hač kalt. Schtóž ſchlinki ſaniczili njeſku, myšče ſejeru, kotrež fu ho pschi ſuchim wjedrje s hromadami pschisporile. Hač dotal myſham ſ ſoſforowymi pyplemi abo ſe ſajedoječeſnej pschenzu ſawda-wachu. Dokelž pak ho ſoſforowe pyple rucze ſ wjedrom ſkaja, ſe ſajedoječeſnej pschenzu pak ho ſ zyla malo myſham mori, dokelž wone ſajedoječeſnu pschenzu běliſku wothebiwſchi jenož ſnutſkowne žro ſeru, fu nět ſpytali, myšče ſ wowhom, kotrež běliſka je najprjedy wotſtronjenia, ſ jědom načimic a jón na pola myſham kypac. Tutón poſpýt je ho ſ wuſpěhom mytowal. Myšče dyrbjachu, hdyž chyžhu wowž ſrymsac, jěd ſobu ſežrac a fu kónz wſale. Taſki ſajedoječeſnu wowž fu po ſlaſanju Budyskej rataſkeho towarſtwa w Budyskej hrodowſkej haptuzh džela a ſo tam kóždemu pschedawa. Se ſymnym a mokrym wjedrom, kotrež fu požlednje dny pschinjeſle, je čwila myſham ſ ſchlinkow na dobo pschedata.

— Léčusche nasymſke kontroſte ſhromadžiſny w Budyskim wo-krjeſu ſmeja ho poňdželu 9. novembra w Budyschinje, wutoru 10. nevembra dopoldnja w 8 hodžinach w Nejzwacibidle, ſřebu 11. no- vembra dopoldnja w 8 hodžinach w Klukſhu, ſřebu 11. novembra popoldnju w 1 hodžinje w Werzynje, ſchtwórk 12. novembra dopoldnja w 8 hodžinach w Biſtopižach, ſchtwórk 12. novembra popoldnju w Hornjej Wjasońy a pjatk 13. novembra dopoldnja w Schérachowje.

— W Kamjeniſkim wo-krjeſu ſmeja ho kontroſte ſhromadžiſny ſřebu 11. novembra w Kamjenizu, ſchtwórk 12. novembra w Schwepniſu a Kinsbórk u pjatk 13. novembra w Peležnicy.

— Khostanski ſud w Šorjelu je ratarja Šcheczijana Ju- riſčka w Schprejzach dla paduſchneho lojenja ſwériny ſ jaſtu na 8 měhazow ſažudžil a ſemu czechne prawa na jene lěto wotrjek. Jurisčk bě w Nowoměchęzanskim lěžu woka powlakk, ſa ktrymž czechysche 16. augusta hladac. Tola tón kročz ho wón ſam popadze; pschedoz hajniſki wucžobník Gürk, kotrež njedaloko na wleczera ſakasche, pschi tym Jurisčka pschedhwata. Tułanie bě ho hžo přeby na Ju- riſčka wobrocžilo; pschedoz woka běchu zyle na te podobne, w ktrymž běſtaj ſo psched 3 lětami dwě hornje popanulej, a kotrež běchu ſo, kaž ho tehdý ſe ſhodniſkim pschedwatanjom wukopa, wot Jurisčka powlakke. Jurisčk psched ſudem wudawasche, ſo wo nowych wokach ničo njeſe, a pschi tym wosta, ſo je do ſeža ſchol hriby phtac, hač runje ſemu napschecziwu, ſo na mjenowanym měſtrnje jenož mučorismy roſtu. W nastupanju malych křežow, w jeho domje ſamakanyh, wón praji, ſo je wón ſ dželjanju gręzanych wokow trjeba njeje, ale ſo je ſ nimi ſwojim ſchyrjom džecžem, hdyž fu je ſubj bolak, thore ſubj wucžahal. Na wulke mjerjanje Jurisčka ſud jeho wurečam njewerjeſche a jeho winowateho ſpoſna, ſo je ſwérinu ſ wo- kami lojil.

— Kubježneho mordarja Wezela, kotrež je pječza khwilu tež w Budyschinje pobyl, fu wutoru w Lipsku ſajeli. Kaž je ſnate, je Wezel 23. augusta pschedupza Hirschfelda w Schpandawje ſkónzowal a wurubil. Wo bližszych wobſtejnoscích, kotrež ſ jeho wufledženju dowjedzechu, ſežehowaze ſhoniſ: Psched nehdže dwěmaj njedželomaj do Chemnizy zusbnik pschinidže, kž, ho Westmann mjenuju, w tamniſkim hosczenzu „Reichshallen“ hſopdu wotnaja a wjele pjenji ſ, woſke ſupony, wudawasche. Wón bórsy tułanie tamniſcheje polizije ſhudži, wot kotrež ſo ſhweru wobledžbowasche. Polizija bórsy naſhoni, ſo je wón tež jedyn ſupon wudal, kotrež bě ſo wot Hirschfeldoweho mordarja kranul. Tułanie, ſo je měnjeny Westmann Wezel, ſo jako wěſtosc ſupokſa, hdyž pinczniſa w „Reichshallen“, ſ kotrež bě wopacžny Westmann wjele

wobledžbal, praji, ſo jej poſkaſana fotografiya Westmanna pschedſtaſa. Wezel bě bjes tym ſ Chemnizy wotjel, tola bórsy ſ Lipſka mjenowanej pinczniſa list piſasche, ſ ktrymž ju wón pschedproſy, ſo by jeho w Lipſku w hosczenzu „Safflum dworje“, hdžez bě ſebi bydlo wotnajaſ, wophtala. Po porucžnoſczi ſwojeje wyschnoſcze Chemnizſki kriminalny polizift Krasinski hnydom do Lipſka pučowasche, hdžez podpjeru Lipſčanské kriminalneje polizije ſadaſche. Na to bu Wezel, hdyž ſo runje wot wujěſda po velozipedze domoj wróci, wot Lipſčanského wyschſeheho kriminalneho wachtmischtra ſrdela a Krasinskiho w „Safflum dworje“ ſajath. Revolver, kotrež Wezel ſtajneje pschi ſebi noschesche, jemu ſaſtojnikaj ſ dobor wotewſaſtaj. Hdžez Wezela na polizajſtvo pschedlyſchachu, wón najprjedy pschi tym wosta, ſo Westmann ſeka, tola hdžez jemu napscheczo džerzachu, ſo maja ſupony, pola njeho ſamakane, cížla tych, kotrež fu ſo Hirschfeldej rubile, wón dale njeprejeſche a ſo wuſna, ſo je phtan Wezel. Mordat wudawa, ſo njefutk njeje ſam, ale hromadže ſ tſiom ſowatſhem ſlucžil. Tole wuprajenje pak ho teho dla wěry hōdne byc njeſda, dokelž Wezel ſkoru wschē pjenjeſne papjery pschi ſebi njehesche, a to ſupony, něhdž 90,000 hrinow hōdne. Pósla teho pola njeho nehdže 650 hrinow hotowych pjenjes ſamakachu a ſloty čažnik ſ rječas ſkónzowanego, kotrež požledniſchi wón jako naruczniſu noschesche. W jeho lazu bě ſastawny list, psches 1000 hrinow hōdny, ſaſthity. W nozy, w kotrež je ſo mordatſtwo ſtało, ſe ho wón, kaž wudawa ſowatſhem, kotrež je na pschihódnú ſklaſnoſcž, Hirschfelda wurubic, pječza ſedžbnych činił, do rubježniſtwa dželil a ſo do Varlinu podal. Wot tam je wón psches wjele měſtow pučzuo do Chemnizy cíeknul. W Koſtoku a Šchęczińje je wón ſupony ſa 2000 hrinow pschedat ſam w jenym Lipſčanskim banku je wón někotre ſupony wobyl. Kunje cížla tychle ſuponow ſo w ſwojim času woſjewile njeſku, tak ſo bankierej mózno bylo njeje, mordarja ſajecž dac. Wezel je ſo 31. juliia 1867 w Grabowje narodžil, je pschedupz ſawutku a praſi, ſo je ſemu myſl pschipanula, mordatſtwo wutruſeſ, dokelž ani ſlužby, ani pjenjes měl njeje. Na ſwojim pučzowanju je ſo wón jako zigary pschedawazh pučzowatſki pschedupz wudawal a tež pschedo pakcžil ſigarow na poſkaſu ſobu noſył. So by ſo njespōſnajomny ſcinił, bě ſebi ſkabu poſtu brodu, pod hubu wutruſhanu, narocž dał a ſebi pódla teho wóſky na hlowje hinač cíeſzał. Na jeho ſajecž je ſo 500 hrinow myta wuſtajlo, kotrež ſ wjetſcheho džela Chemnizſki kriminalny polizift Krasinski doſtanje.

— Hrodžiſhčja. Saňdženu poňdželu w nozy, druhí džen nasheje kermusche, fu psched tudomnej ſowatſnu 26letneho ſowatſheho morweho na ſemi ležazeho ſamakali. Boža rucžka bě jeho ſiwojenju načky kónz činiła. Nejazby ſemrjet ſe ho w Šchlesynské narodžil; wón bě hischeze tu ſamu noz na rejwanskej kubi wjele rejuval a jara wjeſeſky byl.

— Wuježka pola Wóſborka. Saňdženu ſobotu w nozy je ſo tu Benedikte wumjeniſtſke twarjenje wotpalilo. Na tej ſamej ležomnoſczi fu hžo 18. augusta a 1. oktobra někotre twarjenja ſ wohejnou ſaniczile. Nichto nad tym njedwěluje, ſo je ſo woheň ſ wotpohladom ſaložil. Twarjenja njeběchu wobydlene.

Přílopk.

* Kunjež ſo wýhoko khosta, tola poſcherſtwo na ſafko-čeſtich mjeſach ſ mozu pschibera. Š Delsniſy pihaſa: Psched tyženjom w nozy wot ſchtwórkta ſ piatkej je ſo mjes Čbmathom a Vaſſleithenom bědowanje mielo, kotrež budžische zyle ſhwojby do njewuprajomneho hu- bjenſtwa ſtajicž móhlo. Wýhochſhi namjeſny wobledžbowat knies Karrich a respigent knies Gohler ſ Roßbacha nadenidžeschtaj nehdže 8 poſcherjow, kofisž chyžhu ſ 8 wokami čeſko-ſafku mjeſu pschedkročiž. „Steječe, finanžna ſtraža!“ ſawolac̄tej na nich. Město teho pak ſo bych ſežli, kaž bě ſo to dotal ſkoru kóždy ras ſtało, wſa jedyn ſ poſcherjow revolver do ruky a wutſeli jón na kniesa Gohlerja. Na dobré ſbožje jeho kulta miſnu. Na to tež namjeſnej naſhadowarjej ſwoje ſelby trjebaſtaj a ſatſelischtaj jeneho ſ tych woſmich wokow. Mjes tym čerjachu někoti ſ bandy 7 njeſtranjenie woſy dale. Drufy wostachu pola woka, na čeſtikom buku padnjeneho. Duž, bě to na ranje wokolo 4 hodžin, ſo ſaſo ſchyrjo poſcherjo pschedbližižu. Hdžez pak ſo ſežciny, nehdže 30 abo 40 kročelov ſdaleneje, ſaſo na nich ſawo: „Steječe, finanžna ſtraža!“ poſčachu poſcherjo ſ nowa tſelecž. Něchto kuloſ ſo wuměni, bjes teho ſo by ſo ſchtó ſranil. Hatle hdžez prenimaj hischeze wjazy namjeſných wobledžbowarjow na pomož pschedbližiž a poſcherjam něko ſe ſchecžich ſelbom kult ſokolo wuſhow hwiſdachu, ſo woni do čeſkanja dachu. Žim wotehnate woſy padnuchu namjeſnym ſaſtojnikam do rukow. Namjeſnym dohladowarjom pak ſtajny ſtrach wo ſiwojenje hroſy, dokelž ſu wſchitke kročele jich nozneje

szlúžby wot poscherjow wobdate a wobledżbowane. Duż najssierje na někotrych mestach wojsku pomoż dostanu. — W sakslim hornim hetmanstwie w Vogtlandze su w běhu lěta blísko česko-bajerskich mjeſow 54 hrojadow, s Čech poschowané, popadnuli. Wone su so wot wyschicēje namjeſneje kontrole ſa wjož hacz 15,000 hrinow pschedale. Bělo pał, kiz by ſo ſa nje dacz dyrbišlo, by jenož 2200 hrinow wucžiniło.

* S pschisporjenjom wobhlerſta w Barlinje tež njefasanstwo w nim roſcę a pschibéra. Na bjesdno ſlaženoſcę a hřeſhnoſcę, kotrež Barlin w ſebi khowa, je psched krótkim Heinzeſ prozeſ poſkaſ, a hjo ſaſo nowy žadkawu njefuk ſowſhiktu ſedžnoſcę na ſhnič jedniſhcego Barlinſkeho žiwiſenja wobrocja. Šsobotu w nožy ſu w jenym pinczynym wobhleſenju na drósh drjewowych wilow ſhawnu kurwu Hedwigu Nitscheſ ſkónzowali. Škónzowana w jenej khezi na Marianſkej drósh bydlesche, tola tež bydlo rěſnika Pötscha na drósh drjewowych wilow wužiwaſche, w kotrejž je ſo mordarſtwo ſtało. Undlo rěſnika Pötscha w pinzy leži. W nožy wekolo 1 hodžiny ſo k Nitscheſ mužski pschida. Nitscheſ mužskoho do Pötscheſ wobhleſenja ſkobu wſa a je ſo wot njeho, tak bórſy hacz bě ſ nim do jſtwy ſtupila, ſkónzowala. Kaž je dopokasane, mordat pola Nitscheſ dlěje hacz 15 mjeſchinow byl njeſe. Pschetož ſtwa ſo tež hřeſhce wot jeneje druheje njerodneje žónſkeje, wěſteje Müllerez, wužiwa, a tale Müllerez, kotrež někotre mjeſchinu poſdžiſho hacz Nitscheſ teho runja ſ pschedwodom do Pötscheſ wobhleſenja pschindže, ſtwa ſ mordarjem wobhazenu namaka. Hdyž čzysche Müllerez ſtwa wocžinicę, ſo mordat nimo njeſe cžiſhczesche a Pötschowu žonu, kotrež, ſ ſchikami ſkónzowaneſe ſe ſparja wubudzena, čzysche do jſtwy bějeſe, w kotrejž Nitscheſ pschedbywaſche, naſad ſtoreči a po pinzynych ſhodoch ſkoku horje khwataſche a ſo wonka na drósh ſhubi. Kaž je ſo naženilo, je mordat, předy hacz je ſo na Nitscheſ wobrocil, ſ někotrymi žónſkimi poreččal, a ſo kóždy króč praschal, hacz ſame bydla. Kujjeſne mordarſtwo je wuſamknene; ſ zyla je njefuk tak žadkawu, ſo ſo ſkoro wěrič njeſa, ſo je jón duhownje ſtrony člowiek ſkuciſ. Čzelo je do ſchije kłote a rěſnjene, pôdla teho je wone wot ſchije dele hacz k nobomaj roſrěſnjene. Pod cželom ſu dwaj noži, ſ krmu womasanej, kotrež Pötschowej ſkuschataj, namakali. S tutymaj nožomaj je mordat žónſke žiwoſt roſprók. Čzelo doſpolnje ſwoblekane na ſemi ležaze namakachu, ſ prawej ruku Nitscheſ ſwojej glasejowej rukajzy dřeſesche. Draſta a ſpôdna draſta bě ſ wulkej mozu roſtorhana. Mordat je do jſtwy ſtupiſchi ſo hnydom do ſwojeho wopera dał a Nitscheſ do ſchije kłowschi jej cželo tak roſrěſal a roſrubal, ſo buchu čzrjewa ſe žiwota storhjnene. Žadlawz njebužiſche twóchnuł, hdyž budžiſche nožny ſtražnik, na drjewowych wilach ſtejazy, ſo ſa nim puſchczil, hdyž Pötschowa ſ khezi won ſa nim wokaſche. Stražnik ſo ſ tym ſamolwja, ſo Pötschowej wolaňa ſa wobledžbowanja hóbne měl njeſe. Kaž ſkoro kóžda Barlinſka njerodna žónſka mjeſeſche Nitscheſ jeneho ſumpana. Tutón nježorný člowiek ſo njehańbowasche, ſamo ſe ſkónzowanja holzy wužit čzahnuć. Wón bě cželo ſ rubiſhczom pschidky, a tole rubiſhczego wón ſched mnohimi wczipnymi ludžimi, kotsiž čzyci ſe ſidžeſe, jenož ſa pjenies wotwodžowasche. Škónzowanie Nitscheſ, kotrež na žadlawoſcę Londonſkeho ſaka-prójerja dopomina, je njerodne žónſke w Barlinje do hrosy a bojſeſche ſtajilo. Boja ſo, ſo budže ſebi mordat, jeli ſo jeho njeuſkledža, po pschikkadze ſaka-prójerja dalsche wopory pycac. Wot njedzele hacz do dženžniſhcego dnja je ſo wychnoſcii na 12 listom poſkalo, kotrež maja podpiſmo „Fak prójet“, a w kotrejž ſo ſ nowymi krawawnymi njefukami hrosy. Poliziha je jeneho pschedupſkeho, Schulze rěkozeho, ſajala, tola je jeho ſaſo puſchczila, dokelz možeſche ſajath ſwoju njeviňowatoſć dopokasac.

* S Glogawy piſaſa: Nasch ſtary móſt psches Wódru je ſo 18. oktobra ſ wóhnjom ſaniczil. Bě to hroſbnu rjanu napohlad ſa pschihladwarjow, kiz běchu ſo na rězvynmaj brjohomaj ſhromadžili. Wohen je najſierje ſ njevoſhlabniwoſcę bělaczorjow, kiz na moſeje bělaczoru, naſtał. Wosowy wobhód ſe ſady ležazmi wšami je zyle wotrěſnjeny. Pěſki ludžo ſo wot pionerow a ſodníkow pschedwožu.

* Wo ſtrachnym ſakħadženju w polizaſſlim jaſtwje w Landsberg ſtej radnej khezi ſo piſe: Polizoſſi ſaſtojnik L. ſaja wjeczor wekolo 8 hodžin cžeklu Zenka dla proſherſta. Hjo hdyž ſaſtojnik ſajateho po ſchodze do jaſtwa dele wjedžesche, padný wón (L.) a ſrani ſebi hlewu wo burje. Po tom pocža ſo Zenk wobarač a dyri ſ napjel-njenej petroleumowej khanu L.-la do hlowy a roſtorha jemu pschi naſtathm bědowanju plachę a druhi draſtu. Škónečnje ſapchija Zenk ſopol, wo kotrejž wjedžesche, dokelz běſche hakle njedawno w tym jaſtwje ſedžał, pražnu ſaſtojnika ſ nim mjeſwoži a naray ſemu

s kopołowymi ſeleſnymi ſubami někotre džery wokoło praweho wóczka. Hacz runjež ſe L. někto zyl ſ krewu poběžany a tež na prawej ruzi ſranjeny, wón tola njefraſnika pschemo a do rječaſow ſemka. Něhž ſa poſkra ſodžinu hdyž ſo Zenk ſ rječaſow wužiwoſodžil a jaſtvo do čista ſapuſcžil. Bě kħachle, wolkno, kawu, lampu a wſcho roſbil. Na powyſchenym měſtrje ſtejo mjetasche kóždemu, kiz durje wotewri, kruhi kħachlow napſhczizo a hrožesche wſchę ſabicz, kotsiž ſo k njemu pschiblizachu. Lědma někak ſo poradži, Zenka ſmerowacž a do druhego jaſtwa ſawrjecž. Zenk bě předy hjo 18 rasow dla ſpeciſowania pschedzivo ſtatnej možy khostany bré.

* W Grünſtacze w Pfalzy mjeſeſche ſo ſandženn měhaz wilowat Isaak Gimbel psched ſubniftwom dla jebanſtwa ſamolwječ. Wobhloržen ſaſtupi pschi ſkladnoſci ſkótnych wilow w Nowym-Měſce tam do hōſzenza Bacjona a ſkafa ſebi pola poſklužobnicy Susanu Scherer jěſč a picž. Sso prashejo, ſchtu je winoſty, wotmoſwi jemu ſlužobniza, ſo jeho worečiſna 66 nowych pjenjeſkow wucžini a ſdali ſo hnydom ſaſo, dokelz mjeſeſche jara nuſne. Gimbel wſa mjes tym ſ moſhniče 70 nowych pjenjeſkow a poſoži je na blido, ſtaji pał, kaž wudawa, njevjeđiwiſchi a bjes ſamysła, ſwój karancz̄e horje. Hdyž poſdžiſho ſlužobniza ſaſo do jeho bliſkeſče pschindže, ſawoka ju k ſebi a džesche k njeſe, ſo je jej psched kħwilu 70 nowych pjenjeſkow dał a ſo ma teho dla wot njeje hřeſhce 4 np. doſtagž. Poſklužobniza, kotrež mjeſeſche runje wſele cžinicz, njemóžeſche ſo ruče dopomnicž, hacz je Gimbel ſwaju worečiſnu ſaplačiſil abo niz a da jemu te 4 nowarje. Hdyž bě wobhloržen potom ſwoje piwo wupiš, ſo by wotefchol, wibzesche wilowat Simon Isaak, kiz ſa tym ſamžnym blidom ſedžesche, ſo te 70 np., wo kotrež bě ſo jednako, hřeſhce na blido ſpody karancz̄ka ležachu. Hnydom wobhlorženho na to kēdžbliweho ſežini, ale tón ſunu pjeniesy ſo ſmějo do ſaka a je praſiſz dyrbiſl: „To hym ras tunjo jědł a pil“ — a džesche ſwój pucž. Podawak pał ſo dale pomjedaſche, doniž žandarmeriji k wuſham njeſchindže, kotrež potom dale ſa tej węzu ſlēbzesch. Gimpel pschida, ſo ſu te pjeniesy pod jeho karancz̄kom ležale, wudawasche pał, ſo je ſebi tehdom myžlik, ſo je najſierje te pjeniesy dwójzy na blido poſožil byl a ſo je, hdyž je ſo doma na ſmolk doſladał, te pjeniesy naſtupazemu hoſpodarjej do Noweho-Města pôblał. Preje tež, ſo je ſwědekej Isaakel tehdý praſit: „To hym ras tunjo jědł a pil.“ Šudniſtvo pał ſpôſna jeho jebanſtvo ſa dopokasane a wotkudži jeho k 8 dženſkemu jaſtwej, kaž tež k ſaplačenju wſchę kħoltow, kotrež pječa njeſku hnadle byſe, dokelz ſu ſo 14 ſwědžy wotklyſheli.

* (Nje nadžiſti namérk.) W būrowje ſławneho notara w ſchpaniſklim hlownym měſce ſo tele dny njeſchedny podawak ſtał. Scheſeſo ſtari wobħabnjeni ſchēdiwz ſtejachu psched wuplačowanſke ſawu, kotrež ſo ſe ſlotom a papjerjanymi pjeniesami ſhibowasche, ſo by tam kóždy 40,000 durow = 160,000 hrinow jako namérk doſtagž. Psched krótkim cžaſhom bě wěſt ſaſtojnik pschi knježeskej kanzlaji ſemrě, w kotrejž bě 40 lět doſlo ſa někto psches 6000 realow (něhde 720 ſchēznakow) na lěto dželal. Nejezenjenz bjes ſwójneho pschindža, bě wón ſwědomny ſaſtojnik a wjedžesche wurjadne ſiwiſe. Bydlesche w njeſk, roſpadanju bliſkej khezi w běrtliku měſta, hdyž ſhami dželačerjo bydlaču, wo ſwét njebožiwiſchi, ſ jara ſtarej hoſpoſu. Pjeniesy jenož ſa njejuſniſche węžy wudawasche, ſebi janeho roſproſchenja abo ſabawenja njeſpochjejo. Jego najlubſche wofſchewjenje bě, ſa ſtarym kħablatym blidom na runje taſkim ſtölzu ſedžo hodžiny doſlo na ſamkneny kħamor, kiz ſo jemu napſhczino w ſeženje namakasche, hlađacž. Po jeho ſmierci wychnoſcę do tajneho bydla ſpodižiweho laſkomika ſaſtupi, kotrež janeho testamenta ſawoſtaſil njebe, wotewri wſele wobħadowany kħamor a namaka w nim w klobukowej tħsy million ſlotych a papjerjaných pjenies. Lědom bě ſawoſtajenſtvo w wychnoſcīných nowinach wofſewjene, duž naſpomjeni herbjo pschindžechu, kotsiž jako jenicejž dalozu ſawoſtajeni ſwoje prawo na ſawoſtajenſtvo ſ dokumentami dopokasachu. Wſchitzy běchu kħudži wježnjenjo ſ provinç Goriſa. Wot wježněho ſcholty na namérk dopomjeni běchu pſeſhi do Madrida pschediſhi, ſo bydu namérk ſběhniſi, kiz jich ſ rasom do bohath ludži pſeſtewobroči. W ſwojej raduſcji pał njeſabuču laſkomikowej hoſpoſy a wježnemu ſcholze pschedobnu ſummu, na 40,000 hrinow wulku, wuplačiſil. Sso wě, ſo ſemrět tón million njeje wot ſwojej mſdu wuſhykowal. Wjetſhi džel je ſ namrēčoan doſtagž a ſ wilowanjom ſe ſtatnimi papjerami dobył.

* Mengeriſti mjeſečanosta, kotrež běſche ſebi w kħlamach na torhochceju hontwiſku tſelbu kupyli, běſche ſo bórſy na to ſaſo do tamnyx kħlamow wróčiſil a to ſe ſtorkbu, ſo ſo tſelba ſpuchcziegi nochze. Lědom bě pschedawak brón do rulkow wſal, ſo wutſeli, welfnowe ſchleſi ſaplačenju ſtajku a na torhochceju, hdyž ſo runje hermank wotdžerzowasche, padnichu mnoſy ludžo wot cžejkho ſa ſornu poſtaje-

neho schrótut trzecheni į semi. Dwa hólcežaj, 10- a 12 létnej, běchtaj hnydom morvaj, jedyn wilowat je tak franjeny, so lédom živý wofstanje, a lóže franjene su mnohe druhe woskoby.

* Italſki profesor Moleschott je porucil, so dyrbi ho czeło jeho žony, kotaž je ho ſama ſlónzowala, ſpalicž a ho její proch do všeček větrov roſpršicž. Profesor Moleschott jako wucžer Boha přeje, romſke duchowniske noviny teho dla pižaja, so je jeho hysbóžna wucžba na jeho dom posleče pſchinjeſla.

* Sylne, dohotaſaze deſhce ſu njeđawno w ſendželskej kaž tež w Irlandze wulzyhne ſapuſczenje načzinile. Reka Chemſa je mjes Windsorom a Maidenhradom ſ vrjohow wuſtupila a na wobemaj ſtronomaj runu ploninu mile daloko a ſhérko powodžila. Tež džel Windsorſkeho hraboweho parka ſteji w wodže. W Newcaſtu w Downſkim hrabinstwie je lik 200 yardow wot promenadžneho kwaſa wottorhul. W Droghedze w Irlandze je reka Boyne wuſtupila. W rybaſkej wžy Baltray, kotaž pſchi rězynym wulimje leži, je woda 12 rybaſich domow wobdala a wot wžy wotřenula. Žolmy walichu ho w nozy, hdyž lubjo ſpach, do domow. Woda ſupasche pſchezo wylie a wylie. Duž khwatachu druh rybažy do čolmow a wumóchu ſwojich towarých ſ wóknou druheho poſthoda. To, so mějachu ſ wjetſcheho wſchitke wókna ſeleſne ſhýz, wumózefte dželo wo wjele pocžedi. Ženeho po druhim ſu w nožnym ſbracženju ſ wóknou ſwucžahowali, doniž wſchě 12 ſwojich wulhovaných njebe. Wumózieni ſu we wžy draſtu a wobydlenie doſtali. W Drumquinje roſdrježhu ho hacženja wulkeho hata, ſa kotaž bě ho 2,000,000 ml. wubalo, na dwemaj měſtnomaj, a wjele ſkotu ho tepi, hdyž ho wody na dobo do pola walichu.

* S Warschawy pižaja: Kubježnaj mordarjej Pawla a Wyroſt-kiewicž, kotaž ſtaſ pſched lětom ſatrafne rubježne mordarſto na dwemaj zkorjenzarjomaj w wosu Warschawſko-Winskeje ſeleſnizy wujedlo, ſtaſ w Bratislavské ſajataj. Wonaž ſo wupózceletaj a ruskej wylieho ſpchepodat.

* Na kupje Pantelleriji, kotaž w krótkim wječorje wot Szilije na afrikanſlim brjohu leži a 151 kwadratnych kilometrow wobſchimajo Italſkej hluſha, je njeđawno wulke ſemjerženje bylo, wo kotrejž ſmy hallo někto nadrobniſhu powjeſcž doſtali. ſemjerženje ſapocža ho 14. oktobra popołdnju w 3 hodžinach ſ lóhkim ſtorom a podſemíſkim hrimotom. Štoki ho kóždej dwě hodžinje hacž w nozy do jědnacžich wobſjetewachu. Bědu pak tak ſnabne, ſo ho jich ſupini wobvdlerjo njebojachu. W nozy w 1 hodžinje ho pak tak ſhly ſtok ſta, ſo wſchitzy lubjo ſ domow čeſlachu. 20 mjeñſchinow po 3 hodžinach powali nowy ſtok 3 twarjenja, pſchi cžimž pak ničton do ſhloby njeſchitně. 15., 16. a 17. oktobra ſtawachu ho porjadne ſtoki po kóždymaj dwemaj hodžinomaj. Pſchi tajlich wobſtejnosežach njeſwéri ſebi ničton wjazy do ſwojeho domu. Wobydleſtwo pſchebywashe na polach abo na čolmach, ſiž w lóhniſhczu ſtejachu. Šsobotu 17. oktobra ho Sindaco Francesco Valenza pſchede wſhem na nowy vulkan w morju dohlada. Lub ſhem khwatasche, ſebi tón ſpodiwny napohlad wobhlaſac̄. S nastacžom noweho vulkana ſtoki wobſlabnuchu a lud ſo ſměrowa. Nasajtra dashe ho Sindaco ſ někotrymi druhimi nahladnymi měſhežanami ſ nowej kupje, ſiž bě w morju naſtaſa, dojſeſcž. Wona je 700 metrow dohla a 200 metrow ſhérka. Jeje najwyhſe poſběhnenje ſ morjoweſe ſwjetſhiny wužini 10 metrow. Schkoda, kotrej je ſemjerženje načzinilo, wobmjeſuje ſo na roſpadanje mnichih hřejow. Pońdželu telegrafovachu wobvdlerjo italſkemu kralu Humbertej a proſhachu wojniſku kóžd na pomož póſlacz, kotaž proſtiwa je ſo jim hýzo dojſelnila. Štoki hřežce dale traſa, wobjeraju pak ſpoči w mozy, tež podſemíſki hrimot je pſchedal. Šupini wobvdlerjo pak ſebi hřežce do ſwojich twarjenjow njeſwérja. Nowy vulkan na kupje Pantelleriji wumjetuje hřežce žehliny a pemſu (bimsstein).

* Deſhczpložet Melbourne w Topeku (Kansas) je ſ jenym tamníſhim towarſtwwom wobſamklenje ſčinik, ſo čhe połnōzno-wječorný džel Kansasa w měžazach juniju, juliu a auguſte pſchichodneho lěta ſ deſhcežom ſaſtaracž, ſa cžož ma ſo jemu ſa akř ſ 1 dollarom placžicž. — Otrubi ſpočinat je hýzo někotre poſpyth wužedl. Wón je pſchi jaſhym wjedrje wjele tyžaz puntam „rokarofſkeho pólva“ w powěrje pod njehiom roſbuchač dale a tam horjelach wulzyhne rženje a čepot načzinil, a wudawa, ſo je ſo potom naſajtra kóždý ras deſhcežit ſchol. Alle ſnaty hveſdat profesor Newcomb ſo jemu ſměje a praji: „Natura njepráſha ſo ani proſhka wo Dyrenfóorthowu artilleriju“, tak tón drubi deſhcežomat rěka. Wopravde ſměchne je wericž, ſo dyrbjale ſta mil ſdalene mrózcele po Dyrenfóorthowym kanonérowanju hnydom ſwólniwe na poſtajene bitwiſhczo khwatač.“

(Bykwinſke powjeſeje hladaj w pſchilosy.)

Wupſchedawanie ſymskikh manſlow a ſwjerſhnikow po tunich placžinach, dokež je dale wjescž njecham, bjes tym ſo ſu nowa a noſhena dželacžerska draſta, ſhkoruňe, ſhaty, poſkleshežia atd. po ſnatych tunich placžinach pola mje pſchezo doſtač.

Smidowjena Bergerowa
na hauenſteinskej hřiſi.
Hermank je moje ſtejſhčo ſ napſhceža hoscženja ſtoteje. króny.

Kolonialtworowe a deſtilaziske khlamy

Adolfa Rämſcha

pſchi butrowych wilach

poruczeſe ſwojim cžecženym wobjerarjam:

khoſej njeſalený, ſhly a dobrý, punt po 120, 130, 140 a 150 np.,
khoſej paſlený punt po 140, 150, 160 a 180 np.,
zokor mléč, jara ſlódki, punt po 30 np.,
zokor w pokrutach punt po 32, 33 a 34 np.,
kompozy zokor ſ pizowaniu počołow punt po 33 np., 5 puntow
po 160 np., 20 puntow po 6 ml.,
raž punt po 14, 15, 16, 18, 20—30 np.,
ſyrup ſlódki kaž med punt po 16 np.,
kandisowy ſyrup punt po 12 np.,
mydlo w ſnatej dobroſeži punt po 28, 30, 35 a 40 np.,
rjepikaty tobak, amerik. kran, punt po 35 np.,
rjepikaty tobak 2. družiny punt po 30 np.,
rjepikaty tobak njeſkran punt po 25 np., 5 puntow po 110 np.,
jerje, wulke tučne ryby, mandel po 50 a 60 np.,
polež ſnateje dobroſeži punt po 75 np., 5 puntow po 3 ml. 60 np.,
kwinjazy ſchmalz punt po 55 np., 5 puntow po 2 ml. 50 np.

Wolmjane ſchtrykowanſke pſchedzeno, barchent ſ ſchlam

ſa mužſkich a žónſkich,

Hontwjerſte lažy,

ſchtrykowane a wakowane

foki a ſchtrympy,

pjasežowe rukajzy,

barchentowe a lamowe rubiſheža,

židžane a wolmjane

rubiſheža na hlowu, wokolo ſchiſe a žiwota,

kapoth, kappy, mežy,

džecžaze ſuknicžki a pjesliki,

teho runja

Korſety, ſchtaſty a ſchörzuchi

porucze ſo twjerdyh ale tunich placžinach

Bruno Schulze

pſchi žitnych wiſach 8.

Dospolne wupſchedawanie dla pſchedacža mojeho krawſtwia.

Sym ſo roſhubdil, ſe ſwojim krawſtrom, pſched 24 lětami ſaloženym, w kotrejž ſo ſymske ſwjerſhnikii, wužaza a hóležaza draſta, khežorske manſle a pjeſele dželaju, tak rucze hacž možno ſaſtač a teho dla po kóždej možnej placžinje pſchedawam. Woſebje porucžam ſymske ſwjerſhnikii hýzo po 8 ml.

S pocžeſzowanjom

P. Baruň pſchi bohathych wrotach.

W wubawačni „Sberb. Now.“ je ſa 50 np. doſtač:

Bitwa pola Budyschina.

(1813.)

Powědańčko ſerbſkemu ludej poſkicžil Jan Raduſerb.

Kóždu dželbu ē jédzi so hóbza-
zeho howjaseho, hwinijazeho a
cjesazeho miáha, sa kotrej je so
polny rësny davk saplačzil, kupuje

J. E. Koban
na Židewje čížko 148.

400 zentuarjom bérnow
su na pschedan na knježim dworje
w Bélym Åholmu pola Zasa.

Rjany běly káł
pschedawa knježi dwór w Radworju.

Richard Neumann
porucja hry a paleny

• Thofei

w najwjetšim wubjerku a naj-
lepšej dobrosczi po najtunischi
placjzsnach.

Při wotewsczu wjetšich džel-
bow so pomérne nižsche placjzny
woblicza.

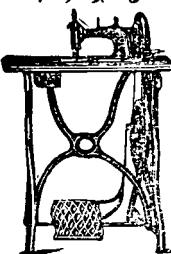
Czorne
židzane tkaniñ
w snatich derje so nošchazych
držinach,

píšane
židzane tkaniñ
w najbohatschim wubjerku bar-
bow
porucja
po jara tunich placjzsnach

Jan Jurij Pahn
na torhoschczu pschi hóownej
straži.

Zunje
žigarý
kupowanske žörlo sa sahospchedawa-
rjow,
tybzaz hido po 20 ml.
porucja

Richard Neumann
na snutskowej lawskiej hazy čo. 6
filiala na bohatej hazy čo. 28.

Wysokorukata
schijaza maschiná

Biesolda a Locki
je najlepšcha a
najhmaránscha sa
hwósbu arjemježl-
niske dželo. Sa
jeje hódnoscž dolhe
léta rukuju.

Schijaze maschiná
wszech držinow
so wote mnje wuporedzeja. Stryko-
wanske maschiná po fabrikstich pla-
cjzsnach pschedawam.

Richard Otto,
mechanik na hornicetsej hazy 18.

Sacharinowy a Strychninowy wosk
wjele sylnisho skutkowazy hacz sajdejcezena pschenza a fosforowe píle
psche myšce w twarjenjach a na polach porucja
hrodowska haptka.

30—50 np. bazar.

Doschla je wulka posyłka błažoweho húdobia. Dale porucjam
wšcho knichinske húdobia, schklenčane wézy, wulki wubjerl koža-
nych tworow a korbikow, hohacze wuhotowany iklad kijow, schpi-
hesow, wobrasowych woblikow, khéznych lampow, schatowych po-
wjasow, wszech hrajkadlow atd.

E. Höpner

17 na snutskowej lawskiej hazy 17.

 Sažo-schedawario dostanu wyżoki rabat.

Flanel a lama,
pollama,
barchent k koschlám

w wulkim wubjerku po tunich placjzsnach pola

W. Häckera na žitnej hazy 7
wožebite klamry ja wołmjane twory.

 Snate jenož najlepše twory po woprawdze hmešchnje
tunich placjzsnach.

Drahne tkaniñ, dwójz scheroke, hócz hido po 35 np., czoraz
kaschemer, hócz po 60 np., czorne židzane tkaniñ, ē jenemu
woblegzenju, po 24 ml., trikotowe taillé po 2½ ml., 7/4 scheroke
dobre tkaniñ k šuknjam hócz po 25 np., cístowolmijane po
90 np., barchent k koschlám, lama, wulke konjaze pschikrywy
po 2¾ ml. a wjele podobnych wézow.

Hermann Beermann na snutskowej lawskiej hazy 6.

Fabrika plokanſkich a žimazých maschinow

w Budyschinje na Nowosalzsej drósh čížko 30.

Gjesczenym Sserbam porucjam swoje snate najlepše maschinu
a sa jich hódnoscž dolhe léta rukuju. Plokanje na pruhu psched
kupjenjom so rad dowoli a je pola mje šhonicz, schtó w wokolnoſci
je hebi moje maschinu hido kupil. Porjedzenje plokanſkich a žimazých
maschinow, kaž tež poczehnjenje walzow s gumijom derje a tunjo
wobstaran.

A. Flammiger.

Emma swidowjena Vorwerkowa

porucja plyšhowe píesse, létne píesse, zanki, modne žakety,
deshcízne mantle, trikotowe taillé w wulkim wubjerku po tunich
placjzsnach.

 Požluženje w němskej a ſerbſkej reczi
w Budyschinje na hóownym torhoschczu 5.

Natarježy.

Dürrenbergsku { jédznu hés,
skótnu hés,
najlepši portlandski zement w 1/1, 1/2, 1/4 tunach a po wasy,
naturski mas a kolomas, módry w prenjoſtnych cíwizach a po wasy,
maschiniske woslije sa cježko a lohko so cjeřjaze maschinu,
vaselinowy mas na kožu w tybach po 10, 5, 2, 1 a 1/2 punta a po wasy,
karbolineum Avenarius, najlepše ē masanju na drjewo psche hnicze
porucja pschezo cjerstwe a placjzny hódon

A. Lorenz na ſastawnischem w Natarjezach,
ſklad kalka, wuhla a pschitupnych hnojow.

Najrjeńsche, najnowsche
a najtrajniſche ſu
Henochez njeđelske
rukawate lazj.

Dostacž pola

C. O. Henocha

w Budyschinje
na róžku hóownego torhoschczu
a bohateje hafy.

Najwjetschi ſklad
dwózyscherokeho

Lama

w modnych muſtrach
starý hócz po 60 np. hacz do 2 ml.,

vhſch

ē pjeſlam
starý hócz hido po 1 ml. 30 np.,

Frýmer

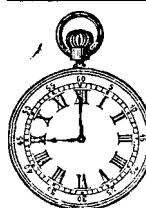
ē wohbadzenju
starý hócz hido po 1 ml.,

tkaniñ k šuknjam
6/4 scheroke, hócz po 30 hacz 50 np.,

barchent k koschlám
hócz po 16, 20, 25, 30 np.,

w wulkim wubjerku porucza

Alphons Schauseil.

 Pschedawanje a
porjedzenje
w schéch držinow
čažnikow.
Placjzny najtunischi
a rukowanje na dwé
léče.

Gustav Mager,

čažnikar
11 na ſerbſkej hazy 11
pschi starých kaſarmach.

Strowe kruschenjowe drjewo
s najmjeńscha 6 zolow tolste na
čenkim kónzu, kupuje po najwysch-
szych placjzsnach mehaniska pscha-
downja w Hajnizach.

Mlotko

w najwjetšich a najmjeňszych džel-
bach po najwyschshej placjznie
stajne kupuje

parna mlokačja Otty Eversa
w Małych Debkezach.

Mužaze ſkulne, ſholowh,
ſazy atd. so s njevičjatymi bar-
bami s nowa barbja a kaž nowe
shotowjeja

w W. Kessingez barbjerini
w Budyschinje pschi žitnych wilach.

Pschiloha i číslu 44 Serbskich Nowin.

Sobotu 31. oktobra 1891.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej grytki budże jutje niedzielu rano w 7 hodzinach herbska spowiedź, dopoldnia 8/9 hodzin herbskie przedawanje a pschioldniu w 12 hodzinach herbski mszypor.

Werowanie:

W Michałskiej grytki: Jan Ernst Stiebić, mały sahrodnik a murier w Dobruszki, s Marią Marthą Stiebićz s Huszt. — Jan August Polan, czeladnik w Kelnje, s Marią Augustą Hillmannem tam.

Krčenje:

W Michałskiej grytki: Helena Theresia, Zana Bohuwera Krutwaja, żynośczerja w Gręchinie, dż. — Anna Maria, Karle Ernsta Libbche, dzęlaczerja w Czeczanach, dż. — Jan Ernst, Karle Augusta Małchara, żynośczerja na Gidowie, s. — Karla August, Zana Augusta Wieczasa, żynośczerja w Kelnje, s. — Karla Hendrich, Handrija Holera, skalarja na Gidowie, s. — Max, nijemandz, s. na Gidowie.

Zemrjeći:

Dzień 23. oktobra: Morwanarodz. s. Richarda Bernharda Preussera, fabrikarja na Gidowie. — 24. Jurij Hermann, Gustava Pawoła Kschizana, forbarkarja w Gsmolizach, s. 2 lęce 10 měszazow 23 dniow. — 25. Ida Martha, Karla Augusta Koczy, żeleznicznego wołkładarja w Fejkezach, dż. 7 lę 1 měszaz 24 dniow. — Jan Karla, njebo Pētra Augusta Janacha, żynośczerja w Nowych Blohszczach, s. 22 lę 5 měszazow 9 dniow. — 27. Anna Khrystiana Rycktarjez, Karla Bohumila Manna, tublerja w Bórk, mandżelska, 58 lę 7 měszazow 3 dni.

Placisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 1862 měchow.	W Budyschinje 24. oktobra 1891				W Lubiju 29. oktobra 1891			
	wot ml.	hacj np.	wot ml.	hacj np.	wot ml.	hacj np.	wot ml.	hacj np.
Pscheniza	11	76	12	36	11	76	12	35
Rožka	11	76	11	91	11	62	12	—
Jeczmien	12	—	12	12	11	88	12	19
Bonb	8	21	8	71	8	7	8	67
Hroch	7	50	7	80	7	40	7	60
Wola	8	89	11	11	10	28	11	11
Jahy	7	50	8	6	7	22	8	6
Hejduszka	16	50	19	50	14	50	16	—
Verhy	18	50	19	—	17	50	18	—
Butra	3	—	3	70	3	—	3	50
Pschenicna muša	2	—	2	20	2	—	2	20
Rožana muša	14	—	21	—	—	—	—	—
Schnyo	14	—	19	—	—	—	—	—
Schnma	2	40	2	60	2	10	2	40
Proshata 912 schtuk, schtula	17	—	20	—	17	—	19	—
Pschenicne wotruby	3	—	14	—	—	—	—	—
Rzane wotruby	6	25	6	50	—	—	—	—
	7	—	8	25	—	—	—	—

Na burzji w Budyschinje pscheniza (bela) wot 11 hr. 76 np., hacj 12 hr. 21 np., pscheniza (żolta) wot 11 hr. 76 np., hacj 11 hr. 91 np., rožka wot 12 hr. — np., hacj 12 hr. 20 np., jeczmien wot 8 hr. 50 np., hacj 8 hr. 75 np., bonb wot 7 hr. 75 np., hacj 7 hr. 90 np.

Draždanske mjašowe placisiny: Howjada 1. družiny 70—73 ml., 2. družiny 60—65, 3. družiny 25 po 100 puntach rěneje wahi. Dobre krajne kwinie 57—60 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Czelata 1. družiny 48—60 np., 2. družiny 28—38 np. po puncze rěneje wahi.

Wiedro w Londonje 30. oktobra: Rzane.

Barchent k koschlam,
pollama
w wulkim wubjerku tunjo pola
W. Häckera
na žitnej hafy 7.

Palenz
jednor a dwójny
w snathach dobrych a derjekłodżazych
družinach poruczątaj tunjo
Schisska a Rzeczka.

Holandski mlokowy pólver
s najlepšich selow a korjenow
pschihotowany, po jenej abo dwemaj
kzizomaj kruwom abo wozzam na
prénju pizu našípany, pschißporja
wobżernoscę, płodżi wjele mloka a
sadżewa jeho wokłnienje;
konjazh salsový pólver,
wuzitkowy pólver ja
howjash skót,
wschę sela a korjenja
porucza

Brodowska haptika
w Budyschinje.

Pschedeschczińki

wurjadne wulke dwanaczedziale porucza po tunich placisnach

Otto Brandt na hauensteinskej hafy 2.
Porjedzenie a poczehnjenje rucze a tunjo.

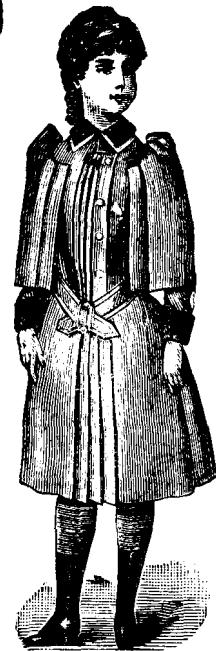
Zakety

hižo po 6 ml..

židżane
plyschowe
žakety,
astracha-
nowe
žakety,
mantle

hižo po 7 ml. 50 np.,

holežaze
mantle,
holežaze
žakety,

plyschowe měchojte pjesle

s dobrých tkaninow po derje ředzazych fašonach a po tunich placisnach.

Richard Gautzsch
na bohatej hafy.

Hermann Darschau w Budyschinje
fabrika schtrypowych tworow s wowlęje wolnych
čiško 1 na schuletskej hafy čiško 1

Ł symiskemu čaſzej zwój dawno jako dobry snaty wulki sklad schtrypowych schtrypowych tworow, schtrykowaných jakow, wulki wubjerk rukajzatych lazow w najtuniszej hacj s najlepšej čisto-wolmianej barbunepuszczałej tworze a w rjanych muſtrach porucza. Najlepši a najwyjetshi wubjerk schtrykowanego pschedzena wjskich barbow.

Najhodnišcha twora! Najtuńsche placisiny!

K Fermuſchi

porucza

winarnia Pawola Siebnera w Budyschinje

na bohatej hafy 18, s nutekhodom na theaterskej hafy

źwoje naturske wina, čerwione a bèle wina.

Winownia a kućarnja poskiczałej pěkný pschebyk a skladnosć s pruhowanju mojich winow. Pola mje ma koždy polni wěstosc, so čiste wino — hamo najtuńsche blečku po 90 np. — dostanie, kotrej derje sklodža a thia a strowosći lepie howja hacj pivo a palenz.

K symiskemu čaſzej.

K wuhotowanju mužazeje, holežazeje a hoútwjeſkeje
draſth po tunej placisinje s porucza a s dobre dželo a ředzene
rukije

J. Biehle, krawski mischr
na herbskej hafy čiško 20.

Pschißpomjenje: Pola mje s herbskai ręzi.

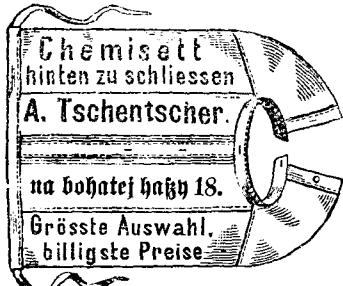
Tobakowe trubki

(fajky)

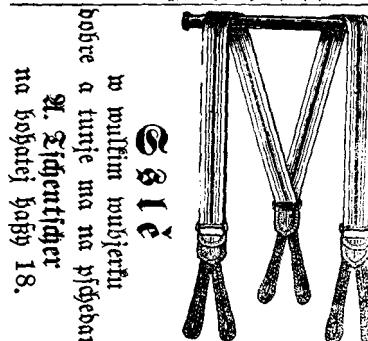
w wulkim wubjerku hiżo po 25 np.
hacż i najwożobniścim, kiże i wu-
kodżenju a zigarowe natrubki
(spitz) porucża tunjo

Otto Brandt

na hauensteinskej haſy 2.

Gumijowe ſchaty,
universalne ſchaty
po tunich placisnach porucża

A. Tschentscher
na bohatej haſy 18.

Werowanſke
pjerſche ženje
por po 2 ml. 25 np.,
syglowe pjerſchjenje,
čaſnikowe rječasy,
rječasy wo kolo ſchiſe
ſi klojzom abo medaillonom,
broſchy,
nawuſchniki,
narucznizy,
dale jako

kwaſne darykwęczniki,
butrowe tħys,

ħizy,

ħoſejowe ħicžki atd.
porucža tunjo

Curt Kleplna bohatej haſy 31 pschi wrotach
priedy: J. T. Büttner.**Wobrash**

(bilid) ho rjenje a tunjo ſachleſen-
zuſa a ſi woblikom wobbadža,
domowe żohnowanje a wobrash
w wulkim wubjerku a tunich pla-
cjsnach pola

Maxa Mützy
na bohatej haſy 11.**Čistowolmjanie**
čorne draſte tkaniny

wožebne nowoſeže

porucžam w wulkim wubjerku po tunich placisnach.

Alphons Schauseil.

Rajkowni muku i pižy,
semikoworjechowu muku,
muku i palmowych worjechow,
majš a majkowu ſchrót

porucžataj placisny hódnij w čerstwych družinach

Baldeweg & Sachſe.**Symiske paletoty**

w psichōdnich faſonach, hiżo po 7½ ml., porucža

Alphons Schauseil.

Schrynkowanske pschedženo w ſnathch, jenož
d o b r y c h kajkoſczach, rukawate lažy, spódne
koſchle, spódne kholowy, wolmjane psched-
koſchle, rubiſcheža na hlowu a wo kolo taille,
džecžaze mēzki, pjesliki, ūuknicžki, khabicžki,
žonjaze kapoty, khornarje na ramjeni,
spódne ūuknje atd. porucža w najwjetſchim
wubjerku

Ernst Scheer

na bohatej haſy 9 w Budyschinje.

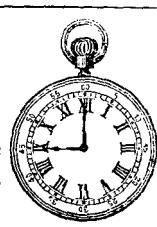
Symiske žaketty

w rjanych faſonach, hiżo po 5 ml., porucža

Alphons Schauseil.**Franz Marschner**

čaſnikat w Budyschinje

čo. 9 na bohatej haſy čo. 9

Swoj ſkład čaſnikow a čaſ-
nikowych rječasow dobroczi-
wemu wobbedžbowanju porucža.

Hódnia twora. Piſomne rukowanje. Tunje placisny.

Porjedjenje dobre a tunje.

Psichopomnjenje: Něču herbsti.

Swoj wulkotny ſkład hotoweje mužazeje draſty, jaſo
kholowow, wobleženjow, pjeſow, ſwjerſhnikow, khejor-
skich mantlow, kaž tež najnowſche tkaniny i ſeſhiežu draſty
ſi pschedſtejazu nashymu a symu dobrocziwemu wobbedžbowanju
porucžam. Pschi najlepſchim džele pszezo najtunſche placisny.

Louis Gadt, krawſki miſchtr

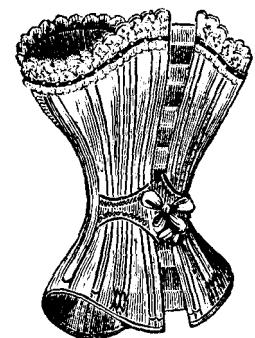
w kupnizy pschi hlownym torhoſhcežu.

Ginzel a Ritscher

6 na wulkej bratrowskej haſy 6
porucžataj hwoj wulki wubjerk
ħoſeja

paleneho a njeſpaleneho w jenož
derje klobužnych družinach,**zokor**

drobny, ſompowy a w klobukaſ,

ſyru pnaſtuňſhi a najdrožſhi
kaž tež wſchē družin warjeniow
dobrocziwemu wobbedžbowanju.**Schtalh,**

mužaze krawath,

pschedkoſchliki

ſ khornarjom a bies njeſho,
gumijowe ſchath,**blé**

porucža

M. Walther

10 na bohatej haſy 10.

ħocjebusi

Portorikoski tobak,**Wassungski tobak**w rokach a wuwaženy,
rjeſiti a drugi kramy tobak,**žigary**w wulkim wubjerku 100 hiżo po 2 ml.
porucžataj**Ginzel a Ritscher**

na wulkej bratrowskej haſy 6.

Zigary.Najlepſche 4 np.-zigary fu do-
ſtač pola**Jana Djenka**

na ſwokownej lawſkej haſy 38.

Khofei

jara ūlne a čiſeže klobužny
njeſpaſenjy punt po 1 ml. 20 np.
hacž do 1 ml. 60 np.,
paſenjy punt po 1 ml. 40 np. hacž
do 2 ml. porucža

Jan Djenk

na ſwokownej lawſkej haſy 38.

Wódne pónowje, kótki,
rokowe plati a khachlowe
rébliki, njeſčiwe durje, že-
leſne khachle a khachlowe
roki porucža tunjo

Pawol Walther.

"Serbske Nowiny" wudawaia so kóždu sobotu.
— Śtwortlētna předplata
w wudawani 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde
čílo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawar Marko Smoler.

Číš Smolerjec knihičíšerje w mačičnym domje w Budyšinje.

Cílo 45.

Sobota 7. novembra 1891.

Za nawěški, kiž maja
so w wudawařni "Serb.
Now." (na róžku zwon-
neje láwskej hasy čo. 2)
wotedać, plací so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štvortk hač do
7 h. vječor wotedać.

Lětnik 50.

Swětne podawki.

Němske khejorſtvo. „Hinaschi knježa — hinasche ſalonje“ može ho wo nětčiščim němskim knježerſtvo rjez. Psched pječimi lětami, hdźj Bismark hischče politiku němskeho khejorſtwa wobžesche, ho wot pruskeho krajnega ſejma ſalonje, wot knježerſtra namjetowane, wobſamknuču, s pomožu kotrejch dyrbjeſche ho pôlska rěcz w Pruskej ſterje lepje wutupicž. Bismark je mjes tym panul a fa nim nětč tež ſalonje, kotrej fu ho po jeho radze wudale, padaju. Pruske knježerſtvo je pschewněczenja nabýlo, so ho lepsche němskeho khejorſtwa njeſpěchuje, hdźez ho pôlska rěcz s naſylnoscžu wutupuje. Nježi wazzy wſchego pschesczehanja pôlski lud pschibera a roſcę. S Bismarkowymi ſalonjemi je ho jenož ſadoženym pschecžinjožym pôlskim ſemjanam s nufy wupomhało, kotsiž fu prusfemu knježerſtu fa wypoki pjenjes ſwoje ſubla napowifli. Schtož bě ho s Bismarkowymi ſalonjemi wotmyſliło, ho na žane waſchnje dozpiło njeje; pschetož pôlski lud je pôlski wostak. Schlobowal wſchak wón je, tola niz po ſwojej rěči, ale w naſtupanju na božneho wocžehnenja mloboſče. S tym, so je ho ſakafalo, w pôlskich ſchulach na božinu s pomožu pôlskeje macžerneje rěče wucžicž, je ho w ſudowej ſchuli wupſchesczehranju nježi a njeſchecžijanſta polékowalo a ho bjes wotpohlada ſchula do ſlužby ſozialdemokratije ſtajila. Sso dohladawſchi, kaſka ſchoda s pocžiſcheczowanja macžerneje rěče w pôlskich ſchulach niz jenož pôlskemu ludej, ale tež zyka Němskej wulħadža, je ho pruske knježerſtvo roſhudžilo, pôlske džecži ſaſo s pomožu macžerneje rěče ſchecžijansku wêru wucžicž dacž. S pschecženjem politiskim ſtejiſchecžom knježerſtwa napſchecžo Polakam tež premjenowanje pôlskeho probsta dr. Stablewſkeho fa Enjeſnjeſko - Pôſnańſkeho arzbikopa ſwiſuje. Jego pschedkhabnik bě dr. Dindber, po rođe Němz, tiz pôlskim duchownym wobarasche, politiſzy ſa pôlski lud ſtuklowacž. Duž ho ſda, so je pruske knježerſtvo wotpohlad ſpuschecžito, Polakow ſ mozu pschecženje, abo ſo nježi, so ho pscheněmčenje Polakow ſ zyka pschewjescz hodži, jeli ſo ſo ſ tym ſ dobom ſozialdemokratiji do rukow nježera. W pruskim krajnym a w němskim knježerſtowym ſejmje ſo dobre ſežehwoti pschecžniweho knježerſtoweho ſadžerženja napſchecžo Polakam bôrty poſkaža. Mjes tym ſo ho Polazy hacž dotal ſe ſamyſlom wscém knježerſtowym namjetam pschecžiſachu a je ſ padu pschinjescz pvtachu, budža woni nětč, hdźez ho hodži, knježerſtvo podpjeracž. Prjedy naſſaſkaliſchi pschecžiſi němskeho khejorſtwa, budža woni nětč jeho naſſahorjeniſchi a naſhwěrníſchi pschecželjo a ſalitarjo.

S Danſteje do Ruskej ſo wróčo je zar w Danzigu na němsku ſemju ſtuſi, tola ho ani ſ němskim khejorom ſetkal, ani ſo wot někajkeho ſaſtupnika němskeho khejora powital njeje. W tym čaſhu, w kotrejž zar do Danziga pschijedže, bě khejor Wylem hischče na hońtwe w Liebenbergſkich leſach, hdźez bě ho wón hizgo ſchwörtk podał. Na ſchwörtk bě paſ tež zarowym wotjeſd ſ Kopenhangena poſtajeny — duž ho ſkoro ſda, ſo němski khejor njeje tak zylo pschepadnie na hońtwe ſchol, hdźj jeho zarſki wuj psches Němz jědžesche. Njeponitane ſara w Němzach jaſnje nětčiſche pomery, mjes Němskej a Ruskej wobſtejaze, wobžmětluje. Pschecžne wone bycz nježi; pschetož hewal zar nježi dwójz ſa kroki čaſh psches němski kraj jěl, ani ſo by ſo pschi tym ſ khejorom Wylemom njewohlaſał. Jeli ſo mjes Němskej a Ruskej w poſlednim čaſhu žaneho pschecželneho wobſtada bylo njeje, dyrbji zarowe ſadžerženje wotzufene hischče powyſhicž, kotrej ſo mjes Varlinom a Peterburgom poſkažuje. Wot teho

hacž ſ napječju, hacž ſ doſpołnemu roſtorhnenju ſtava ſo khwila pſchego krotſcha. Do zyka paſ hischče njeje pschicžiny, czornje do pſchichoda hlabacž, woſebje hdźj na zarowe ſnate měrniwe ſmyſlenje džiwamhy. W tu khwili w Europje wſchubže mér knježi a žaneho pſchienja dla ſo wulkomožy mjes ſobu njevalža. Jeničzky koſkočiſe ſu balkanske wobſtejnoscze. Wězy paſ ſnadž ſo hischče doſho dale pletu, jeli ſo tam psched czaſhom njeſkoj njenastanje, kotrejž ſo Europa ſkönčnje ſ czeſka ſminje.

— Po pſchilladze Ruffeje tež Němska ſwoju wojetſku móz pſchi mjesach poſkylnjuje. Do Gleiwiza, hdźez je hizgo ſylna garnisona, ſo regiment uſanow, 2 brigadnaj ſtabaj, artillerija a jedyn regiment hufarow ſe Sorawy a Pleſa pſchepoloža.

— S němskeje Noweje Guineje je powjescz dôſchla, ſo fu tamniſchi džiwi tijjoch němskich miſionarow a 17 druhich vělých ſarafli a ſegrali. Běli ſu na to někotre why džiwiſ ſapaliſi a na dwazyči džiwiſ ſatjeliſi.

Awſtrija. S czeſko-němskim wurunanjom je po ſvacžu nimo. Ssamo Starocžeha, kotsiž běchu prjedy ſwólnimi wo nim jednač, ſu ſo nětč hinal roſmyſliſi a ſ Młodocžehami do jeneje trubh trubja. Wjebnik Starocžehow, dr. Niger, je psched krotſkim jenemu pôſkemu poſkłanzej prajil, ſo ſo tež Starocžeha dale wurunanja džerječi nježo, dokelž knježerſtvo do najprawiszech ſadanja czeſkeho luda, ſo by ſo w czeſko-němskich krajinach na ſudniſtwach czeſta rěcz jako ſudniſka rěcz poſtaſila, ſwolicz nochze. Starocžeha maja myſle, ſo na khwili do zyka ſ politiskeho ſiwenja wotſtronicz a ſwoje ſapóſklaſtvo w krajnym czeſkim ſejmje ſložicž. Knježerſtvo ſo prožuje, Starocžehow wot tuteje kročele wotdžerječ, ſ kotrejž by ſo czeſko-němske wurunanje ſwórczilo. Byču-li ſo nowowólbh wupiſale, byču wokrjeſy, kotrej ſo hischče wot Starocžehow ſaſtupuju, ſ wětſeſzu Młodocžeham poſkipamke. Potom by ſo w czeſkim krajnym ſejmje wjetſchina, ſ dweju ſcezinow wobſtejaza, katraž je hacž dotal ſa wurunanje hloſowała, ſhubila, a žadyn ſenicki hžel wurunanja ſo njeſmoh ſižy pſchijecž, czebož dla by dalshe jednanje a wuradženje wo nim njewuſhne bylo.

— Po ſtatistiſkich ſapiſach je pôlske wobhdeſtvo w Awſtriskej bjeſe wſchemi ludami naſkylniſcho pſchibera. W lěcze 1880 ſo 3,238,534 Polakow w Galiziſkej naſiczi, 1890 bě tale licžba na 3,726,827 ſrostla. Po taſkim ſu ſo ſa bžehacž lět Polazy w Galiziſkej wo 488,293 duſchow, to je wo 15%, pſchisporili, bjes tym ſo pſchisporjenje Němzow jenož 5%, Czechow 5%, ſslovenow 3%, Czeſkých Ruskich 11%, Romunow 9 1/2 %, ſserbów a Hrvatow 14% a Italskich jenož 1% wucžini. Tež Polazy w ruskej Pôlskej ſu w poſlebnich lětach ſylnje pſchiberaſi. W ruskej Pôlskej bě w lěcze 1858 jenož 4,790,299 Polakow ſiwhych, w lěcze 1888 tam hizgo 8,255,088 Polakow bydleshe. Ssamo w narasních Němzach, naſvězornej Pruskej, Pôſnańſkej a Hornjoſchleſyňſkej ſo ſylnne roſczenje Polakow dopokaſacž hodži. Po ſtatistiſkich ſapiſach ſu ſo w naſvězornej Pruskej Němz ſa 23 lět wo 23,000, Polazy paſ wo 128,000, to je wo 27%, pſchisporili. W tu khwili w Ruskej, Awſtriskej a Němskej naſkereje 14 millionow Polakow bydli. S teho widžimy, ſo ma pôlski lud hischče ſwoj pſchichod a ſo budža ſ nimi čim dale, čim bôle licžicž dyrbjeſ. Nježiwaſi wſchego pocžiſcheczowanja a pſchecžehowanja ſo Polazy ani pſcheruſcicž, ani pscheněmčicž njeſhu dali, haj jim je ſamo móžno bylo, němske rěčne ſupy w Pôſnańſkej po něčim pſchepoſcicž.

— W Awstriskej je ho prěni krócz stało, so je jedyn s njeprawom sažudžený sa hwoje njewinowate čzepjenje a schłodowanje sarunaje dostał. Je to wěsty Pabst, kotrež fu po hwedčenju jeneho hukupkojteho člowjeka dla salozenja wóhnja į khostańi na wjazh sə sažudžili. Po wupokasanju jeho njewinoscze fu jeho s khostańje puščejili a nětko po jeho žadanju schłodu, kotrež je s njeprawym wotkudženjom poczepil, s 3000 schěnakami sarunali.

Italka. W Romje ho w tu khwili schadżowanika hobustawow wsčech europiskich hejmow wotbywa. Schadżowanyny samer je, předli a pucze namakac̄, s pomozu kotrejž ho swady ludow niz wjazh s wójnu, ale s wujednańskimi budami roshudža. Tutoń wotpohlad je wěscze dohry a khwalobny, tola jón do skutka stajic̄, budže s čezka mózno. Tak dolho hac̄ człowjeko na semi bydla, fu wójny byle a tež wójny budža. Psihi swadach mjes ludami budže wojsk pschezo poſlednie ſłowo rēczęc̄.

Franzowska. Ruskuemu wójnemu kódzistwu, kotrež je saždeny tydžen do franzowskeho pschitawa Bresta pschijelo, je ho wot tamniſcheho wobhdeſtwa wulkotne poczeczowanje dostało. Deputazija wucžomzow Brestskeho gymnasija pschepota kódzistwomu komandantej bronšowu figuru, franzowskeho wojska pschedstaňazu, kotrež s jenej ruku smahowagu khorhoj a s druhéj nahi mječ džerži. Pod wojskowej figuru ſłowa ſteja: „Hdyž jenož chceče!“ To rěka, jeli ſo chzedža Ruszy s Němzami wójnu sapoczeć, Franzowsow pschezo k temu hotowych namakaja. Wječor bě k čečeji franzowskich kódzinkow kweđenſka hoscžina w radnej khezi. Měsčjanosta rēcz džeržesche, w kotrež rusko-franzowske pschezelſtvo klawiesche.

Zendjelska. Po Parnellowej ſmjerce ſo na wjeſele Zendjelskanow Irzy mjes ſobu dale wadža. Hac̄ runje je Parnell morwy, ho woni hischęce pschezo do Parnellowych pschiwijkowarow a pschezivnikow džela. Hida a njeſcheczelſtvo mjes wobémaj stronomaj psihi poſlednich wólbach s polnej mozu wupraſhnu. W Corku ho ſanđenu njeđzeli Parnellszy do hwojich pschezivnikow s pułami dachu. Poliziji a wojskam njebe mózno, biežkow dželic̄ a ſmérowac̄. Psihi pułach ſo ſamo żony wobdzeličku a pječja džiwiſho pjerjechu, hac̄ mužojo. 325 ranjenych je ho do hojetnje donjeſko, licžba wsčech ranjenych wucžini 800 woſobow. Wobrónjene čzjódy Parnellskich po zykej nozy po dróbach czahachu a roſbiwachu wokna a durje ſnatnych pschezivnikow. Halle naſajtra rano ſamó polizija mér a porjad ſaſo poſtaſic̄.

— Rumunski krónprynz ſo pječja pschichobne jutry ſ jendželskej prynzeſtu Marju Edinburghskej woſeni. Swojeſe luboſcze ſ romunskej ſemjanſkej knježnu Bacarescu, dwórskej knjenju romunskej kraloweje, je ho wón po žadanju krala a ministrow wſdał, kotsiz do žentw ſi njenowanej knježnu politiſtich pschicžinow dla ſwoliciz nochzyc̄.

Rušowska. Jeli ſo hischęce hłód w gubernijach kředźneje Ruskeje njeje, wón bóry pschińde. Nusa mózne roſcze a poſaſuje najczmowisze wuſlady do bliſkeje ſymy. 32 millionow rublow, kotrež je knježertwo khléba tradazym wubdzeliſto, fu hido pschedrejebane, a halle ſo ſyma ſapocžne. Hłodni ratarjo fu konje, ſkot a hſopodařſku nadobu ſa ſměſhne tunju placzisnu roſpschedali, naſhmu rolu na jara njeđoſahaze waſchnje wabdzekawſchi. Nusa tradazych k wſchelokim pschedrejjenjam nuc̄i. W ſsamatskej guberniji fu ſo woni na pschikkad do jeneho knježeho mlyna dobyli a wſchu muku, tam namaſkanu, kranuli a ſo do njeje dželili. Wulku ſtarosćiwoſcž ſbudža w krajach, hdyž hłód knježi, lenikojtoſcž burow, kotrež ſo druhdy jako khróbla njehanbicžiwoſcž wopokaſuje. W Nižegorodskej guberniji běchu ratarjow jeneje wžy na dželo w statnych leſach ſkaſali, hdyž dyrbjachu pschérowy ryc̄. Ratarjo tole ſkaſanje wotpokasdu, prajíz: „Czeho dla dyrbimy pschérowy ryc̄? Te bubža nam jenož na pucžu, hdyž do statnych leſow drjewo kranuež pońdžemy“. Kaž može ſo tam, hdyž tajkele myſle knježa, ludzom pomhač, kotsiz ſa porjadnu mſbu dželac̄ nochzeda. Tak je knježertwo nuſowane, lěni ſud pak hjes ſarunanskeho džela žimic̄ a ſastarcz, pak wot njeho wſchelake naſhlnoſcze wočakac̄. Wobſtejnoscze fu woprawdze ſrudne. Naſhbožowniſchi psihi poſchitkownej nufy fu žitni lichowarjo, kotsiz hwoje žitne ſklady twierdze ſawrjene džerža, ſo bychu žito, hdyž je nufa na najwyskwsze ſtupila, ſa drohu placzisnu pschedali. Po wobſtejazch ſakonjach jim to nichto woſarac̄ njemože. Duž ruse nowiny namjetuja, ſo by knježertwo wukas wudalo, po kotrejž bychu wobſedzerjo žitnych ſkladow nuſowani byli, žito po poſtajenej placzisnje pschedawac̄. So by ſo njeđoſat kzyroby hischęce njeponyjetiſtil, je knježertwo ſakaſalo, niz jenož rožku, ale tež ržanu muku, ržane woſruby, pječený khléb, hejduschku, čeſto a běrný do wukraja wuwoſyč. Kaž je ho nětko wupokasal, je ſakaſnia žitoweho wuwoženja do wukraja wuwoženje jara mało ſamjeſowała. Nježiwažy hubjených žnjow je Ruska tola

Němsku lětža hischęce ſ 5½ millionom dwójnych zentnarjow roſti ſaſtarala. Lěto předy, hdyž mějachu w Ruskej poměrnie dobre žně, a hdyž njebe ſakaſane, roſti wuwoſyč, je ho ſ Ruskeje 7½ milliona dwójnych zentnarjow roſti, po taſkim 2 milliona wjazg, hac̄ lětža, do Němzow pschedalo. — Schwajzařſki konſul w Odežn, Freudreich, kiz je do nufu čzepjazych gubernijow pucžowal, ſo by ho ſe ſamžnymaj wocžomaj wo tamniſkich wobſtejnosczech pschedzwědcžil, piſche, ſo na 200 mjeſtow dolokim kraju ani jenej o ſeleneho měſtac̄ka naſeſhov njeje. Wſchę mjeſiſche rēczki ſu wuſlhy. Semja je tak twjerda, ſo ho pluh ſlama, hdyž chzedža worac̄. Poſzlednje deſchczili njeſbu tak ſylny a wipſchestrjene byle, kaž je ho to wot wysknoſcze wofjewilo. Wjedro w połdnich provinzech je hac̄ do poſzlednich dnjow wurjadtne ſuchy a čzople bylo. Nětko je ho wone na dobo ſchemenilo a džen a nôz ſněh padá. Wuhladu na naſeſco ſu ſrudne; dokež naſhmyſti wuſhy ſ wjetſchego džela dokonjaný njeje, budže ſnadež nufa w wſchichodnym ſečze hischęce wjetſchā hac̄ lětža.

Turkowska. Židža, ſ Ruskeje wucžahazych, nihdže njerodža. ſamo Turkowska ſo psched nimi woſara. Turkowske knježerſtvo je židam ſakaſalo, do Turkowſkej pschicžahnuc̄, wudawajo, ſo ſo wet nich wſchelake khoroscze ſanjeſtu.

China. Europjanam njeſcheczelne hibanje w Chinje ſtajnje hróſbniwiſho roſcze. W provinzy Hunanje fu mjes wjedníkami njeſměníkow mnoſy ſaſtoſnizy a generalojo. Na liſtnach, psihi wsčech dróhach wupowſnjenych, praji ſo: „Stawajcze, wobhlerjo, wſchitz, kotsiz hebi pschejecze, ſo bychu ſo Europjenjo naſcheho kraja njezowali, pschihotujcze ſo, ſo by kózby wotrieſ ſotoru byl, hwojich wojerjew ſhromadžic̄. Kózby wulki wotrieſ měl 20,000 muži poſtaſic̄, mjeſiſchi wotrieſ 15,000 a malý 10,000 muži. Wucžemky europiskich čertow ſ kraja. Czeho dla njeſanicicze njeſcheczel, hdyž macze doſcž pólva, pjenjes a khróblých mužow? Wjele ſeje, domy a zytkwe Europjanow ſapalic̄, hac̄ ſo ſo k wobhaczenju khejorſteho poſkla woſmu. Wutupmy ſeſuſhou wucžbu, khostajm kſchicženych Chinesow a wuhoñym ſtobý ſeſkienjow, kotsiz ſu ſo na ameriſkich kódzach wuſhowali“.

Japanska. Šylny ſemjerzenje je tydženja Japansku doma pytalo. Po ſwjetſchym wobliczenju je psihi nim na 24,000 hac̄ 30,000 člowjekow, bjes nimi mała licžba Europjanow, ſiwnjenje ſhubilo. Někotre měſta ſu do zyla, druhé ſ džela ſapusczené, na 50 mil je ſelesniza wot morja, kotrež psihi ſemjerzenju wuftupi, wotplawſena. Wjele tħaz twarjenjow je wutupjenych. Semjerzenje zylo njejabzy bjes pschedkhađazych ſnamjenjow njebožowne wobhlerſtvo pschelhwata. Podſemſki ſtor ſot ranja ſi wječorej psches daloki kraju džesce. Wjele ſtom člowjekow, kotsiz ſo ſakypnuwſchi naſku ſmjerz njenamakachu, poſdžiſho ſ nufu a hłodom wumrje. Czí, kotsiz hebi ſiwi a njeſranjeni woſtali, ſ měſta čeſknichu a ſranjenym pomalu ſmjerz počerpić dachu. Psihi mórkim brjosh ſo horvjaſe wody ſatrashne wypjko ſběhnichu a pschimieſne krajiny poſodžic̄, hdyž ſo wjele tħaz ludži tepi.

Amerika. W Brasilskej, hdyž ſu psched dwěmaj lětomaj khežora wotehnali a republiku wuwołali, ſu wot teho czaſha ſtajne njeſměry byle. Několež Brasilska po ſdaczu ſaſo psched wjetſchej revoluziju ſteji. President republiky, general Fonſeca, je ſwoje ſaſtoſnizwo pječja na najnjeſwědomicžiſe waſchnje na ſwoj dobytke wužiwał. Žemu porokuja, ſo je ho wón ſe ſtajnym ſamoženjem wobhacžil a ſwojim pschimowarjam a pschimowym hjeſe wſcheho prawa wulke ſtatne ležomnoſcze darił. ſsamatskych pschezivnikow je Fonſeca hac̄ dotal pschezo ſe ſurowoſcžu pschewinul. Duž čze nětko ludowé ſaſtupjeſtvo presidentowu móz po móžnoſci wobrēſac̄. Po ſwojim ſamowolnym waſchnju je teho dla Fonſeca ludowé ſaſtupjeſtvo ſ krotka roſpushečil a ſo jako diktator, to je jako ſamoňnežaz roſlaſowař, wuwołac̄ dak. Wójsko po ſdaczu na presidentowej stronje ſteji a tak dolho hac̄ wone jemu ſwérne woſtanje, presidentowym pschezivnikam mózno njebudže, jeho wotkhnac̄.

Tajkun Japanski.

(Sfónčjenje.)

W hido w dwěmaj popołdnju nimo. Wſchę rumy na kódzi „Iwanow“ hlyſhczachu ſo kaž poſerowane a kředž wucžicženeje ſejerzenje ſtejſeſte doſka, ſe ſněhbežnym rubom pschedrjuta taſla. Kapitan poſhlaſda na ſwoj čzažnik a ſiwny ſarkowiza ſi hebi: „Poježmoj ſ wulki člowjekom hac̄ ſ ſhodej, kiz na kraj wiedże, a poſhlaſdajmoj, hac̄ ſo ſchtó bliži!“ — Kaž je ſo ſtajne, tak ſeſnichat! Žedjeſtſtaj na brjoh.

Nadala ſ zytkwneje wěže ſaklinča ſwón najprjedy ſchtyri krócz jaſnje, potom tſi krócz bktu a hlyboko. Ma dobo ſastróžiſtaj ſo

lódźnikaj a bushtaj se swojego mera wutorhnienaj. Zarkowiz wschał so borsy sażo smierowa, potasa s kónzom swojeje dymki na brzoh a praji mérne: "Tu dże su!"

Kapitan wschał bu pak bledy pak czerwony a bórzesche: "Ach, na waż tola! to je woprawdze russi khézor a pruski król!"

"Nó, wonaj waż niespożerataj!" samorząd Zarkowiz s krótki.

A woprawdze monarchaj w despolnej paradowej uniformje se wschemi snamjenjemi swojego wyższoego postajenia, pschewodżanaj wot mnichich generalow, stawowych wyszkow a blysceżatich librejowych fluzobnikiow, běchtaj runje na tym, so chyžtaj po famientnym shodze hicz, mjes tym so deleka s kónz shoda zyle sniczeny wopacjny tajfun na njeju czakasche, wjele króćz, ale njelepje so klonjejo.

"Nó, mój luby tajfunie", sarečja Alexander luboscziwoje po rusku na njeho, "wy namaj tu cęscz wopokasujecze, so na naju czakacze, kaž widżu?"

S tutymi słowami stupi Alexander na czołm a wobhładny so sa Biedrichom Wylemom, kotreż bě khutny a smierom kaž pschezo, a jemu szczewowsche a teho dla so sa ruku pschimnu, kiz jemu Alexander skiczesche.

"Majestosc!" pocza Rusza, despolne roskaty a na kolenje padnunysci, "ja dyrbju swoje lóhkomyslne sadżerzenie wotproschowac. To bě żalostna hłuposc, so bym so taikuna wubawał a saprét, so njejszym poddan a jednory fluzobnik Waszeje Majestoscze. Ale roczu so na wscho, schtoż je mi swjate, Majestosc! to so żenie wjazy njestanje!"

"Stanče jeno, mój pscheczel!" praji Alexander dobrocziwo, "śmój tu węz hnydom se sapoczątka sa żort mleko a njehamy wo tym dale ręczecz. Dowjescze naż na lódz a połazcze nam jeje pschiprawjenje. Ja bych radz junu sażo dno ruskeje lódze pod swojimaj nohomaj pomel."

Jeju pschewodżerjo podachu so też na czołm, kotreż wotjedze, so by sa nješto wokomikow pschi "Iwanowje" sastal. Wuzjstwo lódze stejesche w czystych monturach w dwemaj rynkomaj sa żobu pod węchlowodżerowym dohladem na swjetku lódze a strowjesche po wojetsku. Alexander hebi wschiiko pscheczelnie wobhładowasche a pocza wo technisckich węzach lódźnistwa s tajkej wustojnoscu ręczecz, so so kapitan dodzivac wotjedze a kózdy wokomik hebi swojego khézora bôle wazesche. "Tón to rosumi!" mybzlesche hebi pschi hebi, ale wón dyrbri widżecz, so bym też ja swojej węzy srosczeny!" A něk sebra tuton muž wscie swoje wedomosce, połala khézorej nještożkuli, schtoż bě nowe a polepszene, schtoż bě żam po swojim wunamakanju na swojej lódzi pschiprawil, tak so pruski król khézorej duży dele do kajuth do wucha schepnu: "Tón muž by hódný był, so by ważnische městno w swojej węzy dostał."

Zar pokiwnu, kaž by rjez chyžl: "Bym hebi też hízo na to pomyslik."

Na blidze bě Majestoscemaj jednory wobjed pschihotowaný, s kotrehoż hebi nješto dörlikow wsashtaj. "Chzemy po tajkim", woprasha so Alexander w dobrej mybli, "na pschemoh se schipakom — kaž wy konjak njejujecze — sapoczel?" Kapitan so żmiesche a méniesche, so je runje to se wscheho najhórsche bylo, schtoż bě hebi pscheczivo Majestoscemaj dowolik. "Ale", pschistaji wón, wuzjahujo kórk s winoweje blesche, "tónle bym žam se Schpanseje pschimjeſt a hadżu swoju hlowu, so lepszeho wina sa żadnej wjetchowskej taſtu njeplja". — Pschi tym lijesche purpurowe wino do schlenzow. Khézor wsa swoju schlenzu a rjeku: "Na ſbože taikuna japońskeho, kotreż je nam tutu sajimawu hódzinku pschihotował!"

Schlenzy falkineżatu, wjetchaj sawoptashtaj, křebnuschtaj potom sylnisco a wusnascztaj, so je kapitan wernoscz ręczal, a so so na wino runje tak derje wustei kaž na lódźnistwo. Szwerny kapitan bě wschón sbożowny a powjedasche wo najwjeſelskich a najswaſliwischich kusłach, kotreż bě w dalotich morjach a krajach nashonił. Speschniſco, dyžli bě jemu lubo, stanuschtaj knjezjerje wot blida a Biedrich Wylem praji mile a dobrocziwo: "Hacż tajfun něk też namaj cęscz swojego wopryta popscheye?"

Kapitan chyžtaj so samolwjeſt, ale Alexander wjetzecze wsche samolwy na lubosne waschnje wotpokasacz a pschispomni: "Nó, duž njeřebacze jako tajfun pschiničz, ale jako dobrý zwerny Ruz. Runje w dwanacjich jutſie budżemoj na waż czakacz!" —

Hdyż bě kapitan nasajtra w postajnej hódzinje na skasane městno pschishol, bu jemu wopiszmo pschepodate, so dyrbri so w Pietrohrodze na ministeriju lódźnistwa pschisiewic, so bych u jeho do admiralneho kolegija pschijeli a nawjedowanje jeneje s nowonatwarjenych fregatow pschepobali, kiz méniesche w bližszim czasu na

morio puszczena bycz. Hłuboko hnuty chyžtaj so kapitan swojemu knjezjerjej hózlowac, tola shoni, so je tuton s pruskim królem nahle wotpuczowac dyrbjal. Zar bě, ani njeviedżo, najnutrniſku żadosc sprózniweho lódźnika dopjelnik, kotreż bě hebi dawno żadak, swoju privatnu fluzbu wopuszcic i sa to městno pola wójskłego lódźnistwa pschitwac.

Někotre lěta, cęske frudne lěta běchu saschte. Wulke, swet povalaze podawki, kotreż bě mózny Napoleon I. sawinul, njemožachu bjes wliwa na knjezjerja wulkeho rusského khézorstwa swostac i hacż runje běchu po bitvoje pola Waterlowa sażo mérne cęszy po zykej Europje nastale, lezachu tola szczewski żurowych krwawnych wojnow hiszceze dolho ludam a knjezjerjam na ramjenach a na wutrobje. Alexander I. chyžtaj mnogo nowych a dobrych węzow wuwjescz. Wón bě roboczanam w Estiskej a Livlandskej swobodu dał, buram prawo i saloženju fabrikow a dżelańjow spożecz, pjenięzne wobstejenja w stacze lepje srijadował, wojskse kolonije (wojskdy) saložek, kotreż dyrbjachu burski a wojskli stan siednoczic i tak nowy szkic swonkowneje wěstoſce a mera sa khézorstwo bycz. A wscho to bu s wulkej energiju a roshladnoscu wuwjedżene. A móz khézorstwa wuwjewasche so sa jeho dobrocziwoe knjezjerje na spodzivne, hiszceze njewidżane waschnje a tola njemožesche wón wschem swojim poddanam prawje szcincz, runjeż mějescze najlepšchu wolu i temu. A teho dla mějescze runje telko tajnych sawistnikow kaž njeſcheczelom.

Husto bě widżecz, kaž so, rospierscheny a miersazy, pschelhodżowasche. Taiki bě tež junu, hdyż bě w Ridsy, so by wójsko wobhłabal, pschi cęszy mužki w uniformje russich kontreadmiralow i njemu pschistupi.

"Waschu khézorsku Majestoscz proschu nanajpoddacjicso, so chyžli wokomik mje hlyšcę!"

"Potom, kontreadmiralo!" rječnu khézor trochu kruče, "hdyż budże parada sfonczena! S zyla — schtó wy po prawym scęz? Kaž wy refacze?"

"Kontreadmiral Alexej Orlowic, Majestoscz, "tajfun ja pansi", kiz so hiszceze dženža wykofeje hnady raduje, kotreż scęz jemu, Majestoscz, w Memelu lěta 1802 wopokasali. Dženža mam něk sladnoscu, džel swojego doha wotrunac."

"Wém so dopomnici, Alexej Orlowiczo!" praji khézor dobrocziwo. "Dajcze so po parady pola mje pschisiewic."

"Moja naležnosć njehodži so wotstorecziez", wotmolwi tamón i wažnym hlobom, "chyžli Wascha Majestoscz tule papjeru wote mnje pschitwac, na nježi su mjenia wiednikow sapschibahanzow, kiz su so pscheczivo žiwjenju mojego najhnadniſtceho knjeza siednoczili".

Alexander wsa papjeru s ruki swojego zwernego, kiz so cęſcijownje svali. Jeno s kórką na nju połada a hnydom so pschewdżecz wo wernosczi teho, schtoż bě runje hlyšchal. Wobdželerjo tamneho sapschibahanja buchu hiszceze hamzne popoldnie sajczę, monarch pak by wot teho cęsza hiszceze busto rjeſt:

"Wierch njehybjal so żaneje pschileknoſce sminucz, bjes teho, so by hebi dobré mozy, hdyžkuli je nadendže, wuzitne sczinił a hebi tak pscheczelom mjes ludom dobył. Njech je po ſdaczu też hiszceze wjetſhi a węſcizſhi, pschindże cęszy, so jich trjeba."

Ze Serbow.

S Budyschin. Na wysokej hafy tu su saňdzenu wutoru wobstarneho schédzinza Baumanna w jeho wobydlenju, drje hiszceze žiweho, tola njemózneho i hibantu a ręcz, na semi leżazeho namakli. Naſslerje je Baumanna hízo pjatk wjeczor, po tajkim schtyri dny prjedy, Boža ruczka sajala. Tuton džen je žužodzina jeho poſledni ras wohladala a s nim ręczala, pschi cęszy je jej Baumann prajil, so ho bližschi džen i swojej fotje na wopryt poda. Duž tež žužodziny njenadpanu, hdyż Baumannowe wobydlenje někotre dny sa wriene wosta. Halle schtwórtu džen, hdyż hiszceze pschezo wscho cęszy wosta, žužodziny pschipadze, so hnadz je so Baumannej někaje njeſbze ſtał, a wona s poliziju bylo wozčinicz da. Do jstoy ſastuwiſchi Baumanna wuzłekaneho na semi leżazeho nadendzechu. Duž drje je so wot Božej ruczki sajala, hdyż je pjatk wjeczor lehnucz ſchol. Dokelz wón żanyh pschitwanych w Budyschinje nima, su jeho do měſhcjanſteje hojernje domjeſli. Hacż runje je wón schtyri dny dolho njeſwoblekan symu mrč a niczo jedl a pił, maja lekarjo nadziju, so hebi hiszceze žiwjenje ſdżeri.

— Inspektor Budyskeho ſchulſteho wokrježa, knes ſchulski rādzicel dr. Wild, kiz hízo dleži cęszy na khorožu leži, je so schtwórt wot Božej ruczki sajala. Nadzijeja so, so wón sażo wolkori a so budże jemu sażo mózno, swoje ſastojnistro dale ſastawac.

S Pschischez. Wutoru rano w 7 hodzinach je so na tudomnych leżmnoścach fajma, tudomnemu kublerje Schibakej kłusząca a 300 kop žita wopschijaza, spalila. Kac je woheń nastal, njeje snate.

S Delnjeje Kin. Na swoim polu běrnischego worajo, je wondano tudomny žiwnoścet Hobo žabny sloty pjenjes namakal. Je to franzowski sloty; won je w lécze 1786 bitih a polasuje na jenym boku hlowu franzowskeho krala Ludwiga XVI. a na druhim kralowski burbonksi a navarski wopon. Wokolo kralovej hlowu su kłowa cíatice: "Ludwig XVI. s Bozej hnadi franzowski a navarski kral." Kelko pjenjes placzi, na nim wořnamjenjene njeje. Po wasy by won nědze 37 hrinow hódný byl. Jedyn slotnik w Budyschinje, pola kotrehož so Hobowa mandželska praschesche, schto je pjenjes hódný, chysche jón sa 6 hrinow 50 np. wotkupic. Jedyn pscheskupz pak hiz so placisnu trochu wyske džesce, won 30 hrinow žadzi. Kac drje je pjenjes na Hobove polo pschischo? Nasskerje je jón w lécze 1813 jedyn franzowski wojsk w bitwie shubil, pak je so jedyn morwy wojsk, kiz je pjenjes pschi kebi mél, tam sařebal, a hdyz je čelo pscheklate bylo, je pjenjes psches semju so na swjetischosć wuhibal.

S Wósborka. Wulke wjeſeſe sbudzaza powjeſcž je do nascheho měſtacka doschla, so so ſelesniſa wot Lubija psches ſetliſy a Euwočiſy k nam natwari. S tym so, jeli ſo ſakſki kejm, na čim njeqwělujemy, ſelesniſu pschiswoli, wſchē naſche žadanja dopjelna.

S Stróžiſchęza. Jedyn tudomny kublet bě ſebi njeawno cželadnika pschistajil, kiz je so naſhmu ſo wojeriskeje klužby puſchcijil. Pschi swojich pozledních manevrach bě ſebi cželadnik patronu wobkhowal, kotrež wondano ſapali. Tole ſakasane wjeſeſe mějeſe pak ſt ſezechov ſa njeho; pschetoz pschi ſapalenju bu jemu pak ſtrachne ſranjeny. Njeſpodobnische hac̄ ſranjenje je pak ſa cželadnika hrožaze žudniſke pschepytanie. Wo ſnjesboženju ſhonimſchi, je mjenujzy žandarm tu wez wychnosći wosjewil.

S Lipſka. Kac je rektor profefor dr. Binding pschi reformaziskim ſwjeđenju wosjewil, so Lipſčanska universita w tym džele, w kotrejž so theologojo, juristojo a filologojo roswuczuju, w bližšim čažku pschemeni. Tak mjenowanym Augusteum so ſnutſkownje a ſwonkownje do zyla pschetwari; Paulinum, knižownja a konvikt ſo ſwotorhaja, a ſa to ſo nowe hoberſke twarjenje natwari, kotrež budě ſo ſelektriskej ſwězu wobkhwětcej a 30 poſluchatnijow wopschijec; w někotrych ſi nich ſměje na 500 poſlucharjow měſtina. S zyla w ſtach noweho twara na 3300 studentow ruma dostanje. Šakſki ſtat woprawdze jara wjeſe ſa Lipſčanskemu ſwetoſławemu universitu čini.

— Naſch horliwy delnjoſtuſiſki kraj, knies ſtud. fil. Broniſh, kiz na Lipſčanskej universitce ſtuduje, je přenje myto ſa ſwoje wuhjernie filolegiske dželo doſtał, ſchtož ſo pschi reformaziskim ſwjeđenju ſwjeđenſzy pschipowjezdži.

— Jego kralowſka wýbokoſcž prynz Max, kotrež je hac̄ dotal w Lipſku ſtudował, je 21. oktobra tuteho lěta prawne doktorske pruhowanje pschi tamniſkej ſatuleje wotpoložil. Pschitomni běhu jeho nan prynz Zuri, minister ſ Gerber, někotri wýboky wſchý a ſo kralowſki wucžet, kiz je jeho na universitce pruhowanje pschitomni. Duž je wjeſeſe w zylém kraju nad tutym podawku čim wjetſe, my ſſerbo pak ſo woſebje nad tym radujemy, ſo je ſo wucžetſke ſtukowanje jeneho ſſerba w naſhim čeſczenym a luboňanym kralowſkim domje ſ taſkim wurjadtym wuspěchom krónovalo.

S Wojerez. 28. oktobra t. l. je ſo tu generalna ſhromadžiſna wſchitskikh wucžerjow naſcheho wokrjeſa džeržala. W njej je wýbokočeſczenym knies ſchulski radžicel Friesa ſ Liegnizy na praschenje wo wucženju w herbſkich ſchulach tole wulzy ſwjeſelaze wotmořenje dat:

"W naſhim kralowſkim knježerſtwje je ſo wulke pschemenjenje ſtaſo; w herbſkich ſchulach ma ſo ſaho herbſki roswucžowac̄, woſebje w nabojinje, teho runja ma ſo tež pschi druhim wucženju herbſka ūc̄z wujic̄, kaž daſoko ſroſmjenje w nemſkej ūc̄z poſrachnuje, jenické wuměnjenje je jenož pschi ſičzenju."

Kac wulzy ſwjeſelaze a najpočorniſkeho džaka wſchitskikh ſprawných herbſkich ſtarſkiſkich wutrobow je tole pschemenjenje w nahladach a roſhudeženjach naſcheho pruskeho kralowſkeho knježerſtwia. Se wſcheho

je wiđezcz, kaž naſch lubowaný kral a khežor, kotrež po ſwojej krajno-wótznej wutrobje ſa wſchém hlađa, njebeſtati kotrež ſtrouje a wſchudže ſ najkhwalobniſkej ſamostatnoſcži puče polepſchenja ſa ſudowe ſbože naſtujuje a ſwojim ministram poručuje a na wutrobu kladje. S teho je někto tež ſa naſch kraloſwérny konſervativny herbſki ſud to ſmerowanje wukhadžalo, ſo ſo nima naſcha herbſka ūc̄z w ſchulach na wulku ſcholu naſchich herbſkich džecžatkov wjazy na bok ſtorkač, ale ſo ma ſo wona ſa ſwojim wot Boha ſameho nam datym wuzbñym ſredkom k čažnemu a wěčnemu ſbožu naſchich herbſkich džecži ſwěru naſožowac̄. Džak, naſhorzyschi džak naſhemu ſubemu kralej a khežorej, Boh ſohnui jeho ſtajne a pschezol!

— W Wojerowſkim wokrjeſu budža naſymske kontrollske ſhromadžiſny 23. novembra dopoldnja w 9 hodzinach w Kuhlandje, 23. novembra popoldnju w 2 hodž. w Bukowje, 24. novembra dopoldnja w 9 hodž. w Wojerezach, 24. novembra popoldnju w 2 hodž. w Školovje, 25. novembra dopoldnja w 9 hodž. w Blunju, 26. novembra dopoldnja w 9 hodž. w Běhym Školmzu, 26. novembra popoldnju w 1 hodž. w Delnim Wujesbze.

Přílopk.

* **S Wina pižaju:** Po poſtajenju w naſtujuje ſwjeđenjow pschi kwažu ſakſkeho prynza Friedericha Augusta ſ Toſkanſke aržwójwodku Luisu ſakſki kral a kralowa 18. novembra do Wina pschi jědžetaj. 21. novembra dopoldnja budže wěrowanje; popoldnju mlobaj mandželskaj do Prahi wotjedžetaj. Šakſki kral ſo ſa ſwojej wýšoké mandželskej tón ſamy džen wjeſor do Draždjan wróci.

* Draždjanſke dwórnischę ſteja w wulkim pschemenjenju. Lipſčanske dwórnischę na pschillad pschetwaria ſa jenož kublowe. Schleſyſke ſa jenož woſkowym wobkhab. A tež druhde ſo ſa Draždjanach wulke ſelesniczne pschemenjenja činja. Draždjan v oſtanu ſnutſkownu ſelesniſu ſame ſo ſo.

* Šakſerat Wüſchnanſkeho kreditneho towarſtwa, Otto Fischer, je ſo wondano ſam wot ſo jako paduch a pschelchim wýchnosći ſchetedſtajil. Fischer, kiz je dwě lécje towarſtwowym ſakſerem wyrubil a ſtatne papery pschedal, abo pschespekuſerowal. Reviſija je defiſit wo 286,000 hrinow naſakala. Dale je Fischer wo pjenjeſach, kotrež dyrbjachu ſo wot kreditneho towarſtwa wupožejic̄, jenož w ſwojim mjenje kuitoval a tak naſkerje wjeſe njewendungnych ſudži ſi nižich ſtriedznych wortſtow wſchēhromadže wo 500,000 hrinow pschinjeſl. Fischer ſa jara čeſczenje ſudomneje ſwójby, mějeſe dotal mjeno bjes poroka, hac̄ runjeſ ſo tam a ſem wjele wo jeho ſchelbowanju pschi bursy ūc̄zſeſe. So bychu kreditne towarſtwo psched konkursom wukhowali, ſu jeho pschiswui hiz 150,000 hrinow naſdali.

* Zwilkowſki kralowſki hamtski hetman wosjewia, ſo je ſo nědze psched ſchtyrjomi njeđeſemi gmejnſkemu pschedſtejerjej w Hornim Albertsdorfe 29 huz pschedido. Po ſ 239 mějchčanskich ſalonſkých knihow ſo mjenowanemu gmejnſkemu pschedſtejerjej prawo pschizpi, te huz ſi ſlepchemu ſich wobſedžerja pschedac̄. Njeje-li ſebi potom w běhu lěta nicho ſi prawom po wuwikowane pjenjeſy pschischo, ſkliſeſa wone po mjenowanym ſalonju temu, kotrež ſebi ſo te huz ſchidale.

* Dvaſ podawkaſ, kotrež ſtaſ ſo njeawno w Werdawie ſtaſo, napominataj ſtarſich naležnje, ſwoje džecži pschi ſich hraſlach bjes nadkždžowanja njeſtajic̄. Najprijeſy pschirubny tam w drjewowej kólni 3 lětny hólcez ſwojemu poſdralétnemu bratſkej dvaſ poſcžikaj, a potom ſaběž ſo mała hólcez runy puč do wosowych kółow, pschi čim ſo jej ſeſa roſmječe.

* Hiz druhí kroč ſu konje ſi ruſkej trójku, kotrež je zar khežorej Wylemei daril, čeſkoj. Tón ras pak njehoda tak ſbožownje njeſtěhnu, taž tehdž, hdyz khežor ſi njej na koſo jědžesche. Hdyz bě ſo khežor 30. oktobra do Liebenberga na hoſitwu podaſ, jeho čeſky pohonež Erice a klužobnik Hille ſ trójku do ſwérinizy wujebžeschtaj. Hdyz Erice do Bellevue-aleje ſajědže, wón druhí kralowſki wós psched ſobu wuhlada. Hdyz wón nimo njeho jědžesche, ſo ſtriedzny kon ſploſchi a pobocžneju konjow ſobu ſtore. W dživim ſtoku konje po Bellvue aleji honichu, hdyz Erice a Hille ſ wosa ſkocžiſtaj. Preñſcht pak pschi tym tak njebožownje padže, ſo jemu ſadnej kole psches kribjet džecžtej, a ſo dyrbjachu jeho čežkoranjeneho do jeho wobydlenja donjeſe, bjes tym ſo ſebi Hilla jenož prawu ruku wuwinu. Potom konje na Lipſčanske torhochſežo čeržach a tu ſtriedzny kon ſ hlowu do latarnineho kola ſaloži. ſotmachom ſraženja wſchē ſi konje ſi ſemi padžehu, a latarniny kół ſo powali. ſylnje ſrwawjaze konje buču hnydom wotwiedzene, bjes tym ſo wós, kiz bě ſo pschi ſraženju do zyla roſbil, na měſtrje ſtejo wosta. Nadžemomne jón

thězor njeda sažo wuporjedzic̄ a jón wjezdy trjebac̄ nješubže. Sru-
skej tróku ma wón po sdaczu runje tak malo sboža kaž i zarowym
pscheczelstwom.

* W Barlinje je pjenjejny bank Hirschfeld a Wolf bankrot
sczinil. Nějowskyschi dworszy jaſtojnizy, koſiž ſu bantey pjenjeſy do-
weli, czeſko ſchlobuja. Nějeczeljo banka ſu i brojetzow a džiwej
ſpekulaziju wjele miliionow hrivnow roſpraskali. Tak wjele hac̄ je
nětcole ſnate, thězorka Friedrich 200,000 ml., prynz Hendrich poł
miliiona, thězorstwy fanzler Caprivi 300,000 ml., minister Böt-
ticher 400,000 ml. pschi bankroče Hirschfelda a Wolfa ſhubja.

* Se ſandženym 1. novembrom je ho 30 lét minulo, ſo je ho
pruska wojnska lóž "Amazone" ſe wſchém, ſtož bě na njeſ, noſſerje
w wulkim wichorje ponurila. Jejne muſtvo wobſtejſe ſ 5 offiſerow,
1 lekarja, 19 ſadetow a 120 muži, wo kotryž ſenje žaneho ſlēda
namakali njeſbu. W invalidskim parku w Barlinje ſu ſnjeſboženym
poſnik ſtaſili.

* Njerouſumne waſchnje, džeczi ſame do iſtwy ſamkač, je ſebi
ſandženym tydženj ſažo jene džeczo i woporej žadało. Žona pohonja
Ulricha w měſeče Teicha ſamku rano ſwojej 4- a 5 létnej džowzy
do iſtwy a džesche běrny ſberac̄. Dženj bě zyle rjany, taſ ſo by
ſebi teſ džeczi jara derje ſobu na polo wſac̄ móhla, ſnadž móhla
te ſtarſhe hido trochu pódla wužiez. Ale ně, wonej dyrbjeschtej
ſamknjenej ſamej w domach wotac̄. Hdyž paſ mac̄ pschi połdnju
durje wottamku, bě ſtwa połna ſura a młođicha holcza žalostnie
ſpalena. Starſha drje bě na pomož wołala, dokež paſ thězka zyle
hamotne ſtejſe, ju njebe nichto klyſchal. Wěſcze ſtej ſebi džeczi
ſe ſapalkami hrajej a je ho tak njeſbože ſtaſo.

* Guillotinérowany bu w Waltherz papjerniku w Flensburgu
młodostny dželac̄er Petersen ſ lóhkomylnym cžinjenjom jeneje
drubeje dželac̄erki. Papjelu rězazu maschinu rjedzo, ſo wón na
brjuch lehnu a hlowu pod wotry nôž tyknu, ſo móhla maschinu
lóhcho masac̄. Njeſbožowny pschipad čyſtſe, ſo jena dželac̄erka
maschinu njeſabz̄y do hibanja ſtaſi; wotry nôž dele ſjedze a nje-
ſbožownemu ſchiju pschereſnu. Dželac̄er bě na měſeče morwy.

* Soſo je ho psches jelenja žalostne njeſbože ſtaſo. W Schwo-
chowje, wžy poła Pyritz, ma ſublet w ſahrodze, ſ plotom wobdatej,
ſklubneho jelenja a jelenizu, kotrejuž ma jeho ſahrodnit pod ſobu.
Tón měſeče njeſawno wo thězky ſwojeho knjesa cžinic̄, a drugi
muž dyrbjeschte mjes tym jelenjomaj pižu donjesc̄. Hdyž tón nět-
k bje wſchego ſtracha i jelenjomaj do ſahrody pschiandž, ſo jeleni na
njeho wottorje, powali jeho i ſemi a róſdrje jemu ſe ſwojimi rohi-
ſnami ſiwo.

* W Mühlhausenje (w Elſaskej) ſwadžiſtaj ſo dwaj psches
70 lét ſtaraj mužej w pjanosce, pschi cžimž jedyn druheho ſadaji.
Wobaſ běſtaj wjeleſtnejaj pscheczelaj, bydlefſtaj hromadze, ſpasſtaj
w jenym ſožu a dželac̄taj w jenej fabrizy jedyn pschi druhim.

* 30. oktobra džerjeschte dworski radžic̄el Billroth w Winnie
pschednosk̄ w wojowanju ſ nětčiſhimi nowymi ſlēbam. Wón
pschedpoſoži ſwojim pschipoſlucharjam wulzyschnu hromadu ſloſzow,
kotryž běgu w franzoſlo-němſkej a w nemſko-ruſkej wójnje wot
franjenyj wojakow nahromadžene. "Runjež", džesche wón, "ſu tele
koſeje wot starých brónjow, kotrež mějachu ſledom poł teje možy,
kotruž maja nětčiſche newe brónje, roſtſelane, wibzicze tola, taſ
žalostne ſu roſzynowane. Pscheraſaza móz nowych Manlicherowych
tſelbow je tak ſylna, ſo na 500 abo 600 kročelow ſdalenu zyhe-
tſtu murju pscheraſy. Duž njeje móžno, ſo psches naſtopy abo
kryte ſtejſtſcza psched nimi ſakitac̄. Pschiblizowanje w ſamknjenyj
rjadach, jedyn druhi ſcžehowazyh, bubze pschecſtač dyrbjec̄, pschetož
kuſti pschedreja ſo psches 3 abo 4 ſazobu kročazajch mužow. Věda
teho dla wójſku, kotrež dyrbí psched njeſcheczelom dróhu pschetrožic̄,
dwózjy běda jemu, hdyž dyrbí njeſcheczela w jeho krytym pschebytu
pschimac̄. Gso Bohu džakuju, ſo wam njemožu ſranjenja, ſ nowej
brónju načinjene, poſaſowac̄, nježadajcze tež ſebi, je junu wibzec̄.
Byſhće džerarwe koſeje wibzili, pschetož ſ wulzyschnym wotmachom
leczaza ſukla njerorasy koſež, ale pscheraſy ju, ſawoſtajo džeru, kaž
ſ njeboſom wuſjerczanu. Nowe wójny móžeja teho dla jenož krotki
cžaſ trac̄. A taſ njeđohazza by ſo licžba nětčiſhich wojefskich
lekarjow a jich poſoznikow wopolaſala? By dyrbjala nimale tak
wulka byc̄, kaž wojowaze wójſlo ſame, hdyž by potřebnoſci doſez
cžinic̄ čyſla, a by ſo ſa nju hiſhće wjele nowych ſpomožnych
wězow wumyſlic̄ dyrbjalo. Na wudokonjenje mordatſkich brónjow
ho ſtajnje myſli a wjele pjenjes ſo ſa nje wudawa, ale ſa wu-
doplojenje wójnskeho hojerſtwa, kotrež dyrbí ſebi tola ſ krej-
pscheczelom wahu džeręc̄, ſo tak mało ſtawa."

* W Neulerchenſfeldze poła Wina je ho njeđelju poſołnju

žalosne njeſbože ſtaſo. S tělbu njewobhlađniwe wobhlađejo, je
jedyn młody człowiek ſwoju cžetu ſatſeli. Njeſbožowny tſeler, poſamen-
terski poſoznik Weestallinger, bě ſ ſwojej cžecze na wopht pschischol.
S wujom ho roſrécuju, bě pistolu, na ſčenje wiſzazu, do ruki wſak,
a měnjo, ſo njeje natſana, honač ſacžahowasche. Ma dobo ſo wu-
teli a kulta starej ſonje, na ſanapeju ſedžazej, psches wózko do
moſhow ſleči. Galschilnuwſchi wona na ſmjerč ranjena padze a
ſa nětcole woſomki wudhcha. Weestallinger je ho ſam ſudni-
ſtu ſtaſil.

* W nětčiſhim hufazo-pječenjowym cžaſu ho druhdy ſtanje,
ſo tucžna hufycia nufchlaſej do jeho dolkich porſtaſ ſadnje; ſo by
paſ ſebi něchtio zyke ſtaſlo huſ ſtranul byl, njeje drje ſo dotal jara
husto ſtaſo. Tutoń poředki podawſ ſo njeſawno na Dorffstadtſich
rhezechubleſtich honach zoſak. W Czechach rožený blaſharnik ſ mje-
nom Sillinger wottehna, kryt wot wulkeje kurjawy, 68 huſ ſ pola
rhezechublerja ſ Trüſchler a poda ſo ſ nimi po puczu do Hornjeho
Lauterbacha, hdyž je pschedawac̄ ſapocža. Bory ſak ſo w Dorf-
stadte ſe dohladachu, ſo je po hufoch, podachu ſo ſ wosom ſa nimi
a pscheklapnichu thróbleho paducha hiſhće w prawym cžaſu. Wuwiko-
wane pjenjeſy jemu wotewawſchi wukupichu ſ nimi pschedate hufy
ſ rukow jich wobhlađerow a wrózichu ſo ſ zylym ſtaſdom do
Dorffstadta. Paducha ſu hiſhće tón ſam ſiecžor do Falkenstein-
ſkeho jaſtwa wotwiedli.

* ſu to bjes dwela ſylni paduſchi byc̄ dyrbjeli, kž ſu
w jenej ſ poſledních nozow w měſeče ſapua pjenjejny hamor ſtranul,
kotryž nimale 5 zentnarow wajeſche a něhdze 130,000 litow wo-
pschijesche. Schto je wuſubjeny wobhlađer, ſo po dotalnych wosje-
wienjach hiſhće doſpolnie pschewidzec̄ njehodži. Jeni rečja wo-
jenym rěčniku, w kotrehož běrwoje je ho te rubjeñiſtvo wuſjedlo.
Druſy wobkručeja, ſo je běrwo indirektnych dawſow měſtne hober-
ſkeho ſtuſka byl. Schto je woprawdze wo te pjenjeſy pschischol, drje
dolho potajne njewofanje, ſchto paſ je ſebi pjenjejny hamor ſ jeho
wopſchijecžom do ſaka tyknul, wo tym drje tak ruceje njeſhonimy.
Wuſjedžerjo teho paduſtwa ſu naſſerje w tych ſnatych labatach
byli, kž ludzi njevidomnych cžinjia; pschetož runjež je ho jich popad
w naſiwiſhimi džele měſta, kž je w nožy elektrizy roſhwěſleny, ſtaſ,
jich nichto woſladał njeje, tež njeſbu žaneho ſlēda ſa ſobu ſa-
woſtajili.

* W jenym ſwěrjenzu w Pescze jedyn hólczej ſawowej kletzy
pschekliſko pschindže. Law psches lebzzy ſ tozu hózomu hlowu ſhabnu
a ſemu kruh ſože wotwornu. Menjo, ſo je law wukamał, pschih-
lađowarjo džiwe ſečlachu, pschi cžimž ſo miny w eſiſhegezny ſranichu.

* Poſledne dny ſu ſo woſpjet njeſboža na ſelesnizy ſtaſe.
Swonka Bruna (Brünna) woſkowowaj cžohaj do ſo ſrakſtaj, pschi
cžimž ſo jena žona czeſko a nětcole woſobu lóhko ſranichu. Nětcole
woſy ſo roſrashchu. — Poſa Schneidemühl ſtaſ 31. oktobra dwaj
twoſowowaj woſaj do ſo ſtorcžiloj. Schtyri woſy ſo roſrashchu. Spinat
na poſledním woſu i ſemi padze, bu pschejdženy a bě na měſeče
morwy. Druhe woſobu do ſchody pschichle njeſbu. — W Ruskej
ſo na ſelesnizy bjes Iwangorodom a ſsohnovizami wojefskej ſelesniczny
cžah ſwrocži. Cſio woſaz ſchi ſytm ſiwojenje ſhubichu, 50 ſo jich
ſtani.

* W połodniſhieje Europje ſetža ſurowa ſyma knježi. W naj-
tannishich krajach ſo njemoža na taſ krutu a ſažnu ſymu, kaž ſe-
tuſchu, dopomnicž. W Polharſkej je taſ wyſoko ſněh napadak, ſo je
zeleſniczny cžah, kž bě do Cſerbije motiř, na puczu w hukotim
ſněh ſečzach wostał a ſo je ho do Sofije wrózic̄ dyrbjal. Žemū bě
njemožno, dale jecž, dokež bjes ſſlivnizu a Dragomanom ſněh
džesac̄ metrow wyſoko leži. — W Hornjej Italskej teho runja wu-
rjadniſe ſymne ducha. W Florenzu a Genua je wſho ſe ſněhom
pschikrte. W Mailandze, Turinje, Bellunje a Camerinje thermometer
pod nul padze. S Vicenzh pifaja, ſo je tam 6 gradow ſymy.
W Loramje hido 24 hodzin doſko ſylnje ſněh pada.

* Njeđohako ſadra w Dalmatinſkej ſylny mětr 2. novembra
čožom, na kotryž bě cžrjoda ploſkarnicžow, powrózci. Schěſnacž
ploſkarnicžow je ho tepilo, džewjecž cželov ſu namakali.

* Schto je Wežela wabilo, pschekupza Hirschfelda w Spandanje
ſlōnżowac̄, a taſte je jeho wutrobné myſlenje, wo tym ſhoniſh
ſ jeho wuprajenjow, kotrež je w jaſtwe cžinil, hiſhće ſcžehowaze.
"Hdyž běch", wotmolwi na praschenje, "dla paduſtwa thostany,
nočhyske ſebi mje nichto ſa poſoznika wſac̄. Pschi tym měſach
paſ ſtajnje požadanie po wjele pjenjeſach a po tym, ſo móhla derje
živý byc̄. Dwózjy běch hido ſo nutſamał, ale mało popadnul.
Duž mi do myſlow pschindže, ſo na jene dobo wulzy wobhacžic̄
a i temu ſdach ſo mi mój ſtary knjies Hirschfeld naſpſchihodniſh

wopor. Po wuwjedzenym skutku h̄ym ho na wschę mōzne waschnje sawjezelował a swoim lósciam błyżil. Szym ho też w kraju sa węsteho dżerżał a njejszym hebi na to pomyslił, so chył do wukraja czeknucz. Szym też tón czas do przedka widżał, w kotrymž budu se swoimi pjenjesami do c̄ista hotowy. Potom chył ho nēhdżekuli tepicz. Przedby pak bych wschtke snamjenja, nad kotrymž by ho spōsnalo, schto h̄ym, janicjal. Niczto njezmēdzesche shonicz, hdze h̄ym wostal. So bych bled sa h̄obu samochtał a tyd, kiz chyli sa mn̄ phtacz, samylil, h̄ym swoju staru drastu, s kotrej bēc pshci mordowanju wobleczeny był, wschudze h̄obu mē. Chył ju krótko przedby, hacz bych hebi žiwjenje wsał, na brjoh nēkajle reki položicz, so bych u hebi bledżerjo myślił, so h̄ym tam do wody skoczył. Woprawde pak bych ho nēhdże druhdże tepl. "Na dniu jeho sajecza w Lipsku dosta ho jemu rano sly pschedsnam. Bē se h̄wojim kolom s hosczenią „Sakski dwór“ wotjel, so by „t h̄wojiej njewiescze“ dojel. (Wezel sa pschedżez hebi wschudżom, hdze pshindze, lubkarstwo.) Młoda holczka witasche jeho se stysknym wobliczom. Na jeho prashchenje, schto jej je, wotmelwi wona, so je sly kon mela, w kotrymž je jeho sajatko widżala, a pschistaji: „Gustafie, sy nēchto sle wobeschol?“ Wón pak so jej s najjaźnischim wobliczom sa najnjewinowacđiszeho čłowjeca na h̄wczęce wusna. Na to h̄včce jemu tola bōrsh pola teje holzy hróśnuiwe bycz począł, duż bē ho wotżalik a ho do hosczenia wrózil s tym wotpohaldanjom, so chze hnydom Lipsk wopusczejcz. So pak jeho hnydom pshci fastupje do hosczenia jeho dōnt pshelkhwata, je snate. Na żeleńczyzny hacz do Barlina njechaſche na żane waschnje żaneje jēdze i hebi wsacz; h̄osej pięſeche trójzy. Skončenje h̄ež tež zaklku s mjażkom połładżenu. Na puczowanju bē jara h̄utny. Jenož juntrocz bē knadne pošmēwanje na jeho płowym wobliczu widżecz, hdz̄ mjeniujz phtnu, so na jenym malym fastawnischczu ho kudżo podarmo prozo-wachu, jeho w wosu wołładacz. — Schtwortk je brodar Kral slōtnike brodu wotruhał. Jemu bē kruče sakasane, s nim reczecz. Hdz̄ do jastwa stupi, pschejſe jemu Wezel, s kotrymž bē w jenej h̄eži bhdlił, dobry dżen, rjedosta pak żaneho dżaka. Potom wobeżejowasche ho Wezel pola nahładowaria (jastnika), so je krótko sejamkany, a proschesche, dwaj rječasaj, s kotrymž bēc szećenje pshisamkjeny, podleszicz. Taj bęchtaj mjeniujz zyle napjatej, hdz̄ mordar na głomniku leżesche. Na Wezela tułaja, so je loni tež węstu Wendowu sklonował, tola ho jemu niczto węste dopokasacz njezdżi. Wezel, kiz ma pschezo nēchto wjedziwoſeze wo h̄ostazym sakonju, tał so wę, so ho namotwier runje taž wuwjedżet h̄osta, przej, so je hebi swojich pomognikow i morbowanju najał, chze wjese hōle wot nich naręczany bycz a wudawa, so je jim pshci njeſkutku jeniczzy s pomczniotom był. Dróžkar, kotryž bē wudawał, so je Wezela psched mordarstwom s jenym druhim wjeſl, je wuſlębzheny a polizaſzny pschebzlyshany, a je wuprajł, so je nēhdże 3 nježele do njeſkutka Wezela s dwemaj mlobymaj čłowjekomaj w Szpandawskiej wokołoſci hromadze widżał. Nēkt dyrbi ho połasacz, hacz mordarja sa jeneho wot teju, kotrejuž je wjeſl, sažo spōnaje, abo niz.

(Brytwinſte powjescze h̄ladaſ w pshilosty.)

Wulki transport ruskich konjow

je na pshedań w hosczeniu i Uniwerskemu dworze w Budyschinje na hornczetskiej h̄az̄y.

Bialashewski.

Kosaze, nasymiske sajecze a kaniklowe kože, taž tež čelsaze a howjase kože kupuje pschezo po najwyšszych placzisnach

Heinrich Lange
pshci žitnych wilach 9.

Palen

jednory a dwójny w snathach dobrzych a derjeſłodżazych družinach poruczataj tunjo

Schischla a Rječka.

Matrazy a loža

ju tunjo na pschedan pola
A. Pieticha
na hauensteinskej h̄az̄y.

Wódne pónowje, lótky, rolowe platy a khachlowe rebliky, něsczowe durje, żelne khachle a khachlowe roły poruczata tunjo

Pawol Walther.

Poruczam:
piwowe karanczki po 25 np.,
valenzowe schlenzy po 6 „
valenzowe bleſche “ 8 „
mlokowe bleſche “ 8 „
zyłindry 3 schtuki po 20 „
= 6 schtuk “ 30 „
taž tež wschę twory mojego schlenzowego a porzelanowego skladu po najtuniszych placzisnach.

Max Müthe
na bohatej h̄az̄y 11.

Khocjebuski
Portorikoski tobak,
Wassungski tobak
w rołach a wuważeny,
rjeplki a drugi kranz tobak,
z i g a r y
w wulkim wubjerku 100 h̄ijo po 2 ml.
poruczataj

Ginzel a Ritscher
na wulkej bratrowskej h̄az̄y 6.

Werowanſke
pjerschę źenje
por po 2 ml. 25 np.,
syglowe pjerschę źenje,
čzasknikowe rječasy,
rječasy wokolo schijs
i tschijom abo medaillonom,
broſhny,
nawuſchniki,
narucznizy,
dale jako

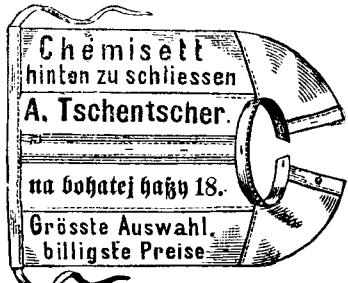
kwazne dary

kwęczniki,
butrowe tysi,
lizy,

hōſejowe lizczki atd.
poruczata tunjo

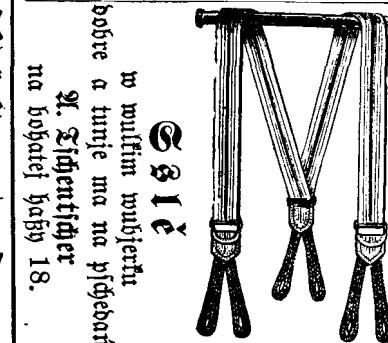
Curt Klepl

na bohatej h̄az̄y 31 pshci wrotach
przedb: J. T. Büttner.

Gumijowe schaty, universalne schaty

po tunich placzisnach poruczata
A. Tschentscher
na bohatej h̄az̄y 18.

Sajecze, kosaze, karniklaze, kože, tħorjaze a tunjaze (mordarje) kože kupuje a najwyšsiche placzisny sa nje dawa

A. Fleischer, kofat
na swonkownej lawskiej h̄az̄y 18
w Budyschinje.

Tobakowe trubki

(ſaffy)

w wulkim wubjerku h̄ijo po 25 np.,
hacz i najwołobniſkim, kije k wu-khodzenju a zigerowe natrubki (ſpišy) poruczata tunjo

Otto Brandt
na hauensteinskej h̄az̄y 2.

Rajh
grupy,
jahly,
hejduschlū,
heoch,
kotli
po jenotsliwym a s zyla poruczata tunjo Th. Grumbt.

Barchent k koſchlam,
pollama
w wulkim wubjerku tunjo pola

W. Häckera
na žitnej h̄az̄y 7.

Spewarske

herbſke a němske, do komptu a lože
swjasane,

protoſki

wschę druzinow,

kmotſſjaze liſty,

kwetki

sa wopomnjeniske knihy
w wulkim wubjerku i ſaſopſcheda-
wanju kopyento h̄ijo po 2 np.,
kožane ruczne toſche

a
koſry

po najtuniszych placzisnach poruczata
tħihiwjaſatnja a papierowy ſtaſad

J. Nowaka

na mjažkowym torhōſceju 13.

Gumijowe ſtejaze

thornarje,

gumijowe ſhibnjene

thornarje,

gumijowe manschety,

gumijowe ſhemisety

poruczataj

A. & W. Neuhahn

4 na herbſkej h̄az̄y 4.

Nowosc!

Khmane sa puczowanje,
hōntwu atd.

Dybsacjne ſapaladla

i wjerczitym mechanizmom,
i kotrymž ho wono pshci 1/4
wobwjetnjenjom woczini a
i dobom ſapali.

Placzisna 1 mt.

A. & W. Neuhahn

4 na herbſkej h̄az̄y 4.

Turkowske kłowki
na najlepsze drukiny porucza
Moritz Mjeerwa
pschi mjałowym torhoszczu.
Destilacija snatich dobrzych likerow
po starech tunich placzisnach.

Ssle,
schlipky,
krawath,
tylowe knesle,
schemisetowe knesle,
manschetowe knesle
w wulkim wubjerku poruczataj

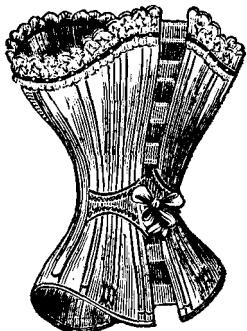
A. & W. Neuhausn
4 na herbskiej haży 4

Jan Jurij Pahn
na torhoszczu podla kłowneje
straže
porucza

szwoj wulki skład
mantlow, żaketow, paletotow, pjeslow
s najlepszych tkaninow jako
s Nachsenko dusbłowej
czechaneho pschedzena, jidy a
wolmjaneho plescha
w 8 wschelakich wulkosczach
derje seschitych a bjes poroka
kbedzacych
po woprawdze wyrabnje tunich
placzisnach.

Wolmjane kłaph
hizo po 75 np.
chenillowe rubisheja
hizo po 1 ml. 50 np.,
khornarje na ramjeni
hizo po 75 np.,
płyschowe mush
po 40 np.,
pjelzowe mush
po 1 ml. 75 np.
Dale poruczam tunjo rukajy,
schtrumpy, schtrykowane flane-
lowekholowy, hukniczki, i jessiki,
jidzane a wolmjane rubisheja
wokolo schije.

Leopold Posner
w Budyschinje.
na bohatej haży 17

Schtalh,
muzaze krawath,
pschedloshlik
s khornarjom a bjes njeho,
gumijowe schath,
bile
porucza

M. Walther
10 na bohatej haży 10.

J. G. Leuner

dwoński rjemjenjer a szedlarski mischtr
w Budyschinje

porucza swoje jako solidne a rjane snate wubjekti:
kućzowcho grata s rukowanjom sa dobre kledzenje,
grat sa dwojny pschah s czornymi wobblami po 115 ml.,
= = = = s małivnymi nowosłebornymi wobblami po 115 ml.,
= = = hospodarski lohet a ejezki pschah po 100—45 ml.
keda, jesdyn grat, hródznu potriebu a kshudn (pojce)
w wulkim wubjerku po tunich placzisnach.

Najwjetshi skład

wolmjanich konjazich pschikryhow
po wszelkich wulkosczach a placzisnach.

Ratarjez.

W mojim tamnischim składze poruczam pöbla
kamjentneho a czechego wuhla,
dobre czechke rjane wotrubu,
drobnuy mlethy mäjkowy schtrót

Dürrenbergsku jedznu a skótnu ſel
w stajne czerstwej tworze.

A. Lorenz w Ratarjezach.

Tom je teho runja wubjerny bjeszimizowy kolmas a maschiniski
wolij po wjetshich a mijenskich dzelbach dostacj.

Wulki khosejowy skład Th. Grumbta

w kupniyu na swonkownej lawskiej haży
porucza
szary khosej punt po 110, 115, 120 hacz 170 np.,
paleny khosej „ „ 140, 150, 160, 180 a 200 np.
w snatym najlepschim kłodze.

Moi wulkitny skład

filzowych klobukow,

zylindrowych, kontwjeteskich a dżerzazich klobukow,
muzaze klobuki hizo po 2 ml.,
holiczaze klobuki po 1 ml.,

męzow

trażne węzy sa muzsrich a hólzow,

filzowe stupnje a tofle,

najlepschi w tym wobstejazh wudżelt, poruczam pschi potriebje dobrocziwemu wobledżbowaniu.
Zara tunje placzisn pschi sprawnym požlujenju.

Hugo Lehmann na bohatej haży 22
pöbla kosezenza i winowej kiczi.

Najtunisho pschedawam saho w tu khwili
muzaze a holiczaze symske nadwob-
leče, khézorske mantle, pjesle a wob-
lečenja, kaž tež žonjaze a holczače
symske paletoty, pjesle, kukujane a
płyschowe pjesle a trikotowe taille.
Hoborski wubjerk, najwjetshi rospśchedawanie
w Budyschinje.

Wulki skład szulna a szam szne krawstwo.

C. F. Kloss Jan Ota Preuž
pschichodny syn
na jutnej haży 4.

Szwoj wulki skład kožow a pjelzowych
tworow dobrocziwemu wobledżbowaniu poruczam

Heinrich Lange

9 pschi žitnych wilach 9.

Węzy, po mérje skasane, zo najlepje szczelaſu, wobzehje poruczam
swoje tunje pjelzowe kože bjes molow.

Szwoj wulkitny skład hotoweje muzazeje drasty, jako
khoslow, woblečenjow, pjeslow, swierschnikow, khézor-
skich mantlow, kaž tež najnowsche tkanin i sechiczu drasty
sa pschedstejazu nashmu a synu dobrocziwemu wobledżbowaniu
poruczam. Pschi najlepschim dżele pschezo najtunisho placzisny.

Louis Gadt, krawski mischtr
w kupniyu pschi kłownym torhoszczu.

Symske swierschniki
muzaze kukanje a kholow hzo s nowa barbja a kaž nowe
pschihotuja

w W. Kellingez barbjerii.

Vojewenie.

Letniški našinski hermant ſo dženka ſobotu 7. novembra ſopocnje.

W Budyschinje, 30. oktobra 1891.

Měſchczanska rada.
Kneubler, měſchczanosta.

Nalutowanja a wupožetnja ſa Khrósczansku woſadu.

Dofałoženska ſhromadžisna budžetna ſumrak 10. novembra wjedzor w ſhesczis. Dofitzy, kij ſu ſo 28. oktobra jako ſobuſtaw ſa piſali, kaž tež druſy, kij to hiſhce ſhzedza, ſo najpodwołniſčo pſche proſchuſa. Nakhwilny wubjerk.

Budyschin

Budyschin

Restaurant bursowa hala

po czechem ſerbam w Budyschinje a woſolneczi najnaležniſčo porucza.

Czople a ſymne jēđe, wobjed po tunjej placzisne, ff. Mnichowſke piwo $\frac{1}{2}$ litra po 20 np., ff. Pilsenske $\frac{1}{2}$ litra po 15 np., wubjerne dobre piwo ſ Draždansko-Plawenskeje měſchczanskeje piwařne, cziste dobre wina, grog, punch, mjaſhowu juſčku, kheſej atd.

Šhromadžisze ſa tydženſki wičny woſlhad ſa ratarjow a wiſlowarjow.

Tydženſki wičny džen je czople picze a jēđe hiſo rano w 6 hodzach doſtačz a je pſchezo ſa czopku ſtu poſtarane; najnowiſche wične a bursowe powiſcze ſu wupožogene.

S poczeczowanjom

J. E. Zimmermann.

Herman je wulki ſpěwohrajay konzert wot Rückeroheho towarzſtwia ſ Draždjan.

Czechem ſerbam ſo ſwiedzenju dawa, ſo je historiſli wuměliſti kabinet woſlowych ſigurov, kotryž je ſo poſledni hermant tak lubik a ſo wot wjele tyhoz woſbow wopytał, na hermant ſaſo pſchiſtej. W nim je bjes druhim widzecz: čerpjenje Jeſom Khrysta po Oberammergauskich paſion-ſkikh hrach, kotrež ſo w runje tak doſtojnych kaž jimažy grupach poſtaſuje a starym kaž młodym w trajnym wopomnjenju woſtanje. Saczijcze njeſapomnithy woſtanje. Tak

Bože wotkasanje. Jeſuſ ſkiſiſ ujeſy.

Ahasverus, wečny žid, kij 18 ſtow lét podarmo ſmiercę pſtajo woſoko bludži. Poſozenje Jeſuſkowego čela do rowa. Stawanje Jeſom Khrysta ſ morwych. Khrystuſhove k ujeſju ſpitcej atd. Pamj. Pius IX. Pamj. Leo XIII. S čaza reformazije: Dr. Marezin Luther, Melanchthon, Pommeranus a Cruziger pſchi wukladowanju ſwiatelio pízma. — Jan Huſ. — Calvin. — Leberecht Uhlig.

W wubawańi „Serblskich Nowin” je ſa 25 np. doſtačz:

Pſchedzenak.

Prothka ſa Serbow
na pſchedupne ſeo

1892.

Pſchedawańja starých węzow
na minſcie Juliusa Bächmanna na minſcie
haſy 7 porucza nowe ſetnje mězy po 50 np., ſymske mězy po 1 ml. 50 np., noſchene ſymske ſwjerſhniſki, ſhkornje, ſtupnje, jeſesne kħaſle a roky, wiſaze lampy atd. po tunic placzisnach.

Julius Bächmann, awkzijonator.

Derje ſhveziany ſymski ſwjerſhnik je na pſchedan na jerjowej haſy 19, II.

Bukeč. serbske tow.

změje jutře njedželu 8. novembra ſwoje posedzenje. Přednošk k. wučerja Suſki z Wujezda. Za- počatku popoldnu w 4 hodz.

Předsydſtwo.

Woliſ

þrijedu 18. novembra a ſlědowaze dny biſu. A. Nagel,

mlynski miſchtr w Skyczinje.

Wotročko w a džowki pſchi wypožek ſwójbu a woložach pſta knježi dwór w Pschiwczach.

Na Delnjokinjanski knježi dwór ſo ſwiedzene ſtarschi, róny muž jako woſladač woſow pſta.

Wytam hnydom hylneho wučobunika Pawoł Domiſhla, rěniſki miſchtr na ſchuleſtej haſy.

Stupnje a kij ſu ſo pola ſubjekz namakale. Saſo doſtačz w Mjeſchzach cihlo 25.

Grudženymaj ſtarschimaj

Augustej Koczy, želesniczemu dohlađowarzej pola ſenkez,

a jeho mandželskej Hanje pſchi njenadžithy ſemrjeczu jeju 3 džeczi Emila, Pawoła a Marthy

Piwaſki bětnat ſo pſta.

Róny piwaſki bětnat ſo pſta w Prečezčanskej piwařni.

Wytam ſkótnu hoſpoſu, domſle a hródzne džowki, rónych poſončzow, woložach, dželaczeſte ſwójby. Spannowa na malej bratrowſkej haſy.

Wotročlow, ſkrenkow, rónych poſončzow, ſtrážnikow, dželaczeſte ſwójby, domſle a hródzne džowki pſta Hejnoldowa na wypožek ſwójby.

Dželaczeſte ſwójbu a woložach pſta knježi dwór w Pschiwczach.

Na Delnjokinjanski knježi dwór ſo ſwiedzene ſtarschi, róny muž jako woſladač woſow pſta.

Wytam hnydom hylneho wučobunika Pawoł Domiſhla, rěniſki miſchtr na ſchuleſtej haſy.

Stupnje a kij ſu ſo pola ſubjekz namakale. Saſo doſtačz w Mjeſchzach cihlo 25.

Grudženymaj ſtarschimaj

Augustej Koczy, želesniczemu dohlađowarzej pola ſenkez,

a jeho mandželskej Hanje pſchi njenadžithy ſemrjeczu jeju 3 džeczi Emila, Pawoła a Marthy

19. a 25. oktobra 1891.

Ola czeho ſtudnie žarujetaj. Wo džeczi, kij wam wumrieju? Woženje daž jím njenižetaj. Štož pſches ſmierz ſaſnu doſtaču. O ſbóžny, fožoz dom wola. Nasz ſbóžnik w ranju ſiwienna; Hdyž dželcza czeło dže do rowa, ſo dudy njebo ſiwienna.

Bóh daril je wam lube džeczi. We žohnowanym mandželstvi. Kaž rjane róžiczi tu w ſwéczi. Wsche roſejechu wam ſ radolci. Kaž róžovy pjenec husto ſiwiene. Tu, před' hač rjane ſaſne, Tak daž wjele džeczi minje. We ſaſném časzu ſiwienna.

Tak njenadžizy ſtupil běſche ſo wam ſmierzny jandzel do domu; Ach, hnydom ſapſhjal wón běſche. Dwej ſynew waj ſenjym dnu. Wsche khorac, koraž ſyfna běſche. A jeniczi džen traſeje. Tón ſtarci ſchtrici lěta běſche. Tón malohci dwe, hdyž wotwiedze.

Hdyž tutej ſirowu pſchedowdiſce ſo džecimi, kij tu ſtarci ſu. Gno khoru w domje woſtajicze. Tu džowku, nětko najmlodžiu. A ſa tsi dnu tež wona džeczi. Sa braſitomaj ſiwieta, Hdyž ſiwo ſiwienna drie běſche. Na džewječ ſet tu pſchedinekla.

Se ſtudobu ſtaj pſchedowdiſce ſo džeciu džowku do rowa, Wój ſtaj ſu jara lubowatou, Žu ſbóžni hische ſubſhu ma. O neprajce, ſo ſu wam wſate, Ně, wone ſu Wam ſhowane, Wdž ſbóžne junu ſaſ' Wam date, Štož cžini Bóh, wjeho dobre je.

Kak ſe jbožnymi ſtowſhene ſu nětko Waju džecjalca; Žandželſtu vychu woſležene ſu w ujeſju pola ſbóžniſki. O wěrtaj, ſo je ſož jím panuj Ma město krahne, wjeſele, Hdyž je je ſbóžni ſebe cžaňu. Duž kħaſle ſiwienna mjenno āneſewe!

Podak w luboſczi ſ. P.

Gruſt Löhner, drog. w Glogawje.

(Pſches ſ. P.)

(K temu čiſlu pſchiloha.)

Pschiloha i číslu 45 Serbskich Nowin.

Sobota 7. novembra 1891.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskej žyrlwi budje juſſie njedželu rano w 7 hodžinach němſta spowiedź, dopoſdňa $\frac{1}{2}$ godzin němſte a w 10 godžinach ſerbske predowanie.

Werowanl:

W Michałskej žyrlwi: Julius Bohuwer Hermann Bartusch, korbac na Židowje, s Mariju Selmu Illgerez tam.

W Katholſkej žyrlwi: Wjazław Čelikovský, krawz, s Hanu rodž. Merečinez. — Jan Schiman (mjen. Rychtač), dželacjer, s Hanu rodž. Winklerem s Kulowa.

Křečni:

W Michałskej žyrlwi: Max, Handrija Scholc, fabrikarja na Židowje, s. — Bruno Hermann, Jurja Hugo Natusha, khežera a pjetatſkeho michtra na Židowje, s. — Anna, Jana Wyrugacza, fabrikarja na Židowje, s. — Anna Maria, Augusta Mišnara, magazinskeho dželacjerja na Židowje, dž. — Emma Hilda, Jana Ernsta Krebsa, gramticha w Dobruschi, dž.

W Katholſkej žyrlwi: Jan Max, Josefa Düringa, schtrykarja, s. — Hanža, Miltawsha Wolenska, dželacjerja, dž. — Wanda Rosa Mariana, Ottý Thiemann, režnika, dž.

Zemrječi:

Dňei 29. oktobra: Karolina Gertruda, njemandž. dž. na Židowje, 7 měſazow 1 džen. — Anna Ella Gertruda, Jana Ernsta Krebsa, gramticha w Dobruschi, dž., 7 let 6 měſazow 18 dnjow. — 30. Eduard Niſcha, privatius, 64 let 2 měſazaj 11 dnjow. — 31. Martha Milda, njemandž. dž. na Židowje, 1 měſaz 10 dnjow. — 1. novembra: Emma Emilija, njemandž. dž. w Nadžanezach, 6 měſazow 3 dny. — 3. Anna Rjenczej, njebo Ernsta Körle Pomhajboha Winklera, dželacjerja w Bokrancižach, wudowa w Čelanach, 64 let 11 měſazow 12 dnjow.

Šlaczisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje.	W Budyschinje				W Lubiju			
	30. oktobra 1891		5. novembra 1891		wot		hacž	
	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.
Pšcheniza	běla				11	76	12	35
	žolta				11	94	12	6
Rožka			11	87	12	6	11	53
Jecimieni			8	21	8	79	8	13
Borob			7	70	7	90	7	40
Hroch	50 kilogr.		8	89	11	11	10	28
Woda			7	50	8	6	7	22
Zahly			16	50	19	50	14	50
Hedvichla			18	50	19	—	17	50
Berny			3	—	3	70	3	—
Butra	1 kilogr.		2	20	2	40	2	—
Hidemirčna muſa	50		14	—	21	—	—	—
Ržana muſa	50		14	—	19	—	—	—
Szyno	50		2	40	2	70	2	10
Sz'oma	600		17	—	20	—	17	—
Pri řata 726 ščutu, ščutka			2	—	11	—	—	—
Pšchenicne wotrubky			6	25	6	50	—	—
Ržane wotrubky			7	—	8	25	—	—

Na buchu w Budyschinje pšcheniza (běla) wot 11 hr. 76 np. hacž 12 hr. 21 np., pšcheniza (žolta) wot 11 hr. 76 np. hacž 11 hr. 91 np., rožka wot 12 hr. — np. hacž 12 hr. 20 np., jecimieni wot 8 hr. 50 np. hacž 8 hr. 75 np., woda wot 7 hr. 75 np. hacž 7 hr. 90 np.

Drajdžanske mjaſhove placisny: Šowjada 1. družiny 66—72 ml., 2. družiny 60—63, 3. družiny 25 po 100 puntach rěneje wahi. Dobre kraje ſwinie 57—60 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 48—60 np., 2. družiny 28—38 np. po punceže rěneje wahi.

Wjedro w Londonje 7. novembra: Deſcežilkoje.

Fabrika plokanſkich a žimazých maſchinow

w Budyschinje na Nowoſalzſkej droſh číſlo 30.

Čeſćenym ſerbam porucžam ſwoje ſnate najlepſe maschin a ſa jich hōdnoscž dolhe lēta rukuju. Plokanje na pruhu pſched kupjenjom ſo rad dowoli a je pola mje ſhonicz, ſchtó w wołownoſci je ſebi moje maschin hido kupiſ. Porjedzenje plokanſkich a žimazých maschinow, kaž tež poczehnjenje walzow s gumijom derje a tunjo wołstaram.

A. Flammiger.

Wolmjane ſchtrykovanske pſchedzeno, barchent a koſchlam

ſa muſkich a žónſte,

Hontwe ſte Laz y,

ſchtrykovane a walkowane

Soli a ſchtrympy,

Pjasečzowe rukajzy,

Barchentowe a lamowe rubiſhczá,

židzane a wolmjane

Rubiſhczá na hlowu, wokoło ſhije a žiwota,

Kapoth, kappy, mežy,

Džeczaze ſukniczki a pjesliki,

teho runja

Korſety, ſchaltly a ſchórzuchi

porucžam po twjerdych ale tunich placisnach

Bruno Schulze

pschi žitnyh wiſak 8.

Čistowolmjane čorne drastne tkaniñy wožebne nowoſeže

porucžam w wulkim wubjerku po tunich placisnach.

Alphons Schauseil.

Emma ſwidowjena Horwerkowa

porucžam plyſhové pjesle, ſetnje pjesle, zanki, modne žakety, deſcežne mantle, trikotowe taſſe w wulkim wubjerku po tunich placisnach.

Poſluženje w němſkej a ſerbskej ręči
w Budyschinje na hlownym torhoſhczu 5.

Dospolne wypſchedawanie dla pſchestacža mojego krawſta.

Šzym ſo roſhuzgi, ſe ſwojim krawſtowm, pſched 24 ſe-
tami ſaloženym, w kotrymž ſo ſymske ſwjetſhnikи, r užaza'
a hōlcjaza draſta, khežorske mantle a pjesle dželaju, tak
rukue hacž možno ſaſtač a teho dla po kōdej móznej placisnje
pſchedawam. Wožebje porucžam ſymske ſwjetſhnikи hido
po 8 ml.

S poczehnjenjom

P. Baruch pschi bohatych wrotach.

Franz Marschner

čaſznitāt w Budyschinje

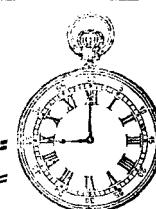
cžo. 9 na bohatej hahy cžo. 9

ſwoj ſklad čaſznitow a čaſh-
nitowych rječasow dobrosi-
wemu ſwobedzbowanju porucža.

Hódna twora. Piſomne rukowanje. Tunje placisny.

Porjedzenje dobre a tunje.

Pſchispomnjenje: Něču ſerbski.

Richard Neumann

porucza hýry a paleny

Phoſej

w najwjetšim wubjerku a najlepšej dobroſeſi po najtunisich placzisnach.

Pſci wotewſaczu wjetſich dželbow ſo pomernje niſche placzisn woblicza.

Tunje

žigar y

kupowanske žorlo ſa ſaſopſchedawajrjow,

tyfaz hýgo po 20 ml.

porucza

Richard Neumann

na ſnatskownej lawſkej haſy čzo. 6 filiala na bohatej haſy čzo. 28.

Czorne

židzane tkaniny

w ſnatnych derje ſo noſchazyh družinach,

piſane

židzane tkaniny

w najbohatschim wubjerku barbow

porucza

po jara tunich placzisnach

Jan Jurij Pahn

na torhoſchežu pſci hlownej ſtraži.

Ginzel a Ritscher

6 na wulkej bratrowskej haſy 6 poruczataj hwój wulki wubjerk

Phoſeja

paleneho a njenaleneho w jenož derje ſkłodzajzych družinach,

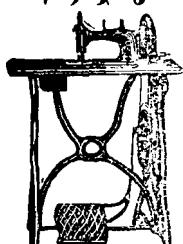
zokor

drobny, ſompowy a w klobuках,

ſyruv

najtunischi a najdrožzhi kaž tež wſchē družiny warjenjow dobrocžiwemu wobledžbowanju.

Wyskorkufata
ſchijaza maschine

Biesolda a Lücki je najlepſcha a najtunischa ſa ſwójsbu a rjemjeſlinneſte dželo. Sa jeje hōdnoſč doſke lěta rukuju.

Schijaze maschine wſchē družinow po wote mnje wuporjedzeja. Strykowansle maschine po fabriſſich placzisnach pſchedawam.

Richard Otto,
mechanik na hornečteſtej haſy 18.

Symske paletoty

w pſchihodnych faſonach, hýgo po $7\frac{1}{2}$ ml., porucza

Alphons Schauseil.

Destilazijsa Adolfa Rämscha

w Budyschinje na butrowych wifach

porucza ſwoje dobre dwójne likery jako rózowy, hontwierski, khějorski, ſelowy a herſlizowy liker, kaž tež derje čiſczeny palenj preñeje a druheje družiny, wopravdžite winowe kížalo, kížalowy ſprit a plodowe kížalo w bleschach a po měře. — Naturſku kížimjeſzku liter po 40 np. — Tele likery ſo jich dobrotoſt dla kwaſam, kſchcziſnam atd. poruczeja.

Destilazijsa Ad. Rämscha wot ſéta 1868 wobſteji.

Flanel a lama,

pollama,

barchent k koſchlam

w wulkim wubjerku po tunich placzisnach pola

W. Häckera na žitnej haſy 7

woſebite kſlamy ſa woſmiane twory.

Najtunische, najnowſche a najtrajniſche ſu Henochez ujedželske rukawate lažy.

Dofſacž pola

C. O. Henocha

w Budyschinje na róžku hlowneho torhoſcheža a bohateje haſy.

Najwjetſchi ſklađ dwójzyſcherokeho

lama

w modnych muſtrach starý kóhež po 60 np. haſz do 2 ml.,

pluſch

po pjeſlam starý kóhež hýgo po 1 ml. 30 np.,

Frymer

po wobſadženju starý kóhež hýgo po 1 ml.,

tkaniny k ſuknjam $\frac{6}{4}$ ſcheroke, kóhež po 30 haſz 50 np.,

barchent k koſchlam kóhež po 16, 20, 25, 30 np.,

w wulkim wubjerku porucza

Alphons Schauseil.

Hermann Darschau w Budyschinje

fabrika ſchtrypowych tworow i wowečeje woſmih

čiſlo 1 na ſchuleckej haſy čiſlo 1

w ſymfemmu čaſzej ſwoj dawno jako doby ſnaty wulki ſklađ ſchtrypowych ſchtrypowych tworow, ſchtrypowaných jakow, wulki wubjerk rukajzatyh laſow w najtunischi hóz po najlepſchej čiſtowoſmianej barbunepuſchętej tworje a w rjanyh muſtrach porucza.

Najlepſchi a najwjetſchi wubjerk ſchtrypowanego pſchedzena wſchē barbow.

Najhōdnischa twora! Najtunische placzisny!

Koſaze kože

ſaječe, ſaniklowe a wſchē druhe družiny kyrych kožow kupuje po najwyschich placzisnach

Gustav Naude

na garbaſkej haſy 16.

S dobom porucžam ſwoj bohacze wuhotowaný ſklađ kožuchowych kožow bjes mosow po najtunisich placzisnach.

Strowe kruſhenjowe drjewo ſ najmjeſča 6 zolow tolſte na cęzlinim kónzu, kupuje po najwyschich placzisnach mechanika pſchadownja w Gajnizach.

Mloko

w najwjetſchich a najmjeſčich dželbach po najwyschich placzisnje ſtajne kupuje

parna mlokačia Otty Eversa w Małych Debkezech.

Mužaze ſkujuje, kholowý, lažy atd. ſo ſ njenepuſchętymi barbam i nowa barbja a kaž nowe hotowjeſa

w B. Kellingez barbieńi w Budyschinje pſci žitných wifach.

Symske žakety

w rjanyh faſonach, hýgo po 5 ml., porucza

Alphons Schauseil.

Hamburgsko-amerikanske lódźtowe akzijowe towarſtvo.

Expreſzna

a poſtla parolodžna jéſba

i Hamburga do New-Yorka

w Southamptone pſchijedzaja.

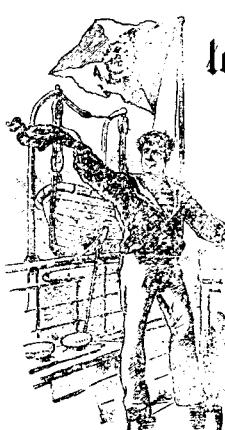
Jéſba po morju traje něhdžé

6—7 dnjow.

No. 840.

Pódlia teho porjadna parolodžna jéſba i Hamburga d. Baltimory, i Hamb. d. Wjerz. Indiskeje, i Praſiſteje, i Hamburga do Havanny, i La Plata, i Hamburga do Mexika.

Dalsche wukasianje dawa Carl Meisel w Budyschinje.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kóždu sobotu.
— Stwórlétna předplata w wudawařni 80 np. a na
němskich póstach 1 mk.,
z přinjesenjom do domu
1 mk. 15 np. — Kóžde
číslo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Číslo 46. Číslo Smoler jec knihicíšceřne w mačičnym domje w Budyšinje.

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawařni "Serb.
Now." (na róžku zwonk-
nejé lawskej hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štvortk hać do
7 h. wječor wotedać.

Sobotu 14. novembra 1891.

Lětnik 50.

Swětne podawki.

Němske khejzorstwo. Noslicjenje sa němske wójsko na lěto 1892 je ho hýzo němskej swjaſtowej radze pschedpožilo. Porjadne běžne wudawki su w nim wo 6 millionow hrivnow powyschene, wóſebje dla sfroženja zyrob. K wurjadnym wudawkam ho 63 millionow žada, kotrež ho hłownje na sawiedzenje jednotnych kanonskich kulek, na samenjenje laſettow, munizijonskich wosow a s džela tež kanonskich rokow nałożo.

— Sakski krajny ſejm je ho pjak pschedpožilu wot Ježo Majestosce krala Alberta s trónskej rěčju wotewrit. Sa přenjeho pschedpoždu druhéje komory su dwórskeho radziecza Aclermann, sa město- pschedpoždu dr. Georgia s Lipska wuswolili.

— Khejzor Wylem je ho na hońtwu do Ležlingen podał, hdyž ho tež sakski kral, prynz Jurij a druhý němszhy wjerchojo wocząkuja.

— Pólske nowiny chzedač wjedzcz, so je Khejzor poruczík, so komisja, kotrež pólske ſemjanske kule kupuje, nježmě w pschedpoždu s njeſcheczelkimi wotpohladami pschedciwo Polakam ſkutkowac.

— W wojetskich brónjetních w Spandawje ho na dobo ſaſo živje džela. Wot poſlednjeho nařečja bě ho wjèle tyžoz dželaczerjow pschedciwo, dokelž ſa nich žanebo džela wjazy njež. S tym je ho na dobo pschedeni. Wschědne ho po pschedciwi wójskowego ministra w Spandawskej brónjetni ſaſo dželaczerjo pschedtajeja. W laboratoriju, w kotrymž ho kanonske kule dželaju, dželonki čas wchědne 14 hodzin traje. Tež w tſelbařni a w pólverniku je žive hibanje, teho runja ho w lijetni kanonow w noz̄ a wo dny džela.

— Po roſprawje wo ſylnosczi němskeho ſtejazeho wójska, swjaſtowej radze podatej, budže wone w lécze 1892/93 s 20,524 offizierow, 486,983 mužtow, 1837 wojetskich lekarjow, 893 wuplaczetſkich mischtrow, 559 konjazich lekarjow, 855 tſelbarjow, 93 heďlarjow a 93,750 ſlužbnych koni wobſtač.

— Aluminiun ho metal mjenuje, kiz je na ſlebro podobne; wón je běly a njeſerawi, tola je lóhſki hać ſlebro a ho ſlepje wobdželac̄ dawa. Aluminiun ho w hlinje namala, tola niz kaž ſlebro a ſloto w twjerdyh kruhach, ale doſpolnje roſpuschczony, a dyrbí ho haſle na wobcęzne waschnje wudobyč. W Pittsburgu w Amerizy ſtej dwē fabriky, kotrež aluminiun dželat. Pola tuteju je němske knježerſtvo pólne blesche, patronowe toſche a tornistrowe ſaſadki ſkaſalo. S trjebanjem aluminiowej nadobý dyrbí ho czeja, kotrež dyrbí woſak njež, polóžic̄. K wuwiedzenju ſkaſanki němskeho knježerſtwa budže pječja 500 tunow aluminijske trjeba.

— Časopis "Němski mlyn" pod napiſmom „Žitne lichowanje“ piſche: S Duisburga nam jedyn čitat ſcěhovaze piſche: „Kaž s wěſteho žórla wěm, leži w tu khwili w Rotterdamje 100 lóžow je žitom naſkladzenych, kotrež ho wot žitnych lichowarjow naſad džerža. Wobſedžerjam tamnych lóžow ho po wójskoci lóžow wchědne 60 abo 70 hrivnow leženskeho pjenjeſa płaczi. So móhl ſebi člowieck myſlīc̄, kajke hoborske hremady žita ho na tajke waschnje wot němskich wilow wobdžeruju, dyrbí ho wopomnic̄, so ſu bjes tutym lóžemi ſteſne wlečzaze čolomy, kotrež wjazy hać 20,000 zentnarjow njež. Wěrnoſc̄ tejele powjescze mječe ſebi wot kóždeho rheinſkeho lóžniča wobſedžic̄ dac̄.“ Kóždy, kiz žitne wilowatſtwo ſnaje, derje wě, so niz žitne zlo, ale ſo žitni wilowarjo žitne płacziſny hvrje čerja, a ſo dyrbí lud kheſl droho płacziſny, so bychu ſebi egi ſwoju móžen pjeſnili. Prjedy abo poſdzischo budže knježerſtwo na někajke waschnje tutemu hanibnemu lichowanju kónz cžinic̄ dyrbjec̄.

Awſtrija. W Winje ho wot ſańdženeho tydženja delegacije, kaž ho wubjerk awſtriskeho a wuherskeho ſejma mjenuje, ſkhabžu, ſo bychu wo naležnosćach, niz jenož Awſtrisku, ale tež Wuhersku naſtupazych, na pschedkach wo wudawkach ſa awſtrisko-wuherske wójsko, radu ſkadowali. Pschi thchle jednansach ſo njehodži ſminuc̄, po drobnje politiske wobſtejnoscze europiſkých wulkomožow roſpominac̄. Lětža bjes wotpohlanzami wěſta njedowěra do ſakhowanja měrneho čaſha knježi. Richto ſo njeda ſmylic̄ ſ wukladowanjemi italskeho ministra Ruidinia wo měrje, na wopak bojosc̄ naſtawa, ſ kotrež ho pschedpoždej napsheczo hlada. Pschediſwarzow trojſwjaſka je Ruidinowa rěč malo ſpokojila. W nich je ſtrach ſhubzila, ſo Italska ſa nowe ministerſtwo njeje ſa Němsku a Awſtrisku tak ſpuschczomna jako ſa bywſkeho ministra Erripia, a ſo wona w roſzudnym čaſhu njeby ſwoje ſkulky dopjelnila a ho ſ Franzowskej kloniky. Bojosc̄ a nje- wětſoc̄ powjetc̄a hifchcze pschedpoždene pucžowanje rufſkeho ministra Giersa do Pariza, dla kotrehož ho ſtrahuja, ſo njebudže ſamý wopyt ſdwórlivoſcze, ale wyžožy wažny politiski podawk. Niz jenož ſtajne powyschene wudawkow ſa wójska a poſkraczoſaze brónjenje, ale tež čežka hospodaſka nusa, kotrež ſ Ruskej hać do najwječorniſkých europiſkých krajow ſaha, mōžnosć bliſkeje wójny ſpěchuje. Na politiku ſo wuſtejaze wobſobý njeſenja, ſo byſhtaj hlód a nusa ſwiaſkarjej měra bylaſ. Bjes pólskimi wotpohlanzami ſo na ſakkadze ſamjnych powjesczow ſ rufſkej Pólskej wobkručza, ſo Ruſha ſtajne ſwoje wójsko ſ wječorej poſtuwa a ſo ho ſyč ſuſkich garniſonow pschi rufſko-awſtriskich mjeſach pschedgo bóle hufczi. Wulku ſtyſknivoſc̄ je tež wubudžilo, ſo zar na dompužu ſ Danskeje w Barlinje ſaſtač njeje a ſo ſetkanja ſ němskim khejzorom ſe ſamyſkom ſminul. Pschediſze nětko na ſjawne, ſo ſam Giers wotpohladu ſwojeho knježerja ſnał njeje a ſo je ho do Barlina w nadziji hotowaſ, ſo tam pschedzo zar na pschediſze. Najlepje Giers zarowe ſmyſlenje poſudžuje, hdyž w roſmořvjenju ſ dopiſowarjom jenych amerikanskich nowin proji, ſo zar wžnosć ſo ſobuſtukowanje Franzowskej kladze. Njeje tež bjes wosnama, ſo ho Ruska pschi expedicji europiſkých wójskowych lóžow pschedciwo Chinje njeſwobdželi, kotrež chzedač město Schanghai a wulin řeky Woſunga wobhadičz. Maja ſa to, ſo ho Ruska do wójny ſ Chinu ſaſhmatac̄ nochze, hdyž ſwoje zyłe wójsko w Europej trjeba. ſsam awſtriski khejzor w ſwojim wotmořvjenju na naręci presidentow delegacijow pschedidawa, ſo ſtrachi politiskeho poſoženja Europy wotſtronjene njeſku a ſo njeje mōžno bylo, powschitowne wójske brónjenje ſaſtaſic̄. Wón tež nadziju njeupraji, ſo ho to w pschedpoždu ſtanje, a ſo ſ pschedciwom ſpokoj, ſo móhl ras ſwojim ludam wjeſelu powjetc̄ ſchedpoždici, ſo ſu nětčiſke ſtarosće a czejkoty wohroženego měra ſwoj kónz namałake. Pschi taſtich czejkoty wuhlavach do pschedhoda wſhat ſo ſ wocžow pschedciwo nježmě, ſo awſtriske knježerſtvo ſ nowa wjèle millionow ſa poſkyljenje wójska žada. Duz je lóhko ſroſumic̄, czeho dla knježerſtwa nětčiſke wobſtejnoscze czeorne widži. Wone dyrbí ſ wójskym ſcherjenjom hroſheč, dokelž bychu ſo hewaſ delegacije ſpječzowale, hoborske pjenjeſne ſadanki ſa wójsko pschedwolic̄.

— Medaille, na czeſkej krajnej wuſtajených wudželene, ſměja jenož czeſke ſapiſmo. — Po wobſamkjenju Pražſkých měſtčanſkých wulkanožow budža pschedhodne wobnamjenjenja dróhow w Prahy jenož w czeſkej rěči.

Italska. Ministerſtowow pschedpoždu Ruidini je w Mailandze

snutskownu a swonkownu politiku Italskeje wobszwetli. Hłowny nadawek knieżerstwa w snutskowej polityce w pomjenšchenju statnego dolha wobsteji. W léeze 1879 italski statny dolh 10 millionow wucziniescze, wot teho czaža je ho wón njezmérne powjetšik a na wyżokoscž 485 millionow salésl. Stajnje rosczaze wudawki sa wójsko fu w prénim riedze na pschibéraniu dolha wina; duž tche knieżerstwo pschede wsciem tute pscheresac̄ a je w pschichodnym léeze wo poł sta millionow ponizic̄. Swjeshelaze je, so maja w Italskej nětko tež myſle, po pschikkadze Němiskeje wobstejnoscze dželaczerow se sawjedzeniom statnego sawjesczenja sa pschipad starobr a snyesboženja polepšic̄. Powshitkowne politike pomery Eropy Rudini w rózowych barbach widzi a mieni, so žaneje pschic̄iny k wójnje njeje. Wopryt ruskeho ministra Gierfa w Monza je europeiske ludy s czuczem merneje biesstrashnoscze napjelní. Wobkhad hjes Italskej a Franzowskej je s wéstym szczemom szczemienym był, kotryž pak je italske knieżerstwo po prózowalo wotstronicz. Rudini swoju ręcz s napomianjom sfonczi, so dyrbí ho Italska ſebi ſamej a ſwojemu kralej doweric̄, kotrehož złyk lud s luboſću a czesczowanjom wobdawa.

Besgiska. W belgiskim knieżerstwie fu wuklebili, so fu mnosy wyżozj ſaſtojnizy sa pjeneszcz czeczelakomnym ludzom rjady (ordeny) a titule wobstarali. Někotri s nich ſebi taiku ſlužbu s 25,000 francami ſaplačic̄ dachu. Kral Leopold, wo tym s biezmienitym liſtom powjescz doſtawſchi, njenadzizy do hłownego mesta Brūzella pschijedze a ſam ſandal pschepyta. Daž někotre nowinu piſzaju, je ho pschi tym wukopalo, so ho higo wjele lēt na njeħanbic̄iwe waſchne s rjadam a titulemi ſchachruje. Schtož je ſkłyscze, ho zyla czrjoda winowatych ſaſtojnów ſe ſlužby puſczezi.

Franzowska. Bjes franzowskim ludom pječa wulke roſhorjenje nad ſchkeredu knieži, s kotrejž weste pjeniezne ſjenoczenſtwu ruſli kredita s dobom twjerdoſcž Parizskeje burſy ſtchascz hladaju. Szczehnki tuteje czinoscze fu ho poſlednie dny czuczimie na Parizskej burſy poſkaſe. Sam zar je ho pječa jara džiwał, so, hac̄ runje je ruſka poženonka wózom króz pschepižana była, kurs rubla a ruſkich statnych papjerow ſtajnje ſpaduje. Zarej je po pječa k wjedzenju dało, so je to wuczinik manevrow židowſkich Parizskich a Barlinskich pjenieżnikow. Ruſki poſkłanž w Parizu, baron Mchrenheim, je pječa ſwojemu kniežerſtwu wosjewil, so je na ſpadowanju kurſa ruſkich statnych papjerow Parizski pjenieżnik Rethſhild wina, a so dyrbia ho roſbudne kroczele ſtač, so by ho finanznej wójnje kónz czinilo. Wotpiž tuteje roſprawy je Mohrenheim tež pječa franzowskemu ministrej ſwonkownych naležnoscžow Ribotej podał, na czož je Ribot s finanzyministrom Roubvierom radu ſkładował. Roubier je potom roſmolwu s Koſchildom mél, kotryž pak prejſeſte, so pscheczino Ruſkej njeſcheczelszj wuſtujuje.

— Dopyšowat jendželskich nowin „Times“, Oppert s Blowitz, je tele dny roſrczzenie s nehduskim franzowskim ministrom ſwonkownych naležnoscžow Flourensom mél, tiz je ho, kaž je ſnate, ſtajnje wo ruſko-franzowske ſjenoczenſtvo prózowal. Flourens praji, so je ho pjenia ważna kroczel k ſjenoczenſtwu pschi ſnatym puſzowanju koſkarſkich ministrów po europiſkych hłownych mestach ſtało. Wón, Flourens, je tehdby deputaziji to wotmowljenje dał, kotrež je zar połnje poſhwatal. Higo tehdby je k někajkemu wuczinjeniu pschischlo, ſo budžetaj ho w praschenjach, kotrež fame ſo ho pak Ruſku, pak Franzowsku wohroža, wobaj krajej bjes ſobu podpjerac̄. Wo tym, hac̄ je ho lětža piſomne wuczinjenie bjes Franzowskej a Ruſkej ſtało, móže jenož nětčiſki minister ſwonkownych naležnoscžow, Ribot, něſhto ſjewic̄. Hernal Flourens myſli, ſo budże Ruſka Franzowsku w Afrizi a Franzowska Ruſku w Afriſkej podpjerac̄.

Ružowska. Ssleborny kwaž zara a zaroweje je ho wutoru po zykiej Ruſkej hwyjeczil. Dary, kotrež fu ho pschi teſle pschiležnosczi ſkładowale, fu ſo s wjetſchego džela ſa dobroczelſke ſamery poſtajile. W Libadiji na Krimskiej poſkupje pschi czornym morju, hdzej zarowa ſwójba někole poſchepywa, ſo w tamniſciej zyrkwi Boža ſlužba wotbywasche, pschi kotrež bě zyla zarowa ſwójba ſy wyżokimi hosczenimi pschitomna. Wyſotimaj jubjelſtimaj mandželskomaj je ho wulka licžba adreſow, darow, pěñjow a hudybnych ſestajenjom poſhwiecza. W Franzowskej fu zarow ſleborny kwaž kaž hwyjedzeni ſwojego ſamžneneho wjetcha hwyjeczili. Cherbourgski měchęzanosta w injenje měchęzankeho ſaſtupjeſtwa telegram najpodwolniſtcheho ſbožopſchecza do Libadije poſkla. Pschi hwyjedzenſkej Božej ſlužbje w ruſkej zyrkwi w Parizu daschtaj ho preſident a kniežerſtwo ſaſtojnzy ſaſtupic̄.

— Komisija w ministerſtwje ſnuttſkownych naležnoscžow, kotraž ma židowske wobstejnoscze pschepytac̄, namjetuje, ſo by židam po zykiej Ruſkej ſaſaſko: 1. Sso pschi kniežerſtowych liſtrowankach wobdzelic̄; 2. spirituſ palic̄ a pschedawac̄, ſeli ſo dopokasane njeje, ſo

spirituſ ſa wukraj poſtajeny njeje, a 3. ſichowanie bjes wuměnjenja. Wjenewane ſakſnje ho tež na hschęzenych židow poczahuja, tola niz na džeczi, kotrež fu ho po hschęzenju starskich narodžile.

Amerika. Pscheczino preſidentej generalej Fonſecy, kiž je ho jako roſkaſowat wuwoſac̄ dał, je ho provinza Rio Grande do Sul poſběhnuła. Tale provinza je ſtiniza Braſilſkej a ſ wjetſha wot Němzow wobydlera, kotriž pječa, ſeli ſo je trjeba, ſami 50,000 muži wuhotuja a na wójnu poſtaſa.

Koſakowa žona.

Nad dalokej ſtepu lejeſche nőz. Woſrjedž morja wonjazych kwětlow a trawn ſtejeſche khezcic̄ka, ſ plotom wobhrodžena a hweſdne njebo na nju ſhadowasche.

W niſtej ſtimic̄zy ſ czornymi ſczeniami, kotrež běchu ſe ſwjeczatſami hwyjatych wudebjene, ſpashe Bacha na twjerdym ſehwje. Koſak Dorobjenko, jeje muž, bě ho hnydom, hdyz bě prěnja powjescz wo napadze ſurowych Tatarow pschischla, na bitwu podał. Na dobo wutorze něſhto młodu žonu ſe ſpanja, wona poſtoczi a ſluhaſche: bě ho do duri ſallepalv. Potom ſkyschesche lepje a jaſnje, klepaſhe ſo druhí króz; wona ſtaný a wotewri.

Wona ſtejeſche, rjapajo (hlobolo dychajo) koſakowy kón hjes jěſdneho. Bacha ſo ſtróži, ſnajſche džē tuto ſwérne ſloczo, tuteho ſpěchneho fura a myſlesche ſebi, ſo je Dorobjenko wěſcze morwy, hevat jeho tuto dobre ſtowrjenje ženje wopushegiſto njebe.

Wona ſeprie ſo na murju, ſkłocži ſebi ruzy do wečji a plakaſche. Tux ſloži ſ waſu ſhlowu na jeje ramjo, kaž by rjez chzuk, ſo psche ſwojego dobreho jěſdneho plaka. Koſakewa žona wobja hlowu ſwérneho pscheczela, potom wutre ſebi hylsy.

Hdy by muž, kotrehož tak horzo lubowasche, morwy był, dyrbjeſche wona hyscze jenu winowatoscž dopjelnic̄: wón njezmědzeſche rapakam do paſorow padnyež, ale jako dobrý hschęzijan we ſwjeczenej ſemi wtpočzowac̄. Bacha wróci ſo do khezli. Woblecze ſo ſwój koſuch, ſwaja ſe ſzorne wložy hromadu a pschepoſka ſo, hac̄ ſtej wobej pistoli hyscze nabitej; potom ſaleſe na konja a jehasche do teho kónza, do kotrehož bě Dorobjenko rano wotjehal.

Bě zyle cziguo na wulkej runinje; nicž ſo njeſibny, jeno zuni wěſtſic̄ poſhibowasche wyžoku tramu a naſdala ſtejeſche něſhto czorne, lež. Bacha leczeſche kaž ptac̄ik po wonjazej ſtepie hac̄ ſuhođnej wſy. Žow prajichu jej, ſo fu ſo Tatarojo wrózili a ſo fu wjiele popada a něſhto jathych ſobu wſali. Wona poczo ſaſo ſo nabijec̄.

Še ranju ſchadzeſche runje prěnje, hyscze blěde ſwětlo raňich ſerjow. Hdyz bě k koſakemu burſkemu dworej, kotryž běchu Tatarojo ſapuscžili, muhlaſa na dróſy prěni wopor woſowanja, mohamedana.

Potom ſpuscži wuſdu a kón džeſche na to přek ſches pola a hrjebie hac̄ na tamne městno, hdzej bě bitwieſka była. Wscha trawa ſkowotoko bě wot podkowow ſateptana, na ſemi ležachu czela. Bacha ſastaji konja, ſlēſe ſi njeho a da jemu ſamemu hyc̄.

Wona wobroči koſudeho morweho koſaka, kiž na wocžomaſ ſejeſche, a pytaſhe ſwojego mandželskeho, ale njenamaſa jeho. „To fu jeho ſajeli“, praji wona pschi ſebi a to ju ſtroschtowa. Wjes tym ſo dñiesche a wulke rapaki a druhe ptaki, kiž wokolo morwyh ſlētowachu, poſzachu ſo na ſwojej ſurowej hosczinje wokſhewjeſz a witachu ſkónzo, ſ wótrym ſtrajſnym hloſhom rapajo.

Na dobo ſarjehota fur ſ naſdala. Bě ſnabž ſwojego knieſa ſpōſnał? Bacha ſhwatasche k hustym ſerkam, hdzej kón, ſ wopuschu mózne machajo, ſtejeſche; wona ſehibowa haſki na hok a ſawola ſ hloſom ... ſeje mandželski tam ležesche ... ſnak ſe ſańdželenymaſ ſwocžomaſ a wſhón kravany.

Je morwy? — Wona ſo k njemu poſlaſtu, wobja jeho ſ rukoſmaj, ſběže jeho a ſawola: „Dorobjenko, mój luby, ſloty Dorobjenko!“

Ně, njebe hyscze ſymny, dyħasche hyscze. Wona wſa ſe ſedla palenzowu bleſchu, linu jemu někotre kapki na hubje a woſmacž jemu čolo. Skónčnje wotewri wón wocži a ſdyčmu ſ waſa.

Spěchne roſwlecze jemu pjeſl a koſchlu — haj, ſow bě rana — ſ hlebju koſta do leweho boka wutrobnja. Wona wumy ranu ſ palenzom, hyleče ſo ſwój pjeſl a wotrénu ſ teſakom rukawje wot ſwojeje koſchle, ſo by ranu ſawjaſala. Skónčnje da jemu picz; wón ſrěbnu krucze a ſadycnu ſ hlobola.

Bacha džerjeſche jeho w rukomaj a hladasche hwiſku na njeho — potom ſcžini ſebi hschęz a pomodli ſo ſ krótki.

„Cžujesz ſo doſcž hylsy, ſo móh ſ mojej pomožu na konja ſaleſcz?“ woprascha ſo ſa něſhto wokomikow koſaka.

Dorobjenko ſatſchaze ſ hlowu.

"Ně, þym pſche wjèle krewje ſhubil."

"Dha dyrbimoj jow wostacž, doniž ſaþo mozow nabyl njeþy."

"Mi ðze ho ſpacž", ſamórcza ranjeny.

Bacha połodzi jeho ſ waþa na trawu, da jemu ſwoj pſlaſtej pod hlowu, potom ſwaja ſonja pódla njeho ſa bréſyczku a džesche ranjenemu něchtio jéſcž a picž pytač.

Šlónzo ſpali ſmužitej žónſkej hlowu a tyl, tola njedžimacne ani na to a dokelž bě tež ſama hlowna a lacjna, njewostudzi ſo jej pytač. Pedarmo! Njenadeńdze ani kapki wody, ani ſchtoma, ani hleſki. Hizo bě ſo wſcheje nadžije ſdała, tu ſo na dobo pſched jeſe wočomaj dolina wotewri, ſ kotrejēz hlowna wón wuſtupowasche. Khwataſche tam hnydom dele a bě woſrjedž ſelenych kerlow, połnych czornych jahodow. Hnydom naſchęipa jich połnu falu a, runjej móžeſche lědma na nohomaj ſtač, bějeſche tola na měſtno, hdež Doroþjenko ležeshe.

Wón hiſhcze ſpaſche, wona ſydzje ſo pſchi nim, ale njeboltnu ſo jahodow, doniž wón njewotucži. Potom da jemu jéſcž a picž a hdyž bě ſo poſylnik, džesche ſ nowa wodu pytač, pſchetož paſenž bě ſkoro dobežał. Bě hizo nóż, ſo wona ſ koſalſkim ſonjom wrózgo pſchinidže, kotrejēz bě ſo pažo namakała, a ſ wulkej bleſchu paſenza, kotrejēz bě na morwym tatarſkim konju wuſlēdžila. Pſchiwaja ſonja, wobnowi ſawjaſy a ſydzje ſo potom k ſwojemu muzej.

"Wodu!" rjeſnu koſal.

Bacha njewotmolwi.

"Wodu, moja naſluhſcha!"

"Nimam."

"Ale ta rěčka njemóže daloko bycž."

"Hdze dha je? Wokaž, do kotreho kónza."

"K polodenju."

Bacha stanu, wsa wjetſchu bleſchu ſobu a roſhadowasche ſo. Na dobo wuſlada njedalo ko ſwěz. Što móhlo to bycž? Člowejſke wobydljenje, ſnadž tatarſke lehwo? To ničo wo to, wona dyrbiesche wodu ſwojemu muzej měcž. Wona stanu a ſežhōwasche ſa ſwětkom, kiz móžeſche ju ſawjeſcž a Tatarom do rukow pſchiwjeſcž. Šmětlo dže pał horje pał dele, ale wjedze ju wěſcze pſches wypoſku trawu hacž k někotrym brějam. Tola ſto to tak džiwnje ſchući! ... ſ daloka bórbota ... ſyči. Bohu budž džak a hwalba, to je woda!

Ale w ſamjnym wołomiku ſapadže ſo wona hacž do kolen w tymjeſczežu, pſchetož bludniczka bě ju ſem ſawjedla. Móžeſche ſo runje hiſhcze haſki popadnucž a bóry pytnu twjerde dno pod nohomaj. Potom džesche ſedźbnje dale; bludna ſwěckla wabjeſche ju na lewym boł, ale wona džesche pſchetož dale na prawy boł. Na dobo blyſczeſche ſo jej ſwěta woda napshecž; wona je tak ſbožowna, ſo móhla pſlaſcaž a ſo ſmjeſcž ſ doboru; wótfje ſaspěwa ſebi:

"Koſal ſwojego ſonja napoja."

Nět̄ ſteji hizo pſchi blyſkotatej rězy. Poſlaknie ſo a pije ſ njeje kaž ſwěrjo; potom načerži hleſtſje bleſchu a hlowata ſpěſčnje k ranjenemu wrózco. So by po czmje pucža njeſmyli, woła hdyž a hdyž: "Doroþjenko!"

Dolho njedosta wołomienja; tola na dobo ſaþyſcha pſches czmowu nóż: "Bacha!"

Wona ſawala druhi krócz. "Gowle!" wołowa ſo hlowy a wona ſkyschesche tež konja rjehotacž.

"Mam wodu!" wołache wona.

W ſoku bě pola njeho, poſlaknu ſo a da ſo jemu napicž.

Hdyž bě ſo wón napił, hlabasche dolho na nju, ſhlaſkowa ſebi czorne wložy róſno, mjes tym ſo ſo jemu dwě wulkej blyſty po lizu ronjeſtej a jemu ſchnawzať womaczeſtej.

Pjaty džen praji Doroþjenko:

"Nět̄ ſo doſcž blyſny čuju."

Bacha pomhaſche jemu na konja, kotrejēz bě namakała, pſchiwaja jeho kružje na ſedlo a ſaleſe potom na fura. Žeħaſtſtaj poſmalu ſtup; wona mějeſche mužoweho konja ſa wuſbu a woſhadowasche ſo na wſchě kónzy, ſo bojo, ſo móhla jej ſchtó napadnucž.

Hdyž běſtſtaj bliſko hraskeho, wot Tatarow ſlónzowanego dwora dojeħħaloj, běſtſu na dobo tſjo jéſdni ſ wyſhokeje trawy widzeſcž, kiz w runnym měre na njehu jéčħaqhu.

"Tatarojo!" praji Doroþjenko ſ czicha.

"Njeħibaj ſo", ſnapſhecži Bacha, "ja tebje wumožu abo pał ſ tobu wumru".

Přenjej dwaj jéſdnej běſtſtaj hizo zyle bliſko. Koſakowa žona wsa piftoliſi a mějeſche ſo. Praſnu — jedyn njeſpſhecžel padže ſe ſedla; ſhubi ſo w hustej trawje, jeho kón pał czełku. Ėſeli druhi krócz — czorny Tatarow kón ſo ſnjeſe, potom ſygnu ſo hromadu.

Bacha dyri do ſwojego ſonja, wučeſe jaṭagan (mjeſcž), kiz ſo wołomik w powětſje ſabłyſku.

Nimo jéħajio hrabnu Tatara ſa wložy a wotrubnu jemu na jedyn ras hlowu, kotrejēz hordż ſuſkoto poſběze.

Tu pſchiſcza tſecži bliže; ſaſtaj ſonja, wot kotrejēz ſo para kurjeſche, a poſlada ſ mótrym wekcom na žónsku.

"Pój ſe mnu, ty džiwa róža ſtepow", wołache wón, "ty budžejſe najrjeñſha deba na wjerchowſkim dworje. Wobdata ſ wožebnoſcžu, do hermelina a židb ſhotowana, budžejſe jako ſultanka na mjeħlich ſahluſkach woſpočowacž a mnoho ſchluſovow budże na twoje poſkiwjenje čakacž."

Koſakowa žona wołmolwi jemu ſe ſmjeſcžom a, wotwjaſawſchi ſchtryk wot knefla na ſedle, czighu jemu woko tak wuſhikne pſches hlowu, ſo jeho ſe ſedla poſorže.

"Podaj ſo!" pſchiwola jemu, "abo ſkónzuju cje!"

Tatař padže pſched njeju na kolenje a ſloži ružy na kſchiz na wutrobu.

"Njeħibaj ſo! Hibnejſch-li ſo jeno trochu, wotrubnu cſi hlowu."

Wona ſleſe ſ konja, pſchiblizi ſo k ſwojemu jatemu, ſwaja jemu ružy na kribjet a kaſaſche jemu poſom, ſo dyrbji ſtanueſ. Pſchiwjaſawſchi ſchtryk ſa knefla na ſedle, wuſubi tatarskeho konja, kiz bě jeho morila. Namaka někotre drohe wězv: ſloty turkowſki pſlat, ſloty kſchiz a něchtio drohotnych broſchow, ſchtož wſcho ſwojemu muzej ſ dobyczeſkej radoſcžu poſluſowaſche. Schowawſchi dobyt k we ſwojim pſlaſcžu, ſleſe ſaþo na konja.

"Tař", praji Tatari, "nět̄ ſy ty mój ſchluſova; ty budžejſ mi tak dołho poło dželacž, doniž mój muž njeħibudze dželacž móz. Haloh!" Wona ſapraſnu ſ kſchudom. "Haloh!"

(Pſchihoduje dale.)

Ze Serbow.

S Budýſchina. Pónđelu 9. novembra je inspektor Budýſkeho ſchulſkeho wotrijeha, knies ſchulſki rabžicžel dr. Wild, ſwoje ſiwiſjenje dokončal. Semrjeti je ſo 22. oktobra 1837 w Plauenje w Vogtlandze jako ſyń tamniſcheho ſeminarskeho direktora narodžil. Na duchownſtwo ſtudowawſchi ſo wón 1860 jako wucžet w ludowem ſchult w Lipsku poſtaji. 1862 bu wón jako wſyſchi wucžet ſa gymnaſij do Budýſchina a 1866 jako preni wſyſchi wucžet do Draždān ſa ſeminar w Bledrichowym měſeſe pſchekadženy. W lěce 1874 jeho ſa inspektora Budýſkeho ſchulſkeho wotrijeha pomjenowachu. S wopředkem je drje jemu tole ſto ſaſtointwo wjele próžy a džela pſchihiotowało, dokelž je Budýſki ſchulſki wotrijeh ſ wjetſcheho džela wot ſſerbow wobydleny, kotrejēz rěcz wón ſ zyla njeſnajeshe. Tola ſa krótki čas bě wón telko najeſtioſe nabyl, ſo móžeſche ſo ſa to wachnje wucženja roſbudžicž, kotrej je w herbſtich ſchulach jenicžte prawe. Hdyž tež mamy my ſſerbow w Saſkej, a w noviſkim času tež w Preſtej, po ſalonju ſarucžene prawo, ſo maſa ſo naſche herbſte džecži ſ pomožu ſwojeje maczneje herbſteje rěcze roſwucžecž, dyrbimy tola ſ wutrobnym džakom pſchihpónacž, ſo je njebo ſchulſki rabžicžel dr. Wild tam, hdyž hui tuton ſalon ſchitupovali, ſ džaka hóbnjej njeſtronitoſcžu prawa ſſerbow ſchitupovali. ſſerbjia jemu ſa to džakowne wopomnjenje ſakhowaju; woni budža jeho ſtajne ſwojego dobrocžela mjenowacž a na njeho ſ luboſcžu a wutrobnym džakom ſpominacž. Jak ſnamjo tuteje wérneje luboſcže a džaka pſchi poſrriebje njebočižkeho wulka wjeħħla palma, wot herbſtich duchownych jako lokalnych ſchulſkých inspektorow poſhwjeczena, ſwědčeſche, na kotrejēz bantomaj hēdu ſlowa čitacž: Posledne znamjo luboſcée a wutrobeno džaka kral. wokrjesnemu ſulskemu inspektorej, wulcy čeſcenemu knjezej ſulskemu radžićeley dr. Wildej ſerbſcy duchowni jako lokalni ſulſcy inspektorjo.

— S wotħalenjom kniesa hamtskeho hejtmana ſ Vorberga, kiz je jako minister do Weimara powołany, ſo Budýſke hamtske hejtmanſtwo kón novembra wuſpróſni. Dokelž dyrbji ſo po ſalonju do teho čaza nowy hamtski hejtman wuſwolici, ſo na džen 27. novembra wuſprádnym provinzialnym kraju ſejm ſwala, kiz ſměje wo nowo-wolſje jednač.

— Hacž runje je w Saſkej ſakasane, w čeſkej loteriji hrač, ſo tola mjes namjeſnymi wobhylerjemi pſchi njei pſchetož wjele ludži wobdželuje. Polizija, kotrej ſ mótrym wózgkom ſa potajnymi hrajeſremi hleždi, ſedma hdy někoho lepi. Sañdženu njeđzelu je pak ſo jej poradžilo, roſnoskeſtu loſow čeſkeje loterije, wěſtu Poſteltowu ſ Koſyrmja, na ſaſtawniſcheju w Hoſkinje lapnucž. Štož je ſkyſchecž, ſtaž dwaj wobhylerjej w Bledruſku a mnosi druh loſy wot

njeje brali. Woni wschitzu do žudniškeho pscheptytanja pschińdu a ſo, jeli ſo jim dopokáſaſa, ſo ſu w czeſkej loteriji hrali, pochotſaſa.

Se Židowa. Sańdzeny ſchtwórk je k tubomnemu papjerňikej czeſko nowonarodženeho džěſča pschipluvalo. Czeſlo bě do měcha ſaſhite. Schio je jo do wody cziňkuſ a ſ wotkel je pschiſhlo, njeje ſnate.

Se Nowych Blohaſhez. Wón danu wjeczor ſu na dróſy nje- daloko naſcheje wby ſtejkarja Ponicha w Darije, kiz bě duzy domoj ſ Budyschina, dwaj rubježnikaj nadpanułoj. Wobſtarny muž, kiz ſo thróble wobaraſche, bu wot njeju k ſemi poraženy, na czož jemu 5 hriwnow — wby pjenjeny, kotrež pſci ſebi njeſeſche — rubiſhcoj. Na ſbože ſo Ponich pſci nadpadže ſtraſhne ſranik njeje, tak ſo jeho czeſlne derjemecze ſchłodowało njeje. Rubježnikow njeſhu wu- ſležili.

Se Voranez. Šchtwórk rano ſu na dróſy pſci naſchej wby wóſnika Haſu ſ Lipicža morweho namakali. Kaž je ſo poſdžiſho naſhoniło, je Haſa ſ Budyschina domoj jedžo na woſu ſedžo ſdrem- nuł a na mjenowanym měſtne ſ woſa panuł. Pſci tym je wón pod koła pſchiſhlo, kotrež ſu jemu wutrobeno pſchejeſe, tak ſo je wón po ſdaciu hnydom bučha ſpuſhcoſl.

Se Korsymja. Wutoru wjeczor je ſo tu něhduschi Karafez młyń, kotrež někole fabrikantej Friesy ſtuſcha, wotpalil. W młyńje, kotrehož tvarjenje je trochu stare, hiž doſki čaſ ſiazy njeſelju. Duž jeho wobſedžer ſ wohnjom njeſchłoduje. Šchłodu poczeſpi jenož podružnik Pawoł Grohmann, kotremuž je ſu wiele domajeſe nadobu ſpaliku. Dokelž wěr ſylnje wjeſeſche, běſtej ſutowa fabrika bratrow Friesa a maſchinſta fabrika E. Raukendorfa, kotrež w najblíſčim ſuſodſtwie ſtejtej, w wulkim ſtraſche. Se pomozu wohnjowych woborow ſ Wjele- czina, Kallenberga a Korsymja bu pak dalscha ſchłoda wotwobroczena.

Se Buſez. Nasch knies wucžer Lomacz ſwoje wucžekſte ſaſtjo- ſtwo tu po hodžoch wopuſhcoſi. Duž je ſo naſche ſchulſte pſched- ſtejcerſtwo prózowalo, na jeho město jeneho wucžera, kiz je herbſkeje rěče mózny, dobyčz. Jego prózowanje njeje podarmo bylo; pſchetož tajki wucžer je ſo namakal w wožobje kniesa Roberta Schenka w Wolkančizach. Wón drje je po rože Němz, tola je w Wolkan- čizach herbſku rěč ſak derje naukuſuł, ſo móže derje herbſki rěčecz.

Se Bacžonja. Wón dželu 9. novembra bu tudy nowe pohrje- niſečzo poſhwycžene. K temu pſchijedže rano w 9 hodžinach wyhko- dostoſny knies biskop dr. Wahl do Bacžonja, ſ pſchewodom nělotrych duchownych kniesow ſ Budyschina. Čim wjetſha běſche radoſcž mlodeje woſady, dokelž hnadny knies ju přeni króč wophta. Tež ſwonkownje wobſwedeſeſche ſo taſka wjeſeloscž ſ bohatym wob- dželenjom na czaſu ſwiedženſkih jeharjow, ſ nahladnej cžiódku kraſnych herbſkich druſlow, ſ rjanymi powitanſlimi cžestnymi wrotami a wudebjenjom Božeho doma. K čeſtnemu powitanju kniesa biskopa běſche ſo ſ bliſla a ſ daloſa wulka mnohoſcž pobožnych ſefchla. Po dokončanym ſeremonialnym dželu poſhwycženja džereſeſche wypko- dostoſny knies ſwiatocžne ſemſe a wróči ſo potom po krótkim pſchecžnym pſchewyanju w Bacžonju do Budyschina. j. s.

Se Worklez. W tubomnej ſchuli wotbywaſche ſo wutoru 3. novembra žadna ſwiatocžnosć. Knies wucžer H. Jurk ſwieteſe ſpomnjeny džen ſwój 25 lětny ſtaſtoñſki jubilej. Lokalny ſchulſki dohladovat knies can. farar Werner ſ Khróſcžig a ſchulſzy pſched- ſtejcerjer ſendžechu ſo w ſchuli, ſo bych. pſched ſhromadženymi ſchulſtimi džecžimi jubilare ſzak ſa dotalne cjeſe ſwérne dželo a ſbožopſchecž ſo dalshemu ſbožownemu ſkutkowanju w mjenje ſchulſtejce woſady wuprajili. W wulkim džakom ma ſo pſchijomničz, ſo tež hrabinka Stolberg ſaſkužbneho kniesa ſ pſchitomnoſcžu pſci ſwiedžen- ſkim atče pojeſecži. Mjane dary wot wypkočeſczenego kniesitwa a woſady ſwiedža wo czeſczowanju a luboſcži ſ jubilarej. Boh ſpožecž jemu hiſtce bolhe ſbožowne ſkutkowanje! j. s.

Se Noſacžiz. Dotalny Koſliczanski knies wucžer Schlenkar bu 5. novembra wot naſcheho k. fararja tudy do ſwojeho wucžekſteho ſtaſtoñſtwia a nježelu 8. novembra do ſwojeho zyrlinskeho ſtaſtoñſtwia ſapekaſan.

Se Minakała. Tubomnemu bětnaſkemu miſhtrę ſnotej, kiz je ſeſza 15. juliya ſ throbkoſcžu a roſhodženoſcžu jene džecžo ſmjerči ſatepjenja wulhował, je ſo wot Budyskeho wořežneho hejtmanſtwia pjenjenje myto pſchiwoliſo.

Se Stakez. Nasch druhí wucžer ſo w bližšim czaſu do Dražbjan pſcheyhli. Mamý někto nadžiju, ſo ſo druhé wucžekſte město ſaſho ſe ſserbom woſhabži. Wone je ſtatne a lětnje 1200 hriwnow wunjeſe.

Se Wujeda pola Ketzli. Spodžiwna wěz je ſo tu ſańdzeny ſydej ſoſala. Tubomny ſamkaſki miſhtr Vjedrich w nozy ſwoje huſy ſchřeſeſč ſaſhyscha. Sso hojo, ſo ſnadž je ſo někajki paduch

do nich dał, wón ſtaže a ſa ſwojimi ſubymi ſibami poſlada. A hlej, wón ſo njebe ſjetrjebaſchi bojał, ſe ſchěſz huſy běchu ſo ſchtyri ſhubile. ſ mjerſanjom naſch miſhtr wiazy ſpacž njemožeſche a wobſamku teho dla laſakę, hač ſnadž paduch po ſbytnej dwě huſyž ſchińdze. ſa ſhwilku wulki čorný pož pſchiběhnu. Wón w runej měreje do huſazeho ſlěwa ſahna a tam huſyž ſapnuwſchi ſkolu přeč czerjeſeſe. Někto bě jaſne, ſo nichto druhí njebe huſy ſranuł, hač čorný pož. Tola ſ wotkel bě paduſchny pož pſchihna? Miſhtrę bě ſnate, ſo ſebi w ſuſodnych ſchpílaſach dweju čorneju pſhov džerža. Pož prěnjeho bura, kotremuž miſhtr pſchińdze, njemožeſche paduch bycz; pſchetož wón na rječaſu ležeſche. Duž ſo tukanje na druhého pſha wobroči, kotrež bě w nozy ſwobodny wokolo hanjal. Njejaſne bě jenož, hdyž bě wón huſy wotſajík; pſchetož wſe pječ wón tola njebe na dobo ſeſracy móhl. Pſchipadnje ſtrwawý ſlěd nama- ſachu, kiz ſ Wujesba na horu Byzin wiedzeſche a tam na jenym polu pſchesta, hdyž bě ſemja roſryta. Do ſemje ſchlapajo na tutym měſeſe woprawdje pječ ſakuſaných huſy ſahrjebaných namakachu. Czlo- wjeſt njeby wěrił, ſo je pož je tam ſhował, tola temu tola hinač bycz njemože, dokelž dže je pož huſy wotnjeſl. ſa ſyla na teho ſa- meho pſha tukaja, ſo je hido loni ſtublerjej Wünschi w ſchpílaſach jenu huſyž ſuſra. Hdyž bě ſo tehdý po prěnim paduſchtwje do Wünschez dwora ſ nowa wróčiſl a ſaſho ſa huſyžami hanjeſche, Wünscha do njeho ſ teſhinkom tseli, na czož ſo pož ſenje wiazy njeſpoloſa. Najspodžiwniſche pak je, ſo pož na ſranjenje huſy runje w tym czaſu wucžahuje, hdyž ſu wone tučne a wuformjene.

Se Krjebe. Nježelu ſydejena je ſo tudy ſhromadžisna wot- mela, w kotrež ſo wo ſaloženju abo wobnowjenju evangelskeho muž- ſkeho a młodženſkeho towarſtwa jednaſche. Guschlo běſche ſo 50 mužow a młodženzow, ſ kotrež 30 do towarſtwa ſaſtupiſu. Tomarſtvo budže ſo wot někta ſózdu nježelu wjeczor w 7 hodžinach wotměnjoſaſo pola Hóřſhikę a Bebrache ſhadžowacž. Kóždy evangelski muž a młodžen ſe wutrobnje witany.

Se ſchpitala. Nježelu popoſlju je ſo njeſawěſeſena ſklo- miana ſajma, tubomnemu palerjej ſcholcži ſtuſcha, ſpalika. Wohen je ſo wot dweju džecži ſaložil. Naſtata ſchłoda nježduje 600 hriwnow wucžini.

Se Věleho Kholmza. Sańdzenu nježelu 8. novembra ſhěſkar Wróblík ſ naſcheje wby w kniesi holi drjewove wuhel ſaleſe. Ma druhí džen jeho pſci ſpalenym wuhelu morweho namakachu. Jemu bě ſo draſta na czele do ſyla ſpalila, ſ cimž je wón ſmjerč ſoczeptil. Majſkerje je wón w wuhelu njeſto wuporjedžicž hzył, pſci tym je ſo jeho draſta ſpalila a wón njeje ſamohl plomjo ſhafchecž. To je ſa krótki čaſ w naſchej wby hido druhé cžlowiſe ſiwenje, kotrež je ſo ſ wohnjom ſahubilo. Njeſawno je ſo ſchěſz- ſetna džonka tubomnemu ſhěſkarja Byža na žalozne waſhne wopalila a wumrjela. Někoti ſe ſchwabličkami koſchlu ſapalili, na czož jemu czeſknucž dachu. Někotre dny poſdžiſho wopalene džecžo w wulkim boſoſčach ducha ſpueſe. Młodostni ſkofinzy ſo nadžiomne ſuwoveho ſhofanja njeſminu. Tuſon podawſ ſaſhne wobſwedeſa, kaf hjeſbogna, džimja a hruba wotroſčoſa młodozcž je. Kaſkemu czaſej napschecž džemy, hdyž ſo džecži pſchichodnje lepie w bohoboſaſnoſcž a pózciwneſcž nje- wocžahnu. Taſke hroſnoſcže předy ſenje pola džecži widželi njeſmy. ſa ſuſhaza, wotpaſl.

Se Delnič Třeblach mějeſche 6. novembra wobydlet ſ mjenom Künzel, kotrehož bě hamſke žudniſtwu w Delniču k jaſtu na 3 měſačy wotfudžido, ſwoje ſahubjenje naſtupicž. Ma transporcze pa- czeſku wón ſwojemu wjeſerjej a czeſkeſche do polom. Jego trans- portér pak běſche jemu hnydom ſa pſatomaj. Hdyž Künzel ſpóſna, ſo je czeſknucž njemožno, pſchereſnu ſebi ſ britwju wulki ſilu, czehož dla po ſhylzy woſkabnjeny k ſemi paže a naſtferſho ſe ſiwijenjom njeſotenibz, dokelž bě ſo pſches měru wukrwawſ, předy hacž mójeſche ſo jemu ſekatſka pomož doſtačz.

Wuſkudženja.

Pſchihazny ſu. Njeſpojnoſcž, ſawiſcž a njeſpoſhucze dželaczerja Ulwina Juliusa Gärtnera, kiz je ſo 1860 w Nieder- cummersdorfje narodžil a hiž někotre lěta w Stakezach bydlí, po- nucži, ſhěſu ſwojeho ſwaka, murjerja ſcholth w Stakezach, ſa- palicž. Lětža 28. ſeptembra wjeczor Gärtner pſany domoj pſchińdze, ſo po wjeſerji ſaſho ſwobleka a hrib a ſchwablički k ſebi ſtěnuwſchi ſwojej ſenje praji: „Někole ſcholcži ſhěſu ſapalu!“ Žonje, kotrež chyſeſe jeho doma ſbjerzecž, wón hroſneſe, ſo ju ſakole, a ju, hdyž wona ſa nim pſched ſhěſu džecže, wročo wuhna, ſebi ſdacze dawaj,

kaž so by k wěstemu Lippertej schol. Ké Scholcžiz khěži pschischedschi wón hrib sapali a jón do hromady řlanja, sadý khěže ležazeho, tyknu. Wohen̄ so se řlanja na bliske walczki a wot tam na řlomjanu třechu rosscheri. Scholcžina, kotrejž muž bě tehdy runje w Radworju na džěle a tam teḡ nozowasche, bě, hdyz so wohen̄ třechi popadže, se hwojimi schyrimi džecžimi wot 2 hac̄ 14 lét hido lehnuc̄ schla. Wo hnje so jej ſesda, kaž so by ju nechtó ſawokal. Wozucžiwschi wona ſmijerc̄ wustrózena widži, kaf plomjenja s rospuknjenym woknom do ſpanſkeje komory nuts schwihaja. Kucže wona dwě džescži hrabnje a jej psched khěžu doniebhy, bjes tym so starschi hólz ham sa njej khwata. Dokelž hischeze jene džecžo w komorje leži, so žona wócež, sběhne jo ſloža, tola ſe strachom myſle ſhubinſchi, němôže durje namakac̄. W tutym woknitu k so palazemu domej jako přeni vblidat Friedrich pschibehnu; wón so psches plomjenja do komory dobu a s njeje mac̄ a džecžo wuwjedže. Někotre mjeniſchin po tym so třeňa prasktaj o ſažypnu, pod ſobu wšchu domjazu nadobu a ſkót — dwě hwiní, tsi koſy a dwě huſky — fahrjebajo. Hido na druhí džen̄ ſapalerja w woſobje dželacžerja Gärtnera wusłedzichu. Psched ſudom njedocžink s woprědka přeſeche, so je ſebi wotmyſliš, ſhwatoum khěžu ſapalic̄, poſdžiſho pak so wusna, so je so hido dawno s taikimi myſlemi noſyl. Wón je meníš, so je pschi herbſtwje ſchłodowal, a je so teho dla wjeczic̄ chyzyl. Kajkeho hrubeho a ſkoscžiweho waſchnja a ſmyžlenja je Gärtner, je ſe ſkowom ſpōſnač, kotrež je wón pschi wóhnju ſtejo prajil. Hdyz jedyn ſe ſwědów njepſchitomneho Scholtu wobžarowasche, wón ſnapſhczini: „Hdy by tón ſall — ſej — tu byl, bych jeho do wóhnja cíjznul, so by bl! —“ Gärtnerowemu njeſtutlej bě khostanje pschiměrjene, pschibažni jeho k khostatni na wóhom lét ſažudžichu a jemu czechne prawa na džecž lét wotrjeknuchu. — S wusamknjenjom ſjawnoſeže 29 létneho dželacžerja Ernsta Petrika s Wjehela dla wumozowanja jeneje žonkeje k khostatni na pječ lét ſažudžichu a jemu czechne prawa na džecž lét wotrjeknuchu. — W potajnym poſedzenju dželacžerja Friedricha Wylema Maniza s khrostawym dla wumozowanja ſchyrjoch žonſkich k khostatni na 15 lét ſažudžichu a jemu czechne prawa na 10 lét wotrjeknuchu.

Królestwa komora. Hoszczénarz Karla Friedrich August Mettaš w Lemischowje a jeho žona Johana Friederika Marija rodž. Hoffmannez běchtaj wobskorzenaj, so staj hoszczénarzej Janej Ssymankej w Blózach pjenesz wunusowac̄ spytaloj. Ssymank wudawa, so je šetka w juniju do krczmy wobskorzenego nastupil a so je ſo ſ jeho žonu pschečiwo ſchetej kaſni pschehřeſt. Na to je poſledniſcha wot njeho wjetſchu ſumu pjenes žadał a tole žadanje poſbzíſho piſomnie wospjetowała, teho runja je tež jeje muž ertnje a piſomnie ſ tutym žadanjom Ssymanka pschečeſhal, pſci cžimž je ſo poſledniſhemu pschezo ſ wobskorzenjom hroſylo. Wobskorzenaj přeſchtai, so staj čhyloj Ssymankę pjenesz wunusowac̄, a žona pſci přenim wuprajenju westa, so je ju Ssymank wumzował. Dokelž ſo Ssymankowemu wudawanju doſč wericž njehodžeſche a ſ liſtom jaſnje ſpōſnač njebe, so staj wobskorzenaj ſa njeprawym pjenieżnym dobytkom ſtałoi, ſo wobskorzenaj wuwinowaſtaj. — Teho runja ſ wuwinowanjom ſo wukudzenie pschečiwo zyhelnicej Augustej Wylemnej Schpótz w Budyschinje ſkonči. Tutoń bě, hdyž běchu jeho wobskoržli, dokelž wo-čehnjeniſki pjenes ſa ſwoje njemandzelleſte džecžo njeplačeſche, pſchi-kaſhal, ſo nicžo nima. Poſbzíſho ſo wupokasa, ſo bě ſamieſčał, ſo wobleczenje, ſe ſuňne a kholowom wobſtejaze, wobſedži, cžehož dla jeho dla njerosmýſlneje tſchiveje pſchihači wobskoržichu. Wobskorzeny wudawaſche, ſo je měnil, ſo draſta jeho maczeri ſluſcha, dokelž je wona, hdyž je wobleczenje kupil, wjetſhi džel kupného pjenesa k temu dało a prajla, ſo draſta jej ſluſcha, doniz ſaplačzena njeje. Tole wudawanje njemóžeſche ſo jako njewérne dopokaſac̄; duž Schpótzku wu- winowaſchu.

Na dowódce spisów H. Zejlerja dari:

Serbówka w Prazy 19 hr. — np.
Gymn. Śwela 1 - 20 -
J. Šewčík.

Přílopk.

* W noz̄y s 15. do 16. novembra budże dospolne saczmicze mēszaczk, budżetli jaźne wjedro, w swoim złyym běhu widzecz. Sapocinje s 24 mjenischinow po 11 hodzinach Lipczańskieho časa. 27 mjenischinow po połnoz̄y je zły mēszaczk w seminym wotsczénje a to traje hacz do 1 hodz. 50 m. Nano wokolo 2 hodz. 53 m. sklonzi s 24 saczmicze. Mēszaczkowy napohlad može pschi dospolnym saczmiczu wschelaki bycz, sa dzis' hyd je mēszaczk zlye niewidomny, s wjelscha połaze s 2 w koproithm abo czemno-oranżowym kwiele.

Jeho kwečko pak je potom tak hnadne, so ſu ſamo hlače hwěſdy w jeho najblížſcej blíſkofeſci widzec̄.

* Snaty „wjedro-węszeżer” Rudolf Falb je njedawno w měscze Meiningenje pschednosči wo „kritiskich dñiach”, wo lijenzy a lodo-čažu džeržał. W tym je džen 28. mérza a 26. haprleje 1892 sa najhórschej dñiach zykleho lěstvotka wošnamjeniš a węszežil, so budzeja sliwki w pschichodnym lęcze tak pschibjerac, so ho wjeh najwjetšche niziny do tonidlow pschewobrocza. Potom powschitkownje praeſeſhe: „Najhórschi čaž na semi je tón, hdz wſhitke 6 cjiniczele a strojida na dobo hromadze ſtutkuja, jako to ſu bliskoſez měchačkowa, ſlón- zowa atd. To je čaž lijenzy abo lodi, taſti čaž pschihabža něhdze ja kózde 10,000 lét ſ nowa. Haž dotal ſtaj dopoklasajomne dwaj lodowaj čažaj na semi bylaj. Poſklednja lijenza bě 4000 lét psched Chrystužem. Pot teje ſem ſu ho wobſtejnoscze na semi, wjedro naſtupaze, ſtajnje polepschale, haž woſoko lěta 1000 po Chrystužu najwyschchi ſchodziſen dozpečhu. Tehdy je čaž był, w kotrymž je ho w Němzach wſchudžom wino płodžilo. Potom ſu ho klimatiskie wobſtejnoscze ſakho pohubjeniſchowac počzale a to psches hufcijiske deſhceze a wotebjerazu čoplotu. Pschichodna lijenza ſastupi woſoko lěta 6400 po Chrystužu a ſ njej ſaniczenje zykleje čłowiskeje kultury.” — Tak myſli ſebi, kaž je prajeſe, knies Rudolf Falb. — Tara duschnje a — mudrie je clinik ſa iju na tak výšku člaſ ſestujiſ

— mubrie je czini, to je ju na rat posony czas postrajit.
 * Schripa, kajz ho herbski influenza mijenuje, ho letza saho w Němzach polasuje. W Barlinje je wjele ludzi na nju skhorilo. Wołebje je zo wona w Pósnatskej bylinje rosscherika. Wjele dzeczi na nju skhorowscy schulu wopytacz njemidze. Mnosi starisci ludzi su na nju wumrjeli.

* (Nowy rossprask w Barlinje.) Po bankerocze Barlinskeho pjenězneho banka Hirschfelda a Wolfa je pjenězny bank bratrow Felixa a Sigismunda Sommerfelda bankerot sečinil. Wobbedżerzej pjenězneho banka, Felix a Sigismund Sommerfeld, staj dženž tydzenja popoldnju ruku ſamej na ho ſložilej. Wobaj bratrej běſchtaj ſo pschipoldnju wokoło 1 hodziny do swojego privatnego bürowa, do dwora ležazeho, samkułoj, a bórsy fabkyschichu khezini wobydlerjo ho wospjet mutſelicz. Do jeju stwy ſo dobyschi namakahu wobeju bratrow ſ pscherēſnjenej žilu a kózdeho ſ tſelbnej ranu w prawym spanju. Felix Sommerfeld bjes myſlow na leħanzy lejeſche a ſdashe ſo morwy bycz. Sigismund pak myſle hischeze ſhubil njebe. Wobeju bratrow domjeſeſhu do kralowskjej hojerneje na zyhelnistej droſy. Jeju ſranjenje bě taſte, ſo njebe nadzije, ſo móhla jiwaj woſtacz, a hižo ſobotu wjeczor w 6 hodzinach ſemrie Felix Sommerfeld. Druhi bratr je poſdžischo tež wudychał. Pschicjina, ſebi ſiwijenje wſac, njeſtjeba ſo pschi jeju pscheczinieſtwie dałoko pytač. Wyſchy teho ſtaj hlyupje ſpekulerowaloi a njeſtaj ſkónczne móhloj, swojim wěričelam doſcęczinic, kiž ſebi wot njeju swoje pjenesy czim nahliſho žadachu, czim bóle bě ſo mſcho dowěrjenje k privatnym bankam ſ roſpraskom Hirschfeldowej a Wolſowej Barlinskeje banki do czista pobrylo. Hižo běchu jimaj wulke ſumy wupowiedzene, kotrej wuplaćic ſiemozeschtaj, a wěričeljo hrožachu jimaj ſe ſtatnym ręcznikom, tež ſo powieda, a je. wěſtch winow dla k wérje podobne, ſo hižo ſo na jeju ſajeeze hotowachu. Skak wulki je jeju dołk, njehodži ſo hacj dotal wobliczic, tola pak je wěſte, ſo budże nimmo wulkich bohaczkow tež wjele mjeniſkich ludzi ſobu czerpicz dyrbjecz, kiž ſu jimaj ſwoj zyły wubyt ſa stare dny dowěrili.

* Se Staßfurta so wo wobżarujomnym podawku pišče: Dwaj hélzaj hrajeſchtaj „wobwěſchenje”; jedyn sałejh na blido, tykni hlowu do woſka, na wjerſche psichizjnjenego, a kaſasche mlobšhemu bratnej blido wotkunuc̄. Prjedy hac̄ pomož dónđe, bě wobwěſhenny morwy.

* Hrōſbnu węž je jena ſlužobna holza w Frankfurce w żoldku ſareſaneje ſchęzku namakala: c̄łowjec̄i porſt, kotryž je ryba najſkerje czętu, w wodze leżaſemu, wotkuſla. Sso ſamo roſumi, ſo ſchęzku iedli nieiſku.

* Po wszej najeczornej Franzowskiej poſlednje dny byly wichor fachadzſche. W Mansu ho zyrlwigla, kotaž ho tam twari, powali. Na tamniſkim dworniſciegu bu konduktér, kotryž w wichorze bliżenje tworoweho czaha fizykal nijed, pszejedżeny a rozmieſczeny. W Rouen bu swojetnja jeneje zyrlwe powalena. Wo wichorowym sapusczenju w Parizu ho piſche: Latarnje a woſy buchu wuwalene. Na boulevardze hdez̄ ho hermank wothywac̄he, buchu wszech budz̄ powróczenye. S padazymni wuhnjem̄ bu ho někotre woſobhy faraſyle a mnogim czekla franiſe.

* W indiskim morju je šo parna lódź „Entreprise“ pschi satrashnym wicherje ponurila. Na Adamantskich kúpacích, hódež ſu jendzelske khostanske kolonije, ſu je jaſtwa powrócziłe, pschi címiž je šo 60 khostanzow sarafylo a 200 ſranilo.

* W hajnówce w Dżowicach w Nowosiejskiej gubernii słu rubieżni w nozy bohateho drzewowego wilkowarja Apferblauma a jeho kwojbu, wobstezaju se 4 mužskich, 2 žónskeju a 6 dżeczi, skonzovali. Wulkr sumu pjenies rubiwschi skótniz hajnkownju sapalichu. Nekotrych rubieżniów słu żandarmojo hido popanuli.

* Zyrkusnik w Tulusu pokazuje wschodnie ksydom wulich sklonow (elefantow), kotrych czinti wulke spodźiwianje wubudżuja. Hdyż pak so rano 23. oktobra napojicz wjedzeczu, czeknu jedyn swojemu kornalej (wodżerzej) a sapoczą kużodnu khefejowu sahrodu sapuscęcz. Potom sańże do khefejownje kameje, hdyż so w schipelu wot wschodich bokow wośnamienjeny widżesche. Te sklon w schipelu sa kwojich pschedzivnikow dżerzo, roshori so kurowie na nich. Do wschodich bokow czekazy pincziny a hosczo jeho hiscze bōle rosnemdrichu. Duż roshi wsche blida, stolzy, billiard, korezmatske porjedziszeżo atd. Hdyż pak tam niczo wjazy roshiwacż njemēsche, so do kuchinje poda, hdyż hromadu bleschow roshartowa. Potom so wróci, duzy po lafajetskej drósh do kheze fastupi a po skhodze horje krocżesche, kotryż pod jeho krocżemli rjapasche. Tudy rossashy s jenym rasom jene durje, potom pak dale njemēsche. Duż so do kipreje szczyż da, so by ju wutkocżil. Nekto hakle jeho kornak pschedz, kotryż jeho s někotrymi dobrymi skłowami a s zokorom smierowa a jako jehnjo wotwiedze. Wonemjeni pschedzadewarjo njemōdachu so dodzicacż na dospołnym pschedzienju rosnemdrjenho namózneho swerisla.

* Se Schpaniskeje pišaju: Provinzu Kadix je satraschna wicheriza, siednoczena s wulzyschnym slivkom, domapytala. Była runina je sapusczena. Woda steji hacż k radnej khezi. Wobkhad s druhimi provinzami je wotresnieny.

* Turkowske knježerstwo je so sahro ras na njelube waschnie na to dopomnilo, so hiscze rubieżni w Turkowskej wukorjenjeni njehu. Dwaj najbohatschej kublerzej Saloniciskeho wotkresza staj so pschi wobjedze wot cırjodz rubieżnikow nadpanuloj a so do horow wotwiedloj. Rubieżni wypłaci wuklony pjenies żadaju.

* W pożlednich měszach bē wobydlerstwo wokolo města Heleny w stacze Montana w połnóżnej Americy dla wschodnego rubjenstwa w stajnym strasche. Tak rucze hacż so saćmi, hebi nicto wjazy s domu njeweri, a hiscze pschedpożledni tydzeń buchu tsi weħħobu na sjannej drósh na bělzym dnju nadpadnjene a wurubjene. Polizojsztwo wschu móznu móz napinasche a pschedzitowasche wsche wosy, kriminalni saſtojniz w zivilnej drascze čijschachu w zyłej krajinie a ċakachu w khowankach, ale wscho podarmo. Itas jenoż so polizistojo s rubieżnikami setkachu, pschi čimż bu jedyn polizist kmjertnej sranjeny. Na to wobróni so zyłe měschčanstwo, s dżela wot nohō hacż k hlowie, a naftai so na pschedzitowanje zyłe krajiny. W nozy k 17. oktobrej nadendżeschtaj dwaj polizistaj w bliższej połnóżnej pazifiskeje zeleniz hólceza, kiż so dość wupokacż njemēsche. Hdyż jeho po zyłym čiele pschedzitowachu, pschi nim kranjeny čažnik namakachu a skóńczeni so polasa, so bē pośdatny hólz žónsa. Duż ju do jaſtwa hajdzichu, s kotrejz bórsh zedlu na węstego Henry Millera pišasche, kotrejz teho dla tez wusłedzichu a sajachu. Wo tym shoniwschi so sajata žónska wscheho wusna. Kélasche pak Helena Forslund a bē s Norwegiskeje. Jeje starszej běshtaj hido lěta dolo w Oregonje saħydlenaj. 17 lět stara bē ju jedyn żobukrajan, Klark se Stavanger, naręčał, s nim se starsiskeho domu czeknucż, a wot teho čaža hem da so, wot Klarka sawiedżena a wscheje žiwnoſeje prōsna, s nim hromadż do rubjenja, s wopredka jara njerad, dokołż bē s zyła bojaſneje krwe, poſdzischiu pak, dokołż widżesche, kaf lohko je, najħylnischiho muža, hdyż so jemu pistola k wutrobje dżerzi, nufowacż, swoje drohotnoscze wotedacż, rubiesche wona s lóštom żama na żwoju ruku w żwojim wotkreszu, mjes tym so jeje muž druh wotkresz njewěſty čijschesche. Forslundowa dobu so na pschedzitowanu do domu, w kotrym jena knjeni żama spasche, hrožesche jej s rewalserom a wunusowa jej 30 dolarow. Młodemu mužskemu wotewsa 3 dolary a 50 centow, jeho zyłe samożenje, a wróci jemu potom wulkomyslnie 5 centow, so móhł požnēdacż. Klark je kħlyn, kħrobly muž, won je tez teho polizista satħelil. Jego kħrobloż bē tak wulka, so so ras w Anakonda do hosczenza dobu a hospodarjej, jemu s rewalserom hrožo, wsche pjeniesy, wob dżen nahromadżene, wotewsa. Jego towačchiniza so jeho saħakej naħylnoscze boji a je w hrošy, so ju skónzije, jeli so żoni, so je polizistow na jeho kħid dōwiedla. Wona je żwoje „dokħody“ porjadnje do knihow sapiszowała, w kotrych wurubjene sumy hacż do 133 dolarow steja. Ma ja sa to, so so Klark k čažiżiżenjemu jaſtwa wotħudżi, mjes tym so jeho żona żnadenischi khostanje dostanje.

(Zyrtwiskie powjescze hladaj w pschedzitowach.)

W Nowej Wjeszy pola hucziny je žiwnostka čijsko 7, k samostajenstwu njego żana Schuby kħuschaza, kotaż 1/2 kóra rjaneje saħroħ a 5 kózow pola a kħi wopšiha, je na pschedan. Dalshe je żonież w Nowej Wjeszy čijsko 2.

Herbjo.

100 zentnarjow praweje rępy leži pola podpiżaneho w kubischiżach na pschedan.

Jan Pētschka.

Trjebany symski swjetchnik, kħolowy, pjele a lazy sa 12 lětneho hólza na pschedan pschi schuletiskich wrotach 4.

Schaty Žimaze maschinu w wschedakich wulkożach porucża tunjo

Richard Otto,
mechanik na horncżerskej haſzy 18

Kosaze fożje
sajecze, kauiklowe a wsche druhe druziny kyrich fożow kupuje po najwyschich placżisnach

Gustav Raude
na garbałskiej haſzy 16.
S dobom porucżam żwój bohacże wuhotowany skład fożuchowych fożow bies mosow po najtunisich placżisnach.

Strowe krušchenjowe drjewo s najmjenjsza 6 zolow tolste na cęntim kónzu, kupuje po najwyschich placżisnach mechaniska pschedzownia w Hajnizach.

Kosaze, uasymiske sajecze a kauiklowe koże, taż tez czelaze a howjase kože kupuje pschedzo po najwyschich placżisnach

Heinrich Lange
pschi żitnych wika 9.

Szle,
schlipsh,
krawath
w wulkożnym wubjerku
porucżataj

A. & W. Neuhahn
4 na żerbiskej haſzy 4.

Tunje

żigar

kupowaniske żorlo sa saħopshedawajrow, pjele a lazy sa 12 lětneho hólza na pschedan

Richard Neumann

na sniutkownej lawskiej haſzy či. 6 filiala na bohatej haſzy či. 28.

Ginzel a Ritscher
6 na wulkej bratrowskej haſzy 6 porucżataj żwój wulki wubjerk

fożjeja
paleneho a njepaleneho w jenož derje pħoġażnych druzinach,

zofor
drobny, kompowy a w klobukach,

łyru p
najtunischi a najbrózżihi każ tez wsche druziny warjenjow dobroċiżemu wobbedżbowanju.

W wudawańni „Sserb. N.“ fu dostacż:

Sserbske kmotsjaze listy.

Mužaze żułnje, kħoloh,
lazy atd. so s njepiħejżathmi barbam i nowa barbja a taż nowe ihotwieja

Heinrich Lange
w Budyschinje pschi żitnych wika.

Wulki kħoſejojny sklad Th. Grumbta

w kupnizy na sniutkownej lawskiej haſzy
porucża

żyry kħoſej punt po 110, 115, 120 hačż 170 np.
palenij kħoſej „, 140, 150, 160, 180 a 200 np.
w sniutw najlēsħim kħolje.

J. G. Leuner

dívorski rjemjenjer a żedlariski misħtri

w Budyschinje

porucża żwoje jako solidne a rjane snate wudżelli:

kucżoweho grata s rukowanjom sa dobre żebżenje,
grat sa dwojnh pschedz s żornym wobbitkami po 115 mf.,
= = = = = s maħixnymi nowoħlēbornymi wobbitkami po 115 mf.,

= = = = = **hospodariski loħki a eżejki pschedz** po 100—45 mf.

żedla, jēsdni grat, hródżnu potrjebu a kħadu (pajċe) s lepsheje koże,
w wulkiem wubjerku po tuniħ placżisnach.

Najwjetshi sklad
wolmjanx konjazzych pschedzitowow
po wsche wulkożach a placżisnach.

Psche položenje pschedawańje.

S tuthm najpodwołnischho i wjedżenju dawam, so szym ſzwoju pschedawańju

kolonialnych tworow, tobaka, zigarow a paſenza

na

 jerjowu haſtu čiſlo 3

blisko hlowneho torhoschęza, prjedy H. Lemke
pschedołozil.

Na dowérjenje, mi hac̄ dotal w wyższej mērje spožczene, ſo naj-
podwołnischho dżakujo, proſchu, mi jo tež dale dobrocziwje ſakhowac̄. Lubju
ſ dohom, ſo budu ſo tež w pschichodze prózowac̄, ſo bych ſebi ſe ſpěſchnym
poſkluženjom a krutej sprawnoſću dowérjenje czesczennych Sſerbow ſdzeržał.

W Budyschinje, 10. novembra 1891.

S poczeſczowanjom

C. F. Dietrich.

Hermann Darschau w Budyschinje

fabrika ſchtrympowych tworow i wowržeje wołmij

čiſlo 1 na ſchuleſkej haſtu čiſlo 1

ſ ſymskemu czajej ſzwój dawnu jako dobry ſnaty wulkſ ſkład ſchtryko-
waných ſchtrympowych tworow, ſchtrykowanych jakow, wulkſ wub-
jerl rukajzatych ſazow w najtuniszej haſtu i najlepſzej čiſto-
wołmianej barbunepuschęzatej tworze a w rjanych muſtrach porucza.

Najlepſchi a najwiejschi wubjerl ſchtrykowaniskeho pschedzena
wſchęch barbow.

Najhōdnicha twora! Najtuſche placzisny!

S y m ſ k e ſ w i e r ſ c h u n i k i
mužaze kuſnje a tholowy ſo ſ nowa barbja a kaſ nowe
pſchihotuja
w W. Kellingez barbjeru.

Burſki džen.

Schtwört 19. novembra 1891 popołdnju w 2 hodž.

budże w Klukſhu w hoſczenzu tam

Shromadžisna ratarjow tamnisheje strony.

Dnijowy porjad:

1. Wotewrjenje shromadžisny.
 2. Pschednoschl:
- „Samyſt a samery němskeho burſkeho ſjenoczenſta, jeho
politiska wažnoſć a ſtejſiſczo k ratařskim towarſtwam.“
Referent: Enjes Richard Lehmann ſ Barlina, ſastupjet
němskeho burſkeho ſjenoczenſta.
3. Pschijimanje nowych ſobuſtawow.
 4. Wólba dowérnikow.

Na tejſe ſhromadžisne wſchitkich ratarjow pschedproſchujemy a
proſzymy wo ſiwe wobdzelenje.

Pschedzhdſtwo němsleho burſkeho ſjenoczenſta.
ſ Ploč-Döllingen, Julius Klein,

president. ſarjadowazy direktor.

Na Klukſhaniku ſtronu proſcha wo bohaty wopht:

Schneider, gmeinſki pschedſtejſer. Kopſta, ležomnoſcjet. Duce-
man, fabler. Nobeſ, rycerkuſleſki inspektor. Sachſe, rycer-
kuſleſki najenk. Goldammer, rycerkuſleſki.

Matražy a loža
ſu tunjo na pschedań pola
M. Bietscha
na hauenſteinskej haſty.

Czorne ſidžane tkaniny
w ſnatych derje ſo noschoznych
druiſinach,
piſane ſidžane tkaniny
w najbohatskim wubjerku bar-
bow porucza
po jara tunich placzisnach
Jan Jurij Pahn
na torhoschęzu pschi hlownej
ſtrazi.

Plat
ſo ſ wopravdzieſtej indigo-barbu
barbi w W. Kellingez barbjeru
w Budyschinje.

Sacharinowy a ſtrychninowy wosk
wjele ſylniſchi ſkukowazy haſz ſajedoſczena pschenza a ſosforowe pile
pſche myſche w twarjenjach a na polach porucza
hrodowska haptika.

Flanel a lama, pollama,

barchent i koſchlam

w wulkim wubjerku po tunich placzisnach pola

W. Häckera na ſitnej haſtu 7
woſebite koſhly ſa wołmiane twory.

Burſki džen.

Wutoru 24. novembra 1891 wiecior w 6 hodžinach
budże w Bukezah w Izraelz hoſczenzu

Shromadžisna ratarjow tamnisheje strony.

Dnijowy porjad:

1. Wotewrjenje shromadžisny.
 2. Pschednoschl:
- „Samyſt a samery němskeho burſkeho ſjenoczenſta, jeho
politiska wažnoſć a ſtejſiſczo k ratařskim towarſtwam.“
Referent: Enjes Richard Lehmann ſ Barlina, ſastupjet
němskeho burſkeho ſjenoczenſta.
3. Pschijimanje nowych ſobuſtawow.
 4. Wólba dowérnikow.
- Na tejſe ſhromadžisne wſchitkich ratarjow pschedproſchujemy a
proſzymy wo ſiwe wobdzelenje.
- Pschedzhdſtwo němsleho burſkeho ſjenoczenſta.**
ſ Ploč-Döllingen, Julius Klein,
president. ſarjadowazy direktor.

Mlyn w Hrubjelczechach
porucza
p scheneczu muku
mérzu po 1 ml. 20 np.,
1/4 zentnarja po 4 ml. 75 np.

Pola F. A. Reichela je sažo
dostacž:

Nikodemusowe knižki po 60 a
75 np.,
Kilianowy schatzkaszczik po 2 ml.,
Arndtowa paradissahrodka po
3 ml.
a hřečce 2 Lutherowej postili
po 12 ml.

Rakečanske serb. tow. „Lipa“

změje přichodnu njedželu 15. na-
zynnika popołdnju w 4 hodzinach
w Křižanec hospencu swoju
měsačnu zhromadźiznu, na
kotruž luboznje přeprošuje
predsydstwo.

Bukečanske serbske towarstwo

změje přichodnu njedželu 22. no-
vembra swoje posedženje. Za-
počatk z dypkom 4 hodž. Před-
nošk k. wučerja Suški z Wujezda
wo „z najstarších stawiznow Łu-
žicy“. Wšitke sobustawy so na-
ležne přeprošuja, tež hosco su
witani.

Predsydstwo.

Natarške hospody

ródne a khmane, wožebje skótné
hospody, hnydom a t nowemu létu
ta tudomne strony pyta

Carl Meisel w Budyschinje
na horncziskej hažy 21.

Ródny, wustojny mlynk, kij
móže woženjeny bycž a kij dyrbi
tež grat w riedze džeržecž, ho hny-
dom do kniežeho mlyna w Malej
Borsczej pola Žičzenja pyta.

Džeržecžku hwojbu a wołazých
pyta knieži dwór w Pschiwczizach.

Na Delsnokinjanski knieži dwór
ho t nowemu létu starschi, ródny
muž jako wołhalat wołow pyta.

Wjele džowków a wołoczków
pschi wykolej mfdze pyta Krau-
šchowa na sadnej bohatej hažy 6.

Wołoczków, hrénkow, pohon-
czow, rólnych pohonczow, hrózne
a domské holzy ho sa tudomne a
Dražbanske strony pytaju. Mfsda
sa wołoczków 70—90 toleč, sa
džowki 50—60 toleč.

Wackerowa na ūkelniskej hažy.

Piwański bětnat ho pyta.

Ródny piwański bětnat ho pyta
w Pręczečanské piwátni.

Wojskaškeho pyta Jančka,
wojnac̄ w Szlonej Borsczej.

Wołmijana deka je ho nama-
kała. Sažo dostacž na Dražban-
ské dróshy 11.

Provízjalne towarstwo sa snitskowne misionstwo.

Generalna ſhromadźisna

wutoru 17. novembra 1891

popołdnju w 3 hodzinach

w salu hospiczenza „t winowej kiezi“ w Budyschinje.

Dňowy porjad:

Rosprawa wo farjadniſtwje a poſkladniſy.

Wobſamklenje wo pschiwoſenjach ſ létnych dołhodow.

Pschednoschl towarſtoweho duchowneho Dražbanskeho ſnitskowneho
misionstwa, knieſa duchowneho Zimmermann, wo ſalovenju
džeržecžskich towarſtow.

Saſtup je wſchitlim pschedzlam ſnitskowneho misionstwa do-
woleny; woni ho po pschedzelnje pschedproſchuja, ho pschi ſhromadźisne
wobdzelicž.

Budyska Bjesada.

Swjedzeń wulkeje kolbasy změje so wutoru
24. novembra w Budyskej tréleřni. Kouvert płaci po
wosobje 75 np. Započatk wječor w 8 hodzinach.

Predsydſtwo.

W o ſje w j e n j e.

Šchtwórk 19. novembra ſmeje ho druh a ſhromadźisna
w Baczońskim hospiczenzu, nastupajzy ſaloženje poſkladniſow. Proſchu
wo bohaty wopyt ſe wſchech stron, tak daloko kāž Towarſtvo ſerbs-
kich Burow dohahuje, a dobre powiſcze wo dotalnym ſtutkowanju.
Šapocžat w 4 hodzinach popołdnju.

Wjenka w Róženice.

Pschedpoloženje krawſta.

S tutym najpodwolniſho ſ wjedženju dawam, ſo hwoj ſklaſ
hotowych ſymskich ſwjerſhnikow, pjeſlow, teho runja bukſkina,
hukna, wnenykh tkaniñow a wołmianykh tworow do hwojego
ſamfneho nowonatwarjenego doma pschedpoložil. S doboem poruczam
hwoj ſklaſ ſonjažykh paſetotow a žaketow dobrocžiwemu wob-
ſedžbowanju.

A. Pilak, krawſki miſchr w Bukezach.

W wudawańi „Serbskich Nowin“ je doſtaž ſa 2 hriwnje:

HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.

Spiszačtaj Wilhelm Bogusławski a Michał Hórník.

Džak přez row.

Knjezej ſulskemu radžicelej dr. Wildej, kra-
lowskemu wokrjesnemu ſulskemu inspektorę w Bu-
dyšinje, kotrehož je Boža njewuslédzena rada z po-
nosce lét ſrjež wulcy požohnowaneho ſkutkowanja
domoj zawała, temu lubodrohemu muzej, kij je,
wosebite potrjebu swojego wokrejsa bórzy zeznawši,
w swědomnitym zastejenju swojego zamóžneho za-
ſtojnſtwa při swojich bohatych zhonjenjach wo pra-
wym džeci cehnjenju a dokladnym zrozymjenju pra-
weho ſulskiego wučenja w njezamylenym prawdosći-
wym zmyslenju ſo za duchowne zbože a dobre po-
činki tež naſeje serbske ſulskie młodziny ze swo-
im stajnje naležne poručenjom jeje maćeře reče
jako najlepšeho wot Boha sameho dateho wučnego
srédku swéru starał, praja hļuboko hnući „Wotpočuj
w mérje!“ a „Méj džak!“

lokalni ſulscy inspektorjo
serbskich wosadow w Budyskim wokrejsu.

Ujesapomnicžka

na rovežl
njebo Hanki, Gustu Pilopa,
a jeho mandželskeje rodž. Piwarzy,
mandželskeje starscheje džowězicži,
narodži ho 19. naſymnika 1886,
semje 19. winowza 1891 w Čelchowje.
Hlóš: Wjeſel ſo, o moja dužha.

Macze, hdy bych wumrieč móhla,
Wotericž ſ teho hubienku!

Bežu njebožicželj ſtowa,

Brédy hacž je wužnula.

Wutrobiſje tež žadaſte

Wotericž tam, hdyž ſe Jeſuſ je,

a ſhromadźisne mólczych džecži,

Kiž ſu čerſtive w hornim ſwězci.

Hdyž netř ſraduji ſo ſažy

Siž džecži wofolne

Tu na ſwieſelaze čžaſh,

Na naſch ſwiedzeni ſodovny,

Hdyž ſo ſo nich pschedſtaja

Zenož narod Jeſuſa,

a niemu ſamom' ſak je džchala

Wjeboha a woſhal wuſhala.

Zato Jeſuſ ſuđi běſe,

Taſte džecži luboſnje

S ſuſomaj ſam woſkoſeſe,

Boži rai ſim luboſe,

Kotrež hřečce pschedzach

S ſwoje duchy ſi njeviňu

A kiž na ſwět njeviňaſane

Wot njoh' buchu namakane.

Ščiū ſak je ſe žanryh ludow

Wjaz ſej ſ teho ſwěta wſal

Tu wot ſhromadźenych ſublow,

Kiž je ſej ſaž nadrapal,

Zeli njei' měl njehele

Rad tím, kij ſi tam horela je,

Da ſo wo tym myhlič mjenje,

Tež hdyž wón ſe ſwěta čehnje.

Dleje žinu, wojetſe padý,

Wjetſe brenjo bréchow tu,

Wopomitaſ, woſ ſtarſe, radý,

Kaž to řeſa w ſhérliuſu.

Waju luba džowězicžla

Je hies taſtob' bremjenja

Woteſčlo hies njeboži hosczi

a Božob' džesicžu wjetſeſtati.

Wtih pjeſi rowach ſhdujemy

Drje wo lubyh ſwaje ach!

Ali ſ tym ſo troſtujemy,

So ſu w jažnych bydlenjach,

W tamnym ſbžným živjenju,

W njeſachodnym pschedzienju,

S wotſal mi ſo nadžiama,

So jich ſažo woſladamy.

Hdyž netř naſymski wetr duje

Wtih ſtich ſtěkli rowow,

Veinu blhcež ſ nich wotkladuje

W ſtukſtu tež pschi ſwiatniſy,

Wobras twojoh' podomſtwa

We naſ ſiódny woſlava,

Kaž ty ſoža woſljenja

Do njebia bu pschedzadžena.

W ſrudobje tu ſarostaji

Nana, bratra, ſoticež,

Zato božemje ſim praji,

U tež maćeře thor'watu,

Kotraž pod ſtich ſtajena,

Dleje čžaſh čeřipjaža,

Tež na ſwojim thorožu

Proſh ſebe pomoz Bozu.

Sawostajeni
pſches Guſin ſataža.

Bohu lubemu Knjezej je
so spodobało, moju lubu
mandželsku

Marju Mlynkowu
poňdželu 9. novembra t. l.
z tuteje časnosce wotwolać.

W Nowych Bóšicach,
11. novembra 1891.

K. A. Mlynk.

Pschiloha i číslu 46 Serbskich Nowin.

Ssobotu 14. novembra 1891.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zyrlwi budże jutje njedželu rano w 7 hodzinach herbska spowiedź, dopoldnia $\frac{3}{4}$ 9 hodzin herbske predowanje a pschiolbnu w 12 hodzinach herbski nhjchpor. — Pekutny džen budže rano w 7 hodz. herbska spowiedź, $\frac{3}{4}$ 9 hodz. herbske predowanje a w 12 hodzinach herbski nhjchpor.

Werowanie:

W Michałskiej zyrlwi: Handrij Bohuwér Muezel, ratač tu, s Hanžu Augustu Försterez na Židowje. — Jan Stiller, pohonež w Grubjelczizach, s Hanu Augustu Wjenkez tam.

W Katholickiej zyrlwi: Eduard Hirsch, diatišt pola hamtskeho hejtmanstwa, s Marihu rodž. Pětškez.

Křčení:

W Michałskiej zyrlwi: Koralie Hendrich, Zana Augusta Žura, živnošerja w Szkołej Voršiczi, s. — Marja Lejna, Augusta Měrscha, živnošerja w Delnej Linje, dž. — Roja, Oty Hermanna Abta, schewza w Fejkezach, dž. — Ota Albin, Marja Albina Pampela, dželacjerja w Nadjanezach, s. — Hana Emma, njemandž, dž. w Tšelanach.

W Katholickiej zyrlwi: Johanna, Miklawšha Schpitanka, schewza, dž. — Ernst, Jakuba Handriša, týscherja, s.

Zemrječí:

Džen 5. novembra: Martha Lejna, Koralie Bohuwéra Schérza, dželacjerja pod hrodom, dž., 9 měsazow 22 dnjow. — Marja Madlena, Zana Krála, živnošerja w Čemjerzach, dž., 3 lěta 7 měsazow 26 dnjow. — 6. Hana Hilzbjeta, Michala Koralie Hilzbjenza, dželacjerja na Židowje, dž., 4 lěta 2 měsazaj 15 dnjow. — 8. Hana Bamžez, schwalečja s Huczinh, w wokrjechni dželacjereti, 62 lět 5 měsazow 4 dnj. — Madlena Pětškez, Jurja Homle, dželacjerja w Szkołej, mandželska, 59 lět 8 měsazow 13 dnjow. — 9. Koralie Ota Fischer, murjer pod hrodom, 48 lět 9 měsazow 18 dnjow. — Koralie Bohuwér Gottsüber, wumjentat w Szkołej Voršiczi, 71 lět 8 měsazow. — 10. Marja Piečez, nebo Jaromira Kerbacha, kowáškeho mischtra w Čornym Hodlerju, wudowa na Židowje, 84 lět 1 měsaz 3 dnj.

Vlacišna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 2012 měsow.	W Budyschinje 7. novembra 1891		W Lubiju 12. novembra 1891	
	wot ml.	hacž np.	wot ml.	hacž np.
Pšchenza	11	88	12	35
	11	76	11	88
Rýža	12	—	12	50
Feejmien	8	14	8	71
Borň	7	70	7	90
Hroč	8	89	11	11
Bola	7	50	8	6
Záťly	16	50	19	50
Hejduschka	18	50	19	—
Berny	3	—	3	70
Butra	2	20	2	40
Pšchenčná mula	14	—	20	50
Rýža mula	50	—	19	—
Sýro	2	40	2	70
Sýrma	17	—	20	—
Pročata 1218 ščtuk, ščtuka	2	—	11	—
Pšchenčne wotrubý	6	—	6	25
Ščjane wotrubý	7	—	8	—

Ra hucy w Budyschinje pšcheniza (běla) wot 11 hr. 76 np. hacž 12 hr. 35 np. pšcheniza (žolta) wot 11 hr. 76 np. hacž 11 hr. 91 np. rožka wot 12 hr. — np. hacž 12 hr. 50 np., fejmien wot 8 hr. 50 np. hacž 8 hr. 75 np., borň wot 7 hr. 75 np. hacž 7 hr. 95 np.

Draždžanske miaškowe placzisny: Hovjada 1. družinu 66—72 ml., 2. družinu 60—63, 3. družinu 25 po 100 puntach rešneje wahi. Dobre krajne ſwinie 58—61 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družinu 48—60 np., 2. družinu 28—38 np. po punce rešneje wahi.

Wjedro w Londonje 13. novembra: Rjane.

Pſchedeschčinički

wurjadrje wulke dwanacžedželite porucža po tunich placzisnach

Otto Brandt na hauensteinskej haſy 2.

Porjedjenje a poczehnjenje ruce a tunjo.

Werowanſte

pjerſchězenje
por po 2 ml. 25 np.,
syglowe pjerſchězenje,
čažnikowe rječasy,
rječasy wokoło schiſe
s kſhiſom abo medaillonem,

broſhy,

navuſchniki,

narucžnizy,

dale jako

kwažne dary

kwěčniki,

butrove thsy,

ſizy,

thoſejowe ſziczki atd.
porucža tunjo

Curt Klepl

na bohatzej haſy 31 pſchi wrotach
prjedy: J. T. Büttner.

Jan Jurij Pahn

na torhoschežu vodla hlowneje
straže

porucža

žwój wulki ſkład

mantlow, žaketow,

paletoſow, pſeslow

s najlepšich tkaninow jako

s Augenskeho dubloweho
čejhaneho pſchedžena, židy a
wołujaneho plyscha

w 8 wſchelakich wulkoſezach
derje ſechithych a bjes poroka

ſedžazých
po woprawdze wurjadrje tunich
placzisnach.

Spěwarſke

herbske a němſke, do ſomota a kože
ſwiaſane,

protylí

wſchich držinow,

kmotsjaze liſty,

kwetki

ſa wopomnjenje ſnih
w wulkim wubjerku ſaſhopſcheda-

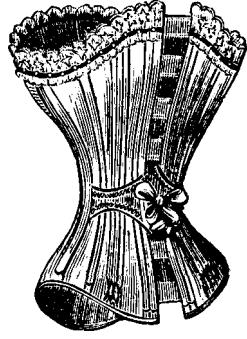
wanju klopjeno hižo po 2 np.,
kožane ruczne toſche

koſry

po nojtunich placzisnach porucža
knihwjasatnja a papierowym ſkład

J. Nowaka

na miašowym torhoschežu 13.

Schtalth,

muzaze kravath,

pschedkoſchliky

s khornarjom a bjes njeho,
gumiſhove ſchath,

žle

porucža

M. Walther

10 na bohatzej haſy 10.

Raiß

gruppi,

jahly,

hejduschku,

hróč,

holi

pojenotliwym a ſ zyla porucža
tunjo

Th. Grumbt.

Barchent k koſchlam,

pollama

w wulkim wubjerku tunjo pola

W. Häckera

na žitnej haſy 7.

Wobrafy

(bilby) ſo rjenje a tunjo ſaſchlen-
zuja a ſ woblikom wobbadža,

domowe žohnowanje a wobrafy

w wulkim wubjerku a tunich pl-

ejzisnach pola

Maxa Mützy

na bohatzej haſy 11.

Paleuž

jednorý a dwójny

w snathich dobrých a derjeſkložazých
družinach porucžataj tunjo

Schischka a Rječka.

B. Fischer

na žitnej hašn
porucja swój wulkotny skład:
dejimalnych mostowych wałów,
każ truhażych maszynow
po 15 mk.,
każ też dobre Solingiske worzlowe
twory, jako:
blidne noże a widlicki,
nože sa selene warjenje,
dybaczne nože,
reński nože,
kedlariske nože,
schewiske nože,
prójerske nože,
nožiz atd.
a wsche kuchinske a hospodatske węzy
w snatej dobrej tworze po naj-
tunisich placzisnach.

Wódne pónowje, kótky,
rokowe platy a khachlowe
rébliky, nesczowe durje, že-
lesne khachle a khachlowe
roky porucza tunjo

Pawol Walther.

Holandski mlokowy pólver
s najlěpsich selow a torzenjow
pschitowanym, po jenej abo dwemaj
čizomaj kruwom abo wozam na
prenju pizu nažypany, pschisporja
wožernosć, plodzi wſele mloka a
sadžewa jeho woližnenje;
koujazy ſalkowy pólver,
wuzitkowy pólver ja
howjash skót,
wsche ſela a torzenja
porucza
hrodowska haptyska
w Budyschinje.

Solonowe mydlo (Elsenbeinseife)

(němske běle mydlo sa symnu wodu)

Günthera a Haufnera w Chemnitz

je najdobytnische a najtuńsche mydlo sa hospodarſtwo.

Solonowe mydlo

dawa ſchatam rjanu won a blyſczejaty běly napohlad.

Solonowe mydlo

je pschetukowane, ſtož ho wot lekarjom kvali, a hodži
ho teho dla, dokelž kožu njepchima, wožebje k myczę.

Solonowe mydlo

je zyle čiste mydlo bjes ſchłodneho pschitawka a je s naj-
čiſcizich bělých maczisnow dželane.

Solonowe mydlo

płoka w najtwierdſhei a symnej wodze a dawa
pshezo rjanu bělu mjechku pěnu.

Solonowe mydlo

wotſtroni bjes prózy wsche blaki se ſhatow a s drasty.

Solonowe mydlo

faruna wsche druhe ho pschedawaze mydla k płokanju
a myczę.

Solonowe mydlo

je wschudze w najwjažy kolonialtworewych, drogowych a
mydłowych khamach dostacž.

Solonowe mydlo

je ſakonjszy ſakitane, a ho warnuje jo podražowacž.

125 gramow płaczi 10 np.

Wulkoskład pola kniesow Schieschki a Rječki w Budyschinje.

Najrjeńsche, najnowsche
a najtrajnische ſu
Henochez ujedželske
rukawate lažy.

Dostacž pola

C. O. Henocha

w Budyschinje
na róžku hlownego torhoschęza
a bohateje hašny.

Poruczam:
piwowé karanežki po 25 np.,
valenzowe ſchlenzy po 6 "
valenzowe blesche " 8 "
mlokowe blesche " 8 "
zylindry 3 ſchtuki po 20 "
" 6 ſchtuk 30 "
kaž tež wsche twory mojego ſchlen-
zowego a porzelanowego ſklada
po najtunisich placzisnach.

Max Müthe

na bohatej hašny 11.

Pschedawanje a
porjedzenje
w ſchēch druzinow
čjažnikow.
Placzisny najtunischo
a rukowanje na dwe
lécze.

Gustav Mager,

čjažnikat

11 na ſerbſkej hašny 11
pschi starých kasarmach.

Turkowske ſlowki
najlěpscheje druziny porucza

Moritz Mjerwa

pschi mjažowym torhoschęzu.
Defilazija ſnatych dobrzych likerow
po starých tunich placzisnach.

Dospolne wupſchedawanje dla pschestacža mojego krawſta.

Szym ho roſhudžil, ſe ſwojim krawſtowom, psched 24 lě-
tami ſaloženym, w kótrym ſo symskie swjerſhnikiki, v užaja
a hólcjaza drast, khějorske mantle a pjesle dželaju, tak
rueže hacž móžno ſastacž a teho dla po kózbej móžnej placzisnej
pschedawam. Wožebje poruczam symskie swjerſhnikiki hižo
po 8 ml.

S poczeczowanjom

P. Baruň pschi bohatych wrotach.

Swoj wulki ſkład kožow a pjeslowych
tworow dobrocziwemu wobledźbowaniu poruczam

Heinrich Lange

9 pschi žitnych wilach 9.

Węzy, po mérje ſkasane, ſo nažlepje ſdželaju, wožebje poruczam
ſwoje tunje pjeslowe kože bjes molow.

Swoj wulkotny ſkład hotoweje mužazeje drasty, jako
kholowow, wobleczenjom, pjeslow, swjerſhnikow, khějor-
skich mantlow, kaž tež najnowsche tkanin k ſechicju drasty
ſa pschedstejazu nažmu a symu dobrocziwemu wobledźbowaniu
poruczam. Pschi nažlepshim džele pshezo najtunishe placzisny.

Louis Gadt, krawſki mischtr

w kupnicy pschi hlownym torhoschęzu.

Pscheměnjenje wobydlenja.

Dr. med. Radza w Biskopizach, approb. lekar, hoječ a ſaſent,
bydlí wot 1. oktobra t. l.

na dwornischičzowej dróžy 15 po 1 hornim ſkhodze

(na róžku dwornischičzowej dróži pschi mlynškim hacžem).

Rěčne hodžiny: wschebny džen rano hacž do 8 hodzin, pschipoldnju

12 - 1½ hodžin.

njedželu pschipoldnju wot 12 - 3 hodžin.

Mloko

w najwjetſich a najmjenſich džel-
bach po najwyschſhei placzisnej
ſtajne kupuje
parna mlokařna Otty Eversa
w Małych Dębierzach.

Kupuju stare ſiſtowe marki a
knverty ſ markami wschech krajow
ſ létow 1850 hacž 1870 a ſa to
wyżoke placzisny placzgu. Poſkie-
nia njech ſo mi ſ poſtej ſhariku
woſſewja, na cjož ſebi węzy na
městne ſamym wobhladam.

E. M. Grautmann

na hrodowskej hašny 10.

Saječe, koſaze, karniklaze, koče,
tkhoriže a ſunjaze (mordatke) kože
kupuje a najwyschſiche placzisny ſa
nje dawa

O. Fleischer, kóžkar

na ſtronkownej lawſtej hašny 18
w Budyschinje.

Zoňaze ſuknuje, pjesle,
rnbischičza na ſlowu
ſo ſ nejpushečatymi barbam ſ nowa
barbja a ſo kaž nowe ſaſo ſhotowjeſa
w Kellingez barbjeſni
w Budyschinje pschi ſitnych wilach.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kózdu sobotu.
— Štvorlétne předplata w wudawařni 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěški, kíž maja so w wudawařni "Serb. Now." (na róžku zwonnejne lawskej hasy čo. 2) wotedać, płaci so wot małego rynka 10 np. a maja so štvorkt hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Číslo Smolerjec knibičsćeńje w madičnym domje w Budyšinje.

Císto 47.

Sobotu 21. novembra 1891.

Lětnik 50.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. Trónska rěč, s kotrejž je Ježho Majestoscz kral Albert sakſki krajny hejm wotewrili, na to spomina, so ho sa počala hejmoweje džěławoscze s wjehelym podawkom, kralowskemu domej a kraję sboze lubiązym, s kwažom prynza Friedricha Augusta, setka. Kral nad tym njedweluje, so ho lubewi saſtupjerjo a zyky lud s wutrobnym a sprawnym wjehelom pschi tym wobbzela. Hdyž tež powšchitlowne położenie sjawneho živjenja žane woſebje kwestie ſjewjenja nje-pokazuje, dha so tola Bohu džok wo hospodarſzy njedobrych wobstejnoscézach w kraju rěčecz njemöze. Stajne roſčenje industrije w poſlednimaj lětomaj je ſańdzenie ſeto poſtaſko. Směrowaze pač je, so nje-džiwozzy tuteho poſtaſowania ſo džělaczerjo w wjeheli měrje s džěla puſcheželi njeſhu, a so ho tež mida ponizila njeje. Pschedſtejaze wotſamknenje někotrych wažnych wikowanskich wuczinjenjow nadžiju ſbudszyje, so ho nowe woteberaňscheža ſa wudželli naſheje industrije do-budu a so ho s tym induſtrija a wikowanje ſaſo poſběhnje. Tež ſo s dowěru do ſdžerženja měra nadžija na wocžakanje dalskich wuſpěchow induſtrije wobtwerdža. Trónska rěč na to ſalonjowe pschedlohi pschipowjeda w nastupanju pschemenjenja czeledžinskeho porjada, w nastupanju pschemenjenja ſastupjetſtwa města Lipska w krajnym hejmje, w nastupanju krajneho immobiliarnego woheňawěſčazeho wustawa a w nastupanju ſtajenia hórniskich jednanskich ſubow. Finanze wobstejnoscze ſu ſo dale pschihodnje roſwile a czinja móžno, so ho ſalonjowy načiſt pschedpoloži, po kotrejž ſtatna kaſza w pschihodze pomožny pjenjes, ſchulskim gmejnám ſaplačenju wucžetſkeje mſdy pschiſwoleny, traſnje pschedewoſmje. Dale je wotmýſlene, mſdu ſtajnych ſaſtojnikow, woſebje niſkych ſaſtojnikow, po lepschicž. Tež ſalonjowy načiſt wo powyſchenju najnijskich doſhodow wucžerjow w ludowych ſchulach, a sprawjenje wucžetſkich a duchownskich penſiſkich wobstejnoscéz ſo pschipowjedži. Dalski ſalonjowy načiſt ſo na ponízenje rěſneho dawka ſa ſwinje počzahuje. Tabela wo ſemrječu, ſa ſtarobnu rentu placjaza, ſo pschemeni. Krajnemu hejmej ſo ſ nowa někotre pschedlohi ſa nowe želesnizy, ſa twar wobkhadneho a ſymſkeho pschistawa w Draždjanach a ſa natwarjenje wobhydlenjow nižších ſaſtojnikow a džělaczerjow želesniczneho ſarjadniſtwu podadža. Ma konz ſo pschipowjedža ſalonjowe pschedlohi ſa notariatſki porjad a placjisnowy porjad ſa notarow a ſa ſtúžne wobstejnoscze ſubniſkich woſobow.

S pschicžinu kwaža Ježho kralowskje Wyžokoſcze prynza Friedricha Augusta ſ Jeje khějorskej a kralowskej Wyžokoſczi arzy-wóſwodku Lviſu Antoinetu Marju ſu ſo ſcžehowaze poſtajenia ſa ſwěbzenje w Draždjanach ſtale: ſsobotu 21. novembra dopolnja w 11 hodžinach, hdyž ſměje ſo wěrowanje wyžoleju mandželskeju w Winje, budže ſo w katolickej dwórskej zyrkwi Te Deum wot-bývacž. Wječor $\frac{3}{4}$ 6 hodžin ſo kralowska wyžoka ſkulba, tak daloko hač ſo w Winje njenamaka, w kralowskim hrodze ſ marſhalſkej hoſčinje ſeňdže. Poňdželu 23. novembra ſo pschi krajnej mjeſy w Bodenbachu młodaj mandželskaj wot kralowskego komiſara wokrjeſneho hejtmana ſwobodneho knjesa ſ Hausena powitataj. S Königſteinskej twjerdiſiñ budže ſo pschi bliženju dwórskej czáha poſtron tſelecz. W Pirnje budže krótki pschibylk ſ powitanjom kralowskich a měchčanskich wyſhnoſcęz. Pschijedž do Draždjan ſměje ſo pschi poſdnju w 12 hodžinach na čeſkém dwórnischem. Tam budže wojerſke powitanje a poſtronjenje ſe žónſkej ſchulſkej młodоſcę. Wyžolaj

młodaj mandželskaj po Prajskej a jěſorowej dróſy na stare torhoschęzo počehnjetaj. Psched rabnej khežu budže powitanje ſe ſtrony měchčanskich wyſhnoſcęz. Na to ſo czah po krala Janowej dróſy, Moritzowej dróſy, nowym torhoschęzu, Augustusowej dróſy a hrodowym měſeže do kralowskeho hroda poda. Wutoru a ſrjedu budžetaj wyžolaj młodaj mandželskaj w kralowskim hrodze a w hrodze pschi taſchbarku ſbožopſchejaze deputazije pschijimacž. Wutoru wječor w 7 hodžinach je théatre pars w kralowskim staroměchčanskim dwórkim džiwiadle, ſo czemuž ſo pscheproſchenja wot wyſhſcheho dwórskeho marſhalſtwu wubadža.

— Khějorstwovy hejm je ſo wutoru ſ wubadženjam, kotrejž bě w naleču ſotkorežil, ſaſo ſeſčol. W přením poſedzenju wo ſakonjowym načiſtu w nastupanju khostanja ſa wikowanje ſe ſchlovami jednachu. Nea woprashenje prynza Aurenberga, hač je wěrno, ſo ho wikowanje ſe ſchlovami w němskich koloniach wot němskich wyſhnoſcęz czeřpi, haj ſamo podpjera, dyrbjeschke tajny poſkłanſtowowych radžicžel ſ Kaiser pschidacž, ſo w Togo a Kamerunje mite domjaze ſchlevinstwo wobsteji, runje kaž w franzowſkich a jendželskich koloniach. Hinaſche ſu wobstejnoscze w ſmuckownej Africy. Tam Arabſzy ſchlovow ſoja a ſebi pschi tym najzadlawiſche hroſnoſcze dopuſchežea. Němske knježerſtvo je ſo prözowalo, hdyž je ſo hdyžilo, tele žadlawoſcze podklóčicž. Sapóſlanz Rintelen pschipoſnawſche knježerſtwe prožowanje wo podklóčenje ſchlovinstwa, pschiesche pač ſebi, ſo by ſo tež domjaze ſchlovinstwo wotſtronilo, runje kaž je ſo w Europje robota ſběhniſta. — Petizija wo wupſchestrueze ſakonja ſawěſzenja ſa pschipad ſnjeſbězenja tež na jatych ſo knježerſtu ſi roſpominanju pschipolafa. — Druha petizija wo revisiſu lichowanského ſalonja proſhy. Antisemitift (Gidam njeſchczelny) ſapóſlanz Böckel žadasche, ſo by ſo tale petizija khějorstwovemu kanzlerzej ſi roſpominanju porucžila. Wón mějſeſche ſa nusne, ſo by ſtat wulichowanym ſarunanje daw. Hańba je, ſo drje lichowarja khostaja, ſo pač ſo wulichowaný do khudeho prawa pokasa. Lichowatſtwo njedžiwozzy wſchek lichowanskich ſalonjow dženſha runje tak kežje kaž prjedy. Wone ſo jenož nětko bóle po čymje wacži. Wſchitzu praktiſu ludžo měnja, ſo ſu dalsche krocžele pschecživo lichowatſtwo trébne. Po nětceřiſkim lichowanskim ſalonju ſo lichowat ſedma hdy lepicž da. Tež je wulki ſmylk, ſo ſo „ſwuczena daniſka měra“, kotrejž je něſchtō jara kablage, jako prawidlo pschi khostanju lichowatſtwo wobhladuje. Daniſka měra wot burſy wotwiſuje, po taſkim wot napranjenja, kotrejž njeje wjele lepsche hač lichowatſtwo ſame. Tak ſo ſtava, ſo lichowatſtwo pschi pschedawanju ſkota a pschi druhich pjenjeſnych naležnoſcęz na wſach kežje. Waſchnje wukutlerjow ſublow je na lichowatſtwo jara podobne, teho runje roſnoſchetswo po domach, kotrejž dyrbjalo ſo po možnoſci wobrěſacž. Tež pschedawatſje, w kotrejž ſo na wotplacjenje twory pschedawaju, dyrbja ſo kruče wobkedybowacž. Skónčenje je wechsel ſa maleho muža wulki ſtrach. Prawo, wechſle wuſtajicž, ma ſo na pschekupzow a na taſkich ludži wobmjeſowacž, kotrejž móža ſežehwki pschewidzeč. Khostanje lichowatſtwo dyrbjalo ſo pschihažnym ſubam pschipolafacž. Psched nim lichowarjam nicžo pomhalo njeby, ſo ſady prawiſniſkich leſcęz khowacž; woni tam ſenje hjes khostanja woftali njebyhcu. Böckelovym wuženjam ſo wot konservativnych živje pschihloſhwasche. S połnym prawom Böckel knježerſtwo namolwja, ſo by lichowarjam počežil, nusu a khudobu na ſwój wujſik wuwužicž. Wón pač by tež dyrbjal pucž poſtaſacž, po kotrejž móžl ſebi lud ſam pomhač.

Natarjo w někotrych stronach Němskeje ſu tutón pucz hido namakali, je to ſaloženje wjednych naſutowatnijow a wupožerňenjow. W Sserbach něko tež poczinaju tajke wujitne wuſtawy ſaložec, kotrež dyrbja naſch lidi paſoram ſichewarjow wuſhowac. Nejeh tele wupožerňenje a naſutowatne w Sserbach ſ runje tajkim žohnowanjom ſtukuju, kaž w Němzach!

W wójskowym roſliczenju ſa pschichodne lěto ſo na po-rijadne wudawki $14\frac{1}{2}$ milliona, na wurjadne wudawki 78 millionow hrinow wjazy hac̄ loni žada. Sajimawe je ſhonicz, k čemu ſo tele $92\frac{1}{2}$ milliona naſoža. Hłowny džel bjes wurjadnymi wudawkami pschińdze na artilleriju a wobrónjenje. Nowa je žadanka, $8\frac{3}{4}$ milliona wuežnjaza, ſa noſhne ſtany (zelty). W bližszej wójni, kotrež je nadžemomje hischeze jara daloka, budža naſchi wojazy ſ wjetſcheho džela pod stanami hospodu pytač dyrbječ. Pschi nje-žmérnych hromadach wojałow, kotrež ſo na mały kraj ſjencož, nje-budža twarjenja na wjach a městach k hospodowanju wojałow dožahac. Duž kódy wojał kruh stanoweho plata a někotre ſeleſne kile dostenje, tak ſo móža ſebi 4, 6 abo 10 wojaž po ſwojej liczbje ſtany ſa krótki čaž ſestajec. Jeli ſo pschichodna wójna Němzam na ſbže pónidze, budža němžy wojazy w Franzowſkej a Ruskej wojoowac. Požlebnidhi kraj pak je mało wobydleny a ſe ſtronami pustý. So by wójsko ſ molcotu a ſymu tam nječetpiło, je ſo kniežerſtwo roſ-kuždilo, jo ſe ſtanami wuhotowac. W khezorſtwowym ſejmje pjenyſh, k temu ſo žadaze, węſcze pschiwola. — Sa ſatke wójsko ſo bjes druhim žada ſa powiętſchenje artilleriskeho tſelnischię w Zeithainje 800,000 hrinow, ſa ſaloženje noweho tſelnischię pola Kinsborka 682,000 hr., ſa ſaloženje remontiskeho depota 436,500 hr., ſa wojerſku pjeſtařni, ſlužbne twarjenje wójnskeho ministerſta, ſkladu garniſonſkeho ſariadniſta w Dražanach 822,500 hr., ſa nowotwary w Döbelnje 132,000 hr., ſa wuhotowanie artilleriſtich kaſarmow, wot města Riesy ſo twarjazych, 52,000 hr., ſa twar garniſonſtich lazarétow w Riesy, Freibergu a Marienbergu 423,000 hrinow.

Wjeh Bismark ſobotu popołdnju na puczu ſ Barzina do Friedrichſruhe psches Barlin pschižedje. Na Lehrſkim a Schęczin-ſkim dwórnischię běchu ſo Bismarkowi pschiwifowarjo po tybaſach ſbezeli a jemu ſahorjene poczeſćowanie pschihotowacu. Do Barlina ſo Bismark pječza njeſcheydi, dokelž jemu to jeho ſtroujo nje-dowoli.

Franzowska. W wuhlewych jamach departementa Pas de Calais je bjes tamniſhimi wuhlerjemi ſtraſt wudyril. Dželaczerjo ſebi po-wyſchenje mſdy a wóſtomhobžiſki dželanski čaž žadaju.

— Dželaczerjo w schwabličkowej fabrizy w Marseillu ſu dželo wopuſchczili. Woni ſebi žadaju, ſo by ſo ſaſo ruſke drjewo k džela-nju schwabličkow trjebało, dokelž ſo franzowske čežko wobdzélacz da.

— W Algieru je ſo offizeram ruſkeho wójnskeho lóždžtwa ſallowy čaž wuhotowaſ. Pschi hosczinje, kotrež ſo poſbzíſho mějſeſte, zara, zarowu a preſidenta Carnota ſlawiaču.

Bukowska. K krajinam, w kotrejž lěta dla njeproradzenych žnjow wulka nua knježi, ſluſha tež Sſamarſka gubernija, kotrež je ſ wjetſcheho džela wot Němzow wobydlena. Nowiny „Ruske Wědomoſcie“ ſe Sſamary piſchu: Nua pscheso pschiübera. W městach ſu dobrocželske komiteje ſapoczałe, jež wobarac, ale na wjach je woſtrjeſnym ſastupjeſtwa ſchewostajene, ſo wo khlébatradazych ſtarac. Tola ſchto dyrbja woſtrjeſne ſastupjeſtwa činic, ſo bych u khléb wobstarale? Ludož někole khléb ſ muli, ſ liscem ſmeſhaneje, pjeļu. Hdyž hido ſapečatſ ſymu ničo k ſeži njeje, kaf budže to w dolhei ſymje, hdyž ſo k hłodej hischeze ſyma pschida. So bych u ludož na wjach hłodu njeſumrjeli, dyrbi ſo jim na pomož khwatač, tola niz ſ pjenyſami, dokelž do zyla ničo kūpič njeje, ale ſ zyrobu. — Wokolo Zeliw-grada ſda ſo hischeze ſrudniſho bycz. Wot tam nowiny „Južni Kraj“ piſchu: Nashe pola maja ſrudny napohlad. Nasymſki wuſhy ſ zyla ſeffhadžak njeje, luki ſu do czista wuhorjene. Sſyna na ſkladach nježde njeje, ani pola burow, ani pola ſemjanſtich kublerjow. Sklone placiſny ſu jara ſpanule, kaf dyrbi ſlot burow ſymu psche-trac, nježemep wopſchięci. Bjes tym ſo w ſrježnej Rukſej ludzo ſkoro hłodu wumru, ſu lěta w Sſibirſkej a w Kawkaſu nimo měry bohate žne měli. W Kawkaſu na ſeleſniczych ſastawniſtchzech ſito ſ wulki mi hromadami leži a ſo k džela ſ deſchecem kafy, dokelž ſeleſniczne wosy njebožahaju, na kotrejž by ſo do nufuczeſtſazych ſtronow wotwieslo. So by ſo ſito ſ transportem pschejara nje-podrožiko, je kniežerſtwo porucziko, ſo by ſo placiſna ſa woſzenje ſita do khlébatradazych krajow wo poſložu ponížka. Sa naletni wuſhy ſo woſtrjeſne ſastupjeſtwa hido ſe ſitom ſastaraju, tola jo wobdyſtwa halle w poſlednim woſkomiku wudazha, dokelž by ſo hewak do čaža ſjedko a ſa wuſhy ničo ſbytne woftalo njeby. W bližsím čažu

ho wočakuje, ſo kniežerſtwo tež ſakaže, pscheńzu do wukraja wuwoſyę. Žitnym wukowarjam, kotrejž nua wobydleſtwa mało na wutrobu čiſhči, ſo ſakaſnia ſitneho wuwoženja mało ſpoda; pschetoz něko woni wjazy ſaſluzic njemoža. So móžlo ſo troc u wopſchięci, kaſkich resměrow je lěta ſitne wukowanje w Ruskej nabyla, njech je naſpomnjenie, ſo je jedyn ſ najwjetſhich Peterburgiſtich ſitnych wukowarjow ſa krótki čaž $5\frac{1}{2}$ milijona rubleſ ſe ſitnym wukowanjom ſaſluzik.

Brasilſka. Šběžkarjo provinž Rio Grand de Sul ſu po-wſchēch městow ſmozowali a wuwoſali, ſo je general Fonſeca wot-hadženy. Powjeda ſo, ſo je ſběžkarſte wójsko 30,000 muž ſylné a ſo je ſ najnowiſhimi třebami wobrónjene.

Satynjenje wóhnia.

Wodawki ſ jendželskeje wjy.

I.

Daniel Difſon bě ſarmer, t. r. wobſhedžet herbſkeho naſateho kubla, po ſtarlikim waſchnju, kaſtich je w Jendželskej džen a mjenje: ratač ſ czerlom a ſ dusku, bjes wědomoſtne ſe ſběžlanoscze, ale derje naſhoniemy we wſchēch wutnech hwojeho powołania, ſ dobrym ſtowym roſomom a niz bjes pschinarodženego žorta. Husto naſhly a hwojeje hłowny, ale po prawom tola dobrocžiwy a milky a pschi wſchē ſlutniwoſczi darmiwy napsheczo kħudym; pschi tym pak tola tež hordy na hwoj ſtaw, kiz ſo jemu niz jeno naſtarſci, ale tež naſczeſćomniſhi w zyliu člowiſtwe bycz ſdasche, a pschi wſchē dobrym nabožnym ſmyſlenju tola niz bjes wěſteje hordosje na hwoje čažne ſamoženje. Tuto pak bě tež woprawdze naſlabne; pschetoz tñies Difſon mějſe ſe naſtrjensche a naſwinoſtne ſerbiſke kublo w jenej ſ najbohatschih wjow dolhovječorneje Jendželskeje. Bě drje to po mjenje jeno zyliwinska wjež, ale, ſchlož behaſtvo a wobydleſtwo naſtupa, možesche ſo někotrejžkuli reſidenzy małych němſkich wjetchow runac. Jeje role běchu w dobrym rjedze, demſte a hospodatſke twarjenja w najlepſhim rjedze a ſkot a grat doſpolny a dobrý.

Daniel Difſon bě ſo halle ſrjež ſiſythch lět, hdyž bě po ſmjerſi ſtarſkeho bratra, kiz bjes džeczi wumrje, zyle kublo ſam do rukow doſtał, woženil, a po prawom bě jeho mandželska trchu psches jeho ſtaw, ſ najmjenſha bě ſběžlanicha hac̄ wón. Bě ſo mjenujz dženku naſlabneho, ale jeno mało bohateho a ſ wulke ſwójbu žohnowaneho ſastojnika w njedalokim hłownym wotkjeſnym měſce ſoženil. Tuto mandželſtvo, pscheszykuje nimale ſbožowne, njebe zyle dwanacze lět trało, ſo je ſmjerſ ſroſwafa. Čineni Difſonowa ſawoſtaji ſwojemu mandželskemu, kotrež jeje wopomnječe ſ rjantym pomnífom na rowje čeſceſtſe, nimale ſeđnaczeſtnu džowcžicku a ſylnka, kiz bě něchto psches ſydom lět. Tola tón wumrje tež wob ſlěto ſa maczerju a tak ſwoſta jeno džowka Aliza. Jeje macz bě ju mnohe wědomoſcze naſuzila, ale dokelž tak ſahe wumrje, nježesche ju wſcho to naſuzic, ſchlož ſama wiedzeſche a možesche; tola jeje nan bě doſcež roſomny a njeda ju jeno w domjazych wězach, kaž jemu jeho ſužodža radžahu, kiz jeno na praktiſke ſiwijenje džiwachu, psches hwoju naſatu hóſpoſu roſwucžowac; ale wón da ju wjetnemu ſararjej hischeze nětore lěta w rěczach a we wědomoſtach roſwucžec a jemu njebe ſe ſwójku pjenyſ, kiz na to wuda. S džela činjeſche to ſ wérnej luboſcę ſe ſwojemu ſenickemu džeczu, ſ wulkeho džela wſchak tež ſ hordoscu. ſdasche ſo mjenujz naſhemu ſarmerej derje, ſo bě jeho džewka psches wſchē druhé ſarmerej džowki we wjetzenju, kaž dže bě naſtrjensha holcža a naſbohatscha herbina zyleje wjy. Hdyž pak ſo jemu ſdasche, ſo je jeho džowka ſ temu doſcež naſwula a hdyž dyrbjeſte hischeze do ſchýtrnateho lěta ſe ſchule puſhečenja bycz, pscheta ſroſwucžowanie we wědomoſtach a město teho dyrbjeſte ſo Aliza w hospodatſtve a rólniſtve roſhadowac. Tež w tym bě ſe ſwójko ſwojeho nana a jeho hóſpoſu jara plina a wuſtajna ſchulerka.

Nehdze poſ ſlěto ſnadež bě Aliza ſe ſchule, ſo ſo w jeje domje něchto pschemeni, ſchlož bě ſa jeje zyle dalsche ſiwijenje jara wažne. Naſenik Difſon pschiwia ſebi mjenujz, dokelž bě jeho dotalna hóſpo ſlužbu na jenym ſužezim dworje doſtała, dalotu pschiwuſnu ſ ſebi, ſo by jemu na dalsche ſ jeho wotroſceſe džowku hóſpodatſtvo ſastala. Bě to khuda, ale ſchwarna a dobrocžiwa žona, wudowa po Difſonowym wuju. Jeje muž bě w kontoru wulkeho fabrikanta w jenym ſ najwjetſhich fabriſtich městow w ſewjernej Jendželskej měſtu, ale po krótkim ſbožownym mandželſtvo jej wumrje. Ani zyle tak delho jeje mandželſtvo trało njebe, kaž Difſonowe. Wudowje ſo jara ſrudejne wiedzeſche, pschetoz jeje mandželski drje bě jako ſprawný muž, ale bjes ſwój ſamoženja wumrje. A jeho princiſal njeda ſo na

żane waschnje napręszycz, so by ju podpjerał a teho dla dyrbjesche so zyle ſama na ſwoju ruku prózowacz, so by ſebje ſamu a ſwojej dwie džesči — wobdarjenego, wulke nadžije wubudžazego hólceza w džehatym ſečze a ſchěſčlētu holcetu, tiz pak bě po duchu a po częſcie jenak ſkaba — po prawdze a sprawnoſci ſejiwila. Jeſe częſcie hódné prózowanje njeſwosta bjes Božego żohnowanja, a tak ſo knjeni Fieldowej radzi, ſebje ſamu a ſwojej džesči, njech tež hubjenje, tola na sprawne waschnje ſejiwicz. Wulku radoſci mjeſeſche na ſwojim ſyну Wilijamie, tiz ſo ſ pilneſci a wuſtojnosczi hódnym wopokaſa, ſo jemu gmejna ſwobodne wuknjenje ſpožci, a móžesche ſo wot njeho wjele a rjanego wočkowacz. Tak ſdashe ſo, ſo częſci domapytani ſaſo lepſtich dnjow doczakaja, tola runje tu pschinidze nowe wulke njeſbože na nju. Šubi mienujz, pscherinawſchi ſo ſe ſchiczm, na prawe wóczko widzenie do zyka a tež lewe wóczko bu tak ſeflabjene, ſo jej njebe dleje móžno, wuſchiwacz a druhe weſebne žónſke džeta dokonjecz, ſ czimž bě hac̄ do teho čaſza ſebje a džesči tak derje kaž ſo hóbſeſche ſejiwila. Wilijam bě někt ſchulu wukhobzil a ſaſtupi jako piſar do piſarstva ręcznika, hódej ſebi ſ najmjeniſcha njeſtio ſaſtuſi. Ale mſda, kotrež wot njeho deſtaſasche, bě ſ wopredka tak mała, ſo ani k temu njeſožahasche, ſo by młodzenz ſam pschi wiſchej ſlutniwoſci wobſtač móžl; hódej čyžiſche to hiſcze maczera a hotsje ſto wuſche woftaciz? Na tuto waschnje mjeſeſche to knjeni Fieldowa ſa wulke ſvoje a wulku pomož Božu, ſo ju runje někt bohaty wuj jeſe njebo muža namolvi, ſo by k jemu ſa hospoſu čahauila. S radoſci ſwoli do teho a pscherhdli ſo ſe ſwojej džowku do woſbadneje wby, mjes tym ſo Wilijam, nadžijejo ſo polepſchenja ſwojego poſtajenja, w mjeſeſe ſwosta.

Knjeni Fieldowa doby ſebi ſa krótki čaſh połnu ſpokojnoſci a deweru ſwojego wuja a knjeſa ſ tym, ſo bě jara wuſtojna, ſwerna a pscherzelna a wuſchiwia pschi wſchec ſwojich dželach. Runje tak wjedžesche ſebi bóry ſchihilnoſci jeho džonki dobycz, kotrež ju bjes mała kaž ſwoju macz lubowasche a czesczefche. Junja, ponizna Aliza njeſeſche ani ſchliczki hordocze ſwojego nana a teho dla bě bjes džiwa, ſo by mjes njeju a tutej milieji a niz njeſdželanej žónſkej naj lepſche pscherzelſtwo wutwori. Njeſtio psches ſlēto bě tuta w Dikſonowym domje. Tu ſo ſto, ſo wjeſny wucžet gmejnu proſchesche, ſo by jemu młodeho, k temu ſo hóbſeſche muža ſa pomoznika dała, dokeſ ſemu w jeho wjekich létach a pschi czastej khorowatoſci móžno njebe, winowatoſci ſwojego ſaſtojſtwa tež hiſcze dleje bjes tajſeje pomozy dojſelnicz. Swojemu pomozniku čyžiſche tſeczinu wſchec ſwojich dohodow pscherwostajcz. Gmejna (w Jendželskej mienujz) gmejna, niz pak ſtat wucžerjow poſtaja) ſwoli rady do jeho proſtow a poruczi pschedzybze gmejnskeje rady, mienujz naschemu Dikſonej, ſo by tajſeho pschihodneho pomoznika, kotreñiž čyžiſche tež gmejna hiſcze njeſtio mſdy pschipožic, wobſtaral. Farmer ſdželi to ſwojej czecze a hospoſu a namjetowasche jej, ſo by ſo ſwojego ſyna woprashala, hac̄ njeby ſ tutym měſtnom ſpokojom był. A k temu bě czim wjazy wijn, dokeſ ſtary wucžet tola hízo jara doſho žiwu njebudje, a ſo by Dikſon potom ſwoj zyky wliw w gmejnje na to naložil, ſo bydu jeſe ſyna ſa jeho naſkledníka wuſwolili. Knjeni Fieldowa ſeſini, kaž mjeſeſche ſafane, a hízo ſa někotre dny pschinidze liſt wot Wilijama, w kotreñiž ſo wupraji, ſo čze ſ radoſci poſſicene měſtno pschisac. To móžesche tež woprawdze ſ dobrym prawom czinic. Hízo jako wucžerjow pomoznik mjeſeſche džē dwójzny telko dohodow, kaž hac̄ dotal, a nimo teho mjeſeſche nadžiju, ſo ſmje něhdy, jeli tež niz runje wulkotnu, dha tola taſtu ſkuſbu, kotrež jeho doſc̄ derje ſejiwi a w kotrež budje nimale njeſotwizny, mjes tym ſo by jako ręcznikow piſar čaſh žiwenja czwilowaný ſchława bjes wěſteho poſtajenja wostał.

Duž pschija tutu ſkuſbu a běſte jeſe bóry ſwědomy a we ſwojim nowym bydlisčezu zyle doma. Bóry bě ſebi tež ſe ſwojej pscherzelnoſci a ſe ſwojej wuſtojnosczi we wucženju luboſci ſwojich ſchulerjow a jich starſich dobył. Wſchitzu we wby, starci a młodzi, běchu jemu dobi, we ſo, najbole jeho czetta Aliza. Džiwal ſchak ſo to ničto njemože, pschetog Wilijam Field wopokaſowasche tutej ſwojej pschiswnej wſchu móžnu ſebžnoſci a staroſc̄. Nimo teho bě wón rjany młody muž, niz zyle tsi lěta starſhi hac̄ jeho czetka, jara ſbđemny a kaž wona, wulki pscheczel hózby a čitania dobrzych ſpiſow. Hdyžkuli bě ſwiatok w jeho ſchulſkim džele a hdyž bě tež Aliza ſwoje hospodaſtvo wobbladala, potom czitashe wón, k czemuž mjeſeſche wjele dara, ſedžbne pschislučazej czetzy ſ jendželskeje abo franzowſkeje knih i pscherwobzesche jeſe hru na klavere. Pachman Dikſon bě, ſo by ſwoju ſamožnoſci, ale tež ſwoju něžnu nanowſku luboſci i ſwajej džowzy pokazał, tutej rjany instrument kupil. Abo pak ſaſo džesche ſ njeju do ſahroby, ſo by jej pomhal pschi wobli-

wonju ſwětkow abo ſeleninow, abo pschi wurywanju ſpargla. Pschi tym, wě ſo, ſefnaschtaj ſo tutaj młodaj člowejkaj bžen a bôle. S wopredka drje bě to jeno luboſci mjes pschiswnymi, ale tuta luboſci bu bžen a něžniſcha a ſylniſcha. Duž bě bjes džiwa, ſo čyžiſchtaj nježelenaj psches ſiwenje hic̄ jako mandželski a mandželska. A mjeležo a tajne ſlubliſchtaj ſebi „wěčnu luboſci a ſwěru“.

(Pſchichodnie dale.)

Ze Serbow.

S Budyschina. Wjazorym ratačskim hospoſam, kotrež běchu ſańdženu ſobotu ſ butru na wili pschisckie, tutón bžen w njeſubym wopomnjenju wostanje. Njenadžizy měſchęzanszy polizijo butru wažic ſchimidžechu a pschi tym ſydom hospoſow lepiku, kotrež butra wahu nježerzeſche. Bjes nimi bě młodaj hospoſa, kotrež bě ſo halle někotre dny priedy woženila a kotrež ſo ſ tym ſamolwjeſci ptaſcie, ſo ſo hiſcze na wahu a měru zyle prawje njevouſteji. Tola tajſej wureczi čęſtowěrjazy polizijo placic ſjedachu, a młodaj mandželska dyrbjese ſ tmy druhimi winowatym na radnu hěžu čahnuſz. Žena ſ lepjenych hospoſow po ſchodach radneje hěže njenalo čęſko ſtonasche a ſydhovasche; pschetog wona wulki korb, ſ butru kópath poſkadženy, njeſesche. Škostanie, kotrež dyrbjachu „ſlutniwe“ hospoſy placic, njebe ſnadne a pôbla teho jim jich „ſlutniwoſci“ ſjawnie woſanjenje a wuſměſhenje pschinjeſe. Njech je tutón podawok wſhem „ſlutniwym“ hospoſam ſ powuſzenjom.

— Panohcziſa (Paul- und Klauenſeuehe) hroſy, kaž czasto naſymu, tež nětko hovjasemu ſkotej. Dokelž je ſo wona hízo do wjele ſaffich wſhow ſanickla, dyrbimy ſo boječ, ſo ſo dale roſſcheri. Najbole ſo wona ſ dejnymi kruwami pschinjeſe, kotrež ſ naraňſcheje Pruskeje pschihadzeja a ſo wot Kulewſkich wikowarjow na ſaffke wili pschiswedu, abo ſo wot ſaffich wikowarjow ſkaſachu. Duž njech ſu naſchi ratarjo pschi kupowanju ſkota wobbladniwi. Schtōd nufnje ſkot njeſotrjeba, wostaj ſo w blízſkim čaſhu radscho kupyjenja; hdyž pak ſo njehodži kupyjenje wotſtořic, wobroc ſo jenož na ſwědomiteho a wobbladniweho wikowaria a ſtaſ ſowokupjeny ſkot do woſebiteje hróde, dželeneje wot ſtareho ſkota. Tež njech ſo zusym lubzom wobara, do hróde ſtupic. Njech kózdy po ſwojim czini, ſo ſo ſkotna khorosz njerofſcheri.

S Małego Wjelkowa. Schtōd je ſo w Małbzechu hízo ſtało a je w Baczonju w džele, to je ſebi tež „Mało-Wjelkowske pobocze towarſtwa ſerbſkich burow“ pschedewſalo. Wone čze mienujz tež „nalutowarňu a wuſožerňu ſa Budysku wokolnoſci“ po Raiffeisenowym ſysteme ſaložic a je hízo někotre poſzedzenja teho dla mělo. Tež poſlednu nježelu běſche ſo towarſtwo ſhromadžilo, ſo by ſebi wot k. ſchymanka ſ Baczonja radžic a ſtatut wukladowac ſaſo, a po kulinu piſalk ſhromadži ſo popoldnu w 3 hodynach w Kobaniz hoſczenzu w Małym Wjelkowje ſ nowa. Njeſtio ſ teho, wo czimž ſo ręči, čzemž tudy ſ ſtróka woſjewic. Towarſtowe ſkubuſtavy čzeda ſo w ſchelszijanskiej luboſci mjes ſobu ſami ſ pjenjeſami pedperac, tak husto hac̄ je žabyn na khwili pjenjes potrjebny, ſo njeby ničto trjebal ſichownikam do jich nahrabnych paſorow pabnuč a jim wjeku dan a wſchelake profitki dawac. Towarſtwo wuſožeruje teho dla ſwojim ſkubuſtawam k jich hospodaſtſkim potrjebam trěbne pjenjeſ ſa ſdobnu, poměrnu dan a poſlikuje jim ſkladnoſci, proſdno ležaze pjenjeſ wupožecic a to wſchitko ſe ſhromadnym rukowanym (abo kaž Němz praji: „unter gemeinsamer“ abo „Solidarhaft“). Naſpomnjeneho wuměnjenja, tiz po tajſim ſhromadne rukowanje, němſki: gemeinsame Haft, Solidarhaft, gemeinsame Garantie — rěla, a po kotreñiž dyrbí kózdy ſa wſchitkach a wſchitzy ſa kózdeho, tiz ſebi pjenjeſ ſot towarſtwa poſeſi, ſ zyky ſwojim ſamženjom dobroprajic, ſo ſ wopredka kózdy ſtróži, a někotrykuli ſ hlowu wijo praji: „Schto mie ſukod ſtara, bym ſledy ſam ſa ſo dobrý, kaž móžl to ſa druheho byc“. Ale bjes teho wuměnjenja ſo žane tajſe towarſtwo po Raiffeisenowym ſakladze ſaložic njehodži, pschetog k mjenu (Firma) wotneho dyrbí ſo po khezgostwowy towarſtowym ſaklonju (Reichsgenossenschaftsgesetz), wot 1. oktobra konſcheho lěta placzazym, hdyž ſo towarſtwo do towarſtwo weho ſapiša na poſtajenym ſudniſtwe ſapische, pschistajic n. pschif. Budyske nalutowarſte a wuſožerſte towarſtwo, ſapiſane ſjenoczenſtvo ſ njeobmjeſowanym rukowanym w Małym Wjelkowje“ (abo: „Bauzener Spar- und Darlehnsklassen-Verein, eingetragene Genoſſenschaft, mit unbeschränkter Haftpflicht zu Kleinwella“). Hdyž to jedyn ratač w towarſtwe ſyliſte, džesche wón: „Po tajſim dyrbimy my bohaci w naſchej wokolnoſci pjenjeſ ſudnac, ſo by ſo nimo někotrych doſtojnych kħudych njeboſtojnym ſenikam, pičkam a wucžiſnjenym njerodam ſ nufy pomhalo, a hdyž potom tajſe towarſtwo

rospraszanie, wóschczerjeja so nam taſke ſobustawy, tig ničo njesamoga a ničo činicę nochzeda, do woczen, mjes tym so my pschi-póbla hač nanajrieniſho wo ſwoje pjeniesh, haj hnadž tež wo dem a dwór pschińdżemy, dokelž dyrbimy, kaž tam pišane ſteji, ſe wſchém, ſhcož ſamóžemy, po taſkim ſ domom a dworem, ſ polemi a kükami, ſežami a ſe wſchém druhim ſa nich rukowacž". „Ton ma prawje", druzh praſachu abo ſebi toſla miſlečjo myſlachu. Alle wón ſo jara myli. Sa naſche wupožczenie pjeniesh pschi debrym wodženju a wot-hladanju naſcheje poſkładniſy ſenje žadny strach naſtač ſjemožje. Kat pał towarſtowe ſarjadowanie a wuſtawki wſchitkun strach wo towarſtwa wotwobroča, roſefstajamy pschiſhodnje. Ženož na to chzemny ſpomnicz, ſo ſo žanemu pięklej a lěnilej ničo niſpožgi a ſo dyribi ton, tig čze pjeniesh požczenie mēcz, dwé woſzobje pschiwiescz, kotrejž ſa pjenies, wot njeho ſo žadazy, rukujetej. Tejule wofkobow ſo towarſtwo dżerzi, jeli ſo požczeſ w prawym čaſzu płacźicž niſmožje. Dženba ſlonečnimy ſ tym wuprajeniom, ſo ſhonjenje ſ drugich stronow, w kotrychž taſke towarſtwa dawno hižo wobſteja, ſjawnie wuczi, ſo ſuſute towarſtwa w něčijskim jebarátkim čaſzu wužitne a nuſne wuſtawy ſa ratařski lud, a ſo je koždeho kſcheszijanskeho wježniana ſwjata pschiſhufnoſć, ſo nad nim webbdzelicž. (Pofraczowanje)

S Njezwacziłka. Sa tych, kiz chzędza w psychichednych
szwiedzeńskich dniach aby poszczęszyć do Drażdżan i naszczęsze wekolnoścę
pućzowacż, njech so naspomni, so so wot netka jēśdne kharty
(bilety) bjes Drażdżanami a Njezwacziłkom wudawaju, tak so so
njetrjeba w Budyschinje nowa kharta kūpicż, ani swoje smachi tam
sażo i nowa dacż ważicż a wotedacż.

S pola. Husto hlyšchi ſo w naſchim čaſu na njepoſluſhnoſć, hamopasnoſć a njeduſhnoſć nětčiſcheje ml. doſeže ſtoržic, a to ſ poſnym prawem; pſchetož tajke ſtoržby bjes pſchicinu njeſku. Hijo čaſto a wiele je ſo wo tym piſalo, ſhto je na ſtaženoſći młodoſče wina. K temu njech ſo tu hiſcheze hlovožko praji. Niž jenož do-roſezena młodoſć ſo nochze wjazy ſwojich pſchedſtajenych boječ, tež ſchulſka młodoſć ſo čaſto wuczerjowym pſchikafanjam a ſchulſkemu porjadej ſnutſla a ſwonka ſchule ſpieczęſe. Tu na pſchikaf ſuczeſt pſchikafuje a napomina, ſo dyrbja džeczi měrnje a pſchitajne domoj hic. Tola ſhto wiđi? Runje na wopak ſo stanje. Džeczi ſkolu ſe ſchule běza, bija a ſtorčaja ſo a mjetaja ſo čaſto tež ſ kamjeniem. A ſaſo, hdyž ſad ſrawi, wuczeſt džeczi ſwérnu napomina, ſo njebuſhu nikemu žaneje ſchloby čzinile. Tola na jeho ſkola ſo njepoſluſhka, ſtoržby na ſtoržby ſu hlyſhceč, ſo tu a tam džeczi ſad ſe ſchtemow klocza a halosy wotlamajo wobkredzjerzej dwojaku ſchlobu načzinjeja. Njepoſluſhne džeczi ptacze hněſba wuberaſa a roſzynuſa a ſkót bjeſe wſcheje pſchicinu cžwiluſa. Ssamo dorofezenych ludzi njeduſhne džeczi na poſoju njewoſtaja. Sa nimi běhajo jim klubu ręča. Wſcho to a hiſcheze wſchelake druhe njewuſhnoſće ſo ſwonka ſchule ſtawaju. S nutſka ſchule paſ pſchi wuczeſte njeſe wiele lepje. Skoro wſchědnje wuczeſt pſchi pſcheklyſhowanju džeczi nadenđe, kotrež paſ bibliſte hrónečka, paſ hlowne kruchi ſcheczijanskeje wěry paſ ſ hlowy na-wukle njeſku, paſ tak hubjenje, ſo to wěricz njeſe, hacž runje ſ na-wuklenju někotryh ſchtuczkow hlyſhchow zły tydzeń, bibliſtik hrónečkow paſ někotre dny hlowile doſtanu. Hdyž paſ wuczeſt džeczi hloſta, wuczerjerzej winu dawaja, ſo lenje džeczo ničo njenaukuſne. Džeczo ſame ſo wot ſtarſcheju na wſcho móžne waschne ſaklituje. Woſtanje-li džeczi po ſchuli, ſtka: "Naſche džeczo ma czeſku hlowu a ſabudze naměſče, ſhtož ſebi naukuſnje". Druha wurecz je: "Do-mach móžne naſche džeczo wſcho derje, w ſchuli paſ ſ bojoſczi njemožę". Haj běhū ſamo ſtarſchi, kotsiž wuczerjerzej woſkruczachu: "Naſche džeczo je na woſci ſkabe a njemožę pſchi wuczeſte na wuczerja hladacz". A tola móleſte to ſame džeczo na hwiſdazeho ſchörza na ſchtemje hladacz a to hiſcheze napscheczo ſlónzu. — Dale, kaf husto nadenđu ſo pſchi ſchulſkim roſwuczowanju njekedzbiſe a njeſprózniwe džeczi, pola kothrach ſo wſchě napominanja, wſchon ſwar a wſcho hloſtanje podarmo bycz ſbadza. Woſtaj-ſi wuczeſt tajke džeczi na boſu a da jim po puczu lenjoſcze dale hic, ſu czi ſamo ſtarſchi hnydom tu a wudawaju: "W naſcheſ ſchuli džeczi ničo njenaukuſnu", a dadža ſwoje džeczo do druheje ſchule, hdyž potom hnydom wſcho „jara derje“ dže. ſhto dyrbji ſo ſ wſhemu temu prajic? Hdyž ſtarſchi ſwoje džeczi lepje woſzahnuć nočzedža, njepońdžemy lepſchemu, ale hubjeniſchemu čaſkej napscheczo. Njerefa to, džeczo ſ lenjoſczi a njepoſluſhnoſczi wabici? Prjedy bě waschne, ſo ſtarſchi džeczo, kotrež ſo w ſchuli wot wuczerja lenjoſcze abo njebuſhnoſcze dla poſhota, doma hiſcheze ras poſhostachu. A kaf je někto? Lenje a njepoſluſhne džeczo pola ſtarſchich, kotsiž ſamo w pſchitomnoſczi džeczi na wuczerja čaſto ſwarja, pomoz namakaju, ſa na ſwérneho a ſwědomiteho wuczerja, kig dyrbji ſo druhdy ſwojeje prózy a ſwernoscze dla hiſcheze

psched wychinoſcju ſamolwiež. Prjedby ſo starſhi wuczerja praſchachu, hacž je ſi jich džescezem ſpojojom, w naſhim czaszu pał ſo džeczi praſcheja, kak ſu ſi wuczerjom ſpojojom. Womez, kotrūž džeczi poſta ſtarſhich namakaju, je ſi wjetſtceho džela wina na pschiběranju njeponkuſhnoſcze, ſhamopaschnoſcze a njeduchnoſcze.

S Bułez. 17. novembra nasch wjeleczęsczeny k. kantor Hatnik
szwoj 25 lětny saftojnski jubilej swiecze. W schulskej stwie, wot
schulskich dżeczi kražnie wupyschenej, jubilarej lokalny schulski inspektor,
knies farač Kubiza, w mjenje schulskeje inspekcyje swoje pscheje. Na
to jemu jeho saftojnszy bratſja s Bułecząnskeje ſchule ſwoje ſbožo-
pschecza wuprajichu a jemu kražny barometer darichu. Schulske dżeczi
jemu ſbožo pschejo pschne czystoſlěborne piſadlo pschepodachu. Schulszy
pschedſteſieſerjo w mjenje schulskeje gmejny jubilarej s drohotnym wu-
męſzy dżelanym piſanskim blidom a pschihódnym ſtolom njewočkane
n jeſele pschihotowachu. W zvlej robađe bě powſcikowane wjehele
dželbracze na jubilejskim swięcenju, kotryž wo tym swědczeſe, tak
żo nasch knies kantor wot wſchitkich woſadnych lubuje a wyžoko waži.
Bóh luby knies ſpožcz jemu hisceče wjele lět ſtroneſeče a czerſtwo-
ſeče, ſo móhl dale ſwoje ſaftojnſtwo ſe żehnowaniem w naſzej wo-
bađe ſastawacž!

— Wtorej 24. nevembra budżet ho w Bułgarii burski dżen woliwywacż, kig je ho wot sastupjerja němskeho burskeho sjenoczeństwa, kniefa Richarda Lehmanna i Barlina, powołał. Němske burske sjenoczeństwo ma sami, interesy ratařstwa na khejorſtowym hejmje sastupowacż a satitacż. Wone je po taſtim politiske towarzisto, kotrej i naschim ſerbſkim burskim towarzystwom, kotrej ho wo politiku njeſtarą, ſhromadne wotpohladu nima. W tu khwili wone pjecza hiżo 30,000 žobustawew liczi.

§ Pancíř. W nasich stronach bylo dawno sa herbskim spěvanskim towarzstwom žadali. Tole pscheze wschitlich dobrých herb-skich wótczínzow je ho několko dopiselniko. W Pancířzach je ho herbske spěvanske towarzstwo saložilo. Sa kwojeho pschedkydu je řeší knjeſa dr. med. Nachla, sa spěvneho wodžera knjeſa zytkwineho wucžerja Brauner a w Njebjelczízach wuswolilo. Swježelaze je, so je do mledeho towarzstwa bylo wjetſcha liczba ſobustawow fastupila. Njeh wone roſče, ležěje a tyje a njech ho w nim prawa herbska myſl haji a ſ njeho do nasich stron wulhadža.

S Stockholma. W nozy wet 11. f 12. novembrey je šo tudomny mlyn s rěšakom a žvinjazymí kléwami spasil. Płomjenjam šo ani domjaza nadoba, ani žvinje wulhowac̄ njejszu móhle, s kótrychž je 5 w wóhnju kónz wsalo. Na sbože šo poradzi, hródz wóhnjej wobróć. Twarjenja hu se 6000 hriwnami sawěszene. Wo nastaczu wóhnja niečo snate njeje.

Se Ssólschez pola Kulowa. Nasch knjes wuzer Nadizki 11. novembra swói 25 létny sastojnsci jubilej swieczešche. Wot jeho sastojnscich bratrow, pszechzelow a schulerjow so jemu mnoge darz a sbožopsczeža dostachu.

Se Židzineho. Piątk tydzień fu w holi połsia Židzineho starszemu żonku, piceżę żenu samotarskiego misztra Heinzy w Hrodku, wobwiedznejenu mamałali.

S Draždžan. Po wotewrjenju sakſkeho krajneho hejma ſo
chwiedgeńska hofczina wotbywaſche, kajkuz kral pschi teſle ſtaſadnoſczi
kozdy krócz ludowym ſaſtupjeram wuhotuje. Pschi heſczinje ſo
prynz Friedrich August tež ſ jenym naſheju herbskeju ſapozhlanzow
roſmokwjeſche, pschi czimž ſo ſ wulkej pscheſzelnioſcę praſheſche:
„Kak ſo hiſhczę do brym ſwérnym Sſerbam wiedze?”

Wukudjenja.

Psychiążny śud. Murjerški wuczobník Ernst Emil Weitzmann
z Häslichą pola Kamjenza bě wobskorženy, so je lětža 22. augusta
spytal 18 lětného murjerškeho wuczobnika Maxa Hermanna Gräfa
z Häslichą z rozmýšlenjom sfónzowac̄ a wurubic̄. Gräfa dyrbjeſche
kózdu ſzobotu z pišat̄nje kwojeho míschtra Wendta w Kamjenzu
po mísdu ſa dželac̄erjow thodžic̄. Tež mjenowaný džen bě ſo Gräfa
z tutym samérom do Kamjenza podal. Duży po puczu ſo wón
z Weitzmannom ſetka a ſo z nim ſrēčza, so ſo z nim hromadze do
Thonberga, kdzej z nim na tym ſamym twarje dželaſche, wróci. Gräfa 222 mk. 62 np. w Kamjenzu doſta a pjenesy do móſchinje
tyknui, kotrūž do rubiſhczā ſawali a ſa falu ſhowa. W poſtajenej
hodžinje ſo wón z Weitzmannom na pucz do Thonberga naſtaji. Po
puczu Weitzmann poſasta, wudawaſo, ſo chze mocžic̄, mjes tym ſo
Gräfa rucze dale džeſche, ſo by w prawym čſaſu na twar pschischoł.

Po khrilzy won Weizmanna sadu hejzecz sahlycha a w bliżsichim wokomiku won faczu, so jemu Weizmann powjas, na wolo swjerczeny, wet sadu psches hlowu a schiju cziszu. Gräfa bu wot wobskorzenho k semi podtorhneny a po njej nähde 10 krożelow daloko k tekstemu schtomej wleczeny. Tu ho Gräfe, kiz bē nimale myslow sbył, porabzi, so na nohi stajicz, pschi czimz so dohlada, so chze jeho nadpadnik powjas, kiz ho w tutym wokomiku restorze, sa schtom pwóchnie. Wjes tym so Weizmann ham kruch powjas, kotrž jako woko Gräfowej schije leżesche, dele szęże, sphta won s druhzej ruku pjenegnu móschen, kotrž nadpanjeny kruge dżerzesche, k hebi storhnuć. Dokelz ho jemu to njeporadzi, hebi won s powaja nowe woko swjerczo, kotrež s nowa hwojemu woporej psches hlowu cziszu. Tón kroż powjas na hlowje wifajo wosta, tak so mózesche jón Gräfa wotschase, na czodz ho do czekanja da. Czekało won na polu ženu wuhlada, k kotrež won hwoj bē sameri. Weizmann, teho runja żonu wuhladowshi, na prawiju twochnu, sawoławschi: "Gräfa, budz jenož s mērem, ja dżetebi niczo njeczinu!" Potem won Gräfu namolwiesche, so njebi niczo pscheradził, a tutón tež woprawdze na twarje wo nadpazhe mjełczešche, doma pak hwojimaj starichimaj podawak wupowjeda. Na drugi dżen, hdyž bē so węz wyschnosczi wosjewita, młodostneho skótnika sajachu. Pschizagni jeho k hostańni na 10 let, k shubjenju czechnych prawow teho runja na 10 let a k dowolomiesci polizajskiego nadledžbowanja wotbjudzichu.

— Při rejach, kotrež ho 21. septembra w Henselez hosczenzu w Minalale wetywachu, wojak Wagner wonka na drosh stejo s jenym jabłukom jenu woknewu schlenizu rejwanskej lubje rostas. Hdyž Wagner na to do hosczeniskej swy stupi, Hensel jeho nazwari a jemu durje pofasa. Dokelz won dobrowolnje njenžesche, jeho hosczenzar sphta won dowjescz. Wjes tym so ho wobaj wadžeschtaj, czrjoda wožobow s rejwanskej lubje po schodach dele pschiridze. Wjes nimi bē tež dżelaczer Seidel, kiz je ho 1863 w Grünbergu w Schlesynskej narodzil, hdyž ras dla węzy wobsklodženja a paduchstwa prłhestany a nähde tsi njedzele w Khrózanskej zyhelnici dżelasche. So ani wo Wagnerowej winowatosczi abo njewinowatosczi njepschewedzimski, won tutemu pschirwala: "Njebi ho, budu tebi, jeli trjeba, hdyž pomhac!" Na to Wagner hosczenzarja do jstwy nasad hacz k jenemu blibu cziszczešche. Tam ho tež Seidel do Hensela da, szęże jeho s Wagnerom wot sadu psches blido a wobaj do njego pjerieschtaj, hacz Hensela jeho dżowka a knieki po honc Pawoł Bensch wuszwobodzischtaj. Wjes tym so ho Wagner se jstwy shubi, ho Seidel na Benscha wali a wobaj ho do pulow daschtaj, do kotrež ho zzhelnik Seyfried s Khrósta na to waschnje měschesche, so won Benscha wot sadu s rukomaj wopschimnu, bjes tym so Seidel s wobémaj rukomaj do Benscha bijesche. Na dobo Bensch woblednuwschi na Seyfrieda sawela: "Puschcz mje, hym kóth!" Seidel rucze na bok stupi, bjes tym so Seyfried Benscha do hrjedz swy wjedžesche. Tam Bensch pschirzo bôle woblednu a se klowami: "Szym kóth; tón malý tam w brunym klobuzu je mje kóth!" won snak k semi padze a sa někotre mjenischiny wudycha. Mały w brunym klobuzu bē pak blijsko stejazy wobskorzeny Seidel! Wo jstwy wschón holl woczichnu. Pschitomny gmejnski pschedstejicžet hnydom durje samkruč pschikasa a sapoča hosczi pschepytac. Pschi tym bē Seidel w wulkim rjemérje, khilesche ho k hwojim schkornjam a prejescze, so ma nōž pschi hebi, kotrež pak gmejnski pschedstejicžet w blijskim wokomiku sadu Seideloweho laga wuczeże. Na drugi dżen Seidela sajachu. W jaſtwie jemu dybſacze rubiscklo wotewachu, kotrež bē, kąz pschepytanje wopłasa, s człowieczej kruju womasane. Krawe blaſki na to polasowachu, so bē ho nōž psches rubischko czahnul. Hacz runje Seidel wschu winu prejescze, mějachu jeho winu tola sa dopłasani a sazubzichu jeho k hostańni na 8 let 2 měszazaj a k džesaczeltnemu shubjenju czechnych prawow. Seyfrieda, kotrež bēch u runja sajeli, wuwinowachu a jemu hnydom hwojdom hwojdom dachu.

Přílopk.

* Po sakonjowym nacžisu, kotrež kniežerstwo satkemu hejmej pschedpoži, ma ho rěniſti dawak na žwinje wot 3 na 2 ml. ponijicz.

* Kubiežneho mordarja Wezela wjedžechu saždzeny schtowrk tyženja pschitolnju prén ras na pscheklyšenje k pschepytowazemu žudnikej, kniezej krajnožudnismemu radziezlej Friedbergej, do II. krajneho žudnista. Wezel bē njeſputany a ho jenož wot jeneho žudniskiego žlužobnika wjedžesche, tak so hebi lud, w korridorach, po kotrež jatj džesche, myſlicz njemžesche, so je to tón rubiežny mordar, kotrež bēch u tak kruče ſefamkaneho do Barlina pschivjesli. Wezel bēch w jaſtowej drascze, czemmo-módrym pjesli a runje taſtich kholowach a mějescze na wutrobnje blachowy ſčkit s jaſtowej liczbou 41. Won bē pschi pschivjedzenju kąz pschi wotwiedzenju jara

směrny, nimale wjedželý, nadróbny wobledžbowat móžesche jenož njemžesche ſzpot jeho wocžow pytnicž. Wø khoroszci abo duchownym ſlamantu njebi pola njeho zyle nicžo widžecz. Kacž by zyle njewinewat ybł, won se žudniſkim žlužobnikom recžesche a jemu prajeſche, so jemu jēdž w jaſtwie zole derje žlodži a so jenož wobžaruje, so ženje ſjczę ſjemože, ſchtož jemu pschinježu. Jego pscheklyšenje runje poł hodžinu traſesche. Njedž tež ho wo tym mjełczi, ſchtož ſu pschi tym recželi, ſchwörči tola w žudniſtowym powětrje, so ho njeje wo Spandawſkim mordarſtwe jednalo, ale wo nutſkomarckim paduchſtwe, kotrež je Wezel po tamnym mordowanju nähde pola Lipſka wuwjedl. Pödla teho ma ho Wezel tež nutſlamana dla ſamolwjež, kotrež je ho pola jeho předadſkego prinzipala na Dorohejinej drosh ſtało, pola kotrehož je s pamjenom Lehmann w žlužbje ſtał.

* Wo bankerowze nähdy jara wulkeho dwórskeho rěniſtwa w Barlinje ho wjèle recži, runjež ſu dohladniwiski ludžo hdyž dležski čzaž jeho bližazhy roſpraz do předka widželi. Jedna pak ho tudy wo rěniſku Tiedemannje, na kotrehož hdyž ſu dwójny dwórski rěniſtſt wopon ſhweczi, pödla pruskeho tež wopon niederlandſkeho prynza Biedricha. Pjenegzny roſpad je tež tudy psches ſamžnu winu naſtał. Kenes Tiedemann bē hwoje hlyſhczaze rěniſtſtvo po hwojim nanje naſtupił, kotrež bēch ſemu ſamženje wo wjaz hacž 200,000 hrivnow ſawoſtajk. Tež jeho mandželska je s rěniſkeje hwojby. Kacž wjèle je rěſak, to ſpōsnaje ho hdyž ſteho, so je hukodne hosczenzy a restaurationu w zoologiskej ſahrodze ſ mjaſom ſaſtaracž mēl. Won pak je ſe hwojey hwojbu tak pscheczinjal, ſo ſamo jeho wulke ſtehody na dohli czaž doſhacž njemžacu. Woſebita wina jeho bankerota pak bē jeho hjesbózne hracze, do kotrehož bē ſo dalc. Skat njehrajeſche hinal hacž wo poł hrivny a ſamo wo zyle hrivny po wózku. Hdyž ſu psched ſetom jeho džowka ſ pschedupom ženjeſche, hoton aſche ſejnan kralowſki kwaſ, a ſeje wukublanje bē ſjawne wustajene. Hdyž ſa neſtry czaž njemžesche T. wjetſche ſkasonje wjaz wuwjescz, dokelz bēch ſe ſredit ſhubil. Šlonečnje pschedepoda zyle rěniſtſtvo jenemu rěniſkemu, kotrež na rěniſkym torhochczu twory drogšcho ſkopowasche, hacž móžesche je potom ſam pschedawac. Kheža ſama je pschedolžena a tamny tudy ſu wericzeljo konje a wosy, domiazu nadobu a ſchaty czasali, a wſchē drohotne węzy, ſloty czažniki a ryczaſh a t. r., paduchu ſhudniſkemu eſekutorzej do rukow. Njeſniſke ſhlamy ſu po roſpſchedacu wſchē tworow ſamknjene. Hlowni wericzeljo ſu, kaž ſo powjeda, ſkótni komiſionarojo; tež jedyn ſ pschedeſtſtwa je pječza ſ 50,000 hrivnami wohdželeny.

* W Habolſkim kraju wokoło Spandawy ſo lětža kranjenje pólnych wupłodow na ſatrashaze waschnje roſſcherja. Paduſchi, kotsiž pschedo ſ wjetſhimi czrjodami na rubienſtvo wuczahaju, hebi ſamo gwaltnoſcze dopuſtſe. Majorej Bredowej w Bózowje je ſo wondano ſtało, ſo jena žona, kotrež bē ſ mužskim hromadze běrný kranucz wuſhla, hwojeho pfa puſczej a jeho na majoru ſchjuwacze, kiz czyscze ju wotehnac. Žedny kublet w Staakenje czyscze wondano paduchow, kotsiž bēch ſemu hdyž wulku ſchłodu načzinili, ſ tſelbu wotehnac. Psched wulke czrjodu paduchow a ich hroženjom pak mějſeſche won ſa naſlēpsche, zofac. Paduſchi wot nikoho njemyleni hwoje měchi ſ běrnami napjelnichu.

* W Hildesheimje je ſo tamniſki bankier Majer, widžany muž, kotrež bēch ſ doboru ſ pruskim loterijnym běrku, ſatſelik. Wina na jeho padu ſu wulke ſchłodowanja pschi ſpekuſaziji. Wſchelazh wericzeljo budža ſ nim ſobu čerpcicž dyrbjecz. Hdyž ſaſo jedyn!

* Voni ſu w Nottweilu pječatkego pomožnika Entreža ſ Rottenburga wopſjetneho paduchſtwa dla k jaſtwu na ſchtyri lěta a k hostańni na dwie njebzeli ſažudzili. Metko, hdyž je Entrež 9 měszazow w jaſtwie wotkbedzal, je ſo wukopalo, ſo won njene ſkruň, ale ſo je paduchſtvo něchtó druhí, muſketer Kohler ſ Unterthalheima, ſkucíž. S njeprawom ſažudzeneho ſu ſ jaſtwu puſchczili, tola ſchto jemu jeho njewinowate čerpcjenje a ſchłodu, kotrež je jemu ſ njeprawym ſažudženjom naſtała, ſaruna?

* Na Stauchwitzſkich rycerſtublerſkich ležomnoſczech doſta pschi bažantskej a ſajeczej hontwje 28. oktobra dwórnichczoweho inspektorow 12 lětny hólcež 47 ſchrótow do czela, ſ kotrež ſu tež někotre do pluzow pschitſe. Njeſbožowny hontwjeſt bē rycerſtublerſowy ſahrodnik.

* Šajimawe hwojne wlikowanje ſo w Heydekrugu mjes jenym tamniſkim wudowzem a mjes jenym Amerikanarjom hraje. Tón wudowz mjenujzy ptaſche a namaka, kąz nowiny powjedaja, psched něchtó czasom hospoſu. Namakana bē po ſdacu ſ wudowu, a lubjesche ſo naſhemu wudowzej tak jara, ſo hebi ju ſa žonu wſacž wobſamku. Tola bōrſh naſhoni k hwojemu wutrobnemu wobžarowanju, ſo ma jeho wuſwolena hifchcze jara žiweho muža, Němza

w Amerizy, wot kotrehož ženje dželena nije. So by někt s khostazym žudničom do pschedory njeſchichol, prascha so tjes komoženja jeje samorskoho mandželskeho s listom, čež sa ſwoju žonu měč, a doſtanje hnydom wotmoženje: Sa 300 hrinow doſtanecže moju žonu, a moje 4 džecži wam pſchidam. Ta kip so nawoženji derje ſpoboba a, kaž praja, čež te 300 hrinow s přenim poſtom wotpožacz.

* Gardelegena nam piſaja: Věrnjaza wýška placíjna je wónano w noži k hroblemu paduchstuvi ponuczila. Na Jeſenscheibſkim kuble je ſebi jedyn najatý dželacžet ſwerit, wós je 40 zentnarjemi běrnov kranucž. K temu je ſebi dweju knjezeju wołow s hródze wſak a jeju do wosa ſapschahnuschi s nimaj te běrný poſ hodym daloko na jene polo dowjel. Potem je ſo s wosom ſaſo do knjezežho dwora wrocžk, tam wołow wupſchahnul a do hródze dojedl, bjes teho ſo by jeho ſchtó ſawohlaſal. Nasajtra ſu wosowe koliſe ſlēd ſa kranjenymi běrnami pokafale a ſu tam tež paducha pſchekapnuli, kotrež ſo hyskeče běrný ſahrjebaž prozowashe.

* Psched pſchihahanskim žudničtom w Znaimje je prozež wuknjan, wo kotrež ſo wjele ręči. Dla ſkonzowanja ſwojeje kotrež k ſmijerci wotkuženym kublet ſukacž bě po ſwojim wotkuženju rěniſkeho Richarda Tufarja ſa mordarja pomjenil. Wjele ſmedkov ſo pſcheklyſcha. Pſchihahanz pak ſpónachu, ſo je winowany Tufar bjes winy a wuwinowachu jeho jenohložne.

* Hdyž ſo w žirkwi ſwiateho Handrija w Męzinje Boža mſcha cítaſche, mloda Sizilijsanka ſi mjenom Cerbona ſwojeho njeſzwérneho lubeho ſkonzowacž ſyta. Větche ſo ſkradžu hacž k njemu pſch'wacžila a rěſnu jemu ſi britwju do ſchije. Mana pak njebě ſmijertna. Nadpadnjeny poſkoči a duž ſapocž ſo ſylne bědowanje mjes předawſchimaj lubymaj. Męſchnik pſchetorže Božu mſchu, ſo by wojowazeju roſriſal. Njeſhwérny luby bu mjes tym wot ſwojeje něhduskeje lubki žalostnje roſhartowaný, woſebje w wobſiczu. Boži dom dyrbjeſte ſo hnydom ſamknucž a ma ſo nětko ſi nowa poſhwjecž.

* Wulki wohn ſanicž 8. novembra ſakarmy 134. franzowſkeho pěſcheho regimenta w Maonje. 2000 ſtělbow je ſo ſobu ſpalilo. Patronowe poſkady roſpraskachu. Schkoda je wulka.

* Knies, kij ma ſi Londonskimi dokami wjele cžinicz, piſche, ſo ſo ſežehi amerikanskich ſakitanſkych złow na jendželskim wuwožowanju tworow njelubje poſkaſuja. Wobkhad mjes Londonom a New-Yorkom je jara wotewſak. Kódež, kotrež pſched ſetom twory ſobu dobrač ſjeſamóžchu, jěſdža nětko poſ pŕſone do Ameriki. Parolóžbe illanskeje linije njeđybja ſo, hdyž budże cžaž pucžowanja do Montrale a ſtěbela ſkonzeny, wjazy do New-Yorkſkeje linije ſtacež, ale dyrbja nowy pucž mjes Londonom, New-Yorkom a předzým morjom jěſdžie.

* Na jendželskim poňoznym brjofy a w kanalu bjes Jendželskej a Eropu je w přenich dnjach tamneho tydzenja ſurowy wetr ſakħadžal. Telegrafisti wobkhód ſi europiſkej twjerdiſinu je poſkaſen. W Folkſtonje a Doverje ſu mnohe ſtěchi wotkryte. Pola Dowesthoſta je wichor wulku rybaſu kóbz powrózil, piſhi cžimž ſo 7 ludzi ſatepi. S Bresta ſo piſche: Wichor ſahna torpedowu kóbz cžižlo 21, kotrež tam ſakotwizowana ſtejſe, na ſaku a roſrasy ju. Muſtvo je wumogene. Tež w Parisu a w provinzech je wichor wulku ſchodus načinil.

* W jenej kheji w Lüttichu wudhyri ſi roſpraznenjem petroleja Boži wohn, w kotrež mnosy člowjekojo živjenje ſhubichu. Khejinh wobžedžet Wiſels ſo živu ſpalil. Dwaj podružničaj, kotařz věſtaj jemu na pomez khwataloj, ſo tak wopalíčtaj, ſo ſi čežka ſe živjenjom wotkužetaj. Jedyn hashet ſe ſwiflow padže a ſi roſraženym nopom morwy ležo wosta.

* W Grichiskej pola Regiona na Achajskim brjofy ſu ſo vulkaniske ſjewjenja mèle. Semja je ſo wotewrika a wudhyuje paru 80 gradow horzu. Někotſi ménja, ſo ſo jenož podſetiske wuhlo pali, ale temu ſylna woń po ſmole napschecžo ręči.

* Provinzu Santa Fe je ſahubjazy tornado (wichor) domapýtał. Město Arraz Oska je zyle wupſczene, něhdž 40 ludzi je morjených a 30 ſranjených. Powjeda ſo, ſo je wichor wſchelake wosy na dworniſkež ſpomalak a roſbil.

* Nowa khorosz je w Franklinje w ſtacze Indiana naſtała. Řekarjo ſu tam jeje dla w wulkich wulkoſežach a wſchitzu wobydlerjo jara naſtrójeni. Naſprjedy ſaſtupi žalostna ſyma (fieber), po někotrych hodžinach ſahori ſo jaſh, počnje ſacžecž a wočorni nahle, ſlaboſcž ſaſtupi a bory ſež ſmijerc. Řekarjo ſo wuſnaja, ſo pſchecživo teſle khorosz žaneho ſredka njeſnaja, a ſo je jenicka na nju podobna khorosz tak mjenowaný „aſtiſki čorný jaſh“.

(Byrkwinſke powjescze hladaj w pſchilosy.)

1200 mk.

ſo po 5% na hypothekſku wětoſež hnydom ſi privatneje ruki ſyta. Dalsche je ſhonicž na rěniſkej haſy cžižlo 17 po 2 ſchodomaj.

Nowa k h e j a je na pſchedan w jenej žirkwinſkej wýži njeſdalo ko Budyschina. Dalsche je ſhonicž w wudawatni „Sserb. Nowin“.

Bubjernu ſchoſkoladu, punt hižo po 1 mk. a drožſhu, kakaо vero w kufſach, kuf ſa ſchaltu doſhaha, kakaо, ſi. vanillu, kakaow thie, thie atd.

poruča Alwin Schrader konditorija na ſwontownej lawſkej dróſy.

Mlyn w Hrubjelčizach poruča

pſcheničnū muſu měru po 1 mk. 20 np., $\frac{1}{4}$ zentnarja po 4 mk. 75 np.

Holandski mlokoſny pólver ſi najlepſich ſelow a korenjow pſchihotovaný, po jenej abo dwěmaj ſigomaj kruwom abo wozam na prenu pizu naſypany, pſchihorja wobžernoscž, plodgi wjele mloka a ſabžewa jeho wokřnjenje;

koujazh ſakſowý pólver, wužitlowý pólver ſa howjash ſlot,

wſchě ſela a korenja poruča hrodowska haptika w Budyschinje.

Mloko w najwjetschich a najmjennichich dželbach po najwyſchnej placíjne ſtajne ſupuje parna mloka ſtakna Ottý Eversa w Małych Debzezech.

Koſaze kože ſajecze, ſaniklowe a wſchě druhe družiny ſyrych kožow ſupuje po najwyſchich placíjnah.

Gustav Raude na garbarskej haſy 16. ſobom poručam ſwoj bohacze wuhotowany ſkla kožuchowych kožow bjes moſow po najtunisich placíjnah.

Koſaze, naſymske ſajecze a ſaniklowe kože, kaž tež čeſlaze a howjase kože ſupuje pſchez po najwyſchich placíjnah.

Heinrich Lange piſhi žitnych vilach 9.

Kóžba dželba koſcžow, hadresk-čion, ſelosa ſo ſupuje a ſo derje ſaplacžu na garbarskej haſy 9. Tam ſu tež ſeſne kaſhle k tepejnu a warjenju na pſchedan.

W wudawatni „Sserbſkych Nowin“ je ſa 25 np. doſtacž:

Pſchedzenak.

Prothyka ſa Sſerbow na pſchecžne ſeo 1892.

Wódne pónowje, kótky, rólowe plath a khachlowe rébliky, něščowe durje, želene khachle a khachlowe rohy porucža tunjo

Pawoł Walther.

Najrjenische, najnowsche a najtrajniſche ſu

Henochez ujedzelske rukawate lažy.

Dostacž pola

C. O. Henocha
w Budyschinie
na róžku hłowneho torhoschęza
a bohatej haſy 18.

Wobrash

(bilby) po rjenje a tunjo ſachklenzuja a ſ woblukom wobbadža, domowe żohnowanje a wobrash w wulku wubjerku a tunich płacisnach pola

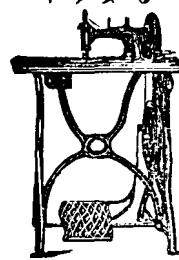
Maxa Mützy
na bohatej haſy 11.

B. Fischer

na žitnej haſy
porucžam ſwoj wulkotny ſkład: deſimalnych mostowych wahow, kalk truhazych maschinow po 15 ml., kaž tež dobre Solingſte worzlowe twory, jako: blidne nože a widliczki, nože ſa ſelene warjenje, dybſacze nože, reñiske nože, hedařſke nože, ſchewſke nože, projeřſke nože, nozify atd.

a wſchē kuchinske a hospodařſke věžy w ſnatej dobref twore po najtunischiſch płacisnach.

Wyżokorukata ſchijaza maschina

Biesolda a Lücki je najlepſcha a najhmanſcha ſa ſwojbu a rjemjeſl-niſke dželo. Sa jeje hōbnoſej doſke lēta rukuju. Schijaze maschine wſchē druzinow ſo wote mnje wuporjedzeja. Strykowanske maschine po fabrikach płacisnach pſchedawam.

Richard Otto,
mechanik na hornczefſkej haſy 18.

Saječe, koſaze, ſarmilaze, koče, tħořaze a ſunijaze (mordafſe) kože kupuje a najwyſtiche płacisny ſo nje dawa

L. Fleiſcher, kótkat na ſtronkowej lawſkej haſy 18 w Budyschinie.

W wudawařni „Sserb. Now.” je ſa 50 np. dostacž:

Bitwa pola Budyschyna.

(1813.)

Powědańczo ſerbſkemu ludej poſticžil Jan Radykerb.

Theodor Nieckſch předny Tr. Jermis twarjeńja maschinow a porjedzeńja na Draždanskej droſy 2 w Budyschinie
porucža ſo

ł twarjenju ratařſkich maschinow a ł jich porjedzenju, ſowarſkich duſakow (mehow) we wſchē wulkosczach, viwaruſkich a mlynskich maschinow, elevatorow ſa ſamien, zihel, lód, wuhlo atd., transmiſijow, zentesimalnych mostowych wahow, wſchē porjedzenjow a ł dželanju maschinow wſchelakeje družiny po tunich płacisnach a dobrym wumjedzenju.

K hodownemu ſwiedzenjej

porucžam ſwoj wulkotny ſkład ſerbſkich a němſkich ſpěvarſkich knihi w wožebných a jednorých ſwiaſtach, ſothografiowe, pějenske a ſapižne albumy, ſigarowe etwije, portemoneje, ſonjaze a liſtne toſche, ſezeńſte toſche, turjerſte toſche, turjerſte ſerbish, pſchedeſchcznikowe ſtejaki, piſadla, ſchwadliſke a pſchedeſchcznikowe ſtejaki, ſothografiowe wobluki, domjaze žohnowanje, wobrashowe knihi a liſtna, wſchē družiny piſaneje a liſtneje papjery, invertow w kraſnych ſawalkach w najwyjetſhim wubjerku po najtunischiſch płacisnach.

Gustav Rämsch

knihiwjaſtja a pſchedawařna papjery na bohatej haſy 21.

Schulſku potrjebu

pod wukasjanu, wſchē družiny i rotykow, protyki k wottorhanju po 25 np., kmoťſaze liſty, ſloto a hēboru na worzech porucža po najtunischiſch płacisnach

Gustav Rämsch
na bohatej haſy 21.

Sle, ſchlipſy, krawathy

w wulkotnym wubjerku

porucžataj

A. & W. Neuhahn
4 na ſerbſkej haſy 4.

Budyschin

Restaurant bursowa hala

ſo čeſčenym ſerbam w Budyschinie a wolkonſci najnaležniſcho porucža.

Czople a ſymne jēdze, wobjed po tunej płacisnje, ff. Mnichowſte piwo $\frac{1}{2}$ litra po 20 np., ff. Pilsenske $\frac{1}{2}$ litra po 15 np., wubjerné dobre piwo ſ Draždansko-Plawenskej měſchczanſkeje piwatnje, čiſte dobre wina, grog, punch, miążſowu juſčku, kħoſej atd.

Shromadžiſche ſa thđenſki wičny wobħad ſa ratarjow a wiſlowarjow.

Thđenſki wičny džen je czople pieže a jēdž hijo rano w 6 hodžiach doſtač a je pſchedeo ſa czoplu ſtu poſtarane; najnowſche wične a bursowe powjedze ſu wupołożene.

S pocjedzowanjom

J. E. Zimmermann.

Schaty ſimaze maschine w wſchelakich wulkosczach porucža tunjo

Richard Otto,
mechanik na hornczefſkej haſy 18.

Turkowske hlowki

najlepſcheje družiny porucža
Moritz Mierwa
pschi miążſowym torhoschęzu.
Destilacija ſnatych dobrzych likerow po ſtarych tunich płacisnach.

Raiß grupy,
jahly,
hejduschtu,
hrôch,
ſoki

po jenotliwym a ſzyła porucža tunjo **Th. Grumbt.**

Richard Neumann
porucža ſyry a paſeny

Fhofei

w najwyjetſhim wubjerku a najlepſzej dobroſezi po najtunischiſch płacisnach.

Pschi wotewſaczu wjetſich dželbow ſo poměrnje nižſe płacisny woblicža.

Tunje

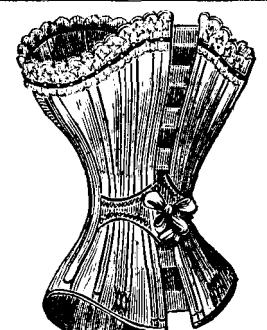
Zigarhy

lipowanske ſórla ſa ſahopſchedawařow, thħaz hijo po 20 ml. porucža

Richard Neumann
na ſnutekownej lawſkej haſy čo. 6 filiala na bohatej haſy čo. 28.

Palenž

jednory a dwójny w ſnatych dobrzych a derježłodžazych družinach porucžataj tunjo ſchidka a Riežta.

Sħaltu,
mužaze krawath, pſchedkoſchlifi ſ hornarjom a bjes njeħo, gumiżowe ſchath, hle

porucža **M. Walther**
10 na bohatej haſy 10.

Burski džen.

Wutoru 24. novembra 1891 wječor w 6 hodžinach
budże w Bukezach w Israelez hosczenzu
shromadžisna ratarjow tamniſcheje strony.

Dajowy porjad:

1. Wotewrjenje shromadžiñy.
2. Pschednoščk:

„Samyšl a samery němiskeho burskeho sjenoczenstwa, jeho politiska wažnosć a stejischezo k ratařskim towarzstwam.“

Referent: Čenjus Richard Lehmann s Varlina, sašupjet němiskeho burskeho sjenoczenstwa.

3. Pschijimanje nowych ſobustawow.
4. Psobla dowernikow.

Ke teſle shromadžisne wſchitlich ratarjow pschedroſčujem a proſkym wo žive wobbezelenje.

Pschedkydſtwo němiskeho burskeho sjenoczenstwa.

s Płök-Döllingen,

Julius Klein,
ſarjabowazy direktor.

Pobocze towarzſto herbskich burow w Radworju
smjeje njedželu 22. novembra popołdnju w 5 hodžinach shromadžisnu.

Pschedkydſtwo.

Pobocze towarzſto herbskich burow w Łahowje
smjeje pschedny ſchtwórk 26. novembra popołdnju w 5 hodžinach
shromadžisnu dla ſaloženja burskeje wupožczenje. Ssobustawy ſo
ſi tutym namolwjeja, ſo wſchitz ſenčz.

Pschedkydſtwo.

Sserbske Burske Towarſtwo w Hodžiju
smjeje pschedny ſchtwórk 26. novembra popołdnju w tſjoh pola
Mroſez w Hodžiju poſzedzenje dla ſaloženja shromadneje poſkładniſy po
Raiffeisenſkim ſysteme. Čenjus farat Lejnik ſi Klétnego je dobró-
ciwje klubil, pschi tym pschednoščk wo taſkich poſkładniſach džerdec. ſo
Do tuteho wažneho poſzedzenja najnaležniſcho pschedroſčuje
pschedkydſtwo.

Budyska Bjesada.

Swjedzeń wulkeje kolbasy zmjeje so wutoru
24. novembra w Budyskej trélerni. Kouvert placi po
wosobje 75 np. Započatk wječor w 8 hodžinach.

Předsydſtwo.

Ssamodželane ſokrowe twory
koždeje družiny poruča

Ernst Graf

na ſukelskej haſy 12.

Sazopſchedawarjam ſo niſke pła-
cizny woblicza.

Dželacjetku ſwójbu a wolažych
pyta knježi dwór w Pschivęzjach.

Wuſtojnega kowaria pytaj
F. Kamps & Co. na ſukelskej
haſy 10.

Wotrocžlow, hródzne džowki, wo-
lažych, 15-létne holžu a dôski pyta
hnydom Šmidtowa na ſukelskej
haſy 10 w Budyschinje.

Mlynskeho poſonča, wojerſtwa
hwoſobneho, rólnych poſončow,
wolažych, hródzne džowki pschi wy-
hoſkej mſbze pyta Leshkowa na
reñiſtej haſy 26.

Wučobnik ſo pyta.

Hólczez ſprawnemu ſtarſcheju, kž
čže čaſniſtaſtvo naukuńcu, ſpoch-
odnymi wuměnjenjemi pola mie-
wucžbu namaka.

F. Redl, čaſniſkar
w ſamjenzu.

S tutym ſi njedženju dawam,
ſo wot něka moja žona koždu ſo-
botu pschi radnej kheji lamy woliſſ
pschedawa a lane ſymjo ſi bicžu
pschijima.

Müller w Koperzach.

Czeſčenemu
knjeſej kantorej Hatničej
w Bukezach
k 25-létnemu ſaſtojnemu jubilejcu
17. novembra 1891 poſhwieſene.

Każ pschi próž ras poſladam
Na ſwojoj džela doſtojnoſež,
Tak woſebite dny my mamy,
Hdzej myſtilim na ſaſtjenocí.
Tu ſaſtojniſ ſo počeſežuje
Sa jeho ſwérnu dželawoſež,
Tam dželacjet ſo wobdaruje
Sa dohoſetmu wutrojnoſež.

Haj, tajſi džen je Boža hnada
Tež wam džen ſata ſaſtivacž,
A moja wutroba wſcha ſada,
Psches ſnadny ſpěn waſ poſvitacž;
Wuſi ſo hudoſi ruſi poſhwieſený,
Wuſi we nim njeje wypoſaſi,
Wuſi mózecje paſi pschedroſčeny,
W nim ſeeži luboſež wutrobná.

Něk pjež a dwadžci let ſtali
Seje we wucžerſkim ſaſtjeniſti,
Se žohnowanjom ſtukowali
Każ w ſchuli, tak tež we zyrkwi.
Džen ſi duchu naſad pschedwoſčam
Waſ, kaž pjež róžom ſahodu,
Tu luſu mlodoſež wohladamy
Psches waſku wucžbu ſdželamu.

Kaf ſbozowne ſu najče džeczi,
So we waſ maju wucžerja,
Kotremuž najdrožidha je w ſwecži
Wſcha ſi ſta wucžda nabožna.
A tola maja najče džeczi
Tež w wſchitlich węzach wědomnoſež,
Schtóž ſebi ſalon ſada w ſwecži
A powjetſha jich ſdželanoſež.

Kaf wutroby ſo poſbehuju,
Hdzej na zyrkwinich ſwiedzenjach
Sewoi ſpěn nam džeczi pschednoſchuja,
Każ bydu hraſe na harsach.
Tu we ſwěile ſo poſauje
Ta woporniwoſež ſantor, ſi
Kž ſonej próž njeſtutuje,
Daž džeczem tež dar ſpewanja.

Sa tajſi ſwérnoſež počeſežuje
Waſ ſchulſti woſtrjeſ ſi woſbadu,
Džen ſi jenej myſli poſhwieſený
Wam ſwóju luboſež we ſtuku
S tym pschedzom, ſo by wužiwali
Hicze doſlo ſtrwoſež najlepſu
A wiele let hicze ſtukowali
We ſchuli a ſa woſbadu.

Bož ſaplaſz wam, ſtotož ſtukowali
Hacž ſeje ſi wulſej luboſežu,
Wón žohnui ſhy, tiž wužiwali
Do duchow ſeje ſe ſwérnoſežu.
Njech wón wam dale ſteji ſi radje
We wſchitſi blužbie ſaſtojſteſi,
So ſwecžicje moſt we jeho hnade
Tež poſtaſetmu jubilej.

G. P.

Džak.

Sa wſchitke wopokaſma pschedzel-
noſež a luboſež, wot lubych wo-
ſadnych we wutrobných ſbozopſe-
čach a kraſnych darach mi ſi mo-
jemu 25-létnemu wucžerſkemu jubi-
lejcu tak bohacze pschedroſčene, wu-
projam ſwój na jwutrobiſki
džak!

W Bukezach, 17. nov. 1891.
Kantor G. Hatnič.

Džak.

Wſchitkim tym, lotiſ ſu moju
lubu ſwakowu ſi poſlednjemu ſta-
tolej pschedwoſčeli, tež runja wy-
zkoſtojnjemu ſi fararjej Birničej
ſa troſtowaze pređowanje a knjeſej
kantorej Schusterſej ſa ſpewanje arje
najwutrobiſki džak praju.

Gandrij Bjenada w Nobelnju.

(K temu čiſlu pschedz.)

Spěvarſké
herbske a němiske, do ſomota a kože
ſwjaſane,
protoſki
wſchich družinow,
kmotsjaze liſty,
čwetki
ſa wopomnjenſke knihi
w wulſim wubjerku ſi ſazopſcheda-
wanju ſopjento hido po 2 np.,
kožane ruczne toſche

koſry

po naſtunijich placzisnach poruča
knjiwjoſatnja a papjerowej ſkład

J. Nowaka
na miaſzowym torhoſčenju 13.

Matrazy a koža
ſu tunjo na pschedan pola

A. Pietscha
na hauenſteinſkej haſy.

Barchent k koſhlam,
pollama

w wulſim wubjerku tunjo pola

W. Häckera
na ſitnej haſy 7.

Zara wažne ſa
wocži kózdeho.

Ssama woprawdžita dr. Whi-
towa wocžowa wodžicza wot Gran-
gotta Gherhardta w Delze w Thü-
ringſkej ſo dla ſwajeje ſwetoſlaw-
noſeže čaſto podražuje, čehož dla
proſchu, kſledowaze wopřjanje dobro-
ciwje wobledžowacž. Wona ſo
w podolhoſtich ſchleńczanych ble-
ſchach ſe ſlamannymi róžkami ſi wu-
ſteſatym piſmom: „dr. Whitowa
wocžowa wodžicza“ pschedawa.
Kožda blescha je ſe žoltej papjerku
ſi tymle ſatitowanſkim ſnamjenjom
a ſ mojej ſirmu po-
lepjena a je ſe ſyglom
ſatitowanſkeho ſnamje-
nia ſamknjena. Ke temu
je mała knižka pschedata.

Psched podražowanjom ſo
warnuje.

Wocžowa wodžicza je w wjele
haptikach doſtač, tak tež w me-
ſchzanſkej hapticy w Budyschinje
a w haptikomaj ſi haptikarjow
Gauſſe w Bjarnacjizach a Groſe
w Woſtrowzu.

Donjaze ſuknje, pjeſle,
rubiſhčza na hlowu
ſo ſ nejuſchętymi barbam i ſ nowa
barbja a koža nove ſaſo ſhotowjeſa
w Kellingez barbjerii
w Budyschinje pschi ſitnych wiſach.

Plat

ſo ſ woprawdžite indigo-barbu
barbi w B. Kellingez barbjerii
w Budyschinje.

Pschiloha i číslu 47 Serbskich Nowin.

Sobota 21. novembra 1891.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskiej zyrlwi budże jutſje niedziela rano w 7 hodzinach serbska spotwiedź, dopołnna $\frac{1}{2}$ godzin serbskie a w 10 hodzinach němske przedawanje.

Werowanie:

W Michałskiej zyrlwi: Jan August Guda, hospodařski pomocník w Kumischach, s Mariju Theresiju Kraweze w Delnej Kinie. — Korla August Walter, khezter a schewz w Walbawie, s Mariju Luisu Thannerte w Delnej Kinie. — August Hermann Leuschner, mlynář w Nadjanezech, s Mariju Theresiju Kraweze na Židowie.

Křen:

W Michałskiej zyrlwi: Korla Ota, Hanbrija Jeremiasa, zybelnička pod hrodom, ž. — Ernst, Ernsta Gustava Adolfa Wernerera, lijeťského míschařa w Sczijezach, ž. — Elsa Martha, Jana Jurja Bajera, fabrikarja w Dobruschi, dž. — Hana Lejna, Ernsta Michala Herzoga, khezterja a kamjeneczeharja w Brzeszowje, dž.

Zemrječi:

Dzień 11. novembra: Rudolf Fahnauer, kubler w Dježnilezech, 50 lat 5 měs. 16 dníow. — Hana Kobeliz, nebo Jana Scholty, khezterja a dželaczerja w Małkaszach, wdowa, 75 lat 8 měsazow 2 dníaj. — 14. Pawol, njemandz. ž. pod hrodom, 1 měsaz 2 dníaj. — Johana Krystiana Kießlichova rodz. Hölejcz, služobna džowka s Delneje Wjasiony, w wolnej dželaczeřni na Židowie, 62 lat 8 měsazow 26 dníow. — 15. Jan, Jana Wyrgacza, fabrikarja na Židowie, ž., 20 dníow. — Morwonarodz. dwórník s Hermanna Juliusa Bohmy, dželaczerja pod hrodom.

Placisna žitow a produktow.

Žitowy dorow w Budyschinje: 1852 měchow.	W Budyschinje 14 novembra 1891				W Lubiju 19. novembra 1891			
	wot ml.	hac̄z np.	wot ml.	hac̄z np.	wot ml.	hac̄z np.	wot ml.	hac̄z np.
Pszenica	11	88	12	65	11	91	12	35
Rožla	11	76	12	35	11	76	12	6
Zečmien	12	19	12	50	11	94	12	31
Wosz	8	79	8	86	8	20	8	67
Hroš	7	70	7	90	7	50	7	65
Wola	8	89	11	11	10	56	11	67
Zahly	7	50	8	6	7	36	8	6
Hejdusčka	16	50	19	50	15	—	16	50
Berny	18	50	19	—	17	50	18	—
Butra	3	—	3	70	3	—	3	50
Pschenicna muſa	2	20	2	40	2	—	2	30
Hjana muſa	14	—	20	50	—	—	—	—
Sýno	14	50	19	50	—	—	—	—
Sýoma	2	60	2	80	2	20	2	60
Prokata 774 schut, schtuka	17	—	20	—	17	—	20	—
Pschenicne wotrubu	2	—	14	—	—	—	—	—
Pschenicne wotrubu	6	—	6	25	—	—	—	—
Wotrubu	7	8	—	—	—	—	—	—

Na burci w Budyschinje pscheniza (bela) wot 11 hr. 76 np. hac̄z 12 hr. 50 np., pscheniza (žolta) wot 11 hr. 76 np. hac̄z 12 hr. 6 np., rožla wot 12 hr. — np. hac̄z 12 hr. 70 np., zečmien wot 8 hr. 60 np. hac̄z 9 hr. — np., wosz wot 7 hr. 75 np. hac̄z 8 hr. — np.

Draždanske mjašowe placisny: Horjada 1. družiny 66—72 ml., 2. družiny 60—65, 3. družiny 25 po 100 punktach reňeje wahi. Dobre krajne kwinie 57—60 ml. po 100 punktach s 20 prozentami tarz. Čelata 1. družiny 48—60 np., 2 družiny 28—38 np. po punce reňeje wahi.

Wjedro w Londonje 20. novembra: Mokrošynne.

Pschedawarnja starých wězow
na mnischej hazi 7 Juliusa Bächmanna na mnischej hazi 7
porucza nowe letne mězy po 50 np., symske mězy po 1 ml. 50 np., noszene symske swierschniki, skórnje, stupnje, jelesne khaſke a roly, wižaze lampy atd. po tunich placisnach.

Julius Bächmann, awfizjonator.

Geblowane schpundowanja
zyle kuchy, 24 a 30 mm. sylné, pschedawa tunjo
Dr. Holbian w Budyschinje pschi dwórníscz.

Kolonialtworowe a destilaziske khlamy

Adolfa Rämscha

pschi butrowych wilach

porucza swojim česčenym wotebjerarjam:

khosej njepalený, žylny a dobrý, punt po 120, 130, 140 a 150 np., khosej paleñy punt po 140, 150, 160 a 180 np., zokor mléthy, jara flódky, punt po 30 np., zokor w pokrutach punt po 32, 33 a 34 np., kompowy zokor k pizowanju pečolow punt po 33 np., 5 punkow po 160 np., 20 punkow po 6 ml., rajh punt po 14, 15, 16, 18, 20—30 np., syrup flódky kaž med punt po 16 np., kandisowy syrup punt po 12 np., mydlo w snatej dobrósczi punt po 28, 30, 35 a 40 np., rjezikaty tobak, amerik. krany, punt po 35 np., rjezikaty tobak 2. družiny punt po 30 np., rjezikaty tobak njekraný punt po 25 np., 5 punkow po 110 np., jerje, wilke tuczne ryby, mandel po 50 a 60 np., polež snateje dobróscze punt po 75 np., 5 punkow po 3 ml. 60 np., kwiniazy šímalz punt po 55 np., 5 punkow po 2 ml. 50 np.

Natarjezhy.

W mojim tamníchim skladze porucjam pôda
kamienitneho a českeho wuhla,
dobre česke ržane wotrubu,
drobny mléthy majškowý schtrót
kaž teg

Dürrenbergstu jedznu a skotnu ſel
w stajnje cierstwej tworze.

A. Lorenz w Natarjezach.

Tam je teho runja wubjerny bjesziniowý koſmas a maſhinske wosli po wjetších a mjenších dželbach doſtač.

Werowanſke
pjerschězenje
por po 2 ml. 25 np.,
syglowe pjerschězenje,
čaſnikowe rječasy,
rječasy wokoło ſchije
s ſchizom abo medaillonem,

broſhy,
nawuſchniki,
narucznizy,
dale jako

kwaſne dary
kwěčniki,
butrowe tyſy,
lizy,
khosejowe lizicki atd.
porucza tunjo

Curt Klepl
na bohatej hazi 31 pschi wrotach
priedy: J. T. Büttner.

Strowe kruſchenjowe drjewo
s najmieska 6 zolow tolste na
čenkim konzu, kupuje po najwyšszych
placisnach mehaniska pscha-
downja w Hajnizach.

Ginzel a Ritscher

6 na wilkej bratrowskej hazi 6
poruczataj ſwoj wulkim wubjerk
khoseja

paleneho a njepaleneho w jenož
derje flodzacych družinach,

zokor

drobny, kompowy a w klobukach,
ſyru p
na jutriski a na jadrobiski
kaž teg wšče družiny warjenjo w
dobrocziwemu wobledzbowaniu.

Khoczebusſt

Portorikoski tobak,
Waſnungski tobak
w relach a wuwažený,
rjeziti a drugi krany tobak,
žigare

w wulkim wubjerku 100 hizi po 2 ml.
poruczataj
Ginzel a Ritscher
na wilkej bratrowskej hazi 6.

Mužaze ſkuſuje, kholowý,
lazy atd. so s njeprzeciątymi bar-
bami s nowa barbja a kaž nowe
hotowjeja
w Dr. Kellingez barbječni
w Budyschinje pschi žitnych wilach.

S. G. Leuner

dwořskí rjemjenjer a ředlarski mischtr

w Budyschinje

porucza swoje jako solidne a rjane snate wubjekti:

Kuczoweho grata s rukowanjom sa dobre ředjenje,
grat sa dwojny pſchah s čornymi wobbitkami po 115 ml.,
" " " " " s maživnymi nowoſlebornymi wobbit-
kami po 115 ml.,
" " " hospodařski lohki a cjezki pſchah po 100—45 ml.
ředla, ſejdny grat, hródznu potrjebu a řichudu (paječe)
w wulkim wubjerku po tunich placzisnach.

Najwjetſchi ſklađ

wolmjaných konjazých pſchitrywów
po vſchech wulkoszach a placzisnach.

Dospolne wupschedawanie dla pſcheſtacža mojego krawſtwa.

Šym ho roſhubdil, ſe ſwojim krawſtowom, pſched 24 le-
tami ſafozenym, w kotrymž ho ſymske ſwjerſhnički, užaza
a hóležaza draſta, khézorske mankle a pjeſle dželaju, tak
rucze hacž možno ſastacž a teho dla po kózdej možnej placzisnje
pſchedawam. Woſebje poruczam ſymske ſwjerſhnički hižo
po 8 ml.

S poczefzowanjom

P. Baruch pſchi bohatych wrotach.

Wulki khofejowy ſklađ Th. Grumbta

w kupnizy

na ſwonkownej lawſkej haſhy

porucza

ſkyry khofej punt po 110, 115, 120 hacž 170 np.,
paleny khofej „ „ 140, 150, 160, 180 a 200 np.
w ſnatym najlepšim ſlodze.

Flanel a lama,
pollama,
barchent ſ koſchlam

w wulkim wubjerku po tunich placzisnach pola

W. Häckera na žitnej haſhy 7
woſebite klamy ſa wolmiane twory.

Emma ſwudowjena Vorwerkowa

porucza plyſhove pjeſle, ſetnje pjeſle, zanki, modne žakety,
deshejne mantle, trikotowe taſſe w wulkim wubjerku po tunich
placzisnach.

Poſluženje w němſkej a ſerbſkej rěči
w Budyschinje na hólym torhoſčezu 5.

S y m ſ e ſ w j e r ſ ch n i ē
mužaze kulinje a kholowý ſo ſ nowa barbja a kaž nowe
pſchitruja

w W. Kellingez barbjerni.

Šwój wulki ſklađ kožow a pjeſzowých
tworow dobrocziwemu woſledzbowanju poruczam

Heinrich Lange

9 pſchi žitnych wiſach 9.

Węzy, po mérje ſtasane, ſo najlepše ſdželažu, woſebje poruczam
ſwoje tunje pjeſzowe kože hiž molow.

Hermann Darschau w Budyschinje

fabrika ſchtrypowých tworow ſ wowežeje wolkym

čižlo 1 na ſchulečkej haſhy čižlo 1

l ſymſkemu čaſeji ſwój dawni jako dobrý ſnaty wulki ſklađ ſchtrypowých
tworow, ſchtrypowých jakow, wulki wubjerk ſukajatzých laſow w najtunishej hač ſo najlepſchej čiſto-
wolkimanej barbunepuſtegej tworje a w rjanyh muſtrach porucza.

Najlepſhi a najwjetſhi wubjerk ſchtrypowanskeho pſchedzena
vſchech barbow.

Najhodniſha twora! Najtuňſhe placzisn!

Šwój wulkoſty ſklađ hotoweje mužazeje draſty, jako
kholoſowow, woſlečenjow, pjeſlow, ſwjerſhnikow, khézor-
ſkikh mantlow, kaž tež najnewſche tkaniny ſ ſeſciežu draſty
ſo pſchedtejazu naſymu a ſymu dobrocziwemu woſledzbowanju
poruczam. Pſchi najlepſhim džele pſchezo najtuňſhe placzisn.

Louis Gadt, krawſki mischtr
w kupnizy pſchi hólym torhoſčezu.

Fabrika plokañſkich a žimazých maſchinow

w Budyschinje na Nowoſalzſlej drósh čižlo 30.

Čeſcenyh ſerbam poruczam ſwoje ſnate najlepſhe maſchinow
a ſa jich hódnosć dolhe lěta rukuju. Plokanje na pruhu pſched
kupjeniom ſo rad dowoli a je pola mje ſhonicž, ſchtó w woſolnoſci
je ſebi moje maſchin hižo kupit. Porjedzenje plokañſkich a žimazých
maſchinow, kaž tež poczehnjenje walzow ſ gumliom derje a tunjo
wohſtaram.

A. Flammiger.

Franz Marschner

čaſznikat w Budyschinje

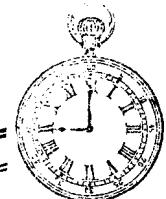
čjo. 9 na bohatej haſhy čjo. 9

Šwój ſklađ čaſznikow a čaſ-
nitowých rječjasow dobroczi-
wemu woſledzbowanju porucza.

Hódnia twora. Piſomne rukowanje. Tunje placzisn.

Porjedzenje dobre a tunje.

Pſchispomnjenje: Rěčju ſerbſki.

Hamburgsko-amerikanske
lódźtowowe akzijowe towarſtwo.

Exprefzna

a poſtsla parolódžna jěſba

ſ Hamburga do New-Yorka

w Southamptone pſchijedzaja.

Jěſba po morju traje nehdze

6—7 dnjow.

No. 840.

Pódla teho porjadna parolódžna jěſba
ſ Hamburga d. Baltimory, ſ Hamburg. d. Wječ. Indiſteje,

ſ Braſileje, ſ Hamburga do Havanny,

ſ La Plata, ſ Hamburga do Mexila.

Dalſche wulcanje dawa Carl Meisel w Budyschinje.

„Serbske Nowiny“ wudawaſja so kózdu sobotu.
— Štvortlétne předplatá w wudawaſni 80 np. a na němských pôstach 1 mk., z príjenesenom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čiało piači 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cišé Smoler je c knihičceře w macičnym domje w Budyšinje.

Číslo 48.

Sobotu 28. novembra 1891.

Za nawěštki, kiž majas w wudawaſni „Serbske Now.“ (na róžku zwoncnej lawskeje hasy čo. 2) wotedac, piači so wot maleho rynčka 10 np. a majas so štvortk hač do 7 h. vječor wotedac.

Lětnik 50.

Swětne podawki.

Němske khějorſtw. S radostnym vyšlanjom hŵerneho ſakſkeho luda pevitany je prynz Friedrīch August pôndželu hwoju mladostnu mandželsku do ſakſkeho hlowneho města, jejneje noweje domiſny, pschiwjedl. S vježelym wočakowanjom bě ſo na drôhach pſched czechim dwórnichczo ſwiedzeňsy pscheny lud ſestupal. Dwórnichczo ſiane bě ſa njón wotsamknjene. Wokolo dwanačich pschiwolnju ſo czechna kompanija tříského regimenta pſched dwórnichczo poſtaſi. Na hylnych derje kublanych konjach bory ſo na to něhdze ſchyrzyčo ſastupjerjo ratařtwa pschiczegech, ſeleno-bele ſelle na ramjenju, pižane hanth na hchudžiku, ſrake kloſti na klobuzu. W čerwjenym kabacze pschiwjehachu džehacze ſastupjerjo Draždānskeho jēdneho towarſtwa. S nitska dwórnichczo ſo generalojo a ſtabovi offiſerovo ſhromadžihu. Pſched czakatnju bě ſo kražny balbachin nastajl, pod kotrejž běchu ſo lojenate roſtinu ſestajale. Pomalu czah, kiz mlodeju wyžokeju mandželskeju vjeſeſche, ſo dwórnichczo pschiwjedze; ſ najwjetſchej napjatoſežu ſo woczi czakazych na ſalonſki wós ſložiſtej, ſ kotrehož w blížchim wokomiku w polnej mlođostnej czerſt-woszczi ſe ſacžewjenymaj ſizomaj ſo wulkim wočakanjom. Jejna khějorska Wyžokosz prynzeža Luisa, mandželska Jejho kralowskeje Wyžokosze Friedrīcha Augusta, wustupi. Wyžoku žonu do czakatnje dorvježehu, bđez džewječ ſchulekow ſo Draždānskich měſčanſkich ſchulow ju ſe ſbozopſchejazym ſpěwom powitachu a jej kražny buket pschepodahu. Hacž do hylsow hnuta prynzeža tole holdowanje pschija. Vjes tym bě ſo prynz August na perronne wot generalow a druhich pschitomnych knježi poſtrvoi a ſo na to ſo czechnej kompaniji podal. Vjes tym ſo hubzba ſakſku hymnu piſlaſche, wón po froneze pschiwjedze a ſo potom do czakatnje ſo hwojej wyžokej mandželskej wróci, ſo by ſi njei do kralowskeho hroda czahnul. Sswiedzeňski czah ſo wot 12 wyſchich žandarmow wotewri. Ke nim ſo wodželenje garde-jēbnych, ſastupjerjo ratařtwa a ſobustawy jēdneho towarſtwa pschisamknuchu. Potom pschiwjedehu kralowszy jēdni pobocznizy a konicjerjo, dale blyſčejath pschewod jēbnych offiſerov. W prénim galawosu ſo kralowski komižar, wokrježny hejtman ſwobodny knjež ſo Haſen, w druhim komornikau Sahrer ſe Sahr a ſo Bünau vjeſeſhu. S vježelym vyšlanjom ſo ſe wſchěch ſtron poſitazh kwažny wós, kiz ſo wot ſchěč ſohniwych brunyh koni czechnjeſche, bližeſche. W nim mlođaj mandželskaj, wobdataj ſo polnoſcu wonjazych kwtow, bđezſtaj. Tutoń wós je ſo njebozicžemu kralej Janej pschi ſkladnosći jeho ſtočeho kwažha daril a je ſo tehdyn ſa 60,000 toler wot Draždānskich woſetwarzow natwaril. W dwemaj druhimaj woſomaj ſežehowachu najwyschisci kralowszy dwórszy knježa. Kralowszy hufarojo czah wobſamknuchu, kotrejž ſo po Pražkej dróſy na staré torhōſčo hibaſche. Tu běſche pſched radnej khěžu powitanſka hala natwarjena, pschi kotrejž běchu ſo ſastupjerjo wyſchinoszow ſestupali, w kotrejž mjenje wyſchisci měſčanosta dr. Stübel mlodeju mandželskeju ſo rěču poſtrvoi. Na to czah do kralowskeho hroda czechnjeſche. Tam kral, kralowa, ſwójba prynza Jurja, ministrojo, kralowszy dwórszy ſastojnizy atd. prynza-nawozenju a jeho mandželsku wočakowachu. Vjes tym ſo ſo w hrôdze vječor ſwjetnoſcze wotbywachu, nimo njeho ſallowy czah měſčanow czechnjeſche. Hacž runje ſo wot wyſchinoszce na ſwiedzeňſke poſwělenje města myſliko njebě, ſo njedžiwažy teho Draždāny vječor w morju ſwětla blyſčazachu. — Wěrovanje aržywówodki Luisy ſo prynzom Friedrichom Augustom je ſo w Winje ſobotu mělo.

Dopoldnia w 11 hodžinach ſo czah do zyrkwe poda; na jeho čole džehu wſchitzu ministrojo a wypozh ſastojnizy, kotrejž aržywówodko a ſakſzy prynzojo ſežehowachu. Pſched awſtriskim khěžorom a ſakſkim kralom pruski prynz Friedrīch Leopold w paradnej uniforme gardeskyražerow krocžesche. Khěžor Franz Josef bě wulku marschalsku uniformu, ſakſki kral awſtrisku uniformu woblečeny. Vjes woběma ſknejerjomaj džesche nawozenja, teho runja w awſtriskej uniforme. Njeviſta ſo wot ſakſkeje kraloweje a wot hwojeje maczerje, toſkanſkeje wulkowýmodzineje Aližy, vježesche. Kardinal Gruscha mějeteſe ſimazu rěč pſched njewjestu a nawozenjom, katrajž na ſwuczene praschenje wotsje haj praſiſtaj. Po wěrowanské ſwiatocznosczi ſo mlođaj mandželskaj na pucž do Draždān nastajſtaj. W Prahy ſastaschtaj, bđez bě ſa njei w starym kralowskim hrôdze na Hradſchinje hofpoda pschihotowana. Ssebi město wobhladawſchi ſo pôndželu na dalshe pucžowanje podaſchtaj.

— W ſakſkim krajnym hejmje ſu hacž dotal wulk ſo požedzenjow ſozialdemokratycz ſapóſlanzy ſe hwojimi holkymi rěčemi wupjeliſi. Tuczi ludowi wobſbožerjo njemdrje na to hawtowachu, ſo knježerſtwo ſo czechcezenju hwojich pižmow wojakow wujíze a ſo tym ſtrajke ſnihicžiſhcerſkich pomoznikow napscheczo džela. Dale mějachu na něčzich ſchulſkim ſalonju wjele wuſtajecz a wſchelake namjetu ſtajachu, ſo kotrejž dyrbí ſo ſchula ſa ſozialdemokratiff ſtat pschihotowac̄. Sso ſamo wě, ſo ludowi a knježerſzy ſastupjerjo wobſkórž ſozialdemokratow, kotrejž ſo vjeſeje praweje pschicžiny cžinachu, wotpokaſachu a ſo džela jich njewernoſež a ſežanoſež dopokaſachu. Škłoda jenož wo rjany czah, kotrejž dyrbí ſo na ſozialdemokratif ſladky woprowac̄! — Jenohložnje ſu hjes debaty je hejm do wucženjow ſwolil, kotrej je knježerſtwo ſo vježehowſtwaſi Neuſ ſtarſeſeſe linije a Schwarzburg - Rudolstadt dla ſoburujiczo ſakſich wuſtawow ſa blidnych a bědných wobſamklo. — W roſprawje wo ſinanznej periodze 1888/89 je widzeč, ſo je knježerſtwo prawo, po kotrejž ſmě ſa njewinowacze poczepjene jaſtwo ſarunanje pfacjicž, ras wujilo a 20 hrivnow ſa pječdñowny njewinowacze poczepjeny pschephoto-wanski arreſt pschiswolil.

— W němſkim khěžorſtowym hejmje ſu ſańdžený thđenj wo nowych poſtajenjach ſa ſakſon hlorobných kaſow ſebnali. Na wopraschenje zentrumſkeho ſapóſlanza Hizze, kaf ſo knježerſtwo w naſtupanju rjemježliſkých žadanjow ſadžeržuje, minister ſo Bötticher wotmolwi, ſo chze knježerſtwo džel tychle žadanjow dopjelnicž, džel ſ nich pak ſo wuſtejč ſiehodži, do nich dyrbjenske jednoth a dopokaſmo wo wuſtajnoſeži ſluſcha.

— Pschitħad ruského ministra ſwonkowných naležnoszow Giersa do Varlinu je najwazniſhi politiſki podaſt. Giers je wondano w Monza ſo italskim kralom a jeho ministrami ſkhadžowaniku měl, potom je ſo do Paríža podal, bđez džel ſo ſ presidentom Carnotom a někotrymi ministrami ſekal a ſlonečnje na dompučzu je wutoru vječor do Varlinu pschijel. Tu je jeho khěžor w awbíjenzy pschijel, na čdož je ſo wot khěžorſtoweho kanzlera Caprivia ſo ſnědanju pscheproſył. Ludžo ſebi hlowu ſamaja psche to, kafle ſamery a wotpohladu ſu Giersa ſo pucžowanju do Italskeje, Franzovskeje a Němſkeje ponuczil. Powſchitkownje ſo Giersowu wopyt w Varlinje jako ſnamjo měra wobhladuje. Jeni čzedaža vježecz, ſo wón zlownych naležnoszow dla do Varlinu pschińdže, druh ſafo měnja, ſo je w Varlinje němſkich pjenježnikow ſa ruskú ſtatnu požčonku dobyč pýtał. Nad tym pak, hacž je jeho wopyt w Varlinje ſa jeho wot-

pehlaby wuspěšný a k sdílení měra spomogný byl, bylyne dwěluja. Napjate pemery, bjes Ruskej a Němkej wobstejaze, so s czechka polépscha.

— Wjetšha licžba mějčelov železneho křiža s wójny 1870/71 je khézorštowemu hejmej petiziju s wukladowanjom pschedpoda, so by so mějčelam železneho křiža s wójny 1870/71 wot feldwebla horje czechna pjenegzna pschiloha, a to mějčelam železneho křiža 1. klasu lětnje po 450 hriwnach, tym 2. klasu lětnje po 150 hriwnach pschiswolita.

— Wjerch Bismark je tele dny deputaziji jeneho Braunschweig-skeho towarzstwa, kotrej jemu diplom wo pomjenowanju sa czechny žobustaw pschedpoda, prajík: „Czemu so starschi, hacž so swonkownje sda. Moje čelne možy khézro wotebjeraju, so njemohl w sňawnych nasejnoščach žobu skukowac̄. Szym do wotwiskoscze ſwojich domjazycz ſwiczenoſciov pschischoł. Něz na železnicy je sa mnje nětsole napinanje, bjes tym so předy dwě abo tři bjes schody ſnějšich; s krótka čelna cíkloſcz wotebjera. Živjenje na wžach ſměrom dale dže, tola na nadawki, čelne napinanje žadaze, so lohko njeſwažu, tak tež na puczowanje do Barlina k khézorštowemu hejmej. Puczowanje do khézorštowemu hejma mělo jenož sa mnje tón samer, so ſwoju winowatoſcz jako němsti mějčezan dopjelnju. Schtóž ſnadž ſebi myſli, so czemu ſažo do ſastojnſtwa pschincz, ma moju ponížnoſcz ſa pschewulku a moju ſebjewědomoſcz ſa pschemaku; pschetož mi tola wo ſnje pschipanucz njemože, ſa ministerſtlim ſastojnſtwwm žadac̄, ja jo njemohl pschic̄ež. Moji wuswolerjo ſu mje prožyli, so bych ſapóžlanſtvo pschijal, dokelž by hewak w wólbnym wolkreku ſchęzterbina naſtała, kotrej by ſo wot jeneho Welfskeho abo ſozialdemokrata wupjelnila. ſapóžlanſtvo ſ zyla hischeze tři léta traje, a ja dže njewěm, hacž ſažo ſylniſki njebudu, a hacž wobſtejnoscze njepſčinu, kotrejž dla budze wukonjenje ſapóžlanſtwa ſa mnje taſka winewatoſcz, ſo na ſtrouſcej wžazh džiwac̄ njebudu ſměč.

— Neſprázy Barlinskich pjenegznych bankow ſu jebanja wotwózile, kotrej ſu jenož ſ pomozu burſy mózne byle. Ře ſtrony konſervativnych ſo nětko knjezertwu w khézorštowym hejme ſakenjowy načiſk pschedpoži, ſ kotrejž dyrbja ſo najhórsche burſyne njeſostatki, wobzebje ſupowanie a pschedawanje do předka na wěstu termiju, tak doloko hacž ſu ſpekulaziſte hry, podíločjež. Hdyž pak čzedaža konſervativni burſu, kotrej je dozyla w rukach židow, pschimacz, pschindu ſe židami ſamymi do njembreho njepſčezelſtwa. Něnož konſervativni ſu hýzo dawno dopóſnali, ſo ſu ſo dyrbeli wſcheho ſviža ſe židami ſjawnje wotřez a ſo w židowſtlim praschenju konſervativna ſtrona njeſmě wžazy dlěje jako ſamapſchiſladowatka na bohu ſtejcz, ale ſo dyrbi wupjelanju židowſkeho ducha raſnje napschecži ſluſic̄. Barlinske „Kſchizne nowiny“ pihažu: „Hdžekuli pohlabamy, ſo nam židowſki duch počasuje, kotrejž njije pschedo duch židow, ale njepſčeczel wſcheho, ſchtož němke narodne kſchecžianſke waschnje mijenujemy.“ Pschichodne ſtejſchežo konſervativnych napschecžo židam ſo ſ namjetom, wot ſwobodneho knjeſa Lothara ſ Richthofena pschedkydſtu ſchlesynſkeho němſko-konſervativneho towarzſtwa podatum, wosnamjenja, tři reka: „Schlesynſzny konſervativni ſwój program na to waschnje roſſcherja, ſo ſo ſe wſchěmi ſakonſtmi ſredkami do běženja pschedcži ſchémóznenmu židowſtwwu dadža a wot ſwojich ſapóžlanzow wocžakuja, ſo tucž ſa to ſkukuju, ſo ſo runoprawoſcz židow ſ kſchecžianami ſběhnje a ſo ſo židža pod zuſobniſki ſakon ſtaja; ſo ſo dale wot knjezertwu pschedpytanje a pschedloženje talmuda (židowſkich ſakonſkých knihow) porucži, ſo by ſo ſ teho ſpóſnalo, hacž ſmě ſo lud ſ tajkej wucžbu, kafkaz ſo w talmudowym pschedoſku Pražskeho profekzora Kohlinga namaka, ſ zyla hischeze w naſchim kraju czerpic̄.“ Pschedkydſtu ſchlesynſkeho konſervativneho towarzſtwa čze Richthofenowym namjet podpjerac̄.

— Woběžnoſče a wojowanja, kotrej maja druhe europiske ludy w ſwojich kolonijsach pschedwinic̄, ſo tež Němzam njeſalutuja. Psched někotrymi měžazami bu wotdželenje němſkeho kolonijalneho wójska w naranshce Afrizy wot Waheheſkých ſonicžene, nětko ſažo ſi naſejzorneje Afriki powjefcz pschedvadie, ſo ſu tamniſche ludy pschedcži ſchémóznenmu Němzam poſtanule. So bych ſo tele ludy ſažo podcžile a khostale, bě wotdželenje Kamerunſkeho kolonijalneho wójska, kotrej ſo wot hejtmana Gravenreutha naſjedowasche, naſpriódžy pschedcži ſpzechivym Abſtinkm wucžahnulo. Ucži běchu ſo pola Mtianga wotwjerdzili. Němke wójsko jich wotwjerdzjenje ſi nadběhom dobu. Wojowanje bě jara krwawne. Ře czornochow wjele na bitwischę padže, tola tež ſchlobowanje na němſkej stronje bě poměrnje czechze. Hejtman Gravenreuth a třio czorni padžechu, ſedmo běli a ſchtrnaczo czorni wžazy buchu ſranjeni. Ře dotalnych naſhonjenjow, w ſwojich ſamóřskich kolonijsach nabýtých, budža Němzy hischeze wjele pjenes a člowjekow na doſpolne podcžiſnjenje tamniſkých džiwič ludy

wagiez dyrbjež. Pledy kolonijsneje politiki budža wjele ſet poſdžiſho jnecž mož.

Braſilſka. Ře powrōzjenjom khézorſtwa je ſo w Braſilſkej cžaž powrōzjenjow a muczenjow ſapocžek. Nětčiſcheho preſidenta, generała Fonſeca, tři bě ſo, hdyž běchu psched dwěmaj lětomaj khézora Doma Pedra woteknali, na ſcějcz lět wuswolik, ſu ſažo wotkazili. Ře Fonſecowe knjeſtvo kraj k měrej pschischoł njeje. Ře jeho finanžnym hospodatſtvoſtowm je lud wohudžil, a teho dla w poſledním cžažu pschedcžiwo preſidentej pschedcžiwoſtvo w kraju roſcęſche. Řebo ſo wo ſwoju móz, Fonſeca ſpěckive ſudove ſastupjerſtvo roſpuszczi a ſo jako diktator (roskaſowat) wuvelac̄ da. Bjes tym pak, ſo wón w hłownym měſcie Rio de Janeiro kóždy ſběklatſki poſpři ſ pomozu wójska, kotrej ſ wjetſcheho džela na jeho bohu ſtejſche, poddužy, na dobo w provinzy Rio Grande do Sul, hdyž bjes 700,000 wobydlerjem 160—180,000 Němzow bydlí, ſběk wudhyri. Powjescz wo ſběkzu w Rio Grande do Sul po zlyhym kraju pak tu, pak tam njemery ſhubži. Sklončnje tež w hłownym měſcie wójsko k ſběkarjam pschedcži. Ře ſwoju ſepjeru w wójsku ſhuwiſchi, je Fonſeca dobrowolnje knjeſtvo ſložil. Ře na kahwilneho neweho preſidenta ſu Floriana Peixota wuswolili.

Satykuſenje wóhnia.

Podawki ſi jendželske wžy.

(Poſtracžowanje.)

Tak běchtaſi tutaj cžlowjekaj dwě ſcěje w bliskoſci hromadže ſi wžaj byloj, ſtary wucžet džen a bôle ſlabnjeſche, ſtejſche, kaž ſo praji, ſi jenej nohu hýzo w rewje a jeho mlody pomožnik, móhle rjez, na to čzakasche, ſo by tamón wocži ſandželik a ſo by wón na jeho měſtne ſa jeho naſledníla wuswoleny hýz, ſo by potom ſjawnje Difſona wo jeho džowku ſa mandželsku prožyč móhle. Wě ſo, jeho ſamžny roſum dyrbjeſche jemu prajíz, ſo wón jako zlyle khudy ſudowy wucžet webžedžerzej dworo, tři bě na ſwoj ſtaru runje tak kaž na ſwoje pjeniesy njemalo hordy, jara witaný pschedcžodny ſyñ njeſubž, ale Wilijam nadžiſeſche ſo, ſo ſo Alizy, kotrej mějeſche Difſon woprawdze nimo mery lubo, poradži, ſtareho nana wobrécjež a wſchitke jeho ſnapſchedcžiwenja a wſchě ſadžewki wotſtronicž a ſo wón ſtončnje — jeli tež njerad — jeho tola jato pschedcžodneho ſyñna pschedmoſmje. Móžno, jeli tež niz k wěrje podebne, bě to bylo, njeſběctejli dwě wěžy byloj, kotrejž běchtaſi ſlubjenymaj jara na ſadžewk. Ře na wěž bě ta, ſo ſo naſchemu farmarej ſoſche, ſo je ſam Sir Arthur Manners, ſyñ a herba ſtareho barona Sutton-Manners-a na bliſkim hrodže Manner-Castle, ſo do jeho džowku trochu ſohladnuk a to, wě ſo, bě ſtaremu naſenkej njemake ſbože ſa jeho džowku a wulka cžesč ſa njeho ſameho. Myſlesche džé ſebi, ſo ſebi tutón baron jeho džowku wopravdze ſa mandželsku wosmje, tři by potom jako knjeni na hrodže ſiwa byla. Schtóž bě ſemu tutu myſlicžku dalo, bě to, ſo mlody ſemjan w zyrfwi ſkoru ſtajnje na jeho ſi ſapchecža hydagzu džowku ſhadowasche, a ſo bě wón wžazy kročz na Difſonowym dwór pschedcžehal, něchtoguli ſkaſujo abo ſo wopraschujo, ſchtož bě ſo runje tak derje ſi listom a ſe ſkužobníkom wotbyč ſodžalo; a tola bě pucž wot hrodu Manner-Castle hacž k Difſonezom dobre tři jendželske mile, t. r. tři ſchtrworeče němſkeje mile abo poſkra ſodžiny ſdaleny. Schto móhlo po tajkim hewak wina bycž, ſo wón ſam tak husto na Difſonowym dwór pschedcžodneho ſtajnje, hacž ſo čzysche rjanu Alizu husto wibžecž a ſtončnje ſo ſi njeju bliže ſeſnacž. Nimo teho bě Sir Arthur, tři bě halle ſi krótka wot wojakow dom pschedcžot, nimale rjanu mlody muž, runjež ſo w tym naſtupanju ſi Wilijamom zlyle měricž njemózefche. To wſchaf ſo powjedasche, ſo bě ſchtrworeče abo pječ ſet, kotrej bě w njedalokim měſcze jako lieutenant pschedcžodne ſtajnje ſapchecž, trochu ſapchecžinaze ſiwejek; tola Difſonez nan troſtowasche ſo ſi tym: „Je džé ſemjan a budže nětk, hdyž je ſo wuhawtowal, cžim ſwěrniſchi a khmańſchi mandželski.“ Bě po tajkim kročze ſmyſleny, mlodemu ſemjanek ſwoju džowku ſa mandželsku dacž, hdy by ſo jeno jaſnje a raſnje wo nju ſamolwík. To ant ſi naſmenſcha njedwelowasche, ſo ſnadž móhla Aliza druhe myſle měč, dokelž džé njeſběctejſche, kaž lubo ma Wilijama. Duž džesche do ſahrody, ſo by jej powjek, ſchto ma myſle, a kafke ſbože na nju čzala. Tola ſedma do ſahrodi ſastupiwschi poſasta, ſkyscho, kaž ſo njedalok ſahminowje ſhlobnizy myſle ſchepa. Pschedcži ſo myſle ſi bliže a móžesche ſo ſam pschedcži ſchecž, kaž ſebi jeho džowku a pomožni wucžet hýzo dwazyt kročz luboſcz a ſwěru wobruegatci a pschedcžahatci. Farmer roſpři ſo ſi hněwom, a plaznu ſwoju džowku ſi wotmachom a cžiznu jeje lubeho ſe ſahrody a ſakasa jemu, ſo ſo ženje wžazy ſwazicž njemózne, do jeho dwora ſastupicž, nječa-li, ſo by jemu wſchě koſcę ſe na jeho

ejéle rosmjat. Ssylny ramjenjath muž bě zyle na to sapobobny, so mohl swoje hroženje tež wuwjescz, czechó dla mějesche mnoho blabschi Wilijam sa najsprawnische, bjeſe wchěh snapsczczivensho ſo ſ procha mécz. Majenk Dilſon wuhna na to, njeđiwaſo na jeju samolvojenja, ſo ſtej njevinowatej, Wilijamowu macz a hotru i domu, dokež ſebi myſlesche, ſo ſtej wo Wilijamowym wotpoſladze wjedzaloſi a jeho w tym podpjerowaloſi. Hdyž bě tak, kaž ſo žam wuprati, cziste blido ſezinil, ſakasa ſwojej džowky hacž nanajkruczíſho, ſo nježmě ani ſlowcza wo njekniczomnym wuczerju pomozniku pklncz, njechaſi naſhonicz, ſchtó to rěta, jeho do zyla roſhněwac̄. Wé ſo, whoha holečka, zyle ſatraschena, njeſwaſi ſebi ſchtó napſhczivo prajic̄ a Dilſon bě pscheinwēdzeny, ſo budže ſemu poſluſchna. Wón ſebi njebe ſchekladek, ſo ſo taſte ſakasy ſnabniſho dawaja hacž wuwjeduja abo jich wuwjedzenje pscheinwēdzeny hodži!

II.

Dvaj měſazaj bě ſo minulo wot tuteho hróſneho poſdala, tu ſemrje ſtary wuczer na rukomaſ ſwojeho pomoznika, kotrež jeho hladashe. S tým naſta we woſadze pschekora. Ženi chydu dotalneho pomozneho ſa ſtatneho wuczerja wuwjolicz, mjes tým ſo měſachu druh, kiz ſebi ſ wulzy naſladnym Dilſonom ſlaſhcz njechachu, myſle hubjenje poſtajenemu wuczerjeſ ſe ſuſhodſta tuto měſtno pscheinwēdzeny. Farmer bě mjenujz ſo wuprati: ſchtókuli mlodemu ſieldci ſwoj hloſ ſa, je moj nejpſhczel a budu ſo ſa to wjeczic̄, hdežkuli a kažkuli budže ſo hodžec̄. Majenk džé ſebi hinač myſlicz njeſesche, hacž ſo je ſloſtiň ſield wina, ſo jeho džowka na žane waſchnje njerodžesche wo mlodeho ſemjana, kiz bě ſo mjes tým čaſkom woprawdze wo Alizu pola ſeje nana ſamolvojal; k temu bě jeho naſabilo ſ džela to, ſo lě tuta džewjatnaczelétna knjezna runje tak kaſhna kaž ſbzélan, ſ džela a woſebje pak tež to, ſo mějesche nadži na bohate wěno, kiz ſ njeju hnydom ſobu doſtanje, a poſdžisze wulke herbſtwo. Tutoń mlody knjeſyk mějesche wſchak hiſhczce něſto doſha ſ wojetſkih lět a nimo teho bě jeho naſrete woſhodženſtwo bôle, dyžli to ludžo wjedzachu, ſ hypoteckami woſežene.

Bě poſdže wjeczor ſamkny džen, na kotrež běchu ſtareho ejſeczedoſtojneho wuczerja k rowu donjeſli, tu na dobo naſta we wky wulka hara woňna dla, kotrež w móznych plomjenjach ſ Dilſonez bróžnje wudhyri. Ssykawam a woňnjoſe woborje, kiz běchu hnydom k ruzi, drje ſo radži ſabžewac̄, ſo ſo woheń dale roſchéric̄ njeſoměſe, tola bróži ſo wotpali a ſ njeju ſpalichu ſo tež bohate žně, kiz běchu runje hale domlkowane; duž bě ſchłoda, kotrež bě naſtała a kotrež bě jeno ſ mjeſiſeho džela ſawěſczena, khetro wulka. Woheń bě, kaž ſo pschi pſchepytowanju wuſlēdz, ſ tým naſta, ſo bě něchtó na buku bróžnje, kiz ſo „ſa hunanu“ mjenuje, ſ wuhladkom, kiz bě jeno něſto ſtopow wot ſemje, ſatlu abo podobnu ſo palazu wež do nawoſchtowanego ſita egiñuſ, tak ſo ſo dyrbjſe ſapalicz. Šdashe ſo po taſlim wěſte byc̄, ſo bě woheń ſe ſamyſkom ſauſkneny. A ſchtó by ſebi to myſlicz mohl — hnydom tukachu na Wilijama ſielba, runjež ſo to mnohim wěrič nočyſe. Jedyn Dilſonowych wotročkow bě jeho něhdž ſti ſchtwórcz hodžinu pſched wupražnjenjom woňnia ſe ſaſhwéſczeni latarnju woſko bróžnje khoroc̄ ſidžal. Dilſon ſam bě jeho, ſe ſuſhodneje wky ſo domoj wróžo, ſ krótká pſched tym na pólonym pucziku, kiz k bróžni wjedze, ſetkaſ. Tež nôzny wjeſny ſtražniſ a hiſhczce něchtó, do zyla nje‐podhladna, wěry hódnia woſoba, běſtaj jeho, a to ſe ſaſhwéſczeni latarnju w ruzy, runje w tým čaſku woſko teje bróžnje widžaloſi, kotrež bórsy na to w plomjenjach ſtejſe. Nimo teho ſo ſta, ſo bu tutón mlody muž, hdyž ſemu jara podhladne woſtejenja woſjewichu, zpky ſamyleny. Pschi tým bě runje tydžen do teho we wjeſnej korečnje někotrym buram prajil: pschinidze hiſhczce džen, a naſkerje hižo bórsy, ſo budže ſo Dilſon teho kač, ſo je tak njehanbicze ſ nim ſalhadžal. Wé ſo, tuto hroženje čaňeſe jeho hiſhczce podhladniſcheho.

Hdyž to a podobne, ſchtóz bě podhladne, na ſuđniſtwje woſſkerjenemu pſchednejeſehu a ſemu roſteſtajichu, kaž čežka wina to je, kotrež ſo ſemu pſchipiſowaſhe, woſhoniſowaſhe ſo ſield, město teho, ſo by ſo ſakitoval a ſamolvojal, jeno ſa tým: hacž je pschi woňnu žadyn člowjek do ſchłody pſchischol a kaž ſo Dilſonez Alizy wjedze? Hdyž běchu ſemu na přenje praschenje wotmolwili, ſo něchtó pschi tým do ſchłody pſchischol njeje, na druhe pak to, ſo farmerowa džowka kruče khora leži a ſo ma jara ſylnie ſahorjenje, ſchtóz je naſkerje ſe ſtroželemi nad naſle wupražnjenym woňnjom naſtało, ponuri ſo woſtejeny do hukoleho myſlenja. Pschi tým bu do jara wěſteho jaſtwa ſadženy. Na wſchě praschenja wuſlēdzazeho

ſuđnika wotmolwiesche jeno po kručach abo ſ zyla nicžo, tak ſo ſo ſkoro ſdaſhe, ſo je pſchemyſleny.
(Skončenje pſchichodnje.)

Ze ſerbow.

S Budyschina. W něčiſhím čaſku, w kotrež je khléb nježměnje drohi, je khlalobne, ſo naſcha polizija na to hlaſa, ſo khléb prawu wahu džerži. Saňdženu ſobotu ſu polizijo na wilech ſaſo ras khléb wažili a pschi tým 14 pſchelohſkých polkutorow ſenemu Židovſkemu a Podhródkemu pjeſkarje wotewſali.

— K wuwoljenju jeneho noweho hornjolužiſkého hamtskeho hejtmana, kotrež ſo tudy pſatk 27. novembra wotbywashe, běchu ſo wot krajnostawſkeho direktoriya krajnym ſtamam k wólbje knies knježetſtvoſkých aſezhor pschi Budyskim hamtskim hejtmanſtwje, ſ Uckermann, knies knježetſtvoſkých aſezhor pschi Budyskim wokrjeſným hejtmanſtwje, ſ Erdmannsdorff, a hamtski hejtmann dr. Meyer w Döbelnje poručili. Pschi prěnje wólbje doſta ſ. ſ Uckermann 59, ſ. ſ Erdmannsdorff 60 a ſ. dr. Meyer 9 hloſow; pschi druhé wólbje ſo woteda ſa ſ. ſ Uckermann 70, ſa ſ. ſ Erdmannsdorff 57 a ſa dr. Meyera 1 hloſ. Duž budže ſo po wunoschku druhého wuwoljenja ſ. ſ Uckermann kralej k wólbje namjetowac̄.

— (Wuhlaſy na bliſſe wjedro.) W bliſſich dnyach a teho runja ſapocžatki bliſſeho měſaza hacž do 6. dezembra ſo mokre wjedro woſčakuje.

— Pschedženak, protyka ſa ſserbow na léto 1892, je wuſchla. Pödla wuſtojne ſpiškaneho „Pomhaj Boh“ namakſa w njeſ rjane poſjedančko, pěknje, žorty, roſhlad w ſmečze a hubančko. Schěſz rjanych wobrasow ju debi, bjes nimi budže ſo woſebje tón lubic̄, kiz nam ſerbski ſwaſhny čaſh poſkuſuje. Kaž hewak, je w njeſ tež lětha ſapiš ſerbskich ſermuſchow.

— Žutſje njeđelu ſo w Budyschinje nowa zyrkej Marie Marthy poſhwjecſi. Pschi tejſe ſwiatoc̄nosc̄ ſkmedža jenož taſte woſhobu poſhitomne byc̄, kotrež ſu ſebi ſ čaſkom ſaſtupnu ſhartu woſtarale.

— Šaffskemu krajnemu ſejmej je ſo lětha ſaſo wulka licžba petižiow pſchedpodaſa, ſ kotrež je wo twar noweje ſelesnizy proſcha. Bjes nimi ſo tež projeft ſelesnizy naděndž, kotrež měſa wot Budyschina pſches Wujesb, Wochoſy do Běleje Wody wjescz.

— W Bulerizach pola ſamjenza ſtej ſenemu tamniſhemu ſaſhodniſej dwě kruwu na panočezizu (Maul- und ſlauenſeuch) ſchörkej. Šchorſc̄ je ſo ſ kruwu ſanjeſka, kotrež je ſo 28. oktobra w ſamjenzu wot jeneho ſkotneho wlkowarja ſupila. Pschi tejſe ſklaſnoſc̄ ſo ratarjam ſ nowa radži, ſo byc̄ ſo w něčiſhím čaſku, w kotrež je ſo zusym ſkotom čaſto panočeziza ſanjeſe, ſupowanja ſkotu woſtajili.

— Małeho Wjelkowa. (Poſracožowanje) Mało-Wjelkowske poſcogne towatſtwo ſerbskich burow je w ſwojim wuſtowanju dla ſaſhodženja naſutowanje a wupožczeſtne ſa Budysku woſko njeſ po Raiffeiſenowych ſaklaſach tak daloko döſhlo, ſo ſu ſtadwaſyči mužojo ſwoj pſchitup nuprajili a to 1 duchovný, 2 wuczerjej, 1 hofcženat a ratař, 8 kublerj a 11 ſaſhodniſy a khegnizy. Hroſneho wjedra dla bě malo dalokich do poſzledneje ſhromadzisny pſchincz mohlo, czechó dla budže nadžiomiſje licžba ſobuſtawow noweho towatſtwo da li Boh bórsy wo wjele wjetſha. Woſamknjene je, ſo ma ſo na druhu njeđelu adventa, 6. dezembra, powschitowna abo generalna ſhromadzisna powołac̄, w kotrež ma ſo pſchedzydlo a dohlaſdowatſtwo (Auffichtsrat) woſhobu, kotrež mataj potom wicho dalishe wukonjec̄, woſebje naſtate towatſtwo poſtaſenemu ſuđniſtu ſ ſapihanju woſjewic̄ a ſ krajnostawſkej banku wſho nusne wuſtac̄. — W poſlednim woſjewienju ſ Małeho Wjelkowa ſlubichmy, ſo čzemy pſchichodnje dale roſteſtajcz, na kaſte waſhnuje ſu pjenyeh, kiz ſo do naſcheje naſutowanje a wupožczeſtne dadža, tak derje ſaſhodženje, ſo ſ zyla možno njeje, pjenyeh ſe ſawěſcic̄, tak ſo něchtó wo nje pſchincz njeſe. Pschetoz předy hacž ſchtó ſ naſcheje naſutowanje pjenyeh požczenje doſtanje, woſhla ſebi pſchedzydlo a dohlaſdowatſtwo teho muža, kiz ſebi pola towatſtwo pomož pyta, předku a ſady a ſ wobeju burow, hacž je hódný, ſo ſo ſemu pomha, hacž ſo ſemu jako čeſtnemu a ſprawnemu mužej ſchtó dowěrič hodži, a ſ čim je do nusy pſchischol, hacž ſnabž ſe ſamknej ſchorſc̄u abo ſ ſchorſc̄u ſwojeſe žony, abo ſ njeſbožom w hróži, abo ſ krapami abo hubjenym lětom, abo ſnabž ſ wopilſtowom, lenjoſc̄u a njerodnym hſopdarjenjom, ſe ſtorženjom a ſabžeranjom ſe ſuſhodami, abo ſ pſchecžinjetſkim a njebožc̄iwm ſiženjem ſwojich džecži abo žony, kotrež njeje mjeſy ſtaſi, runjež budžiſe móhl. Abo hdyž je tón, kiz čze ſebi pjenyeh požcjeſc̄, hiſhczce derje ſamóžith muž, ſo tež prascha, na kaſte waſhnuje je na dobo k temu pſchischol, ſo naſcheje

pomozy potreba? Snabż s prěnjej pschiczninu, kiz smy herjekach mjenowali, abo s druhem, kiz niže tamnych steja? „Haj”, prosi jedyn s pschedzyskwa, „wón nam njeje wěsty, je jebak, je duchowne sanjerodzeny, njesamóze pjenesz w hromadze džerzecz, njeje dobry hospodař, njevothlada řebi swoju wěz, njevlada sa czeledzu, njesapijuje řebi niežo a ma we wschem, na czog pochladsach — hubeny porjad”. A druhí pschistaji: „Wón ma higo s lichownikami czinicz, w domach je w pschekorze a swadze se žonu živu, porédko ho w lemschach polaže, s krótką, tón muž ho mi njespoda, wón móhl lóhko nasche pjenesz neprawje wuziwalz a duž řebi myklu, so by lepje bylo, so ho jemu žanyh njeda”. — So bych ſo towarſtwe ſtawy mjes ſobu derje doſc ſefnače a kózdeho wobſtejnoscze ſo pschewidzile, njeſmě towarſtwo jara wulke byc̄, ale dyrbí kózde, jeli možno, jenož jenu woſhadu wobſahac̄ a jeli ſo hodi, s kózdeje wžy jedyn w pschedzyskwe abo dohlađowarſtwe ſydač. Tež ſo nichlo bojecz njetriebla, ſo móhl řebi s tym, hdyž w pschedzyskwe pschicznino někomu rěči, tak ſo ho jemu pjenesz ſapowiedza, s tym njeſcheczelſtvo načinicz, pschetoz wſchitke pschedzyskwe wuradžowanja, ſobustawu naſtupaze, ſu tajne; duž nichlo nicžo s nich powjedac̄ njeſmě, ſamo ſwojej žónzy niz; cziniſli to, ſo s 30 hrivnami ſhosta. — Pschi wschem tym pak budze ſo tu a tam jenemu, pola ſotrehoz wſchē wězy tak njeſteja, kaž bych ſtač dyrbiale, jeli je hiscze nadžia dohahaza, ſo ſo polepschi, jeli ſo jemu pomha, pod ruku hic̄ móz, kaž je ſo to w druhich wobſtejazych towarſtwa higo dys a dys s dobrým wuspečhom ſtało.

(Pukrakovanie.)

S Hodžija. Schtwortk popoldnu w 3 hodžinach běchu ſo tudy ſobustawy Hodžiskeho „Towarſtwa herbskich burów“, powokane wot ſwojeho pschedzyskwe knjefa ſublerja Smolky, pola Mrózeſ ſechle, ſo bych ſnjega farorja Lejnika ſ Klétneho wo wuzitnosczi a ſaložowanju poboczných naſtowanjow a wupožečenjow po Raiffeisenowym ſystemie rěčec ſyjchale. Jebo jara jaſny a jabriw pschednosch ſo wubjernje ſvobodasche a wſchitkych pschitomných pschewobrocz, ſo ſu tajke poſkladnicy jara nufne a wuzitne. ſamo tajzy pschewoblučarjo, kotsig běchu ſo higo wo Raiffeisenſtim ſystemie wobhoniſli a na ſaložowanju tajkych poſkladnizow ſobu džekali, doſtachu psches knjefa Lejnika wſchelake po-wučenja a wuaſnjenja w naſtupazei wězy. Woſhebe ſpoſnachu, ſo ſo ſaloženjom njeſmě ſchicze nadrobnischo ſejnajemy ſenjes pschednoscher, kotsig tajku poſkladnizu higo poldra ſeta ſ jara dobrým wuspečhom wodži, je dobročinje klubil, ſo chze pschichodneho 16. dezembra po poſkladnju w 2 hodžinomaj w Gudžiz hoſčenzu w Budyschinje hiscze jedyn pschednosch ſ džerzecz, ſotremuž knjef Smolka w ſwojim čaſku wſchē pschedſtejſtwa poboczných towarſtow herbskich burów pscheproč. Nadrobnischi roſprawu wo k. Lejnko-wym pschedneſku higo w tuthym čiſle dac̄, je pschepoſdze.

S Noweje Wieski pola Hucziny. Šanženu wutoru w nožy wokoło 1/2 12 hodžin je w hródzi tudomneje ſiwnosceſké ſilbjenzowej wohén wudhyl, kiz ſo na kólnju a domske roſſchéri a tele twarienja do prócha a popjela pschewobrocz. S drasty a domjazeje nadoby je ſo jenož mało wulhovako, dokež wſchē tſi twarienja nimale na dobo w plomjenjach ſtejachu. ſyklawje ſ Varta a Bulojny, ſotrejz běſtej na haſchenje pschijeloj, twarienja ſužodweje ſiwnosce ſchec ſobu wohnjom wobróču.

S Smieczek. W tudomnych ſtronach a w woklonosce ſu ſo džinje ſanikle ſ hromadami ſahnědzie. Wokoło ſeleje, Njeſebelciz, Protez, Hlinjaneje Horj atd. wone tajku ſchodu na po-lach načinjeja, ſo maja tamniſchi ratarjo ſa nufne, je ſkerje lepje ſaniczicz. Nimenérne pschisporjenje džiwič ſaniklow ſo njeſmě na lóhke wſac̄. Snote je, ſo wone, hdyž je ſ čaſkom njeſutupja, ratořſtu wjazy ſchledy načinja, hac̄ žane druhé ſwérjo. W Amſtralskej bě čiwi džiwič ſaniklow psched někotrymi lětami tač wulka, ſo ſo wot kniejerſtwa temu wulke pjenenze myto lubjeſche, kiz by ſredk ſ ſaniczenju mjenowal. Najlepši ſredk pschec ſoſtanje, ſanikle wſchědneje ſ paſklemi ſoſic̄, doniž wſchē ſwulhene njeſtu. S druhimi ſredkami ſo tymle wobhlađným ſwérjatam ſ cęſka wobarcz hodži.

S Wulkeje Dubrawy. Wot tutomneho hromadpjerazeho towarſtwa budze ſo leſka ſo ſo džecžom hodoňne wobradzenje wuhotowac̄. ſe lepſhemu tuteje dobreje wězy ſměje w tudomnym hoſčenzu popoldnu w 3 hodžinach knjef Poſpiſhyl, kiz je 7 rěčow mózny, pschednosch ſo ſwojim pucžowanju po Raſkje, Wuhetſkej, Čornnej Horje, Albanskej, Turkowſkej, Małej Uſiſkej, Kowalſu, Rukowſkej a Čornym Morju, na kórmuž ſo kózde, ſotrejz ſo wjeſeſche, roſkama. ſaſtup je wſchitkym ſroſenym, tola niz džecžom, dowoleny. Wot woſlukarjow budze ſo dobrówolny dar ſa hodoňne wobradzenje

ſběrac̄. Duž ſo wſchitzu ſubowarjo a dobročeljo džecži ſ ſchec-nosce ſchecelnje pscheproſchuſa.

S Dražgan. Bjes wjele ſbězopſchecjazym deputazijemi po ſwjeſzelazym ſwěrowanju Jebo kralowskej wýhloſce prynza Friedricha Augusta ſ Jeje khejorskej kralowskej wýhloſce arzvýwodku Luisu Toskanského běſte tež woſebje ſylna a naſlabna naſcha ſerbſka deputazija. Jej je Boh ſub ſenje woſebne pschipósnače pschivobrocz. Wot tym, da-li Boh, ſo tydžen ſrobnischi roſprawu podamy.

S Lasa. Hdyž wjezor 20. junija t. l. ſahrodnik Wicžas ſ Radſkeje ſ ſwojim woſom a konjom po drósh, psches Kohlfurtſko-Tallkenbergſku ſeleſnizu wjedzaz, njeſdalo ſo Radſkeje jědzeſte, w tym ſamym woſomku ſeleſniczny czah pschijedz. Wicžasovy koni bu wot ſlokomotiv ſhabnjeny a roſmjeſceny a wós do malych kislow roſbit. Wicžas ſam bu ſ wosa cžiſnjeny, tola na ſbøe pôdla ſeleſnizy padze, hdyž ſhvučku hjes myklow ležo woſta. Pôdla ſchody, kotrejz bě Wicžas ſ ſchecjedzenjem konja a roſbičom wosa poczepil, jemu tež hiscze ſužniſke ſhoſtanje hrožete. Jebo mjenujz windawcu, ſo je ſawjeru, ſotrejz bě puc̄ psches ſeleſnizu ſawjeny byl, ſamowolnje wočiniſk. Tola na druhí džen ſo dohlađachu, ſo wós psched ſawjeru ſaſtal njebe, dokež konjaze ſtupy poradnje hac̄ na měſtne njeſboža džechu. Pschepytanje hóřich wupolaſa, ſo ſtaj pomožny ſeleſniczny woſladowat Schneider ſ Lasa a khejatski hyn Korla Zimmermann ſ Radſkeje na njeſbožu wina. Spominjeny wjezor bě Schneider w ſwojej woſladowatſkej khejzy ſ někotrymi towarſhem ſhartu hrač. Hdyž ſo pschibljenje czaha Schneider ſawjeri, wón, město ſo by ſhartu na hok poſložit, pschihladowazemu Zimmermannu poruciſ, ſawjeru dele puſczejec. Tutón tež ſ khejzy ſtupy a tač dohlo ſa kluču, ſotrejz rječjas ſ ſawjerje, 300 metrow ſbaleneje, džech, wjerczec, hac̄ ſo to bjes prózy cžinjeſte, hdyž pak ſapocja ſo czechko wjerczec, wón ſaſta, ſo njeſchewběginschi, hac̄ je ſo rječjas ſ kluči wotwilk, tač ſo móžeſte kózdy wós hjes ſadžewka psches ſchěnyjec. ſhoſtanjska komora w ſhorjelu, psched ſotrejz mjeſtejta ſo wondano Schneider a Zimmermann dla woſloryby, ſo ſtaſ ſ njeſdžbnoſce ſeleſniczny czah da ſtracha pschijezloj, ſomolwic̄, Schneidera ſ jaſtroje na tſi měžazý ſaſudzi a jeho ſa traſnje njeħodneho ſ dželu w ſeleſnicznej ſužbie ſpoſna. Zimmermann dla jeho lohko-myſlneje njeſdžbnoſce jaſtroje na tſi dny pschizubzichu.

S Hrodka. 16. novembra je ſo ſo ſhromadzina woſhywała, na ſotrejz ſo wo daletwarje Budysko-Rakcejanskeje ſeleſnizu psches Hrodka do khejebusa jednaſte. Po namjeſce ſhocžebuſkeho měſtejza-noſty ſo woſhamknu, prěnje plany ſa mjenowanu ſeleſnizu wudželac̄ dac̄ a to ſa liniju psches Wojerezy a Kulow, a ſa liniju wot ſhocžebuſa w runej měrje psches Hrodka do Rakę. Rusne pjeniezne ſredki, ſa tele džeka trěbne, na 5—6000 hrivnow wuežinja a ſo wot ludži, kiz ſo ſa tule ſeleſnizu ſajmuja, naſdadža.

A d v e n t.

Hlóš: ſenje ſa njepuſčenju atd.

Wotewr durje ſ wutrobi
Sswiaty Ducha, polny hnady,
Jeſuſ ſteji psched uimi,
So by do njeſi czechnu ſ radu,
Haj, czechu nuta, moj Jeſuſo,
Mojej duchu ſbóžnito.

Th wſchaf ſobu pschijezes
Twojoh ſchijza woſcejnoſce, ſe
Tola moj hóřej woſtanjeſtch,
Mieſtoržu na ſwera ſloſze,
Hdyž ſchijz runjež czechti je,
Do njebej ſme dojedze.

Czechu dha nuta, th luby moj,
Psches twoj ſchijz a krovne ranę
Szy th moj a ja bym twoj,
Sa maje ſy th woprowany,
Th ſy moja nadžia,
Mojej troſt, ſweda njebeſta.

Duž dha czechu nuta, Jeſuſo,
Wedž mie hóřej ſ teho kraja,
Sweče ſy, ſy ſhovoj wicho,
Ja du tam do Božoſi raja.
Jeſu, wotewr njebeſta,
Hdyž ſu wěčne wjeſela.

Ernst Helas.

Přílopk.

* S njeſklyſhaney njehańbjeſiwoſcju ſphytaſchtaj dwaj mužſkaj psched wrotami Dražganskich ſegerſkých kaſarmow ſtejazu mitraillieuſ wotwjeſc. Psched wrotami ſtejaza wojerſka ſtraža pak jeju pschedlapnu a ſaja.

* Jedyn ſ najwiženischich Miſchnanskich měſtejzanow, bankier Fischer, direktor tamniſcheje kreditnej banki, je dla wulkih psched ſchiczejow pjenjes, jemu dowěrjenych, ſajath a do Dražganského jaſtwa wotwjeſen. ſsu ſ wjetſha mjeniſchi měſtejzenjo a rjemjeſlnizy, kiz ſu psches Fischerja ſwoje zyke ſamoženje, kotrejz běchu do Miſchnanského kreditnej banki dali, ſhubili. Fischer bjerjeſke kreditnej banki dowěrjenje poſkly jako tajke ſobu do ſwojich wězow a ſpekulerowasche, ſwoje ſamne ſamoženje ſhubiwoſchi, ſ tuthym pjenjesami dale. Wulki ſběz a hara naſta na Miſchnanskim dwórnischem, hdyž Fischera do

Dražbjan transporterwachu. S nim schkodowani chyžču jeho najradščo rostorphacj.

* Sakon, po kótrmž dyrbja ho sarešane hwinje na trichinu pschepracie, w Saksej sawiedl, je sa vysch kraj s wulſtich žohnowanjom. W Dražbjanach hanyh ſu lěžha hižo 15 trichinachych hwni namakali. Požlednje s tuthych hwni bě ho se Schlesynskej pschinjeſlo.

* Po italijzny je ho w lècze 1889 w Pruskej 4000 mandzelſtrow roswérovalo viži 10,000 iſptaných wujebnianach. 4000 roswérowaných mandzelſtrow ſa 365 dnjow, to je 10—11 na kózdy džen. Keck malo wulſtich, kotsiz mača myſkli, ſo ženicz, ſebi pscheinmyſkli, ſo woženjenje niz ſa dženža a jutſie, abo ſa jene lēto, ale ſa zyke živjenje placzi. Lédma hdežkuli ſo „haj“ bôle hjes roswýplenja město pſchižabi praji, hacj „haj“ psched woltarjom; ſa mnohich je to jenož kłowczko, kotrež dyrbi ſo prajicj, predy hacj ſo ſkoňnej hoscenje ſyda. So je kózde ſudniſy roswérowane mandzelſtvo wekručenje ſlamaneje pſchižabi, na to drje ſebi malo mandzelſtich pomylki. Pödla 4000 roswérowaných je mjes niſkimi a wyſokimi ludžimi hischeze wjele tybzaz mandzelſtrow, kotrež drje psched ſtavnikom a ſudniſtvom jako taſte placza, kotrež pak mjeno mandzelſtvo njeſaſluža, kotrež jenož hjes roswérowanja dale wobſteja, dokelž wobſtejnoscze, ſjawnne ſtejſichezo abo pjenjeſny wužitk ſe wutraczu nuſuju.

* Šsobotu rano je na želeſnizy hjes ſaſtawniſhcezomaj Aſpolda a Sulza w Düringskej w poſtowym woſu woſobneho čaha plun (gas) roſbuchnul, ſ czimž je ho poſtowy wós ſpalit. S wosa wuſkocziwſhi ſo ſtoſnjizy wulhwachu, tola ſo wopalichu a wſchelake druhe wobſtvejzenje poſterpičn.

* S Düringskeho lěža (Thüringer Wald) piſaja: Powjescz wo krvawnym njeſtuktu džerži w Laufi w Meiningkej wſchě wutroby w roſhorjenju. Jedyn pjeſkarſki ſkonzowa najprjedy ſwoju lubku a ſatſeli potom ham ſo. Węz je ho tak mela: 25lénny pjeſkarſki Hermann Jakob mjeſche woblhad ſ pincznizu Paulu Wenkez. Skončnje ho lubaj ſwadžiſtaj a holza ſebi wotmyſkli, ſo jemu wotrzej. Hdyž netk domjazy jene ranje Wenkeweje ſtru ſ mozu wozginichu, dokelž na wotlanje wotmokwjenja njedostachu, nadendžechu dwie czèle na kožu ležo. Wenkez bě ſadajena a Jakob mjeſche dwie tsělnej ranje pod wutrobu. Naiſkeſcho je mordat wjeſor do komory njeſbožowneje ſaleſt a potom w nozy ſwój njeſtuk ſokonjal.

* W Worzelne w Dobrawje pola Katowic je ſo parník puknul. Dwaj dželacjerzej ſtaj morjenaj a wjele je ſich ſ džela czežko ſranjenych. Maczinjena ſchoda je wulka.

* W podkopach „General Blumenfeld“ pola Bochuma ſu ſapalene praskate wětrn tſjoch hewjerow morile.

* W Dombrowskej worzlinje je ſo parník puknul. Dwaj dželacjerzej ſtaj morjenaj, ſcheczo ſu czežzy ſranjeni.

* Směſahnje džiwneje je ſo, kaž jene Schlesynske nowiny piſaja, ſ jenym loterijnym dobyčzom mela. W wjetſhim mjeſče hornjeje Schlesynskeje hrajeſchtaj dwaj knjefaj, jedyn ſubny lěkar a jedyn wſchek ſtoſnjik, hromadže zrly loterijn lóž. ſtoſnjik placzeſche koždu termiju ſwoju poſoju ſubnemu lěkarjej, kotrež potom ſwoju poſoju pſchiſpoloži a ſ pôſtom naſtupaz lóž doſta a ſaplači. W ſpočatku minjeneho leta běſche ſtoſnjik ſažo ſwoju poſoju ſubnemu lěkarjej wuplači. Čahanská termija ho pſchiſliži, a pôſtnik woſjewi ſubnemu lěkarjej, ſo je jeho lóž wotkhaný a ſo ma ho na pôſce ſaplačiſz a potom wotewſacj. Neſnoty dla ſapomni ſubny lěkar na to — wſchak mjeſche kaž hewal wěcznje tyženj čaha, pſchetoz tak dolho pominaze liſty, na kotrež ma ho na pôſce ſaplačiſz, tam ležo wotstanu, priedy hacj ho wróčza. Jene ranje pak njejopaz w nowinach czeſtasche, ſo je ho czežnjenje ſapocžalo, dobyčzowu liſtu pſchelečzo dohlada ſo ſ ſwojemu wjeſeſemu ſastróženju, ſo je jeho lóž ſ 20,000 hriwnami wucžehnjeny. Duž kchwatasche na pôſt, ſo by ſam tón lóž ſaplačiſz, ale wón hižo poſdze pſchińdze; pſchetoz lóž běſche ho po kollektorowym telegrafiskim ſkaſanju ſažo ſ temu wróčiſz. Subny lěkar netko ſ kollektorem dla pſchepodacza lóža, kotrež běſche hižo leta dolho hrak, dla wuplačenja dobyčza do jednania ſtupi. Kollektor pak ſo jemu ſapomjedzi, dokelž lóž w prawym čaſku ſaplačenj njebe. S teho naſta dohotaſna ſtóržba mjes kollektorem a ſubnym lěkarjom. Hdyž bě ta wſchě instanzy pſcheschla, běſche ju ſubny lěkar ſhubil a dyrbjeſche ham wſchě khosty ſaplačiſz, kotrež běchu na někotre tybzaz hriwnow ſroſke. Netk pſchińdze pak tež jeho ſobuhracj, ſiž bě ſ poſoju dobyčza wobdzeleny a žadasche ſebi wot njeho 9500 hriwnow. Subolek ſjechacze abo njeſožesche ſaplačiſz a je netko wot ſtoſnjika wobſorženy. Ře depjelnjenju jeho njeſboža doſta njeđawno poſnolóž Hamburgskej loterie. Dokelž pak běſche ſ hračzom w loteriji koſkobisnu doſta, wróčiſz wón po někotrych dnjach lóž.

Czežnjenje ho ſapocža, ſubny lěkar poſladnje pſche lóſcht do lotteriſeſe liſty, a wopravdze, wróčený lóž bě ſe 100,000 hriwnami wucžehnjeny — te budžiſche dobyč, hdyž budžiſche jón woblhowaſ. Vjeſe to njeſbože pſches njeſbože?

* (Sly njeſpſečeče.) Wudowa jeneho Gubinskeho rěnika, kotrež ma pſchi ſwojim rěniſtvo neſchtio role, běſche hižom ſa někotre lěta wibzeč dyrbjaſa, ſo bě jejna rola, runjež derje wobdzelaſa a ſ dobrym hymjenjom wobſyta, ſtajnje poſna njerjada. Lěžha bě jejne polo tak ſanjeſchwarnjene, ſo ho ſylni ſyzz ſebož do njeho dobuču. Duž ſkončnje pſched někotrymi dnjemi dželaczeſka ſ rěniſtověſ pſchińdze a jeſi pomeſaſche, ſo je kózde lěto ſtaru žonu, kž tam a tam bydli, ſ kópatym ſchörzuchom najſkeſho njerjada wuſhywaſ po jeje poſu ſhodžic ſibzala. Na to je wobſoržena, 70létne žona, kaž „Kocžebuske Now.“ piſaja, ſ temu ſtala, ſo je tón sly njeſpſečeče byla. Je běſe wſchej ſpichicinu, pſchetoz wona wobſedzečku role ani njeſnaſeſe, w ſwojich wyſokich lětach taſti njeſtuk ſkuczila a hlaſa netko ſwojemu poſhstanju napshečeče.

* Kubjeſne mordatſtwo je ho w lěžu poſa Werthheima wot jeneho Bajerskeho wuſjedko. Luton pſchińdze do Berthalu a naręčza tam, hdyž bě to priedy ſ jenym druhim mužom poſpýtał, mlodeho rěnika a hoscenzarja, ſo by ſ nim ſlot ſupowacž ſchol. Młody rěnik, ſ mjenom Dühmig, poda ho ſ měniſtivym ſkotnym ſikowarjom ſ neſchtio pjenjeſami na pucž. Dužy pſches lěž pak jeho ſikowar ſatſeli a wurubi a ho potom do czeſkanja da. W Aſchaffenburgu jeho ſajachu a do Werthheima pſchińdzeče, ſo bydu jeho pſchi czeſtověſ ſekzyji měli. Revolver bě ſebi běn priedy w Werthheimje ſupil.

* W Crummölſu poſa Löwenberga w Schlesynskej je wotročt Josef Schiller 70létneho Karlu Hermanna ſe ſekeru ſarafyl. Mordat je czečnul.

* Khetrowanski, lohkomyſlny kuſk je ſobotu ratař Eberhard ſ Herbslebena poſa Gothy wuſjedko. Wón bě ſ jenopſchežnym wosom w Düsseldoru a na krobolatu myſkli pſchińdze, ſe želeſnicným čahom, kž wjeſor w 6 hodžinach do Herbslebena jěſdzi, na pſhemu jecz. W džilwim ſaſtaku koňwosom po dróſy czeřiſeſe, želeſnicným čah pſchezo ſady ſebe wostajo. Skončnje Eberhard džiwiſeho koňa wjazh ſdžerjeſz njeſožesche, kotrež krótko pſched Herbslebenſkim dworniſhcezom, hdyž ſo dróha a želeſnicu ſchízujetei, ſpusheſenu želeſnizym ſawjeru pſchelama, hdyž runje tež želeſnicným čah pſchiropota. Eberhardej ho hischeze poradži, ſo krótko pſched njeſminliwym njeſbožom ſ tym wulhwacj, ſo ſ wosa ſkociſi. Pſchi tym ho jenož ſ lohka wobſchodzi. Koń pak bu wot lokomotivy do malých kuſkow roſtorhanu a wós roſbiti. Sso ſamo roſumi, ſo budže ho Eberhard pſched ſudom ſamolwicž dyrbječ, ſo je želeſnicným čah do ſtracha ſtajil.

* Někomu dopokaſacj, ſo je wožlokanz, njeje tak lohko. To je tež město Wreschen na ſwoju ſcholu ſbonilo. Měſchęzanska rada bě jeneho poliziſta ſe ſkužby pſchecžila, jemu porokujo, ſo je wopily. Někto je tamniſche ſudniſtvo, poſa kotrež bě poliziſt měſchęzansku radu wobſoržil, w druhé instanzy na jeho ſebe wuſhodžila. Po tymle wuſhodže ſe ſkužby lětnu mſdu, 750 hriwnow wucžinjou, hacj do teho dnja placzič, doniž ſkóřbnič do podesneho ſtoſnjista njeſtupi. S tym, ſo je poliziſt w wſchelakich kořzmach pił, hischeze doho do poſkazanu njeje, ſo je wón wopily.

* Kaž ſendželske nowiny „Standard“ ſ Chiny piſaja, ſe ſylny wichor mjeſče Chaya a Vandony ſkoro do zyka ſapuſceſi; na 300 czeſlowjekow je ſiženje ſhubilo.

* Njemdry wětr, ſtenocžený ſe ſylnym deſhczem, kotrež ho hacj ſ brjoham atlantiskej morja pſchecžerasche, je w amerikanskich ſtenocžených poſnóznych ſtaſach krajinu hjes Washingtonom a Baltimorom domapýtał. Kózdy woblhad hjes woběmaj měſtomaj bě pſchecžernjeny. Po poſledních wopjesczach, kotrež ſu do pſchecſtača telegrafiskej ſwajſka doſchle, je ho w Washingtonje ſ wětrom 7 wobzobom ſarafyl, a w Baltimore je wichor někotre khoste ſpowaſal. Dalscha wopjescz praji: Telegrafisti ſwajſ hjes Washingtonom a Baltimorom, ſ wětrom roſtorhnjem, je ſažo naprawjeny. ſchoda, w Washingtonje naſzinjena, ſo na wjele millionow woblicži. Liczba ſarazenyh njeje hischeze ſnata. Tež w Baltimore je ho wjele ſchodu naſzinito.

* Pſched pſchińdze ſudniſtow w Potsdamje mjeſeſche ho dženž pſched tyženjom dželacze Franz Hajna ſamolwicž, kotrež bě 29. říjobra ſwoju mandzelſtu na ſjawně hajn pſchi bělým dnju nadpadnul, ju na ſemju czežnul a tak žaložnje ſ nožom wobdzelaſ, ſo wboha hnydom wumrje. 34 lět starý, wopilſtu a proſniſtu podath muž bě ſwojeho žonje mnohe ranjy do hlowy, ſenu do ſchije, ſchecze do kribjeta, ſtinacze do hornjeho praweho ſezechna, ſenu do

Strowe kruszenjowe drzewo
s najmniejszą 6 zolow tolste na
czentim kóznu, kupuje po najwysszych
placisnach mechanika pschedanu
w Gaujach.

Sajaze, nasymske sajecze a
kaniklowe kože, kaž tež cjelesaze a
howjase kože kupuje pschedo po
najwyssich placisnach

Heinrich Lange
pschi žitnych vilach 9.

Kózda dželba koſcjom, hadresch-
jom, jesosa ho kupuje a ho derje
saplačju na garbarskej haſy 9.
Zam hu tež jesne kachle k tepe-
nju a warjenju na pschedan.

Sajecze, ſosaze, larniklaze, kože,
thórjaze a kujaze (mordatke) kože
kupuje a najwyssiche placisny ſa-
ne dawa

L. Fleischer, kózkar
na swonkownej lawſkej haſy 18
w Budyschinie.

Koſaze kože
ſajecze, larniklaze a wſchē druhe
druziny ſyrich kózom kupuje po
najwyssich placisnach

Gustav Raude
na garbarskej haſy 16.
S dobom poruczam ſwoj bohacze
wuhetowanym ſkład kožuchowych kó-
zow hjes molow po najtunisich
placisnach.

Khoczebusci
Portorikofski tobak,
Wassungfki tobak
w rokach a muwaženy,
rjeviki a druh kranj tobak,
žigarj
w wulſim wubjerku 100 hižo po 2 ml.
poruczataj

Ginzel a Ritscher
na wulſej bratrowskej haſy 6.

Werowanſke
pjerscheženje
por po 2 ml. 25 np.,
ſyglowe pjerscheženje,
čaſnikowe rječasy,
rječasy wokoło ſhiſe
ſ ſhiſom abo medaillonem,

broſhy,
nawuſchniki,
narucznizy,
dale jato
kwaſne dary
ſweczniki,
butrowe tysi,

tizi,
hoſejowe tizički atd.
porucza tunjo

Curt Klepl
na bohatej haſy 31 pschi wrotach
prędy: J. T. Büttner.

W Wihewach pola Wobberka
je kheja číſlo 28 se ſahedu na
na rječas a k cjeheňenju ho he-
pschedan.

W Kelnje čo 7 je dobry poſ
na rječas a k cjeheňenju ho he-
dzežy, na pschedan.

Proſata na pschedan.

Proſata běleje Ž. v. C. Č. a tří
černopisaneje Berijirste rady,
fotrež ho jara lehko wulromja, ſu
pschedo po cjahej pschimerjenych
niſtich placiſnach na pschedan na
knježim dworomaj
w Budyschinku a Pschimcizach.

S y m ſ e ſ i w i e r ſ c h u i t i
mužaze ſuknje a tholowý ho ſ nowa barbja a kaž nowe
pschitouja

w W. Kellingez barbjerni.

So bych mnohe žadanja dopjelnil ſym hižo někole ſwoje hodowne wupschedawanje wotewrit.

Ssam někotre fabriki wophtajo ſym ſ taſkim dobytkom ſupo-
wak, ſo je mi móžno, něchtio wurjadne poſkicęz. Pola mje ho jenož
najnowſche modne draſne tkaniny
po ženje ſluſhannych tunich placiſnach pschedawaju.

Jako njeviſchednje tunjo poruczam:

czistowolmjane dwójzy ſcheroke draſne tkaniny,

hladke, muſtrowane, kaſcheklate, ſmužkate, meter po 1 ml. hacž 1 ml. 50 np.,
wopravdje hōdne meter po 1 ml. 80 np. hacž 2 ml. 50 np.

pólwołmjane dwójzy ſcheroke draſne tkaniny,

meter po 50 hacž 90 np., po prawom hōdne meter po 80 hacž 150 np.
czistowolmjany dwójzy ſcheroki lama, meter po 1 ml., hacž
1 ml. 60 np.,

6/4 pólwołmjane tkaniny k ſuknjam, mtr. po 50 hacž 60 np.,
dale:

ſpódne ſuknje, ſchörzuchi, trikotowe faſſe.
dželbu 6/4 ſcherokeho běleho poſleſhežoweho damasta,
meter po 50 a 55 np., wubjernje ho plókazeho;

6/4 poſleſhežowe tkaniny, meter po 35 hacž 50 np.

Czishežane barchenty k woblečenjam,
barbu njeviſchcate, meter po 50 np.

Wotmérjene woblečenja

hižo po 3 ml.,

ſbytki we wſchē dolhoſczach ſměſchnje tunjo,

ſymske ſhakety hižo po 4 ml.,

ſymske paletoty hižo po 6 ml.

So bych ſwojim cjeſčenym wdtbejezarjam ſpěchne a pschihodne
kupowanje móžne ſejmik, ſym kruče twjerde placiſny kózdemu kručej
pschitouj; ſ wophta mojeho tworoweho ſklada ſměje kózdy wjele dobytko.

Alphons Schauseil.

Wszelake družiny hódných do-
brych 5 np. zigarow pschi wotew-
saczu s najmješcha 100 schtuk po
hetro ponižených placzisnach psche-
dawow a proſču, tule pschi hódnú
skladnoſež njeſtchepuſtežicę.

Poruczaem pôdla jeho jako wu-
bjerne:
čizbo 72 100 scht. po 3 mfk. 60 np.
" 77 100 " " 3 mfk. 80 np.

W. H. Conrad
na bohatej haſy.

Khosej ſhyry, punt po 1 mfk. hac̄
1 mfk. 60 np.

Khosej paleny, po 1 mfk. 30 np.
hac̄ 2 mfk.

porucza
J. G. Klingst Nachfolger
na bohatej haſy 16,
na róžku theaterſkeje haſki.

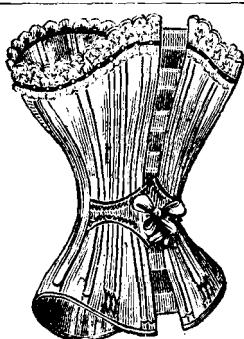
Burſki khléb

porucza pječatua Augusta Derno-
ſcheka w Budyschinje. Tež ſo tam
ſa žito khléb ſaměňa.

Mlyn w Holeſchowje
na jlepſhu jadrinu pschenicznu
muku, maſhovy ſchrót, grís,
wotrubý po čaſeſi pſhimerjených
placzisnach porucza.

Jan Scholta.

Mlyn w Hrubjelčizach
porucza
pſcheūcžnu muku
mérzu po 1 mfk. 20 np.,
 $\frac{1}{4}$ zentnarja po 4 mfk. 75 np.

Schtalh,
mužaze kravath,
pſchedloſchlik
ſ khornarjom a bjes njeho,
gumijowe ſchaty,
ſlē

porucza
M. Walther
10 na bohatej haſy 10.

Matrazy a loža
ſu tunjo na pſchedan pola

A. Pietſcha
na hauenſteinſkej haſy.

Barchent k koſchlam,
pollama
w wulkiu wubjerku tunjo pola

W. Häckera
na žitnej haſy 7.

Towarſtwo ſerbſkich burow.

W Maſym Wjelkowje je ſa hobiſtaſh ſerbſkich burowich
towarſtwo 100 zentnarjow ſuperfossilatoveho gipsa na
pſchedan. W hrôdi na hnôj wugypany, won powetr cíjiczi a cíekly
amonial wiſa. Bieſe wſcheje prózy hnôj wjele wjazy hódnoszež na-
budze; je ſo wulicílo, ſo dobytk na hovjado 20 ml. létneje wučini.

Dale ſa hobiſtaſh ſa krótki čaſh do Maleho Wjelkowa 200
zentnarjow ſemikvorječowej muki dôndze. Štož ma wjele ſkotu,
njeh hnydom ſwoju potřebu pſchedydzé ſwojeho towarſtwo wojſewi
a tón njeh mi ſasanki ruce ſ vjedzenju da. Měchi móža ſo w
běhu dweju njedzel wročicž a ſo ja nje po 50 np. placzi. Kóždy
měch wopſchi 160 puntow muki.

J. Nienej.

Ssamodželane zolkowe twory
koždeje družiny porucza

Ernst Graf

na ſutelnſkej haſy 12.
Saſopſchedawarjam ſo niſke plá-
cizny woblieža.

Ginzel a Ritscher

6 na wulcej bratrowskej haſy 6
poruczataj ſwoj wulki wubjerk

khofeja

paleneho a njeſpaleneho w jenož
derje ſlodžazych družinach,

zokor

drobny, ſomponowy a w klobuſkaſ,

ſyruv

najtuňſhi a najdrožſhi
kaž tež wſchē družiny marjenjow
dobrocziwemu wobledžbowanju.

Hornja ſtwa ſ pſchiſluſhkom a
ſahrobu je hnydom abo poſdžiſcho
na pſhenajecze w Budyschinu 8.

Najvedžitu mlođchu holzu, kotaž
ma tež džeczi woſladačz, ſo knowemu
lētu pyta. Jenož tajke ſ dobrymi
wopjimami njeh ſo pſchipowježda
na fotolſkej haſy 14 pola Flory
Conradoweje.

Š 1. haprl. 1892 pilnu 14—16=
lētnu holzu do kuchinje pyta.

A. Mühlmann

w ludowej kuchni w Budyschinje.

Dželaczeſku ſwojbu a woſazyh
pyta knježi dwór w Pſchinčizach.

Na Delnjokinjonski knježi dwór
ſo ſ nowemu lētu starſhi, ródný
muž jako woſladač weſow, a
někotři woſazyh pytaju.

Vozjenjeny ródný hejtman
ſtroſby a ródný, namača ſ nowemu
lētu 1892 pſchi 240 ml. mſdy a
dobrym deputatom ſlužbu na knje-
žim dworje w Žamnom pola Klé-
neho.

Wotroczlow, woſazyh, dželaczeſke
ſwojby, domſke a hrôdzie džowki,
pyta ſapanowa na malej bra-
trowskej haſy 5.

Džensa w nocu je Boli
luby Knjez naju džowčičku

Susanu

w starobje 8 měſacow zaso
k ſebi wzal.

W Budysinje, 27. nov. 1891.

Dirkonus Räda
a mandželsa.

Wutrobný džak

wyſolodostojnemu fararzej Birni-
chiej w Klufſchu ſa jeho wubjernje
kraſue pređowanje, pokutny džen
a njedzelu ſemrjetých džeržane.

Wjeſe kemſherjow.

Dřečzaze maschinij

„Liliput“

woprawdze ſchijaze,

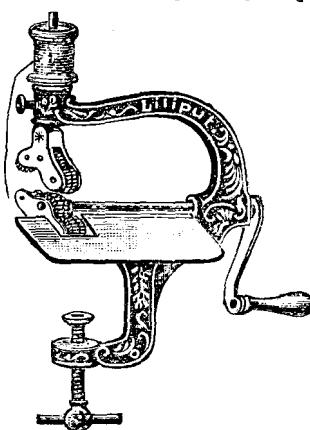
najrjeniſchi dar

ſa holzy.

Kóžda maschina je schwarnje do
kaſchelzka ſawalena, w kotrymž ſu-
tlaniny ſchicžu, 3 rolti wſchela-
keho pſchedzenia a tsi jehy ſa ſa-
měnjenju pſhipoložene.

Placziſna po 1 mfk. 50 np.

A. & W. Neuhahn
4 na herbiskej haſy 4.

Budyschin

Budyschin

Restaurant burſowa hala

ſo cíjezenym ſserbam w Budyschinje a wokloſeži najnaležniſho
porucza.

Czopke a ſymne jedze, wobjed po tunjeſi placziſnie, ſf. Mnichowſke
piwo $\frac{1}{2}$ litra po 20 np., ſf. Vileſke $\frac{1}{2}$ litra po 15 np., wubjernie
dobre piwo ſ Dráždansko-Plawenskeje měſchōzanskeje piwařnie, cíjeſte
dobre wina, grog, punč, mjaſhou ſuſhku, khofej atd.

Shromadžiſhežo ſa tydzeňſki wiežny wobkhad ſa ratarjow a
wiforajow.

Tydzeňſki wiežny džen je czopke pieče a jedz higo rano w 6 hodži-
nach doſtačz a je pſhezo ſa czopku ſtwa poſtarane; najnowsche wiežne
a burſowé powjescze ſu wupołożene.

Š poczeſzowanju

J. E. Zimmerman.

Wutoru 1. dezembra popoſduju ſymp
w Kamjenzu w „ſlotym jelenju“ ſ rěčzam.

Rěčnik Mütterlein.

Wſchitkim pſheczelam a ſnatym ſrudžazu powjescz ſ vjedzenju
dawam, ſo je 23. novembra rano w 3 hodžinach naſčha luba cíeta

Hańza Ponidzez

ſe Galhowa pola Klufſchu w 78. ſcěze ſtivjenja cíiſche wuſla.
Jeje ſachodne cíelo je ſo ſrjedu 25. novembra ſ poſlednjemu wot-
počinjeſi na tuđomnym tuđorſkym pohrjebnischem ſholaſo.

Ša wjele luboſeže a ſwěrnoſeže, kotaž je luba ſemrjeta mi
a moſim ſa 35 lēt, w kotrymž je ſo w moſim domje do wjeſela
a ſrudobu ſo minu dželika, wopokaſala, „Wotpočuj w mřje!“
a „Saplačz Bóh!“ ſa njej wolem. — Šbózni ſu morvi, kotaž
we tym ſenjeſu wumru, haj tón Duch praji, ſo woni wotpočuju
wot ſwojich dželov a jich ſtukli du ſa nimi.

Marja ſwidowjenia Dominikowa
w Budyschinje.

(K temu čiſku pſchiloha.)

Pſchiloha i číslu 48 Serbskich Nowin.

Ssobotu 28. novembra 1891.

Cyrkwienske powjesće.

W Michałskej zyrlwi budże jutje niedziela rano w 7 hodzinach serbska spowiedź, dopoldnia 8/9 hodzin serbskie przedawanje a pſchipoldniu w 12 hodzinach serbski myſhpory.

Křenl:

W Michałskej zyrlwi: Hermann Wylem, Ernsta Hantuscha, fabrikarja na Židowje, s. — Anna Augusta, Jana Hansa, pochonča w Dobruschi, dž. — Bertha Alma, Jana Augusta Handrisa, hospodarskego pomocnika w Katarzezach, dž. — Martha, Handrij Hanska, pochonča w Małym Wjelbowie, dž. — Haniza, njemandz, dž. na Židowje. — Jan August, njemandz, s. w Bręzowje.

W Katholiskej zyrlwi: Jan, Michał Domicha, tublerja w Bosankezach, s. — Jan Willy, Friedricha Emila Eberta, dželaczerja, s. — Maria, Michał Hejdrichi, khejerja na Židowje, dž. — Albert Pawol, Jana Ernsta Viele, krawskeho mischtra, s.

Zemrjeōl:

Djen 11. novembra: Jan August Dollmann, dželaczer, 37 lět 4 měsazh 20 dnjow. — 14. Haniza rodž. Lipicjez, Franzia Gäßlera, žiwonoſerja w Sajdowje, mandželska, 55 lět 4 měsazh 17 dnjow. — 19. Johana Brühlez, njebo Jana Bohuwera Ernsta Hobora, murjerja na Židowje, wudowa, 58 lět 11 měsazow 26 dnjow. — 21. Alwin Ota, Maza Alwina Pampela, dželaczerja w Nadžanezach, s., 1 měsaz 1 djen. — 25. Juliania Chrystiana Hejniz, wobydleitka w Małym Wjelbowie, 66 lět 11 měsazow 6 dnjow.

Pracisna žitow a produktow.

Žitowy dowos w Budyschinje: 1981 měsow.	W Budyschinje 21. novembra 1891				W Lubiju 26. novembra 1891				
	wot ml.	hacž np.	wot ml.	hacž np.	wot ml.	hacž np.	wot ml.	hacž np.	
Pscheniza	běla	11	88	12	65	11	88	12	21
	žolta	11	76	12	12	11	65	12	—
Rožka		11	87	12	24	11	88	12	19
Ječmien		8	57	8	75	8	17	8	60
Wosk	50 kilogr.	7	70	7	80	7	40	7	60
Hroch		8	89	11	11	10	83	11	94
Bola		7	50	8	6	7	50	8	6
Jahly		16	50	19	50	15	—	16	50
Hejduschka		18	50	19	—	17	50	18	—
Berry		3	—	3	70	3	—	3	60
Butra	1 kilogr.	2	20	2	40	2	10	2	40
Pschenicna muſa	50	14	—	20	50	—	—	—	—
Ržana muſa	50	14	50	19	50	—	—	—	—
Sýno	50	2	40	2	70	2	—	2	50
Šeóna	600	17	—	20	—	17	—	19	50
Prokata 792 ſčtuš, ſčtuła		3	—	13	—	—	—	—	—
Pschenicne wotruhy		6	—	6	25	—	—	—	—
Ržane wotruhy		7	—	8	—	—	—	—	—

Na burzy w Budyschinje pscheniza (běla) wot 11 hr. 76 np. hacž 12 hr. 50 np., pscheniza (žolta) wot 11 hr. 76 np. hacž 12 hr. 12 np., rožka wot 12 hr. — np. hacž 12 hr. 50 np., ječmien wot 8 hr. 60 np. hacž 8 hr. 75 np., wosk wot 7 hr. 75 np. hacž 8 hr. — np.

Draždansle mjaſhové placisny: Howjada 1. družiny 65—70 ml., 2. družiny 58—62, 3. družiny 25 po 100 puntach rěneje waſi. Dobre krajne ſwinje 55—58 ml. po 100 puntach s 20 prozentami toru. Čelata 1. družiny 45—58 np., po punceje rěneje waſi.

Wjedro w Londonje 27. novembra: Rjane.

Najb
gruph,
jahly,
hejduschku,
hroch,
šekti

po jenotsliwym a s zyla porucža
tunjo Th. Grumbt.

Turkowske ſlowki
najlepſcheje družiny porucža

Morth Mjeřwa
pschi mjaſhovym torhochęgi.
Destilacija snatych dobrych likerow
po starzych tunich placisnach.

Wobrash

(bildy) po rjenje a tunjo ſachkleń-
zuja a s woblikom wobbadža,
domowe žohnowanje a wobrash
w wulkim wubjerku a tunich pla-
ciszach pola

Maxa Mützy
na bohatej haſy 11.

Waleń

jednory a dwójny
w snatych dobrzych a derjeſklodžacych
družinach porucžataj tunjo
Schischka a Rječka.

Ke hodownemu ſwjedzenjej

porucžam ſwoj wulcotny ſkład serbskich a němskich ſpěvar-
ſkich knih w wožebnych a jednorých ſvjaſtach, ſotho-
grafijowe, pěſeniske a ſapiskue albumy, zigarowe
etwije, portemoneje, žonjaze a listne toſche, ſežen-
ſke toſche, kurjerſke toſche, kurjerſke ſerviſy, pſche-
deſchénikowe ſtejaki, piſhadla, ſchwadliſke a pſy-
chowe kaſhcziki, ſothografiowe wobluki, domjaze
žohnowanje, wobrasowe knih a listna, wſchě dru-
žinych piſhaneje a listneje papjery, ſubertow w kraſ-
nych ſawalkach w najwjetſhim wubjerku po najtumisichich pla-
ciszach.

Gustav Námsch

knihwjaſatnja a pſchedawaſtja papjery
na bohatej haſy 21.

Wulki khofejowy ſkład Th. Grumbta

w kupnizy

na ſwonkownej lawskiej haſy
porucža

kyry khofej punt po 110, 115, 120 hacž 170 np.,
palenj khofej „ „ 140, 150, 160, 180 a 200 np.
w snatym najlepſhim ſlodže.

Flanel a lama,

pollama,

barchent i koſchlam

w wulkim wubjerku po tunich placisnach pola

W. Häckera na ſitnej haſy 7
wožebite koſhlamy fa wołmjane twory.

Hermann Darschau w Budyschinje

fabrika ſchtrypowých tworow i wowčeje wołmy
čiſlo 1 na ſchulefskej haſy čiſlo 1

č ſymfemu čaſej ſwoj dawno jaſo dobrý ſnaty wulki ſkład ſchtrypow-
nych ſchtrypowých tworow, ſchtrypowanych jakow, wulki wu-
bjerk rukajzatnych laſow w najtumiszej hacž i najlepſzej egiſto-
wołmianej barbunjepuschęzatę tworę a w rjanyh muſtrach porucža.
Najlepſchi a najwjetſchi wubjerk ſchtrypowanskeho pſchedzenia
woſchęch barbow.

Najhodniſcha twora!

Najtumisje placisny!

Šwój wulki ſkład kožow a pſelzowych
tworow dobročiweniu wobledžbowanju porucžam

Heinrich Lange

9 pſchi ſitnych wilach 9.

Wězy, po měrje ſkasane, ſo najlepje ſdělaſu, wožebje porucžam
ſwoje tunje pſelzove kože bjes molow.

Sk pshedstejazym hodam Heinke a syn

w hamorskim mlynje w Budyschinje

zwoju wubjernu pschenicznu muku po tunjej placisnje poruczujetaj. Dale pizowy gris a wotrubu tunjo poskiezataj. Tez so muka sa pschenizu a rozku samienja.

Dokelz s zigarami dale njewikuju, pschedawam dzelbu zigarow sto po 2 ml. 50 np. hacz po 5 ml., po placisnje, ktoruz kym sam dal, teho runja poruczam wsche druzimy palenzow, wozebje pak woprawdzith rum, kognak a arak, so bych wulki sklad trochu pomjenischil.

Johs. Schiller na albertskej drosy.

Kupuja so netkole najrjensche zonjaze paletohy po 6 ml., jaketh po 3 ml., trikotowe taille, plisjowe a hukujane pjesle po zmieschnje tunich placisnach, wozebne muzaže swierschniki po 10 ml., muzaže wobleczenja po 12 ml., jupi po 6 ml., dzecjaza drasta po kózdej móznej placisnje pola

C. F. Kloša

(netežisheho mječela, Oth Velika, pschichodneho syna).

Psihi skladnosci sastracza jeneje lama-fabrikí sym wulku dzelbu $\frac{9}{4}$ scherokeho lama, jenož dobru, trajnu tworu, po jara tunjej placisnje kupil a mózu teho dla kózdy kózdy lama wo tseczini tunischo wostajiež.

Na swój dwé kózdy scheroki bely lama, kózdy po 35 np., s tutym kózbyne cjinju.

Emil Wehrle

na jerjowej haži 7.

Destilacija Adolfa Rämscha

w Budyschinje na butrowych wikach

porucza swoje dobre dwjne likery jako rózowy, honwieski, kózorski, selowy a herlizowy liker, kaž tež derje císljeny palen prénjeje a druheje druziny, woprawdzite winowe kishalo, kishalowy sprit a plodowe kishalo w bleschach a po mérje. — Natursku kihimjelsku liter po 40 np. — Tele likery so jich dobroty dla kwasam, kózbynam atd. poruczeja.

Destilacija Ad. Rämscha wot léta 1868 wobsteji.

Hodowne wupschedawanie.

So bych sa nowe, hido skasane twory mestno dostal, hodowne wupschedawanie wodjerzju, kórež so njedzeli 29. novembra se poczne a so njedzeli 13. dezembra stóczę. Wupschedawacz budza so wjeh twor w wuwsczom bunzlow, wołmjanach a pjezowych rukajzow a nohazzow po wjele poniznych placisnach.

Jurij Sarjenk w Schrósczizach.

Schulsku potrjebu

pod wulcanju, wsche druziny protykom, protyki k wottorhanju po 25 np., kmotsjaze listy, sloto a kléboro na wojechi porucza po najtunischih placisnach

Gustav Rämsch
na bohatzej haži 21.

J. G. Leuner

dwořski rjemjenjer a ředlarſki mischtr
w Budyschinje

porucza swoje jako solidne a rjane snate wudžekli:

kuežoweho grata s rukowanjom sa dobre hedzenje,
grat sa dwójny pschah s czornymi wobbitkami po 115 ml.,

= = = = = s maszynymi nowoflebornymi wobbitkami po 115 ml.,

= = = hospodařski lohki a cíjezki pschah po 100—45 ml.
s lepscheje kóze,

hedla, jesdyn grat, hródznu potrjebu a kschudy (paječe) w wulkim wubjerku po tunich placisnach.

Najwjetshii sklad
wołmjanach konjazach pschifryhow
po wschech wulkoſczech a placisnach.

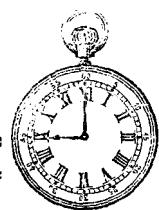
Dospolne wupschedawanie dla pschestacza mojego krawstwa.

Ssym so rošbudzil, se swojim krawstwom, psched 24 letami saloznym, w kórymž so symske swierschniki, vúzaja a kózczaza drasta, kózorske mantle a pjesle dzelaku, tak rucze hacz mózno sastracza a teho dla po kózdej móznej placisnje pschedawam. Wozebje poruczam symske swierschniki hido po 8 ml.

S poczeczowanjom
P. Baruch psihi bohatych wrotach.

Franz Marschner

čzashnikat w Budyschinje
čzo. 9 na bohatzej haži čzo. 9
swój sklad čzashnikow a čzashnikowých rječasow dobrosziewemu wobledzbowaniu porucza.

Hodna twora. Psihomne rukowanje. Tunje placisny.

Porjedzenje dobre a tunje.
Psihipomnjenje: Keczu herbstki.

Swoj wulkeny sklad hotoweje mužazeje drasty, jało kholowow, wobleczenjow, pjeslow, swierschnikow, kózorskich manslow, kaž tež najnowsche klaniny k sešiczu drasty sa pschedstejazu nášmu a symu dobrosziewemu wobledzbowaniu poruczam. Psihi najlepšim dzele pschezo najtunische placisny.

Louis Gadt, krawski mischtr
w kipnicy psihi kózowym torhoschezu.

W wudawatni „Sserbſtich Novin“ je sa 25 np. doſtač:

Zschedženak.
Protýka ſa Sserbow
na pschestupne lěto

1892.

"Serbske Nowiny" wudawaſi so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předpláta wudawařni 80 np. a na němčických poſtach 1 mk., z přinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kóžde čílo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Číše Smolerjec knihičiſceňje w mačičnym domje w Budysinje.

Cislo 49.

Sobotu 5. decembra 1891.

Za nawěſtki, kiž maja so w wudawařni "Serbske Nowiny" (na rožku zwončeneje lawskeje hasy čo. 2) wotedać, placi so wot małego rynka 10 np. a maja so štvortk hač do 7 h. vječor wotedać.

Swětne podawki.

Němſke khejorſtw. Jeho Majestocž kral Albert je ſo ſi mnohimi dopokasmami luboſcze a pschiwiſnoscze k kralowſkemu domej, kotrež ſu ſo wot ſakſkeho wobhleſtiwa pschi kvaſu Jeho kralowſkeje Wyskoſcze prynza Vjedricha Augusta, ſakſkeho wójwodę, a pschi Jeho a Jeho wykoleje mandželskeje pschiſhabže do kraja na ſjawne dale, nanajwutrobnischo pohnul. Kral je to ſi rucznym piſmom statnemu minifrej ſnutſkownych naležnoſcžom k wjedzenju dał a porucil, ſo lyku ſo jeho czucza zyku ſrajec wojewile, a ſo by ſo wobhejte tež tym městam a wožbam, kotrež ſu ſi wurjadnymi wuhotowanjemi ſwojej pschiwiſnosczi wojewilety wuras dale, Jeho kralowſki džak wupratił.

— W ſakſkim krajinym ſejmje jednanja jara pomalu do předka du. Žednaczo ſozialdemokratiszy ſastupjetjo, kotsiž w ſejmje ſydaļu, wo najſchpatniſkich a najnjewažniſkich naležnoſcžach hodžinu doho žantorja a žwantorja. Vjes druhim woni žadaju, ſo by ſo ſakoni ſběhnuł, po kotrejž je noschenje republikanskih ſnamjenjow ſakasane. S druhim žadanjom chyžku kniejerſtwo nuſowacž, ſo by wožakow, kotsiž ſa čažk pižmikistaſteſkeho ſtraſta jako pižmikistaſerjo ſa kniejerſtwo nowiny "Draždanski Žurnal" dželaju, ſi tuteho džela puſčezko. Wobaj ſozialdemokratiskoj namjetoj buſhtai ſi wulſej wjetſchinu wotpoſasanej. Schkoda jenož rjaneho čažka, kotrež je ſo ſe ſozialdemokratisli bladami pschičzini! — W naſtupanju ſastupjetſtwa města Lipſka w druhéj komorje ſakſkeho krajneho ſejma ſo ſakónski nacziſl, po kotrejž ſo liczba Lipſčanskich ſapóſklaſzow wo dwaj powjetſchi, ſakonjedawazaj deputaziji k roſpominanju pschiſpolasa.

— Sa ſchlesynſtimi konſervativnymi ſu nětk tež ſakſzy konſervativni na ſjawne dali, na kaſkim ſtejſcheju budža w pschiſhodze na pschičzio ſidam ſtejecž. Wjednik ſakſkich konſervativnych, komornik ſi Frisen, je ſoboto reč džeržal, w kotrejž woni žadache, ſo bych ſo ſe ſjawnych ſaſtojnſtow wſchě ſi wjele (elementy) wuſamkle, kotrež k ſcheczijanskej wérje njepſchiſluſcheja. Duž ſidža do naſchich ſchulow, k ſudniſkemu bliđu, do ſtemory prawiſnikom njefluſcheja. Njemožemy ludži trjebacž, kotsiž moja hinaſche naſlady wo pozčiwiſczi; niz my, woni ſham ſo wuſamkaſu. Duž prječ ſe ſidami. Njeroſum je, hdyž ſidowſki ſubník wot ſcheczijana pschiſhahu žada, jemu pschiſhacž dava' do čežkož ſham njesteni.

— Nětčiſcha khejorowa politika, kotrež khejorſtowowych kanzler Capribi wukonja, pschiwiſwarzam wjerča Bismarka w žanym naſtupanju prawa njeje. Bismarkowa ſtrona ſi pomozu někotrych wjetſchich němſkich newin žaneje ſklaſnoſcze njepſchičz, ſo by na nowu politiku, kotrež je Bismarkowu ſoliſu wopuſčzila, ſwarila a jejnu ſchloboſcž dopokaſowała. Vjes tymile nowinami "Hamburgske Nowiny", do kotrejž wjetſch Bismark pječa ſham piſče, nadpady na kniejerſtowou politiku naſveduju. Sa nimi pschińdu potom Draždanske, Menihoſke a někotre druhe mjenje ſnate nowiny. Tuthym ſchlerjednikam, kotrež běchu napoſled wuſjeſle, ſo je Capribi w ſwojim ſaſtojnſtwe wuſtał a ſo bórſh na wotpočink pónidže, je tutón w khejorſtowowym ſejmje powučzenje dał, kotrež ſebi drje ſa ſchpihel njethku. Capribi praji: "Móžu tym knjeſam, kotsiž měnja, ſo bym w ſaſtojnſtwe wuſtał, wobkrucič, ſo pschi ſhwedomithm wobkežbowanju žaneho ſlēda wo tym namakał njefjzym. Steju tu po pschičzni ſwojego najhnadniſcheho knjeſa a na ſwojim měſtne wofstanu, tak doho hač ſo to khejorej ſpodoba. Wje njemoga ſpižaczeljo njeſpoloſicž. Tola njeſpoloſazy bazillus w powetſje leži a někotre nowiny

ſbadža ſo ſo plahowanishejzo tuteho bazilla wobhlađowacž. Spižow a nowinſkich naſtawkow tajkeho wopſchiſeja bym doſč ežitak, tola ſaradžawych namjetow w nich namakał njefjzym. Njeſpolojerjam wohejbe ſwonkowna politika pschiſhodne pola poſticiža. Pschičziny k njeſpoſenju pat žaneje njeje; pschičz ſwonkowna politika němſkeho khejorſtwa je jara jednora a jažna, w kotrejž ſi wěrnoſcžu a sprawnoſcžu najdale pschińbzemy. To pał ſo nětčiſchim ežitarjam nowin njeſpodoſoba; woni ſebi žadaju, ſo by ſo pschičz něſčto nowe podaſalo. Wopyt franzowskeho ſlōžtwa w Keronstadt, wo kotrejž ſo w nowinach ſi bubonami a trubami harowasche, bě jenož ſtewjenje dawno wobſtejazeje wěžy, wón pschičznu k žanemu direktnemu njeſpoſenju njeſdawasche. Žadyn jenicki kraj w Europje tajkeje wužhazeje pschiwah i nima, ſo móhle ſebi ſwajicž, wójnu ſapoczeč, a ſi tyhle woprawdžitých wobſtejnoſcžow ſežhuje, ſo by wſchěch njeſwobhlađnoſcžow ſminu, kotrež móhle k wójnje dowjeſcz. Wobſtejnoſcze ſwonkowneje politiki njeſju ani wo ſcheroſcž wloſka njeſchiſhodniſche, kažek woni běchu, hdyž běche wjerč Bismark ſi khejorſtowym kanzlerom. Še roſumi, ſo ſi tym njepraju, ſo móhle ſo brónje hjes ſhomđenja wotpožicž; nětčiſche powschiſkowne brónjenje w Europje budže hſiſeje doho trač. To njeje pschiſiomne, pschiſdawam to, a tola je to lepsche hač wójna. Tež dla němſko-jeſdželskeho kolonjalneho wuczinjenja ſu ſo mi poroči činile, kotrež wſchak ſu nětko pomaku wuſke. Čežho dla ſo po prawom hɔrjachu? Njajhōſche ſa naſ ſrje by bylo, hdyž bychmy ſyku Afriku doſtali. Móžemy ſi tym, ſchtož ſmy w Afriky doſtali, derje ſpokojoム bycž, a ſmějemy tam hſiſeje doſč džela. Tež dla nabycza Helgolandskeje kupy ſu ſo puſolili. Š njeprawom! Ja ſham wobkeženſtwo tuteje kupy jara wjeho wažu, wobhejbe, hdyž pomyslimy, ſo by ſo tam ſnabž ſrótko do wudyrjenja pschiſhodneje wójny město jendželskeje khorhoj jeneho mjenje ſcheczeleneho kraja načahnula. Wobſtejnoſcze w Elſaſu a Lothringskej njeſju ſo pohubjeniſche, a wójſko, kotrež je ſo jako wubjerne wiaſadlo hjes starymi a nowymi provinſzami wopokaſalo, budže tež tu ſkutkowacž. Šběhnenje dyrbienſkeje legitimazije je ſo hjes ſchlobných ſežhukow pschiwajecž dał, kaž to wſchě roſprawy tannichich wyschnoſcžow dopokaſuja. Tež ſi naprawow pruskeho kniejerſtwa w Póſnaňskiej je ſo njeſpoloſenie pschiwodžalo. Šsmy najpriedy wſchě boli ſwěru wobhlađali, a mózecze wěrič, ſo njeſjzym wjele činili abo pschiwolili. Poſtupujem ſměrom, tola ſi wěſtoſcž. Poměry hjes němſkim khejorſtowom a druhimi kniejerſtami ſu dobre a njeje žaneje pschičziny k staroſciwiſcžam. Tež wojetſke njeſpoloſenie ſo w nowinach ſi tym ſkueči, ſo wojetſzy ſobudželaczerjo nowin pschi ſkueči ſklaſnoſcze naſtawki ſpižaju, kotrež ſu na to ſložene, ſo bych ſežtarjow do ſtracha ſtaſale. Njajpriedy ſo pschiſkladowanje wožakow k tajfemu ſatrafenju wužiwaſche, kotrež do zyla žaneje pschičziny nima. To tola trjeba njeje, ſo by tajke njeſpoloſenie roſſcherja, tež hdyž dyrbimy, ſchtož pschiwam, ſo njeſcheczelila hlađacž. Hdyž bych dyrbjal wójſko wjeſč a bych wjeſč, ſo budže ſo jutſje bitwa bycž, bych ſužom ſměrom ſpacž dał. To bych ſham noſinarjo tež dyrbjeli činice, a ſo hlađacž, wifowanje a rjemjeſlo ſi tajfum podrywanjom traſhieč. Wěſcze něſčto lepsche, dha praječe to ſjawniſe, potom móžemy wo tym rěčecž. Šmějemy hjes teho wſchelake roſpominacž. Wjerju pał, ſo khejorſtowowe kniejerſtwa ſamože, doſtojnoſcž a widžanoſcž němſkeho luda na wſchě boli ſchlitowacž." Še wſchitkých ludoſych ſaſtupejerow žadyn njeſjedžesche něſčto lepsche khejorſtowowemu kanzlerzej k wjedzenju dač. Ami jedyn njeſtanu, ſo by pschičz nim

politiku wjekha Bismarka salitował. Tak so czały psheměnja. — Psi jednanju wo rosliczenju sa wójsko wjednik zentrumskie strony, Hüene, i slutniwości psi pshihwolenju pjenes sa powjetshenje něm-skeho wójnskeho kódzstwa napominaše. Póssi sapókłanz Koszcielski lubiesche, so budža ho Polazy dowérjenja, i kótrymž je jim knieżerstwo napshezgo pshisckho, hódní wopokaſac̄, tola so nježmě žadac̄, so ho hwojeje narodnoſcze wsdadža. Hdyž Němcy jenoz̄ narodnoſcze dozpic̄ njemča, dyrbjeli so se statnej jenoz̄ spokojic̄. Nas móže czał pshihic̄, so budža Němzam lubo, so Polazy na narańskich mjesach hydla. Hdyž tige kniežerstwo Polakow pshenemcic̄, je to snamjo ūlaboscze. Polazy psi pjenieżnych žadanach sa wójsko nje-hudža i wóchemu haj a hamjen projec̄, tola shtoz̄ je po ich ménjenju prawe a sbobne, woni pshiswola, wóshebie trébne pjenesy sa nusne wudospolnenje wójnskeho kódzstwa njeapowiedža.

Austria. W awstriskich delegazijach so wutoru wo wojetiskich naležnoſczech jednasche. Profesor Billroth psi tym rospominaše, so budža psi nowych tselbach franjenja bôle pshiberač, hac̄ dotal. Wobalniscze budža so dla dalokonoschnych tselbow dale do sadu položic̄ dyrbjec̄, njemōzne budža, franjenych do sadu noſyč. Duž budža so ranjeni i wosami wosyč dyrbjec̄. S tym so train pshetiski. Kult i Manlicherowych tselbow dwé, tiḡ koseče psherač, a liczba wojakow so teho dla ruce pomjenisci. Psi nadběhu (schтурmje) budža wopory nježmernje wulke. Teḡ w franzowsko-němskej wójne fu nadběhi wjeli woporow žadale. S bitwou pola Gravelotte a St. Privat, w kótrymajz so hiszce žamch Manlicheriskich tselbow nje-trjebasche, da so na pschichodnu liczbu franjenych budžec̄. Powětrowe balony a elektrizita směja w bližszej wójnje ważny nadaw, na-pshec̄go kótremuž wojetke lěkářstwo a train njedzahatej. Skónčnje Billroth na elektriske požwělenje bitwischęza pokasowasche a hebi žadsche, so by so wojetka lěkářska akademija sažo salogila.

China. Powiescze i Chinu fu džen a hóle njepokojoze. Pschegħenje kschec̄janow, kótrež so pshed lětom w někotrych pshimórkach wulkich městach sapoc̄a, je so po něčim na wóchě města a kraje, wot Europeanow a kschec̄enych Chinesow wobylsene, wu-pschestrjelo. Kniežerstwo, kótrež je so hakle něklo, tola pshewoszde, reszpubliko, i krtoszcu njeměnītam wobarcac̄, so samo pshed strachom widži, so jo njeměnizy powróća. W Mandzurskej fu ſběžkarjo 4000 kniežerstwowych wojakow pobili, město Chojan dobysli a tamníszych kschec̄janow wschitkach skónzowali. Žadlave hřesnoscze fu ſběžkarjo w Taku wobeschli, hdyž fu teho runja wschitkach kschec̄janow morili. Ssobustawy maleho belgiskeho misionstwa nje-namakachu skladnoscze, so i czaſom wulhowac̄. Najprjódzy ſběžkarjo kschec̄enych Chinesow kónzowac̄; mnichich i čertowskej hrošnoscze do ſmijereze čzwiłowac̄, malec̄ i nožemi roſrubac̄, wulke w wójnu pjezechu, mnichli wonjec̄sczichu a potem i čezkimi hejami ſabichu. Najzadlawiſho pak belgiskich měšchnikow kjudowac̄ a drac̄owac̄, kótiž žaleſnu ſmijerz wumrjehu. Po merjenzu wýški mandarin (astojnik) mordarjam wulku hřec̄inu wuhotowa. W Taku hěchu belgisy misionarjo w požlednim lěče na 3000 Chinesow kschec̄ili. Tónle wulki wotpad wot stareje pohanskeje wěrjeneho mandarina rosnembri, tiḡ mnichich nowokschec̄enych do klobu cziznu. Po žadanju belgiskich misionarow kniežerstwo tuteho mandarina wotžabži, tiḡ je něklo po ſdac̄u lud naſchęzuwał, so by kschec̄janow wutupiſ.

Satynjenje wóhna.

Bodawt i jendželskeje wóz.

(Skónčenje.)

W tamnym czaſu — bě to našymu njemérneho lěta 1848 — hěchu, kaž we mnichich druhich europiskich krajac̄, tak tež wohebie w Irlandskej a w polnóznej Jendželskej, njewahydi jara roshorjeni pshec̄iwo samožnym, dokelž hebi tamni myſlachu, so fu so tuciž i njeprawdu na jich ſchodus wobohac̄ili. Tuto njepschec̄ske ſmy-ſlenje wjedžac̄ dolho potajic̄, tola agitatorojo a ſawjednicy lud ſchęzuwac̄ a ſkónčnje njenostachu drje, kaž w druhich krajac̄, ſběžki, ale doſez husto bu wehen satyknjeny. Bjes mała so ani jeneje noži njeminy bjes teho, so by pak tu pak tam na dworach abo w fabrikach wehen njewudyrik a njebježa i čezwjenym plomjenjom njebarbit. Jendželske kniežerstwo, wě so, hnydom wóchu ledzbnosc̄ na to ſloži a pshedpozgi parlamentej (Bejmiej) wóſebity nowy ſalon. W tuthm ſalonju bu postajene, so w tamnych wotřejach, tiḡ hěchu i tajfimi wóhnemi domapytane, pshiszne ſudy wo tuthych njeſutkach roshudžec̄ nimaja, ale ſa to so wohebite ſudniſke komiſije na pshepytanje a poſtoſtanje wóchě ſatyknjenjow wóhna ſalozichu. Parlament temu pshihložowa a tak buchu bjes ſomjenja tajke

komiſije ſestajene, kótrež wo wóchě, na kótrymž so dla satyknjenja wóhna tuſasche, ſpěchne a i krotka wotkudžic̄ kaž wojetke ſudniſta we wójnskich czaſach a i wjeticha hěchu jich wuhudženja žalostnje krute.

Pshed tajke wóſebite ſudniſto bu tež Wiliam Field žadany; bě to lědma tiḡ njegele po tamnej njebožownej noži. Bě jara malo nadžije, so jeho puſčę; winy, kótrymž dla mějachu na njeho podhlab, hěchu pshemjara czeſte, tak so jemu tež jeho hewak dobre měno malo pomhaſche. Nimo teho, kaž hmy hzo naſpomnili, hěchu pshepytowanja jeno i krotka a wotkudženja jara ſurowe. Wě so, wóchak bě wobſoržen to i wulkeho džela tež ſam ſawinuk: wobkruzeſche drje na ſtajnoſci hwoju njezinowatoſcę, ale njebe so zyle nicžo wo to poſtarat, so by to tež dopokafat. Nočyjsche džē zyle nicžo wo tym ſbzělic̄, czeſho dla bě w tamnej roži wokolo Difsonę ſtata ſo ſbzězował, město teho napraſhowaſche ſo bjes pshetorhnenja ſa tym, kaž ſo farmerowej džomzy Alizy wjedje. Ta wóchak ležesche hiszce hora a njewojedzſe niežo wo ſebi. — A tež dženža, hdyž pshed ſudniſtom ſtejſe, ſtatny řečník wóchě podhlabne wěžy, tiḡ pshec̄iwo njemu ſhwedčachu, ſhromadnje pshed-njeſe, a ſudniſ-pshedhyla ſo jeho prafeshe: „Wobſoržen! ſchtu macze na tele wěžy a i dopokafanu hwojeje njezinowatoſcę, kótrž wobkruzeſche, wotmolwic̄?“ — tež dženža mějach Wiliam Field na wóchě prafenja město wotmolwjenja jeno ſažo ſame prafenje: hac̄ je kniežna Difsonę wo jſtuje ſa ſhwedkow? Hdyž běchu jemu na to prafili, so wona jako ſhwed žadana njeje, a ſo je nimo teho hiszce pshemo czeſzy hora, wuproſi ſo nón talk: „Duž nimam ja nicžo dale prajec̄; njech ſo ſe mnu stanje, kaž Boh ſeſze! Wón je wě, ſo ja wóhna ſalozil nježym!“ Nunje ſaktovat jeho naſpominaſche a namolwjeſche, njechaſche Wiliam nicžo dale ſjewicz. Duž ſo ſadsche, ſo je zyle wěſte, ſo budža i dolholetnemu hroſtanſkemu dželu w jeneſ i awſtralskich koloniow wotkudžen.

Nunje bě ſudniſto na tym, ſo by ſo do hwojeje wuſadžowan-ſkeje jſtwy wotkalito, ſo by ſo roſtržnulo, tak wulke ma hroſtanje ſatykwarja“ Wiliama Fielda byz, tu wotewrichu ſo njele durje, ſtražowaz ſudniſki ſlužobník bu i mozu na bok ſtoreženy, a nits pſchitwata ſwietichne ſhotowanja, bléda holza. To bě Aliza Difsonę. Sploſčivje ſeznichu ludžo, tiḡ bědu w ſudniſkej lubi, pshed njeju na bok. Tak dozpe wona hac̄ i ſydkam ſudniſkow a pshiwola tutym i hloſom: „Pſchestańce, moji knieža! Bože dla pſchestańce! Hewak wotkudžic̄e njezinowateho. Ja, ja ſhym wóhni ſatylka!“ Tute ſlowa wuprjawiſchi padze ſame wobſorženka do wo-morow. Šudniſy běchu zyle pſchelapnjeni pshem tutym wuſtupje, runje tak ſhwedzy (kótrymž běchu mjes tym pſchelapnjeni) ſhodniſkow a ſudniſe tež Alizynu nan) a tež druzi pſchitomni ludžo. Tola, ſo je Aliza wopravdze wóhni ſalozila, ſo nikomu wěrič ſjechaſche. Wſchitz hěbi myſlachu, ſo je Aliza ſnabž wot hwojeje hladatki ſažyſchala, ſo budža Field najſkerje wotkudžen a ſo je wona potom w bylnym ſahorjenju czeſka a na pol bjes ſebjewedomja ſem do-běžala a ſo po tajſim jeje wobſorženje ſebje ſameje nicžo druh jeje, hiba wuplòd jeje horeje fantaziſe.

Tela tuto ménjenje bě wepac̄ne. Aliza na rukomaj hwojeho nana borsy ſažo i hebi pſchindže a wobkruzeſche něk we ſmeromnej, do zyle ſroſymliwej rěči, ſo je to, ſchtuž bě runje wupraſila, do-ſpołnje wěrno. Hdyž bě Wiliam, kótrehož tak horzo a nutrije ſubuje, tak nahle a na tak hrozne ſaženje ſeje nanowy dom wo-pshczic̄ dyrbjal, bě wona tola ſažo ſkłodnoſe wuſledžika, i nim ſo mjelečzo nana ſeňež a bě ſo i nim ſrěčala, ſo czeſtaž hebi, hdežkuli budža móžno, piſac̄. Žalo měſtino, hdyž čzyschtai hebi hwoje listy klasz, běſchtaj hebi tamne brožnine wuſladko ſhlađak. Tón wjeczor pak, hdyž wóhni wudyri, bě hzo dleſti i czaſ na troſtñym list hwojeho lubeho czaſaka. Skónčnje wuſlada i woknom hwojeje jſtwy, tak ſo wón i latarnju ſedzbnje tamnemu měſtnu bliži a potom ſo runje tak ſedzbnje ſažo wotkali, na to je i nahej ſhwedu w ruzi pſches dwór i brožni hroſtala, ſo by po tak ſadostnje wocžakowanym list doběžala. Nunje w tym wokomiku, ſo čzyschtai ſo ſa listom načahnuč, ſažyſchala zyle bliſto hwojeho nana. Nad tym je ſo žalostnje pſchestržala a je, ſo by ju njepscheradžila, ſhwetu wot hzo czažnula a to w hwojim ſaſtrženju runje i wuſladkom do brožnje. Tak je njephynjena do hwojeje ſemorki wróčzo doſčila, ale tam je do womorow padnula, hdyž wuſlada, tak wóhnjowe plomjo i brožnje wupraſnu a hebi pomysli, ſo je wona tute njebož ſawinula. Ma to naſta i tuthych ſtrželov hlowjaza hkorozč, kaž je wóchém ſnate. Hakle dženža rano je ſo jej ſebjewedomje ſažo doſpolnje wróčilo. Hdyž ſo netk hwojeje hladatki ſa Wiliamom napraſhowaſche a wot njeje ſhoni, ſchtuž jemu wobhemu hrosy, ſo wona ſa hwoju wino-

watoſcž měla, so by na ſudniſtvo khwatača a jow ſa njeho hvedčila. Niz wón je woheň ſatykuł, ale wona, zyle pschečiwo ſwojej woli, je jón ſawinula a čze khostanje ſa to na ſo wſac̄.

Hdyž bě tež wobſchižala, ſchtož bě w dleſčej ręczi, kotaž drje runje bezita a njepſhetorhnjenia njebě, ale tif bě doſcz jaſna, wupraſila a hdyž bě tež Wilijam wſhemu pschiſloſowat, wotkudžichu Alizu Dikſonez ſa „ſamischkrjenje wohnja, wobeńdžene ſ njekebzblivocžu pschi wołozazhých wobſtejenach“ na pječ dñjom do kłodý a k hnadmumu pjeſežnemu khostanju. Wilijama Fielda paſ wupraſihu we wſhem, čzehož dla bě wobſkorženy, ſa njewinomateho a puſchečiwo jeho hnydom na kwebođu. Gswedžy a ludžo, tež ſami ſudniſy pschejachu jemu ſbože k tutemu ſa njeho tak ſpodziwne ſbožownemu wužwobodženju. Wón paſ ſkłodži wſchēch do boka a khwataſche k hwojej pschelubej njewjeſče, tif bu někk tež jeho wumozekta. Wé ſo, bě Wilijam tež ſam bjes ſeje wožoboweho wopora dpoſkaſč móhł, ſo je jeho wina ſ najmjeniſha dwělomna, a ſ tym bě wſeſce dozpěſ, ſo běchu jeho paſ zyle puſchežili abo ſo běchu ſ najmjeniſha jeho wotkudženje wotſteřicž dyrbjeli, hdy bě wón mjenujy ſjawnje a bjes tajenia hwoj pomér k Alizu ſudniſtu wofſewit a ſbzělik, čzeho dla je ſ latarnju wołolo brózne khotđil. Potom běchu ſaweſče čakali, doniž Aliza doſpolne wotkhorjela njebý, ſo móhla hvedčicž. Ale wón to wotſaji, dokež bě hewak hwoju njewjeſtu, tif bě jemu dróžcha dyžli jeho čzaſne ſbože — haj dróžcha hacž jeho čzeſč pſched hvedtom, wohańbil a jeje dobremu mjenu ſeſkłodžicž móhł. A tak mjelečiſče Wilijam njedžiwaſo na to, ſo býchu jeho k trutemu a wohańbjazemu khostanju wotkudžili.

Runje ſ tutym nežnym a woporniwyem džiwanjom na jeho džowku doby ſebi Wilijam hido na poł Dikſonowu wutrobu, runjež hewak Dikſon rady njewidžesche, ſo ma tuteho mlodeho člowjeka lubo a wón pſchenjecha, ſo ſebi woſaj tak ſjawnje hwoju hvedtom ſwojej wuſnaſtaj. Ale wo jeju manuželſtvoje, k czemuž jemu wſchitzu radžachu, njechach uón tola ničo hvedčicž. Hdyž paſ na to czesczedorſtoinu wjeſtnu duchoñnu, tif bě jako hveděl wo ſažerzenju wotkudženjeho Fielda pſched ſud žadany, k formerej pſchitupi a jemu kruče do hvedomia ręczesche, poda ſo Dikſon ſkončenje a wusna: „Hdyž dha mataj ſo tak pſchejara lubo, duž bubžtaj hwojej w Božim mjenie a wſimitaj moje žohnowanie k temu!“

Džen poſbzischo bu Wilijam Field ſe wſhemu hložami ſa ſtatneho wučerja wuſwolenu a ſa ſchtyri njedžele bu ſ Alizu Dikſonez, kotrež bě kralowa Viktoria wſchē khostanje ſpuſhečika, werowaný. Jeju mandželſtvo bě w kóždym naſtupanju jara ſbožowne, tak ſo ſo na nimaj dopielni ſłowo hwyateho pižma:

„Kotsiž ſe hylſami roſhywaju, egi budža ſ wjeſełoscžu žnjecž.“

Ze ſeriov.

S Budyschina. Nowa evangelska zyrkej Marje Marthy je ſo 29. novembra, přenju adventſku njedželu, hwyatocžne poſhwycižila. Hido wječor předy ſo ſe ſwonjeniom wſchē ſwonow měſčzanam pſchiblizenje wažneho hvedženja pſchipowiedži. Nasajtra rano w djevječiſch hohzinach ſo wołobzelnizh pſchi hwybženju w starej zyfkwi Marje Marthy k krótkej roſlohnowanſkej Božej ſlužbje ſhromadžiſu, po kotrež ſo w hwybženiskim čzahu do noweje zyfkwe podachu. Hdyž čzah pſches město nimo domow, i khorhojemii wupryſhenych, čehnjeſche, ſwony hwyatocžne ſaſwonichu. S předka čzaha herzy na poſawnach dujachu, ſa nimi džechu zyfkwinſh a ſchulſh pſchedſtejčerjo, duchoñni, ſaſtupjerio konfitorialneje wſchinoſče, wołkřeſneho hejtmanſtwa, měſčzanſkeje rady, měſčzanſkih wuklaſanzow, kralowſkeje zivilneje a wojerſkeje wſchinoſče, rjemježlñizh, kotsiž ſu pſchi twarje noweje zyfkwe džekali, a mnosy pſcheprſcheni hoſco. Hdyž bě ſo čzah k duriam noweje zyfkwe pſchibliziſ, ſaſtupjer konfitorialneje wſchinoſče zyfkwinſh klicž měſčzanſce ſteueblerej jako ſaſtupjerzej patronatſkeho knjeſtwa pſchepoda, wet kotrežož wón do rukow pafora primarija Wjazki pſchendze, kotrež w mjenje hwyateje Trojzy durje wotewri. Předy hacž ſo zyfk, na tykaz hylkow wopſchiža, napjelni, ſo kħetra kħwila minu. Po wuſpewanju kħerluſcha: „Budž kħwalba Bohu ſamemu atd.“ wysħiſhi zyfkwinh radžicžel Keller poſhwycižazu ręcz džeržesche, po kotrež přeni krocž ſynti nowych hylglow k kħerluſchej: „Njech Bohu džakuje atd.“ ſa-klincžaſhu. Na to ſo přenja Boža ſlužba ſapocža, pſchi kotrež paſtor primarius Wjazka předowanje na ſaložku Lk. 10, 38—42: „Fene je nusne atd.“ džeržesche. Po Božej ſlužbje pſchindžechu hnydom nětore hwyatocžu na rjad a ſo pſchi tym nowa hwyatocža (dupa) ſ rjanej kóprowej nadobu wužiwaſche. Zyrkej ſ nutſla a ſ wonka jara rjany napoħlad poſtieža a je krafna pyčha města Budyschina.

— Dla wudyrjenja panohcžiž (Maul- und Klauenseuch) bjes hovjaſym ſkotom ſo w bližšim čzahu ſkotne wici w Kamjenzu, Njeħwacžidle a Biskopizach wotbywac̄ njeħmiedža. W nowiſhim čzahu je pola jeneho žiwnoſcerja w Böschizach a dale w Għalantnowje a wokolnoſci ſkot na panohcžiž ſkhoril.

— Għwojim čjesczenym čitarjam k wjedženju dawam, ſo ſo wet noweho lēta „Pomhaj Bóh“ ſe „Għserb. Now.“ hromadža na pōſce ſkaſač hodži. „Pomhaj Bóh“ na pōſce 50 np. na ſchtwörč-lēto placži. **Medakija.**

Se Spytex. W jenej tudomnej ſkali je ſo ſańdženu ſkotu ſi njewiſchym tħellenjom njeħboże ſtał. Hdyž ſkalarju w kħeżi, w kotrež grax kħowaju, pſchi īnħadjanu heddachu, nēkajli rubiſħlači muž ſ Porċhomu pſchiñde. Għwoje rubiſħla podtykuo ſo ſ dżelacżerjemi do ręczow da a pſchi tym jim revolver, tif se ſaka wučeze, po kaſoſasche. So by pſchihladowarjow pſchewwēdcži, ſo revolver tež tħela, ſ njeho kultu do wjerha tħeli. Jedyn ſ dżelacżerjow, węt kaplet, ſ weġipnoſciu wjerha na tym mēſtrje pſchepytac̄, hdyž bē kulta ſleċiła, bjes tym ſo ſo dżelacżet Preuſcha ſ revolvrom paraſa. Na dobo ſawrjeſhu — a do hornjeho ſezechna jeneje nohi tħellen kaplet k semi padże. Hodžiſti lēk, po kotrež hnydom poßlaču, kultu, kotrež bē na ſbože w tolktu mjažu težaži wostala, wureja. Budžiſche li wona nēħħto wħyshe, kaplerjej do brjuha, ſleċiła, by rana ħmertna byla.

S Wjelċiżina. Orjewo domo wogo je tudomny kublet Eijsler do njeħboža pſchisħol. K semi panuwschi wón pod kola pſchiñde, kotrež njeħbożowniemm pſches hloru džebħu a jeho tač cżejk wobſħiħdži, ſo ſa pol hodžiñ wudycha.

S Kołwa ſy. Wutoru 1. dezembra popołdnju tudomny kublet Handrij ſoba na ſyñowu kħbiu ſa konje ſyño pſchihotorac̄ džebħe. Dokež ſo ſa dleſhi čaž njeħrōcži, jeho ludžo ſa nim hladacz džebħu, kie ſħodam ſyñowje kħbie pſchisħedji. namakħu hwojeho hopardarja na semi morweño leżażeho. Hacž je miżnul a ſ pſħatra panuwschi ſo faraſyl, abo hacž je jeho Boža rucča ſajala, ſo w tu kħwilu rjež ujeħobži. Manow na czelle widžecž njebē.

S Blužnikez. Schtwörtk 26. novembra dopołdnja wotpali ſo tu žiwnoſči, Hanje Kirschnarjowej rodž. Grečezez hluſħaza. Woheň w klanju, pod wołnami ležajym, wudixri; duž je naſſkersho wet mlečiſki džebči, tif bu tam w bliſkoſezi widželi, ſaloženij. Dokež žiwnoſči ſ jeneho twarjenja wobſteſeche a bē ſe blóm u kryte, ſo plomjo hnydom pſche wſho roſſħeri a wſħiſko ſanċi, pridy hacž bylawi na po noz pſchijebzeħu. Hdyž woheň wudixri, Kirschnarjowa kruwu na luži paſeſche a je tħo dla zyku demjazu nadobu ſħubila. Jenož nětore poħleſħċa móžaču fuħodžo plomjenjam wutorħnuc̄.

S Wutolečiż. So by nōzny stražnik, město ſo by ſapalerjam a paduham woħbarak, ſam ſapalač, člowjek wērił njeby. Na tudomnym knježim dworje hu tajkeho ležninho kħlopza dleſhi čaž woprawdże ſa nōzneho stražnika měli. Lětža naſymu ſo dwē knježej fajnej wotpaliſtej, tola ſo njeħoradži, wuſħedži, ſhio je woheň ſaloži. Se ſwojimi ręczemi poſbzischo tudomny knježi nōzny stražnik Hanski tukanje na ſebi wobroči. Wēz ſo żandarmi wofſewi, a tón jeho do pſchekħiſchenja wa. Żandarm bē wſħon pſchekħapjen, hdyž ſo Hanski hnydom na přenje wopraschenje jako ſapaler wuſna. Mōħħlo ſo ſkoro wērič, ſo je Hanski roſuma ſbyl a ſo je w duchaħħorſeħi woheň ſamisħkri. Spomnjenja hōdne tež je, ſo je wón kóžħu krocž, hdyž je ſapališ, wo wħi se wſħe možu trubil a lubgi ſe ſparia budžiš, jo býchu woheň haſħeč hħwatali. Duž teħdy nikomu mħiſlička njeħħi pħi, ſo móhli Hanski ſam ſapaler býeż.

S Noweje Wħi pola Njeħwacžidla. Bjes tym ſo bē ſańdženu njedželu rano tudomny brasħka ſe hwojej żonu ke mħsi ſchol, bu ſo paduħi ſi do jeho domu kamali a jemu wó iſtwie ſ blidowheho kaſħeżiha 120 hriwnow kranuli. Člowjek, na kotrež hoxi, ſo je paduħi ſttoo ſlucži, bu ſajeli a do pſchepytanja wali.

S Draždžan. S najwjetſchej radoſču bē wutrobu wſchē ſwērnh Saksow napjelni ka powjeſči, ſo prynz Friedrič Auguſt, wójwoda Saksji, hwoj mandželſki ſlub wobſanku ſar żiv o diku Luisu Lojkanskej. Ma wſchē ſtronach naſħeħo wotzneħha kraja ſo na to hotowachu, wypokimaj mlodymaj mandželſkimaj, hdyž po ſwojim werowanju ſ Wina do Draždžan pſchindžetaj, cżejnje hoħbowac̄ ſ wulkoñym hwydženiskim powitanjom, ſ rjaniym darami a ſ noj-nuterniſħi ſbož-pſchecžem. Hdyž ſo to powschitkomne ſta, kaf budžiš mħoli wuwoſtač ſserbjo? ſserbjo, kotsiž ſ zylym ſwojim cžuegħom, ſ kōdżei ūkku na kralowſtimm domje wiſaqi, w poħlu hwyatocži Božej pſchikafnej: cżeſečże kralal a ſe hwyatocži pſchinarodženij žiwnoſči, kotrež ſo wot naſħeħo lubheo kralowſkeho doma ruuie tač milie pſchipoſnawa, kaf my ju wſħiſt hixi ſi. Wofhejje

je prynz Friedrich August polašal, so wón do Sserbow wjele bžerži, niz jenož psches to, so je ſtwoje prenje wuhotowanje 16. haprileje 1884 do Sserbow činił, ale tež psches wſchelake ſjawne wutjekowanie hiſcheze w najnowiſkim čažu. Duž bě nam Sserbam čim wžazy naležaze, so bžchmy jemu a khežorskej wyžkoſce jeho prynzeſhy mandželskej naſche ſbožopſcheze, naſch bžak a naſche poczeſcowanie psches ſerbſku deputaziju wuprajili.

Shtož je ho w ſwiedženſkich dnjach 23.—26. novembra hewal w Draždānach ſtało: taſte ſtaſne wupſchenje město doſta, taſte poſwetlenje, taſte naprawenja woſakow a měſčanow tamne ſwiedženſke hodžiny porjenſkih, wo tym je ho družde, tež hido w naſchich „Sserbſkih Nowinach“ powjedalo; naſch naſdawat' budź je-niczy w ſerbſkej deputaziji w kralowskim hródze powjedac̄.

Ssobuſtawny ſerbſkeje deputazije běchu: knjes farat lic. theol. rycerž Žmisch ſ Hodžija, jeje ſaſlužbny wodžer, a knjesai fararjej Jakub ſ Nježwacžidla a can. cap. Herman ſ Wotrowa, knjes ſapó-blanc Kolla ſ Khrósczij a k. k. kublerjo Kowatki ſ Wujesda pola Ketzliz, Czemjera ſ Kołkazy, Mlynk ſ Czemjerz, Ssmola ſ Kaschez a Skop ſ Kschiveje Borschze.

(Knjes ſapó-blanc Ketzlak njebe ſ wopředka naſhwilneho czeſpjenja dla k naſhemu wobžarowanju ſtwoje doſtate ſcheproſhenje pschiſecz móhł, pschiſamky ho pał nam poſdzisko.) Wſchitzy tuczi předy pomjenjeni běchu psches kralowe najwyšsche dwórske marshalske ſaſtojnſtvo na ſředu 25. novembra dopoldnia w 10 hodzinach do kralowskeho hroda ſlaſani, a to do tak mjenowaneje „wobrasowej ſale“. — W tſjoch wosach poda ho deputazija na hród.

Tam drie bě na ſto knjesow ſhromadzenych; deputazije zyloho kraja, kiz buchu pschi tſjoch boſak tak naſtajeni, so ſchtwórt ſa jeju kralowskeju majestosców a ſa kralowsku wyžkoſcę prynza Jurja a jich ſaſtojnkok a wſchok, kaž tež ſa kralowske dwórske knjenje ſwo- bobny wosta. My Sserbia bžchmy pschi tym jara dobre město doſtali: hnydom pola lužiſkih krajnych ſlawow a pola měſčanostow ſakſkih měſtow, ſ kotrejmiž ho kralowska ſwojba hnydom po ſaſtu-pjenju do rěczow da. Wſchitkim do předka bžeske kralowa, jara krafzne ſwoblekana ſ wulkimi pacjeremi wokoło ſchije; ſtroniſha a wjehelska wonhlaſaſe, hacž na Wettinſkim ſwiedženju a mějeſche tež ſa ſsobuſtawny naſcheje deputazije jara luboſciane ſlowa. Sa njej krocžeske ſeho Majestoscž, naſch horžolubowaný kral, kotrejuž chyžu wſchitzy pſhitomni rad wožebje ſbožo psches, na to, ſo něk ſrjebz naſymſkeho čaža naletnje ſbožo ſa Wettinſki wjetchowſki ſchotom a dom ho ſhwieſci. Kral poda hnydom knjeſej Žmischej a w předku ſtejazym knjeſam deputazije ruku, wobrogi pał tež na kóždeho mjes nami ſtwoje wožebje mile ſlowo. To ſame cđinjeſche tež prynz Jurij, nan prynza Friedriča Augusta, kiz wožebje doſho ſ nami ho roſmo- wjeſche a ho wopraſha, hacž njeiſhu žane Sserbowki w ſtwojej rjanej narodnej drascze ſobu pſchiſhle, kaž ſu na Wettinſkim ſwiedženju tak duſhnie a lubje wožladac̄ byle? Na naſche pod- wolle ſotmolwjenje, ſo njeſhmy wjedzeli, hacž je to tón krocž do- lene, bžeske prynz jara pſchecjelniwe: „To wſhal mōže ho ſtac̄, hdyž mój ſyń a prynzeſha ras do Lužicy pſchiūdžetaſ“. — Duž wj ſerbſke družki a cjeſne hospoſr, mějeſe ſtwoju rjanu narodnu draſtu w cjeſci a w rježde, ſo móžecze ho ras, dali Boh bórſy, ſwje- dženſky w njej poſkaſac̄!

Hodžinu trajeſche, předy hacž bě kral ſalu tak pſchekhodſit, potom wotſtupi do pödlanskich jſtrow. ſeho najwyſtſchi komornik pał pſcheprohy wſchek pſhitomnych w mjenje krala na ſnědaňe, kotrež bě w ſuſnodnej ſali pſchihotowane. Bě to zylo nowe wſna- mjenjenje, kotrež ſeho Majestoscž ſtawam ſwojego ſuba poſkicž. Sa naſ Sserbow tu žane doſho traſaze pſcheywanie njebe, dokež bžchmy k naſhemu wjehelu ſaſho pschi prením wotbželenju, kiz mějeſche tu cjeſcę, něk mködymaj kralowſkimaj wyžkoſciomaj: prynzeſ Friedrich August a jeho mandželskej, k wyžkoſtemu mandželskemu ſlubie ſbožo psches. Psches ſamón kralowſki hród bužmy wjedzeni do hroda pschi Taschbarlu, hdyž matoj tu ſhwili ſtwoje krafzne wu- twarjene a wuhotowane wobžlenje.

Tam ho ſetupachmy a bórſy ſastupiſtaj, wot wſchekow a ſaſtojnkok pſchewobženaj, prynz a prynzeſha. Žimaj bžerjeſche naſch wodžer, k. lic. theol. farat Žmisch, luboſcę a poczeſcowanja poſtu wubjernu rěcz, kotrež ſam hnuty, a poſluchajam k wutrobie rěčo, wobſamky ſ tmy ſerbſkih ſlowami: „Boža miloſć ſo překraſ- nju nad wſoko-waju mandželſtwom, ſkitujo a žohnujo, kaž k samej wſoko-waju zbožomnoſci, tak k radoſci naſeho pře wſo lubowanego kralowskeho doma a cyeſho ſakſkeho kraja. Haj, to daj Boh!“

Prynz wotmolwi hnydom něhdje tak: „Ja ho wožebje ſwje-

ſelu wot Sserbow tuto ſbožopſcheze ſhvifſcheze, kotrež ſhwérna myſl je poſchitkownje ſnata. Męja mandželska wě, ſo hym jej pihał wo tamnym poſtrowenju Sserbow, hdyž běch po ſlubje, hido tehdby ſmój ſo na tym wjeſelijo a dženſha něk ſaſho ſ zyłeſ ſ utrobu“. Na to dashtaj wobaj ſ podžakowanjom knjeſet fararjej Žmischej ruku. Męjeſche ſo ſimaj pał tež hiſcheze male ſnamjo dopominječa pſchepodac̄: ſerbſti ſpěw ſ němſkim pſchekolkom, ſa kotrež běchu ſtaw ſeputazije jara rjanu wjafk wobſtarali. Knjeſ farat Jakub ſ Nježwacžidla poſloži ſpěw ſ pſchihódnymi ſerbſkih ſlowami (kiz buchu hnydom na němſki pſchekozene) do ruku jeje khe- žorskeje a kralowskeje wyžkoſce prynzeſhy Luisy a doſta ſ ruku ſaw- dacžom wot njeje, kaž wot jeho kralowſkeje wyžkoſce prynza na to mile džakne ſlowa. S taſtimi wobrociſtaj ſo wobaj na knjeſa can. cap. Hermana a potom na wſchek druhich knjeſow deputazije. Prynzeſha, w ſwětej ſidžanej drascze ſ dejmantowej róžu na czole, jara rjenje wonhlaſaſe. Wona je w prením kczewje najrjeňſcheje młodoſce a wutjawnje luboſneho waschnia.

Na ſpěvje a tež na jeho wuhotowanju ſtwoje wježele wuprajic̄, mějeſtaſ ſuboſcž. Spěw ſamón je wot knjeſa fararja Waltarja w Wózlinku rjenje pěſnjeny a ma ſo tak:

Hdyž twoje wucho slyſi zradowane
Z wysokich wězow mōcne zwonjenje,
Dha zda ſo či tež ſwjatočne a rjane,
Hdyž wjesne zwončki zwonja luboznje.
Hdzež wóčko rady zhlada róže krasne,
List lawrjencowy, čistu liliju,
Tam njezapomnički do wěnca jasne
Tež wij a čerſtu haſku lipowu.

O poro nadobny, džens k Tebi džeja
Najlepše přeča ſakskej wótčizny,
A Twoji Serbja Tebje poſtrowjeja
Ze ſwěrny „witaj“ z cylej wutroby.
Ze wſitkých krajow pósli přikhadžeja
A ſcelu dary zeimscy kralojo, —
A w ſwěrnych ſobuprōtwach Serbja ſteja
Za Tebje džens' před trónom wjerſneho.

Tam wonkach w Božej ſtwbje wotpadachu
Wſe ſopjeſka, wſe kwětki zahinu,
Kiž wutrobu nam lubje zwjedelachu
We lětnym času, — ſpěwy womjelknu,
Njech zhinu, womjelknu po ſtwbny rjedze:
Najrjeňſa kwětka kčje nětko tu;
Džens swoju knjenju Friedrič August wjedze
Do wótčizny kaž krasnu róžicku.

A tola ſylzyčka tež k zemi pada,
Kaž rosa mača kwětne ſopjeſka?
Na drohi row Či twoje wóčko hlada,
Na zbožnu mać džens džaknoſć ſpomina.
Budź jejna luboſc nam požohnowana,
A jejne žohnowanje w wſitkých dnjach
Njech z Tobu budže, dwójka lubowana,
We ſlónčnej ſhwili a we wichorach.

A hdyž nam zyma lětnu rjanosc ſubi,
Wój kwětne domjacnoſć ſej twaritaj,
Hdzež luboſc bydli, hdzež ſo ſwěrje lubi,
Hdzež duſa džaknje rjekn: mój dom, — mój raj!
Do njeho přejemy Wam Božu hnadi,
Wón ſkituj Waju wſudzom džen a nóc,
K wſom' ſpočinjanju wobradz ſwoju radu,
K wſom' dokonjenju ſwoju krasnu mōc!

Zastarsku khlēba dostawa a sele
We serbskim domje powitany hosc,
Što Wamaj dzensa powitajo scele
Serbskeho luda swerna wutrobnosc?
Serb jako nanajrjenje dary skici
Wam modlitwy a swoje wutroby,
A naša wera dopjelnjene widzi,
Štož modlo Wamaj duša wuprosy.

Sto Wamaj prosy? Žohnowanje Bože,
Nětk zemiske zbože, — junu njebjesa;
Što swyatych přecow Wamaj přec so móže,
We serbskim ludu wothlós namaka.
Wettino! slawa Či; o, kćewaj krasnje:
Naš Bóh — Twój škit a Twoja wulka mzda!
Njech swěci Wamaj Bože slónčko jasne!
Tak wzmitaj postrow swérnoh' Serbowstwa!

Wjask bě seleny žomot se khlēbornymi róžkami a s wulkim khlēbornym woponom w předu, na kotrymž bě se herbstimi kłowami tutón spěw prynzei a prynzeby pochwyceny. Šekelka mjes herbstim a němstím spěwom bě herbstich barbow, mjes tym so žomot a kněh-běle khlēboro falkse barby pokasowachu.

Po krótkim dalskim rosręczowaniu wotstupi nascha depuzají a džesche se sačuezom wutrobnego džata a wjehela s kralowskem hroda. „Na khwili“, móžemy pschistajic. Cjeho dla? Stawam depuzají bě so tež ta dalscha cjescz dostala, so buchu na wjeczor do kralowskem hroda klasni, hdež bě Ježo Majestosc, nasch kral, wschilich wohibnych wjeklow, saſtojnikom a semjanow nasheho kraja pscheprožyl a hdež mejachu tón krocž tež depuzajise pschistup. Tu bě zly kralowski dom pschitomni. W najpschniczej psche saſtupi wcho do tuteho i njeſchewidzenju wulkeho rynka salow s kwětkami, se khlēbornymi a kłotnymi kudobjemi, s drohimi wobrasami a s wjele tvžkaz kwežami wuhotowaneho. Wo tuthy wurjadne rjanych mest-nach, wo wulkotnej wječeri, tiz bu tam wschitkem pschitomnym w schyriach salach poſticezena, njeſpomnu dale. Wjele psches 1000 hoscí bě tu shromadzenych. Duž móžeché jenož s rěka schio tu wobeditu cjescz dostac, so by tón abo drubi stav kralowskje kwołby s nim porečjal. Řenjes sarat Imisch, wodžet nasheje herbstie depuzají, bu s tym wujnamjeneny, so so s nim po něčim; rynz Jurij, prynzeba Luisa, kralowa a tež hiscze kral žom do rěče dachu. Řeake wopokasmo milosče sa naschi herbsti depuzají a sa nasch herbsti lud! Ta žoma luboscí, kotruž dotalne stawy nasheho kralowskem doma sa nasch kweřny pobožny herbsti lud w swojej wutrobie maju, je so tež s rosręczowana jeje khežorkeje wjekloscze prynzeby Luisy s naschim wodžiczerjom jažnje wužweczila. Ježo Majestosc kral Albert pschistupi tež s tými měkmi kłowami: „Ah, tu staj taj dwoj herbsti bratraj“ i knjeſej fararzej Jakubek s Nejewacidla a i knjeſej dworskemu radziezeli Jakubek s Dražbán a s nimi dobru khwili ho rosręczuju, spomni na khalobne pruhowanje, kotrež je jeho kralowska wjekloscž prynz Max (prjedawski wucžomz i. dwórsko, o radziezela Jakuba) psched krótkim wotpožil, kaž tež potom na s džela tak wulke herbstie wožady w kugzach, w kotrychž herbsty duchowni mjes kweřnymi ſserbami w žohnowanju dželaju.

Hdyž wokoło pólnozy so na dompuž podachmy, myſlach tak zlye s polnej wutrobu: „Bóh žohnuj mlodejmu kralowskemu wjekloscžom, so bychtaj w oprawdžite ſbožo wobkhowaloj na kwežce! Bóh žohnuj naschego milého krala, tiz je tak dobrociwoſcze polny pschecžimo swojim ſserbam. Bóh žohnuj nasch herbsti lud, so ženie njeſpomni, so jenož jako „herbsti“ traje a wostanje w swojej wožebiſcze. — Haj, Bóh ſbjerž naschemu ludu i temu pobožnu pôzgiwu myſl!! —

Přilepk.

* Němſke „Povſchitowne Nowiny“ wobſwedeža, so je wojestwo na tym, so čze pólne blesche s aluminija dželacž dac, dokelž je aluminium lóžchi a lepie džerži hacž ſchlenza. Hijo je so něchtia tajich bleschow do wójska ſawjedlo, so by so ſhonilo, hacž ſu we wſhem nastupanju dobre a trébne abo niz. Tele njerobſtine a jara trajne blesche waža jenož po 150 gramach, bjes tym so ſchlenčane po 500 gramach waža, ſu tež něchtia mjeſtiche a nosha so lepie hacž tamne, dokelž ſu na tym bohu, i kotrymž na klubje (Hüft-

knochen) leža, trochu wužlobjene. ſu něhbje 20 cm wýšoke a 10 cm ſcheroke a dže do nich telko kaž do starých.

* Žalostny podawč je khostaza komora w Oppelnje wužubžicž měla. 11. augusta t. l. wotendžeschtaj Sygulliz mandželskaj kaž wſchēdne rano na dželo, swojeho 2 lětneho synka domach wostajiwski. Dokelž bě malý hólz khetro žiweho ducha, tak so husto ſ kolebki padasche, položi jeho macž hiscze ſpizy do nílikh mjezkow a staji jeho do kheze, kotruž potom ſa ſobu ſamknu. Wobſbedzeka kheze a jeje cjeledž běchu tež wužli. Wolelo 10 hodzin ſo jena wobſbedzyna ſlužobna džowla dom wroči, ſo by ranzy ſe ſednimi profatami, do hrožje ſacžinjenej, pigu dała. Pschi tym te ſloczata na dwór puſčez. Hdyž netk domjazy pschivolnju ſ polow a ſ džela dom pschitidžechu, mjes nimi tež Sygulina, klychachu hido naſdala wutrobu hnusaze ſrubne žalosczenje mažebo džesega. Kucze kheze durje wotewriwski nadenbžechu w kheze staru ranzu, kotraž runje te džeczo žiwe jerjeſche. Noſh a ružy běſche jemu hido ſwottorhala a wysche teho džescu po zlym cjele hroſne rany nakuſala. Po wulghschnych boloszach wumrje wbohe džeczo ſa tsi hodžiny. Wboha wobſarujomna macž dyrbjeſche ſo hiscze psched ſudom dla lohkomyſlnego morjenja swojeho džesca ſamolwječ. Pschi pschepytowanju pak móžeché dopokasac, ſo bě woboje durje, tiz do kheze wjedzechu, pschi wotendženju derje ſefamkala, a ſo bě ſo klyne ſlocz ſ dwora najpriydy do hubjenje ſacžinjeneho hužazeho klyewa dobylo a ſ teho wſchě ſadžewki ſwottorhajo do kheze pschischlo. To wbohu macjet wuwinowa.

* Tak drje hiscze ſo ženie nichto žam moricž ſpytał njeje, kaž wobſtarny muž we Winje. Tón pschitidže minjeny pfat thđenja do wotſchitomneje hojerneje taſki, ſo bě žalostne na njeho poſladac, psched tož cjerſtwa krej jemu po wobličju dele cječeſche. Pschitomni ſkarjo ſo njemało džinachu, hdyž muža, kotryž po ſdacu žaneje bolosze nježujiſche, haj zlye ſmernje reczeſche, pschepytawſchi wibžichu, ſo ma pječ ſti valzy dolých hodsžow w kłowje, kotrež bě ſebi žam ſ hamorom do kłowu nabil, ſo by ſebi ſ tým živjenje wſal. Živjenja ſhyt je 76létñ wojenjeny krawski miſchr Franz Mader. Popoldnju, bě to wokolo 2 hodzinow, ſamknu ſo ſchědžiž, kotryž je hido dleſchi čaſ ſa-myſlenn, do jſtvy a ſobi ſebi 5 hodsži rucze jedyn po druhim do nova. Jedyn ſ tých hodsžow bě moſh ſraniwski hacž psches poſložu w kłowje, druhe 4 jenož paſl hukboku; tsi běchu ſo pschi biežka ſeſhibo-wake a ležachu pod noſowej koſežu ſlakžene. Po žalostnym ſkutku, kotryž běſche něhbje poč hodsžym doſko traſ, ſawjasa ſebi muž tak derje hacž móžeché kłowu, ſtaji ſebi klobuk a džesche pschi do hojerneje, do kotrejž dla wukrwawjenja zlye woflabnjeny ſaſtupi. Mader, kotryž tam ſmerniwe wupowjeda, ſchto je, na kotrymž pak bě widžicž, ſo na rosumje cjepti, pschipokla ſo wobželenju profeſora Moſetiga. Žeſtarjam ho poradži, wſchitke hodsže ſwucžahac. Na to ſo jeho ranz antisepſiſky ſefawobalachu. Po ſkarjiskim wuprajenju je ſchědžižowé měče ſara ſtrachne, tola niz ſ wěſtoſcu ſmertne.

* Bjes tym ſo w Němzach ſa nekotre lěta žaneho kħmaneho wina wjazy naroflo njeje, maja jeho w ſtaſke doſč a nadoſč. W Apolſke provinzy ſu telko wina domkhowali, ſo burja wódnne ziferny wuproſdnjuja, ſo bych ſo ſ winom pjelnili. Dokelž ſo ſa winowe ſieje žanyh wotejerarjow njenamala, wone na winowgu ſhniſa. Žeſtigina ſa hektoliter naſlepſchego wina jenož 5 litow (5 hrinow) wužini.

* Poſlednje měžacłowe ſacžnicze je mjes rybaſami na ſuristim Haffie njemale ſtrózele načilo. Dokelž ſu nowiny ſa týchle ludži nímale jako by žanyh nježko, ſo jim wo tym podawku ničo nježnijeſche. W nastupazej nožy běchu w počnym džele, hdyž ſo nadobó ſacžnicze ſapocža. Duž ſich ſtyska ſroha ſapſchiſa. Hdyž pak potom měžacł jenož hiscze jako křežcerwenu wobrucku wibžichu, ſich žaſteſne ſtrózele ſimachu, woni mějachu w swojej nježdomnosći ſa to, ſo je ſudny džen bliſko. Wostajiwski džela cjełachu domoj, ſo bych ſo ſledne wokomiknenja swojeho živjenja ſe ſwojimi lubymi hromadze pschebiyli. Pschi cjełanju naſta pōčimje ſtrachna měſtenza. Na dobré ſbože bě morjo zlye ſmerné, hewat bych ſi wěſtotu ujeſbože měli a ſrudny kónz wſacž móhli. Gswězhy wo klyach na mörſkim brjoch ležazach ſchwežachu pak jim ſbožownje dom. Lubh nadenbžechu wſchěch ſwojich w runje tak wulkej bojosczi. Halle hdyž ſo měžacł ſaſo jažnicž pocža, ſo ſměrowachu, a netk tež ſo nětoti „mudri“ ludžo namakachu, tiz móžachu te njebjeſte wosjewjenje trochu wulkaſcž.

* (S Koburgskem wójvodſtwu.) Kataſte towatſtvo w Koburgskim wójvodſtwie je wobſanklo, ſo čze wulke ſchody dla, kotruž ſu wróble ſetža wožebje w jecžmjenju načinile, na ſich podbuſhenju dželacž a ſo ſa to ſtaracž, ſo by kóždemu dowoli, wróble jako njeſwchnych njeraknifikow kónzowacž. A temu pschihotuje petižiju na wyschnoſcž, ſo by ſo ſalon, tiz wróblaze živjenje wot 1. haprleje hacž do 30. junija

sawěscią, wubala. Sahrodniske, skoczące a rostliny sakitowańskie towarzystwa chze też k tajkemu spoczynaniu namołociecz. Na towarzystwa herbskich burów fu sabyli. Te bych u s węstościu też fu obu czinile. Niż wérno, Jano Spikalski? Ale żel nam tych wobochich wuropaschów tola je. Kac budżega to wokac: "Bur czert, bur czert!"

* Hdyż fu riedawno zyrkej w Behrenje porjedzescze, namakachu horjekach w węgi w jenym kucziku staru kschinku. Psched lětami běchu drje ju też hzo widżeli, ale njeběchu dale na nju ledžbowali. Nětko pak ju wotewrichu a namakachu w njej jarc krafne woltarne nowobłeczenje, kotreż je rjenje se skotom wudebjene a ma na ſebi wopon něhduscheho Scheriz knieſtwa. Myſla ſebi, fo je drohe woblečzenje s čaſza něhduscheje wójny tam ſhowane.

* S Roma pišaja: 20. novembra fu hrabja Nicola Berlingieri s pschewodom dweju druheju kniesow w swérinstkim parku pola Corazzello wukhodzowasche. Na dobo fu do tych tisic kniesow, kotsz běchu wſchitzu njemobrónjeni, ſylny jeleni da. Wobarachu fu, tak derje hac̄ fu hodžesche, ſe ſwojimi kijemi, a ſ wopredka fu jim tež ſchlachczi, jelenia wotehnac̄. Tola prjedy hac̄ mózachu s parka czełnuc̄, buchu druhí króć wot rosnjembrjeneho swérjeca nadpanjeni. Jedyn s kniesow fu wot jelenja ſ rohjsnami pschellóth a na měsće morwy wosta. Hrabja fu dwójzy straschnje na nosy ſrani. Cseczni knies ſebi, ſ jeleñiom fu běžo, ruku ſlana. Na kſhikli nadpanjenych ſkonczenje jedyn lehnik pschibę, kiz do jelenja tſliwski jeho ſrani a wotehna.

* (Schampanske wino!) Něhduschiſklužobnik jeneho Barlinſkeho restawratéra pónđelu w nozy ſwojego předadwſcheho kniesa ſtradžu ſe ſwojim wopptom poczeczci. Do pjenieżnego kaſchęza fu dobywſchi a jón wurrubwſchi a wſcho, ſtóż bě ſobuwſacea hōdne, do brěmjenja ſwjasawſchi, chysche fu kuf ſawjeſklicz a ſ restawraterevwoho winoweho ſkada někotre bleſche ſchampanskeho wina wſa, kotoroz ſchiju ſwinu. Jeſchczate wino je po ſbadzu paſholej derje ſkodžilo; pschetož wón telko wupi, ſo bu jemu klowa czežka, czežkož dla fu na kanapej lehnu. Tam chysche kuf poſmorczeč, doniž ſkurenosć trochu ſaſka njebe. Nóżny hōſc̄ pak wužnu a to tak twierdze, ſo hac̄ do běleho dnia ležo wosta, a halle wozucz, hdyż jeho restawratér poſtaſzy. Gsmjercz wuſtrózanh ſlužobnik ſe ſwojego lehna ſkocži a chysche fu ſ procha mēcz. Hdyż jeho restawratér wopſchimnu, ſo paduch ſ njemdroſcu wobaraſche a ſwojemu předadwſchemu hofpedarzej tak straschnje ruku ſkuſa, ſo dyrbjeſče tón, hdyż bě fu pakostník poliziſi pschedodał, lekatsku pomož pytač.

* (Połepſchenje.) Ssudnik: "Prjedy ſeże ſto hriwnow ſranuli, a nětko ſaſo wóžomdžehac̄ hriwnow ſranuli — nožecze dha fu na žane waschnje połepſchic̄?" — Wobſkorženy: "Ssym dže fu tola hzo wo dwazyci hriwnow połepſchil."

* Nowe ſhibalkſtvo, kajkež ſebi dotal drje hſchęze nichton wumyſlii njeje, je ſebi tele dny lóhy mlody muž ſ mlodej, póżciwiej a pódla luboſnej wjeźnej holčku ſejhral, kotař ſkrob jejow ſ Tieſthala do Erfurta na wiki nježesche. Na puczu ju doſczahnuwſchi fu ſ nje do ręczow da. Holčka fu jemu jara lubjeſche, ale bóry ſo pschedzweſe, ſo je, runięž taž k wóloſchenju ſtowrjenia, jara njeđotliwa. Čim dale a dleje ſ njej zortujo džesche, čim bóle fu jemu po hubzy chysche. Škonczenje k njej praſi, pschedaj mi poł kopy jeſkow, ja eži dwójzy to ſa nje dam, ſtóż w měsće placza. "Ežeho dla to niz?" džesche holčka, ſebi na žane ſhibalſtwo njemyſlo. "Alle wubjerac̄ ſebi je tola ſměm", džesche wón. "Ežeho dla to niz", džesche wona. Nětko wón wón prénje jejo ſ ſkoba a "te ja njerodžu" praſi, da je holčzy do rukow a tak jene ſa druhim, doniž holčka połnej ružy jeſkow njeměſe. Nětko hdyż widžezhe, ſo fu holčka wobaraſc̄ nje može, ſapali jej ſhibak koſh na ſežejaze liczko, podžałowa fu hac̄ na najrjeniſcho a wotžali fu ſmějo. Wboga holčka westa wſha ſastrózena ſtejo a hanbowasche fu tak, ſo ſebi ſa doſko njeſwéri ſtopku ani do předka ani do ſady ſtupic̄, doniž ju ſnači ſ Gisperslebenia njenadeńdzechu a ſobu njewſachu.

* W Montaubanje hrjebachu riedawno młodu žonu, halle 22 lět staru, kotař bě po porodze do womory padnula a 2 dniej czełoproſta ležala. Halle pschi poſrjeſje pocza czełowa žona ſawoftajenym powjedac̄, ſo je tam, hdyż bě czeło w ložu wotpočzowalo, kuž czeploty podžałka. Hnydom wahrjebachu hzo nimale ſahrjebany kaſchę ſaſo, wotewrichu jón a ſawolany lekar wupraſi, ſo ſu njebožomnu ſiwi poſrjebali. Wona bě w kaſchęzu wozuczila, ſwój czełny ſchlewjet wot torhnuła, ſebi ružy na deſkach wobſtorkala a nôhcze wotdrapala, tak ſo krawajachu: potom bě fu ſaduſla. Wſcha próza, ju do ſiwenja wróćſic̄, běſche podarmo. Jeſe mandželski bě ſe ſrudobu wſchon wblaſnil a w złyhm měsće knieži wilke roſhorjenje dla teho wobjarujomneho podawka.

(Byrlinske powjescze hladaj w pschilosy.)

Dwaj młodaj bykai (czelzai) ſtaj na pschedanu w ſtróži čižlo 26 pola Rakez.

Drjewowa awkziſa.

Pondželu 7. dezembra dopokduja w 9 hodzinach ma fu w Komsku pola Rjeſhwac̄idla 87 ſožow ſtejateho khójnoweho drjewa, hjes ſotymž fu tež klozy, na pschedadzowanje pschedawac̄. Šromadzisna w korejnje w Komsku.

Jan Zur.

Mloko

w najwjetſich a najmjenſich dželbach po najwychſicej placzisne ſtajne kupuje

parna mlokařna Otty Eversa w Małych Debzezach.

Wódne pónowje, kótky, rokowe plath a kachlowe reblili, něſzowe durje, želesne kachle a kachlowe roky porucza tunjo

Pawol Walther.

Turkowske ſlowki

naſlepſcheje družiny porucza

Moritz Mjewa

pschi mjaſowym torhoschezu. Destilaziſa ſnatych dobrých likerow vo ſtarých tunich placzisnach.

Baſen

jednory a dwójny

w ſnatych dobrzych a derjeſłodzazych družinach poruczataj tunjo

Schishka a Riečka.

Najrjeniſche, najnowſche a naſtrajniſche ſu

Henochez njeđelske rukowate laſy.

Dostac̄ pola

C. O. Henocha

w Budyschinje na róžku hlowneho torhoscheza a bohateje haſy.

Proſata na pschedanu.

Proſata běleje Yo. kſhirskeje a tež čornopisaneje Berkſhirteje razy, ſotrež fu jara ſohko wukormja, ſu pschedo po czaſez pschimierjenych niſtich placzisnach na pschedanu na kniežimaj dworomaj w Budyschinku a Pschiweſizach.

Mužaze ſzukuje, kholowý, laſy atd. ſo ſ nepeſchczatymi barbam i nowa barbia a kaž nowe ſhotowjeja w B. Kellingez barbieci w Budyschinje pschi ſitnych wiſach.

K h o D a m

poruczam ſwój bohaty ſkla, wobſtejazy: ſ hlowneho ſkla ſherbſtich a němiſtich biblijow a ſherbſtich a němiſtich ſpéraſtich knih w wulfim wubjerku, wobrasatych a bajtowych knihow, ſpiſow ſa młodozic̄, fotografiowych, piſhanskich albumow, albumow ſa liſtne marki, pjenieżnych móſhniczlow, portemonejow, zigarowych etwijow, domażnych žohnowanjow, fotografiowych woblukow we wſchech wulfoszach, liſtnych laſetow a wobalkow ſi liſtnej papjerni, ſchwadliſtich a dželanskich kaſchęzikow ſi drjewa, ſchulſtich toſhow, pierowých kaſchęzikow, ſchisrowych taſlow, lampowych krywow, gumijowych balow, kóſtlowych hrow, kmoſtſjazich liſtow, khartlow ſi nowemn lětu a ſ narodnemu dnjej, ſi liſtneje papjerni, kubertow, piſhanskije a ryſhowanſkeje potřebh, modelero-wanskich liſtnow, wobrasatych liſtnow, piſhanskije papjerni, protylow a protylow ſi wobtwerdzenju w najwjetſich wubjerku, phaju, na božodžesczowym ſichtom, ſlotu a ſlěbro na worjechi atd.

M. Schönke,

knihwjasatnja a papjewowa pschedawatnja 1 na hauensteinskej haſy 1.

Drjewowa awkziſa.

Šutoru 8. dezembra t. l. ma fu na Grodzishejanskim reverje

něhdze 90 hukich a ſelenych dolſtich hromadow na pschedadzowanje pschedawac̄.

Sapoczał rano w 9 hodzinach w ſadních ſetlach.

W Grodzishezu, 3. dezembra 1891.

Uhras.

Wyszczególnienie leżomnoścę.

¶ sawoſtajenſtwu ſemſjeteje Haný ſwid. Lehmannoweje rodz. Ahlemannež w Stróżi kluschiaze leżemnoſcze cziſlo 15 wopalneho kataſtra, fol. 44 a 71 leżomnoſtnych knihow, cziſlo 130^a, 140, 141, 201, 206, 259 a 260 ſahonſtich knihow ſa Stróżu, hromadze 2 ha. 59,5 ar. abo 4 akry 207 □prutow wopſchijaze, § 52,69 dawſtymi jenoſćzemi napolozene, wot wjeſznych grychtow na 4545 ml. tafierowane a w twarjenjach § 1920 ml. pola krajneho wohenia ſawieſzazeho wuſtawa wobliczene, maja ſo po žadanju herbow wot podpiſanego hanitskeho ſudniſtwia

sobota 17. dezembra 1891 dopoldňa $\frac{1}{2}$ 11 hodžin

na mѣstnje þamym w žiwnosciã cãjisko 15 wopalnego katastrofa sa Stróžu pola Hucziny na pþeþadzowanje pþedawacþ.

1725 hrivnew hypothetow ma so psychedewscz a 500 mk. w termiji so naplaaczicz abo sawescicz, bjes tym so ma so sbytk sa jedyn thdzen saplaaczicz.

Na kupjenje suvihleni srodku tutej psychedadowanskej termijji s pokasaniem na wuwieszenki na tudomnej zduniskej taflie a w korezjme w Strzózji pola Huciny, s kotrejch srodku psychedadowanskie wumienjuja a wopisanje lezimnoscze widzecz, s tutym psychoproshuju.

W Budyschinje, 1. dezembra 1891.

Kralowesse hamtsse knd nist mo.

Zäger, f. r.

Drjewowa awfzija na Drobianskim revěrie.

Sektwórtka 10. dežembra t. l. ma šo w 14. wotbđelenju (pschi
Khróscianškim pucáu)

60 rm. kbojnowych kuleczek.

180 czechiskich tschěškow,
120 khóinowych kromadom maleckim

120 thoſtobochy gromadziv walczym
sa hndem hotowe pieniesy na pszechadzowanje pschedawacj.

Sapočkatzk depožnja $\frac{1}{2}10$ hodžin na Khrósežansko-Wulsdubrawskim puczu.

W Minakale, 3. dezembra 1891.

Hrabinska i Einsiedelska inspekzijs.

R h o d a m

porucząc w wielkim wubjerku tunjo: wobrasate knihi a listna, bajkate a stawisniske knihi, piżanskie mapy, fotografijowe a markowe albumy, herbskie a němské spěvarške knihi, derje swjasane, listnu papjern a kuberh w kasetach, zigarowe etwije, portmoneje, lampowe krzeciszna, kaž tež

Kraſne ſbožopschejaze kartki w wulfim wubjerku, 50 np.-węz, prothki ſa 1892, hraſki, phschmu papjeru, piſhansku potrebu, barbate ſaſhejziki atd.

E. Rafeld w Budyschinje,
knihwjaſańja a papierjowy skład
na fotolskej hafy 30.

Wojerſku nadobu	wobſtejazu ſ laza, pſchikrycza na hłowu,
helmy ſa pěſchkow	teſzaka a tſelby po 2 mѣ. 25 np.,
artilleriske helmy	{ po 45 np., 50 np., 90 np., 1 mѣ.
husarske klapaki	hacž 3 mѣ. 50 np.,
ulanſke čapki	
jěſdne mječe	po 30 np., 45 np., 2 mѣ. 50 np.,
pſchiboczne tſelby	po 50 np.,
tſelby	po 45 np. hacž 3 mѣ.,
profi	po 5 mѣ. a 8 mѣ.,
bubony	jednore a woſebne ſ mořasoweho blacha ſe ſchrubami po 45 np. hacž 4 mѣ. 50 np.,
bandelery	ſ bubonam po 50 np.,
trompety	po 10 np. hacž 1 mѣ.,
róžki	po 35 np. hacž 1 mѣ.
poruczataf	

A. & W. Neuhahn

4 na kerbsfei haft 4.

Na dżelarjow huknianych eżrijow
porucząm swój skład płysha a korda najnowszych
muśrów, toſlownych łopienow, stanżowanych huk-
nianych pódusichow, wulke fruchi schępjenieje koże
a wschę k tutejmu dżelu płyshaze węzy po najniższych placisnach.

Reinh. Gierisch, garbat a kożer pschi mjażdwojnych jętkach 4.

Moje wupschedawanje kapotow, wolmjanich rubiszców, schtrympow a rukajzow hacż do 6. de- zembra traje. Moritz Höniger na bohatej hacy 12.

Dospołne wypschedawanie.

Dokelż bórzy pſchestanu w swojich khlamach pſchedawacž, wſchē krótkie a galantrijowe twory, wobstejaze:

s portmonejow, portetresorow, zigarowych etwijow, ſotografiowych a piſkanskich albumow, schwadliskeje potrjebny, rynežkatych toſchow, pychowych, schwadliskich, czeſhakowych, liſtnych a rukajzowych kaſcheczikow, ſotografijowych woblukow, piſkadlow, kurjenſkich ſervisow, vaſow, nippesow, baſſich a promenadowych wjechliczkow, kubuchowych tyſow, debjenkow, jaſo: broſchow, naruežnizow, kſchizow, nauuſchnikow, rjeczaſow woſokoſhije, jehlow do wloſzow, pjerſhczenjow, manschetowych kneſflow, ſchlipſowych jehlow, czaſznikowych rjeczaſow ja žonſte a mužſkich, nožizow, khoſejowych a jedźnych lžizow, czeſhakow, ſubnych ſhežetkow, kmotsjazych liſtow, žonjazych paſkow, woſojnikow, piſkanſkich dzeržakow, worzlowych pjerow, pjerowych kaſcheczikow, kaž tež wſchēch jehlarſkich tworow po tych ſamych placziſnach, po kotrychž ſzym je kupil, a uiže nich.

Gustav Thunig

Ke hodownemu swjedzenju po
ruczam, najtunisze placisny wob-
liczejo

butru k pyczenju,
rosynki,
mandle,
zitronat,
zokor,
korusciki,

koruscikowy wosk,
każ też wschodnie czerstwe
kuchne drozdze.

Richard Neumann
na smutkownej lawskiej drosy.

Khosej kyrh

punt po 100, 120, 130, 140 np.
porucza najnaleznego

Ernst Groher
na horniczeskej hafy 36.

Khosej palenj

derje kłodzazy
punt po 140, 150, 160 a 180 np.
porucza najnaleznego

Ernst Groher
na horniczeskej hafy 36.

Boprawdzyty
rum, arak a kognak
też wszech družin palenzow a literow
porucza dobrocijewemu wobledzbo-
wanju Ernst Groher
na horniczeskej hafy 36.

Hamburgski hwesdnj
schmalz,

Limburgski twarożk,
schwajzarcki twarożk,
margarinsku butru
porucza tunjo

Ernst Groher
na horniczeskej hafy 36.

Zigary

w najwiejszym wubjerku po 3, 4,
5, 6 a 8 np.

poruczo. najnaleznego

Ernst Groher
na horniczeskej hafy 36.

Zahly punt po 16 np.,
grupy " " 16 "
rajk " " 16 "
hoki " " 16 "
buny " " 14 "
porucza Korska Kahrowe
w pôstskiej kowatni.

Wschelake družiny hódnich do-
brzych 5 np. zigary pschi wote-
waczu s najmniejsza 100 sztuk po
khetro poniznych placisnach psche-
dowam a proschu, tule pschihódnui
skladnosz njeprzepuszczicę.

Poruczam podla tego jalo wu-
bjerne:

czylo 72 100 szt. po 3 mk. 60 np.
" 77 100 " 3 mk. 80 np.

W. H. Conrad
na bohatej hafy.

Ssamodzlane zatkowe tworn
kózdeje družiny porucza

Ernst Graf

na hukelskej hafy 12.

Sachopschedawarjam zo niske plas-
ciszny woblicza.

Włodzku krunu s czelecjom kopicz
pytaju na kamienitej hafy 16.

Barchent k keshlam

porucza tunjo

P. Milla w Keilizach.

Wolij

zo wutoru a hrjebu bise a je tež
na pschedan w Delnim mlynje
w Kolwasz.

**Pópowe wosy,
pópowe stoly k wożeniu**
poruczataj **A. & W. Neuhahn,**
4 na herbstej hafy 4.

Na hodowniu potrjebu

poruczam

wulku dżelbu

drastnych tkaniow

w dobrych kaskosczach,

kotrež bym pod placisnu kupil, jalo:

polwołmjane tkaniy

dospolne wobleczenie po 4-6 mk.

czistowolmjane tkaniy

dospolne wobleczenie po 6 mk. 50 np. hacj 10 mk.

czorne

czistowolmjane muſtrowane tkaniy

dospolne wobleczenie po 8 mk.

barant,

czischczany, barbunjeprzyczatz

dospolne wobleczenie po 3 mk. 50 np. hacj 4 mk.

Jan Jurij Pahn.

Khoryhpodpjeraze towarzstwo w Wulcej Dubrawje.

Sobustawy se zwojimi lubymi zwójbnymi zo k měszaczej shromadzisne 2. adventsku njedzelu 6. hodownika hzo popołdnju w 2 hodzinomaj do schadzowanich rumow pscheproszhuja.

Wat 3 hacj do 7 hodzin budze tam l. Pospisil k lepschemu hodownego wobradzenia pschednoszke dżerzecz wo zwojim puczowanju po Rakuskej, Wuherskej, Czornej Horje, Albarskej Turkowskej, Malej Asijskej, Siamku, Ruzowskej a Czornym Morju, na kotrymž zo lóz, s kotrež zo wjesesche, roslama. Sastup je wschitkim srośczenym, tolniz dżeczom, dowoleny. Wat pošlucharjow budze zo dobrówolnych bar sa hodowne wobradzenie sberacz. Duż zo wschitzu lubowarjo a dobróczeljo dżeczi k pschednoszkej pscheczelne pscheproszhuja.

Pschedkydwo.

Towarstwo herbskich burow w Bulezach
smieje jutje njedzelu 6. dezembra popołdnju w 5 hodzinach pośiedzenie,
w kotrymž smieje l. Króna pschednoszke wo hnojenju s Domaschowej
rudowej muczu.

Pschedkydwo.

Pohoczne towarstwo herb. burow w Malym Wielkowje
smieje njedzelu 13. dezembra popołdnju w 4 hodzinach pośiedzenie,
w kotrymž budze knies ratafski wyszyschi wuczer Gräfa pschednoszke
wo plahowanju skota dżerzecz.

Pschedkydwo.

Ke 1. haprl. 1892 pilnu 14-16-
létu holzu do kuchinje pytam.

A. Mühlmann
w ludowej kuchni w Budyschinje.

Na Delnjokinjvnski knjezi dwór
zo k nowemu létu starschi, ródný
muj jako wochladat wólow, a
někotri wózaz pytaju.

Wojenjeny rósný hejtman
stróby a ródnym, namaka k nowemu
létu 1892 pschi 240 mk. mdy a
dobrym deputatom klužbu na knje-
žim dworje w Jamnom pola Klet-
neho.

Wotrocikow, dzowki,
dželacjerske zwóby pyta sa
tudomne a swonkowne strony

Schmidtowa
na horniczeskej hafy 10.

Wotrocikow, wózaz, dželacjerske
zwóby, domske a hródzne dzowki,
pyta Schpanowa na malej bra-
trowskej hafy 5.

Na zwaje żelzowe a krótko-
tworowe kshlamy pytam hnydom
żyna sprawnej starscheju jalo
wuczobnika.

Paul Walther.

Žentwa.

Riemjeknik, měscjan a khejek,
konz dwazyczich lét, chze zo dla
wożenjenja s pschitojnej holzu,
hersteje ręče móznej, kotraž ma
někotre sta tolet samożenja, sesnacž.
S prawdu měnjenje possiczenja s na-
spomnenjom blízzych wobstejno-
sczow zo hacj do 14. dezembra pod
"A. M." w wudawatni "Sserb.
Rowin" wuproscha. Mjelczenje je
czezna węz.

Božlednju dobru nōz zwó-
jemu zwernemu sobustawej,
knjezej kublerzej

Handrijej Sobje w Kolwasz
do rowa pschimola
tow. herb. burow
w Bulezach.

Sso wrózimski wat rowa
naschego najstarscheho nje-
spomniteho žyna a bratra pra-
jimy wschitkim sa czeſczažy
pschewod na pohrjebniscze, w
wobezje sa wurdajne rjanu
kwetkowu pychu, a tym, kotriž
žu nam w czeſcej hodzinje
k bolez stali, kaž tež sa troſhta
polne kłowa knjeza fararja
dr. Kalicha najhlubšho sa-
cžuth wntrobny džak.

W Delnej Kinje, 1. de-
zembla 1891.

Zarowaza Hertigez zwójba.

(Ke temu čižtu pschiloha.)

So bych mnohe žadanja dopjelnil šym hižo někole ſvoje

hodowne wupſchedawanje

wotewrit.

Ssam někotre fabriki wopňtajo šym ſ tajkim dobytkom kupowat, ſo je mi mōžno, něchtu wujadne poſtiecerz. Poſla mje ſo jenož

najnowſche modne draſtne tkaniny po ženje ſlyſhaných tunich placziſnach pſchedawaju.

Tako njewſhednje tunjo porucžam:

czistowolmiane dwójzy ſcheroſe draſtne tkaniny,

hladke, muſtrowane, kaſchcziſkate, ſmužkate, meter po 1 mř. hacž 1 mř. 50 np., woprawdze hōdne meter po 1 mř. 80 np. hacž 2 mř. 50 np.

pólwolmiane dwójzy ſcheroſe draſtne tkaniny,

meter po 50 hacž 90 np., po prawom hōdne meter po 80 hacž 150 np.

czistowolmiany dwójzy ſcheroſi lama, meter po 1 mř., hacž 1 mř. 60 np.,

$\frac{6}{4}$ pólwolmiane tkaniny k ſuknjam, mtr. po 50 hacž 60 np.,
dale:

ſpódne ſuknje, ſchörzuchi, trikotowe faille.

dželbu $\frac{6}{4}$ ſcheroſeho běleho poſzleſhezowego damasta,
meter po 50 a 55 np., wubjeruje ſo plókazeho;

$\frac{6}{4}$ poſzleſhezowe tkaniny, meter po 35 hacž 50 np.

Cziszczone barchenty k wobleczenjam,
barbu njepuſczejate, meter po 50 np.

Wotinérjene wobleczenja hižo po 3 mř.,

ſbytki we wſchēch dolhoſczach ſměſchnje tunjo,

ſymske ſhakety hižo po 4 mř.,

ſymske paſetoty hižo po 6 mř.

So bych ſwojim cęſczenym wdtiebjezarjam ſpěchne a pſchihōdne kupowanje móžue ſejniſt, ſym kručze twjerde placziſny kōždemu kručej pſchityku; ſo wopňta mojeho tworoweho ſkada ſměje kōždy wjele dobytka.

Alphons Schauseil.

Khofej ſkyr, punt po 1 mř. hacž 1 mř. 60 np.

Khofej paleny, po 1 mř. 30 np.
hacž 2 mř.

porucža

J. G. Klingſt Nachfolger
na bohatej haſy 16,
na róžku theaterſkeje haſki.

Hodowne wupſchedawanje.

So bych ſa nowe, hižo ſkafane twory měſtno doſtał, hodowne wupſchedawanje wobjeruju, kotrež ſo njedželu 29. novembra ſa pocznie a ſo njedželu 15. dezembra ſkónčí. Wupſchedawac̄ budža ſo wſchē twory ſ wuwac̄zom bunzlow, wolkjaných a pſelzowych rukajzow a nohajzow po wjele ponížených placziſnach.

Juriij Sarjenk w Khróſcziſzach.

Wérowansſe
pjerschezenje
por po 2 mř. 25 np.,
ſinglowe pjerschcenje,
čaſnikowe rječasny,
rječasny wokoło ſchije
ſ tchidem obo medaillonem,

broſchy,
nawuſchniki,
narucznizy,
dale jako

kwazne dary
kweczniki,
butrowe tyſy,
lžizy,
choſejowe ſzicžki atd.

Curt Klepl
na bohatej haſy 31 vſdi wrotach
prjedy: J. T. Büttner.

Khoczebuski
Portorikofski tobak,
Wassungfki tobak
w relach a wuwažený,
rjeſiki a druhí kraný tobak,

z i g a r y

w wulkim rubjerku 100 hižo po 2 mř.
porucžataj

Ginzel a Ritscher
na wulkej bratrowiskej haſy 6.

Koſaze kože

ſajecze, kaniklowe a wſchē druhé družiny ſyrov ſežow kupuje po najwyšſich placziſnach

Gustav Naude

na garbarskej haſy 16.

S dohom porucžam ſwoj bohac̄e wuhtowaný ſkład kožuchowych kože ſjes mosow po najtuniszych placziſnach.

Strowe kruſhenjowe drjewo ſ najmjeńſta 6 zolow tolſte na cęzkinim kónzu, kupuje po najwyšſich placziſnach mechaniska pſchadownia w Hajnizach.

Koſaze, naſymſke ſajecze a kaniklowe kože, kož tež cęſlaze a howjaze kože kupuje pſchezo po najwyšſich placziſnach

Heinrich Lange
pici ſitnich wiſach 9.

Kóžda dželba koſcžow, hadreſhczow, ſelosa ſo kupuje a ſo derje ſaplacžu na garbarskej haſy 9. Tam ſu tež ſeſne kachle k tepiejnu a warjenju na pſchedaní.

Sajecze, koſaze, kaniklaze, koče, tħořjaze a funjaze (mordariske) kože kupuje a najwyšſiche placziſny ja nje dawa

L. Fleiſcher, kóžkar
na ſtronkownej lawſkej haſy 18
w Budyschinje.

Solonowe mydło (Elfenbeinseife)

(němiske běle mydlo sa symnu wodu)

Günthera a Haushnera w Chemnitz

je najdobytnische a najtuńsche mydło sa hospodarstwo.

Solonowe mydło

dawa schatam rjanu woń a blyszczath běly napohlad.

Solonowe mydło

je pschetukowane, shtož ho wet lekarjow thvali, a hodži po teho dla, dofels kožu njepchima, wožebje k myzcu je zyle čiste mydlo bjes schködneho pschedawka a je s najcigezjich bělých mazisnow dželane.

Solonowe mydło

plaka w najtwjerdsieji a symnej wodze a dawa pschezo rjanu bělu mješku penu.

Solonowe mydło

wotstroni bjes prózy wsčé blaki se schatow a s drasij. faruna wsčé druhe ho pschedawaze mydla k plukanju a myzcu.

Solonowe mydło

je wsčudze w najwjažy kolonialworowych, drogowych a mydlewych klamach dostacž.

Solonowe mydło

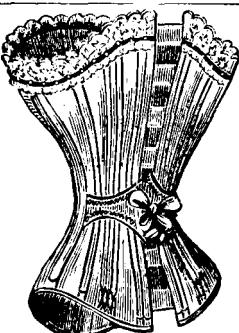
je ſakónszy ſakitane, a ho warnuje jo podražowacž.

125 gramow placzi 10 np.

Wulkosklad pola kniesow Schieschki a Riecžki w Budyschinje.

Najb
grupu,
jahly,
hejduscku,
hróch,
ſoki

po jenotliwym a s zyla porucza
tunjo Th. Grumbt.

Schtalث,
mužaze kravath,
pschedkoſchlik
s khornarjom a bjes njeho,
gumijowe ſchaty,
ſlē
porucza

M. Walther
10 na bohatéj hažy 10.

Matrazh a loža
su tunjo na pschedan pola
M. Vietha
na hauensteinskej hažy.

Mlyn w Hrubjelčizach
porucza

pschenicžnu muku
měru po 1 ml. 20 np.,
1/4 zentnarja po 4 ml. 75 np.

B. Fischer

na žitnej hažy
porucja ſwoj wulkotny ſklad:
dezimalnych moſtowych wahow,
kal truhaznych maſchinow
po 15 ml.,

kaž tež dobre Solingiske worzlowe

twory, jako:

blidne nože a widlicki,
nože sa ſelene warjenje,
dybſac̄ne nože,
reiniſke nože,
hedlaſke nože,
ſchewiske nože,
pröjeriske nože,
. nožizy atd.

a wsčé kuchinſte a hospodarſte węzły
w ſnatej dobrej tworze po naj-
tunischiach placzisnach.

Holandſki mlokowy pólver
ſ najlepſich ſelow a korjenjow
pschihotowaný, po jenej abo dwemaj
kizomaj kruwoim abo wozam na
prénju pizu naſypany, pschisporja
wobżerowsc̄, plodži wjele mloka a

ſadžewa jeho wokřenjenje;
konjazh ſalkowy pólver,
wujitkowy pólver ja
howjaſh ſkót,

wsčé ſela a korjenja
porucza

hrodowska haptika
w Budyschinje.

Symſke ſwjerſchniči
mužaze ſuknje a tholowny ho ſ nowa barbja a kaž nowe
pschihetuju

w W. Kellingez barbjerini.

Flanel a lama,
pollama,
barchent k foſchlam

w wulkim wubjerku po tunich placzisnach pola

W. Häckera na žitnej hažy 7
wožebite klamy ſa wolumjane twory.

Wyžkorukata ſchijaza maſchina

Biesolda a Lotti
je najlepſha a
najkharmaſha ſa
hwójbū a rjemjeſhl-
niſke dželo. Sa
jeje hōdnosc̄ dolhe
leta rukuju.

Schijaze maſchine
wsčech družinow
zo wote mnje wuporiedzeja. Stryko-
vanske maſchine po fabrikskich pla-
zisnach pschedawam.

Richard Otto,
nechanik na horncžerskej hažy 18.

Ginzel a Ritscher.

6 na wulter bratrowſtej hažy 6
poruczataj ſwoj wulki wubjerku

thoſeja
paleneho a njepaleneho w jenož
derje ſłodžaznych družinach,

zofor
drobny, ſompowy a w klobukaſ,

ſyru
najtuńschi a najdrojſchi
kaž tež wsčé družiny warjenjow
dobročiwemu wobledžbowanju.

Mlyn w Holeschowje
najlepſch ſadrivu pschenicžnu
muku, majkowy ſchrót, gris,
wotrubu po čažej pschimierjenych
placzisnach porucza.

Jan Scholka.

Gustav Námsch

knihiwjasařna a pschedawařna papjery
na bohatéj hažy 21.

Wyszedstejazny hodami Heinke a syn

w hamorskim mlynie w Budyschinje
zwoju wubjernu pshenicznu muku po tunjej
placzisne poruczujetaj. Dale pizowy gris a
wotrubu tunjo poskiczataj. Tez so muka sa
pshenizu a rozku samienja.

Wulki khosejowy skład Th. Grumbta

w kúpnicy na swonkownej lawskiej hachy
porucza
syn khosej punt po 110, 115, 120 hacj 170 np.,
paleny khosej „ „ 140, 150, 160, 180 a 200 np.
w sňatym najleschim glosze.

E. G. Leuner

dvoriski rjemjenjer a zedlariski mischtr
w Budyschinje

porucza swoje jało solidne a rjane srate wudzelski:
kuczoweho grata i rukowanjom sa dobre hedzenje,
grat sa dwójny pshah i czornymi wobbitami po 115 ml.,
= = = = i maszynymi nowosłebornymi wobbitami po 145 ml.,
= = hospodařski lohki a czezki pshah po 100—45 ml.
hedla, jesdyn grat, hródznu potrjebu a kshudy (pajče)
w wulkim wubjerku po tunich placzisnach.

Najwjetshi sklad

wolmjanich konjazich pshifrylow
po všech wulkoſčach a placzisnach.

Dospolne wnpshedawanie dla pshestacza mojego krawstwa.

Ssym so roszubzil, se swojim krawstwom, pshed 24 le-
tami saloznym, w kolymz so symske swierschniki, ruzaja
a holiczaza draſta, khiezorske mantle a pjesle dzelaju, tak
rucze hacj mozno fastac a teho dla po kózdej moznej placzisne
pshedawam. Wožebje poruczam symske swierschniki hzo
po 8 ml.

S poczeczowanjem

B. Baruch pshchi bohatych wrotach.

Emma swidowjena Vorwerkowa

porucza plyshowe pjesle, letnje pjesle, ranki, modne žakety,
deshejne mantle, trikotowe taisse w wulkim wubjerku po tunich
placzisnach.

Poszluženie w němskej a ſerbiskej ręci
w Budyschinje na hlownym torhoschzu 5.

Ssym wulki sklad kožow a pjeszowych
tworow dobrocziwemu wobledzbowanju poruczam

Heinrich Lange

9 pshchi žitnych wilach 9.

Wézy, po mérje ſkafane, so najlepje ſdželaſu, wožebje poruczam
swoje tunje pjeszowe kože bjes molow.

Hermann Darschau w Budyschinje

fabrika ſchtrypowych tworow i wowežje wolkny
číklo 1 na schuleſkej hachy číklo 1

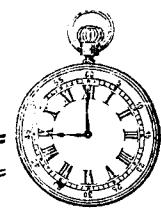
l symfemu čožej swoj dawno jako dobry ſnaty wulki ſkład ſchtrypowych tworow, ſchtrykowanych jakow, wulki wubjerk rukajzatych ſazow w najtuniszej hacj l najlepſzej čisto-
wolmianej barbunepuszczaſtej tworze a w rjanyh muſtrach porucza.
Najlepſhi a najwjetshi wubjerk ſchtrykowanskego pshedzena
všech barbow.

Najhodniſcha twora! Najtunishe placzisny!

Franz Marschner

čaſznikar w Budyschinje
čzo. 9 na bohatej hachy čzo. 9

swoj ſkład čaſznikow a čaſznikowych rječasow dobrocziwemu wobledzbowanju porucza.

Hodna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placzisny.
Porjedzenje dobre a tunje.

Pſchitomnenje: Kęču herbſki.

Sewoj wulkoſčny ſkład hoteweje mužaze drasty, jako
khosowow, wobleczenjow, pjeslow, swierschnikow, khiezors-
kich mantlow, kaž tez najnewſche tkaniny l ſechiczu drasty
sa pshedstejazu naſymu a symu dobrocziwemu wobledzbowanju
poruczam. Pſchi najlepſhim džele pshedo najtunishe placzisny.

Louis Gadt, krawſki mischtr
w kúpnicy pſchi hlownym torhoschzu.

Schulſku potrjebu

pod wukasjanu, vše druziny i rotykow, protyki k wotkorhanju
po 25 np., kmotsjaze lísty, ſlotu a hleboro na werjechi porucza po
najtuniszych placzisnach

Gustav Námiſh
na bohatej hachy 21.

Kupuja so nětkole najrjeuſche žonjaze pale-
toth po 6 ml., žakety po 3 ml., trikotowe
taille, plyshowe a ſuknjane pjesle po
žmehnje tunich placzisnach, wožobne mužaze
swierschniki po 10 ml., mužaze wobleczenja
po 12 ml., jupry po 6 ml., džeczaza draſta
po kózdej moznej placzisne pola

C. F. Kloſza

(něcziſcheho meječela, Oth Peliſza,
pſchichodneho syna).

Pſchi ſkładnosczi fastacza jeneje lama-fabriki
zym wulku dželbu $\frac{9}{4}$ ſcherokeho lama, jenož
dobru, trajnu tworu, po jara tunje placzisne kupil
a móžu teho dla kózdy lóhež lama wo tſeczinu
tuńſho wostajicž.

Na ſwoj dwě lóheži ſcherokei bely lama,
lóhež po 35 np., ſ tutym ſedzne czinju.

Emil Wehrle
na jerjowej hachy 7.

"Serbske Nowiny" wudawa so kózdu sobotu.
— Stwórlétna předpłata w wudawańi 80 np. a na němskich póstach 1 mk., z přinjessenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kózde čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawar Marko Smoler.

Číše Smolerjee knihičsćeńje w maćienym domje w Budyšinje

Cislo 50.

Sobotu 12. decembra 1891.

Lětnik 50.

— Cžesczeni wotebjerarjo **Serbskich Nowin**, kotsiz chzedja sa nje na 1. shtwórléto 1892 do předka placicę, njech nětko 80 np. w wudawańi Serbskich Nowin wotedadža. — Cži, kotsiz ſebi Serbske Nowiny pſches pſchinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam bórzy ſtaſacę. Na shtwórléto ſaplačzi ſo ſa Serbske Nowiny na ſaſkich a pruſkich póstach, kaž tež w drugich krajach němskeho khějorſtwa 1 mk. s pſchinjesczenjom do domu 1 mk. 15 np. — Serbske Nowiny s pſchilohu Serbski Hospodař placia na póstach 1 mk. 25 np.. s pſchinjesczenjom do domu 1 mk. 40 np.

Swětne podawki.

Němske khějorſtwo. Nowe wikowanske wujednanje, kotrež ſze Němska s Awstrijskej, Italskej, Schwizu a Belgiskej na pſchichodne 12 lét wobſamknuć, pomisliowne ſojimanje na ſo wobrocza. Majwažniſche je wuczinjenje s Awstrijskej, dokelž ſo tole w přenim rjedze němskeho ratařtwa döfka. Kaž je hido dawno ſnate, je ſo němske kniejerſtvo roſhudžilo, zlo na žito, s Awstrijskeje ſo ſ nam wožaze, ponižicę, ſa czož Awstrijska ſaſo ponízenje zla na wſchelake wudželti němskeje induſtrije pſchiswoli. Němska je do teho ſwolika, ſo ſo zlo na rožku wot 5 mk. na 3 mk. 50 np., na pſchenzu wot 5 mk. na 3 mk. 50 np., na wotwóz wot 4 mk. na 2 mk. 80 np., na jecžmien wot 2 mk. 25 np. na 2 mk., na majß wot 2 mk. na 1 mk. 60 np., na drjewo wot 1 mk. na 80 np. po 100 kilogramach = 2 zentnarje poniži. Dale ſo tež zlo na jeja, butru, mjaſho, wolij, kuſčzinowý, wino, ſwinje, woły atd. wo 20 hac̄ do 30 prozentow poníži. Do předka bě widžecz, ſo budže tak mjenowaná Bismarkowa konſervativna ſtrona na ponízenje žitnych złow njemalo hawtowacę. Te fame nowiny, kotrež pſched někotrymi měřizami, hdyž ſo placicna ſa kóz rožki na 18 hrivnow ſehna, kniejerſtvo napominachu, ſo je nětko czož, žitne zla ſběhnucz, nětkole, hdyž ſo žitne zlo něhdze wot tſecžinu poníži, kniejerſtwu porokuja, ſo ratařtvo ſ lepschemu induſtrije wopruje. So je kniejerſtvo nuſowane bylo ſ ſdžerženju němskeje induſtrije, kotrež ſo ſ wyžolimi złami, wot Ruskeje, Ameriki a Franzowskeje na jejne wudželti położenymi, ſahubja, na někajke waschňe nowe wotbjeratniſcheža ſa němske wudželti pſtacę, nowiny Bismarkoweje ſtrony mudrje ſamjelča. Nochzedja wopſchijecz, ſo ſo wobſtejaze wyžoke žitne zla pſchi nětečzihich wobſtejnosczech na dleſhi czož njebyhu ſdžeržecz hodžile a ſo bych, hdy by ſo ſ nowymy wikowanskimi wuczinjeniem němska induſtrija hiscze bôle pohubjenſchila, žitne zla ſ zyla ſpanucz dyrbjale. Potom by ſa ratařtvo runje tak czegeči czož pſchischoł, kakiž nětkole na induſtriju czaſasche, hdy budžische kniejerſtvo na polepſchenje jejneho położenia ſmyžlene njebhlo. S nowymy wikowanskimi wuczinjeniem ratařtvo na dwanacze lét mér a wěſtoscž doſtanje. Na tutón döfki czož ſo ratařtvo njetreba boječz, ſo ſo njejabz žitne zla ſběhnu. Dale wěſtoscž je ſawěſcze ſnadne pſchirkotschenje zla wo 1 mk. 50 np. hódná. Hdyž pak ſo induſtrija ſ nowymy wuczinjeniem poſběhnje, ratařtvo ſchidowacę njebudž. Wyžoke placicny ſa khleb pſchi njebožahozym džele a hubjene mſdze ſu njenaturſke wobſtejnoscze, tola pſchi dobrých placicnach, ſpěchnym džele a pſchi powyschenej khmanosczi ſ ſupowanju ma ſo lud derje, a jeli ſo nowe wikowanske wuczinjenja tele wotčakanja dopjelnja, ma niz jenož induſtrija, ale tež ratařtvo pſchicžinu, ſ nimi ſpolojom bycz a ſo nad nimi wježelčz.

— W ſaſkim krajnym ſejmje je ſo wot někotrych konſervativnych ſapóſlanzow namjet ſtaſit, ſo by kniejerſtvo pola němskeje ſwiaſko-weje rady na to ſtukowało, ſo bych ſo njeſtatiſki bursy, kotrež ſu w poſzlednim čaſku pſchi bankerotach někotrych Barlinſkih pjenježnikow na ſjawne ſtuſile, po ſakonjskim pucju wotſtronile.

— W němskim khějorſtwowym ſejmje ſu ſo nowe wikowanske wuczinjenja ſhtwórk ſ wurađenju pſchedpołożile. Khějorſtwowý ſanzer Caprivi pſchicžny wobſhwelli, kotrež dla je nufne bylo, žitne zlo po nižicę. Němskej induſtriji, kotrež je ſ złownej politiku Rufeſke a Ameriki ſwoje wotbjeratniſcheža ſ wjetſcheho džela ſhubika, dyrbí kniejerſtvo na pomož pſchicž. S nowymi wuczinjeniami ſo ſkładnoſc ſ dželu poſtici, kotrež ſo derje ſaplačzi. Němska dyrbí ſwoje twory něhdze do wukraja wuwoſycz, abo wona dyrbí ſwojich wobhyljerow, kotsiz dla pobrachowazeho džela žaneho khleba ſ ſeziwjenju njenadenidu, do wukraja honicz. Caprivi ſteji na ſakladze Štöckeroweho ſlowa: „Niedyrbimy dželacžerjam niz jenož napsheczgo ſtupicę, ale tež na pſchicžgo pſchicž“. W teſle ſmyžli ſu ſo wikowanske wuczinjenja pſchicžale. Jeli ſo ſo wone wot khějorſtwoweho ſejma wotpočaža, nje može ſo do předka widžecz, hacž do kotreje niery budže ſa pſchichodne 10 lét nusa w Němzach pſchiberač. — W mjenje zentrumſkeje ſtrony Reichensperger pſchipowedži, ſo zentrumſka ſtrona nimale ſ jena na ſtejnischę ſhějorſtwoweho ſanzerla ſteji. Matarjo móža ſpokojom bycz, ſo ſ złom hiscze telko wukhowaju; pſchetož ſtrach, ſo ſo žitne zla do zyla wotſtrona, je jara bliſki był. — Konſervativny ſapóſlanz Kaniz ſo rafnje pſchecžiwo ponízenju žitnego zla wupraji. Wón khějorſtwoweho ſanzerla proži, ſo by radſhō zla na jene abo dwě ſečce ſběhnul, hacž ſo by je poníži.

— Wjetch Bismark ſ jednanjam wo nowych wikowanskich wuczinjeniach do khějorſtwoweho ſejma njeſpchtidze. Wón drje je ſpóſnał, ſo je ſ padu njemože pſchicž. Na wopraſhenje ſapóſlanza ſ ſvordorfa je wón wotmolwił, ſo je ſadžewany, pſchi jednanjach pſchitomny bycz.

— S mjaſhom amerikanskich ſwini ſu w Němzach ſle na ſhonijenja cžinili. Hnydom w přenich poſyłkach, kotrež ſmy ſ Ameriki doſtali, ſu ſ hromadami trichiny namakali. Wobhlabniwoſc němskich wycchnoſczech je ſo na prawym měſcze nałožowała, hdyž ſu wone ſwinjaze mjaſho ſ Ameriki hiscze ras pſchepytacę dale, předy hacž je ſo tu roſpchedalo. Po taſkim ſo w Amerizi nětkole pſchepytanje mjaſha runje tak njerodnje ſtawa, kaž pſched někotrymi létami. Tehdy dla ſtracha, wužiwarjam amerikanskeho mjaſha hrožazeho, němske kniejerſtvo ſakſa, ſwinjaze mjaſho ſ Ameriki do Němzow wosyč. W nowishim czaſku ſu ſo němske mjeſy mjaſhu amerikanskich ſwini ſaſo wotewrile, dokelž bě ſo pječza bjes tym pſchepytanje mjaſha lepie naprawiło. Kaž pak na ſhonijenje wuczi, je dženja njeroda pſchi pſchepytanju runje tak wulka kaž předy, a ſaſo wužiwarjo amerikanskeho mjaſha do ſtracha pſchidu, ſo na trichinatoſc ſhorja a bołostnu ſmjerč pocžerpa. Duž budže ſnadž ſo kniejerſtvo ſaſo roſhudžicz dyrbjecz, pſchivoženie amerikanskeho ſwinjazeho mjaſha ſakſacę.

Italſka. Loni ſo bjes italskim ſuſom ſ dopižom, kotrež běchu italske nowiny „Tribuna“ wo žadlawoſczech italskich ſaſtoñnikow w Maſhawſkej kolonii pſchijezke, wulke roſhorjenje ſbudiſi. Kolonijalneho ſekretara Cagnafzia a polizajſkeho direktora Libraghia w tymle dopižu winowachu, ſo ſtaj něhdze 800 domorodnych wobhyljerow w Maſhawje potajne ſlónzowaloſ ſ wotpohladom, ſo byſtaj

Za nawěſtki, kiž maja ſo w wudawańi „Serbske Nowiny“ (na rožku zwonkneje lawskeje hasy čo. 2) wotedač, pſlači ſo wot małego rynku 10 np. a maja ſo ſtwórk hač do 7 h. wječor wotedač.

żo jich samożenja możowało. Hacż runje je żo tale wobslóržba pſched wojetſkim žudom w Maſzawje jako wěrna dopokaſala, ſtaj żo tola Livraghi a Cagnazi wuwinowało, dokelż możeſchtaj żo na to powołacż, ſo je tehdomniſki wojetſki roſkaſowar w Maſzawje, general Balbiżera, porucžil, wjetſku liežbu Maſzawſkich wobydlerjow potajne ſlónzowacż, na kotrejż tukasche, ſo fu wobhonorjerjo abežynſkeho krala Jana, ſi kotreymż Italszy tehdys wójnu wjedzieſtu. Ŝi wužodom Maſzawſkeho wojetſkeho žuda żo italski lud ſi czežka ſpołoži. W hejmje budże żo wo tej wizy hiszceze kħutne klawo ręcęcż, a żadlawnym hroſnoſćam, kotrež fu hebi italszy ſaſtojnizy dopuſtchżili, żo tam prawe žubżenje doftanje. Italske nowiny żadaju hebi, ſo bħixu żo prototole wužubżenja Livragħioweho prozeħxa hnydом wosſewile. Ludowe měnjenje je ſi prozeħxowym wunostħolom woprawdże wuſtróżane, a powiſtilowne je żabjanje, ſo dhyrbja żo Livragħi a jeho žubniży niz w Afrizy, ale w Italskej wužudzičż.

Franzowska. W Parisu, daloło wot swojeje wótcziny, je
pjatt 4. dezembra Dom Pedro II., wuhnaty brasílski khézor, wumirjet.
Szmierz vě jemu witana wumóžerka wot dołholétnych czelných čet-
pjeniom. S rědka hdy je kniejet, kij je tak njekebicziwje sa swój
lid dzělak, tajski czorny njedzak doczakał. Kacj je snate, bu wón psched
dwěmaj lětomaj wot republikanskeje strony s tróna storčeny a s kraja
wupołasany. Brasílska, kteřaz je wot teho časa republika, je wjele
stow lét portugalska kolonija byla. W sarcožaku tuteho stolęcza
portugalski kral Jan IV. psched dobycziskim Napoleonem do Brasíls-
skeje czeknu a wot tam kniejerstwo wjedzescze. Revoluzionarne hibanje,
kotrež tehdh psches zylu pokodnišcu Ameriku dzěsche, so tež na Bra-
silsku wupschestrze. Portugalski kral kraj sběžkarjam jenož s tym
wobró, so Brasílskej konstituziju da. Bóry na to so kral Jan do
Portugalskeje wrócił, swojego syna Pedra, nana semrjeteho bywischeho
khézora, jako regenta w kraju wostajiwski. Po kralowym wotjedzce
w Brasílskej s nowa żadanje sa njewotwišnosćju wet Portugalskeje
wozuczi. Tele hibanje so psches zylu kraj wupschestrje a bě tak mózne,
so so jemu tež kralow syn pschisamkn. Ma to Pedra s braſilskeho
khézora wuswolichu. Hdyž jeho nan w lécze 1826 wumirje, jemu
portugalska króna pschipanu. Psched roškudzenje stajeny, pak s portu-
galstkim kralom, pak s brasílskim khézorom byz, so wón sa pošled-
nische roškudzi. Dolheho tracza wžiat jeho kniejerstwo njemějesche.
Sso s ludowym fastupjerstwom swodziwski, dvrbjescze so wón kniejer-
stwa wsocz a do wukraja wuncz. Jebo schézczelteho syna, Doma
Pedra II., na jeho měsče tehdh sa khézora wuwołachu, a sa čaž
jeho maloletnosće regentejo kniejerstwo sa njeho wjedzeczu. W lécze
1841 so Pedro II. jako khézor krónowasche a kniejerstwo nastupi.
Hnydom sapoczątk jeho knieżenja bě s wubyrjenjom mnichich sběžkow
a se swadami wschelalich politiskich stronow pschewodzenn. Dom
Pedro II. wschě njeměry podklózji, a kraj pod jeho milym a mudrym
kniejerstwem rucze salczę. Derjemecze wobydleństwa rosczesche, a mnosy
pschiczáharjo do kraja pschicęzeczu. Sa hlewny nadawł hebi Dom
Pedro sběhnjenje schłovinstwa postaji. Hijo w lécze 1871 wón sakon
wuda, po kotrymž so nichto wjazy jako schłova njenarodzi; w lécze
1888 pak bu schłovinstwo w Brasílskej do zyla sběhnjene. Lud
nowy sakon se spokojenjom pschija. Sa to pak wón slu krej mjes
wobkbedzerjemi plantażow naczini, kotrymž so hijo dawno kniejerstwo
Doma Pedra II. njespodobosce. 15. novembra 1889 revoluzija
pscheczivo njemu wudvri; sběžkarjo dobuchu, khézora wotkazdzieku a
jeho s zylej swójbu s Brasílskeje wupołasachu. Ma čzolo republikan-
skich so general Fonseca staji, kij bu pošdzischo sa presidenta repu-
bliki wuswileny. Dom Pedro II. pak měsče docegezinjenje, so pad
swojego nastupnika doczaka: kacj je snate, bu Fonseca psched kótkim
s nezej revoluziju wotkazdzeni, hdyž bě spytał, so sa žamoknjeżerja
wuwolacz dacz.

— Ludicjenje léta 1890 w Franzowskej mało swięchelazy wnosck pokasuje. W sañdženym lécze je 40,000 ludzi wjazy semrielo, hacj je ho narodzilo. Franzowsojo njemóža ho dléhe dopósnaczu sapowiedziec, so ho jich kraj pomalu wuludžuje. Tež njeje wotčkalacj, so ho wobstejnoscze polepscha, dokelž žentwy wotehjeraju, mjes tym so roswěrōwanje mandželskow na satraschaze waschnje roscze. Majwiazy mandželskow so mjes najnižichimi a najwyšichimi ludowymi worſchtami dželi. S hłownej psichicznı wuludženja paž je stajnje ho po-mjenischaza liczba narodow. W Franzowskej maja mandželszny we-kebjie mjes samozitymi worſchtami sa najpschihodniscze, po móžnosći mału hwojbu mécz. Woni ho s njedusichnej kebicžiwosćju wodžicž dawaju, žiwjenje po móžnosći w lénjosći a bjes staroſežow wjescz a jenož telko potomnikow sawostajicž, so moja czi tajke prósne žiwjenje dale wjescz. Szczéhwki tehole naprawjenja ho netko pokasuja. Mjes tym so we wšichch druhich europiskich krajach liczba wobydlerstwa

stajnie roscja, wona w Franzowskej wotebjera. Sa Franzowski strach nastawa, so wona po nescim swoju netcziszu politisku mōz s wotebjem ranjom luda shubi.

Rukowska. Po zarowej pschikasni je ho wożebity komitej k pomezg thlēba trädazých w krajach, wot nusy a hłoda doma pytanych saložil. Zar je sa pschedzydu tuteho komiteja zarjewicza (frón-prynza) Miklawsha a sa hobiastawh generała Kaufmana, statnego radziczelę Pobedonoszewa, tajnich radziczelow Ostrowskeho, Durnowo a Pleve, generała Woronzowa Daschkowa a hrabju Stregonowa pomjenował. Komitejowr nadalik budże, w swojej ruzi wikhé frēdki, k podpjerje trädazých postajenych, sjenociczą a podpieraniu prawy samer dacz. Zarjewicz jako pschedzyda do komiteja mużew powoła, kotsiz móza se hwojimi wedomosciami a nashonjeniami shromadne dzelo spēchowacż. Tuta zarowa a zorowicżewa kroczel ho wet zyłego ruskeho luda s dżakom wita. Statne a towarzstwowe żiwjenje w Ruskej je wshak tajke, so je k kóždemu wulkemu dzetu zorowe hłowo trébne. Esamknych frēdkow ma Ruska dość, jo by hubjenistwu a hłodej w někotrych gubernijach wobarala. Jedna ho jenoż wo to, so by honamakanje, sberanie a rozbijelenje tychle frēdkow we wshém wschudże se samerom stawało. Temu hacż dotal wikhudże tak njeje bylo. Naijmienje su ho żeleśnizy wusnamjenile, kotreż njejku žito, natupjene a darjene w krajach, hdzej su dobre żně byłe, do městow nusy dowjescz möhle. Zar je pječja, ho s wukraja domoj wróćimy, ministra drohów, Hübbeneta, teho dla naşwarzil, a Hübbenu s teje psatyczny borsy se fastojoństwa stupi. Dla njerodz a bjeszvwedomoſcieje pschi fastaranju thlēba trädazých je higo ho jedyn wyjoki fastojońnik, direktor hospodařskeho wodzelenja w ministerstwie snutskownych naležnoſćow, Weſchnjakow, wotkazdzil. Tuteho bě w léczi minister snutskownych naležnoſćow do nusy czerpazych krajinow póżkał, so by ho ham wotamniſkich wobstejnosczech pschejwiedczil.

— Ruske knjegestwo ho r'ječza prôzuje, turkowskeho sultana ponucicž, ho by s Ruskim svjost seđinil. Vladi skladniciži svjedzenja bljebornebo kružba ruskeju khêgovskeju mandželskeju je ho piceža sultana náemu motpôzkanje Guadej pašchi prajiko, ho sultan všchi něcžjsich politisckich wobstejnosczech nježmè neutralnâ wostacj; schetoz wón njeje žylny doſč, žwoju neutralnosć sagitacj. Wón dyrbi ho s Ruskim sjenocjež. Ruska je nusewana, ho kama sa to staracj, ho ho žoneho jendželskeho kôdžtwa do Čzorneho Morja njeobudze, dokelž hžđe Turkowska Jendželčanam všeckhod všeckes mórsku drohu Dardanellow tola salehnuč njemože. Wot Němskeje Turkowska pódla hékych kłowow nima nicžo wočakacj, khiba stare želeso a droho kupjene brónje.

Turkowska. W Starej Sserbiji albanie rubieżne czrijdo w wioskach, wet tchesczijanow wobydlenych, rubja, pala a ymala. San-dżeny thđzeni byt albaniszry rubieżniyu piec wšow spalili, wieznych starskich a wschón skót wotwiedli a 11 wobydlerjew skonżowali. Turkowske wyschnosze żadłowośćcam albaniskich rubieżników s meroム pschi-hladuja. Sda bo, jo turkowske knjezerstwo rad widzi, hdvž bo tchesczijanskie wobydlerstwo w Starej Sserbiji pscheicżeha a sanicjuje, mieniąc żamo, jo knjezerstwo Albaniskich namolwja, tchesczijanskie wšy wutupieć.

China. Chineszy sběžkarjo, kotsiz žu mnichich kniežených Chinesow a evropských kniežejianskych misionarom stončovali a do ľajercze na žadlone wačnje čzvilevali, žu ho pječia mot wojsakow chineškeho kniežestwa pobili. Bitva je ho pola města Chao-Yang měla, w kotrejž 4500 kniežestwowych wojsakow pschečzivo 3000 sběžkarjam wojevadše. Po vjelehožiniskim běženju buchu sběžkarjo, kotsiz s wulkej krabótkozú a saňkotsczu wojevadhu, poraženi. Vardon ho jim njezdovadše; sranjeni sběžkarjo buchu sarubani, a wscho hremadie bu s nich 1100 stončovaných. Kniežestwowe mójsko ho sa zofazymí sběžkarim círjodamē puschečzi, kotsiz čzefajo najhôrsche njeskutki skuzichu. Tathym sběžkarjam hnydom na bitvichcze hłowni wotczachu. Sa čzak ibězka žu s najmjenšcha 500 kniežejianow stončovali. Wsče kniežejianske misionstwa žu mutupiene.

Se živjenja Vjedricha Wilhelma I., krala pruskeho.

Parada bě šo derje radžila, tak so bě kral s njeju spojonym. Wobbdath se ſwojimi generalemi ſedžesche Vjedrich Wilhem I. na ſwojim najlulſchim konju psched frontu ſwojich delších grenadérov. Wudawasche parolu a ſlužbne roſkasly ſa naſajtra a wyschý ſluchachu ſ trutym a poddatym wojeſtšim ſastac̄om na jeho ſkola. Stónc̄neje njebě ničjo wjazy naspomniz. Kral poruczí, ſo bychu wójsko dom pushežili, a mjes tym, ſo adjutantojo wothal jechachu, ſo bychu regimentam tutón roſkas ſdželili, pschedyž ſo kral we ſwojim ſedle a ſhadowasche po rjadu na ſwojich generalow, ſo pořmewajo a

prawu ruku na postrow i klobukej pschitkoczejo. Skonczenie fahlada ho na jeneho s mlodisich hobiastowow hwojego schtaba, krucze a wotrie na njego hladasche; mjes tym so ho druzh wyszhy wotjalichu, kwnu tuteho generala i zebi a rjeknu jemu dobrocziwe:

"Moi lubi Rotho! Ja zym s jeho manebrami jara wubjernje spolojom a jeho sastracze ho mi tez spodoba. Ale njezhyb hischeze zenje skladnoszce mel, so bych jeho w jeho domje esnal. Tak temu tak, so mie hischeze zenje pscheprozyk njeje, so bych pola njego pojedl, hdyz tola we, so su mi hosceniny pola mojich wyschlow nimo mery lube?"

"Majestosc!" sarjewasche ho general, sastrozem a samylen.

"Ja — ja hischeze zaneho domu nimam!"

"Ah!" sawola kral mjerazy, "won po tajkim hischeze zenjeny njeje?"

"Ner, Majestosc!"

"Hdze dha won to je?"

"W korejmje pola Nikolaja, Majestosc!"

"Tak? no — dha njech won jutsje pschipoaldnu pola Nikolaja wobjed skasa. Budu jeho hoscz!"

General ho poniznje pokloni a kral wotjeha se swojim adjutantom i hrodej. Be jara roswjeheleny, kaz be to pschego, hdyzkuli be neschto wulutowal. Slutniwy kral jedzisze a priesze mjeniujy jara rady neschto dobre, ale to njezmiedzszce dz jara drohe bycz. Duz be hizo pola swojich generalow po rjadu jedl a jeno Roth njebe ho hischeze na to dopomnis, so by krala pscheprozyk, a to njezmiedzszce njezhostane wostacz.

"Tonle Roth", sarecza kral i swojemu adjutantej ho wobroczwski, "sda ho mi trochu skupy bycz. To chzu jemu wotwuczic a ponadzemy jutsje tsizyczo i Nikolajem. A won dyrbi sa na swych wotczisnu placzic."

General njebe ani s najmijensha skupy, kaz zebi Vjedrich Wilhelm I. myzlesche. Nawopak besche wjehozly zivy czlowej, kiz derie picz a jescz wjehesche. Be jedyn s najwstojnihsich wyschlow a be ho rad wogenis. Ale njemiesche samoznenja a msda, kotorz jako general-major dostawasche, jemu njezdohasche.

Pschi tym pak ho tola na to wjehesche, so budze swojego krala hospodowac maz. Khwatasche hnydom i hoscenzarje, da jeho won sawolacz a praji jemu, s horda ho wuszniewski: "Nikolajo! jutsje budze se mnu kral pola wasz wobjedowac. Nadziju ho, so ho widzecz dacze!"

Polne wobliczo ho korezmarzej blyschcesche kaz wulakowane. "Ah?" sawola wjehele a widziesche hizo do rzaiza, tak ho nad jeho durjemi postoczane napiszmo "kralowskeho dodawaria" kmeczi, "shto chzem jemu to poszczic?" Spargel s holandskej juschku, mlode zeleniny, kurwoty a czelazu pieczen?"

"Haj, haj!" kwasche Roth, "dajcze jeno wcho derje pschihotowac, ale wozebje njezabudzce na dobru mjażowu juschku s załownymi kuskami".

"Spuszczeze ho jeno na stareho Nikolaja!" sawola hoscenzar ho pozmewkujo, "to wam praju, ton wschak we, tak ma wozebnym kniesam poßlužic!"

Najatra runje w 12 hodzinach be blido pschikryte, jedzienja hwydzienihsy wupyschena a se statuwomaj knieżazeho krala a jeho mandzelskeje debjena. Roth stejesche we swojej nahladnej uniforme we wcknie a hladasche njezczepnje na wulizu. Na dobo pak sawola, wchon wustrózany: "Shto ho to njezini! won dze; ale ma zlyk pschewod hobi."

"Shto!" wolasche hoscenzar shlednuwschi, "zlyk pschewod?" Khwatasche, napol we womorach, do wokna a pschinidze runje prawje, so by widzal, tak wschitz generalojo s wotrohami szczerczo, s tezakom dupajo a wotsje reczo a ho zmęjo do khezinyh duri czahnu.

"Nikolajo!" sawola Roth, "prajcze mi, shto chzemoj sapozecz? Wesh, hewak zmoy wotanbjenaj!"

Kedma be doręzal, tu wotraszchu ho durje a kral se swojimi wyschkami fastupi. Roth shraba ho borys. Na jeho wobliczu njebe ani pytnucz, so je sa trach. Runje wustupujo dzieszche kralej na pscheczo a postrowi jeho s někotrymi pschihodnymi słowami.

"Na, widz!" praji kral, ho zmęjo na dwie pschihotowanej městnje hladaio, "won naszeho apetita runje sa jara wulki nima. Ale pozydnymy ho, moi knieza!"

Sydzeczu ho tak derje kaz ho hodiecsche. Hoscenzar be, kaz ho sbaſche, wsche myzle shubil. Njezchecze, shto sapozecz a behasche we strasche hem a tam. Vinczniq pschindze, dwaj porzelinowej talerzej s mjażowej juschku w rukomaj dzerzo, kotorz kralej a Rothoje stoji. Kral spósnia borys, so je hoscenzar w najwjetshoj wuskosczi.

"Na, praj won jeno, shto hischeze w domje ma!" sarecza skonczenie na Nikolaja. "Budzemy zno zebi pomhacz!"

"Majestosc!" wotmolwi tamón, hloboko sfychuju. "Czople man jeno hischeze hroch, kaf a pjełowane zwiniaze mjażo, a i nusy tez něchto bissiekow. Nimo teho man jeja, dobru szuchenu sfintu, wubjernie kolbažy, górlazu żolotej, symnu faczlažu pieczen."

"To hdze dozahacz!" sawola kral, "njez to pschinjezel!"

"Sa wokomik biehu hoscenzarowi ludzo wschitzu na nohomaj. Pschinischachu symne jehze, kiz ho runje tak dobre wupofasachu kaz te, kiz buchu warjene. Hosczo kruce jedzachu a dachu zebi wubjernje hlobacz. Tez piwo bu hacz najbole wulkwalowane. Karany s zynowymi wěkami dzechu czasto wokolo a dyrbjachu ho, lědna dospite, tez hnydom sažo naliwacz. Borys kniezesche nažiwischa wjehosz a kral be jara dobry. Nikolaj be wschon sbożowny a sklasche kaz rejwatski misztr po porstach wokolo swojich hosczi.

Rosmolwachu ho wjehole hacz do wjeczora hromadze. Potom stanu kral a s nim hotowachu ho tez wyszhy dom. Nett pschifinu Roth hoscenzarja i zebi. "Shto placzi jedyn wobjed, misztrje?" woprasha ho tak wotsje, so mózachu to wschitzu blyschecz.

"Toler wuczinja na kózdeho, excellenza!"

"Pěknely jowle macze toteč sa mnje a jowle jedyn sa jeho Majestosc. A netk mječe ho rjenje."

"Ale czi druzh knieza?" praschesche ho hoscenzar, kotrehož wobliczo ho khetro naczeze.

"Haj, czi drze tola žami sa ho saplacza, pschetož ja jich prozyk njezhyb!" wotmolwi general zyle s krótką.

Kral sažmja ho wotsje a trochu pochmurjeni pschihložowachu druzh hosczo nusowani a zmęzachu ho hobi, shtož kralej jeno wjehole hischeze pschispori. Skonczenie praji kral:

"We won, Roth? Won je pschellepany! Ale jeho mérne sastracze ho mi lubi. Chzych jemu placzic dacz a netk dyrbju žam placzic! Ale to niczo njewadzi. Saplaczu ton krócz sa njeho wotczisnu. Ale drugi ras budz won pschistojnishi, hewak —". Hrozesche, ho zmęjo, s porstom.

Nikolaj dosta našladny pjenjezny dar a nimo teho dowolnosz, so zmędzesche jedzernju sa wyschlow saložic. Nethej pak be kral wot tuteho dnja wozebje pschihilny.

Ze Serbow.

S Budyschina. Sa nowego Budyskiego hamtskeho hejtmana je ho wot kniežestwa knies s Bezichwitz, kiz je w tu khwili s hamtskim hejtmanom w Kamjenu, pomjenowan. S dobowm je ho knies s Erdmannsdorff, kiz be poſledni czaž s kniežestwom ažezorom pschi Budyskim wokrejsnym hejtmanstwie, sa hamtskeho hejtmana sa Kamjenzskim wokrejsem powokal.

— Swojim cjesczenym cíjtarjam i wjedzenju dawamy, so ho wot nowego lata "Pomhaj Boh" se "Sserb. Now." hromadze na pósceje skasacz hodzi. "Pomhaj Boh" na pósceje 50 np. na schwörz-léto placzi.

— Sa naſlēdnika semrijeteho wokrejsnego schulskiego inspektora kniesa dr. Wilda w Budyschinje je kniežestwo kniesa Rabitz, kiz be poſlednie lata s wokrejsnym schulskim inspektorem w Lubiskim wokreju, postajilo. Knies wokrejsny schulski inspektor Rabitz je ho 1842 w Frankenhausenje w Düringskej narodzil, be 1866 gymnasialny wuczer w Rudolstadt, 1867 wyschshi wuczer pschi progymnasiju w Grimme, 1869 schulski direktor w Strozevinje, 1875 teho runja w Zwickawje a wot 1885 wokrejsny schulski inspektor w Lubiju. — Wuprosdnjene Lubiske schuliske inspektorstwo je ho s l. schulskim direktorem Zimmllerom w Reichenbachu wobzadzilo. Knies Zimmller je ho 1844 w Niederbibrzisku pola Freiberga narodzil, besche 1865 wuczer w Draždzanach, 1875 realny wyschshi wuczer w Werdawje, 1877 wyschshi wuczer pschi swobodomurjefskim holczažym wustawje w Draždzanach a wot 1881 hacz do netka direktor přenijeje mějchzan-skeje schule w Draždzanach.

— Nowy Bibliſki pucznik sa wschilke dny lata 1892, psches l. fararja dr. Renčza we Wjelecinje jara rjenje festajany, je ho w 3000 eks. na wschitzkich l. duchownych węzera a dzenza rozezkal, tak so mogli, kaz zebi netotsi žadachu, je hizo pschichodnu říjedu psches paczecze dzeczi swojim wobzadnym hobiastowam domož pôzlačz! Kózda rosyrawa, kiz je Bibliſkemu pucznikemu pschidata, je mi kózdy krócz jara sajimawa. S rosprawy, kotorz nowy Bibliſki pucznik podawa, so weseze kózdy sprawny Sserb wulzy swjekeli na wulcotnym darje l. fararja Wjela na w Slepom a na jeho sa spěwanje s hložom festajanych psalmach.

— (Wuhlaby na pschichodne wjedro.) Sa bližsche vny ho

pał deszczowe, pał śniegowe w jedno wotczękuje. W jedrawistojni s teho, so na dobo leśne wojeschny poczinają salżewacę, śudzą, so smęjemy miłu synu.

Panohcza (Maul- und Klaeuenseuche) je mjes skotom Lipi- czanskoho kniežeho dwora a jeneho kublerja w Szczijezach wudyrila. So by ho sanješenje panohcziy s zusym skotom salżewalo, je Lubijskie hamtske hejtmanstwo poruczilo, so ma ho wschón skót, tig ho do Lubij- skiego wotkrieka wot skótnych wilkowarjew na pschedan pschivjedze, 24 hodzin priedy, hacę ho pscheda, wot wotkriechnego skótnego lekarja pschepytacę.

S Małego Wyelkowa. (Potrążowanje) W pożlednim rose- stajeniu synu pokasali, tak swérzu hebi pschedzydwo nalutowatnje a wupożczenje po Raiffeisenowym systemie kózdeho se wschéh bofow, s nutekach a s wonkach wobbladuje, priedy hacę jemu pjeniesy pożęgi, a tak cęzko teho dla njedostojny człowiek wot twarstwa pjeniesy de- stanje. Dženka pał podamy wérny pschikkad k temu, tak je mózno, drugih tez kózdro lohko smyklenemu muzej pomacę a jeho na lepsche pucę pschinjescz, bjes teho so by towarstwo pschi tym schto schlodowato a tak ma runje w podpjeranju taikich towarstwo skladnoscy, swoju duchownu móz a wujitnoscz wopokasacz s tym, so jich s khecezijanskiej luboscu częzne a duchownje posbehnucz pyta. Ssobustaw jeneho bayerskoho towarstwa nam pschi: W swojej wobadze mějachmy khežnika, kótrž hebi dwé kruwe dżerzecze a podla schewzowasche. Jego mějachu sa kózdro lohkomyskneho, wón hydasche husto w korezmje a niz po- ręko ho skurjeny s njeje dom motylowasche. Pschi tym běsche jedyn s tych, tig pschi salozjenju naszeho towarstwa najbole na njo swarzach. Jónkróz bě w korezmje sjanowje prajil: „Tajke towarstwo njetrjebamy, a trjebam-li pjeniesy, je wschudze dostanu.“ Mało lét po salozjenju naszeho towarstwa bě se swojim njerodnym zimjenjom tak daloko, so běchu jemu požledniu kruwu w hrózgi czasali. W nowinach syn ham džen czital, na kótrym dyrbiesche ho kruwa wot budniskiego wukonserja sjanowje na pschedzowanje pschedawa.ż. Nasz schewz běhasche wot kuzhoda k kuzhodej, s domu do domu, hebi pjeniesy pożecicę, ale nihdze njedosta trébne 200 hriwnow. Nictó jemu nje- wérjesche, jeho kredit bě na kóznu. Nekotis běchu jeho na nasze towarstwo pokasali. Halle, hdyż jemu woda hacę do schijs stupaſche, pschindze k naszemu kniesej fararjej a tón powjedasche mi tu węz takle: — „Widżach, so wokolo rózka dže, s kubukom, do węzow szczegnjenym, a myzlich hebi: I, wisko, czéri cze nusa tola k towar- stwu, kótrež hy pschi kózdej skladnoscy hanil? Schewz sastupi a wu- rowjeda se wschéj pokornoscz swoju próstwu wo pschijecze do towar- stwa a s dobom druhu wo pożczenje 200 hriwnow, a skorzesche mi se kyllami swoje njesboże a proschesche, so chyli ho nad nim kamilicę a jeho s nusy wutorhnuć, so by wo wschó njeschischol. Tu mějach hnydom dobru skladnoscy, prajesche mi knies farat, „jeho na jeho kózku myzli wokasacz a k polępschenju napominacz, a jemu węz do węzow prajicę, kótrež drje nikomu njedzeli, a kótrež jemu s kletki prajicę njebich móh. Tajke rosřezowanje, jenoż schecz abo kydrom minutow trajaze, je husto hido wjazy plodom pschinjek, hacę naj- rjensche, derie wustudowane przedowanje. Skončnje jemu klubich, so chzu jeho próstwu w towarstwonym pschedzydwię pedpjeracę, wopraszach pał ho hiszceje jeho, kóho ma sa rukowarja sa tu pożękonu, kótrež hebi na 8 lét žadasche. Alle, luby Božo! Kajki bě to rukowar, skoro hórschi hacę pschichodny dožnikham!“ Nasajtra skasa knies farat pschedzydwo do požedzenja, a hdyż teho mjenowasche, kótrž wo- pjeniesy proschesche, wjesche tón a tam s kluwu a hiszceje bôle, hdyż wo jeho rukowarju klyschachu. „Schewz je lohkomyskny czlowiec“, dasche ho jedyn se ssobustawow klyschecz, „temu njemózemy na żane waschnje pomacę, towarstwo pschinjekho ho do stracha wo swoje pjeniesy“. „Alle“, běsche drugi, „njepomhamy-li jemu, smějemy jeho sa tydzeni se żonu a s džeczimi w gmejskej kheži, a wón tam sawěscze najlepši podružnik njebudze. Hdyż pał jemu pomhamy, kñadz ho połepschi, jeho wola njeje ſla, a schtož mamy pschipódlia woszbeje wo- pomnicę, je to, so je jeho żona džekawa a slutniwa. Džeczi tez pscheczo bôle wotrestu, tak so mózjeja bortsy někto faſkužicę. Damy-li jemu zyle padnucz, shubi lóscia a lubosę do džela, wolumpnje zyle, a Bóh wě, hacę na požledk ruku ham na ho njeſloži.“ „Prawje masch“, napscheczini tseči, „hy by jenoż jeho rukowar lepschi muž był, ale na teho mózjem ho hiszceje mjenje spusheczecz, hacę na njeho žameho“. Pschi tutym wurdzowanju wotewri ho jenemu s tych mužow wutroba a wón džesche: „Ja mam schewza w ruzi, wón ma pola mje létnej nihdze sa 40 abo 50 hriwnow džela, kym hebi jeho po tajkim wéstym, duž chzu sa njeho rukowarz.“ „Haj, jeli ty sa njeho rukujesz“, džachu wschitz, „je nam a jemu pomhamy“. Schewz dosta swoje 200 hriwnow. Hdyż ho jemu to wosziewi, s wjeſzeloscu kaj džeczo

płataſche, kubi, ho polepschicę a so chze jemu postajeny czas swérzu džerzecz a létnej 25 hriwnow a dań wotplacicę. A wopravdze, wón je kluwo džeržał. Nadość a wjeſzela nadzija bě jeho a zylu kwojbu wobdala. Gene do druheho pschimasche. Pjeniesy ho lutowachu a do woszbitce tyli w kashcziku kladzechu, a te schecz lét dołho je nasz schewz hacę nanałepschi płaczet, s wjeticha nožy hido do termije swoje 25 hriwnow. Teho dla tež je někto hido w woszadze widżany muž, ma džela doszcz a na doszcz, a ja ham ho wjeſzeli, hdyż jeho tu a tam setkam a možu jemu s prawdu prajicę: „Schewz, ty hy kluwo džeržał!“ Hejze, tak ho w towarstwie husto hamo lchłomysklenym a kudym pomacę hody, hdyż w nim bratrowska a khecezijanska luboscu knježi, kaj to dyrbí, a tak móže ho gmejnám wjele wudawkow sa wo- kudnjene kwojby salutować, a wjele mjerjanja a schkoby, tig se sa- njerodzennymi kudymy maja, wotwobrocicę, hdyż ho psches towarstwo sanjerodzenu mjesy stajeja.

(Potrążowanje.)

S Wutołcžiz. Nekotischi nózny strażnik tudomneho kniežeho dwora, Hanski, kótrež su sajeli, dokelz je pječa lětka dwé kniežej fajmje sapalik, je pječa duchathory. Pschi pschedzlyšenju wón niz jenož na praschenje, hacę je wohn saložil, ale tež na wsché druhu praschenja „haj“ wemolwi.

S Budyschinka. Ssobotu w nožy po 11 hodzinach je ho bróžen tudomneho sahrodnika Freunda wotpalika. Bróžen bě połna s njewumloczenym žitom a synem natychana. Freund nima niczo sawěsczene. Duž wón s wohnowym njesbožom cęzko schoduje. Kaj je wohn nastak, njeje snate.

S Lejna pola Pancžiz. Ssobotu rano je ho parna zvělnečja, tudomnemu kublerjej Hanskemu kluſchazu, se wschémi pôdlaniskimi twarjenjemi wotpalika.

S Draždžan. Pschedzyda tudomneho katholskeho konsistorija, knies dwórski kapłan a kanonik Jakub Buł, je ho wot hamza Leona XIII. sa domjazeho prälata pomjenował. Smý pschedzlyšenji, so ho jeho pschedzeli a snaczi we kuzižy nad tutym żabnym a wulkim wusnamjenjenjom naszeho krajana s zylej wutrobu swjeſzela. Bě a je dže tutón wjazki knies tež někli hiszceje swérny syn swojeje herbskie domisny. — Jakub Buł narodził ho 6. měrza 1825 w Szczijach pola Khróscžiz, studewasche w Praszy, bu l. 1850 na duchowneho wužwyczeny, skutkowasche schtyri lěta jako wuczeń a druhí direktor na katholiskim wuczeńskim semiraru w Budyschinje, bu lěta 1854 do Draždžan jako kapłan pschi kralowské zyrlwi pschedzlyšenji, skončnje dosta ważne město jako farat pschi konsznej zyrlwi a bu ssobustaw konsistorija, kótrež pschedzyda je někli wot lěta 1885. Knies Buł ma tež wulke faſkužby wo herbske pišmowstwo. Bě ssobuskožer a přeni a horliw starši towarstwa „Sserbewki“ w Praszy, w kótrež sapiskach ho hiszceje mnohe krafne wupłody jeho pječa khowaja. Najszacziſche s jeho pěžni su: „Sserbiske barby“. W cziszczu wuždze jeho jara dosperla sběrka herbskich pschedzlowow a jeho gramatiske dželo „synki herbskie ręce“. S radoscu powita wón salozjenje naszeho „Macziz Sserbiskej“ a je wjazp lét jeje „Ciązopis“ wudawak. Tež w zusbje njeje na Sserbowi sajbi, ale na wschelakore waschnje herbsku węz pod jerowal. Duž sczeli jemu tež wózna kuziza wutrobne pschedzja k jeho cęstnemu wusnamjenjenju: Na mnohe lěta!

Přílopk.

* Kobjowy čolm, s 1800 zentnarjemi petroleja wokladzeni, so 8. dezembra w Miech w tamnischem pschitstwje sapali. Dokelz wokolo kapeze plomjenja druhim čolmam se strachom hrózadu, čolm do Kobja pushezicu. Wón ho palo pomalu po Kobju dele wjeschesche, skončnje pał k prawemu brjohej saloži a tam schtyri žitne čolmy do plomjenjow stojí. Ludžo, kofil na týchle čolmach pschedzowachu, do kmiertneho stracha pschedzycu a ho jenož s nusy wukhowachu. Nekotis s nich ho strachnje wopalichu. Petrolejowy čolm skončnje blisko Kobjoweho mosta na pěši sajedze a ho tam do čista spali.

* Holzow dla ho w Mitweidze njedzeli w nožy někotis studenta tamnischem technika s někotrymi dželaczerjemi, ratarjemi a pschedzupzami do pukow dachu. Jedyn se studentow, 21 lětny Wylem Lauba s Krumunskie, ho tak strachnje frani, so na swoje rano wumrie. Njesbudožownego młodeho čłowjeka s plotowymi latami wscheho rosbichu a potom jeho s mosta, schtyri metry wypoleho, do ręczki čiznuchu. Cęzko franieny je tam w wodze pschi 2 gradomaj symy rano wot 3 hodzin hacę do pschedzowna žiwych ležak; krótko po tym je wumriej. Studenta Frantu su teho runja s plotowymi latami pschedzili, potom do hata čizkli, jeho sajbi s wody wuzcahnuli, potom sajbi bili a skončnje jeho ležo wostajili. Wón někole cęzko khorj leži. Jako biežkow su tříoch burskich pacholow, schtyrich

dżelaczerjow a jeneho pschelupza sajeli a do jaświa w Chemnitzu dowiedeli.

* Hdyż běchu póndželu pschirolbnju tsi džeczi dželaczeriskeje hwojby w měsce Flöha žame domach, najstarsche schtyriletné žahlym kachlam blisko pschindze, tak so jeho drastu wohén sapopadnu. Sso palaze khwatasche wbohe džeczo w wulkim stysku na dwór won, hdyż so jedyn dželaczer na njo dohlada a jemu na pomoz khwatasche. Bohuzel je so wbohe džeczo tak wopaliko, so s čejka žive wostanie. Schtož bě so s džeczowej palaze drastu wo istwie sapaliko, so rucze podušy. Młodsche džeczi su njesranjene wostale.

* S revolverom w ruzý tele dny w Barlinje 18 lětny pschelupsti Nöhring do pižatniče barboneje fabriki Horna a Franka sa stupi a na blido pižatničkeho pschedstejcerja Safferta list položi, w kótrymž bě cítač: „Adam řebi hnydom 125 hrynow abo satélmu Waz. Hdyž so ta wěž s mojej spokojnoscí wobstara, radžu Wam, so njevhyscze nicž wo tym do sňavnoſcze dali, wobehje tež niz mojemu nanej nicžo njevoſſewili.“ Vjes tym so ho pschitomni pschelupzy pomeznizy a wuzobnizy pod blida ſhowachu, Saffert nusowarzej napscheczo stupi a jeho napominasche, so by rosumy byl. Vjes tym so ho to ſta, čzysche pschelupsti Traxel do pólanskeje pižatniče po revolver hicž. Nöhring, jeho wotmyšlenje pschewidzo, hwoj revolver na Traxela nawróci a hrožo praji: „Wostańce stejo!“ Traxel pak tola do ſtwizy ſloczi. Hdyž won s revolverom wobrónhem wustupi, Nöhring do njeho třeli; Traxel na to teho runja do hwojeho pscheczinika třeli; wobej kuzh pak miſnuschtej. Widžiwiſhi, so nicžo wusutkowacž njemože, so Nöhring do cželanja da. Pschelupzy běchu wschitzy ſatrasheni.

* Schwořitk thđenja bě mloba mandželska ſublerja Mlonka w Ischelde pola Frohburka pschi ſapſchahowanju rólnych koni pomozna, hdyž na dobo jedyn s njeju, ſa kuzoteho ſnaty, ſa tej žonu hrabnu a jej jene nobro nimale zyle wottorze. Žałostne ſranjenje wboha žona, halle 28 lět ſtara, s čejka pschetrage, runjež ſo hnydom wot ſpočatka ſekatka pomoz nałogi.

* W Oberhausenje je ſo 10,000 puntow amerikanskeho peleža ſpalicž dvrhala, dokelž běše wschón s trichinami pschenidzeny.

* Szczehowaze njebože ſta ſo njeawno wježdr w Buchhagenje pola Delmenhorsta. Byhelnízat Kemenę tam a jeho džowka hyscheschtaj, hdyž hzo w kožu leželchtaj, haru w domje, a měnjo, ſo ho nechto nutkamje, ſtanuſchtaj. Hdyž Kemenę „ſchtó tu!“ ſawoła, wotkali ſo tež nechto. Sso ſwoblelawski widžesche pak, ſo zuſu hyschče w bliſkoſczi wekoło klobži. Wón wustupi na to s třebu a hroš ſ njei zufemu, jeli ſo niepraji, ſchtó je a ſchtó chze. Hdyž pak jemu tón mjeſczo ſ poſběhnjene ruku napscheczo kroči, wutſeli Kemenę, ſam wo ſo ho bojo, a trichti zuseho do žiwota. Duz padnu tón „Gerhardo Kemenen!“ ſawelawski. Na hloku ſpōſna jeho Kemenowa džowka ſa wotrocžka, kótrž bě nehdý pola nich klužil. Někto čejko ſranjeneho ſobu nutk wſachu, ale hzo bjes rěče njemožesche won prajecž, čejho dla je ſem pschischoł, a předny hacž powołany ſekat dónidze, bě wbohi ſemr. Kemenę je ſrudžazy podawak ſam wſchnoſczi woffewili.

* Kaž Düsseldorfke nowiny pižaja, je ſo do Němskeje jara wjele amerikanskeho hwinjazeho mjaſa pschislo, kótrž ſ zyla na trichinu pschepytane njeje. Tak je na pschillab 39 kaſchczow połczę do Düsseldorfa doſčlo, w kótrymž běchu hnydom přenje ſchtyri krjenzy połczę trichinate. Wopiszma, ſi mjaſej pschipołozene, njeprajichu, ſo je mjaſo na trichinu pschepytane, ale jenož wobſhwedča, ſo ſu ſo hwinje čerſtwe w Amerizy ſarešale. Pschepytowatne w Amerizy hyschče ſ zyla naprawjene byle njeſzu, hdyž je ſo mjaſo wotpókalo.

* (Piecz ſafyjnjenych džeczi.) S Demmina pižaja: W bliſkim Leuchtentinje je ſo žałostne njebože ſtało. Tam je bliſko pschi wžy pěklowa jama, někotre metry hloboka. W njei běše ſ wježora 8 džeczi ſe wžy po pěſl. Holsz ſo tam czahacz poczachu, tak ſo stroſhnej kromje bliſko pschindzechu. Nahle wali ſo wulka hromada pěkla dele a ſafypnu wſchitke džeczi. Bórsy ſo w domach na nje dopomniwschi, khwatachu starschi po nje. Alle, luby Božo, ſchtó tam uadeňdzechu! Hnydom ſapocža ſo ſe wſchej možu wumóžetſke dželo, tola ſa 5 džeczi hzo poſdze. Tjich holszow a dwě holzy wuhřebachu hzo morwych. Ženoz tsi džeczi ſažo wožiwiču a ſu někto ſe wſchego ſtracha. Šrudoba a žałosć wbohich starichich, wot kótrymž ſu dwosy jeniczke džeczo ſhubili, njehodži ſo wopiszacž.

* W Mannheimie je klužobna hola ſa na paradze 10,000 hrynow namakala. Spodžiwnie je, ſo ſo žadyn ſhubjet ſa nimi njepracha.

* (Najczějſcha žona w Europje.) W Traubinku pola Feldafinska w Bajerskej je 41 lět ſtara Pröpfowa, najczějſcha žona ſem-

rěla. Wona wažeshe w nałeczu 1891 hzo 4 zentnarje a 30 puntow, psched hwojey njeawnej hwmjerču pak 500 puntow. Najszajmawishe pschi tutej čzelnzej połnosći bě pak to, ſo běchu hlowa, ruzh a noſy zyle normalne kaž pola druhich ludži. Wulke čzejkoty pak mějachu ſo pschi jeje poħrjebie pschewinucz. Skhód do přenjeho poſthoda dyrhesche ſo ſ deskami połkasz, ſo by ſo kaſchez po nich dele ſuwacž mohl, a deska trjebachu kuluhi, po kótrymž jón hacž ſ wosej dowleczechu. Seinreča, jara čejczena knjeni, je hacž krótko do hwojey hwmjerče zyle ſtrowa byla.

* Dživny testament je njeawno w Baselu ſemrēth profežor Ignaz Hoppe ſawofajil. Wón je ſ wuſlēdzenju teho, ſchtó člowjefewa duschu po prawom je, poł miliona frankow wotkaſal. W jeho domje dyrhja ſtajne někotsi kłedzerjo wſchu hwoju duchownu móz na to nałozecž, ſo byhnu duschine pschirobne hycze wuſlēdili a potom ſwetę wofiewili. Pschiswui ſemrētho, abo jeho ſawofajeni pschedeljo pak dželaſa na powrócenju jeho testamenta.

* Proſcherjo w Berclonje ſu ſo ſjednoczili, ſo čzedža wſchitke 2-zentimare, kiz wot ludži doſtawaju, na bok klasz a je wjazy njerudawacž, ſo běchu wobhyleſtvo nusowali, jim dalisch ſajmjeniſchi pjenjes, 5-zentimat, dawacž.

* W połodnju kupy Pantolleria njebaloko italskeho brjoha je pschi wſpjetnym ſemjerenju newa kupa, 500 metrow w pschederſtu wulka, ſ morja wustupila. Kóžam je ſo poruczilo, ſo dyrhja ſ najmjeniſcha hodžinu ſ dala kupy Pantolleria jěſdziej.

* Sazne wětry ſu ſchitwórk pschi wſchich brjohach Žendželskeje wulku ſchitodu nacžnile. Wjele kóžow je ſo ponurilo; mnosy člowjefekojo ſo tepilo.

* (Sa kóždeho najlepſchego.) Schewski wuežobník rozmówia ſo ſ druhemischtrowym wo jědži a praji: „Pola naſ ſe wſcho jara derje ſriadowane, kóždy je hwoje, ma to, kaž mischt praji, kóždy najlepſche. Nano pschi ſknedanju je mlokowa koža miſtrzyna; pschi połdnju wosmje ſebi wot huſazeje pječenje mischt kožu a ja ſhmutam koſcze; halle wječor doſtanu ja najlepſche, mjenujzy kožu wot kožbaſy.“

* W New-Yorkim ſtatnym jaſtwje ſu muža, Loppa rělažebo, kótrž je hwoju žonu ſlónzował, ſ elektrizitetu morili.

* (Dynamitowy nadpab.) Do pschedawačne pschelupzow Kujela a Sagi w New-Yorku ſtupi pjak ſtadajo ſebi million dolarow a cžižnu, dokelž jemu jeho ſadanie njeopjelnichu, dynamitowu bombu do kłamow. S jeje roſbuchnjeniom ſhypnu ſo zyle twarjenje do hromady. Jedyn ſaſtojnič ſu ſ roſtorhanymi ſtawami ſ wóknem won cžižnjeny, dwaj druhaj buſchtaſ ſo ſczeniu ſrěnjenaj a žakoňne wobſchodzenaj. Ŝenjes Saga ſam, kótrž w kłamach pschetywasche, doſta ſtrachnu ranu do hlowy a dyrhesche ſo do hojeńne dojwiesz. Temu, kiz bě bombu cžižnul, bu nop roſraženy a wobej noſy ſlamanej. Wón cžaka w hojeńni na ſafkuženu hwmjerč. Jurja Guldowa bankownia, kiz ſo w teſzamej kheji namakasche, je tež wutupjena a wupalena. S zyla ſu tſjo člowjefekojo morvi a ſchecžo ſ džela ſtrachne ſranjeni. Nadpadnik je pječa w wrótnoſczi njeſkutk ſkuczil.

* Nimalo njevějomny njeſkutk je ſo njeawno w Rixdorfje ſtał. Žena žona je w mužazej draceže khejneho wobſedžera, pola kótrehož bydlesche, ſ hamorom nadpadnula a jeho, ſo by jeho poſluſhila, někotre raſy do hlowy praſnula; bu pak pschomžena a ſajata, a cžini někto w jaſtwje, jako by kluđna byla. Tutoń njeſwchědný podawak je ſo na ſamjenjorubartskej droſy 12 w Rixdorfje ſtał. Po jenym ſchodze wobhydli ſenu połozu kheje 62 lětny wobſedžet ſóba, druhu połozu pak ſamkał ſlima, jara porjadny a pilny muž. ſlimowa žona mějeſče, bjes teho ſo by jeje muž prósčka wo tym wježil, jara ſylnie poſhilenje ſ paduchſtu, cžinjeſche wjele dolka a ſtaſajesche wſchitko, wo cžimž wježesche, ſo muž bórsy ſa tym pschincz njemože. Šda ſo pak, ſo je ſo wone ranje ſ prawom bojala, ſo jeje muž jeje cžinki pytne. Hnydom, hdyž bě muž wotſchol, — bě to hyschče pschi cžimčzy, woblecze ſo wona mužowu drastu a doſki plachči ſwietcha, ſtaji ſebi klobuk na hlowu a poda ſo do ſóboweho bydla, w kótrymž bě derje ſnata, dokelž wjele ſe ſóbinu wobhadeſche. Ŝenjeni ſóbina bě kluđnata a ležesche hyschče w kožu. Ŝenjes ſóba bě do hřodze ſafchol, hdyž hemak pscheczo dležchi cžož pschetywasche. Lehdy pak wročai ſo rucžiſho, hacž jeho ſlimowa wozčakowasche. Ŝunjež bě hyschče khejro cžmo, widžesche ſóba, ſo nechto w jeho ſhamorje, w kótrymž mějeſče pjenjes, jědži. Ma jeho: „Schtó tu?“ dyri jeho ſlimowa někotre raſy ſ hamorom do hlowy. Ma jeho ſbože potupi jeho klobuk

wótróscz rasow. Nětko nasta hédzenje, w kótrymž ho Söba psche-
hwédcz, i tím ma cžinicz. Ta zona cželashé; bórzy pak ju do-
sczahnuhu. Jeje muž, kótryž wo jeje spoczinanju niczo njevzedzesche,
je wóshón porażeny.

* (Bur a prořaza placzisna) „Kschiznym Nowinam“ piža
ho s Pomorskej: „Njebamno spomnichy, so je prořaza placzisna tak
niška, so ma bur na wózach s teho wulku schodu, dokelž s tym
hewashé dohody shubi. Zako pschikkad l temu móžu sczehowazy po-
dawok powjedacz, kótryž móhl ho žortniwy mjenowac, njeby-li tak
szmierzcz frudny byl. Bur w Lauenburgskim wórkusu w Pomorskej,
kotremuz ho hewak 2 prořazce se 24 abo 30 hrivnami placzischtet,
njemódesche žane prožo wóthycz, a spyta teho dla swoje sbože na
Lauenburgskich wózach. Po třihodžinskym puczu s džezacimi prořa-
tami tam pschischedschí hlyshesche l hwojemu wulkemu miersanju, so
tež tudy prořata niežo njeplacza. Duž wóbsamku, ūbi jara mało
sa nje džerzec, mjenujzy jenož 15 hrivnow sa dwé. Ale tak ho
stroži, hdyž jemu wólkowat jenož 2 hrivnje a 50 pjeniezlow sa nje
hadi. Jego wótpolasawski nadžia ho, so lepschi placzetz pschindze,
ale podarmo. Posdžischo wóla přenjeho kúpza l ūbi a chze jemu
dwé sá 2 hr. 50 np. wóthycz. Tón pak wóshé 10 prořatow nětko
ani darmo njerodži. A hdyž je je dohdo došcz temu a tamnemu
darmo poručak, dybci s nimi božemje sažo domož puczowac. S
cžejek wutrobu powjeba w domach žonje, tak je ho jemu sešklo.
Tak pak ho spodžiwa, hdyž wócziniwski korb město 10 dwanacze
prořatow w nim namała. Schibak, kótryž hwoje prořata tež njebe
wóthycz móhl, bě jemu dwé pschithknul. Tón podawok ma to sa ho,
so je wérny.

* Pola Döttingena w Schwajzarskej je satidženj tydženj jedyn
wožobowy železniczh czah do druhého czaha srasy. Jedyn pařazet
tamnemu snješbozenemu czaha piža: Czah jěžesche pschi kromje haczenja
w wožuku do Klingnawu. Satrashny prask, wólańza a naſtrójenje,
drugi stork — wóshé wósy vrjeſkotaſa, maschinu wuja a hycza! Wschitz
czemny na ſarvki ſefkalac. Tsczi stork! Wós ſběhnje ho
na pravym boku drje wo metr. Puczowarjo leža do džiweje
měſchenicy w hromadu ſmetani. Wós ho sažo ſruna a ſastanje.
Durje a wokna ho wottorhnu, a wschitz wólamy ho won. Sa-
trashny napohlab ſapuſzenja ho nam poža! Koskite wóſne džele
a wschelake kubla leža na kopizy. Gschitshu žaloszecic a s wulkej
holoszu wólač; duž pſchiskožu, a druh mi pemhaſa, czlowjeka,
mjes petrolejowymi czwizami ležazeho, wóczahnueč, wómorneho,
s draſtu połnej petroleja, s wožliczom połnym blota, s ruku dwójz
flemjenej. Druheho wóczahnuchmu a pschi haczenjach połozichmy,
doniž pomož s wołownoscie njebónidze. Tsczi, jěžder Frei, njebesche
tak jara ſranjeny a mógesche hicž. Žeſdžera Dienera, kótryž nje-
ſbožownu maschinu wóžesche, wóžchym mjes lokomotivomaj ro-
mježeneho. Wóczahnueč ho njehodžesche. Ja ho hnydom l thmaj
dwémaj ſranjenymaj podach, l Kleinerzej a Hugentoblerzej. S po-
mozu mužow, kotsiz běchu na pomož pſchischli, donjefechym jeju po-
nahym brjohy horje na dróhu. Woda ho pichinje, a ja wumych
ſranjenymaj wožlicz a raný tak derje hacž móžno. Wubawanje,
so je njebože wjeczertki njeſkutk jeneho s teju wodžerow lokomotivow,
njeje hifcze dopschepytane. Wodžer Diener je, tak ho powjeda,
njeledživo na ſignale, s połnej paru psches ſtagiju Döttingen jěl.
Dwórnischewi ſastojnizh powjedaja, so ſu widzeli, tak je ho
w wołkomu pſchejedženja psches dwórnischego wodžer Diener s tepje-
rijom wjergač, tak drje, so ho ſdasche, jako by tepjet wodžerja s možu
wot něčeho wodžerzeč čyžk. Diener je bě dla njeledžilowſce
pkužba wipowjedzena. Duž ho ſda, so je szmierzcz pytaſo ju
s wjeczertkim njeſkutkom ſjednoczic čyžk. Móžno pak tež je, so je
tón njeſkutk s wrótnoscju wuwiedl. S połnym prawom prasheja
ho schwajzatske nowiny, tak je ho pod taſkimi woſtejnosciami na
zwojim samolwitym městne wostajic móhl.

* Lěžka móžo ho 300 lětny jubilej ſawjedženja khoſeja do Europu
chwycic. To drje ūbi puczowar Prosper Abinus njeje džecz dač,
hdyž w lězce 1591 khoſej s Egiptowskej do Venediga pſchimjeſe, ſo
hudža ſa tutym napitkom ras wóshé europiske ludy žadac. S Vene-
diga ho khoſej w ſpěchnym běhu psches zylu Europu roſſcheri, wo-
hbjie hdyž Žendželženjo w lězce 1650 s nim wólkowac ſapoczachu.

* W Mearano w Italſkej je jedyn pôlvernik roſſbuchnul. 4
wožobhy buchu ſaražene, mnohe ſranjenye.

* W Džieri na Sardiniskej ſupje (italſkej) ſu ſcheczo ſabahjeni
ſtoſtinizh twarza Rosazziskej železnizy do horow wotwiedli a ūbi ſa
njeho 300,000 litow (= 240,000 hrivnow) wutupneho pjenjeſa
žadaju. Woſatow ſu wupóžkali, ſo byhju rubježnikow ſajeli.

Kheža na pschedan.

Dla dželenja herbſta ma ho ſ.
A. Amožez khežna ležomnoſc na
židowje čižko 102
pondželu 14. dezembra 1891
dopołdnja w 11 hodžinach w ſa-
wostojenej ležomnoſci wot wje-
nych grichtow na pschedžowanje
pschedawac. Herbjo.

W Hrodžiſhczu je maživna
kheža čižko 41 ſ rjanej haczen-
skiej ſahrobu ſa tunju placzisnu
2000 ml., ſ kótryž móže 1000 ml.
stejo wostac, na pſchedan. Wo-
paſna kafa 2550 ml. wuczini.
Dalshe je pola wobžedžerja ſhonicz.

Drjewowa awkziſa.

Pſchichodnu pondželu 14. de-
zembra rano w 9 hodžinach ma
ho w Holeschowskiej Dubrawje něhdze
2 kóraj ſtejateho palneho kójno-
weho drjewa, bjes nim ſu tež ně-
kotre klozy, pschi Metličjan hacze
na pschedžowanje pschedawac.
Wobžedžer.

Mloko

w najwjetſich a najmjeniſich džel-
bach po najwyschſcej placzisne
ſtajne kupuje
parna mlokarnja Otty Eversa
w Maloch Debkezach.

Mlyn w Holeschowje

najlepschu jadriwu pſchencznu
muku, majhový ſchrót, gris,
woſtruby po čaſzej pſchimierjenych
placzisnach poruža.

Jan Scholta.

Drjewowa awkziſa.

Pſchichodnu hrjedu 16. dezembra
popoldnu wot 2 hodžin ma ho
w ſelanach 40 twjerdyh dolich
hromadow a rjane wužitkowe drjewo
na pschedžowanje pſchedawac.

Šhromadžisna w dworje a w fer-
ſach pschi Wuricžanskich mjesach.
Korska Herrmann.

Kedžbu!

Tuczne bacchonske kwinje ſyła,
po běrklach a po połozach do domu
pschedawa a najtunishe placzisna
wohlicza.

Jan Fähſa
ſkony wifowat w Nowym Kusčęžu
pola Njeſwacžida.

Prořata na pschedan.

Prořata běleje Nortširſteje a tež
czornopřazaneje Berkſhirſteje razy,
kotrež ho jara lohko wukormja, ſu
pschedzo po čaſzej pſchimierjenych
niſtich placzisnach na pschedan na
knježimaj dworomaj
w Budyschinku a Pschivejzach.

Najrjeniſche, najnowiſche
a najtrajniſche ſu

Henochez nježelske
rukawate lazj.

Dostacž pola

C. O. Henocha
w Budyschinje
na róžku hlowneho torhoscheža
a bohateje haſy.

Ed. Schulzes Sohn

pschi bohathch wrotach 26

poruža ſwoj wulki ſkaf

pschedeschcznikow

najjednorische a najwožebnische a trajne dželane,

kije l wukhodženju,

tobakowe trubki (fajſy),

zigarowe natrubki,

ſchežipkowanske tysi,

hry l čahajnu mlyna.

Poczebnjenje a porjedzenje pſchedeschcznikow ho
w mojej dželačni wobſtara.

Fabrika plokanſkich a žimaznych maschinow

w Budyschinje na Nowosalzſtej dróh čižko 30.

Cjesczenym ſserbam poružam ſwoje ſnate najlepsche maschinu
a ſa jich hódnoscž dolhe lěta rukuj. Plokanje na prahu pſched
kuſjenjom ho rad dowoli a je pola mje ſhonicz, ſchtó w wołownoscji
je ūbi moje maschinu hido ſupi. Porjedzenje plokanſkich a žimazních
maschinow, tak tež poczebnjenje walzow ſ gumijom derje a tunjo
wobſtaram.

A. Flammiger.

(Býrlwinske powjedče hladaj w pſchitoſy.)

Pscheßadżowanie ležomnoſcze.

W sawostajenstwu ſemrjeſteje Hanu ſwid. Lehmannoweje rodz. Ahlemanneſ w Strögi pluſchaze ležomnoſcze cjižko 15 wopalneho kataſtra, fol. 44 a 71 ležomnoſtneſtich knihow, cjižko 130^a, 140, 141, 201, 206, 259 a 260 ſahoniſtich knihow ſa Strözu, hromadže 2 ha. 59,5 ar. abo 4 akry 207 □prutew weſchiſaze, § 52,69 dawſtimi jenoſeſemi napolozene, wot wjeſnych grychtow na 4545 mk. taſſerowane a w twarjenjach § 1920 mk. pola krajneho woheňawęſcęzeho wuſtawa wobliczene, maja ſo po žadanju herbow wot podpiſa- neho hamtskeho ſudniſtwia

ſatwórit 17. dezembra 1891 dopołdnja 1/2 II hodzin

na měſtinje ſamym w žiwnoſci cjižko 15 wopalneho kataſtra ſa Strözu pola Hucinu na pscheßadżowanje pschedawac̄.

1725 hrinew hypothekow ma ſo pschedewſac̄ a 500 mk. w termiſi ſo naplaſcic̄ abo ſaweſcic̄, bjes tym ſo ma ſo ſbyt ſa jedyn twdzeń ſaplaſcic̄.

Na kipjenje ſmyžleni ſo ſi tutej pscheßadżowanſkej termiſi ſ poſaſanjom na wuweſchenki na tudomnej ſudniſtej taſli a w korečmje w Strögi pola Hucinu, ſi ketrychž ſu pscheßadżowanſke wuměnjenja a wopisanje ležomnoſcze widżec̄, ſi tutym pscheproſchuja.

W Budyschinje, 1. dezembra 1891.

Kralowſke hamtske ſudniſtw.

Jäger, f. r.

Synchu na božodžesczowy ſchtom

jednore a najwoſebniſche węzy,

teho runja

pschihódne darh na hodowne blido

jako:

fanje,
ſmykacze,
džeczaze ſtoły,
džeczaze piſanske blidka,
kachlowe krywy,
kachlowe pschedſtajaki,
wuhlowe kaſhce,
ſtejaki ſa wóhnjowu na-
dobu,
hréjenske blesche,
jenož w najlepſich, hódnich wudželkach dobrocziwemu wobledžowaniu
porucžam a lubju kruče sprawne poſluženie.

domjaze haptyki,
blida ſa kwički,
myjenske blida,
mydłowe khamorki,
jejowe khamorki,
bleschowe khamorki,
žimaze maschinu,
płókanske maschinu,
bérny a ſ dobom
ſad bělaze maschinu,

rybowacze,
miaſhorubaze maschinu,
khlēb krajaze maschinu,
khoſejowe a tejowe ſer-
vízy, tablethy,
blidowe nože a wiſliczki,
dybſacze nože,
nožizy,
ſchatowe plath,
khoſejowe miłyny,

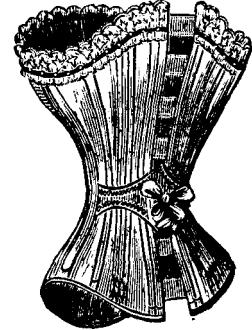
Zigarh

w najwjetſhim wubjerku po 3, 4,
5, 6 a 8 np.
porucža najnaležniſcho

Ernst Groher
na hornčerſtej haſy 36.

Woprawdžity
rum, arak a kognak
tez wſchē druzim palenzow a literow
porucža dobrocziwemu wobledžbo-
wanju

Ernst Groher
na hornčerſtej haſy 36.

Schath,
mužaze kravath,
pschedkoſchlikſi
ſ khornarjom a bjes ujeſo,
gumijowe ſchath,
ſlē

porucža

M. Walther
10 na bohatej haſy 10.

Ginzel a Ritscher
6 na wulce bratrowskej haſy 6
porucžataj ſwoj wulki wubjerk

khoſeja

paleneho a njepaleneho w jenož
derje ſlobdžazych druzinach,

zokor

drobny, ſompowy a w klobukaſ,

ſyru p

naſtuńſhi a najdržſhi
taž tez wſchē druzim warjenjow
dobrocziwemu wobledžowaniu.

Paleuž

jednory a dwójny
w ſnatych dobrzych a derje ſlobdžazych
druzinach porucžataj tunjo

Schischa a Riečka.

Richard Neumann
porucža hury a paſeny

khoſeji

w najwjetſhim wubjerku a naj-
lepſich dobroſezi po naſtuńiſich
placjzach.

Wſchi wotewſac̄u wjetſich džel-
bow ſo poměrnje nižsze placjznu
woblicza.

Tunje

Zigarh

Supowanſke ſórlo ſa ſaſopſchedawa-
rjow,
tybzaz hižo po 20 mk.
porucža

Richard Neumann
na ſnatcownej lawſkej haſy čzo. 6
filiala na bohatej haſy čzo. 28.

Wupſchedawanie hacž do hód

tkaninow k žułniam, ſama, barhenta k koſchlam, płyſha, czornych a pišanyh drastnych tkaninow, plata, tkaninow k poſleſczejam, tkaninow k wobſeženjam, konjaznych pschikrymow a podobnych węzow.

Hermann Beermann w Budyschinje
na ſnatcownej lawſkej dróſy.

Turkowske klowki

naſtuńſheje druziny porucža

Moritz Riečwa

ſchi miaſhowym torhoſceju.
Destilacija ſnatych dobrzych likeron
vo staroch tunich placjzach.

Wjetſci koprowy kotol, ſloro-
nowy, je tunjo na pschedan na
jituńych wikach čzo. 4 w reſtaurac̄i
Germania po 1 ſkłodze.

Schaty ſimaze maschinu
w wſchelakich wulkoſczech porucža

tunjo

Richard Otto,
mechanik na hornčerſtej haſy 18.

Plat

ſo ſ woprawdžitej indigo-barbu
barbi w B. Gellingez Barbiečni
w Budyschinje.

Pschepronchenje.

K pjetzenju wojschikow
porucjam
sultania-rošnki, larinhy,
zitronat, zitrony, vanille,
mandle, čistotoležene
koruski a safran.

J. G. Klingst Nachf.
na bohatej haſy 16.

Ahoſej ſhyr, punt po 1 mč. haſy
1 mč. 60 np.

Ahoſej paleny, po 1 mč. 30 np.
haſy 2 mč.
porucja

J. G. Klingst Nachfolger
na bohatej haſy 16,
na róku theaterkleje haſli.

Sigary

kózdeje placisny
w woſebnych a jednoroch woballach
na hodowne blido ho hodzaze
porucja

J. G. Klingst Nachf.
na bohatej haſy 16.

A hodownemu fwjedzenjej po-
rucjam, najtunishe placisny wob-
liczejo

butru k pjetzenju,
roſynki,
mandle,
zitronat,
zokor,

koruski,
korusckowy woliſ,

kaž tež wſchedenje czerſte

kuſe droždze.

Richard Neumann
na ſnuteſkonej lawſcej dróſy.

Zahy	punt po 16 np.,
grupy	" 16 "
rajk	" 16 "
zoki	" 16 "
buny	" 14 "

porucja **Korla Kahrowe**
w poſteſkej kowaſni.

Ahoſej ſhyr
punt po 100, 120, 130, 140 np.
porucja najnaležnicho

Ernst Groher
na hornczetskej haſy 36.

Ahoſej palenij
derje blodzazy
punt po 140, 150, 160 a 180 np.
porucja najnaležnicho

Ernst Groher
na hornczetskej haſy 36.

Pschedawanie a
porjedzenje
w ſchēch druzinow
čaſnikow.

Placisny najnaležnicho
a rukowanje na dwē
lēze.

Gustav Mager,
čaſnikar
11 na ſerbſkej haſy 11
pschi starých kaſarmach.

Dokelj chzebza i podpjeranju burſta a rataſtwa w bližſhim
čaſzu ſkoro we wſchēch ſſerbskich Burſkich Towarſtwach ſhromadne
poſkladniſy a wupozčernje ſaložic, pschi ečimz by jara wužitne bylo,
hdy bychu ſo te ſame po možnoſci po zylch ſſerbach po jenakich
poſtajenjach a wuſtawach ſaložile a ſarjadowale, budze ſo i doju-
jednanju w tej noležnoſci powſhitkowna ſhromadziſna ſſerbskih
Burſkih Towarſtwow

pschiſodnu hrjedu 16. dez. popoldnu w dwemaj
w Gudziſ ſhcoſenju w Budyschinje wobjerzec.

So tutu ſhromadziſnu je knies ſarac Lejnik i Klétneho psched-
noſči wo praktiſkim ſaloženju a ſtukowanju taſtich poſkladniſow
dobrocimie pschiſilubil.

Do tuteje wožneje ſhromadziſny ſo wožebje wſchitke prijodkſtejet-
ſtwa ſſerbskich Burſkih Towarſtwow, kaž tež wſchitke ſobuſtawu tych
ſamych haſz nanajnaležnijho pschedroſhuja.

Prijodkſtejetſtvo ſſerbskich Burſkih Towarſtwow.

Pobocne towarſtwo herb. burow w Małym Wielkowje
imieje ujedzelsu 13. dezembra popoldnu w 4 hodzinach poſzedzenje.
Pschiſilubeny pschednoſči kniesa wſchitke wuczerja Gräſy budze ſo
haſle w pschiſodnym poſzedzenju djerzec. **Pschedkyſtvo.**

Proſchu ſhwēru na ſirmu ſedžbowac̄!

J. A. Henke, čaſnikar

w Budyschinje

27 na bohatej haſy 27

porucja ſhwō wulkotny ſkład čaſnikow,
hudzbych hrajadlow a alſenidowych
tworow, jaſo:

niklowe dybſac̄ne čaſnikiki	hižo po 10 mč.
ſkłeborne	= = = = 18 =
ſkłete	= = = = 50 =
jonjaze ſkłete čaſnikiki	. . = = 28 =
hudzaki = = 5 =
hudzbyne hrajadla	. . . = = 8 =
regulatory = = 18 =

Poſla teho na ſwoje wupſchedawanie
ſlotych tworow, jaſo piersiſcenjow, na-
wüşnikow, broſhōw atd., ſedžbne cijnju.

Hodowna wuſtajenja.

Geſczenym ſſerbam dowolam ſebi i tutym i wjedzenju dac̄
ſo ſzym bženja ſwoju wulku hodownu wuſtajenju wotewril, kotoruſ
ſym ſaſo i wjele pěknymi nowoſczemi i marzipana, ſaholadu, i
ſondantami, klodnimi zolkowymi kuflam na božo-
džesczowym ſichtom nanajbohac̄zijo wuhotowal.

S dobom porucjam ſhwō wulk ſubjerl wſchēch družinow pō-
prjanjow ſnateje dobroſeje a lubju kručeje sprawne poſluženje.

W. Müller, konditor
na miaſzowym torhoſcęju.

Szadarska a ſahrodniska ſchula w Budyschinje
i pschedteſazemu ſadzeńſtemu čaſej ſadowe ſichtomy wſchēch družin
najlepszeje kojkoscze porucja. Placisnowe ſapiſy ſo darmo a franko
roſeſcēlu.

Geſczenym ſſerbam w Hrodziſcęju a woſkolnoſci i tutym naj-
pschedcēliſchiſo woſſewjam, ſo ſzym w domje ſwojego mandželſkeho, ſah-
cerſera Groſa w Hrodziſcęju, wulk ſkład ſotowyh ſonjazycz
wēzow a wureſnych tworow wotewrila.

Porucjam zyly a poſlana a woſmiane ſuknje, jendželſke
rubjekſka, cizieſczenja wſchēch muſtrow a parchent k koſchlam, kaž
tež rubjekſca wſchitkich družinow. Plat k koſchlam a na poſleſcēja,
poſhuknu, rukajzy, ſchrympy, naruczniki, ſchnorki a wjele wjazy.

Swérne poſluženje lubjo proſchu wo bohaty wopſt.

Ernestina Groſowa.

Wſchelake družiny hódnich do-
brych 5 up. zigarow pschi wote-
wac̄u ſ najmjeñſha 100 ſchtuk po
thetro ponizjenych placzisnach psched-
dawam a proſchu, tule pschiſodnu
ſkładnoſci njepſchedepuſteſcęz.

Porucjam pôdla teho jako wu-
bjerne:
čiſlo 72 100 ſcht. po 3 mč. 60 np.
" 77 100 " 3 mč. 80 np.

W. H. Conrad
na bohatej haſy.

Korjenjow woliſ,
koruski,
ſafran
i pjetzenju tykanzow
porucja
hrodowska haptka.

K hodani

porucjam najrjeñſhu jabriwu
pschedenčnu muku
i woſschikam ſ Budyskich kumſch-
nych mlynów,
čiste ſitne wotrubu, gris,
pschedenčne wotrubu,
majzbowy ſchrót.

Rozku, pschedenju, wowk a ſeru ſa khléb a muku samenjam. Skasanki
na woſschikli a tytanzy rad psched-
jimam. Dale porucjam Draždžanske
droždje po ponizjenych placzisnach.
Moje placzisny ſu te ſame, kaſkeſ
maja Budyskie kumſchne mlynny.

Bjedrich Bartko,
priedy Jurij Vicjas
w Njechwac̄idle.

Geſczenym ſſerbam woſſewjam,
ſo ſu pola mie ſtajnje dobre kħaſle
we wſchēch muſtrach doſtagz; po-
brachowaze ſo hnydom wobſtaru.

W Hrodziſcęju, w dezemb. 1891.

Korla Groh,
hornczetski miſchr.

Jedźny lanj woliſ
čiſczeny kózdy tydzeń na torhoſcęju
poſchedawam.

Korla Venzel ſ Tumiz.

Ssamodželane zolkowe twor
kózdeje družin ſaſe porucja

Ernst Graf

na ſukelskej haſy 12.
Saſopſchedawarjam ſo niſſe plac-
cēſny wobſicza.

Sprawnu holzu ſe wky i 1.
januarej abo i 1. februarej do klužby
pyta reſniſki miſchr Michal na
mniszej haſy 7. Tež ſo tam jedyn
holzeſez do wyczyb pyta.

Na Delnjofinjanski knieži dwór
ſo i nowemu létu starschi, ródný
muž jako woſhladač wołow, a
někotři wołazy pyta.

Wotročkow, ſrénkow, rólnych
poſončow, woſazy, hródzne a
domle džowki pyta Spanowa na
malej bratrowskej haſy 5.

(K temu čiſku pschedloha.)

Pischiloba i číslu 50 Serbskich Nowin.

Soboto 12. dezembra 1891.

Cyrkwinste powjesce.

W Michałskiej grytki budżet jutje njejdu rano w 7 hodzinach němska spowiedz, dopołdnia 1/2 9 hodzin němske a w 10 hodzinach herbske przedawanje. Psihi zytkwinych durjach budža so dary sa khudych sbracj.

Krčen:

W Michałskiej grytki: Mina Hilžbjetja, Jana Augusta Lüdi, ratarja na Židowje, dz. — Koralta Ota, Michała Koralę Hilžbenza, dzělaczera na Židowje, ž. — Hana Emma, Jana Wojnarja, khězera a dzělaczera w Wulkim Wjelkowje, dz. — Jurij Max, Jana Handrija Koste, murjera na Židowje, ž. — Jan Ernst, njemandz, ž. w Libuchowje.

Zemrječi:

Dzien 6. dezembra: Hilžbjetja Lina, Jana Ernsta Krebsa, gratmichtra w Dobruški, dz., 1 lěto 6 měsazow 14 dnjow.

Vlaczisna žitow a produktow.

Žitowy dorow w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju			
	5. dezembra 1891		10. dezembra 1891		wot		hacž	
	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.	mf.	np.
Pščenža	.	běla	12	35	12	65	11	91
	.	žolta	11	76	11	94	11	71
Rožka	.	.	11	56	12	6	11	88
Jecimjen	.	.	8	29	8	57	8	17
Wovb	.	50 kilogr.	7	60	7	80	7	30
Hroch	.	.	8	89	11	11	11	12
Wota	.	.	7	50	8	6	7	50
Zahy	.	.	16	50	19	50	15	—
Hejdusichta	.	.	19	50	20	—	19	19
Bern	.	.	3	—	3	70	3	—
Butra	1 kilogr.	.	2	40	2	60	2	20
Pščenčzna muška	50	.	14	—	21	50	—	—
Ržana muška	50	.	14	50	19	25	—	—
Szyno	50	.	2	40	2	70	2	20
Sz. óma	600	.	18	—	21	—	17	20
Prchata 804 schtuk, schtuka	.	.	3	—	15	—	—	—
Wjehnečzne wotrubky	.	.	6	—	6	25	—	—
Wjane wotrubky	7	—	8	—	—	—	—	—

Na bučy w Budyschinje pščenža (běla) wot 12 hr. — np. hacž 12 hr. 50 np., pščenža (žolta) wot 11 hr. 76 np. hacž 12 hr. 12 np., rožka wot 12 hr. — np. hacž 12 hr. 25 np., jecimjen wot 8 hr. 25 np. hacž 8 hr. 50 np., wovb wot 7 hr. 75 np. hacž 8 hr. — np.

Draždžansle mjaškove placziny: Horjada 1. družiny 65—70 ml., 2. družiny 58—62, 3. družiny 25 po 100 puntach rešneje wahi. Dobre krajne kwinie 55—58 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. družiny 45—58 np., po punče rešneje wahi.

Wjedro w Londonje 11. dezembra: Wetr.

Héblowane ſchpundowanja

zyle žuche, 24 a 30 mm. žylne, pšchedawa tunjo

Dr. Holbian w Budyschinje psihi dworniſčezu.

R h o d a m

porucžam w wulkim wubjerku tunjo: wobrasate knihy a listna, bajkate a ſtawisniſke knihy, pižanske mapy, fotografiowe a markowe albumy, herbske a němske ſpěvarſke knihy, derje ſwjasane, listnu papjern a fuverth w kasetach, zigarowe etwije, portmoneje, lampowe křečzina, taž tež

krafzne ſbožopſchejaze khartki w wulkim wubjerku, 50 np.-wěžh, protykli sa 1892, hraſki, pižhnu papjern, pižansku potrjebu, barbate kafčekiki atd.

E. Rafeld w Budyschinje,
knihwjaſačna a papjerjowy ſklad
na fotolſej hacž 30.

Sa hodowniu potrjebu

porucžam

wulku dželbu

draſtnych tkaninow

w dobrých kafkoſczach,

kotrež hym pod placzinsu ūpiš, jačo:

polwołmjane tkaniny

dospołne wobleczenje po 4—6 ml.,

čiſtowolmjane tkaniny

dospołne wobleczenje po 6 ml. 50 np. hacž 10 ml.,

čzorne

čiſtowolmjane muſtrowane tkaniny

dospołne wobleczenje po 8 ml.,

b a r č e n t,

čzischzany, barbunjepuschezaty

dospołne wobleczenje po 3 ml. 50 np. hacž 4 ml.

Jan Jurij Pahn.

R h o d a m

porucžam ſwój bohaty ſklad, wobſteazy:

s hłowneho ſklada herbskich a němskich biblijow a herbskich a němskich ſpěvarſkich knih w wulkim wubjerku, wobrasatych a bajkowych knihow, ſpižow ſa młodocz, fotografiowych, pižanskich albumow, albumow ſa listne marki, vjenječznych móſhniczkow, portemonejow, zigarowych etwijow, domjažnych žohnowanjow, fotografiowych woblikow we wſchēch wulkoſczach, listnych kasetow a wobalkow ſ listnej papjelu, schwadliſkich a dželanskich kafčekikow ſ drjewa, ſchulſkich toſhow, pjerowych kafčekikow, ſchifrowyhs taſlow, lampowych křywow, gumijowych balow, kóſtlowyhs hrow, kmoſtſazych listow, thartkow ſ nowemu lētu a ſ narodnemu dnjej, ſ listneje papjery, kubertow, pižanskeje a ryžowanskeje potrjebu, modelero-wanskich listow, wobrasatych listow, pižanskeje papjery, protykow a protykow ſ wobtwierdzenju w najwjetſchim wubjerku, phchu na božodžesčowym ſchom, ſlotu a ſkłebro na worjechi atd.

M. Schönke,

knihwjaſačna a papjerjowa pšchedawařna

1 na hanenkeinskej hacž 1.

W wudawařni „Sserbskich Nowin“ je dostacj ſa 2 hriwnje:

HISTORIJA SERBSKEHO NARODA.

Spřaſchtaj Wilhelm Boguſlawski a Michal Hörnik.

Pschi skladnosci sastacza jeneje lama-fabriki
zym wulku dzelbu $\frac{9}{4}$ scheroko ho lama, jenož
dobra, trajnu tworu, po jara tunje placzisne kupil
a móžu teho dla kózdy lóhez lama wo tsečinu
tunischo vostajic.

Na swój dwé lóhczi scheroki bely plat,
lóhez po 35 np., s tutym ledzne czinju.

Emil Wehrle
na jerjowej haſy 7.

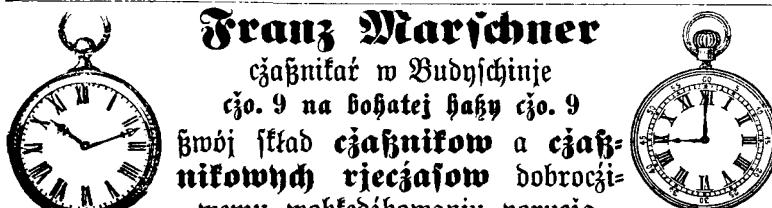
Kupuja ſo někole najrjeñſche žonjaſe pale-
toſy po 6 mč., žakety po 3 mč., trikotowe
taille, płyſchowe a ſutnjane pjeſle po
žměſchinje tunich placzisnach, wožobne mužaze
ſwjerſchniſki po 10 mč., mužaze wobleczenja
po 12 mč., jupry po 6 mč., džecjaza draſta
po kózdej móžnej placzisne pola

C. & F. Kloſza
(nětčiſcheho mějczela, Oth Velizha,
pſchichodneho kyňa).

Swoj wulſtony ſkład hotoweje mužazeje draſty, jako
kholowow, wobleczenjow, pjeſlow, ſwjerſchniſkiow, khějor-
ſkih mantlow, kaž tež najnowſche itaniny k ſeſhiciu draſty
ſa pſchedſtejazu naſhmu a ſhmu dobrociwemu wobledzbowanju
poruczam. Pschi najlepſhim džele pſchezo najtunishe placzisny.

Louis Gadt, krawſki mischtr
w kupnizy pſchi hłownym torhoschzu.

Franz Marschner

čaſnikat w Budyschinje
čzo. 9 na bohatej haſy čzo. 9
Swoj ſkład čaſnikow a čaſ-
nikowých rječjasow dobroci-
wemu wobledzbowanju porucza.
Hódnia twora. Pihomne rukowanje. Tunje placzisny.
Porudzenje dobre a tunje.
Pſchispomnjenje: Ręču herbſki.

Hermann Darschau w Budyschinje
fabrika ſchrympowych tworow s wozjeſe wolkym
číklo 1 na ſchuleckej haſy číklo 1
k ſymskemu čaſeſi swoj dawnno jako dobrý ſnaty wulki ſkład ſchryko-
wanych ſchrympowych tworow, ſchrykowanych jakow, wulki wul-
ſerk rukajzatych laſow w najtunishej haſz k najlepſhei čiſto-
wolmjaney barbunepuſtejatej tworze a w rjanyh muſtrach porucza.
Najlepſhi a najwjetſhi wulſerk ſchrykowanſkeho pſchedzena
wſchę barbom.
Najhodniſha twora! Najtunishe placzisny!

Jablukowe fiſalo
najlepſhe i ſolotwi a i kladzenju ſadu liter po 20 np., teho runjo
jabluko-winowy napoj
bleschu po 45 np., dale jablukowe wino, jahodkowe wino,
ſechcicaje limonady a mineralne wody porucza
Hornjoluziſka klózernja ſadu
dr. Hermanna a dr. Wehrle
na ſadnej bohatej haſy 3.

K pſchedſtejazym hodam Heinke a Kyň

w hamorſkim mihiuje w Budyschinje
ſwoju wulſernu pſchenicznu muſku po tunjeſ
placzisne poruczujetaj. Dale pizowym gris a
wotrubym tunjo poſticezataj. Tež ſo muſka ſa
pſcheniczu a rožku ſaměnja.

G. G. Leuner

dwořſki rjemjenjer a ſedlařſki mischtr
w Budyschinje

porucza ſwoje jako ſolidne a rjane ſnate wulſelli:
kucjoweho grata ſ rukowanjom ſa dobre ſedzenje,
grat ſa dwojnym pſchah ſ czornymi wobbitkami po 115 mč.,
= = = = ſ maſivnymi nowoflebornymi wobbit-
kami po 145 mč.,
= = = hospodařſki lohki a cjezki pſchah po 100—45 mč.
ſ lepscheje kože,
ſedla, ſeſdny grat, hródznu potrebu a kſhudy (paječe)
w wulſim wulſerku po tunich placzisnach.

Najwjetſchi ſklađ
wolmjaných konjazých pſchikrywów
po wſchę wulſczach a placzisnach.

Swoj wulſtony ſkład kožow a pjeſzowych
tworow dobrociwemu wobledzbowanju poruczam

Heinrich Lange

9 pſchi z itnych wifach 9.

Węzy, po měrje ſkaſane, ſo najlepſie ſdělaju, wožebje poruczam
ſwoje tunje pjeſzowe kože bjes molow.

Dospolne wupschedawanie dla pſchestacza mojeho krawſtwia.

Šym ſo roſhuzil, ſe ſwojim krawſtwom, pſched 24 ſe-
tami ſaloženym, w koſtrz ſo ſymske ſwjerſchniſki, užaza
a hólczaſa draſta, khějorske mantle a pjeſle dželaju, tak
rueže haſz móžno ſastac a teho dla po kózdej móžnej placzisne
pſchedawam. Wožebje poruczam ſymske ſwjerſchniſki higo
po 8 mč.

S poczeſcijowanjom
P. Baruch pſchi bohatych wrotach.

Wulki khofejowy ſklađ Th. Grumbta

w kupnizy na ſwonkownej lawſkej haſy
porucza

kyry khofej punt po 110, 115, 120 haſz 170 np.,
paleny khofej „ „ 140, 150, 160, 180 a 200 np.
w ſnatym najlepſhem glosze.

Emma ſwudowjena Vorwerkowa

porucza płyſchowe pjeſle, ſeſtne pjeſle, zanki, modne žakety,
deſhczne mantle, trikotowe taille w wulſim wulſerku po tunich
placzisnach.

Poſtuženje w němskej a herbſkej ręči
w Budyschinje na hłownym torhoschzu 5.

Hodowne wupschedawanje.

Ssam něotre fabriki wophtajo hym i tajkim dobytkom kupowat, so je mi mōžno, něšto wurjadne poskicęz. Wola mje so jenož

najnowsche modne draſtne tkaniny po ženie ſyñch tunich placzisnach pſchedawaju.

Dako njewſchednuje tunjo porucžam:

czistowolmiane dwójzy ſcheroſe draſtne tkaniny,

hladke, muſtrowane, kaſchekate, ſmužkate, meter po 1 mѣ. hacž 1 mѣ. 50 np., wopravdze hōdne meter po 1 mѣ. 80 np. hacž 2 mѣ. 50 np.

półwolmiane dwójzy ſcheroſe draſtne tkaniny,

meter po 50 hacž 90 np., po prawom hōdne meter po 80 hacž 150 np.

czistowolmiany dwójzy ſcheroſi lama, meter po 1 mѣ., hacž 1 mѣ. 60 np.,

$\frac{6}{4}$ pólwolmiane tkaniny k ſuknjam, mtr. po 50 hacž 60 np., dale:

spódne ſuknje, ſchörzuchi, trikotowe faſſe.

dželbu $\frac{6}{4}$ ſcheroſeho běleho poſleshezoweho damasta, meter po 50 a 55 np., wubjernje so plókazeho;

$\frac{6}{4}$ poſleshezowe tkaniny, meter po 35 hacž 50 np.

Czishezane barchenty k wobleczenjam, barbu njepushezate, meter po 50 np.

Wotmérjene wobleczenja hijo po 3 mѣ.,

ſbytki we wſchěch dolhoſezach ſměſchnje tunjo,

ſymske ſchakety hijo po 4 mѣ.,

ſymske paletoſy hijo po 6 mѣ.

So bych ſwojim czesczenym wdtebiezarjam ſpěſhne a pſchihódne kupowanje mōžne ſčinil, hym kruče twjerde placzisny kózdemu kručeſtymylnul; ſ wophta mojeho tworoweho ſkada ſměje kózdy wjele dobytka.

Alphons Schauseil.

Wobrashy

(bildy) ſo rjenje a tunjo ſaſhleňzuja a ſ wobtukom wobdadža, domowe ſhojuwanje a wobrasy w wulkim wubjerku a tunich placzisnach pola

Maxa Mützy
na bohatej haſy 11.

Rajß
grupny,
jahly,
hejduschi,
hróch,
ſotki

po jenotslym a ſ zyla porucža
tunjo Th. Grumbt.

Hamburgski hwěſdný ſchmalz,
Limburgski twarožk,
ſchwajzarſki twarožk,
margarinski butru
porucža tunjo

Ernst Groher
na hornczefské haſy 36.

Matražy a loža

zu tunjo na pſchedan pola
A. Vietscha
na hauensteinskej haſy.

Vérowansſe

pjerſchězenje
po po 2 mѣ. 25 np.,
ſyglowe pjerſchězenje,
čzaſnikowe rječasny,
rječasny wokoło ſchije
i ſchizem abo medaillonem,

broſhy,

naruſhnički,
narucznizy,
dale jako

kwaſne darv

kwěcžniki,
butrowe tyſy,
lžizy,

thoſejowe lžicžki atd.
porucža tunjo

Curt Klepl

na bohatej haſy 31 pſchi wrotach
predy: J. T. Büttner.

ſhoczebuski

Portorikofski tobak,
Wassungfki tobak
w rolač a wuwaženy,
rjeviki a druhi kramy tobak,

zigařy

w wulkim wubjerku 100 hijo po 2 mѣ.
porucžataj

Ginzel a Ritscher

na wulkej bratrowskej haſy 6.

Koſaze kože

ſajecže, kaničkowe a wſchě druhé
druičiny hyrčow kožow kupuje po
najwyschschich placzisnach

Gustav Raude

na garbaťskéj haſy 16.

S doboru porucžam ſwoj bohacze
wuhetowaný ſklač kožuchowych kožow
hjes mosow po najtunisich
placzisnach.

Sajecže, koſaze, kaničkaze, kože,
tthórjaze a kuniſaze (mordatſke) kože
kupuje a najwyschche placzisny ſa
nje dawa

L. Fleiſcher, kóžkar
na ſtronkownej lawskéj haſy 18
w Budvſchinje.

Koſaze, naſymiske ſajecže a
kaničkowe kože, kož tež cjeſaze a
howjase kože kupuje pſchego po
najwyschschich placzisnach

Heinrich Lange
pſchi ſitnych vilach 9.

Strowe kruſchenjowe drjewo
i najmjenša 6 zolow tolſte na
čenikim lónzu, kupuje po najwysch
schich placzisnach mechaniska pſcha
downia w Hajnitzach.

Miejski młyn w Hrodzu.

Nascha nowa naprawjena woleńza, kotaż je delka
w nowym fabrilskim twarjenju na nowomęschczanskiej
stronje a kotaż je se wschěmi pschiprawami now-
scheho czaſza wuhotowana, je dženſza dželacž ſapo-
czała. Duż ſwojim czeſczenym wotebjerarjam

jedzny lanj woli, wschednje czerstwy, s wo-
szbitez wubjernosczu, so zo dolhi czas
czerstwy a szlodny dzerzi,

Iane woſzuchi a lanu muku, wyrjadnje
drobnu toſczeniu,
najnaležniſcho porucžanih.

Wurjadne dobre wudželki ſwojeho mlyna, mje-
nijz̄h **pſchenicznu** a **ržanu muku,**
gris a **wotrubu**
teho runja naležnje porucžany.

W Hrodzu, 9. dezembra 1891.

Sarządništwo měščanskich mlynów.

Herm. Greulich.

Moje wupschedawanje kapotow, wolmianych rubiszców, schtrympow a rufajzow hacż do 6. de- zembra traje. Moritz Höniger na bohatej hahy 12.

Na dżelarjow szuknianych czrijow
porucząm swój skład płysha a korda najnowszych
mistrów, tosłownych łopienow, stanizowanych szuk-
nianych pódusjow, wulke fruchi schęzepjeneje to że
a wszé l tutemu dżelu fluszhaze węzy po najniższych placzynach.

Reinh. Gierisch,

Flanel a lama,
pollama,
barchent i foschlam
w wulkim wubjerku po tunich placzisnach pola
W. Häckera na žitnej haſzy 7
woſebite khlamy ſa wolmjane twory.

Suche tramy a deski

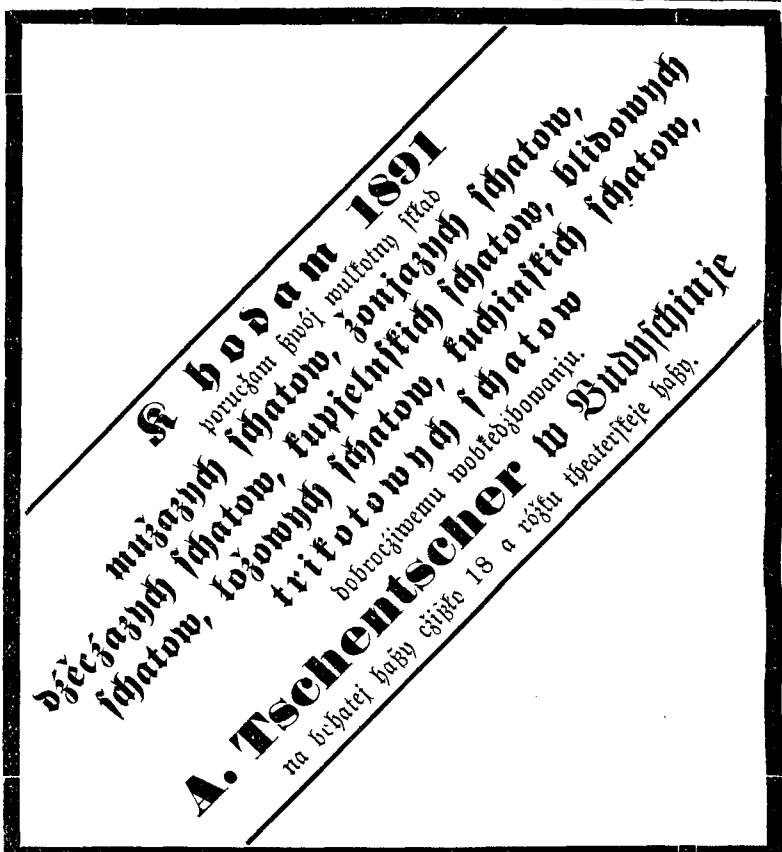
$\frac{8}{4}$ ", $\frac{11}{4}$ ", $\frac{6}{4}$ ", $\frac{5}{4}$ " a $\frac{4}{4}$ " štíhlé, w symje rěšane, po-
ručža plácžíšný hódne

Jako tunje kłopowanskie żyrło sa hodowne
dary we wszelkich wolmianych tworach, jako
rukawatych lazach, dżeciąznych a żoniąznych
kapotach, dżeciąznych mieżach a szuknijach, tri-
kotowych taillach, sokach, schtrympach, schór-
zuchach, spódnych schatach, rubiszeżach na
hlownu a wokolo żywota, rukajzach atd. atd.
porucza ſo

spezialna pschedawańja wolnojanych tworów

Ernst Scheera

w Budyschinje jenož 9 na bohatej hafzy 9.

W wudawań „Sserbskich Nowin” je sa 25 np. dojśczi:

Zschedzenak.

Protynka ja Sserbow

na pschestupne lěto

1892.

Hamburgsko-amerikanske lódźtowe akcijowe towarzstwo.

Expreszna
a pôstšla parolodžna jéšba
ſ Hamburga do New-Yorka
w Southamptonje pchviesdziaza.

Jesba po morju traje něhdžé
6—7 dnínm. No. 840.

Pódla teho porjadna parolódžna jéšba
Hamburga d. Baltimory, s Hamb. d. Wjez. Indijskéje,
- Pražskéje, s Hamburga do Havanny,
- So Škotska, s Hamburga do Perila

Dalsche wukasanie dawa Carl Meisel w Budyschinje.

„Serbske Nowiny“ wudawaſa so kóždu sobotu.
— Štvortlétne předplatna wudawaſi 80 np. a na němských póstach 1 mk., z přinjeſenjom do domu 1 mk. 15 np. — Kožde čílo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za navětki, kiz maja so wudawaſi „Serbske Nowiny“ (na róžku zwonkneje lawskeje hasy čo 2) wotedać, placi so wot maleho rynčka 10 np. a maja so štvortk hač do 7 h. wječor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawaſ Marko Smoler.

Číš Smoler jec knihičštefne w mađičnym domje w Budyšinje.

Cíle 51.

Sobotu 19. decembra 1891.

Létnik 50.

Cíceženii wotebjerarjo Serbskich Nowin, totiž chzedža sa nje na 1. říjtvortlēto 1892 do předka placicž, njech nětko 80 np. w wudawaſi Serbskich Nowin wotedadža. — Cíži, totiž ſebi Serbske Nowiny pſches pſchinjeſč dawaja, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bórš ſtaſac̄. Na říjtvortlēto ſaplaciž ſo ſa Serbske Nowiny na ſakſich a pruſſich póstach, taž tež w druhich ſtaſac̄ich němſteho khězorſtwa 1 ml. s pſchinjeſenjom do domu 1 ml. 15 np. — Serbske Nowiny s pſchiſtu Serbski Hospodař placia na póstach 1 ml. 25 np., s pſchinjeſenjom do domu 1 ml. 40 np.

Swětne podawki.

Němske khězorſtvo. Wobčarujomne njeſbože je pónđelu do połdenja Jeho Kralowſtu Wykoſoſci prynya Jurja podeschlo. Hdyž pryny ſ pſchewodom kwojeje džowki Mathildy w Draždānskej wulkej ſahrodze jehasche, jeho koň na přednjej noſu padže. Prynz ſo pſchiſtu pſches konjowu hlowu t ſemi pſchecžnu. Skočo ſo pſches prynya wali, kiz ſebi na njeſbože wobruežku ſlamá. Prynz Friedrich August a wójnski minister ſ Planuž jemu přenju pomož podaſtaj. Jedyn koniček, kiz bě ſobu w pſchewodze, hnydom po ekwiipažu jehasche, w kotrej prynya do jeho hrada dowjeſechu. Tu hnydom wjefchini medizinalny radžicžel dr. Stelzner pſchiſtige a prynya ſwobala. Lékarjowe přenje wosjewjenje rěka: „Jeho Kralowſta Wykoſoſci pryny Jurij je ſebi ſ konjom panuwschi lewu wobruežku ſlamak. Po ſwobalenju je Kralowſte Wykoſoſci trochu lépe. Dr. Stelzner.“ Hisčice w běhu dpołdenja Jeho Majestoscy kral pſchiſtige, ſo by ſo ſa derjemčem lubowaneho bratra wobhonił. Slemk je w ſwojich ſczechovskach njeſtraſchny. Stanowa symiza ſo njeje pſchidala, a hac̄ dotal wobſchloženje na ſpoļoſaze waschnje ſije.

— W Draždānach a wołownych wžach je polizija wobydlenja wjetſeje licžby ſnathych ſozialdemokratow pſchepytala, mnohe wožobý ſajala a hnydom ſudniſtu pſchepodala. Tele pſchepytanie wobydlenjom vječza ſe ſajecžom jeneho knihicžiſcherja w Draždānach ſwiſuje, kiz je w ſwojim wobydlenju potajnu cíſhceženju ſaložil a wulku licžbu ſozialdemokratiskich pižmow načiſhčjal.

— Šakemu ſejmej knježerſtvo twar ſledowazých ſeleſnizew ſ normalnej koliju namjetuje: 1. ſ Chemnižy do Wechſelburga, 2. ſ Olbernhaua do Neuhausen, 3. ſ Pirny do Dohna, 4. ſ Reichenbacha do Myslau.

— Na ſakſich ſeleſnizach budža dnjowe (nawrōzne) jěſdne kharty, kotrej ſo 24. a 25. dezembra ſupja, hac̄ do pónđele 28. dezembra placicž, teho runja tež ſtudnjowne kharty, kotrej ſo w ſakſej do wołrjeſow Erfurtskeje, Magdeburgskeje, Barlinskeje a Brótſlawſkeje ſeleſniczneje direkſije ſupja, hac̄ do pónđele 28. dezembra t na-wrózenju placza.

— Hac̄ do kónza novembra 1891 je ſo na ſakładze poſtajenjow ſawěſczenſteho ſalonja ſa pſchidap invalidnoſče a ſtaroby wot 168,070 wožobow renta ſadala. Š tutych je ſo 128,201 žadankow pſchipoſnało, 28,010 woſpolkaſalo a 8920 jako njewucžinjene na měžaz dezember pſchedensko, bjes tym ſo je ſo 2939 žadankow na druhé waschnje wožbylo. Se ſamolwjenych žadankow pſchidap na ſakſku 7123.

— Wulka wjefchina khězorſtoweho ſejma je ſa nowe wiſowanske ſučinjenja dobyta. Khězorſtowý kanzler je ſe ſwojej rěču,

wobſwětlaſzej pſchicžinu, kotrej ſu jeho t nowej ſlownej politizi po-nučile, mnohich, kotsiž jemu ſ wopredka njeſchiſkoſowachu, wo nuſnoſci ponízenja ſlow pſchewidczil. Caprioviwa rěč dopofaſuje, ſo je wón roſumil, ſo ſ njewuſtaſazej dželanskej mozu a ſnamjenitej mudroſcu a wobdarjenoſcu do hospodařſteje wucžby ſadželac̄ a ſ wyſoſta wjeleſtronſke hibanje němſteho rjemiſſniſteho ſiwiſenja pſchewidcz. Wón je ſ cíoplymi, hlučkoſachutym ſlowami na pſchiſkuſnoſce poſkaſ, t kotrej ſtej knježerſtvo a lud w naſtupanju rataſtwa ſwjasanej. Ratarjo, kotsiž dla lohko ſroſumliwych pſchicžinow ſa nowe wiſowanske ſučinjenja ſahorjeni njeſbu, ſu ſ Caprioviwych wuļoženjow ſměrowanje doſtali, ſo wón na to nje-myſli, ſitne ſla ſběhnuz. Hdyž wón je nětcole wo něhdze tſečzinu ponizi, cžini wón to, ſo by tak wjele hac̄ možno ſe ſitných ſlow ſožeržal. Njebudžiſhe-li ſo do ſnadneho ponízenja ſwoliko, by ſo němſta induſtrija ſahubila, a potom byhu ſitne ſla ſame wot ho ſpanule. Knježerſtvo by nufowane bylo, dželacžerjam, kotsiž njemeli žaneho džela a nicžo ſoſlužili njevhcu, ſ tunim khlebom ſastarac̄ a to ſo njemohlo bjes wofſtronjenja ſitných ſlow ſtac̄. Wulka wjefchina ludowych ſastupjerow je wernoſeſ tychle wuļoženjow ſpóſnała a budzie teho dla ſa nowe wiſowanske ſučinjenja hloſowac̄. Ženož mała cžrjódka ſo hiſtice ſpječuje. K nim wjetch Bismark ſkuſha, kotrej ma wſcho ſa wopacžne a njeprave, ſhtož jeho načleďnik Caprivi cžini. Bismarkowi pſchecželjo ſu ſo twjerđe na to ſpuschčeli, ſo Bismark, kotrej ſu loni do khězorſtoweho ſejma wuſwolili, t wurađenjam wo ſlownych ſučinjenjach pſchidap a ſo budže ſwoj warnowazý hlož pſchecživo Caprioviwej ſlownej politizi ſkuſhce ſac̄. Tola po-darmo ſu na to cžakali. Bismark ſo khězorſtoweho ſejma ſvaluje, niz jenož khoroſe ſla, ale wjele bôle dokež wě, ſo by tam bjes wſchego wuſpěcha rěčjal. Wón ma ſa pſchihodniſho, w „Hamburgſtich Nowinach“ abo pſched ludžimi, kotsiž jeho wopatř pſchidap, na ſamery nětcežiſheho knježerſtwa ſwaric̄. Tak je wón rěč, kotrej dyrbjeſhe po žadanju ſwojich pſchivishewarow w khězorſtowym ſejmje pſchecživo nowej khězorowej politizi pſchecžic̄, tele dny deputaziji měſtacžka Siegena džeržal. Kajž pſched nětovy mi měžazami Biskopizy, ſu mjenujy tež wobdylerjo Siegena wjetch Bismarka ſa cžezneho měſtacžana pamjenowali, a mjenowana deputazija je jemu liſt cžezneho měſtacžnſtwa pſchepodala. Sso roſumi, ſo ſu po Bismarkowym roſhudze nowe wiſowankie ſučinjenja niz jenož němſtemu rataſtwu, ale tež němſkej induſtriji ſchłodne. Tola wón ſam ſpóſnaje, ſo by w khězorſtowym ſejmje mało wěriwych namakal a teho dla wón radſcho ſwontka njeho wostanje.

— Pſched rekrutami, kotsiž ſu 23. novembra w Potsdamje khězorej ſwěrnoſcž pſchihahali, je khězor pječja naręč džeržal. Tale rěč je ſo wot wſchelakich nowin wocžiſheržala. Kajke je jejne wopſchicžce wo prawdze bylo, njeje dženža hisčice ſnate; pſchetož w tych nowinach, kotrej ſu ju pſchinjeſče, jejne wopſchicžce jenake njenamaſamy. Po dopiku, kotrej je ſo jenym Brótſlawſkim nowinam wot jenho wocžneho ſwědka póžla, je khězor takle t rekrutam rěčjal: „Rekrucža mojich garderegimentow; ſeže ſe wſchelak ſtrou mojeho kraleſtwa ſczechnjeni, ſo byſtce ſwoju wojetſku powinoſeſ dopjelnili, a ſeže runje na ſwiatym měžaz ſwojemu khězorej ſwěrnoſcž pſchihahali hac̄ do poſlebnjeho wobdyha. Scže hisčice pſcheklodži, ſo byſtce wſhemu temu ſroſumili. Tola po nečzim to tola ſeſnajecž. Nje-myſliče ſebi, ſo je to cžekle a dowěrče ſo Bohu, wuſpěwajcž tež druhdy wótczenas, to je hižo wjele woſakam ſažo cžerſtu khrobkoſež

dało. Dżęgi moje gardy, s dżenjiniškim dnjom seje s moim wój-
skom sjenoczeni, stojęce nětak pod moim roksawostwem a macze
prawo, so kmecze moju szkłnu noścę; noścę ju s czechę, myślę
żeby na sławne stawisny nascheje wótcziny, myślę żeby, so dyrb
němske wójsko pschihotowane bycę, pscheczivo snutskownemu njeſpe-
czelej, kaž pscheczivo swoikownemu. Bole hacę hdy priedy njewera
a njeſpolojnosć swoju hlowu w wótczynie sbęha, a móže so stacę, so
dyrbie ſwoju hwerność s woprowanym swojeje kwoje wobkruczicę.
A nětak džice domoſ a czinę ſwoju winowatoſcę!" — Tale recz,
ktoraž je jenizy ſa rekrutom, niz ſa ſjawnoscę poſtajena byla, so wot
nowin Bismarkoweſt ſtrony ſe wſchelakorymi njeſchihloſowazymi
pschispomnjenkami pschewodzą. Wjetch Bismark ſam je žeby sweril,
w roſrčenju ſ jenym kwobodomyſlnym redaktorom rajaſcę, ſo nima
ſa dobre, rekrutom k roſmyſlenju wo tajſej koſkociwej węzy namo-
wjecz. Druzi ludzo wſchak ſu druhego měnjenia. Moja ſa to, ſo
je nusne, rekrutom na ſtrachnosć ſoziſdemokratow ſedznych czinicę,
woſebje teho ola, dokelz w newichim čaſku mnosy ſoziſdemokratoy
jako rekrucza do wójska pschinidu a w nim potom nowych pschiviko-
warow ſa ſwoje ſkaſezſe wuežby dobywacz pytaju.

Austria. Wótry ton, ſ kotrym psched někotromi ſetami němzhy ſapózlanzy ſ Czech na khézorſtowym ſejmje w Winje hawtowacu, ſo w tu khwilu tam wot młodoczelskich ſapózlanzow ſanoſchuje. Pschi jednanju wo finanzach je wjetnik młodoczelskie ſtrony, Eduard Gregr, ſkładnosć wuzil, ſo by ſwoju njeſpolojnosć ſ nětciuim awſtriskim knježetſtowem wuraſyl. Wón Awſtrisku winowashe, ſo Czekaſtu wuzhza a wuklóczyje, kaž zptrenu. Budžichu-li Czeha w'edzeli, tak budža ſich pscheczeli-acę, budžiſche wuſwolenie krala w lécze 1526 hinač mu-
panulo (1526 arzwywodni Ferdinanda ſa czechego krala wuſwo-
lihu.) Awſtriski ſtat je dawno prawo bycza ſhubil. Wulki džel Czehow ſo w tutym ſtacze njeſbožowny czuje, kaž w babylonſkej jatbje. Duž je hjes džiwa, ſo je ho prözowanje a požadanie, ſ tu-
teje jatby ſo wuſwobodzicę, hido do najhlubſich worſchtow czechego luda dobylo; ſlowjanſki lud dyrb w putach awſtriskeho zentralizma
kaž w vamphyraſyzych rukach ſahinucę. Němſki fanatismus je hido naj-
wyschſe kruhi tuteho khézorſta pojedoſcę. Wjes tym ſo přjedawſche
knježetſtwa ſ drjewianzami na czechim ludzie teptachu, do njeho mini-
ſterſtowym pschedyda hrabja Taaffe netto ſ lackowymaj ſakorniczk-
maj ſkopa. Pevitanje khézora w Praſy je do ſokafalo, ſo pschi-
wižnosć czechego luda k khézorſtemu domej nade wſhem dwělewanym ſteji. Wysli placzachu czechemu krale, tola niz knježetſtau, ſ kotrym
je lud jara njeſpolojom. Njeſpolojnosć je inuſt ludow nöhla Aw-
ſtriskej w roſjudnym wokomiku wogudne bycę. Najlepſe brónie a
Mannlicherowe tſelby budža neme, hdyž ſo ſe ſaborjeniem njeponieſzu.
Tola město ſo brchu czecheli lud ſpoſkoſili, ſo brchu jemu luboſę, wo
porníwoſć a ſohorjenieſeſ ſa tuton ſtat ſaſhęgępili, czini ſo wón
pschedo bōle njeſpolojny, budži ſo w nim ſtajnje wjazw nočyce, haj
hdy pscheczino tutemu ſtatej, czinja ſo jemu pschedo bōle njeſnjeſne
puta, ſo kotrym je k tomule njeſprawnemu ſtatej pschitowany. Gregr
ſkóni ſ ſchihloſowaniem Mekdo Czehow, napominajo, ſo bu knježet-
ſtvo mér iczinilo ſ awſtriskimi ludami na ſalladze pramdeſeſe.

Italſka. Zadlawe ſłotniſtwa italskeje wojerſkeje wſchinosće w Ma-
řawje ſu ſo nětak tež w italiſkim parlamente roſpominale. Mi-
nisterjo njepręjacu, ſo ſu italiſzy wojaſy a poliziſtojo po porucnoſcę
generala Balbiſſery w Mařawje mnohich wobndlerow, na kotrých
tukachu, ſo ſu petujni wehonorjerjo obekynſkeho krala Žana, ſ kotrym
Italzy tehdv wójnu u jedzecu, hjeſe wſchego pschedyptanja
ſkonzowali a ſo jich ſamoženja mozowali. Tola ani general Bal-
biſſera, ani jeho ludzo ſo teho dla khostac̄ njeſhodza, dokelz ſo po
peſtajenach italiſkeho wojerſkeho khostanskego ſakena merdaſtvo a
ſarazenie njehosta, hdyž je ſo wot ſakunſkeje wſchinoſcę poruczilo,
abo hdyž je dla ſakitonja nusne bylo. Ministerſtowym pschedyda
Rubiñi lubjeſeſ, ſo ſo juſtizne ſaradniſtvo w Mařawje pschemeni
ſ wohladu na tamniſche wobſtejnoscę.

Bolharska. Bolharske a franzowſke knježetſtvo ſtej ſo ſwa-
dzilej. ſ pschiczu roſkory je dopiſowat franzewſkich nowin
Chadourne. Tuteho je bolharske knježetſtvo ſ kraja wupokafalo,
dokelz je wón wſchelake njepeknę ſuſti bolharskeho knježetſtwa a wo-
ſebje ministra ſtambulowe na ſjawnie pschinieſl, wo kotrach pibacę
žeby bolharske nowinu njeſwérja. Wjes druhim je Chadourne powjescz
franzowſkim nowinam podał, ſo je bolharske knježetſtvo wſchoby, na
kotrež ſo tuka, ſo ſu do mordakſkeho nadpada na ministra Belczeva
ſapleczenie, w jaſtwje krjudowacę a czechwolacę dalo, ſo by je na tole
waschnje nusowalo, ſo wuſnacę. Na ſezechwſkich tuteho czechwolowania
je pječza jath Eufeldzijew w jaſtwje wumrjel. Mnosy jeczi hido
dolke czechy w jaſtwach ſedza, dokelz ſu ſtambulowi politiſzy psche-

czinwizy. ſtambulow je po ſkónzowaniu Belcziwa ſkładnosć wuzil
a jich ſajecę dał, wudawaj, ſo ſu ſobuwiniſy Belczevowych mor-
darow. Wosjewjenje tajlich hroſnosćow je ſtambulowej, ſo wě,
njeſlubo bylo, a wón je, ſo by pschihodnje dalschim wosjewienjam wo
ſwojich ſurewosćach ſadziewał, Chadeurna ſ kraja wupokafal. Diplo-
matiſki ſastupjet franzowſkeje republiky je pscheczivo temu hnydom
proteſtowaſ, a žeby wo tutej naležnosći wotmolwjenje do 24 hody
žadał. Bolharske knježetſtvo je wotmolwilo, ſo na Chadournowym
wupokafanju wobſteji, dokelz je wo Bolharskej ſekane powjescz roſ-
ſchierjal. Tale wotmolwjenje doſtawſci, je ſo franzowſki ſastupjet
hnydom k bolharskemu minifrej ſwoikownych naležnosćow, Grekowej,
podał a jemu ertne k wježenju dał, ſo je jemu jeho knježetſtvo
poruczilo, wſchon diploſatiſki wobkhab ſ Bolharskej pscheterchnuſ.

Hodowny dar.

I.

"S tej wězu budje ſo czinę, kaž žeby wy pscheczę", praſi
tolſty hroſzenzar w pomorſkim měſtaczku Freiemwaldze, kotrež pschi-
zeleſnizy leži. "Czeczeſi tunjo wotſal dale puczowacę, móžu wam
wóſkarja Magdanza ſ Nowohrodzu k temu poruczicę. Žeby dženja
ſaſko domoſ a ma na waſ ſa na waſchu malu holeſku doſez měſtna
na wosu. Tež je to pscheczelný muž a woſmje waju wobeju, kaž
žeby myſku, ſa male wotrunanje rady ſobu. A wot Nowohrodu
macze hſchęce mil pucza hacę k ſwojemu bratrej. K temu ſzadz
ko ſaſko tam ſkładnosć namaka abo móžecze tón kruh potom
pſchi dónicę."

Zona, kotrež takle ręczesche, kě něhdej ſched ſhodzinu ſe ſelesnizu
do Freienwaldy pschijela. Bě jara khora a bleda, a móſhniczka,
ſ kotrež runje korezmorzej pjenjeſy damasche, bě khétero proſbna. To
bě tež wina, ſo ſ póstom dale njeſdžesche, ale ſo bě ſo wo tuňchu
pschiležnosć wobhonyala. Bóry ſa to pschijwedge hroſzenzar wóſkarja
Magdanza do iſtwy. Tón bě hnydom ſwolniwy, ſzonu ſ jeje džeszcę
do Nowohroda ſobu wſacę, a žadafche žeby jeno něſhto malo k pschep-
icę ſa to. Zusa bě ſ jeho žadanjom, ſpoſojom, a tak běſtaj bóry
psches jene.

Bě runje pschipoldnju, hdyž wós měſtaczko wopuszcę. Žona
bě ſo ſe ſwojim džeszcęm mjes ſiſtami a ſawallami, ſ kotrym je bě
wós hacę nimale do poł napjelneny, na walczak ſlomy ſydnula. Dokelz bě hymny ſymſki bžen, dwaſ dnej do hód, bě jimač wóſkar
hſchęce wobej konjazej kryci dał, ſo by ſchęteſ ſak derje a tak czechleſ
ſedzak, laſkuli ſo hroſzecze. Wón ſam džeshe porňo konjomaſ,
ſo by jimač czechnenje trochu woložil. Husty, hľuboki ſněh kryſeſe
pucz a naberasche ſo jemu wokoło nohow. Ale ſyluy muž to ani
ſedzbu njeſmeſeſ. Hwidsaſche žeby wježelu pěſhniczku a po-
ſtaſtawashe jeno tu a tam, ſo by ſo ſ ſukomaj praſ a ſo ſ tym
ſaſko ſhrel.

Konje kroczeſtaj ſkładnie a pomalku dale. We wosu bě wſcho-
ſměrom. Zusa žona ležesche mjes ſiſtami na ſlomje, kaž by ſpala.
Jeje woči běſtaj ſańdželenej a jeno hdyž ſo hdyž ju ſy ſaſhel
ſ drěmanja wutorze. Holeſka wſchak ſedzecze czerſtwa a bjes ſpanja
pschi ſhorej maczterzy. Něgnej liezzy běſtaj pschi kruje ſymje-
ſczeſtvenilej, a ſ wulkimaj, wečipnymaj wocžomaj hlaſaſche pod
ſtachtu ſ wosa won. Wjeſelesche ſo nad ſtachomami, tiz pschi pucz
ſtejachu, jich halsy, ſe ſněhom wobzete, blyſkotachu ſo w jaſnym
blončonym ſwiele kaž lute parle a demanty. Tak bě ſo hroſzina po-
hodzinje minula. Naschi puczowarjo běchu něhdej na poł pucza
mjes wſhomaſ Weitenhagami a Plantikowom. Tu naſtroži ſo na dobo-
naich wóſkar jara. Zusa žona bě ſylniſho a hľubſho ſakachlowala
užli prjedy. Wobhaldny ſo ſa njeſi, ſ hlowu wijo. Wona bě
ko ſ wosa naſhiliſa, krej ſo jej ſ mozu ſ erta wuvali a wobarbi
bely ſněh rôjoczeſtvenej. Potom padže ſaſko ſlaba a bleda do wosa
wročzo a ležesche tu ſe ſańdželenymaj wocžomaj we womorach. Jeje
mała džowczieſka pocza wóſtje plakacę, hdyž ſwoju khoru maczterku
tak czechpjeſ a krej roſliwacę widzeſche. Wóſkar ſastaji ſe ſtrachem
konje a pschislocz, ſo by we womorach ležazej na pomož byl. Bě
něhdy ſtachal, ſo palenz krej ſtaj. Duž wſa ſwoju bleſchu, wotewri
ju a džerjeſwe ju ſhorej k hubomaj. Dokelz pak bě ſuta hubu kruče
ſamknula, wubeža něſhto poſſiczenego napoja nimo. Sylua wón
bě wobkhabenu ſonku naſſkerje wožiſila. Wona wotewri wóčzay, ſtoreſi
bleſchu na bok a ſchepnu zyle ſ czech: "Mějeſe džak!" Potom
wobja ſwoje džeczo a pschitkoczi je něgnej k wutrobje.

Wóſkar poſonjeſche ſwojej konje kruče ſ kſchudom. Skónzneſe
bě wjeſ ſtakikow dozpeta a wós ſasta psched wjeſnej korezmu.
Korezmak ſtejſeſche pschi durjach. Magdanz pschistupi k njeſi a
rēczeſche ſ waſa, ale dorasnje ſ njeſi, pschi tym ſtaſnje na wós

potaknij. Žónska wijsesche jara spodžiowje s hlowu a njesbaške ho s wopredka ani s najmjenšha swólniwa byc, jeho próstwu dopjelnicz. Stócnjne pak ho jemu tola radži, swoju naležnosć pschewiescę, a praji wotſje: „Pójce jeno, knjeni hospoſal! Wy ſeže dobra kſchewiescę janka a wěſcę wboheje khoreje wot swojego domu njewotpožecę!” Duž dha džesche korečmatka fa nim k wosej a poſladnu s wczipnymaj a ſobuzelnymaj wočomaj do njeho. Khora ležesche ſaſo kaž we womorach. Dychasche jeno zylo cíſche a, kaž ho ſdasche, s nje-mahym napinanjom. Džowcicla heziesche mučna a ſrudna pódla macjerki. To bě napoſlad, kiz móhle tež twjerdu wutrobu jimacz a hnuč. Korečmatka wotře ſebi ſpěchne ſ ſolu woči a praji potom, boryš hotowa: „Duž w Božim mjenje! Wo mni njeſmedža prajic, ſo bym wbohej khorej wutrobu a dom ſawrjela. Mamy małku iſtwiczu tam horjela we ſwízlač, kotaž je hiſchče wot wczera-wſcheho, ſo je tam zuſnik ſydlil, khétra cíſpla. Tam donjeſkym žonu s džesčom a myžlu ſebi, ſo mój muž ničo pschewiescę temu njeſměje.” Wóſkar njeda ſebi to dwójzy kaſac. Gáleſe na wos a ſvěze khoru s korečmatynej pomozu ſ woſa. Kedžbiwje donjeſekhtaj ju potom do khétra a položiſtaj ju we iſtwiczy na tam pschihotowane ložo. Jeſe džesčo, kiz hido po maceri plakasche, bu potom tež tam pschinjeſene, a runje tak kista a brémjeſchko, w cíim běchu ſnadne wězki pucžowazeju ſhowane. Hiſchče ſobuzelnje na wbohu žónsku poſladnuwſchi, holcžy ruku dawſchi a licžko pomajkawſchi džesche wóſkar dale. Na „pschepicje” ſebi ani wjazy njeſomysli. Bohonjeſche konjej a jědžesche pomalu dale do swojego domiſny.

Khora tu ležesche a mejeſche ſylné ſahorjenje. Jeſe k nohomaj ſpasche mučne džesčo, kiz bě korečmatka roſſlekała a do koža po-kožila. W połnozy, hdyž bě w domje wſcho wočichlo, pschihadze žónska a pschihyđe ho mjeſczo pódla, ſo by, hdyž by trébne bylo, poſhala a khoreje hladala. Zuſej ho wutrobnjo pschego cęgſho a cęgſho ſběħaſche a na jeje dychanje ho poſluchaſche, kaž na ſ waha warjenje. Njeſotcini wóčka, ſabórbota pak hdyž a hdyž někotre ſlowečka. Někotre rafow ſawoka ſa swojim bratom, kotremuž Hendrich rěkasche, a proſchesche jeho potom tak prawje nutrije: „Njebudž mi tola wjazy ſy! A njeħaſčli mi woðac, ſmil ſo s najmjenšha nad mojim wbohim, njewinowatym džesčom!” Potom ſceptaſche ſaſo nežnje: „Moja luba, luba Hańčka!” Potom modeſche ho ſaſo ſ cíjka: „Khrystuſowa ſwata krej — a — sprawnoſcę!” a potom ho troču ſměrowa. Korečmatka hladasche a poſluchaſche na to wſchilko ſ wutrobnje ſobuzelnosću. Ssylsy jej mjeſczo běžaču, khorej pak horzej hubje maczejo, pak ſaſo ſymneſ nosy hrejo. A hdyž bě ſylna ſymniza, poſok bliſkeſe ſmiercę, mréjazu pschimruka, džerjeſche ju ſe ſmilnej ſuboſču na swojimaj rukomaj, ſo by jej poſlednju nisu a bědu, ſchtož ho hodžesche, wołozila. Holcžka ſpasche mjes tym ſměrom a cíſche, a njenadžiſeſche ho ani, koho mejeſche boryš ſhubicž.

Stócnjne bě ho dolha ſymka nôz minula, a raňſche ſlónzo ſczelesche swoje pruhi ſ niſkim ſwíklowym woſnjeschkom do iſtwiczy. Hańčka wotuci a jeje přenje poſladnenje bě na lubowanu maczertku, kotaž tu cíſche a něma, ſymna a bléda ležesche. Korečmatka waſa pláczo džesčo na swojej ruzy a praji jej: „Maczertka je wuſka. Wona je někto pola Boha lubeho ſenjeſa horjela w njeſeſach!” Kurjatko, kiz bě halle pječ ſet, njeroumjeſche, ſchto zuſa žónska ſ tmi ſlowami měnjeſche. Woſasche macz a cíſche ju woſnjimowac a lubo měcz. Ale maczertka njeſotwoka ſo ani ſe ſlowečkom, a korečmatka plakasche a tlocžesche džesčo k swojej wutrobie. Jeſe muž wſhak bě hneſony, hdyž wuſkyſha, ſo je zuſa žónska ſemrjela. Dyrhesche to, ſchtož bě ho ſtało, na krajnoradnym wuređe w Nowohrodze woſjewicz a bojesche ho, ſo ſměje nimo tuteje prózy tež hiſchče někotrežkuli wudawki pschi tym. Wotewri woſno a kaſasche wotročkej, ſo dyrbí hnydom ſapſchahmucz, ſo by ſ nim do Nowohroda jěl. A potom rjeknu swojej žonje: „Šhotuj džesčo khétsje cíſple! Chzu je k krajnemu rabjeſelej ſobu wſac, kotremuž dyrbju to woſjewicz. Tón njech potom hlađa, kaž žonu poſhovac a to kurjatko ſastarac. Pschetoz my mamy tak drapanja doſez, ſo móžemy ſami ſe swojimi džesčimi ſo po cjeſeſci ſejwič, a njenadžem ſo ſa zuſykh ludži a jich džesči do dolha tykuć!” Korečmatka ſwobele Hańčku tak cíſplu kaž ho jeno hodžesche, woſoſti ju nežnje a ſadgi ju na wos k swojemu mužej. Džesčo plakasche najprjedy, dokelž tu macz woſta a ſo dyrbjeſche ſama i zuſym mužom wotjeſz. Ale hdyž bě jej dobročiwa žona zaſtu a někotre pječene jabluka tyka, ſměrowa ho boryš a da ho hnydom do jědženja. Korečmat pschikry ju ſe swojim plascheſom, ſo by ſymu njenměla a tak jědžeschtaj hromadze do Nowohroda. Tam dojewſchi ſastachu psched wutradom krajnemu rabjeſela. Korečmat ſleſe ſ woſa, praji wotročkej: „Kedžbiu mi

derje na to džesčo, donig ſo njewrōču! Jeſi ſo je pola krajnemu radjeſela njewotbudu, dyrbimoj je na poliziſu dowjescę. Ja nje-móžu a nječam ſo ſ tej wěžu dale naſhadzovac a dyrbju ju tak abo hinač ſlónčicž.”

Hdyž bě Hańčka ſlowo „poliziſa” ſaſlyſchała, ſtróži ho žaſtoſtie. Pscherož to tola wjedžesche, ſo tam jeno paduchow a ſlych ludži wodža. Wutrobla jej woprawdze ſe ſtrachom a ſe ſenjeniom pułtaſche, ſchto ho ſ neju stanje. Wotročk ſtejſesche na droſy pschi konjomaj a powjedſeſche ſebi zylo bjes staroſće ſe ſnatym, kotrehož bě jow ſetkał. Njeležbowaſche dale na džesčo, kotrež bě jemu do-wjereſe. Hańčka ſleſe tak ſpěchne a tak mjeſczo ſ woſa, kaž ho jeno hodžesche. Prječ, jeno prječ, ſo by jeno na poliziſu nje-trjebaſa! to bě jenicka myſlička, kotrež mjejeſche. Pschindze ſbožownje ſ woſa na ſemju, běžesche woſko woſa a bě ſo boryš w najblízſchej haky ſhubila. Potom pschindze na torhochyđo. Dow ſtejſesche buda pſchi budže ſe wſchemi móžnymi hraſkami, khóſchczenkami a ſ druhimi rjanymi wězlam. Mjes nimi běchu zylo ſepje ſelenych lóſchtow*. Džesči a wotroſczeni cíſchczaču ſo, ſo bych ſe hodoſow hermank widželi abo někto ſupili. Na malych bubonczech bubnowachu, ſe ſtrompeſtami piſlachu, na popki a hraſki ſhadowachu a pschedanarjo je wotſje wutkwalowachu. Tola Hańčka na to ničo nježiwaſche. Pohladny ſeoma duž nimo na to, ale běžesche, ſchtož móžesche, ſo by jeno ſ města pschichla a ſurowej poliziſi cíeſka. Stócnjne bě wonka na droſy. Bjes wſchego roſmyſlenja běžesche dale. Tu a tam poſasta, ſo by troču woðychla a wotpočnula. Boryš pak běžesche ſaſo dale, dokelž ho bojesche, ſo móhle zuſy muž ſ poliziſu ſa nej ſchibegęz a ju doſežahnuc. Tak dobeža na poſledku do ſe, hdyž ſ kóždeho hoka wulke a male ſoſtachu, kotrež ſe ſněhom wobžete haky ſo na ſlónzu luboſnje hlyſtotachu. Něk nje-móžesche dale. Bě mučna, ſo móhla padnuc. Dow dyrbjeſche ſe najmjenšha ſhwiku wotpočnuc. Ssypnu ſo, zylo wuběžana, pod malym ſchmrékom do hromady. Hlojčku poſloži na ſeleny mochowym brjóžl, ſ kotrehož bě předy ſe ſučkomaſ ſněh wotmjetaka, a njetrajeſche doſko a holečka bě, ſe mučnoſcu zylo pschémóžena, cíſche a ſlóžy wuſnula.

(Stócnjne pschichodniſe.)

* Lóſcht = hodoſow ſchom.

Ze Serbow.

S Budyschin a. Bjes ſchulſtymi kandidatami, kotsiž ſu uje-dawno w tudomnym krajnoſtaſtym seminarje pruhowanje wóſbokhmas-nosće wobſtali, bě tón króz jenož jedyn Sſerb, k. Mitasch, w tu ſhwiku ſe wučerjom w ſlukſchu. K. Mitasch je zensuru 1b doſtał.

— Wutoru po nowym lětce ſo nowa měſtečanská rěſatna wo-tewri. Wot teho čaſha njebudža měſtečanský rěſnizh žaneho ſloczecž, ani hovjada, czelečza, ſwinjecža atd. wjazy doma rěſac žmecž. Samo konje dyrbja ſo w nowej rěaſti rěiac. Wſcho mjažo ſo wot ſlónčeho ſeſtarja, kiz je ſo wožebje ſa rěaſenju poſtaſil, na jeho hodoñoſc ſcheppta.

— 26. novembra jednaſche, kaž je ſnate, Hodžiſte „Towarſtvo herbſtich burow“ wo ſaloženju nalutowaſtym a wupožeſtym po Reiffſeſenowym ſystemje. We ſiwej debače po jara ſajimawym a ſa dobru wěz ſahorjenym pſchednosčku knejea ſa fararja Lenika ſe ſlénčeho ſo tam woſamku, ſo ſe ſaloženjom tajlich towarſtow po zyloch ſſerbach pſchejara njeſchekhwatač, ale předy hiſchče jenu ſhromadžiſnu pſchedbýſtow wſchitkých „Towarſtow herbſtich burow“ do Budyschyna powołac, ſo bych ſe ſlánosć měle, pomjenonancho knejea Lenika, kotrež ſaložomnu poſladvizu hido bleszchi čaſ ſ jara dobroym wuſpečom w swojej wožadze woždi, dobročiwoje pſchilubjenu dobru radu a nadrobne roſetojenje hlyſtac. Tole powołanie do Budyschyna je ſo w mjenje pſchedbýſy „Pomſchitkowneho towarſtwa herbſtich burow“ knejea ſeſtkeho ſapóſlanza ſolle pſches knejesa kublerja ſſmolu w Spyezech ſtało, a je ſo na to minjeny ſchitwórk powołana ſhadjowanka pola Gudžiz w Budyschinje wotmela. Bohu ſel bě wjedro ſa dalokich jara njeſchihybne. Ale wjkozy cjeſeſzeny knejes farar Lenik, ſahorjeny naſleďnik Reiffſeſenowy, kiz ſwěru do jeho ſtopow ſtupa, ſo njeje wot wjedra ſatraschicž doſ, po dalokim puczu pſches ſhorjelz k nam do Budyschyna pſchincz. Taſta wopor-niwoſc je někotrežkuli ſebiſgiwemu člwojeſci, kotrež njeſe, ſchto kſchewiescianſka bratrowska luboſč samože, njeſapſchijomna; wona je cíim wjetſeſche džaka hódná, dokelž „njeſlada na swoje, ale na to, ſchtož druheho je“. — Pſchi wſchém hroſnym wjedrje bě ſo tež khétra cíjibók nadrobnych lubowarjow naſcheho lida ſhromadžila. Ŝenje ſſmola pſchitomnych lubje poſita, a hdyž běchu jeho ſa pſchedbýſu

wyswolili, shromadzisnu wotewri, a knjesa Lenika proschesche, so by nam swoj pschednoski dzerjal. Knjes Lenik nam sajo jara sammawje a wustojne Reiffesenowu system wulkadowasche. Nadrobnje pak dzenja wopschijecze jeho pschednoska podacj naczemny, dokelz czemny to, da-li Bóh, kaž mym hido sapoceli, w swojich rosprawach s Maleho Wjelkowa dale czinic. Nasomnicz jenoz czemny, so je knjes Lenik w swej debacie naschu s dzela trochu wotru oppoziciju sbohowe pschewinul. Nascha oppozicija skadowasche pak so wohebie pschegiwo podczesnenju pod Neuwiedske generalne rečznistwo s ratatelske towarzstwa w Nemskej (General-Anwaltschaft der ländlichen Genossenschaften für Deutschland zu Neuwied). Wobsamki hmy: s dzela so hnydom pschi salozjenju k tamnemu rečznistwu pschisamknuc, s dzela pak khwilu wogakac, hacj so nusnosc pschisamknjenja połake. S zentralnej wupożeczenju w Neuwiedzie pak njechamy dzelac, ale jenoz s krajnostawskim bankom w Budyschinje. Nasomnicz hiszce czemny, so bescie tez starz Vartski knjes farat Nada pschitomny, ktorz nam salozjenje Reiffesenistich polkabnizow se swojego shonjenja hacj nanajnaleznischo poruczesche.

— Pondzelu pschipoldnu lieutenant s Löben se swojim konjom w dziwim sastaku po walskej drózy honesche. Kon bě so spłoschil a na rózku Albertskej drogi swojego jebneneho wetcigenu. Cutton psches hlowu k semi panurowski so cęglo stan i na drózy bjes myzlow lego wosta. Jego s krouju polateho, ktoraz jemu s czurami s hlowy bęzesche, do bliższeho twarjenja doniechecu. Schtož pak je blyschec, rany njejkus straszne, tak so budże mloby offizer w wojeskej klużbje wostacj móz.

— Swojim cęscenym cętarjam k ujedzenju dwam, so hmedza so, kaž hacj dotal, tez w pschichodze „Serbske Nowiny“ bjes pschikow „Serbski Hospod.“ a „Pomhaj Bóh“ na pōsceje skasac, a so tam na schtowreć lěto 1 ml. placza. Nedakz i ja.

S Maleho Wjelkowa. (Postrzeganje.) W połednim cęsile hmy polkasali, tak móga wjeśne wupożeczenie druhu tez khudemu, ktorz je s lóhlej myzlu do nusy pschischol, pomhac. Dzenja rofestajec, tak móge tez naissamóziczschi do wobstejnosców pschic, w kotorz towarstwou pomez trjeba. Ta hamzna rosprowa, s kotrejz hmy tydzenja cętpali, powieda dale: „Psched tñomi lětami pschindze jedyn s nasich naissamóziczsich burow k knjesej fararzej a proschesche wo 800 hriwnow, dokelz bě jemu w minjenej nozy naissamochi kon padnul. Knjes farat dzesche k njemu: „Kak to, so w k towarstwu wo pjeniesy pschindze? Wschak macze tola hypothek a wschelake papjery“. — „Te drje mam“, bě jeho wotmowjenje, „ale pola hypothekow mam schtowrczletne wupowiedzenje, a schto dha ma hnydom 800 hriwnow lejo — ja pak te pjeniesy najradsho hido dzenja trjebam, so mógl hebi nowego konja kupic, bjes kotrehož na nęciczsich nusnych hwyach żoneho dnja bjes schlodowanja byc jemózu. Swoje papjery tu khwilu pschedacj njemózu, wone su wukraine a byc nimale połozju shubil, hdy byc je nętrole wuměnicz dyrbjal.“ — Nasch bur pschijedze dobreho rukowarja a dosta hotowe pjeniesy do ruti a je sa dwē lęcze wetplaczi. — Pschi salozjenju nasich towarstwou pak najbole to lubzi wottraschi, do nich sastupic, so hebi jich wustawki wet kózdeho, kiz chze hebi pjeniesy połecic, jeneho abo dweju rukowarjow žadaja. To budże kózdy, kotrehož wo rukowanie prohym, prajec, tak ménja: „Oha mógl cji runje te pjeniesy ham hnydom dacj, pschetej njemózeczli placic, dyrbju je tola po cęzku sa tebie placic.“ — Tón njeby prawie mel. Rukowat po salozju hakle potom dołgnila sastupi, hdyz doknik zyle niczo wjazy njesamóze. Ale k temu w towarstwie lóhzy nje pschindze. Pożegnowat wé, tez hdy by runje trochu lóhkomylny byc, so hebi pschedbystrowe kobustaw jeho wobstejnoscze nadrobnje wobhladaja a so su cęstni mužojo, k kotorym moja wschitzu hukodzja połne dewerjenje a so se hobi żortowacj njedadza, hdyz so na někim hmedla a jemu pjeniesy doweria; duž hebi lóhko żadyn njeswéri, towarstwo jebacj a jemu s lóhlej myzlu nescito wotewscz hzyk. Skere pschindze na dobre myzle a pschedewscza: „Haj nětk cazu dopekoſacj, so cji dobrí mužojo żanemu njehodnemu pomhali njejkus; cazu so prozowacj a hwoju cęcic w tym phtacj, so w prawym cęzku saplacju, so byc hebi jich dowieru dobyl, tak so mi, pschindu-li poszdzischo sajo hdy do nusy, sajo s njeje wupomhaja.“ Haj, runje s tutym wotpohladem su tajke towarstwa se hwojimi polkabnizami wulzy jara nusne a wujitne. Hospodat, kiz je wot mozow pschischol, njech je ham na hwojim wokhudnenju wina abo niz, dobudze se shromadnej pomozu sajo dowierjenje ham k hebi, cjuje so duchownje posběhnennj s dowieru pschedbystwa a shraba so, kaž shonjenje wucz. Dowera wupłodzi dowierjenje a tak żneje hschecijanska lubosc k bratram husto swjez-

laze płodny. Wohebie tole dyrbialo kózdeho hschecijana s nasim towarzstwami spscheczelic. — Psihi mjeńscich pożecionkach dozaha hido rukowanie hame. Husto so wjazy hacj 50—500 hriwnow njeponczuje. S teho je widzec, so nasche polkabnizy s wjetsha jenoz khudzych ludzi podpiera, kiz malo pjenies, ale husto něcto potriebaja schtož pola naš bjes wulkeho sadżewka, běhanja, piżanja a wudawka dostanu. Ale kak dha petom, hdyz chze hebi něcto 1000 abo 3000 hriwnow pożeciez? — To so husto nještawa, ale hdyz so stanje, dha so dobre papjery abo hypothek žadaja. — „Mam-li te, mógl ton a tamny rjez, dha pola lichownika lóz pjeniesy dostanu.“ To njeje werno. Lichownik žada hebi psihi malych pożecionkach tez rukowanie a psihi wjetscich hakle prawie hypotheku a pödla hiszce schecj a wjazy prozentow provisiye. Nasche towarstwa dyrbia runje s taſket wéstoscju wupożecowac, a hdyz je so wscha mózna wobhladniwość a mudrość nalożowala, mózja solidarne abo shromadne rukowanie bje wscheho stracha na so wsac, a to ejim bole, dokelz kózdy kobustaw s ihm swojemu bratrej luboscz wopotaze a hebi njejsje myto saſtuji. Ale kak dha so s placzazymi papjерami rukuje? Tamne Bajerske towarstwo psiche: W naszej wsh mjeachmy wojskra. Ton bě něhdze 500 hriwnow w statutach papjerach namrč. Wóry so tym mjeachme skladnoscj. hebi tunjo drjewo nakupic, k czemuž hotowe pjeniesy trjebasche. Netko by hebi dyrbial hwoju papjera se bléborom wuměnic. Ale won hebi pomkli a je hebi to tez poszdzischo s nasichm pschedbystwu rospomnil: „Wuměnju-li hebi tu papjera, njeprzihnuď džaz živjenja wjazy k njej.“ Won sastaji ju pola towarstwa, dostawasche dan wot njeje, haj won mózsehe kuponu ham wotřesowacj a wsho. Swoj dohl swotplacżowawski bě wjeſek, hdyz hweju papjera sajo do rukow dosta. Be hebi 300 hriwnow na 10 lět požecj a ma je dzenja, po 6 lětach, hido swotplacżowane. Jeli ma požecowat statne papjery, kiz najlepše njejsu, trjeba pödla nich hiszce debreho rukowanja. Po wustawach požecuje so na placzaze papjerry jenoz polozja ich hóvnoscze. Chzeschli 300 hriwnow wot towarstwa požecens méc, dyrbisch 600 hriwnowsku papjera sastajic. Tak ma so tez s hypothekami. Schtož ras wulku sumu pjeniesy trjeba, njeħlada na wudawki sa hypotheku, ale da hebi ju radz saložic. Pola druhich pjeniezhnych institutow dyrbia hebi to tez lubic dacj. Ale kak dha towarstwo s pschemienjetwom (Wechselgeschäften) steji? — S pschemienjetwom nasche towarstwa niczo cęnicz méc nochzedza; pschetož to je jara straszne sa ludzi, kiz s nim zyle snaczi njejsu, a najmuđischi su s nim hido pod koło pschischli. Naissamochi towarstwowa wez pak je jeho pschedbystwo. Do pschedbystwa hmedza so jenoz naissamochi, naissradniwijsi, a naisslutniwijsi mužojo zuleje wosbadu-wuswolice, mužojo, kiz maja strowy burksi rosum a kiz su po zylej woszadje tak robbżeleni, so wobstejnoscze kózdeho towarstwowa kobustawa nadrobnje snaja. Tazip pschedstejerjo, kiz s wjetsha tez do naissamóziczsich w weħadze kluſcheja, budža so s wéstoscju jara derje webħonjec, prijedz hido konom pjeniesy dowola, wohebie dokelz wjebzja, so maja tez ham se hwojim zylem samozjenjom sa nje rukowacj, a so wo jich kožu dje, hdyz so stareho prawa „radsho kuz mjenje hacth pschewjele dewolici“ nježerja. Wschitke sastojnista w towarstwie su cęstne sastojnista, jenoz dżelapolne klužby hschecijanskie luboscze, kotrej hamolutzj Bóh placzi. Jenoz sliċħbowat dostanje hradne farunanie sa hwoju prózu, ale schtož by so s tym żiwicki hzyk, by přeni tudjen hłodu wumřel. Na tajke woschnje maja nasche towarstwa jara malo wudawkov njeřebajo żanych agentow, inspektorow, knihownikow, piżarjow, direktorow atd. kaž druhe kreditne towarstwa, kiz lětne wulke sumy spōżeraja. A schtož jich placzi? Nicħto drugi hacth hobi stanow a požecowarjo. — S teho wschego pak widzimy, so dyrbia nje jenoz pschedbystwo jara dobre a wobhladne, ale tez kózdy kobustaw Beže dla w hschecijanskiej lubosczi k bratram sa towarstwowe wotpohladu saborjeny byc.

S Delnjeje Horki. W naszej wsh a wokolnosczi je netko wjele w paduchach blyschec. Njedawno su tudownemu živnoscjerzej kobani kóz wongħa s brożnie a netkore dny poszdzischo wudowje Rjelinje tsi hufu a schwejz Miskani teho runja tsi hufu kranuli. Se Galhowa. Wondano su tu zuseho pħa, kiz je tu wot wonka pschibejak, sarashli. Kacj je leħaqse pschedewscza wupokasalo, je tuton poz stażenj byt. Duż dyrbia so w naszej wsh a w wokolnych wħax pħiżi hacth do 5. měrza 1892 na rjeċjas wjasacż.

S Zitka. Sañdżenj schmörtk wječor w 9 hózjanach su so twarjenja tudomneho khējnka Schebz wotpali. Hakle psched tydzenjom bě Schebz živnoscu, w kotrej hido wot lęcza bydli, kupil. Domħowane żnē a wscha domjaza nadoba a drasta su so wot plomjenjow sañcile. Hdyz wohēn wudħri, Schebz hwojba hido twjerdze spasche a mjeachse ledma khwile, so bjes drasth s wohnja wukhowacj. Schebz,

Kiž ho do ho palazeho doma wrózji, so by hebi tam neschto drasty nabreł, ho straschnje wopali. Wohenj je ho wot skótniskeje ruki sałozil. Wożebu na kotrūž tukaja, hu sojeli a do pscheptyanja wsali.

S Posdez. Shtož ma hufy, njech na nje šwēru ledzbuje, so bydu ſo jemu po czymje wot paduchow njewuwiedle, kaž je ſo tudom-nemu kublerzej. Byzej ſechlo. Tutemu je paduch ſobetu w nozy 4 tuczne hufy w hrôdži ſareſał a je tam hnydom wusłobawſki ſo ſ nimi bjes fléda ſhubil.

S Dražđan. Na naščim lětuščim schwórtym herbfkim kem-
ſchenju je nam ſažo naſch lubowaný ſpojedny wóz k. farat i.e. theol.
Jmisch ſ Hodžija ſpojednu wucžbu a k. farat Mroſak ſ Hrodžiſčeža
prědowanje džeržał, kotrejž běhmy radži cžiſčzanej doſtali. Spo-
jednych lüdži běhmy 250 a kemſherjow wjele pſches 1000. W tuthym
lēži ſu nam prědowali k. fararjo Rjenč Kettličanski, a Jakub Mjeſzwa-
cžiſki, Waltar Woſlincjanſki a někto Mroſak Hrodžiſčežanski. Spo-
jednu wucžbu je nam ſtajne wodžet naſchich herbfich kemſchenjow
k. farat Jmisch ſ luboſcu džeržał; wón je lěža tež tu dwěmaj czeſko
fhorymaj ſſerbomaj na jeju fhorołožu Bože wotkaſanje wudželit.

Se Sslepeho. Pjatk 11. dezembra rano $\frac{1}{2}/4$ hodzin je ho domske swubowjenje sahrodnikoweje Kulinkowej wotpalisko. Dokelz bylny wetr plomjenja rucze psches zlye twarjenja honjesche, njeje Kulinkowa niczo hacz nahe zwijenje wukhowacz mohla. Halle psched krótkim, 2. novembra, je hido ras Kulinkowu wohnjowe njesboze po-deschlo. Tchdy ho jejne hrózje wotpalischu. Wobaj rasej je ho wohení wot skóstnika salozil.

Přílopk.

* S Dražđan piša: Wot 14. t 15. dezembraj w nozy je wichor na wulkich roščtach, kotrej su t twarzej psichodneho doma sa finanzne ministerstwo postajene, wulku schłodu nacjinil. Něhbje napoł tſjóch sawadži won do narańſcheho róžka wonych roščtow. Wjetſchi džel hrjadow je ho rošthartowalo, runje tak stej dwie ſvěhazej maschinje a jěſdžaze ſtanje ſhrabnjene a dele cžižnjene. Na dobre ſvoje pschi tym nichto wo živjenje psichoschol njeje; nacjinjena schłoda wuczini pak tola na 30,000 hrinnow.

* Šeiga čítamý: Dženža vječjor 11. dezembra na pol hylne hrimanje. Š wjetšcha wščitke blyski běchn Po woněmjenju njewjedra fastupi deshcz a hñeh. je do spolne njewjedro měscze něchtó wurjadne.

* W Giehenje zyrlwinstse pschedstejerstwo kwoistm mnohim dżela-
czerjam pschi twarjenju noweje zyrlwie kódy dżen wjazn ras khosej
waricż dawa, so njebychu palenz pili. Wsħednjie pschedtrjeba ho tam
4 punty khoseja a 2 puntaj zkora.

* Direktor německého Lipského diskontobanka Winkelmann, ktorý je vysoké sumy pschechovského pšched dvomaž létomaj do Ameriky cestoval, je ho tam vot němskej wýchodnoscze mužlédzil a ho něko saho do Němcow pšchivieš. Tádž, na kotrejž ho won do Evropy wjescešte, je na morju s rychoramí a wětramí wšeles czerpila.

* Zakostne wóhnjowe rjesboje je so tamnu njedzelu wjeczor w Potsdamje stało. W jenej sadnej kęgi bydlesche dzęlaczeł Beck, kotryž bě njedzelu wjeczor se kwojej żonu s domu wuschoł, hdvž běshtaj kwojej dwę dzęsczi, 7 abo 8 lét stareho hólczka a druhého polbra lěta stareho, lehnucz położiloj. Wjeczor wokolo 8 hodzin pocza so w jeju wobydlenju zakostnie wołacz a hnradom žapachu tež ploomjenja s woknow, kotryž schlezy so pułachu. Hdź nětk pomozniży durje rosbichu, palešče so hido mjenische dzęczo w kolebzy, jeho nőzzy běshtej spalenej a wone saduschnene. Starscheho hólczego wuzczańnuchu saduschneneho spody koža, tež na wobliczu a rukomaj wopaleneho. Myžla ſebi, so je w kolebzy ležaze dzęczo s nőzjomaj na blidze ſtejazu lampu powałikę, a so je wóhen i teho nastal. Myžlicz ſebi móžemy, lajka bołoscz je woboku maczet wobjala, hdź je wjeczor w wóskim domoj pschisčla a wobej dzęsczi morwej namakala. Móžno so směje hiszczę so psched khostanskim ſudom dla fanjerodzeneho skónzowanja kwojeju dzęsciaow samolwjeć.

* Ma dżiwne waschnię je ręśniški wuczobniš w Erfureje do nje-
sboła pschiſchol. Psihi wurjebdowaniu kwinjecza, kiz na hozy wiſasche,
wupadnu młodemu čłowjekiej mótry ręśniški nōž a wotrēšnju jemu po-
koſzu noſa.

* Zabne werowanje je bylo psched neshto dnejemi w Albernowie w sakstich rudnych horach wotmelo. Wojak s Napoleonowych wojnow, netko 96 let starý, s imjenom Salzar, je tam hiszczce ras do swjateho mandzhestwa stupil. Jego mlosa žona, tež niz wjazy žane mlodzo, je byla w lécze 1809 narodzila.

* Broeß wo beefsteak wjedzische so tele dny psched hamtskim
hndnistwom w Bonnje. W jenej Bonnskej restauraciji bě řeby jedyn

assessor s Kólna beefsteak skasał s tym wumieñjenjom, so dyrbi jón rucze dostacj, dokelz dyrbi s czagom wetjecj. W wokomiku, w kotrymż chyrsche ho assessor wotkalicj, jemu tu jedz pschinjezechu. Wón ju njeprachja, dokelz, taž dgejše, wjazg thwile nima, tón beefsteak sięsę. Hospodař pak žadasche hebi 1 hriwnu a 20 np. a so by ho sadzerańja sminul, assessor te vjeniesh nozadža, do Kólna pschischedski pak hebi je wróćo žadasche. Hosczenzar jemu je też w listowych markach póżla a pschispomni, so teje maliczsęsje dla psched žubniſtvo nochze, radšco jemu tu saplatu spuszcza. S tym pak tamny społojom nješe, ale póżla te marki wróćo s pschispomnenjom, so żaneho dorjenja njerobzi a też żandych listowych markow, alej so chze swoje hotowe vjeniesh sazo męcz. Hosczenzar hebi mykleše, so je s tym węz stonczena, ale wón ho mylesche; pschetoz assessor skóržu pscheinjewo njemu falosi a wutoru bę termija. Wuzud ho 21. t. m. wosiewi.

* Po liseje s Durinskeje je šo w wjeszy Dörrbergu scjhoważa studna węz wjedzor 8. dezembra w wobydlenju scholth Möllera podała. Tón wjedzor bě t. Möller s tříbu na čškanzu wuschoł, a wo tym wjedzisze tej hiszce niz 18 let stare hólcisko s mjenom Schmidt, ketryž pola Möllera w džéle stejše. Nichto njeznojesche saňkloscz mlodeho czlowjeka, a duž jemu knjeni Möllerka tříbu da, kotoruz dyrbjesche wón, kaž wudawasche, sa swojim knjescem njeſč, porucđi jemu pač, so dyrbi ho s njeſč jara na keczbu brac̄, dolež šo njeſč, hac̄ njeſč notylana. Schmidt wo uszczí na to stwou, wostaji pač durje trochu powocžinjene. Wo istwo nimo knjenje Möllerki jena stará žona, s mjenom Gautermannka, skuzobna holza a jena najata dželaczekta huzbyzu sfobajo psči bliži ředžach. Duž tříbu ho na doho s powocžinjenymi durjemi do istwy a wschitke 4 wožobý buchu mjenje a hóle se schrotami sranjene a roscželsachu do wszech bólow. Po chwili knjeni Möllerka s komory sažo do istwy pochlada. Někt pač hnydom zdy wutſel do wutrobnja doſta. Sskuzobnq džowka, kotoruz bě do chéje cjełka, na Schmidta sawoka: „Ferdinando, chzesch dha naš moric?“ — „Haj,“ džesche tón, „to wo živjenje dže, jeli pjenjesy njeđostonu!“ shrabnu ſekeru a dyri džowlu tak do hlowy, so moshy wustupidu. Stara Gautermannka bě ho w kuchini ſhowaka. Tam namaka ju Schmidt a dyri ju s tolstym tříbinym kónzom do hlowy. Najata žona bě do ruky a do hlowy třelena. Na to je ho njecknik do pulta lamač, ale jenož mało pjenjes namakač. Žadlawz je potom hac̄ do wjedzora wokoło běhal, nasajtra fu jeho w ležu ſajeli a do Gothy wotwiedli. Knjeni Möllerka a skuzobna holza czeſko sranienei leſitei a poklednia drie je bižo ſemrča.

* Hrośne psichłwapsjenje zo tele dny hoscżam jeneje restawracjje w Barlinje psichłotowa. W noz̄y w 11 hodzinach na dobo koc̄zma- rjowy bęt poż do hosczeńskej swy psichłyna, wulke brēmjo w klamje bżeržo, kotrež swojemu knijesiej t nohomaj položi. Brēmjo roswja- sawski, tuton w nim czelō něhdże scheschmeħbażnho dżescża namaka.

* Krute khostanje byli njebowno jenemu podwyschlej dla krjudo-wanja wojskow napoložili. Jedyn wuczeń, kotrehož bě po skóne-nym swuczowanju smockal, ſo teho dla wobcejowashe, na čyž podwyschla s krutym arrestom na 28 dnjow po khostachu.

* W amerikanskim kwinjazym mjażu, kotrej sańdżeny tydzień w Elberfeldskej měšćzanskej rěšatni pscheptyachu, ku saňko triching namakali.

* Wótre woszczerjenje bě tele dny na hrodowskej dróšy w Gera
sady jeneje žony fkyšcęz, kotaž bě ſebi s khwatkem a s rospjersche-
njom brémjeschko, kotrež ſo turnyra mjenuje, město pod žuknju na
žuknju ſwjaſala. Sso dohľadawſchi, ežeho dla ſo jej ſmečja,
žonska rucež do bližſeje khęze twóchnu, ſo by turnyru pod
žuknju ſchowala.

* Dobre wobstejnoscze knieja w Bierzenje mjes katolikami a protestantami. Psihi pochwyczenju noweje katolickie zytkwo biehu tez evangelszy khorhoje wupowiznuli. Jedyn evangelski komerzystki radziczel je i porjenschenju zytkwinięce wokolnoscze 300 hrivnow daril, a duchowny Jungst sbogopschecze evangelskie woszadny wuprajek. Arzybiskop wobswedzgi w wilkej ludowej shromadzisnje swoje wutrobne wjesele nad tutym rjanym wobiedzienju. Hdyz ho w naleczu nowa evangelska zyrela pochwyczowasze, wopolasochu katolikoj swoje dzelbracze na podobne waschnje.

* S Volony w Italiskej pišaja: Džens rano, 7. dezembra, někotre mjenštiny do džesacých wužtyschachmy tudy byly ropot se semješarženjom po psjewodžoz. Wobydleſtwo walesche po

z domow na torhosczo měnjo, so je na bliskich wojerskich naſypach pólver roſbuchtu. Hagle wokoło 11 hodzin ſhonichu, so ſtaſi pólvernikaj w Kastenazu, 8 kilometrow wot Bolony ſbalenaj, do powětra flegzilaj. Dželaczerow bě w nimaj 7. Mjes roſpabankami jenu ruku a poſpaleny život bjes ſtarow namakachu. Na bliskich ſchotach wohladachu poſdžischo mjes kručami drjewa hiſcze neſotre kruči cſlowieczeho mjaſa. Heval ho wot tych ſedmich dželaczerow ničo njenamaka a ſdashe ho, so ſu wſchitzu kónz wſali. Na dobo pocza ho pod tſchu pódlaſteho twarjenja, kotaž bě něhdze 20 kroczelow baloko flegzala a hiſcze ho nekaſ w hromadu džerzesche, žalostne wo pomož wołacz. A hlaſ, pod jeſe hrjadami mučahnichu tſjoch dželaczerow, runjeſ ſara wohſkodjenych, tola hiſcze živych, a poſdžischo namakachu hiſcze ſeneho živeho mjes roſpabankami.

* Wyrgle abo piſcezele ſ gasomotorom ſu w Antwerpenskej katedrali ſeftajeli. Bone ſu dar bohateje knienje a maja 6000 piſcezelow, 90 registerow a 4 klaviatury, a ſu tak czeſke, ſo dyrbjeſche ſo galerija, na kotrejž běchu stare piſcezele ſtale, wottorhac̄ a na jeſe městno nowa natwaricž, dokež ſtara nowe piſcezele njeſbla njeby. Gasomotor, kiz měchi tepze, ma tſikonjazu móz, a je ho ſa njón, k wotſtronjenju wohnjoweho ſtracha, wobebita węža twaricž dyrbja. Na poſwjeſzenju wulfotneho instrumenta, kotrejž ho wot Mechelnſkeho kardinal-arzybiſkopa wulonja, ho 17. dezembra poſchipolnju w jenej hodzinje hudźbni miſchtyrjo: Widor ſ Pariza, Koloverts ſ Antwerpenu a Mailly ſ Brüſela wobdzeliču.

* (Nuſa w Kuskej.) S privatneho lista ſ Charkowa piſci-njeſzu nowiny "Post" ſezechowaze. To bě czeſke ſlěto. Najczęſteſte w mojej 30 lětnej ſamſtatnosći. S nowin drje wěſeſe, ſak ſ nam ſteji. Poła mie je ſedom hecžina ſrenich žnjoſ, ale pięczeſteſac̄ nemſkih mil k ranju a k dołhemu ranju nimaj ſyła ničo, žaneho ſorna, žaneje ſlomy, žaneho hyna, žaneho warjenja, haj ničo. Lud ho na žane waschnje ſam živicž niemóže, hižo wjele zvlych ſwójbow je hłoda ſemirjelo. Konje reſaja, ſo bych u ſajmjeniſcha kęgu ſahowali. Wſchē wowczernje ſteja proſdne; piſcetož wozry ſu ſarejane a mjaſho naſzelene. Ale kaž ho ſda, njeje na tym hiſcze ſneſboža a nuſy doſcž ani žaneho kónza. Šeuchota traſe hižo wot ſrijedz ju-nija, piſcetož hiſcze ſneſhny žaneje kapki deſhczika měli, a wſchitka abo ſtoro kózba nadžija na naſymne ſhyw je nam rubjena. Piſcenzia a rožka ſtejteſ ſyłe hubjenej, ſedma ſeſthadžanej, ſtej ſyłe czornej a ſlabej. Poła ho kaž njewobſkyte być ſbadža, a jeli ſhyw ſahinu, ſchtož je poła piſcenzia ſkoru wěſte, ſhyw wſchitzu bankerot. Wo daw-ſach a dani žaneje ſeče być niemóže, wo wuwožowanju žita hiſcze mjenje, ale tež palenza ho žaneho niemali; duž tež paletrne žaneho dawka njewotčiſnjeja. Wſcho do hromady je njepſchewidzne ſneſbož ſa ſyłe wobydleſtvo, a ničto niewe, ſak možlo ho piſcēſiwo temu wojovac̄. W Běloruſkej je piſcę ſlepje hac̄ tudy, ale tež hubjenje doſcž. — S druheje ſtrony nam piſhaja: W nekotrych wolkreſzach Rjasanſkeho gouvernemente je ho ſtaſo, ſo burjo ſ wulkimi čzjódam i krajineho hetmana nadběhōwachu a jeho naležnie proſhachu, ſo by jich do jaſtwa tylku, dokež ničo jescz nimaja a wſchitzu hłodu mru. Piſched Rjasanskim wolkreſnym ſudniſtowom leži ſyły rjad ſkoržow piſcēſiwo jebatym ſitnym ſpekulantam a w Samarafskiej guberniji je ho ſtaſo, ſo nekotsi wjeſni ſtarſhi piſci wudželowanju na hromadze-neho žita wot wobydleſtwa ſ nejpravom 10 kopejkow po pudze hjerjeſu. Sso ſamo wě, ſo ho na to w nowinach ſara ſwari a ſo ho ſtatni rěčniſy napominaju, ſo bych ſwou piſci kluſhnoſc̄ cziniſi a kruče na to hladali, ſo by ho poſhiklowa nuſa k wobohaczenju na hra-bnikow njewuzila. Husto pobrachuje na ſkocze k wobdzewanju poſow. Hižo w auguſcie ſu tam a tu burjo konje a hewjash ſlot piſcheda-wac̄ počeli, dokež jón ſejiwicž niemóža. Konie placzadhu 70 ko-pejkow hac̄ do dwieju rublow, kruwy 1 rubl, czelata jenož 20 abo 50 kopejkow. Tajku placzisnu poſtaſachu ſaſo židowszy na hra-bnikojo, ſo bych ſurow do čiſta wuklukali a ho ſi jich nuſu wobohacžili.

* Wurjadne podenřenja mějachu ezi, kiz na kózji "Heper" ſ Japana do San Francisca jědzechu. Něhdze 75 jendželskich mil dale Japanského brjoha wuhlyſhachu na dobo ropotazy hrimot a ſ doboru ho jich kóz horje a dele ſnoſhowsaſe. W wokomiku ho hoberſke ſolny wot wſchēh boſow piſches kóz walachu. Wſchitzu, kiz na kózji piſchewyachu, ho piſchewyedczechu, ſo ſu runu meru wſchē vulkana. Na kózjinu kryw ho lijaza woda bě warjaza jak ſrop. Lubjo na krywje čzoploty dla wutrac̄ niemóžachu, duž dyrbjachu na ſchęzgoru cſkacz a na nich 5 hodzin dołho piſchewyac̄. W tym zvlym čzafu ho ſchwablowe pluny (gash) ſ morja wuliwachu, kotrejž kózgnikow nimale ſaduſyču. Woda bě tak horza, ſo ho ſmola w kózjnych wutorach ſkřejeſche.

(Býrtwinſte poſjeſcze hladaj w piſchitoſy.)

Drjewowa awfzija.

W Luhowskim knježim ležnym reverje ma ſo pondželu 21. dezembra 1891.

36 břeſowych a

42 kóznowych wuležowanych dolních hromadow, jara rjanyh a ſylnych, wjazy 10 metrow dolhe wužitkowe ſerbje wopſhijazh, na poſchadžowanje poſchedawac̄.

Sapoczaſt dopoldnia w 9 hodzinach piſci starym hac̄ ſola ſeleſnizy. W Kaſowje, 15. dezembra 1891.

Hajniſke ſarjaniftwo. W. Schuman.

Drjewowa awfzija na Lujjanskim reverje.

Wutoru 22. dezembra ma ſo

22 rm.	kóznowych kulečkow,
15 =	= ſchęzepow,
48 =	= pjenkow,
	4 ſylné ſerbje hromady,
	68 kóznowych hromadow

ſa hotowe pjenyſh na poſchadžowanje poſchedawac̄.

Sapoczaſt dopoldnia 1/2 10 hodzin piſci Kaſowſkih ujeſach poſa ſeſteńčanskeje drohi.

W Minakale, 16. dezembra 1891.

Hrabinska ſ Einsidelska inspekzijsa.

Korjenjowh woli, koruski, ſafran
i pięczenju tykanzow
porucza

hrodowska hapyka.

Samodželane ſokrowe twory

kózdeje družiny porucza

Ernst Graf

na ſukelnſkej haſy 12.

Saſzopſchedawarjam ho niſke plá-
ćziny woblicza.

Wupſchedawanje

reſtom: ſama, huknjaných ſkaniow, barhenda k koſh-
lam, rubiſhczow na ſytali
poſchadžej družiny, płyſha k pje-
ſlam a k wobſadženju, konja-
zych dekor, trajnych poſchad-
dych ſekow, trikotowych
taſlow, poſkleshczowych tka-
niow, barhendowych ſojo-
wych plachtow pod kupo-
wankej placzisnu.

Hermann Beermann,
w Budyschinje na ſniuſkownej
lawſkej haſy ſ napſhęca
radnej pinzy.

Holandski mlokowy pólver

ſ naſlēpſchich ſelow a korenjow
piſchitowany, po jenej abo dwemaſ
kizomaj kruwom abo wozbam na
preju piſu naſhypaň, piſchisporja
wobzernosć, plodži wjele mloka a
ſadžewa jeho wokiznenje;

konjazh ſaſhowy pólver,

wužitkowy pólver ſa

howjash ſlot,

wſchē ſela a korenja

porucza

hrodowska hapyka

w Budyschinje.

Mužaze ſuknje, kholowh,
ſazy atd. ho ſ nejuſhęcaſtym bar-
bami ſ nowa barbja a kaž nowe
ſhotowjeſa

w B. Kellingez barbjerui

w Budyschinje piſci žitnymi wilač.

Proſhata na poſchedat.

Proſhata běleje Vortſhirskeje a tež
czornopiſaneje Berkſhirſteje razy,
kotrejž ho jara lohko wuformja, ſu
piſchego po čzafieji piſchimerych
niſtich placzisnu na poſchedan na
knježimaj dworomaj

w Budyschinku a piſchewyach.

Mloko

w najwjetſchich a najmjenſchich džel-
bach po najwyschich placzisnu
ſtajne ſupuje

parna mlokatna Otty Eversa
w Małych Debhezach.

Maſkowy ſchrót

poruczataj tynjo

Heinke a kyn
w hamorſkim mlynje.

Krajnostawski bank.

Danske kupony našich sastavných listov so

wot 15. tuteho měsíza

na šleďowacích placízniach bjes wscheho voležehnjenja sa hotove pjenesh kupuja:

w Budyschinje w krajnostawskim banku,
w Draždjanach w jeho filiali, Günzplatz 2,
w Annabergu pola knjesa Ferdinand Lipsert,
w Chemnitzu pschi Chemnitzskim měšcjanškim banku,
w Döbelnje pschi Döbelnskym banku,
w Freibergu pola knjesa Ludwig & Co.,
w Herrnhucze pola knjesa C. F. Görlitz,
w Lipsku pschi Lipszanskym banku,
w " pola knjesow Becker & Co.,
w " Schirmer & Schlic,
w Lubiju pola knjesa G. E. Heydemann,
w Plawnje w B. pola knjesa G. Steinhäuser,
w Rožweinje pola filiale Döbelnskeho banka,
w Waldheimje pola filiale Döbelnskeho banka,
w Zittawje pola knjesow Bormann & Co.,
w Zwicawje pschi Zwicawskim banku.

W Budyschinje, 7. dezerbra 1891.

Krajnostawski bank Kralowskeho Sakskeho Hornjołužiskeho markhrabinstwa.

Pschedeschzniki

w wulkim wubjerku jenož s dobrých barbunjepuschčzatych klaninow porucja wopravdze tunich placízniach

pschedeschznikowa fabrika Richarda Ninki
7 na žitnej hažy 7.

Jablukowe křížalo

najlepše i šolotvi a i kladzenju řadu liter po 20 np., teho runje

jabluko-winowy napoj

bleſhu po 45 np., dale jablukowe wino, jahodkowe wino, jeshejate limonady a mineralne wody porucja

Hornjołužiska kloczernja řadu
dr. Hermanna a dr. Dežki
na ſadnej bohatej hažy 3.

Najwjetši ſkład w Budyschinje!!!

Filzowe a zylindrowe klobuki

w hoberfkiem wubjerku řmēšnije tunjo,

měžy

krasne věžy sa mužskich a hózow řmēšnije tunjo,

filzowe tofle

s rukowanjom sa wubjernie džerzenje

po ſnatych jara tunich placízniach.

Borjedzenje klobukow a filzowych ſtupnjow po ſamzej placízni.

Hugo Lehmann na bohatej hažy 22
pódlia hosczenza i winowej ſiczi.

W wudawaſti „Sserb. Now.“ je ſa 50 np. dostac̄:

Bitwa pola Budyschina.

(1813.)

Powědańčko herbstemu ludej poſtečil Jan Radyserb.

Dospolne wupschedawanje.

Dokelž borsy pschedestanu w ſwojich khlamach pschedawac̄, wſchē krótke a galantrijowe twory wobſtejaze:

s portmonejow, portetresorow, zigarowych etwijow, fotografiowych a pižanskich albumow, ſchwadliskeje potrjebu, rynckatych toſchow, pychowych, ſchwadliskich, čeſkakowych, liſtnych a rukajzowych kaſchczikow, fotografiowych woblukow, piſadlow, kurjenſkich ſervisow, vaſow, nippesow, baſtich a promenadowych wjechliczkow, kubuchowych tñſow, debjenikow, jaky: broſchow, naruežnizow, kſhizow, nauſchnikow, rjecžasow wokoło ſchije, jehlow do wloſow, pjerſchezenjow, manschetwoych kneslow, ſchlipſowych jehlow, čaſznikowych rjecžasow ſa žonske a mužſkich, nožizow, kloſejowych a jědžnych křizow, čeſkakow, ſubnych ſchjetekow, kmotsjazych liſtow, žonjazych paſzow, woſojnikow piſanſkich džeržakow, worzlowych pjerow, pyrowych kaſchczikow, kaž tež wſchē jehlarſkich tworow po tych ſamych placízniach, po kotrejchž ſzym je kupil, a niže nich.

Gustav Thunig

na žitnej hažy 6.

Nejpschetrjechene

po tunjosezi a wulkim wubjerku ſu

trikotowe

plyſhové

chenillowe

wolmjane

kapoty,

krasne nowoſče garněrowany a niegarněrowany

žonjazych klobukow,

w najbóle pschedeschznikow formach, teho runja ru-
biſcheza na ramjeni, ſchiju a hlowu, triko-
towe taille, bluſy, ſchaty, ſchorzuhi a wſchē
ſchtrypowe twory w pschedawatni pychowych
a wolmjanych tworow

Leopolda Posnera

na bohatej hažy 7 w Budyschinje na bohatej hažy 7.

Meblowy magazin

C. A. Mitascha w Buſezach

hwój ſkład hotowych meblow, jako drastne ſhamory, komody, ſchiniſe, stóly atd., po najtunischiach placízniach dobrocziwemu wob-
tedžbowaniu porucza.

Symſke ſwierſchniči
mužaze ſuknje a kholowý ſo ſ nowa barbja a kaž nowe
pſchihotuja

w W. Kellingez barbjeru.

Hodowny świędżen.

W schadzowanskich rumach khoropodvjerażego towarzystwa w Budzkiej Dubrawie, wot dorosłej młođościę i wienzami a pletwami wudebnych, budże ho

Piatk 25. hodownika, jało preni dzeń hodow, wječor wot 6 hacę do 9 hodzin pyschny hodowny świędżen święcicę. Świędżeniski program je składoważy:

1. Do schutków festiwna pschedręć Gusty Hataża.
2. Kak powitam ja tebie, 1. a 2. sct. (wot Gerharda). Spew shrom.
3. Narodnionow hęta, dżecja Bożego (wot Hataża). Spew towarzystwa.
4. S Ziona kral tej' cęscę wulhadżę (wot Hataża). Spew dżecji.
5. Ja s njebjęs dele pschitdu, 1.—9. sct. (wot Luthera). Spew shrom.
6. Ćzicha nōz (wot H. Sejlerja). Spew dżecji.
7. Świędżeniska ręcz knijsa wuczerja Grüninga.
8. Bohu cęscę, wy ludu daje, 1.—3. sct. (wot Kiliiana). Spew shrom.
9. O dżeczi wuswolene (wot far. Domaschi). Spew dżecji.
10. Hodowny pschednoski Jana Henti.
11. O najświecijisski (wot H. Sejlerja). Spew dżecji.
12. Dżen's khwalec Boha kchwesczenjo (wot Hermanna). Spew shrom.
13. Wudżelenje swęcków spewarjam.
14. Mój Jezu, njech ja hladam (wot Böhmera). Spew dżecji.
15. Do schutków festiwny hodowny pschednoski G. Hataża.
16. Tón, kij je kweta, 10.—13. sct. (wot Jakuba). Spew shromadnych.
17. We kraju węznej' rjanoscę (wot Hataża). Spew dżecji a towarzystwa.

Wot 9 hacę do 10 hodzin budże ho wokoło 250 dżecjom wobradżec. Wszysty lubowarjo zdobneje hodowneje radoscę ho na świędżen nanajluboczejischi pschedroszuja wot

Gusty Hataża.

Hodowny spew.

Hodowny spew.		
Narodnionow hęta	Jesu, nam niz zusz,	My ho vichibljamny
Dżecja Bożego	Naż je pschedmieda	Ke twojom' žłobitej,
Tu na hrečkoh hęta	S kraja hrečne's nusy	Lebje požadamy
Honach blyszczę ho	Twoja serniczka.	W myhli radostnej.
Dżinny radzicjelo	Wjmi tón wopor i hębi,	
Grudnych hrečkinitow,	Niz nasz ert eż da,	
Budż, Jmuelo,	Hofiana, tebi,	
Nam też hnadh jow.	Kralje ziona.	Gusta Hataża.

Jana Falkenbergowa,

wurēsne khlawni w Rakezach,

porucza śwój skład

barchenta i koszlam, hotowych koszlow sa muži, żony a dżeczi, normalnych koszlow a spodnych kholow, hotowych schörzuchow, cziszczeniach platoñych, i tkaninow, barbunjepuszczath, taž tež wojnyjnych sa srocejnych a dżeczi, hotowych żonjaznych kholow, kulkow a pięslow, bieleho a módreho plata, połyszczeniach tkaninow, trjenjow, twjelkow, dybsacjnych rubiszkow atd. schemisetow, khornarjow, manschetow, schlipow, draſtnych tkaninow, lama, polwołmianych tkaninow a tajkich i podschiczu, tajwy na blido a komodu, barchentowe lożowe plachty, rukawate lazj, spodne kholow, schtrumpf, dżecjaze kulkiciki, rukajz atd., taillowych rubiszczenow, rubiszczenow na głowu, kapotow, schrylowanskiego pschedzienia w wulkim wubjerku dobrocziwemu wobledżbowaniu po tunich placzisnach.

Gólczez móže jutry do wuczyby stupicz pola piękarſkeho mischtra w. Łösche w Elusku. Na knieži Desjukinjanskim dwór ho k nowemu létu rónny róslay pohouč pyta.

Budyska Bjesada

změje wutoru 29. decembra wječor w 7 hodz. wobradżenki wječor. Stóz ma myslę, so při wobradżenju wobdzelić, chydar, nic mjenje 75 np. placacy, dobrociwje sobu přinjesć.

Předsydstwo.

Rupujcze hodowne darj jenož pola ścieścijanow.

Bukečanske serbske towarzystwo

změje přichodnu njedzelu, jako třeci dzeń hodow, pesedźenie. Započatk popołdnju z dypkom 3 hodzin. — Přednošk knjeza E. Wujanca z Bukec.

Wszelkie sobustawy so wutrobne přeprošuja, tež hosco su witanu. Předsydstwo.

Rakečanske serb. tow.

„Lipa“

změje jutre njedzelu 20. hodownika popołdnju w 4 hodzinach w Križanec hoscenciu swoju měsačnu zhromadźiznu, na kotruž lubje přeprošuje předsydstwo.

Młody fróstny byk (żelz) je na pschedan w Malejčezach čdo. 59.

Wulku dżelbu trajne dżelanych schkorujow i dolhimi nakolenzami, dwójnymi póduschemi a bies smorskow porucza po 12 ml.

Paul Kristeller
na bohatej haſy

Najwugitnisci a najpschihodnisci hodowny dar su kożane, flzowe, kukujsane a kohmate schkoruje a stupuje. Wone su w najswjetšim wubjerku po najtunischiach placzisnach destacj pola

Paula Kristelera
na bohatej haſy 29.

Heinrich Schäfer

schwesti mischtr śwój wulki skład wsejho wobucja wot njego sameho trajne dżelaneho pschi potrjebje dobrocziwemu wobledżbowaniu porucza. (Stejnischęzo na bohatej haſy 9 w domje knjeza cjaknifaria Marschnera na sadnej bohatej haſy 9.)

Hdże

kpupia ho dobre trajne flzowe stupje a tosse i żłaznymi póduschemi a bies nich? Zenož pola Richarda Rinki

na żitnej haſy 7.
Wolazych, tseczakow, rónnych po-

honiżow, strażnikow, hródzne a domske dżowki pyta Hainoldowa.

Filzowe stupnje a tosse najtrajnisci fabrikat w wulkim wubjerku po hyszczę żenje blyszchanich tunich placzisnach porucza

Paul Kristeller
na bohatej haſy 29.

Derje sdżeržanu skótne wahūma na pschedan rěnski mischtr Biensz w pol meħazu na swonownej lawkej haſy.

Agentojo ho pytaja sa lehko ho pschedawazu węz pschi dobrę soħżejbie. — Postičenja njeh ho pōsczelu Adolfej Mehlhaje w Bremenje.

Sprawnu holzu se wħy i 1. januarej abo i 1. februarej do klużby pyta rěnski mischtr Michel na miniszej haſy 7. Też ho tam jedyn hyszczę do wuczyby pyta.

Wotrocikow, rónnych pohoncżow, żrenkow, molazych, domske a hródzne dżowki pyta Spannowa na malej bratrowskej haſy 5.

À nowemu lětu 1892 hyszczę ho starshe dżelawe ratańskie hospisy do tudomnych stron na ryżerku a do mlynov pyta. Derje poruczene njeh ho samolwja w Budyschinje na hornczetskej haſy 21. Carl Meisel.

À nowemu lětu wotrocikow, młodschich pohoncżow, tseczakow a hródzne dżowki pyta Wackerowa na fukelniskej haſy.

Wutrobny dżak Bulečanskemu wojskemu towarzystwu sa njewozajlane pschedwapijenje, lotrž je ho mi 13. dezembra dostało. Szława Buleč, wojskemu towarzystwu! Ferdinand Bleyl.

Dżak.

Najwutrobnisci dżak praju wschitkim tym, kofisj su mi, hdż bę ho moja brójen wot ślošnijskeje ruki sapalika, na pomoż khwatali a moje domske, hijo ho palaze, wohniejs wobrōli. Wożebje ho dżelkuju mistwam Borschijskeje kħlawi.

W Budyschinu, 6. dez. 1891.
Jan Freund.

(K temu cjaknu pichiloha.)

Wschiloba f číslu 51 Serbskich Nowin.

Soboto 19. dezembra 1891.

Cyrkwińskie powiesce.

W Wielkiślej żyrli budże jutje ujedzeli rano w 7 hodzinach herbska spowiedź, dopoldnia $\frac{3}{4}$ 9 hodzin herbskie przedowanie a pschipołdnju w 12 hodzinach herbski myšpor.

Boži džen budże rano w 7 hodzinach herbska spowiedna ręcz, dopoldnia $\frac{3}{4}$ 9 hodz. herbskie przedowanie a pschipołdnju w 12 hodzinach herbski myšpor.

Druhi žiwath džen hodow budże rano w 7 hodzinach herbska spowiedna ręcz, dopoldnia $\frac{1}{2}$ 9 hodzin herbsi e a w 10 hodzinach herbskie przedowanie.

Królestwo:

W Michałskiej žyrli: Wylem Arthur, Jana Pawela Walthera, serżanta na Židowje, s. — Maria Emma, Jana Augusta Steiniga, fabrikarja na Židowje, dž. — Elsa, Jana Karla Misanje, pomożnego telegrafista w Tselanach, dž. — Ernst Emil, Hantrijna Bohumira Petříčka, živnoścera w Bydżach, s.

W Ratzolskiej žyrli: Jan Jurij Benno, Jana Jurija Nowaka, wojnarja, s. — Emma Hilžbjetka, Jana Pawela Merečinka, bětnařstvo mischtra w Džen-nikezach, dž. — Hanža, Jana Scholty, poħonečka, dž.

Zemrječi:

Džen 11. dezembra: August Hermann, Jana Měta, maleho sahrodnika w Džen-nikezach, s., 7 měsazow 12 dnjow. — 12. Dorothea rodž. Krebsig, nejbo Bohuměra Ruhlanda, scherstvo mischtra w Dommitzschu, wudowa, pod hrodom, 79 let 11 měsazow 12 dnjow. — 13. Willy, njemandž. s. w Zekezach, 1 měsaz 25 dnjow. — Jan Benno, Jana Mlónka, tublerja w Czermierzach, s., 3 lata 7 měsazow 16 dnjow. — 15. Hana Theresija, Karle Ernsta Klugi, tublerja w Bydżach, dž., 3 lata 3 měsaz 20 dnjow. — 16. Emma Wylema Kiedla, hospitzařka, dž., 6 měsazow 13 dnjow.

Wiacisna žitow a produktow.

Bitowy dowos w Budyschinje: 2197 metrow	W Budyschinje 12 dezembra 1891				W Lubiju 17. dezembra 1891				
	wot mf	hacž nr.	wot mf	hacž nr.	wot mf	hacž nr.	wot mf	hacž nr.	
Pischenza	běla žolta	12 11	6 47	12 11	50 56	11 11	76 25	12 11	18 59
Rozga		11	25	11	56	11	18	11	50
Jeczmien		8	29	8	43	8	13	8	50
Bowb	50 kilogr.	7	60	7	80	7	10	7	40
Hroch		8	89	11	11	11	11	12	50
Woda		7	50	8	6	7	22	8	6
Zahy		16	50	19	50	15	—	16	50
Hejdusicha		19	50	20	—	19	25	19	50
Berry		3	—	3	70	3	—	3	50
Butra	1 kilogr.	2	40	2	70	2	20	2	50
Pšchenicna muta	50	14	—	21	50	—	—	—	—
Ržuna muta	50	14	50	19	—	—	—	—	—
Sýro	50	2	20	2	50	2	—	2	50
Sé dina	600	18	—	21	—	17	—	19	50
Prošato 852 štuk, štuka		3	—	15	—	—	—	—	—
Pšchenicne wotrubu		6	—	6	25	—	—	—	—
Ržane wotrubu		7	—	8	—	—	—	—	—

Na buriu w Budyschinje pšchenza (běla) wot 12 hr. 20 ap. hacž 12 hr. 50 ap. pšchenza (žolta) wot 11 hr. 40 ap. hacž 11 hr. 76 ap., rožta wot 11 hr. 50 ap. hacž 11 hr. 72 ap., jeczmien wot 8 hr. 40 ap. hacž 8 hr. 50 ap., bowb wot 7 hr. 75 ap. hacž 7 hr. 90 ap.

Draždianske mjašowe płacziny: Horjada 1. druziny 65—70 ml., 2. druziny 58—62, 3. druziny 25 po 100 puntach rěnje wah. Dobre krajne žwinje 55—58 ml. po 100 puntach s 20 prozentami tary. Čelata 1. druziny 45—58 ml. po vunče rěnje wah.

Wjedco w Londonje 18. dezembra: Johne.

Na ſwój dwě lóhczi ſcheroči běly plat, lóhcž po 35 ap., s tutym ředzne cžinju.

Emil Wehrle
na jerjowej haſz 7.

Ssude tramy a deski
 $\frac{8}{4}''$, $\frac{11}{4}''$, $\frac{6}{4}''$, $\frac{5}{4}''$ a $\frac{4}{4}''$ ſylné, w ſymje rěsane, po-
rucza płaczisny hōdne

parny rěsak w Lasiu.

Měschcžanski mlyn w Hródku.

Nascha nowa naprawjena woleńza, kotaž je delſa w nowym fabrikskim twarjenju na nowoměschcžanskej stronje a kotaž je se wſchěmi pschipratwami notb-ſcheho čaſza wuhotowana, je dženſa dželacž ſapo-čala. Duž ſwojim čeſczenym wotebjerarjam

jedžui lanu wolij, wſchēdnie čerſtwy, s wo-ſbitez wubjernoscju, ſo ſo dolhi čaſz čerſtwy a ſlōdny džerži,

lane wožudi a lanu mučku, wurjadne dróbnmu tolčenju, najnaležniſcho porucžam.

Wurjadne dobre wudželki ſwojeho mlyna, nje-
nijzhy **pſchenicznu a ržanu mučku**,
gris a wotrubu
teho runja naležne porucžam.

W Hródku, 9. dezembra 1891.

Sarjadniſtwo měschcžanskich mlynow.
Herm. Greulich.

Sklad

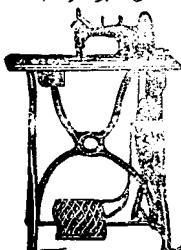
porucžam ſwój bohaty ſklad, wobstejazy:
ſ hłownego ſkłada herbskich a němickich biblijow a
herbskich a němickich ſpěvarſkich knihi w wulkim wu-
bjerku, wobrasatnych a bajkowych knihow, ſpižow
ſa młodoseč, fotografiowych, pižanskich albumow,
albumow ſa liſtne marki, pjenjeznych móſhnicz-
kow, portemonejow, zigarowych etwijow, domja-
znych žohnowaniow, fotografiowych woblikow
we wſchēch wulkoszach, liſtnych kasetow a wobalkow
ſi liſtnej papjelu, ſchwadliſtich a dželanskich ka-
ſchekikow ſi drjewa, ſchulſkich toſchow, pjerowych
kaſchekikow, ſchifrowych taſlow, lampowych ſty-
row, gumijowych balow, kóſtkowych hrow,
kmotſjaznych liſtow, kartkow ſi nowemu lētu a
ſi narodnemu dñej, ſi liſtnej papjelu, kuvertow,
pižanskieje a ryžowanskeje potrjebu, modelero-
wanskich liſtow, wobrasatnych liſtow, pižanskieje
papjelu, protykow a protykow ſi wobtwerdzenju
w najwjetšim wubjerku, pýchu na božodžesczowym ſchotom,
ſlotu a kłébro na worjechi atd.

A. Schönke,
kuhiwjaſtňa a papjewowa pschedawatnja
1 na hanensteinſkej haſz 1.

W wudawarni „Sserbskich Nowin” je ſa 25 ap. dostacę:

Pschedzenak.
Protyna ſa Sserbow
na pſchestupne lēto
1892.

Wykrojekata schijaza maschina

Bisolda a Lecki je najlepša a najchmánska sa hwojsba arjemjezlníské džeo. Sa jeje hōdnoſcz doſte leta rukujú.

Schijaze maschiny wſchém druzinov ho wote mnje wuporędzeja. Strykowanske maschiny po fabriſtich placziſnach pschedawam.

Richard Otto,
mechanik na hornečteſkej hafy 18.

Zigary

w najwjetšim wubjerku po 3, 4, 5, 6 a 8 np.
porucza najnaležniſho

Ernst Groher
na hornečteſkej hafy 36.

Woprawdžity

rum, arak a kognak
tež wſchém druzin palenzow a likerom
porucza dobrocizwemu wobledzbo-
wanju **Ernst Groher**
na hornečteſkej hafy 36.

Hamburgski hwesdný
ſchmalz,

Limburski twarožk,
ſchwajzarſki twarožk,
margarinsku butru
porucza tunjo

Ernst Groher
na hornečteſkej hafy 36.

Khofej ſhry

punt po 100, 120, 130, 140 np.
porucza najnaležniſho

Ernst Groher
na hornečteſkej hafy 36.

Khofej palený

derje ſłodzazy
punt po 140, 150, 160 a 180 np.
porucza najnaležniſho

Ernst Groher
na hornečteſkej hafy 36.

Wódne pónowje, ſótky,
rolowe platy a khachlowe
rébliki, něſzowe durje, že-
leſne khachle a khachlowe
roky porucza tunjo

Pawol Walther.

Schaty ſimaze maschiny
w wſchelakich wulkosczach porucza
tunjo

Richard Otto,
mechanik na hornečteſkej hafy 18.

Plat

ho ſ woprawdžitej indigo-barbu
barbi w **D. Kessinge** barbjerii
w Budyschinje.

R hodam

poruczam w wulkim wubjerku tunjo: wobrasate kniki a liſtra, hajlate a ſtaristiſke kniki, vihanſke mapy, fotografiowe a markowe albumy, herby a němske ſpěwarſke kniki, derje ſwjasane, liſtnu papjeru a ſu-
verth w kasetach, zigarowe etwize, portmoneje, lampowe krycizna, kaž tež

R krafne ſbožopschejaze ſhartki **R**
w wulkim wubjerku, 50 np.-wěžy, protyli ſa 1892,
hraſki, phſchnu papjeru, vihanſku potrebu, bar-
bate kaſheziki atd.

E. Rafeld w Budyschinje,

knihovnaſaſnja a papjerowej ſkład
na fotolitej hafy 30.

R hodam 1891

porucdom ſwoj multum ſtad
mužacyj ſhatow, ſoniaczob ſhatow, blidowych
džeciaſzob ſhatow, kupienſicob ſhatow, ſhatow, ſhatow,
tricotowu ſhatow, ſhatow, ſhatow, ſhatow, ſhatow, ſhatow,
ſhatow, ſhatow, ſhatow, ſhatow, ſhatow, ſhatow, ſhatow,
ſhatow, ſhatow, ſhatow, ſhatow, ſhatow, ſhatow, ſhatow,
A. Tschentscher w Budyschinje
na ſchatej hafy 18 a rogu theatraſtej hafy.

Katarježy.

w mojim tamniſkim ſkładze poruczam pódla

čamjenitneho a čeſkeho wuhla,
dobre čeſke ržane wotrubu,
drobny mléthy majſhovu ſchtrót
kaž tež

Dürrenbergſku jēdžnu a ſkotnu ſel
w ſtajnje čerſtevej tworje.

A. Lorenz w Katarjezach.

Tam je teho runja wubjerny bjesžiwizowy koſmas a maschinski
woſiſ po wjetſkich a mjeniſkich dželbach deſtač.

Sa dželarjow ſutnjaných cžrijow
poruczam ſwoj ſkład phſcha a korda najnowſzych
muſtrow, toſlowych lopjenow, ſtanțowanych ſuk-
njaných pódusjow, wulke kruchi ſchzepjeneje kože
a wſchě ſ tutemu dželu ſluſhaze wězy po najnižſich placiſnach.

Reinh. Gierisch,

garbat a kožer
pschi mjakowych ſtakach 4.

Werowanſke

þjerschezenje
per po 2 ml. 25 np.,
ſyglowe þjerschezenje,
čaſnikowe rječasy,
rječasy wokoło ſchije
ſchijem abo medaillonem,

broschy,
navuſchniki,
naruežnizy,
dale jako

kwazne dary

kwecžniki,
butrowe tyſy,
lžizy,

thoſejowe lžicžki atd.

Curt Klepl

na bohatej hafy 31 pschi wrotach
prjedy: J. T. Büttner.

Khoczebuski

Portorikoſki tobak,
Wassungſki tobak
w rukach a muwaženy,
rjeplki a drugi kranj tobak,

zigarų

w wulkim wubjerku 100 hijo po 2 ml.
poruczataj

Ginzel a Ritscher
na wulkej bratrowiſkej hafy 6.

Matrazy a loža

ſu tunjo na pschedan pola

A. Vieicha
na hauensteiſkej hafy.

Koſaze kože

ſajecze, kaniklowe a wſchě druhé
druzin ſyrovych kožow kupuje po
najwyschich placiſnach

Gustav Naude
na garbaſkej hafy 16.

S dobem poruczam ſwoj bohacze
wuhetowan ſkład kožuchowych ko-
žow bjes mosow po najtunisich
placiſnach.

Sajecze, koſaze, kaniklaze, kože,
thörjaze a krunaze (mordatſke) kože
kupuje a najwyschiche placiſny ſa-
nje dawa

D. Fleischer, ſótkat
na ſwonkownej lawſkej hafy 18
w Budyschinje.

Koſaze, naſymiske ſajecze a
kaniklowe kože, kaž tež cjeſaze a
howjase kože kupuje po ſchego po
najwyschich placiſnach

Heinrich Lange
pschi ſitnich wilach 9.

Strowe kruſchenjowe drjewo
ſ najmjenſca 6 zolow tolte na
čenkim kónzu, kupuje po najwysch-
ich placiſnach mechaniska pscha-
downja w Hajnizach.

Wulki khofejomu sklad

Th. Gramota

w kupyjny

na swojskowej lawskiej hafy
rym khofej punt po 110, 115, 120 hacz 170 np.,
paleny khofej „ „ 140, 150, 160, 180 a 200 np.
w snatym najleschim zlodze.

G. G. Leuner

dwojski rjemjenje a zedlarsski mischtr
w Budyschinje

porucza swoje jako solidne a rjane snate wudzelski:

Kuczoweho grata s rukowanjom sa dobre zedjenje,
grat sa dwojny pschah s czornymi wobbitkami po 115 ml.,
= = = = = s masivnymi nowoflebornymi wobbit-
kami po 145 ml.,
= = = hospodaerski lohki a cjezki pschah po 100—45 ml.
s lepscheje loje,
zedla, jesdny grat, hródznu potrjebu a lshudy (pajce)
w wulkim wubjerku po tunich placzisnach.

Najwjetshi sklad

wolmjanich konjazich pschikrywów
po wszech wulkozech a placzisnach.

Dospolne wupschedawanie dla pschestacza mojego krawstwa.

Sswom ho roszudzil, se swojim krawstwom, psched 24 letami salozenym, w lotnym ho symske swjertschniki, w ujaza a hólcza drafa, khéjorske mantele a pjesse dzélaui, tak rucze hacz možno sastacz a teho dla po kódej možnej placzisnej pschedawam. Wožebje poruczam symske swjertschniki hzo po 8 ml.

S poczegowanjom

P. Baruch pschi bohatych wrotach.

Sswój wulki sklad kožow a pjezowych
tworow dobrocziwemu wobledzbowaniu poruczam

Heinrich Lange

9 pschi žitnych wilach 9.

Węzy, po mérje skasane, ho najlepje sdélaui, wožebje poruczam
swoje tunje pjezowe kože bjes molow.

Emma swudowjena Vorwerkowa

porucza pleskowe pjesse, letrje pjesse, ranki, modne žakety,
deszczne mantele, trikotowe taillle w wulkim wubjerku po tunich
placzisnach.

Postluzenie w němskej a herbskej reczi
w Budyschinje na hlownym torhoschez 5.

Fabrika plokanſkich a žimazich
maschinow

w Budyschinje na Nowosalskjej drósh czisko 30.

Czesczenym Sserbam poruczam swoje snate najlepše maschinu
a sa jich hódnoscž dolhe lata rukuju. Plokanje na pruhu psched
kupienjom ho rad dowoli a je pola mje shonicz, sczto w woklnosczi
je ſebi moje maschine hzo kupil. Porjedzenie plokanſkich a žimanskich
maschinow, kaž tež poczegnjenje walzow s gumijom derje a tunjo
wobstaran.

A. Flammiger.

Franz Marschner

czasznikar w Budyschinje

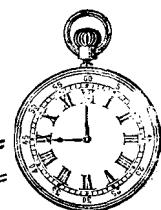
czo. 9 na bohatej hafy czo. 1

swoj sklad czasznikow a czasz-
nikowych rjeczajow dobrocz-
iwemu wobledzbowaniu porucza.

Hodna twora. Pišomne rukowanje. Tunje placzisny.

Vorjedzenie dobre a tunje.

Pschispmjenje: Récju herbski.

Ed. Schulzes Sohn

pschi bohatych wrotach 26

porucza swoj wulki sklad

pschedeshezničnikow

najjednorische a najwožebničhe a trajne dzélane,

lije k wuhodzenju,

tobakowe trubki (fajfy),

zigarowe natrubki,

schrykowaniske tyſy,

hry k czahanju mlyna.

Poczegnjenje a vorjedzenie pschedeshezničnikow ho
w mojej dzelatni wobstara.

Hermann Darschau w Budyschinje

fabrika schrympowych tworow s wowczeje wolmy
czisko 1 na schulereské hafy czisko 1

l symskemu czasej swoj dawno jako dobry snaty wulki sklad schrycko-
wzych schrympowych tworow, schrykowanych jakow, wulki wub-
jerki rukajznych lazow w najtunischej hacz k najlepsej czisto-
wolmianej barbunjepuszczatej tworze a w rjanych mustrach porucza.
Najlepschi a najwjetshi wubjerk schrykowaniskeho pschedzenia
wszech barbow.

Najhodnischa twora! Najtunische placzisny!

Sswój wulkeny sklad hotoweje mužazeje draſty, jako
khosowow, wobsczenjow, pjeslow, swjertschnikow, khéjor-
skich mantlow, kaž tež najnowsche tkaniny k seschiczu draſty
sa pschedstejazu naszymu a symu dobrocziwemu wobledzbowaniu
poruczam. Pschi najlepskim dzéle pschezo najtunische placzisny.

Louis Gadt, krawski mischtr

w kupyjny pschi hlownym torhoschez.

Jako tunje kipowaniske žorlo sa hodowne
dary we wszech wolmjanich tworach, jako
rukawatich lazach, dzeczazich a žonazich
kapotach, dzeczazich mezach a ſuknijach, tri-
kotowych taillach, ſokach, schrympach, schör-
zuchach, spodnych ſchatach, rubishezach na
hlowu a wokolo žiwota, rukajzach atd. atd.
porucza ſo
spezialna pschedawańja wolmjanich tworow

Ernsta Scheera

w Budyschinje jenož 9 na bohatej hafy 9.

Cigary

lózdeje płacząny
w wojskowych a jednorzych wobalkach
na hodowne blido ho hodżaze
porucza

J. G. Klingst Nachf.
na bohatej haży 16.

K pyczenju wojskow
poruczą
sultania - rózyki, korinth,
zitronat, zitrony, vanille,
mandle, cajstotolczone
koruski a safran.

J. G. Klingst Nachf.
na bohatej haży 16.

Zahly punt po 16 np.,
grupy " " 16 "
rajh " " 16 "
hoki " " 16 "
buny " " 14 "
porucza Korla Kahrowe w pójskiej kowaci.

Richard Neumann
porucza kyry a paseny

Ehosej

w najwjetshim wobjerku a noj-
lepshie dobrosczi po najtunischi
placjach.

Wszci wotewsczu wjetshich dżel-
bow ho pomernje nizsze płacjiny
woblicza.

Zunje

Cigary

kupowanste żorlo sa sałopshedawa-
rjow,

tybzaz hido po 20 ml.

porucza

Richard Neumann
na snutkownej lawkej haży cdo. 6
filiala na bohatej haży cdo. 28.

Ginzel a Ritscher
6 na wulkej bratrowskej haży 6
poruczataj żwoj wulki wobjerk

Ehoseja

paleneho a njepaleneho w jenož
derje kłodzacych druzinach,

Zokor

drosny, kompowy a w klobukach,

Syrap

najtunischi a najdrożschi
kaž tež wsche druziny warjeniow
dobrocjivemu wobledżbowaniu.

Wobrasy

(bilby) ho rjenje a tunjo sašklen-
zuja a s woblikom wobbadża,
domowe żohnowanie a wobrasy
w wulkim wobjerku a tunich pla-
cjsnach pola

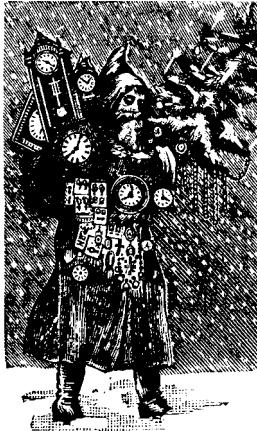
Maxa Mützy
na bohatej haży 11.

Proſchu żwero na ſirmu fedżbowacz!

J. A. Henke, čaſznikar

w Budyschinje

27 na bohatej haży 27

porucza żwoj wulkoñy ſkład čaſznikow,
hudźbnych hrajadlow a alſenidowych
tworow, jało:

niklowe dybſacjne čaſzniki	hido po 10 ml.
hleborne	= = = = 18 =
ſkote	= = = = 50 =
žonjaze ſkote čaſzniki	. . = 28 =
hudžaki	. . . = 5 =
hudźbne hrajadla	. . . = 3 =
regulatory	. . . = 18 =

Póyla teho na żwoje wupschedawanie
ſlotnych tworow, jało pyczenjow, na-
wusznikow, broſhow atd., fedżbne činju.

Póla mje ho herbski ręczi!

Na hodowniu potrjebu

poruczą
wulku dżelbu

Drastuñch tkaninow

w dobrych kajkoscjach,

kažtež ſym pod płacjini kupil, jało:

polwołmjane tkaniny

dospołne wobleczenie po 4-6 ml.,

czistowolmjane tkaniny

dospołne wobleczenie po 6 ml. 50 np. hacž 10 ml.,

czorne

czistowolmjane muſtrowane tkaniny

dospołne wobleczenie po 8 ml.,

b a r d h e n t ,

cziszciany, barbunjepuscicaty

dospołne wobleczenie po 3 ml. 50 np. hacž 4 ml.

Jan Jurij Pahn.

Powſitkowna assekuranca w Triestu.

(Assicurazioni Generali.)

Salozena w lécze 1831.

Rukowazh fond w kapitalu a reservach w hotowych pjenjesach:

43 millijonow 303 tybzaz 671 ſcheknakow 22 krajj.

Wohen-, ſchleñzu-, transport- a

žiwjenje - ſawěſczenje.

Poliży ho w khejorſtowowych markach wustajeja.

A wukasowanju a wobstaranju ſawěſczenjow porucza ho jało
agent:

hamſki ſkotolekar Ernst Walther w Budyschinje,
ſchewski mischr Heinr. Jul. Räther w Kukowje p. Pancziz.

Ke hodownemu žwiedżenjemu po-
ruczam, najtunischi płacjiny wob-
liczco

butru k pyczenju,
rózyki,
mandle,
zitronat,
zokor,
koruski,
koruskiow wosij,
kaž tež wschedne čerſtwe

žuſhe droždze.

Richard Neumann
na snutkownej lawkej drósy.

Majh
grupy,
jahly,
hejduschi,
hróch,
hoki

po jenotliwym a s gylka porucza
tunjo Th. Grumbt.

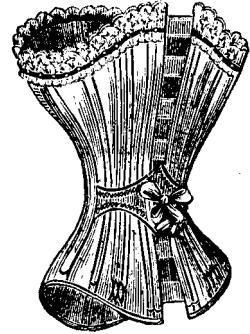
Turkowske kłowki
najlepscheje druziny porucza

Mark Mieśwa
pschi mjaſhowym torhoschcu.
Destilazija snatow dobrnych likerow
vo staroch tunich płacjach.

Palenž

jednory a dwójny
w snatow dobrzych a derjeſłodzacych
druzinach poruczataj tunjo

Schischa a Mieczka.

Schtalty,
mužaze kravath,
pschedkoſchliki
s khornarjom a bjes njeſo,
gumijowe ſchaty,
ſlē

porucza

M. Walther

10 na bohatej haży 10.

Najtrajnsche, najnowsche
a najtrajnsche ſu

Henoches ujedželske
rukawate lažy.

Dostacj pola

C. O. Henocha

w Budyschinje
na róku kłownego torhoschca
a bohateje hažy.

"Serbske Nowiny" wudawaja so kózdu soboto.
— Štvortlétne predplata w wudawańi 80 np. a na
némškých póstach 1 mk.,
z přinjesonjom do domu
1 mk. 15 np. — Kózde
číslo pláci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so w wudawańi „Serb.
Now.“ (na rózku zwon-
neje lawskeje hasy čo. 2)
wotedać, płaci so wot
małego rynčka 10 np. a
maja so štvortk hać do
7 h. wiečor wotedać.

Zamolwity redaktor a wudawař Marko Smoler.

Cíšć Smoler jec knihicíšćeńje w maćichnym domje w Budyšinje.

Cíle 52.

Sobotu 26. decembra 1891.

Lětnik 50.

Boža nôz 1891.

Sso na njebježach sablyškuje,
Duž rucze s pola, pastyrjo!
Kenesz sweta něk so pschiblizuje,
Wón w niskosczi pak sjiemi so!
Duž wschitzu pschiblizuje, t' nijemu,
Wón shlabal ſej je sprawný czař,
A prajny ſwoju próſtu ſemu:
Ach, wostań, Jeſu, pola nař!

Žlob jeho ſemu pschibicž džemiy
A pschi nim wostacž zyku nôz;
My ruczu ſemu koſchicž džemiy
A čeſcicž jeho bójstu móz.
Něk nijewotſtupmy tež wot njeho,
Sso t' nijemu modlmy kózdy czař
A pschego ſažo proſhym jeho:
Ach, wostań, Jeſu, pola nař!

Na njeho naſcha wina pada,
Kónz wschitka nusa s Boža ma;
Nam wotewrja ſo Boža hnada,
Sso we nim hréč nam wodawa.
Něk podajče ſo jeho ruzh,
Wschak pschibchol je tež wumóz wař,
A ſwérku jeho proſhaze duzy:
Ach, wostań, Jeſu, pola nař! p.

Swětne podawki.

Němske khějorſtwo. Hodowny mér je na tħwilu wschē politiske ſwady ſlonečil. Tež w politiskim živjenju placzi wjeſela powjescz: „Cžescz budž Bohu w wykoſoczi, mér na ſemi a člowjetam dobre ſpobabanje“. Do hejmowanjow je czíſhina ſacžahnula, ręczniſke bitwy ſo tam wjezy njebija. Ludowi ſaſtupſerjo ſu domoj t' ſwojim lubym ſwójbym tħwatali, ſo byču ſ nimi hromadže naſluboſniſhi tħħeſcijanski ſwiedžen ſwječili. Prjedy hacž ſu ſebi ſobuſtaſu němskeho khějorſtwoveho hejma Božemje prajile a ſebi ſtrowe ſwiate dyw pschale, ſu ſo do ſpěha mèle, ſo byču nowe wikowanske wucžinjenja ſ Austriskej, Italskej a Belgiskej dowuradžike. Wschē tsi wucžinjenja ſu ſo ſ 242 pschecžiwo 48 hložam pschijale. Nje-wotčakana wulka wjetſhina, kotrež je ſo ſa nowe wikowanske wucžinjenja ſnamakala, wo tym ſwědči, ſo ſu tež konſervativni, a bjes-nimi mnoſy ratarjo, ſlonečne ſpóſnali, ſo je Němska t' pschemenjenju w ſwojej dotalnej złownej politizy nuſowana. Radſcho žitne zla wo něſhoto mało ponizicž, hacž je do zyła ſběhnucž, tale rada khějorſtwoveho kanzlera bě tak ſrosumlika a jažna, ſo konſervativni nje-možachu jej nimo ſebje czahnuč dacz. Jeli ſo ponizene zla induſtriji wotčakany wužitk pschijesu, ſměje ſ teho tež ratarſtwo na to wachnje wužitk, ſo kniejerſtwo ſ poſchitkovnej nuſu induſtriskich dželacjerow nuſowane njebudže, žitne zlo zyle wotſtronicz. Tola niz jenož ſa naſche ſnatſkowne němske hospodařtwo, tež ſa němsku ſwonkownu politiku ſu nowe wikowanske wucžinjenja wulzy ważne. Žažne je, ſo ſo Němska, Austriska a Italska, kotrež ſu hižo ſ politiskim ſwiaſtom ſjenocžene, ſ nimi tež w hospodařskim naſtupanju bjes ſobu bliža, a ſo t' tutemu złownemu ſwiaſtej tež Schwajzarſka, Belgiska a Hollandska pschitupja. Dotalne naſhonjenja pak nař wucža, ſo po hospodařskim ſblíženju politiske ſblíženje njewuwoſtanje. Duž ſo da wotčakacž, ſo na njebožki czař Belgiska, Schwajzarſka a Hollandska t' trojofwiaſkej pschitupja, a ſo budže potom zyła ſrježna Europa ſjenocžena rusko-franzowskemu dwojofwiaſkej napschecž ſtejecz. S tejeli pschicžiny drje je tež němski khějor na to dželat, ſo ſo wikowanske wucžinjenja po móžnoſći rucze w němſkim khějorſtwovym hejmje dowuradžihu a pschijachu. Khějorſtwo ſajimanje ſa wikowanske wucžinjenja je wuraſ ſnamakalo w ręči, kotrež je khějor pschi po-ſwječenju Teltovſkeho woſtrjeſneho doma mél. Rěcz ſo wukonci ſ poſhwalenjom ſaſlužbow khějorſtwoveho kanzlera. Khějor praji: „Mamy ſo khějorſtwovemu kanzlerej ſa to bžakowacž, ſo ſu ſo nowe

wikowanske wucžinjenja pschijale. Tutón jednory, ſ niſka ſmyſleny pruſki general je roſumiſ, ſo ſa dwě léeze do nadawkow ſadželacž, kotrež wobknježicž, ſamo tym lohko njeje, kotsiž ſo lěto dohlo ſ nimi naſkladuwa. S daloko wiđazym wózkom je wón wjedžał naſch wózny kraj pscheb ſlymi ſežehwokami w prawym woſomiku wobarnowacž. Sso ſamo roſumi, ſo dyrbja janotliwi wopory pschinjeſz, ſo by zyloſcž do předka pschischa. Wěru pak, ſo ma ſo ſkutk, kotrež budže ſ wobſamknjeniom wikowanskich wucžinjenjow ſa nětčiſhi a poſdžiſhi ſwět jedyn ſ najwažniſhiſtich ſtawiſniſkih podawkow, wopravdze wuſhovazy mjenowacž. Khějorſtwove hejm w ſwojej wulkej wjetſhina je poſkaſal, ſo daloki politiſki pohlad tuteho muža ſpoſnawa a ſo ſo jemu pschijamkuje. A tutón khějorſtwove hejm ſebi ſ tym měſnik a wopomnik w ſtawiſnach němſkeho khějorſtwove ſtaj. Nje-džiwažy wobcežnoſežow a pschisloženjow, kotrež ſu ſo khějorſtwo-weiemu kanzlerej a mojim radžiczelam ſe wſchelakich ſtron činiſte, je ſo nam poradžiko, wózny kraj na nowe puče ſwječz. Ssym psche-ſwědženy, niz jenož naſch wózny kraj, ale tež milliony poddanow druhich krajow, kotrež ſ nami w wulkim złownym ſwiaſtu ſteja, budža jenu tutón džen ſohnowacž. Napominam Wař, ſwøju ſčlenizu wuprōſdnicž na derjemecze khějorſtwoveho kanzlera: „Jeho excellenzy, generalej hrabi ſ Caprievi klawu!“ Kanzler němſkeho khějorſtwove bě ſo ſ poſledními ſłowami ſa hrabju pomjenowaſ, a to na wózhebje ſwiedženje wachnje; pschetoz titul, kotrež kniejer ſekomu pschi nekotrejzku ſklaſnoſci wudželi, je trajne wudželeny. W němſkim ludu je spoženje hrabinſkeho titula khějorſtwovemu kanzlerej ſpokojne pschihložowanje ſnamakalo, tež jeho pschecžiwoſci njemóža jemu wutojnoſcž w ſaſtojnſtwje wotřez. Se ſwojim měřniwym, ſo wězy džerža-žym ſaſtupjenjom kniejerſtwove ſaktoſtiſtich pschedložow je ſebi kanzler wjeli pschecželow dobył, a kniejerſtu, kaž tež wězy, kotrež ſaſtupo-wayshe, dobru ſlužbu wopokaſal.

— S napiſmom: „Wojeſke pschemyſlenja“ wózbeny němſki czajkopis „Grenzbote“ piſe: „W Němzach ſo pschi dobreje nadžije džerža, ſo w roſjudnym woſomiku wójſko wſho dobre ſežini. Wěſte je, ſo wójſko njeſarjenje a ſo budže ſwøju winowatoſcž činiſcž. Hacž pak wone pschi wſchē wobſtejnoscžach wſchē wězy pschewinje, je druhé praschenje. Jednory wojał njeje tón starých czaſow, wón njeje wjazy tón, kiz je bitwy pschecžiwo Napoleonie I. bě a pod khějoram Wylemom I. na wójnu czahak. Ludžo, kotsiž ſu w pinzach wulkich měſtow

Hodowny dar.

(Skonczenje.)

II.

w rosczagej liczbje do wojyska cziszcza, mjes tym so strowi a kylni synojo wiezneho wobydletswa wotebjeraju. To wschak fu njedostatki, s kothymiz dyrbja wsche europeiske wulkemozy liczic, tola najmjenje Rusa. Polda muistrowo je wuwuczenje a wobronjenje najwaznicha wez w wojsku. Tu bjes dalschego nemskemu wojisku pschewahu pschikudzic, njeby mudre bylo. Wobronjenje we wszech kulturnych statach na tym hamym stopnju steji, w Ruslej budze wone halle sa dwie lczce dokonjane. Shtoz muruczenje nastupa, je franzowske wojisko na wojkosczi, kajtuz hiszce zeny meto njeje, w Ruslej druhe wojskowe hamotnosze, jeho biespotrebnozc, jeho krotosc, pscheczwo napinanjem, wiedrej a wetroj, to farunaja, w czim jeho nemski wojsk s wuwuczenjom a wojscznej duchownej sbiezkanoscju pscheczha. Pedobnje je s wiednistwom wojiska. W Nemszach fu rad hotori, hnydom prajic, so ma nasche wojisko w tym pschewahu. Teg tu je wobbladniwozc trbna. Zenoz wuspach roszhudzi. Stari dobyczeszy wojiskowi wiednizy fu ho minuli. Nowy narod dyribi halle dopokasac, so je nanow hodny. Hdyz teg moze wojisko s polnym dowierzeniem na swojich wiednikew hladacz, tola teg Franzowsojo a Ruzh s tej samej dowetu na swojich shladuji. Halle krawawa bit wina khatnosz roszhudzi. Skonczenie je dzenha bole hacj hdyz prjed hromada wojskow roszhudzaza. Wojny a bitwy pschitomnosze bo s wulkimi hromadami bija. A tu sklaboscz nemskiego wojiska lezi. Kedby w, so fu nachi pscheczony w ranju a wjedzorje po liczbje kylnijschi hacj my. Duz je nusne, so ho hijo w mierze kady (ibonki) sa reserve wojisko pchibetu; pschetoz w wojnie bo wone se semje teptacz njezhodza, a offizerzo, k temu trbni, bo halle pomala wtorja. Runje tak nusne je rosmnozenje ponneje artillerije. W tejle broni je njerunoscz tak wulka, so dyribi nemse wojisko 20 hacj 100 baterijow wjazy postajic, jeli so chze sakomdzene nakhwatac. Liczba jedynych regimentow delho njedozaha, czjroby russich jesdnich wotdzerzec, so ho do nasa ich naraanskich provinzow njevala. Tak fu we wskich stronach njedostatki. Nekole many hiszce khwile, swoje wojisko rosmnezzic, a zdyn njezscezel nam to wobaracj njemoze. Sa dwie lczce budze wez cziszcze hinashcha, potom budze teg Rusa do spolnie hotowa. Wopery fu wulse, tola wjescze budza hiszce, hdyz budze njezscezel w kraju. Varlin 24 hodzin w rukomaj Ruskich budze drzacho, hacj najwjetsha pjenjezna zadanika ja nasche wojisko. Pschi tym ma ho pomyslicz, so taile wobstejnoscze trajne bycz njezmoza. Jeli so trojewjast w wulej zwetowej wojnie dobudze, budze dzje pomey w Europje sprawicz moz, jeli so pak ho porash, potom mzymy ho na to spuszczez, so budza pjeniesz sa wojisko, kotrej njezscezeljo Nemskeje dzieriez bowola, tak znadne, so na tym teg najwortschi pscheczonyk wiedch pjenjeznych wudawlow sa wojisko niczo njezsje wustajec.

Austria. Hijo mjezan dolho je ho bies awstriskim kniejerstwom a nemskiej liberalnej strone pschiblizenje pschihotewalo. Po naroczenju miodoczeseje strony njezashce ho kniejerstwo na konserwatywnych Nemszow a sieneczenych Estlowianow hamych dale se zjerac. Po zlednischich je wone i zpla pschego de sadu stajalo a ho wskhem jich zadanjam sarketo. Po wotrich napaboch, kotrej je wondano wiednik miodoczeseje strony, dr. Eduard Giegr, w khedzorstwowyh hejmje czinit, je ho kniejerstwo sianwje zwiejego wopravdziteho smyplenia wusnalo. Wene je s nemskiej liberalnej stronu pscheczelstwo, kotrej ve psched dwanacze lctami na kruchi salo, ponowito a jako snamjo sa to, nemsko-liberalnelo ja dylanza, hrabju Kuuenburga, sa zobustaw ministerstwa pomjewako. Khosz pscheczelenja bies kniejerstwom a Nemszami budza Estlowienjo njezcz dyrbjecz.

Bolharska. Ola wopokasjana franzowskeho nowinskiego dopizowarja Chabourna je drje fastupjet franzowskeho kniejerstwa wobkhad s bolharskim kniejerstwom pschitorhnut, tola hacj dotal hiszce Bolharsku wopuszczez njeje. Shtoz je s Parisa klyschecz, ma franzowske kniejerstwo myzle, dla klychny, Chabournej pjezca czinjeneje, doscze czinjenje zadan. Franzowski poszlanz w Konstantinoplu je sultanej ped kotrehoj sarkitu Bolharska hiszce steji, piagni pschepoda, w kothymz ho turkowske kniejerstwo napomina, ho sa to starac, so bolharske kniejerstwo zadanja franzowskeho fastupjerja dopjelni. Jako snamjo potczijnenja bolharskeho ministra Stambulowa polda teho Franzowska hiszce 50,000 frankow farunanja sa klychibzeneho dopizowarja zada.

— Bolharski hejm je wobsamknul, nhoduschemu bolharskemu wjerthei, prynzei Alexander Battenbergsemu, fiz w tu khwili w awstriskim wojisku jako wjach pod mjenem hrabja Hartenau klyz, lctnu pensiju, 40,000 hrivnow wujziniazu, pschiswolicz. S dowolnoszu awstriskeho khedzora je prynz Battenberg poskiezenu pensiju pschijal.

Na kniezim dworje, fiz bie nehdje mil pucza wot mesta Nowohroda sdalen, bie hamhny dzen, na kothymz bie tamna holcza czella, radosne a czile ziwjenje. Wobjed bie nimo, a macz mjezelche runje soho, potajnje bo pozmewajo, neschto nusne w hodownej istwe czinic. We bo, wosta istwa dzecgom samknjena. Wobhederjet rycerstfko kubla bie neschto poszdzischo sa swojej mandzelskej do spomnjenaeje istwy schol. Najprjedy wobbladowasche zebi s luboszczym woczkom hodowne day, kotrej biehu jom dzecgom roestajane. Petom sarecza jara khutrie: „Wuproshu pak zebi, luba Hana, so mi zaneje sakasaneje klym mijelco njenakladzesh a njewetpsczelesch.“

„Teg ton ras niz?“ woprascha bo frudnjie jeho zona a praji potom proscho dale: „Wona dzje je, kajz praja, netkle letza tak khora a tak wopuszczena!“

Czemu njeje na moju bratri wisku radu pozkluchaka!“ wotmolwi knies domu. „Szym ju kruze napominal a bym jej do czaska prajit, so ju dzivoi lohkomyslny kdyznik do njeboza storez.“

„A tola staj, kajz klyschu, tak shzgonie hremadze ziwaj byloj“, snapsczeczwi mandzelska. „Be dzje tola dobry kapitan, kajz zu mi powiedali, a njeje to ani jeho ani jeje wina, so mjezelche se swojej kdyzu njeboze a so bu w morskich zolmach pohrebany.“

„Mjewureczymojoj bo dzenha wo tej wedy“, mjezelche mandzelski, bym to na koyde waschnje sakasal a pschi tym wostanje“. A swojej zonje njezawski wjazy k klowu pschicu motwobroczi bo wot njeje a dziesze se istwy.

S khutnym a pozhmirejnym wobliczom dziesze rycerstki kublet do swojeje istwy. Tu pschindzehu jemu jeho tsi dzeczi napszeczo. Majstarschi s nich, Pawol, proschesche nana w mjenje swojich bratrow: „Lubi nanko, chzem zebi rady do leza po loszic hicz a jom khudym wjeznym dzeczom wuphysic.“ Chzesz nam to dowolcz?“

„Zara rady“, wotmolwi nan pscheczelnje. „Moje hanje steja psched durjemi, dekelz chzych runje do leza jecz. Mozezce zobu jecz a wupytam a darju wam han prawje rjany schtom.“

Wszekeli bieghatu holcza, so bytu ho na klybienu haniczu jedsu pschihotewali. Sa neschto wokomikow bieghatu pschi nanje a jedszehu s nim, polni loszta, po kladkej hanizy do leza. Hdyz biehu hacj k mlydnym halle nazhadzjanym schmreczam dojeli, wulejehu se han i dachu po hongez czakac. Wlaky Hansz biegesche do preeda, Pawol a Handris pak, ktrajz biehtaj hijo starschej a rosumnisczej, dziesztaj powiedajo s nonem. Tu pschibega malz na dobo wrózgo a wolszce, pschi czim ho jemu wojko s radoszcu blyshczeche a liczko zehlesche: „Nanko, poj! Tamle lezi pod hodownym schtomom malz jandzel.“ Nan pozmewasche ho tutym klywam, dziesche pak tola s druhimaj holkomaj sa najmlodszim, ktrajz jim pucz pokasowasche. Dondzehu tam. Tu lezesche pod schmreczkom nasha Haniza. Woczna mjezelche dzeczo sandzelenej. Holcza s nzejnym rjanuszhkim wobliczom, fiz bie se zolthmi ludzjeremi wobdate, zbasche ho wopravdze na maleho jandzelska podobna. Rycerstki kublet sawola: „Lubi Bozo, kaf je tola tuto wobhe dzeczo jom pschischo! Ta je weseze smiersnula!“ Sbeye holcza a dzierzesche ju k wutrobje. Petom khwatasche se zwjazimi dzeczimi k hanjam, so by tok rucze, kajz mozgno, saho domojo dojel. Duzh po puczu klyschesche a pschitkoczwasche spretnjene dzeczo nzejne a rycesche k holkam, fiz ho nad tym dziwachu: „Pomyzlicz zebi jeno, kaf budzetaj ho wobhej starschej wjach, ktrajz staj swoje dzeczo w hodownym czaku shubilo! Njemuzu wopshijec, kaf je hem do leza pschischo. To je ho sabludzilo, a potom je ho nabiegowski sprzne wusznulo. Ze dzje zyke sprostnuko; jeno sa wumrjelo njeje!“

Skonczenie biehu hanje saho hacj do kniezeho dwora dozpele. Holz klyschachu hnydom do khedza a powjedachu s khwatkem a wujachene maczzeri, shtoz bie ho stale. Wona biegesche mandzelskemu napszeczo, fiz dzeczo na rukomaj njezesche: „Hladoj, shto egi jownezu, luba Hana!“ sawola s mjezhim a frudnym hlozom; „tobwohe dzeczo!“ Wona budze runje tak stara, kajz mojeje hotsina dzowcjecka. Polozji Haniku swojej mandzelslej na ruzi. Ta czinjesche, shtoz mjezesche, so by sprostke dzeczo saho wogimila. Wobhu budz dzak, jeje proza njebe podarmo. Sa khwili wotewri Hanika wocz, roshladowasche ho dziwajo a slozi potom swoju hlojczku doverimje zuzej zonskej k wutrobje, fiz ju tak luboszczym wjach. „Je hiszce ziva! hiszce ziva!“ wjachachu holz a bieghatu se istwy, so bytu tuto wjescze po gylm domje wupowiedali. Kublet pak pschistupi k holzku, w kothymz male dzeczo spinlasche, a hladowasche respmominaj na tu holcza. Petom praji swojej zonje:

"Njemóžu čti wuprajicž, kaf mje napohlad tuteje holčki hnuje a jima. Něk pak dyrbju hnydom do Nowohroda dojčo, so bych to wojewiš, so bychtaj wbohaj starschej, kotrež wěscze we wulkej tyčnosci hwoje shubjene džecžo pytataj, shonišov, so je namakane a žive."

Wón wobja po tuthykh kłowach hwoju lubu mandželsku, slěse potom na žanje a jědžesche spěšnje do města a na wutrad krajneho radžicžela. Hdyž bě spřečelenemu krajnemu radžicželej wscho nusne wojewiš, wotmolwi tón: "Wbohe džecžo! Snadž bě lěpje bylo, so bě Boh luby Kenjes holčku k žebi wšak; pschetoz wona je ſyrota a nima žaneju starscheju."

"Ssyrota bjes starscheju?" sawoła kubler wschón wježely a praji dale: "To džé žo runje nanašlepje trjechi! Smož ſebi se žonu hižo pschezo malu holčku žabaloj. Jeli so, nad čimž ani njedměluju, je wona w tym so mnú psches jene, pschiwoſnjemoj tak džecžo jako hodowny dar hwojeho Boha na pschezo do hwojeho domu."

Krajny radžicžel wotmolwi ſkladnje: "Ta wěz dyrbi ſo tola najprjedy trochu pscheklač. Pomyšlcze ſebi, luby pschecželo, ſo budžecze našíkerje jara bory ſyroje ſotry pschiwſac̄ dýrbeč!"

Nyczérskemu kublerzej ſo pschi tyčle kłowach ſeznu, a wón kladžesche njemerny po jstwě tam a ſem. Potom rječnu: "Jeli ſo by hac̄ k temu doschlo, chzu hwojeho ſotřine džecžo rad ſa hwoje pjeniſy něhdže na wotčehnjenje dac̄, ale do hwojeho domu jeho pschičeč njemóžu a nječam Mała holčka pał, kotrež ſym we hwojim lěgu namakal, je a wostanje mój hodowny dar."

Tu wucžeje krajny radžicžel ſi kaſčejka hwojeho piňanskeho blida liſtomu toſčku a pschepoda ſu jemu prajzy: "Pschecžitajce ſebi papery, kiz jow nitska leža, a potom prajze mi, ſhto macze myzle činicž!" Sam pak ſydež ſo a, ſo by pschecžela njemylit, piňasche mjes tym. Kubler kjerjeſche ſi toſčki jenu papjeru po druhzej a pschecžita je po rjadu. Papery tschepotachu w jeho ružy, a horze kylý renjaču ſo jemu bjes pscheterhnjenja ſ wocžow. Skončenje sawoła: "Kak ſu tuta toſčka a tute papery wam do rukow pschischke?"

Krajny radžicžel wotmolwi: "W Plantikowskej korežmje je khuda žona, kteřaz bě tam wčera ſe hwojim džecžom hospodowala, w nozy ſemřela. Korežmat je mi to wojewiš a ſ dobovem tež tutu liſtemu toſčku pschepodač."

"Božo, Božo, moja ſotra, moja wboha njesbožowna ſotra! Štoto bě ſebi tole myžlicž móhł, ſo wona wopuſčenja a bjes pomož we wježnej korežmje wumrje! Moja wboha, njesbožowna ſotra!"

"Wona bě duzy na pucžu k wam", praji krajny radžicžel; "wona je korežmarjezom powjedała, ſo chze k wam pucžowac̄ a waſ ſo pomož a luboſcž proſhyč!"

"Ach, hdyž by tola pschischka!" sawoła bratr. "Kak rad běch jej wſchitko wobal a jej wſchu móžnu luboſcž wopokasal! Njebeh džé po prawym Ŝenje na nju ſky, ale miersasche mje jeno, ſo po hwojeho mužowej hñjerczi kóždu podpjeru ſi mojeje ſtrony wotpoſasche. Ale, wě ſo, ja ſej tehdrom hwoju pomož w prawej luboſcži poſkiežal njeſkym. Boh wodaž mi moju winu hnadnje! Moja wboha, njesbožowna ſotra! Ale hdyž je to džecžo, jeje džecžo, kotrež je pschi ſebi měla?"

Krajny radžicžel wotmolwi: "To džé je ta holčka, kotrež ſeje we hwojeho ſchmrjekowej młodzinje namakali a do hwojeho domu pschiſeli. Hlej, myžlu ſebi, luby pschecželo, to je ſo wot Boha ſtało, a wě wěſce, čemu je to runje tak dopuſčenil a kak je to měniš."

Schtó je ſo někto dale ſtało, možech ſtadnje ſhudac̄. Kubler jědžesche runu měru do Plantikowskej korežmy. Tu dyrbjeſche jemu pschecželna korežmatka wſchitko dokladnje wupowjedac̄ a poſlednje wokomíki wbohaje žony wopisac̄. Potom je dohlo pschi marach hwojeho ſotry klečo plakal. Saplačži korežmarjezom nadobnje, ſchtóž mějachu ſebi žadac̄, a džakowasche ſo wutrobnje ſa wſchu luboſcž a wothladanie, kiz běch ujebohzej wopokasali. Potom poſtají wscho, ſchtóž bě ſi poſhovanju nusne, kiz mějefše ſo po hodach na jeho kuble ſtac̄, a wróci ſo ſi wježzora domo. Kak džiwasche ſo jeho mandželska, hdyž jeſi wſchitko powjedaſche, ſchtóž bě ſo ſtało! Kak pschitřčowasche wona holčku, kteřaz hižo wježela a bjes staroſce ſi jeje džecžimi hrajeſche, nežnje k hwojeho wutrobie a lubjeſche ſebi a Bohu zpyle čiſche, ſo chze wbohzej ſyrotzy macžefku luboſcž a hweru wopokasowac̄.

Wježzor bě hodowne wobrabiſenje, ſo ſo džecžom jich wježele

ſtashlo njeby, runjež možechtaj ſo starschej jeno ſe ſrudnoradofnej wutrobu wobdželicž. Tu blyſczeſche ſo ſchmirečk, pod kotrež bě Hańzla ležo ſpinkala, w zykelj jažnosci hodoſnje pychi a hodoſných žwěczkow. Wuj Hendrich pak poſběhowaſche malu holčku, kiz ſi radoſežu ſi ruczkoumaj plazasche, wyžolo a poſasowaſche ju zyleni hwojemu domu jako džecžo hwojeho ſotry, jako hodowny dar, kotrež bě po Božej woli doſtal. Džecži radoſachu ſo wutrobnje nad nowej hotsicžku a domjazy ſhadowachu ſe hylſowatyn wóćkou na maluſhku, kiz tak luboſna a wježela ſhadowasche. Wě ſo, praschesche ſo Hańzla pschi wschém hwojim ſbožu a pschi blyſcžu hwojateho wježzora žadocžinje ſa hwojeho lubowanej macžefku. Wona da pak ſo bory ſažo ſmerowac̄ ſi tým, ſo džé ma macz někto herjela pola Bcha lubeho Kenjeſa a pola Jeſuha hody. A potom wobjimac̄ ſi ſahodnymaj ruczkoumaj nutrniſe a nežnje hwojeho wuja wokolo ſchje, kiz ju luboſciwje k ſebi kločče, a poſphtowasche ſobu ſpěvac̄ rjony ſtary hodowny kherlusch, kiz pod hodownym ſchtomom ſanohowachu.

Ze Serbow.

S Budyschina. Po ſkončenym poſedzenju wokrjeſneho wubjerka 18. ſtobra je ſo dotalny hamſki hejtman, kujes wychſchi kniejerſtvoſe radžicžel dr. Borberg, kiz je ſo do Weimara jako minister powołal, wot hwojeho wokrjeſa dželil. Sa jeho wóžomſtne ſtukowanje w tubomnym wokrjeſu ſo jemu wot wubjerkowych ſobuſtawow a wot wokrjeſneho hejtmana ſkowa pschiwoſnac̄ a džaka prajichu.

— Schtóž wjedro wobkedažuje, ſo dopomni, ſo mam ſtrutu ſymu wozkač, hdyž w ſymje milina hraje. Šandženu njedželu wježzor bě k dohemu ranju ſylna cžetvjenoscž widžecž a woprawdze ſym tež na druhé ranje přenju ſurowu ſymu ſeſta měli. Thermometer wokolo Budyschina 10 a pod horami ſamo 14 gradow Reaumura poſasowasche.

— Tym čeſczenym čitarjam, kofiz "Sserbske Nowiny" na pōſce ſotebjeraju a kotrež je ſo tam prajko, ſo ſo pschichodnje "Sserbske Nowiny" bjes pschilohow "Pomhaž Boh" a "Sserbski Hſopodat" ſlasac̄ njehodža, dawam ſajpodwołniſho k wježzenju, ſo ſymědža ſo tež pschichodnje "Sserbske Nowiny" bjes pschilohow "Pomhaž Boh" a "Sserbski Hſopodat" na pōſtach ſlasac̄. Njedoroſumjenje w nastupanju ſlasanja "Sserbskich Nowin" na pōſce je wuiaſnjenje a wotkronjenje. **Rедакција.**

S Čihońz. Pschi něhduscheſ ſchojeſowej khežzy na Wjelkowskej droſy je ſandženu ſobotu pschipołdnju dwajpschežny wós jeneho Budyskeho ſitneho wifowarja, kiz ſtoku po droſy do Budyschina jědžesche, do ſenopſeſnejho wosa jeneho kublerja ſaložil. Se ſylnym ſtorkom bu kon ſenopſeſnejho wosa k ſemi podtorhnjeny, wojo ſo woklama a tež hewak bu wós khežtro wobſchloženy. Kon na ſbože dalscheje ſchložny poczeptil njebě hac̄ ſo bě ſebi nohu trochu wobodrēl. Špozmožu druhich ludž, kofiz nimo pschiubječu, kubler ſwoj wós hac̄ do Małego Wjelkowa dojedy, hdyž ſón tak daloko wuporiedzic̄, ſo možesche ſi nim domoj dojēc̄.

S Małego Wjelkowa. (Poſtracžowanje.) So by ſhromadne ſukowanje towařſtwu njehodžilo, ſo towařſtwu, kaž ſym ſi poſlebnjeho roſestajenja widželi, wſcheho ſminucž pyta, ſchtóž móhlo jemu wudawki načzinič. Nimalo wſchile towařſtwu na ſwěcje maja ſwoje ſawježelaze wježzory. Nasche njesnaje žaneju taſkeho ſwětneho ſawježelenja; duž njerjeba žadny ſobustaw ſa khorhoje, hale, džiwadla, ſhromadne wobjedy atd., kiz ſebi husto wjele pjenjes žadajā nicžo wudawac̄. Teho dla njeje jeho ſhromadne ſukowanje zpyle nicžo ſtraſhne, ale jara nusne a wužitne. Snate je, ſo wſchě druhé nalutowatſke a wupoſzefſke towařſtwu ſa pjenjeſnym dobytkom ſteja. Kak dha je w tym nastupanju ſi naſchim towařſtwom? Na pjenjeſnym wužitl naſche towařſtwu ſi zyla njehlada, wone njecha dale nicžo, hac̄ potřebnemu, njech je ſamodžit abo njeſamodžit, jeli móžno, ſi bratrowſkej luboſcžu ſi hubjenſtwa, nufy a wulfosče wupomac̄, jeho duchownej a hſopodatſkej ſchložje, wohudnjenju a lichownikam wuſhovac̄. Pschi tym pak dyrbi ſo tola wo wěſty ſerwony ſtarac̄, to rěka, něcht pjenjes nadobycž pytač a na volk klaseč, ſo by je mělo, hdyž w njedocžlaných wohleſnoſczech do wuſhovac̄ pschiindže. Teho dla dyrbim ſa te pjenjes, kotrež wupožežujem, ſebi 1/2 % abo 1 % wjazy danje žadac̄, hac̄ ſa te dawamy, kotrež ſebi požežujem abo kotrež ſo nam do nalutowatſne dawaja. Wyshe teho dyrbi kóždy ſobustaw, kiz naſchu pomoz trjeba, nam wot doſtačnych pjenjes mału proviſiju abo dobytk, ſnabž 1/5 % na ſchwořežnim lěta wotedac̄, hdyž požežonku na termije hac̄ do jeneho ſeſta hjerje. Schtóž ſebi po taſkim na pschilkad pola towařſtwu 200 hrivnow na

1 lěto požád, dostenje jenož 198 hr. 40 np., pschetož 1 hr. 60 np. jemu towarzstwo wotčehnje a l' wudawlam a l' skladej (reservnemu fondu) hromadži. To pak je wěsce jara malo, hdyž so wopomni, so so pschi tym jenož na muža sameho a niz na realny kredit hlad. Tak husto něstawa so, so lichownizy požčerzej město 100 hr. jenož 70 hr. wuplacz a řebi potom wot 100 hr. hischeze 5 abo 6 % danje žadaja a pôdla jeho, tak dohlo hac̄ řebo ma, hischeze na wšchě mózne waschnje klučaja. Nashe towarzstwo pak řebi žeňe psche wykole prozenty žadac̄ njebudž, ale pschezo jenož tak wjele, so pschihadžowac̄ njetřeba. Tež njeje žadyn kobustaw nusowaný, řebi pola naž pjenesz požčowac̄. Řeli je druhdže sa 3 1/2 % dostenje, by blesn byl, hdy by nam 4 % dawac̄ chytl. Kaž ſmy hido prajili, ſu nashe towarzstwa jenož pschezivo lichownikam řaložene, a předn hac̄ řebo l' lichownikej vónđe, pschitndže ſ wěstoſežu l' nom, je-li hischeze někal nasheje pomozý hódný; pschetož my ſmy wo wjele tunischi a ſ domopłaczenjom wo wjele pschihodníchi. Pschi řaložowanju wšchilich naschich towarzstwov je rěkalo, kaž hischeze bženža husto řebla: „Taſkeho towarzstwa njeprerbamy, dokelz wschudžom pjenesz tunischo dostenjem.“ Ale taſke wudawanje je so wschudžom jalo wopacne wupolafalo. Wobekje njeje so w wobhazu towarzstwov žadyn lichownik wjazh formil. Ale kaž dha je mózno, pschi tak níslé dani a knadným dobytku (provisiji) něsho hódne na hek klasz, t. r. řebi tak mjenowany reservny fond řaložic̄? So na pjenezny dobytku ſa towarzstwo ſ zyla niedžiwamy, ſmy hido prajili, ale wěstn řaloždý dyrbimy měcz. Njech tež nashe samoženje pomalu roscze, dha tola roscze, dokelz so jemu stajne pschihreibuje. Druhdy pak može tež spěšnichho pschibjerac̄. Něchtó chze abo dyrbí na pschikkad ſwoje ſubko abo živnosč pschedac̄; to ſhona lichownizy, hnydom ſu tu a pocznejeo řadzec̄, a ſczeleja ſwojich ſumpanow jeneho po druhim, kotiž pschezo mjenje řadzec̄, doniz ſkonečnje do hroš ſtajeneho pschedawaria njeſcheklapnu. A hdyž maja jeho w paſlach, pocznejeo jeho wěz roſtruchowac̄ a ſawercja a ſablaſnia na wšchelak wachne ſuſodom, so so pschekadžu a čerja kaž wrótni. Ludi može nashe towarzstwo kóždy ras ſastupic̄ a pschedawarje božemje, ſa tym hac̄ je wěz wjetřcha abo mjenicha, něsho ſtom hriwnow wjazh hac̄ lichownik poſkic̄, so wě, ſo ſ wopreda jenož provisoriu abo na njeněſte. Potom jedna ſe ſuſodom, kotiž chze řebi kuchi polow, ſukow abo ſeklow ſupic̄ a ſ tym, kž by ſbyt wſal. Ma taſke waschnje može ſa ſwoj ſerewny fond pschezo něsho hódne dobyč, njech tež by jenož džehatý džel teho bylo, ſtož buču lichownizy do ſwojeho njenazkyneho ſaka tñknuli. A pschi tym wšchém dostenje pschedawat to, ſtož by wot lichownikom doſtał abo hischeze něchtó wjazh, a ſupowarjo ſupuja tunischi. Taſke ſhonenja ſu Raiffeisenke poſkadnizy, kaž je ſ jich ſležbowanym wibzec̄, hido husto činile. A něchtó njeje na nje bôle roſnjemdrjený hac̄ lichownizy; pschetož w jich wobhadach njemoža žanu wozku wjazh ſiſac̄ a wobhadne pjenesz ſ wobhadu wunjeſej. Te wostanu pěknje w wobhaze, njech tež je towarzstwo jenož 100 abo 200 hr. dobylo. Lichownizy buču ſebi ſ 1000 abo ſ 2000 hr. ſpołojom byli.

Se Schwac̄jiz. Byle ſ cícha ſtaſ psched ſrótli ſudemny hřekat Jan Rak a jeho mandželska Hanu rožena Hantusch ſ Njeſhwac̄jida ſwoj ſloty ſwoj ſhwec̄jikoj. Jubilar je 78 lět starý, bjes tym ſo je jeho žona 82. lěto dozvila. Wobaj mandželskaj ſtaſ ſ napohladom na ſeu wjazku ſtarobu wot Boha ſ wurjadej dužownej a cíelnej ſtrowosču a cílosču ſchonowanaj. Rak je hischeze pschi tak cíerſtowych možach, ſo w lezí ſito a trawu ſyče. Žeho žona pak kóždy ſtož ſuo ſtož ſtož do Budysina hodi a ſa Schwac̄janow a wobhlerow ſuſodnych wchow wšchelake potřebne wěz ſ wulek ſwěrnoſežu wobſtaruje. Wobaj drje řebi ſa dohle lěta ſwojeho mandželſtwa bohatſtwa ſachodnych ſubkow nahromadžilou njeſtaſ, tola ſtaſ ſ tym, ſtož mata, ſpołojom a ſtaſ řebi ſhwalbu dobyloj, ſo ſtaſ ſwěrnej, ſchec̄jianskaj cílowejak, a ſtaſ teho dla wot wšchilich, kotiž ſeu ſnaſa, cíſeſenaj a wagenaj: Vôh luby ſtyses chytl ſeu dale, kaž hac̄ doſtał, psches wjeſor ſeu ſiwiſenja hnabnje wobžic̄.

Se Schorjelza. Ssobotu rano w 8 hodžinach je tu w malym dworje ſudniſkého jaſta lat Reindel ſ Magdeburga ſubjeſnemu mordarjej Kleinej ſ Börthamora, kotryž je lěta 23. junija wudowu Topolinsku w Börthamorje ſlónzowal, ſe ſekelu hlowu wotčaſ. Wotprawjenje jenož někotre mjeniſkiny trajesche a ſo wot ſata ſpěſhne wukonja. Tſechi bliſko ſudniſkého dwora bě wulka črjoda wčipnych lubži wobhadžila, kotiž chytl ſrótli ſachodnemu podawalej pschihadžowac̄. Wot lěta 1858 ſo w Schorjelu žane wotprawjenje mělo njeje.

Se Sslepeho. Se ſtawisnow nascheje zhrékwe ſczechowaze po-

damy: Nasch Boži dom je ſo w ſečje 1346 natwaril. W ſečje 1596 nascha wobhada l' evangelskej wěrje pschitupi. Prěni evangelski duchowny rělaſche Matěj Blasius. Sslebovazy běchu: Jan Grunoviſ, Jan Bolzius I., Marczin Bolzius II., Jan Baranius, David Kryſtef Schuler, Jan Kryſtof Koch, Jan Hendrich Jaroměr Horwig, Handrij Rhenisch, Jan Bohuſlaw Junghänel, Jan Wjelan a Julius Eduard Wjelan. Poſledni je nosch nětčiſchi knes duchowny, ktoruž je nam wot lěta 1855 Božie ſlово ſwěru predoval, a kž je někto hido 75. lěto ſiwiſenja dozvít.

Přílopk.

* Něhduschi dwórfi prédat Štöcker je wónbeno w ſjawniej ludwej ſhromadžinje w Draždonač ſchēdnoſtě ſo „liberalismje a židovskim praschenju“ džeržal. Rěčnik praji: Židowske proſchenje ſ liberalismom ſwizuje, kotryž ſe židam runopravosc̄ ſ ſchec̄jianami dobył. Pschitnoji židži drje ſu hódní, ſo ſo čjescza a čjerpa, tola dyrbí ſo židewſtvo jako zvle wobhadowac̄. Politisz ſo židža l' wjazorm ſtronam džerža, najbóle pak woni l' radikalnej ſtronje ſluscheja. Wjchal džé ma ſozialdemokratia žida ſa presidenta. Ŝjenoczenju židowſtwa ſe ſtat wonalazmi ſtronami ſu knježetſtwa ſ wulek ſižepnoſežu pschihadžowac̄. Židowſtvo w naboženſtlim naſtupanju wobhadowac̄, rěčnik l' praschenju dónědž, ſhoto ma ſo pschezivo ſtrachnoſc̄, wot židowſtwa nam hrožazej, čjinic̄. Pschezivo židam dyrbjeli ſo po ſenotliwym bědžic̄. Tak nježmeli židža ſe húdnikom abo ſ rěčnikom byc̄. Šraſe l' roſkudženju je tež pschepelnjenje wſchidich ſchulow ſe židami. Hibanje, kotrež ſjawnje a ſprawnje wupraji, ſo wupjerańje židowſtwa dale nječetpimy, je doſpělnje prawe a ſtrome. Pschetož vornjo hrožazemu ſtnejſtlu židow je žurowjenje franzowskeho njeſtrohniſa Robespierre w prenej ſranzowskej revolutioni džeržaza hra. S džiwanjom na ſchec̄jianske hody rěčnik poruczesche, hódnne dary wobhaze ſola ſchec̄jianow ſupowac̄. Nježmichski čjaž je, rěčnik ſlónčki, ſchec̄jianom pschimolac̄: „Wozuczeſel Smužje ſo! Němſla, naſch wózny kraj, nam Němzam ſluscha, a teho dla pola naž nízdy na nízdy ſid ſ ſtnejſom byc̄ nježm.“ Minuty trajaze hrimotaze pschihložowanje psches ſalu ſchumjeſu e hdyž naſklawniſi ſudewy rěčnik naſchego čjaža rěčec̄ pschesta. Se ſaborjenjom ſbromadžiſna tſiltróznej ſlawje pschihložowanje, kotrež ſejmiki ſapóſkonz dr. Mehner Štöckerej a jeho idealej, ſchec̄jianskej Němſkej, wunjeſej. Šswoje džakne ſlówa na to Štöcker w ſlawje ſakſkim konſervativním ſlónčji.

* S Fischerhauſena w Pruikej pihaſu: Šsmeſerž w žolmach je tu 73 lětna wudowa rybaſa Tiedki namakala, kotrež ſtudny dónit powſhikowne ſajimanje ſbudiuje. W wětrotſej nezv bě ſo jejny muž w morju tepik, a w tom ſamym ſečje běchu tež jejni tři ſrnojo w žolmach ſažnu ſmjerž početpili. Čježa ſo wopjetowazeho njeſboža wudowinu duch ſažemni, a hdyž bě ſchudženje morja, ſ howrjačym wětrom ſo ſewalazeho, w ſejnej ſhězv ſlushej, měnjeſche wona, ſo ſwojich lubných morwych wo pomož wokac̄ ſkydhi. Potom ju nježo w ſejnej ſtric̄zhy njeſadžerža. Wona ſ latarnju l' mórkemu brjohes ſhwataſhe a ſo tam p. ſtoji, ſo mohla jejna ſwěza jejny lubm, ſe želkami ſo bědžozm, puc̄ l' brjohes poſkaſac̄. Čaſto ſo wena halke na ratiſhich ſměrkach do ſworeje ſhězv wróči. Léta dolbo ſu tule wobhu duchakhoru po brjohy ſhodžic̄ widželi. Tež ſaždeny ſhodžen w no wúndže, ſo bě ſwójim morwym ſwójnym ſe ſwězu domrucz ſokafala, a ſe, kaž hido čaſto, do čolma ſhyn a na morje wujedze. Tola tón ſhězv ſo wona ſažo njeſwroči. Štobazy na druhí džen čolm roſlamany w ſamjenjach namalachu.

* Po roſprawje ſhězefkeho ſtrowotneho wuſtawa wo roſchierjenju ſtoltých ſhoreſčow w němſkim ſhězefte je pſow ſlāžnoſc̄ w ſečje 1890 vornjo předawſhemu lětu ſhězef ſchiberaſa.

* Njeſranliw Soliman ben Aliſſa je najneviſha ſajimaza wobhoda ſe ſiwiſenja ludow, kotrež ſo w Kastanez panoptiku w Barlinje poſtaſuje. To, wo čimž je ſo hido wjele pſhalo, ſamečwiſowanje derwiſhow, indiſtich ſakirów a arabſtich ſauhyow w Maroklowſej, može kóždy ſe ſamžným węczemaj wibzec̄. Duž ſo wobhaze ſetarjo a ſtudencza ſekrifte ſa Solimana ben Aliſſu ſajimuſa. Tutoň ſo ſe wſchelokimi instrumentami hloboko do čjela ſaka, a tola, to je wulky ſpodiwne, ſi jeho ranow žana ſrej njevuſtupi. Žehly, kotrež žony w wložach nosča, řebi wón psches wuchu a ližo ſkóje, a žoneje kapli ſrě ſpchi tym ſ ranu njevuběgi ſakac̄zou ſož wón řebi psches jaſyl ſtorži a jón psched pschihadžowaremi ſažo wuzčehnje. S dohlim ſončožtym ſeleſom wón pod wokolo ſajedže a wóczko do preda ſtěži, tak ſo wone na ſdacie ſi wocžniz wifzy. Wótrh tež řebi wón ſ hamorom pschi pupku do brjucha ſlepá, tak

so ho poč mječa w brusche šubi. Nekotre mjenščiny wón ſwoju ruku do plemjenja tyknu a ju potom njevopalenu s njeho ſažo wuczeče. Tež jeho hry s hadomi ſu wobhlađanja hódne. Wón je ſaroga, pohtušča je ſe ſpěwom a ſ maſtanjom, ſo kaž morwe ſ ſemi panu. Wón ſebi tež wot nich ſ ruky krei zyzacž dawa. Na praschenje, ſ čeho jeho njeſtralniwoſć wulhadža, wón wotmolwi, ſo wón to wiſho ſ mozu ſwojeje wiſle dokonja; wón nočze kravawicž a bołosće ſacuzacž, a tak ho jeho wola stanje. Nô, dobreje wole drje někotremuſtuli pebrachowalo njebr, tola hač by to dožahało, džinu njeſtralniwoſć Selimana ben Alijy dozpicž, na tym tola dwelujemy.

* 15 létne Japanka, knježna Augusta Čnoye (džowka něhduskeho miniftra ſwontomnich naležnoſćow), kotrež je njeđowno ſ kſchecjanſtrou pschitupila, je njeđelu w Berlinje ſwoj kſchecjanſki ſluž wobnowila. Po někotrych dnjach wróci ſo ſe ſwojim ſwakom, ſapóžlanſkim ſekretarom w Berlinje, do Japana. Žeje woženjena ſotra a teje mandželi ſtaj buddhifiskeje wery.

* Wo lajftoſći ranow, kotrež w pschichodnej wojniſe nowe tſelby načinja, je ſo profefor dr. ſ Bardeleben w jenym pschednoſčku wuprati, ſo je ſo to, ičtož je theoriya dopredka widžala, dopjelnilo, mjenižu ſo newe tſelby dla ſwojeho lèdom widžomneho wobſkodženja a dla ſwojeje wulkeje mozy, ſ kotrež cželo pscheraža, jenož jednoru kulojtu džeru ſawestaja bjes teho, ſo bychu ſo mjaſne džele roſtochale. Ščlawny wucženj ſowjeda wo dwemaj ſtamisnomaj, kotrež ſtej ſo ſ nashej nowej infanteriskej tſelbu ſtaſej a jemu ſ pschedvitanju prdočej. W přenjeſ ſe ſtražnik psched krajnej cžidčecetniu na Oraniskej drósh do muža tſeliš. Kulta bě temu psches ſoleno ſbla. Wón ſo antiſeptiſu wothlada a taž ſaheji, ſo ſbibadlo njeboſkodžene wobkhowa. Drubi podawč, kig je wobležbowany, je hičce ſo ſibadlo ſo ſibadlo. Stražnik pola muſeja tſeli ſo cžekozym ludžimi. Kulta pschedelecja viches nich a triechi mlodu ſt ejnu, kotrež na róžu cžerwjenego hrudu ſtejſe a ſ mlođim knjeſem rěčesche, do ſcžehna, bjes teho ſo by ſe ſranika. Po antiſeptiſu wobalenju njeje ſo ſ ranu dale ničjo ſtaſo. Hdyž ſo wobalſka ve ſtrókim cžoku wotewſa, ſe ſe ſahejena.

* Wo wuſkužje, ſa rečnikom a ratorjow wažnym, je ſo khežorſtwe ſubniſtwe roſkuždžilo. Wone je ſpoſnača, ſo tež pschedawanje ſkotu pod zvrobni ſakenjom ſteji, jeli ſo je naſtupne ſloczo ſ jédi cžlowjekow pestajene. Jeli ſo ho mjažo pschi pschedacju abo pschi ſarečanju, hnydom po cžedacju ſo mjezavm, jač ſtaſe wupoſa, ſo naſtupnu pia edowat po §§ 10 a 11 zvrobneho ſalonja khosta.

* Wulke dobreče w loteriji ie tele dny jedyn knjeſ ſcžiniš, kotrež běſe ſtejne lečzo ſhwili w Zwilawie pschedywali a ſebi tam w pschedmikloſej wuſtaſenzy lóž ſupiš. Tutón woſjewjenje doſta, ſo je na jeho cžiklo wulke dobreče padnuło. Bóſu po tym doňđe ſ njemu wulka toboła, ſa kotrež mjeſeſe 3 br. 50 np. porta ſaplacžicž. A hdyž ju weteri, namaka w njej wulki ſelesny ſlon ſa zyrfwinu wěžu, kotrež ſe ſna rudoborſta blačařnja do Zwilawskieje wuſtaſenzy požála.

* Š uulim róbnjem njebožom je ſo w nožy 11. dezembra wjek Azmannſtoſ ſola Erfurta dem potoka. Hdyž pječ ſtatokow w plomjenjacu nejeſe, ſo jedyn roſnjembreny cželz wottorže a po ſelesniyu ſhwatzenmu cžabej, do Erfurta ſedžazemu, naſtřečiwo cžerjeſe. Hdyž moſčina do ſwěriska ſtoreži, bjes mała ſ ſolijow ſjedže. Cžiž ho daleko ſobu wležesche, předy hač možaču cžah ſaſtaicž. Khetru ciaž ſańđe, předy hač morwe ſloczo ſ pucža ſrumowatru. — Š tím róbnjem pak ſteji hičce drubi ſrudny podawč w ſwietozorju. Hdyž macž jeneho woheňhaſhwarzarja w ſuſhodnej wžr Linderbachu „woheň!” wołacž ſaſhyscha, padnu, ſo wuſtrožiſki, w runej měrije morwa na ſemju.

* W Würtembergiſkej ſo wo wotkuždenju njeviňowateho wjele rěči. Khestaza ſem ſa w Rottweilu je psched lètom mlođeho pjeſakſkeho Endersa ſ 4 lètnemu jaſtu wotkuždžila, dokež ſa dopokajane džerjeſe, io je turkowſkemu wjekſkej Muſtaſje bevej, kotrež w pjeſatowej kheji w Oberndorfje bydleſche, wjetſhu ſumu pjenjeſ ſrabnuł. Wjekſe běſe ſtejne wocžemaj ſudnikow jeho kheble precze ſklobne. Někto je ſe ſi jenrm popanjenym wupoſaſalo, ſo je tón tež tamne paduchſtvo wobechel a ſo je Enders zole njeviňowatn do jaſtwa hađeny. Enders je wjete mežazow w jaſtwje pschedyk a je někto ſ njeho puſčenjy. Tu many ſažo depokafmo ſa to, ſak ho ſudniſy myla, hdyž ſudniſte waſhniſe wobſorženeho druhdy „precža” dla cžeklo khostaja. W Würtembergiſkej pak maja wěſte ſakladne pjenjeſ ſa njeviňowatn khostanzow. Nadjomne doſtanje tón wobhi ſips, kotrež bě ſo precz ſhroblík, ſtož wobefchol njebe, ſ najmjeñſha ſ džela ſarunanje ſa wucžepjenu njeprawdu.

* Š Eſchwega pižaja: Njeđawno ſimy woſjewili, ſa ſtaſ dwaſ tudomnaj ſchowſkej wucžobnaj hólzaj ſpýtaſo, ſwojemu miſčtrej ſ jédom

sawdacz. Šažo je ſo tu podobne ſtaſo. Jedyn wucžobny hólz je ſwojeho miſčtra moricž čhyl. dokež je jemu tón wobarał, na hody domoj do Dortmundu hicž. Tón ſloſti ſela Feldkauſ a bě pola ſamfarja L. w Eſchwegu na wucžbje. Njeſtralniwoſć hólz běſe, wo wopredka naſpomnjenym podawku wjedžiſchi na mordatſke myſkle pschiſchol. W haptužy běſe ſebi dželazu wobu ſupiš, wudawajo, ſo čhe ſebi brjodawki ſ njeſ ſahnač. Tu linu do palenza, po kotrež bě ſa ſwojeho miſčtra pobyl. Tutón pytnu hnydom na jaſku palenzowoy tuſhat ſkód a wſa pačhola do pschedeſhchenja, kotrež bóſy ſ wſhemu ſtejſeſe. Šloſtiweho hólza ſu do jaſtwa ſadžili.

* Ola ſlamaneje koležoweje wobrucze w nožy 20. dezembra poſlednjaj dwaj wosaj tworoweho ſelesniczneho cžaha pola Stendala ſ ſoliſe wuſkočiſtaj a ſo wo khežku ſelesniczneho wothladowarja wjehnuschtaj. Khežka bu do cžista roſbita a pod ſwojimi roſpadankami wothladarja Magela poſrjeba, kotrež bě pódla khežki ſtejo cžaher nimo jecž dał. Magela možaču jenož jako cželo wucžahnueſ. Wón dyrbjeſe ſo na druki džen do jeneje druheje khežki pschedydzicž, tola dyrbjeſe poſlednja nōz w khežzy tež poſlednja jeho ſimjenja bycz.

* W Hali je poſlednje dny w nožy bjes ſtudentami a někotrymi dželacjerjemi ſ ſukam doſchlo, pschi kotrež ſu jeneho ſtudenta wopjet ſ nožom ſkoli. Poňđelu je ſtudent wumirjeſ. a tr, kaž ſekatſke pschedyptanje cžela wupoſa, na ſajedojočenje ſrwe.

* Khostanska komora w Karlsruhe je ſchyrnaczelētnu holčku ſtribu Roſez w Ichenheimje dla ſpýtanego mordatſta ſ jaſtwa na ſchtyri lèta ſažudžila. Wobſoržena je ſo wuſnala, ſo je ſpýtała, ſwojemu njeđele ſtaru kofiticku ſ tym ſlónzowacž, ſo je jeli ſamferowy ſpiritua do huby linula, ſo by džecžo, kotrež bě jeli ſa ſtajneho ſkalanja wobčezne, wothladarz njeſtrjebała. Dospolne wuſjedzenje tuteho njeſtralniwoſć ſotpholabu ſo ſ wožobu ſadžewa, kotrež pschedipabne ſ ſožemu džecžu pschedińze.

* (Kucže Iapnjeny.) Šańđenu njeđelu popoſdnu w Meserizu mleby pôſtſki ſtoſnijil, 5000 hrivnow ſ pôſtſkeje poſkabniſy kranuwschi, cžeknu. Tón ſam ſdžen wječor wón do Barlina ſchijebze a ſo hač do wotjeſba Hamburgskeho ſelesniczneho cžaha na Lebriſkim dworniſhegu ſadjerjeſe. Pschedipadne ſkujbu mějazy wachtmischtr dworniſhego weſeſe polizije do cžakańje II. klasu ſastupi, w kotrež mlođy cžlowjek pschedywaſe. Wachtmischtr pytnu, ſo ſebi tamón wino ſlaſa a ſ wjetſhei pjenjeſnej papieru ſaplacži. To jemu nadpabje, wón mlođeho cžlowjeka do pschedeſhchenja wſa, tutón bě ſamhely, ſaſhmjata ſo ſe ſwojimi rěčemi, a taž dokož njeſtrajſe, ſo wachtmischtr wjeſeſe, ſo ma cželazeho ſebala psched ſobu. Šso roſumi, ſo paſoſnika hnydom ſajachu; hičce ſu ſamu nōz jeho nanej, jenemu wjekſhemu ſtoſnikej, kig hičce ſ ſyla nicž wo tym njeſwjeſe, telegrafisku pojeſc ſožlachu, ſo je jeho ſim pjenjeſ ſranuwschi cžeknuł.

* Khostawny podawč je ſo 14. dezembra w Libeřzach (Reichenbergu) ſtaſ. Wječor 1/49 hodžin ſkujbnu hólza molerja Eglera ſropot wjekſe ſebje w hornim poſhodze ſaſhyscha. Wona horje dobeža a wobſedječku khežje, 76 lètnu Haru Knirſchez, ſ ſo ſraženym noſom w ſrwi ſlužowu namaka. Poſdžiſho 70lètnu ſotru ſlónzowanje w dworje w kuce ſedžazu a teho runja ſ wjete ranow ſramjazu nadenđečku. Wobej ſotje wudawatej, ſo ſtej wjekſe ſotpholabu ſ ſaklachu; hičce ſu ſamu nōz jeho nanej, jenemu wjekſhemu ſtoſnikej, kig hičce ſ ſyla nicž wo tym njeſwjeſe, telegrafisku pojeſc ſožlachu, ſo je ſo ſam ſaplacži. Pschi ſubinych durjach woprawdze ſkéd wo tym namalachu, ſo je ſo tam něchtó ſpýta ſutſlamacž. Cželosranjenej žonskej do Schęzepanoweho hospitała dowjeſeſhu.

* Niz jenož w Europje, tež w Amſtralskej kripi (influenza) ſ wilej ſylnoſću ſaklachja, kaž je ſ ſo ſtudjenja preſbyterianſke ſyndy w Viktoriji wjeſeſ. Poſhodjenje ſeča: Synoda ſwjetac̄nje wobſanljenje, domaphtanje ſapiſacž, kotrež je koloniſu ſ Bežim prutom, ſo influenza mjenowazym, podeschlo, a kotrež je wobdylerjam koloniſe, bjes nimi tež zyrfwinym ſobuſtawam, ſimjercz pschedińſlo. Synoda ſo dale poſhodži, pschedipacž, ſo je Boh ſe ſwojim domaphtanjom kraj a zyřkej jenož po ſeu ſaklachje khostal, dokež jemu njeſtaſ po jeho ſlowje ſkujloj. Synoda ſo ſemu džakuje ſa wotkuženje tak wjete zyrfwinych mužow a ſo nadžija, ſo Bož khostanja ſwětne džecži na prawy pucž bohabojaſnoſeſe a pobožnych waſhniſow powjedu.

* W Hörde w pschedreinskej krajinje ſu tele dny na tamniſkim poſege moſčen ſ pjenjeſnymi liſtami kranuli. Paduha hičce njeſku wuſlědžili.

* Š Merika je depescha pschediſla, ſo je ſo pola Kolima nowe vullanske wudvjeſenje ſtaſo. Š dobom ſtachu ſo wulke ſemjeſarjenja, a mnoge twarjenja ſpadachu.

* W Briegu proscherka wumrje, w kotrejš sawostajenstwie 1500 hriwnow hotowych pjenjes namakachu. S nowa jeine węzy pscheptajo, sahuk polny s tolerjemi a slothmi, kotrejž suma wo někotre tyžaz hriwnow wuchinjescze, namakachu.

* Wo chripje (influenz) je profesor Nothnagel w Winje psched někotrymi dnjemi dležhi pschebnišči psched studentami lékařstwa mět, w kotrejž pschehlab wo stavisnach tuteje khoročče poba. Wěstu powjescz, so je ho influenza polasala a rosscherika, bu hižo něhdže psched pieč stow štammi dostali. Kraje, po kotrejž je ho rosscherika, bu ſamo pornjo kholerje, jara daloke. S khwilemi khoročz s wulkej hylnoſežu wustupuje, pozožiſho ho pschemeni a ho ſtoučnje do zyla ſhubi. Ant ſa jeine nastacje, ani ſa jeine ſandženje pschecinov njeſnaja. Chtož strach wospijetneho ſchorjenja na nju naſtupa, profesor Nothnagel měni, ſo je člownej, khoročz píčetrawski, pschihileny, ſ nowa na nju ſchoricž. Hacž runje ho dopokasane bycž ſda, ſo je influenza natykowaza, njeje ho tola hisheče dotal prudžko, hribik wuhledžicž, ſ kotrejž influenza nastanje. Haj, wěste ſamo njeje, hacž ma ho influenza w někajtim hribiku, abo w někajtim powětſje pytačz. Chtož lékowanje khoročze naſtupa, Nothnagel pschida, ſo je lékařka wěda pschecživo ujez despołkne njemózna; na najraſniſho pak wón antizyrinom a antifebrinom warnuje. Influenza je často teho dla jara ſraschna, dokelž ſ njej wutroba pschewawa dželacž. Duž Nothnagel poruča, khoremu wino, kognak a arak pić dacž a jemu, jeli trjeba, kamfor pod kožu ſykačz.

* (Samo w zyrlwach ſebi ſudžo žiwjenje bjeru.) W zyrlwi ſzjateho Schjepana w Winje je ho muž wjecžor 17. dez. ſ revolverom ſatſeliš. Živjenja ſhyt bě khwilu do nutrnoſežu podnurjeny. Hdyž pak bě měchnik modlitwu ſkónczil a zvukej nimale proſdna, ſamotník revolver ſe ſaka wuzchonuſchi ſebi dwózby do leweho boka tſeli. Wutrobu trjechiwski wón hnydom morwy do lawki padnu. Nekofsi ſudžo, kotsiž běchu w zyrlwi ſawostali, ſo wupolasachu, a hižo wjecžor ho zyrek ſ nowa požwycieži. Po viſitných khartach, kaž tež po woſekſkim wopisnje, kotrež mějeſche živjenja ſhyt pschi ſebi, pola kotrehož pak ho žanych pjenjes njenamaka, je 28 lét starý knihikuz Alſred Schuster ſ Annaberga w Hrudnych horach. Mějeſche tež papjeru pschi ſebi, na kotrež bě luboſčinſte hrudzenje, ſtyſkanje po domiſnje a dokl jako winu ſwojeho konza poſnamjeniſ.

* (Roman ſe žiwjenja.) S Vinna w muherſkim komitacie pižaja: „W wuherſkej wžy bě nadobny pachol a rjana mloda židovka. Pachol lubowasche holczku, dokelž pak bě ſe katholſkeje wery, nočnysche jeho ſwojba pschidacž, ſo by ſebi ju wſoł. Nas běſchtaj ſo webaſ ſhubitoj. Nichto njeſedžiſche, hde ſtaſ wostaſoſ. Žaneho bléda ſa nimaj njebe. Sso lubewazei běſchtaj do ſweta ſchloj a něhdze pola holczynneho werybratra wuczel namakaloj, psched kotrejž ho jeje luby tež ſa žida wudawasche. S tym bě jeho dónit dopjelnjeny. Wón butalmudowym wuczobnik a ſtudowasche pilnje. A hdyž poſdžiſho w Vinne rabiſa trjebachu, ſamotni ſo wo to město a tež jo doſta. Nowy rabiſ a jeho mloda žona pschecžahnuschtaj ſo do Vinna, a wón dojelni ſwoju pschizkuſhnoſcz k doſpolnemu ſpodobanju ſwojeje woſadny. Psched krótkim časom je ſemrěl, tola ſwoje potajnſtwo ſebi njeje ſobu do rowa wſacž móhl. Wot ſtarſich namkowjana wuſna ſo ieho wudowa, ſo rabiſ žabyn žid byl njeje, ale ſo je kſchecžijan bič, a ſo jenož ſ luboſče k njej časž žiwjenja ſa žida wudawal. Njeveſrzejemu rabiſej ſapowjedžiſu židži poſrjeb; jeho ſwojba pak ſo na wychinoſcz wobroczi, ta naprachowasche ſo pola katholſkeho farario, a dokelž ſo w rabiſowych ſawostajenych pižmach jeho kſchecžiſte wypiſmo namako, pschedpoži farat zyku naležnoſcz biskopej, kotrež rabiſa poſrjebačz dowoli. Tak je ho ſtaſo, ſo je w Vinne farat rabbinarja hrjebat.

* Žendželski lieutenant Mansfield ſo psched krótkim w Bombaru (w Indiſſe) ſo ſwojim powětrowym balonom do powětra puſcheczi a ſo potom ſ wykoloſce 11,000 stopow ſ pomozu padawejſe plachty ſaſko dele puſcheczi. Na to čhyſke ſo khrobky powětrowy jedyň na nowy wuleť ſwajicž. Njezměra črjeda ſudži bě ſo ſhremadžila, ſo by temu pschihladowala. Tež guverner a najwyschſche wychinoſež běchu pschitomne. Hdyž lieutenant Mansfield ſnamjo da, mužojo, balon djerzaj, powiſaſh puſcheczi. Balon pak bě ſo ſedma 400 stopow poſběhnul, hdyž ſo na dobo ſe hylnym roſprahom pulku a ſe ſatrafachnej ſpěchinoſcu k ſemi padasche. Hroſa wſchitlich pschihladowarjow ſaja. Lieutenant Mansfield wſchě možy napominatſe, ſo by padawu plachtu wupſchestrč, tola ſo jemu to njepradži, dokelž bě ſo plachta do balonowych powiſaſow ſawila. S balonom na ſemju dele prahnuwſchi, ſebi Mansfield wſchě ſtawy roſkama a ſa někotre mjeſiſhiny duha ſpusheči.

Cjelozemni wotebjerarjo Serbskich Nowin, kotsiž chzedža ſo nje na 1. ſchwartleto 1892 do předka placzicž, njech nětlo 80 np. w wudawani Serbskich Nowin wotedabža. — Cjelozemni ſebi Serbske Nowiny psches poſt pschimjescz dawaja, njech tola wjeſapomnja, ſebi je tam boryš ſtaſacž. Na ſchwartleto ſaplaciſ ſo ſa Serbske Nowiny na ſaſſich a pruſſich poſtach, kaž tež w druhich krajach němſkeho khějorſtwa 1 ml., ſ pschinjehenjom do domu 1 ml. 15 np. — Serbske Nowiny ſi pschilohu Serbski Hospodar ploča na poſtach 1 ml. 25 np., ſi pschinjehenjom do domu 1 ml. 40 np.

Cyrkwinske po wjescie.

W Michalskej zyrlwi budze juſje ujedželu rano w 7 hodzinach ſerbſka ſpowiedz, dopoldnia $\frac{3}{4}$ 9 hodzin ſerbſke pređowanje a pschipoldnu w 12 hodzinach ſerbſki miſčpor.

Nowe lěto budze rano w 7 hodzinach ſerbſka ſpowiedz, dopoldnia $\frac{3}{4}$ 9 hodzin ſerbſke pređowanje a pschipoldnu w 12 hodzinach ſerbſki miſčpor.

Kčen i:

W Michalskej zyrlwi: Wylem Pawol, Gustava Wylema Kschijana, ſorbarjarja w Gsmolizach, ſ. — Hermann, Hermanna Juliusa Böhmy, dželacjerja pod hrodom, ſ. — Hermann, Jana Krawza, fabrikarja na Židowje, ſ. — Maria Bertha, Jana Ernsta Kalicha, maleho ſahrodnika a wojnarja w Žentezech, dž. — Selma Augusta, Handrija Radona, kowarſleho miſčtra w Štorek Vorjčezji, dž. — Kora August, niemandž, ſ. w Dobruſchi.

Zemrječi:

Djen 17. dezembra: Elsa Martha, Jana Beiera, khějera a fabrikarja w Dobruſchi, dž., 1 měžaz 9 dnjow. — 20. Hermann Richard, Hermanna Juliusa Böhmy, dželacjerja pod hrodom, ſ., 1 měžaz 5 dnjow. — 21. Kora August, Kortle Augusta Mille, dželacjerja w Hněvězach, ſ., 1 lěto 10 měžazow 9 dnjow. — Jan Pawol, Jana Augusta Böhmy, pohoneža na Židowje, ſ., 2 lěče 10 měžazow 1 džen. — Maria Frida, Juria Šuschi, khějera a ſtawratra na Židowje, dž., 4 lěta 3 měžaz 28 dnjow.

Biacisna žitow a produktow.

Žitowý dovoz w Budyschinje:	W Budyschinje				W Lubiju				
	19 dezembra 1891		17. dezembra 1891		wot	hacž	wot	hacž	
2087 měčow.	mf	nb	mf	nb	mf	nb	mf	nb	
bíčenzo	bíela	11	91	12	6	11	76	12	18
	žolta	11	60	11	76	11	18	11	59
rogz		11	25	11	56	11	25	11	50
ječmien		8	14	8	43	8	13	8	50
Borž		7	50	7	70	7	10	7	40
broch		8	89	11	11	11	11	12	50
Wota		7	50	8	6	7	22	8	6
žuhž		16	50	19	50	15	—	16	50
jeſduſcha		19	50	20	—	19	23	19	50
žirny		3	—	3	70	3	—	3	5
Butra		2	30	2	60	2	20	2	50
ſchecžna muſa		50	—	20	50	—	—	—	—
žana muſa		50	—	14	50	19	—	—	—
želuo		50	—	2	20	2	50	2	50
žel ōma		600	—	18	21	—	17	—	19
Bržata 726 ſchuf, ſchuflo		3	—	14	—	—	—	—	—
ſtencžne wotrubu		6	—	6	25	—	—	—	—
klone wotrubu		7	—	8	—	—	—	—	—

Na burci w Budyschinje ſchienzo (bíela) wot 11 hr. 80 np. hacž 12 hr. 20 np., piſheno ſchol; wot 11 hr. 60 np. hacž 11 hr. 76 np., ſchol wot 11 hr. 40 np. hacž 11 hr. 72 np., ſchienzo wot 8 hr. 20 np. hacž 8 hr. 43 np., wot 8 hr. 20 np. hacž 7 hr. 70 np. hacž 7 hr. 80 np.

Draždjanje mjaſhove placzicž: ſcholada 1. družinu 68—73 ml., 2. družinu 58—63, 3. družinu 25 po 100 puntach řeſneje wahi. Dobre ſrajne ſhwinje 55—60 ml. po 100 puntach ſi 20 prozentami tary. Čelata 1. družinu 45—60 ml., vo vunče ſe ſhwinje wahi.

Wjedro w Londonje 24. dezembra: Mjernjenje.

Drjewowa awkzija

na tachantskim hajniſklim revereje w Šderi ma ſo

pónđelu 4. januara 1892

68 hajniſich khójnowych dolních hromadow

ſa hnydom hotove pjenjesy na pscheſzabžowanje pschedawacž.

Šhromadžisna polu Čelchowa.

Hajniſke ſarjadniſtvo.

G. Kubasch, hajniſ.

Drzewowa arkzija.

Bóndelu 28. dezerbta 1891
ma ho na Wutolčanskim reverje
40 khójnowych knyplow, 50 khójno-
wych jerdzow a plotownych chbelow,
140 schewroncich jerdzow a 140
schmékowych jerdzow wot 9 hodzin
na pschedzowanje pschedowacj.

Prokata na pschedan.

Prokata běleje Yorkskeje a tej
czornopisaneje Berkshirskéje razy,
kotrež ho jora lehko wukormia, žu
pschezo po czasie pshimérnych
niskich placzisnach na pschedan na
knejszimaj dworomaj
w Budyschinku a Pschiwczizach.

Heinrich Schäfer

schewski mischr
swój wulki sklad wscheho wobucza
wot njego sameho trajne dželaneho
pschi potrebie dobrocziwemu wob-
ledzbowaniu porucza. (Stejnischého
na bohatej hazy 9 w domje knjesa
czajznikarja Marschnera na sad-
nej bohatej hazy 9.)

Matrazy a loža

žu tunjo na pschedan pola
A. Pietscha
na hauensteinskej hazy.

Rosaze kože

sajecze, kanilewe a wsche druhe
druziny syrych lejow kupuje po
najwschich placzisnach

Gustav Rauke

na garbaškej hazy 16.
S debom poruczam swój bohacze
wuhetowanu sklad kožuchowych ko-
žow bjes mosow po najtunischich
placzisnach.

Sajecze, rosaze, karnikaze, kože,
tkhoriže a lunjaze (mordatše) kože
kupuje a najwschiche placzisny sa-
nje dawa

L. Fleischner, kôjkat
na swonkownej lawskiej hazy 18
w Budyschinje.

Rosaze, uahyske sajecze a
kaniklowe kože, kaž tež czelaze a
howjase kože kupuje pschezo po
najwschich placzisnach

Heinrich Lange
pici žitnich vîlach 9.

Strowe kruschenjowe drzewo
i najmienist a 6 zolow tolste na
czertim lónzu, kupuje po najwschich
placzisnach mechaniska pscha-
downia w Hajnizach.

Majskowy schrot
poruczataj tynjo

Heinke a syn
w hamorskim mlynje.

Ssamodzlane zokrowe twory
tôždeje druziny porucza

Ernst Graf

na žukelskej hazy 12.
Sachopshedawarjam ho nisse pla-
czisny woblicza.

Fabrika plokanich a žimazych maschinow

w Budyschirze na Nowosalzsczej drošy číšlo 30.

Czesczym Sacerbam poruczam snate najlepše maschine
a ja ich hódnoscž dolhe leta rufuju. Plokanje na pruhu psched
kupjenjom ho rad dwoli a je pola mie štonicž, skto w wokolnosći
je hebi moje maschine hijo kupit. Poriedzene plokanich a žimazich
maschinow, kaž tej poczehnjenje walzow i gumijom derje a tunjo
wobstaran.

A. Flammiger.

Natarježy.

W mojim tamnischim skladze poruczam podla

lamjentnego a czeskeho wuhla,
dobre czeske ržane wotrubny,
drobny mléty majskowy schrot

Dürrenbergsku jedznu a skotnu ſel
w stajnje czerstwej twore.

A. Lorenz w Natarjezach.

Tam je teho runja wubjerny bjeszimizowy kolmas a maschinski
mosci ve wjetshich a mien dich dielbach dostacj.

Franz Marischner
czajnikat w Budyschinje
čjo. 9 na bohatej hazy čjo. 3
swój sklad czajnikow a czaj-
nikownych rječasow dobrocz-
iwemu wobledzbowaniu porucza.

Hodna twora. Pihomne rukowanje. Tunje placzisny.
Poriedzene dobre a tunje.
Pshispomnjenje: Kęcku herbski.

Swój wulkoły sklad botwoje mužazeje drasty, jało
kholowow, woblerzenjow, pjeslow, swjertschikow, khjelor-
skich mantow, kaž tež najnewšte tkaniny i sešiczu drasty
sa pschedstejazu nashymu a sumu dobrocziwemu wobledzbowaniu
poruczam. Psihi najlepšim džele pschezo najtunische placzisny.

Louis Gadt, krawski mischr
w tynizu pschi bławonym torhosceju.

Hermann Darschau w Budyschinje
fabrika schtrympowych tworow i wowczeje wolny
číšlo 1 na schulerškej hazy číšlo 1

w symskemu czasie swój dawnu jako dobry wulki sklad schtryko-
wanych schtrympowych tworow, schtrykowanych jakow, wulki wub-
jerki rukajzatyh lažow w najtunischej hacz i najlepše císto-
wolmiane barbunepuschatej twore a w rjanyh mustrach porucza.

Najlepši a najwjetshi wubjek schtrykowanskeho pschedzena
wschich barbew.

Najhodnišha twora! Najtunische placzisny!

Na swój dwě lóhczi scheroiki bely plat,
lóhcž po 35 np., i tutym ledzbe cžinju.

Emil Wehrle
na jerzowej hazy 7.

Symſke swierſchniki
mužaze žuknje a kholowý ho i nowa barbja a kaž nowe
pschihotuja

w W. Kellingez barbjerni.

Ginzel a Ritscher

6 na wulkej bratrowskej hazy 6
poruczataj swój wulki wubjerk

thofea

paleneho a njepaleneho w jenož
derje žłobjazach družinach,

zofor

drobny, sompowy a w klobuках,

syrup

najtunischii a najdrozschi
kaž tej wsche druziny warjeniow
dobrocziwemu wobledzbowaniu.

Khoczebuski

Portorikoski tobak,

Wassungski tobak

w relach a wuwazeny,
rjeplki a drugi krany tebal,

zigar

w wulkim wubjerku 100 hijo po 2 ml.
poruczataj

Ginzel a Ritscher
na wulkej bratrowskej hazy 6.

Wódne pónowje, kótky,
rokowe platy a khachlowe
rebliky, něšcze durje, že-
lesne khachle a khachlowe
rok porucza tunjo

Pawol Walther.

Filzowe stupnje a tople
najtunischii fabrikat w wulkim wub-
jerku po hiszce ženje žlyschanyh
tunich placzisnach porucza

Paul Kristeller
na bohatej hazy 29.

Wulku dželbu trajne dželanyh
schkóruijow i dohimi natolenzami,
dwójnymi póduschemi a bjes smor-
skew porucza po 12 ml.

Paul Kristeller
na bohatej hazy

Najwuzitnišhi a najpschihodnišhi
hodowny dar su kožane, filzowe,
zuknane a kožmate schkóruije
a stupnje. Wone su w najwet-
schim wubjerku po najtunischich
placzisnach dostacj pola

Paula Kristellera
na bohatej hazy 29.

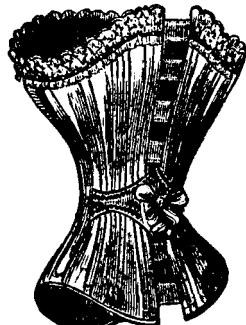
Stajš
grupy,
jahly,
hejdusku,
hróch,
holi
po jenotliwym a i zyla porucza
tunjo **Th. Grumbt.**

Mloko

w najwetshich a najmienishich džel-
bach po najwschich placzisnach
stajne kupuje
parna mlokarnja Otti Eversa
w Małych Debiszach.

Budyska Bjesada

Najpienišche, najnowišche
a najtrajnišche ſu
Henochez ujedželske
rukawate lažy.
Dostac̄ pola
C. O. Henocha
w Budyschinje
na róžku hłowneho torhoscheza
a bohateje hažy.

Schtalh,
mužaze kravath,
pschedloſchliki
ſ khornarjom a bjes ujebo,
gumiſhove ſchath,
ſlē
porucja

M. Walther
10 na bohatej hažy 10.

Richard Neumann
porucja kry a paſeny

Hoſei

w najwojetškim wubjerku a naj-
lepſzej dobrosczi po najtunischič
placziſnach.

Vši wotewac̄u wjetſkich džel-
bow ſo pomérne nižſe placziſny
woblicža.

Tunje

z i g a r y

lupowansle žółto ſa ſaſopſchedawa-
rjow,
tykoz hžo po 20 mk.
porucja

Richard Neumann
na ſnatkownej lawſkej hažy čzo. 6
filiala na bohatej hažy čzo. 28.

Wobraſy

(bilb) ſo rjenje a tunjo ſaſchkle-
duja a ſ mojkum wobbadža,
domowe żohnowanje a wobraſy
w wulkim wubjerku a tunich pla-
cziſnach pola

Maxa Mützy
na bohatej hažy 11.

Mužaze ſkuluje, ſholowy,
lažy atd. ſo ſ njepruſhczatymi bar-
bam i nowa barbja a taž nowe
ſhotowjeſa

w Z. Kellingez barbjeřni
w Budyschinje vſhi žitnych wiſach.

změje wutoru 29. decembra wječor w 7 hodž. **wobradzeński**
wječor. Štóż ma myſle, ſo při wobradzenju wobdzelić, chcył
dar, nic mjenje 75 np. płacacy, dobrociwje ſobu přinjesc̄.

Předsydſtwo.

Pobocžne towarzſtwo ſherbskich burow w Małym Wjelkowje.

Gsrjedu 5. januara 1892, tſioch kralow, ma ſo ſaloženje na-
lutowańje a wupožczenje twierdze wobſamknuc̄. Njedželu 10. jan.
buđe knies wſtſchi wuczer Gräſa wo „woměſhlač“ pschednoſchec̄. Wobej ſhromadžiſne ſo popołdnju w 4 hodzinach ſapocžnjetej; na
pozledniſchu ſo tež ſobuſtaſy ſužodnych towarzſtown poſceželnje poſce-
proſhuja. Pschedkydſtwo.

Rejwanski wuſtaſ

we Dettinſkim dworje po 1 ſkodže.

Sapocžatk bližſchego kurſa 12. januara 1892. Dokładna wucžba,
ložko ſrosumliwa metoda. Woſebite hodžiny w ſožnym čaſku, po
žadanju tež doma. Wo poſcipowiedzenje proſby

E. Eichbaum, rejwanski wuczer.

Wulki khoſejowy ſkład

Th. Grumbta

w kupniſy na ſnatkownej lawſkej hažy
po uſza

ſyry khoſej punt po 110, 115, 120 hacž 170 np.,
paſeny khoſej „ „ 140, 150, 160, 180 a 200 np.
w ſnatym najlepſhim ſkłodže.

Nowolětne khartki

rjane a tunje

porucja

E. Rafeld

na ſotolskej hažy 30.

Nowolětne ſbožopschejaze khartki

ſmęſhne a kħutne

w kraſnych nowoſčazach a wulkotnym wubjerku po nadpadnje tunich
placziſnach porucja

Gustav Rämsch,
knihiwjaſařna a poſchedawařna papery
na bohatej hažy 21.

Hamburgsko-amerikanske lódźtowe akzijowe towarzſtwo.

Exprefzna

a poſtſta parolodžna jēſba
ſ Hamburga do New-Yorka

w Southamptonie vſtjiſeđaza.

Jēſba po morju traže nehdžé
6—7 dnjow.

no 840.

Pódlia teho porjadna parolodžna jēſba
ſ Hamburga d. Baltimory, ſ Hamb. d. Wjecj. Indiſleje,
: : : Brasiliſleje, ſ Hamburga do Havanny,
La Plata, ſ Hamburga do Merita.

Dalsche wukalańje dawa Carl Meisel w Budyschinje.

Paſenž

jednory a dwójny

w ſnatych dobrych a derjeſtłodžazych
bružinach poruczataj tunje

Štichla a Rieežla.

Giſtowolmjané

ſylnie ſilzy

ſ konjazym dekaṁ

porucja tunje

W. Kelling,
barbjeřna.

Smykac̄e

porucja tunje

Paul Seidler w Budyschinje
na ſnatkownej lawſkej droſy.

Turkowske ſlowki

najlepſcheje družiny porucja

Moritz Miešewa

vſhi miążbowym torhoschezu.

Destilaziſa ſnatych dobrzych likerow
vo starich tunich placzisnach.

Zahly punt po 16 np.,

grupy " " 16 "

rajk " " 16 "

zoki " " 16 "

buny " " 14 "

porucja Korla Nahrowe
w poſtſkej ſowatni.

Bonjaze ſuknje, pjesle,

rbniſhczha na hlowu

ſo ſ njepruſhczatymi barbam i nowa

barbja a ſo taž nowe ſaſo ſhotowjeſa

w Kellingez barbjeřni

w Budyschinje vſhi žitnych wiſach.

Hdžes cze tónle
rjany čaſnik ſupili? Poſla

čaſnikarja Magera

na ſerbskej hažy.

vſhi kaſarmač.

Bukečanske serbske towarſtwo

změje přichodnu njedželu, jako

třeci džen ſadow, pesedzenje.

Započatk popołdnju z dypkom
3 hodzin. — Přednoš knjeza

E. Wujanca z Bukec.

Wſitke sobuſtawy ſo wutrobi-
ne preproſuja, tež hoſeo ſu
witani.

Předsydſtwo.

Ma knjezi Deſnjokinjanski dwor
ſo ſ nowemu lětu rónny rónny
poſhonež pyta.

Wotročkow, ſrénkow, rónnych
poſhoničow, weſažych, hródžne a
domske džowki pyta Spannowa na
malej bratrowskej hažy 5.

Šo nowemu lětu 1892 hiſhczę
ſo starsche dželawne ratarſke ho-
ſposy do tudomnych ſtron na
ryžerkubla a do mlynov pyta.
Derje poruczene njeh ſo ſamolwja
w Budyschinje na hōrczefſkej
hažy 21. Carl Meisel.

Hólcze, kij cze knihiwjaſarſto
nawuſknuz, móže do wucžby ſa-
ſtupic̄ pola knihiwjaſarſa

L. Gastorff w Budyschinje.

Pjatk, Boži džen, moje kħlamy
dla ſemrjecža mojego lubeho nana
ſawrjene wostanu.

A, Röſick w Budetezach.